

Theresia del Pò stulp.

0
1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30

B-12, 614

BIBLIOTHECA HISPANA

SIVE

HISPANORVM

QVI VSQVAM VNQVAMVE
five Latiná five populari five aliá quávis linguá
scripto aliquid consignaverunt

NOTITIA.

HIS QVÆ PRÆCESSERVNT LOCVPLETIOR ET CERTIOR
brevia elogia, editorum atque ineditorum
operum catalogum

DVABVS PARTIBVS CONTINENS,

QVARVM HAEC ORDINE QVIDEM REI
posterior, conceptu verò prior duobus tomis de his agit,

QVI POST ANNUM SECVLAREM MD.
usque ad presentem diem florere.

TOMVS PRIMVS.

AVTHORE

D. NICOLAO ANTONIO HISPALENSI. IC.

ORDINIS S. IACOBI EQVITE,
PATRIÆ ECCLESIAE CANONICO,

*Regiorum negotiorum in Vrbe & Romana Curia
Procuratore generali.*

ROMÆ ex Officina Nicolai Angeli Tinassii. MDCLXXII.

SVPERIORVM PERMISSV.

C A R O L O II.

Hispaniarum Regi

C A T H O L I C O

ac

P O T E N T I S S I M O

Qvod MAGNI PARENTIS tui
(CAROLE Rex, virtutis nomen)
auspiciis conceptum opus æternita-
tem, saltem illam, quæ in rebus esse
perituris potest, adæquaturum, si sacro ejus nomi-
ni consecraretur, olim haud temerè speraveram, id
tutelâ istâ unâ cum Hispanæ totius ditionis publi-
ca re, ante paucos expoliatum annos ac deturba-
tum fuisse dolerem quàm possem vehementer, si
non tu ex præcelsi GENITORIS manibus ac-
ceptâ lampade Solis æmulâ in spem & amorem

humani generis, nedum in Hispani aut Christiani totius Orbis, & in sacrosancta cum artibus honestis omnibus ieta ab eo foedera, prosperrimo Catholicæ Ecclesiæ fato, successisses. Amisimus quidem, cum nos, qui eramus ei forte nascendi obnoxii, charissimum, indulgentissimum, providentissimum patriæ patrem, vastæ imperii sui molis totos diffusam per artus verè mentem, tum exterè aliè gentes, quibus ea fors non contigit, ideam regendi populos perfectissimam, propugnaculum Fides orthodoxa & Religio sancta, domicilium Virtutes Regiæ omnes, obsidem pacis animam publica tranquillitas, verbo, Philippum Orbis. Cum nempe adhuc luderet quasi in fasciis & in Auroræ matris gremio lux diem reparatura, MAGNIque cognomentum, quod in Patre senuerat, quasi redditâ juventute revicturum aut potius in MAXIMI jam gestiens commutari ac reviviscere; seu veriùs Genius ille, qui Magnorum lateri adhæret, Magnosque devenire facit, illico & per anticipatam divinæ providentiæ curam habitatum Monarchæ Infantis Regios lares unâ cum corporis custodibus & Prætorianâ omni militiâ demigrasset. Latet adhuc, puerilia inter nondum sui juris vitæ rudimenta, Regia illa virtus, quâ tot nationes beare subditas, tantam expecta-

tionem tui foeliciter adimplere, tot animis orbitate languorèque torpentibus mens & vita esse facile potes. Nisi quòd in omnibus, etiam ludicris, gestibus & propriâ nunc indolis facie quidquid hauritur oculis, quidquid animo advertitur, spem fovet, mirificè confirmat, securamque esse jubet nostram, fore, ut prosperrimum tuis auspiciis ductûque fortiamur imperium, hoc est, Christianos mores legibus optimis pacèque sancitos, æquata cum Christianis Principibus cunctis foedera, imperium securum, senatum fidelem, populum probum, orbem Hispanum quietum, & si offeratur, justum bellum, triumphantes aquilas, victores exercitus, indeque denuo tranquillam & innocuam rempublicam, quò motus, arma, infesta signa, cunctæque hostibus nocendi artes sub bono Principe collimare debent. Iam jam emicabit in sui vindices actus provectior ætas personæ, loci & muneris conscia; & quidquid propter injuriâ temporum vel domi incuriosè, vel foris violenter scævèque patratum deprehenderit fuisse (quas imbecillior Principis ætas frequenter incurrit calamitates) emendabit, restituétque in pristinum juris & æqui statum, componétque ad exemplar veterum Regum justissimæ ac foelicissimæ dominationis. Tunc redibunt atque ingerent sese no-

stro seculo aurea illa nostræ gentis secula, quando sub Alphonfis, Ranimiris, Froilanis, Ordoniis, Sancis, ac Ferdinandis ante sesquiseculum ac retro diu bella Domini fortiter gessimus, nosque & fines Hispaniæ omnes in libertatem Christianæ legis vindicavimus. Restituent se nobis & è propinquo illa, in quibus illuxere Orbi fortitudo & magnanimitas avi tui Caroli Cæsaris, prudentia Philippi proavi justitiæque, Philippi avi pietas & religio, atque ultimi tandem Philippi genitoris eximiæ dotes beneficentiæ atque clementiæ, ac æqualis ille adversis que prosperis que rebus par animus, sub quo spectaculum illud Deo (Senecæ iudicio) dignum fuisse in terris exhibitum credere possumus, hominem, & hominem Regem (quod robustius & rarius quoddam exemplum est) cum Fortuna compositum. Nisi quod magnæ hujus virtutis habitum, quæ improlis colluctatur, ad manum habere te magis quam rebus ipsis impendere obtinebit à Rege Regum Deo Opt. Max. ea ipsa, quam auguramur, fœlicitas seculi. Laborat nunc (video) sub magno rerum (nec minima ex parte adversarum) pondere Imperium hoc tuum, non quidem, ut solet ferè aliàs, vel jure vel injuriâ ampliatum, sed quod secundantibus ac obsequentibus virtuti atque justitiæ

fatis (Christianis inquam fatis) longè latèque per omnes Orbis terrarum plagas disposuit olim atque distendit titulos. Insultat undique orbitatis ac pueritiæ tuæ patientiam cœca & impotens dominandi & habendi cupiditas, ac omnia diu tentat, ut, quæ dabitur ei porta, præcipitem quamdam velut furentis flammæ, aut pelagi æstuantis vim avorum tuorum hereditati per diruta prius Justitiæ & Honestatis sacra templa inferat, ruinamque ruinis aggeret. Sed quos hujus quidem voti successus prosperos hucusque sortita est, brevi emendabit, spero, refundetque in se revertens, cum adversis admonita, tum quoque ad nutum ac præscriptum providentiæ divinæ, quæ vera est & Christiana Nemesis iniquè gestorum vindex, intus fines suos adaecta, jusque imperandi modestiam in futurum, quamvis indocilis hoc ferre jugum, sibi præscribere, potioraque decus & pudorem ac pretiosiora regno habere. Ac erit id, quod & antea in nueram, ut, cum ad propria Regii officii munia vegetus jam & par negotiis è tutelari gynæceo & puerilium curarum illectamentis surgas, labefactas etiam domi reipublicæ rationes, quæ sub minorenni Rege & in hoc rerum Europæ statu, (quantumvis prudentissimæ ac lectissimæ Heroinæ Matris tuæ, atque integerrimorum ejus Con-

filiariorum studio & fide interim innitamur) constare sibi ægrè aut vix possunt, componere ac restituere pergās, earumdémque cùm corporis tummentis virium, quibus adoleveris, compotem eam ac participem facere. Hæc etenim reipublicæ fuit semper, in gentibus saltem, quæ regnantur, conditio, ut constare nequeat ratio ejus, nisi uni reddatur. Solem, quamvis lucidissimi, ignes duntaxat imitantur. Hæc natura rei est, (ait Seneca) semper citra veritatem est similitudo. Verus sol sui orbis Princeps est, verè vinculum (ut sapientis ejusdem verbis proferam) per quod cohæret, ille spiritus vitalis, quem tot millia trahunt, nihil ipse per se futurus, nisi onus & præda, si mens ista Imperii subtrahatur. Certè non diù subtrahetur, sed præproperis ac foelicissimis incrementis augetur utique non magis dierum & ætatis, quàm subsidiorum omnium, quæ ad Imperium opportunè assumendum, strenuè atque optimè administrandum planè sunt necessaria: seculumque hoc nostrum verè ferreum, veluti ALEXANDRO altero Philippi filio, sine tamen commixtione vitiorum MAGNO, quantò citiùs domino rerum ac rectore fruatur, tantò diutiùs illustrabitur, ac possessionem suam clarissimorum quorumcumque Heroum possessoribus

bus seculis jaëtanter opponet. Paucis ea, quæ à te speramus, & quibus res quæcumque indiget publica, iisque plenis animo & voto verbis, præsumimus; reddita nempe ac vindicata nostræ genti veterem quodammodo languentem consilii ac fortitudinis famam, belli necessitatibus strenuos milites, invictos duces, non immaturè aut propter avorum fumosas imagines promotos, sed ex militibus diu expertis creatos, paci & Senatui suos Iustitiæ heroes & sacerdotes, quibus intemerata virtus & insitus sit abstinentiæ amor, Reipublicæ charitatem, quæ ferè tota refrixit, civibus, prompta nec difficilia rectè factis præmia, splendorem ac decus literis & quibuscumque bonis artibus, solamen ac levamentum populis sub onere vectigalium tenui cum fructu ærarii rationum deficientibus, rei pecuniariæ (unde præcipua ferè semper mali labes) modum, atque exactores & administratores fidos obnoxiosque peculatus legibus, inexorabiles publicæ deprædationi (cui si non obstinatè saltem impotenter indultum aliquo forsan tempore fuit) secures & laqueos, vitiis ac sceleribus cæteris humanæ pacis hostibus dignas pœnas, & ut compendium faciam hucusque dictorum, Regem suum Regno, Regi Regnum suum unà cum his aut pro his bonis omnibus restitu-

stituta. Tot enim absunt cum Principe bona, tot redeunt. Dum verò unaquæque hujus tui pars Imperii fusis ad Deum precibus ac nuncupatis votis supernum tuâ manu & interuentu sibi jam præstò futurum præsentit auxilium, diémque illam, quâ primùm ad hujus magnæ navis clavum sedebis, productâ suí solenni pompâ videre gestit, nos interim, ne nihil agere videamur, doctrinæ ac literarum partes sumimus, ac Regi suo Hispaniam olim & nunc sapientem, doctam, Minervæ alumnam, bonis studiis, artibusque florentem in ejusdem diei expectationem & quasi præventoriam pompam coràm sistere audemus. Manes illi, Manes virorum sapientum, patriæ adhuc memores, patriæ amantes, conspirantibus in unum pro salute tua & initiatione tua mortalium omnium votis & supplicationibus quasi se ingerunt, partæque olim sibi famæ & existimationis gloriam gloriæ istius diei conferre quodammodo, salutare novum Regem, eique fausta omnia apprecari, & à summo impetrare Regum Rege videntur mihi esse promptissimi ac paratissimi. Neque enim immortales civium animas nulla nostrí cura sollicitat, imò eorum, qui beati jam sunt, tutelæ nitimur, patrocínio ad honestè atque utiliter res gerendas communitur. Dispersa nimirum hæc

por-

portio fuerat hætenus Hispanæ tuæ gentis, aut parum curiosè collecta & observata. Nec nobis integram hujus facti aut solidam gloriam affectamus contenti pedem eò intulisse, quò nulli adhuc pervenire aut niti labor improbus & patriæ amor impetravére. At vellem utique & maximè vellem nuda nomina, nec hauriendas oculis, sed mente tantùm, olim hominum umbras sic posse verbis meis induere, ornareque, ut Maximo Rege dignum & à me exoptatum spectaculum redderent. Nec tamen ad spolia respecturum te magis quàm ad animorum excellentem virtutem, qui se tibi (CAROLE Rex) egregiis factis ac verâ laude, non utique verbis commendant nostris, credimus. Planè sub eorum meritis & existimatione, dum ad te obsequio isto & munere colendum admittor, latére ac delitescere in votis esset, nisi non ultimam aut spernendam laudem arrogare huic operi, quod laudes tot maximorum hominum, cæterorumque haud Hispaniæ pœnitendorum, continet, posse me absque arrogantia & invidia existimarem. Quam ergo Hispanorum hujus ac præteriti seculi Scriptorum Bibliothecam collegi sedulâ, instruxi ornavique non indiligenti operâ, hanc tibi Regum Maximo literarum ac literatorum Meccœnati ac fautori egregio jam futuro, solenni

lenni hâc nuncupatione & invocatione sacri nominis tui nunc dedico, & prius Regii, deinde sub Regiis tuis auspiciis publici juris facio, Majestatis tuæ ac Serenissimæ Genitricis & tutricis tuæ Reginæ nostræ Sanctissimæ & gloriosissimæ pedibus provolutus, quam tecum superesse nobis diutissimè & constantissimè quis erit tam sensûs inops, qui non juxtâ cum iis desideret, ac Deum precetur, quæ maximè desideranda sunt, & à largitate beneficentiæ illius summæ ac interminabilis confidentissimè expectanda.

MAIESTATI TVÆ

Deditissimus Servus

D. NICOLAUS ANTONIVS.

DE HISPANORVM DOCTRINA.

BIBLIOTHECARVM UTILITATE,

Et Proposito hujus Operis

AD LECTOREM

PRAEFATIO.

LARISSIMA toto orbe terrarum, ac per omnem ejus ætatem, regionum Europæarum princeps, mundi que ab oceano surgentis caput HISPANIA peperisset utique sibi magnum satis decus atque ornamentum famæ non intermorruræ unquam, sed à præstantissimis quoque aliarum gentium populis invidendæ, si solum Reges optimos ac fortissimos Duces, belli fulmina milites, atque omnium virtutum politicarum exempla posterorum memoriæ atque imitationi consignasset. Quinam etenim inter mortales omnia possumus? Divisit rerum supremus conditor dotes ac dona sua eo providentiæ ordine, ut unaquæque provincia aut natio præ aliis excelleret peculiari aliqua prærogativa, qua quidem id compensare posset in quo ab eis superabatur. Adeo ut principem quemdam in cæteris locum non ea quidem obtinuisse dicenda sit, cui nihil profus, sed cui minus earum rerum defuerit, quæ aut commendatione ipsius naturæ, aut communi hominum existimatione censentur, suisque possessoribus ad rectè beatèque vivendum quasi manus & instrumenta sunt. Neque adhuc tamen (ut humana omnia fluxa & inconstantia ac vicissitudini sunt damnata) quæ semel alicui genti benigno summi bonorum largitoris influxu contigere, adeo ei coalescunt & propria innataque reputari debent, ut non abscedere aliquando, locumque inde vertere, ac nec vestigia sui in eo solo, cui altissimis infixæ radicibus videbantur, impressa relinquare valeant. Ita fato placet (ait Seneca *) nullius rei eodem semper loco stare fortunam. Hæc itaque mortali, seque ipsam

* In Consolat. ad Helviã matrem c. 8.

b

per

per partēs impellenti & exterminanti naturæ haud injuria imputare nos nulli non liquere poterit, qui vel simplici quadam injectione mentis ad Historiarum speculum orbem terrarum in ejus partibus, populorumque orbis tempora in eorum eventibus (quantum ab illo, quod olim fuerant, mutata!) voluerit contemplari. Deplorabilia etenim hujus transformationis, atque eximæ cujusque laudis ex alia in aliam gentem emigrationis documenta & exempla nullum non suppeditat ævum jam hodie exactum, nullum non ex his, quæ in posterum exigentur, suppeditabit. Sive id non tam naturæ, quàm numini ejus auctori magis certè adjudicamus, scelera nostra clade & ruina expianti, ut agnovit & Alexander ethnicus Rex apud Curtium * *Vices accipiunt meliùs acturi*, Christiano fermè ore proclamans. De Imperio nunc non dicam, quod frequenter magis hoc sydere afflari solet, neque de temporum eà vicissitudine, quæ in res grassatur. Scio enim quantum ingeniosa illa Sybillini carminis Tertuliano¹ & Lactantio² lecti paranomasia paucis verbis universitatem rerum inconstantiae suæ admonerat.

* Lib. 11.
c. 5.

1 De Pal-
lio c. 2.
2 Lib. 9.
c. 15.

Εἴ ποτε Σάμου ἀμμοῦ ἰσθμὸν ἄλλο ἀδελφὸν
καὶ Ρώμην ῥύμην.
*Erit & Samos arena, & Delus ignota,
Et Roma vicus.*

Religionem nunc, probitatem, fortitudinem, prudentiam, civilitatem, atque alias virtutes, quæ animo retinentur, longè discessisse ab iis regionibus, quæ magnum sibi exinde nomen præconiūque olim paraverant, ut alibi radices agerent, aliquando & ipsas revellendas, tot ferè nationes sunt expertæ, quot vitalem spiritum ex hoc recipiente vices turbinum ac serenitatis ære traxerunt. Operæ quidem magnum esset pretium ad cujusque huc divertentis instructionem eas omnes dinumerare, quæ è fastigio in præceps deturbatæ sunt, aut ex infimo in summum locum præcipuæ laudis exaltatæ, si non una sufficeret Græcia ante oculos posita, illa, inquam, Græcia, qua nihil sapientius, nihil fortius, nihil politæ omnis, pulchritudinisque aut nitoris plenius sol unquam vidit, aut mens humana concipere & excogitare potuit. Quid ea nunc indoctius, quid imbecillius, quid bonorum omnium indigentius, & commiseratione dignius universitas rerum continet? Asiam taceo & Aegyptum olim doctissimas, piissimas, hodie sui immemores & ruinas tantum. Hispaniæ vero sic benevolus fuit semper naturæ,

sic

fic beneficis gratiarum, & gratuitorum omnium donorum author, ut quid aliis invideret gentibus, aut peregrè admiraretur, vix se circumspiciens alicubi deprehenderet. Fortitudinem, belli aviditatem, virium robur, impatientiam vitæ, cum esset mori honestum, inedia & laboris, æstus & frigoris patientiam, libertatis amorem innatum Romani & Græci scriptores passim Hispanis tribuunt. *Audacem, ferocissimam, iugique impatientem Tibullus & Florus, item bellatricem, viris armisque nobilem, seminariam hostilis (nempe Cartaginensis) exercitus ibidem Florus, pugnacissimam barbarorum Thucydides, animique prodigam Silius, impacatam Virgilius, in hostes crudelem, erga advenas humanam & hospitem Diodorus Siculus appellant gentem. Inhæserunt hæ virtutes nostris animis sic profundè, ut, licet variaverit suas fortuna temporum vices, Romanis nulli diu restiterint, aut Romanos sæpius vicerint, sub Gothis non alii frequentius triumphaverint, idem atrocissimam ab incursione Maurorum calamitatem & (ut ita cum Iuriscultis loquar, vim divinam constantissimè ac fortissimè sustulerint, exarmaverint, tandemque dispu- lerint; cumque iis debellatis datum aliquando est cum Europæis aliis populis ad prælium componi, ab omnibus iis præcipuam quandam nec antiqua inferiorem bellicæ virtutis laudem, quantumvis æmulis aut ire sub juga nostra jussis, reportaverint. Lucii Marinæ Siculi de tempore suo loquentis verba subjungere non gravabor. *Tempore nostro (ait) Reges, externoque Duces, omnesque Principes videmus, qui bella gerenda parant, diligentissimè querere Hispanorum exercitus, quod de illorum nec fide, nec fortitudine, nec constantia dubitent. Ita olim factum, cum Romana gens maxima floreret disciplinæ militaris laude: Hispanis enim militibus supplevisse eam legionum numeros ex Hadriano Spartiani observat Isaac Casaubonus. Præterea Iustitiam eam sic semper excoluerunt majores nostri, & quæ pars magna iustitiæ est, erga Principes fidelitatem, quæ vel nunc, adversante nullo ex nationum descriptoribus atque censoribus, virtutes alias gentis splendidius multò lucere facit, & si quæ vitia sunt (non enim nobis adulamur) haberi foris domique indulgentius, labentique naturæ mortalium non ægrè condonari. Iustitiam Hispanorum & Fortitudinem præ aliis dotibus, hoc est, virtutem belli & sapientiam pacis, commendare opportunum idcirco atque æquum duximus, quia aliis & aliis è communione populorum intermissis innoxie aut profligatis virtutibus absque duo-**

b 2

bus

bus istis nulla constare potest reipublicæ ratio, nullum vel minimum imperium coalescere ac perennare.

Magnam rem, inquam, præstitisset Hispania etiam si eorum tantum fructuum læta proventur, quos produxisset ei Martis campus, Iovisque fovisset gremium, de cætero bonis artibus & literarum studiis vale dicto, Minervam & Apollinem, tanquam aliarum gentium Deos, haud aliquo esset obsequio cultuque dignata. Sed cum Genius gentis ad maxima quæque adaptasset eorum indolem, sic statim ab eo tempore, quo barbara & (ut Iustinus loquitur) propiora feris quàm hominibus ingenia convictu Romanæ gentis exuere, civilem omnem & eloquentiæ atque sapientiæ doctrinam ut indispicerentur, ingenio & industria ducibus sic strenuè ac foeliciter contenderunt, ut brevi etiam Romanæ Urbis cunctarum disciplinarum præceptores inferre, victorisque ac dominatoris populi non milite, non auro tantum copias, ærariū nque, sed gymnasia ipsa, theatra, forum, atque senatum lectissimis undique Musarum Mercuriique sacerdotibus indies magis ac magis locupletare possent. Quam verè & non adulatoriè Pacatus, tametsi in *Panegyrico ad Theodosium Augustum*, natalis provinciæ laudibus aliis hanc etiam annumeravit, unde sapiens, disertaque, doctaque audiret Hispania! *Terris omnibus (ille ait) terra foelicior, cui excolendæ atque adeo ditandæ impensius quàm cæteris gentibus supremus ille rerum fabricator indulgit. Cui quidem uni (iterum ait) quidquid ubique laudatur, assurgat. Hæc durissimos milites, hæc experientissimos duces, ac facundissimos oratores, hæc clarissimos vates parit; hæc Iudicum mater, hæc Principum est. Robur hæc verba corporum & animorum præsentiam in bellatoribus, Imperatorias artes in belli Ducibus, eloquentiam atque justiciam in reipublicæ administratoribus, poëticæ facultatis excellentiam in vatibus, tandemque augustissimam in producendis optimis Principibus foelicitatem gentis significare posita sunt; de qua ultima, ne id habere insuper videar, repetere libet, quamvis nulli non visa, Claudiani carmina in *Laude Serenæ Reginae uxoris Stiliconis*.*

*Quid dignum memorare tuis, Hispania, terris
Vix humana valet? primo levat æquore solem
India, tu fessos exacta luce iugales
Roratis, inque tuo respirant sidera fluctu;
Dives equis, frugum facilis, pretiosa metallis,
Principibus fecunda piis.*

aud

Et

Et paulò post.

*Namque alie gentes, quas fœdere Roma recepit,
Aut armis domuit, varios aptantur in usus
Imperii, Phariae segetes & Punica messis
Castrorum devota cibo, dat Gallia robur
Militis, Illyricis sudant equitatibus ale.
Sola novum Latiis vectigal Iberia rebus
Contulit Augustos. Fruges, araria, miles
Undique conveniunt, totoque ex orbe leguntur:
Hæc generat qui cuncta regant.*

Quæ quidem Urbi & imperio fructuosissima, propterea-que isto & aliis veterum testimoniis celebratissima Hispaniæ (indolis dicam an fortunæ?) ubertas in nihilo defæcta debilitatave Imperatorum eminentissimorum editione, quorum in Romanis annalibus maxima laus est, in Gothorum utique nostris Regibus ex barbarè fortibus ad summam æquitatem & humanitatem formatis, indeque in Legionis, Castellæ, Aragoniæ, Portugalliæ, Navarræ Regibus, majorem partem excellentissimis atque omni præconio majoribus, tot sæculis continuavit, imò foelicitare nos & universum fama sui complere orbem terrarum pergit.

Sed ut ad literarum amorem paulisper intermissum revertar, Turdetanis meis ante alios Hispaniæ populos hanc laudem consignabat antiquitas. An de aliqua gente barbarorum (ut Græci non Græcos omnes appellare solebant) dictum usquam auditumve dignius quidquam eo quod ex Strabone subjungimus? *Hi inter Hispaniæ populos (ait* ex Græco Latinè loquens) sapientia putantur excellere, & literarum studiis utuntur, & memorandæ vetustatis volumina habent; poëmata, leges quoque versibus conscriptas è sex annorum millibus, ut aiunt. Ceteri etiam Hispani usum habent literarum &c.* Asclepiadis item Myrliani, Græci (ut videtur) in iisdem Turdetanis ludimagistri facta in eodè libro Strabonis mentio Græcas literas in pretio & in studio apud nos fuisse prodit manifestissimè: uti & epitheton eruditionis genti nostræ sub Iberorum appellatione ab Horatio Flacco attributum eo versu ex *Ode ad Mæcenatem* ultima libri 2. *Carminum*.

--- Me peritus

Discet Iber, Rhodanique potor.

qui tam aperti sensus est, ut mirari subeat Interpretum de causa peritiæ Iberis adjudicatæ hallucinationes, Poëtæ sententiam gentisque honorem, nescio an satis candidè, aliò

aver-

* Lib. 3.
Geograph.

avertentium. Huc etiam referendum est inventos in his partibus viros, qui Titi Livii Romanorum Historicorum principis fama commoti, ejus videndi causa itinere in Italiam usque arrepto, non sibi & genti suæ minorem egregiæ indolis ac doctrinæ gloriam comparavere, quam Liviana gloria est, hoc præcipuo inter alios existimationis tam longè latèque dispersæ testimonio & confessione (quantumvis non ullo ejus divinorum monumentorum posterius fruerentur) clarissima nunquam non futura. Si tamen ad meliora secula & commutata cum Romanis morum civilium, optimarum disciplinarum, atque elegantissimæ linguæ bona jam accedamus, Oratores, Poetas, Philosophos Romæ contulimus facundissimis, ingeniosissimis, sapientissimis eorum non inferiores; ut ostenderetur vinci armis ferè semper fuisse Fortunæ donum, ingenio autem nullas injici manus, aut immitti jugum posse. Vix enim pacata fuit, & (ut ille ait) sera catena vincita ab Augusto Hispania, cum florere in Vrbe rerum domina, dicendique facultate cœperunt præesse victoribus magna illa literarum nomina Iulius Hyginus Bibliothecæ ejusdem Augusti Præfectus, Portius Latro Declamatorum princeps, Moderatus Columella naturæ disertus illustrator, Sextilius Hena ingeniosus Poëta, Quintilianus senex junioris pater, & pro pluribus aliis Annæa domus magnorum ingeniorum parens, qui M. Senecam, qui Lucium ejus filium, qui Lucanum Lucii ex sorore nepotem (de quibus pauca dicere neque lubet, neque æquum est) Romanæ magnitudini verè æquales Declamatorem, Philosophum, Poëtam vitæ luci atque famæ dedit, uti & Jun. Gallionem, quem Seneca ipse Rhetor Portio Latroni in utriusque eorum studio comparat. Quid nunc Quintilianum referam ex altero illo genitum, Orationum inclytum præceptorem, censorémque, nisi quòd in ea tempora incidit, quæ nullum aut non magnum in republica gerenda, ut olim, locum iis concessere? Martialem & si placet, Silium quoque Bilbili & Italica oriundos, quorum alteri severiores, alteri mansuetiores Musæ sic indulgenter arrisere, ut quem Punici belli egregio descriptori, aut morum vrbano facitissimo atque argutissimo reprehensori conferre, opponeréque valeat aut velit, vix habeat unum aut alterum illa eorum ætas? Pomponium Melam pressum & elegantem Geographiæ, si quis alius, authorem? Hadrianus item Augustus Trajani successor & consobrinus noster est; qua enim fronte audebit aliquis credulitatem suam

non

non addicere Cassio Dioni, Eutropio, Eusebio, Agellio, Aurelio Victori, Elio Spartiano, Cassiodoro, Latino Pacato, aliis affirmatissimè id scribentibus. Is autem, cum, ejusdem Dionis verbis, *natura esset amans literarum utriusque linguæ, & Spartiani testimonio, poëmatum & literarum omnium studiosissimus, Arithmetica, Geometria, pictura peritissimus, oratione & versu promptissimus, & in omnibus artibus peritissimus*, Dione ipso referente in Ioannis Xiphilini *Epitome*, multa tam pedestri oratione quàm carmine conscripta reliquit. Ex quibus metrici laudantur *Alexandreidos* libri apud Stephanum*, pedestri liberi, opus *de Vita sua* Phlegonti liberto suppositum, *Catacriani* libri obscurissimi (de quo nomine argutantur plura viri eruditi) *Orationes*, quarum *pro Italicis* civibus suis unam Agellius laudat*, *Sermonum tandem* libri, ut videtur, Grammatici, quorum Grammaticus Sosipater meminit. Nec sine idoneo testimonio Prisciani etiam Grammatici, Trajano ipsi, à quo Adrianus habuit imperium, *Dacorum*, seu Daciæ ejus expeditionis libros adjudicamus, quem & versibus pangendis delectatum Plinius in *Epistolis** non obscure significat.

Christiana verò fide imbuta Vrbe & imperio Sanctus Damasus Papa, Osius Cordubæ Episcopus sic eruditionem sustentavere Hispanam, ut sua quoque, nec mediocris, laus, Paulo Orosio cesserit, Dextro atque Idacio Historicis, Prudentio, Iuvenco, Avieno, Matroniano, Dracontio Poëtis, Gregorio Bætico, Paciano, Apringio, Iuliano Pomœrio, Iusto Vrgelitano & ejus fratribus Catholicæ veritatis vindicibus. Gothorum gentem & imperium non diu post illustrare fulgentissima illa cæli nostri sydera, Leander & Isidorus Hispalensis, Fulgentius Carthaginis Ecclesiarum Antistites fratres, quorum opus tam verbo quàm scriptis profusum Gothica fuit & Hispana gens è cimætiis Arianismi tenebris ad diæ veræ fidei oras reducta sibi que restaurata. Ildephonsus, Eugenius, alios, Toletanæ Sedis Episcopus æqualis cum superioribus magnitudinis astra satis splendore suo conspicua sunt, quin facula nostræ laudis indigeant. Neque enim Fastos nunc Scriptorum describimus, sed tantum perpetuam apud Hispanos literarum celebritatem atque existimationem fuisse rei causa confirmamus.

At nec ea quidem tota in præceptis cum imperio ivit quando Arabum Dynastis colla huic tam acerbæ poenæ ob insolentiam criminum impendi verè digna Deo visa subdidimus, captivorumque corporum animi calamitatis suæ conscii

nihil

* in A^{spajæ}
& in Σα^{u'}
veia.

* Lib. 16. c.
13.

* Lib. 5. ep.
3.

nihil minus quàm à literarum fontibus, quæ ubique exaruerant, solatium sibi aut rebus suis compendium aliquod providere cogitabant. Planè enim conservatæ sunt sub cineribus illis, in quos gloria gentis è fastigio suo deturbata & barbarorum flammis extincta confederat, scintillæ quædam facti sapientiæ ignis atque doctrinæ, unde inflammatos legimus & ad fovendum, quasi Vestæ focum Romanæ olim virgines, literarum amorem erectos Beatum cum Eterio, Isidorum Pacensem, Eulogium Martyrem, Alvarum Cordubensem, Bonitum, Prudentium Trecensem Episcopum, & alios, quorum eo major laus ac de civibus suis meritum fuit, quòd nullis Christianarum scholarum, nullis aut valde paucis exemplorum à viris excellentibus venientium subsidiis adjuti & ad colenda studia invitati, verè uti flores in arido & horrenti spinarum campo germinare visi sunt.

Vberior tamen proventus ille exitit literarum & ingeniorum culturæ, qui in Arabum & Hebræorum Hispaniæ civium, ac proinde nequaquam ei poenitentorum, cecidit gremium. Credibile enim vix est qua mentis contentione ac virtutis amore hoc genus hominum in bonas disciplinas, præcipuèque sacrarum literarum explicationem, Philosophiam ac Medicam & omnes liberales artes incubuerint; quorum doctissimis (si demas tamen superstitiones & aniles eorundem in religionis negotio fabulas) etiam Christianæ Academiæ ditatæ sunt, fruunturque monumentis. Ferè enim quidquid in sacris libris elucubratur est eo tempore ex Hebraicis fontibus, quidquid in Medicinæ & Philosophiæ arcanis eruendis mens humana insumpsit laboris & vigiliarum, è finibus Hispaniæ & ex scholis utriusque hujus gentis produisse illorum nemo inficiabitur, qui earum Bibliothecas sedulo excusserit, nosque aliquando, cum fidem integri hujus & absoluti operis liberare dabitur, ostendemus. Planè Hebraicæ Sinagogæ, tam apud Mauros quàm apud Christianos frequentes, & inter Hebræos ipsos cæterarum potiores & nobiliores existimatæ, celeberrimos illos protulere divinorum librorum Veteris Testamenti enarratores, quorum testimoniis innituntur sæpe noviores & Christiani Interpretes ad eruendos sanctæ linguæ sensus, enodandam Bibliorum phrasim, illustrandas Hebraicæ gentis antiquitates, nec semel etiam ad Christianam ex eorum fumo lucem proferendam & adversus ipsos confirmandam. Mosem intelligo Maimonidem Cordubæ natum, qui ex sententia hujus ætatis eruditorum,

ditorum, primus desit inter Hebræos ineptire, qui paucos quosdam atque exiguos errores magnis ubique virtutibus & lectissimarum rerum præceptionibus compensat; Abrahamum aben Ezra Toletanum Philosophum (Ariæ-Montani verbis) ac Medicum eruditissimum, sacrarumque librorum sua lingua commentatorem illustrem; Davidem & Mosem fratres Kimkios, quorum ille author est celebratissimi & utilissimi Michlol operis, sive Thesauri linguæ sanctæ, unde Pagninus majori ex parte suum confavit, homo doctissimus, ac minimè superstitiosus, quique Christianorum lectioni aptissimus existimatur; alter verò in Grammaticis non contemnendam, nec Davidis fratre indignam auctoritatem apud eruditos sortitus est; Mosem Gerundensem quamplurium operum clarum scriptorem, Ionam Cordubensem Grammaticum perfectissimum, Iudam Levitam libri *Cozri* authorem, Iacobum Badreschi, alterum inter Hebræos Ciceronem, Ascherum item Levi, ac Iudam Barcinonenses, Ionam Gerundensem, Meir Toletanum, Samuelem & Iudam aben Tibbon, Abrahamumque aben Sahal Hispalenses, & alios quamplures, quorum in *Bibliothecis suis Rabbinicis* Buxtorfius & Plantavinius, in *Orientali* Ioannes Henricus Hottingerus, & ante eos ex eadem gente David Gans & Zacutus Salmanticensis, hic in *Iuchasin* libro, ille autem in *Chronologia sua Iudaica* meminerunt. Nec ullo tempore usque ad id, quo è finibus nostris abire iussa fuit ea gens, defuere homines eruditissimi, qui ex Hispano aère suxerunt quòd ingenio industriæque non vulgari ab studiis nomen sibi fecerint, quantumvis foelicissimam mero fidei meridie nascendi sortem & exaggeratam doctrinæ laudem procuratæ cæcitate obstinatione magna ex parte corruerint. Vnus enim ex his est, qui solum vertere quàm in se revertere ac superstitioni renuntiare maluerunt, Isaacus Abrabanelius, si à natura eum expendas, ingeniosissimus, si à studiis doctissimus, si ab industria totus labor, idem tamen Christiani nominis, si quis alius, infensissimus hostis, ac perversissimus veri calumniator. Quotidièque ex Hispanis Hebræis derivati, quamvis alibi gentium, ubi degere permittuntur, nati haud immemores suæ originis, imo ipsam in scriptis jactantes, monumenta sui vel Theologica vel Philosophica vel Medica sermone etiam Hispaniæ vernaculo communicare amant posteris, noménque suum (quod miserum infelicibus solatium est) oblivioni eripere.

Nec minus quàm ex Hebraico surrexit læta ex Machometano

tano agro seges virorum Philosophiæ totius ac Matheſis cognitione, atque edita in vulgus doctrina præſtantium; quorum latent quamplures adhuc in Arabicis tenebris atque interituris facilè chartis lucubrationes. Quò deveniens non poſſum non lachrymabile illud ante aliquot menſes factum Laurentinæ Regiæ Bibliothecæ manu exaratae incendium deſlere cum iis omnibus, qui auro contra habent caros hoc genus theſauros; quo igne abſumta nobis peregrè degentibus referuntur major librorum Arabicorum pars atque item Græcorum, quos ex omnibus antiquæ ac novæ Machometanorum ditionis angulis exquisita Philippi Magni Regis Hiſpaniarum II. Bibliothecæ ac totius ædificii cum orbis terrarum & omnium ætatum maximis comparandi authoris diligentia corraſerat, eoque loci æternæ memoriæ dicaverat. Sed ut non ſine aliqua mentione eorum, qui in Hiſpano ſolo Arabicas literas illuſtravere hinc diſcedat calamus, Abenroë, ſive Muhamedo Abulgail Cordubeniſi Ariſtoteiſ perpetuo interprete, viroque undique doctiſſimo nullum potiorẽ Arabiſmus, quaqua verſum patet, quem Græcis opponat Philoſophis, nominare unquam poterit. Aben Zoar Hiſpalenſem, ſive ex territorio hujus urbis, Medicum præſtantiſſimum Abenroës ipſe diſcipulus ſummè laudavit. Aben Zohar ejus filius, quem Raſim vocant, Aben ſive Ibnu (*filium Arabicè ſignificat*) Thopail Hiſpalenſis præceptor Moſis Majemonidis & Abenrois, Abubahar Ibnu Chalſon Granatenſis Poëta, Ibnu Saigh è civitate Mariæ (Portum S. Mariæ intelligo) Ibnu El-Beitar Malacitanus, Aben Madi, Aben Agarin Medici ferè omnes & Philoſophi inter ſuos clariſſimi laudantur in *Proſopographia* Ioannis Leonis Africani & alibi: ut prætermittamus Aben Sinam (quem Avicenam vulgus vocat) falſò à quibuſdam Hiſpaniæ adſcriptum, imo Raſim Medicorum operum celeberrimorum authorem, qui peregrè, hoc eſt in Perſia, natus incolatu dumtaxat noſter eſt. Verè enim Mauris partem illam Hiſpaniæ meridionalem tenentibus, quam Romanorum Bætica olim continebat, hiſ literis adhibita fuit eximia quedam induſtria, præcipuùſque honor habitus, adeo ut Abunazari cujuſdam *De Studiis populi Andaluſiæ*, hoc eſt Hiſpaniæ Arabicæ, magnum & inventurarum opus, Arabicis cæteris commentariis annumeretur. Quarum utriuſque ſectarum authoribus commendandis aliquantò diligentiorẽ operam adhibere debuimus, ne ex vulgaribus Hiſpaniæ ac Scriptorum ejus encomiaſtis, quibus

Latini

Latini tantum, non alii ferè, noti ſunt, profeciſſe videremur; prætereaque ut ejus partis, quæ ad perficiendam hanc Bibliothecam neceſſariò nunc deſideranda eſt, (ut paulo poſt dicemus) quaſi aliud agentes nonnullum præberemus ſpecimen.

At eo ipſo tempore, quo Infidelium populus Philoſophica omni florebat doctrina, ſterileſcere viſus eſt, fateor, Chriſtianiæ Hiſpaniæ campus, & inter armorum fragores ac belligerandi neceſſitatem, qua cuncti detinebantur & ab omni ferè alio munere avocabantur æquales tot ſæculis majores noſtri, Muſarum harmonia & cultus mentis ingrata & importuna eſſe. Quis enim otio quietique, unde artes vigent, locus in caſtris & bello addicta gente? Nullæ tunc aliæ quàm armorum ſcholæ; non iſ qui arte loqui atque ingenio penetrare naturæ abdita, ſed qui in prælio fortiùſ hoſtem petere, civem ſervare noſſet, aliqua dignus laude habitus. Præ militari ſordebant cæteræ omnes artes. Sic Roma fuit, cum rudis adhuc & bellicoſa erat. Nam & Suetonio atteſtante in libello *De Claris Rhetoribus*, Senatuſconſulto non uno cautum fuit, Rhetores & Philoſophi ne in Vrbe eſſent. Idcirco qui excoluiſſent ſapientiæ ſtudii animum in ferrea illa hominum meſſe, quandiu pro libertate belligeratum fuit, rariſſimi apud nos aliquam ſui memoriã ad poſteros propagarunt. Proſtigato autem ab Infidelibus metu, cumque jam non pro aris & focis tuendis, ſed pro importunis, ſæpèque recurrentibus hoſtibus vi ſubigendis ac debellandis armatarentur, venire ad partes & contubernio excipi cæperunt amor literarum & cultus, eloquentiæ ſtudium, ſacrorum librorum & humanarum diſciplinarum cupiditas, præcipuè à tertio decimo ſalvi facti orbis ſæculo, quo Ferdinandus hujus nominis III. Rex ſanctiſſimus, atque jam hodie ex beneficio Clementis X. Pontificis nunc Maximi Chriſtiano erga cælites obſequio & ritu invocari permiſſus, Mauritanæ faciſ reliquias ad extremos Bæticiæ provinciæ angulos Africæ propinquiores expulit, Iacobus item Aragonius hujus nominis primus non ſolum Valentino ſibi cedere regno; ſed & Balearibus coëgit inſulis. Floruere iſto ſæculo Rodericus Præſul Toletanus, Lucas Tudenſis, Dominicus Prædicatorum author, Raimundus Pennafortius, Raimundus alter Martini, Bernardus Gompoſtellanus, Antonius Paduanus, Ioannes Papa XX. Alphonſus Rex ſapiens, Petrus Comes Portugallicæ, nec diu poſt Ioannes Aegidius Zamorenſis, Arnaldus

Villanovanus, Raimundus Lullus, Alphonfus Hispalensis Præful, Franciscus Ximen, Alvarus Pelagius, Ioannes Segobienfis, Paulus & Alphonfus Burgenses Episcopi, Ioannes à Turrecremata, Alphonfus de Madrigal Abulensis Antistes, Ioannes Episcopus Gerundensis & alii satis magno numero tam Latinorum quàm vernaculorum operum scriptores.

At tamen quandam adhuc rudem & non dum absolutam doctrinæ formam hæc omnia præ se ferebant sæcula, quousque sub Ferdinando & Elisabetha Catholicis Regibus, solida (si Portugalliam demas) ditioni eorum subiecta Hispania, mercatum peregrè ivimus quidquid disciplinarum, quidquid amænitàtis intra Italiæ & Galliæ gymnasia longè ab Hispaniæ finibus exulabat; indéque jam apparere cæpit non artibus ingenia, sed artium exercitationem præstantissimis Hispanorum ingeniis ad hoc tempus defuisse. Mirum etenim quàm brevi tempore quàmque foeliciter admissa semel aliena hæc merces ditare cæperit omnes hominum ordines, omnes scholarum cætus, Salmantinæ ante aliquot sæcula, Complutensis à magno illo Toletano Antistite & Purpurato Patre Francisco Ximeno nuper fundatæ, aliarumque. Et ut eximium quoddam sui specimen, quo ad literarum aspirare se obtinendum principatum non obscurè testaretur, gens nostra faceret, ecce tibi ex ista ultimo loco nominata Academia cura & industria doctissimorum hominum procurata, non alicujus veteris, quamvis maximi, sive Ecclesiastici sive profani scriptoris extantia opera, sed integrum illud Bibliorum sacrosanctum systema quatuor repetitum linguis Hebraica, Chaldaica, Græca & Latina, quo opere nil vidit illa ætas magis elaboratum, nil magis utile aut necessarium. Cujus quidem editionis forma, cum Francisci Cardinalis Ximenii, cujus sumptibus & auspiciis facta est, magna commendatione, etiam post emissas ex Antverpiensi, Parisina, Londinensi urbibus alias & quidem locupletiores editiones absolutissimæ, cæterarumque principis & quasi matricis elogia jure optimo audit.

Eodem ipso tempore in Academia Salmantina jacta illa sunt robustioris Theologiæ semina, quæ plusquam aliàs aut alibi gentium opimis fructibus non diu postea editis, & in perpetuum, si Deo placet, edendis, ingeniosissimam omnium gentem speculationisque maximè deditam fecundavere. Ingentis enim famæ vir Franciscus de Victoria, non tam lubricationibus editis, quamvis & hæc aliqua non magnæ molis, at magni

at magni pretii sint, sed doctrinæ Theologiæ perfectissimæ in hanc Academiam & Hispaniam invectione, doctissimorumque Theologorum educatione, quamdiu fuerit huic sacræ scientiæ honos inter mortales, vehementer laudabitur. A quibus ea in sublimem adeo locum evecta est, ut prorsus quæ alia præsumat natio hujus professionis lauream nobis eripere, his jure illa & meritò contribuenda sit, quibus Iovi fulmen aut clavam Herculi de manu auferre tentantibus insaniam opprobavit antiquitas. Sed bonum factum, quòd nulli adhuc in mentem venit, unde nos vindicandi ac stabilendi Theologis nostris præcipuum locum cura sollicitet. Canus equidem, Sotus, Bannezius, San-Thomasius, Arauxius, Godoius Prædicatorum, Molina, Suarezius, Vasquius, Valentia, Ruizius, Granadus, Lugus Iesuitarum, Castrius, Vega, Medina Franciscanorum, Aragonius, Ponce-Leonius Eremitarum, Cornejus Carmeli sodales, ne alios aliorum ordinum nunc recenscam, non tam virorum quàm propria sunt nomina scientiarum apicis Sacræ Theologiæ.

Iam si ad morum instructores, virtutumque enucleatores, quæ ad poenitentiae sacramentum pertinent, fructuosissimam ejusdem Theologiæ partem, quæque, ut Senecæ * verbis utar, *errores nostros discutit & lumen admovent, quo discernantur ambigua vitæ*, oculos convertamus, omnes ferè hujusmodi commentariorum paginas complent Hispani Martinus Navarrus, Sancius, Sotus iterum, Ioannes Medina, Toletus & Lugo Cardinales, Corduba, Rodericus, Ledesma, Dicastillus, Azorius, Castro Palaus, Trullenchius, Fagundez, Caramuelius, Escobarius Mendozius, Vibaldus, Martinez-Pradus, Leander, & alii innumeri.

At Bibliorum nostri Interpretes, unaque Concionatorum Evangelicorum ad formandas sacri hujus muneris actiones duces exterorum nullis palmam concedunt. Quinam enim in Genesim post Pererium, in Iud th post Cerdam, in Iobum post Pinedam, in Cantica post Sotomaiorem, in Proverbia post Salazarium, in Ezechielem post Pradum & Villalpandum, in Prophetas minores post Riberam, in Evangelia post Maldonatum, in quam plures simul libros post Ariam Montanum, Gasparem Sancium, Forerium, Oleastrum, Salmeronem, Maluendam, Cyprianum elucubrantes horum vestigia non relegunt, eruditionem non admirantur, sapientiæ non assurgunt? De sacris actionibus cum Italis nobis controversia est. Hi artificio prævalent, rhetoricantur, verbis gestuque

* in præfat. Naturaliū quaestionū.

gestuque ac tota corporis conformatione & motu veterum Oratorum imitatores videri volunt: nostrorum strictior, nec affectata est eloquentia, non coagmentata domi oratione, aut verbis utuntur artificiosè respondentibus, sed naturali & quasi extemporali facundia, quidquid iudicii, quidquid acuminis, quidquid eruditionis eliciendum est, rebus ipsis & argumentis persuadendis, confirmandis ex sacrae paginae ac Doctorum testimoniis ingeniosè ac prudenter impendunt. Eaque solerter inveniendi, excogitandi acutè, atque aptè in rem praesentem cogitatis utendi nota sic vulgo placere, ut etiam vernaculi sermonis conciones communiter apud Italos in ulnis gerantur, & propriae horum linguae interpretatione donentur. Nec paucos vidimus ex probatissimis, qui sic formam hanc nostram suam fecerunt, ut Italico sermone loquentes more concionarentur prorsus Hispano.

In Dogmaticis seu Polemicis Scriptoribus aliis fortè nationibus herbam porrigimus; extra enim positi controversiarum campum, nullisque domi hostibus, quibuscum disputando munus suum exercere debeant, compositi, cum larvis batuere aut ferire umbras velle sibi videntur, qui controversiarum, uti vocant, studia sectantur. Et tamen qui ad eas regiones delati sunt, ubi cominus elencticum hoc negotium geritur, aut cum Tridentum ad sancienda vera & configenda falsa dogmata undique terrarum Catholicus convenit populus, satis ostenderunt Hispani Theologi non sibi arma nec usum armorum deesse, ad componendum cum hoste gradum atque eum debellandum, etiam in Academicæ Theologiae, vel, ut ita dicam, umbratilis oplothea; nec in alium orbem se esse delatos crediderunt; sed quæ graviter in scholasticis velitationibus, eadem fortiter robustèque in veris argumentorum dimicationibus praestitere. Maldonatum, Turrianum, Valentiam, Petrum Sotum, Castrium, Viruësiem, Vegam, Perezium-Aialam Paivam-Andradium, Orantium, Suarezium nullus, cui Ecclesiae decora huiusmodi comperta sunt, conferre optimo exterorum cuique dignabitur.

Asceticis verò & spiritualibus librorum monumentis quantum Hispana virtus, religio, pietas, nec minùs ingenium atque eruditionis studium valeat*, unus Granatensis Ludovicus documento esse poterit, in quo videtur mihi Deus eam sapientiae atque eloquentiae formam, qua salutis negotium tractandum est, arduum illud æquè ac necessarium, familia-

* Guido Card. Benzioglius in vulg. quadam ad Tobiam Mat-

miliarèque imbecillitati humanæ reddendum, ostendere nobis & commendare voluisse. De quo viro & aliis qui hunc agrum coluere, ac praestantiorum (ut Philone* utar) medicinam vulgata ista, quæ medetur solis corporibus, sunt professi, doctissimisque ac piissimis & prudentissimis admonitionibus praeluxere viam sapientiae ingressuris, ingressisque, tacere praestat quam pauca loqui. Verè certatim ex Hispano in vernaculas ferè omnes piæ Europæ linguas translatum est quidquid eximius nuper memoratus Ascetici operis princeps Ludovicus Granatensis, Alphonsus Madridius, Ioannes Avila Baticæ dictus Apostolus, atque ejus alumnus Didacus Perez de Valdivia, Franciscus Arias, Ludovicus Pontanus, Alphonsus Roderici, Hieronymus Gratianus, Ioannes Eusebius Nierembergii, Ioannes Palafoxius, duoque illa ante alios terrestres cæli sydera, ut in empyrium nos operibus & scriptis manuducerent, orbi manifestata, Petrus de Alcantara, Theresiæque à Iesu non minùs sanctitatis, quàm divinæ doctrinæ radiis fulgentissima, literis mandantes in aurea opera conjecerunt.

Præterea ethnicis in Ecclesiae gremium conducendis & reclinandis, quotquot per orientalem occidentalemque orbis plagas ea charitate, qua major alia esse nequit, expeditionibus Apostolicis sacrorum Deo nostrorum hominum Redemptori eorum lucrificimus, majorem aliis nationibus, in quas non sic abundanter benignitatem istam amplificandi Regnum Dei providentiâ ejus effundere dignata est, curam & industriam impendimus. In quo mihi eadem providentiâ Dei videtur negatam Hispanis copiam contra standi Hæreticos, quos a nostris finibus dudum expulimus, ac vigili oculo semper arcemus, omnino compensare voluisse ad aperta latiori hac via in publicum proficiendi, & fructuosè magis in eos populos, qui aures audiendi habent, nec eas surdarum aspidum more obturant, verba vitæ fundendi. Quo quidem beneficio præclariùsne aliquod in Historiarum acta sua referre habent, quæ confidentiùs de se existimant, magnificosque titulos præcipuæ inter Christianos notæ sibi arrogant, nationes aliæ? Hæc vera prorsus nota est electi ac dilecti præ aliis à Deo populi, quòd in novum Orbem Fidei vexilla intulimus, & longè latèque fixa habemus, veteremque nondum adhuc satis cognitum, Sinas & utramque Indiam & Africæ plagas verum adorare Deum fecimus. Oblatrent quamvis caninæ hostium linguae Hispano-Indicam hanc

thæi Angli Epistola. Son valent huomini veramente-gli Spagnuoli nelle compositioni spirituali, e non so come la lingua ancora porta con se maggior peso con la sua gravità per imprimere le cose.

* In Libello, Quod omnis probus Liber.

hanc expeditionem, & Casæ nostri ostentatis libellis, hujus elevare contendant meritum. Paucorum & iniquorum hominum auro inhiantium crudelitati tot religiosissimos opponimus Duces, tot viros Apostolicos, qui sacroprofanum apud eas gentes auspice Deo Imperium statuerunt, & quotidie magis ac magis sub iisdem legibus & disciplina dilatare satagunt. His charitatis fructibus falsa charitas ornare se atque induere spernit, aut potius nescit.

Decursis sacris, gradu ad non sacra facto, quandoquidem Philosophiæ, verè *procreatrix* illius & *quasi parentis omnium laudatarum artium* (quomodo eam Cicero Tullius appellat *) studium ingenio totum constat contemplationeque, ingenique excellentiæ & excogitandi pervicaciæ dotes Hispanorum animis naturæ sic ordinata ratio benignè contulit, quid commendare opus erit pretio nullo expressioris operæ Philosophos nostros, qui hujus scientiæ penetralia & Aristotelis ejusdem Coriphæi recessus omnes è meris tenebris, immisso disputationis lumine, si qui usquam alii, clarescere fecerunt, eminentissimumque multiplicis genus disciplinæ commentariis famæ gentis & argumenti dignitati ex æquo respondentibus, illustrare. Nec tamen absque eorum aliqua mentione, qui primarum partium (absit verbo invidia) honestissimo in isto sunt ordine, hinc dimittam lectorem nostrum discere avidum qualia Hispanorum nomina Italicorum, Gallorum, Germanorum potioribus collata deturbare alios, non ipsa deturbari gradu possint, Ioannem Ludovicum Vivem, Petrum Ioannem Nunnesium, Sebastianum Foxium Morzillum, Ioannem Genesium Sepulvedam totius eruditionis quatuor viros, Petrum Ciruelum, Dominicum Sotum, Franciscum Suarium, Gabrielem Vasquium, Petrum Fonsecam, Benedictum Pererium, Gasparem Cardillum Villalpandum, Michaëlem de Palatiis, Franciscum Vallesium, ut noviorum nunc forsitan superstitem verecundiæ parcam, ipsa eorum scripta satis superque harum literarum gnaris commendant. Iam vero Philosophiæ partem illam, quæ valetudinis tuendæ ac restaurandæ munus continet, in Medicorum nostrorum libris eo cultu ac dignitate haberi, quæ saluberrimam decet artem, vel iis facile persuadebimus, qui appellationes tantum hujus disciplinæ Professorum notas habuerint, aut vel unius Francisci Vallesii nuper laudati Medicinæ veteris Principibus ævo dumtaxat inferioris; quo homine doctiorem alium, prudentiorem, eruditorem, ingeniosio-

* Lib. 1. de Oratore.

geniosorem excoluit nunquam in gymnasio suo Medicorum alitrix olim Alexandria, vel recentiores fortitæ sunt scholæ. Quem spisso sequuntur agmine, quos verè amavit ars Higiatia, Mercatus, Santacruzium, Lacuna, Vega duo Christophorus, Thomásque Roderici, Garcia-Carrerus, Antonius Ludovicus, Lemosius, Zacutus & Amatus, Mena, Stephanus Rodericus Castrensis, Petrus Michaël de Heredia, plures alii, quos Academia Salmantina, Complutensis, Valentina, Conimbricensis naturæ mystas & alexicacos educavere.

A Philosophia Mathematicas artes non separabimus, quæ aliquam cum ea societatem, auctore Lactantio, * habent. Hæ quidem in omni vitæ genere, quo respublica vel juvatur vel ornatur, necessariæ sunt. Idcirco in unaquaque harum disciplinarum adeo instruxit plures Hispania, ut nulli dubitemus cum exterorum potissimis in comparisonem descendere. Arithmetici enim peritissimos habemus Hieronymum Muñozius, Ioannem Perezium Moïam, Ioannem Martinum Silicæum, in Geometria Didacum Perezium Mesam, Iacobum Falconem, Andream Garciam de Cespedes, Petrum Nonnium, in Musica pro multis Franciscum Salinam cæcum præter alios minorum gentium, in Astronomia & ei subjectis Geographia & Nautica Antonium Naxaram, Petrum Ciruelum, Petrum Nonnium jam laudatum, Petrum Medinam, Bartholomæum Antistium, Rodericum Zamoranum, & plures alios. Bellicæ artis, tormentariæ, equestrisque præcepta nobis egregiè tradiderunt alii magno numero, quos tibi, ne prolixitatis arguamur, index liber in fine positus supeditabit.

Philosophiam consequitur, aut potius ea continetur, Iuris utriusque prudentia; siquidem disertè Ulpianus alicubi * se verum Philosophum appellat, legesque & earum doctrina Ethices propriè aut Politices praxis existimatur. In qua quidem excellentissimis magnarum Academicarum Galliæ & Italiæ Antecessoribus, experientissimis totius Europæ dicasteriorum Senatoribus & Advocatis, ex quo datum Hispanis est togæ studia sectari & excolere, pares habemus Iuris scientiæ magistros & scriptores, adeo ut in quacumque hujus studii forma, quos præ nostris alios habuisse vellemus, rarissimi aut fortasse sit nullus. Ut enim ante quatuor sæcula resflescentem in Italiæ gymnasiis, indeque trans Alpes & Pyrenæos derivatam sacri & profani juris peritiam commemo-

* Libro 3. cap. 24.

* Lib. 1. §. 1. de Iust. & Iur.

rem, Azonis (quæ vulgaris fama est) discipulis, iisque, ut apparet, præstantissimis, debemus magnas illas divinarum atque humanarum omnium rerum Tabulas auspiciis Ferdinandi III. Sancti conceptas, Alphonfi X. Sapientis absolutas, quod Ius Alphonfinum seu septempartitum à numero librorum seu partium vulgo nuncupamus. Atque his quidem non tantum comprehensum fuit quidquid Romanæ urbis ditioni profanæ Imperatores prius, deindeque sacrae Pontifices juris & legum indixere, concordatis etiam aut decisis glossographorum illius temporis dissensionibus, sed & Hispani propria omnia moris & imperii, quæ per municipales urbium dispersa leges, aut memoria tantum & observatione iudiciorum retenta, in unum colligi & coalescere Iuris corpus regia autoritate sancitum regni majestas exposcebat. Planèque hocce jus nostrum, cujus æquali nulla alia orbis terrarum gens vernaculè utitur, iis valet, vigetque linguæ nostratis viribus, eo conceptum est decore simul ac dignitate verborum, ut quin auctoribus formatum fuerit natu Hispanis, quantumlibet alio sub cælo doctis, persuaderi haud facilè possim. At sicuti Decretorum Gratiano, sic Decretalium ordinationem Raimundo Catalano Prædicatorum ordinis Ecclesia universalis acceptam ferre debet. Quod viri sanctitate ac doctrina celebratissimi de hac parte Canonici Iuris meritum aurem mihi nunc vellit, ne præmittam, priusquam ad alia, in memoriam adducere, quòd si Decretis utimur sanis & emendatis, si Iuris civilis legibus integritati suæ restitutis, Antonii Augustini CæsarAugustani factum id maximè fuit industria, studioque, ut videamur planè absque suspitione invidiæ aliqua totius Iuris quodammodo vel authores, vel restauratores existimari posse. Sed jam ut nostri propositi tempus persequamur, duobus ab hinc sæculis eos peperit Sacerdotio & Imperio Iuris mystas Hispanum solum, educavere gymnasia, Patrum ordines per omnia ejus regna doctrinæ ad fastigium evexere, quos sequens ætas in lucubrationibus suis adhuc superstites, veluti Iurisprudentiæ quædam numina contemplatur & colit. Quorum apicem si Didacum Covarrubiam Leyvam appellem, theoreticis, practicis literis, bonarum artium studiis, facultatèque dictionis æquè instructum, sibi que semper æqualem, nullique operis sui secundum, non ideo minùs summa quoque excipiendos & commendandos exquisitæ doctrinæ laude contenderim Iuris lumina Martinum Azpilcuetam Navarrum, Ludovicum Molinam,

linam, Gregorium Lopezium, Ferdinandum Vasquiùm, Franciscum Sarmientum, Emmanuelem Costam Hispaniæ Papinianum, Rodericum Suarezium, Antonium Goveanum (cui inter omnes Iustinianæ Iuris interpretes palmam defererebat Iacobus Cujacius) Petrum Barbosam, Franciscum Caldam Pereiram, Ioannem Guterium, Antonium Padillam Menesium, proximioresque nostræ ætati Ioannem Castillum, Ioannem Solorzanum, Augustinum Barbosam, Ioannem Baptistam Larream, Ioannem Baptistam Valenzuelam, Franciscum Salgadum, Franciscum Amaiam, Iacobum Cancerium, Ioannem Petrum Fontanellam præter alios innumeros. Quibus si specialem quamdam Hieronymi a Bobadilla *Praxis nostræ vulgaris Prætorum* authoris mentionem adjungam ob insignem ejus in omni genere disciplinæ ac vernaculi sermonis, quo res doceri contentas ornatissimè persequutus fuit, præstantiam, Iurisconsultorum nostrorum fumosas imagines cessabo jam orationis meæ virga contingere.

At Humaniorum disciplinarum amœnitates & Philologiæ ac linguarum notitiam non ita largiter nostris hominibus concedet fortè aliquis. * Nec refractarios nos habebit, si numerus, non conditio eorum spectetur, qui hujusmodi professione censer, dignoscique voluerunt. Fervidi enim & perspicacis ingenii vis, alta quæque petens, ad speculativas plerumque artes, aperiendumque mentis acie novas in penetralia totius Philosophiæ tam sacrae quam naturalis vias, ab studiis iis, quæ pertinaci lectione & observatione foventur, diligentiaque magis & industria, quam subtilitate & inventione constant, avocare & abstrahere solet mortalium acutissimos. Hos quidem eorum gloria non multum pungit atque sollicitat, qui ad ista sola studia, veteris nempe ævi contemplationem, Græcorum & Latinorum Rhetoricæ, Poeticæ aut Historiæ artis monumentorum admirationem toti pallent & consenescent spernentes quidquid ingeniosè magis quam disertè conceptum feriat aceto lotas, ut loquuntur, legentium aures, quibusque nullus alius commendatione dignus videatur liber, nisi is qui turget undique ac distenditur dictis & factis veterum ethnicorum in textu ipso & per oram agglomeratis, aut ornamento verborum dictionisque lenocinio, quantumvis deficiatur re, speciem pulchri & accurati & quasi torno ducti præ se fert. Nihilominus tamen in omnibus hujus studii partibus eminentissimos aliquos Pro-

* Iohannes Barclaius *Saltyrici* par. 4. five *Icone animorum*, c. 7. Thomas Lanfius in *Consult. de Principatu Europæ*, oratione contra *Hispaniam*, Georgius Merula *Cosmographie* par. 2. lib. 2. cap. 8. Golnitzius in *Compendio Geographico* pag. 100. Georgius Hornius in *Orbe politico*, pag. 29. p. 4. Gramoludus *Histor. Gallie* lib. 1. pag. 21.

fessores exterorum paucis comparandos dederunt literatorum choro erudita hæc duo, quæ percurramus in præsentiarum, sæcula. Quo magis ostenderetur idonea & paria cuiusque disciplinæ ingenia præ aliis excellentiores quasque habuisse, laudemque non nisi è summis & laudatissimis, sive temerè sive consultò, procurasse. Quod esto sine offensione eorum à me dictum, quos ingenuarum omnium artium, verèque humanarum exquisita cognitio, professioque utilissima, & vivos existimatione præcipua decoravit, & morti impensos clarissima adhuc facit vivere fama, disertissimisque ac jucundissimis lucubrationibus sibi ipsis superesse. Nihil enim à me alienum magis esse noverunt omnes, quibuscum aliqua mihi consuetudo est, quàm nobilissimis Eloquentiæ, Poëseos, Philologiæque ac ornatissimis studiis non eam adjudicare laudem, quam docti omnes ac iudicio pollentes consueverunt. Inter tamen ea, per quæ ad altiora alia dirigi via debet & altiora ipsa; quò via connititur, hoc est, inter ancillas & Reginas artes, interesse quidquam potioris atque luculentioris meriti prærogativa inclytum nec ii diffitebuntur, quorù summa est in amœnitatù & elegantiarum hoc regno, cui plurimum ego deféro quidem, potentia & dignitas.

Vt enim à cognitione incipiamus Linguarum Sanctæ, cæterarumque orientalium, ac deinde Græcæ totius eruditionis thesauri, tandèque Latinæ, qua explicare animi sensus in quacumque actione literarum universæ mos est Europæ, Hebraicarum rerum & idiomatis callentissimus fuit, si quis sub sole alius Benedictus Arias Montanus Bibliorum Antuerpiensis editionis verè Atlas, quæ sapientissimis idem lucubrationibus, fontibus impendens ipsis, explanavit. Alphonsum Còplutensem Medicum, Paulum Coronelù, Alphonsum Zamorà ex Hebræis Christianos magnus ille ac summis quibusque natus vir expediendis rebus Franciscus Ximenius Toletanus Antistes procurandæ hac priori Complutensi eorumdem sacrorum librorum editioni cum aliis Græcè doctissimis præfecit. His proximus Thomas Maluenda Dominicanus novam post plures alias translationem ad Ezechielem usque perduxit, eamque brevibus, sed utilissimis commentariis illustrare fecit. De Hieronymo Oleastro & Francisco Forerio Dominicanis & ipsis, Ludovicoque à S. Fràncisco Minorù sodali Hebraicè doctissimis Lusitania gloriatur. Bartholomæus Valverdius Gandia sic in Hebraicis profecit, ut præter *Cantica* à se explicata ex fontibus ipsis huius linguæ, translationem quoque latinam

tinam fecerit *Commentarii Rabbi Davidis Kimbi in quinquaginta priores Psalmos*, cuius nuper & post absolutam Bibliothecam exemplum vidimus M. S. Romæ in Transpontinæ Virginis Deiparæ Carmelitarum monasterio, cum aliis ejusdem authoris. Hic & Ioannes Mariana non minùs Castellâ quàm superiores Portugalliam nobilitant. Reliquæ provinciæ non unum aut alterum ex provincialibus suis utilem huic studio dedisse operam, idque in Biblicorum librorum explanationibus ostendisse nò temerè affirmant. Bernardum Alderatum, quin suo appellemus nomine, cum de orientalium linguarum eruditione fit mentio, summum hujus viri atque excellentissimis operibus manifestatum orbi de his literis meritù omnino vetat. Isaacum Abrabanelium natione Hebræum in Hispania natum & ab Hispania cum gentilibus suis omnibus ejectum, eruditissimum, si errores demas, sectæ suæ hominem, Iosephum Karo & qui non dudum è vivis Amsterodami excessit, Menassen ben Israel Hispanæ originis, & hujus linguæ monumentis sat notum, in albo eorum jure ponimus, qui præstantes his duobus sæculis in Hebraica fuerunt sanctorum librorum eruditione.

Græcam vero in paucis familiarem habuere linguam fratres duo Vergaræ, Ioannes & Franciscus, quorù primus ejusdem nuper laudati Ximenii jussu nova interpretatione Aristotelis *Physicorum octo, de Animæ tres, ac de Metaphysica quatuordecim*, qui etiam nunc manuscripti asservantur, libros, atque etiam eos, quos vocant *Sapientiales*, è Græca septuaginta seniorum versione Latinos fecit, qui Bibliorum in Complutensem editionem sunt missi; alter autem Franciscus de cunctis Grammaticæ Græcæ partibus doctè scripsit, Arius Barbosa, Ferdinandus Pincianus, Ioannes Genesius Sepulveda, Andreas Lacuna, Petrus Ioannes Nunnescius, Franciscus Turrianus, Didacus Gratianus, Gundisalvus Perezus, Achilles Stadius, Antonius Covarrubias, Mendozæ duo Didacus Hurtadus & Franciscus de Bobadilla Cardinalis, Gundisalvus Pontius-Leonius, Laurentius Baldus, Franciscus Sancius, Petrus de Valentia, Petrus Fonseca, Ioannes Mariana, Vincentius Marinarius, & alii non infrequentes aut sine magna laude in hac arena sunt versati, atque eorum quidam Græcè doctissimis aliarum gentium compositi Athenas Hispanas Athenis ipsis Atticis, nedum aliis, haud invidere palam facere potuerunt.

At jam inter Latinæ facundiæ principes sive Grammaticæ enucleatores summum quemque locum nonne obtinere

Anto-

Antonius Nebriffensis, Ioannes Ludovicus Vives, Hieronymus Oforius, Emmanuel Alvari, Genesius Sepulveda & Franciscus Sancius nuper laudati, Ioannes Christophorus Calvetus, Petrus Ioannes Perpinianus, Andreas Resendius, Ioannes Ludovicus & Melchior Cerdæ, Alvarus Gomezius, Hieronymus Zurita, Hieronymus Blancas, Sebastianus Foxius Morzillus, Alphonfus Garfias Matamoros, Didacus Tevius, Bernardinus Gomezius Miedes, Franciscus Mendoza, Ioanes Mariana, Andreas Pintus Ramirezius, Franciscus Mazedus, & quamplurimi, qui latinis ad sacros libros seu ad alias quascumque doctrinæ partes commentariis manifestissima eloquentiæ suæ argumenta posteris reliquerunt? Limatum & acre in dijudicandis & perpurgandis ab errorum fermento prisci ævi authoribus, (cui studio primas doctus quisque in harum literarum concedit merito) iudicium desideras? Inclyta duo criticorum cælo lumina ministravit Hispania Ferdinandum Nonnium Pincianum & Petrum Ciaconium Toletanum, quibus tertius accedit & alia omni doctrina clarissimus Antonius Augustinus, Achilles item Statius & Hieronymus Zurita, quibus utique magnum Senecam, Plinium, Pomponium Melam, Pompejum Festum, Ioannem Cassianum, Arnobium, Isidori *Origines*, Antonini *Itinerarium*, Gratiani *Decretorum* collectionem, Iuris Cæsarei libros bona ex parte meliores & saniores debemus. Nec præterire nunc possumus, etiamsi cum superioribus in hac laude conferre alios passim nolimus, Ludovicum Vivem, Ioannem Ludovicum Cerdam, Martinum Antonium del Rio, Michaëlem Thomassium, Ioannem Griaalem, Sancium Brocensem, Thomam Tamajum, Laurentium Ramirezium, Iosephum Gonzalez de Salas, qui exponendis Latinorum veteribus libris commendabilem adhibere operam, ac nomine Hispano verè dignam. Illustratores antiquitatum habemus eosdem, quos toties iure ac merito appellamus, Petrum Ciaconium, Antonium Augustinum, Andreàmque Resendium, quibus adungi possunt Ioannes Baptista Suarezius, Bernardus Alderetus, Martinus de Roa, Rodericus Carus, Franciscus Fernandez de Corduba, Ioannes Ludovicus Cerda, Gaspar Barrerius, Ludovicus Nonnius, ut mittam nunc alios, qui peregrinis rebus insuper habitis, nostræ gentis & regnorum origines curiosè & cum iudicio persequuti sunt, de quorum in re Historica laude paulo inferius aliqua dicere animus est. Poëtarum Latinorum exquiris in albo Hispanos? Iure quidem; vehe-

vehementia quippe & poëtica nostrorum ingenia sunt, & coelestis illius, quo carmina funduntur, influxus capacissima. Vnde suum nomen haud pauci eò intulerunt. Sufficit nunc memoria Arium Barbosam, Benedictum Ariam Montanum, Andream Resendium, Ioannem Petreum, Ioannem Ramirum, Alvarum utrumque Gomezium Civita-regalensem & Castrum, Ludovicum Crucium, Emmanuelem Pimentam, Ambrosium Moralem, Iacobum Falconem, Ioannem Verzosam, Ioannem Christophorum Calvetum Stellam, Ludovicum Tribaldum, Iacobum Salvatorem Solanium, Ioannem Vilchium, præter alios innumeros Apollinea ista arte claros.

Res eò devenit ut eloquentia nostratis linguæ Castellanzæ (ut Lusitanam nunc omittamus) tam pede libera quàm ligata numeris Heroas suos in hoc theatrum producat. Et hi sunt quidem nobilitati ejus ac pulchritudini omnino pares. Regnant in sermone prosaico apud nos Ludovicus Granatensis, cui nullum alium anteponimus, Didacus Hurtadus Mendozius, Ludovicus Legionensis, Ferdinandus à Castello, Ferdinandus Perez de la Oliva, Florianus Docampus, Hieronymus Zurita, Ambrosius Morales, Iosephus Seguntinus, Antonius Fuenmajor, Bartholomæus Leonardus de Argensola, Ioannes Mariana, Michaël de Cervantes, Antonius Perezius, Petrus Mexia, Stephanus Salazarius, Franciscus Quevedus, Martinus de Roa, Lupus Felix à Vega Didacus de Saavedra Faxardus, Iosephus Pellizerius & plures alii perfecta, ut Vellejus loquitur Paterculus, prosæ eloquentiæ decora, disertissimarumque lucubrationum tam intra verarum Historiarum & proficuz cujusque doctrinæ limites, quàm in fabulosis adinventionibus & ingeniosis quibuscumque argumentis authores. Quorum aliqui Ciceroniana & Liviana copia & verè lactea ubertate fluunt, alii pressa nervosâque eloquentia quasi in pompa gradiuntur, alii masculam & severiorem, alii tersam ac dilutiorem amant dictionem, sermone alii rotundo & numeroso, alii interrupto & crebris sententiis fracto benè & ornatè dicendi artem adepti esse videri volunt. Et cum diversæ sint in quavis lingua eloquentiæ facies, æquæque pulchræ ferè omnes, pluribus eorum hanc laudem, quam persequuti sunt, verè contigisse disertissimorum nostræ nationis hominum constans existimatio est. At Lusitani, quorum linguæ etiam inter Europæ vulgares, ut Castellanzæ verè germanæ sorori, aut potius veteri Castellæ

Castellæ idiomati, pretium & honorem suum non invidemus; tot habent elegantiarum suæ hujus linguæ admiratores & sectatores, ut Livios suos & Tacitos, Cicerones, Sallustiosque monstrare digito peregrinis, domique extollere laudibus ad cælum valeant.

Poëtica superest facultas vulgarium Poëtarum extero cuique proprietatis ejus & elegantiarum non satis gnaro à nobis commendanda. Ea singularis est, & si adjunxissent vulgò nostri artem, eruditionemque (ut exteri consueverunt) locupletissimæ inventionum naturæ, industriamque non in pangendo adhibuissent ac dedolando tantùm carmine, sed in eo ad veterum imitationem tam Græci quàm Latini sermonis Vatum conformando, doctrinæque multiplici, ut doctum non minùs sit quàm elegans, imbuendo, possideremus planè ante alias omnes gentes Musarum principatum. Sed dum ingenio ut plurimum contenti liberum frænare spiritum arte dedignantur, constarèque sibi absolutam Poëseos laudem absque sudore, qui necessario impendendus est Polimathix studiis, falso existimant, culmen illud, quod unus ex his aut alter legitimis instructus præsiidiis attingit, Parnassi tenere bicipitis vix potuere. Inde fit ut nec in dramaticis compositionibus ad imitandum naturam, artémve ab Aristotile præscriptam sequendum ulla se obstrictos lege censeant; imo quòd infrequentes, aut si qui usquam, successu ferè improspero, ad Poëma epicum ritè formandum se se accingant. Qui enim artem callent, & disciplinarum ornamento excoluere animum, ad alia quævis quàm ad Ixionis hanc rotam & quamplurium annorum pensum, si cum aliis conferas, infructuosum hæere amant; qui vero amant, necessariis sæpe subsidiis ad rem prosperè gerendam destituuntur. Quod Genio imputamus gentis, apud quam non maximus honor iis habetur, qui Poëticæ tantùm gloriæ cupiditate reliquis omnibus proficiendi in publicum artibus vale dixerunt. Poëtarum Hispanorum vulgus sugillare his & inruditionis notare animus fuit, ut nunc eos meritis afficerem laudibus Poëtas, qui non è vulgari fæce, sed è sublimi quoquo præcipuæ famæ & existimationis apice cum fastigatissimis etiam Italorum & eruditissimis metricæ artis Principibus de palma non obscurè contendunt. Ut enim veteres Provincialis linguæ seu Valentinx Poëtas nunc omittam, in quibus Ausias Marcus tot celebribus ætatis suæ versificatoribus lumina dicitur obstruxisse, Ioannes de Mena Cordubensis

Dantem

Dantem Alligherium, Petrarchamque sic feliciter fuit argumento eruditioneque imitatus, ut nisi ruditate suorum temporum velut quodam fuisset retardatus compede, resurgentem jam è busto ipso Cordubam admiraretur ab eo tempore cultissima & carminis studiosissima Italia. Cum verò sermoni accesserunt nostro ineunte sæculo superiore major antiquis cultus viresque, & initiatus is fuit solido, quo nunc viget, robori, Ioannes Boscanus Barcinonensis & Gaspar Lafus Toletanus eam sibi ad absolutam hujus operis laudem munire viam, ut ne vel carminis ullo genere aliis inferiores essent, hendecasyllabum primi ad nos perduxerint cæterorum potissimum, eoque uterque, ac præcipuè Lafus perillustre nomen inter sui sæculi vates sit promeritus, ac vel hodie in manibus omnium sit. Sed ne singulos inde stylo persequar, unum aut alterum, quin reliquis injurius esse videar, veluti nomina (fere numina dixi) Poëticæ ac divinæ artis quædam laudabo, quibus præ aliis omnibus (absit verbo invidia) carere nollemus. Lupus à Vega Carpio portentosa illa copia & facilitate versus ingenio & urbanitate plenos effundendi, quid natura possit, cum totam illam suam divinæ auræ particulam incubantem sibi patitur, adeo ostendit solus, ut tota quanta est antiquitas, nedum proximiora retro sæcula, quem Lupo comparent, se non habere necessariò fateri debeant. Huic debetur prorsus Comædia Hispana, in qua compensatis nonnullis levioribus vitiis cum majoribus & pluribus virtutibus absque controversia regnamus. Quamvis enim alii magno numero vestigia ejus sequuti ingeniosiores & pluribus partibus meliores ediderint compositiones, ut ferè superstruere inventis facile est, attamen nec his in mentem venit, ut derogare unquam se crediderint posse istius carminum dramaticorum Principis famæ, nec inter tot ullus, nisi me iudicium fallit, accesserit ad familiaris & verè comicæ dictionis germanam illam speciem & formam, quam ante alia Lupus observasse videtur & curæ habuisse. Alia prorsus via grassatum ad famam, ardua scilicet pendentique, Ludovicum Gongoram fuisse, sublimitas illa & majestas carminis ostendit totius eruditionis imbuti floribus, distincti luminibus, exemplar operis sui nostro sæculo monstratum posteris, admirandum potius quàm imitandum, quémque si Genius accinxisset ad epicum fabricandum poëma, hodie nec Hælladi Homerum, nec Romæ Virgilium, nec Italiæ Torquatum invideremus. Eruditione omnino parem huic Bartolo-

e

mæum

mænum Leonardum Argensolam, nec inferiorem laude credimus, Hispaniæ nostræ Horatium, puritatis & castitatis styli observantissimum, elegantiarum ac totius urbanitatis verè penu; cui non alium in his conferre laudibus facile possis, quàm Lupercium fratrem. Adeo similes inter se sunt, ut gemellam verè Musarum & Apollinis prolem in iis agnoscas, nec videaris tibi, cùm ad alterum accesseris, ab altero discessisse. Ingenio & affectibus, si quis alius, plenus est Villæ-medianæ Comes, quem in Poëtis Hispanis præcipuo loco habet, ut audio, Serenissima Suecorum Regina fæminei sexus ornamentum decusque maximum, literarum & linguarum cognitione inclyta, quæ Romæ à multis annis majestatem & humanitatem eo scedere copulavit, ut nec regio culmini mores humanissimi, nec moribus majestas deroget, & hanc cæteramque ex aliis virtutibus laudem constantissima veræ & Catholicæ fidei, quam semel amplexata est, professio cumulatifsimam præstent. Gregorium Ferdinandi à Velasco, Ludovicum Legionensem, Didacum Mendozam, Ferdinandum Herreram, Didacum Silvam Salinarum Comitem, Franciscum Borgiam Schillacii Principem, Antonium Mendozam, Iosephum Valdiviesum, Franciscum Quevedum, Hortensium Felicem Paravicinum, Bernardum Balbuenam, Anastasium Pantaleonem, Ioannem de Xauregui, Franciscum Lopezium Zarate, Ludovicum Villoã adhuc superititem, ut credimus, præter recentiores alios,

Carmina quæ scribuntur à Virgilio & Apolline multo,

atque eos etiam qui theatralium actionum via prosperrimè ad famam grassati sunt, velut Triarios & Principes Musicæ hujus & innocuæ aciei non temerè aut inconsultò collocamus. Quibuscum & Lusitanis, certi quidem nec Castellanis nec quibusvis aliarum gentium cedere varibus, Camoësum illum in primis, dignum gente sua & Asiaticis gentis suæ expeditionibus Poëtam, Franciscum Saa de Miranda metricum Platonem, Franciscum Rodericum Lupum, Didacum Bernardum, Hieronymum Corterealem, Gabrielem Pererium Castrium, aliòsque non quidem auxilia sed verè Hispaniæ cives, Bibliothecæque nostræ decora conjungunt. Habuimus præcipuos ex eorum numero paucos è multis,

* Sætira 7.

quibus, ut Iuvenale * utar,

non est publica vena,

Qui nihil expositum solent deducere, nec qui

Communi feriunt carmen triviale moneta,

eosque

eosque jam extra invidiæ jactum positos, indicaturi quorum maximè appareat compositionibus *Naturam* fortitos fuisse nos (quod in Poëtis exposcebat Dio Chryostomus *) verè *Namine afflatam sive ingenium ac diviniorem mentem atque os magna sonans*, ut in *Epistolis* loquitur Plinius *.

Nollem hic ad hujus *Apologiæ* metam properans cum viris doctissimis controversiæ subire aleam, qui id genus librorum, quod nos *de Cavallerias*, Itali *Romanzi* appellant, verèque nostri sunt origine (ut prætereamus nunc Heliodori *Theagenem*, Achillis Statii *Clitophontem*, Longi *Sophistæ Daphnidem*, & antiquos è Græcia alios amatoriorum operum hujusmodi authores) adeo improbant, ut inter damnanda & expianda igni scripta ferè constituent. Hos item Melchior Canus vir doctissimus *ineruditas fabulas* vocat, * *nihilque omnino conferentes non solum ad rectè beateque vivendum, sed ne ad rectè quidem de rebus humanis sentiendum*. Lipsii, Possevini, Nigroni conformia huic testimonia Besoldus congerit in *Tractatu De Educatione & studiis literarum* *. Nec nobis quidem eos probare animus est, qui inhonestos amores aut aniles ac nullius frugi aut ingenii continent fabulas. Scio enim quàm eliminari digna sint à Christianorum, præcipuè adolescentum, consuetudine illectamenta quæque vitiorum terendique otio temporis. Sed quid si periculo isto vacua horum lectio fuerit, & è contrario non ludatur in aliquo ex his libris opera? Nonne inter utiles fabulas, ut ferè *Apologi* solent & *Symbola* & fictitiæ quæque, sed doctæ, *Historiæ*, collocari poterunt? Annon *protopopejæ* istæ sunt, in quibus, uti in *Xenophontis Cyro*, *Homeri Achille Vliiséque*, *Virgilio Aenea*, *Reges*, *Heroës*, fortes, prudentes, pii, magnamini, ferè toti ex ingenio authoris, quasi ex pictoris tabella, non quia tales olim essent, finguntur & colorantur, ita similiter in his nostris describuntur *Principes æquitatis & justitiæ vindices*, *tyrannidis & impotentis debellatores*, *fortissimorumque patratores operum*? Aut carmine talia fingere laude dignum, *prosa autem vituperio erit*? Planè fortia & gigantea hæc animi & virium facinora, quæ suis fictitiis tribuunt Heroibus hujusmodi fabulatores, legentium corda sic vehementer incendere laudis cupiditate, quæ fortiter gestis debetur, solent, ut viris militiæ impendendis vice cotis esse possint (& cur non sint?) ad muniendum pectus fortitudine, expellendumque omnem vulneris & mortis metum. Nam & fama est *Ferdinando Avalo Pitaricæ Marchioni* eos animos in ado-

* Initio Orat. 53.

* Lib. 9. ad Severum.

* Lib. 11. de locis Theol. c. 6. S. Lex vero secunda.

* c. 6. S. 6.

* Apud
Photium .
Cod. 190.

lescentiæ otio umbratilem hujus generis librorum lectionem fecisse, quibus postea in acie & campo fortissima & verè heroica responderunt facta. Pompejus quoque Magnus appellatus (si Ptolemæo Ephestioni * credimus) quotiescumque in aliquam iret expeditionem bellicam, recitari faciebat sibi ex Homeri primo Iliadis libro res Agamemnonis fortiter gestas, quem ante alios æmulabatur, at quem ex Poëtæ ingenio in talem evasisse virum non ignorabat. Equidem militares ejus ætatis, qua primum apud nos cœpit hæc forma concipi & placere, animos Maurorum reliquiis compositos haud dubiè ad gloriam virtutemque his stimulis incitari oportuit. Vera enim an facta sint, quæ æmularis & imitari desideras, nihil interest, dummodo vel falsa veros ignes virtuti subjiciant, & tua te iis excitata imaginatio utiliter ludificetur. Iam quod ad alias partes Historiæ attinet, si honestè amores, & cum decoro tractentur, potiùsque moderandis quàm effundendis huic & aliis animi passionibus præscribuntur potiora legibus exempla, promiscuâque & necessaria utriusque sexus conversatio, atque alia vitæ civilis momenta juxta honestatis ac modestiæ regulas describuntur, nihil video cur inutiles & perniciosi, imo cur non utiles & appetendi hoc genus libri existimari debeant. In Thesi hæc dicimus, non in Hypothesi. Hos enim neque ita notos habemus, ut, quod de Amadisii priorum quatuor librorum authore, aut fortè aliis nonnulli censent, calculo nostro laudare atque approbare possimus. Et ne aliter existimetur de hujusmodi inventionibus, quàm de fictitiis cæteris atque idealibus libris, unde ad honestè atque utiliter in unoquoque statu & vitæ conditione res gerendas possumus nobis documenta, atque ea quidem magis exemplis quàm præceptis insinuata, procudere. In quo ordine Antonii Guevaræ *Horologium Principum*, sive fabulosam Antonini Philosophi vitam constituere possumus, sententiis pulcherrimis atque omnium virtutum præcipuis regulis ornatissimam.

Multus jam sum in prima hujus Præfationis parte, cum satis fuisset forsan ac opportunius ad ea, quæ de Hispanorum eruditione olim differuit Andreas Garsias Matambus vir eloquentia & judicio clarus, nihil adjungere, aut saltem Apologeticam ejus narrationem elegantissimam exhibere hic nostrarum nugarum loco. Sed planè is indicta reliquit multa, & sæculo integro nos posteriores sumus, quod quidem feracissimum literatorum hominum æquè ut superius fuit; præstatque

statque nobis quodammodo propriis uti, quàm admoveere aliena, ne comparatione meliorum, fucatæ veluti lanæ ad purpuræ conspectum, nostra evanescant atque emorian-
tur.

DE BIBLIOTHECARVM UTILITATE

ac de huius proposito & ratione.

Vidquid autem de literarum omni genere, cœvo Hispaniæ hucusque diximus, in eo consilii nostri hanc Bibliothecam stylo construendi tota ferè ratio aut saltem ejus pars continetur maxima. Nam uti solent locupletes aurifices, sive ad ostendendas divitias, sive ad alliciendos copia & varietate vœnalium emtores, aurea & argentea omnia, quæ habent, vasa densis altè latèque ordinibus pro tabernæ foribus collocare, è contrario autem, qui tenues sunt, ne ipsi prodant se, vix audent unum aut alterum signi gratia exponere, ita prorsus iis uluvenit, qui divitias inopiàmve in literarum hoc negotio vel jactare vel excusare habent. Singula quæque ab his, plura simul & coacervatim roganda ab illis & expectanda sunt. Planè hoc ultimum in proposito ac voto eorum est, qui Scriptorum, illustriumve quorumcumque virorum nomina in album à se relata proponunt publico; ut scilicet, quæ per partes hætenus laudabantur, in unum collecta numero etiam & splendore mutuo magis clarescant. Sydera enim seorsim considerata singula seipsis collectim cum cætero astrorum conspectis agmine jucunda minùs & pulchra apparent. Floribus sigillatim ostensis ea propemodum gratia deest, qua in hortorum areolis augentur, mutuò se conspicientes, aliique veluti æmulantes alios. Nec aliter quàm in surgente integra aut dejecta messe conspicitur agri ubertas. Mira enim inter se proportionem & mutuo amore composuit rerum summus artifex universi hujus, qui mente simul & oculis comprehenditur, partes, uti membra cujusque pulchri corporis, ut si separata considerentur, pulchra quidem, sed nondum perfecta sint quousque alia ex aliis, seu ex respectu ad universitatem, solidam atque absolutam numeris omnibus commendationem sortiantur. Atque adeo respicientium se se magni aut parvi

parvi cuiusque corporis membrorum armonia constat, ut nec quæ nobiliora sunt dedignentur ignobilioribus cohære, imo singulis amor cæterorum sit insitus, & quasi videatur unicuique parti non aliam posse digniorem à se in hoc naturæ teatro personam geri, quàm quòd pars sit & aliorum indigens, ut ex eorum nexu atque complexione totum emicet.

Sed nec in speciem ac decus tantùm hæc apparari urbium, regnorum aut nationum sive ordinum clarissima in unoquoque genere ornamenta huiusmodi quisquam dixerit, cum non inferiore alio utilitatis commodo & in publicum beneficio impensus in his colligendis & exponendis censeatur labor, exactique labore dies compensentur. Plurimum namque interest, quisnam, qualiterque de quovis argumento scripserit, non ignorare imò ad manum habere eos, qui vel assequi studio, vel consignare literis quidquam cupiunt. Aliàs enim Andabatarum more cassis & cæcis ictibus decertare cum libris, ac pretiosissimam temporis jacturam facere habebit opus, qui hoc duce ad rem suam gerendam in studiorum campo destituetur. Nec enim annotare omnia sive comprehendere memoria possumus, quibus indigemus. Quædam ex necessitate examinanda sunt, in quibusdam compendium viæ quærendum. At utroque auxilii genere & necessarii & utilis carendum est ei, qui nescit quorum opera sive ad ex tempore addiscendum, sive ad serio & accuratè comprehendendum sermone id, quò impendet animus, uti debeat. Præterea hac fultis ope contingere nequit, quod sæpè alias fit, ut operi se accingant quasi intractato & novo, in quo jam alius industriam fuerit suam expertus. Memini me, dum adolescens domi post Salmantina utriusque juris studia pro faciendo eorum fructu me continerem, cogitasse de nominibus propriis Pandectarum tam Jurisconsultorum, quorum fragmentis hi constant, quàm cæterorum utriusque sexus hominum in his laudatorum, in ordines suos redigendis, ut præstò esse possent inde proficere desiderantibus, nec prius audivisse de absoluto hoc ab Antonio Augustino jam olim opere, quàm ferè tertiam Digestorum partem inscius rei atque inanis operæ securus percurrissem. Alios ne eadem frustreretur ignorantia, Bibliothecis accepto ferendum est.

Et quid si magna eruditionis pars consistat in Scriptorum cognitione ac eorum, quæ reliquere, sui monumentorum notitia & iudicio. Prorsus ita est. Ponderus & fidem rebus

ipsis

ipsis pariunt authores conciliantque; nec parum interest utrùm à probis, aut aliqua dignitate conspicuis viris, ab æqualibusne an secus, quo item consilio, quo rerum statu quæque scribatur res. Adeo magnum positum est ad doctrinam ipsam in docentis conditione atque autoritate momentum. Vt enim ad eruendum causæ in foro agitæ verum non tam in testimonia ipsa, quàm in testium fidem non lubricam, non vacillantem, & si quæ alia insimulare illos, dictave eorum convellere possunt, à Iudice inspicitur, ita prorsus in scribendi negotio, non quid traditum literis sit magis quàm à quibus & quo animo aut quo tempore sit literis traditum, prudentes rerum humanarum æstimatores, ne facillè decipiantur, advertere animo consueverunt. Ab rerum incertitudine obscuritatèque id malum nobis dudum inhæsit, ut nò à dictis sed à dicentibus toti ferè pendeamus, ut etiam numerus authorum præ rationibus & argumentis per sæpe fiat. At non quomodocumque numerus; post habentur enim plures minorum gentium, majorum paucis, hoc est fide dignioribus ii, quibus non temerè denegatur, aut non omnino habetur fides. Quare in dignoscendis atque examinandis his, quæ adeo scire nos oportet, impensa studia præcipuam quandam non vulgaris utilitatis laudem emerentur.

Et quidem hæc magno cum scholasticæ rei compendio & fructu navata olim opera, cum videlicet librorum & literarum totam supellectilem exarati dumtaxat manu servabantur codices, non minùs hodie fructui & compendio est hoc tempore, quo typhetarum luce perfusæ omnes seu veterum seu noviorum cogitationes innumeris atque optimis omnium disciplinarum & artium monumentis studia clarescere fecerunt. Quare ista cura Scriptores collectim laudandi, ac descriptis eorum posteros monendi, nullo non orbis sæculo apud omnes gentes optimum quemque sollicitavit, exercuitque. Hos cum aliis in genere alio illustribus M. Terentius Varro eruditionis Romanæ parens, adjectis etiam imaginibus in literas retulit, uti & Cornelius Nepos; quales viri! quorum alter Poëtas quidem peculiari opere, alios in *Hebdomadis*, quarum Symmachus * Ausoniusque * meminere; alter Historicos saltem in libro à se de his scripto, ad quem se in *Dionis* refert *vita*, celebraverunt. Instat quoque huic argumento Iulius Hyginus conscripto *De Vita & rebus gestis virorum illustrium* opere, quod Agellius * & plures laudant; nisi steterit is intra decora Reipublicæ tantùm, nec extenderit se ad

erudi-

* Libro 1.
Epistola 2.
* in Mossella.

* Libro 1.
Cap. 14.

* in præfatione de Scrip. Eccl.

* Libro 1. ep. 17.

eruditionis fama claros, quod vix credo. Santram quoque cū superioribus laudat S. Hieronymus *, & Suetonium Tranquillum *De Viris illustribus, De Grammaticis ac De Rhetoribus* scriptorem, uti ex Græcis Hermippum Smyrnæum, & Satyrum & Aristoxenum Peripateticos, Antigonumque Carystium. Item Damascius Syrus, Porphyrius, Diogenes Laertius Philosophos, Eunapius Sophistas laudaverunt. De quibus dixisset jure Plinius* quod Capitonis factum laudans usurpavit. *Redditus est L. Syllano debitus honos, cuius memorie Capito prospexit, pariter & suæ: neque enim magis decorum & insigne est statuam in foro pop. Romani habere quàm ponere.*

Quidnam verò de Christiana non meruit re S. Hieronymus commentario illo de *Scriptoribus ecclesiasticis* exarato, ad quem ab omnibus, tanquam ad Sybillæ folium, ut in proverbio est, olim hodièque provocatur. Cui sub quartum sæculum deficienti subsidiariam atque utilissimam succenturiavere operam alio & alio tempore Gennadius Massiliensis, Isidorus Hispalensis, Ildephonsus Toletanus Antistites, Honorius Augustoduni Presbyter, Sigibertus Gemblacensis monachus, Ioannes Trithemius, Guilielmus Eisengreinius, Robertus Cardinalis Bellarminus, Sixtus Senensis, Antonius Possevinus, Aubertus Miræus, Philippus Labbæus, Andreas Sauffajus, aliique. At qui promiscuè viros ex universa aut ex aliqua disciplina illustres doctrinæ fama, & scripta eorum accuratè, distinctèque in literas retulerunt, elogiisve eorundem imagines ornaverunt, quantus his à bonis omnibus atque eruditis cujuscumque gentis plausus impartitur? Idcirco ad Conradi Gesneri Tigurini lucubrationes, qui primus *Universalem Bibliothecam* librorum omnium antiqui & novioris ævi conficiendam in se suscepit, quamvis de authoribus jejunè satis egerit, recurrentibus frequenter universis literarum amantibus opitulandi curam habuerunt Conradus Lycosthenes, Iosias Simlerus, Robertus Constantinus, Antonius Verderius & Ioannes Iacobus Frisius, sive compendiis, sive supplementis Gesneriani operis in publicum datis. Quanta verò elogiorum varietate & amoenitate Pinacothecæ virorum scriptis clarorum ornandæ industriam suam contulere cū Latinè Paulus Iovius, Raphaël Maffæus Volaterranus, Iacobus Philippus Thomasinus, Ioannes Imperialis, Iulius Cæsar Capacius, Ioannes Vincentius de Rubeis sub Iani Nicii Erithræi Græco nomine, Marcus Zuerius Boxhornius & Nicolaus Reusnerus, Italicèque Hieronymus Ghilinus &

Lauren-

Laurentius Crassus? Quibus adjungi debet Ioannes Andreas Quenstedius, qui duplici volumine *De Patriis, ac De Obitu locorum virorum doctrina illustrium* egit. At qui non minùs condendis omnium Scriptorum elogiis, quàm scriptis eorum cum cura & iudicio colligendis enumerandisque animi & corporis vires mancipare voluerit, inventus est (nec mirum) usque ad hoc tempus nemo. Ferreis planè visceribus Nestoreos eum vivere oportuit annos, qui onus hoc laboris atque in rempublicam literariam officii refertissimum non frustra sibi suscipiendum putasset. Majoris operæ quàm ut unus aut alter negotium absolvat, *Bibliotheca universalis* est iis, quæ diximus, instrumentis fabrefacta. Qualem nempe in votis esse Theophili Spizelii eruditione viri præstantis ex eo apparet *Specimine Novæ Bibliothecæ universalis*, quod unà cum *Sacris Bibliothecarum illustrium arcanis relectis* Aug. Vindelicorum anno 1668. typis mandavit. Id tamen Specimen cognomina vel agnomina tantùm comprehendit à syllaba AB. incipientia. Neque enim, ut *Concordantias Bibliorum Latinorum* quingenti ex familia Prædicatorum sodales Hugonis Cardinalis ductu & auspiciis confecisse dicuntur, numerus in opere hoc nostro perficiendo & grammaticale ingenium suffecerit. Pluribus, iisque eruditis, nullòque non doctrinæ genere imbutis, curam hanc imponendam fuisse, si rem seriò vellemus gerimimè dubium est. Sed quando aut cuinam eligendi atque adigendi tot simul viros doctos, ut beneficio isto demereantur posteritatem, copia erit?

Quare partibus exantlatum fuisse hunc laborem, siquidem universum exigi desiderandum potiùs quàm sperandum est, viris reipublicæ literariæ amantibus gratias habemus plurimas. Per quos nempe factum fuisse omnes vident & experiuntur, ut quidnam singulorum fuerit doctrina clarorum in literas meriti, quibusnam debeamus, quòd de re quaque doceri ac docere possumus, non ignoremus. Nempe sacrorum Scriptorum ac Theologicæ totius disciplinæ authorum cognitionem latere in tenebris haud ii permisere, quibus curæ hujus meritum paulo ante consignavimus. In Iuris arte quorumnam libris ea constet, quorumnam lucubrationibus illustretur, scire cupis? Præsto sunt Marcus Mantua, Ioannes Nevizanus, Ludovicus Gomezius, Ioannes Fichardus, Ioannes Baptista Zilletus, Bernardus Rutilius, Guido Pancirolius, Ioannes Bertrandus, Valentinus Forsterus, Vvolfgangus Freimonius, Ioannes Lorichius Hadamarius carmine, atque

f

omnium

omnium ultimus Nicolaus Henelius proſa & carmine. De Philoſophorum veterum ſectis & ſcriptis ſollicitus es? Iſrael Spachius, Paulus Bolduanus, iisque multo eruditiores Gerardus Ioannes Voſſius & Georgius Hornius præſto ſunt, quique *Scriptores Hiſtorie Philoſophice* accuratè collegit atque illustravit Ioannes Ionſius Hoſſatus. Medicæ rei curioſi, quorum cõmentariis proficere, corporaque, vel ſana tueri, vel ægra ſanare poſſint, noſcere amant? Habent, quos olim colligendi ejus artis Profeſſores exercuit cura, Gaſparem Peucerum, Petrum Caſtellanum, Iſrahelem Spachium, Remaculum Fuſchium, Symphorianum Campegium, Vvolfgangum Iuſtum, Othonem Brunſfeldium, poſtremumque varis recoctum editionibus Ioannem Antonium Vanderlinden, qui tamen *De Scriptis* non de Scriptoribus Bibliothecam ſuam formavit. Aſtronomis aut Coſmographis vacas? Collegit harum diſciplinarum Magiſtros Ioannes Baptiſta Ricciolus in ſua *Coſmographia reſtaurata*. Hiſtoria delectaris, atque aves ſcire unde res unquam atque uſquam geſtas fidelius noſcas? Præſtitit hoc eruditorum gemma Gerardus Ioannes Voſſius altero & altero de *Hiſtoricis Græcis* atque *Latinis* opere, quæ *inter iſta* * eſſe, nunquamque è manibus eorum, qui huic ſtudio incumbunt, effluere debent. Ex quo quidquid habent Martinus Zeillerus & alii hauſerunt. Paulus quoque Bolduanus & Stephanus Prætorius Hiſtoricorum confece- runt Catalogos. De Poëtis tam Græcis quàm Latinis quidquid noſcere opus eſt, Lilius Gregorius Giralduſ vir doctiſſimus, Petrus Crinitus, Ioannes Petrus Lotichius docuere; quibus ſi adjunxeris ejuſdem Gerardi Ioannis Voſſii libros poſthumos *De Veterum Poëtarum temporibus* ulteriorem aliam & extremam alterius manum vix deſiderabis. Chimica etiam ſcripta omnia collegit Petrus Borellius Medicus Gallus.

His, ut ſingularium profeſſionum eruditos collectim darent, induſtria placuit. Alii eos, qui in quoquo ordine aut conditione vitæ floruerunt, ſcriptores laudavere - *Summis Pontificibus* hoc officium exhibuit Ludovicus Iacobus à S. Carolo Carmelita, cui maximæ à viris doctis omnibus habendæ laudes ſunt, non tantum propter hanc *Pontificiam Bibliothecam* dudum editam, ſed & propter complures alias, quas affectas & tantum non prelo paratas habere dicitur, *Cardinalium ſcilicet, Regum, Feminarum, Burgundicam, Hiſtoriographorum Francie, Typographorum ſcriptis clarorum, Antiquarum editionum uſque ad annum M. D. Editionum omnium Bibliorum* aliâſque. *Cardinalium*

quoque Scriptorum nomenclatorès dederunt Franciſcus Maria Turrigius, & Henricus Ludovicus Caſtanæus Rupi- pozeus Gallus. Iam ſi religioſos ordines percurrere animi cauſa velimus, habent *Benedictini* Ioannem Trithemium & Arnoldum Vvionem; *Ciſtercienses* Chryſoſtomum Henri- quez & Carolum Viſchium; *Fulienſesque* ſeparatim Carolum à S. Maria; *Canonici Regulares S. Auguſtini* Gabrielem Pen- notum, Ioannem Mauburnum, alios; *Carthuſiani* Petrum Dorlandum, Theodorum Petreum; *Dominicani* Leandrum Albertum, Alphonſum Fernandez, Ambroſium Gozzeum, Antonium Senenſem, Ioannem Michaëlem Pium, Seraphi- num Razzium, novamque adornat hujus ampliffimi ordinis *Bibliothecam* Michael Abbas Juſtinianus amicus noſter, aliis huiusmodi jam notus libris. *Franciſcanos* itidem Henricus Vvillotus, Ludovicus Rebolledus & Lucas Vvaddingus (cui *Supplementum* adjungere habet Franciſcus Haroldus *Annalium* idem *Franciſcanorum* Vvaddingi continuator, atque eorum *Compendii* author, noſter etiam in Vrbe amicus) *Auguſtinianos* Thomas Gratianus, Iosephus Pamphilus, Thomas de Herrera, Philippus Elſius, Cornelius Curtius; *Carmelitas* Ioannes Trithemius, Petrus Lucius, Emmanuel Romanus, Auguſtinus Biſcharretus adhuc M. S. Marcus Antonius Ale- grius Caſanatenſis, Ludovicuſque Iacobus à S. Carolo, quem nuper laudavimus, quique adhuc abſolutiorem aliis omni- bus futuram premit, in Bibliothecas retulerunt. *Ieſuitæ*, ut ſunt in rebus ſuis curioſi & induſtrii, poſt antiquam Petri Ri- badeneiræ, recentiorem promoverunt Philippi Alegambe operam, qua quid in hoc genere magis aptum & abſolutum eſſe poſſit, meritò dubitabis.

Ultimam alii formam ſequuti ſunt Scriptores laudandi ex ſua quique gente aut provincia aut natali loco, quæ nobis placuit ex Hiſpanis noſtris. Nec prius dicam de hujus operis conſilio & adjuventis, quàm indicatis levi manu aliarum gentium & populorum ſimilibus cõmentariis. Quo magis appareat in re neceſſaria & Hiſpaniæ civibus valde honori- fica haud operam nos luſiſſe. *Germaniæ* Scriptores collegerunt in unum Ioannes Trithemius, cui ſuperſtruxit Iacobus VVim- phelingus, Melchior item Adamus. Sed utinam gens am- pliffimæ tum ditionis tum per omnes ætates orbis famæ, quæ à duobus ſæculis eruditione ante alias audit, bonarumque omnium diſciplinarum ſtudiis inclyta, verè antiquis Fidei Orthodoxæ ac veris perſuaſionibus inventiones non prætu-

* De Bri-
tannic. Eccl.
primordiis .
Capit. 13.
pag. 463.

lisset alterius sæculi Pseudo-Apostolorum . Haberet Christianus populus quos colligeret, admirareturque in gente ista tam eloquentiæ quam omnimodæ doctrinæ flores, quin spinas vellendi aut, ne his pungatur, præcavendi necessitate, uti passim inter pios fit, constringeretur. Habent similiter & Angli virorum literis illustrium suæ nationis laudatores Ioannem Balæum, quamvis sublestæ fidei hominem, Ioannem Lelandum juniorem, Ioannem Pitseum; Scoti Thomam Demsterum, cui tamen multæ aliàs lectionis viro Iacobus Vsserius Hiberniæ appellatus Primas Historiæ rerumque antiquarum peritissimus, librorum, qui nusquam scripti sunt, ex ejus otioso depromptorum cerebro recentionem imputare non dubitavit, quocum in re Philippus Labbæus consentit in *Bibliotheca Bibliothecarum* . Hibernis monstraverunt sua literarum decora Fridericus Hibernus & Iacobus VVaræus, Polonis Simon Starovolscius, Danisque Thomas Bartholinus. Belgæ in adornanda sibi hac Sparta nulla alia Europæ natione inferiorem consequuti sunt laudem. Iustis enim & absolutis hujus argumenti operibus Belgas universos gaudere fecerunt Aubertus Miræus, Franciscus Svvertius, Valerius Andreas Taxander, & Guilielmus Gazerus Gallicè; Flandros autem separatim Antonius Sanderus, Dionysius Harduinus; Hannonios Philippus Brasseur; Hollandos, Zelandos, Ultrajectinos Pancratius Castricomius; Frisios tandem Vbbo Emmius & fortasse Martinus Hamcomius, qui de hujus Provinciæ viris illustribus commentarium edidit. Gallis autem nondum, ut credo, ad hoc tempus contigit doctissimæ gentis Scriptorum Historicus ejus absolutionis, quam imus quaesitum. Antonius enim Verderius, qui uno ferè sæculo præcessit, Andreas Quercetanus Historicorum, Franciscus Grudæus Crucimanius & Philibertus Mareschallus Scriptorum vernaculæ linguæ Nomenclatores, Scævola seu Gaucherius Sanmarthanus Virorum superioris sæculi doctrina illustrium Encomiastes, citra universitatem generalis Bibliothecæ propriam constiterunt. Vixisset hujusmodi natus laboribus exhauriendis Labbæus; haberemus absolutissimam ejus gentis ad miraculum doctæ è *Chiliadibus Historico-Chrono-geographicis*, quas parabat, notitiam. Extant nihilominus particulares singularium urbium *Bibliothecæ*, qualis est illa *Cablonensium Ludovici Jacobi à S. Carolo*, & *Poëtarum Provincialium Ioannis Nostradami*, aliorumque. Quid verò Italia scientiarum ac totius eruditionis fons & quasi mater? Planè ea nondum

ausa

ausa est suas omnes colligere in unum & explicare simul merces, quamvis non ulla alia posset lautè magis atque magnificè. Vernacula enim dumtaxat scripta, non alia, Italorum, ante annos centum & viginti Antonius Franciscus Donius in *Bibliotheca sua*, Ioannes verò Matthæus in *Peplo Italiæ* brevibus spatiis ultimorum trium sæculorum viros illustres ante centum ferè annos exposuit publico. Neque in lucem adhuc emissas vidimus Angelici Aprosii Vintimiliensis Eremitarum sodalis *Athenas Italicas*, cujus operis ab anno MDCXLVII. uti jam tunc ab eo parati, in *Parnasso Euganeo* suo Iacobus Philippus Thomasinus, & nuper Raphaël Sopranius & Michaël Iustinianus in *Bibliothecis suis Ligurum Scriptorum* meminere. Desiderium interim plenæ operæ hi leniunt, qui occupatis nonnullis ejusdem partibus singularium quarundam urbium aut provinciarum decora doctrinæ ista seorsim complexi sunt. Ut enim ab Alpibus & Italiæ principio ordiamur, *Pedemontanorum* & cum his *Subaudorum* & *Nizæorum* Franciscus Augustinus ab Ecclesiâ Saluziarum Episcopus & nuper Andreas Roslotus à Monte regali Cistercientium sodalis, *Ligurum* Raphaël Sopranius & Michaël Iustinianus, *Mediolanensium* ut ajunt, Franciscus Bernardinus Ferrarius & Salvator Vitalis, *Venetorum* Iacobus Albericus, *Patavinorum* Bernardinus Scardeonius, *Veronensium* Onuphrius Panvinus ac Torellus Sarayna, *Bergomatium* Donatus Calvus, *Ferrariensium* Augustinus Superbus, *Bononiensium* Bartholomæus Galeotus & Ioannes Antonius Bumaldus, *Florentinorum* Michaël Pocciantius, *Vmbrorum* Ludovicus Iacobillus, & in his *Perusinarum* Cæsar Alexius, *Panormitanorumque* in Sicilia Franciscus Baroni Catalogos, sive separatim & ex proposito, sive in patriis Historiis, ne hac parte sic nobili & magnifica deficerentur, confecere.

Sed, ut convertamus jam stylum in Bibliothecæ hujus argumentum Hispanos Scriptores seu viros doctrina claros celebravit primus, quod sciam, Lucius Marinæus Sículus, deinde Alphonfus Garfias Matamoros Hispalensis, prior in *De Laudibus Hispaniæ* libris, posterior in *De Academicis*, & *doctis Hispaniæ viris*, sive pro asserenda Hispanorum eruditione *Narratione Apologetica*: neuter tamen ad Bibliothecæ formam Scriptores omnes, sed paucissimos è tam fertili eorum messe, absque ulla expressiore librorum ab iis editorum mentione, in commentarium retulit. Vidit hunc defectum Andreas Schotus Antverpiensis vir præstantis altero sæculo eruditionis, dum

apud

apud nos peregrinaretur, doluitque nostram vicem, & ne ultra ignoraremus, quos literarum omnium Professores & Magistros procreaverit omni tempore Hispania, & ob lucubraciones in publicum editas posteritati famæque tradiderit, subducto proprio, assumptoque Andreae Peregrini nomine foras emisit *Bibliothecam* primus *Hispanie* tomis, dicis causa, tribus Francofurti apud Claudium Marnium & heredes Ioannis Aubrii anno M.DC.VIII. Præcesserat quidem anno uno hanc Schoti prolem Valerii Andreae Taxandri *Catalogus Clarorum Hispanie Scriptorum* ex Moguntino Balthazaris Lippii typographejo emissus. Qui, ut suspicor, idem ipse est Valerius Andreas Desselius *Belgica Bibliotheca* author, quantumvis nec in *Catalogi* editione usus sit Desselii ea nota, nec in *Bibliotheca* sine, ubi operum à se confectorum habet mentionem, hujus *Catalogi* alia inter opera sua meminerit. Convenit quippe ultra nomen ipsum patria; Desselius enim pagus, à quo is appellari voluit, Brabantiae provinciae est, quæ apud veteres *Taxandria* sive *Taxandria*, de quo à Geographis monemur, appellabatur. Deinde author *Bibliotheca* fatetur se Antverpiæ triennium totum Andreae Schoto jam Iesuitæ à manibus ac studiis fuisse: at ipsum de Taxandro *Catalogi* confectore ex literis ejusdem Andreae Schoti ad Ioannem Marianam anno M.DC.IX. directis constat, cujus verba transcripsimus. *Misi & duplex exemplar per Bibliopolas Catalogi clarorum Hispanie Scriptorum qui latine disciplinas omnes illustrarunt, quem hic (Antverpiæ) familiaris noster, me adjuvante, Valerius Andreas continuavit, rogatque majorem in modum, ut isthic aliquot socii, qui Bibliothecis nostris præsent, dignentur augere iis, quæ nondum absentes vidimus, idque seorsim in charta &c.* Ejus ergo *Bibliotheca*, quam adhuc eo tempore premebat, atque alia quavis forma, quàm Alphabetica, digesserat, Indicem sive compendiarium notitiam publicare cum decrevisset Schotus, sub amanuensis sui Valerii Andreae nomine in publicum exire fecit, fortè ut Hispanos provocaret, (quod Marianæ innuit) ad augendum catalogum, séque de prætermisissis monendum, priusquam *Bibliothecam* elabi è manibus permisisset.

At utrumque, sive idem diversis sub formis, ejusdem ferè authoris opus tam ab universalis *Bibliothecæ* distat proposito, ut magis nequeat. Valerii quippe Andreae *Catalogo* nuda tantum nomina, eaque sæpius incorrecta eorum comprehenduntur, qui Latine apud nos scripserunt, annotatis etiam libris qualiter potuit ab extero homine ac peregrè constituto.

Biblio-

Bibliotheca etiam eo modo concepta est, ut quamvis ab tali, hoc est, ab eruditissimo summæque industriæ viro, emanans, elegantique stylo ducta, vix possit aut sui præstare usum proficere cupientibus, aut literarios nobilissimæ gentis pro ejus dignitate perfectos & absolutos dare aliis Fastos. Ex tribus enim tomis seu divisionibus primus ad nos non pertinet, qui de *Hispanie Religione, Academicis, Bibliothecis, Episcopis, Conciliis, Regibus* tractat. Scriptores quippe tantum *Bibliotheca* persequitur. Secundo *Nomenclator* seu *Elogia* continentur Scriptorum veterum, recentiorumque juxta professionum decem classes, scilicet primam *Antiquorum* sive sacrorum sive profanorum, reliquas recentiorum, nempe secundam *Dominicanorum* sodalium, tertiam *Franciscanorum*, quartam *Carmelitarum*, quintam *Augustinianorum*, sextam *Iesuitarum*, septimam *Jurisperitorum*, octavam *Medicorum*, nonam *Poëtarum* & *Feminarum* eruditarum, decimam & ultimam *Historicorum*. De cæteris religiosis ordinibus altum silentium, qui summos etiam doctrina viros Hispaniæ pepererunt. At nec ex assumptis omnes laudantur, sed potiores tantum, facta quidem de libris aliqua mentione, sed ea nec integra, nec annotatione loci, temporisque editionis, quod sic isto in genere necessarium est, distincta. Sequitur hujus secundi tomis *Appendix*, quæ *Judicium de legitimis Hispaniæ Historicis* continet, hoc est de Berosi & similium editis ab Annio Viterbiensi operibus Ioannis Goropii Becani ex libro *Antuerpiensium originum* quarto fragmentum, Gasparisque Barrerii de his *Censuram* ex Lusitano idiomate in Latinum ab eodem Schoto translata. Quæ hic inserta, cum ad Hispaniæ *Bibliothecæ* argumentum vix pertineant, ideo author voluit quasi appendicem ad *Historicorum* classem, quòd veritus fuerit ne aliàs commoitate seorsim ea edendi deficeretur. Annectitur tertius tomus continens & ipse *Elogia Theologorum, Jurisperitorum, Medicorum ac Philologorum* quinque distincta classibus secundum totidem Hispaniæ gentis divisiones, Beticæ, Lusitanæ, Castellanae, Celtiberæ, tandemque Valentinae; longiora quidem prioribus elogiis, & in quibus aliqua sic præ cæteris vel majoris famæ virorum turgent, ut ex pressisse illa non tam *Judicium æquum* quàm obnoxium videatur. Post hæc *Itinerarium* sequitur Didaci Lopezii *Stunica* ab oppido Complutensi usque ad urbem Romam, quod præsentis operis extranea prorsus appendix est, quantumvis disertum ac bonæ frugis plenum. Hæc idea est Schotanae *Bibliotheca*, quam nihilominus ea non tantum

tantum laude nos dignamur, quæ primo debetur rei authori, sed illa insuper, quod eleganter admodum, eruditè ac certè, de his præsertim, quibus ætas sua florebat, viris monere ac demereri posteritatem voluit.

Sed præterquam quod Scriptorum pars maior ad exprimendos animi sensus vulgari lingua usi sunt, quos insuper tam Valerius Andreas, quam Schotus videntur fere habuisse, atque ex Latinis quamplures, sive authores, sive authorum libros, uterque prætermiserit, quos damnari oblivione parum æquum fuit, recens & intacta adhuc materia hujus, quod agimus, sæculi, eaque illustrissimorum hominum, nec decessoribus inferiorum, invitabat planè secundam & impensio-riorem alicujus operam, quæ & intractatum hucusque tempus persequeretur, & jam tractati supplendis opportunè defectibus præsto esset. Quæ quidem ab eo assumi partes debuere, qui non patriæ tantum amore, sed & otio studioque esset abundantissimus. Et tamen nescio quo fato, extra meam utriusque Juris professionem, in qua edito ante decennium *De Exilio & exulum conditione ac juribus* opere non frustra collocasse dies videri poteram, aliò evocatum cura hæc sollicitare cepit, qua defuncturum alium, qui pro dignitate rei atque difficultate posset, cui ego vicem cedere meam deberem, nullus sperabam. Ea me cogitatione distentum excepit annus ille Hispali meæ sævus ante alios immitisq; sæculi hujus quadragesimus nonus, pestilenti lue majorisque hujus urbis incolarum partis excidio infamis verèque nefastus. Abscedendum inde fuit opportunè, aut manendum loco aperto, & cui provideri & caveri à contagione posset. Electus est hortus quidam suburbanus extra portam Carmonæ, eò quod in eam urbem ducit, appellatam, quem & Benedictinorum sodalium sacram ædem intercurrit aquæductus lateritii operis, quo urbi magna ex vicino agro corrivata vis aquæ infunditur. In hoc secessu tribus ferè mensibus, quousque coeli teter desæviit morbus, declinavimus unà violentam pestilitatem D. Ioannes Suarezius Mendozius & ego, cujus hominis ne nunc in laudes eam prolixius, verecundia impedit amicitia nostræ, nec minus singularis ipsius modestia. Gerit ab illo ad hoc usque tempus in domo Indicæ negotiationis Hispalensi Senatoriam, jam nunc primi inter alios loci, dignitatem integerrimè gnavitèrque. Quod tibi intranscursu dictum, quisquis hæc legis, cupio, ut ab honore isto saltem virum discas, tametsi non ignarus magistratum gerere,

gerere, ac meritò gerere, haud diversas tantum, sed & disparatas res justo sæpius esse. Hoc in loco benignissimi atque indulgentissimi largitate numinis datum nobis cum illibata valetudine, tum præcipuè mihi, inter tam sæva etiam, animi & studiorum ea quiete frui, ut aliquot horis expiandæ conscientia ac propulsandæ ab ea timoris causæ Christiano ritu quotidie datis, cæteras jaciendis *Bibliotheca* hujus fundamentis, tenuibus quidem illis tunc, ac superstruendæ moli imparibus existimatis, contentiùs tamen quàm pro hoc judicio, impenderim. Ad manus fuit Benedictinorum, quos paulo ante dixi, seu potius Benedicti de la Serna huius domus Abbatis bibliotheca bonis plena libris, cujus quidem data mihi liberaliter copia fuit eò jucundior, habiliòrque quòd absque reverentia domini per eos dies alibi agentis veluti re domi propria uterer. Scilicet hoc solo ac fundamento niti cœpit (quod meminisse gratum est) fabrica ista, quam corrogata inde ab aliis atque aliis bibliothecis, bibliothecarum descriptionibus & omnis generis libris improbo labore subsidia in hanc, quam vides, molem duplicati voluminis elevavere.

Quænam vero ea fuerint subsidia discere aves? Mihi æque ac tibi expedit ut morem curiosè interroganti geram. Excussæ sunt plures & amplissimæ bibliothecæ, uti jam diximus, lecti quoque ii omnes libri hac nuncupati appellatione, quive sub quavis alia rem nostram agerent. Gesnerus, Posselinus, Bolduanus, Draudus, Valerius Andreas & *auto ipsa* * propria visio. ipsa suppeditaverunt suas nostrorum authorum editiones: Schotus & Miræus, Nicius Erithræus, Ghilinus, alii ea, quæ confecerunt, eorundem elogia. A nostris, quorum testimonio, utpote domestico, magis deferendum fuit, auxilia rara & imbecillia. Adeo studium hoc viros literis spectatos, eorumque monumenta fideli ac data opera commendandi, nostrorum Historicorum, sive provinciis, sive urbibus, sive religiosis ordinibus illustrandis addictorum, mentem non pupigit, quasi ea non aliqua & quidem præcipua esset Historiæ pars, rerumque commemoratarum insigne decus ac veluti lumen, aliundève quàm ex viris insignibus, clarisque Scriptoribus ornamentum egregius aut celebratis urbibus, regnisque, aut enarratis ordinum Ecclesiasticorum cœtibus accedere posset. Omnium enim ferè Hispaniæ totius urbium, nedum provinciarum, regnorumve Historias habemus vernaculas; nec in iis quidemquam accuratioris operæ ad

Bibliotheca nostræ argumentum conferentis invenire potuimus; excepta una Segoviensis urbis, in qua Didacus Colmenarius author, vir utique singularis industriæ, particularem Virorum literis illustrium ejusdem urbis librum cæteris adjunxit, exquisita diligentia usus, ne patriam optimæ notæ historiam, hac parte insuper, ut aliàs fieri solet, habita, veluti claudicantem reliquisset. Nec item aliis nostrorum hominum lucubrationibus ad hunc scopum directis, quæque per partes promovere ac suffulcire universalem gentis Bibliothecam possent, quamvis diligenter conquisitis, utendi copia mihi contigit. Doctissimi inquam viri Thomæ Tamaji *Elogia illustrium in Carpentania Scriptorum*, quorum aliqua vidimus in libris laudatorum authorum excusa, Michaëlis Ioannis Vimbodini *Bibliothecam Valentimam*, sive de illius regni Scriptoribus, Ioannis Francisci Andreae Vztarrozii *Aragorensem*, quam post impensam rei à Didaco Murillo * & Vincentio Blasco Lanuza * quadantenus operam apparasse eum, cum in vivis esset, tum aliunde, tum ex ejus literis novimus. Certè habuissimus inde nos integram hujus partis, quam nobilissimum facit in hoc theatro regnum, exactamque noticiam; ut liberalis erat largusque Vztarrozius laudatus opes, multo licet atque assiduo labore quæsitus, cum amicis & quibuscumque aliis istarum rerum cupidis communicandi. Ita mecum agere cœperat quæsitus per epistolam non unam aut alteram iis super, de quibus aliunde quàm ab ejusdem regni Chronographo diligentissimo patriæque studiosissimo certior fieri non poteram. Sed interruptit ejus mors regno isti & Historiæ Aragonensi non parum intempestiva commercium literarium nostrum, interciditque telam non facilè ab alio retexendam. Cujus quidem hominis neque *Chronographorum regni Aragonia* ab Hieronymo Zurita usque ad Iosephum Pellizerium *Vitas* typis jam, cum vita functus fuit, subjiciendas consulere mihi datum aut manu exaratas aut, si copia facta esset, formis editas, quod nescio quo accuratorum operum fato hæcenus retardatum fuit. De Lusitanis diu est quòd votum D. Francisci Emmanuelis viri docti atque in paucis disertis de suorum civium formanda Bibliotheca, cujus ipse meminit in quadam Epistola * præcipuos quosque in unaquaque disciplina Scriptores summatim referens, implere satagunt Ioannes Suarius Britus & Ioannes Francus Barretus, sive divisa sive collata opera; quorum propositi, adhibitæque in ador-

nando eo diligentia mentionem Georgio Cardoso *Agiologii Lusitani* * p̄io, industrioque authori, qui & ipse ante paucos annos excessit è vivis, debemus. Quibus quidem ille ait cessisse sponte se hanc curam quam olim conceperat. Sed neque ab imperfecto adhuc opere aut nondum publici juris facto rem strenuè gerere Lusitanam discere potui, quam & superius bellum à communicatione omni, unde lumen aliquod separatæ ac veluti peregrinæ nationis laudibus infunderetur, non solum hominum sed & librorum arctè longèque seclusam habuit. Vnde forsitan commissos in referendis nobilissimæ doctrina gentis rebus errores, aut omissa quæque notatu digna, condonabunt ipsi, uti speramus, nobis hac excusatione utentibus sic legitima justaque, interim dum civium suorum posterioribus ac luculentioribus haud fruuntur operis.

Librorum quidem Hispana lingua scriptorum bibliothecam collegisse dicitur Matrivi amplissimam Ioannes de Saldierna; quam, uti credimus, ante oculos habuit, descripsitque is, quem antea & nunc iterum jure laudamus, Thomas Tamajus in libro sic inscripto *lunta de libros la maior que España ha visto en su lengua hasta el año de 1622*. Hujus exemplum nunquam publicati operis videtur Eminentissimo S. R. E. Cardinali Francisco Barberino, dum extraordinaria Urbani VIII. P. M. patris sui legatione apud Philippum Regem nostrum quartum eo ferè tempore fungeretur, obtulisse author; quod nobis, annuente humanissimo ac eruditissimo mihi que multis nominibus eximio cultu semper habendo purpurati ordinis apice, Carolus Moronus Bibliothecæ ejus amplissimæ ac selectissimæ præfectus, ad S. Laurentii in Damaso Canonicus excutiendum atque exprimendum liberally concessit.

His autem vix paribus suffulta tibicinibus *Bibliotheca* nostra minimè potuit ea omnia præstare, quæ quidem assequuti omnino essemus, si votis tantum agi res valeret studioque, quamvis impensissimo. Sed quæ necessariis & à propriis atque domesticis suppeditatis undique auxiliis explananda fuit ad culmen absolutionis & perfectionis via, his eam destitutam confragosam disruptamque mansisse, nec semel lubricam aut fallacem, haud meritò aliquis nos accusabit. Cum præterea de propriis cujusque enarratoris rebus, quantumvis temerè aut falsò dictis, credendum ei fuerit, dum non aliorum, qui redarguerent ac nos monerent, potiti essemus; uti de cavendo in Carmelitanis rebus à *Carmelitici decoris*

* Tom. 3.
die 4. Maji,
lit. I.

* in Historia de N. Señora del Pilar.

* in Historia Aragoniæ part. 1. lib. 5. c. 37. & seqq. & part. 2. l. 5. cap. 44. & seqq.

* Cent. 4. carta 1. de las Obras familiares.

Paradisi authore moniti sumus ab amico nostro Fr. Ludovico Perez de Castro Axofrinensi ad Deiparæ Transpontinæ collegium Romanum Theologiæ Professore primario atque studiorum præfecto, qui mira quadam diligentia & in ordinem hunc suum charitate corrogata ex fontibus ipsis Scriptorum ejus notitia effecit unus, ne cum authore illo in accusationem suorum ipsius sodalium impingeremus. E religionum aliorum ordinum Historiis atque Scriptorum catalogis generalibus nostros excepimus, usi & amicorum in his ipsis ad normam *Bibliotheca* hujus commendandis & qui excidissent, aut ab eorum confectione vixissent, adjungendis, opera. Hanc interim vix necessarium fuit à Cisterciensibus, Franciscanis, Iesuitis petere, quorum Scriptores jam eo cultu fuere literarum orbi exhibiti, quo cæterarum caruisse hæctenus sacrarum familiarum ornamenta dolendum magis, quàm nobis opprobrio dandum est, quibus ignorare multa domi earum occulta, nec referata adhuc, fuit necesse. Nec tamen sine ulla cautione, excepto Alegambii opere, decurrendum vel in his fuit. Et in Franciscanis aliqua, quæ VVaddingo exciderunt, sive ei non visa, suppeditavit Franciscus Haroldus Hibernus in collegio Romano S. Isidori Agricola sacrae scientiæ olim Professor, nunc VVaddingi *Annalium* continuator & *Compendii* scriptor diligens, disertusque, ad cujus *Franciscanos Scriptores* plura habet, quando is liber recoquetur, adjungere. Iesuitis, qui post *Bibliothecam* eorum absolutissimam prelo datam literarum monumentis alibi & apud nos floruisse, in aliquam appendicem conjiciendis referebatur vulgò addictus Ioannes Nadasi, qui *Annum rerum memorabilium* ejusdem *Societatis*, ex qua est, ante paucos annos in publicum edidit. Cecidimus tamen ea spe; mutuaréque eorum notitiam è publico Præfecti generalis dignissimi Reverendiss. P. Joannis Pauli Olivæ mihi multis nominibus venerandi tabulario, quo asservantur facultates Scriptoribus datæ ad typis mandanda literarum sua monumenta, opus nobis fuit, quâ inde probus atq; industrius vir Ioannes Marinus Assistenti Hispaniarum generali à secretis liberaliter communicavit. In cæteris religiosis universitatibus majori connitendum fuit industria; nam Augustinianos sic jejunè laudavit etiam ultimus ac Hispaniæ domesticus ordinis illustrator Thomas de Herrera, cætera vir diligens, in *Alphabeto* suo *Augustiniano*, ut nisi aliunde & è libris ipsis majorem eorum expiscaremur cognitionem, vix meritis doctissimæ ac fecundissimæ ma-

gnorum

gnorum filiorum parentis familiæ laudibus paria facere possemus. Quod cum ad Dominicanorum deventum esset res, fuit magis pertimescendum. Antonius enim Senensis & Alphonus Ferdinandi ante plures annos, nec sat pro hujus ætatis accuratione, scripsere suos Catalogos. Carmelitarum autem negotio præsto fuit, uti jam diximus, Ludovicus Perez de Castro, eique collata quoad exalceatos opera Iosephus à S. Maria Congregationis Reformatorem Hispaniæ Chronographus, ut antiquiores nunc præteream. Inde, ut Benedictini pro dignitate amplissimi ordinis in hac pompa exhiberentur, nulli eorum Historiæ acceptum ferre potuimus; siquidem Franciscum Ibañez viros illustres ejus compendio laudavisse tantum audivimus. Quædam tamen ex ipsis eorundem domibus repræsentaverunt cum D. Antonius Lupian Zapata, qui inter ipsos degebat, eruendis ex eorum tabulariis aliquot monasteriorum Historiis dudum intentus, olim nostro nomine de Scriptoribus interrogatus, tum etiam Reverendus admodum Pater Fr. Alphonus de Mier Congregationis Hispaniæ Procurator, cum hæc scribimus, in Vrbe generalis. Mercenariorum quoque viros hac laudè memorandos collegit singulari libro Petrus à S. Cæcilio Granatensis ex Reformatione hujus familiæ, quem adhuc ineditum quondam Granatæ vidimus. Cuinam rei, quæris, hæctenus dicta? Nempe humanum est desiderare nos te nescire, Lector, quantum hac nostra opera promotum in re sit, aliorumque operis superinductum, atque itidem humanum unà & *plenum ingenii pudoris*, teste Plinio*, in principio ipso libri *fatert*, per quos profeceris.

Iam ut speciem hujus nostri historici operis adumbremus, *Bibliotheca integra omnium Hispanorum qui unquam usquamve monumenta sui prodiderunt literis* mentem nos diu gravidam gerimus, nec tamen unico partu exonerandam. Ab initio rerum & antiquissimo nostræ gentis tempore capiendum fortè initium fuit, atque inde usque ad præsens sæculorum ferè septemdecim Scriptores ducendi stylo. Nec nobis ordo iste improbari, qui secundum naturam est, aut consilio aut facto debuit. Quominus tamen eò procederemus, hæc causa fuit. Bibliothecā oportere in duas distingui partes duximus, quarum posterior eos, qui ante duo hæc, præteritum & quod excurrit, sæcula vixere, librorum authores contineret, prior vero superioris ad literarum usque inter nos ac disciplinæ initia, ætatis Scriptoribus adjudicaretur. Nec sine ratione. Cum enim

enim

*in Præfat.
Hist. naturalis.

enim inferendorum in hos publicos Musarum fastos nomina Alphabeti ordinem sequi debere, ut aliquem sequerentur, commune ab optimis Bibliothecarum formatoribus veniens diceret exemplum, subiit illico hæc nos cogitatio, incongruè id factum iri atque absurdè in solida totius *Bibliothecæ* materia, hoc est, in tot sæculorum promiscuè laudandis authoribus, antiquissimis, mediæ temporis, recentioribus, at tandem nunc superstitibus. Cuinam etenim stomachus non moveretur advertenti huc oculos, si laudatum post Licianum illum Bilbilitanum à Martiale dictum, quia initium dat nomini L. litera, in vivis degentem ante paucos annos Lucam Montoiam legeret, tunc post eum è veteri rursus Roma Lucanum, inde Luciam de Iesu nostri temporis sanctimonialem, atque hinc Lucium Moderatum Columellam, aut Lucium Dextrum? Non adeo quidem est (aut ego nihil certi assequor) è præscripta sibi secundum seriem literarum norma excusandus hic ordo, ut saltus hocce, atque è recentissimis ad antiqua illa tempora ineptas crebrâsque transitiones aut, si mavis, volatus admittat. Porro hujus vitandæ absurditatis consilio, quantumvis aliis deficeretur causis ea, cui innitimur, separatio, utique nos obsequuti essemus: sed & succurrit alia non levis aut contemnenda. Nimirum de antiquis Scriptoribus plura oportuit extra elogiorum formam discuti, patriæ eorum, vitæ obscura investigari, notha scripta ab his abdicari, legitimorum vindicias decerni; quibus omnibus alia commentationis & prolixior utique ratio debebatur atque illa est, quam in laudandis sive nostræ sive parentum aut avorum memoriæ auctoribus, quorum res ac doctrinæ merita vix ullis dubitationis impediuntur salebris, sed omnia ferè indubitata sunt, historicæque, non criticè tractanda, planè sequi oportuit. Alius ergo quàm Alphabetarius, recentioribus utique celebrandis maximè aptus, ordo doctissimorum iudicio idoneus magis mihi visus dicendis & illustrandis veterum Scriptorum rebus ac monumentis fuit; ætatis nempe, qua vixerunt & floruerunt, per sæcula digestæ. Ita Gerardus Ioannes Vossius methodo non minùs quàm singulari eruditione præstans; ita alii fecerunt. Processus, profectusque sive defectio aut corruptio literarum atque doctrinæ decurrentibus passim & ordinatè à prioribus illis ad hæc tempora maxima cum jucunditate repræsentantur & liquent. Præterea non jucundum tantùm sed utile etiam est in unoquoque ævo quinam quibuscum convixerint

sub

sub oculis habere, ideamque singularum formare ætatum.

Quare uti commodissima & æquissima nobis, ex quo ita sedit animo, hæc sese commendavit divisio operis, ut altera pars ab origine ipsa rerum, hoc est, hominum apud nos doctrinæ fama illustrium, per sæculorum scalares gradus ad totum decimumquintum, hoc est, Christiani orbis millesimum quingentesimum descenderet, altera decimi sexti & quod nunc agimus, decimi septimi Scriptores, qui longè plures uno sesquicæculo sunt iis, qui tot præcedentibus vixere æquales, in unum colligeret: prior temporum ductum, posterior autem nominum prima elementa sequeretur. Cùm verò huic parti, utpote majori & cum extensiore studio expediendæ curam nostram præcipuè intendissemus observantes interim & loculis suis reponentes quæque ad partem spectarent alteram, crevit & ad finem perducta est hæc scilicet rei natura posterior, semota illa & post se relicta, quæ præcedere omnino debuit. Quid tum ergo? Expectandum fuit, atque interim, ne (ut in proverbio Græco est) *ὕστερον ἔσπερον* fieret, is, qui jam invocabat Lucinæ opem, retardandus partus, fratricque vix concepto reservandus princeps nascendi locus? Poterat quidem id; sed cum conscii simus *mutui debiti quod* (verbis Tertulliani*) *inter se est nativitati cum mortalitate*, vivamusque morituri, atque ex incertissima pendeamus hora, cavendum non temerè fuit, ne humanum quid contingens irritum & inanem laborem nostrum, quem non inutilem speramus futurum, dum præstolamur aliud tempus, reddere posset. Nec enim totius operis paulo post absolvendi copia nunc est districtis negotiorum sollicitudine, quæ quidem ægrè satis viæ id, quò progressum hucusque fuit, tot pergere annis permisit.

Damus ergo publico usui *Bibliothecam* eorum Scriptorum, qui post annum millesimum quingentesimum commendavere cogitationes suas literis. Malè aut bene, inutiliter, aut cum fructu, non distinguimus, quia nec distinguit argumenti ratio. Ideo & nominibus aliàs damnatis, eorum puta, qui vel superstitionis Iudaicæ, vel ab orthodoxa Fide apostasie rei vixerunt & mortui sunt, mentionem non invidemus; lustrum quippe agimus, non censuram. Addidit inscriptio *locupletioris & certioris his, quæ præcesserunt*, notam huic parti. Speramus enim comparatione tantùm ad hucusque facta quidquam nos visum iri fecisse, non præsumptione adversus id, quod fieri ab aliis majore otio in rem intendentibus posset, & ali-

* De Carne Christi c.6.

* Lib. 3. de
Ira cap. 31.

& aliquando forsan fiet. Quanquam non ignoremus cum Seneca * *Tantam esse hominum importunitatem, ut quamvis multum acceperint, injuria loco sit, plus recipere potuisse.* Immensum quippe negotium est quodammodo, ne dicam impossibile, tam vasti terræ tractus tot provinciis, quandoque & linguis, distincti ac separati, res colligere, notare libros, suam librorum authoribus nec prorsus jejunam consignare laudem. Promptior quidem res, si intra cujusdam urbis, aut etiam provinciæ, sive ordinis alicujus fines stylum contineas. Civium enim aut provincialium illustratori facile ab omnibus, quorum interest rem strenuè geri, suppetias itur. Religiosi autem coetus, qui sapiunt, non nisi collectis undique publica jussione subsidiis instructam rerum suarum hominumve historiam publici fieri juris permittunt. Nobis utendum fuit paratis & obviis, nec alia ferè quàm propria industria quandoque ab iis ad magis vera & comperta provocandum. Quare, sicubi è recta via exorbitavimus aliorum ducatum sequuti, aut aliquos Scriptores, eorumve libros prætermisimus, aut duplicavimus, quemquam ex errorum fontibus, quos Ioannes Ioncius *De Scriptoribus* agens *Historiæ Philosophicæ* annotat, incurrentes, nec integrè argumento satisfacimus, difficultatem & immensitatem operis excusare nos haud ægrè ab iis impetratum iri speramus, qui quantum laboris & operæ etiam non perfectis impendi solet, quantumque operæ pretium sit iis quoque in publicum editis novis aliorum, eoque magis plenos spei conatus irritare, sive prudentia docti sive experientia noverint. Certè non alia est hominibus, quàm prærupta & proclivis lapsibus, ut attingant finem sibi præscriptum, via. Humanum ergo est mortalium cuicumque erroribus decipi, humanius tamen deceptis naturæ imbecillitatem non imputare. Monemus tamen ut voto suo in quærendo Scriptore aliquo aut Scriptoris opere à *Bibliotheca* fraudatus adeat is omnes Appendices. Inveniet forsan, unde sibi à nobis factum satis gratificetur.

Cumulavimus enim exantlatum in confectione *Bibliothecæ* laborem novo labore; nam in pluribus *Appendicibus* sive omissa addidimus, sive deprehensa non vera retractavimus, foeminis item doctis suum *Gynæceum* construximus; *Exterio-Hispana Bibliotheca* plures non Hispanos, qui aliquo modo ad nos pertinent, comprehendimus; ac tandem ne *Indicum* ornameto & compendio careret opus, tot quidem formavimus, veluti replicantes operam, qua jam perfuncti videbamur,

mur, quot utiles tibi futuros & ad meliorem & faciliorem ejus usum conducere posse existimavimus; de quibus in præfatiuncula iisdem *Indicibus* affixa redditam tibi rationem, Lector, invenies. Tu interim nostris utere, & si Hispanus es, grato animo quidquid bene dictum, accuratèque fuerit, amplexare, & Gregorii magni verbis, *remuneratōis linteō sudores nostros terge*; si quid autem oscitanter aut minùs rectè, de eo admone, ut in *Bibliothecæ* renovata, si tanti est, aliquando editione, tua opera uti ad publicum beneficium valeamus.

* Lib. 1.
c. 2.

D. IOANNIS CARAMVEL

Campaniensium & Satrianensium Episcopi,
designati Hydruntini Archiepiscopi,
de hac Hispana Bibliotheca

I V D I C I V M.

Multis & dignis Elogijs celebratur Serenissimus Carolus in P. Gasparis Schotti Organo Mathematico à pag. 11. & in singulis edisseritur Lemma OMNIA IN VNO.

Agnus ille & verè ante diem Magnus Carolus Iosephus, Ferdinandi III. Imperatoris filius, Ferdinandi IV. Romanorum Regis & Leopoldi I. Imperatoris frater, ob cœlestes prærogativas acquisitas divinitus, excultas & ornatas humanitùs, omni gloria & honore dignissimus, mihi est cum admiratione recen-

sendus, quòd inter alia generosa charismata, quæ sera celebrabit posteritas, ausus fuerit suæ eruditæ ambitioni proponere, ut VNVM quæreret, IN QVO OMNIA foeliciter consequeretur. Ideo ingeniosus adolescens, avita domus Cæsareæ stemmata hoc lemmate heroico illustravit, OMNIA IN VNO.

Sed ubi & quale est illud VNVM, IN QVO indipisci OMNIA poterat? Frustrà alij alibi flavissas eruditæ aperirent, nam etsi in singulis multa, nunquam OMNIA IN VNA reperirent. Laudatur ab ingenio Aristoteles, à dicendi efficacia Demosthenes, ab amplitudine doctrinæ Homerus, ab elegantia Cicero, à pompa Virgilius, à dulcedine Ovidius &c. Verùm enim verò Homo, IN quo VNO hæc OMNIA lumina aut etiam numina reperirentur, erit cogitatus, non factus, optatus, non genitus, imò nec speratus: quoniam Natura rerum parens, ne iniqua videretur, divisit dona, ut nemo hominum careret aliquo, nemo omnia simul consequeretur. Effet enim noverca, si OMNIA collocasset IN VNO. Desiste igitur, Adolescens Auguste, nam supra humanæ conditionis leges votum est, invenire OMNIA IN VNO.

Sed non. Perge audacèter; spera; &c. si cum Propheta Rege loqui liceat, superspera. Quod enim natura non potuit, ingenium & diligentia præstitit: nam hodie sumus è manu D.

Nicolai

Nicolai Antonij OMNIA IN VNO fortiti. Ecce prodit HISPANA BIBLIOTHECA, liber vnus, at IN VNO isto OMNIA, quæ aut mente concipere, aut voluntate optare poterunt vniverfi. Thesaurus est, IN quo VNO clauduntur OMNIA Illustrium Ingeniorum NOMINA, de quorum applausu vanè gloriatur Fama, ex æternis illorum contextis Panegyricis plus laudis recipiens, quàm impertiens. IN hoc VNO inveniuntur OMNES scientiæ, quæ in orthodoxis universitatibus edisseruntur, OMNIA illarum principia, quibus securissimè insistent, OMNES & consequentiæ, quæ legitimè illatæ. Quoniam, ut confidenter loquar, quidquid Abyssum possidet, Oceanum sulcat, Tellurem incolit, Aërem pectit, Olympum init, Ætheream regionem percurrit, Firmamentum illuminat & Empyreum honorat, dilucidarunt Scriptores Hispani, qui in hoc libro leguntur. Et, si vos monachi Carnotenses mirari pergitis S. Augustinum exponendo illa Domini verba, *Ecce enim merces vestra multa est in cælis, dixisse; non cælos istos visibiles & corporeos oportere intelligi, ne merces nostra in rebus mobilibus & volubilibus videatur collocari, & ideo spiritualia quedam Firmamenta esse intelligenda, de quibus nescitis, ut dicitis, quid vel suspicari debeatis.* Et, si nos cum melleo Doctore dicamus cælos, qui enarrant gloriam Dei, & ab Hipponensi insinuantur Pontifice, esse SANCTOS, in quibus, quamdiu vivunt, per gratiam, & post mortem, per gloriam, regnat Deus, etiam IN hoc VNO libro doctissimi inveniuntur Theologi (hi enim sunt illi fidelissimi Astronomi, qui de spiritualium cælorum motibus disputant, & prudentissimi Astrologi, qui eorundem promovent & illustrant influxus) qui OMNIA dilucidant, quæ supernaturales facultates concernunt. Ergo IN VNO OMNIA tandem indepti sumus; quod nuper optavit, sed non obtinuit, Serenissimus Carolus, nos tandem foelici auspicio possidemus.

Supereft ergo, ut gratias habeamus Authori, qui assiduo labore & industria hos thesauros collegit, qui summa providentia digessit, & foelici consilio per locos opportunos disposuit, ut illis possimus faciliùs & utiliùs fruisce. Supereft ut hortemur, alios libros, eruditissimæ suæ mentis liberos, quos exspectant scholæ, qui etiamnum manuscripti ab amicis magno applausu & utilitate leguntur, publicare festinet. Sic sentio salvo &c. Romæ Calendis Februarijs M. DC. LXXI.

Lucæ 6. Verba sunt S. Bernardi libell. DE præcept. & disp. c. 20. num. 60.

Sancti sunt cæli illi spiritualis, qui apud S. Augustinum leguntur.

Hunc eruditam Bibliothecam alij ingeniosi libri eiusdem Authoris sequuntur.

Psal. 118. 43. & 147. 74. & 114. 81.

AD ILLUSTRISSIMUM VIRVM
D. NICOLAVM ANTONIVM
EQVITEM S. IACOBI,

Negotia Catholici Regis Agentem in Vrbe

ELOGIA.

IOSEPHI MARIAE SVARESII OLIM EPISCOPI VASIONEN.

Vicarij Basilicæ S. Petri & Assistentis S. D. N.

X quo Romuleis Hispania legibus vsa est,
Coepit & Italica nobilitate frui,
Illuc Pierides migrarunt pingue sonantes
Sicut facundo Tullius * ore refert;
Equibus ista * Epicos versus, Epigrammata panxit
Altera *, quin Tragicos condidit illa * modos;
AEmathia vndantes Latio qui sanguine campos,
Caesaris & qui tot praelia narrat *, Iber;

Domitio praepcepta gravis qui clara Sophia,
Abdita naturæ quique reclusit *, Iber;
Domitiani etiam natis cunctisque Latini
Eloquij normam qui dedit auctor *, Iber;
Terrarum tractus alius * descripsit & oras,
Quidam * etiam formam, qua colerentur agri;
Plurima succrevit. Scriptorum copia, Christi
Suavius Hispani dum subiere iugum,
Metri Evangelium misit sub lege Iuvenus,
Et iuvit falsos dedidicisse Deos.
Martyricas lyrica Prudentius arte coronas,
Sacratam Paulus * texuit Historiam.
Quid memorem Damasum? quid vos Leander, Osique,
Ilphonse, & quibus abs Ifide * nomen inest?
Quam celebres Tabulae Alphonfi *, qui sydera callens
Ad binos regnum protulit vsque polos;
Hesperijs florent etiamnum in tractibus artes
Has vti Complutum, Elmantica docta docet;
Nosse Deum, Logicos, Physicosque resolvere nodos,
Et Legum gens haud vlla perita magis.
Iure peritum ideo Venusinus Cygnus * Iberum
Nuncupat, & sudant vndique prela libris.
Exprimis hos (Antoni) omnes (Nicolae) sed vno;
Atque ita, multorum quod fuit, vnus habet;
Hispalis est genitrix, curansque negotia Romæ,
Prudenter tractas Regia clarus Eques;
Nec minus incumbis studiis, Themidique Minervam
Iungis, id Exilii nobile pandit opus;
Ergo quod accessit praemi Scriptoribus illis,
Ab cunctis vnum te quoque habere decet.

DON

DON IOSEPHI PALERMI

olim Episcopi Conversani, nunc
Archiepiscopi Sanctæ Severinæ.

Illustrissimo Domino

DON NICOLA O ANTONIO

Equiti Sancti Iacobi, Catholici Regis
nostri in Vrbe Agenti generali.

PRO SVA BIBLIOTHECA HISPANA.

ELOGIVM.

DON NICOLAUS ANTONIVS,

Duplex Naturæ Miraculum,

A quibus consequi debuit, Authoribus vitam tribuit,

Illósque redivivos perennat:

Astro suo gentilitio, non è vagis syderibus,

Vagantes Authores,

Fixas, velut in firmamento, stellas hoc effecit in Opere.

Acestes alter, sed mirabilior,

Tertio Stemmatis iaculo traxit è coelis ignem,

Quò velut animante,

Novus Promethæus

Scriptorem patrium fecit in animam viventem.

Adeò, vt per cancellos prospiciens,

In hoc Literatorum pomario,

Omnia scientiarum genera quilibet inueniat.

Theologus Gratiam, Naturam Philosophus,

Mores Ethicus, Cælum Astronomus,

Veritatem Historicus,

Musicus Modos, Poëta Epopeiam;

Cuncta denique hic, vnde Palladi compotem ad omnia

Mentem, manúmque non deesse dignoscas.

Millia millium

Ingeniorum monumenta collegit in vnum,

Vt vni sibi, quinimò cunctis, Virtutum facinora propinaret.

Regis

Virtus au-
thor stem-
mate in
quo supra
sagittas
tres emicat
stella;

* Orat. pro
Archia Pae-
za.
* Sil. Itali-
cus.
* Martialis.
* Seneca
Tragicus.
* Lucanus.
* Seneca Phi-
losophus.
* Quintilia-
nus.
* Póp. Me-
la.
* Columel-
la.
Iuvenus.
Prudentius.
* Orosius.
S. Damasus,
S. Leander.
Osius Cor-
dub.
S. Ildephon-
sus.
* S. Isido-
rus.
* Alphonsus
Rex X. Ca-
stella.
* Horat. lib.
2. Carm. ode
40.

I Regis Agens
Solitudinem in Curia raro adinvenit exemplo:
In utroque mirabilis,
Qui potuit scilicet inter negotia videri Prudens,
Noscitur inter eruditos Apollo;
Totus sibi, totus alijs,
In studijs assiduus, in agendis sollicitus,
Martam Magdalena conjungens
Omnibus obtulit
Paria disparis exercendae virtutis exempla.

Ergo
Obstupefcite, exteri,
Demiramini, posteri.

EIVSDEM AD EVMDEM.

EXASTICHON

Scriptor ut è tumulo surgat redivivus Iberus,
Dat liber hic vitam, quam bonus Author alit.
Favorem Terris, fulget mutatus in Astrum
Hic, ubi stellanti stat, velut ille, Polo.
Solis ab effusa resplendent Sydera luce,
Millibus hinc Author Solis ad instar erit.

DISTICHON

Indicis ad numerum fertis redimuntur Iberi,
Inclita praecunctis inde corona tibi.

ALIVD.

Author Iberus erat Lethæis Hesperus umbris,
Lucifer ut fieret, Phosphorus iste fuit.

D. NICOLA O ANTONIO

Viro Clarissimo Hispaniae Biblio-
thecam Scribenti.

Amicitiae ac gratitudinis ergo,

D. ANTONII AGRAZ DE SPVIG

Sanctissimorum duorum ex ordine Ponti-
ficum Clementis IX. & Clemen-
tis X. Honorarij à cubiculo.

DECATETRASTICHON.

Quam merito patriae Scriptores dixeris astra
Quemque suae, nitidis conspicienda comis!
Quam merito & felix Regio est, quae plurima iacet,
Aemula multiplicis, cum micat igne, poli!
Ast cui sublimis laus haec conceditur? illi
Quam Tagus aurifero lucidus amne secat.
Credere num renuis? metuenda Hispania ferro,
Si nescis, calamo non valet illa minus.
En testata fides: geminata volumina volve,
Iuclyta Nicolei quae tibi dextra dedit.
Quaerere sed caveas haec inter sydera sydus
Reddere quod radijs sit potis ipse suis.
Lumine nam proprio reliquis si lumina praestat,
Qui metuat Solem dicere, stultus erit.

AVGVSTINI FAVORITI

olim Sacro Collegio Purpuratorum Patrum
nunc Congregationi super negotijs Conci-
storialibus à secretis, viri eruditissimi,

IN BIBLIOTHECAM HISPANAM

editam à

D. NICOLA O ANTONIO

Viro Illustrissimo.

Q Vos non docta minùs, quàm fortis Iberia terris
Edidit illustres Palladis arte viros,
Et genus & mores & eorum scripta recenses,
Ordine quæque suo, temporibusque notans.
E tenebris caput attollunt, lucemque revivunt,
Corduba quos & quos Hispalis alma tulit,
Et clara Emerita & Vatum sæcunda creatrix
Bibilis & loca, quæ Bætis Anásque rigant.
Nempe tuis æquum est, Antoni, vivere chartis,
Qui te adeo chartis erudiere suis.

MODESTIA ET SAPIENTIA

Illustrissime ANTONI,

Certarunt in te effingendo.

Modestia composuit animum, ornavit Sapiaentia:

Illa expressit morum lineamenta,

Hæc arcana doctrinarum impressit.

Moderatur Illa vitam

Ad normam Iustitiæ,

Hæc ad exemplar Prudentiæ.

Modestia omnes in te Virtutis partes explevit,

Sapiaentia omnes in te Ingenij artes absolvit.

Sic Vtraque vicit.

Inde dictus es decoro cognomine,

Nicolaus.

Felix Hispania, si plures tibi similes haberet.

Orbis Terrarum vniversus

Post adoratam Potentiam,

Adoraret quoque Hispanam Sapientiam.

Ignatius Bompianus S.I. Sacerdos.

AD

AD ILLUSTRISSIMUM

D. NICOLAVM ANTONIVM

Hispanicæ & absolutæ Biblio-
thecæ Authorem.

*Cum allusione ad NICOLAI nomen quod
Victorem populum significat in Græca
formatione.*

A Rmatas animas, Hispani & fulmina Martis
Ne tuus, Antoni, sit memorasse labor.
Sed placidas mentes memora, sobolemque Minervæ,
Cui non campus atrox, sed schola docta placet.
Bella nocent Orbi, Sapientia profuit Orbi:
Pugnant tormentis illa, sed ista libris.
Excidium tormenta parant, documenta salutem:
Fata ciet gladius, fata cavet calamus.
Ergo libros numera, & Sapientum nomina prome:
Vincere sic Populos Bibliotheca docet.

*Ignatius Bompianus
S.I. Sacerdos.*

IN

IN ILLVSTRISSIMI VIRI,
DON NICOLAI ANTONII,

S. Iacobi Equitis,

HISPANAM BIBLIOTHECAM,

publicæ luci Romæ datam.

EPIGRAMMA.

Scriptores celebras auctor facundus Iberos;
Datque libro titulum BIBLIOTHECA tuo.
Roma, Libri frontem, dixit, sic laudo, putetur
Dum caput auctoris Bibliotheca magis.

*Iac. Alb. Ghibbestus, P. L. Caf.
Rom. Sapiencia Rhetor emeritus.*

TIBERII CEVLII.

EPIGRAMMA.

Hic liber est cælum, fulgent tot sydera chartis,
Quot notat Authores ingeniosa manus.
Hispaniæ quicumque legis mirare triumphos,
Bæticus ostendit quos tibi vir sapiens:
Græcia quid septem iactas? Antonius vnus
Ingenio septem vincit & arte tuos.

ILLVSTRISSIMO DOMINO
D. NICOLAO ANTONIO

ELOGIVM.

Excitet se tandem suæ ad lumina Argus Astronomus.
Lucis rivos vitreo oculo superi Lynces inspiciant.
Nova iam nobis LACTEA in coelis exoritur,
In qua puriore fascia, pleniore vbere
Extinctæ tot Heroum Animæ renascuntur.
Iunoni similis hanc Nicolaus Antonius genuit,
Qui ipsum vel atramentum in tot Sapienciæ candidatos
Gemino docuit fonte lactescere.
Nisi quod illa novercali odio
Ne Alcidem aleret, lac prodigere maluit;
Hic, vt plurimos enutrirer,
Totus imo è pectore effluxit in mammas.
Sevit illa sæcundo imbre in terris collactanea lilio;
Miro hic portento, suoque potius flumine irrigavit
Palladis vel oleas, vel laureas immortales;
Ni mavis totidem eiusdem floris in gloria Salomones.
Et quidem fas, iusque Astreæ in lancibus erat,
Vt qui Austriaca sub Lactea non vnum amplectitur Orbem,
Innumeros pene filios non vno pasceret ubere.
Sed quia Platonis inter somnia fuerat,
Lapsas è Lactea animas obliviam in cratere potare;
Sua hic easdem Lethæo è naufragio vindicavit,
Alter quasi divini nectaris Pincerna foelicior;
Nisi quod hic Austriaca potius sub Aquila militans
Iovi suo fulmina vel inter laureas sufficit;
Illi tamen in hoc Lactea sua dissimilis,
Quod Martis illa femita dicta est, hæc Palladis,
Prima illa Solis vagientis fascia, hæc vel Apollinis;
Cinerea illa Phaëtonis orbita exorbitantis,
Hæc Mercurij, sed non errantis.
Maeste igitur, Heroum Maxime, Theseos tot inter tuos,
Quos Hercule maior vno calamo asseris ab interitu,
Temporis, quod omnia devorat, domitor,
Ipsius Aerernitatis, ne dum Aetheris, bajulus,
Nicolai, idest Victoriæ, nomen emeritus,

ILLV.

i 2

Qui

Qui Hesperiae tuae Geriones plusquam Tergeminos
Mortem vincere, de fato triumphare potius docuisti,
Quin & eiusdem aurea poma
Tortuoso tot seculorum è dracone furripere.
Quod si Victoriae quoque nomen navis praetulit illa,
Quae solis aemula totum pene circumtulit Orbem;
An non idem tibi aequius debitum,
Qui, ut de Lino Plinius ait, tot in lineis
Vtrumque nobis Orbem ultro, citroque portas?
Sunt haec quidem fumosae, sed clarissimae Imagines;
Sed non tam typorum fumo atque oleo expressae,
Quam lucernae tuae ad oleum, fumum, ac lumen.
Opus porro tuo in Catalogo aggressus,
Quod olim Hieronymus ac Bellarminus exorsi,
Quidni ad eandem purpuram filum intendas
Quam illi sibi eodem stamine texuere?
An verò ab Hercule olim inventam in littore,
Herculeis viribus ac laboribus indebitam putes?
Caesari hoc quoque par, licet Antonius,
Quod Negotiorum Regius Romana Gestor in Aula,
Scias & scribere, quae agis, & agere, quae scribis.
Nec minus Lethaeos, lethalesque inter fluctus ac turbines
Ore chlamydem, quam manu commentarios stringas;
Illum Herculeo è freto enavigaturus ad portum,
Quem tibi Cruciferi tui sub Cynosura, ac magnete praefigis.

D. Horatius Quaranta.

Am.

OMNINO Amplissimo Viro D. N. A.
D. NICOLAO ANTONIO

BIBLIOTHECAM HISPANAM

In lucem edenti.

EPIGRAMMA.

Quotquot ab Hispanis traxere Authoribus ortum,
Vna tenet cunctos Bibliotheca libros.
Hinc, Nicolae, suam tibi cedat Gratia palmam,
Et cadat à calamo Nux superata tuo:
Scilicet Homerum licet illa incluserit unum,
Theca tua innumeros continet una viros.

A L I V D.

Iliadem inclusisse Nuci quid Gratia jactat,
Claudit ubi innumeros unica Theca libros?

A L I V D.

Collige quantumvis quos docta Hispania libros
Scripsit, & Authores redde quibusque suos.
Horum equidem nunquam rectè tibi computus ibit,
Crescit enim numerus, Te numerante, novus,
Scriptoresque inter sic pars non parva legèris,
Augebisque tuis nomina nominibus.

Gratulabundus accinebat

Iodocus Bacherus Belgae

i 3

A D.

A D. NICOLAS ANTONIO,

Cavallero del habito de S. Iago,
aviendo sacado a luz vn libro
intitulado,

BIBLIOTHECA HISPANA.

CANCIÓN.

Lustre Nicolas, en quien el oro
De heredada nobleza generosa
De el mas precioso azul Minerva esmalta,
O quanto aliento de el Castalio Choro,
Para cantar tu Fama gloriosa,
Pide mi Pluma en ocasion tan alta!
Si quando mas se exalta
A esferas la atencion tan superiores,
Mas reconoce entonces su desmaio,
Como el que raio à raio
Al registrar de el Sol los resplandores,
La vista, que no sufre el claro objeto,
Deja de ser examen, i es respeto.
O en hora buena el Sevillano suelo
Rinda las gracias al Flamenco origen,
Quando de sus Países deliciosos
Agricultor de nuestra España el Cielo
Dio tan frondosa oliva, en quien se erigen
Tantos verdes trofeos estudiosos:
Testigos ia dichosos
El bronce con tu nombre ennoblecido,
El plomo en caracteres transformado,
Que en tu ciencia animado,
No de violenta polvora impelido,
Sabe mostrar en sacro honor de Palas
Igual gloria en las prensas, que en las balas.

DA

€ i

No

No en vano hasta la Espada, que sangrienta
Sirve al pecho de noble sobrescrito,
De temple mas suave en ti blasona:
Bien ansi qual robusta encina ostenta
De susurrante exercito erudito
El dulce afan, que es tymbre de Helicon,
I aun tiempo de Bellona
Los despojos la sirven de ornamento.
Yà pues tu Bibliotheca no se estraña,
Que siendo luz de España,
Quanto igual de tu pluma monumento,
Nunca menos caudal se le debia,
Que el de vn libro, que es libro, i libreria.

Celebren pues las Musas Castellanas
Tanto elogio inmortal, si con tu ausencia
Se compadecen bien dulces cantares;
Ansi las influencias soberanas
Ia nos restituiesen tu presencia,
Qual entonces se viera el Manzanares
De aplausos à millares?
O empero largos plazos de el deseo!
Vosotros si dichosos Escritores,
Que en nuevos resplandores
Lograis de tan gran pluma el ser empleo.
Que voz ia en todo el Orbe no os aclama,
Añadida esta fama a vuestra fama?
Musa, la voz suspende
Que para nombre tanto en mejor suma
Los siglos se haran lenguas con su pluma.

[Faint mirrored text from the reverse side of the page]

M. Fr. Luis Tineo de Morales
Diffin. y Maestro general del O. Premonstratense.

ALL'

ALL'ILLVSRISSIMO SIGNOR
D. NICOLAS ANTONIO.

S O N E T T O.

IBera Penna, che vergando carte,
Al tempo edace, ed all'oblio profondo
Tronchi la falce, e rinovelli al mondo
A' caratteri d'or quanto ei comparte.
Taccia l'Attico lido, & in disparte
De i famosi Oratori il dir facendo
Tralasci pure, ch' à nessun secondo
Sei nell'ingegno, nell'industria, ed arte.
Chronografo immortal, Tromba canora,
A cui sù dall'Empireo è sol concesso
Gl'estinti ravvivar à nuova Aurora.
Cerca da lungi pur, cerca d'appresso
Scrittori Iberi ad eternargli ogn' hora,
Ch' immortal nel stampar rendi te stesso.

Lorenzo Portio.

EIVSDEM AD EVMDEM TETRASTICHON.

Quot renovas, Nicolae, insignia Scripta Virorum,
Ingenii tot sunt hæc monumenta tui.
Hæc debent inter numerari thaumata Mundi,
Nam reddis vivos, qui jacuere, Viros.

ΤΟΥ ΑΤΤΟΥ ΕΙΣ ΤΟΝ ΑΤΤΟΝ.

Νικόλωσ παρέδωκς ἐ πάσα ποιήματ' Ἰβήρων.
Ὅσα περ ἐχέουσθαι θαύματα σῆς σοφίης.
Ἄξια δὴ ταῦθ' ὑμνεῖσθαι καὶ θαύματα λαίης,
Ἐκ θνητῶν μέσσην ἀθανάτους τιλίσει.

ALL'ILLVSRISSIMO SIGNOR
DON NICOLO' ANTONIO

Nel Catalogo degli Scrittori
di Spagna.

S O N E T T O.

HOr fi, felice Esperia, hor fi che'l Tago
Preziosi diluvi il gorga in oro;
E nato d'vna conca il tuo lavoro
Ricama con sue perle ancor più vago.

Se già negl' horti tuoi l'occhiuto Drago
Custodi de suoi pomi l gran tesoro;
Quest in fogli d uliuo, over d'alloro
Hor del Palladio tuo guarda l Imago.

Sdegnà l'Erculee sponde; e n due Volumi
Svelte le due Colonne vscir già vuole
Nel novo Mondo à scaricar suoi fiumi.

Se nel tuo golfo il Sol merger si suole,
Quest in vn mar d'Inchiosfri, vn ciel di lumi
Porta scorni à la Luna & ombre al Sole.

D. Orazio Quaranta.

ALL'ILLVSTRISSIMO SIGNOR
DON NICOLAS ANTONIO

M A D R I G A L E

di

T I B E R I O C E V L I.

Nell'Oriente à pena i suoi focosi
Destrieri agita il Sole, hà per costume

Co' raggi inuidiosi

Ecclissar de le Stelle il chiaro lume;

ANTONIO tù, che di saper sei Sole,

Co' scritti tuoi famosi

A' le Stelle d'Iberia, à tanti Saggi

Non togli nò, mà ben'acresci i raggi;

Quindi per te più luminosi splendono,

Mà nell'istesso punto,

Perch'all'oblio s'invole,

Il nome tuo più glorioso rendono;

Così più bel ciascun di voi riluce

Con bel cambio frà voi di lucè e luce,

E L E N C H E

DE

ON

Imprimatur.

Si videbitur Reuerendissimo Patri Magistro
Sacri Palatij Apostolici.

I. de Angelis Archiep. Vrbis. Vicefg.

Imprimatur.

Fr. Hiacynthus Libellus Sacri Palatij Apo-
stolici Magister.

E L E N C H V S
E O R V M
Q V A E I N D V O B V S T O M I S
huius operis continentur.

INVENCATORIA EPISTOLA ad CAROLVM II. Hispaniarum regem catholicum.
DE HISPANORVM DOCTRINA, Bibliothecarum utilitate, atque huius operis ratione & proposito PRAEFATIO AD LECTOREM.
BIBLIOTHECA SCRIPTORVM HISPANIAE: toto priore volumine, quod litera I. concluditur, & posteriore usque ad pag. 260.
ANONYMORVM NOTITIA: secundo volumine pag. 267. & pag. 681.
APPENDIX PRIOR eorum, quae in Scriptorum jam in Bibliotheca laudatorum elogiis de novo adjiciuntur aut corriguntur; pag. 277.
APPENDIX altera eorum Scriptorum, qui de novo adjiciuntur; pag. 313.
GINAECEVM HISPANAE MINERVAE, sive de gentis nostrae Foeminae doctrinâ claris; pag. 337.
BIBLIOTHECA EXTERO- HISPANA, tribus partibus constans.
I. est eorum qui Hispanâ linguâ scripserunt; pag. 350. & p. 670.
II. eorum, qui in Hispania diu commorati aut mortui sunt; pag. 357. & pag. 670.
III. eorum, qui de rebus Hispanis scripserunt; pag. 670.
INDEX LIBER MULTIPLEX; pag. 371. scilicet -
I. Cognominum.
II. Patriarum.
III. & IV. Ordinum Ecclesiasticorum, Secularium aut Regularium.
V. & VI. Munerum, sive Ecclesiasticorum, sive Laicorum.
VII. Materiarum.
ADDENDA, CORRIGENDA in Scriptoribus, quorum in Bibliotheca & Appendicibus mentio est habita; pag. 653.
NOVISSIMA SCRIPTORVM HISPANORVM post Bibliothecam cum Appendicibus absolutam collectio; pag. 671.
LAMENTATIO Authoris de eo quod sibi non licuerit viros doctrinâ etiam celebratissimos, nullis tamen libris editis orbi literatorum ostensos, huic Bibliothecae sistere; id quod exemplis tribus clarissimorum literis & omnimoda virtute hominum confirmat, quos merita laude interim donatos dimittit.

BL-

BIBLIOTHECA
HISPANA

S I V E

SCRIPTORVM HISPANÆ
GENTIS

Qui ab anno MD. usque ad præsens tempus
monumenta doctrinæ suæ literis
tradiderunt.

A

ACATIVS.

CATIVS ANTONIVS DE RIPOLL, Catalanus, Domicellus, (hoc est parente natus Equite Aurato) Philosophiæ ac utriusque Iuris Doctor, Salmanticæ olim tyrocinio legalis scientiæ sub Gabriele Henriquez, Ioanne Vela & aliis gesto, undeviginti ferè annos natus in scholam Oscensem se contulit, ibique inter candidatos locum possessore per id tempus orbatum docendi Iuris eo successu ambivit, ut qui uno tantum suffragio victus voto exciderat, in novum, alterumque tunc primum æquali stipendio dotatum munus interpretandarum similiter Legum reciperetur. In regio deinde Concilio generalis, ut vocant, Bajuliæ tanquam Consiliarius sedit annos sexdecim, novennio integro munus unâ gerens Advocati Fiscalis. Auditoribus in Academia dictaverat, quæ postea luci dedit.

Practicabilia Commentaria ad Titulum Digestorum de Conditionibus & Demonstrationibus, causis & modis eorum, quæ in Testamentis relinquuntur. Coloniae Allobrog. 1617. 4.

Item scripsit -

Additiones ad Ludovici Peguere Praxim Civilem. Barcinone 1649. in fol. apud Antonium Lacavalleria. Simulque -

Ordinem Iudiciarum causarum usu frequentium in Curia Vicarii Barcinonensis.

Tractatum Regaliarum. Barcinone apud Gabrielem Noguès 1644. in fol.

Varias Iuris Resolutiones. Lugduni in fol.

Obiit sacris jâ addictus, & in Presbyteratus ordinem acceptus, postquam Cataloniae rem detentante Gallo munere suo remotus fuisset.

F. ACATIVS MARCH DE VELASCO, domo Valentinus, ordinis S. Dominici, S. T. Magister, post varia gesta inter domesticos laudabiliter munera, & professionem ejusdem sacrae scientiæ plurium annorum in Valentina schola infulus adeptus fuit Oriolensis Ecclesiæ xxvi. Ianuarii MDCLX. post sexennium

A

cx-

extinctus anno MDCLXV. Doctè scripsit, linguâ tamen vernaculâ -

Resoluciones Morales, duobus tomis. Valentia apud Hieronymum Vilagraffa 1656: & 1658. fol. Item eadem linguâ munus suum gerens -

Sinodo Oriolana Tercera, celebrata en la Ciudad de Origuela en xxix. de Abril de MDCLXIII. con una breve declaracion de la Doctrina Christiana. Valentia apud Hieronym. de Vilagraffa 1663. 8.

ACHILLES.

ACHILLES STATIVS, Lusitanus, in oppido Vidigueira Transaganae provinciae superioris seculi anno vigesimo quarto natus, eximius juxta Poeta & Philologus. Minor annis ductus fuerat in Indiam a parente, ut stipendia miles Regi faceret; sed imbecillitatem corporis causatus, colendum ut literis ingenium daret, reditum facile in Lusitaniam impetravit; quippe qui rectius credebatur cum Sallustio, ingenii, quam virium opibus gloriam quaerere. Eborae primum Ioannem Barrium, dein Lovanii in Belgii delatus Petrum Nannium eloquentiae Professores, mox alios quoque Theologiae Doctores audivit. Adit etiam urbe Parisiorum, iterum Belgio redditur anno aetatis uno supra trigessimum, ubi magnos in Theologia profectus, disciplinisque humanioribus fecit. Hinc Patavium, post Romam tendit, atque hic a Cardinale Sfortia instructissimae Bibliothecae impositus, jubetur non diu post libellos Latine scribendos, epistolaeque Pii V. P. M. curare. Quem quidem sacrorum apicem & alios duos, Pium scilicet IV. & Gregorium XIII. dum Romae esset, Orationibus coram habitis, Portugalliae Regis Sebastiani vice ac nomine, in speciem obsequii veneratus est. Cessit e vivis in eadem Urbe, jam occupatione vacuus, ex quo Pius obierat, sibi & Musis dum vacat, anno circiter MDLXXXV. xv. Kal. Octobris, tribus minor sexagenario, in templo Sodalium Oratorii, queis moriens Bibliothecam suam legavit, in habitu S. Dominici (ut praeceperat supremis tabulis) sepultus. Magnum sui desiderium vir pius, eximiaeque in literis, sive prosa, sive versa oratione scriberet, sive illustraret praeclaros Scriptores, sive tandem in Latinum e Graeco verteret, famae reliquit moriens, charus, dum viveret, doctrinam praestantissimis viris, quos & ipse hoc nomine suspiciebat, in Lusitania Hieronymo Olorio Sylvensi Episcopo, ac Georgio Coelio Poeta, in Italia Manutio, Robortello, Mureto, Vrsino, praecipueque Iosepho Castalioni Iurisperito Anconitano, quem in primis dilexit; adeo ut verum Achilles hic ex fabula fecisse videatur, quam Ptolemaeus Ephestion VI. libro Nova suae ad variam eruditionem historia a Photio in Bibliotheca laudatus memorat; Achillem nempe quemdam nuptiarum Iovis & Iunonis para-

rium seu proxenetam, id a Iove obtinuisse, ut quotquot ejus nomen fortirentur, clari existerent. Coelebs perpetuo vixit & continens. Opera, quae sequuntur, artis suae & ingenii reliquit posteris monumenta.

In Marci Tullii Topica Annotationes, ac de Fato, & de Optimo genere Oratorum, cum Notis & Appendicibus. Lovanii 1552. & 1553.

In Horatii Artem Poeticam Commentarium, ex fontibus Graecis, Antverpiae 1553.

In Suetonium De Claris Grammaticis, & Rhetoribus illustribus Notas. Antverpiae typis Plantinianis, & apud Morellum Parisiis 1565.

In Catullum et Tibullum Commentaria. Venetiis & Parisiis in folio.

Sylvam Carminum, & Callimachi duos Hymnos Latine redditos. Parisiis 1549.

Orationes duas, alteram in Topica Ciceronis; alteram Quodlibeticam de Animarum immortalitate. 1547.

Obsequium in varios Latinorum Scriptorum locos lib. singularem. Lovanii seorsim anno 1552. post in Thesaurio Critico Ioannis Gruteri editum.

Orationes tres, ut vocant, obedientiales, pro Sebastiano Rege ad Summos Pontifices. Romae 1574. 4.

Orationem aliam ad Pium V. Equitum Rhodiorum nomine, ut refert Bibliotheca Pontificia auctor.

Epistolam ad Martinum Azpilcuetae Doctorem Navarrum, de Reditibus Ecclesiasticis, qui beneficiis & pensionibus continentur, Epistolis aliquot superadditis. Praeceptorem hic vocat Azpilcuetae. Credoque eundem cum jam relato opere esse De Pensionibus Commentarium Romae editum 1581. 8. & apud Bladii haeredes 1611. 8.

Tabula ejus Chorographica Regni Lusitaniae extat in Theatro Abrahami Ortelii, & his, quae eo recentiora sunt.

Monomachiam Navis Lusitanae, & Insignia Regum Lusitaniae; versibus. Romae 1674. Item -

De Electione, professione, coronatione Henrici Regis Poloniae. Ibidem eodem anno apud haeredes Antonii Bladii. Duo haec postrema opera tribuit ei Antonius Verderius in Supplemento Epitomes Bibliothecae Gesnerianae.

Illustrium Virorum, ut extant in Urbe, expressos vultus, ad Antonium Perennotum Cardin. Granvellanum, Romae 1593. fol.

E Graeco fonte in Latinum derivavit -

S. Ioannis Chrysostomi Orationes IV. hoc est, Dominicae Orationis explanationem; In Natali Domini; In sancta Theophanica; De David Propheta.

S. Gregorii Nysseni de Abraham & Isaac.

S. Athanasii in Magnam Parasceven. Amphilochoii in Sabbathi sancti diem.

Gr

Gregorii Antiocheni Episcopi in Sepulchram & Resurrectionem Domini.

Sophronii in Exaltationem S. Crucis, & Resurrectionem.

Cyrilli in Parabolam Vineae.

Anastasio Synaita De Sacra Synaxi, & de injuriis remittendis.

Marciani Bethlemite fragmentum.

Nili Abbatis Epistolas tres.

Typos Epistolicos, seu Epistolarum figuras Anonymi, & Libanii Sophysta: ac Demetrii Phalerii locum de Epistolis. Lovanii 1551.

Eruit e tenebris latina,

S. Ferrandi Carthagin. Ecclesiae Diaconi opuscula pia.

Gregorii Batici Illiberitani Episcopi De Trinitate, & Fide: sive (ut Scoto placet) Faustini Episcopi (de quo nos alibi iudicium facimus) libellum.

Abbatis S. Pachonii Regulam Monachorum Aegyptiacam scriptam, moxque in Graecum translata, & a S. Hieronymo in Latinum conversam, temporis vero vetustate, penè abolitam, mendis purgavit, ac restituit, ediditque in appendice Cassiani operum, quae annotationibus suis illustriora luci dedit Romae anno 1580. V. C. Petrus Ciaconus Tolitanus, quo nomine Achillem Statium laudat Illustris. Caesar Baronius in Notis ad Martyrologium die xiv. Maji.

Hac ferè omnia de Achille nostro Andreas Scotus in Bibliotheca: Sed & nonnulla alia non permittit Gaspar Stadius Lusitanus ignorare nos, qui legimus Antiquitates Portugalliae ab eo vernaculè scriptas, vnaque De Stationum Gente tractatum. Progenitum ait Achillem a Simone Nonio Statio Parente, viro in bellica re apud Indos spectato, cujus cum laude Barrii meminit Decade tertia lib. ix. cap. xii. eoque Christi Militiae Torquato Equite, Turrisque Cetobricensis Praefecto. Atque de hujus rebus in bello gestis fertur nonnullam filius Commentaria panxisse. In Patriam olim a Sebastiano Rege conditionibus honorificis invitatus, ut res Lusitanorum literis prosequeretur, adhuc in Urbe restitit praeposteris illius, cui cura negotii demandata fuit, officiis praepeditus. Bibliothecam habuit omnium librorum genere instructissimam, quae in Oratorii Aede sub eo titulo dedicata est, Bibliotheca Statina. Caesarem Cardinalem Baronium, ad conficienda sic magnifica opera invitasse, tam lauta supellex, atque instruxisse creditur. Qui quidem alicubi ad Martyrologium, Bibliotheca meminit, quam possidemus (adjungens) liberalitate pia memoriae optimi, & eruditissimi viri Achillis Statii. Nec minus laudat magnum illius ingenium, multamque lectionem Iustus Lipsius lib. i. variar. lection. cap. 11. eoque ut Martinus ille Doctor Navarrus (quales viri!) tractatu de Reditibus, Portugalliae Honorem appellat, sicuti librorum Venatorem & Helluonem Latinus Latinus ad Ant. Augusti-

num scribens, altero Epistolarum volumine jam edito. Donavit eum particulari elogio Hieronymus Ghilinus in Theatro Literarum hominum Italiae sermone scripto.

ADAMVS.

ADAMVS CENTVRIQ, & CORDVBA IO: Baptistae Centurionis filius, Marci nepos, Adami pronepos, qui Genuae nobili loco natus inter Hispanos primus familiae suae Astapanum (de Estepa vulgo) Marchionatum peperit, Matre natus Mariae de Corduba Didaci filia, quem Didacum Philippus II. in familia, & summo opere charum habuit, Marchio ipse de Estepa nobilitati Avite clarissimum adjunxit ab amore, & studio literarum, ornamentum. Imbutus quippe Antiquitatis universae, & liberalium disciplinarum doctrinam inter Literarum nostrae Gentis, ac sui seculi Principes iure venit connumerandus. Arabicam linguam ferè senex didicit, ut libros plumbeos Granatae exeunte seculo superiori reperitos germanam interpretatione donaret; quod an praestiterit, aliorum esto iudicium; Scio enim Romae in Congregatione (ut vocant) sancti Officii, jamdiu disquisitionem horum librorum, doctrinaeque ibi contentae secundum novam aliorum Interpretum versionem fieri. Certè Marchio causa huic deserviens, quam egregie, magnisque sumptibus, dum vixit, promovisse dicitur, foras dedit -

Informacion para la historia del Sacro Monte llamado de Valparaiso, antiguamente Illipulitano junto a Granada. Granatae 1632. in 4.

Nec non & aliud agens -

Vida de S. Hierotheo Obispo de Segovia, comprobada con Anotaciones. Ibidem 1630. 4.

Praeter alia, quae edita non sunt. Fragmentum sane ejus verè aureum intexit Rodericus Carus libello suo De veteribus Diis Hispaniae, quem ineditum reliquit, luce quidem dignissimum. Obiit in Astapana domo sua die Aprilis vj. anno MDCLVIII. aetatis

ADHELMVS.

ADHELMVS DE VALLE (verba sunt Petri de Alba Franciscani in Militia Conceptionis, penes quem fides rei sit) Doctor Hispanus laboravit -

De B. Virginis immaculata Conceptione librum unum pulchrum, licet parvum, impressum Barcinonae 1634. in 16.

ADRIANVS.

ADRIANVS DE AINSA Aragonus, script -

Espejo de Almutazafes. Cesaraug. 1595. in 8.

ADRIANVS DE CASTRO Notarius Regii Praetorii Granatensis scripsit -

De los Daños, que resultan del juego. Granatae Typis Sebastiani de Mena 1599. 8.

ÆGIDIUS.

ÆGIDIUS GONZALEZ D'AVILA, Tole-
tanus, Societatis Iesu, anno salutis MDXXXII.
natus, plurimum contulit exemplo, doctrinâ,
& integritate, atque in administrandis mune-
ribus sibi sæpius impositis prudentiâ recenti
Societati conservandæ, ac propagandæ. Hu-
jus hæc opera adhuc desiderantur -

In librum Exercitiorum Spiritua-
lium S. Patris Ignatii præclaræ annotationes.

Explicationes Regularum Societatis.
Instituti ejusdem Societatis, tum Decla-
ratio, tum Confirmatio.

Consilia item *Generalia omnia exactè in*
locos communes redegerat. Hæc latiusculè in
Bibliothecâ Societatis.

Obiit Matriți anno MDXCVI. ætatis suæ
LXIII.

ÆGIDIUS GONZALEZ D'AVILA, ortus
in cognomine Abulensi urbe Castellæ veteris
nobilissimâ, puer adhuc Romam venit in fa-
miliarem D. Petri Dezæ S. R. E. Cardinalis à
Parentibus destinatus; in cujus domo à pri-
mis usque literarum elementis excoluit studiis
animum, præsertim humanioribus. Quo tem-
pore inter illius Domesticos Viri quidam in-
genii, atq; eruditionis virtute præstantes nu-
merabantur: atq; hos quidem Ægidius ipse
laudare solebat, Franciscu de la Matta Deca-
num Cæsaraugustanæ Ecclesiæ, linguarum,
totiusque antiquitatis cognitione, Ioannemq;
Idiaquezium Poëticâ facultate percelebres.
Aderat & Franciscus Cabrera Morales Theo-
logus, & ipse libris quibusdam editis abunde
notus. Viginti jam annorū Adolefcens ad nos
rediit Portione Salmantinæ Ecclesiæ ditatus,
nec diu post conscriptâ rerum illius Urbis Hi-
storiâ exercere, atque experiri industriam,
sesèque posteris commendare cœpit. Deinde
MDCXII. Matritum evocatus, Rogium Cas-
tellæ Chronographum exercere iustus est:
demumque anno MDC... in locum Thomæ
Tanaji, qui hoc idem circa res Indicas mu-
nus gesserat, receptus, magnâ vir pietate &
probitate, nunquam non indefesso studio Pa-
triam celebrans. Hujus quidem curæ, ac stu-
dii fecit hæc extare monumenta, atque ea
ferè omnia Regio imperio obsequutus -

Historia de las antigüedades de la Ciudad
de Salamanca. Salmanticæ apud Artum Taber-
nier 1606. 4.

Declaracion del Toro de Piedra de
Salamanca, y de otros que se hallan en otras par-
tes de Castilla: ibidem apud Andream Renaut
1597. 4.

Relacion del asiento de la primera
pedra del Colegio de la Compañia de Salamanca.
Ibidem 1617.

Vida, y hechos del M. Don Alonso
Tostado de Madrigal Obispo de Avila. Salmant-
ticæ 1611. 4. apud Franciscum de Cea.

Historia del Origen del S. Christo de las
Batallas, &c. Ibidem 1615. 4. apud Susan-
nam Muñoz.

Theatro de las Grandezas de la Villa de
Madrid. Matriți 1623. in fol. ex Typographia
Regiâ.

Compendio de las Vidas de los glorio-
fos San Juan de Mata, y Felix de Valois, Fun-
dadores de la Religion de la santissima Trinidad.
Ibidem 1638. 4.

Historia de la Vida y hechos del Rey D.
Henrique III. de Castilla. Matriți 1638. in
fol.

Theatro de las Iglesias de España, qua-
tuor voluminibus, quorum priora tria jam
lucem viderunt Matriți anno 1645. 1647. &
1650. Quartum parabat brevi absolvere; cum
& perficiendo operi nova ratio accesserit, In-
nocentii Papæ X. voluntas sibi per Iulium
Rospiogliosum ordinarium aliquando Sedis
Apostolicæ apud nos Legatum, paulò post
S. R. E. Cardinalè, atque hodie jam, cum
hęc Typis mandantur, Pontificem Maximum
dignissimum, renunciata. Diversus ab his est
olim publicatus & ante alios hujus argumen-
ti liber anno 1618. Salmanticæ hac inscriptio-
ne, *Theatro Ecclesiastico de las Ciudades y Igle-*
sias Cathedrales de España: ex quo jam aliquot
Ecclesias in novum quatuor Voluminum hoc
Systema, veluti damnans priorem illam cu-
ram, coniecit.

Theatro Ecclesiastico de las I-
glesias de las Indias, duobus voluminibus. Ho-
rum alterum Septentrionalem continens Ame-
ricam editum est Matriți anno 165.. Poste-
rius Meridionalem anno 1656.

Inedita adhuc alia, in quibus est -

La Historia del Rey Felipe III.

Vidimus etiam ejus nomine inscriptum -
Memorial de los Servicios personales de
D. Balthasar de Saavedra, Cavallero del Orden
de S. Iago, y de los de sus Ascendientes y Proge-
nitores. Matriți 1649.

Decessit in Patriâ octogenario maior, die
Marcò Evangelistæ sacrâ, septimo Kal. Maji
anno MDCLVIII. jam sic ab aliquot mensi-
bus ob longam ætatem defectus mente, ut ef-
set Domesticus, à quibus Matriți Abulam
perductus fuerat, ut commodius inter suos
haberetur, & exhiberetur, instar infantuli.

ÆGIDIUS DE MESA inscribitur Author
nescio cujus -

Piæ Exercitationis, Matriți vul-
gatæ anno 1606.

FR. ÆGIDIUS DE PRÆSENTATIONE
& FONSECA, Lusitanus, ortus (ut credo) in
oppido Castel Branco Diœcesis Egitanensis ex
Patre Franciscò Martinez da Costa Iuris Do-
ctore Parisiensi, Petri à Fonseca Iesuitæ sac-
scriptis suis noti propinquus, Ordini Eremitarum
dato nomine inter præcipua hujus Fa-
milia

miliæ decora, singularis doctrinæ merito ve-
nit connumerandus; quæ primarias ei con-
tulit partes docendæ Theologiæ in Schola Co-
nimbricensi, vbi emerita hujus Academiæ
militiæ præmia reportavit gymnastici sui Col-
legii Decanus. Scripsit -

Disputationes de Anima & Corporis
beatitudine ad priores quinque quæst. 1. 2. S. Tho-
ma, & ad quæst. 12. 1. partis, tribus volumini-
bus: primum editum fuit anno 1609. reliqua
1615. Conimbricæ in fol.

De Immaculata B. V. Conceptione ab
omni Originali peccato immuni, libros IV. Co-
nimbricæ 1617. fol.

Primate nec non Augustinianum, sive
Prærogativam præcellentis Ordinis Eremitarum
S. Augustini. Colonia 1627. in 8.

Thomas de Herrera in *Alphabeto Augustinia-*
no pag. lxx. tribuere videtur nostro *Commen-*
tationes Physicas & Metaphysicas, quæ sub no-
mine Ægidii Romani editæ sunt, unâ cum
Simonis de Visitatione *Commentariis in libros*
Meteororum. Vixit ad annum MDCXXVI. æta-
tis suæ LXXXVII.

ÆGIDIUS RAMIREZ D'AVALOS, quem
Canonicum vocat Gundisalvus Argote de
Molina, scripsit, eodem attestante -

Del Linage de Zambrana. M. S.

ALBANIVS.

ALBANIVS RAMIREZ DE LA TRAPE-
RA ex Villa-Majori, quod in ditione Ordinis
S. Iacobi est Oppidum, Poëta ingeniosus, &
elegans, in laudem salutaris Ligni Poema
confecit versibus octo syllabis, multâ erudi-
tione sacrâ, piisque affectibus exornatum,
facili & copiosâ pangendi carminis facultate
usus. Nomen operi fecit -

La Cruz en Quintillas, decem Canticis,
seu libris. Adjuncta sunt alia sacra Carmina.
Matriți apud Ioannem Cuestam 1612. in 8.

ALBERTVS.

F. ALBERTVS DE AGVAIO, ex familia
Fratrum Prædicatorum, dedit Hispanicum
insigne illud opus -

De la Consolacion de Boecio. Hi-
spali apud Ioannem Varela 1530. in 4.

Quæ (ut credimus) illa est Boetii interpre-
tatio, quam Latino illius Authoris non dubi-
tat æquare Ambrosius Morales in libello de
Lingua Hispana.

F. ALBERTVS DE FARIAS, Carmelita
Provincia Beticæ (verba sunt Marci Antonii
Cassanatenensis in *Paradiso Carmelitici Decoris*)
scholasticæ Theologiæ peritissimus, scripsisse
dicitur,

Lecturas Theologicas libris duo-
bus.

Dialogorum mixtæ Phrasiss, in
quibus sacræ Scripturæ Hebraïsmos & Græcismos

enodat fatis subtiliter.

Floruisque circa annum MDXLII.

D. ALBERTVS DIEZ & FONCALDA,
Cæsaraugustanus, scripsit -
Rimas varias.

D. ALBERTVS HENRIQUEZ, ab Hispa-
nia oriundus, in Belgio tamen natus, scripsit,
dicavitque Isabelle Austriacæ Belgarum Prin-
cipi -

La Resolucion Varonil, ò Via-
ge que hizo D. Maria Estuarda Condesa de Tir-
conel en habito de Varon. Bruxellis 1627. 8.

ALEXANDER.

ALEXANDER VI. PONT. MAX. Vide in
littera R. RODERICVS DE BORJA.

D. ALEXANDER DOMINICVS DE ROS
Catalanus, Patriâ Ierdensis, Ecclesiæ Dertu-
sensis Decanus, Protonotarius Apostolicus,
ex Neapoli urbe Philippo Regi nostro nuncu-
pavit -

Cataluña de fengañada, discurs-
os Politicos. Neapoli apud Ægidium Longum
1646. 4.

Diem extremum vidit in Curia Matriteni
repentinâ morte extinctus, post die kal. Iu-
nias anni MDCLVI. doctus vir, atque disertus,
olim Urbano Papæ VIII. propter illustratum
ab eo latinâ Oratione Apum Symbolum
Barberinis Gentilitium, adeò acceptus, ut
Sacerdotio Ecclesiæ Dertusensis memorato
per id tempus in Curia degentem honestaverit.
Nempe ediderat -

Abeja Barberina, Panegyrico à la
Santidad de Urbano VIII. &c. Romæ Typis
Aloisii Grignani 1639. in 4.

ALEXIVS.

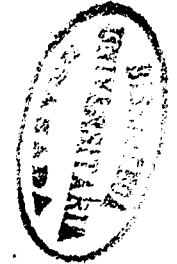
ALEXIVS DE BOXADOS & LVLL, Ca-
talanus, Canonicus Ecclesiæ Barcinonensis,
Inquisitor Apostolicus, cum Murcia, tum
Valentiæ, scripsit -

Aforismos mysticos sacados de
las obras de S. Teresa de Jesus. Matriți 1650.
in 4.

ALEXIVS GOMEZ, ex oppido Aldea-Ru-
bia Diœcesis Salmantinæ, Philosophus, &
Theologus, Abbas S. Dominici de Pedraza,
scripsit -

Epigraphen diversorum locorum Sacræ
Scripturæ ex Magno Basilio decerptorum. Salmant-
ticæ apud Ioannem, & Andream Renaut
1596. in fol.

F. ALEXIVS DE IESV, aliàs de MENE-
SES, Olisipone natus XXV. Ianuarii anni
MDLIX. parentibus Alexio Menesio Comitæ
Cantañedæ filio, & Aloysiâ à Noroña, An-
tistes primum fuit Goensis in Oriente, Bra-
cha-

charenfis deinde in Lusitania, hujus-met Regni Prorex, & Consilii Status Præles, composuit, à nullo (ut ajunt) adjutus, Diœcesis suæ Goënsis incolis -

Synodum Diamperensē, quæ edita extat in libro Antonii de Govea, Augustiniani, *Da Jornada da Serra*, nuncupato.

Reliquit item -

As Vidas dos Religiosos modernos, que na Religiao de S. Agostinho de Portugal florece- raon en Virtudes, et Vida Religiosa.

Ordinis fuit Eremitarum sodalis; cujus res gestas cum laudatus Antonius Govea, tum Rodericus da Cunha in *Historia Prasulū Bracharensium* scriptis consignaverunt. Obiit Matriti III. Maji MDCXVII.

ALEXIVS DE PVELLES, qui se vernaculâ formâ, *Gentilbombre de la Artilleria de su Magestad* appellat, auctor est ejus operis, quod M. S. in Scurialensi extat Bibliothecâ -

Enfalada, y Avisos del Arcabuz, nuncupati.

F. ALEXIVS DE SALAMANCA, Zamorenfis, Ordinis Fratrum Minorum, elegantia ingenii, atque doctrinæ, simul & cognitione principum trium linguarum spectabilem, & commendatū sese omnibus præbuit, scribens -

De Christi Domini Republica Dialogos tres. Salmantica 1528. 4. Ad Carolū Cæsarem Augustum. Lugdunūque apud Sebastianum Bartholomæum Honorat 1556.

Lucas VVadingus in *Bibliotheca Franciscana* minus rectè duos cognomines Alexios ex uno fecit.

ALEXIVS SALGADO CORREA, scripsit -

Regimiento de Iuezes. Hispali apud Martinum de Montedoca 1556. in 4.

ALEXIVS VANEGAS DE BVSTO, Toletanus, Theologiæ operam juvenis non segnem dedit, ex qua tamen spes surgentes, converso ad uxoriæ rei curam animo, aliò prorsus avertit. Conjuge ductâ, ludum Toleti aperiens, pubem Toletanam latinis literis deinde instituit, eoque doctrinæ genere, à quo humani non audimus dumtaxat, sed efficimur. Vir fuit infinitæ prope, ac stupendæ lectionis, subtilitate ingenii, disciplinarum varietatē, & elegantia postponendus nemini; quod ei elogium Alphonsus Matamoros accommodat, Hispanos celebrans literis inclytos. Quem & Ioannes Genesius Sepulveda Epist. XCIII. *Virum non solum humanioribus literis in primis eruditum, sed etiam in studio Theologiæ versatum* appellat. Vernaculi sermonis eloquentiam, quâ quidem meruit Difertissimis adnumerari, variâ atque utili eruditione plurimum commendavit: Consiliū siquidem Ciceronis emulatus, Philosophiæ tam sacræ, quam naturalis

doctrinam patrio idiomate familiarem fecit nostris hominibus, in eo libro, quem subobscurâ hac inscriptione præfixâ in lucem emittit -

Diferencia de libros, que at en el Vniverso, ad Ioannem Bernardum Diaz de Lugo Calaguritanum Episcopum. Toleti apud Ioannem de Ayala 1546. 4. denuôque ab auctore ipso correctum, Salmantica 1572. 8. Pinciaque 1583. 8. Scripsit item -

Agonia del Tránsito de la Muerte, con los Avisos, y Consuelos que acerca della son provechosos, Ad Annam de la Cerda Meliti Comitissam. Cui adjungitur -

Breve Declaracion de las Sentencias, y Vocablos oscuros que en este libro se hallan, cum aliâ, tum Pincia 1583. 8. Hic liber Italicè conversus prodiit Venetiis.

Platica de la Ciudad de Toledo à sus vecinos aflixidos, en que se muestra, como los males de pena, que padecemos, son por nuestros pecados. Libellum hunc Fr. Rodericus de Iepes cum aliis suis edidit.

Latina hæc, seu Hispano-latina -

Vn Tratado de Ortografia, y Accentos en las tres Lenguas principales. 1531. 8. Toleti apud Lazarum Salvagum, & 1592. 4.

Brevem enucleationem in obscuriores Velleris aurei locos Alvari Gomezii. Toleti 1540.

Brevia Scholia in Petri Papei Flandri Samaritem Comædiam in gratiam Scholasticorum. Toleti 1542. In cujus proœmio editurum se affirmavit opus aliud *Diabologia* nomine: Quemadmodum & in superioribus ad Gomezium Scholiis, *Grammaticam narrativam, sive Historien.*

ALPHONSVS.

ALPHONSVS quidam, Aragoniæ Regni civis, auctor est ejus profaici Poëmatis, quod audit -

Historia de la Donzella Theodor.

F. ALPHONSVS DE S. ALBERTO, Carmelita reformatus, scripsisse dicitur libro seu volumine 1.

Sermones de Nuestra Señora.

Hunc incomparabilis ingenii, doctrinæ, eruditionis, & vitæ morumque dotibus insignem decessisse anno MDCXXXII. ex Relationibus Hispanis retulit in *Appendicem Bibliothecæ suæ Mariana*, quam editurus propediem est, Rev. Pater & amicus noster Hyppolitus Maraccius Congregationis Clericorum Regularium Matris Dei.

ALPHONSVS DE ALBVQVERQVE, Alphonsi illius Magni Lusitanorum Ducis filius, cum Blasius antea lusitrali esset nomine, patrum assumpsit nomen, obsequutus in eo Regi suo Emmanueli, qui non tantum in assumptione hæc voluit clarissimi Parentis memoriam

riam præferre natum, sed & eum illustri matrimonio Mariæ Noronhiæ Antonii Ducis *I. de Linares* filia, lectissimisque, inter alia, Olisiponenfis Præfecturæ, atque item regiarum rationum administrationis (*Veador da facenda* vulgò audit) muneribus ornavit, de quo agit Damianus à Goes, in *Emmanuelis Regis Historia* tertia parte cap. ultimo. Scripsit, benemeritum de parente filium ut exhiberet se, linguâ Lusitanâ -

Commentarios do Grande Aphonso de Albuquerque Capitaõ geral da India, collegidos por seu Filho das proprias Cartas, que elle escreveu ao muito poderoso Rey D. Manoel. Olisipone apud Ioannem de Barreda 1576. in fol. In hujus operis laudem Elegia 6. Antonii à Ferreira, quæ in ejus legitur Poëticis compositionibus, scripta fuit.

ALPHONSVS DE ALCALA, nescio quis, laudatur quasi auctor operis ita nuncupati. *Jardin Anagrammatico.*

ALPHONSVS DE ALMEIDA, scripsit - *Prendiente de la Tierra, y Carta para los que navegan el golfo de la Corte.* Lima Indorum 1644.

ALPHONSVS DE ALVARADO, Americanus ex Peruviano regno, auctor inscribitur duplicis operis extra Hispaniam editi, quorum hoc argumentum & nota;

In Ciceronis Orationes Analyses, & Enarrationes Logiæ, Rhetoricæ, Ethicæ, Politicæ, Historicæ. Basileæ apud Konig. 1544. in 4.

Artium differendi ac dicendi indissolubili vinculo junctarum libri duo. Ibidem 1600. in 8.

ALPHONSVS ALVAREZ GVERRERO, Iuris utriusque Consultus & Doctor, apud Italos sese conspicuum literis, dignitatēque longè à patria exhibuit. Nam ex albo secularium Potestatum, Regiæ Camera Summaria regni atque urbis Neapolitanæ Præsidem, inde ex sacrarum, Monopoli ejusdem regni Episcopum gessit, anno scilicet MDLXXII. ii. die Junii creatus. Extare fecit documenta hæc plurimâ ac piâ doctrinæ -

Theaurum Christianæ Religionis, & Speculum Sacrorum Summorum Pontificum, Imperatorum, ac Regum, & Sanctissimorum Episcoporum, ad Philippum Regem Catholicum. Venetiis apud Cominum de Tritono 1559. in fol. Colonia 1581. in 8. & 1586. apud Petrum Horst. Florentiæ item 1563. apud filios Laurentii Torrentini, fol.

De Modo, & ordine Generalis Concilii celebrandi, & de Ecclesiæ Dei in priorem faciem revocanda. Neapoli apud Ambrosium de Mançaneda 1545. in 4.

De Administratione Iustitiæ

opus aliud suum laudat ipse in *Thesauro* cap. 36. num. 7. An idem est, qui *De Visitatione*, nescio quid conscripsit anno 1545. in 4?

De Bello justo & injusto Tractatus Neapoli iisdem prodiit typis 1543. 4. & M. S. est in Vaticana, cod. 5200.

Decessit anno MDLXXVII.

ALPHONSVS ALVAREZ DE TOLEDO, Toletanus, ex Latino in sermonem vertit Hispanum -

Los Morales de S. Gregorio. Hispali apud Iacobum Cromberger 1513. duobus tomis in fol. ad D. Alphonsum Manrique de Cardenas Antistitem Hispalensem, S. R. E. Cardinalem: atque item apud Ioannem Barreda de Salamanca 1534. in fol. in eadem urbe.

ALPHONSVS DE ANDRADA, Toletanus, in Societate Iesu cum laude pietatis, & indefessi pro juvando spirituali profectu studii usque ad extremam etiamnum vivit senectutem. Sodalis fuerat Theologus in S. Bernardi Tolerano collegio, atque in ejus urbis athenæo Philosophiam publicè docuerat, cū dedit se in religiosum statum: quem quidem non solum rectoris munus obiens, sed & Apostolicis missionibus pluribus vacans, utroque mari, Oceano, & Interno, nec semel, navigatis, & quod magis est, inter tot occupationes plusquam triginta voluminibus, quorum major pars edita est, scriptis, non mediocriter nobilitavit. Extant ab eo hæc opera vulgaria.

Vida del Venerable Pad. Vincencio Carrasa septimo General de la Compañia de Jesus, ex Italico. Matriti 1658. 4.

Vida del Venerable P. Bernardino Realino. Matriti apud Mariam de Quiñones 1651. 4.

Vida del Venerable P. Francisco Aguado: simulque -

Vida del Venerable P. Juan Eusebio Nierenberg. Matriti 1658.

El Buen Soldado Catolico, y sus obligaciones. Matriti apud Franciscum Marrotum 1642. 8.

El Estudiante perfecto, y sus obligaciones. Ibidem 1643. 8. apud Mariam de Quiñones.

Discursos del Bautismo de N. Señora. Matriti apud Ioannem Sanchez 1639. 4.

Guia de la Virtud, y de la Imitacion de N. Señora para todos Estados, tribus tomis. Ibidem 1642. 4.

Avisos espirituales de S. Teresa de Jesus comentados, duobus tomis. Matriti ex officina Gregorii Rodriguez 1647. 4.

Itinerario Historial, que debe guardar el hombre para caminar al Cielo, duobus tomis. Ibidem apud Franciscum Garzia 1648. 4.

Devocionarios del Cardinal Bellarmino,

mino, traducidos, y aumentados con razones, y exemplos.

Meditaciones para todo el año, tomis quatuor.

Orden de Vida para la eterna Vida.

Sermones de S. Ramon Nonat, y de los *Martires de Japon*. Oriolæ, ac Murcia typis commissi.

Vida de la gloriosa S. Gertrudis de la Orden del glorioso Patriarca S. Benito. Matrili 1663. 4.

Camino de la Vida, y resguardo de la muerte, sobre las palabras de Christo cap. 7. de S. Mateo, Lata porta, & spatiosa via est, &c. Matrili 1661. in 8.

Alieno latens sub nomine dedit in publicum -

Vida del P. Pedro Claver.

Vida del P. Doctor Martin Ramirez.

Haberéque se prelo parata sequentia hæc ad me scripsit Romam -

Varones Ilustres da la Compañia de Iesus, fortè Additiones ad Nierembergii opus.

De la Nobleza Católica.

Milicia Espiritual.

Sucesos Tragicos de los expulsos de la Religion en Dialogo.

Latine etiam -

Operarium Evangelicum. Matrili 1648.

ALPHONSVS ANTONIVS DE SARASA, Hispanis parentibus in Belgio natus, Iesuitarum sodalis, acri vir ingenio, & exquisitâ doctrinâ, scripsit -

Artem semper gaudendi, demonstratam ex sola consideratione Divinæ Providentiæ, & per Advētales Conciones expositam. Antverpiæ apud Iacobum Meursium 1664. in 4.

F. ALPHONSVS DE LA ANUNCIADA, hoc est, ab *Annuntiata Deipara Virgine*, Dominicanus, reliquit in schedis, uti refert Anton. Leonius in *Bibliotheca Indica* -

Historia de S. Domingo de la Provincia de Mexico.

F. ALPHONSVS DE ARAGON & BORJA, Augustinianus sodalis, atque Ecclesiastes in collegio Matritensi, quod Maria Aragonia proximo ei gradu cognata piè construxerat, scripsit -

Vida de la Bienaventurada Ritta de Casia. Matrili 1618. 4. ex antiquioribus se hujus argumenti Scriptoribus Ioanne Georgio de Amicis, Augustino Covellutio, Onuphrio Martini, ac Hieronymo de Ghertis, omnibus Augustinianis.

ALPHONSVS DE ARANDA, Aragonius, ut credo, versibus edidit impolitis, at pio argumento,

La Historia de la Aparicion y mila-

gros de N. Señora de la Sierra, en el lugar de Villarroia de la Comunidad de Calataiud; de quo & aliud panxit Poëmatium Ioannes Melendus in eadem sacrâ æde Sacerdos.

ALPHONSVS DE ARBOLEDA & CARDENAS, Theologus Doctor, Canonicusque Bellomontanæ Collegiæ Ecclesiæ, scripsit probatum doctis opus -

Practica de Sacramentos, y Policia Ecclesiastica. Conchæ 1603. 4. apud Cornelium Bodin.

F. ALPHONSVS DE AVENDAÑO, Beneventanus, Ordinis Prædicatorum, concionibus ad populum è suggestu habendis celeberrimus, fervensque ac intrepidus vitiorum reprehensor, edidit -

Commentaria in Psalmum CXVIII. Salmanticæ 1584. Venetiis 1588.

Super D. Matthæi Evangelium, tomos II. eruditione refertos. Matrili 1593. & 1597. & Salmanticæ.

Ob. Pincię in cœnobio S. Pauli MDXCVI. xi. die Octobris, Prædicator generalis cum esset, & in Theologia (ut vocant) Præsentatus.

ALPHONSVS DE AVILA, Bellomontanus, Iesuitarum sodalis, disertissimus (ut ait *Bibliotheca Auctor Societatis*) Concionator, qui triginta & plus annis Evangelicum hoc obivit munus, & Palentinum collegium aliquando rexit. Ab eo extant, ignotum mihi Latine, an vernaculè -

Concionum tomi duo; seu partes hymnalis, & æstivalis. Antverpiæ apud Andreæm Bax 1610. in 4.

Ob. Malacæ in Bætica xxi. Maij MDXCVIII.

ALPHONSVS DE AVILA, diversus à superiore, ut videtur, siquidem is ab hac urbe Castellæ-veteris nobilissimâ oriundus fertur; ad D. Petrum Ferdinandi Temiño Abulensem Episcopum scripsit anno superiore 1583 -

Vn Tratado del Bienaventurado S. Segundo Obispo de Avila. Cujus rei testem habeo Antonium Ciancam in *la Historia de S. Segundo* lib. 2. cap. 4. Qui & Alphonsum hunc Avilam Societatis Presbyterum appellat, & Abulensem confirmat.

ALPHONSVS DE AZEVEDO, Placentinus, Iurisconsultus, per XL. annorum otium in patriâ, sed studiosum, opera hæc, vir doctus, & ac pius, elaboravit, quæ partim ipse vivus, partim ab obitu illius Ioannes filius typis commisit.

Commentariorum Iuris Civilis in Hispaniæ Regiæ Constitutiones (Nueva Recopilacion vocant) volumina VI. Quorum ultimum absolvit quidem, sed morte interceptus edere ipse non potuit, nec Indicem conficere. Cuius in hoc operam supplevit Vincentius qui-

quidam Cisternes Valentinus. Edita sunt Salmanticæ ab anno 1583. usque ad 1598. in fol. Matrili dein, ac extra Hispaniam Duaci in Belgio 1612. folio, Antverpiæque Typis Kerbergii 1618. in fol.

Additiones ad Curiam Pisanâ Salmanticæ 1593. in 4.

Consilia XI. posthuma prodierunt, Valisoleti 1607. in fol.

Decessit Placentiæ in Patriâ xxiii. die Iulii MDXCVIII.

ALPHONSVS DE AZEVEDO, diversus omnino à superiore, filius forsan, aut propinquus, Ecclesiæ Placentinæ Canonicus, exemplo invitatus Guilielmi Sallustii, cujus insigne Opus Gallicum metris formatum extat de Mundi Fabricâ, sive primâ ejus Hebdomadâ, rythmicis tamen versibus, edidit -

Creacion del Mundo, ad D. Franciscum de Castro, Comitem de Castro, Regium Romę Oratorem. Romę apud Ioannem Paulum Profilium 1615. in 8.

F. ALPHONSVS BALSALOBRE, Franciscanus, scripsit, auctore mihi Francisco Haroldo in *Supplemento Bibliothecæ Franciscanæ*, M. S.

De la Vida, y Milagros de Frai Pedro Baptista, y sus Compañeros, Martires del Japon. Barcinone apud Sebastianum Jaime 1618. in 8.

FR. ALPHONSVS BAPTISTA, Ordinis Prædicatorum, in Academia Cæsaraugustana S. Scripturæ Interpres, edidit -

Apoloogia por la Autoridad de los Doctores de la Iglesia, y Santos Padres contra un Memorial intitulado, A los Iuezes de la verdad y doctrina. Cæsaraugustæ 1628. 8. Nempe adversus Ioannem Baptistam Poza Iesuitam.

Sequenti verò tempore -

In Primam secundæ S. Thomæ Commentaria tribus voluminibus, Lugduni edita.

ALPHONSVS DE BARAHONA, Petri de Gratia Dei Catholicorum Regum Haraldi, ut vocant, Nepos, manu exaratum reliquit volumen, *De Insignibus Hispaniæ Nobilium Familiarum*, cujus exemplar (ut videtur) prototypon Matrili possidet Dñs Christophorus Zambrana, & Villalobos, Calatravenfis Militiæ Eques, Librariæ huius supellectilis affatim dives. Initium libri -

Aquí comienza el Tratado del presente Libro, el qual habla de las Insignias de las Armas de los Cavalleros generosos, y Hijosdalgo, y de sus Blasones: y assimismo de donde hovieron comienço, y assimismo las señales y vanderas, &c.

ALPHONSVS DE BARAXAS, Burgenfis Ecclesiæ sub Catholicis Ferdinando, atque Elisabethâ Hispaniarum Regibus Decanus,

eorundem Regum ad Sixtum IV. Papam Legatus, doctus, & cultus in sermone latino, audit à Lucio Marineo Siculo libro vltimo de Hispaniæ laudibus, & *humanitate singulari valde clarus*; qui adunxit, Viros omnes doctos, & maxime Poëtas valde ab eo diligi: *Studet enim Musis, quas ab adolescentia sequutus est; delectatur etiam Musico, & Cantu: ideoque domi Cytharedos, & Cantores frequenter habet. Homo est (idem ait) statura corporis procera ac præstanti vultu, claro, & jucundo. Cum Romam ad præstandum, Regum suorum nomine, Sixto P. M. obsequium venit, in Siciliam quoque navigavit (verba iterum audis Marinei): Et cum Panhormi, Messanæ, Drepani, & aliarum Sicilia Civitatum nobilitatem, præstantiam & ubertatem animadvertisset, ad Elisabeth Reginam -*

Libellum de Sicilia laudibus elegantissimè composuit, in quo præcipua quæque & memoratu digna, quibus meritò debet Sicilia gloriari, facundissimè narravit, ita ut quibus rebus Sicilia polleret, & quantum Viris, Civitatibus, Equis, divitiis, opibus, frugibus, atque aliis felicitatibus valeret, ostenderit. Hæc ferè Siculus.

ALPHONSVS DE BARRIO - NVEVO, Matritensis, Carolo Hispaniarum Regi Augusto à secretis, scripsisse dicitur -

La Vida del Gran Capitan Don Gonzalo Fernandez de Cordoua.

ALPHONSVS DE BARROS, Segobienfis, circa annum MDLII. nobili loco natus, Philippi II. & III. Regum Catholicorum fuit Metator usque ad obitū diem, qui in annum incidit MDCIV. versibus edidit librum majoris fructus, quàm molis, ita nuncupatum -

Perla de Proverbios morales. Matrili 1601. Quem ipsum Philosophorum, & Poëtarum iisdem, aut similibus sententiis insigni labore à se illustratum Bartholomæus Ximēnius Paton, Beaciæ 1615. 4. Vlisponę; anno 1617. iterum prælo subiecit, sed aliter inscriptum, nempe *Proverbios Concordados.*

Memorial sobre el reparo de la Milicia. in 4.

Filosofia Cortesana moralizada. Matrili apud Alphonsum Gomez 1587. in 8.

Hæc duo postrema Opera tribuit Barrio nostro D. Thomas Tamaio de Vargas in *Collectione* M. S. Librorum Hispanâ linguâ conscriptorum; quæ quidem Didacus Colmenares in *Elogiis Scriptorum Segobiensum* omisit; saltim de vltimo constat ex Matthæi Aleman Elogio in laudem auctoris in libro *Proverbiorum* excusso.

Terræ mandatus fuit Matrili in Lauretana Deiparæ Virginis Æde.

ALPHONSVS DE BARZANA, Cordubensis, Ioannis Avilæ illius magni Beticorum vocati Apostoli Discipulus, Societatis Iesu

Sacerdos, in Meridionali America ingenti floruit sanctitatis fama, scripsitque Indiarum quinque linguis, quarum per ea loca usus est -

Lexica, Præcepta Grammatica, Doctrinam Christianam, Catechismum, Librum de Confessionis ratione.

Mortuus est in urbe Cusco, septuagenario maior, anno MDXCVIII. Alegambe in *Bibliotheca Societatis*.

F. ALPHONSVS DE BENAVIDES, Franciscanus Observantiæ Regularis, Custos Provinciæ, ac Conversionis Novi Mexici, dedit Philippo IV, Regi nostro supplicem libellum super hæc ipsâ sacrâ expeditione, sive -

Relationem de magnis Theauris Spiritualibus & temporalibus Deo adjuvante in Novo Mexico detectis. Matrili Hispanicæ anno 1630. deinde latinè Operâ Ioannis Gravendonc itidem Franciscani, Salisburgi anno 1634. in 8.

D. ALPHONSVS BENITEZ, Malacitanus, Compluti in Collegio Malacitano sodalis, publici Iuris fecit -

Elucidationem ad Titulum Decretali de Natis ex libero ventre. Compluti 1647.

Elucidationem ad cap. 1. de Donationibus. Ibidem.

Extinctus est in flore ætatis, cum publicis muneribus integrè gestis non mediocrem sui expectationem dedisset.

F. ALPHONSVS BOHORQUEZ, Beticus, nobili loco natus, Carmelita, Provinciæ suæ Beticæ Præfectus, in Schola Vrfaonensi Professor publicus, multa scripsisse dicitur, quæ latent adhuc apud Domesticos M.S.S. Floruit circa annum MDCXVII. Emmanuel Romanus *De Antiquitat. & Scriptor. Carmelitani Ordinis*.

ALPHONSVS DE BONILLA, Beacienfis, Poëticam, quâ pollebat, facultatem sacris argumentis applicuit, exercuitque, scribens -

Nombres, y Atributos ala Impecable siempre Virgen Maria Señora nuestra, Poema sagrado, en octavas, con otras Rimas diversas. Beaciæ 1624. in 4.

Jardin de flores divinas, 1617. in 8.

Peregrinos pensamientos de Mysterios Divinos. Beaciæ apud Petrum, Cuestia 1614. 4.

Discurso Poëtico de la Vida de Françoisa de Jesus. Beaciæ 1635.

ALPHONSVS DE BVRGOS, Medicus, Doctor Complutensis, Cordubæ medicinam faciebat, vindexque in eo tractu Fidei Patribus à cura tuendæ salutis erat, cum scriberet -

Tratado de Peste, su esencia, prevencion y curacion, con observaciones muy particulares. Cordubæ 1651. 8.

F. ALPHONSVS DE CABRERA, Cordubensis, claro natus genere, seculo renuntiavit Prædicatorum Ordinem amplexus, qui postquam Americanos fructuosè lustraret, in Patriam rediens Theologiæ Professorem egit primarium in Gymnasio Vrfaonensi. Hujus tamen præcipua laus in Ecclesiasticis ad Populum fidelem habendis concionibus enituit. Animi fervorem in opere ipso, tum doctrina, quam sententiis gravissimis ornabat, egregia, tum insignis eloquentiæ apparatus, clara vox, & suavis, pura dictio, splendidæque mirificè intendebant; ut regnaret prorsus in eorum animis, qui frequentissimæ coronæ intererant. Et quidem hoc ille munus pari fructu laudèque, Hispali, Cordubæ, Granaetæ, Valentia, Toleti, atque in Curia ipsâ, Matrili exercuit; meritis ob id à concionibus sacris esse potentissimis Regibus Philippo Secundo, Tertioque. Fratrem hic habuit, quod non in minimâ laudis parte collocandum est, Petrum Cabreram Hieronymianum scriptis ad D. Thomæ tertiam Commentariis eque clarum, cujus utriusque testimonio, quantumvis domestico, satis gravi, sic in concionandi arte Alphonsus excelluit, talèque sibi nomen in Hispania comparavit; ut omnium iudicio rari essent, aut nulli, qui ei non cederent, & primas ad eum partes deferri debere non arbitrarentur. Extant, procuratâ post Authoris mortem à Fratribus Cœnobii Cordubensis editione, quatuor concionum Volumina, linguæ vulgaris Thesaurus, nempe -

Consideraciones sobre los Evangelios desde el Domingo de la Septuagesima, todos los Domingos, y Férias de la Quaresma hasta el Domingo de la Octava de Resurreccion, duabus partibus. Cordubæ in laudato Cœnobio 1601. Barcinone item 1602. & apud Gabrielem Graels 1607. 4.

Sobre los Evãgelios del Adviento y Dominicas hasta la Septuagesima, con las Festividades de Santos, que concurren en este tiempo, duabus item partibus. Barcinone 1609. apud Lucam Sanchez, & Cæsaraugustæ 1610. in 4.

Tratado de los escrúpulos, y de sus remedios. Valentia 1599. in 8. Quem Italicè conversum à Basilio Campanella edidit Panhormi Ioan. Anton. Franchi 1612. in 12.

EDITUS & SEORSIM EST -
El Sermon que predicò en las Honras del Rey D. Felipe II. en Madrid, en S. Domingo el Real ultimo dia de Octubre de MDXCVIII. Matrili hoc anno. Italicèque Romæ apud Ludovicum Zannetti.

Cygneam vocem dixeris; namque post paucos dies, mense Novembri ejusdem anni nondum quinquagenarius extinctus est, & quidem magno sui desiderio apud omnes relicto, Iacet in Collegio D. Thomæ Matriliensi.

ALPHONSVS CANO & VRRETA, Murcianus Sacerdos, humaniorum disciplinarum vete-

veterumque Auctorum cognitione, nec non & eloquentiæ vulgaris sermonis præfè ac nervosâ meritò cœnferi voluit in eo Opere, cui titulum hunc inscripsit -

Dias del Jardin, Ad Ioannem Faxardum Classis Fretanæ Præfectum. Matrili 1619. Exercitationes sunt de variis argumentis, præcipuèque de *Agricultura, Bellicæque artis usu & præstantia.*

Scriptis etiam festivum Opusculum, cui inscripsit -

Examen del estilo culto. Obiit Parochus in Oppido *Cazalegas.*

ALPHONSVS CARRANZA, Iurifconsultus, studiorum humanitatis bene gnarus, primum Hispali, deinde in Curia Advocatiæ intentus muneri, quam non sine laude utrobique exercuit; in memoriam tamen Posterorum connixus fuit pervenire, scriptis latinè libris -

De Partu naturali & legitimo. Matrili 1628. in fol. Item Genevæ 1629. 4. additis *Diatribæ* ejusdem, quâ de mox dicimus, & Caroli Annibalis Fabroti Antecessoris Aquifextiensis *De Tempore humani partus, & numero Puerperii exercitationibus.*

Diatribæ super Doctrina temporum Dionysii Petavii.

Patriâ verò linguâ -
Rogacion al Rey D. Felipe IV. y à sus Supremos Consejos de Justicia y Estado en detestacion de los grandes abusos en los Traxes y adornos nuevamente introducidos en España. Matrili officina Mariæ de Quiñones 1636. 4.

El Ajustamiento y proporcion de las monedas de oro, plata, y cobre, y la reduccion de estos metales à su debida estimacion son la Regalia singular del Rey de España, &c. Matrili apud Franciscum Martinez 1628. fol.

ALPHONSVS CARRILLO, nescio quis, edidit -

Principis Evangelici libros octo, sive *De Christiana educatione Principis,* ad Ludovicum Ludovisium S. R. E. Cardinalem, Gregorii XV. ex Fratre Nepotem. Colonia 1620. 4. Mediolaniquè anno sequenti, etiam in 4. apud Angelum Navam.

Ejusdemne est -
Tractatus de Peste. Matrili 1598. 8.?

D. ALPHONSVS CARRILLO, Iurifconsultus, Matrili in Curia Regionum, ut vocant, Consiliorum Advocatus, scripsit -

Epitome de la Vida de Soror Juana de la Cruz Religiosa de la Tercera Orden de Penitencia de S. Francisco. Cæsaraugustæ apud Bernardum Nogues 1663. in 4.

D. ALPHONSVS CARRILLO LASSO DE LA VEGA, Ferdinandi Carrilli Cordubensis, Regii Consilii Indiarum Præsidis, filius,

Ludovici Frater Triremium Hispanicarum, Theserarchæ, cujus meminimus proprio loco, Eques S. Iacobi, ac Præfectus (*Alcaide* vocant) *de Vcles,* Protostrator Regii Equilis Cordubensis, idemque Serenissimi Ferdinandi Hispaniarum Infantis Oeconomus, doctrinâ, eruditionèque nobilitatem generis, ac proprias virtutes decorabat, prosâ oratione, versâque disertus. Scripsit enim -

Virtudes Reales. Cordubæ 1626.
Soberania del Reino de España. Ibidem eodem anno 1626. 4.

Importancia de las Leies. Ibidem eodem anno.

De las antiguas minas de España. Cordubæ 1624. 4.

Verbis quoque -

Sagrada Erato, y Meditaciones Davidicas sobre los CL. Psalmos de David. Neapoli 1657. Has diu post Auctoris obitum D. Ferdinandus Carrillo, & Manuel non degener ejus filius, S. Iacobi Eques, Theserarcha & ipse (ita enim exprimus quod vernaculo Idiotismus *Quatralvo* appellare amat) Neapolitanum Triremium, Serenissimi Ioannis Austriaci Cubicularius, cùmque hæc scribimus, Regiæ Oceani Classis Pro-Archithalassus in lucem edi curavit.

Dubius sum, an eodem Auctore natum sit opus, quod quidem sub Alphonfi Carrilli nomine jam laudavimus, *Principis Evangelici, seu de Christiana Principis educatione.* In cujus editionibus nil aliud, quàm nudum Auctoris nomen exprimitur.

F. ALPHONSVS DE CASARVBIOS, natus in Oppido cognomine Diocesis Toletanæ, Fratrum Minorum Capuccinorum sodalis, edidit celebre -

Compendium Privilegiorum Fratrum Minorum, aliorumque Mendicantium & non Mendicantium. Parisiis anno 1578. & 1590. Salmanticiæ item apud Alphonsum de Porras, Brixique 1599. Venetiisque 1603. 4. per Hieron. à Sorbo eiusdem Instituti locupletatum, additis *Annotationibus* F. Antonii de Corduba: ut & Colonia 1610. fol. & 1618. 4. Antverpiæque apud Belleros, 1615. fol.

D. ALPHONSVS DEL CASTILLO, Salmantinæ Urbis Incola, edidit -

Arte de Canto llano. Salmantica apud Didacum del Puerto 1504. in 4.

F. ALPHONSVS DEL CASTILLO, Ordinis Seraphici in Provincia Conceptionis, edidit -

Compendio de Platicas amorosas y eficazes con que pide el alma à su Dios perdon y misericordia. Pincia apud Ioannem de Rueda 1616. in 16. Hujus non meminit VVadingus.

D. ALPHONSVS DEL CASTILLO SOLOR-

LORZANO, qui familiaris fuisse legitur D. Petri Faxardi Marchionis de los Velez, cum Valentino Regno preesset, ibi, & alibi multa publicavit opuscula amœna & jucunda, partim versibus, partim solutâ oratione, scilicet - *Jornadas alegres*. 1626. 8.

La Garduña de Sevilla. Lucronii 1634. 8.

Tardes entretenidas. 1625. 8.

La Quinta de Laura. Cæsaraugustæ 1649. 8.

Huerta de Valencia, prosas y versos en las Academias della. Valentia 1629. 8.

Donaires del Parnaso, duabus partibus, 1624. 1625. 8.

Tiempo de Regocijo, y Carnestolendas de Madrid. Matriti 1627. 8.

Las Harpias de Madrid, y Coche de las Estafas. Barcinone 1633. 8.

Los Amantes Andaluzes. Ibi- dem 1633. 8.

Historia de Marco Antonio, y Cleopatra. 1639. 8.

Epitome de la vida y hechos del Rey D. Pedro III. de Aragon. Cæsaraugustæ apud Petrum Dormer 1639. 8.

Nec non sacrum, quod sequitur -

Sagrario de Valencia, en quẽ se incluyen las vidas de los Ilustres Santos hijos suos, y del Reino. Valentia ex Officina Sylvestri Sparzâ 1635. 8.

Laudatur non mediocriter à Lupo Felice à Vega in *Lauri Apollinis*, Sylva VIII.

F. ALPHONSVS DE CASTRILLO, Ordinis Sanctissimæ Trinitatis Redemptionis Captivorum, S.T. M. edidit -

Tractado de Republica, con otras historias y antiguedades. Burgis 1521. fol.

F. ALPHONSVS DE CASTRO, Zamoren- sis, inter Minores Salmantinæ domus vitam Religiosam professus, statim se ad Theologice veræ doctrinæ, totiusq; eruditionis studia composuit eo animo, atque successu, ut præstantissimorum sui temporis Theologorum laudem, ac meritum adæquaverit. Celebrabatur jam concionum Ecclésiasticarum nomine, cum Andreas Refendius ille, Lusitanæ decus, causâ studiorum hærens Salmanticæ, verba ad populum facientis actionibus frequens interferat, quo melius posset dictionis genus ad imitationem observare. Quevedo enim Toletano scribens, jactâ nostri mentione, esse eum, disertè inquit, multitudini eâ in Vrbe gratum, & quem ipse post Laodicensis Episcopi Tubam sonoram sibi imitandum præposuisset. In quò ad Garthiam Bajonem, Dominicantem fortè respexit Catholicorum Regum Ecclésiastem, quem Laodicensis perhibetur Ecclésiæ titulus in albo Episcoporum cohonestasse. Porro evocatum ipsum honorificè Brugas Flandrorum ab Hispanis homini-

bus, qui in illa Vrbe totius Belgii florentissimâ per eos dies magno numero negotiabantur, ut apud se vernaculâ oratione de rebus sacris è suggestu diceret, Ioannes Vasæus & ipse Brugensis, in ea Epistola, quæ præfixa est *Homiliis Alphonfi nostri ad Psalmum quinquagesimum*, scribit. Hic dum manet, adversus hæreses conscripsisse, seu absolvisse id opus dicitur, quod & immortalè ei nomèn peperit, & viginti duorum spatio annorum (teste in ultima recognitione auctore ipso) plusquam decies Typographorum Italia, Gallia, atque Germaniæ officinas, exindèq; sæpius ad hunc diem exercuit. Nobis redditus, & Salmantinæ Vrbi, alia elucubravit haud minus se digna opera. Non adhuc tamen satis erat quæsitum dignitatis viro, quantumvis pio, & doctissimo, totâque Europâ celeberrimo, absque honoribus ei à Carolo Imperatore, ac Rege nostro habitis. Iustus nempe ab eo fuit Concionatoris Regii partes agere, atque aliquando Philippi Hispaniarum Principis, Angliæque recens ductâ Mariâ Reginâ inaugurari Regis in comitatu ire, ad omniâque fidei negotia, ut sine dolo ea, atque in integrum ab exilio suo restitueretur, Consultor adhiberi Theologus. Andream etiam Scoto si credimus in *Bibliotheca Scriptorum Hispanos* recensenti, Carolum ipsum Cæsarem reatus suos contentem audivit, quod mihi domesticorum fide, qui nosse in primis rem debebant, hærentis incompertum est. Verum Philippo ad tractandas integræ Monarchiæ habenas, quam ei Magnus renunciaverat Pater, admittente constare jam tum cœpit, quâ filius approbatione, & gratiâ rerum se Anglicarum negotiis, asserendoque ibi Ecclésiæ Romanæ imperio Alphonfus impenderit. Siquidem ante Regis, atque suum in Hispaniam reditum, ab eo fuit in locum Ioannis Toletani S. R. E. Cardinalis xviii. Kalend. Octobris MDLVII. Romæ demortui, Metropolitanus amplissime atque sanctissimæ apud nos Compostellana Ecclésiæ designatus. Qui tamem paulò post, & antequam obtineri posset diploma Pontificium, undecimâ nempe Februarii anni sequentis die, ætatis tertio ac sexagesimo, qui scânsili annorum lege plurimos auferre solet, animam Cælo dignam exhalavit. At libros eius, quorum, & pietatis promeruit nomine, ut ab Eisengreinio audiret *Apostolica vite Vita arcana, & mystica Divinarum Scripturarum interpretatione altius, atque sublimis; Fidei propagator acerrimus*; Et à Francisco Gonzaga *Vir gravissimus, multisq; nominibus honorandus Hæresio-mastix acerrimus, Scriptorq; felicissimus*, atque alia ab aliis, quotquot Ecclésiæ & Literarum sacra colunt, jam subjungemus -

Adversus omnes Hæreses, Libri XIV. Parisiis primùm apud Ascensium 1534. in fol. Venetiis deinde, atque Lugduni 1546. atq; aliis locis; ex tertiâq; auctoris ipsius recognitione anno 1556. Item Antverpiæ apud Steel-

Steelsium 1568. Parisiis etiam iterum 1565. Tandemque cum appendice Francisci Fevardentii, ejusdem Ordinis Theologi clarissimi, in tres libros distributâ, quibus XL. hæreses ab eodem Alphonso vel prætermittæ, vel post ejus obitum natæ refelluntur, duobus tomis, unâ cum reliquis Operibus apud Michaëlem Sonnium Parisiis anno 1578. Hoc opere (ne iudicium de eo factum ætate illâ ab Alphonso Matamoro de *Academiis & doctis Hispania Viris* scribente dissimulem) si ut aliena, cum hæreticis congressus, fortiter & literatè nimis refutavit, ita ornate & copiosè confirmaret nostra, ne quidem vererer (inquit) cum veteris ætatis præcipuis auctoribus, multis quidem doctrinæ partibus comparare. Reprehendit tamen ex eo aliqua Bellarminus Cardinalis, præcipuè tomo primo *Controversiarum* lib. 3. de *Conciliis & Ecclesia* cap. 4. & tomo 2. lib. 2. de *Imaginibus Sanctorum* cap. 6. atque aliis locis, cui facere conatur pro Alphonso nostro satis LucasVVaddingus in *Bibliotheca Franciscana*. Et hoc tantum opus Andreas de Olmos ejusdem Instituti ausus est in metrum linguæ nostratis adaptare.

De Iusta Hæreticorû punitione, libri tres. Salmanticæ 1547. in fol. ex officina Ioannis Giunta. Antverpiæ apud Steelii hæredes 1568. in 8. ut confirmaret justas esse omnes illas pœnas, quibus in Iure Civili atq; Canonico hæretici addicuntur.

De Potestate Legis pœnalis, libri duo. Salmanticæ 1550. in fol. ad Michaëlem Muñosium Præsulem Conchenis Vrbs, & Pincianæ Cancellariæ Præfectum. Scopus est prioris libri, ut probet eos falsos esse, qui dicunt, nullam legem pœnalem obligare subditorum conscientias ad culpam, præsertim lethalem: posterioris, eos similiter à vero errare, qui dicunt legem pœnalem nunquam sine declaratione, aut facto Iudicis obligare ad pœnam. Parisiis etiam prodierunt in fol. anno 1571. & 1578.

In *Psalmum L. Miserere mei Deus, &c. Homilia xxv.* Salmanticæ in Ecclesia Fratrum Minorum dictæ, Ad Ioannem III. Lusitanæ Regem. Salmanticæ 1537. in 8.

In *Psalmum XXXI. Beati quorum remissa sunt iniquitates. Homilia xxiv.* ad eundem Populum Salmantinum, Henrico Portugalliæ Infanti S. R. E. Cardinali, nuncupatæ. Salmanticæ 1540. item 1568. in 8.

Opera hæc omnia Parisiis quatuor voluminibus primùm edita sunt anno 1565. postea duobus curante Francisco Fevardentio 1578. in folio. Præterea scripsisse eum pro validitate matrimonii *Henrici VIII. Angliæ Regis, & Catharinæ Conjugis*, constat ex Nicolao Sandero lib. 1. *Schysmat. Anglic.* cujus hæc verba sunt Hispanos referentis, qui pro Regina scripserunt: *Apud Hispanos verò Franciscus Roxas, Alphonfus Virvesius, Alphonfus à Castro, & Sepulveda, &c.*

Denatus fuit Bruxellis, ut Lucas VVaddingus scribit, III. Non. Febr. anno MDLVIII. ætatis LXIII.

ALPHONSVS DE CASTRO, Toletanus, Iesuita, Ocaniensisque Professor Theologiæ, Hispali Domum Professam, Mexicanam dein Provinciant rexit. Beticæ demùm Præfectus designatus obiit in Collegio Fregenallensi anno MDCX. ætatis LXIX. Reliquit ineditum, præter alia, opus -

In Constitutionem Clementis VIII. de Largitione munerum utriusque sexus Regularibus interdicta.

D. ALPHONSVS DE CEPEDA, Tribunus peditum, & Præfectus Castri de Tolhuys in Belgio, ante paucos annos edidit, à se versum, Latino-hispanicè -

Libro de la Concepcion Virginal, compuesto por Raimundo Lullo. Bruxellis 1664. 8. apud Balthafarem Vivien.

ALPHONSVS CERON, Granatensis, libello egit -

Del Iuego del Axedrez, sive De Latruncolorum ludo, quem exactissimè comprehenderat.

ALPHONSVS CERVERA, Lusitanè scripsisse refertur -

Historia de las Conquistas de los Portugueses por la Costa de Africa M. S.

Anton. Leonius in *Bibliotheca Indica Orientalis*, tit. 3.

F. ALPHONSVS CHACON, sive ut latine cõpellari solet, *Ciaconus*, Beaciensis, in Prædicatorû familiâ nomen professus, & ad Sanctum Thomam Vrbs Hispalensis olim Sodalis, Sacrarumque Literarum Interpres; Vir fuit totius Historiæ, atque in primis Ecclésiasticæ, cui præsertim illustrandæ incubuit, peritissimus, omnisque antiquitatis gnarus, cujus magnum, undique collectum, Thesaurum aservabat. Hujus studii nomine promeruit quidem ab Ambrosio Morale, quondam Præceptore, in *Antiquitatum Hispanarum* enarratione, (quo tempore laudatum jam S. Thomæ Hispalensis Collegium administrabat) in conquirendis, & examinandis antiquæ nostratis Historiæ monumentis industræ, ac diligentie minimè vulgaris elogium insigne. Romæ delatus merito doctrinæ valde se commendavit Gregorio Pont. Max. hujus nominis XIII. qui eum Theologiæ nomine, quam apprimè callebat, inter eos habere voluit, qui supplicibus pœnitentiam vice Apostolicâ imponerent. Dignitate hunc tandem Alexandrini Patriarchatus ornatû conspexit Roma, quam Urbem, & Historiam omnem Romano-Christianam insigniter ipse dudum ornabat; scribens -

Vitas, gesta que omnia Pontificum Romanorum à D. Pero usq; ad Clementem VIII. Cardinaliumque, cum eorum Insignibus, duobus tomis. Romæ 1601. fol. & 1602. cum continuatione Francisci de Cabrera Morales. Deinde hoc opus additamentis posteriorum, Pontificum usque ad Urbanum VIII. locupletavit Andreas Victorellus Presbyter Bassanensis: Annotationes insuper addidit marginales, Collationemque Baronianæ Historiæ cum Ciaconiana (suppresso tamen nomine) *Cæsar Becillus* Vrbinas Presbyter Congregationis Oratorii de Vrbe: typisque editum de novo est sic illustratum iisdem duobus Voluminibus anno 1630. Expectatur autem nunc ab officinâ quâdam Romanâ locupletatum valde hoc opus ad quatuor usque, si fama vera est, voluminum molem, operâ Augustini Olduini Societatis Iesu.

Gesta XII. Gregoriorum Roman. Pontificum que M. SS. adservantur in Bibliotheca Vaticana cod. 5515. ex M. SS. Sed hæc forsitan in magnum alterum illud opus paulo ante laudatum conjuncta sunt.

Tractatum de Liberatione Animæ Trajani Imperatoris à pænis Inferni precibus S. Gregorii P. M., quem libellum Columna ejusdem Trajani à se descriptæ, & in æs insculptæ adjunctæ, ediditque Romæ 1576. in fol. & Venetiis 1593. Italicè quoque prodiit operâ Francisci Pifferi Camaldulensis Monachi, Senis 1615. in 4. quam sanè Historiam connixè improbant Robertus Bellarminus volum. I. Controv. VI. lib. 2. de Purgatorio cap. 8. & Melchior Canus lib. 2. de locis. cap. 2.

De Sancti Hieronymi cardinalitæ dignitate, librum; Romæ 1591. Venetiis 1593.

De Martyribus Monasterii Sancti Petri de Cardena in Burgenfi Diocesi. librum; Augustæ in 16.

De Signis Sanctæ Crucis, quæ in diversis olim regionibus, novissimeque, anno MDXCI. in Anglia, & Gallia divinitus apparuit, Romæ, 1592. 8.

De Ieiuniis, & varia eorum apud antiquos observantia, Tractatum. Romæ, 1599. 4.

Historiam de utriusque Belli Dacici à Trajano Cæsare gesti ex simulacris ejusdem, quæ in Columna Romæ videntur. Romæ, 1556. in fol.

Preces pro Navagantibus, Alph. Ciaconio inscriptæ reperiuntur in Bibliotheca Vaticana M. S.

Collectanea ejusdem de variarum rerum natura, laudat Andreas Badius lib. VII. de Vinis pag. 363. qui, & insignem eum vocat Theologum, ac in omni Doctrinarum genere peritissimum.

Tributa etiam ei ab aliis video, *De Magis Regibus*; item de *Monetis*, nec non & volumè aliud *De Genealogica re, & Antiquaria*.

Bibliothecam, in quâ nomina dumtaxat Auctorum, additis insuper librorum prænotationibus, collegerat, manuscriptam

apud eum vidit Antonius Possevinus; laudantque Historica Sodalium Prædicatorum in mentione illius monumenta.

Obiit Romæ, non quidem anno (ut Scotus excidit in *Bibliotheca*, Ghilinoque in *Theatro suo*) MDXC., nam sequentibus aliquot edidit vivus opuscula; sed, ut rectiore putavit calculo Iacobus Augustus Thuanus centesimo vigesimo secundo *Historiarum* lib. mense Februarii anni MDXCIX. ætatis suæ LIX; alterum, ut ille ait, *secundum Petrum Ciaconum Hispaniæ suæ magnum lumen*. Habebat Romæ insignem Bibliothecam, quæ quidem librorum copiâ, & Codicibus M. SS. nec non rerum antiquarum varietate, & quamplurimis Virorum insignium imaginibus ornata fuit, ac refertissima, quod ait Angelus Rocha in Appendice *Biblioth. Vaticana*, appellans eum *Virum eruditissimum*, alibi que *Heluonem Antiquitatum*; cujus quidem inedita, suo tempore, hoc est, circa annum MDXCI. circiter viginti ait volumina, cum laudasset prius *De Anima Trajani*, deque *Cardinalitæ Dovi Hieronymi Dignitate* edita iam opuscula.

Ex horum numero est forsitan *Epistola ad Federicum Cardinalem Borromeum de Sacellis in Ecclesia Sancti Nicolai in Carcere Tulliano repertis*, quæ servatur in Bibliothecâ Ambrosianâ, Mediolani. Debemus quoque Latini Latini Epistolis nuper editis notitiam scripti ab eo libri.

De Clavis Caligariis: quomodo legi oportet, pro *De Clavis Caligariis*, quod editum est in eâ epistolâ ad Ciaconum scriptâ; quam quia multam hominis laudem, à Magno Viro datam continet, hic integram dabimus.

Sciebam ego iam pridem, eruditissime Ciaconi, quantum in Romanæ antiquitatis cognitione profeceris, tibi que in ejus studio paucos, atque adeo neminem præferendum statueram. Sed ne te verum, cælem, nunquam credidi tantum tibi in rebus obscuris, & difficillimis describendis facultatis comparasse, ut de ijs tam copiosè, tamque eleganter scribere tam facile posses. Superasti igitur meam, etsi egregiam, conceptam de te opinionem; ita ut tibi eo nomine cum plurimum gratuler, tum humanitati tuæ, qui mea causa tantum onus suscepisti, plurimum debere me plane profitear. Erit mihi Commentariolus tuus de Clavis Caligariis inter ea scripta collocandus, quæ de rebus obscuris ab amicis didici. Quod tamen reliquum est, cupio abs te Iosephi Historiam de Iuliano Centurione diligenter expendi: ex qua, nisi fallor, & rei cognitio clarior, & commentariolus tuus locupletior multò videri merito poterit. Pridie Nonas Februarii 1539.

De Caligis militum clavatis multa congrunt, nusquam laudato isto Libello, Benedictus Balduinus de *Calceo antiquo* cap. XIII. & Julius Nigronus de *Caliga* cap. IV. 5. 8.

F. ALPHONSVS DE CHINCHILLA,
Pin-

Pincianus, Ordinis Sancti Benedicti, publicavit à se elaboratum.

Memorial de algunos efectos que el Santissimo Sacramento de la Eucharistia causa en el alma. Matrili typis Regiis, 1612. 4. & Hispali 1623. Idem opus cum eo, ut videtur, quod antea editum fuit hæc inscriptione, *Consideracion de la Comunión*. Anno 1608. 4.

F. ALPHONSVS DE CHRISTO, ignotus aliàs mihi, scripsit librum ita nuncupatū *El Rey Pacifico. Qui servabatur olim M. S. in Bibliothecâ Comitis Ducis Olivivarum*.

F. ALPHONSVS CLAVEL, Ordinis Sancti Basilii, scripsit in Matritensi domo, cum esset à confessionibus D. Didaco Messæ, & Guzman Marchioni de Leganès,

Artigueda de la Religion, y Regla de San Basilio Magno. Matrili. 1645. in 4.

Obiit ineunte anno MDCLV. uno tantum die superstes Marchioni laudato.

F. ALPHONSVS DE CONTRERAS, Ordinis Minorum, Theologus, interfuit Tridentinæ Synodo, habuitque in eo doctissimum Hominum confessu, Pio IV. P. M. nuncupatam.

Orationem de Reformatione Ecclesiæ, Dominica Secunda Quadragesimæ; quæ cum aliis edita est Lovanii anno 1567. Brixiaque seorsim 1563.

Hic ipse est quem Ferdinandus Toletanus Albæ Dux habuit à Confessionibus, & in cuius obitu Iulianus quidam Grandamicus orationem habuit editam typis Plantinianis in 8. Contigit hic Bruxellis VII. die Decembris Anno MDLXIX. Fuit singulari vir modestiâ, multaque rerum experienciâ probatus, qui (ut utar Luca Vvaddingi verbis in *Bibliotheca*) cum iam res, Geniosque Belgarum penitus cognoscere cepisset, multorum iudicio, supervivere si potuisset, illa non intantū inclinasset.

F. ALPHONSVS DE CORDOVA, Ordinis Eremitarum, suscepto Doctoratus honore in urbe Parisiorum, Salmanticæ Viam introduxisse dicitur, quæ *Nominalium* audit, in eaque multis annis docens, Cathedram rexit Gregorii Ariminensis propter Doctrinæ ejus celebritatem ibi olim institutam; scripsitque -

Principia Dialectices, in terminos, suppositiones, consequentias, parva exponibilia distincta. Salmanticæ 1519. in 4.

In Libros Aristotelis Ethicorum, Oeconomicorum, & Politicorum Commentarios. Teste Iosepho Pamphilo in *de Augustinianis Scripturibus* libro.

Decessit in Abulensi vrbe anno MDXLII.

ALPHONSVS DE CORDOVA, Hispalensis, Artium, ac Medicinæ Doctor, opus

foras emisit, quo

Almanach perpetuum Abrahami Zacuti, Emmanuelis Lusitaniæ Regis Astronomi supplevit, correctis ejusdem erroribus. Idem sese nuncupans Cardinalis de Borgia Medicū scripsit ad Ferdinandum & Elisabetham Reges Catholicos -

Tabulas Astronomicas. Venetiis editas apud Melchiorem Sessam & Petrum de Ravannis. 1517. in 4.

Hispalensem patriam ipse sibi arrogat in nuncupatoriâ hujus operis epistolâ.

ALPHONSVS DE CORELLA, aliàs LOPEZ DE CORELLA, Navarrus, ab oppido forsitan cognomine, à quo dictus latinè COREOLANVS, postquam in Complutenfi Academiâ professus fuisset magnâ cum laude Doctrinæ ingenique Medicam Artem, in Patriam evocatur publicis expensis medicinâ factururus; ubi, & Turiasone manens plura scripsit; nempè -

Annotationes in omnia Galeni opera. Cæsaraug. 1565. fol. Matrili 1582. 4.

De Morbo Pustulato. librum unū. Valentia 1581. 4.

Enchiridion, seu Methodum Medicinæ. Cæsaraug. 1549. 12. Valentiaque 1581. 16.

Nature Querimoniam. Cæsaraug. 1564. in 8. Quod opus adjunctum fuit *Annotationibus* in laudatâ jam editione anni 1565.

De Natura Venæ. Cæsaraugust. 1573. 8.

De Febre maligna, & placitis Galeni. ibidem 1574. 8.

De Arte Curativa. libros IV. Stelæ Navarrorum 1555. 8.

Catalogum Auctorum, qui post Galeni ævum, & Hippocrati & Galeno contradixerunt. Valentia 1589. 12.

De Tuenda Valetudine, librum; cujus ipse meminit in *Annotationibus* laudatis. Vulgari quoque linguâ

Secretos de Filosofia, Astrologia, y Medicina, y de las quatro Mathematicas ciencias divididos en cinco quinquagenas de preguntas. Pincia 1546. Cæsaraug. 1547. fol. per Georgium Cossi.

F. ALPHONSVS DE CRUCE, in Oppido Valdemoro Toletani Regni ortus, Franciscum Patriarcham religiosæ viæ, ac vitæ ducem nudipes sequutus est. Abulæ hic ad S. Antonium erat Præfectus, cum ederet -

Primer a parte de Discursos Evangelicos, y Espirituales en las fiestas principales de todo el Año. Matrili 1599. 4. Barcinone 1600. 4.

Varios Discursos, & Anotaciones para las festividades principales de los Santos. Matrili 1599. & Barcinone 1600. in 4. apud Iacobum Cendrat.

De la pureza del Apostol San Pablo, Matrili 1599. Necnon & -

Camino de la Salvacion. Salmant. 1625.
Compendio de la Vida Espiritual. Salmantica eodem Anno.

Hæc opera tribuit ei Lucas Vvaddingus in Bibliotheca Franciscana, nec non & alia duo inedita. Manual de Prelados, & Sermones de Quaresma.

F. ALPHONSVS DE CRUCE, Lusitanus, Alcobaciensis Cisterciensium domus celeberrimæ Sodalis, edidit vernaculâ linguâ eruditum, ac pium opus, ita inscriptum -

Espelho de Religiosos; five Speculum Religiosorum. Olisipone apud Pet. Craesbek duobus tomis 1622. 4.

ALPHONSVS DEZA, Complutensis, Societatis Iesu Sacerdos, Scholasticam Theologiam in eâ Academiâ viginti & amplius annos docuit magnâ cum celebritate, & fructu, D. Thomam subtiliter explanans; nulli Professorum ætate illâ, quæ summus dedit Theologiæ Interpretes, secundus. Obiit tamen in Toletanâ domo, cui præerat, ante sexagesimum ætatis annum, humanæ salutis MDLXXXIX. Aureum reliquit vulgari Idiomate libellum -

De la Oracion mental: qui Lima Indorum editus fuit.

Item Beati Francisci Borgia opuscula pia latinè interpretatus est, quæ quidem prodierunt Salmantica anno 1579. deindè que Monguntia, Antverpiæ, & alibi.

Laudat hunc Ambrosius Morales lib. XIII. historiae suæ Hispaniensis cap. XXXVII.

ALPHONSVS DIAZ, Hispalensis, scripsit Poëma Castellano de la Historia de Nuestra Señora de Aguas - Sanctas. Hispali apud Mathiam Clavijo. 1611. in 8.

ALPHONSVS DIAZ DE OSMA, Burgenfis Ecclesiæ Canonicus, ac Thesauri Custos, Archypresbiter & ipse de Roxas, Protonotarius Apostolicus, Rector cum esset olim Almæ Ædis S. Casildæ in Montanis Burgenfis sacrae, scripsisse dicitur -

La Vida, y algunos milagros de Santa Casilda; Quod opus examinatum fuit, & approbatum à Pincianis rerû fidei Iudicibus anno MDLIII. ut in Toletana Historia sua nondum edita docet Hieronymus de la Higuera Societatis Iesu Theologus.

ALPHONSVS DIEZ DAZA, Medicus Hispalensis, Artium, ac Medicinæ Doctor, edidit latinè -

De Ratione cognoscendi causas, & signa tam in prospera, quam in adversa valetudine, urinarum, de que earum necis indicij, & prænucciationibus, lib. III. Nonnulla quoque de febribus, & diebus decretoriis. Hispali apud Alphonsum de la Carrera 1575. in 4.

Hispanè etiam -

Avifos, y documentos para la Preservacion y cura de la Peste. Ibidem apud Clementem Hidalgo. 1599. in 4.

Los Provechos, y daños de la sola bebida del Agua, y come se debe escoger la mejor. Ibidem apud eundem Carrera 1576.

F. ALPHONSVS DOMINICVS. Ordinis Sanctissimæ Trinitatis Redemptionis Captivorum, scripsit -

De Mysteriis Canticorum, Tractatum. Romæ 1647. in 8.

D. ALPHONSVS DE ERZILA, & ZV-NIGA, Eques ordinis S. Jacobi, Fortunio Garfiâ natus est parente, quem obita munera, atque editi libri spectatum satis reddiderunt; atque educatus in domo Philippi Hispaniarum Principis sub Carolo Cæsare quem sequutus in omnibus ejus peregrinationibus fuisse dicitur. Gemellus ipse Musarum cum esset (ut sic dicam) veraque Apollinis ejus, quo sydere Poëtæ gignuntur eximii, proles, armorum gloriam, non minus quam luculentam, atque animosi carminis laudem affectavit. Hanc utriusque voti segetem in Chilensi Regione Americæ Gens Araucanorum, jugiter nostra indocilis, proventu magno in gremium ei detulit. Eo quippe in bello res fortiter gestas, nondum completis xxix. ætatis suæ annis, ejus Poëmatis argumentum fecit, quod in hunc usque diem ab iis omnibus avidissimè legitur, qui facile dicendi genus, atque perspicuum admittere vim suam, & nervos, nativæque sublimitate quâdam attoni posse, cothurnatumque ire non ignorat. Ex vero gesta retulit, ut Lucanus olim in latinis. Annotatio hæc operis -

La Araucana: five de Bello adversus Araucanos, Chilensis Regni, populum gesto, sæpissimè repetitâ editione variis in locis. Cæsar

Madrid, 1578 5. 8. 1590. 4. &
(Robis) 116. 1597. in 8.
verax fuerit Ant.
dum Fortunium

Alphonum parentem inter Iuriconsultos laudat, de hoc libro sic referens, quod nacti eum plerique, ut cum stupore legebant, sic de manibus nusquam deponabant. Matritensis editio anni 1597. (& forsitan aliæ) præfert Elogium auctoris à Christophoro Mosquera de Figueroa conscriptum.

D. ALPHONSVS DE ESCOBAR, & LOAYSA, domo ex Guereña oppido Territorii sacri Placentini, ab Emeritâ oriundus, Civilia Iura tum in hac Vrbe Patrociniû causarum agens, tum Salmanticae, cum fore cessisset, Togæque Collegii Conchensis indueretur, amœno, atque acri ingenio, laudatque bonarum litterarum supellectile instructus pertractavit. At eo mortuo Sodales

in publicum prodire fecerunt eum Tractatû, qui extat -

De Pontificia & Regia Iurisdictione in Studiis Generalibus; & de Iudicibus, & foro studioforum. Matriti 1643. in 4.

Parabat in Triphoninum I.C. Commentaria.

F. ALPHONSVS DE ESPINOSA, Compluti apud nos natus, cujus rei testis est Ioannes Marieta, Sancti Dominici amplexatus est apud Guatemalenses Americanos regulare Institutum; at aliquando in Fortunatas Insulas, potiorèmq; illarum Tenerifam advectus, non sine Superiorum auctoritate scripsit -

Del Origen, y Milagros de la Imagen de Nuestra Señora de Candelaria. Anno 1541. 8. Eodem tempore pro facultate impetrandâ typorum, & publicæ lucis, ad Regium Senatuum detulit, ut moris est, de Interpretatione Hispanica Psalmi XLI. Quemadmodum desiderat Cervus ad fontes aquarum &c. à se veribus facta.

Alphonso Spinosa in Insula Sancti Dominici nato, hujusmet Instituti Dominicanorum, tribuit Ægidius Gonzalez Davila in Theatro Indico - Ecclesiastico elegantem Commentarium super Psal. XLIV. Eructavit cor meum &c. quæ cur à superiore distinguam, non video, uti nec distinguit Alphonso Fernandez.

ALPHONSVS EZQVERRA, domo ex oppido Alfaro Turiafonensis dicecesis, Sodalis Iesuitarum, & Collegii Conchæ urbis Rector, Compluti denatus est anno MDCXXXVII. edito prius libello, cui titulus talis præfixus -

Pasos de la Virgen Santissima Maria Madre de Dios Nuestra Señora con doctrina moral para todos estados. Compluti apud Ioannem de Villodas Orduña 1629. 4.

ALPHONSVS FERNANDEZ, Professor Theologus Cordubensis, edidit -

Tratado de algunos documentos, y avisos acerca la prudencia, que el Confessor debe guardar. Cordubæ apud Didacum Galvan. 1588. 8.

F. ALPHONSVS FERNANDEZ, Placentinus, Ordinis Prædicatorum, ejusdemq; Generalis, ut domesticâ formâ nuncupant, Concionator, in patriæ urbis Monasterio præteriti sæculi anno LXXXVII. in eam admissus Religiosam familiam, studio præcipue rerum antiquarum, conservandisque veteris ævi memoriis, præsertim ecclesiasticis, & inter hæc domesticis, seu familiaribus amplissimi hujus Dominicanorum Ordinis sese totum addixisse videtur; siquidem scripsit latinè -

Concertationem Prædicatoriam pro Ecclesia Catholica Contra Hæreticos, Gentiles, Iudeos, & Agarenos per Epitomen in Annales distributam. Accessit -

Notitia Scriptorum Prædicatoria

familia. Item -

Catalogus Summorum Pontificum, S. R. E. Cardinalium, Archiepiscoporum, & Episcoporum ejusdem familia, necnon & Magistrorum Sacri Palatii Apostolici, Confessariorumque aliquot Regum, & Imperatorum; Item aliarum Religionum Reformatorum; denique aliquorum ejusdem Ordinis Magistrorum, qui in Hispaniarum, & Indiarum nobilioribus Academiis Theologiæ præcipuas Cathedras moderati sunt. Omnia simul Salmanticae apud Didacum Cusio 1618. in fol.

Vernaculè autem -

Historia Ecclesiastica de nuestros tiempos. Toleti 1611. fol. apud P. Rodriguez.

Historia de la Devocion del Rosario desde su origen, confirmada con milagros. Matriti. 1613. Pincia 1614. iterumque Matriti 1620. in 4. & 1627. 4.

Manual de Devocion, y Exercicios del Rosario. Matriti. 1626.

Tratado de los servicios de la Orden de Predicadores de los Reinos de España con la Institucion del Santo Officio de la Inquisicion. Pincia.

Historia, y Annales de la Ciudad, y Obispado de Plasencia. Matriti apud Ioannem Gonzalez 1627. in fol.

Inedita adhuc adservabat, cum de se in Placentia hujus Historia capite XXXIII. libri III. sermonem haberet -

Historia de los Corporales de Daroca. duobus libris.

Historia del Convento de Salamanca de la orden de Predicadores. tribus libris.

Vida, y Milagros del Santo Fr. Alvaro de Cordova.

Vida del S. Fr. Domingo de Santa Maria. De la Vida, y Martyrio del S. Fr. Domingo de Navarrete, y de sus Compañeros en Japon.

Annales item Ecclesiasticos Hispania latinè prosequatur, octo integris voluminibus absolucndos, ut ipse affirmat.

ALPHONSVS FERNANDEZ, Berlangæ natus, Complutensis Trilinguis Collegii Sodalis, edidit -

Paranymphum, seu publicam legationem habitam in Theatro ejusdem Complutensis Academiae in Doctoratu novem Virorum Clarissimorum. Compluti apud Ioannem Brocar. 1559. in 8. Qui honorem istum inter alios suscipiebant, Fontidonius erant, & Villalpanus noti famâ in secula viri.

ALPHONSVS FERNANDEZ, nescio quis, scripsit -

Compendio de las Historias, y Reyes de España desde D. Pelaiõ hasta el Emperador Carlos V. Erat M. S. in Bibliothecâ Comitum Ducis de Olivares.

ALPHONSVS FERNANDEZ DE A-
C VE-

VELLANEDA, patriâ ex oppido *Tordesillas* Pincianæ Diœcesis, continuavit, sed absque Genio illo, qui principem Michaëlis Cervantes adinventionem promovit, & comitatus est -

La Segunda Parte del Ingeniosa Hidalgo D. Quixote de la Mancha. Tarracone apud Philippum Robertum 1614. in 8.

ALPHONSVS FERNANDEZ DE MADRID, Palentinus, Petri Gundisalvi de Madrid civis ejusdem Urbis filius, ab Illustrissimo illo Antistite Urbis Granatensis Ferdinando de Talavera unâ cum aliis Adolescentibus in pietate educatus non potuit non ad omniū virtutum studia se componere, illarūque, & utilissimæ cujusque doctrinæ magnos profectus facere. Quare in patria Ecclesia obtento Sacerdotio, unâque Archidiaconatu de Alcor nuncupato, Vicarium aliquando egit Generalem Episcopi sui D. Francisci à Mendoza, verique Sacerdotis exemplum civibus illius Urbis toto vitæ suæ tempore exhibuit. Morum probitate, & castimoniâ sic doctrinâ decorabat, commendabatque, ut quandoque ad populum conciones haberet, non magis castâ, vehementique dictione omnibus doctrinæ ornamentis conditâ, quam summâ ex incorrupta, & gravissima vivendi norma proveniente auctoritate, à vitiis deterreret auditores suos, virtutisque, & pietatem animis eorum ingeneraret. Quo de egregium monumentum extat in Antonii Honcala libro, cui nomen fecit *Grammatica Propegna*; ubi doctissimus vir, aliisque suis operibus affatim notus extare voluit de Alphonsi laudibus, quamquam adhuc superstitis, insigne ad posteros testimonium, & commendationem. Erasmo item Roterodamensi charus non mediocriter fuit: à quo in aliquot Epistolis doctrinæ, ac judicii nomine laudatur. Præterea homo in studiis diligentissimus, ut Honcala inquit, atque aliarum rerum, quæ ab aliis ignorantur, investigator, res sui temporis exactissimâ diligentia usus in volumen illud conjecit, quod typorū luce nondum fuit donatum, fortè quia imperfectum reliquit Auctor, utpote qui ea denudò semper adjungeret, quæ quotidie gerebantur. Librum M. S. vidi cum hac inscriptione -

De la Antiquedad, y nobleza de la Ciudad de Palencia, de sus fundaciones, y de sus fundaciones en vices diversas, y de su insigne Iglesia; cosas notables, que en ella ay; con los nombres de los Prelados, que en ella an presidido, y concurrencias señaladas en tiempo de cada uno. duobus tomis in folio. Hanc vulgò *Historia Palentina* vocare solent nomine, qui ejus testimonio utuntur, sive, ut suspicor, *Sylva* etiâ *Palentina*. Nec non & -

Memorial de los tiempos Auctori nostro solet attribui, quod nondum vidimus.

Honcala adjungit: *Quid referam quàm solerti industria Laudum divinarum epitomes, que antehac mutila, mendose, & malè digesta versabantur, resarciit, castigavit, & ad certum ordinem redegit; idque nunc in reliquos Ecclesiastica Cæremonia libros indefesso labore molitur?* Francisci quoque de Madrid, fratris sui, Canonici ejusdem Ecclesiæ, & Archidiaconi Alcorientis, cui noster in honore eo successerat, Interpretationem Fræncisci Petrarçhæ operis *De prospera, & adversa fortuna* (ut idè Antonius Honcala ait) *tanquam suam repetens, non paucos in ea locos reconditiores ex veterum scriptis in lucem eruit, apponitque marginibus enarrationes multum venustatis habentes.* Prodiert in publicum Francisci hoc opus, sed malè habitum à Typographis, cui noster ita mederi excogitabat. Obiit quidem XVIII. Augusti die anni MDLIX, quinque & octoginta annis natus; jacetque in Cappella Sancti Ildephonsi ejusdem Palentinæ Ecclesiæ, quam ipse ornaverat, dotèque ditaverat.

ALPHONSVS FERNANDEZ DE OTERO, Antonii Fernandez, & Hieronymi Fernandez de Otero, ut credimus, frater germanus, in Pinciana Ecclesia Canonicus, ut vocant, Doctoralis, cui libens tribuq. sequentia opera -

Interpretationes Juris Pontificii, Bononiæ 1616.

De Actionibus, & earum origine. Calari 1628.

Diversarum questionum Juris librum. Neapoli 1619.

Miscellanea Juris, Romæ 1623.

D. ALPHONSVS FERRIOL CAICEDO scripsit -

Libro de las Fiestas, que en honor de la Inmaculada Concepcion de Nuestra Señora celebrò su devota, y antigua Hermandad en S. Francisco de Granada año de MDCXV.

ALPHONSVS DE FLORES, natus in oppido *Noblexas* Toletanæ Diœcesis, Iesuitarum sodalis, Cordubæ, atque Hispali Sacra Biblia interpretatus est auditoribus ex cathedra: mox Neapoli in Sancti Francisci Xaverii Collegio Ecclesiasticis ad populum habendis concionibus præfuit: Varia item inter domesticos munera exercuit. Scripta ejus hucusque vidimus edita -

De Inclyto Agone Martij Appenditur, & signatim expenditur *Martyrium Dei-Paræ Virginis ad Dominici Martyrii similitudinem efformatum*, Neapoli 1648. in folio.

In Caput XXIV. Ecclesiastici Commentarium literalem, Panegyricum, & morale. Antverpiæ 1661. fol.

Prælectionem Sacram ejus M. S. quoque vidimus ad Eminentissimum Cardinalem Sandovalium in adventu ejus ad Collegium

legium Vbetense XII. die Novembris anno MDCXXXIX. dictam.

Hispaniæ edidit -

La Ave Maria, Salutacion Angelica, trazada por el mismo Dios, rezada por el Archangel S. Gabriel, ilustrada con assumtos varios en abono de la Inmaculada Concepcion de la Virgen Madre de Dios. Hispali 1658. in 8.

Promiserat se editurum (quod Philippus Alegambe in *Bibliotheca Societatis nos docet*) *Hispaniam cædidatam Christianæ Fidei lampade, purpuratam suorum Martyrum cruore, celebratamque singularibus Sacræ Scripturæ testimoniis, & elogis*.

ALPHONSVS FLORES, Salmanticensis, scripsit -

Historia de la Guerra, que tubo el Rey Catholico D. Fernando con D. Alonso Rey de Portugal en las Ciudades de Zamora y Toro.

Affirmat Ægidius Gonzalez Davila in *Theatro Ecclesiæ Salmantine*, & in *Historia ejusdem Urbis*.

D. ALPHONSVS DE FONSECA, Compostellanus Antistes (quisnam eorum, plures enim sunt, qui hujus nominis Sedi huic præfuerunt, dicere non ausim) scripsisse dicitur -

Historia de Linages. Quæ reperta fuit in chartaria supellecile Comitum de Lemos, ut refert D. Iosephus Pellizer Regius Chronographus in *el Memorial, & Deposition por D. Miguel de Noroña sobre el Condado de Gijon*.

ALPHONSVS DE FREILAS, Giennensis, Doctor Medicus, & a cubiculo D. Bernardo Sandovalio Præsuli Toletano, scripsit -

Conocimiento, Curacion y Preferacion de la Peste; simulque

Vn Tratado del Arte de descontagiari las ropas de sedas, telas de oro y plata, tapicerias y otras cosas: Itémque -

Vn discurso, si los Melencolicos pueden saber lo que esta por venir con la fuerza de la Imaginacion. Giennii 1606. 4.

ALPHONSVS DE LA FVENTE MONTALVAN Toletanus, scripsisse dicitur -

Dialogos de la Agricultura, y provecbos de las Abejas.

Explicacion de las Monedas antiguas. *Indice à todo genero de Historias*, undecim voluminibus simul M. S. in folio.

Memoria de los Principales Linages de España, sus Armas, y blasones. M. S. in 4. Auctor mihi D. Thomas Tamaio de Vargas in *La maior Junta de libros que España a visto en la lengua Castellana hasta el año de 1624*. quod opus ex Bibliothecâ Barberina habui M. S.

ALPHONSVS DE FVENTES, Hispalensis Eques, sacræ profanæque historiæ monumentorum affatim gnarus, Poëta, ut ea fere-

bat ætas, non inelegans; edidit -

Libro de los quarenta Cantos en verso, y prosa. Compluti 1557. 8. & Granatæ in Oficina Antonii Nebriffensis, & Garfiæ de Riberaones, 1563. 8. ad Petrum Afan de Ribera Tarifæ Marchionem Neapolitanum Proregē. Continent eo genere Carminum, quæ nos *Romances* appellamus, plures Hebræorum, Romanorum, aliarūque Gentium, nec non & Hispanorum Historias.

Suma de Filosofia natural, en la qual assimismo se trata de Astrologia, Astronomia, y otras ciencias en estilo nunca visto. Dialogus est inter *Ethruscum, & Vandaliū*, Philippo Hispaniarum Principi nuncupatus, atque Hispali editus Anno 1545. 4. In officina Ioannis de Leon.

F. ALPHONSVS DE FVENTIDVEÑA, Franciscanus, edidit -

Titulo original de Nuestra Señora. Pampelone per Arnaldum Guillen 1599. in folio.

F. ALPHONSVS GALDO, Pincianus, Ordini Prædicatorum Salmanticæ initiatus, ad Indos ivit *Comaiaguensis* factus Episcopus, quod princeps oppidum est Provincia *Honduras* dictæ: Descripsitque hoc Territorium; & ad Philippum Regem III. misit confectam, à se *Descriptionē*. Vivebat Anno MDCXXVIII. Auctorem habeo Ægidium Gonzalez Davila in *Theatro Indico - Ecclesiastico*.

ALPHONSVS GALLO, Regius Zygoftates, quod munus vulgò appellant *Contraste*, dedit foras -

Declaracion del valor del Oro cõforme ala nueva Prematica de Madrid de MDCXII. y el de la plata. Matriti apud Ludovicum Sanchez 1613. in 8.

ALPHONSVS GARSIAS, Cordubensis, Iesuitarum sodalis, Rector aliquando Vrsanenensis Collegii, vitâ exiit anno MDCXVIII. cum scripsisset, inedita ad hunc diem, ut *Bibliotheca Societatis* Auctor ait -

Historia de la Ciudad de Cordova. duobus tomis.

Historia moral, y natural de las Islas de Canaria.

ALPHONSVS GARSIAS MATAMOROS, Hispalensis, atque in Patriâ, ut audio, almæ Sedis Canonicus; Vir multâ eruditione, latinique sermonis puritate percelebris, ni cum podagra, & aliis infirmitatibus (quod ipse *Pro asserenda Hispanorum eruditione Apologetico*, & ad Libellum de *Informando Stylo* præfatus refert) assiduò esset confictatus, in his utique, quorum egregia sunt ornata dictionis apud nos merita, non ulli facilè postponeretur. *Ornatum prænobili, candida, rotunda, & numerosa eloquentia, eruditioneque non contemnenda* Iacobus Gaddius in opere sua

de Scriptoribus non ecclesiasticis æstimat eum, Antonii Nebriffensis laudes memorans. Setabi apud Valentinos Licæum moderabatur eo tempore, quo in *quartum Antonii Nebriffensis librum* elucubravit; ante biennium, anno scilicet MDXXXIX. eò ad Grammaticam, & Eloquentiam docendam evocatus. Scholam, mox Complutensem Rhetor, ac examinandæ in Grammaticis Iuventuti ad majora transitu paranti præpositus, admodum illustravit; quo tempore & Ambrosius Morales Cordubensis eidem Gymnasio dicendi Artem è loco superiore commonstrabat. Eloquentiæ in eo opere quæsitam celebritatem ipse sibi confidenter his verbis arrogat, Sobannium Academiæ Rectorem laudans, de quo mox dicimus. *Il-la, quæ me quondam apud vos sæpissimè dicentem commendarunt, vox suavis, & canora, firma latera, vultus gravis, & erectus, fulgura, & tonitrua verborum, quibus (quod sine arrogantia, aut invidia dicam) totum hoc Theatrum commovere solebam, atque & morbo deformata omnia conciderunt.* Hunc Alphonsum *res gestas Francisci Ximenii Cardinalis stylo* ducens Alvarus Gomezus, atque item Carmine Benedictus Arias Montanus olim pro dignitate celebrarunt. Edidit hæc -

De Ratione Dicendi, libros duos; quibus accessere *Singulorum generum orationes.* Compluti apud Brocarium 1548. 8. & apud Andream de Angulo. 1561. in 8.

De Tribus dicendi generibus, sive de rebus informandi styli ratione. Compluti 1570. 8.

De Methodo Concionandi juxta Rhetoricæ Artis præscriptum. Ad Garfiam Loaisam Archidiaconum Carracensem. Compluti 1570. 8.

Methodum Constructionis. Compluti 1553.

Orationem habitam in Doctoratu Theologiæ Didaci Sobaños Academiæ Compluti Moderatoris. Ibidem apud Brocarium 1558. 8.

In Aetlii Antonii Nebriffensis Grammaticæ IV. librum scholia. Ad Franciscum Borgiam Episcopum Teanensem. Valentia, 1539. 8. Quod ipsum, credo, est opus de *Methodo Constructionis.*

De Academiis, & doctis viris Hispaniæ, sive pro Asserenda Hispanorum eruditione Narrationem Apologeticam: In quo M. Tullium, veteres Romæ Oratores celebrantem in Bruto, ante oculos habuit. Hæc quidem, edita est in *Hispaniæ Illustrata* opere editionis Francofurtensis; prius tamen Compluti apud Alphonsum Xaramillo in 8. anno 1553.

F. ALPHONSVS GIRON, Dominicanus, Sac. Theologiæ, ut verbo utar rei proprio, Præsentatus, ex S. Stephani sacra æde Salmantina, post Verbum Dei quadragenariâ, & continuâ operâ disseminatum, Generalis iam Ordinis sui Ecclesiastes, in publicum dedit,

Concionum pro Festivitatibus Domini Nostri Iesu Christi, sanctissimæ Dei Genitricis, atque Sanctorum, totum primum, a festo scilicet D. Andreae ad Diem S. Joannis Baptistæ inclusivè: Salmantica 1602. in 4. Et hic quidem sub *Promptuarii Concionum* appellatione iterum editus est apud Colonienfes in 8. Præfatur autem Alphonfus ad Ferdinandum Gironium Cardela Toparcham, Ellerenatque Urbis Governatorem, de *Libris Sacris, rebusq; in eis comprehensis, vernacula lingua non interpretandis.* Item scripsisse eum -

De Sancti Officii Dignitate, constat ex Ludov. à Paramo Lib. II. Cap. II. de Orig. S. Inquisitionis.

ALPHONSVS GIRON DE REBOLLEDO, versibus reddidit ejus generis, quod nos vocamus *Quintillas*, Evangelicum S. Joannis contextum sequutus -

La Pasion de Nuestro Señor Iesu Christo. Valentia apud Ioannem Mey, 1563. 8.

ALPHONSVS GOMEZ, Hispalensis, Doctor Iuris Canonici, scripsit -

Commentarium super S. finalem Regule Spectatarum Clementis Papæ VII. Romæ editum apud Magistrum Ant. Bladum de Afula. 1533. in fol.

ALPHONSVS GOMEZ, Toletanus, Societatis Iesu Sacerdos, procurandæ Indorum salutis desiderio æstuans plura de Rebus divinis opuscula linguâ Tagallicâ, quæ aliquot ex Insulis Philippinâ propria est, cum illuc transfretasset, totòque triginta annos hâc curâ, maximo cum fructu Incolarum, distineretur, scripsit; vitâ functus in Collegio Manilæ Urbis ferè sexagenarius anno MDCXXVII.

ALPHONSVS GOMEZ, Doctor Complutensis, Medicusq; Hispalensis, publici usûs fecit. *De Humorum præparatione adversus Arabes,* Tractatum. Hispali 1546. 8.

ALPHONSVS GOMEZ DE LA PARRA, & AREVALO, Medicus oppidi Tembleque agri Toletani, scripsit -

Poliantheam Medicis speciosam. Chirurgis mirificam, Mirepsicis valde utilem & necessariam. Matriiti 1625. in 4. apud Ioann. Gonzalez.

ALPHONSVS GONZALEZ, nescio quis scripsisse dicitur -

Introducion a los estudios de Grammatica. Matriiti 1649.

ALPHONSVS GONZALEZ, Medicus oppidi Prigo edidit -

Carta al Doctor Pedro de Parraga Palomino Medico de Granada, en que trata del Arte, y orden para conservar la salud, y dilatar nuestra vida,

da, y buen uso del beber con nieve. Granatæ apud Martinum Fernandez 1612. in 4.

ALPHONSVS GONZALEZ DE ARADILLAS, in sacra Illipulitana Æde Urbis Granatenfis (quam Petrus Castrius Antistes, tum hujus, tum Hispalensis Ecclesiæ inclitus construxit) olim Canonicus, deinde Arcobricensis, sive, ut Romano utar nomine, Arcensium Colonia Parochus; typis mandavit -

Exercicios del Rosario de la Virgen. Hispali 1622. 8.

Cartilla espiritual y divina, Primera Parte. Granatæ apud Vincentiom Alvarez 1643. 8. Dialogus est inter Christum Redemptorè, & Animam Hominis, quo, alphabeti serie, beneficia adversus nos divina recensentur. Alteram partem promissam ab Auctore, nusquam prodiisse credo.

ALPHONSVS GVAXARDO FAXARDO, Cordubensis, scripsit -

Proverbios morales en Redondillas. Cordubæ apud Gabrielem Bejarano, 1585. 8.

La Doleria del Sueño del Mundo, Comedia moral. Hæc unâ cum proverbis laudatis prodiit Parisiis apud Ioannem Fouci in 12.

F. ALPHONSVS GVDIEL, Ordinis Eremitarum, Primarius Theologiæ Professor in Academiâ Oscensi, reliquit in schedis M.S.S.

Commentarios in totâ fere Bibliâ: Item *De Peccatis ad usum Concionatorum elegantem Tractatum.*

Quæ quidem ejus monumenta in Augustini Antolinez Bibliothecâ Salmantica vidit F. Thomas Herrera, uti admonuit in *Alphabeto Augustiniano* pag. 62. floruisseque eum notat circa annum MDLIX.

ALPHONSVS GVERRERO, Lusitanus, scripsit -

As Festas que se fixeraon na Cidade de Lisboa per la Entrada do Rey D. Felipe I. Olissipone apud Franciscum Correa 1581. 8.

F. ALPHONSVS GVTIERREZ, Frânciscanus, Provinciæ Sancti Iacobi Minister, obtulit Serenissimo Regi Philippo II. Tractatum doctum & pium, cui inscripsit -

Memoriale pro Defensione Religionum Mendicantium, excussum ab Antonio Daza in Quarta Parte *Chron. Franciscan.* aliâque nondum edita, quæ extabant in Bibliothecâ Monasterii Zamorensis.

Vivebat anno MDLXXIII. Lucas Vvaddingus

ALPHONSVS DE GVZMAN GENZER, Iuris consultus, cum causas defenderet in Matriensi Curia, edidit -

De Evictionibus Tractatum. Matriiti 1629. in fol.

De Privilegiis Pauperum. Ibidem 1630.

ALPHONSVS HENRRIOVEZ mihi dūtaxat notus ob id, quod in Expurgatorio Indice Tridentinæ Synodi, & in Hispano prohibita legitur ejus -

Defensio pro Erasmo contra Eduardum Leum, & contra Universitatem Parisiensem. Cognomen certè prodit eum Hispanum.

ALPHONSVS HENRRIOVEZ, auctor inscribitur *Alphonsina*, sive *Questionis* cujusdam Theologicæ ad propugnationem adsumptæ in Academiâ Complutensi. XI. Kal. Iulii anno MDXXIII. atque editæ ibidem ab Arnaldo Guilielmo de Brocar, qui *Alphonsinam* inscripsit *acutissimi, & clarissimi viri D. D. Alphonsi Henrriquez in Sac. Theologia Bacchalauro per doctissimum Virum Franciscum de Vargas ejusdem Alphonsinæ Priorem correctam.* ad Magnū Castellæ Admirantum, sive Thalasiarchâ, cujus nepos fuit auctor. Celebratur variis Encomiastarum elogiis, tanquam Picus alter, Phœnixque Hispaniæ.

F. ALPHONSVS HENRRIOVEZ DE ALMENDARIS, natus Hispali, apud Mercenarios (ut vocant) qui Captivos ex Instituto redimunt, Ordinem Religiosum professus, Granatæ suis præfuit; Hispalique in Patriâ sub advocacione Laureani Martyris construxit fodalibus Collegium. Sidoniensis fuit primum factus Titularis Episcopus, annoque MDCX. Cubæ apud Indos Præsul: unde Philippi Regis III. nutu misit exactissimâ diligentiam conscriptam -

Relacion de lo Espiritual, y Temporal del Obispado de Cuba, Vida y Costumbres de todos sus Ecclesiasticos. Cujus testis rei est in *Theatro Ecclesiarum Indicarum* Ægidius Gonzales Davila. Anno MDCXXIII. in Mechoacanensem Ecclesiam trāsatus diem ibi suum extremum vidit.

ALPHONSVS DE HEREDIA, nobili loco, incertum mihi ubi, natus, I. V. D. latinæ literas ex Bernardo Joanne Viro eximie eruditionis (quod illius ævi memoria transmissit ad posteros) olim didicit; quibus cum posset Latiali sermone, maluit, rem gratam in vulgus ut faceret, vernaculo uti, scribens breviorum quidem, sed ingenio, judicioque plenum, sententiisque libellum, hoc titulo -

Dechado de Iuezes, en el qual se hallará la muestra de como a de ser un buen Iuez. Valentia 1566. 8. apud Ioann. Mey.

F. ALPHONSVS DE HERRERA, Dominicanus, in Vrbe Legionensi sacris hujus Religiosæ familiæ initiatus, Carolo V. Imperatori fuit à concionibus; Vir utique doctissimus, candidique animi, & ingenii, à Ioanne Genesio Sepulveda in *Apologia Pro libro De Iustis Belli causis*, & ab Eifengreinio in *Catalogo Testium Veritatis* pro merito pictatis,

tis, ac doctrinæ celebratus, scripsit -

Disceptatione in adversus Lutheranos De Valore bonorum operum. Claruit circa ann. M D L.

F. ALPHONSVS DE HERRERA, Ordinis Minorū Regularis observantiæ, scripsit apud Indos eorum linguâ -

Sermones Dominicales, ac de Sanctis. Lucas Vvaddingus.

F. ALPHONSVS DE HERRERA SALCEDO, alias MOLINA, Granatensis, Ordinis Minorum Provinciæ Sæcti Antonii de los Charcas Americæ Meridionalis, domus Urbis de la Paz Præfectus, Provinciæ item XII. Apostolorum Commissarius, edidit -

Consideraciones de las Amenazas del Juicio, y penas del Infierno, sobre el Psalmo XLVIII. Hispali 1618. 4. repetitâ post decem menses editione, apud Hieron. Contreras 1619. 4.

Discursos predicables de las Excelencias del Nombre de Iesus, y de los nombres y atributos de Christo. Hispali apud Hieronymum Contreras. 1619. 4.

Ira y furor de Dios contra los Juramentos. Ibidem iisdem typis, atque eodem anno in 8.

Espejo de la Perfeta Casada. Limæ 1627. Granatæ 1638. in 4.

Questiones Evangelicas en los sermones de Adviento, y Sanctos, que concurren en el tomis duobus 1649.

F. ALPHONSVS HIDALGO, alias DE CONCEPTIONE, Ordinis Beatæ Mariæ de Mercede, Vespertinus Theologiæ Lector in eisdem domo Hispalensi, & aliquando Provinciæ Beticæ Præfectus, scripsit (ut lego in M. S. libello de Scriptoribus hujus Ordinis, Petri à S. Cæcilio) sive Hispanè, sive Latine -

Quinque dulcissimas Considerationes de Sacro Lateris Iesu Christi foramine, sive Stigmatè.

Decem quoque alias de Sanctissimo Eucharistiæ Sacramento in illa verba, Cantic. c. III. Ferculum fecit sibi Rex Salomon &c.

Claruisse eum adjungit eo anno quo id scribebat, nempe MDCXVIII.

ALPHONSVS HIERONYMVS DE SALAS BARBADILLO, Matritensis, eo tempore, quo eloquentia & acumen gentis nostræ in Curia Philippo III. & sub initia Philippi IV. Regum potentissimorum, flore veluti suo, ac vere fulgebat, urbanitate, & amœnitate ingenii consuebat. Quod quidem frequentibus editis libellis, sermone usus Hispano terso atque inaffectato, ideòque suaviore, ac jocis pleno exeruit simul & adprobavit. Familiam Regiam sequutus est, nec ideo tamen (quod omne tulit saculum, & fert)

necessariorum indigentiam, veluti adversum prosperrimè natis ingeniis sydus, declinare usquam potuit. Lucem quæ aspexerunt Opuscula, & in manus meas, aut cognitionem, venerunt, hæc sunt, partim prosâ, partim versibus -

Rimas Castellanas. Matriti anno 1616. in 8. apud Viduam Alph. Martini.

Coronas del Parnaso, y Plato de las Musas. Ibidem 1635. in 8.

Los Triunfos de la B. Soror Juana de la Cruz, heroico versu; ibidem 1621. 8. apud Viduam Cosmæ Delgado.

La Patrona de Madrid restituída. El Sutil Cordoves Pedro de Vrde-malas: simulque

El Cavallero perfecto. Matriti 1620.

La Escuela de Celestina, y el Hidalgo presumido, Comedia. Matriti 1620. 4. apud Andream de Porras.

Comedia del Gallardo Escarraman.

El Cortesano Descortes. Ibidem 1621. in 4. apud Viduam Cosmæ Delgado.

Correccion de Vicios. Ibidem 1615.

La Estafeta del Dios Momo. Ibidem 1627.

El Cavallero puntual; primera, y segunda parte. 1619. per Franciscum Abarca in 8. Matriti, & 1614. in 12. con la Comedia de los Prodigios de Amor. per Michaëlem Serrano.

La Ingeniosa Helena Hija de Celestina. Matriti apud Ioannem de Herrera 1614. 12. Ilêrdę apud Ludov. Manescal. 1611. in 12.

El Sagaz Estacio, ò Marido examinado. Matriti 1620. in 12. apud Ioann. de la Cuesta.

El Necio bien afortunado. 1621. in 8. apud Vid. Cosmæ Delgado.

La Casa del placer honesto. 1620. in 8. apud eandem.

D. Diego de Noche. Matriti 1623. in 8. apud eandem.

La Incasable mal Casada. Ibidem 1622. in 8. apud Viduam Delgadi.

Boca de todas Verdades. 1615. 8.

El Licenciado Talega.

La Sabia Flora Malhabidilla. Matriti 1621. 8;

Hæc ferè omnia mores nostros, in quo a recto deviant (& deviant admodum) traducere, sive, quod genus est simplicissimum, non ingrata, aut vacuæ reprehensionis, ostentare, ac veluti Animorum Theatro sistere nata sunt. Obitus Auctoris ante annum contigit MDCXXXV. quo anno scilicet *Coronatum* illud opus jam laudatum, posthuma ejus proles, lucem typorum aspexit,

ALPHONSVS HOIEDA DE MENDOZA, Beticus, Carmonensis, in Collegio Hispalensi *Sancta Maria de Iesu* nuncupato sodalis togatus, atque in Academia ipsa Sacrorū Canonum Professor, dum versaretur Romæ, Collegii Sacri Cathedralis Ecclesiæ Urbis eisdem Procurator, instante Antonio Mapheo Cardinale, scripsit ad Illustrationem Decreti Concilii Tridentini -

De Beneficiorum Compatibilitate, & Incompatibilitate, Tractatū. Venetiis apud Ioannem Variscum, & Socios. 1579. fol. qui deinde jactus fuit in decimumquintum volumen Tractatum Doctorum.

Mansit in schedis, sive perfectus, sive affectus, Tractatus alter, cujus ipse meminit in Epistolâ hujus, quem laudavimus, libri nuncupatoriâ, nempe *De Clericis, eorumque à potestate seculari exemptione.*

F. ALPHONSVS DE HOROZCO, Oropesanus (quod nobile Toletanæ familiæ Comitatu oppidum est Abulensis Dicecesis) Ferdinandus de Horozco, & Mariâ de Mena Civibus Talabrigensibus ortus, Salmantica sub Thoma Villanovano jam hodie inter Superos Ecclesiasticâ solemnitate adscripto, Augustinianæ domus tunc temporis Præfecto, Eremitarum Ordinem professus est; Quæ domus & Franciscum fratrem eximiâ pietate juvenem, anno ipso probationis extinctum sodalem, habuit. Soriæ, Medinæque, Granatæ, atque Hispali Eremitas suos rexit. Fortunatarum Insularum Monasteria visitavit Censor. Pinciano itidem Cœnobio præfuit. Idem Catholicis Hispaniarum Principibus Carolo Imperatori, ac Philippo filio Minister fuit ab Evangelicis Concionibus, in officio hoc exhibendo, eloquens, fervidus, ac verè igneus. Serenissimæ Annæ Austriacæ Hispaniarum Reginæ, nec non & Ioannæ item Austriacæ Joanni Portugalliæ Principi olim nuptæ confessiones aliquando excepit. Matritense Collegium Deiparæ Mariæ Annuntiationis, quod ab Eretrice Mariâ Aragoniâ vulgarem magis appellationem habet, primus à fundatione regendum non sine divina inspiratione suscepit, & Sacræ Missæ celebratione sancivit; post biennium de hac ipsa domo ad Cœlum evoluturus. Natus quidem ipso Sæculari anno MD. sæculum novennio minus integrum vixit; quippe mortuus XIX. Septembris die, anni Christiani MDXCI. ætatis suæ nonagesimo primo. Vir fuit eximiâ sanctitate, iisque clarissimarum Virtutum meritis, in quibus virginitatis amor, & perpetua custodia, corporis maceratio, animi pia dejectio, misericordia in pauperes, orandi Deum frequentia maxime laudantur; ut in album Beatorum Pontificiâ renunciatione admittendus nonnunquam videatur. Et quidem ab humiliori sepulchro Ferdinandi jam pietas Hispaniarū Infantis, atque Archiepiscopi Toletani in-

sublimiorem, & sanctitate viri, rebûsque supra facultatem Naturæ gestis digniorem pro Pastoralis munere sublimavit locum.

Opera ipsius tota redolent auctoris pietatem, eo magis excipienda, & frequentanda, quod authorem habuerit scribendi Mariam, Dei-param, quo tempore domum Augustinianorum Hispali administravit; quod in Confessionibus suis ipse testatur. Ea sunt -

Commentaria in Cantica Canticorum. Burgis 1581. 4.

Annotationes in Canticum Beatae Virginis, Magnificat, &c. Burgis eodem anno in 4. apud Philippum Iuhtam.

Bonum Certamen; inscriptum opus, sive de Perfectione Religiosa: Salmantica Lovaniique 1645. apud Andream Bouverum in 12.

Conciones, seu Declamationes XVII. pro Adventu usque ad Septuagesimam, & in die Sancti Ildephonsi. Salmantica 1576. 4. apud Simonem à Portonariis.

Declamationes Quadragesimales: tam pro Dominicis, quàm pro quartis, & sextis feriis. Matriti apud Petr. Cossio 1570. 4.

Declamationes XII. pro Dominicis post Pascha ad Pentecosten inclusivè, unâ, & Concilio in die B. Monicæ. Compluti apud Andream de Angulo 1571. 8.

Pro Dominicis omnibus post Pentecosten.

Declamationes Dei-Paræ Virginis omnium Solemnitatum. Compluti 1568. 8. ibidemque apud Ferdin. Ramirez. 1576. folio.

Declamationes in omnes Solemnitates, seu festa Sanctorum. Salmantica apud Simonem de Portonariis 1573. 8.

Regalis Institutio Orthodoxis omnibus, præcipue Regibus, & Principibus parvulis: Ad Philippum Hispaniarum Regem. Compluti 1565. 4. apud Sebastianum Martinez. Hanc vertit in Hispanicum ipse auctor, quæ edita est Compluti 1565. in 8.

Tabula Alphabetica.

De Arte Concionandi; quo Idioma nescio.

In Divum Lucam commentatus fuisse dicitur, Compluti que edidisse anno 1579. cujus tamen operis ipse non meminit Auctor *Tabula Alphabetica.*

Certamen Amoris Sancti: simile opus fervore dicendi, ac docendi ei, quod Sanctus Bernardus De diligendo Deo conscripsit; ait Ioannes Marquez in vita hujus Viri Clarissimi.

Hispanicè verò hæc -

Examen de la Conciencia. Casaraug. 1572. 8. opus, ut mole exiguum, sic & insigne, adque captum multorum: ait Possévinus in Apparatu. Hunc Italicum fecit Thimotheus Nofrescius Camaldulensis Monachus, qui Venetiis prodiit apud fratres Guerras. 1581. simul cum quatuor sequentibus.

Vergel de Oracion, y Monte de Contemplacion. Ad Arcobricensem Ducem.

Memorial de Amor Santo, con exercicios para los dias de la Semana: Itémque Regla de Vida Christiana con un Exercitatorio Espiritual. Casaraugustæ 1566. fol.
 Regimiento del Anima. Salmant. 1565. 8. Casaraug. 1566. fol.
 Desposorio Espiritual, sive de Notis Religiosorum: simulque Gratiud Christiana. Casaraug. 1566. fol.
 Soliloquios de la Passion de Nuestro Señor. Matriti 1534. 16. Casaraug. 1566. fol. cum aliis.
 Omnia hæc simul edita fuerunt Pinciae anno 1555. fol. Serenissima Ioannæ Austriacæ Ex-Reginæ Portugaliæ, cujus expiare conscientiam in munere, ut retulimus, habuit, nuncupatâ, deindeque Casaraugustæ, ut credimus, anno 1566. fol.
 Epistolario Christiano para todos estados. Compluti 1567. 8.
 Arte de Amar a Dios, y al Proximo. Ad Didacum S. R. E. Cardinalem Espinosam.
 Vida de la Reina Sabâ. Salmant. 8. anno 1575. apud Domin. de Portonariis.
 Victoria de la Muerte: exortacion para consuelo del Enfermo; y avisos para hazer buen Testamento: simulque Sermon en las Honrras dela Christianissima Reina Doña Isabel. Burgis apud Philip-pum Guitta 1583. 8.
 Suavidad de Dios. Salmant. apud Petr. Casso 1576. 8.
 Confessionario.
 Examen para la Comunon.
 Doce Excelencias dela Madre de Dios.
 Cathecismo. Salmanticæ 1575. in 8.
 Siete Sermones sobre las siete palabras de la Madre de Dios. 1566. 8.
 Victoria del Mundo. cum aliis. Compluti 1570. fol.
 Marial de la Virgen.
 Excelencias de los dos San Iuanes. 1580. 8. Hispali.
 Coronica breve de los Santos de la Orden. 1551. Hispali apud Gregor. de la Torre.
 Agonia de la Muerte.
 Guarda de la Lengua. 1589. 16. Matriti apud Petr. Madrigal. 1590. 8.
 Vida de S. Augustin.
 Vita Christi.
 Contemplacion del Crucifixo.
 Amonestracion a un Religioso.
 Breve Explicacion de la Epistola de Nuestra Señora a S. Ignacio.
 Lamentacion de Nuestra Señora.
 El Grito del Pecador.
 Instruccion de Religiosos.
 Declaracion breve de la Regla de S. Augustin. Hæc duo opuscula ad calcem Chronici edita sunt.
 Horum omnium meminit ipse in Tabula Alphabetica.

Reperio tamen hæc alia ejus nomini adscripta -

De la Verdadera, y falsa Filosofia.
 Corona de Nuestra Señora. Matriti 1588. in 12.

Paradoxas Christianas.
 Emblemas de la Muerte:
 Huerto Sagrado.
 Nec non & Magni Parentis vestigia pre-mens scripsit sibi-ipsi -

Confessiones: vulgari linguâ, quæ Matriti prodierunt posthumæ anno 1610. 8.

Ejus etiam superest in libro, quem de Exequiis Isabelle Valesiæ Hispaniarum Reginae Ioannes Lopez de Hoios edidit, Sermo, seu Concio sacra Sepulchralis, ab eo tunc temporis habita. Vitam Alphonfi, & res gestas libello comprehendit Ioannes Marquez sodalis Augustinianus Vir Clarissimus, quem inter ejus schedas repertum Thomas de Herrera ejusdem Ordinis Chronographus, Matriti anno 1648. in 8. publicari fecit in Viri Sanctissimi honorem, atque Eremiticæ familiæ gloriam. Cancellandum utique est Alphonfi nostri nomen à Bibliothecâ Franciscanâ Lucæ Vvaddingi.

F. ALPHONSVS DE IESV MARIA, Carmelita ex reformatione Discalceatorum, eiusque semel, atque iterum Generalis Præfectus, edidit -

Doctrina de Religiosos. Matriti apud Alphonsum Martini 1613. 4.

Peligros, y reparos de la Perfeccion, y Paz Religiosa. duabus partibus. Compluti 1625. 4. & 1626. apud Ioann. de Orduña: Barcinonæque 1636. & 1638. in 4.

Carta a los Padres Provinciales, Disfructores, y Piores de las Provincias de Religiosos Descalços de Nuestra Señora del Carmen. Compluti 1621. 4.

ALPHONSVS INIGO DE VALDES, Curiaë Matritensis Advocatus cum esset, in publicum emisit -

Tractatum Eleemosyna ex visceribus, & medullis utriusque Iuris excerptum. Matriti apud Viduam Alphosi Gomez. 1588.

F. ALPHONSVS DE ISLA, seu ILHA, Lusitanus, Ordinis Seraphici, scripsit -

Tesoro de Virtudes: Medine apud Petr. de Castro 1543. 4. & alibi. Communicavit hunc Italis Ioannes Maria Brancalupo de Montefalco, ediditque 1574. in 8. additâ Relatione Martyrii Fr. Andree de Spalatro, auctore Antonio Olano ejusdem Ordinis, Lusitano. Nescio an -

Lengua de Vida, diversum opus sit. Omisit hinc Franciscanæ familiæ Nomenclator ultimus Vvaddingus.

ALPHONSVS DE IVBERA, Medicus, & Sepalsarius doctissimus, incola oppidi Ocon, scripsit -

Dechado, y Reformation de todas las medicinas compuestas usuales, con declaracion de todas sus dudas. Pinciae apud Didacum Fernandez 1577. in 8.

De las Medicinas Simples, aliud ejusdem opus celebratum reperio.

F. ALPHONSVS DE LAREA, Minorum sodalis Provinciæ Mechoacanensis Novæ Hispaniæ, edidisse fertur, typisque commississe (de quo testem habeo Ægidium Gundifalvi de Avila in Theatro Indico-ecclesiastico.)

Historia de los Hechos de la Religion de S. Francisco en la Provincia de Mechoacan.

ALPHONSVS DE LEDESMA, Segobien-sis, Poëta elegans, & argutus, res, præsertim sacras, Hispanis versibus brevioribus luculenter & ingeniosè admodum pertractavit, meritis in re metricâ, quod vix uni, aut alteri ex nostris contigit, Divini cognomentû. Metaphoricis inventionibus Genio quodam, singularique felicitate mancipavit animum; docilis ubique, & accinctus quodcumque argumentum per verba non unius significacionis, quo genere Hispanus sermo plurimum viget, (Homonyma Græci dicunt) acutè ac suaviter, mirificâ legentium delectatione & lubentiâ describere, singularem ferè idiomatis nostri gratiam affectatione ipsâ frequentis, perpetuæque usurpationis, quæ felicissimè jam & aliis cessit, inculcans pariter, & commendans. Opera hujus poëtica tribus partibus distincta prodierunt hac inscriptione -

Conceptos Espirituales. Quorum prima lucem vidit Matriti 1600. 1625. 1629. in 8. Barcinone apud Sebast. Cornelias 1605. in 8. & apud Hieronymum Margarit 1612. Secunda pars Matriti 1606. Barcinone 1607. Tertia, quæ Romances continet, Matriti 1616.

Præterea scripsit -

Juegos de Noche buena. Barcinone 1611. apud Sebastianum Cormellas; Matriti 1613.

El Monstro imaginado. Ibidem apud Franciscum Martini. 1615. 8.

Epigramas, y Geroglyficos a la Vida de Christo, festividades de Nuestra Señora, Excelencias de Santos, y grandezas de Segobia. Matriti 1625.

Epitome de la Vida de Christo en discursos metaforicos. Segobia. 1629.

Cogitabat omnium horum operum editionem iterare, cum ad plures transiit è patria ipsa anno MDCXXIII. ætatis LXXI.

F. ALPHONSVS DE LEON, Hispalensis, Ordinis Sancti Benedicti, sodalium quodam Abbas in patriæ urbis monasterio, dum in Montis-Serrati alma, celeberrimâque, ubique domo ageret, in lucem dedit -

Advertencias selectas de la Vida Ef-

piritual fundadas en la Regla de San Benito Maestro universal de santidad y discrecion. Barcinone 1637. in 4.

ALPHONSVS DE LOBERA, Carolo Casari Hispaniarum Regi à facris, dedit vernaculè -

La Rifa de Democrito, y Llanto de Hevaclito. ex Italico Poëmate Phileremi Fregosi. Pinciae apud Sebastianum Martinez. 1554. in 4.

F. ALPHONSVS LOBO, latinè LVPVS, in Medina Sidonia Baticæ Provinciæ oppido (alii aiunt Matriti) natus, Ordini Seraphico, cum primò inter strictioris observantiæ, tum deinde inter Capuccinos sodales eximiù honorem apportavit. Namque post aliquot annos prioris instituti in Hispania laudabiliter, ac potiùs Evangelicè transactos, Regiis obsequutus Ministris, qui libertatem hominis in negotio quodam Ecclesiastico palàm, & in concione defendendo pertinaciam haud culpæ immunem interpretabantur, in Italiam se contulit. Quam totam, postquam sese Pio V. & Gregorio XIII. Pontificibus summis probavisset, Capuccinorum professione, iussu ejusdem Gregorii, emissa, peragravit, implevitque famâ sui nominis, & concionum verè Apostolicarum dignitate, & fructibus. Corficæ etiam Insulæ in vitiorum & discordiarû prolapsâ barathrum, destinatus eò cum aliquot fociis ab eodem Gregorio, pacem ac morum rectitudinem bona ex parte restituit. Sacros inter Oratores sui temporis Rhetorem omnibus Artis suæ numeris absolutum, si expectares, Lupo haud inerat hæc accuratio; & tamen (ut Carolus Cardinalis Borromeus splendidissimum Sanctitatis lumen aiebat) cum nihil eorum haberet, quæ spectari solent in perfectis Oratoribus, partes tamen Oratoris habuit universas. Si enim rigidè, ac severè (subjungo libens auream Federici Cardinalis itidem Borromei, Caroli Nepotis, atque in Sede Mediolani successoris de Lupo censionem) ipsum eloquentiæ nomen exigeretur, non erat eloquens Lupus, nec doctrinæ multum, nec ordo certus, nec verborum nitor elucebat in illius oratione, nec ipse gratiæ satis habebat: ac novâ tamen, & inusitatâ quâdam vi gratissimus erat auditorum animis, vel eloquentiæ laude, vel admiratione doctrinæ, ordine quoque totius orationis & ornatu. Ad eò poterat spiritus intima pietatis explere, si quas haberet lacrimas. Nutuque fiebat divino, ut partes illæ, quæ tam necessaria sunt Oratori, confunderentur ita & miserentur, ut alteram ab altera dignoscere non posses. Hæc, & alia lectu dignissima de Lupi laudibus Vir ille amplissimus libro secundo De Sacris sui temporis Oratoribus. Tanta vis animi, tantus impetus, (ut Cicerone utar) tantus dolor oculis, vultu, gestu, manibusque significabatur, idque cum totius actionis magnâ de-

coro ac pondere, ut volitare fecerit per ora
Viuſim illa ætas, *Toletum docere*, *Panigaro-*
lam delectare, *movere autem Lupum*, quæ
præcipua laus eſt ſacri Oratoris. Adeo ut
quondam Salmanticæ totâ Quadrageſimâ
concionatus divinæ eloquentiæ vi non mi-
nus quingentos ex Scholaſticâ illa Inventute
in portum Religionis percuſiſſe referatur.
Hoc ſaltem Apoſtolicæ muneris perfectiſſimè,
fructuoſiſſimèque ab eo geſti, ex Zachariæ
Boveriſ *Historia Capuccinorum* ſpecimen eſto.
Biennio antè mortem in paralyſim incidens,
Barcinone, quò ſe ex Italiâ tandem contu-
lerat, in Cænobio Montis-Calvarii anno
MDXCIII. ſanctiſſimam & clariffimam inſi-
gnium quoque merito miraculorum animam
Deo reddidit. Concionibus, & Orationi to-
to vitæ ſuæ tempore immerſus.

Commentariolum tantum in Eſaiam
Prophetam reliquit penes Federicum Cardina-
lem Borromeum, quem iuſſit ille in Bibliothe-
ca Ambroſiana ſua reponi, promulgandum
aliquando (ait ille) in gratiam eorum, qui
ſtudiis hiſce delectantur.

Præter laudatos Cardin. Borromeum, &
Zachariam Boverium volumine ſecundo *His-*
torie Capuccinorum ad annû MDXCIII. Vvad-
dingum item in *Scriptorum Ordinis Minorum*
albo, mira quædam de Lupo refert Ioannes
Baptiſta de Madrigal, ejus, dum inter Excal-
ceatos in Hispania degeret, ſodalis in prolo-
go *Evangelici ſui Homiliarii* Hiſpanâ linguâ
ſcripti.

ALPHONSVS LOPEZ, Pincianus vulgò
à Patria, ut verifiſimè eſt, cognominatus,
Doctör Medicus, tuendæ valetudini Mariæ
Auguſtæ Maximiliani Imperatoris Viduę præ-
poſitum ſe eſſe ait eo tempore, quo Apollini,
non tam Æſculapii quàm Muſarum pa-
renti ſitabat ſcribens ſermone vernaculo Ar-
tem Poëticam, cui tamen ita indiſidit nomen.

Philosophia antiqua Poëtica. Matrili
apud Thomam Ignatam 1596. in 4. ſed cum
tenere Artem minimè ſit Poëtam eſſe, qui
(ut proloquium vulgare eſt) nſcitur, nec
induftriâ aut præceptis formatur, languidè,
nec eleganter conſcripſit de inchoata Hiſ-
paniæ liberatione ab Arabum captivitate Pe-
lagii Regis virtute & auſpiciis Poëma heroi-
cum, ſcilicet.

El Pelajo, excuſſum . . . Anno . . .
in 8.

In Medicinâ vidimus eo Authore.

Hypocratis Prognosticum.
Matrili. 1596. 4.

Pieratem ejus ſimul atque doctrinam cele-
brat Ioannes Marquez Auguſtinianus, in *Vita*
B. P. Fr. Alphonsi de Horozco ſanitatem oculo-
rum ei mirabiliter reſtitutam hujus Sancti
Viri apud Deum gratiâ commemorans.

ALPHONSVS LYPEVS, ſeu LOPEZ,

Medicus, ſcripſit, quem citat Zacutus Luſi-
tanus lib. I. Obſervat. X.

De Vini Commoditatibus, librû.
1559.

ALPHONSVS LOPEZ CVREOLANVS,
Quære ALPHONSVS DE CORELLA.

ALPHONSVS LOPEZ DE HARO, Ca-
raccenſis (hoc eſt *Guadalaxara* urbe oriun-
dus) *Historicæ* rei, præcipuèque veterum
Hiſpanæ nobilitatis ſtemmatum, ac ſucceſ-
ſionum callentiſſimus obtinuit tãdem Chrono-
graphi Regii munus Philippi Regis IV. be-
neficiò, quo non diu potuit, debitum natura
cum perſolviſſet, frui. Attamen exquiſitè in
pangendo opere Genealogico diligentiæ gra-
tiam, ſive inevitabile humano ingenio, atque
induftriâ à vero alicubi deviandi fatum, ſive
quod intexuiſſe aliqua in gratiam quorundâ
alieno potiùs arbitrio, quam ſuo, exiſtime-
tur, bona ex parte corrupit. Quare Regius
Senatus decreto ſuo anni MDCXXIII. (quod
inter alia editum eſt iuſſu & auſpiciis D. Di-
daci à Riaño Caſtellæ ampliffimi Ordinis
Præfecti) fidem huic operi, quæ non ſemel
fluxa ei eſt, in iudicio abrogavit. Magno ta-
men adhuc à doctis Viris, & hujusmodi mo-
numentorum curioſis in pretio habetur. Hoc
tale eſt.

Nobiliario Genealogico de los Reies, y
Titulos de España. Matrili 1622. fol. ex Offi-
cina Ludovici Sanchez Regii Typographi, &
Viduæ Ferdinandi à Correa, duobus tomis.

De las Casas Solariegas de España M.
S. opus ab eo relictum D. Petrus de Roxas
Moræ Comes, Regius Italicarum rerum Sen-
nator, penes ſe habuiſſe dicitur, cum in vi-
vis eſſet.

ALPHONSVS LOPEZ DE HINOIOSO,
ſcripſit.

Suma y Recopilacion de Cirurgia con un
Arte para ſangrar, y examinar Barberos. In
ſecunda editio. ne adjuñctum fuit, *El origen, y*
nacimiento de las Reumas y enfermedades, que
dellas proceden. Mexici Indorum 1595. in 4.

ALPHONSVS LOPEZ DE SOTO, Præ-
byter, in *Castello Belorado* bonarum Artium
profefſor, carmine compoſuit, adjecto Com-
mentario.

Antidotum contra Venerem ex
Sacrarum Literarum arcanis, & ex Philoſopho-
rum ac Poëtarum. Stellæ Navarrorum 1546.
in 4.

F. ALPHONSVS DE LVNA, Villalpai-
denſis, quod Patentiæ Diœceſis oppidum
eſt, nobili loco natus, in Dominicanorum
familiâ, cui Salmanticæ adſcriptus fuit, ejuſ-
que urbis Scholâ Ioannem Scotum, atque
item Durandum docens, non mediocriter
lau-

laudabatur, quo tempore edebat.

Novas Observaciones in Expoſi-
tionem Fratris Bartholomei de Medina ad Ter-
tiã Partem Sancti Thomæ unã cum ea ipſa expoſi-
tione publicatas. Salmanticæ 1596. fol.

Extinctus eſt hoc ipſo anno MDXCVI. nō-
dum attingens quintum & quadrageſimum
ætatis.

F. ALPHONSVS DE MADRID, à loco
natali cognomen fortitus, in familia fratrum
Minorum pietate ſe, ac inſinuantibus &
ſpirantibus pietatem libellis conſpicuum red-
didit; hiſ ſcilicet vernaculâ linguâ.

Arte para ſervir à Dios. Compluti apud
Michaëlem de Eguia, 1526. 4. Burgis 1530.
in 16. Et hoc quidem verè aureum opusculû,
quod minùs emendato dicendi genere non
ſemel aures legentium læderet, Ambroſius
Morales ſcitè reformavit, verbâque excellenti
doctrinæ reſpondere ad amuſſim fecit, atque
edidit Matrili anno 1598. Latine autem ver-
tit Ioannes Hentenius Dominicanus, Belga,
qui olim in Luſitania Hieronymianorum ſo-
dalis fuerat, vir doctus, aliſque operibus
celebratus, cujus quidem verſio prodiit Lo-
vanii 1576. in 16. Itẽmque Ingolſtadii apud
Sartorium 1578. Italicèque apud Paulinum
1604. & Gallicè apud Guidonem Boudoville
Toloſan. typographum 1555. in 16. Necnon
& Germanicè à Iacobo Farcin Gallo-Bra-
banto Franciſcano.

Eſpejo de Iluſtres Personas. Burgis 1542.
in 12. atque item latinum ejuſdem Hentenii
operâ ſimul cum *Arte rectè ſerviendi Deo*.
Speculum verò Italicè dedit locupletatum à ſe
Carolus Baſcapè Novarienſis Epifcopus.

Siete Meditaciones de la Semana
Santa, quem libellum Gallicè interpretatus eſt
Gabriel Chappuis Turingus Regis Galliarum
Historiographus, editum Pariſiis 1587.

Tratado de la doctrina Chriſtiana, editus
cum *Arte Deo ſerviendi*.

F. ALPHONSVS MALDONADO, Pin-
cianus, ſodalis Prædicatorum, totius Hiſto-
riæ ante alia peritiſſimus, qui ſi non Berofii
Anniani Sectatorum, quales Dominicani plu-
res haberi amant Anno ſuo ſaventes, gregi
ſe permiſcuiffet, cautiùs profectò in hoc ſtu-
dio verſatus eſſet. Vastum hic opus animo
concepit, quod inchoatum duntaxat vidi-
mus priore volumine in publicum emiſſo,
cujus hæc inſcriptio.

Chronica univerſal de todas las Nacio-
nes, y Tiempos. Matrili ex officina Ludovici
Sanchez, 1614. fol. Ex viginti partibus in-
quas totum opus diſtributum habuit, hic
quidem tomus quatuor priores continet ab
exordio nempe rerum ad annum uſque
MCCLXXVII. ante reparatum orbem ad-
ventu Chriſti. Præcedunt tamen.

Diez y ſeis Tratados de los puntos

mas importantes de la Chronologia, videlicet. De
los años que huvo desde la creacion del Mundo
hasta el nacimiento de Chriſto: De las Hebdoma-
das de Daniël: Del Conſulado en que nació Chriſto:
Del Año, Mes, y Dia de ſu muerte: De la
Genealogia de Chriſto: De la autoridad del Bero-
ſo Aniano, y de Flavio Dextro; & alia.

F. ALPHONSVS MALDONADO, Fran-
ciſcanus ſodalis Provinciæ Sancti Iacobi,
Concionator Apoſtolicus, Commiſſariùſque
Generalis in Indiis Occidentalibus, obtulit
Philippo II. Regi Sereniſſimo in Deſenſionem
Religionum Tractatum eruditû vulgari lin-
guâ, nuncupatuû.

Defenſa de los Pequeños, quæ ha-
beri in Bibliotheca Minorum Monasterii Lu-
cenſis in Gallecia teſtatur Vvaddingus.

ALPHONSVS MALDONADO, ſcripſiſ-
ſe dicitur.

Historia del Maestre de Alcantara D.
Aloſo de Mourroy: idẽmque vertiſſe in linguam
Caſtellæ.

Los Comentarios de Appiano A-
lexandrino. Quæ interpretatio, ſive libròrum
ſit *de Bellis Civilibus*, ſive *ſingularium cæte-*
rorum (de quo nobis non liquet) M. S. ſerva-
batur annis ſuperioribus in Bibliotheca Oli-
variendi.

ALPHONSVS MARTIN, Medicus, ſcri-
pſit.

De la Complexion de las Mugerés.
1526.

F. ALPHONSVS MARTINEZ, Domini-
canus ex Provinciâ Bætica, præſtantis judi-
cii, atque doctrinæ Theologus, elucubravit
iuſſu eorum, qui apud nos Religionem pro-
prio ex munere tuentur.

Cenſuram Adnotationum Fran-
ciſci Varabli in Biblia ejuſdem, iuxta quam
emendatæ prodierunt.

Claruit circa annû ſuperioris ſeculi LVIII.
Antonius Senenſis, Ioannes Marieta, Didac-
cus Fernandez, Ioannes Lopez Monopolit.
Præful IV. Parte *Chronc. Ordinis Sancti Domi-*
nici lib. II. cap. III: authores ſunt.

ALPHONSVS MARTINEZ DE ESPI-
NAR, Sereniſſimi Principis Balthaſaris Car-
oli immaturè nobis erepti, deindèque Phi-
lippi IV. ampliffimi Regis noſtri Ad-
jutor à cubiculo, qui & in venationibus ex
officio ei ſclopetum miniſtrabat, in lucem
emiſit.

Arte de Balleſteria, y Monteria
eſcrita con metodo para eſcuſar la fatiga, que oca-
ſiona la ignorancia. Matrili. 1644. in 4.

ALPHONSVS MARTINEZ LAGVNA,
oriundus e. oppido de los Cameros, edidit.

Suma de la Doctrina Christiana. Salmantica apud Ioannem de Canova, 1555. 4.

F. ALPHONSVS A MATRE DEI, Asturicensis, Carmelitarum Reformatorem sodalium, primus Segobiae sectator novae huius Sectae, scripsisse fertur, & apud suos reliquisse - *Chronico de la Reforma de su Religion. Santoral Carmelitano.*

Vida del V. P. Fr. Juan de la Cruz. In quo fidem sequor Didaci de Colmenares rerum Segobienium Historici, qui ait decessisse cum XXVIII. die Augusti anno MDCXXXV. Alphonso a Matre Dei tribuitur opus, quod Italicum ita inscriptum -

Instruccion per agitar a moribondi, prodiit Romae 1618. ex officina Mascardi.

Philippus Labbaeus in Appendice Bibliothecae Bibliothecarum tribuit Alphonso a Matre Dei Indicem Scriptorum Carmelitarum, quem edidit Emmanuel Roman ejusdem Ordinis in fine libri De Viris Illustribus Carmelitis; Matriti 1627. in 4. Latine & Hispanice.

F. ALPHONSVS DE MEDINA, Carnionensis, in Lusitanica Minorum Reformatorum, quam de *Arabida* vocant, Provincia floruit sanctitate vitae, ac contemplationis studio; de qua re librum edidisse refertur apud Georgium Cardoso in *Agiologio Lusitano* die XXVII. Aprilis, pag. 736.

F. ALPHONSVS DE MEDRANO, Franciscanus Castellae Provinciae in *Turris Lacunae* Cœnobio Ecclesiam se, & Philosophiae Lectorem profiteretur, scribens -

Instruccion, y Arte para con facilidad sacar el Officio divino conforme a las reglas del Breviario de Pio V. Compluti apud Andream de Angulo, 1572. in 8.

ALPHONSVS MENDEZ, Lusitanus, Iesuita, ex Bibliorum Eborensi Interprete factus Aethiopiae Patriarcha eo navigavit anno MDCXXIII. ibique permanit quamdiu Sultanus Ceguedus ejus Gentis Imperator in vivis fuit, à successore deinde eiectus. Scripsit -

Epistolam ad R. P. Mutium Vitellescum Praepositum Generalem Societatis Iesu datam ex Aethiopia primo Junii MDCXXVI. de suo in eam ingressu, rebusque ibi gestis, quae extat una cum aliis Aethiopicis annis ejusdem anni typis edita, seorsimque Olisipone 1631. in 4.

Oratio item ejus ad Philippum III. Regem Catholicum cum veniret in Lusitaniam Eborensis Academiae nomine ad calcem excussa est Anacephaleoseon Antonii Vasconcelli.

Adjudicari quoque eidem legimus in *Tonam Commentarium* cuius certe Bibliotheca Societatis haud meminit.

F. ALPHONSVS DE MENDOZA, Augustinianus, in Salmantina domo sub claris-

fimo illius aetatis, nedum Ordinis sui, Theologo Aloysio Legionensi, paucis annis adeo profecit, ut juvenilem adhuc aetatem agens iudicio & ingenio sic industriam adaequaverit, vix ut esset unus, aut alter, quem in Scholastica & Biblica doctrina, non dico superiorem, sed vel parem agnosceret. Theologiam nempe non consueto, hoc est, incondito, atque horrido stylo, sed, ut principem omnium scientiam decet, ornato atque diserto pertractavit. Veterum ad haec Interpretum libris, unde sciunt Neoterici, curiosissime inspectis, ad eorum placita, veluti ad pernoscendos huius doctrinae fontes, recentiorum praetervectus rivos, dum commentari coepit, alacri manu lectores suos fategit introducere. Artis quoque Poëticae, quam valuit, facultas latinis illius versibus in laudem Alphonsi Oroscii V. C., ejusque in *Cantica Cantorum* operis eleganter editis, magna cum laude possessoris sui se exerit, tam inter seria studia & mœcula jucundi atque eloquentis. Administrasse eum in Salmantina Academia, Scoti docendi partes legimus in Poslevini *Apparatu*; alias Vespertinae Cathedrae audit Praefectus. Quod de vicaria utriusque muneris cura (qui enim posset aliud inter tot petitores veteranos juvenis) libenter interpretor. Nam & Aloysii jam laudati Bibliorum interpretis operam rebus domesticis addictam, operâ suâ supplere se tunc temporis, cum parturiebat opus mox laudandum, ipse affirmavit. Duos supra triginta natus annos Garfia Loaisa nupavit -

Questiones Quodlibeticas (Barbarum hoc nomen, sed Academicum est, quod declinare nefas) hoc est, partim scholasticae, partim expositivae: prioris ordinis, totidemque posterioris. His adjungitur -

Relectio de Universali Christi Dominio ac Regno, quod rerum habet, & quae Deus, & quae homo est, (habita nempe pro obtinenda Sacrae Theologiae laurea in Theologorum Salmantina Schola die XIX. Decembris anni MDLXXXVI.) Salmanticae typis Michaëlis Serrani 1588. in 4. Coloniae deinde anno 1603.

Questionem insuper aliam ad Bracharensem Episcopum Metropolitanum edidit, *An tota Magorum historia tredecim tantum à natali Christi diebus absoluta fuerit.*

Abiit ad plures circa annum MDXCI. in cuius immatura morte ingentem, si Deo placeat, jacturam, & nunquam satis deplorandam Theologica studia fecerunt. Aubertus Mirus nescio unde didicit, electum fuisse eum in Archiepiscopum Regni Granatensis, (quod de Novo Regno in America interpretor) cum immaturâ morte praereptus fuit.

ALPHONSVS DE MENESES, unus ex his qui Curforias operas publico epistolici usus commercii locare solent, utili curâ col-

legit, deditque in lucem.

Repetorio, ó Itinerario de los mas principales, y mejores caminos de España. Murciae 1628. in 8.

D. ALPHONSVS MENOR, Eques Sancti Ioannis Melitenensis, idemque Iuris utriusque creatus olim Doctor Salmantinus, edidit - *Avisos à Principes, y Governadores en la guerra, y en la paz.* Caesaraugustae 1647. in 8.

F. ALPHONSVS DE MENTRIDA, laudatur quod scripserit - *Vocabulario de las lenguas Filipinas.* Matriti 1637.

ALPHONSVS DE MERGELLINA MONTEXO, scripsit - *Pro Immaculata Conceptione Virginis Dei-Parae Discursum Iuridicum.* Murciae 1627. in 4.

D. ALPHONSVS MESSIA DE TOVAR, nescio quis, scripsit -

Compendio de las Historias, y Reyes de España desde D. Pelajo hasta el Emperador Carlo V. Erat manuscriptum in Bibliotheca Comitis Ducis de Olivares. Hanc ipsam authoris nuncupationem praefert opus aliud sic inscriptum latine -

De Gloria, & perfectione concionatoria. Asturicae editum 1624.

ALPHONSVS DE MIRANDA, Lusitanus, Sebastiani Regis Computator, dedit foras -

El Dialogo de la Perfeccion, y partes del Buen Medico, ex latino nescio cuius. Olisipone apud Ioannem Alvarez 1562. 4.

F. ALPHONSVS DE MOLINA, alias ESCALONA, Escalonensis, Franciscanus, in Novae Hispaniae Indico tractu à puero versatus eo ingenio didicit, eaque pietate percoluit Indorum illius Regionis linguam, ut rudes animos tam ore quam libris hoc ipso sermone editis, quamplurimum juverit. Mexicanis lepore singulari, atque elegantia totos quinquaginta annos viam salutis munivit. Iacētque in urbe primaria ob pietatis meritum celebratus à Francisco Gonzaga Ordinis Generali Praefecto in *Seraphica historia* sub titulo *Provinciae Sancti Evangelii*. Opera haec ab eo prodierunt, quae Lucas Vvaddingus in *De Scriptoribus Franciscanis*, inter duos Alphonfos, de Molina, & de Escalona non recte dividit, qui verè unus & idem author est -

Vocabulario en lengua Castellana, y Mexicana. Mexici 1555. 4. & 1571. fol. quae posterior editio auctior prodiit.

Arte de la lengua Mexicana, y Castellana. Ibidem 1571. 8.

Catecismo maior, y menor. Si hic idem

est cū *Doctrina Christiana* Mexici lingua edita haec fuit Mexici primum 1546. deinde 1606. 4.

Confessionario maior, y menor. 1565. his ipsis linguis, item

Sermones, &

Vida de S. Francisco.

Oraciones para los Indios.

Tratado de los Sacramentos.

Aparejo para Comulgar: Omnia Mexicano Idiomate.

Obiit anno MDLXXIV. aetatis LXXXVIII.

ALPHONSVS DE MOLINA CANO, ab Extremadura Provincia, scripsit -

Descubrimientos Geometricos: Antverpiae apud Andream Bax. 1596. 4.

F. ALPHONSVS DE MONRROY, Hispani natus, atque inter sodales sub advocacione Dei-Parae Virginis Redemptores Captivorum receptus, post administratum Magistri Generalis familiae suae munus, Insulae *Portus-divitis* apud Americanos Incolis datus fuit Episcopus; egregius iam domesticarum legum, observantiaeque regularis assertor ac restitutor -

Constitutiones primas conscripsit, deditque sodalibus ejusdem instituti Reformatis, live, ut vocant, Recollectis, quas deinde succesor ejus Philippus Guimeranus partim moderavit, partim auxit.

Hispani diē vidit extremū anno MDCXIV.

F. ALPHONSVS DE MONTESINO, Ordinis Minorum, edidit, Lucā Vvaddingo teste -

Sermones varios in Evangelia totius anni. Pincia 1618.

F. ALPHONSVS DE MONTOIA, Ocaeniensis, Iesuita, Moralem Theologiam Murciae, Matritique cum laude docuit, decedens tandem in Salmanticensi Collegio Vice-Provincialis Provinciae Castellae anno MDXC. aetatis LVI. relicto inter schedas -

De Votis Societatis insigni Tractatu, ut legitur in *Bibliotheca Societatis.*

ALPHONSVS MORA, sive DE MORA scripsit -

Orationem de Trinitate, quam excussam typis esse affirmat *Gesnerianae Bibliothecae* Epitomator.

ALPHONSVS DE MORGADO, in Alcátara urbe natus in Hispanensi domicilio fixit, obtento ibi, ut lego, ad Sanctae Annae Trianensis Suburbii Sacerdotio. Quo in loco in obsequium grati animi versus aiteram patriam elaboravit -

La Historia de la Ciudad de Sevilla. Hispani 1587. typis And. Pelcioni in fol. *Ité-Democríto, y Eraclíto, Rísa y Plan-*

Planto, ex Italico redditum opus anno 1554. in 4. editum, Alphonso de Morgado tributum reperio: nisi Alphonfus de Lobera sit, cui laudem aliàs hujus interpretationis consignavimus.

ALPHONSVS MVDARRA, scripsit - *Tres Libros de Musica de Cifra para Vigueta*. Hispali apud Ioannem de Leonem 1546. in 4.

F. ALPHONSVS MVÑOZ, Dominicanus, qui ex commendata sibi provincia Historiam Ordinis à Ferdinando Castello inchoatam debuit, ut fama est, ad exitum perducere, saltem aliud opus reliquit absolutum -

De las Ceremonias de la Misa. Desumpsimus hæc ex *Historia Ordinis* ejusdem, quam profectus fuit Monopolitanus Episcopus IV. Parte lib. II. cap. III.

Aliusne, an idem sit *Alphonfus Muñoz*, Tevarensis natu, ejusdem Ordinis, ignoro, qui ex Italico in Latinum vertit Hieronymi Savanarolæ *Homilias in librum Ruth, & in Micheam &c.* Salmantica 1556. apud Ioannem de Canova 4. Distinguit certè Antonius Senensis, & ex eo Alphonfus Fernandez. Item cognominis alius vertit ex Italico librum, *De las cosas maravillosas de Roma de Fr. Pedro Martyr Felini de Cremona*: qui quidem quamvis editus anno 1610. in 8. potuit optimè à superioris sæculi authore, qui idem sit saltem cum Savanarolæ Interprete, nasci.

ALPHONSVS MVÑOZ, Regius Barbitonfor, ac Phlebotomus, scripsit - *Instruccion de los Barberos Flebotomianos*. Matrili apud Alph. Martin. 1621. 8.

ALPHONSVS DE NARBONA, Toletanus, Joannis, ac Didaci frater, Eugeniique ex fratre nepos, quorum omnium monumenta in literarum studiis provocant posteriorum laudem, Iuriconsultus idem, Doctorque Toletanus viginti annos tantum in ætate habens renuntiatus; Institutiones Iustiniani quinquennio exactio in patria Academia de superiore loco explicuit, nec non Sextum Decretalium librum ante trigésimum ætatis interpretari cepit, quo munereungebatur, cum edidit -

Commentaria in Tertiam Partem Novæ Recopilationis legum Hispaniæ, sive in leges sub unoquoque Novæ Recopilationis titulo quaternionibus duobus ultimis additas; quas nec Alphonfus Azevedus, nec alius aliquis Interpretis attigit. Toleti 1623. folio: simulque Commentariorum.

Ad Legem XX. Tit. I. Lib. IV. Eiusdem Compilationis; sive ad Concordiam inter Fidei Iudices, & alios Sæculares Magistratus circa exemptionem Familiarium Sancti Officii.

Obit Toleti anno MDCXI. cum jam desti-

natus esset loco primo vacaturo in altera ex Cancellariis Regiis Hispaniæ; uti ex fratre, Ioanne Narbona per epistolam accepi, ætatis suæ XLVII.

F. ALPHONSVS NAVARRO, Bæticus, Carmelita, scripsisse dicitur - *De la Gracia, o Indulgencia que llaman Sabbathina concedida a los que traen el Escapulario de Nuestra Señora del Carmen.*

F. ALPHONSVS DE NOVA, cujus instituti religiosi fuerit nescio, reliquit M. S. *Historia de Galicia*, quam non semel laudat D. Iosephus Pellizer Regius Historicus.

ALPHONSVS NVÑEZ, Medicus Doctor in familiâ D. Petri Gundisalvi de Acevedo Placentini Præsulis numerabatur, cui scripsit - *De Pulsuum essentia, differentiis, cognitione, causis, & prognosticis*, librum unum. Salmantica 1606. in 4.

D. ALPHONSVS NVÑEZ DE CASTRO, N. Nunnesio Patre natus, quem Ioannes Tellius Gironius Vrsanenſium Dux primò, deinde Philippus IV. Rex noster Catholicus cubicularium habuit Medicum; Chronographus idem ejusdem summi Regis, edidit -

Espejo Christalino de armar para Generales valerosos, de Desengaños para Christianos Principes, historiado en la serie historial, y Panegyrica de los Heroes Augustos, que ilustran las dos familias de Girones, y Pachecos. Matrili 1643. in 8.

Historia Ecclesiastica, y seglar de la Ciudad de Guadalupe. Matrili apud Paulum del Val 1658. folio.

Seneca impugnado de Seneca en cuestiones politicas, y morales. Matrili 1650. Solo Madrid es Corte. Matrili 1658.

Exemplar de Perfeccion ideada en las vidas de las Venerables Madres Maria de S. Pablo y Anna de San Antonio, Fundadoras del Convento de San Iosef de Jesus Maria, que llaman del Cavallero de Gracia en Madrid. Matrili 1658. in folio.

ALPHONSVS NVÑEZ DE REINOSO, Guadalaxarenſis, edidit -

Historia de los Amores de Clarea, y Horisea con los trabajos de Isea. Item *algunas Rimas*. Venetiis apud Gabrielem Giolitti 1557. in 8.

ALPHONSVS DE OIEDA, teste Antonio de Herrera, scripsit, uti ait Antonius de Leone in *Bibliotheca Indica*.

De la Conquista de Nueva España.

ALPHONSVS DE OLEA, Professor utriusque

que Iuris Pincianus, ex primaria Cathedra, Sacrorum Canonum, deinde tranſacto jam solenni Professionis vicennio, ad Civile Ius docendum Concilii Regii præcepto adactus, in eodemque Prætorio Regio causarum Patronus, elucubraturus non vulgare argumentum edidit doctè -

De Cessione Iurium, & Actionũ, Tractatum. Pincia 1652. in folio, deinde Romæ Sumptibus Iosephi Corvi 1658. in fol. postea Venetiis apud Guerilios 1664. folio: tandemque Genevæ 1665. fol.

Fiscalem inde Advocatum agere iussus fuit in Granatenſi Curia.

D. ALPHONSVS ORDOÑEZ DAS SEIAS & TOVAR, Sampaiensis Toparcha, publicavit -

La Poética de Aristoteles dada a nuestra lengua Castellana. Matrili 1626. in 8.

El Tratado del Gobierno de los Principes del Angelico Doctor S. Thomas de Aquino. Matrili apud Ioannem Gonzalez 1625. in 4.

ALPHONSVS DE OROPESA, inscribitur operi -

De Vnitate Fidei, quod fuisse M. S. scio penes Ioannem de Torres Presbyterum Hispalensem.

ALPHONSVS ORTIZ, I. V. Doctor, Canonicus Toletanus, ex mandato Illustrissimi hujus Ecclesiæ Antistitis, Sacraque Romanæ Ecclesiæ Cardinalis D. Francisci Ximenii à Cisneros, Missalem librum Mixti - arabicum recognovit, emendavitque, atque editioni, quæ facta est Toleti anno MD. paratum reddidit. Leguntur eodem authore linguâ vernaculâ -

Cinco Tratados: El primero De la Herida del Rey D. Fernando el Catolico. El segundo, Consolatorio a la Princesa de Portugal. El tercero, Vna Oracion a los Reies Catholicos en Latin y Romance. El quarto, Dos cartas Mensajeras a los Reies, una que escribiò la Ciudad, la otra el Cabildo de la Iglesia de Toledo. El quinto, Contra la Carta del Protonotario Lucena. Hispali anno 1493. folio. Ioannes hic Lucena libellum ad Reges porrexerat de *Temperandis apud Patres Fidei Indices pænis hæreticorum*, quo nomine ab Alphonso nostro arguitur. Blasius Ortizius in *Descriptione Templi Tolerani* egregii hujus Viri habere se nonnulla volumina sermone latino scripta refert. Bibliothecam suam Academiam legavit Salmantica.

ALPHONSVS DE OVALLE, in Regno Chilensi America natus, ibique allectus sodalis Iesuitarum, Romam veniens Provincie suæ Procurator conscripsit in Vrbe -

Historia, y Relacion del Reino de Chile, y de las misiones, y ministerios que en el exercita

la Compañia de Iesus. Romæ apud Franciscum Caballum. 1646. 4.

F. ALPHONSVS DE PADILLA, Ordinis Minimorum Sancti Francisci de Paula Bætica Provincie, cui semel atque iterum præfuit, Lector Theologiæ emeritus, foras emisit -

Exegesis in Habacuc, literam illustrantem, mores instruentem. Matrili 1657.

F. ALPHONSVS PELAEZ, Ordinis Carmelitarum, scripsit -

Triunfo del Santissimo Sacramento del Bautismo, y revelacion de un insigne Milagro que obrò Dios librando de los Espiritus malignos a una muger que havia sido dellos atormentada por saltarle su gracia. Pincia apud Andream Merchant. 1605. 8.

ALPHONSVS DE PEÑAFIEL, & ARAVXO, Americus, Riobambæ in Peruano tractu longe ab origine Parentum natus, Societatis Iesu sodalis, ab anno hujus sæculi decimo Philosophiam, & Theologiam docuit; nec non & edidit -

Cursus Artium, tribus tomis. Iam enim tertius, postquam *Bibliotheca Societatis* excussa est, Lugduni prodiit 1653. 1654.

Theologiam quoque, duobus voluminibus Lugduni 1666. in folio. Linguâ autem vernaculâ -

Obligaciones, y excelencias de las tres Ordenes Militares de Santiago, Calatrava, y Alcantara. Matrili 1643. 4. apud Didacum Diaz de la Carrera.

ALPHONSVS PEREZ, oriundus ex oppido satis noto Diocesis Placentinæ, quod *Don - Benito* vocant populares, Canonicus & ipse Placentinæ Ecclesiæ, olim inter Salmanticenses Togatos Archiepiscopalis (sic ab Erectore appellant) Collegii sodales annueratus, Professorque in eodem gymnasio utriusque Philosophiæ moralis & naturalis, scripsit -

Summam totius Meteorologicæ facultatis à Philosophorum, potissimè Peripateticorum, fontibus exhaustam. Ad Didacum Dezam Cauriensem Episcopum. Salmantica apud Hæredes Ioannis à Canova 1576. in 4.

F. ALPHONSVS PEREZ, Salmantica Institutum Seraphicum S. Francisci regularis observantiæ professus, Vir pius, & doctus, uti Vvaddingus ait, Poëtaque eruditus, edidit, nescio an Hispanicè -

Conciones in laudem Immaculate Conceptionis B. Mariæ Virginis. Salmantica 1619. aliâque; nempe

Declamaciones pro Virgine dicta de los Remedios. Ibidem 1635.

Plauto, ex Italico redditum opus anno 1554. in 4. editum, Alphonso de Morgado tributum reperio: nisi Alphonso de Lobera sit, cui laudem aliâs hujus interpretationis consignavimus.

ALPHONSVS MVDARRA, scripsit -
Tres Libros de Musica de Cifra para Vigueta. Hispali apud Ioannem de Leon 1546. in 4.

F. ALPHONSVS MVÑOZ, Dominicanus, qui ex cõmmodata sibi provincia Historiam Ordinis à Ferdinando Castello inchoatam debuit, ut fama est, ad exitum perdere, saltem aliud opus reliquit absolutum -

De las Ceremonias de la Misa. Desumpsimus hæc ex Historia Ordinis ejusdem, quam prosequutus fuit Monopolitanus Episcopus IV. Parte lib. II. cap. III.

Alusne, an idem sit *Alphonso Muñoz*, Tevarensis natu, ejusdem Ordinis, ignoro, qui ex Italico in Latinum vertit Hieronymi Savanarolæ *Homilias in librum Ruth, & in Micheam &c.* Salmantica 1556. apud Ioannem de Canova 4. Distinguit certè Antonius Senensis, & ex eo Alphonso Fernandez. Item cognominis alius vertit ex Italico librum, *De las cosas maravillosas de Roma de Fr. Pedro Martyr Felini de Cremona*: qui quidem quamvis editus anno 1610. in 8. potuit optimè à superioris sæculi authore, qui idem sit saltem cum Savanarolæ Interprete, nasci.

ALPHONSVS MVÑOZ, Regius Barbitonfor, ac Phlebotomus, scripsit -

Instruccion de los Barberos Flebotomianos. Matriti apud Alph. Martin. 1621. 8.

ALPHONSVS DE NARBONA, Toletanus, Joannis, ac Didaci frater, Eugenique ex fratre nepos, quorum omnium monumenta in literarum studiis provocant posteriorum laudem, Iuriconsultus idem, Doctorque Toletanus viginti annos tantum in ætate habens renuntiatus; Institutiones Justiniani quinquennio exacto in patria Academia de superiore loco explicuit, nec non Sextum Decretalium librum ante trigesimum ætatis interpretari cœpit, quo munere fungebatur, cum edidit -

Comentaria in Tertiam Partem Novæ Recopilationis legum Hispaniæ, sive in leges sub unoquoque Novæ Recopilationis titulo quaternionibus duobus ultimis additis; quas nec Alphonso Azevedus, nec alius aliquis Interpretis attigit. Toleti 1623. folio: simulque Commentarium.

Ad Legem XX. Tit. I. Lib. IV. Eiusdem Compilationis; sive ad Concordiam inter Fidei Indices, & alios Sæculares Magistratus circa exemptionem Familiarium Sancti Officii.

Obiit Toleti anno MDCXI. cum jam desti-

natus esset loco primo vacaturo in altera ex Cancellariis Regiis Hispaniæ; uti ex fratre, Joanne Narbona per epistolam accepi, ætatis suæ XLVII.

F. ALPHONSVS NAVARRO, Bæticus, Carmelita, scripsisse dicitur -

De la Gracia, o Indulgencia que llaman Sabathina concedida a los que traen el Escapulario de Nuestra Señora del Carmen.

F. ALPHONSVS DE NOVA, cujus instituti religiosi fuerit nescio, reliquit M. S.

Historia de Galicia, quam non semel laudat D. Iosephus Pellizer Regius Historicus.

ALPHONSVS NVÑEZ, Medicus Doctor in familiâ D. Petri Gundifalvi de Acevedo Placentini Præsulis numerabatur, cū scripsit -

De Pulsuum essentia, differentiis, cognitione, causis, & prognosticis, librum unum. Salmantica 1606. in 4.

D. ALPHONSVS NVÑEZ DE CASTRO, N. Nunnesio Patre natus, quem Ioannes Tellius Gironius Vrsanensium Dux primò, deinde Philippus IV. Rex noster Catholicus cubicularium habuit Medicum; Chronographus idem ejusdem summi Regis, edidit -

Espejo Christalino de armar para Generales valerosos, de Desengaños para Christianos Principes, historiado en la serie historial, y Panegyrica de los Heroes Augustos, que ilustraron las dos familias de Girones, y Pachecos. Matriti 1643. in 8.

Historia Ecclesiastica, y seglar de la Ciudad de Guadalaxara. Matriti apud Paulum del Val 1658. folio.

Seneca impugnado de Seneca en cuestiones politicas, y morales. Matriti 1650.

Solo Madrid es Corte. Matriti 1658.

Exemplar de Perfeccion ideada en las Vidas de las Venerables Madres Maria de S. Pablo y Anna de San Antonio, Fundadoras del Convento de San Josef de Jesus Maria, que llaman del Cavallero de Gracia en Madrid. Matriti 1658. in folio.

ALPHONSVS NVÑEZ DE REINOSO, Guadalaxarensis, edidit -

Historia de los Amores de Clarea, y Horisea con los trabajos de Isea. Item algunas Rimas. Venetiis apud Gabrielem Giolitti 1552. in 8.

ALPHONSVS DE OIEDA, teste Antonio de Herrera, scripsit, uti ait Antonius de Leone in Bibliotheca Indica.

De la Conquista de Nueva España.

ALPHONSVS DE OLEA, Professor utriusque

que Iuris Pincianus, ex primaria Cathedra, Sacrorum Canonum, deinde transacto jam solenni Professionis vicennio, ad Civile Ius docendum Concilii Regii præcepto adactus, in eodemque Prætorio Regio causarum Patronus, elucubraturus non vulgare argumentum edidit doctè -

De Cessione Iurium, & Actionũ, Tractatum. Pincia 1652. in folio, deinde Romæ Sumptibus Iosephi Corvi 1658. in fol. postea Venetiis apud Guerilios 1664. folio: tandemque Genevæ 1665. fol.

Fiscalem inde Advocatum agere iussus fuit in Granatenfi Curia.

D. ALPHONSVS ORDÓÑEZ DAS SEIAS & TOVAR, Sampaiensis Toparcha, publicavit -

La Poética de Aristoteles dada a nuestra lengua Castellana. Matriti 1626. in 8.

El Tratado del Gobierno de los Principes del Angelico Doctor S. Thomas de Aquino. Matriti apud Ioannem Gonzalez 1625. in 4.

ALPHONSVS DE OROPESA, inscribitur operi -

De Vnitate Fidei, quod fuisse M. S. scio penes Ioannem de Torres Presbyterum Hispalensem.

ALPHONSVS ORTIZ, I. V. Doctor, Canonicus Toletanus, ex mandato Illustrissimi hujus Ecclesiæ Antistitis, Sacræque Romanæ Ecclesiæ Cardinalis D. Francisci Ximenii à Cisneros, Missalem librum Mixti - arabicum recognovit, emendavitque, atque editioni, quæ facta est Toleti anno MD. paratum reddidit. Leguntur eodem authore linguâ vernaculâ -

Cinco Tratados: El primero De la Herida del Rey D. Fernando el Catholico. El segundo, Consolatorio a la Princesa de Portugal. El tercero, Vna Oracion a los Reyes Catholicos en Latin y Romance, El quarto, Dos cartas Mensajeras a los Reyes, una que escribió la Ciudad, la otra el Cabildo de la Iglesia de Toledo. El quinto, Contra la Carta del Protonotario Lucena. Hispali anno 1493. folio. Ioannes hic Lucena libellum ad Reges porrexerat de Temperandis apud Patres Fidei Vindices pœnis hæreticorum, quo nomine ab Alphonso nostro arguitur. Blasius Ortizius in Descriptione Templi Tolerani egregii hujus Viri habere se nonnulla volumina sermone latino scripta refert. Bibliothecam suam Academiæ legavit Salmantica.

ALPHONSVS DE OVALLE, in Regno Chilensi America natus, ibique allectus sodalis Iesuitarum, Romam veniens Provinciæ suæ Procurator conscripsit in Vrbe -

Historia, y Relacion del Reino de Chile, y de las misiones, y ministerios que en el exercita

la Compañia de Jesus. Romæ apud Franciscum Caballum. 1646. 4.

F. ALPHONSVS DE PADILLA, Ordinis Minorum Sancti Francisci de Paula Bæticæ Provinciæ, cui semel atque iterum præfuit, Lector Theologiæ emeritus, foras emisit -

Exegesis in Habacuc, literam illustrantem, mores instruentem. Matriti 1657.

F. ALPHONSVS PELAEZ, Ordinis Carmelitarum, scripsit -

Triunfo del Santissimo Sacramento del Bautismo, y revelacion de un insigne Milagro que obrò Dios librando de los Espiritus malignos a una muger que havia sido dellos atormentada por saltarle su gracia. Pincia apud Andream Merchant. 1605. 8.

ALPHONSVS DE PEÑAFIEL, & ARAVXO, Americus, Riobambæ in Peruano tractu longe ab origine Parentum natus, Societatis Iesu sodalis, ab anno hujus sæculi decimo Philosophiam, & Theologiam docuit; nec non & edidit -

Cursum Artium, tribus tomis. Iam enim tertius, postquam Bibliotheca Societatis excussa est, Lugduni prodit 1653. 1654.

Theologiam quoque, duobus voluminibus Lugduni 1666. in folio. Linguâ autem vernaculâ -

Obligaciones, y excelencias de las tres Ordenes Militares de Santiago, Calatrava, y Alcantara. Matriti 1643. 4. apud Didacum Diaz de la Carrera.

ALPHONSVS PEREZ, oriundus ex oppido satis noto Diocesis Placentinæ, quod Don - Benito vocant populares, Canonicus & ipse Placentinæ Ecclesiæ, olim inter Salmanticenses Togatos Archiepiscopalis (sic ab Erectore appellant) Collegii sodales annumeratus, Professorque in eodem gymnasio utriusque Philosophiæ moralis & naturalis, scripsit -

Summam totius Meteorologica facultatis à Philosophorum, potissimè Peripateticorum, fontibus exhaustam. Ad Didacum Dezam Cauriensem Episcopum. Salmantica apud Hæredes Ioannis à Canova 1576. in 4.

F. ALPHONSVS PEREZ, Salmantica Institutum Seraphicum S. Francisci regularis observantiæ professus, Vir pius, & doctus, uti Vvaddingus ait, Poëtaque eruditus, edidit, nescio an Hispanicè -

Conciones in laudem Immaculate Conceptionis B. Mariæ Virginis. Salmantica 1619. aliâque; nempe

Declamations pro Virgine discipula de los Remedios. Ibidem 1635.

ALPHONSVS PEREZ, Granatenfis, scripsit dicitur eleganter, latinâ linguâ -
Historiam Roderici Didaci de Bivar cognomento Cid, de quo authorem laudo Franciscum de Pedraza in *Historia urbis Granatenfis*.

F. ALPHONSVS PEREZ, Cisterciensis Monachus Monasterii de *Valdeiglesias*, Salmanticensis Theologiæ Magister, in cuius urbis gymnasio inclyto pro Ludovico Bernardo Quirosio ejusdem Ordinis Bibliorum interpretandorum Cathedram, & locum tenuit quadriennio integro; ibidemque sodalibus suis semel atque iterum præfuit. Vifitator quoque totius Hispanæ Congregationis, ejusdemque Diffinitor fuit. Ad Almerienses postea ivit Episcopus anno MDCLIX. die IX. Julii creatus: unde ad regendam Gaditanam Ecclesiam XIV. Februarii MDCLXIII. transfertur. Scripta olim habebat (Carolo Vischio in *Bibliotheca Cisterciensi* autore) -

Propheta Zacharia Interpretationem in sensu literali; adjectis ad septem priora capita Discursibus Moralibus. Item

Antidotum ad Expositionem Regule Magistri Caramuelis.

Obiit anno MDCLXIII.

ALPHONSVS PEREZ DE LARA, Toletanus, quo tempore causarum patrocinio gerendo patriæ operam suam probabat, dignum se studiorum & prudentiæ famâ præstitit, quem in Limensis Americanæ urbis Curiam Rex Catholicus causarum criminalium Iudicem destinaret. Quo quidem munere distinebatur, cum de *Anniversariis*, & *Cappellaniis* fuit commentatus. Hinc Gallæcis post gestam in hoc eodem Conventu Caularum Fiscalium defensionem, conscriptus Prætorii Pater jus dixit. Deinde Curia Granatenfis, tandemque Pincianæ Senator renuntiari promeruit.

Edidit nempe Miscellaneas quæstiones -
De Anniversariis, & Cappellaniis: libris duobus. Matrili 1608. folio. Item

Compendium Vita Homini in Iure Fori, & Poli à ventre concepto usque ad perfectam ætatem, & senectam. Pincia 1629. fol.

Hispanicè etiam -

Compendio de las Tres Gracias de la Santa Cruzada, Subsidio, y Escusado &c. Matrili 1610. fol. Typis Regiis.

Testatur & ipse libro I. capite I. *De Cappellaniis*, Matrili se aliquando sub Philippo Regè III. Vicem - Prætoris gessisse.

F. ALPHONSVS PEREZ SERAPHINVS, Ordinis Seraphici, Salmantinus, scripsit metricum librum hoc titulo -

Quezas de Lucifer en gloria y honra de la Serenissima Reina de los Angeles de los Remedios. Salmantica 1635. in 8.

ALPHONSVS PISANVS, five DE PISA, Toleti nascitur anno MDXXVII. post sextumque & vigesimum ætatis in sæculo transactum, jam Philosophus Magister, atque in Medicina (vt vocant) Licentiatus Societatem Iesu ingreditur. Romam missus Aristotelem ibi interpretatus est, sacra etiam Theologiæ renuntiatus Doctor. In Academiis deinde Ingolstadtensi, & Dilingensi apud Germanos, mox in Poloniâ plures annos Theologiam docens illustrem navavit Ecclesiæ operam. Vt merito suo ab Illustrissimo Cardinali Baronio in Appendice VI. Annalium tomi *Vir doctissimus; moribus quoque & modestiâ insignis, omni literaturâ ætate suâ nobilissimus, Philosophus, & Orator celebris*, ab Eisengreinio in *Catalogo Testium Veritatis*, audierit. Scripsit -

Nicenum Concilium Primum Generale in quatuor libros distinctum, quorum primus continet quæ Concilium præcæferunt; secundus acta in Concilio; Tertius Decreta Concilii LXXX. Quartus ea, quæ Canonum constitutionem subsequuta sunt. Dilingæ 1572. in 8. auctius Colonia 1582. in 8. & 1585.

De Abstinencia, & Continentiâ, seu de Ieiunio & ciborum delectu, & de Apostolico celibatu. Colonia 1579. in 8.

Tractatum de Quæstionibus Fidei controversis.

Catholicam Responzionem ad Epistolam Dom. Jacobi Niemorenski, de Ecclesia & de Pontifice. Posnanæ 1513. in 4.

Confutationem brevem CXIII. errorum apud Sectarios nostri sæculi circa septem Ecclesiæ Sacramenta. Posnanæ 1587. in 4.

Denatus est altero maior septuagenario Calisæ (vulgo *Kalisch*) in Poloniæ Regno, salutis anno MDXCVIII.

F. ALPHONSVS PONCE, Franciscanus Provinciæ Castellæ, vertit, atque edidit -

El Estimulo del Amor de Dios, de San Buenaventura. Compluti apud Ioannem Gracianum 1597. in 8.

La Doctrina de S. Buenaventura para los Novicios; ut refert Petrus de Salazar in *Historia Provinciæ Castellæ* hujus Ordinis lib. II. cap. XXIII.

F. ALPHONSVS DE POZVELO (Vvadingus de *Pozzuolo* vocat, quod cognomen, haud nostrum est) Franciscanus discalearius Provinciæ S. Gabriëlis, edidit -

Quæstionem Theologicam: utrum cuncti fideles Christiparæ Mariæ Ave dicentes, eo ipso illam ab originalis culpæ labe immunem præstentur. Compluti 1616.

ALPHONSVS DE PRADO, Toletanus, in Complutenfi Academiâ liberalium Artium Professor, edidit -

Quæstiones Dialecticas supra libros

libros Periermenias. Compluti per Michaëlem de Eguia 1530. fol.

Toletum nempe tribuit ei Patriam Alphosi Bastani Auditoris hoc distichon.

Explicat hos, aperitq; tibi clara urbis alumnus Aurea quam cingit divitis unda Tegi.

ALPHONSVS DE PROAZA, Asturicensis Sacerdos, Philosophiam, atque in primis Lullianam sectatus, inter præcipuos Raymundi Magistri Vindices ætate suâ reputabatur. Gislenio Raymudi à Moncada Turiafonensi Episcopo fuit à secretis. Rhetoricam Artem Valentia professum refert Escolanus in *Valentina Historia* lib. V. cap. XXIX. s. IV. Fallitur tamen in eo quod *Peraçam* nominat, Bæticâque oriundum facit, cum se ipse Asturicensem non uno loco appellet. Extat ejus, quod sciam -

Oratio luculenta de Laudibus Valentia, quam, præcipiente hujus urbis Senatu, publicè habuit anno MDV. Valentia edita apud Laurentium Butz Germanum eodem anno in 4.

Necnon ad calcem *Raymundi Lulli cum Homero Sarraceno Disputationis*, acta quædam edidit, quæ habita olim sunt in examen doctrinæ Lullianæ, de quibus agendum nobis proprio loco est in Raymundi ipsius rebus gestis.

ALPHONSVS QVIRINO, laudatur author vulgaris libri -

De la Sanidad, y Medicina. Toleti 1526.

ALPHONSVS RAMIREZ DE PRADO, Zafrensis Iuriconsultus, & causarum patronus, Laurentii, & Alphonfi Consiliariorum, Regionum literis utriusque clarissimi genitor, Philippo II. Regi Catholico nuncupavit atque obtulit, præmio justo remuneratus, vernaculè primum, deinde latinè optimum -
De Iure Successionis, quod ei competeat in Regnum Portugallia, Tractatum nunquam editum.

Authores hujus sunt Ludovicus Cabrera in *Historia Philippi II.* lib. XII. cap. IX., qui refert renuntiatum ab ipso Rege fuisse Navarra Prætorii Senatorem, deinde Regii Patrimonii Advocatum fiscalem, nec non & à Philippo III. filio Supremi Castellæ Senatus Patrem; & alii.

D. ALPHONSVS RAMIREZ DE PRADO, Matritensis, Alphonfi filius, Laurentii frater, Iuriconsultus, in Prætorio Hispalensi jus dixit, deinde in Granatenfi; tandem in Curia Regia inter Indicarum rerum Consultores, humanitate, ac morum suavitate, perfectique vel in studiis, propter quæ humani dicimur, omnibus charus, atque in magno pretio habitus. Lufit olim -

Soteriam, sive Fontem, & Viridarium. ad D. Balthasarem Stunicam. Matrili apud Ludovicum Sanchez 1622. in 8. Scripsit item -

Gnomas Legales Ethico-politicas. Matrili 1623. in 4.

Illustrationum Legalium Centurias duas. Matrili 1624. in 4.

Gnomas Oeconomico-Iuridicas. De Romanarum Legum initiis & auctoritate:

De Successione inter Fratres. Eques Ordinis Sancti Iacobi, Archidiaconusque Vbetensis in Giennensi Ecclesia, antequam in Concilio Indico conspiceretur, inter eos, qui patrimonium tuentur Regium, rogatos Patres sedet.

F. ALPHONSVS RAMON, Conchenfis, (scilicet in huius Ecclesiæ territorio sacro natus, patriam enim *Vara de Rey* oppidum habuisse dicitur) Sacra jam Theologiæ Doctor Institutum sibi delegit Fratrum Redemptorū Divæ Mariæ de Mercede, in quo Religiosæ professionis Sacramentum diceret; Vir fuit variâ doctrinâ, multiplicique eruditione perpolitus, ingenio facili, & ad cudenda librorum monumenta, uti quæque res invitaret, præparato; Evangelicus insuper sacrarum concionum artifex non inclegans, suæque Religionis Chronographus. Scripsit latino sermone -

Epitomen Theologiae Moralium. Epitomen Theologiae S. Scripturae. Resolutiones Conciliorum.

Interpretationem nominum Virorum, Mulierum, Populorum, Idolorum, Vrbiuum, Fluviorum &c. quæ in Bibliis Hebraicè & Græcè leguntur. Matrili 1617. 4.

In Bibliothecâ Olivariensi erant ejus *Tabula Aurea Politicarum Intelligentiarum*.

Vernaculo autem ista -

Historia general de la Orden de Nuestra Señora de la Merced Redencion de Cautivos, duobus voluminibus: quorum prius vivus publicavit Matrili apud Ludovicum Sanchez anno 1618. Posterius ab illius obitu sodales denuò recognitum, ex partèque suppletum ediderunt anno 1633. à quibus tertia & quarta pars expectantur.

Reliqua minoris operæ & molis singula, sed permulta, in classes ita dividi possunt.

Concionatoria:

La Espada Sagrada, y Arte para los nuevos Predicadores. Matrili 1616. 8.

Marial de la Virgen: Discursos predicables de la Concepcion. Matrili 1616. 4.

Proverbios de Salomon traducidos con dos comentarios, y parafrases Castellanas. Ibidem 1625. 8.

Geroglificos de la Vida de S. Pedro Nolasco con declaraciones morales.

Historica -

E

Vida

- Vida del Venerable Padre Fr. Juan de Val-
lejo. Matrili 1617. 8. apud Ludovicū Sanchez.
Vida de S. Pedro Nolasco Fundador de la
Merced. in 4.
Vida de D. Fernando de Cordova y Boca-
negra. Matrili 1617. 4.
Vida del Cavallero de Gracia. Ibidem
1620. in 8. per Didacum Flamenco.
Vida del Siervo de Dios Gregorio Lopez.
Matrili 1617. 8. & 1630. 8. per Franciscum
Martinez.
Historia y Milagros de la Imagen de
Nuestra Señora de los Remedios de Madrid. Ibidem
1617. 8. apud Viduam Alphonſi Martini.
Fiestas de S. Pedro Nolasco.
Ibidem 1630. 4.
Declaracion Elogica y Apologea
tica del Condestable de Castilla. in 4.
Moralia, Politica, varia -
Casa de la Razon, y el Desengaño.
Matrili 1625. 4.
Gobierno Humano ajustado al Di-
vino. Ibidem 1624. 4. Quod opus vaide cele-
bratur.
Entretenimiento, y Juegos honestos,
y Recreaciones Christianas. Ibidem 1623. 8.
Instruccion de Principes en la Inven-
tud.
Ascetica, & Mystica -
Angel de la Guarda.
Elogio Eucharistico.
Doctrina Espiritual.
Psalterio Virginal, ex latino San-
cti Bonaventurae. Matrili 1618. in 16.
Escuela Espiritual.
Quaresma Christiana.
Empleo de la Semana Santa.
Octava del Sanctissimo Sacramento.
Official Divino.
Iueves Sancto.
Exercicios Espirituales sobre el
Hymno; Lustris sex qui jam peractis. &c.
Llaves del Cielo.
Intencion de Sacerdotes.
Despertador de Pecadores.
Documentos comunes.
Devocion de Santa Ana.
Præter alia opuscula quadraginta & am-
plius, quæ mirâ facilitate pangebatur, ut jure
quidem appellaret ipse Diaria opera. Curâ ip-
sius item prodiit vernacula Bernardi Diaz del
Castillo Historia de la Conquista de la nueva
España, in quadam Bibliotheca à se reperta.
F. ALPHONSVS RAMOS GABILAN,
Augustinianus, Provincie Peruanæ in Ame-
rica, in qua & natus est, foras emisit -
Historia de la Imagen de Nuestra Señora
de Copacabana, y de la Cruz de Carabuco. 1621.
Lima typis Hieronymi à Contreras in 4.
D. ALPHONSVS DE REBENGA, &
PROAÑO, Sepulveda ortus in Castella vete-

ri, Eques Alcantaræ, Regius Strator, vertit
in vulgarem sermonem -

Los dos libros de Clemencia,
de Lucio Anneo Seneca. Matrili apud Ludovi-
cum Sanchez 1626. in 8.

Vertisse quoque ejusdem authoris episto-
las audivimus à non nemine. Obiit anno
MDCLVI.

F. ALPHONSVS RENGEL, Franciscanus,
apud Indos Occidentales scripsit, atque
edidit -

Grammaticam duplicem pro addi-
scendis Mexicanâ, & Otominâ linguis.

Sermones per Annum, Idiomatico
Mexicano.

ALPHONSVS DE REQVENA, ARA-
GON, Librosanus Presbyter (Lezuza op-
pidum est Murciae Regni) scripsit -

Venida del Apostol San Pablo
a España, y predicacion en ella, y como estubo en
Libiosa, oy Lezuza: su fundacion y antiguedad;
y martirio de S. Vincente, y Leto hermanos, Pa-
trones de ella, y naturales de Toledo. Matrili ty-
pis Mariae de Quiñones 1647. 4.

F. ALPHONSVS DE RIBERA, Domini-
canus ex Taurenſi Cœnobio, hujus familiae
generalis Concionator, Matrili degens piè
doctèque composuit Eucharisticum opus
Theologicum, & Historicum, cui inscripsit -

Historia Sacra del Sanctissimo Sacra-
mento contra los Hereges destes tiempos. Ad Eli-
sabetham Borboniam Hispaniarum Reginâ.
Matrili apud Ludovicum Sanchez 1626. in
folio. In fine tanquam operis mantilla est,
Vn Tratado de las excelencias de Santo Tomas
de Aquino singular defensor deste altissimo Miste-
rio. Ejusdem, ut credo, sunt -

Los Exercicios, y Indulgencias del
Rosario. Matrili 1641. in 24.

Vide Alphonſum Fernandez in Bibliotheca
Predicatorum.

F. ALPHONSVS DE ROA, Franciscanus,
scripsit -

Coronica de la Provincia de S. Pedro, y
San Pablo de Mechoacan de la orden de S. Fran-
cisco. Mexici Novæ Hispaniæ 1635. in 4.

ALPHONSVS RODRIGVEZ, Pincianus,
Societatis Iesu Sacerdos insigni pietate, & ad
posterum famâ, postquam in Collegio Mon-
teregali Galleco XII. annis Theologiam mo-
rum docuisset, in Pinciano aliquandiu expli-
candis privatim ejusdem studii quaestionibus
vacasset, Montillâ in Bætica annos plus XXX.
imbuendis pietate, quâ ipse jam erat eximia,
tyronibus impendit; Cordubæ etiam XII.
alios sibi, & libris conscribendis. Demum
Hispani usque ad mortis diem substitit, in qua
urbe plenus dierum & meritorum XXI. Fe-
brua-

bruarii anni MDCXVI. ætatis XC. diem suum
obiit. Bibliotheca Author Iesuitica, & Ioannes
Eusebius Nierembergius in vulgari opere
Hispano de Viris Societatis Illustribus, multi
sunt in Alphonſi meritis debita commenda-
tione ad omnem ætatem transmittendis. Præ-
terea qualis fuerit, idem ipse ad vivum
expressit, docere alios volens exercitia spiri-
tualis vitæ, quibus semetipsum prius, uti æ-
quum fuit, instruxerat. Opera hæc tribus to-
mis contenta magno apud omnes, qui asceti-
cis delectantur, in pretio sunt. Argumentum,
& inscriptio communis hæc -

Exercicios de Perfeccion, y
virtudes Christianas. Hispani apud Mathiam
Clavijo 1614. in 4. & 1515. 4. Barcinone
1618. in 4. Casaraugustæ apud Joannem de
Larumbe 1625. in 4. Tribus partibus

Prima Pars: De Varios Medios pa-
ra alcanzar la virtud, y perfeccion.

Secunda Pars: Del Exercicio de al-
gunas virtudes que pertenecen a todos los que tra-
tan de servir a Dios.

Tertia Pars: Del Exercicio de las vir-
tudes, que pertenecen al estado Religioso.

Latine vertit integrum opus, nuncupavit-
que Exercitium perfectionis, & virtutum Chris-
tianarum, Mathias Martinus de Vaucquier Mi-
delburgicus, ediditque Duaci 1625. in 8. sive

Colonie apud Joannem Kinkium 1622. in 4.
Belgicè etiam prima pars edita est operâ He-
riberti Rosueidi. Italicè quoque integrum
opus Interprete Tiberio Putignano Venetiis
apud Michaëlem Miloco 1664. 4.

ALPHONSVS RODRIGVEZ à superiore
diversus, Segobienſis, uno major quadrage-
nario Societatem Iesuitarum amplexus, Ma-
joricæ in Balearibus, quò statim fuit missus,
usque ad vitæ diem extremum permansit, Ia-
nitoris præcipuè munus exercens; vir sancti-
monia, dum viveret, mortuusque miraculis
etiam clarus: de quo vide eisdem Philippum
Alegambe, & Joannem Eusebium Nierem-
bergium. Instituta quippe à nobis ratio lau-
dandi Viros scriptis, doctrinæque spectatos
non permittit prolixiores in celebrandis cu-
jusque virtutibus divagationes. Scripsisse di-
citur ex imperio Deiparæ Virginis -

Coronam, & Litanias ejusdem,
Itemque

Officium Purissimæ, & Immaculatæ
ejus Conceptionis: quæ excussa typis sunt.

Præterea plures alios Tractatus nondum
editos de rebus spiritualibus, quorum Ale-
gambius meminit. Desiit inter vivos agere
die XXXI. Octobris anno MDCXVII. vitæ
sue LXXXVII.

ALPHONSVS RODRIGVEZ DE GVE-
VARA, teste mihi Ioanne Antonio Vander-
linden de Scriptis medicis, edidit -

De Re Anatomica, librum. Conima-
bricæ 1592. in 4.

ALPHONSVS RODRIGVEZ DE TV-
DELA, interpretatus est è latino in vernacu-
lum -

Compendio de los Boticos compuesto
por el Doctor Saladino Fisco del Principe de Ta-
ranto. Pincia apud Arnaldum Guillen de Bro-
car 1515. in 4. Adjungitur hoc titulo aliud
opus eodem Interprete -

El Servidor libro veinte y ocho de Al-
bucaſis Benaberacin trasladado del Arabigo en La-
tin por Simon Ginoves siendo Abraham Iudio de
Tortona interprete. Agit de recta præparatio-
ne medicamentorum.

ALPHONSVS ROMANVS DE CORDO-
VA, Medicus Doctor, Regisq; Hispaniarum
cubicularius Chirurgus, scripsit -

Theorica, y Pratica de Cirurgia. Matrili
apud Petrum Diaz de la Carrera 1639. 8.
olim 1617. in 8. ex officina Regia, & cum
titulo Recopilacion de la Cirujia. Ibid. 1651. 8.

F. ALPHONSVS DE ROXAS, Hispanen-
sis, aliàs Toletanus, Sac. Theol. Magister, in-
patriâ, Divæque Catharinæ Martyri sacræ æde
Mercenariorum, qui captivos redimunt, or-
dine suscepto, ab expiatione conscientia erat
Illustris. & Eminentis. D. Balthafari de Mo-
scoſo & Sandoval Giennensium Antistiti, Sa-
cræque Romanæ Ecclesiæ Cardinali, quem
deinde alma, principisque Toletana Sedes di-
gnissimum Pontificem fortita est. Edidit, ope-
ræ dum festinant, mortuus -

El Governador Ecclesiastico
colegido de la Sagrada Escritura, Canones, y Con-
cilios, necessario principalmente a los que tienen
cura de almas. Conchæ 1627. 4. Item

Catalogo de los Varones Ilustres en san-
tidad, letras, y dignidad, que han florecido en la
orden de la Merced. Toleti 1609.

Librum alium tribuit ei F. Petrus de S. Ce-
cilio ejusdem Instituti sodalis excalceatus in
libro adhuc inedito de Scripturis ejusdem Or-
dinis, hæc inscriptione -

Dia Espiritual, y de Contemplacion
de lo que debe hazer el que procura la perfeccion.
Conchæ apud Bartholomeum de Selma 1604
in 16.

ALPHONSVS RVIZ DE LAS CVEVAS
nescio quis scripsit -

Genealogia de los Marqueses de Vasto
y de Pescara. Vidit D. Iosephus Pellizer Re-
gius Chronographus.

F. ALPHONSVS SAGREDO, Benedic-
tinus, conversus Monasterii Montis - Serrati
in Catalonia, reliquit M. S. -

Floresta Espiritual, In Biblio-
theca Olivariensi.

ALPHONSVS SALMERON, Toletanus
Compluti facti utriusque linguæ, Latinae, Gra-
ecæque

que profectu; Parisiis deinde navatâ cu-
riofissimè operâ Philosophicis, ac Theologi-
cis disciplinis, ad Ignatii Lojolæ sodalitem,
natu minimus sociorum, ejus omnium acce-
sit. In qua profecto in eum Virum excrevit,
qui nobilissimæ, ac numerosissimæ familiæ
magnum in paucis fuerit decus, atque orna-
mentum. Perlustravit quippe maximas Italię
urbes, atque illustravit concionibus, ac fa-
cris lectionibus: peregrinationes multas Dei
causâ suscepit, quò pluribus proficeret, unde
& virtutis suæ plures admiratores fuit forti-
tus. Vtrique Germaniæ, Poloniæ, Galliæ-
que, nec non Hiberniæ Insulæ Pontificiis au-
spiciis ductus innotuit. Tridentinæ quoque
Synodo sub tribus Pontificibus Paulo III. Ju-
lio III. & Pio IV. Sedis Apostolicæ nomine
interfuit; ubi & concionatus est ad Patres
eruditè de Joannis Evangelistæ laudibus. Fuit
quippe inter celebres ævi sui Ecclesiastas,
multumque, ac diu verba fecit ad populum,
ingenti concursu, oratione quidem usus (uti
ceteri Cardinalis amplissimus Federicus Bor-
romeus in libello de Sacris sui temporis Oratori-
bus) plerâ rerum, & eruditionis: molem ut li-
brorum illum infinitam evoluisse legendo posset fa-
cile quis existimare. Id tamen in illo minùs
probat, quod, cum esset apprimè sapientiæ
studiis eruditus, parassitque sibi diuturno la-
bore silvam rerum, eas proferebat, uti primò
fuerant repertæ, confusas nempe ac pertur-
batas. Ex quo ille tamen ad hujusmodi oc-
cupationes minùs valuit, commentationibus
dicavit se totum in Collegio Neapolitano,
quod ipse fundaverat, & amplificaverat; cui
etiam Provinciæ primus ante alios Rector
præfuit. Sexdecim utique voluminibus editis
connixus fuit in publicum esse utilis, poste-
ritati que nomen Salmeronis commendare -

In Evangelia scilicet XI. volumina.

I. Prolegomenon in Universam
Scripturam.

II. De Incarnatione Verbi.

III. De Infantia, & Pueritia
Christi.

IV. De Historia Evangelica.

V. De Sermone Domini in Monte.

VI. De Christi Miraculis.

VII. De Parabolis.

VIII. De Disputationibus Domini.

IX. De Sacrosancta Eucharistia, &
Sermones Domini in Cena.

X. De Passione, & Morte Domini.

XI. De Resurrectione, & Ascen-
sione Domini.

Reliqua sunt -

XII. In Acta Apostolorum.

XIII. Prolegomena in Epistolas
Pauli, & Commentarius in Epistolam ad Ro-
manos.

XIV. In utramque Epistolam ad
Corinthios.

XV. In Epistolas ad Galatas,

Ephesios, Philippenses, Colosenses, utramque ad
Thessalonicenses, utramque ad Thimotheum, ad
Philemonem, & ad Hebreos.

XVI. In septem Epistolas Cano-
nicas; Prælia in Apocalypsim; atque aliquot
authoris Epistolæ ad diversos.

Omnia prodierunt hæc Matriri ex officina
Ludovici Sanchez ab anno MDXCVII. ad
MDCII. Brixia verò sumptibus Mathiæ Colo-
sini, & Baretii Baretii anno MDCI. Colo-
niæ etiam apud Antonium Hierat, & Ioan-
nem Gymnicum octo priores tomi excussi sūt
anno 1602. reliqui verò 1604. in folio.

Latinam item, ut jam diximus, Oratio-
nem ad Tridentinos Patres habuit de Laudibus
Joannis Evangelistæ, quæ inter alias prodiit.

Extantque ejus -

Sermones in Parabolam Evan-
gelicam totius anni. Colonia 1612. in 4.

Scripsit item -

In X. priora Capitali libri Geneseos,
multaque alia controversa contra Hæreticos,
maximè que

De Indulgentiis, & de Purgatorio,
quæ tamen adhuc in schedis latent.

Sermones quoque & Conceptus varii
ejusdem M. S. S. sunt in Bibliotheca Vaticana
codic. 4625. 4626. 327.

Denatus est Vir sapiētissimus Neapoli Idi-
bus Februarii MDLXXXV. ætatis suæ LXIX.
Vitam suam se scripsisse ait Alegambius.
Scripsit quidem Eusebius Nierembergicus in
primo volumine Virorum Illustrum Societatis,
laudantque Hieronymus Mercurialis lib. I.
de Arte Gymnastica cap. XI. Federicus Borro-
meus Cardinalis, Mediolanique Antistes
jam laudatus lib. I. de Sacris nostrorū temporū
Oratoribus. Latinius item Latinius in epist. ad
Cardinalem Varmiensem, XVII. Kal. Februarii
MDLXXIII. datâ meminit cum summa lau-
de, ejusque Vita sanctitatem cum singulari rerum,
linguarumque cognitione atque prudentiâ conjun-
ctam extollit. Qui & alias literas ad eum de-
dit, quarum initium est. Excusavi ego apud te,
fatis eruditas VIII. Kal. Martii eodem anno.
Idem Francisco Gomezio Iesuitæ scribens
XIII. Kal. Julii, Virum optimum, ac eruditissi-
mum appellat.

ALPHONSVS SANCHEZ, Iesuita, cujus
natalem locum Bibliotheca etiam Societatis
author subticuit, è Philippinis ad Orientem
Solem Insulis, ubi aliquot annos vixit, desti-
natus ad Catholicum Regem, summumque
Ecclesiæ Apicem Sixtum hujus nominis V. ab
earum Insularum Incolis Legatus pro expe-
ditione sacra in Sinarum fines instituenda,
multa de Sinis, cum Romæ effet, tum sermo-
ne, tum scriptis docuit, atque inter alios An-
tonium Possevinum, qui ipse in Bibliotheca
lib. IX. cap. VIII. authorem hunc sibi fuisse
rerum ibi scriptarum posteris testatum voluit.
Edita ab eo hæc sunt -

Con-

Conciones Latina per totum Annum,
primùm in Hispaniâ, deinde Coloniæ excus-
sæ, autore ipso Possévino in Apparatu.

Ineditum reliquit vernaculâ linguâ, quod
idem ait Possévinus,

Del Titulo de Justicia con que
los Reyes de España poseen las Islas Filipinas.

Memorial, y apuntamientos sobre la en-
trada del Evangelio en tierras nuevas M. S. hoc
servat Matriri opusculum D. Gaspar Ibañez
de Segobia Eques Calatravenfis, Corpæ To-
parcha, Marchio Acro-politanus amicus
noster.

Dos Cartas, una del primer Viaje que
hizo desde las Filipinas a la China año 1582. Otra
de su segunda jornada a la China año 1584. M. SS.
apud Laurentium Coccum, qui Apostolico
Nuncio N. Campegio à secretis fuit, olim
vidimus.

ALPHONSVS SANCHEZ, Moratallæ
Murciæ Regni municipio oriundus, Libera-
lium Artium Magister Complutensis, Græcè,
Hebraicè, & Caldaicè doctus triplicis hujus
studii documenta Professor ordinarius in eo
gymnasio tradidit. Portionario insuper ejus-
dem oppidi Ecclesiæ Iusto Martyri sacra
Beneficio fruebatur scribēs, cum latinè etiam
emendatè atque eleganter loqueretur, ex
Ioannis Marianæ Iesuitæ Historiarum libris
Compendium sic inscriptum -

Anacephaleosim de Rebus His-
paniæ. Compluti ex officina Antonii Dupla-
stre 1634. in 4.

Libellum quoque Pro Iuramento
Complutensis Academia circa defensionem Imma-
culatæ Conceptionis Mariæ Deiparæ. Ibidem
1617. in 4.

Manu exaratam in schedis reliquit alterâ,
Anacephaleosim de Rebus Indicis,
quem librum adservabat Matriri, dum vive-
ret, D. Petrus de la Escalera Guevara I. C. &
in Curia defensor causarum, loco suo a nobis
laudandus.

ALPHONSVS SANCHEZ DE LA BAL-
LESTA, Talavera natus, idemque in Patria,
nec non & Medina, cui à Rivofisco est appel-
latio, humaniorum literarum Professor, is,
qui ad Grammaticas Francisci Sancio Institu-
tiones carmine prælusit, in publicum dedit -
Diccionario de vocablos Castellanos
aplicados a la propiedad Latina, en el qual se
declara gran copia de Refranes vulgares reducidos
à Latinos, y muchas frases Castellanas con las
que en latin las corresponden. Salmanticæ 1587.
in 4. Quod opus addito Gallico idiomate
trans Pyrenæos juventutis manibus teri re-
fert Valerius Andreas in Catalogo Scriptorum
Hispaniæ.

ALPHONSVS SANCHEZ ZARZOSA,
Rondensis Collegiatæ Ecclesiæ Canonicus,
edidit -

Thesaurum Conceptionis Imma-
culatæ Virginis Mariæ Dei Genitricis ex conspi-
ratione totius ferè Sacra Scripturæ cum Apocaly-
psi. Antiquariæ 1631. folio.

ALPHONSVS DE SANDOVAL, Lima
apud Indos Occidentales natus, sodalis Ie-
suitarum, dedit in lucem -

Naturaleça Sagrada, y profana,
costumbres, ritos, disciplina, y catecismo Evan-
gelico de todos los Ethioptes. Hispali apud Franci-
scum de Lyra 1627. in 4. Item vertit ex Lusit-
tanico Ioannis Lucenæ ejusdem Societatis.

Vida de S. Francisco Xavier, y lo que obra-
ron los PP. de la Compañia de Jesus en la India.
Hispali 1619.

Bibliotheca Societatis Author tribuit ei
opus aliud cum egregii laude, dissimulato ta-
men editionis, si facta est, loco & tempore;
(sed idemne cum jam memorato?)

De Instauranda Æthiopyum salute,
quo titulo falsus Ioanes Antonides Vander-
linden hujus authorem in Medicis suis nume-
rat, Petrum Alphonsum de Sandoval appellans.

ALPHONSVS DE SANTACRVZ, His-
palensis, Mathematicarum omnium Artium
peritissimus; quare Archicosmographus Re-
gius sub Carolo V. deligi promeruit, multa
donatus laude ab Alexio Vanegas Viro eru-
ditissimo in opere suo De Differentiis Librorū,
libro Naturali cap. XIX. ob insignem harum
disciplinarum cognitionem, Geographiæ ne-
scio quid operis, quod meditabatur, inventâ-
que ab illo Cosmographiæ, atque Nauticæ
Artibus vtilissima instrumenta. Qui cum &
Historiam, omnemque eruditionem optime
nosset, Historici Regii titulo à Philippo II.
fuit cohonestatus; propitioremque sui famam
transmississet ad posteros, si de Magni Zuritæ
Annalibus, non ita lævè, munus sibi commen-
datum gerens, censuisset -

Censura hæc ad Annales Hieronymi
Zuritæ vidit lucem unâ cum ipsis Annalibus,
& Ambrosii Moralis, ac Ioannis Pæz de Cas-
tro Regionum quoque Chronographorum
Responsionibus sub hoc titulo, Relacion, que hizo
al Consejo del Rey, de los Annales de Geronimo de
Zurita, in volumine horū VI. Cæsaraug. 1610.

Vertit idem in vulgarem -

La Historia de España, y del Ori-
gen de los Reyes, de Francisco Terraza. Barcino-
ne apud Ioannem de Bonilla 1567. 8.

Reliquit in schedis -

Linages de España. Cujus memi-
nit libri Gundifalvus Argote de Molina.

De la Cavalleria del Toison.
Hunc commentarium laudat Alexius Vane-
gas in Enucleatione locorū obscuriorum Velleris
Aurei Alvari Gomezii.

De lo que sucedió en Sevilla
en tiempo de las Comunidades.

Historia del Emperador Carlos V. Forte
eodem

Idem Interprete Hispanicus è Latino factus est liber.

Secretos llenos de maravillosa diferencia de cosas, de D. Alexo Piamontes.

Agunt de Santacruzio nostro laudatus jam Vanegas cap. XIX. & XXIX. Libri naturalis: & in adductis Eucleationibus: Didacus ite Porrocarrero in Historia de Molina.

ALPHONSVS DE SANTACRVZ, Antonii Poncii Regii Protomedici parens, qui & ipse egregiis scriptis ad famam, & immortalitatem nixus est, scriptum reliquit curâ filii publicandum -

Dignotionem, & curam Affectuum Melancholicorum, inter Opuscula Medica, & Philosophica, ejusdem Antonii Poncii de Sancta-Cruce. Matrili apud Thomam Iuntam 1622. in folio.

F. ALPHONSVS DE SAN-VICTORES, Burgensis, nobili stirpe prognatus, Benedictini Ordinis, quem & Præfeti munere per Hispanias rexit, Philippo IV. Regi fuit à cõcionibus, almôq; rerum Fidei Concilio à censuris; doctus vir, & in exornandis rebus domesticis spectatus; nam scripsit -

El Sol del Occidente, el Gran Padre S. Benito Principe de todos los Monges, Patriarcha de todas las Religiones; Commentarios sobre su santa Regla, duobus tomis; alter Matrili prodiit Catholicæ Maiestati dicatus anno 1645. folio; alter Toletana: almæ Ecclesiæ 1648.

Creatus demum Almeriensis Ecclesiæ Antistes XXIII. Octob. MDCLI. Auriensisque I. Septemb. MDCLIII. & Zamorensis XXVII. Ianuarii MDCLIX. obiit anno sequenti MDCLX.

F. ALPHONSVS DE SANZOLES, Franciscanus Provinciæ Sancti Iacobi, ordinariûsque ejusdem Ecclesiæ scriptis (Hispanâ, an Latinâ linguâ?) -

Elenchum rerum omnium, quæ in omnibus Tomis Patris Ludovici Granatensis, quæ Hispano sermone scripta sunt, inveniuntur. Salmantica: apud Petrum de Andueza 1584. 8.

Tabulam remissionum rerum omnium, quæ continentur in libro R. P. Didaci de Stella, de Vanitate Mundi, & de Amore Dei. Salmantica: 1585. in 8. & Compluti 1551. in 4.

Funevale in Exequiis Defunctorum: Considerationes ad morum compositionem super Epistolas, & Evangelium officii Defunctorum. Ibidem apud Ioannem Fernandez 1585. in 8.

Epitome, o Compendio de conceptos de todos los Evangelios que se contienen en el Missal Romano. Adjunguntur hæc.

Silva Espiritual de varias consideraciones.

Discursos del Credo.

Arte de perfectamente servir a Dios. Me-

dina: Campi apud Ioannem del Canto 1592. in 4.

FR. ALPHONSVS DE SEPLVEDA, Dominicanus Cœnobii Beaciensis Dominico Patriarchæ Sacri, virtutibus clarus, edidit -

Summa de Casos de Conciencia. Vixit annis LXXX. Videndus de eo Author Annalium Giennensium pag. 157.

D. ALPHONSVS DE LA SERNA, Hispalensis, in alma hujus amplissimæ urbis Ecclesia Canonicus, Theologus, atque Ecclesiastes disertus, cum aliarum disciplinarum, atque in primis Historiæ, ac veterum rerum doctrinâ affatim esset instructus, applicuit se animosissimè ad evellendam è civium pectoribus charitatem, imò venerationem, quâ omnes, qui usquam per omnes Hispaniæ angulos de rebus antiquæ nostratæ Ecclesiæ scriberent, earumve lectione delectarentur, Flavii Lucii Dextri supposititium Chronicon, recentioris cujusdam male-sani capitis abortum religiosissimè prosequerentur; reliquitque inchoatum ad hujus Chronici singulos versus Commentarium perpetuum, quem ex liberalitate Martini Vasquii Siruelæ Portionarii Hispalensis Ecclesiæ, veteris amici, dum erat superstes, ac omnigenâ eruditione clarissimi, autographum authoris penes me habeo. Quo inflammatum me ad formandum Veritatis Trophæum ex Pseudo-Historicis Dextro, & aliis aliquando à me erigendum, ingratus sum, si dissimulem. Dedit quoque in lucem -

Coloquio Espiritual: Hispali apud Alphonsum de Gamarra 1616. in 16.

ALPHONSVS DE SIERRA, Aragonus, Balbastrensis, scripsit versibus -

El Solitario Poëta de los misterios de la Vida de Christo y Virgen Santissima. Anno 1605. Item

Vn Elogio a la muerte de Filippo II. Cæsar August. apud Alphonsum Tacianum. 1615. in 8.

F. ALPHONSVS SOBRINO, Hispalensis, Carmelita, Baticæ, hoc est, suæ nonnunquam Provinciæ Præfetus, Sacrarum Literarum benè dives, nobilisque Ecclesiastes, scripsit -

Tratado de la Inmaculada Concepcion de la Virgen Maria Nuestra Señora: Petro Castro Quignonio Hispalensi Antistiti nuncupatum. Hispali 1615. in 4. Item

Carta a todos los Prelados de España en nombre de la Religion del Carmen, para que pidan a su Santidad la declaracion en el articulo de la Concepcion de Nuestra Señora.

Sermones. Volumine uno.

Obiit anno MDCXXVIII. laudatus à Fr. Ioanne Baptista de Lezana in Apologético.

F. AL-

F. ALPHONSVS DE LA SOLANA, Franciscanus, Toleti allectus sodalis, fortè à Solana oppido ejus diocesis oriundus, in India occidentali, & Iucatanica illius tractus Provincia Incolarum salutem tam opere, quam scriptis vernaculâ ipsorum linguâ piis libellis procuravit, quadraginta & amplius annis: abstinentiâ, benignitate, multisque aliis virtutibus par huic muneri. Dedit foras -

Vocabulario de las dos lenguas Maia, y Española.

Sermones varios, aliâque excerpta Historico-sacra: plurâque de promulgatione apud eas Gentes legis Evangelicæ, virisque in eâ sacrâ expeditione principibus. Vnde in scribenda istius Provinciæ Ecclesiastica Historia pleraque desumpsit Bernardus de Lizana.

Decessit Emeritæ, quæ civitas est illius tractus præcipua.

F. ALPHONSVS DE SORIA, Augustinianus Provinciæ Baticæ, natus tamen in oppido Castillo de Garci-Muñoz appellato diocesis - - - dedit in lucem -

Historia, y Milicia Christiana del Cavallero Peregrino Conquistador del Cielo, Symbolo de qualquier Santo. Conciæ apud Cornelium Boden. 1601. in 4.

Historia de la gloriosa Virgen S. Catalina de Alexandria. Ibidem apud Michaëlem Serrano 1599. in 8.

ALPHONSVS SVAREZ DE MENDOZA, tertius Comes de Coruña in Regno Castellæ, reliquit M. scriptum -

Lo Sucedido en las Cortes, que el Emperador Carlos V. tuvo en Toledo el Año de DXXXVIII. sobre el socorro de sus necesidades. Escrivieldo para que D. Lorenzo Suarez de Medoça (filius forsitan Authoris) supiese lo que havia de hazer en otras ocasiones. Vidit D. Thomas Tamajus de Vargas, & fuit in Bibliotheca Olivariensi. Obiit anno MDXLIV.

ALPHONSVS TELLEZ DE MENESES, Toletanus, Regiæ hujus urbis, ut vocant, Iuratus, quo munere qui fungitur, unâ cum Decurionibus Reipublicæ commodis invigilat, Francisci Tellez, & Elisabethæ Menesæ filius, sic promovit in Historica re, ut nisi tam credulus fuisset Beroso Anniano, & aliis eque supposititiis Scriptoribus, maiori que delectu, ac iudicio vera ab iis, quæ veri speciem occupant, distinxisset, scripta ejus, quæ adhuc latent, magis expeterentur. Formavit nempe is univertalem Historiam, inscribens operi -

Historia del Principado del Orbe. Quam, & fortè alia ejus minutiora totis quindecim voluminibus Matrili adservabat, cum in vivis ageret, D. Pedrus de Roxas Moræ Comes, qui & eo sæpius utitur in sua Toletana Historia, fidemque ejus, & Berosi authoris sui unâ adstruere, sed frustra, contendit. Alterum

opus laudatur magis, quod genealogicum est, nimirum -

Lucero de Nobleça: & ineditum, adhuc per manus eorum, qui hoc studio delectantur in quo se plurimum adjuvari hominis industriâ ferio affirmant, circumfertur.

ALPHONSVS DE TORRES, Turriculanus, puer ephēbūque priores literas in Collegio trilingui Complutensis Academiæ perdidicit, sequito post tempore creatus à scholæ istius Patribus Collegii Divo Isidoro Sacri patronus, eloquentiam, & studia humanitatis publicus ac primarius Professor moderabatur, linguarumque cognitione vigeat, scribens -

In Quartum Antonii Nebrissenis librum Grammatices Commentaria. Compluti 1568. 8. Item

In Quintum ejusdem librum, qui de Profodia est. Ibidem 1559. 8. & 1563.

Progymnasmata Rhetoricæ. Compluti 1569. 8.

Tabulas breves, & Compendiarias in duos tomos Rhetoricæ prius conscriptæ. Compluti apud Ioannem Iniguez de Lequerica 1579. 8.

Orationem ab illo habitam in Doctoratu Theologiæ ornatissimi Viri Ioannis Continentis (fortè est vulgari cognomine Templado) Complutensis Academiæ Moderatoris. In qua (ne id prætermittam) cuiusdam Alcozeris meminit in eodem oppido Illana, unde erat Rector ipse, nati, quem Preceptorem suum appellat, qui si hodie (inquit) viveret, haberet Academia Complutensis, quem posset cunctis Europæ Dialecticis, Philosophis, Theologis, Latinis, & Græcis scriptoribus cum maxima accessione gloria suæ & immortalitatis opponere.

Alphonfi hujus cum laude meminit Ambrosius Morales in libello De Sanctorum Martyrum Iusti, & Pastoris vita, & corpusculorum translatione pag. 135.

ALPHONSVS DE TORRES, Talaverensis Incola, & Medicus, ut equorum aliorum, & veterinariis, qui nec sciunt latinè, confuleret, quid quid in Græcia & Latio, super equaria re jam olim fuerat à peritioribus exaratum, populari sermone collectim dedit; nempe Græcos omnes plusquam viginti Authores à Ioanne Roelio, atque inde Xenophontis ἑὶ ἰππιῶν, de re equestri, librum, à Ioachimo Camerario jam in latinum conversos, unâque duorum Neotericorum Petri Crescentini, & Laurentii Rusii libros de eodem argumento. Inscriptio operis hæc est -

Recopilacion de los mas famosos Autores Griegos, y Latinos, que trataron de la excelencia y generacion de los Cavallos, y como se an de doctrinar, y curar sus enfermedades: y tambien de las Mulas y su generacion. Toleti 1564. fol.

F. AL-

F. ALPHONSVS DE TORRES, Ordinis Minorum Provinciae Granatensis, Ecclesiastes, Vicarius, Ministerque à confessionibus in cœnobio Coronatæ oppidi de Aguilar Cordubensis sacri territorii, scripsit -

Educacion Espiritual para gente que trata de virtud, e institucion de Novicios del Seraphico Padre S. Francisco segun doctrina de S. Buenaventura. Matrili apud Thomam Iunti 1613. 4.

Scala Cæli. Granatæ. 1615.
Comentarios sobre la Regla de Santa Clara. Granatæ 1640.

F. ALPHONSVS DE TORRES, Placentinus Medicus, scripsit -

De Febris Epidemica, & nova, quam vulgo Tabardillo vocant, natura, cognitione, & medela. Burgis 1574. 8. & Valentia 1591. 8.

F. ALPHONSVS DE TORRES, Malacitanus, nobili loco natus, familiae hujus, quæ peregrè à patria in Sicilia Regno, & in Vrbe ipsa tot clarissima dedit capita five Cardinalitio galero, five Pontificiâ mitrâ, atque adhuc magis propriâ virtute ac meritis conspicua, non indignum germen, Malacæ in patria Ecclesia Decanum gessit; studiis interim ad posteritatis connixus fuit demerendam memoriâ, Romæ hoc nomine charus inter alios Cæsari Baronio Congregationis Gratorii tunc sodali, Cardinali deinde amplissimi. Qui & Alphonsus nostrum in limine operis jam producendi exaggeratè, non tamen supra meritum, laudavit. Extat quoque inter Ioannis Verzoæ Cæsaraugustani, qui vir eximius literis humanioribus, prudentiâque politicâ in Romana Curia Philippi Regis sui negotiâ his annis industriè procurabat, opera metrica, ad Alphonsum Torrem Epistola, in qua consolatur eum in obitu Frâncisci fratris immaturâ morte ablati, quo nullum Studiis aptum melioribus olim - Pulchra tulit (ait) Malacæ, aut venturis proferet annis. Certè Alphonsus studiis aliis, quibus se deditum alicubi fatetur, cum sacris initiatus fuisset, illicò relictis, iis se totam reddidit, quæ sacerdotem magis decerent. Scripsit inde eleganter pièque, verbis sæpe Sanctorum Patrum, quod Bartholomæus de Martyribus in Stimulo Pastorum olim fecerat, documenta propria pertexens -

Institutionem Sacerdotum. Romæ apud Aloysium Zannetum 1595. Ingolstadtii deinde 1604. in 8.

Scripsisse etiam, Antonius Possëvinus ait in Apparatu, pium atque eruditum -

De Divinis Officiis librum, quæ apud Alphonsum ejus ex fratre nepotem servari M. S. suo tempore affirmat, magno Ecclesiasticorum hominum futurum bono, si foras exiret, nam etsi ferunt (inquit Possëvinus) morte præventum anno Domini MDCIV,

non potuisse postremam ejus partem absolvere, ingentem tamen lucem illi argumento asserit.

Conciones idem Possëvinus scribit eum reliquisse ineditas, quæ quidem prudentiam, doctrinam & pietatem auctoris sui spirant.

Ad piorum sedem translatus fuit, ut diximus, anno MDCIV.

F. ALPHONSVS DE TRASPINEDO, Hieronymianus, publicavit -

Tratado de la Vida de Christo, con los Misterios del Rosario, y la Corona de Nuestra Señora. Prodiit unâ cum Anonymi libro Fasciculus Myrrhæ inscripto, Antverpiæ ex officina Martini Nutii 1553. in 8.

F. ALPHONSVS DE TRVXILLO, Benedictinus, Congregationis suæ Hispanæ Procurator generalis in Romana curia, Poëma composuit XVI. millium versuum -

De la Vida y Martyrio de San Zoil, en octavas, quod paratum editioni eum habere, refert Franciscus Bivarius Cisterciensis ad Dextri Chronicon Anno CCC. Comment. IV. numero V. in fine.

F. ALPHONSVS DE VARGAS, Ordinis Minorum Provinciae Carthaginensis, ejusque Minister, cujus pietatem prudentiamque ac dexteritatem in rebus domesticis componendis, & ad Instituti sui tenorem redigendis celebrat Bibliotheca Franciscana author Lucas Vvaddingus; scripsit -

Relacion votiva, o donaria de la Antiguiedad de la Imagen de Nuestra Señora de las Huertas que el Rey D. Alonso el Sabio colocò en la Iglesia de Lorea. Granatæ apud Franciscum Heilan 1625. 4. Itémque

Relacion de las Vidas y Triunfos de los gloriosos Martyres S. Sixto Papa Segundo deste nombre, S. Innocencio, S. Flora Virgen, y S. Dionysio, cujas reliquias traidas de Roma se reverencian en el Altar maior de S. Maria de las Huertas. Murcia 1624. 4.

F. ALPHONSVS DE VASCONES, Franciscanus excalceatus Provinciae Granatensis, Præfectum illius domus, cui La Hoz de Ruto nomen est, olim exercens, edidit -

Estimulo del Alma dormida, Hispali 1629.

Antidoto del Alma. Matrili 1624.
Para aiudar a bien morir. Hispali 1620.

Destierro de Ignorancias, y Aviso de Penitentes. Hispali apud Mathiam Clavijo 1619. & apud Simonem Faxardum 1626. 8. & antea Matrili 1614. in 8. Hoc opus tribus partibus constat, editumque etiam post fuit Matrili apud Viduâ Alphonsi Martini 1620. in 8.

Patria fuit ex oppido Aguilar de Campò in montanis Burgenfibus.

F. ALPHONSVS VASQUEZ, Franciscanus Regul. Observ. Serenissimæ Mariæ Austriacæ Ludovici XIV. Galliarum Regis uxori à ministerio Sacramenti Pœnitentiæ, Præful demum Ecclesiæ Gaditanæ XXIX. Novembris MDCLXIII. creatus, scripsisse dicitur adhuc ineditum -

De los Varones, y Mugeres ilustres de la Provincia de Castilla, volumen in folio: pararéque -

Expositionem Theologicam, Historicam, & Moralem super Bullam Alex. VII. De vero sensu ab Ecclesia semper retento circa cultum Immaculatæ Cœceptionis Virginis Mariæ.

Flores Biblicos de omnimoda Beatissimæ Virginis puritate, quatuor tomis.

Ita Petrus de Alva in Militia Conceptionis.

F. ALPHONSVS VASQUEZ DE MIRANDA, Zamorensis, Ordinis B. Mariæ Virginis de Mercede Redemptionis Captivorum, post quædam domi gesta munera, & professionem in his Theologiæ ex primaria cathedra Complutensis collegii, rebus publicis operâ suam commodare iussus est in comitatu Procerum quorundam, quibus sese ingenii atque eloquentiæ, necnon eruditionis minimè vulgaris nomine maximopere commendavit. In quibus numero Gomezium Figueroam Feriæ Ducem, virum amplissimum, tum apud Catalanos, tum apud Insulres summum Præfectum, Germanicè tandem adversos Suecos expeditionis ad Alfatiam Ducem; ac Didacum Messiam Guzmanium Leganesii Marchionem apud Pedemontanos, & Monferratenses, deinde apud Catalanos summum armorum Præfectum, cui præsertim in omnibus negotiis, ut dici solet, manus, & pes fuit. Peregrinatus est aliquando in Polonia cum Ioanne Croïo Solrensi Comite Legationis publicæ causâ. Obtinuit in Sicilia Regno Abbatiam S. Anastasiæ anno MDCXXXIV. cum à Feriæ Duce ex Germania rediisset; cujus fructibus, & aliis pensionibus se se Matrili exhibuit extra claustra sodalium degens ob Abbatialis dignitatis prærogativam, concionator Regius, atque à consiliis Italicarum rerum: quo honore tamen ei nusquam uti licuit per Regem prudentissimum; ne Regularibus ad Senatoriam dignitatem malo exemplo pateret aditus. Interrogabatur frequenter is Regio nomine de rebus Theologicis, quarum fuit non mediocriter peritus, sicut & Historiæ, ac totius antiquitatis, non sine acri quadam ingenii libertate. Scripsit -

San Ildefonso defendido y declarado: quatro libros en defensa de sus reliquias y doctrina: de la razon con que tiene su cuerpo la Ciudad de Zamora, y respuesta a lo que varios auctores oponen a sus escritos. Compluti 1625. in 4.

Manifiesto para la entrada de las Armas de España en el Piemonte.

Respuesta al Manifiesto de Francia.

Respuesta a la Proclamacion Catolica y otros papeles de los Catalanes.

Tratado Theologico, Iuridico, Canonico, en que se funda ser posible, licita, y conveniente la gracia que se suplica a su Santidad para que los Sacerdotes puedan celebrar tres Missas en el dia de la Commemoracion de todos los Difuntos. Matrili apud Didacum Diaz de la Carrera 1659. 4.

Nec non latinè, cum de desponsanda Polonia Regi Vladislao Cæcilia Austriaca Serenissima Ferdinandi Augusti Sorore apud eundem Regem ageretur, turbantibus Gallis, nuptiisque alias suæ gentis offerentibus -

Gallicæ propositiōni Serenissimo Vladislao I V. Poloniae, ac Sueciæ Regi exhibitæ obiectam responsionem. Varavia 1637. Edidit quoque in causa honoris sibi collati tria scripta -

Pro Iure suo ad exercendam Senatoriam dignitatem in Conciliis Regiis, & quod expediret à Regularibus ipsam magis quàm à Secularibus geri. Quâ super re extantem in Augustini Barbosa operibus Consultationem, seu, ut ipse appellat, Votum LXXXIX. unum ex relatis Vasquii scriptis esse tectis domesticus, ac fide dignus mihi affirmavit, mutilatum tamen ac spoliatum pluribus, quæ eruditionem authoris manifestare possent.

Parabat ex præcepto Philippi Regis, De Iuribus ejusdem ad omnia, quæ subdita essent ei, Regna cum eorundem Regnorum Historia. Cuius operis aliquam partem perfecerat cum morte fuit præventus.

Parabat & alia, ac nescio quid de Granatenfium laminarum, librorum, cinerumque decantata, cuiusque vel nunc pender in Sacra Sancti Officii Congregatione accuratum examen, inventionem paulò acrioris censuræ.

Obit Matrili septuagenarius repentinâ morte Februario mense anni MDCLXI.

F. ALPHONSVS DE VATRES, Matritensis, amœno, ac festivo ingenio Poëta, qui cum domesticus esset Roderici Poncii de Leone Arcensium Ducis, Neapolitanis dum præfesset Regis vice, in ea urbe extinctus fuit. Poëtica varia edidit - Panegirico a D. Manuel Piementel en octavas - Fabula de Adonis y Venus - Silva - Rimas varias de versos heroicos y burlescos - Comedia, Venganças ay si ay Injurias.

F. ALPHONSVS VAZ DE VELASCO scripsit, uti lego In collectione librorum Hispanorum D. Thomæ Tamaji -

El Zeloso. Barcinone apud Sebastianum Cormellas 1613. 12.

F. ALPHONSVS DE LA VEGA, Matritensis natu, ex fodalibus Minimis Sancti Frâncisci de Paula, quibus anno superioris sæculi LXVI. in contubernium se dedit, assiduâ veterum, & noviorum Theologiæ moralis scriptorum lectione, quâ præcipuè voluit cense-

ri, ac posteris prodesse, utilia, doctaque reliquit hujus doctrinae opera; hæc scilicet -

La Selva de Casos, aliàs *Nueva Recopilacion*, y *Practica del Fuero interior*; quo libro plusquam tres mille quaestiones resolvuntur, Matriti 1594. & 1598. Cujus etiam *Summa* (ut vocant) *Compendium* edidit -

Espejo de Curas, Matriti 1602. in 4. & 1610.

Inedita etiamnum alia duo ab eo expectari scriptum reliquit Lucas Montoia in Ordinis sui *Chronico*, ubi de Authore nostro meminit; *Opusculum* nempe alterum, quo adductis Sacrorum, atque Ecclesiasticorum librorum testimoniis muneris sui Sacerdotes admonentur; itemque *Compendium Minimorum Ordinis Privilegiarum*.

Obiit ferè Septuagenarius.

ALPHONSVS VELASQUEZ, nescio quis, scripsisse fertur -

De Institutione præclara Pueritiæ, 1588. in 4.

F. ALPHONSVS VENERO, Burgenfis, Ordinis fratrum Prædicatorum, natus anno MCDLXXXVIII. XVI. Kal. Martias, initiatusque religioso statui à Vincentio de Castrobono totius Ordinis Magistro Generali per id tempus Hispaniam & Burgos lustrante. Applicuit verè se totum, ut ex monumentis ab eo extantibus apparet, rei Historicae, ac illustrandis Hispaniæ antiquitatibus, cuius studii præclarum illud quam pluriusque recoctum opus in signum dedit -

El Enchiridion de los tiempos; sive *Vniversalis ab Origine rerum Historia Summarium*, in quo opere (ait Ioannes Vaseus cap. IV. *Chronici rerum Hispanarum*) multa præclara de rebus Hispaniæ, quæ hæcenus in obscuro erant, in lucem protulit. Compluti 1541. apud Antonium Vasquez, Salmanticae 1545. Antverpiæ apud Nutium 1551. 8. & 1554. Author nempe, ut credimus, primum edidit *Enchiridion* anno 1526. quo ipsum scribebat; secundoque additis aliis duodecim annis Historiæ, anno 1540., simul adjungens Antonini Imperatoris Philosophi sermonem quemdam quasi ad uxorem Faustina de *Re uxoria & nuptiarum molestiis* directum Hispanâ linguâ donatum. Editio anni 1551. etiam locupletior prodiit undecim annorum, qui ab anteriori excurrerant, supplemento, credo ab aliena manu; quod inde usque ad ætatem nostram variè, ac inter eos Thomas Tamajus de Vargas produxerunt.

La Vida del Confessor San Lesmes. Bur-
gis 1563.

La Vida de Santa Casilda.

Agriographia, o *vidas de Santos de España*; cuius ipse meminit in *Enchiridion*, his verbis: *cuyo argumento es aquel libro, que yo tengo compuesto, y copiado de los Santos, y personas Ilustres de solos estos Reinos, que se llama Agri-*

graphia y Archigraphia segun los linages de personas celebres, que an florecido; hoc opus adfervari audio in Bibliotheca Laurentiana.

Poligraphia de España, hoc est, *Descriptionem Hispaniæ*. Incipit. *El mundo se parte y divide en tres partes &c.*

Tratado del origen y fundacion de la Ciudad de Burgos. Hos duos libros descriptos habet Matriti D. Christophorus de Zambrana.

Vixisse dicitur usque ad annum superioris sæculi sexagesimum.

F. ALPHONSVS DE VERA CRUCE, olim GVTIERREZ, Augustinianus, patriam habuit *Caspueñas* oppidum territorii sacri Toletani. Hic ex Professore Artium Complutensi ad Indos delatus in portu ipso *Veracruzis* sodalem se dedit fratribus Eremitis; unde veluti à nova patriâ cognominari deinde voluit. Mexicanam Provinciam Præfectus rexit; atque item censor, disciplinæque religiosæ vindex iustravit. Redeundi ad nos causam Legatio Indicorum ordinum Mendicantium nomine ad Philippum Regem suscepta dedit. Quo tempore cum domus Matritensis Philippo Apostolo sacra Præsidentem cooptavit, repudiatis intereâ Mechoacanensis, & Tlascalenfis Ecclesiarum infulis gloriosiorè. Hinc ad Novum Orbem iterum navigans in scholâ Mexicanâ recens condita non Scripturæ Sacræ Interpres tantum, sed & Theologiæ, quam vocant Scholasticam, primarius lector, egregiæ ad id pietatis laude celebris, usque ad extremum vitæ diem mansit. Extant Alphonsi hæc opera -

Cursus Artium, hoc est -

Recognitio Summarum cum Textu Petri Hispani, & Aristotelis, Salmant. 1593. folio. 1573. fol. apud Terranovam.

Resolutio Dialectica Aristotelis. Ibidem eodem anno.

De Topicis Dialecticis, liber unus; &

De Elenchis, liber unus. Ibidem:

Speculatio Phisica Aristotelis, cum Tractatu De Animæ Immortalitate. Salmanticae 1573. folio, apud Ioannem Baptistam Terranovam.

De Cælo. Præter cursum laudatum.

Speculum Coniugiorum, sive de Sacramento Matrimonii, doctum valde, atque vtile opus. Salmanticae apud Andream à Portonariis 1562. 4. deinde Mediolani cum Appendice apud Pacificum Pontium 1599. in 4. Antonius Leonius in *Bibliotheca Indica Occidentali* titulo XX. Alphonso tribuit *Veracruzio* M. SS. ad huc -

Apologiam Latinam pro Religiosis, qui in India sunt.

De los Privilegios concedidos à los Religiosos de las Indias.

Obiisse anno MDLXIV. alicubi lego. Egidius vero Gundisalvus Davila in *Theatro Indico* -

dieo - ecclesiastico Mexicana Ecclesia annum scilicet MDLXXX. vitæ extremum ei assignat. Insignem Alphonsi mentionem reperies in Petri Vzedæ Guerreri nuncupatione *Concionum* B. Thomæ Villanovani.

ALPHONSVS DE VILLADIEGO VASCVNANA, & MONTOIA, Toletanus, Iuriconsultus, edidit -

Forum antiquum Gothorum Regum Hispaniæ, olim librum Iudicum, hodie Fuero Juzgo nuncupatum, duodecim libros continentem: Adjungens *Brevem Catalogum, & Historiam eorundem, categorumque Regum Hispaniæ*. Matriti 1600. in folio. Nec non & Hispanè -

Instruccion Politica, y Practica Judicial conforme al estilo de los Consejos y Audiencias. Matriti apud Ludovicum Sanchez 1612. in fol.

F. ALPHONSVS DE VILLALOBOS, patriâ ex oppido *Manzanilla* diocesis Toletanæ, Ordinis Carmelitarum, publicus Theologiæ apud Salmanticenses Professor, Toletanæ aliquando domus Præfectus, scripsisse dicitur plura, quæ à morte authoris typis vulgata sunt. Qualia autem hæc, neque nos scimus, nec docent Carmelitani Scriptores, hac notatione, quam ex iis nos habuimus, contenti. Videndi Didacus Coria in *Dilucidario*, & Casanate in *Paradiso Carmelitici decoris*, qui floruisse Alphonsum docent anno MDLXX.

F. ALPHONSVS DE VILLALOBOS, Ordinis Prædicatorum, scripsisse dicitur, nisi alius sub ejus nomine latere voluerit, pro Immaculatæ Conceptionis Deiparæ Mysterio -

Consulta que hizo un Predicador de la orden de Sancto Domingo a su Provincial. Matriti 1663. in folio.

Vidit Hippolytus Marraccius, laudatque in *Appendice Bibliothecæ Marianæ* adhuc M. S.

ALPHONSVS DE VILLEGAS, Toletanus, Theologus, ad Sancti Marci ejusdem urbis Parochus, & in Cappella, ut vocant Mixtarabica, seu Mozarabe Cathedralis Ecclesiæ amplissimæ Sacerdos, pietate vir eximius, doctrinæque ecclesiasticæ; elaboravit magnum opus *De Vitis Sanctorum* vulgari sermone, quo magis magisque piam civium suorum curiositatem invitaret, magnoque cum proventu foveret, ac pasceret. Nimirum -

Flos Sanctorum: Historia general de la vida y hechos de Iesu Christo, y de todos los Santos, de que reza la Iglesia Catolica. Toleti apud Ioannem Rodriguez 1591. fol. Hic est primus tomus ex quinque, quos de hoc argumento dedit.

Segunda parte, *Vida de Nuestra Señora y de los Santos antiguos del Testamento viejo*. Ibidem 1609. in fol. Vitam Mariæ Vir-

ginis Italicè vertit Iul. Cæsar Valentinus, Venetiisque edidit apud Ioannem Baptistam Ciotti 1596. fol.

Tercera parte, *en que se escriben las Vidas de Santos extravagantes, y de Varones ilustres en virtud*. Pincia 1614. apud Franciscum Fernandez à Corduba.

Quarta parte, *Discursos, o sermones sobre los Evangelios de todas las Dominicas del año y serias de Quaresma*. Conchæ apud Michaëlem Serranum 1591. in fol.

Quinta parte, *del Flos Sanctorum, o fructus Sanctorum, de Exemplos de Hombres ilustres en santidad, y de otros, cuyos hechos fueron dignos de reprehension y castigo*. Conchæ apud Ludovicum Cano. 1604.

Sunt & Hispanæ editiones aliæ; Barcinonensis 1608. Complutensis anni 1616. Cæsaraugustana 1616. Italica item Venetiis prodiit apud Gurræos typographos 1592. in folio, non tamen omnium, sed, ut credo, eorum tantum, quæ de *Vitis Sanctorum* propriè scripta sunt, voluminum. Scripsit præter hæc -

Vida de S. Isidro Labrador, seorsim ex Ioanne Diacono. Matriti apud Ludovicum Sanchez, 1592. in 8.

Favores de la Virgen. Valentie 1635. in 16.

Fortè & (nam authoris nomen convenit) *Soliloquios Divinos*. Matriti 1637.

Selvagia Comedia, ad Celestinæ imitationem olim confecerat, quam tamen supprimere maximè voluit, curavitque jam major annis, totusque studio pietatis deditus. Prodiit hæc Toleti in 4.

Libros de Quentos varios, quem M. S. se vidisse refert D. Thomas Tamajus in magna *Collezione librorum Hispanorum*.

ALPHONSVS VINCENTIVS, nescio quis, author inscribitur libro -

De Conceptione B. Virginis. Qui M. S. est formâ mediocri in Toletanæ Sanctæ Ecclesiæ Bibliotheca, loculo 30. num. 6.

F. ALPHONSVS DE VIRVES, Vmetanus, professione Benedictinus, Sac. Theolog. Mag., concionatorique operis laude dignus, qui Carolo Imperatori Ecclesiastes esset, atque adeo gratus, ut vel inter Germanos peregrinantem illum sequi, doctrinæque Evangelicæ impartiri juberetur. Obtinuit inde Canariensis Episcopatus Infulas, clarus ad posteros edito olim opere adversus Philippum Melanctonem, quod ita inscriptum prodiit -

Philippicæ disputationes XX. adversus Lutherana dogmata per Philippum Melanctonem defensa. Antverpiæ 1541. Coloniae item 1542. & 1561. quibus accedit -

De Matrimonio Regis Angliæ, Tractatus; quo nomine Virvesium laudat inter

et hujus argumenti scriptores Nicolaus Sanderus lib. I. *Schism. Anglic.* Ipsi quoque de se affirmanti auctori credo, quantumvis haecenas mihi inuisas, cum Erasmo Roterodamo, habitas -

Collationes septem; quibus eum admonerat minis recte doctrinae. Nam quod usus familiariter eo fuisset, de quo literis ad nostrum datus Erasmi super Matris obitu consolatoris, atque inter alias illius editis, constat, sibi has partes ex officio debitas imposuit;

Hujus miram eloquentiam, variamque eruditionem bene idoneus testis celebrat, æqualisque illorum temporum Michaël Medina, Franciscanus sodalis Vir clarissimus, *De reſta in Deum fide* lib. I. cap. IV. Diem extremum vidit in præcipua ipsa Episcopatus sede *Canariæ* Insulæ, urbæque illius *Teide* dicatæ, ut scriptum est in *Catalogo Præfulum Canariensium* Christophori de la Camara & Murga, qui eandem Ecclesiam nostræ ætate administravit -

ALPHONSVS DE VILLOA, quoniam Hispania, seu Castellæ potius loco natus incompertum nobis usque ad hunc diem. Erat, cum de illo existimaremus, Hispanis parentibus in Italia ortum, tam multa ejus scripta Italice, vixque unum, aut alterum sermone nostro editum animadvertentes; sed ipse non permittebat ultra errare nos; alicubi patriæ suæ recordatus, à qua viginti annos jam abesse, cum Venetiis habitaret, conqueritur. In hac urbe publica negotia quædam Maximiliani Cæsaris, fratrisque ejus Austriae Archiducis, nec non & Philippi II. Hispaniarum Regis Catholici gessisse eum oportet, qui se ab his honorifice habitum ibi, atque occupatum nonnulquam refert. Principem verò sibi studiorum, in quibus frequens, & assiduus fuisset videtur, curam præscripsit in sermonem Italicum, quo mirifice ob suavitatem, & elegantiam delectabatur, vernaculæ linguæ nostratis pulchriora quæque, & utiliora reddere. Plura etiam è penu sua non aliunde petita in vulgus edidit, stylo facili, perspicuoque, ut Historiæ germano, semper usus. Quædam, & proprio Idiomate elucubravir. Ejus nempe hæc omnia sunt, quæ partim vidimus, partim extate scimus -

Vita dell'Invittissimo, e Sacratissimo Imperatore Carlo V. Venetiis 1566. 4. Ibidem 1589. 4. per Domin. Fabri; tertioque 1606. per Alexand. Vechi. in 4.

Vita del Christianissimo Principe Ferdinando Imperatore. Venetiis 1565. per Camillum Franceschini, in 4.

La Vita di Ferrante Gonzaga. Venetiis per Nicolaum Bebilacqua 1563. in 4.

Espeditione di Massimiliano Secondo contra il Sultano Solimano Imperatore de i Turchi. Basilea, in 4.

Espugnazione de Zibet per Solimano. Venetiis 1570.

Descrittione del governo della Corte di Spagna.

Avviso de Gioveni, e riprobatione dell'amor del mondo. Venetiis per Camillum Franceschini 1565. 8.

Dialogo delle gratie, & eccellenze dell'huomo, & delle di lui miserie, e disgratie. Hoc Alphonsi opus, aliunde ignotum nobis, in Gallicam ex Italica lingua translatum fuisse ab Hieronymo D'Avost, & Parisiis editum 1583. in 8. Verderius refert in *Bibliotheca Gallica.*

Hispana hæc Castellano sermone ab auctoribus scripta Italis communicavit -

La Historia de D. Fernando Colon de los Hechos de su Padre D. Christoval Colon; Hæc populari sermone ab eo composita in exemplo hoc Italico dumtaxat legitur, alibi nusquam. Venetiis edita est semel, atque iterum 1571. in 8. apud Franciscum de Franceschi, & 1614. in 8.

Monte Calvario de D. Antonio de Guevara. Venetiis 1570. in 4.

Epistolas de D. Antonio de Guevara, tercer tomo.

Las Vidas de los Cesares de Pedro Mexia. Credimus de hoc labore Alphosio ipsi in *Vita Caroli V.*

Dialogos de Pedro Mexia. Venetiis per Petrum Pietrasanta 1557. in 4. & si diversum opus est -

Razonamientos de Pedro Mexia. Ibidem, per Camillum Franceschini. 1559. in 8.

Remedios de Jugadores de Fr. Pedro de Covarrubias. Venetiis per Vincentium Valgrifium 1561. 8.

Coronica de España de Per Anton Beuter. Venetiis apud Gabrielem Giolitum 1556. in 8.

Historia del descubrimiento y conquista del Peru de Agustin de Carate. Venetiis 1563. in 4.

Del Consejo, y Consejero de Federico Furio Ceriol. Ibidem 1560. in 8. apud Franciscum Berdoni.

Dialogo de la Dignidad del Hombre del Maestro Oliva. Hic est qui circumfertur Italico isto titulo *Dialogo della Dignità dell'Humo.* Venetiis 1563. in 8.

Dialogo de la Verdadera honrra militar de D. Geronimo de Vreea. Venetiis 1569.

Relacion de la muerte, y exequias del Serenissimo Principe D. Carlos, del Maestro Juan Lopez de Hoios, ad D.D. Didacum de Guzman & Silva Regium apud Venetos Legatum 1569. in 4.

Philosophia de Juan de Tarava, una cum Dialogis (*Ragionamenti* appellat) Petri Messæ. Venetiis in 8. 1565.

Lusitana etiam hæc donavit eadem linguâ Italiae -

As Deçadas de Ioão de Barros I. & II. do descobrimento & conquista da India. Venetiis 1562. 4. 1601. 4. Item

Dg descobrimento da India pe los Portugueses; de Fernad Lopez de Castañeda. Venetiis 1577.

Hispanicè edidit -

Suceſo de la Iornada que se començò para Tripol año de MDLIX. y se acabò en los Gelves año de MDLX. Venetiis 1562. Hanc & Italicè versam scio, ab eodem Villoa fortasse, atque editam ibidem anno 1566. in 4.

Comentarios de la Guerra, que el Duque de Alva hizo en Flandes. Venetiis 1569. Hæc in Gallicum conversa Historia est operâ Francisci Belle-foresti, atque Parisiis edita anno sequenti in 8. Venetiis etiam prodit apud Bologninum Zaltieri anno 1571. in 4.

Dialogo de las Empresas militares, y amorosas de Paulo Iovio con un razonamiento a este proposito de Ludovico Domenichi, y las empresas heroicas y morales de Gabriel Simeon. Lugduni 1562. & 1602. in folio.

El Duelo de Mucio Justinopolitano. Venetiis apud Gabrielem Giolitum 1552. 8.

Multa alia fortè hic desiderantur, quæ utpote extra Hispaniam typis commissa, infrequentia apud nos sunt, mihi que inuisa, aut inaudita. Decessit utique Vir doctus, optimè que de Italica præsertim lingua meritis, Venetiis, in cujus urbis sacra Luca Evangelistæ domo eidem traditus fuit sepulchro, quo Ludovicus Dulcius, Hieronymus Ruscellius, Dionysiusque Athanasius, tria Italiae hæc tempestate lumina, contumulati sunt, ut Ghilinus in *Theatro Vivorum Literatorum* refert.

ALPHONSVS DE ZAMORA, mutuatus ab hac urbe cognomen, natus quippe in eadem Indæis parentibus, Hebraicam linguam, omniâque ejus mysteria egregie calluit; publicasque inter suæ gentis homines (priusquam iis, qui errori suo non renuntiasent, irrevocabile dictum fuisset ab Catholicorum Regum Hispanica univèrsa ditione exilium) scholas moderatus est. Initiatus tandem ipse Catholico Christianorum Instituto dignus omnino visus fuit Fracisco Ximeno Cardinali amplissimo, ac Toletano Antistiti, quem inter alios Hebræarum rerum consultissimos, ad Sacrorum Bibliorum Complutensem illam editionem, toto Orbe, atque omni ætate, quantumvis aliâ operosiores & speciosiores subsequutæ sint, decantatissimam futuram, liberalissime promissis impensis, & præmiis invitaret; In quo ille unâ cum Demetrio Cretensi Græco, Antonio Nebrissenfi, Lopide Stunica, Ferdinando Pinciano Græcarum & Latinarum, Alphonso Medico Complutensi, & Paulo Coronello natione Hebræis Hebraicarum literarum peritissimis laudabilem quindecim fere annorum operam posuit. De quo multa scriptor elegantissimus Ximenii rerum gestarum

secundo libro refert. Præterea scripsit - *Vocabularium Hebraicum atque Chaldaicum veteris Testamenti*, cui appenduntur -

Uñones Hebraicorum, & eorumque nominum veteris ac recentiorumque nominum veteris ac recentiorum, quæ in utroque Testamento sunt vitio scriptorum, quàmvis in quibusdam Bibliis

antiquis. Item - *Introductiones Artis Grammaticæ Hebraicæ.*

Omnia hæc formant unum ex voluminibus laudatæ Bibliorum editionis. Compluti apud Arnaldum Gulielmum de Brocar 1515. fol.

Deinde Grammaticam aliam breviorè, faciliorem & lucidiorè (ut ipse de se loquitur) confecit, Ximeno jam fato functo; & Alphonso Fonseca Toletano Præfuli ejus successori nuncupavit, hoc titulo -

Artis Grammaticæ Hebraicæ Introductiones. Compluti apud Michaëlem de Eguia 1526. in 4. Quibus annectuntur.

Vocabularium breve omnium fere primitivorum Hebraicorum.

Brevis Tractatus de Orthographia Hebraica, scilicet de *Punctis.*

Epistola, quam misit ex Regno Hispania ad Hebræos, qui sunt in Vrbe Romana ad reprehendendum eos in sua pertinacia, hebraicè olim scripta, hic tamen Hebraicis Latinâ interpretatione interlineari adjunctâ.

Fuit & in Bibliotheca Soræ Aragonensis, ut constat ex hujus Catalogo (manu scripturæ, an typis editum, nescio) -

Compendium Alphonsi Zamora univèrsorum Legis veteris præceptorum. in 4.

ALPHONSVS DE ZORRILLA, scripsit - *De Sacris Concionibus rectè formatis.* Romæ 1543.

Laudatur in Catalogo Regiæ Bibliothecæ Scurialensis.

F. ALPHONSVS DE ZVRITA, Ordinis Mercenariorum, Castellæ Provincialis Præfectus, scripsit -

Speculum Religiosorum. Pincia 1533. 4.

Pro Castellana ordinis sui Provincia, & exemptione ejus à Præfecto Generali.

De quo authore & scriptis me monuit Illustrissimus Archiepiscopus Hydruntinus D. Gabriël Adarzo & Santader ex eodem ordine assumptus, quem alibi laudamus.

ALVARVS.

ALVARVS ALPHONSVS BARBA TOCANO, Baticus ex oppido *Lepe*, apud Potosi municipium Peruanum Regni ad S. Bernardi Parochus, scripsit -

El Arte de los Metales, en que se enseña el verdadero beneficio de los de oro y plata por azogue, y el modo de fundirlos todos, y como se an de refinar, y apartar unos de otros, Matrili 1640. in 4.

ALVARVS ARIAS, Hispalensis, Iesuitarum sodalis, postquam Montilla domum probationis, Collegiaque Hispali & Cordubæ, demum Bæticam administrasset Provinciam, Romæ Assistent, ut vocant, Hispaniæ, Censurque Inquisitionis supremæ Hispaniarum, commorabatur eo tempore, quo edita est Bibliotheca Societatis à Philippo Alegambe. Foras dedit suppresso tamen nomine in libri fronte -

Encomia Sanctissimæ Eucharistiæ, & Beatissimæ Virginis Mariæ ex Sacra Scriptura deprompta. Hispali apud Gabrielem Ramos, 1615. 8. atque iterum Viennæ typis Michaëlis Riccii anno 1632. Quod quidem opus mole exiguum, sed prorsus egregium vocat memoratus Bibliothecæ author.

Hispanè verò -

Contrato espiritual del Hombre con Dios. Addunt &

Concierto con la Virgen Nuestra Señora: de quo opere Beaciè edito testis mihi est Hippolytus Maraccius in Appendice M. S. Bibliothecæ Mariana, ex Annalibus Marianis Soc. Iesu. P. Ioannis Nadasi.

Inedita sunt in Collegio S. Pauli Granatenfis volumina duo M. SS. quæ continent -

Exercicios espirituales sobre los de S. Ignacio. Obiit Romæ anno MDCXLIII. auctore mihi eodem Ioanne Nadasi apud Maraccium.

ALVARVS DE CASTRO, Medicus, ut videtur, & Philosophus nescio quis, reliquit in Toletanæ Sanctæ Ecclesiæ Bibliotheca in Schedis M. SS.

Ianuam Vitæ: mediocri formâ; loculo 35. num. 9.

Fundamenti Medicorum, duas partes primam, & secundam mediocri formâ, eodem loculo, num. 10. & 11.

ALVARVS DE CORDOVA, scripsit - Compendio de la Vida, quod opus vertisse in Italicum Petrum quædam Martirem audivi, atque edidisse in 8.

ALVARVS CVBILLO DE ARAGON, Granatenfis, Comædiarum Poëta, plures Theatro dedit, quarum aliquot cum aliis carminibus uno volumine contentas typis commisit. Nomen id libro -

El Enano de las Musas. Matrili 1654. in 4. Item -

La Curia Leonica; cujus Secunda Pars Granatæ prodiit 1625. in 8.

ALVARVS FERREIRA DE VERA, Lu-

sitanus, Olisiponenfis, edidit vernaculo gentis sermone -

Origen da Nobreza Politica, blasões de Armas, apellidos, cargos, e titulos nobres. Olisipone 1631. 4.

Orthographia, ou modo pera escrever certo na lingua Portuguesa. Ibidem eodem anno: cui adjuncta sunt -

Vn Tratado de memoria artificial, a Christophoro Bruno Iesuita præceptore suo in Mathematicis acceptus; itémque

Breves lousões da Lingoa Portuguesa e da muita semelhança, que tem com a Latina.

Affecta se habere alia testabatur ipse dum viveret, nempe, Compendio de Vocabularios, sive Lexicon Latino-Lusitanum; nec non & hoc titulo aliud opus, Cortesão & Varão perfeito.

ALVARVS GOMEZ, Lusitanus, scripsit, æqualis cum esset ejus temporis -

De Conjugio Regis Angliæ Henrici VIII. cum relicta fratris: ut legitur apud Nicolaum Sanderum lib. I. Schismatis Anglicani. Aderant tunc Parisiis Petrus Ferdinandus Brasiliensis Episcopus, qui ad Tractatum Alvari Gomezii De Conjugio Regis Angliæ cum relicta fratris sui præfationem adscribens &c. Et infra, inter hujus argumenti scriptores laudat è Lusitanis Alvarum Gomezium. Verba Sanderi adducit Odericus Raynaldus tomo XX. Annal. Eccles. ad ann. 1531. num. 86.

ALVARVS GOMEZ DE CASTRO, Eulaliensis, hoc est in oppido S. Eulalie, quæ in Campo Toletano est, natus, dum literas Compluti addiceret, Ioannem Ramirum Toletanum, Latinis dialogis disertum, nec non & ut credimus, Alphonsum Cedillum frequentavit, quem ipse præceptorem suum, virumque iuxta religiosum ac eruditum alicubi appellat. Quo loco manens in id maxime, totoque animi pondere incubuit, ut studiis humanioribus, Latinæque, ac Græcæ linguæ præstanti cognitione æquales omnes antecelleret. Professusque est has ipsas literas Ildephonsini Collegii togâ cõdecoratus, in eodem Lycæo annos plurimos: donec evocatus Toletum à Bernardino Sandovalio, qui recens in ea urbe novam erexerat scholam, eò concessit, Græcorum literas, Rhetoricæque Artis regulas auditores docturus. Per ille hujus professionis tempus Regio iussu in manus suscipit D. Isidori opera recognoscenda, & iuxta saniorum codicum lectionem repurganda, atque illustranda, præcipueque Originum libros, egregiam quidem Petro Ciacono Toletano Romæ nostri operæ operam conferente. Cujus rei curæ Alvaro committendæ auctor fuisse Philippo Regi Petrus Poncius Legionensis Placentinus Antistes vir literis, ac dignitate summus fertur. Idque litteræ hujus sententiæ ad Gratianum Regi à secretis datæ con-

confirmant, quas inter istius Præfulis monumenta in Theatro Placentinæ Ecclesiæ Regius Chronographus Ægidius Davila produxit. Bonum quidem factum licet exclamare, si per valetudinem licuisset ei, quod erat in omnium votis, hoc labore defungi. Namque imbecillo, ac brevi corpore, licet ingenio firmus, dum plura congerit, priusquam fœtum edere tempestivum posset, anno superioris sæculi octogesimo, atatisque sexagesimo quinto, grassante per Hispanias catarrhi pestilentis fato, subreptus est: Vir quidem singulari eruditione, eximiusque tam ligatæ, quam pedeliberæ orationis latinæ pangendæ artifex, ut clamant ab eo relicta utriusque operis monumenta absolutissima. Scripsit namque -

De Rebus gestis Francisci Ximèni S. R. E. Cardinalis Archiepiscopi Toletani. Compluti apud Andream de Angulo 1569. fol. Francofurti, primum 1581. apud Vekerium; iterumque in collatione Authoris, qui res Hispanas scripserunt, anno 1603. apud Claudium Marnium, & hæredes Ioannis Aubrii. Quo opere in eo genere præstantius quidquam, aut perfectius esse possit, non immeritò sæpè dubitavi.

Publicam Latitiam, qua D. Ioannes Martinus Siliceus Archiepiscopus Toletanus Compluti susceptus est. Ibidem in 4.

In S. Isidori Origines, & quidquid in ea adornanda Sparta elucubravit, hoc ipsum esse opus quod postea Ioannes Grialus in editione Matritensi omnium Isidori operum suo nomine produxit in publicum, Andreas Scotus in Bibliotheca scribit Hispana.

Catalogum, seu Historiam Archiepiscoporum S. Ecclesiæ Toletanæ, inchoatum, reliquissè scio; nam sæpius ex isto opere fragmenta vidi apud varios laudata.

Lusit, & versibus cultissimis & poëticæ animæ plenis -

Edillia aliquot, sive Poëmata: scilicet Crucem, sive de Christi Domini necè: Alconem, sive de Ioannis Vergara morte: Epigrammata quædam: Najades, sive de nova Cathedralium in Toletana Academia erectione. Lugduni 1558. in 8.

In Bibliotheca Latina M. S. summi Viri Antonii Augustini fuit olim, ut videre est in ejus Catalogo typis edito, aliud Gomezii opus scilicet, codice CXXIII. -

Emendationũ capitula CVI. in quibus varia loca Sacrorum Librorum, atque Scriptorum Ecclesiasticorum illustrantur, atque explicantur.

In Bibliotheca quoque Olivariensi inter M. SS. Codices fuit quidam hujus notæ. Alvari Gomezii Toletani quædam Epistolæ, Orationes, & Farragines variarum rerum: Miscellanea, item vel suâ manu scripta, vel ex aliorum monumentis collecta.

Nec non, & vernaculo sermone edidit - Recebimiento que la Vniuersidad de Alcalá hizo a los Reies, quando venieron de

Guadalaxara. Compluti apud Ioannem Brozas 1560. 4.

Recebimiento que la Imperial Ciudad de Toledo hizo a la Reina D. Isabel quando entrò en ella a celebrar sus bodas con el Señor Rey Filipe el Prudente. Toleti apud Ioannem Aiala 1561. 4.

Antiguedades de la Nobreza de Toledo: quod opus se vidisse M. S. affirmat in Catalogo librorum M. SS. quibus in pangenda Nobilitatis Bæticæ Historia usus fuit, Gundifalvus Argote de Molina.

Visitur in sacra maxima æde Toletana ad limina Sacelli Regii hoc titulo conspicuum, Sepulchrum,

D. O. M.

Alvarus Gomezius Caster sui.

Dixeram de mea Vita satis;

Sed adsta paululum,

Nemini unquam sciens nocui;

Prodesse quam pluribus curavi;

Viris placui bonis, quos potui fallere;

Verum quod nondum nosti,

De me jam fecit iudicium Iustus Index

Postea de omnibus palam facturus.

Tu interim me postula reatibus exsolvi,

Vale.

ALVARVS GOMEZ DE CIUDAD-REAL, in Guadalaxara urbe Regni Toletani (veterum sine dubio Carraca est, non Complutum, quod ipse falsò existimavit) nobilem fortitius est progeniè, vitalisque primam aurè usuram. Petro quippe Gomezio de Ciudad-Real, & Catherinâ Arias editus fuit parentibus; quem Petrum senior Alvarus Henrico Hispaniarum Regi IV. à secretis olim genuerat. Toparcha & ipse, qualis & fuerat Pater, locorum Pios & Atancon Briandam à Mendoça Infantus Ducis notham filiam conjugio sibi copulavit; amano, ubertatisque miræ vir ingenio, totus in Musarum ulnis, gremioque gestari, quantus in sacra, profanæque fuit literatura, percipiit. Aulicus olim Cæsaris in juventute, Velleris aurei torque versibus apud Belgas celebrato, feliciter quidem sibi hoc cessisse vidit primum jocundæ, sed & nervosæ artis experimentum. Quo ipso studio nunquam non, vel in ætate ad senium vergente, dies procutit; at illo quidem sacris jam, pietatèque authoris præferentibus argumentis sine missione addicto. Hæc scilicet lucem viderunt Viri doctissimi Poëtæque summis conferendi opera, cum latina, tum vulgaria.

De Militia Principis Burgundi, quam Velleris aurei vocant ad Carolum Casarem ejusdem militia Principem libri V. Quibus Aleixius Vanegas Toletanus brevem enucleationem addidit locorum obscuriorum. Toleti apud Ioannem de Aiala 1540. 8. Erasmi Roterodami elogio celebratum Poëma: quod quidem quantumvis reliquorum operum princeps, non nisi post mortem prodiit authoris, operâ filii

Alti Petri Gomezii à Mendoça. Insuper hoc ipsum in vernaculum vertit sermonem Ioannes Brunus atque edidit anno 1546.

Tali-Christia, carmine heroico, in quo Iesu Christi Redemptoris triumphus redemptionisque nostræ mysteria celebrantur, libris XXV. Ad Hadrianum Pôntificem Maximum ex Derulano Episcopo recens creatum. Compluti apud Arnaldum Guilielmum de Brocari 1522. 4. De quo opere Antonius Nebrisenfis in cômendatione illius; *Habes*, inquit, *Lector*, celebrandam venturo seculo Talichristiam; habes Virgilium Christianum; habes, inquam, Pôntificam Theologiam à summis viris diu desideratâ, & à Ioanne Pico illustri Mirandulæ Comite summo voto petitam.

Musa Paulina, sive *D. Pauli Epistolæ versibus elegis*, ad Clementem VII. Pont. Max. Compluti apud Michaëlem de Eguia 1529. 4. vastum opus, sed quod Ovidianas omnes veneres, divinas tamen, contineat. Porrò una ad Romanos epistola quinque mille ferè versibus constat, quam quidem lego similiter, & ante eum metro vertisse Ægidium Delfum quemdam, Miræo teste in *Bibliotheca Ecclesiastica*.

Proverbia Salomonis, carmine latino. Basileæ 1538. Item - *Septem Psalmi*, quos vocant *Pœnitentiales*.

Profanicum opus etiam latinum laudant Alexius in *Scholiis Aurei Velleris*, & Andreas Scotus in *Bibliotheca*.

De Profligatione Bestiarum adversus Hæresiarthas.

Lingua verò Castellæ nostræ, & quidem eleganter secundum ætatis captum, animosèque.

La Translacion de los Triunfos del Petrarcha. 1551.

De la Concepcion de Nuestra Señora.

De las Tres Marias.

Teologica description de los Misterios Sagrados en doce cantos, editam à filio Petro Gomezio, nuncupatamque *Ioanni Tavernæ* Præfuli Toletano, Toleti apud Ioannem de Aiala 1541. 4. Scriptum opus est eo genere carminis, quod nos *Coptas de Arte maior* dicimus, *postremo quidem loco ab eo compositum, adeoque omni scientiarum genere refertissimum* (ait Alexius Vanegas in præfatione) *ut præter id, quod grandi boatu resonet, vernaculis Pœmatis omnibus huius auctoris palmam eripiat*.

Satyras morales contra los siete Vicios; quæ quidem editæ sunt in eo libro, quem Ioannes Stephanus de Villallobos edidit ex variis ita inscriptum. *Tesoro de Sacra Poesia*. Matrili apud Ludovicum Sanchez 1604. 8.

Obiit quinquagenarius Iulii die XIV. anni MDXXXVIII.

ALVARVS GVTIERRAS DE TORRES

DE TOLEDO, ex Regia ista, ut creditur, urbe oriundus, edidit more illius temporis, quo vixit, quæcumque in Adversaria historica coniecisset, hæc inscriptione usus -

Sumario de las Maravillosas y espantables cosas que en el Mundo an acontecido. Alphonso à Fonseca, & Acebedo Toletano Antistiti nuncupans. Simulique -

Breve Compendio de las Alabanzas de la Astrologia. Toleti 1524. 4.

F. ALVARVS DE HINOIOSA, & CARAVAIAL, Placentinus, Ordinis Sancti Benedicti, edidit -

Vida, y Milagros de Santa Ines, y otras obras de Poesia. Braclaræ apud Fructuosum Laurentium 1611. in 8.

ALVARVS LOBO, patriâ ex oppido Villareal Portugalliæ Regni, Societatis Presbyter, Orator eximius, Pœta excellens, ut verbis utar Alegambii, reddidit Lusitanè -

O Martyrologio Romano. Conimbriæ 1591.

Historia da Provincia de Portugal da Companhia de Iesus. M. S.

Entrada das Religioes do Reino de Portugal. Laudat Cardoso in *Agiologio XXVII*. Martii pag. 333.

Obiit anno MDCVIII. ætatis LVII.

ALVARVS LOPEZ ARIAS DE VEGA, scripsit carmine -

Poëma Historico, y descripcion del Sirio, Casa, y Milagros de Nuestra Señora la Virgen de Esperanza. 1653. 4.

ALVARVS NVÑEZ, Chirurgus, uti credere par est, fecit -

Annotaciones ad libros duos Francisci Arcei de Recta curandorum Vulnerum ratione, cum iisdem excussas, Antverpiæ 1574. in 8.

ALVARVS NVÑEZ CABEÇA DE VACA, Franciscum de Vera, Teresiamque Cabeça - de Baca Xerezienfis urbis propè Oceanum incolas habuit parentes. Franciscus Vera Petri illius, qui Canariam Insulam adinvenit expugnavitque, filius extitit. Ipse Xerezii, ut creditur, natus, primò cum Pamphilo de Narvaez in Floridam Americæ Septentrionalis, iterumque in Paranam Provinciam Meridionalis Præfectus ipse jam, expeditionisque Dux adnavigavit. Vnde reversus Philippo Principi Commentaria utriusque Itineris nuncupavit, nempe sic adnotata -

Na ufragios de Alvar Nuñez Cabeça de Vaca. Hæc prior pars est ab eo exarata; sequitur posterior; *Comentarios de Alvar Nuñez Adelantado y Governador de la Provincia del Rio de la Plata*. Pincia 1555. 4. Quam quidem Petrus Fernandez, Alvaro eidem à secre-

cretis, iubente eo conscripsit.

D. Thomas Tamajus in *Collezione Librorum Hispanicorum*, Hispali natum affirmat.

ALVARVS PIZANO DE PALACIOS, Canonicus Magistralis, ut vocant, Ecclesiæ Cordubensis, scripsit -

Dos Discursos en favor de la Purissima Concepcion de la Virgen Santissima Nuestra Señora. Hispali 1615. in 4.

ALVARVS DE PIÑA, & ROXAS, patriâ ex oppido Casarubios del Monte diocesis Toletanæ, M. S. reliquit -

Apologia a cerca de los Linages. Tabla, o *Chronologia universal de los Tiempos*. *Tablas de la nueva enmienda del año*.

F. ALVARVS DE ROXAS, sive DE S. MARIA, Ordinis Minorum strictioris observantiæ Provinciæ S. Gabriëlis, scripsit -

In Apocalypsim Sancti Ioannis Commentarios; quos apud D. Gabriëlem de Trejo S. R. E. Cardinalem, cui author consignaverat, ut luci eos committi faceret, vidit olim Romæ Lucas Vvaddingus; qui & eisdem laudat.

Commentarios in caput VII. Danielis, &

In caput IV. Zachariæ. Quorum exemplar adservari ait in Archivio laudatæ Provinciæ.

ALVARVS THOMAS, Olissiponenfis, in Schola Parisiorum sub Petro de Aliaco Theologo illius temporis eximio Sancte aliquando Romanæ Ecclesiæ Cardinali multum in Philosophicis profecit; eo tamen ævo, quo tantum placebant Dialecticorum trix, ac Sophistarum captiuncula, quod scribendi genus pro merito averfati sunt, inter alios etiâ Hispaniæ doctissimos Viros, Ioannes Ludovicus Vives, conscripto *adversus Pseudo-Dialecticos* libello, & Alphonsus Garfias Matamoros de *doctis Hispaniæ Viris* differens. Alvari certè nostri, qui in Collegio Parisinæ urbis Coqueretico Rectorem aliquando egit, Parisienfis ediderunt -

De Triplici Motu librum; cui præmittitur ex Geometricis.

De Propositionibus Tractatus anno 1509. apud Guilielmum Enabet.

ALVARVS VALASCO, aliàs VAS, Lusitanus, Iuriconsultus, ac Professor primarius in amplissima Conimbricensi Schola, in Regia Curia Olissiponis urbis Advocatû prius, deinde Senatorem egit, insigniaque sui monumenta reliquit posteris, quæ in manus Francisci filii, eisdemque doctissimi Iurisprudentiæ Professoris cum devenissent, clara jam ex bona parte genitoris memoriæ, posthumum editionis doctissimarum lucubrationum honorem

exhibuit. Publicaverat author dum viveret -

Decisionum, Consultationumque ac Rerum iudicatarum in Regno Lusitaniæ, librum unum, Olissipone. Itemque -

Questionum Iuris Emphyteutici primam partem. Olissipone 1591. folio, & 1611. in fol. apud Craesbek,

Filio deinde accepta ferre debemus -

Decisionum, & Consultationum lib. secundum, Olissipone 1601. fol. Venetiis cum priore alio 1609. apud Iuntam. Francfurti 1650. fol.

Praxim Partitionum, & Collationum inter hæredes. Olissip. 1605. Venetiis 1609. fol.

AMARVS.

AMARVS CENTENO, in Montanis Legionensibus oppidoque, quod *La Puebla de Zanabria* vulgari nomenclaturâ dicitur, natus, ex *Haitonis Tartarorum Historia* olim Armenicâ, post Latinâ, Italicâ, Gallicâ factâ, quampluribus (ut de se ipse ait) ex penu sua additis, dedit Hispanâ linguâ -

Historia de las cosas del Oriente, descripcion de los Reinos de la Asia, Historia de los Tartaros, Reino de Egipto, y Jerusalem. Cordubæ 1595. in 4. ex officina Didaci Galvani.

AMATOR.

F. AMATOR ARRAIS DE MENDOZA, Lusitanus, quem Conimbricensem patriâ existimat *Paradisi Carmelitici* Author, Carmelitarum sodalis, S. T. Doctor, atque, ut fertur, primus in recens nata Conimbricensi Academia; Sebastiano Regi à concionibus, Henrico autem à suprema cura Cappellæ fuit: Episcopus item, ut lego, Tripolitanus creatus. Quibus cum & apud Philippum Regem Catholicum Henrici successoremungeretur muneribus, Episcopatum ab eo Portalegrensem accepit, florens ipse maxime circa annum MDLXXX. edidit -

Dialogos Morais. Conimb. 1589. Nempe *Dialogos Morales*, quos magni habent Lusitani.

AMATOR REBELLO, Lusitanus, Iesuita, edidit -

Alguns Capítulos tirados das Cartas da India, China, Iapão, e Angola, do anno MDLXXXVIII. hoc eodem anno Olissipone in 8.

Vida do Rey D. Sebastião, quam laudat Franciscus Suarez Toscano in *Paralellis suis*. cap. LX.

AMATOR RODRIGVEZ, Salmanticensis, Professor Iuris in hoc gymnasio, causarumque illius patronus, deinde in Regia Matrilenfi Curia similem operam clientibus exhibuit. Foras dedit, cum nondum Salmantencam reliquisset -

Modum, & formam videndi, & exami-

Examinandi Processum. Matriti 1609. 4. Quem
librum ipse in Hispanum vertit.

Deinde alia duo -

*Tractatum de Executione Sen-
tentiae, & eorum que paratam habent executione-
nem*. Matriti apud Alphonsum Martinum,
1613. in folio.

*Tractatum de Concursu, & privi-
legiis creditorum in bonis debitorum, & de eorum
pretationibus, &c.* Matriti apud Ludovicum
Sanchez 1616. fol. Venetiis 1644.

AMATVS.

AMATVS Lusitanus, (hac enim appella-
tione notus esse voluit qui inter cives suos
Joannes Rodriguez, adjuncto à patria cognomine
de Castel Branco olim audiebat, atque
in prioribus à se editis monumentis inscrip-
tus prodiit) Medicus Doctor, Salmanticae
in *Albaredo*, quem appellat ipse Medicorum
Hispania Principem, unà cum Andrea Lacu-
na Segobienfi hanc Artem didicit: deinde oc-
todecim non amplius annos natus Chirurgi-
cam in duobus ejusdem urbis Nosocomiis
exercuit. Hinc in patriam se recipiens, gra-
dum inde fecit ad peragrandas Galliae inferi-
ori Germaniae, demumque Italiae celebriores
scholas. quarum, suaeque peregrinationis,
contractaeque cum Viris summis, Ant-
verpiae quidem Ludovico Vives, Ferrariæ Io-
anne Baptista Cannano, qui de *Musculis* scrip-
psit, & Antonio Musà Brasavolo Medico
clarissimo, Venetiisque cum Didaco Mendo-
za Regio Legato familiaritatis in Centuria-
rum opere sapius meminit. Anconae quidem
ille (nescio an Apostasiae jam labe infectus)
substitit; qua in urbe derelictis facultatibus
suis, fugae locum sibi quaerere opus habuit
Pisauri apud Guidonem Vbaldui Urbini Du-
cem, quo tempore Albanus Dux ad coercen-
dos Hispani nominis hostes circum urbem
bellum ferebat. Delatus tandem Thessaloni-
cam Graecorum, ubi celebris est Hebraeorum,
& qui Hebraicae superstitioni palam adheret,
Sinagoga, vitam ibi, ut credo, cum morte
infelicissima commutavit. Libris interim
doctis, & elegantibus famae suae praeluxerat.
Scripsit enim -

*In Dioscoridem Anazarbaum
Commentaria*. Venetiis in aedibus Scoti 1553.
iterumque 1557. Lugduniqu; 1558. in 8. apud
Mathiam Bonhome cum *Annotationibus Roberti
Constantini, & simplicium picturis ex Fuschio,
& Da le campo*. Argentinae item apud Bihe-
lium 1565. in 4. Ediderat olim sub veteri no-
mine *Joannis Roderici Castelli - Albi*, in duos
libros priores *Exegemata*, Antverpiae 1536. in
4. deinde adscito sibi *Amati* alio, integrum
hoc opus, quo quidem provocavit Petri An-
drea Matthioli eidem Spartae ornandae inten-
ti, Venetiis editam adversus se *Apologiam*.
Curratiqum Medicinalem Cen-

turias VII. Quibus praemittitur *Commentatio
de Introitu Medici ad aegrotantem, deque Crysi,
& Diebus decretoriis*. Harum prima cum lau-
data Commentatione prodiit, seorsim ante
alias, Florentiae apud Torrentinum 1551. Se-
cunda Venetiis apud Vaigrisium 1552. in 16.
simul omnes Venetiis 1557. in 8. Lugduniqu;
apud Rovillium 1560. Parisiis 1613. tribus
voluminibus; & - - - apud Gilbertum
Vernoy 1620. in 4. Item Barcinone 1628. fol.

Amisit in Anconitana calamitate, ut ipse
refert in dedicatione Centuriae VIII. & Cura-
tione XII. & XXIX. & LXX.

*Commentaria in quartum Fen-
libri primi Avicena*, quibus praefixus erat ip-
sa Avicena textus per Iacobum Mantinum
fideliter versus, atque ab Amato recognitus,
& latinior factus.

Vertit item in Hispanicum, nuncupavitque
Iacobo Nassinio Hebraeo -

La Historia de Eutropio.
Medicium Clarissimum vocat eum Biblio-
theca Medicae author, *eruditissimas ejus in Dio-
scoridem enarrationes, multiplicemque rerum in
Centuriis copiam, atque eruditionem celebrans,*

AMBROSIVS.

F. AMBROSIVS BAPTISTA, Ordinis
Praemonstratensis, edidit -

*Discurso breve de las miserias de la
Vida y Calamidades de la Religion Catholica.*
Matriti in officina Regia 1635. in 4.

AMBROSIVS BONDIA laudatur author
libri, ut apparet, Carminum hoc titulo in-
scripti -

*Citara de Apolo y Parnaso en Ara-
gon.* Caesaraugustae 1650.

F. AMBROSIVS GOMEZ DE SALAZAR,
è Burgenfibus Montanis oriundus, Benedicti-
nus Monachus, generalisque, uti appellant,
Ordinis sui Concionator, scripsit -

*El Moisen segundo, nuevo Reden-
tor de España nuestro Padre S. Domingo Manso,
llamado Santo Domingo de Sylos, su vida, vir-
tudes, y milagros.* Matriti apud Joannem Mar-
tinum del Barrio 1653. in folio.

*Oraciones Panegyricas varias
en las fiestas de Christo, de Maria Santissima, y
de los Santos.* Ibidem apud Paulum del Val
1657. in 4. Abbas erat, cum has edidit, Mo-
nasterii S. *Emiliani*, vulgò *San Millan*.

F. AMBROSIVS DE MOLINA, Cister-
ciensis Monachus coenobii de *Carrazeda* edi-
dit -

Sermones de Quaresma. Barci-
none 1615. in 4.

F. AMBROSIVS DE MONTESINO, Frã-
ciscanus, egregiusque apud Catholicos Re-
ges

ges Ferdinandum, & Elisabetham verbi Dei
Concionator, in Sardinia, ut fertur, postea
Episcopus, edidit vernaculè -

*Epistolas y Evangelios para todo el Año
con sus doctrinas y sermones.* Anno 1512. Quod
opus recognitum, styloque puriore donatum
Romanus Vallezilla Monachus Benedictinus
Barcinone iterum prodire fecit anno 1601.

Vita Christi del Cartuxano: hoc
est *Ludolphi Cartusiani aurei opus de Vita Chri-
sti*, (quod & Italica communicavit postea
Franciscus Sansovinus) insu Elisabethae Se-
renissimae, inclytaeque cunctarum virtutum
Regiarum ornamentis Castellae Principis in
Hispanum sermonem translatum; quod pro-
diit primum Compluti 1502. apud Stanislaum
de Polonia quatuor voluminibus, deinde
Hispani ex officina Joannis de Cromberger
1537. iterumque; ibidem apud Iacobum Crom-
berger 1551. fol. Tandem locupletius operâ
Ioannetini Niño ejusdem Ordinis, anno 1627.
in folio.

*Cancionero de diversas obras del Re-
verendo Padre Fr. Ambrosio Montesino Obispo de
Sardeña de la Orden de los Menores*; ad Ferdinã-
dum Regem, cum Epistola nuncupatoria ex
Toletana domo anno MDVIII. scriptâ, pro-
diit hoc ipso anno in 8. deinde Toleti apud
Joannem de Aiala 1547.

Tribuit quoque ei Lucas Vvaddingus *Ser-
mones varios* Medinae publicatos 1586. in 4.
quos non vidimus. Laudat Montesinum Lu-
cius Marineus Siculus lib. VII. de Laudibus
Hispaniae.

AMBROSIVS DE MONTESINO, Pres-
byter Beaciae in Bætica natus, nuncupavit
olim D. Alphonso de Carvaxal Toparche VII.
de *Xodar*.

*Comentarios de la Conquista de Baeza
y nobleza de los Conquistadores de ella*; quae
cum facultate Ordinarii Hispanensis anno
MDLXXI. impetrata, manu scripta fuerunt
penes Martinum de Ximena Iurado *Annalium
Giennensium* scriptorem.

AMBROSIVS DE MORALES, Cordu-
bensis, natus anno XIII. aut circiter, superio-
ris saeculi patre Antonio Medico, & Philoso-
pho, cui apud Complutenses, cum primùm
ibi Academia erigeretur, primae Aristotelem
docendi partes ob doctrinae praestantiam ob-
tulerunt; Avunculum habuit Ferdinandum
Perezium de Oliva Virum Hispanè disertissimum,
quem loco suo laudabimus; fratrem
Augustinum de la Oliva insignis literaturae Me-
dicum, cujus filium Hieronymum juvenem in-
genio, & literis ornatissimum vocat ipse
Ambrosius patruus in sua *Corduba*. Soror no-
stri fuit Cecilia, ex qua & Ludovico de Molina
Archidone Arcis in Bætica Praefecto natus est
Iurisprudentiae nostrae decus illud eximium
Ludovicus de Molina Senator Regius *Primo-*

geniorum Hispanorum illustrator maximus; An-
tonius item de *Morales* Tlascalensis in America
Episcopus, & ipse hanc eandem viam, veluti
familiae propriam, editione monumentorum
bene de posteritate audiendi prosequutus.
Compluti Ambrosius, & Salmanticae in domo
Olivae Avunculi, doctus literas omnis generis,
Theologiae etiam sub optimis praecceptoribus
Ioanne Medina, qui Compluti, ac Mel-
chior Cano, qui Salmanticae docebant, si-
mulque pie vivendi studio dedit operam.
Adeo ut si falsus non fuerit rumor ad Iacobi
Thuani aures in Gallias usque delatus, vitae
Religiosae inter Dominicanos sodales nomen
dederit. Vnde tamen abscedere opus habuit
in poenam voluntarii Eunichismi, quo sibi
ipsi ad exemplum Origenis Adamantii, aliorumque
impotenti quodam castitatis amore
intulisse manus dicitur: de quo nil alibi à
me lectum, auditumve. Equidem apud eos-
dem Complutenses mansit Presbyter, Humaniorum
literarum Professor, domique suae
Institutor plurimum lectissimae nobilitatis pue-
rorum; in quibus nomen suum profiteri non
dubitarunt, scriptisque, aut opere gratias
educatori debitas consignaverunt, Bernardus
de Roxas & Sandoval Sanctae R. E. Cardina-
lis, ac Toletanus Antistes, qui beneficii me-
mor, cum testamentum conderet, sepulchrum
Moralis pro tanti viri dignitate, ac meritis in
honorificentiore formam expensis suis adornandi
praecceptoris exequutoribus ultimae huius
voluntatis imposuit; Franciscus Scriba
Valentinus ex praecipua nobilitate, postea
Societatis Iesu Sacerdos; *Petrus* item de Alaba
& Beaumont Francefi de Alaba filius, Navarrus,
uterque scriptis notus; Didacus etiam
Guevara Serenissimorum Rodulphi, ac Ernesti
Bohemiae Principum cubicularius, juvenis
morum integritate, ac literis nobilissimus,
cujus varia latina Poemata circumferuntur,
interque alia elegans in Praecceptoris laudem
Historiae ipsius appensum Epigramma. Al-
phonso item Ciaconio auditore, qui *Vitas*
scripsit *Pontificum*, Magister gloriatur. Sed
quod praecipuum est, Joannem Austriacum
ipsum Caroli Imperatoris filium Grammaticae
praeccepta docuit. Interea cum Floriani
Ocampii Zamorensis obitus, qui rerum His-
panicarum universalem Historiam aggressus
fuerat, & quinque jam libris editis continua-
verat, hoc tam utile, ac necessarium opus in-
tercepisset, reassumpsit nostrer spem, quam
olim conceptam deterritus Viri magni nomi-
ne, atque amicitiam praepeditus omnino abie-
cerat, huiusmodi obsequium patriae praestan-
di: totusque inde huic negotio intentus, ni-
hil non movit quo ad meditatam à se Histo-
riae formam, quam nulli non industriae, atque
accuratoris diligentiae compleissent numeri
peregrinationibus, librorum antiquorum
editorum, ineditorumque lectione, subactisq;
in hac re iudicii Virorum communicatione,

Floriani jam laudati fundamentis superædificans pervenire posset. Unde meritis fuit à Philippo Rege II. Historiographi Regii munus; quòque magis ad earum rerum tractationem, quarum sacra, prophana monumenta in veterum Galliciæ, Asturumque, Legionensique Regnorum sacrarum ædium, monasteriorumque adytis, scriniis, Tabulariis custodiuntur, paratus, atque instructus accederet, missas fuit ab eodem Philippo Rege, quo nulli Hispania tulit rebus antiquis omnibus, sacris, profanis in lucem vendicandis, promovendisque omnium disciplinarum studiis attentiorum, expeditioni huic doctæ simul, ac pia accinctus; cimeliæque omnia illius Hispaniarum anguli, quò reductum olim est quidquid Hispani nominis ingruentem Sarracenorum inundationem evaserat, attentè vidit, legit, consideravit, mirèque auxiliis inde perceptis eam maximè partem, quæ septimi sæculi, quo Maurorum jugum excutere cœpimus, subsequentiūque aliquot res persequitur, locupletavit. Quare, ut antiquitatum Hispanicarū vindicem, meritis compellant elogiis docti viri; *Baronius* certè Cardinalis primas ei defert alicubi in hac laude: *Iosephus Scaliger* lib. II. de Emendatione Temporum eum de *Historia optime meritum*, mox & *Hispania peritissimum*: *Thuanus* libro XCIX. *Historiarum*, *In literis humanioribus*, & *antiquitate patria indaganda egregiè doctum*; *Abrahamus Ortelius* in *Thesaurò Geographico Auctorem sibi fide dignissimum, Antiquitatum Hispanicarum diligentem Scrutatorem*; *Petrus* quoque *Galesinius* in *notis Martyrologii eum & Resendium omni doctrinarum laude præstantes vocant*. Præter hos *Ludovicus Novius* in *Hispania* sua cap. XIX. diligentè ejusdem acrique iudicio in antiquitate indaganda plurimum perpetuò debituram agnoscit Hispaniam. Absolvit pensum hoc Historiæ in patria jà septuagenarius anno MDLXXXIII. vixitque ad nonagesimum usque sæculi. Vtebatur vivens hoc symbolo, sive pietatis tessera, idque in omnibus, quos possidebat, libris inscriptum legitur, *Tiempo fue, que tiempo no fue*; excitans eo se ad æternitatis amorem, ac desiderium. Usurpavit & sacrosanctum Iesu nomen, cui subscriptum voluit: *Hinc principium; huc refer exitum*, appenso hoc disticho pietatis, & elegantia non vulgaris.

Dulce mihi nihil esse precor, si nomen IESV

Dulce absit, cum sit hoc sine dulce nihil.

Operum ejus in Catalogum -

Coronica General de España, prosequendo adclante los cinco libros que el Maestro *Florian Dotampo Coronista del Emperador D. Carlos V. dexò escritos*: tribus voluminibus. Primum comprehendit Romanorum in Hispania Imperium quinq; libris, Compluti editum 1574. in folio. Secundum duobus aliis libris Gothorum dominium; ibidem 1575. Adjungiturque aureus Tractatus -

- *De las Antiguèdades de las Ciudades de España con un Discurso general, donde se enseña como se deben hazer las averiguaciones para bien entender las antiguedades*. Volumen III. continet restaurationem Hispanicam à captivitate Maurorum, usque ad Veremundi III. Regis tempora, quinque aliis libris; simulque -

Vn *Discurso del Linage y descendencia del glorioso Doctor Santo Domingo*: itémque -

Discurso sobre los Privilegios, y lo que en ellos se debe considerar para aprovecharse bien dellos quien escribe nuestra Historia. Cordubæ 1586. fol.

Apologia por los Annales de Geronimo de Zurita. Cæsaraugustæ 1610. in fol.

Scriptis etiam -

La Vida, el Martyrio, la Invencion, las grandezas, y translaciones de los gloriosos niños Martyres San Iusto, y Pastor. Compluti apud *Andream de Angulo* 1568. in 4.

Discurso sobre la Lengua Castellana, primum inter opera *Ferdinandi Perezii Olivæ* Avunculi ab authore ipso editum; deinde inter *Francisci Cervantes de Salazar* opera prælo commissum. His ipse Olivæ monumentis adjunxit ex penu propria Cordubæ anno 1585. 4.

Quince *Discursos*. Nempe primus; *Lo mucho que conviene enseñar lo bueno con dulçura de bien dezir*. II. *La diferencia entre Platon y Aristoteles en la manera de enseñar*. III. *Quanto quicre Dios que bagamos lo que a nos otros es posible en todas las cosas*. IV. *Como Dios algunas vezes obra en sus maravillas con solo su poder, y otras se sirve de instrumentos naturales*. V. *Quan diferentes cosas son grande ingenio y buen ingenio*. VI. *Que unos hombres valen mas que sus riquezas, y las riquezas de otros valen mas que ellos*. VII. *En que consiste principalmente ser un hombre necio*. VIII. *El gran daño, que es en el Iuez proceder con impetu y con ira*. IX. *Quien a sido estimado entre los Gentiles por hombre de maior sabiduria*. X. *Vna Consideracion Christiana de mucho consuelo tomada de Virgilio*. XI. *Vn Error muy dañoso entre los hombres, de sear muchas vezes lo que no les conviene*. XII. *Como algunas vezes las Estrellas tienen poderio sobre todo el hombre*. XIII. *Lo mucho que importa la buena crianza de los hijos*. XIV. *Quan agradable es a Dios y quanto importa que los criados sean virtuosos*. XV. *Del admirable efeto del amor, quando transforma al que ama en el amado*. Item, *La Divisa para el Señor D. Iuan de Austria y el discurso sobre ella*. Nec non & -

La Tabla de Cebes Filosofo Thebano trasladada de Griego en Castellano, con el argumento y breve declaracion de ella.

Anotaciones al Conde D. Pedro, sive ad ejus Genealogicum opus, laudat *Gundifalvus Argote de Molina* adhuc ineditas.

Latine etiam ejus hæc extare scio -

Cordubam, sive huius Urbis descriptionem. Tom.

Tom. II. *Hispania illustrata* pag. 853. & in 4. pag. 319.

Epistola brevem ad Andream Resendium, eodem tom. II. pag. 1021. apud *Mylum* 1600. 8.

Divi Eulogii Cordubensis, Martyris, Doctoris, & electi Archiepiscopi Toletani opera, itémq; *Sanctissimi Martyris Vitam per Alvarum Cordubensem scriptam cum aliis Sanctorum Martyrum Cordubensium monumentis scholiis illustrata* in publicum dedit. quæ extant similiter, post priorem editionem - - - - - in eodem corpore *Hispania illustrata* tom. IV. pag. 213.

De festo Translationis S. Iacobi Apostoli per universam Hispaniam celebrando Orationem, & Hispaniarum Iuris ante quinque Clarissimos Iudices Illustrissimos & Reverendissimos S. R. E. Cardinales in eadem causa productionem, edidit Cordubæ 1590. in 4. *Ioanni à Sancto Clemente Compostellano Præsuli* nuncupatam. Hunc Cardinalis *Gesualdus* unus è Congregatione Sacrorum Rituum Ecclesiasticorum de Sixti V. Papæ mandato literis sollicitaverat, ut quæcumque haberi possent fide digna de rebus ad Sanctum Iacobum Apostolum, ejusque in Hispaniam translationem pertinentibus testimonia intruenda causæ ergò, quæ per eos dies in eo cœtu discutebatur, ad se mitteret. *Compostellanus* id muneris Morali nostro imponens huic opusculo edendo causam dedit.

In Divum Ermenegildum Regem Martyrem Hymnum, duobus major septuagenario exámetro carmine edidit post librum *Historiæ XII. sive secundo volumine* pag. 216.

Manuscriptum remansit iter illud, sive expeditio sacra, de qua loquuti sumus, quam ipse *El Santo Viage* appellare voluit, adeundus in Scholiis ad *Vitam S. Eulogii*, ubi de hoc agit. Adservamus nos exemplum hujus operis transcriptum ex alio Bibliothecæ *Barberinæ*.

Non abstinebo manum à propulsanda injuria, quam insignem amplissimo huic nostræ Historiæ *Coriphæo Andreas Scotus* facit in *Bibliotheca*; dum *Labi eum non raro* affirmare non dubitat, præsertim cum veteres Romanas inscriptiones, quæ in Hispania visuntur plurimæ, explanare conatur; ut vel tricies in uno marmore vetustissimo, quod *Barcinone* spectatur, impegisse deprehendatur. Hæc ejus verba, quibus subjungit. *Quamobrem laudem genti vindicavit in Historia Ioannes Mariana Societatis Iesu, sive styli elegantiam, sive fidem consideres*. Latine quidem, elegantèque scribendi laudem per me tulerit *Ioannes Mariana*, dum sua laus nostro maneat Morali sermonis vernaculi purè, nec minus elegantè, atque sine ulla affectatione elaborati, quem ipse ante alios existimabat, monebátque excolendum esse, atq; adæquandum ei gloriæ, quæ à tot rebus pace bellòque magnificè gestis Hispaniæ accesserat.

Præterea nisi *Ambrosius Morales*, & *Stephanus Garibaius* res à se labore improbo è tenebris in lucem productas, ac veluti ab oblivionis somno suscitatas Mariana subministrassent, profectò is, neque integrè, neque fideliter, neq; adeò cum præcipua illa, quam *Scotus* ei tribuit, laude præ cæteris gentis nostræ Historicis, suum opus exegisset. Quod autem ad inscriptiones attinet, debuit quidè *Scotus* eam, in qua tricies impegit noster, ne vagaretur censuræ ratio, fructuque, disertè notare. At hæc aut nulla, aut ea est, cujus meminit lib. IX. *Histor.* cap. XXXVIII. *Lucii Cæcili Optati*. Quam quòd fidei donare interpretatione arduum existimavit, per summa tantum capita, & per compendium explicuit, modestè, ut solet, quæ ipse non caperet, excogitanda aliis relinquens. Et quidem tantum abest, ut reprehensionis sic exaggeratæ capax hæc illius interpretatio sit, ut vel coram istorum monumentorum peritissimis nullus dubitem pro *Ambrosio* causam dicere adversus manifestæ calumniæ reum: quod pace dixerim *Viri eruditissimi*, optimèque de Hispania nostra meriti.

AMBROSIVS NICANDER (vulgari forsitan appellatione *DE VICTORIA*, id enim sonat Græcæ formationis vox) *Toletanus*, linguæ Latine in primis peritus; *Laurentii Medicis Florentiæ Ducis auspiciis humanitatis studia in Florentino gymnasio publico stipendio professus est*: *Silium Italicum Hispanum Poëtam*, è vetustissimo exemplari Romano innumeris locis meliorem factum eidem Principi dedicavit. Hæc *Scotus* in *Poëtarum* classe. Hujus epistola ad Antonium quendam *Barberinū* affixa visitur quartæ *Decadi Centuriarum Amati Lusitani*, datâ *Anconæ XIII. Februarii MDLII*. Constat quòque professorem ibi eum fuisse ex nuncupatoria epistola *Tractatus De Nautis, Navibus, & Navigatione Benevenuti Stracca Jurisconsul. Anconitani ad Robertum Nobilem*: cui quidem ad studia animos faciens, habes (inquit) *Præceptores optimos, doctissimosque Viros, & famæ haud obscuræ Nicandrum Toletanum, Didacum Lusitanum, & Dionysium*. Habes etatem opportunissimam &c. Ad hujusmet *Benevenuti Tractatus De Mercatura*, atque *Sponsionum Nicander* præfatur verbis in editione Veneta anni MDLIII. Exposuit noster carmine, ut *Galesinius* refert in *Martyrologio* die IV. *Majj*, in *Notis* -

Martyrium S. Cyriaci Anconitanæ urbis Patroni. Correxerat quoque atque edidit, uti jam diximus -

Silium Italicum, cataleptisq; addidit, seu periochas in singulos libros. Et meræ nugæ sunt quas *Pseudo-Luitprandus* & *Pseudo-Julianus* in *Chronicis* suis *Ficulneis* vendere nobis voluerunt de *Nicandro Toletano*, noni eum sæculi Poëtam contingentes; prior Era DCCCLVI. posterior autem número

CCCCXXI. Quotū supposititiæ Historiæ authorum latentes dolos, nos aliquando, si Deo placet, grassari ulterius prohibebimus.

AMBROSIVS NVÑEZ, Lusitanus, Olisiponensis, Militiæ Iesu Christi eques, idem & Doctor, ac Professor Medicus in Salmantina Schola; unde honorificè dimissus cum Hispali, tum Matrili medicinam fecit. In patriam deinde revocatus, ibidemque Prothochirurgi, Regiique Medici auctus honore in publicum emisit, LXXIV. jam annis natus.

Enarrationum in priores tres Libros Aphorismorum Hippocratis cum paraphrasi in Commentaria Galeni tomum priorem Conimbriciæ 1603. in folio. Hac interpretatione, ut utantur ad hos libros capiendos monet auditores suos Zacutus Lusitanus in *Introitu ad Praxim* Præcepto XV. eo quod tricas, & controversias ejus dilucidè emedullet.

De Peste item librum; Conimbriciæ 1601. in 4. Hic vulgari Castellæ linguâ prodiit Matrili 1648. cum hoc titulo *Tratado universal de la Peste*.

AMBROSIVS DE PEÑALOSA, Mondearenensis, Societatis Iesu Presbyter, Theologus Doctor, ac Professor, cum in Hispania, tum Viennæ apud Austrios primarius: Philippo IV. Regi nostro, Mariæque Sorori Austriacæ Germanorum Imperatrici à concionibus. Hæc è superis ante diem ereptâ rediit in patriam scriptis olim duobus libris. Hi sunt.

De Christi, & Spiritus Sancti divinitate; nec non Sanctæ Trinitatis mysterio: contra Iudæos, Photinūque, Socinum, Eniedinum, aliōsque veteres ac novos Arrianos. Viennæ Austriæ apud Matthæum Formicano 1635.

Vindiciæ Deiparæ Virginis de peccato originali & debito illius contrahendi, rigore Theologico præstructæ, & à nemine hætenus ex professo discussæ. Antverpiæ apud Hieronymum Verdusium 1650. in 4.

AMBROSIVS DE SALAZAR, Mariæ Medicæ Regine Christianissimæ à secretis, & ab interpretatione Gallicæ linguæ, publicavit.

Almoneda general de las mas curiosas Recopilaciones de los Reinos de España. Parisiis apud Antonium du Breul 1612. 8.

Tratado de las cosas mas notables que se veen en la grã Ciudad de Paris y algunas del Reino de Francia. Ibidem apud Didacum Bessin 1616. in 8.

Las Clavellinas de recreacion; varias historias, exemplos, sentencias y avisos: Hispano-Gallicum opus; Rothomagi 1622. in 12.

Vergel del Alma y Manual espiritual. Rothomagi 1613. in 24.

Grammatica quoque nescio cujus lin-

guæ ei tribuitur, suspicor tamen Hispanicæ, & Gallicæ.

F. AMBROSIVS DE SALAZAR, Dominicanus cœnobii Salmantini alumnus, ad S. Gregorii Pincianum Collegium sodalis, Dominico Soto Viro clarissimo rudè donato succenturiatus, ut Salmanticæ ex primaria Theologiæ Cathedra doceret, scripsit pererudita, & ingeniosa.

In Primam partem S. Thomæ Commentaria: Quæ immaturo fato abreptus prælo committere non potuit. Obiit namque anno MDLX. ætatis suæ XXXVIII.

AMBROSIVS SVAREZ DEL AGVILA scripsit, fortè ineditum.

Compendio de la nobleza de España.

ANASTASIVS.

ANASTASIVS PANTALEO DE RIBERA, Matritensis, ut credo, ingenio vir facto, & urbano, elegantiarumque, & jocorum uberrimo; Poëticâ facultate inter æquales sui temporis concedebat nemini, quoddamque sectatus fuit carmine jocandi, salésque, & argutias effundendi genus, argutum scilicet, elegans, ingeniosum, facetum, quo mirè placebat, virisque principibus, totique curiæ, in qua semper vixit, se se, & opera sua commendabat. Prodiit libellus, quo hæc continebantur, hoc titulo.

Obras Poéticas de Anastasio Pantaleon. Cæsaraugustæ 1640. 8. Matrili 1648. 8.

ANDREAS.

ANDREAS DE ALCANTARILLA, scripsit.

Instrumentos de Navegar.

ANDREAS ALCAZAR, aliis VALCAZER Guadalaxarensis, Medicæ Artis professor in Salmantica Academia primarius, scripsit.

Chirurgia libros VI. in quibus multa antiquorum & recentiorum subobscura loca hætenus non declarata interpretatur. Salmanticæ apud Dominicum à Portonariis 1575. in fol.

De Vulneribus Capitis, librum. Ibidem 1582. in fol.

F. ANDREAS DE ANGELIS, Lusitanus, ex Tertio Ordine S. Francisci, scripsit, ut habeo ex relatione Georgii Cardosi ad Franciscum Haroldum Franciscanæ Historiæ continuatorem missâ.

Triumphum Mariæ Virginis. Olisipone 1600. in 4.

Lusitanæque.

A Historia Universal. Conimbriciæ in 4.

ANDREAS DE ANGVLO, Cordubensis, Anno MDXLV. nobili stirpe editus, Juris studium eo fructu exercuit, ut non solum Carvacensem Provinciam, seu Territorium Juridicum rexerit, & nescio an alia hujusmodi; sed & ut funeri suo superesset, doctissima ediderit.

Commentaria ad Leges Regias Meliorationum tit. VI. lib. V. Compilationis, primum anno 1585. typis mandata, deindeque accessionibus novis locupletiora iterum prælo Matritenfi subjecta anno 1592.

ANDREAS ANTONIVS DE CASTRO, Lusitanus, Medicus Doctor, scripsit, cum Medicus esset Brigantini Ducis.

De Febrium Curatione, libros III. Villavitiôsæ 1636. in fol.

De Simplicium Medicamentorū facultatibus. Ibidem.

De Qualitatibus Alimentorum, quæ humani corporis nutritioni sunt apta. Omnia hæc simul dicto anno apud Ioannē Carualho.

ANDREAS DE AVELAR, Lusitanus, scripsit.

Cronographia dos Tempos, five Repertorio dos Tempos. Olisipone 1590. & 1594. & 1602.

D. ANDREAS DE AVILA, scripsit.

Maximas de Entendimiento Politico. Madridi 1657.

F. ANDREAS DE AZITORES, Palentianus (oppidi nomen Palençuela est diœcesis, ut credo, Palentinæ) Monachus Cisterciensis ædis sacre Vallis-Ecclesiarum, Theologus professor, ad hæc Philosophus eximius, magno vir ingenio, & maturo judicio, edidit.

Theologiam Symbolicam, seu Hieroglyphicam pro totius Scripturæ Sacre juxta primarium & genuinum sensum commentariis, aliisque sensibus facillè hauriendis. Salmanticæ 1597. in 4. Primus hic erat tomus destinatione authoris, qui quidem complectebatur opus integris aliis septem ab hoc diversis voluminibus, eo è vivis sublato ineditis relictis in Monasterio jam laudato Vallis-Ecclesiarum, quod eidem fuit natale solum religiosæ vivendi normæ. Item.

Vitam Sancti Bernardi eleganti carmine conscriptam (sive Latine, sive Hispanicè, id enim non lego) tribuit nostro Chrysothomus Henriquez in Phœnice reviviscente, & ex eo Carolus Vischius in *Bibliotheca Cisterciensi*.

Obiit in Monasterio S. Claudii Regni Gallicæ anno MDXCIX.

ANDREAS BAIANVS, vulgari formâ, ut credimus, BAIANVS Indus, ex Lusitanorum gente in Goënsi metropolitana urbe Orientis natus, Bachalaurus, ut vocant, Co-

nimbricensis, Theologus, nec obscuri nominis Orator, ac Poëta, Græcis non jejunè, nec Latinis vulgariter eruditus, Romæ degens multa conscripsit opera, nonnulla edidit, quorum seriem, cum laude hominis, alias nobis ignoti, utpote inter externos vivētis, ex Leonis Allatii Viri eruditissimi *Apibus Vrbanis, sive de Viris illustribus,* qui ab anno MDCXXX. per totum MDCXXXII. Romæ adfuerunt, ac typis aliqūd evulgarunt, desumpsimus.

Oratio de S. Ioanne Evangelista habita coram Paulo V. in Sacello Vaticano. Romæ prodiit 1610. in 4.

Oratio habita Velitris coram Populo & Clero in erectione ejus diœcesani Collegii. Ibidem 1612. in 4.

Panegyricus de Ioanne Zamoscio Cancellario Poloniae. Romæ 1617. in 4.

Panegyricus de Sancto Philippo Nerio, sine verbis, primum & novum Auctoris artificium, Vrbi veteri dictus in ejus Basilica. Romæ 1619. in 4.

Elogium in Coronatione Urbani VIII. 1623.

Doctrina Cardinalis Bellarmini in Elegos Latinos traducta. Romæ 1612 in 8.

Epistola ad Ioannem Baptistam Laurum; ab acris iudicii viro Antonio Querengo, & aliis viris doctissimis commendata, quæ legitur in secunda *Epistolarum* centuria ejusdem Lauri: Perusiæ 1618. & Romæ in 8.

Poëma inscriptum *Cardiographia.* Romæ apud Iacobum Laurum 1624. In forma Cordis in laudem cordis Sancti Caroli Borromæi.

Multa alia *Poëmata,* seu *Epigrammata,* quæ collegit, atque edidit Patritius Factorius, qui & ipse suas lucubrationes adjunxit. Romæ 1614. in 4. Multaque composuit in laudem auctorum, qui opera sua divulgaverunt variis in locis; quamplura item *Elogia, Inscriptiones, Epitaphia* per annos circiter 20. alieno, vel suppresso nomine authoris.

Hæc edita & publicata: quæ autem edenda penes se habuisse Allatius refert, hæc sunt.

Orationum, volumina duo.

Elogiorum, partim versu, partim prosâ. Tom. II.

Epistolarum ad diversos. Volumen I. *Carminum diversorum.* Volumina II.

Hortus Simplicium Puerorum, Martyrum, & Confessorum, cum Neniis, Elogiis, & Historiis.

Iter Lauritanum. Iusto volumine elegiacè.

Galateum, elegiacè cum notis, & antiqua consuetudine.

In Aphthonium de Elementis Rhetoricæ, & Rhetoricæ.

De Opificio Epistolari. Volumina duo.

Aristoteles Christianus: sive de Logica, Physica, & Metaphysica per Dialogum, Volumina II.

Theatrum Sanctorum per XII. mentes, & per totidem scenas dispositum, & expositum, novum ab Auctore inventum, cum Iconibus, Odis, & Historiis, quæ omnia idem Author scripsit, pinxit, & pauxit.

Poema Epicum Ludovici Camoësi latine reddidit hoc titulo, Lustada Indiæ Orientalis Argonautæ.

Latius hæc cum nonnullis Andree elogiis, quibus exceptus fuit à Viris sui ævi eximiis, Leo Allatius disserit.

ANDREAS DE BARRIO - NVEVO MONTIEL, Bæticus, ex Loxa urbe Granatæ Regni oriundus, in qua editus est anno sexagesimo-quinto supra seculum millesimum, sacris cum esset in Illipulitani Montis Ecclesia juxta ipsam urbem Granatam, quæ deinde Canonicorum Collegio sacro adornata est à Petro Castrio hujus tunc Metropolitanæ Ecclesiæ, Hispalensis deinde integerrimo Antistite; libellum exiguæ molis publicavit *De la Missa recada*, hoc est De Missa recitanda: verum ad Vicariam exercendam in patria Ecclesia Præsulis operam, non multo post accitus, argumentum à se dumtaxat delibatum, plene tractavit; scilicet scribens -

Espejo de Sacrdotes, en que se ven las Ceremonias de la Missa recada y solenne, conforme al Missal de Clemente VIII. y Paulo V. Hispali apud Ludovicum d'Estupiñan, 1625. 8.

ANDREAS BERNALDEZ, vulgò dictus *El Cura de Los Palacios*, hoc est oppidi *Los Palacios* in tractatu Hispalensi. Parochus, M. S. reliquit -

Historia de los Reyes Catholicos. Quæ quidem magni habetur apud eos, qui in Historicâ re testimonio æqualium, & præsentium quanta fides præstanda sit, non ignorant; fragmenta ejus quedam affert Rodericus Carus in Typographiâ Hispalensi, & alii noviores.

ANDREAS DE BONILLA CALDERON, Prior S. Pauli Civitatis Vbedæ, scripsit -

De SS. Eucharistiæ Sacramento Discursus Theologicum. Beaciæ 1614. in 4.

Hispanè etiam -

Del modo como se debe regir el Christiano para vivir buena y concertada vida, y prepararse para una buena muerte. Granatæ apud Petrum de la Cuesta, 1619. in 8.

ANDREAS BOSCH, Catalanus, Perpinianensis, Doctor legum, Iudexque (ut vocant) primarum appellationum in Comitatu Ruscinonensi, secundarumque in Comitatu Cæritania, Tertiariarum S. Francisci Regulam professus, dedit in publicum Catalanicâ linguâ -

Summari, Index, & Epitome dels admirables, y nobilitats Tiols de Honor de Catalunya,

Rosello, y Cerdanya, y de les gracies, privilegis, prerogatives, prebeminencies, libertats, e immunitats gosan segons les propries, y naturals lleys. Hoc est, De Titulis, seu appellationibus honorificis, quorum usus est in Catalonia, Ruscinone, & Cæritania, ac de privilegiis, & immunitatibus, quibus earum Provinciarum, Incolæ secundum leges patrias gaudent. Perpiniani apud Petrum de la Cavalleria, 1628. in fol.

F. ANDREAS BRAVO DE LAGUNA, Franciscanus, scripsisse dicitur -

Monarquía espiritual y temporal del Japon, Haroldus in Additionibus M. S. S. ad VVaddingi Scriptores.

ANDREAS BRVN inscribitur auctor operi sic dicto -

Arte para aprender à escribir. Cæsaraugustæ edito 1612.

D. ANDREAS CAPELLA, vulgò *de Capilla*, Valentinus, ex ipsa urbe totius Regni princeps, Iesuitarum sodalis prius per aliquot annos, inter quos & Novitiorum Rectorem, & Apostolicum Romæ Pœnitentiariam exercuisse dicitur, deinde strictioris vitæ morem inter Cartusianos professus ab anno exacti seculi LXXIX. divinarum Scripturarum, triumque huic studio egregiè deservientium idiomatum, Latini, Hebraici, Græcique eruditione in paucis excelluit. Religiosæ vitæ norma fuit, ac veluti exemplar. Quare magnus ille populorum Rector Philippus Hispaniarum Rex II. inter alios, quos reformandis aliis & aliis Religiosis Familiis destinavit, hanc ei Provinciam commisit, ut Cataloniae Provinciae quædam, cum Benedictinorum Claustrarium, tum Canonicorum Regularium Sancti Augustini cœnobium visitaret Apostolicâ facultate instructus. Præfuit monasteriis pluribus, *Portæ Cæli* in Valentia urbe, *Paularis* juxta Segobian, Neapolitano, Mediolanensi, demumque *Scala Dei* in Tarraconensi Diœcesi, loco sibi religiosæ hujus professionis natali. Provinciam item Lombardia visitavit. Factus tandem Vrgellensis Episcopus anno MDLXXXVII. rexit hanc Ecclesiam XXIII. integris annis piissimè prudentèrque usque ad annum MDCX. quo die Septembris mensis XII. vitam commutavit cum morte. Opera ejus hæc sunt: Latina -

In Hieremiam Prophetam Commentaria: quibus latina vulgata editio exponitur, & cum Hebraico origine, septuaginta Seniorum interpretatione, paraphrasiq; Chaldaica confertur. Edita sunt in Cartusiana *Scala Dei* domo typis Huberti Gorardi, 1586. in 4.

Hispanè verò hæc -

Consideraciones de los Domingos del Año, y de todas las ferias de Quaresma, y de las Fiestas principales de los Santos. Compluti 1582.

1582. Cæsaraugustæ 1577. Mattiti 1592. in 4. duobus tomis, sed adjuncto -

El Manual de consideraciones y exercicios espirituales. Hoc totum Considerationum opus anno MDCVII. versum à se in latinum Coloniae edidit Antonius Dulchenius Agrippinensis, & ipse Carthusianus, apud Conradum Butgenium; Berlingeriusque Amorosus Venetiis 1605. in 16. Italicè.

Consuelo de nuestra peregrinacion. Ilerdæ apud Petrum Robles, 1574. in 8. five, ut credo, *De Passione Dominica*.

Carta, & Coloquio interior de Christo nuestro Señor al Alma devota: ex latino Ioannis Lanfpergii Carthusiani. Compluti apud Ioannem Gratianum, 1609.

Dos tomos de Sermones para los Domingos de Quaresma, y Festividades del Año: Linguâ Cataloniae vernaculâ, nisi iidem sint cum superius laudatis.

Vidas, y excelencias de Maria Señora nuestra, y de S. Iuan Baptista; adhuc ineditum manet, sicuti & liber alius -

De la Verdad de la Fee. Interfuit quoque in magna Carthusia Gratianopolitana cum aliis novem electis Monachis formandæ collectioni Statutorum, quibus Religiosus hic Ordo utitur.

Lucas VVaddingus in *Scriptoribus Ordinis Minorum* Andream Capellam *Sermonum Quadragesimalium, & Dominicalium* auctorem, nescio à quo deceptus, albo huic Franciscanæ Familiæ adscripsit. Andream Capellam propriis elogiis prosequuntur Theodorus Petreus in *Bibliotheca Carthusiana*, Antonius Possévinus in *Apparatu*, Aubertus Miræus volum. 2. *Bibliotheca Ecclesiastica*; ac vitam aliquantò profusius dedit Iosephus de Valles Archidiaconus S. Laurentii, & Canonicus Ecclesiæ Tarraconensis in sua *Carthusiana Historia Hispaniensi*, dum Viros celebrat illustres Carthusiæ *Scala Dei*.

ANDREAS DEL CASTILLO, natus in municipio *Brihuega* Toletanæ diœcesis, scripsit -

La Moxiganga del gusto en seis novelas. Cæsaraugustæ apud Petrum Malaga 1641. Ridiculum sic proditur argumentum inscriptione ridiculâ.

F. ANDREAS DE CASTRO, Burgenfis, Ordinis Minorum, de cuius vita innocentissime acta videri potest Franciscus Gonzaga in *De Origine & progressu Franciscani Ordinis* III. parte cap. XXXI. edidit apud Indos Occidentales -

Arte de aprender las lenguas Mexicana, y Matlazinga.

Vocabulario: Doctrina Christiana: Sermones varios. Matlazingâ laudatâ linguâ.

Obiit anno MDLXXVII. Gonzaga, VVaddingus, Possévinus, Leonius.

ANDREAS CERON, Toletanus, Belgicæ militiæ Centurio, M. S. reliquit -

Relacion sumaria de algunas particularidades de Artilleria, con otras de milicia. In 4.

D. Thomas de Tamaio in *collect. librorum Hispanicorum*.

ANDREAS DE CLARAMONTE, scripsit hujus tituli librum -

Letania moral. Hispali 1613. in 8.

ANDREAS DE LA CUESTA, Vlnetanus, Græcæ linguæ Professor Salmantinus inscripsit se ejus libelli auctorem, quem sua in Clericalem statum, & in Sacrorum hominum exemptionem iniquitas statim damnavit: is est -

Alegacion sobre un defacato de un Clerigo à ciertos Ministros de D. Alvaro d'Oca. Granatæ editus.

ANDREAS DELI, cum Cæsaraugustæ degeret, ex ea urbe Aragoniæ Regni Metropoli forsitan oriundus, Catholicis Regibus Ferdinando, atque Elisabethæ conjugii dicavit -

El Tesoro de la Passion Sacratissima de nuestro Redentor. Item -

Vida de S. Geronimo, y S. Paula.

ANDREAS DE DION, indigitans se Beneficiatum in Univeritate *Vitoria* urbis, interpretatus fuit ex Italico Cardinalis Bellarmini, non sine ejusdem approbatione -

La Declaracion del Symbolo. Pampilone apud Nicolaum de Assiain, 1621. in 8.

ANDREAS EBORENSIS, vulgari (ut credimus) appellatione *de Eborâ* nuncupatus, in qua urbe primam fortè lucem viderat, dum Olissipone negotiatur (ait Iacobus Mendez de Vascanzolos in *Andree Resendii vita*) horis subsecivis libros tractans, exemplorum, sententiarumque non pœnitendam sylvam à se collectam foras dedit, & Ludovico Granatenfi Theologo disertissimo inscripsit. Hoc est -

Sententiarum memorabilium cum ethnicarum, tum Christianarum, tomos duos. Coloniae apud Hermanum Millium, 1619. in 8. olim primùm; (ut credimus) anno 1557. Lugduni apud Paganum; deinde & Venetiis 1572. in 12.

F. ANDREAS FERRER DE VALDECEBRO, Dominicanus, dum Compluti Sodales cœnobii Matris Dei Theologiam doceret, edidit -

Historia de la maravillosa vida de la Venerable Madre y esclavida Virgen Rosa de Santa Maria de la tercera Orden de S. Domingo. Mattiti apud Paulum del Val, 1666. 4.

Prius ediderat -

Gobierno universal, moral, y politico,
H

Uno ballado en la naturaleza de los Animales silvestres. Matrili 1658.

Orador Evangelico avisado y prudente, sive Monita ad Concionatores Evangelicos. Ibidem eodem anno in 4.

F. ANDREAS FLORES, Bæticus, Prædicatorum sodalis (uti scriptum extat in *Historia Ordinis IV.* Parte libro II. cap. III.) Caroli V. Imperatoris voluntati obsequutus scripsit vulgari idiomate.

De la Doctrina Christiana. 1552. in 8. quem libellum instituendæ pueritiæ in posterum destinaverunt Præfules Tolentani, & quique in Gallæcia sacris præfunt; Accedit.

- Devocionario: *Suma de las espirituales Cofradias: De los Juramentos y Rosario de Nuestra Señora,* atque item -

Suma de toda la Escritura Sagrada en verso heroico Castellano. Quamplura ex his tamen Petro Ortizio eximio, uti vocat, Theologo, Galapagaris in agro Matritensi Parocho deberi referre, ut propriæ eorum authori, non diffimulat.

D. Thomas Tamajus in *Collezione librorum Hispanorum* natales hujus adsignat oppido Tolentanzæ diœcesis *Torrijos*, Eremitamque vocat Sancti Eugenii Toletani.

ANDREAS FLORINDO, Astigitanus, Medicus Doctor, navata olim à Martino de Roa Presbytero Societatis Iesu operæ in eo libro superstruxit, cujus is titulus.

Adicion al libro de *Ecija y sus grandezas.* Hispali apud Ludovicum Stupinian 1631. 4.

ANDREAS DE FRIAS, Ecclesiæ Collegiatae urbis *Baza* Regni Granatensis Scholasticus, Complutensis necnon pro Toletano Antistite Francisco Ximenio viro inlyto, atque item Aurantensis in Africana ora, quam idem Ximenius urbem Catholici Ferdinandi auspiciis à potestate Maurorum cepit, Vicarius primus Generalis, author creditur fuisse *Memorialis cunusdam*, seu *Commentarioli* latinè conscripti de expeditione hac *Auranensi*, sive *Oranica*, quem Alvarus Gomezus lib. IV. *De rebus gestis Ximenii* innominato authori; Petrus autem de Quintanilla Franciscanus in *Archivo Complutensi*, quod adjunxit *vita*, & *rebus gestis* ejusdem magni Viri; nec non & in opere *Oranum Ximenii virtute Catholicum* inscripto, ubi *Commentariolum* hunc edidit, ex conjectura tribuit.

ANDREAS GARSIAS DE CESPEDES, Mathematicus Regius, Indiarum Archicographus in locum Petri Ambrosii Onericii successus, Patribus Indici Senatus jubentibus in urbe Hispalensi cum Hydrographicarum cartharum exemplar, seu Archetypon, quod in Regia Indicæ negotiationis Domo

adservatur, multis purgavit erroribus, confectis etiam aliis nauticæ rei accommodatoribus, & correctioribus instrumentis, in quo Roderici Zamorani Hispalensis Regii etiam Cosmographi operâ se adjutum non distituit; tum nautas ipsos editis libris bene, & ex arte gerendæ rei commonefecit, scribens.

Regimiento de Navegacion. Simúlque -

Hydrographia y Theoricas de Planetas. Matrili 1606. in folio apud Ioannem de Cuesta.

Libro de Instrumentos nuevos de Geometria muy necesarios para medir distancias y alturas: Adjunguntur duo Tractatus, I. *De conducir aguas.* II. *De Artilleria.* Ibidem apud Ioannem Cuestam 1606. in 4.

Ineditum reliquit, *El Islario general: esto es la Historia de todas las Islas del Mundo, su figura, y sitio.*

Theorica, Practica y uso del Astrolabio. Vn *Libro de Mechanicas*, de quibus omnibus ad Regium Senatum, ut moris est, ipse detulit imperaturus typorum copiam.

ANDREAS GONZALEZ, Theologus, & Mathematicus, Collegii Conceptionis Salmantini gymnasii Rector, edidit -

Compatia y Symbolo de la Astrologia y Medicina, y Pronosticacion del año de MDCIV. y consideracion Astrologica sobre la Maxima conjuncion. Medinae Campi apud Ioannem Godinez 1604. in 8.

F. ANDREAS GVERRERO, Franciscanus, edidit -

Explicacion de las Rubricas del Misal y Breviario Romano. Cæsaraugustæ 1629. 8.

ANDREAS GVTIERREZ, natus in oppido *Zerezo* diœcesis Burgensis, Grammaticæ artis Salmanticæ atque alibi Professor, scripsit -

Vida, Martyrio, y Translacion de S. Victoris natural de la Villa de Zerezo. Burgis in folio.

Latinè quoque Cærzianum se à patria appellans.

Artem Grammaticam. Cujus ipse meminit in altero opere, seu Systemate variorum authorum à se editioni mandatorum, in quo continentur.

Disticha Catonis; Floretum. Quinque claves Sapientia: Fabula Esopi, Hymni, quos canit Romana Ecclesia cum expositione aurea Jacobi de Lora Grammatica, atque Poëtica artis Professoris, qui & Hymnos ipsos diligentissimè correxit. Omnia edita sunt Lucronii 1506. apud Guilelmum de Brocar.

ANDREAS GVVIERREZ DE LOS RIOS, scripsit, qui à Stematographis laudatur -

Tra-

Tratado de la Casa de los Rios M. S. adhuc, uti credimus.

ANDREAS HENRIQUEZ DE VILLEGAS, primarius Theologiæ sacræ apud Complutensis professor, atque in rebus Fidei censor, scripsit -

Controversias de Deo Vno, idest de Dei Scientia, & Ideis, ac Voluntate; De Prædestinatione item atque Reprobatione Hominum. Compluti 1618. in fol.

Ad Divi Iusti Complutensis primariæ Ecclesiæ fuit Canonicus, ejusdemque Gymnasii Doctor Theologus.

ANDREAS HIDALGO, edidit -
Exemplar de Castigos. Malacæ 1650. in 8.

F. ANDREAS HIERONYMVS DE MORALES, Augustinianus, post iustratam censorio munere Castellanae hujus Ordinis Provinciam, dum fratribus ad Collegium Matritense, cui Maria Aragonia erectrix nomenclaturam à se vulgarem fecit, commorantibus præesset, edidit -

Escarmiento del Alma, y Guia a la Union con Dios. Matrili apud Didacum Diaz de la Carrera 1657. in 8.

F. ANDREAS DE S. IOANNE BAPTISTA, Carmelitarum nudipedum sodalis, vertit Hispanicè Belgicum, seu ex Belgico Gallicum librum Adriani Van Lyere Antverpiensis Iesuitæ.

De la Religion y Culto del São Nome de Maria. 1640.

Vti refert Philippus Alegãbe de *Scriptoribus Societatis*, Appendice in Adriano Van Lyere. An hic autem certè Hispanus sit, quantumvis Hispanicè scripserit, non facile dixerim -

ANDREAS LAGVNA, Medico patre Didaco Ferdinando à Laguna viro nobili Segobiæ natus anno, ut creditur, MCDXCIX. sub præceptoribus Grammaticæ artis in patria meruit, quorum & parentum nomina in commentario ad librum Aristotelis de *Virtutibus* voluit posteris nota. Mox Salmanticæ Dialecticam, inque Parisiorum urbe Græcas literas à Petro Danesio, & Iacobo Tufano; Medicinam verò præter alios à Ioanne Ruelio didicit, creatus ibi tandem hujus artis Magister. In patriam redux anno MDXXXVI. cum Compluti, tum Toleti apud Carolum Cæsarem, quo tempore suavissimâ Conjugem Elisabetham Portugalicam in hac urbe amissit, Medicæ rei cum magna doctrinæ, atque eruditionis commendatione operam dedit; quousque factus Doctor etiam Toletani gymnasii, vestigia Cæsaris ad Belgas festinantis ut relegeret, in præceptis habuit. Bonâ certè ejus gratiâ oportet factum,

quod circa annum MDXL. in Metensem Germaniæ urbem Andreas concesserit, atque eam quinquennio integro habitaverit, magna quidem cum sua laude ac civium fructu. Quippe qui eos non solum in sava pestis quandoque grassantis calamitate adhibito efficaci quodâ remedio insigniter juvit; sed & vacillante in pluribus erga Ecclesiam, & Cæsarem fide, nefariis Sectariorum conatibus (uti ipse refert in *Dioscoridis Commentario* ad Philippum Principem) consilio præfenti, & gratiâ, quâ plurimum apud eos valebat, fortiter obtans, suam Ecclesiæ, rei que publicæ istius urbis pacem, atque authoritatem conservavit. Inter hæc trium mensium sibi cõcesso, nec prius tamen quam reditum jurasset, commeatu, in Colonienfes divertit. Hujus temporis actio illa est, sive oratio præsentium bellorum deploratrix, quam in gymnasio ejusdemmet civitatis Coloniae Agrippinæ habuit, scholæ totius voto, ac precibus obsecundans, eloquentiæ ac doctrinæ luminibus illustrem; pleaque item alta in literis monumenta. Quinquennio autem Metensi jam exacto, Italos cogitavit: quorum celebrem Bononiensem scholam in Medicorum Doctorum ordinem admisus, indè que Romam, creatus in Divi Petri militia, cujus ante aliquot annos Léo Pontifex fuerat author, Eques auratus, Comesque Palatinus, præfentiâ suâ hoc primum tempore (quâ potis est privatus homo Urbem Orbis principem) nobilitavit. Quò & post brevem aliam in Germania moram repetit ut Francisci Cardinalis Bobadillæ magni literarum Mœcenatis invigilaret salutem, hanc ipsam operam Julio III. Sacrorum Apici excitato ad illius famam præstitit. His diebus operam vertendo, atque explanando Hispanis hominibus *Pedazio Dioscoride* gratam, atque laudabilem posuit; secedens, ut ipse monitum jure voluit, frequenter in Tusculani prædii locum, quod Tullii Ciceronis possessione, conscriptisq; ibi *Quæstionum Tusculanarum libris*, usque hodie celebratur. A cujus Pontificis morte, quæ in annu incidit illius sæculi quintum supra quinquagesimum; Antverpiam ad Philippum Regem delatus, Coloniae que iterum aliquot diebus resistens, monumenta suâ utrobique reliquisse, *Commentariorum in Dioscoridem, Apologiae* que in *Cornarium* editione deprehenditur. Similiter & domum à tam proluxa peregrinatione aliquando reversi argumentum extat circa annum MDLVII. in eo titulo positum, quo ad Divi Michaëlis in urbe Segobienfi parentis olim fato functi sepulchralem lapidem inscripsit; Manere ibi usque ad extremum vitæ diem voluisse eum, credimus: & si demas Gallicum iter pro deducendâ ad Regem Sponsum Philippum Elisabethâ Vallesiâ in Comitatu - - - - - Mendozæ Ducis Infantatus, ne hoc obsequio virum principem id provocantem defraudaret, ab eo factum, certè mansit. Verum in redi-

reditu principio anni sexagesimi hæmorroidum morbo appetitus extinguitur, inde ad tumulum paternum delatus. Extant plura, eaque utilissima, doctissimaque ab eo opera; quorum quæ ad Medicinam attinent, hæc in primis habentur -

Anatomica Methodus, sive de sectione humani corporis contemplatio. Parisiis apud Ludovicum Cyaneum 1535. 8.

Galenii omnium Operum, exceptis iis, quæ in Hippocratem composuit, Epitome. Venetiis primùm edita anno - - deinde Basileæ apud Isingrinium 1551. in folio. Lugduni apud Rovillium 1553. quatuor voluminibus in 8. Argentorati apud Zetznerum 1609. tandem Lugduni sumptibus Ioannis Caspi, & Francisci Plaignard 1643. folio. Quatuor nempe hujus Epitomes, quas fecit, partibus ita dilucidè, clarèque Galenum non raro percurrentem (ut Amati Lusitani verbis utar) perstrinxit, ut pro Galeno intelligendo, nullo altero enarratore opus habeant Medici. Quam ejusdem operam in hoc positam Paschalis Gallus Medicæ Bibliothecæ author doctissima ac diligentissima appellatione donavit, à Martino item del Rio in *Magis disquisitionibus*, virisque aliis doctissimis eximie laudatam. Cum & Hispani Galeni cognomentum ex eo præferim opere apud æquales illius temporis Medicos vulgò meruisse dicatur; uti Nicolaus Monardes in *Tractatu de Lapide bezoaris* refert; Quanquam neque id sine invidiâ ei obtrigit ob Galenum sic detruncatum, cujus ne apex quidem non legendus est; quantumvis *Oribasii* similis ferè celebretur opera in antiquis, *Compendii scilicet Galeniani*, cujus Photius in *Bibliotheca* meminit. Adjuncta est huic *Compendio*.

Galenii Vita. Ad Ioannem Aguileram Pauli III. Papæ Medicum. Itemque

De Ponderibus, ac Mensuris libellus; quo abufum quemdam Hispanorum Pharmacopolarum reprehendit liquida quæque ad mensuram, non verò ad pondus æquata dispensantur.

Epitome omnium rerum, & Sententiarum, quæ notatu dignæ in Commentariis Galeni in Hippocratem extant. Lugduni apud Bovillium 1554. in 8. simulque

De Contradictionibus, quæ apud Galenum sunt, Tractatus. Qui tamen eo nomine displicuit summo Viro Francisco Vallesio in Argumēti similis quodam libello, quod nescire se author scripserit, qua ratione istæ contradictiones explicari possent.

Annotationes in Galeni versiones, quæ ad suum tempus prodierunt. Venetiis 1548.

Methodus cognoscendi, extirpandique nascentes in vesica collo carunculas. Romæ apud Valerium, & Aloysium Doricos 1551. in 8. Complutique apud Brocarium 1555. Vide licet remedium sibi à Philippo quoddam traditum commendat unicè. In quo tamen

adnotatione digna est Amati Lusitani adnotatio *Centuria IV. curatione XIX.* Authorem, quippe se se affirmat hujus remedii Philippo illi fuisse, quem tunc Damasci Syriæ agere, hoc scribens intelligebat. Qui quidem Philippus expertæ in quodam milite, & coram se ab Amato editæ curationis merito, atque inventionem se se apud Lacunam improbè jactaverat. Cujus rei plures è Lusitania testes advocat, Georgium nempe Henricum Olissiponensem, Ludovicum Munium Conimbricensem Medicos & Philosophos nobilissimos, Emmanuelémque Lindum Astronomiæ cognitione florentissimum. Ingenuè tamen & fatetur ipse ad finem Amatus accepisse olim se apud Salmanticam, à Professore Medico ejus scholæ, præceptorèque suo Aldereto efficacissimum hoc remedium. Quod quidem adnotare libuit, tum quia doctorum Hispaniæ viroborum mentio semper jucunda, atque hujus argumenti opportuna est, tum ne extra Hispaniam ad Philippum illum, fortasse exterum, inventi laus, quod tam salubre audit, divagetur.

Adnotationes in Dioscoridis factam à Ioanne Ruellio interpretationem. Lugduni apud Rovillium 1554. in 16. Ruellium nempe plusquàm septingentes, culpâ inemendati, quod sequutus fuit, exemplaris à vero authoris sensu abiisse modestâ quidem, & quæ olim auditorem decuit, censione confirmat.

Epistola Apologetica ad Ioannem Cornarium: qua ejus in versionibus è Græco factis quamplura errata propter infantiam, utriusque linguæ, medicæque artis non exactam cognitionem illi exprobat. Lugduni apud Rovillium 1554. in 8.

Victus ratio, Scholasticis pauperibus paratu facilis & salubris, cui adjectus est libellus *De Victus & exercitiorum ratione, maxime in senectute, observanda.* Parisiis apud Iacobum Bogardum 1547. 8. Coloniæque apud Henricum Mameranum 1550. in 8.

De Articulari Morbo Commentarius. Romæ apud Doricos 1551. 8.

Compendium Curationis præcautionis morbi passim, popularitèrque grassantis: hoc est vera & exquisita ratio noscenda, præcavenda, atque propulsanda febris pestilentialis. Argentorati apud Rihelium 1542. 8.

Galenii de Antidotis Epitome, (hæc est, ut credo, majoris, seu totius Epitomes pars) extat cum Ægidii Everarti de *Herba Panacea* Commentariolo, Antverpiæ apud Ioannem Bellerm in 16. anno 1587.

Hæc Latina medicæ Artis opera sunt. Sequitur -

Europa Εὐρωπαϊκὸς ἄστρον, siue se ipsam torquens. Actio apud Colonienses XXII. Januarii die, anno MDXLIII. coram frequentissima illustrium urbis totiusque tractus hominum concione habita; Ibidemq; edita eodem Anno

Vertit non minùs ipse multa è Græco fonte: quorum quidquid aliis eorundem operum ab aliis factis interpretationibus à typographis editiones suas absq; delectu aliquo adornantibus, meritum, & gratia post videatur habita, certè hi labores, cum & seorsim typis editi in vulgus sint, aliorum etiam comparatione, apud eos qui græcè sciunt, laudè non ultimam ferunt. Hæc illi -

Aristotelis Φυσιογνωμονικῶν, De Physiognomia librum à se versum Ludovico Guillardo Carnutum in Gallia Præsuli dicavit, Parisiisque edidit apud Cyaneum 1535. Prodiit tamen cum alio Interprete, eoque anonymo, is cum aliis Philosophi principis Commentariis. Item

Ejusdem *Περὶ κόσμου De Mundo* librum. Compluti apud Brocarium 1538. ad Carolum Cæsarem. Et hic etiam in editionibus Aristotelis, vel Petrum Alcyonium, vel Guilielmum Budeum habet Interpretes.

Περὶ φυτῶν hoc est *de Plantis* libros (quos tamen Aristoteli abjudicant recentiores, & in his Julius Scaliger) ad Coloniensem urbem, cum per eos dies ibi moraretur, edidit Colonia 1543.

Περὶ ἀρετῶν De Virtutibus liber, qui inter opera ejusdem Philosophi circumfertur unâ cum scholiis doctissimis, Ferdinando Bohemiæ & Vngariæ Regi nuncupatus, ibidem editus fuit 1544. Adjungitur huic interpretationi *Epistola ad Adolphum Eichholtzium I. Consultum, Academiae Rectorem* familiarem sibi, atque hospitem: in qua monet eum, fidelitèr se verba Authoris, sententiámque Latino dedisse, quam Simon Gringus fecerat, cujus interpretatio hujus met Opusculi in vulgus edi solet.

Luciani Dialogos duos dramaticos, nempe *Τραγοποδάγραν, Tragopodagran*, Ferdinando Lopezio ab Escuriali Cæsaris Protho-Medico, & *Οξύπουον Ocypum* Gundisalvo Perefio eidem à secretis nuncupans, unâ cum libello Aristotelis *de Mundo* typis Complutensibus Brocarii prodire in lucem fecit anno 1538. Hos item Ioannes Synapius, & Iacobus Mycillus interpretati sunt. *Tragopodagra* etiam unâ cum libello jam laudato *de Articulari Morbo*, Romæ prodiit 1551. in 8.

Galenii librum de Historia Philosophica (quamvis non omnibus certam magni parentis prolem) quampluribus editis & ineditis codicibus, præsertimque eo, quem ab Hadriano quodam Coronò Græco antiquissimum, ipsius fortè Galeni, siue alterius manu exaratum acceperat, inter se collatis, Sacro urbis Coloniensis dicavit Collegio, anno 1543. ibidem editum apud Ioannem Aquentem.

Geoponicon, sive de Agricultura Tractatum, hoc est Constantini Imperatoris

Porphyrogennetæ, vel Dionysii Vticensis; quorum alterutri adjudicari solet, seu potius octo hujus operis ex viginti posteriores libros, qui de natura Animalium tractant, modisque eorum educandorum latinè redditis Cæsari obtulerat; Cujus etiam auspiciis prælo eos subjecturus erat, cum Janus Cornarius integram suam ejus operis versionem divulgans, curâ iterum, dimidiatimq; hunc edendi cedere nostrum Andream fecit. Nec dissimulavit tamen quorundam officiis invitatus, quin loca aliqua utriusque interpretationis suæ, & Cornarianæ in examen eruditorum collata invicem proponeret, quæ *Adnotationes* unâ cum Græco Authore Colonia prodierunt anno 1543. in 8. siue, ut Ioannes Antonius Vanderlinden in opere suo *de Scriptis Medicis* affirmat, unâ cum versione illius operis latina; quippe aliis nos credere oportet, qui editionem nusquam vidimus. Id verò adeo irritavit Cornarium, ut stylum adversus Lacunam subinde, quoties aderat occasio, stringens, *Apologeticam*, cujus facta jam mentio est, illius *Epistolam*, immodestâ dictionis provocaverit.

Ex Italo etiam in Latinum convertit -

Relationem ex Italia ad Germanos missam de Ostentis quibusdam Constantinopoli Junio, & Julio mensibus anni MDXLII. factis, rogantibus Coloniensibus ut morem gereret: simulque Tractatus de Turcarum origine, & successione, deque moribus pace belloque illius gentis à se breviter elaboratos edidit Colonia 1542. Vnde & Antverpiæ 1544. Moguntiaeq; 1552. iterum ac tertio recensum opus est.

Hispanicam nostram quoque linguam locupletavit eâ præsertim Dioscoridis editione, (quem authorè Latinis, & Italis Petrus Matthiolus, Gallis alius, & Germanis alius pariter communicaverunt) cujus hæc facies -

Pedazio Dioscorides Anazarbeo acerca de la materia medicinal, y de los Venenos mortiferos traducido del original Griego en Castellano &c. ilustrado con anotaciones, y con las figuras de innumerables plantas exquisitas y raras. Salmantica apud Cornelium Bonardum 1586. in folio, Valentiaque iterum apud Michaëlem Sorollam 1636. in folio. Commentariis suis, & explanationi Græci Authoris plantarum omnium vocabula, cum Latinæ, atque Arabicæ, tum Castellana, Lusitana, Catalonica, Italica, Gallica, ac Germanica linguarum apposuit. Verèque id opus eo ardore aggressus est, eaque industriæ curâ prosequutus, ut & Ægyptiacæ peregrinationi, quam non mediocre rei compendium allaturum existimabat, seriò se accinxerit. Et factum esset, nisi Franciscus Vargas Regius apud Venetos Legatus in Venetiarum urbem eo consilio appulsum calidis officiis detinisset. Adjutum se non parum egregio Matthioli ex Græco Itali Interpretis labore fatetur noster in proemio operis, quo nomine Matthiolus ei in

ei in editione Latina sequentibus annis à se facta debitas gratiarum vices rependit. Collatione item codicum, sive editorum, sive manuscriptorum, præcipueque antiquissimi cuiusdam sibi à Ioanne Paez de Castro Chronographo Cæsareo exhibitum rem ait confecisse. Quare Hispanico idiomati possessionem huius Scriptoris septingentis plus locis libri illius fide restituti, atque adeo, quàm alibi genitium editus usquam sit, sanioris, confidenter adrogat.

De la Preservacion, y cura de la Peste. Antverpiæ 1556. in 8. Salmanticæ 1560. olim latinum à se confectum.

Las quatro elegantissimas, y gravissimas Oraciones de Ciceron contra Catilina trasladadas en lengua Española. Antverpiæ 1557. 8. apud Plantinum.

Debitâ laude prosequutus est Lacunam nostrum Matthiolus jam laudatus in proœmio, & ubi de *Bacava* herba tractat; Iacobus Middendorpius de *Academis*, in *Toletana* lib. VII. & cui omnia hæc ferè accepta referimus Vir industrius, patriæque suæ, clarorùmque illius Virorum egregius vindex. Didacus Colmenares in *Segobienfis urbis Historia*, sive in *Appendice de Illustribus Viris Segobienfisibus*.

ANDREAS DE LAZARRA, & CRVZATE, Canonicus Regularis, nescio cuius formæ, typis Romæ edidit.

Teulugia mystica y Espejo de la Vida eterna, por el qual son encaminadas las almas, que desean alcançarla, apud Iacobum Mascardum 1615. in 8.

ANDREAS DE LEON, Granatæ ortus, an incola? quorùm prius in *Historia urbis Granatensis* Franciscus Bermudez à Pedra a scriptum reliquit, Medicam & Chirurgicam, artem in ea urbe, atque item in Aula Regis Hispaniarum Philippi Secundi expeditionis Lusitanæ exercuit tempore: cuius doctrinæ monumenta hæc reliquit.

De Anatomia.

Definiciones de Medicina; diferencias y virtudes del Anima con declaracion de los temperamentos, morbos, &c. y declaracion de pulsos y orinas.

Examen de Chirurgia, avisos para Sangrias y purgas. Hæc simul edita sunt Beacia 1590. in 4. Puto & anno 1600. variante titulo, *Varios Tratados de Medicina y Chirurgia.*

Practica de Morbo Gallico en el qual se contiene el origen y conocimiento desta enfermedad, y el mejor modo de curarla. Pincia 1605. in 4.

ANDREAS DE LOSA, natus in oppido *Fuensalida* diæcesis Toletanæ, Notarius Regiæ Curia Hispanensis, edidit metricum opus hoc titulo.

Verdad de ro. Entretenimiento del Chris-

tiano, de las quatro Postrimerias del Hombre. Hispali apud Alphonsum Barrera 1584. in 4. Item.

Batalla y triumpho del Hombre contra los Vicios, en el qual se declaran los maravillosos hechos del Cavallero de la Clara Estrella. Hispali 1580. in 8.

ANDREAS LVCAS DE ARCONES, Granatensis, Iesuitarum sodalis, Ecclesiastes ceber, in Collegio Sancti Pauli ieiusdem urbis Bibliorum Interpres, cum & exteris, ac posteritati proficius esse vellet, edidit.

Isaia Prophetæ elucidationem literalem, mysticam, & moralem. Lugduni apud Laurentium Durand 1642. in folio.

Hispanè etiam.

Vida de San Ignacio de Loyola Fundador de la Compañia de Iesus. Granatæ apud Antonium Bene de Lazcano 1633. 4.

ANDREAS LVDOVICVS, sive LVISIVS, vulgo LVIS, Lusitanus, Eborensis, Societatis Iesu, scripsit *Historiam Moysis Lusitanè* hoc titulo.

Moses Cortezão, Orador, & Pastor, tomis duobus.

ANDREAS DE LVZON, Sacerdos Ordinis Sancti Iacobi, Regiæ Maiestati Philippo Secundo à sacris, typis mandavit.

Reformacion de los Conventos de la Orden de Santiago. Matrili apud Petrum Cofio. 1587. in 4.

ANDREAS DEL MARMOL, Regiæ Curia Matritensis Advocatus, edidit, relationem sequutus Christophori Marquez Carmelita, imò ipsius ferè, qui describitur.

Excelencias, Vida, y trabajos del Padre Fr. Geronimo Gracian de la Madre de Dios Carmelita, recopilada de lo que escribiò del Santa Teresa de Iesus, y otros. Pincia 1619. in 4. apud Franciscum Fernandez.

ANDREAS MARTINEZ DEL LARROZO, cum in India ad orientem Solem posita versaretur, in manus Hollandorum cecidit, inter quos mansit tribus ferè annis detentus. Edidit hoc titulo libellum.

Relacion de las Naos grandes, y pequeñas, y de las Fatorias y fortalezas, que los Holandeses tienen el dia de oi 6. de Junio 1619. en las partes de las Indias y Moluco, y su trato y comercio y orden de sus despachos. M. S. fuit in Bibliotheca Laurentii Cocci, cuius appendicem ad Antonii Leonii *Indicam Bibliothecam* manu eiusdem Cocci exaratam penes me habeo.

ANDREAS DE S. MARTIN, teste Antonio de Herrera, & Antonio Leonio in *Bibliotheca Indica* proximè laudatâ titulo XL. Scripsit.

Del

Del Descubrimiento del Estrecho de Magallanes.

F. ANDREAS MENDEZ, Ordinis Prædicatorum Provinciae Baticæ, scripsit volumen grande.

De las Alabanzas de Nuestra Señora, sive Conciones in quibusdam ejus festis.

Claruisse hunc circa annum MDCV. scribit Alphonsus Fernandez ex *Historis Ordinis*.

D. ANDREAS MENDEZ, laudatur à nō nemine, eo quod ediderit.

Discurso sobre la Centinela del Reino de Chile. Limæ 1641. in 4.

ANDREAS MENDO, Lucroniensis, Iesuitarum sodalis, apud supremos Fidei per Hispaniam vindices Minister à Censura Theologica, Salmanticæ docuit sacras literas, Theologiæque ab schola nuncupatam, ediditque tum ibi, tum alibi.

Bulla Sacra Cruciatæ Dilucidationem. Matrili apud Mariam de Quiñones 1651. in folio.

De Iure Scholasticorum, & Universitatis, sive Academico. Salmanticæ 1655. in folio.

De Ordinibus Militaribus Disquisitiones Canonicas Theologico-morales, & Historicas, pro foro interno, & externo. Salmanticæ apud Sebastianum Perez 1657. in fol.

Stateram Opinionum benignarum in Controversiis moralibus. Lugduni apud hæredes Boiffat in folio. 1666.

Crisin de Societatis Iesu pietate, doctrina, & fructu multiplici. Lugduni apud Horatium Boiffat, & G. Remeus, 1666. 12. Vernaculâ quoque linguâ.

Principe perfecto, y Ministros ajustados; documentos politicos y morales en emblemas; Lugduni apud eisdem Horatium Boiffat, & Georgium Remeus 1662. in 4.

Memorial ajustado de los fundamentos incontestables de la Inmaculada Concepcion de la Virgen Maria Nuestra Señora. 1620. in fol.

Quaresima: Sermones para las Feras maiores, Domingos, y Semana santa. Matrili apud Paulum del Val 1662. in 4.

Expectantur alia ab ejus fecundo atque alacri ingenio, multaque doctrinâ.

F. ANDREAS DE MOGVER, ex Moguer oppido Baticæ oriundus, professus est Dominicanum Institutum Salmanticæ, scripsitque.

Historia de Santo Domingo de la Provincia de Mexico. M. S. Teste Antonio Leonio in *Bibliotheca Indica*. Item.

Sermones; duobus voluminibus de *Tēpore ac de Sanctis*.

Librum quoque *Exemplorum*.

ANDREAS MORAGVEZ, Majoricensis

Iesuita, humaniorum literarum professor, edidit.

Elegiaca Poëmata, culto stylo. Reliquit etiam Majoricæ.

Profodia luce typorum dignam; Quod *Bibliotheca Societatis* Author ait.

ANDREAS DE MORALES, Cordubensis, ut credo, nobilium dedit illius nobilissimæ urbis familiarum catalogum, origines, & progressum; quod opus hi, qui hodierno tempore his eruendis antiquæ historiæ thesauris enixè student, hoc titulo insigne apud se esse jactare solent.

De las Casas Ilustres de Cordova. M. S. ut videtur.

ANDREAS MVÑOZ, Conchenfis natu, in Italia apud Camaldulenses mancipavit sevitæ Eremiticæ, atque scripsit Pio V. Papæ nuncupans.

Eremita Camaldulensis descriptione, libris duobus: quæ edita est etiam in corpore *Italiae illustrata,* Francofurti in officina Andreæ Cambieri 1605. fol.

ANDREAS MVÑOZ, à superiore alius, in Hispalensi rerum Indicarum Regia domo tormentariæ rei, & fabricæ curabat negotiū (*Arillero maior de la Casa de la Contratacion de Sevilla,* vulgò munus appellant) scribens.

Instruccion y regimiento para que los Marineros sepan usar de la artilleria con la seguridad que conviene. Luciferi Fano. 1642. 4.

F. ANDREAS DE S. NICOLAO, Americus ex Tunja Peruani Regni oppido, Augustinianorum Reformatorum sodalis, cum hæc scribimus, Collegii Complutensis Rector, suæque Reformatorum Congregationis Cronographus, scripsit, dum Romæ conversaretur.

Passerculi Solitarii planctum, sive Peccatoris ad Dominum conversionem. Romæ apud Ioannem Petrum Collinium 1654. in 8. Item.

Proventum messis Dominicæ Patrum Excalceatorum B. Augustini Congregationis Hispania. Ad Alexandrum VII. Papam, Romæ 1656. in 4.

F. ANDREAS NVÑEZ DE ANDRADA, Ordinis Eremitarum, author est libri sic inscripti.

Vergel de la Escritura divina. Opus quidem ab eo cœptum hoc fuit, sed penè in limine, ut videtur, derelictum; quandoquidè alphabeti ordinem sequutus, ut cōmunes locos Bibliorum adornaret, primam ejus partē non ultra limites primæ literæ promovit. Atque ea quidem iusto volumine edita est, Cordubæ anno 1600. fol. apud Ioannem Barrera.

F. AN-

F. ANDREAS DE OCAÑA, Franciscanus excalceatus Provinciae S. Iosephi, in eaque (ut domi vocant) Pater, publicavit -
Primera Parte de Discursos Eucharisticos. Matrili in Typographia Regia, 1622. in fol.

F. ANDREAS DE OLMOS, in oppido quodam natus Burgensis diocesis, Sodaliumque Minorum Religionem Pinciae professus, doctrinam, concionandique arte jam celeberrimos cogitavit, ibique colligendis ad Ecclesiae gremium, exhibendis salutaribus pabulis tractus gentibus tres, atque quadraginta exegisse continuos annos memoratur. Mediocris vir staturae, subfusco colore, robustioris cujusdam naturae dono praeditus, constantissimè intrepidèque varias Infidelium, vel efferatissimorum, & in his eorum, quos *Chichimecas* vocant, regiones incolarum adiit, magnosque fructus Deo fecit; Mexicanam, Totonacam, Tepuacam. Vaxtecámque diversas earum gentium linguas feliciter assequutus. Quibus nempe edidit -

De Finali Iudicio doctissimum libellum.

Artem addiscendi Mexicanam linguam.

Dictionarium ejusdem.

Problema quaedam doctissima eadem Mexicanam linguam.

Tractatum de Sacramentis.

Tractatum de Sacrilegiis.

Septem Sermones doctissimos continentem libellum: omnia linguam Mexicanam, teste Francisco Gonzaga de Provincia S. Evangelii referente in *De Origine, & progressu Ordinis Minorum*. Adjungit Antonius de Leone in *Bibliotheca Occidentali* Tit. XVIII.

De los siete Pecados mortales. linguam Vaxtecám.

Artem, & Dictionarium linguae Vaxteca.

Doctrinam Christianam, & Modum confitendi.

Artem, & Dictionarium linguae Totonaca.

Vulgari autem suam dedit -

Antiguallas de Nueva España. M. S. Teste Antonio de Leone Tit. XVII.

Alfonso de Castro contra todas las Heregias. Ex latino Auctoris in Hispanum metricè conversum.

Franciscus Gonzaga, Antonius à Leone, Antonius Daza in *Historia Ordinis Minorum* IV. parte lib. II. cap. XXVI. Lucas VVaddingus de *Scriptoribus Ordinis Minorum*, auctores sunt.

ANDREAS ORDÓÑEZ, Medicus, scripsit -

Compendium perutile De sanguinis missione. Neapoli apud Lazarum Scorigiam, 1623. in 4.

F. ANDREAS DE ORTEGA, Ordinis Se-

raphici, edidit -

Tratado del Camino del Espiritu. Toleti apud Ioannem Ferrer, 1550. in 8. Omisit Lucas VVaddingus.

ANDREAS DE OVIEDO, Carpetanus, in oppido *Illestas* pari Matritum inter ac Toletum spatio natus, Iesuita, Ignatii ipsius discipulus, qui familiae fuit Parens, in Africa, vastissimisque Abissinorum Provinciis, destinatus eò, dimissusque Vliſſipone anno MDLVI. cum honorifico Praesulis Hierapolitani titulo, unà cum Ioanne Nonio Barreto Aethiopiae Patriarcha consecrato, & aliis, diu muneri sibi commisso, propagandoque apud eas gentes Evangelio incubuit, factus & ipse per Barreti decessum Patriarcha. Tandemque post egregiam positam plurium annorum operam, temporumque difficultatem fortiter devictam, calculi doloribus extinctus fuit anno MDLXXVI. De quo plura Nicolaus Godignus lib. III. *De rebus Abissinorum*. Scripsit librum -

De Romana Ecclesiae Primatu, deque erroribus Abissinorum; idiomaethiopico, ut conjectura est, translatus.

Multa item ex aliis linguis in eundem sermonem convertit confirmandis Catholicis apta, reducendisque Schismaticis. *Duas item Epistolas* anno MDLXVIII. quas refert Guerrerus.

F. ANDREAS PEREZ, Legionensis, Dominicanus, Ordinis sui generalis Concionator, scripsit Hispaniae proprio idiomate -

Vida de S. Raimundo de Peñafort. Salmanticae apud Petrum Tato, 1601. 8.

Sermones de Quaresma. Pinciae 1621. 4. apud Franciscum de los Rios.

Sermones de los Santos. Duobus tomis; ibidem 1622. 4. apud Hieronymum Murillo.

Fertur apud suos author esse & illius libelli, quem Francisco Vbeda Toletano typi adjudicant, *La Picara Justina* nuncupatum, cum liceret sic per aetatem insanire.

ANDREAS PEREZ, Iesuita, Collegii Mexicani Rector, scripsit -

Relacion de la muerte, y virtudes del Padre Juan de Ledesma, qui obiit anno MDCXXXVII.

ANDREAS PEREZ DE RIBAS, Cordubensis, Presbyter Societatis, dum Nova Hispaniae Americanorum Iesuiticam Provinciam regeret, scripsit -

Historia de los Triunfos de nuestra Santa Fee, conseguidos por los soldados de la milicia de la Compañia de Iesus en las misiones de la Provincia de la Nueva España. Matrili 1645. in folio.

ANDREAS PESCONI, si non exter est, scripsit ex Gallico -

Historias prodigiosas de diversos sucesos acaecidos en el Mundo, escritos en Frances por Pedro Bovisſtau, Claudio Tesserant, y Francisco Belleforest, traducidos por Andrea Pescioni vezino de Sevilla. Matrili 1603. in 4. & 1607. in 8.

ANDREAS PINTO RAMIREZ, Lusitanus, Olissipone ortus, Iesuitarum sodalis, sub magisterio Francisci Mendozae quid non doctum, quid non eruditum, & amœnum didicisset? Praeter Concionarium opus, cui deditur scivit *Bibliothecae Societatis* author, Theologiam quoque in patria sodales docebat anno MDCL. & inde in Salmantino Collegio; qua in urbe, & quo alio cumque loco fuit, ingentem eruditionis famam collegit, quam mirum in modum edita in vulgus monumenta sacra, moralia, profana universo literatorum Orbi confirmaverunt. Haec scilicet foras dedit -

In Canticorum Canticum Salomonis dramatico tenore, literali allegoria, tropologicis notis illustratum. Lugduni apud heredes Gabriëlis Boissat, 1642. fol.

Christum Crucifixum. Lugduni, 1640.

Dei-param ab Originis peccato praeservatam. Lugduni 1642. in fol. apud Boissat, & Anisson.

Vtriusque Principum Politices Paralella, justa & iniqua, ad caput XIV. Isaiae Prophetae. Lugduni apud Petrum Prost, 1648. in fol.

Sacra Scriptura Selecta, sive Spicilegium sacrum explananda litera, moribus illustrandis. Lugduni apud Petrum Prost, 1648. fol.

Commentarium in Epistolas Christi Domini ad septem Episcopos Asiae, quae in Apocalypsi continentur. Lugduni 1652. in fol.

Lusit & honestissimam valdeque disertam Fabulam, Ioannis Barclaji, veterumque sequutus exemplar, cui nomen imposuit -

Philalælia pro fide amicorum reciproca. Luduni 1647. in 4. Historia ex Gallico est: nam in Cod. MDCCCXV. Regiae Parisiensis Bibliothecae SS. Amici, & Amelii vita extat, qui sunt hujus operis argumentum.

ANDREAS DE PORTONARIIS, famigeratus superioris saeculi Typographus Salmantinus, in Hispania, an alibi natus non facile dixerim, edidit ex officina sua in Hispanum conversos -

Los Afolanos de Pedro Bembo. Salmanticae 1551. in 12.

ANDREAS POZA, Cantaber, Ordunienſis, causarum Patronus apud Correctorem, ut vocant, *Del Señorío de Viseaia*, scripsit -

Hidrographia, Sumario de la esfera, instrumentos de la navegacion, marcas, latitud, y longitud. Iuliobrigae, seu Bilvaeo, 1583. in 4. apud Mathiam Mares.

De la antigua Lengua, Poblaciones, y comarcas de las Españas, en que de paso se tocan algunas cosas de la Cantabria. Ibidem 1587. in 4. Latinum fecisse hoc idem opus videtur, quod nescio an imperfectum, certè ineditum reliquit hac inscriptione, *De prisca Hispanorum Lingua in gratiam eorum, qui nesciunt Hispanicè, Paradoxon*.

Hic pater fuit Ioannis Baptistae Pozae Iesuitae, de quo suo loco.

ANDREAS REY DE ARTIEDA, Valentinus, an Caesaraugustanus? Poeta, quem Lupus Felix de Vega in *Lauri Apollinis* non perfunctoriè laudat, foras dedit -

Los Amantes, Tragediam. Valentiae 1581. in 8.

Discursos, Epistolas, y Epigrammas de Artemidoro, quo nomine, quasi anagrammatico, dignosci voluit. Caesaraugustae 1605.

ANDREAS RESENDIVS, vulgò DE RESENDE, ortus Eborae anno MCDXCIII. Andream Vaseo Resendio, & Angelam Eleonoram Vaseam Goes parentibus nobili loco inter suos natis, à matre nonnunquam usurpavit *Angeli* praenomen, quo signati, quos prima in aetate edidit, libri conspiciuntur; nec non & more sui temporis, uti Nebriffensis Antonius *Aelius*, uti alii aliter, sic noster *Lucius Andreas Resendius* cognominari amabat. Ita & ipse in tabula quadam sepulchro matris affigenda inscribere non dubitavit. Adeo imitandae vetustatis ardore capiebantur hi, quos prima cepit, ante unum, aut duo secula, rerum antiquarum cupido, ut & familiarem appellationem notam aliquam veteris Romae procuderent. Bienenis patrem amisit; liberaliter tamen educatus in studiis à matre, cum primùm per aetatem licuit, Dominicanorum religiosae familiae in patria se aggregavit; eoque habitu indutus prius Compluti Antonium Nebriffensem, dein Salmanticae Arium Barbosam, graecae & latinae litteras, Theologiam quoque alios docentes audivit. Parisios inde, Lovaniumque adiit celebres Academias, ingenii, quod praestantissimum sortitus fuit, magis ac magis excolendi causa; peregrè colligens, uti solet, non eruditionis tantum, sed & prudentiae, atque experientiae rerum opimos fructus. Petro Mascarenio Regis sui apud Carolum Caesarem, Legato adhaesit, evocatus, ut ab studiis ei esset, quae efflictim amabat. Cum eo aulam sequutus est, aulaeque, atque ipsi Carolo innotuit, & carus fuit. Domum reversus post annum DXXXI. pedem figere opus habuit in Curia Ioannis Regis III. ludumque ibi aperire, à Rege ipso, duobusque illius fratribus amplissimis S. R. E. Cardinalibus Alphonso, Henricoque ad eam professionem adactus: iustus interim bona cum Summi Pontificis venia iustis de causis schema dimittere Dominicanorum; cujus tamen, vel in morte ipsa studium

dium retinuit, electo sibi in Eborensem Prædicatorum intimis adibus sepulchri loco. Henricum præcipue jam laudatum Portugalliæ Infantem, postea & Regem, beneficium sibi expertus fuit, aliquot ab eo Sacerdotiis, unòque Eborensis Ecclesiæ, & Collegii Canoniorum post alia, quod pingue in primis est, pro merito cohonestatus, cui & à concionibus fuit. Vulgari quippe lingua, æque ut latinâ, erat disertus. Theologiam ad hæc semper coluit, ac dum epularetur Patronus, legebat is Pauli epistolas, digno, ut imitarentur omnes Ecclesiarum Antistites, exemplo; dubiâque sibi à circumstantibus proposita doctè, atque ex tempore solvebat. Antiquitatis studio præcipue exarsit, adeo ut viatoriæ suppellectilis, quandocumque iter acturus esset, ligo, aliâque ferrea instrumenta portio ei perpetua fuerint; quibus, si quod antiqui ævi monumentum in via occurreret, propriis ipse impensis, operave eruere de terra, atque à tenebris vindicare posset. Verèque, ut Romanis Portius Cato, Lusitanis ipse suis Antiquitatis fontes referavit. Dicendi genus floridum, grave & nitidum sectatus, non sine aliqua reprehensione antiquiores quasdam pronunciandi, atque scribendi formas, quæ obsoletæ jam sunt, superstitiosè usurpavit. Poësim quoque non sine magna laude exercuit Horatii æmulus, uti & Harmonicam artem; eratque etiam compositionis musicæ bene peritus; neque contentus carmina pangere, eorum quoque modulationes componebat. Coluit, amavitque inter externos Erasmus Roterodanum, Conradum Gocleniû Lovaniensem eloquentiæ doctorem, Ioannem Vaseum Brugensem; è civibus suis Damianum Goësum, Iacobum Mænetium Vasconcellum Iuriconsultum, Achillem quoque Statium dignum tanto præceptore discipulum. Opera ejus si legeris, omnes inausitæ accuratissimæ, ac reconditæ eruditionis numeros, sive in sacra, sive in profana re, completos summa cum jucunditate experieris. Hæc illa sunt; & quidem in duplex volumen, quotquot lucem viderunt, præter unum aut alterum conjecta ab Arnolde Mylio Colonia anno 1600. in 8. Primo hæc continentur -

De Antiquitatibus Lusitaniæ, libri IV. Præcedunt *Epistolæ* duæ de hoc ipso argumento; altera ad Alphonsum Emmanuelis Regis filium, altera ad Bartholomæum Frias de Albornoz Iuriconsultum doctissimû, de quo nos suo loco egimus. Subjiciuntur Iacobi Mænetii Vasconcelli in quatuor hosce libros *Scholæ* breviora. Hoc opus conscriptum fuit ab auctore circa annum MD primûque his typis vulgatum. Deinde in magno *Hispaniæ Illustratæ* systemate iterum prodit Francofurti 1603. secundo volumine pag. 892. Singulariter quoque commentatus fuit -

De Antiquitate Eboræ, vernaculè quidem; nam is, qui hic legitur, Commenta-

rius latinus ex versione est Andreæ Scoti viri doctissimi. Lusitanus prodierat ante plures annos, & quidem auctior ex secunda editione anno 1576. in 12. cum hoc titulo, *Historia da Antiquidade da Cidade de Eboræ*. Adjunxerunt Francofurtensibus huic opusculo in hac sua editione Iacobi Mænetii Vasconcelli Iuriconsulti Lusitani *De Eborensi Municipio* Commentariû, sive Relendiani appendixem.

Secundo volumine hæc alia -

Poëmata varia, hoc est:

Vincentius Levita, & martyr, Heroici Poëmatis libri duo, cum Scholiis ejusdem Refendii.

Ad Deum Patrem ob calamitatem Sectarum Ode.

Ad Christum Confessio, & ad Crucifixum.

Ad Gasparum Casalem Episcopum Leirensis Epistola de Pastoris officio.

Encomium urbis Lovaniensis, cum aliis carminibus.

Erasmi Roterodami Encomium.

Ad Damianum Goësum, & alios Epistolæ.

Epicedion rapto Daciæ Principi, ad Casarem.

De Vita Aulica, ad Speratum Marcianum Ferrarium Lusitanum.

In Obitum Ioannis III. Lusitaniæ Regis conquestio.

Ad Mariam Serenissimam Ioannis III. Regis sororem eruditissimam Principem Epistola.

Ad Sebastianum Regem, ob Regni adeptum regimen.

Ad Philippum II. Hispaniæ Regem, ut arma in Mauros convertat.

Ad Lupum Scintillam Epistolæ duæ, & ad Petrum Sanctium tertia.

Cujus scilicet facultatis Poëticæ laude nostrum excelluisse Nicolaus olim Clenardus hoc elogio, quod apud Ioannem Vaseum sexto *Chronici* sui capite legitur, egregiè confirmavit: *Andreas Refendius Poëta insignis tantæ carminis majestate, tam nervosis inventionibus donatus ab Apolline, ut si in studio Poëtico perduraret, tam nobilem Vatem haberet Eboræ, quam genuit olim Corduba.*

Sequuntur historicæ *Epistolæ*, scilicet -

De Era Hispanica, ad Ioannem Vaseum, quam & innuit Didacus Covarrubias 1. lib. Variar. Resolut. cap. XII. quod de ratione computandi temporis ab annorum numero est.

Pro Colonia Pacensi, ad eundem Vaseum, data Eboræ 1553.

*Pro Sanctis Christi Martyribus Vincentio Olisiponensi Patrono, Vincentio, Sabina & Christide Eborensibus civibus, & ad quedam alia, Responsio ad Bartholomæum Quevedum S. Toletanæ Ecclesiæ Sacerdotem, doctissima quidem, & bene prolixa, Eboræ data anno 1567. Ad quam Epistolam libens refero, quod de *Kalendario Eborensi, & Olisiponensi* ab Andrea con-*

fecto asserit Miræus in *Bibliotheca Ecclesiastica.*

Ad Ambrosii Moralis Epistolam Responsionis, in qua de Trajani pontis Alcantaræ urbis inscriptione, aliisque, data Eboræ 1570.

Atque item *Orationes* duæ -

Alterâ habita Conimbrica in Gymnasio Regio, anniversario Dedicacionis ejus die IV. Kalendas Julii MDLI.

Alterâ in synodo Eborensi habita an. MDLXV. mense Februario, Præside Ioanne Mello Archiepiscopo Eborensi. Omnia hæc iterum prodierunt Colonia ex officina Gerardi Crenemburgi hoc titulo, *Delicta Lusitano-Hispanicæ*, 1613. in 8.

Præter hæc, quæ in laudata Mylii editione comprehensa sunt, & alia lucem viderunt seorsim: nempe -

De verborum Conjugatione Commentaria. Olisipone 1540.

Oratio pro rostris pronunciata in Olisiponensi Academia Kalendis Octobris 1534. in 4.

Narratio rerum gestarum in India anno MDXXX. juxta exemplum epistolæ, quam Henricus Cugna Dux Indiæ maximus misit ex urbe Cananorio IV. Idus Octobris Anni ejusdem. Secundo volumine Hispaniæ illustratæ.

Breviarium Eborensis, de quo factus erit Ioannis Vasei in memorati *Hispaniæ Chronici* 5. capite verba subjicere: *Breviarium Eborensis nuper Lucius Andreas Refendius Reverendissimi S. R. E. Cardinalis, & Serenissimi Principis Infantis Portugalliæ Henrici Eborensis Archiepiscopi auspiciis, ita nitore suo restituit, ut non arbitrer aliud reperiri exactiori judicio concinnatum. Certè Sanctorum Historias Hispanorum non alibi meliori fide scriptas reperias, quas ille ante annos multos perlustratâ ferè totâ Hispaniâ, tanquam quod futurum erat, prælagiens, & summo studio perquisivit, & ex Ecclesiarum Cathedralium libris, ubi quàm emendatissimè reperiri poterant, accuratissimè descripsit. Hæc Vaseus. De quo opere intelligendus est Petrus Galefinus in nuncupatione sui Martyrologii, ubi de Refendio, quem *Doctrinarum antiquarum* laude præstantem appellat *Virum*; perlustratis eum omnis Hispaniæ Basilicis Cathedralibus, compertisq; antiquis Tabulis Sanctorum Hispanorum, Historiam disertâ oratione contexuisse refert.*

*Vita S. Egidii Scallabiani, sive de Santaren, Ordinis Prædicatorum, quam desumpsit ex alia cujusdam antiqui ejusdem Ordinis sodalis semi-barbara, quæ asservatur in ejusdem urbis monasterio. Hanc Parisiis editam latinè assermat Ludovicus Cazegas in *Historia vernacula Ordinis Prædicatorum Provincie Portugalliæ* lib. V. cap. XI. Fortè Antonius Senensis Lusitanus liberavit in eo fidem, quam, dum Bibliothecam hujus Ordinis scripsit, obligaverat, hoc Refendii opus edendi.*

Carminè etiam -

Adversus stolidos politioris literaturæ oblectatores, eruditè, & eleganter. Basileæ apud Frobenium 1531.

Genetliacum Principis Lusitanæ, quod in Galliis excussum fuisse in *Epitome Gesnerianæ Bibliothecæ* refertur.

Vernaculâ quoque linguâ -

A Vida de santo lego Fr. Pedro, do Convento de Eboræ, quam Antonius Senensis latinè descripsit -

A Architectura de Leon Baptista Alberti, quam ex authoris vernaculo in Lusitanum, Henrici Cardinalis nutu, vertit; quæque post mortem Refendii ejusdem Cardinalis jussu, & Didaci, seu Iacobi Mænetii Vasconcelli curâ lucem vidit, uti lego in Gasparis Statii *Tractatu de Statorum familia Eborensi*, ubi de Simone Statio agit.

Non dubito, quin diversum fuerit, & ex propria penni opus *De Architectura*, in quo conscribendo Regis jussu, atque auctoritate, totum versari se civibus suis Eborensibus affirmavit, mittens ad Ædiles, Procuratores, &c. hujus urbis *De ejus Antiquitate* libellum.

Aliorum operum ipse meminit, tanquam à se edendorum, certè conscriptorum, aut factem alii -

Eibelli de Colonia Pacensi, ad Franciscum Nonium: libr. IV. *Antiquit.* ubi de *Pace Julia*, sive *Augusta*.

Epistola ad Ioannem Barros; in qua se egisse de *Simena* minime concubina, sed *justa uxore Alphonso VI. Castellæ Regis*, & quidem prolixè. Eodem lib. IV. *Antiquitatum* sub titulo *De Vrichiensi Agro*.

Apologia contra Viscensem Episcopum, de Aquæ-ductu Eborensi à Sertorio fabricari jussu. Item -

De Aquæ-ductibus duorum librorum, quos Regi morem gerentem sese nuper scripsisse affirmat in opusculo *De Antiquitate Eboræ* cap. III. ubi & superioris *Apologiæ* meminit.

De Coloniarum, & Municipiorum Jure, aut huic simili argumento copiosum & latum *Commentarium* brevi se in lucem emissurum in eodem opusculo reliquit scriptum cap. IV.

Sidonii item *Apollinaris* opera omnia, seu scripta se restituisse gloriatur lib. I. *Antiquit.* cap. *De Barbaryis populis.*

De Bracharæ urbis conditione, plusquam trecentorum versuum *Poëmation* extabat superioribus annis penes Emmanuelem Severinum de Faria Cantorem Eborensis virum eruditissimum, ut refert in *Historia Bracharensis Ecclesiæ* D. Rodericus de Acunha, dum agit de D. Didaco à Souza hujus Ecclesiæ Antistite, cui nuncupavit opus author decem tantum diebus absolutum, atque omnibus numeris absolutissimum.

Officium, in eo & *Vitam B. Gundisalvi de Amaranto* tribuit ei Ioannes Marieta, & alii. *Officium* quoque *S. Elisabethæ Regine Portugalliæ* Aubertus Miræus in *Bibliotheca sua Ecclesiastica.*

Martyrologium Lusitanum, ejus gen-

gentis linguâ video ei tributum in *Historia Ordinis Prædicatorum* Monopolitani Episcopi parte IV. lib. II. cap. III. ; cuius tamen operis nullam habet mentionem proprius magis Historicus Resendii rerum Ludovicus Caze-gas jam laudatus. Planè hoc intelligi potest de Breviario Eborensi, aut imperfectum mansit hoc, si quod fuit, Martyrologium, aut planè adhuc latet.

Staturâ fuit procerâ (ait Iacobus Menetius Vasconcellus in *vita Resendii* nostri) prægrandibus oculis, crispo capillo, colore subfulco, sed hilari, minimèque contractâ fronte in domesticos, discipulòsq; severior. Obiit jam octagenarius anno MDLXXIII. laudatus dum viveret, & post mortem ab doctissimo quoq; inter præstantissimos Lusitanæ suæ, imò totius Hispaniæ, litteris, atque omni eruditione viros: Nicolao scilicet, ut vidimus, Clenardo, & Ioanne Vaseo, Ambrosio item Morali lib. VIII. *Historia Hispaniæ* cap. XX. Osorio Silvensi Episcopo in *Procemio Historiæ Regis Emmanuelis Portugalliæ*; Iosepho Scaligero in *notis ad Eusebii Chron.* nu. MDCCCCLXXVII, Iacobo Vlerio *De Britannicarum Ecclesiarum primordiis* cap. XVI. pag. 747.

ANDREAS DEL RIO RIAÑO, scripsit -

Tratado de un Instrumento para conocer la Nordesteacion de la Aguja de Marear. Item - *Hydrographia en que se enseña la Navegacion por altura, y derrota, y la graduacion de los Puertos,* 1585. 4.

D. ANDREAS DE LOS RIOS DE SANDOVAL, civis, & fortè domo, Hispalensis, vir nobilis, dedit in lucem Theologicû opus, scilicet -

Ordinem examinationis Oratorum, quæ dicuntur in infirmilatis, seu præcantationum, quæ Hispanè dicuntur Ensalmas. Hispali apud Ludovicum de Estupiñan, 1620. in 4.

Adjunguntur - *Carmina* quædam: & Hispanus *Tractatus de la Perfeccion y significacion de los numeros por la composicion de sus partes.*

ANDREAS DE ROXAS ALARCON, Matritensis, lussit -

Los Graciosos Sucesos de Tirsis, y Tirseo. Simulque - *Comedia de la Hechizera.* Matriti apud Franciscum Sanchez, 1581. 8.

F. ANDREAS RVIZ, Legionensis, Ordinis Prædicatorum, si credimus Ægidio Gonzalez Davila in *Theatro Ecclesiæ Legionensis*, scripsit -

Sermones duobus tomis.

F. ANDREAS DE SALAZAR, Benedictinus Monachus ex Domo S. *Aemiliani*, scripsit

nescio quid de *Quindenniis* (ita opus vocant) *Abbatiarum* omnium, quæ olim perpetuò conferebantur. Item -

Notas ad Regulam Sancti Benedicti. Romæ 1614.

Vernaculo etiam sermone - *Vida, y Milagros de San Gregorio Obispo Ostiense, y de S. Domingo de la Calzada.* Pamplone apud Ioannem Oteiza, 1624. in 4.

Defuit esse mortalis circa annum MDCXXXVIII.

ANDREAS SANCHEZ FAXEDA, scripsit -

La Divina Serrana de Formes Nuestra Señora de Espino. Segobiæ 1629. in 8.

ANDREAS SANZ DE ROCAMORA, scripsit -

Aparecimiento y milagros de la Virgen del buen Suceso, que està en la villa de Madrid. Matriti 1638. in 8.

ANDREAS SEMPERIVS, vulgò SAMPERE, patriâ ex Alcoi Valentini Regni oppido, Medicus, & Rhetor in Valentia urbis Lycao, at possimum sibi in hac postrema disciplina Rhetoricæ artis nomen fecit; Nam (ut Scotus ait) formâ erat egregiâ. ingenti staturâ, barbâque ad umbilicum promissâ; firma latera ei fuerunt, & vox denique Theatrum implens, omnes ut auditores, qui frequentes concurrerent, in sui admirationem, & inquam vellet, partem persuadendo raperet; Hunc unum intuebatur Valentia Academia; hujus aspectu recreabatur, hujus doctrinâ, & diligentia eloquentia florebat. Invitatus aliquando in Sardiniam Insulam publico stipendio docuit ibi Rhetoricam, sed reversus in patriam, confirmatâ sibi doctrinæ laude apud externos, libellis in publicum datis, ibidem ante annum MDLXXII. ad plures abiit, meritis a Laurentio Palmyreno carissimo olim sibi capite in Oratione quadam Valentia hoc anno dicta, ut *Grammaticorû Aristarchus, Rhetorum Gorgias, in antiquitate Varro alter, Latinarum Græcarumque literarum Coriphæus, tertius Vticensis Cato, eloquentia, ac doctrina omnis instaurator* audiret; *cujus in labiis Ciceroniana dicendi facultas, in pectore Demosthenica, in capite Platonica sapientia residebant.* Edidit -

Grammaticæ Latinæ institutione III. libris explicatam. Semel atque iterum Valentia, tertio in Gallia, demum Valentia apud Petrum Huete, 1575. in 8.

Methodum Oratoriam: nec non & *De Sacra concionandi Ratione.* Simul Valentia 1568. in 8.

In Tabulas Rhetoricæ Cassandri, & In Ciceronis Brutum, sive Oratorem. Valentia typis Mey.

Vide - sis de eo Andream Scotum in *Bibliotheca, Palmyrenum* in laudata *Oratione, Escolanum.*

lanum in *Valentina Historiæ* lib. IX. cap. XLII.

ANDREAS SEMPLE DE TOVAR, Matritensis, puerorum nobilium Regiæ Aulae Institutor in Latinis, Theologus ipse, & Ecclesiastes, hæc edidit in gratiam Concionatorum, linguâ vernaculâ.

Sermones de Santos, y festividades. Matriti 1643. in 4. diversum ab hoc opus.

Sermones varios de festividades y Santos. Ibidem 1644. in 4.

Miserere en Discursos predicables para las tardes de Quaresma. Matriti 1644. in 4.

Sermones para los Domingos, Miercoles, y Viernes de Quaresma; ibidem anno 1645. 4.

Dominicas despues de Pentecostes. Valentia 1646. in 4.

Primera y segunda parte de Homilias varias de Quaresma. Matriti 1651.

Obiit diem suum in Regia Curia circa annum MDCLII.

ANDREAS SERVETVS DE ANIÑON, Casaraugustanus, Iuris Artis professor fuit Bononiæ, sodalisq; Clementini Hispanorum Collegii, quo tempore publici Iuris fecit -

Disputationes ad Tit. Instit. De Actionibus: ad Antonium Manrique de Valentia Collegii Rectorem. Bononiæ 1546. in 8.

Ad Titulum Institutionum Justiniani De Obligationibus, sequentesque usque ad Titulum Quibus modis tollitur obligatio: Ad Franciscum Vargas supremi Castellæ Senatus Fiscalem: Ibidem 1548. in 8.

Tractatum de Successionibus ab Intestato secundum Leges Aragoniæ. Ibidem 1558. in 4.

Præterea & non inutilem dedisse ipsum, Musis operam Romanâ linguâ ad me retulit, qui plura adservabat, dum viveret, Serveti carmina Ioannes Franciscus Andreas Vitarozius Chronographus Regni sui Aragonensis. In Curia Regni Aragoniæ, quam civilem vocant, Senator fuit. Meminerunt hujus Iofias Simlerus in *Appendice Bibliothecæ Gesnerianæ,* & Valerius Andreas Taxander. Diversus est Michaël Servetus Hispaniæ haud minus pœnitendus ob impietatem quam Priscillianus olim fuit -

F. ANDREAS DE SOTO, patria ex Sancti Facundi Castellæ veteris municipio satis noto, Minorum sodalis Provinciæ Conceptionis, sed è Recollectorum, ut vocant, severiore secta, & disciplina; post lectam suis ex munere Theologiam, triumque Provinciæ cœnobiorum res integrè administratas, in Belgium ire iussus fuit, à confessionibus ut esset Elisabethæ Claræ Eugeniæ Hispaniarum Infanti, atque unâ cum Alberto conjuge Austriaco Belgarum Serenissimæ Principi. Quâ sibi commissam ferè viginti annis curam gessit laudabiliter non minus Deo, ut speramus,

quam gubernatæ in conscientia arcanis feminæ lectissimæ, atque aliis omnibus approbatâ operâ: quibus exemplo vitæ innocentissimæ, pariter atque saluberrimis doctrinæ nusquam non emicantibus radiis prælucebat. Interim vices à Generali familiae totius Ministri sibi concreditas in Provinciis Argentina, Colonia, Hiberniæ, Angliæ, Flandriæ, inferioris Germaniæ S. Andreæ, atque aliis pro dignitate gessit, religiosæ observantiæ merito vir, christianâ humilitate, atque abstinentiâ, quam pluriùmque ornamentis virtutum conspicuissimus. Pia multa edidit: nempe -

Vida y Excelencias del Glorioso San Iosef Esposo de la Virgen Nuestra Señora. Pinciæ 1593. Bruxellisque iterum apud Ioannem Mommartium 1600. in 8.

La Contemplacion de Christo Crucificado, y de los dolores que la Bienaventurada Virgen padecio al pie de la Cruz. Antverpiæ 1604. Hunc librum Italis vulgarem fecit Raphaël Fabrica Iesuitarum sodalis, atque in urbe Venetiarum edidit, Gallis quoque non unius operâ, semelve, fuit communicatus.

De la Conversion del buen Ladron. Antverpiæ 1606. 8. translatus etiam in Italicum hic fuit liber.

Redencion del Tiempo cautivo. Antverpiæ 1606. in 8. Latinus idem nescio cuius operâ factus Colonia 1611. in 12.

De la Verdadera soledad, y vida solitaria. Bruxellis apud Mommartium 1607.

Declaracion y paraphrasis de las lamentaciones de Jeremias. Bruxellis in eadem officina 1609. & 1615.

Vida y Milagros y Mission a España del glorioso Martyr Sant Eugenio, ex codice manu exarato, Broniensis, cuius Abbas est Namurcensis Episcopus, Monasterii; ubi & nunc ejusdem Sancti Martyris brachium à corpore divulgum adservatur. Bruxellis 1612. in 8.

La Vida de San Alberto Cardenal. Bruxellis 1613. ex latino opere Ægidii Leodienfis. Additiones fecit Aubertus Mireus Bruxellensis.

Explicacion de la Bendicion del Cirio Pasqual.

De la Excelencia y bienes de la Paz. Antverpiæ apud Ioachimum Trogne-fium 1621.

De la Congregacion de los Penitentes. Rectè-ne, an secus, huic opusculo, quod *De Congregatione Penitentium* latine Vvadingus appellavit, Hispanum affixerimus titulum, hi, quibus non invisus, ut nobis, liber sit, arbitrari poterunt. Certè Montibus Hannoniæ prodiit ex Ludovici Riccii officina 1607.

Del Origen de la Agua bendita y antiguedad, y milagros que Dios obra per medio de los Agnus Dei.

Confuelo de Vivos, y Exequias de Difuntos. Pa-

Paraphrasis del Psalmo XVIII. *Beati immaculati in via.*

Paraphrasis del Psalmo CXXI. *Latus sum, &c.* Horum quatuor nec editionis annum, nec locum exhibet Vvaddingi Catalogus: omnia tamen Soti hæc opera translata esse in Teutonicam linguam, Antverpiæque edita ipsi credimus Vvaddingo affirmanti.

Vida de Santa Ana: tribuit ei Antonius Daça in *Historia Ordinis Minorum*.

Denatus est piissimo è vita exitu Bruxellis quinta die Aprilis anno MDCXXV. duobus major septuagenario; sepultusque ante altare S. Crucis Bruxellensis, quod Serenissima Princeps in charissimi capitis gratiam construxit, pulchrèque exornavit.

ANDREAS TAMAIO, Matritensis Medicus, & Chirurgus Regius, publicavit-

Traçado de Algebra y Garrotillo. Matriti apud Cosmam Delgado. 1621. 8.

F. ANDREAS DE TOLEDO, ex Ordine Sanctissimæ Trinitatis, Toletanus, Castellæ Provinciæ Præfectus scripsit -

Elogios del Santissimo Nombre de Maria. Obiit Matriti MDCXLVII.

F. ANDREAS DE TORDEHMOS RIBERO, Augustinianus, Mexici Indorum Occidentalium scripsit, sed Medinæ apud Hispanos edidit -

Apologiam Theologicam de Interioribus animæ actibus, & libertate voluntatis humane applicationeque Sacrificii Altaris. 1581. in 8. scopus authoris est, ut probet intentionem subditi in Eucharistiæ offerendo Sacramento, intentioni Prælati, cui obnoxius est obedientiæ voto, prævalere.

ANDREAS DE VALDIVIA, Medicus, scripsit *de Peste* Tractatum inscribens ei vocabulum vernaculi usus, nempe -

De las Landres. Hispali 1601.

F. ANDREAS DE VEGA, Segobienfis, ductam ab utroque parente Gundisalvo à Vega, & Guiomara Leonia generis nobilitatem suæ ætatis factus, eximiis Sacrarum Literarum fructibus, multaque Rhetorices, ac linguarum eruditione studio iugi ad Salmanticam perceptis; honestiorem sibi ac patriæ reddidit. Durandum in eo gymnasio jam docebat, creatus ritè per eos dies sacræ scientiæ Magister, cum honore & loco isto, atque aliorum spe, quæ quidem pascere honestissimum, ac temperantissimum quemque solent, repudiatis, nunciòque sæcularibus remisso, in æde Franciscana ejusdem urbis amictu se induens Minorum in tutiorem religionis portum recepit. Vnà hic cum Alphonsio Castrensi celeberrimo illorum temporum Theologo commemoratus, postquam domesticos cõmuni ope-

ra sacris litteris uterque imbuissent, à Carolo Imperatore, filioque ejus Philippo Principe Tridentum destinati sunt ad sacram Synodum Pontificio Edicto anno MDXLV. convocatam. Sectariorum ibi proterviam in justificatione animæ humanæ à peccato expianda à vera & orthodoxa fide discrepantium Vega editis in urbe Venetiæ ante celebratam sextam, quæ hunc articulum expedit, sessionem, quæstionibus XV. hisque aliorum quindecim librorum ope, & accessione subtiliter, doctè, ac profundè expositis afflixit penitus, & profligavit, In reditu se domui suæ ac cellulæ restituens æquali omnium illius Academiæ ordinum plausu ejus meriti, ac palmæ virum summè diligente, ac suspiciente, ordinariis lectionibus intentus usque ad obitus diem vixit. Fertur is in annum incidisse MDLX. Andreæ Lacunæ, ac Dominico Soto, tribus cum nostro scilicet urbis Segobienfis splendidissimis luminibus fatalem. Celebri huic Andreæ scripto hic titulus fuit appositus -

*Doctrina Univerſa de Iustificacione libris XV. absolutè tradita, & contra omnes omnium errores defensa, quæ post alias parum emendatas editiones Coloniae prodiit ex officina Cervini Galeni 1572. in folio; Petro Canisio sanctissimo illo, atque doctissimo Iesuitarum sodali hunc ante alios tam utilis argumenti Scriptorem, procuratâ diligenter, curiosèque hæc editione Orthodoxis fidelibus cum præclaro Andreæ nostri elogio commendante. Id opus pro dignitate nunquam laudari posse, Andreas Scotus in *Bibliotheca Hispana* retulit, quod quidem, ejusque Authorem laudant Michaël Medina lib. I. *De Recta in Deum Fide* cap. IV. Henricus Sedulius *Commentariis in vitam Sancti Francisci* cap. IV. uterque sodalis, uti sunt etiam Alphonsus Castrensis *Adversus hæreses* libris, & Franciscus Gonzaga in *De Origine Franciscanæ familie, atque progressu.* Gabriël item Vasquius, Robertus Bellarminus lib. V. *De Iustificacione* cap. XIX. Possevinus in *Apparatu*, atque Vvaddingus *De Scriptoribus Franciscanis* scribens: qui à Bellarmini reprehensione quadam tueri sodalem conatur. Recussum fuit postea opus Ascaffeburgi Moguntinæ in Germania diocesis, apud Hermanum Miresium 1621. in folio, & alibi sæpè. Editio princeps, ut credo, Veneta est anni 1548. in 4. sive 1546. cum titulo *Decreti de Iustificacione; sive Opusculi de Iustificacione, gratia, & meritis.**

Concionem ab eo habitam ad PP. Concilii Tridentini Cincrum die anno MDXLVII. edidit Anonymus sine loci mentione, aut anni in 4.

Posthuma etiam videntur ex schedis illius edita -

Commentaria in aliquot Concilii Tridentini Decreta. Compluti 1564.

Commentaria in Psalmos: ibidem 1599.

1599. Quorum utriusque meminit Lucas Vvaddingus, non verò Didacus Colmenares in *Viris Illustribus Segobienſibus*.

Expositionem item quandam in *Regulam Sancti Francisci* (editam-ne, an secus, mihi dubium) Vegæ tribuit Ludovicus Mirandensis idem tractans argumentum.

F. ANDREAS DE VEGA, natus in quodam loco Campi Toletani, Franciscanus sodalis ex Tertio Ordine, qui samâ vitæ innocentissimæ, miraculisque clarus obiit in monasterio S. Catherinæ urbis Scalabitanæ in Portugallia, CX. ferè annis natus. Ex antiqui temporis professione (præceptor enim, adhuc in sæculo manens fuit artis Grammaticæ) reliquit latino carmine -

Acetarium varias rerum materias continens. Olissipone 1571. 4.

Vegam summè laudat Georgius Cardosus in *Agiologio* I. die Aprilis, qui in relatione missa Romam opus vocat *Asceterium*.

ANDREAS VELASQUEZ, Medicus Arcensis (Ducale oppidum est Arcos in Bætica, territoriòque sacro Hispalensi) librum edidit -

De la Melancolia, en el qual se trata de la naturaleza desta enfermedad y de sus causas y symptomas. Hispali 1585. 8. apud Ferdinandum Diaz.

ANDREAS DE ZAMVDIO, & ALFARO, inscribens se *Alcalde, Examinador, Protomédico general y Medico de la Camara de la Santa Inquisicion*, edidit -

Orden para la cura y preservacion de las Viruelas. Matriti apud Ludovicum Sanchez anno 1579. in 8.

Orden para la cura y preservacion de las Secas y Caruncos. Ibidem 1599. in 8.

ANGELINVS.

ANGELINVS DE FVENTES, & GVZMAN, Belgicarum copiarum miles, circa rem tormentariam occupatus eo in munere, quod idiotismus noster, *Gentilhombre del Artilleria del Castillo de Gante* appellat, M. S. reliquit -

Discurso y Relacion de los Governadores que en los países de Flandes à arvido desde Carlos V. hasta D. Iuan de Austria y lo que en el gobierno dellos à sucedido.

D. Thomas Tamajus in *Collectione librorum Hispanorum*.

ANGELVS.

F. ANGELVS MANRRIQUE, Didaci Medinæ Cisnerii ex Maria Manricia proles claro utrimque loco circa annū MDLXXVII. Burgis civitate inclytâ natus, Cistercio se in

Hortensi Monasterio etiam tùm juvenis, pietate ac literis imbuendum tradidit. Atque eam progressionem discendi Philosophorum ac Theologorum doctrinas breviter fecit, ut quātus esset futurus provectâ ætate, faciliè jam, ejus ævi argumenta commonstrarent. Sacræ scientiæ cum scolasticæ, tùm expositivæ, ut vocât, singularem assequutus peritiam, utriusque in publicum insignia testimonia non uno loco dedit. Facto namque specimine sui claro satis in sacro declamandi officio, quod quidem ingeniosâ valde, urbanâque dictione, multaque rerum electissimarum instructus copiâ exequabatur, publicum tueri cœpit locum apud Salmanticenses docendi, ex quo ei injunctâ Collegii Lauretani, quod in hac urbe sodales habitant, Præfecturâ, magnæ hujus scholæ copiam fecit. Scotum ibi, deinde & Divum Thomam propriis cathedris, nec non moralem Philosophiam professus, culmine tandem merito legendi ad primam, uti appellant, horam diei Theologiam seditur. Nec semel interim datus fuit collegis Abbas; atq; aliquando etiam Hispanæ totius familiæ Magister Generalis cooptatus. Hujus meriti virum genere, literis, prudentiâ, morumque probitate jamdiu spectatum, sibi que à concionibus Philippus Rex noster IV. anno hujus sæculi XLV. Pacensi ecclesiæ dedit Antistitè. Quæ quidem sedes cum tenuit, quousque viam universæ carnis paucorum annorum Episcopus ingrederetur. Hominem diceres studiis sacris deditum, domesticisque officiorum vicibus, atque Academicis occupationibus implicatum nil agere aliud posse: adeo ut præcipuum ante alia haberi apud omnes debeant ingenii capacissimi, atque exquisitæ cujusdam Angeli nostri sedulitatis, industriæque argumentum conscripti ab eo magna ex parte latino, atque eleganti sermone, multaque diligentia Cisterciensis Ordinis sui Annales, planè absolvendi, si non præceps obitus telam ei vitæ, atque operis abrupisset. Librorum ab eo editorum hæc series. Hispanâ linguâ -

Laurea Evangelica hecha de varios discursos predicables: contiene varias consideraciones sobre aquellas palabras del Evangelio; Vos estis sal terra, &c. sive de Laudibus B. Bernardi lib. III. Salmanticæ apud Artum Taberniel 1604. iterumque ab autore locupletiores 1610. in 4. variisque locis deinde recotti, Barcinone, Olissipone, Cordubæque usq; ad annum 1624. hoc est plusquam decies. Quos etiam linguâ Gallicâ donatos in Monasterio Camberonensi, Furnisque apud Capuccinos se offendisse Chrysostomus Henriquez in *Phœnice sua reviviscente* reliquit scriptum, nempe anno 1612. 8.

Santoral Cisterciense: duobus tomis, quorum prior vidit lucem Burgis apud Baptistam Varese 1610. Barcin. 1615. Pincijè 1613. atque alibi; posterior Salm. 1620. 4.

Meditaciones para los dias de la Quaresma: quas è suggestu proposuit olim Barcinone. Salmantica apud Franciscum de Gea, 1612. 4. Valentia 1613. Cesaraugustæ 1614. Nec tamen his totam Quadragesimam percurrit.

Santoral y Dominical Christiano para las Fiestas de nuestra Señora, y de otros Santos; Duabus partibus; priore Pincia 1613. alterâ Salmantica 1620.

Discursos Predicables para todas las Fiestas de nuestra Señora. Apud Vareseum, 1620. 4. Gallicè hi prodierunt Parisiis. Fortè hi Discursus componunt priorem ex superioris operis partibus.

Meditaciones del Martyrio espiritual, que padeciò la Virgen santissima en la Passion de su Hijo. Hispali apud Franciscum de Gea, 1612. n 4.

Calendario de los Santos de la Orden del Cistel, Salmantica.

Apologia por la muger fuerte, sive pro libro, quam de *Vita D. Mariae Vela*, Ordinis Cisterciensis Virginis, Michaël Vaquerus scripserat. Salmantica apud Antonium Vasquez, 1620. 4.

Exequias, Tumulo, y pompa funeral, que la Universidad de Salamanca hizo en las Honras del Rey D. Felipe III. Salmantica apud Antonium Vasquez, 1621. 4.

Sermon en la Beatificacion de S. Ignacio, Salmantica 1610. 4.

La Venerab. Mad. Ana de Iesus, discipula, y compañera de la S. Madre Teresa de Iesus, Fundadora en las Provincias de Francia, y Flandes, ad Elisabetam Hispania Infantem Belgarum Gubernatricem. Bruxellis 1632. 4.

Discurso sobre el Socorro que puede hazer a su Magestad el Estado Eclesiastico. Salmantica 1642.

Latinorum majoris operæ, quique Authoris famam præcipue tuentur -

Cisterciensium, seu verius Ecclesiasticorum Annalium à condito Cistercio, Tomi IV. I. Continet res gestas ab anno MXCVIII. ad MCXLIV. Lugduni 1642. in folio; II. res gestas ab hinc ad annum MCLXXIII. Ibidem eodem anno; III. ab anno MCLXXIV. usque ad annum MCCXII. inclusivè, Lugduni 1649. sumptibus Laurentii Anisson; IV. pertingit usque ad annum.....

Apologia pro Dei-pare Virginis immunitate ac innocentia originali, ad Innocentium X. Pont. Max. Incipit, *Mariam Virginem*, in fol.

Pontificale Hispano-Cisterciense ejusdem non vidimus; nec latinumne sit an vulgare, certi sumus; fidem de eo habentes Joanni Caramei in *Theologia Regulari* disput. CXXIV. art. CX. cui credit, ut nos, Carolus Vischius in *Eibliotheca Cisterciensi*.

Obit Angelus in Pacensi sua urbe anno MDCXLIX. habens prælo parata (ut ipse affirmat in Præfatione ad Annales) *Commenta-*

ria, & Disputationes in universam Summam Divi Thomæ Aquinatis, per duos & triginta annos elaborata, & in Salmantino gymnasio auditoribus prælecta,

F. ANGELVS DEL PAS, Catalanus, Perpiniani ortum anno MDXL. perfectioris autem vitæ initium Barcinone apud Franciscanos sodales, Sacramento ipsorum dicto, appellationeque *Ioannis Caroli*, quæ lustrica sibi erat, reformatâ, magno cum Hispaniæ, tum suæ Minorum fratrum familiæ bono sortitus est. Insignem brevi speciem sui domesticis, ac provincialibus, sive sanctitatis, sive doctrinæ profectus quærent, totoque vitæ spatio, quotidie magis illustriore præbuit. Singulari fuit ingenio, & memoriâ: cultumque iis variâ linguarum notitiâ, eximiâque Philosophicæ, ac Theologicæ rei totius cognitione, atque gymnastici usus peritiâ, supra quam credi potest dicere, præstantem adjunxit. Nec minorem probitatis, & innocentia laudem adeptus est. Quippe qui jugiter castus, nudipes, sobrius, asperrimæque sui tractationis conscius, frequentabat maximè Deum precibus, & contemplatione mentis. Ita se ad concionatoris sacri munus efformans Apostolicum, parem se in eo, atque in cæteris officiis per Hispaniam, ac per Italian præstitit. Eo enim ad audiendam Pontificalis fastigii sententiam de commissa sibi Provinciæ Reformatorem recens creatæ Præfectura, strictioris vitæ cupidus litigator accedens, Romæ usque ad extremum vitæ diem constitit, charus equè tribus almæ Ecclesiæ Principibus sacris Gregorio XIII. Sixto V. & Clementi VIII. penes quos summam sibi, atque operibus suis gratiam ac venerationem, optimè de iis, Christianaque pietate & sapientia meritis comparavit. Cum Apostolicum nusquam cessaret exhibere verbo & opere, atque editis libris munus; ita ut perdoceri eum à Deo intimè id, quod in divinis commentabatur, non vanè crediderint pii sensus mortales, hominem Deo vacantem ferè omnibus horis, non multa aliunde quam ex familiari hac ipsius sapientia consuetudine, in doctissimarum lucubrationum conscriptionem, quæque integrum sedulumque valde, totisque diebus ac noctibus operi intentum clamant artificem, haurire potuisse existimantes. Eoq; magis persuasio hæc emanavit in vulgus, cum intellexissent alteram & alteram papyraceâ chartam, seu saltem unam cum dimidia, implere eum cõmentariis quotidie solitum, statinique, & sine exemplaris discrimine, perquam emendatis; ita ut per Sacri Palatii Magistrum (rem oppidò novam) ei licuerit, nullâ illius notâ, aut sigillo, quod moris est, munita prælo, & oculis omnium committere. Ejus hæc extant pia doctaque admodum opera, ex parte jam typis commissa, ex parte autem, & majore quidem etiam nunc inedita, quorum omnium Lucas VVaddingus meminit.

Edita

Edita hæc, post mortem scilicet authoris ferè omnia -

In Marci Evangelium Commentaria. Romæ 1623. fol.

In Luca Evangelium Commentaria. Tomis duobus, ibidem 1625. folio.

Edita hæc tria Romæ apud Alphonsum Ciaconem anno 1628. in fol. dicuntur.

In Symbolum Apostolorum Volumen prius ex duobus, quæ author confecit, procurante ipso editum est paulò ante mortem typis Vaticanis anno 1596. fol.

Enchiridion divina scholasticaque Theologia distributum in duas partes, speculativam, & practicam. Ad Ferdinandum Medicum S.R.E. Cardinalem Ordinis Minorum Protectorem. Genuæ prodit in 4. anno 1582.

Italicâ autem linguâ hæc, quæ nos latine designabimus VVaddingi ipsius fide, & verbis -

De digna & necessaria preparatione ad suscipiendum sanctissimum Eucharistiæ Sacramentum. Romæ apud Gulielmum Faciotum 1595. in 8.

De Cæna Eucharistica, liber unus. Ibidem eodem anno.

De Oratione Iaculatoria. Romæ typis Vaticanis eodem anno.

De Cognitione, & Amore Dei. Ibidem eodem anno.

Quæ sequuntur omnia, authoris manu ipsius conscripta diligenter adservare se in proprio Codicum M. SS. archio testatur VVaddingus; qui nec tacet de admiratione sibi injecta, cum primùm vidisset, adeo felici calamo hæc omnia esse conscripta, ut in tanta librorum mole paucissimas reperire sit litturas aut correcciones. Latina -

In Matthæum Commentaria.

In Iohannem Commentaria.

In Symbolum Apostolorum. Volumen secundum.

Commentaria in Abdiam Prophetam.

In omnia Evangelia de Tempore, & Sanctis breves annotationes.

Enchiridii expositionem, seu Commentarium, VI. libris.

De Fabrica Mundi, sive *De rerum omnium prima creatione*, libros duos. Incipiunt, *Summa Dei bonitas fecit, &c.*

De Cultu Sanctorum, & Oratione ad eosdem, eorundem pro nobis intercessione, & de Reliquiarum reverentia, ad Franciscum Tagliacarnæum Patritium Genuensem. Quod opus anno 1534. in cænobio S. Mariæ Genuensis urbis formavit. Cujus initium hoc est, *Affertio prima hereticorum, &c.*

De Divino amore captando, lib. I.

De Confidentia hominis in Deum, lib. III. Ad Antonium Mariam Bracaleum Patritium Genuensem: *Deum etsi appetant mortales, &c.*

De Parentum, & Filiorum amore reciproco, lib. VI. *Artifex rerum omnium*.

De restituenda disciplina vetusta Religionis S. Francisci, Tractatum ad Ferdinandum Cardinalem Medicum. Imperatus obmutui, &c.

Ejusdem argumenti Tractatum secundum: Quoniam difficile arbitror, &c. item & *tertium* ad Cardinales Congregationis de rebus Episcoporum, & Regularium.

De Reformatione Religiosorum in genere, Tractatum quartum. Ad Felicem Cardinalem de Montalto, qui mox fuit Papa Sixtus V. scriptum Genuæ anno 1583. Non legi usquæ reformationem, &c.

Opusculum instructionis, seu admonitionis ad Iacobum Sanchez Franciscanum Commissarium Apostolicum destinatum Provinciae Valentinae. Incipit; *Longanimis, ac multum misericors, &c.*

Opusculum, quo commendat decretum prædictæ Congregationis, de tollendis omnium Regularium cænobiis, in quibus necessarius ad conservandam disciplinam regularem Religiosorum numerus haberi non possit. Cujus initium; *Propositum alteri die, &c.*

De Instructione, & educatione Religiosorum, Opusculum: *Naturam, qui lumine, &c.*

De Auctoritate Cardinalis Protectoris, lib. I.

Orationem funebrem in obitu Fratris Casaris Pergamensis ejus socii.

Hispanica -

Commentarios sobre la Tercera Regla de S. Francisco, seu potius, *Discursos espirituales sobre la Regla de S. Francisco*. Barcinone apud Petrum Malo, 1579. in 8.

Postremo loco hæc Italica -

De Fundamentis boni spiritus, & omnis perfectionis spiritualis, ad Priorissam monasterii S. Andreae Genuensis, anno 1582.

De Profectu, & splendore hominis spiritualis.

De Christi amore, quo pro nobis patitur dignatus est.

Addit ad hæc VVaddingus *Tabulas, & reperienda omnium ferè Conciliorum insignium, quorumcumque sanctorum Patrum, illustrium Historicorum, & vitarum sanctorum, præsertim à Laurentio Surio collectarum*. Adcoque (statuit ille) tot libros legisse videtur, ut nihil scribere potuisse, & tot scripsit, ut nihil ei superesse temporis potuisse aliorum operibus perlegendis quisque possit opinari.

Decessit Romæ ad S. Petrum in Monte aureo die XXIII. Aug. mensis, anni MDXCVI. sepultusque est propè cornu Evangelii aræ maximæ in tumulo marmoreo eminentiore sic inscripto:

Cõditur hæc ingens meritis Pater Angelus urnâ Hispanus patriâ, Religione Minor.

Obit Rever. Pater Fr. Angelus del Pas Perpinianensis anno Domini MDXCVI. die XXIII. Augusti.

Testimonium Sanctitatis, dum viveret, post mortemq; Beatitudinis clarissimo viro multa miracula exhibuerunt, cui quidem testimonio, ut oportebat, acquiescens Summus Pontifex Clemens VIII. tertio post ejus mortem anno haberi iussit rerū ab eo pie gestarū, quod inaugurationis sacræ pompam anteire debet, examen; sine successu tamen usque ad præsens tempus. De qua re legis Antonium Dazam in *Historia Franciscanorum* IV. parte lib. IV. cap. XXXI. Vitæ ipsius gesta collegit Bonifacius Bonibellus Provincia Romanæ Laicus, sive conversus, strictioris observantiæ, qui ejus fuit per multos annos socius, reliquitque M. S. S. apud Vvaddingum.

A N N A.

D. ANNA Comitissa de Argil, quam aliunde mihi ignotam, quod Hispanè scripserit, Hispanis contribuo, dedit foras -

El Alma del Incomparable S. Agustin sacada del cuerpo de sus Confesiones. Antverpiæ apud Gerardum Volicaterum 1622. in 4.

Nisi Anonymus aliquis Hispanus ex Annæ Comitissæ vernaculo, qualis fuerit is, sermone converterit.

D. ANNA DE CASTRO EGAS, raro aliàs in fœminis, non tamen Hispanis, exemplo, scripsit -

Eternidad de el Rey D. Filipe III. in 8. Matriti 1629.

ANNA DE IESV, Monialis cœnobii Granatensis Incarnati Verbi, cui & præfuit, ut Historicorum auget numerum, edidit -

Nacimiento y criança de D. Isabel Davalos por otro nombre Isabel de la Cruz, Abadesa y fundadora que fue de la Encarnacion de Granada. Granatæ apud Franciscum Heylan 1629. in 4.

ANNA MARIA DE S. IOSEPHO, Villacastinensis, quod territorii sacri Segobienensis municipium est non ignobile, anno MDLXXXI. nata, secundoque post sexcentimum, in fodalitio Monialium excalceatarum Salmanticensium, quæ Francisci Patriarchæ vexillum sequuntur, Deo renata, præstans quidem ardentissimâ in sacrum, cui se dicaverat, sponsum charitate, corporis maceratione, mentis absorptæ à Deo excessibus, reliquoque virtutum choro his temporibus fœmina, Præcepto hæc ejus, quem à confessionibus habebat, Ioānetini scilicet Niño Franciscani, *Rerum suarum, & vitæ narrationem epistolicam* ad eundem remisit, quæ unâ cum aliis sanctitatis ejus testimoniis ab ipso edita est Salmanticæ 1632. in 4. Obiit hæc Sacra Virgo III. Idus Martii MDCXXXII.

ANSELMVS.

F. ANSELMVS BAPTISTA, Monachus Cisterciensis monasterii de Huertas, vir pius, edidit -

Relacion de las Vidas y Triunfos de los Gloriosos Martires S. Sixto Papa II. deste nombre, S. Innocencio, Santa Flora Virgen, y San Dionysio, cuyos benditos cuerpos, y reliquias se reverencian en el altar maior de Santa Maria de las Huertas. Murcia 1624. in 4.

De los Milagros de Nuestra Señora de Loreto. Salmanticæ.

Arte de Amar à Dios, ex Italico Ioannis à Cruce. Ibidem 1621. Casaraugustæq; 1633. in 16.

F. ANSELMVS DE FORCADA, Catalanus ex Podio-Ceretania, sive Puig-cerdà municipio, Benedictinus monachus domus Moferratenfis, cum in monasterium venisset S. Petri de Arlanza Burgensis diœcesis, scribere aggressus est, quam etiam nunc premit -

La Historia del Monasterio de Monserate y Milagros de aquella Santa Imagen.

F. ANSELMVS MVÑOZ, Benedictinus, scripsit -

Relacion de las Fiestas que D. Antonio Vanegas de Figueroa Obispo de Pamplona hizo al Santissimo Sacramento año MDCIX. Pampelone 1609. 8.

F. ANSELMVS DE TVRMEDA, scripsit se dicitur opus ita inscriptum -

Del Afno; quod prohibetur in Indice Librorum prohib. & expurg. Hispano.

ANTICH.

ANTICH ROCHA DE GIRONA, Catalanus, Gerundensis, publicus Barcinone professor Philosophiæ, edidit -

In Aristotelis Organum logicum, ac De Physica auscultatione, 1578. in 4.

Lexicon quoque Latino-Catalanum ex Nebriffensis Castellano-Latino, juncta operam cum Francisco Clusa humaniorum literarum in eadem urbe Professore. Barcinone apud Claudium Bornatium 1561. in fol.

Prælectiones à Græcis Interpretibus hausas. Barcinone apud Claudium Bornatium 1573. Necnon Hispanè -

Compendio para tener, y regir los libros de quantas de Mercaderes. Ibidem 1565. 8.

ANTONINVS.

F. ANTONINVS (vulgò ANTOLIN) PEREZ, ex Ordine Sancti Basilii, Sac. Theologiæ Magister, scripsit -

Catenam Selectam veterum Ecclesiæ Patrum in loca quædam D. Matthæi explanata

nata literaliter & moraliter. Matriti apud Franciscum Marotum 1643. fol. loci sunt: Pugna, & victoria Christi in deserto in cap. IV. Dilectio Inimicorum in cap. V. Hypocrisis correptio cap. VI. Signa negata à Christo cap. XII. Petitio matris filiorum Zebedæi cap. XX. Parabola Vineæ cap. XXI.

Vulgari quoque Idiomate -

Asumptos predicables en las festividades de Nuestra Señora. Matriti 1646. in 4.

ANTONIVS.

ANTONIVS quidam Lusitanus, urbis Guimaranensis Medicus (si non malè intelligo Gasparem Statium in LVI. *Antiquitatum suarum Lusitanarum* capite) scriptum in schedis reliquit Tractatum -

Da Provincia de entre Douro e Minho, quem tacito nomine Vassæum laudaret ait, cum Interamnem hanc Regionem describit in *Chronico Hispaniæ* cap. VIII.

ANTONIVS ADRIANVS, (sic appellat D. Thomas Tamajus in *Magna Collectione Librorum Hispanorum*) aliàs ADRIANVS DE AINZA, edidit -

Espejo de Almutazafes, à fieles. Casaraugustæ apud Michaëlem de Huesa. 1578. 4.

ANTONIVS DE AGVILERA, Doctor Medicus *Iunquera* natus, quod ad diœcesim - - - sedis oppidum pertinet, in *Guadalaxara* urbe commorabatur, scribens -

Rudimentorum Medicinæ libros VIII. Compluti apud Ioannem de Villanova 1571. in folio.

Vernaculâ quoque linguâ -

Exposicion sobre las preparaciones de Mesue. Compluti 1569. 8.

Repetio etiam hujus nominis tributum homini opus -

De Varia curandi ratione.

ANTONIVS DE AYALA, Hispalensis, Iesuita, paratam prælo habuisse superioribus annis dicitur *Bibliotheca domestica* authore -

Rosam Iericho. Opus nempe de *Beata Virgine*: vixistèque adhuc anno MDCXLIII. apud *Marianam Bibliothecam Hyppoliti Maracci* lego.

ANTONIVS AYERVE DE AYORA, Regii Prætorii Granatensis Advocatus, utilem ressecandis litibus tractationem instituit -

De Bonorum partitionibus. Compluti 1596. folio.

F. ANTONIVS DE ALVARADO, Benedictinus monachus, Pinciæ adgregavit se huic religioso ordini, concionumque habendarum exercuit ministerium; Iraciense quoque in Navarris cœnobium rexit. Post-

ros cogitavit scribens -

Arte de bien vivir y guia de los caminos del cielo, duobus tomis; Iracii Navarrorum 1608. in 4. Pinciæ 1613. apud Franciscum Fernandez; Iracique iterum 1616. 4.

Practica manual de la Vida Christiana. Pinciæ 1610. 8.

Guia de los devotos y esclavos del Santissimo Sacramento; Ibidem apud Franciscum Fernandez 1613. in 8.

Ramillete de floyes y excelencias de Nuestra Señora, y guia de los esclavos de su penoso destierro. Pampelone apud Nicolaum Afhayn 1617. in 8.

F. ANTONIVS ALVAREZ, Beneventanus, ordinis Minorum Provincia Sancti Iacobi, concionibus ad populum in Salmantina domo habendis præpositus, edidit -

La Silva Espiritual; tribus partibus. Prima edita est Salmanticæ, deinde Valentia anno 1591. Secunda Valentia apud Philippum Mey 1590. & Salmanticæ 1594. Tertia additionum, Barcinone apud Gabrielem Lloberas 1595. & Valentia 1596. in 4. Quinta hujus operis editio prodiit ex Matritensi officina anno 1597. in 4. deinde, & alibi 1605. & 1615. 4.

Primer tomo del Santoral, à *Miscellaneous*. Salmanticæ apud Artum Tabernier 1607. 8.

ANTONIVS ALVAREZ, Beacienfis incolâ, publicavit militare, ac juridicum opus -

Tratado sobre la Ley de la Partida de lo que son obligados à hazer los buenos Alcaldes, que tienen à su cargo fortalezas, y castillos fuertes. Valladolidi 1558. 8.

ANTONIVS ALVAREZ, Medicus Doctor, hujusque artis Compluti, Pinciæque professor, edidit -

Epistolarum, & Consiliorum Medicinalium, primam partem. Neapoli apud Horatium Sauvianum 1585. 4. ad Ioannem Ferdinandi à Velasco Magnum Castellæ Comestabilem, cujus medicus fuit; Didacique Episcopi Tranensis frater. Adjunguntur in fine -

Defensiones pro Ioanne Alimaro in Salvi Silani Apologiam.

ANTONIVS ALVAREZ SVAREZ, Lusitanus, ut videtur, edidit -

Rimas. Olisipone 1628.

ANTONIVS DE ANDRADA, Lusitanus, sacerdos Societatis Iesu, expeditionem sacram à se in regionem quandam Orientis factam literis consignavit scribens -

Nuevo descubrimiento del Gran Catayo, o Reinos de Tiber en el año de MDCXXIV. Olisipone apud Antonium Piñeiro, & Matriti

apud Ludovicum Sanchez . Italicè quoque Romæ apud Franciscum Corbelleum 1617. in 8. & Neapoli apud Ægidium Longum 1627. De hoc ipso itinere scripta est alia ejus *Epistola*, quam edidit primo volumine *Vivorum Illustrum Societatis* Ioannes Eusebius noster Nierenbergius . Lege-sis Alegambium in *Bibliotheca* .

F. ANTONIVS DE ANGELIS, Lusitanus ex sacro ordine Sanctissimæ Trinitatis, Sac. Theol. Magister, Ordinis sui Provinciæ Lusitanæ aliquando Præfectus, sæculari, sacræque eruditione conspicuus, linguarumque Hebraicæ, Chaldaicæque notitiâ imbutus, Latinas Musas feliciter coluisse, atque artem non minus Musicam egregiè dicitur calluisse. Hic voluminum quinque author fertur in monumentis sui ordinis, quorum uni consignant argumentum hoc, & inscriptionem -

De Transmigratione filiorum Israël. Alii verò

Compendii Indulgentiarum ordinis Sanctissimæ Trinitatis à Summis Pontificibus concessarum.

Vitâ decessit Matrili, dum litem ordinis sui Procurator ibi ageret, anno MDCXIV.

F. ANTONIVS ab ANGELIS, Lusitanus, Franciscanorum tertii ordinis sodalis, vir pius, & studiosus admodum erga Dei-param Virginem devotionis propagator. Scripsit Lusitanicè, *Vvaddingo* auctore -

Triumfos da gloriosa Virgen Maria.

ANTONIVS DE ARANA, Societatis Iesu Sacerdos, edidit nostræ gentis proprio idiomate, ut Alegambius ait in *Bibliotheca* -

Vida del Padre Andres de Oviedo de la Compañia de Jesus Patriarca de Ethiopia.

F. ANTONIVS DE ARANDA, Franciscanus, Castellæ Provincialis Præfectus, Serenissimarum Mariæ Vngarorum & Bohemorum Reginæ, Ioannæque Lusitanæ Principis Caroli Cæsaris filiarum à confessionibus fuit minister, pietatis nomine commendatissimus. Circa annum MDXXX. sacra illa nostræ salutis Hierosolymitana loca supplex, & venerabundus infidebat, cujus descriptionem reverfus literis tradidit. Ejus namque est -

La Verdadera descripción de la Tierra Santa, como estava el año de MDXXX. Compluti 1531. in 8. apud Michaële Eguia: item Compluti 1563. *Vvaddingus* aliam editionē laudat Complutensem anni 1587.

Præterea scripsit -

Tratado sobre las siete palabras, que se leen en el Evangelio aver dicho Nuestra Señora, sive, Loores de la Virgen Nuestra Señora. Compluti 1557. 8.

Loorès del dignissimo lugar del Monte Calvario en que se relata todo lo que N. S. Jesu

Christo hizo y dixo en el. Compluti apud Ioannem Brocar 1551. in 4.

Relacion de la Vida del Reverendissimo Señor D.F. Francisco Ximenez de Cisneros Cardenal Arçobispo de Toledo. Hanc sequutus est, Anonymi authoris nomenclaturâ donatam, *Franciscani* videlicet *Turrilacunensis*, Alvarus Gomez in *Rebus illius gestis*, Turrilacunensis ergo patriâ fuit.

F. ANTONIVS ARES, ex ordine Minorum Sancti Francisci de Paula, transtulit in Castellæ sermonem -

Los dialogos de la Naturæca del Hombre, del Maestro Raimundo Sebunde. Matrili apud Ioannem de la Cuesta 1616. 4.

Et è propria etiam penu dedit -

Del Ilustre Origen y grandes excelencias de la misteriosa Imagen de Nuestra Señora de la Soledad de Madrid. Matrili 1630. 8.

ANTONIVS DE ARGVELLO, Notarius urbis Taurensis, scripsit -

Tratado de Escrituras, y contratos publicos con anotaciones. Matrili apud Ioannem de la Cuesta 1620. in 8.

F. ANTONIVS DE ASCENSIONE, vulgò DE LA ASCENCION, Carmelitanus exalceatus, scripsit -

Viaje del Nuevo descubrimiento, que se hizo en la Nueva España por el Mar del Sur desde el puerto de Acapulco hasta el Cabo Medozino año de MDCII. yendo por General Sebastian Viscaino. Fuit M. S. in Bibliotheca V. C. Dom. Laurentii Ramirez de Prado.

F. ANTONIVS AVDICANA, Cantaber, ordinis Minorum regularis observantiæ, in lucem dedit latinâ linguâ -

Conciones Quadragesimales. Pampelone 1601. in 4.

ANTONIVS AVGVSTINVS, patriam habuit Cæsaraugustam Aragoniæ Regni Metropolitim, patrem Antonium Augustinum ejusdem Regni Pro-cancellarium, quo munere qui censetur, supremo rerum Aragonensium, Catalanarum, Valentinarumque Senatui præest in Regiâ Curia; matrem Hildephoniam Albanellam; fratres verò Petrum, & Ioannè, & Isabellam, quorum primus Oscensis Ecclesiæ fuit Præsul; Isabella autem Ferdinandi Cardonæ Ducis conjux. Præceptore usus est in grammaticis Ioanne Quadrâ, Bononiensi aliquando ad S. Clementem Hispanorum sodali. Complutum missus biennium in hac schola, uti Salmanticæ septennium deinde insumpsit Iuris studio dans operam. Nec eo contentus Italiam, Bononiensèque clarissimis hujus doctrinæ Præceptoribus eâ tempestate plenum gymnasium cogitans, eò se, annuentibus indulgentissimis parentibus, contulit.

Ibi,

Ibi, & Patavii Andream Alciatum, Paulum Parisium, Marianum Sozinum, Ludovicum Gozadinum, Augustinum Beroium, Ioannè Antonium Alexandrinum se adeptum esse, auditivèque Iuris utriusque professores, in Epistolarum nonnullis, quas penes me habeo manuscriptas, refert; quædam de ingenio istorum, doctrinæque, ac docendi methodo lectu adjiciens non injucunda: in quibus Paulum Parisium cæterorum omnium, qui simul cum eo profiterentur, in docendi hac methodo agnoscit, ac vocat principem. Interea & Ioannem Fasolum frequentavit Græcas in Bononiensi eadem Academia literas docentem; quas ad Iura intimè cognoscenda omnino esse necessarias testatum ipse scripto relinquere non dubitavit, animo quasi præfagiens in se ipso magnum quoddam, & fulgentissimum Iuris utriusque lumen dispellendis barbaricæ tenebris, restituendisque nitore suo, tam sacræ, quam profanæ Iurisprudentiæ monumentis per eam studiorum contentionem, atque industriam accendi. Quibus, & humanioribus quibusque literis vacavit, maxime æstivis mensibus, Lazarum Bonamicum, & Romulum Amasæum claros utriusque linguæ professores familiariter habens. Interim & sodalibus adscriptus Clementini Hispanorum Collegii dedit planè huic literarum domui, quo ante alios omnes, quos per triam sæcula produxit Viros omni scientiarum genere ornatiissimos, dum fuerit literis honos & pretium suum, gloriabitur. Discursu jam Academico stadio Florentiam venit comite Ioâne Metello Sequano homine eruditissimo, cujus operâ usus est in percurrendo Pandectarum Florentinorum volumine manu olim scripto, ibique adinstar Thesauri adservato, cumque Norica, & Haloandri editionibus fidelissimè, ac diligentissimè conferendo. Unde ei nati sunt *Emendationum, & Opinionum Iuris Civilis*, quibus magna ejus pars ex iisdem Pandectis declaratur, & emendatur, libri, iudicio, ingenioque præstantes: quibusque à juvene vix quinque supra viginti annis nato in publicum emissis, Italiam, quanta est, sui nominis implevit famâ, brevi que libello ingentium quorumcunque monumentorum, etiam à præstantissimis authoribus venientium laudes, & meritum adæquavit. In quo exemplum Andream Alciati sequutus, qui à consuetâ, & injucunda Iuris explanandi forma ad variarum, & observationum & lectionum amœnitates, primus discessisse videtur, exemplo fuit & ipse aliis, Gallorum præcipuè, Belgarum, atque Hispanorum doctissimis, Poly-mathiam, & Philologiam in Iuris commentaria, quorum à limine procul esse antea jubebantur, inducendi, veramque & germanam veterum multiplicis doctrinæ virorum Iurisprudentiam in eum, quem hodie jam tenet, locum, sive fastigium restituendi. Lelium in eadem urbe Florentia Taurellum egregium,

disertumque ejus ætatis Iurifconsultum, cujus & plures ad Augustinum datæ Epistolæ penes me sunt, atque item Petrum Victorum eruditione satis spectatum devinxit sibi studiorum similitudine; uti & cives suos Didacum Mendozam, virum clarissimum, Regium apud Venetos Legatum, & ab ultimis usque Lusitanie finibus Hieronymum Osorium, qui tantum Augustini iudicio deferre solebat, ut ab eo monitus de nonnullis, quæ in *De Nobilitate Christiana* libris minis sibi placuissent, sine ulla interpellatione se ea mutaturum in editione eorum responderit literis ad nostrum datis, quas cum aliis adfero. Romam tandem adveniens statim à Paulo III. Pont. Max. ejus sæculi anno XLIV. inter XII. Viros litium totius Orbis Christiani iudicandarum, sive Sacri & Apostolici Palatii Auditores (in Ludovici Gomezii Pontificio Sarnensi donati locum, uti Guido Pancirola *de Claris Legum Interpretibus* lib. II. cap. CLXXXVIII. & Andreas ait Scotus, quod malè convenit cum promotione Gomezii ante annos X. ex *Italia Sacra* monumentis exploratè cognitâ, nisi creatus etiam Episcopus Collegio isto non decessit) postulante Cæsare Carolo allecius implevit omnes numeros integerrimi, & prudentissimi iudicis. Propterea Iulius III. intimis eum consiliis adhibitum in Britanniam quoque destinavit summâ autoritate Legatum, quo tempore inter Mariam Reginam, & Philippum Hispaniæ Principem conjugium pactum fuit non eo successu, quem Christianorum spes conceperat; cujus muneris Augustino commissi Hieronymus Osorius meminit adversus Gualterum Haddonum Elisabethæ postea Britanniarum Reginæ à secretis scribens, & Latinus Latinus in *Epist. ad Andream Masium IV. Idus Februarias MDLV. Cùm* (inquit) *ut gratias Regi, Regineque Pontificis nomine ageret, quod eorum operâ Regnum illud ad receptum Dei cultum, Sedisque Apostolicæ observantiam revocatum est, tunc præsertim, ut in componendis rebus, quæ Sacerdotibus sacrorumque ministris dicata erant, tanquam Iurifconsultus, Legato adesset*. Romæ deinde redditus, Paulo IV. in Ecclesia regnante, Præsul ab eo *Allifanus* renuntiatus, in Germaniam ire iussus est anno MDLVII. ad Ferdinandum Imperatorem. Cùmque in Ecclesiam suam ab hac Legatione rediisset, à Philippo II. bonâ Pontificis veniâ, in Siciliam ablegatur Iustrandæ huic Insulæ: quo munere defuncto Pius IV. Regiæ nominationi, uti Iuris est, deferens *Ilerdensis* urbis Cathedram opportuno illo Ecclesiæ contulit tempore, quo Synodus sanctiæ inter Christianos paci Tridentum ex omnibus illius oris convocabatur. Egregiam ibi noster operam navavit, utpote talium rerum consultissimus, expediendis utiliter Sacri Conventus negotiis; reversusque in sedem suam totos XVI. annos pascendo institutis optimis, vitæque exemplo gregi, doctissimisque ador-

nan-

mandis, atque in publicum emittendis lucubracionibus invigilavit. Quousq; tenente jam Petri Cathedram Gregorio XIII. anno ejus seculi LXXIV. Præful *Tarraconensis* Cataloniæ Metropolitanus renuntiaretur, integro adhuc decennio urbi huic nobilissimæ, novæq; sponse venerabili omni memoriâ Ecclesiæ convicturus. Decessit enim ferè septuagenarius anno MDLXXXVI. vir quem nulla dignè celebrare unquam poterit eloquentiæ facultas. Dabo tamen aliqua ex innumeris promiscuè elogia, quibus præstantissimi omnium nationum, & professionum homines judicium de Augustino suum ad posteritatis memoriam consignaverunt. Andreas Scotus agmen ducit, qui nondum Societatis Iesu adscriptus sodalibus, in ejus domo per biennium liberaliter, utpote eruditissimus ab eruditissimo, habitus vixit. Memoriam itaque ejus penè incredibilem, studiorum contentionem, virtutisque in perfecto viro, & quod plus est, Christiano Antistite laudandas, integritatem nempe ac temperantiam, comitatem gravitati conjunctam, animi æquabilitatem, castitatis curam, in pauperes beneficentiam, adeo ut & vasa sacra pignori dare, & libros etiam quovis sibi thesauro pretiosiores in rebus arctis, annonæque caritate dividere non gravaretur, multis laudat Scotus, adjungens quæ de studiis maxime ad nos pertinent. *Maxima in illo (ait) cognitio antiquitatis, summa scientia Juris antiqui, Legumque Romanarum & familiarum; multa in eo, ut Romæ natus videretur, litera & elegantia sermonis latini. Ciceronem etiam senex legebat assidue, ut eloquentiæ principem; Juris verò tanta in eo accuratio, ut veterum aliquis, præstantissimorumque prudentum, Paulus, Ulpianus, aut Papinianus ab inferis extitisse, ac revixisse, vel animam ex Pythagoræ sententia recepisse illorum videretur. Quanta porro Historiarum, antiquarumque rerum Græciæ & Italiæ explicata cognitio! Ius Pontificium & Civile ita illustravit, hoc adolescens, senex illud, ut principem illum Jurisconsultorum, nostrique ævi florem delibaturum uno ore gentes omnes prædicent. Hæc ille. Paulus autem Manutius in Epistolis ad eum scriptis, secundo libro Epistolarum, Varronem ab eo emendatum, & ad se missum, gratulatus: *Quantus (in prima ait) quantus es, totus labor, totus industria es: in secunda, Vniuersæ arcem antiquitatis vocat; tertiâ, in scriniis ejus conditos rerum antiquarum thesauros asseruari ait; quartâ demum acerrimi eum, ac severissimi iudicii, exquisiteque ac multiplicis omnium penè literarum scientiæ virum appellat. Laurentius Pignorius epist. XLVII. Profanæ, atque Ecclesiasticæ antiquitatis peritissimum: Didacus Covarrubias XVIII. Prædicarum capite, Virum consensu omnium insignis eruditionis, & diligentia. Hieronymus Blancas in Aragonensium rerum commentario, cui Romanam antiquitatem (de nostro Augustino ait) tractanti Italia ipsa cedit, cujus admirabilem quandam, incredibilem ac penè**

divinam in antiquis legibus interpretandis scientiâ omnium mortalium fama percelebrat; cui incurrupto totius orbis iudicio, ipsorumque doctissimorum virorum inter ipsos consensu tributum est ita, ut cum immensam illius aciem ingenii tantum omnes admirarentur, eum in omnibus scriptis, in omni literarum varietate non modò sibi ipsis, ac iis qui hodie vivunt, sed iis qui multis ante seculis fuerunt, libenter antepontant. Cui denique nullus honos tribui non potest. Hæc ille, & alia post mortem Augustini, ubi de Ioanne Lanuza XLVI. Iustitia, ut vocant, Aragoniæ tractat. Ianus nec non, Gruterus in præfatione Inscriptionum Antonio Augustino obiter laudato his versibus plaudit:

*Opponit unum quem viris prioribus
Aetas recentis temporis.*

Onuphrius Panuinus integerrimum eundem atq; eruditissimum vocat in *Fastorum* proœmio, eique primum eorum librum nuncupat, multa exinde ei accepta referens. Hadrianus Turnebus XXXIII. Adversar. XVII. eruditissimum, & optimè de literis elegantioribus meritum. Iacobus Menochius *Recuperandæ possessionis* remedio XV. num. 5590. *Juris verum alterum instauratorem: quem imitatus Aubertus Miræus in Bibliotheca Ecclesiastica, Juris civilis, & Pontificii instauratorem: uti Stephanus Pighius in Notis ad Valerij Maximi lib. II. cap. VII. virum suo sæculo summum* appellant. Quemadmodum & Cæsar Baronius tomo XI. Ann. 1097: 40. *Eruditione rerum sacrarum suâ ætate in Hispania facile principem: & Ioannes Leonclavius in Prologo ad Collectionem Ecclesiasticarum Constitutionum, quas ipse Paratitla vocat, doctissimum omnium Episcoporum, qui nostro vixere sæculo. Legitur opus hoc, & prologus laudatus vol. 2. Biblioth. Juris canon. veteris. Franciscus Bosquetus Narbonensis Episcopus in Notis ad epist. 1. lib. I. Innocentij Papæ III. virum nunquam satis laudatum vocat. Plura alia sunt Victorii, Aldorum, Scaligeri, aliorumque magno numero non nisi amplissimis concepta verbis præconia. Vnde sibi accidisse, quod hominibus etiam doctis, & vigilantibus usuvenire solet, humanum ut aliquid per errorem admittant, persuaderi se facile patietur religiosus juxta atq; eruditus, mihi que ob egregias animi virtutes admodum charus Ioannes Bona Cisterciensium Reformatorum Generalis per Italiam olim Præfectus, cum in notitia authorum, quâ instruere voluit in vestibulo Harmoniæ suæ Psallentis Ecclesiæ lectores, Antonio nostro Augustino sic in omni literarum doctrina, maximèque Antiquitatis, & Canoniarum sanctionum à summis utriusque Juris Professoribus, Philosophiæ, ac rerum antiquarum omnis eruditionis principibus celebrato, non multam in expendenda temporum ratione, & Canonum veritate accuratorem, magnâ injuriâ attribuit. Nos jam conceptam ex hac amici nostri minis æquo iudicio mœstitudinem solari, ac depellere conabimur subjicientes*

tes amœbæ nostræ Augustini, ac Latini Latini carmina hætenus non edita inter Latini opera, quæ ante paucos annos sub auspiciis Eminentiss. Cardinalis Francisci Mariæ Braccacii literarum, literatorumque Mæcenatis Romæ prodierunt Dominici Magri Canonici Viterbiensis amici nostri eruditissimi atque optimi curâ & studio.

ANTONIVS AVGVSTINVS
Ad Latinum Latinium.

*Lucebant olim Soles mihi candidiores
(Docte Latine) tuis,*

*Pantagathus nempè. * Octavique patris dictis cum pectus onustum
Sæpe foret variis.*

*Vltima nunc fessum vastis Hispania terris
Sole cadente tenet.*

*O mihi felices (frustrâ suspiria duco)
Præteritisque dies!*

*Viximus, antiquas cum Urbis lustrare ruinas
Romulæ licuit;*

*Et Capitolinas pacatis prendere turres
Aurea templa Iovis.*

*Innumeros illic varia de gente triumphos
Legimus è tabulis;*

*Censores cum Consulibus, Populique Magistris
Ordine quemque suo:*

*Inde forum, sacræque viam, mysteria Pyrrhi
Dicere dulce fuit.*

*Quid memorem veteres Ianos, atq; Amphitheatrâ,
Balnea, templa, domos?*

*Dulce fuit, doctus cum conviva abdita queque
Protulit in medium.*

*Laudamus multos, sed Fulvius, atque Faërnus
Omnia ferre negant.*

*At quid ego? verbosus ætas reddit amicos
Care Latine, tuos.*

*Vive memor nostri: mihi Flaccus stillat in aurem
Pulvis & umbra sumus.*

ANTONIO AVGVSTINO
Archiep. Tarraconensi
Latinus Latinus VII. Idus Febr.
MDLXXVII.

*Vix juvat Antoni, sine te monumenta piorum
Vel Turiani, aut Hosii,*

*Montanive tui, vel Castris scripta Leonis
Armata dente, & unguibus*

*Volvere; mirarique sacris è fontibus hausta
Documenta, quæis Canisius*

*Et veteres ritus, & mystica sacra tuetur
Adversus hæreses novas.*

*Olim cana meos mutarunt tempora sensus,
Vrbisque cineres, & virum*

*Concelebrata diu magnorum nomina, resque
Gestas, inanis otii,*

*Insanique laboris opus verè esse putavi.
Suisne busta marmorum*

*Admiranda, Deus! collapsa theatra, domosque,
Mandarvit? An Patricios*

*Plebeiisque notis ciues discernere certis?
O vana mens mortalium!*

*Scilicet hoc tandem Regni cælestis ad aulam
Fessos reducet exules.*

*Viderit hæc Pyrrus, videat quoque Fulvius; at me
Non Petrus id Ciaconius,*

*Nec mihi jam dudum conjunctos inter Iberos
Thomas Michaël 3 perdoctent;*

*Quorum lecta piis solers industria acrisque
Ad Gratiani vulnera*

*Non sananda modo, sed restituenda nitore
Fructus perennes parturit.*

*Hos ego censores vitæ, morumque magistros
Libenter, Antoni, sequor:*

*Dum tu sacra Dei peragis mysteria, dum te
Superba Tarraco Patrem*

*Agnoscit venerans, attentisque auribus audit
Christi docentem dogmata,*

*Quæis sine nemo potest veram sperare salutem.
O te beatum septies,*

*Qui vanas hominum curas, sterilesque labores,
Quæ cæcus amat amor sui,*

*Sprevisisti docilis primo sub flore juventæ
Christi sequens vestigia!*

*Te Procerum veneranda cohors post funera tandem
Inter sacros Præsules*

*Non procul à Domini sublimi sede locandum
Expectat avida tu; Vale.*

Extant quidem inter Latini opera epistolæ aliquot ad Augustinū volumine altero, quod nuper typis editum fuit.

Librorum ab Augustino confectorum, illustratorum seriem ex Andrea Scoto, nonnullis additis, subjunximus.

De Humanitatis studiis hi sunt, atq; Historia -

In M. Terrentium Varronem de lingua latina emendationes & notæ. Romæ 1557.

In Sext. Pompeium Festum Notæ Venetiis & Parisiis.

Familia Romanorum XXX. cum Fulvii Vrsini familiis. Romæ 1557. in folio, Lugduni apud Franc. Fabrum 1594. in 4.

Fragmenta veterum Historicorum, ab eo & Fulvio Vrsino collecta. Antverpiæ 1595. 8.

Epistola ad Hieronymum Blancam, De CasarAugustanæ patriæ communis Episcopis, atque Conciliis, cum Fastis Aragonensium rerum à Blanca edita.

Hispano etiam sermone -

Los Dialogos de las Medallas, inscripciones, y otras antiguedades. Tarracone apud Philippum Mey, 1587. in 4. sive etiam prius 1575. in 4. Qui postea Italicè sunt redditi, ac editi, tandemque latine ab Andrea Scoto, qui undecimum addidit decem Augustini Dialogis, De Prisca nempe Religione, ac Diis gentium. Antverpiæ typis Aertii 1617. in fol.

De Iure civili sequentes -

Emendationum, & Opinionum Juris civilis libri IV. Adjungitur Ad Modestinum, sive De Excusationibus lib. singularis, & Ad Lelium Taurillum I. C. De Militis Epistola. Lugduni 1544. in 4. Ibidemque apud Antonium de Harfy 1574. 8. Venetiis quoque apud Iuntas 1543. & Basileæ.

1 Ligorius
scilicet
magnus
antiqua-
rius,
2 Vrsinus
3 Michael
Tho alius
Herdensis
Episcopus.

De Legibus, & Senatus Consultis; Cui ad- junxit Notas Fulvius Vrsinus, ediditq; Ro- mæ apud Dominicum Basam 1583. in 4. Pro- dierunt deinde Parisiis in fol. 1585. & Lugdu- ni in 4. 1592. Simul quoque sunt Legum anti- quarum, & Senatus Consultorum fragmenta.

De propriis nominibus τὸ πᾶν δὲ κτλ Florentini, seu Pandectarum, cum Notis. Tar- racone apud Philippum Mey 1579. in fol.

Constitutionum Codicis Iustiniani col- lectio. Ilerdæ 1567. in 8. Nempe Græcæ Con- stitutiones, quæ in eo desiderabantur, ex mul- tis Græcis Codicibus Bibliothecarum Roma- næ, Florentinæ, & Venetæ: five quas ex Ioan- ne Metello Sequano Lugdunenses librarii ex- torserant, Cujaciûsque in editione sexagesimi Basilicæ libri publicavit.

Novellarum Iuliani Antecessoris Epitome, cum Notis & Constitutionibus Græcè, eodem Auguffino interprete. Ilerdæ in 8. 1567. & in fol.

Leges Rhodiorum Navales emen- davit; ut Epitomator inquit Gesneri.

De Iure Canonico, & rebus sacris - Antiquæ Collectiones Decretalium, cum eruditis Notis. Ilerdæ 1576. in fol. apud Petrum Robertum, & Ioannem à Villanova, Romæque apud Dominicum Basam 1583. 4.

Canones Pœnitentiales cum Notis. Tarracone 1581. Venetiûsque apud Felicem Valgrifium, 1584. in 4. & cum Epitome Iuris Pontificii mox laudandâ, Parisiis 1641. in fol.

Dialogi XL. De Emendatione Gratiani, si- ve libri duo. Tarracone 1586. in 4. Parisiisq; apud Petrum Chevallier 1607. in 4.

Notæ in Canones LXXII. ab Hadria- no Papa adversus falsos accusatores, & oppresso- res Episcoporum, & Pontificum in gratiam Ingel- rammi Mediomatricum Episcopi Romæ tunc degen- tis collectos, & communicatos Indictione IX. anno DCCLXXXV. Prodierunt hi Canones cum notis Tomo V. Conciliorum ex editione Binii pag. 567. & sequentibus.

Constitutiones Provinciales, & Synodales Tarraconensium. Tarracone in 4.

Epitome Iuris Pontificii veteris, in tres partes divisa; De Personis, De Rebus, & De Iudiciis. Quarum prima edita fuit Tarracone 1586. in fol. De cujus operis fine, utilitate, & excellentia videtis cognominem authoris An- tonium Augustinum Iesuitam in præfatione ad integram hujus Epitomes editionem Pari- sinam anni 1641. Quæ facta est duobus volu- minibus in folio, sumptibus Michaëlis Soly, Matthæi Guillemont, & Gervasii Alliot, ad- junctis in posteriore Canonibus Pœnitentialibus, de quibus supra loquuti sumus. Sed & alia editio Romæ carata fuit ejusdem Epitomes au- spiciis Pauli V. Pontif. Max. juxta Augustini M. SS. codices, qui jussu Sixti V. & operam navante Antonio Carrara Bibliothecæ Vatica- næ Præposito, allati ex Hispania, & in eadem Bibliotheca sunt repositi. Ad calcem verò fe-

cundæ partis egregium leges - De quibusdam veteribus Canonum Ec- clesiasticorum Collectoribus judicium ac censuram. Prodiit tandem in editione Recentiorum Ro- tæ Romanæ Decisionum, seu potius in Theodosii Rubei Singularium ex Sac. Rotæ Romanæ Decisio- nibus selectarum, volum. 1. pag. 149.

Repertorium, five Epitomatarum Deci- sionum Rotæ, duobus libris distinctum, quod sepius (uti Rubeus ait) ab eadem Rota in cau- sarum decisionibus, & ab aliis Doctõribus al- legatur.

Decisiones quoque ejusdem Augustini fuerunt in Bibliotheca Olivariensi duobus volu- minibus distributa, nisi fallit ejus Catalogus. Itémque in Bibliotheca Francisci Pegnæ.

De Fermento apud Innocentium I. Pa- pam epist. 1. ad Decentium, cum Latino La- tinio contulit: inter cujus epistolas altero jam volumine editas quædam extat hujus argu- menti ad Latinum data.

Epistolæ plures ad amicos dedit, præ- lo quidem dignissimas, quarum bonam par- tem penes me habeo.

Nonnulla etiam alia Augustini nomen præ- ferunt, uti in Catalogo Bibliothecæ Doctoris Soræ Aragoni -

Institutiones Iuris Canonici, ineditæ; si credimus Pancirolo in De claris legum Inter- pretibus libro secundo.

Nec non & - Historia Conciliorum nondum suo tempore editorum, quam scripsisse eum refert Hierony- mus Romanus de la Higuera, in Historia adhuc M. S. Toletanæ urbis, & regni lib. IX. cap. IX. & laudatus Pancirolo, qui & ad Hadria- num lib. singularem; itémque in Pandectas Flo- rentinas Indicem verborum, inter nondum edita Augustini commemorat.

Elaborabat & ad Edictum perpetuum opus, cujus meminit Lælius Taurellus in literis ad nostrum datis XIII. Kal. Septemb. MDXLVI. apud me M. SS. Item Dialogos in quibus, ut ipse ad Bernardum Boleam scribens testatur: Quæstiones acriter à Doctõribus Iuris agitatae con- scribo, quibus mei mediocritatem ingenii in inve- niendis, collocandisque, & diluendis argumentis, cognitionem latinæ linguæ, si quam habeo, ex or- nanda quæstione, & ad Tullianam, Socraticamq; imitationem deducenda, quoad per me fieri potest, ostendo; Si queris (subjungit) quicum in his dis- putem? tecum primum, cui magnam eorum par- tem debeo; cùmque Ruizio*, & Sora opinor, con- discipulisque aliis meis, qui post tuam professionem Bononiam, inque meam venerunt familiaritatem. Meditatus itidem fuit eorum, qui in collegio Bononiensi unquam vixerunt, vitas uno libel- lo comprehendere: quod in alia ipse ait epi- stola ad Ioannem eundem Soram.

Ut finiam, contentus pro lectoribus Augu- stini amantibus ad luculentiorè Andree Scoti descriptionè intèdisse digitos, Sûma in eo Viro corporis fuit dignitas, statura procera, egregia cor- poris,

poris, membrorumq; habitudo, robusta ad extremam ætatem valetudo ac firmitas, incessus gravis, in aspectu gravitas comitati conjuncta, in sermone lepos, concinnâque brevitas. Tocis etiam urba- nis interdum, & salibus utebatur, sed cum lite- ratis hominibus. Ocelli perexigui, & flava coma; hebetatâ, ut fit assiduis lucubrationibus, oculorum acie: vitreis itaque perpetuò usus est. Denique in toto corpore ea dignitas eluxit, quam imperio dignam Euripides judicavit: Ait Scorus.

Iacet in Æde maxima Tarraconësi sub hoc epitaphio.

D. O. M. S.

Ant. Augustino domo Cesaraug.

Romæ olim in Urbis & Orbis luce

XII - Viro Litium judicandarum

Ex Allifano, & Ilerdensi Episcopo

Tarracon. Archiep. in pauperes munifico

Bene de Antiquitate & Literis merito

In hoc Ædis Sacræ D. Theclæ Virg. & M.

A se ampliato membro, & ad Aram

In spem resurrectionis quiescenti

S. P. Q. Tarracon. P. H. C. & Colleg. Canon.

poni curarunt.

Vixit annis LXX. M. III. D. III.

Obiit damno publico

Pridie Kalendas Iunias

MDLXXXVI.

ANTONIVS AVGVSTINVS, Antonii hujus Viri clarissimi jam laudati, nescio ex quonam latere, nepos, Martini, quem suo loco celebramus, frater, Iesuita, scripsit -

Sûma Chronologica de las acciones mas ilus- tres del Arçobispo D. Antonio Agustín; ex Trac- tatu iusto in compendium redactio.

Hæc nota habeo ex relatione Ioannis Fræ- cisfi Andree de Vitarroz, Aragoniæ Chrono- graphi, dum viveret, diligentissimi.

F. ANTONIVS DE AVILA, Dominica- nus Provinciæ Mexici, ut in Historia ordinis Predicatorum lib. IV. cap. LV. Quartæ partis lego, scripsit -

Arte para saber la lengua Mexicana.

F. ANTONIVS DE AZEVEDO, Galle- cus, Auriensis, Eremitarum Sancti Augusti- ni fodalis, Sac. Theol. Magister, scripsit -

Catecismo de los Misterios de la Fee con la Exposicion del Simbolo de los SS. Apostoles. Barcinone 1589. 4. Perpiniâni 1590. 4. Cæ- saraugustâ 1592. 4.

Cronica de la Orden de San Augustin. 1607. si Thomæ de Herrera Alfabeto Augu- stiniano credimus.

ANTONIVS DE AZEVEDO SAA, Lu- sitanus, convertit in vernaculam Castellæ linguam -

Los Sermones de las Festividades de los Santos, del Doctor Francisco Fernandez Gal- vaõ. Mattiti apud Viduam Alphonfi Marti-

ni 1615. Item ejusdem. Sermones de Quaresma. Ibidem apud Ludovicum Sanchez 1515. 4.

F. ANTONIVS BACELAR, Lusitanus, ordinis Minorum Provinciæ S. Iacobi, scri- psit opus hujus tituli -

Defensa Evangelica del Parentesco de Santiago con Christo. Conimbricæ 1631. 4.

ANTONIVS BALVAS BARONA, Se- gobiensis, Poëta, variorum carminum col- lectionem fecit in eo libro, quem à se ipso nuncupavit -

El Poëta Castellano. 1627. 8. Obiit anno MDCXXXVIII. ætatis suæ LXIX.

F. ANTONIVS DE BAÑALES, Franci- scanus Provinciæ Sancti Iacobi, scripsit -

Discursos predicables de la Dignidad Sacerdotal y Sacramentos de la Iglesia. Medina Campi 1604. in 4.

Sermones varios - - - Vivebat anno MDCVII.

F. ANTONIVS DE BARAHONA, Au- gustinianus, Sacræ Theologiæ Magister, po- pulari sermone dedit foras, ut credo -

Doctrina moral, y espiritual. Iacet Mattiti tumulatus ad S. Philippi apud fodales.

ANTONIVS DE BARAHONA, Petri de Gratia Dei ex fratre, aut sorore Nepos, quem Caroli V. Cæsaris Haraldum omnes norunt, edidit ipse cum apud eundem Cæsarem mini- steriorum idem exerceret, genealogicum opus, nuncupatum -

Vergel de Nobleza, aliàs, Rosal de No- bleza, quomodo eum librum vocat. Gundis- falvus Argote de Molina in opere suo celeberrimo De la Nobleza de la Andalucía, qui & ejusdem laudat manu scriptum aliud -

De Linages y noticia de Baeça. Fortè ex ea urbe oriundus fuit. Ioannes Bilches Iesuita Beaçiënensis in opere suo De Sanctis Episcopatus Givnnensis I. parte, capite XIII. insignem Virum vocat, floruisseque cir- ca annum MDL. necnon & scripsisse -

Tratado de Santa Eufemia Martyr Castu- lonense.

ANTONIVS BARBERAM, Aragonus, Sacræ Theologiæ Magister, almæ Cæsaraugustanæ Ecclesiæ Prior, ut vocant, & Cano- nicus, manu exaratam reliquit in archio ejus- dem Ecclesiæ asservendam -

Historia Ecclesiastica de Zaragoza. Me- minit hujus operis Didacus Espes in simili alia etiam M. S. quæ magni habetur, ejusdem Ecclesiæ Historia: Lanuza item vol. I. cap. XLII. Historia suæ Ecclesiastica Regni Aragoniæ, & in Vita Sancti Martyris Petri Arbues de Epila, cap.

Petrus Ru- zium de- Moros, de quo nos alibi, & Ioannem Soram cr- ves suos intelligit.

I. Ioannes Franciscus Andreas de Vitaroz Regni eiusdem Chronographus in *Vita Sancti Dominici de Val*, cap. X.

F. ANTONIVS BARNVEVO, Benedictinus monachus, Abbásque monasterii Dei-paræ Virginis de *Valvanera*, scripsit, uti lego in monumentis seu relationibus domesticis - *Vida del Ven. P. Fr. Sebastian de Villoslada, Abad que fue de S. Martin de Madrid.*

ANTONIVS BELLVER, Canonicus Ecclesiæ Majoricensis Balearum Insularum, Lectorque ibi Theologiæ primarius, integro & magno volumine scripsit -

Apologiam ad Sixtum V. P. M. & Philippum Hispaniarum Regem, pro Raimundi Lulli asserenda doctrina. Quam Lucas Vvadingus volumine III. Annalium ordinis Sancti Francisci ad annum MCCCXV. num. II. se vidisse affirmat.

ANTONIVS BERNALDO DE QUIROS, Turrilacunensis, Iesuitarum sodalis, Pincia in Ambrosiano Societatis Collegio professor primarius, ac studiorum Præfectus, supremique sacræ Inquisitionis Senatus Patribus à ministerio Censuræ Theologiæ, hactenus edidit ex prælectionibus suis scholasticis -

Selectas disputationes de Deo, in primam partem S. Thomæ, voluminibus duobus, Lugduni apud Philippum Borde, & Socios 1654. & 1658. in folio. Deinde Concionator Regius factus -

Opus Philosophicum; hoc est cursum integrum, Logicam scilicet, Physicam, de Cælo, Generatione & corruptione, Anima, Metaphysicam, ac de opere sex dierum. Lugduni apud Philippum Borde & Socios 1666. fol.

F. ANTONIVS BERNART, Augustinianus, domus oppidi *Exevica* Præfectus, edidit - *Compendio de los Confessores, y Penitentes; ex Manuali Martini Doctoris Navarri, Compluti per Ioanem Iniguez de Lequerica, 1580. in 8.*

ANTONIVS DE BERRIO, Giënnensis, vulgari Castellæ sermone interpretatus est, ac Federico Henrici à Ribera Tarifæ Marchioni voluit nuncupata summi Philosophi problemata. Quod opus M. S. vidi hoc titulo - *Translacion de los Problemas de Aristoteles.*

ANTONIVS BETANCOR, sive alius latens sub hoc nomine, Lusitanus, Brigantina Tyrannidis defensor, scripsit - *Anti-Dianam, sive Admonitionem Apologeticam ad Rem. P. Antoninum Dianam circa suum Tractatum de Potestate exautorandi Reges decimæ parti suarum Resolutionum nuper additum.*

anno 1653. prodiit in 8.

ANTONIVS BEZERRA, Giënnensis Sacerdos, Cappellæ addictus Dei-paræ Virgini dicata, cuius antiqua imago propter vetustam annorum plusquam ducentorum traditionem descensus Mariæ Sanctissimæ in S. Ildephonsi, cui Cappella ipsa adhæret, Ecclesiæ, summa omnium illius urbis, atq; diocesis mortalium veneratione colitur, hanc historiam, patratâque ibi à Deo miracula comprehendit, scribens -

De la Descension de la Virgen Santissima Nuestra Señora, y de la visita, que hizo a la Iglesia de S. Ilesonso de la Ciudad de Iacn el año MCCCCXXX. y de la Milagrosa Imagen de Nuestra Señora de la Capilla. Giënnii 1639. in 8.

F. ANTONIVS DE BRAGA, Lusitanus, ordinis Seraphici Provinciæ Sancti Antonii Reformatorum, Custos aliquando Brasiliensis Provinciæ, scripsit Lusitanè -

Flores de Santo Antonio colhidas do seus sermões; unam, & alteram partem: cujus operis editionem promittit Relatio quædam à Lusitaniâ Romam missa.

F. ANTONIVS BRANDAON, Lusitanus, Cisterciensium familiae in domo totius Portugalliaë princeps, quam de *Alcobaça* indigitant, olim adscriptus, post sacræ scientiæ in eadem domo, atque item in collegio Conimbricensi professionem, ejusque Academicum insigne vindicatum, hujus met monasterii Abbas, qui idem totius Congregationis Lusitanæ audit Præfectus, designatur. Exarserat is totus, atque impetu quodam animi jam diu ferebatur ad accendendam, resumendamque, novo instaurato cursu, patriæ Historiæ lampada, Bernardi Britti Lusitanorum, & familiae suæ Chronographi clarissimi obitu intermortuam. Iurèque id, nè laus de patria sic benemerendi intra claustra cœnobii Alcobaciensis cum Brito nata solidos absoluti operis fructus in exteri alicujus gremium reponeret. Copiam sanè id non agendi omninò sibi negatam sensit, ex quo Rex cum in Emmanuelis Mensis locum suffecit, quem Portugallia Regium habuerat, recensque amiserat Archi-chronographum. Decem ferè annis quam multa hujus Regni Ecclesiarum & Monasteriorum archia, Regiumque in primis Olissiponense diligenter excussit; variisque demùm atque utilissimis semotæ vetustatis, rerumque olim gestarum monumentis firmum, ac speciosum Historiæ corpus, quod priores partes Britti duas consequeretur, formans non sine magno civium, atq; exterorum plausu in vulgus dedit. Ejus nempe tomi duo viderunt lucem - *Terceira parte da Monarquia Lusitana que contem à Historia de Portugal desde Còde D. Hen-*

Henrique ate todo à Reinado do Rey Dom Affonso Henriquez. Olissipone in ipso Divæ Virginis Exulis cœnobio, cui tunc præerat author. 1632. fol.

Quarta parte da Monarquia Lusitana, que contem à Historia de Portugal desde tempo do Rey D. Sancho I. ate todo à Reinado do Rey Dom Affonso III. Olissipone eodem anno.

Obeunte ante diem Antonio, reliquæ Historiæ desiderium bona ex parte mitigat Franciscus ejusdem Instituti monachus, Antonii, ut credo, ex fratre nepos, qui familiarem gloriam egregiè sustentat in hujus magni operis continuatione, cuius quidem aliquam partem superioribus annis publicavit.

F. ANTONIVS BRAVO, monachus Cartusianus domus *Hispalensis*, atque ejus, quæ *Cazalla* in montibus Marianis est, aliquando Præfectus, Visitatorque, ut vocant, Portugalliaë, edidit -

Advertencias por los privilegios del orden Cartusianense. Hispali apud Franciscum de Lyra 1632. 4.

Declaracion Apologetica por los Estatutos de la misma Orden. Ibidem eodem anno in 4.

Resolucion de Iuezes. Ibidem 1633. Latine autem -

Iuris Allegationes pro Prælatorum cujuscumque Religionis jurisdictione asserenda in subditorum suorum causis judicandis, & criminibus usque ad degradationem puniendis. Ibidem eodem anno in 4.

ANTONIVS DE BVRGOS, Salmanticensis, Iuris utriusque Doctor Bononiensis, inter sodales Sancti Clementis Hispanorum toto terrarum orbe celebris ab Ægidio Cardinali Albornozio extructi collegii, ac publicos illius scholæ ab omni memoria inclytæ professores in prima commédatione apud sui temporis fuit æquales. Ejus cum laude meminit Philipus Decius consilio CLXXIX. Nec non, & vir ille clarissimus, Hispaniæ perpetuum decus Baticæque, Ioannes Genesius Sepulveda, dum claros Clementini istius collegii, cuius pars ille fuit, commemorat, qui ætate sua adhuc superstites essent sodales, hæc de nostro ait. *Ad hæc Antonius de Burgos Salmanticensis, cui Doctorum consensus primas in Iuris Pontificii cognitione defert: Cujus discessum mirum est quam egrè tulerit Academia Bononiensis, ubi honestissimi conditione Ius Pontificium publicè docebat, cum est à Leone X. Pont. Max. hujusmodi opinionis famam commoto Romam accersitus, ut ejus doctrinam ac iudicio in maximis rebus uteretur. Hæc ille. Edidit autem -*

Super utili, & quotidiano Titulo de Emptione, & Venditione in Decretalibus. Ticini 1511. Parmæ 1574. Venetiisque 1575. 8. Lugduni 1575. fol.

In alios quoq; Decretalium titulos textusque,

quorum Index Repetitionum Iuris Canonici nomenclaturam exhibet: Nempè

In Rub. De Constitutionibus. Tomo I. Repet.

In Cap. V. eod. titulo. Tomo II.

In C. Cognoscentes eodem tit. Tomo II.

In C. Cum omnes eodem tit. Tomo II.

In C. Ecclesiarum eod. tit. Tomo II.

In C. Cum accessissent. eod. tit. Tomo II.

In C. Ecclesia S. Mariæ. eod. tit. Tomo II.

In Rub. De Rescriptis. Tomo II.

In C. Sicut Romana. eod. tit. Tomo II.

In C. Ex parte. eod. tit. Tomo II.

In C. Ceterum. eod. tit. Tomo II.

In C. Inter ceteras. eod. tit. Tomo II.

In C. De Quod vuldeo De iudicijs Tomo III.

In C. Decernimus. eod. tit. Tomo III.

In C. Quanto. eodem tit. Tomo III.

In C. At si Clerici. eod. tit. Tomo III.

In C. Intelleximus. eod. tit. Tomo III.

In Rub. De Emptione, & Venditione: in C.

Placuit: c. Vt mensura: c. Cum dilecti: c. Peruenit: c. Ad nostram: c. Cum causa: c. si venditori. eod. tit. Tomo IV. Quæ omnia comprehensa sunt in editione separata Commentarii super hoc titulo supra laudati.

Reliquas illius laudes, gestaque munera, & diem obitus continet lapis quidam in Hospitali domo Sancti Iacobi, quam in *Augusta*, seu *Incurabili* Romæ vocant, cuius insignis benefactor fuit.

D. O. M.

Antonio de Burgos, Salmantino, utriusque Signaturæ Referendario, utriusque Iuris consultissimo, qui Bononiæ Ius Pontificium per XX. annos publicè professus à Leone X. P. M. in Urbem accitus, Signaturæ Gratiæ sub illo, sub Hadriano VI. & Clemente VII. PP. MM. magnam doctrinam, probitatis, & ingenii famam præbuit. Vixit annos LXX. Obiit die X. mensis Decembris MDXXV. Ioannes Matth. Episcopus Veronensis ex Testam. posuit. Hic est Ioannes Mattheus Guibertus vir clarissimus. Romæ certè obiit, non Bononiæ, ut Guidonis Panciroli De Claris Legum Interpretibus lib. III. cap. LIV. legitur, qui malè intellectis Sepulvedæ verbis discessum ab Academia Bononiensi è vivis decessum interpretatus est.

ANTONIVS CABEZON, Matritensis, Philippi Regis Hispaniarum II. à sacris minister, & cubicularius Musicus, reliquit filii curâ edendum apud Franciscum Sanchez typographum -

Libro de Musica para tecla, harpa, y viuela. Matriti 1578. in fol.

Iacet ad D. Francisci Matritensis, hac elegantis inscriptione appositâ.

Hic situs est felix Antonius ille sepulchro,

Organici quondam gloria prima chori.

Cognomen Cabezon cur cloquar? inclyta quâdo Fama ejus terras, spiritus astra colit.

Occidit, heu! tota Regis plangente Philippi Aulâ

L. 2

Aulā ; tam rarum perdidit illa decus.
Obiit anno ætatis suæ LVI. die XXVI.
Martii MDLXVI.

D. ANTONIVS CABREROS de AVEN-
DAÑO, Matritensis, Iurisconsultus, edidit
nondum, ut ipse ait, trieteride completæ æta-
tis, variâ literarum amœniorum, multi-jugæ-
que lectionis conditurâ juris opus; scilicet -
Methodicam delineationem de Metu.
Matriti 1634. fol.

De Pæna Tripli, quoque in 4. ibidē
1635.

Europægnion, seu Ver sacro - profanum:
hoc est Verni temporis laudationem. Ibidem
1637. in 4.

Interpretationem ad Iurisconsultum
Cajum lib. I. ad leges XII. Tabul. Matr. 1638.
Panegyricum quoque ad Comitē de
Castrillo.

Vota pro salute Principis. (Bal-
thasarem Carolum intelligo) quod opus lau-
datum lego Iacobi Albani Ghibbesii Poætæ
eximii quodam carmine Romæ nuper inter
alia ejus *Lyrice* edito. Alia non novimus.

His studiorum fructibus dignum se geren-
do Magistratu, & publica re ostendens, ade-
ptus fuit, ut ad æromniensēs Senator ire, &
post aliquot annos ad Granatensēs Crimina-
lium causarum Iudicē transferre se juberetur.

F. ANTONIVS DE LA CALANCHA,
Augustinianus, Sac. Theol. Magister, in Pe-
ruano Indorum occidentalium regno, ejusq;
urbe Argentina, quæ & natales refert, pro-
fessus hunc ordinem, & in Limensi schola Do-
ctor Theologus, in lucem edidit -

Coronica moralizada del orden de S. Au-
gustin en el Piru. Barcinone apud Petrum de
la Cavalleria 1639. in folio. Fortè eadem
est latine reddita Ioachimi Brulii ord. August.
Historia Peruana ord. Eremit. S. August. anno
1650. in folio, teste mihi Labbæo in *Biblioth.*
Bibliothecarum edita.

De los Varones ilustres de la orden de
S. Augustin. Hoc opus laudari scio, quod non
vidi; nisi contentum sit in *Chronico.*

Latine autem -

De Immaculata Virginis Mariæ
Conceptionis certitudine. Limæ Indorū 1629. 4.

D. ANTONIVS CALDERON, Beacien-
sis, nobili loco natus, vir Theologiæ totius,
sacrarumque, ac profanarum artium peri-
tissimus, in patria olim publico munere Phi-
losophum docuit; unde Salmanticam accerfi-
tus, ut inter sodales collegii Cõchenfis in Aca-
demico stadio decurreret, sacras literas ibi
obtentis docendi partibus, ex Cathedris Sco-
ti & S. Thomæ interpretatus est, tam in gy-
mnasio, quam in Ecclesia ipsa Salmanticensi,
cum Sacerdotium Canonicum in depugnato
egregiis animis ingeniorum certamine sibi

obtignisset, quod Sacræ Scripturæ docendæ
partes juxta ritum ecclesiasticum habet com-
missas. Hinc ad Ecclesiæ Toletanæ amplissi-
mum ordinem simili alio doctrinæ experimē-
to admissus, non diu post Serenissimæ Mariæ
Teresiæ, Galliarum jam Reginæ Augustissimæ,
Hispaniarum eo tempore Principis institu-
tioni præficitur; sanctimonialium insuper Ma-
tritenfium Dominicæ Incarnationis Archi-
sacerdos renunciatus. Nominaverat demum,
Summōque Pontifici commendaverat cum
jam Philippus Rex noster IV. ad obtinendas
sacras Insulas in albo Episcopali, Granatensē
Ecclesiam Pastore orbatam anno quinquage-
simo tertio supra millesimum sexcentessimum
ei destinans. Sed intercessit Sponsæ utilitati,
ac votis Ecclesiæ almus ē Cælo Sponsus An-
tonium sibi mancipans sequenti anno, prius-
quam honorem Metropolitanæ dignitatis
amplissimum delibare posset. Mortuus quip-
pe est ante diem XII. Januarii MDCLIV. qua
Romæ, tanquam viventis, propositio solennis
fuit facta. Ediderat quædam; meditabatur
majora. Prodierunt nempe hæc in vulgus -

Pro Titulo Immaculatae Conceptionis
Beatissimæ Virginis Mariæ adversus duos Anony-
mi libellos Romæ natos, liber unus. Matriti apud
Petrum Diaz de la Carrera 1650. 4. Satisfac-
tum eleganter, doctèque hoc libro duobus
his aliis Anonymi cujusdam in defensionem,
ut præ se ferebant, Decreti cujusdam à Sancta
Inquisitione Romana temerè appellati, quo
Immaculatae Conceptionis titulus interdice-
batur. Vulgaverat olim, cum Beaciæ adhuc in
Academia versaretur, similis argumenti, sed
vulgare, opusculum, scilicet -

Las Fiestas, que la Insigne Vniversidad
de Baeça celebrò a la Inmaculada Concepcion de
la Virgen Nuestra Señora, con la carta que la di-
cha Vniversidad escribió a Su Santidad, y el sin-
gular Estatuto hecho en favor de la Concepc.on.
Beaciæ 1618. in 4.

Confecta, sive affecta habuisse, ac prope-
diem editurum fuisse alia hujusmet propositi,
& voti opuscula, certum est iis, qui super Im-
maculatae Conceptionis Titulo differentem
legerunt. Refert enim se ipse ad -

Affertorem Dominicanum Immaculatae
Conceptionis; hoc est Catalogum eorum, qui
ex ordine Prædicatorum hanc sententiam ten-
uerunt: in quo & ait se tractare quid diver-
sis temporibus in ordine Dominicano circa
Festum Conceptionis contigerit, & quibus
de causis. Item

De Statu controversiæ circa Con-
ceptionem Dei-pare Virginis. Nec non &
De Origine Sacri Cultus, & Offi-
cii Ecclesiastici Conceptionis Immaculatae.

Posthumum prodiit aliud, nempe -
De las Excelencias del glorioso A-
postol Sãt-Iago unico y singular Patron de España
entre los demas Apostoles, prior pars duobus
libris constans: cui posteriorem quatuor aliis
libris

libris distinctam adjūxit Hieronymus Pardo
Ex-præfectus Provinciæ Hispaniensis Cleri-
corum Regularium Minorum, Matritique
lucem videre jussit apud Gregorium Rodri-
guez anno 1657. in fol.

Historiam hujusmet de *Sanctis Vrgabo-*
nensibus, M. S. alii laudant, inter quos Ioan-
nes Tamajus in *Martyrologio Hispano.* IV. Se-
ptembris.

ANTONIVS DE CAMPOS, scripsit -
De Cessatione à divinis Trac-
tatum.

ANTONIVS CARDOSO DE AMARAL,
Lusitanus ex oppido *Rutuaes* diocesis - - -
Priorem se vocat *S. Laurentii Scalabisci*, ac
professorem Iuris Canonici in eo libro, quem
hoc titulo in lucem edidit -

Summa, seu praxis Iudicium, & Advocato-
rum à Sacris Canonibus deducta, & ipsismet con-
formata. Olissipone apud Antonium Alvarez
1610. folio.

ANTONIVS CARNERO, cum à rationi-
bus esset Catholicus Regis nostri Copiarum
militarium in Belgio, Historico opere com-
plexus est quidquid ab initio tumultuum Bel-
gicorum, cum contra Batavos, tum contra
Gallos ad annum usque hujus seculi nonum,
quo factæ induciæ sunt cum Hollandorum
Ordinibus, actum patratum est. Nempe in
vulgus edidit -

Historia de las guerras civiles que à arvi-
do en los Estados de Flandes desde el año de
MDLIX. hasta el de MDCIX. Bruxellis 1625.
in folio.

ANTONIVS DE CARRION, si non pa-
triâ, incolatu saltem Hispalensis est, Poëta
elegans, cujus quidem ad calcem *Odarum Ro-*
derici de Santa-Ella editæ sunt aliæ -

Odæ in Dei-pare Virginis laudem, eidem
Roderico nuncupatæ, atque ex optinæ notæ.
Hispali apud Iacobum Cronberger 1504. 4.

ANTONIVS DE CARTAGENA, Medice
artis Professor Complutensis, qui & Galliarū
Delphini, ejusque fratris Aurelianensis Ducis
pro patre Francisco Rege obsidum Caroli Cæ-
saris, dum in Berlangæ arce detinerentur, sa-
lutem jussus fuit curare: dedit foras -

De Signis Februm, & Diebus criti-
cis. Compluti 1529. fol. Simulque -

De Fascinatione. Ibidem: & -
De Febri pestilenti. Cõpluti 1530.
in fol.

Promiserat, cum superiora ederet, *De sin-*
gulis nostri corporis membris commentarium
aliud, de quo nihil ultrâ scio.

Elegantia morum fuit in primis (Alvaro Go-
mezio authore in *De Rebus gestis Francisci Xi-*
menii quarto libro) *commendabilis, vultusque*
quidam hilaritate præditus, quâ mirè animos agro-

tantium recreabat, atque ea de causa principibus
viris, ad quorum morbos curandos persæpè missus
erat, valde gratus.

ANTONIVS CARVALHO, Lusitanus, O-
lissiponensis, Societatis Iesu presbyter, cum
Rhetorum & Philosophorum præcepta, tum
Sacras Literas Eboræque, Conimbricæque ex
prima etiam docuit cathedra. Ecclesiastis
munus egregiè obivit. Tandemque diem suum
obiit anno MDCL. ætatis verò LX. Scripsisse
refertur præclaros -

In Primam secundæ partis Sancti Thomæ
Commentarios. Item in *Secundam secundæ* para-
bat, cum ei manum mors injecit.

Hoc ipsum nomen præfert -
Vn *Discurso sobre si conviene que los*
Predicadores reprehendan Principes, y Ministros.
Olissipone 1627.

ANTONIVS CARVALHO DE PARADA,
Archipresbyter, ut vocant, & primus Custos
Turris-Tumuli (*Guarda mor da Torre do Tombo*
audit vernaculè) quæ est Archium Regium
Portugalicum, scripsisse dicitur -

Vida do Servo de Deos Bartholome da Costa
Tesoureiro da Sè de Lisboa. Laudat authorem
hoc ex opere Cardoso in *Agiologio* XXVII.
Martii, pag. 334.

Arte de reynar. Hoc opus laudat D.
Franciscus Emmanuel epist. I. centuriæ IV.

ANTONIVS DE CASTELLANOS lauda-
tur vulgò author Historiæ illius sub hac in-
scriptione vulgaris -

Coronica del Maestro de Sant - Iago D.
Alvaro de Luna; quæ typis edita est Mediola-
nensibus in fol. absque authoris nomine anno
1546.

F. ANTONIVS DEL CASTILLO, Bati-
cus, Malacitanus, Franciscanorum Reforma-
torum Provinciæ S. Ioannis Baptistæ sodalis,
& Pater, Commissarius Generalis Terræ San-
ctæ, Præfectusque aliquândo cœnobii Bethle-
mitici, piè & curiosè post alios plures, nec
inutiliter egit sacrorum locorum nostræ salu-
tis Topographum, scribens -

El devoto Peregrino, Viage de
Tierra Santa; Ad Philippum IV. Regem Ca-
tholicum. Matriti 1654. in 4. iterumque ibi-
dem typis Regiis, ad Petrum Manerum ex Mi-
nistro Generali Franciscanæ familiæ Turiaso-
nensem Episcopum, 1656. 4. Propter morum
innocentiam & suavitatem, religiosâ probi-
tate atque humilitate conjunctâ, charus adeò
hic Aulæ nostræ est, ut ferè nunquam ab ea
multis jam annis discedat.

D. ANTONIVS DEL CASTILLO, Salman-
tinus, nisi fallor, versibus formavit -
El Adonis. Salmanticæ 1632.

ANTONIUS DEL CASTILLO, Lusitanus, Regij Olisiponenfis, sive Regni totius Archi Custodum primus (*Guarda mór da Torre do Tombo*, ut nuper diximus, in Portugallia vocant) scripsit -

Comentarios do cerco de Goa e Chaul, anno MDLXX. Olisipone 1573. in 8.

F. ANTONIUS DE CACERES & SOTOMAIOR, ex oppido *Caceres*, quod in Extremadura satis notum est ac nobile, oriundus, Granatæ verò claris parentibus natus, in Salmanticensi cœnobio Dominicanorum se familiæ applicuit; Complutiquæ ad Divi Thomæ collegium mansit. Philippo hujus nominis III. Regi Catholico etiam tum Principi fuit à Confessionibus; indeque Asturicensis Præsul; Vir multâ lectione sacræ paginæ, ac veterum Ecclesiæ Patrum; vulgari linguâ disertus & eloquens; quâ scilicet scripsit -

Paraphrasis de los Psalmos. Philippo Regi III. dedicans. Olisipone 1616. fol. Prodiit posthuma ex officina P. Crasbek.

Sermones, duobus tomis. Valentia 1611. in folio edita fuit secunda pars; prima verò adhuc desideratur.

Obiit anno MDCXV. ætatis climacterico LXIII.

ANTONIUS DE CAZERES PACHECO, vir nobilis, fortè Civitatenfis domo, cum ex hac urbe Aloysiam de Chaves Francisci hujus familiæ principis filiam uxorem duxerit, Dominus ipse, seu Toparcha de *Posteris*; Iurisconsultus, ac Theologus; clarissimus vir (quo nomine ab Antonio Quesada XX. cap. *Iuris questionum* accipitur) & ab omnibus suspiciens, edidit -

De Prætura Urbana libellum in 8. Nec non & -

In Hæresiarchas Germaniæ Orationes IV. scilicet ad *Reginam Gallia*, & *Regni Proceres duas*; ad *Principes Germaniæ* unam; ad *Populum Germanum* unam; Romæ editas anno 1570. ut habetur in *Bibliotheca Gesnerianæ Epitome*.

D. ANTONIUS CERVERA DE LA TORRE, patriâ ex *Civitate Regia* in Oretanis, Clericus Regularis ordinis Calatravæ, Iuris Canonici Professor Salmantinus, ordinis sui Sacrista (ut vocant) major, Regique Philippo hujus nominis II. à Sacris Minister, bonæ Principis sui memoriæ obsequi volens, posteris nota fecit ultima illius gesta, decertatamque fortissimè, & potentissimè cum fatali morbo, sive morborum congerie luctam, scribens -

Testimonio autentico de las cosas notables que pasaron en la dichosa muerte del Rey D. Felipe II. Valentia 1599. in 4. Matritique apud Ludovicum Sanchez 1600. in 4. cum additionibus.

ANTONIUS CIANCA, domo Abulensis, edidit, cum Notarium in ea urbe ageret -

Historia de la vida, intervencion, milagros, y trãslacion de S. Segundo primer Obispo de Avila, y recopilacion de los Obispos sucesores suyos, &c. Matriti apud Ludovicum Sanchez 1595. 4.

Parabat integram hujus-met urbis Historiam, quæ lucem non vidit.

F. ANTONIUS DE CIVDADREAL, in hac urbe natus, quæ in Oretanis est, affeciam S. Patris Francisci professus fuit Toleti: postmodum in Iucatanicam Novæ Hispaniæ Provinciam delatus, semi-sæculo ferè in ea mansit, ita ut incredibilem propriæ ejus gentis linguæ, quæ dives in paucis fertur, & elegans, peritiam assequutus sit; quâ quidem scripsit -

Sermones de Sanctis, & per annum. *Vocabularium*;

Nec non & majus opus, scilicet -

Calepinum sex ingentibus Voluminibus, quæ quidè adservari in Ducis Infantatus Bibliotheca (Carracensi credo) aliudque exemplum in ejusdem urbis Franciscana domo, scribit Bernardus Lizana in *Historia sacræ Iucatanicæ* cap. XVI.

ANTONIUS COLLAZO, Lusitanus, *Vidigueira* natus, Procurator Societatis Iesu pro Lusitania, & India in Curia Regis Catholici, edidit à se conversam -

Relacion de lo sucedido à los Padres de la Compañia de Iesus en la India Oriental, y Japon en los años de MDC. y MDCI. ex Lusitanico Ferdin. Guerreiro. Pincia 1604. 4. Item -

Relacion de lo sucedido en los años MDCVII. y MDCVIII. ejusdem authoris.

Adiciones à la Historia de Etiopia de Fr. Luis de Vrreta, 1611. in 4. Castellane, an Portugalliæ sermone, non exprimit Philippus Alegambe; qui & ait suppressio eundem scripsisse nomine -

Vida del P. Gonzalo Silveira; Nec non & -

Relacion succinta de la vida, y muerte de tres santos Martyres Paulo, Inan, y Diego Japones de la Compañia de Iesus.

ANTONIUS COLMENERO DE LEDEMA, Medicus & Chirurgus Astigitanæ urbis in Bætica Provincia, scripsit -

Tratado de la naturaleza, y calidad del chocolate, Matriti 1631. Hunc gallicè vertit, & annotationibus illustravit Renatus Moreau Professor Medicus Parisiensis, Dialogumque proprium adjunxit, atque edidit Parisiis apud Sebastianum Cramoysi, 1643. in 4. Marcus etiam Antonius Severinus Tarsensis Latio donavit, typisque commisit Norimbergæ apud VVolfgangum Enderum 1644. in 12.

F. ANTONIUS A CONCEPTIONE, Lusitanus, *Vimaranensis*, ordinis fratrum Prædicato-

catorum, ob pium in Catharinam Senensem, ejusdem instituti clarissimam sanctitate Virginem, quem ferebat, affectum, SENENSIS cognominari solitus, Olisipone liberalium artium, deinde apud Conimbricenses Theologiæ sacræ peracto curriculo, Philosophiam sodales in urbe principe ante alia docuit. Hinc Lovanium, quò studiorum causâ ire per Superiores licuit, translatus, ibique honoribus Academicis insignitus, studiorumque apud domesticos Præfectus, undecim, aut circiter annos in hac resstitit schola florentissima; quo tempore in illustrandis necessariâ observatione D. Thomæ quatuor partibus *Summæ Theologiæ* atque item aliis libris operam laudabilem posuit. Anno MDLXXV. Romam venit, quæ peregrinatio ne sibi, & aliis sine aliquo fructu esset, meditari jam tum cœpit de *Chronico* sui ordinis componendo; quod tandem duobus ante mortem annis apud Britones in Gallia Lusitano Principi Antonio propter adfectatum istius gentis regnum exuli, cujus & ipse partes sequutus fuerat, nuncupavit. Ejus extant plura in rem ordinis sui, Theologiæque studiosos, nec vulgaria merita. Nèpe edidit -

In Theologia Summâ D. Thomæ Aquinatis marginales notas, & indicationes omnium cujuscumque generis authorum, quos ille non laudato loco adducit, testimoniorum, unde unumquodque petitum sit; quo quidem in labore adjutum se à schedis eruditi cujusdam sodalis Bruxellensis ingenue fatetur. Notæ istæ *Partibus* Romæ excussis affixæ sunt, atque item Plantinianæ editioni; nec tamen sine nostri querela, quod Epistola ipsius nuncupatoria, & ad lectorem alia, ex quibus laboriosa hujus observationis dignosci voluit se esse authorem, incuriâne, an malignitate? ab editione hac posteriori exulare iussæ sunt. Lugdunenses quidem in editione anni 1575. alteram Epistolam sine authoris nomine, quod tantundem est, apposuerunt.

In Quaestiones ejusdem S. Doctoris disputatas, & quæ his conjungi solent, similes notas. Antverpiæ apud Bellerum 1571.

Catenam auream D. Thomæ super IV. Evangelia recognovit, cum antiquissimis exemplaribus conferens, nitorique suo restitutam paribus in margine notis illustravit, typisque Plantinianis edidit; item Parisiensibus 1577. in folio.

Ejusdem *Angelici Doctoris in Genesim commentaria* reperta à se in quodam cœnobio fratrum Minorum apud Insulam *Flerim*, typis commisit in Belleri officina; quæ deinde Lugduni, Parisiisque prodierunt. Dicavit hoc opus noster *Medina Celi Duci* per id tempus Belgii Governatori designato.

Chronicon fratrum Prædicatorum. Parisiis 1585. in 8. Simulque.

Bibliothecam ordinis fratrum Prædicatorum; hoc est de illius Scriptoribus.

De Evictione Religiosorum; uni-

versa, quæ ad absolutam religionis formam spectant, exactissimè comprehendens. Lovanii 1571. in 12.

Homiliae, seu meditationes quasdam Henrici Lusitanæ Infantis Serenissimi, S. R. E. Cardinalis ex vulgari in latinum vertit, unaque cum *Humberti tractatu de tribus essentialibus votis Religionis*, atque duabus aliis concionibus, ut justum esset volumè, publicavit Lovanii 1575.

Vitas SS. Patrum ordinis Prædicatorum ex Surio Cartusiano selegit, atque edidit Lovanii 1575. & Parisiis 1585.

Librum fratrum Prædicatorum ordinis inter illos doctrina Virorum insignium nomina, & eorum quæ scripto mandarunt opusculorum titulos, & argumenta complectentem. Parisiis 1585. in 8. sed hæc Bibliotheca est jam laudata,

Opusculum fratris Humberti V. Magistri Generalis ordinis Prædicatorum De Eruditione Religiosorum correxit ad exemplarium M. S. S. fidem, testimoniisque PP. quæ in illo citantur, ad marginem illustravit, ediditque Lovanii apud Rutgerum Velpium 1576. in 16.

Edita hæc; inedita sequuntur, de quibus testimonium dedit ipse in *Bibliotheca* sua.

Theologicum opus, in quo plures quaestiones præsertim De Fide.

De Quintuplici Hominis statu.

De comparatione Virtutum, & Virtutum, magna ex parte jam confectum eo tempore quo de se id cœnuntiabat, opus.

Anonymum aliud librum similiter *Theologicum*, de cujus inscriptione adhuc deliberabat.

Vitam Serenissimæ Ioannæ Principis, Alphonsi & Elisabethæ Lusitanæ Regum filie, monialis Dominicanæ collectam à se ex quibusdam Annalibus, in linguam latinam convertit; atque item latinas fecit *Sancti Petri Gundisalvi, Sancti Gundisalvi Amarantei, ac B. Petri conversi vitam & res gestas.*

Chronicon generale ab anno Christi M. usque ad suam ætatem.

Librum Divi Thomæ Commentariorum in Machabæos unâ cum illis in Genesim & se repertorum editionem parabat: simulque Casarii Arelatenfis Episcopi septemdecim sermonum ad Monachos, quorum exemplum ex Bibliotheca, quæ Seripandi Cardinalis fuerat, Neapoli adeptus est.

Obiit Antonius Senensis anno MDLXXXVI. ut apud Alphonsum Fernandez alium *Dominicanæ Bibliothecæ* confectorem legimus.

F. ANTONIUS A CONCEPTIONE, Lusitanus, Captivorum Redemptor ex ordine Sanctissimæ Trinitatis, scripsit Lusitanâ linguâ.

Martyrium septem Puerorum, qui pro verâ Fidei confessione in Marochiana urbe morti impesi sunt.

Testem habeo Ioannem de Figueras in *Chronico* hujus ordinis pag. 408.

ANTONIVS CORDESES, Catalanus ex oppido Olot diœcesis Gerundensis, Iesuitarũ sodalis, quem non mediocriter celebrant domestici magnæ in Deum pietatis, & in proximis charitatis nomine, Aragoniæ Provincialis Præfectus, edidit, Philippo Alegambio teste -

Catecismo. Valentiz. Nisi idem opus sit cum sequenti.

Catecismo, ò *Suma de la Religion Christiana*: quem ex Gallico Patris Edmundi Augerii in Hispanicum vertit Laurentius Palmirenus, Cordesius verò noster correxit, locupletavitque, atque edidit; Matrili apud Franciscum Sanchez 1575. 4.

M. S. reliquit -

Tratado de las tres vias, Purgativa, Illuminativa, y Vnitiva, quæ vidi anno MDCLIX. in Bibliotheca collegii Tarraconensis Societatis Iesu.

De la Mortificacion: De la Oracion: De los siete Sacramentos: De los Preceptos del Decalogo: Luz del Alma.

Obiit Præpositus domus Professæ Hispanensis anno MDCL. ætatis LXXXII.

F. ANTONIVS DE CORDVBA, nescio an sic dictus, quod natalibus ex ea urbe fuerit, Franciscanorum fratrum sodalis, qui cõmunem observantiam sectantur, in Castellæ Provincia, ejusdemque semel, atque iterum post alia obita inferioris ordinis munera, Provincialis Minister, ad regularis disciplinæ laudem, incredibile sacrarum literarum studium adjunxit. Erat enim, dum viveret, ut idoneus quidam, atque ei æqualis testis loquitur, *tanquam Pythium quoddam Theologiae oraculum, ad quem omnes auxilii, & consilii gratiã ventitabant, ut veluti inter Pythagoreos sic jactaretur; Ille dixit*. Adeoque his studiis invigilare solitus dicitur, ut raro post matutinarum precum vigiliis, ut in more est cæterorum, captaturus de novo somnum lecto se traderet; imò id totum, quod ad lucis adventum usque esset temporis, evolvendis libris infumeret, quod Franciscus Gonzaga in eo opere scripsit, quo *de Origine Franciscani ordinis, & progressibus tractat*. Antonii opera hæc sunt -

Questionarium Theologicum, sive Silva Casuum Conscientiæ. Hoc quinque partes continet:

I. *Est de variis questionibus*:

II. *De Ignorantiã*:

III. *De Conscientiã*:

IV. *De Fide, & Ecclesia, & Potestate Papa.*

V. *De Indulgentiis*. Toleti 1578. Ingolstadtii 1593. demum Venetiis apud Baretium de Baretis 1604.

Ex his quædam seorsim prodierunt: nẽpe. *Arma Fidei, sive losa communia, & fundamenta generalia ad omnes Hæreticos vincendos de suis erroribus, quæ apud ipsos etiam*

indubitata sunt, fidei principis: ad Bernardum Fresnedam Conchensem Episcopum. Compluti apud Andream de Angulo 1562. in 8. Quod idem opus est cum eo, quod *de Fide, & Ecclesia &c.* in *Questionario* prodit.

De Indulgentiis, etiam Compluti editum est ab Ioanne Brocario. 1554. Ingolstadtii 1582. & 1585. & iterum 1592.

Deinde & alia à primo hoc opere diversa, scilicet

Expositio Regula Fratrum Minorum. Lovanii 1554. Matrili 1616. Parisiis 1621. 8.

Additiones in Compendium Privilegiorum Fratrum Minorum Alphonsi de Cassarubios, quæ unã cum *Compendio* ipso vulgatæ sunt Neapoli 1595. 4. Venetiis 1603. 4.

Annotationes in Dominicum Sotum de Ratione tegendi, & detegendi Secretum. Compluti 1553. Nempe hujus argumenti libellum editurus jam fuit, nisi anteverteret Sotus, cuius tamen operæ voluit operam suam in *Annotationes* transformata attexere.

De Detractione, & famæ restitutione libellus, una cum superiore editus apud Ioannem Brocar, Compluti 1553. 4.

Commentaria in quatuor libros Magistri Sententiarum. 1569. Compluti, ut credimus. Hujus meminit Vvaddingus.

Vernaculã quoque linguã -

Tratado de Casos de Conciencia. Toleti 1584. in 8. & 1575. 8. Compluti 1592. Cæsaraugustæ 1561. 8.

De Conceptione B. Virginis Tractatũ Antonii Cordubensis laudat frater Ioannes à Carthagera in *Arcanis Dei-pare*, lib. I. Homilia V.

Expositionem Casuum Prælati reservatorum Antonius noster M. S. reliquit. Incipit. *Quot, & qui sunt &c.* item Hispanè -

Texto del Derecho Canonico y de su division. Incipit. *El decreto tiene tres partes*. De quibus monuit me P. Haroldus in *Supplemento Vvaddingi*. Iacet Antonii Cordubensis corpus in Monasterio Guadalaxaræ urbis.

ANTONIVS CORDVBA DE LARA, Cordubensis, in Salmantina Academia, & studio utriusque Iuris per viginti annos versatus, Bartholomæani majoris Collegii togã, atque adeo Academicã Licentiæ (ut vocant) laureã ornari meruit. Hispanensis mox Prætorii Auditor, seu Iudex fuit anno DLXXIV. renuntiatus. Quo onere, ut dignũ se Didaco Covarrubiæ supremi tunc Castellæ Senatus Præsidi, atque Antistiti Segobienfi ostenderet, commodum præstiterat edito, eisdemque nuncupato, Commentario.

In Lege m. Si quis à liberis. ff. *de Liberis agnoscendis, sive de re alimentaria*. Hispani 1575. folio. Venetiisque 1580. fol.

Regium postea creatum Curia Granatenfis Senatorem anno hujus-met sæculi octuagesimo in libro quodam Bartholomæani collegij

gii, seu Catalogo illius fodalium lego. Quod munus gerens de vita abiit.

ANTONIVS CORONEL, Segobienfis, professor Philosophus in urbe Parisiorum, atque in Collegio gymnasiog; Montis-acuti Ludovici germani fratris collega, Caroloque Imperatori Augusto à cõcionibus sacris fuisse dicitur. In Philosophica re, secundum illius ætatis captum, quæ quidem (ut Agellii verbis utar) *Syllogismorum, captionumque Dialecticarum laqueis strepebat*, hæc elucubravit; scilicet -

Tractatum Syllogismorum. Parisiis apud Ascensium 1517. eum credo, cuius aliqua pars (subindicante, libelli saltem ostenso nomine, autorem Ludovico Vive cum scriberet in *Pseudo-Dialecticis*) intempestivè, & inter pocula ad Thermas S. Martini, eo cum aliis sodalibus præsentè, simulque his datã operã cantillantibus, ut Authori obstrepent, concepta, atque abortiva edita fuit.

De Exponibilibus.

Rosarium Logices. Parisiis 1517.

In Posteriora Aristotelis Commentaria. Parisiis, item Lugduni 1529. in folio.

Questiones Logicas secundum viam Realium, & Nominalium, hoc est ad Porphyrii Predicabilia, & Aristotelis librum Predicamentorum. Parisiis 1509. per Olivar. Cenaut, & Compluti 1540. fol.

De Consequentibus, librum à se scriptum advocat ipse in *Rosario logico*.

Floruit circa annum MDX.

D. ANTONIVS CORRAL, & ROXAS, edidit -

Expulsion de los Moriscos de Valencia. Pinciz 1612. in 4.

ANTONIVS CORREA DE SAA, Lusitanus, Senator Regius (ait Emmanuël Caldas Pereira in nuncupatoria Epistola operis sui *De Nominatione Emphiteutica*) jurisconsultus excellentissimus -

In Libros V. ordinationum Criminalis Foris, & judicialis Aule, quandam veluti Isagogem eleganti stylo, & multis Rhetorum flosculis aspersam dextro omine auspiciatus, postquam prælo suas vigilias commiserat, paucis paginis absolutis, decessit. Hæc ille, adjungens tamen, quod non satis video quo modo componam cum superiore nota de editione, *Viri hujus nullum opus perfectum extat, præter fragmenta quædam eximium futuri operis argumentum*.

D. ANTONIVS DE COVARRUBIAS, & LEYVA, Toletanus, Didaci Castellæ Præsidis germanus frater, non civile tantum jus magna cum sui nominis laude professus fuit in Academia Salmanticensi, sed insignem totius antiquitatis cognitionem, perfectissimamque Græcæ linguæ notitiã habuisse dicitur.

Siquidẽ Andreas Scotus Græcè & ille doctissimus harũ litterarũ doctiorẽ eo in Hispania neminem vidit. Ad Tridentinam Synodũ cum fratre missus, reversus inde jus dixit inter supremi Senatus Castellæ togatos patres, quo in munere excellentem memoriam cum doctrinã conjunctam, eloquendique venustatem ante alios Regi suo commendavit, adeo ut, Scoto eodem affirmante, instar omnium ei fuerit; sed tamen cum factus esset propter auditus tarditatem huic parum idoneus muneri, sacro in collegio Ecclesiæ Tolletanæ Canonice & Scolarcha, quæ dignitas Academia Præfecturam continet, ab eodem magno Rege, eodemque singulari doctorum hominum favore collocatur. In qua vixit studiis assidue vacans, firmã valetudine, & ingenti corporis formã usque ad LXXVIII. ætatis annum, diũ fratri superstes. Scripsit -

De recho que el Señor Rey Filipe II. turvo a la Corona de Portugal. M. S. cuius operis etiã Scotus meminit.

Moliebatur (idem ait Scotus) *In Aristotelis Politicorum libros octo Commentarium, & quidem post Sepulvedam, Victorium, & Perionium, quem ab heredibus asservari arbitror, & utinam lucem aspiciat!*

Didacum fratrem in *Variarum Resolutionum* libris concinnandis adjuvisse dicitur egregiis humanitatis observationibus, & notis. Obiit stranguriã oppressus, & nausæ XII. Kal. Ianuarias anni MDCII. Granatæ eundem, Pincizque gessisse munus Senatoris, antequam in Regiam curiam evocaretur, alicubi lego. *Omnis antiqui juris, Philosophiæ, Græcæque linguæ peritissimus, audiit iterum ab Andrea Scoto in Prefatione Pomponii Melæ editionis. Idem initio Notarum ad Suasoriam primam Senecæ locum hujus authoris restitutum ei referens, hominem vocat omni doctrina genere, & juris scientiã excellentem. Sicut Hispaniæ suæ magnam lumen, Iustus Lipsius in epistola ad eum data, quæ LXXVII. est Centuriæ ad Italos, & Hispanos.*

ANTONIVS CRESPIAN, edidit -

Destierro de Ignorancias. Cæsaraugust. 1587. in 4.

ANTONIVS DE CRUCE, Lusitanus, Olisiponensis, materno idiomate scripsit, laudatus à Zacuto -

De Chirurgia.

D. ANTONIVS CVELLO, Matritensis, Eques Divi Iacobi, D. Francisci à Cueva Albuquercii Ducis excellentissimi, qui Sicilia nunc præest, domesticus, editis aliquot Hispanis *Comædiis* non vulgariter placuit. Extinctus est virilem adhuc ætatem agens, circa annum MDLII.

F. ANTONIVS DAZA, Rinciz ornis, apud

apud Franciscanos religiosam vitæ normam professus, Minister fuit Provinciæ Conceptionis, & Custos, quæ modestissimæ in hac familia honorum nuncupationes sunt, Pincianique cœnobii Præfectus. Negotia Ultramontanorum omnium sibi concredita, munus gerens, ut vocant, Procuratoris & Commissarii generalis in Curia, sub Gregorio XV. P. M. tractavit: *Vix*, (ut Lucæ Vvaddingi verbis utar, hominem sibi, dum Romæ ageret, amicitia nexu conjunctissimum celebrantis) pius, ac disciplina regularis observantissimus, vitæ solitaria, paupertatis, & orationis perquam sitibundus, sui Instituti ferventissimus zelator, conscribendis præcipue domesticis rebus, memoriaque posterorum commendandis mancipavit animum, stylisque operas, hæc utilis curæ monumenta relinquens -

Historia de las llagas de S. Francisco. Matriti 1612. 4.

Discurso de la purissima Concepcion de Nuestra Señora. Matriti 1621. & 1628.

Vida del Bienaventurado P. F. Pedro Regalado. Ibidem apud Ioannem Lasso de las Peñas 1627. in 12. quam recognovisse, notisque illustrasse D. Franciscum de Ocampo S. Claræ Neapoli Consiliarium, ait Vvaddingus, Mediolaniquè edidisse anno 1634. 4.

Vida de Sor Juana de la Cruz, de la Tercera orden de San Francisco. Matriti 1613. in 4. apud Ludovicum Sanchez. Italis communicavit Paulus Brusantinus, Trevigique edidit Angelus Rhegetinus 1619. in 8.

Quarta parte de las Chronicas de la orden de S. Francisco, sive continuationem Historiæ Minorum à Marco Vlissiponensi, Portus in Lusitania Episcopo hucusque perductæ. Pincia apud Ioannem Godinez 1611. in folio.

Exercicios espirituales para los que viven vida solitaria; quæ quidem Italice non ab uno traducta prodierit Romæ apud Bartholomæum Zannetum 1616. in 16. auctioraque in 8. curâ Patrum Provinciæ Mediolanensis, Mediolani apud Philippum Gisulphi 1643. Vvaddingus scribit.

Exercitia item spiritualia S. Francisci, Romæ excussa anno 1625. in 16. & etiam Hispanicè, laudat Petrus Alva in *Militia Conceptionis*.

Excelencias de Valladolid; quem librum nescio an ediderit foras; certè D. Thomas Tamajus in *Collezione librorum Hispanorum*, nil de editione addens sic inscribit, *Grandezas de Valladolid y Vida del Venerable Padre F. Pedro de Villareces*, quæ absque dubitatione distincta sunt, simul tamen compacta.

Vida de Juan Duns Scoto. Hanc apud se esse ait Petrus Alva.

Tesoro de la Inmaculada Concepcion de Nuestra Señora; collectum ex variis opusculis M. S. apud eundem Alvam, qui affirmat in *Militia Conceptionis*.

F. ANTONIVS DELGADO TORRENEIRA, ordinis Minorum Provinciæ Castellæ, Vicarius, & à secretis Præposito Franciscanæ familiæ in partibus Indiarum, cum in Olcadibus (*Ocaña* hodie vocant) fodalibus ipse præset, edidit -

Vitoria de si mismo. Matriti apud Thomam Iunti 1595. in 8. Edidit item

Regla y arauzel de Prelados. Toleti apud Thomam de Guzman 1598. in 8. Reperio etiam idem fortè opus alio titulo: *Avisos y documentos para Prelados*, Toleti apud eundem 1579. in 8.

Latiali quoque sermone -
De Milite Christiano.

ANTONIVS DIAZ, Hispanus domo, aut certè origine censendus est, qui Iurisconsultum Romanum, Papæq; Referendum operi inscribens sese, publicavit Romæ, ut credimus, cum in libro, quem vidimus in *Barberina Bibliotheca*, prospectus desit -

De Bello: seu Disputationem, An liceat Christianis bellum gerere. in 4.

F. ANTONIVS DE S. DOMINICO, Lusitanus, Conimbricensis, in familia fratrum, Prædicatorum splendidissima, gymnasióque patriæ urbis amplissimo Theologiam totis quadraginta annis, ex iisq; plusquam viginti ex primaria cathedra, magno cum fructu, & laude docens tempore suo valde fuit celebris. Extare ab eo referunt Alphonsus Fernandez in *Bibliotheca Dominicana*, & Ioannes Lopezius Monopolitanus Episcopus in *Historia Ordinis Prædicatorum* III. parte lib. I. cap. LX.

As Vidas dos Santos da ordem de S. Domingo; seu veriùs *Ordinis Chronicon*: Cujus meminit & Georgius Cardoso in *Agiologio Lusitano* XVIII. Martii pag. 223.

As IV. Postimerias del hombre: Nec non & latine -

Ad Partes omnes Summæ Theologiae D. Thomæ Apostillam.

D. ANTONIVS DE DVENAS, Iurisconsultus Matritensis, & in eadem Curia Regia causarum Patronus, edidit, sive cum additionibus propriis publicavit -

Axiomata Iuris utriusque, in quo opere defudarunt Simon Barbosa, deinde Augustinus Barbosa, postremoque ante Antonium hunc Gabriel Alvarez de Velasco. Matriti apud Didacum Garziam 1644. in 4.

ANTONIVS DVRRAN, stipendiorum plurimum apud Indos, & Orientalem, qui à Lusitanis lustratur, orbem, miles scripsit -

Cercos de Mozambique defendidos por D. Estevan d'Atayde Capitan General, y Governador de aquella plaza. Matriti 1633. 4.

F. ANTONIVS DE ENCARNACÃO; vide DE INCARNATIONE.

ANTONIVS DE ESCALANTE, edidit -
Auxilio Real de los Pobres. Matriti 1637.

ANTONIVS DE ESCOBAR, Pincianus, miles in Lusitanica sub mortem Henrici Regis expeditione, reculit in commentaria -

La felicissima Jornada de la Magstad del Rey D. Felipe II. en la conquista del Reino de Portugal. Valentia 1586. in 4.

ANTONIVS DE ESCOBAR & MENDOZA, domo Pincianus, Societatis Iesu Sacerdos, multâ lectione ac diligentia vir, quem Concionatoris egregii laude exornat author *Bibliotheca Societatis*, minus rectè eum Burgensem natu referens, quam-plura industriæ suæ documenta publicitus dedit, studiosorum Theologiæ moralis, expositivæ, concionatoricæque progressus insigniter promovens. Nimirum vernaculè -

Examen y practica de Confesores, y Penitentes. Quod quidem opus ob utilitatem, & commodam breviter sapienter excussum, trigessimum jam nonum prælo subjectum dicitur anno 1647. in 12.

Nec non versibus, juventutis opus unum & alterum -

San Ignacio de Lojola, *Poëma heroico*. Pincia apud Franciscum Fernandez 1613. in 8.

Historia de la Virgen Madre de Dios desde su purissima Concepcion hasta su gloriosa Assumpcion, Poëma heroico. Pincia apud Hieronymum Murillo, 1618. in 8. Deinde hoc titulo, *Nueva Gerusalem Maria*. Ibidem 1625. in 16.

Latine verò -

In VI. caput Ioannis De Augustissimo ineffabilis Eucharistiæ arcano, moralibus mysticisque annotationibus reserato. Pincia 1624. fol.

Ad Evangelia Sanctorum Commentarios Panegyricis moralibus illustratos. VI. tomis. Quorum -

I. *Lignum Vitale, Christi vita*, inscribitur: proditque ex officina Lugdunensi Petri Prost, 1642. in fol.

II. *Lignum Vitale, Christi solemnia*. ibidem eodem anno.

III. *Lignum Vitale Maria Deip*. ibidem

IV. *Lignum Vitale, Apostoli*. Lugduni 1648. in fol.

V. *Religionum Fundatores*. 1648. in fol.

VI. *Lignum Vitale, Angeli, Martyres, Confesores, divæ Famina, omnes Divi, Defunctorum obsequia*. Ibidem 1648. in fol.

Vetus & Novum Testamentum literalibus & moralibus commentariis illustratum, tomis duobus: Quorum prior continet *Genesis, Exodum, Leviticum, Numeros*, ac *Deuteronomium*. Posterior hætenus editus (quem

alii sequuntur) libros *Iosue, Iudicum, Ruth, & IV. libros Regum*. Lugduni apud Philippum Borde, & socios, 1652. in fol.

Sermones Vespertinales, Lugduni in 4. excusos audio -

Librum Theologiæ moralis, XXIV. Societatis Iesu Doctoribus reseratum, quem in examen Confessariorum digessit Antonius de Escobar, & Mendoza. Ita fert editio Lugdunensis, 1646. in 8. Nisi idem opus sit, cum *Examine Confessariorum* jam laudato.

Vniuersæ Theologiæ moralis Problemata; Duobus tomis. Lugduni in fol. Quos sequuti alii sunt ita inscripti -

Vniuersæ Theologiæ moralis receptiores absque lite sententiæ, necnon controversæ disquisitiones: tomus III. duabus partibus constans; quarum altera, *De Iubilæis, De Eucharistia, De Missa Sacrificio. De Extrema Vnctione, & De Ordine*: Posterior, *De Sponsalibus, & Matrimonio* agit. Lugduni apud Philippum Borde 1663. folio.

Eiusdem Volumen IV. *super Decalogi præcepta*. Ibidem eodem anno.

Eiusdem Theologiæ Moralis. Volumen V. duabus partibus: quarum prior *Iustitiam & Ius*, sive *Contractus*; altera *V. Ecclesiæ præcepta* exponit.

Eiusdem Volumen VI. duabus Partibus; quarum Prior, *De Virtutibus Theologicis*: altera *de Censuris Ecclesiasticis* concepta est. Ibidem eodem anno.

Eiusdem Volumen VII. & ultimum *De triplici Statu Ecclesiastico, Regulari, & Seculari*. ibidem eodem anno.

ANTONIVS DE ESLAVA, Navarrus ex *Sanguessa* municipio, scripsit -

Primera Parte de las Noches de Invierno. Pampelone apud Carolum de Labayen. 1609. in 8.

F. ANTONIVS DE ESPINOSA, Dominicanus, dedit in vulgus -

In summulas Commentaria, ut fertur in *Historia hujus Ord.* P. III. Lib. II. Cap. XC. fortè idem qui dedit vernaculâ linguâ.

Reglas de bien vivir y menosprecio de mundo, y Lecciones de Job. 1552. in 4.

ANTONIVS FARFAN DE LOS GODOS, Hispanensis, ordinis S. Ioannis Hierosolymitani, atque in eo Commendatarius, ut vocant, atque Ballivus, edidit -

Discursos en defensa de la Religion Catholica contra la secta de los alumbrados. Hispani 1623.

Chronico. M. S. vidit Rodericus Caro.

D. ANTONIVS DE FELOAGA, & OZCOYDE, Navarrus, Pampilonensis, I. V. C. sultus, & ad Sancti Jacobi, quod ab Erecto-

re Archiepiscopo nomen sortitum fuit, Collegio Salmanticensis Academiæ sodalis, legumque Romanarum professor, præstanti ingenio, & studiorum amœnitate conspicuus. Pincia Fiscalis Advocati munere functus est, deinde etiã Senatorio: unde in curiam ascitus patrociniũ suscepit Regiarum rationum, cum advocatus Fisci, tum Senator. Demum Anno MDCLVII. Advocatiã etiã Fiscalẽ aliam suscepit in supremo Indiarum Concilio; non diũ tamen, eã fruiturus; quippe mors ei majorũ spem interceptit. Edidit præter minuta alia -

Phœnicem Iuridicam, sive unicã Relectionem ad scap. primum. De his, quæ vi &c. Pincia 1649. 4.

Ad l. Quisquis C. ad Leg. Jul. Majest. Pincia.

Variarum Questionum Iuris volumen expectatur posthumum.

Denatus est Matriti XXIV. die Novembris anno MDCLVIII. Equestris Iacobæ stemmarẽ ante aliquot annos suscepto, Francisci à Feloaga Castellæ Senatoris amplissimi germanus frater.

F. ANTONIVS FEO, Lusitanus, ordinis fratrum Prædicatorum, quem in monasterio suscepit urbis Olisiponenfis, sacrarum literarum cognitione, habendique pro dignitate ad fidem populũ de verbo Dei conciones eximiã laude suo tempore claruit. Extant ab eõ Lusitanicã linguã -

Tratados Quadragesimais e da Paschoa. Olisipone apud Georgium Roderici 1612. fol. Hos cum Thomas Antillon Albarracensis, tum etiã Frãnciscus Morago ex Mercenariorum redemptionis captivorum ordine in Castellã proprium idioma verterunt. Editæ sunt hæc versiones, Ilerdæ 1613 Pinciaque 1614. folio.

Sermões de Nossa Senhora. Olisipone 1615. in fol.

Tratados das festas, e vidas dos Santos; duabus partibus. Olisipone apud Petrum Craesbek 1612. & 1615. in fol. Hos etiã interpretatus est nostro idiomate Castellano D. Alphonfus Mexia Galeote Beaciensis, ediditque Beaciã apud Marianam de Montoya 1617. folio.

Sermões dos Santos Apostolis, & da Santa Cruz.

ANTONIVS FERNANDEZ, Lusitanus, Iesuita, in Æthiopiam devectus anno MDCIV. ad salutem Æthiopum procurandã scripsit -

Flagellum mendacii; sive De erroribus Æthiopiæ Tractatum: anno 1621. quem ipse dicitur in Chaldæum convertisse -

De Immunitate Ecclesiastica, libellum Æthiopicẽ.

Instructionem de Ieiunio, eãdem linguã: in quam & convertit *Rituale Romanum;*

cui addidit *Ordinarium, & Cereemoniale Missalis cum aliquot Missis pro festis præcipuis, &c.* Et *Calendarium festorum mobilium juxta computũ anni Æthiopicũ,* ut cum Romano conveniat.

Item Æthiopicẽ dedit -

Præcepta pro audiendis confessionibus.

Vitam Mariæ Virginis, ut asserit Ioannes Nadafi in Annalibus Marianis Societatis Iesu, num. 1133.

ANTONIVS FERNANDEZ, Lusitanus, Conimbricensis, Soc. Iesu, Doctor Theologus, & apud Eborẽses in publico gymnasio Bibliorum sacrarum interpres, edidit multorum annorum opus -

Commentarios scilicet in visiones Veteris Testamenti cum paraphrasibus capitum, & quibus eruntur. Lugduni tum antea, tum anno 1622. fol. typis Iacobi Cardon &c.

D. ANTONIVS FERNANDEZ ALVAREZ DE MIRANDA, Canonicus Legionensis, edidit -

De la Antiguedad de la milagrosa Imagen de Nuestra Señora de Campo Sagrado.

ANTONIVS FERNANDEZ DE CORDOVA, ex eadem urbe, Iesuitarum sodalis, edidit -

Instruccion de Confessores: tribus partibus, Granatæ in officina Martini Fernandez Zambrano 1621 in 12.

Obiit Granatæ Anno MDCXXXIV.

ANTONIVS FERNANDEZ DE GUEVARA, & ADORNO, dedit in lucem -

Dominica Passionis octo supra quadraginta Homilias. Matriti 1636. in 4. Venetiisque apud Christophorum Thomasiũ 1637. in 4.

ANTONIVS FERNANDEZ DE MOVRA, Lusitanus, Bracharenfis presbyter, D. Alexio Menesio Indiæ Oriẽtalis olim Primati, cum exinde Metropolitanæ huic totius Regni maximẽ Sedi præesset, à faeris, & à concionibus, scripsit -

Examen Theologiæ moralis, quatuor partibus. Prima est, *De Præceptis Decalogi.* Secunda de *Mandatis Ecclesiæ.* Tertia de *eiusdem Sacramentis.* Quarta de *Materia Peccatorum.* In calce adjungitur, *De operibus Misericordiæ.* Bracharæ 1613. 4. Colonia apud Petrum Henn. 1616. 8. Lugduni 1620. in 8. Iterum Lugduni apud Claudium Larjot 1627. 8. tertioq; 1648. Rothomagi 1639. Coloniaq; 1641.

ANTONIVS FERNANDEZ DE OTERO, in oppido *Mozro* natus, quod in *Montanis Sancti-Andreas* territorii sacri Burgensis est, Pincia cum e cathedra, tum in causarum forensium defensione jura pertractans, atque item Canonicus Doctor, edidit -

De Pascuis, & Iure pascendi, Tractatũ in duo volumina divisum. Pincia 1632. in folio.

Hujus, credo, fratres erant germani, ejusdem cognominis duo, qui hoc ipso tempore quãdam in literas retulerunt, *Alphonfus Fernandez, & Hieronymus Fernandez de Otero,* Canonicus ille Doctoralis Pincianus, alter Fidei Quæstor Hellerenensis.

ANTONIVS FERREIRA, Lusitanus, Doctor Sacræ Theologiæ, edendum reliquit posthumum opus, scilicet -

Nuevas advertencias a la letra y moralidad de los Evangelios de Quaresma de Miercoles, Viernes, y Domingo. Matriti 1657. urgẽte operas typographicas *Gaspares Escalada, & Castillo* Medinensis Ecclesiæ Canonico.

ANTONIVS FERREIRA, Lusitanus, Olisiponenfis, dum Conimbricæ studiis humanioribus, ac prudentiæ civili daret operam, excitante *Francisco de Sã Miranda* egregio Lusitanorum Poëtã, Musas & ipse excoluit: nec factus Senator Regius (*Desembargador* vulgõ audit) dedignatus est severiora interim studia cum earum delitiis, & amœnitatibus laudabiliter commutare. Vixit sub Sebastiano Rege, obiitque immaturã morte, filio relinquens curam ea edendi, quibus invideri publica lux typorum minime debuit. Hic tamen penẽ infans relictus, non nisi quadraginta jam natus annos exequutus fuit propositũ comunicandi cũ posteritate lucubrations parentis metricas, & elegantia plenas, spiritũque, & animositate vigentes poëtica. Exierunt tandem hoc titulo -

Poẽmas Lusitanos do Doutor Antonio Ferreira dedicados por seu filho Miguel Leite Ferreira ao Principe D. Felipe nosso Senhor. Olisipone apud Petrum Craesbek. 1598. in 4. Nempe *Sonetos, Odes, Eclogas; un Epithalamio a os Principes de Parma Alexandro Farnesio, y D. Maria de Portugal: Cartas:* duos libros: *Epitaphios. Castro, Tragedia.*

Didaci Bernardez Poëtæ eximii ejusdem gentis *Elegia* de Ferreiræ obitu digna quidem lectu est.

F. ANTONIVS FERRER, Valentinus patriã, Ioannis filius, quem in Algeriensi captivitate Hera ejus adversus constantem propositi non temerandã cum infideli castitatis irritata fustibus occidi fecit, exalceatorum provinciã S. Ioannis Baptistæ ordinis Minorum familiã eximiã virtutum Apostolicarũ dignitate decoravit. Concionibus tam in templis, quã sub dio habitis, & in pœnitentiã Sacramenti administratione innumeris mortalibus viam salutis munivit, christiana humilitate, ac propheticò spiritu doctrinã mirabiliter commendantibus. Scripsit -

Arte de conocer y agradar a Iesus. Oriolæ apud Lud. Beros 1620. 4.

Sodalibus præfuit Guardianus, & provinciã Minister: de quo agit in *Historia hujus provinciæ* Antonius Panes.

ANTONIVS FLORES DE BENAVIDES, Beaciensis Decurio, equestris rei, & artis non mediocriter, ut fama est, peritus, five ad status formam protensis, five ad sessionis contractis genibus equo veheretur. Ex Italico ad idioma nostrum transtulit -

Las Reglas de la Cavalleria de la brida y para conocer la complexion y naturaleza de los Cavallos, y doctrinarlos para la guerra, y servicio de los hombres, de Federico Griffon Napolitano. Beaciã apud Ioannem Baptistam de Montoya 1568.

Item ejus est -

El Tratado de la Tribulacion: quem Italicum olim scripserat, unde is desumpsit *N. Caccia guerra.* Beaciã 1575. Ilerdæque 1582. apud Petrum de Robles in 8.

La Historia de Francisco Guichardino desde el año de MCDXCII. hasta su tiempo. Beaciã apud Ioannem Baptistam de Montoya 1581. folio.

ANTONIVS FONS, Catalanus, Vrgellẽfis, inter Iesuitas puerorum institutioni vacavit semper, ediditque pro eorũ commodo *Dictionarium.* Barcinone.

ANTONIVS A FONSECA, Lusitanus, Olisiponenfis Medicæ artis Doctor, scripsit Tractatum -

De Epidemia febrili grassante in exercitu Regis Catholici in inferiore Palatinatu anno MDCXX. & MDCXXI. Mechliniã apud Hæricum Iaie 1623. 4.

F. ANTONIVS DE FONSECA, Lusitanus, Olisiponenfis, in fratrum Dominicanorum religiofa, & inclyta familia sacrarum literarum notitiã, ac declamandi coram christiano cœtu doctẽ, atque utiliter famã sic inclaruit, ut e Conimbricensi schola, in qua profitebatur Theologiam Doctorali pileo conspicuus, Ioannes Rex III. Portugalliã in Curiam vocaret, eique munus Regii Concionatoris injungeret. Publici juris factæ ab eo sunt -

Annotaciones in Thomã de Vio Cajetani Cardinalis super Pentateuchum Commentaria: insuperque ejusdem Cajetani *vita,* quæ quidem unã cum commentariis ipsis editæ sunt Parisiis apud Ioannem Parvum 1539.

In libros etiã *Iosue, Regum, & Paralipomenon* elucubrassẽ scribit author *Historiæ Dominicani Ord.* Hispanica Parte III. lib. I. cap. IX. & parte IV. lib. III. c. III. Meminit quoq; *Souza* in *Hist.* ejusdem Ordinis Regni Portugalliã par. I. lib. III. cap. XXXVIII.

ANTONIVS FRANCISCVS CARDIM, Societatis Iesu Sacerdos, Japonicæ provinciã in

in Vrbe Procurator, scripsit -
*Fasciculum è Iaponicis floribus suo ad-
 buc madentibus sanguine.* Romæ 1646. in 4.

F. ANTONIVS DE S. FRANCISCO, Matritensis, ex reformatis fratribus Deip. Virg. de Mercede redemptionis captivorum, Castellæ Provincialis, scripsit -
Elucidarium Fidei; adversus omnes Hæreses.

Sobre la Regla de San Augustin: Hispano sermone. Duo hæc M.S.S. reliquit moriens Matrili circa annum MDCLI.

F. ANTONIVS FREIRE, Lusitanus, Eremita Augustinianus, testante Thomâ de Herrera in *Alphabeto Augustiniano* quatuor volumina ediderat. Nempe huic ego tributum video Lusitano sermone -

Primor & Honrra da vida Soldadesca no estado da India. Olissipone. 1630.

D. ANTONIVS DE FVENMAIOR, patriâ ex oppido veteris Castellæ Agredæ, quam Ptolomæi, Festi, & quorundam numismatum Græcurum noviores credunt, Doctorem de *Fuen maior* Regium supremi Castellæ Concilii Senatorem, Beatricemque Pimentellam habuit parentes: à quibus magnâ curâ educatus iisque præceptoribus in eruditionem fuit traditus: quales ad eximiam literarum cognitionem tendenti puero, indolisque, ingenique præstantissimi munire viam possent. In literarum, quibus ad humanitatem informamur, studiis, & ad quæ se vocari intelligebat, præcipuas curas, & labores collocavit: volens præcipue Historicorum veterum chartis, ut succum inde, ac spiritum traheret pro effingendis aliquando similibus vigiliarum sularum monumentis posteritatem omnem, imo & antiquitatem provocaturis, Atque ejus quidem ingenium ante tempus maturuisse videtur, ne frustra vixisset, nève sibi ipsi tantum; cujus dies æterna fati lex intra breviorum circulum coegerat. Nondum enim triginta annos natus erat, in Palentina quidem ecclesia jam Canonicus, Archidiaconusque, ut vocant, de Campos, cum vix ostensus, inter ipsa virtutum, famèque incrementa nobis fuit ereptus.

Aureum edidit, virtutèque magis quam, pondere æstimandum opus, in quo quidquid natura, & ars boni, perfectique ad historiam conferre potuerunt, sive Cæsaris Iulii puritatem, sive Sallustii accuratorem, sive Cornelii brevitate uberrimam in partes voces, emicare videtur; scilicet -

Vida, y Hechos de Pio V. Pontifice Romano con algunos notables sucesos de la Christianidad del tiempo de su Pontificado. Matrili 1595. in 4. Cæsaraugustæ 1633, & alibi sæpè. In tertia Matritensi editione libris vi. auctoris additus est septimus, *De las Informaciones hechas para su Canonizacion; y milagros, que ha hecho*.

Profecit maxime Antonius noster ex relatione sibi rerum Pii gestarum facta ab Illustrissimo D. Francisco de Reinoso Episcopo Cordubensi, qui olim fuerat ejusdem Pontificis Camerarius secretus, & Archidapifer; cui clarissimo Episcopo ipse fuit domesticus. Præterea *Bibliotheca Pontificie* auctor tribuit nostro, *De vitis Pontificum* diversum opus; de quo nil aliud novimus. Extat nostri Auctoris latinum epigramma in eundem Pium P. M. post partam de Turcis navalem victoriam perquam elegans, quod hic apponere lubet,

*Qui Dominum te Urbis fecit, Pie, fecit & Orbis;
 Atque dedit dias jus referare fores;
 Inferni, superique tenes, Pie, sceptrâ Deorum
 Quid superest? Pontus. Iam Deus esto maris.
 Hem pelagi trinitem pulsasti classe Tyrannum:
 Cedunt Romano tertia Regna Iovi.*

ANTONIVS DE LA FVENTE MONTALVAN, scripsit Poëticum opus, credo -
 Noches inscriptum.

D. ANTONIVS DE FVERTES, & BIOTA, Aragonus ex Oppido *Vncastillo* Diocesis ad Sanctum Clementem Hispanorum in Bononiensi urbe collegium sodalis togatus, postquam unam, & alteram Iuris Pontificii cathedram in hoc gymnasio administrasset, Neapolim se conferens, in Calabria ulteriore Regiæ Curia Auditorem, deinde in urbe Metropoli causarum criminalium Iudicem egit in magna, ut vocant, Curia Vicaria. Hinc in Belgiû ivit, ac sub Marchione Castellæ Roderici Præfectura Delegatum, uti appellant, militarem exercuit; ornatus interim Mediolanensi Magistratus Ordinarii Quæstura. Iuris Civilis, & Canonici non mediocrem adeptus cognitionem in schola, præxim deinde ex negotiorum diuturno usu didicit; atque utrumque studium humanioribus, & amcenioribus literis pluribus, tanquam amplæ, & magnificæ domus ornamento instruxit, Cujus omnigenæ ejus doctrinæ monumenta hæc in publicum extare novimus -

Commentaria in Tit. C. de usucapione pro emptore. Bononiæ typis Clementis Ferronii 1626. in 4.

Tractatum de Appellationibus à Subdelegatis. in 4. Bononiæ 1630.

Orationem ad S.P. Q. Bononiensem, dum ad Vespertinam Iuris Pontificii cathedram in Bononiensi Archigymnasio deligitur. Ibidem apud Nicolaum Tebalinum 1632. 4.

Additiones aureas ad Speculum Principum Petri Bellugæ, quæ quidem unâ cum *Camilli Borvelli* vulgatis additionibus in postrema editione Antuerpiana prodierunt è domo Francisci Bibieni 1655. fol.

Canoniarum lectionum libros. in 4. Bonon. 1633.

Apologiam pro successione Regni Portugalliæ adversus Velasum de Govea, ipse auctor lau-

laudat, quam non vidimus. Item Hispanè -
Antimanifesto de Portugal. Brugis Flandrorum 1640. 4.

Alma, ò Aphorismos de Cornelio Tacito. Antverpiæ apud Jacobum Meursium. 1651. in 8.

Voto de la admirable, y pura Concepcion de la Virgen Maria nuestra Señora, &c. Bruxellis 1660. in 4. Quod & Latinum ibidè eo ipso anno editum fuisse credimus.

Historia de la Imagen de nuestra Señora del Pilar de Zaragoza. Bruxellis 1654. in 8.

Vida del Profeta Moysen. in 8. Bruxellis. 1657.

Relacion à su Magestad de las Fiestas, y certamen, que el Colegio hizo al nacimiento del Principe D. Baltasar el año de MDCXXIX. in 4. Bononiæ. 1630. Inedita reliquisse dicitur -

La Historia del Cardenal triunfante, o XV. años de guerras del Eminentissimo Señor Cardenal Albornoç, que comenzaron del año de MCCCIII. hasta el de LXVII.

Catalogo de todos los Privilegios, y de los Colegiales que à havido en el Colegio de S. Clemente desde el año de MCCCXLV hasta el de MDCXXXVII.

Epitome de los Reyes de Aragon.

Epitomen de Origine, progressu & successione Regnorum.

Manifestationem de non admittenda legatione Joannis Brigantini pseudo-regis in Portugallia.

Nescimus certè an ea prodierint, quorum ipse meminit in *Aureis additionibus*: scilicet *Historia*, eadem *Pilariensis* latina; item *Theatrum Hispanicum: Allegatio de Titulis, & qualitatibus,* &c. Promisit quoque in *votis De Conceptione, Commentarium in Bullam Sixti, Sixtinam nuncupatam, sive de festo Conceptionis à Sixto celebrari jussu*; item *Hispanicum aliud opus, Historia de la Inmaculada Conception.*

ANTONIVS GALLO, natus in oppido *S. Crusis de la Zarza* diocesis factis in militari opere triginta duorum annorum stipendiis, Centurio jam, & pedestris aciei Instructor (*Sargento maior* vulgè) edidit.

Destierro de Ignorancias de todo genero de Soldados de Infanteria. Matrili apud Franciscum Martinez 1639. 4.

ANTONIVS GALVAO, Lusitanus, Eduardi Cronographi Regii filius proprio suæ gentis idiomate scripsit, quæ ita Castellæ linguâ sonat.

Historia del Descubrimiento, y naturaleza de las Islas del Moluco, decem libris M.S. Cujus ex Joanne Baptista Labaña Antonius de Leon meminit in *Bibliotheca Indica*, & Seraphinus de Freitas *De justo Imperio Lusitanorum Asiatico.* cap. XVIII. n. VIII. Hanc ipse auctor Ioanis III Regis jussu cõsignavit Damiano Goëfio Regio Historico, apud quem deper-

ditus fuit codex magnâ Lusitanæ historiae iacturâ.

Tratado de los caminos por donde se venia la especeria de la India, con los descubrimientos hechos hasta el año de MDL. Editum hoc opus anno 1563. in 8. affirmat idem Antonius de Leon.

ANTONIVS DE GAMA, Lusitanus, Jurisconsultus, ac Senator Regius, in Collegio Bononiensi Hispanorum olim sodalis; unde eum Joannes Portugalliæ Rex III. ad gerendam rempublicam evocavit, qui doctissimus, & insignis Senator à gravissimis Scripturibus jure audit; *Celeberrimus*, & doctissimus *Consiliarius* ab Ignatio Lopez de Salzedo in *notis ad Praxim Canon.* Ioannis Bernardi Diaz Cap. LXXIV. doctissimus *S. Palatii Senator*, à Francisco de Caldas Pereira. *De Renovat. Emphitheusis* lib. I. q. III. num. I. in fine: *Insignis Senator à Melchior Phæbo. Decis. VI. Num. IX.* Tomo primo. Hujus sunt.

Decisiones Supremi Lusitanæ Senatus. Olissipone 1578. fol. Francofurti 1599. fol. deinde cum *Additionibus* doctissimis *Blasii Diaz de Mena* jurisconsulti *Carrionensis*, Matrili 1621. fol. Antverpiæ 1650. fol.

Tractatus de Sacramentis præstandis ultimo supplicio damnatis, ac de testamentis, anatomia & eorum sepultura; seorsim primò Olissipone 1554. 4. Matrili deinde cum *Decisionibus* laudatis.

F. ANTONIVS GENEBRADA, Barcinonensis, ordinis sancti Dominici, transulit in Castellæ sermonem -

El Boëcio de Consolacion, à Vergel de Consolacion. Hispali apud Joannem Varela 1511.

ANTONIVS GOMEZ, *Talaveri*, quod splendidum Archipresulis Toletani municipium Tago flumini adjacens est, oriundus, dum viveret, apud Salmanticenses multam ex juris studio laudem reportavit; quâ nunc vel mortuum, nilque de humanis rebus deque mortali hac (ut sic dicam) immortalitate famæ sollicitum, perquam tamen bene de nobis, deque omni Iuris prudentia utilissimis editis, lucubrationibus meritum non fraudamus. Vespertinis horis civilia jura Salmantina interpretatus est juventuti ex propria cathedra, qui alter à primo docendi locus est secundum præscriptas Academiæ leges. Quo tempore non minus pietate, atque innocentia morum, quam doctrinæ judicii que singularis merito se insinuavit in omnium animos, sibi que decus peperit famæ ad omnem posteritatem magna sui cum laude nominis permansuræ. Monumenta quippe ejus hæc studiosorum juris omnium manibus, sinuque ferè nusquam excidunt -

Variarum Resolutionum juris Civilis, Communis & Regii libri III. Salmantica 1552 fol.

fol. Qui deinde doctissimis *annotationibus Emmanuëlis Soares à Ribèira*, Lusitani egregie locupletati prodierunt Salmanticæ anno 1579-Venetis 1572. in 4. Francofurti 1573. in fol. ibidemque anno 1584. & 1597. folio. Venetiis etiam 1582. 4. & 1602 in 4. eodemque anno Lugduni ex officina Horatii Cardon in folio, Genevæque 1631. folio. Cujus operis præconiū subjiciam verbis ipsis Ribeiræ glöfographi. *Cum omnis jurisprudentia (inquit) in eo solùm verferetur, eò solùm tota spectet, ac referatur, ut postremæ solemnes morientium voluntates ratum, ac firmum effectum sortiatur, lites iustè terminentur, facinoræ stas, ac rationi consentaneis pænis compefcantur, sic noster omnes has tres juris partes diligenter doctèque, atque enucleatè pertractavit, ut nullam omninò quæstionem, quæ praxi, atque usui forensi inservire queat, prætermisisset videatur: ceteras verò intricatas juris commentitii quæstiones, quæ non ad vitæ leges, sed ad meram, & vanam scientiæ ostentationem pertineat, consultò intactas reliquit.* Hæc ille prudenter, disertèque.

In lege s Tauri Commentarius. Salmanticæ 1555. folio, & cum *additionibus Didaci Gomez Cornejo.* Lugduni 1602. Antverpiæ 1624. folio, Venetiis ad signum Columbæ 1591. 4.

ANTONIVS GOMEZ, alius à superiori, eoque recentior, jurisconsultus itidem, dum Præfecturam administraret totius ditionis Comitatus *Fuensalida*, dedit in lucem publicam *Dilucidam, veram, & Fidelem Bullæ sanctæ Cruciatæ explanationem.* Cui subjunxit *Motus proprii Pii V. Pontificis Maximi de censibus interpretationem.* Compluti apud Ioann. Iniguez de Lequerica 1593. in 4.

ANTONIVS GOMEZ DE OLIVAN, (aliis OLIVERA, uti eum appellat D. Franciscus Emmanuël cent. IV. epist. I.) Lusitanus ex oppido *Torres-novas*, edidit Castellane, vt credo.

Idilios y otros versos, Olissipone apud Petrum Crasbek 1617. 8.

F. ANTONIVS GONZALEZ DE ACVÑA, Peruanus ex Regia urbe Lima, ordinis Prædicatorum S. T. M. Provinciæ suæ negotia gesturus venit Romam, statimque gratus extitit Io. Baptistæ de Marinis Magistro Generali, qui cum sibi à secretis esse iussit impiger & industrius vir, doctrinæque Theologicæ non vulgaris. Commiserat editioni, dum hæc Romæ scribimus, Latine.

Compendium admirabilis vitæ B. Rosæ de S. Mariæ Limanæ ordinis Prædicatorum. Romæ typis Tinassii 1665. in 24. ex iusta hujus argumenti historia Leonardi Hansen ejusdem ordinis, provincialis Angliæ.

Vulgari autem linguâ Italiæ, usus interprete Italo, cum Visitator & Vicarius Generalis

provinciarum Regni Neapolis, missionarios sodales officii sui instruere vellet.

Breve dichiarazione della nostra santa Fede Catholica. Neapoli apud Novellum de Bonis 1662. in 12.

S. Domingo en el Pirù. ó *Cõpendio de la Historia de la Provincia de S. Juã Bautista del Pirù del ordẽ de Predicadores.* Matriti. 1660. 4. Parat prælo Hispanâ linguâ.

La Vida de la Venerable Madre Rosa de S. Maria.

Historia general de la Provincia de S. Juã Bautista del orden de S. Domingo.

ANTONIVS GONZALEZ DE ROSENDE, Clericus Regularis Minor, Concionator Regius, edidit.

Memorial por la Inmaculada Concepcion de Nuestra Señora. Madrid 1645. de quo *authoris Armamentarii Seraphici.* parte 1. pag. 47.

F. ANTONIVS DE GOVEA, Lusitanus ex Transtaganâ Provincia, diocesisque Eborensi, ordinis Eremitarum Divi Augustini, Sacræ Theologiæ Lector, apud Indos ad orientem Solem positos divertens Goënsis primariæ Lusitanæ Indiæ urbis administravit cœnobium. *Cirenneus* post Episcopus factus, his libris ad nos pertinere voluit, vernaculè scriptis.

Jornada do Arcebispo de Goa Dom Frai Aleixo de Meneses Primaz da India Oriental, quando foi as ferras do Malabar, e lugares em que moram os antigos Christiaõs de S. Thome &c. Conimbricæ 1606. in folio. Deductum nempe opus ex M. SS. *Tractatibus Francisci Roz societatis Iesu presbyteri, atque Angamalensis Episcopi, & Melchioris Blasii Frere Scholastici almæ Goanæ sedis, qui Primatem suum in ea sacra expeditione comitati sunt.* Vertit hoc Gallicè *Ioannes Baptista à Glano, Leodiensis, Augustinianus, Suertio teste in Athenis Belgicis.* Accessit colophonis vice.

O *Sinodo Diocesano da Igreja e Bispado de Angamale dos antigos Christiaõs celebrado pello mismo Arcebispo.* Item.

Missa de que usã os antigos Christiaõs de S. Thome, purgada dos erros, & blasphemias Nestorianas pello mismo.

Castellæ proprio sermone dedit.

Glorioso Triunfo de tres martyres Espanõles dos en Persia y uno en Argel. 1623. in 8. apud Ioannem Gonzalez.

Historia dela vida y muerte y milagros del glorioso Patriarcha y Padre de pobres S. Juan de Dios fundador de la orden de la Ospitalidad. Matriti apud Thomam Iunti 1624. 4. Tertio Gadibus anno 1647. in 4.

Vida de santa Clara de Montefaleo. Matriti apud viduam Alphonfi Martini 1626. 4.

Decessisse audio Matriti in Curia.

ANTO-

ANTONIVS GOVEANVS, vulgo Lusitanorum (vnde patriâ fuit, natus quippe in *Pace Julia, si Beja* hæc est hujus temporis) DE GOVEA, in familia editus est Musis veluti sacrâ; in qua, ut Cassiodorus alicubi ait, tot probatos, quam natos verè dixeris. Nam tres simul Goveanos fratres, Martialè, Andream, & Antonium nostrum, Iacobus patruus in Barbarana schola Parisiensis Gymnasii sumptibus Ioannis Portugalliæ Regis III. exhibitos eo successu habuit, ut nemo eorum non ingenii curâ ad fastigium gloriæ fuerit connixus. Martialis Grammaticam, de qua arte commentatus est, & Poësim, maxime Ovidianam, coluit, ut loco suo dicimus. Andreas, cum laudatæ Barbaranæ scholæ, mox & Gymnasio præfuisset Burdegalenfis urbis, in Lusitaniam accitus, Conimbricensibus recens ab eodem Ioanne Rege auctis Academiâ datus fuit Gymnasiarcha. In Antonio autem natu minimo & doctrina, & ingenium, confectariaque horum fama præcipue floruit. Burdigalæ, ludum habente Andream fratre, latinæ literas, exinde Ius circa annum MDXXXIX Tolosæ docuit. Parisiis mox apud Iacobum patrum, iterumque Burdigalæ professus, Cadurci demum substitit juris civilis Antecessor in summo laudis, atque existimationis loco positus. Quod cum prospexisset ipsa ab Augusta Taurinorû Sabaudia Dux, hominem iuvandæ eximiis virtutibus, ac singulari ingenio reipublicæ natum ad se evocavit, libellorumque supplicum præsecuturæ, & à consiliis sibi esse iussit. Hoc munere fungebatur adhuc anno sæculi præteriti nonagesimo quinto, sub quem Thesaurus Iunior in XIX. quæstione forensi tertii libri, ejus cum laude meminit; ut perspicitur jam, Eliam Venetum, dum scribit ad Andream Scotum, qui in *Bibliotheca* ejus adducit epistolam non bene conjectasse vix sexaginta annos natum fuisse Antonium è vivis Taurini exemptum; Nã qui potuit sexagenarius tantum mori, quem superstitem exeunte superiore sæculo, & jam circa annum ejusdem XXXIX Tolosæ jus profitemem cognovimus. Extat quidem Thuanî monumentis historicis Goveanus noster viris æui sui maximis in non parû perspicuo iudicii, atque prudentiæ testimonio contributus. Nam de Academicis Professoribus, seu puerorum in literis institutoribus Petrum Rôfardum Poëtam Galliæ maximum dicere solitum esse refert, nunquam non caractèrem, qui ibi contrahitur, longo licet exacto vitæ intervallo, retinere eos; nec pædagogicam omninò exuere unquam posse. Sed excipiebat Ronsardus quatuor suæ ætatis, familiarisque sibi homines, Georgium Buchananum, Hadrianum Turnebum, Marcum Antonium Muretum, & Antonium Goveanum. Hæc Thuanus *Historiarum* lib. LXXVI. *Docti* etiam *viri, sibi que persamiliaris* appellatione vocat eum Iacobus Menochius in *De Arbitrariis iudicium* lib. I. Cap. II. licet postea eodem lib. I.

quæstione LXXIX. eruditum quidem, sed non parum audacem agnoscat. Magni iudicii, atque eruditionis virum Antonius Quesada in *Quæstionibus juris* appellat.

Plures alii variè laudant, omnesque unore celebrant. Profecto actum esset optimè cum legalis scientiæ studiosis, si quale ingenium intulit, talem Goveanus juri illustrando, atque explanando intulisset industriam. Quare princeps ille jurisconsultorum nostræ ætatis Cujacius adolescens ingenium ejus admirabatur, sed indiligentiâ hominis, quod in vita ipsius Cujacii legitur, notatâ, nihil deterritus est; deterritum iri se dicens à jure tractando, si homo Lusitanus tanto ingenio, tamque subtili labores civilium studiorum serio suscipere, ac subire voluisset. Opera ejus, pars in jure, pars in rhetoricis, philosophicis, atque eloquentiæ studiis versantur. De jure brevia, sed insignia opuscula omnia voluminem unum non magnæ molis continet, ut confirmetur magis Cujacii de eo iudicium.

Hæc scilicet.

Ad Titulum de Iurisdictione omnium Iudicum in Digestis; Quas Antonius de Quintanaduenas in similis *De iurisdictione operis præfatione, & lib. I. Tit. VII. Diligentes apprimè & eruditas lucubrations* vocat, & nihil his eruditius commentariis, nihil se legisse ait) cultius, atque floridius. Cum sine his foret (Schifordegerus inquit ia Nûcupatoria secundi libri ad Fabrianos commentarios epistola) plurima, quæ ad iurisdictionem Romanam pertinent, hodie ignoravimus. Adversus hoc opus tamen scripsisse fertur quidam *Evardus Henryson*, ut in *Elencho auctorum juris* legitur.

Variarum juris lectionum, libri duo. Qui etiam prodierunt unâ cum *Vaconii Vacina, Antonii Contii, Iacobi Rebaridi, Rainaldi Corsi, Nicolai Belloni* simili bus monumentis, Colonia apud Gymnicum 1575. folio.

De Substitutionibus.

Ad Legem Falcidiam.

Ad Legem Gallus D. de liberis, & posthumis. Simul edita in folio apud Antonium Vincentium Lugduni anno. . . & 1599. in 8. sæpèque sepitè aliis in locis.

Scriptit etiam.

In Trebellianum Tractatum. Quæ commentaria vidisse Antonium Fabrum testatur Schifordegerus lib. II. tractat. II. quæstione I. in fine.

Reliqua varia sunt, videlicet.

Epigrammata quedam & epistola quatuor, quæ Gryphus edidit Lugduni 1539. quæ item prodierunt cum fragmentis *Polybii* historicis de rerum publicarum formis & Romanorum præstantia in 4. apud eundem Gryphium.

Virgilio opera castigavit, & *Tereutii comedias*, suis versibus restituit, ediditque apud eundem Gryphium 1541. *Terentius* prodiit cum hac *Goveani* emendatione Francofurti 1579. in 8. & 1593. in 16.

In Ciceronis quædam opera com-

N

com-

mentatus est. Nempe in *Topica*. Parisiis. In duos priores libros epistolarum ad Atticum. Ibidem 1543. In libros de Legibus. Ibidem apud Thomam Riccardum: *Enarrationem in orationem contra Vatinius*. Ibidem 1545. Item in eâ pro *Q. Ligario*, atq; aliam, *Pro lege Manilia*. Quæ in Bibliotheca Imperatoria esse innuit Draudus in *Bibliotheca* pag. 1446. in principio.

Porphyrîi quinque vocum introductionem eleganter transtulit, à Griphio editam 1541.

Responsionem dedit adversus *Petri Ramii calumnias pro Aristotele*. Parisiis 1543.

Obiit relinquens *Mansfredum* filium, qui etiam ille apud *Pedemontii Principem* publico munere functus est.

ANTONIUS GRACIAN, Didaci filius, qui *Philippo II.* à secretis fuit, ad exemplum patris & ipse Græcas literas coluit, ut & sufficeret verrendo ex Græco sermone.

Hieron Alexandrino de los Pneumaticos, de machinis, que se hazen por atraccion de vacío. M.S. in folio.

D. Thomas Tamajus in *Collectione librorum Hispanicorum*.

D. ANTONIUS GRANA, & NIETO, *Salmantinus*, juris utriusque Doctor, *Canonicum* in *Academia* diu interpretatus est, etiam de vesperorum, imò & è primaria, ut vocant, cathedra; ediditque.

Catenam jurium utriusque Iurisprudentia, sive in librum secundum *Decretalium commentarios*. Vallisoleti 1642. folio.

Postea in *Prætorium Coruniensis urbis* missus Senator.

Catenam jurium utriusque Iurisprudentia, sive in librum III. *Decretalium integros*, & absolutos commentarios per singula eiusdem capita. *Matriti* apud *Melchioré Sanchez* 1662. in folio.

Ejusdem *Catena* tomum tertium. *Matriti*.

F. ANTONIUS DE LAS GROTALLAS, nescio an *Capuccinus*, edidit.

El segundo Alexo, de vida de *Fr. Angel de Escocia*. Valentia 1657.

Le Grottaglie locus est *Neapolitani regni*, ac diocesis *Tarentinæ*, unde fortè oriundus *Hispanè* scripsit, peregrinus homo.

F. ANTONIUS DE GVEVARA, *Franciscanorum* sodalis, *Bertrando* à *Guevara*, *Bertrandi* alterius, domini de *Escalante* filio, *Elviraque Noronia* & *Calderon*, antiquæ nobilitatis parentibus in *Alaba* Provincia editus, *Neapoli*, sive, ut alii volunt, *Pincia* in *Hispania* ad ordinem *Minorum* se aggregavit, magno ei ornamento, gentique, evòque futurus. Duodecim annos natus in curiam à parente adductus fuit, ibique educa-

tus; nec nisi post *Elisabethæ Regina* obitum clarissimæ illius *Hispaniarum Heroïnæ* in religioso gremium ordinis tanquam in portum se recepit. Planè is cum ad litteras Theologicas, eruditionemque sacræ ac profanæ *Historiæ* ingenium satis acre ac perurbanum attulisset, post gubernatam diversis in cœnobiis familiam, statim atq; in aula *Cæsaris* opus Evangelicum facere, ac veterum sodalium consuetudinem, qui in *Caroli Augusti* comitatu erāt, ad pietatis traducere commercium cœpit, mirum in modum omnibus sese charum, & gratum in paucis reddidit. Ornatus quippe *Concionatoris Regii* munere, sic altè in omnium animos insinuavit facundiæ suæ, prudentisq; urbanitatis, quâ in tractando salutis negotio, habendisque familiariter, ac decore viris principibus utebatur, dotes, ut certatim eam omnes, quibus coram non esset, ad literarum commercium provocarent. Cujus rei testes sunt disertissimæ, nullisque non sententiarum, acuminum, facetiarum flosculis confersæ epistolæ, quæ in omnium ore, & sinu *Europæ* cunctis ferè linguis communicatæ, ac typis editæ circumferuntur; quantumvis stylus hominis non vsquequaque placeat, neque in *gymnasio rhetorum* solidam reportaverit eloquentiæ laudem. Cum præcipue *Alphonso Garfiæ Matamoro* & *Andrea Scoto* (qualis iudicii, ac doctrinæ viris!) affectata nimirum ab eo antithetorum sibi mutuo respondentium perpetua cura displiceat maxime. Horum enim prior *Matamoros* in *de Academicis*, & *doctis viris Hispania*, libello ingenue existimat, virum fuisse miræ facundiæ, & incredibilem ubertatis naturæ: sed omnium rerum momenta (ait) quod *Poëtis* objecit *Persius*, raris librat in antithetis doctas posuisse figuras laudari contentus. Fulgurat interdum & tonat, sed non totam (ut olim *Pericles Atheniensis*) dicendo commovet civitatem, & dum nihil vult, nisi culte, & splendide dicere, sepe incidit in ea, quæ derisum effugere non possunt. Qui si illam (subjungit) extra ripas effluentem verborum copiam artificio dicendi repressisset, & graviorum artium instrumento locupletasset, dubito quidem an parum in eo eloquentia genere in *Hispania* esset inuenturus. Cui *Rhetoris* eximii iudicio acquiescere illos decet, qui *Hispanè* magis, quam *Lucas Vvaddingus*, sciunt. Hic quippe, vir alioqui eruditione, ac omnigenâ doctrinâ præstans, dum *Franciscanos* *Scriptores* laudat, *Andrea Scoti* simile huic criterium, uti livoris partum, non jure proscribit. Demus tamen aliquid auctoris ævo, quando scilicet non bene adeò fundata ea *Hispani* sermonis, quæ nunc in summo est, puritatis, & eloquentiæ forma, hisce aurium lenociniis, quæ ex antithetis, & syllabarum paritate veniunt, quasi extollere se ex focco ad cothurnum nitebatur: uti olim fatiscantis jam latine linguæ vitia crebris vocabulorum, & periodorum figuris abscondi, subtrahique imminenti ruine se-

qui-

quior ætas credidit. At illud commiseratione potius quam excusatione indiget, talis famæ virum putasse licere sibi ad inventiones proprii ingenii pro antiquorum proponere, & commendare, factus suos aliis supponere, ac denique de universa omnium temporum historia, tanquam de *Æsopi* fabulis, portentosive *Luciani* narrationibus ludere. Adeò in lubrico esse omnem veterum factorum fidem causabatur, ut non aliis diceret, quam sacrorum Bibliorum historiis præstandam; nempe hoc velamenti genus sibi à tam parum æquo de præstantissima arte iudicio tunc quæsivit, cum è *Sorienfis* scholæ cathedra vir eximiæ eruditionis *Petrus Rua* eum de fide in historiis præstanda non semel datis admonuit expostulatoriis literis: cujus rei etiam nomine doctissimus ille *Theologicorum locorum* scriptor libri secundi sexto capite in *Guevaræ* hoc, indignum eo, ac dignitate ejus, sive iudicium, sive, quod magis credere est, ingenii luxuriantis licentiam, acri, quod decuit, oratione invenitur. Præsertim cum *Chronographi* munus *Regio* beneficio apud *Carolus* exerceret, neutiquam debuit eam, quâ ornabatur, historiæ professionem sic deprimere, ut propria confessione sibi ipsi quoque & monumentis suis fidem apud posteros derogaret. De cætero vir fuit, dum viveret, inter nostrates, mortuusque beneficio librorum, quos in vulgus dedit, certatimque politica quæque natio in suos per translationem adoptavit, eximiæ celebratæ; meritis à Principe suo postquam vnâ cum eo magnam *Europæ* partem peragrasset, multasque Principum, & rerum, publicarum curias, ut ipse de se ad *Contemptu* vite *Aulicæ* præfatus refert, adiisset, curiosq; oculo contemplatus esset, cum ad *Accitanæ*, tum ad *Mindoniensis Ecclesiæ* sacram præfecturam adscisci. Quâ dignitate aliquot annis gestâ, obiit tandem *Pincia* *Aprilis* decimâ die anni à redempto orbe *MDXLIV*. Ita inscriptum est ejus sepulchro, cui ipse formaverat epitaphium vivens, exaratumque fuit cum appendice hoc modo.

Carolo V. Hispaniarum Rege imperante

Illustri. D. D. Fr. Antonius de Guevara

Fide Christianus, natione Hispanus,

Patria Alavensis, genere de Guevara,

Religione S. Francisci, habitu hujus Convictus,

Professione Theologus,

Officio Prædicator, & Chronista Cæsaris,

Dignitate Episcopus Mindoniensis.

Fecit An. Dom. MDXL.

Posui finem curis, spes, & fortuna valete.

Obiit Anno MDXLIV. X. Aprilis

ipso cænæ Domini die,

Et sepultus est apud Franciscanos in suo

Episcopatu.

At nescio unde *Arcturus* à *Monasterio Franciscani Martyrologii* auctor rem aliis indictam, inauditam acceperit, *Antonium* ut *Guevaram* *Octobris* die *xxiv.* in albo eorum collocaret,

quos *Apostolica Petri* sedes *Beatos* esse, atque appellari debere acceptis prius exquisitissimis probationibus ritè sanxit. Inter hujus opera illud maximo apud omnes *Europæ* gentes in pretio est, quod auctor nuncupare voluit.

Relox de Principes: de Marco Aurelio: sive ejus Imperatoris vita, & res gestæ; quasi ab ipsomet *Cæsare* conscripta; seu verius tota quidem (ut verbis utar *Gerardi Ioannis Vossii* in commentatio de *Historicis Græcis*) supposititia, ac genuinus *Guevaræ* ipsius factus: qui turpiter os oblevit lectori, planè contra officium hominis candidi, maxime *Episcopi*. Habet interim (ait) plurima lectu; nec inutilia, nec injucunda in primis viro principi: unde & horologium Principum inscribitur. Veram historiam (subjungit *Vossius*) *Antonini de vita sua* edidit primus *Græcè* è *bibliotheca Palatina* editam *Gesnerus*, latinè vertit *Guilielmus Xilander*. Ejus postea translationem ad incudem revocavit vir clarissimus *Mericus Cassanbonus* *Isaacii filius*; eruditæ præterea notas, & emendationes addidit. Ipse etiam *Mericus* in prologo sic feliciter *Guevaræ* suam contigisse fictionem confirmat, omnium sit ut hic liber ubique gentium celebratissimus; *Europæ* que omnes, suo uniuscujusque idiomate loquentem, thesauri adinstar, habeant, mirificè que ejus possessione fruantur. in *Germania* certè latinus prædiit innumeris aphorismis, & notis, tanquam *Tacitus* alter esset, locupletatus. *Friderici Guilielmi Saxonæ Ducis* jussu hæc editionem adornavit *Ioannes Vankelius Torgæ* 1611. in folio, quæ *Lipsiæ* recocta est anno 1615. in folio etiam, & 1624. & nuper *Francos.* 1664. *Hispanica* (nisi fallor) princeps editio est *Pinciana* ex officina *Nicolai Tierri* ann. 1529. quam sequutæ sunt *Hispalensis* apud *Iacobum Comberger* 1532. & alia. *Italicè* vertit, atque edidit *Mambrinus Rosseus* anno 1548. in 8. *Gallicè* alius, *Parisiis* 1588. 8. quam cupidè nimis in nobilium sinu, ac manibus gestatam suo tempore fuisse memoriâ tenebat *Andreas Scotus*. Ereptum sibi è manibus, cum adhuc imperfectum opus esset, atque vulgatum, *Hispali* primum, deinde iterum, tertioque in *Portugallia*, & *Aragonia*, & queritur author in editione illa, quam ipse primam procuravit, in prologo: vbi ex *Coloniensi* urbe remissum ad se retert eodem tempore, quo *Marcum Aurelium* ex *Florentia* acceperat, *Augusti Cæsaris bellum Cantabricum* decem libris comprehensum, quod ipsum *Augustum* habet auctorem. At hoc gemellum est *Aureliani* operis opus.

Non minùs celebratur aliud scilicet.

Epistolæ familiares tribus libris. *Pincia* olim 1539. formis *Ioannis de Villaquiran*, *Compluti* que post alias editiones typis *Ioannis Gratiani* 1600. in 4. *Italicè* convertit, excudique *Venetis* fecit *Dominicus Carzeli* (In *Gesnerianæ Bibliothecæ epitome* est *Dominicus*

nicus Gazulo nobilis Hispanus; fortè Gaztelu) anno 1545. in 8. deinde ibidem 1564. in 4. & 1585. Tertium sibi vertit Alphonsus Villoa. Galli quoque habent, & magni habent; duos scilicet priores libros operâ Ioannis de Guterry, tertium Antonii Pineti, Lugd. 1560. apud Bartholomæum Molin. in 4. uti refert Ant. Verdier in *Bibliotheca*, qui magnis laudibus auctorem, & opus, ceteraque ejus extollit. Quartum, & quintum vertit Ioannes de Barraud, Parisiisque edidit apud Robertum le Fizalier. 1584. in 8. eodem Verderio teste. Vvaddingo etiam auctore, Ioannes Battandus ordinis Minorum eodem Gallico sermone epistolas reddidit.

Simul in uno volumine edita prodierunt, quæ sequuntur -

Prologo solenne, en que el autor toca muchas historias.

Vna decada de las vidas de los X. Cesares Emperadores Romanos desde Traiano à Alejandro.

Del Menos precio de la Corte, y alabanza de la Aldea, ad Ioanem III. Lusitanæ Regem. Edita est hæc pars seorsim Compluti 1592. in 8. Majores sese huc quam aliò doctrinæ, & eloquentiæ vires contulisse auctor ipse in præfatione gloriatur.

Aviso de Privados, y Doctrina de Cortesanos; ad Franciscum de los Cobos, qui in Principis gratia tunc maxime florebat, eidem à secretis, militiæque Sancti Iacobi maximum in Legionensi ditione Commendatarium. Prodiit etiam mox Compluti 1592. Italicè Venetiis 1562. Hic erit prorsus liber, quæ Vvaddingus refert prodiisse Antverpiæ cum hoc titulo, *Despertador de Cortesanos*, anno 1605. ex officina Plantiniana.

De los Inventores del marear y de muchos trabaxos, que se passan en las Galeras. Ad eundem Franciscum de los Cobos. Hunc tractatum Gaspar Barthius Hispanæ linguæ scriptorum admirator, & laudator eximius, *Veridicum*, & admodum facetum vocat ad vers. CCCCXXXVIII. lib. IX. *Guilielmi Britonis Philippidos*. Gallicè vertit Antonius Pinetus, ediditque cum epistolis Lug. 1560. Omnia hæc (ut dixi) simul edita sunt Pinciae apud Ioannem de Villaquiran anno 1539. in folio. Sacra hæc etiam -

Monte Calvario; sive de Mysteriis Dominicæ Passionis, ac de verbis Domini in cruce pendenti; duabus partibus, Salmanticæ 1542. & 1545. & 1582. Compluti 1563. cum annotationibus Alphonsi de Arazo, ut Vvaddingus, de Aorazo, ut Valerius Andreas nominant. Italicæ editio Venetiis prodiit 1563. in 4. ibidemque apud Vincentium Valgritium 1567. tum apud hæredes ejus 1575. demum 1605. in 8. apud Sebastian. Combi. Prior pars interprete Alphonso Villoa, posterior autem Petro quodam Lauro editæ dicuntur quoque Venetiis 1570. & 1571. in 4. & 3. Gallica Parisiis 1571.

8. & Lugduni in 12. nempe ex Francisci Belleforesti versione: quam edidit quoque Parisiis Gervasius Mallot 1575. in 8. Ex hoc uno, & eodem opere duo Vvaddingus parum attendens fecit, nempe ut distincta referens *Montem Calvarium*, seu *Meditationes de Christi cruciatibus*, ac de septem verbis in cruce ab eo prolatis.

Oratorio de Religiosos, y exercicio de virtuosos, Pinciae apud eundem Villaquiran 1542. Salmanticæ 1574. & prius apud Ioannem Perier 1570. in 8. Venetiis Italicæ donatum urbe apud Iacobum Giolitù 1567. deinde 1605.

Conscribent pro munere Imperatoris sui historiam, cujus ipse meminit in argumento Cæsarianæ decadis jam laudatæ: ex eoque id confirmatur, quod in testamento ejus Egidius Gonzales Davila, dum Præsules Mindonienses in *Theatrum suum Ecclesiasticum* producit, haberi refert: restitutum iri à testamenti exequutoribus iussisse eum Cæsari ejus anni salarium, eo quod nil historiæ, quam de rebus ab eo gestis formabat, hoc intervallo temporis apposuisset.

Diversus à nostro est, quamvis confundant Vvaddingus, & Hieronymus Ghilinus in *Theatro hominum literatorum* italico, Antonius Guevara, de quo jam agimus.

ANTONIUS DE GVEVARA, quem malè quidam cum Mindoniensi Antifilite confundunt; Philippo II. Hispaniarum Regi cum à sacris esset, Priorque (ut vocant) *Sancti Michaelis de Escalada* in tractu Legionensi, aula pertesus, in secessum quandam, ut sibi, & libris vitam viveret, sese contulit; atque contuit quidem eo in loco, dum scriberet electione sacrarum scripturarum, quas familiares sibi valde fecerat, ea quæ sequuntur -

In *Habacuc* Prophetam commentarios; ad Gasparem Quirogam Toletanum Archipræsulem, doctos illos, variisque antiquitatum, linguarum, & historiarum notis refertos, ut Andreas Scotus: elegantes, pios, atque eruditos, ut Antonius Posselinus loquuntur. Præfatur ibi se conscriptos habere, an editi sint nescio -

De *vulgata Latina* lectionis auctoritate, & de *Sacro sancti Concilij Tridentini* super hoc decreto volumen justum. Item

Literalem expositionem in primum caput *Geneseos*.

In *Psalms Davidicos* breves annotationes. Prodiert laudati commentarii primum Matriti 1585. 4. deinde 1593. in folio: Augustæ Vindellicorum 1603. 4. Antverpiæque apud Belleros 1609. 4.

ANTONIUS DE HERRERA TORDESILLAS, Cuellarensis, Roderici à Tordesillas, atque Agnetis de Herrera filius, Roderici alterius antiquioris pronepos, quem sub initia Regis Caroli populus Segobiensis Decurionem

rionem urbis suæ, ac procuratorem à comitiis Castellanis reversum, seditionis, atque iræ præceps vivum traxit, laqueoque suspendit. Post apprehensas hic inter nos priores literas, studiis humanitatis bene excultus, ac dives Italiam cogitavit. In qua cum Vespasiano Gonzaga Mantuani Ducis fratri adhæsisset, tam ibi, quam deinde in Regnis Navarro, & Valentino, quæ quidem vir ille princeps in nostra Hispania Pro-Rege administravit, ei à secretis, atque arcanorum illius omnium particeps fuit. Quo diem suum obeunte Philippus II. Rex Catholicus commendatum sibi ab eo in supremis tabulis *Antonium* conscribendis Americanarum rerum commentariis præfecit (*Archichronographum Indicum* hoc munus vocant, opimo stipendio dotatum) Castellæ simul *Chronographum* inter alios desumens. Has partes sub Regibus tribus Philippis II. III. & IV. sic integrè, ac laudabiliter gessit, eâ industriâ, & contentione animi molem rerum ingentem versavit, ac digessit, prudentiâ, sinceritatèque maximâ usus, nemo ut alius Hispanorum in re historica pluribus libris res nostras, seque ipsum ab oblivione, & interitu vindicaverit. Hi sunt vernaculâ omnes linguâ concepti.

Historia general de los hechos de los Castellanos en las Islas, y Tierra firme del mar Oceano; quatuor voluminibus, quorum priora duo quatuor librorum decades ab anno MCCCCXCII. usque ad MDXXXI. reliqua duo totidem alias ab hinc usque ad annum MDLIV. comprehendunt. Horum primo volumini præmittitur, *la Descripcion de las Indias Occidentales* cû tabulis Geographicis. Typis Regiis omnia sunt Matriti anno 1601. excussa, deinde iterum apud Ioannem Cuesta ibidem 1615. fol. *Descriptio hæc Novi Orbis* latina Gaspare Barleo metaphraste typis Amstelodamensibus prodiit an. 1622. folio. Quæ in re *Non alius majori fide & industriâ observavit fines Provinciarum & magnitudinem, maris tractus, promontoria, insulas, fluminum flexus, ostia & portus, lacuum amplitudinem, regionum situm, ratione tum vicinorum tractuum, tum etiam cæli: item proventus singularum, quæque ad urbes & propugnacula pertinent: uti de Herrera & hæc ejus descriptione censet Gerardus Ioannes Vossius de *Scientiis mathematicis*. cap. XLIV. §. 34.*

Historia general del mundo del tiempo del Señor Rey D. Felipe el segundo, desde el año de MDLIX. hasta su muerte; tribus tomis, Matriti 1601. & 1612. in folio.

Historia de lo sucedido en Escocia y Ingalaterra, en quarenta y quatro años, que vivió la Reina Maria Estuarda. ibidem 1589. in 8. Olissipone apud Eman. de Lyra 1590. in 8.

Cinco libros de la historia de Portugal y conquistas de las Islas de los Azores en los años de MDLXXXII. y MDLXXXIII. ibidem 1591. in 4. apud Petrum Madrigal.

Historia de lo sucedido en Francia desde el año de MDLXXXV. que comenzó la liga Católica hasta en fin del año de MDXCIV. ibidem 1598. in 4. apud Laurentium de Aiala.

Informacion en hecho, y relacion de lo que pasó en Milan en las competencias entre las jurisdicciones Ecclesiastica, y Seglar desde el año de MDXCV. hasta el de MDXCVIII. in 4.

Tratado, relacion, y discurso de los movimientos de Aragon. ibidem 1612. in 4. typis Regiis.

Exequias de la Reyna D. Margarita de Austria en Segobia. Quod opusculum typis excussum esse Didacus Colmenares Segobiensis urbis *Chronographus* refert in cap. XLVIII. §. VIII.

Commentarios de los hechos de los Españoles, Franceses, y Venecianos en Italia, y de otras Republicas, Potentados, Principes, y Capitanes famosos Italianos, desde el año de MCLXXXI. hasta el de MDLIX. Matriti 1624. in folio.

Manuscriptum vidimus aliud opus de rebus Turcicis hac inscriptione -

Coronica de los Turcos, la qual principalmente sigue a la que escribió Juan Maria Vicentino Coronista de Mahometo Baiacit, y Suleiman Señores dellos, Philippo II. nuncupatum. Hoc servat Matriti D. Christophorus de Zambrana Calatravensis ordinis eques, instructæ factis bibliothecæ dominus, amicus noster, manu exaratum, proprioque signo authoris ipsius roboratum. In cuius fine notatum ab auctore legitur, Decembris vigesimâ die anni MDXCVIII. hoc opus se absolvisse.

Interpretatus quoque est ex variis linguis; ex latino -

Los cinco libros primeros de los Anales de C. Cornelio Tacito. Matriti 1615. in 4. apud Ioannem de la Cuesta.

Ex Italico Ioannis Boteri -

Los diez libros de la Raçon de estado, con tres libros de la causa de la grandey magnificencia de las ciudades. Matriti 1593.

La Historia de la guerra entre Turcos y Persianos, Ioannis Thomæ Minadoi. Matriti 1588. in 4.

La Batalla espiritual, y arte de servir à Dios con la corona, y letania de la Virgen Maria. Italicum opus Cardinale de Fermo auctore, Matriti 1601. in 8.

Ex Gallico -

Advertencias que los Catolicos de Ingalaterra embiaron à los de Francia en el cerco de Paris, incerto auctore 1592. in 8.

Denatus est IV. Kalendas Aprilis feriâ ipsâ quintâ majoris hebdomadæ anno MDCXXV. plusquam septuaginta sex numerans ætatis; quo ipso tempore alebat spem succedendi in ejus locum, qui ex eis, quorum Rex fidem participatione secretorum adprobatam habebat, primus obiisset; Huic quippe loco Philippus

ippus Quartus Rex eum decreto suo destinaverat. Sed spes & votum unâ cum vita mors dispulit, non viri famâ, quæ longè, latèque per eas regiones, quas peragravit stylo, ac per Europam integram nomen illius dissipavit. Hujus nomine insignitum *epistolarum* volumè extitisse in Olivariensi Bibliotheca, legitur in ejus catalogo.

F. ANTONIVS DE HINOIOSA, Dominicanus, sacræ Theologiæ Magister, & a censuris rerum fidei, quæ in supremo Inquisitionis Senatu discutuntur, in lucem dedit-

Directorium Decisionum Regulariû, &c. concernentium sacrum ordinem Prædicatorum cum Supplemento. Matriti 1627. in 4.

ANTONIVS HONCALA, Ianguensis, quod oppidum vulgò audit *Ianguas* in territorio sacro Calaguritano, Doctor Theologus, Ecclesiæque Abulensis Canonicus à concionum sacrarum cura & ministerio; vir piissimus, egregiæque doctrinâ, atque eruditione in paucis clarus. Meruit olim in grammaticis sub Antonio Nebrissensi, quem alicubi *Varronis Hispani* merito appellat honore, in theologicis, ac verè sapientiæ studio sub Gundisalvo Ægidio. Atque is Antonium nostrum grammaticæ arti deditum, vixque ultra cogitantem ad graviora studia, solidamque ab seriis studiis gloriam, consilio suo, veluti Socrates olim Platonem revocavit, erexitque jacentem; quem ipse mentis profectum Honcala ei nonnullibi acceptum refert. Ante alia edidit-

Grammatica Propagnia; seu lusuf pueriles in grammatica re, atque in aliquot Scriptorum, sive sacrorum, sive profanorum loca observationes; quæ sic placuerunt Joanni Silicæo tunc in scholis versanti, ut & carmine id testatus sit elegantissimo. Quod, quia rara sunt exemplaria hujus operis, continentque non parvam laudem Honcalæ nostri, atque item Silicæi authoris tam idonei Poætæ, hic referam.

*Exiguus quanquam, multo nec codice turgens,
Hic tibi multa liber dogmata casta dabit.*

Condita divine pandit mysteria chartæ,

Afferit & vatem Mantua pulchra tuum.

Nomina confirmat triplici surgentia gressu,

Ancipites numeros, Thespiadumque modos.

Plurima, quæ vulgo nondum percepta latebant,

Explicat, & vario schemate cuncta micant.

Quantus erit, sacros pergat si promere sensus,

Qui in rebus parvis Honcala tantus adest?

Edidit item eodem Silicæo jam Toletano Antistite, sacræque R. E. Cardinali promotente -

Commentaria in Genesim. Compluti 1555. in folio. Quæ simul, & auctorem Franciscus Vargas Carolo Imperatori à sacris, latinus Poëta elegans hoc tumultuario, & ferè extemporali, quod dicit, carmine celebravit. Fragmentum dabo, ne integrum apponam,

quantumvis castum facis, & disertum.

Accipe nunc Genesim cunctarum exordia rerû

Quæque sub antiquo delituere chaos.

Omnia discernit, diffinit, differit altè,

Omnia quæ in sacris sunt tibi testata notis.

Hebræa Græcis jungit, Chaldaea Latinis,

Quadruplicis linguæ culmina solus habens.

Doctû opus, excellens, eloquens, sublime, disertû

Musarum arcanis dogmata pressa choris

Quid moror? exiguû est quidquid mea carmina

Concinnant, meritis inferiora tuis. (laudis

Perpetuus vitæ candor, sine crimine mores,

Et labor illustris viribus ingenii.

Hæc Honcala tuum celebrant per sæcula nomen,

Veræque perpetuæ symbola laudis habent.

Quod si fata tuis servant promissa Camenis,

Non poteris, quamvis jam moriari, mori.

Præterea scripsit -

Opuscula XVII. De rebus variis Theologicis, I. De Virtute Religionis, II. de justitia, III.

de Stipendio Sacerdotum pro sacrificii oblatione, de

que digna celebratione, IV. de Exequiis & suffragiis

defunctorum. V. de Matrimonio, VI. De Fide

VII. de Baptismo. VIII. de Bona, & mala concupiscentia. IX. de Conscientia. X. de quibusdam

sacra Scriptura locis. XI. de Expositione peregrinarum

ditionum, quæ in divinis officiis decantantur. XII. de

Ratione vitandi sermonis ingrati apud populum. XIII. de

Officio Pastoris, ac ratione instituendi, pascendi,

ac gubernandi gregis dominici. XIV. de jejunandi

ratione. XV. de furo & colorum abusu in faminis. XVI. De

Ratione consequendi peccatorum remissionem. XVII. De Penitentia,

& dolendi ratione pro peccatis. Compluti 1551. &

Salmantica apud Portonarios 1553. in folio. Edidit quoque,

Philippo Regi nuncupatum -

Pentaplum Christianæ pietatis, hoc est

V. hos libros -

I Antitheton de virtutum, ac vitiorum gradibus.

II. Stauricon, sive de arcanis Domini- ca Crucis Sacramentis.

III. Apothias; hoc est, interitus; seu de miraculis per crucis signum editis.

IV. Epinicion: quod expugnata Tuneti urbis victoriam enarrat.

V. Eulogicon, qui est de spiritualibus dictionibus.

Decehit, & ad superos evolavit anno MD. de cujus animæ beatitudine Divæ Virginis Theresiæ à Iesu, quæ ipsa eam in libris suis inter cælitè a se visam refert, gravissimo testimonio credimus. Exuvia custodiuntur in cathedrali Abuiensi Ecclesia.

Manuscriptus servatur alicubi Honcalæ tractatus -

De Dæmone sub hirci forma à larvis adorado.

Laudatur & Ant. Honcalæ de *Decimis* opusculum, in *colleanea* ad hunc Tit. in Decretalibus ab Augustino Barbosa.

D. ANTONIVS HVRTADO DE MENDOZA,

DOZA, nobili loco in Montanis Burgensibus natus, Calatravésis eques, in que isto militari ordine amplissimo *Commendator*, ut vocant, de *Çurita*; propter ingenii acumen, urbanitatemque amenissimam, quâ dote ferè omnes æquales sui temporis longo intervallo prægressus est, qui magno numero in curiam confluerant, Regiæ cum fuisset familiæ adscriptus, facillè insinuavit se in Philippi IV. Regis gratiam, totique aulae placere cepit, gratisque in paucis esse. Pangendo quippe vulgaris linguæ carmine, cum ad actiones comicas, tum ad alia quæque Musarum oblectamenta, sic excelluit, ut quantumvis studiorum præsidio carès, amantissimè omnium venerum, atque venustatum in versus suos deduxisse videri possit. Neque facillè dixeris in lyrico hoc genere quis eo melior, ac perfectior extiterit, five in sententiis pondus, & ingenium, five in oratione majestas & nervi, five in facetiis, & aulico jocandi caractere urbanissimi, ac festivissimi sales considerentur. Regi nostro Philippo à secretis fuit, & pars supremi sanctæ Inquisitionis Senatus. Edidit -

Comedias septem, octo ve, quæ propter egregias suas dotes in exemplar similibus compositionum adduci solent; Matriti omnes alio, & alio tempore typis commissa. Prosæque quoque oratione.

La Fiesta que se hizo en Aranjuez a los años del Rey nuestro Señor D. Felipe IV. con la comedia de Querer por solo querer. Matriti 1623. in 4.

Convocacion de las Cortes de Castilla, y juramento del Principe nuestro Señor D. Baltasar Carlos primero deste nõbre año de MDCXXXII. Matriti 1623. 4.

Manu exarata circumferuntur alia -

Memorial de la Casa del Marques de Cañete.

De la Grandeça de España: hoc est de Privilegiis Magnatû, quos *Grâdes* vocat. Quod in Hispania jam editum audio unâ cum Petri Salazar, *Del Origè de las Dignidades de Castilla.*

Relacion de los efetos de las Armas de España el año de MDCXXXVIII. & varii generis carmina, quæ ab ingeniosis hominibus magni æstimantur.

F. ANTONIVS DE IEPES, natus in oppido cognomine agri Toletani, Benedictinus monachus, suæque Hispanæ congregationis chronographus, multâ industriâ, sedulâque, & laboriosâ peregrinatione collegit, dextræque disposuit ordinis sui Historica omnia monumenta à principio ejus usque ad multam ætatem in generalis historiæ corpus, adjunctis in gratiam eorum, qui antiquitatem amant, quam pluribus veteribus privilegiis, bullis, scripturisque aliis nondum editis, quorum nomine præter exactam ipsius historiæ formam valde laudatur. Titulus operis -

Historia general de la orden de S. Benito.

Centuriis septem, & totidem voluminibus, quorum primam, & secundam edidit Mathias Mares in monasterio Iracienfi 1609. in folio. Tertiam Nicolaus de Assiayn 1610. Pampelone; Quartam Pincix Franciscus Fernandez 1613. Quinta & sexta prodierunt annis 1615. & 1617. Septimam verò post auctoris obitum publici juris fecit Hieronymus Marthones Pincianæ S. Benedicti domus Abbas, Pincix apud Franciscum Fernandez 1621. in folio.

Transtulit historiâ hanc in sermonè latinû, aut verius in cõpendium rededit Gabriel Butcellinus Germanus eiusdem ordinis. Laudatur quoque ab Antonio relicum opus aliud, quod appellare solent -

El Itinerario: Relationem ut suspicor, expeditionis suæ Philo-historicæ per omnes Hispaniæ Provincias.

Catalogo de los que an escrito en la orden de S. Benito por la Inmaculada Concepcion, tribuit ei Petrus Alva in *Militia Conceptionis.* Decefferat jam anno MDCXXI.

F. ANTONIVS DE INCARNATIONE, Lusitanus, ordinis Prædicatorum, scripsisse dicitur vernaculè -

Relação do principio da Cristiandade nas ilhas de Solor, quod opus laudat Georgius Cardoso in *Agiologio Lusitano* die XVI. Martii pag. 198. itèmq -

Relação dos serviços que ficera a Deus & a este Reyno a Religião de San Domingos no Oriente. Meminit idem die XXVI. Maii pag. 319. & XXVII. ejusdem pag. 334.

F. ANTONIVS IOANNES ANDREAS DE S. IOSEPHO, patria ex Valentia urbe, antiquo sæculi nomine *Ioann. Andreu*, Franciscanus exalceatus Provinciæ S. Ioannis Baptistæ Valentini Regni ex Doctore Theologo, & Professore XXII. annorum ejus urbis gymnasii; vir Apostolici fervoris in seminando Dei verbo: de quo agit Fr. Antonius Panes in *Historia hujus Provinciæ*, I. parte, lib. XI. cap. XLIII. edidit -

Historia de la Imagen de Christo crucificado, que se guarda en la Iglesia de Santa Thecla de la ciudad de Valencia. Valentix 1625. iterumque apud Viduam Ioann. Chrysoft. Garritz 1631. 4.

ANTONIVS IOANNES ANDREU, gente Valentinus, sacræ Theologiæ, & ingeniarum artium Doctor, & publicus Metaphisicæ interpres, edidit -

Philosophia Peripatetica encomium, eloquentissimum, & eruditissimum, ut ait Petr. August. Morla in *Emporii juris* sui præfatione, anno MDLIII.

ANTONIVS IOANNES ASTOR QVIN-
QVARBOREVS, vulgo Catalanus ex *Dertusensi* urbe, juris utriusque Doctor, sacrorum -

crerumque Canonum in *Oscensi* gymnasio interpretes, cum a professorio munere vicarium doctissimi illius viri *Iosephi Stephani* Praefulis *Oriolani* ageret, datâ commodum occasione ab Episcopo suo, atque ecclesiastico ejus urbis Senatu non bene inter se convenientibus, publicavit.

Responsum, sive tractatum de Synodo Diœcesana per Episcopum indicenda, deque illius Statutis condendis sine consensu Capituli. Tarracone 1604. 4.

Idem postea in Tarraconensi diœcesi vicariam Antistitis operam administravit.

ANTONIUS IOANNES GARCIA DE CARALPS, in alma Ecclesia Barcinonensi, atque illius sacro Collegio salutaris poenitentiae imponendae administer Canonicus, decretorum, & sacrae Theologiae Doctor, Subcollectorque, ut vocant, Apostolicus, edidit.

Historia de S. Oleguer Archiepiscopo de Tarragona, y Obispo de Barcelona. Barcinone 1617. in 4. Item latinè -

De Canonizatione Sanctorum; in honorem Sancti Ollegarii Tarraconensis Archiepiscopi &c. ibid. apud Gabrielem Graëls 1618. in 4.

ANTONIUS IOLIVS, vulgò IOLIS, Ausetanus ex Cataloniae Principatu, apud Petrum Joannem Nunnesium virum eruditissimum in grammaticis eo usque processit, ut & ipse aliquando hanc artem publicè docuerit. Exstant ab eo collecta -

Adjuncta Ciceronis, sive quae verba Cicero simul dixit, tanquam synonyma, aut vicini sensus. Barcinone apud Iacobum Cendrat. 1579. in 8.

D. ANTONIUS LAZARVS DE VELASCO, Valentiae urbis civis, scripsit relationem justorum, quae perfoluta sunt in ea urbe Philippo IV. Regi Hispaniarum è vivis sublato, relationi inscribens -

Funeſto Geroglifico, enigma del major dolor &c. en las honrras del Rey D. Felipe Quarto. Valentiae apud Hieron. Vilagrassa 1666. in 4.

ANTONIUS DE LEBRIXA, vulgò NEBRISSENSIS dictus (quippè vernaculae formae cognomento LEBRIXA nunc audit vetus *Nebrissa* in ætuariis Bætis amnis sita) anno MCCCXLIV. ex Joanne Martinez de Cala, & Hinojosa, Catharinâque de Xarana, & Loxo parentibus mediæ, ut ipse ait, conditionis in lucem editus, postquam in patria ipsa Grammaticæ, ac Dialecticæ artium rudimenta laboriosè admodum didicisset, Salmantica per quinquennium in Mathematicis *Apollonio*, in Physicis *Paschali de Aranda*, in Ethicis *Petro Oxomensi* operam dedit. Inde in Italiam ætatis anno undevicesimo transfudit se liberalium

omnium disciplinarum avidus; quarum studia nondum apud nos è rogo veteris oblivionis, & barbariei caput extulerant. Hujus omnia ferè gymnasia collustrasse eum refert Iovius, in *elogiis*, confirmatque Petrus Martyr Anglariensis in epigrammate ad eundem scripto. Quæ sanè peregrinatio fructus adeò uberes illi in sinum detulit Latinæ, Græcæ, Hebraicæque linguarum, ingenuarumque omnium artium eruditionis, ut & Hispaniæ honos audire, atque in ore omnium illius ævi litterarum esse sit promeritus. Bononiæ ad Sancti Clementis Hispanorum inter sodales vixit, quorum albo eum Ioannes Genesius Sepulveda in *Albornotii* fundatoris *vita* non sine iusta commendatione intulit. Galeotum Martium ibi docentem audivit, cujus hominis in lucubrationibus Grammaticis ipse sæpius meminit. Theologiae itidem, utriusque Iuris, atque ipsius Medicæ artis penetrasse adyta commutationibus doctis, & utilibus harum doctrinarum manifestum posteris fecit: homo verè ad studia, & laborem quasi formatus; utpotè cui difficilia quæque cogitandi, nihil quod arduum non esset, aggrediendi, aut quod sibi negotium non facefferet in vulgus edendi more genius suus præcordia finxerat; qualem, in *Apologetico* ad *Ximenium* Toletanum Praesulem tribuere ipse sibi non dubitavit. His artibus locuples reversus est post decennium peregrè factum, allectus Hispalim Alphòsi Fonsæ, qui in hac urbe Antistitem gerebat, literis; quò veniens adiit & patriam, carminibusque inter alia metrica ejus editis salvere iussit, & celebravit. Exceptus in familiarem, habitusque liberalitèr ab Archiepiscopo, cum è cathedra docuit latinam linguam, cujus quidem rei memoriam duplex conservat Petri Nonnij Delicati epigramma, cui discedens Antonius lampada hanc docendi tradidit; tum de reformanda seriùs grammatica doctrina, instituendaque nova arte, seu deturbandis è suggestu Musarum, excutiendisque è juventutis manibus Pastranæ, Alexandri, Catholici, Galteri, Everardique Aribus, qui late in scholis hoc tempore dominabantur, primum cogitasse dicitur. Joannis Pastranæ operis, cui primas deferebant nostri, Antonius ipse sæpè meminit; qui & Alexandri de Villa Dei Franciscani Artem non semel in *De Diffionum peregrinarum accentu* impugnat, planèque averſatur. Tolerabiliùs paulò forsàn fuit Joannis Balbi Genuensis Dominicani Catholici, æquè tamen barbarum, Lexico, & Arte constans. Præterea Galteri, seu Galfridi Angli commentaria in Joannis de Galandia Grammaticam, Everardique, aliàs Græcistæ Bethuensis dicti, simile ejuſdem studii opus densissimis quoque Barbariei tenebris obsidebantur. Quibus omnibus, atque eorum sequacibus bellum noster indixit, alter tanquam Hercules monstrorum domitor, primusque signum ab ipsa Minervæ extulit arce ad instauranda

litera-

literarum studia. Neque id tamen sine lectissimorum Italiae hominum consilio, ex quibus Georgium Merulam, Galeotum Martium, Philellum juniorem, Franciscumque Nolanum virum eruditissimum variis ipse appellat locis. Hisque Hermolaum Barbarum, Picum Mirandulanum, Angelum Politianum, atque Jovianum Pontanum Ledesma nostri auditor in fragmentis *de vita illius* adjungit. Insurrexerunt statim, pedem contra ferentes, quotquot in Hispania his literis censebantur; cuiusdamque ex Valètinis Professoribus, cui *Amiguelo* nomen, comodalles ingenium, & calamum dicitur Ludovicus Vives, ætate adhuc & iudicio præcox; qui tamen malè-sanæ Præceptoris æmulationi paulò post renuntians, proripuit se & ipse foras, hanc eloquentiam, & ingenuas artes, quas in Antonio olim improbaverat, longè à patria, atque inter externos conquistum. Accessit quoque sequentibus annis Ferdinandi Nonnij Pinciani, Alphonsique Alvarezii summorum in hoc studio virorum commendatio instituti hujus grammatici, novæque Artis, quando scilicet alteram ejus editionem post viginti integros annos haud parùm locupletiolem, atque ornatiorẽ publicavit. Sed ut rei insistamus, Fonsæ non diu superſtite, Salmantino sese gymnasio Antonius obtulit, honorificèque exceptus fuit; statimque, (an post aliquod tempus?) duabus cathedris, ac duplici salario ornatus, Grammaticæ alterâ, Poeticæ alterâ, quod nemini ante eum contigerat. Duodecim hujus professionis annos arrogat sibi in *Dictionarii* præfatione. Inter hæc destinatum à Catholicis Regibus Joanni filio Præceptorem, immatura hujus Principis mors in statu continuit. Attamen prolixâ, & laboriosâ professione fatigatus, atque otii cupidus, quo posset commentando multis proficere, ann. scilicet MCDLXXXVIII. aut circiter, conditionem sibi à *Joanne Stunica* Summo Alcantarenſis militiæ Præfecto oblatam præ Salmantina illa habuit; in cujus domo aliquot annis manens Grammaticas præceptiones ad incudem revocavit, Dictionarium, plurâque alia composuit. Princeps interim docendi locus, quem toto professionis tempore adeptus nunquam fuerat vacuum, possessore spoliatus invitavit de novo eum ad Salmantinam scholam; quem sine competitore ferè obtinuit. Manens ibi usque ad annum superioris sæculi quartum præcipuus in aliis habitus fuit à Rege Ferdinando Catholico, cui partes committeret rerum suarum, historiam conscribendi. Huic curæ ut faceret satis, aliis vacuus, curiam incolebat anno DVIII. quo ad Christophorum Scobarem, discipulum in Sicilia degentem, cogitare se hinc abcedere, atque in locum, quo scripta sua perficere posset, secedere scribit. Per eos dies aggressus est amplissimus ille Praesul Toletanus Ximenius trilinguem Bibliorum editionem; in qua corrigendâ, & disponendâ

cum aliis viris eruditione trium linguarum, præstantibus apud Gomezium Toletani historicum non ultimus Nebriffensis noster laudatur. Hunc tamen sic secundum propitiâ, atque faventis fortunæ cursum interrupit ei præposterum quoddam juventutis Academicæ, cui datum est Salmantica, sibi ut magistros in locum decedentium eligat, circa illius res iudicium. Mortuo enim *Titio* (alii *Petrum Vitinnem* vocant) sibi olim æmulo, cum sine ambitione, five alio animo (verbis id refero Martini de Ibarra discipuli in ejus *vita*, quæ cum Arte circumfertur) pulpitem illius, five docendi locum repoposcisset, nescio Magistratuümne indignatione, quod toties Academicæ munera abiens, rediens, aspernatus videretur, an fortunâ, quæ strenuis quoque raro parcat, ab ambitiosiore discipulo scholasticorù suffragiis superatus voto excidit. Quam contumeliam senex impatienti animo ulciscens (Ibarra subdit) ita Salmanticâ discessit, quasi neque cineribus quidem, quod olim, Scipio Romæ comminatus fuerat, ingrattam patriam, laudis nempe, & honorum, reviviscens, Quod ipsum Alvarus Gomezivs in *Ximenii vita*, & Amatus Medicus Lusitanus ad *Centuria* quinta finem, illius nomine conquereutes memoriæ prodiderunt. Rediit ergò ultro ad Ximenium, quem olim desererat, eodem Gomezio referente (quod incertum mihi qua tempestate fuerit factum) tanquam ad portum anno ejus sæculi XIII. ut in Complutensis Academicæ gremio, sine ullo procellæ metu, quodcumque æni superesset, conquiesceret. Exceptit illum Ximenius perhumaniter; & quod habitum fuit hoc tempore amplissimum honorarium, constituit. Interpretatus est ibi ad mortem usque magna cum auditorum frequentia bonorum authorum libros, quod & à Petro Mota discipulo in notis *ad Ludovici Virvis exercitationes* annotatum reperio; conditione nunquam uti volens sibi à Patrono oblatâ quiescendi, genioque indulgendi; cujus sic de Hispania, & literis benemeriti hominis otio emerito ingenua hæc merces debebatur. Plura Gomezivs de humanitate, quâ eum Ximenius semper habuit. Apoplexi tandem oppressus vitâ decessit secunda die julii anno MDXXII. ætatis suæ LXXVII. non LXX. in quo Scotus, nec XC. circiter, in quo Ibarra falsi sunt. Ejus Academia Complutensis non honorificè tantum funus duxit, sed & ei tanquam amplissimo benefactori, quotannis parentare diù consuevit. Staturâ fuit corporis mediocri, sed bene compacta, vultuque majestatem præ se ferente, & qui studiis deditum hominem ostenderet; voce gracili, exilibus cruribus, parvisque oculis, Aristoteli, quod ex Laërtio notum, similis fuit. Prænomine *Aelii* usus est in Beticæ suæ provinciæ Romanis monumentis frequenti, ad imitationem illius ætatis hominum, qui antiquitatem admirabantur; nec tamen derelictâ iustri-

cā, & christianā appellatione, quod fecerant Petrus Calaber, Ioannes Pontanus, Iacobus Sanazarius, Petrus Valerianus adsumptis sibi Pomponii Leti, Ioviani Pontani, Actii Sinceri, Pierii Valeriani nominibus, quo magis Romani, hoc est Ethnici, quam Christiani viderentur. *Grammatici* nomen usurpasse eum, quoque, sicut & Angelum Politianum notavit Ludovicus Vives in secundo *De causis corruptarum artium* libro, cum posset iure aliqua vis aliarum scientiarum nomina. Suffulit Antonius ex Elisabetha Solisia Santii Motefinos de Solis Equitis Salmantini filia liberos sex masculini sexus; Marcellum, & Alphonsum, S. Iacobi hunc, Alcantaræ illum ordinum Equites, cuius Marcelli, utpote scriptoris, loco suo meminimus; Santium, sive Xantum juriscōsultum, Fabianumque, & Sebastianum gemellos, eruditione utrumque præstantem, ultimūque Antonium; sequioris item sexus unicam, quæ Ioanni Romero nupsit Hispalensis Prætorii iudici, docta & ipsa latinas literas, & poësim. Auditores Antonii, ac discipulos fuisse summos quōsq; ejus temporis in Hispania viros ambigere non sinunt, tam ipsius, quam eorum monumenta; Franciscum nempe ipsum Ximenium, Ferdinandum Nonnium Pincianum, Florianum Docampium, Martinum Aspilcueta Navarrum, Ioannem Genesium Sepulvedam, Ioannem Andream Straneum Valentinum, plurēque alios. Planè ab exteris equè, & Hispanis celebratur is non vulgaribus elogiis; Erasmo scilicet Roterodamo in *Apologia ad Iacobum Stunicam*, atque in *Ciceroniano*; qui & in quadam ad Ludovicum Vivem epistola *Principem* vocat eum, & ornamentum *Academia Complutensis*, per quem tantum nomen hæc universitas cōsequuta est; deindeque egregium senem vocat planèque dignum, qui multos vincat Nestores: Marino Siculo, Paulo Iovio, Ioanne Vafæo, Alphonso Matamoro, qui magnum *Hispania Aristarchum*, præclarūque oratorem, multa, & varia lectionis, celestis necnon ingenii, & eminentis doctrina virum, *Romana Togæ gloriam*, cum in *Apologetico*, tam in quartum *Gramm.* librum appellat; Floriano quoque Docampo, Petro Medina, Andreaq; Scoto. Extat inter alia Arii Barbozæ metricum nostri elogium, idque elegantissimum, quod Scotus adducit. Raimundus item Palafinus Alvirgenfis, ut audio, vir doctissimus, Antonii nostri æqualis, per quamque familiaris, in *methodo legendi*, & *studendi auctores*, adjuuxisse eum *literis pietatem proximam, ac Dei timorem*, quod juxta sapientis effatum initium est sapientia; multa illius cum laude refert. Præter hos Antonius Honcaladocissimum *Hispaniæ Varronem*; Alexius Vanezas in proœmio ad *Velleris aurei* opus Alvari Gomezii *Camillum Hispanum latini sermonis iure* appellant. In manibus tandem sunt noviorum Ludovici Nonii in *Hispania sua*, Roderici Cari in *Cosmographia Hispalensis Con-*

ventus, Iacobi Gaddii, Ghilini, aliorūque de nostro censiones. De vita illius commentati sunt Martinus Ivarra & N. de Ledesma, qui vulgò prostant; seriūque hac tempestate D. Balthasar de Gadea, & Aranda Granatenfis; cui tamen multa exciderunt temerè narrata, quæ ex ipsis auctoris operibus, ceū ex fidissimis historiæ suæ monumentis convincuntur. De quorum non paucis admonuit nos Granatæ, dum in ea urbe essemus, Thomas Leonius Iesuita per mihi charus doctrinæ & morum nomine.

Opera Antonii nostri commodè partimur in classes: Grammatica videlicet, Philologica, Poëtica, Historica, Iuridica, & Medica, tandemque Sacra. Grammatica -

Introductiones in Latinam Grammaticam, seu *de Sermone Latino cum commentariis* ejusdem authoris editæ, cum antea, tum cum largioribus Hypomnematis, multisque aliis, tum ipsius, tum aliorum eadem de re operibus, & additamentis secundum Cantabricum, & Salmantinum prototypum æcri Martini Ivarræ Cantabri (ut titulus præ se fert) lima cruciatæ, Barcinone apud Ioannem Rosembak 1523. in fol. & cum Commentariis doctorum virorum, Compluti 1524. Lugdunūque apud Iacobum Iuncti 1541. *Christophori* nempe *Scobaris*, *Francisci Ruizii*, *Raimundi Palafini*, *Andree Laurentini*, *Hieronymi Sanguini*; accessionibusque non paucis, maxime ex *Baptista Mantuano*, aliisque primæ classis authoribus, quibus etiam *Hilarii Bertulphi* scholia sunt appesa. Hic Titulus, & contenta in editione hac Lugdunensi. Tolosæ item editæ sunt per Guidonem Boudeville 1545. fol. Animadvertendum tamen est *Artem Grammaticam*, quā nos utimur, ut Flandri Simonis Verepegi, Lusitani, & plures aliæ nationes Emmanuëlis Alvari, quantumvis ab Antonio appellatam, à Ioanne Ludovico de la Cerda Societatis Iesu, viro eruditissimo, formatam esse; cuius ipse, ut proprii operis, meminît in *Commentariis Virgilianis*: Id quod fugit Vossium, aliōsq; non è plebe Grammaticos, Antonio hanc artem non sine laude attribuentes. Verèque ipsa toto cœlo differt ab Antonianis præceptionibus. Sed cum emolumenta, quæ ex editione *Artium*, seu *Grammaticæ* Antonianæ perciperentur, Archi-nosocomio Matritensi adjudicata olim essent, permissum, sive provisum fuit, *Ars* ut hæc reformata *Cerda*, cum veterè *Nebriensis* appellatione, ut prius, ederet; nè opus esset novo Regis privilegio. Eoque magis necessarium & fructuosum fuit hoc doctissimi *Cerda* consilium, quod Antonius in his grammaticis institutionibus plura admisit juxta captum barbari illius sæculi; nec omnino sententiam suam aperuerit, quam in vulgus probandam distideret; secus atque in commentariis fecit, in quibus cum Doctoribus sermonem instituebat, vbi quid quaque de re sentiret, liberius, & apertius pronuntiavit: quod

ex

ex vero, & ex Antonii ipsius confessione in oratione quadam pro eodem Antonio publicè habita Salmaticæ, admonuit Franciscus Martinus Lusitanus, quæ edita est in eadem urbe anno 1588. quo forsàn pertinet Antonii querela, cuius Franciscus Sancius meminit in *Prologo Minerva*.

Repetitiones aliquot ex more composuit; cuius quidem moris adsignavit ipse rationem in octava earum, quæ de *Numeris* est. Quare non, juxta consuetudinem aliorum, memoriter suas repetitiones ederet, sed & scripto recitaret, & typis promulgaret, hanc esse ait causam: quod *Nicolaus V. Papa* sollicitatus à *Ioanne Camargo Salmantinæ Vniversitatis Procuratore super impetranda contractione Iubilæi* (veterum Præceptorum emeritam ab onere docendi requiem intelligas) à viginti ad quindecim annos; *Nicolaus ad nomen Iubilæi*, ergo, inquit, *Professores in Hispania non temporarii sunt, & ad tempus conducti, ut inter nos? Nunc demum, inquit, intelligo quod Magistri, & Doctores Hispani non componunt lecturas, quia videlicet, cum semel cathedras adepti sunt, extra fortunæ aleam positi somniculose munus suum exequentur.* Hæc Nicolaus. Quo excitatus noster *Repetitionibus* his multiplicis argumenti in vulgus editis palam esse omnibus voluit, se non vt segni otio marcesceret, sed ut operi suo semper instaret, publici Professoris partes nomēque suscepisse.

Ex his aliqua sunt de re Grammatica.

Repetitio prima, scilicet *De Vi*, & *Potestate literarum*. Salmaticæ 1507. Quod opusculum (Scobarius ad Authorem scribit) non Siculi modo, sed & Itali tanti faciunt, ut Latium apud Hispanos renasci, cum id viderent, persanctè testarentur.

Repetitio secunda De corruptis literarum vocibus.

Repetitio nona De Accentu latino, aut latinitate donato. Salmaticæ habita III. Idus Iulii MDXIII. Hispalis edita eodem anno in 4.

Repetitio decima, De Peregrinarum dictionum accentu. Præter has, Grammatica quoque sunt -

De falsa Pronunciatione: nisi aliud sit ex superioribus opusculis.

Differentiarum Epitome ex elegantissimis *Laurentii Valle*.

Orthographia Latina.

Barbarismus Donati cum expositione.

De Punctis, quibus orationis clausula distinguntur.

De Constructione octo partium orationis, quæ pars fortè *Introductionum* est Grammaticæ.

Nomina numeralia dividua, ordinalia, & adverbialia numerandi. Omnia hæc laudat Gadea.

De literis, & Declinatione Græca,

De literis Hebraicis: de quo opere in sacris.

Institutiones Græcæ linguæ. Hujus autographum se vidisse in Bibliotheca Salmantinæ Academiae, idque opus apud Cantabros Lucronii (ut credimus) typis editum, scripsit olim Andreas Resendius in epistola ad *Quevedum*.

Lexicon, sive parvum Vocabularium, in quo breviter invenire est vocabula scholasticis valde necessaria. Septem foliorum libellus, Barcinone, unà cum *Arte, & Commentariis*, 1523.

Dictionarium Latino-Hispanicum, & Hispanico-Latinum, cuius ipse meminit ad Scobarium scribens anno MDVIII. uti nondum publicati. *Quartum opus* (ex his, quæ edere parabat) est *Vocabularium*, inquit, collectum ex nominibus, reliquisque partibus orationis, opus immensi laboris; quippe quod in septingentas duplices chartas sit explicatū. Opus istud direxit primū ad Ioannem Stunicam S.R.E. Cardinalem, & Hispalensem Archiepiscopum, cum Alcantaræ militibus præset: deinde iteratam ejus editionem plusquam decem millibus vocabulis locupletiore Michaeli Almazano Ferdinando Regi Catholico à secretis nuncupavit. *Dictionaria* scilicet tria *Latino-Hispanicum, Geographicum, & Hispano-Latinum*: quæ edita vidimus Complutensibus formis anno 1532. in folio. *Dictionarium* hoc locupletatum fuit à pluribus, ac sæpius editum: quo comprehensa hodie sunt *Dictionaria* alia duo ejusdem Authoris, de quibus ipse ibidem ad Scobarium refert: *Alterum opus* pertinet ad *Cosmographiam*, in quo rediguntur in lexicon ex ordine alphabetico, omnia quæ ad illam artem pertinent. (de quo nuper diximus) *Tertium opus* est *De Nominibus propriis virorum, & feminarum*, sive illi sint clari, sive obscuri, narrans summam quid egregium cuique acciderit. Hæc Nebrissenfis. Granatæ anno 1554. Compluti, Granatæ iterum 1585. Antverpiæ apud hæredes Stelii 1572. Hispalis apud Alph. Rodriguez 1612. Lugduni 1655. & aliis locis prodiit. Gallicè etiam versum prodiisse scio anno 1532. cui & multa Ioannem Bellcrum, addidisse, Valerius Andreas notavit in *Catalogo Scriptorum Hispanorum*. Hujus *Dictionarii* jam tempore suo desiderati Paulus Iovius meminit in *Antonii elogio*. Tribuit quoque nostro *Vocabularium latino-Italicum* Ferdinandus Gadea; quæ fortè est Italica ab homine illius gentis nata *Dictionarii* ejusdem interpretatio.

Hispanicā etiam linguā -

Grammatica sobre la lengua Castellana ad Elisabetham Reginam. Salmaticæ 1492. in 4. deinde Compluti 1517. in 4.

Arte en Español; hoc est distinctum à superiore, scilicet *latine linguæ Ars vernaculæ scripta*. Nam Antonius ipse ad Ioannem Stunicam in præfatione *Dictionarii*, Hispanicam se ex latina fecisse *Artem* suam Reginæ

justu ex regione versuum annotavit . Nempe inclyta hæc Heroïna bellis in Hispania jam confectis , et si multis , magnisque negotiis occupata , Grammaticæ tamen lectionibus operam dedit : *In quibus per unius anni spatium tantum profecit , ut non solum Latinos Oratores intelligere , sed etiam libros interpretari facile posse ;* uti Lucius Marinus inquit de Reginz moribus , & religione scribens *Historiarum* libro XXI. Meminit etiam hujus Artis Gundifalvus Argote de Molina in libello inscripto *El Conde Lucanor* .

Elegancias Romanzadas , ex Stephani Flisci variationibus , sive orationis synonymis. Antiquariæ 1586. in 4. Tribuit quoque sibi author Hispanum aliud opus Grammaticum , scilicet quo -

Dictiones Hispanas , & Barbaras Hispanitate jam donatas interpretatus est , additâ singulis in eodem sermone quam brevissimâ enarratione , nempe in Prologo *Dictionarii Hispano-latini* .

Philologica hæc -

Repetitio VI. de Mensuris . Salmantica habita III. Idus Julii. MDX.

Repetitio VII. de Ponderibus. Idibus Junii MDXI.

Repetitio VIII. de Numeris III. Idus Junii MDXII. Simul hæ tres prodierunt Compluti apud Michaëlem de Eguia 1529.

De Assè Latinè , & Hispanicè ad Elisabetham Reginam .

Collationes Antiquitatum , ad Ioannem de Fonseca Palentinum Episcopum ; Hispani , ut dicitur , editæ .

De Digtorum supputatione . Granatæ 1535.

Cosmographia ad D. Ioannem Stunicam Archiepiscopum Hispalensem ; cuius operis meminerunt Gesneri *Epitome* , & Palmirenus . *Introductorium in Cosmographicos libros Parisiis editum fuisse lego .*

Artis Rhetoricæ compendiosa coaptatio ex Aristotile , Cicerone , & Quintiliano . Compluti apud Eguiam 1529. in 8. & Granatæ 1583. Ad Cardinalem Ximenium .

Ecphrases in Virgiliti opera admodum familiares , & rudibus tyrunculis ad intelligendum facillime. Granatæ 1546. 4. Hujus Poëtæ opera manu ipsius Nebrissensis descripta vidit olim in Monasterio de la Mexorada cænobitarû Hieronymianorum prope Vlnetum Castellæ veteris Ambrosius de Morales , quod ipse refert in libello adhuc M. S. *El Santo Viage* inscripto .

Auli Persii Satyræ cum interpretatione . Lucronii apud Michaëlem de Eguia 1529. 8. Lutetiæ apud Stephanum .

In Iuvenalem quoque scripsisse dicitur , uti & -

Annotaciones in obscuriora Plinii , & Locos communes de variis rebus item De componendo Horologio ; cuius memi-

nit *Epitome Gesneri* .

Poëtica hæc -

Vafrè dicta Philosophorum carminibus latinis reddita , ad Ioannem Fonseca Pax-Augustanum Episcopum .

Epithalamium in nuptiis clarissimorum Lusitanæ Principum Alphonsi , & Elisabetæ , quod author in ipsa festorum dierum celebritate præfens lusit .

Salutationes aliqua ad Patriam .

De Profectione Regum ad Compostellam . Omnia hæc cum Marinæ quibusdam , & Fabiani authoris filii ad *Artem* patris , ac in *fabulam* , quæ de *Crepidine Amantium* (*la Peña de los Enamorados* juxta *Archidonam* vulgò) dicitur , Granatæ 1534. in 4. & Antiquariæ cum notis 1577.

Historica verò -

Decades duæ Rerum à Ferdinando , & Elisabe Hispaniarum Regibus gestarum . Has Santius , seu Xantus filius , jurisconsultus , Granatæ edi curavit posthumas anno 1545. Quæ inde Francofurti anno 1579. seorsim editæ , iterumque in volumen primum *Hispaniæ illustratæ* conjectæ sunt . Lucius quidem Marinus Siculus initio libri XX. & Alphonsus Garfias Matamorus in *Apologetico* interpretationem tantum hanc esse *Ferdinandi Pulgaris* vernaculæ eorundem Regum *Historiæ* , non dubitanter ajunt . Quamvis Vasæus , Sepulveda que solidam inventionis laudem nostro tribuant ; Andreas Scotus materiam saltem ei suppeditasse *Pulgaris* moneat . Planè inter se conveniunt hujus vulgares , & Antonii latinæ lucubrations . Quo magis mirari subit de ipsius Antonii animositate , qui in Prologo ad *Ferdinandum Catholicum* anno MDIX. scripto , se his , quæ scripturus erat , aut interfuisse , cum gererentur , aut ab iis , qui interfuerunt , ea accepisse , & quasi divinaret fore , ut aliquando hanc operam navaturus esset , ita omnia inquisisse , explorasse , ac notavisse gloriatur , inventori certè , & authori , quam interpreti accommodatioribus verbis . Meditabatur forsitan *Pulgaris* latina à se facta propriis quibusdam aliis locupletare ; simul et continuare historiam , ex quo ille defierat ad sua usque tempora . Tenuitatem verò styli non injuria accusant Matamorus , & Scotus , Antonii senescam excusantes . Sed & hæc ipsa historia in Hispanum conversa prodiit Pincia apud Sebastianum Martinez 1565. in fol.

De Bello Navariensi , hoc est *Navarrensi* , libri duo ; qui simul cum superiori historia prodierunt . *Ferdinandus Gadea* laudatus attribuit quoque nostro historicum aliud , nempe *Ilustres Barones de España y cosas amentadas en ella ;* quod sub nomine cujusdam *D. F. de Padilla* circumferri ait .

Iuridica & Medica -

Latina vocabula Iuris civilis vocibus Hispanis interpretata ; quod & Gallis præstitit Budeus .

Lexicon Iuris civilis contra quosdam insignes Accursii errores , Lugduni 1537. Parisiisque 1594. Venetiis apud Pet. Bertenum 1606. in 8.

Lexicon Artis Medicamentariæ . Compluti apud Brocar. 1518. unâ cum *Dioscoride* ab Antonio correcto , quæ pars *Dictionario magno* postea coagmentata fuit , teste Fabiano authoris filio in *epigrammate* ad Lectorem .

Sacra demum sive Grammatico , & Philologico-sacra -

In Sedulii Poëma de Christi miraculis Paraphrasis . Compluti 1524. in 4.

Aurelii Prudentii Clementis libelli cum commento , Lucronii apud Brocar. 1512. in 4. & cum *Scholiis Sicardi* , Antverpiæ anno 1540. in 8. Tandem in editione Ioannis Veitzi.

In Aratorem Astorum Apostolorum Paraphrasi se parata habere commentaria retulit ad Scobarium anno MDVIII. scribens .

In Mantuanum quoque nescio quid . *Ferdin. Gadea* teste .

De Literis Hebraicis cum quibusdam annotationibus in Scripturam Sacram , 4.

Quinquagenas tres locorum sacra Scriptura non vulgariter enarratorum . Harum primam , & secundam , quis pessum casus dederit , ab ipso autore audire est in *Apologetico* pro se ipso ad Ximenium . *Duas* (ait) *commentationes in sacras literas elaboravimus , alteras , quas Palentinus Episcopus , qui postea fuit Archiepiscopus Hispalensis (Didacum Dezam Dominicanum intelligo) dum hæreticæ impietatis in Hispania Questorem ageret , per censuram illius impotentiam accedentibus Principum nostrorum iussis extorsit , non tam ut probaret , improbaréve , quam ut authorem à scribendi studio revocaret : alteras , quas prioribus illis substituvimus , suppressimusque , ut alio tempore magis opportuno ederentur . Nam bonus ille Præsul in tota q̄ æstione sua nihil magis laborabat , quam ut duarum linguarum , ex quibus Religio nostra pendet , neque ullum vestigium relinquereur , per quod ad dignoscendam in rebus dubiis certitudinem pervenire possimus . Apologiam autem hanc scripsimus (subjungit) quo tempore apud Questorem Maximum impietatis accusabamur , quod ignari sacrarum literarum ausi sumus solâ grammaticæ artis fiducia incognitum opus atrectare . Hæc ille -*

Apologetica nuper laudata earum rerum , quæ sibi objiciuntur , ad Ximenium Cardinalem .

Segmenta ex Epistolis Pauli , Petri , Iacobi , & Ioannis , necnon & Prophetis , quæ in re divina leguntur per anni circulum , collegit in unum volumen , & scholiis illustravit ; quod Granatæ prodiit 1545.

Orationes , quæ in universali Ecclesia per totum annum decantantur , recognovit ; quæ editæ sunt 1549.

Hymnos quoque , ac *expositionem* adjunxit . Granatæ 1541. 4.

Homilias diversorum Authorum in Evangelia , quæ diebus Dominicis decantantur accuratissime revisit , collatis variis exemplaribus restituit , aureamque expositionem adjecit . Ibidem 1549.

Sanctorum acta , seu vitas quasdam olim descriptas cum *additionibus marginalibus* . Prodierunt Lucronii apud Michaëlem de Eguia 1527.

Utilissime in his recognoscendis & emendatè edendis eo tempore , impendebat operam suam author , quo reviviscere sacra incipiebat eruditio : quæ quis hodie uti tenuia , & inutilia minus piè , aut prudenter contempserit ?

Perierunt , ut credere par est -

De Sesterchio latino libellus . *Ferdinando Gadea* notus .

Repetitiones III. quæ desiderantur nempe tertia , quarta , & quinta , nisi jam insertæ sint Grammaticæ : uti insertæ sunt illæ *De Accentu , & de Dictionum peregrinarum accentu* .

De liberis educandis . Gadea meminit .

Etymologia Verborum , & Grammatica rationum , sive causarum opus habere se editioni paratum scripsit in *Dictionarii Præfatione* .

ANTONIVS LEITE , Lusitanus , Iesuita , vernaculè edidit -

Historia da Apariçaõ , e milagres de Nossa Senhora de la Lapa . Conimbricæ 1639. in 8.

ANTONIVS DE LEON CORONEL , postquam fuisset in patria Segobienfi urbe latinis literis imbutus , Salmanticaeque utriusque juris , ac Philosophiæ scientiam adeptus , peregrè , hoc est Bononiæ apud Italos , Doctoratus honore suscepto , intentè admodum artibus Mathematicis vacavit ; quousque Sacerdotio quodam in Collegio sacro Segobienfi (Portionarium vocant) Pii IV. P. M. indulgentiâ ditatus in patriam remearet . A collegis postea in præcipuum ordinem Ecclesiæ promotus ; ibique ad annum usque nonagesimum primum supra sexquingentesimum fuit superstes ; scripsit in jure -

Commentaria in Titulos D. De Servitutibus , & , si certum petatur .

In Titulos Codicis de pactis , & transactionibus ; Salmanticae apud Gastii hæredes 1581. *De ultimis voluntatibus* commentarium etiam tum , cum hæc in vulgus mitteret , se editurum pollicitus est .

ANTONIVS DE LEON PINELO , apud Indos Occidentales in Peruana provincia natus , cum in Hispaniam transfretasset , in supremo Indiarum Senatu plures annos exegit referendis ad Patres causis ex munere intentus . Ingentem in hac occupatione Indicarum

carum rerum notitiam, totiusque Politici, atque Ecclesiastici regiminis Novi illius Orbis cognitionem adeptus est: maximè postquam concepit animo scriptis editis patriam historiam, & jus ipsum, quod ibi gentium conformiter ad earum mores dicitur, non sine regio nutu in certum ordinem redigere, atque exornare. Patuit namque ei ab hoc tempore non Indicum modò, quod Matrìti est, sed etiam Septimacense publicum omnium quotquot à Regibus nostris gubernantur Regnorum Archion Regale; ubi vastissima solenniù quorumcumque instrumentorum, quæ posteriorum memoriam juvare possunt, accuratissimè tamen digesta supellex custoditur; unde, & jugi, attentaque, atque indefessà, cum Indicæ historiæ, tum aliorum variæ doctrinæ librorum lectione, usque eò profecit, ut magno avi, & patriæ compendio vixisse videatur. Nec tamen Philippum IV. Regem nostrum sic iustum benefactorum remuneratorem decuit ejus meriti virum longè à politicis muneribus, quæ præmia virtutum sunt, diutius habere. Et tamen expediebat summè, ut affectis utilissimis laboribus postremam manum imponeret, retineri eum in Curia adhuc; nec ad gerendos magistratus aliò ablegari. Quare honorarius in Hispalensi rerum Indicarum Senatu iudex absque tamen eò se conferendi necessitate; deinde etiam in locum Ægidii Gundisalvi Davila nuper demortui Summus, ut vocant, *Indiarum Chronographus*, quod quidem munus propter lucrum, honorèque in paucis ambiri solet, magno omnium, qui literas amant, pretiòque habent, plausu designari promeruit. Edidit quidem typis -

Epitome de la Bibliotheca Oriental, y Occidental, Nautica, y Geographica. Matrìti 1629. apud Ioannem Gonzalez in 4. Nempe majoris operis Synopsis, seu compendium, in quo figillatim de unoquoque Indicæ Historiæ scriptore iudicium suum in medium proferre, & ad rationis, verique obruzam, quidquid solidum non tinniret aurum, exigere meditatum habuit, ut ipse de se in præfatione testatur, confirmatque Ioannes frater in *Apologetico ad opus excursu*.

Relacion de las fiestas de la Congregacion de Lima a la limpia Concepcion de nuestra Señora. 1618. Limæ Indorum.

Poëma de la Concepcion purissima de Nuestra Señora, excussum Limæ, laudat Alva in militia Conceptionis.

Tratado de confirmaciones Reales de encomiendas de officios, y casos que se requieren para las Indias Occidentales. Ibidem ex eadem officina 1630, 4.

Velos antiguos, y modernos en los rostros de las mugeres; sus conveniencias, y daños; ilustracion de la Real Prämatica de las Tapadas. Matrìti apud Ioannem Sanchez 1641. 4.

Question moral si el chocolate quebranta el animo ecclesiastico: Tratase de otras bebidas y

confecciones, que se usan en varias Provincias. Matrìti apud viduam Ioannis Gonzalez 1636. in 4.

Oracion Panegirica a la Presentacion de Nuestra Señora. Matrìti apud Petrum Diaz 1650. 4.

Por la Pintura, y esencion de pagar alcavala, una cum Dialogis de Pintura Vincentii Carducci. ibidem 1633. 4.

Vida del Ilustris. y Reverendis. D. Toribio Alfonso Mogrovejo Arçobispo de la ciudad de los Reies de Lima. ibidem 1653. 4. Quæ Romæ, ut cognituris de sanctitate hujus viri clarissimi ad negotium solemnem inaugurationis ejus christiano ritu expediendum purpuratis Patribus magis in promptu esset, Italicè proditit conversa à Michæle Angelo Lapi an. 1655. in 4.

Discurso sobre la importancia, forma, y disposicion de la Recopilacion de las Leies de las Indias. 1623. in folio. Collegit quoque atque edidit simul -

Acuerdos del Consejo de Indias. Matrìti 1658.

Affecta habere se, aut perfecta hæc alia opera, quæ sequuntur ipse testatur in Bibliothecæ epitome, & alibi.

Tomo primero de la Recopilacion de las Leies de Indias.

Fundacion, y grandezas historicas, y politicas de la ciudad de los Reies Lima &c.

Historia de la Villa Imperial del Potosi; descubrimiento, y grandeza de su rico cerro.

Gobierno espiritual Ecclesiastico de las Indias, de quo opere, adeundus ipse author in *Bibliotheca Indico-Occidentali* Tit. XXI.

El Patriarcado de las Indias.

El Gran Canciller de las Indias: sive de hoc munere libellum, quod obtulit Olivariensi Comiti Cancellario Indiarum recens creato. Idem tit. XXI.

Consejo Real, y supremo de las Indias; su origen y jurisdiccion, y los Presidentes, Consejeros, Fiscales, y Secretarios, que desde su fundacion à tenido: Idem ibidem.

Comentario de la Region de Ophir de Gaspar Barreiros traducido de latin con comentario proprio. Latinum Barrerii editum fuit una cum *Cronographia* ejusdem Lusitanè scripta Conimbricæ 1561. 4. iterumque cum Ioannis Isaaci Pontani *discussionibus historicis,* Hardevici Geldrorum 1637. 4. De hac Leonis translatione ipse adeundus est in *Bibliotheca Geographica* pag. 175.

El Paraiso en el Nuevo Mundo, typis fortè jam hoc die commissum.

La Virgen Santissima en España, quod opus laudat Petrus Alva in *Militia Conceptionis,* atque item sequentia ejusdem argumenti in honorem Dei paræ.

Annales Immaculatæ Conceptionis ab Orbe condito ad nostra tempora.

Bibliothecam, seu Catalogum Marianum,

num, in quo per LXXII. classes, & plusquã XXX. Appendices, omnes Marianos scriptores distribuit, opus insigne (ut Alva inquit) latino sermone scriptum.

Musæum Marianum, hoc est Catalogum omnium Authorum, quorum proprium, & speciale argumentum est agere in toto libro de Sacratissima Virginis vita, encomiis, miraculis, &c.

Kalendarium Marianum, ubi adinstar *Ephemeridum Ferreoli Locri, Antonii de Balinghen, & Georgii Colvenerii* per singulos dies anni agit de *Festis sacratissima Virginis Mariæ* per totum terrarum Orbem celebratis.

Compendium Devotionum erga Beatissimam Virginem Mariam,

De la vida de IHS en el vientre de su madre Maria. Versione scilicet opusculi *Aloysii Novarini* Mediolani 1636. 12. publicati.

F. ANTONIVS ILERDENSIS (sic ex conjectura emèdavi pro *Iledensis*, quomodo Lucas Vvaddingus vocat: eritque vulgari cognomento de LERIDA) Franciscanus provincie Aragoniæ, vir doctus in Philosophia, in sacræque Theologia, & divinis Scripturis versatissimus, scripsit -

Collationes pro mortuis per totum anni circulum, in quibus applicat exequiis defunctorum præcipuas totius anni Epistolas, & Evangelia tam de Tempore quàm de Sanctis. Incipiunt. *Hora est jam nos de somno resurgere &c.* Extant M. SS. in Bibliotheca Toletana Franciscanorum, in codice pervetusto pergamenò, signato lit. Z. n. LXXVIII. Hæc Vvaddingus in *Bibliotheca sua ordinis Minorum;* cujus quia ætatem ignoramus, reticetque ille, nos hunc locum coniecimus.

D. ANTONIVS DE LIMA, Lusitanus, claris in eo Regno parentibus natus, scilicet *Didaco Lopezio à Lima* Vimaransenfis Arcis Præfecto, Serenissimique Ioannis II. Regis Portugalliæ Archipincerna atque *Elisabethâ à Castro Dominâ de Castro daive,* ferventi studio sese totum tradidit, ut perspectissimos haberet suæ, & aliarum per Lusitaniam integram familiarum majores: utque non sibi tantum, sed posteris vixisse videretur, continuare aggressus est usque ad suam ætatem magnum illud Hispanæ nobilitatis Chronicon, seu verius Thesaurum ante aliquot secula inventum à *Petro Lusitanæ Infante,* ad quod omnes provocare solent, quos hæc studia sic propria nobilium hominum delectat. Circumfertur opus hoc etiam nunc manuscriptum hoc titulo -

Linages de Portugal, cujus authographum servat Matrìti D. Hieronymus Ataidius Comes de Colares; olimque, dum viveret, Bernardus Episcopus Abulensis Comitis frater, Antonii uterque nepos. Antonii Limici Andreas Refendius, in *epistola ad Quevedum* meminit.

D. ANTONIVS LINAN, & VERDUGO, scripsit -

Avisos de los peligros, que ay en la vida de Corte: Novelas morales, y exemplares escarmientos. Matrìti apud viduam Alphonfi Martini 1621. 4.

ANTONIVS LVPIVS (credo LOPEZ) Lusitanus Poëta, cujus mentio extat in *vita Hieronymi Oforii Silvenfis* Episcopi, descripsit eleganter carmine (ait Oforius junior hujus author)

Bellum, quo Mauri Mazaganum in Africa oppidum obsederunt, &c.

Mysterium Sanctæ Crucis opus præclarum. Hunc in domo sua habuit Silvenfis ille clarissimus Antistes.

ANTONIVS LOPEZ LEITAM, Lusitanus, Prothonotarius Apostolicus, in Monasterio Deiparæ Virg. Immaculatæ Vllissiponenfis urbis à confessionibus minister, edidit -

De Iudicio finium regundorum. Olissipone 1654. in 4. apud Emmanuëlem de Silva.

ANTONIVS LOPEZ DE VEGA, Lusitanus, majorem vitæ partem Matrìti in Curia egit, charus cunctis, & in pretio habitus ob studiorum Philosophiæ ac Poëtices, nec non & historiæ antiquæ & novæ excellentiam, simul & modestiam. Elucubravit propriâ Castellanorum linguâ, quam egregiè calluit -

Heraclito, y Democrito in 4.

El Perfecto Señor, Sueño Politico con otros discursos, y las Poësiyas ultimas. Matrìti 1626. 8. & 1652. 4. Præcesserat nempe.

Lyrical Poësia, sive opera ejus metrica. Matrìti 1620. 8.

Vivebat adhuc ferè septuagenarius anno MDCLVI.

ANTONIVS LVDOVICVS, Olissiponenfis, Medicus, exquisitæ hujus artis doctrinæ multam Græcicæ, Latinæque historiæ cognitionem, atque utriusque linguæ peritiâ adjunxit. Testimonio sunt in re medica -

Erotematum, sive Commentariorum, in libros de crisiibus Galeni. libri III.

Erotematum numeri ternarii, libri VI.

Erotemata de difficili respiratione.

Erotematum de usu respirationis, à superiore diversus, liber.

De Corde lib. I. in quo Aristotelis quamplurimi errores explicantur; plurimæque questiones enodantur.

De eo, quod Galenus animam immortalem esse dubitaverit, aliæque minutiora.

Verfi quoque ab ipso Galeni Medicorum Principis.

De Ptisana liber. De eo quod sit animal

mal quod in utero continetur: De prænoscendo liber antea nusquam editus. Quibus adiunxit De erroribus Petri Aponensis in Problematis Aristotelis exponendis, ex penu sua. Hæc omnia simul edita sunt, Joanni de Barros nuncupata, Olisipone 1540. in fol.

De Occultis proprietatibus libri V. ibidem 1540. fol. & ex officina Ludovici Rodriguez 1543. in fol. Adjungitur De empyricis, & miscellaneis quibusdam liber unus. Item De Pudore libellus, de quo mox dicimus.

Problematum lib. V. opus absolutum, jucundum, varium (ut laudatur in Epitome Gesnerianæ Bibliothecæ) cujus quidem apud alios Bibliothecæ Medicæ scriptores nullam mentio: nisi idem sit cum superiore De occultis proprietatibus: neque enim hoc usquam vidimus, ut distinctè, affirmatèque id tradere valeamus.

Præter hæc novissimus Bibliothecæ Medicæ formator, sive operis de Scriptis medicis Ioannes Antonius Vanderlinden trium aliorum Ludovici operum meminit, simul cum aliis priore illo volumine editorum: scilicet -

Annotationum aliquot in Aphorismos Hypocratis.

Expositionis in Aphorismū XVI. primæ sectionis apud eundem.

Expositionis in definitionem, quam de humoribus Avicenna assignat.

Præterea idem author est -

Panegyricæ Orationis Ioanni III. Lusitanæ Regi nuncupatæ. Olisipone iisdem typis 1539. in 4. Pulcherrimum, & multâ Rhetoricæ artis experienciâ, naturalique facultate confectum opus authorem mihi hætenus ignotum abundè jam, cum in medica incidi, commendaverat. Scripsit item extrarem medicam, Val. Andrea teste.

De Pudore librum unum; in quo multa recordita ex varia Græcorum historia referuntur. Vertit quoque in latinum, Michaëlis Pelli allegorias tres in Tantalum, Sphingem, & Circem: item De comparatione divitiarum, & paupertatis: item Sotadem, quod vita pluribus sit plena malis; aliæque. Antverpiæ apud Michaëlem Hillennium 1537.

ANTONIUS LVLLVS, vulgo LVLL, Balearis, Rhetor, summis ornatus laudibus à Gerardo Ioanne Vossio nostræ ætatis Philologo, atque Historico clarissimo, totius antiquitatis, & encyclopædiæ penu, in de Arte Rhetoricæ libris, quem, & virum doctissimum, optimèque, & cultissimum Rhetorem quampluribus locis appellat. Datam quoque ad eum epistolam VIII. Kal. Maii 1570. cum eximiæ ejus eruditionis disertæ laude inter Latini Latini non diu typis editas habemus. Scripta ejus hæc numerantur etiam in Bibliothecæ Gesnerianæ Epitome.

Progygnasmatæ Rhetoricæ. Ad Fran-

ciscum Baumentem. Basileæ apud Ioannem Oporinum 1550. auctoriæque anno 1551. & Lugduni 1572.

De Oratione, liber; Basileæ ex officina Henrrico-Petrina in fol.

Preparatio Græca in Basilii Magni libellum De exercitatione Grammatica 1553.

ANTONIUS DE MACEDO, Conimbricensis, Francisci frater, cujus loco suo meminimus, Iesuita, ad S. Petrum in Vrbe Penitentiarius Apostolicus, edidit -

Lusitaniam insulatam, & purpuratam, seu Pontificibus, & Cardinalibus illustratam. Parisiis apud Sebast. Cramoyssi 1663. in 4.

ANTONIUS DE MACVELO, Regis qui se appellat familiarem, edidit ex interpretatione sua -

Breve compendio, y tratado de las señales de naturaleza de Polemon Atenicense. Mediolani 1593. in 8.

ANTONIUS MALDONADO, Regis Fiscalis conventus Iuridici Mexicani ordinavit -

Reportorio de cédulas, provisiones, y ordenanzas Reales; ut refert Antonius de Leon in Bibliotheca Indica tit. XXII. Occidentalibus partis.

F. ANTONIUS DE SANCTA MARIA, olim Garfias de Aguilar Almaráz, Placentinus, ex fodalibus exalceatis Provinciæ Franciscanorum S. Gabriëlis, quem Lucæ Vvaddingi verbis laudare, ac describere potius est, Nobilibus hic parentibus natus, ab incunabulis virtutibus, ac literis operam dedit: metro vulgaris, & latino, itæque utræque solutâ oratione excelluit; Doctorque in utrôque jure evasit. Romam profectus, illic ob ingenii sagacitatem, adhuc nempe in sæculo constitutus, multis Camere Apostolicæ munitis præclarè functus est; donec obtento beneficio in patriam reversus, ibique aliquot annis animarum curæ intendens, a'tioris demum vitæ desiderio incitatus frater Minor factus est in monasterio Sanctæ Mariæ de Angelis provinciæ Sancti Gabriëlis. Postea anno MDLXXIII. Minister Provincialis factus est. Decessit anno MDCII. die XVIII. Julii, ætatis LXXXI. quorum XL. in Religione sine peccati mortalis sordè dicitur transgessisse. Hæc Vvaddingus. Consule-sis Alphonfi Fernandez Annales Placentinos lib. III. cap. XXVIII. & Ioannem a Sancta Maria in Chron. provinciæ S. Iosephi. 2. parte. Hujus opera hæc sunt -

Espejo espiritual sacado de las obras de Ludovico Blosio con otros dos tratados: el uno, Consolacion, que haze nuestro Señor Jesu Christo à una alma aflixida, y otro, Vna compendiofa instrucción de la vida espiritual, etiam ex Blosio. Compluti 1584. Matriti 1596. 8.

Manual, ó sumario de la Regla de los frailes Menores. Matriti 1591. Cordubæ 1595. Matriti-

Matriti apud Ludovicum Sanchez 1598. in 32. Valentia 1603. 16.

Vida de San Francisco.

Vida de San Antonio de Padua. in 8. anno 1588.

F. ANTONIUS DE SANCTA MARIA, Carmelitarum nudipedum fodalibus ex Hieronymiano, quod prius fuerat, monacho, pluribus domi muneribus, plurimâ de verbo Dei ad concionem dicendi laude clarus; scripsit -

Sacrarum Concionum in festis Beate Virginis, justum volumen.

Morsus obiit mari, cum ad Guineam Africae zelo ductus propagandæ Religionis transfretaret, anno MDLXXXII.

F. ANTONIUS MARQUES, Catalanus, Vrgelensis, ex ordine S. Augustini, sermones, quos ad Perpiniensis Ecclesiæ Collegium, sacrum olim habuerat, scripto consignavit, operi inscribens -

A tantos predicables sobre los tres maiores estados de la Iglesia, es a saber del Sacerdote, Predicador, y Obispo. Tarracone 1636. 4.

ANTONIUS MARTINEZ, Medicus, edidit -

De la complexion de las mugeres. Medina 1529. in 8.

D. ANTONIUS MARTINEZ DE AZAGRA, Sacerdos Ecclesiæ Calaguritanæ, Theologusque scripsit -

Camino à la union, y comunión con Dios, recogido de diversos autores de la Compañia de IHS. Compluti 1630. in 8.

F. ANTONIUS DE MARTYRIBVS, nescio cujus instituti, scripsit -

Vida, y obras maravillosas de Agueda de la Cruz Beata profesora &c. Matriti apud Didacum Flamenco. 1612.

ANTONIUS MARTORELLVS, Lusitanus, ignotum nobis viri Medici nomen: cujus tamen authoris habere se statim laudanda opera in schedis relicta scribit Ioannes Antonius Vanderlinden in opere de Scriptis medicis.

Commentaria in primum Galeni librum de Pulsibus ad Tyrones, qui inscribitur de pulsibus ad Theuthram &c.

Commentaria in librum Galeno adscriptum de Vrinis.

F. ANTONIUS à MATRE DEI, olim ante sacramentum religionis inter Carmelitas nudipedes Pincia dictum, Antonius de Olivera nuncupatus, domo ex Legionensi urbe; progressionem adeò magnam in studiis Theologicis, quæ à schola indigentur, nedum in Philosophicis fecit, ut è secreto Salmantinæ domus suæ gymnasio, ubi sodales tantum,

docebat, fama viri in publicum Academia illius amplissimæ theatrum magna cum doctrinæ, atque ingenii commendatione foras erumperet; vigiliæque ejus, si quæ haberi per domesticorum manus possent, magni ab omnibus, vel in hoc literarum omnium proventu, qui Salmantinis auditoribus in gremium cadit, æstimarentur. Hic, suppresso licet nomine, verus author est -

Complutensis Artium Cursus, ut vocant, qui quatuor voluminibus prodiit Compluti in 4. anno Lugduniquè anno 1651. folio & 1637. 4. Primum scilicet Summulas, & Logicam. II. libros Physicorum. III. libros de Anima. IV. & ultimum De Generatione, Cælo &c. comprehendit. Opus hoc Magistri Generalis iussu in Collegio Complutensi Cyrillo Patriarchæ sacro, atque ejus nomine disposuit noster sodalibus domesticis, quo expeditius possent Thomæ Aquinatis vestigia, relegentes Philosophicam disciplinam uno omnibus vase propinatam haurire. Attamen Logica hujus systematis aliū habet auctorem, scilicet Michaëlem à Trinitate Beaciensem eiusdem instituti; cui, ut colophon haud deesset, hujus seæ alius Blasius à Conceptione Gallus Metaphysicam elucubravit, atque edidit Parisiis 1640. 4. Necnon, & noster foras emisit.

Cursum Salmanticensem Theologicum usque ad tria priora volumina perductum: quorum primum Primæ partis Angelici Præceptoris eas quæstiones illustrat, quæ ad usque De Trinitate pertinent argumentum; secundo hæc materies de Trinitate sanctissima, tertio demum de Angelis quæstiones continentur. Hi prodierunt 1631. 1637. 1647. Salmantica in fol. Parisiis 1640. folio: ubi & editum, est volumen aliud, in Primam secundam, anno 1647.

F. ANTONIUS DE MEDINA, Franciscanus ex provincia Sancti Iacobi, compilatè dicitur apud Bibliothecæ hujus sacri ordinis authorem Vvaddingum -

Privilegia, Bullas, & Concessiones omnes Pontificias in gratiam ordinum Mendicantium. Salmanticaeque edidisse anno 1506.

F. ANTONIUS DE MEDINA, nescio an à superiore alius, publicavit -

Estaciones, y misterios de la Tierra Santa; anno 1573. 8. Hoc opus in Italicum vertit Antonius Bonfanti, excuditque Florentiæ 1594. in 4.

D. ANTONIUS DE MENDOZA, Eneci Mondexarenfis Marchionis filius, Didaci Mendoza frater, dum nova Hispania in Indiis Occidentalibus præflet, conscribi fecit, non ipse conscripsit, librum -

De las cosas naturales, y maravillosas de nueva España. Quo nomine Antonium albo Scriptorum inferuerunt author Epitomes Gesnerianæ

Gesneriana Bibliotheca, & alii. Vide Antonium Leonem in Bibliotheca Indica.

D. ANTONIVS MIRA DE AMESCVA, Beticus, Accitanus (*Acci* vetus *Guadix* hodierna urbs est) Philippo Regi III. Catholico, & ejus filio Regi nostro Philippo IV. atque item Ferdinando Serenissimo Hispaniarum, Infanti, prioris filio, posterioris fratri germano, a sacris fuit. Poeta verè natus, & qui ætate suâ talium hominum feracissimâ, quando nempe actionum comicarum laus apicem suum tenuisse videtur, priorem locum, nec ipsi comædiarum Hispanicarum parèti Lupo cedit. Nam quamvis facilitate, & copia, numeroque actionum is quotquot in omni memoria, sive Latinorum, sive Græcorum, usquam fuerunt, longo intervallo sit prætergressus, dulce, ac nervosum pariter dicendi genus Antonii, castitatem, & proprietatem verborum, sensuum acumen, ad inventionum veneres cæterasque comici genii dotes, natus quantumvis in musico hoc cælo velut alter ætherius Sol, neutiquam potuit vivus, nec usquam poterit, dummodo ii, qui post nos victuri sût, nonnullo judicio vigeant, obscurare. Comædiæ ejus seorsim pluries, in aliquotque volumina compactæ deinde prodierunt, quarum nec numerum, nec titulos memoriâ teneo.

ANTONIVS MIXANGAS BRAVO DE SOBRE MONTE, scripsit -

Traxos que padeciò la Virgen Santissima en vida, y muerte, y passion de su Hijo bien y Señor nuestro. Matriti 1642. in 16.

F. ANTONIVS DE MOLINA, in oppido *Villa nova Infantum* natus Antonium Molinam, & Franciscam de Herrera oppidii ejusdem cives parentes habuit. Professusque ordinem fratrum Eremitarum Salmantica anno MDLXXV. jam inter suos Theologiæ lector, Sorianæque domus Præfecturam gerens Cartusianis monachis in asperiores vitæ disciplinam se dedit, antiquo instituto renuntians. Huic quidem familiæ sacræ in celebratissimo Burgenfis diæcesis cænobio, quod *Miraflores* idiotismus noster appellat, nomine dato, eximium pietatis, ac doctrinæ specimen aliquando posteris fecit in opere, quod unâ omnium voce, uno omnium sensu, atque exultatione in paucis laudatur: nempe -

Instrucción de Sacerdotes, en que se dà doctrina muy importante para conocer la alteza del sagrado officio Sacerdotal, y para exercitarle debidamente; plusquam vicies editum Barcinone, Hispali, Matriti, Gerundæ, & aliis locis. Post septimam verò editionem Hispaniensem latinitate id donavit Nicolaus Iansenius Belgæ Dominicanus, ediditque Colonia, Antverpiæque, 1618. in 8. & 1644. in 8. Gallicum quoque fecit Renatus Gaultier & Rothomagi publicavit, Parisiisque 1643. Lugdunice 1639.

in 8. Anglicum Ioannes Floydus Iesuita, Audomaropoli 1613. & 1652. 8. De Italica etiam interpretatione alicubi legi. Nec reticebo (id quod hujus operis laudem maximam, pietatemque egregii cujusdam Antistitis non vulgarem continet) *D. Vigili Quignoni* editio suæ diæcesis Pincianæ Clericis intimatū olim fuisse, debere in posterum in unaquaque ecclesia hujus libri exempla singula, ubi vestes sacræ asservantur, catenulæ alligata, & palam cunctis sacerdotibus haberi proposita; ut ne cui vestium copia daretur, qui post sextum ab edicti promulgatione transectum, mensem non totum à capite ad calcem perlegisset. Item scripsit -

Exercicios espirituales para personas ocupadas de cosas de su salvacion. Burgis 1613. in 16.

Exercicios espirituales de las excelencias, provecho, y necesidad de la oracion mental reducidos à doctrina, y meditaciones, sacados de los santos Padres, y Doctores de la Iglesia. Burgis 1615. 4. Cæsaraugustæ 1616. Matriti 1653. atque alibi sæpius. Italicè id opus vertit Cæsar Mellottus Canonicus S. Laurentii in Damaso. Mediolani 1634. in 8.

Vidimus manu exaratas ab eo literas ad eum, qui tunc temporis Philippi Regi III. confessiones excipiebat, anno scilicet MDCII. datas, benèque prolixas, de eximendis ab omni vestigalium genere viris, possessionibusque Deo sacræ. Iacent pii viri exuvie in eadem sacra *Miraflorensi* æde, anno scilicet MDCXIX. rebus humanis exempti.

ANTONIVS DE MONREAL, Bellomontanus, Iesuita, vir, ut Aiegambius ait, candidi ingenii, laboris indefessi, antiquitatis omnibus sedulus pervestigator, scripsit -

Commentaria in Sacram Scripturam, tribus voluminibus distincta, omnigenâ eruditione referta; sed non edidit, nedum expolivit morte præventus, quæ abstulit eum anno MDCII. in oppido *Villa nova Infantum*. Teritur tamen ii doctorum manibus non sine emolumento.

ANTONIVS DE MORAES, Lusitanus, Certamensis, in Societatem ingressus anno sæculi superioris MDLXXXVII. Philosophiam, ac sacras literas docuit. Rectorem insuper egit in Collegiis Bracharensi, & Olisiponensi; in Professura quoque hujus urbis Domo Præpositum. Parata prælo habebat, cum *Bibliotheca Societatis* foras data est -

De Passione Christi Domini.
De Ornatu Summi Pontificis.
Conciones Domesticas.
Conciones Publicas, Quadragesimæ Adventus, & de Sanctis.

ANTONIVS MORENO, Cosmographiæ professor in Regia Domo Hispalensi negotiationis

tionis Indicæ, scripsit librum -

De Perspectiva; cujus editionis spem fecit Benedictus Daza in opere suo *Del uso de los antojos.*

ANTONIVS DE MORG A, juris Doctor, in Philippinas extremæ Asiæ insulas non dudum invetas & armis occupatas perductus, ut Gubernatoris vices gereret, an. MDXCVIII. instituta ibidem Regiæ Curia Senator, sive Triumvir fuit cooptatus: quo munere functus dicitur non sine laude alacris cujusdam prudentiæ, virtutisque etiam bellicis expeditionibus compertæ. Iam verò ad Prætorium urbis Mexicanæ inter Quatuor-viros rerum criminalium vindices fuerat translatus, quando edidit -

Sucesos de las Islas Filipinas. Mexici 1609. in 4. ex officina Hieronymi Balli.

ANTONIVS DA MOTA, Lusitanus, Regis Portugalliæ Sebastiani satis ob infelicitatem Africanæ expeditionis omni memoriâ celebrandi Orator habuit Romæ -

Orationem ad Gregorium XIII. P. M. Regis sui nomine, uti lego in Pontificia Bibliotheca.

F. ANTONIVS A NATIVITATE, Olisiponensis, Eremita Augustini sectator, familiæ suæ per Lusitaniam Provincialis Præfectus, extare fecit -

Stromata Oeconomica totius sapientiæ flamine texta; sive de Regimine domus opuscula nullius non literaturæ elaborata impendio. Vlisipone 1653. fol. Parisiisque 1656. fol.

Scripsit quoque, uti legitur in *Alphabeta Augustiniano*, vernaculâ credo linguâ, quæ deinde Castellana facta est -

Silva de suffragios por las animas de Purgatorio. Cæsaraugustæ 1648.

F. ANTONIVS DE NATIVITATE, Lusitanus, ex familia Reformata Sancti Francisci provinciæ Sancti Antonii, parata habere dicitur -

Commentaria in Evangelia festorum priorum sex anni mensum.

Quod novimus ex relatione Romam transmissa.

F. ANTONIVS NAVARRO, Ellerenensis, in Sancti Stephani Salmantina celeberrima Dominicanorum domo professus ordinem religiosum, frequentibus ad populum habendis concionibus laudem est adeptus; ex quibus aliqua typis mandavit; nempe -

Sermones de Sanctis Matriti 1593. in 4. Hujus operis volumen primum hætenus vidimus; nempe à festo Divi Andrea ad Resurrectionem Dominicam.

Denatus est anno MDXCIII. Matriti, relinquens (ut Ioannes ait Marieta) imperfecta alia, aut inedita.

F. ANTONIVS NAVARRO, Matritensis, ex familia Sanctissimæ Trinitatis redemptionis captivorum, in qua & Chronographi, & Concionatoris (ita vocant) Generalis administravit munera; publici juris fecit -

Abecedario Virginal de todas las grandezas del nombre de Maria. Matriti apud Petrum Madrigal 1604. 4.

El Conocimiento de si mismo: Primera parte. Matriti apud Ioannem de la Cuesta 1606. 4.

Historia, y milagros de Nuestra Señora de la Caridad de Illescas.

Promiserat alia, quorum in publicum editionis notitiam desidero.

ANTONIVS NAVARRO LARRATEGUI, Scenissimum Principi Sabaudia Philiberto à secretis erat, cum charitate patriæ ductus elaboravit, ediditque -

Epitome de los Señores de Viscaya. Augustæ Taurinorum 1620. 4.

ANTONIVS DE NAXARA, Lusitanus, Olisiponensis, doctrinæ Mathematicæ non mediocriter callens, edidit -

Navegacion especulativa, y practica, reformadas sus reglas, y tablas por las observaciones de Ticho Brahe: Navegacion y puntos por el globo y carta plana. 1628. in 4. Olisipone.

Suma Astrologica, y arte para enseñar à hazer pronosticos de los tiempos, &c. Olisipone 1632. in 4.

ANTONIVS DE OBREGON, & ZEREZEDA, Canonicus Ecclesiæ Legionensis, Philippo Regi II. Catholico à sacris; edidit -

Los Triunfos del Petrarca en la medalla, y numero de versos, que tienen en el Toscano, con su glossa. Salmantica 1581. 8. deinde -

Discursos sobre la Filosofia moral de Aristoteles. Pincia 1603. fol.

ANTONIVS OLIVAN, Catalanus, in Porta oppido Ceretanorum natus, Barcinonensis urbis civis (ut appellat mos gentis) honoratus, juventutem studio juris non Ilerdæ tantum, sed & in Tolosana Aquitanorum urbe excoluit; in priorèque illa Academia legalem ipsam artem de superiore loco docuit. Abreptus tamen inde ad proximam forique æstuantis fragorem, Doctor jam Ilerdensis creatus, Barcinone aliquot annis mansit, causasque activavit. Quod quidem postea munus, & nugatorium (ut ipse appellare non erubuit) forensium controversiarum dimicationem pertæsus, quasi theoreticam juris resumptionem concessit in Salmanticam. Ea in schola instructus verâ perfectâque docendi methodo, rediit ad suos, Ilerdæque iterum interpretandi jus Romanum partes avidè arripuit. Sed tandem

acturus causarum patrocinium, unde se olim subtraxerat, Barcinonensi repetiit. Quâ curâ diu, & usque ad quinquagesimum ætatis annum gestâ, Regius Barcinonensis Senator creari tandem meruit. Edita quædam ab eo sunt in jure diligenter, & doctè: scilicet -

Commentaria de Actionibus, duabus partibus: quarum altera ad juris artem, cognitionem, & scientiam, quæ vulgo Theorica dici solet, altera ad usum, & exercitationem forensis spectat: Barcinone apud Gabrielem Graëls. 1606. folio: posthuma hæc quidem ab Hippolyto Montaner authoris genero typis commendata, & additionibus locupletiora facta.

De Iure Fiscali. 1600. in 4.

In Usaticum, Alium namque &c. De Iure Fiscali lib. X. Constitutionum Catalogicarum commentarii: Quibus accessit -

Breviis Summa, & explicatio jurium Regalium, quæ Rex Aragonum, & Comes Barcinonensis exercet cum debita moderatione in bonis, & personis Ecclesiasticis provincie Catalonie. ibidem apud Gabrielem Graëls & Gerardum Dotis 1600. 4.

Obiit hac ipsa in urbe, & honore; quin fisci patrocinium voluerit in Regia suprema curia, summoque Aragonensium rerum Concilio suscipere, multam à viris doctissimis industriæ, ac doctrinæ laudem post fata promeritus,

F. ANTONIVS OLIVAN MALDONADO, Cæsaraugustanus, ordinis fratrum Beatæ Mariæ de Monte Carmelo, vir pietate, & sacrarum literarum studio venerabilis; edidit apud Hieronymum Margarit -

Gobierno Moral de la Alma. Barcinone 1623. duobus tomis in 4.

Inedita autem in Cæsaraugustanæ domus Bibliotheca reliquit -

Sermones de Quaresma, duobus libris. *Sermones de Santos*, duobus aliis libris; aliæque.

Abiit è vita hac mortali anno MDCXXXI.

F. ANTONIVS ORMAZA, Dominicanus, cum Ovetensi Sancti Dominici cœnobio præesset, patrio sermone scripsit -

Vida de San Jacinto. Pincia 1594. in 4. apud Didacum Fernandez.

ANTONIVS ORTIZ, ignotus aliàs mihi, publicavit -

Relacion de la venida de los Reyes Catholicos al Colegio Ingles de Valladolid en el mes de Agosto de MDC. y la colocacion en el mismo colegio de una Imagen de Nuestra Señora maltratada de los hereges. Matriti 1600. in 4.

D. ANTONIVS OSORIO, inscribitur author concionum systemati hujus tituli -

Sermones de las maravillas de Dios en si mismo. Matriti 1649.

D. ANTONIVS DE PADILLA MENESES, veteribus, ac prænobilibus familiis *Talavera* in Carpentanis prognatus, utpote qui Franciscum Menesium illius oppidi Decurionem, Mariamque Padillam habuit parentes; tam literarum, ac civilis præsertim doctrinæ, quàm dignitatis, & munerum gestorum nomine semper laudabitur. Is cum Salmantica sub idoneis præceptoribus (è quorum numero Ioannem Oroscium alicubi appellat; ipse à Francisco Sarmiento Gienensi Episcopo *Selestarum* lib. 3. uti auditor olim, laudatus) juris studii legitimum exegisset tempus, in Divi Iacobi togatorum collegio, quod Archiepiscopi erectoris titulum præ se vulgò fert, lectissimæ sodalitatibus habitum capeffivit. Factâ ibi professoriæ exercitationis per aliquot annos militiâ, doctrinæque non vulgaris collectâ laude, foro tandem, gerendæque reipublicæ admovetur. Donec in supremo Castellæ Senatu, qui ordo est iudicum apud nostrates honorificentissimus, merito suo locû fuit adeptus. Inde ultiores etiam dignitatis gradus, quorum rari, atque hi undique spectatissimi, compotes fieri solent, magna cum vivacis ingenii, raræ prudentiæ, atque integritatis laude pressit. Ordinum quippe militarium Concilio Regio, nempe ab anno MDLXXIII. usque ad MDLXXVII. atque item Indico post Ioannem Ovandum præesse iussus, inter eos jam numerabatur, ex quorum censu Philippus Rex Secundus talium rerum providentissimus virum aliquem summum in Spinosa Cardinalis demortui locum Castellæ Prætorio imponendum fuerat delecturus. Planè quædam Liévana Senatoris gravissimi, atque integerrimi ad consultationem regiam super hac ipsa Præsidis electione responsio in vulgus emanavit; quæ inter alia, consignato Padillæ nostro quidquid animi dotium gerendo esset huic Præfecturæ muneri satis superque, brevioris dumtaxat staturæ ejus indecorum causatus, alium censet omnibus, etiam corporis, absolutum numeris à Rege quærendû, qui in tam sublimi loco positus, atque omnium oculis expositus pro decoro, ac dignitate vices illius gereret. Doctissimorum illius temporis virorum abstineo in præsentiarum verbis, nostris; laudationibus; quas cum hominis dignitas, gestique ab eo supremi magistratus potuerint quidem aliqua ex parte à laudatoribus obnoxiiis expressisse, idoneâ magis operum ab eo relictorum fide libentiùs utor.

Hæcilla sunt tribus tomis edita -

In quâdam Imperatorum Rescripta & nonnulla Iurisperitorum responsa commentaria. Salmantica anno 1563. in folio, Venetiis 1579. fol. Marpurgique 1599. in 8.

Ad Titulum Cod. de Transactionibus. Salmantica 1566. fol.

Ad Titulum Cod. de Fideicommissis commentarius, ad Didacû Espinosam Regii Senatus Præsidi. Matriti apud Alph. Gomez 1563. fol.

Fama

Fama est, conscium eum Regii testamenti, quod Lusitaniam cogitans Rex condiderat, Annæ Austriacæ Reginæ instanti ut morem gereret, arcanum de non commissa ei post viri obitum gubernatione Regni revelasse; cujus imprudentiæ nomine pergravi, asperrimæque Philippi reprehensione malè mulctatum in morbum, qui ab angore animi (ut solet) lethalem quandam vim contraxerat, incidisse, pauloque post è vita migrasse. Hujus rei author est Ludovicus Cabrera de Corduba in *Historia* laudati Regis lib. XIII. cap. XII.

ANTONIVS PAEZ VIEGAS, Lusitanus, laudatur à Georgio Cardoso in *Agiologio Lusitano* die ex eo quod scripserit - *Principios de Portugal*.

F. ANTONIVS PANES, Beticus, Granatensis, ut credimus, ex Franciscanis Reformatis provincie S. Ioannis Baptistæ Regni Valentia, eleganter scripsit -

Chronica de la Provincia de S. Iuan Baptista de Religiosos menores de calxos. duabus partibus. Valentia apud Hieron. de Vilagrassa 1666. in folio.

Vidimus quoque eo authore.

Vida del esclarecido Varon, y ilustre Sacerdote Francisco Geronimo Simon. M.S.

ANTONIVS DE PAREDES, composuit *Rimas*. Cordubæ apud Salvatorem de Cea 1623. 8.

F. ANTONIVS PASCHALIS, Franciscanus provincie Valentina, scripsit, Vvaddingo teste in *Bibliotheca Minorum* -

De la Oracion mental, y via unitiva. Valentia 1611. in 4.

Platicas, y exercicios espirituales. Valentia 1622. 4.

Philosofia espiritual. ibidem 1616. fol. In *Caspe* oppido Regni Aragonia ajuntatum.

ANTONIVS PELLIZER, Aragonus, Iosephi parens Regii Archichronographi, de quo loco suo satis, Poësim coluit, & historica studia, cujus rei producebat filius jam laudatus idoneos testes in schedis adhuc jacentes -

Epitome de las Historias de Estevan de Garibay.

Poëma de la Batavia rebelde.

F. ANTONIVS DE LA PEÑA, fratrum Prædicatorum sodalis, orator sacer ætatis suæ nobilissimus, Catholicorum Regum Ferdinandi, & Elisabethæ confessionibus fuit præpositus, deinde & Fortunatarum Insularum Pontificatus. Ad nutum hic Francisci Ximenii S. R. E. Cardinalis Antilitis Toletani vertit ex Italico -

Las Epistolas, y oraciones de la Bienaventurada Virgen Santa Catalina de Sena del orden de Predicadores. Compluti apud Arnaldum Guilielmum Brocar 1512. in folio. Scripsit item -

La Vida de la misma Santa bienaventurada, y de otras Santas Virgines de la orden de Santo Domingo. Salmant. apud Petrum Laso anno 1588. in 8. Vide-sis *Chronicon Dominicane familie Hispanum* parte IV. cap. II. & III.

Dedit præterea primus foras *Ricoldi* ejusdem ordinis Theologi librum *contra legem Saracorum*, quem (verba ejus sunt) *de sub modio eduxit, arteque impressoria communicavit*.

Vida de Soror Juana de Orbieto, y de Soror Margarita del Castillo. Medina Campi apud Franciscum del Canto 1569. in folio, comprehenditur jam in superiùs laudata Catharina & aliarum vita.

ANTONIVS PEREIRA MARRAMAQUE, Lusitanus, ut credo, scripsit aliqua opuscula in Indice, ut vocant, expurgatorio Hispania prohibita, scilicet -

Sobre aquel verso de David; Lex Domini immaculata, &c.

Sobre el poder del Sumo Pontifice en materia de las encomiendas de las ordenes militares; ac nescio quid aliud.

ANTONIVS PEREZ, Lusitanus, Chirurgus, scripsit -

Suma, y examen de Cirugia. Valentia apud Silvestrum de Esparza 1634. in 8.

ANTONIVS PEREZ, oriundus ex oppido *Sancti Dominici de Silos*, atque ejusdem cœnobii Benedictinorum sodalium alumnus, pluribus administratis domi, & inter suos muneribus, in Salmantinæque Sancti Vincentii martyris Collegio moderatis aliquot annis, egregiè studiis, Præfectus Generalis Benedictinæ Congregationis per Hispaniam fuit renuntiatus. Episcopus tandem promeruit Vrgellensibus dari in Catalonia Principatu: unde ad Ilerdensem, indeque ad Tarraconensem metropolitanam Ecclesiam fuit translatus. Summopere autem desiderans in patriam reverti, obtinuit calidis precibus, ubi opus erat, interpositis, ut Abulensis in Castella sedes viduata per hoc tempus Antifite curæ ejus committeretur: processissetque etiam ultra ad ampliorum Ecclesiarum regimen, nisi mors eum, Matriti Pontificias expectatè adhuc adsumptionis suæ ad prædictam Ecclesiam solennes literas, jussisset debitum illud persolvere, quod inter se mutuum habent nativitas, & mortalitas. Vir fuit memoriâ nostrâ inter paucos celebris, sive eam Theologiæ partem spectare velimus, quæ ab scholis cognominata est, sive eam, quæ mores hominum informat, sive tandem illam, quæ in debellandis fidei hostibus, componendâque ad pietatis sensus christiana, repu-

republica sacrarum literarum, & omne genus studiorum eruditionem exercet. Cujus in testimonium laudis clarissima reliquit editorum librorum monumenta, scilicet -

Lauram Salmantinam; sive certamina scholastica, & expositiva pro acquirenda laurea Salmantinae Academiae, sive Magisterii gradu, & pileo ejus insigni. Salmanticae apud Tabernier 1604. folio.

Commentaria in Regulam Sancti Benedicti: duobus tomis. Lugduni 1624. in 4. apud Ludovicum Prost. Barcinone 1632.

Pentateuchum fidei, sive volumina V. De Ecclesia: De Conciliis: De Scriptura Sacra: De Traditionibus sacris: De Romano Pontifice. Matrili 1620. folio.

Authenticam fidem Pauli super primam, & secundam Corinthiorum, controversis Catholicis agitatam, pariterque discussam. Barcinone 1632. folio.

Authenticam fidem Matthaei controversis agitatam, & discussam. Barcinone eodem anno: tum deinde *Authenticam fidem IV. Evangelistarum.* Lugduni 1626. 4. *Adversus omnes Haereticos, Ethnicosque Philosophos, simulque.*

Authenticam fidem Actuum Apostolorum, & Epistolae ad Romanos.

Familiae suae cum praeset Generalis Praefectus, vulgari lingua publicari fecit ad Concionatorum usum -

Apuntamientos Quadragesimales. tribus tomis Barcinone 1608. apud Sebaste. Cormellas in 4. Pinciaeque 1610. 4. Praecesserat similis argumentum aliud, nempe -

Apuntamientos de todos los sermones Dominicales, y Santorales desde primero de Diciembre, y de Adviento hasta principio de Quaresma. Medinae Campi 1603. 4. apud Christophorum Lasso.

Obiit Matrili Kalendis Maii, anno Redemptoris nati inter homines MDCXXXVII. etatis suae LXXVIII.

ANTONIUS PEREZ, Medicus, & Chirurgus Regius, scripsit -

Tratado de Peste, y sus causas, señales y curacion. Matrili apud Ludovicum Sanchez 1598. 8.

ANTONIUS PEREZIUS, vulgo PEREZ, ex Alfaro ad Iberum fluvium oppido oriundus, duodecim annorum adolescens una cum patre in comitatu Serenissimorum Principum Alberti, & Isabellae in Belgium delatus, jura didicit Lovanii, jurisque suscepit titulum. Inde postquam adisset plures Galliae, Italiaeque Academiis, Belgio redditus in eademque Lovaniensi schola Doctor utriusque juris renuntiatus, legum ordinarius Professor constituitur: mox supremus iudex regii ad Palatinum Rheni destinati exercitus. Quo exauctorato pensum resumpsit Academicum. Ediderat olim -

Institutiones Imperiales erotematibus distinctas & explicatas. Lovanii 1634. & 1639. in 8. typis Everardi de Vvite: Amstelodami 1647. & 1651. in fol. & 1662. in 12. Et una cum *Valerii Andreae Desselii erotematis juris Canonici.* Coloniae in 12.

Praelectiones, sive Commentarios in libros novem Codicis Justinianei. Lovanii typis Cornelii Coenesteni in 4. & auctiores apud Everardum de Vvite 1642. in folio. Amstelodami 1647. in 12. & 1661. apud Elzevirios.

Praelectiones in tres posteriores libros Codicis; quae simul cum praecedentibus prodierunt Amstelodami apud Elzevirios in 4. anno 1661. Vidimus quoque *Perezium augmentatum*, hoc est *Antonii Perezii juris Consulti Praelectiones in XII. libros Codicis Justinianei, observatis maxime utilibus ex jure practico, publico, & Camerali, locupletatum à Hulderico Eybenio;* Coloniae apud Andream Bingium in 4. *Alberti Parresii Hispani in Codicem Justinianum erotemata,* Arnhemii edita apud Lausonium in 8. anno 1617. *Draudus* laudat falsus in nomine. *Antonii item Perezii Assertiones Politicas, aliarumque utriusque juris resolutiones;* Coloniae editas anno 1613. in 4. invenio laudari à nonneme. Hujusne an alterius ambiguum mihi haecenus.

ANTONIUS PEREZ, Gundifalvo parente natus, quo à secretis olim usus fuit Imperator Germanorum, Hispaniaeque Rex Carolus, homo extitit, si quis alius, superiore saeculo laboriosus, & adversis suis clarus; quemque, ut Plinius de Basso quodam ait in epistolis, discriminum fama, notumque periculis nomen favorabilem fecit. In curia Regia Matriliensi eum suscepit parens: cumque per aetatem licuit, his disciplinis omnibus tradidit, quae viri aulae destinati ad gerendam apte rem publicam solent instruere animum, eruditione in paucis, rerumque usu ipse praestans, quique filium sibi successorem in tractandis rerum arcanis spe opinionemque, ut comprobavit exitus, non vanam augurabatur. Erat enim Antonius ingenio promptus, eloquens, aulicaeque urbanitatis plenus, negotiisque tractandis veluti natus: adhuc liberalis, sumptuosus, vultusque, & corporis conformatione animo, quem gestabat, aequali. Initiatus fuit arcanorum conscientiae secundas gerens *Gabrielis de Zaias* à secretis, ut vocant, status ministri; quo tempore, ut videtur carmine sic describebat eum *Ioannes Verzoza* poeta magnus in epistola ad ipsum data -

*Complutū egregiis, Padua, & Salmantica primum
Doctrinis aluere animum: hunc corporis apti
Commendat species; Patris fortuna benigna
Ad res praclaras, verosque invitat honores.
Omnis, amat te nostra cohors; arcana potentis
Dum Regis tractas juvenis gravitate senili.
Italiae nempe tractabat negotia in eodem ministerii à status secretis munere; de quibus tandem*

randem ferè solus ad Regem suum Philippum hujus nominis Secundum retulit, sacraeque ab eo excepit oracula, summam apud eundem gratiam florens. Nisi quod aliquando ex hoc culmine humanae felicitatis praecipitavit, ob nescio quas causas, in Regis odium. Quod ut declinaret, in Regnum Aragoniae primo, ubi turbis causam dedit non nisi sumptuosa expeditione, atque immisso exercitu sedandis, deinde in Gallias ad Henricum Regem IV. fugam arripuit. Exceptus ab eo & benignè habitus vitam in exilio propagavit; calamo se, & infortunium suum pluribus exaratis lucubrationibus, aut solari, aut notum orbi reddere conatus. Cujus saltem postremi voti compos fuit factus, ex quo ejus libros, & calamitatum narrationes cunctae legunt, releguntque politiores Europae gentes. Maxime autem placent ejus Politica; & quidquid vel in epistolis, vel alibi de hoc studio exaravit. Quo nomine à Christophoro Besoldo audit *Politicoorum prudentissimus*; ab aliisque honorificentissimis elogiis commendatur; vir hujus artis, quam *robustorum* appellare ipse solebat *stomachorum cibum*, callentissimus; cuiusque non theoreticam tantum in libris, sed & praxim in negotiosissima illa maximi, ac prudentissimi Regis aula didicit. Praecipua ejus opera edita sunt uno volumine; reliqua manu circumferuntur exarata. In illis sunt -

Relaciones ; continent calamitosissima auctoris tempora.

Memorial, que presentò del hecho de su causa en el juicio del Tribunal del Justicia, que llaman de Aragon.

Aforismos de las relaciones.

Cartas à diferentes personas, cui accessit -

Epistolarum Latinarum ad Comitem Essexium singularem Angliae Magnatem, & alios centuria una.

Aforismos de las cartas Españolas, y Latinas.

Segundas Cartas.

Aforismos de las segundas Cartas.

Hæc omnia prostant Genevæ ex officina Samuëlis Chovet, anno 1654. post antiquiores alias editiones. Seorsim editæ sunt *Primeras cartas con Aforismos. Españoles, y Italianos*, Parisiis in 4. *Segundas cartas y mas Aforismos*, ibidem apud Franciscum Hubi 1603. in 8. *Aforismos de las Relaciones, y cartas primeras, y segundas, y algunas mas en Frances, y Español*, Parisiis apud Joannem Lebic 1605. in 12. *Relaciones* 1598. 4. *Epistolam quandam ad amicum scriptam de conservanda Principis gratia* commentario illustravit Italico Camillus Baldus, ut Naudæus refert in *Bibliographia sua Politica*. Quæ verò typis nondum commissa sunt, præfereque nomen auctoris nostri ferunt, hæc novimus -

Norte de Principes, Privados, Presidentes, y Embaxadores. Hoc tamen opus alieno sub

nomine in lucem emissum refert *D. Thomas Tamajus.*

El conocimiento de las Naciones. Apuntamientos militares. El Secretario.

ANTONIUS PEREZ, Pontireginensis, Societatis Iesu, cum Salmantinus, tum Romanus in Collegio ejus urbis Theologiae Professor, acuto admodum ingenio vir, magnæque inter Professores Romanos existimationis, reliquit posteritati edenda post mortem.

In primam Partem S. Thomae tractatus V. sive Theologiae tomum primum. Romæ editum typis Angeli Bernabò dal Verme 1656. in fol.

Reliqua nondum prodierunt. Obiit author in Hispania, non diu postquam eò ab Urbe rediisset.

D. ANTONIUS PEREZ NAVARRETE, eques D. Jacobi, Marchio de la Tertia, Bononiæ olim sodalis in Collegio Clementino, cui, & Academiae praefuit, juris Canonici primarius Antecessor, iudicis Vicariae gesto Neapoli munere ad Senatum, quem vocant, Sanctæ Clarae translatus est, quem & hodie locum tenet. Scripsit -

Scholasticae Juris quaestiones in 4.

De Actionibus in 4.

De Amicitia in 8.

Vernaculâ etiam linguâ -

Las Grandezas de Albornoz in folio.

D. ANTONIUS PEREZ DE RVA, Casaraugustanus, dum Romæ versaretur, incidit in fatalem Philippo Regi nostro annum, scriberetque inductus funeralem pompam, exequutus id est perquam appositè, & eleganter. *Funeral hecho en Roma a la gloriosa memoria del Rey D. Felipe IV. en nombre de la Nacion Española;* typis Jacobi Dragonelli 1666. in 4. prodiit Romæ.

D. ANTONIUS PEREZ SIGLER, Salmantinus, vertit carmine Hispanico, absque tamen rhythmica ulla lege, nisi quod octoadibus nonnunquam utitur -

Los Quince libros de las Transformaciones de Ovidio con sus alegorias. Salmanticae apud Joannem Perez 1580. 4. deinde Burgis apud Varesium 1609. in 8. Hic ipse jurisprudentiam professus videtur fuisse, Talaveraeque (diocesis Tolletanae oppidum est) Advocati munus exercuisse: unde formatus fuit ab eodem auctore -

Manipulus florum Juris Pontificii, & Casarei, necnon & Regni Hispaniarum quadraginta consiliis ornatus. Neapoli apud Egidium Longum 1641. in folio. Quo libro refert se sub tribus Regibus Philippis II. III. & IV. clientibus has locasse operas.

ANTONIUS PICHARDO VINVESA, Segobiæ Bætico parente Ioanne de Almonte Pichardo natus anno MDLXV. juri operam, jactis prius, quod summè expedit, Philosophiæ tam naturalis, quam moralis, Dialecticæque fundamentis, addixit. Cùmque in Licæo Hispalensis urbis Iustiniani Codicem penè puer docuisset, Salmanticam veniens, ibique introque jure (quod nulli alii ante se contigisse nonnusquam jactat) licentiæ lauream, ut proprio verbo utar, adeptus, in candidatorum albo professus nomen est; atque unica ingenii, laborisque virtute, ac viribus innixus omnes usque ad primarium, & nobilissimum Cæsarei juris Professorum obtinuit locum. Nempe Institutionum cathedræ, qui primus est merendi gradus, anno MDXCIV. impositus, supremæque antemeridianæ anno demum MDCXII. ante impletum Academicæ militiæ tempus, quod emeritis accensendus expectabat, unus è Pincianæ Regiæ Curiæ Iudicibus cooptatur. Quod munus decennio jam gerens è vita demigravit X. kal. Februarias anni MDCXXXI. ætatis suæ LXIII. in templo Clericorum Regularium Minorum sepultus. Scripsit -

In quatuor Institutionum Iustiniani libros commentaria: duobus tomis; tum alibi, tum Pincianæ ex quarta editione anni 1630. Genevæ 1657. folio. In posteriori tomo continentur præter commentaria laudata -

Practica Institutiones, sive manuductionum juris Civilis Romanorum, & Regii Hispani ad praxim liber singularis. Item Disputationes tres -

De Moræ commissione, & emendatione: seorsim Salmanticæ 1589. fol.

De Nobilitatis intervirum, & uxorem communicatione.

De Stipulationibus judicialibus, iudicium sisti, iudicatum solvi. Seorsim hæc prodierant, priusquam ad Institutionum calcem, seu volumen posterius sisterentur, Salmanticæ 1606. cum titulo, ut suspicor, Practicarum, scholasticarumque disputationum. Præterea editæ sunt Salmanticæ -

Lectiones Salmanticenses, seu Anniversaria relectio in titulum Digestorum De adquir. & omittenda hereditate, apud Didacum Cusfio 1621. in 4.

Ad Legem Gallus D. de liberis & posthumis. Pincianæ 1622.

Ad Rubricam, & l. Cum filio XI. D. de Leg. I. & l. Cum ita §. in fideicommissio. De Legatis II. Salmanticæ apud eundem 1625.

In L. Si ante acceptum iudicium. D. iudicatum solvi. Salmanticæ 1600. 4.

Reliquit etiam M. S. Remedio de los sobornos en las Cathedras; sive de cohibenda subornantium competitorum ambitione.

ANTONIUS PINTO PEREIRA, Lusitanus, scripsit vulgari linguâ -

Historia da India do tempo que à governou Dom Luis de Ataide. Conimbricæ in folio, apud Nicolaum Carvalho 1617. post triginta annos editum opus curâ Michaëlis Crucii sodalis ordinis Iesu Christi.

ANTONIUS PINVS PORTODOMEVS, Lusitanus, vulgari cognomento, ut credimus, de PINA, PORTODOME, quem minus rectè Bartholomæum indigitavit Matamorus, Parisios cum aliis adolescentibus à Ioanne III. Rege, consilium in hac re Iacobi Goveani scholæ Barbaranæ Præfeti apud Parisienses sequuto, fuit remissus, ut expensis regiis in hoc gymnasio eo genere disciplinarum imbueretur, quæ ad formandas conciones sacras, & inter exterar, & barbaras gentes Christi fidem disseminandam sternere viam possent. In Rhetorica arte multum ibi profecit: dehinc triennium Philosophiæ incubuit diligentiam quoque singulari juventutem erudiit. Postea etiam ad Episcopatum evectum fuisse pervenit ad Andrea Scoti aures. Scripsit -

Ad Fabii Quintilianii Oratoriarum Institutionum librum III. (sanè difficilem) scholia.

Homiliæ item quasdam edidisse fertur. Laudat hunc Matamorus in De Academiis, & doctis viris Hispaniæ libello, Andreas Scotus & Aubertus Miræus in suis Hispaniæ, & Ecclesiastica Bibliothecis.

ANTONIUS PIQVER, alias PIQVET, Societatis Iesu, in vernaculam nostræ gentis linguam vertit Antonii de Balinghem latinum opus -

Diario, ò Calendario de Nuestra Señora. Cæsaraugustæ 1654. in 4.

ANTONIUS POLO, Aragonus ex Alfocea oppido ad Iberum fluvium, haud procul regiâ urbe posito, unde se ipse Phocensem ubique nominat, rerum domino Carolo Cæsare humanioribus literis apud Cæsaraugustanos, editisque his operibus claruit -

Annotationibus Grammaticis in IV. & V. librum Antonii Nebrissensis; seu de Syntaxi, & Prosodia. Cæsaraugustæ apud Petrum Bernuz 1555. & antea 1540. in 4. Fertur simul -

Repetitio quedam de literarum quarundam apud Latinos pronunciatione.

Cenotaphio in obitu Caroli V. Imperatoris Cæsaraugustæ celebrato. Cæsaraugustæ anno 1588. in 4.

ANTONIUS POLO, Theologus Doctor, & Canonicus Conchenfis, Tractatum sit inscriptum edidit -

Contra Sacerdotes Concubinarios. Venetiis apud Petrum Lyehtenstein 1529. in fol.

Sic lego in supplemento Epitomes Bibliothecæ Gesnerianæ.

ANTONIUS PONCE DE SANTA CRUZ, Alphonfi Doctoris Medici filius, Pincianæ natus, ad eisdem urbis scholam doctrinæ, cum in aliis, tum præcipue in Philosophicis, ac Medicis literis profectus refert. Quare & ibi ex primaria cathedra Medicam artem docuit, usque dum Philippus Catholicus Rex IV. per motus famâ viri in curiam evocavit, cui inter alios experientissimos juvandæ ac restaurandæ naturæ artifices salutis suæ curam concrederet. Adeptus fuit tandem ætatis longævæ beneficio primum inter collegas locum, (Protomedici vocant) atque item Covarrubiæ in territorio Burgenfis Ecclesiæ Abbatiam, quæ quidem possessorem locupletat, nec tamen, ut aliis similibus ecclesiasticis beneficiis solemne est, certo loco addicit. Testes nobis reliquit egregiæ suæ doctrinæ, atque eruditionis opera hæc -

Opusculorum Medicorum, ac Philosophicorum volumen primum, quod hæc continet -

In Avicenna Primam Fen. 1. libri.

Hippocraticam Philosophiam, sive de his, quæ Physicè scripta sunt ab Hippocrate.

De Pulsibus Disputationes, quibus Galeni & Avicennæ doctrina philosophicè perpenditur; quibus adjunxit Alphonfi parentis De Melancholia libellum. Matriri apud Thomam Iuntam 1622. fol. Deinde -

Prælectiones Vallisoletanas in librum Hippocrati Coi de Morbo sacro. Matriri 1631. folio apud Ludovicum Sancium.

De Impedimenti magnorum auxiliorum in morborum curatione libros III. ad Tyrones. Matriri ex Typographia Regia Barcinone 1648. 8. Patavii demum 1652. in 12.

In Libros Galeni de Morbo, & symptomate; ibidem 1637. folio.

Vulgari quoque linguâ olim ediderat -

De las causas, y curacion de las Fiebres con secas pestilenciales, ad Ludovicum Mercatum Regium Philippi Regis III. Protomedicum. Pincianæ apud Petrum Merchan 1600. 8.

Apponam de Antonii nostri operibus his omnibus Ferdinandi Cardosi Doctoris Medici iudicium, rectum, an secus, aliis remitto, quorum de huiusmodi rebus notio est. Hic in Tractatu de febre syncopali; Inter opera ejus (ait) iudicio nostro eminet Hippocratica Philosophia relat: subsequitur libellus de Impedimenti magnorum auxiliorum. Pars naturalis juvenutis redolet labores, quod ipse non distinetur, parum exulta, nec stylo placet. Liber de morbo, & symptomate vastum, & confusum opus. De morbo sacro doctius disputat. Liber de Pulsibus cum Petro Garfia contendat, cuiusnam est; sunt enim verba eadem, sensus idem, mutatum nihil: sed semper in isto viro laudavi varie literaturæ notitiam, poliorisque eruditionis copiam illo docendi modo sicco & sterili carentem, quo Hispani apud exterar natione malè audimus. Hæc ille.

Pro sua de Animatione factus tertio die opinione Thomas Fienus Antverpiensis vir in medicina admodum clarus adversus Santa-Crucium nostrum disputavit, edito Lovanii hujus argumenti libello anno 1629. in 8. Denatus est Antonius octogenario major. labante jam memoriâ, sensibusque imbecillis minus ad praxim exercendam aptus, anno

F. ANTONIUS PONS, Dominicanus, S. T. Magister, edidit -

Milagros del Santissimo Sacramento. Valentiniæ ex officina Chrysof. Garriz. 1613. 8.

ANTONIUS PORRAS, Artium magister, Theologus Doctor, Canonicus, (ut vocant) Magistralis Placentinæ ecclesiæ, Visitatorque hujus Episcopatus, nuncupavit ejusdem sedis Antistiti, qui per id tempus erat, D. Gutierrez Carvajalio -

Tratado de la Oracion. Compluti apud Ioannem Brocar in 4. Desideratur editionis annus, nisi idem sit cum impetratæ ad editionem Regiæ facultatis, scilicet 1551.

F. ANTONIUS DE PORTALEGRE, Lusitanus, ordinis S. Francisci provinciæ Pietatis, Mariæ Portugalliæ Principis minister à pœnitentiæ Sacramento, dedit foras, nomen ipse occultans,

A Paixaõ de Christo metricada; tam Lusitanè, quam Castellanè 1548. & postea Conimb. 1581.

D. ANTONIUS DE PORTVGAL, Ludovici Portugalliæ Infantis filius nothus, fatist superque toto terrarum orbe propter æruminas suas, ac tentatam imprudenter regni illius tyrannidem celebris, scriptam reliquit de vita sua historiam exemplo ductus magnorum virorum, ut se ipsum in exilii sui calamitate solaretur. Quam apud Emmauëlem filium Antonii ipsius manu exaratam vidit Ioannes Caramuëli noster hoc titulo -

Primera, e segunda parte da Historia do Rey Dom Antonio.

De quo opere, & authore ejus contentus erit verba adjungere ipsius Caramuëlis in Proœmio sui Philippi Portugalliæ Regis, &c. His omnibus (scilicet epistolis, & supplicibus libellis, tum literis patentibus, instrumentisque aliis quorum exempla beneficio Emmauëlis de Portugalliâ proximè nominati ad eum pervenerant, ipsâ demum Historiâ, quam nunc laudamus) constituo (ait) rarissimæ eruditionis thesaurum. Fuit Antonius felix calamo, politicæ scienciæ doctissimus, ut videat posteri non sufficere scientias, aut artes, licet excellentissimas, ut jus tyrannidi subiaceat, & veritas ab eloquentiâ hypocrisis opprimatur. Hæc ille -

Pseaumes de D. Antoine de Portugal, prostant Parisiis 1619. in 16. Gallicè, Latineque.

F. ANTONIVS A PVRIFICATIONE, Lusitanus, Portuënsis, Eremita Augustini fenerator, Sac. Theologiæ Lector emeritus, provinciae suæ Lusitanæ Visitator, & Chronographus, dum opus justum apparat, are sculpi fecit argumenti fynopsin, quod sibi proposuerat exornandum, hæc inscriptione -

Theatrum Triumphale provincie Lusitanie ordinis Eremitarum Sancti Augustini, anno 1634.

Aliquot annis elapsis adimplevit fidem obligatam, publici juris facto Lusitanicè -

Chronica da antiquissima provincia de Portugal da ordem dos Eremitas de Sancto Agostinho, Primeira parte. Olissipone apud Emmanuelem Silvam 1642. fol. Deinde -

Chronica da Provincia de Portugal &c. Parte segunda: con hũa addicão no cabo, na qual se responde a os principaes lugares da Benedictina Lusitana. Ibidem apud Dominicum Lopez Rola, 1656. fol.

Latinè etiam dedit -

Chronologiam Monasticam Lusitanam, quam laudat non semel G. Cardosus in *Agologio Lusitano.*

Item Lusitanè, ut credo -

Martirologio Monastico Lusitano, cuius meminit idem Cardosus.

Rursus latinè -

De Viris illustribus provincie Portugallie Eremitarum S. Augustini tractatum; cuius, uti iam publicati, author meminit parte II. Chronici lib. V. tit. III. §. XXII.

D. ANTONIVS DE QVESADA, jurisconsultus, Salmanticæ in schola, eruditionis, atq; ingenii dotibus fese, dum viveret, suspiciendum præbuisse vigilarum ipsâ editione, omni æqualium testimonio gravius, atque sincerius manifestavit. Professorem gessisse cum ordinarium, nec indicatur aliquo ejus loco, nec ego aliunde didici. Quemadmodum nec de patria certum quid affirmare possum facile credulus; ipse licet Antonium parentem Bleitissâ, sive *Ledesma* nobili ad Tormim fluvium municipio oriundum decimo septimo quæstionum juris laudet capite; honorem ei Guatemalensis Indorum Præfecturæ à Carolo Cesare collatum referens; atque ibi gentium in virili adhuc ætate vitâ defunctum adjungens. Scripsit ad *Didacum Covarrubiam* supremi Senatûs principem eruditè, atque subtiliter, nec sine authorum, & argumentorum, quod raro solet, examine, atque delectu -

Diversarum quæstionum juris librum singularem. Salmanticæ 1573. ex officina Ioannis Baptistæ à Terranova in folio. Quem jam ediderat, quinque alios ejusdem argumenti se subjæcturum affirmans, cum à doctissimo viro Martino Antonio de Rio in *Mediam* notis Hispanus audiebat. *I. Consulatus sibi amicissimus, cuius nobilitatem eruditio, & virtus nobilitarent.*

D. ANTONIVS DE QUEVEDO, & HOYOS, patriâ ex oppido *Reinosa* in Montanis Castellæ. veteris, Advocatus Matritensis, editit -

Libro de Indicios, y tormentos: sive Torturæ reorum Praxim. Matriti apud Franciscum Martinez 1632. 4.

D. ANTONIVS DE QVINTANA DVENAS, Burgenfis, Imperialia & Canonica jura, quæque ornamenta liberalium Artium, debent iis, ne frigeant, aut ne sordescant, admoveri, feriò cum didicisset, scholam Ognatensem sodalis togatus, Rector, principisque Pontificii juris Professor decoravit. His præfidiis variæ, ac multiplicis literaturæ instructus ad forum, verâque lites in curiam venit; cumque aliquot annis per crebra, & gravia disceptata prudenter negotia, habilem se tuendæ reipublicæ ostendisset, Philippus Rex III. Catholicus Consultorem, ut vocant, Siciliæ Proregem, & Patrimonii Regii Protectorem creavit. Quo in munere bene gesta re, ductâque inde uxore *Melchiorâ Marulli Pati* Barotissâ de *la Floresta* locuplete, ac nobili fâminâ in patriam tandem revocatus Regios inter Senatores Italicos sedere iussus est. Scripsit perornatè; pèrque-eruditè, cum ab schola nondum discerisset -

Ecclesiasticum libros IV. Salmanticæ 1592. in 4. Quorum primus *Institutiones rei beneficiariæ* continet: II. *De bonorum Ecclesiæ successione, atque commercio*: III. *De Clericis absolute ordinandis, aut non*: IV. *De prohibita beneficiorum multitudine*, disputat.

De Iurisdictione, & Imperio, libros duos. Matriti apud Ludovicum Sanchez. 1598. 4.

Ad plures abiit circa annum MDCXXVIII *Floresta Marchio* jam creatus: sive, ut Aubertus Miræus, nescio à quo doctus, XV. Novembris MDCXXVI. repentinâ morte.

ANTONIVS DE QVINTANADVENAS, patriâ ex *Norba Casarea*, quæ nunc est in Extremadura regione urbs *Alcantara*, nobilissimæ hujus equestris militiæ sedes, professione vitæ Iesuita, Hispali ad Societatem admittus ferè semper ibi egit, ac decessit tandem, amplissimæ urbi valde proficiuus: quippe qui crebro ad populum sub dio, ut in more habet hujus instituti homines, piè atque ardentèr cõcionabatur, pœnitentium confessiones domi, forisq; frequentissimè excipiebat; supplicio ultimo addictis, quasi ex munere sibi imposito, ad latus aderat, & usque ad patibulum comitabatur. Cum verò in moralibus studiis, quorum verè anima, & vita praxis est, jugi lectioni experientiam diuturnam, attentamque adjunxisset, monumentis doctrinæ suæ, qui vivus non poterat, voluit etiam post obitum ad posteros non vacuus, aut ingratus perungere: iisque non Theologicis modò,

sed & Historicis, nam & his literis non parum delectabatur. Hæcilla: partim latinâ -

Singularia Theologiæ moralis ad septem Ecclesiæ Sacramenta. Quibus accedit *Ad celebriora christiani Orbis Iubilea* Appendix. Hispali typis Francisci de Lyra 1645. fol. Veneriis postea apud Tomasinum 1649. in fol.

Singularia Moralis Theologiæ ad quinque præcepta Ecclesiæ, necnon ad Ecclesiasticas censuras & pœnas: opus posthumum, Matriti apud Paulum Val. 1652. fol.

Vernaculâ partim linguâ, & quidem moralia -

Instruccion de Ordenantes, y ordenados. Hispali 1640. 12. & 1643. ibidem.

Casos occurrentes en los Jubileos de dos semanas. Hispali 1641. 16.

Retiro de las conversaciones profanas de monjas. Historica hæc -

Vida de la Infanta D. Sancha Alfonso del habito, y orden de Sant-Jago, hermana del Santo Rey D. Fernando. Matriti 1651. in 4.

Nombre santissimo de Maria, su excellentia, significados, y veneracion, y efectos. Hispali typis Francisci de Lyra. 1643.

Gloriosos Martyres de Cusna, Arcadio, Leon, Donato, Nicephoro, Abundancio, y nueve Compañeros suyos, ibidem 1632. in 4.

Santos de la Ciudad de Sevilla, y su Arcobispado. Ibidem ex officina Francisci de Lyra 1637. 4.

Santos de la Ciudad de Toledo, y su Arcobispado, excelencias de su Santa Iglesia, fiestas que celebra en su illustre coro. Matriti 1651 folio.

Evocatus Hispali ad id conficiendum, de quo proximè dictum fuit, opus ab Eminentiissimo D. Balthasare à Moscofo & Sandoval S. R. E. Cardinali amplissimè, ac Toletano Antistite dignissimo, vix eo perfectò, atque typis edito in hanc urbem redierat, cum in lethalem incidit morbum, qui cum fere sexagenariû abstulit Augusto mense an. MDCLI.

D. ANTONIVS RAMIREZ DE MENDOZA, qui Salmanticæ in Conchenfi Collegio sodalis, & in Granatensi Curia fuit Senator Regius, scripsisse dicitur -

Consiliorum, seu Informacionum volumen.

Additiones ad secundam partem commentariorum Didaci Perez ad Regium, ut vocant, *Ordinamentum.*

Egidius Gonzales de Avila in *Historia Salmanticensi*, & in *Theatro Ecclesiæ Salmantincæ* author est.

F. ANTONIVS DE LOS REIES, Dominicanus, scripsit in Occidentali plaga -

Arte de la lengua Mexicana. Fortè diversum opus ab alia *Arte linguæ Mixteca*, quam scio excussam fuisse Mexici anno 1593. 4. ubi vocat se author *Vicarium in Tapuzculula.*

F. ANTONIVS DE REMESAL, Gallecus ex oppido *Allariz*, sodalis Dominicanorum, in Salmantina domo hunc ordinem professus, ad Indos veniens ex archiis cœnobiorum, & urbium, variorumque relationibus fide dignis composuit -

Historia de la Provincia de S. Vincente de Chiapa, y Guatimala de la orden de Santo Domingo cõ los principios de las demas Provincias desta Religion de las Indias Occidentales, y lo secular de la Governacion de Guatimala. Matriti 1619. in folio.

Adjutum se in describendis hujus Provincie originibus fatetur schedis, seu historiâ olim a *Thoma de Turre* ejusdem familiæ conscriptâ. Verum & promisit ipse *Annotationes*, seu *Commenta in Divi Thomæ sermones*, quo opere se impendisse ait quidquid in re Theologica, Græcòque, & Hebraico sermone profecisset.

F. ANTONIVS RIBEIRA CHIA DO, Franciscanus Portugalliæ Regni, dedit foras -

A Regla Geral de San Francisco em trovãas, hoc est versibus: unâque -

Vm Auto sic appellamus *Comœdiam*, sacram, *Da natural Invençao.*

ANTONIVS DE RIBERA, Sacerdos, chorique minister in Toletana Ecclesia, librum nomine suo foras dedit hujusmodi -

Copilacion de los despachos tocantes a la translacion del bendito cuerpo de San Eugenio martir primer Arcobispo de Toledo hecha de la Abadia de San Denis en Francia a esta Iglesia con la relacion del viage de D. Pedro Manrique Canonigo de la misma Santa Iglesia por el dicho cuerpo, y el solenne recebimiento, que se le hizo en la Ciudad de Toledo. Toleti 1566. in 4.

ANTONIVS DE RIBERA quidam scripsisse dicitur -

Defensionem Sacrosanctæ Synodi Tridentinæ libris V. comprehensam adversus Hereticos. Olissipone 1595. Ita in Catalogo suo Valerius Andreas Taxander.

ANTONIVS DE RIBERA, scripsit -

Poëma de la limpia Concepcion de Nuestra Señora. Hispali 1616. in 4.

F. ANTONIVS DEL RINCON, ordinis Minorum, ut scribitur in Franciscanis Chronicis vulgaribus lib. XVI. cap. XXXIII. scripsit, Vvaddingo, & Dazâ testibus -

Monumenta ordinis, sive de viris illustribus, ter excussa, ut Vvaddingus ait. Secunda editio est Salmant. an. 1511. 4.

ANTONIVS DEL RINCON, Americanus, Angelopolitanus, Iesuita, edidit -

Grammatica, ò Arte de la lengua Mexicana. Mexici 1595. 8.

ANTONIVS DE RIOS, Centurio, atque
acti instructor, scripsit -
Discurso de la Cavalleria ligera. Bru-
xellis in 8.

ANTONIVS DE ROBLES CORNEJO,
Doctor Medicus edidit, Antonio Leone in
Bibliotheca Indica teste -
Simple Medicinales Indianos.

ANTONIVS RODERICVS, edidit -
Platica espiritual de virtudes, y
oracion mental. Cæsaraugustæ 1601. 8. Oscæ
apud Pet. Blufon 1623. in 4.
Del Rosario. ibidem 1603.

ANTONIVS RODRIGVEZ, nuncupatus
PORTVGAL, quod Haraldus esset hujus Re-
gni, vertit ex Gallico -
Triumpho de los nueve de la Fama, y
vida de Beltran de Claquin Condestable de Fran-
cia. ad Ioannem Tertium Lusitaniæ Regem;
Olissipone apud Germanum Gallarde in fol.

ANTONIVS RODRIGVEZ, Salmantinus
Mathematicarum Artium Professor, scripsit -
Practica, y Theorica para contar por
guarismo de repente; y reduccion de todas las mo-
nedas, y pesos de diferentes reinos. Salmant. apud
Ioannem Beneaut 1596. 12.

ANTONIVS RODRIGVEZ DAVALOS,
ex Æneæ Silvii latino fonte derivatum à se in
vernaculum dedit -
Dichos, y hechos notables, y
graciosos, y elegantes del sabio Rey D. Alfonso de
Aragon, y de Napoles. Antverpiæ 1554. in 8.

ANTONIVS ROIS, & ROZAS Cantaber,
ex Vergara oppido provinciæ Guipuscoa, in
Hispanum è latino idiomate convertit -
La Ciudad de Dios de San Augustin.
Matriti 1614. folio. Scripsit item, nisi alius sit -
Espejo de Perfeccion. Matriti apud Al-
phonsum Martinez 1619. 16.

ANTONIVS ROLIN, Societatis Iesu,
scripsit -
Vida, doctrina, y muerte del ve-
nerable Padre Alonso Rodriguez.

F. ANTONIVS DE SANCTO ROMA-
NO, Palentinus, ordinis Sancti Benedicti,
quem ad D. Zoili monasterium in Carrionensi
nobili municipio fuit professus, scripsit -
Historia General de la India Ori-
ental: los descubrimientos, y conquista que an hecho
las armas de Portugal en el Brasil, y en otras par-
tes de la Asia, y Africa desde su principio hasta el
año de MDLVII. Pincia 1603. in fol. per Di-
dacum Perez.

Iornada, y muerte del Rey D. Se-
bastian de Portugal. ex Hieronymi Fran-

chi-commentariis: ibidem eodem anno in 4.
apud Ioan. Iniguez.

F. ANTONIVS A SANCTO ROMANO,
alius à superiore, Granatenfis, Eremitarum,
Divi Augustini sodalis, Conchenfis domus
aliquando Praefectus, sacraeque fidei judi-
cibus à censuris, scripsit -

Consuelo de Penitentes; duobus tomis.
Salmanticiæ 1583. in 8. Idem est opus -
Mesa franca de espirituales manjares.
Hispalii apud And. Pescioni 1585. 8.

De la Historia de nueve Santos Au-
gustinos de Mexico.

ANTONIVS ROSCIVS, vulgo ROS, Per-
pinianensis, I. Consultus eximius, ornamentò-
que aliarum disciplinarum liberaliter instru-
ctus, idem Regius Senator in curia Principa-
tus Cataloniæ, scripsit -

Memorabiliu libros III. Barcinone
apud Claudium Bornatium 1564. in 4. De re-
bus forensibus in tribus aliis Memorabilium po-
terioribus libris se tractaturum edixerat.

D. ANTONIVS DE ROXAS, edidit, si
alius est à superiore Antonio Rois & Rozas -
Espejo de Perfeccion. Matriti 1604. Sed
& alia duo opera prohibentur in Indice libro-
rum prohibet. & expurg. Hispaniæ, Antonio
de Roxas inscripta, nempe -

Vida Espiritual. Matriti apud vi-
duam Alph. Martini 1629.

Luz de la Noche obscura, y pre-
paracion Eucharistica para bien morir. in eadem
officina 1630.

F. ANTONIVS ROZADO, Lusitanus,
ordinis Sancti Dominici, Commissarius, ut
vocant, Sancti Officii, publicavit propriam
linguam -

Tratados em louvor do Santissimo Ros-
ario, e sobre o Cantico de Nossa Senhora. Olissipo-
ne 1622. in 4.

D. ANTONIVS RVBINOS DE MONTE,
Gallæcus, Mindonienfis, Salmanticiæ in Col-
legio Bartholomæano togatus sodalis, dein-
deque in Cauriensi sacra æde Canonicus,
opus confecit, quod typis nondum commif-
sum fuit: scilicet -

Sumario de las grandezas del
origen, y descendencia de los Principes de Ausburg
Archiduques de Austria, y Emperadores de am-
bos emisferios. Pulcherrimam formam id conscri-
ptum, & perfectissimis pictoriæ rei figuris ca-
lamo ductis exornatum Matriti adseruat D.
Gaspar Ivañez à Segobia amic, us noster, Al-
cantarésis eques, Marchio Acropolitani, To-
parcha; oppidi de Corpa, instructissimæ omnis
generis selectorum librorum bibliothecæ posses-
sor, eruditorumque operum artifex non inelegas, quæ
amicitiæ conscientia prolixius laudare prohibet.

F. AN-

F. ANTONIVS RVBIO, Legionensis, or-
dinis Sancti Francisci provinciæ S. Iacobi, eo
tempore quo adversus scripta Erasmi Roterodami
doctus quisque de Theologorum Hispano-
rum numero, religionis non obscure cau-
sam agens, editis libris depugnabat, postre-
mus ipse elucubravir, visis jam Stunica, Carava-
jalis, Bedæ item Natalis Parisini, Albertique Pii
Carporum Comitibus operibus -

Afsercionum Catholicarum ad-
versus Erasmi Roterodami pestilentissimos errores,
libros IX. Salmanticiæ editos à Ioanne de Ca-
nova 1567. in folio.

Meminit author habitus apud Pincianos re-
gio nutu de Erasmi scriptis gravissimorum,
quamplurium Theologorum confessus, è quo-
rum numero Franciscus erat Castellus Minori-
ta, nulli, ut inquit, vel concionandi, vel dispu-
tandi laude secundus. Habuit etiam (verba
ipsius Rubionis audis) ibidem pulcherrimam
adversus Erasmus orationem antiquo Romanoque
style ac more quidam Fr. Franciscus Menesius vir
singulari ingenio, religione, atque eruditione prædi-
tus, & inter Minores cœnobii S. Francisci Sal-
manticensis minimus apud se, maximus tamen apud om-
nes. Cujus orationis segmentum ab Erasmi-
anis ex ore dicentis exscriptum (nam humillimus vir noluit,
ne tantillum quidem cuiquam dare) ut ad se mis-
sum Erasmus vidit, in hanc vocem admiratus pro-
rupit: nunquam putarem talem, ac tantum in Hi-
spania esse virum. Hæc ille. Quæ nos pro viri,
& orationis merito deesse nolimus in hoc
catalogo, qui talia Hispaniæ nostræ gentis de-
cora oblivioni avet eripere, immortalitati-
que consecrare.

ANTONIVS RVBIO, patria Rodensis, Ie-
suita, Mexici novæ Hispaniæ Philosophiæ,
Theologiæque docendæ operam diu navavit;
reversusque in Hispaniam Compluti confedit;
obiitque VIII. Martii MDCXV. ætatis suæ
LXVII. vir doctrinam eximius, atque editis de
tota Philosophia libris. Nempe in lucem dedit -
Commentarios in universam Aristotelis
Logicam, sive Logicam Mexicanam, duabus par-
tibus. Colonia 1605.

Eorundem Commentariorum compendium,
in gratiam Academia Complutensis, quæ publico
decreto suis Professoribus eos juvenuti expli-
candos præscripsit: curavitque decretum hoc
suum autoritate regia firmari; si non fallit
Alegambius in Bibliotheca Societatis. Valentia
id prodit 1607. & Colonia 1609. & 1615.

Commentarios in VIII. libros Aristo-
telis de Physico auditu. Matriti 1605. & in bre-
viorem summam redactos, Valentia, & Colo-
niæ 1610. & 1616.

Commentarios de Ortu, & Interitu, seu
de generatione, & corruptione rerum naturalium,
tum alibi, tum Colonia apud Crithium an-
no 1619.

Commentarios in libros de Anima 1613
& 1621.

Prodierunt etiam posthumi.

Commentarii in libros Aristotelis de Cæ-
lo, & Mundo, Colonia typis Crithii 1617.
Omnia hæc quinque voluminibus in 8. edi-
derunt Lugdunenses anno 1625.

ANTONIVS RVIZ DE MONTOYA, Li-
menfis, Iesuita, strenuus in Paraguajana pro-
vincia operarius, & non unius Collegii Re-
ctor, scripsit -

Tesoro de la lengua Guarani. Matriti 1639
Arte, y Vocabulario de la lengua
Guarani. ibidem 1640.

Catecismo en la misma lengua. 1640. 8.
Matriti.

Historia de la conquista espiritual de la
provincia del Paraguai. Matriti 1639. 4.

Superstiti etiam tunc hos tribuit libros Bi-
bliotheca Societatis author.

ANTONIVS RVIZ DE MORALES, &
MOLINA, Cordubensis, Ambrosii de Mora-
les summi viri ex Cæcilia sorore nepos, Ludovi-
ci de Molina Regii Senatoris, cujus egregii
extant de Primogeniis Hispanorum commenta-
rii, germanus frater, ordinis S. Iacobi præ-
byter in cœnobio Hispalensi, propter propria,
& propinquorum de republica merita obti-
nuit, ut Mechoacanensis prius, deinde Tlasca-
lensis in America Septemtrionali daretur
Antistes. Scripsit -

In Benedicti Aria Montani Rhetori-
cam, annotationes. Antverpiæ editas 1572. 8.
Item vernaculam linguam -

Regla de la orden de Sant-Iago, 1565. fol.
Historia de la orden de Sant-Iago.

Extat Ambrosii Moralis avunculi latina ad huc
epistola quorundam sacrorum de Sanctis Cor-
dubensibus monumentorum nuncupatoria
volumine 4. Hispania illustrata pag. 344. Me-
mineruntque ejusdem cum laude Hierony-
mus Gudiel en el epitome de los Girones; Ægidius
Gundifalvi Davila in Theatro Ecclesiastico In-
dico, & Ecclesia Angelopolitana, sive Tlascalensi:
tum etiam Bibliotheca Gesneriana epitomator,
& Athanasius de Lobera in Legionensis urbis
Historia cap. VIII.

D. ANTONIVS DE SAAVEDRA GVZ-
MAN, Mexicanus, sive patriam, sive incolatu,
scripsit -

El Peregrino Indiano: Poëma de
Rebus gestis Ferdinandi Cortesii: 1599. Ma-
triti apud Petrum Madrigal.

F. ANTONIVS SAGARRO (vereor ne
Aubertus Miræus parum fideliter cognomen
hoc expresserit) Catalanus, Carmelita, reli-
quissimum dicitur in conventu Barcinonensi -
De viris illustribus Carmeli librū
domesticis magni habitum.

Obiitque diem suum anno MDCXX.
cum Perpiniani sodalibus præflet.

F. AN-

F. ANTONIVS SAINER, Matritensis, Sodalitatis Eremitarum Sancti Augustini provincie Castellæ, Magister Theologus, in Lusitania, ejusque urbe principe per eos dies morabatur, quando anno MDCXL. res ibi publicæ turbaverunt, quæ illius temporis gesta reversas ad nos literis tradidit, scribens-

Historia de el levantamiento de Portugal. Casaranguitæ 1644. in 4.

ANTONIVS SALA, Aragonus, ex Valle de Aran vocato in Pyrenæis montibus, Doctor Philosophus, ac Theologus, Professorque Philosophiæ in Barcinonensi Academia, edidit-

Cursum Artium, ut vocant, ex quo in Isagogen Porphyrii commentarius prodiit Barcinone 1618. 4. In *Aristotelis Physicam*, ibidem 1619. 4. Reliqua nondum vidi.

ANTONIVS SALAMANCA, picturas statuarum, columnarum, colossorum, templorum, theatrorum, arcuum, portarum, sepulchrorum, quæ Romæ ex antiquitate adhuc videntur, expressit, Georgio Fabricio referente in *Roma sua*. Ita lego in Epitome *Biblioteca Gesneriana*; cujus autoritatem sequutus delineator Hispano appellatum cognomento Scriptoris, ut is fecit, Hispanisque, ut æquum esse videretur, contribuo.

F. ANTONIVS DE SALAZAR CAVALERO, Dominicanus, edidit-

Discursos Funebres predicables. 1655.

ANTONIVS SALT, Valentinus Sacerdos, Sac. Theologiæ, ut dicunt, Licentiatu edidit-
Santuario Lauretano de la Virgen Nuestra Señora. Laureti 1647. in 8.

F. ANTONIVS DE SALZEDO, Palentinus, ordinis Prædicatorum ad S. Gregorium Pinciarum urbis olim sodalis, Theologiæque præceptor in Segobienfi domo, edidit-

In Librum primum Magistri sententiarum. Pinciarum 1656. ac vernaculè-

Santoral; sive sermones de Sanctis.

ANTONIVS SANCHEZ CABANAS, reliquit in schedis manuscriptam-

Historia de Ciudad Rodrigo; quæ servabatur in bibliotheca D. Laurentii Ramirez de Prado viri clarissimi, ut ipse de possessione sua locuples narrat testis in *notis ad Luitprædi Chronicon*, anno DCLVII. ad finem.

D. ANTONIVS SANCHEZ DE HVERTA, Pincianus, juris Consultus, Philosophus, ac Poëta disertus, & ingeniosus, plures *Fabulas* in theatro spectandas dedit. Porro jam ex eo tempore de nobis bene, ac de literis meritis fuit, cum Philippi Regis nostri Catholici

nomine, orationem, ut moris est, obsequii, & eloquentiæ plenam ad Gregorium XV. recens inauguratum pro Emmanuele Stunica Montis-Regis Comite ad officium delegato, decima septima Maji die MDCXXII. habuit, quæ quidem Romæ edita est eodem anno.

D. ANTONIVS SARMIENTO DE MENDOZA, Burgenfis, ex Calatravæ militia equestris, Prætor fuit, cum alibi, tum Conchæ, ac Cordubæ: *Ferdinando* insuper Infanti, & Cardinali Hispaniarum domesticus ab inferendis epulis. (*Gentilhomme de la boca* noster idiotissimus vocat necnon & Sereni Inni *Ioannis Austriaci* junioris Oeconomus. Edidit non sine successu-

La Hierusalem del Tasso traducida en octava rima. Matriti 1649. 8.

Diem vidit extremum anno MDCLI.

F. ANTONIVS DE SERPA, Lusitanus, strictioris observantiæ professor in Franciscanorum provincia *Pietatis*, concionator celebris, edidit-

Eucharisticam Chronologiam ab ipso Mundo condito per figuras legis naturæ depictam, & enarratam, duobus voluminibus: Parisiis apud Sebastianum Cramoyfi 1648. fol.

ANTONIVS SERRANO, edidit-

Del Modo de rezar el Rosario de Nuestra Señora, como se reza en la Iglesia de S. Juan de Madrid. Matriti 1638. in 16.

F. ANTONIVS DE SETVBAL, Lusitanus, ex familia Seraphica provincie Portugalliæ, à Vvaddingo illaudatus, edidit vernaculè-

Coroa de douze estrelas da Virgem Senhora nossa. Olisipone 1632. in 4.

ANTONIVS DE SILVA, Gallicus, cum adhuc in fasciis esset in Hispania comica Poësis, dedit foras-

Primeras Tragedias Españolas Nise lastimosa; y Nise laureada D. Ines de Castro, y Valladares Princesa de Portugal. Matriti 1577. in 8. apud Franciscum Sanchez.

ANTONIVS DE SILVA, & SOSA, Lusitanus, dum inter Sueones versaretur, auram captabat aulæ istius, scribens-

Juicio, ó Vaticinio politico al Reino de Suecia debaxo de la conducta del muy alto, y poderoso Principe Carlos Gustavo su Rey. Holmiæ 1655. in 12.

F. ANTONIVS DE SOBARZO, ex ordine Minorum, editioni habebat paratum annis superioribus à Petro Alvares Militia *Conceptionis* laudatum volumen-

De Sacra Scriptura impleta, non impleta, & aliquando adimplenda.

ANTONIVS SOBRINO, Salmanticensis, natus ex incomparabili femina Cæcilia Morrillas, de qua commodior alius nobis erit dicendi locus, ex primo officiali Gabriëlis de Zayas, qui Philippo II. Regi à secretis fuit, sodalis factus Franciscanorum nudipedum in cœnobio S. Bernardini Matritensis, quandiu in vita fuit, tam ibi, quam in multis, quibus præfuit, suorum cœnobiis, tandemque in urbe Valentia, cunctis se vitæ, morumque, ac virtutum omnium, quæ in religioso homine expectantur, emendatissimum præbuit exemplar. Quarum utique merito supernaturalia dona plurima, patrandorumque mirabilium gratiam à Deo fuit consequutus. De hoc ne pauca dicam, consulere tibi, lector, magnum erit operæ pretium Antonium Panes in *Historia provincie S. Ioannis Baptiste Minorum exalceatorum* parte I. lib. VI. cap. VII. Scripsisse plura dicitur verè mystica, tantoque spiritualis Theologiæ magistro digna: vidit tamen hæcenus lucem unus liber-

De la Vida espiritual, y perfeccion Christiana. Valentia apud Ioannem Chrysostomum Garriz 1611. in 4.

Servatur à domesticis, thesauri adinstar, manu propria Sobrini exaratum tribus voluminibus contentum opus sic inscriptum-

Tesoros de Dios revelados a la Venerable Madre Francisca Lopez; cui à confessionibus fuit: de cujus rebus, vitæque piissimè gestis lege sis eundem Historicum provincie Sancti Ioannis Baptiste.

Transmisit eum ad superos decima dies Iulii mensis MDCXXII. ætatis suæ LXVIII.

F. ANTONIVS DE SOLIS, ordinis Minorum provincie Sancti Iacobi, scripsit-

Contuelo de los Estados. Medinae Campi typis Francisci del Canto 1576. in 8. Vvaddingus hunc non laudavit.

D. ANTONIVS DE SOLIS, Placentinus, Exc. N. à Toletis & Portugallia, Oropesano Comiti, quo Præside habetur nunc trium ordinum militarium Castellæ Senatui, in Navarra, Valentiaque Regnorum Præfecturis operam olim cum approbasset à secretis, urbanus ipse, & ingenio præstans, eruditioneque non leviter tinctus, majorum capax visus fuit, quam ut poëticam ex comædiis laudem, quam assequutus fuit summam, unice jactaret, exindeque laureolam quæreret. Verè enim summus sui generis est poëta, atque hoc tempore dignus, quem nemini eorum postponamus, qui comædias Hispanas præstantissimè usquam scripserunt. Si autem sales, & scurriles jocos spectemus, quæ partes sunt in comædia nostra parafiti cuiusdam, famulive, quem hic urbanissimè, ingeniosissimèque, plerumque homonymis verbis, quorum refertissimus est sermo noster, loquentem inducit, vix aliquem habeo huic conferendum. Sed ne desset ei ma-

teries ingenium, & stylum fructuose exercendi, commisit Rex Philippus circa annum MDCLXI. Archichronographi Indiarum bene dotatum munus, quod Antonius de Leon Pinelus decedens nuper orbem reliquerat. A quo elegantissima expectamus ingenii floridissimi documenta, præter-

Comœdias seorsim editas plures; quæ nescio an in volumen conjectæ adhuc ierint. Inter quas eminet propter causam, & magnificentiam actionis-

Los triunfos de Amor y Fortuna. Fiesta Real, que se representò a sus Magestades en el coliseo del buen Retiro al feliz nacimiento del Serenissimo Principe Felipe Prospero, in 4.

ANTONIVS DE SOTOMAIOR Haraldus (*Rey de Armas* nos vocamus) Philippi Regis Secundi scripsit-

Libro de Escudos de Armas: quem laudat Gundifalvus Argote de Molina in catalogo authorum, quibus est usus ad formandam suam *Betica nobilitatis Historiam*.

F. ANTONIVS DE SOVSA, Olisiponenfis, ordinis fratrum Prædicatorum, sacraque Theologiæ Magister, Regio ac supremo sanctæ Inquisitionis Regni Lusitaniæ Senatui à consiliis, vir magnæ apud suos autoritatis, reddidit se notum etiam exteris, utiliter, doctèque de re morali libros exculpens, qui sequuntur-

Aphorismos Inquisitorum: quatuor libris. In quorum limine est: *Vera historia de Origine sanctæ Inquisitionis Lusitaniæ adversus imposturas cuiusdam Saavedra, qui Legatum Pontificium mentitus in hoc Regnum invexisse eam falso creditur*. Affigitur his. *Questio unica de Testibus singularibus in causis fidei*. Olisipone anno Turnoni deinde in Galliis anno 1633. 8.

Opusculum circa Constitutionem Pauli V. In Confessarios ad actus inhonestos feminas in confessionis Sacramento allicientes; in quo nonnullæ aliæ difficultates ad alia Apostolica decreta contra non Presbyteros missas celebrantes, ac confessiones audientes enodantur. Olisipone 1623.

Relectionem de censuris Bullæ Cæne. Olisipone 1615. 4. apud Petrum Craesbek in 4.

ANTONIVS DE SOVSA MACEDO, Lusitanus, Christi militiæ torquatus eques, post variarum historiarum cognitionem juris artè professus, fecit sibi locum in publica urbis Olisiponenfis, & regni munera. Senator enim fuit in supremo Lusitaniæ Concilio, expeditoque, ut vocant, gravaminum, & appellatum. Viginti duorum annorum adolescens edidit, ac Philippo Quarto Hispaniarum Regi nuncupavit-

Flores de España, Excelencias de Portugal, en que brevemente se trata de lo mejor de sus

de sus Historias, y de todas las del mundo desde su principio hasta el año de MDCXXX. Olisipone 1631. fol. Deinde vulgari linguâ -

Oliſippo: Poëma Luſitanum. Olisipone 1640. Quo ipſo anno turbatâ in Luſitaniâ Regno publicâ pace, inſavoris injuſti Brigantini Ducis propugnandum jus ſuſcipiens publicavit -

Luſitaniam liberatam ab injuſto Caſtellanorum dominio, reſtitutam legitimo Principi Sereniſſimo Ioanni IV. Londini 1645. in fol. cum priûs emiſiſſet vulgari ſermone Caſtallano -

Caramuël conuencido en ſu libro intitulado *Philippus Prudens, &c.* Hic Ioannes Caramuël eſt Ciſterciensis, deinde Benedictinus, Campaniâ nunc Epiſcopus.

Fundação de Liſboa. Hujus meminit D. Franciſcus Emmanuël ep. IV. cent. IV. niſi idem opus ſit, ut ſuſpicor, cum Poëmate *Oliſippo*.

F. ANTONIVS DE SPIRITU SANCTO, Luſitanus, Carmelita nudipes, lector inter ſodales moraliſ Theologiâ, publicavit -

Directorium Spirituale: tribus partibus, in quibus de privilegiis Regularium, de obligatione eorum, & de regimine Praefectorum Regularium tractat. Lugduni apud Ioannem Antonium Huguetam, & Marcum Antonium Ravaud. 1661. in fol.

ANTONIVS TAMARIS, Carmonensis, ut credo, unde DE CARMONA ei cognomentum, presbyter, edidit -

Relacion, y Descripcion del Templo Real de la ciudad de la Puebla de los Angeles en la Nueva España, y su Cathedral. Angelo-poli. 1649. in 4.

F. ANTONIVS TAVARES, Luſitanus ex urbe totius Regni Metropoli, Carmelitarum ordinis, ſcripſit, ignotum mihi quo ſermone - *De Virtutibus S. S. Ignatii à Lojola, & Franciſci Xaverii.*

Floruiſſe dicitur circa annum MDCXXII.

ANTONIVS TAVARES DE TAVORA, Luſitanus, Canonicus Oliſſiponenſis, Regiûſque, dum læva nondum erat Luſitanorum, mens, eleemoſynarius, vir multiſciâ hitoriarum, & bonarum artium eruditione; parata habebat ſuperioribus annis, ac propediem edenda -

Libro dos Prelados de la Sè de Liſboa: & das antiguidades da meſma Cidade. Nec non -

Tratado del Offet antigo. Quo in loco mira res in Baptiſmali lavacro contingebat, Sanctûſq; Hermenegildus fertur à Patre Leovigildo obſeſſus: quem eundem cum *Offeloa* hujus temporis ad *Fongam* flumen oppido eſſe confirmat. Vt refert Antonius Brandaõ in

Prologo ad tertiam partem *Monarchia Luſitane*, & lib. X. cap. XVIII.

Opusculum aliud de *Patria Sancta Antonine martyris in oppido Cea de la Sierra de Eſtrela in Luſitania*, quod morte illius diſparuit, Georgius Cardoſus laudat in *Agiologio Luſitano* I. die Martii pag. II.

ANTONIVS TENREIRO, Luſitanus, vernaculè deſcripſit iter, quod ipſe fecit, nempe -

Itinerario da India à Portugal per terra anno MDXX. 1565. in 16. Conini. apud Ioannem Barros.

D. ANTONIVS TERRONES, Tudensis forſan Praefuliſ Franciſci Terrones ex latere nepos, propinquûſve, atque Iliturgitanus, ut ſuſpicor, hoc eſt domo ex urbe *Anduxar* Bæticæ provinciâ, edidit -

Vida, y milagros de S. Euſtaſio Patron de Anduxar. Granatæ 1657.

ANTONIVS DE TORQUEMADA, ſcripſit -

Jardin de flores curioſas, en que ſe tratan algunas materias de Humanidad, Filoſofia, Teologia, y Geografia, con otras coſas curioſas. Salmanticiæ 1570. Metimmæ-Campi 1599. in 8. Antverpiæ item apud Nutium.

Don Olivante de Laura; novum ſcilicet Heroa ex eorum grege, qui Amadiſii ſequuntur vexilla. Super hoc tamè ad iudicium provocos velim ingenioſiſſimi illius viri *Michaëlis Cervantæ*, quod de expurgandis, damnanûſve hujus ſariniæ libris, velut in cubiculo factum ridiculi ſui Herois *D. Quixoti à Mancha* in de hujus rebus geſtiſ facetiſſimo opere interpoſuit. Ejuſdem, credo, ſunt, certè idem nomen præferunt -

Los Coloquios Satyricos. 1553. 8. & 1584. in 8.

El Ingenio, ò juego de Marro, de punta ò Damas. Valentia 1547. 4. Gabrieli Chapuis Turonenſi attribuit Antonius Verdier in *Bibliotheca* verſionem Gallicam operis inſcripti *Hexameron ſex dierum*, Lugduni editum ab Antonio Marſy 1582. quod idem iudico cum *Horto Florum* jam laudato.

F. ANTONIVS DE LA TORRE, Præmoſtratenſis, familia ſuâ aliquando Generaliſ Praefectus in Hiſpania, atque Abbas perpetuus monaſterii Sancti *Ioachimi* Matriteniſis, conſectum habebat, ut à fide dignis accepi -

Vn Tratado de las fundaciones de los monaſterios de ſu orden. Qui hæcenus non vidit lucem.

ANTONIVS DE TORRES, Gumieleniſ in Burgenſi diœceſi, Societatiſ Ieſu, ſcripſit *piem Manual del Chriſtiano.* Caſaraguiſtæ 1613. in 16. & Pincia apud Ioannem Godinez 1614. in 12.

ANTO-

ANTONIVS DE TRILLO, Guadalaxanteniſ, rerum ſuo tempore in Belgio geſtarum memoriâ conſervare cupiens dedit foras -

Historia de la rebelion y guerras de Flandes, con unos diſcurſos en materia de guerra y eſtado ſacados de las historias Griegas, y Romanas. Matriti 1592. in 4. Nempe ab initio tumultuum ſub *Margarita Parmenſi* uſque ad *Ioannis Auſtriaci* adventum.

F. ANTONIVS TVDANCA, Fræciſcanus, de quo mentio nō fit in *Bibliotheca ſcriptorum* hujus familia, ſcripſit -

Diſcurſos predicables à varios intentos. Matriti 1605. in 4.

ANTONIVS DE VALDES, dedit in lucem -

Diſcurſos predicables de la Dignidad Sacerdotal, y Sacramento de la Iglesia. Medinæ Campi 1604. in 4.

ANTONIVS DE VALENCIA, neſcio quis, aut unde homo, laudatur à *Ludovico Carvajaleniſi* in *Theologicis ſuiſ ſententiis*, eo quod ſcripſerit -

In Magiſtri ſententiarum libros.

F. ANTONIVS DE VALENCIA, ordinis Alcantaræ ſacerdos, & Sacriſta ſui conventus, Regiæ maiſtati à ſacris, compilavit, ac digeſit -

Las Definiciones, y eſtablecimientos del Orden de Alcantara. Matriti apud *Ludovicum Sanchez* 1609. in folio.

ANTONIVS VASCONZELOS, Oliſſiponenſis, Ieſuitarum ſodaliſ, Collegii, & Academiæ Eboreniſis olim Reſtor, vir, ut *Bibliotheca Societatiſ* author ait, ob inſignem doctrinam, religionem, & generiſ claritatem in Luſitania notiſſimus, edidit latinè -

Anacephaleoſes, ideſt, ſumma capita actorum Regum Luſitaniæ; quibus adjecit *Epigrammata in ſingulos Reges* ab inſigni Poëta *Emmanuele Pimenta*, illorumque eſtigiſ ad vivum in ære expreſſas; Simulque -

Deſcriptionem Regni Luſitaniæ cum compendio rerum illuſtrium, que in eo viſuntur tam ad humanum cultum ſpectantium, quàm ad divinum: demùm -

Philippi III. Regiſ Catholici expeditionem Luſitanicam, & orationem, qua illum Eboreniſis Academia conſalutavit. Antverpiæ apud *Belleros* 1621. 4. De opere autem *Anacephaleoſeon* movit noſtro litem *Fræciſcus Home de Abreu* in *Cholobulomanaſtio* ſuo.

Luſitanicè etiam edidit -

Tratado do Anjo da Guarda; ſive de Angelo Cuſtode. Eboræ apud *Franciſcum Simonis* 1621. 4.

Relationem perſecutioniſ Iaponicæ annis MDLXXXVIII. & MDLXXXIX. editam -

Caſtellanâ linguâ 1591. in 8. tribuit *Antonius Valconzelos* *Bibliotheca Indica* author *Antonius Leonius*.

Deceſſit Eboræ XII. Julii MDCXXII.

ANTONIVS VASQUEZ, Luſitanus, ex ſodalitio ſacro Clericorum Regularium Minorum, Matriti degens edidit à ſe interpretata opera hæc Italica -

Vida de San Felipe Neviſ, majorem partem ex ejuſdem argumenti libro *Petri Jacobi Bacſi.* Matriti 1651. 4.

La Conjuracion del Conde Juan Luis Fieſco, ex *Auguſtino Maſcardo.* Ibidem 1640 in 4. ſub nomine *Antonii Velasquez.*

Las dos centurias, y aviſos politicos de Traiano Boccalini. ibidem in 4.

ANTONIVS VASQUEZ DE CHAVES, Iuriſconſultus, ſcripſit -

De Vſucapionibus, & præſcriptionibus. Matriti 1617. 4. ſive ad cap. *Si diligenti,* hoc tit. in *Decretalibus.*

F. ANTONIVS VASQUEZ DE ESPINOSA, Baticus, Xerezienſis, Carmelitarû Hiſpalenſium ſodaliſ, fidei cenſor Theologus, magnûſque Indorum catechiſta, ut à domeſticis audit, ſcripſiſſe fertur vulgari ſermone - *Confessionario general, luz, y guia del Cielo para poderſe confeſſar &c.*

Circunſtancias para los tratos y contratos de las Indias del Peru, y Nueva España.

Sumario de Indulgencias. Matriti apud *Ioannem Gonzalez* anno 1623. in 8. Plenum pietate, atque eruditione opus. Atque item majori mole aliud affectum reliquiſſe dicitur moriens, ſcilicet *India deſcriptionem.* Edidit etiam -

Viage, y navegacion del año de DCXXII que hizo la flota de Nueva España, y Honduras. Malacæ apud *Ioannem Renc* 1623. 8.

Vivis exemptus eſt anno MDCXXX.

ANTONIVS VELA, vertit in Hiſpanicum ex *Geneſio Sepulveda* -

La Historia de los Hechos de D. Gil de Albornoz; de quo vide in *Ioannis Geneſii Sepulveda* mentione.

F. ANTONIVS DE VELASCO, Hiſpalenſis natu, inſtituto autem Redemptorum Virginis *Deiparæ* ſodaliſ, Sacræ Theologiæ Magiſter, eximiûſque Eccleſiaſtes, vir pietatiſ, & prudentiæ nomine dignus, cui ſtatutorum, conſtitutionumque ordinatio committeretur, ad quarum normam Virgines Deo ſacræ recens in ordinem, domumque Hiſpalenſem *Aſſumptioni Deiparæ* ſacram receptæ, componerentur. Sub quibus legibus Deo ſervientes in eum perfectioniſ apicem brevi aſcenderunt, quem admirata hujus temporis æqualiſ *B. Virgo Theſia de Ieſu Carmelitarum Re-*

R

forma-

formatarum, tam faminarum, quam virorum
parens clarissima, non alio nomine, quam
Horti deliciarum Dei cœnobium celebravit.
Prodierunt -

Las Constituciones del monasterio
de la Asuncion de Sevilla, anno 1575.

Edidit quoque -

Supra Psalmum Miserere mei Deus,
anno 1570.

Claruit Antonius, navavitque utilem adeo
suis mortalibus operam sub undetricesimo
hujus familiae Generali Præfæto anno Domi-
ni MDLXXV. corpusque demortui jacet in
eodem monasterio. Regula hæc aliquantulum
temperata per *Philippum Guimeranum XXXVI.*
Generalem Præfæctum vel nunc perfectissime
ibi observatur.

D. ANTONIVS VELASQUEZ, dedit Hi-
spanæ ex Italico fonte -

Vida de Alexandro III. Papa. Matriti
1658. in 8.

ANTONIVS VELEZ, Lusitanus, Porta-
legrensis, Eboræ studiorum Societatis, ejus
sacræ familiae fuit, Præfæctus, eruditum procu-
dit exemplis illustratum ex probo quoque
auctore -

Comentarium in Emmanuëlis Alvari
Grammaticam Latinam. Eboræ 1599.

Obiit Eboræ XX. Martii die MDCIX.

D. ANTONIVS DE VERA, & ZVNIGA,
si non fallitur G. Cardoso in *Agologio Lusita-*
no XXIV. Aprilis pag. 715. scripsit -

Historia de S. Isabel Regina de Portugal.
Fortè est D. Joannes Antonius de Vera, &
Zuniga.

ANTONIVS DE VIANA, domo ex *Tene-*
rife Insula, quæ inter Fortunatas valde cele-
bris est, patriæ amori obsequens, poemate nõ
ineleganti laudes illius comprehendit, titulo
hoc indito -

Antiguedades de las Islas Fortunadas
de la Gran Canaria, conquista de Tenerife, y apa-
recimiento de la Imagen de Candelaria. Hispali
apud Bartholomæum Gomezium. 1604. 8.

ANTONIVS DE VIANA, Medicus, & apud
classarios milites Hispanicarum trirèmium,
qui limitem nostrum à Barbarorum impres-
sione custodiunt, olim Chirurgus, postea in
Hispalensi Nosocomio, quod à fundatore
Joanne Cervantzo S.R.E. Cardinali nomen
sortitum fuit, in vulgus edidit.

Espejo de Chirurgia: Primera par-
te en tres Exercitaciones de Theorica, y Practica,
que tratan de los tiempos del apostema sanguineo,
&c. Olisipone 1631. 4.

ANTONIVS DE VILLALOBOS, scripsit
De Esphera.

Hujus nomine hominis insignitus liber quo-
que olim fuit M.S. in Bibliotheca Olivariensi.
Compendio de Geographia, inscriptus.

ANTONIVS DE VILLEGAS, specimen
dedit studii poësi, rudi adhuc rithmorum,
Hispanorum atate, in eo opere, quod in-
scripsit -

Inventario de obras en metro Castellã-
no. Metinnæ Campi 1565. in 4. & 1577. in 8.
Ex quo oppido oriundum eum affirmat D.
Thomas Tamajus in *Collect. libror. Hispanor.*

F. ANTONIVS VINCENTIVS DOME-
NEC, patriæ ex oppido *S. Gabriëlis de Griõn,*
Marchionatus Cabrerae, & Gerundensis Dia-
cesis in Cataloniæ Principatu, anno præteri-
ti sæculi LIII. natus juvenis, ut se alere posset,
in *Figuera* oppido ejusdem sacri territorij li-
teras formare, & Grammaticam pueros do-
cere opus habuit, postquam Theologiæ stu-
dia apud Barcinonenses complevisset. Cæ-
terum voto religionis olim factio ut per indultum
Apostolicum se exsolveret, Romam venit. In-
reditu validissimam tempestate maris jactatus,
denuo se eidem jugo subiecit, quod bonam ve-
niam excusserat sacrorum Parentis. Quod vo-
tum Barcinone adimplevit, inter Dominicanos
ad *Divæ Catharinæ* Martyris receptus. Philo-
sophiam, Theologiãque ibi cum docuisset,
religiosissimam familiam, quæ veræ sanctita-
tis, doctrinæque veluti patria est, clarissimam
rum undique virtutum splendore, necnon &
mirabilium curationum, natura ubi morbis
cessisset, privilegio mirificè illustravit, ipsæque,
ut in album nostrum venire posset, Catalo-
niæ totius Sacerdotum Historiam nobis reli-
quit; quam ut conficeret quò posset melius,
ac diligentius, omnia istius Principatus, qua-
ter eum lustrans, chartophylacia excussit pu-
blica. Hæc est -

Historia general de los Santos, y
Varones ilustres del Principado de Cataluña. Bar-
cinone apud Gabriëlem Graëns 1602. fol. Ver-
tisse quoque eum è *S. Antonino Sacerdotum Do-*
minicanorum vitas Valerius Andreas in Catalogo
annotavit.

Ex vivis excessit III. Kalendas Novembris
anno MDCVI. ætatis suæ LIII.

ANTONIVS XIMEN, Valentinus, Segobri-
centis, cum Salmanticæ causa studiorum
versaretur, edidit, Ferdinandoque Cordu-
bensi Academiae Rectori D. Alphonso de Aguil-
lar filio nuncupavit -

De Tormis inundatione, Poëma: anno
1500. in 4.

F. ANTONIVS XIMENEZ, in oppido *la*
Guereña Placentinæ diocesis natus, fratrum
Minimorum S. Francisci de Paula sodalis, do-
mesticam juvenentem in Collegio urbis Hi-
spalensis sacras literas docuit, simulque stu-
dio-

diorum fuit moderator. Ascetica hæc dedit
vulgari linguâ -

Santos Exercicios para los tres dias
de carnes tolendas. hoc est in Ps. IV. sermones
VI. Hispali 1618. & 1619.

Erudicion Evangelica, y Arvan-
zel divino de todas las cosas eternas, y temporales
tocantes a la santa oracion del Pater noster: tribus
partibus. ibidem 1619. & 1627. in fol.

Dulzura de oracion para recreacion del al-
ma. ibidem 1619.

Vida de San Francisco de Paula.

Tratado de la Purissima Concepcion de la
Virgen Maria Nuestra Señora. ibid. 1616. in 4.

Latine etiam opus confecit sic inscriptum,
Idea totius Status Religiosi; cujus quarta pars
typis fuit commissa hoc titulo -

Peritia curationis Status languentis
religiosi. Hispali 1644. in 4.

Huic, ni fallor, Alphonso Fernandez in
Historia urbis Placentinæ attribuit sermones de
los Santos del sacro Monte de Granada, Roderi-
cum tamen, non Antonium appellans, eidem-
que eandem cum nostro patriam & vitæ insti-
tutum assignans.

ANTONIVS DE ZAMORA, Salmanticen-
sis Doctor Medicus, atque Artium Magister,
ejusque insignis Academiae Medicorum Decanus,
Podalyriæ hujus artis, & Mathematicarum disciplinarum studio, & exercitatione
ante nõ multos annos valde celebris. Eo tem-
pore, quo ad capiendum animi cultum in eo
gymnasio versabamur, antemeridianis horis
principem Medicinæ cathedram, pomeridia-
nis eam, quæ Geometriæ, & aliarum Mathe-
seos partium præcepta tradit, magna cum sua
laude tenex admodum, sed adhuc sensibus, &
ingenio vegetus, administrabat. Extant ab eo
typis editæ -

Repetitiones duæ super cap. I. & III.
Galenii de differentiis Symptomatum. Salmanticæ
1621. 4.

Credo & huius est -

De Comeris liber.

Scripsit etiam vulgari linguâ -

Prognostico del Eclipse del Sol, que
se hizo el año de MDC. à X. de Julio, y del de la
Luna à XXIX. de Henero. Salmanticæ 1600.
in 4.

Et quia fortes creantur fortibus ex Hora-
tii annotatione, parentis hodie memoriam,
& erga istam scholam merita tuentur, novè
que gliscentibus meritis augent duo ejus filii
Iosephus & Franciscus de Zamora juris Pro-
fessores magnæ vterque in literis & omni eru-
ditione apud omnes famæ.

D. ANTONIVS ZAPATA, Matritensis,
Francisci Comitis de Baraxas filius, quem
supremus Castellæ Senatus habuit olim Præ-
sidem, Episcopus primum Gaditanus, deinde
Pampilonensis, mox Burgenfis Archiepiscopus,

S.R.E. Card. à Clemente VIII. P.M. creatus,
tum Prorex Neapolitani Regni, atque inde,
cum in Curiam rediisset Regis nostri, Sanctæ
Inquisitionis Concilii Præses, Catholicæque
Majestati à consiliis status. Vir omnibus (ut
verbo dicam) virtutum his honoribus pari-
um, honorumque his virtutibus debitorum
numeris perfectus & absolutus. Pro instruenda
quidem Bibliotheca nostra hic reliquit -

Vn Discorso de la obligacion
en conciencia, y justicia, que los Prelados tienen de
proveer las dignidades, y beneficios Ecclesiasticos
en personas, que puedan, y quieran, y tengan inten-
cion, y proposito de residir, y perseverar en ellos,
y ordenarse y cumplir con las demas cargas, y obli-
gaciones anexas a las tales prebendas: typis qui-
dem editum, ut audio.

Defuit esse mortalis XXIII. die Aprilis ani-
ni MDCXXXV. ætat. autem suæ LXXXIV.

D. ANTONIVS ZAPATA, sive LVPIAN,
ZAPATA, gente Valentinus, Patria Segobri-
centis, inter Benedicinos monachos, quibus
navabat egregiam operam in illustrandis re-
bus eorum domesticis, à multis jam annis ha-
bitabat, totus literis, & procudendis indu-
striæ suæ monumentis intentus, cum hoc ipse
de se ad me retulit, hætenusque habere sese
in schedis M.S. S. editione expectantia ea, quæ
sequuntur opera -

De los Pueblos, Iglesias, Monasterios,
y Hospitales de España. XXII. libris.

Dos Compendios de las dicciones
Latinas, Hebreas, y Griegas.

Theatro de la Santa Iglesia de Burgos.

España Primogenita del Miste-
rio de la Purissima Concepcion de Nuestra Señora.

Principes, y Obispos en España. Latine,
quoque -

Hautberti Hispalensis Chronicon cum an-
notationibus, quod esse iam editum post Anto-
nii annotatoris mortem ad nos delatum fuit.

Vvalambosum Merium cum Annotation-
ibus.

Chronicon Exiliense.

Atque item scribere se *la Historia del mona-*
sterio de San Millan de la Cogolla. De quorum
omnium operum perfectione judicium erudi-
ti homines ferent, quando typorum luce
donabuntur, si mors authoris, quæ ante pau-
cos annos contigisse dicitur, in causa non si-
ne publicentur. Audio tamen prodidisse ab eo
in publicum, *De Berengaria Alphonso Regis filia*
primogenita adversus falsam quorundam per-
suasionem libellum.

ARCHANGELVS.

F. ARCHANGELVS DE ALARCON, in
Turri-Sillana Hispaniæ Tarraconensis (ait
Vvaddingus) nobili genere ortus, Capucci-
norum sodalis, regularis disciplinæ, ac virtutum
laude celebris, ordinis sui Commissarius.

aliquando Generalis; obiit Barcinonæ anno MDXCVIII. Scripsit versibus, ut audio, in laudem Dei Genetricis Mariæ - Vergel de Plantas divinas. Barcinone 1594. in 8. & 1603. in 8. uti refert idem Vvaddingus de Scripitoribus ordinis Minorum, Zachariam Boverium sequutus, qui Capuccinorum Historiam conscripsit.

ARIAS.

ARIUS (vulgò ARIAS) BARBOSA, Lusitanus, parenti Ferdinando Barbosa ex Catharina Figueredo uxore in oppido Aveiro Portugallie natus, cum Salmantice rudi adhuc illo, XIV. sæculo literis puer vacasset, pretiosorum, quæ in Italia exposita cuivis erant, mercium avidus, eò pertransiit, Florentiæque Angelum Politianum studiosissimè aliquot annis frequentans, in utraque lingua Latina, Græcæque sic profecit, ut reverfus Salmanticam publice in Academiâ ex cathedra Rhetoricis destinata hujus artis præcepta, atque etiamque linguæ eloquentiam docuerit. In quo Antonium Nebrissensem socium habuit; qui tamen quidquid usquam Græcarum literarum apud Hispanos esset, ab uno Aria emasse in præfatione suarum Introductionum Grammaticarum ingenue affirmavit. His duobus amplissimum istud gymnasium, indeque Hispania tota debet barbariei, quæ longo apud nos bellorum dominatu in immensum creverat, extirpationem; bonarumque omnium disciplinarum divitias. Quas Arius non solum ex antiquitatis penu per vicennium integrum auditoribus suis largâ, & locupletè venâ communicavit; in Poëtica facultate Græcicæque doctrinæ Nebrissensi melior, à quo tamen in varia multiplicique lectione superabatur. Ambivãt aliquando Grammaticæ docendæ partes, indignatus pueris sic egregiè de hujus artis re, ac præceptis illud: Victus tamen ab Spinosa quodam (ut refert ipse in epistola ad Marinum Siculum de hac re data, quæ inter Siculi alias libra secundo edita fuit) haud despondit animum; impotentèrve, ut Nebrissensis, repulsam excepit; sed ad completum usque Professionis; solennèque vicennium, quod adveniens emeritos reddit, tempus mansit, quotidie magis se, atque ingentia de Salmanticis studiis merita huic gymnasio commendans. Quo nomine eum non vulgaris nota laudibus prosequuti sunt Andreas Resendius; in Encomio Erasmi metrico, & in Epistola ad Quervedum Toletanum profaica, Antonius Honcala Abulensis in Grammatica Propægnia; Antonius item Nebrissensis sodalis præter Introductionum laudatam Præfationem de Apologético pro suis Quinquagenis; Lilius Guàrdus in de Poëtis quodam Dialogo, & Andreas Scotus Florentis in eodem elogio, qui tamen ex Resendio minus rectè Aria tribuit. Salmanticensem quadraginta annorum pro-

feccionem; quæ vicennialis fuit; ut ex quodam authoris epigrammate conspicuum redditur, monèturque Martinus De Figueredo Senator Rëgius in nuncupatoria commentarii sui in Plinii secundi Prologum epistola. Ab Academico isto otio evocatus fuit in Portugalliam, ut Alphonsum (quod ipsi credimus in præfatione suorum carminum) & forsan, ut alii addunt, Martinusque in his Figueredus, Henricum Ioannis Tertii Regis germanos fratres literas doceret. Quo per septennium continuato munere senex tandem patriæ se inclusit, quod ex epigrammatum quoque præfatione constat.

Hoc tempore elucubravit -

In Aratoris Presbyteri Poëma de Apostolorum rebus gestis commentarium prolixum, difficile hujus Poëtæ nodos pertractantem: quo lecto (ait Scotus) non Philologum modò, sed & Philosophum fuisse, ac Theologum ejus Authorem jures. Salmanticæ in folio.

Præcesserant duo alia minutiora, sed doctæ De Prosodia; scilicet, Relictio, seu de re Poëtica, ac recta scribendi ratione; simulque Epometria, sive Relictio alia, quam (Honcala utor verbis) habuit ille (Salmanticæ) magnificam, doctam, ubèremque, in qua multa quæstus est, quod non modò Musice temporum vitio indignam passa est jacuriam: duorum generum enarmonici, & chromatici; cum tempestate nostravix diatonico cantatur; sed etiam quod perière vocum syllabarumque tum poëtica, tum communes pronunciationes. Hæc Honcala. Proderunt Salmanticæ in 4.

Quodlibeticas quæstiones de re quælibet Valerius Andreas huic adtribuit in Catalogo: quod quidnam sit nondum capimus.

Editus fuit quoque -

Epigrammata in Operum ejus Robitorum elegantissimi libellus in 8.

Resendii elogium, quin hoc loco appèdam, nihil temperare. nequeo. Ex Encomio Erasmi hæc sunt.

Hispanique sacer meritis honor Orbis Aereus. Magnis cui debet quantum nunc Pallados illi. Cultior usus habet; docuit nam primus Iberos. Hippocreneo Grajas componere voces. Orc; etenim quidquid fregis nunc Itala regna, Græcia quondam habuit quidquid patriæ; suscipue. Importavit, & à Galli stribligine tandem. Afferuit, fierique dedit sermone. Quiritis.

ARIAS GONZALO; i. Consultus; si non aliis latet sub hoc nomine, author est libelli, cui titulus -

Memoria ad defensionem de las mugeres de España, y de los vestidos, y adornos, que usan. Olisipone 1636. in 4.

ARIAS PINELVS, vulgari formatione PINHEL, Lusitanus, juris Consultus egregius Salmanticæ olim Antonium Gomezium & Mastoia Apilicetam Navarrum Præceptores

ceptores adeptus cum maturisset annis, iudicioque liberis hujus disciplina fructus sibi, & patriæ produxit. Ioannè quippe III. Lusitanorum Rëge auctore impositus fuit apud Conimbricenses muneri exponendarum civilium legum; postquam nescio quid aliud doctæring genus (excidit namque hujus rei nota ab Andrea Scoti monumentis) Canonicum forsan jus, plusquam decennio ibidem professus fuisset. Salmanticæ quidem famâ celebri memoratur Arium eò se contulisse relicta Conimbricâ, Emmanuèlem Costam sequutù, qui vetus Arii ob doctrinæ præstantiam apud eorum utriusque cives æmulus in hanc scholam ad principem docendi juris civilis locum honorificâ invitatus conditione se contulerat, quasi vereretur hoster fieri posse, emulationis ut stimulo defecta virtus, & contentio studiorum frigereret. Quare accepto etiã à Salmanticensibus honorario, Vespertinæ, ut credimus, ejusdem civilis juris cathedræ assignato, Lusitanum alterum jurisprudentiæ lumen scholæ huic amplissimæ secum foeliciter invenit; nec nisi post antemeridianas, hoc est, primarias, hujus professionis partes egregiè obitas in patriam rediit cohonestatus à Rege suo Senatoriâ supremi Vllisiponenfis Collegii dignitate; quod Emmanuèl Soarez à Ribeira in editionis Venetæ commentariorum Pineli de Rescindenda venditione proœmio, seu nuncupatoria ad Patrum Leonii epistola adnotatum voluit. Extant igitur ab Aria nostro -

Ad Rubricam, & Leg. II. C. de rescindenda venditione Commentarii, elaboratissimi; primum apud nos, deinde Venetis, unâ cum adnotationibus laudatè Emmanuèlis Soarez à Ribeira viri doctissimi 1570. in 4. Francofurti 1596. in 8.

De Bonis maternis commentarius: olim in Hispania, deinde Francofurti apud Nicolaum Bassium 1585. utrumque hoc opus edidit Salmanticæ Mathias Galt. anno 1573.

Obiit Pinelus manu leviter casâ interemptus, quod ejus fatum Ioannes Merulus Toletanus elegantissimo epigrammate deploravit. Extat id apud Schotum. De eodem viro sunt hæc doctissimorum Hispanorum elogia. Didacus Covarrubias, Aria Pineli (ait alicubi) diligentiam; & candorem in aliorum scriptis perscrutandis non possum non mirari. Antonius Quæfada in quæstionum juris libro: egregius ille senex Arius Pinelus, de illo ait. Gaspard item Bæza de Decima Tutoris scribens cap. XIV. n. IV. Pinelus (inquit) Vir optimus, virtutis amator insignis ab exactâ diligentia, multaque, & accurata lectione, & gravitate iudicii omnia attentius excurantis laude dignus. Censuram quoque de Pinelo factam inter doctissimos illius evi jurisconsultos refert Ioannes Garfia in commentariis de Nobilitate; glossa VI. §. I. num. LVI. in fine. Demum Emmanuèl Soarez jam laudatus ejus discipulus, doctissimum sapius vocat, ac diligentissimum juris nucleosorem; doctissimum;

gravissimum, ac diligentissimum juris Interpretem.

ARIUS VARELEA, Lusitanus, Elvchis turbatis Lusitania rebus, Ecclesiæ hujus Urbis Governator, & Vicarius Generalis, laudatur eo quod scripserit, nescio an edidisset. Historia da Cidade de Elvès. Meminit D. Franciscus Emmanuèl cent. III. epist. LXI.

ARIAS DE VILLALOBOS, scripsit Epitafios a las Exequias de la Marquesa de Villamanrique Vreyna de Nueva España, Mexici 1619. 4. Obediencia que Mexico diò al Rey D. Filipe IV. con un discurso en verso del estado de la misma ciudad desde el mas antiguo de su fundacion, imperio, y conquista hasta oy. Mexici anno 1623. in 4.

ARNALDVS.

ARNALDVS ALBERTINVS, Majoricensis, in ejusdem Urbis Ecclesiâ Canonicus, postquam Inquisitor Apostolicus, cum Valentia, tum in Sicilia Regno illibata servandæ religioni invigilasset, designatus interim Pacensis (non Pacensis, ut Possivimus, & Mirachis alicubi creditur videntur) in eodem Regno Anristes, discedente inde Ferdinando Gonzagâ Prorege, Vicariam suscepit administrandæ reipublicæ civitatis anno superioris sæculi XXXVIII. nec non totius Siciliæ Generalis reuatiatus fuit fidei rerum iudex. Scripsit - Re petitionem nova in frõe communitaria Rubrica, & capitis I. de Hereticis lib. V. Valentia 1534. fol.

Quæstionem de secreto, quando debeat, & non debeat revelari. Valentia 1528. 4.

De agnoscendis assertoribus Catholicis, & Hereticis; Tractatum, Pahnormi primum 1553. in folio, deinde Romæ venel, atque iterum anno 1572. in 4. tandemque inter Tractatus Doctorum Venetiis tomò IX. parte II. fol. DXX. Posthumum scilicet, cum enim author tractatum hunc tripartitum edidisset, Speculum Inquisitionum inscriptum, adferreturque triremibus, ut committeretur typographorum operis, naufragio perit major pars; ex nonnullis autem chartarum foliis, quæ servata sunt, hoc opus formavit nescio quis famæ authoris favens.

Denatus fuit anno MDXV. sacèque in sedis suæ Pacensis Ecclesiæ cappella Deiparæ Virgini de Gracia dicata, ut refert D. Rochus Pirhus in Notitiis Ecclesiarum Sicilia in Pacensi.

ARTAL.

D. ARTAL DE ALAGON, Comes de Salsago ex primaria Regni Aragoniæ nobilitate composuit

Catecismo de lo que el christiano está obligado à saber, creer, y obrar con una declaración universal de la doctrina christiana. Cæsar-Augustæ apud Laurentium de Robles an. 1584. in 8.

Concordia de las leyes divinas y humanas y desengaño de la iniqua ley de la venganza. Martiti apud Ludovicum Sanchez 1593. in 8.

ASSENCIVS.

ASSENCIVS HENRRIQUEZ, scripsit *Casamiento de los Reyes de Francia, y Navarra.* Burdigalæ 1615. Fortè Hispaniam pro Navarra corrigendum sit.

ATHANASIVS.

ATHANASIVS DE AYAIA, Ferdinandî veterani militis filius, vigintiquatuor ipse annorum militiâ fretus, tyrones instruendi munus cœpit, scribens -

El Visoño instruido en la disciplina militar. Matriti 1616. in 8.

F. ATHANASIVS DE LOBERA, Cisterciensis monachus cœnobii *Montis Ramorum* in Gallæciæ regno, sacræ Theologiæ Doctor, Historiarum præcipuè lectionem & studium frequentavit non sine fructu; Regi que Chronographi munus ob id sibi à Philippo II. Hispaniarum monarcha delatum sensit. Scripta hæc in vulgus emissa ab eo sunt -

Historia de la Ciudad de Leon con las vidas de los Santos Froylan Obispo de Leon, y Atalano de Zamora mojes del monasterio de Moreuela. Pincia apud Cordubas 1598. in 4.

Chronologia de los Reyes de España, ex eadem officina 1602.

Epistola Historial al Rey de España D. Felipe II. Matriti 1601. in folio.

Vida del Bienaventurado F. Benito de Salamanca Monje del monasterio de Moreuela, cum prodiit in Hispania, tum in *Fasciculo Chrystomi Enriquez.*

Vida del B. Ignacio monje de Moreuela. Ineditum reliquisse dicitur majoris momenti opus apud *Gondomaris Comitem,* idque, ut arbitror, Hispanicum; scilicet.

Coronica grande del Reyno de Galicia.

Obit Pincia anno MDCV. Hæc de illo referunt Chrystostomus Henriquez in *Phœnice reviviscente,* & Carolus Vischius in *Bibliotheca Cisterciensi.* De patria nil habeo aliud dicere quam fateri cum se esse non longè oriundum à *Sociera* Navarræ regni, dum de hac loquitur in *Historia Legionis* c. IX. pag. CCVIII.

ATHANASIVS DE OTEIZA, & OLANO, natus in oppido *Cigales* Vallisoletanæ diœcesis, juris utriusque Doctor, Primariusque legalis doctrinæ apud Pincianos in gymnasio

professor, idemque in Prætorio causarum defensor, multiplici eruditione contextum opus foras emisit nuncupatione hæc -

Paralipomenon, & electorum juris civilis, selectarumque antiquitatum, tomus prior Pincia 1646. in fol.

Ad plures abiit ante annum MDCLXI.

F. ATHANASIVS PEREZ, Cisterciensis monachus cœnobii *Vrsariensis* (vulgò de *Osera*) vir pius & doctus, paratum habebat editioni librum satis grandem -

Illustrium Exemplorum, cum obiit anno MDCXLV. asservari que apud suos refert Vischius in *Bibliotheca Cisterciensi.*

AVGVSTINVS.

AVGVSTINVS DE ALMAZAN, Matritensis, vertit ex Italico -

El Momo de Leon Baptista Alberto. Matriti apud Joannem de Medina 1553. in fol.

AVGVSTINVS ALPHONSVS, nescio quis, edidit -

Hazañas de Bernardo del Carpio: Metricum opus, ut spero, anno 1585. 4.

F. AVGVSTINVS ANTOLINEZ, Pincia editus anno MDLIV. in patria induit se Augustinianorum habitu, in eademque sacrarum literarum publicus fuit Professor, mox Salmantinus Theologiæ Doctor primarius, & aliquando emeritus; provinciæ suæ sodalium, ter, aut quater Præfectus. Anno dein MDCXXIII. Præsul *Civitatensis*, sequenti que post repudiatam, ne ad exteros iret, cathedram Ecclesiæ *Tarraconensis*, Antistes creati meruit *Compostellanus*. Scripserat vir iuxta à pius, atque doctus -

Historia de Santa Clara de Montefalco de la orden de San Agustin. Salmantica apud *Sutannam Muñoz* 1613. in 4.

Vida de San Juan de Sahagun, ejusdem ordinis, cui addictissimus vixit. Salmantica 1605. in 8. *Vitas* quoque *altarum Sanctarum sui ordinis,* aliæque plura M.S.S. servari Coloniæ apud Petrum Loy sacræ Theologiæ Licentiatum affirmat in *Elogiis virorum illustrium Eremitarum* Cornelius Curtius.

Tractatum scripsisse, in quo docuit, quod *Beata Virgo Maria* ab instanti suæ conceptionis viderit divinam essentiam, scribit Ioannes à *Santa Maria* Toletanus in libello supplici ad *Innocentium X.* & ex eo Petrus Alva in *Militia Conceptionis.* Obit post biennium in Pontificatu *Compostellano* exactû XIX. Jun. MDCXXVI.

AVGVSTINVS BARBOSA, Lusitanus, Guimaranensis (*Guimaraens* oppidum est *Interamnenis* provinciæ, quod jura *sacra Bracharam* petit), patrem habuit *Emmanuellem* Barbosam Regium Advocatum, qui olim in Lusit-

Lusitanorum ordinationes, seu constitutiones Regias committentia elaboravit; gentilem præterea Petrum Barbosam V.C. cujus docti, & uberes in titulum *Saluto matrimonio* &c. in Pandectis, æquarum de *Judiciis* commentarii per manus circumferuntur. Doctus vero ipse Augustinus in Lusitaniam artes, quæ ad fori, & Magistratus dignitates viam ferunt, præcipue quoque utriusque juris disciplinam, instruensque ad id studium singulari, ac mirabili memoriâ, eò maxime intendit, ut in publicum proficisci cogitationes direxit, ut scribendo, ac de juris rebus commentando equales simul, ac posteros demereretur. Cui laudabili proposito in exitum commodius, dignèque magis perducendo interfuisse non parum schedæ manuscriptæ Patris Emmanuelis videntur; nisi in editioni *Commentariorum* opus in *Lusitanas ordinationes* affixa nota de se ipse, & operibus suis, non de *Emmanueli*, uti videtur, sit loquutus. Romanam cogitandi, ac pro patria interim commutandi consilio, hæc scilicet Augustini mens, & frugi votum omnino causam dedit. Illustraturus nempe sacros Canones suis lucubrationibus deesse sibi, aut in iis desiderati Romanæ praxis cognitionem, de que Ecclesiæ iuribus extra Ecclesiæ curiam docere noluit, ne indiligentiæ causam in foro Romano dicere aliquando juberi posset, qui fortè animo præfagebat se studiis, ac meditationibus suis in posterum edendis forâ omnia esse completurum. Sub Pauli ergo Papæ V. Pontificatus finem Urbem ingressus, benignum sibi statim sortitus est Pontificem, N. Cardinali *Milho* commendatore; obtinuitque ab eo in propria *Guimaranensi* Ecclesiâ dignitatē, cui thesauri, seu vasorum sacrorum cura commissâ est. Nec tamēni aut amore patriæ, aut fructu inter cives hujus honoris illice revocari se permisit à frugali, sed in publicum fructuosa plurimum annorum urbana habitatione: in panis quippe, & egestate vitam exegit. Habuisse quidem dicitur in taberna diversoria, angusto, humilique cubiculo (verba audis Iani Nicri Erithræi, seu potius Ioannis Victorii de Rossi in *Panæotheca* altera, cujus duodevicesimus locus nostrum suscepit) ad *D. Andrea* ad *Sepes* (*Sant Andrea delle Eratte* vulgò audit *Minimorum* fratrum ædes) *Non bis, sed semel tantum in die cibum captebat. Libris omnino carebat; memoriâ erat summi, singulari, ineredibili: hæc erat illi pro Bibliotheca; in hæc omnes omnium Bibliothecas superabat. Quidquid in Urbe Bibliopolarum est arcti sibi familiaritate devinxerat, non alio vinculo, nisi vitæ probitate, atque innocentiâ, morumque suavitate, quibus facile se in hominum gratiam insinuabat. Itaque quotidie modò in hac, modò in illa Bibliopole cujuspiam taberna à mane usque ad vesperam sedens totum se librorum, quibus maxime opus esset, lectioni tradebat; quæque debebat memoriæ custodiendâ mandabat; cujus tanta erat vis, ut domum rediens non so-*

lùm eorum, que legisset, fixas in animo sententias verum etiam versatim ordinem, numerumque referret, literisque mandaret. Hæc Erithræus. Crædamus porro ipsi de se affirmanti, saltem ex quo libros typis Romanis, mandare cepit, nocturnas horas studiis, & lucubrationibus, diurnas verò typographicarum operarum curæ impendere consuevisse. Tandem circa annum MDCXXXII. reversus in Hispaniam Matriti eodem vitæ genere contentus vixit, dijudicandis ex commissio sibi munere causis Ecclesiasticis, librisque precidendis intentus usque ad annum hujus sæculi XLVIII. quo eum destinavit Philippus IV. Rex noster Vxentinû *Hydruntinæ* provinciæ Episcopum. Rediens igitur Romam, quæ illi egregium olim pepererat nomen, Prothonotariatusque Apostolici, sacræque *Indicis* Congregationis Consultoris ornaverat titulis, indutus inibi fuit honore, & infulis Pontificiis XXII. Martii anno MDCXLIX. At citò cum è mortali sede ad immortalē Deus evocavit; vix enim septem effluerat menses ab eo die, quo primum salutatus fuit Antistes, cum sexaginta annis natum immatura mors ad superos evolare fecit. Sepulchrum ejus, quod in Vxentina Ecclesia est, inscriptione ornavit *Simon Vasius Barbosa* germanus frater, *Guimaranensis* Canonicus, quæ in Ferdinandi Vgheli *Italia sacra* nono volumine legere est. Planè libris suis juris prudentiam, & Canonum sacrorum studiosos mirè instruxit, ut pro integra bibliotheca, Pontificii saltem juris, unus Barbosa deservire posse videatur. Nempe edidit -

Remissiones Doctorum super vana loca Concilii Tridentini; primum Olisipone anno 1618. in 4. deinde Toleti, Brixia 1620. Antverpiæ, ac sæpius Lugduni in 8. Demum sub titulo, *Collectanea eorum Doctorum, qui in suis operibus Concilii Tridentini loca referent illorum materiam incidenter tractarunt,* ad Antonium Sotomajor *Damascenû* Præfulem summum in Hispaniæ regnis fidei Censorem, Lugduni apud Laurentium Durand. 1642. in fol.

Castigationes, & additamenta ad commentaria Emmanuelis Barbosæ parentis in Ordinationes Regias Lusitanicæ; quæ ipse capularis jam authoris famam posteritati commendaturus, ab oblivionēque vindicaturus, additis quibusdam è propria penu publicavit Olisipone 1620. in folio.

Remissiones Doctorum de Dictionibus, & Clausulis. Romæ 1621. in 4. quas deinde in *Variarum juris tractationum* corpus conjecit.

Pastoralis sollicitudinis; sive de officio, & potestate Episcopi triplicem descriptionem. Romæ 1622. dein Parisiis, & alibi; tum Lugduni auctiorem 1629. in folio, & 1641. in fol. apud Laurentium Durand. prioribus locupletiore, demumque apud Philippum Borden 1650. folio.

De ordine, & officio Episcopi, & in quo conti-

continentur formula ad Episcopalem jurisdictionem ritè, & xallèque administrandam, quas ex Actis Ecclesiæ Mediolanensis, & Archiepiscopatus Bononiensis collegit, nonnullis acceptis à Iulii Lævorii formulario universali.

Varias juris tractationes, hoc est, V. sequentes tractatus.

De Axiomatibus juris usu frequentioribus.

De Appellativa Verborum utriusque juris significatione.

De Locis communibus argumentorum juris.

De Clausulis usu frequentioribus.

De Dictionibus usu frequentioribus, ad D. Gasparem de Guzman Olivarum Comitum Lugduni 1631. in fol. ibidemque typis Laurentii Arnaud 1644. Argentoratique 1652. in 4.

Pastoralis sollicitudinis, sive de officio, & potestate Parochi tripartitam descriptionem. Romæ apud Guilielmum Faciotum 1632. Lugduni apud Durand. 1634. in 4.

De Canonicis, & Dignitatibus, aliisque inferioribus Beneficiariis Cathedralium, & Collegiatarum Ecclesiarum, eorumque officio, tam in choro, quam in capitulo tractatum. Romæ apud Franciscum Castelletum 1632. in 4. Lugduni apud Laurentium Durand. 1634. 4. Locupletiore adhuc in eadem officina 1640. fol.

Iuris Ecclesiastici universi lib. III. Philippo IV. Hispaniarum Regi nuncupatos. Lugduni 1634. in fol. apud Durand. locupletioresque apud hæredes Petri Prost 1645. in fol. Quibus inter cætera Barbosa opera doctus, atque eruditus quisque palmam defert. Quid verò de his libris Barbosa abjudicâdis, & cuique alii tribuendis refert in urbe vulgatum fuisse Ioannes Victorius de Rossis, sive Ianus Nicius Erithræus laudatus, illic, quam hic legi malo.

Praxim exigendi pensiones, cui accesserunt.

Vota decisiva, & consultiva Canonica, libris duobus. Barcinone apud Gabrielem Nogues 1635. fol. Lugduni apud Laurentium Durand. 1636. & postea 1643. fol.

Collectanea Bullarii, aliarumve summorum Pontificum Constitutionum, nec non præcipuarum Decisionum, quæ ab Apostolica Sede, ac Sacris Congregationibus S. R. E. Cardinalium Romæ celebratis usque ad annū MDCXXXIII. emanarūt. Lugduni apud Laurentium Durand. 1634. in 4. Venetiisque per Iacob. Sarzinam 1636. 4. Deinde sub titulo Summæ Apostolicarum Decisionum, Lugduni apud hæredes Petri Prost. 1645. Genevæ apud Ioannem de Tournes 1650. in fol.

Collectanea Doctorum, tam veterum, quam recentiorum in jus Pontificum universum, tomis VI. scilicet.

I. In quo duo priores Decretalium libri continentur. Lugduni apud Durand. 1637. in folio.

locupletior apud Hæredes Petri Prost 1647. in folio, ad Urbanum VIII. P. M. uti & sequentes.

II. Continet Tertium, & IV. Decretalium libros. 1637. & 1647. iisdem typis, & augmento.

III. Librum V. Decretalium continet.

IV. Quinque libros Sexti Decretalium, Clementinas, & Extravagantes omnes.

V. Decretum Gratiani. Omnes hi prodierunt ex officina Laurentii Durand. 1637. auctioresque ex hæredum Petri Prost 1647. in folio.

VI. Selectas interpretationes juris Canonici, sive prætermittas, & additamenta ad Collectanea Doctorum in Jus Pontificum universum. Prodiit primum Lugduni typis hæredum Petri Prost, Philippi Borde & Laurentii Arnaud 1648. D. Ioanni Chumazero magno Castellæ Præsidi nuncupatas.

Collectanea ex Doctoribus, tum priscis, tum recentioribus in Codicem Iustiniani, duobus tomis; quorum prior tres primos libros, posterior autem quartum, & quintum libros continet. Lugduni apud Gabrielem Boissat, & socios 1638. iterumque apud hæredes Petri Prost. 1648. in fol. Diu post ejus mortem Simon Vaz Barbosa Augustini frater atque ejusdem Vimaranensis Ecclesiæ Canonicus, foras prodire fecit.

Repertorium juris Civilis, & Canonici, ex variis Augustini scriptis collectum. Lugduni sumptibus Ioannis Antonii Huguetam, & Guilielmi Barbier 1668. fol.

Scriptis quoque in adolescentia.

Dictionario Lusitanico-latino, Bracharæ 1611. in fol.

F. AVGVSTINVS DE BENAVENTE, Benedictinus monachus, Pincianæ domus concionator, cui semel, atque iterum præfuit, sacris fidei iudiciis à censura Theologica. Scripsit duobus tomis sic nuncupatum opus. Luz de las luzes de Dios, resplandor de las llagas de Christo, empleo del pensamiento christiano. Primus tomus prodiit anno 1628. Pincianæ in 4. apud viduam Francisci de Corduba; secundus verò anno 1647. in eadem urbe, & monasterio typis Antonii de Rueda. Pincianus audit patriâ.

AVGVSTINVS BERNAL DE AVILA, patriâ ex oppido Magallon Cæsaraugustanæ diocesis, sodalis Iesuitarum, sacræ Theologiæ Doctor, & in Cæsaraugustana Academia professor, Græcæque, Latinæque linguarum peritiâ instructus, sacræ suæ disciplinæ perfectè gnarus, studia hæc sua emanare in vulgus editis libris fecit.

Disputationes de Divini Verbi Incarnatione. Cæsaraugustæ ex officina typographica Nosocomii Regii 1639. in fol.

Alieno quoque nomine.

Lucu-

Lucubrations de Philosophie universa, authore adhuc vivo, typis mandatas fuisse affirmat Bibliotheca Societatis Scriptorum.

Posthume prodierunt ex aliis operibus cum Græcè, tum Latinè conscriptis inter schedas ejus repertis.

Disputationes de Sacramentis in genere, & de Eucharistia, & de Ordine in particulari. Lugduni apud Philippum Borde, & socios 1651. in folio.

AVGVSTINVS BERNARDVS DE QUIROS, & VILLADA, Hispalensis, Doctor Theologus, scripsit.

Manual de los fieles devotos de la sagrada comunión, y Apologia en defensa de la debida veneracion à este santissimo misterio. Barcinone 1631. in 8.

AVGVSTINVS BRAVO, Villafranchensis, Regius Cappellanus, ordinis, nisi fallimur, Sanctæ Mariæ de Calatrava, ordinavit juxta mentem Concilii, seu Capituli Generalis anno MDC. celebrati.

Las Dificiones de la Orden de cavalleria de Calatrava. Valladolidi apud Ludovicum Sanchez 1603. in folio.

F. AVGVSTINVS DE CARRION PONZE & MEDINA, ordinis Minorum, edidit. Sermones varios de festividades de Nuestra Señora, y Santos. Toleti 1654. & 1660. in 4.

D. AVGVSTINVS COLLADO DEL HIERRO, Medicus Doctor, Poësim non infeliciter exercuit, amœno vir ingenio, & facetiarum fertili. Granatæ diu commoratus fuit, ubi & diem extremum vidit. Extant ejus, præter minuta alia.

Apolo, y Dafne, in 8.

Poëma de Teagenes, y Cariclea (ex Græco Heliadori) en Quintillas.

F. AVGVSTINVS DAVILA PADILLA, Mexicanus, ordinis Prædicatorum, sacræ Theologiæ Magister, Philippi Regis III. Catholici fervidus atque facundus Ecclesiastes, Insulæ Sancti Dominici tandem creatus Archiepiscopus. Scripsit.

Varia Historia de la Nueva España, y Florida; seu verius, Historia de la Provincia de San Iago de Mexico de la orden de Predicadores, quam posteriore inscriptionem editio præfert anni 1596. in 4. & 1625. in folio. Priorem autem illam ultima editio Pinciana anni 1634. folio.

D. AVGVSTINVS EMMAJN VEL DE VASCONZELOS, Lusitanus eques, disertè, & cum iudicio scripsit.

Vida de D. Duarte de Meneses tercero Conde de Viana, y sucesos de su tiempo. lib. V. Olif-

ipone 1627. 4.

Sucession del Señor Rey D. Felipe II. en la corona de Portugal. Matriti apud Pet. Tazum 1639. in 8.

Vida, y acciones del Rey D. Juan el Segundo, XIII. de Portugal. Ibidem eodem anno in 4.

Cujus Regni rebus turbatis quadragesimo hujus sæculi anno fortè immixtus, dum conspirasset cum aliis principibus regni viris ad excutiendam novam dominationem, infelicissimi, quantumvis magni, ausus pœnas capite luit truncato Olifipone in foro maximo sequenti anno MDCXLI.

AVGVSTINVS GAVI, Lusitanus, certè Lusitanè scripsit.

Vida do Cardeal Rey D. Henrique.

AVGVSTINVS DE HERRERA, Hispalensis, Societ. Iesu, scripsit.

Del Origen, y progreso en la Iglesia Catolica de los ritos, y ceremonias que se usan en el santo sacrificio de la Misa. Hispali apud Franciscum de Lyra, 1642. in 4.

Origen, y progreso del oficio divino; ibidem 1645. in 4.

AVGVSTINVS DE HOROSCO, Gaditum civis, edidit.

Discurso historial de la pressa, que del Puerto de la Mamora hizo la Armada Real de España año de MDCXIV. Matriti 1615. apud M. Serrano.

Historia de la gloriosa vida, y martirio de los gloriosos Santos martires Servando, y Germano patrones de la ciudad de Cadiz. Gadibus 1619.

F. AVGVSTINVS DE IESV MARIA, Carmelitarum exalculatorum sodalis, lector olim Complutensis Theologiæ, domui Toletanæ præerat, cum oratores sacros instruere volens arte concionandi monstratâ, edidit.

Arte de orar evangelicamente. Conchæ 1648. in 4.

F. AVGVSTINVS DE S. ILDEPHONSO, natus in oppido Toboso ditionis ordinis Sancti Iacobi, Augustinianus nudipes Castellæ provinciæ, domum Nicolao Tolentinati sacram administrans Compluti, edidit.

Theologia mystica: ciencia, y sabiduria de Dios, misteriosa, obscura, y levantada para muchos. Compluti 1644. 4.

Vivebat in patria anno MDCLII.

F. AVGVSTINVS LOPEZ, Cisterciensis monachus domus Vallisbona in Castellæ Regno, eâ morum integritate, vitæque religiose observantiâ, dum viveret, commendabatur, ut cæteris idoneus magis ad conscribendam sanctimonialibus, quæ hoc propositum susceperant, strictioris regulæ præcepta existimaretur.

tur. Confirmavit ergo præfenti confilio, & admonitionibus, officium hoc sibi à superioribus delatum exhibens, virginum harum Cisterciensium vota, ordinavitque -

Las Constituciones de la orden de Cistel conforme al fervor de sus primeros y antiguos hijos; quarum confirmationem cum ab Apostolica sede impetrasset, solida reformationis fundamenta jecit in monasterio Sanctæ Annæ Pinciano. Prodierunt eę Pincię 1595. in 4. Duaci deinde 1633. & in Chrysofomi Henrriquez *Liliis Cisterciensibus*. Flandrico idiomate prodierunt etiam Bruxellis in 8. apud Gobardum Schoevaerdtis.

Dedit quoque Hispano sermone donatum. *Boécio de Consolacion*, cum annotationibus propriis, Pincię 1598. folio, & 1604. apud Ioann. de Bustillo. De quibus adiri potest laudatus Henrriquez in *Phenice* suo.

Decessit an. MDXIV. in monasterio Olive.

AVGVSTINVS DE MENDOZA, Lusitanus, edidit -

Cerco de Mazagaon. Olissipone anno 1607.

AVGVSTINVS DE MORLANES, nescio quis, scripsit -

Alegacion sobre la antigüedad, y preeminencias de la Iglesia de S. Maria del Pilar de Zaragoza. Cæsaraug. 1605. fol.

D. AVGVSTINVS MORETO, scripsit ante aliquot annos tam cum aliis, quam solus comœdias, quæ in theatris nostris editę laudem ei pepererunt. Abstinit tamen hoc scribendi genere, ex quo sacris fuit initiatus, quod instituto vitæ omnino debebatur. Prodierunt quidem aliquot uno volumine -

Comedias de Moreto, I. parte, Matrili 1654. in 4.

F. AVGVSTINVS NVÑEZ DELGADILLO, Bæticus, in *Cabra* oppido diœcesis Cordubensis natus, Carmelita, præstantissimo ingenio, memoriã felicissimã, multaque verborum, ac sententiarum copiã, præservidõque opimos operæ fructus colligendi desiderio egregius cõcionator; scholasticę necnon Theologiæ in urbibus Corduba, Vrsæone, Granata, Valentia, Cæsaraugustaque professor magni nominis; quod ultimo loco dictum gymnasium publicè docturo hospiti novam cathedram duplicato stipendio adornatam creavit. Scripsit plura; sed edidit tantum -

De la Victoria de los justos celebrada por David en el Psalmo XVII. cujus argumenti quatuor volumina se daturum promiserat. Primum Granatæ excussum vidimus 1618. apud Martinum Fernandez Zambrano in 4.

Primera, y segunda parte de sermones de Quaresma. Matrili 1629. in 4.

Breve declaracion del Arte de Raimundo Lullo. Granatæ 1623. 8.

Abecedario espiritual. Ad Margaritam Infantem. Habebat editioni parata, ut ipse testatus fuit, cum primum *Victoriæ justorum* opus foras emisit: *Desposorios de Christo*, y *el alma sobre el Psalmo XLIV*, quinque tomis: *Estados del Alma*, quinque partibus: *Hambre de Dios*, libro singulari. *Brevedad de la vida*. *Fortaleza del Alma*. *I. Humildad, y sus excelencias*. *I. Lazos de amor sobre el Pater noster*. *I. Quereñas de amor*. *I. Inconstancia de Fortuna*, sobre el *evangelio del Rico avariento*, *I. Toques divinos sobre el evangelio del Prodigio*, *I. Provechos de la comunión*, *I. Concepcion de Nuestra Señora sin pecado original*, *I. Del amor de Christo al alma*, *I. Espuela de amor divino*, *I. Latinè* quoque - *In primam partem D. Thomæ*, volumen unum. Quæ quidem omnia doctissimi viri monumenta sodales forsitan Matrili adservant; ibi enim vidit diem vitę extremũ an. MDCXXXI ætatis suæ LIX. cujus funus spisso nobilium, atque sacrorum hominum defuncti sanctimoniam acclamantium comitatu processit.

F. AVGVSTINVS OSORIO, Lusitanus, ordinis Eremitarum, Aragonensem provinciam gubernavit Præfectus, atque in Ilerdensi gymnasio docuit Theologiam; scripsitque -

Vida del Bienaventurado S. Juan de Sabagun. 1614.

Tractatum quoque de *Conceptione Deiparæ Virginis immaculatæ* tribuit Augustino Osorio Augustiniano Fr. Petrus Alva in *Militia Conceptionis*, Venetiis editum 1648. in 4.

F. AVGVSTINVS DE REBENGA, sodalis Redemptorum Deiparæ Virginis de Mercede, morum integritate, carnisque asperã tractatione commendatissimus, Academia Complutensis conservator fuit, ac iudex. Legitur eo authore libellus manu adhuc exaratus, quem apud se habere Petrus de Sancto Cæcilio ejusdem ordinis reformatus in M.S. opere *De Scripitoribus familiæ suæ* testatum voluit, hac inscriptione, seu initio -

Seis cosas le convienen al Religioso que desea aprovechar mucho en la virtud &c.

Documenta quædam salutaria nostri authoris Melchior Rodericus de Torres Rossensis Episcopus in *Agricultura sua* tractatu II. cap. VIII. s. VI. illic videnda collegit. Claruit circa annum MDLXI.

AVGVSTINVS DE ROXAS, Comædus inter primos sæculi istius, ac superioris, venustã dialogorum compositione Histriõnici gregis munera morésque describens laboriosissimæ istius vitæ conditionem domesticus testis in publicum produxit. Libellum à dialogistis ita pergentibus, quæ nota ejus tempestatis comædorum nomina sunt, appellari voluit; nempe -

Viaje entretenido. Matrili apud Alphõsum Gomez 1583. in 8. Ilerdæ 1611. in 8. itẽm -

itẽmque Matrili 1603. & 1614. in 8.

Extare quoque sub ejus nomine manuscriptum -

El Buen Republico, sive sic nuncupatum opus, affirmavit D. Thomas Tamajo in *Colleccione librorum Hispanorum*: quod in *Indice Hispano librorum prohib. & expurg.* omnino prohibetur.

F. AVGVSTINVS SALVZIO, Bæticus, Xerezienfis, Dominicanorum fratrum sodalis, eximiũsque Philippi III. Hispaniarum Regis Ecclesiastes, eã quoque prudentiã, ac religiosã vitæ famã, ut visitandis provinciæ Bæticæ fratribus, quos vocant D. Virginis de Mercede redemptionis captivorum deligi meruerit. Ejus nomine inscribitur -

Vn discurso acerca de la justicia y buen gobierno de España en quanto a los estatutos de limpieça de sangre, y si conviene, ò no, alguna limitacion en ellos. Hic jam publicatus fuit unã cum responsione, seu solutione Salutii argumentorum edita ab Hieronymo de Cruce, Cæsaraugustæ 1637. in folio. Habeo apud me M. S.

Vn Tratado breve de las monedas que se hallan en la sagrada Escritura, sacados de las su verdadero valor, y el que tienen cotejadas con las de oro, y plata, que se usan en España, y reducidos a estas los valores, y pesos de todas las cosas que en la sacra Escritura se aprecian y valúan. Nuncupaturus erat D. Francisco Pacheco Episcopo Cordubensis; eo tamen præmortuo, misit libellum ad Alphõsum de Torres Malacitanæ Ecclesiæ Decanum anno 1594. Incipit. *Aviendo sido las cosas todas criadas*.

Tribuitur quoque ei passim -

Vn Tratado de los Predicadores. M.S.

F. AVGVSTINVS DE SBARROIA, Cordubensis, ordinis Prædicatorum, ad Sancti Thomæ Hispalensis urbis Collegium sodalis, atque studiorum moderator; ad quem Dominicus Sotus Princeps ille Theologorum sui temporis coram se aliquando disputantem, admiratus hominis acumen, fertur exclamasse, *O felix ingenium infelicitè natum!* Quasi extra natale solum literarum ortus esset, qui non apud Castellæ clarissima gymnasia literarum exercitationibus impendi meruisset. Concionatoriã non minùs laude celebrem familiaria referunt monumenta. Scripsit -

Expositione m Summularum Petri Hispani 1633. folio.

Dialecticas Introducciones trium viarum placita, Thomistarum videlicet, Scotistarum, & Nominalium complectentes, duabus partibus, quarum prior anno 1533. altera verò 1535. Hispali prodierunt in folio.

Nempe huic authori Ludovicus Carvajalius Franciscanus vir doctissimus in elogio *Dialecticis Institutionibus* his præfixo, verã, nõ fucatę doctriinæ laudem tribuit, qui jam ad-

versus Sophistas diu; latèque regnantes bellum gerere ausus esset. Edidit etiam vernaculo sermone -

Purificador de la conciencia. Hispali 1550. in 8. Complutique apud Ludovicum Gutierrez. Italicum quoque vidimus *Iulio Constantino* Præposito Recanatenfi interprete. Venetiis. 1581. in 16.

Desit inter homines esse anno MDLIV.

AVGVSTINVS TEXADA, Antiquariensis in Bætica, Doctor Theologus, & in Granatensis almę sedis collegio sacro Portionarius, sacris, & amœnioribus studiis ævo suo celebrabatur. Edidit, ut fertur, exiguæ molis opus, quod nondum vidimus, nempe -

Historia de Antequera. Poëticæ quidem artis, quã valuit, facultas in eo sapiens, affatimque apparet volumine, quod *Flores illustrium Poëtarum* compilator inscripsit. Denatus est VII. Idus Septembris MDCXXXV. ætatis suæ LXVII.

F. AVGVSTINVS DE TOLOSA, Augustinianus, edidit -

Aranjuez del Alma: celebratum id opus carmine eleganti Lupercii Leonardi de Argensola, quod inter hujus opera legitur.

F. AVGVSTINVS DE TORDESILLAS, Franciscanus, scripsit -

Relacion de su viage desde Manila a la China. Quam edidit Ioannes Gonzalez de Mendoza, 1585.

F. AVGVSTINVS DE TRINITATE, Lusitanus, ordinis Eremitarum Sancti Augustini, cujus profundam doctriinam Tolosana, & Burdigalensis Academia admiratæ sunt, abhinc septuaginta annis peculiarem edidit -

Tractatum pro Immaculata Virginis Conceptione. Verba audisti Ioannis à Sancta Maria Tolosani Theologi in *Libello supplici ad Innocentium X. P. M.* de hoc eodem argumento. Hic partes sequutus Antonii Portugalliæ Ludovici Portugalliæ Infantis nothi Gallicum, exilium patriæ anteposuit, ibiq; floruit; quem *Alphabeti Augustiniani* author tria volumina publicasse scribit. Præter id jam laudatum, nempe -

In S. Thomam, & in Magistrum sententiarum.

AVGVSTINVS VASQUEZ, Medicus, scripsit Salmanticæ -

Questiones medicas practicas, & Chirurgicas, apud Ioannem, & Andream Renaut fratres 1589. in 4. authore Ioanne Antonio Vanderlinden *De scriptis medicis*. Docuit Anatomen in gymnasio isto nobilissimo. Idem tamen Ioannes Antonius in ultima, & locupletiore operis sui editione, sub nomine ejusdem Augustini Vasquez, hæc novè laudat -

Observationum medicinalium *haud vulgarium* lib. IV.

His adjuncti sunt -

Consultationum cum diversarum Regionum Medicis habitarum, & epistolarum de variis rebus Medico-Philosophicis differentium libri duo. Vlmæ apud Ioann. Gerlinum 1649. 4. Necnon & hujusmet tituli *Observationum Medicinalium* volumen alterum; ant certè aliam editionem Vlmensem anni 1651. in 4. Quæ non video quomodo conveniant præteriti sæculi scriptori: nisi editionem aliquam Hispanam Germani ante oculos habuerint: aut posthuma hæc authoris opera nunc primum sic peregrè lumen viderint.

AVGVSTINVS DE VERGARA, edidit-
Orationem funebrem in morte Philippi II. Hispaniarum Regis, & Orationem alteram in festo Sancti Lucae habitas Pincia 1599. Erant in Bibliotheca D. Ioannis Bertrandi à Guevara Compostellani Antifitit, cujus per manus in Catalogus.

AVGVSTINVS DE ZARATE, Carolus Imperatori, & Hispaniarum Regi à computatione, seu ratiocinio gratiarum (*Contador de mercedes* Hispanè dicimus) in Americam, quæ ad meridiem est, ut tabulas reddituum publicorum discuteret, & reliqua exigeret, missus eo tempore, quo gliscente in dies Incolarum feditione Peruanæ res erant turbatissimæ, curiosè observavit, collegitque unde in patriam redux scriberet -

Historia del descubrimiento, y conquista del Perú. Antverpiæ 1555. in 8. Hispalique 1577. in folio, quam italicè convertit *Augustinus Cravaliz* in 8. editam, itemque *Alphonfus Vlloa* noster à se versam Venetiis publicavit apud Giolium 1563. in 4.

AVSIAS.

AVSIAS ISQUIERDO, Valentinus, ut spero, & Bibliopola, edidit -

Historia, y fundacion de Nuestra Señora del Puig de Valencia. Valentia apud Ioannem Navarrum 1575. in 8.

B

BALTHASAR.

BALTHASAR DE AYALA, gente noster, imò & patriâ, ut credo, Belgii autem incola, adeo ut civem suum Antverpiæ agnoscat. Hic, cum prima studiorum lineamenta duxisset, assidue Romanæ historiæ Scriptores evolvebat, eos Iuri civili, cui potissimum operam navabat, quandoque velut delicias interponens; unde brevi tempo-

ris spatio eam juris, historiæ, omnisque antiquitatis notitiam est assequutus, quam eâ etate vix alius. Annos plures in Alexandri Farnesii fortissimi Ducis exercitu Iudicis militaris munere perfunctus est, eam laudem, meritum, quòd sive laureatus, sive togatus, semper se bonum virum, civem, & patrium exhibuerit. Dum verò ad majora honoris culmina jam enim in suprema Curia Mechliniensi regii Senatoris titulo insignitus fuerat) evocatur, gradum sistere coëgit humanæ felicitatis linea mors; plurèsque annos, si naturæ ordinem considerabat, promittentem, cum vix triginta & sex excessisset, spe sefellit. Quæ quidem verba sunt Laurentii Bejerlinck in *Chronologico opere* suo ad annum MDLXXXIII. Reliquit eruditionis suæ testem -

De Iure Belli, & officiis bellicis, & disciplina militari, opus tribus libris divisum, editumque Antverpiæ apud Nutium anno 1597. in 8. Lovaniique in 8. unâ cum *Martini Laudensis tractat. de Bellico jure* anno 1648.

D. BALTHASAR DE ALAMOS, & BARRIENTOS, in veteris Castellæ oppido satis noto *Medina-Campensi* natus, Salmantica jam doctus juris artem, apud Antonium Perezium Philippo Regi II. à secretis paternâ sibi familiaritate obnoxium negotia publica tractavit, æquè his, patronique iudicio de se, atque amoris parem se ostendens. Perezio autem loco isto, quem apud Regem obtinebat, deturbato, extrâque fines regni exulem agente, hoc ipso fulmine tactus noster, carcerem, vinculaque totos undecim annos, eo quod esset amici quàm temporis amantior, sustulit. Demùm à successore Philippo Tertio secūdū quod fuerat ei supremis tabulis parentis iussum, custodia exsolutus, longe à republica, nec tamen eam gerentibus ingratus vixit, uxore ductâ per id tempus Matriti, unde sibi prolem, sed muliebrem prospexit. Tandem reipublica iterum admotus ab Olivariensi Duce, penes què vicarium Philippi Regis nostri IV. tunc adolescentis erat imperium, Carceris, ut vocant, hoc est criminalis Curia, simulque in Bellicæ rei Concilio Fiscalem Advocatum gessit; Indici postea Senatus Patrem, demūq; Regii patrimonii Senatorem. Eques fuit Divi Iacobi; rarâ ingenii, iudicii que perspicaciâ, & maturitate: at verò quòd sermoni subobscurum, quid copia ipsa perfunderet, idè scriptis, quàm vivâ oratione melior. Obiit octo jam & octoginta annis natus. Superest tamen memoria ejus in sequentibus libris;

Aforismos Politicos a las obras de Caio Cornelio Tacito. Matriti 1614. in folio quos quidem jam sibi familiares fecit Italia huius studii providentissima, interpretè gerente *Hieronymo Caninio de Anghiari*, unâque cum *Tacito Italico* Venetiis edente anno 1620. in 4.

Ast alia hæc inedita adhuc sunt -

Adver-

Advertimiento al gobierno; libellus Duci Lermæ sub initium Philippi III. cujus gratiâ is vigebar, oblatum.

El Conquistador; hoc est præcepta de expeditionibus in novas Orbis plagas, ritè iustèque conficiendis.

Puntos politicos, o de Estado. De quibus omnibus idoneum testem sortitus sum *D. Gaspar Tellum Sandovalium* civem meum, eundemque Balthasaris generum, Calatravæque ordinis equitem.

BALTHASAR ALTAMIRANO. patriâ ex oppido *SanLucar la mayor* Hispalensis sacri territorii, professione Iurisperitus; Sanctæ Inquisitionis, uti vocant, Commissarius, edidit.

Tractatum de Visitatione circa Textum in cap. III. Concilii Tridentini sess. XXIV. De Reformatione, Hispali apud Andream Pescioni 1589. in 8.

BALTHASAR ALVAREZ, in oppido *Corvera* diœcesis Calaguritanæ editus anno MDXXXIII. duobus vicenariis major Iesuitarum fit sodalis: inter quos adusque sæculi istius octogesimum, ætatis autem septimum & quadragesimū pluribus administratis muneribus vixit, eâ quidem sanctimonie famâ, ut Beatissima illi Teresie à Iesu virgini, quæ jam in Sanctorum albo deducta est, intimatum sit divinitus, nullum in terris ad tam excelsū, atque ille, fastigium perfectionis eo tempore ascendisse, cum porro aliæ sanctitate illustres animæ, & quædam mox Ecclesiæ fastis inferendæ per hoc ipsum tempus superessent. At noster in Bellomontano oppido diem vidit extremum, cujus res gestas populari sermone duxit vir alius sanctitate etiam morum, spectatus *Ludovicus Pontanus* ejusdem Instituti. Pia hæc scripta Balthasarum edita olim Matriti an. 1615. quæ in latinum conversa Germani anno sequenti Colonia ediderunt in 8. his inscriptionibus (nam vulgares non sunt ad manum)

Relatio de modo sue Orationis, ad Præpositum Generalem.

Tractatum, quo diluit difficultates sibi contra cum propositas.

Tractatum de modo, & ratione loquendi de rebus spiritualibus, contra depravatas phrasas Illuminatorum, qui anno MDLXXV. in Batavica multas ejus generis perniciosè atque hæreticè usurpabant.

BALTHASAR ALVAREZ alter, Lusitanus, Societatis Iesu, Theologiæ in Eboresi Academia Professor, & Cancellarius, concinnavit -

Indicem expurgatorium librorum ab ortu Lutheri ad sua usque tempora. Qui autoritate D. Ferdinandi Martinez Malfareñas Algar-

biorum Episcopi, supremique per Lusitaniam Inquisitoris fuit publicatus.

Obiit Conimbricæ anno MDCXXVIII.

BALTHASAR ANDREAS, Aragonus, Iurisperitus, Canonicus in Casaraugustano gymnasio Professor, edidit -

Ad Decretum Concilii Tridentini de Immaculata Virginis Conceptione additione latam, & eruditam, ut inquit F. Petrus Alva in *Militia Conceptionis.*

Genealogiam quoque Regum Aragoniæ, teste mihi Ioanne Fracisco Andrea Vitarroz. Obiit anno MDCXXXV.

D. BALTHASAR DE ANGVLO, scripsit-
El Filosofo de la Aldea. 1625. in 8.

F. BALTHASAR AB ANNUNTIATIONE, Lusitanus, ordinis S. Ioannis Evangelistæ regni Lusitanie, ejusque Generalis Præfectus, scripsit -

Brevem Tractatum de rebus huius Ordinis, quem laudat Georgius Cardosus in *Agiologio* XXVII. Martii pag. CCCXXXII.

F. BALTHASAR ARIAS, Dominicanus, in Valentina domo edidit, Sacræ Theologiæ Magister cum esset,

Discursos predicables en las festividades de los Santos, que con maior solemnidad celebra la Iglesia. Valentia 1614. in 4.

F. BALTHASAR CAMPVZANO, Americanus, Limensis, ad Guadalaxaram Hispaniæ urbem genus suum referens, Augustinianus sodalis, provinciæ suæ Peruanæ Præfectus, deinde in Romana Curia Procurator Generalis, & Assistent, ut vocant, Generalis sui ordinis pro Hispaniarum regnis, edidit, uti ab eodemmet Romæ accepimus -

El Planeta Catolico super Psalmum XVIII. sive de Iure Indiarum. Matriti 1646. in 4.

Antiguedad de Guadalaxara. Matriti 1661. folio.

Item sub nomine *D. Francis de la Carrera*.

El Summo Sacerdote. Romæ 1653. 4.

Conversion de la Reina de Suecia; ibidem in 4.

Noche, y Dia: Discursos sobre la Peste. Ibidem.

Filosofia, y Anillo de la muerte, sive Paraphrasin, seu interpretationem opusculi aurei Summi sacrorum apicis Alexandri VII. P.M. Romæ 1657. in 24.

Habere se perfecta mihi retulit -

Notas sobre la definicion del misterio de la Inmaculada Conception de Nuestra Señora.

Ministro Zeloso, Discursos sobre la vida de Elias.

La Buena Suerte.
España Perseguida.

Alma,

Alma, y Cuerpo, de las calidades de un Nepote de Papa.

Obiit Romæ apoplexi correptus V. Aprilis MDCLXVI.

BALTHASAR DE CEPEDA, edidit *Tornada de Larache por D. Juan de Mendoza Marques de S. German.* Hispali 1615.

Testamento, y ultima voluntad de un fiel devoto acerca del misterio de la Inmaculada Concepcion. Hispali 1617. 4.

Lunario, y Pronostico general de lo sucedido el año de 617. cerca de la limpieça de la Concepcion de Nuestra Señora. Ibidem eodem anno.

Vide Petrum Alva in *Militia Conceptionis.*

BALTHASAR DE CESPEDES, Summi viri *Francisci Sancii Brossensis* gener, & in primaria Rhetorices, & eloquentiæ Salmantina professione successor, scripsit, sed non edidit, quæ M.S.S. apud me sunt -

De Rhetorica facultate, Libellum, quem auditoribus dictavit latinum, sed & idem Hispanè conversum. Item -

Discurso de las terras humanas, llamado el Humanista.

Sintaxis en Castellano.

BALTHASAR COLLAZOS, patriâ ex oppido *Paredes de Nava,* scripsit -

Comentarios de la fundacion, conquista y toma del Peñol, y lo acaecido desde el año de MDLVII. hasta MDLXIV. Valentix typis Ioannis Mey 1566. in 8.

Diefiete Coloquios, y Discursos de varios asuntos. Videlicet inter alia, *Que se sustenta con trabaxo la honrra sin hazienda: Trabaxos de la guerra, y lo mal que se medra: Que el officio de Legisla, y Mercader es noble: Que el mundo siempre a sido de una manera: La vida de galera: Grandezas de Sevilla: Declaracion de algunos officios, y nombres militares.* Olissipone apud Emmanuèlem Ioannem 1578. 8.

BALTHASAR DE ECHAVE, Guipuscoanus ex *Cumaja* oppido, Mexici Americanorum domicilium fixerat scribens -

Antiguedad de la lengua de Cantabria. Mexici Neo-hispanorum. 1607. 4. apud Henricum Martinez.

BALTHASAR ELISIO DE MEDINILLA, Toletanus Poëta, sacrum opus reliquit posteris, cujus nomine à pluribus, maximè que à Lupo Felice à Vega in *Lauro Apollinis* celebraretur; nempe -

Limpia Concepcion de la Virgen Señora nueſtra, quinque libris octo adum (olivas nos dicimus) Matrili 1618. 8. apud Alphonsum Martinez.

M.S.S. reperiuntur *Rimas, y Profas* in 4. item *Discurso del remedio de las cosas de Toledo,* in folio.

BALTHASAR ESTAZO, Lusitanus, publicavit -

Rimas Sacras: vernaculâ Lusitanorum linguâ.

BALTHASAR GAGO, Lusitanus, è primis Iesuitarum sodalibus, qui Evangelii lumen Orientalibus populis invexerunt, à Francisco Xaverio eorum Apostolo Iaponicæ missioni destinatus, plusquam octo annos in *Bungenſi* regno, aliisque fructuosissimè impendit edito etiam libro adversus Gentilium Sacerdotes Iaponicâ linguâ, in quo, quantum inter Iaponum sectam, & Christianam disciplinam sit intervallum, perspicuis rationibus demonstravit. Quem Bungi Rex sibi oblatum sic probasse fertur, ut & sigillo suo in speciem autoritatis impresserit. Leguntur item ejus -

Epistolæ tres ex Iaponia, & India. Abiit ad plures *Goæ* Indorû an. MDLXXXIII. ætatis LXXV.

BALTHASAR GOMEZ DE AMESQVA, Toletanus, ut credo, Iurifconsultus, & inter togatos, qui Neapoli patrimonio regio invigilant, Senator, demùm adsumptus in Proregis Sicilia Consultorem obiisse dicitur relicto ad posterorum usum -

De Potestate in seipsum Tractatu. Parnormi apud Societatem in folio.

F. BALTHASAR IOANNES ROCA, Dominicanus ex domo urbis Valentix, dedit in publicum -

Vida de S. Luis Beltran. 1608. in 8. Valentix.

Sumario de la devocion, y Cofradia del Rosario, y del nombre de IHS. Valentix 1596. 8.

F. BALTHASAR DE SANCTO IOANNE, Lusitanus, ordinis Prædicatorum, scripsisse dicitur, nescio quo idiomate -

Vitam Sancti Aegidii Santavenensis Dominican: addito ejusdem officio. Clariſſe hunc circa ann. MD. scribit Alphonſus Fernandez.

BALTHASAR DE MOGOLLON, patriâ ex urbe *Caceres* in *Vettonibus,* sive *Extremadurâ,* Hispalensis tamen civis, & in hujus urbis gymnasio Professor juris, edidit -

Tractatum de iis, quæ vi, metûsve causâ fiunt. Hispali apud Franciscum Perez 1600. 4.

BALTHASAR DE MORALES, ex oppido *La Rambla* Cordubensis diocesis, peditum centurio, edidit de iis, quibus interfuerat -

Dialogos de las Guerras de Oran. Cordubæ 1593. 8. apud Franciscum de Cea.

F. BALTHASAR NAVARRETE, Pincianus, ordinis Prædicatorum, in patriâ urbis cœnobio iis adnumeratus, quod & aliquando Præfectus rexit; Sanctum Thomam interpretan-

pretandi munus è primaria cathedra, quam Dux *Lermæ Franciscus Roxas Sandovalius* a se fundatam in Pinciano gymnasio Dominicanis fratribus consignaverat, summâ omnium hominum probatione primus exercuit. Deinde in Collegio Complutensi prælectionum, atque studiorum Præfectus totam Academiam illustri sui famâ, perspicuisque eximiâ doctrinæ argumentis complevit; editis nempe commentariis hac inscriptione -

Controversiæ in Divi Thomæ, & ejus scholæ defensionem, tribus partibus. Prima complectitur materias, quæ tractari solent à questione I. usque ad XVI. Prime partis, atque hæc edita est Pincix apud Petrum Lasum 1605. folio. Secunda continet *speciales difficultates, quæ tractari solent à questione XIX. ad XXV. ejusdem prime partis,* ibidem 1609. fol. Tertius tomus, qui à questione XXVII. usque ad LXIV. pertingit, lucem vidit Pincix in cœnobio ipso Sancti Pauli, anno 1634.

F. BALTHASAR PACHECO, domo ex *Ledesma* oppido Salmantinx diocesis, Minorum fratrum provinciâ à Michaële Archangelo nuncupatâ sodalis, varia opera edidit, ut post insinuatam è superiori loco diu pietatem, etiam libris prodesset; qui monumentorum ordinis sui fide, vir erat probatissimis moribus, vitæque ad exemplum aliorum integerrimè transactâ. Hæc scilicet -

Catorce Discursos sobre la Oracion sacrosanta del Pater noster. Salmantix 1585. 1596. 4. 1603. 4.

Espejo de Sacerdotes, y de todos los ministros de la Gerarquia Ecclesiastica. Matrili 1611. 4. apud Ludovicum Sanchez.

Compendio de servir al altar el ministro en la misa reçada. Ibidem eodem anno in 16. *Sobre el Simbolo de los Apostoles.* Salmantix 1603.

De los Juramentos; Declaracion del segundo mandamiento. Salmantix 1595. auctorisque iterum anno 1600. apud Andream Renault.

Sermones para las Dominicas del Adviento hasta la Quinquagesima inclusive. Salmantix 1605.

Sermones para las festividades de los Santos, eodem anno.

Meditaciones del amor de Dios. Salmant. 1582. Ejus quoque est latina -

Ad Theologos exhortatio ad studium Juris Canonici, & methodus cognoscendi Rubricas. Salmant. 1614.

F. BALTHASAR PAEZ, Lusitanus, Olissiponensis, ordinis fratrum Redemptorum Sanctissimæ Trinitatis, renuntiatus fuit Conimbricæ Doctor Theologus, indè que Olissiponem adductus, ut Biblia sacra sodalibus interpretaretur. Ad hoc enim studium adeo ei animus incaluit, perindè que omnes rationes suas

composuit, ut & in Ecclesiastem sui temporis clarissimum, & in doctissimum, & subtilissimum sacra Scripturæ interpretem evaserit. Regiæ Majestati fuit à concionibus, itè que violatæ religionis Iudicibus à censurâ ministerio; quòdque eruditionem ejus, rerumque olim gestarum cognitionem indicat, ordinis etiam sui Chronographus. Extant ejus hæc opera -

In Epistolam S. Jacobi Apostoli commentarius, tum Olissipone anno tum recognitus ab eo & plus tertiâ parte auctus Lugduni apud Horatium Cardon 1620.

Commentaria in Canticum Moysis, Exodi cap. XV. cum annotationibus moralibus. Olissipone apud Petrum Craesbek 1618. in folio. Antverpiæ apud Belleros 1619. 4.

In Canticum magnum Moysis, Audite Cæli quæ loquor, commentaria, duobus tomis. Olissipone 1620. typis iisdem.

In Canticum Ezechix, Isaiæ cap. XXXVIII. Olissipone apud eundem, anno 1622. fol. Lugduni apud Ludovicum Prost, eodem anno in 4.

In Canticum Isaiæ, Confitebor, &c.

Vulgari etiam sermone Lusitano -

Sermones de Quaresma, duobus tomis. Olissipone 1631. 1633.

Sermones de Semana santa duobus aliis voluminibus.

Sermones de Nossa Senhora, & do Santissimo Sacramento, duobus aliis.

Sermones extraordinarios.

Ad plures abiit tertio Idus Martii, anno MDCXXXVIII. in Olissiponenſi monasterio, relinquens in schedis -

Tertium Tomum in Moysis majus Canticum, & id quidem perfectum: *In Beata Virginis Canticum,* cui tamen ultimam non apposuit manum.

BALTHASAR PEREZ DEL CASTILLO, Burgenſis natu, & in patria Ecclesia Canonici, Gallica quædam monumenta nobis communicare volens, edidit -

El Teatro del Mundo de Pedro Bovista, ex Gallico authoris in vernaculam linguam translatum; itè que ex eodem -

Vn Discursio de la excelencia, y dignidad del Hombre. Compluti 1566. & 1574. in 8. Pincix apud Didacum Fernandez 1585. 8.

Guillermo de Choul, discursos de la Religion, y milicia Romana, ex Gallico item Hispanè loquentem, Lugduni 1579. 4. Item è penu sua -

Estado en que Dios llama a cada uno. Salmantix 1578. 8. apud Mathiam Guast.

Oraciones, y meditaciones escogidas en diversos libros, y autores aprobados por la Santa Catolica, y Apostolica Iglesia Romana. Qui liberi notâ prohibitionis configitur in *Indice nostro* Hispano.

BALTHASAR PORREÑO, Conchenſis, Presbyter, & olim Curio in Sacedon, & Corcoles, qui Episcopali vice in totius dioceſis ſuſtratione fungi aliquando juſtus fuit; Petro Portocarrerio hujus ſedis Antiftiti, ſummoque rerum Fidei Vindici olim a ſacris, & ab elecmofynis, nec non *Huetenſis* ad Sanctũ Stephanum Parochus; ligatã, & ſolutã numeris oratione pſeraque ſcripſit à Lupo Vega ſummo Hiſpaniarum Poëta in *Lauru Appollinis* laudatus: hæc ſcilicet.

Los Oraculos de las Sibillas. Conchæ 1621. 4. apud Dominicum de Igleſia.

Vida y hechos del Cardenal Don Gil de Albornoz. Ibidem 1623. in 8. apud eundem.

Discurſo de la Vida, y martyrio de la glorioſa Virgen, y mart. r Santa Librada Eſpañola, y Patrona de la Igleſia, y Obiſpado de Siguencia. Ibidem 1629. 8.

Dichos, y hechos del Rey D. Felipe Segundo. Hiſpali 1639. in 8. apud Petrum Gomez de Paſtrana.

Elogios de los Cardenales de Eſpaña. hujus libri meminit author *Bibliotheca Pontificia* Ludovicus Iacobus à Sancto Carolo.

Libro de la limpia Concepcion de Nueſtra Señora. Conchæ typis Dominici de Igleſia 1620. 4.

Laudat & ipſe Balthaſar ſequentia opera, quæ quidem nondum vidimus typis edita.

Historia de los Arçobispos de Toledo. Hæc duobus voluminibus comprehenſa adſervatur in Eccleſiæ Toletanæ Bibliotheca.

Tratado de la venida de Sant-Iago à Eſpaña.

Vida del Cardenal D. Pedro Gonzalez de Mendoza. Quem quidem librum Franciſco Mendozæ Aragonenſi Architalaſſo, eidemq; Præſuli Seguntino dicatum, obitu ejus intercedente, amiſit. Vidi etiam M. S. Matriti in Benedictina domo Dei-paræ Virginis Montis-Serrati.

Elogios de los Infantes, que anſido Arçobispos de Toledo. ad Sereniſſimum Hiſpaniæ Infantem S. R. E. Cardinalem Toletanum Præſulem Ferdinandum Auſtriacum.

BALTHASAR RAMIREZ, ſcripſit -
Discurſo de Albeiteria, Matriti 1655.

D. BALTHASAR DEL RIO. Palentinus, Romæ apud Pontifices Iulium II. & Leonem X. gratiã floruit; quorum ultimi Cubicularium, atque itidem Archidiaconum Ceſenatenſem, Mindoniensẽmque apud Gallacos Scholaſticum, Prothonotariũmque Apoſtolicum in ea ſeſe inſcripſit, quam gravitate plenam, efficaciãque olim habuit.

Orationem ad Leonem X. & Sacroſanctum Lateranenſe Concilium de expeditione contra Turcas ineunda: Romæ die XVII. Junii

menſis anno MDXIII. Hanc ipſe dedicans Ferdinando Regi Catholico typis excuſſit Iacobi Mazochii eodem anno; eadẽmque ipſa in Vrbe in 4.

Hiſpali jacet in Sacello quodam Ædis ſacræ maximæ ſumptuoſe quidem à ſe adornato, cum & titularis de *Eſcala* Antiftes, & Archidiaconus de in hac eadem alma ſede commoraretur.

D. BALTHASAR DE ROMANI, gente Valentinus, vertit ex Provinciali, ut vocant, ſeu Limoſina veterum Catalanorum, & Valentinorum linguã *Auſiæ Marc* Poëtæ elegantiffimi carmina in Hiſpanam, hoc titulo palam nota.

Auſias Marc en Catalan, con traduccion en Castellano hecha por D. Balthasar de Romani. Valentia 1539.

F. BALTHASAR SORIVS, vulgo SORIO, Valentinus, Dominicanis ſodalibus in D. Honuſſii Valentia urbis cœnobio adſociatus Aragonenſem ordinis ſui provinciam, utiliter rexit, erectã ſcilicet cum facultate Caroli Cæſaris Hiſpaniarum Regis Dertolanã Academiã & Collegio. Centenario major de vita deceſſit anno Nativitatis Dominicæ MDLVII. multiplicis eruditionis laude, propagandæque in primis rerum familiæ ſuæ ad poſteros memoriæ, atque exiſtimationis merito clarus. Opera hæc reliquit.

De Viris Illuſtribus ordinis Prædicatorum provincie Aragonie.

Mariæ; de laudibus Beatæ Virginis Sermones. Dertolæ 1538.

In Pſalmum XLIV: Eructavit cor meũ &c. Homilias X. ad Ducem Calabriae.

Sermonum de Sanctis, ac de tempore volumen unum.

De ſeptem blaſphemiis ſuper B. Virgine, & Ioseph: ad Episcopum Ilerdenſem. Valentia 1511. Barcinone 1522.

De Vnica Magdalena adverſus Iacobum Fabrum Stapulensẽm, qui Magdalenas plures adſtruebatur. Cæſarauguſtẽ 1521. Auſerti verò Mirai Bibliotheca, non hujus anni, ſed 1517. editionem laudat. Hoc ipſo tempore & *Iodocus Clichtoveus* Pariſienſis Theologus & *Marcus de Grandi-valle* Sancti Auguſtini Canonicus ad Sanctum Victorem, ut *Scotus* monet, hoc idem argumentum, & cauſam à *Sorio* ſuſceptam, de ſcripto & ipſi propugnabant.

BALTHASAR DE SOTOMAIOR, Toletanus, edidit -

Grammatica para leer, y eſcribir la lengua Franceſa conferida con la Castellana con un vocabulario copioſo de ambas lenguas. Compluti apud Robles 1565. in 8.

BALTHASAR TELLEZ, Luſitanus, Oliſſipone

ſiponenſis, Ieſuita, Philoſophiæ apud Conimbricenſes, deinde Theologiæ in patria, collegioque D. Antonii primarius Profeſſor, vir probus, elegantique doctrinæ ac ſermonis laudem ab iis, qui legerunt lucubrationes ejus, haud vulgarem adeptus, ſcripſit -

Summam univerſæ Philoſophiæ cum quaſtionibus, quæ inter Philoſophos agitantur. Oliſſipone 1640. in folio, mox Pariſiis duobus voluminibus 1644. in 8. Item -

Chronica da Companhia de Ieſus da Provincia de Portugal; tribus tomis, Oliſſipone. Prima pars prodiit anno 1645. Secunda verò anno 1648. Tertia tandem anno 1660. folio.

Magnas authoris laudes continet epiſt. I. cent. III. epiſtolar. D. Franciſci Emmanuëlis equitis Luſitani, quæ prodiit etiam unã cum tercia *Chronici* parte.

F. BALTHASAR DE VICTORIA, Salmantinus, ordinis Minorum, in ejuſdem urbis domo exercens munus concionum ad populum habendarum, compendiarium, & utile opus composuit hiſ, qui latinè non ſciunt, de falſa Ethnicorum religione, ſive de Mythologia veterum, hoc vulgari nomine -

Teatro de los Dioses de la Gentilidad; duobus tomis in 4. Salmantice 1620. & 1623. apud Antonium Ramirez, & Didacũ Cuſſio.

In vivis adhuc eũ fuiſſe anno MDCXXX. Luca Vvaddingo credimus.

BAPTISTA.

F. BAPTISTA, Luſitanus, Miniſter Luſitanæ provinciæ ordinis Sanctiſſimæ Trinitatis, ſcripſit volumen -

De Privilegiis ſui ordinis, Oliſſipone excuſſum, laudatumque à Bernardino de Sancto Antonio in *Epitome* hujus Religionis.

D. BAPTISTA CIBERA, Cartuſianus domus Valentia, *Porta Cali* nuncupatæ, collectionem ſcripto fecit -

Virorum Illuſtrium laudatæ domus *Porta Cali*.

Authore Iosepho Valles in opere ſuo: *Primer Inſtituto de la Cartuxa, y fundaciones de las Caſas de Eſpaña,* pag. CCCXXXVIII.

BAPTISTA FRAGOSO, Luſitanus, patriã ex oppido *Silvis* Algarbiorum Provinciæ, Ieſuitarum ſodalis, vir noſtrã hac ætate, literarum Theologicarum, totiũque juris ſcientiæ merito eruditiffimos quõſque è veteribus provocans, Oliſſipone, Eboræque in Academia ſacram ſciẽtiã profeſſus eſt, Bracliarenſibus rerum fidei Iudicibus a cenſuræ munere. Viderunt hæcenus publicam typorum lucem volumina tria; cujus operis hæc inſcriptio, & argumentum eſt -

Regimen Reipublicæ Chriſtianæ ex Sacra Theologia, & ex utroque iure ad utrum-

que forum, tum internum, tum externum coaleſcẽs, tribus partibus: nempe -

Prima Pars Principum, & Magiſtratum civilium gubernationem, poteſtatem, iurisdictionem, & obligationes comprehendit. Lugduni edita, apud hæredes Gabriëlis Boiſſat, & Laurentium Aniſſon 1641. in fol.

Secunda Principum, & Paſtorum Eccleſiaſticorum iurisdictione, & obligationes amplectitur; ubi latè de *Religioſis;* ibidem apud Laurentium Aniſſon 1648. in fol.

Tertia Pars; Oeconomiam continet, ac patrum fam. in filios, & domeſticos, & filiorum, ac domeſticorum in parentes, ac dominos obligationes explicat. ibidem apud Philippum Borde, & Laurentium Arnaud, & Claudium Bigaud. 1652. fol.

Hæc tamen opera poſt obitum authoris omnia prodierunt; quippe in medio conatũ comparandi eis ab editione publici uſus copiã ad ſuperos fuit vocatus an. MDCXXXIX. ætatis autem LXXXVIII.

BARNABAS.

BARNABAS DE BVSTO, Puerorum Regionũ Pædagogus, ſive Præceptor, ſcripſit *Introductiones Grammaticas.* Salmantica 1533. in 8.

BARNABAS DE COBO, ex oppido *Lopera* diœceſis Giennenſis, Societatis Ieſu ſacerdos, paratam habere fertur apud *Bibliotheca Societatis* authorem -
Historia de la India.

F. BARNABAS GALLEGO DE VERA, Matritenſis, Prædicatorum ſodalis, ſacræ Theologiæ Magiſter, poſt ſacræ iſtius ſcientiæ profeſſionem in Matritenſi collegio, habendis ad populum ordinariis concionibus ibidem impoſitus, edidit, unãque cum Ioannis à Cruce *Directorio* toties prælo commiſſo publicavit -

Tractatum de conſcientia. Matriti 1648. folio. Deinde Hiſpanicè -

Explicacion de la Bula de la Sãta Cruzada. Ibidem 1652. folio. Rurſus latinè -

Controversias Logicales in deſenſionem doctrinæ D. Thome. poſt principem editionem recuſæ ſunt Colonie 1638. in 8.

F. BARNABAS DE MONTALVO, Congregationem Ciſterciẽſem Hiſpanam, cujus erat ſodalis, Monafterio *Montis-Sion* prope Toletum adſcriptus, diligenti rerum omnium à Ciſterciẽſibus geſtarum hinc inde obſervatione, conſcriptoque hujus ſacrę familię chronico, non parùm nobilitavit. Prodiit ergo prima ejus pars, cum è vita migrans, ſolidã ſpe tũ ipſe decidit, tum nos fruſtravit. Nempe *Chronica del orden del Ciſtel. I. Parte.* Quinque libros continet; editaque eſt Matriti

anno 1602. in fol. apud Ludovicum Sanchez. Secunda, atque etiam Tertia pars decem libris comprehensæ, jam ab autore ante obitum absolutæ, in schedis etiamnum M. SS. extant; ut & liber alius, *De los Varones illustres de la orden de San Benito*.

Hæc de Barnabæ nostri scriptis F. Chrystomus Henrriquez in *Phœnicæ* suo, indeque *Bibliotheca Cisterciensis* novus scriptor Carolus Vischtas.

BARNABAS MORENO DE VARGAS, Emeritensis, in patriæ Senatu perpetuus Decurio, multum Emerita ipsius urbis, totiusque Hispaniæ diligens, elucubravit -

Historia de la Ciudad de Merida. in 4. 1632.

Discursos de la Nobleza de España. Mattiti apud viduam Alphonfi Martini, anno 1622. 4.

Latine autem.

Palum Diaconum de vita, & miraculis Patrum Emeritensium, cum notis, dedit, Mattiti 1633. 4.

F. BARNABAS DE PALMA (huic loco nomen in Bætica, unde oriundum credo) nudipes laicus, Francisci Patriarchæ affecta in provincia Angelorum, nullâ literarum, nullâ vel characterum formandorum notitiâ instructus, veram sapientiam, quæ à Deo intimè docetur, sacris revelationibus illustratus meruit adipisci. Rudis ergo, nec ullius disciplinæ secularis sciens adeo acutè, solidèque ea, de quibus confulebatur, sacrorum Bibliorum loca explanare consueverat, ut velut Paraphrastes quidam arcanorum Dei mysteriorum, vulgò existimaretur. Scripsit quoque latino sermone libellum -

Vita Spiritus, inscriptum; quem postea typis edidit Dux Bexarenis.

Epistolæ item plures, facundiæ, & eruditione (ut Lucas ait Vvadingus in *Bibliotheca Franciscana* opere) refertas.

Supremum obiit diem in *Betleem* cœnobio diocesis *Cordubensis*, miraculis etiam post mortem clarus.

F. BARNABAS DE ROSALES, Hieronymianus monachus, edidit, Calabriaeque Duci Proregi Valentia regni nuncupavit -

Relectionem de tribus Penitentia partibus. in 8.

Vixit sub Ferdinando Catholico, & Carolo Hispaniarum Regibus.

BARNABAS RVIZ VANEGAS, Presbyter Mexicanus, scripsit -

De Institutione Sacramentorum, de peccatis ecclesiasticis, librum singularem. Mexici 1631. 8.

BARNABAS SOLER, *Morella* Valentino-

rum Grammaticæ artis ludum moderabatur, scribens -

Magistral sobre la Syntaxis del Maestro Juan Torella. Valentia 1619. 8.

BARNABAS VERGES, notus mihi ex Leonis Allatii *Apibus Urbanis*, unde scio edidisse eum Romæ linguâ Hispanicâ -

Directorio Espiritual: in quo (ait ille) *fiesta mobilia, aliæque totius anni indicantur, necnon Ecclesiæ, Reliquiæ, Cœmeteria, & alia loca sacra Romæ, & extra muros*. 1631. 12.

F. BARNABAS DE XEA, Dominicanus, nescio quid edidit, unde inter Scriptores *Conchensis* urbis in *Historia* ejusdem veniat laudatus; pag. CCCIX.

BARTHOLOMÆVS.

BARTHOLOMÆVS ANTIST, Valentinus, apud eam gentem eruditione Mathematicarum artium commendatur: quod utique decuit eum hominem, qui præceptorem laudare potuit Hieronymum Muñozius hujus doctrinæ, si falsi non sunt ejus ævi æquales, inter eos primum, & principem. Scripsit, quæ in bibliotheca F. Vincentii Justiniani Antistii (dubium mihi, an propinqui) sodalis Dominicani mansit inedita,

Geografia universal del Mundo. Et hanc passim laudat Gaspar Scolanus in *Valentia urbis, & Regni historia*, præcipueque lib. I. cap. XXI.

Necnon & Augustinus Morla in præfatione *Emporii Juris*, tribuit ei -

Almanach, ad Historiam, Astrologiam, & Cosmographiam eruditissimum.

BARTHOLOMÆVS DE ATIENZA, Iurisconsultus in supremo Castellæ Concilio Senator existens opus illud *Collectionis* novissimæ *Hispanicarum legum* Regio mandato suscepit absolvendum: quod perfecit post successivas operas in eo positas, cum *Petri Lopezii Alcozerii* curiæ Valladolitanæ Advocati, tum Doctoris *Escuderi* Regii Castellæ Senatus & Camerae, tum denique *Petri Lopezii ab Arrieta* Castellæ Senatorem, ut in proœmio ejusdem *Collectionis* refertur.

BARTHOLOMÆVS BARRIENTOS, Granatensis, Artium Magister, earum literarum, quibus dedit nomen humanitas, Salmantinâ professione haud ignotus, Mathematicas quoque disciplinas in eadem schola docuit, in his utriusque studii monumentis superstes;

Limâ Barbarici, & Synonymis Latinis, &

Annotationum Sylvâ. Salmantica 1570.

Partium Orationis Syntaxeos libro. necnon

nec non ejus libri *Epitome*. Ibidem 1571. in 8.

In *Christophori Calveti Stella Aphrodisium expugnatum notis*. Ibidem 1566. 8.

In *Somnium Scipionis M. Tullii Ciceronis Commentario*: quem tribuit ei Valerius Andreas in *Catalogo script. Hisp.*

Cometarum explicatiõne atque prædictione. Ibidem 1574 in 8.

Opusculis liberalium artium: De Periodorum, sive ambituum distinctionibus: De Periodis ordinandis: De monetis antiquis ad Castellanas pecunias reductis: De coloribus & eorum significatis: De kalendis. Salmantica 1569.

In Bibliothecæ D. Ioannis Bertrandi de Guevara Compostellani Præsulis catalogo sic scriptum lego inter M. SS. Codices; *Abeedario de Barrientos en tres cuerpos*; quod opus fortasse nostri est. In Bibliotheca quoque Olivariensi M. SS. fuerunt *Barrienti* (nullo alio addito nomine) *Cosmographiæ* quædam fragmenta in folio.

BARTHOLOMÆVS BRAVO, natus in Oppido *Martin-Muñoz* Abulensis diocesis, Iesuita, scripsit in Grammaticis -

Compendium Marii Nizolii, sive Thezauri M. T. Ciceronis hispano idiomate singulis verbis latinis adscripto. Cui adjungitur.

Dictioarium plurimarum vocum, quæ in Ciceronis scriptis desiderantur. Pincia 1627. in 4. *Thezauri verborum ac phrasum* appellatione olim editus fuerat Cæsaraugustæ 1597. in 4. Mattiti 1611. in 8. credo & *Vocabularii* Valentia etiam anno 1606. in 4.

De Octo Partium Orationis constructione: cujus vidimus Pincianam tantum editionem anni 1640. Fortè in editione Granatæ 1606. inscriptum iis fuit *Commentaria lingua latina*. Tribuit quoque ei Bibliothecæ Societatis author -

De conscribendis epistolis. Burgis 1601. 8. *De Arte Rhetorica: De Prosodia Progyrnasmata: varia Poëmata*.

F. BARTHOLOMÆVS DE BVSTAMANTE, Peruanus, Limentis, ex familia fratrum Minorum, scripsisse dicitur apud Ægidii Gundisalvi Davila *Theatrum Ecclesiasticum Indico-meridionale*, dum de Ecclesiâ Limentis refert -

Tratado de las Primicias del Pirù en santidad y letras.

BARTHOLOMÆVS CAIRASCO DE FIGVEROA, *Fortunatarum* Insularum, quæ ab Hispanis habitantur, decus (nam è *Canaria* præcipua istarum oriundus fuit) nobilibus nascitur parentibus anno MDXL. Literas, & maximè Poëticam artem apertis, ut dici solet, Musarum januis adhibuit; patriæ linguæ jam aliquod ornamentum molens, quod

quidem præstitit, merito suo *Divini* attributionem, quæ solet numinis ille afflatus vatès agitans aptissimè denotari, vulgò consequutus. Sacerdotalem statum amplexus in Cathedrali *Canariensi* ecclesiâ Priorem egit, vixitque in patria senex emeritus, prolixo relicto opere, quo gesta Sanctorum secundum fastos Ecclesiasticos heroico carmine modulatur. Huic titulus est.

Templo militante, Flos sanctorum, y triumphos de las virtudes, tribus voluminibus, Philippo hujus nominis III. cum Principi, tum Regi jam Hispaniarum dicitis. Priora duo Olissipone anno 1614. tertium autem anno 1628. in eadem urbe prodierunt.

Præter varia carmina idem *Historiam frustra tentatæ Canariæ Insule per Franciscum Draconem Anglum* carmine conscripsit; cujus authorographum ipsius libellum Ægidius Gonzales Davila Regius Historiographus penes se habuisse affirmat in *Theatro Ecclesiæ Zamorenensis*, Ferdinandi Suarezii à Figueroa Episcopi res memorans.

F. BARTHOLOMÆVS DE CARRANZA ET MIRANDA, quod postremum cognomè à patrio oppido Regni Navarra inditum ei refertur, Dominicanorum institutum amplexus est in Provincia Castellæ ac ejus *Benlaquensi* cœnobio, quod intus *Guadalaxaram* urbem translatum postea fuit. In Collegio Pincia urbis Gregoriano Theologian docuit, Theologiæ item studiis præfuit, eâ prudentiæ singularis, profundæ doctrinæ, arque innocentis vitæ famâ, ut Philippo Carolo Cæsaris filio Hispaniarum Principi ad suscipiendam Britanniam Sponsam, & cum Sponsa dotalium Regnum properanti unus ante alios idoneus visus fuerit, quem hæresi jam tot annos inibi gentium falsâ existimatione doctrinæ superbienti, atque inanibus Pseudo evangelicæ novitatis argumentis armatæ, vindicem veritatem opponeret, confringendisque opere & verbo abominabilium dogmatum Idolis præficeret. Egregiè id noster præstitit, coadjutoribus usus viris Dominicanæ suæ familiæ, rerum sacrarum peritissimis, quoad potuit per breve illud Britannico-Ecclesiasticæ, sive Ecclesiastico-Hispanæ expeditionis, & Mariæ, ac Philippi Catholicorum Regum Imperii tempus, autoritate summâ, quâ pollebat, quidquid erat erroribus morbidum ad sanitatis viam reducens; expiatâ in primis Academiâ Oxoniensi, concrematisque hæreticorum libris, expulsis contumacibus, reconciliatisque cum Romana Ecclesiâ innumeris, quos priorum temporum calamitas transverfos egerat. Hujus meriti viro, Mariæque Reginæ à confessionibus ministro supremum quemque deberi dignitatis apicem jure existimans Rex Philippus, qui parenti successerat, locum supplere

eum Ioannis Silicei Toletani Archiepiscopi Majo mense anni MDLVII. sublato è vivis voluit. Quo summo Hispanæ totius Ecclesiæ honore conspicuus Carolo Cæsari in extremis posito Christiani omnis officii exhibitione præsto fuit. Hic tamen vir tantus, sive scriptis sermonisque Theologorum illius temporis existimatione non usque adeo attemperatis, sive in deteriore sensum ea interpretantibus emulis, pietatis causam dicere habuit opus, primum in Hispania, deinde Romæ, quò perductus venit, sub Pio V. atque Gregorio XIII. Summis Pontificibus; & post plures annos sententiæ aures præbere; quâ propter quasdam præsumptiones tantum, legitimis aliis deficientibus admittæ impietatis probationibus, iustus fuit abjuratio reatus omnem suspensionem diluere. Obiit tandem paulo post in Romano Sanctæ Mariæ supra Minervam cœnobio secunda Maji die MDLXXVI. eâ servatâ usque ad obitum æquanimitate, mentisque in tot improspere tranquillitate, ut nec leve aliquod impatientis, querulive, aut iniqui adversitatis animi documentum familiaribus unquam dederit. Epitaphium quod sepulturæ ejus fuit inscriptum cæteri virtutibus hanc modestè adjunxit. Id tale est:

*Bartholomæo Carranza, Navarrò,
Dominicano,
Archiepiscopo Toletano, Hispaniarum Primati,
Viro genere, vitâ, doctrinâ, concione, atque
Elemosynis claro,
Magnis muneribus à Carolo V.
Et Philippo Rege Cathol. sibi commissis
Egregiè functo
Animo in prosperis modesto, in adversis æquo.
Obiit anno MDLXXVI. die secundâ Maji
Athanasio, & Antonino sacrâ
Ætatis suæ LXXII.*

Reliquit doctrinæ suæ hæc monumenta -
Summam Conciliorum, & Pontificum à Petro usque ad Iulium III. succinctè completentem omnia, quæ alibi sparsim tradita sunt. Venetiis 1546. ad D. Didacum Hurtadum de Mendoza V. C. Caroli ad Venetos, & ad Tridentinos Patres Oratorem, qui eleganti epistolâ Carranzæ gratias habuit dedicationis. Prodiit quoque Salmanticæ 1551. in 4. Venetiis apud Iacobum Vitalem 1573. 8. atque Lugduni 1600. Ad hanc summam *Additiones* scripsit *Franciscus Silvius* Hanno, Duacique edidit 1639. in 8.

Controversiam de necessaria residentia personali Episcoporum, & aliorum inferiorum Pastorum, Tridenti per eum explicatam, Mediomaticum in urbe, ut ajunt, editam, Venetiisque 1547. Lugduni 1550. in 16. & Antverpiæ 1554. Simul ejusdem -

Concionem habitam ad Synodum Tridentinam primâ Dominicâ Quadragesimæ anni MDLVI. Hispanè verò -

Catechismo; ingenti volumine; Bruxellis apud Mutium 1558. in folio, qui liber authoris suo infortunii tota causa fuisse dicitur. Quare prohibitus est in Romano indice.

Instructio para or missa. Antverpiæ apud Plantinum 1555. sive latinum sit opus hujus inscriptionis, *Instructio ad Missæ Sacrificium audiendum*: de quo nondum mihi liquet.

De Patientia item librum nostro tribuunt domestici testes.

Res ejus gestas, vitæque catastrophem, plures memorant, quos videsis. Antonius scilicet Herrera in *Historia Philippi II.* atque in ejusdem libro IV. cap. XXV. Ludovicus Cabrera de Cordova: Ioannes item de Vera Comes de la Roca in *Epitome Caroli V.* Alphonsus Fernandez in *Concertatione Predicatoria* ad ann. MDLV. & *Historia Eccles. sui temporis* lib. III. cap. XXIX. tandemque in libello *de Scriptoribus Dominicanis*: Ioannes Lopez Monopolitanus Episcopus in *Historia ejusdem ordinis Hispana* lib. I. cap. XV. & lib. II. cap. III. Quartæ partis; Didacus de Castejon Turiasonensis Præsul in opere inscripto, *Primicia de la Santa Iglesia de Toledo*, in Archiepiscoporum & Carranzæ vita. Sforza Pallavicinus S. R. E. Cardinalis eruditissimus, ac disertissimus, *Historia Concilii Tridentini* lib. XIII. cap. IX. §. 4. & libro XIV. cap. XI. §. 4. & lib. XXI. cap. VII. §. 7. Christophorus de la Camara Episcopus Canariensis & Salmantinus in *Catalogo Episcoporum Canariensium* in *Melchioris Cami* mentione, quem adversatum Carranzæ fuisse vulgaris fama est: Didacus certè Covarrubias vir gravissimus, *Variarum* lib. XIII. cap. XIII. *Virum* appellat eum *eruditione, pietate, christianisq; moribus insignem*, Efsengreinus in *Catalogo Testium veritatis, unum omnium sapientissimum, tam in secularibus, quam in divinis scripturis eruditum, tantâ ingenii ubertate, tantâ dicendi copiâ, tam divino orationis genere effulgentem, ut miraculum sui omnibus præbuerit*. Bellarminus quoque non mediocriter laudat tom. I. *Controversiarum*. Controu. VII. lib. II. cap. VIII. Matamorúsque in *Apologetico de Academiis, & literatis Hispaniæ viris*, atque alii plures. Vitam ejus speciali opere comprehendisse dicitur Petrus Salazar de Mendoza jussu D. Gasparis de Quiroga Carranzæ in Sede Toletana successoris, uti scriptum reperio apud Alphonsum Fernandez in laudata *Concertatione Predicatoria*; quam fortè inclusit commentariis suis Turiasonensis Episcopus.

BARTHOLOMÆVS CARVAJAL, Notarius Granatensis, edidit -

Instructio y memorial para Iuezes exequutores. Granatæ 1585. in folio: aliàs, *para Escrivanos, y Iuezes.* Ibidem 1580. 4.

Huic velivoli currus fabricam apud nos tribuit D. Franciscus de Pedraça in *Historia urbis Granatensis.*

F. BAR-

F. BARTHOLOMÆVS DE LAS CASAS, sive CASAVS (utrâque enim hæc formâ nobilem hanc familiam, & à tempore ipso receptâ à Mauris Hispalis, ut fama fert, in hac urbe commorata vulgus indigitat) Hispalensis natu, dicitur primum in famulatu Christophori Columbi puer admodum anno MCDXCIII. in novum Orbem Americanum venisse; cum magnus hic expeditionis Dux clarissimè iterum eò delatus esset: quod ex ore ejusdem Bartholomæi se audivisse Augustinus Salutius Dominicanus satis idoneus testis in tractatu *de monetis Hebraorum* nondum usque dum typis edito scriptum reliquit. Certum quippe aliàs est Antonium Bartholomæi parentem in Columbi tunc comitatu fuisse, unde reversus anno MCDXCVIII. simul cum genitore, Hispali in patria sacrorum studiis Canonum collocatis adolescentiæ annis ad faciendum animarum proventum unâ cum aliis Sacerdotibus iterum ad Indos se contulit. Excendensque in Hispaniolam, ut vocant, seu S. Dominici Insulam, aliquot in ea annis restitit, Sacerdosque ordinatus fuit, acceptis in clientelam, ut moris est, Incolis *Zaguaram* oppidi Cubæ aliis Insulæ. Cui tamen renuntiavit conscientiam deterritus, concipiensque jam animo id propositum, quod usque ad ultimum vitæ spiritum constantissimè persequutus fuit, omnimodam Indorum libertatem juvandi, quam istâ & aliis non innocentibus dominandi artibus, in eo æstantis, & exundantis ad novas res, divitias, Imperium gentis ambitu & impotentia, à domitore populo favè obrutam vehementissimè dolebat. Id primum egit in Hispaniam delatus circa annum præteriti sæculi quintum decimum. Frustrante tamen ei successum Ferdinandi Regis Catholici per id tempus obitu, deinde aliis & aliis difficultatibus in Hispania atque ipsa America negotium, quod pervicacissimè continuabat, retardantibus, pertæsus tandem sæculi, Dominicanos inter Hispaniolæ Insulæ sodales religiosi status sacramento se obstrinxit. Quo schemate indutus Hispaniam rursus visitavit quo tempore in ditionem nostram Peruanæ gentes primum redigebantur; veritus ne impotenter, injusteque à nostris hominibus Indi illi tractarentur: quorum indemnitati ut vidit sanctissimis legibus provisum, provinciam, ac cœnobium suum, indèque Mexicum cogitavit. In ejus & Guatemalæ urbium cœnobiis Theologos, & sacræ Scripturæ interpretes sibi per familiares fecit. Guatemalensem Antistitem juvit eximie; cujus auspiciis denuo iterum ad Carolum Cæsarem destinato exarsit quidem totus animus, antiquumque pietatis votum ad Indigenarum percrebescens per illum, Orbem calamitates quotidie magis magisque commotæ. Tempore hoc in aliis terrarum oris Carolus peregrinabatur. Sed eo se in Hispaniam post triennium conferente, nil tardavit

industrius vir atque impiger, quin dominatus impotentiam, levitiam morum, præcipitissimè avaritiæ perniciosissimos ubique insultus nostræ gentis, Indorumque miserrimam, ac plusquam servilem conditionem supplicibus libellis, coramque in Cæsaris animum infunderet. Qui ad indignitatem rei permotus, ingentemque illam tam longè, lateque propagati imperii gloriam pessimorum quorundam hominum turpiter gestis defloratam intimè dolens, præstantibus multis divini, atque humani juris doctrinâ viris in Vallisoletum convocatis rem seriò examinandam, totiusque expeditionis Indicæ disquirenda jura commisit. Quo in confessu, adversantes ei partes gerente summo eruditione, doctrinâ, atque eloquentiâ viro Ioanne Genesio Sepulveda, Cordubensi, Theologo, ac Cæsareo Chronographo, non solum persuasit, sed & pervicit tandem, plene ut in libertatem Indi assererentur, sanctissimisque legibus innumero illi populo justè innocentèrque in ditione habendo in posterum caveretur. Ab eo tempore ad S. Gregorium ordinis sui Vallisoletanum Collegium manens, plura excogitavit, scripsit, suppeditavitque regiis Administris pro hujus arduæ rei perfectione, pluribus consulentibus aures præbuit; verèque earum legum, quæ anno MDXLIII. pro rectè Indorum administrando imperio sancitæ sunt, veluti author haberi debet. Iam post insignia tot facta suæ doctrinæ singularisque virtutis experimenta, Præsul ut Chiapensis creari permitteret, postquam recusavisset *Cusco* urbi Peruanæ regni Episcopus dari, vix rei necessitate, ac domesticorum precibus exorari potuit. Hæc per aliquot annos administratâ Ecclesiâ, necdum videns se voti compotem, quod per tot hominum, rerumque discrimina, totiesque per navigato Oceano ad felicem exitum juxta destinationem animi sui haud perductum dolebat, contulit sese ultimum in Hispaniam: quò perveniens Episcopatum suum bonâ Summi Pontificis gratiâ quamprimum renuntiavit; contentusque nuncupatione dignitatis ab anno MDLI. aut circiter usque ad MDLXVI. ætatis suæ XCII. quo Matrili obiit, egregiis virtutū exemplis famam jam olim collectam sustentavit. Scio magnis animis adversus nostrum stetit, scripsitque, tum Genesium jam laudatum, tum Bartholomæum de Frias Albornotium, Genesiumque quamplurimis doctissimorum Theologorum suffragiis confirmasse suam sententiam, non ut salva, enormiâque excusarent aliquo modo, aut elevarent male sanorum hominum gesta, sed ut in bello contra juris naturæ violatrices prorsusque barbaras gentes, atque in his omnibus, quæ bella consequi solent, nihil non jure actum, admittuntve publicis sanctissimorum Regum auspiciis monstrarent. Incurrisse tamen horum scripta in publicam censionem, in causaque obtinuisse Casam ambiguum non est.

Exc-

Excusari quoque multa posse rei necessitate, atque bellico jure ab Hispanis gesta, quibus crudelitatis reatum, atque enormitatis Bartholomæus tribuit, aut exaggerata alia in malum, quibus non ipse interfuit, simile vero est, ac notat non semel Bernardus Perez del Castillo in *Mexicana Historia* c. VII. & LXXXIII. & CXXV. Multis de nostro agunt Vincentius de las Casas Dominicanus in *Historia M.S. Nova Hispania*, Ioannes de Torquemada Franciscanus lib. *Monarchia Indica* cap. . . . Antonius de Herrera variis in locis, quæ in unum collegit D. Ioannes de Solorzano lib. II. de *Iure Indiarum* cap. I. num. XXVII. Alphonsus Fernandez ordinis Prædicatorum, lib. I. *Historia Ecclesiastica nostri temporis* c. VI. Franciscus Lopez de Gomora in *Historia Peruana* cap. LXXVII. præcipueque Augustinus Davila Padilla in *Mexicana Dominicanorum historia* lib. I. cap. XCVII. usque ad CVII. & Antonius Remesal per totam *Historiam provincie Chiapensis* ejusdem ordinis usque ad ultimum libri V. caput. Hæc illius scripta nobis innotuerunt, omnia ferè ad eundem directæ scopum:

Principia quædam ex quibus procedendum est in disputatione ad manifestandam, & defendendam justitiam Indorum. Et vernaculè

Brevissima Relacion de la destruccion de las Indias: quæ & Latinè, & aliis linguis jam hodie loquitur. Gallicè namque cõversam fuisse à Jacobo Migrodde, Antverpiæ; editam per Franciscum Raphelenguin testatur Verderius in *Bibliotheca*. Italicè etiã vertit Iacobus Castellanus, atque edidit Venetiis Marcus Ginammus, 1630. in 4. Latinè quoque apud Baravos excusam vidimus.

La Disputa, y controversia entre el Obispo, y el Doctor Gines de Sepulveda sobre que el Doctor contendia, que las conquistas de las Indias contra los Indios eran licitas, y el Obispo por el contrario defendió, y afirmó aver sido, y ser imposible no ser ilicitas, tyránicas, injustas, y iniquas; la qual questión se ventilo, y disputò en presencia de muchos Letrados, Teologos, y Juristas en una congregacion, que mandò su Magestad juntar el año de MDXLII. en Valladolid.

Las replicas que el Obispo hizo contra las soluciones de las doce obiectiones que el Doctor Sepulveda hizo contra el sumario de su Apologia.

Treinta Proposiciones muy juridicas, en las quales sumaria, y succintamente se tocan muchas cosas pertenecientes al derecho, que la Iglesia, y los Principes Christianos tienen, ò pueden tener sobre los Infieles de qualquier especie, que sean: majormente se assigna el verdadero, y fortissimo fundamento, en que se asienta, y estriba el titulo, y señorio supremo, y universal que los Reyes de Castilla, y Leon tienen al Orbe, que llamamos Occidentales Indias, por el qual son constituidos universales Señores, y Emperadores en ellas sobre muchos Reyes. Apuntanse tambien otras co-

sas concernientes al hecho acaesido en aquel Orbe notabilissimas, y sabidas, &c.

Tratado, que el Obispo compuso por comission del Consejo Real de las Indias sobre la materia de los Indios, que se han hecho en ellas esclavos; el qual contiene muchas razones, y autoridades juridicas, que pueden aprovechar a los Lettores para determinar muchas, y diversas questiones dudosas en materia de restitucion.

Entre los Remedios, que el Obispo refirió por mandado del Rey en los ajuntamientos que mandò hazer su Magestad de Prelados, y Letrados, y personas graves en Valladolid el año de MDXLII. para reformacion de las Indias, el octavo en orden es el siguiente, donde se assignan veinte razones por las quales prueba no deberse dar los Indios a los Españoles en encomienda, ni en feudo, ni en vasallage, ni de otra manera alguna, si su Magestad, como desea, quiere librarlos de la tiranía, y perdicion, que padecen &c. Fortè hæc pars est, quæ sub titulo Italico, *Il suppliçe Schiavo Indiano*, ex interpretatione Marci Ginammi edita est Venetiis apud eundem Ginammum 1636. in 4.

Avisos para los Confessores de las Indias.

Tratado comprobatorio del Imperio Sobrano, y Principado universal, que los Reyes de Castilla, y Leon tienen sobre las Indias.

Omnia hæc edita sunt Hispali anno 1552. in 4. Præter hæc, allata fuisse anno MDXCVII. à Collegio Gregoriano Pincie urbis in Bibliothecam Regiam S. Laurentii ad Scuriale ista alia refert Egidius Gonzalez Davila in *Theatro Ecclesiastico Chiapensis Ecclesia*. Antonius de Remesal in *Historia Provincia Dominicanorum Chiapensis* lib. X. cap. XXIV. horum omnium, ut in Gregoriano Collegio adhuc servatorum, meminit.

Apologética Historia sumaria quanto a las calidades, disposicion, descripcion, Cielo, y suelo destas tierras, y condiciones naturales, politicas, republicas, maneras de vivir, y costumbres destas gentes de las Indias Occidentales, y meridionales, cuyo imperio soberano pertenece a los Reyes de Castilla. Ingèti volumine DCCCXXX foliorum authoris manu exarato, quod opus insigniter laudat omnimodæ eruditionis nomine Antonius de Remesal laudatus. Diversumne sit quod sequitur opus, ambiguum mihi, quamvis pro diverso laudetur; scilicet -

Vna Historia general de Indias. tribus voluminibus, quorum primum DCXXIV. Davilæ, at alterum Remesali CXCVII. foliis scriptum est; de tertio nil dicitur. Qua usum fuisse Antonium de Herrera in sua *Vniversali Indiarum Historia* idem annotat Remesal.

Diez y seis remedios contra la peste, que entonces comenzava, y a toda priessa iba destruyendo las Indias. Quorum octavum remediũ (ait Remesal) anno 1552. Hispali typis mandati fecit.

De

De *Thesauris*, opus latinum CXCII. foliis.

De *Cura Regibus Hispaniarum habenda circa Orbem Indiarum, & de unico vocationis modo omnium gentium ad veram religionem.* LXIII. foliis.

Sumario de lo que el Doctor Sepulveda escribió contra los Indios. XCIV. foliis.

Doce quadernos de las disputas, que tuvo con el Obispo de Darien, y el Doctor Sepulveda. CLXXXIV. foliis.

De *Juridico, & Christiano ingressu, & progressu Regum nostrorum in regno Indiarum.* LXI. foliis.

Confessionario. XXXII. foliis, quod cur distinguam ab opere edito, *Avisos para los Confessores de las Indias?*

Alias laudari solent ejusdem Cassæ -

Testamentum scilicet, & *Codicillus*, quos duos libros Philippo Regi II. ante mortem obtulit: quorum meminit Emmanuel Rodriguez volumine II. *Questionum Regularium* quæst. XCIX. artic. IV.

De *Promulgatione Evangelii* latino, & vulgari sermone. Fortè aliquod est ex suprâ laudatis opus, aut illud, quod Antonius Remesal CCLXXII. foliis constare ait, conscriptumque ab eo fuisse, *Sobre el hazer los esclavos de la segunda conquista de Xalisco, que mandò hazer D. Antonio de Mendoza Virrey de la Nueva España año de MDXLI.*

De *Juvandis, & fovendis Indis*: magnæ molis opus, quod servatur in Bibliotheca Dominicanorum Mexicani cœnobii. Horum duorum meminit Augustinus Davila Padilla in *Historia provincie Mexicana ordinis Prædicatorum* lib. I. cap. XCIX.

Vtrum Reges jure aliquo subditos à Regia Corona alienare possint, nostri authoris nomine insignitum tractatum laudat D. Thomas Tamajus in *Collectione librorum Hispanorum.*

D. BARTHOLOMÆVS DE CASTRO, Burgensis natu, genere nobilis, Urbani VIII. P. M. beneficio, cui, dum Romæ post Bononiensia Iuris, & Theologiæ studia commoraretur, iterumque eò rediens Procurator Ecclesiarum Hispaniæ in pretio habitus fuerat, Sacerdotium sacri Segobienfis Collegii, quod cum alio Burgensis Ecclesiæ commutavit, nec non & in eadem Burgensi Ecclesia dignitatem Archidiaconatus Beroviscensis amplam, & divitem consequutus est. Editam scimus ab eo -

Orationem, quam Romæ habuit ad Urbanum VIII. nomine Ducis de Alcalá Oratoris Regis Catholici; ut scribit *Bibliotheca Pontificia* author.

Rebus humanis exemptus est an. MDCXL. ætatis XLVIII.

BARTHOLOMÆVS CVCALA, Sacræ Theologiæ Magister, ejus libri author inscri-

bitur, qui editus est Cæsaraugustæ apud Didacum Fernandez, hoc titulo -

Baculus Clericalis, sive de dispensanda ejus conscientia, qui Eucharistiam sumpturus est: anno 1548. in 4. Simulque ibi editus est -

Vn *Tratado para ajudar à bien morir los que estan in articulo mortis*. Reperio autem editionem hujusmet operis Hispanam sic inscriptam. *Baculus Clericalis, como se a de disponer el Sacerdote*; ibidem apud Augustinum Milan. 1552. in 4.

F. BARTHOLOMÆVS DIAZ DE ENZINAS, Toletanus, Carmelita, Laurentii frater, qui ex eodem ordine ad Episcopatum Vxentini regni Neapolitani anno MDCLIX. fuit assumptus, Philosophiæ, ac Theologiæ Toletique Complutique apud suos Professor, scripsit -

Camino facil de agradar a Dios. Compluti apud Antonium Vasquez. 1641.

Mortuus est anno sequenti MDCXLII.

BARTHOLOMÆVS DIAZ GIRAL, Iudex ut vocant, Ecclesiæ in Curia Hispalensis Archiepiscopi, scripsit -

Informacion Juridica contra los que sienten que Nuestra Señora fue concebida en pecado original. Hispali 1615.

BARTHOLOMÆVS DE ESCOBAR, Hispalensis, nobili genere natus, societatem amplexus est in India Occidentali annum agens decimum septimum, ibique in urbe Lima climaterico denatus est, cum aliis virtutibus, tum ad extremum triennio integro invictâ ad virosam in facie ulcus patientiâ clarus. Conciones plures latinè conscripsit, quarum hic elenchus -

Conciones Quadragesimales, ac de *Adventu*: Quibus accesserunt -

Conciones de Christi Testamento, & Codicillo, &

Pro XL. horis in Quinquagesima. Lugduni apud Horat. Cardon. 1617. 4.

Conciones de festis Domini. Mussiponti 1625. 4. Parisiis 1624.

Conciones super omnes Beata Virginis festivitates. Parisiis apud Sebastianum Cramoyssi 1624. in 4.

Sermones de Historiis Sacra Scriptura, volumine uno.

Hispanicè etiam -

Sermones de la Concepcion de Nuestra Señora. Olissipone 1622. 4.

Virum pro dignitate laudat *Bibliotheca Societatis* author.

F. BARTHOLOMÆVS FERREIRA, Lusitanus, ordinis Prædicatorum, librum edidit - *De his, qui de Fide Catholica malè sentientes aliquid scripserunt, vel inter Catholicos Tractatus*

Etatus aliquid de suo interposuere. circa annum MD. Alphonsus Fernandez *De Scriptoribus Dominicis* author est.

BARTHOLOMÆVS FRIAS DE ALBORNOZ, Talabricensis, legum Doctor Vrfaone creatus, quam juris artem in Mexicana etiam Indorum Occidentalium Academia professus est, sanè ut summi ingenii, ac planè monstruosi, sic & memoriæ specimen sæpè dedit. Extat ad eum Andree Resendii Lusitani viri clarissimi epistola, quæ quidem summæ apud omnes hominis exultationis, quam vel in Lusitania collegerat, locuples testis est. Necnon & alii summum laudis gradum Bartholomæo adjudicant: in quibus Fraciscus Sanctius Brecensis in *Arte discendi brevi tempore latinam linguam vernaculè conscripta, virum doctissimum, atque in linguis omnibus perfectissimum* appellat. Scripsit equidem populari sermone, ut prodesset pluribus, argumentis verò & rationibus à natura ductis, quæ maximè nituntur.

Arte de los Contratos. Valentia apud Petrum de Huete 1573. in fol. Ad Didacum Covarrubiam summi Senatus Præsidentem, olimque præceptorem. Quod tamen juris opus aliis scio non placuisse, & in iis Ignatio Lopez de Salcedo Complutensi Professore canonum Primario, ut videre est in ejus *addition. ad Practicam Canoniam Bernardi Diaz, c. LXXVI. §. Et memoria quidem teneo &c.* Ejusdem extabat penes Gundisalvum Argote de Molina liber M.S.

De los Linages de Estaña, quem ipse laudat in *Catalogo M.SS. librorum*, quibus fuit usus in conscribenda *Nobilitatis Bætica Historia*.

Necnon scripsit -

Vn *Tratado de la conversion, y debelacion de los Indios*. Qui iustis de causis ab Apostolicis causarum Religionis Iudicibus fuit prohibitus, si Augustino Davila Padilla credimus in *Historia Mexicana ordinis Predicatorum* lib. I. cap. CIII.

BARTHOLOMÆVS GARSIAS DE NODAL, cum fratre GVNDISALVO, Gallæci, Ponti-Veterenses, post facta stipendia multa, strenuèque navatam Regi suo diu operam in nautica militia, expeditionis novæ Duces ad regionem Magallanicam navigaverunt; à qua reversi quidquid actum fuisset in literas diariâ ratione miserunt. Libelli titulus hic -

Relacion del viage, que hizieron los Capitanes Bartolome Garcia de Nodal, y Gonzalo de Nodal hermanos al descubrimiento del Estrecho nuevo de S. Vicente, y reconocimiento del de Magallanes. Matrili 1621. in 4. Nautica hæc expeditio annis MDCXVIII. & MDCXIX. undecim mensium spatio facta est.

F. BARTHOLOMÆVS GARCI-ORDO-

NES, Franciscanus, edidit opus hoc argumento, & titulo -

Arte Politica de desempeño breve, y perpetuo de Principes, y Potestades, sin extorsion, ni daño de alguno: fuente de oro, y plata, y verdadera alquimia de Reyes. Pincia 1602. 8.

BARTHOLOMÆVS GVERRERO, Lusitanus, ex Patribus Societatis, scripsit patriâ linguâ -

Tornada dos vasallos da Coroa de Portugal pera se recuperar a cidade do Salvador na Bahia de todos os Santos, tomada pellos Hollandeses a oito de Maio 1624. & recuperada ao primeiro de Maio de 1625. Olisipone apud Matthæum Pinatium 1625. 4.

Posthumum verò prodiit opus, cui edendo immortuus fuit author, nempe -

Gloriosa coroa d'esforçados Religiosos da Companhia de Iesu mortos pella Fee Catolica nas conquistas dos reinos da Coroa de Portugal. Hoc est de Martyribus Societatis in Lusitanicis expeditionibus. Olisipone 1642. Hæc est quam *Coronam Regni Lusitania* vocat Alegambius in Appendice.

F. BARTHOLOMÆVS GVERRERO, Fraciscanus provincie S. Michaëlis regularis observantia, Sacrae Theologiae Lector in cenobio Placentinae urbis, edidit -

De controversia Immaculata Conceptionis B. Mariae Virginis. Matrili apud Didacum Flamenco. 1620.

BARTHOLOMÆVS HIDALGO DE AGVERO, Hispalensis, Medicus Doctor, eâ præsertim Chirurgicæ peritiâ, felicitatisque in quibusvis vulneribus curandis apud suos inclaruit famâ, ut vix esset aliqua vel desperata sanitatis plaga, cui non is mederi certo ac mirifico artis successu posse videretur. Vulgata fuit ad posteros ævi illius hæc persuasio; quæ ducti ejus gregis plures, qui ob leviam quæque hac in urbe quam alibi frequentius ad arma provolare solent, Deo se, ac Doctori Hidalgo commendatos velle, claro, ac velut auspicato clamore, cum res manibus erat agenda, testabantur. Viâ particularis vulnera curandi, sive primæ intentionis sua astate instauratorem appellant, qui hominem laudant: qua de re simultates cum Ioanne Fragoso gessit. Extant eo authore -

Tesoro de la verdadera Cirugia, y via particular contra la comun. Hispali apud Franciscum Perez 1604. folio. Quo varii tractatus, & in his *Antidotarium generale* continentur. Hic tamen posthumus à Francisco Ximenez Guillen authoris genero, Hispalensi medico Doctore, in lucem emissus fuit liber. Prodierrant verò jam ab anno 1584 -

Avisos de Cirugia contra la comun opinion. Rursusque adversus Fragosum contradictorem -

Re-

Respuesta a las Proposiciones, que el Licenciado Fragoso enseña contra unos avisos, &c.

Decessit in patria sextum super sexagesimū agēs annum, quintâ die Ianuarii MDXCVII.

D. BARTHOLOMÆVS DE HVMADA MVDARRA, Bæticus, Rondensis, Collegiatæ Ecclesie Talaverensis Toletanæ subjectæ Cantor, Iuriconsultus, edidit -

Scholium, seu brevem Interpretationem ad Glossam in primam, & secundam Partitaram partem conditam per eximium Doctorem Gregorium Lopezium Senatorem Regium. Matrili apud Quirinum Gerardum 1583. in folio.

Obiit octogenarius circa annū MDCXXIV. aut circiter.

BARTHOLOMÆVS IOSEPHVS PASCASIVS, Valentinus, interpretatus est in latinum è Græco -

Pachimerii Logicam;

Adjungens orationem -

De interpretandi Aristotelem ratione. Quæ edita sunt Francofurti apud Ioannem Vekelium 1591.

In patriæ urbis Academia fuit postea sacrarum literarum Professor primarius, cum & esset Sacrae Theologiae Doctor. Laudant eum Scotus, & Petrus Augustinus Morla in præfatione *Emporii Iuris* sub nomine *Iosephi Paschalis*.

BARTHOLOMÆVS ISQUIERDO edidit *Tradicion de la Santa Veronica de Iaen*.

F. BARTHOLOMÆVS DE LEDESMA, patriâ ex oppido Nieva juxta Ledesmam diocesis Salmanticae oppidum, Dominicanorum ordini Salmanticae ad D. Stephanum associatus, ac in novum Orbem transvectus, Mexicanæ Academiae primariam cathedram eâ doctrinâ laude moderatus est, ut Guaxacensis in his iisdem oris promeritus sit Episcopus à Rege designari. Quam Ecclesiam non parum cohonestavit, erectâ ibidem, sodalibusque commissâ cathedre administratione, qui morum, sive moralem Theologiam auditoribus explanarent. Scripsit præter alia, quæ in mari perierunt, opera,

Super quartum librum Magistri Sententiarum, sive de Sacramentis, commentarium. Salmantica denuoque à se ipso recognitum, anno 1585.

Possevinus in *Apparatu* librum sic inscriptum nostro attribuit -

Summarium ad Christianam Religionem, & pietatem spectans.

Denatus est an. humanæ salutis MDCIV. teste in *Indico Ecclesiastico Teatro*, mentioneque hujus Ecclesie Præsulum Ægydio Gonzales Davila.

BARTHOLOMÆVS LEONARDVS DE ARGENSOLA, Cæsaraugustanæ urbis Metropolitanæ Ecclesie Deo Salvatori sacrae Canonicus, ipse Barbastrî natus, ingenio præcellenti, & singulari, Hispanæ castigatoris, ac purioris linguæ cognitione, & usu non alium forsân habuit in hoc regno parem, quæ Lupercium germanum fratrem natu majorem. Eadem quippe viâ grassati ambo ad gloriam, summum quendam in Poëtica laude, necnon & in studio historico gradum obtulerunt; meriti à Provincialibus suis uterque unus ferè post alterum, Chronographi Aragoniæ munere ornari. At insuper totius Coronæ, ut vocant, sive Regnorum Aragonensis ditionis, Bartholomæus noster delectus fuit a Rege historicus. Cui responsurus muneri continuationem aggressus est magni Annalium viri clarissimi Hieronymi Zuritæ operis; quæ elegantissimo stylo, quatuor tamè annos durat regni Caroli V. Cæsaris continentem, pertexit; posteris relinquens, veluti dimidiatam Veneris imaginem olim Apelles, sic captam ipse Historiæ fabricam, cui nemo hætenus artificem manum imponere ausus est. In quo valde laudamus *Ioannis Francisci Andrea Vitarozii* ultimi Aragoniæ Chronographi iudicium, modestiamque: quem hæc, consideratio à continuanda Argentiolæ historia deteruit, Zuritæque potius telæ suam attextendâ propositum ingeneravit, dum Aragoniæ res describendas ex munere suscepisset; quod ipse alicubi refert. Serenissimæ *Mariæ Austriacæ* Imperatrici erat à sacris, dum ipsa viveret, *Villaquæ Fermose* Rector, reliquitque hæc tantum ingenii sui monumenta, partim Poëtica, partim Historica.

Primera parte de los Annalos de Aragon, que prosigue los del Secretario Geronimo Zurita desde el año de MDXVI. del nacimiento de Nuestro Redemptor. Cæsaraugustæ 1630. in folio apud Ioannem de Lanaja.

Conquista de las Islas Molucas; ad Philippum Tertium Hispaniarum Regem Catholicum. Matrili apud Alphonsum Martinum, 1609. in folio.

Vida, y martirio de San Demetrio escrita por Simeon Metaphrastes en latin, y traducida por mandado de la Emperatriz D. Maria de Austria. Quam vidimus M. S. inter schedas D. Laurentii Cocci, Umbri, viri eruditi, qui super hoc ipso argumento magnum opus aliquod meditabatur Matrili, dum viveret. Initium hujus libri. *Tenia el cetro imperial de los Romanos Maximiano, &c.*

Metrica ejus continentur libello, qui editus fuit hoc titulo -

Rimas de Lupercio, y del Dotor Bartholome Leonardo de Argensola. Cæsaraugustæque prodiit post autorum obitum curâ Gabriëlis Leonardi de Albion, & Argensola Luperci filii, ex officina Regii Nosocomii Cæsaraugustani anno 1634. in 4. Hoc est par-

fratrum Poëtarum quavis laude majorum, sive purissimæ dictionis formam, sive ejusdem facilitatem, jucunditatem, simulque nervos & virtutem, sive tandem judicium, eruditionemque consideres, quæ expressisse videntur, ac nostris hominibus communicasse quidquid boni & perfecti Latinorum Poëtarum omnes libri continent; adeoque perfectissimam hæc dicendi formam inter se pares, ac velut gemelli sunt, quasi uno, atque eodem animo vixerint, uno atque eodem ore sint loquuti.

Reliquit M. SS. *Commentarios para la Historia de Aragon*, qui liber in tabulario publico hujus Regni custoditur pertingens ab anno MDCXV, usque ad MDCXXXVII. uti refert *Joannes Franciscus Andreas* jam laudatus in *Notitiis auctorum M. SS.*

F. BARTHOLOMÆVS DE LOAYSA, Bæticus, Antiquariensis, ordinis Carmelitarum Provinciæ Bæticæ, Cordubæ sodales docuit sacros libros; scripsitque cum in Carmona urbe degeret -

Los Triunfos de la Reyna de los Angeles; sive de immaculata ipsius Conceptione. Hispali per Gabriël. Bexarano 1616. 4.

Sermon de S. Teresa, en la fiesta de su Beatificacion: quæ cum aliis ejusdem argumenti concionibus edita fuit Matrili 1615.

BARTHOLOMÆVS LOPEZ ENCIZO Tendillensis, scripsit adversus Zelotypiæ furorē, hoc titulo -

Defenga ño de zelos, 1586. in 8. apud Franciscum Sanchez.

BARTHOLOMÆVS LAVRENTIVS, vulgò LORENTE, natus in Oppido Longares Aragoniæ Regni, quod sacra jura CæsarAugustam petit, Joannem Nunnesium Valentinum virum clarissimum in Philosophicis, in aliis aliis præceptores habuit. Sacerdotio deinde obtento ad ædem sacram Dei-paræ de Columna ejusdem CæsarAugustanæ urbis, Canonicum, & Priorem (ea munerum nomina) illius egit, optimè de ipsa meritis, præcipuè apud cives suos loco habitus, quod & strenuè dignitatem ejus Romæ defenderit, multaque in vulgus doctrinæ, ac eruditionis famam celebraretur. Quare & eum non multo ante mortis tempus Aragoniæ Regnum stylo ducendis ex munere rebus suis Chronographum allegit. Extat ejus operam collectus -

Indice de los autores que tratan de la venida de Sant-Iago a España. CæsarAugustæ 1591. quem Petrus Joannes Nunnesius is, quem laudavimus, in Prologo *Confitit sui de studio Philosophico*, atque item alii omnes, qui adventum Divi Iacobi ad Hispanias pro debito asserere usquam conati sunt, præcipuè laudant.

Vida de S. Braulio Arceobispo de Saragoça;

sine ejus tamen nomine. Latet adhuc in schedis, quæ nostrum præfert auctoris nomen, vulgari idiomate conscripta -

Historia de la antigüedad, y dignidad de la Santa Iglesia del Pilar de Zaragoza.

BARTHOLOMÆVS MARRADON, Medicus Doctor in Marchena oppido diocesis Hispalensis, edidit in lucem -

Dialogo del uso del Tabaco, los daños que causa &c., y del chocolate, y otras bebidas Hispali apud Gabriëlem Ramos 1618. 8.

F. BARTHOLOMÆVS DE MARTYRIBVS, Olisiponensis, anno seculi superioris decimo quarto probis parentibus, & honestis nascitur, ut quam primum ætate justam esset, Dominicanorum instituto in monasterio urbis patriæ adscriberetur. Inde in Collegio Sancti Dominici, quod Rex Emmanuel in eadem civitate erexerat, Philosophiam, uti & in Victorienfi Regio (de la Batalla vulgare ei nomen est) cœnobio per viginti annos eandem artem, ac Theologiam docuit. Interim ad Magisterii gradum, aliisque domesticis familiæ honores receptus, in utriusque Theologiæ, tam Scholasticæ, quam Mysticæ, quæ vera sapientia merito suo audit, studiis mirè profecit. Eboræ postea sacras literas Antonio Ludovici Infantis filio, incertum quot annis, distavit, eam parentis, ac discipuli gratiam, ut ad Benficensis monasterii, quod prope Vllisiponem in seposito, & amœno loco situm est, Præfecturam vocatus regii sanguinis alumnus doctrinæ causam secum ferret, & cum magna cura formandorum ingenii, atque morum haberet. Incidit in annum hujus seculi octavum ab quinquagesimo Balthasaris Limpî Carmelitæ Archiepiscopi Bracharenfis mors, quam dignitatem Ludovicus Granatensis summus ille doctrinam vir & pietate, sibi à Caterina Regina, cui erat à consensibus, & penes quam regii pupilli Sebastiani tunc vices erant, oblatam, cum admittere noluit, tum author fuit Reginæ, ut humeris Bartholomæi sodalis, qui Benfice præerat, imponeret. Hoc munus à plerisque primæ nobilitatis ambitum ut sponte capesseret, nullus exorari potuit; quare & præcepto fuit expugnandus. Tridentum advocatus ad Concilium duobus ab hinc annis eam doctrinæ, integritatis, ac religionis famam ibi collegit, ut in supremo Ecclesiæ consensu nulli congregatorum ex toto orbe Christiano Theologorum, sive literis, sive sanctitate, quamplurimum opinione concederet. Reformationem ordinum ecclesiasticorum, cuius præcipua fuit Patrum cura, incredibili contentione animi, ac perveraciâ, eloquentiâque promovit. Romam per intervallum quoddam sessionum, moxque dimisso Concilio iterum, atque iterum veniens, Pio IV. P. M. ejusque ex sorore nepoti Carolo Cardinali Borromæo,

quo, qui in sanctissimum virum post evasit, in paucis fuit charus; à quo scilicet Summo Ecclesiæ Præsidi dignus est habitus, quem in aliquot curiæ abusus coram, sed modestissime invecum, non æquo animo audiret tantum, sed & suavori, auctorique prudentissimo, atque integerrimo transformationem in melius eorum condonaret. Bracharæ redditus post triennium integrum, redigendis in ordinem rebus secundum Concilii Canones totus incumbere, conciones ad populum frequentes habere, diocesium singulis trienniis integram utilissimam visitationem lustrare, egenos pascere, nudos induere; sibi parcissimus, pauperibus munificentissimus; vir quidem pietate, liberalitate, abstinentiâ, corporis macerandi perpetuam curam, christianamque libertate, & gravitate, omnium denique virtutum numeris absolutus. Tandem annum agens octavum & sexagesimum, ut sibi gravissimum dignitatis onus Pontificis nutu deponeret impetravit à Philippo Hispaniæ, ac recens Lusitaniæ Rege; inque oppidum ejus diocesis Vianam secedens, monasterio, quod ipse ordinis sui fratribus erexerat, per octennium includitur, expetitis dilectæ sibi Rachelis amplexibus fruiturus, jam ante mortem sibi beatus; quæ demum sequuta est anno MDXC. ætatis LXXVI. Sepultura ejus, exuviarum miraculis claruerunt. Hæc scripta emanarunt ad nos viri sanctissimi;

Stimulus Pastorum. Quem librum Carolus Cardinalis Borromæus ex quodam exemplo sibi ab authore, dum Romæ unam essent, relicto, in urbe hac fecit per heredes Iulii Accolti anno 1582. typis excudi: mox Ludovicus Granatensis à Borromæo per nuntios acceptum Vllisipone, deinde à Parisiensibus tertium anno 1583. recuderunt. Extat, & alia Parisiensis editio anni MDCXLIV. in 12. apud Petr. de Breche.

Compendium spiritalis doctrinæ ex variis Sanctorum PP. sententiis collectum. In quo mysticæ Theologiæ regulis perfectionis viam fideles edocentur. Latinus prodiit liber Vllisipone apud Antonium Riberium 1582. 8. Matritique 1598. Parisiisque 1601. Hispanicè autem conversus operam Placidi Pacioci de Ribera, cœnobii Benedictinorum Hispalensium Abbatis, Pincia anno 1604.

Lusitanicè verò -

Cathecismo da doutrina cristã, sic utilis, & proficiuus, ut & publicari fecerit per Lusitaniam Sebastianus Rex, & Castellanum dare utile duxerit Emmanuel Rodriguez Franciscanus, vir clarissimus, editum Salmanticæ 1602. in 4. Hic liber, & superior Lusitanicè prodierunt Romæ anno 1603. iterumque Castellæ idiomate à Joanne Aristizaval S. Iacobi Equite conversus. Matrili 1654.

Inedita alia reliquit tam vulgaria, quam latina; scilicet -

Collationes spirituales CL.

In Psalmos, & Cantica feriarum.
In Hieremiam, & alios Prophetas annotationes.

Puncta tangentia Iura, & casus conscientie.

Varias sententias ad Sacram Scripturam pertinentes.

Doctrinas, & regulas mensæ religiose.
Epitomen Chronicorum Mundi.

Compendium Historiarum Ecclesiasticarum.
Narrationem gestorum in Concilio Tridentino.

Reliqua Lusitanico sermone -

Tratado de Practicas devotas para os Prelados quando daõ ordens.

Practicas espirituales sobre os ewangelios das festas de tudo o anno. Quas tamen unam cum *Cathecismo* in vulgarem Castellæ linguam conversas edidit Emmanuel Rodericus jam laudatus;

Et alia Historica: quæ quidem diligenter collegit, recensuitque, vitam summi viri elegantissimo Portugalliæ stylo ducens vir disertissimus Ludovicus à Sousa Dominicanus, quemadmodum & Castellæ idiomate non minus eleganter Ludovicus Muñosius pius juxta, disertusque illustrium hæc nostram ætate sanctorum aliquot Historiographus.

F. BARTHOLOMÆVS DE MEDINA, ab oppido patrio veteris Castellæ Medina de Rioseco sic cognominatus, fratrum Prædicatorum ordinem Salmanticæ in æde sacra Divi Stephani literis & religione spectatissimam professus est. In Collegio Complutensi nonusquam commoratus, Durandumque ut explanaret in Cathedra huic addicta præceptorum, Salmanticam repetere iussus, tandem primum docendi locum deferente scholam suscepit. Fuit quidem is cum aliarum disciplinarum compos, tum præcipue in studio Theologiæ Scholasticæ, Moralisque inter principes suæ tempestatis habitus: quique Sancti Thomæ doctrinam totis viribus ingenii, atque iudicii, quorum vim indefesso labore acuebat, usque ad supremum vitæ spiritum propugnavit. Nempe voce, ac præterea scriptis. Edidit namque -

In Primam secundam D. Thomæ. Salmanticæ 1582. in folio, quæ sepius recocta est editio, tum in eadem urbe anno 1583. CæsarAugustæque 1587. in 8. Barcinonæque 1604. in 8. tum extra Hispaniam, Venetiis 1590. & 1602. apud societatem Venetam, atque item Colonia 1619. folio.

Expositionem in Tertiam Partem D. Thomæ, usque ad Questionem LX. completentem tertium librum Sententiarum: cui accesserunt novæ observationes Alphonsi de Luna S. T. M. ejusdem ordinis professorisque Salmantini Salmanticæ 1596. folio. sed expositio ipsa prius edita fuerat in eadem urbe anno 1584. Venetiisque 1582.

Hispanicè vero Summam casuum hac inscriptione -

Breve Instrucción de como se a de administrar el Sacramento de la Penitencia. Salmantica 1580. in 8. & 1585. 8. Pinciaque anno 1602. in 8. & Pampelone 1625. Latine vertit *Raphaël de Casare* Neapolitanus, Coloniaeque edidit apud *Quenteliū* primum 1601. in 8. deinde apud *Petrum Heñing* in folio anno 1619. Italicè alius convertit editam Venetiis 1582. 8. apud *Dominicum Nicolinum*.

Parabat in reliquis D. Thomæ partes, cum mors virum longiore vitâ dignum intercepit tribus annis majorem quinquagenario, sæculi MDLXXX. in ipsa urbe Salmantina, & cœnobio, ubi terræ mandatus est, *Dominico Bañez* itidem *Dominicano* lampade docendi tradit. *Ioannes Marieta* usque ad annum MDLXXXI. vixisse scribit, ut & *Hieronymus Ghilinus* in *Theatro hominum literatorum*.

BARTHOLOMÆVS MELGAREJO, Toletanus, Hispanè interpretatus est, scholiisq; adornavit -

Las Satyras de *Aulo Persio*. M.SS. in folio vidit *D. Thomas Tamajus*.

BARTHOLOMÆVS MOLES, Aragonus, ut dicitur, medicusque Doctor, scripsit sub *Carolo Rege*, atque *Cæsare* -

Speculum sanitatis, sive de sanitate conservanda libri Salmanticae editum 1545. 8.

F. BARTHOLOMÆVS DE MOLINA, Franciscanus, ad *D. Petrum de Ribera* Lucensem Antistitem opus musicum scripsit hujus nomenclaturæ -

Arte de canto llano, dicha, *Lux videntis*. Pincia 1506.

F. BARTHOLOMÆVS DE MOLINA, Ordinis Sancti Francisci exalceatus, Diffinitor, (id nomen proprium rei est) Provinciae Sancti Iosephi audiebat, quo tempore in vulgus edidit -

Breve Tratado de las virtudes de *D. Juan Garzia Alvarez de Toledo*, quinto Conde de *Oropesa*. Matriti 1621. 8. apud *Alphonsum Delgado*.

BARTHOLOMÆVS NIÑO VELASQUEZ, scripsit -

Discurso sobre la Antiquedad de Granada. Qui M. S. fuit in Bibliotheca Olivariensi.

F. BARTHOLOMÆVS ORDÓÑEZ, Franciscanus, versibus conscripsit inclytum *Eulæiæ Virginis* *Barcinonensis* Martyrium, Poëmati inscribens -

Eulalida. *Barcinone* 1590. in 8. apud *Philippum Robertum*.

F. BARTHOLOMÆVS DE PAIVA, Lusitanus, ex familia sacra Redemptorum Sanctissimæ Trinitatis, Ludovico Petit hujus ordinis Generali Magistro nuncupavit orationem carmine pertextam -

De Institutione ejusdem ordinis Sanctissimæ Trinitatis: ex qua plura fragmenta adducit *Fr. Bernardinus à Sancto Antonio* in *Epitome Redemptionum*.

BARTHOLOMÆVS PALAV, Valentinus, scripsit carmine -

Vitoria de Christo; *Alegoria*, representación de la captividad espiritual, y de la Redención de Christo. Valentia apud *Ioannem Navarrum* 1583. in 8.

BARTHOLOMÆVS PEREYRA, Lusitanus, Societatis Iesu, edidit -

Paciécidos lib. XII. Poëma heroicum de gloriosa morte *P. Francisci Paciéci* Societatis Iesu Provincialis in Iaponia. Conimbrica 1640. in 12. apud *Emmanuelē de Carvalho*.

Habere eum prelo paratum - *Commentarium in Tobiam*, refert *Philippus Alegambius* in *Appendice scriptor. S. I.* meminitque *D. Franciscus Emmanuel cent. IV. epist. 1.*

BARTHOLOMÆVS PEREZ, scripsit - *Tratado de la devocion con las Animas del Purgatorio*.

BARTHOLOMÆVS PHILIPPVS, Lusitanus, legum Doctor, Olisipone, Salmantica, atque Conimbrica Civilia jura è superiore loco per vicennium docuit. Mox domi frequentans tam sacra, quam profana studia plures libros editioni maturaverat; cum specimen otii literarii sui primitus in publicum fecit, typis commendans breve opus, sed frugi; *Tractatum* nempe -

De el Consejo, y de los Consejeros de los Principes. Conimbrica 1584. 4. apud *Antonium de Martin*; *Alberto S. R. E. Cardinali Austriaco* nuncupatum. Taurini etiam 1589. & sepe aliàs.

Iuris studii hæc sunt in Academiis edita - *Repetitio in cap. Scindite corda vestra, de Penitentia distinct. I.* Olisipone 1539. 4. apud *Ludovicum Rodriguez*. Ex quo opere laudat eum summus vir *Didacus Covarrubias*, mirum illius in comprobanda conclusione quadam commendans ingenium, de *Matrimonio* II. parte c. III. s. V. n. VIII.

De Fictionibus *Tractatus*. Salmantica 1536.

Iuris Conclusiones in folio editas tribuit ei *Verderius* in *Bibliotheca Gesneriana* *Epitome*. Plurium ipse meminit alicubi operum, à se prope diem publicandorum; sed quarum nomen tantum, ut existimo, ad nos permanavit.

F. BAR-

Leftenium 1646. 4.

Hierarchiam Marianam ex occasione Imaginis *Deiparæ Virginis* olim in *Abredonia* *Scotiæ* miraculis claræ, deinde à *Serenissima Infante Isabella Bruxellæ* in templo *Augustinianorum* collocatæ.

Horizontem Marianum; sive de excellentia, & virtutibus *Beatæ Mariæ Virginis*. *Tractat. IX.* super totidem ejus festa. Adjungitur *X. De nomine Mariæ*. Antverpiæ apud *Guilielmum Leftenium* 1647. folio.

BARTHOLOMÆVS RODRIGVEZ, Parochus prædiariorum militum *Teneramundæ* urbis in Belgio, scripsit -

La Vida, y milagros del glorioso S. Roque. *Bruxellis* 1637. in 16.

BARTHOLOMÆVS SALVATOR DE SOLORZANO, natus in oppido *Medina de Rio-seco*, edidit -

Libro de Caxa, y manual de Quentas de mercaderes, y otras personas con la declaracion dellas. Matriti 1590. in 4. apud *Perrum de Madrigal*.

BARTHOLOMÆVS SANCHEZ, author laudatur -

Interpretationis difficilis Responsi Ioannis VIII. Papæ super Irregularitate, & aliorum opusculorum.

Fuit in Bibliotheca *D. Laurentii Ramirez de Prado*.

D. BARTHOLOMÆVS SANTOS DE RIS-SOBA, natus in oppido *San-Ervas, Campi (Vega)* vocant) *De Saldaña*, ex sodali *Ovetensis* Collegii in *Salmantina* schola, *Canonicus* que *Magistrali Palentino, Almeriensis* primum designatus, dein *Legionensis* *Episcopus* ab anno hujus sæculi XXXIII. M. S. reliquit, quod idiomate ignoro, librum

De las Obligaciones de los Obispos. Vide *Ægidium Gundisalvi Davila* in *Theatro Legionensis Ecclesiæ*.

Obiit *Bartholomæus* ex *Legionensi Seguntinus* jam *Episcopus*, anno MDCLVI. aut sequentis initio.

F. BARTHOLOMÆVS DE SEGVRA, Benedictinus monachus *Pinciani cœnobii*, atque in eo *Ecclesiastes*, *Theologus*, & *Poëta*, dedit versibus brevioribus *Hispanis*, quos à circulo *rithmorum redondillas* dicimus.

La Amazona Christiana, & *vidæ de la B. Madre Theresa de IHS*. Matriti apud *Franciscū Fernandez de Cordova* 1619. in 8. Dignum certè argumento suo scriptorem opus clamat, elegantiam, & suavitate plenum.

Idem author est alterius operis metrici - *De la Vida de S. Julian Obispo de Cuenca*. 1599. in 4. apud *Michaël Serrano*.

BAR-

F. BARTHOLOMÆVS PONCE, Cisterciensis, S. Fidei prope *Cæsaraugustam* *Monachus*, binum hostem christianis moribus insultantem, nempe *librorum profanorum* *lectionem*, mortique oblivionem domare admodum cupiens, binum sibi opus *fabrefaciendum* piè constituit, atque utrumque edidit: nempe -

Puerta Real de la inescusable muerte. *Cæsaraugustæ* 1577. atque iterum *Salmanticae* apud *Ioannem*, & *Andream Renaut* 1596. Continetur hoc opere, *La vida, y hechos loables de D. Pedro de Acosta Obispo de Leon, y despues de Osma*: nè diversum à superiore alicui videatur, qui viderit apud *Rodericum da Cunha* in *Historia Episcoporum Portuensium* II. parte, cap. XXXIV. hujus argumenti ac tituli librum nostro *Poncio* attributum.

La clara Diana, hoc est *pias Dei-paræ Virginis laudes*, loco profanæ illius *Georgii Montis-majoris Diane*. *Cæsaraugustæ*. 1581. Denatus est circa annum MDLXXXII.

Refert quoque author *Bibliothecæ Cisterciensis Ecclesiæ Carthaginensium* huic nostro aliquando obtigisse gubernandam *Præsulis* jure. Cui muneri *Romana monumenta*, quæ ad manum habuimus, actorum *Consistorialium* ejus sæculi, quo is floruit, & scripsit, ineuntisque hujus, ad quod pertingere potuit, nullatenus favent.

BARTHOLOMÆVS DE QUEVEDO, in *Metropolitana*, atque *Hispanarum* principe *Toletana Ecclesiæ cæremoniarum*, ut vocant, *magister*, doctus vir ac diligens, quo elogio cum *Ambrosius Morales* donat c. VIII. lib. X. author est illius *epistolæ*, quæ provocavit alteram eruditione plenam *Andræ Refendii Lusitani* super quibusdam *Hispaniæ antiquitatibus* à *Quevedo* interrogati. *Vtraque* extat in *Hispaniæ illustratæ* volumine secundo.

F. BARTHOLOMÆVS DE LOS RIOS ALARCON, Matritensis, *Eremitarum fratrum sodalis*, *Theologiæ sacre Magister*, in Belgio munus declamandi *pias conciones* apud *Serenissimos Hispaniarum Infantes* tum *Elisabetham*, tum *Ferdinandum Austriacos*, deindeque in *Hispaniam* reversus apud *Philippum Regem* exercuit. Scripsit, quos viderim, hos libros -

Phanicem Thenensem è cineribus redvovum, *Serenissimo Principi Ferdinando* nuncupatum. Antverpiæ apud *Plantinum* 1637. in 8.

Christum Dominum in cathedra Crucis docentem, & patientem; sive de septem verbis à *Christo Domino in Cruce prolatis*; tractatibus septem. *Bruxellæ* apud *Ioannem Mommarium* 1645. 4.

Vittam Coccineam, sive *commentarium super evangelia Passionis, & Resurrectionis Christi Domini*. Antverpiæ apud *Guilielmum*

BARTHOLOMÆVS DE TORRES, natus in oppido *Rebilla-balaguer* Burgenſis diœceſis, S. T. Doctor, in Salmantina Academia, Collegii Ovetenſis togâ inſignis, Philoſophiam profeſſus eſt. Indêque Scotum, admiſſus in eam cathedram, docuit. Poſtea in Seguntino gymnâſio per vicennium explicuit Angelicū Præceptorem, merito ſuo (quippe moribus fuit honeſtiſſimis, eximiâque in Deum pietate; ad hæc multâ doctrinâ, ſœlicique ingenio præſtans) à ſcholæſtico pulvere an. MDLXXVI. in *Canarienſis* Eccleſiæ Præſulem translatus. Quo tempore jam redierat à peregrinatione Anglica, quò eum Philippus Rex Mariam. ejus regni Principem accepturus uxorem, unâ cum alijs inſignibus Theologis ad ſtabilendam in Angliſ veram, & orthodoxam fidẽ ſecum duxerat. Vnde immaturâ profectione reſerſus Regi anſam dederat (uti fama eſt) hominis imbecillitatem arguendi. Cui tamen adprobavit fortasſe ſuum conſilium, qui poſt aliquot annos meruit ad Pontificium apicem iſtum adlumi. Ergo Summam D. Thomæ commentarijs explanare aggreſſus, in lucem emiſit priore loco, dum Seguntia eſſet.

Commentaria in XVII. Quæſtiones primæ Partis de Ineffabili myſterio Trinitatis. Compluti apud Quirinũ Gerardum 1583. fol. Venetijs, iterum apud Iuntas edita anno 1588. in 4. Reſiduum hujus primæ partis tunc affirmavit prælo ſe habere paratum.

Exiſis ceſſit in ſede ſua, menſe Martio anni MDLVIII.

BARTHOLOMÆVS DE TORRES NARRARRO, patriâ ex oppido *Turri* juxta *Pacem Auguſtam*, naufragio dicitur in Maurorum manus incidiffe, atque inde Romam, prædibus pro lytro datis, cum Leo Papa X. literatorum Mœcenas ſacro Romano præſet Imperio, tranſvectus, plura carmina in vulgus emiſiſſe. At verò in Aulicorum vitia, quod carmine etiã una ſuperſtite dicas factum, ſatyricè nimis invecius, fortasſe opus habuit cedere urbe, Neapolimque concedere. Fabricio ibi Columiæ domeſticus, fuiſſe videtur, ſiquidem opus, de quo mox dicimus, Ferdinãdo Peſcariz Marchioni hujus Fabricii genero per id tempus offerens Domini ſui vocabulo ſocerum compellat. Vir fuit (quatenus Meſſineri cujuſdam Aurelianenſis fide ad poſteros descendit; cujus quidem epiſtola eſt *Naharri Propalladiæ* præfixa B. Aſcenſio Parienſi Poëtæ nuncupata) ſpecie affabili, ſtaturâ grandiore, modoſto & gracili corpore, inceſſu gravis, verbis parcus, & non niſi præmeditata, & quaſi in ſtatera librata prius verba emittens, vitiorum omnis generis hoſtis, virtutumque omnium cultor eximius. Grande autem ab eo additum Hispanorum ſermoni ornamentum illa ætas non ſine admiratione (ut ipſe teſtatur Meſſinerius) in conſeſſo habuit: quo nempe ait factum, ut quæ aliàs barbarâ au-

diebat, Græcæ, Latinæque linguarum excellentiam in multis peſum dare videretur. Sacris eum fuiſſe initiatum apparet ex Leonis P. M. impetrato ad typorum uſum diplomate. Extat unicum ejus hodie miſcellum opus.

Propalladia. Hiſpali à Jacobo Cromberger edita anno 1520. Nempe, ut ipſe libri reſolvit titulum *Ἰστορία τῆς πόλεως*, quod eſt *primus*, & *Palladis*, quæ eadem Minerva eſt literarum numen creditum, appellatione: quaſi prima, & imperfecta adhuc Palladis opera, Muſarumque tentamenta producantur. Continet collectio hæc variorum carminum epiſtolas quaſdam, *lyricæque*, ſive *erotica opuscula*, præfertimque *Comædias ſeptem* verſibus conſcriptas, aliâque.

BARTHOLOMÆVS VALENTINVS DE LA HERA, & DE LA VARRA, juris Canonici ſtudioſus, nomine ſuo, ſed nec diſſimulans verum operis authorem *Petrum de la Hera* fratrem ſuum germanum, publicavit.

Repertorio del Mundo, particular de las eſferas del Cielo, y orbes elementares, y de los tiempos, mudanças, y paſſiones del aire. 1584. in 4.

BARTHOLOMÆVS DEL VALLE, Liberalium artium Magiſter, Medicuſque Doctor, in Salmantina Academia Profeſſor erat publicus Aſtologiæ; cum commentatus eſt ſuper duorum Cometarum anni MDCXVIII. ſignificatione, edito libro.

Explicacion, y Pronoſtico de los dos Cometas. Granatæ 1619. 4.

BARTHOLOMÆVS DE VALVERDE, & GANDIA, quem *Villena* urbs protulit Caſtellæ, Valentino regno finitima, S. Theologiæ Doctor, multiplicis doctrinæ merito ſub Regibus noſtris Carolo, & Philippo, quibus fuit à ſacris, excelluit. Præcipuè verò in ea parte ſtudii Theologici curas ſuas collocasſe videtur, quæ ad verſus fidei hoſtes contentionis utiliſſimæ, atque honeſtiſſimæ funem trahit. Doctus ad hæc literas Græcas & Hebraicas, quarum teſtimonio perſæpè utitur, Romæ degens Sixto Pontifici M. hujus nominis V. antequam renuntiaretur, nec minus poſtquâ gradum hunc ſupremum Eccleſiæ obtinuit, notus fuit, atque in pretio habitus. Hominem commendant ſequentia ſcripta;

Ignis Purgatorius poſt hanc vitam à Latinis Patribus orthodoxis, Hebræorumque doctiſſimis aſſertus. Cui præcedit operi.

Pro Igne purgatorio, Sanctorum interceſſione, ſacriſicijs, ſuffragijs, & oblationibus; pro avis & imaginibus, vaſis, & veſtibus ſacris, ac ſacerdotiorum ordinibus, ritibusque ſacrorum, atque ad eò externis omnibus Catholica Eccleſiæ cultibus & ceremonijs Apologeticum breve. Ad Gregorium XIII. P. M. Item.

Ad Quæſtiones, ſive propoſita Venceslai à Verizoviz Equitis Bohemi de jejunijs. Qua-

Quadrageſima, & verbo Dei ſcripto & non ſcripto Reſponſio. Necnon & -

Ex Sanctis Patribus Nomologia, ideſt inſigniores aliquot ſententiæ, quibus & Catholici in fide conſtantur, & qui ab Eccleſia diſceſſerunt, redarguuntur & ab errore revocantur; omnia ſimul Patavii 1531. Venetiſque 1590. 4.

Salomonis de forti muliere Alphabetum (Hoc eſt locus è Proverbijs; *Mulierem fortem quis inveniet, &c.*) tribus commentarijs illuſtratum, atque explicatum: nempe de *Dei-Para Virgine, de Anima humana, & de Matre familias*, ad Sixtum V. Papam Romæ in officina Sancti, & ſociorum 1589. 4.

Cypriani Cœna emendata, atque explanationibus illuſtrata. Pragæ 1579. 4.

Inedita reliquit, de quibus eidem de ſuis lubricationibus teſti credimus,

In Cantica Salomonis commentarios.

ΣΠΟΥΔΑΣΜΑΤΩΝ (hoc eſt *Studiorem*) XXX. libros, quos quidem editioni ſe habere paratos, ac Sixti V. nomine inſignitos, aiebat ipſe anno MDLXXXIX. certè ante hoc tempus publicandos, niſi deſiderium ejus (quod ille ait) injuſtiſſimè quidam retardasſent.

Epithalamium in nuptijs Philippi II. & Anna Regum Hispaniæ, ſervatur M. S. in Bibliotheca Olivarienſi.

Admonitiones quaſdam contra Talmud, & explanationem temperamenti Sanctiſſimi Domini M. S. S. in Bibliotheca Ambroſiana eſſe reſerunt.

F. BARTHOLOMÆVS DE VEGA, ordinis Prædicatorum, emiſit foras -

Computo Eccleſiaſtico. Pampilone anno 1588. 8.

F. BARTHOLOMÆVS DE LA XARA, ordinis Minorum provinciæ Bæticæ, ſcripſit *Explicacion de los caſos reſervados.* Hiſpali 1642. in 8.

Lucas Vvaddingus.

BARTHOLOMÆVS XIMENEZ PATON, in *Almedina* oppido diœceſis natus, literarum omne genus, præcipuè humanarum profeſſus fuit, & multiplicibus commentarijs rem Grammaticam, Rhetoricam, Philologicam promovit, doctis quidem, & laborioſis, quæque authorem ſuum cum non vulgari eruditionis ſacræ, & profanæ commendatione tranſmittent ad poſteros. Notarius fuit Apoſtolicorum Religionis Iudicum in Murcia Regno; Curſorumque in oppido *Villanueva Infantum*, quod credere ipſi debemus, Magiſter. *Correo maior de Villanueva de los Infantes* nos dicimus. Edidit -

Eloquencia Eſpañola en arte. Toleti 1604. in 8. quæ quidem in partem mox ivit majoris operis Rhetorici, quod ſic inſcriptum prodiit -

Mercurius Trismegiftus, ſive de

Triplici eloquentia, Sacra, Eſpañola, Romana. Beatæ 1621. 4.

Perfecto Predicador. Beatæ 1612. 8. apud Marianam de Montoya.

Epitome de la Ortografia Latina, y Castellana. Beatæ 1614. in 8. apud Petrum de la Cuesta.

Proverbios concordados; hoc eſt Alphonſi de Barros Segobienſis Proverbia moralia metrica, Philoſophorum, Poëtarumque ſententijs illuſtrata. Beatæ apud Petrum Cuesta 1615. in 4. Olifipone 1617.

Diſcurſo de la Langosia, que en el tiempo preſente aſſige, y para el venidero amenaza. Beatæ 1519.

Declaracion magiſtral de varios epigramas de Marcial. Villanovæ Infantum 1628.

Vitorias del Arbol ſacro; ſive de Laudibus Sanctæ Crucis.

Decente colocacion de la Santa Cruz; ſive de abuſu aſſigendi, aut depingendi quovis loco ſalutare hoc ſignum. Conchæ apud Julianum de Eccleſia 1625. 4.

Diſcurſo en favor del ſanto, y loable eſtato de la limpieza; quod excludit à quarundam Eccleſiarum, & Collegiorum ſodalitate eos, qui ex majoribus Mauris, aut Hebræis procedunt. Granatæ 1638.

Diſcurſo de los tuſos, copetes y calvas. Beatæ 1639. 4.

Declaracion preambula del Pſalmo CXVIII. Beati immaculati in via, &c. Granatæ 1633. 4.

Historia de la Ciudad de Tañny de algunos Varones ſaſoſos hijos de ella. Giennii apud Petrum Cuetam 1628. 4. cui formandæ author fuit noſtro *Perrus Ordoñez de Zeballos* ſchedis ſuis manuſcriptis hujusmet argumenti ad eum remiſſis: de quo nos in mentione illius.

Varia Martialis Epigrammata interpretatus eſt, interpretationeſque in vulgus emiſit. v. g. *Epigramma XX. lib. IX. Laudat balnea verſibus trecentis; LX. libri IV. Ardea ſolſticio, Peſtana quæ rura petantur; XXVII. lib. X. Natali, Diodore, &c. item XXIX. libri III. Necnon & Iuvenalis horum verſuum Sat. VI. Adamas noſiſſimus, & Beronices.* In digito factus pretioſior. Granatæ 1633. 4. Conchæ 1632. 4. neſcio an diverſum opus ſit à ſuperioribus, *Las Inſtituciones de la Grammatica Eſpañola, & Inſtituciones Rhetorica latina.* Certè *Inſtituciones Grammaticæ* iſte prodierunt Beatæ apud Petrum de la Cuesta in 8. D. Sebaſtiano Covarrubiæ Horoſco, *Theſauri Caſtellanæ lingue* authori nuncupatæ.

BASILIVS.

F. BASILIVS DE ARZE, Benedictinus monachus, foras dedit -

Historia del origen de la maravilloſa Imagen de la Casa de Nueſtra Señora de Sopetran. Matriti-

Matriti apud Alphonsum Martin. anno 1615.
in 8.

F. BASILIVS DE FARIA, Olissiponensis, Cartusianorum sodalis, Iustitico nomine BALTHASAR DE FARIA SEVERIM, loco nobili natus, virtutibus tamen clarior; qui cum Cantor esset Eborensis Ecclesie fugit in ejusdem urbis Cartusianensem domum, ut Deo tantum, sibi que viveret. Excelluisse is dicitur in Mathematicis quibusdam disciplinis, latinè admodum disertus, Gallicè atque Italianè doctus, politicarum rerum non mediocriter gnarus: Georgius certè Cardoso in *Agiologio Lusitano* qui hominis his cum laudibus meminit, edidisse eum scribit (V. die Augusti pag. CDXL.)

Artem brevem lingue latinæ.

Sobre el desempeño del Patrimonio Real del Reino de Portugal.

De las ceremonias de la Misa.

Vida de S. Bruno, quæ edita fuit, & ea quidem pars est *Historiæ Cartusiani ordinis*, quam de tempore XII. priorum Generalium Præfectorum absolverat.

Excessit è vita die V. Aprilis MDCXXV. ætatis LXVI.

F. BASILIVS LOPEZ, Cisterciensis in *Valle Ecclesiarum* monasterio sodalis, composuit, ediditque -

Calle de amargura; como havemos de seguir à Christo, y meditaciones de su passion. Matriti apud Viduam Alphonfi Martini 1622. 8.

F. BASILIVS DE MOLINA, *Santæ Mariæ Hortensis*, quod celeberrimum est in Castellæ regno ad limites Aragoniæ Cisterciensium cœnobium, monachus, in Italia peregrinatus, lectaque Ferrariæ Theologiâ, rediit in patriam, vixitque viris principibus charus. Scripsit, (latinumne opus, ignoro)

De immunitate Ecclesiarum, ac præcipuè Monasterii sui Hortensis, librum unum, Matriti excussum 1607. in folio.

In schedis etiam reliquit -

Historia del Monasterio de Huerta. Intercessit namque editioni mors authoris anno MDCXVII.

F. BASILIVS PONCE DE LEON, Granatensis, quam ipse urbem charæ sibi patriæ compellere nomine in *Quodlibetis suis Theologicis* non dubitavit, matrem habuit Menciam Varelâ Ludovici illius Legionensis summiviri consanguineam, unde nepos illius noster audit. Parentem Rodericû Ponciû Legionensem Bai leni Comitem tribuit ei, nescio an satis idoneâ conjecturâ ductus, Thomas Herrera Augustinianus in *Cœnobii Salmantini Eremitarum Historia*. At quo loco is editus fiet, magnum patriæ, fuorumque, magnum Hispani-

næ gentis decus vixit. D. Augustini habitum solenni professione cum induisset Salmantica, diuque sodalibus in Complutensi Collegio Lectorem se Theologiæ præstitisset, ineuntis seculi hujus anno quinto Salmantinum gymnasium scholasticorum munere adiit petitor; brevique, alterumque altero gradum urgente, Scotum, Thomam, Durandum interpretandi è propriis quemque cathedris, partes suscepit. Deinde & Augustini Antolinez Primarii Lectoris emeriti vicem sustinere iussus anno MDCXXIII. quasi initiatus est summo huic Theologiæ facultatis culmini, ut in decedentis locum biennio post acciperetur. Rexit & Academiam integram Cancellarii nonnunquam munere: vir, si eruditionem spectes, sacræque totius doctrinæ peritiam, nemini secundus; si ingenii acumen, & amenitates, si iudicii nervos, si tandem eloquentiæ vires, cum paucis comparandus. Nec schola ipsum sibi tot annos mancipans in causa fuit, quò minus de re sacra optimè concionaretur: nec item scientia Theologica adeo ampla, & per omnes sui partes exactissimè ab eo comprehensa præjudicare studio Canonum potuit: nam & hujus lauream artis non dedignatus fuit Theologus ambire, & suscipere. Nihil horum non ostendunt illius scripta, nempe -

De Sacramento Confirmationis liber singularis. Salmantica 1630. folio, quem deinde correctiorem, & annotationibus in margine illustratum dedit typis Lovaniensibus *Petrus Damasus de Coninck* ejusdem ordinis, anno 1642. in 4.

De Impedimentis Matrimonii, Tractatum. ad Alexium Menesum Brachar. Antistitem. Salmantica 1613. quem deinde sequentis operis partem fecit.

De Sacramento Matrimonii lib. XII. Ad Ferdinandum Hispan. Infantem S.R.E. Cardinalem: Salmantica 1624. in fol. cui accessit Appendix *De Matrimonio Catholici cum hæretico*. Bruxellis quoque typis Joannis Meerbecii. 1627. Lugduniquè 1640. folio.

De Aqua, & Vini conversione Sacramenti Eucharistiæ disputatio. Salmantica 1622.

Variæ disputationes ex utraque Theologia scholastica, & expositiva. Ad D. Franciscum Gomez de Sandoval Lermæ Ducem; sive *Quodlibeticæ* (ut Academicum verbum est) *Quæstiones*. Salmantica apud Antoniam Ramirez 1600. in folio & 1611. In his princeps est, *De Agni typici immolationis legitimo tempore*. In qua scilicet disputatione, initio lunæ decimæ quartæ, hoc est nocte feriæ quintæ, immolatum fuisse à Indis & à Christo solemniter agnum, quod olim à Lusio Legionensi dictum plures impugnaverât, acriter defendit. At hic Tractatus seorsim etiam prodit Matriti anno 1604. Ceteræ quæstiones utilissimæ, ingenique, & bonæ frugis plenas sunt.

Cele-

Celeberrima Academia Salmanticensis de tenendâ & docendâ doctrina SS. Augustini, & Thomæ Aquinatis iudicium statuto, juramentoque solemnè firmatum, & contra impugnantes propugnatum, nostri Basilii nomine insignitum prodit in lucem Salmantica, Romæ, Duacique, Parisisque apud Simeon Piget 1657. 8. ex quarta editione. At etiam vernaculè -

Primera parte de discursos para todos los Evangelios de la Quaresma. duobus tomis, Salmantica apud Didacum de Cuffio 1608. in folio; *Barcinone* apud Ioa. Amello 1610. 4. quos Italicè dedit *Octavius Cerrutus à Casali Montisferrati*, editos Venetiis 1614. in 4.

Invidit nobis mors authoris intempestiva opus, quod absolutum se habere, ac propediem editurum in *quæstione quarta expositiva* testatus est, nempe -

In Apocalypsin Commentarios. imo & alium Tractatum -

De insidiis licitis ad quem sese author refert, dum de conjuge tractat adulteram uxorem occidente lib. IX. de *Sacramento Matrimonii* cap. XV. in fine.

Summo enim omnium merore in ipsa urbe Salmantica legem mortalitatis eâ parte, quâ mori potuit, explevit, anno nempe MDCXXIX., uno adhuc minor sexagenario, & quod nec prætereundum est, ipsâ Divo Augustino Patriarchæ sacrâ die IIII. Kalendas Septembris. Vnde momentum sibi desumpsit carminis, & argumentum D. Antonius Calderon, summus & ipse Theologus, qui Scotum per id tempus inibi docebat, in hoc epigrammate -

Cur Leo morte jacet gelidâ frigensque, rigensque,

Quando flammigero cuncta leone calent?

Mense ut quo Phæbus percurrit signa leonis,

Percurvat Phæbum, scandat & astra Leo.

Cur, quæ Augustinum meruit sibi tollere lux, hæc

Permiffa est etiam tollere Basilium?

Certè vivebat rursus Augustinus in illo:

Ergo sum quod erat, vendicat illa sibi.

Hujus & *Fama posthuma* vario carmine Hispano scripta, collectaque operâ *Francisci de Montesdoca* prodit Salmantica anno 1630. in 4. Hominem valde commendant viri doctissimi. Inter eos Ant. Diana in *Indice Authorû* quibus in *Summa* usus fuit, eique præfertur, *Theologum* vocat eminentissimum.

D. BASILIVS DA SILVA, Lusitanus, Conimbricensis, ordinis Canonorum Regularium Regni Portugalliæ semel atque iterum Generalis Præfectorus, scripsit vernaculè -

Tratado de orações o soliloquios pera antes e depois da sagrada Communião. Qui ineditus remansit defuncto eo (uti refert Cardoso in *Agiologio Lusitano* XX. Aprilis) anno MDLXXIX.

BASILIVS VAREN DE SOTO, Matriti

ex patre Burgundo natus, in sodalio Clericorum Regularium Minorum S. Theologiæ Lector, Provinciæque Hispaniæ aliquando Præfector, post munus Assistentis (ut vocant) Generalis Romæ exercitum; delectatus fuit vertendis in vernaculam linguam principibus Italiæ Historicis. Scilicet dedit Hispanicè -

La Guerra de Flandes escrita por el Cardinal Bentivoglio. Matriti apud Franciscum Martinez 1643. folio.

Historia de las Guerras civiles de Francia escrita por Henrico Catarina Davila. Ibidem apud viduam Caroli Sanchez 1651 fol.

Tandem supplementum confecit *Historiæ Cesarum* Petri Messia Hispanensis, ediditque sic inscriptam -

Historia Imperial, y Cesarea del Cavallero Pedro Mexia continuada con las vidas de los ultimos siete Cesares Austriacos desde Carlos V. hasta Ferdinando IV. Matriti apud Melchiorem Sanchez 1655. folio.

BEATRIX.

D. BEATRIX BERNAL, quæ quidem *Barchalauri N. Torres de Gatos* conjugem se se appellat, fabulam lusit, fictitium alium Heroem reliquit, unde adeo sibi Hispana juvenis placet, adjungens; nempe -

La Historia de D. Christalian de España, Principe di Trapisonda, y de Luciscanio su hermano hijos del Emperador Lindelel. Compluti apud Iniguez de Lequerica 1566. in fol.

BENEDICTVS.

BENEDICTVS ÆGIDIUS, sive GIL Lusitanus ex *Pace Julia*, seu *Beja* urbe, I. V. Consultus, protulit foras -

Commentaria in L. Ex hoc Iure D. De Iustitia, & Iure. hoc est *De univèrsa contractuum materia*. Olissipone, duobus voluminibus 1619. & 1621. folio.

Commentaria ad L. I. C. de Sacrosanctis Ecclesiis. Olissipone 1609. fol.

Tractatum de Iure, & privilegiis honestatis. Ibidem apud Petrum Craesbek 1618. 4.

BENEDICTVS ÆGIDIUS alius (ut suspicor, sed nec affirmo) a superiore, idem tamen Lusitanus, & *Pax-Julienis*, author nuncupatur libri Theologici, cui titulus -

Hortulus Anima. Olissipone 1615. in 8. Idem, ut credo, edidit Lusitanè -

Excellentiam Salutationis Angelicæ. Olissipone 1613. in 16. &

Explicationem Salve Regina. Ibidem anno 1617.

F. BENEDICTVS DE ALARCON, Belomontanus, monachus, & aliquando Abbas monasterii de *Moreruela* sacræ familiæ Cisterciensis -

cienſis, necnon & Matritenſis *Sanctæ Annæ* domus, parabat pluribus diſtinctum tomis opus, quorum primus dumtaxat lucem vidit, de fide tractans, hac inſcriptione -

Theatro de virtutes. Pincia apud Franciſcum Fernandez à Corduba 1622. in 8.

Transcripſit etiam ex Luſitanico in Caſtellæ proprium ſermonem -

Los Sermones de Adviento, y Quareſma del Doctor Diego Parva de Andrada. Matriti 1617. in 8. ex officina Ludovici Sanchez.

F. BENEDICTVS ALVAREZ, Ciſterciensis monachus monasterii *Vallis-Ecclesiarum*, Patriarchæ sui Bernardi libros duos *De diligendo Deo, ac de Interiore domo* in vernaculum vertit, atque edidit Matriti anno 1616. in 8.

Talaverá municipio oriundum affirmat D. Tomas Tamajus.

F. BENEDICTVS ALVAREZ, Benedictinus monachus ex *Sancti Facundi* monasterio, scripsit -

Apologia en defensa de la antigüedad, que tiene la confirmacion de la orden de San Benito. Matriti 1636. 4.

BENEDICTVS ARIAS MONTANO, quonam loco natus, haud perspicuum est: Nam & se ipse libris editis, sive à natali, sive ab altrice urbe Hispalensē cognominare solet: *Nertobriga* autem oppidum (id est nunc *Frexenal* Pacensis diocesis) civem suum constanter, ac secundiore famâ usque hodie jactat. Atque item in his, quæ hominem sibi arrogant, urbs *Xerezienſis* ab *Equitibus* cognominata nomen suum profitetur. Interim sinamus nos, ne veritati præjudicium aliquod temere hinc nascatur, ita ut olim de Græco Poëta septem Civitates, sic plura inter nos oppida de summi Theologi, Poëtæque divini patria digladiari. Nobilibus quidem hunc parentibus, ut audio, sed inopibus natum, cum juste fuit ætatis, civitas Hispalis suscepit expensis gratuitis alendum, doctrinisque imbuendum. Excitaverat enim quosdam illius urbis cives ad id officium pueri indoles, ingeniumque vultu ipso emicans. Post tyrocinium Grammaticæ, Philosophiæque artium, jam Theologiæ par cujus studio sæper flagraverat, in scho- lam Complutensem doctrinæ hujus florentissimam contendit. Sodalem hic trilinguem, egisse dicitur; in qua æde, velut in proprio loco, germanam illius trium linguarum cognitionem comparare sibi in voto habens, incredibili ardore animi ad hoc maxime nati, felicissimoque conspirantium genii, atque industriæ successu, fecit se brevi compotem, voti. Græcæ namque, & Latinæ eruditionis, Syrorumque & Chaldæorum, atque Arabum linguæ sciens, in eruendos maxime Hebraicos divinatorum librorum thesauros, cum viris ingenii, tum actiones omnes ferè contulit:

unde Hispania nostra, & sacræ sciëntiæ hoc studium, novâ, & majore quàm hactenus accessione cumulatissimi honoris, & laudis locupletata est. Vulgarium insuper ab his, Gallicæ, Belgicæ, Germanicæ, Anglicæ, atque Italicæ, beneficio temporis, & peregrinationis, cognitione non caruit. Planè ordinem Divi Iacobi equestrem inter Sacerdotes suscepisse eum hoc tempore, cum renunciatus jam Theologus Doctor Academiâ excessisset, æquum est judicare. Constat saltem ex eo sodalicio, Italicæ sacræ peregrinationis desumptum, comitem, ac focium Theologum à Martino Perezio Ajala hujusmet ordinis, Segobienſi Antistite, quod ei officium præstans in postremo Tridentino conventu totius Ecclesiæ conscriptis Patribus ob eminentem eruditionem in pretio fuit. In reditu nihil optatius habuit, quàm declinatâ hominum frequentiam latere sibi, & literis, sacrarumque librorum meditandæ, atque illustrandæ lectio. Quo consilio secretum quoddam Beticorum motium, atque amenissimum juxta *Aracenam* locum, qui hodièque in memoriam hospitis avidè frequentatur, nidum sibi, ac velut latibulum vitæ, ac studiorum jam olim delegerat, justoque ædificio construxerat. Verùm publicatis jam aliquot operibus, famâque insignis doctrinæ satis notum, non diu post Philippus Rex Secundus Bibliorum novæ, ac regiæ editionis susceptâ egregiè curâ nõ minus quàm cæteris præcellentibus suis gestis magnus, ad se vocavit; in Belgiumque Albani Ducis tunc provinciam ire jussit operi, atque operis præfectum. Id ut commodius ageret, viri eruditione præstantes in partem laboris adsumpti sunt. Lucem typorum commodavit Christophorus Plantinus typographorum oculatissimus, summâ, & incredibili futurâ, si non ipsa loquerentur monumenta, ad posteros fide. Officio jam defunctus noster, ne famâ inauspicatò se, opusque recens notâ suâ percussum committeret, Romam pervolavit; regioque nomine, ac suo Biblicum hoc systema locupletius Complutensi, atque emendatius, Gregorio hujus nominis XIII. Pape latinâ elegantissimâ oratione obtulit. Reverſus in Hispaniam meritâ apud Regem maximum gratiâ floruit, ditatus ab eo ecclesiasticis pensionibus ad summam usque bis mille ducatorum, tandemque Laicali beneficio quodam (*Encomienda de Pelai Perez* vulgò vocant) ejusdem ordinis D. Iacobi; quod quidem hodie aggregatum est cœnobio Hispalensium, sodalium, annuente ad id, in gratiam Montani ejus domus Præfecti, diemque suum in eadem obeuntis, Philippo. Sacrum quoque ministerium Regi præstitit. A quo & in recenſer Laurentio martyri sacram ædem juxta *Escu- riale* oppidum, docturus commorantes ibi S. Hieronymi sodales sacram eruditionem, fuit destinatus. Nec tamen secunda viri existimatio deterruit quosdam, in hisque Leonem

Ca-

Castrium Pincianum Canonicum *Commentario in Isaiam Prophetam* eruditissimo, aliisque abundè spectatum, quocum noster Montanus pro defendenda Hebraicorum librorum integritate, quos pervicaciter ille averſabatur, multum ac diu decertavit; adeò ut Romam proficisci ad causam dicendam (si qui id jactant, falsi non sunt) nec semel tantum necesse habuerit. Mors tandem anno MDC. XI. Kal. Junii dignum immortalis vitæ, sed maustum jam immortalis famâ virum nobis eripuit: jactetque in cœnobio Hispalensi, cui præfuerat, honorificè sepultus. Librariam suppellestem manuscriptam Laurentinæ Regiæ Bibliothecæ, typis editam legavit sodalibus, reliquorum autem hæredes bonorum Cartusianos ejusdem urbis monachos nuncupavit, inter quos secessum sibi, & latebras destinatæ jam cellulæ, imperturbato fruiturus otio, divinæque magis per dies amans, & sitiens comparaverat. Pusillâ fuit staturâ, sed bene comparatâ, & quam dedignari non posset hospes animus. Vino semper abstinuit, epulisque largioribus. Cænavat in die semel, idque noctu, præter breviorum meridianum cibum, qualem vel nunc jejunantes conciliaturi somnum sumimus, diurnas horas omnes ut in exercitiis pietatis, ac studiorum impenderet. Diebus festis carmine plerumque sacro, nonnullisque aliis humaniorum disciplinarum exercitationibus a superiore commentandi in libris sacris curâ veluti feriabatur. Inter enim sui seculi Poëtas nemini palmam detulit, meritis ob id lauream (quod ritu etiam apud nos Academicò invaluit) Poëticæ artis apud Cõplutenſes. Quamdiu tandem per alias occupationes licuit, prædium ipse rusticum, quod interpellantibus vacuum esset, seu verum potius Musarum cœlestium, atque Apollinis sacri domicilium habitare solitus, tot inde ad nos elegantissima, eruditissima, piissima opera, quæ antiquitatem omnem provocant, emanare fecit: Quorum en Catalogus.

Commentaria in XII. Prophetas. Ad Ecclesiam Catholicam, illiusque Pontificem Summum, & legitimos ministros. Antverpiæ apud Plantinum 1571. in fol. 1582. 4.

Elucidationes in quatuor Evangelia. Ibidem in 4. 1575. simulque edita sunt -

In Acta Apostolorum elucidationes. *In omnia Sanctorum Apostolorum scripta*: Simulque -

In D. Joannis Apostoli, & Evangelistæ Apocalypsin significationes. Ibidem anno 1588. 4.

De varia Republica; sive commentaria in librum Iudicum. Ibidem 1592. 4.

De optimo Imperio, sive in librum Iosue Commentarius. Ibidem 1583.

Antiquitatum Judaicarum. libri IX. Lugduni Batavorum typis Raphelengii 1593. in 4.

Liber generationis, & regeneratio-

nis Adam, sive de Historia generis humani, operis magni pars prima, id est, anima, Antverpiæ apud Plantinum 1593. in 4. Parabat etenim hujus historiæ, sive operis duas alias partes, inscribendas nempe *corporis*, & *vestium* nomine, quarum cœmenta in schedis manserunt.

Commentaria in Esaiæ Prophetæ sermones. Antverpiæ apud Balthasarem Moretum 1599. 4.

Commentaria in XXX. priores Davidis Psalmos. Ibidem apud eundem 1605. in 4.

Dictatum Christianum, sive aureus de Christi vita, ac doctrina libellus. Antverpiæ 1575. in 12. quem Galli habent Gallicè conversum, Antverpiæque editum 1579. in 8.

Fecit & in magnum Bibliorum corpus *Apparatum*, adjecitque è suo in ultimo volumine sequentia;

De Hebraicis Idiotismis: De Arcano sermone: De Actione, sive Habitu: De sacris ponderibus, atque mensuris: De sacra Geographia; (ubi de gentium sedibus primis, de duodecim gentibus, & terræ promissæ partitione) De sacris fabricis: De sæculis, & temporibus, cum tabulis, picturisque artificiosissimis. Quod quidem opus *Apparatus sacri* minori forma, & impendio recudit Lugduni Batavorum Franciscus Raphelengius anno 1593. in 4.

Carminem autem elegantissimo lusit argumenta sacra ista;

Davidis Regis, ac Prophetæ, aliorumque sacrorum vatum Psalmos ex Hebraica veritate in Latinum carmen observantissimè conversos. Antverpiæ apud Plantinum 1574. in 4.

Monumenta humane salutis decantata, hoc est, pulcherrimas utriusque Testamenti figuras vario carminis genere explicatas. Ibidem 1571. in 8.

Speculum vitæ, & passionis Christi. Ibidem 1573.

Hymnos, et sæcula, sive Poëmata sacra, tomis quatuor in 16. apud eundem Plantinum anno 1593.

Rhetoricorum item libros quatuor, carmine heroico, quibus *adnotationes* adjecit Antonius Morales Episcopus Mechoacanensis; ibidem 1572. in 8.

Scripsit & alia promiscua, *Correctorium Indicem librorum*, jussu Philippi Regis, & Albani Ducis Belgarum, Præfecti, qui editus est ibidem in 8.

Aforismos sacros de la Historia de Cornelio Tacito. Barcinone 1614. in 8. apud Sebastianum Mathevad.

Itinerarium Benjamin Tudelensis Judæi, ex Hebræo à se in Latinum conversum, edidit quoque apud Plantinum 1575. 8. quod quidem credebatur ipse majoris apud Alexandrinos Hebræos adſervati operis compendium. At id denuò recoctum est curâ *Constantini L'Empereur* Hebrææ linguæ Professoris Leidenſis, Hebraicæque simul atque Latine adjectis annotationibus publicatum Lugduni Batavo-

rum anno 1633. in 8. apud Elzevirios.

E nostris Montanum cumulatissimâ laude afficiunt Ambrosius Morales in Prologemionis secundæ partis *Historiæ Hispaniæ*, titulo *De los libros antiguos*, aliisque; exterorū quamplurimi, & in his Aubertus Miræus Canonicus Antverpiensis in *Iusti Lipsii* elogio.

Præter hæc plurium Ariæ Montani opusculorum exemplum vidimus Matriti in Bibliotheca D. Gasparis Ibañez de Segovia Marchionis Acropolitani amici nostri, fortè ex libraria suppellectile Petri de Valentia: quæ hic adjungere non gravabor.

Humanæ rationis exempla illustriora. Explicatio Orationis Dominicæ.

Parænesis ad mentem propriam ex verborum sacrorum interpretatione composita.

Ani madversiones de Hebraicorū Bibliorum varia scriptione, & lectione, atque de vario Interpretum instituto.

Commentaria in Psalmos Davidis; nescio an ab editis diversum opus.

Commentaria in Evangelium Matthæi. fortè eadem cum editis.

Adam, sive de Humani sensus interprete lingua, communibusque linguarum omnium rudimentis.

De vulgata editione.

Pro Hebraicis exemplaribus, & lingua.

De Proposito Dei.

Nota in Genesim.

Varia Carmina.

Hispanâ autem linguâ hæc-

Discurso sobre la fundacion, que hizo el Rey D. Filipe II. de Monjas de la orden de San Augustin.

Carta a Alonso Ramirez, quando fue hecho Fiscal de Hacienda.

La leccion Christiana, y las obligaciones comunes, y particulares de todos los Discipulos de Christo.

Discurso sobre si los premios merecidos por hazañas son bien, o mal dados.

Discurso del dia verdadero de la Passion de Christo.

Cum his sunt epistolæ, quas noster ad varios, & quas ad Benedictum nostrum varii scripserunt: plurâque aliâ super editione Bibliæ regiæ, & Montani & aliorum operis.

BENEDICTVS BVSTAMANTE DE PAZ, Medicus Doctor Salmantinus, scripsit -

Methodum in VII. Aphorismorum libris ab Hippocrate observatam, qua, & continuum librorum ordinem, argumenta, & schemata declarat. Venetiis apud Aldi filios 1550. 4. atque eodem anno Parisiis apud Martinum Iuvenem, in 16.

BENEDICTVS CALDERA, Lusitanus, vertit in Castellanam linguam ex Lusitanâ -

Las Lusitadas de Luis de Camoës anno 1588. 4. Compluti.

BENEDICTVS DEL CAMPO, Medicus Doctor, cum in urbe Alcalâ Regni Granatensis, quam *Regiam* appellant, faceret medicinam, publicavit -

Commentariolum de lumine, & specie ex Philosophiæ adytis excerptum; necnon super Adianto observationem Græcam pariter & Latinam Pharmacopolis, & Medicis admodum proficiam. Granatæ 1544. 8.

BENEDICTVS CAROLVS QVINTERO. Querendum verum hominis nomen, qui *Hicynthus Carolus Quintero* est.

BENEDICTVS DAÇA, & VALDES, Cordubensis, in sancto Inquisitorum Hispalensium tribunali notarius, foras dedit -

Vfo de los Antojos para todo genero de vistas, &c. Hispali apud Didacum Perez 1623. 4.

BENEDICTVS FERNANDEZ, Lusitanus, Borbensis, Societatis Iesu Sacerdos, indefessum quamlibet operarium in iuvanda proximorum salute perpetuò gesserit, nihilominus quidquid erat ei ab hac cura otii, literis fructuosissime impendit. Testimonio sunt ab eo edita opera; scilicet -

Commentationes, & observationes morales in Genesim tomis III. Lugduni non semel editis apud Horatium Cardon.

Servantur & apud suos manu exarata -

Commentaria in Lucæ Evangelium.

Oliisipone obiit anno MDCXXX. ætatis LXIV.

F. BENEDICTVS FERNANDEZ, ordinis Prædicatorum, scripsit, cum Vicarius esset provinciæ Mixteç in Nova Hispania -

Doctrina Christiana en lengua Mixteca. Mexici 1568. 4.

Epistolarum, & Evangeliorum translationem in eandem linguam tribuit ei Antonius Leonius in *Bibliotheca Indica*.

BENEDICTVS FVRTADO, mihi aliàs ignotus est. Vidimus tamen in schedis M. SS. Laurentii Cocci, viri docti, natione Itali, qui Matriti decessit anno MDCLVI. in membranâ pulchrè exaratum opus, *Antonio Augustino Regis Catholici Ferdinandi Vicecancellario Aragoniæ nuncupatum*, atque ita inscriptum -

De Principum institutis, & regimine; cujus initium erat; Magnum profectò mortalibus adjumentum &c. Aliud insuper affirmavit tunc habere se editioni paratum sub eadem tutela, *De re militari*.

BENEDICTVS DE GOES, Lusitanus, Iesui-

Iesuita, dedit foras -

Relacion de la Iornada que hizo desde Goa a descubrir el Cataio. M. S. cujus author rei est *Nicolaus Godigno*.

F. BENEDICTVS HENRICVS, Hispalensis, Augustini Delgadilli præceptor, Carmelita, eximius verbi Dei præco, & in Granatensi gymnasio Scripturæ Sacræ primarius interpret, scripsit, quæ an edita fuerint, Cafanate in *Paradiso* suo ignorare se ait,

Theologica in Sanctum Thomam commentaria.

Metaphysicas Praelectiones.

Sermonum libros plures. Florebat anno MDXC.

F. BENEDICTVS DE LISBOA, Lusitanus, ordinis Eremitarum S. Augustini, provinciam suam hujus regni moderatus fuit circa annum MDI. atq; in Academia urbis principis horis vespertinis Theologiam docuit, è vivis excedens anno MDXVI. uti domestici referunt Antonius à Purificatione in *Theatro suo Triumphali*, & Thomas de Herrera in *Alphabeto Augustiniano* pag. XIV. qui & Benedicto attribuunt opera duo, nihil ulterius adjungentes.

BENEDICTVS MAIORICENSIS, si noster est, quod cognomentum à Majorica Balarium Insula, uti videtur, desumptum innuit, monachus fuit Benedictinus S. Pauli in Vrbe Congregationis Cassinensis, scripsitque circa annum MDXXX.

Commentaria in Prædicabilia Porphyrii titulo tamen plusquam commentarii prænotata.

In Logica quæstiones universales; quæ opera M. SS. adservari apud D. Constantinum Syrmon nescio quem, scriptum reliquit Arnoldus Vvion in *Ligno vite* lib. II. c. LXIII. Meminit quoque Bucelinus in *Annalibus Benedictinis* anno MDXXX.

F. BENEDICTVS MARTINEZ, Cisterciensis, *Vallis Ecclesiarum* sodalis, *Iunquera* Abbas, reliquit moriens in eo cœnobio (ut author est Carolus Vischius in *Bibliotheca Cisterciensi* -)

Discursos morales para Predicadores.

BENEDICTVS MONTER, Presbyter oppidi *Sancti Culgat de Vals* Principatus Cataloniæ, edidit -

Computo Ecclesiastico. Barcinone 1612. 8. ex officina Gabriëlis de Graels.

BENEDICTVS DE MORALES, scripsit - *De las Santas Iusta, y Rufina.* Adjungiturque -

De la muerte del Rey Catolico; Perpiniani. 1598. in 8.

F. BENEDICTVS DE PEÑALOSA, Benedictinus monachus, scripsit -

De las quatro excelencias del Español. in 4.

BENEDICTVS PERERIVS, vulgo **PEREIRA**, Valentinus, anno salutis MDXXXV. natus, ætatis decimo septimo Societati Iesu adscribitur in patria; hinc Siciliam, inde Romam missus, perpetuum sibi studendi, legendi, parique felicitate & successu, hoc est prosperrimo, docendi & scribendi domicilium sponte superiorum in schola hac pietatis, & doctrinæ constituit. Artem quippe docendi primò, dein Philosophiam quatuor penè Artium confectis curriculum frequentissimo auditorio dictavit. At non hic sistens, ad Theologiam factò gradu, Angelici Doctoris plures annos, sacrorum hinc librorum solertissimum, disertissimum, eruditissimum præstitit explanatorem. Græcarum enim literarum egregiâ cognitione, immensâ omnis generis scriptorum lectione, Philosophorum, Theologorumque dogmatum eximiâ scientiâ, ingenii cultu, & alacritate, permagnòq; iudicio id cōsequutus est, ut in iis omnibus, quas tractavit, doctrinæ partibus nobiliorem eo alium, aut præstantiorem vix tulerit hætenus feracissima hujus mercis Hispania. Insigni sunt totius rei documento libri à nullo non lecti, aut illaudati, qui literas amant, eruditioneque delectantur. Hi nempe.

Physicorum, sive de Principiis rerum naturalium lib. XV. Romæ 1562. item Parisiis, Lugduni, Coloniae, Argentorati.

Commentariorum in Daniëlem Prophetam libri XVI. In quibus chronographia hujus libri rationem accuratè est persequutus. Romæ 1586. Lugduni 1588. Antverpiæ 1594. Horum liber quartus seorsim fuit prius excusus Treveris, hac inscriptione, *Theatrum rerum creaturarum: quo continetur Expositio Cantici trium puerorum*, anno 1608. in 12.

Commentariorum, & Disputationum in Genesim tom. IV. Romæ ab anno 1589. usque ad 1598. in 4. Lugduni paulò post apud Iuntas, demum Coloniae ex officina Antonii Hierat in folio anno 1621. Iam hic comprehenditur insertus tomo IV. ad caput XLIX. is, qui secundo tomo fuerat adjunctus, libellus de *Benedictionibus Patriarcharum*.

Adversus fallaces, & superstitiosas artes, hoc est, de Magia, & observatione somniorum, & de divinatione Astrologica lib. III. Quorum priores duo ex his, quæ in *Commentariis Genesim, & Daniëlis* jam disputata sunt, tertius planè de novo formatus est. Ingolstadtii apud Davidem Sartorium 1591. in 8. Lugduniquè pari formâ 1603.

Selectarum Disputationum in Sacram Scripturam Voluminâ quinque; scilicet -

I. Continens *CXXXVII. disputationes in XV. prima capita libri Exodi*. Ingolstadii 1601. Lugduni 1602. in 4. Proximè hunc consequuturum erat alter tomus super eundem *Exodi* librum, de *Historia peregrinationis Hebræorum*, & promulgatione legis, quem author affectum se habere, atque perfecturum in fine superioris testatum reliquit. At quia in promptu magis erant elaborata alia in Novum Testamentum, successerunt ea in hujus locum.

II. Continens *CLXXXVIII. disputationes super Epistolam D. Pauli ad Romanos*. Ingolstadii apud Sartorium 1603.

III. Continens *CLXXXVIII. Disputationes super Apocalypsim*: ad calcemque liber adversus eos qui putant Mahumetum esse Antichristum. Lugduni 1606.

IV. *CCXVIII. Disputationes super priora IX. capita Evangelii Sancti Ioannis*. Lugduni 1608.

V. *CXLIV. Disputationes super quinque sequentia capita ejusdem Evangelii*. Ibidem 1610.

Totum hoc corpus *Disputationum* unâ cum *Commentariis in Daniëlem* uno volumine comprehendit, atque edidit Antonius Hieratus Typographus Colonienfis anno 1620. in folio.

Manuscripta asservantur in Bibliotheca Ambrosiana, Pererii nostri.

Lucubrationes in Evangelia.

De Avaritia.

In Decalogum.

Propositiones ex I. & II. Physicorum.

In libros Metaphysicorum.

Ratio brevis studendi.

In libros de Anima.

De Trinitate; De Creatione; De Angelis, & de Incarnatione.

In primam partem D. Thomæ; quod idem videtur cum superiori commentario.

Logica Institutio: & alia.

Obiit vir maximus Romæ, Academico etiâ tunc districtus munere, anno MDCX. Planè illius insignem eruditionem, inque dicendo perspicuitatem, quæ illius propria virtus est, Possivinus celebrat in *Apparatu*, & quis non? Christophorus Befoldus *eruditissimum* vocat.

BENEDICTVS alius PEREIRA, Lusitanus, Borbensis, Iesuitarum sodalis, *Benedicti Fernandi* similitè Iesuitæ, & ob *Genesim* Commentario illustratam bene noti ex forore nepos, dum Eboræ humaniores doceret literas, volumina quinque jactæ magnitudinis scripsisse dicitur, quæ an edita sint, author *Bibliotheca Societatis* non dicit: scilicet -

Commentaria in Horatium. tomis II. *Librum de Moribus omnium gentium*. Saltē -

Librum Problematum, cui inscribebat *Pallas togata, & armata*. Eboræ 1636. itemq; *Proso di a m de primis, & mediis syllabis in vocabularium trilingue Latino-Lusitano-Hi-*

spanicum digestum, edidit ibidem apud Emanuëlem Carvalhum in rol. anno 1634.

BENECICTVS RVIZ, Grammatista, sive Ludimagister Matritensis, scripsit -

Pronunciacion de la lengua Castellana, & Ortografia. Matriti 1587. in 16. apud Franciscum Sanchez.

BENEDICTVS SANCHEZ GALINDO, in Extremadura natus, Barcinone dum pictoriam artem exercet, edidit carmine -

Victoria de Cristo; duabus partibus 1576. in 4. Barcinone apud Sanfonem Athut.

F. BENEDICTVS DE LA SERNA, Hispalensis, Benedictinus, Petri ac Melchioris frater germanus, quorum hic sacrum almæ Sedis Hispalensis ordinem Theologus, & Concionator primæ notæ, Mercenariorum ille, exalceatorum sodalitatē ejusdem scientiæ studiis, ac monumentis editis summopere nobilitavit; apud Salmanticensē theatrum sui fortitus, religiosam Vincentini cœnobii, hoc est totius ordinis, sive Congregationis Hispanæ, juventutem, quæ jura inde sacra petere solet, quamplures annos exercuit, subegitque doctrinâ utili Professor Theologus: quo etiam loco inter conscriptos hujus studii Patres pileo Academico condecorari meruit. Dein plurium administratione munerum domesticorum gestâ, Præfectus tandem Generalis renuntiatur. Edidit vernaculè -

Triumpho de Maria Santissima: *Declarase el modo de su preservacion de la culpa original, y el lugar que tuvo en el orden de gracia*. Hispali apud Ioannem Laurentium Machado 1655. folio. *Quæstiones miscellaneas* tribuit ei Ægidius Gonz. Davila.

Mortalis esse desiit Hispali post annum MDCL.

BENEDICTVS VASQUEZ MATAMOROS, Medicus Doctor, atque Philosophus, in Vrfaonenfi Beticæ provinciæ schola prius Philosophiæ, dein artis Medicæ primarius interpres, vir doctissimus, in compendium quasi redegit Petri Garfiæ Carrerii Professoris Complutensis maximi *librum* in *Avicennam* scriptum *De febribus*, sed ex penu sua plura addidit scitu dignissima; libri inscriptio.

De febribus selectæ Disputationes. Vrfaone 1622. folio.

F. BENEDICTVS DE VILLA (ait Arnoldus de Vvion in *Ligno vite* lib. II. cap. LXIII.) *Hispanus, monachus Montis-serrati, Congregationis Vallisoletanæ, composuit sermone Hispanico in Psalmos CL. Paraphrases duas excusas in Hispania in folio, sed ubi non recordor; eas tamen vidi, & legi Cassini. Floruit hoc nostro seculo, Hæc Arnoldus.*

F. BE-

F. BENEDICTVS DE VILLACANAS, Dominicanus provinciæ Guatemalensis Novæ Hispaniæ, scripsit -

Arte, y Vocabulario de la lengua Cachiquel: atque eadem hæc linguâ -

Succesus Fidei orthodoxa, sive de mysteriis Fidei, & vitæ Christi.

Sermones de Sanctis, ac de Tempore.

De miraculis Mariæ Virginis, & Sanctorum. Obiit Guatemalæ.

Authorem habeo Antonium de Remesal in *Historia* hujus provinciæ lib. XI. cap. XXIII.

BERNARDA.

D. BERNARDA FERREIRA DE LA CERDA, Lusitana, Portuensis, parentibus edita Ignatio Ferreira Fontarcadensi (quod oppidum est Beiræ Provinciæ) S. Iacobi Equite & Senatore Regio in suprema Palatii curia, & Paula de Sâ, muliebris sexus hoc nostro tempore non parum insigne decus extitit. Callebatur ea insigniter musicam, pulsabatque instrumenta omnia, variis Europæ linguis loquebatur; Poësim, Rhetoricam, Mathematicas Artes, & Philosophiam docta: cujus famâ permotus Philippus Rex III. concepissem animo dicitur, ut eam ad se evocaret Infantes Carolum, & Ferdinandum latinas literas docturam. Castellano carmine supra sexus virtutem masculo atque disertio scripsit -

España libertada. Olissipone apud P. Craesbek 1618. in 4.

Las soledades de Busaco.

Vn tomo de Comedias.

Otro tomo de Varias Poëstas, y dialogos.

Prosâque Lusitanâ, ut credimus -

Dos Crista õs de S. Thome, ou Preste Iohã.

Huic lectissimæ fœminæ nuncupavit Lupus de Vega Carpio *Eclogam* suam *Phillidem*, Matriti editam anno 1635. laudantque pro merito eam Antonius de Soufa Mazedo in *Excellentiis Portugallia*. G. Cardoso in *Agologio Lusitano* die IX. Aprilis pag. 495.

BERNARDINVS.

BERNARDINVS quidam, qui Magistrum se nuncupavit, ex Italico vertit -

Avilo breve para recibir la Comunion à menudo; qui liber prohibitus est in nostro Indice.

F. BERNARDINVS DE ANGELIS, ordinis Minorum, edidit, illaudatus à Luca Vvadingo -

Sermonum, ut credo, duo volumina: Hispali 1616. & 1617. in 4.

F. BERNARDINVS DE SANCTO AN-

TONIO, Lusitanus, Olissiponenfis, ex fratribus Redemptoribus Sanctissimæ Trinitatis, quorum Lusitanæ provinciæ semel atque iterum præfuit. Hujus est.

Epitome Generalium Redemptionum Captivorum, quæ à fratribus ordinis Sanctissima Trinitatis sunt factæ. Olissipone apud Petrum Craesbek 1625. in 4. ubi de *Apostolicis Indultis eidem ordini concessis*. Item vernaculè -

Vida del Siervo de Dios Fr. Simão de Roxas, com o sermão pregado em as suas honrras per il Padre D. Fr. Balthassar Paez, e as Vidas dos Benaventurados PP. Fr. Bernardo de Monroy, Fr. Ioão de la Aguila, Fr. Ioão de Palacios Redemptores de captivos, que padecerão em Argel, ex officina ejusdem Petri Craesbek.

Vitam Ven. Patr. Ioannis de Contreras, & vitam Ven. Patr. Rochi de Spiritu Sancto, multaque alia M. SS. reliquit, diem suum obiit Scalabi V. Iulii MDCXXXVIII. Ex ineditis est -

Precioso Tesouro da ordem da Santissima Trindade: qui adservatur in monasterio Olissiponenfi, ut refert Cardoso in *Agologio* die XIV. Aprilis pagina 567.

Descripcion de Portugal laudat idem Cardoso die XXIX. Aprilis pag. 760.

F. BERNARDINVS DE AREVALO, natus in municipio cognomine veteris Castellæ; Franciscanus Provinciæ Conceptionis; vir, ut fama est, æquali sanctimoniam, & doctrinam, ætatis suæ concionator verè Apostolicus, de quo plura Franciscus Gonzaga latinè in *Provincia Conceptionis* originibus, & Antonius Daza Hispanè in *Seraphica Historia* lib. III. part. IV. cap. XXXVIII. Fertur sic honorum abstinent fuisse, ut vel Toletanum Archiepiscopatum à Carolo Cæsare sibi destinatum bonâ ejus veniâ repudiaverit. Extat ab eo editus -

Tractatus de Correctione fraterna. Medinæ de Campo apud Franciscum del Canto anno 1557. in 8. & 1571. in 8. De quo videtis Lorcam *Secunda secunda* disp. LVI. in principio.

De Libertate Indorum, nescio quid scripsit à Cæsare consultus, uti Daça refert, & de *Perfeto statu Paupertatis religiose fratrum Minorum*, necnon & *Expositionem Regule ejusdem ordinis*, quam ei tribuunt Ludovici duo, de Miranda, & de Rebolledo, prior in *Expositione Regule*, posterior verò in *Historia Seraphica*. Obiit Pincia anno MDLIII. ætatis suæ LXI. Vide Vvadingum de *Scriptoribus Franciscanis*.

F. BERNARDINVS DE BALVANO, scripsit -

Espejo de oracion, Cæsaraugustæ 1604. in 8.

D. BERNARDINVS BARRIONVEVO DE PERALTA, Matritensis, Cufani Malchior,

chio, in supremo rerum Italicarum Matritensi consilio Senator, scripsit elegantem texturam, quasi centonis ad regulas, dum Proregi adesset consiliarius a latere,

Panegirico al Conde de Lemos, Virrey de Napoles. in folio.

D. BERNARDINVS DE CARAVAJAL, domo ex urbe *Cazeris* provinciae *Extremadurae*, antiqua, & nobili familia prognatus, post *Hispanicas* Ecclesiarum *Asturicensis*, *Pacensis*, *Carthaginensis*, ac *Seguntinae* infulas *S. R. Ecclesiae* Cardinalis ab *Alexandro VI. P. M.* creatus, a *Iulio Secundo* propter turbatas in Italia res, & promotum *Pisanum Conciliabulum* eadem dignitate spoliatus, tandemque a *Leone X.* restitutus, ac *Sacri Collegii Decanus*, habuit olim, cum *Legatus* venisset *Romanam Catholicorum Regum* nomine, *Innocentio VIII.* vitam functo,

De eligendo Summo Pontifice Romano ad Cardinalium Senatum in Basilica Sancti Petri orationem anno MCDXCII. Quae edita est eodem anno, uti scribit author *Bibliotheca Pontificiae*. Qui, & tribuit nostro alteram -

Orationem ad Sixtum IV. & Cardinalium Collegium habitam in sacello Pontificio in die Circumcisionis Dominicae MCDLXXXIV.

Plena sunt *Bernardini* rebus gestis omnes hujus temporis aequales historiae. Decessit quidem ille *Romae* anno *MDXXIII.* decimo tertio *Decembris*, in *Monasterio S. Crucis in Hierusalem* sepultus. Edita quoque sunt ejus nomine -

Homilia habitata Machliniae in Collegiata Ecclesia Sancti Romoldi Cameracensis diocesis per Reverend. in Christo Patrem D. Bernardinum Caravajal Episcopum Tusculanum S. R. E. Cardinalem Sanctae Crucis in Hierusalem, Patriarcham Hierosolymitanum, Apostolicum Legatum, presente Serenissimo, atque invictissimo Domino Maximiliano electo Imperatore semper Augusto, & illustri Domino Carolo Principe Hispaniarum, Archiduce Austriae &c. ejus charissimo nepote, & Illustrissima Domina Margarita Archiducissa Austriae ejusdem Caesaris sapientissima filia anno salutis MDVIII. XIV. Septembris in Exaltatione Sanctae Crucis. Item -

Sermo ejusdem in Commemoratione victoriae Baxensis Civitatis apud S. Iacobum Hispanorum de Urbe habitus ad Senatum Cardinalium die Dominica X. Ianuarii MCDXC. Per Reverend. Dominum Bernardinum de Caravajal Episcopum Pacensem Regium Oratorem. Baza urbs est *Granatensis Regni Mauris* per hoc tempus erepta.

Scripsit quoque, quam latine tantum editam esse suspicamus operam *Garfia de Bobadilla Bernardino* a secretis, ex *Hispano* auctoris translata -

Consolatoria epistola in obitu Serenissimi Principis Domini Ioannis ad Catholicos Regem, & Reginam ejus parentes. Incipit - *Quantum doloris attulerit &c.* Data fuit *Romae Kal.*

Decembris MCDXCII.

Orationem aliam ab eo habitam nomine Catholicorum Regum ad Alexandrum VI. P. M. laudat *Lucius Marinus Siculus*; qui & elogio virum ornatissimum celebravit famae ejus aequali, dignoque ut his subjiciatur.

Bernardini Caravajali eloquentia, & dicendi facundia multis quidem experimentis perspicui, & cognosci potuit: ac tum maxime cum de eligendo Pontifice Romae facundissime concionatus est: cuius quidem concionem ex Romae Salmanticam ad me missam cum legissem, mirum in modum sum admiratus. Erat enim luculentissima, summa arte composita, multis, & variis affectibus plena, quae quidem plurimum & movere, & suadere poterat, ac loco, & conventu, in quo habitata est, non indigna. Vidimus praeterea & aliam ejusdem concionem, quam habuit super obsequio solemniter praestato Summo Pont. Alexandro VI, nomine Ferdinandi, & Elisabethae Regis, & Reginae Hispaniae, & Siciliae Christianorum non minus facunde & eleganter editam. Hic itaque tum dicendi elegantiam, tum humanarum, divinarumque rerum singulari doctrina Hispaniae plurimum laudis attulit. Haec Marinus lib. VII. de Hispaniae laudibus.

F. BERNARDINVS DE CARDENAS, Americanus, Hispano parente in *Chuquiabo* Peruviani Regni oppido natus, ordinis Minorum, Episcopus *Paraguayensis* in *Meridionali America*, exantlatis propter religionis zelum etiam inter subditos, eosque, quorum juvare Antistitis operam, non vero retardare, munus proprium fuit, laboribus, & afflictionibus nostram aetate celebratissimus, edidit olim -

Manual, y relacion de las cosas del Reyno del Piru. *Matriti* apud *Franciscum Martinez* 1634. 4.

F. BERNARDINVS DE CORVERA, ordinis Minorum regularis observantiae, *Guardianus*, ut vocant, *Cenobii montis Calvarii* apud *Vrsionem Baticae* oppidum nobile, scripsit patriam linguam pro *Virginibus Deo sacris* -

Espejo de Perfeccion, y exercicios de Virtudes. *Hispani* apud *Nicolaum Rodriguez* 1647. 8.

BERNARDINVS DE CVELLAR, *Regium Consiliorum*, ut *idiotismus* noster dicere amat, *Advocatus*, scripsit -

Veritatem nudam pro Immaculata Deiparae Virginis Conceptione. *Matriti* 1663. in folio.

BERNARDINVS DAZA, *Pincianus*, dedit *Hispanicè* -

Las Emblemas de Alciato. 1540. 4.

BERNARDINVS DAZA, a superiore, ut videtur, alius, sed & hic *Pincianus*, transiit *Hispani-*

Hispanicè, ac foras dedit una cum textu latino -

Las Instituciones Imperiales, & Principios del Derecho Civil. *Salmanticæ* apud *Didacum de Cuffio* 1614. 4.

BERNARDINVS DE ESCALANTE, *mitiam* plures annos in comitatu *Garfia* parentis virtute eximii Ducis sequutus, quae per hoc tempus observaverat, jam *Sacerdos* factus stylo signavit, atque *Hispani* edidit hanc inscriptione -

Dialogos de Arte militar 1583. qui deinde prodierunt *Bruxellis* 1595. *Antverpiæque* 1603. 4. Eiusdem sunt, credo -

Navagacion de Oriente, y noticias de la China 1577. 8. cuius meminit operis *Ant. de Leon* in *Bibliotheca Indica*.

Nofocomium in eadem *Hispanensi* urbe, quod a *Ioanne de Cervantes S. Romanae Ecclesiae Cardinali* fundatore nomen accepit, ubi vulnera curantur, administravit. *D. Thomas Tamajus* Beneficiatum eum appellat de *Laredo*, oppidi in septemtrionali *Hispaniæ* ora.

BERNARDINVS GOMEZ MIEDES, *Aragonus*, *Alcanizensis*, *Romae* totos decem annos substitit, dignum se hujus amplissimae, & augustissimae Urbis civem praestans, modestiam singulari, eximiaque bonarum disciplinarum notitiam. Peregrinatus deinde fuit per *varia Italiae*, *Galliae*, *Belgii*, nec non & *Germaniae* loca: peragratisque ad hanc *Hispaniarum*, *Provinciae*, *Valentiae* tandem domicilium fixit, cuius *Metropolitanæ Ecclesiae* operas suas addixerat, obtento ibi *Saguntino*, qui nunc *de Morviedro* dicitur, *Archidiaconatu*. Atque eo quidem libentius, quod urbem hanc divitem sciret, ac nobilem, verèque scientiarum omnium musæum. Hic inter *Ecclesiastici* muneri, & *literarum* curas divisit horarum spatium, varia elucubravat de novo, aut recoxit vetera, *Ciceronianam eloquentiam*, praecipue imitari cupiens, *divinarumque*, ac *profanarum artium* luminibus splendorem rebus in argumentum delectis concilians. *Renuntiatus* tandem *Albarrazinensis* in suo *Aragoniae* regno *Episcopus* anno octogesimo quinto supra sesquimillesimum, quadriennio vix exacto ad plures abiit. Latini Latini ad hunc extat inter jam vulgatas *Cardinalis Iacobi Putei* nomine data una, & altera epistola, quae testimonium continet valde idoneum non mediocri apud laudatum *Cardinalem* collecti ab eo amoris, & existimationis; a quo haec monumenta habemus typis tradita:

Diascepleon de Sale Physico, Medico, Gemali, & Mystico, libros quatuor. *Valentiae* primum circa annum 1572. deinde locupletiores ibidem apud *Petrum de Huete* 1579. in 4. majorem partem ex *Medicis Theophrasto, Dioscoride, Plinio, & Galeno*, quod opus *Romae* cepit, interloqui faciens in eo *Ioannem de*

Quintana *Barcinonensem Iuriconsultum* aliosque duos contubernales; longae, & accurata peregrinationis beneficio usus ad ea quae apud hos auctores observaverat, propriis ubique experimentis confirmanda; In quo (ait *Schotus Bibliotheca Hispana* primus scriptor) & de salibus, seu jociis, atque adagiis, atque adeo *Evangelico sale* utiliter differitur ad illud, vos estis *Sal terrae*: ut jam mirari desinam laudatam a *Phavorino* *quartanam*, ab aliis *muscam*, cum hic adeo *differtus* sit, & copiosus *in sterili re*, ac *jejuna*. Prodiit tandem typis *Ioannis Bernerii Vrfellis* 1605. 8.

De Constantia *Tractatum*, ante *Iustum Lipsium*, libris tribus, in 4.

De Vita, & gestis Iacobi Primi Regis Aragonum. *Valentiae* 1572. in folio: deinde typis *Francofurtensis* volumine tertio. *Hispaniae illustrata*. Quam *Historiam* nescio quis vulgarem fecit, atque edidit *Valentiae* apud *Petrum Huete* 1584. folio.

Haec latina. Caeterum *Hispanum* dedit opusculum hujus argumenti, & inscriptionis -

Enchiridion, & manual instrumento de salud contra el morbo articular que llaman Gota, y las demas enfermedades que por catarro, y destilacion de la cabeza se engendran &c. Ad *Philippum II.* *Hispaniarum Regem*, fricationis ei, qui per id tempus eo morbo valde afflictabatur, omnium membrorum matutinae remedium, sibi pra aliis omnibus praesentaneum, commendans.

Scripsit quoque *de Apibus, sive de Republica* quinque libros, de admirabili nempe earum officio, divinaque administratione *Reipublicae*, in quibus (ipse author ait in lib. I. *Comment. de Sale*) *ed usque perducta res est, atque navata opera, ut veram, propriamque, ac genuinam humanam Reipublicam formam sive Ideam quandam ex ipsamet Apum bene gerenda rei arte mortalibus ad vivum expresserat.* Cuius operis unicum, quod retinuerat exemplar in *scrinio* lo contentum, perdidit medio in mari, dum *biremem*, qua ferebatur *Genuam* in *Hispaniam*, tempestatis causa *nautae* alleverent; quem casum egerrime se tulisse, & omnium opinione impatientius, magna cum herentis adhuc animo doloris significatione affirmat. *Iacet* in *Cappella* principe *Aedis sacrae Episcopalis Albarrazinensis* sub hoc *Epitaphio* -

*D. Bernardinus Gomez Miedes
Quartus hujus Ecclesiae, jam a Segobricensi
Separata Episcopus,
Eandem a se compositam relinquens
Obiit Prid. Non. Decemb. anno MDLXXIX.*

BERNARDINVS DE GVZMAN, dedit *Hispanè* ex latino -

Relacion del viage de Iacobo Mayre, y descubrimiento del nuevo Estrecho de su nombre. *Matriti* ex sua ipsius officina 1619. 4.

F. BERNARDINVS DE LAREDO, Hispanensis, Laicus ordinis Minorum, germanus est illius libri author, quem absque authoris nomine in publicum ipse dedit hoc titulo -

Su bida del Monte Sion; contiene el conocimiento nuestro, y el seguimiento de Christo, y el reverenciar à Dios en la contemplacion quieta. Hispali 1533. in 8. & Valentia 1590. Medicina 1542. Complutique 1617. 4.

Planum id redditur, quod de authore monuimus, ex *Chronicorum ordinis D. Francisci IV.* parte Hispanicè scripta; unde jam in editione Complutensi anni MDCXVII. opus authoris sui nomen præfert. Tribuit eidem Vvaddingus in *De scriptoribus sui ordinis commentario*, nisi idem cum superiore opus sit -

Reglas de oracion, y meditacion; itémque latinè, ut credo -

Modum faciendi in medicina. Compluti 1617. Fuerat enim ante assumptum ordinem in Provincia Angelorum, Medicinæ Doctor. Nec non & -

Metaphoram medicinae.

Virtutes Bernardini summopere laudat Gonzaga in *Provincia Angelorum*, & reliquæ Seraphicæ Historiæ. Obiisse dicitur anno MDXLV.

F. BERNARDINVS DE LEON, Præmonstratensis, alias *Bernardus*, edidit -

De Immaculata Conceptione opusculorum, tomos duos 1626. in 4. in monasterio *Vitis Oxomenis* dicæcesis. Vide *Bernardus*.

F. BERNARDINVS DE LIZANA, vide *Bernardus*.

F. BERNARDINVS DE LVGO, vide *Bernardus*.

D. BERNARDINVS DE MENDOZA, Laurentii Comitæ Cluniensis frater germanus, Commendatarius de *Albanje* ac XIII. vir militaris ordinis S. Iacobi, in castris, & Belgica militia meruit, ut post gubernatam equitum centuriam, deinde & legionem integram, Regi à consiliis bellicis deligeretur, atque ejus negotia in Britannia, Galliæque apud horum Regnorum reges Legatus gereret. Cómentario persequutus est Belgicam sui temporis historiam summâ fide; quæ hoc titulo inscripta in lucem prodit -

Comentarios de lo sucedido en los Países Baxos desde el año MDLXVII. hasta el de MDLXXVII. Matrili apud Petrum Madrigal 1592. in 4. Nec non & -

Theorica y Practica de Guerra. Ad Philippum Hispaniarum Principem. Ibidem in eadem officina 1577. in 4. Antverpię que apud Plantinum 1595. in 4. & 1596. in 8.

Translulit idem in Hispanum, atque edidit -

Los seis libros de la Politica de Justo Lipsio. Matrili typis Regiis 1604. in 4.

Senex obiit ante aliquot annos oculorum usu privatus, in cellula monasterio S. Bernardi Matriliensis adjuncta, unde exuvia portatæ sunt *Torixam* gentis sepulchrum.

BERNARDINVS DE MONSORIV, alias CALVO, dedit -

Suma de los Fueros de Aragon. Cefaravgustæ 1589. 8.

BERNARDINVS MONTAÑA DE MONSERRATE, Medicus Doctor Caroli V. Imperatoris, post quinque & quadraginta annorum experimenta emisit in publicum vernaculè -

Libro de la Anatomia del Hombre, simúlque *Vn Coloquio del Marques de Mondexar D. Luis Hurtado de Mendoza con el autor acerca de un sueño que soñò el Marques de la generacion, nacimiento, y muerte del Hombre.* Valladolidi 1550. folio apud Sebastianum Martinez.

BERNARDINVS DE OBREGON, piæ istius sodalitatis fundator, qui apud nos domos quasdam Hospitalales habitant, agrorum curæ invigilantes, ipse Matrili in Generali Nosocomio pietatis hoc opus fecit laudabiliter magnâ ad posteros virtutum etiam aliarum famâ; cujus vita, & res gestæ peculiari quodam libello, qui foras datus fuit, continentur: scripsitque -

Instruccion de enfermos, y consuelo de affixidos enfermos, y verdadera practica de como se an de aplicar los remedios que enseñan los medicos. Matrili Regiis typis 1607. in 8.

F. BERNARDINVS DE OLIVARES, Franciscanus, teste in *Catalogo scriptorum sui ordinis* Ludovico de Rebollo, scripsit, mihi aliàs, & aliis ignotus -

Compendio de Indulgencias.

F. BERNARDINVS PEREZ DE MEGA, ut Vvaddingus ait *de scriptoribus ordinis Minorum*, ex reformatis hujus familiæ Seraphicæ, Provinciæque S. Ioannis Baptistæ, Commisarius Hierosolymitanus, ut vocant, in ditione Genuensis Reipublicæ, edidit, nescio an latinè, ut sonat -

Exercitia conformitatis, & unionis cum Deo, mediantribus Maria, & Iosepho &c. addito etiam facili modo meditandi inter externas occupationes. Genuæ apud Petrum Calezanum 1636. in 16.

D. BERNARDINVS DE REBOLLEDO, Legionensis, Toparcha de *Irian*, Eques Sancti Iacobi, post facta in Martio pulvere multa virtutis opera, administratamque in Palatinatu Rheni summo jure rem bellicam,

licam, applicatus opportuno tempore pacis muneribus, Legatum agere Philippi Regis nostri apud Serenissimum Danorum Regem iussus fuit. Quo officio diu, magnâque cum laude exercito tandem functus, ad curiam evocatur Marritensem, quo ibi inter eos, qui de bellica re consultationibus præsumt, senex emeritus sententiam diceret. Vir est eruditione præstanti, omniumque disciplinarum cognitione ornatus; quod satis ostendit in metricis operibus vernaculis, quæ edidit, elegantia, animi, ac doctrinæ plenius, præsertim in eo quod priore loco habemus, nempe -

Selva militar, y politica. Ad Ferdinandum Bohemię & Vngarię R. Colonia apud Kinckium 1652. in 16. Prodiit quoque in 4. cum figuris.

Vulgavit præterea -

Ocios del Conde de Rebollo. Antverpię 1650. 16.

Silva Danica.

La Constancia victoriosa; ecloga sacra. five Paraphrasim libri Iob. simúlque -

Los Trens de Ieremias, ad Serenissimam Christinam Suecorum Reginam. Colonia 1655. 4.

BERNARDINVS (vulgo BERNALDIM) RIBEIRO, Lusitanus, emisit foras vernaculâ linguâ librum hujus tituli -

Historia da menina, e moza. Olisipone 1559. in 8. Simul sunt quædam ejusdem, & Christophori cujusdam *Falconis* carmina.

Tribuit quoque ei D. Thomas Tamajus, *Las sandades, & tristezas*, opus aliud M. S. in 4.

BERNARDINVS DE RIBEROL, Canariensis ex Fortunatis Insulis, scripsit -

Contra la Ambicion, y codicia desordenada, y alabanzas de la Pobreza. Hispali apud Martin. Montescocá 1556. in 4.

BERNARDINVS ROLA (sic habet Catalogus Valerii Andreae) Placentinus I. C.

Practicabilium Iudiciorum Tractatũ scripsit summam ex pluribus Pandectarum libris in ordinem redactum. De quo nihil ultra novimus.

F. BERNARDINVS DE SAHAGVN, ordinis fratrum Minorum Regularis observantiæ, ad faciendam Evangelii messiam in Indiam transiens idiomatis Mexicani peritiam adeptus fuit singularem, plurisque in eandem linguam Hispanos transtulit, aut ejusdem confecit libros, qui maximo sunt hodie adjumento sacris Concionatoribus, atque animarum pastoribus; scilicet -

Artem, seu Grammaticam linguæ Mexicanae.

Dictionarium copiosissimum trilingue Mexicanum, Hispanum, & Latinum, XII. magnis voluminibus distinctum, quod laudatur à Luca Vvaddingo in *De scriptoribus ordi-*

nis Minorum: qui tamen ab alio opere, quod *Vocabularium* appellat, nescio an rectè distinguat.

Psalmodiã, varia scilicet *Cantica spiritualia*, versúsque de *Christi Domini*, *Mariæ Matris*, aliorumque *Sanctorum* gestis; quibus Indi in suis choræis, nuptiis, hymenæis, & jocis uterentur, insanisque Deorum ritibus, & profanis vocibus desuescerent, ut Vvaddingus ait.

Postillam super omnia Evangelia Dominicana. Ambiguum mihi an aliud sit, quod tribuit etiam nostro opus Antonius Leonius in *Bibliotheca Indica Occidentali* titulo XVIII. nempe *Sermones duplices totius anni.*

Vitam Sancti Bernardini Senensis. *Platica para despues del Bautismo de los Niños.*

Mexicanâ linguâ hæc omnia. Sed & Hispanâ -

Historia de las cosas antiguas, que los Indios usavan en su infidelidad, assi de sus Dioses, idolatrias, ritos, y ceremonias, como de su gobierno, leyes, y Policia; XI. libris, quos Prorex quidam Novæ Hispaniæ dicitur ad Hispaniam nostram misisse; uti ex Ioanne Furcremata monet Anton. de Leon in *Bibliotheca Indica Occidentali*. Tit. XVIII. Qui & tribuit nostro.

Platica de los Primeros PP. de Nueva España en la conversion de los Señores della: editum quidem formis typographicis. Tribunt ei alii -

La Conquista de Mexico.

D. BERNARDINVS DE SANDOVAL Toletanus, Canonicus atque Scholasticus Toletanæ Metropolis Ecclesiæ, atque ejus urbis scholæ Præfectus, edidit -

Tratado del Officio Ecclesiastico Canonico. Toleti apud Franciscum de Guzman 1568. folio.

Tratado del cuidado que se debe tener de los pobres pressos. Ibidem apud Michaelē Ferrer 1564. 4. Romæ diem suum obiit sepultus ad S. Mariam Majorem: cujus sepulturæ inscriptum epitaphium, causamque Romanę peregrinationis Andreas Schotus in *Bibliotheca* retulit.

F. BERNARDINVS DE SILVA, Lusitanus, & ut puto, Cisterciensis, scripsit in defensionem F. Bernardi de Brito *Monarchiæ Lusitanæ* authoris -

Defensa de la Monarquia Lusitana. Conimbricæ 1620.

BERNARDINVS DE VILLEGAS, Oropesanus, moralis Theologiæ inter Iesuitas, quorum fuit sodalis, atque item scholasticæ multorum annorum Professor, scripsit -

Vida de Santa Lutgarda. Matrili typis Regiis 1625. 4.

Exercicios quotidianos espirituales; Quod Italicè versum prodiit Romæ apud Corbelletum 1632. in 16.

De los favores que haze à sus devotos la Virgen nuestra Señora. Valentiz apud Christofomum Garriz. 1635. in 16.

Memorial sobre la calificación de las Reliquias de los Santos Martyres de Arjona. Beatiæ. 1639. in folio. Latine autem

Soliloquia divina. in 24.

Commentarios quoque in Tertiam partem Summæ S. Thomæ, de Incarnatione, & de Sacramentis, tribuit nostro Bibliotheca Societatis author.

Vivebat anno MDCLI.

BERNARDVS.

BERNARDVS DE ALDERETE, Zamorensis, Iesuitarum sodalis, in Salmantina Academia pro Regio ejusdem Societatis collegio primarius Theologiæ Professor, edidit-

Commentariorum, ac Disputationum in Tertiam partem Sancti Thomæ de Sacris Incarnati Verbi Mysteriis & perfectionibus; tomos duos. Lugduni in officina Philippi Borde, & Sociorum 1652. in folio.

BERNARDVS DE ALDERETE, Malacitanus, frater gemellus fuit Iosephi, eademque cum eo studia sectatus est, antiquitatis nempe, jurisque utriusque cognitionem; adeoque ei indiscretâ prope specie fuit similis, ut joco Ludovici Gongoræ magni Poëtæ Cordubensis locum dederit, ad dignoscendum scilicet alterum ab altero Alderetos fratres narium judicio, quemadmodum ad distinguendas in ministerio altaris vini, atque aque pixides, verè opus esse; graveolenti quippe oris spirituum alter erat. Sacerdotium, sive Canonicatum, ut vocant, Cordubensis Ecclesiæ cum obtinuisset Iosephus, coadjutorem sibi fratrem delegit, obtinuitque; nec diu post locum ei vacuum reliquit, sacramento vitæ religiosæ dicto inter Societatis Iesu sodales, uti loco suo diximus; nam & ipse aliqua hujus pars Bibliothecæ est. Ad hæc Bernardus summi viri Petri à Castro Hispalensis Archiepiscopi Vicarium egit Generalem, aliàs Cordubæ manens; insigni vir morum probitate, atque modestiâ, eaque eruditione, ut pares in hoc studio habuerit paucos, superiorem fortasse neminem; linguarum Græcæ, Hebrææque, ac cæterarum Orientalium, totiusque antiquitatis studiosissimus, atque eximie gnarus; judicio in primis, quo sine quidquid pretiosum est vilescit, pollens maturo, ac libero. Scripsit vernaculâ linguâ-

Origen de la lengua Castellana. Romæ apud Carolû Vulliet 1606. in 4. In quo opere docto planè, & laborioso adjuvante Iosepho fratre in vestibulo profitetur non obscure.

Varias antiquedades de España, Africa, y otras Provincias. Antverpiæ apud Ioannem Hafrey 1614. in 4.

Item Latina -

Φαυκωμένα, sive coruscantia lumina, triumphalisque Crucis signa Sanctorum Martyrum Albensium Vrgavonensium Bonosi, & Maximiani, & aliorum sanguine purpurata, sive de inventione Martyrum, quos vulgò dicunt de Arxona in Batica. Ad Urbanum VIII. P. M. epistola ex Corduba anno 1630. in folio.

Mysterii Mysteriorum Sacrificii aeterni Eucharistica symbola, deque illi quintis feriis sacrandis. Hæ sunt Epistola quædam hoc de argumento sibi, & à se ad plures scriptæ; ad finemque, Synopsis, cõpendiumve justis, & germani operis, quod quidem in schedis reliquit. Innuit quoque author in Antiquitatum opere non uno loco, habere se in manibus -

Baticam illustratam; nempe lib. I. cap. VI. pag. 39. & cap. XXVII. pag. 114. in ora libri; quam si haberemus, in re Hispaniæ Geographica adinstar thesauri nobis esset.

F. BERNARDVS ALPHONSVS, monachus cœnobii Superatensis (Sobrado vulgò) Cisterciensis ordinis, editioni parata habebat, si operarum sumptus ei suppeditarentur,

In Canticorum Cantica juxta sensus literalem, & moralem commentaria.

Vernaculo item fermone -

De la venida de Sant-Iago à España.
De la Inmuniada Ecclesiastica.

D. BERNARDVS DE BALBVENA, oppidum Valdepeñas diocesis Toletanæ habuit patriam, Sacerdos ipse instituto vitæ, Doctòrque Theologus Seguntinus, atque egregius Ecclesiastes. Præcipuam tamen laudem ab eruditionis studio, poësi que affectasse videtur. Quæ ejus cura in quoddam inclytum hujusce artis opus processu temporis evasit. Nam Archi-Abbatis munus in Iamaica Indorum Occidentalium Insula duodecim annis exercens, juventutis fabricam juxta Poëtæ monitum diu sepositam sub incudem revocare negotiû otii sui fecit. Nec averfatus fuit creatus jam alterius Insulæ Portus divitis Episcopus, facultate habitâ typis committere, hoc titulo-

El Bernardo, ò Victoria de Roncesvalles, Poëma heroico. Matrili apud Didacum Flamenco 1624. 4. Quod quidem in angulis bibliopolarum delitescens non sine quadam animi indignatione laude dignis laboribus æqui, sæpè vidimus lectum paucis, auditumve. Cum sanè carminis majestatem ferè continuo exurgat, rerum ad inventionem, ac varietatem plurimum delectet, orationis perspicuitate, & castitate nulli cedat: comparationum verò appositiſſimarum usu, descriptionum elegantiam, Geographiæ Astronomicæque rei locorum pulcherrimam tractationem, miraque exprimendi, ferè que oculis subjiciendi, quod tam longè

longè à conspectu est, virtute, meâ quidem sententiâ nostros Poëtâs omnes (quod præfiscine dictum) longo post se relinquat intervallo. Edidit & alia; nempe -

Siglo de oro en las selvas de Eriphile. Matrili 1608. 8. Bucolicum opus decem Eclogis constans.

Grandeza Mexicana; oratione profa versâque mixtum opus. Ibidem 1604. 8.

Functus est pastoralis munere ab anno XX. usque ad XXVII. qui supra millesimum sexcentiesimum excurrit. De eo Lupus Felix de Vega Carpio in suo Apollinis lauru. Sic olim canebat.

Y siempre dulce tu memoria sea,

Generoso Prelado,

Doctissimo Bernardo de Balbuena.

Tenias tu el caiado

De Puerto rico, quando el fiero Henrique

Olandes rebelado

Robò tu libreria,

Pero tu ingenio no, que no podia,

Aunque las fuerças del olvido aplique.

Que bien cantaste al Español Bernardo!

Que bien al siglo de oro!

Tu fuiste su Prelado, y su Tesoro:

Y Tesoro tan rico en Puerto rico,

Que nunca Puerto rico fue tan rico.

BERNARDVS BASIN, Doctòr Theologus Parisiensis, Canonicus Ecclesiæ Cæsaraugustanæ, scripsit -

De Artibus magicis, & magorum maleficiis. Parisi 1506. in 8. Mentionem hujus non sine magna laude reperio in Diario Bruchardi cæremoniarum Magistrî, de tempore Innocëtii Papæ VIII. annòq; MCDXCI. loquentis. Ait enim, quòd Romæ in templo S. Mariæ supra Minervam die S. Thomæ Aquinatis coram XIX. Cardinalibus, Sermonem fecit D. Bernardus Basinus Canonicus Cæsaraugustanus Sac. Theologiæ Magister Parisiensis, cum tanta gravitate, atque omnium comprobatione, quod nihil supra. Hæc ille.

F. BERNARDVS DE BRAGA, Benedictinus, Bracharæ, aut in ejus Ecclesiæ diocesi natus, ordinis sui Chronographus, scripsit -

De Præcedentiâ inter Legatos Regnorum Portugalliæ & Neapolis, tractatum: quem laudat Gaspar Statius in Antiquitatibus, adjuvans alia eum scripsisse, que lucem desiderant. In his fortè est -

Memorial e Sanctorum ordinis S. Benedicti, maxime Lusitanorum ad conficiendum Breviarium proprium Congregationis Portugalliæ, jussu Balthazaris de Braga ejusdem Congregationis Præfetti Generalis: quod manu propria authoris exaratum adservari à Georgio Cardoso Agiologi Lusitani scriptore Antonius de Purificatione Augustinianus refert in Chronici Augustiniani Portugalliæ parte II. lib. IV. Tit. III. §. XIII. vbi ejusdem Car-

dosi testimonio adjungit excidisse alia ejus scripta, nec unquam in prælum venire a domesticis permisa fuisse.

F. BERNARDVS DE BRITO, domo ex oppido Almeida Lamæcensis diocesis, XX. Augusti anno MDLXIX. Petro Cardoso, & Maria de Brito parentibus in lucem editus; Cisterciensium, cum juxta ætatis factus esset, monachatum amplexus est in domo Alcobazienſi, postquam in Italia, atque alibi latinæ literas, non sine Græcarum, Hebraicarumque notitia, vulgarisque Italicam, & Gallicam linguas perfectè didicisset. Cùmque ad Historiam illustrandam, domesticam in primis, & patriam, toto animi pondere ferretur, id quod non sine archiorum ope, diligentique impensa veteribus chartis opera, expediendum sibi conscius esset, si cum fructu vellet aliquo solidæ laudis posteritati consulere, totum se addixit huic curæ conscribendarum ex antiquis tabulis rerum in Lusitania olim, deindeque in Portugalliæ Regno gestarum pace, belloque; profanæ non minus, quam sacræ texendæ historiæ intentus, quam neminem ex civibus suis cû successu hætenus aggressum fuisse noverat; Barrius licet, atque Relendus aliique in scriptis suis magnum se hoc opus animo volvere prodidisset; quibus aliæ occupationes intercesserunt, seu vasta argumenti moles ipsa sibi impedimento fuit. Nec minus attendere habuit opus exornandæ matri Cisterciensium familiæ, superiorum nutum sequutus; ac ne Historici partes in comitiis generalibus anni MDXCVII. sibi injunctas, deserere videretur. Inter hæc, non tamen sine aliquot intermissionibus studiorum, absolvit studium Theologicum, ejusque Doctorem apicè suscipere meruit Conimbricæ anno hujus sæculi sexto. Quarum quidem literarum sacrarum comprehensionem adeptum se non vulgarem frequentibus, egregièque habitis prononcione sacris sermonibus, eruditique domi elucubratis operibus confirmavit. Tandem aliquando & post publicata insignia ea, quæ reliquit, monumenta veteris ævi, delatum sibi à Philippo Rege III. Archichronographi Lusitanæ munus sensit, Francisco Andradio, qui anno MDCXVI. diem suum obierat, succenturiatus; nec tamen sine indignatione Didaci Paivæ Andradii Francisci hujus filii; qui si vera fama est, ob denegatum sibi hunc honorem, quem ipse jam conceperat, invecus fuit postea censorio stylo in Bernardi historiam, multaque in libello Examine antiquitatum nuncupato, vernaculo idioma adnotavit, in quibus ille, aut nimium credulus, aut non ita diligens, & callidus antiquarum rerum examinatus fuit. Id quod aliorum eruditorum de Bernardo est judicium. Scripsit vulgari Lusitanorum linguâ -

Monarquia Lusitana prima parte, que contem as Historias dos Portugueses de annos

annos MMMCMLXII. da creação do mundo te o nacimiento do Nosso Senhor Iesu Christo . Simúlque -

Vna Geografia antiga de Lusitania . Prodiit in cœnobio Alcobaziensi 1597. in folio . Deinde post XI. annos -

A segunda Parte da Monarquia Lusitana, em que se continuam as Historias de Portugal desde o nacimiento de Nosso Salvador Iesu Christo a te ser dado en dote a o Conde D. Henrrique . Olissipone 1609. in folio .

Interposuerat quippe hoc medio tempore historiam sui Ordinis; nempe -

A Primeira parte da Chronica del Cister, onde se contan as cousas principais desta Religião con muitas antiguidades assi do Reino de Portugal, como d'outros muitos da Cristiandade Olissipone 1602. in folio ex officina Petri Craesbek . Item -

Elogios dos Reys de Portugal, com os mais verdadeiros retratos, que se poderaõ achar: ex eadem officina 1603. in 4. Quod, breue licet opus, magni faciunt viri docti, cum propter accuratorem ejus, tum propter Regum veras icones undequaque intra & extra Portugalliam diligenter perquisitas, atque in æs incisas; quæ ipsæ sunt effigies ab Antonio Vasconcello Iesuita in *Anacephaleosi* sua Lusitaniæ majori formâ representatæ .

Reliquit nonnulla alia inedita, scilicet -

Vn Trãtado de Republica antiga de Lusitania, sive de antiquis Lusitanorum moribus, & politica, quem Serenissimæ Infantæ Elisabethæ Claræ Eugeniæ XXI. die Martii an. MDXCVI. dicasse fertur, divisum nempe X. capitibus.

Historia de Nossa Senhora de Nazareth; sive de inventione hujus Imaginis, donationibusque hujus factæ ædi factis; necnon de iis, quæ mirè à Deo supplicibus Dei-Paræ Virginis dispensata hic referuntur; cum notitia eorum genealogiæ, quibus ea beneficia collata sunt: verè *Illustriorum Portugallie familiarum*, ut vocant, *Nobiliarium*. Librum hunc anno MDCXI. portabat secum Bernardus in Curiam Regiam oblaturus Margaritæ Austriacæ Hispaniarum Reginæ, ostenditque in Eboresi urbe eximio viro Emmanuéli Severino à Faria metropolitanæ istius Ecclesiæ Cantori, cui acceptum ferimus quidquid de authore nostro his chartis consignavimus .

De Privilegiis item sui Ordinis librum .

Apologiam quoque, sive responsonem ad quasita quedam Don Augustini de Castro Presulis Bracharensis super contentis in prima Monarchia parte; quam vidit idem Severinus. Accepit & ipse eodem tempore à Bernardo nostro habere se duo volumina latinâ linguâ elaborata; nempe -

In Prophetas minores commentaria. Certè Chrysofomus Henrriquez in *Phænice* suo dumtaxat eorum meminit, quæ in *Micheam* conscripsisse dicitur .

De duabus item Hebdomadis, formationis scilicet *Vniuersi*, & *Passionis Dominice*.

Historiam continuaturus erat, deducturâque ad noviora tempora, nisi mors manum inieciisset nondum quinquagenario in Almeida oppido natali XXVII. Februarii mensis anni MDCXVII. Matriti redeunti. Vnde delatum fuit cadaver ad monasterium sui ordinis *Santa Maria de Aguiar* dictum *Castello-Rodrigi* propinquum: jacetq; sub hac inscriptione.

A qui iaz o mui docto Padre F. Bernardo De Brito Chronista Mor que foi deste Reyno. Morreo no anno MDCXVII.

Vidimus Bernardi Briti elogium à laudato jam Eboresi Ecclesiæ Cantore conscriptum, ex quo hæc pauca excerpimus, apud Illustrissimum D. Hieronymum Mascarenhas in supremo Portugallie Senatu Regium olim Cõfiliarium, Segoviæque urbis nunc Præfulem, subscriptumque Severini nomine in Eboresi urbe secunda die Aprilis MDCXXVIII. Continuit quidem *Monarchiæ* opus Antonius Brandaon, & ipse Cisterciensis, qui consulendus est in præfatione tertiæ partis.

F. BERNARDVS CARDILLO VILLALPANDO, lustrico quidem nomine *Balthasar*, Gasparis Cardilli ex Balthasare fratre nepos, & ipse Segoviæ natus, Cisterciensis monachus, historiæ rerum domi, hoc est, in religiosa familia sua, gestarum impensè operam dedit. Ignatii quippe Firmini Iberii Abbatis Fiterensis nutu, & sumptibus plura Galliarum cœnobio, in hisque omnes tabulas, & archialustravit, omniæque Cataloniæ, Valentia, atque Aragoniæ regnorum. Quo quidem Ignatio priusquam Bernardi hæc operâ impandendo Ordinis Chronico uti posset, extincto, hic noster propriis auspiciis reliquorum Hispaniæ monasteriorum tabulariis excussis, in domum Nucalensem, unde erat professione instituti, se recipiens, fructus cogere tot laborum cœpit, cœptoque ardèter institit, scribens inedita ad hoc tempus tamen, quæ subjecimus, opera;

Itinerarium ordinis Cisterciensis; sive *Rerum illius illustrium*; quod in *Chronico* ejusdem laudat Montalvus parte I. lib. II. c. XXXIII. *Lignum Vitæ Ordinis Cisterciensis*. Ne Arnoldus Vvion solus esset, qui *Benedictinum* suum crexisset.

De Viris Illustribus Ordinis Cisterciensis.

Historiam Monasterii Superatensis, vulgo de Sobrado, in quo degebat, cum id opus scriberet.

Hos quidem tribuit ei libros Chrysofomus Henrriquez in *Phænice* suo Cisterciensi lib. II. cap. XXII. sed laudatus proximè Montalvus aliud quoque præter hos, scilicet -

Speculum monachorum.

Prete-

Preterea Bernardus ipse ad Didacum Colmenarium Segobiensis Historiæ, ac virorum hujus urbis illustrium diligentem, disertumque scriptorem detulit habere se in schedis sequentia -

Chronografia de los Reyes de España, y edades del Mundo.

Fundacion del monasterio de Nogales, y descendencia de sus Fundadores Ponces de Cabrera, y Leon Duques de Arcos.

Fundacion del monasterio de Nuestra Señora de Osera.

Chronico del Reino, y Reies de Navarra. Chronico de los Ozores, y Osorios en el Reino de Galicia.

Obiit is in eodem Nucalensi cœnobio post die kalendas Iunii anno MDCXXXVII. ætatis LXVII. Hominem laudant Antonius de Iepes in *Chronico Benedictini* sui ordinis, cum aliis in locis, tum centuriâ V. ubi de monasterio *Sancti Prudentii*, quod in *Rioxa* Provincia est, agit, & Nicolaus Bravo *Benedictina* author.

BERNARDVS DE CASTRO, Monachus Cartusianus, monasterii del *Paular* nuncupati juxta urbem Segoviam, scripsit -

Triumphum Imperatoris nostri Iesu Christi: cujus archetipon se vidisse in eadem domo Ægidius Gonzalez Davila in *Historia Henrrici III. Regis Castellæ* scribit.

BERNARDVS CATALAN, ET VALERIOIA, Calatravenfis Eques, edidit -

Iustas Poëticas hechas à su devocion. Matriti apud Ludovicum Sanchez 1602. in 4.

Las noches Valencianas. M. S. in 4. vidit D. Tomas Tamajus.

BERNARDVS DE CIENFVEGOS, Turiasonenfis, scripsit -

Vida del Padre Gonzalo de Silveira de la Compañia de IHS Martyr. Matriti apud Ludovicum Sanchez 1614. in 4.

BERNARDVS (vulgari formatione BERNAL) DIAZ DEL CASTILLO, natus in amplissimo Castellæ veteris municipio *Medina del Campo*, unus fuit ex iis, qui primam expeditionem Mexicani Regni sequuti sunt: cui usque ad subjugatam Provinciam interfuit, scribens, jam positus armis -

La *Historia verdadera de la conquista de la Nueva España*. Quam author se absoluisse refert anno MDLVIII. ediditque primum ex bibliotheca D. Laurentii Ramirez de Prado F. Alphonfus Ramon, ordinis Redemptorum Deiparæ Virginis de Mercede Chronographus, in folio: sive, eo labori immortuo, F. Gabriël Adarzo à Santander, nunc Hydruntinus Præsul.

F. BERNARDVS ESCVDERO, Cisterciensis

monachus, & Abbas monasterii *Vallibus bonæ*, scripsit -

Libro de Meditaciones para los Novicios Pinciæ 1602.

BERNARDVS DE FONSECA, Lusitanus, nescio cujus Ecclesiæ Canonicus, scripsisse dicitur -

Itinerario.

Cujus meminit Cardoso in *Agiologio Lusitano* die XV. Aprilis.

BERNARDVS GARZIA, Salmantica ad Sancti Bartholomæi togatus sodalis, Zamorensis inde Canonicus, uti author est Ægidius Gundisalvi Davila in *Theatro Zamorensis Ecclesiæ*, scripsit -

De Musica tractatum.

BERNARDVS GORT, Barcinonenfis, Cartusianus monachus, Præfectus unius, & alterius Portugallie monasterii, librum edidit -

De Viris virtutum merito eminentibus sui ordinis.

Meminit ejus G. Cardoso in *Agiologio Lusitano* pag. 440. die V. Aprilis. Hoc forte *Kalendarium seu Martyrologium Cartusianum* vocat Iosephus Valles Canonicus Tarraconenfis in *Clarissimis domus Scelæ Dei viris Bernardi* non mediocriter laudans: qui & attribuit ei opus aliud -

Monarchiam Cartusianam: Quæ, & Kalendarium prædictum inedita remanserunt, subsequente ejus morte XV. Maji die MDCXLV. Legesis Iosephum Valles nuper laudatum in *Cartusiana sua Historia*.

BERNARDVS DE GRANOLLACHS, Artium ac Medicinæ Doctor Barcinonenfis, edidit -

Sumario, en el qual se contienen las conjunciones, y oposiciones, los eclipses del Sol y Luna, fiestas movibles desde el año de MCCCCLXXXVIII. hasta MDL. in 4.

F. BERNARDVS GVTIERREZ, Cisterciensis monachus *Hortensis* domus, ante ingressum religionis Iurisprudentiæ jam Doctor, Romæ diù mansit domesticis ordinis sui negotiis vacans, nec minus studiis. Elucubravit enim -

Compendium Privilegiorum ordinis Cisterciensis, cum notis. Romæ 1588.

Reliquit moriens opus aliud ineditum, *De Privilegiis omnium ordinum domesticorum testimonio luce dignissimum*.

Obiit, Visitatoris Generalis dum fungetur munere, in *Nucalensi* cœnobio anno MDCXVII.

F. BERNARDVS ITALIANO, natus in oppido *Garrovilla de Alconeta* in *Estremadura*,

ra, Minorum sodalis in Provincia Principatus Regni Neapolitani, scripsit, stylo consignans Hierosolymitanam suam peregrinationem,

Viage à la Santa Ciudad de Gerusalem: Verdadera, y nueva descripcion suya, y de toda la Tierra Santa, y peregrinacion al Santo Monte Sinaï. Neapoli 1632. in 8. Item -

Tratado de Constantinopla, y grandezas del Gran Turco. Neapoli apud Octavium Beltran 1633. in 12.

Hujus non meminit *Vvaddingus*.

F. BERNARDVS DE LEON, Burgenfis, Præmonstratensium sodalis, scripsit, (aliàs dictus *Bernardinus*) -

La Historia de la orden de los Præmonstratenses: quam in schedis se legisse affirmat in *Theatro Burgenfis Ecclesiæ* Ægidius Gonzalez Davila, Item -

De la Concepcion de Nuestra Señora, duo volumina; in monasterio *Vitis* diocesis Oxomensis. 1626. in 4.

F. BERNARDVS DE LIZANA, Ocaniensis, ordinis fratrum Minorum, in *Yucatanæ* Novæ Hispaniæ, sive Americæ Septemtrionalis regione cum erudiendis ejus tractus populis, tum administrandæ fodalium provinciæ vacavit; scripsitque -

Historia de Yucatán: Devocionario de Nuestra Señora de Izmal, y conquista espiritual. Pinciaz 1633, 8.

F. BERNARDVS LOPEZ SVSARTE, Placentinus, Cisterciensis monachus in domo de *Huerta*, vir divinarum, atque humanarum rerum peritissimus (quo elogio domesticus ejus hominem appellare solent) scripsit -

Theatro de Cristo, y su Iglesia; tomis tribus; conciones scilicet. Matrili apud Alphonsum Martin. 1613. & 1614. in 4.

Quem & alia scripsisse lucem visura testatus est *Phœnicis* author Chrysofostomus Henrriquez.

F. BERNARDVS DE LVGO, Dominicanus, in novo Regno Granatensi Americæ meridionalis, & S. Fidei urbe regia, docuit ejus gentis vernaculum idioma, quæ lingua *Mosca* audit, scripsitque -

Gramatica desta lengua general de los Indios del nuevo Reino. Matrili 1619. in 8. Item - *Confessionario* ejusdem linguæ.

BERNARDVS LVNES DE CASTILLO, appellatur in *Bibliotheca* M. S. viri cl. *Antonii Augustini*, tanquam author libri - *De Repressaliis*.

F. BERNARDVS NAVARRO, Augustinianus, in Ecclesia Vrgelensi olim Theologiæ Lector, provinciam ordinis sui Valentiam

Præfectus administrabat anno MDCXX. cum edidisset jam -

Vida de S. Nicolas de Tolentino. Barcinone 1612. in 8. Sed trium librorum, quibus opus constat; postremus, ubi agitur de virtute *Panis Benedicti*, quem ab hoc Sancto vocant Confessore, mirisque ejus apud Cordubam hoc ipso anno MDCXXII. effectibus, *Christophori Busti* est, quod Bernardus ipse non dissimulat.

F. BERNARDVS DE NIEVA, natus in oppido cognomine diocesis Segobienfis, Dominicanorum in patria sodalis, scripsit, à Ioanne Marieta valde laudatus,

Sumario Manual de informacion de la Cristiana conciencia. Medina à Campo typis Francisci del Canto 1556. 4.

F. BERNARDVS OLIVERIVS, vulgo OLIVER, Valentinus, ordinis Eremitarum Sancti Augustini, Theologus Parisiensis, & (si credimus Antonio Possentino ex Iosepho Paphilo affirmati) Darvicensis Episcopus; quam sedem ego nusquam reperio: nec ætatem, quæ hic floruit author, docet nos Pamphilus; scripsisse eum tamen affirmat -

In Magistri Sentent. lib. IV.

In Cap. cum Marthe, De celebratione missarum.

Quæstiones Quodlibetales.

De Divinis Officiis librum singularem.

In *Bibliotheca* M. S. Antonii Augustini liber fuit *Bernardi Oliverii* Augustiniani hoc titulo -

Excitatorium mentis ad Deum, nuncupatum Roderico Episcopo Valentino. Hic fanè Alexander VI. fuit. Vnde Oliverius ei equalis probatur.

F. BERNARDVS DE PAREDES, natus in oppido *Villa-tobas* Toletanæ diocesis, Carmelita provinciæ Castellæ, vir pius, & religiosi tenax propositi, edidit -

Sermones para los Domingos de Adviento, y Paschas hasta la Quinquagesima inclusivè. Matrili 1648. in 4. apud Didacum Diaz de la Carrera.

Sermones para los Domingos, Miercoles, y Viernes de Quaresima, y Semana Santa; ibidem 1649. 4. apud eundem.

Sermones para las demas ferias de Quaresima, 1652. apud eundem.

Obit in cœnobio *Vallis-olivæ* Conchensis diocesis anno MDCLXI.

F. BERNARDVS DE LA PEÑA, Toletanus, ut suspicor, certè in S. Petri martyris Toletano cœnobio Dominici Patriarchæ Sanctissimi sodalitis adscriptus, Sacræ Theologiæ, ut vocant, Præfentatus, cum hæc scribimus, typis subjicere dicitur -

Chronico Ecclesiastico Toledano; antiguedades de su Santa Iglesia Primada de las Españas, y sucesion de sus Arçobispos.

BERNARDVS PEREZ DE BOBADILLA, scripsit -

Nimfas, y Pastores de Henares. 1587. 8.

BERNARDVS PEREZ DE CHINCHON Gandiensis in Valentia regno ecclesiæ Collegiæ Canonicus, scripsit -

Antialcoran, sive contra errores Sectæ Machometanæ, Augustinus Morla in præfatione *Emporii Iuris* laudat hunc inter Valentinos Scriptores; sed tamen *Giennensis* natu is fuerit procul dubio, si author est alterius operis -

Espejo de la vida humana, nuncupati; quod prodiit Granatæ ex officina Hugonis de Mena 1587. in 8. Complutique 1589. 8.

Vertit ipse idem ex Galeatii Cappellæ latino -

Historia, y guerras de Milan. 1536. & 1552. in folio: atque item Valentia an. 1630. variante aliquantulum inscriptione, *Historia* (scilicet) *de lo sucedido desde el año MDXXI. hasta MDXXX. sobre la restitucion de Francisco Sforza en Milan.*

BERNARDVS PEREZ DE VARGAS, Matritensis eques, Malacitanæ urbis incola, aliàs in oppido *Coin* Bæticæ oræ maritimæ habitans, scripsit vulgari sermone -

De Remetallica. Matrili apud Petrum Colin. 1569. in 8.

La Fabrica del Vniverso, ò Reportorio perpetuo: duabus partibus; Prima prodiit Tolera 1563. in folio: altera cum particulari inscriptione, *Sumario de las cosas del Mundo*, ibidem eodem anno.

M. S. vidimus aliud ejusdem opus ita nuncupatum -

Obra en que se trata que cosa es amistad, como se debe contraer, y conservar, con muy grandes, y notables avisos; dirigida al muy excelente, y Ilustrissimo Señor D. Juan de Austria. Dialogicæ sunt Espindola, Eusebins, & Bernardus.

In *De Remetallica* opere elaborare se affirmavit librum -

De los edificios, y maquinas, que pertenecen al Arte de laborar los metales. Quem hætenus non vidimus.

BERNARDVS PVJOL, Catalanus, Sacræ Theologiæ Doctor, ejusque in gymnasio, quod Perpiniani est, Professor, Canonicus in super Elnensis, quæ eadem est Perpinianensis, ecclesiæ, scripsit doctè -

De sacro Adorationis cultu, Disputationes IV. Perpiniani 1608. in 8.

F. BERNARDVS DE RIBERA, Hispalensis, Cisterciensium regulam professus fuit in

monasterio de *Huerta*, & in altero *Palazuelos* nuncupato sacra biblia interpretatus est; quo tempore in vulgus dedit sermone Hispano -

Conceptos de la sagrada Escritura para los dias de la Quaresma, duobus tomis. Prior Burgis prodiit anno 1616. in 4. Posterior Pinciaz 1620.

Necnon latinè, ut credimus, post aliquot annos -

Iacobi Testamentum, continens novas, & eruditas expositiones XII. prophetiarum, quas protulit Iacob Patriarcha, dum moriens ultimum vale filiis diceret. Hispaliano 1624.

Apologeticum Tractatum pro Sancto Bernardo circa opinionem de Beatitudine, seu visione animarum ante universalem resurrectionem. Latinumne, an vulgarem, non adnotant Chrysofostomus Henrriquez in *Phœnice*, aut Carolus Vischius in *Bibliotheca Cisterciensis*.

Commentaria in totam Bibliam, elaborata habere se in *Iacobi Testamento* reliquit scriptum; quæ adhuc latent.

F. BERNARDVS DE SALAZAR, natus in oppido *Casarrubios* Toletanæ diocesis, Franciscanus, D. Georgio, Naxeræ, & Maqueda Duci, dum Catalanis pro Rege jus diceret, à confessionis sacramento, provinciæ quoque suæ per novem menses Præfectus, scripsisse fertur, non edidisse -

In Ecclesiasticum Commentaria.

F. BERNARDVS DE SANTANDER, & BARZENILLA, ordinis fratrum Deiparæ Virginis de Mercede, provinciæ Castellæ Vicarius Provincialis, scripsit -

Mariál de la Virgen Señora Nuestra, prima parte. Matrili 1602. in 4.

F. BERNARDVS DE SIERRA, ex ordinè Sanctissimæ Trinitatis fratrum Redemptorum, S. T. Magister, Pincianæque domus Minister, edidit, sive latinè, sive hispanè -

De Mysteriis Sacræ Scripturæ, opus quoddam.

F. BERNARDVS SVCHET, Pincianus, ordinis Sanctissimæ Trinitatis, Regius Philippus IV. concionator, edidit -

Coronam Stellarum duodecim de Deipara Virgine. Matrili 1657.

F. BERNARDVS DE TORRES, Augustinianus sodalis Peruanæ provinciæ, ejusdemque Chronographus, S. Theologiæ Magister, & in Academia Limensis urbis perpetuus rector cathedræ, quam supernumerariam vocant primæ horæ, Magistrum Sententiarum. Edidit -

Chronica de la Provincia Peruana del orden de los Ermitaños de S. Agustín. Lima typis Iuliani Santos de Saldaña 1657. fol.

F. BERNARDVS DE VARGAS, Hispanensis, fratrum Redemptorum, vulgò Mercenariorum, sodalis in Provincia Batica, totiusque ordinis sui Procurator in Curia Romana, latinè composuit -

Chronicon sui ordinis Dei-paræ Virginis de Mercede; duobus tomis Panhormi in Sicilia editum.

Nec non & (nisi hæc posterior pars est Chronici)

Additionem ad Opusculum de vita, & gestis Sancti Petri Nolasco, & quorundam venerabilium filiorum ejus. Mesianæ 1629. Vernaculo etiam sermone -

La Vida del Venerable P. Fr. Iuan Bernal hijo del Convento de Xerez, y Provincial tercerode Andalucia. Item -

Regla de las Terceras Mercenarias. Panhormi. Demortui Bernardi XX. die Novembris anni MDCI. corpus adservatur in cœnobio Hispanensi.

D. BERNARDVS DE VARGAS MACHUCA, Septimancensis patriâ, dum apud Indos in Sancta Fidei urbe Regni Novæ Granatæ principe agit, varia scripsit, nempe -

Milicia Indiana. simulque -

Descripcion de las Indias Hydrographica, y Geographica 1599. in 4. ubi est *Compendio de la Esfera*.

Compendio, y doctrina nueva de la Ginetâ, secretos, y advertencias della; señales, y enfrenamientos de Cavallos, su curacion, y beneficio. Matriti apud Didacum Flamenco 1619. in 8.

Defensa de las Conquistas de las Indias (quam typis mandari haud passi sunt, quorum de hac re cura est, eo quòd totus esset author in refellendis Bartholomæi Casæ eo super argumento scriptis) manu exarata fuit apud D. Laurentium Ramirez de Prado.

F. BERNARDVS VASQUEZ, Cisterciensis ex Nucalensi domo, cui & Abbas præfuit, referente in *Chronicis* suis Barnaba Montalvo, cum alia, tum libellum scriptum, nescio an editum, reliquit -

Senectutem Iuventutis, appellatum.

BERNARDVS DE LA VEGA, Matritensis, Canonicus de Tucuman in Meridionali America, scripsit versibus -

La bella Cotalda, y cerco de Paris; simulque -

Relacion de las grandezas del Pirù, Mexico, y los Angeles. Mexici apud Melchiorem de Ocharte 1601. in 8.

El Pastor de Iberia, anno 1591. in 8. editus, ejusdem, credo, authoris est.

BERNARDVS VENEGAS, Toletanus, edidit -

Formula de orar; Meditaciones de la Oracion del Padre nuestro. Toleti apud Ioann. de Aiala 1555. 8.

BILBAONENSE, hoc est, municipii Viscagæ florentissimi Bilbao, Collegium Patrum Iclutarum, sive Academici ejus humaniorum disciplinarum studiosi, ediderunt -

Viscagæ jam illustrandam, sive sermonem de istius Provinciae laudibus. Cæsaraugustæ 1637. in 4.

BLASCVS.

BLASCVS DE GARAY, Toletanus, patriæ Ecclesiæ Portionarius, scripsit proverbii vulgaribus contextas epistolas, ut eorum locupletissimam ostenderet vernaculam linguam; quæ prodierunt hoc titulo inscriptæ -

Cartas en Refranes; hoc est epistolæ ex proverbii formata. Osca ex officina Ioan. Perez de Valladolid 1581. in 16. & alibi sæpè: Medinæ Campi apud Franciscum del Canto 1569. in 16. Sed ex quatuor epistolis duæ tantum primæ Blasci sunt, reliquæ vero Anonymi alicujus, ut ipse admonuit.

Correxit, præloque commisit, recognitâ interpretatione Didaci Lopez de Aiala, & Didaci Salazarii, utriusque Toletani, vernaculâ,

La Arcadia de Jacobo Sanazaro Cavallero Napolitano, auncq de origen Español, ut ipse ait ad Gundisalvum Perezium, cui opus dedicat.

BLASCVS PELEGRIN CATALAN, Valentinus eques, scripsit -

Trofeo del Oro. Hoc est de Pecuniæ imperio poema tripartitum. Cæsaraugustæ typis Dominici de Portonariis. 1579. in 8.

BLASIVS.

BLASIVS ALVAREZ DE MIRAVAL, Theologus, ac Medicus Doctor Salmanticensis, utriusque doctrinæ specimen dedit scribens -

La Conservacion de la salud del cuerpo, y alma para el buen regimiento de la salud, y mas larga vida del Serenissimo Principe D. Felipe. Metymnæ 1597. in 4. Salmanticensis apud Andream Benaut 1601. in 4.

F. BLASIVS DE BVIZA, Franciscanus, largitionum sacrarum collector, quæ Turcis pro locis Palæstinæ sacris penduntur, provincie Sancti Iacobi sodalis, post alios curiosè scripsit -

Relacion de los sagrados lugares de Gerusalem, y toda la Tierra Santa. Salmanticensis 1624. in 8.

F. BLASIVS DEL DIA MENDIETA, Dominicanus Cordubensis cœnobii, edidit - *Quilates del oro de la Religion*; sive de digni-

dignitate religiosi status. Cordubæ 1631. in 8.

BLASIVS FLOREZ DIAZ DE MENA, Carrionensis, Juris Consultus, in oppido Castellæ Veteris Sancti Facundi, vulgò Sabagundis, defendendis in iudicio causis invigilabat, cum posteros cogitans doctè elucubravit volumen -

Recentiorum practicarum questionum Juris Canonici, & Civilis ad praxim utriusque fore spectantium. Salmanticensis 1609. in folio: Item Francofurti 1605. in folio. Nec non & -

Lucubraciones in Decisiones in Supremo Lusitania Senatu olim decretas, & per Antonium à Gama doctissimum Senatorem digestas. Olisipone 1603. in folio.

BLASIVS GONZALEZ DEL RIBERO, Advocatus Matritensis Curie, Sanctæ Inquisitionis, uti vocant, Consultor, in vulgus dedit -

Exposicion de la Bulâ de su Santidad sobre el Jubileo del año Santo. Matriti 1625.

Apologetico, ó libro por la ciudad de Mesina. Ad Philippum IV. Regem nostrum; què laudat Melchior Incofer Iesuita in *Conjectationibus ad Epistolâ Dei-paræ ad Messanenses*.

BLASIVS LOPEZ, Grammaticæ artis, atque humanioris literaturæ Professor apud Salmantinos primarius, edidit -

Trochaicos versus ad Orationis latinæ cognitionem, Salmanticensis. 1634.

BLASIVS ORTIZ, domo ex oppido Villarobledo Regni Toletani, almæ Ecclesiæ Toletanæ Canonicus, ut vocant, Magistralis, cui Theologiam docendi munus est injunctum, totiusque diocesis Generalis Vicarius sub Ioâne Tavera Archiepiscopo; quod olim munus Calagurri exercuerat: scripsit -

Itinerarium Adriani VI. P. M. ab Hispania. Toleti 1548. in 8. Quem Pontificem sequutus fuit Romam; unde post mortem ejus rediit Canonicus Ecclesiæ istius renuntiatus, uti diximus: Item -

Summi Templi Toletani graphicam descriptionem. Ibidem 1544. in 8. In quo tamen à Ioannis Vergaræ summi viri manu aliqua sunt, videlicet ea, quæ de officio Gothico referuntur, aliâque.

F. BLASIVS DE SANCTO RAPHAELE, Franciscanus provincie Reformatorum Sancti Didaci in Batica, edidit *S. Bonaventuræ opuscula pro instruendis novitiis*; adjecitque ex propria penu quosdam dialogos. Hispali 1636. in 4.

BLASIVS DE ROBLES DE SALZEDO, Jurisconsultus Matritensis, atque in eadem regia curia Advocatus, doctè commentatus est - *De Representatione*, tribus libris.

Matriti primùm 1624. in folio: demum Romæ sumptibus Iosephi Corvi 1667. folio.

BLASIVS DE SALAZAR, scripsisse dicitur genealogicum opus -

Del linage de Valenzuela; cujus rei author est D. Iosephus Pellicer in *Tractatu*, seu *Memorial*, ut vocant, *Por la cobertura de primera classe del Marques de Priego*. M. S. erat apud Comitem de Mora Regium Consiliarium in Senatu Italico, ante paucos annos vitâ functum.

BLASIVS SERNA, seu de LA SERNA, Toletanus, Professor Complutensis Grammaticæ artis, scripsit -

Exposiciones in librum IV. Grammaticæ Antonii Nebriffensis, & in tria concordantia præcepta cum figuris constructionis. Complutii 1556. in 8. & 1559.

BLASIVS VAILLO, Aragonus, Iesuita; Majoricæ Balearium Philosophiæ, Cæsaraugustæ dein Theologiæ inter domesticos Professor; manuscriptum reliquit, in eadem urbe Cæsaraugusta decedens,

Commentarium in Bullam Cruciatæ autore mihi Philippo Alegambe in *Bibliotheca Scriptorum Societatis*.

BLASIVS VALERA, reliquit M. S. *De los Indios del Perú, sus costumbres, y pacificacion*. Antonius de Leon in *Bibliotheca Indica Occidentali* tit. XVII.

F. BLASIVS VERDV, Valentinus, ex oppido Cati, idemque instituto vitæ Dominicanus, Rector fuit Collegii Dertusani Dominico Patriarchæ sacri, in ejusdemque urbis Ecclesia Theologiæ Lector. Edidit -

Commentaria, scholiâ, & resolutas questiones super Disputationem de Trinitate, Prima Partis S. Thomæ, Tarracone 1602. 4.

Relectiones duas: alteram contra scientiam mediam, & alteram pro divinorum auxiliorum efficacia. Barcinone apud Hieronymum Margarit. 1610. 4.

Necnon vernaculâ Castellæ linguâ -

Libro de las aguas potables, y milagros de la fuente de Nuestra Señora de Arvella, que nace en el termino del lugar de Cati, Reyno de Valencia. Simul prodierunt -

Descripcion del Desierto; Triunfo de amor, y obediencia; y el lucido intervalo del loco amante; Martirio de Santa Candida y Cordula. Barcinone 1617. in 8.

Engaños, y desengaños del Tiempo. Discurso de la expulsion de los Moriscos.

Avilos de discrecion para acertar à tratar negocios. Simul hæc tria opuscula Barcinone apud Sebastianum de Mathevad 1612. in 8. sunt publicata.

De las lagrimas, y conversion de la Madalena: Item -

De la milagrosa navegacion de San Ramon de Peñasfort. Barcinone an. 1605. in 8.

Quo tempore Episcopus Monopolitanus scribebat *Ordinis Predicatorum Historia* quartam partem, debebat adhuc in vivis nosse; ac præter hæc volumen aliud *Disputationum Logicalium* ab eo expectabatur, scilicet anno hujus sæculi XV. Monopolitanum vide-sis lib. III. ejus partis cap. LXVIII.

BLASIVS VIEGAS, Lusitanus, Eborensis, Iesuitarum sodalis, Græcè, Latinèque apprime doctus, ingenuarumque omnium artium eruditione perpolitus, diu vacavit, præfuitque studii humanitatis, deinde in gymnasiis Comimbriensi, & Eborensi sacras literas docuit magna cum excellentis ingenii, acris judicii, atque exquisitæ doctrinæ opinione, ut author ait *Bibliotheca Societatis*; ediditque, qui posthumi prodierunt,

Commentarios exegeticos in Apocalypsim Ioannis Apostoli; viris eruditissimis, & nominatim Fracisco Suario valde probatos, primùm in Hispania Eboræ 1601. in folio, deinde Lugduni 1602. & Colonia 1617. in fol. Sed & Venetiis 1600. in 4. editos fuisse audio.

Reliquit etiam -

In Prophetas minores: In Ezechielam: In Epistolam ad Hebræos; &

Tractatum de Victoria Messia.

Vertit præter hæc in vernaculum gentis sermonem -

As meditações do Padre Vincentio Bruno ejusdem Societatis.

Cessit è vita in Collegio Eborensi XXII. Augusti MDXCIX.

BLASIVS DE VILLAFRANCA, Doctor Medicus, scripsit -

Metbodum refrigerandi vini, & aque per salnitrum: Accesserunt, *Varia verum naturalium problemata*. Venetiis 1553. in 4.

BONAVENTVRA.

F. BONAVENTVRA ARMENGVAL, Majoricensis, Seraphici ordinis, scripsit -

Archielogium vite, martyrii, & doctrinæ Doctoris Illuminati Raymundi Lulli. Quod typis mandatè est unâ cum ejusdem Raymundi *Arte generali* edita à Francisco Marzal similiter Franciscano, & Majoricensi, Palmæ Balaarium apud heredes Gabriëlis Guasp. 1645. in 4.

F. BONAVENTVRA MACHADO, Lusitanus, Seraphicæ familiæ, scripsit -

Vida del Padre Pedro Diaz, y sus Compañeros. Barcinone. 1632. 4. ut habeo ex relatione Georgii Cardosi Romam transmissa.

F. BONAVENTVRA PONS, Sac. Theologia Magister, ordinis Prædicatorum provinciarum Aragoniæ, edidit, dum hæc scribimus - *Difficultates Sac. Scripturæ inter SS. PP. controversas*. Lugduni.

F. BONAVENTVRA DE SALINAS, ET CORDVBA, Limesis, Franciscanorum sodalis, in provinciis Indiarum, scilicet Novæ Hispaniæ, Florida, Philippinarum, Japonicarumq; Insularum Vicarius Generalis, scripsit *Memorial de las Historias del Nuevo Mundo del Piru, y memorias, y excelencias de la ciudad de Lima*. Hic credo, idem est cum eo tractatu, quem *De la Gloria publica del Piru* Egidius Gonzalez Davila in *Theatro Limesis Ecclesiæ* nuncupat, Bonaventuram nostrum laudans. Prodiit Limæ 1630. 4. & Matriti 1639. 4.

Vidimus quoque supplicem ejus libellum de rebus suis, officiiisque præstitis, ad Regem Catholicum, cui ita inscripsit -

Memorial al Rey Nuestro Señor, que representa las acciones propias, y la estimacion con que a servido à su Magestad, y à su Religion. Apologeticus hic pro se, & his, qui ex Hispano genere apud Indos nascuntur, & pro vera Indorum libertate.

Dum Romæ degeret Procurator Canonizationis Servi Dei Francisci Solani, habebat prælo paratum -

Cursum integrum Philosophicum, ut Vvaddingus testatur.

BRVDVS.

BRVDVS, Lusitanus Medicus, cujus ætatem ignoramus, scripsit -

De Ratione victus in singulis febribus secundum Hippocratem, in genere, & sigillatim; libros III. Venetiis apud heredes Petri Ravani 1544. 1559. in 8. apud Ioannem Rubicum Tiguri apud Gesneros 1555. in 8. unâ cum Conradi Gesneri *Enchiridio rei Medicæ triplici*.

Las Obras de Cajo Cornelio Tacito. Duas ei apud Mareum V. on 1629. 4.

C

CÆSAR.

CÆSAR CLEMENS, Presbyter Hispanus (ait Petrus de Alva in *Militia Coceptionis*) librum scripsit hujus tituli, seu potius ex Gallico translulit,

Historia de los milagros, que en Nuestra Señora de Montagudo cerca de Sichen en el Ducado de Brabantte Nuestro Señor a sido servido de obrar. Bruxellis 1604. in 8. & Lovanii 1605. Iusti Lipsii hæc est *Virgo Sicheniensis, seu Aspricollis*, ut suspicor, in nostratem sermonem conversa.

CALLIXTVS.

CALLIXTVS DE PLASENCIA, nescio qualis homo, scripsisse dicitur -

Declaracion de San Iuan Evangelista. Quod opus prohibetur donec expurgetur in *Indice Hispano*.

CAROLVS.

D. CAROLVS COLOMA, Ioannis primi Comitissæ de Elda, atque Elisabethæ à Saa Lufitanæ filius, eques divi Iacobi, commendatariusque de Montiel, & de la Osa, pari virtute, successuque belli & pacis officia tractavit. Belgium quippe Hispanæ legionis Tribunus, Cameracensisque arcis, ac Territorii Præfectus, Insulæ Equitum Magister, aliquandòque rerum supremus Gubernator, clariore in dies fortitudinis significatione complevit. Nec minorem laudem in togæ muneribus fuit assequutus; quippe qui in Britannica legatione extra ordinem sibi commendata sic dextrè, ac sæliciter se gessit, ut multam à Iacobo Rege, multam a Carolo Principe, Aulæque proceribus gratiam, summâ fide, prudentiæque hoc munus gerens reportaverit. Philippo IV. Regi nostro à consiliis quoque fuit Belli, ac Scatus; Oeconomus item, & à cubiculo. Non tamen sibi adhuc placens, nisi ad literatorum castra se per otium conferret, hæc etiam famæ viam egregiè munivit. Primo namque, ut Xenophontem, Cæsaremque rerum suarum scriptores referret, Historiam sui temporis Belgicam, hic ipse illius magna pars, verè, disertè; in literas retulit, scribens - *Las Guerras de los Estados baxos desde el año de MDLXXXVIII. hasta el de MDXCIX*. Barcinone 1627. 4.

Nec non, ut è Taciti agro ditissimum civilis prudentiæ thesaurum erueret, nostris hominibus familiarem reddens ante aliorum similem operam, publicavit ex interpretatione sua -

F. CAROLVS FERNANDEZ, Benedictinus Monachus, (Hispanum prodit nomenclatura) laudatur ut author duorum librorum -

De Carmelitis, à Thoma à Iesu Carmelita excalceato, & Christophoro Avendaño; quorum duorum fide id affirmavit Thomas Aquinas à S. Iosepho ejusdem familiæ reformatæ in *Dissertatione Historico-Theologica de Patriarchatu Eliæ*, parte II. sect. III.

CAROLVS GARCIA, nescio quis, Doctorem se se nuncupans, non sine utriusque gentis invicem sibi emulæ observatione, multa, Gallicè simul, & Hispanicè conscripsit, *Antipatia de los Franceses, y Españoles* Rothomagi apud Gallos 1627. 12.

CAROLVS MONTESA, dedit Hispano idiomate -

Dialogos de Leon Hebreo. Cæsaraugustæ 1584.

CAROLVS DE TAPIA, Egidium de Tapia, ex Salmanticâ oriundum, Regiæ Cameræ Neapolitanæ Præsidentem, & Isabellam Ricciam urbis Lanciani Aprutinae provinciarum civem parentes habuit, natus ipse Lanciani, ut refert Nicolaus Topius in *de Origine Tribunalium urbis Neapolis* parte II. ubi de regii Consiliariis tractat. Orbatu parente, alterum, nec minus diligentem, ac beneticum sortitus est in Francisco Alvare Ribera magno illo Senatore Regio, cui supremis tabulis Egidius in educationem eum commiserat. In hujus domo literis sic strenuè incubuit, Iurisque præsertim studio, ut ad Doctoratus utriusque Iuris apicem duodeviginti adhuc natus annos ascenderit, ac paulò post commentarios juris formare cœperit. Nec mirum si adolescens, in literis tamen sic proventus, ad gerenda munera publica visus fuerit opportunus. Auditorem ergo in Principatus, Basilicatæque, deinde in Salernitana provinciis; Iudicem inde criminalem Curia magna Vicaria egit; duodecimâ demùm Maji die MDXCVII. regius Consiliarius S. Clarae delectus. Anno hujus sæculi XII. aut XIII. in Hispaniam venit ad gerendam in supremo Italicarum rerum Concilio rempublicam, Marchio Bellimontis creatus; nec ante XXIII. aut circiter Neapolim reversus est; quâ in urbe Cancellarium Regens, & lateri Proregum adherens ingenti famâ, existimationeque apud omnes vixit usque ad XVII. Ianuarii MDXCLIV. ætatis suæ LXXVIII. aut circiter. Quem extinctum ædes Sancti Iacobi Hispanorum, propriamque in ea Sacellum tumulo excepit. Scripsit viginti annos natus -

Commentarium in Rub. & Legem fin. De Constitutionibus Principum. Neapoli apud Hora-

Horatium Salviandum 1586. in 4. Marpurgi- que 1598. in 8. In hoc tota materia Privile- giorum explanatur. Prodiit quoque is in vo- lumine II. *Repetitionū in varios Iuris civilis li- bros Venetis typis* 1608. Inde-

Tractatum de Religiosis rebus, in Authent. Ingressi C. de sacrosanctis Ecclesiis. Neapoli apud Stelliolam 1594. in 4.

Additiones ad Responsum Francisci Alvarez de Ribera, De successione Portugallia. Ma- triti 1621. in 4.

Ius Regni Neapolitani ex Consti- tutionibus, Capitulis, Ritibus, Pragmaticis, Neapolitanorum privilegiis, tum impressis, tum ineditis desumptum. In quo totius Regni leges, quæ diversis in libris legebantur, nunc in unum corpus collectæ, & sub titulis suis congruè col- locatæ commodius reperiri, & legi possunt; cum glossis *Marini de Caramanico, Andrea Iser- niensis Bartholomæi de Capua, Lucæ de Penna, Se- bastiani Napodani, Ioannis Antonii de Nigris, &* aliorum, cum ejusdem *Tapia annotationibus.* Addidit idem *Tapia* ad cujuslibet Tituli ini- tium Rubricas concordantes ex Canonico, Civili, Hispanorum, Gallorum, aliorumque populorum Iuribus, & ad ipsas Regni leges etiam horum populorum concordantes leges. Opus dividitur in VII. volumina, quorum primum & secundum edidit Neapoli Ioan- nes Iacobus Carlinus 1605. Tertium idem & Constantinus Vitalis 1608. Quartum idem ediderunt Quintus 1633. Sextus 1636. Septi- mus 1643. ex *Ægidii Longi* officina prodie- runt.

Decisiones Supremi Italiae Senatus apud Philippum III. & IV. compilatas à se, & col- lectas. Neapoli apud *Ægidium Longum* 1626.

Decisiones S. R. Consilii urbis, & regni Neapolitani, ibidem 1629.

De Præstantia Regalis Cancellarie Neapolitane, ibidem ex eadem officina 1632. in 4.

Hispanè etiam edidit juvenis -

Discursus de la habilidad de la Juventud. Neapoli apud Horatium Salviandum 1590. 4.

Vida del Regente Francisco Alvarez de Ribera; cujus meminit *Topius* in *Originis Tribun. Regni Neapolitani* tertia parte, ut in hujus vi- ri magni mentione adnotavimus.

Item italicè -

Specchio de Mormordori. Neapoli an- no 1592. apud Iosephum Cachium in 4. Hunc librum versum à se in vulgarem Hispaniæ lin- guam D. Franciscus de *Tapia & Leiva, Basti Comes, Caroli filius,* excudit Matriti 1623. in 8.

Dell' Abondanza, Tractatum, nel quale si mostrano le cause, dalle quali procede il mancamento delle vettovalgie, & i rimedii, che à ciascuna si possono dare, acciò non succeda, o succe- duto non si senta il danno di esso. Neapoli apud Robertum Mollum 1638. in 4.

Peritissimi; atque eminentissimi Iurisconsulti,

*doctissimi*que, ac religiosissimi viri elogiis cumu- lant ævi sui æquales Carolum nostrum; qui collocatis honestissimè filiis, filiabusque, nil sibi præter necessaria reservavit, adeo ut excep- tâ librorum suppellectile vix mille scutorum pretii bona reliquisset dicatur hæredibus.

CATHARINA.

D. CATHARINA, Ferdinandi, & Elisa- bethæ Catholicorum Hispaniæ Regum filia, natu minima, Compluti anno MCDLXXXV. in lucem editur. Duodeviginti ferme annis nata in matrimonium Arturi Valliæ Princi- pis, Henrici VII. Angliæ Regis filii, eoque extincto in Henrici fratris proximè sequentis, & ad paterni regni successionem vocati, syde- ribus adversis collocatur. Qui Henrici Octa- vi nomine Angliæ potitus, uxorisque aliquan- do societatem pertulit femina sanctissima, quæsito eò colore, quod non ritè, aut ex men- sura authoritatis, data sibi fuisset à Summo Pontifice facultas excipiendi thalamo relictam fratris; non expectatâ aliunde sententiâ, nun- tium conjugii, unaque Romanæ Ecclesiæ, quam scriptis etiam ab impressione defende- rat Hæreticorum, remisit Regum infelicissi- mus. At orba viro Catharina, Deo tota, sibi- que vacans, cum literis egregiè instructa, olim fuisset, pietatis suæ insignia quædam documenta in libris his reliquit, quos lan- dant Possevinus, Eisengreiniusque,

Meditationum in Psalmos.
De Lamentatione item *Peccatoris.* Obiit VIII. Ianuarii anni MDXXXVI. ætatis suæ L. biennio postquam throno fuit remota.

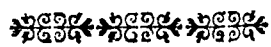
CATHARINA PACENSIS (vulgò fortè DE LA PAZ, nisi cognomentum ei datum à patria urbe sit Pacensi) cujus latini versus pri- mam Hispali, & Compluti lauream Iudicium sententiâ meruerunt, nondum expleto ætatis anno septimo & vicefimo, in ipso vitæ flore Caracæ, quæ nunc *Guadalaxara* nominatur, acerbâ, & immaturâ morte vivis erepta in- gens sui reliquit desiderium. Vertit latino car- mine librum -

Ioannis Hurtadi de Mendoza, Del Buen Placer, hoc est de *Honestâ voluptate* hyth- mo populari conscriptum.

Hęc Andreas Schotus in classe fœminarum eruditione præstantium.

CATHARINA DE SPIRITU SANCTO, Lusitana, sanctimonialis ordinis Seraphici in urbe Olisiponensi, edidit librum ita in- scriptum -

Fundação das Framengas, seu cœnobii ita dicti. Olisipone 1627. in 4.

CHRISTOPHORVS.

CHRISTOPHORVS.

CHRISTOPHORVS DE ACVNA, Bur- genfis, sacerdos Societatis Iesu, Iustrato regi- is auspiciis magno *Amazonum,* ut vocant, flumine in meridionali America, jam rever- sus vulgavit -

Nuevo descubrimiento del gran Rio de las Amazonas. Matriti 1641. in 4.

CHRISTOPHORVS DE AGVIRRE, Ca- nonicus Compostellanus, scripsit -

Breve Tratado de la Teologia moral. Parisiis 1661. in 8.

CHRISTOPHORVS DE ANGVIANO SEDANO, Juris Canonici Doctor Complu- tensis, Pontificiæque laureatorum classis post multam ætatem, Primariique Antecessoris munus cum laude administratum, princeps; canis jam & studiorum celebritate venerabi- lis gerendâ republicæ fuit impositus. Nemp- pe causarum Nobilitatis Iudicem, quem Ma- gistratum nos *Alcalde de Hijosdalgo* appellare consuevimus, Granatæ agebat, cum elabora- ti olim operis partem publicavit -

De Legibus, & Constitutionibus Princi- pum, ipsorumque, & aliorum Iudicum ordinario- rum, & delegatorum potestate, jurisdictione, & imperio, Tractatum. Granatæ in ædibus Au- thoris, typis Petri Cuesta anno 1620. in fol. Quinque libros reliquos totius operis comple- mentum propediem edendos in se author receperat, sed fidem suam nõ liberavit. Obiit se audio Senatorem creatum Pincianæ Curia, hærentem licet adhuc Granatæ.

F. CHRISTOPHORVS DE S. ANTONIO, olim (ut credo) Cancellariæ Granatensis Ad- vocatus, sæculo dein nuntio remisso religio- sus ordinis Minorum sodalis, scripsit satis grandi volumine -

Triumphum Christi Iesu contra Infideles; Titulis XX. Salmanticæ apud Alphonsum de Porras, & Laurentium de Liondedeis, adhibito *Honcala* castigatore, 1524. in fol. Nuncupatio libri ad *Arcensem Ducem;* cujus causam olim se defendisse adversus Nothum litigato- rem jactat.

Petrus Alva Franciscanus in *Militia Con- ceptionis,* & Aubertus Miræus Franciscanus, fuisse affirmant, quod notum non fuit Lucæ Vvaddingo.

CHRISTOPHORVS DE ARCOS, Sacer- dos, & Plebanus almæ Ecclesiæ Hispalensis, in Hispanicum vertit anno MDXXVI -

La muy lamentable, y cruenta ba- talla de Rodas; ex latino *Jacobi Pontani* ad Alphonsum Manrici Archiep. Hispal. Prodiit autem ex Pinciana officina Ioannis de Villa- quirah anno 1549. in fol. forsan præeunte

Hispalensi alterâ antiquiore.

Ejus quoque est interpretatio Italica pere- grinationis Ludovici Barthezma Patricii Ro- mani, non ex Italico exemplari, sed ex Latina versione: cui titulum appoluit -

Itinerario del venerable Varon Micer Luis Patricio Romano, en el qual cuenta mucha parte de la Ethiopia, Egipto, y entrantabas Ara- bias, Syria, y la India. Hispali apud Iacobum Cromberger 1520. fol.

F. CHRISTOPHORVS DE AVENDAÑO Pincianus, ordinis Carinelitarum Provin- ciæ Castellæ, Medinæ-Campi ad eum admissus, cujus Pincianam, & Medinensem domos Præ- fectus rexit, inter Regios evangelici verbi apud Philippum Regem Quartum declama- tores ingenio, eloquentiâ, eruditione, pieta- tique eximius, publicavit -

Sermones de Adviento con sus festividad- des, y Santos. Matriti apud Alphonsum Mar- tinum 1603. in 4. Olisipone 1620. 4. Valen- tiæ 1623. 4. iterumque Matriti 1617. 4. qui & in Gallicum sermonem conversi prodierunt Parisiis 1628. 8. interprete Iacobo du Bose Franciscano; & in Italicum Venetiis 1629.

Sermones de Quaresma, duobus tomis. Matriti apud Alphonsum Martinum 1622. & 1623. 4. Barcinone 1630. 4. Gallicè item Pa- risiis 1638. 8.

Mariæ; sermones en las festividades de *Nuestra Señora,* Barcinone, & Pincia 1629. 4. Italicè quoque operâ Bartholomæi de Bella- Dominiani, 1623. Venetiis.

Santoral, duobus tomis. Prior lucem vidit Matriti 1626. alter Pincia 1629. 4. Vnū exiis communicare Italis suis non dedignatus est disertus, ac doctus vir Ioannes Franciscus Loredanus; ex cujus interpretatione Venetiis prodiit anno 1635. Barcinonensè quoque edi- tionem hujus Hispani operis novimus ex of- ficina Sebastiani à Cormellas 1629. in 4.

De varias festividades, Volu- men alterum seorsum.

Pincia obiit anno hujus sæculi (ut Emma- nuël Romanus scribit in *Elucidationibus suis hujus ordinis*) XXVIII. octava Februarii die. Ferdinandus tamen Salazarus Iesuïta Hiero- nymi Florentiæ sodalis nomine, de Avenda- nio nostro conqueritur, plagii eum insimula- ns, nescio quo jure, ad cap. VIII. *Prover- biorum* num. 307. Latinam vidimus -

Auream Coronam Sanctuarii, sive ser- mones verè aureos in præcipuis totius anni festivi- tatibus, ab eloquentissimo, & sapientissimo Hispanorum Chrysologo Fr. Christophoro de Avendaño. Quomodo inscripsit suæ interpretationi (hu- jusce operis, ut credo) Georgius à Regina Angelorum Viandensis ejusdem ordinis in provincia Alemanix. Prodiitque id Colonie apud Ioannem Buseum 1660. in 4.

Litania m Aeterni Patris Luminum con- fecit ex variis sacrorum Bibliorum locis, cui pecu-

peculiare festum à Sede Apostolica destinatum ardentem cupiebat, officisque sollicitabat, cum in diem ultimum incidit.

Inedita remanserunt hæc alia duo;

Sermones funebres.

Cargos, y descargos de Judas: cujus libri jam typis initiati meminit author in prologo alterius voluminis *Sermonum de Sanctis.*

CHRISTOPHORVS BANÈZ, scripsit-

Apologetiam in assertum quoddam Ioannis Colci, & ejus Præsidis, fautorumque; quibus in homine in statu innocentia, & in Christo Domino, ejusque Matre Sanctissima extrema crassiora naturalis resolutionis solius naturæ viribus inhiberi potuisse contendunt; in folio absque loco, & anno impressionis. Vidit Petrus Alva, qui de eo in *Militia Conceptionis.*

D. CHRISTOPHORVS DE BENAVENTE, & BENAVIDES, Pincjanus, ut ajunt, eques Sancti Iacobi, & Comes de Fontanar, Catholico Regi Philippo IV. à consiliis belli, ejusque, cum ad Venetorum Rempubliam, tum ad Gallorum Regem Ludovicum XIII. Legatus, Ioannis Austriaci nostræ juventutis principis, regiaeque prolis per biennium educator, seu Pædagogus, scripsit-

Advertisas para Reyes, Principes, y Embaxadores. Matrili apud Franciscum Martinez 1643. 4.

Decessit Matrili.

F. CHRISTOPHORVS DE BYSTO, Augustinianus, edidit-

Compendio de algunos milagros, que Dios obrado en Cordova por intercession de San Nicolas de Tolentino desde San Matheo del año de DCI. hasta Septiembre de DCII. Cordubæ apud Andream de Barrera, 1603. 8.

CHRISTOPHORVS DE CABRERA, Sacrae Theologiae Magister, Sacerdosque Palentinæ diocesis (quemadmodum in Pontificio editionis, quam statim ponimus, diplomate audit) foras emisit-

Rosarium Beatae Mariae juxta sanctum Evangelium, sacramque Scripturam, triplici lingua Latina, Italica, & Hispanica, metricaque meditatione trilingui meditata ab authore: ad Gregorium XIII. P. M. Romæ apud Vincentium Accoltum 1584. in 8.

Oblaturus erat etiam (verbis ejusdem loquor de alio opere majoris momenti) *si excussa fuissent, debita illa tibi tria corpulenta volumina Evangelicarum meditationum, & expositionum, jam pridem à me concinnata propriaque manu conscripta.*

Est etiam in Bibliotheca Atempfiana Romæ Christophori Cabrerae-

Censuras, & confutatio novæ opinionis de Eucharistia.

Extraxit Romæ juxta Sancti Petri Tem-

plum in ea parte Urbis, quæ Burgo audit, Hospitalium domum fæminis excipiendis, præcipueque Hispanis, quæ in Vrbe peregrinantur; quæ etiam nunc extat.

D. CHRISTOPHORVS DE LA CAMARA, & MVRGA, domo ex oppido Arciniega Burgenfis diocesis, primas literas in Collegio Iesuitarum *Montis Regis*, Philosophiam Compluti à Montefino, Tena, & aliis didicit. Seguntinum, & Salmantinum gymnasium Togatæ utrobique sodalis, & quidem Salmantica in eo Sancti Iacobi, quod à conditore Ovetensi Antistite appellatur, frequentavit. Post adeptam verò hic Artium cathedram, cum in Pacensi Ecclesia, tum deinde in Murciana Sacerdotium canonicum, quod à docendi munere vulgò audit *Magistrale*, obtinuit; atque inde illud, quod Bibliis explanandis creatum est, Toleti anno MDCXVII. Post decennium Canariensium Insularum Sedem administrare jussus est Episcopus; unde ad Salmantinam translatus, decessit tandem anno MDCXLI. Iacétque in sacello Ecclesiæ maximo. Edidit, dum Canariæ ageret-

Constituciones Sinodales del Obispado de Canaria, su primera fundacion, y translacion; vidas de sus Obispos, y breve relacion de las Islas. Matrili 1634. 4.

CHRISTOPHORVS DE LAS CASAS, Hispanensis, ut credo, magno commodo utriusque linguæ vulgaris Hispanæ, ac Italicae studiosorum conscripsit, cum Alcantano Duci à secretis esset,

El Vocabulario de las dos lenguas Toscana, y Castellana. Venetiis 1576. in 8. & auctum à *Iulio Camillo* iterum Venetiis apud Damianum Zenarum 1594. in 8. quem tamen librum quare extremæ notæ, & nullius usus credit Scioppius in *Consultatione de studiorum ratione?*

Hujus quoque est ex latino in vernaculum sermonem versus-

Iulio Solino de las cosas maravillosas del Mundo. Hispali 1573. 4. apud Alphonsum Siculum.

Hispali natum non temerè dixi, quem Casas cognomentum in hac urbe fati notum ab aliis distinguebat, cujusque nomine in egiis *Vocabulario* præfixis, Ferdinandus Herrera, & Ioannes Mallara in eadem nati Betim fluvium celebrant. Decessit quidem is an. MDLXXVI. ei malè adplicatâ in morbo manne purgatione, quæ imbecillioem hominis ventrem profluvio perdidit.

CHRISTOPHORVS DE CASTILLEJO, Roderico-politanus (quam sibi ipse patriam in *Dialogismo* quodam inter se, & calamum efficto tribuit) ingeniosus admodum, ac veluti natus exprimentis brevior versum modo animi sensibus Poëta; Quod genus compositionis

tionis adeo sibi, nostrorumque hominum proprium, tanquam domi natum, nec foris petitum existimabat, ut vel aspernaretur majora carmina, vel saltem abstinendum sibi ab exoticæ hujus mercis reputaret commercio. Atque id quidem eum præstitisse ipsa, quæ omnium manibus teruntur, poemata ejus clamant. Ætatis majorem partem in aula Serenissimi Infantis Hispaniarum Ferdinandi Caroli V. fratris, atque ejusdem postea Romanorum Imperatoris, secretorum illius conscius ex munere transegit. Quam pertæsus, patriæ primùm, deinde sibi se ratione aliâ potiore vitæ admisâ, restituit. Namque in Cisterciensium monasterio, quod in Toletano regno gaudet *Vallis-ecclesiarum* appellatione, monachum induens, quibus olim dotibus eximiam sustentavit apud mortales famam, iisdem scilicet veræ, ac perpetuæ immortalitatis se se assecram professus est. Poëtica ejus, hoc est, omnia opera, tribus partibus distincta in Belgio edidit Martinus Nutius Antverpiensis typis, hoc titulo-

Obras Poéticas de Christoval de Castillejo. 1598. in 12. Compluti apud nos edita sunt anno 1615. 8.

Decessit circa annum MDXCVI. conditus in suo monasterio. Testem habeo de hac Christophori nostri sæcularium renunciatio- ne Chrystostomum Henriquez in *Phænice.*

CHRISTOPHORVS DE CASTRO, patriâ Ocaniensis, vitæ instituto sodalis Iesuitarum, natus fuit anno MDLI. puérque adhuc sacræ huic familiæ socium se dedit; in qua post laudabiliter impletum munus docendi Complutensem juventutem, nec non & Salmanticensem sacras literas, piè obdormivit in Domino, ætatis anno LXV. redempti Orbis MDCXV. Infatigabilis ejus industria, ac studii hi factus in lucem editi sunt;

Historia Dei-para Virginis Mariae. Compluti 1605. Moguntiaque apud Balthasarem Lippium 1610. 8. Quam Hispanicam fecit *Melchior de Castro*, ediditque 1607. 8. Complutensibus etiam typis.

Commentariorum in Hieremie Prophetias, Lamentationes, & Baruch. libri VI. Parisiis apud Michaëlem Sonnum 1609. folio.

In Sapiëntiam Salomonis brevis, ac dilucidus Commentarius. Lugduni apud Horat. Gardon. 1613. in 4.

Commentariorum in XII. Prophetas Libri XII. cum paraphrasi. Ibidem 1615. Moguntia 1616. folio. Antverpiaque apud Verduisum 1619. in folio. Præmittitur ibi *Isagoge* libris IV. in quibus omnia, quæ pertinent ad vaticinium naturale, artificiale, & propheticum exponit accuratè.

Ejus etiâ Romæ adservantur manu scripti - *De Religioso Statu* libri VIII. Item Hispanicè conscripsit -

Historia del Colegio de la Compañia de

IHS. de Alcalá de Henares desde su fundacion hasta el año MDLXVIII.

CHRISTOPHORVS DE CONTRERAS, Bæticus ex oppido *Lepe* diocesis Hispanensis, Iesuitarum sodalis, si auctori credimus *Bibliotheca Societatis*, paratum prelo superioribus annis habebat -

In Sophoniam Prophetam Commentarios.

CHRISTOPHORVS DA COSTA, natione Lusitanus, in Arrica (Tingi fortè aut Septæ Lusitanorum coloniis) natus, Africanâ, & Asiaticâ longi temporis peregrinatione, multisque experimentis, etiam inter barbaras illius orbis gentes in captivitate, & ærumnis manens, medicam artem, & botanicam, quibus se se addixerat, egregie promovit scribens (mutuatus tamen magnam partem à *Garcia de Orta*, quod nec ipse dissimulat.)

Tratado de las drogas: y medicinas de las Indias Orientales. Burgis apud Martinum de Victoria 1578. in 4. Hunc librum latinè dedit in summarium contractum Carolus Clusius: Atrebas lib. IX. *Exoticorum*, Antverpiæ apud Plantinum 1582. qui seorsum anno 1593. in eadem officina editus est. Et quidem Clusius stirpium iconisimos à Costa editos, ut ineptos, prorsusque dissimiles rejecit. Italis etiam communicatum prodiit opus ex officina Veneta: Ziletti 1585. in 4. Obligaverat autem se auctor, cum de speciebus Indiae medicinalibus commentarium publicaret, edendo vastiori operi, in quo reliquarum plantarum, fructuumque, aviumque, & animalium omnis generis apud Indos, Persas, & Sinas viventium naturam virtutesque proponeret. Quod votum, credo, ei non successit. Miscella etiam alia edidit; nempe -

Tratado en contra, y pro de la vida solitaria: con otros dos Tratados; uno de la Religion, y religioso: otro contra los hombres, que mal viven. Venetiis 1592. in 4. apud Iacobum Cornetti.

Tratado en loor de las mugeres: ad Catharinam Austriacam. Ibidem eodem anno in 4. Qui ad hunc librum præfatur, auctoris quidam familiaris, præter laudata hic opera meminit etiam horum, quæ jam apponimus;

Del Amor divino, del natural, y humano, y de lo que debemos à los animales, Libellus, seu Tractatus tres: item -

Tres Dialogos Tberiacales.

Discurso del Viage de las Indias Orientales, y lo que se navega por aquellas partes. Apud Burgenfes in Castella Veteri medicinâ faciebat eo tempore, quo in eadem urbe edicavit princeps illud opus de Orientis rebus medicinalibus. Cum autem solitariam celebravit vitam, vacare Deo cupiens in solitariam quendam locum secesserat. Compostellæ hoc de eo distichum reperiri ajunt,

Africa te genuit, te fertilis Asia parvit.

Te nunc Europa, Doctor Acofia, tenet.

A a D. CHRI.

D. CHRISTOPHORVS CRESPI DE VALDAVRA, Valentinus domo, Jurisconsultus, hodie jam post navata republicæ in patria urbe & regno Advocati Fiscalis, Senatorisque, atque inde in Curia regia supremi Aragonensium rerum Concilii Regentis munera, in summo sui ordinis gradu constitutus eidem Concilio præest Vicecancellarii titulo, quem honorem multæ ejus doctrine, summæ integritati, altissimæ prudentiæ, atque innocentissimis moribus debitum contulit ei Philippus Rex IV. anno MDCLII. in locum D. Matthiæ de Valetola & Cavanillas munere isto propter senium dimissi subrogato. Qui & jure sui muneris unus quoque è lectissimis sex viris est, quorum consilio in administranda Hispana re uti debet juxta præscriptam tutelæ formam, Serenissima Regina Caroli Regis II. mater Augusta. Edidit -

Observationes illustratas decisionibus sacri supremi Aragonum Concilii, supremi Concilii S. Cruciatæ, & Regii Audientie Valentinae. duobus tomis Lugduni apud Horatium Bossiat, & Georgium Remeu 1662. in folio.

Nam & in Tribunali, quod Cruciatæ negotia administrat, pro Aragoniæ suo Concilio sedit. Montesiæ ordinis insignitus cruce Clavigeri honorem in eodem ordine, Regisque Assessoris generalis exercet, Ludovici Crespi, V. C. dum viveret, Præfulis Oriolani, atque hinc Placentini, N. Vicensis Episcopi, & Joannis ejusdem Montesiæ militaris ordinis equitis, & Locumtenentis Generalis frater germanus. In ætate tot annos, quot sæculum, habet, sexcentesimo scilicet sæculari in lucem editus.

F. CHRISTOPHORVS DE CRUCE, Confaburensis (Consuagra oppidum intelligo dicecesis Toletanæ) Dominicanus, edidit in lucem -

Tratado de la Esperança Christiana. Toleti apud Thomam de Guzman 1611. in 8.

F. CHRISTOPHORVS DELGADILLO, Matritensis, regularis observantiæ Sancti Francisci, sacra Theologiæ lector inter suos emeritus, sodalibus præfuit in æde Sancti Didaci Complutensis Academiæ, sacris Virginitibus regiæ Matritensis excalecatorum domus confessionibus præfuit, quo tempore Tudensis Ecclesiæ sibi oblatæ infulis ornari recusavit. Romam venit Custos provinciæ suæ ad Conventum generalem anno MDCLXIV. pluribus monumentis doctrinæ suæ Vrbi jam notus. Nempe edidit -

Secundum Principium Complutense; seu de Angelis. Tractatum. Compluti apud Mariam Fernandez 1652. in 4.

Tractatus duos; alterum de Incarnatione; alterum de adoratione, in quibus legitima Doctoris subtilis mens aperitur, & propugnatur. iisdem typis 1653. in 4.

De Sacramentis in genere, & aliquibus in specie Tractatum in doctrina ejusdem doctoris subtilis. Ex eadem officina 1654. 4.

De Pœnitentia Tractatum bipartitum, scilicet quatenus virtus est, & quatenus Sacramentum; in eadem officina 1658. in 4.

De Venerabili Eucharistiæ Sacramento. Compluti 1660. in 4.

CHRISTOPHORVS DIATRISTAN DE ACVNÀ, Medicus, edidit, authore mihi Joanne Antonio Vander-linden in opere *De scriptis medicis* -

Antithesim ad Repetitionem de Tertiana pro medicina Iberorum. Lovanii apud Jacobum Zegers 1642. in 4.

CHRISTOPHORVS DE ESCOBAR, Bæticus, Antonii Nebriffensis auditor, qui præceptoris sui, & sæculi parùm christiano more, Lucium Christophorum appellare se amabat, anno præteriti sæculi octavo in Sicilia degerebat, Proregi ejus temporis (sive Joanni Lanuzæ, sive Raymundo Cardonæ) à sacris, & ab studiis; quod ex epistola Nebriffensis unâ cum *Introductionibus Grammaticis ad Escobarem* data novimus. Ipse quoque de se in responsione hujusmet epistolæ jactanter, *Dicam tamen (inquit) rem quam verissimam; plus quinquagies cum variis latinitatis præceptoribus, & apud Siculos, & alibi decertavi, ubi nullum sanum, nullum forum, nullaque pulpita tuum Christophorum non viderunt, tamesi patrii barbarum, quod mihi semper præclaro assumpsi honori, jugiter victorem, quoad facerent deditionem.* Extant ab eo unâ cum Nebriffensis *Introductionibus* jam laudatis -

De causis corruptæ loquutionis opusculum;

De verbis exceptæ actionis, Dialogus;

De verbis Apropositis, hoc est, Impersonalibus enarratio.

In Laurentii Vallæ caput de Fico expofito; & alia minutiora. Lugduni, apud Jacobum Iunti 1541. 4.

Conterraneum suum vocat Pomponium Melam, cujus patria propter locum ejus Geographiæ inemendatum haud satis nota est; itémque concivem suum nescio quem *Sarracim* (ita vocat) Arabem.

CHRISTOPHORVS FERREIRA SAMPAIO, Lusitanus, scripsit Castellæ sermone -

Vida, y bechos del Principe perfecto D. Juan Rey de Portugal II. deste nombre. Matriti 1626. in 4. compendium scilicet Garfæ Resendii, ac Ruderici Pinæ veterum Historiarum de rebus ejus gestis.

F. CHRISTOPHORVS DE FONSECA, ortus parentibus S. Eulaliæ oppidi, quod in regno Toletano est, civibus, forsitan ipse Eulaliensis, nisi Maquedæ natus (ejusdem tractus oppi-

oppidi) quod Thomas Tamajus affirmat in collectione librorum Hispanorum, in Regia urbe Toletæ Augustinianis se dedit sodalem, anno MDLXVI. Præfectus aliquando totius provinciæ circa annum hujus sæculi, quod excurrit, septimum, doctus valde, ac facundus Theologus, præcipuum inter Concionatores Curia Regiæ locum suo tempore obtinuit. Extant ab eo hæc scripta;

La Vida de Christo: quatuor tomis, in quorum primo mytheria vitæ Christi, secundo miracula, tertio parabolas, tandem ultimo reliquas ipsius doctrinæ partes illustrat. Prima pars edita est Toleti an. 1596. & Matriti 1601. II. Matriti apud Michaëlem Serranum 1603. III. ibidem typis regiis 1605. folio. IV. ibidem apud Ludovicum Sanchez 1611. folio. Barcinone totum opus edidit, nisi fallimur, Sebastianus Cormellas. Italicè prodierunt Venetiis 1608. in 4. Georgii Valentini operâ; Bresciæque, ut credimus, 1617.

Del Amor de Dios, Primera, y segunda Parte. Barcinone apud Cormellas 1599. & antea 1594. Pinciæque, Barcinonæque tertio apud Onufrium de Anglada, 1606. in 8. Matritique anno 1620. Hoc opus titulo *Amphitheatri Amorum* nuncupatum latinè edidit Cornelius Curtius Bruxellensis Augustæ anno 1623. in 8. Italicum quoque foras emisit Sebastianus Combi Venetus Typographus anno 1608. 8. atque eo prior Bresciæ Petrus Maria Marchetti 1602. in 8.

Sermones de Quaresma. Matriti per Alphonsum Martin 1614. 4. At ex interpretatione latina ejusdem Curtii, Colonie 1618. 8.

Obiit septuagenario major circa annum MDCXII. aliis MDCXVI.

F. CHRISTOPHORVS DE FROMESTA, Salmanticensis, Augustinianus, S. T. M. Salmantinæ domus suæ aliquando Præfectus, varia reliquissè dicitur in schedis, in hisque volumen grande conscriptum circa annum MDLXXXII-

In Cantica Cantorum: quod in bibliotheca illius cœnobii adservari Thomam de Herrera in *Historia* hujusmet ædis Salmantinæ scriptum reliquit.

F. CHRISTOPHORVS GALVEZ, Ilerdensis, Dominicanus, reliquissè dicitur M.SS. celeberrimus cum esset ipse ecclesiastes,

Quadragesimales, & Sermones de Quaresma quatuor voluminibus.

Sanctorales, y Dominicales. totidem. Vidit D. Thomas Tamajus, & nescio quem alium librum Joanni Aragonio Præfule Toletano, ut ajunt, dicatum.

CHRISTOPHORVS GARZIA YAÑEZ, natus in oppido *Medina del Campo*, Presbyter Societatis Iesu, post administrata plura sui ordinis munera etiam apud Indos, substitit

Hispali; qua in urbe meditabatur in publicum immensæ molis, quod confecerat, opus totis undecim voluminibus comprehensum edere, cujus & sinopsin, sive Acolytiam præmisit. Hujus argumentum -

Encyclopedia totius Juris. Quæ latet adhuc.

CHRISTOPHORVS GIL (ÆGIDIVS latinâ formâ) Lusitanus, Brigantinus, Societatis Iesu Sacerdos, postquam humanas, divinasque literas partim Conimbricensis, partim Eborensis Professor supra vicennium explicuisset, Romam perrexit ad censuram librorum inter alios à Præfecto Generali destinatus. Vnde reversus, Franciscóque Suario recens mortuo in Conimbricensi professorio munere jam sufficiens ad superos evocatus fuit anno MDCVIII. ætatis LIII. vir utique doctissimus, vitæque nunquam, ut creditur, delibatâ innocentia venerabilis. Extant ab eo -

Commentariorum Theologicorum De sacra doctrina, & essentia, atque virtute Dei, libri duo: primum Lugduni, mox Colonie editi anno 1610. fol.

F. CHRISTOPHORVS GONZALEZ, Huertensis natu, ordinis Sanctæ Mariæ de Mercede, cœnobiique Matritensis (quomodo Præfectos suos hæc vocare amat Sodalitas) Commendator: Vicarius hinc totius Castellanæ provinciæ, gravitate morum conspicuus, atque item concionatoris artis laude; in vulgus dedit propriâ Castellæ linguâ -

Discursos espirituales, y predicables sobre doce lugares del Genesis. Matriti anno 1603. in 4. apud Michaëlem Serrano.

Consideraciones del ayre de Comienzo Christiano. Ibidem 1606. 4.

Sermones para los Domingos de Quaresma por la tarde sobre el Psalmo CXXXIII. Matriti apud Ludovicum Sanchez 1609. 4.

Alabanzas de Nuestra Señora sobre el Psalmo XVIII. ibidem in 4.

Denatus fuit Matriti cum sanctitatis famâ, ubi resurrectionis diem apud sodales expectat.

F. CHRISTOPHORVS GONZALEZ DE PERALES, monachus Cisterciensis cœnobii Deiparæ Virginis de *Valbuena*, scripsit - *Vida, y milagros de San Bernardo.* Pinciæ 1601. 4.

F. CHRISTOPHORVS GONZALEZ TORNEO, domo ex oppido *Tordesillas* Pincianæ dicecesis, descripsit versibus -

La Vida, y penitencia de Santa Theodora de Alexandria. Matriti apud Didacum Flamenco 1619. in 8. Cordubæque 1646. 4.

CHRISTOPHORVS GRANADO, Astigitanæ urbis incola, Phlebotomicæ artis, quam

quam profestatur, tractatum composuit, inscribens ei -

Tratado de Flebotomia. Hispali 1618. in 8. apud Gabrielem Ramos.

F. CHRISTOPHORVS GRANADOS DE LOS RIOS, ordinis Sanctissimæ Trinitatis, edidit -

Historia de Nuestra Señora de los Remedios de la Fuenfanta. Toleti 1636. in 8.

Vitoria naval contra los Turcos por intercession de Nuestra Señora. Toleti mortuus est anno 1649.

CHRISTOPHORVS DE HOROZCO, literarum, quibus humanitas fecit nomen, Salmantica à Ferdinando Pinciano, Græcæque linguæ notitiam hausit, medicinam ab aliis; cuius utriusque studii, alterum à vigesimo annum vix egressus, dedit specimen, in publicum emittens -

Castigationes in Interpretes Pauli Aegineta. Venetiis 1536. in folio apud Lucam Antonium Iuntam. Sequuntur sunt eo tempore, quo jam medendi artem publicè in Salmantica doceret, anno scilicet MDXXXVIII. ad D. Franciscum Quignonium S. R. E. Cardinalem Sanctæ Crucis in Hierusalem directæ.

Annotationes in Interpretes Actii Medici præclarissimi, nempe Baptistam Montanum Veronensem, & Ianum Cornarium Zuicearvitem medicos, Basileæ editæ apud Robertum Vvinter 1540. in 4. Manuscripto Actii codice Græco, qui Ferdinandi Pinciani erat, usus est ad hanc censuram Oroscius noster.

F. CHRISTOPHORVS DE S. IOSEPHO, Bellomontanus, ex Congregatione Hispana fratrum Reformatorum Sanctissimæ Trinitatis, concionandi laude spectatus, scripsit -

Receptorum opinionum, volumen I. editum Matrili 1656. moralis scilicet Theologiæ aliq; parata habet hoc ann. MDCLXV. annos LX. aut circiter natus.

F. CHRISTOPHORVS DE LASARTE, ordinis Sancti Francisci provincia Castellæ, scripsit -

Sermones. Author est Petrus de Salazar in *Historia* hujus provinciæ.

CHRISTOPHORVS LECHVGA, Beacienfis, bene semper de bellico studio merendi laudem non corpore tantum, præsentique animo in æstu ipso rerum coram, manûque fortiter gerendarum, sed & præsentis ingenio, libris hujusmet artis in vulgus editis, non mediocriter auxit. In Belgio quippe, & apud Insulubres vicariam tormentariæ rei Præfecti curam, plures annos cum gessisset, expeditionis deinde Mamorenfis Africanæ comes, tum arcem eo loco munitissimam edificare, tum ibi custos loci, summûque præfidiariorum militû

Dux manere fuit iustus. Commentaria insuper de rebus militaribus duo conscripsit: nempe -

El Maestre de Campo General; sive de ejus munere. Mediolani 1603. 4. apud Pandulphum Malatestam. Quod quidem Georgius Basta ferè ad verbum transcribens, Italicè, ut proprium opus, luce donavit.

Discurso de la Artilleria, y de todo lo necesario a ella, con un tratado de fortificacion. Mediolani 1611. in folio apud Pandulphum Malatestam. Superest M. S. Lechugæque nomini inscripta -

Defension de los cargos de la Visita. in folio.

F. CHRISTOPHORVS DE LISBOA, Lusitanus, pars exalceata familiæ provincie Sancti Antonii, sacræ Theologiæ Lector, & apud fidei vindices Theologus censor, scripsit vernaculè -

Santoral de varios sermões de Santos. Olissipone 1638. 4.

Jardim da Scriptura. Olissipone apud Craesbek; opus posthumum.

Historia natural, e moral do Maranhão, e Gram. Parâ: M. S. ut ex relationibus Lusitanis novimus.

Obiit circa annum MDXXX. electus Congo, & Angola Episcopus.

CHRISTOPHORVS LOPEZ, Iesuita, scripsit -

El pobrecito Pecador; o memoria de la Pasion de Nuestro Señor Jesu Christo. Matrili apud Ludovicum Sanchez 1599. in 16.

CHRISTOPHORVS LOZANO, Theologus Doctor, qui *Commissarium* se vocat *S. Cruciatæ* in ditone *Ellinensis* oppidi, publicavit -

Exemplo de Penitentes, David arrependido; Historia sagrada. duabus partibus. Matrili 1656. 4.

Deinde creatus Cappellanus regius in Toletanâ templi maximi cappella, *Regum novorum* vulgò nuncupata, dedit foras -

Los Reyes nuevos de Toledo; sive historiam hujusmet cappellæ, Regûmque in ea sepultorum, Toletanæ item urbis plura notatu digna. Matrili expensis Francisci Serrano de Figueroa Bibliopolæ 1667. 4.

CHRISTOPHORVS DE MADRID, natus in oppido *Daimiel* Toletanæ diocesis, Romæ apud Ioannem Dominicum de Cuppis sacri purpuratorum Patrum collegii Decanum, Theologi munus cum per diu exercuisset, se in manus demum Ignatii Lojola tradens, Societati, per eos dies institutæ, nomen dedit, permagni ab eo, & in paucis ob eximiam prudentiam, & authoritatem, quandiu vixit, habendus. Sub Didaco item Lainio Præposito generali secundo *Assistens* (sic proprio vocant nomine) pro Italia, & Sicilia fuit, Professam-

feffamque Romanam domum plures annos administravit. Editus ab eo est perutilis, ac doctus liber -

De frequenti usu Eucharistia. Neapoli primum anno 1556. tum Romæ, Leodii- que una cum Ioannis Polanci *Directorio* excusus; Toleti necnon anno 1563. in 8. & Venetiis 1574. apud Iacobum Leoncinum.

Decessit è visis Romæ sexagenario major anno MDLXXIII.

F. CHRISTOPHORVS MARQUES, Matritensis, Carmelita provinciæ Castellæ, cujus & Diffinitor fuit, scripsit -

Tesoro de Ignorantes, donde se declaran los puntos esenciales de la Doctrina Christiana: con un dialogo de avisos importantes para el que se desea salvar, y exercitar en la oracion mental. Matrili apud viduam Alphonfi Martini 1614. 8. Convertit ex Italico in vernaculum -

Libro del Purgatorio de Paulo Aresfo. Sexagesimo sexto ætatis anno diem vidit extremum in Curia Matritensi XX. Octobris anno MDCXXXII.

Laudat eum Ægidius Gonzalez Davila in libro *de las Grandezas de Madrid*.

CHRISTOPHORVS MENDEZ, Medicus Giennensis, edidit -

Del exercicio del suspirar. Hispali 1553. in 4.

Del exercicio, y su provecho. Giennii 1553.

CHRISTOPHORVS DE MESA, Zafrensis, ut ajunt, Poëta non inuentus, plura dedit propriæ inventionis opera fluenti venâ, facillique, nec sine epica majestate: ut cognoscas eum Romæ Torquatum Tassum carminis Italici principem quinquennio integro, quod de se ipse alicubi fert, adire & frequentare solitum. Plura vertit ex antiquis; quorum omnium hæc series.

Rima a s en estilo Lirico. Matrili 1611. 8.

El Patron de España: carmine heroico, ibidem apud Alphonsum Martin. in 8. anno 1612.

Las Navas de Tolosa, hoc est, victoriam Alphonfi Octavi Castellæ Regis, triumphumque de Arabibus ad oppidum hujus nominis ductum; heroicis versibus, Matrili iisdem typis 1598. in 8.

La Restauracion de España, decem libris, ad Philippum Tertium Regem, Matrili apud Ioannem Cuesta 1607. 4.

Las Eglogas, y Georgicas de Virgilio; unâque, *Las Rimas*, & *El Pompeio, Tragedia*. Matrili 1618. in 8.

La Eneida de Virgilio en octavas: Ad Philippum Tertium. Ibidem 1615. in 8.

La Iliada de Homero. M. S. vidit D. Thomas Tamajus.

CHRISTOPHORVS DE MORALES, Beticus, *Montilla* natus, ludi-magister, reliquit fratris germani Ioannis Baptistæ Moralis curâ edendum librum hujus notæ -

Pronunciaciones generales de lenguas, ortografia, escuela de leer, escribir, y contar. Hispali 1623. 8.

CHRISTOPHORVS DE MORALES, Musicæ artis magister, edidit (uti est in *Epitome Bibliothecæ Gesnerianæ*)

Lamentationes Hieremiæ IV. V. & VI. vocum. Venetiis in 4. anno 1564.

Magnificat omnitonum cum IV. vocibus. Venetiis in folio 1564. sive ut in *Draudi Bibliotheca*, 1562.

Quibus addit Verderius in *Supplemento*, Hispanum apertè nuncupans,

Missas musicas. Lugduni apud Iacobum Modernum 1546. alias 1545. in folio, & Venetiis 1565. 4. unâ cum Ioannis Lupi *Missis*.

F. CHRISTOPHORVS MORENO, ex oppido *Moxente* in Valentino regno oriundus, professione sodalis Franciscanus fuit, ardens, & assiduus quotidianarum cõcionum, declamator, nec ideo minus populo illius regiæ urbis gratus, quem annis duobus, & quadraginta veræ doctrinæ insinuationibus quotidie magis obloquentem reddidit. Hinc vocatus in Curiam Matritensem Mariæ Austriacæ Serenissimæ olim Imperatricis inter exalceatas Seraphici ordinis Virgines commorâti, unâque earumdem virginum sacras confessiones excipere iustus est. Valentia tandem vir pius decessit, publico jure donatis libris quibusdam pietatem spirantibus. Hi sunt;

Vida del B. Padre F. Nicolas Factor. Compluti apud hæredes Ioannis Gratiani 1588. *Barcinone* 1618. apud Sebastianum Cormellas. Quæ ut vera, & integra emitteretur (ait Lucas Vvaddingus in opere de *Scriptoribus Franciscanis*) trecenti gravissimi testes, iurjurando super evangelia adacti, quidquid noverant & viderant retulere. Christophorus autem diu versatus cum ipso Nicolao librum hunc biennio post ejus mortem edidit. Et quidem Italicè versus, Romæ lucem vidit anno 1590. apud Iacobum Tornierum in 8.

Primera Parte de la claridad de los simples. Valentia apud Petrum Huete 1571. in 8.

Segunda Parte de la claridad, intitulada, lumbre del Christiano. Valentia 1575. 8.

De los claros Varones de la orden de San Francisco; quod quidem opus omnes, adeoque ipse Vvaddingus nostro, attribuit; sed nec ipsi annū editionis referunt, nec aliunde scire datum nobis. Forsan ineditum adhuc manet.

Vida de San Antonio de Padua. Valentia 1576. 8.

Jornadas para el Cielo. *Casaraugusta* anno

anno 1580. Matrili 1616. Compluti apud Ioannem Gratian. 1606. 4.

Limpieza de la Virgen Nuestra Señora. Valentiz 1582. 8. apud Ioannem Navarro.

Tratado del Cordon, siue de Confraternitate Chordigerorum. Barcinone 1592. Valentiz 1589. & 1604.

Excelencias de la Agua bendita. Valentiz 1600. 8. apud Garriz.

Præter hos, Didaci Stellæ librum de *Vita Sancti Ioannis Apostoli, & Evangelista* correxit, & auxit, iterumque post Olisiponensem editionem antiquam foras prodire fecit Valentiz anno 1595. in 8.

CHRISTOPHORVS MOSQUERA DE FIGVEROA, Iuris, & humaniorum literarum peritiâ instructus, Astigim urbem Præfectus rexit, tum in expeditione *Tertie* Insulæ Lusitanorum sub Alvaro Baçano Sanctæ Crucis Marchione totius classis Iuridicum exercuit; unde rediens gestarum ab eo rerum publici juris fecit commentarium, hæc inscriptione -

Comentario de disciplina militar, en que se escribe la jornada de las Islas de los Azores. Matrili 1596. in 4. Adiungitur eodē authore -

Vn Elogio del Marques de Santa Cruz. Itémque -

Las Reglas de Agapeto à Iustiniano. Inedita circumferuntur ejus nomine *Paradoxa* duo festiva & erudita populari etiam lingua, cum proloquio de *Paradoxorum utilitate, & authoribus*; alterum est *in laudem nasi solito grandioris*, alterum *in morbi Gallici*. Carmina feliciter, quæ sparsa variis locis vidimus, pangere solebat.

CHRISTOPHORVS NVÑEZ, patriâ ex oppido *Huete*, Medicus Doctor, Primariusq; hujus saluberrimæ artis in schola Complutensifi Professor, scripsit -

De Coctione, & putredine. Matrili 1613. in 4.

CHRISTOPHORVS NVÑEZ, Cappellanus Regiæ Cappellæ *Deiparæ Virginis Regum* in Ecclesia Hispalensi, M. S. reliquit librum sic nuncupatum -

Notables: quibus comprehendisse, dicitur res gestas Ferdinandi III. cognomento Sancti Castellæ Regis.

Edidit *Petri Nuñez Delgado* epigrammata; annotationes è propria penu adjungens, anno 1537. 4. Inter quas legi voluit,

Flosculum Iuvenalicum, ad Rodericum de Tamaris Portionarium Hispalensem, idest, phrasas Iuvenalis elegantiores vulgari lingua redditas.

CHRISTOPHORVS DE ORTEGA, domo ex municipio *S. Clementis* territorii sacri Conchenfis, Iesuita, in schola domestica To-

tanę provinciæ Professor Theologus, atque studiorum Præfectus, edidit -

Controversias Theologicas. Lugduni apud Horatium Boissat 1663. in folio -

Tractatus item duos de *Trinitate, & Incarnatione*. Ibidem 1664. folio.

F. CHRISTOPHORVS OSORIO, Lusitanus, Olisiponensis, ordinis Sanctissimæ Trinitatis redemptorum sodalis, Lusitanè scripsit de viris familiæ suæ Illustribus, sic operi inscribens metrico;

Pancarpia dos Varões illustres da ordem da Sanctissima Trindade. Olisipone typis CraesbeK. In qua urbe denatus est.

D. CHRISTOPHORVS DE PAZ, Salmanticensis, Iurisconsultus, ejusdemque civitatis Decurio, & Procurator in comitiis regni Castellæ Matritensibus sub Philippo Tertio Hispaniarum Rege; à quo datus fuit Cantabris *Iudex maior* (quæ vulgaris appellatio est) in Pinciana curia; mox & in eandem Senator cooptatus, in lucem emisit, Lermæque Ducis dicavit -

Scholia in Leges Regias Styli. Matrili 1608. in folio.

Cum *Stylum* audis (lector) nescius ne sis, collectionem quandam legum Hispanarum, intellige, quæ ab antiqui Fori Legum promulgatione in hoc regno, non quidem (ut ipse Christophorus Pacius credidit) à Sanctio, & Ferdinando Regibus Hispaniarum promulgatoribus in juris tabulas relatæ sunt, sed à quodam juris, & forensium rerum perito auctoritate privatâ in hoc volumen redactæ; ut in quibus discederet novus fori, Curieque Regiæ stylus ab editis olim legibus, sui temporis homines admoneret. Atque hæc quidem leges magna ex parte in novissimam compilationem, quæ avorum ætate ordinata est, & in hoc nostro aliquantò locupletior facta, receptæ sunt. Scripsit quoque -

De Tenuta, seu Interdicto, & remedio possessorio summarissimo, tam mero, quam mixto super Hispaniæ Primogeniis, tractatum ad D. Ioannem de Acuña summi Senatus Castellæ Præsidentem. Pinciz apud Ioannem de Rueda 1615. fol. duobus tomis.

CHRISTOPHORVS PEREZ DE HERERA, Salmanticensis, Doctor Medicus Ilerdensis gymnasii, in patria schola, vices Ambrosii Nunnesii vespertini medicæ artis Professoris gerens, innotuit. Praxim jam exercere iustus, regium apud triremes Hispanicas Philippi II. Regis Catholici Protomedicum diu præstitit, atque inde ejusdem Majestatis Medicum; his libris præterea spectatus pietate, prudentiâque, ac doctrinâ plenis:

Discurso en razon de muchas cosas tocantes al buen gobierno, y riqueza de los Reinos. Vnâque -

Remedios para el bien de la salud del cuerpo de la Republica. Atque item -

Discurso de la forma, y traza como se pudiesen remediar algunos pecados, y desordenes. Matrili apud Ludovicum Sanchez 1598. 4.

Discurso del amparo de los legitimos pobres, y reduccion de los fingidos importante para el buen gobierno de las ciudades, y pueblos. Matrili 1595. 4. 1608. in 4. Quo scilicet in vulgus edito, continuisque apud Regem summi precibus, & officiis pervicit, ut Matrili ea Hospitalis domus, quam Generalem vocant, excipiendis, exhibendis, & curandis pauperibus erigeretur, nempe ab anno MDXCVI.

Defensa de las criaturas de tierna edad. Pinciz 1608.

Proverbios morales, y Consejos christianos, y enigmas filosoficas naturales, y morales con comento. Matrili 1618. 4.

Del Garrotillo. Hispanicè, & latinè. Matrili 1615.

Elogio à las esclarecidas virtudes del Rey D. Felipe II. y Carta oratoria à su hijo D. Felipe III. Pinciz 1604. in 4. apud Ludovicum Sanchez.

Latinè verò edidit -

Clypeum puerorum, siue de eorum curatione immutanda, nec non valetudine tuenda animadversiones aliquot. Pinciz 1604.

De Carbunculis animadversiones.

Compendium totius Medicinæ, tribus libris; quos non vidimus.

CHRISTOPHORVS DE LA PLAZA, collegii Theologorum Complutensis togatus sodalis, scripsisse dicitur -

Artium Cursum.

CHRISTOPHORVS DE RAMONEDA, Vrgellenfis Ecclesiæ Canonicus, Artium, Theologiæque Doctor, edidit -

Comentarios in libellum Divi Thomæ De Ente, & essentia. Perpiniani 1590.

CHRISTOPHORVS RODRIGVEZ DE OLIVEIRA, Lusitanus, scripsit -

Sumario de algunas cosas, que ay en la Ciudad de Lisboa in 4.

CHRISTOPHORVS RODRIGVEZ DE ACINHEIRO, Lusitanus, Eborensis, sub Ioanne III. Rege Portugalliæ fecit, (an ediderit nescio.)

Compendio das chronicas de Portugal. Laudat eum Fr. Antonius Brandão Cisterciensis, tertia parte *Monarchiæ Lusitanæ* lib. VIII. cap. XII.

CHRISTOPHORVS DE ROXAS, Toletanus, regius Poliorcetes, exercitæ olim militiæ usque ad Centurionis gradum laudem, factus ejusdem artis professor in Matritensi schola, cum laude. Imò ex Hispanis primus edidit -

Theorica, y practica de fortificacion Matrili typis Ludovici Sanchez 1598. 4. instanti ad opus nempe D. Francisco de Bobadilla Puñonrostri Comite Summo peditum sub Philippo Rege II. Hispaniarum, Tribuno. Idem postea renovatum opus, hodiernoque usui magis accommodatum, hoc titulo foras iterum dedit, *Compendio, y breve resolucion de fortificacion.* Ibidem 1613. 8. Hujus quoque sunt.

Cinco discursos militares; anno 1607. publicati.

D. CHRISTOPHORVS DE ROXAS ET SANDOVAL, Bernardi Denia siue Djanii Marchionis filius Fonterabiæ natus, sacræ Theologiæ Doctor Complutensis, ibique ad Sancti Ildephonsi collegium sodalis, Carolo Imperatori à sacris, deindeque ex ordine Antistes *Orvetensis, Pacensis, Cordubensis*, tandemque *Hispalensis*, scripsit -

Documentos, y avisos à los Rectores de su Obispado de la prudencia, que deben guardar consigo, y sus penitencias. Cordubæ apud Baptistam Escudero 1569. in 8.

Obit in oppido *Cigales* diocesis Vallisoletanæ XX. die Septembris MDLXXX. ætatis suæ LXXVIII.

F. CHRISTOPHORVS RVIZ, ex Minoritico sodalicio provinciæ Conceptionis, probitate vitæ eximius, quod opus in Mexicana urbe, Neo-hispaniensique provincia Sancti Evangelii, ubi commoratus est, summo pere exercuit, literis id ipsum tradere, ut ad plures emanaret fructus, voluit, scribens (Gonzaga & Vvaddingo authoribus)

Tratado de Oracion. Circa annum MDXL. quo floruit.

D. CHRISTOPHORVS RVIZ DE PEDROSA, natus anno MDCXXX. in oppido quodam diocesis Toletanæ *La Calçada* de campo nuncupato, Doctor Theologus Toletanus, & in ejusdem urbis Catharinæ Martyri dicato collegio, quæ & Academia est, sodalis, Presbyter, Eminentissimo deinde Paschali Cardinali de Aragonia Toletano Præsuli à confessionibus, doctrinâ pari & modestiâ, edidit -

Vida del Penitente, y Venerable Siervo de Dios Fr. George de la Calçada, Religioso lego de S. Francisco. Neapoli 1666. in 4.

Canonicus Toletanæ almæ Ecclesiæ nunc est munificentia sui Patroni.

CHRISTOPHORVS DE SALAZAR MARDONES, Rondensis, in Secretario regio Matritensi rerum Sicularum primus Officialis, remissam ad se, dum Salmanticæ studiorum causa versaretur, *Pyramis*, ac *Tisbes* fabulam ab authore ipso V. C. Poëtarumq; Hispanorum facile summo ac principe Ludovico à Gonzaga

gora paraphrastica donavit interpretatione prius, mox ut arcana istius poemati non vulgaris elegantiae, atque eruditionis referret cunctis, erudito explanavit commentario, scribens -

Ilustracion, y defensa de la fabula de Pyramo, y Tisbe de D. Luis de Gongora. Matrity 1636. in 4.

In schedis reliquisse eum de *Rebus Rondensibus* tractatum latinum, ex relatione ad me missa ex ea ipsa urbe, scio.

CHRISTOPHORVS DE SANTISTEVAN, Pincianæ urbis Decurio, Eques ordinis & commendatarius de *Viezma*, scripsit sub Regibus Catholicis Ferdinando, & Elisabetha -

Mar de Historias. Item - *Tratado de la sucesion de Gerusalem, Napoles, Sicilia, y provincias de Pulla, y Calabria.* Cæsaraugustæ 1503. in 4.

F. CHRISTOPHORVS SANTO-TIS, (quod à Sancto Tyrso venit cognomen) Burgensis, Eremita Augustinianus, sacræque Theologiæ Magister, sacræ Tridentinæ synodo, cum postremo cogeretur, interfuit: in Germania utraque superiore, atque inferiore gestis apud suos muneribus, concionatoriæque laude claruit. Edidit ad nos reversus -

Theatrum Sanctorum Patrum (sive *Catenam ex Sanctis Patribus*) *super universa Evangelia, quæ Dominicis diebus in Ecclesia leguntur*: ex decreto sacri Concilii Tridentini, editum tomis duobus, Burgis 1607. folio.

Expositionem in sacrosanctum Iesu Christi Evangelium secundum Matthæum. Burgis 1598. folio.

Concionem habitam ad sacrosanctam Occumenicam Synod. Tridentinam, De signis veræ Ecclesiæ agnoscendæ XIII. die Quadragesimæ anni MDLXIII. Venetiis eodem anno in 4.

Pauli Burgensis Scrutinium Scripturarum, à prima, & antiquissima editione ferè deperditum, in lucem è tenebris à se recognitum, atque emendatum protraxit; cui & appendix loco simul cum authoris vita adjunxit opusculum, *De verâ Hæreticorum origine agnoscendâ*; in quo ostenditur Hæreticos omnes, vel Iudæorum, impios ritus sequi, vel à Iudæorum stirpe originem ducere.

Ad plures abiit Christophorus in decrepitate anno hujus sæculi undecimo, aut duodecimo.

CHRISTOPHORVS SERRANO DE BIEDMA, Bæticus, ex *Torreximeno* Equitum Calatravensium oppido, sartoris artem exercens, arti que suæ ut præstitueret regulas, composuit -

Geometria del arte del vestir. Hispali 1619. folio.

F. CHRISTOPHORVS DE SOTO, ex fratribus, qui sub Dei-paræ Virginis de Mercede protectione captivos redimunt, Pincianæ domus fuit Præfectus, & in schola hujusmet urbis Theologiæ professor, valde laudatus à Francisco Zumel in *vitis sanctorum Patrum & Generalium Magistrorum sui ordinis*; scripsit -

In Epistolas Sancti Ioannis Commentaria; quæ inedita adhuc in cœnobio Valentino *Sanctæ Mariæ del Puig*, sive de Podio, cum facultatibus ad editionem necessariis extare refert Petrus à Sancto Cæcilio Mercenarius exalceatus in M. S. libro *de Scriptoribus ejusdem ordinis*.

Floruit circa annum MDLX.

CHRISTOPHORVS SVAREZ DE FIGVEROA, Pincianus, Iurifconsultus, varia hujus studii munera gessit, tum copiarum, Pedemontanarum Iuridicus, tum regni Neapolitani non uno loco reipublicæ invigilans; multis ad hæc libris conscriptis, aut ex Italico transcriptis nomen sibi fecit ad posteros. Hi sunt -

Espejo de Juventud.

La Constante Amaryllis: prosa, & versâ oratione. Valentia 1609. 8.

España defendida; heroico versu. Matrity 1612. 8. apud Ioannem de la Cuesta.

Hechos de D. Garcia Hurtado de Mendoza quarto Marques de Cañete. Matrity 1613. 4. regis typis. Araucanum ferè omne bellum, quod ab eo gestum est, versibusque ab Alphonso *Ercilla* celebratum eleganter, historia hæc refert.

Historia, y annal relacion de las cosas que hicieron los Padres de la Compañia por el Oriente en la propagacion del Evangelio los años de MDCVII. y MDCVIII. Matrity 1614. in 4. ex Lusitano exemplari.

El Pasagero, advertencias utilissimas à la vida humana: Lucanæ Reipublicæ nuncupatum opus. Matrity 1617. 8. per Ludovicum Sanchez. Barcinonæque apud Hieronymum Margarit 1618. in 8.

Varias noticias importantes à la humana comunicacion. Ibidem 1621. 4.

Obras espirituales de la M. Baptista de Genova primer tomo. Quod quidem ex Italico transtulit, uti &, quæ sequuntur, alia duo.

Plaza Universal de todas ciencias, y artes: ex *Thoma Garzoni de Bagnacavallo* convertit, & auctiorem reddidit. Matrity apud Ludovicum Sanchez 1615. 4.

El Pastor Fido, *Tragicomedia Pastoral de Baptista Guarini.* Valentia 1609. 8. apud Petrum Patricium Mey.

CHRISTOPHORVS SVAREZ DE VARGAS, Poëta, carmine scripsit - *De la Descension de Nuestra Señora à la Santa Iglesia de Toledo.* Toleti 1636. in 8.

CHRISTOPHORVS TAMARIS, scripsit. *Historia de los Martyres de la Cartuxa, que padecieron en Londres.* 1584. in 8.

F. CHRISTOPHORVS DE TORRES, ordinis, ut suspicor, Sanctissimæ Trinitatis, siquidem publicavit -

Fama postuma en las honrras de Fr. Hortensto Felix Paravicino. Matrity 1634.

Reperio tamen hunc, aut alium cognominem edidisse -

Sermones de Santa Teresa. Ibidem, apud viduam Alphonsi Martini 1627. in 4.

CHRISTOPHORVS DE VALENZVELA, Notarius, vertit ex Italica lingua -

Pfalterio, ó Rosario de Nuestra Señora con sus mysterios, y indulgencias. Compluti apud Ioannem de Villanovâ 1570. in 8.

CHRISTOPHORVS DE VEGA, Complutensis natu, medicæque in hoc gymnasio facultatis Doctor, ac professor publicus celeberrimæ famæ, Caroli Principis Philippi Secundi Regis filii, dum in vivis esset, salutem conservandæ invigilavit ex commisso sibi munere; pluraque in vulgus edidit artis suæ monumenta -

Commentaria scilicet in libros Galeni de Differentia Februm. Compluti 1553. simulque, ut credimus -

Commentaria in eundem Galenum de sanguinis missione.

Commentaria in Hippocratis Prognostica additis annotationibus in Galeni commentarios. Salmantica in folio 1552. Compluti 1553. unaque -

In Aphorismos ejusdem Hippocratis; quæ duo opera prodierunt postea Lugduni 1568. in 8. & 1570. Taurinique 1569. in 8. Antigolæque 1563. in 8.

De medendi methodo libros tres; universam in iis medicinam complexus. Lugduni apud Guilielmum Rovillium 1565. & 1587. in folio, Compluti 1580. folio.

De Pulsibus, atque Urinis. Compluti 1554. in 8.

Decoracione Caruncularum. Salmantica 1552. Compluti 1553.

Omnia hæc simul prodierunt unico volumine, cum annotationibus Ludovici Serrani Lugdunensis, apud Rovillium 1586. in folio; iterumque ex officina Antonii Chard. 1626. in folio.

Decessit ante annum MDLXXIII. quo emissum fuit regium diploma ad iterandam operum editionem.

CHRISTOPHORVS DE LA VEGA, Iesuita, qui *Tubalensem* se vocat (ego ex oppido *Tafalla* Navarra regni intelligo, parum tamen credulus Tubalicæ originis) vir magni inter suos habitus ob singularem animi pru-

dentiam, quâ his pluribus in locis præfuit, atque etiam in domo Professæ Valentina, generatimque ob doctrinam Theologicam expositivam, & moralem non vulgaris notæ inter paucos celebris; edidit latinè -

Theologia Mariana tomum primum, seu *Certaminum literariorum de Beatissima Virgine Maria.* Lugduni 1654. in folio. Item -

Commentarios literales, & morales in librum Iudicum usque ad cap. VII. Lugduni sumptibus Horatii Boissat, & Georgii Remeus anno 1662. in folio. Hujus operis alterum volumè typorum luce donatum jâ fuit, ut credimus. Hispanè verò -

Devocion à Maria, pasaporte, ó salvoconduto que da passo franco para una buena muerte. Valentia 1655. in 4.

Casos raros de la Confesion; duobus tomis, Valentia apud Bernardum Nogues. anno 1656.

CHRISTOPHORVS DE VILLALON, Theologus, scripsit utiliter -

Tratado de cambios, y reprobacion de usuras. Hispali apud Dominicum de Robertis 1542. 8. Cordubæque 1546. in 4.

CHRISTOPHORVS DE VIRVES, Valentinus ex ipsa urbe princeps, quod quidem patrium appellans *Turiam* fluvium eidem adjacentem confirmare nobis videtur, navali, ac terrestri militiâ se diu exercuit; in otio autem emerito Musarum opus eleganter fecit. Hujus rei fidem duo exhibent laudatæ artis volumina,

Obras Tragicas, y Livicas, Tragediæ sunt. *La Gran Semiramis; La cruel Casandra; Atila furioso; La infelice Marcela; Elisa Dido*; Matrity 1609. apud Ludovicum Martin.

El Monferrate; fundacion de aquella Casa; vida, y penitencia de Iuan Guarin; carmine heroico. Matrity 1587. 1601. 8. 1609. 8. apud Alphonsum Martin. Mediolani etiam prodit anno 1602. apud Gratradum Ferrioli sic inscriptum, *Segundo Monferrate*; quod quidem opus est idem cum priore.

CHRISTOPHORVS XIMENEZ, Iesuita, domo ex oppido *Prexano* diocesis Salmantica, apud Philippinas Insulas, earumque maximè Picorum, quos vocant, gentem cæteris truculentiorum versatus, insignem sibi multarum virtutum exercitio, insignem Ecclesiæ plurimis ad eam ex orci faucibus, infidelitatisve cæcitate revocatis, viginti trium annorum spatium proventum fecit. Porro linguâ *Bisajâ* illarum Insularum vernaculâ, quam excellenter calluit, eleganter conscripsit -

Tractatus varios de nostræ Fidei mysteriis; tomis VII. Quæ & interpretatus est. *Doctrinam Christianam Roberti Bellarmini.* Manilæ editam anno 1610. 8.

CHRYSOSTOMVS.

F. CHRYSOSTOMVS CABERO, Guadaxarenfis, Ciftercienfium fodalif, Vallis-Eclefiarum monachus, Complutenfifque Doctor Theologus, Ariftotelem, facramque de Deo fcientiam variis apud fuos locis, nec non & in gymnafio Complutenti cum laude docuit; concionator ad hęc celeberrima, monafteriique fui nonnunquam Præfeftus. Edidit præter alia, quæ nondum edita funt,

Dialecticam libris tribus, five *Summularum recapitulationem*. Pincia apud Ioannem Baptiftam Varesium 1623.

Commentaria in univerfam Logicã Aristotelis, VII. tractatibus; ibidem apud eundem.

Commentaria in VIII. libros Physicorum; item, *De Generatione*, & *Corruptione*; item, *de Anima*.

Scriptis infuper, & prelo fubjicere parabat annis fuperioribus -

Confiliorum moralium magnum volumen; egregium opus, & quod in omnium eft votis. Complevit etiam -

Commentaria in Primam fecundã Divi Thomã; quorum publicationem (ait Carolus Viſchius in *Bibliotheca Ciftercienfi*) hætenus impeditit adverfa ejus valetudo.

Deceffit Compluti jam aliquot annis emertus, docendique abfolutus munere, propter incurfam gravem paralyfim, vicariã operã cujufdam monachi locum fuum Academicum adimplens, anno MDCL.

F. CHRYSOSTOMVS HENRRIOVEZ, Matrili natus anno MDXCIV. integro adhuc anno minor pubere apud *Hortenses* monachos Ciftercio adhæfit, doctusque in Galleciã monafteriis Philofophorum, & Theologorum fcita, jam ab eo tempore in rem hiftoricam toto animo ferebatur. Porro apud nos Francifci Bivarii Nucalenfis monachi, clari poftca fcriptoris, in Montis-ramorum cœnobio confuetudine ufus, indeque in Belgium fibi bonã veniã Superiorum, ad parentum preces, qui Alberto Auftriaco Sereniffimo Archiduci familiares erant, adapertã viã plurium ibi monafteriorum feppofita vetuftatis monumenta pervolvens, plures viros doctriã claros familiariter habens, illuftrandã Ciftercienfium hiftoriã multas, & bonas horas collocaturus ingenii nervos omnes in eam rem vehementer contulit: atque eo quidem profectu, ut & librorum teftimonia magno dehinc numero editorum fidem ejus induftriã apud omnes fecerint. Quem & cives fui non defiterunt, quantumvis peregrè degentem, exteraque fodalitati adfcriptum, honorum, quos poſſent, participare. Delatã ergo fibi Hibernorum fodalium Hispanã Congregationis vicariã curã, indeque in comitis noſtrorum Ciftercienfium annivgeſimi ſecundi ſuprà milleſimum

ſexcentefimum ſcribendę Hiftorię mactus munere, velut calcare admoto, editis uſque ad eum diem, perquam multa alia indefinenter appoſuit. Hęc illa funt:

Hiftoria Collegii Meirenfis in Gallecia M.S. adhuc, ut credo.

Theſaurus Evangelicus, ſeu de viris ſanctitate egregiis Congregationis Hispaniã. Item, *Relatio illuſtrium virorum*, quos ordo Ciftercienſis habuit in Hibernia noſtro ævo. Matrili 1619. 4. apud viduam Alphonſi Martinez.

Vita Candidi Furlongii monachi Nucalenfis; ſermone Hispanico in 4.

Conſtantia Catholica, duobus libris; ſeu *De perfequutionibus Hibernorum*. Bruxellis apud Ioannem Meerbekium. 1623.

Vita Ioannis Ruſbrokii Prioris Viridis-valis ordinis Canonicorum Regularium Sancti Auguſtini. Bruxellis in 8. apud Ioannem Papermanum 1622.

Faſciculi Sanctorum ordinis Ciftercienſis, volumen primum, ſive *De Patriarchis*, & *propagatoribus ordinis*, de *Sanctis Præfulibus*, ac *de origine ordinum militarium ſub inſtituto noſtro*. Bruxellis apud eundem 1623. fol.

Faſciculi Sanctorum ordinis Ciftercienſis; volumen alterum. Vbi, de *Sanctis Pontificibus*, *Archiepiſcopis*, *Epifcopis*, *Abbatibus ſanctitate præcipuis*, *De Martyribus ordinis*, & *de Clarevalenſis, & aliorum monafteriorum monumentis*. Bruxellis ex eadem officina eodem anno.

Corona ſacrã ordinis Ciftercienſis, liber primus; ſive *de Reginis*, & *Infantibus*, qui habitum hujus ordinis ſumpferunt; Bruxellis apud Meerbekium 1624. in 4.

Effigies Reginarum, & Infantum jam memoratarum, cum annotationibus Hispaniis, apud eundem in folio grandiori 1624.

Annotationes, ſeu *Compendium vitarum earundem*, Gallicè.

Annotationes Theutonicæ ad eaſdem effigies. Ibidem.

Kalendarium ordinis Ciftercienſis. Bruxellis apud Hubertum Antonium. 1620.

Miracula noſtri temporis, libris duobus M.S. in 4.

Preces, & Orationes, & *Litania ad S. Iofephũ*, ſermone hispanico. Bruxellis apud Pepermanum 1624.

Paradiſus ordinis Ciftercienſis, ſive *arbor in patenti vaſtiſſima charta calamo delineata*, virorum omnium, ac feminarum ejusdem ordinis illuſtrium, unã cum relatione privilegiorum omnium eidem conſeſſorum. Hanc ineditam ab authore relictam ſe jam vidiffe laceram, & corruptam Carolus Viſchius *Bibliothecæ* author Ciftercienſis conqueritur.

Sol Ciftercienſis in Belgio, ſive *de viris ſanctitate illuſtribus ſacræ Villarenſium eremi*. Bruxellis 1622. fol.

Arbor Martyrum Ordinis Ciftercienſis in magno folio a Luca Vvoſterman exculpã anno 1622.

Ber-

Bernardus immaculatus, duobus libris; hoc eſt *de ejuſdem certa ſententia circa Deipara Conceptionem, Sancti Ioannis ſanctificationem in utero materno, & animarum beatitudine ante univerſalem corporum reſurrectionem*. Bruxellis in 8. apud Meerbecium 1624.

Vita B. Idæ de Lovanio in æs incidi per eum facta in fol. 1623.

Summariũ præcipuarum Conſtitutionum militiæ Ciftercienſis de Calatrava: & forma, quã ejuſdem milites horas Canonicas legere debent, ad Didacum Sarmientum de Acuña Comitem de Gondomar ejuſdem ordinis militem. Bruxellis apud Pepermanum. 1626. Hispanicè, ut exiſtimo.

Apologeticus Tractatus, ſive *de Benedicte V. Carmelita*, & *Benedicte XII. Ciftercienſi Pontificibus ſummis iudicium*. Bruxellis 1623. in 4.

Lilia Ciftercii, libris ſex, in tres tomos diviſa: in quibus *vite Sanctarum Virginum ordinis Ciftercienſis*. Huic operi cum immortalus eſſet author, typographus, qui ſub prelo jam habebat, ab editione deſtitit; quam cum poſtea anno MDCXXXIII. Balthazar Bellerus Duaceniſis reſumpſiſſet, edito priore volumine continente duos priores libros, ulterius non eſt progreſſus: adeo ut poſteriores quatuor (uti Carolus ait Viſchius) probabiliter perierint. Editum vidimus Antverpienſibus typis, anno 1630. hujus inſcriptionis opus, quod idem cum hoc exiſtimamus, aut certè ejuſdem argumenti, & conſilii, *Quinque prudentes Virgines; Beatricis de Nazareth, Beata Aleidis de Scharenbeka, B. Idæ de Nrvellis, B. Idæ de Lovanio, Beata Idæ de Leuvio ordinis Ciftercienſis præclara geſta ex antiquis M.S. eruta*; Accceſſit *catalogus Sanctorum, & Sanctarum maximè illuſtrium ejuſdem inſtituti*.

Rofa Ciftercii, libris ſex in fol. M.S. *De Ciftercienſibus viris ſanctitate claris*.

Iofeph Ciftercienſis; ſive *de ordinis hujus apud Hispanos prima reformatione* M.S.

Phœnix reviviſcens: hoc eſt, *De antiquis Angliæ, & modernis Hispaniæ Scriptoris ordinis Ciftercienſis*. Bruxellis apud Ioannem Meerbecium 1626. in 4.

Apoloogia pro Sancto Guilielmo Aquitanorum Duce; quã docetur Ciftercienſem, non Auguſtinianum fuiſſe, apud eundem.

Albion-Ibere; hoc eſt *Summa Hiftorico-politica, & genealogica motivorum amicitia, & affinitatis inter Britannos, & Hispanos ex occasione tractationis habitæ de conjugio inter Vvaliã Principem Carolum, & Mariam Hispaniarum Infantem*, ſcripta quidem, ſed ob id fruſtratum (ut ipſe de ſe ait Chryſoſtomus) typis non edita.

Relatio ejuſdem ad Sereniſſimos Principes Auftriacæ domus de ſervitiis, quæ in Angliã fecit. Bruxellis 1624. 12.

Silva Sanctorum, Arboretum Beatorum, Theatrum Heroum, Paradifus honoris; hoc

eſt, *Catalogus gloriæ Hispaniæ Coronæ, & Auftriacæ domus*: Ex opere authoris latino, & amplexo, quo genealogiam Auftriacam tribus voluminibus, ratione proſus novã, & ſingulari à nemine antiquariorũ hætenus traditã, operoſè contexuit.

Enchiridium Heroicum ſeptem Sereniſſimorum Principum Auftriacæ domus nunc viventium, Caſaris Ferdinandi II. Regis Catholici Philippi IV. Ferdinandi Erneſti Regis Vngariæ Caſaris filii; Caroli, & Ferdinandi Hispaniarum Infantum; Leopoldi Caſarum nepotis, & fratris; ac Leopoldi Guilielmi Archiducum Auftriæ.

Speculum Chyſtallinum, & Chriſtianum octo Sereniſſimarum Dominarum Auftriacæ domus.

Paradiſus Hispaniæ, ſive ſelectiorum, & antiquiorum circiter CL. Hispaniæ Sanctorum elogia.

Menologium Ciftercienſe annotationibus illuſtratum. Antverpiæ apud Balthazarum Moretum 1630. in folio. Item -

Conſtitutiones, Regula, & Privilegia ordinis Ciftercienſis, & Congregationum monaſticarum, & militarium, quæ hoc inſtitutum obſervant, ſeries: ibidem eodem anno.

Hęc de Latinis Chryſoſtomi libris, poſt ipſum de ſe in Phœnice ſuo, Carolus Viſchius *Bibliothecæ Ciftercienſis* nuperus author. Hispanica verò hæc numerant -

Apoloogia en deſenſa de la Epiftola, que eſcribió S. Bernardo a los Canonigos de Leon: M.S. in 4. quæ in idem recidit cum *Bernardo Immaculato*.

Vida de los PP. del deſierto de Dunas. Antverpiæ 1620. in quem librum plura ex M.S. libro Adriani Meidagh ejuſdem cœnobii fodalif conjeſſe dicitur.

Vida de Candido Furlongio Irlandes monge Ciftercienſe hijo del monaſterio de Nogales, in 4. De qua jam ſuprà.

Opera etiam Iacobi Maxuel de Kirconel Scoti Equitis quædam de Antiquitatibus, & Genealogiis regiis, quatenus ad Hispanos, & Auftriacos Principes eã pertinebant ex latino in vernaculum ſermonem convertit, ut morem gereret amico, & docto viro.

Triunfo del amor de Dios. Bruxellis 1624. in 8. liber Hispaniis rhythmis conſcriptus ab alio authore, cui annotationes, & argumenta adjecit, præloque ſubjecit.

Vida, virtudes, y milagros de la venerable madre Ana de San Bartolome compañera de la Santa Madre Teresa de IHS. propagadora inſigne de la Religion de las Carmelitas deſcalças, y Priora del Monaſterio de Amberes. Bruxellis 1632. 4. ex relationibus nempe ipſuſmet ſacræ Deo Virginis, & aliorum, necnon & Hieronymi Gratiani dialogis. Hujus libri nec author ipſe, nec Viſchius meminerunt.

Fortè & ſuperiorum aliqua, præter ea, de quibus monitum fuit, vernaculè ſcripta ab authore, Hispanica funt; quod non ſat mihi

Bb 2 viden-

videntur hi, ex quibus Cisterciensia hæc sumimus, distinxisse, Obiit in Alnensi collegio Cisterciensium Lovaniensis urbis XXIII. die Decembris anno MDCXXXII. ætatis suæ, (quod vix credas post lectum hucce librorum ejus Catalogum) XXXVIII.

F. CHRYSOSTOMVS RVIZ, Hortensis Cisterciensium cœnobii monachus, & Noviorum Præfectus, scripsisse dicitur apud Chrysofotomum Henrriquez nuper laudatum *Phœnicis* authorem, hispanicè ut credimus.

Del Oficio de el Prelado.

De la prefencia de Dias: ineditos adhuc Tractatus.

F. CHRYSOSTOMVS DE VISITATIONE, Lusitanus, Cisterciensis, sacræ Theologiæ Doctor, quem Antonius Possevinus laudat in *Apparatu*, Chrysofotomus verò Henrriquez *Phœnicis* author non aliunde, quam ex Possevino habet notum, quamvis domesticus; venit is Romam Procurator Lusitanæ suæ Congregationis, unde digressus Venetias, quò declinaret molestias sibi in Vrbe natas, per otium istius secessus elucubravit opus.

De verbis Domine; hoc est, de verbis, quæ Dei-para Maria ad Angelum, & Elisabeth cognatam loquuta est: ad Paulum V. Papam, libris X. Hic est tomus I. quem sequitur alter agens tribus aliis libris.

De verbis Domine ad Filium in templo, & in nuptiis, & ad ministros in nuptiis ad Ranutum Farnesium Parmæ & Placentiæ Ducem. Venetiis uterque editus est apud Iacobum Vincentium & Ricciardum Amadinum, anno 1600. 4.

Bibliotheca quidem *Cisterciensis* author Carolus Vischius Alcobaciensi domui adscribit Chrysofotomum; quem potius *Christophorum* appellatum admonet ex relatione sibi ab Angelo Manrique Pacensi Præsule ab Hispania remissa. Sed falsus fuit; nam *Chrysofotomus* vera est.

CLAVDIVS.

D. CLAVDIVS DE CABRERA, nescio quis, scripsit.

Iuicio de artes, y ciencias. Matrili 1655.

CLEMENS.

CLEMENS SANCHEZ DE VERBEJAL, aliàs **VERCIAL**, Baccalaurus, quomodo nuncupatur, & Archidiaconus de *Valdeyas* in Ecclesia Legionensi, edidit sine anni aut loci nota.

Sacramental para que todo fiel Cristiano sea enseñado en la fee, y en lo que cumple a su salvacion, in folio.

F. CLEMENS TEXERO, Franciscanus

provinciae Aragoniæ; scripsit.

Estaciones de las Cruzes, ó via sacra. Matrili apud Ludovicum Sanchez 1616. in 12.

COMPLUTENSE COLLEGIVM CAR-MELITARVM DISCALCEATORVM, Divo Cyrillo sacrum, ut expeditius possent auditoribus domesticis Philosophicam insinuare doctrinam, D. Thomæ, cui addictissimi sunt, vestigia relegentes, *Cursum* integrum, uti appellant, *Artium*, jussu Magistri Generalis familiæ suæ composuerunt, typisque ediderunt tomis quatuor; scilicet hos, quos sub nomine authoris proprio dedimus. Quere ergo *Antonium à Matre Dei*.

CONIMBRICENSE COLLEGIVM Societatis Iesu in Lusitania edidit nomine suo inscriptum.

Artium Cursum; cuius verus author sit partim Emmanuel Goes, partim Sebastianus Coutus. In utroque horum de hoc opere dicimus.

CONSTANTINVS.

CONSTANTINVS FONTIVS, vulgo **DE LA FVENTE**, patriâ ex oppido S. Clemente dicecesis Conchenfis, Doctor Theologus, & Concionator Augustissimi Imperatoris Caroli V. & Philippi Principis, quo cum in Angliam trajecit, Canonicus idem Hispanensis almæ Ecclesiæ, ut vocant, Magistralis, scripsit, cum nondum exuisset bonam mentem, si Antonio Possevino credimus, & *Bibliotheca Gesneriana* formatoribus,

Summam Christianæ doctrinæ. Antverpiæ in 8. vulgari Hispanico sermone; ut notat author *Supplementi Gesneriana Bibliotheca*.

Expositionem in Psalmum I. Davidis in VI. conciones distributam. Ibidem 1556. etiam Hispanicè, ut refert proximè adductus author. Qui tamen in *Psalmum quinquagesimū* scriptam fuisse affirmare videtur. Nec difficilius est lapsus ab I. in L.

Hominiis peccatoris Confessionem, nisi idem sit opus cum *Expositione Psalmi L.* Certè hæc *Confessio* nominatim ante alia prohibetur in *Expurgatorio Indice Hispano*.

Magnam Catechismum.

Commentaria in Proverbia Salomonis; in Ecclesiasten; in Cantica Cantorum; & tandem in Iob. Quæ omnia hæc commentaria etiam laudat Georgius Draudus in *Bibliotheca officinali*.

Totvallatus vir doctrinæ atque existimationis ornamentis simul, & munimentis, ne quis altum sapere præsumat, sed potius timeat, sibi que à se ipso caveat, in fœdissimas hæreses lapsus, dum in custodia esset, brevi dicturus coram omni populo Hispanensi, ut moris est, abrenuntiata verè fidei causam, ipse sibi manus sævè intulit, ne huic scenæ se vivum exhiberet

beret. Effugere tamen non potuit in cadavere vindicæ flammæ. Quod supplicium de eo sumptum fuit Hispali anno MDLIX. de quo videndus Ludovicus Cabrera in *Historia Philippi II. Regis Hispaniarum* lib. V. cap. III.

COSMAS, seu COSMVS.

COSMAS DAMIANVS CAVALLVS, uti vocat Petrus Augustinus Morla in præfatione ad suum *Iuris Emporium*, non *Savallius*, uti *Andreas Schotus* in *Elogio Joannis Andree Stranei Valentini*, Valentinus & ipse gente, patriâ vero *Oriolanus*, presbyter, scripsit.

Orationes tres, quas publicè habuit in gymnasio Valentino. I. in laudem Valentia urbis: II. in laudem eloquentia; III. in laudem scientiarum.

Orationem quoque De optimo statu Republicæ literariæ constituendo, ibidem habitam ad PP. Iuratos, Senatūque Valentinum mense Octobri MDXXXI. laudat Schotus, fragmentum inde adducens.

COSMAS DAMIANVS HORTVLANVS, vulgo **HORTOLA**, Perpinianensis, Gerundæ tamen educatus, in Complutensi gymnasio Latinis, & Græcis literis, deinde & aliis liberalibus disciplinis egregiè instructus, pro uberiore literarum proventu se se in Parisiorum urbem contulit. Hic philosophiam avidè hausit è fontibus ipsis Græcorum magistrorum, propinatam; præterea quidquid sacræ scientiæ studio jam sibi pro culmine laborum destinato viam munire videretur. Atque adeo Hebraicam linguam, Mathematicas artes, & Medicinam cum attingisset, Frâncisci ante alios Vatabli peripateticæ philosophiæ prius, Hebraicarum deinde literarum professoris clarissimi sectator assiduus in re Theologica miros brevi processus fecit. Interim post Parisios Bononiam veniens pontificium in ea universitate jus didicit, Theologiæ pariter & Canonum Doctor renunciatus, atque ordinis sui princeps habitus. Iam Romam ex urbe ista, & schola cogitantem, Gasparis maxime Cardinalis Contareni officii, autoritatè que invitatum, pietas erga parentem in defecta senectute postrema sibi à filio solvi officia literis sub id tempus delatis exposcentem, in patriam revocavit. Adventanti post patris funera, magnoque plausu civium ditandæ peregrinis mercibus patriæ Academiae Barcinonensi accincto, Senatus decreto suo gymnasiū Præfecturam anno scilicet MDXLIII. ultrò detulit. Quam, & bonorum omnium magnâ expectatione suscepit, ac per integros septemdecim annos, partim ipse in liberalibus studiis curam docendi præstans, partim ab aliis idoneis præceptoribus præstari sedulo curans, latis ad hæc studiorum legibus, prudentissimè administravit. Per id tempus, cum ibidem doceri graviore doctrinarum,

artes Patribus placuisset, Metaphysicorum Aristotelis libros, hinc Sancti Thomæ conclusiones, denique Sacræ Scripturæ volumina, Græca, & Hebraica anteriorum codicum dictata latinis conferens, publicè interpretatus est. Planè dignus fuit eo nomine doctrinæ præstantis habitus, quem fidei sacræ censores à consiliis sibi cooptarent, insuperque Hispaniarum Rex ad Synodum sub Pio IV. Pontifice Maximo Tridenti celebrandam in Catalonia Theologis præcipuum destinaret. Eò delatus in definiendis fidei, & morum capitibus laude summâ enituit constantiæ atque doctrinæ. Quibus virtutibus ornatus Abbatia B. Mariae Villa Bertrandi, quæ diœcesis Gerundensis est, Canonicorum regularium D. Augustini ornari à Rege meruit, ut magno deinceps viveret usque ad annum ejus sæculi sexagesimum sextum, modestiæ, pietatis, continentię exemplo. Doctrinæ saltem insigni dedit ad posteros monumentum, scilicet.

Paraphrasim, & Commentaria in Cantica Cantorum. Venetiis anno 1585. editam. De quo opere sic Andreas Schotus in Bibliotheca Hispanica. *Hebræorum, Sanctorūque PP. omnia tincta disciplinis, quibus nihil in eo genere scriptum vidi accuratius, cum à veteribus Græcis Origene, Niceno, Olympodoro discesseris, quod nihil non ex divinarum literarum myrotheco hauserit, & cum D. Joannis Apocalypsi diligenter comparavit. Laudatur etiam ab Antonio Possevino in Apparatu.*

COSMAS DAZA DE LA CVEVA, Pincianus, in curia Matritensi Advocatus vertit, & additionibus locupletavit.

El Tratado de la Curia Pisana de Rodriguez de Pisa del Consejo de su Magestad. M.S. in 4. vidit Tamajus.

COSMAS DELGADO, nescio quis, laudatur eo quod scripserit.

De autoritate Sacræ Scripturæ. Pincia 1594.

D. COSMAS GOMBAV, Valentinus, in regio ejus urbis Prætorio Senator, Montefianini ordinis equestris, cujus administrationi intererat Assessoris munere, potestatem atque jura defensus edidit justū voluminis moe.

Alegacion de derecho sobre la potestad y jurisdiccion de la S. R. C. Magestad del Rey N. S. como Administrador perpetuo de la sagrada orden de N. S. de Montesa, y de su Lugarteniente General, y del Prior del Convento de Montesa. Valentia apud Hieronymum Villagraffa 1658. 4.

COSMAS GOMEZ TEXADA DE LOS REYES, Protocappellanus Sanctimonialium Cisterciensium exalceatarum, Patronatūque Sancti Ildephonsi apud Talaveram, scripsit.

El Filosofo; ocupacion de Nobles, y discretos, sobre los Cielos, de Cielo, de Mundo, de Meteoros.

Meteoros, parvos naturales, Ethica, Economica, Politica de Aristoteles, y Esfera de Sacrobosco. Matrili typis Sant-Iagui Martini 1650. 4.

F. COSMAS DE LERMA, Burgenfis, Dominicanus, sacre Theologiæ (ut familiare verbum sonat) Præsentatus, Dominici à Soto Magistri clarissimi vestigia premens edidit *Compendium Summularum ex doctrina illius*. Burgis apud Petrum Gomez de Valdivieso 1642. 8. & quas credo divertium quid esse -

Disputationes in easdem Summulas. Matrili 1668. 4.

Commentaria in Aristotelis Logicam, ex ejusdem Soti doctrina. Ibidem iisdem typis 1642. 4.

Commentaria in VIII. libros Physicorum Aristotelis. Ibidem 1643. in 4. Posthumus prodiit -

Cursus Philosophici Tomus V. De Anima. Romæ apud Nicolaum Angelum Tinassium duabus partibus 1665. in 12.

Ex cujus Tinassii officina prodiit Romæ integer *Cursus* tomis VII. in 12. anno 1659.

COSMAS MAGALIANVS, vulgò **MAGALLAENS**, Lusitanus, Bracharæ in dias lucis oras emissus, Conimbricæ inter sodales Societatis admissus, diu Rhetoricam, decennioque integro morum Theologiam, nec non & in eadem schola sacras literas docuit. Cum is nondum destinato esset animo lucubrationes suas in vulgus edendi, libellum præmisit experimèti gratia, *Scaphæ* nomine inscriptum; eoque (ut author ait *Bibliotheca Societatis*) ex voto succedente, majora emisit: scilicet - *Sylvam authorum ad puerorum institutionem selectorum.*

Commentarios in Canticum I. Mosi. Lugduni apud Cardon 1609. 4.

Operis Hierarchici, sive de Ecclesiastico Principatu libros III. in quibus III. *Epistola Beati Pauli Apostoli*, nempe duæ ad *Timotheum unamque ad Titum* commentariis explicantur: iisdem typis eodémque anno in 4.

Commentariorum in sacram Iosue Historiam, tomos duos. Turnoni apud Horatium Cardon 1612. in folio.

Commentariorum in Mosi Cantica, & Benedictiones Patriarcharum libros IV. Lugduni apud Cardon 1609. folio.

Explicationes, & Annotationes morales in sacram Iudicium Historiam, tomo uno, qui complectitur VIII. priora capita. Lugduni apud Cardon, & Petrum Cavellat 1626.

Iaponensis Cathedismi tomos duos, & *In Problemata Aristotelis*, id quod in commentariis editis sub *Collegii Conimbricensis* nomine hodie supereff.

F. COSMAS MORELLES, Valentinus, ordinis Prædicatorum, in Germania supe-

rioribus annis bene de Ecclesia merebatur, cum apud Colonienfes Theologiam de loco superiore doceret, & adversus hæreses, Inquisitor à Paulo V. Pontifice Maximo datus Moguntinis, Colonienfibus, ac Trevirenfibus, cum disputando, tum scribendo decertaret. Hunc ipsum ingenio promptum, iudicio acrem, memoriâ tenacem Alphonsus Ferdinandi de *Scriptoribus Dominicanis* ante aliquot annos scribens jam eo tempore affirmare non dubitavit. Ejus opera hæc extant;

Relatio Colloquii Francofurtensis proximi autumnalibus nundinis anni MDCIX. inter nonnullos Calvinianæ religionis ministros. Coloniae 1610

Disputatio habita cum Boxhornio Ministro Calviniano, rurali quondam Decano Tinenfi, super Iustificatione, habita quidem Bredæ in Brabantia. Coloniae apud Gravenburk.

Opera omnia S. Tbomæ recognovit, emaculavit, ac tomis XIII. edi curavit Antverpiæ, Coloniaeque, uno adjecto ad postremam editionem Romanam: item *Flandriæ Metaphysicam.* Præterea *Alberti Magni* opera ex M. SS. codicibus correxit, quæ in vulgus jam prodierant, multaque adjunxit nondum edita; quæ omnia jam aspexerunt lucem publicam. Affecta alia penes se habere refert de eo Leo Allatius V.C. amicus noster in *Apibus suis Verbanis.*

COSMAS NOVELA, Pharmacopola Cæsaraugustanus, scripsit -

Memorial del hecho en la causa de la preparacion de la coloquintida al Rey Nuestro Señor M. S. in folio vidit Tamajus.

CYPRIANVS.

F. CYPRIANVS BENEDICTVS, vulgari nomenclatione **BENETVS**, ex Aragoniæ regno, sodalis Prædicatorum, Doctor Parisiensis Theologus, scientiæ hujus, tam quæ ab schola denominatur, quàm quæ moribus leges præstituit, merito claruit exeunte decimo quinto, atque incunte decimo sexto sæculo, scriptisque -

De Prima Orbis Sede;

De Concilio;

De Ecclesiastica Potestate -

De Pontificis Max. autoritate. Ad Iulium II. & Leonem X. Papas, quatuor tractatibus, qui lucē viderunt Romæ 1512. 4.

Dialogo de Excellentia & utilitate Theologiæ.

De Caroli Hispaniarum Regis præcipientia, de clementia &c. Romæ 1518. in 4. Hæc duo opera tribuit ei Aubertus Miræus in *Bibliotheca Ecclesiastica* altera parte.

Hortatorio item *Vehementi* (ita appellat *Bibliotheca Pontificia* author Ludovicus Iacobus à S. Carolo) *Hadriano VI. Papæ ad accerandum iter.*

Me-

Meminit Cypriani Eifengreinus in *Catalogo testium veritatis*, Vincentius Blascus in *Aragonensibus chronicis*, aliique.

F. CYPRIANVS DE LA HVERGA, Cisterciensis monachus domus *Nucalensis*, celeberrimus fuit superiore sæculo in Academia Complutensi sacrarum literarum interpres: de quo, si Alphonsi Matamori Complutensis rhetoris iudicium legeris, quod in libello *De literatis Hispaniæ viris* extat, nihil de Theologo viro magnificentius dici posse existimabis. Contentus tamen ero Andreæ Schoti elogio, quod veluti compendium est superioris Alphonsi censuræ. *Sacras literas Compluti interpretatus est, tanto vir ingenio, excellentisque doctrinâ faciendâ, omnes in sui admirationem ut raperet, utpote cui neque ab eloquentia, neque à vera, atque solida doctrinâ quidquam deesset. Quotidianas enim Scripturæ divinæ scholas supra modum augere solitus: si quidem ad Græcas & Latinas literas, quas raro sælicique fretus ingenio parvæ tempore perdidicerat, Hebraicas, itemque Chaldaicas præclare adjunxerat. Hujus quoque vita, mores, religio, vultus denique ipse, vocis præterea, ac sermonis cum gravitate lepor, non modo ingentis hujus viri cõmendationem non evertebant, sed incredibili ferè totius Academiæ concursu studiosos omnes Herculis instar Gallici aptâ ex ore catenâ traherat. Hæc Schotus. Phœnicem audivisse hunc Hispaniæ affirmavit Chrystomus Henrriquez, ex eoque Aubertus Miræus. Plura reliquit opera, partim edita, partim inedita: illorumque hæc vivente authore prodierunt.*

Commentaria in Prophetam Naum Lugduni 1561. 8.

In Psalmos XXXVIII., & CXXIX. Compluti 1555. Lovanii que.

Posthuma edita sunt -

Commentaria in librum B. Iob. &

In Cantica Canticorum Salomonis. Compluti apud Ioannem Iniguez de Lequerica 1582. in folio.

Inedita adhuc sunt, eaque, si domesticis habenda fides, apud Ignatium Firminum de Ibero Fiteriensem Abbatem, qui, nisi mors conatibus obfuisset, editurus erat in lucem, remanserunt; nempe -

Isagoge in totam Scripturam.

De Opificio Mundi, commentariorum super Genesim libri III.

In librum Psalmorum Isagoge, V. tractatibus contenta.

In priores VIII. Psalmos, & in Psalm. XXII. & XLIV. & LI. cū triplici textus translatione juxta veritatem Hebraicam.

In Psal. VII. commentaria.

In Psal. LXIV. meditationes,

In Psal. CIX. commentaria.

In Isaiam commentariorum libri IV.

In Threnos Jeremia commentaria.

In Evangelium Matthæi commentaria, & annotationes.

In Ioannem Evangelistam fragmenta quædam.

In D. Pauli Epistolam ad Ephesios commentaria; &

In ejusdem Epistolam ad Hebræos.

In Divi Ioannis Apocalipsim. De quo Commentario Ludovicus Alcazar in eundem librum scribens, notatione præcæciali XXVI. refert se ex quodam Sacerdote Societatis, qui eum viderat, cognovisse in quodam ordinis monasterio hunc adservari unâ cum regio ad editionem privilegio, quod author vivus impetraverat.

Deperditum verò est & subreptum magna cum iteratorum jactura opus aliud magnum atque exoptatum fatis -

De Symbolis Mosaicis, in quo quidem summa erat totius Cypriani eruditionis.

Horum omnium operum meminit Carolus Vischius *Bibliotheca Cisterciensis* author ex fide laudati Ignatii Firmini, atque item in *Appendice* istiusmet libri, relationem quandam, ad se ex Hispania missam sequutus: quo loco adservari ait præter superiora in Salmantino collegio -

Commentaria in secundam Epistolam D. Pauli ad Timotheum, &

De Ratione Musica, & Instrumentorum usu apud veteres Hebræos.

Abreptus est in medio vitæ, & famæ cursu anno MDLX. cui Complutenses hoc epitaphium tumulo indiderunt.

CYPRIANVS HISPANIÆ MVSA, ET PHOENIX.

*Maximus ille brevi Cyprianus conditur urnâ
Ille humili excelsus clauditur, Hospes, humo.
Iudicium, labor, ars, facunda peritia rerum.
Vnâ adière virum, quocum obière simul.
Obiit anno MDLX.*

Præter Alphonsum Matamorum adire operæ pretium erit de Cypriani laudibus copiosè differentem Petrum Fontidonium in *Epistola* Commentario ejus in *Psalmum XXVIII.* præfixa; Alvarum Gomezium *De rebus gestis Ximenii* lib. VIII. & Aubertum Miræum in *Bibliotheca*, qui asserit typis Complutensibus, & Lovaniensibus excusa non ea dumtaxat, quæ diximus, sed & in *Isaiam, Ieremiam, Ioannem & Matthæum*, nec non & in *Apocalipsim* commentaria.

F. CYPRIANVS DE SANCTA MARIA, ordinis Minorum, scripsit -

Alusiones de la divina Escritura a costumbres, ritos, y ceremonias antiguas, a propiedades de animales, plantas, perlas, y piedras preciosas con que se celebran los misterios, que celebra la Iglesia Santa a honor de Christo Señor nuestro, y su Inmortalidad.

culada Madre. Granatæ 1654. in 4.

Diligens compendium, quo probatur mysterium Immaculatæ Conceptionis B. Mariæ Virginis esse prope diffinibile. Granatæ 1651.

Vulgari quoque linguâ -

Discurso sobre que la Virgen Nuestra Señora no resucitó en la tierra, sino en el Cielo, elevando a los Angeles su santo cuerpo. Ibidem. anno 1645.

CYPRIANVS MAROXA, medicus Doctor, edidit -

De Febribus, & lue venerea. Pincia 1641. folia.

Praxim universalem de morbis internis. ibidem 1642. fol.

F. CYPRIANVS DE PINEDA, Cordubensis, ordinis Eremitarum S. Augustini, S. T. Magister, in Vrsalonensi gymnasio sacrorum bibliorum interpres, Vrsalonisque Duci N. à confessionibus, laudatur à Thoma de Herrera in *Alphabeto Augustiniano*, tanquam libri cuiusdam author, cujus argumentum, seu titulum reticet, pagina 152.

Obit centenario major sine an. MDCLXVI. aut initio sequentis.

F. CYPRIANVS RODRIGVEZ, Cisterciensis monachus è Nucalensi domo, Hispanæ suæ Congregationis Generalis Reformatore (ita Præfectum vocant) ingenio vir præstanti, ac doctrinâ, scripsit, uti Chrysofomus Henriquez in *Phœnice* suo refert,

Medullam Philosophicam: ubi de præcipuis Philosophiæ quæstionibus.

Medullam item *Theologicam*.

In Canonem Missæ librum unum.

De Scriptor. Hispanæ lib. I. Hæc Henriquez.

CYPRIANVS SVAREZ, Oecaniensis, Jesuita, multæ varæque eruditionis vir, triumque linguarum callens, Eboræ prius, mox Compluti de superiore loco Theologiam docuit. In iuventute ediderat -

De Arte Rhetorica libros III. ex Aristotele, Cicrone, & Quintiliano de promptis. Antverpiæ 1575. & 1621. Parisiisque 1619. 12. Item cum commentario Friderici Ceruti, Veronæ 1589. in 8. Duaci 1585. 8. Colonia 1594.

& 1604. in 4. Antverpiæ 1585. 4. necnon & cum Ludovici Carbonis de *Arte dicendi*, Venetiis, Leodiique, ac Colonia. Prodiit quoque opus Lugduni 1650. in 16. ejusque *Summa, seu Compendium*, Parisiis 1652. in 16. Flexiæque 1654. in 16.

Tabulas Rhetoricas; Venetiis anno 1589. in 8. à Ludovico Carbone digestas.

In Librum S. Isidori Allegoriarum quarundam S. Scripture à se emendatum Scholia confecit; quæ in editione Matritensi à Joanne Grialo procurata S. Isidori operum anno 1599. prodierunt, quod ipse notat Grialus in præfatione: qui & emendasse Cyprianum ait ejusdem S. Doctoris, sive alterius, librum -

De conflictu vitiorum, & virtutum, & in Canticum Canticorum expositionem, & Epistolas.

Typis nondum commissa sunt Theologica, nempe -

Commentarii in Psalmos Davidis, & in Cantica Canticorum.

Placentiæ apud nos obiit septuagenario major anno MDXCIII.

CYPRIANVS DE VALERA, infame nobis semper nomen, hæreticus fuit Calvinianus, ediditque -

Institucion de la Religion Christiana; sive interpretationem *Christianarum Institutionum* Joannis Calvinii.

El Catolico Reformado,

Convertit quoque in vulgarem linguam, Biblicos libros, quæ translatio edita fuit Amstelodami, ut credimus.

CYRIACVS.

CYRIACVS PEREZ, inter Montis-Serrati Catalanorum Eremitas, qui Deo, sibi, que in summis rupibus vacare solent, domunculæ, quæ *S. Dima* sacra est, olim incolæ edidit -

Compendio breve de exercitiis spiritalibus, y consideraciones para los que se exercitan en la oracion mental por las tres vias purgativa, illuminativa, y unitiva, con un tratado de la oracion. Barcinone apud Sebastianum Cornellas 1614. in 8.

deinde commentarium Hispanicè à se cõvetsum sequenti anno publicavit.

Vivebat anno MDCXVIII. quo Alphonso Ferdinandi *Catalogus Scriptorum sui ordinis* foras emissus fuit.

F. DAMIANVS GINER, ordinis fratrum Minorum Valentiniæ provinciæ, dedit in lucem -

Commentarios Scoti in IV. libros sententiarum, in faciliorem, & clariorem methodum redactos. Valentiniæ apud Alvarum Franaim, 1598. in fol.

DAMIANVS DE GOES, Lusitanus, nobili loco in regni hujus oppido *Alenquer* susceptus, quem cognominis fortè ductus specie Belgis Scriptoribus, Zelandorùmque Insulæ *Goese*, Cornelius Callidius falsò attribuit, puerili ætate in famulitio regio transactâ, peregrinationibus ferè applicuit animum, variòque, ac multiplici per Europam omnem discursu, in cognitionem hominum doctissimorum, adeoque in universam posteritatis memoriam pervenit. Morum quippe suavitate, atque elegantia, ergaque doctos liberalitate infinuabat se in cujusque animum, qui musarum commercio frueretur, facile, atque altè.

Musicæ ad hæc artis peritiâ excellens, eam hujus studii, ac venustatis laudem meruit, quâ popularis ejus Andreas Refendius epigrammate quodam, *Phœbum, & Orpheum*, aut certè his parem nuncupans, eidem consignare non dubitavit. His Damiani dotibus haud parum delectati feruntur, cum ex Italis Patavii Petrus Bembus, Lazarusque Bonamicus viri disertissimi, quo & ultimo usus est eloquentiæ doctore; tum in Belgio Conradus Goclenius, ac Petrus Nanius Lovanienses, Romani vindices ac formatores sermonis. Nec non & in Iacobi Sadoieti Carpentariensis, Iacobique alterius Madrutii Tridentini Antistitum gratia, crebris ad eos datis, mutuòque acceptis literis, floruisse perhibetur. Observaverunt quoque eum ex Germania viri literatorum principes Henricus Glareanus, Bonifacius Amerbachius, Sigismundus Gelenius; quorum hic *Observationes suas in C. Plinii Historiam* Goesii nomine inscripsit; Glareanus autem in *de Musica* libris eximio eum laudis elogio affectit. At nec sibi totus, Musisve, & Musarum sacris vacabat: quippe negotia publica ferè hoc tempore, auspicio Joannis Regis, longè à patria gerere jubebatur: à quo & cum legatione, fuit nonnunquam ad Polonorum Regem destinatus. Hæc tandem Comitibus apud Hollandos ductâ uxore vix patriam cogitabat eo tempore, quo Ioannes in Lusitaniam suam remeare jussu rerum parentis proprio cõscribendarum stylo gentis munus, cum & frustratus jam ab aliis esset voto isto frugis bonæ, ac pietatis pleno, commendavit. Goesii verò ipse res digessit accuratè Andreas Schotus in

D

DAMASIVS, seu DAMASVS.

DAMASIVS DE FRIAS, nescio quis, scripsit -

Dialogos de diferentes materias. M. SS. in Bibliotheca Olivariensi.

F. DAMASVS DE PRÆSENTATIONE, Lusitanus, ex Reformatis S. Francisci provinciæ S. Antonii, ejusque Diffinitor, & Custos, difficultatum fidei censor Theologus, magnâ pietate vir, scripsit -

Obrigação do Frade Menor, hoc est, Instructionem Franciscani sodalis; typis Ant. Alvarez in conventu de Carnota 1627.

Ex relatione Lusitana Romam directâ.

DAMIANVS.

F. DAMIANVS ALVAREZ, è Medina de Rio-seco oriundus, Didaci Alvarez Dominicanæ doctrinâ, & scriptorum operum famâ celebratissimi germanus frater, sodalis & ipse Dominicanus in patria assumptus, elucubravit -

Sermones de Adviento, y Pasqua. Burgis 1610. in folio.

Vertit item sermone vernaculo numeris alligato Ludovici Tansili poemata Italicum, hæc inscriptione usus -

Las Lagrimas de S. Pedro en octava rima. Neapoli 1613. in 12.

Vivebat adhuc quo tempore Alphonso Fernandez *Scriptorum Dominicanorum Indicem* publicavit, anno scilicet MDXVIII.

F. DAMIANVS DE ARMENTA, & CORDVBA, Cordubensis eques, Historiam edidit eorum, quibus interfuisse dicitur, nempe *De la Guerra, y liga de Fracia* anno 1596. M. S. vidit Tamajus.

F. DAMIANVS DE ARTVFEL, Dominicanus, scripsit, ut audio,

Modo de rezar de los Frailes Predicadores. Casaraugustæ 1572. in 8. & Vallisoleti 1614. in 8.

Canto Llano. Vallisoleti eodem anno in 8.

F. DAMIANVS DE FONSECA, Lusitanus, Valentiniæ autem Edetanorum sodalis à Dominicanis allectus, *I baldini* Eminentissimi Cardinalis, dum Romæ versaretur, Theologus, Magistrique Sacri Palatii socius, Italicè dedit -

Del giusto scacciamento de Moroschi da Spagna lib. VI. Romæ 1611. 4. quem

Bibliotheca: quorum hic nos breviarium, ne multo hæc pars turgesceret, tantum dedimus. Extant ab eo latina opera hæc -

Fides, religio, morisque Aethiopum sub imperio Pretiosi Ioannis (quem vulgo Presbyterum Ioannem vocant) degentium: cum enarratione confederationis, & amicitia inter ipsos Aethiopum Imperatores, & Reges Lusitaniae initæ. Accesserunt aliquot epistolæ Helenæ aviæ Davidis Pretiosi Ioannis, ac ipsius etiam Davidis ad Pontificem Romanum, & Emmanuelem, & Ioannem Lusitaniae Reges, eodem Damiano à Goes, & Paulo Iovio interpretibus; Ad Paulum Tertium P.M. Parisiis apud Vvckelium: Lovanii-que apud Rutgerum Rescium 1540. sed adjuncta est huic postremæ editioni -

Deploratio Lappiana gentis.

Commentarii rerum gestarum in India citra Gargè à Lusitanis an. Dom. MDXXXVIII. Lovanii ex officina Rutgeri Rescii 1539. Qui cū inscriptione, De Bello Cambaico ultimo prodierūt iterum ex officina Servatii Sasseni ejusdem urbis 1549. Hæc est Historia Diensis obfidionis, quam & Didacus, seu Iacobus Tevius, & eleganter magis, in commentarium retulit. Urbis Olissiponensis descriptio: ad Henricum Portugallia Infantem S.R.E. Cardinalem. Eboræ apud Andream Burgensem 1554. in 4.

De Rebus, & Imperio Lusitanorum ad Paulum Iovium Disceptatiuncula: simul -

Hispânia laudatio, sive de ubertate ejus, & potentia, adversus Sebastiani Munsteri calumnias: Duo hæc unâ cum Bello Cambaico, Lappia descriptione, Pretiosi Ioannis aliquot epistolis, aliisque ad Damianum datis, excusa sunt Antverpiæ a Rutgero Rescio 1544. 4.

Urbis Lovaniensis obsidio: facta nempe à Martino Rossenio Gallia Regis nutu, & auspiciis. Olissipone apud Ludovicum Rodriguez 1546. 4.

Lusitanâ quoque linguâ, optimè omnium, qui præcesserant, licet stylo parum limato,

Historia do Rey D. Manuel. Olissipone 1566. & 1619. in folio: necnon & -

Historia do Principe D. Ioan (Ioannis Secundi Lusitaniae Regis gesta, ejus temporis, quo parens Alphonsus rerum potiebatur) incertum nobis quando edita.

Nobilario de Portugal M.S. vidimus Matriri in Bibliotheca D. Hieronymi à Mascareñas Regii ordinum, mox Portugalix Concilii Senatoris, nunc jam Segovientis Antistitis.

Ioannes Driedo in nuncupatoria ad Ioannem Portugallia Regem tertium operis sui *de Ecclesiasticis Scripturis, & dogmatibus* epistola, Damianum appellat, generosum virum, ac literarum cultorem, fautorémque candidissimum.

F. DAMIANVS LOPEZ DE HARO, ex sodalibus ordinis Sanctissimæ Trinitatis, S.T. Magister, Sancti Officii censor Theologus,

provincia Castellanae ordinis sui Diffinitor, ut vocant, & Visitator, edidit -

Donativo real, y exhortacion religiosa a los pueblos, de la correspondencia, que deben tener con su Principe natural. Matriri apud Ludovicum Sanchez 1625. in 4.

F. DAMIANVS DE LVGONES, ordinis Minorum, edidit -

Historia de lo que a sucedido en la orden de San Francisco de la Observancia desde la enfermedad, y muerte del Reverendissimo Padre Fray Juan del Hierro hasta la eleccion en General del Reverendissimo Padre Fr. Antonio de Trejo. Mediolani 1614. in 4.

De la solemnissima fiesta, que se hizo en el convento de San Francisco de Sevilla el año de MDCXV. en honra de la Inmaculada Concepcion de Nuestra Señora. Malacæ 1616. per Antonium Bene.

DAMIANVS RODRIGVEZ DE VARGAS, Complutensis, devotus Francisco Patriarchæ inter sodales laicos tertii ordinis, versibus edidit in octoades replicatis -

La verdadera hermandad de los cinco Martyres de Arabia. Toleti 1621. 4. Nempe de Sanctorum Martyrum Cosmæ, Damiani, Eupremii, Leontii, Euthimii fratrum triumpho.

D. DAMIANVS DE VEGAS, ordinis Sancti Ioannis in domo Sanctæ Mariæ de Monte (sic nuncupatum hominem legimus) scripsit -

Poesia Christiana moral, y divina. Toleti apud Petrum Rodriguez 1590. 8.

Vn Tratado de la Inmaculada Concepcion. Vidit D. Thomas Tamajus.

DIDACVS.

F. DIDACVS ADVARTE, Casaraugustanus, ordinis fratrum Prædicatorum, novæ Segovix in Luzonia insula Philippinarum unâ Indici maris Præsul, Dominicanæ suæ istius tractus provincia historiam, lectu quidem dignissimam, quousque potuit, Hispanâ oratione pertenuit. Quæ auctior reddita per Dominicum Gundisalvi ejusdem instituti, provincixque istius Præfectum, deindeque Collegii Sancti Thomæ in Manila urbe Rectorem, prodit in lucem hoc titulo -

Historia de la provincia del Santo Rosario de la orden de Predicadores en Filipinas, Japon, y China. Manila in collegio Divi Thomæ prædicto, typis Ludovici Bertrandi, anno 1640. in folio.

Argumentum quinquagesimi septimi, & octavi hujus historiae libri secundi capitum, vita, & res piæ, & strenuè pro fide Christi Salvatoris gestæ ab Aduarto sunt; ubi continuator illius refert Casaraugustæ eum in Hispania ex nobilibus ortum parentibus, Compluti ad

ad ordinem Dominicanum, indeque ad militiam hanc evangelicam venisse: pietatem illius, & plurima sanctimonix argumenta his capitibus celebrans.

D. DIDACVS DE AGREDA, & VARGAS, Matritensis, Alphonsi de Agreda, Iacobæ equitis, Regii Castellæ Senatoris filius, ex Italico vertit -

Lugares comunes de letras humanas; contiene las Historias, Fabulas, Provincias, Ciudades, Montes, Rios mas famosos, y conoci-dos del Mundo. Matriri 1616. 8. Item -

Novelas morales, utiles por sus documentos. Ibidem 1620. 8.

Los Amores de Leucipe, y Clitofonte de Achilles Tatio Alexandrino traducidos, censurados, y parte compuestos. Ita operi voluit inscribere, quod ex Italica interpretatione in Hispanam linguam convertit, atque edidit 1617. 8.

DIDACVS DE AGVIAR, Gallæcus origine, forsan & natu, Pincix ad regiam curiam Advocatus, post Silicæ Cardinalis Illustrissimi, atque Antistitis Toletani, Ferdinandi Perezii Olivæ, Ambrosiique Moralis ejusdem Olivæ nepotis aliqualem operam in re, difficili, atque exteris oppido, mira laudabiliter positam, insigniori experimento, ligatâ nempe numeris, ac per aliquot paginas continuatâ oratione, utriusque linguæ, Latinæ, Hispanæque cognationem ostendit, scribens -

Teicetos en Latin congruo, y puro Castellano: ad Philippum Principem, & Elisabetham forem, Philippi II. Hispaniarum Regis filios. Matriri apud Bernardum Guzman 1621. Credo, hic ipse est, qui ex Italico vertit -

Las Relaciones de Juan Botero. anno 1603. in folio Pincix; scilicet primam ex tribus partibus. Præfectum se illius tractus, quem Las diezysiete Villas vocant, interpres nominat.

DIDACVS DE ALARCON, ex oppido Albacete dicecesis Carthaginensis oriundus, Societatis Iesu sacerdos, post Complutenses aliquot professionis Theologicæ annos, evocatus Matritum ad novam collegii Imperialis Academiam, Morali Theologiæ docendæ fuit impositus, interimque vulgavit -

Theologia Scholastica partem primam. Lugduni apud Iacobum Cardon 1633. folio.

Vitam Didaci Dazæ, ejusdem Societatis; quam præfixit ipsius Dazæ commentario in epistolam Sancti Iacobi, quam posthumam ipse in vulgus dedit.

Denatus fuit XXVIII. die Octobris anno MDCXXXIV.

D. DIDACVS DE ALABA, & BEAUMONT, Cantaber, illustri loco natus, Francisci quippe, sive Francesci de Alaba filius fuit,

quem Rex Catholicus à consiliis bellicis, tomentariæque rei per Hispanias habuit Præfectum: Compluti in ædibus Ambrosii Moralis, hoc est in nobilissima liberalium doctrinarum schola, quæ virorum principum liberis tantum patebat, literis latinis, rhetoricæque artis cognitione fuit instructus. Deinde & Græcas, Philosophiam, Legumque studia tractavit. Sed cum ad disciplinæ militaris haurienda præcepta, utpotè militari domo editus, & inter officia bellica, exercitationisque juvenum nobilium proprias educatus, toto animi pondere pridem ferretur; Hieronymo Muñozio Valentino, Salmanticæ forsan, ubi magna sui celebritate vir doctissimus Professore egit, Mathematicis artibus sese totum informandum tradidit. Quarum notitiam apprime consequutus, annos fermè triginta ætatis agens, absque usu aliquo, velut alter Lucullus, domesticâ tantum lectione, atque observatione ad perfectissimam Imperatorii muneris cognitionem jam pervenerat. Atque id quidem exactè voluit in eo opere docere, cui inscripsit (Imperatorem suum hodiernum vetustiori Xenophontæo sufficiens.)

El perfecto Capitán instruido en la disciplina militar, y nueva ciencia de la artilleria. Philippo Regi Hispaniarum II. Matriri 1590. fol. quod non sine illustri commendatione Francisci Sancti Brocensis viri doctissimi per id tempus Salmanticæ florentis prodit.

D. DIDACVS DE ALABA ESQVIVEL, Victorienfis, Salmanticæ in collegio majori Ovetensi datâ juri diligenter operâ, inter Senatores hinc non unius Prætorii allectus, postremò Granatenfî Curix præficiuntur. Iam secularibus veluti exhaustis, Episcopus deligitur Asturicensis. Quem locum gerens Tridentinæ Synodi quinque usque ad nonam sessionibus interfuit. Inde Abulensem Ecclesiam anno MDXLVIII. quacum Prætorii Granatensis Præfecturam administravit; ac denique Cordubensem obtinuit. Extare fecit in publicum benè doctum opus -

De Conciliis universalibus, ac de his, quæ ad Religionis, & Reipublicæ Christianæ reformationem instituenda videntur. Granatæ 1582. in folio.

Decessit è vivis XVI. kalendas Aprilis anno MDLXII. jacetque in patria ad D. Petri paraciale templum. Martinus Aspilcueta Doctor Navarrus laudat nostrum, *Albam*, non *Alabam* vocans (nisi error sit) in cap. Novit numero 104. *De Rescriptis.*

F. DIDACVS ALVAREZ, Metymnæ (quæ à Rivo-ficco, seu *Rio seco* in veteri Castellâ vocant) ortus, atque in ejusdem oppidi Dominicanorum Fratrum cœnobio religiosum hunc ordinem amplexus est. Pluribus locis Theologiam, & quæ hujus studium præcedit, Philosophiam apud nos, atque item in

Romano urbis supra Minervam D. Thomæ collegio per triginta & amplius annos docuit. Vir præcellentis ingenii, magni iudicii, ac memoriæ, nec non candore animi, modestiâ, atque aliis virtutibus clarus. His nimirum stravit sibi ad Pontificatus apicem viam: Tranensisque in Neapolitano regno Archiepiscopus meruit renuntiari. Quem quidem opera Theologica foras antea emissa adhuc magis conspicuum reddiderant, & usque hodie reddunt Orbi. Eccilla -

Commentaria in Esaiam Prophetam juxta sensum literalem, & moralem; duobus tomis. Romæ 1599. & 1602. in 4. Lugduniquè in fol.

De Auxiliis divinæ gratiæ, sæpius excusus liber: quo nempe notior, redditus, quam aliis, est; quippe in ea tempora incidit, quibus Romæ ingentibus animis decertari hæc res cœpit inter Dominicanos, & Jesuitas. Præter alias, Lugdunensis extat editio anni 1620. folio; Duaci 1635. 8.

Responsiones ad objectiones adversus concordiam liberi arbitrii cum divinâ præscientiâ, providentiâ, & prædestinatione, atque cum efficaciâ prævenientis gratiæ lib. IV. Lugduni 1622. 8. Quibus respondet noviter objectis contra superiorem librum.

In Primam Secundam Partis S. Thomæ. Quorum commentarium duobus voluminibus contentorum spem fecerat Alphonsus Fernandez, cum de Scriptoribus sui ordinis commentaretur.

De Incarnatione Divini verbi Disputationes LXXX. Lugduni 1614. 4. Romæ 1615. in 4. Colonia 1622. 4.

De Origine Pelagianæ hæresis, & ejus progressu, & damnatione per plures summos Pontifices, & Concilia facta, Historia; Trani 1629. 4.

DIDACVS ALVAREZ, Granatensis, Jesuitarum sodalis, morum Theologiam professus fuit, de quæ ea interrogatus magna omnium commendatione aliquot annis respondit. Sub nomine Melchioris Zambrano Clerici Hispalensis edidit opusculum hac inscriptione -

Decisio casuum occurrentium in articulo mortis. Hispali 1604. Scripsit quoque -

De Testamentis Tractatum; sed hactenus ineditum.

Bernardus Alderete libro secundo capite XIV. de las Antiquedades de España, y Africa, sub Didaci Alvarez Jesuitæ nomine laudat opus typis nondum eo tempore editum De la venida de Sant Iago à España: quod ad nostrum an pertineat nescio. Certè is obiit Hispali in domo Professa, cui præerat, anno MDCXVII.

DIDACVS ALVAREZ CHACON, Medicus Doctor, scripsit de Pleuritidis curatione hoc vulgari titulo -

Para curar el mal de costado. Hispali 1506. ni 4.

DIDACVS ALVAREZ DE PAZ, Toletanus, societatis Iesu, postquam Compluti Theologiam didicisset, in Peruanum Americæ regnum delatus, tam Doctoris, quam Rectoris munera pluribus in locis egregiè obivit. Ad ultimum in lustratione provinciæ, quam sexennio gubernaverat, ad Potosi urbem deveniens occupatur morbo, & conficitur: vir omnium virtutum meritis clarus, qui nè voto quidem temperavit non admittendi ultrò venialis errati; præterea non legendi profanum ullum scriptorem, postquam, lecto nonnusquam principe Itolorum Poëtâ, quo sibi copiam ejus linguæ pararet, deprehendit, imaginum inde perceptarum turbis totam sibi mentis defixæ olim Deo quietem interceptam. Extasi frequenti correptus per aliquot dies publico abstinuit; nec nisi supernè revocatus mutavit. Colitur ibi sanctitatis nomine, quam & cadaver ipsum post multos annos incorruptum, plurâque ad tumulum, extra naturæ vires signa dispesata in supplices contestantur. Denatus est anno ætatis sexagesimo, redempti orbis MDCXX. vivam sui effigiè veluti ductam in his libris relinquens.

De vita spirituali, ejusque perfectione lib. V. Lugduni 1608. & 1611. Moguntiaque 1614. in folio. Compendium ejus operis Ioannes Gorcum presbyter Silveducensis edidit Antverpiæ, anno 1620. in 8.

De Exterminatione mali, & promotione boni, lib. V. Lugduni apud Horatium Cardon 1613. eodemque anno Colonia apud Hierat. Moguntia apud Lippium 1614. in folio.

De Inquisitione Pacis, sive studio Orationis, lib. V. Lugduni typis Horatii Cardon 1617. in folio.

Quæ seorsim alia edita sunt, his tribus tomis omnia comprehensa jam fuisse scias: in his -

De Vita religiosè instituenda libellus latinè quidem ab ipso editus, ut cætera; Lugduni 1612. in 12. qui & Polonicè conversus à Simone Visocki prodiit iterum foras.

Reliquit affectum opus; *De Institutione Sacerdotum.* Scio Gallicè edita sub ejus nomine, *Traité de la hayne, & fuite des Pebez.* Duaci 1626. in 12. *Exercice journalier des vertus &c.* Ibidem 1625. 12. Quod idem est cum *De vita spirituali opere.*

F. DIDACVS DE SANCTA ANNA, Franciscanus strictioris observantiæ provinciæ Sancti Gabriëlis, scripsit -

Tratado de Oracion mental. Hispali 1618.

Compendio de doctrina de Religion, y Espejo de Religiosos. Ibidem eodem anno in 8.

D. DIDACVS ANTONIVS FRANCES DE VRRVIGOITI, Cæsaraugustanus, Salmantica doctus Iuris scientiam, ejusque lauræ

reâ Doctorali in patria ornatus, cum veluti domesticum sibi & familiare munus haberet, honorifico versari loco in Ecclesia, fratribus aliis tribus celeriori passu, ad Pontificium properavit culmen. Turiasonensis quippe primò Decanus, & Canonicus, deinde Darocensis Archipresbyter in Cæsaraugustana Ecclesia, nec non & regii Nosocomii Gubernator, Cancellarius, *Competentiarius*que (vulgari sic verbo appellant) Iudex fuit. Demum Balbastrësis dictus XIV. Februarii die anni MDCLVI. Episcopus, Barcinonensis Ecclesiæ Capitulum, procurante Catholico Rege nostro, Alexandroque Papa VII. auctoritatem præstante, visitavit. De Posteritate autem benemeritus est scriptis suis in publicum datis; scilicet -

Forum Conscientiæ, sive Pastorale internum. prodiit

Pastorale Regularium, sive Commentarius ad Breve Innocentii Papæ X. De Episcoporum & Regulariû juribus XVI. Maji MDCXLVIII. emanatum; cui præponitur De Conservatoribus Tractatus: postponitur autem Vota octo decisiva circa diversasque ordinis ecclesiastici, & laici controversias. Lugduni ex officina Philippi Borde, & sociorum 1655. folio.

De Intrusione. Ibidem ex eadem officina 1661. folio.

Tractatus de Competentiis Jurisdictionis inter Curiam Ecclesiasticam & Secularem: & de Officio Cancellarii Regnorum Corona Aragonum. Lugduni sumptibus Philippi Borde & sociorum 1667. in folio.

Francisci Peña decisiones Rotæ in publicum edidit cum propriis additionibus, tomis duobus.

Non vulgare, aut reticendum decus est in familia Didaci nostri, tres alios fratres Laurentium, Baptistam, & Michaëlem summis Collegiorum Ecclesiasticorum honoribus decoratos habuisse: primum scilicet *Seguntinum* Decanum, & Canonicum; secundum Archidiaconum de *Valpuesia*, similitérque Canonicum in *Burgenfi*, tertium in *Cæsaraugustana* Ecclesia Archidiaconum; nec non & *Thomam* in Minorum religiosa familia satis doctinâ, atque editis lucubrationibus in vulgus notum.

F. DIDACVS ARANHA DE PASSIONE, Lusitanus, Bracharensis, ordinis D. Francisci strictioris observantiæ, apud Mariam Medicam Reginam Galliarum Christianissimam orator sacer, edidit à se recognita, *Cantica CL. cum Hymnis XXX. totidemque orationibus in B. Iosephum Deiparæ Virginis sponsum à Francisco Gemma Clerico Capuano olim scripta: quibus è penu sua subjunxit -*

Flors præcum sacre Societatis Iesu, Mariæ, Ioseph, ex Sacra Scriptura, & sanctis PP. collectos. Parisiis 1624. in 16.

DIDACVS DE ARROIO, scripsisse dicitur -

De Sacramentis: de quo nil aliud scio, quam laudari cum ab Augustino Barbosa.

F. DIDACVS DE ARZE, aliis Conchenfis, aliis Matritensis, familiam fratrum Minorum, provinciâque suam Chartaginensem, cui & præfuit ab anno superioris sæculi XCV. non mediocriter illustravit, cum ad populum conciones graviter, & efficaciter habendo, tum omni literarum genere conspersis doctrinæ suæ monumentis ad posteros transmissis non una de re, aut argumento, quorum tamen plura desideramus. Ferdinando Roderici à Castro Lemoso Comiti, Neapolim dum pro Rege gubernaret, à ministerio fuit sacramenti Pœnitentiæ, & ab intimis item consiliis. Factus tandem Cassanensis in Calabria Episcopus XXVIII. Ian. die anni MDCXIV. excessit è vivis anno MDCXVII. Tudensis in Gallecia Præsul, (si Vvaddingo credimus in *Bibliotheca Scriptorum Franciscanorum* affirmanti) jam destinatus. Opera ejus, sive edita, sive in schedis adhuc latentia, jam subjungimus:

Miscellanea primera de Oraciones Ecclesiasticas desde el Domingo XXIV. despues de Pentecostes hasta la vigilia de Navidad. Murcia 1606. 4.

De Santos: ibidem eodem anno.

De la Concepcion Inmaculada de Nuestra Señora, oraciones, seu tractatus IV. Murcia apud Didacû de la Torre 1606. in 4.

De la Expectacion del parto de Nuestra Señora, tractatum I. Hæc duo opera tribuit nostro Hippolytus Marraccius amicus noster, scriptor verè pius, atque elegans in *Bibliotheca sua Mariana: quorum Vvaddingus non meminit. Nisi comprehendantur (quod verosimile mihi est) in primo illo Miscellaneorum orationum à Dominica XXIV. post Pentecostem usque ad Domini Natalem.*

Discursos predicables sobre la Salve. Conchæ 1601. 4.

Sermon de la Natividad de Nuestra Señora. Hispali 1608.

Sermon de la Cruz de Christo, y del buen Ladron. Murcia 1607. in 4.

Sermones de Adviento (si distinctum est à primo illo opus) Murcia 1606.

Roma la Santa: ò de las mejoras, que alcanzò Roma con la venida de S. Pedro à ella, y con asentar en ella su silla. Neapoli 1601. 4.

Ineditum mansit in cœnobio Murciae urbis latinum opus egregium fanè, ac doctum (ait Lucas Vvaddingus) pro intelligendis difficultioribus Sacræ Scripturæ locis, prænomina- tum *Aegyptus spoliata; eo quod reconditas gentilium, & humanarum artium doctrinas, quasi è manibus eis præripuit, & ad intelligendas perfectè sacras literas accommodavit.*

Incipit, *Lignum vite*, &c. Vidisse quoque se ibidem asseruatam Vvaddingus subdit *Epistolam* diffusam; seu *opusculum apologeticum* ad fratres sibi subditos circa *qualitatem vestimentorum*, ubi doctè discribit de saccini habitus usu apud antiquos Patres, de ejus mystica significatione, & utilitate, cumque Minorum professione convenientia, in quam rem plurima è Sanctis Patribus congerit argumenta. Hæc Vvaddingus. Promiserat ille, cum prelo committeret *Concionum* volumina, eisdem postea subjecturum *Quinquagenas locorum Scripturæ Sacræ difficiliorum*, quod fortassè idem cum *Aegypto spoliata* nuper laudato opere; nec non & (quo idiomate non expressit) *Dialogos de Christiano Pictore*: sive de veritate, ac decore picturarum ecclesiasticarum: opus nempe suo ipsius authoris iudicio, propter argumentum, laborèmq; in eo persequendo exantlatum, nec non propter molem scriptionis non unius voluminis, verè magnum: cujus nomine sodales ejus expostulare habet publica utilitas. Studiorum, & studiosorum ardens fuisse dicitur promotòr, & fautor; in colligendis libris, ornandisque Bibliothecis infatigabilis; instruxitque in cœnobio suo Murciano scientiarum omnium libris optimis nobilissimam. De hujus curæ, & propositi argumento reliquit opusculum, quod in Bibliotheca Comitum Ducum Olivarum M. S. custodiebatur. *De la antiguedad, y provecho de las librerias, y de la estima que deben hazer las Republicas, y la obligacion de los Principes a fundarlas, aumentarlas, y conservarlas.* Quod opus typis dignissimum censuit Collector *Indicis librorum Bibliothecæ cœnobii S. Mariae de la Salzedá*; in qua exemplum aliud reperitur.

Italia sacra doctus scriptor in errore cubat, *Deodatum*, pro *Didaco* nostrum appellans.

F. DIDACVS ASTVDILLO, Dominicanus, fortè ex eo oppido oriundus, quod est diœcesis Palentinæ, ad Divum Paulum Pinciarum urbis habitu sacre hujus familie adsumpto in maximam excellentis doctrinæ apud æquales illius ævi opinionem devenit. In quibus & ipse Franciscus Victoria, qui primum tenuit locum sua tempestate in studiis Theologicis, Didacum sibi præponere hoc elogio solitus dicitur, *Didacus Astudillus doctior me est, mea tamen facilius veneunt*, hominis doctrinam celebrans, artem docendi arguens. Opera non tam eloquenti, quam ingenii plena conscripsit plura, & inedita quædam ad hunc diem, quæ in Bibliotheca Gregoriana Collegii ejusdem urbis, cujus studiis præfuit, asservantur: hæc scilicet -

Quæstiones super VIII. libros Physicorum Aristotelis, &c.

Super duos libros de Generatione. Editæ quidem.

De Modo intelligendi Sacram Scripturam.

Super Evangelium Matthæi, & Super Divi Pauli epistolas ad Romanos, & ad Hebræos commentaria.

Florebat circa annum MDXXX.

DIDACVS DE ASTVDILLO, diversus, ut existimare pronum est, à superiore Dominicano, interpres laudatur trium opusculorum, scilicet -

Introduccion de la Sabiduria: ex Ludovici Vivis latino libello; necnon ex Plutarcho -

Tratado de como se a de refrenar la ira.

Tratado como se an de aver los Casados.

D. DIDACVS DE AVALOS, scripsit. *Miscellanea Austral.*

DIDACVS DE AVELLANEDA, Granatensis, Societatis Iesu recens sodalium ornavit ejus sacramento dicto, cum Doctor esset jam Theologus, Rhetorque in Academia Vrleonensi. Plura inter sodales administravit munera, plures provincias adiit æquali ubique fructu, & operæ pretio: ediditque suppresso nomine -

Tractatum, utrum in confessione Sacramentali criminis confors nominari debeat: quem scripsisse videtur (ait Bibliotheca Societatis author) in ejus defensionem; cum eadem per calumniam Granatæ traduceretur an. MDLVIII. quasi confessiones retereret; uti fuse narrat Franciscus Sachinus *Hist. Societ. Iesu* Parte secunda lib. secundo num. 130. Cæterum impressus fuit ille tractatus in Italia à Petro Vicecomite ordinis Prædicatorum, anno 1593. sine authoris nomine, qui tamen se pagina hujus editionis 54. & sequentibus satis prodit. Scripsit quoque -

De Secreto libellum: qui descriptus plurimorum manibus teritur. Hæc Alegambe.

Obiit postridie Kalendas Martii MDXCVIII. in urbe Toletò.

DIDACVS DE AVENDAÑO, nescio quis, scriptor laudatur -

De la antigua lengua de España. Fuit in Bibliotheca Joannis Fernandi à Velasco magni Castellæ Comestabilis.

DIDACVS DE AVENDAÑO, Segovienfis, Presbyter Societatis Iesu, in Peruano regno Americæ ad meridiem positæ sacre Theologiæ diu Professor in collegio Limentis, cui quidem, atque integræ provinciæ præfuit. Edidit usque ad hoc tempus -

Epithalamium Christi, & Sacre Sponsæ, seu explanationem Psalmi XLIV. Lugduni 1643. in folio.

De Trinitate opus Matrili in collegio Imperiali subjiciebatur prelo, cum Petrus

trus Alva Franciscanus *Militiam Conceptionis* in Belgio edidit.

Amphitheatrum Misericordiæ. Lugduni 1666. in folio.

Problemata Theologica, duobus tomis. Vernaculæque linguæ -

Tesoro Indico, o General Instruidor para el gobierno de la conciencia en materias tocantes a las Indias, tribus tomis.

F. DIDACVS DE AVILA, Hispalensis, Ordinis Sanctissimæ Trinitatis redemptionis captivorum, in gymnasiis Beacienfi, atque Hispalensi sacrarum literarum primarius interpres, & inter concionatores sacros operis sui, ut à domesticis audit, princeps; Græcæ, Latinæ, & Hebraicæ eruditionis elogio ab eisdem valde commendatus, pietate in Deum, & in egenos misericordiâ doctrinam condiebat, sèq; omnibus clarum, & venerabilem reddebat. Scripsisse dicitur non minus quam volumina XLII. de Scripturæ sacre rebus, quorum nullum vulgari permisit: nec quidquam de his aliud docuerunt nos testes, æqualis Petrus de Valderrama Augustinianus in concione in funere ejus. dicta Hispali, atque inferiores, sed domestici, Petrus Lopez de Altuna *Historiæ suæ hujus ordinis* lib. IV. pagina 583. & Joannes de Figueras in *Chronico* ejusdem. Obiit Hispali XXII. Aprilis anno MDCXI.

DIDACVS DE AXARTE (nisi error est in cognomine) laudatur author -

Exercitationum Complutensium in Aristotelis VIII. libros Ethicorum. Matrili anno 1645.

DIDACVS DE BAEÇA, Gallæcus, Ponferadensis, sodalis Iesuitarum, nomine dato militiæ huic sacre in urbe Salmantina superiore anno MDC. post decursa studiorum spatia, Philosophum Palentiæ sodalibus explicuit. Ab hac tamen professione abreptus est non, ferò propter egregium sui specimèn datum in sacrarum concionum opere ad populum è suggestu habendarum, quem laudis locù celebri famâ diu obtinuit, nec non & posteris se se tradidit magnopere celebrandum editis artis suæ lucubrationibus, quas quidem nostratas, præcipuèque concionatorum sacrarum classis summo plausu, atque exultatione suscepit, avidissimèque in rem suam vertit, ut nihil ferè aliunde diu pulpita nostra resonarent. Hæc nempe foras dedit -

Commentaria allegorica, & moralia de Christo figurato in veteri Testamento, tribus tomis; scilicet -

Tomum I. ubi explanatur *historia Adami, Jacobi, Isaaci, & Daniëlis*, in quibus Christus conceptus, & in utero existens, & natus, & à Regibus adoratus exprimitur. Lugduni 1633. apud Iacobum Cardon in fol.

Tomus II. complectitur *vitam Moysis*, in quo exprimitur *Iesus in Aegypto*. Vallisoleti anno 1635. apud Antonium Vasquez de Elparça.

Tomus III. continet *vitam Abrahami, & Iosue*; hoc est *Iesum extra cognatos, & in Iordane*. Lugduni 1637. fol.

Commentariorum moralium in Evangelicam Historiam tomos quatuor.

Primus Beate Mariæ, Divi Iosephi, & Christi Domini magnalia, item Tractatum de Eucharistia, De Spiritu Sancto, & de Trinitate, comprehendit. Parisiis 1627.

II. Vocaciones, & conversiones à Domino Iesu peractas; omnia illius miracula, & nobiliores Prophetias adimpletas. Lugduni apud Proft. Parisiisque 1628. in 4.

III. Prophetias à Iesu dictas, & nondum adimpletas; nobiliores ejus sermones, & in illis apertiores similitudines. Lugduni 1624. & Parisiis 1629. in 4.

IV. Parabolas, & Historias adductas à Iesu, & ejus Disputationes cum variis; & sex conciones de Antichristo. Lugduni apud Iacobum Cardon 1631. in 4. & apud Proft 1624. in 4. Necnon, & Hispanicè -

Sermones en todas las fiestas de Nuestra Señora, tres en cada una. Pinciarum 1642. in 4.

Catorce sermones funerales, y siete de Animas. 1645. in 4.

Ad plures abiit circa annum MDCXLVII. tridua alvi solutione extinctus in domo Pincianæ urbis, sexagenario paulò major.

F. DIDACVS DE BASCVÑVELO, Franciscanus observantiæ regularis, provinciæ Burgenfis Definitor, edidit -

Fasciculum animæ ex opusculis Sancti Bonaventuræ confectum. Pampilone 1628. 16.

D. DIDACVS DE BENAVIDES, Comes S. Stephani, de *Consentaina, & del Risco*, Marchio de las Navas, Philippo Regi nostro. IV. à cubiculo, & belli consiliis, post administratum in Beturia bellum adversus Lusitanos, Gallaciæ, atque inde Navarræ præfuit regnis; tandem ad Mexicanos pro Rege gubernandos in Novum Orbem transfretravit. Vir nõ equestri modò virtute, sed foelicissimo ingenio, florenti eruditione, prudentiâ, & pietate singulari, flos & ornamentum Hispanæ nobilitatis. Hujus opera quædam cum profaica, tum metrica Franciscus, & Emmanuel filii typis edicurarunt, scilicet -

Horarum successivarum nomine inscripta, ad Alexandrum VII. P. M. Lugduni 1660. in 8. è quorum numero sunt *Oracula divina ex tribus primis Genesios capitibus ad Christianam politicam expensa.*

Desiit esse inter vivos ante triennium Lime Indorum in altera Præfectura ista Peruana.

DIDACVS BERNARDEZ, ex Ponte Limie oppido Lusitanæ Interamnenfis oriundus, post

post Camoësum, & Saam vulgares pangendi versus laudem concedit nemini, junior ipse his, & Antonio Ferreira, inter cuius Poëtica opera extat adhuc ad nostrum epistola iudicii & bonæ frugis plena, Hujus hæc vidimus;

Flores do Lima. Olissipone 1697. 8.

Varias Rimas a bono Iesus, e a Virgem gloriosa sua may, e a Santos particulares. Ibidem 1616. in 8.

Reperio, & sic inscriptum volumen, *Rimas Portuguesas, y Castellanas.* Olissipone editum apud Georgium Rodriguez 1601.4. Item *Rimas devotas.* ibidem 1622.

DIDACVS DE BORO A, Truxiliensis, Iesuita, in America Præfectus provinciæ de *Paraguay*; scripsit Hispanè epistolam ad sodales.

De la vida, y muerte del Padre Alonso de Aragon de la Compañia de IHS. qui in collegio urbis Assumptionis dictæ provinciæ diem suum obiit anno MDCXXIX.

F. DIDACVS BRAVO, Bellalcazarenfis, Franciscanus provinciæ Angelorum, in eaque perpetuus (domestica nomina, & honores sunt) Parens, & Custos, S. T. Lector, foras dedit -

Gobierno espiritual, y guia de penitentes a la perfeccion. Hispali anno 1637. in 4.

Vocacion del fraile Menor, en que se da a entender la intencion del Glorioso Padre San Francisco. Ibidem apud Franciscum de Lyra 1640.

Exposicion de la Regla de San Francisco. Valentia 1627.

Guia de Confessores. Hispali.

Dialogos espirituales, y exercicios de oracion. Ibidem 1637.

Manual de Notarios. Ibidem apud Simon. Faxardo 1623. 8.

Del officio del Sindico. Ibidem 1640.

DIDACVS DE BRITO, Lusitanus, Almeidensis, Conimbricæ ad Sancti Petri collegium sodalis, indeque in Cathedrali sacra æde Canonicus, postquam docuisset ibi in schola amplissima jus Pontificium, & ante alia Gratiani Decretum, renuntiatus fuit Regius Senator Olissiponenfis, & in ejusdem urbis Metropolitanæ sedis sodalitis sacro accepit docedi munus ex officio præbendæ, quam Doctoralem dicunt. Ad Eborensis deinde Ecclesiæ locupletius aliud Sacerdotium transitu facto inter eos allegi promeruit, qui militarium ordinum hominibus, & negotiis præfunt (mensam conscientie hunc cætum vocant) Deputatumque (populari gentis vocabulo) Sancti officii gerere. Scripsit doctè -

De Locato, e conducto. Olissipone in folio anno

Consilium in causa majoratus Regie Coronæ regni Lusitaniæ pro Didaco à Silva Comite Salinarum adversus ejus nepotem Rodericum Go-

mezium à Silva Pastrana Ducem. Olissipone 1612. in 4.

In prologo prioris illius operis scriptum reliquit perfectum se aliud consignasse opus Georgio Cabrali Iesuitæ, de eo ut legitimam Inquisitorum autoritate censeret, *De voto, scilicet, & consecratione.* Obiit quasi octogennarius, in oppido Cor juxta Alcobaciense monasterium, anno MDCXXXV.

DIDACVS DE CABRANES, Sacerdos ordinis D. Jacobi, Artium liberalium, ac Theologiæ Magister, Catholicæ Majestatis Regis Hispaniarum Caroli Cæsaris à ministerio laicorum, cum Salmanticæ regeret, vices alterius gerens, Bibliorum cathedram, publicavit.

Llave espiritual para abrir la alta materia de la Predestinacion: ad Antonium Fonsecam Toparcham de Coca, & Alaëxos. Toleti per Gasparem de Avila 1529. in 4.

Necnon Vicarius Emeritensis, quæ urbs equestris familiæ hujus est, creatus, edidit -

Armadura espiritual del hombre interior; sive summam de vitiis, & virtutibus satis copiosam, Emeritæ 1545. in fol.

Hunc authorem, & erectorem habet nostri hujus ordinis Collegium Salmantinum opere magnifico pro dignitate illius extructum, ejus, & Præfecturam aliquando gessit. Editum lego in Guadalupensi municipio & hoc opus *Didaco Cabranes* tributum -

Habito, y armadura de España. 1545. in fol. quod idem videtur cum superiore.

F. DIDACVS DE CABRERA, ordinis Minorum, scripsit, ediditque vernaculâ linguâ, ut credimus -

Sermones de Adviento. Cæsaraugustæ anno 1610.

Sermones de Quaresma. Ibidem eodem anno.

DIDACVS CANO GVTIERREZ, scripsit - *Relacion de las fiestas de la Real Universidad de Lima a la limpia Concepcion de Nuestra Señora.* 1619. in 4.

D. DIDACVS DE LA CANTERA, Salmanticæ ad Sancti Emilianii prius, deinde ad Sancti Salvatoris Ovetensæ, uti vocant, collegium sodalis, Iuris utriusque Consultus, cum in Murcia urbe inter causarum religionis iudices federet, scripsit -

Questionum criminalium practicarum volumen. Salmanticæ 1589. in folio, & *Francosurti.* 1615. in fol.

F. DIDACVS DE CARRANZA, Dominicanus provinciæ Mexicanæ, scripsit -

Doctrina Christiana en lengua Chontal, unâ ex Americanis. Ant. Leonius in *Bibliotheca Indica,* & August. Davila in *Historia Prov. Mexici ord. Prædicatorum,* lib. II. c. ultimo. DIDA-

DIDACVS DE CASTEJON, disertissimus (ait Hieronymus Blancas in *comment. rerum Aragonensium, in Iustitia XLII.*) temporibus nostris *Advocatus, ac Philippi Regis in amplissimo ordinum Senatu Consiliarius,* scripsit -

De Familia sua, nescio quid, quod Blancas celebrat.

D. DIDACVS DE CASTEJON, & FONSECA, Didaco de Castejon regio Militarium ordinum Senatore proximè laudato, ac Mariâ Fonseca parentibus, Matriti, ut ajunt, natus, certè ad *Agedam* municipium, seu *Græcurum* veterem Ptolemæi, & Festi, natales parentum referens; Episcopus primò Lucensis, à cujus Ecclesiæ vinculo absolutus, Talaverensem Archidiaconatum obtinuit, unâque administrationem Vicariam amplissimæ Tolentanæ Sedis pro Serenissimo Ferdinando Austriaco. Quo decedente, Didacus supremo Hispaniæ regimine, hoc est magnâ Castellæ Senatus regii Præfecturâ fuit ornatus anno MDCXL. tandèmq; triennio nondum exacto Turiafonensibus in Aragonia Episcopus datus. Scripsit -

Primacia de la Santa Iglesia de Toledo, su origen, sus medras, sus progressos en la continua serie de Prelados, &c. defendida contra las impugnaciones de Braga; duobus voluminibus. Matriti apud Didacum Diaz de la Carrera 1645. in folio. Hicne, an diversus is, quo authorem inscriptum est opus -

De los tres caminos de la Oracion. Cæsaraugustæ 1651?

Diem suum obiit anno MDCLV. Februarii die XIX.

F. DIDACVS DE CASTELVI, Augustinianus provinciæ Castellæ, laudatur ab authore *Alphabeti Augustiniani*, ut scriptor quorundam operum circa annum MDCXXIV. De quo nil ulterius mihi notum.

D. DIDACVS DEL CASTILLO, Salmantinus, Sacræ Theologiæ Doctor, in Palentina Ecclesia Prior & Canonicus, Romam ivit unâ cum Excellentissimo D. Ferdinando Ruiz de Castro Lemorum Comite, pars & ipse publicæ legationis, qui Clementem Papam VIII. recens inauguratum, obsequium Regis sui deferens, solemnè habitâ oratione alloqueretur. Quo munere functus eidem sanctissimo totius Ecclesiæ apici elaboratum à se opus de Sancti Iacobi Apostoli ad Hispanias adventu latinâ linguâ scriptum obtulit; quod quidem annuente ipso Cæsare Cardinali Baronio, & argumentorum ponderi cedente, Summum Pontificem probasse indicio sunt lectiones ipse Sancti Iacobi Apostoli Romano Breviario insertæ, quod autoritate ejus postremò editum fuit. In patriam rediens eundem librum Hispanicè in gratiam popularium suorum vertit, & publicavit hoc sub titulo -

Defensa de la venida, y predicacion evangelica de Santiago en España. Cæsaraugustæ 1608. in 4. Latine etiam scripsit -

Disputacionem in cap. VI. S. Ioannis de vera, & reali manducatione Eucharistiæ adversus Cornelium Iansenium, & alios, qui ad spiritualitatem per fidem in Christu referunt. Romæ apud Aloysium Zannetum 1593. in 4.

Ampudia Abbatem creatum fuisse eum, alii; *Consultorem Indicis* Romæ renunciatum ipse Didacus de se affirmat.

F. DIDACVS DEL CASTILLO, nescio quis, edidit -

Origen de los Turcos, y sus Emperadores. Olissipone 1568.

DIDACVS DEL CASTILLO, insignis Mathematici elogium meruit, aliunde mihi ignotus, à Vincentio Blasio Garfia Valentino in præfatione suorum elogiorum. *Quæ sunt præterea Didaci Castilli Mathematici celeberrimi, qui reconditam eruditionem cum egregia vite sanctitate conjunxit lucubrationes, ac vigilia tuo nomini consecrata?* (ait ille ad eum, cui elogia ista nuncupavit) de quibus moneri desidero.

DIDACVS DEL CASTILLO, (diversusne ab superioribus vix dicere possum) ad Emmanuelem Philibertum Sabaudia Ducem, scripsit -

Historia de la presa de los Gelves en Africa, y valerosissima defensa, que hizo de su fortaleza D. Alvaro de Sande hasta su perdida.

Historia de la liberacion de Don Alvaro de Sande: de la toma del Peñon de Velez de la Gomera; y el suceso de la armada embiada por el Gran Turco sobre la Isla de Malta.

Vtraque pars M. S. extat in Codice MMDCCX. Bibliothecæ Barberinæ M. S.

D. DIDACVS DEL CASTILLO, & ARTIGA, Navarrus, Tudelensis, Compluti dedit literis Philosophicis, ac Theologicis operant in collegio, quod ab erectore hujus urbis Episcopo Malacitanum vocant, publicumque, & primarium docendi locum in Philosophicâ schola obtinuit, renuntiatus interim sacre scientiæ Doctor. Abulensè deinde, quod Magistrale dicunt, Canonicum sacerdotium, adeptus, censendique munus apud religionis violatæ Iudices, adscribi meruit albo Pontificum, Carthaginis Americanæ prius, deinde Truxiliensis in eadem Orbis plaga Ecclesiæ destinatus Antistes. Neutrubi tamen sacris administratis, Archiepiscopus tandem S. Fidei, seu Regni novi Granatensis creatus ad Indos primùm transfretavit. Scripserat, edideratque eo ipso anno, quo postremas has suscepit infulas,

De Ornatu, & vestibus Aaronis: sive commentarios literales, & morales in cap. XXVIII. Exodi. Lugduni apud Laurentium Anisson 1655. folio. Ejus quoque est -

Festum regium, & devotio Catholica Majestatis Philippi IV. Hispaniarum Regis erga purissimam Conceptionem Virginis Mariae Matris Dei. Matriti 1647. 4.

DIDACVS DEL CASTILLO, aliàs de VILLASANTE, patrià ex Molina oppido Castellæ, Juris utriusque Doctor, scripsit -

In Leges Tauri commentaria. Burgis 1527. Metinæque 1553. ex officina Guilielmi de Milis.

De Duello Tractatum (post Ioannem Mariam de Lignano, & Paridem de Puteo) ad Ferdinandum de Avalos Marchionem Piscarium. Adjungitur hujus operis editioni Hispani opusculum ex Latino tractatu Anonymi operâ formatum, atque ita inscriptum, *Remedio de desafos.* Augustæ Taurinorum, anno 1525. 4.

Reprobacion de los juegos. Pincia per Nicolaum Tierfi. 1528. in 8.

Arte de hazer quenta de recibo, y gasto. Salmantica apud Ioannem Iuntam 1551. 4.

Doctrina de Confessores; quod opus typis editum, & injuriâ temporis deperditum, affirmat in *Historia Molinae urbis* D. Didacus Sanchez Portocarrero, qui & affirmat reliquisse eum in supremis tabulis scriptum elucubrata a se in *leges Partitarum* commentaria.

F. DIDACVS DE CAZERES, ex municipio Extremaduræ hujus noninis bene nobili oriundus, Hieronymianorum monachorum sodalis, in Guadalupensi monasterio docuit vespertinis horis Theologiam, Præfecturâ ejusdem domus aliquando exercitâ. Visitator iustravit totum ordinem, deinde ei & præfuit. Opuscula ab eo emanaverunt plura exiguæ molis, quæ facile disperduntur: quorum hæc vidimus -

In Quadragesima, & Adventus Evægelia catenam sacram moralem. Salmantica apud Hiacynthum Taberneri. 1635. in 8.

Summa Theologiae primam Partem. Ibidem apud Didacum de Cuffio 1638. in 8.

De Noe, & Arca sacram Relectionem: Ibidem 1635. in 8.

Sed & alia sunt, quæ non vidimus.

F. DIDACVS DE CEA, Agudensis, Franciscanus provinciæ Angelorum, Theologiæ Lector emeritus, & in Romana Curia Ultramontanorum sodalium Procurator, sive, uti vocant, Commissarius Generalis, edidit in lucem, cum Romæ esset,

Archielogiam sacram Principum Apostolorum Petri, & Pauli, duobus libris. Quorum prior Apologeticus, archielogicas D. Petri defensiones continens, posterior est Archielogicus de prærogativis, virtutibus, sanctitate, doctrinâ, prædicatione Divorum Petri, & Pauli, deque triumphali eorum sub Nerone martyrio, & sacro apud Vaticanum sepul-

chro. Romæ 1636. in 4.

Theaurum Terræ Sanctæ, quem Seraphica Minorum religio de Observantia inter Infideles per trecentos, & amplius annos religiosè custodit, & fideliter administrat. Romæ typis sacrae Congregationis de Propaganda fide 1639. in 4.

Obit postquâ per tres annos curâ sibi injunctam gessisset, in cœnobio Aracæli anno MDCXL.

DIDACVS DE CELADA, Monteladensis, quod in est oppidum, Societatis Iesu Presbyter, multâ vir eruditione cum sacrâ, rum profanâ; quâ & ingenio præstanti multum juvit non solum ex cathedra Matriti docens in collegio Imperiali Bibliorum sacramenta, & expositiones; sed monumentis quoque doctissimis & bonæ frugis plenis de omni posteritate benemeritus, quæ verbi Dei hodiernis promulgatoribus admodum placent. Collegia sodalium rexit quædam, & in aliis Complutense, mox & Matritense; cui præerat anno MDCLVII. Libri ejus Biblicas præcipuè Heroïnas celebrant; nempe hi sunt -

Iudith illustris commentario literalis, & morali. Lugduni 1637. in folio.

De Benedictionibus Patriarcharum. Lugduni 1641.

Commentarius literalis, & moralis in Tobie Historiam; duabus partibus. Lugduni apud hæredes Petri Prost. 1644. in fol.

In Rutham commentarii literales, & morales cum duplici alio Tractatu appendice, De Boozii convivio mystico, idest Eucharistico, & de Maria Virgine in Ruth figurata. Lugduni 1651. in folio.

In Susannam Daniëlicam commentarii literales, & morales: cum Tract. appendice de Maria Virgine in Susanna figurata. Ibidem apud Philippum de Borde, & Socios. 1656. fol.

Reliquit moriens ante annum MDCLXIII. In *Deboram* Commentarios propediem edendos.

Recocta prodierunt ex prelo Lugdunensi omnia Celadæ opera VI. voluminibus 1658.

F. DIDACVS DE CESPEDES, Cisterciensis monachus monasterii Vallis-Ecclesiarum, degens in altero Montis-salutis, scripsit domesticus testis -

De los milagros, que obrado Nuestro Señor en la Imagen de su Santa Madre, que está en el convento de Monte de Salud, in 4. Nec non & -

Alabancas de Nuestra Señora in 4. Itē *Conjuros de tempestades.* Pampilone 1633.

DIDACVS DE CISNEROS, Doctor Medicus Complutensis, idémque Mexicanus, Didaci Fernandez à Corduba Marchionis de Guadalcaçar Novæ Hispaniæ Proregis Medicus, scripsit -

Sitio, naturaleza, y propiedades de Mexico.

co. Ibidem apud Ioannem Blanco de Alcaçar 1618. in 4.

DIDACVS DE CISNEROS, Sacerdos, ac Theologus, publici juris fecit -

Gramatica Francesa en Español Matriti 1635. in 8.

F. DIDACVS COLLADO, Dominicanus è cœnobio Salmantino Stephano Protomartyri sacro, insignis Apostolicarum in Orientales Sinarum, & Iaponum regiones missionum promotor, & pars magna fuit; multisque modis iens, rediēisque sapius, & inter medios barbaros Fidei Christianæ hostes ac persequutores conversatus, latentis Ecclesiæ illius necessitatibus manum porrexit. Scripsit quoque (ut Leo Allatus, vir clarissimus, dum hæc eduntur, magno bonarum literarum omnium, Romanæque Ecclesiæ damno è vivis sublatus Ianuario mense MDCLXIX. in Apibus suis *Vrbanis* refert) seu melius continuavit ad suum usque tempus -

La Historia Ecclesiastica del Japon desde el año de MDCI. hasta el año de MDCXXII. Matriti apud Petrum Tassum 1632. 4. quam scriptam reliquit Hyacinthus Orphanet, ejusdem ordinis, invictus Christi martyr apud Iaponiam.

Artem Grammaticam linguæ Iaponicæ. Romæ in typographia Collegii de præpaganda fide 1631. 4.

Modum confitendi, ac modum examinandi penitentem Iaponium. Ibidem in 4.

Formulam protestandi mysteria fidei. Ibidem.

Dictionaryum Iaponicum, sive Thesauri linguæ Iaponicæ Compendium. Ibidem 1632. in 4. omnia hæc Iaponicis characteribus cum explicatione latina.

Dictionaryum linguæ Sinensis cum explicatione Latina & Hispanica, caractere Sinensi & Latino in 4.

Varia item opuscula pro commodiori Evangelii propagatione, Matriti in folio edidit.

DIDACVS COLLANTES DE AVELLANEDA, Caracensis, sive Guadalaxarensis, Juris Doctor Seguntinus, & in hac urbe causarum defensor, cum fructu & laude versatus est in exornandis Agriculturæ privilegiis, scribens -

Commentariorum Pragmatica in favorem rei frumentariæ, & Agriculæ, & rerum quæ agriculturæ destinatae sunt, tres libros. Matriti apud Ludovicum Sanchez 1606. 4.

DIDACVS DE COLMENARES, Segovienfis, patre natus oriundo ex Villalumbrales oppido Legionensis diœcesis, in patria vixit ad Sancti Ioannis Ecclesiam diu Parochus, patriæ non penitendus. Siquidem no-

stratis Historiæ cum esset non leviter, aut perfunctoriè, bonarumque aliarum disciplinarum cognitione ornatus, horas suas illustrandis antiquitatibus Segoviæ urbis, pertendæque Historiæ laudabiliter collocavit. Quod ut accuratissimè expediret, archivia publica excussit, multaque exinde monumenta in lucem edidit in publicum utilia. Ad hæc stylo, & œconomia in scribendo usus eâ fuit, ut cæteris omnibus, qui particularium urbium Historias ediderunt, palmam præripuisse videatur. Nempe in lucem emisit -

Historia de la insigne Ciudad de Segovia, y compendio de las Historias de Castilla. Segoviæ apud Didacum Diez 1637. folio.

Honrras, y funeral pompa, con que la ciudad de Segovia celebrò las exequias de la Señora Reina Doña Isabel de Borbon en XVIII. de Diciembre de MDCXLIV. Matriti apud Didacum Diez 1645. in 4.

Genealogia historizada de los Contreras de San Juan en la ciudad de Segovia.

Manuscripta verò apud heredes mansit - *La Historia de la Reina Doña Berenguela madre del Santo Rey Don Fernando III.*

Decessit quippe Februario mense anno MDCLI.

DIDACVS DE CONTRERAS. scripsisse fertur librum ita nuncupatum -

Escuela de IHS. y de la Virgen Maria; ex operibus Thomæ à Kempis. Matriti 1640. in 16.

F. DIDACVS DE CORDVBA, & SALINAS, ex Seraphico ordine, Bonaventuræ de Salinas germanus frater, provinciæ suæ, hoc est Peruanæ, & cæterarum Americæ meridionalis Chronographus, atque Ecclesiastes, vir doctus, & pius, in lucem edidit -

Vida, virtudes, y milagros del Apostol del Pirù el Venerable Padre Fr. Francisco Solano de la orden de los Menores. Hanc ex fide quingentorum non minus testium, coram Præsulibus Hispanensi, Granatensi, Limensi, Malacitano, & Cordubensi variis temporibus examinatorum, aliisque Apostolica autoritate habitis probationibus primùm edidit anno 1630. Quam deinde auctam à se Alphonfus Mendietta ejusdem urbis Limæ in causa Canonizationis (ut vocant) hujus Beati viri Proctrator Matriti rursus publicavit anno 1643. in 4.

Epitome de la Historia de la provincia de los doce Apostoles de la misma orden de los Menores en la provincia del Pirù. Quam M. S. ad Lucam Vvaddingum ordinis sui Chronographum V. C. ex præcepto superiorum olim remisit, disertè quidem (ipso Vvaddingo teste) ac prudenter formatam, editamque jam Limæ anno 1651. in folio.

F. DIDACVS DE CORIA MALDONADO, Bzticus Vtrariensis, S. T. M., ex Car-

melitarum familia sacra, quam ipse quidem dilexit impense, atque illustravit, scribens, & quadraginta annorum non minus observationes stylo consignans,

Dilucidario, y demonstracion de las Coronicas, y antiguedades de la orden de la Madre de Dios del Carmen; libris undecim. Cordubæ 1598. apud Andream Barrera, in folio.

De los Santos de la orden del Carmen. Quod opus aut partem fecit Historiæ præcedentis, aut à principio ejus portio fuit; seorsim tamen edita est curâ Salvatoris Serræ ejusdem ordinis.

Vida del B. Francò de Sena, Lego de la orden de Nuestra Señora del Carmen. Barcinone apud Stephanum Liberos 1613.

Para los hermanos, y hermanas de la orden tercera de Nuestra Señora del Carmen Hispali 1592. sive Directorium Tertiariorum.

Obiisse ajunt in patria anno MDCI. aut MDCIII., aliàs MDCVII. ineditumque contra *Judeos* opus, quod quidem morte præventus edere non valuit, reliquisse.

DIDACVS DE CORTAVILLA, & SENABRIA, regius, ut credimus, Pharmacopola, & Pharmacopolorum Visitator, scripsit.

Informacion, y pareceres de nuevas alegaciones para el uso del Diamusco con los granos de Cubebas: Informacion de lo que son Cubebas, y prueba de que no son el Carpesco de Galeno. in 4.

DIDACVS CORTES, Conchensis, sub Carolo Cæsare scripsit carmine, ad D. Petrum de Granada Venegas,

Discursos del Varon Justo, y conversion de la Magdalena. Matriti apud Petrum Madrigal 1592. 8.

DIDACVS DE CORVADILLO, scripsit. *Relacion del sitio de Barcelona* in 4.

DIDACVS DE COVARRUBIAS, & LEYVA, Toletanus, vir non minus doctrinæ præstantiâ, eximioque in literas studio, quam supremis Hispanarum dignitatum honoribus illustris, Patrem habuit Alphonsum à natali oppido Covarrubias Burgensis diocesis cognominatum, Toletanæ Ecclesiæ Architectum, matrémque Mariam Gutierrez Egas civem Toletanam. Schotus ad hæc avum maternum Belgam fuisse adjungit, & ipsum Toletanæ Ecclesiæ Architectum, cui origini parum favet cognomen matris verè Hispanum, Toletique vernaculum. His parentibus ortus anno præteriti sæculi XII. quærendæ juris utriusque peritiæ, post imbibitas primas literas, Salmanticæ unâ cum Antonio fratre in domo Joannis patris ejus Ecclesiæ Portionarii, sic ardentem incubuit, eas ad hoc studium attulit dotes ingenii subtilissimi, memoriæque, & in primis recti, & defæcati judicii, quibus

industriam, ac diligentiam incomparabilem adjunxit, ut doctissimis inde venientibus literarum monumentis, quæ in utilitatem literariæ reipublicæ communia æqualibus & posteris fecit, dum studiis honor, & pretium erit, inter clarissima, & utilissima, nullisque omnium ætatum secunda locus erit jure, meritoque. Frater enim germanus ei fuit Antonius, insignis: & ipse eruditione omnigenâ tam Latinâ, quàm Græcâ, de quo alius jam nobis obtigit referendi locus. Uterque sub optimis præceptoribus utriusque linguæ operam dedit, inter quos & Nicolaus Clenardus & Ferdinandus Nonius Pincianus fuit, qui in *Castigationibus Plinianis* non semel nostrum Didacum laudat. Civilia deinde, & Canonica studia sectati sunt sub Martino Aspilcueta Navarro, qui & ipse hunc discipulum & auditorem sequentibus annis, cum in Iurifconsultum noster jam evasisset clarissimum, præcipue jactabat; nec non & Didaco Alava Esquivel, tunc Salmanticæ Doctore; Abulensi deinde, & Cordubensi Antistite, qui de *Conciliis* doctè scripsit. Admissus postea inter sodales Ovetensis, ut vocant, collegii ejusdem scholæ XXVI. annos natus, Doctoralia insignia paulò post suscepit, locumque sibi fecit ex cathedra docendi Ius Canonicum: quo tempore in publicum datis aliquot ingenii sui lucubrationibus in magna esse cœpit apud omnes amplissimæ hujus Academiæ viros existimatione. Sed hominem reipublicæ natum opus erat non ultra deteri professorio munere. Quare is ad Granatensem Curiam Senator; brevique ad Civitatem veteris Castellæ, anno scilicet ejusdem sæculi LX. Pontifex ire justus fuit. Hoc spectabilis honore Tridentum ad resumptam sub Pio IV. Pont. Max. Synodum generalem se se unâ cum fratre, & aliis totius Hispaniæ viris celeberrimis contulit: in quo totius Ecclesiæ theatro mirè sibi corda omnium, judiciâque devinxit. Nam & decreta quotquot de reformatione scripta sunt, quorum formatio Didaco nostro, Hugonique Boncompagno, qui Gregorius fuit postea XIII. Papa, commendata fuerat, partes suas cedente socio, composuisse ac perfecisse solum, Joannes Horoscus Covarrubias nostri ex sorore patruelis nepos in *Moralium Emblematum* libro scribit. In reditu factus Segoviæ Episcopus anno DLXV. deinde DLXXII. in locum Didaci Espinola S. R. E. Cardinalis demortui assumptus fuit ad Præfecturam magni Castellæ Senatus; quem integritate, & prudentiâ eximâ per sexennium ferè magistratum gessit usque ad obitum diem: qui Conchensem jam destinatum Antistitem, clarissimum hoc gentis nostræ, incertum cujusnam majus, splendidiusque, scholæ, an fori lumen, annis tribus minorem septuagenario, hoc est verè ante diem, extinxit. Debemus quidem ei inter alia, quod omnia hæc sibi olim intus, domique annotata in schedis reliquit, unde vitæ illius profecerunt scripto-

scriptores Egidius Davila in *Matritensi Historia*, & in *Theatro Segoviensis Ecclesiæ*, Didacus Colmenares, & Petrus Martyr Rizius in *Segoviensis*, & *Conchensis* urbium historiis: nec non Andreas Schotus, Aubertus Miræus, Hieronymus Ghilinus, alique; quorum postremus hic excusabili ignorantia in locorum enunciatione nonnulla peccat. Exquisitam Covarrubiæ in omni genere disciplinarum, quibus mirificè ornavit studium juris, eruditionem libri ejus editi, quod superius diximus, satis produnt; sed & uno ore quotquot literas amant, præcipueque Juris prudentiam colunt, ac docent, insuperque singularem ejus industriam, & diligentiam, purgatissimamque ante omnia judicium, quæ potissima est Iurifconsulti laus, deprædicant; quorum aliqua hæc testimonia conjicere non frustra erit. Martinus in primis Navarrus maximâ quæque laude olim discipulum *ex tempore illo*, inquit, *quo doceri poterat*, extollit, *De sponsalibus* Parte I. cap. I. num. 18. & in cap. *Accepta, De restitut. spoliatorum* in solutione X. oppositionis, num. 20. *virum extra omnem ingenii aleam positum* vocat Joannes Garfias, de *Nobilitate* scribens, gloss. VI. s. I. in fine, & in omni genere disciplinarum adeo excultum, ut de unaquaque, tanquam si de nulla alia didicisset, abundè, & copiose differere posset, idem *De Expensis* cap. I. cum moribus, tum virtute insignem, doctrinâ clarissimum, Franciscus Sarmientus Giennensis Episcopus in suis *Iuris questionibus: Iuris utriusque summum verticem*, Antonius Quesada *Questionum* quoque *Iuris* cap. XVI. *Iuris & equitatis consultissimum* Antonius Quintanadueñas: *virum præter utriusque Græci, & Latini sermonis peritiam, & ingentem quandam, tum sacra, tum profanæ vetustatis cognitionem, utriusque juris peritissimum*, Michaël Medina Franciscanus *De sacrorum hominum continentia* lib. V. cap. LIII. *Doctissimum, & optimè de Iuris prudentia meritum*, Antonius Thesaurus *Decisione Pedemontana VI. Iurifconsultum egregium*, Andreas Rendius vocat adjungens opera ejus ob singulare judicii doctis mirè placere, in epistola ad *Quævedum*. Nominè etiam eruditissimi compellat Christophorus Besoldus *Disert. de Majestate* sect. I. cap. IV. num. 2. Sed graphicè videor mihi tandem descripturus verbis Joannis Parladorii doctrine genus Covarrubiæ, dotisque ex nuncupatoria epistola *Rerum quotidianarum* ad eum directâ. *Vt nihil sit in Iure* (post alia ait) *sive id sit Civile, sive Pontificum, sive Regium, vel scitu dignum, vel eruditione præclarum, vel ex usu, & utilitate commendandum, quod tuus ille acutissimus, simulque accuratissimus non attigerit stylus: nihil tam difficile, tam arduum, tam profundum sit, quod acerrimi ingenii altitudine non expedieris, non explanaveris, non demum planissimum effeceris; cæteraque omnino videnda. Planè idiomatis Græci quâ fuerit notitiâ imbutus docent Schotus, atque item Morales in Tract. Antiquitatum Hispanarum vernaculo: qui*

sibi ab eo indicata refert Polybii, Plutarchique testimonia de Salmantica urbe verè lectioni ex fontibus Græcis restituta. Manet nunc quidem libraria ejus supellex apud hæredes, Ovetensis nempe collegii sui sodales, omni librorum genere constans, & in iis omnia disciplinarum genera percurrentis industriæ indicium, omni oræ insidens & affixæ diurni, nocturnique observatoris manus. Oritur etenim sic aversatus fuit, nullam diei horam ire sibi passus inutilem, ut & in gravissimo, & occupatissimo Regiæ Præfecturæ munere etiam semihoræ spatium (Schotus ait) quo Senatores unâ ad Regem ingressuri expectare solent, etabi sine fructu non sineret: adeo ut per hoc intervallum, collegis inambulantibus, non multis mensibus Platonem, ac Rhodiginum antiquas lectiones, quasi aliud agens, evolyeret. Is tandem est Covarrubias, ut quidquid de eo dixeris, minus erit. Apponam tamen de utroque fratre hic ante operum à nostro relictorum laudationem, Hispanum (uti conceptum fuit, plura enim Hispana subjicere latinis ratio permittit scriptionis) Baltharis Sebastiani Navarri elogium in præambula epistola ad Sebastianum de Horosco, & Covarrubias *Thesauri Castellane linguæ* authorem, eorundem fratrum Covarrubiarum propinquum. Sodalis erat is in Ovetensi Salmanticæ Academiæ collegio, Ternelensisque Ecclesiæ Canonicus, cum hæc scriberet. *Y es tambien notorio ser Vm. sobrino de los dos mas insignes Varones, que a tenido nuestro siglo en letras, criados ambos en esta santa casa de San Salvador de Oviedo. El primero es el gran Diego de Covarrubias, que basta dezir su nombre, para que en todo el mundo se entienda lo que mereció, y valió; el hombre maior en el conocimiento de las letras humanas, y divinas, que a tenido España; el que las naciones estrangeras llaman el Bartulo Español, gran Prelado, exemplo de los que tienen la suprema autoridad Episcopal, gran Presidente del Real Consejo de Castilla, por cuias pisadas an caminado todos los que an deseado mucho cumplir con las obligaciones de aquel oficio; de cuias obras no tengo para que hablar, pues son tan conocidas, y celebradas en el mundo. De lo que puedo ser testigo de vista es, que en este colegio maior y de Oviedo está la joya que mas estimó en la vida, que es su libreria, que con ser de las mas copiosas, que ay en España, y de todo genero de facultades, no ay libro ninguno en ella, que no este todo glosado de su mano; cosa que como admira a todos, puede enseñar a los de nuestro siglo a ser estudiantes, como lo an de ser; pues en el golfo de los negocios, y gobierno del mundo jamas se descuidó de estudiar, y pasar sus libros. El otro es el Señor Don Antonio de Covarrubias hermano suyo, primero del Consejo real de Castilla, y despues Canonigo, y Maestro escuela de la Santa Yglesia de Toledo, donde murió con universal sentimiento de todos los hombres doctos: porque aunque no se aplicó a escribir, como su hermano, fue opinion muy cierta de todos, que lo pudierá hazer*

tan bien como el. Fue el oraculo de todos los hombres doctos de todas las facultades, a los quales, aunque avia perdido totalmente el sentido del oido, hablava a cada uno en la suya cosas tan exquisitas que ninguno se apartava del sin grandissima admiracion; pero particularmente los que professavan letras humanas le tenian por milagro en ellas por el grande conocimiento de la lengua Griega, y Latina, y admirable gracia, y don en la facultad Poetica. Hæc ille; quorū eam partem, quæ de Antonii laudibus est, ejus elogio superius & in mentione illius raptim descripto, subjunctam velim. Opera ejus ex ultima Antverpiensi editione Joannis Meursii anni MDCXXXVIII. hæc sunt, duobus voluminibus contenta.

Prior Tomus continet -

In Titulum Decretalium, De Testamentis, interpretationem: olim editam anno 1554.

De Sponsalibus Epitomen, ac de Matrimoniiis. olim 1545. primum, quod dedit, sui specimen.

In Caput, Quamvis pactum, de Pactis lib. VI. Decretalium: ubi latè de Juramento; olim anno 1553.

In Caput, Alma Mater, De sententia excommunicationis, Lib. VI. commentarios, olim 1554. deinde & 1560.

In Regulam, Possessor mala fide, De Regulis Juris lib. VI. Relectionem, ubi de possessione, & præscriptione.

In Regulam, Peccatum, De Regulis Juris, in VI. commentarios; ubi latè de Restitutione: de quo opere Boëtius Epovir oppidò eruditus lib. III. *Heroicarum, & Ecclesiastic. questionum*: qui commentarius est ad Titulum *De Immunitate Ecclesiarum* in Decretalibus in cap. *Quia VIII. num. 9.* de restitutione agens, ait, *Notissime, præque cæteris latissime rem totam persequitur Covarrubias, multa super Priamo rogatus, super Hectore multa; nihil in summa relinquens eorum, quæ satiare possint ingenium quantumlibet avidissimum*; olim editi sunt 1554. & 1558.

In Clementis constitutionem, sive Clementinam, Si furiosus, de Homicidio.

Veterum numismatum collationem cum his, quæ modo expenduntur publicè, & regiam auctoritate percussæ: olim anno 1556. fol.

Posterior autem hæc -

Variarum ex Pontificio, Regio, & Casareo Iure Resolutionum libros IV. Quibus accesserunt in editione Antverpiensi 1604. *Ioannis Vffeli Bruxellensis Jurisconsulti nota* uberiores, olim 1552. & 1570. Lugduni 1594.

Practicarum Questionum librum singularem; olim 1556. Lugduni 1594.

De frigidis, & maleficiis, Tractatum doctissimum, ex M. S. Codice Ovetensis Collegii in lucem postremum cæterorum operum editum.

Præter hæc typis edita scripsit & alia, quæ sive affecta, sive perfecta reliquerit, adhuc latent; utpotè -

Ad Concilium Tridentinum notas, quas M. SS. vidit Didacus Colmenares; fueruntque in Bibliotheca Ioannis Bertrandi à Guevara Compostellani Præfulis.

Observaciones al Fuero Juzgo: sive ad Forum Iudicum, veteres Hispaniæ tabulas; quas Antonius Covarrubias Didaci fratris, quem non satis pro merito nuper laudavimus, perfecisse, typisque edenda commisisse dicitur apud Hieronymum Romanum de Higuera Iesuitam, Toletanum, in Tractatu adhuc inedito *de los Muzarabes*, sive de Hispanis Mixtarabibus.

De Pænis Tractatum, cujus initium est; *Cum superioribus diebus, Viri amantissimi, decessissent &c.* quem dictavit Salmanticæ auditoribus anno MDXL. Hujus exemplum a Baccalauro, uti se vocat, Texada descriptum servat Matrili D. Christophorus Zambrana, & Villalobos, Calatravenfis eques, amicus noster.

Catálogo de los Reyes de España, y de otras cosas señaladas para razon del tiempo. Fundacion de algunas Ciudades de España. Advertencias para entender las inscripciones. Authographa hæc Thomas Tamajus vidit. Catalogus verò ille in Bibliotheca fuit laudati jam Guevaræ Antistitis, Colmenario etiam notus.

Necnon & Didacus ipse in cap. XI. quarti libri *Variarum* refert se Gratiani decreto expurgando, & corrigendo dedisse operam, tercentumque ferè locis restitutum id jam habuisse, cum Antonium Augustinum Romæ egregiam operam huic negotio impendere novit. Segoviæ jacet sub hoc titulo.

Illustrissimus Dominus Dom. Didacus de Covarrubias a Lcyva Hispaniarum Præses sub Philippo II. hujus Sanctæ Segoviensis Ecclesiæ Episcopus hic situs est.
Obiit quinto Kal. Octobris
anno Dom. MDLXXVII.
ætatis suæ LXVI.

DIDACVS DE COVTO, Vllissiponenfis, Gasparis filius, anno MDXLII. natus, cum apud optimos latinæ linguæ, ac rhetoricæ artis magistros in liberalibus his disciplinis, itémque apud Bartholomæum de Martyribus Dominicanum, virum paulò post dignitate, uti jam erat morum sanctitate, clarissimum in Philosophia profectus jam fecisset non contemnendos, per occasionem obeuntis diè suam Ludovici Portugalliæ Infantis, cujus auspiciis unà cum Antonio ejus filio studia sequebatur, velificatione mutatà in Indiam profectus est, militiæ ibi stipendia facturus. Hinc in Lusitaniam post octo annos cum esset reversus, eò iterum ex Lusitania se contulit; Goæque in urbe principe domicilium fixit usque ad obitus diem, conjuge etiam ibi ducta Aloysia de Melo, ex qua tamen nullos sustulit liberos. Hoc in loco studiis denuò se resti-

restituens, rebus quidem per totos L. annos terrâ, marique in isto Orientis Orbe gestis sive miles prius, sive Proregum familiaris, & ad negotiorum momenta subinde admittus, non sine magno rerum Lusitanarum incremento, haud minùs animo, attentaque observatione, quam præsentia interfuit; archivi etiam regii Goënsis Custos. Interim Geographiam, Historiæ alterum verè oculum, inter alias Mathematicas disciplinas, persequutus fuit avidissimè. Carminibus quoque pangendis nõ infeliciter vacavit, *Camoësis* in primis nomen celebrans, cujus *Lusiadum* operis quinque priores libros totidem commentariis libris exposuit. His ergo præsidis instructus accinxit se ad continuandam *Indicam* Joannis Barrii, Lusitanorum nempe Livii, *Historiam*, Pilippi Hispaniarum, recénsque Portugalliæ etiam Regis nutu, auspiciisque, Chronographi regii partes sibi ab eo junctas pro dignitate gentis, & argumenti nitidissimè, atque ornatissimè describi jam cœpti adimpleretur. Scripsit ergo -

Quarta, quinta, sexta, septima, octava, nona, decima, undecima, e duodecima Decada da Asia; quarum priores quatuor, nempe usque ad septimam, typis editæ sunt Olissipone annis 1602. 1612. 1614. 1616. folio; reliquæ per varia exempla M. SS. in curiosorum Bibliothecis profiant. Nonaginta scilicet librorum opus diligentia, & fide summâ descriptum; in cujus formatione hoc valde dignum est memoria, quod cum octavæ, nonque decadam autographa exemplaria furto sibi ablata desiderasset, memoriter eas, ex duobus tamen unicum conficiens volumen, restituerit. Sextæ itidem fere integra editio typographica incendio periit, vix ut exempla sex Vulcanum evaserint, quæ seorsim ab aliis fuerant reposita. Duodecimæ vero pars dimidia in Gallia prodiit, curante Emmanuèle Fernandez de Villareal Lusitanorum Parisiis Confule hoc titulo -

Cinco libros da Decada XII. da India. Rotomagi 1645. in folio. Præter hæc scripsit -

Epitome da Historia da India; in quo libro per compendium tractavit quæque scitu digna sunt in historia, negotiatione, & politica Orientalium illarum regionum.

O Soldado practico, dialogistis Prorege Indiæ novo, & milite quodam veterano: quo monita utilissima ad gerendum justè, ac fructuose Imperium Indicum continentur. Hujus autographum Marchioni de Alenquer nuncupatum servabat apud se Cantor Eborensis Emmanuël Severinus de Faria, cujus paulò post meminimus.

Adversus Ludovici de Vvreta Dominicanum librum De Rebus Aethyopicis, eadem Lusitanâ linguâ *commentarium* alium ultimò confecit.

Obiit namque decima die Decembris anni

MDCXVI. ætat. suæ LXXIV. De quo plenius, ac disertius tractantem adi, precor, lector, benevole & curiose, inter ejusdem Emmanuëlis de Faria Cantoris Eborensis Ecclesiæ *Discursus Politicos*, elogium viri hujus planè elegans, & accuratum.

D. DIDACVS DE CVELLAR VELASQUEZ, Hispalensis, Compluti olim sodalis in collegio Sanctarum Iustæ, & Rufinæ, Advocatus deinde caufarum in Curia urbis patriæ, edidit -

Tractatum de Manumissionibus, ad Principium Instit. Qui, & ex quibus causis manumitt. &c. Compluti editum in 8.

D. DIDACVS CVRLE DE AYALA, Presbyter Matrili degens edidit -

Sermones de Adviento. Matrili duabus partibus. Quos Italicè vertit Hieronymus Brussonius, ac Venetiis publicavit 1664. in 4.

DIDACVS DAZA, natus in Oppido Colmenar haud procul Toletò; Iesuitarum sodalis, a Gabriële Vasquez præceptore suo jam illa ætate magno precio habitus, Ioannem Pinedam adjuvit in conficiendo *librorum prohibitorum, & expurgandorum In tice*: D. Francisco Borgiæ *Squillaci* Principi à confessionibus fuit, dum pro Rege administraret Peruanum regnum: in multis Hispaniæ locis sodales docuit: evocatusque in Angliam ad Didacum Hurtadum à Mendoza Regium ibi Legatum, ut illi esset à secretis conscientiæ, mare sensit lethale, diem suum obiens in Angliæ ipsius conspectu postridie Idus Octobris anni MDCXXIII. ætatis suæ XLIV. Reliquit perfectam, sed ineditam -

Exegeticam juxta, & paraneticam Commentationem in Epistolam B Iacobi Apostoli: quæ Didaci Alarconis operâ in vulgus prodiit Compluti 1620. in folio.

F. DIDACVS DEZA, Taurensis, Didaco Deza & Agnete Taverâ clarâ stirpe parentibus natus, Dominicanorum fratrum religioso ordini se se in patria urbe mancipavit. Eoq; existimationis in studio sacrarum disciplinarum apud Salmanticenses proce. se visus est, ut in primarium aliquando Theologiæ Interpretem deligeretur. Hinc Ioannis Hispaniarum Principis Catholicorum Regum prolis in lubrica ætate moderato, atque adeo ipsis Regibus à munere confessionum sacramentalium fuit. Deinde in pastorale album admittus, quatuor Episcopatum sedium Antistes, Zamorensis nempe, Salmanticensis, & Palentinæ (quam dum regeret, summum etiam Fidei caufarum in his regnis arbitrium, & tutelam suscepit) Giennensisque unà cum honoribus Regii Protomytæ, Castellæque Cancellarii, atque inde Hispalensis Archiepiscopus ad octoginta annorum usque ætatem vivit.

xit. Cum enim ad Toletanam Sedem Præfuit designatus anno MDXXV. proficisceretur, vir apud nos amplissimis tum gymnasii, tum Aulæ, atque Ecclesiæ capessitis honoribus, supremoque hujus posterioris ordinis saltem delibato, per viam extinctus est. Hispali jacet ad diuum Thomam, quod sodalibus Dominicanis olim erexerat Collegium simul & Academiam imbuendæ Grammaticis, Philosophicis, & Theologicis literis juventuti. In quo celebri usque nunc gymnasio cum à tenera ætate ingenii cultum per hæcæ disciplinas aliquantulum ceperim, extare hic impressum grati animi, perennisque, ut fas est, obsequii à me delati vestigium hoc & argumentum pervelim, Opera hæc ejus sunt doctissima, & quidem typis edita;

Novarum defensionum Doctoris Angelici D. Thomæ super IV. libros Sententiarum, quatuor integra volumina. Scilicet in quo Ioannes Capreolus Iulium Dominicanus, idemque Doctor Parisiensis celeberrimus eandem hanc Spartam adornans defecisse visus est, novâ operâ id totum supplere voluit noster, in folio.

Defensiones ab impugnationibus Magistri Nicolai de Lyra, Magistrique Mathiæ propugnatoris sui in postillis nonnullis super Bibliam contra Sanctum Thomam. Nempe adversus Lyram Paulus quondam insurrexerat Burgenfis Episcopus, adversus Burgensem pro Lyra Mathias provinciæ Saxonie Franciscanorum fratrum Minister: quem ad ultimum Deza rellit.

Synodum Hispali celebravit, quo antiquis confirmatis sanctionibus plures de novo adjunxit, ediditque anno 1512. in eadem urbe.

Manu autem exaratum extat in Bibliotheca sui Collegii -

Monotessaron: hoc est, contextus unicus quatuor Evangelistarum (quod exemplo *Ammonii Alexandrini*, cujus opus *Ex quatuor unum* laudat Eusebius, nec non & aliorum fecit) catenâque veterum Patrum ejus verba explicantium: qui quidem contextus omnino absolutus est, catena autem minime. Librum alium *super Orationem Dominicam* tribuit Deza Venerus in *Enchiridio temporum*, quem non vidimus; item Ioannes Marieta.

DIDACVS DIEST, patriâ ex Bolea oppido Aragoniæ, in metropolitana Cæsaraugustæ urbis Deo Salvatori dicata Ecclesia Canonice regularis, priusquam in statum sæcularem ea mutaret, eruditus Theologus, & Philosophus, teste Ioanne Trullo lib. I. c. VI. de *Ordine Canonice regulari*. scripsit -

Physicos libros luculentos, & faciles, ut ille ait, cū aliis opusculis minutis Theologicis.

F. DIDACVS DVRAN, domo ex urbe

Mexico, Dominicanus, valde juvit Iosephum de Acofta de *Rebus Indicis* scripturum, M. SS. relinquens -

Historia de los Indios de Nueva España. Antiguallas de los Indios de Nueva España.

Antonius Leonius in *Bibliotheca Indica Occidentali*, tit. XVII. & Augustinus Davila Padilla in fine *Historiæ provinciæ Mexicana ordinis Prædicatorum*.

D. DIDACVS DE ESCOLANO, patriâ ex Longares oppido regni Aragoniæ, Episcopus Majoricensis primum, inde Turiafonensis à die XIX. Julii MDCLX. & Segoviensis à die XVII. Martii MDCLXIV. vir utique suo munere dignus, scripsisse refertur -

De Magistra Fidei, & Hæreses destructrice Deip. Virg. Maria Tractatum Apologeticum adversus Antidico-Marianitas, Hæreticos fidei, ipsius laudibus detrahentes. Cæsaraug. apud Ioannem de Ybar. 1664. 4

Habemus hunc hoc tempore Granatensem Archiepiscopum XXVII. Februarii præteriti anni MDCLXVIII. renuntiatum.

DIDACVS EMMANVEL, nescio quis, à Petro de Alva in *Militia Conceptionis* laudatus, edidit -

Excelemias de Maria, y observaciones a las estrellas de su imperial corona. Matriti anno 1633. in 16.

DIDACVS DE ESPES, Aragonus, patriâ ex oppido Arandiga, quod Comitibus Morata est, Ecclesiæ Cæsaraugustanæ S. Salvatoris Portionarius, literas, quas ab Hieronymo Blanca didicerat, omnimodâ excoluit eruditionis industriâ, iudiciôque defecato, quem Blancas ipse in epistola ad Garfiam Loaisam *probum, & doctum virum* appellat, *reconditis, ac interioribus literis eruditum, verèque studiorum suorum canonum.* Hic ex utroque tabulario Ecclesiarum Sancti Salvatoris, & Sanctæ Mariæ del Pilar, & Ferdinandi Aragonii Cæsaraugustani Archiepiscopi M. SS. codicibus & schedis formavit latinum opus eruditissimum -

De rebus Ecclesiæ Cæsaraugustanæ, Archiepiscoporum vita, &c. tribus tomis, mole vastum; cujus archetypon fuit olim apud Bartholomæum Morlanes regium Cappellanum, exemplum autem ejus quoddam servatur in archio ecclesiæ S. Salvatoris.

Laudant *Espeum* Blancas dicto jam loco, Murilliusque in *Historia Sanctæ Mariæ del Pilar*, Martinus Carrillo in *Historia Sancti Valerii*, & in *Catalogo Antiquitatum Regni Aragoniæ*: Lanuzæ quoque in *Historiis Ecclesiasticis* hujusmet regni sapius; & Ioannes Andreas Vitarrozius in libro nuncupato, *Defensa de la Patria de San Lorenzo*.

Mortuus est XXVII. Octobris MDCII.

DIDA-

DIDACVS ESPINO DE CAZERES, Salmatinus, ut fertur, Iuris doctor, & in hoc gymnasio amplissimo Sexti prius Decretalium, deinde, qui superior docendi gradus est, quinque priorum librorum pomeridianis horis, scilicet vespertinis, uti appellant, interpret, edidit -

Speculum Testamentorum, sive Thesaurum universæ Iurisprudentiæ. Metinæ à Campo 1593. folio.

Hispanicum *Spino* tributum apud Gabriëlis Soræ Aragonii Bibliothecam fuit hac inscriptione opusculum -

Instruccion para passar; sive ad formanda domestica studia post decursa gymnasii tempora.

D. DIDACVS DE ESPINOSA, Salmanticiæ in collegio Sancti Iacobi Conchenfi togatus sodalis, dein in Ovetenfi Ecclesia Archidiaconus de *Tineo*, vir eruditus, scripsisse dicitur -

Historia de los Obispos, y Santas reliquias de la Iglesia de Oviedo.

F. DIDACVS DE ESTELLA, patriâ Navarrus, an gente? nam primum a cognomine, quod urbis nomē est in hoc regno confirmare possemus, tanquam è loco natali ad se is derivaverit, nisi perspicuo magis cujusdam epigrammatis testimonio ad id credendum adduceretur, quod *Commentariis in Lucam* suis noster præfixit: secundum verò fateri omnes debent, qui Lusitanum uno ore appellant; potuit enim è Navarrea oriundus gente, nasci apud Lusitanos. Franciscanorum fratrum provinciæ Sancti Iacobi certè fuit sodalis, peritus valde ad populum dicendi, atque in christianis orationibus exercitissimus: Antonio insuper Cardinali Granvellano à conscientiæ secretis, dum vir maximus ad juvandam consilio suo rempublicam Philippo II. Regum prudentissimo ad latus adhereret. Episcopum tandem eum creatum nescio cujus Ecclesiæ credere debemus, siquidem Andreas Schotus hæc factum sua ætate refert, cujus rei nec vobis alibi, nec vestigium offendimus. Scripsit -

In Evangelium Lucæ uberes commentarios, vasto quidem volumine, ut ait Schotus, *stylo tamen tenui, & vulgari, in quo sensu literali acutè invento, morales quoque sensus infinitos eruit, & locupletat.* Primò editum est hoc opus Compluti apud Andream de Angulo 1578. folio duobus tomis; quam editionem Index Romanus prohibuit, & *Hispani Theologi* (ait Lucas Vvaddingus) *multa in eo opere, que nimium pietatis studium, vel concionatorius exaggerandi modus extorsit, expungenda censuerunt.* Deinde cum correctione iusta recitum est pluries, Antverpiæ 1584. & 1591. tandemque typis Petri Belleri 1607. Parisiis etiam, & Lugduni 1592. folio apud Iuntas, duobus tomis.

De ratione concionandi, sive Rhetoricæ ecclesiasticæ. Salmanticiæ 1576., & 1596. Venetiis item 1584. Colonia 1586., & 1587. Lugduni 1592. cum superiori opere.

Explicationem Psalmi CXXVII. unâ cum *Rhetorica* prodiit Colonia apud Mylium anno 1586. & 1587. 8. & Venetiis 1598. item Lugduni 1592. cum superioribus.

In omnes sui temporis Hæreticos Didaci Stellæ opus Draudus laudat in *Catalogo officiali* pag. 300. de quo nil certum habeo. Lucas certè Vvaddingus, & Andreas Schotus id ignoraverunt.

Vulgari autem linguâ -

De la Vanidad del Mundo, tribus partibus. Salmanticiæ typis Mathiæ Gast anno 1574. rursusque Ioannis Fernandez 1581. 8. Compluti 1597. in 4. Barcinone 1582. Opus hoc Italicè convertit Ioannes Baptista Peruscius Iesuita, & Florentiæ edidit 1585. deinde Veronæ prodiit 1604. & novissimè Venetiis apud Ioannem Gueriglium 1626. Gallicè alius convertit, ediditque Parisiis apud Guilielmum Chaudiere 1578. in 16. Antonio Verderio teste. Latinum quoque operâ P. Burgudi ejusdem Societatis, Colonia 1585. 1587. & 1594. ex Italico Perusci, non ex Hispanico ipsius authoris. Octavianus quidam Besozus in compendium redegit, quod est M. S. in Bibliotheca Ambrosiana Mediolani.

Del Amormundano. Hunc librum Vvaddingus agnoscit: Schotus fortè de *Contemptu mundi* nuncupat; nos usque ad hoc tempus latuit.

Meditaciones devotissimas del Amor de Dios. Salmanticiæ 1578. 8. & apud Petrum Lassum 1582. 8. Compluti 1597. 4. Has Italicæ fecit Peruscius idem, quæ prodierunt cum opere de *Vanitate mundi*; ut & latinæ Ioannes Governerius, Colonia 1602.

De la vida, loores, y excelemias del Bienaventurado Evangelista San Juan. Vllissipone 1554. 4. apud Germanum Gallard. Valenticiæque 1595. 8.

Rursus latinè, nisi alius author sit, qui ab eo profecerit,

Tabulas rerum omnium, que in libris de vanitate mundi continentur ad Evangelia totius anni distributa. Veronæ 1594. in 16.

DIDACVS FAXARDO, Murcianus, sodalis Iesuitarum, ex nobilissima *Veletoriani* Marchionum familia, in schedis reliquit commentarium -

De somniis sacris veteris, & novi Testamenti; quem avidè expectari ait Alegambius. Obiit mensè Julio anni MDCXXXIX.

DIDACVS FERNANDEZ, sive incolatu, sive etiam origine Palentinus, regia olim vexilla in Peruano regno adversus Franciscum Fernandez Giron & alios peruelles sequutus miles, iussu D. Andree Hurtado de Mendoza

E c

Pro-

Proregis, Marchionis de *Cañete*, quæ per has turbas gesta sunt, conscripsit. Quemadmodum, & ad nos rediens ea etiam, quæ à Gundisalvo Pi. arro, & sociis rebellibus, & contra eos patrata sunt, instante ad opus Francisco Tello de Sandoval Indici Senatus Summi Præfæto. Typis utraque pars commissa est hoc titulo -

Primera, y segunda parte de la Historia del Piru. Hispali apud Ferdinandum Diaz. 1571. folio.

Indici tamè hujusmet Senatus decreto prohibitus est hujus libri commercium, & usus cunctis Novi Orbis incolis. Quod Antonius Leo in *Bibliotheca* testatur.

DIDACVS FERNANDEZ FERREIRA, Lusitanus, domus regie familiaris, edidit librum vernaculè -

Arte da caça d'Altaeria. Viisspone 1616. in 4.

DIDACVS FERNANDEZ FRANCO, Professor Complutensis Grammaticæ artis, dedit foras -

Practica menor de la Grammatica. Compluti apud Ioannem Iniguez de Lequerica 1585. in 8.

DIDACVS FERNANDEZ DE HERREIRA, concinnavit metrico sermone circa annum MDXXXVII.

Las vidas de San Francisco, y Santa Clara; ediditque in vulgus alicubi.

DIDACVS DE FLORES, Nosocomii regii urbis de la Plata in Peruano Indiarum Occidentalium regno administrator, scripsit -

Preciosa margarita de la vida, muerte, y gloria de la Santissima Virgen Maria Madre de Dios. Limæ apud Franciscum del Canto 1611. in 8.

F. DIDACVS DE S. FRANCISCO, Franciscanus edidit, Vvaddingo authore;

Historia de los Martires del Japon de la orden de los Menores de la provincia de San Gregorio de las Filipinas, Manila apud Thomam Pimpin 1625.

F. DIDACVS DE S. FRANCISCO, alius à superiore, Hispalensis, provincie S. Pauli Minister, prelo matura habebat, Luca Vvaddingo teste;

Conciones in gratiam Prelatorum pro Capitulis, & visitationibus Fratrum; Hispanè.

Formularium Praxis judiciariae; item *Maximarum Theologicarum* volumen.

DIDACVS FRANCISCVS DE ANDOSILLA HENRIQUEZ, Calaguritanus, scripsit -

Por la purissima Concepcion de Nuestra Señora in XVI. capita divisum li-

bellum, quem se vidisse M. S. apud hæredes Eminentissimi Card. Pancioli refert P. Hypolytus Maraccius in *Appendice Bibliotheca Mariana*. At editus jam fuit cum Titulo *Centella del Cielo*; à Nuestro Beatissimo Padre Innocencio X. in 4.

DIDACVS FREILE, Sartor Granatenfis, edidit, spartam suam adornans,

Simetria, y traça para el officio de Sastres. Hispali 1588. in 4.

DIDACVS DE LA FVENTE, Societatis Iesu Sacerdos, egregie in Deum pietatis, & in proximos charitatis, vertit Hispanicè, atque exemplis locupletavit -

La Doctrina christiana del Cardenal Roberto Belarmino. in 8.

Ipse autè Matriti denatus est an. MDCXVI.

DIDACVS DE LA FVENTE HVRTADO, Societatis Iesu Sacerdos, scripsit -

Cursum Philosophicum uno volumine.

DIDACVS DE FVENTES, Aragonus, ut existimo, scripsit, Ioanniq; Ximenio de Vtrez Arandæ Comiti nuncupavit,

La conquista de Africa; qui liber editus est Antverpiæ 1570. in 8. unaque -

La conquista de Sena: Verdadera narracion de un desafio, que pasó en Italia entre un Cavallero Aragonés llamado Marco Antonio Lunel, y otro Castellano llamado Pedro de Tamayo natural de Avila: Verdadera narracion de un desafio que pasó entre el Marques de Pescara, y el Duque de Nemurs junto a los muros de Aste.

Obras Poéticas en vario genero de versos. Cæsaraugustæ 1563. in 8.

Historia del prudentissimo Capitan Don Fernando Davalos Marques de Pescara con los hechos memorables de otros siete excelentes Capitanes del Emperador Carlos V. es à saber Prospero Colona, el Duque de Borbon, D. Carlos Lanoy, D. Hugo de Moncada, Filiberto Principe d'Orange, Antonio de Leiva, y el Marques del Guasto recopilado por el M. Valles con una adición de Diego de Fuentes. Antverpiæ 1570.

DIDACVS DE FVNES, scripsit -

Historia de Aves, y Animales. Valentie 1621. 4.

F. DIDACVS GABILAN VELA, Præmonstratenfis, in domo Roderico-politana, quam *Deipara Virginis de Charitate* appellant, dedit ex Lusitanico Vincentii da Costa Matos perutilem, & doctum librum, scilicet -

Discurso contra los Indios. Salmantica apud Antoniam Ramirez 1631. 4.

D. DIDACVS GARRO, edidisse refertur *Genealogia de los Fontes de Alborno*. Matriti 1639. folio.

DIDACVS GARZIA DE PALACIOS, Iuris doctor, & in Mexicano Prætorio Iudex, scripsit, messem alienam colligens,

Instruccion nautica para el bueno uso de las naos segun la altura de Mexico. 1587. in 4. Eodem authore editi sunt -

Dialogos militares, anno 1583. in 4. Mexici.

DIDACVS GARZIA DE PAREDES, Truxiliensis, sub Catholico Rege Hispaniarum, Ferdinando, insignium animi & corporis virium miles, fortissimis comparandus, quos maximè laudat antiquitas, cujus vitam, & res gestas particulari libro comprehendit *D. Thomas Tamajo de Vargas*: prævit ipse Historico suo de se scribens -

Relacion de su vida para instruccion de Don Sancho de Paredes su hijo. Edita fuit simul cum *Ferdinandi del Pulgar Chrouico Gonsali Magni Ducis*, Compluti 1584.

DIDACVS GARZIA DE RENGIFO, Societatis Iesu sacerdos, publicavit docēs Abulæ jam dudum sodales humanitatis studia, Ioannis Garzæ Rengifi usurpato nomine,

Arte Poética Española. Salmantica 1592. in 4.

D. DIDACVS GARZIA DE TRASMIEIRA, Valladoliti, dum ibi Curia Regia ineunte hoc sæculo esset, natus, ibidemque ad Sanctæ Crucis collegium sodalis togatus, Abbas, & Dominus *Hormedensis*, Palentinæ Ecclesiæ (uti Ecclesiastica fert nomenclatura) Dignitas, & Canonicus, sancti Iacobi ordinis eques, post gestum cum apud nos Pincia, Valentieque, tum in Sicilia regno diu Apostolici Inquisitoris munus, revocatur in patriam ad exercendam eandem Toleti curam. Vnde Præfæctus datus fuit Curie regie Pampilonensi anno MDCLV. & post paucos annos inter supremi Fidei Senatus Patres cooptatus. Tandem renuntiatus Zamoræ Episcopus anno DCLXI. antequam sponsam vidisset Ecclesiam Matriti in curia desiit esse mortalis, pietate vir, & doctrinâ conspicuus. Reliquit sanè hæc post se testimonia sui non obscura, scilicet -

De Polygamia, & Polyuria libros III. post breviorē in re Môtagnei Galli operam. Panhormi 1638. in folio. Deinde -

Stimulum Fidei: sive de obligatione revelandi hæreticos, & de hæresi suspectos: Item de correctione fraterna, Tractatum: ibidem 1642. 4. Hispanè etiam -

Vida de la venerable madre Ursula Benincassa. Monterejali 1648.

F. DIDACVS GATICA, Bæticus &, ut credo, Hispalensis, ordinis Deiparæ Virginis de Mercede redemptionis captivorum, provincie suæ Præfæctus, & S. T. Mag. Hispalen-

sis Antistitis ante paucos annos coadjutor Episcopus cum tit. Ecclesiæ Vticensis, edidit -

De adventu Messie adversus Iudæos à fide Christi lapsos. Matriti in folio.

DIDACVS GONZALEZ HOLGVIN, natus in oppido Extremaduræ nobilissimo *Caçeres*, sodalis Iesuitarum, promovendæ Indorum salutis studiosissimus, cum apud eos innocentissimè vixit, tum vernaculis plagæ illius instructus linguis hæc vulgavit utilitati publicæ -

Grammatica en lengua Quichua, quæ toti Peruvio communis est. Lima in urbe, Regum nuncupata. 1607. in 4.

Vocabulario de la misma lengua, cui accesserunt -

Los privilegios concedidos a los Indios, ibidem 1608. in 4.

D. DIDACVS GONZALEZ DE MEDINA BARBA, Burgenfis, edidit -

Examen de fortificacion. Matriti 1599. in 4. 1609. 4.

DIDACVS GONZALEZ DE VILLARROEL, in regio Camera, ut vocant, Consilio, Notarius, edidit -

Examen de Escrivanos.

DIDACVS GRACIAN DE ALDERETE, Didaci Garzæ, Catholicorum Regum Ferdinandi, & Elisabethæ Fabricensium Præfæctus, five Armamentarii custodis (*Armero maior* vulgus vocat) filius: cujus cognomine, utpote familiari, non utendi hæc causa fuit. Lovanienses, inter quos literis dedit operam, facili errore *Gratianum* loco *Garziani* appellare solebant: prævaluitque ut post reditum quoque in Hispaniam ita communiter audiret. In ea schola domoque Ludovici Vivis Valentini viri doctissimi, excoluit animum non mediocri linguarum, Latinæ, Græcæque, & aliarum, totiusque eruditionis cognitione, & ornamento. Quo nomine ad Aulam evocatus tum Carolo Cæsari, tum Philippo II. Regibus nostris à secretis, interpretationeque linguarum exoticarum fuit: vir ad doctrinæ laudem eximias alias pietatis, & integritatis dotes adjungens: quæ quidem eum Teresiam à Iesu Virgini sanctitate præclaræ gratum valde, acceptumque reddiderunt. Vixit XC. annis, in matrimonioque Ioannæ Dantisce ferè L. Filia hæc fuit Ioannis Dantisce de Curia Poloni equitis, Regisque sui ad Carolum Imperatorem Legati: qui cum esset multâ doctrinâ, nihil antiquius duxit, quam ut multæ doctrinæ viro filiam collocaret. Multiplicem ex ea

prolem Gratianus, nec poenitentiam edidit; Hieronymum nempe Gratianum à Matre Dei Carmelitam loco suo à nobis laudatum, Antonium, Thomamque Philippo II. à secretis; Lucam demum, qui *Galatei* Hispani author est. Nec imparem in libris, ac in liberis fecunditatem sortitus, veterum precipue, tam Græcorum, quam Latinorum monumenta civitate sermonéque donavit Hispano. Nempe -

I. Las obras de Xenophonte en tres partes.
I. *Historia de Cyro, que trata de la críanza, o instrucción, vida, y hechos de Cyro.*

II. *De la entrada de Cyro el menor en Asia, y de las guerras, que allí tuvieron contra los Barbaros los Caudillos Griegos.*

III. *Del oficio, y cargo del Capitan General de los de à Cavallo: Arte militar de Cavalleria, y de los Cavallos: Vida de Agefilao Rey de los Laccedemonios: De la Republica de los Laccedemonios: De la caza, y monteria.* Salmantica apud Ioannem Iuntam 1552. in folio.

Ex Plutarcho vertit -

Las obras morales, ad Carolum Imperatorem. Compluti 1542. in fol. & Salmantica 1571. folio, apud Alexandrū de Canova.

Item seorsim -

Los Apotechmas. Compluti apud Michaëlem de Eguia. 1533. 4.

Ex Isocrate etiam -

De la Governación del Reino, al Rey Nicocles.

Ex Dione similiter Chrysofomo ad Trajanum -

De la enseñanza del Principe. Salmant. typis Gassii 1570. 8.

Item ex Græcis fontibus, ut superiora,

La Historia de Thucydides. Salmantica apud Alexandrum de Canova 1564. folio.

Reglas de Agapeto Diacono del oficio, y cargo del Rey à Iustiniano Emperador.

Latina hæc vertit in vulgarem sermonem - **Los libros de los oficios de S. Ambrosio, y Espejo de conciencia.** Salmantica apud Lucam Iuntam 1554. in folio.

La Conquista de Africa en Berberia escrita en latin por Christoforo Calvete de Estrela. Salmantica apud Canovam 1558. in 8.

Promiscuum ex variis fontibus edidit -

De Re militari Volumen quinque.

I. continēs El Onofandro Platonico de las calidades que a de tener un Capitan General.

II. Cesar renovado: esto es las observaciones militares, ardides, y avisos de guerra, que usó Cesar.

III. IV. & V. Disciplina militar: Instrucción de los hechos, y cosas de guerra de Langesai, ex Gallico versa. Barcinone apud Claudium Bonast. 1566. 4.

Ex Gallico item *Martialis* cuiusdam *Arverni*, cuius carmina vernacula valde inter cives suos celebrantur, communicavit opus hoc titulo -

Arrestos de Amor, hoc est, rerum ab Amore inter utriusque sexus litigatores disertè, ac lepidè iudicatarum collectionem: quibus cum olim Benedicū Curtius explanationes confecisset, eademmet Gratianus noster textui Hispanico subiecit.

Laudat Gratianum, ac filios ejus non vulgariter Antonius Quésada *Quæstionum Iuris* cap. XVII.

DIDACVS GRANADO, patriâ ex urbe Gadibus, Iesuitarum sodalitatē cooptavit sibi vix pueri, in qua religiosum statum capesseret: breviterque in eam spem erexit domesticos, ut qualem virum se esset aliquando daturus, non vanè augurarentur. Philosophiæ, ac Theologiæ explanandæ munus obiit magna cum sua laude; quæ quidem ad plures majori cumulo emanavit, ex quo in Divum Thomam Aquinatem commentaria cœpit in vulgus edere, atque ea sanè adeo perspicua, subtiliâque, ut germanum doctrinæ suæ enarratorem sortitus Doctor ille maximus non paucis callidè id estimantibus videri possit. Miram rem domestici referunt, tractari à se quotidie non sine stupore archetypa ipsa laboriosissimarum lucubrationum, ne quidem verbo uno cancellata, deletâve. Adeo nusquam stylum vertebat, sed præsentissimâ rerum apprehensione muniebat prius ipse viam calamo, quam chartis imprimeret. Nec silent hujus ipsius rei exemplum vel maxime illustre. Cum ederentur commentaria in Primam Partem Summæ Theologiæ, operaque ferventer, importuna facta jactura est aliquot exemplaris chartarum: cui reparandæ accingens se de novo scriptor ea protulit, quæ deperditis paulò post repertis collata summâ fide tam rerum, quam verborum responderent. Idcirco virum aliàs occupatissimum, precibusque ad Deum fundendis ferè omnibus horis vacantem, ad hæc valetudinarium conspicientes, doceri eum supernè, dum altiora se amplexatur spiritu, non temere jactaverunt. Adeo virtutum omnium, quæ in religioso viro expetuntur, numeros adimplevit. Porro emicuit in eo non minus aliis prudentia; cujus merito Hispalensis, & Granatensis Collegiorum administrationis, nec non & procurandorum aliquot hujus provinciæ negotiorum apud Generalem Præpositum obire munus necesse habuit. Incurrit tandem in lethalem morbum Granatæ, ejus temporis Rector, pleuritide extinctus Nonis Januarii anni MDCXXXII. ejusdemque alteri Societatis in Baticæ partibus lumini Didaco Ruizio Montojæ fatalis. Dedit in publicum -

Commentariorum in summam Theologicam S. Thomæ, tomos VIII. Quorum tres primi explicant integram Primam Partem, atque editi sunt Hispali apud Franciscum de Lyra 1623. in folio, & Mussiponti apud Sebastianum Cramossi 1624. in 4.

Duo

Duo sequentes absolvunt universam *primam secundam*. Hispali apud Franciscum de Lyra 1631. in folio

Sextus *ad secundam secundam*. iisdem typis, & anno.

Duo reliqui explicant *Tertiam partem*, quibus continetur loco suo insertus, *De Immaculata Conceptione B. Virginis*, Tractatus seorsim excusis. Hispali 1617. 4.

DIDACVS GRANADO MALDONADO, scripsit -

Arte de Cozinha à usanza Española, Italiana, y Tudesca. Matriti apud Alphonsum Martin. 1609.

D. DIDACVS DE GVEVARA, nobilis vir, Ambrosii de Morales charus auditor, poëticâ facultate floruit, juvenis tamen præreptus è vita magnum sui desiderium reliquit. Extat ab eo -

Epithalamium in Nuptiis. Philippi II. Hispaniæ Regis, & Isabelle Valesiæ.

Vide Andream Schotum in *Bibliotheca*.

DIDACVS GVILLEN DE AVILA, cum ad familiam Reverendissimi (sic ferebat ævi illius appellatio) Cardinalis Vrsini pertineret Romæ, Canonicumque apud nos sacerdotium Palentinæ Ecclesiæ adeptus jam esset, ante annum orbis redempti M.D. scribebat carmine non ineleganti, eoque metri genere, quod nos *Coplas de arte maior* vocamus -

Panegirico en alabanza de la mas Católica Princesa, y mas gloriosa Reyna de todas las Reynas la Reyna Doña Isabel nuestra Señora. Item -

Obra compuesta en loor del Reverendissimo Señor D. Alonso Carrillo Arçobispo de Toledo: jussu alterius Alphonfi Pampilonensis Præfulis, Tolerantique illius nepotis. Pincia typis Didaci Gumiel 1509. in folio.

Hoc eodem nostro interprete Hispanus factus est -

Julio Frontino de los consejos y exemplos militares, ad Petrum Velasum Hari Comitem. Salmantica Laurentii Homodei typis 1516. in 4.

DIDACVS DE GVRREA, Ecclesiæ Cæsaraugustanæ Portionarius, atque ex eis unus, qui confessiones poenitentium in ea excipiunt, edidit pia quædam, nempe -

Manual de Confessores.

Confuclo de Afligidos.

Aliâque, referente sodali ejus Vincentio Blasco in *Historiis Aragonensibus*.

DIDACVS DE GVRREA, si diversus est ab alio cognomine jam laudato, cum excellentissimi D. Ludovici Fernandez Folch de Cardona Ducis Cardonensis filii primogeniti magister esset, edidit -

Arte de enseñar hijos de Principes, y Señores: Ilerdæ 1624. 8.

DIDACVS GVTIERREZ, edidit - *America Tabulam*, ut legitur in *Epitome Gesneriana Bibliotheca*. Antverpiæ edita fuit ab Hieronymo Coch. Laudat Ortelius.

DIDACVS GVTIERREZ DE SALINAS, patriâ ex oppido *Brihuega*, regni Toletani, frugi libellum *De Re rustica* in vulgus emisit. In quo illud non vulgare est, initio libri iustum ac solemne plurium testium examen ex decreto supremi Castellæ Senatus habitum ab authore ipso pro examinandis agriculturæ præceptis quibusdam parum notis à se in hoc libello traditis appositum extare, optimo quidem illius consilio, nè in dubium res aliquando verteretur, quam fides publica nequam roboraret. Titulus libri talis est -

Discurso del pan, y del vino; editi prius Compluti apud Iustum Sanchez 1600. 4. deinde in compendium redacti, unâ cum Gabriëlis Alphonfi de Herrera, aliorumque *de Agricultura* scriptorum operibus. Matriti anno 1620. folio.

F. DIDACVS DE GVZMAN, Salmantinus, ordinis Sanctissimæ Trinitatis redemptionis captivorum, Commissarius (nam sic vocant) & Generalis Vicarius familiæ suæ in Hispaniarum provinciis, Garziæ Loaisæ V. C. Philippi Principis magistro, quem Toletana post Ecclesia Præfulem vidit, nuncupatum opus foras emisit -

De la excelencia del Sacrificio de la Ley evangelica. Matriti apud Philippum Iuntam 1599. in 4. cum prævium aliud, in Batica visitatorem agens, edidisset ejusdem argumenti sic inscriptum, *De las ceremonias del reñado de la Misa.* 1594. Tribui etiam video ei à domesticis -

Salutares Constitutiones ad Regulæ sui ordinis explanationem, ac ejus Cærimoniale.

Obiit Salmantica.

D. DIDACVS DE GVZMAN, Abulensis origine, *Ocania* tamen in Olcadibus Petro de Guzman & Menciâ de Benavides parentibus nobilissimis ortus, Toletanæ almæ sedis Canonicus, atque in supremo tenendæ fidei Concilio Senator, Philippi III. & Philippi IV. potentissimorum Regum Protomythes, atque Eleemosynarius, ut vocant, major, Indiarum Patriarcha, Tyriusque Antistes, Regiam Serenissimarum Infantum Annæ Mariæ, Margaritæque juventutem formavit præceptor: atque item Cruciatæ (sic audit) Magistratus, qui de rebus ad indulgentiam Cruciatæ Bullæ pertinentibus pro conficiendo sacro bello impetratæ olim à Pontificibus, judicat, Summus

Præ-

Præfectus fuit. Archiepiscopus deinde Hispanensis almæ Ecclesiæ anno MDCXXVI. creatus, quadriennio exacto galerum ab Urbano VIII. Pontifice Maximo, Purpuratorum Patrum infigne, accepit, dum Mariam Philippi Regis IV. sororem ad Ferdinandi Romanorum, & Vngarorum Regis, atque ejusdem conjugis domum per Italia fines ducit. Sed brevi mors eum Anconæ oppressit. Scripserat olim -

Vida, y muerte de D. Margarita de Austria Reina de España. Matriti 1617. 4. Quæ quidem & Belgicè prodiit à Gerardo Zoës Amersfortensi S. I. Sacerdote conversa.

DIDACVS DE GVZMAN, Hispanensis, Præbyter Societatis Iesu, edidit -

De Imagines, y breves meditaciones de Nuestra Señora. Granatæ apud Sebastianum de Mena 1603. 4.

F. DIDACVS DE HAEDO, ex Valle de Carrançã montanæ Burgenfis provinciæ oriundus, Benedictinus sodalis, dedit in lucem -

Topografia, y Historia general de Argel. Pincia 1612. in folio apud Didacum Hernandez.

Ex cujus Hispanico dedit latinè Martyres Argelenses Ioannes Baptista Gramaye Antverpianus.

D. DIDACVS DE HAEDO, & GALLART, scripsit -

Viage, sucesos, y guerras del Infante Cardenal D. Fernando de Austria desde XII. de Abril de MDCXXXII. hasta XXI. de Septiembre MDCXXXVI. Matriti 1637. 4.

DIDACVS HENRRIQUEZ DE SALAS, Francisci Toleti Sanctæ Rom. Ecclesiæ Cardinalis latinum opus vulgare fecit, nempe -

La instrucción de Sacerdotes, y Suma de casos de conciencia con las adiciones, y anotaciones de Andres Vistorello. Hanc recognovit versionem, correxitque Ioannes de Salas (forte cognati hominis laborem) is qui inter Iesuitas non obscurus vixit, quæ Pincia prodiit in fol. anno 1619.

D. DIDACVS HENRRIQUEZ DE VILLEGAS, Lusitanus, Olisiponensis, sacra Iesu Christi militiæ eques, & ut vocant, commentarius, Matriti agens edidit militaria, & moralia quædam, nempe prioris generis -

Levas de la gente de guerra; su empleo en todas facciones militares. Matriti apud Carolum Sanchez Bravo. 1647. 4.

Aula militar, y politicas ideas deducidas de las acciones de C. Julio Cesar exequutadas en las guerras de la Galia, civiles, de Alexandria, de Africa, de España. Ad Philippum Hispanum Regem IV. Matriti apud Iulianum de Paredes 1649. 8.

Elementos militares. Matriti 1647. Academia de fortificacion de plazas, y nuevo modo de fortificar una plaza real, diferente en todo de los demas, que escribieron esta arte; ibidem 1651.

Moralia verò - El Advertido. Matriti in domo Domini Garzia. 1653. 16.

El Sabio en su retiro: ibidem in 16. El Principe en la Idea. ibidem 1656. in 4.

DIDACVS DE HERMOSILLA, Carolo Cæsari, atque Hispaniarum Regi à sacris, reliquit opus in schedis M. SS. hac nūcupatione - Dialogo entre Medrano Page y Iuan de Torza mercader, de la vida, y tratamiento de los Pages de Palacio, y del galardón de sus servicios: anno 1543. in folio. Vidit D. Thomas Tamajus.

DIDACVS HERNANDEZ DE MENDOZA, Matritensis civis, Catholicorum Regum tempore scripsit -

Nobiliario de los linages de Castilla. Qui M. S. absque sui authoris nomine primum ambulabat liber per manus curiosorum, sed Ambrosius Morales vidit autographum ipsius authoris, docuitque de re alios in Discursu de Genealogia Sancti Dominici, deindeque proprio ipsius nomine apposito laudaverunt genealogicum hoc opus Gundisalvus Argote de Molina in Nobilitatis Beticæ volumine, atque Egidius Gonzalez Davila de Magnalibus Matritensibus pag. 201.

F. DIDACVS DE HERRERA, Hieronymianus monachus ex sodali togato Bartholomæani amplissimi apud Salmanticenses collegii, eâ viguisse memoriâ dicitur, ut & Paulinas omnes epistolas, ac S. Thomæ Aquinatis summam Theologicam integram recitare ex tempore posset, scripsitque -

Glossa, seu declarationem libri Boetii de Consolatione Philosophiæ.

Glossa super Aristotelis Metaphysicorum libros. Authores sunt Hieronymus de la Vega, & Iosephus de Siguenza, in hujus ordinis Historiis: prior lib. II. cap. XXIII. & posterior lib. I. cap. XLVI. & lib. II. cap. XXIII.

F. DIDACVS DE HOJEDA, Hispanensis, Dominicanus, S. T. Magister, Limæ Peruani regni, quò puer delatus sacro instituto nomen dederat, studiorum in cœnobio Sancti Dominici, postquam diu Philosophiam, ac Theologiam docuisset, Præfectus, cecinit pie, & eleganter admodum, luculentèque -

La Christiada; sive de vita Christi Poëma octoadibus compositum, XII. libris. Hispani apud Didacum Perez 1611. 4. Obiit in sua Limensi provincia eximiarum vitæ Christianæ dotum existimatione ad posteros clarus.

F. DI-

F. DIDACVS DE HOROZCO, Dominicanorum sodalis in Segoviensi urbe cooptatus, propter doctrinæ, ac pietatis meritum suscepit à Philippo Hispaniarum Rege II. visitandi Sanctissimæ Trinitatis religiosum ordinem delegatam Summi Pontificis curam; domique munus Vicarii Generalis administravit. Opera hæc reliquit -

Sermones Quadragesimales, & Dominicæales per annum.

Vernaculè autem -

Sermones de Nuestra Señora.

Floruit circa annum MDLXX. Sed quia totidem hujus argumenti opera tribuuntur Alphonso de Horozco Augustiniano, utriusque familiæ viris diligentibus disceptandum remittimus, cuiusmodi eorum tribui debeant.

D. DIDACVS HVRTADO DE MENDOZA, Eneci Tendilla Comitis, ejusdemque Mondexarensis Marchionis, inclyti Granatensis ultimi adversus Mauros belli Ducis, & Ioannæ Pacieca filius; Ludovici majoris natus, ac familiæ principis, Francisci Giennensis Episcopi, Bernardini treremium Hispaniarum Præfecti, Antonique utriusque Americæ Proregis germanus frater, sorore & femina præstantissima felix, cujus militaria facinora cum audimus (Paulus ait Manutius ad Didacum nostrum ejus fratrem in Philosophiam Ciceronis præfatus) cuius eam nostra ætatis viro animi magnitudine comparamus; cum autem ea, quæ scripsit, legimus, vel antiquis Scripturibus ingenii præstanti simillimam judicamus. Hæc non est Menzia illa Zenetensis Marchionissa, Principisque Calabriæ uxor, cujus doctrinam Vives, & Matamoros mirè extollunt, in quo Andreas Schotus feminas Hispaniæ illustres laudans hallucinatus fuit: sed vel Maria, quam Antonius Hurtadus Mendozius Comes Montis-acuti, alterave, quam Ioannes Padilla Tolertanus, uxores habuerunt. Patriam fuit Didacus ex urbe Granata, ut vulgò creditur, etsi Toleti videatur natus Thomæ Tamajo; quod in Elogiis M. SS. virorum illustrium Carpentanorum argumentis confirmare se alicubi ait. Granatæ quidem, Salmanticæque tribus linguis, Latinâ, Græcâ, & Arabicâ excultus accuratè, necnon & juris utriusque notitiam edoctus, ætate jam bello maturus in Italiam venit, ad bellica, ut nobilem virum, sub bellicosissimo decebat Principe Carolo Augusto, subeunda discrimina, muniâque genda. Quæ verè is, ut alter Scipio, sic tractavit, ut militiæ intervalla fructuosissimo dispungeret otio, semperque inter arma, ac studia versatus (quod de Romano illo ait Paterculius) aut corpus periculis, aut animum disciplinis exerceret. Per hybernas etenim bellorum intemissiones, vel Romam, vel Patavium vel aliam Italiae Academiam contendens Philosophos, & Mathematicos avidè audire solebat, atque inter alios Patavii Augustinum,

Niphum, & Ioannem Montedocam Hispanensem in Philosophia clarissimos; sic studiis animum imbibens, ut non minus belli & pacis artium gnarus, quam totius eruditionis compos evaserit, vulgòque existimatus sit. Porro his dotibus ornatum publicis aliquando negotiis tractandis applicuit Cæsar ejusque in legationum officiis eloquentiâ, prudentiâque, & industriâ, cum apud Venetos, interimque in magna Synodo sub Paulo III. Tridenti coacta, deinde Romæ apud Papam ipsum, usus est felicissimè. Quo ultimo dum distinguitur munere, Senarum quoque Gubernatorem, armorumque per Tusciam Præfectum, pro Carolo gessit: cujus in hac legatione administrandæ rebus gestis pleni sunt omnes Augustæ ejusdem Caroli historiæ commentarii. Sub Philippo II. non minimâ reip. aut faciliorem partem gessisse eum, cum Regi à consiliis fuerit status, ex monumentis ævi illius constat: sub hoc enim Rege alios viginti annos superstes fuit, virtutibusque insignibus floruit usque ad ejusdem sæculi septuagesimum quintum. Viris sanè ætatis suæ in literariâ re principibus magno in pretio semper fuit, quasque alter studiosorum Mœcenas. Græcica præcipuè studia, dum Venetiis ageret, ardentè promovit. Multa quippe nondum visa in Europa hac nostra antiquorum authorum, in hisque aliqua Sanctorum Basilii Magni, Gregorii Nazianzeni, Cyrilli Alexandrini, necnon & Archimedis, Heronis, Appiani monumenta è Græciæ ipsius latebris, avarissimorumque possessorum manibus abstulit. Nimirum pro charissimo Turcarum magno Imperatori Solimano capite, quem ab iis, qui in potestate habebant, non parvo ære redemerat, liberumque dimiserat, non aliam oblatam ab illo Principe gratitudinis significationem admittere voluit, quâ, quod Venetis liberum esset à Turcarum ditone grana, quorum indigebant, petere; librorumque aliquot Græcorum sibi ut esse liceret compos: quod utrumque impetravit facile, sex non minus arcis librorum manuscriptorum, thesauro quovis pretiosiorum, plenis Solimani dono è potestate barbarorum recuperatis. Plures alios Græcos codices è Besarionis Cardinalis, aliorumque Bibliothecis, operâ in eo usus Arnoldi Arlenii Græcè doctissimi magnâ impensâ excribi curavit. Necnon Nicolaum Sophianum Corcyrensem eum, cujus Græciæ Tabula, notæque ad eam Nicolai Gerbellii extant, Thesaliam usque misit, atque Athonem ad conquirenda, & describenda clarissimorum authorum monumenta, & opera; quod in quadam epistola Ioannis Metelli ad Antonium Augustinum M. S. meminisse legisse. Tota hæc librorum moles à Gesnero etiam in Bibliotheca sua laudata, Didaci, ut fama est, legato cessit Catholico Regi ad ornatum Escorialensis Bibliothecæ, in qua hodie asservantur. Geographiam quoque exque-

site

fitè compertam habuit; multoque ingenio, & iudicio, Ambrosii Moralis testimonio, veterum Hispaniæ locorum vocabula, & situs investigabat, adimento usus exoticarum, quas sic intimè callebat, linguarum. Nec Philosophus tantum, Historicus, & Politicus fuit non vulgaris, sed & inter avi sui Poetas, qui vernaculo carmine delectabantur, nulli secundus. Egregius quippe erat, quod eâ nobilitate virum summè decuit, patrii sermonis, atque eloquentiæ promotor, & admirator. Ceterum duo tantum ab eo extare monumenta, quæ palam profiteantur hunc parentem, haud leviter dolendum est, alterum nempe Historiæ, alterum Poëticæ artis: scilicet Historicum hoc argumento, & titulo -

Guerra de Granada hecha por el Rey de España D. Felipe II. contra los Moriscos de aquel reino sus rebeldes; Sallustii *Ingruino*, *Catilmarioque*, aut veterum cuicumque alii comparandum. Certè hæc Historia in schedis M. SS. diu cursitavit per omnium manus, scripiâque aliorum, Jacobi præcipuè Bledæ *Historiæ Manricorum* scriptoris, ditavit. Demum, in lucem prodiit Ludovici Tribaldi regii Chronographi operâ, Matrili 1610 in 4. deinde Olisipone apud Craesbek 1627. Ex quatuor libris finem tertii, quem mutilum prehenderat, elegantissimè supplevit D. Ioannes Silva Portalegrensis Comes. verè purpuram authoris purpuræ attexens.

Rhythmicum verò excusum fuit curâ Ioannis Diaz Hidalgo Melitenensis ordinis presbyteri, Regiique Cappellani, sic inscriptum -

Obras del insigne Cavallero D. Diego de Mendoza. Matrili 1610 in 4. Regnat is quidem meo iudicio in octo-syllabis versibus nostræ gentis propriis; ejus in primis metri, quod *Redondillas*, & *Quintillas*, quatuor scilicet, & quinque versuum compositionem, vocamus. Acumen certè ubique, atque urbanitatem non vulgarem, doctrinæque offendit multa lumina, veterisque passim imitatur. Ludicris autem & Satyricis, quæ plura erant, editor prudenter abstinuit, ne hujus famæ & dignitatis viri nomine palam legerentur. Audio quoque in Italia prodiisse olim hoc versuum systema.

In editione nupera Tridentini Concilii à Philippo Labbeo procurata & adornata legitur, columna 292.

Oratio ejus habita Tridenti ad Patres ibi congregatos, cum primùm eò Caroli Cæsaris Legatus ex Venetiæ urbe appulit. Incipit, *Superiore anno* &c.

Tribuitur etiam nostro, juvenilis ætatis, ingenio tamen ac festivitate plenus, quem Salmanticiæ elucubrasse dicitur, libellus: scilicet -

Lazarillo de Tormes, indigitatus: qui excusus extat Tarracone 1586. Pinciæque apud Ludovicum Sanchez 1603. in 16. Italicè hic idem prodiit hoc titulo, *Il Picariglio*

Castigliano, Barezzo Barezzi interprete 1626. in 8. iterumque cum adjectione secundæ partis, quam Barezzius appendit, 1635. atque item Germanicè. Quamvis non desit qui Ioannem de Ortega Hieronymianum monachum hujus authorem asserat; Iosephus videlicet Seguntinus in ejus ordinis *Historia* lib. I. cap. XXXV.

Manuscripta latent in Bibliothecis -

Paraphrasis in totum Aristotelem. (Quod opus ei *Gesnerianæ epitomes* author attribuit) Hispanica forsân; videntur enim quodammodo id indicare Paulli Manutii verba hæc, quæ sequuntur ex præfatione jam laudata. *Aliam tu ornandæ, atque amplificandæ patriæ tuæ rationem inivisti. Profers enim, quantum in te est, Hispanicæ linguæ terminos, & ut ea non solum verbis, & nominibus, sed etiam rebus, & scientiis per te locupletata ab exteris nationibus appetatur ingenio, doctrinæque consequeris.* Hæc ille. Cujus quidem paraphrasis aliqua portio est -

La Mechanica de Aristoteles traducida de Griego en Castellano por D. Diego de Mendoza, dedicada al Duque de Alva. Quo titulo dignoscebatur in Bibliotheca Antonii Augustini, visiturque hodie in Regia Escorialensi, ut ex catalogis earum scio. Forte & hæc pertinent -

Commentarii Politici, quos M. SS. esse apud Lucam Torrium amicum suum docet in *Bibliotheca ecclesiastica* de nostro loquens Aubertus Miræus.

Descripsit quoque -

La conquista de la Ciudad de Tunes; cui expeditioni interfuisse dicitur. *Gesneri Epitome*. Forte & -

La Batalla naval, escrita al fin de la Guerra de Granada por D. Diego de Mendoza. Nam hujus Inscriptionis liber in Catalogo apparet Olivariensis Bibliothecæ, quem Romæ in Barberina vidimus.

Denatum fuisse virum hunc clarissimum anno MDLXXV. Aubertus idem Miræus docet. Quem & summâ quaque laude ornant, & prosequuntur plures magni viri æquales; Lazarus Bonamicus in *Epistola* quadam metrica in *Delitiis Poëtarum Italarum* legenda, Paulus Manutius jam laudatus, Ambrosius Morales in nuncupatoria ad eum epistola *Antiquitatum Hispaniæ*; Præterea ad Didacum nostrum extat Sanctissimæ Christi Sponsæ Theresiæ à Iesu epistola quædam inter alias non dudum edita, XI. nempe Partis primæ.

F. DIDACVS DE IANGLVAS, ordinis fratrum Prædicatorum, cujus familiæ nomen in Matriliensi domo Dei-paræ Virginis (ut vocant) de Atocha professus est, S. T. M. Divum Thomam Placentiæ, Compluti, Segoviæ, Pinciæque, Theologicarum, ac metaphysicarum quæstionum callentissimus, atque in hujus urbis præsertim Gregoriano Collegio frequentissimæ auditorum coronæ interpretatus

tatus est. Mirâ fuit foelicitate ingenii; in veterum Patrum lætione versatissimus, insuper continentiam, & pietate eximiam. Nec ponendum in ultima laudis parte quod Theresiæ à Iesu Sanctissimæ Virgini sacramentum penitentiae suscipienti per octennium integrum aures præbuit. Extat ab eo -

Promptuarium Concionum festivalium totius anni, additâ Dominicæ Passionis explicatione; Parisiis, Coloniaeque eodem anno 1605. five *De Cardinalibus, & præcipuis Iesu Christi Sanctorum operibus, quæ festis eorum diebus in Ecclesia celebrantur*, quæ inscriptio est Matriliensis princeps anni 1602. & Parisiensis.

Abiit vir pius ad plures XI. Kal. Augusti anno MDCV. aut MDCVI.

DIDACVS IANÉZ FAXARDO, Matriliensis, Iuris Consultus, in suprema hac Curia causarum patronus, litigatorum pauperum ex munere Advocatus, emisit in publicum juvenis adhuc -

Traetatum de legitimatione per subsequens matrimonium. Matrili 1632. in 4.

Resolutionem quoque super renuntiationis revocatione factæ à Regulari, si Episcopus fiat. Matrili 1633.

DIDACVS DE IEPES, Toletanus, in Nofocomio Sanctæ Crucis à sacris minister, opus edidit variæ, ac locupletis historiæ penu, dulce utili, juxta Poëtæ regulam, admiscens; nempe -

Discursos de varia Historia, que tratan de las obras de misericordia, y otras materias morales con exemplos, y sentencias de Santos, y otros gravissimos autores. Toleti ann. 1592. in folio apud Petrum Rodriguez. Verè enim ajebat Plinius in Panegyrico; *Melius homines exemplis docentur, quæ in primis hoc in se boni habent, quod approbant ea, quæ præcepta sunt, fieri posse*.

Reliquit manuscripta -

Notas al Conde D. Pedro de Portugal.

Historia de Paulo Orofio.

S. Augustin de la Ciudad de Dios: à se in vernaculum sermonem versa, uti refert D. Thomas Tamajus in *Collezione librorum Hispanorum*. Nomen à patrio oppido in Carpentania ei inditum alicubi lego, sed Toletanam patriam ei adstruit D. Thomas Tamajus, cui magis defero.

F. DIDACVS DE IEPES, Hieronymianus, cujus familiæ morem ut sequeretur, à natali oppido, quod in Carpentania est, juraque sacra Toletum petit, nomen mutuavit, eâ pietatis omnigenæque virtutis laude in hoc religiosissimo vixit ascetarum ordine, ut dignus habitus aliquando fuerit, quem feracissimus Rex Philippus hujus nominis Secundus sacram exomologessim confecturus supplex adiret. Præsul deinde Turiasonensis post

Regis obitum renuntiatus, hæc sui monumenta reliquit posteris -

Historia particular de la persecucion de Ingalaterra desde el año de MDLXX. Matrili 1599. 4.

Vida de la madre Teresa de IHS. Matrili 1599. 4. & 1614. Transulit librum hunc Gallicè Cyprianus à Nativitate Virginis, ediditque Parisiis 1643.

Scriptit etiam Philippi Regis III. iussu tractatum, seu relationem *De la muerte del Rey Don Felipe Segundo*, quæ, nisi fallor, caret adhuc typorum luce: adjudicat tamen nostro eam, inter alios Franciscus de Pifa in *Toletana urbis Historia* libro V. cap. XXXI. & Martinus Carrillo in *Annalibus* ad annu MDCXCVIII. Creatus fuit Episcopus anno MDC. decessitque MDCXIII. ætatis suæ LXXXIII.

F. DIDACVS A IESV, Hieronymianus, ex Lusitania, ut credo, edidit -

Memoriale ordinis S. Hieronymi: quod laudat G. Cardoso in *Agiologio Lusitano* prima Martii & XVI. ejusdem pag. 197. & XXXI. ejusdem, pag. 374.

F. DIDACVS A IESV MARIA, natus in Civitate-regali, Carmelita excalceatus, domui Guadalaxarenfi præerat scribens de rebus patriis,

Historia de la Imagen de Nuestra Señora de Prado de Ciudad-real. Matrili 1650. in 4. Idem, ut credimus, scripsit -

Desierto de Bolarque de Carmelitas de la Reforma, ibidem 1651. 4.

F. DIDACVS A IESV MARIA, nescio cujus religiosæ familiæ sodalis, author fertur libri sic inscripti -

Monte de piedad, y Concordia espiritual. Hispali 1635. in 16.

F. DIDACVS A IESV, olim SALABLANCA, Pincianus, ex Carmeli reformatione, concionandi arte admodum clarus, atque in Academia Complutensi plurium annorum Professor celebris, scripsit -

Commentaria cum disputationibus, & quæstionibus in universam Aristotelis Logicam. Matrili 1608. 4.

Annotationes a las obras del Venerable Padre F. Juan de la Cruz.

Denatus est anno MDCKXI.

F. DIDACVS A S. IOSEPHO, Benedictinus, in Montis-ferrati sacrâ & venerabili æde religionem professus, in gymnasio autem, seu collegio Hiraciensi sodalis, publici juris fecit *Manual Ecclesiastico, y Ceremonial de la Misa, y Oficio divino, conforme a las reglas, y rubricas del Misal, y Breviario Romano, y Ceremonial de los Obispos*. Pampelone 1633. in 8.

F. DIDACVS DE SANCTO IOSEPHO, Pincianus, Carmelita ex Reformatorem secta, publicavit -

La Historia de las fiestas, que las Ciudades de España hizieron en la Beatificacion de Santa Teresa de IHS. año de MDCXIV. Matrili 1615. 4.

Musica, atque pictoria artium laude insignem fuisse affirmant, qui de eo referunt, Obiit anno MDCXXI.

F. DIDACVS ISQUIERDO, Franciscanus observantia regularis, Lector emeritus, provinciaeque Burgenfis, uti domesticum verbum sonat, Diffinitor, publicavit -

Trilogicum Eucharisticum continens succinctè morale, scholasticum, & mysticum Eucharistia, ut Sacramentum est, Pampelone 1650. in 8.

DIDACVS LAINEZ, natus in oppido veteris Castellae Almazan, secundus post Ignatium authorem Iesuiticæ religiosæ sodalitatæ Generalis Præfectus, quam per octo annos & amplius rexit, summèque ampliavit: summus fuit Theologus, sanctimoniâ, prudentiâ, suavitate morum, cæterisque naturæ dotibus veluti ad vnguem factus: de quo adeas, rogo, *Societatis Bibliotheca* authorem, qui res ejus gestas in compendium redegit; tribuens quidem nostro aliqua, vel imperfecta, vel depetdita; nempe de *Providentia* lib. III. *Prolegomenon in universam Scripturâ* lib. I. *De Trinitate* lib. III. *De Cambiis; De Usuris; Pluralitate beneficiorum; De fucus, & ornatu mulierum; De Regno Dei; ac de Usu Calicis; Indicemque illustrium sententiarum ex variis authoribus*. Scio in Bibliotheca Ambrosiana Mediolani asservari manu exaratam -

Summa eorum, quæ per Iacobum Lainez Societatis Iesu è suggestu proposita sunt populo Genuensi circa mercatorum frequentiora negotia. Fortè idem cum de Cambiis opere.

Extat quoque ejus (ait Alegambius) *Commentariolus, ne templa Hereticis concedantur: in colloquio Poissaco in Gallia scriptus.*

Oratio item, quam ibidem habuit relata à Sachino tomo secundo *Histor. Societat.* libro VI. num. 32. & lib. V. num. 201. Nec non ex Hispanico authoris -

Epistola ad Patres, qui in India essent: apud eundem Sachinum lib. II. numer. 188. Denique -

Tabella brevis pro Concionatorum instructione, adducta à Posslevino in Bibliotheca sacra lib. V. cap. XLI.

Doctrinam, dogmatique Tridentina de Iustificacione & Gratia, itémque de Sacramento Ordinis formasse fertur. Obiit XIX. Ianuarii MDLXV. ætatis suæ LIII. Frequens quidem hujus magni viri mentio in *Historia Concilii Tridentini*.

DIDACVS DE LEDESMA, Cuellarenfis, Lovanii ad Societatis Iesu religiosum ordinem venit XXXII. annis natus, literisque sacris & profanis non leviter instructus. Romæ studiis præfuit in collegio Thomamque Angelicum explicuit, & quidquid cum Hæreticis controversari solet; vir doctrinæ, & pietatis nomine valde celebratus in Sachini *Historia* lib. I. cap. IX. Scripsit -

De Divinis Scripturis quavis passim linguâ non legendis; simul & de Sacrificio Missæ, cæterisque officiis in Ecclesia Christi Hebræâ tantum, Græcâ, aut Latina linguâ celebrandis. Colonia apud Maternum Cholinum 1570. in 8. apud Geminum Calenium 1574. ibidem tertio 1597. in 8.

Doctrinam Christianam Hispanicè; & De modo catechizandi, Italicè: quem librum Vincentius Castariola in linguam Græcam transtulit. Prodiit ille Romæ 1573. hæc verò translatio ibidem 1594.

Grammaticas Institutiones. Venetiis 1569. in 8.

Tabellam brevem totius Summæ Theologiae Sancti Thomæ; quam exhibet Posslevinus lib. III. Bibliotheca cap. VII.

M. SS. relicta hæc sunt, Alegambii testimonio, *De Dialectica* lib. I. *Ethices, sive Philosophiæ ac Theologiae de moribus* volumen unum: *Controversiarum contra Hæreticos*, aliud. In Bibliotheca certè Barberina vidimus *Compendium casuum conscientia. M. S.*

Denatus est anno MDLXXV. ætatis plus minus LV. aut LVI.

F. DIDACVS DE LEMOS, Lusitanus, ordinis fratrum Predicatorum in Benfice monasterio, quod Vlissiponem prope est, Lusitanâ linguâ descripsit -

Vitam Sancti Dominici. anno 1524.

DIDACVS DE LEON, scripsit - *Explicacion del Genero, y Supinos del Maestro Antonio. Pincia 1612. in 8.*

F. DIDACVS DE LEON, Vtrariensis, ordinis Carmelitarum, insigniter doctus audit à domesticis, ac trium linguarum Latinae, Græcæque, & Hebraicæ peritus. Interfuit Episcopus Columbricensis Concilio Tridentino: quâ dignitatis appellatione eum vocat inter alios catalogus eorum, qui eidem sacro Concilio interfuerunt, ac Rodericus Caro civem suum laudans in *Notis ad Dextri Chronicon* fol. LXXVIII. Schotûsque in *Bibliotheca*. Extare in cœnobio Hispalensi audio hujus authoris (quæ tribuunt ei Petrus Lucius, & Didacus Coria.)

Super IV. libros Sententiarum commentaria.

De Arte grammatica Hebræa, lib. I.

Triadem orationum in Concilio Tridentino habitaram.

Di-

Disputationum in eodem lib. I. Decessit Hispali anno MDLXXXIX.

DIDACVS LOPEZ, domo ex oppido Valencia de Alcantara provinciae Extremaduræ, plures annos Taurinæ urbis juventutem literis latinis excoluit, postquam Emeritæque, Ulmetique, ac nescio an alibi munus idem docendi exercuisset. Tauri commorabatur, adhuc literis operam dans, publicoque stipendio primorum civium pueros instituens domo anno superiore MDCLII. Scripsit partim gerens interpretis, partim authoris munus,

Aulo Persio Flaco traducido en lengua Castellana con declaracion magistral. Burgis 1609. 8. apud Ioan. Bapt. Vareseium.

Las obras de Virgilio traducidas en prosa Castellana. Pincia 1601. 4. Matrilique apud Cnestam 1614. 4.

Los nueve libros de los exemplos, y virtudes morales de Valerio Maximo, traducidos, y comentados. Hispali 1631. 4.

Emblemas de Alciato con la explicacion del Autor. Naxera apud Ioannem Mongaston 1615. 4. Valentiaque apud Hieronymum Vilagraffa 1655. 4.

Declaracion magistral sobre las Satyras de Iuvenal. Matrili apud Didacû Diaz de la Carrera 1642. in 4.

Comento en defensa del libro IV. de la Arte Grammatica de Antonio, apud Antoniam Ramirez Salmantica 1610. 8. & Matrili 1652. Item latine -

Mopsu Eclogam in obitu Francisci Sanctii Brocensis.

DIDACVS LOPEZ, Hispali commorabatur, cum edidit, juventuti consulens,

Construccion, y explicacion de las Reglas de generos, y preteritos conforme al Arte de Antonio. apud Ioannem Gomezium de Blas. 1640. 8.

Diversus est à superiore illo famè inter Grammaticos celebrioris.

DIDACVS LOPEZ, Bilbilitanus ex Aragoniæ regno, & medicinæ Doctor. Scripsit - *In Aboali Abinceni, sive Avicennæ librum de viribus cordis commentaria.*

DIDACVS LOPEZ, Lusitanus, Bringellianus, Iesuita, Doctor Sac. Theologiae Eborenfis, & in hac Academia primarius scholasticæ primùm, deinde expositivæ, ut vocant, interpres, Academiaeque Cancellarius, scripsit -

Harmoniâ Scripturæ divinæ emodulantes actiones laudabiles, vel vituperabiles virorum, & feminarum antiquo aut novo Testamento rellatas, expositas ad mores à XXIV. Doctoribus per sonos alphabetico ordine dispositos, indicantes virorum ac feminarum nomina cum conceptibus, seu concentibus propriis authoris. Parisiis apud Sebastianum Cramoyfi in folio. Fortè idem est

Iacobus Lopez Rebello, cujus nomen præfert Tractatus ita inscriptus -

Fructus Sacramenti Pœnitentiæ, Parisiis similiter editus 1602. 8.

DIDACVS LOPEZ, Zafrenfis, unus è primis Societatis Iesu Presbyteris, qui in Hispaniam Novam, seu Americam transfretaverunt, scripsit -

Mensam spiritalium ciborum, tum è Sacra Scriptura, tum è Sanctorum Patrum interpretatione selectorum pro divini verbi concionatoribus. Lugduni apud Horatium Cardon 1614. in folio.

Diem suum obiit in collegio Mexicanæ urbis, cum præfuisset huic, & Angepolitano, & aliis collegiis, necnon & domui professæ Mexicanæ, XXXI. Octobris MDCXV. ætatis suæ LXXI.

DIDACVS LOPEZ DE AIALA, Toletanæ patriæ Ecclesiæ Canonicus, nostrum sermonem, vernaculè conversis Scriptorum Itolorum quibusdam opusculis, & quidem elegantè, locupletavit. Hujus namque in primis est, quamvis prodierit authore non notato,

El Laberinto de Amor ex Philocoro Ioannis Boccacii, typis mandatus an. 1553. in 4. de quo admonet in præfatione operis proximè laudandi Blasius de Garay sanctæ ejusdem Ecclesiæ Portionarius. Item -

Arcadia de Iacobo Sanazaro. Toleti 1547. in 4. apud Ioannem de Aiala. Interpretatio hæc non unius Didaci nostri est: nã quidquid oratione adscriptâ numeris Sanazaro excidit, hoc totum Didacus Salazar, olim miles, Centuriòque, ac deinde vitam sectatus eremiticam, ingenii acumine vir præstans, carmine transtulit Hispano. Hunc editor libelli hujus is, quem ante nominavimus, Blasius Garay sui sæculi Phœnicem, tam meditato carmine, quam extemporaliter, prosâ item oratione disertum appellat.

F. DIDACVS LOPEZ DE ANDRADA, Lusitanus, ordinis Eremitarum D. Augustini, quem inter Aragonenses cooptavit, ingeniosus & eloquens, si quis alius, in concionandi opere; planèque omnium, quos habere ad populum sermones illa ætas vidit, facile princeps. Diu operatus est Matrili regius Ecclesiastes cum admiratione curialium, & fructu; ad eum usque diem, quo designante Philippo Rege IV. in Pontificatum Hydruntinum, anno scilicet MDCXXIII. à summo Ecclesiæ Præsule fuit adsumptus. In ea sedè nondum sexagenarius muneris suo instans diem suum obiit. Vulgaverat is Castellæ proprio idiomate, atque eo castissimo -

Tratados sobre los Evangelios de la Quaresma: duobus tomis. Matrili 1615. & 1617. 4. apud Alphons. Martinum, & Pampelone 1620. in 4.

Tratados sobre los Evangelios que se dicen en las festividades de los Santos. Matrili anno 1622. in 4. & Barcinone eodem anno. Quos hodiè que è manibus Doctorum hominum magna hæc vis Sermonum, Homiliarum, atque Discursuum ecclesiasticorum ad hunc usq; diem protuberans nondum excussit. Sed jam tribus tomis locupletiora hæc omnia dedit Matrilitensis Typographia Gregorii Roderici anno 1656. in folio, quorum primus est de *Quadragesima*, secundus de *Sanctis*, tertius de *Conceptione Immaculata Mariæ Virginis*, qui ultimus tandem prodierat posthumus anno 1649. Neapoli duabus partibus, Hieronymi fratris fodalis Carmelitæ industria locupletior factus.

Obiit ante diem VII. Junii MDCXXXV. quo ei in Episcopali munere successor datus est.

F. DIDACVS LOPEZ DE BARAHONA, fodalis Redemptorum Sanctissimæ Trinitatis in domo Burgensi, scripsit -

Manual de los Religiosos de la Santissima Trinidad, hoc est, Regulæ his præscriptæ explanationem, privilegiorumque à Sede Pontificia eis concessorum usque ad hoc tempus collectionem. Authores sunt domestici Scriptorum.

DIDACVS LOPEZ DE CORTEGANA, domo, ut suspicari datur, ex oppido Bætica tractus cognomine, in alma Hispalensi Ecclesiâ sacerdotium Canonicum, ac dignitatem Archidiaconatus gerens, ineunte superiore sæculo, famâ literarum & in primis eloquentiæ nostratis facultate florebat. Ejus namque sunt ex latina lingua redditi -

El Añno de Oro de Lucio Apuleio: quod opus laudat Petrus Nuñez Delgado in quodam carmine, quod inter ejus legitur epigrammata.

El Tratado de la miseria de los Cortesanos, Aeneæ Silvii: atque item alius -

De como se quexa la paz, Erasmi Roterodami; ad Didacum Pontium Legionensem Arcensium Ducem anno 1520.

Hujus viri mentio cum laude fit in nuncupata ei Hispanica Ludovici Barthema *Itinerarii* versione, quam Christophorus de Arcos Hispalensis Ecclesiæ ejusdem Cathedralis Curio in vulgus dedit. Tribuitur quoque ei à D. Petro de la Escalera Guevara in libro *De los Monteros de Espinosa* II. parte capitulo III. fol. 70 -

La Historia del Rey D. Fernando el Santo.

DIDACVS LOPEZ DE LISBOA, ET LEON Lusitanus, in Peruano regno scripsit -

Vida de Don Fernando Arias de Vgarte Arçobispo que murió de Lima. Lixæ 1638.

Pater hic est Antonii de Leone, de quo supra egimus.

DIDACVS LOPEZ DE TOLEDO, Alcantarenfis Eques, & Commendatarius, ut vocant, de *Castil-novo*, Toleti natus, vertit in vernaculam linguam post alios interpretes -

Los Comentarios de Julio Cesar, y de *Caio Hirtio con el argumento de las guerras de Francia*, y *declaracion para concertar à Cesar con otros autores*. Matrili apud Alphonsum Martin. 1621. 4.

Est quidem Anonymi cujusdam interpretatio horum commentariorum olim facta, editaque Compluti 1529. folio. Est & alia Petri Garfia de Oliva, quæ Toleti in lucem fuit emissa anno 1570. in 8.

D. DIDACVS LOPEZ DE ZVNIGA, Theologus, Latine, Græcèque doctus, sacrarum, ecclesiasticarumque historiarum peritissimus, ingenii candidi, & supra quàm credi potest, urbani, quòdque his multo majus erat, innocentissimæ vitæ, summaque non morum tantùm, sed etiam verborum honestatis; veri, si quis unquam, amantissimus, & perquam egregius pietatis cultor. Qui non malevolentia, sed veritatis studio scripsisse se in *Erasmum moriens non obscure declaravit*. Nam cum non pauca collegisset, quæ ne in quarta quidem editione *Novi Testamenti* ab illo conversi probaret, mandavit hæredibus, ne *Commentarium*, quod nondum postremâ manu recognoverat, evulgarent, sed ad illum mitterent, ut illis suis laboribus admonitus posset, si vellet, libros suos emendare; nihil tale haud dubiè mandaturus, si ambitione ductus non studio veritatis eam provinciam suscepisset. Hæc Ioannes Genesius Sepulveda in *Apologia ad Erasmum*, quæ & *Andreas Schotus* in *Bibliothecam suam Hispanam* transcripsit. Refert item in *Epistola I. ad Erasmum* idem Sepulveda, esse apud Franciscum Quignonium Cardinalem has Stunicæ observationes, scilicet octoginta omnino *Annotationes in scholia Erasmi in Hieronymi opera*, & plus centum in *Novi Testamenti conversionem, ejusdemque Erasmi adnotaciones*. Et in II. *epistola*, Franciscum Quignonium tradidisse librum Inacho Mendozæ Cardinali Romam appulso, cujus auspiciis decerptæ *annotationes*, & ad Erasmum missæ fuerant: de quibus agit & epistolis III. & IV. Conferenda hæc tamen sunt cum Erasmi epistolis IV. lib. XVI. ad Petrum Barbirium: XV. lib. XX. ad Franciscum Vergaram: XXXIX. ejusdem libri ad Cardinalem Sedunensem: I. lib. XXX. ad Hubertum Barlandum, & alias facile colligendas ex Indice, qui in editione harum epistolarum postrema Londinensi prostat. Opera ejus quæ reliquit hæc sunt -

Annotationes dictæ contra Desiderium Erasmum in defensionem translationis Novi Testamenti. quæ Venetiis prodierunt in folio. Quibus adjungi video -
In Erasmum secundas curas. Item -
Annotationes in Iacobum Fabrum Stapulensem super Epistolas Pauli. Lutetiæ apud Con-

Annotationes dictæ contra Desiderium Erasmum in defensionem translationis Novi Testamenti. quæ Venetiis prodierunt in folio. Quibus adjungi video -

In Erasmum secundas curas. Item -
Annotationes in Iacobum Fabrum Stapulensem super Epistolas Pauli. Lutetiæ apud Con-

Conradum Resch. 1522 in folio.

Annotationes in Scholia Erasmi ad S. Hieronymi opera. Quas tribui nostro, ut vidimus, à Sepulveda & aliis scio cum duobus sequentibus -

Enchiridio Religionis; & -

Affertionibus de Ecclesia.

Itinerarium quoque scripsit ab oppido Complutensi Toletana provincie usque ad urbem Romam; ad Ioannem Stunicam fratrem, D. Iacobi equitem, quod Romæ editum fuit in Campo Floræ per Marcellum Gilbel, alias Frank. anno 1521. in 8. quæ editio in Vaticana extat Bibliotheca Cod. 10571. & post plures annos ab Andrea Schoto in fine *Bibliothecæ suæ Hispanæ*.

Hispanicarum Historiarum Breviarium, ad Ferdinandum Hispaniarum Principem, Austriæ Archiducem, Prologus incipit: *Hispanorum Regum Historias &c.* liber autem ipse: *Hispania, ut alia pleraque Orbis provinciæ, Romano paruit Imperio &c.* Hujus exemplum vidimus Romæ in Bibliotheca Barbarina, codice M. S. MXIX. ex quo aliud nobis procudi curavimus. Mortuus est Neapoli ad annum circiter MDXXX. quò paulò antè, alieno, & periculoso tempore ab urbe profectus fuerat, uti Schotus refert.

D. DIDACVS LOPEZ DE ZVNIGA ET SOTOMAIOR, Presbyter, Iuris Canonici, ut vocant, Licentiatus, Sixto V. Pontifici Maximo nuncupavit -

De Voto tractatum. Salmanticæ 1588. in 4. apud Michaëlem Serrano de Vargas.

DIDACVS MADVENO, Iesuita, scripsit -
De illibata, & prorsus Immaculata Conceptione Virginis Mariæ: ut referunt Hyppolytus Marraccius in *Bibliotheca Mariana*, & Petrus Alva in *Militia Conceptionis*.

F. DIDACVS MALO DE ANDVEZA, Benedictinus, sui ordinis generalis concionator, edidit -

Oraciones panegiricas en las festividades de varios Santos. Matrili 1663. in 4. apud Dominicum Garziam & Morrás.

F. DIDACVS MARFIL, Cisterciensis monachus in cænobio de *Sandoval*, quod à Legionis urbe duabus leucis distat, eximius Theologus, atque Ecclesiastes, scripsit, sed non edidit, authoribus Chrysofotomo Henriquez, & Carolo Vischio,

De las Alabanzas de Nuestra Señora.

Obiit in monasterio *Montis-Salutis* anno MDCXXI.

F. DIDACVS DE SANCTA MARIA, ordinis Prædicatorum in provincia Mexicana, ejusdemque aliquando Præfectus, scripsit -

Doctrina Christiana en lengua Mixteca.

Epistolas, y Evangelios, eadem lingua -

DIDACVS MARTINEZ, Complutensis, edidit -

Formulario de provisiones de Prelados, y de cartas familiares. Medinæ Campi apud Franciscum del Canto 1576. in 8.

DIDACVS MARTINEZ, Cordubensis, Iesuita, omnigenæ doctrinæ tam sacræ, quàm profanæ studia cum linguarum Orientalium insigniorum Græcæ, Hebraicæ, Syriacæ, atque Arabicæ haud vulgari notitia conjunxit: eâ memoriâ præditus, ut libros omnes sacros promptè reddere posset. Quare in his exponendis æquales ejus, quantumvis doctissimi, primas ei concedebant; quod ex domesticis, atque auditoribus minimè vanis hominibus notum habemus. Docendis prius humanioribus literis, deinde sacris intentus vixit; quas ultimas in Collegio Hispalensi vicennio integro professus fuit; unâ ibi degens cum Ludovico de Alcazar, Ioanne Pineda, Didaco Ruiz de Montoya clarissimis Societatis, harumque provinciæ, atque urbis luminibus, nullo eorum inferior. Edita ejus est sine authoris nomine -

Epistola ad Sacerdotem quemdam vinculis in Anglia pro christiana fide detentum.

Habuit præterea paratos prelo, ut *Bibliothecæ Societatis Scriptor* suo tempore ajebat -

Commentarios in Apocalypsim B. Ioannis Apostoli.

Tractatum de sacris lapidibus.

Descriptionem Idumææ. tomis II. ubi commentaria in *Abdiam* habet.

Commentarium in Epistolam B. Iacobi Apostoli juxta editionem Syriacam.

Hispanicè verò -

Tratado sobre el Padre nuestro: unáque el Tratado de S. Cipriano sobre la misma oracion. Vida de San Juan de Dios.

Marte Español.

Matrimonio casto de Henrrico, y de la verdad. Quod nescio qualis sit argumenti opus.

Omnia hæc custodiri audio in tabulario collegii S. Hermenegildi Hispalensis adhuc manu exarata. Vitam cum morte commutavit in eadem urbe senex jam emeritus, circa annum hujus sæculi XLII.

F. DIDACVS MASIVS, vulgò **MAS**, Valentinus gente, domo autem ex oppido *Villareal*, Dominicanis apud Salmantinos dato nomine paulò post in cænobium Valentinum remancipatus, Doctorque ejusdem scholæ Theologus, interpretatus est ibi Sanctum Thomam, utriusque Philosophiæ tam naturalis, quàm sacræ peritissimus. Quo tempore utilissima hæc vulgavit opera -

Commentaria in universam Aristotelis Dia-

Dialecticam, unâ cum questionibus, quæ à gravissimis viris disputari solent, duobus tomis. Valentia 1592. 4. Coloniaeque 1618. 4.

Commentaria in universam Philosophiâ Aristotelis, unâ cum questionibus &c. hoc est VIII. libros Physicorum, duobus aliis voluminibus. Valentia 1599. 4. Coloniaeque 1610.

De Ente, & proprietatibus ejus, metaphysicam disputationem. 1578. 8.

De Transcendentibus tractatum.

De Elementis disputationem, VI. libris comprehensam: de quo opere jam perfecto, typisque propediem tradendo Petro Augustino Morla in Præfatione sui Emporii Juris attestanti debemus credere.

Inedita reliquisse dicitur, in libros de Cælo: de Anima; de Generatione; ac Meteororum.

In Summam Theologiæ D. Thomæ, duo magna volumina.

Vernaculâ autem linguâ conscripsit -

Vida de San Jacinto. Valentia 1594. in 8.

Vida de Santa Ines de Monte Policiano, y de otras Bienaventuradas Virgines del orden de Predicadores.

Vida de Santo Tomas de Aquino.

Vivis exemptus est. Masius post quatuordecim annos in scholastico munere transactos anno orbis christiani MDCVIII.

F. DIDACVS A MATRE DEI, Toletanus, ex Discalceatis fratribus Sanctissimæ Trinitatis; qui captivos redimunt, concinnavit -

Chronica de los Descalços de la Santissima Trinidad, duabus partibus, quarum prior prodiit anno 1652. Posterior verò . . . in folio.

Obiit Matriti septuagenarius Diffinitoris Generalis, & Vicarii Generalis muneribus inter sodales gestis.

DIDACVS MATVTE DE PEÑAFIEL, Granatensis, in hujus urbis Academia publicus ex Durâdi cathedra Professor Theologus, Ecclesiæque Bastensis Sacerdos, & Prior, variâ literarum suppellectile dives, edidit tertiû supra tricesimum annum ætatis numerans pulchrum opus sermone vernaculo -

Pro sapia de Christo dictum, sive Comment. ad Sancti Lucæ caput III. in eoque contentam Iesu Christi avorû seriem; D. Francisco de Roxas, & Sandoval Lermæ Duci nuncupatum. Bastæ 1614. in 4. In calce adjungitur -

Vn Discursu, y digression de la segunda edad del mundo, de Sem hijo de Noe, y de la division de las tierras entre Sem, Cham, y Iaphet, y origen de los linages del Mundo.

Promiserat post superioris libri editionem. Vitam Christi; eodem Hispano sermone, duabus partibus, quarum hæ essent appellationes; Christo Infante; Christo Gigante; in quo opere magis quàm in Prosapia sibi placeret.

DIDACVS DE MEDRANO, Jurisconsultus, libellum foras dedit -

De Consensu connubiali, qui editus est Lugduni typis Horatii Cardon 1609. in 4.

DIDACVS MENDEZ DE VASCONCELOS, Lusitanus, in oppido Alêr natus Transaganae provinciæ, Burdigale sub Antonio Goaveano literas humanitatis, Tolosæ sub Corrafião & aliis, multoq; magis Conimbricæ à Martino Doctore Navarro, Parisiisque à Petro Rebufo prudentiam utriusque juris doctus, in Eborensis Ecclesiæ collegio sacro locum à Gundisalvo Pinario avunculo, qui Vicensis fuit Episcopus, sibi celsum occupavit; atq; inter Fidei vindices Lusitanos diu sedit, ab Henrico Cardinali, sacri hujus Concilii Præfecto ei curæ mancipatus. Scripsit, cum insigni esset eruditione antiquarum rerum, ac totius humanitatis,

In Andreae Refendii Antiquit. Lusitaniae libros scholia brevia.

De Eborensi municipio commentarium, unâ cum Andreae Refendii operibus Coloniae apud Birckmanum 1600. 8. & in systemate Hispaniæ Illustrate.

Hujus res adhuc viventis stylo duxit Andreas Schotus in Bibliotheca, Lusitanos famâ & scriptis claros celebrans; qui etiam edidit à Vasconcelo scriptam -

Gundisalvi Pinarii Episcopi Vicensis vitam: quæ prodiit etiam cum ejusdem Vasconcelli -

Opusculis Poeticis. Eboræ 1591.

F. DIDACVS DE MENESES, Franciscanus (Iacobum Vvaddingi sic interpretor) edidit -

Institutiones doctrinæ Christianæ. Matuzæ 1546.

DIDACVS MERINO, Hurunnuelensis (ita sese à patrio loco appellat) Doctus medicus in Nosocomio regio Burgenfis urbis. Scripsit -
De Morbis internis, libros VI. ad D. Didacum de Covarrubias Segoviensem Episcopum Magni Castellæ Senatû Præsidentem. Burgis 1575. fol.

D. DIDACVS MESSIA DE CONTRERAS, Baticus, Vbetensis eques, patriæ nobilitatis causam asserens publicavit -

Sumario sobre la sentencia arbitraria, que los Cavalleros de Vbeda tienen. Granatæ 1613. 4.

DIDACVS MEXIA, Hispalensis, carmine edidit -

Primera parte del Parnaso Antartico de obras amatorias, con las XXI. epistolas de Ovidio, y el Ibis, en tercetos. Hispali apud Alphonsum Rodriguez 1608. in 4.

F. DIDACVS DE SANCTO MICHAELE, ordi-

ordinis Eremitarum Sancti Augustini, albo Scriptorum hujus ordinis adscribitur in *Alphabeto Augustiniano* Thomæ de Herrera, nil addito de argumento scripti operis.

DIDACVS MILLAN, Seguntinus, Bononiæ ad D. Clementis Hispanorum Collegium togâ indutâ, juris studio operam dedit; mox ejusdem Academiæ in vespertinum sacrorum Canonum vocatus interpretem, cum ibi; tum etiam Ticini primarius factus istiusmet juris Antecessor floruit; quo tempore emisit foras -

Gregorianæ Collectionis De Judiciis, ac De Sententiæ & re judicata titulorum interpretationem brevem, judiciorum Ecclesiasticæ, & Sæcularis Jurisdictionis, ac rerum judicatarum tractatum continentem. Ticini 1617. in 4.

Interpretationem ad Titulos De Constitutionibus, ac De Rescriptis in 4. ibidem 1619. Quæstorem Magistratus, ut vocant, extraordinarii, deindeque Senatorem gessit Mediolani.

F. DIDACVS DE MONTALBO, Hieronymianus sodalis, Guadalupensis sacri & amplissimi cœnobii alumnus, scripsit -

Venida de la soberana Virgen de Guadalupe à España, su dichosa invencion, y de los milagrosos favores que à hecho a sus devotos. Vllisipone 1631. 4. Quam priorem partem nuncupavit.

DIDACVS MONTEIRO, Lusitanus, patriâ Eborensis, Iesuita, vitæ sanctimoniâ nobilis, Lusitaniæ Provincialis Præfectus, scripsit vulgari suæ gentis linguâ -

Arte de orar. Conimbricæ apud Didacum Gomez 1630. in 4. opus (ait Bibliothecæ Iesuiticæ author) omnibus numeris absolutum. Reliquit etiam Meditationum volumen ineditum. Imo & tribui eidem solet -

Atributos divinos: hoc est ita nuncupatum opus.

Obiit Conimbricæ XXVII. Maji, anno MDCXXXIV.

DIDACVS MONTEIRO, alius à superiore, ut credimus, scripsit -
Poëma de San Gonzalo de Amaranto.

DIDACVS MONTES, scripsit -

Instruccion, y regimiento de guerra. Cujus authoris, & libri meminit Sebastianus de Horosco in Thesauru linguæ Castellane, verbo, Reyes de Armas.

F. DIDACVS MORALES, Dominicanus, scripsit -

Laudem D. Thomæ pro explicatione, & defensione doctrinæ traditæ à R. M. Gravina in Cherubin Paradisi. Neapoli 1662. 4.

DIDACVS MORAN, Lusitanus, Doctus

Medicus, artis suæ opus exercebat Aquis in Provincia apud Gallos, unde scio ad Zacutum Lusitanum dedisse literas anno hujus sæculi XXXIX. Edidit -

Apologias tres. I. De Epilepsia Hysterica. II. De Venæ sectione in fluore nimio hæmorrhoidum. III. De Ventris tumore. Orthesii apud Abrahamum Royerium 1626. in 4.

D. DIDACVS MORANTE, Burgenfis urbis incola, scripsit circa annum MDC.

Resumen de las familias de Castilla: Genealogicum opus, quod penes hæredes ejus esse dicitur.

DIDACVS MORLANES, Cæsaraugustanus, pietatis, ac eruditionis nomine à civibus suis laudatus, præcipueque ob opusculum, quod sic indigitavit -

Alegacion sobre poner Virey estrangero en Aragon. Cæsaraug. 1591. folio.

DIDACVS DE LA MOTA, Bellomontanus patriâ, ut à quibusdam accepi, ex sodalibus Canonicis Sancti Iacobi in cœnobio principe oppidi de Vclès, varia de ordine suo, rectaque sodalium, nec non, & Iacobæorum Equitum vitæ institutione, ac regulæ observantia conscripsit: extinctus demum Toleti in Hospitali æde ejusdem ordinis. Nempe edidit -

Libro de la venida de Sant Iago à España. Pincia 1604. 8.

Libro del principio de la orden de la Cavalleria de Sant Iago de la Espada, y una declaracion de la Regla, y tres votos substanciales de religion, que los frailes Cavalleros hacen, y la fundacion del Convento de Vclès. Valentia 1599. 12. apud Alvarum Franco.

Instruccion para que los Religiosos de su orden caminen à la perfeccion de la caridad; con un Confessionario. Valentia apud Didacum de la Torre 1599. in 12.

Avisos al Pretendiente de Abito. Pincia 1603.

DIDACVS MVÑOZ CAMARGO, scripsit -

Descripcion de la Ciudad, y provincia de Tlascala. Quam fuisse in Bibliotheca Regis Serenissimi Philippi II. manuscriptam author mihi est ex ejus catalogo Antonium Leonius in Bibliotheca sua Indica Occidentali, Tit. XV. Idem opus laudat Alphonfus Ramon in Historia ordinis Dei-pare Virginis De Mercede lib. XII. cap. XIX.

F. DIDACVS MVRILLO, Cæsaraugustanus, ordinis Minorum, in cœnobio ejusdem urbis, cui à Iesu sacro nomine nomen est, lector Theologiæ, atque idem aliquando Præfectus, Diffinitor, ut vocant, Aragoniæ provinciæ, concionatorque totius ordinis Generalis,

ralis, atque istius provinciae nonnunquam. Rector, gratus populo, atque eloquens verbi Dei Concionator: multa scripsit doctè, cordatèque; nec non & poësim non sine laude, sacram tamen, excoluit. Præ se ferunt ejus nomen ea quæ sequuntur:

Instrucción para enseñar la virtud à los principiantes. Cæsaraugustæ 1598. typis Laurentii de Robles in 4.

Escala espiritual para la perfeccion Evangelica. Ibidem eodem anno.

Discursos predicables sobre los Evangelios de los quatro Domingos de Adviento, y fiestas principales que ocurren en el tiempo de la Septuagesima. Cæsaraugustæ 1604. in 4. apud Angelum Tavanum.

Discursos sobre los Evangelios desde la Septuagesima hasta la Resurreccion; duobus voluminibus. Ibidem 1605. & 1611. in 4. Vlisipone 1602. in 4. Barcinone 1611. imo vivente adhuc auctore septies excusis; semel etiam Italicè cum additionibus Thomæ Galletti, Venetiis 1613.

Discursos sobre los Evangelios que se cantan en las festividades de Christo N. S. Cæsaraugustæ 1607. 4. Barcinone 1616. 4. Hos, credo, Gallicè vertit Franciscus du Rosset, Parisiisq; edidit typis Cramoyfianis 1654. in 8.

Vida, y Excelencias de la Madre de Dios, duobus tomis. Cæsaraugustæ 1610. 4. & 1614. apud Lucam Sanchez, & apud Petrum Cabarte.

Historicum etiam opus, sacrum urbis illius, atque universe Hispaniæ honorem celebrans,

Historia de la Iglesia, y Imagen de Nuestra Señora del Pilar de Garageca, y de la Ciudad y sus grandezas. Barcinone 1616. in folio apud Sebastianum Mathevad.

Itémque varia poëtica, hoc titulo -

Divina, dulce, y provechosa Poësia. 1616. in 8. Cæsaraug. apud Petrum Cabarte.

Promiserat majoris operæ librum, quo instruerentur verbi Dei concionatores ad opus utiliter, ritèque faciendum.

D. DIDACVS DE MVROS, Gallæcus ex oppido *Muros de Noia*, unde ei cognominatio, postquam Compostellanæ Ecclesiæ Canonicatum obtinisset, electus fuit ab amplissimo viro D. Petro Gundisalvi à Mendoza S. R. E. Cardinali in primum sodalem illius Collegii, quod sub Sanctæ Crucis appellatione in Pinciano Castellæ inelyto municipio construxerat. Adeptus deinde alio & alio tempore, ut credere par est, varia in Collegiis Ecclesiarum sacris loca, Cantoris nempe Vbetensis, Decani Giennensis, Canonici cum Hispalensis, tum Ovetensis, ac Seguntini, Decani demum Compostellani, sequutus fuit unâ cum laudato Mendozio Cardinali Granatensem ultimam adversus Mauros expeditionem: ivitque aliquando Regum Cæ-

tholicorum ad Navarræum Dynastam Legatus. Denique ascendit ad Pontificium apicem, Mindoniensibus primùm, deinde Ovetensibus anno MDXII. Antistes datus. Quo insignis munere Collegium scholasticis Salmanticæ Deo *Salvatori* dicatum, ac *Ovetense* ab infulis ejus sacris vulgo cognominatum, munificenter ædificavit. Quod verè Trojanus quasi alter equus insignes plurimos in omni genere disciplinarum, maximèque legalis prudentiæ, viros ad juventutem literas è cathedra docendam, & ad reipublicæ tam sacræ, quam profanæ gerenda munera dimisit semper, quotidieque dimittit. Canariensem Episcopatum tribuit nostro, vereor ne falsus ab aliquo, aut Mindoniensem dicere volens, Ægidius Gonzalez Davila in *Theatro Ovetensis Ecclesiæ*. Scripsit -

Historia de la Conquista de Granada: quæ quidem latet: author autem rei est idem Davila; item -

Adversus Lutherum nescio quid: constarèque id ex literis Leonis X. P. M. ad eum datis pridie Kalendas Junii MDXXII. quæ in archio Ovetensis Collegii asservantur, scribit idem Davila.

Ad nostrum data est quædam Maringæ Siculi Epistola; quæ incipit *Sacerdotio* &c. lib. XVII. Epistolarum.

DIDACVS MVXET DE SOLIS, scripsit - *Comedias humanas, y divinas, y Rimas morales.* Francofurti 1624.

D. DIDACVS DE NARBONA, Alphonfi filius eximii sui temporis Advocati, Alphonfi & Ioannis Narbonarum frater, Toletanus, in qua urbe & Academia Licentiatus, (uti appellant) creatus, docuit prius Iustiniani Institutiones, deinde Ius Canonicum, ex vespertina cathedra, Fideique Iudicium ejusdem urbis Consultor fuit. Foro hinc de ditis nobilitatis causis dijudicandis, quæ peculiaris trium virorum cognitio est, in Cancellaria Pinciana, & post aliquot annos in Senatorum ejusdem curiæ ordine Iuri universo dicundo imponitur: vir longiore vitâ dignus; quippe XLV. dumtaxat annis natus in hoc munere obiit, cum monumenta sui ad posteros hæc duo reliquisset -

De Aetate ad omnes humanos actus requisita. Matrili in folio 1642. Romæque anno superiore 1668. sumptibus Iosephi Corvi.

Horographiam Iuris: quod opus posthumum Ioannes Narbona frater publicavit ibidem in folio 1652. Pinciæ, uti dictum manet; vitam commutavit cum morte anno MDCL.

F. DIDACVS NAVARRO, Toletanus, fratrum Minorum sodalis Castellæ provinciæ, vertit ex Lusitanico in vernaculum sermonem nostræ gentis -

La Primera Parte de las Coronicas de la orden de San Francisco (de quo opere egimus in Marco Vlisiponensi) Compluti apud Athanasium de Salcedo editam 1559. in folio.

F. DIDACVS NAVARRO, Franciscanorum & ipse sodalis in provincia Granatensi regularis observantiæ, scripsit -

Historia de la provincia de Granada de la orden de San Francisco. Quæ M. S. fuit apud Lucam Vvaddingum.

DIDACVS NAVERIVS, Philosophiæ Professor in Academia Complutensi, ingenii acrimoniâ & non ingrâtâ quâpiam jactatione, ferventioris spiritus homo, rectè eruditos discipulos eduxit, & doctrinæ suæ documenta exhibuit, editis -

De Dialectica, & *De Philosophia* libellis, qui multos annos sunt publicè prælecti. Hæc Gomezius *De rebus gestis Ximentii* lib. VIII.

D. DIDACVS NEILA, Iuris Pötificii Doctor, & Salmanticensis Canonicus (ait Ioannes Vasæus in *Chronici* VII. capite) præter incredibilem humanitatem, Græcè, Latinèque doctissimus,

Breviarium trium lectionum jussu Francisci Quignonii Cardinalis, auspiciis Summi Pontificis ita venustè, ita eruditè concinnavit, ut nihil supra. Hæc Vasæus. Qui & infra: *Non est silentio prætereundus (ait) singularis ipsius amicus, & in compositione Breviarii socius, vir non solum utriusque linguæ peritissimus, sed etiam eximiâ pietate præstans.* Hæc ille. Hoc est illud Breviarium, quod à Cardinali Quignonio jussu Clementis VII. Papæ formatum, Pauli vero III. recognitum atque editum fuit. Meminit Neila & Ludovicus Lucena Doctor Medicus in epistola ad Ioannem Genesium Sepulvedam data Romæ Kal. Aprilis MDXLIX. quæ inter alias Sepulvedæ legitur lib. V. epist. LXXIII. Vbi de utili & gratissima sibi in urbe commoratione agens, quæ tunc mihi (ait) gratior erat, cum tuâ tuisque similibus Jacobi Neila nostri, Orizizique optimorum, ac doctissimorum virorum consuetudine frui licebat. Ioannes item Genesius ipse epistolam dedit ad Neilam LXXXIX. atque item C. in qua ultima laudati Breviarii meminit.

F. DIDACVS NISSENO, patriâ ex Alcazarèn Castellæ veteris in vicinia Pinciæ urbis oppido, cucullâ ordinis Sancti Basilii indutâ non mediocriter ornavit hoc nostro sæculo religiosam hanc familiam, quam & pluribus locis administravit. Præcipua hominis laus in concionibus, non tam habendis (deficiebatur enim eloquentiâ ad actum necessariâ) quàm scribendis informandisque aliorum, ad accuratè dextrèque concionandum flu-

diis. Quam artem palam exhibitis quampluribus libris eâ nominis celebritate diu exercuit, ut ferè nihil aliud pulpita resonarent, nil aliud typographorum officinæ procederent, quam Nissenii volumina: quorum aliqua, (ut audio) quadragies & ultra, vel intra Hispaniam, prelo subjecta sunt. Quidni ex Auberto Miræo, aut ex Nissenii Interprete Latino, à quo ut supicor, ille transcripsit, nostrum insigniter laudatum dimittam? *Summis encomiis à vivis celebratissimis commendatur, à commendatissimis celebratur, nec pro dignitate tamen vel commendatus vel celebratus est: quaquàm enim illum spectes, invenias quæ ab avidissimis oculis spectari possint. Vbi que sui similis est, ubique acutus, simulque conspicuus, ubique gravis, ubique modestus, ubique docet, & vel oblectat, vel movet: ubique vel scripturæ gemmas fundit, vel Patrum flores spargit, quorum sententias tam gratâ & eleganti paraphrasi plerumque illustrat, ut ferè plus splendeant in apographo Nissenii, quàm in ipso autographo primi authoris sui.* Hæc ille. Nempe dedit foras.

Assumptos predicables para todos los Domingos de Adviento, y los demas hasta Pasqua de Resurreccion. Matrili apud Franciscum Martinez 1532. 4. Cæsaraugustæ eodem anno apud Ioannem de Lanaja, & aliis locis. Gallicè etiam 1643. in 8. Italicè operâ Blasii Cialdini Canonici Regularis, Venetiis 1635. in 4.

Para los Domingos, Miercoles, y Viernes de Quaresma. Matrili 1627. 4. apud Didacum Flamenco, & 1629., & sæpè alias. Latinè prodierunt Moguntia 4. anno 1649. & Cracoviæ 1650. Italicè ab eodem Cialdino. Venet. 1637.

Para todos los Domingos despues de Pentecostes. Matrili 1630. apud Franciscum Martinez, ibidemque ex octava editione 1639. 4.

Para las festividades de los Santos.

Ex his omnibus latinam editionem quatuor voluminibus adornavit Fr. Ioannes à Freylinck, Germanus, Reimbacensis, ordinis Prædicatorum cœnobii Colonienfis, sacræ Theologiæ Magister, ediditque Colonia 1646. in 4. Moguntiaque 1649. in 4. ubi & includuntur -

El Gran Padre de los creientes Abraham en moral enseñanza, y doctrina predicable. Matrili 1636. 4. Barcinonèque eodem anno: Italicè ab eodem Cialdino, Venet. 1643. 4.

Iaac, sive El Politico del Cielo informado con las acciones del Patriarca Isaac, eadem formâ exornatus; item & -

Iacob. Matrili Italicè uterque 1639. & 1640.

El Fenix de la Grecia S. Basilio Magno. Matrili

El Lucero de la tarde San Iuan Apostol, y Evangelista, y Profeta en assumptos predicables.

Matriti anno 1649. in 4.

Mortalis esse desiit Matriti XVI. Octobris anni MDCLVI.

DIDACVS DE NOGVERA, sive *Iacobus Noguera*, Decanus Ecclesiæ Viennensis in Austria, Doctor Theologus, Ferdinando Primo Imperatori à sacris, insigni, spectatâque virtute præditus (ait *Eisengreinius* in *Catalogo testium veritatis*) Historicus celeberrimus, multarumque literarum, & rerum peritissimus. Hispanum idem author vocat: cuius & mentionem habent Gesnerus, sive ejus Epitoma-tor, & Miræus in altera parte *Bibliotheca*. Inter Episcopos Pii IV. nominatur in catalogo eorum, qui Synodo Tridentinæ interfuerunt, *Iacobus Gibertus de Noguera Hispanus, Episcopus Aliphanus*, quem Ferdinandus Vghellus tomo VIII. *Italiae Sacrae* successisse Antonio Augustino anno MDLXI, obiisseque MDLXVI. refert. Qui idem, credo, est cum nostro. Scripsit -

De Ecclesia Christi ab Hæreticorum conciliabulis dignoscenda. Dilingæ anno 1560. in folio.

Egregiam planè Iacobi nostri mentionem debemus jam hoc tempore Latini Latini Viterbiensis epistolis à Dominico Magro Melitenfi, Viterbiensi Canonico, sub Eminentissimi non magis dignitate quàm doctrinâ, & probitate animi Francisci Mariæ Card. Brancacii auspiciis in lucem editis. Andreæ quippe Masio hic scribens IV. Non. Martii an. 1560. *Ante paucos menses venit in urbem* (ait) *Iacobus Noguera, homo Hispanus, Decanus Ecclesiæ Viennensis, qui aliquot annos Ferdinando Casari sacris mysteriis peragendis, sacrisque libris pro concione interpretandis cum summa, ut audio, laude operam dedit. Multa hic quoque scripsit, ac prope-dicm quatuor de Ecclesia libros, quos partim absolutos jam, partimque excusos habet, publicabit: quos etiam spero jucundos omnibus, rei que publicæ in primis utiles fore. Tu, si quando leges, videbis hominem minimè stertentem, nò tantum res arduas graviter, & eruditè, sed etiam eleganter, ac quadam dicendi facilitate permirificè tractare*. Et post pauca. *Hic scribet, ni fallor, plurima; ea est enim hominis in dicendo, & scribendo facultas, ut quivis merito mirari possit tantam in juvene Hispano eruditionem, tantamque ex tempore verborum bonorum copiam*. In alia ad Stanislaum Osium eodem anno data, in Quæstionum collegium cooptatum Noguera, & in alia ad Valentinum quendam Rutborski, quæ ponè sequitur, in familiam Pontificis (Pii IV. intelligo) honorificè adscriptum fuisse refert. Qui & in alia ad Masium hæc habet. *Erit mihi cura, ut Basilii commentarios in Esaiam Noguera noster publico studiosorū commodo prodat in lucem*. Nec ulteriorem aliquam reperio in sequentibus annis de eo mentionem à Latinio factam. Quo immatura eius mors confirmari videtur.

DIDACVS NVÑEZ DE ALVA ejus libri author est, qui talem præfert titulum ab argumento aliis etiam decantato,

Dialogos de la vida del Soldado, en que se quenta la conjuracion, y pacificacion de Alemania con todas las batallas, que en ella acontecieron en los años de MDXLVII. Conchæ 1589. in 8.

DIDACVS NVÑEZ CORIA, scripsit - *Manual de Beatas*. in 16.

F. DIDACVS NVÑO CABEZUDO, Villalonensis, Dominicanus sodalis, sacrae Theologiae Professor in cœnobii hujus ordinis Trianensi, Placentino, Vallisoletano S. Pauli, & in collegio Gregoriano ejusdem urbis: in quo ultimo totum vicennium docendo cõtrivit studiorum Præfatus; tandemque ab hoc onere ad emeritum jura dimissus est. Nec tamen ideò in publicum minus profuit. Siquidem posteritati consulens quidquid presentibus dictaverat, post-futuris invidere noluit, typis editis doctissimis -

Comentarios, & disputationibus in Tertiam Partem Sancti Thomæ: duobus voluminibus; hoc est, in quartum Magistri Sententiarum librum, sive de *Sacramentis*, excepto matrimonio; à quo, uti ab aliis satis illustrato argumento, abstinuit calamum. Prior tomus, à quæstione LX. usque ad LXXXIV. exclusivè, prodiit Pincia ex collegio Sancti Gregorii formis Christophori Lasso Vaca 1601. folio; posterior verò, à quæstione LXXXIV. ad finem usque, & à quæstione I. *Additionum* usque ad XL. ibidem 1609. fol. Vterque autem tomus Venetiis 1612. Coloniaeque 1630.

Ad plures abiit Segovizæ, dum Præfectum ibi ageret regii illius monasterii, Februario mense anni MDCXIV.

F. DIDACVS DE OLMOS, Americanus ex urbe regia Cusco Peruviani regni, professus Minorum ordinem in Limenfi cœnobio, scripsit - *Grammatica de la lengua* Lima 1633.

DIDACVS DE OQVETE, Societatis Iesu Presbyter, in Complutensi collegio sacrorum librorum Interpres, scripsit -

Comentarium in Cantica Canticorum, qui nondum vidit lucem, ut refert Petrus de Alva in *Militia Conceptionis*.

DIDACVS ORDONEZ, Eleonora Serenissima Galliarum Regina à sacris, vertit ex Gallico Aurati Dominicani in Hispanicum - *Consolacion Evangelica para vivos, y difuntos*. Toleti 1578. in 8.

DIDACVS DE ORTEGA, Burgenfis, dedit in vulgus -

Comentarios para el despartimiento del animo en Dios, y glossa sobre el Padre nuestro de Luis Vives. Burgis apud Ioannem Iuntam 1593. in 8.

F. DIDACVS ORTIZ, Hispalensis, ex familia Prædicatorum, S. T. M. olim ad D. Gregorii apud Pincianos sodalis, mox in cœnobio Hispalensi Pauli Apostoli studiorum Præfectus, ingenii acumine præstans, edidit compendium Philosophici cursus; nempe -

Brevem Summularum explicationem. Scilicet hæc prima pars tantum continet VIII. libros *Physicorum*, quæ ibidem prodiit typis Ioannis Gomez de Blas. 1640. 4.

Logica brevem explicationem: ibidem in monasterio ipso Sancti Pauli. Quod absolvendæ Philosophiæ deest, interruptit mors, quæ immatura hominem extinxit an. MDCXL. . .

DIDACVS ORTIZ, Musicae artis Professor, ut credimus; cuius nomen præ se ferunt - *Hymni, Magnificat, Salve, Psalmi, & alia diversa Cantica IV. vocum magnâ formâ*: Venetiis 1565. in folio.

DIDACVS ORTIZ DE CALAHORRA, Naxarenfis, composuit in otiosorum pabulum -

Espejo de Principes, y Cavalleros, ò Cavallero del Febo: duobus tomis. Cæsaraugustæ apud Ioannem de Lanaja 1617. folio. *Marcus* autem *Martinez* tertium adjunxit.

DIDACVS DE OSSEGVERA, nescio quis, edidit -

Estaciones del Christiano. 1583. 4. *Estacionario de la creacion del mundo*. 1593. in 8.

DIDACVS OTAÑEZ ESCALANTE, Burgenfis, vulgavit -

Reportorio de los tiempos perpetuo. Compluti apud Ludovicum Gracian. 1584. in 4.

F. DIDACVS DE OXEA, ordinis Prædicatorum, scripsit, cum in Stellæ urbis cœnobio se Deo sacrasset -

Institucion de la devocion, Confradia, y milagros del Rosario; Confradia contra los juramentos: castigo contra los blasfemos, maldicientes, y juradores. Matriti apud Quirinum Gerardum 1580. in 8. & apud Guilielmum Droy 1585. in 8.

DIDACVS DE PAIVA D' ANDRADA, Conimbricensis, claro inter Lusitanos loco editus, famâ verò doctrinæ adhuc clarior, fratres habuit Augustinum à Iesu nuncupatum, celebrem illum in barbarici carceris squallore ac tenebris sanctissimi Redemptoris nostri laborum enarratorem, Eremitarum

fratrum sodalem: Franciscum item Andradam, cujus vulgari Lusitanorum linguâ edita de *Rebus Ioannis III. Portugallia Regis Historia* extat. Hunc non aliis gravioribus, nec ad rem convenientioribus verbis celebrare possum, quam Hieronymi Oforii, quo clarissimo Lusitanis urbis & eloquentiæ Antistite, Lusitana gens maximè gloriatur. *Erat in illo* (ait in Præfatione libris *Orthodoxarum explicationum* apposita) *summum ingenium, ardens studium, singularis industria; quibus muneribus naturæ præstantis & virtutis eximia locupletatus, cum se ad artes præclaras inflammato animo contrulisset, uberimos fructus consequutus est: eloquentiæ verò disciplinam egregiè coluit: linguas, quas vidit esse ad clariorem sacrarum literarum intelligentiam necessarias, acri studio didicit. Hisque opibus instructus ad divina mysteria perscrutanda totam mentem applicuit. Et alibi: Contineri non poterat, quin crebris concionibus multos mortales flagitiis innumeralibus inquinatos instrueret*. Hujus doctrinæ virum manere domi laboris ac meriti expertem nò decuit tempore, quo ad instruendam universalis Ecclesiæ Synodum Tridentum indictam celebriores Theologi ex omnibus Hispaniarum regnis evocabantur. Eo igitur in loco & doctissimorum Patrum confesso regraviter & industrie gestâ, stylôque propugnandis illius Concilii decretis commodato, tandiu laudabitur, quamdiu Tridentinarum rerum memoria permanebit. Ejus quidem famæ vestigia ad diuturnum eloquentiæ, ac eruditionis monumentum impressa vidisse se, apud Ecclesiæ Principes, dum in Italia peregrinaretur, Hieronymus ipse Oforius refert. Edidit per eos dies Concilii -

Orthodoxarum explicationum libros X. In quibus omnia ferè de Religione capita (Eisengreinius ait in *Catalogo testium veritatis*) quæ his temporibus ab Hæreticis in controversiam vocantur, aperte, & dilucidè exponuntur, præsertim contra Martini Kemniti petulantem audaciam, qui Coloniensem censuram, quam à viris Societatis Iesu compositam esse ait, unâ cum ejusdem sanctissimæ Societatis vitæ ratione temerè calumniandam suscepit. Hæc ille, falsus saltem in eo, quod Andradam nostrum unum ex Iesu-tico sodalitiis credidit. Editum fuit opus Venetiis postea 1592. 4. 1604. in 8. Legimus in *Bibliotheca Antonii Verderii* harum *Explicationum Catholicarum* I. librum Gallicè versum typis prodiisse Lugdunensibus Michaëlis Iove 1565.

Cui cum reposuisset profligatissimus Hæreticus librum, in quo gravissimas adversus universalem Ecclesiam contumelias intorquebat, descendere denuo in campum sibi opus esse Paiva vidit, ut immanem hostem totis viribus profligaret. Maximè cum Serenissimus Henricus Princeps, S. R. E. Cardinalis suasorem se ac promotorem operis accincto jam, & veluti arma quatienti declarasset. Scripsit igitur, sed posthumam edendam -

Defensionem Tridentinae Fidei Catholicae, quinque libris comprehensam, adversus Haereticorum calumnias, & praesertim Martini Kemniti. Olisipone apud Antonium Riberum anno 1578. in 4. deinde saepe, Coloniae 1580. apud Cholinum, Ingolstadii apud Davidem Sartorium 8. eodem anno 1592. 4.

Habuit & -

Orationem ad PP. Tridentinae Synodi Dominica secunda post Pascha anni MDLXII. quae cum ceteris Tridentinis orationibus prodit Lovanii anno 1567. & nuper Parisiis: Venetiis vero seorsim apud Iordanum Ziletum 1562. in 4. & Brixia eodem anno.

Necnon & Lusitanica extare ab eo monumenta fecerunt posteris, nempe -

Sermones, tribus partibus. I. de Adventu, & Quaresima. Olisipone 1603. II. Das festas da Virgen Nossa Senhora, e dos Santos. anno 1604. Quam partem Castellae idioma loqui fecit Fr. Benedictus de Alarcon Bellomontanus. Matriti 1617. III. 1615. 4.

Obit ante annum MDLXXVIII. quo lucem vidit fratrum operam *Tridentinae Fidei defensio*, ut Oforius affirmat. Reliquum est ut, elogiis doctissimorum aliquot virorum, nostro more, Paivam ornemus. Eisengreinus, *Fidei Christianae defensorem insignem, omnes sui temporis magistros literarum sacrarum scientia, eruditione, & doctrinam superasse* inquit; Gregorius Nuñez Coronel in libro *De vera Christi Ecclesia; virum* vocat, & sanguine clarum, & doctrinam, ac pietate perillustrem; Rosveidus in lege *Talionis, Casta bono retaliata*, tabula I. *virum longè doctissimum* appellat, & qui ad *Concilium Tridentinum & profundissimi Theologi mentem*, & linguam eloquentissimi Oratoris attulit.

DIDACVS DE PAIVA DE ANDRADA, Lusitanus, Francisci de Andrada Regii Chronographi natus, Didaci nuper laudati ex hoc fratre nepos; vir politicior literaturam, & poeticam facultate, nec non scriptis utriusque operis commendatus posteritati, dedit foras vernaculo sermone Lusitanorum -

Exame d' antiguidades, Primeira Parte. Scilicet in Bernardi de Brito Regii Chronographi *Monarchiae Lusitanae* librum primum, (quo de originibus istius regni tractat) *ensuram*. Olisipone 1616. in 4. Secunda hujus operis pars penes Antonium de Purificatione Augustinianum sodalem erat, cum ipse *Chronici suae Eremitarum provinciae Lusitanae* libro I. Tit. X. §. III. librum hunc laudavit, atque editionis ejus spem fecit. Eiusdem authoris, credo, est -

El Casamento perfeito; sive de Matrimonij laudibus: nec non & latinum Poema sic inscriptum -

Chaulis: de obsidione forsan arcis, *Chaul* vulgò nuncupatur, in India Orientali.

DIDACVS PALOMINO, Giennensis, Doctor Theologus, & Prior de *Xodar* in eadem diocesi, dedit in publicum -

Librum de mutatione aëris, in quo assidua, & mirabilis mutationis temporum historia cum suis causis enarratur. Matriti apud Guilielmum Drouy 1599. in folio.

DIDACVS PANTOJA, natus in oppido *Valdemoro* diocesis *Toletanae*, Societatis Iesu Sacerdos, atque in sacra Sinica expeditione Matthæi Riccii socius, Societatem primus in regia illius vastissimi Imperii *Pechinensi* urbe superiorum permissu stabilivit. At e regno demum proscriptus, dum in *Macao* insula restituenti se in vetus Apostolicum munus occasionem captat, Hispanam linguam edidit, quae & Italicè prodit anno 1607. in 8.

Relacion de la entrada de algunos PP. de la Compañia de IHS. en la China. Hispali apud Alphonsum Rodriguez Gamarra 1605. 8. linguamque item Sinicam hęc quae sequuntur:

Tractatum de septem peccatis mortalibus & virtutibus oppositis: &

Super Symbolum Apostolorum.

Decessit ibi anno MDCXVII.

F. DIDACVS DE PASTRANA, ET SOTOMAIOR, Toletanus, ordinis Eremitarum S. Augustini, scripsit -

El Camino de la Ciudad de Dios; duabus partibus. Toleti typis Thomae de Guzman 1603. 4.

F. DIDACVS DE S. PAVLO, alias ANAYA, Salmantinus, ordinis Mercenariorum, Concionator magni nominis, reliquit in domo Reformatorum ejusdem ordinis (quod Petrus de Santo Cęcilio Granatensis in libro inedito *De scriptoribus hujus familiae*, scribit) *Sermones de Quaresima.*

DIDACVS DE SAN PEDRO, scripsit carmine -

De precio de la fortuna. Casaraugustae 1509. in folio. Vidit D. Thomas Tamajus.

F. DIDACVS DE LA PEÑA, ET TERAN, ordinis B. Mariae de Mercede, Professor Theologus Complutensis, sacraeque Theologiae Praesentatus, scripsit, sed non edidit -

De Antichristo: ut mihi retulit illustrissimus Hydruntinus Praesul Gabriel Adarzo & Santander ex eodem ordine assumptus.

F. DIDACVS DE PEREA, ordinis Minorum provinciae Castellae, uti in hujus provinciae *Historia* Petrus de Salazar affirmat, scripsit -

Sermones.

DIDACVS PEREZ DE BVSTOS, cubicularius Regis Philippi IV. chirurgus phlebotomicus

tomicus, luci dedit artis suae enchiridion; scilicet -

Tratado breve de Phlebotomia. Matriti 1641. in 8. & 1647. in 8.

DIDACVS PEREZ DE MESA, Beticus, Rondensis, Professor mathematicarum artium Complutensis, qui & Hispali docuisse dicitur, Philosophus, & Astrologus, uti fama fert, non vulgaris, reliquit hęc doctrinae suae monumenta, quae Leo Allatius *ὁ μακαραίτης* in *Apibus Urbanis* suis retulit: Romae quippe habuit notum Didacum nostrum;

Geometriam Practicam noviter in multis auctam.

Cosmographiam, seu de Sphaera mundi cum omnibus suis conclusionibus demonstrantibus ex primis, veris, & immediatis.

Geographiam cum demonstrationibus.

Artem navigandi cum omnibus demonstrationibus Geometricis.

De Methodo scribendi & docendi ex doctrina Aristotelis.

Contra Geomantiam & Sortilegium; Compendium Physicae Aristotelis.

Compendium ejusdem librorum De Generatione.

Arithmetica.

De Incertitudine judiciorum Astrologiae.

Sermones varios. Compluti in fol. *Historia general de España desde su fundacion hasta el reinado de D. Felipe II.* Compluti in folio.

Nihil horum, quae Leo Allatius laudat, operum vidimus. Vulgaria magis duo sunt, quae sequuntur:

Iulio Fulcon de la limosna; Ex Italico interpretatus. Compluti apud Andream Gotard 1589. 8.

De las Grandezas de España: Petri nempe Medinae liber locupletatus, Compluti apud Ioannem Gratianum editus 1605. in folio.

DIDACVS PEREZ MEXIA, Mondexarenensis, Presbyter, Grammaticae auditorum commodo intentus scripsit -

Syntaxis del arte nuevo comentada, y declarada en Castellano. Matriti 1610. in 8. apud Alphonsum Martinum.

Accentuario ecclesiastico, y general de la lengua Latina. Matriti apud eundem 1621. 8.

DIDACVS PEREZ DE SALAMANCA, desumptam ut credas ab urbe hac appellatione, Iuris Professor publicus in eadem schola; quippe Sexti Decretalium cathedram proprio nomine moderatus est; vir egregie doctus, ut ostendunt ab eo edita -

Commentaria in libros VIII. Ordinationum regni Castellae; duobus tomis: Didaco Leiva a Covarrubias Segoviensi Antistiti Senatúsque Regii Praefecto nuncupata. Salmanticae 1574. in folio.

At verò *Ordinationes*, sive receptam magis appellatione *Ordinamentum*, regias Hispanorum leges vocant, quas variis de causis, post Alphonsinam Partitarum editionem, promulgatas Catholicorum Regum Ferdinandi Elisabethaeque nutu & auspiciis, Alphonsus Diaz de Montalvo Iuris Doctor iisdem a consiliis in volumen unum scite digessit. Eiusdem quoque sunt -

Additiones ad Repetitionem Didaci Securae ad L. Coheredi §. cum filia D. de Vulgari & pupillari substitutione: itémque -

Nota ad Gundisalvi à Villadiego Tractatum de Irregularitate: quibuscum editus fuit Salmanticae 1589.

DIDACVS PEREZ DE VALDIVIA, Beacensis natus, inter Ioannis Avilae dicti ab aequalibus propter doctrinae salutaris praestantiam, zelumque divinae legis, *Baticorum Apostoli*, discipulos haud exigua portio fuit proventus fecundissimi, Ecclesiastes & ipse insignis; praeterea & sacrarum literarum annos amplius decem Barcinone Professor. In quo munere vir pius aequè ac doctus, verèque (ut de eo Nicolaus Factor Franciscanus eximia sanctitatis censebat) *Vir Apostolicus*, animam Deo reddidit; cum scriptis etiam in publicum libris spiritualem disciplinam promovisset egregie. Scripsit nempe -

De Sacra concionandi ratione. Barcinone 1588. in 4. postea Antverpiae apud Belle-ram 1598. 8.

Summam Institutionis Christianae concionibus aliquot succinctis comprehensam. Coloniae 1568. in 8. Quod nescio an Hispanum prodierit ab authore opus, uti ea quae sequuntur -

Documentos saludables para las almas piadosas, que con espíritu queren exercitar las obras, que Iesu Christo, y su Iglesia enseñan. Barcinone apud Petrum Malo 1588.

Aviso de gente recogida, y especialmente dedicada al servicio de Dios. Ilerdæ 1613. in 8. Hoc plurimum author ipse commendabat.

Camino, y puerta para la Oracion. Barcinone apud Petrum Malo 1588. 8.

Tratado de la alabanza de la Castidad. Ibidem 1608. in 8.

Documentos de la vida eremitica. Ibidem apud Petrum Malo in 4.

De la Concepcion purissima de la Madre de Dios: Exposicion sobre los Cantares. Barcinone apud Gabrielem Graels 1600. 8.

Breve relacion de la vida, y muerte de la Princesa de Parma de felice memoria con anotaciones: cui ex Italico translatae s. Francisco

feo de Alvarado Iesuita additiones seu annotationes adunxit noster. Ibidem apud Iacobum Cendrat. 1587. 8.

Latinum verò magnum opus *De comparanda sapientia* meditari Valdiviam, cum viveret, Andreas Schotus annotavit in *Bibliotheca Hispana*. Viri hujus eximie pii gesta, & virtutes breviter recenset Martinus Ximena Iuradus in *Guemensis urbis Historie* cap. XVIII. & Ludovicus Muñozius in *Vita Ioannis Avile*.

Obiit Barcinone XXVIII. Februarii anno MDLXXXIX. sepultus apud Capuccinos fratres Montis Calvarii ejusdem urbis.

DIDACVS DE S. PETRO, nescio quis, scripsit opus ita inscriptum, quod tamen in *Indice nostro librorum prohib. & expurg.* prohibitus est.

Carcel de Amor. Vide supra *Didacum de S. Pedro*, qui idem cum hoc videtur. P. T. II. 673.

D. DIDACVS PHILIPPVS DE ALBORNOZ, vir nobili stemmate, ingenio atque eruditione: urbanitate ac suavitate morum probo cuique ac diserto in pretio habitus, Canonicus ac Thesaurarius, ut vocant, Ecclesie Carthaginensis, vertit ex Italico-

Las Guerras civiles de Ingalaterra, del Conde Maiolino Bissaccioni. Matrili 1658. in 4. Inde scripsit -

Cartilla Politica, y Cristiana. Carolo Regi nostro II. nuncupatum scilicet alphabetum virtutum ac vitiorum, quæ in hac tenera ætate discere jam atque averfari debet. Ibidem apud Melchiorem Sanchez 1666. in 4.

DIDACVS PISADOR, Salmantica incola, ibi edidit Cytharisticae artis documenta hoc vulgari titulo -

De Musica de Viguela 1552. in folio.

DIDACVS PIZARRO, Gregorii Lopezii Guadalupensis, Partitarum magni Glossographi, filius, cuius pater meminit in Leg. penultima Titulo VIII. Partita V. verbo *A censo*. Scripsit, ut erat timorata conscientia vir (laudantem audis Gregorium parentem) cupiensque salutem fidelium, restringens quantum potuit,

Sobre los Censos, Tractatum, Medinae editum 1551. in folio. Nescio an idem opus sit -

In Extravagantem Calixti III. de emptione, & venditione Commentatio. Item reperio eidem adscribi similem aliam lucubrationem -

Sobre el Estatuto de Guadalupe.

Laudat Didacum nostrum Felicianus de Solis de *Censibus* lib. I. cap. IX. num. 12. & lib. V. c. VIII. num. 7.

DIDACVS DE PLAZA, *Escamilla* natus,

Professor forre Grammaticus, edidit -

Genero y declinationes en quartetos Castellanos. Compluti apud Ioannem de Villanueva 1567.

F. DIDACVS DE PORRES, Mercenariorum fratrum sodalis, apud Indos ad Occidentem positos cœnobii urbis *Sanctæ Crucis*, ut vocant, de la Sierra, Præfectus; ejus provincie chartam geographicam composuit, & ad Philippum Regem II. ad Hispaniam remisit. Cujus rei author est Marcus Salmeron in *los Recuerdos historicos de la orden de la Merced*, pagina 329.

F. DIDACVS DE PRADO, & MADRID, Matritensis, Hieronymianus monasterii *Parvalis* monachus, quod prope Segoviam est, morum integritate inter suos clarus, scripsit -

Summa de casus de conciencia.

Vidas de Santos particulares.

Milagros de Nuestra Señora.

Meminerunt ejus cum merita laude Iosephus Seguntinus ordinis Sancti Hieronymi Chronographus secundo volumine *Historie sue* lib. IV. cap. XLIV. & Franciscus Quintana in *Historia Matritensi* lib. II. cap. LXV.

DIDACVS DEL PVERTO, Cappellanus, & Cantor in cappella collegii Sancti Bartholomæi urbis & scholæ Salmantinae, Beneficiatus, ut vocant, in oppido *Laredo*, scripsit -

Arte de Canto llano. Salmantica 1504. in 4. Correxerit opus hoc, & publicavit D. Alphonsus de Castilla, ejusdem Academiae Rector.

F. DIDACVS DE QVINONES, ordinis B. Mariæ de Mercede, Sacræ Theologiae, ut vocant, Præsentatus, scripsit -

Aprecio de Christo. Matrili 1640. mysticum opus de meditatione ex phantasmatis Humanitatis Christi, non solidè eam probans orationem, seu meditationem, quæ Fidei dicitur, tangitque Deum, divinamque oculum tantum Fidei divinæ absque ope phantasmatum.

DIDACVS RAMIREZ, patriâ ex oppido *Villanova Infantum* Castellæ novæ, Societatis Iesu sacerdos, humaniorum studiorum in collegio Matritensi Præfectus, scripsit -

Compendium Grammaticæ Græcæ.

Vitam Roberti Cardinalis Bellarmini ex variis authoribus concinnatam.

Instructio nem Sodalitatis B. Virginis. Transtulit quoque ex Italico -

Del insigne milagro obrado en Nappoles por S. Francisco Xavier con el P. Marcello Masrillo de la Compañia de IHS. à tres de Henero de MDCXXXIV. Matrili eodem anno. Viennæ postea Hispanicè iterum editum 1635.

DIDACVS RAMIREZ, scripsit -
Rela-

Relacion del viage de los Hermanos Nodales con un Derrotero, y advertencias sobre la que hizieron los dichos Nodales. Quam laudat Antonius de Leon in *Biblioth. Ind. Occid.* pag. 91.

D. DIDACVS RAMIREZ DE ALVELDA, Calatravensis eques, ex Aragoniæ regno oriundus, pro Seneca decertans adversus Alphonsum Nuñez de Castro, qui contradictiones in operibus, doctrinæque hujus summi viri multas se invenisse quodam opere gloriatus est, scripsit, nec tamen edidit *Apologiam*, quæ a morte ipsius fuit typis mandata, hoc titulo -
Por Seneca sin contradecirse; en dificultades politicas resoluciones morales. Cæsaraug. apud Didacum Dormer. 1653. 4.

DIDACVS RAMIREZ DE FVENLEAL, natus anno MCDLIX. in oppido *Villascusa* Conchenfis territorii sacri, vix annorum XVI. adolescens rhetoricam artem Salmanticae, ibidemque anno CDLXXX. Bartholomæani collegii togâ cinctus Durandum ex cathedra docebat. In Ecclesiis deinde pluribus sacerdotia obtinuit; & in Granatensi recens à Saracenorum abominationibus expurgata primus Decanus fuit. Præcrea Hispani eundem collegii sacri principem tenuit locum, annuente Summo Pontifice desiderio Ioannæ Reginae Hispaniarum, quam in Belgium Philippo Austriaco nupturam, factus ei à sacris, & à consiliis minister, sequutus fuerat. Astitit idem cum aliis Episcopis Caroli baptismo ex eo matrimonio nati fausto Hispaniarum sydere. Asturicensis deinde Antistes dictus, innox Malacitanus, tandem Conchenfis ab anno scilicet superioris sæculi XVIII. Legatusque sui Regis in Angliam, & Galliam ivisse dicitur. Certè hoc postremo auctus Pontificatu Vallisoletanæ curiæ Præfecturam administravit, eo nimirum tempore, quo tumultuæ sunt adversus regni Governatores magna pars Castellæ utriusque urbium. Quibus sedandis turbis cum non eam, quæ requiri videbatur, industriam diceretur impendisse, Carolo parum gratus, Romam secessit colore quæsito prosequendi Hadrianum tunc recens creatum Pontificem: in redituque longè à republica, Conchenfi Ecclesiæ, hoc est, sponsæ, consenuit, obiitque ferè octogenarius Dominicæ Ascensionis die anni MDXXXVI. In magna quidem hominis laude ponendum est, quod Salmantinis togatorum collegium à mitra illius Conchenfi dictum sumptuose construxerit; de quo nihil pro merito, ac dignitate dici potest. Plura Lucius Marinæus Siculus de genere illius, doctrina, eloquentia, cæterisque virtutibus, necnon & corporis habitu lib. . . . cap. . . . *De rebus Hispaniæ*. Doctrinâ quidem cum esset multâ, & exquisitâ, variis sese commentariis posteritati commendasse refertur; quorum argumenta hæc dicuntur, nusquam tamen locus, ubi ea adserventur;

Super Symbolum S. Athanasii.
De Religione Christiana contra transcentes, aut redeuntes ad Iudæorum ritus, libros III. Hoc laudat opus Ioannes Lopez de Palacios Rubios in *Allegatione de materia Hæresis*, authorem sub nomine *Episcopi Malacensis* nuncupans.

De Potentiis Animæ, tractatum.

Ad Aristotelis Oeconomiam commentarios.

Vulgari quoque linguâ, ut verosimile est.

Historia de la vida, muerte, y sepultura de la Reyna Catolica D. Isabel.

Dialogos de la muerte del Principe Don Juan.

Sepulturæ ejus in facello maximo Ecclesiæ Conchenfis inscriptum est;

D. O. M.

Didaco Ramirez Conchenfi Episcopo Viro raro, & doctissimo, cui tanta vis animi ingenique fuit, ut ad id natum diceret quodcumque ageret.

Obiit anno MDXXXVI.

D. DIDACVS RAMIREZ DE HARO, Matritensis, scripsit -
De la Cavalleria de brida y gineta.

DIDACVS RAMIREZ PAGAN, nescio quis, edidit -

Floresta de varia Poesia. 1562. in 8, Valentia apud Ioannem Navarrum.

DIDACVS RAMIREZ DE LA PISCINA, aliàs DE AVALOS (de hac familia inter Navarros tractant præter authorem ipsum in opere meo laudando Ioannes Garzia de Nobilitate glossa XVIII. num. 41. & Athanasius Lobera in *Historia urbis Legionensis* cap. IX.) scripsit Carolo V. Imperatori nuncupans, à Caroloque Vianæ Principe plura desumens,

Coronica de los Reyes de Navarra. Perfecit hanc anno MDXXXIV. nondum tamen in lucem typorum venit. Atque innuit quidem author in nuncupatoria epistola se primum conscripsisse eam sermone Latino, Franciscoque à Navarra Priori de Roncesvalles dedicasse. Extabat in Bibliotheca Olivariensi.

DIDACVS DE RETANA, nescio quis, scripsisse refertur -

Exercicios divinos. Matrili 1646.

DIDACVS DE RIBERA, Granatensis, Notarius, scitè ac juxta legum præscripta edidit -
Orden de hazer escrituras y peticiones. Granatæ 1617.

DIDACVS DE RIBERO, Olissiponenfis, Iesuita, vertit in Brachmanicam linguam, ut ajunt,

Doctrinam christianam Cardinalis Bellar-

Bellarmini, & aliorum. In Collegio S. Ignatii urbis Pachol. 1632. in 4.

DIDACVS RODRIGVEZ DE ALVARADO, Segoviensis, Iurifconsultus, sub Didaco illo nusquam sine commendatione ituro ad posteros Covarrubia, Professoribusque aliis meruit Salmanticae. Hinc ad Hispalensem urbem se conferens Actorem causarum praestitit; idque in literas mittendum argumentum sibi praecipue imposuit, quod commentarius ille complexus est ab eo editus -

De conjecturata mente Defuncti ad methodum redigenda; libris quatuor. Hispali 1578. in folio, Francofurti 1618. in 8.

Frater fuit germanus Didacus noster Alphonsi Roderici, sive Rodriguez Iesuitae, sanctimoniam viri clarissimi. Tacere autem dicitur ipse in templo Hispalensi Francisco Patriarchae sacro circa ann. plus minus MDLXXXIV. è vivis ereptus.

DIDACVS RODRIGVEZ RVIZ, Lucroniensis, Hispanicum fecit ex Italico *Petri Lucae* Canonici Regularis, tractatum -

De la Humanidad, y fundamento de la vida christiana. Pinciae apud Matthaeum de Herrera 1580. 8.

F. DIDACVS DE ROSARIO, Lusitanus, ex familia sacra Praedicatorum, apud Bracharensem illum Archiepiscopum sanctitate eximium Bartholomaeum de Martyribus Dominicanum vixit, functusque est variis muneribus: quo auctore composuit, atque edidit Lusitanicam linguam -

Sanctorum Historias: quibus & *Conciones* adjunxit duobus magnis voluminibus, Bracharè anno 1563.

Tribruit etiam ei *Dominicanorum Hispanum Chronicon* -

Summa de Casus. Itemque -

Cathechismo; utrumque Bracharè iusto ejusdem Praesulis typis commissum.

Ludovicus autem Iacobus à S. Carolo Bibliotheca Pontificiae auctor, cuidam Didaco à Rosario Dominicano tribuit *Determinationes quorundam Doctorum de differentia inter Eugenium IV. P. M. & Concilium Basileense*; quae quidem M. SS. extarent Romae in Bibliotheca Cardinalis Aescanii Columnae. An autem idem cum hoc sit, qui Lusitanicè conscripsit *Sanctorum vitas*, nihil dum explorati se ait habere. Nec nos quidquam alibi de hoc opere audivimus.

DIDACVS ROSSEL FVENLLANA, Matritensis, scripsit -

Varias explicaciones, y transformaciones & -

Hieroglyphicos. Neapoli apud Ioannem Dominicum 1603. in 4.

DIDACVS ROXAS, scripsit -
Problemas en Filosofia moral. Bernae 1618. in 8.

DIDACVS RVIZ DE LE DESMA, edidit *Vida, y muerte del Rey D. Felipe II*. Barcinone 1608. in 8.

DIDACVS RVIZ DE MONTOIA, Hispalensis, nobilium parentum proles, vix dum aetatem iusti arbitrii nactus saeculi blanditiis, opulenteque Gasparis patris Decurionis ejusdem urbis haereditati sibi destinatae nuntio remisso, inter sodales Societatis connumerari voluit, magnum in paucis ornatissimae huic literarum, & virtutum syderibus familiae decus & ornamentum comparaturus. Granatae Aristoteli explanando, Beatiae autem anno integro morum Theologiae docendae, postremo Cordubae, Hispalique totum vicennium Angelico Praeceptoris interpretando egregiam navatam operam, otium exinde, atque aetatem emeritam conformandis, atque expediendis in lucem publici usus doctissimis commentariis impendit. Vix enim cellam, nedum domum, praeterquam raro in consilium rei domesticae à superioribus evocatus, sexdecim totos annos egressus, in secreta illa doctrinae, sanctitatisque officina usque ad supremum vitae diem delituit. Nec tamen obscurus; quippe ad quem in gravissimis quibusque negotiis, etiam ab ipso Hispalensis urbis Senatu, veluti ad summum sacrae doctrinae apicem conspirantibus eò suffragiis provocabatur. Plane is in omni Theologia id tenuit fastigium, in quo pauci hanc nostram aetate, singularium ipsius partium quisque merito nixus constitere. Sed cuius nomine parum egemus domesticis testibus, ea est praecipue, scholastica quae audit Theologia, sic ab eo pertractata, ut non minus solidis rationibus, quam petitam è sacris Bibliis veterumque Ecclesiae Patrum scriptis auctoritate usus, quod antea eum exactius nemo, verum atque omnibus numeris perfectum egerit illius interpretem. Eo consilio attentissime utriusque Instrumenti, praecipueque D. Pauli Epistolarum lectioni antiquos omnes Theologos Ecclesiasticorum dogmatum propugnatores adjungens, propositum sibi exornandae sic serio Theologiae scopum feliciter attingit. Sed ne doctrinae tantum nomine celebraretur, emendatissimis moribus effecit, exactissimamque vivendi ad praescriptum regulam Societatis ratione Christianae veraeque humilitatis hoc argumentum frequenter edere, ut ne quem in disputationibus scholasticis confundi, acciperet, ut ita dixerim, argumentationis ferrum compelleret; modestus ubique, sibi que imperans; eaque castitatis observantiam, ut ne minimum quidem huic virtuti à suis derogatum indulgenter transmitteret. Mors denique hunc tantum ac talem virum, quadriennio jam

jam toto lithiasi laborantem, septuagintaque annos natum abripuit, postridie Idus Martias anni MDCXXXII. Qui & ipse annus Didaci Granadi morte Iesuitarum familiam funestavit. Emissa sunt haec in lucem editorum ab eo commentariorum sex volumina, haec scilicet (in Primam Partem Divi Thomae omnia)

De Scientia, ideis, veritate, ac vita Dei, à questione XIV. usque ad XVIII. Parisiis apud Sebastianum Cramoyssi 1629. fol.

De Voluntate Dei, & propriis actibus ejus; ad questionem XIX. XX. & XXI. Lugduni apud Prost. 1630. in folio.

De Providentia Dei praedeficiente, & praebente praedestinationis exordium; ad questionem XXII. & partem sequentis. Lugduni apud eundem Prost. 1631. fol.

De Praedestinatione, & reprobatione Hominum, & Angelorum; ad reliquam questionis XXII. & totam sequentem. Lugduni ex officina Iacobi Cardon 1629. in fol.

De Sanctissima Trinitate. Lugduni apud Prost. 1625. folio.

De Visione, & nominibus Dei.

Parata etiam prelo fuisse ait Alegambius *Bibliotheca Societatis* auctor -

De Auxiliis divinae gratiae volumina duo, in lucem, quando Sanctae Sedi Apostolicae placuerit, proditura.

De Angelis, tomum primum reliquit affectum, quem vel sic optandum esset in lucem venire.

Composuit etiam Hispanicè -

Catechismo, y doctrina christiana; quem imprimi curavit D. Franciscus de Reynoso Cordubensis Episcopus.

Scripsisse dicitur ab eodem *Bibliotheca* auctore alios egregios tractatus. Nempe primum *De Beneficiis parochialibus conferendis in eos, qui sedulo animarum negotium tractant*. II. *De eliminandis è republica comediis vulgaribus*. III. *De statu eorum, qui petunt dimissionem à Societate Iesu*. IV. *De causis dimittendi à Societate Iesu professos*; quos putat ineditos per variorum manus circumferri.

DIDACVS DE SAA, Lusitanus eques, scripsit juris commentarium -

De Primogenitura, & an filius secundogenitus preferendus sit nepoti. Parisiis apud Martin. Juvenem 1552. in 8. & inter *Tractatus Doctorum* volumine X. parte I. fol. 324.

DIDACVS DE SAA, Lusitanus, alius, ut videtur, à superiore, atque is laudatur quod scripserit -

De Navigatione libros III. quibus Mathematicae disciplinae explicantur. Parisiis apud Reginaldum Calderium 1549. in 8.

Valerius Andreas eundem credit cum iurifconsulto; & nos manus dabimus non inviti: tempus enim & locus editionis utriusque

operis, nomen quoque & gens eadem fore persuadent.

An vero hic, an superior, aliudve, author sit ejus libri -

De los Estados Ecclesiastico y Seglar; qui prohibitionis notam configitur in nostro *Indice*, juxta cum his, qui ignorant, scio.

D. DIDACVS DE SAAVEDRA FAXARDO, Murciae natus parentibus Petro à Saavedra, & Fabiana Faxardo equestris utroque familiae, Salmanticaeque doctus Iuris artem, republicae deinde totus, quando vixit, promovendae incubuit. Gasparis enim S. R. E. Cardinalis Borgiae Regis nostri apud Pontificis Legati, familiam sequutus olim, atque à secretis ei, dum Neapolitanis praesesset; mox & Regius Hispanarum rerum in Curia Romana Procurator (Agentem vocant) regis inde auspiciis publica negotia inter Helvetios foederatos diu tractavit. Ratisbonensibus duobus conventibus, & quidem posteriori, Burgundicae Domus, ac Circuli (ut appellant) suffragium deferens; *Monasteriensi* deinde super pacanda Europa una cum Gaspare Bracamontio Peñarandae Comite summo rerum ibi gerendarum regio Legato, unde cum Batavis in concordiam ivimus, interfuit. Accersitus inde in curiam sedit Indicos inter Senatores, quo ante plures annos factus honor fuerat, usque ad obitus diem, D. Iacobi Eques, sacraeque huic Apostolo almæ Cathedralis ecclesiae sacrorum collegarum sodalis. Publici juris, politicaeque artis prudentissimum se esse, disertissimumque juxta & ingeniosum ostendit scribens -

Id ea de un Principe Politico Christiano representada en cien empresas; dedicada al Principe de las Españas. Monasterii Vvestphalorum 1640. in 4. iterumque Mediolani 1642. dedolatum, coelatimque novem Musis opus: quod etiam tertio latinum prodiit operam Anonymi Bruxellis apud Ioannem Mommartium in folio, 1649. *Symbola Christiana Politica* nuncupatum; iterumque Amstelodami 1652. in 12. Prodiit etiam prototypon Castellanicum, cum Antverpiæ, tum Valentiae, Italicumque Paridis Cechieri operam Venetiis 1648. 4.

Corona Gothica, Castellana, y Austriaca politicamente ilustrada. Meditabatur nempe tribus partibus trinomium opus absolvere: sed prima vidit lucem haec, quae Gothicum Hispaniae regnum comprehendit, Monasterii Vvestphaliæ edita anno 1646. Reliquas ne absolveret, mors effecit, quae tandem ei contigit anno MDCXLVIII. ut annotavit Miraeus. *Ed. postea. N. J. M. p. 319*

DIDACVS SAGREDO, Hispaniarum Reginae à sacris, edidit -

Medidas del Romano, à Vitruvio, nuevamente impressas, y añadidas muchas piezas, y
H h
figu-

figuras necessarias a los Oficiales, que quieren seguir las formaciones de las basas, columnas, capiteles, y otras cosas de los edificios antiguos. Ad D. Alphonsum de Fonseca Archiepiscopum Toletanum. Matrili apud Ludovicum Rodriguez 1542. Toletique 1549. 4. Id opus Gallicè versum incerti operà prodiit ex officina Parisina Simonis de Colinez. 1542. in 4.

DIDACVS DE SAHAGVN & VILLASANTE, Professor Salmantinus Canonice Jurisprudentiæ, reliquit edenda post mortem.

Opera Iuridica, seu Praelectiones Academicas in aliquot Titulos lib. I. Decretalium, Parisiis 1605, in 4.

DIDACVS DE SALAZAR, Toletanus, ut credit D. Tomas Tamajus, ex Centurione factus eremiticæ vitæ sectator, ingeniosus valde, ac foelix in sermone vulgari, sive ligato ad leges metri, sive soluto, versibusque tam ex tempore, quam meditatio pangendis. Scripsit olim sine nomine authoris.

Dialogo de Re militari. Bruxellis apud Rogerum Velpium 1590. Vertit quoque in Hispanicum.

Las Guerras civiles de los Romanos de Appiano Alexandrino. Compluti apud Michaëlem de Eguia in folio.

Quidquid carminis est insuper in *Arcadia* Jacobi Sanazarii, quam Hispanicam dedit Didacus Lopez de Ayala Canonicus Toletanus, Didacum nostrum authorem habet. Quod monet in editione hujus interpretationis Blasius de Garay ejusdem Ecclesiæ Portionarius, uti jam diximus.

DIDACVS DE SALAZAR quidam laudatur author operis inscripti.

Soliloquia, ac Mediolani editi 1611.

DIDACVS SALAZAR MARAÑON, Matritensis, Societatis Iesu presbyter, Philippi Secundi Catholici Regis nutu & auspicio (quod ejus pietatem summopere commēdat) Hispaniæ totius, atque Italiæ loca sacra, quæ quidem præcipuâ aliquâ religione frequentantur, supplex adivit; in reditu scribens *De Peregrinatione sua* libros tres, qui ipsi nondum typis excusi in regio gazophilacio custodiuntur. Fortasse, quod lucem hi nondum viderint, prætermissa est authoris mentio in *Bibliotheca Societatis.*

D. DIDACVS DE SALINAS & ERASO, Senatus rationum regiarum Iudex (*Oidor de Camara de Comtos* vocant) in regno Navarra scripsit.

Discurso sobre la Campana de Vililla, y su toque à XIII, de Julio de MDCL. M.S. vidimus Matrili in Bibliotheca D. Gasparis Iuñez de Segovia Domini de Corpa, Marchionis de Agropoli.

DIDACVS SALON DE PAZ, Jurisconsultus, & in Pinciana curia Advocatus, ibidem forsitan natus, quippe habuit parentem Marcum illum ejusdem cognomenti, doctum apprime virum, lucubrationum *super Taurinas leges* authorem ex hujusmet, atque item avi, quem laudat nepos doctrinæ paris nomine, manuscriptis schedis in lucem edidit.

Quæstionum Civilium primam partem; quas noviorum iis authorum testimoniis locupletavit. Medina apud Franciscum del Canto. 1576. in 8.

Nec tamen eo dumtaxat opere voluit bene à posteris audire: cum enim Advocatum Pincianæ, ut diximus, ageret, instante Lusitanis Philippo Rege causam illius fovit scripto eo, quæ manu exaratu Matrili vidimus apud D. Christophorum Zambrana ex Sebastiani regii Castellæ Senatoris olim defuncti schedis, *Tractatu de successione regni Portugalliæ,* Antonio Padillæ Menseio Indici Senatus Præfidi nuncupato.

D. DIDACVS DE SALCEDO nescio quis, scripsit.

De Cursu publico. Salmantice 1652.

DIDACVS SAMANIEGO, Iesuita, apud Indos Occidentales provinciæ Sanctæ Crucis in montanis operarius, scripsit.

Vocabulario de la lengua Chiriguana.

DIDACVS SANCHEZ Medicus Marcienensis, scripsit.

Coloquio del Sol, en el qual se declaran muchas experiencias y conclusiones de Filosofia, que cada dia se ofrecen. Hispali per Alphonsum Escrivanum 1576. in 8.

DIDACVS SANCHEZ, Pax-Augustinus, Baccalaurum se nominat in opere, cui inscripsit.

Recopilacion en metro de diferentes obras morales. Hispali 1544. in 8.

F. DIDACVS SANCHEZ DE LA CAMARA, ex provincia Castellæ Carmelita, religione vir laudatus, edidit, Hispanicè, ut credimus,

De la Pasion de Nuestro Señor, librum unum. 1589. 8.

Conceptos espirituales sobre el Miserere, ex Italico Cæsaris Calderarii de Vincenza, Compluti 1594. & Matrili 1589. in 4.

Florebat anno MDXC.

F. DIDACVS SANCHEZ MALDONADO, Cisterciensis ex *Caryaceti* monasterio, scripsit ex theologis veterum Patrum dictatis, ac mysticæ sapientiæ regulis magnum & egregium volumen hujus tituli.

Agricultura espiritual. Burgis apud

apud Baptistam Varesium anno 1603. in fol. Abbas fuit in *Medina Rivisicci* monasterio.

D. DIDACVS SANCHEZ PORTOCARRERO, Molina, quæ ab Aragoniæ vicino regno dicitur, natus, ex Metellino, sive Colonia Metellinensi oriundus, in patria Decurio, atque regiarum copiarum Præfectus, edidit.

Casa de Nuestra Señora de la Hoz y antigüedad de Molina, poema Hispanum versibus heroicis. 1635.

Historia de Molina, primera Parte. Matrili apud Didacum Diaz de la Carrera, anno 1641. in 8.

Nuevo Catalogo de los Obispos de Sigüenza, epilogo de sus mas memorables acciones, y de los sucesos seculares mas señalados en el Obispado. Matrili iisdem typis anno 1646. 4.

Principio y progreso a la devocion de la Concepcion Inmaculada de Nuestra Señora en la Iglesia, y en España, &c. ex eadem officina. 1644. in 4.

Juramento y voto solemne, que hizo el Señorío de Molina en XVIII. de Junio del año de MDCXLIV. de tener, defender, y celebrar la Concepcion sin culpa de la Virgen Maria. Matrili 1648. in 4.

Inedita habebat annis superioribus, sed absoluta, ut ab eo accepimus.

Segunda Parte de la Historia de Molina hasta el tiempo de los Reyes Catholicos, quatuor libris, quintuplo majorem priori parte.

Discurso apologetico sobre los titulos de Noble y Local, que tiene el Señorío de Molina.

Aliâque tam solutâ, quam ligatâ oratione.

DIDACVS SANCHEZ DE VARGAS, Toletanus, scripsit.

Limitacion, y ampliacion en los estatutos de limpieza. M.S. vidit D. Thomas Tamajus.

DIDACVS A SANCTO IACOBO, vulgò DE SANTIAGO, Hispalensis incola, distillatorque (nam ita audire voluit) regius, scripsit.

Arte separatoria, y modo de apartar todos los licores, que se sacan por destilacion, para que las medicinas obren con maior virtud y presteza. Hispali apud Franciscum Perez, anno 1598. in 8.

D. DIDACVS DE SANTISTEVAN OSORIO, Legionensis, cecinit eo carminis genere, quod *octavas* nos dicimus,

Primera, y Segunda parte de las guerras de Malta y toma de Rhodas. Matrili 1599. 4. apud Suarez de Castro.

Araucana Poëma, en que prosigue el de D. Alonso de Ercila, de las guerras de Chile. 1597. 8. apud Ioann. Renaut. & 1598. 12.

DIDACVS DE SEGVRA, Hispalensis, (quam urbem Ioannes Bernardus Diaz de Lu-

go, cum dignitate vir, tum libris editis præstantissimus, communem sui utriusque patriam (ne hæsites) præfatione *Indicis, sive Repertorii,* ut vocat, *Variarum illius repetitionum* à se formati non obscure commemorat) Jurisconsultus magni nominis inter eos vixit, qui superiore sæculo civilem doctrinam in florentissima Salmantina schola profitebantur. Testis est ejus æqualis L. Marinæus Siculus, qui in opere suo *de Rebus Hispaniæ* prioris editionis, dum Salmantica laudes, ac sui temporis Professores enumerat, his nostrum verbis celebrat; *Item interpretatur jura civilia Doctor egregius Iacobus, cui Sicura cognomento est, qui tum doctrinâ, tum humanitate singulari, & amicos erga omnes benevolentia & amore plurimum pollet.* Primarius hic Antecessor subtilis, atque multiplicis ingenii acumine, verèque solidâ juris scientiâ, æquales omnes illius ævi & professionis homines (Rodericum Suarezium semper excipio) longo intervallo superavit. Qui nempe indefesso studio (ut memoriarum proditum est) cunctos ferè legum interpretes, atque in his præcipuè Bartolum, Baldum, & Angelum, Paulumque Castrensem, Iasonem, Aretinum, Deciumque, Ioannemque Imolensem, sive illorum integra commentaria, ne syllabâ quidem legerat prætermittâ: cum præ aliis tamen è juniorum classe Alexandrum, & ipsum cognomento Imolensem, summæ laudis præconio afficeret. *Repetitiones,* ut scholastico appellant nomine, olim in professorio munere ab eo dictatas, deindeque post authoris mortem typis collectim editas doctrinæ illius testes possidemus.

Repetitiones nempe X. prodierunt Salmantica anno 1520. Nempe, ad L. III. §. ultimo. *De lib. & posthumis:* L. *coheredi* §. cum filia D. eod. tit. L. *Ab exheredati substituto* CXXVI. D. *De legatis* I. L. *Vnum ex familia* LXVII. §. *Sed & si fundum* D. *De legatis* 2. L. *Imperator* LXIII. D. *ad Trebellianum:* L. 1. §. *si vir* D. *de acquir. possessione:* L. *Si ex legati causa* XXIII. *De verb. obligation.* L. *cum patronus* XXVIII. D. *de legatis* 2. & duas alias leges. scripsit item

Tractatum unum De bonis per maritum hereticum constante matrimonio quaesitis, qui nempe defendit lucri dimidium uxori salvum, atque inviolatum servari debere. Porro hic simul cum aliis ferè ejusdem argumenti tractatibus *Ioannis Lupi, & Roderici Suarez,* unâque tribus ex jam laudatis repetitionibus, nempe I. IV. & VII. Colonia Agrippinæ editus est anno 1580. in 8. His omnibus Didacus Perez amplissimas additiones, summaria, numeros, marginales annotationes, & diligentissimum adjiciens Indicem, renovavit opus, atque iterum edidit Salmantica 1547. in folio.

D. DIDACVS DE LA SERNA, domo ex territorio Pincianæ urbis, Salmantinus Institutionum Iustinianarum Professor, edidit olim

Exercitationes Iuris. in 4.
Superiore anno MDCLXVII. gerebat hoc munus publicum Salmanticae, parabatq; alia.

F. DIDACVS SERRANO, Granatensis, ex fodalitio sacro Mercenariorum, qui captivos redimunt, totius ordinis sui Praefectus; assumptus ex eo ad Cellonensem, atque inde ad Accitanam Ecclesiam Praeful, in magna sanctitatis opinione & fama vixit usque ad annum huius saeculi MDCLI. Edidit in Parochorum instructionem latinâ linguâ -

Directorium Parochorum. Valentiae.

F. DIDACVS DE SILVA, Lusitanus, ex Franciscanorum observantium, quos vocant, ad Minimorum ordinem (si verâ famâ est) se transferens, doctrinâ excellenti cum esset, atque aliis animi dotibus cuicumque magno haud impar muneri, obtinuit à Paulo Tertio Pont. Max. ut destinatio sui ad supremum Fidei causarum recens creatum in Lusitania magistratum à Ioanne Tertio Rege facta Pontificio diplomate sanciretur: de quo agunt Franciscus Lanoyus in *Chronico Minimorum* ad ann. MDXXXV. num. 4. Ludov. Paramo *De Orig. Inquis.* lib. II. cap. XV. num. 2. Lucas de Montoia in *Historia ejusdem ordinis* vernacula lib. II. cap. X. Aubertus Miræus in *Bibliot. Ecclesiast.* Reliquit moriens immaturè -

Tractatum de obscurioribus ex manifestioribus probandis.

Factum fuisse Septensem in Africa Episcopum docuit nos Seraphinus de Freitas in *Additionibus ad Rodericum da Cunha*, & ex eo Laurentius de Peyrinis *ad Constitutionem secundam Iulii Papæ II.* s. XII. in *De Privilegiis Regularium.*

D. DIDACVS SILVESTER, in montanis Burgensibus nobili loco, ut fertur, natus, in urbe Neapolitana, quo tempore D. Franciscus de Castro ipsam, regnumque pro Rege administrabat, scripsit de *Hastiludio*, seu hastato cursu, hoc titulo -

Discurso sobre la carrera de la lança armado, y desarmado. Hispanicâ, & Italicâ linguâ. Neapoli apud Antonium Pace 1602. folio.

De quo opere iudicium Vrbinatum Ducis profert magnâ cum authoris laude Iulius Cæsar Capacius Neapolitanus in suo *Forastiero*, giornata seu die 8.

D. DIDACVS DE SIMANCAS, Didaci & Mariæ utriusque huiusmet cognominis filius, Cordubæ natus (non Septimancis, ut falso creditur Aubertus Miræus) in Academia Salmantina juri operam dedit: unde ad collegiū S. Crucis, quod in gymnasio Pinciano togatorum fodalium est, admissus quadragesimo anno supra sesquimillesimum, Iuris ibidem Cæsarei Professor, atque hinc in Prætorio ejusdem urbis Senator fuit, conscripto sub id

tempus *Catholicarum Institutionum* opere non parum ceber. Quem quidem commentarium, & quæ alia circa Iudices causarum Fidei elucubravit, tempore illo concepta; ac digesta oportet fuisse, quo Assessoris Iuris periti munere (ut ipse de se affirmat earundem *Institutionum* cap. XLI.) sive Consultoris, quæ propria nomenclatura est, apud Inquisitores violatæ religionis, tum Pinciae, tum Cordubæ nondum provectâ ætate fungeretur. Quare huc potius referendum est quod Andreas Schotus Quæsitorem Fidei Iacobum nostrum appellaverit improprio verbo, quod verè Magistratum ipsum, non utique Adfessorem, aut Consultorem ejus significat. Ex civili autem hierarchia facto gradu ad Ecclesiasticam, Civitatis primū, dein Pacensis per decennium fermè, ad ultimum Zamorensis almæ fedis clavum tenuit. Cum & Romam Pacensis tunc Praeful ad promovendam Bartholomæi Carranzæ Toletani Praefulis causam à Rege destinatus venerit; mortuoque per eos dies Duce Alcalitano Neapolitanorum Prorege munus hoc honorificèssimum per subrogationis intervallum administraverit. Virum præter exactam juris cognitionem, politices æquè gnarum Ecclesiasticæ, Historiæque, ac multiplici eruditione perornatum, graviq; ac emendato dicendi genere, hæc ab ipso edita in vulgus opera ostendunt.

Institutiones Catholicae; quibus tractatur quidquid ad præcavendas, & extirpandas hæreses necessarium est. Vallisoleti 1552. fol. Compluti apud Andream de Angulo 1569. in folio. Romæque 1575. in 4. Quas eruditissimas vocat Didacus Covarrubias in *Reg. Peccatum*, initio Partis II. num. 7.

Enchiridium Iudicum violatæ Religionis, sive Praxis hæreseon: quocum editæ sunt. *Annotationes in Zanchini librū de Hæreticis cum additamentis Camilli Campegi:* itemque -

De Dignitate Episcoporum, Tractatus, Antverpiæ 1573. in 8. Venetiisque 1568. 8. *Liber Disceptionum, in quo de Primogenitis Hispaniæ, ac potissimè de illorum publicatione disputatur.* Antverpiæ apud Plantinum 1575.

De Episcopis Iuris peritis opusculum. Antverpiæ 1574.

Defensio Statuti Toletani, quod ex Hebræis, Maurisve descendentes arcet à beneficiis, & quibuscumque aliis muneribus istius Ecclesiæ: sub nomine tamen *Didaci Velasquez.* Antverpiæ 1575. in 12.

De Republica Collectanea. Pinciae anno 1565. Venetiisque 1569. in 4. Tertio autem plusquam mille locis aucta prodierunt Antverpiæ 1579. 8. Salmanticae etiam 1582. in 8.

Vitam Simancæ Episcopi extitisse (manuscriptam credimus) in Bibliotheca Bernardi de Alderete Canonici Cordubensis, in cata-

logo ejusdem legitur. Qui vir omnium consensu doctissimus audit ab eodem, quem laudavimus ejus celebratorem, Covarrubia lib. II. *Variarum* cap. VIII. n. 5. *Divini, & humani Iuris peritissimus variaque lectionis refertissimus thesaurus* à Frâncisco Sarmiento Giennensi Antistite lib. I. *Selectarum* cap. I. num. 10. *omni-que pietate ornatissimus* à Iacobo Stephano Praefule Oriolensi ad cap. II. lib. I. *Machabæorum.*

D. DIDACVS DE SIRIA VETETA, in collegio Sancti Salvatoris, Ovetensi vulgò in Salmantino gymnasio nuncupato, scripsisse fertur (nescio an viderit lucem)

De Legatorum rei alienæ validitate, Tractatum.

D. DIDACVS DE SORIA, author audit Poëtici operis, cui ita inscribi voluit -

Fabrica de la experiencia, sentencias en quartillas. Neapoli 1649.

DIDACVS DE SORIA, Granatensis Medicus, scripsit -

Prima Partem Medici certaminis propugnata antiquitatis adversus novatores. Granatæ in folio 1635.

DIDACVS DE SOTOMAIOR, comes Ferdinandi Magallanis in memorabili expeditione nautica, scripsit ea, quæ viderat, & observaverat, uti refert Petrus Medina cap. XLI. *De las Grandezas de España.*

DIDACVS SVAREZ DE ALARCON, Lusitanus, Societatis Iesu Presbyter, Ioannis Suarez Marchionis de Trozifal Philippo IV. Regi Catholico à consiliis bellicis germanus frater, scripsisse dicitur -

Philosophiam.

F. DIDACVS SVAREZ DE S. MARIA, Lusitanus, Olissiponenfis, religiosum S. Francisci observantiæ professus fuit institutum, longè à patria in Galliarum provincia Pictaviensi: Theologiamque (quod ipse de se scribit, cum ad *Genesim* commentaretur) Encenisi cœnobiarchas docuit. Porro Hæreticorum, regni illius, atque hæresum, quibus miserè tunc temporis vexabatur, hostem se, ac mastigem acerrimum verbo & scriptis præbuit; meritis ab Henrico Rege IV. peregrinus licet, sacro regii Concionatoris munere ornari, atque item, (ut Vvaddingus attestatur) ad consilium admitti. Vulgare is in Gallia tota cognomentum adeptus est, ut Lusitanus, sive *le Portugais*, honoris cum esset causâ nominandus (id quod frequenter solebat) vocaretur. Demum Pontificalis curæ onus subire iussus est, Sagiensis (vulgò Sais in Normannia) Episcopus à Ludovico XIII. anno MDCXI. designatus, qui, ut bene de posteris mereretur, scripta hæc confecit,

Cosmopaiam in duo priora capita *Genesim.* Nanneris anno 1585. in 4.

Conciones XXIII. in prima tria *Apocalypsis* capita habitas in celeberrima Ecclesia Lugdunensi; quibus accesserunt -

Sermones VI. pro diebus Dominicis, Adventus, ac festi Conceptionis Beate Virginis, & Nativitatis Domini. Lugduni apud Horatium Cardon 1599. & additis duobus sermonibus *De Sancto Stephano, & S. Ioanne Evangelista,* iterum ibidem 1605.

Conciones octo solemnitatis Corporis Christi: ibidem apud eundem 1607. 8.

Thesaurum Quadragesimalem pluribus divinorum eloquiorum, ac SS. Patrum sententiis plenum, primò linguâ Gallicâ editum, deinde ab ipso latinè versū, atq; editum iisdem typis anno 1610. 8.

Desit inter vivos esse Parisiis, jacetq; apud suos sub hac inscriptione:

Iacobo Suarez à Sancta Maria, Olissiponensi, ordinis S. Francisci, Theologo eximio,

Episcopo Sagiensi,

Cujus conciones Christianissimus populus Veneratione multâ,

Et concursu frequentissimo comprobavit.

Iacobus Camus Episcopo decessori suo B.M.

Secundum voluntatem testamenti F.C.

Vixit annos LXII. menses VI.

Pontif. annos III.

Depositus in pace III. Kal. Junias.

Anno MDCXIV.

F. DIDACVS DE TAPIA, Segoviensis, Augustinianus ex Salmantina domo, in qua celeberrimi sacrâ eloquentiâ, atque eruditione sodalis Ludovici Legionensis disciplinam fortitus, alibi non uno loco docens ipse Dei scientiam, publici juris fecit libros duos: quorum prior est -

De Incarnatione Christi: posterior autem -

De admirando Eucharistiæ Sacramento. Adjicitur in fine -

Tractatus de ritu Missæ. Salmanticae, anno 1589.

Decessit Pinciae anno MDXCI. ætatis suæ XLII. dum Theologiam in ejus urbis cœnobio profiteretur.

D. DIDACVS DE TAPIA ALDANA, Sacerdos & Canonicus Regularis ordinis Sancti Iacobi domus *De Velés* dictæ, multiplicem doctrinam suam ostendit in disertis, atque erudito opere, cui sic inscripsit,

Philemon Dialogus, sive de Triplici bono, & vera hominis nobilitate. Ad Philippum Principem Hispaniarum. Salmanticae 1588. fol.

DIDACVS TEVIVS, vernaculâ Lusitanorum formatione *de Teyve*, Bracharenfis natalibus,

libus, professione Rhetor, atque eloquentiæ latinæ Doctor, Parisiis actio studiorum tyrocinio, transtulit se opportuno tempore ad Burdigalensem huiusce artis præceptorum professionem; ubi cum Buchananò & Mureto viris eruditissimis, cū eo venit primum Iulius Scaliger, circa annum scilicet vigesimum sextum à sesquimillesimo (uti Iosephus filius asseverat in *Epistola de genere & vita sua*) magna cum celebritate nominis munere isto fungebatur. Inde à Ioanne Portugalliæ Regē ad instruendam novam Academiam Conimbricensem (ut Thuanus LXXVI. *Historiarum* libro, & Andreas Schotus referunt) unā cum Goveanis fratribus adscitus, non minorem, atque inter Gallos olim, doctrinæ famam collegit, & quandiu in vita fuit superstes, contervavit, ditatus insuper ab eodem Ioanne, & Catharina Auftriaca regia uxore, Mirandensis, ut ipse alicubi refert Tevius, Ecclesiæ Sacerdotio. Scripturus erat integram de rebus Portugalliæ Historiam: quam ut vehementius æquales expeterent, & nos hodie desideremus, minuta quædam ab eo edita opuscula fecerunt. Scilicet habemus -

Commentarios de rebus a Lusitanis in India gestis apud Diem anno salutis nostræ MDXLVI. Colonia apud Mylium unā cum *Damiani a Gœs* simili opusculo anno 1600. Romæ apud Abyssium Zannetum 1601. deinde cum aliis *Hispanicarum rerum Scriptoribus* Francofurti typis Vvekelianis, atque item Claudi Marnii 1603. folio: eā styli venustate conscriptum opus (ait Ioannes Vaseus in cap. IV. sui *Chronici Hispaniensis*) ut si de tota *Historia Lusitana*, quod pollicetur, ad rem contulerit, dubio procul effecturus sit, uti, quemadmodum *Lusitania rerum gestarum gloriā nulli provincie concedit, sic neque Historia venustate cedere cuiquam merito debeat.* Hæc Vaseus. Libri huius authorem nescio quā fronte *Georgium* scripsit *Buchananum* Thomas Demsterus Scotis iure, vel injuria, quæ eorum non sunt, enixè adjudicans. Planè Buchananus ipse, sicut & Costa alius, epigrammate quisque proprio, Tevium celebravit, atque ipse in nuncupatione operis non obscure Lusitanum se esse ostendit.

Opuscula aliquot, nempe orationem in laudem Ioannis III. & alia quoque edidit.

DIDACVS DE TOBILLA, reliquit M. S. eaque usus fuit Antonius de Herrera, qui laudat,

La Rubrica, esto es *Historia de Tierra firme*. Antonius de Leon in *Bibl. Indica Occid.* pag. 69.

DIDACVS DE TORO, scripsisse dicitur - *Commentarios del Piru*: apud Fabianum Iustinianum in *Alphabeto universal* verbo *Peruvia regio*. Fortè eadem est *Relatio Peruana Iacobi Torrens*, Moguntia edita, 1604. 8. ut legitur in *Biblioth. Oxoniensi*. Hæc Ant. de Leon,

DIDACVS DE TORRES, natus in oppido *Amusco* diœcesis *Palentina*, Regi *Lusitanorum* Ioanni III. plusquam decennale præstitit, atque approbavit officium in *Mauritania Tingitana*. Qua quidem occasione literis tradere volens ibi à se observata scripsit -

Relacion del origen, y sucesos de los Xarifos, y del estado de los Reinos de Fez, y Marruecos, y Tarudante, y los demas que tienen ocupados. Qui liber tandem editus est post mortem authoris curante *Elisabethâ Quixadâ* conjugē, 1585. in 4.

Fortè idem author est de *la Historia del martirio de F. Martin de Espoleto de la orden de San Francisco*: quam Gallicè versam à *Carolo Valesio* Caroli IX. Galliarum Regis filio, ut vocant, naturali edidit atque illustravit *Robertus Regnaud* cœnobii *Parisiensis Minoritarum* anno 1636. uti refert *Lucas Vvaddingus de Scriptoribus ordinis Minorum*.

DIDACVS DE TORRES BOLLO, *Villalpandensis*, S. I. sacerdos, in *America* cum plures annos vixisset, Romamque *Procurator* suæ *Peruvianæ* provinciæ veniens, iterum ad *Indos* cum LX. fociis remeasset, *Paraguanam*que instituisse *sodalibus* provinciam, nec non eam, quæ *Novi regni Granatensis* audit, censor iustrasset, vitâ functus est in *Argentina* urbe anno *MDCXXXVIII.* atatis *LXXXVIII.* Italicè scripserat, quæ deinde latina edita est iterum *Moguntia*.

Brevem Relationem Historicam rerum in provincia Peruana apud Indos à Patribus Societatis Iesu gestarum. Romæ apud *Aloysium Zoannetum* 1603. dein *Moguntia*, 1604. in 8.

DIDACVS DE TORRES RVBIO, natus in *Alcazar de Consuegra* diœcesis *Toletanæ* oppido, Societatis *Iesu* sacerdos, confecit in *America* -

Vocabularium, & Grammaticam linguarum Aymara & Quichua; quarum frequens usus est in *Peruvia*; Romæ edita 1603. in 8.

DIDACVS DE TORRES & VARGAS, *Canonicus Insulæ Portus-divitis* almæ *Ecclesiæ* in *America*, edidit -

Descripcion de la Isla de Puerto rico, con las memorias de sus Obispos, y Governadores, frutos, y minerales. Vnde plura se desumpsisse scripturus de istius *Ecclesiæ* rebus testatur *Egidius Gonzalez Davila* regius *Hispaniarum*, & *Indiarum Chronographus* in *Theatro Indico Ecclesiastico*.

D. DIDACVS DE TOVAR, & VALDERAMA, *Pincia* natus, dum ibi esset curia regia, militiæ *Sancti Iacobi* eques, *Iuriconsultus*, *Professorque Complutensis*, edidit *Hispaniæ* -

Institutiones Politicas, de *Republica & Principe*. *Matriti* 1645. 4. *Lusit* & ado-

adolescens in alio opere, quod indigitavit -
D. *Raimundo el entremetido*.

DIDACVS DE TRVXILLO, scripsit, morem ut gereret *D. Francisco* à *Toledo* *Proregi*, *Relacion de la tierra, que descubrió con D. Francisco Pizarro en el Piru*. M. S. *Antonius de Leon* in *Bibliotheca Indica*.

F. DIDACVS DE TVREGANO BENAVIDES, *Matritensis*, ordinis *Carmelitarum*, S. Theol. *Magister*, *Complutensisque* primum in *vespertina* minori, ut vocant, inde in *majori cathedra Theologicæ facultatis*, *Bibliorū* necnon *sacrorum Professor*, tandemque *Scotica* doctrinæ ex proprio etiam huic destinata loco præceptor; scripsit, *Hebraicæ literaturæ gnarus* cum esset,

Lecturas literales & morales super Scripturam; ac de arte, & methodo Scripturam interpretandi. *Compluti* 1649. in 4.

Lectiones magistrales in IV. libros Sententiarum ineditas. *Complutense collegium*, imo & provinciam rexit: diemque suum obiit *Compluti* gravi in ætate VI. *Februarii* anno *MDCLV.*

F. DIDACVS VALADES, *Franciscanus*, ordinis sui in *Vrbe* *Procurator Generalis*, de salute *Indorum Occidentalium*, apud quos nonnunquam substitit, tum coram promovenda, tum in *sacro illo christianæ negotiationis emporio* ardentè procuranda, bene meritus, dedit in lucem -

Rhetoricam christianam ad concionandi, & orandi usum accommodatam, utriusque facultatis exemplis suo loco insertis. *Perusie* 1579. iterumque anno 1583. quam *Gregorio XIII.* *Papæ* nuncupavit. Cui subjungitur *Epitome Magistri Sententiarum*, in folio. expanso.

Vivebat anno *MDLXXX.*

DIDACVS DE VALDES, patriâ ex *Allurū* regione, ad *Pinciam* delatus juvenis exercuit se in ejus urbis schola *Iurisprudentiæ*, atque aliis liberalibus disciplinis; causasque in foro acitavit, vacans eodè tēpore prælectionibus *Academicis*, quas dictavit ex variis *cathedris Canonico* juri docendo assignatis, viginti circiter annorum continuus *Professor*. Allectus fuit tandem inter *Senatores Curie Granatensis*. Scripsit -

De Dignitate Regum Hispaniæ. *Granatæ* typis *Ferdinandi Diaz de Montoia*, anno 1602. in fol.

Additiones quoque ad Roderici Suarez Lecturas (ut vocat) *variorum Iurium*; quibus cum excusæ istæ sunt ab authore nostro *Pincie* 1590. *Filium* habuit *D. Antonium de Valdes* regium *Castellæ* *Senatorem*, alacritate mentis, doctrinæque, & usu juris in expediendis causis, tempestate nostrâ inter paucos clarum.

DIDACVS VASQUEZ DE CONTRERAS, *Toletanus*, vertit in *Hispanum* sermonem *prosaicum* -

Orlando el furioso de Luis Ariosto. *Matriti* apud *Franciscum Sanchez* 1585. in 4.

DIDACVS VASQUEZ MATAMOROS, quem præceptorem suum vocat vir amplissimus *Benedictus Arias Montanus* (fortè in *Mathematicis*) *Hierosolymæ situm*, quâ in urbe per biennium versatus est, descripsit; extatque in *Nehemia, Apparatus regii Bibliæ Anrverpiensis*, ab eodem *Aria-Montano* confecti, quo loco authorem illius *Matamorum* laudat, ejusque auditorem se olim fuisse non dissimulat.

DIDACVS DE VEGA, scripsit -
Cancionero, ò danza de galanes. *Ilerdæ* 1612. in 12.

F. DIDACVS DE LA VEGA, *Toletanus*, ordinis *fratrum Minorum*, in *Toletana Sancti Ioannis Regum* domo professus est *sacramentis* scientiam; *Lector* deinde jam *emeritus*, & ab anno *MDCVII.* aut circiter pluribus inter suos administratis muneribus, tempore illo celebrabatur. Quo ipso, tam ore, quam calamo, seu coram habendo, seu literis consignando *sacras de Deo conciones*, ingentem sibi famam & laudem, non apud nos tantum, sed foris etiam comparavit. Nam & *Italiam* in peregrinatione circa annum *MDCXII.* verba ex ambone faciens mirè placuit. Opera ejus, omnia ferè *concionatoria*, partim *Latina*, partim *Hispanica* hæc sunt: *Latina* quidem -

Quadragesimalis opus pro omnibus Dominicis, & Ferialibus, quæ communiter in Ecclesia prædicari solent à Septuagesima usque ad festam secundam Resurrectionis, & omnibus feriis Hebdomadæ Sanctæ. *Toleti* apud *Thomam Guzman*. 1600. in 4. *Brixia* 1602. *Colonia* 1610. 8. Malè quidem *Vvaddingus* opus hoc cū *Quadragesimali* alio libro *Hispanicè* conscripto, de quo mox videmus, confundit.

Conciones vespertinæ Quadragesimales super septem Psalmos Pœnitentiales. *Compluti* 1595. in 4. *Venetis* exinde 1599. in 8. *Lugduni* in duabus officinis *Vincentini*, & *Horatii Cardon*, uno eodèque anno 1600. in 8. *Venetis* iterum apud *Societatem* 1602. *Medinæ* tandem in *Hispania* 1603; quæ tam multiplex annorum ita brevis intervalli editio christiani orbis de opere hoc *judicium*, fatis aperit.

Apologia sacra contra VII. crimina, & pro defensione virtutum. 1622. in 4. apud *Didacum Rodriguez*, *Vvaddingo* invisa.

Hispanica verò hæc -

Exercicios sobre los Evangelios de todos los Domingos del año; duobus tomis. *Prior* editus est *Matriti* 1604. in 4. posterior *ibidem*, 1607. in 4. eodèque hoc anno simul uterque *Barcinone*, *Salmanticæque* 1617. in 4. *Opus*

Opus hoc latinis communicavit Henricus Paludanus Minorita, *Conciones & pia exercitia super Evangelia Dominicalia totius anni* inscribens, atque edens Coloniae apud Chrit, anno 1612. in 8.

Paraiso de la gloria de los Santos: hoc est, conciones in totum annum de Sanctis. Toleti 1602. in 4. Pinciae 1607. duobus tomis, quorum additiones prodierunt Medinae 1604. Barcinone 1611. Hunc quoque in latinam linguam transtulit Henricus Paludanus sic notatum, *Paradisus gloriae Sanctorum*, Venetiisque, & Coloniae editum: in Gallicam *G. Clapius* Cameraci 1610. in 8. Parisiisque 1614.

Discursos predicables sobre los Evangelios de todos los dias de la Quaresma: duobus tomis. Barcinone 1612. in 4. & Compluti 1611.

Marial, d'excelencias de la Virgen Nuestra Señora. Compluti 1616. 4.

Exercicios espirituales sobre los Evangelios de Adviento: quae tribuit nostro Vvaddingus mihi non visa.

F. DIDACVS VELASQUEZ, Medinensis, ordinis Carmelitarum provinciae Castellae, laudes Deiparae Virginis populari conscripsit linguam, & quidem sub latina hac inscriptione -

Regina Caeli: duabus partibus; Medinae a Campo ex officina Francisci del Canto 1580. in 8. Toleti 1583. 8. nec non & -

De la vida y excelencias de Nuestro Señor Jesu Christo. Item -

Del Menosprecio de la muerte.

F. DIDACVS VELEZ DE GVEVARA, ordinis Eremitarum D. Augustini in coenobio urbis Hispalensis, de Deo ac divinis scientiam docebat sodales, cum in publicum dedit -

El inclito Martir Español, d' *discursos morales con su vida, y martirio*. Scilicet Laurentium Levitam; simulque -

Explicacion del Psalmo XVI. Gadiibus 1618. apud Ioannem Borja.

D. DIDACVS DE VERA ORDONEZ DE VILLAQVIRAN, Matritensis, postquam inter familiares fuisset Archipraefulis Toletani D. Bernardi a Roxas & Sandoval, Toletana uxore ducta Ioanna Gironia, officialem, seu primum executorem Sanctae Inquisitionis Iudicibus (*Alguacil mayor* Hispanico nostro sermone est) apud Barcinonenses exercuit. Quo tempore in lucem edidit varia a se edita olim carmina, systemati appingens hunc titulum -

Heroidas belicas, y amorosas. Barcinone 1622. in 4.

F. DIDACVS DE VERGARA, Praemonstratensis, scripsit -

Tratado del Tèplo de Salomò, quem M.S. in folio vidit D. Thomas Tamaio de Vargas.

F. DIDACVS DE VERTABILLO, patriam ex oppido cognomine diocesis Burgenfis, ordinis Eremitarum Sancti Augustini, doctrinae, & sanctitatis laude, atque scriptis insuper in Nova Hispania floruisse dicitur apud *Alphabeti Augustiniani* authorem Thomam de Herrera, qui ex Ioannis Grixalvae *Historia provinciae hujus ordinis Mexicanae* Parte III. cap. XXIII. id desumpsit. Vellem de scriptorum genere quidquam eos adjunxisse.

DIDACVS VFANO, tormentariae rei praeparat in castello urbis Antverpiensis sub Serenissimis Principibus Alberto atque Isabella Austriacis, post Colladum, Lechugam, & alios scribens -

Tratado de la Artilleria, y uso del practicado. Antverpiae 1613. in 4.

F. DIDACVS DE VICTORIA, domo Victorienfis, magni illius Theologi Francisci a Victoria germanus frater, in Burgenfi coenobio Praedicatorum ordinem professus fuit, evasitque & ipse insignis Theologus, concionatorque; iussus ob id apud Carolum Imperatorem sacro huic muneri vacare. Confraternitatem Nominis Dei adversus juramentorum abusum instituit: scripsitque, Alphonso Fernandio teste,

Sermonum de tempore, & de Sanctis volumen unum.

Regulam, & ordinationes dictae Congregationis.

Tractatum quoque parvulum, quibusnam conditionibus juramentum constare debeat, ut sit licitum.

Obiit sancte circa annum MDXL.

F. DIDACVS DE VILLALOBOS, Matritensis, Emerita oriundus urbe, Dominicanus, tyronum sacri hujus instituti formationi invigilans apud Sancti Gregorii Pincianum collegium, scripsit -

Apologia por el estado Ecclesiastico, especialmente religioso. Pinciae 1641. 4.

Obiit Abulae studiorum moderator anno MDCL... Parente genitus fuit D. Sebastiano a Zambrana, Emeritenfi, quem Castellae Senatorem regium sub Philippo IV. inter paucos clarum vidit haec aetas.

DIDACVS DE VILLALOBOS, Francisci filius, quem Carolus Imperator, & Philippus Hispaniarum Reges Medicum habuerunt, festivo ingenio, & multam doctrinam virum, concionator ipse, edidit -

Concordiam Evangelistarum, seu sanctum Jesu Christi evangelium secundum quatuor, cum annotationibus minime vulgaribus. Pinciae apud Sebastianum Martinez 1555. 8. Exemplar M.S. hac inscriptione, *Evangelium secundum quatuor*, vidit in Bibliotheca regia Escorialensi Thomas Tamajus.

D. DI-

ambas cosas en la feria quarta vispera de la fiesta del Corpus. Hispali 1638. in 4.

De quo argumento ejus temporis communi Iosephum Veram Giennensis Ecclesiae cathedralis Parochum anno sequenti libellum edidisse alium certi sumus.

DIDACVS DE VRBINA, Matritensis Decurio, scripsit summam fide, atque eleganter, cum Haraldus fuisset Regum Philippi Secundi, & Tertii,

Las Honrras, y exequias a la S. C. R. Magestad de la Emperatriz, que se celebraron en las Descalzas Reales de Madrid en XVIII. y XIX. de Marzo de MDCIII. y las que hizo la Villa de Madrid. Matriti in 4. Scripsit quoque *Libro de Blasones*.

D. DIDACVS XARAVA DEL CASTILLO, eques Sancti Iacobi militiae, legionis peditum Tribunus, quod nobis sonat *Maesse de Campo*, edidit -

Miseria del siglo en vida, y muerte, triunfo de la Religion. Barcinone apud Petrum de la Cavalleria 1639. in 8. Matritique 1651.

Triunfos gozosos de Maria Santissima concebida limpia, pura, santa, y sin mancha de pecado original. Matriti 1660. in 4.

F. DIDACVS XIMENEZ, Dominicanus provinciae Castellae, atque Stephaniana Salmantinae domus, Theologus, Philosophus, atque item Astronomus magni nominis, scripsit -

Kalendarium perpetuum secundum institutum fratrum Praedicatorum tabulis XXXVI. Salmanticae 1563. 8. Antverpiaeque 1566. De quo opere, praeter domesticos scribunt Valerius Andreas in *Catalogo Scriptorum Hispaniae*, & Antonius Verderius in *Supplemento Bibliothecae Gesnerianae*.

Vertisse quoque dicitur e Latino in vernaculum sermonem -

La Doctrina de Religion del M. Fr. Humberto de Romanis;

Obiisseque anno MDLX.

DIDACVS XIMENEZ DE AILLON, patriam ex oppido Baticae Arcos de la frontera, conscripsit versibus -

Los famosos y heroicos hechos del invencible, y esforzado Cavallero el Cid Ruy Diaz de Vibar, en otava rima. Compluti 1579. in 4. ad Ferdinandum Toletanum Albæ Ducem, sub quo & aliis bellicae rei Praefectis a tenera aetate in castris meruerat.

Sonetos a ilustres Varones. Antverpiae apud Ioannem Latium 1569. 8.

F. DIDACVS XIMENEZ ARIAS, Alcantarenfis (urbs est in Extremadura Alcantara; unde nomen inclyto equestri ordini) Dominicanus, claruit circa annum MDLXX. sacra

I i histo-

historiæ, atque Ecclesiasticæ peritus, Ecclesiastes & ipse percelebris; scripsit -

Lexicon Ecclesiasticum Latino-Hispanicum. Salmantica 1572. & 1579. & 1584. in folio. Barcinone 1642. fol. Venetiis 1616. Item alibi 1631. tandemque Cæsaraugustæ in regio Nosocomio anno 1644. in fol. Editionem Hispanam sub hoc titulo, *Vocabulario Ecclesiastico Latino-Hispanico añadido*, Valentia: prodidit scio ex officina Michaëlis Sorolla 1621. folio.

Hispanæ autem -

Enchiridion, ò *manual de Doctrina christiana*, con un sermón de la Magdalena, y la exposicion del Psalmio Miserere. Antverpiæ apud Nutium, priusque Salmantica 1567. 8. *Libellus* autem, sive concio sacra de Mariæ Magdalene laudibus seorsim Toleti anno 1570. & *expositio Psalmi L.* Pampelone. 1568. 8. edita sunt.

F. DIDACVS DE ZAMORA, Dominicanus; edidit versam à se in vernaculum sermonem -

Primera Parte de los sermones de D. Fray Cornelio Muso Obispo de la Ciudad de Bitoño. Salmantica 1602. 4.

F. DIDACVS DE ZVNIGA, Salmanticensis natus, Didaci de Zvniga Domini de Cista & Flores-Davila filius, ordinem Eremitarum delegit, in quo Deo, sibi que, ac literis vacaret. Multiplicem sanè humani atque divini juris, sacræque Theologiæ doctrinam variâ linguarum cognitione, totiusque ferè encyclopediæ notitiâ clariorem, ac locupletiozem reddidit. Sermones usus est latino puriore in commentariis, & qualem (ut ipse sibi arrogat conscius suæ supellectilis) usurpatum, sciebat fœlicibus Romæ temporibus. Doctoris Theologi pileum, & professionem hujus sacræ scientiæ in Vrfaonenfi schola æquales ei memoriæ consignant. Edidit hæc opera -

Philosophia primam partem, quâ perfectè & eleganter quatuor scientiæ, Metaphysica, Dialectica, Rhetorica, & Physica declarantur. Ad Clementem VIII. P. M. Toleti apud Petrum Rodriguez 1597. in folio. & 1607.

In omnibus sui temporis Hæreticos, sive de vera religione libros tres. Salmantica apud Mathiam Gastium 1577. in folio.

Commentaria in librum Iob, quibus triplex ejus editio vulgata Latina, Hebræa, & Græca septuaginta Interpretum, nec non & Chaldaea explicantur, & inter se conciliantur, & præcepta vitæ cum virtute colenda moraliter deducuntur. Toleti 1584. in 4. Romæque 1591. 4. Quod genus & consilium scriptionis nemo ante id tempus fuerat sequutus.

In Zachariam Prophetam commentaria. Salmantica 1577. in folio, eodem prorsus tenore scribendi servato.

Philosophiæ quidquid residuum fuit, aliis duabus partibus tractaturus erat; in hisque

(ut ait) res omnes (Historiâ prætermisâ) quæ scientiâ ullâ teneri possunt; sed nihil dum hujusmodi ab authore, forsân labori egregio huic immortuo, vidimus; quemadmodum nec in alios Bibliorum libros, in quos universos editurum commentaria in se magno animo receperat, collatis nimirum inter se omnibus editionibus, quod nullus præter S. Hieronymum aliâs præstitisset. In catalogo tamen Bibliothecæ Altempianæ reperio Didaci Stunica: *De optimo genere tradendæ Philosophiæ, & S. Scripturæ explicandæ*.

F. DIDACVS DE ZVNIGA, Hieronymianus, author est operis ita inscripti -

Instruccion y refugio del animo, y conciencia escrupulosa, y temerosa de Dios. Salmantica apud Ioannem Iuntam 1552. in 8. In fine adjungitur, *Consilium* quoddam Francisci de Victoria Dominicanæ V. C. *Sobre Si los Señores pueden vender ò arrendar los oficios, como Escrivanias y Alguazilafgos*.

DIMAS.

DIMAS CAPPELLAN, scripsit -

Refrañes glossados. Toleti apud Ioannem Varela. 1510. 4.

F. DIMAS SAENZ, ordinis Deip. Virginis de Mercede, cum præesset fodalibus domus del Puche Valentinae urbis circa annum MDXLIV. edidit librum -

Contra Iudæos.

F. DIMAS TERRE, ordinis Minorum, Catalanus, ut credimus, edidit -

Supplementum Privilegiorum ordinis Minorum. Barcin. 1523. 4.

DIONYSIVS.

F. DIONYSIVS DE ARRIOLA, Cisterciensis Vallis bone monachus, sacræ Theologiæ in domo Complutensi Professor, scripsit -

De Benedictionibus Patriarcharum super cap. XLIX. Geneseos, commentaria satis erudita, quæ M. SS. remanserunt in eodem Complutensi collegio. Author *Bibliothecæ Cisterciensis* ex relatione Hispana.

F. DIONYSIVS BLASCO, Vtrillensis ex regno Aragoniæ, fodalit Carmelita, in Cæsaraugustana, & Oscensi Academia Theologus Doctor, atque in harum postrema vespertinus Professor, Diffinitor provinciæ suæ Aragonensis, & iudicibus Fidei Apostolicis accensendi munere, edidit -

Hortulum Philosophicum, sive Cursum integrum ad brevissimam summam redactum. Cæsaraugustæ apud Ioannem de Ybar. 1668. in 12.

DIONYSIVS DAZA CHACON, Pincianus, Chirurgicæ artis Magister, cui pietatis, doctrinæ, atque industriæ, experientiæque elogia tribuunt ejusdem studii, & medicinæ Professores, edidit -

Practica, y Theorica de Cirugia, duabus partibus. Pincia: typis Annæ Velez anno 1605. in folio.

DIONYSIVS HIERONYMVS DE IORBA, Catalanus, Barcinone nobili loco natus, Iuris utriusque Doctor, civilisque interpres publicus in Academia Barcinonensi, scripsit - *Institutionum Oratoriæ* libris V. ad Ioannem Dimam Lloris, ejusdem urbis Episcopum. Barcinone 1581. in 8.

Nec non & Castellæ, ut existimo, sermone *Excelencias de Barcelona*.

F. DIONYSIVS IVBERO, Aragonus, Barbastrensis, nobili loco natus, fodalit Carmelitarum Castellæ provinciæ, cujus præfectura ei adjuncta fuit anno MDCIV. Græcè & Hebraicè doctus, Salmantinusque Artium ac Theologiæ Magister, ibique Philosophus Professor: scripsit vernaculè -

Sermones para las Dominicas despues de Pentecostes. Salmant. apud Artum Tabernier 1612. in 4. deinde & Barcinone eodem anno. Abolvit etiam dicitur -

Dictionarium Hebraicum; quod forte, ut alia in schedis servata viri doctissimi monumenta, Tormes fluvius, qui Salmanticam præterfluit urbem, grandi illâ & miserabili ante aliquot annos inundatione in ima ejus suburbia effusus, unâ cum Bibliotheca ipsa, & cœnobio Carmelitarum perdidit. Dionysius utique vixisse dicitur usque ad annum MDCXII.

DIONYSIVS PAVLVS LOPIS, seu LLOPIS, Valentinus, Sacerdos, & utriusque juris Doctor Bononiensis, tum ibi, tum apud nos Salmantica, Ilerdæque in Catalonia Iuris studio intentus, edidit -

Flosculum de Clericorum, & Sacerdotum excellentiis, & aliis, quæ ad eorum vitam, statum, & honorem pertinent. Valentia 1588. in 4. in typographia Societatis Bibliopolarum.

De vera quatuor Patriarchalium sedium, atque earundem propriè inter se æqualitate: ad Clementem VIII. P. M. Romæ 1600. in 4.

DIONYSIVS DE RIBERA FLOREZ, Canonicus Mexicanus, edidit -

Relacion historial de las exequias por la Inquisicion de la Nueva España al Rey D. Felipe II. Mexici 1600. in 4.

DIONYSIVS VASQUEZ, Toletanus, Societatis Iesu Presbyter, Francisco Borgiæ Præposito Generali à secretis, cum ex Italia rediisset, collegium Segoviensè administravit

Rector, scripsitque, seu ex latino transtulit - *El Martirologio Romano publicado por Gregorio XIII. Sumo Pontifice*. Vallisoleti 1586. in 4.

F. DIONYSIVS VASQUEZ, Toletanus, ordinis Eremitarum, quem professus fuit in patria sæculari ipso anno MD. Carolo Cæsari à concionibus, primusque Francisci Ximenii fundatoris delectu sacrorum Bibliorum in Complutensi Academia Interpres. Hunc eloquentissimum oratorem, vivacissimi ingenii, doctrinæ multiplicis, linguarum cognitionis, scholasticæ, ac expositivæ Theologiæ, Patrumque Sanctorum lectionis, & eruditionis non vulgaris dotibus, & ornamentis conspectissimum insigni elogio decorat Alvarus Gomez lib. VIII. *De Rebus Ximenii Cardinalis*: apud quem Ioannes Ramirus, Toletanus & ipse, Academiae Rhetor Nebrissensi suffectus, dicere solebat, nullum ætate suâ præter unum Dionysium oratorem natum vidisse. Trium Academiarum, Complutensis, Toletanæ, & Parisiensis Doctor fuit Theologus, eaque animi modestiâ & demissione; ut Mexicanum prius Archiepiscopatum, deinde Palentinum Episcopatum repudiassè dicatur. Olim habuit coram Leone X. P. M.

De Simplicitate, & unitate personæ Christi in duabus naturis orationem; quâ, vel fortè aliâ simili auditâ, Leo dicitur Pontifex ad Purpuratos Patres conversus, ac velut extra se admiratione positus pronunciaffè; *Putabam Dionysium in Cælis esse, & hodie inter homines vidi*. Confirmavitque hoc suum de tanto viro iudicium, quando eum ad Carolum Imperatorem delegans, mittere se in illo alteri *Etiam* in præfatione literarum testatus est.

Scripsit plura in libros Bibliorum commentaria, atque in his *Ioannis Evangelii enarrationem*; quæ in privatis Bibliothecis etiam nunc M. SS. possessoribus eorum in pretio magno sunt. Hoc etenim, quod de superiore loco exponens auditoribus Hispanicâ linguâ, ut plurimum, pronuntiaret, latinamque ei mirâ venustate, atque eloquentiâ intermisceret, nemo huc usq; ausus est, aut totum Latine opus (ait Iosephus Pamphilus in *Chronico* hujus ordinis) aut totum Hispanicè pro dignitate reddere. Incidit postremis vitæ suæ diebus in linguæ paralyfim, quâ tantum valuit; quare maximo omnium mœrore Academiam deseruit, & in patriam secessit, ubi eodem ferè quo natus est, die, scilicet Kal. Junii anno MDXXXIX. sexagenario paulo major, vitâ functus est.

DOMINICVS.

DOMINICVS DE ABENGOCHEA, Cæsaraugustanæ Curia: Index, cujus eruditionem Iustus Lipsius celebravit *centuriæ V. epist. XIX.* scripsit, Vincètio Blasco teste in *Aragon. chron.*

Incluta Casaraugustanae urbis congratulationem ad Illustriss. D. F. Ludovicum de Aliaga Generalem Inquisitorem.

Declamationem quoque pro se ipso in causa Syndicatus. Scio scriptum quoque ab eo Panegyricum Civitatis Casaraugustanae. Casaraugustae 1619.

DOMINICVS ANDREAS, Aragonus, Alcanizienfis, Poeta latinus, uti non vani censors operum ejus nondum editorum autumant, cum paucis etiam veterum comparandus. Vincentius Blascus Lanuza in Chronicis Aragonensibus, haec laudat.

De Hominis redemptione libros VII. hexametris versibus.

De mutuo Dei & Virginis amore lib. III.

De tremendo Iudicio, librum singularem.

De Filiis Zebedaei, lib. singularem.

De Petro Archiapostolo, librum alium.

Eglogas duas, alteram in Nativitatem Donnicam, alteram de planctu Dei parae Virginis.

Variorum libros V. ingeniosè omnia, suaviter, copiosèque excogitata & formata, quae ut edant (ait Blascus) sibi nunc haeredes imposuerunt. Profana alia, & juvenilia, comediàsque damnavit moriens, nec extare alia voluit præter spiritualia & sacra paulò ante laudata.

F. DOMINICVS DE ARTEAGA, Dominicanus, edidit -

Teforo de contemplacion ballada en el Rosario de Nuestra Señora con su exercicio. Palentiae apud Didacum Fernandez 1572. in 8.

F. DOMINICVS DE BAÑANAS MEXIA, patriâ ex oppido Villanueva del Arzobispo tractus illius, quem Adelantamiento de Cazorla nostrates vocant in Bætica provincia, uti de se ipse refert in Compendio rerum moralium & in Hispania gestarum; Prædicatorum ordini se aggregavit Salmanticæ, dum studiorum causâ ibi ageret, eo successu, ut in virum evaserit sanctimoniam clarum, seque scriptis pie ac doctè pluribus libris, ædificatisque familiaris suae sodalibus utriusque sexus per varia loca multis monasteriis, charum, & venerabilem posteritati reddiderit. Collegio S. Thomae Hispalensi, vivo adhuc Didaco Deza fundatore, illius urbis Pontifice, Rector præfuit, ibidemque cœnobium Dominicanarum Virginum sub Sanctae Mariae de Gratia nuncupatione, quod religiose observantiae veluti speculum est, construxit. Ex hoc viro verè Apostolico libri multi ad posteros emanarunt, quorum hi ad notitiam nostram pervenerunt;

Doctrina christiana, en que se debe cada uno creer, huir, temer, obrar, desear &c. Hispali apud Martinum de Montedoca, 1555, in 4.

Vita Christi, seu Flos Sanctorum: Historia general de la vida y hechos de Jesu Christo, y de sus Santos, con anotaciones, Hispali apud Ioannem de Truxillo.

Epitome, y sumario de la vida y excelencias de trece Patriarcas del Testamento nuevo, y de nueve muy esclarecidas Santas. Hispali anno 1555. in 4.

Concordancias de muchos pasos difíciles de la divina Historia. ibidem apud Ioannem a Montedoca, 1556. 8.

Compendio de sentencias morales, y de algunas cosas notables de España; y la conquista, y toma del Reino de Granada: ibidem apud eundem 1555. in 8.

La vida, y hechos admirables del Reyl Profeta David; y las excelencias del Psalterio sobre las otras escrituras. ibidem apud Martinum Montedocam 1557. 8.

Confessionario: Tratado de Excomuniones, Usura, Matrimonio, y Votos. ibidem ex eadem officina 1554. 4. absque authoris nomine.

Exposicion sobre los Evangelios desde el Adviento a la Trinidad; ex eadem officina. 1555. 4.

Enchiridion de Estados. 1555. in 8.

Paradoxas, y sentencias escogidas para la erudicion del entendimiento, y reformation de las costumbres; ibidem 1558.

Apologia sobre ciertas materias morales en que ay opinion; hæ sunt, De la oracion mental: De la comunicacion de los meritos: Del juramento: De la venta de officios publicos: Del comer manteca de puerco: Del comer guebos en viernes: De la hora en que espirò Christo: De la discordia de linages: De las Alabanzas: De la residencia de los Obispos: De los juegos: De la compania de IHS. De la Simonia en vender sepolturas. Hispali 1556. in 8.

Satyra, e invectiva contra los Tabures; ibidem 1557. 8.

Aristoteles: Compendio de la Filosofia natural. ibidem 1547. in 4.

Chronica breve de su orden hasta su tiempo.

Fortè ejusdem est liber, quem acephalum vidimus, & absque authoris nomine Ducibus Medinæ Sidonice nuncupatum à quodam sodali Dominicano, cætera enim omnia conveniunt. Libri titulus -

De la Justificacion del Hombre por la gracia. Hispali apud Ioannem Canaliam 1550.

Natus Magdalene sacræ die anni MCDLXXXVIII. denatus est post annum MDLX. Agunt de eo Dominicani Historici Marieta, Alphonfus Fernandez, & Monopolitan. Episcopus IV. Par. cap. III. lib. II. *Historia ordinis Prædicatorum*, Martinus Ximena in *Hist. Giennensis Episcopatus* pag. 459.

F. DOMINICVS BANÈZ, vulgò Montdragonensis creditus, revera autem Balmafedanus,

danus Cantaber origine, patriâ verò Pincianus, quod ab ipso se accepisse Ioannes de Ponte in eo, quod de Monarchiis Catholicis publicavit, opere attestatur: quindecim natus annos venit Salmanticam Grammaticorum præceptorum gnarus, ibique post decursum artium liberalium solemne spatium in familia Prædicatorum fratrum ad S. Stephani receptus iterare opus habuit ex more idem pensum, Bartholomæo Medina, qui in magnum & ipse evasit Theologum, condiscipulo usus. Theologiâ ab optimis præceptoribus didicit, Melchiore Cano, Didaco de Chaues, Petro Sotomajori, omnibus Dominicanis. Post emissam professionem, variis in locis duobus non minus ac triginta integris annis volvit scholasticam Theologiam docendi pondus, nempe in Abulensis, quo loco agens sanctissimæ Ancillæ Dei Theresiæ à Iesu per octennium confessiones audivit, Complutensis, ac Pincianæ urbium gymnasiis, tandemque & in Salmantino Durandi cathedram, deinde & primariam sibi communi suffragio delatam consequutus; quem locum obtinens publici juris fecit -

Scholastica Commentaria in Primam partem Angelici Doctoris; duobus tomis. Prior usque ad LXIV. quæstionem, pertingit, Salmaticæ in Stephaniana domo 1584. Venetiis 1602. folio, Duaci 1614. Sed antequam posteriorem ederet, interposuit -

De Fide, Spe, & Charitate, sive scholastica commentaria in Secundam secundæ Angelici Doctoris partem usque ad quæstionem XLVI. Salmant. eodem anno. Et intervallo facto annorum trium apposuit -

Commentariorum super Primam partem posteriorem tomum. ibidem 1588. in folio, Venetiis eod. anno, Duaci 1614. Tunc deinde -

De Iustitia, & Iure, sive continuationem in Secundam secundæ partis. Salm. 1594. & 1604. Colon. apud Gualter. & Duaci 1615. fol.

Commentaria in Tertiam partem, item & in Quartam (quod intelligo additiones ad Tertiam partem) extare in Bibliotheca Altempisiana Romæ fidem facit eius Catalogus.

Relectionem de merito, & augmento charitatis ab eo in vigilia Pentecostes Salmanticæ anno MDLXXXIX. solemniter pronuntiatam. Ibidem 1590. 8.

Institutiones minoris Dialecticæ, hoc est, Summulas. Colonia 1618. 8.

In Aristotelis Dialecticam.

De Generatione, & Corruptione, sive in Aristotelis eos libros Commentaria & Quæstiones. Salmanticæ 1585. in fol. Colonia anno 1614. in 4.

Hispanè quoque M.S. vidimus -

Motivos para rezar el Rosario.

Obiit in emerita ætate emeritus Theologia Salmantinus Professor in domo Sæcti Andree Medinensi, septimum à septuagesimo annum agens, Kal. Novemb. MDCIV.

F. DOMINICVS DE BIOTA, seu VIOTA, Franciscanus, quem corruptè appellant Biat-ta editores Vvaddingi De Scriptoribus Ecclesiasticis, ex Sancto Bonaventura convertit in Hispanicum -

Soliloquio de quatro exercicios mentales con otros tratados del Santo. Ilerdæ apud Ludovicum Manescal. 1616. in 8. Casaraugustæ 1580. Sed Casaraugustæ apud Michaëlem de Huefca 1576. edita sunt hæc omnia simul; nempe -

Estimulos del Amor de Dios: Arbol de vida: Coloquio del Pecador, y del Crucifixo: Epistola, o regla de bien vivir: Menosprecio del mundo: Como se han de preparar los Sacerdotes para dezir missa: Doctrina del Corazon: Incendio de Amor: Regimiento del Alma: Alfabeto espiritual: Quorum nonnulla S. Bonaventuræ sunt.

Item -

Compendio para perfectamente servir à Dios; simulque -

Dichos, y sentencias del Santo Fr. Gil compañero de S. Francisco. Casaraugustæ apud Petrum Bermuz. 1566. 8.

F. DOMINICVS DE CELAYA, Dominicanus Salmantinæ domus, scripsisse fertur circa annum MDLIII -

In VII. Psalmos Pœnitentiales -

Hunc per errorem vocat Possëvinus *Dominicum Caleca.*

F. DOMINICVS A CONCEPTIONE, ordinis Seraphici provincie, seu regni Portugallie, scripsit, quæ inedita adhuc est,

A vida do Servo de Deos Fr. Gaspar do Spiritu Santo frade lego do convento de Lisboa. Laudat opus Georgius Cardosus in *Agiologio Lusitano* die XXIX. Aprilis, pag. 762.

F. DOMINICVS DE SANCTA CRUCE, ordinis Prædicatorum, edidit -

Rosario real de Nuestra Señora. Parisiis 1608. in 8. posteaque Salmanticæ apud Antoniam Ramirez 1621. 8.

DOMINICVS GARZIA, Aragonus, apud Complutenses primum tribus linguis, quæ ad interpretationem sacrorum voluminum necessariæ sunt, in collegio, quod Trilingue vocant, ad majora viam munivit, docuitque ipse auditores Hebraicæ linguæ præcepta ex primario ejusdem Academiæ suggestu. Deinde ad Casaraugustanæ Sanctæ Mariæ del Pilar sacræ ædis collegium suffragiis Canonicorum vocatus, Canonicum ibi, & Cappellanum, uti vocant, majorem, atque aliquando Priorem, hoc est, Præfectum egit; Patrum quoque Fidei in Aragoniæ regno vindicum à censione Theologica ministrum, seu Qualificatorem, ut vulgus loquitur. Scripsit laudabiliter, multaque eruditione, quamvis taxet eum arrogantia nomine Ioannes Morinus in *Exercitatio.*

tationibus Biblicis, lib. I. cap. II.

Propugnaculum Religionis Christiane contra obstinatam perfidiam Iudeorum adhuc expectantium primum adventum Messie. CasarAugusta 1606. in 4.

Recentiorum variarum, & inextricabilium questionum ex visceribus libri Historialis Genesis hinc & illinc pullulantium discussionem. Ibid. apud Petrum Cabarte 1624. in fol.

Lingua etiam vernacula, pie, ac docte -

Teforo de los soberanos misterios, y excelencias divinas, que se hallan en las tres letras consonantes del sacrosanto y inefable nombre de IHS. segun se escribe en el Texto original Hebreo. ibidem apud Laurentium de Robles 1598. fol.

Mansiones de las excelencias, grandezas, y prerogativas, que tuvo la bendita Virgen Maria. Ibidem 1629.

Estaciones espirituales que debe hazer el Peregrino Christiano en la jornada de su vida. Ibidem apud Petr. Cabarte 1617. 4.

Denatus est anno MDCXXIX.

DOMINICVS DE GAZTELV, hoc enim cognomen arridet magis quam GAZVLO, quod est in *Bibliotheca Gesneriana epitome*, aut etiam, *Gatzeli*, quod alibi reperio, vir nobilis, vertit in Italicum ex vernacula suae gentis lingua -

La Prima Parte delle lettere di Don Antonio de Guevara Vescovo di Mondoguedo. Venetiis 1545. in 8. & 1564. in 4.

F. DOMINICVS GONZALEZ, ordinis Praedicatorum, Sancti Officii, ut vocant, Commissarius in Manilensi Philippinarum Insularum Archiepiscopatu, scripsit -

Relacion del martirio del B. P. F. Alfonso de Navarrete Dominico, y de su compañero el B. P. F. Hernando de San Joseph Augustino en Japon año MDCXVII. Manilae 1618. in 4. Neapolitane 1619. in 8. Italicè.

Relacion del martirio de F. Antonio Gonzalez, F. Guillermo Cuter, F. Miguel de Arozaraza, y Fr. Vicente de la Cruz religiosos Dominicanos y de dos compañeros seglares, que padecieron en Japon año MDCXXXVII. Matriti apud Didacum Diaz 1639. in 4.

DOMINICVS HERNANDEZ CRESPO, Canonicus, ut fertur, Mediolanensis, quod interpretor sacrae & collegiatae ædis S. Mariae de la Scala, dedit foras -

Estimulo racional y Theologico de los mas altos misterios y dudas de la sagrada Escritura. Mediolani typis M. Tullii Malatestae 1612. in 8.

F. DOMINICVS DE S. IOANNE DE PIE DEL PVERTO, Navarrus, ex cognomine, ut videtur, ad claustra Pyrenei montis oppido, sodalis Mercenariorum, Doctoreque Parisiensis, cum in ea schola degeret, invitatus à

Salmantinis Academiae Rectoribus, ad nos se transtulit, unà cum Ioanne Martini à Pederuales qui postea mutato nomine vocari cepit *Siliceus*, tandemque Toletanae Praefectus fuit Ecclesiae. Hic scilicet Aristotelem in via (ut loqui amabat illa aetas) Nominalium, Dominicus verò in via Realium docuit. Exant ab eo -

In Logicam, & Philosophiam Aristotelis commentaria. Parisiis in folio.

Hæc accepimus ab Illustrissimo Hydruntino Archiepiscopo D. Gabriele Adarzo, & Santander, ejusdem Instituti. Gallum alii credunt, quod Gallis nunc subsit oppidum.

F. DOMINICVS DE LARA, Dominicanus, Chiapensis Episcopus in Nova Hispania, qui nondum consecratus obiit, si non fallit Ægidius Gonzalez Davila in *Theatro Indico-Ecclesiastico*, scripsit -

Vocabularium, nescio cujus Indici idiomatis.

DOMINICVS LOPEZ, Iesuita, scripsit -

De Sacra Scripturae autoritate. Hispani apud Lazarum Ferrerium 1589. Ita Possévinus, & Bibliotheca Societatis scriptor. Reperio tamen in Bibliotheca Hispana Valerii Andreae Taxandri hancnotam. Sed advertat lector esse confictum, & librum, & nomen apud Allobroges ab Hereticis, quibus mentiri religio non est.

DOMINICVS MARCVS DVRAN, ex oppido Extramaduræ *Alconetar*, Musicus, ut videtur, professione, librum hujus artis dedisse fertur hoc titulo -

Luz bella del Canto llano. Toleti 1510 fortè 1590. in 4. Deinde etiam -

Comento sobre la luz bella. Salmanticae 1598. 4.

DOMINICVS MELGVITIVS, vulgò DE MELGVIZA, Romæ Clementis VIII. Papæ temporibus medicinam faciebat, ad cujus medicos direxit -

De Pleuritide epistolam, anno Clementis secundo, quæ ibidem typis edita fuit; cuiusque meminit Nicolaus Monardes in libello similis argumenti, De vena secunda in pleuritide.

F. DOMINICVS DE MENDOZA, Dominicanus, frater natu major Garfiae Loaisæ ejusdem ordinis, Archiepiscopi Hispaniensis, sacraeque Ecclesiae Romanae Cardinalis, Talaverensis, credo, natalibus, ut ille, fuit, celebraturque ab Antonio Senensi, & Possévinio quorundam Tractatum multæ doctrinæ, ut ajunt, nomine: nec ultra quidquam. Certè Ludovicus Paramus lib. II. *de Origine S. Inquisitionis*, cap. II. laudat ejus Tractatum -

De Sancto Officio Inquisitionis, ejusque utilitate.

F. DO-

F. DOMINICVS MORAN, ordinis Seraphici, scripsit -

Epitome, y declaracion de los principales fundamentos de la Santa Fe Catolica, y textos de la Sagrada Escritura. Matriti 1644. 4.

F. DOMINICVS DE MORTERO, seu DE MORTARIO Dominicanus, formavit justii voluminis -

Indicem super IV. volumina Ioannis Capreoli, circa annum MDXX.

F. DOMINICVS DE NIEVA, Dominicanus domus Pincianæ Paulo Apostolo sacrae, veniens Evangelii propagandi gratiâ in Philippinas usque Orientalis plagæ Insulas, Sinarum linguâ, & formis edidit -

Memoriale vite Christianæ: Quod opus valde laudari solet utilitatis nomine ad conversionem ethnicorum.

DOMINICVS PALATIVS, si Hispanus est, vulgò PALACIOS, edidit nescio quid -

De Passione Domini. Coloniae 1610. in 8. ut lego in Catalogo Bibliothecæ Gabriëlis Soræ Aragonensis.

F. DOMINICVS DE PAZ, Lusitanus, ordinis Praedicatorum, edidit -

Sermonum, in quibus veri Christiani hominis specimen exhibetur, tomos duos, Venetiis 1580.

F. DOMINICVS DEL PICO, Aragonus ex *Sarriena* oppido, Franciscanus Conventualis, seu Clausstralis, sed reformatus, Vicarius audit & Commissarius Generalis, imò Provinciae Aragonensis Praefectus. Hic delectus à Carolo Casare, ut sibi in Belgium proficiscenti à concionibus sacris esset, ætatem excusavit propectam, ne honorem admitteret cum eo onere peregrinandi. Scripsit -

Trilogium, seu ejus primam partem, De ordinaria conversione peccatoris recedentis à Deo Patre in parabola Lucae xv. a Salvatore proposita, Conciones. CasarAugusta apud Bartholomæum de Naxera 1549. fol. Secunda & tertia pars adhuc, ut credimus, desiderantur. Fecit etiam author spem Declarationum super Visionibus Apocalypsis. Meminit Murillus in Historia Ecclesiae Dei-pare del Pilar; non autem Vvaddingus. Laudat quoque Vincentius Blacus in Eccles. Hist. Aragon. tomo II. Libro V. cap. VI.

DOMINICVS DE PORTV, seu DEL PVERTO, ut nobis sonat, in *Indice Scriptorum juris* laudatur quòd scripserit -

Ad L. Si alii D. De usu & usufructu legato.

F. DOMINICVS RVZOLA, five de IESV MARIA, Bilbili in Aragoniæ regno ortus,

Carmelitarum reformatorum soboles, magnūque incrementum, cui quidem Paltrana adhæsit arctioris vitæ cupidus, rotis decem & octo annis inter veteris, ut vocant, observantiæ instituti ejusdem sodales religiosissime transactis. Praefectus generalis fuit suæ hujus sectæ, a Summis Pontificibus Clemente VIII. Leone XL Paulo V. Gregorio XV. Urbano denique VIII. summo in pretio habitus, sanctique nomine unò ore appellatus. Ferdinando II. Imperatori Prageni in praelio adversus Austriacæ & Catholicæ gentis hostes adfuit veluti genius aliquis, ac tutelaris Angelus; quo, ad Moysis exemplum, porgente ad Deum Optimum Maximum preces, unaque animos faciente Imperialibus copiis voce manūque salutaris redemptionis nostræ signo armatâ periculosissimum bellum fuit profligatum. Ille, ut ad nos pertineret, extare fecit -

De mystica Theologia libros duos. De tribus viis ad Deum.

Directorium bene moriendi; inedita, ut credo.

Ad superos abiit XVI. Februarii MDCXXX. Vitam & res ejus gestas stylo descripserunt panegyrico Ioannes Caramel amicus noster Capaniæ in regno Neapolit. nunc Episcopus in suo *Dominico*: itémque Philippus à Sanctissima Trinitate Carmelitarum exalceatorum Generalis Praefectus, uterque latine: ex quo ultimo Gallicam dedit alter Carmelita anonymus publicatam Lugduni anno 1668. in 8.

F. DOMINICVS DE SOTO, Segoviensis natu, religiosâ professione Dominicanus, literis, atque utiliore doctrinâ, quam incorrupti mores egregiè commendabant, parem suo sæculo, aut certè superiorem habuit neminem. Natalis annus ei MCCCCXCIV. parentes obscuri, quorum alterum Franciscum nomine vel ipse filius arrogantia securus cultorem fuisse hortorum jactare solitus fuit. Francisci lustrica appellatio ei contigit, quam sodalibus Praedicatorum adscriptus mutavit. Grammaticæ disciplinæ factus Segoviæ compos non quidem valuit statim e paupertatis profundo emergere, quin ad viculum quendam *Ochando* dictum XX. ab ea urbe passuum millibus positum ædis sacrae ministerio deserviret, hoc est, Sacristam ageret. Compluto hinc se sistens, familiaritatēque ibi Ferdinandi Saavedra Bæticæ Benalcazarensis, præceptorēque usus Thomæ Villanovano Ildephonfina collegii per id tempus sodali Augustini deinde asseclâ & Valentino Antistite, atque in sanctorum album hodie jam relato, Philosophiæ operam dedit. Huic intentum Academia Parisiensis omni tempore celebris ad Coroneliorum fratrum itidem Segoviensium, quorum in his literis vires erant doctrinæ spectatæ satis, frequens gymnasium invita-

invitavit. Ejus lycei percepto aliquot annorum fructu, quem præcocem & amari saporis plenum ad maturitatem nusquam perductum (quæ illius sæculi fuit conditio) ægerimè ferebat, artium factus Magister, unà cum Saavedra perpetuo studiorum comite ad patriam, Complutumque remeavit. Hujus Academiæ paulò post creatur calculis Philosophiæ præceptor, sanctique Ildephonsi collegii togâ sex & viginti natus annis cohonestatur. Sed cum pietate literis pari jam tum floreret, sana mens religiosi, hoc est, tutioris status desiderio inflammata manum ei fortiter injecit. Burgis ergò nomen dedit instituto fratrum Prædicatorum: quâ electione, ut fama est, id maximè voluit, ut in vicem cujusdam hominis, quem olim ab amplexu istius Rachelis dehortatus fuerat, subintrans, eidem sacro ordini paria faceret. Manens ibi sodales docebat, cum ad Salmanticensis cathedram Theologiæ vespertinam petiit ire iussus, novus homo, quantumvis à veteri Complutensi professione non ignotus, antiquiores omnes illius muneris candidatos voti factus re ipsâ compos, superavit. Deinde in his veræ sapientiæ Athenis Hispanis constitutus, parique laude & fructu Theologiam S. Thomæ germanam docens, omnes non solum Academiæ illius, sed & nostræ gentis homines in admirationem sui quotidie magis convertere cœpit. Per eos dies editus ab eo est *Artium*, ut vocant, *Cursus*, sive pars illius, *Summula* nimirum, *Dialectica*, & *Physica*; in quo Aristotelem à Sophistarum tunc latè regnantium in scholis tyrannide vindicavit. Sed intermittere hoc docendi munus anno MDXLV. ad nutum Regis Caroli opus habuit, Tridètumque unà cū Bartholomæo Carranza Mirandensi ejusdem instituti publicæ facræ rei causâ ire, quo doctissimus quisque, tam collegiorum Ecclesiasticorum, quam cœtuum religiosorum ex toto fere Orbe Christiano festinabat. Absentis ab ea Synodo Generalis familiæ suæ Præfeti locum, auresque Patrum solemnè Dominicæ primæ Adventus dictione occupans, inclytè velut inauguratus est ei, quam toto conventus almi tempore sustinuit, famæ. Duos his diebus libros *de Natura*, & *Gratia* sanctæ obtulit Synodo, maclus ob id honore in posterum ferendi pro symbolo manus duas in se complicatas ignis flammam evomentes, inscriptumque è regione illud Pauli ad Galatas, *Fides, quæ per charitatem operatur*; quod quidem hodièque symbolum in ædificatis ab eo ad Sanctum Stephanum Salmanticæ operibus figuratum conspicimus. Post dimissam Synodum ad Imperatorem in Germaniam venit, ut contenti ei christiano ritu aures daret. Paulò post dicitur & Segoviensis, hoc est, patriæ ecclesiæ infulus sibi à Carolo oblatas repudiasse, & Gasparem Stunicam Comitissæ Mirandensis prolem integritate morum sibi spe-

ratum, jussus id à Cæsare, in vicem suam, id quod perfectum est, appellavisse. Redierat in Hispaniam Cæsar, cum impositum sibi ab illo gerens munus noster de rebus Indicis inter Bartholomæum Casam, & Genesium Sepulvedam acerrimè controversis, perpenforum utriusque partis argumentorum summam colligens, ad Cæsarem retulit. Sacramentalis deinde ministerii impetratâ missione, restituit se Salmanticæ domui eâ omnium lætitiâ & plausu, quem & Præfectura sodalium delata, primariæque docendi vices Academiæ à Melchioro Cano, Episcopo jam tunc creato Fortunatarum Insularum, desertæ, eique rude post quadriennium donando commendatæ abundè prædicant. Libris ergò in publicum edendis, rebûsque, & consiliis publicis, quæque pondere suo ad examen doctissimi cujusque ferrentur, expediendis perpetuò invigilans, emeritus jam, cœnobii que iterum Salmantini Præfectus anno scilicet MDLX. ætatis LXVI. Decembris XVII. die è vita sublatus est. Porrò ejus amissi desiderii dolorèmpue pompa funeris ostendit, quod unà cum frequentissimo totius Academiæ populo variarum Artium Professores primarii sex feretrum humeris succollantes deduxerunt.

Librorum Soti catalogus jam sequitur-

Summula, primò quinque libris prolixiores, deinde contractiores. Salmanticæ 1575. folio post priores editiones.

In Dialecticam Aristotelis Commentarii. 1580. folio.

In Categorias Aristotelis Commentarii. Venetiis apud Bernardum Iuntam 1583. 4.

In Libros Posteriorum. Venetiis per Aegidium Regaldam 1574. 8.

Super VIII. libros Physicorum Commentarii, sive quæstiones. Tertium editi sunt Salmanticæ 1572. folio; Duacique 1613. 4. ex recensione *Jacobi Bouverii Hochstratani* ejusdem Prædicatorum ordinis unà cum *Dialectica*.

De Libératione in causa pauperum, latinè; atque etiam Hispanè, ad Philippum Principem, hoc est, *De non inibendo secundum misericordiam prescriptum publico mendicabulo*. Salmanticæ apud Ioannem Iuntam 1545. Id quod ejus ætatis persuasione, Soti consilio, sententiæque acquiescentis obtinuit.

De Natura & Gratia, libri III. ad Synodum Tridentinam. Antverpiè post principem editionem unà cum aliis ejus operibus 1550. in folio. Salmanticæ 1570. & 1577. Medinæ 1579. folio. Qui tamen Ambrosio Catharino ejusdem familiæ sodali in multis displicentes, quod ille opusculo, seu *Apologia adversus Sotum* editâ fuit testatus, occalionem redhostiendi ei dederunt, scriptâ-

Apologia à contra R. Patr. Ambrosium Catharinum, quâ ipsi de certitudine gratiæ respondet. Antverpiè 1556. folio. Salmanticæ 1574. fol.

In

In Epistolam Pauli ad Romanos commentarii. Antverpiæ apud Ioannem Stelsium 1550. in fol. quos tamen, hanc priorem editionem typographo exprobrans, emisit iterum in lucem Salmanticæ anno sequenti emendatiores.

De ratione tegendi, & detegendi secretum, lib. III. Salmanticæ 1552. & 1574. in folio, Duaci apud Belleros 1623. 8.

De cavendo juramentorum abusu. Salmant. 1552. Idem Hispanè ex Latino translatum atque ita inscriptum, *Como se a de evitar el uso de los juramentos*, Toleti apud Ioannem de Ayala 1551. 8. in lucem prodiit.

Annotationes in commentarios Joannis Feri Moguntinensis super Evangelium Joannis: Salmanticæ 1554. in 4. ad Ferdinandum Valdesium Generalem Inquisitorem. Incurrit tamen iis editis Sotus, Fero ipso, seu persuaso, seu dissimulante, in Michaëlis Medinæ Franciscani viri eruditione præstantissimi examen & calamum: de qua talium literis & ingenii acumine Scriptorum controversia per me arbitrium suum interponant doctiores.

De Iustitia & Iure, Libri VII. ad Carolum Hispaniarum Principem. Salmanticæ 1556. folio; indeque ab ipso authore restituti sæpius & uberiores facti. Certè editioni Salmanticæ anni 1569. adjunctus fuit *liber VIII. De juramento, & adjuratione*. Prodiit quoque ibidem anno 1580. fol. Eodem veluti partu editi sunt horum gemelli, quod ipse ait,

In Quartum Librum Sententiarum commentarii, sive de Sacramentis, duobus tomis; Prior editus est Salmanticæ typis Joannis à Canova 1557. Alter apud Andr. de Portonariis 1560. in fol. deinde alibi, Venetiisque 1569. 4. Lovaniisque 1573. in fol. Duacique, & Colonia, necnon Medinæ Campi apud nos 1581. fol. Conceperat animo in omnes Sententiarum libros commentari; ætate autem per dies imbecilior, quarto huic exponendo incubuit ante alios propter materiæ utilitatè.

De extremo Iudicio concio habita ad Tridentinos PP. Dominica prima Adventus, anno MDXLVI. edita est Lovanii cum aliis aliorum 1567. in fol. nupèrque Parisiis Labbei curâ 1667. in nova editione Concilii Tridentini. Meminit & in nuncupatoria librorum *de Iustitia & Iure*, ad Carolum Principem epistola-

Concionis à se coram iisdem Patribus habitæ *gratulatoriæ ad Deum O. M. de fausto Caroli ipsius natali*.

Declamasse: in eodem loco nostrum *pro aptitudine & necessitate styli Theologici*, quem ab scholarum usu scholasticum vocant, ipsiusmet declamatoris fide in *De natura, & gratia* librorum præmio signata compertum habemus. Ordinavit etiam latino, facili que sermone, quod sibi à Patribus habebat injunctum, sacra sessionum illius temporis decreta, ut legi-

mus. Chronographi Dominicani tribuunt quoque ei, cum in *Matthæi Evangelium*, tum in *Aristotelis libros de Anima commentarios: de quorum prioribus ipse author est Sotus* in suorum operum catalogo ad finem *Commentariorum quarti libri Sententiarum* edito, nondum scilicet per id tempus habere eos se absolutos: neque est hæcenus, credo, aliquis, qui publicaverit, aut publicè conspexerit. Composuit item *profesto die S. Hieronymi Ecclesiæ Doctoris Officium Ecclesiasticum*, quod in comitiis fratrum Hieronymianorum Lupianensibus an. MDXLIII. admissum, recitarique fuit iussum: itèmpue *Sancti Thomæ Aquinatis*, quod recitari Salmanticæ in domo Stephaniana Ioannes Marieta scripsit.

Hispanicè edidit tantum *Summam*, ut vocant, hoc titulo-

Catechismo, ò Doctrina Christiana. Salmanticæ apud Mathiam Gallium 1563. in 12. Nescio an sit eadem cum hac Summa illa, quam Soti nomine Didacus Ximenez edidit ibidem apud Petrum Laslo 1567. 8.

Agens item in eo Theologorum cœtu, qui de rebus Indicis inter Casam & Sepulvedam, dijudicaturi convenerant, sententiæ, *Casæ* defensionè, quâ exposuerat ipsis per quinque integros dies, summam collegit, quæ quidem Summa inter acta hujus controversiæ unà cum Casæ, Sepulvedæque laudatorum scriptis edita est. In *Commentario* quoque *libri IV. Sentent. dist. V. qu. unica art. X.* ubi aliqua de jure Hispanorum Regum ad Occidentales eas provincias pertractavit, admonuit sibi in animo esse quarto in libro *De Iustitia & Iure*, qui de dominio est, *Tractatum* edere de *ratione promulgandi Evangelii*, primùm in obsequium fidei, deinde in gratiam Hispanorum Principum; edidisseque id opus, seu perfecisse eum constat inde quòd Ferdinandus Menchaca lib. I. *Quest. Illustrium* cap. X. n. 10. ejus meminerit.

In Bibliotheca quoque Altempiana Romæ, ut ex ejus constat catalogo, custodiuntur Dominici Soti in *Primam Partem D. Thomæ*, & in *Secunde utramque Commentarii*, præter illos, qui noti in IV. Sententiarum, quæ materies est Tertiarum Partis.

Pro Iustificatione Concilii Tridentini Tractatus, quem Ioannes Marieta lib. XIV. qui de Scriptoribus Hispanis Dominicis est, nostro tribuit, aliunde mihi ignotus est.

Soti meritum in literis Sacris, & Philosophicis, præterquam quod commune illius temporis dicitur, *Qui nempe scit Sotum, scit totum*, prædicat, inignes doctrinâ viri, quidamque ab eo in celeberrimo illo Salmantino gymnasio edocti valde celebrant. *Integerrimū virum, & in Theologica doctrina absolutissimum, Hispaniæ lumen, & sue tempestatis ornamentum, Rodericus de Osma discipulus appellat: Omnium censurâ & iudicio virum in schola Theologica admodum insignem, magnus Covarrubias III. Variar. lib. cap. XIII. Facundissimum Theologum*

K k

logum, Camillus Borellus in Additionibus ad *Bellugæ Speculum*; *virum maximum*, Boëtius Epo Frisius Duacensis Iuris Professor, in quadam oratione de *Anreola Doctorali*: *Virumque Antiquitatum Ecclesiasticarum peritissimum* idem in *Titulo De vita, & honestate Clericorum* cap. IV. *Præceptorem clarissimum*, ejusque de *Iustitia & Iure* commentarios eruditissimos, Ludovicus Granatenfis in Prologo ad *Summam Cajetanam Pauli de Palacios*, sed quis non? Didacus certè Colmenares Segoviensium rerum Chronographus diligentissimus, quid non meritus fuit à Dominico Soto, qui vitam ejus & res gestas sic accuratè collegit, unde nos majorem partem profecimus?

F. DOMINICVS A S. THOMA, Olissiponensis, Dominicanorum sodalis, in cœnobio S. Dominici celeberrimæ istius urbis, studentes Theologiam docuit, studiiisque, imo & cœnobio ipsi, quandoque præfuit, Regii Concionatoris mactus honore; scripsit -

In *Sanctum Thomam* volumen unum, usque ad hunc diem: continuaturus commentaria in totam *Summam*: aliâque editurus in *Sacram Scripturam*.

F. DOMINICVS DE SANCTO THOMA, ordinis Prædicatorum, in collegio S. Thomæ Hispalensis urbis olim sodalis, S.T.M. apud Indos Occidentales edidit -

Grammatica, & arte de la lengua general de los Indios de los reinos del Pirù. Pinciaz apud Franciscum Fernandez à Corduba anno 1560. 8. Item -

Vocabulario de la misma lengua llamada Quichua. Primus hic Theologiam docuit in collegio Rosarii urbis Limentis, qui & provinciæ præfuit, tandèmq; primus Archiepiscopus de *los Charcas* creatus obiit.

DOMINICVS VELHO, Lusitanus, edidit - *Iesus, principio do divino Amor, & considerações de Iesus*, Olissipone 1625, in 8.

F. DOMINICVS DE VICO, Vbetensis, Dominicanus, scripsisse dicitur in *Bibliotheca Indica Occidentali* Antonii à Leone Tit. XVII. latinè -

Theologiam Indorum adhuc M.S. uti & *De Historiis fabulis & erroribus eorundem*, & -

De Magnis nominibus.

Vernaculè verò -

Paraíso terrenal; item -

Vocabularios, y Artes de la lengua Cachiquil, y de la Verapaz, y de otras seis: quibus omnibus varios tractatus edidit. Idè Leonius Tit. XVIII. Anton. Remesal in *Historia Prov. de Chiapa ordinis Prædicatorum* lib. X. c. VII.

Occisus fuit ab Indis Christianæ fidei hostibus.

E

EBORENSIS Iesuitarum ACADEMIA in Lusitania -

Libellum Homiliarum in Evangelia per annum occurrentia ad formam meditationum ab Henrico Cardinali, & Rege fundatore suo conscriptum, à Ludovico Granatenfi Lusitanicè, ab Antonio Senensi latinè impressum elegantius transulit, & typis vulgavit.

Ita *Bibliotheca Societatis* author.

EDVARDVS.

EDVARDVS, Portugalliæ Infans, Ioannis Regis Tertii filius nothus, *juvenis optima indolis* (ut elogio utar *Eduardi Nonni Leonis in De vera Regum Portugalliæ genealogia libello*) *bonarum literarum, Philosophiæ, & Theologiæ studiis apprime eruditus, & omnibus corporis & animi dotibus ornâtissimus*, jam Præsul Bracharenfis creatus in ipso ætatis flore decessit. Bernardus Brito Lusitanæ Chronographus in *Monarchiæ volumine* lib. . . . cap. . . . laudat hujus latinam *Portugalliæ Regum Historiam*. Cœpit non inani ausu hanc scribere: cujus eam partem, quæ Alphonfi Regis Primi res gestas cōtineret, Romam dicitur remisisse ad Legatum Regium, ibique absque præjudicio authoris (nomen quippe subtractum fuit) lectam non displicuisse: si demas tamen quòd stylus aliquantò floridior sapiebat immaturam adhuc juvenis mentem. Hæc de Eduardo, & alia refert D. Antonius da Cunha in *Historia Bracharensum Præsulum*. In has schedas nos Romæ incidimus, dum Serenissimæ Christianæ Suecorum Reginæ manuscriptorum codicum bibliothecam, quam in hac Vrbe amplissimam habet, Benedicci Mellini amici nostri, viri probi, atque eruditi, regii Bibliothecarii beneficio, curiosis oculis lustraremus; atque eas quidem tot locis cancellatas, deletasve, subrogatis eorum vice superiùs inter lineas, seu versus ipsos emendationibus, ut exemplum hoc ex Eduardi authentico descriptum facundo alicui ejus ætatis viro in censuram fuisse olim datum, qui id jure suo utens reformaverit, correxeritque eo, quo nunc conspicitur, modo, haud vanè quidem suspicati simus.

Obiit Eduardus XI. Novembris MDXLIII. ætatis XXII.

F. EDVARDVS, cujus cognomentum non adjiciunt, Lusitanus, ordinis Eremitarum S. Augustini, S.T. Magister, & in cœnobio Parisiensi studiis præpositus, Eleonoræ Austriacæ Galliarum Reginæ charus admodum fuisse dicitur, Gabriëlisque Veneti Generalis ejusdè ordinis Magistri socius. Celebratur ab Antonio de Purificatione in *Theatro suo Triumphali Augustiniana familia*, uti author duorum vo-

lumi-

luminum, quorum argumenta fortè nos docebit in *Chronici sui provincia Lusitanæ ordinis Eremitarum* continuatione.

EDVARDVS DE ALBVRQVERQVE CVELLO, Lusitanus, Eques militiæ Iesu Christi, Marchio de *Basto*, & *Pernambuci* in *Brasilæ* regno Comes, Philippi Regis Hispaniarum IV. Cubicularius, eidemque olim in Lusitanæ regno à consiliis Status, rem suam adornans, militiamque, quam diu gefit, integrè tamen ac fideliter, roras dedit in magnam laudem Lusitanæ gentis -

Memorias diarias de la guerra del Brasil por discurso de nueve años empeçando desde el de MDCXXX. Ad Philippum IV. Regem Catholicum. Matrili 1654. in 4.

Decessit in eadem Matrilenfi Curia ante annum MDCLVIII. aut circiter.

F. EDVARDVS DE ARAVXO, Lusitanus, nescio cujus religiosi cœtus, scripsisse dicitur -

Historia de Santa Iria.

EDVARDVS BARBOSA, Lusitanus, scripsit Lusitanicè *De India, & provinciis Indicis, de gentibus illius, & gentium moribus*; quod opus typorum lucem hæcenus non vidit nisi Italicè; ex quo summarium faciens in *Relationes* suas Italicas comjecit *Baptista Ramusius*. Porro *Damianus Goësius* Emmanuëlis Regis Historiam contexens, hujus nostri, ac sui operis meminit, Parte I. Cap. XLII.

EDVARDVS CALDERA, Lusitanus, quò magnus evaderet Iurisconsultus, optimos civilis doctrinæ præceptores fortitus est, nimirum Salmanticæ Didacum Covarrubiam, Emmanuëlemque *Costam*, Ioachimū quoque Hopperum in Belgica forsan peregrinatione; nam Lovanii vir ille clarissimus tantum docuit. Incensus hic juvandi, ac promovendi tam civilis juris scholastici, quam forensis, & pragmatici studia, atque excitatus maxime eò quòd in *Basilicorum Synopsis* incidisset, quæ in Laurentiana Bibliotheca, postquam ei investa est ditissima illa Græcorum librorum supellex Didaci Mendozæ, adservatur, cum græcè ipse sciret, plura à se indidem, atque aliàs in Iure observata publici usus fecit, scribens -

Variarum Lctionum Iuris libros quatuor, Pinciaz 1595. 4.

De Erroribus Pragmaticorum, libros quatuor. Matrili 1610. Duo hæc simul prodierunt opera Antverpiæ in folio anno 1612. Promiserat item, cum libros *Variarum* publicaret, *Quotidianarum rerum* aliud opus; quod idèmnè, an verò diversum sit à posteriore illo jam memorato, juxtà cum iis, qui ignorant, scio.

EDVARDVS DIAZ, Lusitanus miles, edidit -

Varias obras en Castellano, y Portugues. Matrili apud Ludovicum Sanchez 1592. in 4. Nescio autem, an hujusmet authoris sit -

La Conquista de Granada. 1590. Certè nomen tempùsque hoc suadent.

EDVARDVS FERNANDEZ, Lusitanus, scripsit (an Lusitanicè?)

Relaciones del Pegu.

EDVARDVS FERNANDEZ, Hispalensis, scripsit, seu potius in Hispaniæ sermonem convertit -

Historia de la China, y Christiana empressa en ella por la Compañia de IHS. que de los escritos del Padre Matheo Riccio compuso en latin el Padre Nicolas Trigault Flamenco. Hispalii apud Gabriëlem Ramos 1621. 4.

Hoc eodem nomine alius, ac forsan idem est qui scripsit, latinè tamen -

Paraphrasim ad Plinii locum; Atque est aliquis morbus per sapientiam mortuusque - *Pro hac sua Paraphrasi Apologiam adversus Ioannem de Luna Vega Doctorem Medicum Hispalensem* in 4.

EDVARDVS GALVAON, Lusitanus, vir nobilis, Roderici filius, qui Alphonso V. Portugalliæ Regi à secretis fuit, Ioannis verò frater Bracharenfis Antifistis, variâ fuit eruditione (judicio Andreæ Refendii in *Epistola ad Bartholomæum Quevedum*) variisque legationibus ad diversos Principes Regi suo Emmanuëli prudentiam, & integritatem non mediocriter adprobavit. Nempe Romæ apud Alexandrum VI. Pontificem, Cæsarem itidem Maximilianum, Galliarumque Regem hoc munere functus est. Tandem ad Abissinorum Principem unâ cum Legato ejusdem, cui *Matheus* nomen, destinatus, obiit in Insula *Camaron* nuncupata, uti Ioannes Barrius Indicarum rerum scriptor celeberrimus refert *Decade III. Asia* lib. I. cap. I. & IV. De quo & Rodericus à Cunha in *Historia Ecclesiæ Bracharenfis* Parte II. cap. LXII. Scripsit jussu ejusdem Emmanuëlis, seu potius in Epitomen redegit antiquam *Historiam Alphonfi Portugalliæ Regis Primi*, quæ Conimbricæ apud S. Crucis Canonicos Regulares curiosissimè asservatur. Sed cogitasse eum cæterorum quoque Regum res gestas in commentarios referre, aut retulisse aliquas indicio fuit mihi liber M.S. quem apud D. *Hieronymum Mascarenhas* Regium olim Consilii Portugalliæ Senatorem, Segoviensem hodie Præsulem vidimus cum hac nuncupatione; *Prologo dirigido ao muito serenissimo, e muito poderoso el Rey D. Manoel nosso Senhor sobre as vidas e excelentes feitos dos Reys de Portugal seus Antecessores ordenadas y escritas por seu mandado per Duarte*

se Galvam Fidalgo de sua casa, e del suo Conselho. Videri de hac re dignus est Damianus Goësius in *Historia vulgari Emmanuëlis Portugallie Regis* Parte IV. cap. XXXVIII.

EDVARDVS GOMEZ, Lusitanus, elucubravit opus -

De los comercios de las dos Indias, anno 1622.

EDVARDVS LOPEZ, Lusitanâ linguâ scripsit -

Relationem navigationis suæ ad Africam, & Congum anno MDLXXVIII. quam latinam dedit Theodorus de Bry in suis *Navigatiombus Orientalibus*.

EDVARDVS LOPEZ, seu LOBO, Lusitanus, in Metropolitana Olissiponensi Ecclesia Beneficiarius, ut appellant, & Musicorum, seu Cappellæ Magister, hæc artis suæ monumenta edidit Plantiniani formis -

Natalitia noctis Responsoris, quatuor & octo vocibus.

Missam ejusdem noctis octo vocibus.

B. Mariæ Virginis Antiphonas octo vocibus.

Ejusdem Virginis Salve, tribus choris, & vocibus XI.

B. Mariæ canticum, Magnificat, quaternis vocibus, in maximo folio. Antverp. 1605.

EDVARDVS MORAES, Lusitanus, Romæ cum ageret Scipionis Gonzagæ S. R. E. Cardinalis Theologus, Italico sermone publicavit -

Discorso intorno le cavestie, nel quale si contengono le cagioni, perche Iddio le manda, e l'utile, che da quelle i Christiani possono ricevere. Romæ 1591. 8.

EDVARDVS NVÑEZ DE LEON (vulgo Lusitanorum DE LIAON) Eborensi in urbe Portugallie natus, quam ipse sibi patriam adscribit in *Lusitania Descriptionis* c. LXXXVIII. non satis esse progressum se, aut connixum in demerenda civium suorum gratia & amore existimavit, nisi juris studia, quibus censebatur, ad reipublice administrationem conferret. In suprema namque Olissiponensi Curia, quæ appellari tandem solet, jus dixit Senator Regius. *Defembargador da Casa da Supricação* idiomus vocat Lusitanicus. Ampliorem tamen sibi aliunde, & cum perpauca communem laudem fabrefecit. Patriam videlicet Historiam, & quidquid Lusitanum continet nomen celebrandi, atque exornandi curam avidissime amplexus, clara admodum hujus studii, atque in eo positæ industriæ quamplura dedit, emanatæque fecit in vulgus documenta.

Origines quippe Regni, atque Regum Portugallie asseruit; vernaculi sermonis fontes, & orthographiæ totam rationem, legesque re-

seravit; hodiernæ Lusitaniæ situm & naturam, gentisque mores, & præcipuas, cum bellitum pacis artes egregie descripsit. Nec non & manuscripta adhuc Ferdinando Lupi, & quibusdam aliis authoribus, veterum Regum usque ad Alphonsum V. cognomento Africanum *chronica*, ipsa veluti mole suâ, & prolixitate adeo laborantia, ut vel usque ad hunc diem typographicam industriam, conatusque retardaverint, in compendium justî corporis verè pulchrum, ac luculentum redegit. Quæ nos vidimus, hæc sunt opera: Lusitana quidem -

Primeira parte das chronicas dos Reis de Portugal. Olissipone 1600. in folio: à regni origine, & Henrico Portugallie Comite usque ad Ferdinandum Regem. Posterior pars adhuc inedita triû aliorum gesta Regum comprehendit; nempe *Ioannis primi*, hoc initio; *Despois da morte de Dona Ines de Castro*: Eduardi, hoc; *Querendo os grandes do Reyno*; tandem Alphonfi, isthoc; *Morto el Rey Dom Duarte.*

Ortografia da lingua Portuguesa, anno 1576. in 8.

Origem da lingua Portuguesa: ibidem, apud Craesbek anno 1606. in 4.

Genealogia verdadeira dos Reis de Portugal. Olissipone 1590. in 8. versum scilicet ex latino paulò post laudando libello.

Descripção do Reyno de Portugal. Olissipone typis Georgii Roderici 1610. 4. posthumum opus scilicet.

Latina hæc; nam utrâque linguâ fuit disertus,

Censura in Libellum de Regi Portugallia origine, qui Fratris Iosephi Teixeira nomine circumfertur; ad Serenissimum Principem Albertum Archiducem Austriae S. R. E. Cardinalem, Lusitaniæ Gubernatorem. Olissipone primum anno 1585. in 4. deinde in *Hispania illustrata* secundo volumine Francofurti apud Aubrios. Antonianarum partium hic sectator crudam hanc, & mendaciis scatentem opellam in Gallia id maxime agens eructaverat, ut persuaderet peregrinis hominibus parum gnaris rerum nostrarum, Portugallie regnû, non successionis, sed suffragiorum & electionis jure deferri solitum; quo præceps illud populi iudicium in proclamando Antonio Rege factum, hoc quesito colore defenderet. Item simul editus est -

De vera Regum Portugallie genealogia liber.

Aliorum spem fecerat, in *Lusitania* nimirum *Descriptione* cap. LXXXV & LXXXVII se editurum promisit, *Elogios de Varoës illustres*; atque etiam *Catalogo dos Santos de Portugal*; quorum utriusque meminit etiam principio capituli LX. ejusdem operis.

F. EDVARDVS PACHECO, Lusitanus, Eremitarum sodalis, S. T. M. in epitomen contraxit ex Michaële Salon Valentino, populari

lari gentis suæ idiomate -

A Vida Apostolica, & milagres de S. Thomas de Vilanova Arcebispo de Valencia. simulque -

Vn Tratado da vida do veneravel Padre Fr. Luis de Montoia. Olissipone 1629. in 4.

EDVARDVS PINELO, Lusitanus, edidit *De Grammatica, & Calendis.* Olissipone 1543. in 4.

EDVARDVS DE RESENDE, Lusitanus, qui in *Terenate*, una ex *Moluccis* insulis, regia Portugallie commercia procurabat eo tempore, quo Ferdinando Magallano contigit novi freti inventio, quod ab eo nomen mutatum fuit, ex chartis geographicis & relationibus ipsius Magallani scripsit, & Joanni Barrio dedicavit, vulgari gentis linguâ -

Da Navegação de Fernando Magalhaes. Quod refert Emmanuël Severinus de Faria in *Ioannis Barrii Vita.*

EDVARDVS DE SANDE, Lusitanus, Olissiponensis, Societatis Iesu, collegii *Macaonensis* Sinarum urbis Rector, scripsit -

Itinerario de los Principes Japones à Europa el año MDLXXXIV; editum opus in *Macao* laudato municipio, 1589. 4. Scripsit item ad Præpositum Generalem *De Sinicis rebus epistolam.* Alegambe in *Bibliotheca Societatis*, & Antonius Leonius in *Bibliotheca Indica* rei testes sunt.

EDVARDVS DE SILVA, Lusitanus, Soc. Iesu, ab ipso Indorum Apostolo Xaverio ex *Goa* urbe in Sinas missus, confecit -

Grammaticam & Lexicam linguæ Japonicæ; epistolamque de rebus Japonicis, ut refert Alegambe nuper laudatus.

EDVARDVS SIMON, Lusitanus, quem Hieronymus Osorius Silvensis ille clarissimus Præsul unâ cum Antonio Lupio domi alebat, vir fuit *non mediocris eloquentiæ* (ait Osorius Junior in *Vita* laudati Silvensis Episcopi) & *scriptorum antiquorum literatè peritus*; *cujus scripta propediem in lucem prodibunt*, è quibus singularis ejus ingenii vis cognosci poterit. Hæc ille. Nec fatis scio an horum aliqua foris data sint.

ELEONORA.

ELEONORA DE LA MISERICORDIA, Carmelitarum exalceatarum sodalis, parentem habuit virum nobilem apud Navarros de *Guindulay* Toparcham, ipsaque vitæ sâctimoniam scriptis monumentis commendatiorem reddidit. Eâ enim authore edita est -

La Vida de la Bienaventurada Virgen Catalina de Cristo.

Pampelone obiit anno MDCXX.

D. ELEONORA DE NORONHA, Lusitanis parentibus, iisque clarissimis prognata est, Ferdinando nimirum Menesio Noronhio & Mariâ Freire de Andrada *Villa-Regalis* Marchionibus, quæ, ut erat animi & corporis dotibus præstantissima, excolere ingenium variâ disciplinâ, & plurium linguarum eruditione satius duxit, quam liberis & conjugali negotio inter matrimonii delinimenta operam dare. Inmupta ergo manens prudentiæ, doctrinæ, castitatis exemplo, eoque clarissimo, inter studia literarum perpetuò vixit. Eduardus Nonius à Leone in *Lusitania Descriptionis* libello fæminæ hujus inclytæ laudes literis consignavit, extaræque eam fecisse tradidit in Lusitanum à se conversas -

As Decadas de Marco Antonio Sabellico.

ELIAS.

F. ELIAS DE S. IOANNE BAPTISTA, Mexici Novæ Hispaniæ ortus, Carmelita nudipes, edidit Mexicanâ Incolarum linguâ, eorum salutem prospiciens -

Explicacion de la Bula de la Cruzada. Catecismo.

Abiit ad superos vitæ sâctimoniâ clarus anno MDCV. uti ex M. S. *Indice* Alphonfi à Matre Dei, refert Emmanuël Romanus in *De Antiquitate, & Scriptor. Carmelitanis.*

ELISABETHA.

D. ELISABETHA DE LIAÑO, scripsit, an in vernaculum transcripsit?

Vida de Santa Catalina de Sena. 1604. in 8.

EMMANVEL.

EMMANVEL, Portugallie Rex hujus nominis primus & unicus, Indicâ expeditione, magnarumque virtutum ornamento clarissimus; cujus quidem res bello, pacèque gestas elegantissimo duxit stylo Latino Hieronymus Osorius Silvensis Episcopus, dignus quidem Achille suo Homerus, atque item vulgari Lusitano haud minus eleganti Ioannes Barrius, nec non & Damianus Goësius, alique rerum Indicarum enarratores; scripsisse dicitur vernaculâ linguâ *Historiam Indicam*: quod ex fide Stephani de Garibay, & Joannis Pontani regionum Chronographorum refert D. Ioannes de Solorzano *De Iure Indiarum* scribens. Extat quoque ejusdem Regis ad Leonem X. P. M. *de victoris per id tempus in Africa reportatis epistola*, volumine secundo *Hispania Illustrata* pag. 1315.

EMMANVEL DE ABREV, Lusitanus, Goënsis Curie in Lusitana, seu Orientali India Auditor, scripsit -

Breve discurso en que se cuenta la con-

conquista del Reino del Pegu en la India del Oriente hecha por los Portugueses desde el año de MDC. hasta MDCIII. Vliſſipone 1617. in 8.

F. EMMANVEL DE ALCONCHEL, ordinis Minorum reformatorem in provincia Sancti Gabriëlis, Novitiorum moderator in domo Hispalensi, scripsit -

Regimiento de Vida espiritual. Hispali 1612. qui idem est, ut credo, cum Tract. *De Oratione mentali*, cujus Vvaddingus meminit.

EMMANVEL D'ALMADA, Lusitanus, Episcopus Angrensis in Terzera Insula, cum in Belgium delatus in comitatu Mariæ Parmensis Principis incurrisset in Gualteri Haddonii librum ad Hieronymum Osorium Silvensem Antistitem scriptum, seu potius adversus eundem, *Epistola Osorii ad Elisabetham Angliæ Reginam* refutatorium, sumens respondendi partes, antequam Osorius ipse rescriberet, edidit -

Contra Gualterum Haddonum Anglum Epistolam. Antverpiæ typis Silvii. Quod opus singulari diligentia confectum, & auctorem ejus *virum omnibus rebus ornatissimum* vocat Osorius ipse propugnatus in eundem. Haddonum postea scribens.

EMMANVEL ALVAREZ, Lusitanus ex Madera Insula, Iesu Societati nomine dato instituendæ juventuti plures annos, docendique linguis Latinæ, Græcæ, Hebraicæque, cum non minus prudentiam & integritatem pluribus gubernatis familiæ domibus sociis approbaverit, fructuosissimè impendit: cujus doctrinæ insigne quidem argumentum reliquit scribens -

De Institutione Grammatica lib. III. I. *De Etymologia*, II. *De Syntaxi*, III. *De Profodia*; qui à viris doctis mirificè probantur. Certè Gerardus Ioannes Vossius in Grammaticis, *Doctissimum* hunc virum vocat: & Gasparis Sciopii iudicio in oratione quadam *De veteris, ac novæ Grammaticæ Latinæ origine, dignitate & usu*, Emmanuëli Alvaro inter Grammaticæ scriptores primæ partes debentur; Nam & ipse (ait) *longè cultius dicendi genus, quam non dico veterum quisquam (nam pessimè omnes latine scripserunt) sed quam recentiores plerique in Arte tradenda præstitit, & ea ex optimo quoque veterum auctorum exempla seligere curæ habuit, quibus regula Artis plurimum stabiliri, & sine negotio à tyrionibus intelligi possent.* Alvari sanè *De Institutione Grammatica* hos libros commentariis copiosius illustravit Antonius Velleſius, & ipse Lusitanus: exindèque *Compendia* duo formarunt *linguæ Latinæ* Richardus Hefius, & Richardus Richardi, hic Italus, ille Germanus, uterque Iesuita. Prodiit item auctore Antonio Mariâ Torrigio Romano *Catalogus verborum difficiliorum*

Grammatica Emmanuëlis Alvari, Romæ 1606. in 8. Porrò *Grammatica* hæc in Lusitania, Romæ, Venetiis, Dilingæ, Colonia atque aliis in locis edita fuit; Monasterium item Vvestphaliæ 1613. in 8. Argentinarum 1612. in 12. At cum displicissent inde quædam Orlando Pescetio cuidam, ecce pro Emmanuële liber editus Ingolstadii est hoc titulo, *Efflatio pulveris adversus Emmanuëlis Alvari Grammaticas Institutiones ab Orlando Pescetio Veronæ excitati, quæ plus CLXX. reprehensiones à Iacobo à Fossa ex commentariis Mariani Benedicte à Santo Vito consulantur.* Monachii item 1616.

An idem, seu alius est Emmanuël Alvarez, qui ex Lusitano in Castellanicum convertit -

Las Cartas de algunos Padres que andan en la India de Portugal desde el año de MDLVII. hasta LXI. Conimbricæ apud Ioannem Barretum?

Obiit Eboræ in Collegio XXX. Decembris MDLXXXII.

EMMANVEL ALVAREZ PEGAS, Lusitanus, Iuriconsultus, in regio supplicationis Olissiponenſis urbis Senatu caufarum patronus, edidit -

Resolutiones forenses practicabiles. Olissipone apud Ioannem da Costa 1668. in folio.

EMMANVEL ALVAREZ DE LOS REYES, patria ex oppido Sancti Christophori Insulæ Tenerife unius ex Fortunatis, edidit carmine -

Alabanza de la Gloriosa Santa Ana, y San Ioaquim. Olissipone apud Patrum Rodriguez 1604. 8.

Vidit etiam D. Thomas Tamajus - *Gobierno, y mesa de bastimentos para el remedio de muchos daños en aquellas partes, y en la mar y hacienda del Rey; M.S. in 4. in patria ut credimus.*

F. EMMANVEL AB ANGELIS, vulgò *Dos Angos*, Lusitanus, ordinis Seraphici, in cœnobio S. Mariæ à Iesu Olissiponenſi Theologiam de moribus docebat, cum foras edidit -

Triumpho da Sacratissima Virgem Maria nossa Senhora concebida sem pecado original. Olissipone apud Laurentiû Craesbek 1638. 4.

EMMANVEL DE SANCTO AVGVSTINO, Lusitanus, ordinis Eremitarum, laudatur ut scriptor quorundam operum ab auctore *Theatri Triumphalis Lusitaniæ* huius ordinis; nec illa qualia sint, exprimit.

EMMANVEL BARBOSA, Augustini Iuriconsulti hæc nostrâ ætate celeberrimi patris, Lusitanus, Vimaransenſis, Iuris consultus & ipse ingentis apud suos famæ, Interamnenſisque suæ provinciæ regius Advocatus, labore multo usque ad decrepitæ ætatis elucubravat commentaria ad leges Lusita-

fitanas; quæ tandem duobus tomis prodierunt Augustini filii operâ. Prior sic inscriptus est -

Remissiones Doctorum ad contractus, ultimas voluntates, & delicta spectantes in Lib. IV. & V. Constitutionum regiarum Lusitanarum. Olissipone apud Petrum Craesbek 1618. in folio. Deinde sequutus est alter, quamvis ordine prior; scilicet -

Remissiones Doctorum de officii publicis, Iurisdictione, & ordine iudiciario in eandem Lib. I. II. & III. cum concordantiis utriusque Iuris, legum Partitarum, Ordinamenti, ac Novæ Recopilationis Hispanorum. Accessere Castigationes, & additamenta ad Remissiones prædictas librorum IV. & V. ibidem 1620. in fol.

Augustinus quidem filius dispersa collegit, & antiquis novas observationes contulit, parentis præfixâ imagine adhuc viventis cum, hoc exalticho,

Barbosa effigiem refero Emmanuëlis. In illa Et forma, & facies sunt tibi nota senis; Septenos decies postquam compleverat annos Natalis repetens tempora prima sui. Hæc variis dispersa locis, quæ scripserat olim, In lucem prodeunt nati operata manu.

Neque enim adhuc è vivis excesserat anno MDCXXXVIII. quo filius *De Potestate Episcopi* commentabatur. Nam in huius prima parte tit. III. cap. VIII. parentes & cognationem suam referens, de *Emmanuële* parente ait, vivere eum eo anno ferè nonagesimum ætatis agentem. Vir fuit certè immensâ lectione, & plurimorum operum artifex, quibus equidem scrinia sua ditasse Augustinum filium, corumque ope in hanc studiorum & lucubrationum famam, quam ei tot volumina in publicum edita pepererunt, magna ex parte venisse, nota illa clamat, affixa quidem ipsa parentis *Remissionibus* à filio editore, quæ talis est. *Author huius libri obtinuit jam à Supremo S. Inquisitionis Senatu, Ordinario, & Rege facultatem typis mandandi sequentia opera: Opus unum de Officiis publicis, Iurisdictione, & Ordine iudiciario ad I. II. & III. Regiæ Ordinationis librum (Hic prior est nuper laudati operis tomus, qui ordine præpostero, uti novimus, in lucem prodiit) Opus alterum in tres partes divisum utiles Doctorum Remissiones complectens super XII. Codicis Iustiniani libros. Habet deinde absolutissima Remissionum opera in varios divisa tomos super Decretalium, Sexti, Clementinarum, ac Extravagantium libros; nec non super omnia Iuris civilis corpora, quæ prelo citius tradere obtentis facultatibus, si necessaria suppetant, totis viribus laborat.*

Hucusque notula *Remissiones* præcedens ad libros IV. & V. hoc est alterum Emmanuëlis volumen. Quo quidem velim non tam Augustini Barbosæ meritum in his literis summum extenuare, cum plurimis ipse è penu sua depromptis dubio procul patrimonium hoc locupletaverit, quam Emmanuëlis partam tot

vigiliis & laboribus famam, conspirante ad id mecum è superis ipsis filii pietate, ac vetere ingenuitate, altiùs tollere, atque adaugere.

EMMANVEL BARRADAS, Societatis Iesu Presbyter, scripsit -

Relationem de Statu Religionis, & de Statu politico regni de Tigre in Aethiopia. M. S. erat penes Emmanuëlem Severinum de Faria Cantorem Ecclesiæ Eborensis.

EMMANVEL BARRETO, Lusitanus, Iesuita, collegit -

Flosculos de virtutibus & vitiis ex S. Scriptura, Doctoribus, & Philosophis ordine alphabetico. Nangasacchi in collegio Iaponico Societatis anno 1610. in 4. Denatus fuit in ea ipsa urbe MDCXX.

EMMANVEL DE BRITO ALAON, Lusitanus ex oppido *Pederneira* Lestricensis diocesis, Sancti Ioannis de Campos Abbas, domus sacre, quam administrabat, Historiam scriptam hac inscriptione -

Antiguidade da Sagrada Imagem de Nossa Senhora de Nazareth, grandezas de seu sitio, Casa, e Jurisdizao real sita junto a villa da Pederneira. Olissipone 1628. 4. & 1637. in 4.

EMMANVEL CAMPO, Lusitanus, scripsit - *Relação do solenne recebimento, que se fece em Lisboa as santas Reliquias que se levaram à Igreja de S. Roque da Companhia de Iesu.* Olissipone 1588. in 8.

EMMANVEL CARDOSO, Lusitanus, scripsit -

De Iure accrescendi. Vliſſipone 1620.

F. EMMANVEL CARDOSO, Lusitanus, Pacensis, seu ex Beja urbe Transaganzæ provinciæ, Carmelitarum sodalis, in facultate Musica ævo suo paucis comparandus, edidit artis suæ quædam opera, scilicet *Missas Magnificat*, aliâque, Olissipone excusit 1613. 1623. 1636. Domesticis testimoniis fidem, ut æquus est, libenter præstamus. Horum tantum vidimus Romæ -

Missas quaternis, quinis, & senis vocibus; in charta magna. Olissipone apud Petrum Craesbeck 1625.

F. EMMANVEL DE LA CERDA, Lusitanus, Olissiponenſis, ordinis Eremitarum, Sancti Augustini, S.T. Doctor Conimbricensis, Professorque, anno MDCXXV. provinciæ suæ Porrugalliæ præerat, quam & iustravit Cenſor, seu Visitator, ut vocant. Scripsit doctè -

Quæstiones Quodlibeticas pro laurea Conimbricensi. Conimbricæ 1619. fol. Hæc sunt -

- I. *Scholastica, De divina voluntate.*
 II. *Positiva, De lacrymis Sanctæ Matris Monica.*
 III. *Scholastica, De Iustitia divina.*
 IV. *Positiva, De corde magni Patris Augustini.*
 V. *Scholastica, De solemnitate voti, & distinctione à simplicibus.*
 VI. *Positiva, De B. Iohannis Sahaguntini Eucharistica visione.*
 VII. *Scholastica, De Adoratione.*
 VIII. *Positiva, De corde S. Claræ Augustiniensis.*
 IX. *Scholastica, De materia Chrismatis.*
 X. *Positiva, De mente S. Augustini circa sex dies Orbis conditi.*
Relectionem item Theologicam De Sacerdotio Christi Domini, & utroque ejus regno; & Commentarium in orationem Hieremiæ. Conimbricæ 1625. 4.
 Nec non sermone populari de venenoso pulvere, qui in maximam calamitatem, & stragem dedit ante aliquot annos Mediolanensem urbem & Statum,
 Memorial nempe, à Antidoto contra os pos venenosos, que o Demônio inventou, & por seus confederados espalhau em odio da cristiandade. Olissipone 1631. in 4.

F. EMMANVEL DE CONCEPTIONE, Augustinianus ex Lusitaniæ provincia, quam & moderatus est, Regi Catholico cum esset a concionibus circa annum MDXCVIII. tria volumina edidisse fertur, ut scribit author *Theatri Triumphalis* hujus ordinis in Lusitania. Vnum ex his est -

Quadragesimale, seu Sermones quadragesimales; quorum & meminit Draudus in Bibliotheca Classica.

EMMANVEL CONSTANTINVS, Lusitanus, *Funchalensis*, quæ Civitas Episcopalis est Insulæ *Madera* nuncupatæ, S. Theologiæ Doctor, & Professor in gymnasio Romano, sacri quoque Collegii Clericus, carmine, prosaque oratione floruit Romæ, ubi & scripsit *Carmina varia, Gratulationes* scilicet, *Vota*, similiaque pro Paulo V. Summo Pontifice, Scipionisque Cardinali Burghesio, & aliis, edita seorsim in 4. Romæ.

Insulæ Maderæ, patriam scilicet, *Historiam*, cui accesserunt, *Orationes duæ habitæ coram Clemente VIII. & Gregorio XIII.* Romæ 1599. in 4.

Historiam item *De origine, atque vita Regum Lusitaniæ.* Ibidem 1601. 4.

Omnia hæc uno volumine compacta vidimus in domo S. Ildephonsi Romana fratrum Augustinianorum nudipedum nationis Hispanæ.

EMMANVEL CORDEIRO, Lusitanus, patriam Auratensis, Societatis Iesu, Pœnitenti-

arius Apostolicus ad S. Petri in Vrbe habebat editioni paratum, quo tempore *Bibliotheca* prodiit *Societatis*,

De obligationibus Clericorum, tam secularium, quam regularium, de Clerico Beneficiato; de perfecto Curato, eorumque privilegiis, ac pœnis. Cujus operis partem in vulgus jam edidit hoc titulo insignitam - *Perfectus Parochus.*

EMMANVEL CORREA, Lusitanus, Elvensis, Parochus Ecclesiæ Sancti Sebastiani, quam Olissiponenses *De la Mouraria* vocant, edidit Lusitanæ -

As Lusíadas do grande Luis de Camoës comêntadas ad Rodericum da Cunha Olissipon. Antistitem 1613. in 4.

An is est Emmanuël Correa Montenegro, quem laudat D. Franciscus Emmanuël episc. I. cent. IV?

EMMANVEL DA COSTA, Lusitanus, incertum nobis quo loco natus, juris studio dedit penè puer Salmanticæ operam Elisabethæ Serenissimæ Imperatricis Caroli V. uxoris auspiciis sub Martino Aspilcueta Navarro, & aliis circa annum exacti sæculi trigésimum nonum. Ad patriam reversus eâ contentione animi se totum literis impendit, eaque industriâ, & ardore ad veterum Iuriconsultorum palmam aspiravit, ut verè, si adeptus fuisset eâ sæcula, quibus de jure domi respondebant prudentes, nulli eorum, quos oraculi instar nunc omnes in scholis consulimus, ac reveremur, vel censendi iudicio, vel inveniendi acumine, vel dicendi gravitate, vel tandem elegantia de jure commentandi concessisset. Sic etenim Papinianum in primis, aut Africanum refert, ut quisquis Costæ monumenta pervolutaverit, Papinianum, aut si quis Papiniano in dictionis forma par est, aut proximus, legisse, dummodo aures habeat aceto antiquitatis lotas, sibi omnino videatur. Conimbricæ is in Academia obtinuit merito suo usque ad primas docendi partes. Emeritûsque jam, rudèque ibi donatus in Iuris civilis professione, cum destinatus venisset à suo Lusitaniæ ad Philippum Castellæ Regem, Salmanticamque pertransiret, amplissimam scholam aliquâ obsequii exhibitione demereri cupiens, quam nominis sui famâ jam totam impleverat, publicè ex cathedra de Iure dixit, magno omnium, qui intererant, plausu, & acclamatione. Quo factum est, ut decedente interim eo, qui Cæsareo docendo Iuri primâ diei horâ, hoc est, digniore ante alios loco, fuerat impositus, sive amicorum officiis, sive gloriæ desiderio, sive utriusque rei dandum hoc existimavit Costa, ut inter competitorum vacui loci nomen & ipse suum profiteretur; Id tamen antiquum ejus æmulum Conimbricæ etiam tunc docentem Arium Pinelum latere non potuit; virum, si demas Costam, inferio-

fieriorem nulli Lusitanæ gentis in legali doctrina. Veniens ergo & ille Salmanticam, unâ cum Costa, cedentibus interea quibusque aliis, decurrit arduam illam viam, quâ ad culmen itur Academicæ honoris & famæ. Quid tunc facerent prudentissimi viri scholæ rectores? Adjudicari palma Costæ omnino debuit. Ne tamen in publicum peccarent commodum, si Pinelum ejus meriti virum spontè dimitterent, trecentorum ducatorum stipendio assignato extra ordinem, hæcenusque sine exemplo, retinere eum in eadem juris civilis professione decreverunt. Retinent memoriâ id factum hujus Academiæ hodierni Patres. Oportetque Ariam in præmortui Emmanuëlis locum successisse: cum id innuant Eduardi Nonnii Leonis hæc verba ex libello ejus *De vera Regum Portugallia genealogia.* De translatione loquitur Academia Olissiponis in urbem Conimbricensis à Ioanne Tertio Rege facta; ex qua tot (inquit) tamque docti prodire viri, ut continuato ordine (quod memoriâ dignum est) tres primarios Iuris Cæsarei professores nobilissimæ totius Europæ Salmanticensi Academia dederit; Costam nostrum, Pinelumque, ac nescio quem alium utriusque successorem intelligens. Porro Costam adeptus est Salmanticæ præceptorem Ioannes Garfias is, qui de *Expensis*, aliâque scripsit; quem de illo referentem audire ex cap. VI. nuper laudati operis operæ pretium erit. *Eum virum* (ait) *amavimus, & mortuum colimus; quem disputantem, & publicè, & privatè sæpe audivimus. Me enim ille valde amavit, elegans, facundus, acutus, in suadendo vehemens, in interpretatione suavis, in referendo verus, in evertendo nervosus, in instituendo omnium, qui ante eum instituerunt, & Ius interpretati sunt, verè princeps. Cujus animâ pro ea, quam Salmanticam attulit, legum & juris cognitionem, homo inculpatæ vitæ, & moris probatissimi confidimus Deum O. M. eternâ requie & beatitudine donasse. Obiit ille (inquit) sanctissime innocuus vitæ, scelerisque purus in summo totius Hispaniæ mærore: nam Salmantica nullus fuit, qui cum Emmanuële Costa non existimaret, subreptum quoque nobis Ius fuisse. Hæc ille. Paribus ornaverunt eum elogiis homines illius temporis gravissimi. A magno etenim Covarrubia audit *Practicarum* cap. XXXIX. *vir in Iuris utriusque disciplina acerrimi iudicii, ac diligentie non vulgaris; alibi que Vir planè doctissimus: à Francisco Sarmiento, Iuriconsultorum sui temporis facile princeps: à Francisco Caldas Pereira, vir subtilissimus, ab Antonio Quesada. Quæstionum Iuris* cap. V. *vir admirandæ eruditionis, atque Africanus: ab Emmanuële Suarez de Ribeira in additionibus ad Gomezii Varta, elegantis doctrinæ, & summi atque inclityi ingenii vir, acutissimusque & doctissimus Iuris enarrator.* Et quidem evigilatæ ad Mutii Lucernam ejus lucubrationes idoneiores sunt, ac perpetui testes; quarum elenchum damus -*

Selectarum Interpretationum

circa conditiones & demonstrationes & dies, libri duo.

Ad L. Gallus. s. Et quid si tantum D. De liberis, & posthumis, commentarius; Conimbr. anno 1548.

Ad L. Cum tale s. si arbitrato D. De condit. & demonstrationibus, commentaria: sive de indictæ viduitatis, aut nuptiarum arbitrio alieno contrahendarum conditione tollendâ.

Ad L. Si ex cautione. C. De non numerata pecunia: scilicet adversus defendentem se hac exceptione probandum actori esse numeratam pecuniam: seorsim Conimbricæ 1549.

De Quæstione Patruum & Nepotis in causa successione; quæ triplex est tractatio,

I. *Circa majoratum, seu successione bonorum Regiæ Coronæ.*

II. *Circa majoratum bonorum patrimonialium.*

III. *De Regni successione.*
Ad Cap. Si pater, De Testamentis lib. IV. Decretalium. Philippo II. Regi Hispaniarum nuncupatus: seorsim Salmanticæ 1569.

Ad s. Cum in bello L. qui duos. D. De rebus dubiis.

De suo, & alieno posthumo commentaria in s. posthumus, Institut. De legatis. unaque-

In difficilem Leg. Si filius hæres, D. De liberis, & posthumis, scholia.

Oratoriâ, & Poeticâ facultate plurimum valuisse eum ostendit -

Oratio funebris in exequiis Serenissimi Portugalliæ Regis Iohannis III. ex Academiæ Conimbricensis instituto anno salutis MDLVII. habita. Elegantissima etidem, verèque, ut Poëta ait, ore rotundo emissa carmina; videlicet præter breviora alia -

De felici in Vlissiponem adventu. Serenissimæ Ioannæ Caroli Imperatoris filiæ in solemnem die nuptiarum ejus cum Ioanne Lusitaniæ Principe.

De nuptiis Serenissimorum Eduardi Portugalliæ Infantis, & Isabellæ Excellentissimi Theodosii Brigantiæ Principis germanæ.

Omnia edita sunt Salmanticæ in ædibus Alphonsi à Terranova duobus tomis anno 1582. in folio.

In Bibliotheca Olivariensi fuit quidam codex inscriptus, *Emman. Costa super Digestum, & Codicem commentaria:* qui an ineditum hucusque aliquid contineret, affirmare nequeo. Fratrem habuit noster Michaëlem, qui & ipse vespertinus sacrorum canonum Professor fuit Salmanticæ; duosque filios de legali doctrinâ benemeritos, quorum alter Georgius licentiæ honore, ut vocant, ab ea schola donatus, Martiti in Curia regia causas tutatus est.

EMMANVEL DA COSTA, Lusitanus, Iesuita, vernaculo sermone conscripsit -

Rerum à Societate gestarum in Oriente volumen; quod in latinum vertit Ioannes Petrus Maffeus, prodiitque Dilingæ 1571. apud Sobaldum in 8. & Colonia 1574. etiam in 8. In

Castellanum pariter convertit *Ioannes Noguez de Lequerica* 1575. in 4. Germanè item extare refert Antonius de Leon in *Bibliotheca Indica*. Accesserunt -

Epistolarum de rebus Indicis lib. I. item *De Rebus Japonicis* lib. V. Ita Alegambius, & Gesneri *Epitome*.

EMMANVEL DIAZ, Lusitanus, Iesuita, Cocini in India observavit Cometam anno MDCXVIII. scripsitque -

Contra eos, qui credunt Cometas esse sublunares & elementares.

EMMANVEL DIAZ, Lusitanus, Iesuita, diversus tamen à superiore, vocatus ipse, quò differret à tertio alio hujusmet nominis, gentis, & instituti, eo quòd uterque in Sinarum regno versati sunt, Senior, cum alter. Junior vocaretur. Horum alteruter scripsit annuas literas anno MDCXVIII. & MDCXXV. Junior autem volumè *De modo catechizandi Gentiles*; linguà item Sinicà *Tractatum de Sphæra, & Homilias super Evangelia*.

EMMANVEL FARIA DE SOVSA, Lusitanus, Christi torquatus eques, anno MDXC. in eo Portugalliæ tractu, qui Minium, atq; Durium amnes interjacet, suburbanaque villa, quæ ad saltum, ut vocant, *Pombeivensis* diocesis pertinet, æquòque ab *Amarante*, & *Guimaraens* municipiis intervallo distat, nobili stirpe tam paternâ, quàm maternâ prognatus est, Lusitanæ historiæ, & genti incremento & ornamento maximo in paucis futurus. Multâ namq; industriâ eruditionem omnem Latinam, Gallicam, Italicam, suàmque Hispanicam imbibit mente, peregrinationibus quoque non sine fructu magno sese exercens, virisque principibus inter negotiorum æstus, operas, & fidem approbans, præsertim D. Emmanuéli de Moura & Cortereal Marchioni *CastelRoderici*, cui à secretis famulatus fuisse dicitur, dū Romæ apud Urbanum VIII. Pont. Max. regiâ legatione fungeretur, quo tempore Leo Allatius *Apes suas Vrbanas* in vulgus edidit. Præcipueque describendis, & ornandis civium suorum rebus gestis, non minus fideliter, quàm eleganter institit, cæteris ut omnibus civibus suis, si molè spectes, conscriptorum operum laude veniat absque dubitatione antependendus; si argumenta, stylumque descriptionis (Castellanum quidem sermonem præ Lusitano suo ferè semper tulit) paucissimis cedat; prosâ æque ac versâ oratione disertus, nervosâque, & masculâ dictione, ingenioque cæ & judicio plenâ, velut proprio caractere, insurgens. Edidit -

Discursos morales y politicos. duabus partibus. Matrili 1623.

Epitome de las Historias Portuguesas. Ibidem in 4. 1628.

Imperio de la China. Alvari Semmedi

Iesuitæ de Sinicis rebus narrationes sunt stylo historico, atque ordine ductæ à Soufa nostro. Matrili 1643. 4.

Comentarios a la Lusida de Luis de Camões: duobus tomis. Matrili anno 1639. in folio.

Defensa ò Informacion por estos comentarios. ibidem 1640. folio. Nempe ea tueri, sèque apud Patres Lusitani rerum Fidei Senatus purgare ab impositis calumniis necesse habuit.

Nobiliario del Conde D. Pedro de Barcelos. Vertit hoc opus ex Lusitano in Castellanium, notâsque suas, & aliorum adjunxit. Matrili apud Alphonsum de Paredes 1646. in fol.

El Gran Justicia de Aragon D. Martin Baptista de Lanuza. Matrili anno 1650. in 4. Versibus autem -

Fuente de Aganipe, ò Rimas varias; septem voluminibus, quorum priores quatuor prodierunt Matrili 1644. & 1646. Harumque quædam pars olim sub titulo, *Noches claras*, Matrili per Cosmam Delgado 1624. in 8.

Majora, & quæ virum ostentura in primis erant, etiamnum desiderantur. Nempe quidquid Lusitani roto terrarum orbe gesserunt historiâ comprehensum later adhuc spectans Mæcenatis alicujus operam, qui manus adjutrices posthumis, lucèque dignissimis porrigat lucubrationibus. Decem quippe non minus volumina huic argumento impendit, hæc scilicet partitione -

Europa Portuguesa; quatuor tomis. I. à Diluvio usque ad Henrici Comitiss Lusitanæ tempora. II. Ab hoc ad Ferdinandum Regem. III. A Joanne Primo, ad Henricum Cardinalem, & masculæ stirpis ultimum Regem pertinet. IV. Trium Austriacorum Principum in Lusitania imperium, unâque hujus regni descriptionem continet.

Asia Portuguesa; tribus tomis: I. comprehendit tempora, quæ Ioannes Barrius in *Historia sua*: II. ex quo illa desinit, usque ad Portugalliæ regni cum Castella unionem: III. res gestas sub tribus Philippis.

Africa Portuguesa; duobus tomis. Prioris argumentum Africanæ expeditiones sub Lusitanæ propriis Regibus: posterioris sub Hispaniarum Principibus Austriacis.

America Portuguesa, unico volumine, quod inventionem, descriptionemque Brasiliensis provinciæ, resque ibidem à Lusitanis gestas ob oculos ponit.

Præter hæc Lusitanum suum Poëtam illustriorem reddere studens, elucubravit quoque -

Comentarios a las Rimas varias de Luis de Camões, octo voluminibus. Reliquit etiam -

Albania, Poëma Lirico Portugues, solutâ oratione. Item -

Arte Poética y versificatoria. Vertit quoque ex latino S. Hieronymi, *Las vidas*

*vidas de S. Pablo primerio Hermitaño, S. Hilarion, y S. Malco: la Filosofia de Alberto Magno; la Guerra de España de Appiano Alexandrino: Ex lusitano Damiani Goëtti, la Chronica del Principe, despues Rey de Portugal D. Iuan el segundo: Centuriam item Epistolarum authoris inter edenda retulit Franciscus Moreno Porcel, Hispalensis, Soufæ alumnus, qui posthumum ejus Elogium eleganter formavit, ac typis edidit: quod quidem hæc scribentibus ad manum non fuit. Leo Allatius tribuit etiam ei, *Historia de los Marqueses de Casteldrodrigo, y de la familia de Moura*: Itemque, *Stemmata nobilium familiarum Lusitanæ, sive Appendicem ad Nobiliarium Comitiss D. Petri de Barcelos*, quæ edita est Matrili. Obiit in magna rei familiaris insignibus quibusque hominibus fatali angustia ante annum MDCL.*

EMMANVEL FERNANDEZ, Lusitanus, Canonicus Lamecensis, scripsit, ut lego in Gasparis Statii *Examine Antiquitatum*,

Recapitulacão da antiguidade da Sè de Lamego. Vertit quoque in Lusitanum sermonem -

Tractatum P. F. Ricieri socii S. Francisci; Quomodo homo possit citò pervenire ad agnitionem veritatis.

EMMANVEL FERNANDEZ, uti existimo, Iesuita, quantumvis desit ejus mentio in *Bibliotheca Societatis*, propriâ, hoc est, Lusitanâ linguâ scripsisse refertur -

A Vida do Pintor Santo. Laudat eum Cardosus in *Agiologio* III. Aprilis. pag. 412.

EMMANVEL FERNANDEZ DE VILLAREAL, Lusitanus, dum Rothomagi inter Gallos defenderet negotiatores suæ nationis, (*Consulem* vocat Idiotismus hujus sæculi) scripsit -

El Politico Christiano, ò Discursio Politico de la Vida, y acciones del Cardenal de Richelieu; qui & Gallicè editus fuit Parisiis 1643. in 4.

Anti-Caramvel, ò defensa del Manifesto del Reino de Portugal. Prodiit Parisiis anno 1643.

EMMANVEL DE FIGVEREDO, Lusitanus, propriâ linguâ scripsit, quod nos Castellana sic proferimus,

Hidrografia; Examen de Pilotos con las reglas, que deben guardar, con los devoteros de las dos Indias. 1625. 4.

F. EMMANVEL FRAGVELA, (sic nuncupatur in quadam relatione Lusitana) nudipes Franciscanus provinciæ Sancti Antonii Portugalliæ, atque alterius provinciæ Brasiliensis Custos, edidit Lusitanicè -

Das edades do Home: hoc est, De ætate hominis. Olissipone: Item -

Observaciones Mathematicas: quod opus moriens ineditum, sed perfectum, reliquit.

D. EMMANVEL FRANCISCVS DE HINOJOSA & MONTALVO, Sancti Iacobi ordinis eques, Philippi IV. Catholici Regis nostri Strator, regiûque in sacrarum rationum Senatu præcipui ordinis & subfelli Calculator (*Contador maior de Hazienda* vulgò dicimus) edidit -

La admirable vida, virtudes raras, loables costumbres, y santa muerte de la Ilustrissima y humilidissima Señora D. Maria Gasca de la Vega. Matrili 1626. in 4. Nata hæc præstans sanctimoniâ vitæ fœmina fuit Didaco Gascâ parente, qui quidem Petrum Gascam illum Peruani Regni pacatorem, Episcopumque Seguntinum, germanum fratrem habuit nupsit verò D. Francisco de Contreras integerrimo ante aliquot annorum iustra Castellæ Senatus Præsidi.

EMMANVEL GAITAN DE TORRES, author fertur cujusdam opusculi, quod M. S. vidit Laurentius Coccus Vmber sæpe à nobis laudatus,

Del modo diferente, que se debe dar al gobierno de las Indias.

EMMANVEL DE GALLEGOS, Lusitanus, composuit carmine Castellano animoso, & eleganti -

La Gigantomachia; sive de Bello Gigantum. Olissipone 1628.

EMMANVEL GODINHO CARDOSO, Lusitanus, edidit -

Relacion del Naufragio de la Nao Santiago, y Itinerario de la gente, que della se salvò el año MDLXXV. Lusitanè 1602. in 8. Antonius Leonius in *Bibliotheca Indica*.

EMMANVEL DE GOES, Lusitanus ex oppido *Postel* Eborensis diocesis, Iesuitarum sodalis, oratione tam solutâ, quàm pedibus adstrictâ, dicendique facultate plurimum valuit, humaniorum, & Philosophicarum disciplinarum valde doctus, scripsit -

In libros Physicorum Aristotelis. In ejusdem libros De Cælo, Metheora, & in Ethica, quæ vivus edidit.

In ejusdem libros de Anima, & In libros De Generatione, & Corruptione.

Hæc omnia sine authoris nomine sub appellatione *Collegii Conimbricensis* edita sunt. Cui cum supposuisset nomini alius nescio quis *Commentarios in Aristotelis Logicam* indignos qui ad perficiendum *Artium*, ut vocant, *Cursum* hunc admitterentur, editos Franco-

furti anno MDCIV. abolendis illis edidit collegii ejusdem appellatione usus Sebastianus Coutus genuinos *Commentarios in Logicam Aristotelis*, qui unâ cum cæteris jam laudatis per manus eunt.

EMMANVEL GOMEZ, Lusitanus (ve-
ror nê Antverpiæ ex parentibus Lusitanis na-
tus, nam Antverpiensem eum appellat Zacu-
tus) scripsit in medica re, cujus erat Profes-
sor,

*De Pestilentis curatione methodicam
tractationem.* Antverpiæ apud Joannem Tro-
gnesium 1603. in 4. Lovanii apud Jacobum
Zegers 1637. in 8.

EMMANVEL GONZALEZ TELLEZ, Iu-
risconsultus, ac Doctor Salmantinus, in hac
schola tum collegii Conchenfis togâ conde-
corari, tum ad docendâ canones locum ex
vespertina cathedra promeruit ascendere; in-
dêque ad jus dicendum in causis Religionis
inter Patres allegi Pincianæ urbis: quod mu-
nus gerens edidit -

*Concilium Eliberitanum cum Discursibus
Apologeticis Ferdinandi de Mendoza olim editum,
adjunctis nunc diversorum notis, suisque uberio-
ribus.* Lugduni apud Philippum Borde & so-
cios. 1665. folio.

Sperantur ejusdem -

*In duos priores Libros Decret alium,
volumina duo.*

F. EMMANVEL DE LA GVERRA, Ci-
sterciensis monachus, edidit -

*Confortacion y consuelo de pusila-
nimes.* Pincianæ typis Joannis Rodriguez.
1602. 8.

*Tesoro espiritual para adorno y
riqueza del alma.* Ibidem 1619. in 8.

Hunc non reperio in *Bibliotheca Cisterciensi.*

D. EMMANVEL HENRRIQUEZ DE
GVZMAN nescio quis, non nihil scripsit -

*Sobre el sembrar, y coger mucho en
poco tiempo:* nam hujus argumenti liber Itali-
câ linguâ scriptus, & huic nomini adscrip-
tus servabatur olim in Bibliotheca Oliva-
riensi.

EMMANVEL HORTIGAS, Aragonus,
Cæsaraugustanus, Societatis Iesu Presbyter,
in collegio Cæsaraugustanæ urbis Sac. Theo-
logiæ Professor, dedit foras -

Guia del Christiano à la patria eterna, dua-
bus partibus. Cæsaraugustæ 1647. in 8.

Corona eterna; sive de cœlesti glo-
ria essentiali & accidentali animæ & cor-
poris. Ibidem 1650. apud hæredes Petr. de
Lanaja 1658. 8.

La Llamâ eterna, sive de Cruciatu,
& pœnis inferni. Ibidem Hanc à se no-
tis locupletatam Gallicè dedit foras Franci-

scus Filhol Canonicus Tolosanus.

San Raphael.

*Vrna breve, y oracion funebre en las exe-
quias del Excelentissimo Señor D. Andrea Can-
telmo Virrey de Cataluña,* quam habuit die ipso
funeris in collegii Cæsaraugustani Iesuitarum
templo. Cæsaraugustæ 1645. in 4. apud Di-
dacum Dormer.

Spem nobis fecit ab aliquot annis alterius
operis ita inscripti -

*Operarius Evangelicus in Librum
Judith: sive de munere Apostolici Conciona-
toris, tribus tomis.*

F. EMMANVEL DE ISLA, Franciscanus
strictioris observantiæ in provincia Sancti An-
tonii Portugalliæ, scripsit -

Historiam suæ provincie; velut supple-
mentum eorum, quæ Franciscus Gonzaga de
ea scriperat.

Fuit M.S. apud Lucam Vvaddingum.

EMMANVEL LAVRENTIVS SVAREZ,
Presbyter, ac Theologus Olissiponenfis, de
Suario, & Sancio inclytis rerum utilissima-
rum præceptoribus benemereri volens, con-
fecit -

*Epitomen brevem & resolutam Di-
sputationum Theologicarum Francisci Suarez de
Sacramentis, Indulgentiis, Purgatorio, Suffra-
giis, Censuris, Irregularitate, Sacrificio Missæ,
Clavibus Ecclesiæ contractam, digestamque alpha-
betico ordine.* Quæ quidem ex altera editione
auctior prodiit Valentia apud Chryso-
stomum Garriz. 1627. in 4.

Prius ediderat -

*Compendium de Sacramento Matrimonii
Tractatus Thomæ Sanchez Iesuitæ alphabeticè
breviter dispositum.* Olissipone apud Gerar-
dum à Vineâ 1622. 8.

F. EMMANVEL LEAL, Lusitanus, ordi-
nis Eremitarum S. Augustini, scripsit lusi-
tanè -

Tratado de Penafel de Sousa.

Descriptionem scilicet, ut suspicor, cujus-
dam ejus regni tractus; laudat eum eruditio-
nis nomine Georgius Cardofus in *Agiologio
Lusitano* die IX. Aprilis pag. 493.

EMMANVEL DE LEDESMA, Medicus
Doctor Valentinus, edidit -

Apologetiam & defensionem Astrologiæ.
1599.

F. EMMANVEL A MATRE DEI, ordi-
nis Minorum, scripsit, Antonio Dazâ teste in
libro de *Conceptione*, Vvaddingo tamen illau-
datus,

Tractatum super Magnificat.

EMMANVEL MARTINEZ, Compluten-
sis Medicus, edidit -

*De rebus naturalibus, non natura-
libus, & contra naturam.* Compluti 1637. fol.

EMMANVEL MASCARENHAS, Lusita-
nus, Olissiponenfis, Georgii Montalbani Mar-
chionis filius, Iesuitarum sodalis, & in colle-
gio Sancti Antonii ejusdem urbis Theologiæ
ordinarius Professor, scripsit, qui posthumus
prodiit, librum -

*De Sacramentis in genere, Baptismo,
Confirmatione, Eucharistia, necnon & sacrificio
Missæ.* Lugduni 1656. in folio.

Denatus est circa annum MDCLVI.

EMMANVEL MENDEZ DE CASTRO,
Lusitanus, Olissiponenfis, post Conimbricen-
sem Iuris Cæsarei professionem ex cathedra
illa, quam *Voluminis* vocant, causarum patro-
nus in curia regiâ Matritensi edidit -

*De Annonis civilibus lib. XI. Co-
diciis singularem & novam repetitionem.* Matriti
apud Petrum Madrigal 1592. in 4.

*Ad celebrem Justiniani Constitutionem
in L. Cum oportet. C. de Bonis quæ liberis, &c.
commentarios.* Ibidem 1591. 4. prius Salman-
ticæ 1587. 4.

Practicam Lusitanam V. libris cum
CCXL. novissimis decisionibus Senatus; semel ali-
bi, iterumque locupletiore typis Georgii
Roderici Olissiponenfis typographi 1621. 4.

EMMANVEL MESQVITA, Lusitanus,
scripsit -

Naufragio de la Nao San Benito. Her-
rera in *Historia*, & Leone in *Bibliotheca Indica*
testibus.

EMMANVEL MONTEIRO, Lusitanus,
Iesuita, scripsit -

Exercicios espirituais, Lusita-
nâ linguâ.

Hunc laudat D. Franciscus Emmanuël
epist. I. cent. IV.

F. EMMANVEL DE MONTE OLIVETI,
Lusitanus, ex oppido *Villa de Conde*, ordinis
Sancti Francisci regularis observantiæ in pro-
vincia Portugalliæ, Sac. Theologiæ Lector eme-
ritus, ac Diffinitor, scripsit Castellanè -

Practica regular, y Orden judicial.
Olissipone 1635. in 4. Item Lusitanè -

Historia da provincia de Portugal; hoc
est, suæ provincie; quam habuit M. S. Lucas
Vvaddingus -

*Responsionem ad Propositionem, quam
contra defensores & devotos purissima atque im-
maculata Conceptionis Domine nostræ quidam
Canonicus & Præbendatus Cæsaraugustanus in
eadem civitate proposuit ac publicavit.* Quod
opusculum habere apud se M. S. in fo-
lio testatur Petrus Alva in *Militia Concep-
tionis.*

De casibus reservatis opus aliud

reliquit posteris edendum, vitâ ipse functus
anno MDCXXXV.

EMMANVEL DE MORAIS, Lusitanus,
scripsisse dicitur accuratè, mihi aliàs ignotus,
De Rebus Brasiliensibus.

EMMANVEL DE NAXERA, Toletanus,
Societatis Iesu Presbyter, in collegio Com-
plutenfi sacrarum literarum interpres, deindè
que in Matritensi Philosophiæ politicæ præ-
ceptor, Philippo IV. Regi Catholico ab Evan-
gelicis concionibus, multâ industriâ, atque
editis libris promovit verbi Dei præconium
studia; quæ revera ex iis tanquam ex instru-
ctissima penu ad faciendum, velut ex tempore,
sui muneris opus profecisse videntur. Vernacu-
lâ quidem linguâ hæc edidit -

*Sermoes Panegiricos en las fe-
stividades de Christo Señor Nuestro.* Matriti an-
no 1649. in 4.

*Sermoes Panegiricos en las fe-
stividades de la Virgen Nuestra Señora.* ibidem
1648. 4.

*Panegiricos en las festividades de va-
rios Santos;* duobus tomis, Matriti 1648. &
1649. iterumque 1651. & 1654. Qui & Itali-
co editi sunt sermone.

Sermoes de Adviento. Matriti in 4.
Interpretationem Italicam nuper edidit Hi-
eronymus Bruffonius Venetiis 1658. in 4.

Sermoes varios. Matriti 1650. &
1655. 1658. in 4. quatuor tomis.

Sermoes de Quaresma; duobus to-
mis. Matriti 1649. in 4.

Sermoes para las Dominicas del año, ibi-
dem 1657.

Sermoes fúerales.

Sermoes sobre los versos del Miserere.
ibidem 1652. in 4.

Discursos de la purissima Concepcion.
Ibidem 1663. 4. Item aliud opus hoc titulo -

*En hazãas de David el Arte de la for-
tuna.*

Latinè verò hæc -

*Commentarios literales & mo-
rales in Iosue hostilibus redimitum trophis: cum
appendice de Rahab, & arca figurata, in quo Ma-
riæ laudes per ejus festa digestæ continentur;* duo-
bus tomis: prior Antverpiæ apud Joannem
Meursium anno 1650. posterior verò, quo ab-
solvitur *Iosue* liber, Lugduni prodiit apud
Laurentium Anisson 1652. folio.

*In Indices Commentariorum li-
teralium, & moralium tomum I.* Lugduni apud
eundem Anisson 1656. in folio. Exierunt in-
de in lucem secundus, tertiusque ex eadem
officina.

EMMANVEL NVÑEZ, Medicus Olissipo-
nenfis, libellum nuncupavit Henrico tuc Por-
tugalliæ Infanti & purpurato Ecclesiæ Patri -

De Tactus Instrumento; in quo
multa

multa adversus Philosophos, & Medicos differuntur; in officina Ioannis Blavii, Olissipone, ut credimus, 1557. in 8. editum.

EMMANVEL DE OCAMPO, Matritensis, edidisse dicitur, cum illiteratus tamen esset,

Proverbios morales.

Vna carta moral. Matriti 1630.

Defensa de la purissima Concepcion de Nuestra Señora. Matriti 1631. & 1644. 8.

Discursos sobre las acciones, y costumbres del Hombre.

Oracion a la muerte de D. Rodrigo Calderon.

EMMANVEL PIMENTA, Lusitanus, Scablabi (Santaren nos dicimus) natus, Presbyter Societatis Iesu, pius, & exquisitè doctus in politiori omni literatura, quam unà cum Rhetorica arte docuit in studiis Eborensi, & Conimbricensi; facultate in primis poëticâ sic excelluit, ut inter præstantissimos sæculi sui Poëtas meritò annumerandus veniat. Scripsit enim elegantissimè simul & ingeniosissimè -

Poëmata varia; tomis duobus collecta: Item -

Epigrammata de Regibus Lusitaniæ, quæ Antonius Vasconcellius in sua Regum Lusitaniæ Anacephaleosi singulis eorum elogiis subiecit.

Abiit ad plures Eboræ Kalend. Octobris anni MDCIII. ætatis LXI.

EMMANVEL DE PINA, Musicus Cappellæ regię Olissiponensis, publicavit -

Villancicos, y Romances a la Natividad de Iesu Christo Nuestro Señor, y otros Santos. Olissipone apud Petrum Craesbek 1615. 8.

EMMANVEL PONZE, Matritensis, scripsit -

Fiestas, que hizo Madrid a la canonization de San Ignacio, S. Francisco Xavier, S. Isidoro de Madrid, Santa Teresa de IHS. y S. Felipe Neri.

D. EMMANVEL DE PORTVGAL, Lusitanus, Francisci Comitiss de Vimioso Lusitanæ gentis clarissimi filius, sensa animi versibus pandere gaudebat cum Castellanis, tum Portugallia popularibus. Promanarunt ab eo quædam poëtica opuscula typis edita hoc titulo -

Obras de D. Manoel de Portugal. Olissipone 1605. in 8.

D. EMMANVEL DE PORTVGAL, Antonii filius, Ludovici nepos, Emmanuëlis Portugallia Regis pronepos, vir (Ioannis Caramvëlis testimonio, quem familiarem in Belgio habuit) felicissimi ingenii, generositate singulari præditus, linguarum notitiâ admirabilis, con-

troversiarumque adversus hæreses clementissimus; scripsit (teste eodem Caramvele.)

Anatomem Fortune politicæ; Comiti Palatino inscriptam, cum is Bohemorū Rex coronaretur; quâ dissuadet ei hanc expeditionem; acutissimè exponens pericula, quibus olim & Antonius pater in simili causa subiacuit: opus (ait Caramvel in præmio Philippi sui Lusitaniæ Regis) sententiis floridum, & exuberans, monitis rarum, & dignissimum morosâ prælectione.

Vitam cum morte commutavit XXII. die Iunii MDCXXXVIII.

EMMANVEL DAS POVOAS, Lusitanus, almæ sedis Olissiponensis Canonicus, edidit versibus Castellanis eâ metri formâ, quam Terætos vernaculè vocamus,

Vita Christi, XXX. Canticis, seu libris. Olissipone apud Petrum Craesbek anno 1614. in 4.

EMMANVEL RAMIREZ DE CARRION, Prieguensi Marchioni Hispaniarum Magnati à secretis, & à cura formandi eloquii, mutus enim erat natus, publicavit -

Maravillas de naturaleza, en que se contienen dos mil secretos de cosas naturales, &c. Mottilla 1629. 4. Prodiertat prius dimidio & ultra minor, Matriti, ut credo, 1622.

Hic nempe apud nos artem invenit, aut certè solus exercuit ætate sua, literas & aliqualem linguæ usum docendi mutos, quod quidem in eodem Marchione, atq; item in D. Ludovico à Velasco Fraxini Marchione Comestabilis Castellæ fratre, & in aliis præstitit.

F. EMMANVEL DE REINOSO, ex religiosa familia, quæ captivos redimit sub advocacy Sanctissimæ Trinitatis, S. Theologiæ Magister, domus Toletanæ Præfectus; Neo-segoviensibus tandem in Philippinis Insulis Antistes datus, edidit -

Prueba de la Concepcion purissima de la Virgen Nuestra Señora. Toleti apud Bernardinum de Guzman 1616. 4.

Fundacion de los esclavos del Ave Maria: itémque -

Sumario de la devocion de Nuestra Señora, & -

Modo de rezar el Ave Maria. Matriti simul apud Ludovicum Sanchez 1623. in 8.

Relacion funeral de el Venerable Padre F. Simon de Roxas. Pincia 1625. in 4.

Obiit anno MDCXXXII. in cenobio Hispalensi, cum in Talaverensi addixisset olim se religiosæ huic familiæ.

EMMANVEL DOS REYS TAVARES, Lusitanus, Santirensis, Sac. Theologiæ prius, inde Medicæ artis Professor, scripsit, præcipue pro Thoma Roderici à Veiga adversus Matamorum -

Controversias Philosophicas & Medicas ex doctrina de febribus. Vlissipone apud Ioannem da Costa seniore 1667. in 4.

EMMANVEL DE LOS RIOS, Sahaguntinus Presbyter, edidit metricè -

Avisos muy importantes de lo que se debe contemplar en el sacrificio de la Misa. Compluti 1618. 8.

F. EMMANVEL RODRIGVEZ, Lusitanus, si fides non lubrica est ejus, qui ex nepotibus illius se audivisse nobis retulit, in oppido Estremoz Transaganae regionis natus, Seraphici ordinis inter Excalceatos, hoc est, reformatos Francisci parentis sectatores decus maximum vixit; doctissimus vir, cum Iuris Canonici, tum Theologiæ, quam, quia moribus regulas præfinit, moralem vulgò appellant. Vnde ad eum communiter provocabatur in maximi momenti quæstionibus. Immerfus enim studiis, nè aliò avocari posset, munera quæcumque domestica constanter respuit, contentus honore solo, & nomine Desinatoris suæ provinciæ; quo ingenii sui monumentis in publicum edendis præjudiciū aliquod comendationis præferret. Religiosi regiminis leges uti observabat, ita curiosè, ac industriè colligere, digerere, atque exornare ante alia procuravit. Scripsit namque -

Quæstionum Regularium, & Canoniarum, tria volumina. Salmantica 1598. Lugduni apud Horatium Cardon, 1609. & 1613. Antverpiæ apud Belleros 1616 in folio, deinde & 1638. folio; Coloniaeque apud Petrum Hening 1622. in 16. Adjungitur his omnibus editionibus quartæ partis, seu tomii, Paulini Bertii Lucensis, Augustiniani Praxis Criminalis Regularium & Sacularium, quam author ipse Appendicem Emmanuëlis nostri triū partium, etiam cum scriberet, designavit. Compendium hujus operis confecerunt Patres Recollecti provinciæ S. Andreae in Belgio per aphorismos alphabetico ordine digestum, edideruntque apud Belleros Antverpiæ 1622. atque aliis locis. Deinde aliud copiosius formavit Hieronymus Rodriguez Emmanuëlis nostri ex fratre nepos, atque edidit Lugduni 1634. 8. Ad finem tertii voluminis prodiit ubique -

Collectio, & Compilatio Privilegiorum Apostolicorum Regularium mendicantium, & non mendicantium ab Urbano II. usque ad Clementem VIII. concessorum; seorsimque duobus tomis Lugduni 1609. Antverpiæ 1616. & 1623. Duaci 1613.

Opinionum communium circa casus conscientia librum unum, Venetiis 1616. tribuit ei Vvaddingus; nisi interpretatio sit latina Summæ Hispanæ, cujus infra meminimus.

Hispanè verò scripsit -

Explicacion de la Bulla de la Cruz-

da con adiciones. Compluti 1590. Salmantica 1607. & 1612. Valentia 1610. Simulque elucidavit Proprios motus Pii V. primum de non admittendis feminis in Religiosorum domos interiores; alterum de Censibus. Transtulit hoc opus in Italicum Iulius Cæsar Valentinus Carpinetti in Sabinis Parochus; prodiitque cum additionibus Vincentii Ricci Messinensis, Panhormi anno 1620.

Suma de casos de conciencia; cui adnectitur -

Vn Tratado del orden judicial, que los Prelados, y qualesquier Iuezes Ecclesiasticos deben guardar en sus visitas; quatuor tomis, seu duobus voluminibus. Prior bis prodiit Salmantica 1604. & 1607. deinde Barcinone 1616. Matriti, atque alibi: posterior Cæsaraugustæ apud Ioannem de Lanaja 1615. Nempe author duas Summas, seu duo integra alphabetica casuum conscientia formavit: postremam scilicet, postquam edidisset primam, ex his, quæ prætermissa fuerant, quotidieque sibi in mentem & examen veniebant. Has in unam eandemque rededit Lucas Vvaddingus, dum Salmantica versaretur, ut ipse ait de Emmanuële agens in Bibliotheca Franciscana, ediditque Salmantica 1616. Primum horum volumen, statim ac foras fuit emissum, latinitate donavit Balthasar de Canizal Palentinus, quæ interpretatio Duaci prodiit 1614. Coloniaeque apud Hierat 1620. 4. Venetiisque 1622. Italica etiam ibidem excusa est anno 1603.

Catecismo de Doctrina Christiana. Salmantica 1602. 4. Lucas Vvaddingus.

Manfit Emmanuël ferè semper Salmantica in sua Sancti Iacobi provincia, degebatque adhuc in vivis, ut idem ait Vvaddingus, anno MDCX.

EMMANVEL RODRIGVEZ DE SILVA, Lusitanus, Iurisconsultus, edidit -

De Salaris familiarium. Salmantica 1655.

F. EMMANVEL ROMAN, Pincianus, Carmelitis anno MDLXXXVII. in ipsa urbe Pincia aggregatus, res domesticas celebravit scribens -

Elucidaciones varias de la Antiquedad, Dignidad y Escritores ilustres de la orden del Carmen: nempe Ioannis de Carthagine Franciscani librum De Antiquitate ordinis Carmelitarum versum à se, atque examinatum, ac locupletiore factum. Sequitur El Indice alphabetico de las cosas mas notables de la antiquedad de la orden del Carmen; Matriti 1624. 4. & cum additionibus 1628. tertioque 1630.

Epitome de la vida y milagros de San Andres Corsino, Obispo Fesulano. Matriti 1629. in 4.

Obiit Matriti MDCXXX.

D. EMMANVEL ROMAN VALERON, in gymnasio Pincianæ urbis vespertinus Canonum Doctor, & in Curia, sive Cancellaria, ut vocant, causarum Patronus, doctè scripsit *De Transactionibus Tractatum*. Lugduni apud Philippum Borde & socios 1665. in folio.

Librum quoque singularem ejus Animadversionum Iuris Civilis laudat video Pincianæ editam.

EMMANVEL DE SAA, Lusitanus, Interamnenis ex oppido *Villa de Conde*, Societati Iesu tunc recens nata dedit nomen Conimbricæ vix quindecennis, brevique apud cives suos primum, mox Gandiæ decimum septimum agens annum Aristotelis libros tum publicè, tum privatè Francisco Borgiæ Duci, postea Præposito ejusdem Societatis Generali, subindèque Romæ interpretatus est. Sacros itidem libros diu hac in urbe explicuit, concionibus interim dans operam nonnullâ eloquentiæ, at multâ cum pietatis laude, quæ mirè virum præ omni Rhetorum industria commendabat, ut eleganter audiat in Bibliotheca Societatis *cõtra omnem formam eloquentiæ eloquentissimus*. Interfuit Pii V. Pont. Max. iussu corrigendæ Bibliorum editioni unâ cum Petro Parra sodali. Tandem defatigatus per Italiam ministeriis in secessu *Aronensis* domus, quæ diocesis Mediolanensis est, sibi antea præparato, anno MDXCVI. febre extinguitur, postquam doctrinæ, pietatisque opimis editis fructibus primitivæ Societatis clarum vixisset exemplum. Opera ejus hæc extant.

Scholia in IV. Evangelia ex selectis veterum PP. sententiis collecta. Antverpiæ 1596. in 4. Colonia in 4.

Notationes in totam sacram Scripturam, quibus tñ difficiles loci, tum variæ ex Hebræo, Chaldaeo, & Græco lætiones mirâ brevitate, & vix nisi longo usu sacræ paginæ subactis lectoribus percipienda explicantur. Antverpiæ 1598. in 4. Deinde simul cū aliis annotationibus, seu scholiis *Marianæ, & Tirimi*.

Aphorismi Confessoriorum ex Doctorum sententiis collecti; diligentissimo quadraginta annorum studio elaborati. Venetiis 1595. 12. & 1602. in 24. Colonia 1610. 1612. & 1615. in 12. Parisiis 1609. 16. Lugduni 1612. 16. Antverpiæque 1615. in 12. 1622. 8. & 1623. in 4. Et cum annotationibus & locorum indicationibus *Andrea Viçtorelli* Theologi, ac Presbyteri Bassanensis, Brixia 1619. Romæque, ac demum Duaci 1627.

Vida del Venerable Padre Fr. Juan de Texeda de la orden de S. Francisco. Hic fuit à confessionibus Borgiæ Gandiæ Duci, posteaque Societatis Iesu sodali, & Generali Præposito: cujus Ioannis sanctitatem ea de causa Emmanuel noster scriptis consignandam suscepit. Hoc ejus opusculum manu exaratum apud se esse scriptum reliquit Julius Nigronus ejusdem

Societatis in ejus *Regularum commentario*, & explanatione tituli, prima particula, num 14.

D. EMMANVEL DE SALINAS, Aragonus, Oscensis, vir pius, & ingeniosus, scripsit versibus -

La casta Sufana. Oscæ 1651.

D. EMMANVEL SARMIENTO DE MENDOZA, Burgensis, in schola Salmantina olim Rector, cum studiis ibi operam daret, Canonicus Magistralis in Ecclesia Hispalensi, multâ doctrinâ, atque eruditione vir, scripsit -

Militiam Evangelicam pro adorandis missionibus Apostolicis ad Evangelii inter Ethnicos publicationem fructuosam. Hispali in 8, anno 1628.

De Immunitate Ecclesiastica opus aliud attribuit ei Ægidius Gonzalez Davila in *Theatro Hispalensis Ecclesie*. pag. XLIV. quod non vidimus.

Ad hunc, qui Salmantica tunc versabatur studiorum Rector, scripsit Iustus Lipsius eam epistolam, quæ LXXXIX. in *Cæturia est ad Italos & Hispanos*: in qua literis ad se ab eo datis non aliud scriptum literatius, tersius, & toto genere eruditius se vidisse ait.

Obiit circa annum MDCL.

EMMANVEL SEVERINVS (vulgò SEVERIM) DE FARIA, Eborensis in Lusitanie regno, patriæque Archiepiscopalis Ecclesie Cantor, sæculo nostro spectatus, & ab omnibus Lusitanæ gentis Scriptoribus summo loco habitus industriæ singularis nomine in conquirendis hujus regni antiquitatibus, eruditæque, & cum judicio gravitatis pleno ad veri obruzam examinandis, ut non immeritò palmam hujus laudis ei deferre soleant, qui inter Portugalliæ cives aliquo harum literarum, doctrinæque honore censentur. Antonium Brandanum videtis in *Prologo Tertie Partis Monarchiæ Lusitanæ*, & lib. X. cap. VII. Edidit in lucem vernaculè -

Discursos varios politicos. Eboræ apud Emmanuèlem Carvalho 1624. in 4. Hi sunt; I. *De la Asistencia del Rey en Lisboa*. II. *Vida de Juan de Barros*. III. *De la lengua Portuguesa*. IV. *Vida de Luis de Camoës*. V. *Del exercicio de la Caza*. VI. *Vida de Diego de Couto*. VII. *Del origen de las vestiduras, de que usò el Clero de Portugal*.

Promptuario espiritual. Hoc opus tribuit ei Georgius Cardoso in *Agiologio Lusitano* XXI. Aprilis.

Laudatus Brandanus, vel alii tribuunt quoque ei sequentia, quæ nondum publicata sunt -

Notitias de Portugal, duobus voluminibus. Harum fragmentum Lusitanâ linguâ scriptum adducit idem Cardoso XIII. Aprilis pag. 545.

Historia Ecclesiastica de Arcevispos de Evora.

L i-

Linages de Portugal.

Das vidas dos Varoës illustres Portugueses assi nas armas, como nas letras.

De Cardinalibus Lusitanis opus laudat Antonius Macedo in *Lusitania purpurata*.

F. EMMANVEL DA SPERANZA, Lusitanus, Portuensis, Seraphicæ familiæ provinciæ, ut vocant, Portugalliæ, Lector emeritus sacræ scientiæ, & examinador trium ordinum militarium, provinciæ suæ aliquando Præfectus, edidit Lusitanè -

Historia Serafica da ordem dos frades Menores de S. Francisco na provincia de Portugal, Primeira parte, que contem seu principio, e augmentos no estado primeiro de Custodia. Olissipone apud Craesbek 1656. Sequetur continuatio tribus aliis.

EMMANVEL SVAREZ A RIBEIRA, Lusitanus, Iurisconsultus, doctus valde ac disertus, sub Aria Pinelo in Academia Conimbricensi, aliisque prudentiæ legalis præceptoribus, huic studio datâ operâ, devenit, ut credimus, usque ad locum docedi vespertinis horis (qui alter post primum Academicæ gradus est) Pontificum canones. Profectus deinde, quâ causâ mihi ignotum, usque ad Gailos Lugduni aliquandiu substitit; hinc Venetias, inde Patavium se contulit; passus, nescio in quo loco, certè eo, ubi versabatur, *Annotationes* cum scriberet ad *Gomezii* cap. I. Tomi III. *De Delictis*, à certo quodam jurato sibi hoste, quem suum *Ibim* alibi appellat, quidquid timeri potuit ab homine, quomodo ipse refert, *omni vitiorum genere conspurcatissimo, impio, ex lege, A. A. nomine* (latet ille duabus his notulis) quem, omnes alios precatur abominari, dirisq; omnibus ac furis devovere, execratione, ut æstimo, parum christianâ. Edidit -

Iuris Observationum librum singularem. Lugduni 1562. in 8.

Thesaurum receptorum sententiarum utriusque juris, quas vulgus communes opiniones vocat, in alphabeti seriem digestarum. Venetiis 1569. in 8. Qui etiam editus fuit in collectione authorum, qui *De communibus opinionibus* scripserunt, tom. III.

Annotationes ad Antonii Gomezii Variarum resolutionum libros: quibuscum editos vidimus, tum alibi, tum Venetiis anno 1586. in 4.

Annotationes breviores marginales ad Arij Pineli præceptoris olim sui commentarios in Rub. & Leg. II. C. de Rescind. vendit. Venetiis 1570. in 8.

Parabat utilitati publicæ majora quædam, ut ipse ait in *Receptorum* nuncupatione; scilicet, *Observationes contra communes opiniones*; item *Regularum Iuris Thesaurum*; atque etiam alium *Thesaurum verborum Iuris*. Scripsisse quoque Ribeiram credimus in *causa successio- nis ad regnum Portugalliæ* pro Brigantina Du-

ciffa. Laudat quoque ipse sua in *Tit. de Iustitia & Iure commentaria* in nota quadam marginali ad Pinelum de *Rescind. vendit*. pag. 3.

EMMANVEL SVEIRO, Hispanis Lusitanis parentibus Antverpiæ natus, Christi militiæ eques, Belgarum ipsorum censione, qui recti literarum, atque idonei quidem sunt Iudices, Hispaniæ noltræ in eo tractu decus, in antiquitatibus cum sacris, tum profanis versatissimus, variarum linguarum & disciplinarum, præcipuè Historiæ, & Mathematicæ gnarus, politissimus vir ingenii; edidit linguâ vernaculâ Castellæ -

Descripcion breve del Pais baxo. Antverpiæ 1622. 8.

Annales de Flandes; duobus tomis. Ibidem 1624. folio.

Sitio de Breda vendida a las armas del Rey D. Felipe; ex Latino Hermannii Vgonis Iesuitæ. Ibidem apud Plantinum 1627. fol.

Ex Latino quoque suorum authorum convertit eleganter -

Obras de Caio Crispo Salustio. Antverpiæ apud Ioann. Resberg. 1615. in 4.

Obras de Caio Velleio Paterculo. ibidem 1630. in 8.

Obras de Caio Cornelio Tacito: post Antonii de Herrera aliqualem, Balthasaris de Alamos, & Caroli Coloma illustrium virorum integram operam in hujusmet authoris interpretatione positam. Antverpiæ apud Bellerum 1613. in 4.

Testatum fuisse scio Emmanuèlem in *Velleji* editione se in *Paulo Iovio* interpretando, & à falsis quibusdam expurgâdo occupatum. Obiit tamen, quin perficeret opus, Bruxellis anno MDCXXIX.

F. EMMANVEL TAMAIO, Beacensis, ordinis Minorum provinciæ Granatensis, cui & præfuit, S. Theologiæ Lector emeritus, & à censura Theologica apud violatâ fidei Iudices, scripsit -

Discursos Apologeticos de las reliquias de S. Bonoso, y Maximino, y de los demas Martires que se ballaron en Arjona; y de los milagros, que Dios a obrado por ellos antes y despues de su invencion. Beatæ apud Petrum de Cuesta in 4. Edita simul fuit Hispanica *Francisci Vivarii Cisterciensis epistola* Eminentissimo Cardinali Sandovalio Giennèsi Episcopo pro approbatione Actorum hujus martyrii directâ.

EMMANVEL TEMVDO DA FONSECA, Lusitanus, Iuris Doctor, Archiepiscopatus Olissiponensis sede vacante Vicarius Generalis, scripsisse dicitur, quas nondum vidimus, *Decisiones Ecclesiasticas*, duabus aut pluribus partibus. Olissipone 1650.

EMMANVEL DE VALDERRAMA, Me-
M m di-

dicus Cæsaraugustanus, dedit foras libellum -
De Vsu Colochintidis.

EMMANVEL VALLE DE MOVRA, Lusitanus, Calanticensis (*Arriolos* op. est Transaganæ provinciæ) in Eborensi & Conimbricensi Academiis datâ studiis operâ, Alexandri & Philippi fratrum germanorum Theodosii II. Brigantini Ducis studia rexit. Post curatas ipse religionis res in Deputati, ut vocant S. Inquisitionis munere, quod per plures annos administravit, datus tandem fuit Eborensibus Inquisitor hæreticæ atque Iudaicæ pravitatis, vir admodum eruditus, magnôque inter cives suos pretio habitus. Scripsit eleganter -

De Incantationibus & Enfalms. Eboræ 1620. in folio, typis Laurentii Craesbeck.

De Stigmatibus item *S. Francisco impressis ab Angelo, non ab ipso Iesu Domino nostro crucifixo.* Adjungere possum audivisse me à quodam Seraphici hujus ordinis sodali, Mouram à tempore conscripti hujus postremi commentarii cæcitatem incurrisse; quâ veluti multatus postea diu vixit. Quod quidem sicut affirmare nequeo, ita dissimulare non debui. Certè in prologo sui *de Incantationibus* operis fecit lectoribus duodecim aliorum, quibus jam publicationem expediebat, spem.

EMMANVEL DE VARGAS, Iesuita, edidit (credo Hispanè).

Relacion de los milagros, que por una Imagen del Beato Padre Francisco de Borja obra N. Señor en el Nuevo Reino de Granada; quam approbavit ritè, ut moris & juris est, Archiepiscopus S. Fidei. Matrili apud Andr. Parra, & Neapoli Italicè per Vincentium Francum 1629.

EMMANVEL DE VEGA, Lusitanus, Conimbricensis, ex sodalitia Societatis Iesu, Theologiæ Doctor, aliquandôque in Vilnensi Lithuanicæ Ducatus Academia Professor, plusquam XC. annis natus Romæ denascitur anno MDCXL., cum scripsisset -

Affertiones Theologicas de Eucharistia Augustissimo Sacramento. Vilnæ 1585. in 4. Antverpiæ 1586. 4.

De Divinissimo & tremendo Missæ Sacrificio. Vilnæ 1586. in 4.

De cultu sacrarum Imaginum, & Invocatione Sanctorum contra librum Volani de Idolatria Iesuitarum. Ibidem.

De Vita & miraculis Lutheri, Calvini, & Beza. Ibidem.

Theses de distributione Sacræ Eucharistiæ sub una specie contra Husitas. Pragæ.

Falsi Samosatini Dei oppugnationem, ac æternæ Christi generationis, veræque Deitatis defensionem. Viennæ Austriæ 1590.

De Principiis fidei. Viennæ.

Quæstiones selectas de libertate Dei, & Hominis; De Prædestinatione, De Concordia summorum nostri temporis Theologorum. Romæ 1639.

EMMANVEL DE VEGA, seu VEIGA, Lusitanus, S. I. constans in Brasiliæ partibus Evangelii minister, scripsit linguâ Maramomissiorum *Cathechismum & Dictionarium Grammaticamque* ejusdem linguæ.

De eo agit *Sebastianus Berettarius* lib. III. *vita Iosephi Anchietæ.*

EMMANVEL DE VEGA, ni fallor, diversus à cæteris cognominibus, dedit -

Retiro de profanas conversaciones para monjas. Matrili 1951.

EMMANVEL DE VEIGA, Lusitanus, Poëta, diversarum eclogarum & odarum collectionem hâc inscriptione in publicum dedit -

Laura de Anfriso. Eboræ 1628. in 4.

EMMANVEL DE VEIGA, diversus ab aliis ejusdem nominis, Lusitanus tamen & ipse Villaviziosæ natus, ac Societatis Iesu Presbyter, edidit lusitanè -

Relaçam geral do estado da Cristiandade de Ethiopia &c. Olissipone apud Mattheum Pinheiro 1628. in 4. ex Epistolis Patrum Societatis exinde scriptis anno MDCXXIV. XXV. & XXVII. Quæ quidem Castellæ sermone conversa extat M.S. in Bibliotheca collegii S. Pauli Granatensis. Item suppresso nomine -

Vida del Venerable Simão Gomez. (Sartor hic fuit sanctitate vitæ eximus, qui anno MDLXXVI. ad superos abiit) anno 1625.

Vida do Padre Vasco Pirez da Companhia de IHS. nondum tamen editam, ut author inquit *Bibliotheca Societatis.*

Memorial de la Fundacion de la casa professa de S. Roque de Lisboa, tribuit Emmanuel à Veiga, Georgius Cardoso in *Agiologio Lusitano;* incertum nobis cuinam ex jam laudatis.

ENECVS, vulgò, IÑIGO.

D. ENECVS ABARCA DE BOLEA, Cæsaraugustanus eques, pietate vir non vulgari, quod ostendunt opera ab illo edita, scilicet -

Baculo de nuestra peregrinacion: sive de consignanda Deo voluntate hominis. Cæsaraugustæ 1550. metricum opus: deinde -

De la Oracion mental, con una suma de la misma oracion: & alia pia 1552.

Vnion del alma. Ibidem 1570. in 8. nisi idem sit opus cum priore illo.

D. ENECVS DE AGVIRRE, scripsit veribus -

El Heroe Santo Domingo de Guzman. Matrili 1641. in 4.

D. ENECVS ANTONIVS DE ARGVELLO CARVAJAL. laudatur à D. Iosepho Pellicer regio Archichronographo propter scriptum -

Memorial de la Casa de los Vargas.

D. ENECVS FERNANDEZ DE VELASCO, Magnus Castellæ Comestabilis, reliquit scriptum in schedis -

Linages de España: quo usus fuit libro Gundisalvus Argote de Molina.

ENECVS DE LODOSA, Navarrus, Iesuita, edidit -

Señal de predestinacion la devocion con la Virgen Maria Nuestra Señora. Pampelone 1654. in 12.

D. ENECVS LOPEZ DE MENDOZA, Dux quartus *del Infantado*, quintus verò *Marchio de Santillana* &c. Didaci Ducis III. & Mariæ Pimenteliæ filius, eques Aurei velleris, sub Carolo Imperatore & Philippo II. vixit majorum æmulus, familiarique nobilissimæ nunquam pœnitendus. Cum literas is efflēt amaret, varium & multiplex confecit opus -

Memorial de las cosas notables inscriptum, Guadalaxaræque editum typis Petri de Robles 1564. in folio.

Quæstiones item de Templo Salomonis Iohanni Vergaræ Canon. Toletano proposuit; quibus ille integro libello respondit.

Denatus est XVIII. Sep. MDLXVI.

D. ENECVS DE MENDOZA, & ZVÑIGA, Petri de Zuñiga, & Catharinæ à Velasco Comitum Mirandæ filius, Cauriensis, indeque Burgenfis Episcopus, Sanctæque Romanæ Ecclesiæ Cardinalis à Clemente VII. creatus anno exacti sæculi XXX. Romæ obiit IX. Iulii MDXXXVIII. De quo adhuc privato sic existimabat Lucius Marinus Siculus. *Ignicus Mendozinus* (ait) *Theologus, & Concionator egregius, atque Poëta singularis, non ingenii minus præstantiâ quàm generis nobilitate pollet. Eum enim quoties audivi concionantem, ejus, & doctrinam, & dicendi copiam, & orandi morem ac venustatem valde sum admiratus. Hunc nempe natura Poëtam, hunc Oratorem formavit; Nec ei concionandi solum munus natura, sed scribendi quoque, & componendi omnem artem tribuisse omnium doctorum iudicio confirmatur. Plura namque opera sermone edidit Hispano; quæ merito veterum libris conferri possit. Ejus autem ego libris non minùs libenter utor, quàm præstantissimorum veterum Poëtarum operibus, quibus magno pere delector. Vtor præcipuè ex operibus hujus eo libro, quem De vita Christi inscripsit. Ille enim plurima continet, quæ lectorum animos lætant at-*

que reficiunt, & ingenii fructu ac suavitate delectant. Hæc Marinus. Sed cum nullam hic mentionem faciat status ejus religiosi, valde miror D. Thomam Tamajum in *Catalogo librorum Hispanorum* tribuere Fratri Eneco de Mendoza Franciscano, *La vida de Christo en metro Castellano*, Hispali editam anno 1611. 8. Pinciazque apud Fernandez de Cordova 1615. 8. atque item aliud opus ita nuncupatum *Justa razon contra la sensualidad*, metricum & ipsum, Cæsaraugustæ in folio editum anno 1509. Quem quidem nequam agnoscit sodalem, sui ordinis Lucas Vvaddingus. F. Eneco de Zuñiga, ut videbimus, tribui solet libellus *Refugio del Alma* inscriptus, atque item F. Eneco de Mendoza authore editum olim fuit Cæsaraugustæ anno 1492. *Systema, Obras de Devocion*, indigitatum. Hæreo; nec certi quidquam in hac re, cum Romæ sim, longèque à Bibliothecis Hispanis, in quibus latent prisca hæc monumenta, affirmare possum.

F. ENECVS PORCEL, ordinis Sanctissimæ Trinitatis, utramque provinciam, nempe Castellanam, & Bæticam rexit Præfectus, vir pietate non minùs, quàm natalibus nobilis. Scripsit -

Florem observantia: librum scilicet ita nuncupatum. Præter domesticos laudat eum Martinus de Ximena Jurado in *Annalibus Giennensibus*, dum agit de monasterio urbis Vbedæ.

F. ENECVS DE ZVÑIGA, nescio cujus sacræ familiæ sodalis, scripsit -

Refugio del Alma. Nisi idem sit cum Eneco de Mendoza & Zuñiga, ut annotavimus.

EVGENIVS.

EVGENIVS DE MANZANARES, Toletanus, scripsit -

Enrenamiento de ginera. apud Iohannem Rodriguez 1583. in 4.

F. EVGENIVS MARTINEZ, Toletanus, Cisterciensis monachus Hortensis cœnobii, edidit carmine -

Libro de la vida y martirio de S. Ines: Compluti 1592. in 8. similitèrque -

Vida de Santa Catarina virgen y martir. Priusquam religioso instituto se addixisset, luserat profanum poëma profaicum hâc inscriptione -

La Toledana discreta. Toleti 1599. & 1604. in 4.

Manuscriptum se vidisse in ejus cella Tractatum *De natura Deorum* (vernaculum credo) Chrysofomus Henrriquez in *Phœnice* suo affirmavit.

F. EVGENIVS MARTINEZ, à superiore alius, si falsus non est *Bibliotheca Cisterciensis*

author, Cisterciensis & ipse monachus Valis-Ecclesiarum Monasterii, cujus & Abbas fuit, duobus ante mortem annis in villam, quandam secedens piè atque eruditè, mystico sensu scripsit -

In Cap. XXV. Exodi, & in Prophetiam Ionæ integram expositiones.

EVGENIVS DE NARBONA, Toletanus, Canonici Iuris doctor, Parochusque in Ecclesia Sancti Christophori ejusdem urbis, Protonotarius Apostolicus, vir doctus, eruditus, ac disertus, grato animo in Patronum suum, D. Petrum Tenorium veterem sub Ioanne I. & Henrico Tertio Castellæ Regibus Toleti Antistitem, cujus in ædicula, seu cappella Blasio Pontifici sacra ejusdem Toletanæ Ecclesiæ sacerdotium non exilè obtinuerat, eleganter edidit -

Historia de D. Pedro Tenorio Arçobispo de Toledo, duobus libris. Toleti apud Ioannem Ruiz Pereda 1624. 4. Item -

Doctrina Politica civil escrita por Aforismos. Matrili 1621. in 8.

Exercicios espirituales, y oracion afectuosa para estar en presencia del Santissimo Sacramento. Toleti 1624.

Manuscripta reliquit moriens LV. circiter anno atatis, prelòque matura, atque omnibus necessariis facultatibus munita, quæ sequuntur, ut literis suis D. Ioannes de Narbona Eugeni ex fratre (ut credo) nepos, de quo suo loco egimus, olim nos monuit,

Annales Ecclesiasticos desde el nacimiento de Iesu Christo Nuestro Señor.

La Recuperacion del Brasil.

Don Felix de Luna, sive sub hoc nomine vitam & res gestas D. Gasparis de Guzman Comitis de Olivares.

Historiam quoque urbis suæ Toletana bona ex parte confecit.

EVGENIVS DE ROBLES, Toletanus, ad S. Marcum Parochus, qui, tandem professus fuit religiosæ vitæ institutum inter Clericos regulares Minores, scripsit, cum Sacerdos esset secularis, & Cappellanus Cappellæ, quam dicunt, Muzarabum,

Compendio de la vida y hazñas del Cardenal D. Frai Francisco Ximenez de Cisneros

Arçobispo de Toledo; y del oficio, y missa Mozarabe. Toleti apud Petrum Rodriguez 1604. 4.

Relacion, y modo de rezo del oficio Gothic Mozarabe, en que la Capilla del Corpus Christi de la Iglesia de Toledo se conserva. ibidem 1603. in 4.

EVGENIVS ROMERO, Canonicus Ecclesiæ de Antequera in provincia Novi Orbis, cui Guaxaca nomen est, Theologus, edidit linguis Incolarum vernaculis, Arte para aprender las lenguas Mexicana y Totonaca: de quo testem habeo Ægidium Gonzalez Davila in Theatro Indico Ecclesiastico.

EVGENIVS DE SALAZAR, Iuris Doctor, rerum Indicarum Senator regius, M.S. reliquit utrâque linguâ Latinâ & Hispanâ -

De los negocios incidentes en las Audiencias de las Indias. Antonius de Leon in Bibliotheca Indica mihi author est.

EVSEBIVS.

F. EVSEBIVS DE HERRERA, Medinensis, ordinis Eremitarum S. Augustini, Burgis inter sodales Theologiæ Lector, scripsit -

Decisiones morales del Estado de la Religion. Burgis apud Petrum de Huidobro 1623. in 8.

EVSTACHIVS.

EVSTACHIVS MOROS DE CERVANTES, Cantaber, uti appellat ipse se,

Dictionarium Ecclesiasticum olim per Rudericum Fernandez de Santaella, utcumque, prout tunc ferebant tempora, concinnatum, locupletavit, & auxit. Prodiit hoc apud Ioannem Gratianum Compluti in folio 1572.

Promiserat adjuncturum se huic operi Lexicum Medicinæ: itemque Dictionarium Latino-hispanicum, & Hispanico-latinum.

EVSTACHIVS MVÑOZ, Conchenis Canonici, scripsisse fertur, invisa tamen mihi haecenus,

Vida de S. Julian Obispo de Cuenca. Historia de la ciudad de Cuenca.

FEDERICVS.

FEDERICVS FVRIVS SERIOLANVS, (vulgari appellatione Valentinae gentis, ex cuius regni urbe primaria oriundus erat, SERIOL dictus) non alio aptiori potest elogio commendari, quam est Iacobi Augusti Thuanus hoc ex lib. Histor. sui temporis CIV. Ex eodem genere (inquit) commemorandus superest Fridericus Furius Cæriolanus Valentia Contestanorum (Edetanorum, dixisset meliùs) natus: qui cum prima literarum stipendia Lutetia fecisset, inde Lovanium profectus, cum Bononia Siculo Theologiæ Professore de Bibliis in vernaculam linguam vertendis acri disceptatione contendit: eamque scripto comprehensam in Germaniam profectus publicavit. Atque ob id censoria notæ postea acumine perstrictus est. Verum rarâ hominis eruditione, & singulari animi candore, atque charitate perspecta Carolus Cæsar optimus ingeniorum censor eum & periculo exemit, & ex Germania ad Philippum filium misit, à cuius comitatu ille deinceps nunquam discessit: & ardente bellis Belgio nihil non fecit, ut conciliandorum ratio iniretur, sicuti suo loco demonstravimus. Scripsit & de Consiliis, & De Consiliarii officio: & totâ vitâ cælebs, Pincia ad meliorem vitâ hoc anno migravit. Hæc Thuanus res anni MDXCII. gestas memorans. Liber jam laudatus prodiit hoc titulo insignis sermone vernaculo -

Del Consejo, y Consejero Quem primus vertit in latinum Simon Scharidius: cuius quidem interpretationem, unâ cum Petri Magni Parmensis, & Hippolyti à Colibus ejusdem argumenti Tractatibus edidit Andreas Schotus Colonie 1618. in 16. Deinde iterum interpretatus est Christophorus Varsovicus, publicavitque cum proprio Tractatu de Legato & legatione, Dantis 1646. non sine insigni hac operis commendatione. Hoc opus multis multorum (ait) vel longissimis commentationibus est præferendum. Sic enim respondit acumen ingenii pectoris candori, & disputandi subtilitas sententiarum gravitati, ut tales Ceriola Consiliarii omni ævo optari, quam sperari videantur mihi magis potuisse. Hæc ille.

Scripsit quoque -

Rhetoricorum lib. III. Lovanii editos. Nec non & orationem, sive opusculum illud, de quo Thuanus retulit, nempe -

Bononiâ, sive de libris sacris convertendis in vernaculam linguam, libris duobus. Quod in Indice librorum prohibitorum Concilii Tridentini notâ prohibitionis affectum conspicitur.

Cancellarium hunc Regis Poloniae, nescio unde contracto errore, Philippique nostri Regis II. familiarem, in quo falsus non est, appellat Gaspar Escolanus in Valentina Historia. Ejusdem quoque Regis Hispaniarum Historicum vocat Schotus.

F

FABIVS.

FABIVS CLIMENT supposititium nomen est, sub quo latere voluit D. Hyacinthus de Villalpando, Oseræ Marchio in Aragoniæ regno, suo loco jam laudandus.

FABRICIVS.

D. FABRICIVS PONS DE CASTELVI, Catalanus, Ludovici ejus, qui Tarraconenses antiquitates in commentarium redegit, nepos, eques D. Iacobi, Toparcha in Masricart, legumque ipse creatus Doctor, dum pro fide Regi debita, ne perduellibus consentiret, extra patriam peregrinatur, edidit sermone Castellano -

Guftavo Adolfo Rey de Suecia, vencedor y vencido en Alemania. Matrili 1648. 4.

Vida y hechos de Nueva-villa Señor de Villeroy.

FACVNDVS.

F. FACVNDVS DE TORRES, patriâ ex oppido Sabagun, Benedictinus monachus, S. T. Magister, domusque regiæ Benedicti Patriarchæ ejusdem loci semel atque iterum tertioque Præfectus, Philippi IV. Ecclesiastes, typis edidit -

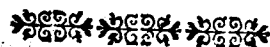
Filosofia moral de Ecclesiasticos: scilicet de officiis eorum, ex quo ad primos ordines admittuntur, usque dum sacros percipiunt, ritè ac ex muneris dignitate adimplendis. Barcinone 1621. fol. apud Steph. Liberos.

Decessit creatus jam Archiepiscopus Insule S. Dominici apud Occidentales Indos, anno MDCXL. VI. Kal. Octobris, multâ virtutum famâ.

FAVSTINVS.

F. FAVSTINVS A MATRE DEI, Lusitanus, ordinis Minorum observantiæ provinciæ Portugalliæ, Confessarius, ut vocant, sanctimonialium ejusdem ordinis cœnobii da Esperanza urbis Vliſſiponenſis; edidit -

Primeira Parte de Florilegio espiritual colhido da doutrina dos Santos Padres, e de varios Doutores, e Mestres de spiritu aplicado à perfeição da vida religiosa sobre o Psalmo, Beati immaculati in via, &c. segundo a exposição do Doutr Serafico Bonaventura sobre o mesmo Psalmo. in 4.

D. FEDERICVS HENRRIQUEZ, Castellæ Archithalassius (*Almirante* nos dicimus) inscriptum suo nomini librum, *las Preguntas del Almirante* nuncupatum, non facile pro germano ingenii sui monumento venditari permisset, si vivus adhuc inter nos degeret; sed pro *Anonymi Franciscani* opere, qui respondens interrogationibus cati hujus viri, interrogationes ipsas versibus formavisse credendus est. Prodiit duabus partibus. Priorem Matrili apud Franciscum Fernandez de Cordova 1545. in folio, alteram Pinciae apud eundem 1552. in folio excusam novimus.

D. FEDERICVS HENRRIQUEZ DE RIBERA, *Tarifa* Marchio, Bæticæ provinciæ Magnus Iuridicus, qui juxta politiæ antiquæ nostratis rationem *Adelantado maior del Andalucía* vulgo audit, pio affectu lustrandi sacra illa redemptionis humanæ loca, Hierosolymitanum iter aggressus est, sumpto privati hominis schemate, ne à Turcis lubricæ fidei barbaris, prædæque omnino intentis dignosceretur, aliàs non facile dimittendus; biennioq; nondum absoluto reversus, extare hujus expeditionis voluit Historiam, cui inscripsit.

El Viage, que hizo à Ierusalem desde XXIV. de Noviembre de MDXVIII. que salido de su Villa de Bornos hasta XX. de Octubre de MDXX, que entrò en Sevilla. Olissipone prodiit 1580. in 4. Adjungitur heroicis versibus ejusdem peregrinationis descriptio, Ioanne de la Enzina authore, qui Marchionem comitatus fuit; ex quo opere continens Federici laudes fragmentum, rude licet, incompositæq; vetustatis, adjungere non extra rē erit.

D. *Fedrique Henrriquez, y mas de Ribera, Marques de Tarifa, el qual tambien era Del Andalucía Gran Adelantado, De sangre muy noble, de ilustre linage, De quatro costados de generaciones, Henrriquez, Riberas, Mendozas, Quiñones, Señor muy humano, muy llano en su trage, Muy gran Justiciero, veridico, y Sage, Mas hombre de hecho, que no de apariencia Hallandose rico de muebles, y herencia, A Ierusalem tomó su Viage.* &c.

D. FEDERICVS MOLES, Hierosolymitana militiæ eques, scripsit -

Relacion tragica del Vesuvio, ad Excellentissimum Ducem Medinæ-Turrium Neapolis Proregem. Neapoli apud Lazarum Scorigium 1631. 4.

Guerra entre Ferdinando II. Emperador Romano, y Gustavo Adolfo Rey de Suecia. Matrili apud Franciscum Martinez 1637. 4.

Audiencia de Principes. Matrili regis typis eodem anno in 4.

Amistades de Principes. Ibidem 1637.

D. FEDERICVS DE ZVNIGA & SOTOMAIOR, *Mirabelli, Brantevilla, & Al-*

concheli Toparcha, cujus filiam Mariam uxorem ducens D. Ludovicus Davila is, qui bellum Caroli Cæsaris Germanicum eleganti commentario descripsit, hæreditate, & familiam potitus fuit, Marchionis ipse titulum, oppidi *Mirabelli* beneficentiam Caroli promeritus: scripsit -

Libro de Cetreria de Caza de Azor, de Halcones, y de todas aves de rapina. Salmantica apud Ioannem Canovam 1565. in 4.

FELICIANA.

FELICIANA EVPHROSINA DE S. IOSEPHO, Calaguritana Virgo, Ioannis Basilii à Santoro illius, qui *Sanctorum Vitas* stylo vernaculo piè & eleganter duxit, filia, Carmelitarum excalceatarum Cæsaraugustanæ urbis sodalis, clarissimum heroicarum virtutum omnium, cœlestiumque à Deo largè concessarum gratiarum exemplar, scripsit ad fororum instructionem -

Instruccion de Religiosas, ò Recreacion espiritual. Quæ edita est una cum *Historia de rebus ejus gestis* à Domino Michaële Baptista de Lanuza Historiæ authore, Cæsaraugustæ apud Dominicum Lapujada 1654. in 4.

D. FELICIANA HENRRIQUEZ DE GVZMAN, Hispalensis, claro in fœmineo sexu plusquam muliebris ingenii, nec tamen apud nos infrequenti exemplo, carmine composuit vernaculo haud ineleganter -

Tragico media; Los Jardines, y Campos Sabeos, Primera, y Secunda Parte. Vlissipone 1627. atque antea Conimbricæ 1624. in 4. apud Iacobum Carvalho.

FELICIANVS.

FELICIANVS MARAÑON DE MENDOZA, Doctor Theologus, Colomeræ oppidi Granatensis diocesis Parochus, nec non & alterius oppidi de *Iubiles* ejusdem territorii sacri Vicarius pro Antistite, dedit in lucem - *Primera Parte del Maorasgo real de Nuestro Señor y Padre Iesus.* Granatæ apud Franciscum Heilan, 1622. in 4. Institutiones nimirum morales de Augustissimo Eucharistiæ Sacramento.

FELICIANVS DE OLIVA & SOVZA, Lusitanus, Iuris Canonici Doctor, Elvensis prius, deinde Bracharensis Antistitum Vicarius generalis; cum Portugallia orba esse Pastoribus cœpit belli temporis proximè superioris causâ, Visensem Episcopatum, posteaque Lamacensem pro Episcopo administravit. Doctè quidem is post innumeros disputavit de Ecclesiasticæ, & sæcularis potestatum viribus, concussuque, Tractatu edito -

De Foro, Ecclesiæ; sive de potestatibus spirituali ac temporalibus; tribus partibus: qua-

quarum duas tantum hætenus vidimus Conimbricæ publicatas ex officina Sebastiani de Carvalho anno 1649. & 1650. in folio.

FELICIANVS DE SILVA, Trifiani à Silva Rodericopolitani civis filius, nobilitatis passim notæ familiam editus, de otio suo, aut de tempore potius ludere voluit scribens conficitii Herois historiam, scilicet -

D. Florifel de *Niquea.* Cæsaraugustæ apud Petrum de la Floresta IV. voluminibus 1568. folio.

Scripsisse etiam dicitur -

La quarta parte del Cavallero del Febo. Hic alius est ex Amadisiadum cohorte.

FELICIANVS DE SOLIS, Matritensis, Iurisconsultus, non tamen sine adjumento & ornamento aliarum disciplinarum, quibus non mediocrem navasse operam ipse sibi non nusquam arrogat; Compluti Ius professus Canonicum ad primariam usque assignatam huic docendo cathedram merito suo fuit perlatus. Quo tempore commentabatur -

De Censibus, quatuor libris. Compluti apud Ioannem Gratianum, 1549. in folio. Cui adjunxit postea -

Appendicem ad priores bos de Censibus commentarios, sive tomum secundum. Matrili apud Ludovicum Sanchez 1605. in folio.

Coruniensis Prætorii Iudicem factum obiisse diem suum à non nemine audivimus.

FELICIANVS DE VEGA, Peruanus in urbe Limana regni ac totius Americæ Meridionalis principe ortus, sanctitate morum, æquè ac doctrinæ celebritate, quam utriusq; Iuris maximam adeptus est, inter rara occidentalis plagæ illius ornamenta connumerandus. Quippe tam Canonica, quam Civilis prudentiæ variis temporibus in ejusdem urbis Limæ gymnasio Professor extitit. Sed ob tenta Pontificii Iuris primariam, hoc est, antemeridianam, post gubernatam Vespertinam legum cathedram, ecclesiasticæ isti professioni operam dedit usque ad vacationis emeritum pro more illius & aliarum Academiarum, tempus. Interim causas in foro defendere, Proregibus Assessoris officia præstare, duobus Archiepiscopis D. Bartholomeo Lupo Guerrero & D. Ferdinando Arias de Vgarte Vicariis Generalis ab iis allectus ministrare, eam quidem judicandi maturitate, & integritate, ut, si verum referunt cives ejus, ex innumeris (quatuor millia ii assignant) quas vel in civilibus, vel in criminalibus negotiis protulit sententiis, ne unam quidem à superiore Iudice revocatam viderit. Ex Cantore is Limensis Ecclesiæ vocatus tandem ad Pastoralia munera Popajaniensis primo creatus fuit Præsul an. MDCXXXI. inde Pacensis, sive urbis de la Paz anno MDCXXXIII. demumq; XXX. Maji MDCXXXIX. Archiepiscopus Mexi-

canus. Ad cujus Sponsæ dum properat gremium, *Acapulci* ad oram ipsius Mexicani regni, qua meridionali alluitur Oceano, vitam cum morte commutavit anno MDCXL. Edidit -

Relectionum Canonicarum in Secundum Decretalium librum, tomum I. scilicet ad titulos de *Judiciis, & de Foro competenti.* Limæ apud Hieronymum de Contreras anno 1633. in folio.

De Censuris Tractatum.

Nec non & -

Relectionem L. Quamdiu III. D. de acquirenda hæreditate, habitam in Academia Limensi anno MDCV. in folio.

FELIX.

F. FELIX DE AVILA, Dominicanus, Complutensis cœnobii Matris Dei alumnus, quem doctrinæ scholasticæ, perspicacis ingenii, maturique judicii merito domestici testes ornant Alphonfus Fernandez *De Scriptoribus Prædicatoriæ familia,* & Monopolitanus Episcopus Parte IV. *Chronici* ejusdem ordinis lib. III. cap. VIII. Scripsit -

De la vida y muerte de San Felix martir Complutense.

D. FELIX DE GVZMAN, interpretatus est è Gallico in Hispanicum idioma, dum causa vertitur de Henrico Borbonio in Regem admittendo,

Advertencias, que dan los Catolicos Ingleses a los Catolicos de Francia del peligro en que estan de perder la religion si admiten a la corona Principe herege. Matrili 1592. in 8.

FELIX DE HEVIA, nescio quis, aut cujus sectæ, aut conditionis homo, author inscribitur cujusdam libri, quem extitisse in Olivariensi Bibliotheca scio ex ejus catalogo, nepe - *Difficilium Quæstionum, que in Hæresis causa contingere possunt, Epitome.*

FERDINANDVS.

D. FERDINANDVS DE ACVNNA, Matritensis, generis nobilitate, atque item bellicæ rei merito inter æquales censerit nondum satis ad posterorum commendationem sibi effudit; quare ingenio, & urbanitate ut laudaretur, editis quibusdam operibus effecit. Duohæc sunt: prius profaicum -

El Cavallero determinado. Salmant. 1573. Videlicet interpretatio libri Gallici, quem *Oliverius de la Marche* eques Burgundus Philippi & Caroli Ducum ætate conscripsit. Item aliud metricum -

Varias Poësiâs. ibid. 1591. 4. Decessit Granatæ, ut fama est, an. MDLXXX. dum in Prætorio isto de Comitatu *Buendia* litem ageret.

D. FERDINANDVS AFAN DE RIBERA HENRRIQVEZ, Hispalensis, Dux *Alcalitanus*, *Tarife* Marchio, *Bætica*, ut vocant, *Adelantatus major*, Ferdinandi filius, Ferdinandi nepos, Ferdinandi pronepos, natus patri ex Anna Gironia Petri Osunensis primi Ducis filia: non segnibus literis, quam totius equestris rei exercitiis imbuendum se dedit, cum primum per ætatem licuit. Vnde non tantum eruditione evasit præstans, atque adeo cruditorum verus alter Mœcenas; sed reipublicæ tanquam natus in patria, forsque prudenter ac fortiter administrandæ. Catalanos quippe cum rexisset, Neapolitanis inde, ac demum Siculis præesse iussus, Vicarii tandem regii per Italiam decorari titulo unâ cum administratione Ducatus Mediolanensis fuit promeritus, & ad Germanos & conventum pro pacanda Europa unâ cum aliis Christianorum Principum Legatis anno MDCXXXVI. destinari. Scripsit olim Tractatum vulgari lingua.

Del titulo de la Cruz de Christo Nuestro Señor; quem in lucem edidit Antonius Laredo à Salazar ei à secretis in 4. Hunc impugnavit Franciscus de Rioja Hispalensis,

Orationem gratulatoriam Urbano VIII. Regis Catholici nomine.

Decessit anno ipso MDCXXXVI. aut circiter in Germania.

D. FERDINANDVS AFAN DE RIBERA HENRRIQVEZ, *Tarife* Marchio, Ferdinandi nuper laudati Ducis de Alcalá primogenitus, Hispali natus, optimæ indolis adolescens, & quem immatura mors fato quodam amplissimæ familiæ adverso in flore ipso ætatis abstulit. In Casertano hic extra Neapolim secessu, dum Ferdinãdus parens regni illius habenas temperat, cum libris, musicisque diversatus, Poëmation edidit, egregiũ scilicet, & supra ætatem (decimum septimum agebat annum) præcocis adhuc ingenii specimen,

La Fabula de Mirra en otavas: ad D. Ludovicum Moncadam Aragonium Montalti Ducem. Hanc edi curavit Neapoli apud Lazarum Scorigium anno 1631. D. Garfias Coronel de Salcedo, D. Jacobi eques, per id tempus Capuæ urbis Præfectus, suo & ipse loco memorandus.

Obiit Panhormi, quò parens ad moderandam Siculorum rempublicam ex Neapolitanæ administratione deflexerat, virtutibus ac vitæ actis, intimæ pietatis indicibus, supra ætatem inclutus: de cuius vita, mortisque commentariolum panxit Ioannes Baptista Iudici Fiesco, Panhormique publicavit 1633. in 4. quo anno aut circiter lectissimus adolescens fato sanctus est.

FERDINANDVS DE AGVILERA, natione Chilensis in America, Iesuitarum sonda-

lis, tempore quo *Bibliotheca Societatis* formandæ incubabat Philippus Alegambius, prelo dicitur subjecta habuisse -

Concionum aliquot volumina.

FERDINANDVS DE AIALA, Bæticus, patriâ ex urbe *Baza*, diœcesis Accitanæ, Doctor Theologus, edidit -

Avisos para Mancebos en versos glossados. Salmantice apud Andream de Portonariis anno 1557. in 4.

FERDINANDVS DE ALARCON, scripsit -

Relacion del Descubrimiento de las siete Ciudades; quam Baptista Ramusius in Italia sermonem convertit, ediditque tomo III. *Iuvarum Navigationum*.

FERDINANDVS DE ALCOZER, Toletanus, vertit ex Italico fideli interpretatione, ac de verbo ad verbum, ut ipse loquitur, parum memor præcepti Horatiani -

Orlando furioso de Ludovico Ariosto. Toleti apud Ludovicum Ferrer 1510. 4. Vidit D. Tomas Tamajus.

FERDINANDVS ALVAREZ, Lusitanus, edidit -

Lusitania transformada. Olisipone anno 1607.

FERDINANDVS ALVAREZ DE TOLEDO, Bæticus, poëmation dedit iis, qui carmine delectantur, de bello Chilensi, indigitatum à provinciæ nomine -

Purenindomito; sive de rebellione Indorum hujus provinciæ, ac Martini Garfias à Loyola Gubernatoris cæde, quæ contigit an. MDXCIX. Manuscriptum servari monuit Antonius Leonius in *Bibliotheca Indica*, Tit. IX.

FERDINANDVS ALVAREZ ZECCVS, Lusitanus, ut existimo, confecit -

Lusitania Tabulam, seu geographicam delineationem, atque edidit Romæ apud Michaëlem Framesinum 1560. quæ apud Ortelium extat. Valer. Andreas Taxander in *Catalogo ex Gesneriana epitome*.

FERDINANDVS ALVARVS DIEZ DE AVX & GRANADA, scripsit -

Seneca y Neron; sive ad utriusque res gestas politicas & morales observationes. Matrili 1641. in 8.

D. FERDINANDVS ALVIA DE CASTRO Iulio-brigensis si *Lucronium* Iuliobriga est) Calatravæ torquatus eques, navalis, quæ ad Oceani navigationem expediri solet, atque item per Lusitaniam tractum annonariæ rei curator, necnō & aliquando classis ipsius Præfectus, edidit -

Ver-

Verdadera razon de estado, Discurso politico. Olisipone 1616. 4.

Aforismos y exemplos politicos, y militares sacados de la primera decada de Iuan de Barros. Ibidem 1621. 4.

Memorial y discurso politico por la muy noble y muy leal Ciudad de Logroño. Olisipone anno 1633.

Observaciones de estado y de Historia sobre la vida y servicios del Señor de Villeroy, ex Gallico Petri Matthei. Ibidem 1621. in 16.

Panegirico genealogico y moral de el Excelentissimo Duque de Barselos.

Fragmentos de un discurso en cosas de Alemania, España, y Francia. Olisipone 1636.

D. FERDINANDVS DE ARAGON, Alphonsi Archiepiscopi Cæsaraugustani filius, Ferdinandi Castellæ & Aragoniæ Regis nepos, ejusdem Ecclesiæ infulas XX. die Martii MDXXXIX. suscepit, præfuitque huic Ecclesiæ usque ad XX. Ianuarii MDLXXV. quo die obiit, dum & regnum pro Rege administraret. Antiquitatum Hispaniæ, & in primis Aragoniæ studiosissimus fuit, ac diligentissimus investigator, quo modo appellatur ab Hieronymo Blanca in *epistola ad Garfiam Loaisam*. Huic quidem uni Aragonia debet rerum suarum illustrationem, debet Hieronymum Zuritam, & ejus successores regni Historicos. Ille enim author fuit quatuor regni ordinibus, dum comitia agerentur anni MDXLVII. ut de mandato Regis crearetur peculiaris Aragoniæ Chronographus, cui curæ esset res hujus regni literis mandare. Quod factum est, & munus hoc Hieronymo Zurite viro clarissimo faultis avibus commendatum. Scripsit regius hic Præsul -

La Historia de los Reyes de Aragon; uti refert Ioannes Andreas Vstarrozius, & ipse Aragoniæ Historicus, apud se esse M.S. affirmans in *Panegyrico sepulchrali D. Thomæ Tamaji de Vargas* & in *Notitia Authorum*, quos laudat in libro suo *De las Coronaciones*.

Catalogo de todos los Prelados del reyno de Aragon: quo usus est D. Martinus Carrillo in suo *Catalogo* eorundem Præfulum conficiendo, ut fatetur ipse in libri prologo.

Nobiliario de las Casas principales de España, esto es, Castilla, Aragon, Cataluña, Navarra y Viscaia. Meminit hujus operis D. Martinus Vizcai in libello inscripto *De la nobleza de la Merindad de San Iuan del Pie del Puerto*: seque vidisse id authographum apud D. Ioannem Michaëlem de Alastuey Iuris Professorem refert Vstarrozius in laudata *Notitia*. Nescio an hæc opera contenta sint in quatuor bene magnis voluminibus manu ipsius descriptis, quæ viderunt Carrillus, & Vstarrozius; atque hic postremus laudat quoque eorum possessorem Comitum de Guimerà in libello *de Patria Sancti Laurentii*.

FERDINANDVS ARCÆVS, sive DE ARCE, Beneventanus, apud Salmanticenses Latinæ linguæ Professor, metricâ, pedestrique oratione disertissimus, publicavit -

Grammaticæ Latinæ Institutiones. Salmantica 1548. in 8.

Adagiorum ex vernacula, idest, Hispana lingua latino sermone redditorum quinquagenas quinque; addita ad initium cuiusque quinquagenæ fabella. Salmantica 1533. in 8. ad Didacum Arcæum fratrem, cui commissa erat alicubi juventutis par cura & institutio. Vnumquodque adagium tetraficho circumscribit versibus elegantissimis, omnemque Latinorum veterum Poëtarum famam ex æquo provocantibus.

Obiit Salmantica, non uno post mortem epitaphio à Iacobo Salvatore Solanio, quæ in ejus *Poëticis* videre est, condecoratus.

FERDINANDVS ARIAS DE MESA, natus in oppido *Estremoz* regni Lusitaniæ, Iuris utriusque scientiam se esse haud mediocriter assequutum, iis, qui tempestate sua Lyceum Salmantinæ urbis frequentaverunt, è cathedra ostendit; quamvis enim assignato muneri sese attemperans decreta Pontificum vespertinis horis, proximum à summo loco docendi gerens, interpretaretur, Cæsarei non minorem ubique ostendit Iuris peritiam. Neapolitanis demum, abire scholâ iussus ab anno MDCXXXVIII. *Sanctæ Clare* Senator (quomodo audit civilis curia) jus dixit, simulque primarium Antecessorem illius urbis Academiae exercuit. Extant ejus -

Variarum resolutionum & interpretationum Iuris lib. III. cum Neapoli anno 1643. fol. apud Iacobum Gaffarum: cum Geneva apud Samuëlem Chovert 1648. in fol.

Cessit è vivis die XV. Maji MDCXLVI. & in æde Theatinorum SS. Apostolis dicata terra mandatus est.

FERDINANDVS ARIAS DE SAAVEDRA, Hispalensis, ex Italico vertit Francisci Peniæ Rotæ Auditoris -

La Relacion de la vida, milagros, y canonizacion de S. Carlo Borromeo Cardenal de Santa Praxedis. Hispali apud Michaëlem Serrano anno 1619. 8.

F. FERDINANDVS DE AVILA, ordinis Minorum, scripsit -

Annotationes in Evangelia Adventus. Venetiis 1590. apud Franciscum Franciscium Senensem; Possævino, & Vvaddingo auctoribus.

Ferdinãdus Avila ordinis Minorum Episcopus Asculanus hic ipse est (ut credimus) qui habuit -

Orationem (satis prolixam) in *funere Philippi II. Hispan. Regis in Archiep. Ecclesiæ Neapolitana Kalendis Februarii MDXCIX.*

N n quam

quam edidit in eadē urbe Paulus Venturinus 1599. in 4. Sed quod in *Italia Sacra* vol. VIII. Ferdinandi Vghelli refertur de creatione in Aſculanum Pontificem Ferdinandi Avilæ an. MDCIII. falſi convincit laudata orationis editio, cui jam inſcribitur author Aſculanus Epifcopus anno MDXCIX.

FERDINANDVS DE AVILA, ET SOTOMAIOR, Hiſpalenſis, poſtquam hujus urbis Prætorium Regiis Iudicibus à cauſarum relatione miniſter frequentaffet, profanis renunciis in Ieſuitico cœtu cenſeri voluit, vir iudicio, eruditioneque ſpectatus, atque inſuper caſti, nervoſique ſermonis, atque ingenii Poëta. Edidit ſub *Ferdinandi Aiora Valmiſoti* nomine anagrammatico -

El Arbitro entre el Marte Frances, y las Vindicias Galicas: ſive Iudicium de utroque libro, Marte ſcilicet Gallico Alexandri Patritii Armacani, ſive potiùs Cornelii Ianſenii Ipreniſis Epifcopi, Gallicanarum gerendi belli, armâque tot annos per omnes ſermē Europæ angulos circumferendi rationum examinatore, itidēque Galli cujuſdam adverſus hunc decertantis Gallicis Vindiciis. Prodiit liber Hiſpali, quamvis Pampilonem dicis cauſa frons præferat, 1648. 4.

D. FERDINANDVS BALLESTEROS, ET SAAVEDRA, natus in oppido Villanova Infantum, quod eſt ordinis equeſtris Sancti Iacobi, in ſacra æde Complutenſi SS. MM. Iuſti & Paſtoris Abbas maior, ut vocant, ſive Præfeſtus, foras emiſit -

Vida de S. Carlos Borromeo. Compluti 1642. in 8.

Vertit item è Luſitana lingua in vulgarem Caſtellæ ſermonem -

La Eufrofina, Comœdiam Anonymi, quam Luſitani ſummis laudibus non immeritò ſolent evehere. Edita ea fuit anno 1631. in 8.

D. Franciſcus Ignatius de Porres in Præſatione voluminis tertii *Sermonum*, ejus laudat *Observaciones à la lengua Caſtellana*. Huic & opus ſuum *De la Eloquencia Eſpañola* nuncupavit Bartholomæus Ximenez Paton. Deceſſit è vivis anno MDCLV. aut præcedentis fine.

F. FERDINANDVS DEL BARCO, Abulenſis, in Carmelitico Deiparæ Virginis ſodalitio ſpectandum ſe dedit ſæculo ſuperiori. Carolo Cæſari à ſacris fuit concionibus; Salmanticæque Eccleſiam Sancti Rochi, ubi poſt mortem conditus fuit, erexit. Demum Salaminae promeruit creari Titularis Præſul. Scripſiſſe fertur, quæ inedita adhuc ſunt,

In *Novum Teſtamentum* quædam *Commentaria*, uti *Paradiſi* author *Carmelitici* Marcus Antonius Caſanatenſis affirmat, qui & obiſſe ait anno MDXLVIII.

FERDINANDVS DE LA BASTIDA; Pincianus, ex Societate Ieſu, Theologiam, quæ ab ſcholis nomen ſibi peperit, in collegio Pinciano Sancti Ambroſii poſt Italicam peregrinationem cum laude docuit. Extat ab eo Hiſpanicè & Italicè -

Antidoto contra las Conſideraciones de Fr. Paulo de Venecia; qui pro Venetis Eccleſiæ, ſummòque illius Antiftiti Paulo V. in rebus Eccleſiaſticis parum morigeris libellum ediderat. Prodiit noſter anno in 8.

F. FERDINANDVS BAZAN, Dominicanus, Mexici, ut credibile eſt, natus, Mexicanæ certè fratrum Prædicatorum domus, ut vocant, filius; Profeſſor Theologus plurimum annorum in ejuſdem erat urbis gymnaſio, cum Alphonſus Fernandez *De Scriptoris ordinis* ſui commentabatur: ſcripſeratque, ut idem ait teſtem advocans Auguſtinum Davilla Padilla,

Comentaría in Tertiam partem Divi Thomæ, item -

Comentaría in Primam Secundæ.

F. FERDINANDVS BECERRA, Pincianis parentibus natus, ordinis Eremitarum ex domo Salmantina, in Philippinis, ut vocant, Inſulis *Bucalanenſis* monaſterii Præfeſtus, regulariſque cenſuræ Iudex per eum tractum, delegatus, edidit -

La vida y muerte de los SS. MM. Fr. Fernando de S. Ioseph, y Fr. Nicolas Melo. Gadibus ad Ioannem de Cuenca ejus urbis Præſulem 1617. 8. apud Ioannem de Borja.

Relacion del Martyrio glorioso del Padre Fr. Pedro de Zuñiga de la orden de S. Augustin en los Reinos del Japon el año de MDCXXII. Hanc in Bibliotheca Hiſpalenſis cœnobii M.S. vidimus.

FERDINANDVS DE BVSTOS, Granatēſis Medicus, circa annum ſæcularem MDC. graſſantis in ea urbe peſtis malo mederi cupiens, ſcripſit, Pedraça in *De rebus Granatenſibus* auctore,

De la Peſte, Tractatum, quem nondum vidimus.

F. FERDINANDVS CALDERA, ex ordine Minimorum Sancti Franciſci de Paula, ſcripſit -

Mysticam Theologiam, & exercitium Fidei divine & Orationis mentalis. Matrity 1633. in 16. *Mystica Teulugia, y discrecion de Espiritus*, ſeu ita inſcriptum opus, Valentia vidimus anno 1652. in 16. quæ forrè idē opus ſunt,

FERDINANDVS CALVO, Placentinus, Veterinarius, locupletavit notis propriis alienum opus, ſcilicet.

El libro de *Albeiteria* (ſic vocamus nos Vete-

Veterinariam hanc artem) de Fernando de Medina, con glossas del autor. Compluti 1602. & 1623. 4. & 1647. in 4.

F. FERDINANDVS DE CAMARGO, ET SALGADO, Matritenſis, ordinis Eremitarum Sancti Auguſtini ſodalis & Chronographus, multa ex propria penu deprompſit hiſtorica, poëtica, moralia, & concionatoria; multa exterorum opera noſtris Caſtellanis communicavit; quorum hic catalogus:

Primera y Segunda Parte de la muerte de Dios por vida del Hombre en Decimas. Matrity apud Ioannem de Cueſta 1619. 4.

El Santo milagroſo Augustiniano S. Nicolas de Tolentino; Poëma Heroicam, XX. libris, quod quidem vel laicus fecit, vel feciſſe, dum laicus eſſet, videri voluit. In hoc argumento verſatus olim fuit *Baptiſta Mantuanus* Carmelita.

La Iglesia militante, Chronologia sacra, y Epitome historial de todo quanto a sucedido en ella. Matrity apud Franciſcum Martinez 1642. in 4.

Continuacion del Sumario à la Historia de Juan de Mariana; quæ ſimul cum ea prodiit, Matrity apud Carolum Sanchez 1650. in folio.

Milagroſa conversion de S. Augustin, y lagrimas de S. Monica su madre. Matrity 1649.

Primera Parte del Oratorio sacro. Matrity 1628. in 16.

Maravillas de la mejor Muger.

Tribunal de la Conciencia, con la disposicion ultima para la comunion; ex Inſtructione quadam Thomæ de Ieſu Auguſtiniani viri venerabilis memoriæ. Matrity 1623. in 8.

La Virgen de la Humildad, y la Humildad de Nuestra Señora. Matrity 1634. in 8.

Luz clara de la noche obscura, sobre la matevia de revelaciones, y Espiritu de profecias. Ibidem apud Alphonſum de Paredes 1650. in 4.

Ex Latina lingua in vernaculam tranſtulit - *Las Revelaciones de S. Brigida*.

Ex Luſitana in Caſtellanam optima quæq; concionatoriæ doctrinæ; ſcilicet -

Sermones de Christo y su Madre del Padre Juan de Ceita de la orden de S. Francisco. Caſaranguiſta 1625. in folio:

Quaresma del mismo con un sermón admirable al fin, del Auto de la fee contra los Judios. Matrity 1629. in 4.

Completas de la vida de Christo Señor Nuestro cantadas à la harpa de la Cruz por el mismo: Cujus author Luſitanus fuit *Gregorius Baptiſta* Benedicinus. Matrity 1630. in 4.

Meditabatur ex potioribus Luſitanis concionandi doctrinæ formare ſyſtema quatuor voluminibus conſtans hoc titulo *Predicacion universal*: nec non & *la Vniversal Conspiracion de Correa*, magni apud eam gentem habi-

tam, Caſtellæ ſermone vulgarem facere. Ineditum quoque, ſed, ut audio, perfectum reliquit vernaculâ etiam linguâ *Florem Sanctorum* breviorum cum precibus ad ſingulos Sanctos.

F. FERDINANDVS DEL CAMPO, Franciſcanus, provinciæ Sancti Iacobi Miniſter, Epifcopus de la Barranca in Peruano regno, ut ait Vvaddingus, edidit -

Annotaciones doctas in Evangelia Quadragesimalia. Salmantica 1599.

FERDINANDVS CARDOSO, Luſitanus ex Celorico Beiræ provinciæ oppido, Pincianus olim Medicæ artis Profeſſor, mox Matrity cam exercuit, doctrinæ nomine atque ingenii laudatus; edidit -

De Febre ſyncopali Tractationem controversis, observationibus, historiis referam. Matrity 1634. 4.

Nec non & vulgari ſermone -

Vtilidades del agua y de la nieve, del bever frio, y caliente: ibidem 1637.

Hic deſertor veræ religionis caſtrorum ad Synagogam Venetam profugiſſe dicitur Hebraiſmum impunè profeſſurus.

F. FERDINANDVS DEL CASTILLO, magnum eloquentiæ, ac noſtræ gentis, fratrumque Dominicanorum decus, Granatenſis, ſeſe in contubernium Pinciaæ his dedit, in cujus urbis collegio S. Gregorii cauſâ ſtudentium reſtitit, uſque dum revocatus injunctas ſibi ſuſcepit in cœnobio ſuo Philoſophū docendi partes; ubi & Theologiam profiteri cœpit, deque ſacris rebus habere ſimul conciones, & probari. Tranſlatus deinde in Curiam eſt, ut facultatem ſuam dicendi æquo magis & conſpectiore loco exſerere, ſeque aulicis, quibus placere quæque optima, ut habeantur talia, planè debere communis exiſtimatione eſt, proficuum reddere, & commendare poſſet. Quo in miniſterio ut ſanctius ageret, ac ne aliis, priuſquam ſibi, arctam ſalutis viam muniret, cautius, & curioſius rei ſuæ proſpicere, lecto, menſæque minis indulgere, tres integros dies quot hebdomadis panem tantum & aquam ſumere, congruum, atque æquum duxit. Per eos dies, hoc eſt, ante annum MDLXVIII. Matritenſis domus, ſequentibusque Medinenſis Præfeſturam adminiſtravit. Vnde à Philippo Rege juſſus Matritum redire regiorum Concionatorum augere numerum, & ad pleraque ardua negotia, cum non minori eſſet iudicio, quam doctriuâ, adhiberi promeruit. Quam illius exiſtimationem hoc maxime argumentum aliquo poſt tempore datum confirmat. Henricus Portugallia Rex ſucceſſorem eum, cauſâ qui potior eſſet, tam opulenti & nobilis vaſtæque ad omnes luminis oras imperii deſtinaturus erat ſibi, priuſquam fato concederet. Philippus

noſtri Regis partes Ioannes Tellez Giron, Dux Vrſaonenſis apud Henricum, ejuſque Senatores geſturus renuntiat. Huic comes datus eſt Caſtellus noſter, quo in omnibus tãtã rei momentis pari eloquentiã & induſtriã viro legatus uteretur. Inde ad nos rediens eam famã eximie integritatis, prudentiã que in maximis expertã novis quotidie fui documentis exaggerans dignus à parente Rege fuit habitus, qui Ferdinandi Principis mores regendos, pueritiãque literis & pietate formandam ſuſciperet. Quem illi honorem, nondum delibatum mors invidit contingens anno MDXCIII. IV. kal. Aprilis. Prãter doctrinã, morumque gravitatis, & ingenii, ex concionatorio munere præcipuam quamdam ſingularis facundiã obtinuit laudem, ut à viro quodam aulico magni nominis ejus temporis æquali ſæpius inculcatum ſciam, haud minus ſuaviter, quã Fabricii cujuſdam Denzicii eximii per id tempus citharãdi melodiam, Ferdinandi declamantis ſermones ad circumſtantium aures pervenire. Huic tanto viro injuncta fuit publicè cura literis tradendi res domeſticas: quã defunctus egregiè fuit centurias duas *Hiſtoriæ ordinis Predicatorum* abſolvens eã elegantia & pietatis ſtudio, ut nihil ab homine expectari majus poſſet. Quominus tamen perfequeretur reliquas, parum proſperã, quã uſus eſt, valetudini ſolent, qui de eo referunt, ſodales imputare. Operis hæc inſcriptio -

Hiſtoria general de Santo Domingo, y de ſu orden, duabus partibus. Prior pars prodiit Matriri apud Ioannem Cueſta 1584. in fol. poſterior Pincia 1592. fol. ex officina Didaci Fernandez; deinde utraque Pincia anno 1612. fol. Hanc in Italicum ſermonem tranſulit Timotheus Boton, Venetiſque edidit anno 1589. niſi verum magis habendum ſit quod in Alphonſi Ferdinãdi *De Scripturis Dominicanis* opere lego, in latinum vertiſe, laudatum Bottonium Hiſtoriẽ iſtius centuriam primam.

FERDINANDVS DEL CASTILLO, rei tormentariã Architectus, reliquit in ſchedis M.S.

Tratado de Artilleria. in 4. vidit Tamajus.

FERDINANDVS DE CASTRILLO, Galditanus, Societatis Ieſu Sacerdos, edidit -

Magia natural, o Filoſofia oculta con nuevas noticias de los mas profundos misterios y ſecretos del univerſo viſible, Primera Parte; (agit hæc pars de his quæ pertinent ad Terræ elementum) in oppido Trigueros ex officina Didaci Perez de Eſtupiãnam 1649. 4.

Author *Bibliothecæ Societatis Ieſu* in appendice perperã vocat Hiſpalenſem.

FERDINANDVS DE CASTRO-PALAO,

Legionenſis, Ieſuita, natus circa annum MDLXXXIII. in Societatem receptus anno MDXCVIII. deceſſit MDCXXXIII. magnã collectã famã cum ex profeſſione Philoſophiẽ Valliſoletana, Theologiãque moraliſ Compoſtellana, tum maximè ex libris hujusmet ſic vaſtã atque utiliſ morum doctrinã in lucem editis, quæ magno in pretio habentur: ſcilicet -

Operis moralis, De virtutibus & vitiis; tomis, ſeu partibus VII.

I. *Continet Tractatus De Conſcientia, De Peccatis, De Legibus, De Fide, ſpe, & charitate*. Lugduni apud Claudium Landry 1631. item 1645. in folio. 1656. folio.

II. *De Oratione & Horis Canonicis; De Adoratione, & Sacrificio; De Obſervantia feſtorum; de Decimis, & Immunitate Eccleſiaſtica; De Beneficiis*. ibidem 1635. & 1656.

III. *De Iuramento; De Voto, & Statu religioſo, & de vitiis religioni oppoſitis*. Lugduni 1631. folio. iterumque apud Claudium de Four 1635. fol. & 1649.

IV. *De Sacramentis in genere & in ſpecie*. Lugduni 1648. folio.

V. *De Matrimonio & Sponſalibus*.

VI. *De Pœnis Eccleſiaſticis*. ibidẽ 1649. fol. & priùs apud Claudium de Four 1638. in fol.

VII. *De Juſtitia & Iure, Prudentia, Fortitudine, & Temperantia*. Lugduni 1652. Prodiit poſt obitum authoris.

Vernaculã item linguã -

Manua del Chriſtiano, de varias conſideraciones para el exercicio ſanto de la oracion. Pincia 1633. 4.

D. FERDINANDVS DE CEPEDA, ſcripſit -

Relacion del ſitio, en que eſtã fundada la Ciudad de Mexico &c. Inundaciones, que a padecido, de ſagues propueſtos y emprendidos desde el año de MDLIII. haſta el de MDCXXXVII. Mexici. 1637.

FERDINANDVS DE CEPEDA, librum editioni paratum habebat, cum ederetur Antonii de Leone *Bibliotheca Indica* (niſi idem ſit cum ſuperiore)

De la Plata enſaia da, y barras de las Indias.

D. FERDINANDVS CHACON, Calatravenſis ordinis militaris, edidit Tractatum -

De la Cavalleria de la Gineta. Hiſpali apud Chriſtophorum Alvarum 1551. 4.

FERDINANDVS CHIRINOS DE SALAZAR, Conchæ natus parentibus Ludovico, Eliſabethãque Villariã conjugẽ, ſodalis Ieſuitarum, inſignem ſibi doctrinã, totiùſque eruditionis famam confecit Murcia, Compluti que ſacra Biblia explanans. Nec minoris pru-

prudentiã merito id obtinuit, ut Gaſpar Olivarienſis Dux Guzmanius, penes quem vicariã Philippi Regis IV. perpetuãque in republica tractanda vices erant, iudicem ſibi atque rectorem conſcientiã allegeret; ſimulque idem Rex Philippus concionatorem ſacrum. Planè ſummã apud utrumque gratiã vigenti nil arduum magis, aut prorsus impervium fuit, quã refragante profeſſionis regulã oblatas ſibi cum Malacitanẽ apud nos, tum Chiarcenſis Peruani regni Eccleſiarum inſulas, ſacrumque diadema præcingere; quas quidem dignitates locupletis & ampli cenſus, ne inſtitutã viã decederet, conſtanter repudiavit. Iudicem nihilominus egit in ſupremo tuendã religionis conſeſſu ſacro, dum annus verteret hujus ſæculi XXXI. ad gerendum id munus imperio adactus. Edidit præclara duo uſque huc publicitatis data monumenta doctrinã ſuã ingenii que inſtructiſſimi: nempe -

Expoſitione in Proverbia Salomonis, tomis duobus. Pariſiis 1619. fol.

De ſenſionem pro Immaculata Deiparæ Virginis Conceptione; opus quidem copioſã eruditione, nulli eorum, quæ tenera in Deiparam Virginem perpetuẽ charitatis affectio hætenus expreſſit, inferius; Compluri, & Pariſiis 1618. & 1625. Coloniaeque apud Ioannem Kinckium 1621. & 1622.

Hiſpanicè autem dedit -

Practica de la frequente Comunión. Matriri apud Ludovicum Sanchez 1622. in 8.

Expectabatur & in *Canticorum Cantica* expoſitio: ſed ſpe decidimus, vocato eo ad meliorem vitam anno MDCXL.

D. FERDINANDVS COLON, magni illius Chriſtophori novi ad occidentem Solem orbis adinventoris filius ex Beatrice Hériquez, (quam in codicillo quodam anno MDV. Auguſti XXV. die Segoviã factõ, hæredibus exhibendam, ut filii matrem, Chriſtophorus ipſe commendat) citra conjugium procreatus, literarum ſtudia cupidiffimè amplexus, amulum ſe paternæ virtutis, quã viã potuit, ſeriõ, constantẽque ab hinc ſæculo Hiſpali profitebatur. Qua in urbe domum amplam & amœni proſpectus Bati fluvio appoſitam, ubi collegium hodie extra portam Regiam ſodalibus Mercenariis ſub appellatione Sancti Laureani ædificatum viſitur, cælebs, Sacerdõſque inhabitavit. Ibidem locupletiffimam omnium ferè librorum, quotquot illa ætas prelo jam commiſſis fruebatur, quamplurimum inſuper manuſcriptorum codicum Bibliothecam ingentibus expenſis, ſed majore animo collegit, inſtruxit, vivus fecit ſibi uſu familiarem, ac tandem moriens Hiſpalenſi Eccleſiã, cui & corpus commiſit chriſtiano ritu procurandum, honorificentiffimõque loco ſepeliendũ, reliquit. Quæ quidem olim Ioannis Vaſcæ Belgæ doctiffimi curã aliquandiu (quod ipſe initio *Chronici* ſui refert) commiſſa, hodiẽque

non indiligenter in templi maximi Hiſpalenſis exedra paris, vaſtãque magnitudinis cuſtodita veteris poſſeſſoris animum erga literas, literarumque omnis generis monumenta, profeſſorẽſque, curioſiſſimum, ac munificentiffimum deprædicat. Planè is volens domi, quã alibi natam celebrare virtutem, commentaria rerum à parente geſtarum elucubravit noſtrate linguã ſcribens -

Hiſtoria del Almirante D. Chriſtoval Colon: cujus quidem Hiſpana editio cum blattis nunc & tineis in angulo aliquo ſepoſita bibliothecæ, (ſi Libitinam potuit uſque adhuc evitare) rixatur. Extat quidem Italica Alphonſi de Villoa interpretatio; qui vir quamplura noſtrorum hominum ſcripta vernacula & familiaria fecit prudentiſſimã genti; edita Venetiis, ubi is commorabatur huic curã invigilans, anno 1571. in 8. atque iterum recuſã anno 1614. in 8.

Non defraudabo virum ornatiffimum Alphonſi Gaſiã Matamori elogio ex opere de Academiis & doctis Hiſpaniã viris. *Hujus etiam* (Chriſtophori Coloni) *ſilius Ferdinandus Colonus prope æqualem vitã dignitatem in otio tenuit, quã pater in negotio habuit. Nam, ut erat eximius, ſingulariſque Philoſophus, ædes ad Bætim operoſe magnificentiffimẽque ædificavit in loco ſalubri & amœno, Muſis etiam maximè convenienti. Has circum topiario opere exornavit; ubi conſtructã quã ampliffimã Bibliothecã, quæ XX. millia librorum dicitur habuiſſe, tum annuis dotatã redditibus, ne non quotidianis librorum acceſſionibus auclã periret, vitam cum ſtudiis terminavit. Hæc Matamorus.*

FERDINANDVS CORDVBENSIS, ſive DE CORDOBA, non aliis quã Abrahami Bzovii verbis, qui ex Ioanne Trithemio Hiſtoriam viri hujus admirabilis deſumpſit, hoc loco à nobis celebrandus eſt. *Venit ex Hiſpania in Galliam* (inquit ad ann. Chriſti MDI. ſect. 18. 19.) *Ferrandus Cordubenſis miles auratus, Artium, Medicina, & Theologia Doctõr, qui univerſam Pariſiorum ſcholam ſua mirabili ſcientiã vertit in ſtuporem. Erat enim in omni facultate Scripturarum doctiffimus, vitã & converſatione honeſtiſſimus: non ſicut ille, de quo diximus, (innuit Italum quendam, cujus meminerat) arrogans, & ſuperbus, ſed humilis multum, & reverentiã plenus. Memoriter tenuit Bibliam totam, Nicolaum de Lyra, ſcripta S. Thomæ Aquinatis, Alexandri de Ales, Ioannis Scoti, S. Bonaventuræ, & aliorum in Theologia complurium: Decretum quoque, & omnes utriuſque Iuris libros; & in Medicinis Avicenam, Galenum, Hippocratem, & Ariſtotelem, atque Albertum, omneſque Philoſophiæ & Metaphyſicos libros, & commentaria ad unguem, ut ajebant, memoriã retinebat. In allegando fuit promptiſſimus, in diſputando acutus, & à nullo unquam ſuperatus. Denique linguas Hebraicã, Grecã, Latinã, Arabicã, & Chaldaicã perfectè legebat, ſcribebat,*

ac intelligebat. Romam à Rege Castella missus Orator in omnibus Italiae Galliaeque gymnasiis publicè disputans convicit omnes, ipse à nemine vel in minimo convictus. *Varia de ipso inter Doctores Parisienses erat opinio, aliis magnum illum, ac Demone plenum cavillantibus, aliis sententibus contrarium. Non defuerunt qui Anti-Christum putarent propter incredibilem scientiam Scripturarum, quâ cunctos mortales videbatur excellere. Carolo Duci Burgundionum Astronomicâ vaticinatione longè antè prædixit interitum. Hæc Bzovius penè incredibilia: qui (ut ad Bibliothecam pertinere nostram hoc portentum hominis) subjungit,*

Commentaria in Almagestum Ptolemaei edidit, &c.

In Apocalypsim S. Ioannis Apostoli; aliâque opuscula. Præter hæc reperio in Bibliotheca Veneta Ioan. Philippi Tomasini, in ea, quæ fuit Cardinalis Besarionis, olim extitisse.

Ferdinandi Cordubensis de Artificio omnis scibilis, ad eundem Cardinalem Besarionem in 4. in membranis.

Verum quò pervenerit (monet Nicolaus Basel. in additionibus Naucleri pagina 314. B.) aut qualem vitæ habuerit finem, nihil certi scribitur. Hucusque Bzovius Baronii continuator: cuius eadem hæc verba transcripsit in Ecclesiasticam suam Historiam ad sæculum XVI. seæ. III, pag. 115. Ioannes Henricus Hottingerus.

Ferdinandus Cortes, Metellinensis, inclytus ille Novæ Hispaniæ ad occidentem, Caroli Cæsaris Regisque Hispaniarum auspiciis, expugnator, Vallis Guaxacæ Marchio, rebus fortiter, prudenter, atque animosè gestis ad posterorum omnem memoriam clarissimus, ornare venit hunc Catalogum propter eas, quas scripsisse fertur *De rebus à se apud Indos gestis epistolas* quatuor; quarum postrema tantum vulgaris est, quippe typis excusa in folio anno 1525. At Germani dicuntur omnes patriâ linguâ possidere. Necnon Latinas hujus nostri narrationes duas, *de Nova Maris Oceani Hispania*, ad Carolum V. Romanorum Imperatorem, à Petro Savorgnano redditas, Coloniae prodiisse anno 1532. refert Valerius Andreas Taxander in *Catalogo Scriptorum Hispania*. Petrus hic Savorgnanus Foro-Julienfis à secretis fuit Ioanni à Revelles Viennensi Episcopo; ediditque hoc opus Norimbergæ anno 1524. eodémque anno ex Latina Savorgnani interpretatione Italicam dedit aliam Nicolaus Liburnus ad Marinum Grimanum Patriarcham Aquilejensem Venetiis ex officina Bernardini de Viano de Lexova in 4.

Ferdinandus de la Cruz, scripsit. *Avisos espirituales. Medinae Capi 1603. 16.*

Ferdinandus de la Cruz, nescio an alius à superiore, Hispalensis, scripsit. *Exercicios quodidianos de Orationes, Indulgencias, Evangelios, Vidas de Santos, Letanias, y examen de conciencia para cada dia. Romæ apud Stephanum Dadelino 1600. in 8.*

Ferdinandus Diaz, scripsit. *Libro de la vida, y excelentes dichos de los mas sabios Filósofos. Hispali 1538. in 4.*

Ferdinandus Diaz, Regius Advocatus fiscalis unâ cum Doctore, ut vocant, Aguilera Iuris Salmantino Professore, ac Doctore Victoria collegii Sanctæ Crucis Pincianæ urbis sodali examinavit, ac publici juris fecit.

El Repertorio de las Leyes de todos los Reinos de Castilla. Quod quidem Hugo de Celso in compendium à se redactum publicavit Pincianæ apud Ioannem de Villaquiran, 1547. in folio.

Ferdinandus Diaz Paternanus, (Paternianus est in Gesneri epitome) Toletanus, (ait Valerius Andreas in Catalogo) scripsit.

Grammaticam Chaldaicam.

Ferdinandus Diaz de Valdepenas, Notarius causarum criminalium Prætorii Granatensis, reliquit.

Suma de Notas copiosas segun el estilo, y uso de los reinos. Toleti 1546. in folio.

Ferdinandus de Enzinas, Aragonus, Parisiis in Bellovacensi collegio artem Dialecticam profitebatur, sterilem quidem illam, atque ineptissimis sophismatum tricis asperam & injucundam sæculi vitio in gymnasio isto dominantem; quo tempore scripsit.

Oppositiones. Parisiis per Ioannem à Penna. 1527. fol.

Tractatum de verbo mentis, & Syncategorematicis. Parisiis 1528.

De Compositione propositionis mentalis. Parisiis 1621. fol.

Tractatum Summularum, & syllogismorum. ibidem 1526.

Terminos perutiles, & principia Dialecticæ communia. Toleti 1534. in 4. Lugdunique per Benedictum Bonnis 1537. folio. Videtis Ludovici Vivis libellum in *Pseudo-dialecticis, & Matamorum de Academiis & doctis Hispaniæ viris.* Hunc discipulum Thomæ à Villanova, (si alius non est ejusdem nominis) fuisse monet Alvarus Gomezius *De rebus gestis Ximenii* lib. VIII. *Hic cum raram indolem (adjuvans) & ingenii acumen opusculis editis ostentasset, magnamque sui spem concitavisset, immaturâ morte præceptus fuit.*

Altuna in *Historia hujus ordinis* lib. IV. pag. 633. rei author est.

Ferdinandus Gverreiro, Lusitanus, patriâ ex oppido *Almodovar de Portugal*, Societatis Iesu Sacerdos, *Relationes* edidit vernaculâ linguâ earum rerum, quæ ad orientem Solem anno MDC. tribusque sequentibus contigerunt, libris quatuor; quorum primus continet *res Iaponicas, II. Sinicas, & Molucas, III. Indicas, IV. Aethiopicas, Brasiliicas, & Guineas.* Olistipone 1605. Partem hujus convertit in Castellanam linguam Antonius Collasus ejusdem Societatis, ac Pincianæ edidit anno 1604. Item scripsit *Narrationem* alteram annum MDCVI. & MDCVIII. libris IV. quorum primus continet *Iaponicas, & Sinicas, II. Res provincie Meridianæ; III. Res provincie Septentrionis, IV. Guineam, & Brasiliam* complectitur,

Ferdinandus de Herrera, Salmantinus, Rhetoricæ artis Magister, parique in Mathematicis & Philosophicis disciplinis, quam in suis Rhetorum exercitationibus laude versatus. Hujus multiplicem doctrinam, ingenium, atque industriad celebrat in *Grammatica sua Propægnia* clarus vir æqualis ejus Antonius Honcala Abulensis Canonicus. Extat quoque ejusdem honorifica mentio in Alphonfi cujusdam Seguræ *epistola ad Ioannem Vergaram* Toletanum, quæ inter alias legitur *Marinai Siculi* lib. XV. Cujus ad nostrum verba hæc pertinent. *Memoriam mihi afferebat illius temporis, cum merebam sub Ferdinando Herrerensi, utinam tam bene fortunato quàm inter Latinos nostro tempore principe.* Scripsisse dicitur, laudatore Honcalâ, quos certè nusquam vidimus publicitatis datos,

Commentarios in Laurentii Valle Elegantiarum libros.

Reperio huic, ni fallor, adscriptum Hispanum opusculum sic inscriptum.

Disputa breve de ocho levadas contra Aristoteles y sus sequazes. Salmantica 1517. 4. Vidit D. Thomas Tamajus.

Ferdinandus de Herrera, Hispalensis, cum præcipuis ævi sui, & aliorum vaticibus in Lyrica Poësi de palma contendit. Ea, quippe ejus fuit casti ac nitidi sermonis cura, ea verborum ac rerum copia, & elegantia, ea tandem felicitas explicandi honestè atque disertè, maximâque cum dictionis venustate conceptos amorum ignes, & animi affectiones, Musis & Apolline multo, ut ille ait, fecunda, ut paucissimis quidem tributam *Divini* appellationem omnium illius ætatis hominum confessio ei absque aliorum invidia uno ore detulerit. Heroicos etiam versus propria vi ac cæteris epicæ majestatis dotibus eadem cum elegantia & nitore consignavit, prosâ etiam oratione in paucis disertus, Latinæque, ac Italicæ eruditionis amator. Poëtica opera si-

mul prodierunt cum hac inscriptione -

Obras en verso, sive, versos de Fernando de Herrera, Hispali primum 1582. iterumque curâ Francisci Pacieci Hispanensis apud Gabrielem Ramos Bexarano 1619. in 4. cum erudita præliminari epistola D. Francisci de Rioxa, quem loco suo pro merito laudavimus. Edidit quoque -

Obras de Garcilasso de la Vega con anotaciones. Hispali apud Alph. Barrerâ. 1580. 4.

Vida y muerte de Tomas Moro. Hispali 1592. in 8. Matritique apud Ludovicum Sanchez 1625. in 8. Scilicet elogium hujus summi cum literis, tum integritate morum, & constantiâ viri tyrannide majoris gravissimum, ac disertissimum; cujus vitam latine scripsit Thomas Stapletonus.

Relacion de la Guerra de Chipre, y suceso de la Batalla naval de Lepanto. Fidei, ac elegantia nomine opusculum cum paucis comparandum. Hispali 1572. in 8.

FERDINANDVS DE HOZES, scripsisse dicitur -

Sobre los Triunfos de Francisco Petrarca.

FERDINANDVS DE IAEN, Cordubensis, Theologus, morum integritate, doctrinâque in sæculo, & in Iesuitarum sodalitate, in quam se dedit maturâ jam ætate, ac Doctorali fulgentem laureâ, commendatissimus. In Hispania, Romæque, Viennæque Theologiam explicuit, atque in Romana Curia diem tandem suum obiit. Ediderat laicus -

Quæstionem quodlibeticam cum argumentis, in qua Mattheus & Lucas, qui videntur dissidere circa Christi genealogiam breviter in concordiam rediguntur. Compluti apud Ioannem Brocarium 1557. in 8.

FERDINANDVS IARAVA, dedit in vulgus -

Las Liciones de Job, cõ los nueve Psalmos, que con ellas se cantan en las horas de los finados, trasladadas en Castellano. Antverpiæ 1550. in 16.

FERDINANDVS DE LAS INFANTAS, qui se Idiotam inscripsit, Cordubensis Presbyter, edidit -

De Prædestinatione librum, Parisiis 1551. excusum; sed quem prohibitum lectoribus voluisse Romanam Sedem Possëvinus in Apparatu refert. Reperio tamen recusum Parisiis 1653. in 8.

De Libero arbitrio, & divinis auxiliis. Paris. 1601. 8.

Librum divinæ lucis in CIX. Psalmi, ejusque mysteriorum expositionem, in quo de Humana Redemptione, Ecclesiæ Sacramentis, Electorum gaudio, & Damnatorum pœnis, De Pœnitentiâ, De Peccato in Spiritum Sanctum, De

Visione Ezechielis, Esaiæ, Ioannis &c. ex Italico, nec dicit cujus, in latinum traduxit, atque edidit suis impensis, Colonia 1587. & Parisiis recusum 1601. in 8. & Colonia iterum 1603. in 4. apud Bertrand. Bucholtzer. Qui liber prohibetur etiam in Indice nostro. Ambiguum, huicne, an alii tribuenda sequentia opera diversissimæ quidem artis. Nomen, & patria Corduba, quibus etiam horum indigitatur author, detinet, quominus dividas; quod sine veritatis præjudicio interim esto:

Plura modulationum genera, quæ vulgo contrapuncta appellantur super excelsò Gregorianò cantu. Venetiis 1570.

Sacrarum varii styli cantionum tituli Spiritus Sancti lib. II. cum quinque vocibus. Ibidem in 4. 1580.

Hæc Verderius adducit in Supplemento Bibliothecæ Gesnerianæ.

D. FERDINANDVS DE LOAZES, Oriolæ in Valentinis ortus, literis operam, maxime legalibus, Bononiæ in sodalitate Hispanorum ab Ægidio Albornotio Cardinali constructo procul navavit à patria; sed quas ipsa quidem in ora civium atque exterorum, largiore cum commendatione venire fecit, honestissimis Ecclesiasticæ rei muneribus in hominem doctissimum, & utriusque Iuris Doctorem, quandiu in vita fuit, collatis. Patrocinium quippe fiscalium documentorum Valentia primo apud Sacros Iudices temerata religionis exercuit; postea & sedit ipse Iudex in consimili Patrum Barcinonensium Senatu. Caroli dein Cæsaris postulatione ad Elnensis ejusdem Catalonici tractus Ecclesiæ, paulò post ad Ilerdensis, necnon & sub Philippo rerum jam domino ad Dertusanæ etiam thronum conscendit. Antistes quoque Tarraconensis anno sexagesimo proximi retro sæculi creatus, veluti exhanfit dignitatum album, quas provincia ista in tam bene de se meriti gremiû viri conferre poterat. Quare Philippus tallium hominum honestator providentissimus Patriarchatu jam Antiocheno (quæ dicis causa decerni hodie solet maxima olim totius Orientis dignitas) à Pio IV. Pontifice ornatum, ad Valentiam Sedem hujus regni principem in Martini Aialæ recens defuncti locum ut transferretur effecit IV. Kal. Maji anni MDLXVII. Nec annum tamen complere eum in hujus muneris administratione mors permisit, Februarii nempe sequentis anni ultimâ die ad meliorem, nec ultra interituram diem vocatum. Ioannes frater germanus sodalis Prædicatorum ad Oriolanum sui ordinis collegium exuvias fratris, à quo extracta hæc domus fuerat, pertulit. Nec multò post ad manus domesticorum venerunt nuncupatæ ei, quem adhuc esse in vivis credebant, literæ Cardinalium Alexandrini, & Sancti Clementis, Pii Papæ V. propositum conferendi ei

ei quantocius ad postulatam Regis Purpuratorum Patrum insignia renuntiantes. Vivus edidit -

De Matrimonio Regis Angliæ Henrici VIII. & Catherinæ Austriacæ. Barcinone apud Claudium Amorolum 1531. folio.

Super Rubricam, & integrum Titulum Institutionum De Institia & Iure; ut est in Indice Scriptorum Iuris.

Consilium, sive Iuris allegationes super controversia oppidi de Mula orta inter Marchionem de Velez & illius subditos super ejus oppidi Iurisdictione. Mediolani 1552. in 4. In quo tamen argumêto adverstentem habuit summum virum Ferdin. Vasquium à Menchaca, ut patet ex multis capitibus lib. I. Controvers. illustrium.

Super Leg. Filius fam. CXIV. §. Divi. D. de Legatis I. Extat tomo IV. Repet. divers. Iuris civilis.

De Conversione & baptismo Agarenorum. Valentia 1525. quod opus laudat Iosephus Stephanus Oriolanus Antistes in Tract. De Vnica religione.

Additiones necnon ad Lancellotum Galiaulam reperio alicubi hujus nomini inscriptas.

Laudat sæpius disertissimi, ac doctissimi viri appellatione Ferdinandum nostrum alter Ferdinandus Vasquez Menchaca in Controversiis illustribus, quorum jam meminimus.

FERDINANDVS LOPEZ DE CASTANEDA, Lusitanus, Apparitor (sive malis Bedellum) Academiæ Conimbricensis alter ex duobus tunc primùm erectæ impositis, meditatam olim disposuit, ac Lusitanicè dedit post Indicam in comitatu parentis regii Iudicis peregrinationem -

Historia do Descubrimiento e Conquista da India pe los Portugueses. Conimbricæ 1552. decem libris. Quam deinde sibi adoptavit Castellæ sermo Antverpiæ editam (aut saltem ejus priorem partem, quam vidimus) anno 1554. in 8. Item Gallicus, item Italicus Venetis typis anno 1577. apud Iordanum Zilettum in 4.

FERDINANDVS LOPEZ DE IANGVAS, scripsit -

Triunfos de la locura. 1542. in 4.
Cinquenta Preguntas. Valentia 1550.

FERDINANDVS MAGALLANES, (vulgo MAGALHAENS) Lusitanus, toto orbe notus ob maritimam illam expeditionem, qua, novo invento meridionali freto, cui à nomine suo appellationem fecit, circumflet eundem totum Orbem terrarum rector ipse classis Regum Catholicorum, nisi descendens in quamdam insulam in levi prælio cum incolis ejus commisso miserabiliter concidisset. Scriptum reliquit Navigationis suæ Diarium,

sive Ephemerides; quod apud Antonium Morenum regium Hispanensis Domus Indicæ Cosmographum fuisse, in schedis M. SS. Ruderici Cari Vtrariensis mihi olim amicissimi capitis me legisse memini.

FERDINANDVS MANCANARES FLORES, inter Rhetores nascentium in Hispania liberalium disciplinarum, aut verius nascentium tempore numerabatur; qui Antonii Nebriffensis Magistri jussu olim edidit -

Rhetoricam; sive de dicendi venustate, de verborum sententiarumque coloribus, de componendis epistolis; Ad Ioannem Hispaniarum Principem,

F. FERDINANDVS DE SANCTA MARIA, Lusitanus, ordinis Prædicatorum, laudatus à suis in Oriente præco Evangelii, scripsisse dicitur, nec adjungunt quo sermone,

De obfisione Gonsi librum; quam ante paucos annos ibidem Indorum multitudo innumera fecit, & Lusitanorum gens strenuissimè multis hostium turmis casis & profligatis propulsavit, ait Antonius Senensis in Bibliotheca sua Prædicatorum Fratrum.

Vitam quoque B. Fratris Hieronymi à Cruce Olissiponenfis pro catholica fide in Taprobana Insula martyrio affecti, ut lego apud Fernandez in De Scriptoribus Prædicatoria familia.

D. FERDINANDVS MARTINEZ MASCARENAS, Lusitanus, nobili hæc, rebûque pace ac bello gestis inclytâ Portugalliæ familiâ natus, post gubernatam Reçtoris munere Conimbricensis scholam Episcopus Silventis, Generalisque, ut vocant, Inquisitor (Religionis supremum ibi Iudicem intelligo) moxque Guardiënsis Præsul, turbatis etiam regni rebus floruit integritatis & doctrinæ nomine. Edidit namque -

De Auxiliis divinæ gratiæ ad actus supernaturales, Tractatum. Lugduni apud Horatium Cardon 1615. in 4.

In Proverbia eum cõmentasse refert virum laudans Epist. I. Centuriæ IV. D. Franciscus Enamanuel.

D. FERDINANDVS MATVTE DE AZEVEDO, Matritensis, post Complutensem Iuris Professionem, forensè que in curia regia viginti trium annorum exercitationem, Consultor, ut vocant, Siciliæ Proregum factus, beneficio ætatis plurium fuit adeptus temporis. Ex Neapolitano tamen otio, forsitan emerito, in vulgus emisit -

Triunfo del desengaño contra el engaño y astucia de las edades del Mundo para todas profesiones y para todos Estados; duobus tomis apud Lazarum Scorrigium 1652. in folio. In quo opere, illud admiratione magis, quam

laude dignū est, octo-syllabis versibus à principio & titulo ipso usque ad calcem (quod nescio an plures animadverterint) conscriptum esse.

Disquisitionum item *Iuris Semicenturiarum*, prodiit posthuma Panhormi in folio. Ejus quoque -

Responsum pro impositione gabellæ contra Messanenses, laudat Thomas Delbene. I. Parte de *Immun. Eccles.* cap. V. dubit. XIV. sect. IX.

FERDINANDVS DE MENA, quem Lusitanum Andreas Schotus Valeriūque Andreas Taxander nuncupant, mihi verò ex manuscriptis docti viri Hieronymi Romani de la Higuera Iesuitæ certum atque indubitatum est in Carpentariâ ad oppidum *Socuellamos* natum, Doctor medicus, Complutensem scholam, ornatus ipse tandem summo præcipuoque hujus artis docendæ loco, admodum nobilitavit. Deinde ad cubiculum Philippi II. Regis Catholici evocatus mirè placuit, cum facultatis medicæ saluberrimis experimentis frequenter editis, tum elaboratis monumentis doctissimis, quorum habes catalogum:

Methodus februm omnium, & earum symptomatum curatoria. Cui accessit liber-

De Septimestri partu, & purgantibus medicamentis. Antverpiæ apud Plantin. 1568. in 4.

Claudii Galeni De Pulsibus librū è Græco convertit, & doctissimis commentariis illustravit. Compluti 1553. in 4.

Ejusdem liber De Urinis cum interpretatione, & commentariis locupletissimis: ibidem eodem anno.

Commentaria in libros Galeni De sanguinis missione & purgatione. Aug. Taurin. anno 1587. in 8.

Libellus utilisissimus de ratione permiscendi medicamenta, quæ passim in usus veniunt. Compluti 1555. 8. Augustæ Taurinor. 1587. in 8.

FERDINANDVS DE MENA, Toletanus, vertit ex Gallica Heliodori interpretatione, non ex Græco, aut Latina -

La Historia Etiopica de los amores de Teagenes y Cariclea. Matrili 1615. in 8. & Compluti 1587.

FERDINANDVS MENDEZ PINTO, Lusitanus, *Monte-majore*, quem XVI. passum milibus à Conimbrica urbe cognometum *Veteris* nobilitat, prognatus, edidit peregrinationis suæ commentarium, qui nondum omnimodo fidem authoris pluribus adprobavit. Titulus ei Lusitanicus, quâ linguâ conscriptus est,

Peregrinacão de Fernan Mèdez Pinto. Vlissipone 1614. post authoris mortem recognitus, & in sectiones tributus à Francisco

de Andrade, atque editus in folio. *Quem* deinde ex Lusitanico fecit Castellæ vernaculum, adjuncto *Apologetico* pro tuenda historiarum fide Franciscus de Herrera Maldonado, ediditque anno 1620. in folio Matrili Thomæ Iuntæ typis. Cui quidem convenit cum magno illo Thoma Malvenda in propugnanda Pinti fide & hac historia. Consule-sis ejus librum IV. *De Antichristo* cap. XV.

D. FERDINANDVS DE MENDOZA, parentibus editus est longè illustrium familiarum Hispanæ nobilitatis Ioanne Hurtado à Mendoza, Agneteque à Ribera. Hæc enim Melchioris à Ribera Auñonenfis Marchionis primi germana soror, ille verò ex amplissima derivatus Mendoziorū progenie loci *cl Fresno de Torote* appellati, & à majoribus per manus accepti quartus fuit Toparcha. Legalibus hic literis, & canonicis, atque adeo multiplici eruditione sic ab adolescentiæ flore conspicuum se reddidit, ut in admirationem summi profectus tam brevi temporis spatio facti æquales omnes, eosdemque viros totius Hispaniæ doctissimos planè commoverit. Juvenis adhuc edidit -

Disputationes in locos difficiliore Tituli de Partis in Digestorū libris. Cōpluti 1586. fol.

Maturioris ætatis & accuratioris operæ fructus sunt -

De confirmando Concilio Illiberitano ad Clementem VIII. P. M. libri III. Matrili apud Thomam Iuntam 1594. Quod opus novis accessionibus authoris ipsius locupletatum diu est quòd à Batavo-Lugdunensibus typis expectamus. Præcessit tamen in procuranda editione altera vir eruditus & Salmantinus Professor D. Emmanuël Gonzalez Tellez, qui Lugduni prodire id fecit ex officina Philippi Borde, Laurentii Arnaud & sociorum anno 1665. adjunctis unicuique Concilii decreto, & Mendozæ lucubrationi diversorum, Albaspinei, Binii, Longi Coriolani, Loaisæ, ac proptiis notis.

Obiit Ferdin. ante obitum dementiæ incurso morbo, mansitque ad mortē usque Matrili miserabiliter eo detentus, feliciore vitâ atque exitu dignus.

FERDINANDVS DE MENDOZA, alius à superiore, Pincianus patriâ, sed professione Iesuita, Philosophiam Frexenali, & Hispani, Theologiam tam moralem, quàm scholasticam Astigi, Cordubæ, Hispani, demumque Matrili in nova à Philippo IV. instituta Academia docuit. Philippus Alegambe affirmat in *Bibliotheca sua Societatis* maturasse eum, per id tempus prelo, de quorum editione nil audivi hæctenus,

De Iudiciis & Iudicibus opus:
Fundamenta Iuris & Morum pluribus tomis:
Principia & fundamenta Theologiae

logica doctrina scholastica:

Prolegomena in Sacram Scripturam.

Hispanè item.

Apoloogia por la Compañia de IHS.

FERDINANDVS DE MENDOZA, Iesuitarum item sodalis, postquam Excel. D. Ferdinando Ruiz de Castro Comiti de Lemos, cum Neapolitanum regnum gubernaret, à ministerio sacrarum confessionum ruiisset, creatus Archipræsul Cusensis in Peruanis regionibus, eò contendit, ibidemque fato functus est. Scripserat -

Tres Tratados de las Gracias, Officios, y Tratas. Neapoli apud Tarquinium. Longum 1602 in 4. ut Proregi suo præsto esset in rebus iis controversis explanandis.

FERDINANDVS DE MENESES, Lusitanus, Sebastiani Portugalliæ Regis Orator ad Pium V. Papam, edidit, ut lego in *Bibliotheca Pontificia*,

Orationem, quam habuit Romæ in Aula Regia dicta, nomine ipsius Regis, ad eundem Papam.

FERDINANDVS DE MOLINA, Cordubensis, Templi S. Mariæ de Fonte-Sanctæ ejusdem urbis Capellanus ex pervetustis lapidibus & authenticis scriptoribus acceptam evulgavit -

La Historia de la milagrosa Imagen de la Fuenfanta de la Ciudad de Cordoba, ut in suo *Atlante Mariano* refert Guilielmus Gumpenberg.

D. FERDINANDVS DE MONFORTE HERRERA, edidit -

Relacion de las fiestas que hizo el colegio Imperial de la Compañia de IHS. de Madrid en la Canonizacõn de los Santos Ignacio de Loyola, y Francisco Xavier. Matrili 1622.

FERDINANDVS MVRILLO DE LA CERDA, edidit.

Libro del Conocimiento de letras y caracteres del Pirù y Mexico, 1602. M.S. in 8. reperiri in Bibliotheca Magni Comestabilis Castellæ refert Antonius de Leon in *Bibliotheca Indica occidentali* Tit. XVII.

F. FERDINANDVS DE NAVAS, ET PINEDA, Dominicanus sodalis, edidit.

Cofradia del Nombre de Dios. Neapoli apud Horatium Salviani 1578. in 8.

FERDINANDVS NVÑEZ DE GVZMAN, à patria dictus *Ferdinandus Nonius Pincianus*, parentem habuit illustrissimæ Guzmanæ familiæ sobolem Ferdinandi Hispaniarum Regis Catholici ærario Præfectum; cuius nobilitatis merito, cum ætatis fuit justæ, obtinuit, ut Iacobæi ordinis equestris militiæ adscribe-

retur. Sed vir studiorum gloriæ, non Martis, natus literarum omnis generis, atque in primis Græcarum, quas nondum Hispanis Græcia ipsa, quemadmodum Italis, eo tempore infuderat, amore exæstuans, patriâ relicta in Italiâ se contulit. Bononiæque incredibili contentione animi literis tam Latinis, quàm Græcis, sub Ioviano Peloponnesi cive, Philippoque Beroaldo bonas omnes collocavit horas, ut brevi præceptoribus quoque ipsis paria facere posset. His ornamentis dives in Hispaniam reversus nil minùs in voto habuit, quàm otio se, aut Curia negotio tradere, unde sibi honores, aut alia vitæ honesta subsidia procuderet. Sed in liberalium disciplinarum exercitationibus, ad quas sese vocari intelligebat, reliquum vitæ tempus, spreto omnibus voluptatum delinimentis, speique aliunde afflantis promissionibus surdâ exceptis aure, transmittere statuit, doctusque docere, alios magis quàm nulli aut sibi tantum fructus studiorum præstantes edere. In primis, ut credere par est, à Tendiliæ Comite benignè invitatus frequentavit eum ante alios Proceres, doctumque Heroa longè doctiorem reddidit. Cujus & filium, ut Marinus Siculus ad nostrum scribens inquit, doctè sanctèque literis & moribus instituit. Construxerat eo tempore Ximenius præstantissimus ille Toleti Præsul & purpuratus Ecclesiæ Pater Academiam Complutensem; evocabatque ornandæ ejus causâ Professores ab omni Europæ angulo, nec minùs instruendâ inclytæ illi Bibliorum editioni, quæ Complutensis vulgo audit. Quorum è numero Ferdinandum ille esse voluit, Græcæque septuaginta-virorum versionis latinè interpretationi curâ & industriam suam conferre. Quod quidem, ut Alvarus Gomezius testis est Ximenii res gestas memorans, ex parte præstitit, successor postea Demetrii Luca Cretensis olim ab eodem Ximenio ad suum gymnasium evocati in professione Græcarum literarum allectus. Sed rixæ interim, qua de Gomezio, Compluti suscitata pars cum diceretur noster, quietem quæsitum Musis amicam sese in Salmantinum Lyceû transfudit: & nec arduâ operâ in petitione professionis Græcæ linguæ competitores alios superavit. Hanc ergo & Rhetoricam artem, & naturalem Plinii historiam, quas partes sibi omnes ab Academiæ Patribus habebat injunctas, simul docuit, Græcis antemeridianas, Latinis verò contribuens pomeridianas horas æquali utrimque fructu & industriæ famâ. Hujus scholæ propagines tot fuere inclyti eruditionis laude viri, quot ferè Hispania nostra evi istius æquales procreavit, & in summo quodam vidit existimationis & honoris gradu collocatos: Leo nimirum Caltrius, Franciscus de Bobadilla & Mendoza S.R.E. Cardinalis, Ioannes Christophorus Stella, Christophorus de Horosco Medicus, Hieronymus Zurita, Laurentius Balbus Liliensis, Ioan-

nes & Franciscus Vergaræ atque alii. Profitebatur eo tempore Salmantice Antonius Nebriffensis, quasi unus latinarum literarum inter nos parens, ac restaurator; quem tamen longe inferiorem, vixque aliqua ex parte comparandum nostro ad ipsum scribens Lucius Marineus Siculus, iudicium planè in eo doctorum illius seculi hominum sequutus, confidenter pronuntiavit. Datis nempe ad Ferdinandum literis, quæ lib. XV. ejusdem Marinæ *Epistolarum* hodie leguntur, referens ei quid sibi ante triennium Vallisoleti cum patre ejus, quem virum appellat studiosissimum, contigisset. *Inter prandendum* (ait) *preter alia multa, quæ ultrò citroque loquuti sumus, postremò de viris, qui tunc erant in Hispania, doctis nominatim, gradatimque sermonem habuimus. In quo cum ego te ceteros omnes eruditione præstare dixissem, ille (ut est vir modestus & prudens) assentiri nequaquam voluit, nisi duobus exceptis Siculo Poëta scilicet, & Antonio Grammatico. Cui ego respondens, aut in re literaria, dixi, filium tuum non bene cognoscis, aut si cognoscis, ejus quidem eruditionem perbellè dissimulas. Tuus enim filius tantò Siculum & Antonium præstat doctrinâ & omni genere scientiæ, quantò filium tuum Siculus & Antonius ætate præcedunt; vel potiùs quantò majores gigantes sunt pygmæis, muribus elephantibus, hircinibus aquilæ, delphinibus ballenæ Britannicæ. Nec, ut arbitror, huic sententiæ meæ, nisi plus æquo placeat sibi, repugnabit Antonius.* Hæc ille. In eo gymnasio reliquum, quod fuit, vitæ exegit Græci studii, ac totius eruditionis, præcipueque ejus, quæ iudicio atque sagacitate in veterum Scriptorum libris recognoscendis ac restituendis utitur, verè inter nos author & propugnator: cælebs, castus, comis, festivè dicax, sed innocuè, vitiòrumque reprehensor acerrimus. Proverbiis Hispanis, quæ ad senium vergens, veluti honestam aliorum studiorum recreationem, multa sibi paraverat, & in promptu habebat, in familiaribus colloquiis appositisimè utebatur. Quare in domum ejus omnes, qui morum elegantiam, studiorumque delectabantur, certatim confluebant. Obiit tandem in eadem professione, quinquagesimo tertio sæculi proximè præteriti anno, ingenti librorum supellectile Salmantinæ Academiæ legatâ: vir ævi sui eruditissimorum hominum, & iudicio præstantium nulli inferior, exteris, imò & civibus minùs famâ notus propter studii genus haud ambitiosum. Quod Insti Lipsii summi viri verbis præstat referre. *Fatum hoc esse sentio Criticorum* (ait *Electorum* lib. II. cap. VIII.) *ut labor eorum fructus majoris in publicum sit, quàm fama. Vide veteres, vide nostros. Paucos reperies, quorum nomen aut latè fufum, aut diu perennavit. Vel in Ferdinando Pinciano hodie quam indignor? Qui revera vir eximius vix tamen è vulgi tenebris se excemit; & paucis doctis in occulto laudatus jacet etiam nunc, ignoraturque inter suos. At si acuminis & iudicii aliqua laus est, huic eam rectè tri-*

bues; si fidei & modestiæ, magis. Non alium ego vidi, qui minùs adfectatè hoc egerit, & qui criticam istam magis puriter coluerit, sine ambitione, sine furo. Plinius, Seneca, Mela testes. Sed primus ille in primis, per cujus sextetas salebras, & astuantia vada pervasit felici quodam ingenii & iudicii vento, Hæc ille ibi; iterumque in præfatione *Commentariorum in Senecam*, de illustratoribus hujus authoris referens, ad nostrum deveniens ait. *Vir, ut verbo dicam, germanæ criticæ exemplar; cui maximam partem sanum Senecam meo quidem suffragio transcribas. Bonis in Hispania libris & bene est usus: non præceptus, non præpes, acutus tamen, & sagacitate ac modestiâ pari. Quibus cum Lipsii elogiis aliud Andree Schoti in præfatione ad suam Pomponii Mela editionem omnino convenit. Nec minùs laudat clarissimus ille Doctor Martinus ab Aspilcueta in commentario de Horis Canonicis cap. XIX. Movit me ad hoc (inquit) præter supradicta authoritas illius eruditissimi & cum primis totius Europæ in authoribus Græcis & Latinis profanis versatissimi Ferdinandi Nonni de Guzman Professoris Cathedralis Rhetoricæ & Plinii in nobilissima illa Academia Salmanticensi; ubi tanquam hæc expertus affirmabat expedire multum Religioni Christianæ hymnos & orationes ad Grammaticorum scholas de more antiquo redire. Christophoro autem de Horosco medico ejus discipulo in annotationibus ad Aetii interpretes, vir idem audit, in omni genere literarum eruditione eximiam præditus. Plura in ejus commendationem continent Leonis Castrii prologus ad *Proverbiorum* editionem proximè laudandam; Valerii quoque Francisci Romeri nescio cujus hominis epicedion, vulgari metro in ejus mortem, quod eidem *Proverbiorum* editioni, Salmantinæ scilicet anni MDLXXVIII. præfixum est, quædamque Jacobi Salvatoris Solanii inter ejus epigrammata. Nescio autem unde in mentem venerit celebratoribus urbis Granatensis Francisco Pedrazæ & Joanni Villeno à Biedma natum, in ea urbe Pincianum nostrum fuisse, quæ, quo tempore ortus ille creditur, nedum barbarorum dominationem exuerat. Scripsit Ferdinandus -*

Annotationes in Seneca Philosophi opera. Venetiis 1536.

Observationes in Pomponium Melam. Salman. 1543. in 8. Quas omnibus aliis anteposit Isaacus Vossius postremus Mela illustrator. *Ex his qui castigationes in hunc edidère authorem solus nobis profuit Pincianus. Vir iste quantumvis nobili apud suos ortus loco, plus tamen literis quàm natalibus debet. Crassiora sunt illa menda, quæ Hermolaus Barbarus & ipse aliàs vir insignis sustulit. Andreas Schotus homo quidem bonus & eruditus, sed quem successus potius quàm voluntas destituit. Vadiani annotationes rus & stivam olent. Olivarii, nescio cujus, commentariolus imi subsellii magistratum prodit. Hæc Vossius.*

Observationes in loca obscura, & depravata Historie naturalis C. Plinii cum retractationibus

tionibus quorundam locorum Geographia Pomponii Mela, locisq; aliis non paucis in diversis utriusque lingua authoribus castigatis & expositis. Antverpiæ apud Martinum Nutium 1547. & priùs ut credo, Salmantica 1544. in folio. Francofurti apud Hier. Commelinum 1596. in fol. De quibus multa Ioannes Genesius Sepulveda *epistola XLV. & sequentibus.*

Versionem quoque Latinam Græcæ interpretationis septuaginta Interpretum, quæ in Bibliis Complutensibus edita est, majore ex parte confecisse Ferdinandum nostrum vidimus ex Alvari Gomezii relatione.

Vulgaris linguæ hæc monumenta reliquit. *Glosa sobre las obras de Juan de Mena.* Hispali apud Joann. Varela 1528. f. & Toleti apud Ferdinandum de S. Catharina 1547. in f.

Refranes y Proverbios glosados. Salmantica apud Joannem de Canova 1555. 4. Sed tamen horum proverbiorum, quæcumque Hispanæ linguæ fecunditas ei suppeditavit, ingentem molem, cum per morbos & occupationes alias digerere & explanare, quod cogitabat, jam non liceret, eidem Joanni Canovæ tradidit formis edendam: quod ille fecit, adjunctâ quâdam suâ, alteraque Leonis Castrii præfatione legi quidem dignâ. Prodiisse hanc lego apud eundem Canovam, 1578. in 8.

FERDINANDVS NVÑEZ DE TOLEDO, ordinis S. Iacobi eques & Commendatarius, ut vocant, olim vertit in vernaculam linguam -

La Historia del Reino de Bohemia. Sic lego in Catalogo Bibliothecæ Comitum Ducis Olivarum. Prodiit sanè Hispali 1509. folio. Æneæ nimirum Silvii Historia in vulgarem sermonem translata.

F. FERDINANDVS DE OJEA, Gallæcus, Auriensis, ex Prædicatorum sodalibus, Mexicani cœnobii alumnus, S. T. Magister, edidit -

Venida de Christo y su vida y milagros, Medinæ 1602. 8.

Historia del glorioso Apostol SantIago Patron de España, de su venida a ella, y de la grandeca de su Iglesia, y orden militar. Matriti 1615. 3. Cujus libri decimum quintum caput ipsummet defensorium est, quod author an. MDCII. pro adventu D. Iacobi Apostoli in Hispanias, cum apud nos hoc tempore versaretur, Hispano sermone in vulgus ediderat. De la nobleza Española tribuit ei *Traetatum* Alphonfus Fernandez in *Scriptoribus Dominicanis.*

Hic ipse Ferdinandus est, qui *Tabulam geographicam regni Gallaciæ* correctiorem, quàm in generali illa Hispaniæ totius, à nescio quo indiligenter olim confecta esset, à se elaboratam, Joannis Baptistæ Vrintii manu cælari fecit Antverpiæ, extatque apud Orte-

lium, Mercatorem, Blaëuos fratres, Hondiùmque in eorum *Orbis terrarum Theatris.* Quamquam neque ipsa omnino palato authoris satisfecit: qui queritur aliqua, se non præsentem, stylo cælatoris minùs rectè ducta: cujusque in melius reformationem, quibusdam ex nova observatione ad veterem curam additis, sese cum primum occasio adpetat, procuraturum alicubi scriptum reliquit.

Obiit anno MDXV. mense Augusto, quin fidem suam liberaret edendi *Historiam Gallaciæ generalem* vernaculâ linguâ.

D. FERDINANDVS DE OJEDA, Legum Doctor, ac professor in Vrsanenfi Bæticæ Academia, Senator inde regius non uno loco, scripsit eo tempore, quo scholæ adhærebat -

Relectionem ad Tex. celebrè in C. Firmissime III. De Consecratione dist. IV. bimensuramque De Peccato originali Theologicam & Canonicam Disputationem. Malacæ 1615. in 4.

F. FERDINANDVS DE ORIO, Lucroniësis, ordinis B. Virginis de Mercede, Diffinitor quondam, ut vocant, generalis Castellæ provinciæ, Matritensis dein cœnobii moderator, sacre Theologiæ cum Magister, tum inter sodales Professor; almo rerum fidei ac supremo Concilio à censuris, publicavit -

Quinti Septimii Tertulliani libri de Patientia novis illustrationibus pro usu concionatorum & politicorum exornatū. Matriti 1644. fol. Antverpiæq; Nec non vulgari linguâ.

El Prodigio santo; hoc est, cogitata in parabolam Prodigii in se reversi, Lucæ XV. cap. Matriti 1650. 4.

Vivebat adhuc anno MDCLV.

FERDINANDVS ORTIZ DE VALDES, Matritensis, I. Consultus, adolescens supra ætatis captum Iuris disciplinâ, liberaliùmque atq; amœniorum aliarum artium cognitione imbutus; edidit vigesimum a gens annum -

Gratulation Politico-catolica en la feliz restauracion de Lerida, con las noticias historicas y topograficas de la misma ciudad. Matriti 1644. 4.

Nec diu post causam a gens Joannis Palafoxii Anglo-politani Novæ Hispaniæ Præsulis sat libris editis, virtutumq; exemplis suo tempore spectati, prelo commisit -

De fensa Canonica por la dignidad del Obispo de la Puebla de los Angeles, por su jurisdiccion ordinaria y por la autoridad de sus puestos. Ibidem 1648. 4.

Tyrocinium verò ætatis vix emensus obiit, circa annum MDXL. . . ut solet mors ingeniis quæ ante diem se exerunt, ante diem manus injicere.

FERDINANDVS PAEZ, Vissiponensis, Pötificii Iuris Doctor Conimbricësis, scripsit -

De excusandis Parentibus ob numerum liberorum. Olisippone 1559. in 4.

Ad cap. Missas LXIV. De Cōsecrat. Dist. I. 1559. 4. sive de præcepto audiendæ Missæ.

Præceptorem laudat sæpe Martinum Navarrum.

F. FERDINANDVS DE PAEZ, Ord. Min. provinciæ Castellæ, Doctor Complutensis, si lubrica fides non est Ludovici à Rebolledo hujus Seraphicæ familiæ Historici, elucubravit -

In Primum Librum Sententiarum Commentaria. Cujus nulla extat apud Lucam Vvadingum mentio.

F. FERDINANDVS DE PERALTA MONTAÑES, domo ex Porcuna oppido tractus Bæticæ, priscorum Hispanorum *Obulcone*, Augustinianus sodalis, anno MDLXXXI. ad hunc ordinem Salmanticæ admissus, in Cordubensi domo sacra Biblia interpretabatur eo tēpore cum posteros cogitabat scribens -

Librum Concionum de Adventu & Festis usque ad Epiphaniam. Murcia 1605. 4. per August. Martinez, deinde iterum Venetiis 1612. 4. demumque apud Laurentium Sonniū Parisiis 1618. 8. Promisit in hujus præfatione *Quadragesimalium*, ac de *Santis Concionum* volumina duo. Concionum hoc volumen ab Authore scriptum, ut credo, Hispanè, in latinum vertit Hippolytus Maria Tagliapietra Dominicanus.

Libro de Christo y Maria, quam primā ait *Sāctoralis* partem: Luciferi Fano 1626. Hujus fortasse Tractatus est contra *Comediā usum* Hispanus, quem scio manu scriptum, penes Bernardum de Alderete, dum viveret, fuisse.

Primera parte de *Consideraciones sobre los Evangelios de Quaresma.* Malacæ apud Joannem Rene 1612. 4.

F. FERDINANDVS PEREZ, Franciscanus provinciæ Castellæ, si credimus Petro Salazario in *Historia hujus provinciæ* lib. II. cap. XXIII. scripsit -

In Primum Librum Sententiarum: & De Angelis.

Ferdinandus Perez de Matrimonio est M.S. in Bibliotheca Ambrosiana.

De eo apud Vvadingū & alios altū filētiū.

FERDINANDVS PEREZ DE OLIVA, *Ferdinandi* alterius cognominis pater (uti refert ejus ex filia nepos Ambrosius Morales V. C. in libro de *Antiquitatibus Hispaniæ* fol. 6.) magnā scripsit accurate ac diligentia Geographicum opus, cui titulum apposuit,

La Imagen del Mundo. Quod ineditum mansit, fortē jam perditum.

FERDINANDVS PEREZ DE OLIVA, superioris filius, Cordubensis, in Parisiorum schola auditor fuit Joannis Martini Silicæi, in cujus *De Arithmetica* libri laudem prolusit Hispano-latino dialogo. Hinc Romam, inde iterum Parisios venit, docuitque per triennium ex Aristotele Philosophiam morum, & alia quædam. Post peragratam Italiam, Galliæq; magnam partem in patriam redux, percurfā quoque Hispaniā integrā, restitit Salmanticæ, magnæque auditorum catervę legit libros Philosophi *De Generatione* ac *De Anima*, dictans insuper *de opere intellectus; de lumine, & specie; De magnete*, aliæque Mathematica; atque etiam in re sacra *Sententiarum Magistrum* explanavit; ornatus hoc tempore scholæ Præfecturā, sive, ut vocant, Rectoratus munere, quod ferē solet generosissimis, Academicæque juventutis principibus conferri. Præcipua hominis ingenio judicioque excellentis cura & studium fuit, Hispani sermonis cultus, quem ut delitiis omnibus, thesaurisque exterorum ornaret, meditabatur, Ciceronis exemplo, serias quasque atque ex intima Philosophiæ penu res producere hoc stylo, sat bene conscius præstantiæ ipsius, ac dignitatis, uberrimæque ad concipiendas omnes omnium disciplinarum formas conditionis atque naturæ. Argumento sunt quæ ex schedis avunculi manu exaratis emisit in publicam typorum lucem, Ambrosius Morales: quarum habes catalogum:

Tituli, quibus *Salmanticensis Academia gymnasia distinxit atque insignivit.*

Dialogus in laudem *Arithmetica Hispaniæ seu Castellaniæ linguæ*, quæ parum aut nihil à sermone Latino dissentit; unā cum Joannis Martini Silicæi *Arithmetica*, Parisiis 1518.

Dialogo de la Dignidad del Hombre, quem ait Morales magnā nostrorum hominum lubentiā & admiratione nunquam non fuisse lectum. Hunc Italicè vertit, ni fallor, *Alphonsus Vlloa*; Venetiis 1563. in 8.

De las Potencias del alma, y *bueno uso de ellas.* Imperfectum hoc mansit.

Muestra de la lengua Castellana en el nacimiento de Hercules, à *Comedia de Amphitryon*, tomado el argumento de la Latina de Plauto.

La Vengança de Agamemnon, Tragedia *Prosaica*, ex Sophocle.

Hecuba triste; ex Euripide, Tragedia altera.

Raçonnement que hizo en el ayuntamiento de la Ciudad de Cordova sobre la navegacion del Rio Guadalquivir.

Raçonnement que hizo en Salamanca el dia de la lecion de oposicion de la cathedra de Filosofia moral.

Algunas Poësias. Hæc omnia simul edita sunt cum aliis Ambrosii de Morales laudati, Cordubæ apud Gabrielem Ramos Bexarano 1585. in 4.

Vir

Vir fuit summo loco ac pretio ab omnibus habitus, quibuscum versabatur, doctrinæ, prudentiæ, & gravitatis nomine: quæ virtutum commendatione promeritus dicitur Philippo II. tunc in sacris paternis constituto literarum Magister destinari. Mors tamen cursum fortunæ abruptit, minorem adhuc quadragenario eum jubens è vita decedere. Author ipse de se hæc & alia in *Sermone habito pro Cathedra Philosophiæ Moralis*, neposque Ambrosius in *prefatione operum*.

FERDINANDVS PEREZ DE SOVZA, Lusitanus, scitè in sermonem nostrum vertit *Los Discursos politicos, y Avisos de Parnaso de Trajano Bocalini Cavallero Romano.* Quorum prima pars, sive centuria edita est Matrili anno 1624. altera 1640. in 4.

FERDINANDVS PEREZ DE XEREZ, Hispanicus dedit, Protonotarii munus frontis inscribens,

La Historia de Herodiano, ex latino *Angeli Politiani*. 1542. in folio: Ad Federicum Henrici à Ribera Tarifæ Marchionem.

F. FERDINANDVS DE PINEDA, Dominicanus, devotioni suæ erga Deiparam, Virginem obsequutus dedit foras, dum in Belgio versatur, Hispano sermone Tractatum -

De la Cofradia del Rosario; Albano Duci dicatum; Antonio autem Senensi ejusdem ordinis non sine quorundam in melius mutatione probatum: de quo videndus ipse est in *Bibliotheca*. Prodiit Antverpiæ apud Daniëlem Verallet 1571. 8.

De modo bene vivendi, sive latinum, sive vulgare aliud opus habuisse eum in manibus edendum, Neapoli dum in cœnobio Sancti Spiritus ageret, idem ipse author est Antonius Senensis, qui se eum hac in urbe anno MDLXXVII. convenisse affirmat, virumque gravitate morum & literaturā ait ornatum.

D. FERDINANDVS PIZARRO ET ORELLANA, Truxiliensis, nisi fallor, patriā, eques ordinis Calatravæ, Salmanticæ in collegio D. Iacobi, quod à Conchenfi urbe propter erectoris memoriam illius Episcopi vulgò appellatur, civilis prudentiæ studiis se exercuit; atque eam quoque de superiori loco munus Professoris adimplens alios docuit. Inde inter Hispalensis conventus Iudices cooptatus, & mox ad Granatensis ire iustus, tandem evocatur in Regis curiam. Hic primò Fiscalem advocatum, deinde Senatorem egit Militarium ordinum; postremò ad summum Castellæ Senatū fuit admittus. Edidit -

Varones illustres del Nuevo Mundo descubridores, conquistadores, pacificadores de las

Indias Occidentales: sus Vidas, virtudes, hazanas, y claros blasones, ilustradas con singulares observaciones Juridicas, Morales, Politicas, &c. Matrili 1639. Adjungitur -

Discurso legal de la obligacion, que tienen los Reies à premiar los servicios de sus Vasallos en ellos ò en sus descendientes.

Destinabat posteriori hujus operis parti, quæ lucem hæctenus non vidit, aliorum Illustrium virorum res in utraque India gestas. *Historia* item is *militarium ordinum Francisci Caro à Turribus* à se recognitæ non nulla addidit, ut ipse affirmat. Saltem ejus nomine, cum memorata historia prodiit -

Vn *Discurso Apologetico en gracia y favor de las ordenes militares*, sive de vero & proprio eorum, qui eos suscipiunt, religioso statu.

Denatus est Matrili post ann. MDCXL.

FERDINANDVS DEL POÇO, Burgensis natus, liberalium Artium (sic vocant) Baccalaurus apud Salmanticenses, ibidemque ejus studii Professor, cui ab humanitate contingit appellatio, edidit -

Per breves & utiles in Anton. Nebrissenfis librum secundum de Præteritis & Supinis verborum expositiones. Salmanticæ 1567. 8.

FERDINANDVS DEL PVLGAR, cognominatus ab oppido natali hujus appellationis juxta Toletum, Catholicorum Regum Ferdinandi & Elisabethæ Chronographus, discretè conscripsit, veraciterque -

Historia de los Reies Catholicos: quæ edita est Cæsarungustæ 1557. in folio. Hanc à se in latinum conversam nomine suo inscriptam ire permisit Antonius Nebrissenfis.

Chronica del Inclito y muy poderoso Señor D. Henrique hijo del Señor D. Juan el segundo, Rey de Castilla y de Leon. Incipit, *Despues que Dios nuestro Señor fue servido &c.* Quam vidi calamo scriptam apud D. Gasparem Ivañez de Segovia Acropolis Marchionem, Equitem Alcantaræ, amicum nostrum Matrili.

Los Claros Varones de España; simulque -

Treinta y dos cartas escritas à diferentes personas. Zamoræ 1543. Pincia 1545. Antverpiæ apud Meursium 1632. in 8.

Historia de los Reies Moros de Granada. Hæc M.S. fuit in Bibliotheca Adami Centurionis Marchi, uti à Martin Ecclesiæ Portionibus contrectata.

Planè si non è placet, negantibus disalvo Argote rum, quibus ad

litatis Historiam (tunc usum refert) Ferdinandus del Pulgar Toparcha del Salaz, certè is scrip-

scripsisse dicitur, *Historia del Gran Capitan*; Quæ Compluti apud Ferdinandum Ramirez prodiit 1584. folio. Pulgarium utique Chronographum, incorruptæ fidei hominem, & suâ linguâ satis eloquentem Alvarus Gomezius alicubi appellat: eloquentiam quoque ejus laudat Ambrosius Morales in *el Discurso de la lengua Castellana*.

Tribuuntur ei quoque alia, ex quibus est *La Glosa de las coplas de Mingo Rebulgo*: sub quo nomine creditur Ioannes de Mena aut quivis alius ævi sui mores satyrico sale perfricuisse. Matriti apud Ludovicum Sanchez 1598. in 16.

Lucii Marinæi Siculi verbis e libro VII. de Hispaniæ laudibus, *Ferdinandi Pulgarii eloquentia atque moralis Philosophia magna fuit ac laudabilis*. Siquidem sermone Hispano plura edidit elegantia faciundia, & uberrimè dicendi copiâ. In eo enim opere, quod de viris illustribus inscripsit, plurimum & ingenii & doctrinæ & scribendi artis ostendit. Per multa quoque memoratu dignissima composuit, in quibus magnam quidem laudem promeruit. Hactenus ille.

FERDINANDVS DE QVINTANA, unus ex primis colonis urbis Sancti Michaëlis de Tucumân in meridionali America, scripsit -

Relacion de la provincia de Tucumân. Ægidius Gonzalez Davila in *Theatro hujus Ecclesiæ*.

FERDINANDVS REBELLO, Lusitanus ex oppido Prato Lamecensis diœcesis, apud Iesuitas, quibus sodalem se dedit in Olisiponensi domo, non doctrinæ tantum, sed & omnium virtutum laude conspicuus vixit, Eborensis diu Professor Theologiæ, ejusdemque Academiæ Cancellarius. Collegii quoque Portuensis Rector fuit. Scripsit -

De Obligationibus Iustitiæ. Lugduni apud Horat. Cardon. 1608. in folio.

Eboræ denatus est XX. Novemb. MDCVIII.

FERDINANDVS RHOENSIS, vulgò DE ROA, ut videtur, Artium, Theologiæque Professor celeberrimus, ac disertissimus, apud Salmantinos publici juris fecit,

Commentarios in Politicorum Aristotelis libros. Accesserunt *Repetitiones tres De Domino & Servo: De Iustitia & Injustitia: De Felicitate*: Quæ simul edidit Magister Martinus de Frias, Didaco Hurtado à Mendo, a. S. R. E. Cardinali, Patriarchæ Alexandrino, Hispalensisque Ecclesiæ Antistiti dicata. Salmantica 1514. in folio.

Lucii Marinæi Siculi ex opere antiquo *De Rebus Hispaniæ*, non eo, quod in *Hispaniæ illustratæ* systemate editum fuit; dum de Salmantica, & Academiæ Professoribus agit, hæc verba sunt; *Hos autem sequitur quartus Professor, vir verè doctus atque faundus Ferdinandus Rhoanus Magister; qui inter omnes Hispaniæ vi-*

ros literis excellentes quàm maximè pollet. Hic enim divinarum, naturalium, moraliumque rerum verus Interpretæ lib. VII. dum viros literis illustres Hispaniæ laudat; Subnectam huic (inquit) Ferdinandum Rhoanum Theologiæ Magistram, Philosophum ac Theologum celeberrimum qui Salmanticam, atque ejus celeberrimum gymnasium summis laudibus ornavit. Quippe qui doctrinâ singulari, & vitâ honestissimâ Theologiæ atque omnium liberalium artium, sacrarumque rerum optimus interpretæ sine ullo competitore Decio (Didacum Dezam intellige) Salmantino Episcopo non immeritò in Theologiæ professione successit. Hæc ille.

F. FERDINANDVS DE RIBERA, Hispalensis, Monachus Cisterciensis, Theologiæ Professor in monasterio S. Bernardi de Palazuelos, edidit -

Primera Parte de Conceptos de la Sagrada Escritura para los dias de Quaresma. Burgis apud Varesium 1616. 4.

Segunda Parte &c. Pincia 1620. 4.

FERDINANDVS DE LOS RIOS CORONEL, Sacerdos, edidit -

Memorial y Relacion de las Philippinas; de lo que conviene remediar; de las riquezas, que ai en ellas, y en las Islas del Maluco. Matriti 1622. 4.

FERDINANDVS RODRIGVEZ CARDOSO, Lusitanus, Medicæ artis Doctor, edidit, ut se aliis utilem vixisse testaretur,

Methodum medendi summâ facilitate ac diligentia, in tres libros distributam, quorum I. *De Indicationibus in genere*; secundo specialiter *De curativis*, ac tertio *De præservativis atque vitalibus* agitur. Venetiis apud Vincetium Somascum 1618. in 4.

De Sex rebus non naturalibus: primum ab authore ipso editum deinde emendatiorem per Petrum Vffenbachium, emissum librum Francofurti anno 1620. in 8.

FERDINANDVS DE SALAZAR, nescio quis, qui eximius Doctor, more illius temporis, quo vana hæc usurpabantur passim, vocatur, ex eo opere mihi dumtaxat notus est quod, ut voluntati obsecundaret Dominæ Ioannæ Alarcóniæ, se confecisse ait. Hoc tale est,

Iglesias, y Indulgencias de Roma con las reliquias y estaciones della. Medina à Campo, ex officina Guilielmi de Millis 1551. 8.

FERDINANDVS DE SANTANDER, Artium Theologiæque (uti voluit audire ipse) Baccalaurus, Grammatices Professor Toletanus, edidit -

Petri Pentarei Siderati (proprium sibi ac lustricum nomen videtur serè absconde-

re per anagrammatismū voluisse) *Cōstructionis artem*. Necnon & -

Memoria Artem.

FERDINANDVS DE SANTIAGO, sive DE SANCTO IACOBO, Hispalensis, fratrum Redemptorum Deiparæ Mariæ de Merde in patria sodalis. S. T. Magister, Ecclesiasticorum sui temporis oratorum facile princeps, cognomentum ab aureo ore, quod ante plura sæcula Ioanni Constantinopolitano Antistiti sanctissimo & eloquentissimo inditum est, Matriti in curia Regis jam olim ex hac occasione vulgò accepit. Exoratum Philippus Rex Catholicus Divæ Matris precibus Deum voluit eo tempore, quo Britannica expeditio navalis auspiciatò, piè scilicet, iniri debuit. Sacra res in fratrum Mercenariorum domo coram Venerabili Deiparæ Virginis, quæ insigni cultu frequens eo loci est, icone gerebatur. Convenerant cum Rege ipso, amplissimisque omnibus regionum Senatorum ordinibus innumera populi multitudo. Sed utique ingentem declamationis expectationem superavit ea, quam Ferdinandus habuit, sacra oratio, quæ quidem debita loco, tempori, causæ, actionis omnes numeros perfectissimè adimplevit, insuperque *caelestissimi* (quod Ciceroni Vellejus tribuit) *oris* viro præjudicatam illam, quæ supra memorata est, appellationem eximia laudis peperit. Hinc Salmantice, & aliis locis, necnon Romæ apud Pontificem Paulum hujus nominis quintum, semel sermone Hispanico, atque aliàs sæpe conciones habuit, demirante hominis ingenium, facultatèque dicendi amplissimam, sacrâ illâ Curiâ. Inde tamen post aliquot annos, non sine Pauli Papæ, sodaliumque suorum querela (quæ rerum humanarum vices sunt) in Hispaniam remeavit. Granatæ diu vixit Præfectus: Hispalim denique in collegium D. Laureano sacrum concessit, ibi post gravem, & prolixum morbum ætate jam decrepitâ moriturus. Acumine is, festivitæque ingenii præstans verè melleo Nestoreoque sermone ad detinendos audientium animos utebatur; adeò affectiones hominum dicendi mirâ facultate tanquam injecto frano ad arbitrium temperans, ut sine intervallo fermè aliquo, demersa fletibus, altissimoque mœrore, quem concitaverat ipse, adstantium corda ad nutum scilicet voculæ unius aut gestus in effusissimam solidæ immensæque letitiæ significationem converteret. Facetus fuit in paucis, mordacique sale perurbanus: joci certè illius quamplures nec decidunt quidem hodie ab ore elegantiorum. Scripsisse plura creditur; quæ autem typi expresserunt, hæc sunt:

Consideraciones sobre los Domingos y ferias de Quaresma; ex sacris actionibus Salmantinis. Ibidem 1597. Barcinone 1598. 4. tertioque Pincia 1606. 4. apud Ludovi-

cum Sanchez.

Consideraciones sobre los Evangelios de los Santos, con un breve parafrasis de las letras de los Evangelios. Matriti 1593. in 4. Cæsaraugustæ 1605. Salmantica 1615. 4. apud Antoniam Ramirez.

Sermon que predicò en Malaga à las honrras del Rey D. Felipe Segundo. Hispali 1598. in 4.

Otro Sermon en las honrras del Rey Felipe III. Granatæ 1621. 5.

Tratado del Ato de contricion. Hispali 1634. Quæ vox ei cygnea.

Marial, o Sermones de Nuestra Señora, deperditum est, cum Matrilo in urbem Granatensem ad editionem transferretur: ut ad nos scripsit Illustriss. Hydruntinus Archiepiscopus D. Fr. Gabriël Adarzo & Santander, qui & opera alia ab eodem authore emanasse ait; utpote *Apologiam pro usu areæ monetæ in Hispania: Tubilei quoque magni explicationem & alia*.

Defuncti anno MDCXXXIX. III. Kalendas Aprilis in ætate fere centenaria corpus sub eleganti latina inscriptione domus majoris Hispalensis sodales conditum servant.

FERDINANDVS DE SEPVLVEDA, Segovienfis, Medicæ artis, præcipueque aromatarie rei notitiâ dives, prodire in publicum, Adriano VI. recens Pontifici, dum in Victoria urbe moratur, nuncupatum fecit -

Manipulum Medicinarum, in quo continentur omnes medicina, tam simplices, quàm composita, secundum quod in usu apud Doctores habentur; cum primum alibi, tum Pincia apud Ioannem Villaquiran 1550. folio.

FERDINANDVS DE SEVILLA, mihi aliàs ignotus, scripsisse dicitur -

Glosa sobre las Extravagantes de Censos.

FERDINANDVS DE SOLA, Medicus Doctor, quem Zacutus in censum Lusitanorum retulit Hispanos hujus artis Professores alicubi commemorans. Medicinam facitabat Hispali eo tempore, quo tractatum foras prodire fecit -

De Nivis usu. Latinum, an vulgarem, alius dixerit.

FERDINANDVS DE SOTO, edidit -

Emblemas moralizadas. 1599. in 8.

FERDINANDVS DE SOTOMAIOR, ex Hieronymo Valdesano communicavit Hispanis -

Historia de la Legion Thebæa. Matriti, 1596. in 4.

F. FERDINANDVS SVAREZ, Lusitanus, Olisiponensis, ex Carmelitarum ordine

apud Gallos majorem vitæ partem commoratus floruit Burdigalæ, Bajonæque in Aquitania Theologus atque Philosophus Professor; cooptatus quoque inter regios Concionatores. Vicarius fuit Provincialis Aquitanæ provinciæ, annoque MDCXLIX. creatus Memphitanus Episcopus, (maximam Ægypti urbem intelligo, quæ nunc Cairo) quo in loco scdit aliquot annis, atque inde Romam rediens, Parisiisque, decessit in hac regia urbe anno circiter MDCLXIV. Scripsit -

Epilogum uniuersæ Dialecticæ, quas Summulas vulgò dicunt. Burdigalæ apud Simonem Millangium 1622.

F. FERDINANDVS SVAREZ DEL CASTILLO, Toletanus, Carmelitarum familiæ Hispali adscriptus, Hispalensem domum semel provinciam autem Bæticam bis rexit; generalisque in regia Curia sui ordinis procurator fuit. Nostræ autem genti communicavit -

El Compendio de la Historia Antoniana: hoc est, vitam & res gestas Sancti Antonii Abbatis, originemque & progressum religiosæ familiæ, quæ nomine hujus censetur; ex latino Aymari Falconis. Hispali 1603.

Exortacion à la Republica de Venecia del Cardenal Baronio; ex latino ejusdem Baronii in 4. Matriti 1607. Obijtque diem suum Hispali circa annum MDCX.

F. FERDINANDVS DE TALAVERA, ex oppido hujus nominis in Carpetanis (in quod transformata fuit, ut doctissimo cuique placet, antiquorum, sive *Ebora*, sive *Libora*) diocesis, ac domini Antistitis Toletani, monachus ordinis Sancti Hieronymi, tempore Catholicorum Regum Ferdinandi, & Elisabethæ, sacris eorum confessionibus, ecclesiasticis, bellicis, politicisque consiliis frequenter admotus nomen suum ad posteritatis omnem memoriam propagavit, vitæ innocentissimæ, rerumque fortiter atque piè gestarum meritis: quæ tandem virum summè Regibus gratum in Abulensis prius, deindèq; in Granatensis urbis recens à Maurorum potestate erepta Pontificium exexere. Ad nos his scriptis pertinet;

Provechosa doctrina de lo que debe saber todo fiel Christiano.

Confesional, ó avifacion de las maneras de pecados.

Del Restituir y satisfacer.

De como emos de conulgar.

Contra el murmurar.

De las Ceremonias de la Miffa. Idem credo est opus, *Memoria de nuestra Redemcion en los santissimos misterios de la Miffa.* Salmanticæ apud Ioannem Perier 1673. in 8.

Contra la demasia en el vestir y en el comer.

De como debemos aprovechar el tiempo.

Editi sunt hi omnes simul in 4. Præterea-

Impugnacion Catholica en defensa de nuestra Fée: adversus librum quemdam Hispali, dum ibi Regina moraretur, editum ab impio quodam Hebræorum fautore. Hoc tamen opus in nostro *Indice* prohibetur.

Ceremonial de todos los officios divinos cum Latine, tum Hispanè.

Vna forma de visitar Iglesias y Conventos de Monjas.

Instruccion para las monjas de un Monasterio de Avila.

Officia quatuor, quæ variis diebus recitantur, composuisse etiam dicitur; duo nempe in die expugnationis laudatæ urbis Granatensis; tertium in die *S. Iosephi*; quartum tandem in *Expectationis partus Deiparæ Virginis*. Tribuit nostro hæc omnia Alphonsus Matritensis Archidiaconus de Alcor nuncupatus in *Palentina Historia* M.S.

Obijt Granatæ Ferdinandus, miraculis post mortem clarus XIV. Maji MDVII. Ejus vitam elegantissimo stylo pertexuit Iosephus Seguntinus Hieronymianus in *Historia* hujus ordinis. Multa quoque de eo laudatus Alphonsus Madridius in memorata *Palentina urbis Historia* M. S. Petrus Gonzalez de Mendoza Archiepiscopus Granatensis in *Salicetana domus*, Franciscusque Bermudez de Pedraza in *Granatensium rerum Historiis*. Præter ea, quæ nostro attribuimus, opera recognovisse etiam dicitur *Francisci Ximenii* Franciscani opus *de Vita Christi*: Hispanè conscriptum, eâ impensâ curâ & studio, ac si novum, ac vernam procudisset. Ad hunc scriptæ sūt Petri Martyris Angleriensis XI. XII. XVI. & XXXVIII. epistolæ; pertinetque *Lucii Marinai Siculi* hoc elogium è lib. VII. de Hispaniæ laudibus. *Cæterum Ferdinandum Talabricum Granatensem Archiepiscopum silentio dignum non censeo. Hujus enim scientiæ sapienciam, si rectè consideremus (quod paucis contingit) parem judicabimus. Quapropter hoc viro Ferdinandus Rex in rebus agendis atque negotiis omnibus maximè semper utitur; quod eum doctum, sapientem, honestum novit. Hunc itaque regis negotiis ita obrutum sepè vidimus, ut ei neque ad somnum, neque ad cibum capiendum locus aut spatium daretur.* Hæc Siculus.

F. FERDINANDVS DE TAVORA, Lufitanus, ordinis S. Dominici, Funchalensis Insulæ *Maderæ* Episcopus, eruditione ac morum probitate excellens, ut Alphonsus Fernandez loquitur scriptores ordinis sui in *Bibliothecam* colligens; scripsit an. MDLXXIV.

Commentaria super Evangelium Joannis: quæ, uti credimus, lucem hæcenus non viderunt.

F. FERDINANDVS DE TORQVEMADA, ordinis sanctissimæ Trinitatis, scripsit - *Apacion de Nuestra Señora de los Remedios.* Granatæ 1654. 4.

FER-

FERDINANDVS DE LA TORRE, scripsit, Anton. de Leone teste in *Bibliotheca Indica*, *Descubrimiento de las Islas Filipinas*. M. S.

FERDINANDVS DE VALDES, Hispalensis, Doctor Medicus Complutensis, primariusque in patria Academia hujus artis Professor, scripsit Tractatum -

De utilitate venæ sectionis in variolis, atque aliis affectibus puerorum. Hispali 1583. in 4. Qui quidem ipso authore sui interpretivulgariter sermone conversus iterum prodiit.

FERDINANDVS DE VALDES, Hispalensis, Græcæ linguæ Professor Complutensis, edidit -

Introductionem in Grammaticam Græcam. Compluti 1556. in officina Ioannis Brocarii.

D. FERDINANDVS DE VALLEJO, Gasparis filius, Hispali natus, Salmanticæ ad S. Bartholomæi collegium sodalis, intempestivâ morte viam laudis egregiæ à se muniri ceptam in eodem ipso collegio terminavit: cum perspicuum quidem doctrinæ suæ testimonium dedisset in commentario, typis jam alcubi commissio,

Ad Caput ultimum De Donationibus inter virum & uxorem; uti legitur in *Libro memoriali Sodalium Collegii istius*. Obijt anno MDCXXIII.

F. FERDINANDVS DE VALVERDE, Limensis, Augustinianus, S. T. M. in Peruana Indorum occidentalium provincia, Limæque pro interprete sacrarum Scripturarum, vulgavit anno 1622 -

Relacion de las fiestas, que se hicierõ en la ciudad de los Reies en el nuevo reinado de D. Felipe IV. de qua in *Bibliotheca Indica* testis est mihi Antonius Leo. Superfuisse autem eum, usque ad proximum retrò tempus, iterata illa hujus memoria preli beneficio notum fecit, quæ quidem extat in sequenti Poëmate,

Santuario de Nuestra Señora de Copacabana en el Pirù. Limæ apud Ludov. de Lyra 1641. in 4. atque item -

Vida de Christo Nuestro Señor. Limæ 1657. in 4.

De Trinitate, volumen unum adjudicat ei in *Theatro Indico Ecclesiastico Limensis Ecclesiæ* Egid. Davila regius Chronographus.

FERDINANDVS VASQUEZ MENCHACA, Pincianus natus, patrem habuit Martinum Vasquium, Spinarensem, cum Granatensis, tum Pinciani Iuridici Conventus, deinde etiam regii Castellæ Concilii Senatorem; fratres verò Ioannem Vasquium earumdem Granatensis, Pincianæque Curiarum Iudicem, Indici demum Senatus Patrem; ac Rodericum

Vasquium de Arze, quem post administrata alia munera Senatorem habuit ac tandem Præsidem (qui honos inter nos habetur, ac verè est togæ summus) regium proximè laudatum Castellæ Concilium: quorum omnium, tam parentis, quam fratrum Ferdinandus ipse libro secundo De Success. creat. §. III. requisito XXIX. n. 1. meminit. Salmanticæ hic in collegio ab erectore Archiepiscopo urbis Compostellæ nuncupato dedit operam Ecclesiastico ac Cæsareo Iuri, quorum utriusque Doctoralem apicem postea obtinuit, Fuerit quidem, ut ait Egidius Gonzalez Davila in *Theatro Hispalensis Ecclesiæ*, Archidiaconus del Bierzo in Asturicensi collegio sacro, Gasparis tamen Stunicæ ab anno MDLVIII. ad MDLVIII. Compostellani Præsulis quòd generalis fuerit Vicarius, profectò adaptari non potest sæcularia reipublicæ munera interim exercenti. Refert enim ipse in præfatione lib. I. *Controversiarum illustrium* se inter IV-viros Hispalensis Conventus Iuridici olim, annumeratum, quâ tempestate huic Curia à Rege duo, tertius ab Assidonensi Duce, quartus à Tarifæ Marchione Iudices providebantur. Senatorem quoque Pincianum, fuisse lego. Regi certè à consiliis fuit in regiarum rationum Senatu; cuius muneris etiâ ipse quoq; meminit. Interfuit sacræ Tridentinæ Synodo inter Iuriconsultos eò destinatos à Philippo II. Rege Catholico. Porrò ascendisse eum ad supremi Castellæ Cameræque Senatus locum, inde fuit, ut credo, iis, qui affirmant, persuasum, quòd Menchacæ cuiusdam Castellæ Senatoris *Pragmatica* primæ tituli XXXII. libri secundi nostræ *Legum Compilationis* an. MDLVIII. nomen suum subscribentis mentio extet. Qui dubio procul ille ipse est, quem Cameraæ jam honore conspicuum in solemnitate quadam juramenti sacra verba dictantem Ludovicus Cabrera lib. V. cap. VII. *Rerum Philippi II. Regis gestarum* celebrat. Sed profectò hæc ad alium quemvis, scilicet ad Franciscum Menchacam Philippi Regis summum Senatorem, & à secretis Consiliarium, cui nuncupavit noster *De Successionibus* libros patrum appellans, sèque illius ex sorore amitina nepotem, non ad nostrum referenda sunt, qui biennio integro deinde exacto, hoc est, circa annum MDLXII. Decretorum Doctoris notâ dumtaxat venit in Tridentino Patrum catalogo dignoscendus; & quod plus est, Doctoralem (ut vocant) Canoniatum Hispalensis Ecclesiæ Octobri mense anni LXVII. supra sesquimillesimum sibi à sacro ejusdem collegio delatum admiserit; quo cum suprema illa reipublicæ munia stare simul nequeunt. At hujus ultimò dicti, præterquam quòd apud Ludovicum Mexiam Hispali de *Pragmatica panis* scribentem, atque item in libro, quem in eadem Hispalensi Ecclesia *Obituum* vocant, diserta mentio fit, in epitaphio ipso sepulchri paulò post adju-

gendo memoria durat. Sed quantumvis honoribus gestis clarus admodum, doctrinâ tamen exquisitâ, mirâque publici juris ac privati, aliarumque disciplinarum eruditione adhuc clarior, gentique suæ ac familiæ honestior fuit. Cum proposuisset quippe sibi, quod ætate sua contigit raris, Philosophiæ & bonis aliis artibus juri non privato solum, sed publico lumen accendere, Jurisconsulti clarissimi, atque inter principes Juris interpretes adnumerandi nomen & laudem, exterorum omnium etiam doctissimorum iudicio, promeruit: ut alius vix sit inter Hispanos Juris enarratores, quem Covarrubiæ & Navarro comparandum agnoscant. Opera ejus sex voluminibus continentur,

Primo & II. *Controversiarum illustrum* libri III. Francofurti apud Georgium Corvinum 1572. Venetiis 1564. Francofurti iterum 1577. ac tertio 1606. Barcinone 1563. Lugduni 1599. duobus tomis in 4.

III. *De Successionum progressu*. Venetiis 1564.

IV. V. & VI. *De Successionum creatione*. Salmantica 1559. in folio, sive *de Successionibus, & ultimis voluntatibus*; quod præferunt reliquæ editiones, Veneta 1564. in folio, Francofurtensis 1610. Genevensis 1612.

Consignari voluit moriturus fratri Rodericó Váscuo Granatæ tunc temporis Senatori quidquid operæ insumpserat libro *De vero Jure & naturali* inscribendo; precatu eum, ut in perfectionem duci per idoneum aliquem, typisque edi procuraret; ut è testamento apparet ipso, cujus exemplum Hispali in Ecclesia adservatur. Ibi nunc ante parvam portam sinistri Chori lateris, Ferdinandi sive sepulchrum, sive cœnotaphium visitur, inscriptionem hanc, quæ Francisci Pacieci viri disertissimi, Latinique Poætæ eximii, ejusdem Ecclesiæ Canonici, accuratationem sapit, præ ferens.

Vitæ immortalis Origo

*Fernando Vaskio Menciakæ .
Inlustri . I . V . D . præclaris
Honoribus defuncto , & in
Ispalen . Ecclesiæ Patres erudi-
tionis ergo denique adlecto .
atervis doctrinæ moni-
mentis de posteritate bene-
merenti positum . A . . . MDCCLXIX . *
Ætat. vero LVII . R . I . P .*

Et subtus gentilitii insignis scutum, quod interponitur,

*Ex Collegii Decreto ob egre-
giam liberalitatem qua vir
pientissimus perpetuum . I O O O O .
aris censum quodannis in dotes
virginum dedit ,
legavit .*

FERDINANDVS VELASCVS, Ioannis II. Portugalliæ Regis orator, edidit -

Orationem habitam Romæ nomine dicti Regis ad Innocentium VIII. Pontificem Maximum.

De quo author est Ludovicus Iacobus à Sancto Carolo in *Bibliotheca Pontificia*.

D. FERDINANDVS VELLOSILO, Aillonensis, quod est oppidum Aillon diocesis Seguntinæ, (Italum *Bibliotheca Pontificia* author falsò refert) in Salmantino per celeberrimo lyceo inter sodales Archiepiscopalis collegii Iacobo Apostolo sacri à quarto anno super quadragesimum sæculi præteriti sexennio integro sacras literas professus est. Vnde ad Seguntinum evocatus sexdecim annis eisdem docuit primarius Interpres, Seguntinæque istius Ecclesiæ Magistralis Canonicus; jam eo tempore idoneus habitus, qui cum aliis ab Hispania destinatis ad Concilium Tridenti celebrandum Theologis & ipse nominari, reversusque ad Lucensem Pontificatum sufficere meruerit. Dum tamen id munus sedulo gerit, arthritide laborare cœpit, ac tanquam truncus, ut ipse queritur, in lecto jacere: quo tempore veluti profundissimo usus otio elucubravat -

Advertentias Theologicas Scholasticas in B. Chrysostrum & quatuor Doctores Ecclesiæ; Ad Philippum II. Regem Catholicum. Compluti apud Ioannē Iniguez de Lequerica 1585. in folio, Venetiisque 1601. folio.

Promiserat quoque *Morales in usum Concionatorum Verbi Dei*. Sed interruptit mors propositū XXII. die Feb. an. MDLXXXVII. vitæ meliori eum restituens. Collegium D. Hieronymo sacrum erexit Complutensibus.

FERDINANDVS DE VERA, scripsit -
Panegirico por la Poësia. Montillæ 1627.

Explicacion y notas al Eibro quarto del Arte comun. Granatæ 1631. in 8.

FERDINANDVS DE VERGARA CABEZAS, Iuris Doctor in collegio Granatensis urbis Imperiali, atque in schola Canonum Professor, edidit -

Defensa en derecho por la Inmaculada Concepcion de la Virgen Santissima. Granatæ 1653. 4.

FERDINANDVS DE VILLAREAL, Presbyter Vbetensis, dedit in lucem hæc duo opera metrica -

Traduccion de las Imagenes de la Muerte: con un Sermon para saberse exercitar en su memoria. Compluti apud Ioan Brocar 1557. in 8.

Emblema ó escritura de la Justicia. 1546. in 8.

Vidit D. Thomas Tamajus.

FER-

FERDINANDVS XIMENEZ DE ARA-GAON, Olissiponenfis, Archidiaconus *Sanc-tæ Christianæ* in Bracharenfi Ecclesia, dedit carmine & prosâ contextum opus sic nuncupatum (Lusitanum, ut credimus)

Restauração ò renovação do homem Olissipone apud Petrum Craesbek 1608. in 4. Posteaque -

Doutrina Catolica pera Instrucção e confirmação dos Fieis, e extinção das seitas supersticiosas e em particular do Iudaismo. Prodiit ex eadem officina 1625. in 4.

FERDINANDVS XVAREZ, Hispalensis, vertit in sermonem vernaculum *Petri Aretini* libellum ingentissimum, quem deinde Gaspar Barthius vir eruditissimus, Hispanique idiomatis cultor eximius, ex Ferdinandi versione, qui prototypi quædam parum honesta prætermiserat, non ex ipso Aretini exemplari, hæc inscriptione edidit insignitum. *Pornodidascalum, seu colloquium muliebre de astu nefario, horrendisque dolis, quibus impudicæ mulieres incautæ iuventuti insidiantur*. Francofurti 1623. in 8. Hispanam Suarezii versionem nusquam vidimus. Acquiescisse autem non toto animo Barthium suo in hoc opere exantlato labori, hæc illius verba in præfatione ad *Pornodidascalum*, sive *Cælestina* egregiæ nostratæ Comediæ interpretationem post aliquot annos, ut latinam faceret, in manus sumptæ, liquidò ostendunt. *Edidi quidem (ait) paulò ante hunc ludum Dialogum Petri Aretini ex Hispanico Fernandi Xuarezii à me translatum. Sed is libellus ita planè conversus est in Romanum sermonem, ut denuò eum traducere velim potiùs quam eo modo legi: id quod etiam proximo otio facere decrevi. Quoniam rudior adhuc tum eram linguæ delictarum; potiùs latinitati, quam huius proprietati studens: quod nonnusquam tamen aliter faciendum res ipsa me edocuit.* Hæc ille.

Los Comentarios del Veneciano de las cosas del Turco, ejusdem sunt Ferdinandi Xuarezii Presbyteri ex Italico versi. Hispali 1546.

F. FERDINANDVS DE ZARATE, Matritensis, ordinis Eremitarum in Cordubensi domo, sacre Theologiæ Magister, Professorque Vrfaonensis in Batica; edidit -

Discursos de la Paciencia Christiana, libris VIII. Compluti 1597. in 4. præter alia, quæ non novimus. Sub huius nomine laudari video *De Imagine sacra Deiparæ dictæ de la Oliva*, nescio quid Neapoli editum 1634. in 4. Ferdinando de Zarate tribuit non nemo *Certamen Conceptionis Dominae Nostræ*, Valentia editum 1586. in 8. Hispanum scilicet.

FERDINANDVS DE ZVRITA, Huertensis (diocesis Conchenfis *Huete* oppidum est) apud occidentales Indos sacre legis Evange-

lice disseminator, scripsit latinè -

Theologicarum de Indis questionum Enchiridion primum. Matriti 1586. in 8.

D. FERDINANDVS DE ZVRITA, nescio quis, scripsit huius tituli opus -
Meritos dispenen Premios. Matriti 1654.

FIRMINVS.

FIRMINVS, Lusitanus,
Repertorium scripsisse dicitur *De mutatione aëris*. Parisiis 1539.

FIRMINVS LOPEZ DE MENDICORROZ, Navarrus, ut videtur, Ioannisque Ferdinandi à Velasco Magni Castellæ Comestabilis assecla, seu familiaris, edidit -

Observaciones de la vida del Condestable Iuan Fernandez de Velasco, y cifra de sus dictámenes; Ad Bernardinum Ioannis filium. Vigebari in Ducatu Mediolanensi 1625. in 4.

FLORIANVS.

FLORIANVS DOCAMPO, Zamorensis, Lupi filius, quem ex Sancia Garzia Docampo fœmina, ut alicubi lego, Lusitana, Didacus de Valencia Castellæ Marefchallus procreavit, sub Antonio Nebrissensi, & aliis Compluti ad omnes bonas disciplinas multo studio adhibito, strenuè se ad historicum munus, quod quasi præfagiebat sibi aliquando solemniter obeundum, comparavit. Quo consilio quæ latebant ferè rerum nostrarum origines ex Romanorum & Græcorum libris, prisca ævi lapidibus, aliisque monumentis, atque adeo inferiorum temporum historiam ex authenticis & æqualibus scripturis, Principalibusque concessionibus undique conquisitis ferè primus procudere concepit animo, atque ex bona parte exequutus est. Canonicus enim Zamorensis patriæ Ecclesiæ factus meruit à Carolo Cæsare regius destinari Chronographus, eâ ipse de virtute atque eruditione hominis vulgò apud omnes conceptâ, valdeque in dies confirmatâ, ut in comitiis Castellæ regnorum anni MDLV. communi Procuratorum voto pulsatus fuerit Cæsar de exhibendo regiis, aliundève quàm ex sacerdotio Zamorensi videntibus redditibus Historico suo Floriano, quo posset muneri suo continuandæ Historiæ, non ulli addictus Ecclesiæ ministerio, totus vacare. Exquisitam adjunxit, pro captu ejus temporis, in commentando dictionis elegantiam, quæ verè digna esset rebus, quas describendas curæ suæ commendaverat. Nec tamen solidam ab eruditibus laudem colligere potuit, ex quo verè Historiæ bono semini Berofianarum, hoc est, animum fabularum non multò antea publicarum evanida commiscuit grana; quas quidem ad

ad Deum Fabulinum relegandas nondum palam decreverat Criticorum Senatus. Quare Andreas Refendius multò superioribus diligentiore vocat Historicum, & quantum ad Geographiam eruditior: quem tamen alibi ut nimis credulum Beroffi originum Hispanicarum accusat; nempe ad *Moralem*, & de *Antiquitatibus Eborensibus* scribens. Ambrosius item hic Morales in laudando Floriano multus & creber est; extollendaque ejus industria, & sermonis majestate. De quo in *Prologo* suæ continuationis, & in *Tractatu de Antiquitatibus Hispaniæ*, atque etiam in *Excursu de Lingua Hispanica* adiri potest. Nec non Ioannes Vasquez hæc de Floriano habet in *Chronici* cap. IV. *Vir, ut apparet, multa lætioniis, & indefatigabilis hac in parte diligentia, omnes Hispaniæ res memorabiles quatuor tomis describendas suscepit; quorum primum tantum hactenus, quod sciam, edidit; in quo quæque de primordiis Hispaniæ potuerunt inveniri, studiosè ac diffusè collegit.* Andreas tandem Garfias Matamoros quàm appositè de Floriano in *Apologetica* sua narratione de *Academiis*, & *literatis Hispaniæ viris*, post Petrum Messiam, & Genesium Sepulvedam Cæsareos Historicos pro merito laudatos? *Postremus est Florianus, qui mihi vir unus, & veterem majestatem imperii representat, & quadam cum gravitate eloquentiæ & puritate sermonis Hispani ad scribendam Historiam se maximè applicat, clarissimum Historici nomen transmissurus ad posteros.* Verè ex quatuor partibus Historiæ nostratis, quarum spem fecerat, primæ tantum semissem perfectisse is videtur. Ab eo enim habemus -

Los cinco libros primeros de la *Coronica general de España*. Pertingere hæc prima pars debuit usque ad Iesu Redemptoris adventum, ut ex præmio ipsius authoris constat. Nec tamen ultra duorum Scipionum cædem procedit narratio. Sanè quatuor ex his quinque libris à quodam Typographo extortos sibi fuisse non dissimulat Florianus in quadam ad *Ioannem Vergaram* epistola, quam mox laudamus (prodiit utiq; quod fuit, Zamoræ 1544. in fol. cù Indice rerù & locorum) pluraque se emendasse ait ad subsequentem editionem: quæ quidem, diem suum eo obeunte, non nisi curâ Ambrosii Moralis prodiit integra & quinque jam librorum, Compluti apud Ioannem Iniguez de Lequerica 1578. in folio. Quam quidem Historiam satius habuit continuare Ambrosius idem Morales, quàm à principio rerum novam recudere.

Circumferuntur & alia præ se ferentia *Docampi* nomen; utpote -

Libro de linages y armas; quem adfervari ajunt autographum in Bibliotheca Comitum de Lemos oppidi *Monforte* Regni Gallici. Hujus meminerunt D. Iosephus Pellizèr regius Chronographus in libello supplici, seu *Memoriali pro Marchione de Ribas*, & Rode-

ricus Mendez Silva in *Vita Nonii Alphonfi*. Certè Florianus ipse, ad contextenda suis quæque Historiæ locis, peculiarem se in describendis nobilium familiarum originibus & insigniù usu posuisse curam industriamque in eo, quem laudavimus, Historiæ præmio admonere suos lætores voluit.

Laudant separatim ejus -

Linage del apellido de Valencia: quod opusculum habuit Gundisalvus Argote de Molina in penu sua Genealogica manu exaratum; nempe de avito authoris stemmate lucubrationem.

Cœpisse quoque eum de rebus *Francisci Cardinalis Ximenii* commentari, hujusque Historiæ fragmentum ad Ioannem Vergaram misisse lego in *Epistola* ejus ad *Vergaram* è Zamoræ urbe datam III. Maji MDXLIX. Quam in *Archivio Complutensi* simul cum *Ximenii* ipsius *Cardinalis vita*, edi curavit Collegium Complutense Sancti Ildephonsi operis author. Quo quidem Commentario usus est in eadem *Sparta* exornanda, ut ipse ait in *Prologo*, Alvarus Gomezus. Sed in hac eadem *epistola* Florianus refert aggressum se esse *Ferdinandi Pulgaris*, & *Ferdinandi alterius Perezii Guzmanii de Viris illustribus* libellorum continuationem.

FORTVNIUS.

FORTVNIUS GARZIA DE ERZILA, aliàs ARTEAGA, Cantaber, eques D. Iacobi, inter Hispanos collegii Bononiensis ab Ægidio Albornozio ædificati sodales superiori sæculo in utriusque Juris professione paucos Itolorum pares habuit. Ingenium in eo fuisse acre, flexibile, multiplex, & exercitatum æquales referunt, gravitatem humanitatis plenam, judicium verò sic maturum ac modestiã imbutum, ut in scholasticorum circulis de abstrusis quibusque eum quotidie interrogantium, qui vix aliquid ignoraret, nihil tamen responderet ex tempore nisi cunctanter, rationibusque utriusque partis in medium productis. Sparsa tanti viri fama per diversa Italiæ loca Florentinæ urbis persuasit cives, ut Fortunium ad Academiam suam Pisanam invitarent. Quam conditionem ideò non admisit, nè videretur de togæ honorù, quos inter suos gerere ante omnia desiderabat, spe non temerè conceptâ cum nova istius Professorii muneris acceptatione transigere. Igitur evocatus à Carolo Cæsare in Hispaniam, eo tempore jam regius Consiliarius erat, hoc est, supremi Castellæ Senatus Pater, quo Ioannes Genesius Sepulveda de Albornozii rebus commentabatur, atque item in Curia Regni Navarra summus Iuridicus, quem Regentem Idiotismus noster vocat. Hunc certè omni laude afficiunt viri duo longè gravissimi tam dignitate, quàm doctrinâ, *Dadacus Covarruvias lib. III. Variorum cap. I. & I.*

FRANCISCA.

D. FRANCISCA DE LOS RIOS, Matritensis, vertit in vernaculam ex latina lingua, duodecim tantum annis nata (res miraculo similis!)

La Vida de la Beata Angela de Folino, apud Ioannem Cueltam 1618. in 8.

FRANCISCUS.

F. FRANCISCUS DE ACOSTA, Augustinianus, provinciæ Bæticæ, vir piè disertus, scripsit -

Vida prodigiosa y heroicas virtudes de la venerable Madre Maria de IHS, religiosa Carmelita descalza del convento de S. Ioseph y S. Teresa de la ciudad de Toledo. Matriti 1648. in 4.

FRANCISCUS ADAME DE MONTEMAIOR, natus in oppido *Villanueva de la Serena* provinciæ Estremaduræ, ac presbyter, edidit parum limato stylo, sed poetico, hoc est facili &, cum opus est, vehementi & nervoso -

Nacimiento vida y muerte del Apostol S. Pedro Principe de la Iglesia; cant. XXIII. ad Garziam de Loaisa Toletanum Antistitem. Toleti apud Petrum Rodriguez 1598. 4.

FRANCISCUS DE AGVADO, natus in oppido *Torrejón* prope Matritum, post adeptam inter sæculares lauream Philosophiæ Complutensem Iesuitarum sodalis, administratâ provinciâ Toletanâ domo præfuit Matritensi, ac Philippo IV. Regi nostro à concionibus fuit, prudentiâ doctrinâque spectatus, scripsit -

Del perfecto Religioso. 1619. fol.

Christiano Sabio. Matriti 1638. in folio, & 1653. fol.

Sumo Sacramento de la Fee, Tesoro del nombre Christiano, sive de Augustissimo Eucharistiæ Sacramento. Matriti anno 1640. in folio.

Misterios de la Fee. Ibidem 1646. fol.

Exoraciones varias doctrinales; ad D. Agnetem Stunicam Olivarum Comitissam. Ibidem 1641. folio.

Adviento y Quaresma. Matriti apud Dominicum Garfiam 1653. fol.

Carta à los Superiores de la provincia de Toledo, en que refiere la vida y muerte del P. Juan Gondino de la misma Compañia de IHS: qui obiit an. MDCXXXI.

Apologos morales; ex latino Cyrilli, sive Alexandrini, sive Hierosolymitani, quod Interpres ignorare se ait. Interpretatum ex Græco existimavit Aguadus eum, qui Latine à principio conscriptus fuit, libellum; ut Aubertus Miræus & Carolus Labbæus notant,

& I. *Parte de Sponsalibus cap. V. §. I. n. 5.* Et Gregorius Lopezius in *glossa ultima Leg. I. Tit. VII. Part. I.* Qui quidem ultimus *Virum doctissimum*, & *Christianissimum*, quemadmodum & alii non minùs exaggeratis laudum cumulis eum appellant. Scripsit -

Commentarium de Pactis, in Titulum Digestorum de Pactis, cum Repetitione Cap. I. Extra eodem Titulo. Bononiæ cum duobus sequentibus 1514. & Francofurti apud Nicolaum Hofmannum 1611. in 8. Repetitio ista edita quoque est Vol. III. *Repet. divers. Iuris Canonici.*

Ad Legem Gallus D. de Liberis & posthumis Commentaria: Item -

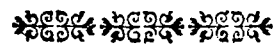
De Ultimo sine utriusque Iuris: Bononiæ simul, uti diximus, hæc tria 1514. Hic autem postremus *Tractatus* Coloniae 1585. 8. Et inter *Doctorum Tractatus* Volumine primo. Cujus quidem scripti perfectione permotus Boëtius Epo celebris illo ævo Duacensæ Academiæ Professor nuncupationem, Fortunio fecit tractatus sui *De vero Iuris Ecclesiastici sine prorsus alio, quàm Iuris Civilis*: qui quidem operù ejus volumine secundo legitur ita nuncupatus. Propter hoc opus maximè Arnoldus quoque Baert Bruxellensis in alloquutione ad *Læctorem Praxis criminalis*, à se denuò recoctæ, *Arnaldi à Bellovisu*; Nullus (inquit de Fortunio loquens) *meo iudicio tam veterum, quàm neotericorum subtiliùs illo scripsit unquam, vel ad unguem diligentius omnia scrutatur.*

Consilium ejus de m pro Militia Sancti Iacobi, laudatur à quibusdam. Idque inquit absque dubio Gregorius Lopezius relato supra loco, dum agit de foro equitum militarium. *Audio etiam quod super hac questione scripsit latè Fortunius ab Arcilla vir Christianissimus & doctissimus, qui fuit de regio consilio, & quod speratur citò prodire in lucem.* Hæc ille.

Sobre el Desafio del Rey de Francia y del Emperador, excursus quidam M. S. Fortunii extitit in Bibliotheca D. Ioannis Bertrandi à Guevara Compostellani Antistitis: qui fuisse videtur inde ad Olivariensem translatus: in ejus namque Catalogo sic legitur, *Fortun Garcia sobre el Desafio y materia del Duelo.*

Legesis, Fortunii germanam effigiem, qui cupis conspiceret, Ioannis Genesii ad *Iacobum Arteagam* sodalem *Epistolam* quamdam, quæ edita fuit cum ejus *Commentariis ad Legem Gallus.*

Pater fuit Fortunius noster Alphonfi Erzila, qui de Araucano in America bello elegantissimè scripsit.

tant, Porro Hispana hæc interpretatio Martini prodit anno 1643. 8.

F. FRANCISCUS DE AGUILAR, Augustinianus, in gymnasio Ilerdensi Bibliorum Professor publicus, nescio quæ dicitur anno MDC. edidisse in lucem; nihil enim ultra nos docuit *Alphabeti Augustiniani* author.

D. FRANCISCUS DE AGUILAR TERRONES DEL CAÑO, Ilturgitanus (*Ilturgi* hodierna est urbs *Anduxar* Giennensis diocesis) Doctor Theologus, quam scientiam in gymnasio urbis Beatæ aliquot annis fuit professus, Philippo II. Hispaniarum Regi à concionibus, & in Granatensi alma Ecclesia sacrarum literarum interpret Canonice, dein Tudensis, demum Legionensis Ecclesiarum Præsul, scripsit -

Instrucción de Predicadores. Granatæ 1617. in 4. Quam quidem tribuens Lucas Vvaddingus Ioanni cuidam Terrones Franciscano, de *Scriptoribus huius Ordinis* dum commentatur, à vero ipso refellitur.

Sermon, que predicò en Madrid en las honrras de Felipe II.

Otro en las de la Serenissima Infanta D. Catalina Duquesa de Saboia. Matrili 1577. 4. Obiit XIII. Martii MDCXIII.

F. FRANCISCUS DE ALCOZER, ordinis fratrum Minorum provincie S. Iacobi, præstans vir iudicio, divinarumque, atque humanarum cognitione literarum, scripsit -

Tratado contra el juego. Salmantica 1559. apud Andr. Portonariis.

Confessionario breve. Salmantica 1572. in 8. Cordubæ 1592. 8. Matrilique 1598. in 8.

Alius, credo, Ioannes est Alcozerius, qui de *Missa Cæremoniis* libellum scripsit, quamvis utrumque eorundem faciat operum auctorem inadvertenter Vvaddingus.

FRANCISCUS DE ALDANA, expertæ fortitudinis miles, prudentiâ, ingenioque non minus, quam robore animi, ac manu valens, post facta plura sub Philippo Rege II. stipendia, approbatamque ei in multis bellicis officiis operam, iussu eiusdem comitatus fuit Sebastianum Lusitanie Regem in expeditione illa Africana, quæ tam perniciosa, quam Sebastiano fatalis fuit. Multa Aldanæ monumenta cum ligatæ, tum prosæ orationis invidit nobis fortissimi ac disertissimi hominis mors, quorum memoriam conservavit saltem Cosmas ejus frater ad carmina eiusdem, quæ in vulgus edidit, præfatus. Prodierunt nempe ejus curæ -

Las Obras, que se an podido hallar del Capitan Francisco de Aldana. Matrili apud Ludovicum Sanchez 1593.

Deperiisse alia opera eodem ipso fato, quod

Aldanam sustulit, cum sacra, tum profana Cosmas conqueritur. Ea sunt, ne viri sic bene de gente nostra & poetica arte meriti famæ quidquam decerpere aut invidere videamur, fratris quidem testimonio,

De *l Santissimo Sacramento*; foliorum ferè centum opus profaicum.

De *la Verdad de la Fee*, ejusdem molis.

Perfecciones de Nuestra Señora.

De *Amor Platonico*.

Dialogo llamado Cipriana; sive secessus nobilium quorundam virorum in Cyprum, insulam.

Historia del Genesis, en octavas.

De *Angelica y Medoro, en octavas*.

Epistolas de Ovidio, en verso suelto.

De *Amor y Hermosura*.

Cartas: Epistolæ nempe tam seriæ, quam jocosæ urbanitatis plenæ.

Omnia hæc partim lecta sibi, partim visa, Cosmas refert adjungens *Bucolica* alia duo *Poëmata*, quorum alteri de *Partenio* y *Nise* nomen fecerat, ab ipso auctore eorum, egregio quidem eo propriarum vigiliarum cõtemptore, Vulcanano, præfente se, qui testimonium oculatum perhibet, in prædam data. Obiit in Alcazarenfi infelici prælio secunda die Augusti anno MDLXXVIII.

D. FRANCISCUS DE ALFARO, Hispanensis, Jurisconsultus, cum Regii Fiscalis munus in Prætorio Panamensi occidentalis Indiæ circa annum sæculi superioris quartum à nonagesimo obire iussus fuisset, vix satisfactum cominisso sibi huius ministerii honori existimavit antequam de rectè ac laudabiliter eo gerendo, administrandoque posteris accenderet documentorum facem. Hic ergo & in *Charcarum*, seu Argentine urbis, quæ Peruanæ regni est, Conventu Iuridico, ad quem an. MDXCVII. in eundem Fiscalis Advocati locum fuit translatus, elaboravit, quod ad Philippum III. Regem misit opus, scilicet -

De *Officio Fiscalis, deque Fiscalibus privilegiis* Tractatum. Pincie apud Ludovicum Sanchez 1606. fol. Qui Matrili deinde prodit emendatior & auctior ex officina Francisci Martinez 1639. fol. Eiusdem Argentine Curie Iudicem, nec non & Limensis egit, demumque apud nos regiarum rationum Senatorem: quo censebatur magistratu cum ad plures abiit.

FRANCISCUS ALPHONSVS, Malpartidensis, Iesuitarum Sodalitatis, primariusque sacræ scientiæ in collegio Complutensi Professor, vir ob innocentiam & integritatem morum dignus habitus qui statim à morte chartis commendaretur, quæ viventis res gestas, atque mortem describerent, disponente Francisco Aguado tunc temporis Rectore. Philosophicum, ut vocant, Cursum scripsit; qui

qui magni habetur in ea Schola. Vidimus ex his tantum -

Disputationes in universam Aristotelis Logicam. Compluti apud Antonium Vaquez. 1639. 4. & 1641.

In *Libros Aristotelis de Generatione & Corruptione*: In *IV. Libros de Meteoris*, & tres de *Cælo Disputationes*. Ibidem 1641. 4.

FRANCISCUS ALPHONSVS COVARVBIAS, Presbyter, Curioque loci *Contreras* nuncupati Burgenfis diocesis, scripsit - *Brevem Tractatum pro institutione Evangelici Predicatoris*. Matrili 1650. 4.

F. FRANCISCUS DE ALVARADO, Dominicanus Prov. Mexici, typis edidit -

Vocabulario de la lengua Misteca. Anton. de Leon in *Bibliotheca Indico-occidentali* Tit. XVIII. & Augustinus Davila Padilla in *Historia ejusdem provincia* testes sunt.

D. FRANCISCUS DE ALVARADO, Archidiaconus de *Birviesta* in Ecclesia Burgenfi, Protonotariusque Apostolicus, ad Mariam Austriacam Imperatricem scripsit -

Frutos admirables de la limosna: pluribus sacræ Scripturæ, veterumque Auctorum historiis collectis & in nostrum sermonem conversis. Compluti 1609. 8.

FRANCISCUS ALVAREZ, Lusitanus, Emmanuéli Regi à sacris, vir industrius, & inculpatis moribus, idoneus visus fuit prædicto Regi, quem una cum Eduardo Galvano ad Abissinorum Principem Davidem in comitatu Matthæi Æthiopis, qui legatus ejusdem ad Emmanuëlem venerat, ad suosque jam erat rediturus, mitteret Oratorem. Mansit is in Æthiopia detentus ibi variis de causis sex integros annos; quo spatio temporis non inutiliter facti rediit ad nos cum literis ejusdem Davidis ad Ioannem Regem, qui patri successerat, nec non & ad Summum Ecclesiæ Patrem, qui tunc erat Clemens VII. eique tandem Ianuario mense anni MDXXXIII. hoc Æthiopicæ legationis officium Bononiæ exhibuit, Carolo ipso Imperatore per eos dies in ea urbe agente, honorificentissimamque ecclesiæ & supremo ejus Præsuli, cunctisque gratissimam legationem præsentiam suam & numerosissimam aulæ frequentiam ornante. Sed ne hujus expeditionis interiret memoria altera fuit nostri cura, scribenris idcirco, vernaculè tamen,

Verdadeira informaçõ do Preste Ioão das Indias, em que se contão todos os sitios das terras, e dos tratos; e commercios dellas, e do que passava na viagem de D. Rodrigo de Lima (succenturiatus is fuit in locum demortui, priusquam in Æthiopiam perveniret, Galvani) *que foi per mandado de Pedro Lopez de Sequeira; e assi das cartas e presentes, que o Preste Ioão mandou al Rey nosso Senhor*. Olisipone 1540. fol.

Receperat in se Paulus Iovius Historiarum scriptor celebris, Martino à Portugallia Lusitano apud Pontificem tunc temporis Oratore instante, Historiam hanc Latinam ex Lusitana reddere; quod & Damianus à Goes Lusitanus eques, supersedente Iovio, facere debuit, ex quo id promisit Paulo III. Papæ in opusculo de *Fide, religione, moribusque Æthiopum*, ei nuncupato. Hispanientem sive, ut rectius loquar, Castellanam certè habemus, non unius diligentiam; nam & Thomas de Padilla vertit, Antverpiæque edidit anno 1557. 8. & iterum Michaël de Selves Toleti 1558. 8. Gallicam alius fecit, Ant. Verderio teste, quam Belleus edidit Antverpiæ 1558. collegit quoque in compendium Ramusius. Diversum ab hoc opus cur putabimus cum Antonio Leonio in *Bibliotheca Indica* Tractatum de *la Etiopia* quinque libris comprehensum, de quo mentio est in *Relatione Legationis Imperatoris Æthiopia ad Clementem Papam*, quæ sine auctoris nomine legitur in *Hispania illustrata* volumine secundo fol. 1285. atque in laudato nuper *Goëssi* opusculo, ibidem fol. 1301. Cæterum de hoc auctore Bodinus in *Methodo Historiarum* ita censet. *Franciscus Alvarezius multo majore fide, ac diligentia res Æthiopum primus scripsit, quæ nunc à peregrinis & optimis quibusque scriptoribus probantur, nec sine magna voluptate leguntur*. Hæc ille.

FRANCISCUS ALVAREZ DE RIBERA, Metellinensis, legalis scientiæ, atque canonicæ tyrocinio Salmanticæ facti, ne conjugio, juxta parentis Alphonsi Alvarez de Horozco destinationem, se submitteret, in Italiam aufugiens, militaria stipendia in Senensi statu Regi suo fecit, & Orbitelli Præfectus fuit: deinde Auditor Tusciæ, ut vocant, Præsidiorum, hoc est, Castrorum, quæ in ea provincia retenta sunt. Post tredecim annos in hoc munere exactos in Hispaniam venit, indeque Præses regie Camerae summarie Neapolim reversus est an. MDLXX. cui Senatui ab anno MDLXXXVI. præfuit, post biennium factus Cancellariæ Regens. Deinde etiam in Matrilenfem rerum Italicarum Concilium Senator anno MDXCVII. septuagenarius ferè senex fuit vocatus; integritate summam vir, prudentiam & pietatem; quæ ei pepererunt virtutes maximam apud omnes exultationem. Referturque non vanam famam Sixtum V. Pontificem Maximum destinasse, eum purpuratorum patrum sodalem, si arbitrio ejus se totum dare vellet. Ab anno quippe MDLXXXIX. sacerdos ordinatus, & Salmantinus Canonicus fuerat creatus. Postquam verò in Hispaniam rediit Abbatiam S. Angeli in Sicilia MCC. scutorum annui redditus, ac DC. ducatorum pensione super Ecclesiæ Tarentinæ mensam, cum Episcopatum nescio quem recusat, ditatus fuit: Scripsit, dum controversia verteret super Portugallie successione -

Pyo Augustissimo Philippo II. Responsum de successione regni Portugallie. Cui additiones fecit Carolus Tapia in Senatu eodem supremo Italiae Regens, edito Matrili 1621. 4.

Decisiones M.SS. laudat Carolus idem Tapia ubi proximè. Obiit Pinciae, dum ibi aula esset, apud Clericos Regulares sepultus VIII. Octobris MDCV. ætatis suæ LXXV. In Ecclesia S. Spiritus Neapolitana regio Palatio proxima hanc inscriptionem legimus:

Franciscus Alvarez Ribera Miles Hispanus Regie Camerae pro invictissimo Rege Philippo Praefectus, quem Locumtenentem Vocant, a latere Consiliarius, sacellum Hoc praeclarum à fundamentis erexit, Censu addito ut septies in anno solemniter Et bis in die de more sacra fiant Alterum ad auroram, alterum prope Meridicm. Ut sedulis sit satisfactum, occupatis vero Pigris licet immeritis non deficiat. Mediumque istud & majus Altare, Sacrorumque partem intentioni Sargenti Joannis Gutierrez militis strenuus, a quo Fuit institutus heres an. Dom. MDLXXXIV.

Et super cenobii, quod olim fuit Dominicanorum, portam hæc ejusdem extat memoria.

Illustri Francisco Alvarez de Ribera Regie camerae Locumtenenti Dominicani fratres possuere: Etenim ipse in Spiritus S. amore spem locans Sua opera vel pietate totam ferè banc S. Spiritus sacram edem lustrando restituit: Opus vero ab Illustris. & Excellentiss. Marchione de Mondejar Prorege Fuerat designatum. Anno MDLXXXIV.

Consule, si vis, Cæsaris D'Engenio Caraccioli Neapolim sacram pagina 545. & 548. Nicolaum Topium De origine omnium Tribunalium urbis Neapolitane lib. IV. cap VII. prioris Partis, qui prolixius in III. Parte, ubi catalogum edidit sacram Cancellariam Regentium, specialem de vita Riberæ lucubrationem instituit, ex ea scilicet, quam scripsit Carolus Tapia Belmontis Marchio illius veluti alumnus & discipulus. Lege- sis & Iulium Capacium in libro Il Forastiero nuncupato giornata VII. pag. 611.

D. FRANCISCUS DE AMAIA, Bæticus, Antiquariensis, Iuris utriusque Consultus, cum in Vrfaonenfi Academia & collegio civile Ius ex primaria cathedra creatus ritè Doctor jam doceret, Salmanticam ad collegium Episcopi Conchenfis XXII. Novembris MDCXVII. evocatus, quod ipse refert

ad L. V. n. 26. Cod. de Iure fisci scribens, quâ docendo, dum ex publico munere Iustinianæum Codicem & Codicis posteriorem partem, voluminis appellatione vulgò notam, atque Digestum, ut vocant, vetus interpretatur, quâ scribendo plures annos in hac schola cum magna sui nominis celebritate, transegit. Eâ quippe fuit præstantiâ ac firmitate doctrinæ, eâ studiorum elegantia, liberaliumque aliarum disciplinarum cognitione, ut neminem ferè sui temporis Professorum in hac saltem eruditionis laude sibi æqualem habuerit. Creatus inde fisci apud Granatenses Advocatus, moxque Pincianæ Curia Senator, absque eo quod publicis cessaret horis, hoc est, muneri Senatorio aliqua ex parte deesset, quod ipse sibi ad imitationem Plinii senioris in præfatione Commentariorum Voluminis modestè vindicat, horas omnes successivas, & bonum, quod usquam concederetur, otium publicæ utilitati, quæ ad posteros emanatura erat, expendit: in perficiendis nempe, atque in vulgus proferendis, quorum jam specimen fecerat, doctissimis lucubrationibus. Ediderat is in Professorio munere adhuc manens -

Observationum Iuris libros III. primùm Salmanticæ anno 1625. 4. dein Colonix apud Antonium de la Plâche 1633. Genevæque eodem anno. In his inter alia, De lege Regia & potestate Principis; De Postliminii & Legis Corneliae fictionibus; De Libertorum matrimoniis & ingratitude; De rerum furtivarum usucapione; De hereditatis petitione, & aliis Iuris capitibus commentatur. Ad hæc pulcherrima sunt, & multa prisca rerum cognitione fulgescunt, Nilus, sive de Leg. unic. C. de Nili aggeribus non rumpendis: Majuma, sive ad Leg. unicam C. de Majuma lib. XII. & Eunuchus, sive ad Legem Eunuchis V. C. Qui testam. facere possunt. Hujus operis ea non ultima laus est, quod lectionem librorum Iuris, quam sepius observationum alii formatores expungere solent, constantissimè ac validissimè nunquam non tuetur.

Deinde jam Senator Pincianus edidit - In tres posteriores Libros Codicis Imperatoris Iustiniani Commentarios: meditados olim, ac sine intermissione elaboratos post ineptam veterum & ante alios illius ineptiarum amaxarii, uti Pennam Cujacius vocat, explanationem, aliqualemque & partiariam Cujacii ipsius (si quidem pleniora commentaria, quæ promiserat, non excudit) Alciatiquæ, Pyrrhique, ac Dionysii Gotofredi operam. Quorum primus tomus Lugduni prodiit ex officina Petri Prost anno 1639. in folio, deinde Genevæ 1656. in folio. Reliqui, auctore vivis exempto, lucem hactenus desiderant. Adjungitur in calce hujus prioris tomi - Apologia pro Statuta Collegii Conchenfis contra calumniam Joannis Escobar del Corro. Juvenis cõmentatus fuerat in Ovidii Ibim, atque

atque item in vernaculi Poëtæ principis Ludovici à Gongora Poëmatium, cui Primæra Soledad inscripsit author; Nec non & reliquisse dicitur apud Iosephum fratrem morale scriptum, Defengaños de la vida humana indigitatum, nec tamen perfectum: quod habui ex relatione Antiquariensi.

FRANCISCUS DE AMARAL, Lusitanus, Olisiponensis, atque in hujus urbis collegio Iesuitarum, quorum erat sodalis, Philosophiæ, ac Theologiæ Professor, habere se parata detulit ad Bibliotheca Iesuitica auctorem - Concionum tomos duos; alterum de Tempore, alterum de Festis.

FRANCISCUS DE AMOLAZ, Serenissimo D. Joanni de Austria nostræ juvètitis principi à secretis, laudatus à Fr. Petro de Alva in Militia Conceptionis, edidit - De iparæ Triumphum ab originali. Barcnone 1655. in 4.

FRANCISCUS DE ANDRADA, Lusitanus, Didaci Paiva de Andrada eximii Theologi ac Tridentinæ fidei defensoris, & Augustini de Iesu Eremitæ Augustiniani, qui Iesu labores vernaculo sermone in captivitate descripsit, germanus frater, Philippo III. Regi fuit à consiliis & à munere scribendæ Historiæ: quod quidem præstitit in vulgus edens Lusitanâ linguâ -

Chronica do muito alto, e poderoso Rey destes reinos de Portugal D. João o III. deste nome; ad eundem Philippum III. Regem Catholicum. Olisipone apud Georgium Rodriguez 1613. in folio.

Carmine etiam descripsit vernaculo - O primeiro cerco de Diu. Olisipone 1589. in 4. Filius ejus fuit Didacus de Paiva junior, qui conceptâ spe cum decidisset parenti in Chronographi regii munere succedendi, subrogato in ejus locum Bernardo Britto Cisterciensi, hujus scriptis & famæ, Antiquitatum Lusitanarum libello in vulgus edito, non leviter detrudere, ac derogare conatus est.

F. FRANCISCUS ANDREV, Valentinus, ordinis Redemptorum Deiparæ Virginis de Mercede, S. T. M. domusque Valentiniæ, quam de Puig, sive de Podio, vocant, Praefectus, scripsit Magistri Generalis Philippi Guimerani iussu -

Ceremoniale sacri ordinis B. Mariæ de Mercede redemptionis captivorum cum scholiis. Valentiniæ 1614. in 4.

Valentinam hic etiam & Balearicam provinciam rexit Praefectus, honestate vitæ, meritoque cõcionatorii muneris ardentem exerciti commendatus posteris in sacra istius familiaris monumentis Historicis.

F. FRANCISCUS AB ANGELIS, Franciscanus provinciae Sancti Pauli, dedit in publicum -

Consideraciones piadosas sobre la Antiphona, Tota pulchra es Maria. Matrili 1643. in 4.

F. FRANCISCUS DE SANCTO ANGELO, Matritensis, Carmelitarum ordinis, S. T. Magister, scripsit -

Catalogo de los Santos de la orden de Nuestra Señora del Monte Carmelo. Cæsaraugustæ apud Angelum Tavanum 1608. in 8.

Compendio de las Indulgencias de la orden de Nuestra Señora del Carmen. Pinciae apud Guilielmum Drovi 1598. in 12.

F. FRANCISCUS DE S. ANNA, Franciscanus exalceatus provinciae Sancti Iosephi, perpetuusque, ut vocant, Pater, regiisque Ecclesiastes; edidit in lucem -

Discursos predicables para todos los dias de la Quaresma. Cæsaraugustæ apud Ioannem de Ybar 1651. in folio.

Spem fecit Seminantis celestis latino sermone à se publicandi.

FRANCISCUS ANTONIVS, patriâ Olisiponensis, Iesuita, Romæ Novitiorum Praefectus, Mariæ Imperatrici Serenissimæ apud Germanos à concionibus, & à consiliis fuit totos XXXV. annos; à qua missus in Hispaniam ad Philippum Regem fratrem, eandem Augustam ad nos delatam ad obitum usque juvit præfenti obsequio. Scripsit -

Consideraciones sobre el altissimo sacrificio de la Misa: Del Santissimo Sacramento: Del Agua bendita: De las Imagenes y Reliquias: De la Señal de la Cruz: Del Agnus Dei. Matrili apud Petrum Madrigal 1598. in 4. seu cum Titulo Misterios de la Misa. Matrili 1596. in 4.

Avisos para los Soldados y gente de guerra. Matrili apud Petrum Madrigal 1590. 12. Bruxellis apud Rog. Velpium 1597. in 12. & Antverpiæ 1605. in 12.

Tratados espirituales de algunos Santos antiguos, ex Latino convertit, atque edidit Matrili apud Ludovicum Sanchez, anno 1603. 8. scilicet Sixti Papæ Sententias; Dorothei, Nili, & Isaiaæ Abbatum libros De Spiritualibus documentis.

Catechismum Emondi Augerii, notatis integre locis SS. PP. quos ille citat, prorsus appositè ad refellendos Calvinistarum errores, illustravit, uti ait Alegambius Bibliotheca author. Obiit Matrili in Tyronum domo XV. Februarii MDCX. ætatis LXXV.

D. FRANCISCUS ANTONIVS DOCAMPO, ad S. Clementem Hispanorum Bononiæ sodalis, vertit in vernaculam gentis linguam - Historia de la vida y hechos del Cardenal D. Gil de Albornoz; ex Latino Ioannis

nis Genesii à Sepulveda . Bononiæ apud hæredes Ioannis Roxo 1612. in 4.

FRANCISCVS ANTONIVS FVSER , Canonicus in Aragoniæ regno Barbastrensis Ecclesiæ, idemque Vicarius Hieronymi Baptista de Lanuza ejus Antistitis, patroni demortui sanctitate ac literis clarissimi exemplum extare fecit in eo elogio, quod sic indigitavit -

Relacion de la excelente y exemplar vida y dichoso transito del Ilustrissimo Señor D. Gerónimo Baptista de Lanuza.

Hujus frater germanus fuit Hieronymus Fuser Dominicanus, qui locupletiolem postea viri hujus clarissimi pertexuit historiam .

F. FRANCISCVS ANTONIVS DE MADRID . Vide D. GABRIEL D'E MONCADA .

FRANCISCVS APOLLINARIS, Clericus regularis Minor, in Collegiis Complutensi, & Salmanticensi hujus familiæ Professor Theologus, edidit -

Sermones Panegiricos en alabanza de Maria Señora Nuestra concebida sin mancha ni deuda de pecado original. Matriri apud Matthæum Fernandez 1663. in 4.

Suma moral y resumen brevissimo de todas las obras del Dotor Machado: ibidem apud Andream Garzia de la Iglesia, 1661. in 4.

D. FRANCISCVS DE ARAOZ, Hispalensis civis, Magister Apparitorum regiæ Curia ejusdem urbis (vulgarem muneris compellationem *Alguacil maior de la Audiencia de Sevilla* sic interpretor) Scripsit -

De recte componenda Bibliotheca. Hispali in 8. anno 1631.

F. FRANCISCVS DE ARAVXO, nobili loco in Gallæcia provincia, ejusque dicitur, oppido, quod *Verin* vocat, Moteregi proximo natus, ordini fratrum Prædicatorum nomē dixit in Stephaniana Salmaticæ urbis domo; datoque sui in Theologica re profectus, eaque maxime, que à schola denominatur, specimine apud Abulenses sodales, qui sub Angelici Præceptoris appellatione Academiam domi suæ habent, in latiore bene merendi de Hispana juventute campum translatus fuit, Salmanticæque professorem agere iustus. Hic post minores alias, ex duabus primariis sacri studii cathedris eā adeptus est, quæ matutino tempore, hoc est, præcipuo loco, Dominicanis tantum præceptoribus ex scholæ ipsius præscripto conferri debet. Quo munere functum, & post solemne Iubilei vicennium Academicā donatum rude, urbs Segovia Ecclesiæ suæ Præsulem sortita est XIII. die Januarii, MDCXLVIII. Post octo tamen administrationis annos, non tantum reculavit modestè Carthaginensem sibi oblatam, sed & sponsæ veteri bonā gratiā nuntium

remisit, annuente Innocentio X. qui reservavit ei pensionem congruam, privatum ut se ille, atque onere vacuum aleret. Matritum, ergo in curiam veniens, non ut curiæ ambiret munia, sed ut sibi, & studiis vacaret, procul ab omni animarum cura, ad statum se composuit imminentem obitus diem suscipiendi. Qui quidem initio anni MDCLXIII. præparato importunus non accidit. Theologiam omnem doctissimis commentariis perlustravit, & illustravit maxime; quibus famam suam haud obscuram pervenire ad posteros fecit.

Ea sunt hoc ordine edita in lucem, *De Fide, Spe, & Charitate in Secundam Secundæ Angelici Doctoris commentarius.* Salmanticæ apud S. Stephanum 1635. fol.

In Tertiam partem Commentariorum tomus prior, hoc est, *De Verbo Incarnato.* ibidem 1636. in folio.

In Tertiam partem Commentariorum tomus posterior, hoc est, *De Sacramentis.* ibidem eodem anno.

In Primam Secundæ D. Thomæ lextuarum tomus primus: ibidem 1638. fol.

In Primam Secundæ Commentariorum tomus secundus; sive *Tractatus De Divina gratia, justificatione, & merito.* Matriri apud Melchiorum Sanchez 1646. folio.

In Primam partem D. Thomæ Commentariorum tomus primus usque ad questionem XXIII. ibidem 1647. in fol.

In Primam partem Commentariorum tomus secundus usque ad questionem LXIV. ibidem eodem anno.

Præmiserat his omnibus - *Commentariorum in universam Aristotelis Methaphysicam* tomos duos. Salmanticæ 1631.

Posthumæ autem typis mandatæ sunt - *Variæ & Selectæ Decisiones morales ad Statum Ecclesiasticum & Civilem pertinentes.* Lugduni apud Philippum Borde & socios anno 1664. in folio.

FRANCISCVS ARCEO, scripsit - *Fiestas reales de Lisboa.* Olissipone apud Georgium Rodriguez. 1619. in 4. *La Perla, ó Jornada de Sevilla.* in 4. Vidit D. Thomas Tamajus.

FRANCISCVS ARCEVS, vulgò de ARCE, Frexenalis, medicus Doctor, scripsit - *De recta vulnerum curandorum ratione, & aliis ejus artis præceptis* libros duos: Item *De recta febrium curandarum ratione.* Antverpiæ typis Plantiniani. 1574. in 8.

F. FRANCISCVS DE ARCOS, Toletanus, ordinis Sanctissimæ Trinitatis, S. Theol. Magister concionator Philippi IV. & Caroli II. Regum, vir à doctrina, ab humanitate, à prudentia & ingenio undique suspiciendus, edidit fertur -

Apo-

Apologia pro Immaculata Conceptione: itémque -

Elogia nominis Mariæ.
Vt refert Franciscus de Jesu Maria in *Catalogo Scriptorum hujus ordinis.*

FRANCISCVS ARIAS, Hispalensis, Philosophicas atque Theologicas Compluti doctus literas, sacerdos jam atque Ecclesiastes, septem nimirum supra viginti annos natus, dedit se in contubernium religiosæ vitæ Iesuistis sodalibus. Inter quos administratis aliquot domuum Præfecturis, in Valentiniæ deinde provinciæ Aragonensis Iesuisticæ urbe integro peregrinatus fuit decennio: jam eo tempore author non unius libri foras ibi gentium emissi. Patriæ, in quam redierat, cœlum mutare iterum, seque Romam conferre habuit opus, ut in Congregatione anni tertii ac nonagesimi transacti jam sæculi suffragio ac vicibus provinciæ suæ Baticæ fungeretur. Ab hac legatione reversus Hispali ad mortem usque mansit virtutis inclytæ, doctrinæque, multis editis passim operibus, perpetuum sibi apud nostros homines testimonium consignans; interim Ioanne Avilâ, Baticorum qui audiit hoc tempore Apollolus, ob consensionem morum familiariter usus. Alter à septuagesimo ætatis annus, redemptique orbis millesimus sexcentismus quintus abstulit eum præproperâ morte. Quippe qui, dum sacra celebraret animi deliquium passus, atque in lectum humeris sodalium delatus, postero die, qui Maji mensis tertius fuit supra viceimum, naturæ concessit. Demortui spolia, imò & crines & ungues, barbâque pii mortales, admirati sanctitatem viventis, dum expositum fuit corpus in feretro, diripuerunt. Elucet autem non minus eruditio; quam pietas in illius scriptis, quæ isthæc vulgari nempe linguâ sunt: *Del Aprovechamiento espiritual;* duabus partibus; quarum prior hæc continet - *Exortacion al aprovechamiento espiritual.*

De la verdadera desconfianza de sí mismo y confianza en Dios.

Rosario de los cinquenta misterios de Christo N. Señor y de su Santissima Madre.

De la Imitacion de N. Señora. Valentiniæ 1588. 4. Pinciaque 1593. Hos tractatus latinè conversos Ioannis Busæi operâ ediderunt Colonienfes ex officina Arnoldi Mylii 1603. in 12. postremum Latio donavit atque edidit ibid. an. 1608. in 12. Hadrianus Hojus. Omnia hæc Italicè Iulius Zanchinus vertit Venetiis edita apud Petrum Bertanum 1610. 4. & prius apud Fioravantum Prati 1602. 4. Pars altera hos tractatus comprehendit -

De la oracion mental, Libros tres, qui facti sunt Latini operâ Antonii Dulkenii Agrippinatis, simul cum altero opusculo *de Rosario B. Virginis,* editiq; Colonia 1616. 12.

De la Mortificación. Hunc itém unâ cum aliis jam relatis Latinè convertit Ioannes Busæus, Gallicus extat Lugduni in 16.

Vn *Apendice del buen uso de los Sacramentos.* Hic prodiit etiam Colonia Latinus anno 1607. in 12.

De la Presencia de Dios. Latinus hic prodiit typis Moguntinis in 8., & Colonienfis 1615. 12. & cum Martini Delrii Tractatu ejusdè argumenti, Colonia 1621. 12. Gerardus itém Zoes Belga civibus suis familiarè fecit; atq; item Simon Vifoki Iesuista Polonus.

De la fealdad y gravedad del pecado. quem tantum vidimus in *Catalogo Scriptorum Societatis.*

Libro de la Imitacion de Christo N. Señor; duabus partibus. Hispali apud Clementem Hidalgo 1599. in 4. Tiberius Putignanus in Italicum vertit, ac Romæ edidit apud Bartholomæum Zannettum 1609. duobus tomis in 4. & 1615. qui & Latinè prodierunt Colonia apud Crithium 1610. in 4. rursusque sub Titulo *Theauri inexhausti bonorum, que in Christo habemus* &c. operâ Leonardi Creder Iesuicæ, Monachii apud Nicolaum Henricum 1652. in folio.

S. Franciscus ille Genevensis Episcopus de Sales, vir juxta plus atque disertus in *Introductione ad vitam devotam* Gallicè scripta, prima partis cap. VI. *Ludovicum Granatensem,* atque *Ariam* nostrum huc introire volentibus in paucis commendat.

D. FRANCISCVS ARIAS DE BOVADILLA, quartus Comes de Puñonrostro, Arii Gundisalvi Davila & Annæ Gironiæ filius, bellicâ virtute suo tempore clarus, nempe sub duobus Philippis Hispaniarum Catholicis Regibus II. & III. præter militaria munera Hispalensem quoque gessit Præfecturam: cujus quoque laudatur libellus -

Del oficio de Maeste de Campo General: quem non vidimus; laudat tamen *De disciplina militari* scribens Christophorus Mosquera de Figueroa ejus equalis lib. I. pag. 10.

FRANCISCVS ARIAS DE VALDERAS, Legionensis, I. V. Cons. ad Dom. Stephanum, Gabrielem S. R. E. Cardinalem Merinum dedit -

De belli Iustitia & injustitia. Romæ apud Bladium 1533. in 4. Inter *Tractatus Doctorum* legitur volumine XVI.

Repetitionem ad Cap. Si quis suadente XVII. quest. I.

Repetitionem ad Cap. Porro, De Sententia Excommunicationis.

D. FRANCISCVS DE ARIS, Naxarenfis, Centurio, scripsit -

Historia de la antiquissima Imagen de Nuestra Señora de Balvanera, y por quien fue halla-

hallada en los años de CCCLX. Compluti 1608. in 8. apud Ioannem Martinez Grande.

FRANCISCUS DE AVILA, Bellomontana Collegiatae Ecclesiae Canonicus, sacraeque Doctor Theologiae, doctrinam suam non minus quam pietatem nostris hominibus satis approbavit sequentibus tam vulgaribus, quam latinis operibus.

Figurae Bibliorum veteris Testamenti, quibus novi veritas praedicatur & adumbratur: Gaspari Quirogae Conchensi tunc temporis Episcopo supremoq; Fidei rerum Censori dicatae. Antiquariae. 1574. 8.

Conciones in sacrum Quadragesimae tempus & in dies dicatos Sanctis illo tempore occurrentes. Compluti apud Antonium Gotard. 1589. in 8. Postea Venetiis 1590. in 8. apud Ioan. Anton. Bertanum.

Vernacula haec vidimus -

Avisos Christianos para vivir en todos estados desengañadamente. Caesaraugustae 1566. 8. Atque prius Compluti apud Petrum Robles 1565. in 8. Italicè quoque Venetiis apud Paul. Vgolinum 1599. 8.

Dialogos en que se trata de quitar la presuncion al hombre, a quien la prosperidad tiene soberbia; y de esforzar al que con la adversidad se halla afixido. Compluti 1576. in 8. apud Ioannem Lopez de Lequerica.

F. FRANCISCUS D'AVILA, domo Abulensis, nobili loco in hac urbe natus, ad eandem religiosè vitæ natales refert. Dominicanis quippe ad S. Thomam aggregatus, in Pinciano S. Gregorii collegio Theologiae studia moderatus est. Veniens inde Romam unà cum D. Francisco Davila S. R. E. Cardinali, cui erat propinquus, praesentis controversiae momento interveniens, quam sub Clemente VIII. P. M. diligentissimè instruebant Dominicani ac Societatis Iesu sodales, edidit & ipse -

De Auxiliis divinae gratiae. itémque -

De Confessione per literas aut Inter-nuntium Dissertationem; contra eos, qui probare tentarunt licere hoc modo confiteri.

Obiit anno MDCIV. Meminit hujus Author *Historiae ordinis Prædicatorum Monopolitani* Episcopus, ad annum MDC. Fernandez, & alii.

FRANCISCUS DE AVILES, domo ex oppido *Monbeltran* Abulensis diocesis, Iuriconsultus, permultis Magistratibus cum laude administratis, parum tamen sibi profecisse visus est, nisi & aliis munerum absque dolo gerendorum viam monstraret. Excogitavit ergo, atque edidit -

Novam, diligentem, ac perutilem Expositionem Capitulum, seu Legum Prætorum ac Iudicum Syndicatus totius Hispaniae. Salmanticae 1571. fol. Regulae sunt, quas exponit, à Ca-

tholicis Regibus Ferdinando & Elisabetha. Urbium Prætoribus, sive Correctoribus, nec non Iudicibus, ut vocant, Syndicatus ad observationem propositæ, & in *Compilationis ultimæ Legum Hispanarum* libri tertii titulum sextum jam coniectæ.

D. FRANCISCUS DE BALBOA & PAZ, Pincianus natus, cum in Neapolitano regno, & magna Curia Vicariae Iudex esset, sacraeque Hispaniensi Inquisitioni à consiliis, edidit - *Monarchiam Regum; hoc est, De Iure Monarchiae*. Neapoli 1630. fol. ac vernaculè - *Retrato del Privado Christiano Politico*, deducido de las acciones del Conde Duque de Olivares. Neapoli apud Octavium Beltran. 1635. in 4.

D. FRANCISCUS DE BARAHONA MIRANDA, Granatenfis, Canonicus Collegiatae Ecclesiae sacri Montis Illipulitani, primariisque in ejus schola sacrae Theologiae Professor, dedit foras -

Memorial por el sacro Monte y sus reliquias y libros; contra fratrem Hieronymum, de la Cruz Hieronymianum: Granatae in fol. Obiit Genuæ, dum pro expedienda hujus inventionis causa Romam veniret.

F. FRANCISCUS BARBA, ex ordine Sanctissimæ Trinitatis, quæ captivos redimit, in cœnobio Vbetensis urbis, scripsit -

De la Institucion o fundacion de la orden de la Santissima Trinidad de la redencion de cautivos. Beatæ 1556. 8.

D. FRANCISCUS BARRANTES MALDONADO, Alcantarenfis, Canonicus regularis ordinis de Alcantara, cum Coadjutor esset Antonii Barrantes oppidi de Zalamea Prioris, edidit -

Relacion de la calificacion y milagros del santo Crucifixo de Zalamea. Matriti 1617. in 4. apud Alphonsum Martinum.

D. FRANCISCUS DE BARREDA, Iuriconsultus, scripsit -

El mejor Principe Trajano Augusto, su Filosofia politica moral y economica deducida y traducida del Panegirico de Plinio ilustrado con margenes y discursos. Matriti 1622. 8.

Honrras funebres a la memoria de la Magestad de Felipe III. por la Imperial Toledo. Toleti 1621. 4.

Silva Dramatica. Matriti apud Petrum Guzman 1622. 8.

Addiciones a las Leies penales del Dotor Francisco de la Pradilla. Matriti apud Cosmam Delgado 1624. 8.

FRANCISCUS BEDMAR, Velez-malacitanæ in Bætica littorali Ecclesiae, ut proprio verbo appellem, Beneficiatus Magistralis, Vi-

cariisque sacrorum Fidei Iudicum, scripsit -

Bosquejo Apologetico de las grandezas de la ciudad de Velez-malaga. Malacæ 1640. in 4. Recoctum deinde, atque hac inscriptione donatum, *Historia Sexitana de la antiguedad y grandeza de la ciudad de Velez*. Granatæ 1651.

FRANCISCUS BEIAN, edidisse refertur - *Memorial al Rey D. Felipe IV. sobre la opinion que tiene la Religion de S. Domingo acerca de la gracia cõ que fue criada la Virgen Maria*. Matriti 1633.

F. FRANCISCUS DE BENAVIDES, laudatur uti scriptor libri, cui lemma - *Ramillete Virginal*.

D. FRANCISCUS BERMUDEZ DE PEDRAZA, Granatenfis, Iuriconsultus, post causarum patrocinium in patria exercitum, eidem civili officio apud Senatores regia Curia Matritensis diu vacavit. Creatus à Rege tandem Ecclesiae Granatenfis Canonicus, ac Thesauri Custos ad natale solum remeavit, ibique usque ad extremum vitæ diem se continuit. Scripsit olim charitate in patriam stimulante, viginti trium annorum adhuc juvenis, *Antiguedad y excelencias de Granada*, atque Matriti ediderat anno 1608. 4. Quod quidem opus post longam annorum intercapedinem denuo à se recoctum, valdeque locupletatum hæc inscriptione vulgavit -

Historia Ecclesiastica, principios y progresos de la ciudad y religion Catolica de Granada. Granatæ 1638. in fol.

Ejusdem hominis sunt -

Hospital Real de la Corte: in 4. Matriti.

El Secretario del Rey. Ibid. 1620. 4.

Arte Legal para estudiar la Iurisprudencia, con la exposicion de la Instituta. Salmant. apud Antoniam Rodríguez 1612. 4. Ramirez Decessit septuagenarius an. MDCLV.

D. FRANCISCUS BERMUDEZ DE CASTRO, Theologiae Doctor, & Professor, uti se nuncupat, in schola oppidi de Cuellar, edidit -

Exercicios santos de Reformation Christiana. Pinciae apud Hieronymum Murillo 1622. 8.

FRANCISCUS DE BILCHES, Beacienfis, Iesuita, dum Rector esset collegii S. Ignatii urbis Beacienfis, edidit -

Santos y Santuarios del Obispado de Jaen y Baeza. Matriti apud Dominicum Garzia & Morras 1653. fol.

Historia de la ciudad de Baeza.

Memoriale item (ut vocat) *pro Officiis Sanctorum Beacienfium*; quod Ioannes Tama-jus laudat.

F. FRANCISCUS DE BILCHES, Bæticus, ex sodalibus Deip. Virg. de Mercede, S. T. Magister, plura inter suos munera obivit, usque dum famæ ac vitæ integer mansit. Reliquit in Hispalensis cœnobii Bibliotheca, quod inhabitare adhuc eum audio, in reatu tamen & pœnitentia,

Super Primam Secundæ S. Thomæ duo volumina.

FRANCISCUS BISBE & VIDAL, Iuris utriusque Doctor, scripsit -

Tratado de las Comedias, en el qual se trata si son licitas &c. Cui adjunctus est venerabilis viri Didaci Perez de Valdivia *un Sermon de las Mascaras*. Barcinone 1618. 8.

F. FRANCISCUS DE BIVAR, Cisterciensis monachus, Matriti ortus, sacra Cistercio vota in æde Nucalensi nuncupavit. Philosophiæ, Theologiaeque professorem ad S. Claudii apud Gallæcos, deindeque ad Montis-ramorum, agens monasteria, & jam peracto hujus officii tempore, domus suæ Nucalensis Abbatem exercens, grande sibi meritum & existimationem non vulgaris eruditionis, prudentiæque apud æquales omnes fecit. Hinc Romam cum perrexisset Generalis in Curia Procuratoris vices gesturus, tam purpuratis Patribus quam cæteris doctrinâ & pietate insignibus viris, bene doctus ipse, multarumque disciplinarum cognitione tinctus, integrisque moribus spectatus innotuit breviter, sustentavitque hominum de se iudicium editis tam in Hispania, quam in Italia variis libris, utraq; lingua: scilicet Hispanâ -

Historias admirables de las mas illustres entre las menos conocidas Santas que ay en el Cielo. Næpe *Beatricis Silvia*, Lusitanæ, ordinis Conceptionis Deiparæ fundatricis, & Sanctæ *Iulianæ Corneliensis*, sacrae Virginis Cisterciensis, festi diei Corporis Christi institutricis: Pinciae apud Hieronymum Murillo. 1618. 4.

Apologia en defensa de la santidad del B. F. Juan de Sagraña monge converso del orden del Cistel.

Compendio de la vida del Apostolico varon Candido de Folengio monge del Monasterio de Nogales. Pinciae apud eundem Murillo.

Majoris operæ Latina sunt; & quæ duo sequuntur proximè, ut multa præ se argumenta eruditionis ferunt, quod authoris sui famam semper tuebitur, ne illi non sua crimina noceant, ita cessisse ei parum feliciter quotidie magis planum redditur iis, qui malignitatem agri tam operosè ab illo exculsi, jamque apud optimos veri censores perpetuâ sterilitate damnati serio contemplantur.

Flavii Lucii Barcinonensis Chronicon omnimoda Historiæ commentariis apodicticis illustratum. Simulque -

Apologeticus pro eodem Dextro contra Gabrit-

Gabriëlem Pennotum Clericum Regularem Historia Tripartita auctorem. Lugduni apud Carolum Landras 1627. fol.

Marci Maximi Episcopi Casaraug. Continuatio Chronici Fl. L. Dextri, una cum additionibus S. Braultonis, Taronis, & Valderedi Casaraugustanorum item Episcoporum, commentariis apodicticis illustrata. Quod opus prodiit posthumum curâ Abbatis & monasterii Nucaensis foras datum, Balthasarique Sandovalio S. R. E. Cardinali, ac Toletano Antistiti nuncupatum. Matrili apud Didacum Diaz de la Carrera 1652. fol.

Sancti Patres vindicati à vulgari sententia, quæ illis in controversia de Immaculata Virginis Conceptione imputari solet. Pinciar 1618. in 4. Lugduni 1624. apud Horatium Cardon.

De reliquis testes mihi sunt Chrysofomus Henricus ejus quondam discipulus, & ex Angeli Manricii relatione Carolus Vischius *Bibliotheca Cisterciensis auctor*, ineditis adhuc ut videtur,

De Officio parvo B. Virginis Mariæ, Lib. I.

De antiquo colore habitus Monachorum Cisterciensium, Lib. I.

De Viris Illustribus ordinis Cisterciensis, Lib. I.

De Bello Turcis inferendo, Lib. I.
Tractatus de Incarnatione Verbi divini: Itemque alia in *Aristotelis Logicam, Physicam, Metaphysicam*.

De Veteri Monachatu, aliud ingens opus, quo ipsum deducit ab Apostolis ipsis, Angelus Manricius Pacensis Præsul vir doctissimus laudat in *Cisterciensibus Annalibus* ad annum MCLXIV. cap. X. n. 9. Hoc verò eximium & refertissimum Ecclesiasticâ eruditione, nondum tamen ultimâ authoris limâ perpolitum asservari à Nucalensibus delatum fuit ad Cisterciensis Bibliothecæ auctorem, ut ipse ait in *Appendice*. De qua re testem nos citare possumus Bivarii ipsius epistolæ cujusdam autographum Italiam ad Ferdinandum Vghelum Nonantulæ Abbatē duodevicesima die Decembris anni MDCXXXIII. ex Sacramenti Hispano monasterio data, in qua se calidè hoc opus urgere, ac pleraque rara & ignota in eo comprehendere amico homini restatum voluit: atque ad majoris alterius operis, quod meditabatur, scilicet *Monasticorum Canonum*, duos ex quatuor priores libros ait se conficere, comprehensurum tertio *Commentarium in Regulam S. Benedicti*, quartoque & ultimo progressum istius ordinis, totoque orbe terrarum extensionem. Prodiit tandem *De veteri Monachatu, & Regulis Monasticis* hoc opus Lugduni apud Philippum Borde, & Laurentium Arnaud. 1662. in fol. libris sex comprehensum, duobusque voluminibus seu partibus distinctum. Priori parti, & posterioris initio Bivarii autho-

ris reliqua adjūxit Thomas Gomez ejusdem instituti Cisterciensis Monachus.

Epistolam necnon *Bivarii ad Eminentissimum Sandovalium, Giennensem tunc Episcopum, de Sanctorum Bonosi & Maximini auctorum fide* conscriptam edidit in *Apologeticis* horum *M. M. Vrgabonensium Discursibus*, ut vocat, Hispanè confectis Emmanuël Tamajus Ichnita.

Disceptationes Physico-logicas suas laudat ipse Bivarius in *Commen. ad Dextri Chronicon* pag. 12.

Marial y Imagen de la limpia Concepcion de Nuestra Señora con los epitetos de Maria en varios Discursos &c. Vidit M. S. Petrus Alva Franciscanus apud Thomam Gomez laudatū.

Vivis exemptus est Bivarius summo omnium merore, quibuscum familiaris ei erat usus, Matrili an. Christiano MDCXXXVI.

D. FRANCISCUS BLANCO, natus in oppido *Capillas* diocesis Legionensis, Pinciar in collegio Sanctæ Crucis sodalis, & in Academia vespertinus Theologiæ Professor, Ovetensis hinc, Palentinus deinde Canonicus, uti vocant, Magistralis, anno MDLV. Auriensis Ecclesiæ Antistes fuit creatus; eoque conspicuo honore Synodo interfuit Tridentinæ, & quidem sic prosperâ comitante hominis veram, Episcopoque dignam virtutem & sanctitatem apud Italos famâ, ut si Sedes Petri tunc temporis orba remansisset, quod ægorante Pio Pontifice facile contingere posse fuit existimatum, non alius, quam Blancus noster, siquidem electio ad Patres Concilii spectaret, in defuncti locum subrogandus videretur. Quo modo loquentem D. Andream Fernandez à Corduba Sac. Rotæ tunc Auditorem, Pacensemque inde apud nos Episcopum, qui testes ipse producebat plures viros præstantissimos, se audivisse scribit Petrus Salazar de Mendoza in *Historia rerum gestarum Cardinalis Mendoza* lib. II. cap. XXXI. Ab Auriensi Ecclesia translatus fuit ad Malacitanam anno MDLXV. deinde ad Compustellanam Archiepiscopalem anno MDLXXIV. Obiitq; XX. Apr. MDLXXXI. Edidit -

Advertencias para que los Curas exerciten mejor sus oficios.

Para evitar algunos iervos en el oír las confesiones.

Suma de la Doctrina Christiana. Pinciar apud Didacum Fernandez 1587. in 12. imò Casaraugustæ prius anno 1577. in 16. Petrus Cenedus in *Colletanea ad caput IV. de Hæreticis* num. 4. laudat Francisci Blanco Archiepiscopi *Memoriale*, ut vocat: quod de *Summa dicta*, seu *monitis ad Parochos* intelligo. Nescio tamen an ejusdem nostri sit, *Discurso del Coro y oficio divino*, Barcinone 1608. in 8.

F. FRANCISCUS BLANCO DE S. IOSEPHO, Dominicanus ex cœnobio Complutensi,

tenū, Tagalico Insularum Philippinarum sermone, quò venit, ut animas Christo lucrifaceret infidelium, edidit -

De Devotione sanctissimi Rosarii librū; alterumque -

De Sacramentis Ecclesiæ.

Obiit anno MDCXIV.

D. FRANCISCUS BLASCO DE LANVZA, Aragonensis, Benedictinus, Abbas monasterii Sancti Ioannis de la Peña, scripsit -

Beneficios del Angel de la guarda. Casaraugustæ 1637. in fol. Obiit an. MDCLXIV.

F. FRANCISCUS DE BOBADILLA, ex familia fratrum Prædicatorum, vir stirpe in sæculo clarâ, sacræque Theologiæ Magister, in Lusitana provincia bis rexit sodales, cum Catharinæ Austriacæ confessionibus ibi præset. Scripsisse dicitur, non edidisse -

Ad Quinque libros Sapientiales Salomonis breves notas.

Ad librum verò *Ecclesiasticis* uberiores: nec non & -

In omnes Sancti Pauli epistolas.

Ioannes Marieta & Alphonfus Fernandez *Historiæque* hujus ordinis eum ad annum MDLXXX. referunt.

D. FRANCISCUS BOLLE PINTAFLOR, Joanni Henriquez de Cabrera magno Castellæ Architalasso, dum pro Philippo IV. Neapolitanis rebus præset, à secretis, ex Italico Virgili Marchionis Malvezzi nostris hominibus communicavit -

Tarquino el soberbio. Matrili, anno 1639. in 16.

FRANCISCUS BONAVENTURA, Iesuitarum sodalis, ante religiosum statum VERDIGO cognominatus, Segoviensis, professus fuit Theologiæ eam partem, quæ ad mores pertinet, cum Salmanticæ, tum Compustellæ: administratōque olim Legionensi collegio, Toleti tandem moritur anno MDXCII. scripserat relinquens, quæ inedita est adhuc,

In Extravagantem Gregor. XIII. quæ incipit, Ascendente Domino (in qua Pontifex Institutum Societatis declarat, ac de novo confirmat, pereruditam explicationem: Tractatus item quosdam moralium questionum).

F. FRANCISCUS DE S. BONAVENTURA, ordinis Seraphici ex reformatis Bæticæ provinciæ, edidit adversus indumentorum utriusque sexus luxuriam -

Breve Tratado del adorno del alma y descuido del cuerpo. Hispali 1644. in 4.

B. FRANCISCUS DE BORJA, ex Gandiæ Duce in regno Valentia Sacerdos, Iesuitarum sodalis, demumque Generalis tertius post Ignatium & Lainium Præpositus, quem ob in-

signem vitæ sanctitatem Urbanus VIII. Pontifex anno MDCXXIII. catalogo Beatorum adscripsit, mortuum intra octavum muneris annum ætatis suæ LXII. superioris sæculi LXXII. Scripsit, antequam sæculo renuntiasset, sequentia opuscula, quæ Alphonfus Deza ejusdem Societatis Theologus latinè reddidit; nempe -

Sermone de verbis illis Luca XIX. Ut appropinquavit Iesus videns civitatem, &c. quæ leguntur Domin. IX. post Pentecosten.

Operum Christiani hominis Speculum.

Collyrium spirituale.

De Preparatione ad sacram Eucharistiam.

Exercitationem spiritualem ad sui cuiusque cognitionem.

Super Cantico trium puerorum, Benedicite omnia opera &c.

Prodierunt primum ex hac Latina editione Salmanticæ apud Matthiam Garziam 1579. deinde Moguntia, Antverpia, Turnonique 1611. in 16. Certè Alphonfus Garfias Matamoros egregiè quidem existimavit de his Beati viri lucubrationibus, præsertim de opere *Sui cognitionis*; cuius apponere verba lubet. *Librum præterea* (inquit) *De Christiana pietate, & seipsum cognoscendo composuit, qui nunquam erat à manibus nostris meo consilio deponendus. Tam est undique cælesti Philosophia & spiritu divino refertus; moxque, à commentario isto sanctitatem, religionem, pietatem, neque insulse, neque imperite, ait, proficisci*. Hæc tantum germana esse sanctissimi viri opera, non alia, quæ ejus nomine vulgata sunt, Petrus Ribadeneira, qui hoc benè notum debuit habere, attestatur: ea intelligo quæ *Bibliotheca Societatis* auctor superioribus subjicit, atque ego illius fide.

Libellus de confusione sui. 1646. aliquis-ne ex laudatis?

Instrucción del Cavallero christiano. Italicus hic liber prodiit ex versione Vincentii Abundii, Venetiis 1561.

Meditaciones de la Pasion de Nuestro Señor por todas las oras Canonicas. Hujus argumenti Tractatus Borgiæ non jure tributus Ludovicum de Montoia Augustinianum auctorem habuisse dicitur.

Et latinâ linguâ -

Præcipua, & maxime necessaria materia è Summa Theologiæ D. Thomæ Aquinatis in litaniarum rationem redacta. Valentia apud Ioannem Mey 1570. & prius 1550.

Fortasè ista sunt, quæ Borgiæ abjudicat Ribadeneira; ipse tamen primus produxit ad calcem vitæ illius -

Vn *Tratado breve para los Predicadores del santo Evangelio*: quem Andreas Schotus unâ cum vita illius fecit latinum, ediditque Antverpiæ 1598. Romæ item atque Colonia excusum, ac demum unâ cum *Binsfeldii Enchiridio Theologiæ Pastoralis*, Parisiis 1640. in 16.

Adjungunt -

Epistola ad Socios Aquitanos de medijs conservandi spiritum Societatis & Jesuitica vocationis, quæ IV. est inter Præpositorum Generalium epistolas.

Manuscripta in schedis asservantur hæc inter alia, teste Ribadeneira,

Tratado de las perfecciones y excelencias, que dió Dios al anima de Jesu Christo Nuestro Señor desde el instante de su cõceptio hasta su muerte.

Sobre los Evangelios del Adviento y Quaresima, Domingos y fiestas del año; duobus tomis.

Explicacion de los Trens de Jeremias dictata ab illo Pincia & Compluti. Quæ quidem immeditata opera creber potius orandi ac meditandi usus, quam legendi aliorum Interpretum labores peperisse satis videtur.

D. FRANCISCVS DE BORJA, Schillacii Princeps in regno Neapolitano, Majaldius Comes, Ioannis Borgiæ Comitis de Ficalho, & Franciscæ Aragoniæ filius, Caroli Villæformosæ in Aragonia Dynastæ germanus frater, Philippo IV. Hispaniarum Regi, nostro Cubicularius extitit; olimque Prorex Peruanus, suavis, urbanus, facilisque in paucis Poëta, ut à Lyricorum principatu nõ longè constiterit. Ejus sunt -

Napoles recuperada por el Rey D. Alonso; Poëma epicum. Cæsaraugustæ in Hospitali domo regia 1651. 4.

Las obras en verso de Don Francisco de Borja Principe de Esquilache; tum apud nos, tum Antverpiæ 1654. Posthumum prodiit sacrum ex alieno opus -

Oraciones y meditaciones de la vida de Jesu Christo por el B. Thomas de Kempis; cõ otros dos Tratados, *De los tres Tabernaculos*, y *soliloquios del Alma*. Bruxellis typis Franc. Poppens 1661. in 4.

Defuit inter vivos esse Matrili XXVI. die Septembris anni MDCLVIII. ætate decrepitâ.

FRANCISCVS BORJA, aliàs, **A GVERRA**, scripsisse dicitur in *Supplemento Verderiano Gesneri Bibliotheca* -

Antitheon, quo rationibus aliquot *Physicis* probat Deum unum esse, æternum, omnipotentem, plenissimum misericordie, & bonitatis infinitæ, nostrique sollicitum. Tolosæ 1561. 4. apud Guidonem Boudevillæum.

F. FRANCISCVS BRANDAO, Lusitanus, Cisterciensis, Antonii Portugalliæ Chronographi, nisi fallor, ex fratre nepos, eo quidem non minus industriè ac diligenter continuavit *Monarchiam Lusitanam* Britti & Brandani patrui, scribens hæcenus tertium, quod sciam, ejus volumen, Laudatur à Georgio Cardoso in *Agiologio Lusitano* die XV. Apr. pag. 583. ex hujus tituli opere -

Voto de Dona Felipa.

D. FRANCISCVS BRAVO DE ACVÑA, Caiatravenfis eques (ait Vischius, *Bibliotheca Cisterciensis* author) *Hispania præclarum ornamentum, cujus ingenii acumen, facundiam, & diversarum linguarum peritiam, præsertim Græcæ, omnes mirantur docti*; scripsit patrio idiomate, *Stylo eleganti* -

Del origen y progreso de la orden de Calatrava; & pleraque alia ab eo expectantur. Hæc Vischius.

F. FRANCISCVS CABREIRO, Lusitanus, Cisterciensium sodalis in *Alcobazæ* insigni monasterio, sacre Theologiæ Doctor & Professor in Conimbricensi Academia, qui vel docente ibidem Francisco Suario sæculi nostri oraculo inter primarios meruit numerari, uti ait *Bibliotheca Cisterciensis* author, adjungens floruisse cum circa annum MDCIX. & scripsisse -

Commentaria doctissima in universam Sancti Thomæ Summam, quæ in Alcobazienfi laudato monasterio asservantur.

F. FRANCISCVS DE CABRERA, Antiquariensis, ordinis Sancti Augustini, tam sacris, quam profanis excultus literis, Poësim cum vernaculam, tum latinam non infeliciter exercuit. Genealogicæ item rei studio delectabatur, cujus argumento sunt *Stemmata* sive *Iconismi familiarum Baticæ illustrium Pontiorum & Cordubarum*, nec non & alii privatorum nobilium, quos cives ejus domi asservant. Edidit tantum -

Remedios espirituales y corporales para curar y preservar el mal de Peste 1649. in folio.

Majoris quippe molis Historicum opus mansit in schedis nondum à D. Francisco del Real & Cabrera authoris ex fratre, aut sorore nepotem, uti speramus, in vulgus editum. Hæc est -

La Historia de la ciudad de Antequera, sus grandezas, y antigüedades.

Mortuus est octo super sexaginta annos natus Kalendis Octobris MDCXLIX.

FRANCISCVS DE CABRERA MORALES, patriâ ex oppido *las Brozas* Estræmaduræ provinciæ, Romæ vixit, Petri Dezæ S.R.E. Card. Episcopique Albanensis Theologus, Clementis VIII. Papæ Acolytus, cum Salmantice olim Græcæ & Latinas docuisset literas; ut ex carmine constat in laudem Francisci Sanci Brocensis civis sui, ejusque annotationum in *Horatii Poëticam artem*, unâ cum his edito. In hac urbe non uno elucubrato opere se non infructuosè vixisse testatum reliquit. Extant nimirum ab eo -

Oratio in exequiis Illustrissimi & Reverendissimi D. Don Petri à Deza, Romæ habitata collegium Cardinalium ad Sancti Laurentii in Luci-

Lucina anno MDC. Latine & Hispanè simul hæc prodiit Romæ apud Stephanum Paulinum hoc eodem anno in 4.

Continuatio ad Historiam Romanorum Pontificum Alphonsi Ciaconii, nempe à Pio III. usque ad Clementem VIII. quæ cum additionibus Andrea Viçorelli & Ferdin. Vghelli edita est Romæ 1630. & cum Ciaconio prius anno 1602. in folio.

Vita & gesta Celestini Papæ II. ibidem per Bartholomæum Zannettum 1613. in 4.

Hispanicè quoque -

Las Iglesias de Roma con todas las reliquias y estaciones, donde se trata del modo de ganar las Indulgencias. Romæ 1600. in 8.

FRANCISCVS CACHVPIN, Iesuitarum Sacerdos, à censura Theologica Inquisitoribus Apostolicis, edidit -

Vida y virtudes del Venerable Padre Luis de la Puente. Matrili apud Didacum de Cusio 1650. in 4.

FRANCISCVS CALDAS PEREIRA & CASTRO, è Lusitania oriundus, at in Tudensi Gallaciæ urbe nobili stirpe natus, de qua illius patria Ioannem Garziam, qui de *Nobilitate* scripsit, ad eamdemque natales suos referebat, laudamus testem; Compostellæ in collegio S. Hieronymi, quod solis provincialibus patet, liberaliter educatus, Salmantica præceptores Iuris habuit Emmanuèlem Costam, Hæctorémque Rodericum. Partim docendæ iuventuti Ius civile in Academia Conimbricensi, partim causis instruendis ac defendendis vacavit: quod sibi munus ultimo dictum ipse attribuit in peroratione operis de *Nominatione Emphyteutica*. Senatorem quoque in Prætorio aliquo Castellanae ditionis egisse debet, qui Cæsareæ Majestatis (Carolus Augustum intelligo) nonnusquam audit Senator. Scripsit varia, & apprime docta Iuris opera, instructus quoque ad id multis (quod ipse de se ait alicubi) politioris literature præditiis, quæ quidem in volumina quatuor Zacchariæ Palthenii hæredes Francofurti coniecere post priores editiones.

Primum continet.

Receptarum Sententiarum, sive Questionum forensium, & Controversiarum civilium libros duos; qui seorsim olim ex eadem officina Paltheniana prodierant 1612. item -

Solemne & Analyticam Relectionem utilissimi & quotidiani Tituli De Inofficioso testamento, ad Institutiones Imperiales, nec non & Relectionem ad Diocletiani & Maximiani Imperatorum decisionem in L. un. C. Ex delicto defuncti in quantum hæredes conveniantur. demum *Consilia LIII.* in laudata officina olim 1612. deinde 1630. in folio.

Secundum volumen continet -

Syntagma quadripartitum de universo Iure Emphyteutico; ejus nempe renovatione, nomi-

natione, successione, & progressu, nominandi item ad Emphyteusim potestate ex contractu, ultima voluntate; & electionis revocatione, tum etiam emphyteusis extinctione, interitu, & resolutione; olim Olissipone 1585. Conimbricæ 1604. & 1605. Francofurti apud Palthenium 1612. & 1630. folio.

Tertium volumen -

Commentarium Analyticum ad Typum Instrumenti emptionis & venditionis. Francofurti 1619. folio.

Quartum volumen -

Commentarium Analyticum ad Leg. Si curatorem habens. Cod. De in integrum restitutione minorum: cum nova additione ad verbum, Prohiberis. Olissipone 1583. in folio. Conimbricæ 1616. Francofurti 1619. apud Palthenium, Antverpiæque apud Ioannem Kerbergium 1622. in folio; item cum *de Restitutione in integrum* scriptoribus, Lugduni apud Antonium Harfy 1586.

FRANCISCVS CALERO, ex Ioannis Raulini, Benedictini Latino exemplari fecit Hispanum -

El Tratado de la muerte temporal y eterna: ad Garziam de Loaisa Archidiaconum, Guadalaxarensem. Matrili apud Petrum Madrigal 1596. in 8.

FRANCISCVS CALERO DE MANZANARES, vertit in vernaculam linguam -

La Institucion del Principe de Guillerme Budeo. M.S. in 4. in Bibliotheca fuit Olivariensi. Nisi idem sit cum superiore: quod facile crediderim.

FRANCISCVS CALZA, Barcinonensis, vir nobilis, Professorque in patria cum Rhetoricæ artis, Græcæque linguæ, tum Philosophiæ; quem Hieronymus Pujades Cataloniæ Historicus, *doctissimum & literatissimum* vocat; ex quatuor libris, quos destinabat de rebus patriis conscribere, unum tantum in vulgus dedit hac inscriptione -

De Catalonia librum I. Barcinone apud Iacobum Cendrat 1588. in 8.

FRANCISCVS DEL CAMPO, scripsit, aut vertit ex Darete aut Dycti -

Chronica Troiana. Medinae Campi 1587.

F. FRANCISCVS DE CAMPOS, ordinis Minorum provinciæ Sancti Iacobi; authoris ipsius rogatu formavit -

Compendium, seu Indicem moralium conceptuum ex operibus Philippi Diez Lusitani ejusdem familiæ. Salmantica 1588. Venetiis apud Societ. Venetam 1597. Genuæ per hæredes Hieron. Bartoli 1596. in 4.

F. FRANCISCVS DE CAÑEDA, ordinis
R r 2 Etc.

Eremitarum S. Augustini, patriâ Burgenfis, edidisse dicitur -

Sermones de Adviento.

FRANCISCUS DE CARDENAS, nescio quis, Ægidio Gundisalvi Davila referente in *Theatro Indico Ecclesiastico*, iussu Regis nostri conscripsit -

Historia del Obispado de Iucatàn.

FRANCISCUS CARDIN, Lusitanus, Iesuita, scripsit -

Relação das provincias de Japão, Malabar, Cochinchina &c. Quæ quidem Gallicè prodiit Parisiis 1645.

FRANCISCUS CARO DE TORRES, Hispalensis, presbyter regularis ordinis Sancti Iacobi, quod annis provector exercitâ mari, terrâque in Belgio & apud Indos Occidentales militiâ defunctus religiosè vitæ genus probavit; curiosâ, & multâ Historiarum lectio- ne, & in plerisque ad oculorum fidem provocans, digessit supplens in multis Radefii Andradè in eodem argumento operam,

Historia de las Ordenes militares de Santiago, Calatrava, y Alcantara desde su fundacion hasta el Rey D. Felipe Segundo Administrador perpetuo dellas. Ad Philippum IV. Regem Catholicum, folio.

Relacion de los servicios, que hizo à su Magestad del Rey D. Felipe II. y III. Don Alonso de Sotomayor del habito de Santiago en los Estados de Flandes, provincias de Chile y Tierra firme, &c. Matriti 1620. in 4.

FRANCISCUS DEL CARPIO, Vrsanen- sis, Iurisconsultus, atque in patrio gymnasio Professor legum publicus, Gasparis hinc Borgia S. R. Ecclesiæ Cardinalis Præsulisque Hispalensis Vicarius Generalis, post Ioannem cognomento *Iurisconsultum*, Ioannem de Canibus, quorum commentarii *Tractatus* inter *Doctorem* extant, Iacobum item de Arenis, Ioannemque Oldendorpium scripsit -

De Exequutoriis & Commissariis Testamentariis, libros IV. Vrsone 1638. in folio.

FRANCISCUS CARRASCO DEL SAZ, Truxiliensis, ex Limensi apud Indos caufarum patrono Panamenfis Prætorii Iudex, commentatus fuit -

In aliquas leges Recopilationis regni Castellæ. Hispali 1620. in folio. Item edidit Tractatum de Casibus Curie. Matriti 1630. in folio. Decessit in munere illo, quod diximus.

D. FRANCISCUS DE CARTAGENA, sacre Theologiæ Professor, mihi aliunde ignotus, edidit -

De Prædestinatione & reprobatione Angelorum, & Hominum, Tractatum. Romæ 1581. in 8.

FRANCISCUS DE CASCALES, Murcia- nus, & in patria Institutur juventutis in Grammaticorum, Rhetorûmque disciplinis non- ineruditus, scripsit -

Discursos de la ciudad de Cartagena. Valentia 1598. in 8.

Discursos Historicos de la muy noble y muy leal ciudad de Murcia. Murcia 1624. in folio. Quibus adjungitur Discursus alter paulò ante laudatus.

Tablas Poéticas, five, De re poética. Murcia 1617. in 8. Necnon Latine -

Artem Horatii in methodum reductam. Valentia 1659.

Denatum fuisse audio circa an. MDCXL.

F. FRANCISCUS DE CASTAÑEDA, Burgenfis, ordinis Eremitarum Sancti Augustini, Concionatorque ordinarius in Matritensi domo S. Philippi Apostoli, publicavit -

Tratados sobre los Evangelios de las Dominicas y fiestas de Santos del Adviento y Pasqua; Primera Parte. Matriti 1614. in 4.

D. FRANCISCUS DE CASTILLA, Palentinus, Alphonfi filius cognomento *Sancti*, Petri nepos Palentini Episcopi, Ioannis pronepos, Petri Castellæ Regis abnepos, cum ætatis non breve tempus in curia parùm compositè aut modestè agens consumpsisset, in secessu quodam sibi opportunè quæsito, tam soboli procurandæ uxorem, quàm librorum variam suppellectilem excolendo literis ingenio sibi paravit. His deditus, Poeticæque studio, varia carmina composuit, quæ prodierunt post authoris obitum Sancti filii curâ, quem Philippus II. Rex habuit à sacris, hoc titulo,

Teorica de virtudes en coplas y con comento. Compluti 1554. 8. Ad Alphonsum de Castella Calaguritanum Præsulem. Ultima libri pars inscribitur -

Practica de virtudes de los buenos Reies de España en coplas de arte maior, Carolo Imperatori nuncupata.

Florebat circa annum MDXXXVI.

D. FRANCISCUS DEL CASTILLO, Matritensis, scripsit versibus, eo metri genere, quod *octavas* vocamus,

Nuestra Señora de los Remedios de la Merced de Madrid. Matriti apud Didacum Flamenco 1619. 8.

D. FRANCISCUS DEL CASTILLO, El- lerenensis, scripsit -

Descripcion de la Inquisicion y numero de las de España con algunas cosas sucedidas en los autos de los años de MDCL. MDCLIII. MDCLIV. celebrados en la Villa de Llerena. 1605. in 8.

F. FRAN-

F. FRANCISCUS DEL CASTILLO, Gadi- tanus, ordinis Eremitarum provinciæ Bati- cæ, scripsit -

Migajas caidas de la mesa de los Santos aplicadas à sus Evangelios. Hispali apud Gabriëlem Ramos. 1619.

Par a los Evangelios de Quaresma. Pampe- lone eodem anno apud Nicolaum Assiain.

F. FRANCISCUS DEL CASTILLO VE- LASCO, Matritensis, ex ordine Minorum, Lector Complutensis emeritus, Custosque provinciæ Castellæ, nec non & in Senatu religio- nis vindice per Hispanias supremo Censor Theologus, scripsit -

Super III. Sententiarum libram; Tomum primum De Incarnatione Verbi Divini, & præ- servatione Virginis Mariæ ab Originali. Antverpiæ apud Bellerum 1641. in folio.

Super eum de Tertium Sententiarum, Tomum secundum, De tribus virtutibus Theologicis Fide, Spe, & Charitate. Ibidem eodem anno in folio.

FRANCISCUS DE CASTRO, Granatenfis Sacerdos, & in Nosocomio ejusdem urbis, quod Beatus Ioannes de Deo construxit, à facris minister, publicavit -

Miraculosa vida y santas obras del B. Ioan de Dios Fundador de la Religion que cura enfermos, Granatæ 1588. in 8. & 1613. in 8. Burgisique 1621. in 4. Et quidem antequam vir sanctissimus in Beatorum albo recipere- tur, ut materiem reliquerit Antonio Goveano Cyrenensi Episcopo; qui post examen so- lemne habitum, quod ritè huic declarationi præmittitur, de eodem argumento copiosè magis commentaretur. Italicum quoque factum Ioannis Franc. Bordini operâ hoc opus vidimus Florentiæ per Franc. Zosi 1589. in 8. & Taurini per Augustin. Dissertolio. 1611. in 8.

FRANCISCUS DE CASTRO, Granaten- sis, docendæ in Grammaticis & Rhetoricis literis juventuti plusquam XXII. annorum, operam in Iesuitico sodalitiis tam in variis Lu- sitaniæ collegiis quàm in Hispalensis urbis eo quod Ermenegildo Principi ac martyri sacrum est, insumpsit; nec ideo minùs Philoso- phicis, ac Theologis ipse eruditus, edidit -

De Arte Rhetorica Dialogos IV. Cordubè apud Franciscum de Cea, 1611. in 8.

De Syllabarum quantitate: deque versificandi ratione; primum sine authoris nomine; deinde eo affixo, Hispali apud Franciscum de Lyra 1627. in 8.

Dimissus aliquando Societate edidit, sese *Doctorem Franciscum Bermudez de Castro* nuncupans -

Reformacion christiana; quem deinde librum locupletiore à se factum edidit iterum, cum in Societatem denuò admissus fuisset, Hispali 1635.

Parabat, an ediderit nescio (ait *Bibliotheca* author)

Chryso logiam Hispano-Latinam, hoc est, loquutiones aureas, tum ad rectè loquen- dum, numerosè dicendum, & facilè intelligen- dum, tum ad omnem antiquitatem & huma- nitatem in Ciceronis operibus dispersam explicandam; opus in tomos III. divisum.

Decessit è vivis Hispali XI. Augusti anno MDCXXXII.

FRANCISCUS DE CAZERES, ord. Sera- phici, scripsit, à Vvaddingo illaudatus,

Ceremonial de los officios divinos segun el uso de la Iglesia Romana. Toleti apud Petrum Rodriguez 1571. folio.

Sumario de las gracias y indulgencias que gozan los Hermanos Terceros de San Francisco. Compluti 1585. in 8.

FRANCISCUS DE CAZERES, si non idem est cum superiore, reddidit sermonem Hispanico profaico -

Los siete dias de la semana de la Crea- cion del Mundo, ex Gallico Guilielmi Sallustii Domini de Barthas. Antverpiæ apud Petrum Bellerum 1612. 8.

F. FRANCISCUS DE CEPEDA, Domini- canus, edidit authore Alphonso de Remesal in *Hist. Domin. Prov. Chiapensis*,

Artes de las lenguas Chiapa, Toque, Cel- dales, y Zinacanteca 1560.

FRANCISCUS DE CEPEDA, Oropesa- nus, municipii de *Cervera* Parochus, scrip- sit -

Resunta historial de España desde el Dilu- vio hasta el año MDCXLII. Matriti 1643. 4.

FRANCISCUS DE CEPEDA, Toletanus, Iesuita, Rector aliquando collegiorum Hue- tensis & Conchenfis paratum habebat prelo, cum *Bibliotheca Scriptorum Societatis* in vulgus emissa est,

In Ecclesiasticum Commentarios.

FRANCISCUS CERVANTES DE SALA- ZAR, nescio quis, aut unde oriundus, in- scripsit se authorem ei libro, quem vulgus ter- tit; nempe -

Obras que Francisco Cervantes de Salazar a hecho, glosado, y traducido. Hæc scilicet -

Apologo de la Ociosidad y el Trabajo intitulado Labricio Portuno por el Protonotario Luis Mexia; glosòle y declaròle Francisco Cervantes.

Dialogo de la dignidad del Hombre em- peçado por el Maestro Oliva, quem author per- fecit.

La Introduccion ò Camino para la fabiduria, de Luis Vives. Compluti ex officina Ioannis Brocar an. 1546. 4. Ambrosius qui- dem Morales vir iudicio undequaque, ac præ- fertim

sertim rebus in nostris gravissimo, multa ex his quæ Cervantes edidit, talia esse ait, in quibus disciplinarum difficiles plerique loci præter spem sic perspicue atque aptè tractantur, ut nec venter, jucunditatè quæ sermonis desiderare quisquam possit. Ipsum vide-sis in Opusculo, quod *Discursum* vernaculè indigitavit *pro lingua Hispanica*.

FRANCISCUS DE CESPEDES, Clericus regularis Theatinus, sacræ Theologiæ Doctor, scripsit-

De Exemptione Regularium Tractatum, Venetiis 1647. 4.

Dubia Conscientiæ militaria à diversis proposita & resoluta: Ad Gregorium Britum Equitem Iacobæum. Mediolani 1643.

D. ERANCISCUS DE CESPEDES, scripsit-

Tradado de la Gineta. Olissipone 1609. in 8.

Memoria de los diferentes piensos y otras advertencias para tener lucidos los Cavallos. Hispali 1624. 4.

F. FRANCISCUS A CHRISTO, Lusitanus, Conimbricensis, sacræ Theologiæ Doctor, ac Professor, ex familia Eremitarum S. Augustini, vesperorum in cathedra emeritus, vir fuit linguarum callens, ingenio & sermone præstans, qui, ut adnotatū legitur in sepulchrali ejus elogio, primus in hanc Academiam methodum, hoc est (ut explicant) Annotationum, sive specialium Commentariorum, quas *Postillas* dicimus, usum innoxit. Extant ab eo -

Prælectionum, sive Enarrationum admirabilis divini Verbi Incarnationis Libri VI. Conimbricæ apud Joannem Alvarez, anno 1564. in fol.

In Symbolum Apostolorum, duo ingentia volumina, Romæ ut ajunt, sive conscripta, sive typis edita, quæ non vidimus.

Enarrationes in Collectanea I. Libri Sententiarum. Conimbricæ per Ant. de Maris 1579. in fol.

In Tertium Librum Sententiarum, sive de Fide, Spe, & Charitate. Conimbricæ anno 1579. apud Anton. de Maris in fol.

Desiit esse inter vivos Conimbricæ anno MDLXXXVII.

FRANCISCUS COLIN, Majoricensis, Societatis Iesu, provinciæ Philippinarum insularum aliquando Præfectus, edidit -

Vida y hechos y doctrina del venerable Hermano Alonso Rodriguez religioso de la Compañia de IHS. Matriti apud Dominicum Garziam 1652. 4.

Labor Evangelica, Ministerios Apostolicos de los obreros de la Compañia de IHS, Fundacion y progressos de la Provincia de las Islas Filipinas.

Matriti apud Iosephum Fernandez de Buendia 1663. fol.

Parare eum monuit *Bibliotheca Societatis* author -

Indiam sacram, seu explicationem eorum locorum sacræ Scripturæ, quæ ab Indorum moribus seu institutis lumen accipiunt.

Obiit in iisdem Philippinis insulis VI. Maji MDCLX. ætat. LXVIII.

D. FRANCISCUS COLOMA, Comes de Elda in regno Valentis, scripsit, referente Petro August. Morla in præfatione *Emporii Iuris, Decadas de la Passion de Christo.*

FRANCISCUS COMTE, Catalanus ex oppido Illa, atque ejusdem oppidi notarius, M. S. reliquit -

Geographia dels Comptats de Roselló y Cerdanya. Hieronymus Pujades Historiographus principatus Catalonia hujus Geographiæ alterum exemplum habuit, qui etiam de altero, quod fuit penes Don Bernardum Garceran de Pinòs in *Catalonia Historia* meminit.

FRANCISCUS DE CONTRERAS, Hispano carmine miserrimum Esmannelis Souzæ Lusitani Equitis naufragium cecinit: quod argumentum Hieronymus Corterealis vernaculo prius luserat Portugalliæ metro: scilicet *Nave Tragica de la India de Portugal.* 1624. 4. Matriti.

FRANCISCUS CONTRERAS, Peruanus, Limensis, Iesuita, primarius patriæ urbis scholæ Professor Theologus, nescio quid scripsit super Ius Romanorum: siquidem fides præstanda est Ægidio Gundifalvi Davila affirmanti in *Theatro Limensis Ecclesiæ* fol. 22.

FRANCISCUS CORBERA, scripsit & Philippo IV. Regi nuncupavit -

Guitarra Española, y sus diferencias de Jones.

F. FRANCISCUS DE CORDVBA, Franciscanus, cujus familiæ sacramentum dixit Salmanticæ, Principibus Serenissimis Mariæ Imperatrici Germanorum Caroli Augusti filiæ, quam in Germaniam comitatus est, posteaque ad nos reversus Annæ Austriacæ Hispaniarum Reginæ conscientiam explantibus aures præbuit: scribens interim, ut religionis negotium curaret, quam tot hostes in Babylonico illo impietatis & abominationum campo divexare nusquam cessant,

Annotationes in Religionis articulos & Sectariis controversos. Viennæ Austriæ 1567. Coloniaeque apud Colinum 1572. 8. item -

De Officio Prælatorum: quo opere hæc continentur: *De Residentia Prælatorum*:
De

De Legibus abrogandis: Quomodo pro necessitate temporum expediat sacratissimam Eucharistiam administrari; sive de indulgendo Bohemis usu Calicis. In quo tamen huic noluerunt necessitati cedere, ac deferre Concilii Tridentini Patres.

De Hæreticis item recipiendis. Pragæ typis Georgii Melantrici 1562. 8.

F. FRANCISCUS DE CORDVBA, Dominicanus, nobili loco in hac urbe ortus, morum honestate & eruditione spectatus, apud Indos, quorum salutis procurandæ causa eò transfretaverat, floruit, scripsitque Alphonso Ferdinandi in *Catal. Domin. Scriptorum*, teste, *Summa Moralem*: item -

Conciones de tempore, ac de Sanctis. Floruit circa annum MDCXX. de quo vide-sis *Chronicon Dominicanum* parte IV. Cap. III. Velandicensem Episcopatum quem ei Alphonso idem tribuit, nusquam reperio. Aubertus Miræus in *Bibliotheca, Chronicon seu Manuale ordinis sui*, præter hæc laudata, nostro attribuit. In quo insigniter hallucinatus fuit, Antonium Senensem de eo docentem lippienti-oculis legens, qui ex *Manuali* hoc Anonymi cujusdam Dominici confirmat ea, quæ de Corduba isto prius dixerat.

FRANCISCUS CORONEL, ordinis Eremitarum, scripsit -

Catecismo y doctrina Christiana en lengua Pampanga: unâ ex his, quæ Philippinis Insulis in usu sunt: editum opus in oppido *Macabebe* earundem Insularum anno 1621. in 16.

FRANCISCUS CRESPO, Indiarum in Curia Matritensi pro Societate Procurator, scripsit -

Relacion de los Martyres, que en la Corte del Emperador del Japon padecieron por la fee de Christo, el año de MDCXXVIII. Matriti 1625. item -

Historia del Martyrio de los Padres Roque Gonzalez, Alfonso Rodriguez, y Juan del Castillo de la Compañia de IHS, que el año de MDCVIII. padecieron martyrio por la fee en el Paraguay. Quæ relationes in varias linguas deinde translatae sunt.

F. FRANCISCUS CRESPO, Benedictinus monachus, monasterii Montis-serati aliquando Abbas, & suæ Congregationis Visitator Generalis, Salmanticæ item Professor Theologus, edidit -

Tribunal Thomisticum, de Immaculato Deiparæ Conceptu. Barcin. 1657. 4.

F. FRANCISCUS DE LA CRVZ, patriâ ex urbe Caceres, cum nondum sæculo renuntiasset, DE MADRID cognominatus, Mercenariorum exalceatorum, qui captivos redimunt, sodalis, ordinis sui Chronographus,

scripsit, quæ apud eum vidimus Matriti ad S. Barbaræ,

La Chronica de la orden de Nuestra Señora de la Merced; tribus partibus; quarum prima est de rebus gestis S. Petri Nolasci Patriarchæ; secunda, Historia ejus ordinis usque ad reformationem; III. denique hujus reformationis tempus comprehendit. Inedita erat adhuc anno MDCLV.

La vida milagros y heroicas virtudes de la venerable Madre Mariana de IHS, profesora de la orden descalza: con la vida del venerable P. Fr. Ioan Bautista del santissimo Sacramento su confessor, y primer reformado de dicha Religion.

Motivos espirituales de agradecimiento à Dios. Obiit post annum MDCLX.

F. FRANCISCUS A CRVCE, Dominicanus, Granatæ in Hispania ortus, in Peruanorum autem regno, & provinciâ S. Joannis Baptistæ religiosæ vitæ initiatus, vir æqualibus morum innocentia, doctrinæque: Theologiæ diu Lector, ad sedem tandem Episcopalem oppidi S. Marthæ in Terræ-firmæ, ut vocat, ora maritima fuit adsumptus, postquam suæ provinciæ bis præfuisset, alteriusque provinciæ novi regni Granatenfis Vicarius ac Visitator fuisset Generalis. Obiit priusquam consecraretur, dum regio nomine argenti-fodinas Peruanas oppidi *de Potosi* visitaret circa annu MDCLXIV. cū fama eximie sanctitatis; scripsit *Pro puritate Conceptionis Sanctissimæ Dei Genitricis Mariæ Theologicam demonstrationem.* Limæ 1653. 4. Petro Alva & Astorga in *Militia Conceptionis* teste.

Discursum pro Occidentalibus. Limæ 4.

Cursum Artium: qui nuuc, ut audio, Hispali quatuor voluminibus excuditur, in 4.

Hispanâ quoque linguâ -

Manifiesta obligacion del vasallo. Limæ atque Matriti in 4.

Proposicion Theologica: hoc est, compendium universæ Theologiæ. Barcinone. 4.

Conocimiento de Dios. Limæ anno 1657. in 4.

Doctrina Christiana. Ibidem eodem anno in 8.

Sobre las dos primeras palabras del Padre nuestro. Ibidem 1640. 8.

Historia del Rosario a Coros. Cnmpluti 1652.

Inedita reliquit - *In Quæstiones S. Thomæ disputatas commentaria.*

Professor fuit S. Thomæ Theologiæ in gymnasio Limensi ex propria cathedra, collegi- que S. Thomæ ejusdem urbis fundator.

Francisco à Cruce tributum legimus - *Iardin de Maria.* Salmanticæ 1655.

F. FRANCISCUS A CRVCE, ex parente Hispano. Vclesii Iacobæ militiæ oppidi cive, cui Didaco Velasquez nomen fuit, Neapoli, dum in ea urbe commoratur iste muneribus impen-

impensas militaribus, atque inter alia Cattrinovi præfecturæ, natus, Carmelitarum exaltatorum sodalis, scripsit juvenis -

Relacion de la vida del vener. Siervo de Dios Fr. Luis de Jesus Religioso Carmelita descalço, en el siglo llamado D. Henrique de Tolco Marques de Manzera. Neapoli apud Joannem Franc. Paci 1668. 12.

D. FRANCISCUS DE LA CVEVA & SILVA, Advocatorum nostri temporis facit princeps, sive doctrinam, sive ingenii acumen, sive eloquentiæ vires, quas summas habuit, consideremus, typis edi curavit, quam publicè olim dixit, ad confessum Advocatorum Matritensium,

Informacion de derecho divino y humano por la purissima Concepcion de la Virgen Nuestra Señora. Matriti 1625. in folio.

FRANCISCUS DE CVEVAS, Matritensis, Lupo Felici à Vega viro clarissimo nuncupavit -

Experiencias de Amor y Fortuna. Giennii apud Petrum Cuestam 1646. in 8.

Sed hic est Franciscus de Quintana, de quo infra.

F. FRANCISCUS DE LAS CVEVAS, Mimorum fratrum Hispalensis provinciæ sodalis, vertit ex Pauli Regii sermone Italico -

La vida y milagros de San Francisco de Paula. Regla tercera de su orden para hombres y mugeres. Cæsaraugustæ apud Laurentium de Robles 1588. in 8.

F. FRANCISCUS DE SANCTO CYRILIO, Olisiponensis, Carmelita ex discalceatorum reformatione, ordinis sui generalis Diffinitor erat eo tempore, quo foras emisit -

Gloriam Matris Ecclesie ex consideratione cap. XV. secundum Lucam, scilicet in ove perditam, hoc est Peccatore, ad ovile reducenda. Segovie in folio 1637. Et hic quidem primus est tomus integri operis, quem alter, ac tertius excipere debuerunt, quibus hujus capituli parabola tres, singulis quæque tomis, illustrarentur.

F. FRANCISCUS DIAGO, patriâ ex oppido Bibel regni Valentini juxta Segobricam in Celtiberis, à quo ille Belsmensis (tanquam Belsnum Ptolemæi hoc sit oppidum) nuncupare se consueverat, in Sancti Onuphrii prope Valentiam urbem regni principem Dominicanis fratribus adhæsit imbuendus pietate, ac literis. Quas cum percepisset, Barcinonæ que dñi domesticis Theologiæ prælectionibus dedisset operam non parum laudabilem, evolvendis præterea veterum annalium, præcipuè Hispanorum, monumentis, demerendæque libris in vulgus editis posteritati, reliquum quod esset vitæ tempus voluit impende-

re. Quo in studio valde cum profecisset, & dum ornare cupit res patrias & domesticas, multis ærumnis deluctasset, Aragoniæ regnum nuncupari meruit Chronographus. Edidit -

Historia de la provincia de Aragon de la orden de Predicadores: jussu venerabilis viri Hieronymi Baptistæ de Lanuza provinciæ per id tempus Præfecti. Barcinone 1599. in folio apud Sebastianum Cormellas.

Historia de la vida y milagros de S. Vicente Ferrer, con una relacion de la santa reliquia, que de su bendito cuerpo a llegado à Valencia, y de los grandes milagros que a obrado, y fiestas que se le an hecho. Barcinone 1600. 4. De quo sacro osse commentatus fuit etiam Petrus Blascus Dominicanus vulgari linguâ anno 1611. 8.

Historia de la vida de S. Raimundo de Peñaforte.

Vida del Beato Fr. Humberto de Romanis. Vida de S. Pedro de Luxenburgo.

Historia de la vida exemplar, libros, y muerte del insigne y celebre Maestro Fr. Luis de Granada. Barcinone apud Cormellas 1605. 8. Quacum editus est ejusdem Ludovici Granatensis, un devotissimo Discurso de la Encarnacion, hætenus ineditus. Hic primus nobis viri celeberrimi gesta & virtutes, maxime ex Francisci Oliveræ Dominicanæ, quem ille socium habuit, relationibus publicavit: quem deinde alii sequuti sunt in Portugallia & Castella.

Catalogo de los Obispos de Girona. Historia de los vitoriosissimos antiguos Condes de Barcelona: è locupletissimo regii atque ecclesiastici duplicis archiorum Barcinonensis urbis thesaurò, quem immenso eruit labore. Barcinone 1603. folio apud Cormellas.

Annales del Reino de Valencia; duobus tomis comprehensum opus, quorum prior editus fuit Valentiae anno 1613. folio; à primis post diluvium incolis ad usque obitum Jacobi, seu Iaimii Aragonensium Regis primi. Cui labori ut serio se accingeret, publica & privata regni tabularia, in queis præca ad servantur monumenta, vidisse omnia, atque evolvisse dicitur. Posteriores nihilominus Annalium tomum, quò reliqua usque ad nostram ætatem comprehenderat, & jam jam prelo erat subjecturus, authoris obitus invidit posteris. Qui contigit anno hujus sæculi XV.

Latina quoque ejus Catalonia descriptio laudatur.

F. FRANCISCUS DIAZ, natus in oppido S. Cebrían de Maiuelas nuncupato in Castella veteri, Dominicanus in cœnobio S. Pauli urbis Pincianæ ad ordinem hunc admittus, in collegio S. Thomæ Complutensis Academiæ sodalis, vir insignis sanctimoniam & virtutis in excolendo Ecclesiæ agro inter infideles; Sinarum

narum quippe regno investus difficillimum hoc negotium multâ patientiâ, infractoque ac impenetrabili persequutionum & laborum oppugnationibus animo diu & usque ad postremum vitæ spiritum procuravit. Atque adeo, ut & post mortem viveret, prodessetque, unâ cum F. Joanne Garzia ejusdem ordinis & ministerii volumen formavit -

Ky Mûng Sinicâ linguâ dictum, hoc est, Doctrinam insipientium, quæ ad mysteria omnia Christianæ fidei, ac Legis gratiæ præceptorum cognitionem vastissimi hujus regni incolas vernaculo eorum sermone invitât, ac veluti manu ducit. Liber hic excusus primùm circa annum MDCL. sæpius inde usque ad hunc diem prelo fuit subjectus, atque utilissimus nusquam non compertus. Dedit quoque foliis eadem linguâ -

De Quatuor virtutibus Cardinalibus, volumen aliud, quod editum fuit in folio. Quorum omnium fidem nobis fecit Reverendus Pater F. Joannes Polancus Procurator illius missionis & provinciæ Sinicæ Dominicanorum in Curia Romana, qui hoc anno MDCLXIX. accingit jam se ad relegendum, iter, quod charitas ei ac pietatis zelus conficiendum iussit.

FRANCISCUS DIAZ, Medicus Doctor, Complutensisque Philosophiæ Magister, Philippi II. Hispaniarum Regis Chirurgus, ad Franciscum Vallesium cubicularium ejusdem Medicum scripsit -

Tratado de todas las enfermedades de los viñones, vexiga y carnosidades de la verga y orina. Matriti apud Franciscum Sanchez 1588. in 4.

FRANCISCUS DIAZ DE VARGAS, Truxiliensis, Lusitanicæ sub Philippo II. Regis expeditionis miles, edidit -

Discurso y Sumario de la Guerra de Portugal, y sucesos della. Cæsaraugustæ 1581. in 16. apud Dominicum de Portonariis. Versum opus Italicè à nescio quo, atque editum Venetiis anno sequenti in 8. typis Franc. Ziletti.

FRANCISCUS DIDACUS DE AINSA & IRIARTE, in Aragoniæ urbe Osca editus, post Joannem de Garay doctum in hujus urbis schola humaniorum literarum Magistrum, qui immaturè mortuus nostro hujus curæ ac studii lampada tradidisse visus fuit, ornandæ patriæ totus incubuit, scribens primùm -

Tranflacion de las Reliquias de S. Orencio Obispo de Aux. Osci 1612. in 4.

Deinde majori molimine - Fundacion, excelencias, grandezas y cosas memorables de la antiquissima ciudad de Huesca &c. Osci apud Petrum Cabarte 1619. in folio. Vfus est author Philippi Puivicini ejus urbis Ecclesiæ Decani de hoc eodem argumento schedis manu exaratis, quem Philip-

pum ipse non semel aut bis laudat. Qui & hanc Historiam multis à se de novo additis ab editione locupletiolem factam apud hæredes reliquit. Quod Joannes Franciscus Andreas Vitarrozius Aragoniæ Chronographus alicubi refert.

FRANCISCUS (alias DIDACUS) DE HERRERA, utroque enim nomine solet appellari apud D. Franciscum de Herrera Maldonado in Epitome de Sinarum rebus, scripsit de Insulis Moluccis nescio quid, attestante eodem Herrera.

FRANCISCUS DOMENECH GRANOLLATS, Catalanus gente, ut ex cognominibus intelligi datur, foras dedit -

Pro Lege divina prohibente Clericis mercaturam Apologiam ex defensione variarum conclusionum viri cuiusdam docti & pii excerptam. Florentiæ apud Zenob. Pignorium 1616. 4.

FRANCISCUS DOMINGUEZ, auspiciis & sumptu regio destinatus in Americam Septentrionalem à supremi rerum Indicarum Senatus Patribus confecit circa annum superioris sæculi septuagesimum -

La descripcion de la Nueva España, adhuc ineditam, unâ cum Sinarum regni, aliarumque Provinciarum descriptione. Laudat opus Antonij Leonij in Bibliotheca Indicæ parte Geographica pag. 179.

F. FRANCISCUS DE SANCTO DOMINICO, ut credimus ordinis Prædicatorum, edidit -

Discurso sobre el Padre Nuestro. Hispalii 1645.

FRANCISCUS DVARTE, Hispalensis, Iesuita, domus Hispalensis professor, ut vocant, Præpositus obiit, postquam Cordubæ diu Theologiam docuisset magna cum celebritate. Scripsit -

De Incarnatione Verbi Dei, Tractatum: cujus magnam partem ab alio quopiam fuisse editam Alegambius admonuit in Bibliotheca.

F. FRANCISCUS DVARAN, ordinis fratrum Minorum, S. Theologiæ Lector, Francisco à Sosa Ministro Generali à secretis, provinciæ S. Jacobi Minister, edidit -

Dictamen espiritual y razones de estado para el discreto Cortesano, que pretende serlo del Cielo, con muchos avisos curiosos para todos los Estados del Hombre, y muchos proverbios para los Predicadores Evangelicos de la palabra de Dios. Valentiae apud Chrysostrum, Garriz 1613. in 4.

FRANCISCUS DVARAN VIVES, scripsit versibus octosyllabis metro illo, quod Coplas

Castellanas apud nos audit,

Grandezas divinas; *Vida y muerte de Nuestro Salvador Jesu Christo*: Poëma sacrum ab autore olim elaboratum, & ab ejus nepote Fernando Vivas de Contreras Matritensi Advocato ex variis schedis collectum, suppletum, & in sermonem hodierni temporis reformatum. Matriti 1643. in 4.

D. FRANCISCUS DE EGVA BEAUMONT, Eneco Velezio Guevaræ Comiti de Oñate, dum Neapoli Prorex ageret, ab equis cura, scripsit.

Varios discursos sobre la reduccion de Napoles. Matriti 1651. 8.

D. FRANCISCUS EMMANVEL, Olissiponensis, nobili loco natus, Conimbricæ olim datâ studiis liberalibus, humanisque omnibus disciplinis sedulâ operâ, Martem Palladi succedere fecit in Belgium se transfrens, ubi militiæ aliquot impensis annis creati tandem meruit legionis Tribunus. Abripuit inde eum turbo patriæ rebellionis; & in Lusitaniam reversus non diu post, nescio cujus criminis suspicionem purgaturus, post plures carceris annos inter spem & metum transactos, in Brasilia Occidentalium Indorum peregrinari aliquot aliis fuit confectus. Nec tandem restitutus patriâ adhuc potuit adipisci eorum voluntatem, qui reipublicæ tunc infidebant. Quare aggregatus Catharinæ Brigantiniæ Caroli Angliæ Regis II. destinata sponsa, ingenii & urbanitatis dotibus infinuavit se in Reginæ gratiam; cujus, sive alia negotia gesturus, anno MDCLIV. Romam accessit: quâ in urbe edidit ex multiplicis doctrinæ, variæque literaturæ operibus sacris, profanis, profaicis, metricis, elegantissimis, & ingeniosissimis primum volumen hoc titulo & partibus,

Obras morales; Tomo I. que contiene Victoria del Hombre sobre el combate de virtudes y vicios: Triunfo de la Filosofia Christiana contra la Filosofia Estoica. libris XI.

El Fenix de Africa, Augustino Obispo Hipponense; Primera Parte, Augustino Filosofo.

El Fenix de Africa, Augustino, Obispo Hipponense; Segunda Parte, Augustino Santo. Olissipone prius utraque pars prodierat.

El Maior pequeño; vida y muerte del Serafin humano Francisco de Assis. Olissipone etiam editum ante hoc tempus in 8. 1646. Omnia hæc simul Romæ apud Falcum & Varesium 1664. in 4.

Obras familiares. Primeira Parte das cartas familiares. Romæ apud Philippum Mariam Mancini 1664. in 4.

Ediderat antea in Lusitania, sive Hispania Politica Militar en avisos de Generales. Matriti 1638. in 4. Plurâque alia, quorum author meminît in opere suo Morali: nempe aut Lusitanæ, aut Castellane scrip-

torum; scilicet-

Corona Tragica.
Historia de Cataluña. Olissipone 1646. sub Clementis Libertini nomine, quod fateatur ipse Epist. VIII. Cent. I.

Echo politico.
El Manifiesto Real.
Las tres Musas.

El Segundo Choro.
El Tercer Choro.
El Pantheon.

Jornada de la Flota.
Carta de guia de Casados.
Epanaforas.

La Declaracion.
La Demonstracion.
El Antidoron.

Ineditorum, quæ in septem dividit genera, longum texuit catalogum: *Metricorum* scilicet, *Historicorum*, *Politicorum*, *Demonstrativorum*, *Solemnium*, *Exquisitorum*, *Familiarium*, *Variorum*, *tanquam Imperfectorum*. Meminît quoque is Cent. V. Epist. II. cujusdam Tractatus -

De Patientia; quem misit ad Serenissimum Principem Philippum Christophorum Archiepiscopum Trevirensem S. R. I. Electorem,

Ex his quæ superius annotata sunt, aut aliis, edi curavit apud Gallos-

Obras Metricas. Lugduni apud Horatium Boifat, & Romeus in 4.

Sed virum longiore vitâ dignum abripuit mors Olissipone XIII. die Octobris MDCLXVI.

FRANCISCUS DE ENCINAS, sive D'ENZINA, sive DRIANDER, nescio quis,

Novum Testamentum in vernaculam Hispaniæ linguam convertit. In *Indice expurgatorio* hæc interpretatio disertè prohibita est.

FRANCISCUS DE ENZINAS, Abulensis, Societatis Iesu Sacerdos, insigni morum sanctitate vir, in Philippinis Insulis XXXVI. ferè annis evangelicum opus fecit eximio cum proventu. Scripsitque pro devotione singulari in Deiparam -

Encomia B. Mariæ Virginis: item *Grammaticam & Confessionarium* linguâ Bisajensi Philippinarum vernaculâ.

FRANCISCUS DE ESCOBAR, Barcinonensis urbis civis, atque in eadem eloquentiæ Professor, interpretatus est ex Græco -

Aphthonii Sophisti primas apud Rhetorem exercitationes. Quibus adjunxit -

De Fabula commentationem.

De octo partium orationis constructione librum, commentariis Junii Rabinii, & Catalani interpretatione illustratum. Accesserunt olim in hujusmet libri partē ejusdem *Francisci Scobaris Commentarii*, nunc demum *Pauli Laurentii scholæ aucti & locupletati*. Liber hic est *Guilielmi*

mi Livii cujusdam emendatus & in quibusdam mutatus ab *Erasmo*. Prodierunt hæc simul *Barcinone* apud *Gabriëlè Graells*. 1611. in 8. *Aphthonii Progymnasmata* ex *Scobaris* interpretatione prodierunt quoque *Parisiis* 1623. in 8.

Orationem, quam publicè habuit *Barcinone*, cum *Doctoris Medici lauream* acciperet.

Flovi Breviarium Historia Romana recognovit, atque edidit *Barcinone* apud *Claudium Bornaticum* 1557. in 8.

Valentinus patriâ ab *Andrea Schoto* audit: apud quæ & professus fuisse refertur XX. annis *Rhetoricen Lutetiæ, Romæ*; magno auditorum concursu. Vnde *Barcinone* se contulit: in qua urbe attentissime se eum audivisse *Ioannes Mallara Hispalensis*, qui ejus *Aphthonii interpretationem* in vulgus dedit, scriptum reliquit.

Aristotelis Rhetoricam interpretari cæperat latine (ait *Schotus*) quod videlicet *Trapezuntius illi, nec Hermolaus satis eo munere diligenter functi viderentur; in quorum altero, ut aiebat, majorem latinæ linguæ scientiam, in hoc etiam Græcarum literarum peritiam requireret*. Obiit *Barcinone senex*. Hæc *Schotus*.

FRANCISCUS ESCRIVA. patriâ *Valentinus*, quem ex *Hieronymo Escriva de Romani rarum* illud fœminei sexus decus *Angela Zapata* probitate morum, studiisque literarum inclyta olim sustulit, *Complutensis* jam *Doctor*, & patriæ *Metropolitanæ Ecclesiæ Canonici* in quadraginta annorum ætate constitutus, sæculo vale dicto, inter *Iesuitarum sodales* censerit voluit. Plurimum in hac familia apud omnes autoritate floruit, præcipuè apud *V. C. D. Ioannem à Ribera* *Valentinum Antistitem egregium*, cui à conscientia erat secretorum & consiliorum omnium; cujus & ipse vitam, resque gestas calamo exaravit. Collegio *Cæsaraugustano* cum præfuisset, ab omni alio munere vacatione impetratâ, literis se ac sacræ lectioni torum tradidit. Vnde sequentia prodierunt;

Discursus de las quatro Postimerias; seu *de IV. Novissimis*: scilicet -

De la Muerte. *Valentiæ* 1604. apud *Patricium Mey*.

Del Juicio. *Ibidem* 1609. 4.

Del Infierno y de la Gloria. 1616. in 4. Hi omnes pietate, eruditione, brevitate, ac perspicuitate plurimum commendantur. Item -

Discursos de los estados; de las obligaciones particulares del estado y oficio, segun los quales a de ser cada uno particularmente jugado *Valentiæ* 1613. in 4.

Vida de Don Juan de Ribera Patriarca de Antiochia y Arçobispo de Valencia. *Valentiæ* anno 1612. in 4. apud eundem *Patricium Mey*.

FRANCISCUS ESCVDERO, ex oppido

la Parra Conchenfis sacri territorii oriundus, scripsit inter *sodales Iesuitas*, quorum sectam ab anno ætatis tertio super tricesimum tenuit,

La vida de San Julian segundo Obispo de Cuenca. *Toleti* apud *Petrum Roderici* 1589. in 8. Et *Conchæ* 1601. in 8. Mortuus fuit duobus major septuagenario. Hujus oblitus est *Scriptoris Bibliotheca Societatis* author.

F. FRANCISCUS DE ESPINOSA, *Baticus, Carmelita, Theologus*, & *Evangelici verbi præco à domesticis multum laudatus*, scripsisse dicitur -

De Immaculata Deiparæ Virginis Conceptione Tractatum, circa an. *MDCXVI*.

D. FRANCISCUS DE ESQVIVEL, *Calaritanus in Sardinia Archiepiscopus, Primas Sardinia & Corsicæ*, publicavit -

Relacion de la Invencion de los Cuerpos santos, que en los años de MDCXIII. MDCXV. y MDCXVI. fueron hallados en varias Iglesias de la ciudad de Caller y su Arçobispado. *Neapoli* apud *Constantinum Vitalem*. 1617. 4.

F. FRANCISCUS DE EVIA, ordinis, ut suspicor, *S. Francisci*, scripsit -

Espejo del Anima. *Pincia* apud *Franciscum Fernandez*. 1550. 8. Hoc est *De tribus statibus Anima* opus, quod laudat *Vvaddingus*?

Ejusdem, credo, sunt, sive latina, sive vulgaria hæc,

Preparatio mortis; quæ prohibita est in *Concilii Tridentini Indice*: & -

Thesaurus Angelorum; *Asturica* editus. 1547. 4. Quem *Vvaddingus Francisco de Eicia* adtribuit.

F. FRANCISCUS FALCONI, *Dominicanus, sacræ Theologiæ*, ut vocant, *Præsentatus*, ac totius ordinis *Concionator*, edidit inter alia -

Exercicios del Santissimo Sacramento para su fiesta y octavas. *Matriti* 1624. 16.

FRANCISCUS FALERO, *Lusitanus*, edidit -

Tratado de la Esfera, y del Arte de navegar, con el regimiento de las alturas. *Hispalii* an. 1535. 4.

FRANCISVS FARFAN, *Toletanus*, vir sacræ *Theologiæ*, ac linguarum *Hebraicæ*, atque *Græcæ* bene gnarus, *Cantor & Canonicus Salmanticensis*, scripsit doctè, ac utiliter -

Contra el Pecado de la simple fornicacion. *Salmantica* apud *Matthiam Gast*. 1565. 8.

Regimiento de castos, y remedio de torpes: donde se ponen veinte y ocho remedios para el pecado de la torpeza. Adjungitur - *Vn Sermon de Santa Catalina*. *Salmanticæ* apud

Cornelium Bonardum. anno 1592. in 8. Edidit quoque-

Sermon predicado en Toledo en la oposición al canonicato de lectura de aquella Iglesia a VII. de Febrero de MDXCII. Salmaticæ apud Petr. Lassium eodem anno: nec non & - Praelectionem Psalmi CXV. Toleti in summo Templo habitam in ejus Canonicatus petitione, cui annexa est Sacra Scripturæ interpretatio, VI. Kal. Martii MDXCII. ibidem eodem anno.

FRANCISCVS DE FARIA, Granatensis, Canonicus (ut vocant proprio & ecclesiastico verbo) Doctoralis in Almeriensi Ecclesia, deinde, ut credo, Malacitanæ Canonicus, edidit versibus, non ineleganter Claudianum interpretatus,

El Robo de Proserpina de Claudiano. Matriti 1628. 8. ac nescio quid aliud metricum de Dominica Cruce. Laudat hunc authorem Michaël de Cervantes in libello Viage del Parnaso nuncupato.

FRANCISCVS FEIXOO, Gallæcus, classis navalis Gallæcienfis Almirantus, (sic vocamus nos vicariam, seu succedaneam Præfecturæ supremæ curam) scripsit-

El Sargento embarcado: sive de officio Instructoris centuriæ, aut, si mavis, legionis classiariorum. Gadibus 1629. 8.

F. FRANCISCVS FELIX, Matritensis, ex familia Seraphica, Lector, ut vocant, jubilat, S. Mariæ à Iesu collegii Complutensis Præfectus; Diffinitorque provinciæ Castellæ, vir (ait Vvaddingus) subtilis ingenii & claræ doctrinæ; edidit-

De Incarnatione Verbi divini Tractatum singularem ad mentem Doctoris subtilis. Parisiis apud Iacob. Quésnel 1641. in 4. Deinde alias Disputationes Theologicas, quas vocare libuit-

Tentativas Complutenses; duobus romis: quorum primus est De ultimo fine Hominis; De Beatitudine; De Actibus humanis; bonitate & malitia humanorum actuum; De Conscientia; De Habitibus, & Virtutibus. Compluti apud Antonium Vasquez 1642. 4. Alter bipartitus, qui de Visione Dei, De Peccato actu originali & habituali: de Gratia, de Iustificatione, & merito agit. Ibidem apud Mariam Fernandez 1645. 4.

F. FRANCISCVS FELIX DE CANALES, domo ex oppido Talavera diocesis Toletanæ, professione sodalis Servitarum in Barcinonensis urbis monasterio, ubi manens dedit in lucem-

Abusos tolerados de las Carnestolendas. 1619. 8.

Israel libertada, y explicacion literal del Psalmo CXIII. Barcinone apud Sebastianu

Mathevaud. 1612. in 8. Nondum autem liquet nobis edideritne opus inscriptum-

Nobleza Española.

F. FRANCISCVS FERNANDEZ, Franciscanus observ. Regul. provinciæ Conceptionis, Serenissimæ Annæ Galliarum Regina Austriacæ à confessionibus, edidit semel atque iterum-

Guia de la vida espiritual para conseguir nuestro fin. Parisi. 1643. 12.

FRANCISCVS FERNANDEZ, Lusitanus, ut creditur, Iesuita, in Bengalæ regno Indorū Orientalium, quo penetraverat verbum Dei annunciaturus incolis, obiit carcere ab iis detentus anno MDCII. cum scripsisset linguâ hujus gentis-

Tractatum, quo Catholicæ Fidei capita explanantur,

Catechismus item in modum dialogi.

FRANCISCVS FERNANDEZ BLASCO, domo ex oppido Sonseca diocesis Toletanæ, Presbyter, sacrum poemata octo adibus formatum dedit in publicum hac inscriptione-

Vniversal redencion; passion, muerte y resurreccion de Nuestro Señor Iesu Christo. Compluti apud Ioannem Gratianum 1584. in 4. Matriti regius typis 1609. 4. Hunc per errorem vocat Lucas Vvaddingus Ludovicum in Scriptoribus suis Minoribus, quorum ex Tertiariis fuit.

FRANCISCVS FERNANDEZ DE CASO, natus in oppido veteris Castellæ nobilissimo Medina de Rioseco, scripsit-

Discurso, en que se refieren las solemnidades y fiestas con que el Excelentissimo Duque Cardenal celebró en su villa de Lerma la dedicacion de la Iglesia Colegial y translaciones de los Conventos, que a edificado allí; in 4.

D. FRANCISCVS FERNANDEZ DE CORDOBA, scripsit, sed non publicavit,

Perù con armas, o Historia de lo que en el mar del Sur pasó cō la esquadra que entró en el de Jaques Tremet el año de MDCXXIII. Antonius de Leon in Bibliotheca Indica titulo XI.

D. FRANCISCVS FERNANDEZ DE CORDOBA, Ludovici filius, quem æviejus æquales idcirco Barbarum appellaverunt, quod filium unicum, quem ex matrimonio habebat, ob necem in Toletano equite singulari certamine patratam, morti addixerit, Prætor cū esset regis istius urbis: quæ tamē Philippus Rex II. sævitiam avertatus parentis, supplicio eripuit. Franciscus ergo in Romana Curia familiam augens Suesiani Ducis regii Legati cognatione sibi propinquus

qui portionem in Cordubensi Ecclesia obtinuit, successor deinde admissus D. Ferdinandi Cordubensis in Ruteni Abbatia, divisum cum eo fructibus, eo munere ornatus usque ad obitum vixit. Multiplicem ejus eruditionem commendat opus, quod sic inscriptum voluit,

Didascalia multiplex. Lugduni in 8.

In schedis manserunt, credo apud Adamum Centurionem Altapanum Marchionem, eruditione satis notum,

La Decendencia de la Casa y Familia de Cordoba,

Et alia, nescio quæ.

FRANCISCVS FERNANDEZ GALVAO, Lusitanus, in domo Elisabethæ Infantis, quæ Eduardi Emmanuëlis Regis filii uxor fuit, olim educatus, jam Theologiæ Doctor, Catharinæ Brigantinæ eorundem Eduardi, atque Elisabethæ filia causam in Lusitani regni hæreditate apud Pontificem, procuravit, ornatus in Romana Curia, Comimbricensi prius Canonicatu, deinde Archidiaconatu Villanova de Cerveira Bracharenfis Ecclesiæ. Scripsit, qui à morte ipsius prodierunt, vernaculâ linguâ-

Sermões; Primeira parte, que comeza de quarta feria de Cinza ate a primeira oitava de Pascoa. Hispali apud Alphonsum Rodriguez Gamarra 1615. 4. Antonius de Azevedo & Sâ Lusitanus vertit in Castellæ sermonem, ediditque Matriti eodem an. 1615. 4.

Sermões das festas de Christo nosso Senhor. Olissipone apud Petrum Craesbek, 1616. in 4.

Sermões das festas dos Santos. Hispali an. 1616. in 4.

FRANCISCVS FERNANDEZ DEL HIERRO, edidit-

Exemplos de virtudes y caridad: notables hechos que se vieron en la ciudad de Cordoba en los dos años de MDCL. y MDCII. en que estuvo aflixida con peste. Cordubæ 1602. 8.

FRANCISCVS FERRER & NOGVES, Catalanus, civis Ilerdensis, Juris utriusque Doctor, post defensas per vicennium integrum de plano causas, ascendere iussus in tribunal Iudex ordinarius, scripsit-

Commentaria, sive Glossemata ad utiliore quamdam ex Consuetudinibus Principatus Catalonia incipientem, Les Impubers, sub Rubro De pupillaribus & aliis substitutionibus. Ilerdæ apud Ludovicum Manescal 1617. fol. hoc est Tractatum De impuberum successione.

Commentaria ad Constitutionem incipientem, Hac nostra Principatus Catalonia sub titulo, Solutio matrimonio. Ibidem 1629. fol. apud Margaritam Anglada.

F. FRANCISCVS DE FIGVEROA, Li-

menfis, ordinis Prædicatorum, sacrae Theologiæ Magister, scripsit-

Tratado breve del dulcissimo nombre de Maria repartido en cinquenta discursos. Limæ 1642. in 4.

FRANCISCVS DE FIGVEROA, Hispanensis, Doctor Medicus, libellum edidit, cui titulus hic,

Luxus in iudicium vocatus, & ad recta evocatus; gelida salutifera, sive de innoxio frigido potu: cui accessit hujus tituli alter libellus-

Acia m, de qua loquitur Celsus Cap. XXVI. Lib. V. filum semper, acum nunquam significare: infibulationem & suturam utramque ex acia molli non nimis torta, sive ex molli filo non nimis torto serico, lineo, vel ex alia materia molli, non autem aereo, ferreo, argenteo, aut aureo, secundum ejusdem Celsi mentem semper fieri debere. Hispali 1633. 4.

FRANCISCVS DE FIGVEROA, Hispanensis, Iesuita, provinciarum Americanarum Matriti Procurator, scripsit ad Philippum III. Regem Catholicum-

Memorial de ocho Padres de la Compañia y algunos otros Españoles y Indios martirizados en la Provincia del Mexico el año de MDCXVI. anno 1617. editum. Quod pluribus Europæ gentibus deinde fuit communicatum.

F. FRANCISCVS DE FIGVEROA, diversus à superiore, uti ait Bibliotheca Societatis author, scripsit-

La vida del Padre, Juan Sebastian de la Compañia de IHS.

F. FRANCISCVS DE FIGVEROA, Hispanensis, ex ordine sanctæ Mariæ de Mercede redemptionis captivorum, composuit-

Los Estatutos de los Esclavos de Nuestra Señora.

FRANCISCVS DE FIGVEROA, Complutensis, egregius ævi sui Poëta, adeo ut divini adeptus sit cognomentum, varia carmina scripsit, quæ edita sunt hoc titulo,

Obras en verso de Francisco de Figveroa. Olissipone apud Petrum Craesbek 1625. 8.

Defunt tamen in editione ista plura alia carmina, quæ in manu scriptis codicibus eorum operum conservari audio. Hunc Poëtam celebrat in Lauru sua Appollinis Lupus de Vega dum de Compluto loquitur, & id allucens Henares fluxio, his, quæ sequuntur.

Mas como tu Academia

No propone al Dipino FIGVEROA

Si con verde laurel sus hijos premia?

Pero dirás que el atributo loa

Quanto dezir pudiste.

Dieboso Rio, que dezir le oiste

Con tan suave acento y armonia

Que los nobles espíritus elea,

*De paso en paso injusto amor me lleva,
Quando dexarme descansar devia.*

F. FRANCISCVS FLORES, nescio cujus
religiosæ familiæ, scripsisse fertur -
De l' *Arte de escribir*. 1615. in folio.

F. FRANCISCVS FORERIVS, vulgari
idiotissimo FOREIRO, Olisiponensis, Do-
minicanorum fratrum sodalis, Philosophus,
ac Theologus egregius, quem præstantissimæ
eruditionis laus, triumque linguarum Latinæ,
Græcæ & Hebraicæ peritia singularis domi,
forisque clarissimum ac venerabilem reddi-
dere. Namque à patria, ubi à concionibus
Regi Lusitanorum sacris erat, vix ulli tempe-
state suâ, Ioannis Vasæi iudicio, quod in
Chronico ejus extat ad annum Domini LXVII.
concionandi dexteritate secundus, ad Syno-
dum missus Tridentum indictam Ecclesiæ u-
iversalis, adeo fuit Patribus, qui eò conven-
erant, doctrinæ multiplicis, atque eminentis
cujusdam sapientiæ splendore conspicuus, ut
corrigendis *Missali Romano*, *Breviariòque*, ut
appellant, *Horarum Canonicarum* libro, nec
non *damnatae lèctionis auctorum Catalogo* con-
scribendo, & *Catechismo* concinnando sum-
mis viris *Leonardo Marino* Lancianensi, *Ae-
gidioque Foscherano* Mutinensi ex eadem Præ-
dicatorum familiâ Episcopis totâ Italiâ cla-
rissimis sacri Confessus destinatione tertius
accesserit. Legitur in præfatione *Indicis* lau-
dati ad calcem ejusdem Synodi nomen Forerii.
Catechismus verò ille est, qui, jubente no-
ménque suum inscribente Pio V. P. M. in lu-
cem prodierit. Hinc pergens de Ecclesiæ Ca-
tholicæ, sacrorumque, quorum fide stat ip-
sa, librorum dignitate, ac auctoritate bene-
mereri, plures eorum, scilicet *Jobi*, *Davidis*,
Solomonis & *Prophetarum* ex Hebraico iterum
novâ & simpliciori translatione, ut fidelem
fuisse cõfirmaret Interpretis vulgati operam,
in Latinum convertit. Præterea & commen-
tariis ipsosmet libros illustravit; in quibus
(utar Alphonfi Ferdinandi verbis in *Domini-
canorum Scriptorum Catalogo*) *verum ac ger-
manum literæ sensum aperiens, singulas He-
braicæ Scripturæ particulas, dictiones, & vo-
cabilia dictionum puncta summo studio & ex-
actâ admodû diligentia expendit, peculiare linguæ
sanctæ Idiomatis ita elucidavit, & obscurissi-
mos Prophetarum locos ita illustravit, ut nullum
unquam opus in hoc scribendi genere prodierit in
lucem, quod æquius possit Cornu copiæ appellari.*
Post moderatam quadriennio provinciam
Lusitanam, atque alios honores domi gestos,
obiit tandem vir sapientissimus in cœnobio
suâ ipsius industriâ constructo *S. Pauli de Al-
mada* in conspectu Olisiponis urbis; & qui-
dem subitâ, ut ajunt, morte, postquam ce-
dentes in adversa Olisiponensi ripa Castella-
nis Albæ Ducis copiis Lusitanos suos vidisset,
mœrore vehementi animum hominis cõster-

nante, spiritumque intercipiente. Extant
Forerii in omnium manibus -

*Vetus & nova ex Hebraico versio Isaia
Propheta cû Commentariis, sive in Isaiam ad He-
braicam veritatem Commentaria.* Venetiis an-
1563. fol. Antverpiæ apud Nutium 1565.

Præter hæc tributa eidem scio à Marieta,
Schoto, Alphonso Ferdinandi, aliis -

*In XII. Prophetas minores; in Iob, Psalms Da-
vidicos; Sapientiales omnes libros; nec nō in Eze-
chiëlem, Daniëlem, Hieremiam ejusdem tenoris
Commentaria.* Extat quoque typis edita -

*Oratio, quam habuit ad PP. Tridenti con-
gregatos Dominica I. Adventus anni MDLXII.*
Brixia 1563, in 4. Incidit Forerii mors in an-
num MDLXXX.

F. FRANCISCVS FORMA, ni fallimur,
Catalanus, ordinis Minorum, Luca Vvad-
dingo referente de *Scriptoribus* hujus familiæ,
edidit -

*Nueva descripcion de Cataluña y de sus
seis Condados con tablas; Hispanicè, & Gallicè.*
Parisiis 1643. apud Sebastianum Cramoisi
in folio.

FRANCISCVS DE FRANCIA & A-
COSTA, scripsit carmine -

Iardin de Apolo. Matriti 1624. 3.

FRANCISCVS FRANCO, Valentinus,
ex urbe Setabi, apud Complutenses medicam
artem didicit, docuitque circa annum
MDXLIII. Qui cum in Lusitaniam concessis-
set, Ioannis III. Serenissimi Regis salutem
curæ suæ commissam habuit. Aliquot annis
alibi peregrinatus, Hispalim venit, atque in
urbe hac, & collegio Deiparæ Virginis, in
quo erecta est nobilis Academia à Roderico
de Santa-Ella, primarium medicinæ docendæ
locum tenuit. Scribebat per id tempus -

*Libro de enfermedades contagiosas, y de la
preservacion de ellas.* Cui appenditur *Tracta-
tulus* -

De la Nieve y del uso de ella. Hispali apud
Alphonsum de la Barrera 1569. 4.

F. FRANCISCVS FRANZIN, fortè Ara-
gonus, Tertii ordinis S. Francisci, vir pius,
ac meditationibus divinatorum totus intentus,
edidit hujus tituli opus,

*Passio Christi meditata, sive expensa per
Franciscum Franzinum, oblata devotioni Christia-
na.* Romæ apud Franciscum Monetam anno
1641. in 16.

F. FRANCISCVS FREIRE, ordinis Mi-
norum S. Francisci de Paula, in sacris Bi-
bliis exercitatissimus, Hispali in Academia di-
vinarum Scripturarum interpres, Iudiciumque
Fidei Apostolicorum minister à censura Theo-
logica, edidit -

*Prælium de sacrorum Interpretum di-
gnitate*

*gnitate & divina Scripturæ excellentia, vatisq;
Nabum illustrandi propositionem publicè habitum
in eadè Scholâ IV. Non. Ian. MDCXXXVIII.*

FRANCISCVS FREIRE, domo ex oppi-
do Lusitanæ *Estremoz*, Iesuitarum sodalis, prius
biennii spatio humanioribus literis docendis
navavit operam; deinde Romæ, quò ivit vo-
catus, moderandis in Germanicò S. Appo-
linaris collegio studiis, explicandisque fidei
controversiis præfuit. Hinc in patriam redux
Eboræ Philosophiam, posteaque Theologiam
explanavit. Ejus hæc opera laudat Alegam-
bius;

De Symbolis Heroum. Libros V. mul-
tiplici eruditione illustres.

*De rebus gestis S. Elisabethæ Portugallie
Reginæ* lib. II. Latinè, & Lusitanicè; sub nomi-
ne tamen *Blasii de Pinha Freire* fratris sui.
Item *Officium* ejusdem *S. Elisabethæ*.

*De Excellentia magnitudine Imperii Au-
striaci.*

Musas Christianas, Carmine,
Consiliorum libros V.

De Arte bene vivendi libellum.
Vniuersam Philosophiam.

Haberetque in manibus eum subjungit *Ca-
tenam in IV. Libros Regum*, aliisque lucu-
brationes.

F. FRANCISCVS DEL FRESNO, ordinis
Minorum observantiæ provinciæ Castellæ,
dedit in vulgus -

*Commentaria in Vniuersalia Porphyrii,
& Prædicamenta Aristotelis.* 1622. 4.

FRANCISCVS DE FVENSALIDA, To-
letanus, Præceptor Grammaticæ artis in
urbe Abulensi, dedit foras -

Breve suma del sosiego y descanso del Alma.
Compluti apud Sebastianum Martinez anno
1589. in 12.

FRANCISCVS DE LA FVENTE, Profes-
sor Grammaticæ artis in Abulensi urbe scrip-
sit, si diversus est,

Grammaticam Methodum. Compluti
apud Ioannem Brocar 1541. 8.

FRANCISCVS DE LA FVENTE (Latinè
Fontanum vocant) domo ex oppido *Llerena* in
Bæturæ seu *Estremaduræ* tractu, quod est
equestris ordinis S. Iacobi, in Philosophiâ,
Theologiâque Magister, Complutensis Colle-
giatæ Ecclesiæ Canonicus, fructuosissime octo
annorum spatium impendit in conficiendo
Alphonfi Tostati, vulgò dicti *Abulensis*, Epi-
scopi operum omnium elencho, qui admo-
dum desiderabatur, cui fecit titulum -

*Index operum Alphonfi de Madrigal Abu-
lensis Episcopi juxta ordinem literarum digestus;*
duobus tomis. Vallisoleti apud Ioannem Vil-
laquiran 1547. in folio.

FRANCISCVS DE LA FVENTE & MO-
RENO, Ellerensensis, regulare D. Iacobè in-
stitutum inter sacerdotes domi professus His-
palensis, apud Xerezium urbem ab *Equitibus*
nuncupatam sacris præerat scribens -

*Memorial de los fundamentos y razones
que ay para que en las provisiones de los beneficios
Curados sean preferidos siempre los naturales de
los lugares, donde son los tales beneficios, &c.*
1626. 4.

FRANCISCVS FVRTADO, Lusitanus,
Societatis Iesu, diu in Sinarum regno versa-
tus, scripsit edendos prope diem, ait *Iesuiti-
cæ Bibliothecæ* author,

*Libros de Cælo, necnon &
Logicam.*

F. FRANCISCVS GABALDA, Valenti-
nus, ordinis Prædicatorum, S. T. M. patriæ
domus Præfectus, atque in gymnasio Profes-
sor Theologus, scripsit -

Relacion de la peste de Valencia.

FRANCISCVS GABALDA, diversus, ut
videtur, à superiore, ejusdem tamen urbis
Valentiæ, scripsisse dicitur -

*Annotaciones in Ioannis Torrella Syn-
taxim.* in 8.

FRANCISCVS GALAZ DE BARAHO-
NA, natus in oppido *Torme* in Montanis
Burgensibus non longè ab *Espinosa*, Iuriscon-
sultus variæ eruditionis, scripsit -

*Paradoxas en que principalmente per-
suade a un Pretendiente a la quietud del animo.*
Matriti 1625. in 4.

Parafrahis de los Psalmos Penitenciales.
Ibidem 1636. in 4.

Habebat, cum de vita abreptus fuit, con-
scripta & alia, quorum approbator laudatæ
nuper Paraphraseos Franciscus de Peralta,
Dominicanus meminit: nempe vernaculè -

*Annotaciones al Tesoro de la lengua
Castellana.* Latinè etiam -

*De Iure Cæsareo Romanorum, Civili Pan-
dectarum & Codicis Iustinianæi, quam latè pro-
cedat ad omnes scientias pertractandas.*

FRANCISCVS GALINDO, Pinciæ in
collegio Sanctæ Crucis togatus sodalis, lau-
datur ex quodam opere, quod scripsit, ad-
ducitque pro se Iacobus Simancas *Institution.*
C. IX. & Felicianus lib. IV de *Censibus* cap.
unico num. 25.

Disputatio Regia nuncupatum: scilicet
*De superioritate Regis ac Principis, De Popu-
li officio, ac reverentia, itémque de Tyranno.*
M.S. extitit in Bibliotheca Olivariensi.

FRANCISCVS GARRIDO DE VILLE-
NA, Beacienfis, communicavit nostris homi-
nibus Italicū *Matthæi Mariæ Bojardi Poëmæ,*
verna-

vernaculè foras emittens hoc titulo,

Orlando enamorado. Compluti 1577. 4. Toletique 1581. 4. Item metricè narravit -

El verdadero suceso de la Batalla de Roncesvalles &c. Toleti 1583. 4.

F. FRANCISCUS GARZIA, Dominicanus, ex Valentina domo, sacrae Theologiae professor primarius in Tarraconensi gymnasio, vulgari sermone scripsit -

Tratado utilissimo de todos los contratos, quantos en los negocios humanos se pueden ofrecer; duobus tomis. Valentiae apud Ioannem Navarrum 1583. Barcinonèque item in 8. Italicum etiam prodiit opus Brixiae apud Petrum Mariam Marchetti 1589. in 8. & 1596. Præterea -

De erratis Typographorum Romæ in operibus Sancti Thomæ: ad Antonium Augustinum Tarraconensè Archiepiscopum. Tarracone 1568. deinde Coloniae cum ejusdem sancti Doctoris Summa 1605.

FRANCISCUS GARZIA DEL VALLE, Calaguritanus, Presbyter Societatis Iesu, parabat Hispanam totius scripturae veluti paraphrasim pluribus tomis distributam, cujus unam tantum partem vidimus in eo libro, quem sic notavit,

Historia natural y moral del Nacimiento del Mundo, Parte I. Matriti 1648. in folio. Edidit item -

El Predicador Evangelico; duobus voluminibus. Alieno nomine evulgasse dicitur -

Camino para la union y comunicacion con Dios. Author Bibliothecæ Societatis premere eum eo tempore retulit -

Historia del Nacimiento de Moises, y de la ley escrita.

Itinerario de los hijos de Israel. Sed has contribuo libens partibus operis illius magni & multiplicis in Sacram Scripturam. Aegidius quoque Gundisalvi Davila in Theatro Ecclesiae Calaguritanæ opera alia duo ejus laudat; nempe -

Breviario Romano de Predicadores. Nuevas de la Eternidad.

D. FRANCISCUS GILBERT, Catalanus, Baroniarum, ut vocant, de Tudela de Labanca, ac de Lasenti Dominus, Philippo III. Regi Catholico ab inferendis dapibus minister (Gentilhombre de la boca Idiotismus noster vocat) edidit -

Discursos sobre la calidad del Principado de Cataluña, inclinacion de sus habitadores, y su gobierno. Ilerdæ apud Aloysium Manescal 1616. in 4.

F. FRANCISCUS DE GODOY NAVARRETE, nobili stirpe in Vbeda urbe natus, or-

dinis Sanctissimæ Trinitatis, divinarum atque humanarum rerum doctrinam præstans scripsit -

Super Historiam, seu librum Iudith. Oblitque in patriæ cœnobio, ubi anno MDLXXIV. religionem fuerat professus. Hæc ait Martinus de Ximena Turado in Annalibus Giennensibus pag. 215.

F. FRANCISCUS GOMEZ, Franciscanorum sodalis, in schedis reliquit -

Memoriales de vidas de Religiosos de San Francisco de Nueva España. Antonius Leonius in Bibliotheca Indica,

FRANCISCUS GOMEZ, Talaverensis, Ferdinando de Talavera primo Granatæ Archiepiscopo à sacris, vitam hujus magni viri communicavit posteritati scribens -

Vida de D. Fr. Hernando de Talavera Arçobispo de Granada. Granatæ 1564. in 8.

FRANCISCUS GOMEZ, Estremaduræ oppido Frexenal oriundus, Cordubæ admissus ad Societatem Iesuitarum, ingenti apud eos exultatione ac doctrinæ famam in eadem urbe, ut plurimum, vixit, Sancti Thomæ Interpretes publicus in collegio sodalium, quo loco inter cæteros auditorem habuit Franciscum Toletum. Multa reliquisse dicitur, quæ lucem non adspexerunt usque ad hunc diem; servari tamen ea in Cordubensi collegio laudato Alegambus admonuit.

FRANCISCUS GONZALEZ DE SANTA CRUZ, qui Iesuitarum sacerdos Romæ ante paucos annos obiit Pœnitentiarius ad Sancti Petri Apostolorum Principis Basilicam, edidit olim -

Philosophiam naturalem de Physico auditu, Aristotelis & Interpretum ejus SS. PP. Augustini, & Thomæ doctrinæ valde conformem, Romæ apud Ludovicum Grignanum 1639. 4. iterumque 1645.

Metaphysicam. Romæ anno 1655. in fol.

FRANCISCUS GONZALEZ TORNEO, Notarius, ut suspicor, edidit -

Practica de Escrivanos. Medinæ Campi 1603. & Matriti 1625. 8. & 1651.

Orden de examinar testigos. 1579. 8.

FRANCISCUS DE GRANADOS, scripsit -

Historia de la virgen de Fuen-santa. Matriti 1646.

F. FRANCISCUS GREGORIUS FANLO, Aragonus ex oppido Molinos nūcupato, ordinis Mercenariorum, poemate complexus fuit Hispanico -

La vida de san Ramon Nonat, en octava rima.

rima. Casaraugustæ apud Ioan. de Lanaja. 1918. in 4.

F. FRANCISCUS DE GVADIX, Franciscanus, cœnobii Granatensis aliquando Prefectus, Censorque Theologus apud Fidei Iudices Apostolicos, scripsit de Vocabulis ex Arabica lingua ad Hispanam derivatis nescio cujus lemmatis opus, quo sæpius utitur in erudendis hujus originibus Sebastianus Horosco & Covarrubias in Thesauru lingua Castellana.

F. FRANCISCUS GVERRA, domo ex oppido Villagarzia Palentinæ diocesis, ordinis Seraphici provinciæ Conceptionis, S. T. Lector emeritus, Ioanni à Campania Generali Ministro à secretis, inde assumptus ad Gaditanæ Ecclesiae, posteaque & ad Placentinæ episcopales infulas, Theologus eximius; edidit, sed publicaverunt post ejus obitum sodales,

Maje statem gratiarum ac virtutum omnium Deiparae Virginis Mariae; duobus tomis. Hispali apud Ioannem de Ribera, 1659. fol. An idem est opus cum Quadripartita loquutione beatae virginis Mariae in Evangelio, de quo editioni jam parato admonuerat nos Lucas Vvaddingus?

Obiit Placentiæ an. MDCLVIII.

FRANCISCUS GVERRERO, Portionarius, & Choragus cantorum almæ Ecclesie Hispalensis, qui duobus major septuagenario decessit, sepultusque jacet in eodem templo ad Deiparae virginis Antiquæ sacellum, scripsit -

El Via ge que hizo à Gerusalem. Gadibus. 1620. Hispali 1645. Item -

Musicalia plura, quam artem eximie caluit, in hisque -

Magnificat IV. vocum. Lovanii in folio, ut lego in Catalogis.

FRANCISCUS GVILIELMVS CASMAK, patre Gallo, matre Germana apud nos editus (Castellanos, an Lusitanos mihi ignotum) certè Olissipone medicam artem exercuit, quo tempore in lucem venire fecit -

Relaçam Chirurgical de hum caso grave de que succedeo mortificarse hum braço, & cortarse com bom successo. Olissipone 1623. 4.

F. FRANCISCUS GVILLEN & COLON, ordinis beatæ Mariæ virginis de Mercede redemptionis captivorum, edidit -

Sermones y oraciones panegyricas a los santos varones insignes del sagrado y real orden de Redemptores. Hispali 1636. 4.

FRANCISCUS DE GVRMENDI, Guipuscoanus, ex Arabico idiomate vertit in Hispanicum -

Doctrina fifica y moral de Princi-

pos. Matriti 1615. 8.

FRANCISCUS GVIERREZ, Setabensis ex Valentiae regno, Societatis Iesu Presbyter, Ecclesiastes egregius, scripsit -

Commentaria in X. priora Evangelii S. Matthæi capita. Quæ avidè expectata olim sunt. Denatus fuit Orcei in Catalonia Novembri mente anno MDCIX.

F. FRANCISCUS DE GVZMAN, Toletanus, ordinis Seraphici Castellanae provinciæ, insignem edidit Tractatum -

De Sacris Ministris altaris, & cœlibatu; ad Honoratum Ioannem Vxamensem Episcopum. Venetiis apud Gratosum Perchasinum 1569. 8. cum in agone hoc contra impuros Germaniæ sectarios viri clarissimi desudabant, Clemens nimirum Monlianus, Maskardus de Susannis, Claudius Spencaus, Cornelius Effelespergerius, atque omnium optimus Michaël Medina Hispanus ejusdem Franciscanæ familiæ.

FRANCISCUS DE GVZMAN, patriam, ut audio, ex urbe Civitatenfi veteris Castellæ, notus posteris propter vernaculæ Poëseos non vulgare meritum; cujus rei argumento sunt, quæ ab eo habemus opera metrica facilitatis admodum luculentæ, scilicet -

Triumfos morales. Antverpiæ 1557. in 8. Hispali apud Andream Pescioni. 1581. in 8. Medinæ 1587. 8. Compluti 1565.

Decretos de Sabios, sentencias varias en versos Castellanos. Compluti apud Andream de Angulo, 1565. & Olissipone 1598. in 8. Reperio & aliud ejusdem, ut credere pronum est, operis lemma; Flor de sentencias. an. 1557.

Non satis perspicuum mihi est, huicne, an alteri ejusdem nominis subijcere ac tribuere debeam sequentia opera -

De Ilustres Mugeres, Glosa alas Coplas de D. Jorge Manrique; cujus hæc nuncupatio ibi legitur. A la muy alta y esclarecida Princesa Madama Leonor Reina de Francia su muy humilde servidor Francisco de Guzman. Prodiit Antverpiæ cum Marchionis de Santillana Proverbiis 1594. in 12.

FRANCISCUS DE GVZMAN, qui se honoris causâ Centurionem appellat, si alius est à superiore, de quo nil certum affirmare possumus, edidit -

De la Honrra y Gloria mundana.

FRANCISCUS DE GVZMAN, Toletanus, & in patria Ecclesia Portionarius, scripsit -

Devociones espirituales con un oficio de la Pasion de Nuestro Señor Iesu Christo, y otras oraciones de diferentes autores, 1606. 8.

FRANCISCUS DE GVZMAN, Hispalensis, sodalis Iesuitarum, obiit in flore ætatis Vtrera, cum in hoc oppido præflet domesticis, anno MDCXLII. ætatis XLII. Scripsisse dicitur Hispanum opusculum, quod non vidimus: laudat tamen hominem & librum. Alegambius in *Supplemento post Appendicem Bibliotheca Script. S. I.* -

Impendium Amoris nuncupatum, atque editum Barcinone per Sebastian. Matevad. 1639. in 24.

FRANCISCUS HENRICUS, Lusitanus, Presbyter Societatis Iesu, domus Olisiponenfis Præfetus, scripsit suo ac sociorum nomine -

Epistolam de duodecim sociis pro Catholica fide in mari Brasílico interfectis an. MDL. Neapoli apud Iosephum Cochium 1572. & ad calcem epistolarum Indicarum à Maphæo collectarum.

FRANCISCUS HENRRIQUEZ, Lusitanus scripsit -

Relação da China. Antonius de Leone in *Bibliotheca Indica*,

F. FRANCISCUS HENRRIQUEZ, ordinis fratrum Deiparæ Virginis de Mercede, luci dedit -

Discursos morales a los Evangelios de la Quaresma; duobus tomis. Matrili 1638. & 1639. in 4.

Oraciones Panegiricas de los Santos; duobus aliis tomis. ibidem 1634.

Discursos morales a los Evangelios del Adviento. ibidem 1644.

FRANCISCUS DE HEREDIA, Aragonus, Doctor Theologus, Eleemosinarius, & Concionator Cathedralis Ecclesiæ Turiasonensis, habuit ad Tridentinos Patres -

Orationem solennem in die festo Omnium Sanctorum. Quæ edita fuit inter alias Lovanii 1567. fol. & Parisiis nuper 1667. fol.

FRANCISCUS HERNANDEZ, medicus Philippi II. Regis Catholici, quem doctrinâ insignem, sibi que amicissimum Ambrosius Morales in *Antiquitatum Hispaniæ* libello (folio 71.) cum Historia edito appellat, missus ad Occidentales Indos à Rege suo taliû providentissimo, ut quidquid animantium, & avium, atque plantarum in iis oris reperiretur Europæis ignotum, in commentaria digerere, iconisimisque ante omnia formas eorum describeret, negotium sibi commendatum strenuè obivit. Cujus in re operam quindécim non minùs volumina ostendunt, commendantque editioni matura, quæ adfervari ad Escorialense monasterium in Bibliotheca manuscripta, refert cum aliis Antonius Leonius in *Bibliotheca Indica*, præter alia duo In-

dicum seu *Elenchorum* volumina. Inter superius laudata est etiam liber *De Templo Mexicano* inscriptus. Cætera de *Plantis & Animalibus Novæ Hispaniæ*, quam solam percurrisse videtur author, sunt. Planè ex hac unius hominis Bibliotheca natum est authore *Nardo Antonio Recco* Doctore Medico -

El *Epitome de la Historia natural del Dotor Hernandez.* Cujus exemplum M.S. Matrili esse monuit idem *Leonius*, qui se etiam refert Catalogorum Francofurtensium fide ad editionem hujus epitomes Germanicam, *Rerum medicarum Novæ Hispaniæ* inscriptam: atque hujus quidem editionis authorem esse Federicû Cæsiû *Aquaspartæ* Ducem, pluriû commentariis, & animadversionibus, necnon & ejusdem Ducis illustratæ, variisque iconibus condecoratæ, Leo affirmat *Allatius* in *Apibus Urbanis*. Prodierunt jam typis Romanis volumina duo hac inscriptione donata -

Francisci Hernandez rerum medicarum Novæ Hispaniæ Thesaurus, seu Plantarum, Animalium, Mineralium Mexicanorum Historia cum notis Joannis Terentii Linçai. I. tomus editus fuit anno 1648. II. anno 1651. in folio.

In cujusdam amici schedis M.SS. vidimus Anonymi nescio cujus ad Didacum Stunicâ supremæ Indiarum Curia Senatorem consilium sive sententiam de impensis ad *Herbariam Epitomen Francisci Fernandi* typis edendam necessariis. At Latinâ linguâ usum fuisse in his commentariis *Franciscum Hernandez* eo convincitur, quod Mexici editum fuit opus talis inscriptionis; *Plantas y animales de la Nueva España y sus virtudes por Francisco Hernandez, y de Latin en Romance por Fr. Francisco Ximenez.* Mexici 1615.

FRANCISCUS HERNANDEZ BLASCO, vide *Franciscus Fernandez Blasco*.

FRANCISCUS HERNANDO VILLARINO, Medicus Casaraugustanus, laudatur author -

Canonis medendi, Tudelæ excusi anno 1573. in 8,

F. FRANCISCUS DE HERRERA, ordinis Minorum regul. observantiæ in provincia Conceptionis, atque in eadem Diffinitor, in Salmantina domo sacras literas docuit. Procurator fuit Romæ suæ familiæ, Archangeloque Messanenfi Ministro Generali à secretis, morum integritate & suavitate conspicuus, edidit -

De Angelis volumen unum. Salmanticæ 1595. in folio.

Disputationes Theologicas, & Commentaria in secundum librum Sententiarû Joannis Scoti à dist. XXVIII. usque ad XLII. in quibus tota materia de Peccatis actualibus disputatur. Ibidem 1600. in folio.

Commentaria in primum & secundum Sententiarum; duobus voluminibus. Ibidem 1589. 1590. & 1595. in folio per Andream Renaut.

Expositionem in Regulam Minorum. Manuale Theologicum, seu dilucidationem resolutissimam principalium questionum, quæ communiter in quatuor libris Sententiarû disputantur. Romæ 1606. in 32. Barcinone 1611. Parisiis 1616. novissimè repurgatum à mendis editionum curâ Ludovici Cavalli ejusdem ordinis, Lugduni recoctum typis Hieronymi de la Garde 1642. in 16. Hispanè etiam -

Institucion Christiana, primeva parte; y consideraciones para todas las Férias, y Domingos de la Quaresma. Mediñæ 1604. 4. Decessit Placentiæ in Italia.

D. FRANCISCUS DE HERRERA MALDONADO, Oropesanus, quod in diocesi Abulensi est oppidum, Comitatus Toletanæ domus titulo clarum, Prior, ut vocant, *Comendæ de Villela* ordinis equestris Sancti Joannis Hierosolymorum, nec non & Ecclesiæ regis de *Arbas* Canonicus, laudem, quæ ex Historicis rebus candidè pertractatis idoneum scriptorem consequitur, maximè ambivit, cum non minùs poëticiæ facultatis nomine à Lupo Felice à Vega Poëta summo veniat alibi celebratus; scripsit -

Epitome Historial del reino de la China, con la descripcion de aquel Imperio, y la Introduccion en el de nuestra Fce Catolica. Matrili 1620. in 8. apud Andream Parra.

Discurso Panegirico y decendencia de los Toledo de Castilla. Matrili 1622. 8. unâ cum *Bartholomæi de Molina* Franciscani sodalis libello Hispanico *De Vita & rebus gestis Joannis Garçie Alvarez de Toledo quinti Comitis Oropesani.*

Relacion de los casamientos del sexto Conde de Oropesa D. Fernando Alvarez de Toledo. Hujus operis ipse meminit in superiori.

Libro de la vida y maravillosas virtudes del Siervo de Dios Bernardino de Obregon, Padre y fundador de la Congregacion de los enfermeros pobres, y autor de muchas obras pias de Madrid y otras partes. Matrili 1633. 4.

Vertit Hispanicè celebriores octo Luciani Samosatensis *Dialogos*, hoc titulo inscribens librum -

Luciano Español. Matrili 1621. 8. Hi sunt *Cynicus, Gallus, Philopseudes, Achevon, Icaro-Manippus, Toxaris, Virtus Dea, Hercules Manippus.*

Ex latino convertit -

Iacobo Sanazaro Español; los tres libros del Parto de la Virgen. Matrili apud Ferdinandum Correa 1621. 8.

Atque item è Lusitanica lingua -

Las Peregrinaciones de Fernan Mendez Pinto: adjucto *Apologetico* pro fide Historiæ, quam egrè habent ei ex nostris ho-

minibus plures. Matrili apud Thomam Iuncti 1620. folio.

D. FRANCISCUS HIERONYMUS DE LEON, Valentinus domo, sed qui paternam originem ad veterem Castellam, maternam verò, hoc est, Guimeranæ familiæ stirpem ad Catalonia Principatum referret; Salmanticæ datâ Iuri operâ, idem Ius postea civibus suis Senator dixit Valentinæ Curia; unde Matritum vocari meruit, quò in rerum Aragonensium Senatu Fiscalis Advocatus Patribus affideret, deinde & inter ipsos Patres federet. Dedit in publicam lucem -

Decisiones Sacrae Audientie Valentina; duobus tomis. Prior editus fuit Matrili in folio anno 1620. apud Thomam Iuncti; posterior autem Oriolæ apud Augustinum Martinez 1625. folio. Deinde prodit & -

Diversarum Casarum, quæ in supremo Aragoniæ Concilio actitate sunt, tomus III. Valentia apud Silvestrum Esparza 1646. folio.

FRANCISCUS HOME DE ABREV, Lusitanus, Eborensis civis, Doctor Philosophus ac Theologus Salmantinus, in hac inclityta & celeberrima totius Orbis Academia primarias tenuit vices humaniores disciplinas docendi. Quo tempore scripsit, Ferdinandi Ducis Brigantini illius, qui à Joanne II. Lusitanorum Rege plexus fuit capite, scro agens patronum,

Cholobulemanaction, idest, Preceptis Iudicium Principum. Salmanticæ apud Hyacinthum Taberniel 1628. in 8. Agit etiâ ex occasione causam Templariorum Equitum, præcipiti, ut cenlet, æqualium ejus temporis Principum iudicio proscriptorum.

F. FRANCISCUS HONTIVEROS, Augustinianus, dum Rector esset collegii Complutensis, edidit -

Conceptos predicables politicos y morales à diferentes asuntos. Compluti apud Franciscum Garçiam Fernandez 1663. in 4. cujus argumenti & tituli biennio transacto alterum volumen edidisse audio.

F. FRANCISCUS HVRTADO, Franciscanus sodalis, in America Pater, ut vocant, provinciæ *Guatemala*, Concionator & Custos alterius provinciæ *Sanctæ Catharinæ de Honduras*, edidit -

Aurea lamina de atributos virginales de la purissima Concepcion de la Virgen Nuestra Señora, tomo I. Salmanticæ apud Antoniam Ramirez 1628. in 4.

F. FRANCISCUS IBANEZ, Benedictinus, scripsit -

Compendium virorum Illustrium sui ordinis.

FRANCISCUS ICART, Barcinonensis, Societatis Iesu, de cuius morum sanctitate plura scriptor Bibliothecae Societatis, edidit Catalanicâ linguâ, ut credo,

Catechesim auctam, & alia ad hoc ministerium spectantia.

F. FRANCISCUS A IESV & IODAR, Beacienfis, nobilibus parentibus natus, Carmelitarum exalceatorum prius, inde observantum, quos vocant, sodalis, S. T. Magister, Regibus Hispaniarum Catholicis Philippo III. quem paulo post moriturum praesenti consilio atque eloquentiâ egregiè iuvit, confirmavitque, nec non & Philippo IV. huius filio charus in paucis, atque intimus: utriusque declamatorum sacrum, atque Philippi IV. destinatione ad examen quandoque rerum gravissimarum admissum; inter hæc supremi Fidei negotiorum Senatus, cum aliis, tum in expurgandis libris censorem magnâ eruditionis laude, prudentiâque, solertiâque, ac pietatis exercuit. Episcopalem dignitatem sepius sibi oblatam constanter recusavit. Cæterum quod ad nos spectat, ab eo emanaverunt in formarum lucem -

Cinco Discursos, con que se confirma la antigua tradicion de que el Apostol Sant Iago vino y predicò en España, defendiendola de lo que algunos autores an escrito de nuevo contra ella. Matrili 1612. in 4. ex typogr. regia.

En defensa del Patronato de España de Santa Teresa de IHS.

Exercicios espirituales, que se tienen en el Convento real de las descalças de Madrid. Antverpiæ 1622. 8.

Sobre el matrimonio que el Principe de Galles pretendiò con la Infanta Doña Maria. Editum hoc votum Matrili ajunt anno 1623.

Indicem librorum prohibitorum & expurgandorum iussu D. Bernardi de Roxas & Sandoval, Toletani Præsulis, Sacreque Rom. Ecclesiæ Cardinalis, & Generalis Hispaniarum Inquisitoris formandum cum aliis ordinavit Matrili editum apud Ludovicum Sanchez 1612. ejusque *Appendicem* publicatam anno 1614.

Vitam cum morte commutavit Matrili XXIII. Septembris anni MDCXXXIV. ætatis suæ LXVI.

D. FRANCISCUS IGNATIVS DE PORRES, in oppido *Villaseca* Toletani agri natus, Toletique educatus, in Academia Complutensi Professor cooptari meruit linguæ Sanctæ, Hebraicè doctus, & concionum ecclesiasticarum elegans atque ingeniosus scriptor; Collegiatæque ejusdem oppidi Complutensis Ecclesiæ Canonicus, in lucem emisit -

Discursos morales para los Domingos, Miercoles, y Viernes de la Quaresma. Compluti in 4.

Discursos morales para los Lunes,

Martes, Iueves y Sabados de la Quaresma. Ibidem 1642. in 4.

Discursos morales para los Domingos despues de Pentecostes. Ibidem apud Antonium Valquez 1641. 4.

Discursos morales para los Domingos de Adviento y del año. Ibidem 1645. 4.

Discursos en alabanza de diez Santos. Ibidem 1644.

Discursos morales aprendidos en las hazañas escandalosas y ruina miserable del Principe Absalon. Ibidem 1646. in 4.

Discursos morales aprendidos en las valerosas hazañas y sagradas fortunas del Iuez, Principe, y Capitan General de Israel Gedeon. Ibidem 1648. in 4.

Discursos funerales. Ibidem, 1650. in 4.

Discursos de alabanza y doctrina para las festividades de Christo Señor Nuestro. Ibidem 1650. in 4.

Et nescio an alia promanaverint ex divite ejus vena: quem & *Epitomen Historiarum Hispaniæ* meditari superioribus annis, aut scriptam habere, in aliquo ex his libris notatum legimus.

FRANCISCUS IOANNES BARDAXI, Latinæ linguæ Professor Valentinus, edidit - *Syntaxim Latinam*; anno 1566. ac *De conscribendis Epistolis*.

FRANCISCUS IOANNES MASIVS, vulgò MAS, Valentinus, Villregalensis, edidit - *Epitomen Copia verborum*. an. 1552. Valentiniæ.

Compendium libelli Hadriani Cardinalis De sermone Latino. Ibidem 1554.

F. FRANCISCUS DE SANCTO IOANNE, Hieronymianus monachus, scripsit -

La vida de la santa virgen Eustochio, compilada de lo que della escrivio San Geronimo. Hispali 1610. 4.

Decessit, ut existimo, Octobri mense an. MDCL. insignis Ecclesiastes Hispalensis urbis.

F. FRANCISCUS DE SANCTO IOSEPHO, Dominicanus, edidit Tagalâ Philippinarum Insularum linguâ -

Libro de Nuestra Señora del Rosario. De los santos Sacramentos de la Iglesia. Author est Ioannes Lopez Monopolitanus Episcopus in *Historia huius ordinis* IV. Par. lib. III. cap. LVIII.

FRANCISCUS IOVERIVS, vulgò IOVER, Valentinus gente, natus in oppido *Castellon* inter *Peninsulam* & *Saguntum* positum, quos narates ei diserte tribuit Escolanus *Hist. Valentiniæ* lib. VII. cap. XXIX. (*Bibliotheca Pontificia* author Ludovicus Iacobus à S. Caro-

Carolo, Valentini ducis cognomento, quod adjudicatur *Ioverio*, Delphinatem eum apud Gallos in Valentia urbe istius provinciæ ortum minus verè retulit) Parisiensis Doctor præclarus Theologiæ, collegit novo & commodiore ordine -

Sanctiones Ecclesiasticas tam Synodicas, quam Pontificias, in tres classes distinguens: Quarum prima est universalium Synodorum, secunda particularium, tertia Pontificiorum Decretorum. Parisiis apud Audonium Parvum. 1555. fol.

F. FRANCISCUS DE S. IVLIANO, Tolosanus ex provincia Guipuscoa, post diurnam Theologiæ Professionem inter sodales nudipedes sanctissimæ Trinitatis, variâq; gesta munera Generalis ejusdem Congregationis Hispanæ Præfectus, edidit -

Tribunal Regulare. Lugduni in 4. Decessit Compluti III. Sept. MDCLXIII. septuagenarius altero Præfecturæ suæ anno.

FRANCISCUS LABATA, è Cæsaraugusta urbe oriundus, Montifone autem ejusdem Aragoniæ oppido natus, Iesuiticæ Societatis, cujus collegia Montisregienfis & Salmanticensis, domum quoque Professorum Pincianam rexit, totiusque provinciæ Castellæ Viceprovincialis fuit Præpositus. Concionibus ad populum habendis cum eximia sui laude, & animarum profectu vitam ferè totam insumpsit; imo & Concionum formatoribus, qui post eum idem munus exercituri erant, insigni opitulatus fuit opere, cui inscripsit -

Apparatum Concionatorum, seu locos communes ad conciones ordine alphabetico digestos; tomis tribus. Lugduni apud Horatium Cardon. 1614. fol.

Hispanicè vero edidit -

Discursos morales sobre los Evangelios de los Santos. Pincia 1625. 4. apud viduam Francisci Fernandez. Itémque -

Quatro puntos, en que se recoge lo mas util y agradable à Dios de la oracion mental y vocal. Matrili apud Ioannem Cuestam anno 1610. in 8. Ilerdæque apud Ludovicum Marescal. 1618. in 16.

Mortuus est in ætate decrepita Pincia die Martii XXVII. an. MDCXXXI.

D. FRANCISCUS LANSOL DE ROMANI, Valentinus eques, æqualium testimonio, qui hominem cognoverunt, eruditissimus, paratum prelo habebat, dum viveret, uti Gaspar Escolanus lib. I. *Histor. Valentiniæ* cap. XVI. & lib. IV. cap. IX. & Hieronymus Romanus de la Higuera in *Historia etiamnum inedita Toletana urbis* lib. XIV. cap. VII. retulère (Latinum ut suspicor.)

De Fluminibus Hispaniæ librum. Item *Colectaneos de las piedras de España*; sive de Inscriptionibus antiquis. Escolanus

scripsisse hoc postremum opus ait an. MDXX. Quod vix credo, cum Hieronymus Romanus post octoginta ferè annos, hoc est, circa sæculare sexcentimum scribens contulisse cum illo per literas de re quadam testetur Certius quid de ætate ejus deduci posse videtur ex lib. VII. cap. I. ejusdem Escolani *Historia*.

FRANCISCUS DE LARA, nescio quis, edidit -

Estimulo para bien obrar. Matrili apud Guilielmum Drovi. 1579. 8.

FRANCISCUS LASO DE LA VEGA, scripsit -

Varias oraciones devotas para el exercicio del dia Christiano, cõ el Officio de la purissima Concepcion, y del Señor San Iosef. Matrili 1626. in 4.

F. FRANCISCUS DE LEDESMA, sodalis Franciscanus provinciæ S. Iacobi, collegit (verba audis Lucæ Vvaddingi) *opus illud satis tritum & necessarium, quòdque nostris conscribendis Annalibus, & Emmanuëlis Rodriguez Questionibus regularibus scribendis magno usui fuit, inscriptum* -

Monumenta ordinis Minorum: cuius tres sunt editiones; I. *Salmantica* apud Ioannem de Porras 1506. 4. II. apud eundem 1551. III. non vidi. Opus hoc quidam tribuunt Antonio del Rincon, quem ego primum fuisse compilatorem, hunc verò authoris ejus librum multis additis monumentis auxisse. Hæc Vvaddingus.

FRANCISCUS DE LEIVA & AGUILAR, Cordubensis, Medicus Doctor scholæ Complutensis, Petri Garfiæ Carrerii olim auditor, cum in patria medicinam faceret, typis cõmmissit -

Defengaño contra el mal uso del Tabaco. Cordubæ 1634. 4.

Decision del conocimiento del preñado por la orina. Cordubæ 1633. 4.

F. FRANCISCUS DE LEMOS, Abbas Benedictinus, scripsisse fertur -

Super Threnos Hieremie Prophete. Matrili 1649. fol.

F. FRANCISCUS DE LEON, Toletanus, Eremitarum sodalis, Ecclesiastes, sacreque Theologiæ Magister, edidit -

Privança del Hombre con Dios, sobre el Parce mibi, Job. cap. VII. Pampelone apud Nicolaum de Assiain 1622. in 4.

FRANCISCUS DE LEON GARAVITO, Hispalensis, ut credo, scripsit -

Informacion en derecho por la purissima y limpissima Concepcion de Nuestra Señora. Hispali 1625. in 4.

F. FRANCISCUS DE LIZANA, domo ex urbe *Huete* Conchenfis diœcesis, Mercenariorum, qui captivos ex instituto apud nos redimunt, sodalis, bis apud Conchenfes Præfectus, deinde totius ordinis Diffinitor, edidit -

Primera escuela de Dios en la primera fabrica de sus obras; sive in primū caput Genesis, ad usum Concionatorū. Matriti 1653. 4.

Doctrinas Evangelicas para el Adviento y otras festividades. ibidem 1661. 4.

Discursos panegiricos para varias festividades. ibidem 1654. 4.

Tesoro Mariano. ibidem 1663. 4. apud Melchiorem Sanchez.

Discursos panegiricos para diversidad de misterios y Santos. ibidem apud Andream Garziam 1658. in 4.

Quaresima. Matriti 1657. duobus voluminibus.

FRANCISCUS LOPEZ, Olissiponenfis Bibliopola, versibus edidit brevioribus eo rhytmi genere, ac metri, quod *Quintillas* nos vocamus, sed Lusitanis -

Santo Antonio de Lisboa, primeira, e segunda parte, de seu nacimiento, criação, vida, morte, e milagros. Olissipone apud Petrum Craesbek 1610. in 4.

FRANCISCUS LOPEZ, Lusitanus, Doctor medicus, Catharinæ Portugalliæ Regi- næ à corporis tuenda sanitate; scripsit -

Loor de Nuestra Señora en diversos generos de metros. Olissipone apud Antonium Gonzalez 1573. in 8. Diversū opus, an idem est, quod video laudari hoc titulo -

Versos devotos: eodem anno in 4?

D. FRANCISCUS LOPEZ DE ÁGUILAR, Matritensis, Sacerdos, ordinis S Ioannis Melitensium, Ascensii Lupi in eadem curia celebris Advocati filius, disertè, validè- que Lupi à Vega nostrorum omnium Poëtarum coriphæi tutatus est famam à Petri Turriani Ramilæ Complutensis censura, scribens -

Expostulationem Spongiæ à Petro Turriano Ramila evulgatæ, pro Lupo à Vega Carpio Poëtarum Hispaniæ principe: cui accessit eiusdem -

Onirópœgnion, sive insomnium ludicrum adversus eundem Ramilam Lupo-mastygem: & varia illustrium virorum poemata in laudem Lupi eiusdem. Editus fuit apud nos liber, sed in Gallia editum præ se fert inscriptio anno MDCXVIII.

Inedita alia ei tribuit Ioannes Perezus Montalbanus, dum Matritenses cives suos alicubi celebraret.

FRANCISCUS LOPEZ CUESTA, dedit nostris hominibus, qui latinè non sciunt, *Selectas de San Geronimo;* idest, epistolas quasdam Hispanè loquentes. Matriti ex

officina Ludovici Sanchez 1613. 4. & Ioannis Cuesta 1617. in 8.

FRANCISCUS LOPEZ DE GOMORA, Hispalensis sacerdos, stylo quidem eleganti & luculento res Indicas complexus, falsis tamen relationibus credens, non bonâ prorsus fide argumentum tractasse visus est. Refutat quidè ejus Historiam passim Bernardus Diaz del Castillo in *Nova Hispania Historia* à se conscripta. Supremus itidem apud nos Indiarum Senatus decreto suo exempla edita vetuit quondam legi, aut venalia proponi: cuius rei author satis idoneus est Antonius à Leone in *Epitome Bibliotheca Indica.* Prostat nihilominus, & inter manus omnium est opus sic inscriptum.

Historia general de las Indias; duabus partibus. Altera est de rebus Peruanis, seu Americæ meridionalis, altera de septemtrionalium Novæ, ut vocant, Hispaniæ regionum; Medinæ utraque edita apud Gulielmum de Millis 1553. in folio, & Antverpiæ 1554. in 8. Versa est tum Gallicè à Martino Fumet, atque edita anno 1606. in 8. tum & Italicè diu ante ab Augustino Cravaliz typis- que commissâ Venetiis anno 1560. & 1565. in 8. Nec non & inde petitus est, ut credimus, diversæ notæ liber, hujus scilicet -

Descripcion y traça de todas las Indias. Antverpiæ 1553. in 8.

Scio & elucubrassè, Petròque Osorio Marchioni Asturicensi nuncupassè -

Historia de Horruc y Haradin Barbaroja Reies de Argel.

Laudat quoque ipse aliud suum opus, in *Historia Indica seu expeditione Mexicana* cap. XL. hujus inscriptionis,

De las Batallas de mar de nuestros tiempos.

Reperiebatur quoque in Bibliotheca Olivariensi codex M.S: continens (cujus formæ opus nescio)

Los Annales del Emperador Carlos V. in 4. ut ex ejus constat Catalogo. Iulius tamen Chiffletius in *Aulæ sacre Principum Belgii* Cap. VI. Gomoræ laudat idem, an diversum, opus, scilicet *Indice Historico de los sueffos del tiempo del Emperador D. Carlos.*

FRANCISCUS LOPEZ DE HARO, ignotus mihi aliunde, author fertur libri, cui -

Donativo Real, inscripsit, atque Matriti edidit 1625.

FRANCISCUS LOPEZ TAMARID, Granatensis, atque in ejusdem urbis Ecclesia Portionarius, Regius & Indicum violatæ Fidei Interpres linguæ Arabicæ, scripsisse dicitur -

Diccionario de los vocablos, que tomò de los Arabes la lengua Española: quo passim utitur D. Sebastianus de Horozco & Covarrubias in *Thesavro linguæ Castellane.*

FRAN-

FRANCISCUS LOPEZ TERAN, scripsit - *Vida, virtudes y maravillosa muerte de la Venerable Virgen Maria del Aguila de la Tercera orden de Nuestra Señora del Carmen natural de la ciudad de Toledo.*

FRANCISCUS LOPEZ DE ZARATE, Lucroniensis, hâc nostrâ ætate Poëseos quasi principatum obtinuit. Militiæ & peregrinationibus vacavit juvenis; unde reversus ob ingenii alacritatem in domū; receptus D. Roderici Calderonis Septem-ecclesiarum Marchionis, Philippo III. regnante in summa, apud Lermæ Ducem gratia positi, minister fuit illi à secretis; posteaque inter Officiales, sive adjutores Cancellariæ status (ut vocant reipublicæ arcanorum tractationem) admis- sus. Sed cum aliò quòvis quàm ad negotia- Genus otii & Musarum cupidus eum vocaret, brevi se in libertatem vindicans, patriam prius, dehinc iterum Curiam inde non discessurus habitavit multis ante obitum annis, vitæ ad amissim Philosophiæ, & quidem Christianæ, exactæ modum servans, contentus paucis, non adulationi, non ambitioni, non ulli ex curialibus vitiis obstrictus; ferius, mitis, valdeque modestus; ad nutum amicorum scripta quæque delere promptus; ceteros omnes, qui versificarentur, laudare, nullum spernere, pares sibi omnes, quamvis haberet paucissimos, judicare solitus. Exquisite tamen proprios versus in examen vocabat, refingebat, deletili spongiæ committebat, adeò ut sæpè nimia hæc accuratio in contrarium, verteret; cum non tam quod limæ esset indigens dedolare, quàm quod absolutum jam, esset, apprimèque formatum, deterere videretur. Nec minùs rectè lyrica, quàm heroica tractavit: in moralibus tamen, tradendis- que Philosophiæ regulis frequentior, & melior. Hæc scilicet causa est, quare non solidè, ac præ aliis omnibus celebretur, averfantibus multis caperatos ferè semper, ac tristes Musarum vultus, quos venerum omnium, & amœnitatum sedes arbitrantur, virilèmq; potiùs, quam suavem, ac morbidam corporum formam. Adeò nervi per totum eminent, & dum recta feriat ictus mentem, satis ad authoris propositum. Quamvis negari nequeat non, mediocriter eum ad concinnitatem, & harmoniam carminis attendissè. Paulò ante mortem exire permittit è manibus Poëma Heroico-sacrum, quod juvenis composuit, vir limavit, senex nescio an dispendio majori, quàm compendio multis in locis incudi subjecit, nempe -

Poëma Heroico de la Invencion de la Cruz por el Emperador Constantino Magno. Matriti 1648. in 4.

Ediderat in adolescentiæ flore primos ingenii fructus, præcipueque *Silvas* (ut vocant metri vulgare genus) duas cum omni antiquitate in lyricæ Poëseos dotibus contendentes.

Titulum apposuit, *Poësis varias;* ediditq; Cò- pluti 1619. 8. Sed postea locupletavit aliis, quos produxerat maturior ætas, fructibus, deditque sic inscriptum hoc systema,

Obras varias de Francisco Lopez de Zarate. Matriti 1651. in 4. In quibus *Tragedia Herculis,* quam ille magno habebat, & ingeniosus quisque habet in prætio.

Obiit V. die Martii MDCLVIII. septuagenario major, ferèque ab aliquot annis sibi præmortuus sæva paralyfi artus & mentem hominis, unaque sensus, nunquam tamen, animi pietatem dissolvente.

FRANCISCUS DE LOSA, Parochus Metropolitanæ Ecclesiæ Mexicanæ, morum sanctitate spectatus, literis consignavit -

La vida, que hizo el Siervo de Dios Gregorio Lopez en algunos lugares de Nueva España. Mexici 1613. 8. Aureum verè libellum, ferèque mystico-historicorum principem, quem, vel exteri homines sibi jam ostensum avidè amplexantur.

Degebat adhuc intervivos admodum senex *Losa* anno MDCXX. quo tempore Philippi Regis III. Hispaniarum nutu Gregorii hujus Lupi res gestæ, vitæque sanctissime transactæ, referebantur in authentica instrumenta, quamplurium testimoniorum fide roborata; in quibus noster cõceptis verbis juravit se nusquam in his, quæ de eo scripsisset aut falso, aut temere quidquam affirmasse. De Gregorio dicendi infra erit locus, nam & scriptor est: cuius hanc vitam locupletiore dedit proprio stylo Ludovicus Muñozius vir pius atque disertus; Gallicè quoque publicavit Anonymus Iesuita Parisiis 1643. apud Petrum Ro- colet.

FRANCISCUS LOSCOS, domo ex *Xerica* regni Valentini oppido, Oriolanæ Ecclesiæ Scholasticus, Artium ac Theologiæ Doctor, Philosophiæ Professor, edidit -

De Logica Arte: uti refert Gaspar Escolanus lib. VIII. *Historiæ Valentinae.* C. X. in fine; sive *Progymnastica Dialectica.* Valentia apud Mey.

FRANCISCUS LOZANO, Matritensis, Architectus, vulgari sermone convertit ex Italicò -

Los diez libros de la Arquitectura de Leon Baptista Alberto. Matriti apud Alphonsum Gomez 1582. folio.

FRANCISCUS LVCAS, Hispalensis, Grammatista, edidit -

Arte de escribir. Matriti 1608. in 4.

F. FRANCISCUS LVCAS DE CORDOBA, Eremitarum sodalis, scripsisse dicitur, (quod lego in *Alphabeto Augustiniano*)

Vida de San Guillermo: anno 1589.

D. FRAN-

D. FRANCISCUS DE LVICIO ESPINOSA, Pampilonensis, libellum foras emisit hoc titulo,

Verdadera fama contra la Ley del duelo. Pampilone 1633. in 16.

F. FRANCISCUS LVENGO DE S. BERNARDINO, sodalis Minorum provincie Castellae, ac cenobii Complutensis, Concionator, domusque Salicetanae Praefectus, edidit *Controversias viginti super Regulam Patrum Minorum*. Compluti apud Antonium Vasquez 1642.

FRANCISCUS DE LVGO, Matrili natus ex patre Hispalensi, Ioannis Sanctae Romanae Ecclesiae Cardinalis germanus frater, eidemque cum eo Iesuitarum instituto adscriptus, Philosophiam Palentiae, Theologiam vero Compostellae prius, deinde apud Indos Mexici, & in urbe Sanctae Fidei Novi regni Granatensis docuit. Restitutus tandem Hispaniae docta edidit Theologiae commentaria, quantumvis plura alia amiserit, intercepta ab Hollandis in portu quodam Cubae Insulae ea, qua vehebatur, classe. Proderunt quidem ab eo ista;

Decursus praevious ad Theologiam moralem, sive de Principiis moralibus actu humanorum, id est, de conscientia, & motu animi voluntario; duabus partibus. Matrili apud Franciscum Martinez 1643. in 4.

Opusculum De Sacramentis in genere. Vallisoleti apud Antonium Vasquez 1638. in 4. Granatae 1644. in 4.

De Deo & Angelis, sive commentaria ad Primam Partem Sancti Thomae; duobus voluminibus. Lugduni in fol.

Decessit, ut audio, collegii Pinciani Rector circa annum MDCL.

D. FRANCISCUS DE LVGO & AVILA, Matritensis, Americanae provinciae de Chiapa olim Praetor, humaniorum literarum, Historiaeque peritus, lusit olim -

Novelas. Matrili 1622. in 8. Deinde scripsit -

Replicas a las Proposiciones de Gerardo Basso, quae de re monetariae sunt.

Expectari a se jam diu fecit librum *De la Nobleza exemplificada en el linage de Lugo*.

In vivis erat anno MDCLIX. Matrili.

FRANCISCUS DE LVQUE FAXARDO, Hispalensis Sacerdos, Ecclesiae oppidi de Pillas propè Hispalim ministerio addictus, excogitavit pro aleatoribus ad bonam mentem reducendis -

Fiel defengaño contra la ociosidad y los juegos; in quo opere Dialogistae sunt Florinus aleator, Laurentius admonitor. Matrili apud Michaëlem Serrano 1603. in 4. Item alicetia alia, nempe -

Exortacion a las obras de misericordia. Hispali 1609. in 8.

Despertador del Alma, y motivos para la oracion por el discurso del año 1611. in 8.

Item Historica haec -

Relacion de la fiesta, que se hizo en Sevilla en la Beatificacion de S. Ignacio. Hispali 1610. in 4. apud Ludovicum de Estupian.

Relacion de las fiestas, que la Cofradia de Sacerdotes de S. Pedro celebrò en su Parroquial Iglesia de Sevilla a la Purissima Concepcion de Nuestra Señora. Hispali 1616. in 4.

Eiusdem, credo, est opus, quod *Francisci de Luque* praefert nomen,

Politica Christiana, in scriptum, quod prodiit 1602. in 12.

Anno MDCXVI. Rector erat Seminarii, quomodo collegium vocant, ubi educantur pueri Cathedrali Ecclesiae deservientes.

D. FRANCISCUS DE LVZON, Bæticus, Rondenensis, Praefectus Castrum de Fuentes nuncupati in Vallis Tellinae Helvetiorum aditu, scripsit superiore saeculo, quod ex relatione Rondenensi notum mihi,

De la formacion de los esquadrones.

F. FRANCISCUS MACEDO, Lusitanus, Conimbricensis, vix major annis Societatem ingressus Iesuitarum in ea plures annos mansit, cum Rhetoricam, tum Philosophiam, & rationem temporum, hoc est, Chronologiam docens, multa eruditionis & eloquentiae ac Poëticae facultatis fama. Hinc tamen in sodalium Franciscanorum fratrum se conferens, Franciscique a Sancto Augustino Macedo nomen praese ferens, ea tempora adeptus est, quae calamitatem rebellionis Portugalliae invexerunt: cuius aestu abreptus & ipse non in Anglia solum, sed & in Gallia, lateri eorum adhærens, qui rebellem Brigantium apud eos Reges tuebantur ascitio Legatorum honore conspicui, hanc causam voce, & scriptis promovere non destitit, Parisiis edito *Propugnaculo*, de quo mox dicimus, aliisque huius argumenti. Romae demum tradidit, urbanæque tum habitationi, tum professioni, vegetæ adhuc senectutis fructus in Collegio Urbano de Propaganda Fide addictus polemicæ Theologiae docendæ, ac necessariis exhibitus; insuperque in Romano Sapientiae gymnasio cathedrâ ornatus Ecclesiasticæ Historiæ, Sanctique Officii Censor Theologus. Acumtine ingenii, memoriae praesentia, multarumque disciplinarum praestanti eruditione clarissimum Romae vidimus majorem septuagenario, priusquam ad Patavinam Theologiae, qua nunc, quo tempore haec scribimus, detinetur, professionem ante biennium evocatus fuisset, libris tamen adhuc immersum, & procedendis sui monumentis in gratiam posterorum. Ediderat in Societate, ut Philippus Ale-

Alegambe Iesuitarum Bibliothecae auctor re- tulit,

Theses rhetoricas, quas Matrili publice proposuit.

Apotheosis S. Francisci Xaverii, lyricum carmine, lib. III. Olisipone 1620. 8.

Apotheosis Sanctae Elisabethae Reginae Lusitaniae; lib. unico. 1625. in 4.

Artem Poëticam iusto volumine; praeter elegias quasdam in mortem Patris Francisci de Mendoca, quae extant ad calcem ipsius Mendocæ Viridarii.

Hispanicè verò -

Epitome Chronologica desde el principio del mundo hasta la venida de Christo. Matrili 1633. in 4.

La vida de D. Luis de Ataide Virey de la India. Matrili 1629. in 4.

Extra Societatem edidit multo plura: scilicet -

Propugnaculum Lusitano-gallicum contra calumnias Hispano-belgicas, in quo ferme omnia utriusque regni tum domi, tum foris praclare gesta continentur. Parisiis apud Antonium Bertier 1647. in fol.

De Iure succedendi in regnum Lusitaniae. ibidem 1641. in 4.

Elogium Eminentiss. Michaëlis Mazzarini Ord. Fr. Praedicatorum S. R. E. Cardinalis. Parisiis.

Romam, Poëma epicum. Romae 1641. 4.

Honorem vindicatum. Rupellae 1642. 8.

Elogia Gallorum. Aquis-sextiis anno 1642. in 4.

Tesseram Romanam auctoritatis Pontificiae adversus buccinam Thomae Angli. Londini 1654. in 4.

Lituum Lusitanum, hoc est, Apologiam mentis Innocentii X. adversus Thomam Anglum. Londini 1654. 4.

Scrinium Divi Augustini de praedestinatione gratiae, & libero arbitrio. Parisiis 1648. 4. Monasteriique per Christophorum Hongalt. 1649. in 4.

Mentem divinitus inspiratam Sanctissimo P. N. Innocentio X. super quinque propositionibus Cornelii Iansenii. Londini 1643. in 4. apud Nortonum.

Domum Sadicam. Lugduni 1653. in folio.

De Clavibus Petri, libris IV. Romae apud Philippum Mariam Mancini. 1660. fol.

Officium S. Ioannis Evangelistae. Olisipone.

Vitam Sanctorum Ioannis de Mata & Felicis de Valois Fundatorum ordinis Sanctissimae Trinitatis redemptionis captivorum. Ibidem apud Angelum Bernabò 1660. in 8.

Theatrum Meteorologicum. Ibidem apud Iacobum Dragondelli in 12.

De Adventu Sancti Iacobi in Hispaniam Diatriben. Romae 1662. in 4.

Hispanicâ, seu Castellana lingua -

Filipica Portuguesa. Olisipone 1644. in fol.

Latine item post haec omnia -

Scholae Theologiae positivae ad Doctrinam Catholicorum, & refutationem Haeticorum apertas. Romae apud Philippum Mariam Mancini 1664. in folio.

Vivit adhuc Patavii.

F. FRANCISCUS MACHADO, Lusitanus, Cisterciensis ordinis, Theologiae Doctor Parisiensis, Abbas Tomaraënsis, laudatur à Chrysofotomo Henrriquez & Carolo Vischio Cisterciensium Scriptorum celebratoribus horum operum nomine,

Vita, & miracula B. B. Theresiae & Sanctae Reginarum, sanctimonialium ordinis Cisterciensis.

Epistola variae ad Henricum Lusitaniae Principem S. R. E. Cardinalem; quae extant typis Bernardi Briti anno 1600. in fol.

Contra Iudeos, duo egregia volumina quae M. SS. adfervantur in Alcobaziensi domo.

FRANCISCUS DE MADRID, laudatur ab Alphonso de Viloa in *vita Caroli Imperatoris* conscriptae Historiae nomine, quam per texuisse dicitur, nec nos vidimus,

De la Guerra de Alemania.

FRANCISCUS DE MADRID, Palentinus, Petri Gundifalvi filius, Alphonfi frater, qui Palentinam in schedis reliquit *Historiam*, de quo jam diximus, Canonicus Palentinae suae Ecclesiae, & Archidiaconus de Alcor, homo amoeni ingenii (ut verbis laudem Antonii ab Honcala Abulensis in libro *Grammatica Propagnia* inscripto) & elegantiae non vulgaris, nec non divinarum rerum sciens; vertit ex latino eleganter -

La prospera y adversa Fortuna de Francisco Petrarca. Caesaraugustae apud Gregorium Coci 1523. in folio.

Nonnulla de hoc opere dicta manent in Alphonsi fratris, eiusdemque in honoribus his Ecclesiasticis, quos Francisco tribuimus, successoris, elogio. Alexius item Vanegas in

Enucleationibus ad locos obscuriores Velleris aurei Alvari Gomezii, hanc de nostro mentionem habet. Nuper Franciscus de Madrid Archidiaconus de Alcor in Ecclesia Palentina scripsit ad

Doctorem Ioannem Bernardum Diez de Lugo & c. ut me quaereret, atque expostularet, quid causa esset quod Illiberi oppidum Salsas esse in secundo Differentiarum libro asseruerim, cum me unico dempto, nemo non sit, qui Granatam Illiberim fuisse contendat. Primum (sanè fateor) cum epistolam perlegissem, admiratus sum hominis in explicanda, suffulciendaque sententia omnium hinc inde rerum corrivationem. Deinde non secus atque si ex ungue leonem totum elicerem visus sum mihi totius antiquitatis exemplar in illa opistographa epistola circumspicere. Adeo enim in tenui argumento omnes aggeres, vineas, arietes, & cata-

pultas in Salsas direxit, Granatæ opitulaturus, ut ni veritas reclamaret, de Illipula magna jam funditus actum esset. Hæc Vanegas.

F. FRANCISCVS DE MADRID, sumpto nomine à loco natali, Franciscanus; scripsit se dicitur, illaudatus tamen Vvaddingo, *Teforo de Pobres.*

F. FRANCISCVS MANZANO, ordinis Sanctissimæ Trinitatis, edidit asceticum opus sic inscriptum -

Centellas del amor de Dios. Matriti 1653. in 4.

F. FRANCISCVS DE SANCTA MARIA, aliàs DE TRVXILLO, Matritensis, N. de Truxillo Doctoris Medici, Regisq; Hispaniarum Cubicularii filius, postquam in religiosa alia familia bene imbutus literis virilem attigisset ætatem, sodalium Mercenariorum reformati ordinis sacramentum dixit. In eo diu Theologiam professus, Diffinitoris, ut vocant, generalis semel atque iterum, Procuratorisq; Generalis apud Romanam Curiam munera gessit. Cum verò Matriti degeret, ubi & sublatu fuit è vivis, doctrinæ, ac prudentiæ nomine plures eum viri docti, gravesq; frequentare solebant. Græcè, Hebraicèq; eruditum, prosaq; ac versâ oratione Latinâ disertum, domesticum, & quibus notus fuit, dum viveret, multi asseverant. Et idonei adhuc magis testes, opera, quæ reliquit, viri famam tumentur; hæc scilicet;

Cænâ magna, sive de Sanctissimi Eucharistiæ Sacramenti mysterio, & ejus figuris in utraque Lege naturali & scripta; tomis tribus. Quos penes se habebat an. MDCLV. D. Hieronymus de Camargo regius Castellæ Senator in gratiam cari olim sibi capitis propriâ curâ & impensis publicandos.

Iosephina, sive De laudibus Divi Iosephi; quod opus adservatur in S. Barbaræ cœnobio Matritensi M.S.

Præquam verò in hac familia sacra numeraretur, ediderat -

Discurso si se puede aunar tomando chocolate. Gravatus diu pinguedine & arthritate amanuensis manu commentari solebat, extinctus demùm LX. ferè natus annos Matriti, ut diximus, anno MDCLIV.

F. FRANCISCVS DE SANCTA MARIA, ex sodalitie Carmelitarum reformatorum, in cœnobio Eliæ parenti sacro Salmantino sacram scientiam professus, sodales autem Burgis cum regeret, publicavit -

Commentarios literales & morales in Apocalypsin Ioannis Apostoli; hoc est, in ejus XI. priora capita. Lugduni 1648. in fol.

F. FRANCISCVS DE SANCTA MARIA, ordinis Seraphici, edidit -

Manual de Saerdoes, y espejo del verdadero Cristiano, con la explicacion de las ceremonias de la Miffa. Granatæ 1598.

F. FRANCISCVS DE SANCTA MARIA, Granatensis, Ferdinandi del Pulgar & D. Hieronymè à Cepeda filius primogenitus, in Carmelitarum reformatoꝝ sodalitie Pincinæ admittus, religiosa hæc castra sequutus fuit strenuus miles, viâ duce habens Sanctissimam Virginè Theresiam sibi non religiosâ tantum adoptionis, sed & naturalis necessitudinis vinculo ex materno latere propinquam. Quâ quidem cognatione haud indignum se ostendere conatus est, non solum exactissimâ, quàmque domesticum non vulgaribus elogiis commendare solent, propositi observantiâ, sed & calamo, lucubrationibusq; que, quas illustrandæ fecit suæ rebus, omni ævo, etiam antiquissimo, hoc est, *Helie* authoris, nec non & à reformationis tempore gestis salubriter impendit; stylo quippe usus elegantia mascula, hoc est modesta ac religiosa, pleno in lucem edidit prius -

Historia Profetica de la Orden de Nuestra Señora del Carmen, I. tomo. Matriti 1630. in fol. Quam & propugnare opus habuit adversus aliter de hujus ordinis originibus sentientes, scripta -

Apologia del tomo primero de la Historia Profetica. Valentia 1642. in folio.

Transitu inde factio ad propiora, & priora tempora reformationis Theresianæ publici usus fecit -

Reforma de los Descalços de Nuestra Señora del Carmen de la prima observancia; duobus tomis. Prior Matriti anno 1644. posterior autem prodiit unâ cum vita authoris. Atque uterque Italis communicatus fuit operâ Gasparis de S. Michaële, Congregationis Italiæ, Genuæque excusus 1654. in folio. Gallis quoque vulgares fecit Fr. Gabriël à Cruce, ediditque Parisiis anno 1655. in fol.

Obiit Matriti octogenario major anno MDCXLIX.

FRANCISCVS MARQUEZ TORRES, Illustrissimi D. D. Bernardi de Roxas & Sandoval S. R. E. Cardinalis, Archiepiscopi Tolletani Cappellanus, puerorūq; eidem famulantium præceptor, edidit -

Discursos consolatorios al Ilustrissimo Señor D. Cristoval de Sandoval y Roxas Duque de Vzeda &c. en la temprana muerte del Señor D. Bernardo de Sandoval y Roxas Primer Marques de Belmonte su hijo. Matriti apud Ludovicum Sanchez 1626. in 4.

D. FRANCISCVS MARROQVIN, Episcopus primus Guatemalensis in Septemtrionali America fecit, atque edidit -

Doctrina Christiana en lengua Vilateca. Mexici apud Ioannem Paulum 1556. in 4.

FRAN-

FRANCISCVS MARTI & VILADAMOR, Iuriconsultus Barcinonensis, regius, uti se appellat, Historiographus sub detentoribus provinciæ Gallis, & Advocatus fiscalis patrimonialis Bajuliæ generalis Cataloniæ, scripsit temporari serviens -

Præsidium inexpugnabile Principatus Cataloniae pro Iure eligendi Christianissimum Monarcham. Barcinone 1644. in folio apud Sebastianum Cormellas. Item -

Defensa de la autoridad real en las personas Ecclesiasticas del Principado de Cataluña sobre el hecho de tres capitulares de la santa Catedral de Barcelona. Barcinone in officina Petri Ioannis Dexen 1646. in 4.

FRANCISCVS MARTINEZ, edidit -

Tratado de la fundacion y antiguedad de la ciudad de Origuela, y de las cosas memorables de su Iglesia Catedral. Oriolæ 1612. in 8.

Exequias y fiestas funerales, que la Santa Iglesia de Origuela hizo à la dichosa muerte del Venerable y Angelico Padre Mossen Francisco Geronimo Simon Beneficiado en la Parroquia de S. Andres de la ciudad de Valencia con una breve relacion de su vida y muerte 1612. in 8.

Oriolanus fuit author, & in Cathedrali ejus urbis Ecclesia Beneficiatus, ut vocant eum, qui beneficio gaudet ecclesiastico.

FRANCISCVS MARTINEZ, Lusitanus, Salmanticae ludum habuit Grammaticæ; cui quidem (ut ipse de se scribit in oratione quadam pro Antonio Nebrissensi habita) per duodeviginti annos juventutis Institutore præter publicum stipendium honestissima quotannis præmia ob eximiam discipulorum frequentiam, felicemque proventum Academia decrevit. Dignoscitur hodie ex his, quæ reliquit opusculis -

De Grammatica Professione Declamationem in Grammaticos, cui opposuit aliam - *Pro Grammaticis.* Salmanticae apud Ioannem Ferdinandi 1589. in 8.

Orationem pro Antonio Nebrissensi; ibidem apud Michaëlem Serrano de Vargas, 1588. in 8. de qua in Antonio egimus.

Prodierant antea sermone vulgari -

Institutiones de la Grammatica. Salmanticae apud Sebastianum Hernandez 1555. in 8.

FRANCISCVS MARTINEZ, Iesuita, in collegio Pampilonensi diu famâ sanctitatis (ait scriptor *Iesuiticæ Bibliothecæ*) floruit, ibique diem clausit extremum XXIX. Februarii MDCXXIV. Scripsit vernaculâ linguâ -

Vida de S. Francisco Xavier.

FRANCISCVS MARTINEZ, Aragonus, Bilbilitanus, scripsit, Lanuza teste in *Eccles. Hist. Aragonensi,* & Valerio Andrea in *Catalogo Facilem introductionem ad linguam Lati-*

nam in 8. nisi idem opus alteri cognomini attributum jam sit.

FRANCISCVS MARTINEZ DE CASTRILLO, patriâ ex *Castillo de Oniello,* publicavit -

Coloquio de la dentadura y orden de aderezar los dientes. Pincinæ typis Sebastiani Martinez 1557. Matritique apud Alvarum Gomez 1570. in 8.

FRANCISCVS MARTINEZ MONTIÑO, Philippi Regis Hispaniarum secundi, ut suspicamur, culinæ præfectus, cœnarum, quam vocat Horatius, artem eo libello edocere voluit, qui extat sic inscriptus -

Arte de Cocina, pasteleria, biscocheria, y conserveria. Matriti apud Ludovicum Sanchez 1611. 8. 1628. quem eundem cum eo habeo, qui lucem vidit anno 1560. 8. quod alii viderint.

Satis equidem scio hanc palati & ventris curam ferè omnium nationum fuisse. Nam Artemidorus Aristophanius glossas scripsit græcè ὀψαρυτικὰς eorum scilicet, quæ per-

tinent ad rem culinariam, Athenæo laudatore in IX. & XIV. libro, Glaucus itē Locrus inter ὀψοποιητικῆς τεχνολογίας σοφιστῆς, coqui-

narie artis doctores ponitur à Iulio Polluce, lib VI. cap. X. meminitque ejus idem *Athenæus* lib. IX. & XII. Apicius inter Romanos benè cūctis notus est *De re culinaria* scriptor. Editaque sunt Italicè *Il Maestro del arte del cucinare,* Bartholomæi Scappi; Gallicèque *Le Cuffinier Francois,* Domini *de la Varenne;* Belgas docuit nō unus scitè condire obsonia, Gerardus Vorfelman, ac Petrus Scholierius Senator Antverpiensis nomen præ se ferens *Marci Antonii Magiri.* Non omnino inutiliter, si nata sunt hæc omnia instruere laudatissimi urbanam mensarum, non verò illum, ut vocat *Pedagogus Clementis, Venti-demonem,* demonum omnium pessimum ac perniciosissimum in nos ipsos armare & irritare.

FRANCISCVS MARTOREL, Dertufanus, scripsit -

Historia de la ciudad de Tortosa, y de la santa Cinta que diò la Virgen Nuestra Señora à la dicha ciudad. Dertusæ 1626. in 8.

F. FRANCISCVS MARZAL, Balearis, Minoricensis, ordinis Sancti Francisci regularis observantiæ, cœnobii de *Iesu* extra muros urbis Majoricensis Præfectus, in regio ejusdem urbis atque ordinis monasterio Lulianæ artis pro more illius provinciæ professor publicus, deinde in Aracelitano urbis Romæ Lector Theologiæ, vir religiosus, doctusq; ut Vvaddingus ait, edidit -

Artem generalem ultimam venerabilis Magistri

gistri ac Doctoris illuminati Raimundi Lulli, a mendis correctam, distinctius divisam, notis marginalibus ornata, atque Indicibus locupletata. Cui præponitur, *Archilogium vite & doctrinae ejusdem Lulli*. Palmæ Balearium apud hæredes Gabriëlis Guasp. 1645. in 4.

FRANCISCUS MATTHÆVS FERNANDEZ BEXARANO, patriâ, ut ad me delatum est, ex urbe Pacensi Estremaduræ, Doctor Medicus, scripsit -

La Noticia intuitiva de todas las artes y ciencias 1625. Item latine -

De Facultatibus naturalibus.

FRANCISCUS DE MEDINA erat in Bibliotheca Olivariensi inscriptus libro manu exarato in folio hujus tituli -

Suma de la vida de D. Pedro Gonzalez de Mendoza Arçobispo de Toledo y Patriarcha de Alexandria.

F. FRANCISCUS DE MEDINA & ARTIAGA, Beticus ex urbe Xerez de la Frontera, aliis Castellanus ex urbe Huete, ordinis fratrum, quos dicimus Mercenarios; ejusdem provinciæ, totiûsque ordinis sui Præfectus Generalis tricesimus quartus: quo muneris spoliatus fuit non jure, ut fama est, Clementis VIII. Papæ tempore. Celebratur à domesticis, pietatis, ingenii, atque eruditionis nomine. Reliquit namque perfectum -

In Tertiam Partem Sancti Thomæ Commentariorum volumen unum: quod Salmanticæ in Bibliotheca collegii S. Crucis ejusdem ordinis adservari scribit Frater Petrus de S. Cecilio in opere adhuc inedito *De Scriptoribus suæ familiæ*. Alii notant hæc omnia transcripta legi in Petri Cabrera Hieronymiani ad eandem tertiam Partem Commentariis.

FRANCISCUS DE MEDINA DE MENDOZA, Guadalaxarensis, vir nobilis, Hispaniarum Historiarum callentissimus, miræ quidem memoriæ, qua orbitatem oculorum olim contractam supplevit insigniter, laudatus non mediocriter ab Ambrosio de Morales in *Antiquitatibus* pag. 26. scripsisse dicitur -

Annales de la ciudad de Guadalaxara. Quamvis id non facile admiserit D. Thomas Tamaio in *Notis ad Luitprandum* pag. 142.

F. FRANCISCUS DE MEDRANO, Franciscanus sodalis, reliquit M.S.

Historia del Nuevo reino de Granada: Antonio Leonio auctore in *Bibliotheca Indica Occidentali* Tit. XIV.

Arte de la lengua Mosca, ejusdem regionis vulgaris.

F. FRANCISCUS DE MEDRANO, ex oppido Tordeillas Castellæ veteris, laicus

sodalis fratrum Minorum, scripsit -

Oracion para ayudar à bien morir fundada sobre la del Padre nuestro. Matrili apud Dominicum Garfiam. 1648. in 8.

D. FRANCISCUS DE MELGAR, Beticus ex municipio *La Puerte de D. Gonzalo* Cordubensis diocesis, almæ Ecclesiæ Hispanensis Canonicus, & Juris Canonici Doctor, scripsit -

Por el unico Patronato de España del Apostol SantIago in 4.

F. FRANCISCUS MELLADO, Franciscanus, provinciæ Angelorum Diffinitor, ex præcepto Andrea Camacho Ministri Provincialis collegit omnia, quæ in archivis prædictæ provinciæ reperire potuit, monumenta, formavitque inde -

Historia m provinciæ Angelorum, quam (Lucas Vvaddingus ait) ad me misit manuscriptam.

FRANCISCUS DE MENDOZA, Olisippone ortus nobili stirpe, in magnum vixit inter sodales Iesuitarum religiosæ vitæ, multiplicisque eruditionis, atque faciundæ exemplar. In Societatem admissus tam patriæ urbis, quæ Conimbricensis juventutem Rhetorum ac Philosophorum disciplinas, deindeque sacras literas apud Eboram docuit. Collectâ his studiis luculentâ famâ, Romam ire iussus est provinciæ suæ Procurator: quo loco sic inter alios Generali Præposito familiæ hujus placuit, ut virum undique, numerisque omnibus absolutum palam eum, constantèrque prædicaret, sive Concionatoris, sive Scriptoris, sive Doctoris vices, sive jubentis, sive obtemperantis officia summa cum laude per eum obita spectarentur. In reditu per Gallias Lugduni coëgit eum mors cursum vitæ, non famæ absolvere tertiâ die Junii anno salutis MDCXXVI. ætatis suæ LIV. Siquidem ad immarcescibile pietatis, omnigenæque virtutis meritum, emendatissimæ cujusdam eloquentiæ, doctrinæque non intermorituram laudem adeptus in operibus editis præsentem, se ac superstitem bonâ omnium, qui literas amant, gratiâ & plausu quotidie sistit. Hęc cilla,

Commentaria in Libros Regum, tomis tribus: quorum primus explicat duo prima libri primi capita, Lugduni apud Iacobum Cardon 1622. fol. secundus sex capita sequentia; tertius septem deinceps alia. Ibidem 1625. & 1631. fol. Cætera mors abruptit. Posthuma prodierunt -

Viridiarium sacræ & profanæ eruditionis. Lugduni 1632. in folio & Colonæ apud Petrum Henningium 1633. 4.

Lusitanicè autem -

Sermones per Adventum, Quadragesimam, & Dominicas per annum, Olisippone apud

apud Mathiam Rodriguez 1632. fol. Quos in Castellanam conuersos linguam Franciscus Palau, Barcinonensis, Dominicanus sodalis, Barcinone edidit anno 1636. in 4.

In omni literatura summum virum appellat Andreas Pinto Ramirez olim discipulus illius *Spicilegii sacri*, tract. I. cap. VII.

D. FRANCISCUS DE MENDOZA, nobilitate vir & dignitate, simulque doctrinâ commendatissimus, Eneçi Marchionis III. de Mondejar filius fuit, Marchio de Guadaleste, & Aragoniæ (ita loqui fas est cum vulgo ad exemplum eruditorum hominum) Admirantus, Commendatariusque de Valdepeñas in Calatravæ militia, regius Oeconomus, atque item Alberti Austriaci Belgarum Principis Archieconomus, militariûmque ejus copiarum tandem Præfectus, ad Rodolphum Secundum Imperatorem, Galliarumque & Poloniæ Reges legatus. Captus hic ab Hollandis hostibus in Neoportuensi prælio mansit per biennium in Zelandia; reversusque ad nos diuturniorem & graviorem carceris & reatus ca amittatem incurrit; quâ tandem liber, conjugalique vinculo (Mariam Ruiz Colon de Cardona Ducissam de Veraguas sibi copulaverat) solutus ordines sacros suscepit; atque his eum ornatum reperiens Philippus Rex noster IV. Ecclesiæ Seguntinæ destinavit Antistitem. Quâ dignitate saltem delibata cedere eum brevi mors coëgit Matrili, nondum inde divulgum, I. Martii MDCXXIII.

Extant formis edita -

Francisci de Mendoza Relatio legationis suæ ad Casaream Majestatem, ad Archiduces Austriae, & Regem Poloniae. Bruxellis 1598. Fortè & vulgari sermone Hispaniæ editus liber est eodem anno in eadem officina, cum & Hispani hujus lemmatis codex fuerit in Bibliotheca Castellæ magni Comestabilis, *La Embaxada de D. Francisco de Mendoza*.

Majoris operæ est opus alterum, cujus nomine plurimum à viris doctissimis noster laudatur, scilicet -

De Genealogia Virginis Sciparæ: De qua operæ pretium erit Gasparis Sancii Societatis Iesu viri gravissimi atque eruditissimi censionem audire. Hic cum *Commentaria sua super Actus Apostolorum* Francisco Mendoza nuncuparet, *Aggressus es* (inquit) *De Christi generatione in cap. primum Matthæi, commentationem, in qua res naturâ suâ difficiles, & opinionum varietate confusas, in quibus magnorum Scriptorum diu elaborarunt ingenia, sic explicas dilucidè, sic graviter & acutè probas, ut persuadeas quod suadere vis, & nemini quidquam in posterum reliquisse videaris, quod ad tuas cogitationes & curas possit accedere. Legi non semel vigilias tuas & antelucanas operas, quas in eo argumento non modò patienter, sed etiam jucundè posuisti; neque in eo genere (nihil dabo gratiæ, nihil adulationi, quod abesse longissimè debet à re-*

*ligioso viro) in eo inquam genere nihil meo iudicio magis elaboratum, ac magis accuratè perfectum vidisse me recordor. Hæc Sancius. Didacus item Vega Franciscanus in alia nuncupatoria epistola cujusdam ex concionatoris suis operibus multa de Francisco Mendoza nostro: cujus etiam res in bello gestas insigni elogio comprehendit Laurentius Beyerlinck Antverpiensis Canonicus in *Historia rerum gestarum ab anno MDLXXII. ad MDCXI*, totamque vitæ seriem Balthasar Porreno in *Historia Sanctæ Liberatæ*, dum Seguntinæ Ecclesiæ Præsulum formando albo instituit; idemque argumentum prolequutus Ægidius Gonzalez Davila in *Theatro hujusmet Ecclesiæ*: de quo & ejus genealogico profano quodam opere cum eximia laude refert Alphonsus Lopez de Haro in Præfatione sui *Nobiliarii*.*

F. FRANCISCUS DE MENDOZA, ordinis Minorum provinciæ Castellæ, interpretatus fuisse dicitur in Hispanicum Francisci Gonzagæ opus de *Origine ordinis Seraphici*, quamvis Vvaddingus illaudatum reliquerit.

D. FRANCISCUS DE MENDOZA & BOVADILLA, Didaci Hurtado de Mendoza, & Elisabethæ à Bovadilla Comitum de Cañete filius, Conchæ, aliis Cordubæ, natus anno MDVIII. Salmanticæ ferè dedit pueritiæ atque adolescentiæ fructus. Studiis quippe utriusque linguæ Romanæ, Græcæque apprime instructus in Complutensii gymnasio, Salmanticam venit Iurisprudentiam docendus; cujus artis postaliquot annos Doctorale m. lauream reportavit. In eadem Academia docuit ipse ex cathedra Græcam linguam, gymnasiôq; præfuit viginti annis natus Scholastici munere. Hinc almæ Toletanæ Ecclesiæ Archidiaconus, inde Cauriensis, postremoque Burgenis Episcopus anno MDL. creatus, & in Purpuratorum Patrum collegium à Paulo III. P. M. assumptus, ingenti apud nos, ingenti apud Italos virtutis & beneficentiæ famâ decoravit eos honores atque ea munera, quibus Carolus Imperator, Philippusque ejus filius hominem optimè de se meritum ante alios ornare voluerunt. Obiit tandem Valentiniæ Ecclesiæ Archiepiscopus, priusquam eò venire posset, in oppido Arcos Burgenis diocesis primâ die Decembris anni MDLXVI. magno quidem sui desiderio relicto, & in florenti adhuc LVIII. annorum ætate. Quem imaginibus majorum clarissimum, sed integritate vitæ, & optimarum disciplinarum studiis, atque eruditione multè clariorem, bonarumque artium Patronum, Ioannes Vasæus ventem compellavit Hispaniæ sui Chronici cap. XXI. uti Græcè ac Latine callentissimum, & juris divini ac humani valde peritum, Martinus Navarrus in *Relektione* ad cap. Novit. de *Judiciis* num. 102. Ioannem Göröpium Becanum, Antverpiensem à cura Bibliothecæ habuit quod

quod scriptum reliquit Goropius ipse in *Hispania* sua. Plurimam item Mendozæ nostri mentionem continet epistola Alexii Vanegas Toletani nuncupatoria operis sui *De Differentia librorum*; in qua illius scripta, tam edita, quam inedita usque ad eum diem commemorat, authoriq; gratulatur. Nempe scripsit.

De vera & naturali quadam cum Christo unitate, quam per dignam Eucharistię susceptionem fideles consequuntur. Hunc librum M. S. & Pio IV. Papæ anno I. sui Pontificatus nuncupatum se vidisse testatum reliquit in mentione Archiepiscopi nostri Burgensis, *Theatroq;* hujus Ecclesię Ægidius Gonzalez Davila. Quem quidem in eadem urbe nos vidimus penes Ministros infirmorum domus Marię Magdalenę sacrę, transcribique curavimus, si alicunde subministrarentur impensę, nonnunquam à nobis in communem utilitatem edendum. Quo quid magis eruditum, doctum, ingeniosum, elegans, atque undique perfectum conficere humana industria valeat, non facile dixerim.

In *Isaiam Prophetam* scripsisse *Glossam* utilissimam ex pluribus Hebręis expositivibus desumptam refert laudatus Vanegas; qui hoc opus non perfunctorio elogio celebrat.

Oratio quoque à Francisco Borvadilla Hispano Praga habita in Conventu ordinem regni Bohemię, cujus meminit *Gesneri Epitome*, hunc ipsum, ut credimus, habet authorem.

Hispanus quoque circumfertur M. S. libellus supplex ad Philippum Regem, *De los linages de España*, quem nostro adjudicare solet communis hominum persuasio. Vtique diversum opus ab eo, quod de eodem argumento Hieronymus de Aponte, Francisci nostri Cardinalis, ut dicitur, auspiciis & expensis, gratissimum iis, qui hoc studio genealogico dant operam, elucubravit. Certè eum *Petri Comitis Barcelensis Nobiliarium* ex M. S. veteribus fideliter excribi curasse, auctariòque locupletasse ait D. Thomas Tamajus de Vargas. Duplex igitur per me esto genealogicum Francisci Mendozæ opus; alterum de *Familiis Hispanis*, sive auctarium prisca istius *Petri Comitis Nobiliarii*, alterum, quo de *Hispana nobilitate* ad Philippum Regem, nescio quo cęstro irę percitus amarulenter scripsit. Nostri quoque extat *Epistola ad Ferdinandum Pincianum* hujus clarissimi viri ad *Plinii Historiam Animadversionum* præambula. Præterea Ioannes Isaac Levita Germanus suasionibus Mendozæ Cardinalis inducitur se ex Hebręo vertisse affirmat *Rabbi Aben Tibbonis de Physica Hebręa* librum, quem quidem bona ex parte unà secum hujus linguę non indoctum Mendozam legisse adjungit. B. *Cyrilli Alexandrini De Adoratione in spiritu & veritate*, ex interpretatione *Bonaventurę Vulcanii Burgensis Toleti* edendos idem noster curavit. *Iacent exuvia visi magni in paterno seu familiari Basilicę Conchenfis Sacello.*

D. FRANCISCUS DE MENDOZA & CESPEDES, convertit ex vernaculo authoris *Relaciones del Cardenal Besirvollo*. Matrili. 1638. in 4.

F. FRANCISCUS DE MENESES, Franciscanus, edidit -

Difficilium accentuum Compendium. Parisiis editum 1527. 8. quod opus non sine speciali authoris laude commendat vir hoc tempore eruditissimus Philippus Labbeus Iesuitarum sodalis in *Lectore erudito ad mensam*: quod etiam notat *Lucas Vvaddingus*.

F. FRANCISCUS MEXIA, ordinis Prædicatorum, edidit -

Coloquio provechoso de la santa Cofradia del Rosario de Nuestra Señora. Hispali 1573. in 4. Alphonfus Fernandez *De Scriptoribus Prædicatoriæ familię* scribens refert se hoc libro usum ad volumen suum *de Rosario* formandum.

F. FRANCISCUS DE MECINA, Hieronymianus, Doctor Theologus, scripsit -

Explicacion de las ceremonias de la Misa segun el nuevo rezado.

Directorio del Anima Christiana Ecclesiastica y religiosa.

Discurso de como an de andar juntos la singularidad y la comunidad, sobre aquello de S. Juan, Vnus de XII. non erat cum eis. Compluti simul apud Ioannem Iniguez 1593. in 8.

FRANCISCUS MICON, Catalanus, patriã Vicensis, Doctor Medicus, Artem refrigerandi potus, non vulgò inter salutaria eo tempore contributam, studiosè commendavit scribens -

Alivio de sedientos, en el qual se trata la necesidad, que tenemos de beber frio y refrescado con nieve. Barcinone apud Didacum Galvã 1576. in 8.

D. FRANCISCUS DE MIRANDA & PAZ, Salmantinus, & in Toletana Ecclesia capellæ novorum Regum sacerdos, scripsit -

Discurso sobre si se de hazer a fiesta de Adan, in 4. anno 1636. cui opposuit nescio quid Apparicius quidam ibidem 1639.

FRANCISCUS DE MIRANDA VILLAFANE, post facta aliquot militiæ stipendia sub Carolo Cæsare, sacerdos, & Salmantinę Ecclesię Cantor edidit -

Dialogos de la fantastica Filosofia de los tres en un compuesto. Salmant. per Mathiæ Gastii heredes 1582. in 8. cui accedunt -

Dialogo de las letras y armas; & -
Dialogo del Honor.

FRANCISCUS MOLINVS, vulgo MOLII, Patritius Ilerdensis, Petri filius, qui in ejus urbis

urbis schola interpretandis é cathedra Iuribus Canonicis vacaverat; subintrans ipse parentis locum ac professionem, cum ejusdem Pontificii Iuris, tum Cæsarei Antecessor primarius extitit. Inde ad gerendam rempublicam Iudex regius in Balarium majorem Insulam pergere iussus præfuit muneri usque ad id tempus, quo missione impetratâ otium domus suæ Barcinonensis, sed utique studiosum, ac posteris utile, publicorum negotiorum expeditioni, tempus redimens, prætulit. Quâ in urbe, quod vitæ superfluit, bene suas horas commentando procedens mansit. Editi namque sunt eo authore -

De Brachio seculari Ecclesię præstando, & mutuis Iudicum auxiliis, Commentarii. Quibus accessit -

De Sâcra homicidio amittenda Immunitate liber singularis. Barcinone 1607. in 4.

De Ritû Nuptiarum, & pactis in matrimonio conventis. Barcinone apud Laurentium Deu 1618. folio. Quod opus in schedis mansit, inter alia volumina sodalibus Iesuitarum legatum, prodiitque in lucem ab authoris obitu.

F. FRANCISCUS DE MOLINA, Seraphici ordinis Valentinię provinciæ, scripsit, Ludovico Rebolledo mihi teste in *Catalogo Scriptorum hujus familię*,

Declaracion de quatro Psalmos de David. Lucas Vvaddingus hunc prætermisit.

D. FRANCISCUS DE MONCADA, vivente Gastone patre Aitonensi Marchione, qui Sardiniam & Aragoniam pro Rege gubernavit, ac Pauli V. Papæ tempore Hispanicam legationem ordinariam Romæ obivit, *Ossonæ* adhuc Comes, quæ primogenitorum amplissimæ hujus domus propria nuncupatio est, existens, vir egregius, & familiã dignus, veluti initiabat se adventuræ olim ex singulari virtute, administratisque summa cum laude, honoribus famæ, aliorum famam & laudes ab oblivione vindicans eo libro, cui hunc præfixit titulum -

Expedicion de Catalanes y Aragoneses contra Turcos y Griegos. Barcinone 1623. 4. Nec non & -

Vida de Anicio Manlio Torquato Severino Boëcio: qui libellus à morte authoris prodiit Francofurti in 16:

Notas ejus M. SS. de Benearnis Comitibus, laudat Petrus de Marca V. C. in fine *Historiæ Benearnensis*. Legatus Regius Moncada fuit in aula Ferdinandi II. Imperatoris, demumque Elisabethæ Austriacę Belgarum Principis Archiceconomus: eaque diem suum, ut in æternum viveret, obeunte, Germaniæ totius inferioris pro Rege Governor, & armorum summus Præfectus. Decessit in oppido Clivię provinciæ, Goch dicto, anno MDCXXXV. Hujus filius est *Gasto Aitonæ Marchio* Philippi

IV. Regis nostri Cubicularius, hinc Serenissimæ Reginæ Mariæ-Annæ equilis, atque inde Palatii seu domus Regiæ Præfectus, vir insigniter probus ac pius, & inter Governatores hodie Hispanicæ totiùs Monarchiæ ultimis Philippi Regis tabulis destinatus.

FRANCISCUS MONTANES, Portionarius Valladolanę Ecclesię scripsit -

Arte de musica theorica y practica. Pincię apud Didacum Fernandez 1592. in 4.

Arte de Cantolano. Salmanticę apud Franciscum de Gea 1610. 4.

F. FRANCISCUS DE MONTE ALVERNIA, olim ex naturali propagine DE BARROS, Lusitanus, cum Inquisitoris Apostolici in patria fungeretur munere, ad strictiorem vitæ normam vocatus, ordini Seraphico dedit nomen, vixitque in eo magna cum pietatis fama. Superlunt ab hoc, inedita usque ad hoc tempus, Lusitanicâ linguâ -

Da Monarquia de Roma em tres Estados, Reino, Imperio, Republica.

Da Nobreza de Portugal.

Necnon & latinè -

Commentaria Philosophica juxta Scoti mentem.

Ex Relatione Lusitanica remissa Romam, ad P. Franciscum Haroldum *Annalium Franciscanorum* continuatorem.

F. FRANCISCUS DE MONTILLA, ordinis S. Francisci, reliquit M. S. In India occidentali -

De la Propagacion de la Fee en las Filipinas: teste Fr. Antonio de Remesal in *Historia ordinis Prædicatorum de Chiapa & Guatemala*.

FRANCISCUS DE MONZON, Matritensis domo, literis atque integritate morum, venerabilis inter Lusitanos vixit, Academię Conimbricensis Professor Theologus, & Olisiponensis almæ sedis Canonicus, ut vocant, Magistralis. Nec non & Joanni III. & Sebastiano Portugallię Regibus à Capellæ ministerio, atque item à sacris fuit concionibus. In lucem emisit dignum prorsus luce opus sic inscriptum -

Espejo del Principe Cristiano. Olisipone primum anno 1544. fol. iterumque apud Antonium Gonzales 1571. fol. Itémque -

Norte de Confessores, ad eundem Ioannem III. Regem. Olisipone apud Ioannem Rodriguez 1546. 8.

Pollicitus fuit viri aulici manu ductorem, sub hoc vulgari themate, *Del perfecto Cortesano*; quod tamen, ut credere par est, inter schedas adhuc latet opus.

Avisos espirituales; simulque Tractatum sic appellatum -

Norte de Idiotas, ejusdem servare se affirmat

firmat Georgius Cardofus in *Agiologio Lusitano* die XX. Mart. pag. 250.

Decessit XX. hac Martii die, MDLXXV.

D. FRANCISCUS DE MORALES, scripsit -

Hechos y dichos de Trajano. Vallisoleti 1654. 8.

FRANCISCUS MOREL, Chirurgus, M.S. reliquit opus, quod in Bibliotheca fuit Gabriëlis Soræ,

De Carbunculos y callos de la via de la orina.

F. FRANCISCUS MORENO, Franciscanus provinciæ Angelorum, scripsit -

De Conceptione Beatæ Virginis Mariæ; volumina duo. Hispali apud Alphonsum Gamarram 1617.

D. FRANCISCUS MORENO PORCEL, Hispalensis, Antonii filius (qui in domo Hispalensi negotiationis, seu navigationis Indicæ regius fuit Cosmographus loco suo jam laudatus) ipse latinæ & mathematicarum artium peritus, scripsit eleganter -

Retrato de Manuel de Faria y Sousa Cavallero del orden militar de Cristo. Matrili 4.

D. FRANCISCUS MOROBELLI DE PVEBLA, Hispalensis, vir eruditus, & ingeniosus, precipuè Historicæ rei gnarus, dedit in publicum -

Apologia por la Ciudad de Sevilla cabeza de España, en que se muestra y defiende la lealtad constante, con que siempre a servido à sus Reies; contra Iuan Pablo Martyr autor de la Historia de Cuenca, que escribió de Sevilla y Cordova, que se levantaron por Comunidad contra el Emperador Carlos Quinto. Hispali anno 1624. in 4.

Item pro à nonnullis pratensò Hispaniarù patronatu sanctæ Virginis Theresiæ, non sine aliquo Iacobi Apostoli ad hoc tempus unici eorumdem regnorum Patroni, quod ad nos attinet, præiudicio libellù edidit in gratiam fœminæ principis, illo sub rerum statu maximè compendiosam, cui sic inscripsit -

D. Francisco Morobelli de Puebla defiende el Patronato de Santa Theresa de Iesus, y responde à D. Francisco de Quevedo Villagas, y à D. Francisco de Melgar Canonigo Doctoral de Sevilla, y à otros que an escrito contra el. Malacæ 1628. 4.

Decessit Matrili ante annum MDCL. iam ætate decrepita.

D. FRANCISCUS MOSQUERA DE BARRIONVEVO, patriâ ex urbe Soria, quæ inclytæ Numantiæ veterum Hispanorum subrogata est, patriæ nobilitatis memor & famæ, edidit versibus & prosâ oratione -

La Numantina; quindecim libris, quibus Scholia adtexuit. Hispali apud Ludovicum de Estupiñam 1612. 4.

F. FRANCISCUS MVÑOZ, Augustinianus, scripsit ineditam adhuc, Antonio de Leone teste in *Bibliotheca Indica*,

La Historia de la orden de S. Agustín de Nueva España.

FRANCISCUS MVÑOZ DE ESCOBAR, Iuris Consultus, authorque causarum Pinciæ in curia, quod olim Castellus exili quodam tractatu initiaverat, ritè rectèque secundum Iuris regulas putandarum rationum materiâ eo libro explicuit, quem hoc ineunte sæculo sic inscriptum vulgavit -

De Ratiociniis Administratorum, & aliis variis computationibus. Metinæ Campi 1603. in folio: Francofurti apud Palthenium 1606. Taurini deinde 1627. in folio, & Norimbergæ apud Germanos 1646. in 4. & antea Vrßellis 1606. in 4. tandem Goudæ in Hollandia apud Guilielmum Vander Hoeve 1662. in 8.

D. FRANCISCUS MVRCIA DE LA LLANA, Professor Complutensis Philosophiæ, atque in collegio Theologorum sodalis, edidit partim vernaculè, partim latinè, Cursum, ut vocant, Artium integrum, scilicet -

Selecta circa universam Aristotelis Dialecticam &c. Compluti 1606. in 4. Augusta Vindelicorum 1622. 4.

Circa VIII. libros Physicorum, unâ cum Tractatu De Subsistentia & modis unionum &c. Compluti 1606. 4.

Circa libros de Anima, unâ cum Disputatione de Immortalitate anime, appetitu in communi, & in particulari de dolore, potentia motiva, habitibus, & actibus vitalibus. Ibidem 1609. in 4.

Circa libros Aristotelis de Cælo. Ibidem 1609. in 4.

Circa libros De Generatione, & Corruptione. Ibidem 1605. in 4.

Quæstiones metaphysicas ex variis locis operum P. Gabriëlis Vasquez. Matrili 1615. 4. Hispanèque -

Traducción de las Summulas del Doctor Villalpando. Matrili 1615. in 8. apud Ludovicum Sanchez.

Compendio de los Meteoros. Matrili 1615. in 4.

De Rhetorica. Matrili 1619. in 8.

Conciones lugubres à la muerte de D. Criſtoval de Oñate Teniente de Governador y Capitán General de las conquistas del Nuevo Mexico. Matrili 1622. in 4.

D. FRANCISCUS (vulgo D. FRANCES) DE NAVARRA, Caroli Cæsaris atque Hispaniarù Regis scurra, sive ridiculus, scripsit -
Histo-

Historia del Emperador D. Carlos, y Epistolario à diversas personas illustres. Scurrile opus, at eo tempore, quo illi aulici, de quibus loquitur, notierant, proprietatis nomine, ut verisimile est, non parum iucundum.

FRANCISCUS DE NAVARRETE & RIBERA, Notarius Apostolicus, scripsit -
Casa de juego. Matrili 1644. in 8.
Flor de Santas. Ibidem 1640. in 8.

F. FRANCISCUS NAVARRO, ex oppido *Alfaro* veteris Castellæ, Franciscanus sodalis, scripsit -

Manuale ad usum chori juxta ritum Fratrum Minorum. Salmanticæ 1606. in 4.

F. FRANCISCUS DEL NIÑO IESVS, hoc est, PVERI IESV, in Carmelitarum reformatorum sodalitate vixit laicus, ut vocant, seu oblati, summa cum innocentia atque pietatis existimatione: quam eximie redolent *Epistole* quædam ad varios exarata, quæ in *Vite* illius *Historia* Iosephi de Santa Maria leguntur. Exuvia hujus venerabilis viri ab anno MDCIV. quo nempe dono prophetiæ atque miraculis clarus obiit, honorificè adservantur in Matriliensi domo.

FRANCISCUS NVÑEZ, Doctor Medicus Complutensis, emisit foras Tractatum -
Del Parto humano. Cæsaraugustæ apud Petrum Verges 1638. in 8.

F. FRANCISCUS NVÑEZ, Franciscanus provinciæ S. Iacobi, Ecclesiastes doctus atque eloquens, dedit foras -

Retrato del Pecador dormido; hoc est, simulacrum, seu speculum Peccatorum dormientium, seu in peccatis fordescentium. Salmanticæ 1575. apud Mathiam Gaſt. in 8.

Tratado del Hijo prodigo. Salmanticæ typis Mathiæ Gaſt. 1575. in 8.

Advertencias sobre los quatro Evangelios del Adviento. Salmanticæ apud Ioannem Fernandez 1595. in 4.

Anotaciones à los Evangelios de la Quaresma; duobus tomis; quorum prior Salmanticæ 1595. posterior verò 1599. prodierunt ex officina Didaci de Cuffio.

F. FRANCISCUS NVÑEZ DE AVENDAÑO, Augustinianus, Artium Magister, & Valentia in Academia Professor publicus, sacra Theologiæ Doctor, & collegii S. Fulgentii Rector, scripsit -

Composicionem totius artis Dialecticæ.

FRANCISCUS NVÑEZ NAVARRO, Astigitanus, in Vrßonenſi gymnasio Professor Theologus, dedit in lucem -

Tratado del Precepto Evangelico de perdonar, y amar à los enemigos, segun el Cap. V. de

S. Matheo. Hispali ex Officina Gabriëlis Ramos 1588.

FRANCISCUS NVÑEZ DE ORIA, natus in oppido *Casarrubios* Toletanæ diocesis, Medicus Doctor, & Poëta latinus non infimi subfellii, scripsit quidem in medicina proprio Hispaniæ idiomate -

Regimiento y avisos de sanidad. Matrili 1569. in 8. & 1572. in 8. Medinæque 1586. Latinis vero hexametris versibus -

Lyræ heroicæ libros XIV. sive de Bernardo Carpiensi Hispano heroe, ac Palatinis Caroli Gallorum Regis. Salmanticæ 1581. 4.

FRANCISCUS NVÑEZ DE VELASCO, in oppido *Portillo* diocesis Pincianæ ortus, militiæ & pacis artes, experimentaque velut in cinnum colligans scripsit -

Dialogos de convencion entre la milicia y la ciencia. Vallisoleti 1614. 4.

Cum hos ederet, elaborare se ajebat *Historiam Corographicam de los Reinos de Napoles y Sicilia*.

D. FRANCISCUS DE OCAMPO, tranſtulit in vernaculum sermonem ex latino Ioannis Genesii à Sepulveda -

La Historia del Cardenal Albornoz. Bononiæ 1612. Sodalis fuit in Bononiensi S. Clementis collegio, Iudex inde in Curia Vicariæ, & S. Claræ Senator in Neapolitana urbe.

F. FRANCISCUS ORANTES, latinâ formatione HORANTIUS, Cuellarenſis, Pinciæ in Minorum religiosam sodalitate receptus, deindeque ad collegium Complutense SS. Apostolorum Petri & Pauli studio causâ translatus, in hac universitate gnæviter se literis, doctrinæque omnigenæ imbendum tradidit. Quare eum sequentibus annis præcipuum inter alios habuit Palentinus sui temporis Episcopus (Christophorum Fernandez Valtodano anno MDLXI. ineunte postulatum intelligo) quem loco suo ad Tridentinam Synodum, sive lectissimorum totius Ecclesiæ Theologorum cœtum dimitteret; ad quam nempe habuit festo die omnium Sanctorum sequentis anni elegantem concionem. Ad nos reversus eâ integritatis, doctrinæque laude conspicuus vixit, ut Ioanni Austriaco in Belgium venienti adjunctus sit minister à sacramento pœnitentiæ, copiarumque Belgicarum Vicarius Generalis. Quo-cum usque ad obitus diem illius vixit, cadaverque immaturè demortui Principis fortissimi in Hispaniam comitatus fuit. Sacris deinde Ovetensis Ecclesiæ infulis accinctus XX. die Februarii MDLXXXI. tribus tantum annis supervixit suscepto munere. Obiit quippe XII. Octobris MDLXXXIV. Quod sepulchro ejus in eadem Ecclesia inscriptum legi affirmat Ægidius Gonzalez Davila in *Theatro* hujus Ecclesiæ:
xx

fr: Franciscus tamen Gonzaga Pinciae apud S. Franciscum terrę mandatum fuisse, neicio quam verę scripsit.

Edidit Horantius noster -

Locorum Catholicorum pro Romana Fide adversus Calvinii Institutiones, libros VII. Ad Carolum Hispaniarum Principem. Venetiis 1564. & Parisiis apud Iacobum Maccœum 1566. Cujus operis nomine Guilielmus Eifengreinius virum appellavit Horantium, profanarum atque sacrarum literarum peritissimum, atque in refellendis Hæreticis exercitissimum.

Concionem jam laudatam ad Patres Tridentini confessum habitam I. Novemb. MDLXII.

Epistolam, seu Tractatum de quibusdam Questionibus inter Philippum Marnixium Sanctæ Alægonde Abbatem, & Michaëlem Bajum Academia Lovaniensis Cancellariũ circa Ecclesiæ auctoritatem, & Iudicem controversiarum Fidei. Hanc nuper edidit, seu forsan recudit in Resolutionibus suis Orthodoxo-moralibus Thomas Hurtado Clericus Regularis minor, cum honorificentissimo authoris elogio.

De Iustificatione opus laudat Franciscus Gonzaga: nisi fuerit locorum Catholicorum portio.

Commentarii quoque in librum Iob doctissimi ab eodem scripti Antonius Daza meminit lib. I. cap. XII. *Historia ordinis Minorum.*

FRANCISCVS DE ORLEANS, si noster non est, certè Hispanis scripsit.

Invention de cuentas. Cæsar-Augustæ 1590. 16.

F. FRANCISCVS ORTIZ, qui Pinciã oriundus dicitur, Seraphici ordinis observantię regularis provincię Castellę, senior duobus aliis ejusdem cum nominis, tum familię, imbutus literis apud Complutenses, ibidemque religioso instituto addictus, præstantissimus aliquando devenit, non vulgaris doctrinę ac prudentię, pietatisque nomine, sacri Evangelii præco. Postquam vero in luce hominum plures annos vixit, ut Deo quod reliquum vitę erat sibi vacaret, in Turris-lacunę monasterium secessit, ibique alterum atque alterum elaboravit opus, edendum post mortem curã fratris germani; nempe -

De Ornatu Animæ librum singularem Compluti apud Ioannem Brocar 1548. 4.

Quadragesimale, sive Expositionem Psalmi L. multum laudatam. Itidem iis typis 1549. in 4. Lucas tamen Vvaddingus hæc etiam tribuit ei, quę sequuntur,

Soliloquium inter Animam & Deum. Compluti 1551.

Expositionem in Orationem Dominicã à S. Francisco notis illustratam, & in alia sancti viri opuscula. Ibidem 1551. Quę quidem ex editionis tempore comprobantur Francisci hujus antiquioris esse.

In editione *Quadragesimalis* publicavit Brocarius typographus catalogum piarum aliorum operum ejusdem in schedis relictorum, nec minus sedecim voluminibus, ut Vvaddingus quoque adnotat, comprehensorum. Qui tamen Vvaddingus perperam confundit nostrum cum cognomine alio, sed recentiore, Francisco Ortiz Lucio, de quo paulo post sermo erit. Nostri quoque sunt -

Epistolas familiares; simulque *unas Orationes in Romance y un sermon en latin.* Compluti apud eundem Brocarium 1552. Cæsar-Augustæ 1592. 4.

Decessit ante annum MDXLVII.

F. FRANCISCVS ORTIZ ARIAS, ordinis S. Francisci provinciã Castellã, Doctor Theologus, scripsit, Annæque Austriacę Hispaniarum Reginę serenissimę inscripsit -

Los Mysterios de la sacrosanta Pasion de Christo Nuestro Señor; tribus partibus. Compluti apud Ferdinandum Ramirez anno 1578. in 8. Edidit quoque -

Del Remedio contra el Pecado. Matriti 1603.

F. FRANCISCVS ORTIZ LVCIO, Franciscanus, quem Toleti ortum Hieronymus Romanus de la Higuera Iesuita Toletanus, Guadalaxarę autem Thomas Tamajus mihi authores sunt: Castellanam hic ordinis sui provinciam diu nobilitavit beneficio longissimę ætatis, tum pro concione de rebus sacris & componendis ritè moribus docens, tum scriptis lucubrationibus, quę voce infinuabat præsentibus, ad absentes simul & posteros fructuose transmittens. Quorum hæc series est:

Jardin de Amores santos y lugares communes: Compluti primùm 1589. in fol. deinde ab authore ipso locupletatus 1592. in fol. Viginti nempe Tractatus sunt. I. *Del Amor de las mugeres*: II. *De la Oration*: III. *De Ociosidad, y malas compañías*: IV. *De Amor de padres à hijos*. V. *Del Amor de los casados*: VI. *Del Amor de Dios*: VII. *Del Amor de los enemigos*: VIII. *De Paciencia*: IX. *De las Lagrimas*: X. *Del Pecado*: XI. *Del Bautismo*: XII. *De la Penitencia*: XIII. *De la Conciencia*: XIV. *De la Dignidad Sacerdotal*: XV. *Del Sacramento del Altar*: XVI. *De la Consideracion de la muerte*: XVII. *Del Juicio final*: XVIII. *Del Infierno*: XIX. *De la Gloria*: XX. Prodiit item 1601. 4.

Jardin de divinas flores del Sacerdote Cristiano, de su dignidad y obligaciones. Matriti apud Michaëlem Serrano an. 1601. in 12.

De los quatro novissimos, y remate de la vida humana. Ibidem apud Ludovicum Sanchez 1608. in 8. & 1610. 8. & prius apud Michaëlem Serrano. 1602.

Compendio de Sumas; sive, *Suma* de

de Sumas, y avisos para todos Estados: cui accesserunt -

Sermones del Miserere, y penitencia. Compluti 1595. in 4. Majoricæ 1599.

Mystica Teulugia, y Tratado de Sacramentos, y remedios contra el pecado, y consuelo del peccador. Matriti apud Ludovicum Sanchez 1608. in 16.

Republica Christiana. Ibidem apud Laurentium de Aiala 1604.

Tratado del Principe, y Iuez Cristiano; Espejo de Iuezes. Ibidem 1606.

Compendio de declaraciones sobre la Regla de San Francisco. Ibidem apud Franciscum Sanchez, 1585. 8.

Consideraciones de Lucio, editæ sunt Salmanticæ 1597. 4.

Flos Sanctorum; vida de Christo, de Nuestra Señora y de todos los Santos. Ad D. Petrum Portocarrero Conchensem Antistitem, supremum rerum Fidei Censorem. an. 1597. & iterum Matriti apud Michaëlem Serrano de Vargas 1605. fol.

Planè hic diversus homo est à Francisco Ortiz jam laudato ejusdem instituti, sed antiquiore; cuius sunt *De ornatu Animæ; Expositionis in Psalmum L. Soliloquii, & Epistolarum*, aliorumque operum illa volumina, quorum meminit Lucas Vvaddingus, perperam hunc cum Francisco Ortiz Lucio confundens nostro; cui quidem nos, quæ ejus sunt, dedimus, Francisco Ortizio seniori laudem suam, laborisque restituentur. Matriti denatus est centenariio; ut dicitur, major superiore anno MDCLI. Marchione Vallis-paradisi, qui viventem aliquot annis exhibuerat, demortui funus piè procurante.

FRANCISCVS ORTIZ DE SALZEDO, Matritensis, Notarius Apostolicus scripsit -

Curia Ecclesiastica para Secretarios de Prelados, Notarios Apostolicos &c. Matriti 1610. in 4. & 1615. apud Ludovicum Sanchez in 4.

F. FRANCISCVS DE OSVNA, Bæticus Vrsone, si cognomentum sibi inde hausit, natus, in familia fratrum Minorum doctrinã, & pietate paucis comparandus superiore vixit sæculo. Facundiam quippe, quã magnã vigeat, sic immensã instruxit librorum omnium, præcipueque sacrorum & Ecclesiasticorum, quod virum religioni mancipatum, adeoque Ecclesiastem summè decet, lectione, ut inter principes hujus sacrę artis ministris locum paucis cederet. Quo tamen proficere magis in publicum visus est, studiũ fuit lucubrationes doctissimas & piissimas invulgas proferendi, & posterorum memorię, fructuque consecrandi; quatuor alicui sanctissima & Seraphica illa virgo Dei Theresia propter viri famam, laudis commendationem in scriptis suis consignatam reliquit.

Post alia domestica munera Indicę Franciscanorum familię præfuit (*Commissario General de Indias* nos dicimus) quod ultramontanæ itius partis munus est amplissimum. Opera hujus, tam latina, quàm vulgaria, subjecimus;

Sermones de Beata Virgine super illa verba, Beatus venter, qui te portavit &c. Tolosæ apud Iacobum Collomiers 1533.

Sanctuarium Biblicum cum sermonibus VIII. Deipara Virginis sub hoc themate, Ipsa cõteret caput tuum; pro Sabatis Quadragesimæ & Resurrectionis sequentis. Ibidem eodẽ anno in 4.

Commentarius super Evangelium, Misus est &c. Antverpiæ 1535.

Expositio nis super Misus est, alter liber, ubi agitur de Hominis reformatione in Paradiso delitiarũ deformati, ac per Incarnationẽ Filii Dei in Paradiso virginea reparati. Ibidem eodẽ anno. Librum hunc Antverpiæ manens author prelo subjecit.

In Psalmum L. Miserere mei Deus &c. Vvaddingo referente.

Trilogium Evangelicum, sive de Christi Passione, Resurrectione & Ascensione. Antverpiæ apud Gasparem Cocum an. 1536. Parisiique sequenti.

Posthumum prodiit *Concionum systema*, scilicet -

Pars Meridionalis in accommodas hisce temporibus allegorias, ermeniasque mirabiles Evangeliorum Dominicalium totius anni. Nuncupavit hanc ex cœnobio Parisiensis urbis, in quo degebat anno MDXXXIII. Illust. D. Alphonso Manrique Hispanensii Archiepiscopo. Cæsar-Augustę 1546. Medinęque anno 1554. Romęque apud Domin. Bassam anno 1590. in 3.

Pars Occidentalis in accommodas hisce temporibus Evangeliorum Quadragesimalium expositiones à Dominica Septuagesimæ usque ad Feriam secundam Resurrectionis. Simul editi sunt septem illi Sermones super *Beatus venter, & Passio compassionis Christi.* Parisiis an. 1546. in officina Petri Gealtherot 8. Cæsar-Augustę eod. anno, Lugduni 1560. Venetiis 1572. apud Iacobum Simbenum, Medinęque anno 1554.

Cogitabat opus absolvere *Orientalis*, & *Septentrionalis* partium adjũctione; sicut enim Sol (verba authoris sunt in *Meridionalis* proœmio) *omnem peragrat mundum oriens, & occidens, & dum girat per meridiem radios suos mittit ad septentriones; sic Dominus meus Iesus oritur in suo Natali, quod in fine Adventus Domini celebramus, cognoscit occasum suum tempore Quadragesimæ, in cuius fine Passio Christi agitur; lustravit per meridiem, dum vixit, ac perinde in Septentriones, idest, Sanctos inmisit suorum exemplorum radios.* Cogitabat, inquam *Orientalis* partem Adventui Dominico, *Septentrionalis* Sanctorum Festis dedicare, quas tamen nusquam edidit.

Tractatus de Eucharistia: Vvaddingo auctore. Prodiit hic in lucem vulgari Italiae sermone cum hoc titulo, *Il convito delle grazie del Santissimo Sacramento dell' Altare*, interprete Julio Zanchini, Venetiis apud Ioannem Baptistam Ciotti 1599. 12.

De Mystica Theologia, sive Hispana, sive Latina lingua scripta, suppressoque nomine in lucem edidit, quod ipse refert in laudata *Meridionalis* partis praefatione.

Vernaculi autem sermonis certa monumenta haec sunt, quae operae pretium esset prelo denuo subjici,

Abeceario Espiritual de las circunstancias de la Passion de Christo Nuestro Señor y otros misterios: quinque voluminibus: quorum I. prodiit Hispani ex officina Ioannis Cromberger an. 1528. in 4. & hoc quidem in Italicum vertit Franciscus Moneta, ediditque Venetiis 1583. apud Toletum: Secunda ars Hispani an. 1536. typis Ioannis Varelae pum hac notatione, *Segunda Parte del Abeceario espiritual, donde se tratan diversos ejercicios en cada letra el suyo*: alia alibi excusae sunt. Saltem quintum volumen, sive pars, *Consuelo de pobres y aviso de ricos nuncupata*, post auctoris obitum prodiit in publicum Antonio Guevara Mindoniensi Episcopo nuncupata, Burgis 1541. *Abeceario* hoc sive eius tertiam partem commendat, ut credimus, pietatis amatoribus, sapientissima virgo Theresia de Iesu in libro *De vita sua* cap. IV.

Norte de los Estados, en que se da regla de vivir a los mancebos y casados y viudos y a todos los continentes, y se tratan muy por estenso los remedios del desastrado casamiento, enseñando que tal a de ser la vida del Cristiano casado. Burgis apud Ioannem Iunti 1541 & 1550.

De las cinco llagas de Nuestro Señor Jesu Christo. Quod opus scio vertisse ex Hispana in Italicam linguam Sebastianum Vgolinum Abbatem Siculum, regiae Majestati a sacris, Romaeque edidisse apud Guilielmum Faciottum 1616. in 4.

Obiisse creditur circa annum MDXL.

F. FRANCISCUS DE OVANDO MORGOLLON DE PAREDES, ex urbe *Cazeres* Estremaduræ oriundus, sacrae Minorum familiae se quindecim annis natum Salmanticae dedit: in quo gymnasio Leonem Castrium Latinae & Graecae linguae, Antonium Cordubensem itidem Franciscanum Theologiae praefectores sortitus est. Provinciae Sancti Michaelis praerat, cum publicavit -

Breviloquium Scholasticae Theologiae in IV. libros Magistri sententiarum; duobus tomis. Salmanticae 1584. 4.

Expositionem ab eo factam *Regulae Sancti Francisci* laudat Ludovicus Mirandensis eiusdem argumenti enarrator.

FRANCISCUS DE OVIEDO, Matritensis, Iesuita, in Complutensi collegio, in quo & decessit, primarius fuit sacrae scientiae Professor, Apostolicisque Fidei Indicibus a censione Theologica. Dedit foras -

Integrum Cursum Philosophicum. Lugduni duobus tomis apud Proft. 1640. in fol.

Tractatus scholasticas & morales respondentes Prima Secunda Sancti Thomae; duabus partibus: Lugduni apud Petrum Proft & Socios 1646. in folio.

Tractatus De Fide, Spe, & Charitate ad Secundam Secundae S. Thomae.

FRANCISCUS PACHECO, Hispalensis, patriae Ecclesiae Canonicus, vir praestanti eruditione, Poetaeque Latinorum potioribus connumerandus, magno inter cives suos pretio habitus seculo superiori, quod eum tulit, & sustulit, integerrimis moribus ornatum, verèque pium.

Catalogum formavit *Archiepiscoporum Hispalensium* cum elegantissimis elogiis carmine scriptis; quae in vestibulo aulae Capitularis Ecclesiae eiusdem publicata sunt.

Administravit Hispani Nosocomium, quod *Cardinalis* vocant ab erectore D. Ioanne de Cervantes S. R. E. Cardinali; quo munere fungebatur, cum Alphonsus Morgadus *urbis Hispalensis* conscriberebat *Historiam*; in cuius lib. IV. mentioneque huius pie domus, Francisci Pacieci meminit.

FRANCISCUS PACHECO, Hispalensis, alterius jam laudati Francisci Pacieci, ut suspicor, ex fratre nepos, pictoriam artem non tantum excoluit, industriaeque suae plura Hispani atque alibi monumenta reliquit, sed & calamo illustrare ipsam conatus est scribens -

Arte de la Pintura, su antiguedad y grandezas. Hispani apud Simonem Fajardum 1649. in 4.

Depinxit quoque *Imagines virorum illustrium*, quos beneficio longae aetatis plurimos novit; adjunxitque *elogia*, unoque volumine compactas Comiti Duci Olivaram nuncupavit: in cuius Bibliotheca, aut Bibliothecae reliquiis, ubi ubi sunt, latet. Generum Paciecus habuit Didacum Velasquez regium Pictorem ante aliquot annos denatum, in effigibus hominum ad vivum ducendis aëvo hoc nostro clarissimum.

D. FRANCISCUS DE PADILLA, Antiquariensis, Doctor Theologus, & in lyceo Hispalensi huius scientiae primarius Professor, Cappellanus fuit Toleti regius Cappellae illius, quam Regum novorum appellant, Philippi II. Regis Catholici beneficio, deindeque in Malacitana Ecclesia Canonicus, ac thesauri, sive sacrorum vasorum Praepositus. Is cum indignaretur deesse nobis Ecclesiasticam rerum

rerum nostrarum Historiam, quae quidem huic argumento praecipue insisteret, profanis insuper habitis, aut non nisi ex transitu, quantum intelligendis sacris opus sit, pertractatis, tentavit rem, & ex bona parte composuit voti factus, scribens -

Historia Ecclesiastica de España; duobus tomis. Malacae 1605. apud Claudium Bolan in folio. Absolvit utique centurias annorum septem; reliquae desiderantur. Hujus quoque sunt -

Concilioorum omnium Chronologia, latine scripta, uti & -

Tabula Septem Ecclesiae Sacramentorum. Matriti 1587. Hispanè verò haec -

Oratorio real, en que se contienen muchas oraciones &c. Matriti apud Petrum Madrigal 1592. in 8.

Instruccion de Curas. Malacae 1603.

Historia de la Santa Casa de Nuestra Señora de Loreto. Matriti 1588. in 8.

Obiit XV. Maji MDCVII.

F. FRANCISCUS DE PAREJA, Auñonen- sis (Toletanae diocesis Auñon oppidum est) Franciscanus, provinciae Floridae, seu *Santa Helena* in America Praefectus, edidit -

Catecismo y examen para los que conmulgan, en lengua Castellana y Timuquana. Mexici 1614. 8. & 1627.

Confessionario. Mexici 1612. in 8. nisi idem opus sit.

Grammatica de la lengua Timuquana. Mexici 1614.

F. FRANCISCUS DE PAZ, ordinis redemptorum sub Beatae Virginis de Mercede titulo, celebratur a domesticis auctor -

Commentariorum in libros Regum; alteriusque operis -

De Potestate regia.

Sed cuinam seculo hunc adscribant, ipsi quoque ambigunt, nempe Alphonsus de Roxas in *Catalogo Virorum Illustrium* huius ordinis, & Petrus à Santo Cecilio in libello adhuc inedito *De eiusdem familiae Scriptoribus*.

F. FRANCISCUS DE PAZ, Salmantinus, Carmelita, scripsisse dicitur -

Asserta selectissima Theologiae, Gaspari Cardin. Borgiae nuncupata.

Chronicon item ordinis sui ad limam reduxisse dicitur, quod obeunte diem suum nostro promulgari desiit.

Salmanticae id contigisse anno MDCXIV. notatum invenio.

FRANCISCUS DE LA PEÑA, Frexenensis, (Frexenal oppidum Estremaduræ intellige) sacerdos, nuncupavit Ioanni Riberae Pacensi Episcopo, electo jam Valentino Antistiti -

Instruccion Catolica para bien

movir, Salmanticae apud Ioannem Perier 1574. in 8.

FRANCISCUS PEÑA, domo Aragonius ex oppido *Villaroia de los Pinares* Caesaraugustani sacri territorii, Iurisconsultus ac Theologus evasit clarissimus è Valentina schola, cuius sacrae scientiae Professore eximium, Ioannem Blasium Navarrum adeptus fuit ibi praefectorem. Romae theatrum habuit suae virtutis: namque à Philippo II. Rege Catholico Iudex causarum Pontificiarum, qui & Rotae Auditor audit, designatus munere isto cum integerrimum, tum magnam doctrinam atque eruditionis celebritate functus est; quem laudis, atque erga Romanam Ecclesiam officiorum cursum ne rumpere, Canonicum in Caesaraugustana Ecclesia Sacerdotium prius, deinde & Albarrazinensis sedis infulas repudiavit; ditatus ob hanc temperantiam à Rege suo pensionibus opimis, majorique apud eum in dies gratiam atque existimationem. Porro hic maximi momenti rebus à Pontifice expediendis vicariam praefuit operam. In his Sanctorum Didaci Complutensis, Hyacinthi, Raymundi, Caroli Borrómæi, & Franciscæ Romanæ Canonicam apotheosim Iudex promovit Apostolicus. Interim quasi à manu & studiis fuit Hispaniarum Legatis sui temporis aequalibus, cuius rei quamplura super magni momenti rebus vota in schedis archivii nostri Romani extantia fidem faciunt. Tandem dierum plenus, quippe annis duobus septuagenario major, huiusque saeculi XII. ingenti urbis mœrore extinguitur, solatium relinquens non mediocre in operibus editis; quorum hic elenchus.

In Directorium Inquisitorum à Nicolao Eimerico conscriptum, commentaria, quae permittente Gregorio XIII. Pontifice Maximo unà cum *Directorio* ipso Romae prodierunt anno 1578. ex aedibus Populi Romani, deinde 1585. & 1587. apud Georgium Ferrarium Venetiisque auctum & multis Bullis Apostolicis locupletatum opus totum apud Marcum Antonium Zalterium 1607. folio. Flores ex his Commentariis collegit Aloysius Bariola, ediditque Mediolani 1610. in 8.

Vitam S. Raymundi de Pennaforte à vetusto Anonymo scriptore breviter collectam notis illustravit, & duobus libellis auxit; quorum prior de quibusdam S. Raymundi post mortem miraculis, alter de gestis Canonizationis. Romae 1601. Hoc opus Hispanè conversum, editum fuit Cordubæ in 8.

De Vita, miraculis, & actis Canonizationis S. Didaci lib. III. Ad Philippum II. Hispaniarum Regem. Romae 1589. in 4.

Instructio seu Praxis Inquisitorum. Hanc edidit unà cum opere suo *De Officio S. Inquisitionis* Caesar Carena Cremonae anno 1655. in fol. Olim edita est in 4.

De forma procedendi contra Inquisitos de Here-

Hæresi, extat inter *Traſtatus Doſtorum* tomo IX. Parte II.

In *Am broſii de Vignate Traſtatum de Hæſi Commentaria*, & -

In *Pauli Grillardi de Hæreticis, & eorum pœnis notæ*. Romæ an. 1584. in 4. apud G. Ferrarium.

In *Bernardi Comenſis Dominicanæ Lucernæ Inquiſitorum notæ*. Simul ad ejuſdem *Traſtatum de Strigibus*. Romæ an. 1584. in 4. Adjunxit his *Traſtatus duos Ioannis Gerſonis*, alterum de proteſtatione circa materiam fidei contra hæreſes diverſas: alterum de ſignis pertinaciæ.

Reſponſio Canonica ad ſcriptum nuper editum in cauſa Henrici Borbonii, quo illius fautores perſuadere nituntur *Episcopos in Francia jure illos abſolvere potuiſſe ab excommunicatione in caſu Sedi Apoſtolicæ reſervato*. Romæ 1595.

Cenſura in Arreſtum Parlamente Curia Criminalis Pariſienſis pronuntiatum XXIX. Novembris an. MDXCIV. contra *Ioannem Caſtellanum & reverendos Patres Societatis Ieſu*. Romæ apud Nicolaum Mutium anno 1595. in 4.

De Temporalis regno Chriſti. Romæ apud Stephanum Paulinum 1611. 4.

De Hæreticis, & tempore gratiæ, quod ab hæreſi ad Catholicam fidem redeuntibus interdum concedi ſolet. M. Selt in Bibliotheca Eminentiffimi Cardin. Barberini, cod. CLXXIII. Incipit Proœmium: *In vetuſtis libris M. SS.*

Commentarius de S. Agnetis, & Sanctæ Conſtantie inventione: M. S. in eadem Bibliotheca; ſive *Baſilica S. Agnetis ſepe inſtaurata, ſeu renovata*, ad Cardin. Alex. de Medicis. Cod. MCCXXXIV.

Vitam S. Caroli Borromæi ſcripſiſſe etiam dicitur, quam non vidimus. Hanc tamen vertit in Hispanicum D. Ferdinandus Arias de Saavedra Hiſpalenſis, ediditque Hiſpali an. 1609. 8. Hujus quoque nomen præ ſe fert liber Italicus ita inſcriptus.

Relatione ſummariæ della vita, ſantità, miracoli & atti, & Canonizatione di Santa Fræſca Romana. Romæ apud Bartholomæum Gianetti 1608. in 8.

Deciſiones ſacræ Rotæ, ab eo formatas noſtro ævo collegit, ediditque D. Didacus Antonius Frances de Vrrutigoiti Archiprebyter Darocenſis in Eccleſia Caſarauguſtana, nunc jam Balbaſtrenſis Episcopus, duobus tomis. Priorem edidit Petrus Proſt & focii 1648. in fol. poſtiorum Philippus Borde & focii 1650.

FRANCISCUS DE PERALTA, Ieſuitarum ſodalitatis, Hiſpalenſisque Anglorum collegii moderator, edidit -

Relacion, en que ſe da cuenta del eſtado, que oi tienen las cosas de la Religion Catolica en Ingalaterra, y la perſequecion, que padecen los

Catholicos, y del Martyrio que padecieron dos Sacerdotes y un lego. Hiſpali 1616. Hanc intexit libro ſuo de *Anglicana perſequecione* Didacus Iepes lib. VI. cap. IX. §. X.

Carta del Padre Rodrigo de Cabredo Provincial de Nueva España, en que ſe da cuenta de la dichosa muerte, que tuvo en Londres la Señora Doña Luifa de Caravajal; anno 1614. in 4. Hiſpali.

FRANCISCUS PERANDREV, Valentinus, ſocietatis Ieſu ſacerdos, ſcripſit -

De la Paſſion de Chriſto Nueſtro Señor, fortè jam hoc tempore Valentiæ publicatum opus.

F. FRANCISCUS DE PEREDA, Matritenſis, ordinis Prædicatorum, ſcripſit -

La Patrona de Madrid Nueſtra Señora de Atocha; ſive de Hiſtoria hujus ſacræ Imaginis. Pincia 1604.

F. FRANCISCUS PEREIRA, Luſitanus, ordinis Eremitarum, olim Paulo V. Pont. Max. à concionibus, provinciæque ſuæ Præfectus, Mirandeniſis deinde Episcopus; obiit jam translatus in Lamecenſem Eccleſiam, anno MDCXXI. Scripſerat, ſive latine, ſive vernaculè -

De lo que hizieron los Padres Auguſtinos en las provincias del Oriente.

Vide ſis *Alphabetum Auguſtinianum* Thomæ de Herrera.

FRANCISCUS PEREZ, Toletanus, Latine linguæ Profeſſor Salmantinus, edidit -

De Latinitatis rudimentis. Salmant. apud Mathiam Mares, 1566. 8. Toletanum diximus eum, qui in Toletana diœceſi referatur natus.

FRANCISCUS PEREZ CASCALES DE GVADALAXARA, Medicus Doctus, inter Seguntinos Profeſſores primarius, ſcripſit librum -

De Affectionibus Mulierum. Vnâque -

De morbo illo, vulgò Garrotillo appellato: cum duabus queſtionibus, alterâ de gerentibus utero rem appetentibus denegatam: alterâ verò de fascinatione. Matriti apud Ludovicum Sanchez 1611. in 4.

De morbis puerorum. Matriti anno 1600. in 4.

FRANCISCUS PEREZ DE CASTILLA, Societatis Ieſu, quamvis ab Scriptore *Bibliothecæ* hujus familiæ illaudatus, ſcripſit -

Vida del P. Martin Gutierrez; cujus viri ſanctitatem commendans Ioannes Eusebius Nierembergius in *Viris ſuis illuſtribus*, hujus Hiſtoriæ meminit.

FRANCISCUS PEREZ DE SANCTA MARIA, publici juris fecit œconomicum opus ita inſcriptum.

Guias diſcretas, y instrucciones Criſtianas para que los Maestros de Escuela, Aios, Padres de familia instruian a los que tienen a su cargo: Institucion de una nueva escuela. Valladolid apud Franciscum Fernandez 1622. 4.

FRANCISCUS PEREZ DE NAVARRETE, ex Centurione Prætor urbis Sancti Iacobi de Guaiquil & Portus veteris in Peruano regno, typis mandavit -

Arte de enfrenar. Matriti 1626. 4.

FRANCISCUS PEREZ DE NAXERA, Ieſuita, ſcripſit -

Ortografia Castellana. Pincia apud Ludovicum Sanchez 1604. in 8.

De ſengaños del Alma, y memoriales divinos para todos eſtados. Ibidem apud Franciscum Fernandez de Cordoba 1619. in 8.

F. FRANCISCUS PICHON & MERINERO, Franciscanus, ſcripſit -

De Deo Incarnato. Toleti 1659. 4.

F. FRANCISCUS DA PIEDADE MACIEL, Oliſſiponenſis, ordinem fratrum Prædicatorum in cænobio Gœæ urbis Indiæ Luſitanæ principis fuit profeſſus, ſcripſitque, ſeu potius cepit ſcribere -

Expositiones selectas Sanctorum Patrum, Doctorumque Classicorum in totum Hiſtoriale utriusque paginæ textum collectas, & conceptibus predicabilibus applicatas. Et primus quidem tomus conſtare debuit tribus partibus, de opere ſex dierum; quarum prima prodiit Neapoli 1634. in fol. *Immenſum opus (ait ille) ſi adimplendum ſit, & vix intra ætatem aevi mei materni Petri Corſi Corſicæ nati, qui CXV. annis vixerat, abſolvendum*.

F. FRANCISCUS PINHEIRO, Luſitanus, in oppido Govea natus, Ieſuitarum ſodalitatis, ac Doctus Theol. in Academia Eborenſis urbis, Primarius cum fuiſſet ſacræ ſcientiæ Profeſſor, edidit -

De Cenſu & Emphyteuſi Traſtatum. Conimbricæ typis Einmannuélis Diaz 1655. fol.

FRANCISCUS DE PISA, Toletanus, ſacræ Theologiæ ac liberalium artium in urbis ſuæ Academia Decanus, Pontificique Iuris Doctus, in S. Catharinæ Collegio, ubi fundatum illud gymnaſium eſt, ſodalitatis, atque item Muzarabum (ut vocant tredecim Sacerdotum in majori æde collegium à Francisco Ximeno inſtitutum, qui Gothico ritu ſacræ peragunt) major Sacellanus, ſcripſit -

Hiſtoria de Toledo, primera parte. Toleti anno 1605. in fol. rursus curâ Thomæ à

Tamaio 1617. in fol. Poſtiorum Eccleſiaſticis rebus deſtinatam occupatus aliis non perfecit.

Hiſtoria de la glorioſa Virgen y martir Santa Leocadia. ibidem 1589. iterumque cum *Toletana Hiſtoria*.

La Tablas de las ceremonias y oficio Mozarabe. 1593. in fol. apud Petrum Rodriguez, & 1613.

Catalogo de los Santos, o Varones insignes de la tercera orden de San Francisco; su aprobacion y alabanza: el ſumario de las Inaulgencias eſpirituales, de que participan los que la ſiguen. 1617. in 4. ibidem.

Eſtimulo de la devocion, o ſuma de exercicios eſpirituales. 1586. 12. ibidem.

Latina verò hæc reliquit, edita quidem *Commentarios in Ariſtotelis libros De Anima*. 1576. Matriti.

Manuale ad Sacramenta Eccleſiæ miniſtranda. Hujus operis condendi munus ſic utilis & expetiti, Garſiæ Loaiſæ tunc temporis Canonico, & Guadalaxarenſi Toletanæ Eccleſiæ Archidiacono à Gaſpare Quiroga Præfulæ fuerat injunctum. At noſter, quâ cauſâ nescio, ſuſcepit in ſe ſolus vicariâ operâ abſolvendum; editumque fuit Salmanticæ anno 1583.

Officium Sancti Dominici Silenſis (populares de Silos vocant) Toleti 1599.

Inedita hæc; *Summam caſuum conſcientiæ, ſive Commentarios de Sacramentis*, quod opus tantum non perfecit: *De ſacris ritibus & ceremoniis. In Divum Thomam, & Sacras Scripturas* quædam commentatus eſt, & in *Ariſtolelem*: quorum catalogum præfixit ejus Toletanæ Hiſtoriæ renovatæ editioni *D. Thomas Tamaio de Vargas* in veſtibus ipſo operis Piſani. Obiit anno ætatis LXXXIII. humanæ ſalutis MDCXVI. in Segovienſi urbe, in cujus alma Eccleſia erat Canonico: cum magna pietatis exiſtimatione.

F. FRANCISCUS PIZANO, Mercenariorum ſodalitatis, S. Theol. (ut vernaculo utar verbo) Præſentatus, edidit -

Inſtuccion de la oracion. Compluti in 8.

F. FRANCISCUS PONCE, nescio cui religioſæ familiæ addictus, ſcripſiſſe refertur *Deſcripcion del reino de Chile*. in 4.

D. FRANCISCUS DE PORTES, Valliſbonæ Ciſterciensium cænobii monachus publicavit à ſe conſectam collectionem -

Privilegiolum Congregationis Hispanæ Ord. Ciſterciensis. Compluti 1574. in 4. Obiit in ſuo monaſterio anno MDCXIII.

FRANCISCUS DE LA PORTILLA, Sacerdos, ut ſuſpicor, equeſtris militiæ S. Iacobi, edidit -

Regias de la orden y Cavalleria de Santiago: Tratado de su antigüedad y fin por que se ordenó. Antverpiæ apud Plantinum 1598. 4.
Tratado de la Nobleza, quem vidit D. Thomas Tamajo.

FRANCISCUS PORTOCARRERO, Mettinenſis Comitum filius, in eodémque oppido ad Anam fluvium natus, in Iesuitarum ſodalitate vixit uſque ad ætat. ſuæ LXXVIII. in ita Societatis LVII. annum, multarum virtutum commendatione clarus. Scripſit -

De la Deſcencion de Nueſtra Señora a la ſanta Igleſia de Toledo, y vida de S. Idefonso Arçobispo della. Matriti 1616. in 4.

Vertit in Hispanicum -

La Hiſtoria de los Martires de la legion Thebea. Reliquitque moriens Toleti anno MDCXXVI. prelo maturos -

Tractatus duos egregios, Del Venerable Sacramento de la Eucharistia, & De la Virgen Nueſtra Señora.

D. FRANCISCUS DE PORTUGAL, Lutitanus eques, diſertuſque Poëta ſcripſit, à filio poſt obitum patris edenda, Poëmata vulgariſt Castellanae linguæ hoc lemmate -

Obras Poeticas de Don Francisco de Portugal.

Elogium eorum habes à D. Francisco Emmanuele cent. II. epist. XCI. & cent. IV. ep. I.

FRANCISCUS PRATS, Valentinus, ſcripſit -

Inſtitutiones Grammaticæ linguæ: quas Valentia publicavit anno 1620. in 8. Felicianus filius Terventis urbis Iudi-magiſter poſt authoris obitum.

FRANCISCUS DE PRAVES, regius Architectus, ex Italico vernaculum dedit -

El libro I. de la Arquitectura de Andres Paladio, que trata de cinco ordenes para fabricar. Valladoliti 1625. folio.

FRANCISCUS DE LA PVENTE, Burgenſis Presbyter, in regia urbe Cusco America ad meridiem poſita elucubravit -

Tratado breve de la antigüedad de la Casa de Vera, y memoria de las perſonas ſeñaladas deſte apellido, que ſe hallan en Hiſtorias y papeles. Lima 1635. 4.

D. FRANCISCUS DE QUEVEDO VILLEGAS, eques Sancti Iacobi, Dominus, uti vulgo audiebat, loci *Turris Ioannis Abbatis* in tractu illo Castellæ novæ, quem nos *Mancha* dicimus, urbanitatis & ingenii laudem cui hoc noſtro ſæculo concedere poſſet ant vellet, ante ſe neminem habuit. Poſtquam enim experimenta virtutis atque induſtriæ ſuæ in virili ætate viris principibus, qui per Italiam regiã vice provincias adminiſtrabant, ſumma-

moperè approbaſſet, periculoſe plenis alegenegotiis, non ſine præſentiſſimo vitæ periculo, immixtus & impenſus; Gallias, Italiam integram, Germaniæque partem cum tota Hispania peragraſſet; Matriti in curia ſubſtitit inſignitus laudato jam equeſtris militiæ honore; ſtudiis contentus, exercendõque diſciplinarum liberalium meditationibus ingenio, ſumma cum ſui nominis commendatione, atque æqualium admiratione. Compoſuit quippe ſtudiorum quorumcumque graviffimorum ſeria cum jocorum & facetiarum ludicra arte ſic feliciter, nemo ut, niſi rei gnarus, exiſtimare poſſet ad diverſa natû, aliisve aſſuefactum, quã quibus de ageret; ſive ſacrarum politicarumve rerum documenta exponeret, ſive fabulis & poëticis adinventioibus, ſalẽque innocuo perfundendis ſæculi moribus ad libentiſſimum excitandam à lectoribus riſum mentis acie intenderet. Res enim Sanctorum geſtas, Chriſtiana ac veræ politices dictata, Philoſophorum ſeveriſſima dogmata, virorumq; famã celeberrimorum actiones eo ſtylo duxit, iis eruditionis atque ingenioſiſſimæ prudentiæ gemmis perornavit, ut perfectiſſimos horum omnium enarratores ex æquo provocare poſſit: eo autem acumine, eã inventionum, & novè atque excellenter excogitatorum ubertate, iis ſalibus, urbaniffimiffque jocis, eã ſive carminis, ſive liberi ſermonis facultate univerſos ridiculi argumenti adimplevit numeros, ut non tantum feſtavis omnibus Hispaniæ noſtræ hominibus lumina (ut ſic dicam) obſtruxerit, ſed vel inter univerſæ antiquitatis, novioraque florentiſſimæ Italiæ, atque aliarum gentium decora ingeniorum, quæ hæc viã graſſata ſunt (verbo abſit invidia) quem noſtro parem dicere poſſim, inveniam nullum. In Poëticis nempe heroica nervosè ac ſublimiter, lyrica venuſtè, ridicula ingenioſiſſimè, feſtiviſſimè, atque ſic variã & inexhauſtã de tenuibus quoque & ſiccis argumentis diſferendi copiã tractavit, ut accedẽtes ad quodcumque, hujus præcipuè ultimi generis, carmen legendum vix ſine ſtupore dimittat. Senex jam propter liberiũs, atque Socraticè traductam carmine adminiſtrationem reipublicæ, in viri cujuſdam principis rerum tunc potentis indignationem incurrit; calamitatẽque exilii & carceris per aliquot annos fortiter fuit & conſtanter paſſus. Tandem libertati reſtitutus vidit obitus ſui diem Villegas-novè Infantum, qui & natalis ei fuiſſe locus dicitur, anno hujus ſæculi XLVII. Opera ejus variis in locis ſeorſim, ſimulque typis promulgata ſunt, præfertim fabuloſa & ludicra ſolutæ dictionis: tandẽmque Bruxellis tribus tomis prodierunt, eã diſtributione, & ordine, quo minùs debuit. Quare nos ita commodiũs diſtribuiſſe ea neminem dubitaturum ſperamus.

Proſaica, aut ſacra ſunt, aut ſacro-hiſtorica,

rica, ſive ſacro-politica: qualia hæc -

Politica de Dios, Gobierno de Chriſto, ſacada de la ſagrada Eſcritura; duabus partibus. Quarum prior edita olim fuit Cæſarauguſtæ 1625. in 8. Matriti 1626. 8. Barcinone apud Stephan. Liberos eodẽ ann. Cui poſterior adjuñta fuit, primũ, ut ſuſpicor, poſt authoris mortem Matriti 1655. in 8. In editione Bruxellẽſi diviſa ſunt: pars prior primo volumine, poſterior autem ſecundo edita eſt.

La Caída para levantarse, el Ciego para dar viſta, el Montante de la Igleſia en la vida de San Pablo Apõſtol. Matriti 1644. 8.

Epitome a la Hiſtoria de la admirable vida y heroicas virtudes del Beato Padre Fr. Tomas de Villanueva. Matriti apud Coſmam Delgado 1620. 8.

La Cuna y la Sepultura, doctrina para morir. Matriti, atque Hiſpali 1634. in 16.

Afecto fervoroso del Alma agonizante, con las ſiete palabras, que dixo Chriſto en la Cruz. Opusculum hoc, ut credo, primũ prodiit Bruxellis in hac poſtrema editione.

Memorial por el Patronato de Santiago, Cæſarauguſtæ an. 1629. 8. Pro unico ſcilicet Iacobi Apoſtoli patrocinio Hispaniarum, cujus partem Theſiſ ſanctiſſimæ de Ieſu adjudicari debere acclamatione publicã quibuſdam federat.

Carta al Rey Luis XIII. de Francia en razón de las acciones nefandas y ſacrilegios execrables, que cometió contra el derecho divino y humano Monſieur de Xatillon con el exercito deſcomulgado de Franceses hereges. Matriti 1635. 4.

Introduccion a la vida devota compueſta por el Bienaventurado Francisco de Sales Principe y Obispo de Colonia de los Allobroges: poſt veterem aliam verſionem Gallici operis Saleſii, quæ noſtro minùs recta & correctã viſa ſuit. Matriti 1634. in 8.

Aut profana; eãque vel Hiſtorica, vel Hiſtorico-moralia, vel Politico-moralia; ſcilicet -

Vida de Marco Bruto, eſcrita por el texto de Plutarcho, ponderada con diſcurſos. Matriti cum prius, tum anno 1648. in 4. Prodiſſe quoq; Hagæ Comitum apud Hollandos id opus, neſcio an in Latii ſermonem transformatum, anno 1660. in 4. in catalogo quodam Gallico nuper legimus.

De los Remedios de qualquier Fortuna; Libro de Lucio Anneo Seneca traducido con adiciones, que ſervir de comento. Matriti apud Ioannem Martinez 1638. Falso tamen hic liber tribuitur Senecæ.

Virtud militante contra las quatro peſtes del Mundo, Invidia, Ingratitud, Sobervia, y Avaricia, con los quatro fantasmas, deſprecio de la muerte, vida, pobreza y enfermedad. Cæſarauguſtæ apud hæredes Petri de Lanaja 1651. in 8.

El Romulo del Marques Virgilio Mal-

vezzi. Matriti 1636. in 16. Ex Italico authoris Hiſpanè converſum opusculum.

Aut tandem Iocofa, ſive Ioco-ſeria, aut Satyrico-moralia, hæc ſcilicet,

Los Sueños. Quo nomine veniunt omnes hi Tractatus, variis locis, atque annis excuſi, recuſique;

El Sueño de las Calaveras.

El Alguacil Alguacilado.

Las Zahurdas de Pluton.

El Mundo por de dentro.

El Entremetido, la Dueña y el Soplón.

Viſita de los chiftes. Variis locis prodierunt, & Barcinone apud Petrum de la Cavalleria 1628. 8.

Gallicè omnia hæc vertit Dominus de la Geneste hac inſcriptione, *Les viſions de Dom Francisco de Quevedo Villegas, augmentées de l'enfer reforme, traduite de Eſpañol par le Sieur de la Geneste.* Pariſiis 1641. in 8. deinde Rhodomagi 1653. in 8. apud Iacobum Heroult. His ſomniis adjungũtur minutiora alia eque feſtiva, ſcilicet -

Cartas del Cavallero de la Tenaza: quæ & Gallicè leguntur.

Libro de todas las cosas y otras muchas mas.

La Cultura Latini-parla.

Cuento de cuentos.

Casa de los locos de Amor; ad D. Laurentium de Vanderhammen & Leon. Qui Laurentius verus author eſt hujus opusculi, quod ex ore ipſius Granatæ audivi, non Franciscus noſter, cujus ingenium & ſtylum ne minimũ quidem ſapit.

Tira la piedra y eſconde la mano.

Prematica del Tiempo.

*Carta de las calidades de un Caſamiento. Hiſtoria y vida del Gran Tacaño, aliã, del Buſcon; ſæpius in 8. Quæ & Gallicè prodiit ab Anonymo converſa hac inſcriptione *L'Aventurier Buſcon, Hiſtoire facecieuſe, enſemble les lettres du Chevalier del Eſpaigne.* Lugduni apud Petrum Bailly 1644. in 8.*

La Fortuna con ſeſo, y la Hora de todos; Fantasia Moral. Cæſarauguſtæ prodiit poſthumus hic liber anno 1650. in 8.

Metrica omnis generis, præter ea, quæ o'lim prodierunt ſeorſim, de quibus poſtea, uno volumine edita ſunt induſtriã & operã D. Iosephi Gonzalez de Salas viri admodum eruditi, qui & diſſertationes in unumquodq; carminis genus adjunxit, notuliſque per marginem ſparſis obſcurioribus quibuſdam locis faciem immiſit. Syſtematis hic titulus,

Parnaſo Eſpañol. Matriti anno 1648. in 4. deinde 1650. apud Didacum Diaz de la Carrera: tertio Bruxellis ex officina Foppens 1660. in 4. quæ tertia pars, ſeu volumen eſt hujus Bruxellẽſis editionis. Deſiderantur adhuc ex novem Muſis hujus Parnaſſi

nassi tres ultimæ, quas invidit nobis laudati Iosephi obitus.

Ediderat olim -

Epicteto Español en versos con consonantes: con el origen de los Estoicos, y su defensa contra Plutarcho, y defensa de Epicuro contra la opinion comun. Matrili 1635. in 12.

Focilides Filosofo Griego traducido en verso suelto; simul cum Epicteto.

D. Thomas Tamaio de Vargas in Defensione Ioannis Mariana pag. 38. scriptas habere ait Quævedum persuasione ejus prope diem edendas in omne genus Scriptorum, Hebræorum, Græcorum, Latinorum observationes.

F. FRANCISCUS DE QVINTANA, Legionensis, nobilissimam in sæculo nactus originem, ut pote filius Didaci Fernandez de Quiñones Comitis primi de Luna ex Ioanna Henriquez Henrici Comitis de Alva-deliste nata, religiosum Franciscanorum vitæ statum præ eo habuit, ac præ stemmate gentilitio Francisci ab Angelis appellationem. Cujus quidem familiæ integræ, post adimpleta laudabiliter domestica cum studiorum, tum regiminis munera, renuntiatus fuit Burgis anno MDXXII. Generalis Minister, Carolo Augusto reatus confitenti aures præbuisse dicitur. Ab eoque ad Clementem VII. Papam venit Romam, atque inde à Clemente ad Carolum rediit quo tempore Cæsariani exercitus impotentia divina omnia & humana præ sævitate morum ac temporum conculcaverat. Bene autem secum actæ rei testimonium daturus Pontifex collegio eum agregavit Purpuratorum Patrum; nec diu post infulis Cauriensis Ecclesiæ, annuente ac supplicante Cæsare, decoravit. Romæ ad S. Crucis in Hierusalem, cujus Basilicæ appellabatur titulo, pietatis suæ ac munificentia testimonia non obscura reliquit: in qua & terræ mandatus fuit, cum Verulis in Latio mense Oct. MDXL. vivis abreptus fuisset. Singulare interim viri æque docti piique de literis ac doctrinâ Ecclesiæ meritum in eo collocatum communis persuasio est, quod Clementis ejusdem hortatu -

Breviarium Romanum confecerit, aliquanto brevius, sed numeris omnibus Pauli Papæ III. iudicio, qui approbavit, atque Ecclesiæ totius perfectum & absolutum: quod Romæ publicavit anno MDXXXVI. In quo tamen operâ usus fuit Didaci à Neyla, ut in eo jam annotatum manet, Ioannèsq; Genesius Sepulveda disertè affirmat in centesimâ suarum epistolarum ad eundem datâ. In eo verò sibi adeo placuit Anonymus quidam author Consultationis de reformandis Horis Canonis, ut causam quærat, nec inveniat subsequatæ deinceps aliquando hujus Breviarii prohibitionis. Verba hujus quæresis apud Vvaddingum. Reliquit etiam -

Registrum accuratum sui Generalatus: quod penes se idem Vvaddingus habuit.

Compilatio item omnium Privilegiorum Minoribus concessorum Hispali typis edita 1530. ejusdem curæ debetur. Plura de eo Vvaddingus, & Davila noster in Theatro Ecclesiastico Cauriensis Ecclesiæ.

D. FRANCISCUS DE QVINTANA, Matritensis, Philosophicis atque Theologicis imbutus disciplinis, edidit latens sub nomine Francisci de las Cuebas -

Experiencias de Amor y Fortuna, tum alibi, tum Giennii apud Petrum Cuestam 1646. in 8. quod opus Italicè versum, extat per Barthol. della Bella, Venetiis anno 1654. in 12.

Proprio autem -

La Historia de Hipolito, y Aminta: profaicum & amatorium poema. Matrili anno 1627. in 4.

FRANCISCUS RADES DE ANDRADA, Sacerdos religiosæ Militiæ Calatravensis, Philippo II. Regi Catholico à sacris, vir nostrarum Historiarum industrius enarrator, ac optimæ fidei & iudicij scriptor, edidit, eo nomine ab Ambrosio Morali laudatus lib. IX. Historiarum c. VII.

Coronica de las tres Ordenes y Cavallerias de SantIago, Calatrava, y Alcantara. Toleti 1572. in folio.

Catalogo de las obligaciones, que los Cavalleros Comendadores, Piores y otros religiosos de la orden y Cavalleria de Calatrava tienen en razon de su abito y profession. Toleti apud Ioannem de Aiala 1571. in 8.

Genealogia de los Ponces de Leon. M.S. quam vidit D. Thomas Tamajus.

Nobiliario. Hoc opus adhuc latet; ac possidere se id M.S. testatus fuit Thomas Herrera Augustinianus in Chronico vernaculè scripto Salmantinc sodalium domus cap. XIV. aliique. Toletanis civibus adscribit hunc D. Thomas Tamajus in Collectione librorum Hispanorum.

D. FRANCISCUS RAMIREZ DE HARO, Eques ordinis Sancti Iacobi, vertit ex Latino in vernaculam nostræ gentis linguam -

Libro de los Quatro Novissimos de Dionysio Cartusiano. Matrili 1630. in 8. Quæ tamen interpretatio prohibitionis notam apud nos incurrit.

D. FRANCISCUS RAMOS DEL MANZANO, domo ex Salmantica urbe, natus, educatus inter studia gymnasii istius amplissimi, prosperrimisque instructus à natura ipsa singularis ingenii, memoriæ præsentissimæ, ac defæcati iudicii dotibus exquisitam studiis primùm humanitatis, deinde Iuris prudentiæ industriam sub optimis præceptoribus mancipavit. Adolefcens adhuc in primis jam ipse numerabatur, ex quibus schola hæc optimum

timum quemque ad docendū munus non sine prævia multiplicis experimenti probatione,mittere solet. Quare ad album Iuris civilis Professorum maturè receptus in omnibus Academicis docendi locis & gradibus summa cum admiratione hominum & plausu emicuit, donec ad primæ horæ diei cathedram, quæ honorificentissima est omnium aliarum, ascenderet. Doctrinæ ibi tam Legalis, quam variæ, tam sacræ, quam profanæ, tam severæ, quam amœnioris & politionis locupletem gestare animum quotidianis experimentis fuit compertus; eaque vigere in prælectionibus publicis & concertationibus scholasticis ingenii alacritate & subtilitate, memoriæ excellentiâ, dicendique majestate ac decore, ut collegarum, quos habuit, doctissimorum, censione vix alius tot propitiæ naturæ dotibus æqualem omnino industriam laborèmq; induxisse, aut inducere potuisse videretur; principemque suæ artis locum libenter omnes ei concederent. Sed ne hoc tanto præceptore Academia ista diutiùs frueretur Philippus Rex noster IV. fecit, creans ipsum, instante Montis-regis Comite, qui rerum Italicarum consiliis præerat, Extraordinarii, ut vocant, Mediolanensis Senatus Præsidentem. Hinc adlectus inter Patres supremi ejusdè Italiæ Concilii, non diu post ad Castellæ alterum, hoc est amplissimum omnium ordinem, qui apud nos publicam gerunt rem, transfertur. Homo tamen ad omnia egregia natus, & ipse idoneus ante alios visus fuit, cui dignitate, spectabili, sermonis tam latini, quam vulgaris facundiâ ornato, iudicii præstantiâ (quo summè est ad rem opus) atque omnigenâ eruditione prædito scribendi partes committerentur res ab eodem Rege nostro gestas pace, bellòque, quas nemo hæctenus pro dignitate tractavit. Parabat jam huic ponderi gestientes humeros; nactus quippe liberalibus studiis, quibus summo opere delectatur, excollendis patentem campum: & ecce administrare jubetur vices abentis tunc Concilii Indiarum Præsidentis (erat is D. Gaspar de Bracamonte Peñarandæ Comes, qui Neapolitanum moderabatur regnum) nempe Historicis lucubrationibus in aliud tempus sepositis; quasi carere ejus industriâ publicæ nequirent rei momenta, curiæque & forum domesticis ac privatis occupationibus hominem invidissent. Vique dum reverso Bracamontio iterum secessit ad munus suum gerendum; quod ita cum Senatoris vicibus composuerat Rex Maximus, ut liberum & arbitrium, Ramo esset regio Historico manere domi intentum operi, aut in Senatū venire. Nec adhuc tamen ei diu licuit hæc uti conditione; quippe qui succedenti Carolo Regi nostro in Philippi IV. parentis Magni locum ea in ætate, quæ puerilibus rudimentis, tamque literariæ, quam Christianæ doctrinæ præceptis

imbuenda fuit, Magistri operas, ante biennium huic destinatus muneri, nunc exhibet. Ramum authorem habet -

El Memorial à Nuestro Santissimo Padre Alexandro VII. sobre la provision de las Iglesias, que estan vacantes en la Corona de Portugal. Matrili priùs sermone Hispano, circa annum 1659. deinde Neapoli Italico apud Agidium Longum 1661. folio. Item succedentibus in media pace tumultibus bellicis, aggredientèque Gallo Rege provincias Belgicas, (quo jure notum satis est universæ Europæ) libello à Gallis prætexendæ irruptioni phantastico justitiæ titulo in publicum emisso, opposuit -

Respuesta de España al Manifesto de Francia. Matrili 1668. in folio. Cujus interpretationem latinam adornabat Ioannes filius regius Senator, cum ad meliorem vitam fuit vocatus. Dum Professore adhuc Salmanticæ ageret, typis commisit -

Dissertationem extemporaneam ad Tit. Cajum de Vusufructu municipibus legato. Salmanticæ 1623. in 4.

Dissertationem aliam extemporaneam de Domesticis & Protectoribus ad Leg. II. C. de Excusationibus munerum lib. X. Ibidem 1629. 4.

Vulgarique linguâ ad instruendum Romæ D. Francisci Menchaca Salmanticensis ex prima nobilitate civis votum sedi Apostolicæ offerendum uxorem ducendi in secundis nuptiis conjugis præmortuæ sororem -

Consultacion sobre que es dispensable para el matrimonio el impedimento del primer grado de afinidad en la linea obliqua. Ibidem 1644. in folio.

Premitt alia non minùs digna quæ viritum terat communis usus: sed quorum nomine, dolemus maximè expectationi eruditorum, hucusque non satisfactum,

Commentarii sunt ad Leges Iuliam & Papiam: cujus operis alterum volumen jam à tempore scholastici muneris perfectum, si per occupationes ei licuerit, quamprimùm limæ ultimæ supponet, ut dignum authoris famâ veniat in typorum lucem.

FRANCISCUS REDON, Valentinus, scripsit -

El maior prodigio, origen de las Missas de San Vicente Ferrer. Matrili 1654. 8.

FRANCISCUS REVERTER, Catalanus, ut existimo, Iuris utriusque Doctor, in Neapolitano regno Magistratus gessit, probitateque ac doctrinâ admodum floruit. Anno quippe MDXXXII. Præses, ut vocant, Regiæ Camerae electus, eidem Curie anno MDXLI. datus fuit Præfectus (Præsidentem Consiliarium quemque, Præfectum verò Locumtenentem Regiæ Camerae appellant) tandemque supremæ Curie, seu Cancellariæ Senator sive Regens,

hoc est, Collateralis Concilii pars anno MDXLVII. cooptari meruit.

Moriens ille Augusto mense MDLXXX. inedita reliquit.

Decisionum Regiæ Camerae quinque volumina, quæ adseruat Neapoli Laurentius Crastius Iuriconsultus; uti lego in *Origine Tribunalii Neapolitanæ urbis* Nicolai Topii parte III. pag. 223.

FRANCISCUS DE LA REINA, Zamorenensis, veterinariæ artis ferè inter nos princeps, scripsit -

Libro de Albeiteria: qui cum notis, seu glossis *Ferdinandi Calvi* Placentinæ urbis Veterinarii editus fuit circa annum 1602. Burgis, ut credo, à Philippo Iunta, deindeque Compluti 1623. in 4. & an. 1647. in 4.

F. FRANCISCUS DE RIBERA ANGLIO, Augustinianus provinciæ Bæticæ, in *Granatensi* & *Vrisonensi* familiæ hujus religiosæ domibus studiorum Præfatus, S. T. Magister, scripsit -

Discursos Quaresmales sobre la vida de San Nicolas de Tolentino. Hispali anno 1631.

Practica de perfeccion en la vida de la perfecta viuda S. Monica. Hispali apud Franciscum de Lyra 1621. in 4.

F. FRANCISCUS DE RIBEIRA, si alius est à superiore, Mexici apud Indos florebat circa annum MDC. in Augustiniana eadem familia, scribens, uti Ioannes Gonzalez de la Puente in *Chronico* refert Hispanico *Mechoacanensis provinciæ*,

Vida del Venerable Padre Fr. Iuan de Alvarado.

FRANCISCUS DE RIBERA, Villacastinensis, (oppidum est satis amplum in Segoviæ urbis territorio) Iesuitarum Presbyter, cuius instituti legibus supposuit se Salmanticæ tribus jam supra triginta annis natus post decursa scilicet sub optimis præceptoribus studiorum omnis generis spatia, præsertim Theologica, Bibliorum sacrorum quibus commendata est clavis, linguarum itidem Latinæ, Græcæ, Hebraicæque. Quarum præcellenti cognitione quò magis fuit instructus, eò facilius inoffenso pede, apertisque, ut dici solet, Musarum januis adyta omnia sententiæ istius scientiarum, arcanaque difficultiorum librorum mytheria, si quis alius ætatis nostræ, penetrasse videtur. Collegium interim Iacobo Apostolo dicatum, quod in eadem Academia ab erectore vocant *Compostellæ Archiepiscopo*, unus è togatis sodalibus habitaverat, insigniaque Theologi Doctoris susceperat. Quinquennio autem vix

inter suos elapso cathedræ Sacrorum Bibliorum præficitur, quam domi tunc primum Salmanticæ instituere operæ duxit pretium Societas. Sexdecim huic muneri integros annos, quibus superstes fuit, exquisitamque in iis eruditionis & industria impendit operam. Nec religiosè minùs solidam undecumque pietatem, institutiq; sui tenorem servavit; ut verum Balthasar Alvari, cuius institutionem fortitus est *Medinæ-campi*, Salmanticæque, discipulum diceres. Sciebat nempe doctrinam quamvis multiplicem absque sapientiæ studio in revelandis divinarum insinuationum mysteriis, tractandisque sacris codicibus vix aut ne vix quidem promovere. Obiit vegetâ adhuc ætate, atque eo majori desiderio sui relicto; quod quidem doctissimis editis in lucem commentariis bona ex parte levare visus est; anno videlicet MDXCI. mense Novembri quatuor annis tantum quinquagenario major. Scripta ejus -

Commentarii in XII. Prophetas minores, sensum eorumdem Prophetarum historicum & moralem, sepè etiam allegoricum complectentes. Romæ 1590. apud Iacobum Tornarium in 4. Colonia typis Mylii 1599. & Birckmanni 1600. in fol. Lutetiæ 1611. ac demum operâ Ricardi Gibboni Iesuitæ correctus Duaci typis Balthasar Belleri an. 1612.

Commentarii Historici selecti in eosdem XII. Prophetas minores: sive Commentariorum præcedentium veluti Compendium. Salmanticæ apud Ioannem Ferdinandum 1598. 8.

In Sacram B. Ioannis Apostoli & Evangelistæ Apocalypsim; & -

De Templo & iis quæ ad Templum pertinent lib. V. Lugduni apud Iuntas 1592. Antverpiæ apud Bellerum 1593. rursumque apud Martinum Nutium 1603. 8.

In Sacrum Iesu Christi Evangelium secundum Ioannem. Lugduni apud Horatium Cardon & Petrum Cavellat 1623. 4.

Hispanicè verò -
Vida de la Madre Teresa de IHS. Fundadora de las Descalças y Descalços Carmelitas. Matriti 1602. in 4. cuius scilicet sanctissimæ Heroinæ confessionibus is præfuerat aliquando. Ea Gallicè conversa extat Parisiis 1645. in 8. Latine quoque, & Italicè: Latine quidem unâ cum operibus Sanctæ ipsius Theresiæ, Colonia apud Ioannem Kimkium 1620. in 4.

F. FRANCISCUS RIOLANO, (Vvadindus *Rivollianum* appellat) ordinis Minorum provinciæ S. Iacobi, edidit -

Seraphicam Hierarchiam Sanctorum ordinis Minorum 1632.

D. FRANCISCUS DE RIOXA, Hispalensis, acri vir iudicio, & bonarum artium cognitione, divinarumque, atque humanarum

rum rerum notitiâ non mediocri, evocatus in Curiam lateri adhæsit Gasparis Guzmanii Olivarum Comitum, Philippo Regi IV. ante omnes alios, dum viveret, chari; apud quem Bibliothecarii munus gessit, Historiographi regii decoratus honore, nec non Inquisitoris, cum Hispalensis, tum supremi Iudicium fidei Senatus; quem tamen ultimo dictum locum, variante Patroni fortunâ, occupare non valuit, quantumvis aliquot ante mortem annis gratiâ floruerit ejusdem Philippi Regis, traditâ sibi Bibliothecæ Regiæ curâ. Elucubravim olim -

El Aristarcho, o censura de la Proclamacion catolica de los Catalanes. Matriti 4. absque authoris nomine.

Ildefonso, o Tratado de la Concepcion de Nuestra Señora. Hunc librum laudat D. Thomas Tamajus in opere inscripto, *La verdad de Dextro*, fol. 93. nondum, ut credo, formis excusum.

Carta sobre el Titulo de la Cruz. Respuestas a las Advertencias contra su carta, intitulas del Duque de Alcalá. 4.

Aviſos a Predicadores, attribuit ei Franciscus Paciecus Pictor Hispalensis in *los Dialogos de la Pintura*.

Minuta alia fecit in gratiam amicorum, majoribus forsân abstinens ob iudicii acrimoniam, quâ non aliena tantum, sed & sua opera dijudicabat. Matriti demum obiit circa annum MDLVIII.

FRANCISCUS ROALES, Salmantinus, Mathematicarum artium Professor, scripsit -

Exequias del Principe Filiberto. Matriti anno 1626.

Satyrice etiam sale perfricuit Angelum Maurriquium, Cisterciensem, exequiarum solennia Philippo III. Regi Salmanticæ soluta referentem, censorio codicillo inscribens *La Mironeria*. Nec non Apologiam formavit hoc titulo -

Epiſhaniam, sive manifestationem & satisfactionem in luce totius Ecclesiæ Dei &c. Mediolani 1633. adversus quemdam, ut credimus, religiosum ordinem; quæ idcirco apud nos prohibita est.

F. FRANCISCUS DE ROBLES, ordinis Minorum provinciæ Castellæ, scripsit -

Rationem accentuum omnium ferè dictionum difficultium tam lingue Latine, quam Hebraicæ, nonnullarumque Græcarum, sed præcipue earum, quæ per sacras literas sparguntur, cum quibusdam Orthographiæ regulis, cum additionibus *Ioannis de Robles*. Toleti 1572. 8.

Tribuitur etiam Francisco de Robles, domus Cæsaraugustanæ Franciscanorum -

La Ortografia Castellana, de quo nil ultra compertum habeo.

FRANCISCUS RODRIGVEZ, Arandensis ad amnem Durium, Iesuita, XX. annis Romæ commoratus ab epistolis etiam fuit Præposito hujus familiæ generali. Reversus ad nos Conchenſi collegio, bis quoque Toletanæ domui Professorum præfuit, ubi & denatus est magnam pietatis famam relinquens. Scripsit -

Tratado del Jubileo del Año Santo. Romæ apud Stephanum Paulinum 1600.

Italicè verò -
Epistola ad Congregationem B. Mariæ Virginis assumptæ in domo Professa Romana. Romæ apud Aloysium Zannetum 1595. 8.

Ejus quoque Hispanum vidimus simile aliud, hoc titulo -

Del origen y progreso de las Congregaciones de Nuestra Señora, que ay en la Compañia. Compluti apud Ioannem Gratianum. 1611. in 8.

Vulgavit item alieno nomine -
Librum de Meteoris: reliquitque prelo matura -

De Christiani hominis Officio: Vitam que D. Catharina de Mendoza Fundatricis Cöplutensis Collegii Societatis Iesu.

Exempla quoque magnorum virorum. Compertum satis non habeo, an diversus ab hoc fuerit, qui vertit in Hispanicum ex Hieronymi Plati Latino commentarium -

Del Bien del estado Religioso. Medinæ 1595. 4.

Obiit XXI. Martii MDCXXVII. ætatis suæ LXXIX. religioſæ vitæ LXII.

FRANCISCUS RODRIGVEZ LOBO, Lusitanus, Leiriensis, amceno ingenio vir, & musarum operi quasi natus, multa scripsit, tam profaica, quam metrica venustatis & elegantia non vulgaris; dignus quidem scilicet exitu: nam cum ab Scalabi Vlissipone scaphâ secundo Tago vereretur, submersus perit, *Affentaris* Comite, qui simul erat, ad littus enatante. Præfagiſse sibi hoc fatum ipse visus fuit, cum, nescio ubi, exoptavit, poetica licet exaggeratione, inter Tagi arenas sepulturam. Hæc ejus opera laudantur,

O Condeſtable de Portugal Don Nuño Alvarez Pereira, Poëma heroicum. Olissipone 1610. in 4.

Eglogas. Ibidem 1605. 4.
Os Romances.

Corte em Aldea, õ noites de Inverno; quem Castellatum vidimus operâ Ioannis Baptistæ de Morales ex Lusitano conversum, atque editum Montillæ in Bætica 1622. in 8.

Primavera; tripartitum opus. Prima pars generali nomine *Primavera* appellata Olissipone fuit edita anno 1608. in 4. sicut & secunda *El Pastor Peregrino* inscripta: tertia autem, cui titulus *O Desenganado*, ibidem prodiit anno 1614. in 4.

Comœdiam *Euphrosynam* inter Lusitanos cele-

celebratissimam authoris anonymi, qui se-
tamen *Iohannis Spera in Deo* appellatione no-
tum voluit, primus edidit Lupus noster à se
recognitam. De cuius viri laudibus Emma-
nuel Faria de Sousa in *Fonte Aganippes*, qua-
damque huius libri *Egloga* videri potest. Re-
perio etiam Francisco Rodriguez Lobo in-
scriptum *La Jornada del Rey Felipe III. a*
Portugal. año. de MDCXIX. en varias Poesias,
quod erat M. S. in 4. in Bibliotheca Oliva-
riensi.

FRANCISCUS RODRIGVEZ DE VAL-
CARCER, Zamorensis, post Salmantinam,
& Pincianam Iuris civilis professionem, Se-
guntia obtento Doctorali Canonatu Ius
insuper Canonicum primarius Lector do-
cens, edidit -

Epitomen Iuris Canonici. Compluti an-
no 1647. in fol. Creatus hic Episcopus Car-
thaginis novæ in America XXI. Iunii anno
MDCXLIX. obiit dicitur XVIII. recurrentis
eiusdem mensis anno MDCLI.

FRANCISCUS ROLLIM DE MOVRA,
Lusitanus, Leiriensis, ut audio, de *Azambuja*,
de *Marmelar*, & *Montragil* Toparcha, Poëta
eruditus, scripsit -

Dos Novissimi os: quatuor canticis,
sive partibus, Olissipone 1623. 4.

FRANCISCUS ROMAN, Carmonensis
in Bætica, fecit publici usus, Ioanne à Cespe-
des curante,

Tratado de la Esgrima con figuras. Hi-
spali ex officina Bartholomæi Perez 1532.
in folio.

FRANCISCUS ROS, Gerundenis, Iesui-
tarum sodalis, ob strenuam navatam in Orien-
te pro Christi fide & christianæ illius gregis
pace operam Episcopus Angamalenis Go-
no Antistiti Metropolitanano subiectus, indèque
à Paulo V. eâ sede Cranganorem translata,
Cranganorensis Archiepiscopus fuit renun-
tius. Scripsit -

Doctrinam Christianam linguâ
Malabaricâ.

*Ritus baptizandi, inungendi infirmos, nup-
tias celebrandi*, è Latina in Syriacam linguam
convertit in usum Parochorum Angamalen-
sum.

Missalia, Breviaria, Ritualia,
aliisque libros Ecclesiasticos è ritu Romano
in Chaldaicam linguam transtulit.

FRANCISCUS ROSARIUS, vulgo DE
ROSALES, Professor bonarum literarum,
Burgensis urbis, edidit -

Observationes quasdam in *Hymnos*
Breviarii. Burgis 1578. in 8.

D. FRANCISCUS DE ROXAS, Valenti-

nus ex primaria totius regni urbe, ad quam
refert natales claros, ut formaret studia Iuris
in Salmanticam se conferens, locum inter so-
dales collegii, quod Archiepiscopi propter
fundatorem Antistitem Compostellanum vul-
gò appellant, fortitus est, triennio postquam
legitimæ scholæ temporis ritè transacti re-
portavisset solemne testimonium. Eo loco
manere diu non potuit, Romam quippe ad
jus dicendum inter Rotæ, ut vocant, Pontifi-
ciæ Auditores pro corona (trium regnorum
collectio sic audit) Aragoniæ profectus fuit,
in qua urbe integris mansit duodeviginti an-
nis, mactus interim Ecclesiasticis aliquot be-
neficiis, præcipueque Archidiaconatu & Ca-
nonicatu Valentiniæ Ecclesiæ. Revocatus tan-
dem in Hispaniam, donatusque VIII. Ianua-
rii, anni MDCLIII. Ecclesiâ urbis fuit Tarraco-
nensis; ac post annos X. hoc est XXIII. Apr-
ilis MDCLXIII. Abulam Castellæ, retento alio-
qui Archiepiscopi titulo, translatus. Prodic-
runt nuper -

Decisiones ejus *Sacræ Rotæ*. Lugduni
in folio, ex officina Ioann. Ant. Huguetam,
& M. Ant. Ranaud 1662. curâ Iosephi Vileta
I. V. D. & Barcinonensis Professoris.

F. FRANCISCUS DE ROXAS, Toleta-
nus, ordinis Minorum Castellæ provinciæ, S. T.
Lector, ac Theologus Censor apud supre-
mæ Inquisitionis Patres, concionator magni
nominis, edidit -

*Commentaria in concordiam Evange-
listarum juxta translationes literales, anagogicas,
morales & allegoricos sensus, secundum ordinem*
Evangeliorum totius anni, partim latino, par-
tim populari sermone, duobus tomis. Ma-
triti apud Ioannem de Cuesta 1621. in folio.
Lugduni iterum sub *Catenæ* nomine tribus to-
mis in folio. Hispanè etiam -

Quadragesimali sobre los Evangelios.
Matriti 1628. fol.

Delos oprobrios, que en el arbol de
la Cruz oïd Christo, quando dixo las siete palabras;
duobus tomis. Prior Matriti 1634. poste-
rior 1640. prodierunt.

*Tesoro funeral de la Iglesia Catoli-
ca*. Ibidem 1636.

Elucidario de Nuestra Señora. ibid. 1643
Sermonem quoque de S. Francisci stig-
matibus tribuit ei Haroldus in supplem. *Vvad-
dingi* M. S.

Parabat ordinis sui *Historiam* septem aliis
voluminibus: sed mors fortè has cogitatio-
nes interrupit.

FRANCISCUS DE ROXAS, inscripsit
nomen suum libello, qui hoc titulo notatus
prodiit,

Dos Oraciones, que Nuestro Señor
enseñó à su sierva Agueda de la Cruz para sacar
Animas del Purgatorio. Matriti apud Dida-
cum Flamenco 1623. in 16.

FRAN-

FRANCISCUS DE ROXAS, inter scrip-
tores numeratur Hispanos, qui matrimonii
inter Henricum Angliæ Regem VIII. & Ca-
tharinam olim contracti causam propugna-
runt. Nicolaus Sanderus lib. I. de Schisma-
te Anglicano, *Apud Hispanos verò* (ait) *Fran-
ciscus Roxas: Alphonsus Virvesius, Alphonsus de*
Castro, & Sepulveda: apud Lusitanos Alvarus
Gomefius &c.

FRANCISCUS RVBIO DE LA GVIA, na-
tus in oppido *El Fresno de Castilla*, uti ipse
refert, incola verò urbis *Manila* Philippina-
rum Insularum regiæ, M. S. reliquit, harum
veluti *Historiam* quamdam hoc titulo -

*Fortuna del Esquadron Christiano, y acon-
tecimientos Españoles; XLVII. capitibus*, in quo-
rum fine promisit se daturum alteram operis
partem. Matr. ti possidebat hujus exemplum
Laurentius Cocus Vmber sæpius à me laudatus.

F. FRANCISCUS RVIZ, alias DE VAL-
LADOLID, Pincianus, Benedictinorum so-
dalis, atque in cœnobiis Salmantino & Za-
morensi, & Sancti Facundi (*Sabagun* vocant)
Abbas, claruit sæculo superiore sacrarum
literarum, Biblicæque in primis totius rei co-
gnitione, cui exoticarum linguarum promo-
vendis Theologiæ studiis valde utilium, mul-
tæque eruditionis ornamentum adjunxit.
Quapropter non mediocribus & ipsum or-
nant laudibus Sixtus Senensis *Bibliotheca* libro
IV. Antonius Possévinus in *Apparatu Sacro*,
Arnoldus Vvionius lib. II. *Ligni vitæ* cap.
LXXII. e nostris Antonius Iepes, Egidius
Gonzalez Davila, atque alii; presertim ejus
operis nomine, quod indigitavit -

Regula CCCXXXIII. intelligendi Sacras
*Scripturas ex mente Sanctorum Patrum tum Græ-
corum, tum Latinorum, quas brevibus explana-
tionibus illustravit*. Lugduni 1546. in 8. Pari-
siis 1547. in 16. Colonia cum Sixto Senensi
1588. 16. Constantiæque 1598. in 8. Forma-
vit item -

*Indicem locupletissimum in Aristotelis Sta-
giritæ omnia, que extant, opera*; duobus tomis,
editum in cœnobio Sancti Facundi anno 1540.
in folio. In quo, ut ipse jactat, *tam multa ex-
posita sunt in quamplurimis & obscuris apud Ari-
stotelem locis, quæ aut perperam intellecta usque*
ad hoc tempus, aut omnino sunt prætermissa, ut
vice Commentarii attento lectori esse possit. Acce-
dit ejusdem -

Iudicium de Aristotelis operibus.

Meminit quoque hujus perdocti viri Ioan-
nes Vasæus in *Chronici Hispaniæ* capite deci-
mo, referens illius de prisca *Mirobriga*, quam
fide cujusdam inscriptionis eandem cum *Ro-
derici Civitate*, aut, si mavis, urbe *Civitatenfi*
existimabat, sententiam.

FRANCISCUS RVIZ, Medicus Doctor
urbis Cæsaraugustanæ, dedit foras -

*Discurso sobre la composicion del ar-
car rosado solutivo*. Cæsaraugustæ apud Pe-
trum Verges 1625. 4.

FRANCISCUS RVS DE LA PVERTA,
Beacienfis, in patria Academia Philosophiæ
Doctor, obtinuit in Ecclesia oppidi *de Bailen*,
quod jura in sacris & ecclesiasticis rebus
Giennensem petit Episcopum, Prioris mu-
nus; quo annis XXX. perfunctus est: indu-
striam interim illustrandæ tractus illius Ec-
clesiasticæ Historiæ conferens, quod utique
cum laude præstitit, editâ ex parte -

La Historia Ecclesiastica del
reino y obispado de Taen: primera parte, que
*contiene sus principios y progresos en la religion Chri-
stiana*. Giennii apud Franciscum Perez de Ca-
stilla 1634. in 4.

Secundam sive alteram partem servari ma-
nuscriptam in archio Sanctæ Ecclesiæ Giennē-
fis refert D. Martinus Ximena Jurado in *An-
nalibus Giennensibus* pag. 509. qui authorem
doctrinæ ac pietatis nomine celebrat. Duo-
bus major sexagenario hic obiit XXV. Mar-
tii MDCXLIX.

FRANCISCUS SA DE MENESES, Lusi-
tanus, claro sanguine ortus, cecinit carmine
propriæ linguæ, quod *octavas* dicimus -

Malaca conquistada.

Assumpsit postea S. Dominici religiosum
habitum sub nomine *Francisci à Iesu*, teste
G. Cardoso in *Agiologio Lusitano* XXIV. Mar-
tii pag. 295.

FRANCISCUS SA DE MIRANDA, Lusi-
tanus Eques, Conimbricæ Gundisalvo pa-
rente natus, Poëta fuit carmine vernaculo
inter cives suos celebratissimus. Hic postquam
ad humaniorem in liberalibus disciplinis in-
genii cultum, Græcæque linguæ ac totius
antiquitatis peritiam, Iuris in Conimbricen-
si Academia diligens adjunxisset studium,
Doctoris suscepisset insignia, atque ex cathe-
dra etiam docuisset, pertæsus artis, quæ liti-
bus professores suos ac turbis implicat, non
scholæ tantum, sed & curiæ ipsi, quam &
inde habitavit, quo liberius Philosophiæ stu-
diis vacare posset, nuntium remisit. Secedens
igitur in quemdam locum equestris militiæ
Iesu Christi provinciæ Interamnenfis, sibi pro
more hujus ordinis commendatum (*Duas Ec-
clesias* vocant) uxorem sibi matrimonio co-
pulavit, ex qua duos suscepit liberos; seu po-
tius Philosophiæ suæ arctissimo se innodavit
vinculo, atque in gremium ipsius rotum ef-
fudit. Quo tempore majorem carminum par-
tem composuisse dicitur: in quibus Lusitani
sententiarum gravitatem, simul & acumen,
sermonis castitatem, servatum uniuscujusque
rei decorum, imitatos feliciter veteres
Poëtas agnoscunt pariter, & effusè laudant;
alterum huic post Camoësum Poëtarum suo-
rum

tum Coripheum sine controversia locum adjudicantes. Natum anno MCDXCV. tribus majorem sexagenario annus MDLVIII. extinxit: jacetque in Ecclesia Sancti Martini de Carrazedo Bracharenfis diocesis. Poëtica ejus opera hoc titulo lucem viderunt prænotata,

As Obras de Doutor Francisco Sa de Miranda. Olisipone an. 1595. & rursus curante Michaële de Lyra an. 1605. 4. deinde ann. 1614. in 4. Cui editioni adjunctam vidimus authoris vitam. Et post plures alias editiones tandem ibidem apud Craesbeck an. 1651. Quorum quidem carminum autographum, priusquam ederentur, eo pretio habitum scias, ut matrimonio accepturus Francisci filiam nobilis vir Gallæcus Don Ferdinandus Cores Sotomaïor id sibi cum aliis in dotem dare haud egrè tulerit magno pretio æstimatum.

As Comedias, scilicet, I. *Os Villalpandos*: II. *Os Estrangericos*, nuncupatæ: Ad Henricum Portugalliæ Infantem S.R.E. Cardinalem. Olisipone an. 1595. atque iterum ibidem apud Antonium Alvarez an. 1622. 4. unâ cum duabus aliis Antonii Ferreira.

FRANCISCVS SALAT, domo Valentini, Medicæ artis Doctor ac Professor in hujus urbis Academia, scripsit -

De Febris, &
Anatomiam.

F. FRANCISCVS DE SALAZAR, ordinis Minorum, Episcopus Salaminensis, edidit -

Orationem habitam in exequiis Marcelli Cardinalis Crescentii; Romæ, ut credimus. Meminit Vvaddingus.

D. FRANCISCVS SALGADO DE SOMOZA, Gallæcus, Coruniensis, in hujus urbis conventu Iuridico, sive, ut vocant, regia Audientia causas olim defendit, collegis usus patre & fratre germano, sive æmulis, & ad gloriam ex contentione incitamentis. Matritum veniens, cum fama doctrinæ eum præcessisset, pro Ferdinando Serenissimo Hispaniarum Infante Tolctano Archiepiscopo, & S. R. E. Cardinali vicariam aliquandiu curam obivit. Factus deinde Monarchiæ Siculæ, ut proprio verbo appellant, Iudex, eò iter arripuit nauticum, pervenitque Genuam usque: quo loco monitus per literas creatum se de Camera regis Senatorum consilio Pincianum Iudicem, sive Auditorem à Philippo Hispaniarum Rege IV. Sici-liensi muneri vale dicto, ad nos rediit: Pinciaque juner dixit prudenter atque integrè; libris editis, & argumenti quidem difficillimi, summèque necessarii, & quotidiani, pridem omnibus notus, in pretioque, atque in oculis habitus. Hinc vocari ad regiam Matritensem Curiam promeruit, Principalisque

patrimonii rebus invigilare fuit iussus in Concilio regiarum facultatum. Vnde quasi propellente virtutis ac doctrinæ merito, insistensque ipse bene de literis merendi veteri proposito, supremi tandem Senatus Castellæ Patribus adgregatur. Sed post aliquot annos hujus amplissimi muneris exerciti, cum sacerdotem sacerdotio alicui opulento & uberi jam deceret imponi, nec sic facilis relictus ei fuisset aditus ad Pontificia obtinenda, ex quo de Ecclesiasticis rebus, non omnino ad gustum Romanæ Curia, stylo tamen Hispaniæ innixus scripsisset; Abbatia ei Alcalitana in Granatensi regno, quæ unius Regis nutu conferri solet, dives affatim atque in paucis nobilis data fuit. Qui secessus virum aliquot annis continuit libris immersum, curarumque publicarum, invidiæque omnis vexatione liberum. Edidit quidem is -

De Regia protectione vi oppressorum appellantium à causis, & Iudicibus Ecclesiasticis, duobus tomis, *Tractatum*. Lugduni apud Ludovicum Prost. an. 1626. in fol. deinde apud Laurentium de Aniffon & socios 1647. fol.

Tractatum de Supplicatione ad Sanctissimum à Bullis & literis Apostolicis nequam & importunè impetratis in perniciem reipublicæ, regni, aut Regis, aut juris tertii præjudicium, & de earum retentione interim in Senatu. Matriti an. 1639. in fol. deinde Lugduni apud Laurentium Aniffon an. 1664. fol.

Labyrinthum creditorum concurrentium ad litem per communem debitorem inter ipsos causatam; duobus tomis. Lugduni apud eundem Aniffon an. 1651. & 1654. fol. Quibus Appendicis loco est -

Centuria Decisionum novissimarum sacrae Rotæ Romanæ spectantiû ad materiam Labyrinthi Creditorum. Antverpiæ apud Iacobum Meursium 1656. fol.

Parare eum alia à non nemine audiui; tertium nempe volumen *De Regia Protectione*; alterum item *De Supplicatione ad Sanctissimum*; nec non & *De diversis Qualitatibus circa idem; & de Foro & Patronatu Laicorum*.

Obiit diem suum in Ecclesia sua mense Augusto, aut circiter, anni MDCLXIV.

FRANCISCVS DE SALINAS, Burgenfis, (Iacobi Augusti Thuani verbis hominem describam & commendabo ex lib. XCIX. *Historiarum sui temporis* sub finem, quo Viro-rum illustrium meminit, qui anno MDXC. diem suum obierunt) *Ioannis, qui Quæstorium munus sub Carolo V. exercuit, filius vix decennis oculorum usum amisit, cum Didymo Alexandrino quadamtenus ob id cõparandus: quippe indole innatâ fretus, dum orbitatis solatium querit, tantùm valuit, ut non solum exaltam utriusque linguæ cognitionem sit adeptus, sed etiam in Mathematicis artibus maximè excelluerit, ac præsertim in Musica, de qua eruditissimos libros reliquit; quæ tanti à peritis harum rerum sunt, ut aliunde potius*

potius quàm ab hominis industria profecti credantur. Inter hæc & Poëticam excoluit, & ex Martiale Hispano ipse Hispanus quædam felicissimè linguâ vernaculâ transtulit. In Pauli IV. & Ferdinandi Toletani Albe Ducis gratia floruit; à quo, dum regni Neapolitani summam præfecturam tenebat, opimo S. Pancratii (de Rocca Salegna, ut addit Schotus paulò post laudandus) cœnobio donatus est. Ioannis Alvarez Toletani, denique Gasparis Quiroga (Toletani) Roderici Castrensis, (Hispalensis Antistitum) necnon Antonii Perennoti Granvellani Cardinalium familiaris fuit; & arctissimam longè cum Ludovico Legionensi Augustiniano Eremita divinatorum librorum in Academia Salmanticensi Interprete, cujus elegantissima in Canticum Cantorum explanatio extat, ob studiorum & consiliorum consensionem coluit amicitiam. Vbi Musica Professor eximius consenuit ad annum usque LXXVII. quo in vivis mense Februario esse desit. Hæc Thuanus. Vir fuit præter linguæ Græcæ & Latinæ cognitionem (ait Schotus) Mathematicorum peritissimus; in Italia viginti annos versatus, in theoretica & practica musica ætate sua parem non habuit. Organis pulsandis excelluit compensante naturâ, quod oculis ademptum. Ambrosius Morales lib. XV. cap. XXV. Professorem musicæ artis Salmantinum vocat, docerèque eum præterea Computi ecclesiastici rationem docet. Virum insignem jure (subjungit) appellavimus, cum sic profundam hujus artis Musicæ cognitionem sit adeptus, ut viderim ego eum tam cantando, quàm instrumentum aliquod musicum pulsando, in audientium animis mutatâ modulatione diversissimas, imò contrarias letitiæ ac mœroris, incitati & quieti animi affectiones brevi tempore, atque cavi & impetu ingenerare, ut jam mirari destinamus, quæ Pythagoras musicâ perfecisse dicitur, quæque S. Augustinus eâ perfici posse alicubi scriptum reliquit. Hactenus Morales. Scripsit -

De Musica a libros VII. doctissimos ex optimis quibusque authoribus Græcis Ptolemæo, Porphyrio, Aristide, Quintiliano & Briennio (quos apud eum vidimus, ait Scothus) è Latinis Capella, Boëtio, & Glareano collectos. Salmantica 1577. in folio. Hos libros (ajebat Eduardus Caldera Lusitanus) assiduè legere in Academiis Hispania operæ pretium fuerit ad informandos adolescentum animos in numeris, in proportionibus, in musicis, ut eâ eruditi doctrinâ, & meliores evadant, & alias artes facilius assequantur. Ludovicus Legionensis supra memoratus elegantissimo carmine, quod inter opera ejus vernacula extat, amicum eruditissimum celebravit. Meminit & laudatus Eduardus Caldeira lib. III. *Vartar.* c. IV. optimum, & eruditissimum appellans, qui eo usus fuit familiariter Salmantica.

FRANCISCVS DE SALINAS, patriâ ex Navarrete oppido diocesis Calaguritanæ, Societatis Iesu Sacerdos, in eâque nonnullius collegii Rector, sacrarum literarum bene

gnarus, dum in Curia Matritensi commoratur, publici juris fecit -

In Ionam Prophetam Commentarios; tribus tomis. Lugduni 1654. & sequentibus, fol. Editioni paratum habet opus, aut fortè jam edidit -

Pro Immaculata Conceptione: quod apud authorem se vidisse refert Petrus Alva in *Militia Conceptionis*.

FRANCISCVS DE SAMANIEGO, Relator causarum apud Mexicanos criminalis Curia Iudices, publicavit -

Oracion panegyrica en admiracion del gobierno y demas virtudes del Ilustrissimo Don Francisco Manso y Zuñiga Arçobispo de Mexico. Mexici 1635.

D. FRANCISCVS DE SANABRIA, in collegio Hispanorum Bononiensi Ius Pontificium professus est, & in Academia vespertinis horis docuit. Tuscia, ut vocant, Auditor, pro Neapolitano Prorege legationem aliquando apud magnum Etruriæ Ducem exercebat. Ab eo extant -

Canonicarum Resolutionum, Tomi duo. Bononiæ, 1630. in 4.

Primatus Cæli: ibidem 1626. in 8. Ex relatione Bononiensi.

FRANCISCVS SANCHEZ, à natali oppido Las Brozas, quod in Extremadura provincia est, BROCENSIS cognominatus, vir tam Græcè, quàm Latine insigniter eruditus, iudicijque minimè vulgaris, Salmantica vixit, & professus fuit tum Rhetoricæ artis, tum linguarum Græcæ & Latinæ doctrinam magno auditorum plausu & profectu, ingentique apud externos famâ virtutis non per vestigia priorum gradientis, sed propriæ observacionis viribus innixus. Quem Iustus Lipsius in Epist. ad Emmanuëlem Sarmientum LXXXIX. Centur. ad Italos, & Hispanos, *Mercurium, & Apollinem Hispania vocat*, Gaspar Scioppius nulla non laude donatum dimittit; cui &

ὁ δαίμων ὁ ἀνὴρ divinus, aut admirabilis homo est in dedicatoria epist. *Paradoxorum literariorum*. Operæ pretium erit eum consulere in præfatione suæ *Grammaticæ*. Anonymus quoque iisdem vestigiis graditur in præfatione ad lectorem *Grammaticæ Philosophicæ* ejusdem Scioppii Amstelodami editæ 1659. apud quem divini etiam hominis appellatione donatur, proprio atque immortalis quodam beneficio suo satis commendati. Primus enim ille, (ait) *sincero, gravissimoque iudicio exercuit Grammaticos, quorum in doctrinis purgandis tanquam in sordidissimo Augiæ stabulo alter Hispania suæ Hercules immensam operam, molestiâque devoravit*. Hujus opera, quæ extant, talia sunt:

Minerva; de causis linguæ Latinæ. Salmantica 1587. in 8. *Quo libro* (ait idem Scioppius

pius Index talium optimus in *Consultatione* quadam *De Scholarum, & studiosorum ratione* meruit author communis literatorum omnium *Pater & Doctor appellari*. Similiter optimum hujus argumenti librum appellat Balthasar de Cespedes authoris gener in *Tractatu Del Humana* typis adhuc inedito. Gaspar Scioppius recudit Paravii, adjunxitque notas & animadversiones, anno quibus-cum nuper prodiit Amstelodami apud Ludovicum Pluymer. 1664. in 8.

Veræ brevissime Grammaticæ Latinae Institutiones. Salmanticae 1587. in 8. simulque sermone vernaculo; *Arte para saber latin*. Ibidem 1595. in 8. Quam quidem Grammaticam idem Scioppius omnium *absolutissimam*, eandemque *brevissimam* vocat.

Grammaticæ Græcæ compendium. Salmanticae 1592. Antverpiæ 1581. in 8. apud Christophorum Plantinum.

De Partibus orationis, & de Constructione. Salmanticae.

De Arte dicendi. Salmanticae 1556. in 8. Antverpiæ 1592.

De Interpretandis Authoribus, sive de Exercitatione. Antverpiæ 1582. & 1592.

Paradoxa. Antverpiæ apud Plantinum 1582. in 8.

Organum Dialecticum, & Rhetoricum, cunctis disciplinis utilissimum & necessarium. Salmanticae apud Michaëlem Serrano de Vargas 1588. in 8.

De nonnullis Porphyrii, aliorumque in Dialectica erroribus scholæ Dialecticæ. Salmanticae 1588. & 1597.

Commentaria in Andreae Alciati Emblemata. Lugduni apud Gulielmum Rovillum 1563. in 8. aliàs 1573.

In Virgilio Bucolica Notæ. Salmanticae 1591. in 8.

In Auli Persii Flacci operâ Notæ. Salmanticae eodem anno.

In Horatii Artem Poëticam Annotationes. Salmanticae eodem anno apud Ioannem & Andream Renaud, & Antverpiæ 1592. de iis scilicet, quæ viderat à commentatoribus ignorari, ut author ait, nec commentaria scribere se, sed ab aliis prætermittas animadversiones.

Scholæ in IV. Angeli Politiani Silvas carmine heroico conscriptas, scilicet Nutriciam, Rusticum, Manto, & Ambram. Salmanticae apud Andream de Portonariis 1554. 8. Quæ post multos annos auctiora & emendatiora præstare se in *Annotationum Artis poëticæ* epistola nuncupatoria refert.

Pomponium Melam à se castigatum edidit: cujus editionem omniibus anterioribus præponit Andreas Schotus in sua ejusdem Geographi editione.

Pentæcontarchon, quod Laurentii Ramirezii à Pnada editum fuit nomine, interpolatum ab eo tantum, at à Sancio nostro conscriptum Scioppius existimavit in memorata-

rum *Consultationum* secunda, ubi de authoribus agit linguæ Latinæ. Aliis author creditur ejus operis Balthasar de Cespedes jam laudatus Sancio gener ac discipulus, Ramirezii Magister. De quo nihil nobis liquet, nec temerè derogandum exillimamus magno nomini, atque in aliis æquè doctis comperto, quod hujus operis inscriptum est fronti.

Hispana hæc -

ANOTACIONES à las obras de Ivan de Mena.

Notas à las obras de Garcilasso de la Vega. Salmanticae apud Petrum Lassum 1574. in 16. & apud Didacum Lopez 1582. 12.

Doctrina del Estoico Filosofo Epiceteto, è Græco hujus authoris. Salmanticae 1600. 8. Barcinone, & Pampilone 1612. in 16. Matri-ri apud Ioannem Cuesta eodem anno in 8.

Declaracion y uso del Relox Español entreteido en las armas de la muy antigua y esclarecida Casa de Roxas; ex latino Hugonis Helt Marchionis Pozæ domesticæ 1549. in 4. Salmanticae apud Ioannem Iuntam.

Sæculari anno MDC. quo *Epicetum* editum, in ætate habebat annos LXXVII.

FRANCISCUS SANCHEZ, Lusitanus, ex Bracharensi patria urbe puer in Gallias Burgaliam ab Antonio patre primæ notæ Medico delatus in eo regno habuit laudis & honorum domicilium. Peregrinatus quippe in Italia, Romæque per aliquod tempus hærens, lares Gallicos repetivit, Monspeliumque deveniens, Huchetòque præstanti Medico familiaris factus, ita apud eum profecit, ut docendi ex cathedra obrinuerit copiam in eo gymnasio XXIV. tantum annis natus. Sed non diu post exinde pepulere eum turbæ religionis, Tolosamque transfelere; in qua urbe, quod reliquum vitæ fuit, medicinam felicissimè fecit, Medici, & Philosophi insignis appellationem à Iunctino meritis in *Kalendario*, secundo scilicet ejus operum volumine. Plura scripsit, quæ quidem Petrus Bosc Tolosanus Typographus ex officina sua in 4. simul emisit anno 1636. Nempe -

Opera Medica; sub quo titulo comprehenduntur -

De Morbis internis lib. III.

De Febris, & earum symptomatis lib. II.

De Venenatis omnibus cum signis & remediis, liber.

De Purgatione, lib. singularis.

De Phlebothomia, lib. I.

De Locis in Homine, lib. I.

Observationes in Praxi.

De Formulæ præscribendi medicamenta ad Tyrones.

Pharmacopeia, libri III.

De Theriaca. lib. I.

Examen Opiatarum, Sympliciorum, Pilularum & Electariorum solidorum, lib. IV.

In lib.

In *Lib. Galeni de Pulsibus ad Tyrones Commentarii*.

In *Lib. III. Galeni de Crisibus Commentarii*: In ejusdem *Lib. de Differentiis morborum Commentarii*:

In ejusdem *Lib. De Causis morborum*: In ejusdem *De Differentiis symptomatum*; item -

In *De Causis symptomatum lib. III. Commentarii*:

Censura in Hippocratis opera omnia.

Summa Anatomica lib. IV.

Adjunguntur quatuor *Tractatus Philosophici*,

De Longitudine & brevitate vite liber.

In *Lib. Aristotelis Physiognomicon Commentarius*:

De Divinatione per somnum ad Aristotelem:

Quod nihil scitur, liber. Quatuor hi *Tractatus* prodierunt seorsim Rotarodami 1649. 12.

Præter hæc objectiones quasdam, & erotemata super *Geometricas Euclidis demonstrationes ad Christophorum Clavium Mathematicorum* sui temporis principem solvenda transmisisse dicitur, in quibus respondens Clavius vix satisfacit nostro. Libellum quoque ab eo conscriptum super *Cometa* anno MDLXXVII. apparente tradit Raymundus Delassius, à quo nostri Sancio olim discipulo vitam ejusdem operibus præfixam habemus. Obiisse diem suum septuaginta & plus annis natum post viginti quinque philosophiæ, atque undecim alios Medicinæ publicæ professionis ibidem refertur.

F. FRANCISCUS SANCHEZ DEL CAMPO, Franciscanorum fratrum sodalis, scripsit librum, cui titulus -

Passio duorum. Compluti 1597. Ita *Vvaddingus*.

FRANCISCUS SANCHEZ DE OROPE-SA, in cognomine isto oppido, quod Abulensis est diocesis, ut credimus, natus, Medicinam Hispali diu exercuit non sine laude, cui viam muniverat Salmanticae auditor & affecla Laurentii Aldereti insignis hujus scholæ Medici. Planè eum Græcorum ejus artis authorum libros, absque eo quod ab Interpretibus manu duceretur, consuluisse, admonitus sum epistolâ Petri de Valentia viri clarissimi ad ipsum datâ, quâ Oropefam rogat de sententiâ quorundam Hippocratis, atque Aretæi locorum. Scripsit -

Discursos para averiguar que mal de orina sea el que padece Diego Henriquez Leon su compadre y amigo: ubi plura de calculo, & urinæ retentione. Hispali apud Ioannem de Leon 1594. in 4.

Discurso sobre los vaquidos, que padece el Padre F. Andres de San Geronimo Rector del colegio de S. Lorenzo el Real. Ibidem 1599. 4.

Respuesta acerca de una palpitacion y tremor que padecia un enfermo en Guatemala. Ibidem 1594. in 4.

Respuesta à lo que a sido preguntado en un accidente de un Vaquido de calor y sol. 1593.

FRANCISCUS SANCHEZ RANDOLI, Salmantinus, in patria schola Professor Iuris Pontificii ex vespertina, atq; inde è primaria cathedra, deinde Pincianæ Cancellariæ Senator Regius, edidit.

Repetitionem De Ritu Nuptiarum Salmanticae 1630.

D. FRANCISCUS DE SANDOVAL, Palentinus, Bernardi hujus urbis Decurionis filius, Iuriconsultus, Palentinæ Ecclesiæ Canonici, ac Sancti Salvatoris Abbas, vigesimum secundum agens ætatis annum edidit -

San Antonino Español; Discurso Apologetico, en que se prueba que el Patron de la Santa Iglesia, ciudad y Obispado de Palencia no es el Santo Frances Antonino, sino otro Antonino Español hasta oy ignorado; y se averigua que Santo Toribio Obispo de Astorga no anegò à Palencia, como dicen, sino Santo Toribio el monge su Obispo &c. Pincianæ 1633. in 4.

Portio hæc nimirum in specimen oblata est *Historiæ Palentinæ veræ*, cui formandæ jam ab aliquot annis incumberebat.

F. FRANCISCUS DE SANCTA CRUZ, Dominicanus, in collegio Sancti Thomæ Aquinatis Hispalensis urbis studiorum Præfectus, qui valde à suis laudatur, scripsit.

Super totam Summam Theologiæ S. Thomæ. Ioannes Lopez Monopolit. Episcopus in *Histor. Dominic.* parte IV. lib. I. cap. XLIV.

FRANCISCUS DE SANCTA CRUZ & MORALES, Aragonensis, Iuris utriusque Doctor, Fiscalisque Advocatus in Curia Cæsaraugustana, scripsit -

Noticia sumaria de las cosas de Aragon, sive de regimine & politia ejus regni, M.S. quam penes se habere affirmavit Ioannes Franciscus Andreas Vstarrozius Aragoniæ Chronographus in *Notitia* authorum, quos laudat in opere *Coronationum*.

Relacion breve de la Val de Aran y su gobierno; ad Philippum Regem II. Hæc & alia erant apud Bartholomæum Morlanem, uti laudatus jam Vstarrozius scribit.

F. FRANCISCUS DE SANCTO ELIA, Carmelita excalceatus, dum Medinæ Rivifici suis præfesset, publicavit -

Comentarios y doctrina sobre la Regla primitiva de la orden de Nuestra Señora de Carmen. Segoviæ apud Didacum Diaz de la Carrera, 1638. fol.

FRANCISCUS SANTOS, regii Palatii do-

domesticus, scripsit -

Di a y noche de Madrid; discursos de lo mas notable que en el pasa. Matrili apud Paulum del Val 1663. 8.

F. FRANCISCUS DE LOS SANTOS, Segoviensis, Seraphicæ familiæ, plurium domorum Præfectus, ac Definitor provinciæ S. Pauli, scripsit, sed non edidit (ait *Vuad- dingus*.)

Commentaria in Evangelium Sancti Joannis.

F. FRANCISCUS DE LOS SANTOS, Hieronymianus monachus regii monasterii Scurlialensis, eleganter edidit -

Descripcion del Real monasterio de S. Lorenzo del Escorial. Matrili anno 1657. fol.

FRANCISCUS SARABIA DE SOVSA, scripsit, ut audio,

Baculo pastoral de flores de exemplos.

D. FRANCISCUS SARMIENTO DE MENDOZA, Burgis primariæ Castellæ veteris urbi natalium nobilitatem à Ludovico S. Iacobi militiæ equite & Ioanna Pefquera & Castillo parentibus acceptam, Salmanticæ verò eum sub optimis præceptoribus, atque inter alios Petro à Peralta Iurifconsulto, ingenii cultum debuit, ut non amplius, quam unius atque viginti annorum adolescens jam publicè ex propria cathedra Pontificium Ius doceret, non sine peculiari quadam sui laude inter cæteros Professores; cuius ea cathedra ob excellentem ingeniosissimæ rectoris in ea ætate doctrinam, famæ cathedra vulgo audivisse fertur: quod sæpius de præceptore suo retulisse sibi D. Petrum Castrium Quignonium Hispanicæ Antistitem *Giennensis* author *Historiæ* annotatum reliquit. Proinde collatis ei Magistratum ornamentis reipublicæ gerendæ concessus fuit; Pinciam quidem prius evocatus, ut in hac Curia jus redderet; sexenniòque ibi exacto, ad Auditori, ut vocant, Pontificiorum ordinem Romanum translatus. Quo in gravi fimo totius Ecclesiastici orbis Senatu XII. alios annos conspiciendum se, atque ob animi dotes, literarumque ac virtutum præstantiam non mediocriter suspiciendum præbuit. Quousque in patriam reversus, edito per eos dies studiorum suorum in *Selectarum* aliquot libris specimen, Asturicæ Ecclesiæ Præsul an. MDLXXIV. renuntiari, atque interim regis instructus mandatis visitare Cancellariam Pincianam; nec non & anno MDLXXX. ad Giennensem ampliore sedem transferri dignus fuit habitus. Quindecim verò adhuc annis posteriori huic convixit sponsæ, pietate in Deum, charitate in pauperes, exercitiòque ceterarum virtutum, quæ in populorum sacris rectoribus maximè expectantur, exactissimum &

ad unguem veluti factum Christiani Episcopi exemplar. Egregiæ suæ doctrinæ, quæ in Iuris studio maximè pollebat, hæc ad posteros monumenta propagavit;

Selectarum Interpretationum libros VIII, Quorum primus, II. III. VI. & VII. miscellunt; reliqui tres propriam & singularem quisque tractationem continent; nempe IV. *Enarratio* est Sic. DD. *De Liberis & posthumis*; V. specialiter *L. Gallus Aquilius*; ejusdem Tituli; VIII. autem *Ad Tit. de Legatis secundo* inscribitur, in quem jam antea commentatus fuerat Francisci olim auditor *Antonius Padilla Menesius*. Prodierunt Romæ ex officina Julii Accolti 1571. in 4.

De Redditibus Ecclesiasticis, ad Pium V. Pontificem Max. librum unum. Scilicet teneri Clericos ad superfluum pauperibus erogandum lege tantum charitatis & misericordiæ, non præscripto justitiæ, adversus Martinum Doctorem Navarrum eo noster probare conatus fuit. Romæ an. 1569. apud Julium Accoltum in 8. Atqui Navarro de- nuo insurgente natus est -

Defensio hujus libelli de Redditibus Ecclesiasticis ab impugnationibus Doctoris Martini Navarri, ad Gregorium XIII. P. M.

Omnia hæc tribus voluminibus prodierunt. I. & II. Burgis an. 1573. & 1575. III. Asturicæ 1577. in fol. Simul vero edita sunt cum alias, tum Antverpiæ apud Joannem Kerbergium 1616. fol.

Hispanicè reliquit in schedis manu adhuc scriptam -

Dialogo en que se trata de los Concilios y guarda dellos: interloquutoribus Francisco & Antonio: quem majore ex parte auctum à D. Emmanuele Sarmiento à Mendoza Francisci ex fratre nepote, Hispanensis Ecclesiæ Canonico Doctorali, ex quodam exemplo vidimus inter M. SS. Codices *D. Fr. Domnici Pimentelli* S. R. E. Cardinalis, atque ejusdem Ecclesiæ Antistitis.

Reperio etiam Beatæ excusum per Baptistam Montojam -

Dialogo de la Doctrina Christiana, anno 1591. in 12.

FRANCISCUS SATVRRIS (fortè SATORRE) Catalanus, Balaguerensis, Sacerdos, composuit -

Delphinum Comædiam. Barcin. anno 1543. Valer. Andreas.

F. FRANCISCUS SECVRIS, Lusitanus, Cisterciensis monachus in Alcobaciensi magna nujus ordinis domo, ac Parisiensis Doctor Theologus, nuncupavit Serenissimo Henrico S. R. E. Cardinali Portugalliæ Infanti,

Veritatis repertorium in Hebraeos. Combricæ 1567. in 4.

FRAN-

FRANCISCUS DE SEGVRA, domo ex oppido *Atienza* Seguntinæ diocesis, vexilliferum se, atque domesticum, aut familiarem Aragoniæ Proregis, nescio cujus, referens, dedit foras poetica varia opera; scilicet -

Romanzero Historiador.

Romanzero de los Reies de Portugal.

Archimusa de varias rimas. Cæsaravgustæ 1614. 8.

Sagrados misterios del Rosario de Nuestra Señora. Ibidem apud Angelum Tavanum. an. 1602. 8.

F. FRANCISCUS DE SERPA, Lusitanus, ordinis nescio cujus, scripsit -

De Eucharistia. Hujus meminit D. Franciscus Emmanuël episc. I. Centuriæ IV.

FRANCISCUS DE SESSE, Aragonus, Iuriconsultus ex Hispano in Latinum convertit -

Martini de Aspilcueta Doctoris Navarri Manuale Confessorum, & notas addidit. Venetiis 1573.

FRANCISCUS DE SIGVENZA, Hispalis urbis civis, dedit ad Ferdinandum Henríquez de Ribera Tarifæ Marchioné an. MDLXXIX.

Dialogo de la Translacion de los cuerpos reales à la nueva capilla; Regum nempe *Ferdinandi III.* cognomento *Sancti*, cum uxore ejus, atque item *Alphonso X. Sapientis* eorum filii in capellam, quam *Regum* appellant in Hispalensi Ecclesia.

F. FRANCISCUS DE SIGVENZA, ordinis S. Francisci strictioris observantiæ provinciæ S. Iosephi, edidit -

Declaracion breve de la Regla de S. Francisco. Matrili apud Ludovicum Sanchez 1613. in 4. deinde Italicè Venetiis apud Io: Baptistam Combi 1627. 16.

FRANCISCUS DE SILVA & OLIVERA, Complutensis, medicinam faciebat Granatæ, quo tempore in ea urbe edidit -

Discurso de la providencia y curacion de secas y carbuncos con contagio; apud Sebastianum de Mena 1603. 8.

FRANCISCUS SOLER, Catalanus, elucubravit -

Ad Edictum de monetarum reformatione in Catalonia. Barcin. 1611.

FRANCISCUS DE SOLSONA, Catalanus, Angulariensis, Iuriconsultus in patriis rebus exercitissimus, cum tamen Notariatus artem tantummodo exerceret; scripsit -

Lucernam Laudemiorum omnia Emphyteusos jura complectentem. Barcinone apud Joannem Gordiola 1556. fol. deinde cum aliis ejusdem argumenti authoribus *Amadeo*

de Ponte, Antonio Fabro, Bertrando Argenteo, Camillo Borello, Carolo Antonio Blancardo, Hartmanno Pistore, & Mario Burgo. Augustæ Taurinorum apud hæredes Tariui an. 1629. in fol.

De Stylo Capibreviandi, quod vernaculè Catalanis significat emphyteusis renovationem; Barcinone 1561. 8. cum quodam utili *Clausularum* Tractatu, sive de *Stylo clausularum*, & aliis Catalanicè.

F. FRANCISCUS SORIANO, Franciscanæ familiæ sodalis, edidit Granatæ anno 1648. 4.

Concertationem Theologicam, (ut credimus) de *Conceptione Virginis immaculatæ*: quem authorem laudat F. Petrus Alva in *Militia Conceptionis*.

F. FRANCISCUS DE SOSA, Toleti nobili loco natus, ad Seraphicam familiam in Salmantina domo admittus, anno sæculari MDC. Minister ejusdem ordinis generalis creatus, propter obitas piè ac prudenter ad varios legationes, Principibus Europæ impensè fuit charus. Antistes hinc Canariensis anno MDCVII. destinatus, in sedem non transfretavit, factus interim unus ex iis, qui fidem in Catholici Regis curia tuentur, Patribus. Oxomensis tandem Ecclesiæ infulis ornatus anno MDCXIII. Arandæ juxta Durium amnem, quod istius diocesis oppidum est, fato conce lit; vir magnanimus, prudentiæque & consilio præstans. Scripsit olim, Theologiam dum docet in Salmantina domo -

Advertencias cerca de una Constitucion de Clemente VIII. De Largitione munerum utriusque sexus Regularibus interdicta. Barcinone 1595. Deinde variis temporibus -

Como la question de la Inmaculada Conception de Nuestra Señora se puede definir de Fee.

Vn parecer, que diò en Madrid el año de MDCXVII. en razn de la Oracion, que el Doctor Mexia de la Cerda hizo y dixo en S. Francisco de Valladolid de la purissima Conception de Nuestra Señora.

En razon del libro de la santa Soror Iuana de la Cruz.

En razon de la Professon, que hazen los Hermanos Terceros de la orden de S. Francisco.

Que la orden Tercera de Penitencia es verdaderamente orden y no cofradia. in 4.

Carta al Rey D. Felipe III. sobre que no convenia dar licencia a los Padres Capuchinos para fundar conventos en la Corona de Castilla.

Discurso contra dos Tratados, que sin nombre de autor se estamparon cerca de la censura que el Papa Paulo V. pronunciò contra la Republica de Venecia. Neapoli anno 1607. 4. per Ioan. Iacobum Carlinum. Nec non & Latinè.

Sanctorale Seraphicum Sancti Francisci

et eorum, qui ex tribus ejus ordinibus relati sunt inter Sanctos. Hi novem Tractatus Toleti simul prodierunt 1623. 4.

Adjungit his Lucas Vvaddingus -

De iis, ad quæ obligantur Episcopi ex Regularibus assumpti; sive Hispanæ (quo sermone scriptus est) *Obligacion con que quedan los Obispos Religiosos*. Matrili 1631.

Obiisse eum jam factum Segoviz urbis Præsulem, Romamque ad promovendam articuli Conceptionis Immaculatæ Marianæ expeditionem, loco Antonii de Trejo ejusdem ordinis, Carthaginensisque Antistitis, destinatum an. MDCVII. scribit Vvaddingus.

FRANCISCUS DE SOSA, Medinæ-campi ortus, Doctor Medicus, & Philosophus, obtulit Roderico Gomezio à Silva Ebolitano Principi exhibendū ab eo Philippo Regi II. librum, qui M. S. circumfertur,

Del Arte como se a de pelear contra los Turcos; y como defendiendonos dellos se a de rematar su potencia. Hunc perfectum fuisse Medinæ anno MDXLIX. author ipse testatum reliquit, seque alium habere absolutum, *De las Ilustres Mujeres que en el mundo a havido*.

FRANCISCUS DE SOTO, Bæticus, Marticensis, Iesuita, edidit -

Confessionario general, y Instrucion para examinar la conciencia. Hispali læpius prodiit & Conchæ anno 1623. Alia non vidimus: laudat tan en Alegambius in *Bibliotheca* & in ejus *Appendice* aliquot ejusdem *Conciones*; sed cum propositum nobis sit concionum seorsim editarum non meminisse, abstinemus his ad *Appendicem* illam te, Lector, invitans.

Obiit Gadibus XXX. Jan. MDCXXXIV. ætatis LXVI.

F. FRANCISCUS DE SOTO, Franciscanus, plurium operum scriptor audit à Luca Vvaddingo in editorum, ut existimo; nullius enim eorum editionis in publicū meminit. Hæcilla:

Expositionem in Lamentationes Hieremice.

Tractatum super præconium Paschale, Exulter; quo in Sabatho sancto benedicitur *Cereus Paschalis*.

Contemplationes de Iesu Christo cruci affixo, & universa ejus Passione.

Meditationes de doloribus, quos Beata Virgo passa est ad pedem crucis in conspectu filii in ea confixi.

FRANCISCUS DE SOUSA, Lusitanus, Iuriconsultus, sub Philippo III. Rege nostro, ac Flandriæ Comite Filci Advocatus, Bruxellis scripsit *Repetitiones*, ut vocant,

Ad L. Famina D. de Regulis Juris; &

Ad S. Actionum, Institutionum de Actionibus. Antverpiæ apud Verdusium anno 1618. in fol. simulque.

Commentaria ad Tit. D. De Passis.

FRANCISCUS SVAREZ, Granatenfis, magnum patriæ urbis, atque adeo totius Hispaniæ, Iesuiticæque sacre sodalitatæ incrementum, ineuntis anni millesimi quingentesimi quadragesimi octavi die quinta in lucem editus est parentibus Gaspare Suario à Toledo Granatenfis Prætorii Advocato, & Antoniâ Vasquez de Vtiel, quorum familiæ, ædèsque tanti viri cognatione, atque ortu, nec non antiquâ nobilitate, conspectissimæ in ea urbe sunt. Parentum cum esset primogenitus, literis tamen addixit Salmanticæ adolescentiam, ingratis quidem usque, ut videbatur, musis, nè volâ sanè, aut vestigio, ut dici solet, ejus, quod aliquando erat in his præstiturus, eo illo tempore, quo plus exerere se ingenium amat, comparet. In Societatem admissus ejusdem ipsius urbis, quod nec facile impetravit, eâ quidè sui diffidentiâ versatus est in prioribus Philosophiæ studiis, ut ad aliud quodcumque opus inter sodales faciendum destinari se mallet, exercitium sibi infeliciter successurū anxie instantèrque ab his, quorum curæ res erat, deprecatus. At præfinito à natura tempore, quod tardius, atque ideo sapius solet contingere beatius, proderet sensim vires animi latentes, tanquam à veterano quodam expergefactas, illumque hominem, in quem postea evasit, promittere cœpit, atque adumbrare. Cujus rei argumentum quàm primū editū hoc fuit: nam post expositum Segoviz Aristotelem, Pinciæque sacras literas, Romam ingenti de se jam conceptæ spei responsurus, non sine consilio prudentissimorum, commigravit. Urbis eum Professore celebratissimum Curia octo annis, atq; adeo universus Christianus orbis, qui inde jura sacra petit, suspexerunt, Gregorio XIII. Pontifice, cujus in re præsentis auspicio diem professionis primum Suarius vidit per magna cum sua laude transactum. Nec patriam prius cogitavit, quàm valetudo adversa reditum imperasset. Reversus Compluti munus idem docendi octo alios annos, Salmanticæque uno tantum exercuit. Quousque in Lusitaniam, ejusque Conimbricente gymnasium ire iussus à Philippo Rege, vota hujus Lycei apud Principem istum callidis officiis exposita lato adventu, réque ipsâ beavit; in transitu Doctor Eborensis Theologus plausu magno ejus scholæ renunciatus. Nam primariæ impositus Theologiæ docendæ apud Conimbricenses cathedræ, vicennium integrum, hoc est, ad exitum usque vitæ charus omnibus, summèque ob sapientiam & vitæ integritatem venerabilis, dignum se illo culmine, gentisque doctissimè eâ, quam de se commoverat, summâ expectatione demonstravit. Hujus viri clarissimi tot passim nota opera, librisque insculpta effigiés animi, per-

rennioribus ære monumentis, ingenium, eruditionem, doctrinæque; genus quoddâ singulare, æque modestiâ imbutum præstantissimâ, soliditatèque non vulgari ad sæculorum omnium memoriam consecrarunt. Perspicuitate docendi judicium limatissimum, æque ut memoriâ eorum omnium, quæ in literas retulisset, præsentis & fidæ magnum, gravitatèque, an subtilitate (ambiguū id est) felicius ingenium adæquavit. Voces istæ sunt memoriam suam modestè jactantis, facile se omnium operum toto vitæ spatio elaboratorum jacturam, si contigisset, nullaque illius concussio se graviore reparaturum. Quotidie in scholis relectiones per horam integram, memoriter dictare solitus, domi etiam exceptores non unius commentarii, sed sæpè duorum, aut plurium recitatione lassabat. Quatuor jam & viginti doctissimorum Philosophiæ, Theologiæque voluminum testimonio credimus assiduum istam legendi & commentandi, ac ferrei pectoris, quæ Didymum etiam illum Chalcenterum provocare possit, intentissimam curam. Quo librorum numero vix aliquem, aut ne vix quidem, eorum, qui ex operibus etiam nunc durantibus pernoscentur, æqualem sibi Suarius habet. Sed quod maximè opus fuit, ut doctrina non vana esset, asperâ sui tractatione conversandi modestiâ, exactâ in Deum pietate, virtutibusque aliis quam plurimis honorem sibi ejus etiam, quæ sapientiæ basis merito audit, initiumque sanctimonix, apud mortales fecit. Septuagenarium ille senem, operique intentum & parem adhuc agebat, cum ad superiores evocatus est Vlissipone, quò suos *De Gratia* libros typis mandaturus concesserat, nempe Septembris XXV. die anno hujus sæculi decimo septimo. Quem obitum Lusitania integra pro viri in rem literariam atque adeo publicam merito, Conimbricensisque illa præ aliis schola multum diuque mœrentes planxerunt. Catalogus operum ab eo conscriptorum is, qui sequitur.

I. & II. Metaphysicarum Disputationum: volumina tomi duo; cū *Indice locupletissimo in XII. libros Metaphysicorum Aristotelis*, tum in Hispania, tum Genuæ 1608. fol. Venetiis 1610. in fol. Colonæ 1620. fol.

Commentationum deinde ac *Disputationum in Summam Theologia Divi Thomæ Aquinatis XIX. volumina*; quorum tria proximè sequentia respondent primæ Parti Angelici Præceptoris, scilicet -

III. De Deo uno & trino. Moguntia typis Birckmannicis Lippii 1607. fol.

IV. De Angelis; Libri VIII. Ibidem 1621.

V. De Opere sex dierum; Libri V. Et *de Anima*, Lib. VI. Lugduni apud Iacobum Cardon & Petrum Cabellat 1621. & ibidem an. 1635. in fol. Cum titulo *De Deo effectu Creaturarum omnium* prodierunt hæc duobus tomis Moguntia ex officina Balthazaris Lip-

pii 1622. fol.

Sequntur ad primam secundæ partis *VI. De Ultimo fine Hominis, ac Beatitudine*.

De Voluntario & Involuntario:

De Humanorum actuum bonitate & malitia.

De Passionibus & Habitibus:

De Vitiis atque peccatis: Lugduni apud Iacobum Cardon 1628. in fol. & Moguntia typis Birckmannicis Hermanni Mersii anno 1629.

VII. De Legibus, ac Deo Legislatore. Lib. X. Conimbricæ 1613. fol. & Antverpiæ apud Joannem Keerbergium eodem anno.

VIII. De Divina Gratia; tripartiti operis pars prima, continens sex *Prolegomena, & de Necessitate divinæ gratiæ ad honesta opera* libros duos. Lugduni 1609. in fol. rursumque apud Cardon & Cavellat. 1620.

IX. De Divina Gratia; Pars secunda continens libros III. & IV. & V. nimirum de *Auxiliis divinæ gratiæ in generali, & de Auxilio sufficienti & efficaci*: quæ tandem habitâ facultate Pontificiâ tamdiu desideratâ primum vidit lucem, & ad sociatam est primæ, ac tertie jam editis, Lugduni apud Borde & Cavellat socios anno 1651. in fol.

X. De Divina Gratia; Pars III. continens posteriores libros septem de *habituali gratiæ, sanctificatione hominis, merito*. Lugduni 1609. & typis Cardon 1620. fol.

XI. Opuscula varia Theologica; scilicet - *De Concursu, motione & auxilio Dei* lib. III. *De Scientia Dei futurorum contingentium* libri II.

De Auxilio efficaci.

De Libertate divinæ voluntatis.

De Reviviscentia meritorum.

De Iustitia Dei:

Matrili 1599. folio, Lugduniquè anno sequenti 1600. apud Horatium Cardon; Moguntia apud Lippium 1612. folio; Lugduni 1611. in 4.

Secundam secundæ interpretantur -

XII. Opus de triplici virtute Theologica, Fide, Spe, Charitate. Parisiis 1621. folio; Afcasenburgi apud Lippium 1622. folio.

XIII. Opus de virtute, & statu Religionis, ubi de natura & essentia Religionis: De præceptis affirmativis, De Vitiis Religionis contrariis. Lugduni 1609. folio; Moguntia apud Lippium eodem anno, Venetiisque.

XIV. De Religione, Secunda Pars; ubi de Oratione, Devotione, Horis Canonicis, de Juramento, & Iuratione, de Voto. Moguntia 1609. folio; Lugduni 1610. folio.

XV. De Religione III. Pars: ubi de statu Religionis in genere, seu de obligationibus, quæ religiosum statum constituunt, vel ad illum disponunt. Moguntia apud Mersium 1625. folio.

XVI. De Religione, quarta pars; ubi de obligationibus Religiosorum ex regula, prælatione, & subjectione regulari provenientibus; De varietate Reli-

Reli-

Religionum tam in genere, quam in specie; De Religione Societatis Iesu in particulari. Moguntia 1626. folio.

Tertiae Partii respondent-

XVII. De Incarnatione Verbi. Qui, cum olim omnium primus Suarii Tractatum prodidisset in lucem Lugduni forte, anno 1592. apud Ioannem Baptistam Buysion, ab ipso deinde recognitus, auctus, & locupletatus, ita ut novum opus videri posset, editus est Moguntiae à Balthasare Lippio 1604. folio, & Lugduni 1604. & 1608.

XVIII. De Mysteriis vitae Christi, & utriusque adventus illius: ubi etiam exactè de Beata Virgine, de S. Iosepho, de S. Ioanne Baptista. Lugduni, ac Moguntiae 1604.

XIX. De Sacramentis, Prima pars; ubi de Sacramentis in genere, de Baptismo, de Confirmatione, de Eucharistia, & Sacrificio Missae. Lugduni 1604. & Moguntiae 1610. folio.

XX. De Sacramentis, Secunda Pars; De virtute Penitentiae, de Clavibus, de Sacramentis Penitentiae, & Extremae Unctionis; de Purgatorio; de Suffragiis; de Indulgentiis. Lugduni 1604. folio; Moguntiae eodem anno. Summa hujus operis de Sacramentis Lugduni prodit 1627. in 8.

XXI. De Censuris in communi & particulari, & de Irregularitate. Lugduni 1604. Moguntiae 1606. folio.

Præter hæc volumina; quibus illustratur Summa Theologiae Angelici Præceptoris, reliquit Suarius -

XXII. Defensionem Fidei Catholicae & Apostolicae adversus Anglicanae Sectae errores, cum responsione ad Apologiam pro Iuramento fidelitatis, & præfationem monitoriam Serenissimi Iacobi magni Britanniae Regis. Conimbricæ 1613. folio. Moguntiae 1619. Hujus operis quoddam exemplar Londini à Fidei hostibus rogo publico fuit combustum: quo nuntio accepto eâ incunditate atque lætitiâ perfusus auctor est, ut sanctâ correptus libri invidiâ, nil sibi optatius contingere potuisset sit palam testatus, quam si iisdem cum eo flammis fuisset traditus. Omnia hæc opera XXIII. comprehensa voluminibus prodierunt Lugduni, Coloniaeque.

Inedita sunt hæcenus -

XXIII. Consilia, & variae quaestiones, uno volumine.

XXIV. Commentaria in Logicam, aliisque Aristotelis libros.

Apponam verò nunc duo ex aliis elogia (ne multos sim in re tam omnibus perspicua) de Suaresio nostro cæteris adjungenda. Hugo Grotius (qualis vir!) in quadam epistola, tanta subtilitatis Philosophum, ac Theologum vocat, ut vix quemquam habeat parem. Thomas Aquinas à Sancto Iosepho Carmelita exalceatus in Dissert. Historico-Theolog. de Patriarchatu Eliae Partè II. Sect. III. Theologorum Societatis Iesu appellat verticem: talem saltim, ut si

parem aliquem in his habuerit, at non, meo quidem & plurimorum aliorum iudicio, superiorem: idque sive claritatem, quæ in eo potissima est, sive doctrinae soliditatem, sive maximè polygraphiam spectes. Hæc ille.

F. FRANCISCUS SVAREZ, Cisterciensis, domus Vallis-Paradisi monachus, Congregationis Hispaniae Generalis Praefectus, Olivetanus deinde in Navarrae regno (de Oliva appellant) Abbas, scripsit -

Compendium Privilegiorum Congregationis Hispaniae. Pinciae 1596. in 8.

In Magistrum Sententiarum, libros IV. Chrysofomus Henrriquez in Phœnice sue auctor est.

FRANCISCUS SVAREZ DE ARGVELLO, inter forenses strepitum, procuratorumque causarum apud regiae Curiae Senatores exercitam fecit sibi studiis liberalibus otium, praesertim Mathematicis: namque scripsit -

Efemerides generales de los movimientos de los Cielos por doce años desde el de MDCVII. hasta el de MDCXVIII. al meridiano de Madrid, esto es XL. grados y XVI. minutos. Matrili apud Ioannem Cuevam 1608. in folio.

FRANCISCUS SVAREZ TOSCANO, Lusitanus, Eborensis, scripsit ad Theodosium II. Brigantium Regulum, Lusitanicè -

Paralelos de Principes, e Varões illustres antigos, à que muitos de nossa nação Portuguesa se asomelharan en suas obras, ditos y feitos, com a origem das armas d'algũs familias deste Reino. Eboræ 1623. in 4.

Fœtus alter, Theatrum Portugalliae scilicet, etiam vernaculus, ab eo expectatus in schedis, ni fallor, adhuc latet.

F. FRANCISCUS SVAREZ DE VILLEGAS, Olissiponensis, Carmelitarum sodalis, magnæ famæ vir inter Gallos, Burdigalensis scilicet scholæ Antecessor, seu Professor Philosophiæ perpetuus à Rege ipso cooptatus, Gastoni Aurelianensium Duci nuncupavit -

Universæ Dialecticæ Epilogum, anno 1622. Eundem, ut existimo, habet authorem -

El Jardín sagrado del Loure; Parisiis sub ejus nomine editum opus apud Antonium Robinot 1643. in 16. Scripsit quoque -

Votivam tabellam Mysteriorum Pacis interpretatam. Romæ apud hæredes Francisci Corbelli 1645. in 4.

F. FRANCISCUS TAMAIO, patriâ ex oppido Cazalla in Marianis montibus provinciae Bæticæ, Augustinianus olim in hac provincia, deinde Minorum Sancti Francisci de Paula sodalis, verbi Evangelici non ignobilis fuit præco, supremiq; Fidei rerum Senator Patribus à consiliis Theologicis, ediditque -

Discursos Teologicos de las grandezas y prerogativas de Nuestro Señor Iesu Christo. Matrili 1610. 4. Hunc librum Gallicè vertit Ioannes Baudonus, excuditque Lugduni 1615.

Denatus est Matrili anno MDCXIV.

FRANCISCUS TAMARA, interpretem, egit veterum auctorum, cum esset in Gaditana urbe humaniorum studiorum Professor. Scripsit nempe, seu vertit in vulgarem sermonem -

Marco Tullio Ciceron, de los Officios; de la Amicitia; de la Senectud; con la Economia de Xenofon. Salmanticæ 1582. in 8. Antverpiæque unâ cum Ioannis Xaravæ interpretatione Ciceronianorum Paradoxorum & Somni Scipionis.

Iuan Bohemo de las Costumbres de todas las Gentes. Antverpiæ 1556. in 8. apud Martinum Nutium.

Suma y Compendio de las Coronicas del Mundo, nempe ex Ioannis Carrionis Chronico, demptis pluribus, atque additis aliis, quæ ad Hispaniam propriè spectant. Metinæ apud Guilielmum de Millis 1553. 8. Antverpiæque apud Nutium eodem anno.

Libro de Apotechmas, ex variis auctoribus. Antverpiæ apud Nutium 1543. & 1552. in 8.

Suma y erudicion de Grammatica en metro Castellano. Ibidem apud eundem Nutium, 1550. in 8.

D. FRANCISCUS DE TAPIA & LEIVA, Comes del Basto, ex Italico fecit Hispanum, Caroli Tapiæ Bellomontani Marchionis, Senatorisque Neapolitani, parentis sui librum - Espejo de Murmuradores, indigitatum. Matrili apud Alphonsum Martin. 1623. in 8

FRANCISCUS TARRAFA, Canonicus Barcinonensis, seculo superiore aggressus est latinam Hispaniæ Historiam scribere, sed brevem, ac per capita tantum rerum ab initio nostræ gentis usque ad præsens tempus apud nos gestarum. Parum tamen laudabiliter hoc munere functus est, Berosianis totus addictus fabulis. Nuncupavit ergo Philippo Regi II. Hispaniarum commentarium -

De Origine ac rebus gestis Regum Hispaniæ usque ad Caroli Casaris inaugurationem: rursusque, relicto aliis Caroli tempore, continuavit, Brevev rerum à Philippo II. Rege Catholico gestarum descriptionem Antverpiæ 1553. in 8. Unâque cum Ioannis Vassæ Chronico; Coloniae an. 1577. Francofurti 1579. in folio. deinde in systemate Hispaniæ illustrata, volumine I. pag. 518. Hispanicâ linguâ hoc idem conversum opus prodit Barcinone an. 1563. in 8. cum hac inscriptione Francisco Tarrafa, del principio y origen de cosas notables de los Reyes de España, traducido en Castellano, por Alon-

so de Santa-Cruz, con adiciones suas en cada Rey de las mas notables cosas que en otras Historias a ballado. Præterea scripsit Catalonicâ linguâ -

Dels Pobles, Riis, y Montanyes de Espanya, hoc est, Hispaniæ descriptionem; quam extare M. S. penes Paulum de Fluvia equitem Barcinonensem scripsit in Historia Cataloniæ vernaculâ Hieronymus Pujades, qui & ipse aliud opus Tarrafæ adscribit eodem loco, nempe -

Episcopologi, o Vidas dels Pontifices de Barcelona.

Ex Tabulario quoque Barcinonensi, cujus fuit custos, procudit opus aliud -

De las Casas solariegas de Cataluña: si Gasparo Escolano fidem habemus in Valentina Historia id affirmanti.

F. FRANCISCUS TIRADO, Franciscanus provinciae Aragoniæ, scripsit vernaculâ linguâ.

Manual de ajudar à bien morir. Cæsar-Augustæ 1614. in 16.

D. FRANCISCUS DE TOLEDO, Domini Francisci Alvarez de Toledo Comititis de Oropeza ex D. Maria Manuël de Figueroa filius, Christianis moribus vir passim commendatus, Peruani regni Prorex, scripsisse dicitur librum, qui in schedis adhuc latet,

Del Gobierno del Piru: Antonio de Leone teste.

FRANCISCUS DE TOLEDO, Cordubæ IV. nonas Novembris anni MDXXXII. editus in lucem fuit, lux ut esset in candelabro Ecclesiæ dignitatis doctrinaeque radiis fulgentissima. Priusquam religiosæ vitæ inter Iesuitarum sodales Sacramentum diceret, Salmanticæ XXVII. annos jam ætatis numerans, Doctor Theologus, Philosophiæque Professor censebatur, Dominicum Sotum olim præceptorem spe non defraudans de se jam ab eo tempore conceptâ, qui Toleti auditoris ingenium summæ cuique laudi adæquare solebat. Anno vix inter sodales completo, à B. Francisco Borgia, Generali, ut credimus, per Hispaniam Vicario, Romam venire iussus fuit anno exacti seculi quinquagesimo nono, magnamque istam Ecclesiæ totius metropolim dignum sortitus est usque ad obitum diem, virtutis suæ, atq; sapientiæ theatrum. In primis enim Aristoteli explanando, hinc Theologiæ, cum Scholasticâ, tum morali docendæ, magnâ eruditionis & iudicii collectâ famâ diu vacavit. Majore tamen adhuc virtutis significatione corda & ora omnium convertere ad se, unusque totam, quanta est, implere Romam, cunctisque omnium statuum mortalibus in pretio maximo ac veneratione esse visus est ex eo tempore, quo Pio V. Pont. Max. & sacro Cardinalium cœtui de rebus ad salutem pertinentibus ius-

fas fuit verba facere. Quo in munere sui quidem generis honestissimo, quo nil majus habet eloquentia sacra sectatoribus suis conferre, gravi illo & masculo dicendi genere, quod Evangelicos summè decet concionatores, mirè omnibus placuit. De quo verba ad jungere lubet clarissimi eloquentia & pietate viri Federici Borromei S. R. E. Cardinalis, & Archiepiscopi Mediolanensis. ex auro illius *De claris sui temporis Oratoribus commétario*. De hoc (Toleto) fuerit instar compendii (ait) si dicam Concionatorem cum assiduam per multos annos fuisse Pontifici, Cardinaliumque Senatui; cumque in illa urbe flos virorum ei dicenti semper adesset, nunquam auditum esse cum tadio. Fortasse aliquis dicet, quod rarè admodum concionaretur, quòdque mutaret sæpius auditores urbs incluta, id remedium fuisse satietati. Sed magis arbitror posse dici placuisse semper eum, quòd in omni foret oratione serius & gravis, idèmq; varius, & cum novo semper argumento. Ab eo procul aberant inania & fucata. Observationes ejus & monita spectabant mores tantum eorum, qui presentes aderant; communia & aliena non attingebat: eaque nimirum erat causa, cur audiretur libentissimè. Videtur autem hoc illi munus proprium contigisse, ut in tractatione singularium excelleret. Idque, sicut opinor, fiebat, quia rerum humanarum usu, simulque omni literarum varietate erat satis instructus. Et post alia, Brevis erat Toletus, & tamen quemdam ostendebat in ipsa brevitate candorem animi, qui veluti persuasionis erat telum. Et mox, Ita penetrabat animos Toletus argumentorum enthymematumque violentià, quibus in illo simplici genere frequenter admodum utebatur, ut vulgò numeraretur inter dicendi artifices & magistros. Hæc ille. Vulgarèque illud dicitur fuit ejus ætatis; Toletus docet, Panigarola delectat, Lupus autem movet; nota sacerorum Concionatorum nomina. Planè totos XXIV. annos, frequentissimèque, ut illius ævi mos erat, apud Pium ipsum V. Gregorium XIII. Sixtum V. Gregorium XIV. Clementem VIII. sacrum & Pontificium numeris omnibus Concionatorem implevit. Hujus meriti virum, quo quidem in gravissimis quibusque expediendis de Theologorum consilio negotiis direttore, reipublicæq; ad Poloniæ, Germaniæque utriusque Superioris, & Inferioris regiones deferendis momentis Legato Summi Pontifices usi fuerant, Clemens VIII. anno redèpti orbis MDXCIII. in alium Purpuratorum Patrum cooptavit collegium. Qua dignitate ornatus vixit per triennium dumtaxat, reconciliationis Henrici Gallorum Regis IV. cum Ecclesia promotor in paucis, authorque Pontifici; verum Cardinalitii sui ordinis decus. Opera hæc reliquit posteris;

Instructio ad Logicam. Coloniae 1575. Lugduni 1586. Venetiis 1588. in 8.

Commentaria cum questionibus in universam

Arystotelis Logicam. Venetiis apud Ioannem Baptistam à Porta 1589. in 4.

In Libros VIII. Physicorum. Venetiis apud Iuntas 1573. in 4. & 1580. Romæ 1590. in 4.

In Libros duos de Generatione & Corruptione. Venetiis apud Iuntas 1575. 4.

In Libros III. de Anima. Venetiis eodem anno ac typographo. Coloniae 1579. Lugduni 1602. 8.

Universum hoc Philosophiæ Systema Lugduni prodit quatuor voluminibus. 1608. 8.

Commentaria cum annotationibus in Sacrosanctum Iohannis Evangelium. Romæ apud Iacobum Tornerium 1588. Lugduni 1589. Coloniae 1599. & 1611.

Reliqua post ejus obitum lucem viderunt; nempe -

Commentaria in XII. Capita Sacrosancti Iesu Christi Evangelium secundum Lucam. Venetiis 1601. & Coloniae 1611. apud Antonium Boetzerum.

In Epistolam Beati Pauli Apostoli ad Romanos; quibus accesserunt -

Sermones XV. in Psalmum XXXI. & *Tractatus duo in ejusdem Epistolæ duo loca*. Romæ, Lugduni, Venetiis 1602. Coloniaeque apud Lippium 1603.

Summa Casuum Conscientiæ, sive Instructio Sacerdotum, libris VIII. quæ sæpius prelo subjecta est præsertim Romæ 1602. apud Ioannem Antonium Franzinum scilicet, & alios; demumque cum annotationibus & additionibus Andreae Vittorelli Theologi ac Presbyteri Bassanensis, & Martini Fornarii Tractatu *De Ordine*, aucta, multisque modis correctior prodit Lugduni apud Iacobum Cardon 1630. in 8. Petrus item Schenkelius Hagæ-comitanus Batavus, addidit ad Summam hanc *Directorium Iuris Pontificii, & explicationem terminorum Iuris in Toleto occurrentium*, Antverpiæ 1628 in 8. Hispanica eadem prodit hoc titulo; *Instructio de Sacerdotibus, y Summa de casos de Conciencia, del Cardenal Toledo, con las addiciones de Andres Vittorello*, interprete Doctore Didaco Henriquez de Salas, Pinciae 1616. in folio, Valentiaeque 1617. in 4. Gallica etiam hoc, *Instructio des Prestres de Tolet*, Lugduni 1638. in 4. Hujus Summæ *Compendium* Coloniae excussit scio 1612. in 8. Quod fortè idem est cum eo, quod Genesius Minutius, Florentinus, monachus Vallumbrosanus, confecit circa annum 1603. editumque Venetiis vidimus apud Baretium 1642. in 16. cum utilibus ad *Compendium* appendicibus. Petrus itè Franciscus, Vercellensis, Franciscanus Prov. Mediolanensis edidit (Luca Vvaddingo teste) *Lecturam* quamdam in *Toleti Summam*. Manserunt inedita -

Concionum aliquot volumina, sed in polita, & quibus postrema desit manus; itèmq; -

Commentaria in universam Summam Thea-

Theologia Sancti Thomæ, quæ in Romani collegii Bibliotheca asservantur; uti refert author *Bibliotheca Societatis*.

Explicatio quoque *Bullæ Cænæ*, est in Bibliotheca Ambrosiana Mediolani.

Obit XIV. Septembris anno MDXCVI. Deiparæ Virginis, vulgò Majoris, Romanæ Aede bonorum omnium, præter librariam supellectilem, quam Societatis Collegio Urbano legavit, hærede relicta in duodecim Sacerdotum alimenta, qui templi istius amplissimi sacrum ordinem horariis precibus persolvendis destinatum auferent. Qua in Basilica ad sinistram portæ maximæ latus sepultura ei data est hoc titulo insignis.

D. O. M.

FRANCISCO TOLETO Cordubensi S. R. E. Presb. Cardin.

Summo Theologo, Verbi Dei Predicatori Eximio.

In rebus magnis agendis consilio & prudentiâ Singulari.

Qui ob excellentem virtutem & merita Praclaro Clementis VIII.

P. M. iudicio primus in Societatem Iesu Amplissimam dignitatem intulit.

Vixit annos LXIII. menses XI. dies X.

Obit anno MDXCVI. die XIV. Septembris S. Dei Genitricis hærede instituta, Presbyteris,

Qui ad ejus Altare missas celebrent, Censum perpetuum attribui iussit.

Benedictus Iustinianus & Petrus Aldobrandinus Cardinales

Executores Testamentarii Collegæ optimo, & Capitulum & Canonici hujus Basilicæ Vivo Amplissimo

Et optimè de se merito posuerunt.

Plura virorum famâ clarorum de Toleto judicia elogiâque collegit Alegambius in *Bibliotheca Scriptorum Societatis*. Commendari autem in primis illud meretur, quod Ianus Nicius Erythreus, sive Ioannes Victorius de Rossi *Pinacotheca* suæ primo volumine comprehensum voluit. Conferunt & alia Ioannis Nadasi Iesuitæ in *Anno rerum memorabilium Societatis Iesu*, XIV. die Septembris Latinum, Laurentiique Craffi Italicû *nelli Elogii d'Humini Letterati*.

FRANCISCUS DE TOLEDO, alter quidem ab eo, qui Iesuitarum fuit sodalis, eoque antiquior, Philosophus (ut verbis utar Eisenreinii in *Catalogo Testium veritatis*) Rhetor, atque Theologus suæ ætatis clarissimus, & cum in disputationibus vir magnus, tum in argumentorum ac demonstrationum probationibus argutus, atque subtilis, omni doctrinâ consummatissimus; scripsit -

De Divina Eucharistia contra Ioannem Rechizanum Boëmum Ioannis Husi discipulum.

F. FRANCISCUS DE TOLOSA, Cantaber, ordinis Minorum, scripsit -

Demonstrationes Catholicas. Julio-brigæ 1612.

F. FRANCISCUS DE TORAL, Vbetensis, Franciscanus, post tricennem operam Indorum salutem impensam, domesticamque Provinciam Præfecturâ, Episcopus Iucatanensis creatus, obiit anno MDLXXI. scripto prius -

Arte y vocabulario de la lengua Topolaca; variisque aliis. Vvaddingus *De Scriptoribus ordinis Minorum*.

F. FRANCISCUS DE TORRALVA, Matritensis, ex Seraphico ordine in Iucatanensî Americæ, quæ ad Septentrionem vergit, provincia, Majâ (uti appellant) hujus gentis linguâ *Sermones totius anni* Concionatoribus & Parochis Indorum hodie etiam utiles conscripsit, decessurus ibi septuagenario major anno MDCXXV.

D. FRANCISCUS DE TORREBLANCA & VILLALPANDO, domo Cordubensis, Francisci Sancier Brocensis, ac Martini Roensis Iesuitæ discipulus, Ioannis Baptistæ Villalpandi illius, qui in Ezechiële illustrando laudabilem adeo operam poluit, ex sorore nepos, Advocatus ipse in Curia Granatensi, divinarum atque humanarum rerum eruditione non leviter tinctus Iuris studia tractavit, in iisque publici juris fecit -

Epitomen delictorum, in quibus aperta vel occulta invocatio Daemonum intervenit; libris IV. Hispali 1618. Cui appenditur populari linguâ -

Defensa en favor de los Libros Catolicos de la Magia.

Post plures annos forensi munere relicto, sacrisque initiatus domestico labore idem scilicet opus recoxit, & aliâ formâ donatum, valdeque locupletatum, alia etiam cum inscriptione publicavit: nempe -

Iuris spiritualis Practicabilium lib. XV. ex lege Domini, sive revelatis à Deo per Sacram Scripturam, vel in communi Ecclesia, vel in particulari hominum. Cordubæ 1635. in folio; duobus tomis, qui volumine uno ferri solent. Quo opere illorum obstruxit os, qui *Magiarum lucubrationum* laudem Ioanni Baptistæ avunculo tribuebant: simulque se editurum, promisit tres alios *Iuris Ecclesiastici*, duos etiam alios *Lecturarum & Consiliorum* tomos. Decessit in patria circa annum MDCXLV.

FRANCISCUS DE TORRES, Latine TVRRIANVS, domo Legionensis, aliis ex vico Herrera Palentinæ diocesis, ingenio, industriâque eum sibi ad omnem memoriam hominum aperuit callem, ut quem ipsi comparemus in superiori seculo totius eruditionis, omnigenæque doctrinæ ad aliorum usq;

invidiam fulgentissimis luminibus splendentem unum & alterum, aut vix paucissimos inveniamus. Excellenti namque rerum omnium, quæ instruere debent verum & germanum Theologum, hoc est, veræ Fidei inter tot quotidie erumpentes sectarum atque errorum propagines Athletam & assertorem, notitiâ imbutus, totum se, quantus erat, summâ diligentia, ferreâque vir assiduitate in conquirendis, pervolutandis veteribus libris, mirabili quæ in explicandis, exornandis, atque in communem utilitatem publicandis animi sensibus naturæ vi ac facultate, ad eruditissimas, sive aliorum, sive proprias lucubrationes vulgo communicandas, & communiendam fortissimis defensionibus Dei Ecclesiam, veluti ad indeclinabilem scopum direxit. Græcæ linguæ in primis, quam continere thesauros doctrinæ omnis Catholicæ, cuiusque studio importunissimos falsi propugnatores maximopere sibi placere non ignorabat, eam navavit, atque eo fructu operam, quam nunquam dedignatura sit posteritas, sed in præcipuo celebritatis loco, universo plaudente eruditorum hominum cœtu, collocatura. Grandior annis in Italiam pertransiisse, ejusque insignes omnes Bibliothecas excussisse dicitur. Unde improbo accedente labore in eum virum profecit, quem exaggeratissimis laudibus homines undequaque excellentes, quorum aliquos Bibliothecæ collegit author Jesuiticæ, cum superstitem, tum vita defunctum exornare olim soliti sunt, nec ulla ætas silentio involvet. Domesticum fuisse eum Cardinalis Salviati (Ioannem intelligo, qui ad annum seculi præteriti LIII. usque vixit) ex Introductione ejus ad opus suum *De Votis monasticis* notum habemus. In familiam quoque receptus fuit anno MDCLXI. Hieronymi Seripandi Cardinalis, recens in hunc ordinem vocati, quod Latinus Latinus refert in epist. quadam ad Andream Masium VI. Kal. Aprilis hujus anni data. Senex, postquam in Tridentino Confessu famæ ex tot lucubrationibus in publicum editis collectæ par inventus fuisset, Societatem Jesuitarum delegit, in cujus gremium reliquæ ætatis fructus, tam studiorum, quam Christianarum virtutum deponeret. *Torrensis* tunc nomen, quo hucusque usus fuerat, in *Turriani* transformasse dicitur, nec cum *Torrensi Hieronymo* scriptis quoque ipso celebri confunderetur. Sed verè ante hoc tempus apud Latini nuper laudatū *Turrianus* audit. In qua Societate adhuc totos decem & octo annos singulare domesticis omnibus religiosæ conversationis exemplum præbuit. Addictus quippe huic anno MDLXVI. diem suum obiit anno MDLXXXIV. Romæ ipso Præsentationis Deiparæ Virginis festo, ejus antiquitate olim propugnata, restitui Ecclesiæ Fastis, unde exulaverat, obtinuit.

Scriptis, priusquam vitam religiosam amplecteretur,

Dogmaticum de Electione divina, & Dogmaticum de Iustificatione. Romæ apud Bladium 1551.

De Residentia Pastorum, num ex scripto Divino Iure fuerit sancita. Florentiæ apud Laurentium Torrentinum 1551. & cum aliis ejusdem argumenti in 8.

De Summi Pontificis supra Concilium auctoritate lib. III. Florentiæ apud eundem Torrentinum 1559.

De Actis Nicenæ, seu Sextæ Synodi, deque Canonibus, qui ejusdem Synodi esse feruntur; & de Septima, ac multiplici Octava Synodo. Ibidem eodem anno.

De Dogmaticis caracteribus Verbi Dei lib. IV. Ibidem 1561.

De Commendatione perpetuæ administrationis Ecclesiarum vacantium, & residentia Pastorum extra ovilia sua. Romæ 1554. per Valerium & Aloysium Doricos, Venetiisque apud Iordanum Ziletum 1562.

Opuscula item varia -

De Votis monasticis liber. Romæ apud Vincentium Luchinum 1566. in 4. Olim fuit inscriptum opus *de Apostatis*, & quidem primum omnium nostri operum, ut author ait in prologo reformatæ sub novo titulo editionis: in qua liber secundus audit, qui & prius seorsum prodierat -

De Inviolabili religione votorum monasticorum inscriptus, & Stanislao Hosio S. R. E. Cardinali nuncupatus, Romæ 1561. atque ut monemus, 1566.

De Celibatu.

De Matrimonii clandestinis. Venetiis apud Ziletum 1563.

Post ingressum in Societatem scripsit -

Apologeticum pro Libro de Residentia Pastorum.

De sola lectione Legis & Prophetarum Judæis permittenda. Reperto tamem hunc jam excusum Romæ anno 1555. à Valerio Dorico.

De Hierarchicis ordinationibus ministrorum Ecclesiæ Catholicæ adversus schismaticas vocationes Ministrorum, & Superintendentium Hæreticorum lib. II. Dilingæ apud Sebaldu in 4. 1569.

Adversus Magdeburgenses Centuriatores pro Canonibus Apostolorum, & pro Epistolis Decretalibus Pontificum Apostolicorum, lib. V. Florentiæ apud Bartholomæum Sermartellium 1572. & Colonia apud Gervinum Calenium 1575. Huic nostra ætate opposuit David Blondellus vir eterodoxus, sed eruditus, *Pseudo-Isidorum suum, & Turrianum vapulantes, seu censuram Epistolarum Decretalium* &c. Deinde etiâ Blondello respondere conatus est *Apologia* scripta pro Epistolis Decretalibus Bonaventura Malvasia, Franciscanus Conventualis, quæ Romæ prodiit superioribus annis.

Adversus Capita Disputationis Lipsicæ Andree Freibub De Ecclesia & ordinationibus Mini-

Ministorum Ecclesiæ; lib. II. Colonia apud Calenium 1574.

Adversus Capita Disputationis posterioris Andree Freibubii Doctoris Academia Lipsiensis de eodem argumento. Colonia apud Ludovicum Alektorium 1578. 8.

De Sanctissima Eucharistia Tractatus duos, contra Andream Volanum, Polonum, Calvinii discipulum, & contra omnes metonymicos. Romæ 1576. 4. Parisiis apud Sebastianum Novellium 1577.

Apologeticum contra Boquinum Biturigenem sectæ Zuinglianae, nominis Societatis Jesu calumniatorem. Colonia apud Alektorium 1578. in 8.

Apostolicarum Institutionum de Catholica doctrina Clementis Romani lib. VIII. adjunctis ad finem LXXXV. *Canonibus Apostolorum*; ipsomet Turriano interprete è Græco, cum ejusdem scholiis, & observationibus ad confirmanda dogmata orthodoxa contra Hæreticos. Antverpiæ apud Plantinum 1578. Prius tamen prodierat cum Græco titulo *Διάταξις τῶν ἀγίων Ἀποστόλων*, hoc est, *Constitutiones Sanctorum Apostolorum: doctrina catholica à Beato Clemente Romano Episcopo & cive scripta*, lib. VIII. Græcè, cum Francisci Turriani Prolegomenis; Venetiis apud Iordanum Ziletum 1563. At, uti dies dieci eruat scientiam, hujus operis Clementi Romano adjudicati fides lubrica jam facta est apud noviores Bellarminum, Possëvinum, Albaspinæum, Baronium, Petavium, Halloixium, Ferdinandum Mendozam, Labbeum, & ex Hæreticis Vsserium, qui de authore conjectatur in notis ad Sancti Ignatii Martyris Epistolas cap. X. *Vossium, Blondellum, Dallæum, & alios*, quos Labbeus appellat.

Canones Concilii Nicæni LXXX. ex Arabico in Latinum conversos, & recognitos, cum Annotationibus. Adjecit -

Nicolaï I. Responsa ad consulta Bulgarorum. Antverpiæ apud Plantinum 1578.

Defensionem locorum Sacræ Scripturæ de Ecclesia Catholica, & ejus Pastore Episcopo Romano, Beati Petri Principis Apostolorum successore, adversus nugatorias cavillationes Antonii Sadaëlis Lutherani, lib. I. Colonia typis Arnoldi Birkmani 1580. 4.

Ejusdem Defensionis librum II. Ibidem eodem anno.

Ejusdem librum III. bipartitum contra responsiones Antonii Sadaëlis. Ingolstadii apud Sartorium 1581.

Posterioris Defensionis locorum Scripturæ de una Ecclesia Catholica in terris visibili, & de Episcopo ejus Pontifice Romano, contra secundas cavillationes Sadaëlis. lib. I. & II. Ingolstadii apud Vvolfangum Ederum 1583. in 4.

Adversus tertias in librum bipartitum cavillationes Sadaëlis. Ibidem apud Sartorium 1584. in 4.

Epistolam ad Gonzalum Herreram Episcopum Laodicensem De redditis Ecclesiasticis, & rationes eis utendi. Romæ XX. Aprilis MDLXXXIV. in hac urbe, uti credo, editam 1587. in 8.

Epistolam de diffinitione propria peccati originalis ex Dionysio Areopagita; & de Conceptione Mariæ matris Dei sine peccato ex scriptura Angelicæ salutationis, & testimoniis antiquorum Patrum; ad Iacobum Amiorum Antisiodorensis Episcopum. Ingolstadii apud Davidem Sartorium 1581. in 4. Salmantica apud Lucam de Iunta 1582. in 16.

Epistolam ad quemdam in Germania Theologum contra Ubiquistas, Ariannistas. Ingolstadii 1583. in 4.

Responsionem apologeticam ad capita argumentorum Petri Pauli Vergerii Hæretici ex libello ejus inscripto, De Idolo Lauretano, pro sancta domo Lauretana. Ingolstadii 1584. in 4.

Epistolam prolixam & luculentam ad Stanislaum Cardinalem Hosium, cui admiserit in Polonia Concionatores aliquos, eosque in Italiam vocaverit. Extat inter Hosii Epistolas CLXXV.

Translulit è Græco in Latinum plura veterum Patrum opuscula: quare non debuit *Turrianum* illaudatum relinquere Petrus Daniel Huetius cum lib. II. *De Interpretatione Hispanos* aliquot laudat, qui Græca in Latinum sermonem converterunt. Nempe -

S. Didochi Episcopi Photices in veteri Epistola Illirici capita C. de Perfectione Spiritualis; &

S. Nilii Capita CL. de oratione ad Deum; annotationesque adjecit. Florentiæ apud Bartholomæum Sermartellium 1573. & Antverpiæ in officina Plantiniana 1575.

Ioannis Sapientis, cognomento Cyparissiotæ, expositionem materiæ eorum, quæ de Deo à Theologis dicuntur, in X. Decades partitam cum scholiis Turriani. Romæ apud Dominicum Basam 1581. 4.

Photii Archiepiscopi Constantinopolitani librum De voluntatibus in Christo, quæ dicuntur Gnomica. Extat tomo singulari *Insignium Authorum* Petri Stevartii.

Basilii Seleuciæ Episcopi Demonstrationem adversus Judæos De Christi Adventu. Extat volumine III. *Bibliothecæ veterum Patrum*; & in laudatâ Stevartii collectione, qui addidit -

Collectanea contra eosdem Judæos ex Sacris Scripturis, eodem Interprete: item -

Miscellanea de quibusdam Hæresibus, earumque authoribus: ex ejusdem interpretatione.

Maximi Martyris disputationem adversus Pyrrhum Archiepiscopum Constantinopolitanum Monothelitam. Volumine VII. ejusdem *Bibliothecæ*, & apud Baronium *Annalium* tomo VII.

Theodori Presbyteri Rhaitensis Præparationem De Incarnatione Divina. I. tomo *Bibliothecæ Græco-latinae.*

Theodori Abucæ Episcopi Carie opuscula contra Hæreticos, Judæos, & Saracenos. Extant

tant cum seorsim à Jacobo Gretsero edita. Ingolstadtii apud Adamum Sartorium 1606. in 4. tum etiam tomo IX. Parte II. *Bibliotheca Patrum*.

Serapionis Episcopi Tmuceas adversus Manichæos librum. Extat in *Lectiōibus antiquis Canisii*, & tomo IV. *Bibliotheca*, aliàs tomo II. *Auctarii*.

Leontii Bizantini libros III. contra Eucybianos & Nestorianos. Item *Adversus Apollinaristas; & solutiones argumentorum Severi*. Tomo IV. *Bibliotheca*. Item ejusdem *Dubitatioes Hypoteticas*, cum notis, Ibidem: & cuncta hæc *Leontii* communicata sibi ab Antonio Possesivino ex interpretatione Turriani retulit in *Antiquarum lectiōum* tomum IV. Henricus Canisius.

Anastasi Sinaitæ Patriarchæ Antiocheni orationes V. quæ inter Canisii adversaria repertæ sunt ab Stevartio, & in lucem editæ dicto systemate *Lectiōum antiquarum*. Eadem ex translatione Godefridi Tilmanni prostant volumine *Bibliotheca SS. Patrum*. Scilicet, *De S. Trinitate; De Incircumscripto; De Divina æconomia*, hoc est, Incarnatione: *De Passione & impassibilitate Christi; De Resurrectione Christi*.

Anastasi Abbatis contra Iudæos librum. Tomo III. *Bibliotheca*.

Incerti Collectanea contra Severianos & Accephalos. Ibidem.

S. Nicephori Constantinop. Patriarchæ opuscula IV. contra Iconomachos. Ibidem.

Dionysii Archiepiscopi Alexandrini epistolam adversus Paulum Samosatensem Episcopum Antiochia. Romæ, typis Vaticanis 1608. in 8. & *Auctarii Bibliothecæ* secundo volumine.

Didymi Alexandrini contra Manichæos versionem Francisci Turriani habere se M.S. Antonius Possesivinus annotavit in *Didymo*.

Zachariæ Episcopi Myrienenensis Disputationem contra Manichæos, apud Canisium tomo V. *Antiq. lectiō. & tomo VI. Biblioth. Patrum* editæ Colonia.

Titi Bostreni Episcopi tres libros contra Manichæos, eodem tomo V. *Canisii*.

Timothæi Presbyteri de Differentia eorum, qui accedunt ad Christianam fidem; non eum libellum, qui extat in *Bibliotheca PP. Bignei* tomo VI. sed quem, ex Turriani versione codicem locupletiore natum, edidit Antonius Possesivinus in *Apparatu*, tomo II. verbo, *Timothæus Presbyter*.

Theodori Studitæ ad Gelasium ex monasterio perfugam quamdam epistolam à se latinam factam appendit author ipse interpretationis operi *De Votis monasticis* jam laudato.

Adornabat autem, cum è vita decessit, *Hoplotheam*, quæ imperfecta mansit: eam tamen laudat *Gabriël Vasquez III. Parte*, tomo I. dist. XVI. cap. IV. num. 24. Item -

Commentariis in Psalmos scripsisse eum, sed qui intercederint, testatur Silvester

Maurolycus in *Oceano Religionum* lib. V.

Iure quidem optavit author *Bibliotheca Societatis* existere aliquem Typographum, qui omnia Turriani opera diligenter collecta tomo uno & altero simul vulgaret.

F. FRANCISCUS TORRES, ordinis Minorum provinciæ Aragoniæ, unde erat domo, Theologiæ lector, & provinciæ suæ Pater, Concionator, & aliquando Præfectus, nec non & Chronographus, scripsit -

Consueos de los devotos de la Inmaculada Concepcion de la Virgen. Casaraugusta apud Petrum Cabarte 1620. in 4.

FRANCISCUS TRENADO DE AILLON, *Villalpandi* oppidi civis, edidit -

Arte curiosa para entender y hablar la lengua Italiana. Medinæ 1596. in 8.

Convertit quoque in Hispanicum - *Las Rimas de Francisco Petrarca*.

D. FRANCISCUS DE TRILLO & FIGUEROA, Gallæcus, Coruniensis, Granatæ ab undecimo ætatis anno commoratus, literisque institutus, præsertim humanioribus, historicisque, nisi quod & in Italiam aliquando venit, stipendiæque ibi militaria fecit; scripsit carmine -

La Neapolitana, Poema heroico del Gran Capitan. Granatæ 1651. in 4.

Varias Poesias. ibidem in 4.

Habere se M.S. mihi ipse retulit sequentia - *Historia Politica del Rey Catolico*. Epitome de la historia del Rey Henrico IV. de Francia.

Historia y antiguedades del reyno de Galicia, y su nobleza.

Antiguedades de la ciudad, de Granada.

Notas y adversarios a los Autores de la historia antigua de España.

Discursos Politicos y militares. Cartas.

Discursos chronologicos. *Blafones y armas de la nobleza de España*.

FRANCISCUS TRUCHADO, Beacienfis, transtulit Italicum opus *Francisci Straparola de Caravaccio* bipartitum in linguam vernaculam hoc titulo,

Primera y segunda parte del entretenimiento de Damas y Galanes. Matriti apud Ludovicum Sanchez 1598.

D. FRANCISCUS DE TRUXILLO, natus in oppido *Cañizera* Seguntinæ diœcesis, Compluti in collegio Sancti Ildephonsi sodalis, Sac. Theologiæ Doctor, & Canonicus ædis sacræ ejusdem Complutensis municipii S.S. M.M. Iusti & Pastoris, Episcopus tandem Legionensis creatus; circa an. MDXCII. scripsit librum quemdam -

De la Santa Iglesia de Leon; quem laudat Prudentius Sandovalius in vita Fruela II. Regis Legionensis pagina 261.

FRANCISCUS VAIO, Valentinus, scripsit - *Grammatica Latina linguæ Institutiones*. Valentia apud Petrum de Huete 1569. 8.

FRANCISCUS DE VALDERABANO, Matritensis, Francisci aurificis filius, quindecim ferè annorum adolescens, publicavit.

Vida y muerte de S. Eloy Obispo de Noion Abogado y Patron de los Plateros: ex Latina *Sancti Audoeni* Historia apud Surium, aliisque rerum ab eo gestarum scriptoribus. Matriti 1640. in 4.

FRANCISCUS DE VALDES, Tribunus militum, sive peditum Magister (*Maesse de Campo* nunc vocant) scripsit -

Espejo y disciplina militar, en el qual se trata del oficio del Sargento maior. Bruxellis 1586. & 1590. in 4. Matriti 1591. in 8. Antverpiæ 1601.

FRANCISCUS VALENTE, Olissiponenfis, Presbyter Societatis Iesu, in Conimbricensi collegio Philosophiæ, atque inde in Eborensi Theologiæ Professor, scripsit -

Concordiam Juris Pontificii cum Cæsareo, & cum Theologica ratione: de causis & effectibus Divini & Humani Juris in genere, ad Titulos De Summa Trinitate &c. & De Constitutionibus, & XX. Distinctiones Decreti. Parisiis 1654. in folio apud Sebastianum Cramoyssi.

FRANCISCUS VALLESIVS, Professor, ut arbitrator, Valentinus Rhetoricæ artis, scripsit ad discipulos -

Epitomen troporum ac schematum, & Grammaticorum, & Rhetorum ad authores tum profanos, tum sacros intelligendos. Valentia apud Thomam Mey 1555. 8.

FRANCISCUS VALLESIVS (vulgo VALLES) DE COVARRUBIAS, quod ultimum cognomentum ei fortè venit à natali loco Castellæ veteris, Medicorum omnium, quotquot in Hispania unquam reperti sunt (& reperti quidem sunt præstantissimi) laudem & meritum adæquavit, aut ne quid minus dicam, dum verbo absit invidia, superavit. In Complutensi namque Academia plurimum annorum Professor, celeberrimis jam expertus ubique lubricationibus, supremumque docendi locum antemeridianis horis adeptus, à Philippo II. Hispaniarum Rege in Curiam evocari, regis salutis tutelæ præfici, gratiæque principali, ac muneribus liberaliter dispensatis ornari promeruit. Plena sunt Medicorum commentaria Vallesii laudibus, quibus abstinere, ne noctuas, quod dicitur, Athenas. Pro omnium tamen alio-

rum, etiam doctissimorum, commendatione, sese lectoribus commendant opera ipsa, quæ summum Philosophum, præstantissimum, medicæ artis Doctorem acuminis & judicii non vulgaris, eximixque, ac multiplicis eruditionis ubique præferunt: Ea scilicet -

Controversiarum Medicarum & Philosophicarum libri X. Priores duo libri eas, quas Philosophi habent cum Medicis communes; III. *Questiones de Pulsu, & Urinis*; IV. & V. *Pathologicas*; VI. quæ ad artem tuendæ valetudinis spectant; VII. VIII. & IX. *Curativas*; X. *Prognosticas* comprehendit. Accessit *Controversiarum* huic operi libellus -

De locis manifestè pugnantis apud Galenum, post navatam olim ab Andrea Lacuna Segoviensi in eodem argumento operam, quæ nostro non arriserat. Compluti 1564. & 1583. Francofurti 1582. fol. & 1590. & 1595. in fol. Venetiis 1591. in 4. Hanoviæ apud Vekelii hæredes 1606. fol. Adjunguntur in editione Complutensi anni 1583. & aliis -

In Tertium librum de Temperamentis, Galeni, &

In IV. priores libros de Simplicium medicamentorum facultate commentaria. At hæc duo, & plura alia hujusmodi in Galenum, jam simul prodierunt Colonia, ut mox dicimus: videlicet -

Commentaria in Galeni Artem medicinalem. Compluti 1567. in 8. Venetiis 1591. in 8. Item in ejusdem -

De Inæquali intemperie, libellum: *De Differentia Februm* duos libros.

De locis patientibus sex. Lugduni anno 1559. in 8. Accedunt -

Tractatus medicinales. Lugduni anno 1559. in 8.

De Urinis compendiarium *Tractatio*: item *De Pulsibus* libellus, ac -

De Febris alius libellus. Compluti anno 1569. in 8. Taurini apud hæredes Nicolai Bevilacqua an. 1588. in 8. Patavii apud Paulum Mejetum 1591. 8.

Methodus medendi libris III. Omnia hæc, ut annotare cœpimus, operâ & industria Ioannis Petri Airoldi Marcellini prodierunt simul Colonia typis Francisci de Francisci & Ioannis Baptistæ Ciotti anno 1592. in folio.

Aliud credo opus est, aut certè aliqua ex parte auctum,

Methodus medendi in libros quatuor divisa: quorum primus continet *Vitæ egrotantium*; II. *Rationem curandi per indicationes simplices*; III. *per compositas*; IV. *Occasiones curandi & abstinendi à curationibus*. Venetiis anno 1589. in 8. Matriti apud Ludovicum Martinez Grande an. 1614. 8. Lovanii apud Hieronymum Nempæum 1647. 8.

In Aphorismos Hippocratis; simul & *In Libellum ejusdem de Alimento*. Com-

Compluti 1561. in 8. apud Andream de Angulo.

In *Librum Pranotionum*.

In *Libros De Ratione victus in morbis acutis*. Compluti apud Andream de Angulo. 1569. 8. Augustæ Taurinorum apud hæredes Nicolai Bevilaquæ 1590. 8. Compluti etiam anno 1564. in 4. Omnes hi in *Hippocratem commentarii* unâ cum *Aphorismis* editi sunt simul curâ ejusdem Airoldi, Coloniz in eadem officina 1589. fol.

In *ejusdem Hippocratis libros Epidemion seu de morbis popularibus commentaria*; cui Vallesii scripto palmam inter alia omnia deferre solent magni viri. *Epidemici libri* (ait Zacutus Lusitanus in *Inroitu ad Praxim*) *maturum & expertum medicum exoptant: unus adest mihi mille instar Vallesius, in cujus commentariis meo & doctorum judicio, totius, præsertim practicæ, medicinæ præcepta reposita sunt*. Prodierunt Matriti 1577. in folio, deinde ejusdem Airoldi opera Coloniz in officina Ciotti anno 1588. fol. Neapolique apud Lazarum Scorigium 1621. in fol.

Octo librorum Aristotelis de Physica doctrina versione novâ ex Græco fecit, & Commentariis explanavit. Compluti apud Andream de Angulo 1562. fol.

Controversiarum naturalium Partem primam, deinde edidit, eas continentem, quæ spectant ad VIII. libros jam laudatos Physicorum Aristotelis. Compluti 1563. fol.

In *quatuor libros Meteorologicorum ejusdem Commentaria*. Compluti an. 1558. in 8. Taurini 1588. in 8. Patavii apud Paulum Mejetum 1591. 4.

De Sacra Philosophia, sive de his quæ scripta sunt physicè in Libris sacris, liber singularis. Lugduni 1588. in 8. 1592. & 1595. Taurini 1587. in 4. Francofurti apud Nicolaum Bafæum 1590. & 1608. in 8. Adjunguntur in omnibus ferè his editionibus propter argumenti similitudinem *Levini Lemnii de Plantis sacris, & Francisci Ruei de Gemmis libri*.

Hispanicum quoque extat à nostro opus, scilicet -

Tratado de las aguas destiladas, pesos y medidas, de que los Boticarios deben usar. Matriti an. 1592. 8.

FRANCISCUS DE VALLES, Matritensis, Prior domus Deiparæ Virginis de Sar cognominata in Gallaciæ regno, edidit -

Cartas familiares de moralidad; nempe De Eleemosina: De Instabilitate humanarum rerum: De vera nobilitate: De sequendo Deum, quod nos vocat, aliisque. Matriti apud Ludovicum Sanchez 1603. 8.

FRANCISCUS VANEGAS, Lusitanus, Olisiponensis, D. Garcerani Albanelli Philippi IV. pueritiæ in literis directoris, posteaque Granatensis Ecclesiæ Archiepiscopi

familiaris, humaniorum disciplinarum, universæque antiquitatis peritissimus, aggressus est *Mithologicum opus de Gentium, sive Ethnicorum falsa religione*, hoc est Commentaria ad *Lactantium Firmianum*: ex quo opere perfecta vidi apud *Martinum Vasquium Siruelam* Hispalensis Ecclesiæ Portionarium virum eruditissimum -

Prolegomena in L. Calium Lactantium Firmianum & ceteros auctores, qui scripserunt adversus Gentes disputationes, Apologeticos, ἀπολογητικὰς, παρὰ ἑθνικὰς λόγους

Item *Commentaria ad Librum primum Lactantii, & ad Librum De falsa religione, usque ad cap. XXII, & ad Librum De Origine erroris, usque ad Cap. V. variâsque lectiones ad diversos alios libros*. Consuluit quippe plures hujus Authoris M. SS. codices, qui in Bibliotheca regia Scurialensi adservantur.

F. FRANCISCUS VAQUERO, Benedictinus monachus monasterii S. Mariæ de Veruela regni Aragoniz, conscripsit -

Apologia en alabãca de la ordẽ de S. Benito. Cæsaraugustæ 1616. 4. apud Ioannem de Lanaja.

FRANCISCUS DE VARGAS MEXIA, Iurifconsultus, Toleti forsan, de quo mihi non liquet, natus, sub Carolo & Philippo Regibus Catholicis, postquam gessisset varia hujus professionis munera, supremo in Castellæ Senatu cum Fiscalis Advocati partes sustinuit, tum deinde in amplissimum ordinem fuit admissus. Foras hinc destinatus ad negotia publica expedienda, quorum capax existimabatur, Bononiæ prius unâ cum Martino Soria Velasco Caroli Cæsaris nomine anno MDXLVIII. atque iterum Tridenti ann. MDL. comparuisse dicitur in *Historia Concilii Tridentini*, cum de translatione ejus Synodi in Bononiam seriò conquesturus, tum de restitutione ejusdem in urbem Tridentinam gratias publicè acturus. Venetiis hinc per septem, octòve annis, quod ex Onuphrio Panvinio alicubi constat, deinde Romæ Prolegati, ut ajunt, regii munere functus est, principio solus, ob non admissum à Paulo IV. Ioannem Fossecam loco ipsius subrogatus, quod libro X. *Historiæ Philippi II.* refert Cæsar Cãpana, deinde unâ cù Tendigliæ Comite ad Pium IV. Oratore. Hic Pontifex de approbanda Ferdinandi in Cæsarem renunciatione, deque Tridentinis maximi momenti rebus cum sacro Cardinalium collegio quotidianis ferè consultationibus instanter agebat. Cui cum nota esset hominis integritas & doctrina, de Iurisdictione Episcoporum, quæ per eos dies negotium facebat Tridentinis Patribus, ab eo sententiam rogatus, gravissimis eam & ornatissimis verbis coram lectissimis quibusdam Cardinalibus dixit, quæ

quæ cum aliis aliorum Tridentum fuit remissa. De quo responso cum non mediocri Oratoris laude agit Cardinalis Pallavicinus in laudata *Historia Concilii Tridentini* lib. XXI. cap. XI. qui & de aliis rebus ab eo apud Pium gestis adeundus est lib. XIV. cap. XIV. Post hæc Philippo Regi maximo à consiliis status fieri promeritus aliquot annis elapsis ab eodem vitæ quietem, atque emeritum otium impetravit, & in Cisensem prope Toletum Hieronymianorum domum secessit: quo loco attentissimè legisse eum Commentarios de *Rebus Ximenii Cardinalis*, priusquam ederentur, sibi communicatos Alvarus Gomezus author in eorum præfatione scriptum reliquit, *doctissimi, atque integerrimi, multorumque negotiorum usu prudentissimi* commendatione Vargæ nostri mentionem consignans. Quem admodum & Venetiis agens summis quibusque ornatus fuit laudibus ab Onuphrio Panvinio in nuncupatoria ad ipsum Epistola suâ in *Fastos Consulares Appendicis* in hac urbe editæ ann. MDLVIII, vbi inter alia antiquitatis omnis, *Historiæque studiosissimum* eundem appellat. Extat non minùs honorifica hujus viri memoria in literis ad eum datis à Paulo Manutio homine eruditissimo, quam fronti lib. II. *Epistolarum* præfixit: quo loco præter alias animi dotes negat Vargam pietate in Deum & sanctitate vitæ aliquem superiorem habere: qui ad laudatum nostri opusculum de *Iurisdictione Episcoporum* præfationem quoque edidit. Nihil tamen ab eximio viro adepti fumus posteris, si demas ante dictum -

De Episcoporum Iurisdictione, & Pontificis Max. auctoritate Responsum, Romæ editum, Pii IV. cui datum est, jussu apud Paulum Manutium 1563. in 4. deindè; inter *Tractatus Doctorum* Volum. XIII. Parte I.

Commentarios tamen se scripsisse de Iusto bello adversus infideles, affirmavit ipse in laudati *Responsi confirmatione* X. in quibus, quâ viâ, quibusque modis expediendum esset, collatis atque inter se conciliatis contrariis *Innocentii & Hostiensis*, pluriùmque aliorum sententiis conatum se ait docere, Quod tamen opus negat à se visum, sive de eo auditum, ubi esset, *Ioannes Solorzanus* lib. II. *De Iure Indiarum* cap. I. n. 33.

De Certitudine etiam Pontificalium Definitionum, ac de *Canonizatione Sanctorum* se copiosè admodum scripsisse affirmat in ejusdem *Responsi Confirmatione* XI.

Nec non & contra *Bracharensem Archiepiscopum pro Toletano in causa Primatus Hispaniarum apud Tridentinam Synodum suscitata peculiare opusculum edidisse* author mihi est *D. Thomas Tamaio de Vargas* in libro, cui titulus, *Verdad de Dextro*. fol. 109.

FRANCISCUS VARRON, nescio unde,

aut quis homo, laudatur ab Athanafo Lobera Cisterciensi in *Historia urbis Legionensis* cap. IX. tamquam author operis metrici -

Casa de Varron, ut suspicor, nuncupati: nam vix hoc quale sit, ille explicavit.

FRANCISCUS VASQUEZ, legitur in catalogo Bibliothecæ Olivariensis inscriptus codici manu exarato in folio -

Tractatum variorum: item alteri opusculo hujus tituli -

Relacion de lo que sucedió en la jornada de Amagua y alcamiento de D. Hernando de Guzman.

Fortè non idem utriusque, sed duo auctores sunt cognomines.

FRANCISCUS VASQUEZ CORONADO, scripsit, Antonio de Leone teste in *Bibliotheca Indica*,

Relacion del descubrimiento de las Siete Ciudades. Excusa extat Italicè volum. tertio *Ioannis Baptiste Ramusii Relationum*.

FRANCISCUS VAS DE ALMADA, scripsit Lusitanicâ linguâ, qui Castellana sonat -

Tratado del suceso de la nao S. Juan Baptista, y jornada de la gente que de ella se salvò año MDCXXII. 1625. 4.

FRANCISCUS DE VBEDA, Toletanus, author libro cuidam inscribitur, cujus hic titulus -

La Picara Justina, Bruxellis 1603. 8. ac nescio an alibi prius. Ad imitationem nempe *Guzmanii Alfaraciensis*, cujus libri à *Mattheo Alemanno* recens editi, magna tunc erat famæ celebritas, ut germanam ei conjugem daret. Audio tamen Dominicanum cuiusdam sodalis hunc librum esse prolem.

F. FRANCISCUS DE LA VEGA, Pincianus, monachus Benedictinus, Anglicanarum missionum Commissarius Generalis, scripsit - *De la Diferencia entre el Varon justo y perfecto*.

De la Conveniencia que ay para que la orden de S. Benito reciba las ceremonias Romanas de la Missa.

F. FRANCISCUS DE LA VEGA, Franciscanus sodalis, scripsit -

De la Vida y milagros del S. Fr. Juan de Capistrano, Legado Apostolico, del orden de los Menores. Matriti 1623. in 4.

D. FRANCISCUS VELASQUEZ MINAIA, Matritensis, D. Jacobi eques, & Commendatarius de Lobon, Elisabethæ Hispaniarum Reginae Borboniæ Strator, edidit -

Esfera del Mundo, con una breve descripcion del Mapa. Matriti 1626. in 8.

Obiit Matrili ineunte anno MDCLVII. plusquam septuagenarius.

FRANCISCUS VELEZ DE ARCINIEGA, patriâ ex oppido *Casarrubios del Monte*, D. Bernardi de Roxas & Sandoval Toletani Præfulis Pharmacopola, edidit-

Historia de los Animales mas recibidos en el uso de la medicina. Matrili typ. reg. 1613. 4.

Farmacopea de muchas cosas importantes à los Botucarios. Ibidem 1603. 4. apud Ludovicum Sanchez.

Paracer de que las Cuebas son el Carpafo de Galeno, in 4.

Annotationes sobre Mesue de muchos compuestos y simples.

F. FRANCISCUS DE VERA VILLAVICENCIO, Bæticus, Xerezienfis, ordinis B. Mariæ de Mercede, S. T. Magister, Medaurenfis olim Episcopus, & Hispalensis Coadjutor, dum huic Ecclesiæ D. Ferdinandus Niño de Guevara S. R. E. Cardinalis præerat, Elnensis deinde in Catalonia, tandemque Salmanticensis designatus obiit Matrili anno MDCXVI. Scripsit -

De las Indulgencias, que los Sumos Pontifices concedieron à la Religion de Nuestra Señora de la Merced.

Linguaque Catalanorum -

Catechismum. Perpiniani in 4.

D. FRANCISCUS VERDUGO, domo ex oppido *Talavera de la Reyna*, virtute ac prudentiâ, militarisque artis peritiâ singulari in Belgico adversus rebellium subditorum provincias, Anglos, Gallique earum auxiliatores bello nemini Hispanorum Ducum inferior. Quatuordecim annis, & quidem difficillimo tempore, industriâ & animi præsentiam supplens copiarum & pecuniæ tenuitatem, Frisiæ provinciæ, aliquandòque etiam Geldriæ Gubernator præfuit; unde ad aliarum momenta, quæ pari confecit virtute, translatus Lutsemburgi, qua in urbe Dorotheam Petri Ernesti Mansfeldii Comitissiam ante plures annos uxorem duxerat, diem vidit extremum anno MDXCVII. ætatis suæ LXI. Scripsit Iulium Cæsarem & alios magnos Imperatores æmulatus -

Los Comentarios de la Guerra de Frisia. Qui quidem penes D. Franciscum Joannem de Torres, Valentinum equitem, Neapolitanæ aliquando magnæ Curie Vicariæ Regentem, Verdugi generum, relictis in manus Hieronymi Frachetta M. SS. pervenerunt; qui eos in Italiæ sermonem translatos Neapoli edidit apud Felicem Stigliolam, 1605. 8. cum hæc inscriptione, *Li Commentarii di Francesco Verdugo delle cose successe in Frisia nel tempo che egli fu Governatore e Capitano Generale in quella provincia; con la vita*

del medesimo Verdugo: ad D. Joannem Alphonsum Pimentel Beneventanum Comitem Neapolitis Proregem. Exemplar Hispanum nescio ubi nunc lateat.

De *Verdugo* temperare mihi non possum, quin exteri, imò & adversarii hominis elogiū hic subijciam. Is est Hugo Grotius *Annal. Belgic.* lib. IV., sed ille ait de nostro; *Quamvis infelici Frisiæ Præfeturâ nomen meritis, ut cui tempus, & vires sæpius quàm robur & industria defuerint. Fides illi religiosa, & militaris facundia; etiam comitas ingenii, quo infrequentior Hispanis, hoc insignius honestamentum; & quòd magnos ad honores ab imo evectus, quippe natus domo non ignobili, sed paupere, prioris fortunæ, quantum satis erat, meminisset.* Hæc Grotius.

FRANCISCUS VERGARA, Poletanus, Ioannis ejus almæ Ecclesiæ Canonici, virique literatissimi frater germanus, ingenio (ut ait Schotus) *Ioanne ipso inferior, studio major, sed paris cum eo & admirandæ industriæ*, sub Demetrio Cretensi ac Ferdinando Nonio Pinciano literis operam dedit, præcipue Græcis; quarum ipse totos viginti annos, collegam habens Laurentium Balbum Liliensem, Compluti fuit Professor. Senex scholam Georgii Naveri summi Theologi, Bibliorūque ibidem Interpretis linguarum cognitione præstantis frequentare non erubuit. Quo in loco etiam denatus est VI. Kalendas Ianuarii MDXLV. sepultusque in æde sacra *Iusti & Pastoris* Martyrum, in qua Canonicus fuisse dicitur. Scripsit -

De omnibus Græcæ lingue Grammaticæ partibus. Compluti apud Michaëlem de Eguia 1573 in 4. deinde Parisiis 1550. in 8. *ex antiquis recentioribusque authoribus* (ait Schotus, idoneus quidem hujus rei testis, græcè enim doctissimus) *scholiisque explanavit tam accuratè, nihil ut in eo genere perfectius.*

E Græco vertit in Latinum -

S. Basilii Homilias IX. breviores, à nemine antea editas.

Theonis quoque *Sophistæ Progyrnasmata.* Item è Græco in vernaculam gentis linguam -

La Historia Ethiopica de Heliodoro, quam in Bibliotheca Ducis Infantatus, cui dicaverat author, latere delatum est ad Andreã Schotum. *Francisci Vergaræ* meminit etiam non sine debita tali viro, & Ioannis Vergaræ fratri laude, Alphonfus Garzias Matamorus *De Academiis & Clavis Hispaniæ vivis.* Ad hunc item scripta est Erasmi Roterodami epistola XV. libri XX. anno scilicet MDXXVII. in qua multa de Francisco, tunc temporis, ut apparet, juvene, ac de Ioanne Vergaræ ejus fratre.

FRANCISCUS DE VERGARA, Iuris con-

consultus, ut apparet, scripsit, quæ in Bibliotheca Olivariensi quondam servabantur M. S. in folio.

Consilia quædam, & *Adversaria ad Leges Tauri.*

D. FRANCISCUS VGARTE DE HERMOSA & SALZEDO, Peruanus Presbyter, dum Matrili degeret ferè sexagenarius, emisit in publicum -

Origen de los dos Gobiernos Divino y Humano, y forma de su exercicio en lo temporal; ad D. Gasparem Bracamontium Peñarandæ Comitem, Indici Senatus Præsidem. Matrili 1655. in 4. apud Dominicum Garziam Morrás.

In eadem Curia paulò post obiit.

FRANCISCUS VIDAL DE NOIA, inscribitur ut author Sallustianæ interpretationi, quæ hac nuncupatione edita est,

Salustio traducido por Maestro Francisco Vidal de Noia en estilo asaz alto y muy elegante. Lucronii 1529. in folio, deinde Antverpiæ 1554.

F. FRANCISCUS DE VILLAFRANCA, Franciscanus provinciæ Castellæ, vulgari cognomento *El Italiano* (vixerat fortè diu in Italia) scripsisse dicitur, sed non in lucem edidisse plures Tractatus *De rebus Indicis;* itemque de *Prædestinatione*, admodum doctos; quod refert Fr. Petrus de Salazar in *Historia provinciæ Castellæ ordinis S. Francisci*, lib. II. cap. XXIII.

D. FRANCISCUS DE VILLAGOMEZ VIBANCO, natus in oppido *Espinosa de los Monteros*, Sancti Iacobi Eques, hujusque ordinis Thesauri Præfectus, Philippi IV Regis Catholici Strator, scripsit -

Consideraciones Politicas.

D. FRANCISCUS DE VILLAGRASSA, gente Valentinus, Iuris utriusque Doctor, Dominus Baronis *de Marsà*, Canonicus Segobricensis, scripsit -

Antiguedades de la Iglesia de Segorbe y Catalogo de sus Obispos. Valentia per Hieronymum de Villagrassa 1664. in folio.

FRANCISCUS DE VILLALOBOS, Doctor Medicus, Caroli Cæsaris aulae domesticus, ac Philippi Principis, disertus & eloquens, sermone patrio scripsit -

Problemas con otros Dialogos de Medicina y familiares: Zamoræ 1543. in folio, & alibi etiam in 4.

Ejusdem est -

Glossa naturalis in Plinii Historiæ naturalis primum & secundum libros. Compluti apud Michaëlem de Eguia 1524. in folio.

D. Thomas Tamajus Francisco à Villalobos Toletano, qui videtur non diversus esse, duo sequentia opera tribuit,

Sumario de la Medicina en verso maior; & *Tratado de la Enfermedad de las Bubas;* quæ Salmanticæ prodiisse ait anno 1498. in folio.

At cur Francisco Villalupensi Franciscano Lucas Vvaddingus *de Scriptoribus ordinis Minorum* scribens *Commentaria* illa (sic vocat) in *Historiam naturalem Plinii* adscripsit? Religiosum-ne hunc habitum aliquando adsumpsit noster?

FRANCISCUS DE VILLALPANDO, Toletanus, edidit -

Tercero y quarto libro de Arquitectura de Sebastian Serlio, en los cuales se trata de como se pueden adornar los edificios, traducidos de Toscano; con figuras. Toleti 1573.

FRANCISCUS DE VILLALVA, Toparcha del Gospi & Baroniarum de *Montmagastre*, edidit ad filios -

Avisos de Padre, y Rosario de Nuestra Señora. Barcinone 1630. 8.

FRANCISCUS VINCENTIVS TORNAMIRA, Navarrus, Tudelæ natus, *Mora* Toparcha, scripsit -

Cronologia y Repertorio de los tiempos. Pampelone anno 1585. in 4. apud Thomam de Porrallis.

El Calendario Gregoriano. Pampelone 1591. 4.

F. FRANCISCUS DE VICTORIA, domo ex *Victoria* urbe provinciæ Alabæ, puer Burgos Castellæ veteris Metropolitim translatus à parentibus inter Dominicanos sodales religiosæ vitæ sacramentum dixit; in eaque familia sic ad virtutum omnium, doctrinæque studia se composuit, ingenio præcellenti usus, & industriâ maximâ, ut aliquando *Instituti Dominicani splendor, decus & ornamentum Theologia, exemplar antiquæ religionis*, ad hæc *vir excellens, divinus, incomparabilis à Matamoro* Hispalensi virorum Hispaniæ in literis illustrium censore optimo audire meruerit. Parisios in Gallias, uti mos erat illius temporis, delatus Theologiam in hac schola didicit; patriæque redditus docere cœpit Pinciæ primum; in cujus urbis Gregoriano collegio superioris sæculi anno XXV. studiorum erat Præfectus. Salmanticam deinde vocatus in locum Petri Legionensis similiter Dominicani, qui per triginta annos in ea schola professor fuerat, cuiusque inter Salmatinos Theologiæ Professores sui temporis Marinæus Siculus meminit, Academiæ hujus amplitudini eum splendorem & augmentum attulit in re præsertim Theologica, ut quidquid un-

quam in hac schola, Hispaniæque aliis viri excellentes de hoc studio, factaque ab hinc maxima in eo à nostris hominibus profensione meruerint, ad hunc veluti fontem referri debere videatur. Primus enim doctrinam, quam vocant scholasticam, vix emergentem, & quasi ignotam è Sancti Thomæ diffissimo thesauro in lucem produxit, locupletavitque omni genere literarum, atque in eum existimationis locum provexit, quam hodie hoc studium, ejusque studii nomine ubique terrarum Hispania nostra obtinet. Primus ille dicitur in quotidianis scholis non verbo tantum, quod in usu erat, docuisse, sed exantlatum à discipulis laborem, quæ is dictabat, scribendi, utilitate longè majori compenasse. Adjunxit quidem gravioribus Philosophiæ naturalis & moralis, totiusque Theologiæ disciplinis eum ab aliis non ita severis ornatum, ab eruditione scilicet, atque humanitatis & eloquentiæ studio, quem Nicolai Clenardi & Ioannis Vazæ æqualium ejus temporis affirmatio dubitare non sinit. *Illud certè sine scrupulo (ait Vazæus Hispaniæ Chronici cap. VI.) mihi videor affirmare posse neminem fuisse multis annis totâ Hispania omnium bonarum artium ac totius humanitatis doctorem, ut non immeritò Nicolaus Clenardus dicere solitus sit neminem se nosse, ne ex his quidem, qui omnem ætatem in latinis literis trivissent, cuius ipsi tam placerent epistola, quam Victoriam; qui si animum aliquando ad scribendum appelleret, orbem universum famâ sui nominis occupasset.* Hæc ille. Atque etiâ frequentissimè Melchior Canus (quantus ille vir!) & Victoriam discipulus, magistri præconia inculcat, cuius & è libri XII. *De Locis Theologicis* secundo capite illud exaggeratæ laudis est, *postulare se ab iis, qui scripta ista in manus sument, ut majus quiddam de magistro suo, quam quantum à se exprimi posset, suspicentur.* Idem in cap. V. Victoriam Academiis Hispanas adeò insigniter ingenio suo, & doctrinâ illustrasse ait, *adeoque nostris hominibus spectabiles & amabiles reddidisse, ut in eas certatim non confluerint modò, sed irruerint.* Quod si ille (adjungit) *Gallis, Germanis, atque Italis scripsisset, quæ erat hominis in disputando perspicuitas, elegantia, & suavitas, non ita nunc apud eas gentes scholæ studia jacerent.* Hic tamen vir tantus viam aliis aperuisse contentus, quâ possent ad hujus studii summam laudem publicatione vigiliarum suarum perungere, nullus adduci potuit, ut publicaret ipse, quæ per tot annos ferè scilicet vicennariæ professionis Salmantinae eâ, quam vidimus celebritate sui nominis, atque auditorum fructu dictaverat in scholis, domive observata custodiebat, quæque abrogato authoris nomine multas aliorum paginas implevisse vero prorsus simile est. Ex his omnibus lucem aspexerunt dumtaxat, post Victoriam tamen obitum,

Theologicae Relecciones XII. duobus tomis. Lugduni 1557, in 8. Salmanticae 1565. s. Ingolstadii 1580.8. Antverpiæ anno 1604. in 12.

Quarum hæc argumenta.
De Potestate Ecclesiæ.
De Civili Potestate.
De Potestate Pontificis & Concilii.
De Indis, & Jure Belli.
De Matrimonio.
De Augmentò Charitatis.
De Temperantia.
De Homicidio.
De eo, ad quod tenetur perveniens ad usum rationis.

De Arte Magica.
De Simonia.
De Silentii obligatione.
 Ex doctrina quoque ejus Thomas de Chaves ejusdem Dominicani instituti publicavit. *Summam Sacramentorum Ecclesiæ.* Pincia 1561. 8. hinc Venetiis 1569. in 12. Romæ 1567; Antverpiæ 1586. 1594. & 1610. in 12.

Hispanâ linguâ *Francisci Victoria* nomine vulgatus fuit Confessorum quædam Institutio -

Confessionario inscripta. Salmanticae apud Mathiam Gast. 1562. in 12.

Præterea in libro quodam, cui Didacus de Zuhiga Hieronymianus sodalis, *Instruccion y refugio del Anima*, titulum fecit, Salmanticae edito apud Ioannem Iuntam 1552. in 8. legitur -

Vn parecer que diò el Padre Fr. Francisco de Victoria sobre si los Señores pueden vender ò arrendar los oficios, como Escrivanias y Alguazilafgos.

Manuscripta remanserunt -

In universam Summam Theologiæ Sancti Thomæ Commentaria, & in *IV. Sententiarum*. Certè hic Romæ, ubi hæc scribimus, Altempsiana Bibliotheca habet ea, quæ in Primam Partem, atque item in Secundam Secundam elucubravimus.

Obiit diem suum Victoria in eadem urbe Salmantina & professorio munere pridie idus Augusti MDXLVI. De quo agunt præter superiores, magnum virum posteritati commendantes, Bartholomæus de Medina in *Prologo* ad sua in *S. Thomam Commentaria*; Martinus Navarrus in *Enchiridii* cap. I. *De Contritione* num. 38. & cap. XVI. num. 16. & in *Repetitione* Cap. *Inter verba* II. quæst. III. Ioannes Marieta lib. XXI. *Historiæ Ecclesiasticæ* cap. XLII, Ioannes Lopez Monopolitanus Præsul IV. Parte *Histor. ordin. Prædicatorum* libro primo cap. ultimo.

FRANCISCUS VIVAS, nescio quis, reliquissè refertur post mortem suam editum à D. Ferdinando de Vivas librum -

De

De las Grandezas de Christo. Martiri 1649.

FRANCISCUS DE VILLOA, scripsit -
Relacion del Descubrimiento que desde Nueva España hizo por la mar; M.S. Antonius de Leon in *Bibliotheca Indica* laudat.

S. FRANCISCUS XAVERIVS, vulgo XAVIER, Navarrus, Indiarum cognominatus Apostolus ab Urbano VIII. Pont. Max. unus è primis Ignatii Patriarchæ sodalibus, quibus cum Societatem constituit Iesuiticam jam sæculo & amplius Orbi Christiano fructuosissimam; Indiæ Orientalis continentem, circumque positas quamplures Insulas jubare Evangelii, vitæque sanctissimæ collustravit exemplo; eam istam plagam novis Christianorum coloniis replevit, tandemque in aditu regionis Sinarum raptus est ad fruendû Deo sponso & remuneratore, qui etiamnum viator ingruentis divinitatis pondus, quamvis suavissimum, vix sustinere valens in verba hæc, *Satis Domine, satis gratiarum est, prorumpere auditus aliquando fuit.* Obiit secunda die Decembris anni MDLII. ætatis suæ LV. Ecclesiastico Beatorum honore dignum Paulus V. XXV. Octobris MDCXIX. Sanctorumque albo adscribendum Gregorius XV. successor XII. Martii MDCXXII. constituerunt; cuius tamen canonizationis, ut vocant, literas Urbanus expedit Octavus VIII. idus Augusti proximè subsequenti anni MDCXXIII.

Scripsit Xaverius vernaculâ Castellæ linguâ -

Epistolæ XLI. verè Apostolicas. Has Ioannes Suarez Conimbricensis Episcopus in lucem protulit, excudiq; fecit Compluti apud Ioannem Iniguez de Lequerica 1575.4. deinde Horatius Tursellinus latinè à se redditas in IV. libros digessit; qui Romæ prodierunt ex officina Aloysii Zannetti 1596. Moguntiaque ex Balthasaris Lippii anno 1600. in 8.

Catechismus primus Malabaricè transtulit, quo socii deinceps in ora Comorini usi sunt.

Doctrinæ Christianæ epitomen, Lusitanâ linguâ. Vitam & res gestas sanctissimi hujus viri Ioannes Lucena sermone Lusitano eleganter, unde cæteri profecerunt; Castellane Alphonsus Sandoval, Franciscus Martinez, Ioannes Paulus Fons Catalanus conscripsere. Italicè reddidit Lucenæ illam nuper laudatam Ludovicus Manfonius Siculus. Dederunt & eademmet linguâ Bartholomæus Petraccius, & ipse Siculus, Hieronymus Gypsius Bononiensis, Ioannes Hieronymus de Sopranis Genuensis, uterque autem suppresso nomine; Belgicè Ioannes Mattini Antverpiensis; Latine demum Horatius Tursellinus Societatis Chronographus; communicatus & ipse Hi-

spanis operâ Petri de Guzman Abulenensis; qui omnes Societatis sunt sodales.

FRANCISCUS DE XEREZ, Hispalensis, cum à secretis esset Francisco Piçarro illi, qui Peruvianas provincias Caroli Regis Hispaniarum, ac Cæsaris auspicijs invenit primus, subegitque, inclyti ejus viri res gestas duxit stylo, ut regi offerret, scripsitque -

Conquista del Pirù: verdadera relacion de la conquista del Pirù, y provincia del Cusco, llamada la nueva Castilla, conquistada por Francisco Piçarro, embiada a su Magestad. Salmanticae apud Ioannem Iuntam 1547. in fol. Hanc Baptista Ramusius in patrium vertit sermomen Italicum, ediditque volumine tertio *Indicarum* relationum.

F. FRANCISCUS XIMENEZ, Franciscanus sodalis provinciæ S. Iacobi, unus fuit è duodecim primis occidentalium Apostolis, egregiâ vir pietate, ac propagandæ religionis zelo. *Pontificii juris studiosissimus* vocat eum Lucas Vvaddingus. Qui ne in albo Episcoporum censeretur, à Carolo V. Imperatore ac Rege nostro, qui *Tabasco* Indorum imponere ipsum voluit, constanti ad recusandum quidquid honoris esset Pontificii animo, impetravit monasterii cujusdam Præfecturâ contentus. Mexicano idiomate, quod egregiè callebat, scripsit -

Dictionarium hujus linguæ, atque *Artem*; librosque omnes Mexicanè ab aliis editos; jussu superiorum evoluit, ac recentuit.

Vida del P. F. Martin de Valencia, ejusdem ordinis. Qui injuriâ temporum, (ut ajunt Posselinus & Vvaddingus) liber excidit, unico quaternione servato.

De la Naturaleza y virtudes de los arboles, plantas y animales de la Nueva España, en especial de la provincia de Mexico, de que se aprovecha la medicina. Mexici 1615. Passim commendare hunc librû in opere suo *de Novo Orbe* Ioannem de Laet Batavum notat Vvaddingus. Sed hic labor ille ipse est Francisci Hernandez Doctoris medici eximius, qui multis voluminibus in regia Bibliotheca Laurentina adservatur, de quo alibi: quem librum ex Latina in vulgarem linguam noster vertisse dicitur.

Iacent exuvia hominis fat gestis inclyti apud Mexicanos sodales. Videri potest de eo Franciscus Gonzaga *Historiæ Seraphicæ* IV. Parte, in *Descriptione provinciæ Sancti Evangelii*.

FRANCISCUS XIMENEZ DE CARMONA, Cordubensis, Doctor medicus Salmantinus, & in ea schola Professor Anatomices, quo tempore apud Hispalenses medicinam faciebat, publicavit -

Tratado de la grande excelencia de la agua

agua y de sus maravillas, virtudes, calidades y eleccion, y del buen uso de enfriar con nieve. Hispali 1616. in 4.

FRANCISCUS XIMENEZ GVILLEN-
Medicus Hispalensis, dedit in publicam lucem -

Quid sit per sapientiam mori apud Plinium. Hispali apud Franciscum Perez in 4. Itémque adversus Ioannem de Luna, Doctorem item medicum,

Pro nova hac Plinii expositione Apologiam. Item -

Quod mora in prima mensa sit assumenda, & quod Horatius secunde recte apposuerit, ubi etiam de ovibus quedam scitu digna annotantur.

FRANCISCUS DE ZAMBRANA, notus mihi ex eo quod Gundisalvus Argote de Molina in suppellectile sua libraria M.S. possederit ejus -

Calendario de cosas acaecidas en su tiempo, del Comendador Francisco Zambrana. Nobilis hæc est familia in urbe Beatiensi.

F. FRANCISCUS DE ZAMORA, ordinis Minorum, Generalis Minister Aquilæ in Aprutio creatus anno MDLIX. scripsit -

Homilias in singulos versus Psalmi Quinquagesimi.

Orationem in Tridentina Synodo habitam Dominica secunda Quadragesimæ MDLXII. Quæ edita est Lovanii cum cæteris an. 1567. in fol. & Parisiis 1667. in fol.

Edi curavit S. Bonaventura opuscula à se correctæ, duobusque tomis distincta, Venetiis 1564. in fol. Peste obiit anno MDLXXI. dum Romam navigio ad Capitulum generale contenderet, uti refert Franciscus Gonzaga in tertia parte *Franciscanarum originum*, dum de monasterio agit S. Antonii de Velada provincie Sancti Gabriëlis; non ann. MDLXV. quod Schotus & Miræus testantur. Domestico enim testimonio in hujusmodi rebus fides major adhibenda est. Patriam Conchensem fuisse affirmat Ioannes Paulus Martyr in hujus urbis *Historia* III. Parte cap. XIV.

F. FRANCISCUS ZVMEL, Palentia, ut creditur, natus, è Pincia tamen oriundus, quò pertinere videtur id quod sibi ipse in commentariis suis Theologicis adsumpsit *Palentini ex Pincia cognomentum*, religioso schemate inter sodales Deiparæ Virginis de Mercede tenera adhuc in ætate suscepto, sub disciplina Gasparis de Turribus celeberrimi hujusmet ordinis Salmantica Professoris, sapientia non minus, quam scholasticarum artium, Theologicarumque quæstionum didicit. Quo utroque nomine florens adhuc annis Iudex (sic vulgus appellat) Conservator

Academia Complutensis in locum Augustini de Rebenga ejusdem familiae hominis sanctitate còspicui subrogatus, provinciam deinde Castellanam sodalium rexit, Salmantica ex propria cathedra morum Theologiam docuit, Decanusque amplissimo ejus scholæ præfuit ordini. Ad hæc collegiorum, quibus maximopere eadem Academia illustratur, quæque in aliis majora audiunt, visitator extitit. Anno autem superioris sæculi XLIII. in comitiis Calatajubienibus electus fuit Generalis Præfectus XXXII. quod utique sexennio completur munus; vixitque ad annu MDCVII. in magna omnium, qui literas, morumque gravitatem amant, estimatione & pretio; sive judicium viri purgatissimum, doctrinamque excellentem acceperunt famam, sive consultationibus, quod frequenter, deque magni momenti rebus contingebat, experti fuissent. Benemereri quoque voluit de posteritate scribens -

In Primam Sancti Thomæ Partem commentaria; duobus tomis. Prior usque ad quæst. XLIII. posterior vero usque ad CXIV. pertingit. Salmantica primum, ut existimo, deinde Venetiis anno 1597. & 1601. in fol. Lugduniquè 1609. in fol.

In Primam Secundam Commentaria; duobus aliis tomis. Prior tractat, *De fine ultimo; De voluntario & involuntario; De bonitate & malitia actuum humanorum; De circumstantiis; De virtutibus; De vitiis & peccatis; De gratia, merito, & justificatione.* Salmant. 1594. in fol. Posterior *De gratia & operibus; De auxiliis, & præfinitionibus; De causalitate gratiæ; De fide, & pœnitentia; De merito & gratia Christi; De justificatione & merito.* Salmantica eodem anno.

Defensionem justificationis, & processus censurarum & mandatorum Domini Nostri Pauli V. Pont. Rom. contra injusta Decreta Senatus Venetorum.

De inconcussa Clementis VIII. Papæ electione, & certitudine infallibili ipsius Pontificatus, Tractatum, quem Papæ huic nuncupavit; meritis ob id gratias ab eodem habitas, benedictionemque Apostolicam literis in forma Brevis impertitam.

De Fundatione ordinis sui, ejusdemque viris illustribus, Latinam historiam breviorē, sed utilem; unâ & -

Scholia in Regulam Sancti Augustini, & vota, quæ in religione Beata Virginis de Mercede nuntupantur.

Instructionem item officiorum; Manuale chori & processionum Ordinis. Salmantica apud Cornelium Bernardum 1588.

Ab ejus morte prodierunt -

Variarum disputationum, Tomi III. Salmantica apud Artum Tabernier 1608. fol. scilicet -

Primus, in Primam Partem Sancti Thomæ,
De

De Præscientiâ Dei circa futura contingentia.

Secundus, in ejusdem Primam Secundam, De libero arbitrio; ipsius cum gratia Dei convenientia & assensu, ac Prædestinatione.

Tertius, in utramque harum Partem; quo nova & abstrusiores inducuntur quæstiones enodantur, dirimuntur, & verissimis rationibus terminantur, Qui & Lugduni prodierunt 1609. fol. typis Ioannis Philleot.

FRANCISCUS DE ZVNIGA, Cantaber, nobili genere natus, deformis corpore & vultu, ingenio fuit exculto & acri, adeo ut inter Iesuitas, quorum sodalis fuit, Compositæ Philosophiam, uti Salmantica Theologiam magno cum plausu docuerit. Prodiit ejus posthumus fructus -

Tractatus de Sanctissima Trinitate in Primam Partem Summæ Sancti Thomæ à quæstione XXVII. usque ad XLIII. Lugduni apud Ludovicum Prost. 1623. in 4.

FROILANVS.

F. FROILANVS DE VROSA, Cisterciensis monachus, sanctissimis moribus, multaque vir doctrinam, Hortensem domum sibi religiosi status patriam semel, collegiumque Salmantinum bis rexit; integrum ordinem, per Hispanias visitavit censor; lucique dedit, non nisi præcepto adactus, libellum aureum -

De la buena crianza de los Novicios en la religion del Cister. Compluti apud Antonium Vasquez. anno 1636. in 8. Nec non & -

Meditaciones para todo el año. Valentia editas, jussu Excellentissimi Ducis Medinæ-celi hujus regni tunc Proregis, anno 1642. in 8.

Manuscriptum reliquit moriens Hortæ anno MDCXLVIII -

Consiliorum moralium ingens volumen: sive *Speciosorum florum ex immenso difficultatum & resolutionum conscientie campo Fasciculum pulchrum, suavem, & odoriferum.* Author hujus rei est Carolus Vischius in *Appendice Bibliothecæ Cisterciensis.*

FRVCTVS.

FRVCTVS DE LEON TAPIA, Segovienfis, Poëta, carmine illo, quod nos *Quintillas* sive *coplas Castellanas* vocamus, & singulis quinque versibus alternatim consonantibus resultat, hujus argumenti & inscriptionis librum publicavit -

Poema Castellano que contiene la vida del Bienaventurado S. Frutos Patron de la ciudad de Segovia y de sus gloriosos hermanos S. Valentin, y Santa Engracia. Matriti 1623. in 4.

Ediderat antea -

Elogio en las fiestas de la translacion de Nuestra Señora de la Fuencisla. ibidem 1614. Obiisse diem suum dicitur in Bætica peregrinatione an. MDCXXVI. ætatis suæ XXXVIII.

FVLGENTIVS.

F. FVLGENTIVS DE OVIEDO & HEVIA, Pincianus, nobili ortus genere, ex Benedictinorum religiosa familia, S.T. Mag. pluribus domesticis Præfecturis propter doctrinæ meritum, prudentiæque functus, conscripsit -

Morale opus, & Praxim De Republica regulari, Hierusalem nova Ecclesia primitivorum, in duas partes divisum; quarum altera est, *De Servitute ingenua Religiosi,* altera *De Potestate varia Prælatorum Regularium, tertio Ecclesie militantis gladio, ipsorum & aliorum Ecclesiastica potestate & dignitate.* Matriti anno 1639. in folio.

G

GABRIEL.

GABRIEL D'ACOSTA, Lusitanus, domo ex *Torresvedras* oppido, exili genere, puro tamē, ortus, Doctor Theologus Conimbricensis, jam in oculis omnium istius Academię eruditorū hominū nēpe erat, ingeniiq; habilis plurima laude celebratus, cum virorum doctissimorum destinatione id in mandatis Regiis habentium *Nonii Norogna* Rectoris, Episcopi deinde Aegitanensis, *Ludovicique* *Sotomajoris* sacrarum literarum Professoris primarii ex novem unus & præcipuus nomen edidit, quibuscum inter togatos D. Petri sodales supplementi atque ornamentum causa reciperetur. Nimirum ingens collegii hujus antiqua existimatio, præsenque jactura Philippi Regis animum verè regium ad instaurationem sui commoverat. Hoc honore auctus, & in dies magis ac magis omnium, quos tribuere solat schola ista, dignus, id quãdam veluti meritorum violentiã, sed à libentibus extorsit, ut nova sibi cathedra, exorato ad preces Academiae Rege, sacris libris explanandis crearetur; unde in locum *Ludovici* antea memorati *Sotomajoris* rude jam propter ætatem donati, scholæ suffragiis, religioque insuper nutu Professor fuit docendę Theologiæ princeps renunciatus; post vicennium & ipse ad otium emeritum ritè dimissus, Canonico interim Sacerdotio functus est in Conimbricensi sacra æde, quod *Vlissiponen*sis Ecclesiæ aliud post exantlatum Professionis munus cepit. Otium verò id nactus meditabatur suorum Commentariorum publicationem: sed ejus cœptis manum immaturè satis mors posuit. Verum quo magis viri doctissimi lucubrationes usus teneret publicus, Francisci Castri Præfulis operã factum est, qui à consiliis status Catholici Regis cum esset, fideique rerum summus per Lusitaniam arbiter, curæ huic vindicandæ, atq; asserendæ præceptoris quondam sui famæ, inter publica negotia locum non ultimum fecit. Hi sunt Commentarii ad veteris & novi Testamenti quosdam libros, literam plerunq; ex Hebræorum aditis, Patrumque, ac Interpretum placitis edocentes, morum dictata nonnunquam inculcantes, verè latinã, nec proluxã oratione per texti. Prior tomus continet -

Commentaria quinque in totidem libros veteris Testamenti nimirum -

In Caput XLIX. Genesis De Benedictionibus Patriarcharum.

In Librum Ruth.

In Threnos Hieremiae Prophetae.

In Ionam Prophetam.
In Malachiam omnium Prophetarum novissimum. Lugduni apud hæredes Gabriëlis Boissat & Laurentii Anisson 1641. in folio.

F. GABRIEL DE ADARZO & SANTANDER, Matritensis, in religiosissimo ejusdem Curia monasterio induto habitu Mercenariorum sodalium, Salmantica in collegio studiis Philosophicis atque Theologicis operam dedit, Toleti, Compluti, Salmanticaque inter domesticos ejusdem scientiæ Professor, domum Huetensem gubernavit; Philippo IV. Regi à concionibus fuit Evangelicis. Idem propter ingentia doctrinæ ac probitatis merita, eodem postulante Rege nostro, die IX. Maji MDCLIV. Viglevanensis Præful, indeque XXIV. Septembris MDCLVII. Hydruntinus Archipræful fuit creatus. Quo munere, ut ad matris suæ gremium redeat, sibi que vivat, exonerare se, annuente, ut audio, Serenissima Regina Caroli Regis Tutrice, si per sedem Apostolicam liceat, calidis votis nunc exoptat. Multa superiorum suorum præcepto, multa ad nutum regionum Ministrorum de rebus Theologicis ad rem publicam spectantibus scripsit, quæ in publicum edi valde usile esset. Vidimus typis mandatum hucusque unicum opusculum; scilicet -

De etate n. circa exclusivam quandoque à Principibus interpositam, ne aliquis in Summum Ecclesiæ Pontificem eligatur; quæ est responsio ad quoddam scriptum hanc exclusionem improbens. Id opus absque authoris opera, aut notitia excusum fuit Francofurti apud hæredes Ioannis Godofredi Schöverteri 1660. in 4. ac excellentissimo Domino D. Gaspari à Bracamonte Peñarandæ Comiti nuncupatum; cujus quidem alteram partem servat in schedis author.

Alia referam de quibus ad me idè scripsit. *De Origine absolutionis generalis, excellentia & effectibus, ad nutum Præfati Generalis sui ordinis,*

De Cultu immemorabili S. Petri de Armengol ejusdem ordinis in oppido la Guardia de Monblanc regni Aragoniæ. Typis commissus fuit hic libellus nomine D. Petri de Berrocal Matritensis Advocati.

De Potestate Petri & Successorum supra Apostolos & Concilia, ac de Potestate Conciliorum.

Contra Pontificatum S. Pauli Apostoli.
De Mente S. Thomæ in materia Conceptionis Deiparæ Virginis, nempe S. Thomam nunquam, nusquamque negasse Mariæ præservationem.

De Canonizatione Sanctorum.
Quæstiones scholasticas, in quibus author singulariter opinatus fuit: quarum illarum quæ de auxiliis divinis adversus scientiã mediam disputat, Valentinum quemdam ordinis

dinis Prædicatorum sodalem, ex schedis authoris, ut videtur, transcriptam suo nomine cum aliis edidisse ait.

Pro iis qui expelluntur à Religione Societatis Jesu, aut ab ea dimittuntur, non comprehendere eos verbas Urbani Papæ VIII. contra expulsos, sub nomine Doctoris D. Emmanuëlis de Vargas, excusum fuit Matriti in folio.

GABRIEL DE AIALA, Antverpiensis Medicus, cognomine Hispanus est, Baltharis Ajalæ Antverpiensis civis, qui de *Iure Belli* elegantem librum proculdit, paterne, quod magis credo, an germanus frater, propinquusve? celebratur à Valerio Andrea *Bibliotheca Belgicæ* authore, & Ioanne Antonio Vanderlindè de *scriptis medicis*, Verderio in *Gesneriano supplemento*, propter hæc scripta: *Popularia epigrammata medica;* item -

Pro vera Medicina carmen. His adjungitur.

De Lue pestilenti liber, cui notas addidit:

Elegiarum tandem lib. unum; omnia hæc simul Antverpiæ apud Guilielmum Silvium 1562. in 4.

D. GABRIEL DE AIROLO CALAR, Mexici atque Hispali patronus causarum, vixit, ediditque -

Pensil de Principes y Varones Ilustres. Hispali 1617. 4. apud Ferdinandum Regem. Hæc sunt carmina varia laudatoria.

Laudatur in *Lauru Apollinis* Lupi de Vega Carpio, ut Gaditanus.

GABRIEL ALPHONSVS DE HERRERA, Talabricensis, Ferdinandi Alphonsi filius, de quo suo loco monuimus, ipse cum in rei rusticae scriptoribus legendis versatus esset (quæ Alvari Gomezii de rebus gestis Ximenii Cardinalis amplissimi scribentis de eo fere verba sunt) in eamque exercendam naturã propensus, Geoponicæ artis callentissimus evasit. Huic ergo præcepit Ximenius, de ea ut diligenter scriberet, præmiis etiam propositis, ut indocti & rustici homines, qui tunc Agriculturam indignissimè tractabant, aliquid vulgari linguã quod legerent, & edicerent ad manum haberent, ne disciplina honestissima periret. Hoc ille argumentum ita feliciter tractavit, ut jure cum priscis illis contendat, qui Græcè, Latinè de ea rescripserunt. Quanti verò fiant quæ scripsit testimonio sunt crebræ illorum voluminum editiones, nostris nimirum hominibus ea semper avidè exoptantibus. Editum est opus hoc titulo -

Agricultura del Campo, labranza y crianza. Toleti 1520. & 1551. Metinæ 1569. Matriti 1598. atque item apud viduam Alphonsi Martini 1620. in fol. Cui adjunctæ sunt varix aliæ diversorum de eodem serè ar-

gumento lucubrationes. Hoc opus Francisci Sanfovini hortatu in vulgarem Italicam transtulit Mambrinus Rosæus, ediditque Venetiis 1568. in 4. Quemadmodum & Gallis hanc viam præverunt Carolus Stephanus & Ioannes Leibault Doctores Medici in libro *L'Agriculture & maison rustique inscripto*, Rothomagi edito 1596. 4.

GABRIEL ALVAREZ, Oropesanus, ex sodalibus Societatis, vir multæ eruditionis, dignusque quem vel hoc nomine absentem, amaret Iustus Lipsius Belgarū eruditissimus. Majoricensis & Barcinonensis collegiorū Rector, ac inter suos humaniorum literarum, moralisque, expositivæque Theologiæ Lector, dedit in lucem -

Isaiam expositum; tomis duobus Lugduni 1623. fol. A quo & olim expectari ait *Bibliotheca Societatis* -

Commentaria in Oseam Prophetam.

Historiam provincie Aragoniæ Societatis Jesu, & alia.

D. GABRIEL ALVAREZ DE VELASCO, patriæ sibi Pincianæ urbis, regiæque Matritensis Curia Advocatus, variam utriusque juris eruditionem literarumque jucundiorum gratiam in opere illo explicuit, quod quidem, ut patrociniū egenis & quã aliacumque de causa miseris hominibus perpetuum commodaret, post alios tenuiores ejusdem argumenti enarratores, fecit publici usus, nempe -

Tractatum de Privilegiis pauperum & miserabilium personarum. Hujus alteram & alteram partem primitus fecerat; quarum prior continet privilegia in electionibus contractibus, judiciisque civilibus, posterior ea quæ in ultimis voluntatibus, judiciis criminalibus, delictisque his competunt. Matriti anno 1630. fol.

Ab hac editione nondum sibi conscius pię operæ atq; utilis absolutæ, quod reliquū fuit, colophonem argumento maturavit, jamque ad Indos Granatęque Novi Regni Curia ire Senator justus, ope amicorum edidit -

Ejusdem Tractatus tertiam partem, materiã præcipuè L.Vnicæ C. quando Imperator inter pupillos & viduas & alias miserabiles personas cognoscat, continentem. Ibidem 1636. in folio. Prodiit secundò integrum opus Lugduni Gallorum ex officina Horatii Boissat an. 1663. fol.

Judicem item perfectum; seu de Iudice perfecto Tractatum. Apud eundem Boissat. 1662. in folio.

Epitomen de Legis humanæ, mundique fictione; veritate divina, & æterni temporalisque differentia. In eadem Lugduni officina. 1662. 4. Hoc scripto munire voluit se adversus ingruentium dolorum & languorum quasi contractam tabem, senioque, ejusque consuetudinæ morti se præparare, longè jam

positus à forensi negotio, emeritique pal-
mam adeptus.

Credo & hujus sunt, cum eodem nomine
notata sint,

Axiomata Iuris. Matriti 1631.

F. GABRIEL DE SANCTO ANTONIO,
Lusitanus, ut credo, Dominicanorum sode-
lis, edidit, nescio an Lusitanicè,

*Relacion de los sucesos del reino de Cam-
boja*. 1604. 4. Saltem Castellane prodiit Pin-
ciae apud Petrum Lasso 1602. 4.

GABRIEL DE ANASTRO YSVNZA, Cathari-
nae Austriacae Sabaudorum & Allobrogum
Principi à custodia patrimonii, sive
thesauri se esse testatus est, cum ex Gallica in
nostratem linguam transformavit -

*Los seis libros de la Republica de
Juan Bodino*. Augustae Taurinorum 1590. in
folio; omissis nempe his, aut meliore sensu
donatis quæque apud Catholicos religionis
causam olim dixissent,

F. GABRIEL AVGVSTINVS DE RIVS,
Barcinonensis, Augustinianus, apud Tarraco-
nenses *D. Anna* domum, prætereaque in
æde sacra metropolitana Theologus Profes-
sor cathedram huic doctrinae assignatam ad-
ministrabat; provinciae simul Aragonensis to-
rius Iudex censorius, cum scripsit innatae fide-
litatis argumento insigni edito -

*Cristal de la verdad, Espejo de
Cataluña*: Ad Philippum IV. Regem Catho-
licum. Cæsaraugustæ 1646. in 4. In quo ope-
re verum perpetuumque illius dominium in
Cataloniae Principatu multis confirmans
prætextas rebellionis causas tollit, evacuât-
que.

F. GABRIEL DE AVLON, Carmelitanus
in nostrum sermonem convertit -

*El segundo libro de las Epistolas
familiares de Ciceron y algunas à Attico*.

*Coloquios de Iuan Luis Vives perifr-
seados en romançe*. Compluti apud Ioannem
Gratian. 1574. in 8.

GABRIEL BERART & GASSOL, Barci-
nonensis. I. V. Doctor, inter classarios tri-
remium Catalonicarum jus ex officio dixe-
rat, cum in curiam ad Relatoris in supremo
Aragoniae Senatu exercendum munus fuit vo-
catus, emisitque in vulgus post alios aliarum,
& nostrae gentis de Syndicatu (sic vocant)
scriptores,

*Speculum Visitationis secularis
omnium Magistratum, Iudicum, Decurionum,
aliorumque reipublicae Administratorum*. Barci-
none 1627. in folio.

Postea in album Barcinonensis Curiae Se-
natorum adscriptus, turbatis in Cataloniae
rebus anno MDCXL. eorum miserabiliter

auxit numerum, qui ex hoc ordine inter per-
duellium manus dilacerati sunt.

D. GABRIEL BOCANGEL & VNZVE-
TA, Matritensis, Nicolai. Medici loco suo
laudandi filius, Sereniss. Ferdinandi Austria-
di Hispaniarum Infantis Strator, ac Bibliothe-
carius, Philippo Regi nostro à rationibus,
prosâ ac versu elegans & disertus, edidit -

*La Lira de las Musas de humanas y sagra-
das voces*. Matriti 1635. in 4. Includuntur
in hoc volumine -

Las Rim as, quæ olim in minori for-
ma typis fuerant commissa.

Fiestas a la Reina Nuestra Señora.

*Templo militante Christiano con-
sagrado a la memoria de la Reina D. Isabel de
Borbon en octavas*. Matriti 1645. in 4.

*Relacion Panegirica del novena-
rio con que el orden ilustrissimo de Alcantara so-
lennizò en S. Bernardo de Madrid el quarto voto
de professar y defender el misterio de la Concep-
cion purissima de Nuestra Señora*. Matriti anno
1653. in 4.

Decessit octava die Decembris anno
MDCLVIII.

GABRIEL DE CASTAÑEDA, Rector,
uti audit, *S. Anna* oppidi de Villalon, Hispanâ
linguâ vertit, & ita inscripsit -

*Quinto Curtio, Historia de Alexan-
dro, y se continuò con lo que escriuieron Arriano,
Iosepho, Antonino, S. Augustin, Plutarco, y la
Glossa ordinaria*. 1534. in folio.

F. GABRIEL CASTELLANOS, Cister-
ciensis monachus domus *Hortensis*, ordinis
sui aliquando Visitator, familiarem fecit no-
stris hominibus -

El Libro de S. Bernardo ad Sororem. Pin-
ciae 1602. 8.

F. GABRIEL DE CONCEPTIONE, Au-
gustinianus, libellum edidit -

De Sancto Iosepho. Matriti anno
1659. in 4.

D. GABRIEL DEL CORRAL, Pincianus,
juris utriusque Doctor, & ut credimus, Eccle-
siae Zamorensis Canonicus, prosâ oratione
ac versâ æquè disertus, communicavit genti
nostrae, Hispano metro Latinum reddens,

*Las obras Poeticas del Papa Vrba-
no VIII*. vario carminis genere.

Item ex Ioannis Barclajî Latino fonte deri-
vavit ad areolas nostras non parum appositè
atque eleganter -

*La Prodigirosa Historia de los
dos amantes Argenis y Poliacho*. Matriti apud
Ioannem Gonzalez 1626. 4.

Invenit ipse -

La Cynthia de Aranjuez; opus pro-
saicometricum. Matriti 1629. in 8.

Plu-

Plurâque alia varii argumenti carmina.
Hominem laudat Leo Allatius in *Apibus Vr-
banis*, tanquam sibi Romæ notum ab anno
MDCXXX. ad XXXII.

GABRIEL DE FONSECA, Lusitanus,
Lamecensis, Doctor Medicus, Pisis olim Phi-
losophiæ Professor, dein Romæ medicinam
usque ad obitum fecit, nemini secundus, ne
ulterius aliquid aliorum ad invidiam dixerim.
Quare ei curam salutis suæ commisit Inno-
centius X. Papa. Scripsit, Allatio teste in *Api-
bus Vrbanis* -

Medici Oeconomiam. Romæ apud Andream Phæum iu 8.

Romæ in Sapientiæ ædibus docuit etiam
Medicæ artis Praxim; meditabatûrque paucis
ab hinc annis experimenta quædam suæ ar-
tis publicare, ad exemplum Roderici Fonse-
cæ viri doctissimi, quem patruû habuit & stu-
diorum auspice. Obiit tamè an. MDCLXVIII.

GABRIEL GARSIAS, Catalanus, Tarraco-
nensis, dedit Latino carmine ad Didacum de
Vargas Regis Caroli à secretis -

*Christum patientem, D. Gregorii Nazia-
zeni Tragediam Græcam*. Cujus laborem in ea
translatione, quam primus tentaverat, scrip-
tis epigrammatis commendaverunt, cum
Græcè Ioannes Anratus regius Galliarum
Professor, tum Latine Achilles Stadius noster,
vir eruditissimus.

F. GABRIEL DE GVILLESTIGVI, na-
tus in *Marquina* Cantabriæ oppido, Franci-
scanus, post varia inter suos gesta munera, Le-
ctor jam emeritus, sive, ut vocant, Iubilatus,
in Americam venit, qua in regione exercito
Comissariatibus Generalis Peruanarum Provin-
ciarum munere, commendatus tandem fuit
Alexandro VII. P. M. ad Paraquariensem Ec-
clesiam, quæ ei collata fuit anno hujus sæcu-
li MDCLXVI. ætatis suæ LXXII. Scripsit
olim -

Apologia por la orden de Penitencia.
Bilbao 1643.

GABRIEL DE HENAO, Gabriëlis filius,
quem superioribus annis urbanum valde in-
genium & carminis facultas commendabant,
Pincianus, Iesuita, collegio Medinensis ur-
bis postquam præfuisset, Salmanticæ ante pau-
cos annos sacram scientiam sodales docebat,
cujus ingenii, doctrinæque monumenta hæc
in præsentem diem extare scio -

*Empyreologiam, sive Philosophiam
Christianam de Empyreo Cælo*, duabus parti-
bus. Lugduni 1652. in folio.

De sacrosancto Eucharistiæ Sacramento.
Lugduni in folio, simulque -

De Scientia media Historicè propugnata.
Ibidem 1655.

De Missæ Sacrificio divino atque tremen-

*do. Tractationem scholasticam, moralem, exposi-
tivam, & canonicam*. Salmanticæ apud Seba-
stianum Perez 1658. Scilicet primam operis
partem; secunda enim postea lucem vidit hæc
inscriptio nota,

Practica moralis & canonica &c. atque
etiam tertia.

Cum Pampelone per aliquot annos man-
sisset, ansam arripuit Cantabriam describen-
di, confecitque volumen unum sic appella-
tum -

Ilustraciones de Viscaya: quod ne-
scio an editum hætenus sit.

Anno MDCLXI. agebat annum ætatis suæ
XLIV. aut circiter.

GABRIEL HENRIQUEZ, Matritensis
Iurifconsultus, Legumque in Salmantina uni-
versitate primarius interpres elegantiam inge-
nii, doctrinæ varietate, multarum disciplina-
rum cognitione, ac morum probitate & ju-
cunditate longè spectatissimus, ut verbis lau-
dem Feliciani à Solis, de *Censibus* qui eleganter
scripsit; præter solemnes ejus ex cathedra
dictatas prælectiones edidisse dicitur -

Practica civil y criminal. Quam in 4.
M.S. vidit D. Thomas Tamajus de Vargas.

F. GABRIEL DE SANCTO HIERONY-
MO, Hieronymianus monachus regii mona-
sterii S. Laurentii juxta Escuriale oppidum,
vir eruditus, Græcèque doctus, repertas in
codice manu exarato Bibliothecæ, quæ ibi est,
amplissimæ -

*Quatuor S. Ioannis Chrysofomi Homilias
in Psalmos*; itémque -

Interpretationem Daniëlis exscrip-
sit, atque interpretatus est Latine. Quam
versionem vidit & adprobavit, dum vive-
ret, D. Martinus de la Farina Siculus Abbas
S. Luciae, homo Græcè eruditus. Displicuit
ea tamè Ioanni Baptistæ Cotelerio socio Sor-
bonico, & utcumque renovatam edidit cum
Græcis Chrysofomi, Parisiis apud Ludovicum
Billaine 1661. in 4. nec sine nostri Ga-
briëlis laude.

GABRIEL LASO DE LA VEGA, Matr-
tensis, edidit versibus.

Cortés valeroso, sive de rebus à Ferdi-
nando Cortesio in India gestis Poëma, duo-
decim libris, 1588. in 4. Recoctum postea ab
ipso authore, adeoque vel epigraphæ ipsâ re-
formatum prodiit in lucem iterum sic in-
scriptum, *La Mexicana*, tredecim libris; Matr-
iti apud Ludovicum Sanchez 1594. 8.

*Elogios en loor de los tres famosos Varo-
nes D. Jaime Rey de Aragon, D. Alvaro Bazán
Marques de Santa Cruz y D. Fernando Cortés
Marques del Valle*. Cæsaraugustæ apud Al-
phonsum Rodriguez 1600. in 8.

Romancero y Tragedias. Compluti
apud Ioannem Gracian 1587. in 8.

M. SS. quaque extant ab eo plura, quæ vidit D. Thomas Tamajus, qui hæc refert, *Primera y segunda parte de la Curia Española.*

Jornada de los Duques de Pastrana y Humena.

Compendio de España.

Condes de Flandes y Reyes de España.

Compendio de las cosas notables de España.

Varones insignes en letras de España.

Plumage de diamantes de diversas sentencias.

Origen de los Reyes de Portugal y Jerusalem.

Tratado de todos los Señores de Castilla. Sitio y presa de Ostende y plazas de Frisia.

Advertencias del Emperador D. Carlos a su hijo.

Relacion puntual de las rentas del Rey de España.

Discursos de las Ordenes militares de España.

Iglesias de España.

F. GABRIEL LOPEZ, Ocaniensis, ex fratribus Minimis Sancti Francisci de Paula, domus Matritensis Praefectus cum esset, luci dedit.

Sagrado Conbite del Santissimo Sacramento. Matriti 1618. 4. apud Alphonsum Martinum. An idem est Gab. Lopez Navarro?

GABRIEL LOPEZ DE MENDOZA, scripsit.

Obras en verso.

F. GABRIEL LOPEZ NAVARRO, ex familia Minimorum S. Francisci de Paula provinciae Castellae, Theologiae lector emeritus, & Apostolicis Sancti Officii Iudicibus a censura Theologica, scripsit.

Theologia mystica, union y junta perfecta del Alma con Dios por medio de la contemplacion. Matriti 1641. in 4.

Obiit circa annum MDCXXXV.

F. GABRIEL DE MAQVEDA, Minorum, fodalit ex tertio ordine, Doctor Theologus, Lectorque Theologiae emeritus, dum Granata ad Sanctum Antonium ageret, vulgavit.

La Invectiva contra el uso de las casas publicas de las mugeres rameras. Granatae 1622.

F. GABRIEL DE SANCTA MARIA, Baeticus, domo ex oppido Moguer Comitatus de Niebla, ordinis reformatum Mercenariorum, singulari in Mariam Dei Genitricem affectu varia scripsit pia hujus argumenti opuscula, inter quae

De Conceptione B. Mariae Virginis. Definitor fuit Generalis.

F. GABRIEL DE MATA, Franciscanus, metro Hispano dedit Patriarchae Seraphici sui ordinis vitam & res gestas hoc nominis velamento usque.

El Cavallero Assiso; Vida de S. Francisco, y otros cinco Santos; duobus tomis, Flaviobrigæ; primus anno 1587. II. anno 1589. in 4. Necnon & octoadibus.

Vida de S. Diego de Alcalá, 1589, in 4. Item.

Cantos morales. 1594. 4.

GABRIEL DE MATOS, Lusitanus, Iesuita, edidit Lusitanæ.

Literas annuas ex Iaponia annorum MDCIII. & MDCXIII. & sequentis: quod refert Alegambius. Vidimus nos Italiae sermone editam.

Lettera annua del Giappone del MDCXIV. ad Praepositum Generalem. Romæ apud Bartholomæum Zanquetum 1617. in 8. Quæ liber est potius quam epistola.

Adscribitur ei.

Perseguição de Iapão, Olissiponæ 1616. in 8. alio forsitan titulo una ex laudatis epistolis.

Obiisse creditur ab eodem Alegambio Cocini anno MDCXXX.

F. GABRIEL DE MOLINA, Seraphici ordinis, nescio quo sermone (nã Italicum sive natum, sive reformatum opus, scio) scripsit.

Regola del Terzo ordine di San Francesco. Mediolani 1586. 8.

D. GABRIEL DE MONCADA, Matritensis, cum Advocatus esset non multis cedenis locum in regia Curia, utpotè eximio vir ingenio, mularumque, sicubi erat opus, arte à numine imbutus, nuntium remisit saculo, Francisci Patriarchae vexillo militiæque Seraphicæ inter Cappuccinos ejusdem Matritensis Curiae adherens: quibuscum vixit, bene quoque de universitate hujus familiae, maximèque Hispaniensis, meritis. Convertit quippe in sermonem vernaculum ex Zacchariae Boyerii Latino.

Las Coronicas de los frailes Menores Capuchinos del Bienaventurado S. Francisco; tribus tomis. Matriti 1644. in folio, sub nomine *Fr. Francisci Antonii de Madrid*, quod Iulfrici loco, cum veterem hominem exuisset, adsumpserat.

Prosodia scripsisse, ac nescio quid *De Pactis* apud cives fertur, nisi alius sit *Gabriel de Moncada*. Toletanus, cui Tamajus tribuit *Prosodia en Romance, Tratados de versos y figuras.* Matriti apud Alphonsum Martin. 8.

D. GABRIEL MONTERO, laudatur author systematis cujusdã Poetici ita inscripti *Paraíso Espiritual en todos metros.* Matriti 1651.

GABRIEL DE MONTEROSO & ALVARADO, Taurenfis origine, at Pincianus incolatu, scripsit utiliter.

Practica civil y criminal, y Instruccion de Escrivanos. Matriti 1603. in folio, & antea Compluti 1571. in folio. Indubitatum est aliquibus authorem hujus operis non hunc, qui nomen suum apposuit, sed Senatorem quemdam fuisse magni nominis. Testantur de fama Bobadilla in *Politica* lib. III. c. XIV. n. 81. Carrasco ad LL. Regias cap. VI. s. XIV. n. 23.

F. GABRIEL DE MORALES, Augustinianus è Matritensi domo Philippi Apostoli memoriae sacra, dedit in lucem varia solidioris doctriæ, multiplicis eruditionis, spectataeque pietatis documenta in his, quorum catalogum jam teximus, libris.

Visita general del Rey supremo Dios a todos sus vasallos racionales; I. tomo. Matriti apud Didacum Diaz de la Carrera 1651. in folio, Expectatur secundus.

Penas de la mas culpable inocencia en veinte sermones de la pasion y muerte de Christo Nuestro Señor. Ex eadem officina 1653. folio.

Complacencias gozosas de la Concepcion purissima de la Santissima Virgen y Madre de Dios Maria. Ibidem 1655. in folio.

Relox despertador del Alma fiel; repartimiento de las horas del dia y de la noche en ejercicios espirituales. Ibidem ex eadem officina 1656. in 8.

F. GABRIEL PAEZ, Lusitanus, Seraphicæ familiae, ut suspicor ex opere quod Lusitanæ edidisse refertur, scilicet.

Ordenaçoes da Terceira orden de S. Francisco.

D. GABRIEL DE PAREJA & QUESADA, Lamitanus (si *Laminium* vetus est *Alcaraz* oppidum hodiernum Toletanæ diocesis) Iurisconsultus, actor causarum in Matritensi Curia, egenorumque in sacro rerum Fidei concilio Advocatus cum esset, in publicam lucem beneficio typographicæ artis emisit.

De universa Instrumentarum editione; tomos duos: quorum prior Matriti prodiit anno . . . posterior autem anno 1649. in folio. Gessit postea apud Iudicem regionum ædificiorum & montium, fiscalem Advocatum.

GABRIEL PEREIRA DE CASTRO, Fracisci de Caldas Pereira filius, Bracharësis ipse, ut fertur, natu, & eques militiæ Christi, inter cives suos Lusitanos variis togæ muneribus, tandemque Curiae Vlissiponensis Senatoris (*Desembargador dos agravos da Casa da supricaoõ audit*) parique doctriæ atque ingenui laudè conspicuus. Iuridica solidè &

cum judicio, Musica, quorum apprimè gnarus fuit, summâ elegantia & majestate carminis tam popularis, quàm latini tractavisse eum sequentia opera curiosos lectores docere poterunt.

De Manu Regia Tractatus, in quo omnium Legum Regiarum, quibus Regi Portugallie in causis Ecclesiasticis cognitio est ex jure, privilegio, consuetudine, seu concordia, sensus & vera decidendi ratio aperitur: ad Philippum III. Lusitanæ Regē, Hispaniæ IV. Olissip. 1622. fol.

Decisionum Supremi Senatus Portugallie, liber unus. Ibidem 1611. fol. Duplici epigrammate non parum eleganti celebravit Francisci patris industriâ ad L. Si Curatorem C. de Restit. in integ.

Post ejus obitum prodiit *Vlizea, ou Lisboa edificada,* Poema heroico, Ibidem apud Laurentium Craesbek 1636. in 4.

Inter præclara Lusitanæ ingenia nemini secundum existimavit Pereirã nostrum Antoninus Diana Parte IV. Tract. I. *De Immunit. Ecclesiarum.*

GABRIEL PEREZ DEL BARRIO ANGVLO, Cantaber. Ordniensis, universum ferè vitæ spatium in secretariis tum regiis, tum quorundam Regulorum, præcipueque D. N. Faxardi Velefiorum Marchionis cōtriverat, cum scripsit.

Secretario y Consejero de Señores y Ministros. Matriti 1645. in 4. iterumque typis Matthæi de Espinosa 1667. in 4. olim aliter inscriptum, *Direccion de Secretarios* nempe; Matriti apud Alph. Martin. 1613. 4.

Huic nomini (an ejusdem hominis?) inscribitur.

Devociones, rosarios y oraciones quotidianas, discursos &c. Matriti 1644. in 8.

GABRIEL DE QVEMADA, Iudex Fisci, ut vocant, Sanctæ Inquisitionis per sacra territoria Seguntinum, Segovienle & Abulense, edidit.

Questiones viginti quinque compendiosas, quæ frequentiore usu in materia fiscali coram Iudicibus Fisci Sacræ Inquisitionis controversi solent. Toleti 1564. in 8, mox Venetiis 1583, apud Zilettum, unã cum Ioannis de Roxas *Singularibus juris.*

GABRIEL REBELLO, Lusitanus, ut ex appellatione deducitur, scripsisse fertur.

De las Islas Molucas. Antonius de Leone ex D. Fracisco de Herrera Maldonado.

F. GABRIEL DE RIBERA, ordinis Minorum provinciae Sancti Michaelis M inster, scripsit.

Sermones de Quaresma desde la Dominica de Septuagesima hasta la Pasqua, Salmanti-

ca 1595. in 4. & 1603. & 1605. in 4.

Qua res mal se gundo, ò repetido, ibidem eodem anno. Lucas Vvaddingus.

GABRIEL DE SESE, Aragonus, Canonicus Ecclesiæ Balbastrensis, scripsit -

Historia de la antiguedad de el Obispado de Balbastro, union con el de Roda, espolios y trabaxos que padeciò hasta la restauracion, y Obispos que en las dos Iglesias presidieron. M.S. Oiscæ in Biblioth. Vincentii Ioannis Lattanosa, uti monet Ioann. Franc. Andreas Vitarozius in Historia S. Dominici del Val. cap. XIII. Nuncupatio libri Ioami Moriz de Salazar Episcopo Barbastrensi facta indicat ante annum MDCXVI. quò is ad Ecclesiam Oiscensem fuit translatus, opus conscriptum fuisse.

F. GABRIEL A TALAVERA oppido regni Toletani appellationem sortitus, Hieronymique sanctissimi religiosa, quæ apud nos habet, castra sequutus, Virginis Deiparæ Guadalupensis toto orbe celeberrimam, domum administrans edidit -

Historia de Nuestra Señora de Guadalupe. Toleti 1597. in 4. Quam quidem ipse affirmat auctor habere se Latio cõmunicatam.

GABRIEL DE TARRAGA, si Hispanus est, quod indicat cognomentum ab oppido tractu hujus appellationis in Catalonia Principatu, Doctor fuit Medicus, Profelsorque hujus artis in Burdigala civitate, quam & ibi exercebat quotidiana praxi, cum emisit in publicum varia ejusdem opera, quæ quidem hac sub notatione edita sunt -

Opera brevissima Theoricam & Practicam Medicinalis scientie amplexantia pro majori parte; hoc est -

Summa diversarum questionum.

Aggregatio de curis quarundam agritudinum per modum Summæ.

Textus Avicennæ per ordinem Alphabeti in sententia per eundem reportatus, cum quibusdam additionibus, & concordantiis Galeni & aliorum.

Compendium eorum, quæ super Techni (Arte) Galeni, & Aphorismis Hippocratis scribuntur.

Figura amplissima rerum naturalium, non naturalium, & contra naturam.

Hæc omnia simul edita sunt Burdigalæ apud Ioannem Guyart 1524. in folio, commendata Ioannis filii auctoris quodam epistolio, in quo notum posteris esse voluit patrem publicis stipendiis Burdegalsensium exhibitum jam viginti sex annis in ea urbe hæere ordinarium Medicum.

F. GABRIEL TELLEZ, Matritensis, ordinis Sanctæ Mariæ de Mercede redemptionis captivorum S. Theologiæ Magister,

genio & ingenio obsequens, quod ad Musarum artes ferebatur, plures Comædias in theatris exhibendas, simul & aia æquæ festiva & ingeniosa in vulgus edidit, prudenter his omnibus, modestèque proprium nomen subducens, atque fictitium Tyrsi de Molina inscribens. Poëta est facilis, & ingeniosus. Ab eo prodierunt -

Comedias de Tyrso de Molina. Earum lemmata. Palabras y plumas. El Pretendiente al reves. El Arbol del mejor fruto. La Villana de Vallecas; El Melencolico. El maior desengaño. El Castigo del Penseque I. y II. Parte. La Gallega Mari Hernandez. Tanto es lo de mas como lo de menos. La zelosa de si misma. Amar por razon de estado. Matriti in 4.

Segunda Parte de las Comedias. Ibidem in 4.

Tercera Parte de las Comedias recogida por D. Francisco Lucas de Avila. Dertusa 1634. in 4.

Soluta etiam oratione edidit -

Los Cigarrales de Toledo. Matriti in 4.

Deleitar aprovechando: juxta Horatii illud, *Vtile dulci*. Matriti apud regium Typographum 1635 in 4. Huic tamen operi proprium nomen affixit.

Cessit è vivis circa annum MDCL.

F. GABRIEL DE TORO, Franciscanus, ex provincia S. Iacobi, quam & Præfectus administravit, eruditus admodum atque pius vir, cui & regium Burgense virginum Deo sacrarum, las Huelgas nuncupatum, cœnobium visitandi munus selectissimis commendari solitum Carolus Imperator imposuit, & quod plus est ad visitandum quoque Regium Senatam, qui Castellæ rebus summam auctoritate præest, si Daza credimus Seraphici ordinis Chronographo, eundem destinaverat. In cœnobio Salmantinæ urbis conscripsit pulchrum atque utile opus à summo illius temporis Theologo Alphonso à Castro maximopere commendatum: cui rei testimonio est Epistola hujus ad auctorem directa simulque edita. Libri titulus -

Tesoro de Misericordia divina y humana sobre el cuidado que tuvieron los antiguos Hebreos, Gentiles y Cristianos de los necesitados. Salmantica 1548. in 4. deinde Conchæ 1599. in 8. Appenditur mantissæ loco -

Vn Sermon predicado en las obsequias de la Reyna Nuestra Señora en la Iglesia maior de Salamanca.

De Puritate Dei Paræ Virginis, Tractatum se scripsisse affirmat ipse in laudato prius opere *Thesauri*.

F. GABRIEL DE VACA, Franciscanus, scripsit -

Sermonario Quadragesimal medicinal. Pin-

Pincia apud Sebastianum Martinez 1553. in folio.

GABRIEL DE VALDES & SARASOLA, Toletanus, vertit in vernaculum sermonem ex Italico, uti refertur.

Los discursos de Fr. Francisco Panigavola Obispo de Asti. Salmantica apud Andream Benaut 1611. in 4. post antiquiorem editionem 1592.

GABRIEL VASQUEZ, Bellomontanus, (Conchenensis diocesis locus dives atque amplus Belmonte est) Societatis Iesu accessit sodalibus decem & octo annos natus, eidem ut esset insigne decus atque ornamentum. In Academia Complutensi sub Alphonso Deza magni nominis Theologo ejusdem instituti sacras edoctus literas, Ocaniensis inde ac Matritensis collegiorum sodalibus doctrinæ suæ rudimenta probavit. Mox in Complutensi & Romano summo omnium plausu, seu verius admiratione Thomam Doctorem Angelicum explanavit. Sed repentina mors invidit nobis hominem quasi in medio vitæ ac celebritatis cursu in Iesu-montano Complutensis collegii secessu anno Christiano MDCIV. cum ipse ætatis ageret quintum & quinquagesimum. Vir fuit acerrimo ingenio, singulari ac recondita rerum sacrarum eruditione, rotius Theologicæ doctrinæ callentissimus, atque in veterum Patrum monumentis exercitissimus. Quem supersedeo hic meritis, & quidem à doctissimo quoque hujus sæculi scriptore passim expressis commendare laudibus; ne actum jam à diserto & prudenti Bibliothecæ Societatis auctore atque aliis agam. Opera illius decem tomis comprehensa circumferuntur, cum alibi, tum Lugduni 1620. edita in folio; nempe -

I. Commentarius & Disputationes in Primam Partem Summæ Sancti Thomæ per priores XXVI. Questiones De Deo, de Prædestinatione, &c.

II. A Questione XXVII. usque ad LXIV. De Trinitate & De Angelis.

III. In Primam Secundam Sancti Thomæ per priores XX. Questiones.

Atque hæc ab ipso auctore, dum viveret, publicata sunt. Quæ sequuntur à morte ipsius prodierunt:

IV. Per Questiones reliquas Primæ Secundæ Paris de Legibus, de Meritole Gratia &c. Ingolstadtii 1606. Venetiis 1608. in folio.

V. Opuscula moralia, quæ ad Secundam Secundam S. Thomæ spectant, nempe Tractatus -

De Eleemosina.

De Scandalo.

De Restitutione.

De Pignoribus & hypothecis,

De Testamentis.

De Beneficiis.

De Redditibus Ecclesiasticis. Venetiis apud Petrum Mariam Bertanum 1618. folio.

VI. In Tertiâ Partè per Questiones XXVI. priores De Verbi Incarnatione.

VII. A Questione XXVI. usque ad LXXI. De Vita Christi, De Sacramentis in genere, De Baptismo.

VIII. A Questione LXXIII. usque ad LXXXIII. De Eucharistia, De Sacrificio Missæ, De Sacramento Ordinis.

IX. A Questione LXXXIV. usque ad XCIII. De Pœnitentia, De Matrimonio, De Sponsalibus, De Excommunicatione. Venetiis, Ingolstadtii, Antverpiæ 1610. 1612. 1615. in folio.

X. Paraphrasis & Compendiaria explicatio ad octo Epistolas Sancti Pauli; nempe ad Romanos, ad Galatas, ad Ephesios, ad Philipenses, ad Colossenses, ad Thessalonicenses Primam & Secundam, & ad Hebræos.

Vulgaverat olim, ut vires suas experiretur, judiciumque doctorum exploraret -

De Cultu adorationis libros III. Moguntia 1600. 8. apud Ioannem Albinum.

Disputationes duas contra errores Fellicis, & Elipandi de adoptione & servitute Christi in Concilio Francofurdienfi damnatos. Quæ seorsim prius edita jam suo loco, ubi de Incarnatione verbi Dei agitur, inserta sunt. Extant præterea collectæ ab aliquo doctrinæ Gabrielis studio, ex ipsis nempe operibus laudatis,

Metaphysicæ Disquisitiones. Matriti per Ludovicum Sancium 1617. in 4, Antverpiæque editæ 1618. in 8.

GABRIEL DE LA VEGA, Societatis Iesu Sacerdos, vir Apostolici spiritus, vixit, pietatique operatus est eximie in Peruano & Chilensi limite, scribens insuper -

Arte Gramatica, Vocabulario, y notas à la lengua de Chile.

GALDERICVS.

GALDERICVS GALI, Catalanus, Gerundensis, I. Consultus, Pedemontano - Infubricæ legionis peditum, quæ Mediolani meret, Iuridicus, vertit ex Italico Ludovici Melzii -

Las Reglas militares sobre el gobierno y servicio particular de la Cavalleria. Mediolani apud Ioannem Baptistâ Bidello 1619. in folio; item -

El Rosario de Nuestra Señora con una Parafrafi de los Salmos, ex Italico etiam Panigarolæ, Neapoli 1611. in 8.

GARCERANVS.

D. GARCERANVS ALBANEL, Barcinonensis, Hieronymi filius Calatravensis equitis ex Elisabetha Giron de Rebolledo, eâ quidem pietatis, modestiæ, ac omnimodæ eruditionis famâ inter suos privatus, & in

in habitu vixit laicali, ut Philippo III. Regi dignus ante alios existimatus fuerit, quem literis instruendo Philippo regnorum successori præficeret. Quo functus officio laudabiliter, presbyteralique jam schemate ornatus, Abbatialem urbem de Alcala la Real dignitatein, deindeque Granatensem Ecclesiâ Archiepiscopi munere administrandam suscepit. Illustrium virtutum decus magna cum Latinæ, Græcæ, atque Hebraicæ linguarum, totiûsque humanitatis cognitione conjunxit. Vidimus ejus -

Panegyricum in Philippi IV. Hispaniarum Principis & Serenissimæ Isabellæ Borboniæ nuptiis. Qui M.S. extat in Bibliotheca collegii Iesuitarum Granatensis urbis. Imperfectum quoque reliquisse dicitur *Vn compendio de la Historia general de España.*

Obiit X. Maji MDCXXVI. ætatis suæ LXV.

GARSIAS.

GARSIAS ALPHONSVS DE TORRES, scripsisse dicitur.

Historia de los antiguos y notables hechos de Castilla y España. Qua M.S. utitur D. Petrus de la Escalera in libro *Del origen de los Monteros* cap. II.

D. GARSIAS DE BARRIONVEVO, Cufani Marchio, Toparcha de las villas de Fuentes y Valdesaz, apud Neapolitanum Proregem Catholicæ majestati à consiliis status & belli, dedit in lucem -

Panegyricum ad Comitem de Lemos Neapolitanum Proregem. Neapoli 1616. Vernaculâ quoque linguâ -

Defensa de D. Francisco de Barnuevo Peralta su hijo, de Memorial y Discurso Historico, Juridico y Politico sobre la autoridad que a tenido y debe tener siempre la intercessión, principalmente la del Sumo Pontifice, en que se ilustra la L. I. del Título XXXII. de los Perdones, de la Partida VII.

GARSIAS DE BOVADILLA, Bernardini S. R. E. Cardinalis de Caravajal familiaris & à secretis, ex Hispano vertit in Latinû, dicavitque D. Didaco de Mendoza Patriarchæ Alexandrino, Hispalénsiq; Archiepiscopo -

Consolatoria epistola in obitu Serenissimi Principis D. Ioannis ad Catholicum Regem & Reginam ejus parentes, ejusdem Cardinalis Bernardini de Caravajal, de qua loco suo meminimus. Edita est in 4. sine loci aut anni mentione: extatque in Vaticana Bibliotheca Cod. XMCCCLVII.

F. GARSIAS DE CISNEROS, Franciscanus sodalis, scripsit, Antonio Leonio teste in *Bibliotheca Indico-occidentali.* Tit. XVIII.

Sermones Mexicanâ linguâ; de quo & Antonius Possévinus.

F. GARSIAS DE CISNEROS, domo ex urbe, aut regno Toletano, quod ultimum Antonius Iepes ordinis Benedictini Chronographus expressit, nobilis ortus genere, sed pietate ac religione nobilior, laudati ordinis monachus, ex Pinciana domo, in qua viginti annorum adolescens sacramento illius se addixerat, ad Montis-ferrati cœnobium se contulit, Ferdinando Rege Catholico instante, ut regulam ibi restauraret S. Benedicti secundum normam, quæ in monasterio Pinciano jam diu observabatur; quò deveniens magno omnium consensu Abbas cooptatur. Hoc ille munus, dum vixit, totos decem & octo annos, collatum sibi denuò singulis bienniis, administravit, vir integerrimæ vitæ, & qualem oportet fuisse eum, cujus non displicuit perpetua, quæ aliàs temporaria futura fuisset, gubernatio. Extant in manibus sodalium opuscula aurea duo illius, unde quidquid asceticorum hodie librorum est videtur utique dimanasse;

Excitatorium Vitæ spiritualis, &

Directorium Horarum Canoniarum.

Quæ simul extant latina apud Bellerû 1615. 8. Ferebantur olim sine authoris nomine, indictâ dumtaxat monachi Benedictini appellatione, Parisiis, atque Venetiis apud Michaëlem Tremezinum anno 1555, necnon Ingoistadii apud Davidem Sartorium unâ cum libris *Humberti Generalis Magistri Prædicatorum de Eruditione Religiosorum,* anno 1591. in 8. sed Franciscus Ibañez sodalis quoque Benedictinus germano parenti suam prolem vindicavit, cum in compendium redigeret hos Tractatus, adjungens brevem *virorum illustrium ordinis sui Catalogum,* quæ quidem Barcinone, ut credo, edita sunt anno 1561. & 1570. in 8. aut Salmanticæ, ut scribit Arnoldus Vvion in *Catalogo ligni vitæ* lib. II. cap. LXVII. Translati etiam sunt in linguam Italicam à Julio Zanchini & excusi Florentiæ 1595. in 12. & Romæ apud Franciscum Caballum 1635. in 12. Nec non & in Hispanicam conversi, & locupletati à Petro Burgenfi ejusdem instituti monacho, ejusdemque cœnobii Abbate, excusique unâ cum *Vita & rebus gestis ac Regula Sancti Benedicti,* Barcinone 1633. 8. Obiit Garsias XXVII. Novembris anno MDX. ætatis LV. scriptorem vitæ suæ, rerumque piè gestarum fortitus Laurentium Ayalâ Benedictinû Pincianæ domus sodalē.

GARSIAS DE ESCALANTE DE ALVARADO, reliquit M.S. Antonio Leonio referente in *Bibliotheca Indica,*

Relacion del Viage de Ruy Lopez de Villalobos al descubrimiento de las Filipinas.

GARSIAS GARZES, Iesuita, scripsit *Relacion de la Perseguicion del Japon y Martyres, que en ella buvo el año de MDCXXII* 1625. in 4.

GAR-

GARSIAS DE GIRONDA, Rondensis, Iurisconsultus, postquam foro se & patrocinio causarum aliquot annis impendisset, in patria Ecclesia Canonico Sacerdotio jam ornatus edidit -

De Explicatione Privilegiorum. Matrili apud Ludovicum Sanchez 1617. in folio.

De Gabellis. Matrili 1594. folio. Quæ duo opera ex *Matthæi Luzon* ejusdem urbis presbyteri schedis M.SS. nostrum usurpasse, ut pro suis vendicaret, ex relatione scio inde ad me transmissa.

GARSIAS GOMEZ DE ESTERMIANA, fortè ESTERMIANA, natus in oppido *Medina de Pumar* in Castella vetere, reliquit in schedis opus metricum hujus tituli in 4.

Esfera Española y Zona Filipica de los Reinos, Provincias, y Islas que de un Polo à otro estan sujetas à España. Vidit D. Thomas Tamajus.

Antonius Leonius in *Bibliotheca Indica* Gabriëlem vocat.

D. GARSIAS DE GONGORA TORREBLANCA, Navarrus gente, elucubravit, *Historia Apologetica y descripcion del Reino de Navarra, y de su mucha antiguedad, nobleza, calidades y Reyes &c.* cui adjungitur -

Vn Tratado de Matematicas del Compuuto y reformation del Tiempo. Pampelone apud Carolum Labaien 1628. folio.

GARSIAS LASO DE LA VEGA, patre cognomine, qui in militia S. Iacobi *Archicom mendatarius,* uti vocant, *Legionis,* Ferdinando Regi Catholico à consiliis Status fuit, ejusque apud Alexandrum P. M. hujus nominis VI. legatione functus, matre autem Sanctiâ Guzmania Domina de Batres parentibus nobilissimis natus fuit Toleti, dubium calamo, an gladio melior, Palladi, an Musis gratior futurus. Quippe à teneris annis musicâ delectatus, pœsique hujus artis sequelâ & comite, non eò solùm animi vires intendit, quò sciebat magna cum Hispani nominis laude è Poëtis vernaculis quamplures enixos, ut scilicet ingeniosissimè & castissimè quocumque super argumento verificaretur: sed cum videret injuriam fieri naturæ maximam, ars quam destitueret, è Latinis, Etruscisque idoneioribus Poëtis omnibus cum observatione, ut videtur, ac judicio lectis, id quoque sibi assequendum proposuit, ut artificiosè & ornate, ac veluti ad unguem formaret carmina, imitationibusque veterum atque exterorum pulcherrimis nobilitaret. Quinimò placens sibi in Ioannis Boscani Barcinonensis Equitis nupera inventione conficiendi ad Italorum mensuram & rhythmum Castellanos versus, relicis octo syllabarum brevioribus Hispaniæ nostræ quasi

municipalibus, duodecimque aliarum majoribus, qui Ioanni de Mena & aliis decimi quinti sæculi Poëtis claritudinem peperere, endecasyllabos, metricisque Italorum regulis conformes, utpote genio suo accommodatiores sibi delegit, in quibus majestatem explicaret styli, atque uberius venæ latices abundantius & libentius effunderet. Nec ideò minus armorum laudem consecutus fuit nobilibus viris eo seculo & superioribus convenientiorem, sibi tamen, maximo quamvis cum honore, nunquamque intermoriturâ gloriâ, fatalem futurum. Nam post Austriacam adversus Solimanum Turcarû Imperatorem, Tunicamque in Africana ora expeditionem, in quibus Carolum Cæsarem sequutus fuit ejus lateri adhærens, anno tandem MDXXXVI. in Gallia, dum quindecim peditum cohortium ductor exercitum sequeretur, quem in Provinciam & Masiliam usque infesto in Gallum hostem animo invexerat Cæsar, in expugnatione turris cujusdam non nisi à quinquaginta rusticis Provincialibus defensionem, dum partes agit non ducis, sed militis in conspectu ipsius Caroli Lafus icu lapidis cæditur; unde Nicæâ delatus vigesima prima post acceptum vulnus die summo cum omnium dolore, Cæsarisque potissimum, ætatis anno XXXVI. spiritum exhalavit; qui in aliquâlè Poëtæ sui vindictam rusticos illos suspèdit laqueo jussit. E Nicæa in Toletû post aliquod tempus delatum fuit cadaver, sepultumque ad Sancti Petri Martyris in majorum sarcophago. Ex Helena de Zuñiga nobilitatis antiqva virgine, quam duxerat ante annos XIV. tres liberos, virilis sexus duos, sequioris unum, sustulit, de quibus Andreas Schotus accuratè agit in *Lasi* nostri eologio, adjungens elegantissimû in ejus laudè Iacobi Gironis carmen, aliudque proprium, necnon & loca in quibus Petrus Bembus Cardinalis, summus Orator & Poëta, Ioviûsque honorificenter eû appellant. Meminit quoque Ioannes Genevius Sepulveda, & quasi aliud agens debitis donat laudibus ad Ludovicum Avilam, cujus commentarios *de Bello Africo* à Cæsare gesto à Garsia Laso acceperat, scribens, epist. XVI. *Quaquam vos* (adjungit) *pro talibus officiis gratiarum actionem non expectatis, quibus video propositum esse gloriam bellicam laude literarum cumulare, & hujusmodi studia cunctis rationibus fovere.* Metrica ejus opera majestate & acumine, facilitate ac poëtico spiritu plena sæpius excusa sunt, vel seorsim, vel cum Boscani carminibus; de quo jugo celeberrimorum Poëtarum Lupus Vega festivè aliquando dixit:

Las obras de Boscan y Garzilaso

Se venden por dos reales:

Y no las hareis tales,

Aunque os precieis de aquello del Parnaso.

Ferdinandus quoque de Herrera Hispalensis, Poëtæque ipse nobilissimus annotationes, seu

explicationes Lasi operum fecit, prodieruntque hoc titulo -

Obras de Garfi-Laso de la Vega con annotations. Hispali apud Alphonsum Barreram 1580 in 4. Item cum annotationibus Francisci Sancieri Broaensis viri doctissimi, qui de authoris imitationibus, ubicumque conatus fuit veterum Poëtarum sensus exprimere, curiosè doctèque admonuit; Salmanticæ apud Petrum Laso 1574. in 16. & apud Didacum 1589. in 16. Cum notis D. Thomæ Tamaji de Vargas, Matrili apud Ludovicum Sanchez 1622. in 32. Venetiis quoque prodierunt ex officina Giolitti 1553. in 12.

GARSIAS LASO DE LA VEGA, diversus à superiore, in *Cusco* totius Americæ meridionalis regia olim urbe natus, parentem habuit sibi cognominem ex iis unum, qui Catholicis Hispaniarum Regibus Peruvianum Imperium armis pepererunt, matrem autem fœminam ex Imperiali stirpe *Incarum* prognatam, unde & ipse *Inca* vulgò audiebat. Res avorum gestas ante Hispanorum appulsum, necnon & ipsam Hispanorum expeditionem, parentis testimonio & aliorum illius temporis æqualium subnixâ Historiâ comprehendit scribens -

Primera parte de los Comentarios Reales que tratan del origen de los Incas, Reies que fueron del Pirù, de su Idolatria, leyes y gobierno en paz y en guerra, &c. Catherine Principi Brigantia Ducissæ Olissipone apud Petrum Craesbeck editam an. 1609. fol.

Segunda Parte, Historia general del Pirù 1617. in fol. Vtrâque in Gallicum sermonem vertit *J. Baudin* Parisiis, ediditque, duobus tomis apud Simonem Piget anno 1658. in 4. Scripsit insuper -

Historia de la Florida, y Iornada que a ella hizo el Governador Hernando de Soto. anno 1695. 4. apud Craesbeck.

D. GARSIAS DE LOAYSA GIRON, Talaverensis, Petri Gironis regii Castellæ senatus Patris & Menciæ Caravajalliæ proles, Compluti doctus literas Philosophorum, ac Theologorum eximiam jis antiquitatis atque Historiæ omnis cognitionem, veluti condecens studiorum sacrorum ornamentum, adjunxit. Toleti deinde obtentis Canonico Metropolitanæ Ecclesiæ sacerdotio, atque insuper Guadalajarensi Archidiaconatu hujusmet Ecclesiæ dignitate, ab avunculo Ioanne Lupi Caravajallio bonâ Pontificis veniâ in se translatis, domicilium hic fixit ulque ad annum MDLXXXIV. quo ab elemosynis, & à capellæ præfectura Philippo II. Regi fuit factus; nec diu post Philippi Principis studiis præpositus. Fuit enim oris speciosè honestissimâ, & incomparabili morum suavitate, adeo ut hominum delitium, veluti alter Titus Cæsar, audiret. Quod Hierony-

mus Almonazirius in *Cõmentarii super Cantica* nuncupatione, Scotusque in *Bibliotheca* referunt. Pro Serenissimo Alberto Aultriaco Toletano Archipresule hujus Sedis amplissimæ, vicem ejus absentis sustinens, administrationem diu tenuit; & quasi arhabone quodam obstrinxit se Sponsæ nobilissimæ paulò post matrimonio accipiendæ. Hujus quippe conditioni renunciantem Alberto, Clemens Papa VIII. postulante eodem Rege, non diu supervicturo Garfiam Toletanæ Sedi ceterarum Hispanicarum principi anno XCVII. supra sexquimillesimum imposuit. Nec tamen accedere eò valuit, dum pallium à Roma expectat lethali contracto morbo; qui eum LXV. ætatis an. Februarii XXII. die semestrem vix Archiepiscopum extinxit. Fama est ægotasse ex merore animi exinde veniente, quod sub novo Rege alumno non illam, quam spe conceperat, meritis atque educationi gratiam rependi videret, de qua fama præter scriptores nostros Iacobus Augustus Thuanus docet CXVII. *Historiarum sui temporis* libro, diligentia, & industriæ nomine nostrum laudans in sacre Historiæ veritate indaganda. Gerardus ite Ioannes Vossius eruditorum hujus temporis *Cotripheus Viri doctissimi* compellatione, aliis alii pro merito illius honestaverunt, excepto uno Ioanne Filescaco Gallo, qui de *Origine Paræciarum* scribens inter alia opuscula intemperanter satis famæ viri obstreperè ausus fuit. Extat ejus curâ in lucem edita -

Collectio Conciliorum Hispania, cum notis & emendationibus. Matrili apud Petrum Madrigal 1593. folio: cui præponitur inter alia pertinentia ad ejusdem argumenti ornatum, *Ordo & Chronologia Gothorum Regum, & Suevorum: Chronologia Toletanorum Presulum, item Conciliorum: Inferiturque De primatu Ecclesiæ Toletanæ: De Dignitatibus, & Officiis Regni & Domus Regiæ Gothorum.* Quod quidem ultimò dictum cõmentarium Petrus Pantinus Toletanus Belga sibi arrogabat, dum in vivis esset. Certè hunc domus suæ Loaysa exhibuit.

GARSIAS LOPEZ, Lusitanus Medicus, commentarios edidit, uti lego in *Bibliotheca Medica,*

De varia rei Medica lectione.

GARSIAS LOPEZ DE ALVARADO, edidit Romæ,

Compendio de Confession; apud Vincentium Lucrinum 1558. in 8.

D. GARSIAS DE MEDRANO, regii militarium ordinum Concilij Index, seu Senator, ordinavit atque edidit -

La Regla y establecimientos de la Cavalleria de SantIago de la Espada: Historia, y origen de ella. Pinciæ apud Ioannem Sanchez

chez. 1603. in folio.

Tributam scio huic, an alii ejusdem nominis?

Cronica de las Tres Ordenes militares.

GARSIAS ORDÓÑEZ DE MONTALVO, Decurio municipii Castellæ veteris nobilissimi *Medinæ Campi*, correxit, & ad elegatorem styllum reduxit.

La Historia de Amadis de Gaula, ediditque Salmanticæ apud Petrum Laso 1575. in folio.

Item ex propria penu -

Las Ergas de Esplandian. Opera intelligo hujus fabulosi Herois, quæ tamen transcripsisse fingit se ex Græco libro Magistri *Elisabat.* Sic de tempore luditur. Prodiit liber Compluti ex officina hæredum Ioannis Garay 1588 in folio.

GARSIAS DE ORTA, Lusitanus, Proregis Indiæ Orientalis Medicus, eximio ingenio, & multâ vir doctrinâ, rerumque, in primis Indicarum, peritiâ, cum triginta ibi & amplius annos medicinam fecisset, instructissimus. Scripsit *Διαλογικώς* libros duos vernaculâ linguâ, quos primum Latine conscripserat,

De los Aromas e simples medicamentos, que nacen en a India. Hos in Latinum vertit, *Exoticisque* suis intexuit Carolus Clusius septimo & octavo libris, ad quos & annotationes fecit Iacobus Bontius Batavus Leidenfis, qui in eadem India Orientali fecerat medicinam, extantque eæ cum aliis Bontii Lugduni Batav. editæ 1642. in 12. Versio illa Clusii separatim prodiit cum notis anno 1593. in 8. Hunc nostri laborem pluitibus additis tum plantis, tum plantarum omnium iconibus valde locupletavit Christophorus da Costa Medicus Lusitanus, in Africa natus. Italicè etiam vertit Annibal Brigantus, Venetiis 1576. in 4. & 1616. in 8.

GARSIAS PEREZ DE MORALES, Medicus Doctus, Medicæque artis in lyceo Hispalensi primarius professor ad Petrum Gironium Ducem atque Vreniæ Comitum dedit Tractatum -

Del Balfamo y de sus utilidades para las enfermedades del cuerpo humano. Hispali apud Ioannem Varela 1530. in 4.

GARSIAS DE RESENDE, Lusitanus, Ioannis Regis II. Portugalliæ Chronographus, scripsit vernaculo idiomate illius tēporis res ejus gestas: quod opus prodiit in lucem typorum nostrâ ætate conspectu hoc, seu titulo,

Chronica da vida do Christianissimo D. Juam o segundo deste nome y decimo terçio dos Reis de Portugal. Accedit -

A entrada del Rey D. Manoël en Ca-

stella, & Hida da Infanta Dona Beatris per Saboia.

Editum ad calcem libri fuit Garfiæ Poëmatium eadem populari linguâ Portugallicâ sic inscriptum -

Miscellanea, o variedade de Historias, costumes, casos, & cousas, que em seu tempo acontecerão. Quod quidem non diu post trigessimum supra sexquimillesimum annum ex ipsa rerum memoratarum serie compositum apparet.

D. GARSIAS DE SALCEDO CORONEL, Hispalensis, eques D. Iacobi, Ambrosio parente in hac urbe natus, qui cum Zafrensis esset civis ad id Prætorium acturus strenuè Advocatum se contulit, Poëta fuit excultus, & majestatem quadam, veluti characterem proprio dignoscendus. Humaniora studia coluit, Historiamque libris, quos sedulâ & perpetuâ curâ in Bibliothecam bene instructam collegerat, navatâ omnis ferè ætatis operâ. Neapoli apud Ferdinandum de Ribera Ducem Alcalitanum Proregem, stipatoribus, corporisque custodibus præfuit; Capuamque urbem administravit: inter Stratores etiâ Ferdinandi Austriaci Infantis Serenissimi connumeratus. Poëmata sua duobus voluminibus comprehensa voluit, quæ hæc nuncupatione nota in vulgus sunt,

Rimas, Primera Parte: ubi *la Ariadna*, ni fallor, est; Matrili edita 1624.

Cristales de Heliconâ, o Segunda Parte de las Rimas; Matrili apud Didacum Diaz de la Carrera 1649. in 4.

Edidit etiam non dedignatus Poëtam illustrare Poëta,

Obras de D. Luis de Gongora commentadas; quatuor voluminibus. Primum continet *Las Soledades*, Matrili 1636. Secundum *El Polifemo*, eodem anno. Tertium *Los Sonetos*, Matrili 1644. Quartum & ultimum *Las Canciones, Madrigales, Silvas, Eglogas, Othavas, Terceiros, y el Panegyrico al Duque de Lerma.* Ibidem 1646. Item -

Inscripcion del Sepulchro de Saturnino que se ballò en Merida año MDCL. ilustrada. Matrili in 4.

Obiit disertus, urbanusque, ac mihi amicissimus vir Matrili anno MDCLI. septima die Octobris malignâ febre correptus.

GARSIAS DE SALCEDO CORONEL, Christi militiæ torquatus eques, Regisque Lusitaniæ Medicus, qui & Hispali aliquando medicinam fecit, uti legitur in Francisci Sanchez de Oropefa Hispalensis Medici *Variarum relationum*, sive *Tractatum medicinalium* libello; cui quidem Garfias nuncupavit -

Apologiam, in vero lethargo perpetuum necessario esse delirium.

GARSIAS SANGHEZ DE BADAJOZ,
D d d 2 natus

natus in urbe hujus nominis ad Anam fluvium, Poeta suo tempore nulli secundus. Is cum ex amore propinque cujusdam feminæ insaniam contraxisset, divina & inimitabilia passim jacere consuevisse refertur. Quare Poëtis insaniam tribui, quæ in Garsia nostro tam ingeniosa fuit & alacris, non sine ratione usurpari ceptum est. Laudant in metricis ejus -

Las Lecciones de Job, sed in alium sensum transformatas, de qua hujus perversè tractati sacri sermonis culpa author Anonymus qui scripsit *la Celestial Hierarquia y Infernal laberinto* carmine Hispano ad D. Joannem de la Cerda Medinæ-celi Ducem, cum relatione calamitatis à nostro, fortè in pœnam insolentis hujus licentiæ, incurse, admonere posteros voluit.

D. GARSIAS DE SILVA, ET FIGVEROA, in Estremadura natus nobili loco ex Ducum Feriæ, ut ajunt, familia, cum Legatus Regius Philippi III. jussu ad Persas, eorumque Regem ejus temporis Abbas, ex Relationibus Petri de Valle satis notum, se contulisset, an. MDCLXIX. aut circiter Gogdum subsisteret, scripsit vernaculè, ut credo, *Breviarium Historiæ Hispanicæ*, quod editum fuit Vlissipone an. 1628. 8. post authoris obitum.

Commentarios insuper uberes admodum & locupletes totius suæ Legationis & Indiæ ac Persiæ Regum, uti refert Aubertus Miræus nescio à quo doctus, qui adjungit obiisse in mari, an. MDCXXIV. cum suo jam defunctus mnnere in Hispaniam reverteretur. Gallicè jam hi prodierunt Parisiis in 4. Lege- sis de Silva epistolâ V. Petri de Valle laudati.

GARSIAS TOLEDANO, ex Turricula municipio oriundus, quod Hierosolymitanorum equitum per Hispanias ditione continetur, apud Salmanticenses licentiæ lauream obtinuit, & dum Patronum agit causarum, edidit -

Lucerna Rubricarum & Titulorum in tres posteriores libros Codicis Justinianæ. Matrivi an. 1618. in fol.

Quam nescio an sequuntur sint *Lucerna* alia tres ab eo tunc promissæ I. *Ad Digestorum integrum corpus*; II. *ad Codicis novem libros*; III. *Ad quinque Decretalium accensæ*.

F. GARSIAS DE TOLEDO, Hieronymianus Monachus, collegit privilegia ordinis sui, consecitque -

Compendium privilegiorum ordinis Divi Hieronymi. Romæ 1561. in 16. apud Paulum de Dianis. Matrivi 1563. Idem collegit -

Indulgentiæ V. I. Ecclesiarum Urbis, imo & omnium Ecclesiarum Urbis, item Hierusalem & Compostella. Romæ 1561. 8.

D. GARSIAS VENEGAS DE ALARCON, Granatensis, nescio quid scripsit -

De Astrologia. Laudat opus & authorem Franciscus Bermudez de Pedraza in *Historia urbis Granatensis*.

GASPAR.

F. GASPAR, Lusitanus, ordinis S. Francisci Prov. Pietatis, dedit vernaculè -

Cartilha de doutrina Christia em lingua de Congo. Eboræ in 8. jussu Henrriici Portugalliæ Cardinalis & Infantis.

GASPAR DE AGVILAR, gente Valentinus, Comiti de Chelva à secretis, præter Comœdias qualdam, cujus artis laudem non ultimam tempore suo ambivit, laudatus eo nomine à Lupo Felice Vega in *Apollinis lauru sylva* secunda, scripsit -

Expulsion de los Moriscos de España por el Rey D. Felipe III. en octavas. Valentia 1610. 8.

Fiestas nupciales, que la ciudad y reino de Valencia hizieron al felicissimo casamiento del Rey D. Felipe con D. Margarita de Austria. Ibidem apud Patritium Mey 1599. 8.

GASPAR ALVREZ DE LOVSADA, Lusitanus, Bracharensis, Augustini de Castro Bracharensis Archiepiscopi quondam à secretis, quem laudare satius duxi Antonii Brandani Monachi Cisterciensis Portugalliæ Chronographi his verbis ex præfatione tertiæ Partis *Monarchiæ Lusitanæ*. Gaspar Alvarez de Louzada Reformatum Patronatum Regiæ coronæ, Notarius, seu Custos Archivii publici (*Escrivaon da Torre do Tombo* id sonat) antiquitatum non istius regni tantum, sed Hispaniæ totius cognitione instructissimus, cui studio adeo indefessè incumbit, ut absque illo multa etiam nunc ignorarentur ab scriptoribus præsentis ævi, qui ipsi ea ingenue Gaspari accepta referre solent. Perfectum habet nuncupationis hujus librum -

Escudo Real de Portugal, qui egregiè confirmaturus esteam, quam habet apud exteros omnes, insignis cujusdam eruditionis famam. Hæc Brandanus. Laudat & Rodericus da Cunha in *Historia Bracharensis* cap XXV.

Plura alia reliquissè videtur in schedis; quarum Georgius Cardolus in *Agiologio Lusitano* meminit. Ea sunt;

Descrição de entre Douro e Minho; five Interamnenfis Lusitanæ provinciæ. Meminit is die XXVI. Martii pag. 319.

Comarca de Valença del Minho: die XI. Aprilis pag. 518

Descrição da provincia de Tralofmontes: die XVI. Aprilis.

Epistola al Maestro Villegas sobre S. Tyrso. Ibidem pag. 607.

Latineque -

Ep-

Epitome Bracharensis Ecclesiæ. Hanc laudat die II. Aprilis pag. 400. & nisi idem sit opus,

De vera Primatum Bracharensium successionè.

GASPAR DE AMARAL, Lusitanus, Iesuita, scripsit, ut lego in epist. I. cent. IV. D. Francisci Emmanuëlis,

De Philosophia naturali.

GASPAR DE ANASTRO ISVNZA, transtulit in vulgarem Castellæ linguam ex Gallicâ -

La Republica de Juan Bodino; sed ab erroribus perurgatam. Augustæ Taurinorum apud hæredes Bevilaquæ 1590. in fol.

Serenissimæ Catarina Infantis Hispaniarum Sabaudiæ Ducissæ Thesaurarius fuit generalis.

GASPAR DE ASTETE, Salmanticensis, Societatis Iesu Sacerdos, religiosus vir, ac in promovendis juvenum utilioribus studiis industrius ac diligens, scripsit Tractatus hos;

Del Estado de las Viudas y Donzellas. Burgis 1597. 8.

Del Gobierno de la familia, y estado del Matrimonio. Vallisoleti 1598. 8.

Del Estado de la Religion. Ibidem 1603.

Doctrina Christiana y documentos de criança. Pampilone 1608.

Institucion y Guia de la juventud Christiana; duabus partibus. Prior Burgis edita est, 1592. 8. posterior autem 1594. 8.

Modo de rezar el Rosario, Salmos, y oraciones. Burgis 1593. in 12.

Abiit ad plures Burgis major sexagenario, natus anno MDXXXVII.

F. GASPAR DE AVILES, Ovetensis, ordinis S. Benedicti, edidit -

Muerte Christiana y avisos para bien morir. Pinciæ apud Franciscum Fernandez 1603. 8. in cœnobio Iraciensi 1609.

GASPAR DE BAEZA, cui patria urbs in Baticæ tractu bene nota cognomen fecit, cum primùm datam copiam judicii sensit, gloriam studiorum, arreptâ, quæ eò tendit, regiâ viâ, animosè, & flagranter ambivit. Salmantinum certè gymnasium pro addiscendo civili Iure frequentasse eum oportet, qui legentem ibi miro pronunciandi genere Joannem Orosciû Commentariis ad duos priores *Digestorum libros* celebrem se audivisse refert. Planè Philosophiæ, Theologiæque, nec non Geographiæ, atque Historiæ, meliorisque omnis literaturæ præceptis notitiæque imbutus ad scribendum accessit; Granatæ interim in Curia patrociniõ causarum additus. Quem nisi mors in flore ipso ætatis abfussisset, nondum scilicet triginta annos na-

tum, senili tamen prudentiâ & in Deum pietate altiora se, ac perennia cogitantem, haud mediocri bono id factum fuisset civilis, atque aliarum disciplinarum.

Posthuma edita sunt à Melchiore fratre hæc opera;

De non meliorandis dotis ratione filiabus; five enarratio in Caroli Regis Hispaniarum constitutionem, quæ est *Lex I. Tit. II. lib. V. Compilationis*. Granatæ 1656.

De Inope debitore ex Castellana consuetudine creditoribus addicendo, Tractatus. Granatæ 1570. in folio.

De Decima Tutori Hispanico Iure prestanda, ad interpretationem Leg. II. Tit. VII. Lib. III. Fori legum. Granatæ 1567. folio. Matrivi 1592. folio. Hi tres Tractatus simul omnes editi etiam extra Hispaniam circumferuntur, & in *Doctorum Tractatibus*.

Extant à Gaspare in Hispanicum sermonem elegantissimè conversa -

La Historia de Paulo Iovio I. y II. Parte: Ad Franciscum Erasmus Regi à secretis. Salmanticæ apud Andream de Portonariis 1562. folio. Item -

Los Elogios de Paulo Iovio. Granatæ 1568. in folio.

Las Comunidades de España por Paulo Iovio en la vida ael Papa Hadriano VI.

GASPAR BARREIROS, Lusitanus, Vicensis natu, Canonicus primùm in patria Ecclesiæ, mox in Eborensî Metropolitana; quo tempore Lusitanæ Infans Henricus ei præerat, in cujus domo eas literas se didicisse, studiæque elegantiora frequentasse, quæ quidem superstiti ornamento non vulgari, mortuo verò essent famæ & honori nunquam interituro, alicubi refert. Iussu ejusd m pileo Cardinalitio recens donati, Romam venit anno MDXLVI. Paulo III. Pontifici Maximo debitum officium grati animi & obsequio pleni pro eo impeniturus. Quod amplissimis verbis præsentibus S. R. E. Purpuratis omnibus publicè exhibuit. Ac tunc quidem in cognitionem, brevique in familiaritatem venit duorum Cardinalium inter alios doctrinâ, & eloquentiâ spectatorum Petri Bembi & Iacobi Sadoleti, cum quo præcipuè, ut ipse Gaspar ait, conjunctissimè vixit, dum Romæ fuit, nullo officiorum prætermisso genere, quo non fuerit ab illo, & mirificè ornatus, & maximè affectus. Cum rediisset in patriam, digessit meditata, & affecta quædam opera, præcipuèque illud Chorographiæ, de quo mox dicimus, Joanni Barrio avunculo obsequutus magno illi expeditionum Indico-Lusitanarum Historico, qui hæc nepotis operâ in partem ejus, quam parabat, universi terrarum Orbis Geographiæ, uti destinaverat. Sed cum meditaretur Lusitanè factam descriptionem in Latinum convertere, mors intercessit, translata in Lupum de

de Barros fratrem, ejusdem Ecclesie Canonicum, regiumque Vlisiponensem Senatorem curâ edendi posthumos fratris factus. Hi sunt:

Chorographia de alguns lugares, que stam em hum caminho, que fez Gaspar Barreiros o anno de MDXXXVI. comenzado na cidade de Badajoz em Castella te à de Milam em Italia. Conimbricæ apud Ioannem Alvarez 1561. 4. ubi quædam ex Andrea Refendii scriiniis candidè sibi cõmunicatis, non candidè usurpatis scripsisse dicitur ab eodem Refendio in *Epistol. ad Bartholomæum Quevedum*: qui plagium conqueritur adversus se in plerisque hujus operis locis commissû: quod nec tacet in altera ad *Ambrosium de Morales Epistola*. Adjuncta est hujus editioni *Oratio Latina, quam coram Sixto IV. olim habuit Gaspar Menesius Eboensis Præsul Lusitaniæ Regis Legatus, & regie classis adversus Turcas Præfectus*, de qua suo loco mentionem fecimus. Item adjungitur -

Commentarius de Ophira regione apud divinam scripturam commemorata; cum duabus nuncupatoriis Epistolis, altera *Ioanni III.* altera, decennio interim exacto, *Sebastiano*, Lusitanorum Regibus. Commentarius hic forsitan editus fuit Antverpiæ per heredes Ioannis Belleri 1600. in 8. Item vernaculè -

Censuras sobre quatro libros intitulados em Marco Portio Catam de originibus, em Beroso Chaldeo, em Manethon Egyptio, & em Q. Fabio Pictor Romano; Marco de Bethania, aliàs Vlisiponensi, ordinis Minorum Chronographo famigeratissimo, inscriptas anno MDLVII. quas & Latine cogitabat, non Lusitanè, in vulgus emittere. Sed quod is non potuit, fecit post plures annos Andreas Schotus, publicavitque in *Bibliotheca Hispana*.

Vitam Sancti Francisci Latinam apud se esse breviter perficiendam ait ipse in Nuncupatoria *Censurarum* Epistola; confirmatque Lupus frater superiorum operum editor: cuius meminit etiam D. Franciscus Emmanuël cent. II. epist. I. & ante eum Marcus de Lisboa laudatus in præmio II. Partis *Historiæ Ordinis Minorum*.

Reliquit etiam *Genealogicum* nescio quid, de quo & Refendius, non tamen sine diffidentia, ad *Quevedum* refert,

As Linhagens scilicet; quo modo hoc opus appellat Gaspar Statius in suis *Antiquitatibus* cap. LIII.

Tribui quædam alia Barrerio solent: nempe Georgius Cardofus in *Agiologio Lusitano* die secunda Martii Barrerium laudat ex nescio quo opere *super Ptolemæi Geographiam*. Denatum fuisse anno MDLX. oportet eum, qui nuncupatoriam cum dedisset eo anno ad Sebastianum Regem Epistolam, è vivis jam excesserat Septembris vigesima die, qua Lupus Barrius ad Henricum Cardinalem in editione fratris operum præfatur. Et quidem

obiisse inter Franciscanos sodales dato huic instituto nomine, magna pietatis opinione, refert in *Vita Barrii* avunculi Emmanuël Severinus Faria Eboensis Cantor, & Georgius Cardofus in *Relatione Romam transmissa* ad manus Francisci Haroldi ordinis Min. Chronographi. Virum laudant eruditionis non vulgaris nomine Ioannes Vasæus in *Chronico* cap. V. Abraham Ortelius in *Thesaurio Geographico*, verbo *Castellani*. Gaspar Statius in laudato *Antiquitatum* cap. LIII. Didacus Pava in *Examine Antiquitatum*; Rodericus à Cunha in *Historia Bracharensi* cap. LXXXI. Antonius Brandaon in *Prologo III. Partis Monarchiæ Lusitanæ*, laudatúsque nuper Emmanuël Severinus de Faria, & alii plures.

F. GASPARE DE SANCTO BERNARDINO, Franciscanæ religiosæ familiæ, edidit *Itinerario de la India por tierra hasta el Reyno de Portugal* 1611. 4. Inscriptio hæc est Castellana Lusitani operis.

GASPARE BRAVO RAMIREZ DE SOBREMONTÉ, natus in oppido *Aguilar de Campo* Burgenfis diocesis, Doctor Medicus Pincianus, in quâ schola liberales artes, Chirurgicam, & Methodicam, deinde alias Medicæ doctrinæ partes horis pomeridianis è vespertina scilicet, ut vocant, cathedra cum laude docuit. Quare Rex noster Philippus IV. ut inter alios connumeraretur regios Medicos, in Curiam superioribus annis eum accivit. Ediderat olim -

Resolutio num Medicarum circa universam totius Philosophiæ doctrinam, tomum primum, Vallisoleti apud Antonium Vasquez de Esparza 1649. in folio. Sed auctior ex tertia editione prodiit Lugdunensi apud Philippum Borde 1662. sex partibus nempe constans, quarum duæ tunc primùm adjunctæ sunt: *Prima Physiologiæ; II. Pathologiæ ac curationis; IV. Sanguinis missionis, Purgationis, & de sudore; V. Sanguinis circulationis, & artis Sphygmica theoriæ e Galeni mente, ac prognosis recidivæ naturæ, ac de quorundam Eunuchorum potentia; VI. Selectarum observationum & consultationum.*

GASPARE CALDERA DE HEREDIA, Doctor Medicus, Hispalensis ex Lusitana, origine, vir doctus, atque eruditione variâ perpolitus, ad hæc singularis humanitatis, quem ultra laudare vivum modestia ejus & amicitia nostra impedit; ad Eminentissimum Franciscum Mariam S. R. E. Cardinalem Brancaccium Mæcenatem suum scripsit -

Tribunal Medico-magicum & Politicum: sive ejus Primam Partem. Lugduni Batavorum apud Ioannem Elzevirium 1558. in fol. Deinde & -

Tribunalis Medici illustrationes practicas: hoc est Fabricum & symptomatum exactissimam

nam curationem etiam à veteribus traditam, à se illustratam, ac totius operis illustrationes & observationes practicas, cum plerisque aliis selectis, quæ in Tribunali Medico desiderabantur. Accessit liber aureus, *De facili parabilibus è veterum & recentiorum observatione comprobatis, & ex arcanis naturæ Chimico artificio, & artis magisterio eductis.* Antverpiæ apud Jacobum Meursium 1663. in folio.

Alia medica, & politica parata habet; præcipuè *Theatrum honoris*, sive confutationem falsæ hominum circa duellum privatum opinionis, vernaculâ linguâ.

GASPARE CARDILLO DE VILLALPANDO, ex Francisco Villalpando atque Elisabetha de Cartes honestis & piis, plûsqm opulentis, parentibus anno MDXXVII. in vrbe Segovia editus est. Complutum inde ivit Grammaticæ artis jam gnarus, in qua schola post navatam in Philosophicis, Sacrarumq; literarum studiis sedulam operam, sodalis primùm in collegio trilingui, mox Philosophus, dein Theologus, & tandem (qui præcipuus est in eo loco togatorum ordo) ad S. Ildephonsum extitit. Publicum jam ab aliquot annis Philosophiæ doctorem titulus solemniter cohonestavit, laureâ scilicet ritè ibi susceptâ. Sed quominus ad majorem studiorum profectum in ea schola diutiùs commoraretur, obtentum per eos dies Fontis-falicis (vulgo *Fuente el Sauce*) oppidi sexdecim passuum millibus Compluto distantis opimum Sacerdotium in causa fuit. Tempus aderat celebrandæ ad Tridentum Synodi tertium jam à Pio. IV. P. M. instauratæ. Eò noster se contulit Alvari Mendozæ, quem Abulensis Ecclesia Præsulem per id tempus jure excusatum habebat, vices gerens; lubenti animo versans quale sibi & studiis Theologiæ, atque eloquentiæ theatrum in confessu illo gravissimorum & sapientissimorum totius Ecclesiastici Orbis hominum prepararet. Magno ibi plausu tribus concionibus ad Patres habitis, quarum una, *de usu Calicis Bohemis non cõmunicando* disseruit, præterea cum Petro Paulo Vergerio & Fabricio Montano hereticis collato publicarum scholarum pede, subrogatus interim, ad nutum Cardinalis Borromæi in locum Petri Soti Dominicani Theologus Pontificis, magnâque gratia Cardinalis ipsius ac ceterorum fuit versatus. Iam in patriam rediens in Collegio sacro Sanctorum Martyrum Iusti & Pastoris Ecclesiæ Complutensis Canonicum adeptus est Sacerdotium. Quem quidem locum & dignitatem, literis excolendo animo pervicaciter instans, ad annum sustentavit ætatis quartum ferme super quinquagesimû; cuius die Ioannis Baptistæ anniversaria, octavo scilicet Kal. Iulii mensis, acuti cujusdam morbi lethalis expertus est vim an. MDLXXXI in ea ipsa æde sacra, cui se vivus addixerat,

sepultus. Præcipua jam Gasparis laus, præter eruditionis illam profanæ, sacræque, Latini ad hæc & Græci sermonis, assertus fuit in decus pristinum, & à barbarie, ineptiisque laboriosissimorum Interpretum vindicatus ac perpurgatus Aristoteles. Quæ maximè cura illius & consilium cum omni posteritate nominis ejus commemorationem adæquavit. Planè hujus agonis palmam eo symbolo jactasse creditus fuit cudens vultus sui imaginem, cujus adversum latus Chimera monstrum sagittis confixum *Bellerophonte*, nempe (quod scriptum erat) manu signaverat. Scripsit namque -

Apologia Aristotelis adversus eos, qui ajunt sensisse animam cum corpore extingui: ad Carolum Hispaniarum Principem. Compluti apud Brocarium 1560. 8. Feruntur unâ illius ad *Ioannem Genesium Sepulveda*, hujusque ad illum *Epistolæ de Animarum transmigratione*; an scilicet Philosophus eam docuerit. Ioannis Genesii illa legitur etiam lib. V. ejus *Epistolarum*, LXXVIII.

Isagogen, sive Introductionem in Aristotelis Dialecticam. Compluti 1557.

Summam Summularum. Compluti anno 1557. & 1571. 8. 1584. & anno 1586. 8. ad Complutensium Academiæ Patres: qui quidem publico sanciverunt decreto, ne in posterum aliunde quàm ex hac *Summa Dialecticæ artis* principia discipulis traderentur.

Commentaria in Porphyrii Universalibus. Compluti 1566. 4. apud Ioannem à Villanova.

In Prædicamenta, & Categorias. Ibidem apud Ioannem Brocarium 1558. 4.

In Librum Periermenias, sive de Interpretatione. Ibidem 1558. 4.

Breve Compendium artis Dialecticæ: Compluti (ut suspicor) apud Ioannem à Villanova 1599.

In Libros de Priori resolutione. Compluti 1561. in 4.

In Libros de Posteriori resolutione. Ibidem 1559. 4.

In Topica Aristotelis; librum de ratione disputandi. Ibidem 1569. 4.

In Libros duos de Generatione & corruptione: Ioannis Genesii Sepulvedæ interpretatione usus; ad Antonium Perezium Regi à secretis olim auditorem. Compluti apud Ioannem Villanovam 1568.

In Octo Libros Physicorum Aristotelis; præterea Quæstiones, quæ ad eosdem libros pertinent in contrariam partem disputatas; Didaco Espinosæ supremi Senatus Castellæ Præsidi. Compluti in folio 1667. apud Ioannem de Villanova

In Quatuor libros de Cælo. Compluti 1568.

Interrogationes naturales, morales & mathematicas. Compluti 1573. in 8.

Hæc Philosophica: quæ verò sequuntur, Theologica;

Concionem in Tridentina Synodo de Primatu Petri & Romanae Sedis, ipsâ die SS. Apostolorum Petri & Pauli habitam anno MDLXII.

Concionem aliam *De Nomine Iesu*, in eadem Synodo Kalendis Ianuarii anni sequentis MDLXIII. in 4.

De non indulgendo Germanis usu Galicis tertiam Orationem. Quæ tres unâ cum aliis aliorum eodem loco habitis editæ sunt Lovaniensibus typis anno 1567. folio, & Parisiensibus 1667. in folio.

Disputationes novem coram Patribus habitas adversus Petri Pauli Vergerii, Fabricijque Montani blasphemias. Venetiis 1564. Quorum Bellarminus lib. I. *De Conciliis & Ecclesia* Cap. II. V. & XXI. cum laude meminit. Prodiit simul -

De Traditionibus Ecclesie, Tractatus.

Disputationes adversus protestationem XXIV. Hæreticorum Augustanae Confessionis. Venetiis per Donatum Bertellum, 1564. in 8. Quod non aliud videtur opus à superiore.

Commentaria præcipuarum rerum, quæ in Conciliis Toletanis continentur. Compluti 1570 8. in quibus plura sunt, quæ partim ad Ecclesie disciplinam, partim ad Gothorum Historiam pertinent, cognitione digna.

Necnon vertit in Hispanicum pio concilio -

El libro de la Doctrina Christiana del Padre Pedro Canisio; Compluti apud Lequericam 1574.

Declaracion del Salmo de Miserere. Ibidem 1576. in 12.

Catecismo breve para enseñar à los Niños. Ibidem 1580. in 12.

F. GASPAR CARDOSO, Benedictinus monachus, Potentinus in regno Neapolitano Episcopus; quem virum clarissimum appellat Vghellus in *Italia Sacra*; synodum hic celebravit, quæ edita est hoc titulo -

Constitutiones & decreta Synodi Potentinae. Romæ apud Guilielmum Facciotum 1606. in 4.

Anno MDCVI. cum titulo Dragonensis Episcopi Vicarius sive Coadjutor datus est Sebastiano Barnabæ Potentino Præfule: quo defuncto hanc Ecclesiam gubernavit usque ad MDCXV.

GASPAR CARDOSO, Lusitanus ex oppido Frontera, Societatis Iesu Presbyter, Rectorque in collegio Funchalensi, edidit (quoniam sermone non dicit Alegambius.)

Meditationes in omnes anni dies.

Kalendarium Romanum ad usum Missarum & Canonicarum horarum. Gaspari Cardoso cuidam tribui librum novimus hujus tituli Lusitanum -

Tesouro de Prudentes. Conimbricæ 1612. Necnon & Pronostico geral.

F. GASPAR CASAL, Lusitanus, nobili loco in Leiria urbe natus, id quod ex Epistola ad ipsum Andreæ Refendi colligitur, sive, ut aliis videtur, Santarenensis, in familia Eremitarum Sancti Augustini, eruditionis atque ingenii, necnon & vitæ integritatis laude præstans, Conimbricensi scholæ circa annum MDXLII. primarius sacræ Theologiæ Professor his dotibus illuxit, quorum nomine Funchalensis prius *Madera* Insulæ Antistes, in Lusitania de hinc Leiriensis anno MDLVII mox & Conimbricensis Præful creatus sit, factus inter hæc Ioanni III. Lusitanæ Regi à consiliis & à confessionibus, regique Senatus, quem *Mesa de conciencia y ordenes* vocant, Præfectus; præterea Ioannis Principis instruendæ literis pueritiæ olim præpositus. Concilio Tridentino bis interfuit. Scripsit utique privatus adhuc, primusque ex Augustinianis prelo editis libris in Conimbricensi Academia clarus -

In Prædicamenta, & in libros Topicorum Aristotelis; quæ quidem Venetiis fuisse typis mandata lego in *Supplemento Verderiano Gesnerianæ Bibliothecæ*.

Creatus autem Episcopus -

De sacrificio Missæ & Sacrosanctæ Eucharistiæ celebratione libros III. Venetiis anno 1563. Antverpiæ apud Libertum Malcotium 1566. in 4.

De Cæna, & Calice Domini, ad Pium Quartum Pont. Max. libros III. Venetiis apud Iordanum Zilettum 1563. in 4.

De usu Calicis, libros III.

Axiomatum Christianorum lib. III. ex diversis Scripturis, & Sanctis Patribus adversus Hæreticos antiquos, & modernos. Conimbricæ 1550. 4. Venetiis 1563. Lugduni 1593. in 4. Præterea libris XI. quatuor autem tomis distinctum opus, cui præfixus est titulus -

De Quadrupartita Iustitia decima in quibus omnium, quotquot extant, Theologorum conquistis, probèque digestis sententiis orthodoxa de iustificacione nostra fides asseritur. Venetiis apud Zilettum 1563. necnon Antverpiæ, atque alibi prodierunt. Abiit ad plures anno MDLXXXVII. sive MDLXXXV. uti lego in *Chronico Augustiniano* Antonii à Purificatione lib. VII. tit. I. §. III. Extat ad hunc Epistola Andreæ Refendij viri eruditissimi perquam eleganti sermone scripta cum Præful is Leiriensis à conventu Tridentino reversus Olissipone Synodum cum aliis Patribus pro reformandis Lusitanæ Ecclesiis celebraret.

GASPAR CASTELLANOS, nescio quis, in publicum dedit -

Modo de bien morir in 8.

F. GAS-

F. GASPAR CENTOL, Hieronymianus monachus cœnobii Gandiensis in Valentia regno, atque ejus Præfectus, scripsit -

Relacion de la vida, virtudes, muerte y entierro del Siervo de Dios Mossen Miguel Lopez Grez Navarro Vicario de Roteva en el reino de Valencia. Pampelone apud Carolum de Labayen 1606 in 8.

F. GASPAR DE CONCEPTIONE, Lusitanus, ordinis Seraphici provinciæ Portugallicæ, scripsit -

Dictata salutis. Olissipone 1620. in 12.

GASPAR CORREA, Lusitanus, à civibus suis laudatur eo quod scripserit -

Historia da India.

D. GASPAR DE CRIALES & ARZE, ex Canonico Pœnitentiario, ut vocant, S. Ecclesie Conchenfis Iudex creatus Monarchie in regno Siciliæ, quinquenniisque ferè post Rheginensis Archiepiscopus in Neapolitano regno, præfuit huic sedi annis quatuordecim, literis, probitate vitæ, & prudentiâ omnibus charus, & in magno pretio. Habemus ab eo iusti voluminis opus -

Carta que escriviò à su Magestad: quæ inter alios abusus Hispaniæ regnorum Majoratum introductionem acriter infectatur. Rhegii per Iacobum Mathei de Medina 1646. in 4. In hoc opere refert se ad eandem Majestatem transmississe anno MDCXLII -

Observationum super Tribunali & Jurisdictione Iudicis Monarchiæ Siculæ volumen primum.

Decessit in sede sua anno MDCLVIII.

F. GASPAR DE CRUCE, Lusitanus, Ce-tobricensis, ordinis Prædicatorum, in India Persia, Camboja, Sinarumque regno verlatu edidit; Regique Sebastiano dicavit -

Tratado em que se cõtam muito per estenso as cousas da China com suas particularidades, e assi do reino de Ormus. Eboræ 1569. in 4. Castellanam reperiri formis Hispalensibus hujus libri editionem alicubi lego. Electus author in Malacæ urbis Præfulem ab eodem Sebastiano Rege obiit diem suum in patria peste confectus, in quam ex ministerio præstando iis, qui epidemiam contraxerant anno MDLXIX. ei regno fatalem, victima charitatis incurrit. Mentionem ejus habent Thomas Maiuenda lib. IV. *de Antichristo* c. XV. & XVI. Ioannes Gonzalez de Mendoza lib. II. *Hist. Sinensis* c. I. & III. Alphonsus Fernandez in *Historia Ecclesiastica sui temporis* libro II. c. XLIII. Ioannes de Sanctis in *Aethiopia Orientali* parte II. lib. II. cap. II.

D. GASPAR DE ESCALONA & AGVERO, Americanus ex Argentina urbe regni

Peruani, parentibus tamen Hispanis natus, Chilensis Senator, scripsit -

Arca Limensis Gazophilacium regium Peruvicum administrandum, calculandum, conservandum, Matriti 1647. in folio.

Del Oficio del Virey. M.S. laudat Antonius de Leon in *Bibliotheca Indica*.

GASPAR ESCOLANO, Valentinus gente, forsitan & urbe, gentis quidem Chronographus regius, & in eadem urbe regni principe ad S. Stephani paræciale templum Rector, post Martinum Vicianam, Beuterumque patriis rebus scripto consignandis intentus, excuso in eum finem urbis tabulario, pluribusque aliis veteris ævi monumentis ad rem accuratè pertractandam decennii totius operâ collectis, digestis, atque in Historiæ corpus transformatis, dedit in vulgus tandem -

Decada primera de la Historia de la insigne y coronada ciudad y reino de Valencia; duobus tomis. Valentie typis Petri Patricij Mey; priore quidem anno 1610. posteriore autem 1611. folio. Quæ tantum decas vidit lucem ex tribus ab authore promissis.

GASPAR ESTAZO, hoc est, STATIVS, sive EVSTACHIVS, Lusitanus, Eboræ fortè natus, literis saltem instructus, in domo Henrici Serenissimi Portugalliæ Regis, dum adhuc Regum antecessorum frater, patruusque S. Romanæ Ecclesie Cardinalis, & Antistes esset Eboensis, à decimo ætatis anno educatus, vir quidem studio rerum antiquarum, defæcatoque, ac virili iudicio præstans, edidit vernaculè -

Varias antiguidades de Portugal. Simulque -

Tratado de linhagem dos Estãos naturais da cidade de Evora. Olissipone apud Petrum Craesbek 1625. in folio.

F. GASPAR ESTEVAN, hoc est, STEPHANVS, laudatur ab Alpho Acevedo in *Comment. Leg. V. Tit. III. Lib. I. n. 6. & in L. XI. Tit. III.* ejusdem *Libri Recopilationis legum Hispanarum*, uti author cujusdam -

Tractatus pro Immunitatis Ecclesiasticæ defensione.

GASPAR FERNANDEZ, Toletanus, Iesuitarum sodalis, Francisci Borgie perpetuus comes, & à confessionibus, quem Martinus Navarrus in *Manualis* sui præfatione, eruditissimum, & Societatis decus egregium appellat; scripsit inedita adhuc -

De Statu & officio S. Romanæ Ecclesie Cardinalium libros III.

De Dialectica.

De Immortalitate Animæ; nonnullaque alia. Toleti denatus est an. MDLXXV.

E e e

GAS-

GASPAR FERNANDEZ, Lusitanus, cum Alegambius Iesuitarum publicavit Bibliothecam, paratos editioni habebat, an Lusitanicâ linguâ?

Concionum tomos XII.

Moliebatur etiam Continuationem Commentariorum P. Francisci Mendocæ super Libros Regum.

GASPAR FERREIRA REIMAN, Lusitanus, dedit Lusitanicè -

Derroteiro da carreira da India. 1610. in 4.

GASPAR DE LA FIGVERA, Iesuita, scripsit -

Suma Espiritual. Hispali 1648. in 16. deinde & Compluti 1653. in 16.

GASPAR FRVCTVOSVS, Lusitanus, Infulas hujus regni descripsisse dicitur, resque in his gestas in commentarium retulisse sic inscriptum -

Historia das Ilhas, hoc est, Insularum Historiam. Meminit saepe hujus Georgius Cardosus in Agiologio Lusitano.

F. GASPAR DE LA FVENTE, Toletanus, ordinis Minorum provinciæ Castellæ, ex collegio Complutensi evocatus Romam docuit prius liberales artes in cœnobio Sancti Petri Montis-aurei nuncupato, mox Theologiam unâ cum Antonio Hiqueo Hiberno viro doctissimo in collegio S. Isidori Agricolaæ sodalibus Hibernis ejusdem ordinis nuper erecto. Complutensem domum à reditu gubernavit: Ioanni Merinero Ministro Generali à secretis fuit, Præfatus suæ provinciæ, ac Diffinitor generalis; supremis itidem apud nos fidei Censoribus à consiliis Theologicis; vir subtilis, doctus & prudens. Scripsit -

Quæstiones Dialecticas & Physicas ad mentem Doctoris Scoti. Lugduni 1631. in 4. apud Iacobum & Andream Proft.

Contulit quoque operam suam unâ cum Petro de Valvas, Petro de Alva & Ioanne Gutierrez in -

Armentarium Seraphicum, & Regestum universale tuendo Titulo Immaculatae Conceptionis; Matrili typis regis editum anno 1649. in folio. Edidit etiam Hispanicè -

Relacion del Capitulo General celebrado en Toledo año de MDCXXXIII. Matrili eodem anno -

D. GASPAR GARZERAN DE PINOS & CASTRO, Comes de Guimera, & Vicecomes de Evol, Aragonensis, hu us regni antiquitatum non mediocriter gnarus, scripsit -

Tablas demonstrativas de los antiguos y modernos Condes de Ribagorza. Quas M. SS. habere se in Bibliotheca sua donatas sibi à Ferdinando Aragonio Villæ-formosæ Duce retu-

lit mihi D. Iosephus Pellizer regius Chronographus.

El Sumario Genealogico de la Casa de Pinós. Hoc opus sub nomine Ludovici de Vera, quem à secretis habebat, publicavit: sed verum authorem esse Comitem nostrum Stephanus Corvera in Vita Dominae Mariæ Cervellon cap. LXXXVIII. affirmat non oblcure.

GASPAR GARZIA, Oriolanus cognomento, quod ex Orihuela regni Valentia urbe oriundum significat, verè autem ex Oliva ejusdem regni oppido, quod Gaspar Escolanus in Commentariis Valentinarum rerum, asseverat, versibus celebravit Murcienfis regni Christianam à Iacobo Rege factam expeditionem illo opere, quod titulo isto insignivit -

La Murgetana del Oriolano, guerras y conquista del reino de Murcia por el Rey D. Jaime I. de Aragon. Valentia 1608. in 8.

Pedestri sermone Annales seu Chronicon ejusdem regni, quod elaborare se tunc temporis publicavit, nondum vidimus.

F. GASPAR GARZIA DE LA CRVZ, Franciscanus laicus provinciæ Castellæ, natus in urbe Huete, suafurus Hierosolymitanam expeditionem, scripsit -

Patria del Hijo de Dios. Matrili apud Franciscum Martinez. 1642. Ita Vvaddingus De Scriptoribus ordinis Minorum.

GASPAR GERAV, Valentinus, Rhetor, & in Complutensi schola ejus artis Professor, scripsit -

De Arte oratoria. Valerius Andreas in Catalogo Scriptorum Hispania eum laudat.

GASPAR GILPOLO, celebratur maximè inter eos, qui eruditis fabularum adinventionibus delectantur. Ejus namque est opus sic inscriptum -

Diana en amurada; quinque libris prosequens Georgii Montis-majoris Lusitani Castellanam elegantissimam illam compositionem, cui Diana nomen author fecit, quæque Prima hodie audit Diana Pars. Continnavit fabulam, adjunxitque secundam partem Alphonsus quidam Perezus Salmantinus parùm dextrè, lampada nostro Polo tradens, qui vel æquavit Georgium ipsum, vel superavit. Prodiit Valentia 1564. apud Ioannem Mey in 8. Antverpiæ quoque hanc tertiam partem editam scio 1574. in 12. Bruxellisque apud Rogerium Velpium 1613. in 12. Digna quidem hæc visa est viro immensæ lectionis, subactique iudicii Gaspari Barthio, quam unâ cum aliis Hispanorum operibus in Latinam linguam converteret, hoc elogio authoris & libelli usus. Egregia verò compositio est, & quæ, si Græco, Latinoque sermone ante aliquot hæc secula concepta fuisset, dubio procul cum principibus

tipibus Scriptorum amabiliū censeretur jam olim. Monita insunt insignia, & ex medio verum usupetita, quæ palmam meritò omnibus aliis eripere censentur. Scopus ipse libelli minimè turpis, aut fæditatis confectator est, quo vitio non pauca etiam antiquorum Scriptorum monumenta verè prudentibus sordere debent. Historia obiter recensita nullâ prorsus obscenitate, multâ verò Venere artificiosè & suaviter, nè juncturam videas, intexta. Procul omnis sermonis & allusionum, quæ vernilitas dicitur, re ipsâ autem lascivia est. Carmina saevitibus aded Musis & Gratiis nata, ut horum inventiones potissimum omnibus memoria artificibus hoc quidem in genere opponere velim. Hæc Barthius in commendatione operis, quem Erotodidascalum, seu Nemoralium libros V. appellatum edidit Hannoveriæ 1625. in 8. apud Aubrios. Quam conformat huic iudicio Michaelis de Cervantes iudicium? qui in celebri illo similibus librorum, & fabulorum nostratis lingua operum examine, quod in festivissima illa introduxit fabula de D. Quixote de la Mancha, primam Georgii Montis-majoris partem nonnullis impertinentibus expurgari, secundam Salmantini rogo cum aliis pluribus tradi, tertiam vero Poli, tanquam si esset ipsius Apollinis, reservari debere censuit.

Hujusne etiam authoris est Commentarius sub Gasparis Gili Polii nomine divulgatus -

Ad Titulum Digest. Ad Municipalem? Nam extitisse huic in Ramireziana Bibliotheca refertur in ejus Catalogo. Item Veneracion que en Valencia se haze al Padre Mosen Francisco Geronimo Simon. Segobricæ per Philippum Mey. 1613.

GASPAR GONZALEZ, Lusitanus, Societatis Iesu, propter multiplicem eruditionem evocatus Romam ad formanda sociorum studia, habuit in aula Pontificia, cum Iaponum legati publicè exciperentur, die XXIII. Martii MDLXXXII. gravem atque elegantem ad Gregorium XIII. P. M. Francisci Regis Bungi nomine -

Orationem, quæ edita est, cum Romæ 1582. tum alibi.

Obiit Romæ anno MDXC.

GASPAR GRAXAR, Theologiæ Licentiat, ut vocant, apud Lovanienses creatus, Magisterque apud Salmanticenses, anno MDLXI. vices gerebat Gregorii Galli Dominicanæ rude jam ab eadem Academia donati explanandorum Sacrorum librorum in cathedra. Abbas deinde S. Iacobi de Pannalba Ecclesiæ Asturicensis factus scripsit -

Commentarium in Micheam Prophetam. Salmantica apud Mathiam Gastium 1570. in 8.

Viri doctrinam Francisci Sanctii Brocensis hæc querela ostendit in epigrammate

operi præfixo, unde hi versus sunt,
An magnum præstasse putas post tempora longa,
Micheam parvum si dederis populis?
An docti perire, rogo, monumenta laboris,
Quæ vidi in pluteis multa jacere tuis?
Cur tanta invideas Orbi bona, &c.

GASPAR GVTIERREZ DE LOS RIOS, Salmanticensis, humaniorum literarum, atque utriusque Iuris Professor, scripsit -

Noticia general para la estimacion de las Artes; y de la manera que se conocen las liberales de las que son mechanicas, y serviles, con una exhortacion à la honra de la virtud y trabajo contra los ociosos: Francisco Sandovalio Lermè Duci. Matrili 1600. in 4. apud Petrum Madrigal.

GASPAR DE HERMOSILLA, Iuriconsultus, scripsit, quod si iorum Ioannis & Sebastiani operâ in lucem prodiiit, opus, scilicet -
Additiones, notas, resolutiones ad Glosas Gregorii Lopezii super quintam Partitam. duobus tomis. Beatia 1634. folio. Desiderantur reliqua, quorum spè ipsi editores tunc fecerant.

GASPAR DE HERRERA, Medicus Doctor, ut suspicor, scripsit -

Virtudes de los baños de Hermes. Pamplone 1624.

GASPAR HIERONYMVS VALLE, Complutensis collegii trilinguis sodalis, Professorque artis Rhetoricæ, conscripsit -

De Profodia, librum. Compluti apud Ioannem Brocar. 1553. in 8.

GASPAR HVRTADO, Mondexarenfis (quod oppidum Marchionale est Mendocæ domus) ex Doctore Theologo Cõplutensi, & ad S. Ildephonsû sodali, Professorque Philosophiæ primario, Societatis Iesu Sacerdos, plures annos Theologiam eodem in gymnasio docuit, editis interim in minori forma tomis pluribus, quibus breviter, solidè, ac dilucidè hujus scientiæ difficillima quæque explicuit. Istorum hæc argumenta;

Disputationes de Matrimonio, & Censuris. Compluti 1627. Lugduni 1629.

De Incarnatione Verbi. Compluti apud Ioannem de Villalobos 1628. in 4.

De Sacramentis in genere, & in specie de Baptismo, Confirmatione, Penitentia, & Extrema unctione. Compluti 1629. Antverpiæ 1633. unâ cum Disputationibus de Censuris in folio -

De Eucharistia, Sacrificio Missæ, & Ordine; eodem anno: Antverpiæ item cum superioribus in laudata editione.

De Beatitudine, actibus humanis, bonitate & malitia, habitibus, virtutibus & peccatis. Matrili 1630. in 4.

De Fide, Spe & Charitate. Matrili apud Franciscum de Ocampo, 1632. 4.

De Iustitia & Iure. Matrili 1637. in 4.

De Deo Tractatus. Ibidem 1642. 4. & apud Gabriëlem de Leon 1662. 4.

De Religione.

De Legibus & de Gratia.

De Angelis.

D. GASPAR IVÁÑEZ DE SEGOVIA, Segoviensi parente natus. Matrili, ut existimo, eques ordinis Alcantaræ, Marchio de Agropoli, ac Dominus loci de Corpa non procul à regia curia, disciplinas omnes curiosas sic amat, instructissimâ omnis generis librorû Bibliothecâ usus, ut admirationi sit in opulenta & nobili domo virtutem & studia superbæ atque otio non cedere, sed literas, & eos, qui literis delectantur, vigere, benignèque semper excipi. Parabat quidem is, dum simul versaremur Matrili, de Mose primo Scriptore omnium veteris ævi Scriptorum opusculum, in quo argumento prævenisse eum videtur Ioannes Henricus Vrsinus editis Norimbergæ 1661. *De Zoroastre, Hermete, & Sanchoiatone pro Mosaicæ Scripturæ antiquitate exercitationibus familiaribus*: item *Pro Patrono Segoviensis urbis S. Fructo* libellum, quem nondum vidimus, quantumvis jam typis editum. Scripsit quoque, an ediderit in publicum nescio.

Discurso familiar sobre la pureza de Maria Santissima. Quem laudat Petrus Alva in *Militia Conceptionis*; aliâque affecta habet.

GASPAR LAX, ex Sariñena oppido regni Aragoniæ, apud Parisios in collegio Montisacuti Logicorû sui temporis princeps habitus, cum eadem in Theologicis famâ Ioannes cognomento Majoris hanc ipsam scholam, qualis erat captus ævi illius, implet. Et tamen patriæ amore inflammatus Parisiensi atque aliis sibi oblati conditionibus renunciavit, reversusque ad suos, Cæsaraugustæ scholam & domicilium fixit; qui quidem artis Dialecticæ commentaria hæc in vulgus ediderat.

Terminos, & Exponibilia: ad Petrum Sancti Cæsaraugustanæ Ecclesiæ Priorem. Parisiis per Ioannem de la Roche 1511. folio.

Insolubilia; eidem dicata, edita ibidem apud Remondum le Fevre 1512. folio.

De Oppositionibus propositionum Categeticarum, & de earum equipollentiis, Tractatum; Hieronymo Cavanillas, Valentino, Sancti Iacobi Equiti, regio apud Gallorum Regem Legato. Parisiis apud Thomam Leefvelaliensem. 1511. folio.

Obligaciones; Iacobo de Alcaraz, Vallisoletanæ sedis Archidiacono. Ibidem 1512. folio apud Ioannem Roche.

De Arte inveniendi medium, Tractatum. Parisiis in folio apud Remond le Fevre, & iterum unâ cum -

Summa Syllogismorum. Parisiis 1514. folio. Cæsaraugustæ 1528. in folio.

Impositiones. Parisiis per Ioannem de la Roche 1512. folio.

Summulas, & Philosophiam. Cæsaraugustæ 1521. folio.

In re quoque Mathematica -

Arithmetica speculativam duodecim libris demonstratam. Parisiis 1515. folio. Quem librum Francisco Mello Lusitano danti per id tempus operam literis in eo gymnasio, generoso, ut appellat, atque eruditissimo viro, doctissimoque artium Mathematicarum, & literarum decori nuncupavit: Item -

Proportiones. Ibidem eodem anno.

At de authore isto & similibus operæ prætium erit Alphonfi Matamori Hispanensis, cuius de *Academiis, & doctis Hispaniæ viris Apologia* est, verba, censionemque adungere. Tum (inquit) *Gaspar Lax, Ferdinandus Enzinas, duo fratres Coronelli, Ioannes Dolzius, Hieronymus Pardus, Coctus, Dulartus, Naverus, aliique quamplurimi tempore eodem docere se profitebantur, arrogantibus sanè verbis, veterere in candida nigrum, & quibus respondere non possent, præstigiis cum Davo ludificari, rem sanè veris disciplinis perniciosam, quam non aliter inhiberi posse video, quam severitate Irvictissimi Cæsaris: quod Franciscus Galliarum Rex importunissimis barbaris Lutetiâ pulsus magna cum laude Gallici nominis, & majori studiorum utilitate nostris temporibus fecit. His autem hominibus, neque ingenium defuit, neque probabilis industria, sed atatis injuria tanta fuit, ut felix multorum natura, quâ donati esse videbantur, invenire aliquid perfectius non posset, in quo præcipue elaborandum putaret. Hacenus ille. Quidquid verò de cæteris notum aliàs sit, de Gaspare nostro atque Dulardo saltem mihi compertum est doluisse eos nonnunquam impensè, quod se tã multos annos vanis his ac futilibus studiis impendissent: cuius rei Ludovicum Vivem utriusque horum in re Dialectica Parisiis aliquando auditorem in eo libello, quem adversus *Pseudo-Dialecticos* elegantè, ut cætera, doctèque conscripsit, affirmatorem habeo.*

F. GASPAR DE LEON, ordinis Minorû provinciæ Sancti Iacobi, magni nominis Ecclesiastes, edidit -

Homilias & Sermones pro singulis Dominicis ac diebus festivis totius anni. Salmantice 1554. in 4. quatuor tomis.

Destructorium in super *Repetitionis* editæ à quodam Magistro ordinis Prædicatorum in conventu Salmantino de præmiis, que debentur meritis mortificatis per penitentiam dignam vivificatis, in 4. M.S. Incipit, *Tanta est virtus Pa-* eis, &c.

Floruit circa annum MDXLVIII.

GAS-

bles & Sebastianum Cormellas 1565. folio.

GASPAR LOPEZ SERRANO, Cordubensis presbyter, publici juris fecit -

Discursos para todos los Evangelios de Adviento y Quaresma, con addicion de Discursos para las fiestas, que suelen concurrir en ella. Cordubæ 1620. in folio apud Gabr. Ramos.

GASPAR LOZANO & REGALADO, Canonicus Legionensis, scripsisse dicitur metricè -

Loores de los Santos. Valladolidi 1619. in 8.

GASPAR LVCAS HIDALGO, Matritensis, edidit -

Apacible entretenimiento de las Carnestolendas de Castilla. Barcinone 1606. 8. Matritique apud Alphonsum Martinez 1618. 8.

F. GASPAR MANZEBON, Oriolanus, ordinis Eremitarum Divi Augustini in domo Valentia urbis, scripsit -

Vida del V. P. F. Melchor de Arazil; qui in eadem domo intra annum probationis decessit vitæ sanctitate insignis.

Vida de la B. M. Soror Juana Guillen; eiusdem ordinis Sanctimonialis Oriolensis, virtutibus & miraculis eximiæ. Oriolæ 1617. 4.

Decessit Majoricæ in Balearibus anno MDCXXV. cœnobii Dei-paræ, quam del Socorro vocant, præfectus.

F. GASPAR DE MELO, Truxiliensis in Extremadura, Augustinianorum Salmanticensium sodalis, S. T. Magister, Professorsq, sacrorum Bibliorum in Lycæo Vallisoletano edidit -

In S. Mattheum. Vallisoleti apud Didacum Fernandez 1584 in folio.

In S. Lucæ Evangelium Commentaria. Ibidem 1597. in folio.

In Apocalypsin Commentaria. Ibidem 1589. in folio.

D. GASPAR MERCADER, Valentinus, Comes primus de Buñol, urbanis omnibus & militaribus exercitiis tempore suo clarus, scripsit, ut erat non minus ingenio præstans, *El Prado de Valencia*. 1601. in 8. apud Petrum Patricium Mey.

Laudant eum Lupus Felix à Vega in *Laura Apollinis*, silvâ secundâ, Gaspar Escolanus libro VIII. *Historia Valentina* cap. XXVII.

F. GASPAR DE S. MICHAELE apud Indos Orientales natus, Seraphici ordinis, in eoque concionator, atque Indicæ linguæ præceptor, scripsit (ait Vvaddingus) deditque in iplas Philippi III. Regis Hispaniarum manus, ut imprimi juberet, libros duos Indicè conscriptos, quos ille ad supremum suum de

GASPAR DE LOARTE, Medinensis, inter Societatis Iesu Sacerdotes, jam ætate provectâ, laureaque Doctorali susceptâ, cooptatur, hujus consilii authore Ioanne de Avila viro Apostolico, cuius ducatum in spirituali negotio sequebatur, nempe anno sæculi superioris secundo super quinquagesimû. Beato parenti Ignatio, cum Romæ præsens, tum in rectoratu duplici collegiorum Genuensis, & Messanensis se probavit. Hispaniæ tandem redditus Valentia Edetanorum anno MDLXXVIII. è vivis sublatus est, vir pius juxta, ac doctus, & in rerum divinarum meditatione jam à sæculari vita multum exercitatus. In lucem edidit, (quo sermone non aperit Alegambius)

De Afflictorum Consolatione, libros II. quos Gallicè vertit Petrus Frizon, Canonicus Rhemensis, ediditque Duaci 1594. in 12. & 1616. in 16. itémque, si Verderio credimus, G. Binois, Parisiis 1579. in 16. apud Thomam Brumen, ac postea ibidem 1584. Hos certè Italicè primùm Venetiis 1575. apud Petrû de Franceschis, deinde Hispanicè dedit Valentia apud Ioannem Navarrum 1578. in 8. Italicè prodierunt iterum Venetiis 1593.

De Continua Passionis Christi memoria: unâque -

Meditationes de Passione Domini. Brixiæ Italicè 1580. in 16. & Bononiæ 1576. Duacique Latinè typis Balthasaris Belleri 1605. in 12. Gallicè prodierunt Parisiis ex officina Thomæ Brumen 1578. in 16.

Meditationes de Rosario B. Virginis. Moguntia 1598. in 12. ex interpretatione Latina Ioannis Busæ Iesuitæ, sed Italicè Venetiis apud Dominicum Franciscum 1573.

Exercitium vite Christianæ. Barcinone 1569. in 8. Hispanâ linguâ; & Italicè Venetiis 1593. Gallicè opera G. Binois Parisiis apud eundem Brumen 1580.

Remedia contra septem peccata mortalia. *Antidotum spirituale contra pestem*.

Tractatum de sacris Peregrinationibus, Stationibus & Indulgentiis; quem Italicè ab authore scriptum, atque editum Venetiis apud Guerras 1575. Latinum fecit Ioannes Gelderman, ediditque Colonia 1619. in 12.

Instructionem Sacerdotum & Confessariorum. Colonia 1602. in 12. deinde Mufiponti, ac tandem Parisiis 1653. in 12.

GASPAR LOPEZ, (patriâ-ne, an cognomine?) CANARIVS, inter Lusitanos Medicos numeratur à Zacuto Hebræo, qui & ipse in Lusitania natus fuit, Vrfaone professus artem Medicam Petri Gironii Ducis valetudinem ex munere tuebatur, cum foras dedit -

In Libros Galeni de Temperamentis novos & integros Commentarios, in quibus fere omnia quæ ad naturalem Medicinam partem spectant continentur. Compluti apud Petrum de Ro-

de rebus Indicis Concilium remisit.

Primus liber continet in Symbolum Apostolorum explanationem dialogicam facili metro traditam, ut facilius Neophitis inhaereret, in qua praecipuos quosdam doctrinae Catholicae articulos expressit, ac Gentilium superstitiones, ac Idolatriam refutavit.

Secundus agit de miseriis humanae vitae, de pondere peccati, de quatuor novissimis, & beneficiis divinis. Adhuc sub obscura illa, & Europaeis inperceptibili lingua hi libri lucem expectant. Hac Vvaddingus de Scriptoribus Franciscanis.

F. GASPAS MICHAEL DE LA CVEVA, Darocensis Ecclesiae Canonicus, regius Caroli Augusti Cappellanus, scripsit -

Historia del Misterio divino del Santissimo Sacramento del altar que está en los Corporales de Daroca. Compluti 1539. iterumque 1553. in 4. Caesaraugustae 1590. in 8.

Doctrina Christiana con declaraciones. Caesaraugustae 1554. in 12.

GASPAS DE MORALES, alias ALBERO, Caesaraugustanus, Doctor Philosophus, sive Medicus Complutensis, in oppido Paracuellos degebat scribens -

De las virtudes y propiedades maravillosas de las piedras preciosas. Matriti 1605. in 8. apud Ludovicum Sanchez.

GASPAS NAVARRO, inscribitur auctor libri -

Contra Superstitiones. Oscae anno 1631. editi.

F. GASPAS NVÑEZ, Hispalensis, fidalis fratrum Mercenariorum, S. T. M. editi -

Rosario de Nuestra Señora. Granatae 1616. 8. Floruisse hunc ad annum MDXVIII. nisi mendum subest, Petrus à S. Caeilio auctor est in *de Scriptoribus hujus familiae*. Meminit quoque ejus Stephanus de Corvera in *vita Dom. Mariae Cervelloniae* cap. XXXIX.

F. GASPAS PATO, Lusitanus, ex reformatis, seu excalceatis Seraphici ordinis provinciae S. Antonii, concionator verbi Dei, cum viveret, eximius, M. S. reliquit, ut ex relatione Romam ex Portugallia remissa novimus,

Medulla questionalem communium Sacrae Scripturae locorum.

GASPAS PEGADO, Lusitanus, Iurifconsultus, dedit in lucem -

Repetitionem in L. Inter cetera. D. De Liberis & posthumis. Eborae 1598. 4.

GASPAS PEREIRA, Lusitanus, scripsit -

Informação per parte das ordens de

Sant'Iago, e San Bento d' Avis contra o Arcebispo d'Evora. Olisipone per Georgium Rodriguez 1630. fol.

GASPAS PINTO CORREA, Lusitanus, Garajalensis, primarius Rhetoricae artis Professor Conimbricensis, deinde Philosophiae in schola urbis Bracharentis, edidit -

Lachrymas Lusitanorum in obitu Serenissimi Principis Theodosii. II. Brigantini Ducis septimi. In fine sunt Poemata quaedam vernacula ejusdem. Olisipone 1631. 8.

F. GASPAS PRIETO, Burgensis, Melchioris germanus frater, de quo suo loco facta fuit mentio, Mercenariorum fidalis, Algerensis in Sardinia, atque inde Tolensis in Catalonia Episcopus, postquam totum ordinem suum Generalis administrasset Praefectus. Sardis etiam pro Rege praefuit; vir admodum pius & in pauperes largus & misericors. Scripsit -

Allegationes duas in materia celebrationis Comitiorum Regni Aragoniae, quae Cortes generales audiunt, pro Philippo Rege IV. fol.

GASPAS RAM, Balbastrésis, S. T. D. Oscae in Aragoniae regno primarium docendi sacras literas munus gessit. Inde ad Barcinonensem Scholam translatus, eundem locum tenuit. Vnde iterum ad Oscenses post aliquod temporis intervallum reversus est, pristinamque reasumpsit professionem. Scripsit -

Breves advertencias à la vida Christiana. Mediolani 1616. 8. Latine verò -

Tractatum de Divinis praenotionibus, seu efficacia divinae causalitatis, quinque Relectionibus; priorem scilicet partem. Oscae apud Joannem Perez de Valdivieso 1611. 4.

Promisit alteram partem, hoc est, *de Praemionibus*, atque item *Propugnacula duo tertiarum Relectionis, quae de Scientia media est*, alterum adversus *Franciscum Suarez*, alterum adversus *Leonardum Lessium*. Archipresbyter fuit Darocensis in Caesaraugustana Ecclesia, egregiusque Theologus.

GASPAS DE LOS REIES FRANCO, Lusitanus, Doctor Medicus Eborensis, Carmone in Baetica medicinam faciebat, cum eruditione plenum, multaque varium doctrinam opus edidit, ita convenienter inscriptum -

Elysium jucundarum questionum campus; Philosophicarum, Theologicarum, Philologicarum, & maxime Medicarum. Bruxellae apud Franciscum Bivien. ann. 1661. in folio.

Meminit idem alterius operis -

Heraclytis antrum nuncupati: quod nondum vidimus.

F. GASPAS DE LOS REIES, Antiquariensis, Augustinianus, visu oculorum orbis, sed ingenio admodum perspicax, Musicus ac Poeta

Poeta non vulgaris, ac memoriae foelicissima scripsit -

Tesoro de conceptos divinos. Hispali an. 1613. 8.

Obra de la Redemcion, sive De la passion de Christo en octavas. Ibidem in 8.

Romances de las Historias antiguas.

GASPAS DE RIBADENEIRA, Toletanus, Societatis Iesu, Doctor & Professor sacrae scientiae in Academia Complutensi, publicavit usque ad hunc diem -

De Praedestinatione. Compluti an. 1652.

De Voluntate Dei Tractatum. Compluti an. 1655. 4.

F. GASPAS RVIZ, Pincianus, ordinis Praedicatorum, S. T. Magister, Censorque negotiorum fidei apud S. Officij Iudices, primariam Theologiae cathedram Pincianae Academiae, nec non & S. Pauli collegii, quae domus est etiam fratrum Praedicatorum, ejusdem urbis, praefecturam administrabat, cum in lucem venire permisit -

Questiones selectas super III. Partem S. Thomae, hoc est, Commentaria circa illas in quibus defenditur doctrina illius ab omnibus sensibus intelligentibus eam ex quolibet sint instituta. Pinciae ex officina Bartholomaei Portoles. an. 1652. fol.

F. GASPAS RVIZ, Benedictinus, monasterii S. Dominici de Silos, quem quidem domesticus testes multum laudare solent, cum Theologiae & Mathematicarum artium, tum Historiarum exactae cognitionis ergo. Ejus ad servatur in eo coenobio vernacula lingua -

La Historia del Monasterio de Santo Domingo de Silos, quam quidem formabat anno MDCXXVIII.

Nescio an hujusmet sit quae Gaspari Ruizio Montiano adscribitur *Seneca de Beneficiis Hispana interpretatio sic inscripta, Espejo de Bienhechores*, Barcinoneque edita an. 1606. in 4.

F. GASPAS DE SA, alias de S. BERNARDINO, Lusitanus, ordinis S. Francisci, scripsit vernacula lingua -

Itinerario da India per terra ate este reino de Portugal com a descripção de Hierusalẽ. Olisipone 1611. 4.

F. GASPAS SAIAS, Catalanus, ordinis S. Augustini, qui se, dum Gallis provincia haec parebat sui oblita, Sancti Cucufatis vallium Abbas (*San Culgat de Valls* indigitant populares) audiebat, auctor est libelli ejus, quo infelicem gentis suae defectionem excusare voluit, ita inscripti -

Proclamacion Catolica del Principado de Cataluña. 4.

Vertit postea è Gallico Domini de Crieziers -

El Heroe Frances, o la Idea del Gran Capitan: hoc est, Elogium Henrici à Lotharingia Comitum de Harcourt, Cataloniae tunc pro Rege Christianissimo Gubernatoris. Barcinone 1646. 4.

GASPAS SALZEDO DE AGVIRRE, Doctor Theologus, primariusque Theologiae Professor Beatiensis, atque in Gienensi urbe ad S. Ildephonsum Prior, scripsit -

Allusionum Novi Testamenti ad Veteris, primum tomum. Gienij 1608. fol. sed solum. Hispanicè verò -

Relacion de algunas cosas insignes que tiene el Reino y Obispado de Jaen. Beatae an. 1614. 8. Videtur & hujus esse -

Pliego de Cartas. Beatae 1594.

GASPAS SANCHEZ, Granatensis, Iesuita, concionandi munere totos XXX. & amplius annos cum in Baetica, tum Toleti, ac Matriti egregie functus, in schedis reliquit Francisci Labatae operam editos -

Concionum tomos duos. Toleti anno 1597. mox Brixiae 1600. Moguntiae eodem anno, & 1602. in 8. Venetiisque apud Paulum Vgolinum 1601. 4.

Decessit Toleti an. MDXCI. aetatis LVIII.

GASPAS SANCHEZ, Centum-puteolanus (Carpentariae oppidum, Cien-puucelos est) honestis & valde piis parentibus natus; nam hoc ipse de matre, ad quartum Tobiae caput scribens, testatum posteris esse voluit; septimo decimo aetatis anno institutum Societatis amplexus, tricennium integrum (quod mirum valde est) ante & post susceptos sacros ordines Oropesae atque aliis in locis humaniorum disciplinarum professioni continenter impendit. Inde jam ad majora traductus, quam nempe viam haecenus occluserat ei modestissimum obedientiae, gerendique sibi injuncti muneris propositum, hoc est, voluminum sacrorum explanationem, in Complutensi collegio magna cum laude atque illustribus editis hujus argumenti operibus tenuit; vir planè ad studia natus, qui nec humanitus aliquid, quo ipsa retardarentur, momento aliquo temporis passus est, robusta adeo, ac veluti aenea valetudine semper usus, ut neque in senectute extrema, etiam à prandio ipso, quod feriatum est omni aetati intervallum temporis, sine ulla capitis vel stomachi jactura solitam studiorum contentionem remitteret. Extra mortalium sortem positum hominem diceret, qui conspirantibus rarè quaedam vegetioris naturae conformatione, inexpugnabilique ad externa & interna omnia mentis aequitate, nullam sive algentis sive aestuantis sive aliqua alia affectione moti signum usque ediderit; & quod mirum

mirum videri debet, nemo eum excreantem ruffientemve, aut humorē naribus excernentē confpexiffe dicitur. Eruditionē ipſe variā & exquisitam, ſtudiāque eloquentiæ magno ſucceſſu cum præſtantiffima cognitione divinarum literarum, ſapientiæque ſacræ totius conjunxit. Et quidem hoc largi & exundantis ingenii, ſingulariſque itidem doctrinæ atque iudicii argumentum in ſchedis ſuis autographis reliquit illuſtre; quod non ullā liturā deformati; ullōve charactere minuti etiam liturarii ipſi, exemplariāque; emendatiſſimorum undique monumentorum per omnes paginas conſpiciantur. Hujus & pietatem, innocentiamque, tranſactum ſcilicet ſine lethali labe ac ſine ullius querela vitæ curſum, carnis ſubinde integritatem, ſui ipſius depreſſionem, ac erga omnes charitatem eximiam, obſequium denique ſuperioribus exactiſſimè delatum domeſtici prædicant. Verūm hiſce omnibus perfectiſſimæ formæ monumentis doctrinam poſteris commendavit;

In IV. Libros Regum, & Secundū Paralipomenon. Lugduni apud Horatium Cardon. an. 1623. fol. & Antverpiæ typis Verduſii anno 1624.

In Libros Ruth, Eſdra, Nehemia, Tobia, Eſther, Machabæorum. Lugduni ann. 1625. apud eundem Cardon.

In Librum Iob. Ibidem 1625.

In Cantica Canticorum; quibus adiunxit *Expoſitionem Pſalmi LXVII.* Lugdun. an. 1616. apud Horatium Cardon.

In Iſaiam. Lugduni 1615. apud eundem Cardon. Antverpiæ apud Verduſium an. 1616.

In Ieremiam; cui acceſſit, *Explicatio Pſalmi CXXXVI. ejuſque & Threnorū Ieremie paraphraſis,* elegis verſibus. Lugduni 1618.

In Ezechiellem. Lugduni an. 1619. apud Cardon.

In Daniëlem. Ibidem eodem anno in eadem officina.

In XII. Prophetas minores, & Baruch. Lugduni 1621. ex quibus prodierat ſeorſim jam *Commentarius in Zachariam.* Ibidem 1616.

In Actus Apoſtolorum; quibus acceſſit, *Diſputatio De S. Iacobi, itēque Petri & Pauli Apoſtolorum in Hispaniam adventu.* Lugduni apud eundem Cardon. 1616. in 4. Coloniae an. 1617.

Reliquit prelo maturum duodecimum volumen.

In Sapientiam; & in Eccleſiaſtici caput XXIV.

Ætatis annum agens quintum & ſeptuageſimum, cum ex Complutenſi profeſſione ad Matritenſe Societatis gymnafiu, primamque ibi ſacræ paginæ ſtudiis tunc primum formandis lectionem evocatus fuiſſet, nondum libato munere, anno Chriſtiano MDCXXVIII. ex hac vita migravit. Vitam

ejus & res geſtas Hieronymus Florentia in *Epiftola quadam ad Provinciales,* & Franciſcus Aguadus *Exhortatione,* inter doctrinales, *quadageſimā,* Ieſuite ambo, vulgari ſermone comprehenderunt.

GASPAR SANCHEZ, Caſcantenſis, quinquaginta ferè annis moderatus fuit in Ieſu Societate puerorum ſtudia, ſcripſitque -

Ciceronianarum phraſum, libellum. Pampelone 1590. 8. ac vernaculè -

Teforo eſpiritual de la Miſſa. Cæſaraug. 1613. in 16. Latine hunc convertit M. Martinez, edituſque eſt Ingolſtadij 1620. 16.

Obiit Matriti anno MDCIX. ætatis LXVII.

GASPAR SAVARIEGO DE SANTA ANNA edidit -

Iberia da, de los hechos de Scipion Africano. anno 1603. 8. Pincia apud Ioannem Sanchez,

D. GASPAR DE SEIXAS VASCONZELOS, Luſitanus, Chriſti, ut vocant, militiæ eques, Oliſſipone natus, ſacris & profanis literis inſtructum ſe ſe oſtendit, ſequentiā in vulgus emittens opera;

Trofeos de la Paciencia Chriſtiana, y reglas, que deben obſervar los miniſtros ſuperiores en las audiencias. Matriti 1645. 4. Opus hoc primum ſcripſit Luſitanè, ac deinde vertit in Caſtellanum; cujus in laudes effunditur D. Franciſcus Emmanuël Cent. III. *Epift. XXXV.*

Diſcurſo y exclamacion a la muerte de la Reina D. Iſabel de Borbon. Matriti eodem anno in 4.

Corona Imperial conſeguida en la maior victoria: ſive de ſacræ Ieſu Chriſti ſpinea Corona conſiderationes. Matriti 1556. folio. Huic operi alteram partem parabat ſuperioribus annis.

GASPAR SERRANO, Luſitanus, ſcripſit -

Hiſtoriam Evangelicam, ſive Compendium Concordiæ Evangeliorum Ianſenii Gandavenſis Episcopi. Coloniae 1590. 8. ad Philippum III. adhuc Principem.

GASPAR DE TEXEDA, ſcripſit duobus voluminibus -

Libro de Cartas menſajeras en eſtilo cortefano. Pincia 1549, & 1553.

Suma de Arithmetica practica. Ibidem an. 1546. 4.

GASPAR TORRELLA, Valentinus, domeſticus olim Alexandri Papæ VI. qui & S. Iulie audit Episcopus, Caſari Borgiæ Pontificis nepoti nuncupavit -

Iudicium generale de Portentis, Prodigiiſ & Oſtenſis. Romæ editum per Ioannem Gozadinū ſub Iulio II. Verderius in *Supplemento*

to *Bibliotheca Geſneriana* editum ſcribit Tegenſer in 4. anno 1577. Apud quem minùs bene Episcopus Valentinus *Torrella* audit, cum ſeorſim debuiffet, Valentinus patriā, dignitate Episcopus. Reperio etiam -

Dialogum pro regimine Sanitatis, & de eſculentis & poculentis, editum 4. apud Ioannem Beſtikem 1506. Qui in Bibliotheca Sapientiæ Romanæ ab Alexandro VII. formata viſus à me eſt.

F. GASPAR DE TORRES, ordinis Beatæ Mariæ de Mercede, in Schola Salmantina floruit ſuperiori ſæculo artium Philoſophiæque Magiſter eā doctrinæ ac prudentiæ famā, ut eum inter alios omnes diſciplinæ omnium Profeſſores habuerit præcipuum Didacus ille magnus Covarrubias Academiæ illius ex delegatione regiā viſitator, cui formandarum Academiæ Legum, quæ ibi perpetuò obſervarentur, curā injungeret. Quod fecit, ſimulque & Regi Sapientiſſimo Philippo II. ac cæteris approbavit, ut ex diploma-te regio confirmatorio die XV. Oſob. anno MDLXI. dato fit manifeſtum. Erat tunc temporis Philoſophiæ Profeſſor, ut vocant proprietarius, provinciæque ordinis ſui Prefectus. Obtinuit deinde majores docendi gradus, totos ut triginta annos in ea Univerſitate docendo conſumeret. Episcopus titularis Medaurenſis creari meruit, deinde Canarienſis. Sed, uti ex monumentis domeſticis apparet, hoc reculavit onus: veniens quippe Hiſpalim, ibique morte occupatus, non alio titulo, quàm Medaurenſis Episcopi è ſepulchro loquitur. Scripſit *vir ſapientiſſimus, ac prudentiſſimus* (quomodo eum appellat in proemio *Cõmentariorum in Eſaiam* Leo Caſtrius) laudatas nempe -

Conſtituciones de la Univerſidad de Salamanca 1561. Item -

Conſtituciones y Regla de la Orden de N. Señora de la Merced. Salmant. apud Mathiam Gaſtium an. 1569. Hic liber cum latinus, tum vulgariſ ab eodem Gaſpare prodiit. Fortè hic eſt liber *ſuper Regulam S. Auguſtini,* quem ſcio ab aliquo ei tributum.

Vna breve Hiſtoria de ſu Orden.

Epitome de las gracias, conſeſiones y indultos, que concedieron los Pontifices a la miſma Orden. Duo hæc opera ei tribuit Petrus à Sancto Cæcilio in libello M. S. *De Scripturis Mercenariorum.*

Sobre el derecho del Rey D. Felipe II. al reino de Portugal: ut affirmat Marcus Salmeron huſuſmet ordinis Generalis Præfectus in *los Recuerdos Hiſtoricos* &c. pag. 380. qui & authorem laudat pag. 22. ut & Franciſcus Zumel, & laudatus Petrus à S. Cæcilio.

De Impediementis Matrimonii, M. S. extat *Commentarius* in Bibliotheca cœnobii S. Crucis Salmanticiæ, de quo ad nos retulit

D. F. Gabriel Adarzo & Santander ejuſdem ordinis, Hydruntius Antifteſ.

Iacet Hiſpali in cœnobio virginum Deo ſub eadem regula, & invocatione Aſumptæ in calum Virginis ſacrarum, hiſ literis deſcriptum obſcurè teſtantibus

F. G. E. M.

(Quod interpretantur domeſtici)

Fr. Gaſpar Episcopus Medaurenſis.

Quod es, fui.

Anno Domini

MDLXXXIII.

Quod ſum, eris.

Ora pro me.

GASPAR TRISTAN, Valentinus, ut credo, ſcripſit -

De Clerico Medico. Valentia anno 1606.

F. GASPAR DE VALDEPEDROSA, Valentinus, ex Ieſuita Ciſterciensis monachus in Populetana Cataloniae domo, ſcripſit, teſte Chryſoſtomo Henriquez in *Phœnice,*

Summam de Sacramentis. Obiit anno MDXCIX. laudatus à Montalvo lib. 2. *Chronici Ciſterciensis* cap. III. & Viſchio in *Bibliotheca* ejuſdem ordinis.

Obſervationes de Caſibus conſcientia in Enchiridion Doctoris Navarra. Quarum initium hoc eſt, *Aggrediemur hiſ noſtris prælectionibus.* &c. Servantur M. SS. in Bibliotheca Barberina.

GASPAR VALLASCO, Luſitanus, quem à *Portus urbe, Portugale* antiquitus dicta, unde ſolido regno facta eſt nomenclatura, *Portugallensem* fortè appellant, qui hominem laudant, ſcripſit commentaria -

In L. Imperium, D. de Iuriſdictione omnium Iudicium: ac -

In L. Admonendi. D. de Iurejurando.

Regius Oliſſiponenſis fuit Senator; quem adducere ex hiſ *Commentariis,* & laudare ſolent Didacus Covarrubias, Antonius Queſada, Antonius à Gama, aliique ſuperioris ſæculi Scriptores.

GASPAR VERDVGO, ſcripſit, ut accipimus,

De la Dignidad de la beata alma de la Reina de Vngria y del Emperador Carlos V.

F. GASPAR DE VERGARA, Franciſcanus, edidit -

Diſcurſos de la Concepcion de Nueſtra Señora. Cordubæ 1624. 4.

F. GASPAR DE VIGACHOAGA, Tole-tanus, Franciſcanorum ſodalis in Salmanti-

na domo, ejusdemque aliquando Praefectus, dedit in lucem -

Primera Parte de Sermones de la limpieissima Conception de Nuestra Señora. Salmanticae. apud Didacum à Cullio an. 1619. 4.

Obligación que le queda a un Obispo Religioso. Madriti 1631.

GASPAR DE VILELA, Lusitanus, Avissensis, Iesuita, ex Iaponia, ubi floruit, elucubraturum misit -

De Quaestionibus sibi à doctis Meacensium propositis, volumen.

Transiit in sermonem Iaponicum libros aliquot pios: dedit etiam ex India Epistolas duas, ex Iaponia XI. quae in Collectionibus Epistolarum leguntur, Obiit tandem Goæ Indorum anno MDLXXII. ætatis XLVII.

GASPAR DE VILLAGRA, scripsit de Historia expeditionis, quò ivit peditum, Centurio, Poëma sic inscriptum -

La Conquista del Nuevo Mexico. Compluti 1610. 8.

F. GASPAR DE VILLAROEL, Americanus in urbe Quito editus parentibus Gaspare Villaroel & Anna Ordoñez de Cardenas, Augustinianumque institutum professus venit aliquando in Europam, ediditque apud nos, Hispanè quidem,

Semana Santa; Tratado de los Comentarios, dificultades y discursos literales y mysticos sobre los Evangelios de la Quaresima, tribus tomis: quorum primus prodiit Vlisipone anno 1611. secundus Matriti ann. 1632. tertius Hispali 1634. 4.

Nec non Latine Indices, sacrum Librum commentariis literalibus cum moralibus aphorismis illustratos, an. 1636. fol.

Patriæ redditus ob doctrinæ, ac prudentiæ merita ad sublimem Episcopatus apicem vocatus est, sacrum jus dicere iustus, primò in Sancti Iacobi urbe Chilensis regni, deinde anno MDCLI. Arequipensibus Peruanis, mox an. MDCLIX. Argentinae urbis incolis in eodem Peruano regno. Intructus per hæc Episcopalia munera in iurium Ecclesiasticorum prudenti administratione publicavit -

Gobierno Ecclesiastico pacifico; Concordia y union de los dos Cuchillos, Matriti anno 165... in fol.

F. GASPAR DE VZEDA, Franciscanus, provinciæ S. Iacobi Diffinitor, Theologiæ que diu Professor Salmantinus, scripsit -

In Epistola ad Hebræos Commentaria erudita, & hætenus inedita, quæ in quibusdam Bibliothecis dictæ provinciæ adservantur, teste Vvaddingo, & Petro Alva in Militia Conceptionis.

GASPAR DE ZAMORA, Hispalensis, Societatis Iesu Sacerdos, vir doctus & valde pius, ad veterem Hugonis Cardinalis de Sancto Caro, qui non minùs quingentis monachis ad rem celerius conficiendam adhibuisse dicitur, Conradi item Alberstadii laborem addens, formavit -

Concordantias Sacrorum Bibliorum, duobus Alphabetis, altero dictionum variabilium, invariabilium altero, absolutissimas. Romæ apud Zannetum 1627. fol. De cuius operis usu & utilitate videndus ipse in præmio. Inedita reliquit -

Commentaria in Ezechielem: vitamque cum morte commutavit Hispali anno MDCXXI. ætatis suæ LXXVIII.

GENESIVS.

GENESIVS CARILLO CERON, in Curia urbis Granatenfis causarum Procurator, edidit -

Fiestas del Santissimo Sacramento; Iusta literaria en la Parochial de Santa Anna de Granada año de MDCXI. Ibidem hoc an. in 8.

GENESIVS PASTOR DE GALLEGO, civis Orcelitanus (Origuella Valentia regni urbem intelligo) Artium Magister, ac Medicinæ Doctor, dedit foras -

Brevem Epitomen valde utilem ad prædicendum futura in morbis acutis. ann. 1624. in 4. apud Augustinum Martinez.

GENESIVS PEREZ DE HITA, Murciae urbis incola, credi voluit ex Arabico Aben Hamidi Granatensis libro se Hispani hominibus communicasse, quod ad Milesiacas referimus sponte nugæ, opus, scilicet -

Historia de los bandos de los Zegries y Abenzerrages Cavalteros Moros de Granada y las Guerras civiles que huvo en ella; duabus partibus. Compluti 1604. 8. Matritique anno 1631. in 8. & 1655. in 8. Quod tamen opus allubescit plurimum otiosis, & aliud non agentibus.

D. GENESIVS DE ROCAMORA & TORRANO, Murcianus, ut existimo, certè illius urbis in regnorum Castellæ & Legionis comitiis Procurator eo tempore, quo scribebat -

Effera del Vniverso; unà cum Ioannis de Sacrobosco decantata illa Sphæræ cœlestis explanatione, quam vernaculè convertam, dedit. Matriti apud Ioannem de Herrera an. 1599. 4.

GEORGIUS.

F. GEORGIUS ANTONIVS RIOXANO, ex ordine S. Francisci, provinciæq; Conceptionis, Ecclesiastes, ut vocant, major in Pin-

Pinciano conobio, Lector emeritus & Sancti Officii Cenfor Theologus, scripsit -

Gerarquia Seráfica; proprio de las Fiestas de la orden de San Francisco, y comun de los Evangelios de la Iglesia. Pincia an. 1633. in 4.

Discursos morales para los dias de la Quaresma. Matriti 1641.

GEORGIUS DE BVSTAMANTE, natus in oppido S. Dominici de Silos, edidit à se versum -

Iustino Español. Antverpiæ an. 1586. in 8.

GEORGIUS CABEDO, Lusitanus, Ceztobricensis, Michaëlis filius, nobili loco natus, propter collectam ab adolescentia, dumque Conimbricæ ad Sancti Pauli sodalis esset, non mediocris doctrinæ famam, duo de triginta natus dumtaxat annos Reipublicæ administrandæ fuit admotus. Iudex namque Vlisiponensibus datus in regio hujus urbis Prætorio. Mutatis demum in Lusitania, rebus, & in Catholicum Regem Philippum II. scepro ejus regni translato, unus è supremi, quod Matriti apud Curiam institutum fuit, Concilii Senatoribus à prudentissimo Rege cooptari promeruit; summoque in honore atq; existimatione apud nos vixit. Doctrinæ suæ testimonia hæc satis clara reliquit;

Primam Partem Practicarum Observationum sive Decisionum supremi Senatus regni Lusitaniæ; ad Philippum III. Hispaniarum Regem. Olisipone 1602. in folio. Offenbachii 1610. folio. Antverpiæ 1620 folio. tandemque Francofurti 1646. folio.

Secundam Partem earundem Decisionum, in qua de Donationibus regis circa Iurisdictionalia, & Iura regalia tractatur; ad eundem Philippum III. Regem. Olisipone apud Petrum Craesbeck 1604. folio. Offenbachii 1610. Francofurti 1646. Adjunguntur, Arresta Lusitani Senatus, ut in prioris Parte.

De Patronatibus Ecclesiarum regie Coronæ regni Lusitaniæ. Olisipone 1603. in 4.

GEORGIUS CARDOSO, Lusitanus, Lamecensis, scripsit -

Anacephaleosis Lusitaniæ; quæ laudatur ab altero sibi cognomine, cuius statim meminimus in Agiologio Lusitano die XVI. Aprilis.

GEORGIUS CARDOSO, Vlisiponensis Sacerdos, intactum aliis pro dignitate argumentum, commemorationem, inquam, Lusitaniæ suæ Sanctorum, ac Venerabilium utriusque sexus hominum, his annis curiosè ac diligenter profequitur Lusitano sermone; scilicet -

Agiologio Lusitano dos Santos e Varões illustres em virtude do reino de Portugal, e suas conquistas; cuius operis duo priora volumina hætenus vidimus, quibus quatuor priores anni menses author comprehendit. L. romus prodiit Olisipone apud Craesbeck 1652. secundus apud Henricum Valentem de Oliveira 1657. in folio. Tertium jam sub prelo gemere desisse audimus. Referre se hic solet ad aliud suum opus -

Dos Santuarios de Portugal, sive de locis sacris præcipuâ veneratione cultis: cuius meminit die XXVI. Maji pag. 319.

Sicuti & ad Officium Minus Sanctorum Lusitaniæ: XII. Aprilis pag. 528.

Laudatur quoque & De Tyaris Lusitaniæ vernaculum Cardosi opus, quod molitur, ab Antonio Macedo in Lusitania Purpurata pag. 61.

GEORGIUS CEROLENSIS, (vulgaris fortè appellatio est de Cerola) inter Aragoniæ regni scriptores refertur, qui quidem, cum Montisonensis Professor esset, edidit anno MDXLIII. artificiosum & utile Grammaticis opus, cui inscripsit -

Quadrige Triviales: artem scilicet variandæ orationis per plura verba, sive dicendi formas -

GEORGIUS COELIVS, vulgari formatione COELHO, Lusitanus, propter eximiam Latinæ linguæ & humanitatis eruditionem gratus Henrico Portugalliæ Infanti, Patriq; Ecclesiæ Purpurato, ei à secretis fuit, Abbâsque Sancti Georgii prope Conimbricam. Is (ut elogio utar Nicolai Clenardi Cœlii in Græcis magistri, quod in quibusdâ ejus schedis reperisse autographis Ioannes Vasæus cap. VI. Hispania Chronici sui refert) non carmine tantum Resendio rivalis, sed & oratoris laudibus adeò bene percultus, ut paucos credam tam propè ad puritatem accedere Ciceronis; certè Isocraticam iucunditatem lenitatemque sic refert, ut parem non viderim, ait ille. Iacobus item Cardinalis Sadoletus, (si vera refert Gaspar Barrerius in dedicatione ad Coelium nostrum, Garsia Mensii Lusitani oratoris ad Sixtum IV. orationis) legisse retulit se nonnulla hujus monumenta, quæ literis mandaverat in utraq; & oratoria, & poetica facultate, præclara illa quidem, & quæ acumen ingenii, summum iudicium, optimam verborum electionem, gravem & splendidam dictionis formam, denique eruditionis & doctrinæ, ceterarumque rerum præstantiam præ se ferrent. Edita vidimus Coelii -

Opera metrica; nempe, de Patientia Christiana librum unum; Victoriæ Lusitanorum adversus Turcas in Diensi propugnatione, & alia minutiora. Sequitur Luciani Dialogus de Dea Syria, primum ab eo latinitate donatus, Fff 2 cuius

cujus nomine laudat eum, & gratias ei habet Petrus Bembo Cardinalis datis ad eundem literis, quæ lib. VI. *Epistolarum* illius leguntur. Omnia hæc ad Henricum Cardinalem Portugalliæ directa prodierunt Olissipone apud Ludovicum Rodriguez. 1540. in 4. In his, ut credo, continetur, *De laudibus Alphonsi Portugalliæ Infantis S. R. E. Cardinalis Carmen* Olissipone seorsim editum 1516. & *Elogia* quædam in ejus obitum, quæ duo laudat Cardoso in *Agiologio Lusitano* XXI. Aprilis pag. 667.

GEORGIUS FERREIRA DE VASCONZELOS, Lusitanus, urbanitate vir, ac discretis salibus suo tempore in pretio habitus, scripsit Comædias tres prosaicas, quæ magni æstimantur à civibus ejus, & omnibus his, qui Lusitanæ linguæ suavitate ac delictis delectantur, nempe -

Comedia Euphrosina: quæ, ut prima exiit ab authoris ingenio, ita aliis, quæ sequuntur sunt, excellentiæ palmam præripuit. Editæ est sæpius in Portugallia, & tandem recognita à Francisco Rodriguez Lobo, Olissipone 1616

Comedia de Olissipo. Olissipone secundum anno 1618. in 8.

Comedia Aulegrasia. Olissipone editam Antonii Noronhæ curâ, qui gener fuit authoris, 1619. in 4. Vnâ cum hac Comædia, quæ Aulæ continet descriptionem, editum est Didaci Tevii satis elegans epigramma Georgii modestiâ suis lucubrationibus subducentis proprium nomen, debitâ laude afficiens. Qui autem Olissiponis edidit Comædiam brevi se publicaturû promisit ejusdem authoris (metricumne an pede liberum opus vellem scire) hoc titulo nuncupatum -

Primer a y Segunda Parte de la Tabla redonda.

De quo nil ultra audivi.

GEORGIUS HEMELMAN, Malacitanus, Societatis Iesu Sacerdos, domesticâ plurium annorum, tam Theologiæ expositivæ, quàm scholasticæ professione clarus, post plura obita religionis suæ munera ad plures abiit ætatis annum agens LXIII. Christi MDCXXXVII. his saltem superstes lucubrationibus nondum in lucem, cum obiit, editis, *In Primam Partem Summæ Theologiæ S. Thomæ, tomis IV. De vita, Voluntate, & Providentia Dei tam naturali, quàm supernaturali, & de Trinitate*.

Proloquiis sacris ad Philosophiam, Theologiam scholasticam, positivam, & moralem rectè tractandam; Quorum duo priora volumina prodierunt in lucem posthuma sic nuncupata -

Disputata Theologica in Primam Partem S. Thomæ. Granatæ apud Andream de Santiago. 1637. in folio.

Paravisse & *Artium Cursum*, atque item,

De Ente supernaturali; De Divisionibus Gratiæ auxiliantis; Consultationesque morales in magni momenti rebus dicitur apud Alegambii *Bibliotheca Societatis* authorem.

F. GEORGIUS DE S. IACOBO, Lusitanus, ordinis S. Dominici Olissiponensis cœnobii -

Orationem habuit ad Patres Concilii Tridentini Dominica prima Quadragesimæ anni MDXLVII. Quæ luci fuit cum aliis orationibus in eo congressu habitis mandata, nuperque in novissima editione Parisiensi Tridentinæ Synodi,

F. GEORGIUS DE S. IOSEPHO, Lusitanus, Olissiponensis, aliàs SERRANO antequàm inter sodales captivorum redemptores, qui Mercenarii vulgò audiunt, religiosam vitam professus esset in domo Hispalensis urbis; qui & restrictioris cupidus ad Reformatos, sive nudipedes ejusdem instituti sese contulit; Præfectusque erat monasterii Oppidi del Viso prope Hispalim, cum vulgavit -

Buelo del Espiritu, y Escala de la perfeccion y oracion. Hispalim apud Andream Grandem 1632.

Scripsit quoque, Petro à S. Cecilio teste, *El Solitario contemplativo y Guia espiritual, colegido de dichos de los Santos*.

GEORGIUS DE LEMOS, Lusitanus, vernaculè scripsisse dicitur Historiam -

Dos Cercos de Malaca per os Athenes & Iaos. anno MDLXXII. & MDLXXIV. 1585. in 4.

GEORGIUS DE MERCADO, edidit -

Calendario de cosas acaecidas en Vbeda, qui fuit penes Gundisalvû Argote de Molina M.S.

GEORGIUS DE MONTEMAIOR, Lusitanus, sic dictus à natali oppido Montemor prope Mundam amnem, & Conimbricam urbem, quam ei patriam magnus ille sui ævi Poëta Franciscus de Saa literis, seu carmine ad Georgium nostrum directo adsignat, professionis suæ musicæ causâ sequutus fuit aulâ Hispaniarum Catholici Regis; namque & Principi, quem Philippum Caroli Cæsaris adhuc superstitis filium interpretor, quodam in opere se à capella, hoc est, musicum vocat; quocum videtur Italianam, Belgiûmque adiisse. Quamquam & vestigium aliquod in carminibus ejus impressû ostendere possumus, bellicæ aliquando exercitæ ab eo militiæ. Sane is destitutus ornamento literarum, unî subnixus genio & ingenio, quod sublime, ac fertile fuit sortitus, tam in conscribendis facilitate & elegantia singulari solutè atque ligatæ dictionis opusculis, quàm

quàm in metricis compositionibus miro acimine & varietate pulcherrimorum sensuum plenis universos ævi sui æquales, Castellanos scilicet homo Lusitanus, ex æquo provocavit. Exteris nemo alius quidem notior, aut propter stylum perspicuum, suavèque laudatior. In manibus certè omnium fuit semper, atque hodie est contextum, pars versibus, pars solutâ oratione, opus verè poëticum sic nuncupatum vulgò in omnibus editionibus -

La Diana de George de Montemaior: primera y segunda parte: cujus editionem Antverpiensim vidimus anni 1580. quam aliæ præcesserunt. Nec dissimulandum hic est continuationes duas extare hujus Georgii operis. Alteram nempe *Secunda Partis Diana* titulo Alphonsus Perez, Salmantinus, Medicus Doctor non ita feliciter, quæ ut credimus, Compluti in vulgus prodiit 1564. in 8. Gaspar autem Ægidius Polo tertiam & ultimam existimatione ac judicio nostrorum hominum felicissimè prosequuti sunt. Prodiit quoque Matrili apud Alphonsum Martinum, 1622. in 8. Planè Gaspar Barthius vir multiplicis eruditionis, cum delectaretur mirificè Hispanis authoribus, Ægidii hujus Poli *Dianam* sermone Latino reddidit, uti in eo diximus, *Nemoraliaque* nuncupatam in vulgus emisit: quo tempore, nè injurius esset primo hujus argumenti inventor, promulgaturum se in typorum lucem Georgii duas priores operis partes in se recepit. Gallicè vertit secundam & tertiam Gabriël Chapuis Turonensis atque edidit Lugduni Ludovici Cloquemini typis 1582. in 16.

Hujus carmina comprehenduntur eo libro, quem -

Cancionero de George de Montemaior, Ioannes Perier Salmantica nuncupavit anno 1572. in 12. ex sua officina emissum, & ante eum Dominicus de Portonariis anno 1571. ibidem. Prodiit quoque Salmantica 1579. & ante omnes has editiones Cæsaraugustæ 1561. ex domo Viduæ Bartholomæi de Naxera, cum epistola nuncupatoria ejusdem authoris ad Suesanum Ducem.

Vertit quoque idem ex fontibus Provincialis, quomodo appellant, linguæ, quam Valentini regni cives vernaculam ante aliquot sæcula habuerunt,

Las obras de Ausias Marc. Cæsaraugustæ apud Petrum de Naxera 1562. 8. Matrili 1579. De qua interpretatione agit Escolanus *Valentina Historiæ* lib. I. cap. XIV.

Tribuitur quoque ejusdem nominis authori, quem alium à nostro Poëta, & illiterato credimus,

Exposicion Moral sobre el Psalmo LXXXVI. Fundamenta ejus in montibus sanctis; in laudem Deiparæ Virginis. Compluti apud Ioannem Brocat 1548. 4.

Item alius liber sic inscriptus,

Blasones, quem M.S. adservabat Ma-

triti D. Garfias de Salzedo Coronel Eques Sancti Iacobi, amicus noster.

Alterius sanè operis *Pyrami* nuncupati authorem eum fuisse credimus summo illi Hispaniarum Poëtæ Lupo à Vega, qui sic de Georgio nostro in *Apollinis lauru* cecinit.

Quando Montemaior con su Diana

Ennoblecio la lengua Castellana,

Lugar noble turriera:

Mas ia pasò la edad, en que pudiera

Llamarse el maior Monte de Parthenio,

Si le aindaran letras el ingenio,

Con que escriviò su Pyramo divino,

Hurtado ò traducido del Marimo.

Pero por donde fue sin esta guia

Quien tuuo tan dulcissima Thalia?

Mortem ejus immaturam deflet eleganti elegiâ Marcus Durantes, nescio cujus religiosi ordinis, carminum volumini præfixâ in editione illa, quâ priorem aliam non vidimus, anni 1562. unde colligitur ante hoc tempus authorem nostrum diem suum obiisse.

GEORGIUS VAEZ DE SEPVLVEDA, Segoviensis, suppresso nomine in commentaria retulit -

La Relacion de las Bodas que celebrò en Segovia el Catolico Rey D. Felipe II. con la Serenissima Reina D. Ana de Austria. Compluti apud Ioannem Gratianum 1582.

Decessit in patria Ian. mense anni MDXC.

GERARDVS.

GERARDVS VAGET DE LEON, Medicus Hispalensis, & Chirurgus, edidit -

Compendio de la naturaleza, virtud y aplicacion de la quinta essencia del oro medicinal, à que los antiguos Filósofos llamaron Panacea. Hispalim 1604. 8.

GERMANVS.

F. GERMANVS BVGES, Cisterciensis monachus domus Hortensis, celebris, cum Cæsaraugustæ, tum Matrili Ecclesiastes, edidit -

Doctrina Christiana, y descripcion del Reino de Christo, y su Doctrina Evangelica para los mysterios de Adviento y Quaresma. Burgis anno 1633. in 4.

GOMEZIVS.

F. GOMEZIVS quidam ordinis Minorum, apud Vvaddingum scripsisse dicitur -

De cujuscumque Scientiæ, ac præsertim de naturalis Subjecto.

GOMEZIVS DE AVILLA, Genealogici operis laudari solet author, seu quo modo nostrates vocant -

Nobiliario.

GOMEZIVS GARZIA, Presbyter Toletanæ urbis, scripsit -

Carro de las dos vidas (activam intelligit, & contemplativam) ad Eleonoram, Silviam in cœnobio Matris Dei Toletanæ ejusdem urbis sacram Deo virginem. Hispani apud Ioannem Pegnicer de Nuremberga, & Magnum Herost. de Fils. 1500. 4.

La medor espiritual y algunos discursos devotos. Ibidem apud Iacobum Cromberge r, 1616. in 8.

GOMEZIVS DE LEON, Hispanensis, atque in hujus urbis Pratorio causatum patronus, Philippo II. Regi Catholico inscripsit, primus quidem inter nos hujus generis lubricationum author, ut credimus,

Informatiõnum, Decisionum & Responsionum Juris Centuriam, apud Petrum Martinum de Bañez an. 1564. fol. Quæ quidem iterum editæ sunt conjectæ in *Decisiones diversorum Doctorum*, Lugdunensis editionis apud Stephanum Michaël. ann. 1588. secundo volumine,

GOMEZIVS PEREIRA, Medicus Doctor, nullius in verba jurare certus, juxta Poetæ dictum, paradoxa opera adversus Medicinæ Principes in medium producere non erubuit. Hinc pertinet liber, cui ab utriusque parentis nomine titulum hunc fecit -

Antoniana Margarita, opus Physicis, Medicis ac Theologis utile & necessarium. Medinæ Campi 1554. fol. Francofurti deinde 1610. Adversus hanc scripsit Anonymus Hispanum opusculum ita nuncupatum, *Endecologo contra Antoniana Margarita*, Medinæ Campi 1556. 8.

Item -

Novæ veterisque Medicina experimentis & evidentibus rationibus comprobata primam Partem, sive Antonianæ Margaritæ secundam, quæ quidem Medica est post priorem illam Philosophicam, Hæc scilicet pars de Febris tractat, cujus febris essentiam, causas & species esse usque in hæc tempora ignota dilucidè (uti author ipse ait) demonstrat, *Galenumque non dolo, sed ignorantia excæcatum potissimum suis de hac re scriptis medicis posteris imposuisse evidenter docet.*

GOMEZIVS DE SANTISTEVAN, Lusitanus, propriâ gentis linguâ edidit -

Historia do Infante Dom Pedro de Portugal, que andou as sette partidas do Mundo. Hæc in Castellanam conversa prodit anno 1595. & an. 1626. in 4.

GOMEZIVS DE TAPIA, Granatensis, carmine lusit -

La Descripcion de Aranjuez, y del Pardo; quæ adjungitur Gundisalvi Argote de Molina libro de la Monteria inscripto.

GREGORIVS.

F. GREGORIVS DE AGVAIO, Baticus, in Malacitano cœnobio Prædicatorum ordinem professus, apud Iudices S. Olificii, cum Hispanenses, tum Murcienses ad censuram Theologicam admittus, concionandi munere & multâ doctrinâ clarus, scripsisse dicitur Neapoli -

Conciones de Tempore, ac de Sanctis, ut ex Ambrosio Gozzeo & Michaële Plodio scribit Alphonfus Ferdinandus in *Scriptoribus Prædic. familiae.*

F. GREGORIVS ALBERTVS VARAJE, Valentinus, ordinis Carmelitarum, S. T. M. scripsit carmine -

Historia de la milagrosissima Imagen de N. Señora de la Paciencia venerada en el convento de las Descalzas Carmelitas de Valencia. Valentiæ apud Bernardû Nogues 1653. I. èmque -

Pozo de aguas vivas, riego fertil del florido Carmelo. Ibidem an. 1655. 8. In eadem urbe vivere desiit an. MDCLVIII.

F. GEORGIUS DE ALFARO, Cordubensis, Benedictinus monachus, Abbas Monasterii S. Mariæ del Bueffo, pietatis, doctrinæque specimen dedit scribens -

Silva de la Providencia de Dios sacada de los Santos. Pinciz anno 1609. in 8. apud Ioannem Godinez.

Gobierno ecclesiastico y seglar, que contiene el Pastoral de S. Gregorio Magno con un Tratado de Republica. Compluti ann. 1601. in 4. ex officina Ioannis Sanchez Crespo.

Vida del Ilustrissimo Señor D. Francisco de Reinoso, cõ la de Geronimo de Reinoso su sobrino Canonigo de Palencia. Ex relatione manuscripta Ioânis Garfiæ Palentini Canonici, qui fuerat eidem Episcopo à secretis, Pinciz 1617. 4.

Vertit etiam magno asceticæ doctrinæ bono ex Latino authoris -

Las Obras de Ludovico Blosio. Pinciz an. 1617. fol. Matrili 1019, fol.

GREGORIVS DE ALMEIDA, Lusitanus, hoc tempore transformata in eo regno dominationis scripsisse dicitur, palpum suis obtrudens civibus,

Restauracion de Portugal.

Meminit Cardolus in *Agiologio.* V. April.

F. GREGORIVS DE ARCIS, ordinis fratrum Deiparæ Virginis de Mercede redemptionis captivorum, scripsisse dicitur -

De Logica, sive in Aristotelis Organum. Compluti apud Ioan. Brocar 1556. 8.

Agit de hoc authore Bernardus de Vargas *Historia hujus ordinis* lib. II. cap. XXIX; & Gaspar Escolanus lib. VIII. *Valentina Historia* cap. XVII.

F. GRE-

F. GREGORIVS DE ARGAEZ, Lucroniensis, Benedictinorū sodalis in monasterio S. Salvatoris de Oña professus monachum, ac in Tricienfe, seu Naxarenfe Deiparæ Virginis translatus, scripsisse dicitur, ut ex relatione domestica certior sum factus,

Theatro Monastico y Obispos de España; octo voluminibus, quorum tria legitimis approbationibus munita, atque editioni parata, sed utique absoluta omnia superiore anno MDCLVIII. jam cum habere ad me scriptum fuit.

F. GREGORIVS BAPTISTA, gente Lusitanus, domo ex oppido Funchal Insulæ Maderæ, Benedictinus monachus in provincia Brasiliensi, S. T. M. & Concionator Generalis, scripsit latinè -

Annotationum in cap. XIII. Saerofancti Evangelii secundum Ioannem primam partem. Conimbricæ ann. 1621. fol. Secundam promiserat, nec non & tertiam, quas desideramus.

Vernaculè autem -

Completas da vida de Christo cantadas a harpa da Cruz per elle mismo. Olisipone an. 1624. 4. Vertit in Castellæ sermonem Ferdinandus de Camargo Augustinianus.

Hic ex Benedictinis migravit ad Franciscanos, ut habeo ex relatione G. Cardosi.

F. GREGORIVS DE BOLIVAR, Placentinus, ordinis S. Francisci de observantia (verbis utor Lincaei in Hist. rer. Medicarum Novi Orbis pag. 506.) annos XXV. integros in America vixit, regnum utrumque Peruanum & Mexicanum, plurimâque adhuc incognitas aliis, nec descriptas Novi Orbis provincias peragravit, verbo & exemplo infideli illi populo (cujus tres diversas linguas optimè callet) Christi Evangelium enuntiando, & ad veram & Catholicam Fidem illum inducendo. Cujus rei gratia ad Molucanas quoque insulas & Orientem ipsum penetravit. *Historiam Americani Orbis non modo affectam in scriniis, sed penè jam consecrâ habet, quâ, Deo volente, propediem fruemur.* Hæc ille. De quo homine, atque hac ejus Historia nihil aliud nobis lectum, auditumve.

F. GREGORIVS BRAVO DE SOTOMAIOR, Benedictinus monachus, elucubravit -

Historia de la Imagen de Nuestra Señora, de Valvanera. Lucronii an. 1610. 4. typis Ioannis Mongalton.

F. GREGORIVS CANDEL, Carmelita, edidit opusculum -

De la Antiquedad de la Fiesta de la Concepcion en la orden del Carmen. Valentia anno 1654. in 4.

GREGORIVS FERNANDEZ DE VE-

LASCO, Toletanus, cum poetica virtus efflorescere apud nos, barbarièque rudis, ac tantum Martialis avi exuere cepit, Virgiliû Poëtarum principem confidenter aggressus loqui eum fecit vernaculo idiomate puro atque eleganti, scribens -

La Eneida de Virgilio. Compluti anno 1585. in 8.

Convertit etiam in sermonem nostrum ex Italico Iacobi Sanazari -

El Parto de la Virgen en octava rima. Toleti 1554. 8. Matrili 1569. 8.

Edilium item Alvari Gomezii Eulaliensis, Crux, sive de Christi Domini nece, inscriptum. Temperate mihi non possum, quin Lupi Felicis de Vega Laurum Appollinis texentis, eoque Poëtarum tempora nostrorum coronantis elogio celebratum hunc dimittam. Sic ille sylvâ primâ.

Acudiendo el primero

El Titiro Español, nuevo Sincero,

Cuia divina Musa Toledana

Diò poder a la lengua Castellana:

Gregorio Hernandez a quien oy le deben

(Aunque otros muchos prueben

A querer igualar su ingenio raro)

Virgilio y Sanazaro

Hablar con elegancia, y no con vana

Pompa inutil, la lengua Castellana,

Como diciendo en facil melodia,

Ay dulces prendas quando Dios queria.

O en el parto sagrado de la Estrella

Que cupo todo el Sol del Cielo en ella,

Con estilo mas limpio, mas hermoso,

Candido y puro que la luz del Dia;

Tu sola conducir, Diva Maria,

Puedes mi Musa a puerto de reposo;

Puedes, y tu querrás; y assi entro cierto

De ballar a tu divino parto puerto.

D. GREGORIVS GANAVERRO, in Aragonia nobili loco natus, causas olim cum defendisset in patria, missus fuit in Neapolitanam urbem, ut regii Patrimonii res curaret cum aliis Iudicibus (*Præsides Camerae summaria* munus vocant) unde occasio ei data est, ut scriberet -

Decisiones supremi Tribunalis Præsidentis Prætorii regie Camerae Neapolitanæ, & selecta Consilia. Neapoli apud Ægidium Longum an. 1655. fol.

Obiit Neapoli tempore pestis ultimæ, aut circiter.

F. GREGORIVS GARZIA, ordinis Prædicatorum ex domo Beaciensis urbis, natus in oppido Cozar Toletanæ diocesis, in Occidentalis Indiæ utraque plaga, quæ ad Septentrionem, & quæ ad Meridiem est, plures annos peregrinatus, indèque reversus, meditata hæc, sive affecta secum duxit, quibus res Indicas illustraret, ediditque apud nos;

Predicacion del Evangelio en el Nue-

vo Mundo viviendo los Apostoles. Beacia anno 1625. in 8.

Origen de los Indios del Nuevo Mundo. Valentia apud Patricium Mey 1607. 8.

Tertium quod promiserat, adhuc latet, nempe -

Monarquia de los Incas del Piru.

GREGORIVS GOMEZ, Medicus Toletanus; scripsit non sine laude sibi data ab Alexio Vanegas, qui eleganti Epigrammate opus commendavit,

De Ratione minuendi sanguinem in morbo laterali. Toleti apud Ioannem de Aiala an. 1539. 4.

GREGORIVS GONZALEZ, domo ex oppido Rincon de Soto Calagurritani territorii, scripsit -

Primera Parte de Onofre Cavallero Guiton M. S. in 4.

Vidit D. Thomas Tamajus.

F. GREGORIVS HVRTADO DE MENDOZA, Lusitanus, ordinis Minorum observantia regularis in provincia Catalonia, scripsit, cum sacra Scripturae interpres esset,

Annotationum in Evangelii totius anni, tam Dominicarum, quam Festivitarum, primam partem. Barcinone apud Petrum de la Cavalieria, 1638. fol.

F. GREGORIVS DE LEON, Franciscanus,

Chilensis regni America Chartam Geographicam formavit, elogiūque addidit.

GREGORIVS DE LOBARINAS FEIXÓ, Gallicus, Portionarius Ecclesiae Sancti Crescentis in Tudensi diocesi, vir anti quit atum cognitione instructissimus, M. S. reliquit librum -

De los Santos de Galicia: ex quo plura se accepisse Ioannes Tamajus Martyrologus noster fatetur VI. Augusti pag. 414. Laudatur quoque à Georgio Cardoso in Agiologio Lusitano ejusdem authoris -

Topografia de Galicia.

GREGORIVS LOPEZ, cognominatus alicubi DE TOVAR, natus in oppido Estremadure provincie, quod miraculosa Imaginis Deiparae Virginis indidem appellationem accipientis possessione famigeratissimum est, Guadalupe nuncupato, in Iuris studio apud Salmanticenses sic profecit, ut in summum virum doctrinam atque prudentiam mox evaserit. Post dictum enim regio nomine jus in aliquo Prætorio Hispania, sedit tandem inter regii Indiarum Senatus Patres unam cum Joanne Bernardo Diaz de Lugo Episcopo deinde Calagurritano, quem ipse alicubi officium sibi in hoc munere honorificenter ap-

pellat. Vir fuit exactissima utriusque juris cognitione ac prudentia, verèque natus explicandis, & ad suam, sive sacrorum librorum sive Philosophicæ disciplinæ, sive Canoniarum, Imperialiumve functionum originem, reducendis Pandectarum nostrorum legibus; & tanquam alter inter nos Accursius meritis eo nomine à viris sui & nostri sæculi doctissimis reportare insignia non vulgaris laudis testimonia: ex quibus pauca hæc selegimus. Didacus Covarrubias Practicarum cap. VIII. Regium apud Casarem Consiliarium, virum equidem, ut in omnibus, quæ utriusque juris exercitationem attinent, in hisce legibus (Partitarum, quibus de mox dicimus) expurgandis & elimandis diligentissimum; & lib. III. Variarum cap. XIX. Diligentissimum similiter atque eruditissimum, Cõmentariamque ejusdem ad Partitas doctissima; Petrus Plaza in sua Epitome Delictorum; re & famam ubique insignem, atque eruditione egregiam in albo doctrinae primariae positum; Ioannes Otalora de Nobilitate c. III. Virtute atque Iuris scientiam apud nos eximium: Parladorius lib. I. Quotid. quest. cap. I. Rara prudentia virum, de quo Iure nostro benemeritum jure appellant. Cujus opiniones parem vim cum Glossæ Accursianæ sententiis inter nostros habere admonet Hieronymus de Zeballos in præfatione Communium opinionum. Colophonem addat V. C. D. Ioannes de Solorzano lib. II. de Indiarum Iure c. I. n. 38. Gregorius Lopezius regius in supremo Indiarum Senatu Consiliarius, & ob eximiam utriusque juris peritiam & indefessum laborem omni sæculo commendandus; uti clamant aurea & ardua glossemata in Partitarum leges, sine quibus manca profecto Hispani fori Iuris prudentia videri posset. Ius igitur nostrum, quod Hispano antiquo verbo, septem partitarum, hoc est, partium, à numero audit, à Ferdinando III. Castellæ ac Legionis Rege, cognomento Sancto, excogitatum, & ab Alphonso Sapiente filio doctissimorum sæculi sui Iurisconsultorum operam in opus perductum recognovit Gregorius noster, codicumque variorum inter se collatione adjutus emendavit verum sensum, faciendamque restituit, laborem in eo insumptum viris Iurisconsultissimis Regi nostro tunc temporis à consiliis, quod in tam magni momenti re decebat, præcedere debuit publicationem, approbavit. Nec eo contentus perpetuam explicationem, sive glossas addidit, ad quas certatim nostri Pragmatici, velut ad cortynam Appollinis provocare solent. Prodiit opus sic inscriptum,

Las siete Partidas del Sabio Rey D. Alonso el IX. nuevamente glossadas por el Licenciado Gregorio Lopez del Consejo Real de Indias de su Magestad. Salmanticae primum typis Andreae de Portonariis an. 1555. in folio, tribus tomis. Repertorium, verò sive Index quarto ab his diverso continetur volumine. Edidit iterum idem Andreas de Portonariis

tonariis ibidem an. 1565. tertioque Dominicus de Portonariis, Andreae forsan filius, an. 1576.

Natum ex se nosse reliquit Didacum Pizarro, quem de Censibus nescio quid publicasse ipse refert parens in glossa Leg. penultima Tit. VIII. Partita V. Diem obitus nec ipsa monstrat sepulchri inscriptio, quæ Guadalupense monasterium intrantibus in Capella S. Annæ, oppidi paræcia, quæ majori potest brevitate & modestiâ de Gregorio refert. Eccillam;

A qui jace el licenciado Gregorio Lopez natural deste pueblo. Rueguen à Dios por el.

GREGORIVS LOPEZ, cujus patria in obscuro est, (alii Matritensem existimant, natumque anno MDXXII. alii Lusitanum, ut Georgius Cardoso in Agiologio suo XIII. die Martii pag. 164. qui ortum ait in oppido Linhares Beiræ provincie) cum ex Hispania in septentrionalem Americæ plagam, Mexici nempe regnum, transfretasset, insigni apud eas gentes vixit morum innocentia ac sanctitatis famam, præsertim in oppido Sanctæ Fidei prope Mexicum, ubi in Nosocomio curandis ægrotis operam diu navavit, silentii & modestiæ observantissimus, de quo dixisse videtur lumē illud Græciæ Nazianzenus Episcopus recolendam Dei memoriam sapius quam respirandum. Retulit quippe de se ipse ei, cui dissimulare id non debuit, tres integros annos excepto somni tempore, sic præsentem Deo se exhibuisse, ut sine intima sui ipsius resignatione his verbis Dominicæ orationis contenta, Fiat voluntas tua sicut in celo & in terra, quæ quidem semper agitabat, ac volebat mente (quod stupentes, ac Deo benedicentes audire debemus,) nec semel tantum respiraverit. Imò & alteri retulit, non obscure quid sibi contigisset significans, notum sibi esse hominem, qui totis triginta sex annis purum quemdam atque nudum amoris Dei actum sic absque ulla intermissione continuaverat, ut neque per unicum temporis momentum interrupperit. Scriptum reliquit opus, quamvis ignarus literarum sacrarum, de quo, cum Sanctitatis ejus negotium, quod sollicitè promovet nostri Regis pietas & universa septentrionalis America cum Indiarum Senatu, Apostolicæ Sedis judicium absolverit, quid sentiendum sit, omnibus compertum erit. Libri nomenclatura & argumentum -

Explicacion del Apocalypsis. Cujus Prologus sic incipit. Comun cosa es entre muchas personas de letras, quando se trata del Apocalypsi, dezir que no es inteligible &c. Videndus de hoc opere Ludovicus Alcazar in Vestigacionibus Apocalypsis pag. 86.

Reliquit item librum Medicinæ in iis regionibus utilissimum, manu exaratum,

De la virtud de las iervas. Item Chronologia universal; nec non & Kalendario Historico M. SS.

Vitam ejus testis oculatus in literas misit Franciscus Losa Parochus Cathedralis Mexicanae Ecclesie, quem sequuti sunt peculiariibus suis Historiis Alphonfus Ramon Mercenariorū sodalis, & Ludovicus Muñoz causarum Procurator in Matritensi Curia.

GREGORIVS LOPEZ MADERA, Matritensis, Gregorii filius, quem Catharina Austriaca Sabaudia Ducissa, nec non & ipse Philippus genitor Rex Catholicus Medicum habuit, S. Iacobi militiæ torquatus Eques, Iuris tamen Professor in Academia Complutensi, vespertinum ibi docendi jus civile munus administravit; unde ad Indico-Hispanensis Prætorii Iudicem eductus, gradatim inde per munera, tum Curia Granatensis, tum regii patrimonii Senatus fiscalis Advocati, atque item regii Iudicis criminalium causarum (Alcalde de Casa y Corte vocant,) nec non Toletanae urbis Correctoris, ad supremum usque magni Castellæ Senatus ordinem anno MDCXIX. merito suo integritatis, doctrinæque pervenit. Civilia namque studia variis artibus, eaque cognitione rerum antiquarum, Politicæ rei momentorum, totiusque Historiæ, tum nostratis, tum peregrinæ condiebat, quam in monumentis à se editis non obscure manifestavit. Ea sunt -

Anima d'erversio num Iuris liber singularis. Augustæ Taurinorum 1586. 4. Coloniae apud Gymnicum 1594. adjunctis Caroli Molinæ Dolans Lektionibus.

Cætera sermone vernaculo;

Discursos de la certidumbre de las reliquias descubiertas en Granada desde el año MDLXXXVIII. hasta el de MDXCVIII. Granatæ apud Sebastianum de Mena. anno 1601. fol.

Excelencias de la Monarquia y Reino de España. Philippo IV. etiam tunc Principi dicatum opus atque editum Pincia an. 1517. in fol. recognitum inde novaque accessione locupletatum Matriti apud Ludovicum Sancium an. 1629. fol.

Excelencias de San Juan Baptista. Toleti 1617. fol.

Tratado de la Limpia Concepcion de Nuestra Señora. Matriti 1638.

Tributum quoque huic video

Tratado de la Justificacion de los Censos.

GREGORIVS LVPAR scripsit, Petri Alvæ testimonio in Militia Conceptionis -

De Conceptione Deiparae Virginis Mariae, tomos duos. Matriti 1638. 4.

F. GREGORIVS MARTINEZ, Segovienfis, ordinis Prædicatorum, ejusdem

urbis cœnobii alumnus, S. T. M. fideique rerum Cenfor apud Iudices Sancti Officii Pincianos & Conchenses; cum in patria, tum in Pinciana domo literis Theologicis imbuit sodales, Conchensem idem & Medinensem rexit, vir doctrinâ præstans & ingenii acumine, Edidit, dum studiis Vallisoleti præset, *Commentariorum super Primam Secundæ D. Thomæ, Volumen primum*; scilicet usque ad *Quest. XXI.* Pincia apud Franciscum Fernandez de Cordoba 1617. folio.

Eorumdem super Primam Secundæ Tomum secundum usque ad Quest. LXXXIX. Toleti apud Didacum Rodriguez 1622. folio.

Commentariorum eorumdem tomum tertium: qui ad *Questionem* pertingens CXIV, à morte authoris Pincia editus fuit, curantibus cœnobii Segovienis sodalibus, 1637. folio.

Decefferat namque Gregorius in ea ipsa urbe Pincia, dum editionem urget, Idibus Maji ejusdem anni MDCXXXVII. ætatis suæ LXII.

F. GREGORIVS NVÑEZ CORONEL, Lusitanus, parentibus editus Vlissipone natis, familiæ adhæsit Eremitarum S. Augustini. Hunc S. Theologiæ Doctorem, Sabaudia Ducis à concionibus, atque item Pauli V. Summi Pontificis Theologum, reculat circa annum MDCVII. Castellani & Hortensi Episcopatibus, doctrinæque famâ per celebrem monumenta ordinis Augustiniani Chronographica testantur. Edidit -

De vera Christi Ecclesia. Romæ apud Iacobum Lunam 1594. in 4.

De optimo Reipublicæ Statu; duobus tomis. Ibidem 1597. in 4.

Accedit -

De Sacris Apostolicis Traditionibus, lib. unus. Inter illos fuit Gregorius ob eximie doctrinæ meritum, quibus Clemens VIII. dijudicandam inter Iesuitas & Dominicanos de auxiliis divinæ gratiæ controversiam commisit,

GREGORIVS DE LA PEÑVELA MENDEZ, Granatensis, scripsit -

Elogios à Maria Santissima, que consagra devotamente Granada à la limpieça pura de su Concepcion. Granatæ 1651. in 4.

GREGORIVS DE LOS RIOS, presbyter, de cultu hortorum primus inter nos, quod sciam, vernaculè commentatus est, edito libro hujus nuncupationis,

Agricultura de Jardines, que trata de la manera como se an de criar, gobernar y conservar las plantas, &c. Conjectus est cum aliis ejusdem argumenti in editionem Matritensem variorum de *Agricultura* scriptorum an. 1620. in folio.

F. GREGORIVS RVIZ, Pincianus, Seraphici ordinis in provincia Conceptionis observantiæ regularis, edidit -

Commentaria in lib. IV. Sententiarum. Pincia 1613. & 1643.

F. GREGORIVS SANCHEZ, Franciscanus, S. Theologiæ Professor in Complutensi cœnobio S. Mariæ de Iesu; Patribus qui religionem tuentur à censuris; edidit, post Bullam ultimò emanatam ab Alexandro Papa VII. Tractatum -

De Statu Mysteriorum Immaculatæ Conceptionis. Matriti 1662. in folio.

GREGORIVS SILVESTER, Pax-Augustinus Ecclesiæ Granatensis, (ut Lucretiano verbo utar) Organicus, sive organorum pulsator, inter æquales sui temporis non mediocri existimationis Poëta; reliquit ab heredibus edenda,

Obras poeticas. Granatæ 1599. 8. apud Sebastianum de Mena.

D. GREGORIVS DE TAPIA & SALCEDO, Matritensis, eques Sancti Iacobi, Gregorii filius, quem Philippus IV. Rex noster Catholicus sibi à secretis status & belli habuit; idemque unus ex Stratoribus ejusdem Philippi Regis, atque ordinis sui fiscalis Procurator, dedit foras -

Memorial de la Antiguiedad de la sagrada Orden de Sant-Iago. Matriti apud Alphonsum de Paredes 1650. in 4. In quo libello nescio quid alienæ manus subodorantur sagacioris naris homines. Magis sine controversia hoc authore natus est -

El Tratado de la Gineta. in 4. 1643. itémque -

Modo de armar Cavalleros en la orden de Sant-Iago. Matriti 1658.

Advertencias para torear. Matriti an. 1651.

GREGORIVS DE VALENCIA, domo Medinensis (quod oppidum illustre admodum veteris Castellæ inter alia ejusdem nominis, *Medina del Campo*, vulgò audit) à tenera ætate in Societatem Iesu apud Salmanticens adlectus, in eademque liberalibus disciplinis bene instructus, ad Germaniam destinatur, qui sacram scientiam tum sodalibus è loco superiore dicitaret, tum ab impiorum omnis generis Sectariorum totâ regione illâ vastissimâ debacchantium insanis molitionibus propugnaret. Equidem præstitit utrumque vir sapientissimus, fidelèque populum mirè erexit, & sustentavit; egregia doctrinæ, eruditionis ac pietatis opera edidit Dilingæ prius, mox Ingolstadii Bajoariorum in locum Hieronymi Torrensis susceptus. Hinc post Germanicam multi temporis peregrinationem Romam advo-

advocatus coram Clemente VIII. P. M. alimâque universalis Ecclesiæ Curia in magna vixit apud omnes eximie cujusdam sapientiæ opinione & fama. Donec Neapolim cum sese, causâ valetudinis, quam tot laboribus sensim detriverat, contulisset, in ea urbe jam sexagenarius, longiori, perpetuèque ævo potiturus anno hujus sæculi tertio de vita migravit. Opera Gregorii partim ad controversiam, partim ad Scholasticam Theologiam hoc ordine referri debent. De controversiis fidei quamplura opuscula diversis temporibus evulgata postremò recognovit, certaque methodo, atque unico volumine comprehensa recudi fecit Lugduni apud heredes Rovillii 1591. hæc inscriptione -

De Rebus Fidei hoc tempore controversis. Scilicet hæc continet, quorum elenchum subjecimus;

Analyfis Fidei Catholice lib. VIII. comprehensa, in quibus simul de Ecclesia, de Romano Pontifice, de Scriptura, de Traditionibus, de Conciliis disputatur. Prodiert an. 1589.

De Sanctissima Trinitate lib. V. sive Refutatorius libelli cujusdam pestilentis doctrina in Polonia editi. Prodiert an. 1586.

De vera Christi majestate & presentia contra Lutheranos Vbiquistas lib. V. cum *Epistola Francisci Turriani* de eodem argumento ad auctorem scripta. Olim editum opus an. 1582. Ingolstadii apud Sartorium cum hoc titulo; *Disputatio contra duarum sectarum Vbiquitaria & Sacramentaria, pro vera Christi presentia non ubique, neque in caelo tantum, sed in caelo & in sanctissimo Sacramento.* Hæc ibi.

De Rebus controversis ad materiam Sacramentorum pertinentibus. lib. XXIII. scilicet - *De Numero & efficacia Sacramentorum novæ Legis* lib. II.

De Baptismo parvulorum, lib. I. *De reali Christi presentia in Sacramento Eucharistiæ* lib. V. contra Calvinistas. Vulgati olim fuerant 1587.

De eodem argumento lib. III. adversus Responiones duorum Calvinistarum. Accedit appendix de *Colloquio Monpelgartensi.* Prodiert anno 1589.

De Legitimo usu Eucharistiæ in altera tantum specie, lib. I.

De sacrosancto Missæ Sacrificio lib. II. contra Lutheri, Kemnitii, Herbrandi, & aliorum Sectariorum doctrinam, quorum prior editus fuerat 1580. posterior 1581.

De Contritione ex pœnarum timore concepta, lib. I.

De Necessitate Confessionis, lib. I. *De Satisfactione* lib. I. editus olim an. 1588.

De Ordinis Sacerdotalis & Episcopalis discrimine, lib. I.

De Indissolubili vinculo Matrimonii, lib. I.

De Idolatria lib. V. in quibus cultus

sacra Eucharistiæ, & Sanctorum, & sacrarum Imaginum, & Reliquiarum adversus Sectariorum contumelias defenditur; editi 1580. & sequenti. Scorsim editi sunt -

Disputatio de Idolatria contra Sectariorum contumelias, unâ cum Apologetico adversus Iacobum Herbrandum Lutheranum. Ingolstadii in 8. Item -

Confutatio Calumniarum, quas Herbrandus Spongiâ quâdam complexus est, & in Apologetico de Idolatria nuper Ingolstadii editum leviter & petulanter effudit. Ibidem in 4. Nec non & -

Refutatio Apologie Iacobi Herbrandi Lutherani de causis cur suscepti de Idolatria certamen deserere instituerit. Ibidem 1581. in 8. Adjungitur in eodem volumine *De rebus fidei controversis* -

De diversis aliis materiis controversis, lib. XI. nempe -

De Peccato originali, lib. I. *De Officio proprio Christi Mediatoris, ac Redemptoris*, lib. I. scorsim editus Ingolstadii 1580. in 4.

De vera ac falsa differentia veteris & novæ Legis, lib. I.

De Gratia, Iustificatione, & Meritis, lib. I. editus 1576.

De Prædestinatione & reprobatione, lib. I. editus 1574.

De Statu & votis Religiosorum hominum, lib. I.

De Cælibatu, lib. I.

De Potestate Legis humanæ, præsertim Ecclesiasticæ, lib. I.

De Efficacia Excommunicationis Ecclesiasticæ, lib. I.

De Indulgentiis, lib. I. editus 1587.

De Purgatorio, lib. I.

Huc usque opera in eo volumine contenta. Post cujus editionem prodiit ab eodem auctore -

Redargutio inscitiarum & fraudum, quibus nonnulli falsi Theologi ac Pseudo-philosophi Genevenses subsidiarii Antonii Sadaëlis, & Fortunatus Grellius Heidelbergensis eum librum cavillati sunt, quo præcipuum mysterium doctrinæ Calvinistarum anno MDLXXXIV. examinatum & convictum est. Ingolstadii 1590. 4.

Supplementum earum fraudum, seu mendaciorum, quæ in Redargutione superiore anno edita quibusdam Calvinistarum objecta sunt. Ibidem 1591.

Peccata tria Sadaëlis in Apologia secundorum ipsius peccatorum. Ibidem 1595. in 4.

Præter hæc Ioannes Iacobus Frisius in *Supplemento Epitomes Gesnerianæ Bibliothecæ* tribuit nostro, prætermittam ab Alegambio -

Annotationem brevem in Admonitionem brevem à Smidelino Lutheranum nuper pro Iesuitis contra Calvinianos editam. Ingolstadii apud Sartorium 1582.

In Theologia scholastica edidit -

Commentariorum Theologicorum, & Disputationum in Summam D. Thomæ Aquinatis, tomos IV. qui primum anno 1591. & alias sæpius, tandem ex ultima authoris recognitione Ingolstadtii prodierunt anno 1603. uti ex his quatuor, *Brevi Summa*, Colonia: 8. 1642.

In his Commentariis ita stylum temperare dicitur ut solidam ac reconditam Sancti Thomæ doctrinam explicet, nimias & spinosas subtilitates circumcidat, ut & Catholicos illarum nationum septentrionalium, magis alliciat hæc veluti illecebrâ ad Angelicum præceptorem legendum, & hæreticos ab eisdem doctrinâ abhorrentes, ac præfractos, si fieri potest, emolliat, quod ait *Bibliotheca Societatis* author. Finiam verbo tantum addito, ad multa clarissimorum hominum elogia etiam à Pontifice ipso Clemente VIII. appellationem *Doctoris Doctorum* admeruisse Gregorium, uti refert Adamus Contzen, lib. V. *Politica* cap. I.

GVILIELMVS.

GVILIELMVS CASSADOR, Catalanus, utriusque Signaturæ, ut vocant, Referendarius, ac sacræ Romanæ Rotæ ab anno fere MDXIII. ad DXXIII. Auditor, quem *absolutâ Iuris peritiâ longè illustrem* Martinus Navarrus Doctor appellat ad Cap. *Acceptam*. De *Restitutione Spoliatorum*, in *resolutione oppositionis* IX. num. 35. atque item *diligentissimum & curiosum* Ludovicus Gomezius in præmio ad Reg. *Canc. s. Considera*: & in Reg. *De Idiome*, quæstione V. in principio. Episcopus tandem Algerensis in Sardinia Insula, publicavit, sive publicandas reliquit -

Decisiones aureas, quotidianas materias, præsertim beneficiale, & praxim ac stylum Curia Romana concernentes. Parisiis apud Paschasium le Tellier 1545. in 8.

Epitomen quoque de Restitutione in integrum: quam inter alios hujus argumenti enarratores Antonius Harray Typographus Lugdunensis edidit anno 1586.

Super XIV. Regulas Cancellaria: teste Mandosio in principio suorum in eisdem *Regulas Commentariorum*.

F. GVILIELMVS DE S. MARIA, alias NORONHA, Comitum de Linares ex regia Lusitanæ & Castellæ progenie filius natu major, qui possessionem amplissimam in Portugallia domus sive familiæ præ religiosa, Eremitarum S. Augustini paupertate contempsit; Vicarius apud suos Generalis, Præfectusque Provincialis, edidit -

Expositiones in VIII. libros Physicorum, unâ cum *Simonis de Visitatione in libros Meteororum, & de Cælo Commentariis*. Vrselis prodierunt anno 1604.

F. GVILIELMVS DE PASSIONE, Lusitanus, Cisterciensis in monasterio Alcobacienfi monachus circa annum MDLXXII. scribebat -

Chronicon suæ domus Alcobaciensis: unde plurimum illustrari potuit totius Portugallia Historia. Hujus meminit Angelus Manrique *Annalium Cisterciensium* tomo secundo ad ann. MCXLVII. cap. XVII. Scripsit etiam -

De Fundationibus Cænobiorum regni Lusitanie. Cujus operis & ipse memor est Manrique ad annum MDLXXI. cap. VIII. num. II.

GVILIELMVS TOQVEL, Typographus Salmantinus (Hispanusne, an peregrinus?) Hispanè scripsit -

Summa de la Ortografia Castellana. Salmantice 1593. in 8.

GVILLENVS, seu GISLENVS.

D. GVILLENVS (vernacula forma GVILLEN) DE AVILA, Canonicus Palentinus, nuncupavit D. P. de Velasco comiti de Harolos *Quatro libros de Julio Frontino, de los exemplos, consejos, y avisos de la guerra*.

D. GVILLENVS DE CASTRO, Valentinus, gente, an loco natali? Comædiarum Poëta inter æquales (floruit autem eo tempore, quo theatris suis vigere cœpit honos) nemini secundus, si demas tamen Phœnicem hujus artis Lupum Vegam, à quo tamen in *Lauvu Appollinis* pro merito celebratur. Prodierunt verò -

Las Comedias de D. Guillen de Castro; duabus partibus, seu tomis, 1625. in 4. imo & 1621. Valentia apud Philippum Mey in 4.

D. GVILLENVS RAMON DE MONCADA, Marchio Aitonæ, Francisci Marchionis filius, Eques ordinis Calatravæ, in bello ad versus Catalanos copiarum olim summus Præfectus, Galleciæ item Prorex, vir magnitudine animi & vitæ sanctimoniâ flos & speculum nobilitatis nostræ Aulicæ: Philippo Regi IV. à cubiculo fuit, dein Serenissimæ Reginae Hipparchum exercuit: inde in Archieconomum, sive Magnum Regiæ domus Magistrum promotus. Quo munere, suffragioque simul inter VI. viros, qui à prudentissima Regina Gubernatrice de publicæ rei momētis ex regis Philippi IV. gloriosæ memoriæ tabulis consuluntur, summo omnium ordinum plausu & acclamatione nunc fungitur. Dum parat editioni majus quoddam opus bellicæ artis, edidit -

Discurso militar: Proponense algunos inconvenientes de la militia de los tiempos, y su reparo:

paro: Ad Regem ipsum Catholicum Philippum IV. Valentia, & Mediolani 1654. in 4. Sub alieno autem nomine -
De la Oracion in 8. Miles etenim in utraque militia gnarus est ac strenuus.

GVIOMAR.

GVIOMAR DE IESV, Lusitana, edidit - *Consolacão de nosso desterro*. Quod opus editum jubente Henrico Portugallia Rege scribit Cardoso in *Agiologio* die XV. Aprilis pag. 582.

GVNDISALVVS.

F. GVNDISALVVS, Franciscanus, nullo alio notus cognomine, multa collegit monumenta ordinis sui, & simul edidit uno libro, quem sic inscripsit -

Speculum Fratrum Minorum. Hispali 1531. Vvaddingus in *Bibliotheca Franciscana*.

GVNDISALVVS DE AIORA, Cordubensis, post facta stipendia plura militaria in Galliis, Germaniæque & Italia, rediit in patriam, bellicæ artis, quæ apud eas gentes increbuerat, nec dum ad nos pervenerat, ordinatè aciem movendi, atque eâ pugnandi admodum gnarus; quam verè invexit nobis primus Catholicorum Regum nutu & auspiciis, cujus rei specimen coram iis fecisse dicitur Medinæ-Campi, summæque omnibus placuisse. Assumptus fuit & ipse à Ferdinando in custodiæ regiæ, quam illius suavis, morem aliorum Regum laudantis, corpori admoverat, sive Centuriæ Prætorianæ primum Præfectum. Qui cum Philippi Belgarum Principis in Hispaniæ regnum propter Ioannam uxorem succedentis, cum ad nos venisset, partes sequutus esset, Ferdinandum deinde parum propitium habuit; nec obtinere potuit, ut Præfecturæ illud munus apud eum gubernando Caroli nepotis vice regno novè admotum resumeret. Ivit ergo honore hoc ferè exutus in African primæ expeditionis Mazalquiviranæ, atque secundæ Oranicæ Francisci Ximenii Toletani Præsulis ductu & auspiciis confectarum socius, militumque Tribunus. Sed cum literis non minus, quam armis excelleret, Catholici ejusdem Regis, Elisabethæque Reginae Chronographus allegi promeruit. Hæc de viro eâ ætate celebri annotaverunt Alphonsus Madridius Alcorensis Archidiaconus in *Historia urbis Palentinæ*, ex quâ Gundisalvus noster uxorem duxit, manuscripta; Gundisalvus Fernandez de Oviedo in *Tractatu* etiam manuscripto *De la Casa Real*, secunda parte, tit. *Del Capitan de la Guardia*; Alvarus Gomezius *De rebus gestis Francisci Ximenii* lib. IV.; Lucius Marinus Siculus in *epist.* quadam lib. XIII. gratulatoria de Chronographi munere ei collato, ali-

que recentiores. Scripsit, de qua plures referunt,

Historia de la Reina Catholica D. Isabel, M.S. Nam & Lucius Marinus Siculus initio lib. XX. *De Rebus Hispaniæ*, memoraturus res in bello Granatensi gestas, *Meminerunt* (ait) *præterea belli Granatensis Protototarius Petrus Martyr, Gonsalus Aiora Cordubensis regius Historicus, Alphonsus Palentinus, & Tristanus Silvius*. Item -

Relacion de la Conquista de Oran. Quæ quidem forsitan de tribus epistolis, coagmentanda erit, quas Fr. Petrus Quintanilla in Orano suo *Catholico* publicavit pag. 19.

Hæc quidem inedita; sed Latinum quidem prodiit in lucem Gundisalvi Aioræ opus, extatque Mediolani excusum apud Zarotum 1492-

De Natura hominis: quod opus germanus est Petri Montii fœtus, quem ex Hispano in Latinum noster convertit. Itè si verum dixit Petrus Alva in *Militia Conceptionis* columnæ 498. ejusdem Petri Montis librum, *De Conceptione Immaculata* vertit in Latinum, dedicavitque Oliverio Episcopo Sabinensi, Cardinali Neapolitano, incipiens, *Iam diu est, præstantissime Præsul &c.* Extatque in 4. absq; anno & loco impressionis, & Mediolani 1492. in folio. Quod etiam opusculum vertit in linguam Italicam, dicavitque D. Beatrici Barri Ducissæ, & incipit; *E' stata universal sen tentia*: extarèque ait hanc versionem cum antecedenti in Bibliotheca Complutensi. Sed hic liber idem est cum altero *De Natura hominis*, ubi de Conceptionis hoc mysterio agit.

Scio & scripsisse, qui M.S. adhuc per manus it,

Epilogo de algunas cosas dignas de memoria de la ciudad de Avila; Imò editum affirmat D. Thomas Tamajus cum hoc titulo *Muchas Historias dignas de ser sabidas, que estavan ocultas pertenecientes à Avila*, Salmantice apud Laurentium de Leon 1519. in 4.

GVNDISALVVS DE ANDIA, sive GONZALEZ DE ANDIA (nisi cognomen totum id nomini Gundisalvo adjunctum) scripsisse dicitur, atque edidisse -

Descripcion de las Casas solares de España. Matrili 1620. in folio.

D. GVNDISALVVS ARGOTE DE MOLINA, Beticus, Beacensis, Historiæ antiquæ totius Hispaniæ inter paucos gnarus, maxime delectatus fuit, ornavitque eximiis lucubrationibus eam partem, quæ texendis nobilium familiarum successionibus, longaque sæculorum serie remotis originibus conquiendis non sine magno in posteros fructu, beneque ab iis, & omnibus aliis hujus studii amatoribus merendi usura præcipuè impenditur. Quod quidem ei tam prosperè, ac laudabiliter

habilitate cessit, ut fere quidquid eo auctore in rebus sic longe à nostra ætate ac memoria distitis affirmatur, non aliã egeat commendatione. Vixit Hispali majorem ætatis partem, Decurio ejus urbis, *Provincialisque de la Hermandad*. Sic proprio & municipali verbo appellant Præfecturam militum, qui prædones, viarumque oblectores persequuntur. In bello Granatensi, quod adversus Maurorum reliquias gestum fuit anno MDLXVIII. Bæticarum copiarum vexillarius (*Alferez maior nos dicimus*) virtutis bellicæ non minus, quam aliàs artium pacis documenta dedit. Vxorem cum duxisset Hispali Constantiam de Herrera & Rojas, Augustini Lanzarote insulæ unius ex Fortunatis Marchionis hæredem tunc temporis unicam, Marchionatus eo titulo appellari cepit. Quo deinde, ac successionis spe cecidit mascula prole focero nata; contentus, gentilitio forsan, Domini Turris de Gil de Olid cognomento. Decessit tandem angustâ re, ac non bene sanâ mente, liberis orbus, impressâ dumtaxat libris sui memoriâ, præcipueque ei, qui famam fert ante alios,

Historia de la Nobleza de Andaluzia. Hispali an. 1588. in fol. apud Ferdinandum Diaz. Parabat hujus operis tres partes: siquidem tertiam, quæ familias urbis Hispalensis complectebatur, quæ in suburbicariâ divisione tempore Alphonsi Regis sapientis inter expugnatos facta nominantur, apud se habuit Petrus Salazar de Mendoza, qui Olivariensi Comiti tanquam Theaurum quoddam obtulisse eam refertur. Secunda sorte Cordubensibus addicta erat, ut & prima, quæ sola in lucem prodiit, Beacienfibus, Vbetensibus & Giennensibus, Diversum videtur ab hoc opus -

Historia de las Ciudades de Baeca y Vbeda; quam Ioannes Perez de Moya libello de *Feminis illustribus* semel atque iterum laudat, res inde referens, quæ in *Nobilitatis Historia* desiderantur.

Publicavit primus disertum libellum -

El Conde Lucanor, indigitatum ab auctore, qui fuit D. Ioannes Emmanuël Emmanuëlis filius, Ferdinandi Castellæ Regis Sancti nepos. Adjunxit huic doctæ fabulæ Gundisalvus noster, *La vida del Infante D. Juan Manuel; el principio y succession de la Casa de los Manueles; Itémque, un Discurso de la Poesia Castellana contenida en este libro*. Hispali an. 1575. 4. apud Henricum Diaz, aliisque in locis. Nec non & -

Historia del Gran Tamorlan; Itinerario y enarracion de la embaxada que Ruy Gonzalez de Clavijo le hizo por mandado del Rey Don Henrique III. de Castilla. Hispali apud Andream Pescioni 1582. fol.

El Libro de la Monteria, que mandò escribir el muy alto y muy poderoso Rey D. Alonso de Castilla y de Leon ultimo deste nombre: ad

Philippum III. Regem Catholicum, Hispali typis Andream Pescioni 1582. fol. Cui addidit mantissæ loco, *un Discurso sobre el Libro de la monteria*, de hodierno scilicet ejus usu, regiorumque ministrorum munere, qui hoc negotium expediunt.

Laudabat olim nostrum Ambrosius de Morales, cujus verba, quippe laudari maxime decet à laudato viro, subjicere non gravabor ex libello vulgari de *las Antigüedades de España*, cap. XXXI. fol. 120. *Gonzalo de Argote y de Molina mancebo principal en Sevilla, y Alferez general de la milicia de Andaluzia, à quien io mucho amo por lo mucho que el me ama, y porque su insigne y nobilissimo ingenio, y su gran virtud lo merecen &c.*

F. GVNDISALVVS DE ARREDONDO & ALVARADO, monachus Benedictinus, Abbâsque S. Petri de Arlanza, Regum Catholicorum Chronographus, circa annum MD. scripsit -

Historia del Conde Fernan Gonzalez, hæcenus ineditam; quæ à magnis viris magni habetur, singulariâque Hispanæ nobilitatis monumenta conservat, uti Thomas Tamajus ait in *Notis ad Luitprandum*, æra DCCCCXXI. Laudant & hoc opus Prudentius Sandovalius in *Historia hujus Comitatus*, Athanasius Lobera in *Historia Legionensis urbis* cap. VII. Gutherius de Trexo in prologo *Paradisi Pauli deliciarum*, ubi de Gironiorum Vreniæ Comitum origine, & alii passim.

Castillo *inexpugnabile de la Fee*. Burgis apud Ioannem Iuntam anno 1528. & 1564. in 8. de origine Turcarum scilicet, gerendoque adversus eos bello.

F. GVNDISALVVS DE ARRIAGA, Burgensis, ex ordine fratrum Prædicatorum, sancti Officii Iudicibus à censura Theologica, domum hospitem in curia regia suscipiendis familiæ istius sodalibus deputatam (*Deipara Virginis de Passione* vocant) deinde S. Thomæ collegium Matritense Rector administravit; scripsitque -

Santo Tomas de Aquino *Doctor Angelico de la Iglesia en vida y doctrina predicado; Tomo I. que contiene la vida del Santo Doctor, discursos predicables*. Matriti apud Mariam Quiñones an. 1648. Prodiit quoque ibidem & posterior tomus 1651. fol.

Denatus est anno MDCLVII.

GVNDISALVVS BARREDA, Medicus, ut videtur, scripsit -

De Vini facultatibus responsiones ad Antonium Fumanellum Vcronensem: quarum meminit inter Fumanelli opera Ioannes Antonius Vanderlinden de *Scriptis medicis*.

GVNDISALVVS DE LAS CASAS (incognito, an origine?) Mexicanus, qui se Dominum

minum Provinciæ & Gentis de Zanguitan in Mixteca Novæ Hispaniæ appellat, edidit -

Arte para criar seda en Nueva España. Granatæ apud Renum Rabut. ann. 1581. 8. simulque cum Herrere & aliorum de *Agricultura*, Matriti 1620. fol.

Manu exaratum quoque; ejusdem vidimus - *Defensa de conquistas y conquistadores de las Indias Occidentales, y como se an de haver en los descubrimientos, y conversion de los naturales &c.* Gomezio de Santillan Regi à consiliis nuncupatum: Item -

Tratado de la Guerra de los Chichimecos.

GVNDISALVVS DE LA CAVALLERIA, Aragonensis, vertit olim Marci Tullii Ciceronis libros -

De los Oficios y de la Amistad; quos manu exaratos vidimus apud D. Iosephum de Bernuy & Mendoza nostrum ex sorore, nepotem Alcalitanum Marischalem. Nuncupatio libri utriusque sic habet. *A los muy honorables e de gra circunspeccion los Jurados, Capitol, e Consejo de la Ciudad de Zaragoza cient personas constituyentes Consejo, e ordenadas para consejar: aquel Gonzalo de la Cavalleria el menor de aquel Colegio con toda humildad, integra obligacion de si mismo, la qual es en si minima, es empero la maior que puede*. Quæ quidem sermonis forma quidquam sapit majoris antiquitatis, quam ut in hunc album sesquisæculi ultimi Scriptorum referri debeat.

GVNDISALVVS DE LA CERDA, Alicantensis ordinis Sacerdos, Philippo II. Regi à sacris, non quidem Eques, & à secretis, ut habet Carolus Vischius *Bibliotheca Cisterciensis* author, scripsit -

Commentaria in Epist. D. Pauli ad Romanos. Vlissipone apud Antonium Riberrum 1583. folio, & 1591. fol.

F. GVNDISALVVS DE CERVANTES, Hispalensis, ex ordine Eremitarum S. Augustini, sacrarum literarum in patria urbem trium linguarum multiplici eruditione clarus apud suos Professor, edidit -

In Librum Sapientiæ Commentarios & Theorias: Hispali 1614. in fol. Vulgari quoque sermone -

Paracer de San Augustin en favor de la Concepcion purissima de Nuestra señora en doze insignes lugares con respuesta à otros doze al parecer encontrados. Hispali 1618. 4.

Ex Societate Iesu ad Augustinianos fecit, hinc etiam dimissus anno MDCIX. F. Petro Ramirezio provinciæ Præfecto.

D. GVNDISALVVS DE CESPEDES & MENESES, Matritensis, dum Historicum, scriumque maturabat opus, varia scripsit poë-

tica inventionis: nempe -

Poëma Tragico del Español Geyardo, y desengaños del Amor lascivo. Vlissipone an. 1625, Matriti 1615. & 1617. & 1654. 4. Profaicum opus.

Historias Peregrinas, I. Parte, con el origen y excelencia de algunas ciudades de España. Casarugustæ 1628. 4.

Varia fortuna del Soldado Pindaro. Vlissipone 1626. in 4. Matritique apud Melchiorum Sanchez. 1661. 8.

Quibus Historica hæc succedere fecit - *Historia de D. Felipe IV. Rey de las Españas*. Vlissipone 1631. fol. & Barcinone 1634. quæ tamen nostris hominibus parum arridet.

Historia Apologetica de los sucesos de Aragon el año de MDXCI. y MDXCII. y relaciones feles de la verdad. Matriti ann. 1622, in 4. Casarugustæ 1624. 4.

Sub nomine etiam *Gerardi Hispani*. *Francia engañada, Francia respondida*. Calari, ut sonat, 1635. 4.

GVNDISALVVS CORREA, in Salmantina Academia Græcæ linguæ, Chaldaicæque & Hebraicæ Professor primarius, vir quidem doctus atque eruditus, sed qui transformandæ in alium usum vi ac potestati literarum, quibus nos jam tot annis utimur, pervicaciâ quâdam ingenii addictus, non sine aliqua existimationis jactura apud collegas vixit. Rei specimen fecit in eo libro, qui sic inscriptus, totusque pari orthographiâ editus prodiit,

Ortografia Kastellana nueva y perfecta; juntamente el Manual de Epikteto, y la Tabla de Kebes Filósofos Estoicos, traducidos de Griego en Kastellano. Salmantica anno 1630. in 8. Edidit quoque -

Grammatica Trilingue de las tres lenguas Castellana, Latina y Griega, todas en Romance. Salmantica 1627.

Latinè verò -

Commentationem, seu declarationem ad illud Genesios; Sed fons ascendebat à terra &c. ubi etiam de illo D. Matthæi; Vespere autem Sabathi &c. Salmant. 1622. 4.

Prostant & Gundisalvi Correa Inigo, qui alius est à nostro forsan, de quo non liquet,

Prototypi in Græcam linguam Grammatici Canones. Salmantica 1600.

D. GVNDISALVVS DOCAMPO, Matritensis, Clementis VIII. P. M. olim familiaris septennio integro, deinde in Ecclesia Hispalensi, cum Canonicus, tum *Nebula*, sive mavis antiquam nomenclaturam, *Eleple* Archidiaconus, ac D. Petri Castrensis clarissimi hujus Sedis Antistitis Vicarius, Accitanæ Ecclesiæ Præsul designatus, antequam Romæ publicaretur, Limensem in America Peruani regni

regni Metropolitim administrandam suscepit anno DCXXIII supra millesimum. Scripsit, uti refert Egidius Gonzalez Davila in *Theatro Limensis Ecclesie*.

Del Gobierno del Piru, Tractatum capitibus LII. tam ecclesiastica, quam temporalia complectentem; quem ipse vidit M. S. Itemque, una Carta Pastoral a todos los Curas de almas de su Arcoobispado, typis editam.

Obit anno MDCXXVI. Quem Conceptionis Intemeratae Virginis Deiparae collegium Hispalense, quod sodales togati habitant sub Iesuitarum regimine Theologiae operam dantes, authorem & creatorem, agnoscit.

GVNDISALVVS FERNANDEZ DE OVIEDO, genere Astur, natali Matritensis, cum natus fuisset circa an. MCCCCLXXVIII, vix duodecenis in familia fuit admissus regii juvenis Ducis Villaeformosae anno ejus saeculi nonagesimo, quo rem Hispanam Ferdinandus & Elisabetha Reges Catholici moderabantur. Nec facile ab aula discessit; quippe qui ab eo permanerunt Historica monumenta, ex quibus constat fuisse a cubiculo tum Joanni Hispaniarum Principi eorumdem Catholico Regum primogenito, quem anno MCCCXCVII. immatura in ipso etatis flore mors abstulit; deinde Federico Aragonio Regi Neapolitano. At eo exauctorato in Hispaniam rediens Ioanna ex-Reginae ejusdem regni, Ferdinandi primi relictae, ac Ferdinandi Regis Catholici sororis germanae a supellectilis custodia fuisse legitur. Sub Caroli dominatione, anno scilicet praeteriti saeculi XXXV. ad Indos transfretavit, Praefectum ut ageret urbis, & Castrum a S. Dominico in ejusdem appellationis Insula nuncupati, non nisi post decennium ibi gentium transfactum patriae restituendus. Quo tempore universali rerum Americanarum Historiam, cujus mox meminimus, adornata se se dignum praestitit Chronographi munere, quo eum Carolus Imperator atque Hispaniarum Rex bene de se atque avis Regibus meritum, fenem tunc temporis septuagenarium, prohibere, urbanitate, rerumque per tot annos domi ac foris gestarum notitiam & experientiam instructum, in reditu decoravit. Princeps, quod hominem nunc commendat, opus, Historia est Indica nuper laudata, quae quidem ex parte tantum prelo subjecta fuit huc titulum praeferebat,

Historia general de las Indias. Hispali apud Joannem Cromberger anno 1535. Salmanticae anno 1547. in folio. Hanc in L. libros author dividerat; quorum undeviginti priores hic representantur, una cum alio de Naufragiis inscripto. Caeteri, quos in alterum, aliaque volumina conjecturus erat, desiderantur; nec ubi lateant, haecenus mihi au-

ditum fuit, aut lectum. Potere haec pars lucem vidit etiam Italicè Ioannis Baptistae Ramusii opera, nec non & Gallicè, saltem priores decem libri, quos quidem popularibus suis vulgares dedit Ioannes Poleur Gallus, anno 1555. fol. Parisiis apud Michael. Vasconum.

Hujus universalis Historiae fragmenta sunt forsan, quae de diversis rebus Indicis opuscula inscribuntur; qualia sine controversia sunt.

La Historia del Estrecho de Magallanes; sive magni operis liber XX. seorsim tamen editus anno 1552. fol.

Navegacion del Rio Marañon, qua à Ramusio edita habemus Italicè volum. III. Navigationum.

Dos Tratados del Palo de Guayacan, y del Palo Santo, Medicus quidam Hispanae linguae bene peritus Latinos fecit; qui quidem editi sunt tom. I. Scriptorum De morbo Gallico Venetiis anno pag. 308. uti monet Vanderlinden de Scriptis Medicis referens.

Diversi generis sequentia sunt haecenus inedita.

Libro de la Camara Real, y oficios de saca y servicio ordinario; qui liber M.S. adferatur in Bibliotheca Regia Laurentina; exempla tamen ejus per manus curiosorum eunt. Hoc opus jussu Philippi Hispaniarum tunc Principis, & propter Caroli patris absentiam moderatoris, antequam in Americam solveret, ex parte confecit, & auxit reversus.

Las Quinquagenas de los generosos y no menos famosos Reyes, Principes, Duques, Marqueses, Condes, e Cavalleros, e personas notables de España; cujus exemplar, ut videretur, antiquis conscriptum superioris saeculi characteribus, miniariisque opere distinctum adferari lego in Bibliotheca Excellentissimi, dum in vivis esset, Ducis Medinæ-Turrium, idque tribus voluminibus divisum.

Catalogo Real, de Historia de España, laudat Gundisalvus Argote de Molina in Historia Nobilitatis Beticæ, elenchum formans eorum authorum, quorum ex libris profecit. Vidimus & nos Matriti apud D. Gasparem Ivañez de Segovia Acropolitano Marchionem hoc opus (nisi duo confecerit ejusdem argumenti) hanc tamen inscriptione notatum: Memorial de algunas cosas de la Coronica de los Reyes Catolicos D. Fernando y D. Isabela, y de la Coronica del Emperador D. Carlos. Cujus initium est, ut suppetat unde cum Catalogo, si venit ad manus, conferre possis; Reinando en Castilla el Rey D. Henrique IV. &c.

Memorial de la vida y acciones del Cardenal D. Francisco Ximenez de Cisneros. Exrat M.S. in collegio S. Ildephonsi Complutensi, unde profecerunt res gestas Ximenii latino stylo

stylo ducens Alvarus Gomezus Castrius, Hispanoque Petrus de Quintanilla Franciscanus sodalis, qui ejus signanter meminit in Archivo, ut vocat, Complutensi ad calcem vitae ejusdem Ximenii edito.

Vertit quoque in vernaculam linguam ex Italica Gundisalvus noster, nescio cujus auctoris.

Regla de la Vida espiritual y secreta Teologia. Prodiit Hispali ex officina Dominici de Robertis 1548. 8.

Laudat Gundisalvum Ioannes Vasquez in Chronico Hispania Cap. IV.

GVNDISALVVS FERNANDEZ TRANCOSO, Lusitanus, scripsit Lusitanè.

Primeira, segunda, e terceira parte dos contos e Historias de proveito e exemplo. Olissipone 1594. deindeque 1608. 4.

GVNDISALVVS FVENTES DE ALBORNOZ, Societatis Iesu presbyter, librum scripsit hujus argumenti & inscriptionis,

Pa dece el daño quien le haze, de que sola fue libre la Inmaculada Virgen &c. Advertimiento en los tres estados de la Republica Christiana, Justicia original, Naturaleza, y Gracia. Exrat M.S. in collegio Societatis Complutensi, teste Petro de Alva in Militia Conceptionis.

GVNDISALVVS GARZIA DE SANCTA MARIA, Cæsaraugustanus civis, testimonio Hieronymi Zuritæ lib. III. Histor. Ferdinandi Regis Catholici cap. III. egregius avi sui Iuriconsultus & Advocatus; Historiae tamen Aragonensis studiosè observatae nomine ceteri maximè voluit. Scripta enim ab eo laudantur sequentia opera;

La Sucesion y conquistas de los Principes de la Casa real de Aragon. Cujus Zuritæ meminit laudato capite, & Ioannes Mariana lib. XXVII. cap. III.

Separatim verò.

Historia del Rey D. Juan el Segundo de Aragon; quam Ferdinando Ioannis filio Regi Catholico nuncupavit. Eam vidit manu pulcherrimè, ac versicolori ornatu exaratam, curiosèque ligatam Franciscus Andreas Vstarozius, uti refert in Notitia authorum M. SS. quos laudat in notis suis ad librum Coronationis.

Vertit idem in vulgarem ex Latino.

La Historia de Aragon de Fr. Gauberto Fabricio de Vegad monge Cisterciense, qua saepius in Aragonensium rerum Indicibus Zuritæ, aut si quis alius ejus libri auctor est, uti solet. Prodiit ea Cæsaraugustæ 1499. in folio.

Item ex nescio quo.

Cordial de las quatro Postrimerias, es a saber la Muerte, el Juicio final, la Pena infernal, y la Gloria celestial. Compluti apud Michaeli de Eguia 1526. in 4. Necnon & Ita-

licum opus communicavit civibus suis, nempe.

La suplecion general de los modernos a la Cosmographia y Chronica de la Parte de Asia antigua de Fr. Grifon; quam vertit ipse anno MCCCCLXXXV. M.S. vidit D. Thomas Tamajus. De quo Grifone Lucas Vvaddingus adiri potest De Scriptoribus ordinis Minorum.

Item ex Sancto Augustino.

Los Tratados de las diez cuevdas de la vanidad del mundo. Cæsaraugustæ 1494. 8. superstes adhuc erat anno MDII. quo scilicet, ut ex monumentis ævi illius Hieronymus Blancas collegit, Cæsaraugustæ urbis tunc, quomodo vocant, Iuratus praesens fuit Ioannæ Principis, Ferdinandi & Elisabethæ Regum Catholicorum filiae, in spem successiois vocatae solemnè acclamationi; quod ex Blanca refert laudatus nuper Vstarozius.

Dialogum insuper pro Ecclesia Dei contra Synagogam; ad Didacum Mendozam Hispalensem Archiepiscopum, qui incipit, Acuite sagittas, habetque XXXIX. capita, Gundisalvo Garzia de Santa Maria tribuunt quidam ex nostris.

GVNDISALVVS GIL, hoc est, EGIDIUS, Burgenis, ingenii peramæni vir (Avari Gomezii verbis utor ex lib. IV. De rebus Francisci Ximenii,) atque varia doctrinarum supellectile exornatus; cujus tenacissima memoria adeo admirationi fuit, ut hanc unam potissimum re ingentis opinionem doctrinae apud omnes comparaverit. Quamquam sunt qui mihi retulerint eam memoriam vim morbo gravissimo, postquam Parisiis in patriam rediit, amisisse. Praefecit eum Ximenius in Schola sua Complutensi recens erecta Nominatum cathedra. Sic tunc vocabant Professionem Theologiae. Hujus aliquot carmina, ait Gomezus, memoriâ magis hominum, quam scripto ullo ætate suâ circumferri & acuminis & iudicii plena. Laudat tamen alibi versibus ab eo scriptum pulcherrimis.

De Bello Africano Commentarium; sive de Orani expugnatione; cui ipse interfuisse dicitur; quod ipsum bellum eleganti profaico sermone scripsisse, descriptumque misisse ad Carolum Bovillum Samarobrinum, condiscipulum Parisios, sunt qui affirmant. Certè profaicum hujus argumenti opus, cui Egidius ipse suum affixit nomen, & annum, quo id scribebat, MDIX. publicavit in libro suo de Orano Catholico, una cum aliis aliorum eadem de re opusculis Petrus Quintanilla Franciscanus an. 1658. Romæ: in cujus libri pag. 59. hic Egidii libellulus exrat. Atque hujus quidem hominis virtutes continet Laurentii Carceres hoc Epigramma.

Doctum, livide, sic vides Poëtam
Gonzalum, ut doleas simul, probèsq; . . .
Injustus sed es, & calumniator,
Cum vates sit, ais, sit ille tantum: . . .
H h h Adferor

*Adfertor venio : docendus audi .
Est doctus varius vir iste in usus ;
Meritur radio solum ; Cometes
Causas edocet , & poli tonantis ;
Christi est dogmatis unicus Magister ;
Est Orator , & Indole Poëta .
Si non vis mihi credere , experire .*

GVNDISALVVS GOMEZ DE CER-
VANTES, Indiarum Occidentalium, five
Americæ Septemtrionalis incola, Prætor
olim Tlascalensis, nuncupavit Eugenio Sala-
zario Indici Senatus regii Senatori anno
MDXCIX. cui ita inscripsit opusculum,

*Memorial sobre las cosas y gobierno de
Mexico, beneficio de la plata, y de la Cochinilla*
Adservat Matrili D. Christophorus Zam-
brana de Villalobos amicus noster manu ex-
aratum ex hæreditate acceptum Sebastiani
parentis, regii Castellæ Senatoris,

GVNDISALVVS GOMEZ DE LVQVE,
Cordubensis, Poëta, novum finxit Heroæ
fabulosum, post multos scribens -

*Libro primero de los famosos hechos del
Principe Celidon de Ibernia : canticis, five li-
bris XL. Compluti apud Lequericam anno
1584. in 8.*

GVNDISALVVS HERNANDEZ, nescio
quis, aut unde homo, scripsisse nonnihil di-
citur, *De Revelationibus Sanctæ Brigittæ .*

GVNDISALVVS DE ILLESCAS, Abbas
de San-Frontes, Sacerdos, ac Beneficiarius
oppidi de *Lucñas* in Palentina diocesi, atque
inde, ut credo, oriundus, non vulgarem ab
Ecclesiastica, quam primus inter nos fuit ag-
gressus, Pontificum Romanorum Historia
collegit famam, viamque aliis monstravit
argumenti hujus exornandi. Scripsit ergo -

*Historia Pontifical y Catolica, en la
qual se contienen las vidas de todos los Pontifices
Romanos ; duobus tomis . Salmanticæ anno
1574. Cæsaraugustæ 1583. Burgis an. 1592,
Matriti 1623. fol. quod deinde opus in hi-
storia anni MDLXX. deficiens auxit, supple-
vitque Ludovicus Babia editis tertiâ & quar-
ta parte usque ad annum MDCV. pertingen-
tibus ; atque item Marcus de Guadalaxara
Carmelitanus frater, quartam seorsim, quæ
tribus eo tempore vulgatis adcreveret, ela-
boravit atque edidit. Princeps editio prior-
is partis ex officina Bernardini à Sancto Do-
minico in ipso oppido *Dueñas* prodiit anno
1565. Editum fuit etiam utrumque volumen
Brugis apud Belgas anno 1589.*

Vertit ex Lusitana Hæctoris Pinti Hiero-
nymiani in vulgarem Castellæ linguam -

*La Imagen de la vida Christiana ; edi-
ditq; Compluti 1580. Medinæque prius ann.
1578. sed non nisi totius operis posteriorem
partem .*

Item ex Italico Sebastiani Foscaro -
Mystica Theologia . Matrili 1573.
Obierat jam an. MDLXXXIII. quo prodiit
Cæsaraugust. editio *Historiæ Pontificiæ*, scilicet
MDLXXX. ut alicubi legimus .

GVNDISALVVS LOPEZ DE TEVAR &
ALARCON, S. T. Doctör, Sanctæque In-
quisitionis, ut vocant, Commissarius, author
præfertur operis ita nuncupati,

*Prima Pars Quadragesimæ pro Domini-
cis, quartis feriis, ac sextis à feria quarta cinerum
usque ad tertiam Dominicam inclusivè continens .
Salmanticæ apud Petrum Lafum 1584. 4.*

D. GVNDISALVVS MARIN PONCE
DE LEON, Hispalensis, vir merito suo po-
steritati commendabilis ob singularem
eruditionem, Græcæ linguæ peritiam & poë-
ticæ facultatis excellentiam : quibus artibus
summè charum omnibus & suspiciendum
se Romæ præbuit, dum ibi Pontificum age-
ret cubicularium, & à doctis omnibus fre-
quentaretur . Inter alios arctissimâ familiari-
tate devinctū se habuisse Franciscum Turria-
num magnum illud Iesuitarum decus & or-
namentum biennio antequam ad melio-
rem vitam vocatus esset, alicubi testatur .
Canonicus fuit Hispalensis renunciatus vix
cū, ut etiam ipse ait, pueritiæ limites esset
egressus. Sed cū Romam venisset, inde non
discessit, nisi canonicatus Toletani, atque
insuper Archidiaconatus Talaverensis, quæ
in eadem Metropolitana Ecclesia dignitas
est amplissima, duplicato honore & com-
pendio auctus. Quæli esset Poëticæ compo-
sitionis laude epigrammata duo clamant
Cæsaris Baronii *Annalium* tertio volumini
in amicissimi capitis celebrationem atfixa.
Græcæ doctrinæ hæc dedit publicitus docu-
menta ;

*Theophanis Archiepiscopi Nicæni, que
extant, opera ex Bibliotheca Vaticana Græcè &
Latinè edita . Gonsalus noster interpretationem
confecit, annotationes adjunxit, & varias le-
ctiones ex alterius codicis collatione . Romæ
apud Franciscum Zannetum 1590. 8.*

*Physiologum S. Epiphani, qui de
uniuscujusque generis ferarum & volucrum
natura disserit, ex Græco vertit, notâsq;
addidit, iconibus animalium adjunctis . Ro-
mæ in 4. Antverpiæque apud Plantinum 8.
deinde cum ceterorum S. Epiphani operum
editione Petaviana Parisiis 1622. fol.*

Græca hæc nostri Gundisalvi studia, Lati-
narumque interpretationum forma sic pla-
cuerunt docto viro Petro Danieli Huetio de
*Interpretatione & de optimo interpretandi gene-
re* scribenti, ut Hispanorum ex Græco Inter-
pretum principem locum huic tribuat. *Ra-
tioni illi non defuit (verba Huetii sunt Gonsa-
lus Ponce-Leonius, quem præstantissimis
ferè interpretibus conferendum censeo . Sermo non
vitiosus*

*vitiosus, stylus accuratus, & ad authorem accom-
modatus . Hæc ille in libello de Claris Inter-
pretibus, qui alter est laudati operis de Inter-
pretatione, quod ex Cramoyisiana exiit officina
Parisiis anno 1661.*

Latinam eruditionem & pietatem hæc
produunt,

*Responsio ad Librum Leonharti Vvara-
mundi Hæretici Calviniani, apud Zannetum
Romæ anno 1585. in 4. Scripsit ipse
pro Gebhardo Truschio Colonienfi ex-Epi-
scopo adversus Greg. XIII. Papam.*

*Sancitissimi Nominis Dei Sodalitas adver-
sus perjuriam & blasphemias . Hoc est systema o-
pusculorum plurimum ad instruendâ Nominis
Iesu Sodalitatem, promovendamque devo-
tionem, ubi elegans est libellus, de Sodalitatis
veterum . Romæ typis Ioannis Baptistæ de
Cavalleriis 1599. 4. Nuncupavit hoc opus
Generali Magistro, totique ordini fratrum
Prædicatorum, inter quos ad ædes Deiparæ
Virginis super Minervam toto Romanæ pe-
grinationis quinquennio vixerat, in obse-
quii & gratitudinis monumentum .*

*Ecclesiastica Assertio pro Disciplina
Ecclesiastica . Romæ ex Typographia Gabia-
na 1593. 4.*

GVNDISALVVS MARTINEZ DE VI-
SCARGVI, ad Ioannem Fonsecam Burgen-
sium Antistitem dedit musicale opus hoc
titulo -

*Arte de Canto llano, contrapunto y de
Organo . in 8. Cæsaraugustæ 1512.*

*Entonaciones corregidas segun el uso
delos modernos . Burgis 1511. 4.*

GVNDISALVVS MENDEZ DE VAS-
CONZELOS & CABEDO, Lusitanus, Mi-
chaëlis Cabedii regii Senatoris filius, ex Iu-
ris Professore Conimbricensi supplicationis,
ut vocant, Senator Olisiponenfis, deinde
apud Clementem VIII. P. M. Portugalliæ
negotiorum actor, Eborensis Doctoralis
Canonicus, atque utriusque Signaturæ Re-
ferendarius, Romæ edidit, uti Andreas
Schotus refert in *Bibliotheca* Michaëlis patris
elogium pertexens,

*Diversorum Iuris argumentorum tres
libros ad Clement. VIII. P. M. Romæ apud
Domin. Basam. 1596. 8. simulque Tracta-
tum de Sententiis Inquisitionis. Recognovit &
emendavit insuper de Antiquitatibus Lusita-
niæ librum (Andree Refendii intelligo) &
alia opuscula optimi & doctissimi parentis,
& consanguineorum typis Vaticanis suis
sumptibus mandare curavit . Hæc Schotus .*

GVNDISALVVS MILLAN, scripsit olim
ante alios sacræ Historiæ authores Hispanos,
ut credo, Sanctorum res gestas hoc vulgari
titulo -

Flos Sanctorum .

F. GVNDISALVVS DE OCAÑA, Oca-
nienfis, Hieronymianus monachus cœi obii
Toletani de *la Cisla*, vertit ex Latino, instante
Ferdin. Perezio Guzman,

*Los Dialogos de S. Gregorio . Hispa-
li apud Ioannem Cromberger 1532. fol.*

GVNDISALVVS PEREZ, five natalibus,
five, ut aliis placere scio, origine Aragonus,
ex oppido Monreal Seguntinæ diocesis, quod
ad Harizæ Marchionatus ditionem perti-
net, Antonii illius Perezii haud minus inge-
nio, quàm infelicitate memorabilis, Philip-
po Regi Secundo à secretis parens, & ipse
idem munus apud eundem Regem in nego-
tiis, ut vocant, Status, hoc est, in a c o
rum summa, laudabiliter gessit, quod prius
exhibuerat Philippo etiamnum Principi, dū
Carolus Imperator Augustus regnaret, mi-
nisteriū. Vir fuit Latinè & Græcè admodum
doctus, ingenio summo, eruditioneque non
vulgari. Nomen autem suum ad posteros
transmisit vertens -

*La Odyssea de Homero; ex Græco neme-
pe fonte in popularem linguam, carmine
fatis puro atque eleganti. Quæ Antverpiæ
typis edita est anno 1553. in 12. & anno
1562. in 8.*

Meminerūt nostri summa cum laude Ioan.
Verzosa in *Epistolis*, Paulus Manutius item
lib. III. *Epistolarum*, Nicolaus Grudius in alia
Epistola, Calvetus Stella in *Itinere Philippi
Principis* sepiuscule, Ambrosius Morales in
Antiquitatibus Hispaniæ. fol. 26. Antonius fi-
lius in literis ad *Emmanuelum Donlope*, &
Aegidium de Mesa, & in *Aphorismis* fol. 83.

D. GVNDISALVVS PEREZ DE LEDES-
MA, Legionensis Ecclesiæ Canonicus, edi-
dit -

*Censura de la Eloquencia para califi-
car sus obras, y señaladamente las del Pulpito .
Cæsaraug. 1648. 8.*

GVNDISALVVS RODRIGVEZ, Lusita-
nus, ex Sodalitio Societatis Iesu, cū
in Indiam, atque hinc in Aethyopiā ad Clau-
dium Abissinorum Imperatorem unā cum
Lusitano Legato religionis ergo trās fretasset,
nuncupavit eò veniens eidem Claudio -

*De Abissinorum erroribus, & Ro-
manæ Fidei veritate*, librum, Lusitanè quidem
à se conscriptum, sed quem in Chaldaicum
converti fecerat. Nec non vulgari linguā -

*Carta da sua Embaixada à Etiopia, e do
que las le succedeo com o seu Rey Claudio : quam
pene totam inferuit Nicolaus Godinhus Lu-
sitanus capiti LVIII. lib. II. De Rebus Abissi-
norum .*

GVNDISALVVS RODRIGVEZ DE
CABREIRA, Lusitanus, scripsisse dicitur
propriā Lusitanā linguā -

Tesoro de Pobres: hoc est interpretationem *Tesauri Pauperum* Magistri Iuliani. Hic & Castellano sermone prodit Compluti. Item, si diversum est,

De Chirurgia opus; Zacuto Lusitano teste; sive *Compendio de varios remedios de Cirurgia recopilado del Tesoro de Pobres*, Olisipone 1611. aut 1614.

GVNDISALVVS RVIZ DE FIGVEROA, Pax-augustinus, inter alia poetica, scripsisse dicitur metro antiquo (*versos de arte maior vulgo*)

La Fabula de Psyche y Cupido.
El Juicio de Paris.

D. GVNDISALVVS DE SAAVEDRA, Cordubensis, ni fallor, edidit in Italia agens, *Los Pastores del Betis*, carmine & profa textum Poema. Trani 1633.

GVNDISALVVS DE SALAS CARCASONA, scripsit talis argumenti & inscriptionis opus,

Concordia Latina y Castellana de concordia y libero arbitrio contra Gentiles & Paganos; utriusque linguae iisdem verbis (quod praeter Hispanam, ut eadem Latine sonet, alteri vix datur) per textum. M.S. in 4. vidit D. Thomas Tamajus.

GVNDISALVVS SANCHEZ IVCERO, Hispalensis, in Granatensi Ecclesia Metropolitana Magistralis (quomodo appellare solent eum, qui Theologiam ex munere docet) Canonicus, atque in hujus urbis gymnasio ejusdem scientiae primarius Professor, togatus olim sodalis in eo collegio, quod a fundatoribus Regum vocant, quod idem Academia Granatensis est, in vulgus dedit-

Dos Discursos Theologicos en defensa de la Inmaculada Concepcion de N. Señora. Hispali 1617. in 4.

Relacion de la Pasion de Christo Señor nuestro con algunas consideraciones para meditar sus misterios. Granata 1614. in 16.

Alia de eodem Intemeratae Conceptionis mysterio tribuit ei Alva in *Militia Conceptionis*.

F. GVNDISALVVS DE SILVA, Lusitanus, Prior Alcobaciensis ordinis Cisterciensis, transfuit ex Gallico, nescio cujus, in Lusitanicum -

A Vida de San Bernardo libris VII. Carolus uti refert Vischius in *Bibliotheca Cisterciensi* ex Angelo Manrique, qui ait floruisse circa annum MDXLI.

F. GVNDISALVVS DE SOJO, Benedictinus, aut forte antiquior alius monachus inclytæ domus S. Mariae Virginis de Monteferrato in Catalonia edidit -

Historia y milagros de Nuestra Señora de Monserate. Barcinone 1594. 8. post antiquiores editiones annorum 1568. & 1587. Attamen prima conceptio hujus operis facta est anno MDXIV. ad instantiam D. Ioannis de Aragonia Ducis de Luna, Comitis de Ribagorza, ut ex praëmbula innotescit epistola ejus ad monasterii Abbatem.

GVNDISALVVS SVAREZ DE PAZ, domo Salmanticensis, in eadem Academia S. Mariae Magdalena collegii togâ indutâ, Doctor Pontificii Iuris, Professorque olim renuntiatus, scripsit -

Praxim Ecclesiasticam & Sacularem cum actionum formulis & actis processuum Hispano sermone compositis. Salmantica 1583. in fol. Medina-Campi an. 1593. fol. Pincia apud Andream de Merchan 1609. Francof. an. 1661. in folio.

Hic ex primario Canonum Antecessore Coruniensis in Gallecia Curia Senator decessit tandem Matrili XVI. die Iulii mensis, an. MDXC.

GVNDISALVVS DE TOLEDO, Gallorum Reginae Medicus, scripsit Lugduni anno MDVIII. ad filium suum -

Epistolam, qua defendit Astrologiam, impressam ibidem eodem anno. Ita Valerius Andreas in *Catalogo Scriptorum Hispanie*.

GVNDISALVVS VAZ COVTINHO, Lusitanus, Santarenensis, Infulae S. Michaelis, quae una est e Tertiariis, Gubernator, scripsit vernaculè -

Historia do successo que na Ilha de S. Miguel ouve com a armada Ingressa que sobre a dita ilha foi, sendo Governador della Gonzalo Vaz Continho no anno de MDXCVII. Olisipone apud Craesbeck 1630. 4.

GVNDISALVVS DE VILLADIEGO, natus, ut dicitur, in oppido cognomine Burgenfis diocesis, apud Salmanticenses S. Bartholomæi sodalis, an. MCCCCLXV. in eam domum tot hominum doctissimorum, altricem receptus, Doctorque Iuris renuntiatus gradus omnes ascendit hujus professionis usque ad supremum, sive, ut vocant, primum docendi munus. Evocatus deinde ad Toletanam Ecclesiam anno ejusdem saeculi LXXVI. Canonicatum Doctoralem (hic est jura docendi locus) & quidem primus gessisse dicitur. Hinc Romam destinatur a Regibus Catholicis, ut inter Rotæ, quomodo ex sedendi forma Senatuum vocant Pontificium, Iudices Hispanus Iudex determinandis litibus incumberet. Qua in urbe decessit, Ovetensis jam nominatus ab iisdem Regibus Episcopus. Scripsit -

Tractatum de Hæreticis, sive contra Hæreticorum pravitatem. Item -

De

De Irregularitate, Suspensione & Interdicto Ecclesiastico. Salmantica 1519. fol. cui deinde additiones fecit Didacus Perez Professor Iuris Canonici Salmantinus, edidit; ibidem apud Ioan. & Andr. Renaut. 1589.

De origine & potestate S. R. E. Cardinalium extat tom. XIII. *Tractatum Doctorum* Part. II.

De Legato. Tomo XI. Parte II.

GVNDISALVVS XIMENEZ DE QUESADA, elucubavit, quæ nondum typis edita est, *Historiam Neo-Granatensis in America regni hoc titulo -*

Ratos de Suesca, o Historia del Nuevo Reino de Granada. Antonius de Leon in *Bibliotheca Indica Occidentali* Tit. XIV. & D. Thomas Tamajus laudant.

Hic ille est, qui partem illam Americæ meridionalis Septentrioni oppositam penetravit primus, & à patriæ nomine (nam Granatensem fuisse lego) *Novum Granatæ Regnum* vocari voluit; *Adelantati*, ut nostrâ linguâ sonat, ejusdem regni honorem idcirco adeptus.

GVTERIVS.

GVTERIVS (vulgò GVTIERRE) DIAZ de GAMEZ, scripsit -

Historia del Conde D. Pedro Niño. Quam laudat Gundisalvus Argote in *Indice Authorum*, quibus ad describendam *Nobilitatem Baticam* usus est. Nempe Comes fuit de Buelna hic Petrus Niño Ioannis II. Castellæ Regis tempore: cuius meminit Alphonsus Lopez de Haro in *Nobiliarii* lib. IV. cap. VIII.

GVTERIVS GONZALEZ, Protonotarius, & Commensalis Apostolicus, (ita se appellat) edidit -

Doctrina Christiana. Toleti an. 1564. apud Michaellem Ferrer 4.

Obiit pius hic Sacerdos direptionis Romanæ urbis tempore sacrilegorum quorundam militum auro inhiantium crudelitate; uti refert author *Annalium urbis Giennensis*, pag. 455. Fundator quippe fuit capellæ Immaculatae Conceptionis Deiparæ Virginis in Ecclesia S. Andreae ejusdem urbis.

D. GVTERIVS MARQUEZ DE CAREAGA, Baticus ex urbe Almeria, Iuriconsultus, postquam Segovia, Granatæ, atque Matrili vicarium gessisset Prætoris (*Teniente de Corregidor* hoc munus nos vocamus) regii corporis custodibus jus dicere iustus est (& hoc quidè audit *Alcalde de las Guardas de Castilla*) demumque in Cancellariâ Pincianam ire Iudex criminum vindicandorum. Scripsit -

De sengaño de Fortuna. Matrili anno 1612. 8. apud Alphonsum Martin.

Invectiva en Discurso apologetico contra el abuso publico de las guedejas. Matrili 1637. *Memorial informativo Iuridico, Poli-*

tico y Historico en defensa de la Jurisdiccion civil y criminal del supremo Consejo de la Guerra. Matrili 1647. 4.

Respuesta a la duda, si la fiesta de la Concepcion de Nuestra Señora se debió celebrar a los VIII. de Diciembre Domingo el año de MDCXIX. Granatæ 1619. 4.

Por el Estado Ecclesiastico y Monarquia Española: *respuesta al Discurso del Licenciado Gerónimo de Zeballos, sobre que esta Monarquia se iba acabando a causa del estado Ecclesiastico, fundacion de Religiones, capellanias &c.* Granatæ 1620. 4. ex officina Martini Fernandez.

Resolucion Theologica y Iuridica. Cordubæ 1638.

Decessit ferè repentinâ morte, ineunte anno MDCLII. Pincia, cū pararet alia edere; quod ex literis ab eo ad me datis notum habeo; scilicet -

La verdad sagrada de España; Sant Iago vino a ella, predicò a su gente, y està sepultado en ella.

El Sol de Reyes en la tierra, y su maior Monarca Felipe IV, Nuestro Señor.

Las Setenta y dos preguntas que Ptolomeo Filadelpho Rey de Egipto propuso antes que los LXXII. Interpretes comenzasen la translacion de las Escrituras para el mejor acierto y gobierno de su Reyno, traducidas y comentadas.

El perfecto Clerigo: extensius & locupletius Alberti Trotii opere opus.

Versibus (nam & metrificandi arte pollebat) plura alia.

GVTERIVS PEREZ, mihi aliàs ignotus, scripsit -

Despertador del Alma.

Sed librum hunc *Index* noster prohibitionis notâ damnavit.

F. GVTERIVS DE TREJO, Placentinus, ordinis Minorum, vir eruditione & docendi gratiâ præstans, linguarum Græcæ & Hebraicæ peritus, dedit in lucem -

Paradisum deliciarum Pauli Apostoli, in quo miro artificio cum dictis probatissimorum authorum inseruntur Epistola omnes ejusdem Apostoli & ad amussim exponuntur. Compluti apud Ioan. Brocar. 1538. fol.

Commentaria in IV. Evangelia. Hispali apud Petrum Luxan. 1554.

GVTERIVS VELASQUEZ ALTAMIRANO, Americanus, Limesis, & in ejusdem urbis Academia vespertinus legum, Imperialium interpres, M.S. reliquit, Matrili diem suum obiens,

De Officio & potestate Vicarii Principis, ac de universali Indiarum administratione; duobus tomis: quos extare in D. Laurentii Ramirezii de Prado Indici Senatoris Bibliotheca testatur Antonius Leonius, qui *Guterium* vocat suum præceptorem.

HE-

H

HECTOR.

FHECTOR PINTO, Lusitanus, Covilhanensis, (si verè author sub Præceptoris nomine latere voluit in *Dialogo de veris & falsis bonis*, cui à discipulo colloquente patria hæc tribuitur, & oppidū est provinciæ Beiræ *Covilhã* diæc. Guardiense) cū in Academiis Conimbricensi & Salmatina iuri operam dedisset adolescens, è via revocatus inter Hieronymianos sodales veniit, ad sacramque familiam pertinere voluit. Horum in collegio quodam literis Philosophicis atque Theologicis per octennium perceptis, linguarum itidem Hebraicæ, Græcæque cognitione adhibitâ, reversus in monasterium lectiōni Scripturarum, atque adeo enarrationi, ut erat Latini sermonis non vulgarem peritiâ adsequutus, se se totum addixit. Quo sibi foeliciter succedente consilio in Esaia Propheeta, respondentēque his prioribus lucubrationibus haud inæquali plausu hominum, atque opinione, in scholam mox Conimbricensem, ut è cathedra sacras literas doceret, evocatur. Hunc locum plures annos, editis interea in publicum aliis, tam Latinis libris, quam vernaculis, magna cum doctrinæ, eruditionis, atque eloquentiæ laude sustinuit. Attamen, ut faciōnes Lusitanorum extincto in Africa Sebastiano Rege, ex principatus, ut fere solet, mutatione ortas, & factiosorum hominum turbas declinaret, in Carpentanos, & sodalium cœnobium, quod *Cisla* nomine prope Toletum est, deveniens ad usque extremum vitam est in eo permansit. Visitur in exiguo lapide etiam nunc ad sepulchrum ipsius hic titulus brevitate ipsâ & emphasi quadam se se magnificè legentibus ostentans.

F. HECTOR PINTVS

Vixit usque ad annum MDLXXXIV. vixitque opera hæc in publicam lucem emisit; *In Isaiam Prophetam commentaria*. Lugduni 1561. in folio, & 1567. folio. Antverpiæque 1567. & 1572.

In Ezechielem commentaria. Antverpiæ 1570. in 4. & 1582. Salmantica 1581. folio. Lugduni apud Stephanum Michaële 1584. itēmq; apud Rovillios 1581.4.

In Divinum Vatem Daniëlem. Conimbricæ 1582. Coloniaeque eodem anno in 8. Antverpiæ 1595. 8. Venetiisque 1583. in 4. simulque -

In Hieremia Lamentationes; quibus adjungitur -

Prophetia Nabum, cum explanatione &

observationibus ex Hebræo. Siquidem hunc stylum sequutus semper fuit Hector, ut literalem prius libri sensum explicaret, deinde ad finem singulorum capitum, ex Hebræo, Chaldaeo, Græcōque annotationes subnecteret. Opera hæc omnia Lugduni prodierunt tribus voluminibus folio. Parisiis 1617. & quinque voluminibus in 4. Coloniae 1616.

Dialogorum item moralium panxit duo volumina proprio Lusitanæ sermone, hunc titulum operi affgens,

Imagem da Vida Christiana; hoc est, Imaginem Christianæ vitæ; cujus prior pars incerto interprete in Castellæ linguam versa est, continetque sex Dialogos: *El I. De la verdadera Filosofia*: II. *De la Religion*: III. *De la Justicia*: IV. *De la Tribulacion*: V. *De la Vida Solitaria*: VI. *De la Memoria de la Muerte*. Prodiit hæc pars nostratæ hanc linguam Cæsaraugustæ 1571. Barcinone 1572. in 8. Compluti in 8. ignotum nobis quō anno. Posteriores vertit Gundisalvus Illecas, ediditque Metinæ 1585. in 8. Quæ quidem Dialogis quinque constat. *El I. De la Tranquilidad de la vida*: II. *De la Discreta Ignorancia*: III. *De la Verdadera amistad*: IV. *De las Causas* (in quo imitatus è Sanctis Patribus Iustinum Martyrem, Basilium Magnum, Anastasium, Augustinum, Iulianum Toletanum, ne dicam Ethnicos Callimachum, Aristotelem, Plutarchum, dicitur, admonente Schoto) V. *De los Verdaderos y falsos bienes*. Omnia hæc simul opera, *Dialogis* etiam in Latinum ab erudito quodam Gallo conversis, anno 1590. duobus voluminibus Lugdunenses ediderunt; dein Parisienses in editione sua omnium operum anni 1617. apud Laurentiū Sonnum: cui tomum quartum hæc Dialogorum versio fecit. Gallicè etiam extat *L'Image de la Vie Chrestienne*, ex Lusitana in istam linguam, Guilielmi à Cursol operâ conversa, & Parisiis edita apud Guilielmum Caudiere duobus voluminibus, priore scilicet anno 1580. altero 1584.

HELENA.

HELENA DE SILVA, Lusitana, virgo Deo sacra inter Cistercienses monasterii de *Celas* urbis Conimbricensis, perfectam reliquisse dicitur carmine Castellano -

La Passiõ de Christo.

HENRICVS.

HENRICVS, Emmanuëlis Portugalliæ Regis filius, S. R. E. Cardinalis dum esset, à Paulo III. creatus anno MDXLVI. nondumque in successionem ejusdem regni, extincto in Africa Sebastiano Ioānis fratris filio, quod anno contigit MDLXXXVIII. admissus, scripsit Lusitanâ linguâ ad usum proprium -

Meditaciões de Christo. Has Ludovicus

cus Granatensis edi curavit anno 1577. in 8. Eisdem Latinas à se editas Lovanii prodire fecit Antonius Senensis Dominicanus typis Servatii Sasleni 1575. & elegantius postea collegii Eborensis Iesuitarum sodales. De quo Rege præter Regios Historicos Rodericus da Cunha Olimpon. Antistes adiri potest in *Historia Præsulum Bracharensum*. Obiit in oppido *Almeirim* prid. Kalen. Februarii MDLXXX. quâ ipsâ die ante annos LXXVII. natus fuerat, regni sui secundo.

HENRICVS DE CVELLAR, Lusitanus, Doctor Medicus Conimbricensis; ejusdemq; Academiæ Professor, edidit -

Commentaria in Prognostica Hippocratis; cum commentariis Galeni.

HENRICVS GARCEZ, Lusitanus, Portuensis, fixo apud Americanos in regia urbe Peruanæ regni domicilio, vertendis in vernaculum Castellæ sermonem Francisci illius Petrarchæ Italicorum vatium coriphæi versibus non infeliciter incubuit; longè tamen ab Hispania, verèque à patria castigioris styli ac linguæ positus dictionis puritatem peregrinis quibusdam, è trivioque desumptis verbis corruptit: quanquam vi insurgat frequenter poëticâ. Hæc libri inscriptio est -

Los Sonetos y Canciones del Poëta Francisco Petrarcha. Matrivi 1591. in 4. nè Gallicè tantum operâ Philippi de Maldeghem Brugensis loqueretur. Vertit item è Lusitana lingua, contexens sibi è summis Parnassi verticibus lauream,

Las Lusidas de Camoës en oitavas Castellanas. Matrivi eodem anno in 4. Item vulgarem fecit pedestri oratione Latinum Francisci Patritii opus -

Del Reino y de la Institucion del que à de reinar. Ibidem eodem anno in 4.

HENRICVS GEORGIVS ANRRIQVEZ, Lusitanus, Guardiense, Salmanticæ Artium Professor, Conimbricæ hinc pro rectore cathedræ, in qua docetur Avicenna, tandemq; practicæ Medicinæ explanandæ loco princeps functus; Albæ Duci Antonio Alvari Toletano Medicus à cubiculo erat, cum prodire fecit -

Tratado del perfecto Medico. Salmanticæ 1595. in 4. Latine etiam, & quidem superiore anno,

De Regimine cibi atque potus, & de caterarum rerum non naturalium usu, novam enarrationem. Salmanticæ apud Michaëlem Serrano 1594. in 8. de quo libro nos docuit Ioannes Antonius Vanderlindè in opere *De Scriptis medicis*.

D. HENRICVS DE GVZMAN, Procurator in Romana Curia pro mysterio sanctissimæ Conceptionis, scripsit -

De Immaculata Virginis Conceptione, librum unum; 1616. in 4.

De quo testis est mihi Petrus Alva in *Misericordia Conceptionis*.

HENRICVS HENRRIQVEZ, Lusitanus, Iesuita, & ex primis asseclis Ignatianæ Societatis, ad Xaverium in Indiam destinatus olim integros omnino tres & quinquaginta annos in Piscaria ora, dictus ab incolis Comorinensium Apostolus, faciendæ Christo atque Ecclesiæ frugi exegit. Proprio ad hæc sermone gentis dedit foras -

Grammaticam; Vocabularium; Doctrinam Christianam duplicem, communem & peculiarem; Methodum confitendi; Vitas Christi Domini, Deiparæ Virginis & aliorum Sanctorum. Quorum exemplar anno MDCII. inde allatum Romæ in Varicana adservatur. Alia contra fabulas Ethnicorum; piæ preces, variisque libellos, vulgares ei genti reddidisse ferunt.

Sanctam Deo animam in *Punicalis* oppido jam octogenarius anno MDC. restituit.

HENRICVS HENRRIQVEZ, alter à superiore, Lusitanus etiam (Portuensis quippe) Iesuitarumque sodalis, à tenera ætate huic celebratissimæ toto jam sæculo & amplius familiæ formandum se literis & moribus tradidit; Philosophusque ac Theologus eximius, ab schola ista evasit. Quarum utique disciplinarum Cordubæ atque Salmanticæ fuit Professor. Atque his insuper editis operibus, claræque studiorum famâ notus æqualibus, benèque de posteris meritis vixit; nempe -

Summa Theologiae moralis, tomis tribus Salmât. 1591. hinc Venetiis 1596. iterumq; ibidè emēdatius 1600. Mogūtia deinde 1613.

De Clavibus Ecclesiæ. Salmanticæ in ædibus Ioannis Ferdinandi. Hoc opus, quod contineret aliqualem defensionem regis cognitionis ex causa violentiæ in Ecclesiasticis negotiis, Nuntii Apostolici ejus temporis apud Regem Catholicum industriâ pessumdatum fuit, integræque editionis moles flammis tradita: furtim tamen Vulcano subrepta sunt tria aut quatuor exempla, quorum unum in Bibliotheca Scorialensi regia; duo altera apud Patres Societatis religiose adservari famæ credimus.

Ablatus nobis est Tibure in Italia anno MDCVIII. die XXVIII. Januarii.

HENRICVS HERNANDEZ, Lusitanus, Artium & Medicinæ Doctor, apud Salmanticenses primarius Philosophiæ naturalis Professor, edidit -

De Rerum naturalium primordiis sectiones VIII. Salmanticæ in folio in ædibus Iuntæ: hoc est, de rerum naturalium primordiis, de his, quæ ad causas, ad mutationem & motum, ad locum & locatum, ad vacuum, ad tempus, ad infinitum pertinent.

F. HEN-

F. HENRICVS A' SANCTO HIERONYMO, Lusitanus, ordinis Prædicatorum, Artium Magister, habuit in Tridentina Synodo Dominicâ die primâ Quadragesimæ anni MDLXII. eam quæ Brixia hoc eodem anno edita est, Concionem -

De Calamitatibus Ecclesiæ: Lovanii etiam inter aliâs prelum passam olim, nupérque Parisiis anno 1667.

HENRICVS MARTINEZ, regius Cosmographus, scripsit -

Repertorio de los Tiempos y Historia natural de Nueva España. Mexici 1606. in 4. Quod opus, unâ & authorem laudat Antonius de Leon in *Bibliotheca Indica Occidentali*, titulo XVII.

F. HENRICVS DE MAVROY, Franciscanus, larva est Hispani cujusdam, qui late revoluit sub hoc hominis extranei ac religiosi nomine, scribens eruditè adversus Ioannis Martini Silicæi S. R. E. Cardinalis ac Toletani Præfulis sententiam, consiliûmque excludendi ab Ecclesiæ hujus beneficiis eos, qui ex majoribus Hebræis aut Mauris prognati essent. Libri titulus,

Apologia in Archiepiscopum Toletanum, & ejus affectas, pro Iudæis, qui de Christo bene sentiunt &c. Parisiis 1553. in 4.

F. HENRICVS DE MENDOZA, ordinis Eremitarum, N. Comitum Cluniensis filius, S. T. Magister in provincia sua Castellæ, scripsit -

El Privado Christiano. Matrii anno 1626. in 8.

D. HENRICVS SVAREZ DE MENDOZA & FIGVEROA, lusit Hispanicè ad imitationem veterum Græcorum Heliodori, Achillis Tatii, Longi Sophistæ,

Eustorgio, y Clorilene, Historia Mostovitica. Matrii 1629. in 4.

HENRICVS VACA DE ALFARO, Cordubensis, Medicus Doctor, edidit Limæ Indorum -

Proposicion Chirurgical, y Censura judiciosa en las dos vias curativas de heridas de cabeza, comun y particular, y eleccion desta, cõ una epistola de la naturaleza del tumor, y orra del origen y patria de Avicenna: quam quidem ultimam eruditionis nomine Zacutus laudat. Hispali apud Ramos Bexarano 1618. in 4.

HENRICVS DE VALDERRABANO, Peñarandæ propè Durium incola, D. Franciscus Stunica Mirandæ Comiti nuncupavit -

Libro de Musica de Vibuela, intitulado Silva de Sirenas. Pincia apud Franciscum Fernandez de Cordoba 1547. in folio.

F. HENRICVS DE VILLALOBOS, Zamorensis, ex familia fratrum Minorum provinciæ Sancti Iacobi, domoque Salmantina, postquam Theologiæ docendæ plurimum annorum operam sodalibus commodasset, rude jam donatus, familiarique hujus ordinis appellatione Lector emeritus, addiscendæ, docendæque morum Theologiæ sic destinato animo concepit votum, ut vel integris viginti duobus, sive (ut Vvaddingus ait) triginta annis, nil aliud egerit, curas & labores omnes in eam facultatem collocans, in quam se se vocari intelligebat. Dedit ergo Hispanicè, quò ad eos etiam, qui Latinè haud scirent, utilitas dimanaret,

Suma de la Theologia moral y canonica; duabus partibus: Salmat. apud Didacum Cuffio 1622. Valentiæ 1629. 1630. fol. & post alias editiones sextum Matrii 1649. Gallicè eadè prodiit interprete F. Leone Baccone Provinciali Præfecto Aquitanix, Parisiis 1646. Item Latinè, atque Italicè conversam haberi in pretio ait Vvaddingus.

Manual de Confessores. Salmantica 1625. in 8. Pampelone 1625. Osciæ apud Petrum Bluffon 1630. Matrii apud Franciscum Martinez 1643. & apud Didacum Diaz de la Carrera 1653. in 8. Hæc Summa illa est Theologiæ redacta in compendium.

Obiit Henricus in eadem urbe Salmantica circa annum MDCXXXVII. ut scribit Lucas Vvaddingus in *De Scriptoris ordinis Minorum*.

HERMICVS.

HERMICVS CAIADVS (adscititio, ut credo, nomine juxta sæculi stylum, Henricum quippe Erasmus appellat) Lusitanus, in Italia floruit Latinâ eruditione & Poësi, exeunte XIV. sæculo, incunteque XV. scilicet ab anno MCCCCXCV. ad usque MDI. quo typis excusa sunt ejus -

Ecloga & Silva & Epigrammata; Bononiæ apud Benedictum Hectorem in 4. Quæ editio cum ad manus devenisset Alexandri VII. Pontificis Maximi, deque authore sciscitaretur optimum atque eruditissimum virum Ioannem Bonam Cisterciensem monachum reformatum, quocum & aliis hujus notæ hominibus, pomeridianis, hoc est, subcessivis horis, de quocumque eruditionis genere verba solebat humanissimè ac citra omnem dignitatis fastum conferre, atque ille hujus nostri laboris conscius certiorum de eo eruditissimum ac benignissimum Pontificem reddidisset; accipe, ait Alexander, codicem, & ad eum perfer, qui talem Spartam adornat; ne fortè hoc scriptore, atque eo non contemnendo careat Hispana Bibliotheca. Ex his carminibus quædam de Hermico, seu Henrico datur colligere transiisse eum nempe in Italiam Angeli Politiani famâ commo-

tum,

tum, quem tamen eo veniens extinctum invenit; Philippum Beroaldum audivisse, atque ei charum fuisse; Alvaro & Annâ parentibus natum; ex Ioannis Regis, sive Emmanuëlis successoris voluntate applicuisse animum studiis legum; gessisse quoque in hoc morem. Nonio Cajado consanguineo suo: ad quem missum fuit elegans tetraastichon istud;

Legibus incumbo, Noni, tua iussa sequutus:

Namque jubere potes, & Pater, & Dominus.

Ingenium, Musas, vitam tibi debeo; Cesar

Non dare plura potest, non dare plura Deus.

De Hermico (quem Henricum appellat Cajadum) Erasmus in *Ciceroniano* agens felicem eum censet in epigrammatibus, & in oratione soluta facilem ac promptum. Adjungam Philippi Beroaldi de eodem iudicium in responsione ad Ludovicum Tessiram (Texeira intelligo) qui editionis author fuerat, eamque Beroaldo direxerat. *Est Hermicus Lusitanus (ait) in condendis poematis ingeniosus, elegans, florulentus: habet Venerem, habet salem: sunt illi verba Latina, sententiæ poëtica, versus emuncti: concludit ex Epigrammatistarum lege decenzer & falsæ. &c.* Celebrat Cajadus ex Lusitanis, quorum esset aliqua in literis fama, Ludovicum ipsum Tessiram, Ludovicum Mellum, Ioannem Castelbrancum, & Gomezium Theologum; Franciscum item Sengladam Hispanum & alios; Bononiæ, Florentiæ, Ferrariæque, usque ad superioris sæculi primum, uti jam diximus, annum peregrinatus. Reliquum vitæ nos latet. Adeo vivunt in scriptis homines, atque ex scriptis vixisse noscuntur.

HIERONYMVS.

D. HIERONYMVS ABARCA DE BOLEA & PORTVGAL, nobilissimus vir Aragoniæ regni, circa annum MDXLI. in oppido suo Cadrete dicto Regum istius scribebat historiam. De quo ita censet Hieronymus Surita, dignius eum atque ornatius omnibus se antiquioribus in eo argumento versatum fuisse. Atque is quidem (ait) *est prudentiâ & facundiâ est, eoque ingenio, ut, si debilissimâ non uteretur valetudine, nemo alius in re hujus momenti publico desiderio majori cum elegantia satisfacere posset.* Hæc Suritæ verba ex Hispanis Latina reddidimus, quæ Ioannes Franciscus Andreas Vstarrozius transcripsit, hominem laudans, in *Elogio* authoris libri *Del Genio de la Historia* nuncupati.

HIERONYMVS DE AIALA, Burgenfis, in oppido Osorno, quod Palentinæ diœcesis est, proprio verbo muneris, *Beneficiatus*, scriptum penes se adseruat librum -

De la Nobleza de Castilla, cum insignibus uniuscujusque familiæ versicolori opere distinctis: quod ex relatione D. Antonii Lupian & Zapata, aibi jam hac in Bibliotheca laudati compertum habeo.

HIERONYMVS DE ALCALA IANNEZ; Segoviensis, Medicæ artis Doctor Valentinus, in patria eam exercuit, ediditque -

Milagros de Nuestra Señora de la Fuenclisla, grandezas de su nuevo templo, y fiestas; que en su translacion se hicieron por la ciudad de Segovia año de MDCXIII. Salmantica 1615. in 8. Deinde poëtico argumento -

El Alfonso, moço de muchos amos; duabus partibus. Altera Matrii anno 1624. altera Pincia 1626. prodiit. Tandem morali -

Verdades para la vida Christiana. Pincia 1632. qui ipse annus hominem extinxit pridie Kalendas Novembris.

F. HIERONYMVS DE ALCOZER, Dominicanus, Theologus Magister, in lucem protulit hoc titulo librum,

Subida de Monte Sion: sive de cognitione Dei per contemplationem quietam. Valentia 1509. in 4.

F. HIERONYMVS DE ALDOVERA & MONSALVE, ordinis Eremitarum S. Angustini, quem quidem in Aragonensi provincia semel atque iterum, tertioque fuit moderatus. Cæsaraugustæ vespertinis horis docuit sacram scientiam, jamque rude donatus, cum & scholasticis lectionibus, atque unâ ecclesiasticis ad populum habendis concionibus quadraginta annorum tempus exegisset, prelum cogitare cœpit; cui quidem commisit -

Discursos en las fiestas de los Santos; tomis tribus; quorum primus Cæsaraugustæ prodiit anno 1625. secundus ac tertius duobus proximè sequentibus annis in 4. Prope diem edendos quinque alios jam tunc in se receperat, nempe quartum *De materiis diversis*: V. & VI. *De Quaresma*: VII. & VIII. *De Christo y su Madre*, quos vidi nusquam.

Obiit annis plenus Cæsaraugustæ anno MDCXXX.

F. HIERONYMVS DE ALICANTE, Capuccinus ex eo oppido (nam ita nuncupari hæc amat religiosorum secta) & provincia Granatensi, scripsisse dicitur -

Las Grandezas de España an. 1646. Teste mihi Luca Vvaddingo.

F. HIERONYMVS DE ALMONACIR, sacrum ordinem Prædicatorum in domo Civitatenfi, Theologiâque inde fuit professus inter domesticos Burgis, Pinciaque, ac mox in Academia Complutenfi, cathedris Sacræ Scripturæ, ac vespertina, ut vocant, moderatis palmarius plusquam semisæculo interpres. Hoc in loco, rude etiam donatus literaria, sacræque doctrinæ Professorum Decanus, ac rerum Fidei Censor, in magna vixit nostrorum hominum existimatione, insignique admodum solidæ, quam ei assidua sacra-

rum Scripturarum lectio peperit, sapientia famā. Superest ab eo opus elegans, & planē doctum, scilicet -

Commentaria in Canticum Cantorum Salomonis; Ad Garsiam Loaisam Philippi Principis Præceptorem. Compluti 1588. in 4.

Quod quidem exceptura ipse in se suscepit author alia Commentaria in *Quintum D. Matthæi caput; Pauli Apostoli ad Ephesios Epistolam; Sermonem Dominicum, & Psalmos quosdam, nec non & Scholasticarum Controversiarum centurias*. Nullus tamen, ut credo, sese promisso exfolvit sexdecim integris annis adhuc in vivis manēs: ē quibus octogenarius anno quarto post sexcentisimū demigravit.

D. HIERONYMVS ALTAMIRANO, Matritensis, Iurisconsultus, Didaci filius, quem regius Castellæ Senatus Advocatum, Fiscalem multā prudentiā juris virum superioribus annis allegit ferē simul & amisit, Salmantice datā civilibus studiis operā, variōque ornatus literarum genere, dedit foras, quō, juxta Poetæ dictū, fortes creari fortibus ostenderet,

In Titulum XLVIII. C. De Filiis Officialium milit. qui in bello moriuntur. lib. XII. Commentarium, seu de muneribus continuandis in filios recordatione parentum. Matrili anno 1648. fol.

HIERONYMVS DE AMPÓS, Commentator (sic Præfectos domorum vocant) ordinis S. Antonii, scripsit -

Silva de varias questionibus naturales y morales con sus soluciones sacadas de Griegos y Latinos. Valentia sumptibus Societatis Bibliopolarum, 1587. 8.

Directorio espiritual del alma prudente. Matrili apud Petrum Gomez, an. 1593. in 8.

Manual y Directorio de la oracion vocal del Alma Christiana. Ibidem apud viduam Petri de Madrigal, 1600. in 8.

D. HIERONYMVS ANTONIVS DE MEDINILLA & PORRES, Toparcha locorum de *Bocos, Remolino & Rozas*, ordinis militaris S. Iacobi Eques, Strator regius, laudabiliter exercuit se, dum vixit, gerenda in republica variarum urbium Prætor, administrandaque pecunia regia. Edidit Hispanē, dum Prætor esset Cordubensis urbis,

La Vtopia de Thomas Moro, ex Latino illius translata. Cordubæ anno 1637. in 8.

Item -

El Metodo de la Historia de Iuan Bodino, inter schedas reliquit.

Obiit circa annum MDCL.....

HIERONYMVS DE ARBOLANCHE,

Navarrus, Tudelensis, carmine scripsit -

Las Abidas; ab Abide Gargoris filio vetere Hispaniæ Rege. Cæsaraugustæ apud Ioannem Millan. 1566. 8.

HIERONYMVS ARDIT, Alcañizienfis, ex Aragoniā, Cæsaraugustanus tamen civis, scripsit -

Blasones de Cæsaraugusta.

Quod opus adhuc M. S. laudant Scriptores Aragonenses, & inter alios Vstarrozius.

F. HIERONYMVS AZNAR & EMBID CARDONA, Aragonius, in Communitatis, ut vocant, Bilbilitanæ oppido *Aniñon* prognatus, Eremita Augustinianus, Concionatorque inter suos emeritus, scripsit -

Expulsion justificada de los Moriscos Españoles, y summa de las excelencias del Rey D. Felipe III. Osci 1611. 8. Hic liber nomine prodiit *Petri Aznari Cardona* Hieronymi nepotis, qui tamen in nuncupatoria epistola ei, cujus est, operæ laudem tribuit. Scripsisse etiam affirmatur -

De la Concepcion de Nuestra Señora. Osci an. 1620. 4.

D. HIERONYMVS BAÑVELOS, edit -

Estado de las Filipinas y sus conveniencias. Mexici 1638.

F. HIERONYMVS BAPTISTA DE LANVZA, natalem locum sortitus est Aragoniæ oppidum *Izar*, parentes verò Michaëlem Baptistam de Sellan, & Catharinam de Lanuza notæ utrumque nobilitatis, ex quibus & Martinus Baptista de Lanuza *Magnus* ut vocant, *Iustitia Aragonum*, revera magnus procreatus fuit. Valentia hic ad Prædicatorum familiam admissus Ludovicum Bertrandum, sanctitate illustrem, institutorem adeptus fuit; quem quidem tribuere solitum fama prodiit Hieronymo discipulo, cum de eo sermo incideret, scientiæ & intellectus dona cœlitus communicata. Præcipuum studiorum profectum Salmantinae domui S. Stephani, ad sapientiæ hoc & religionis domicilium translatus, debuit. Inde Valentiam docturus ipse inter suos Theologiam, quam exactissimè hospes didicerat, revocatur. Cuius studii eam partem, quæ sacros libros explanatione pervios reddit, Cæsaraugustæ etiam laudabiliter professus est. Aragoniæ provinciæ bis præfuit, atque ante impletum posterioris muneris tempus, anno scilicet MDCXVI. Balbastrensis in eodē Aragoniæ regno fuit Episcopus datus: atque ab hac Ecclesia XXIV. Augusti MDCXXII. in Albarazinensem ejusdem regni translatus. Hæc si doctrinam spectemus, salutarem quidem illam, quā non minus docti, quam boni estimur, quæque in sapientissimis ejus con-

mentariis Orbi Christiano comunicata est, datum hæc tempestate nobis existimare possumus, cui veram & germanam eruendi ex sacris literis in homiliis solemnibus, quibus Ecclesia utitur, Christianæ pietatis & disciplinæ sensus formā acceptam referremus. Si ad vitam & mores, resque toto vitæ tempore ab eo sanctè gestas nos convertamus, piissimæ ejus doctrinæ omnia hæc apprimè respondere docebimur ab his, qui hominem vel datā operā, vel ex occasione laudarunt; quos Vincentius Blascus de Lanuza, de eo agens in *Aragonensi Historia* lib. V. cap. XLIII. enumerat. Quibus omnibus præferri debet Hieronymus Fuster Dominicanus Aragoniæ Provincialis Præfectus, qui de vita Hieronymi nostri satis magno volumine commentatus est, quam in epitomen contrahere meditabatur, cum è vivis fuit ereptus, & Emmanuel Faria de Sousa Lusitanus Martini Lanuzæ jam laudati Encomiastes disertus. Conceperat animo Hieronymus, nec tamen priusquam superiorum præcepto ad mandandum literis in utilitatem communem quidquid sibi elucubraverat, adigeretur, Evangelia omnia quadragesimalia commentariis lustrare & inlustrare, iisque Latinis: cujus propositi specimen dedit, cum publicavit -

Tractatum Evangelicorum tomum primum continentē Tractatus VII. *De Quadragesimæ Institutione, & cineris carimonia: De Ieiunio; De Eleemosyna; De Inimicorum dilectione* duos, totidemque *De Ieiunio & tentationibus Christi Domini*. Cæsaraugustæ anno 1612. in folio, qui deinde ex officina Veneta Iuntarum prodiit duobus voluminibus an. 1630. in 4.

Sed mutavit sententiam, sive consilio isto suo potiore habuit obsequii rationem Philiberto Sabaudia Ducis filio Barcinone tunc commoranti reddendam. Hujus enim voto ut satisfaceret, quadragesimales vernaculæ linguæ conciones coram ipso habitas, sed insigniter locupletatas prelo subjecit, quæ hoc titulo prodierunt inscriptæ,

Homiliae sobre los Evangelios que la Iglesia Santa propone los dias de la Quaresma; tribus voluminibus. Quorum primum prodiit Balbastri an. 1621. reliqua sequentibus annis. Quadragesimalium hæc Homiliarum inscriptione donatæ prodierunt Latine ab Onesimo de Kien Capuccino Prov. Colonienfis, Antverpiæ, quatuor voluminibus, anno 1649. 4. Latineque apud Guilielmum Barbier & Ioannem Girijn an. 1659. fol. & Francofurti. Quarum & *Compendium* Colonix editum est anno 1655. in 4. Eisdem quoque Gallicè convertit Ludovicus Amariton ordinarius Concionator & Eleemosynarius Regis Galliarum, Parisiis editas an. 1646. 4. Pertinet Onesimi de Kien ordinis Min. jam laudati, Flandri, *Medulla Cedri Libani, sive conceptus predicabiles super Dominicas totius anni ex Ho-*

miliis Quadragesimalibus Hieron. Bapt. de Lanuza. Antverpiæ anno 1653. in 4. & Colonix 1655. 4.

Posthumæ etiam prodierunt Ioannis Laurentii Cairoisæ Dominicanus operā -

Homiliae sobre el Evangelio, que se propone en la solemnidad del Santissimo Sacramento del altar. Barcinone 1626. Quæ Latino quoque sermone redditæ Antverpiensibus typis mandatæ sunt 1650. 4.

Defuit Hieronymus inter vivos agere anno MDCXXV.

HIERONYMVS BASILIVS DE BENGOCHEA, Dominici à Bengochea singularis eruditionis viri, ad quem extat Iulii Lipsii epistola quædam, regie civilium causarum Cæsaraugustanæ Curia Senatoris, civisque Teruelensis filius, Doctor Theologus, & in hac ipsa regia urbe & gymnasio Professor, *Maellaque* Rector, edidit -

Vida y martyrio de Santa Susana Princesa de Vngria; cujus reliquiæ adervantur in aede quadam hujusmet oppidi Maella sacra Cæsaraugustæ 1630. 4.

Apoloogia pro Cæsaraugustana urbe, in causa tumultus Antonii Perezii in eam adventus occasione concitati, adversus narrationem Antonii Herrera regii Chronographi, Latine ab hoc authore scriptam laudat in *Aragonensibus Chronicis* Vincentius Blascus, ineditam hucusque, ut suspicor.

F. HIERONYMVS BERMUDEZ, ordinis Prædicatorum, sacra & humanā doctrinā spectatus vir, Latinum Poëma in laudem Ferdinandi Alvarez de Toledo Albani Ducis composuit inscriptum -

Hesperoïda; atque ipsum postea in Hispanum convertit carmen lege consonantiæ solutum, glossaque adjunctis. Manere hæc interpretationem penes nobilem quemdam Compostellanæ urbis refert Ludovicus Muñoz in vita Ludovici Granatensis lib. III. cap. V.

HIERONYMVS DE BIVAR, scripsisse dicitur -

Coronica del Reyno de Chile; M. S. adhuc, teste Antonio Leonio in Bibliotheca Indica. Tit. IX.

HIERONYMVS DE BLANCAS, Cæsaraugustanus, Martini ejusdem urbis civis (eos qui ad regimen urbis admittuntur, hoc verbo appellant) & Notarii filius, Valentia sub disciplina viri eruditissimi Petri Ioannis Nunnesei latinas literas eā alacritate & successu didicit, ut grādiore jam & maturā ætate parē se non temerè aut immodestè existimaverit supplendo in patria Historia quidquid Zurita magnus vel intactum reliquerat, vel intentus universitati rerū nō ita plene aut

labor atè pertractaverat. Itaque pro Historici munere sibi in locum illius e vivis erepti Injuncto paraleipomena rerum Aragonensium, quæ succenturiari, attextive non indigna essent clarissimi viri lucubrationibus, aggressus voti sui factus compos est. Idque Latinis commentariis, nulli eorum, quæ res hominum gestas hoc sermone persequuntur, ulla ex parte cedentibus, si majestatem dictionis & elegantiam, nec non summam in evolvendis veterum rerum documentis fidem, hisque solerti ac defæcato examine dijudicandis maturitatem consideremus. Hi sunt

Aragonensium rerum Commentarii: quo in opere breviter memoratis rebus à Zurita jam descriptis, in Iustitiæ Aragonum Magistratu, quod veluti Palladium est inclytæ hujus gentis, eorumque, qui post receptam à Mauris Cæsaraugustam ei præferunt, historia illustranda præcipuam operam voluit author impendere. Prodierunt hi primùm Cæsaraugustæ anno 1588. deinde in Systematis *Hispania Illustrata* vol. III. Et hos quidem ipsos vernaculâ linguâ conscriptos sive ante, sive post editionem Latinam, servari Cæsaraugustæ apud Iacobum Aznarium Iuris Canonici Professore Ioan. Andreas Vistarozius hujusmet regni Chronographus scriptum reliquit. Quorum scilicet Commentariorum nomine author *Historici accuratissimi* appellationem promeruit à Cæsare Cardinali Baronio tomo XII. ad an. MCXVIII. sect. XVIII. Qui iterum Blancæ summam, industriam commendat tom. XI. ad annum MLXXIV. sect. LVII. Multus quoque est in extollendo hujus scripti merito Ant. Augustinus in epistola, quæ ei subjicitur.

Eididit etiam -

Tabulam in Fastos Magistratum Iustitiæ Aragonie. Cæsaraugustæ 1587. Quorum veluti Commentarii sunt hi quos supra laudavimus.

Icones Regum positas in regia Cæsaraugustana aula, cum inscriptionibus, ejusdem curâ depictas in domo, quam vocant Deputationis. Ibidem 1587.

Hispanè verò -

Modo de proceder en Cortes de Aragon, Itemque -

Las Coronaciones de los Serenissimos Reyes de Aragon. Quæ duo opuscula Ioannes Andreas Vistarozius supra laudatus edidit Cæsaraug. 1641. in 4.

De los Obispos de Zaragoza, non nihil eum commentasse constat ex quibusdam ipsius epistolis, quæ ad diversos data per manus eunt, admonente Lanuza in *Aragonie Historia* tom. II. lib. XX. cap. VIII.

Tratado de la venida de Sant Iago à España, tribuit ei D. Michaël Martinez del Villar in *Interpretatione quorundam Epigrammatum Domus del Pilar*.

Cæsaraugustæ obiit Hieronymus nullâ pro-

le ex Margarita Malo coniuge relicta, secundo die Decembris MDXC. tumulatusque fuit in S. Engratiæ monasterio.

HIERONYMVS BRIOSO, Hispalensis, scripsit Latinâ linguâ -

Compendium rerum memorabilium. M.S. fuit olim in Bibliotheca D. Petri de Castro Hispalensis Antistitis: quem deinde apud se habuit Alphonfus Sanchez Gordillo Presbyter ejusdem urbis. Vidit Rodericus Caro.

HIERONYMVS DE BRITO, Lusitanus, apud Conimbricenses Theologiæ studiosus, habuit pro more ad universam Academiam, ediditque in publicum -

De Scientiarum, disciplinarumque omnium laudibus orationem. Conimbricæ apud Ioannem Barreirum 1554. in 4.

HIERONYMVS BRVN, scripsit ex Gallico desumens,

Lo mas noble del Cerco de Paris, que hizo el Duque de Nemurs Gobernador de los cercados; el socorro, que embiò el Rey D. Felipe con los Duques de Parma y Humena. Cæsaraugustæ apud Ioannem Escatrilla 1591. in 8.

HIERONYMVS CALVO, Aragonius, scripsit -

Luz del entendimiento, como nos emos de apartar de las vanidades, y seguir las virtudes. Valentia 1594. in 8. apud Alvarum Franco.

F. HIERONYMVS CAMARGO, Dominicanus, S. Theologiæ Professor Limensis, edidit -

Analogorum librum. Limæ.

HIERONYMVS CAMPAN, oriundus ex Ontinente oppido regni Valentia, Sacerdos, Latinè, Græcèque valde doctus, Poëta in schola principis urbis floruit, atque edidit -

Varii carminis librum, anno 1550. auctore mihi Gaspare Escolano lib. IX. *Historia Valentina* cap. XXXVIII.

HIERONYMVS DE CAMPOS, scripsit - *Manual de oraciones*.

D. HIERONYMVS CANCER, ætate nostrâ in jocos carmine pangendis, atque fundendis, reliquaque poëticiæ facultatis laude pares habuit paucos, Matrili in Curia degens; præcipuè ejus, qui ante non multos annos placere cœpit, hodièque ludicra maximè in re summa cum voluptate auribus excipitur, æquivocorum, uti appellant, vocabulorum usus: quo in genere cum paucissimis contendere, reliquos omnes superare visus fuit. Metrica hujus opera urbanitate & facetiis plena viderunt lucem Matrili sub hoc titulo,

Obras de D. Geronimo Cancer, anno 1651. in 4. Comædias quasdam unâ cum aliis Hieronymus, actibus inter se, ut in morem ivit ultimi hujus temporis, distributis, laudabiliter scripsit. Matrili obiit Septembri mense MDCLV.

F. HIERONYMVS CANTON, Valentini gente, Augustinianus instituto vitæ, doctus vir atque elegantis ingenii, profam, seu versam orationem formaret. Ordinis sui apud provinciales Valentinos fuit Præfectus; ediditque -

Vida y milagros del B. Padre y Señor D. Thomas de Villanueva de la orden de S. Augustin, Arçobispo de Valencia. Barcinone 1623. 4.

Ordinario de los Oficios divinos segun el uso de la Iglesia. Ibidem 1606. in 4.

Excelencias del Nombre de IHS. Ibidem 1607. in 8.

Instrucción divina, Angelica y humana del principio, medio y fin de todas las virtudes en comun y en particular; vario metri genere. Valentia typis Silvestri Sparza 1633. in 4.

Denatus est Valentia anno MDCXXXVI.

HIERONYMVS CARDOSVS, Lusitanus, Lamecensis, Poëta & Orator Latinâ linguâ disertissimus, omniumque in ea gente eruditorum suæ ætatis hominum iudicio probatus & laudibus exornatus, imbuuit plures annos domi suæ juventutem studiis humanitatis in urbe Olisiponensi; quod velut sacrarium quoddam frequentari ab his debere, quicumque humanioribus disciplinis delectarentur, Hieronymus Osorius V. C. Silvensis Episcopus in literis ad eum olim datis affirmabat. Prelum viderunt hæcenus, quod sciam, hæc ejus opera;

Epistolarum familiarium libellus; Ioanni III. Regi dicatus. Olisipone 1556. 8.

Oratio pro rostris habita Kalendis Octobribus Olisiponensi Academia de laudibus omnium disciplinarum, anno XXXVI. supra sexquingulesimum. Conimbricæ 1650.

De Præteritorum & Supinorum ratione, libellus.

Dictionarium ex Lusitano in Latinum sermonem sive Latino-lusitanicum, & vice versa Lusitanico-latinum, cum Adagiorum fere omnium perutili expositione. Olisipone 1562. in 4. & Conimbricæ 1587. in 8. & 1588. ex recognitione scilicet Sebastiani Stochameri Germani apud Ioannem Barreiros.

Aliorum ipse spem fecit in *Epistolis*, sed nescio an ediderit. *Poëmata* quædam ejus laudat Valerius Andreas.

HIERONYMVS CARRANZA, Hispalensis, Iesu Christi militiæ Portugallensis eques, armorum, ensis præcipuè, ad defensionem sui & offensionem hostis tractandum artem post antiquiorem Ioannem Pons

Perpintianensem, qui theoreticum nescio quid hujus artis edidit, autodidactos ipse, hoc est, sine ullo præceptore, ad praxim primus reduxisse videri potest: quam quidem N. Medina-Sidonia Ducem se docuisse alicubi reliquit scriptum. Anno MDLXXXIX. in Americam se contulit, provinciæ Honduras nuncupatæ gesturus regimen. Unde ad nos reversus diu vixit, ab urbanitate ac liberalium disciplinarum cognitione & à pietatis studio non parum commendatus. Edidit -

De la Filosofia de las Armas, de su destreza, y de la agresion y defension Christiana. Luciferi Fano (vulgò Sanlucar) 1569. in 4. & 1582. in 4. Ferdinandi Herrera, Christophorique Mosquera à Figueroa carminibus celebratum opus; in quo cives & amicos suos Ioannem Mallaram sub *Melissi*, Ferdinandum verò Herreram sub *Philandri*, Peramatum quoque Medicum sub *Polimarchi* confictis nominibus ad dialogum urbanè introducens, variis undique quæstis dextrè; tractatis rebus lectorem docet simul ac detinet. Hæc tamen diffusior docendi forma occasione dedit D. Ludovico Pacheco de Narvaez Philippi IV. Regis nostri hujus artis præceptoris *Compendium suum Philosophiæ ac rellæ armorum tractationis Hieronymi Carranza* formandi.

HIERONYMVS CASADO, Aragonus ex oppido *Paracuellos de Xiloca* prope Bilbilim, seu mavis Calatajubium natus, Ecclesiæ Albarracinenfis Archidiaconus, scripsit *Tractatum Hispanum* -

De Satisfacion. Valentia 1591. 8.

HIERONYMVS CASTILLO DE BOBADILLA, Medina-Campi in lucem editus circa annum MDXLVII. fœlicissimè ad juris utriusque ac totius antiquitatis & humanitatis studia sub optimis Legalis scientiæ Emmanuele Costa & Aria Pinelo, aliisque liberalium artium præceptoribus direxit Salmantica omnes ingenii atque industriæ vires. Cujus rei argumento est, quod septemdecim tantum natus annos *Relectionem S. Augerius, L. Qui Romæ D. De verb. obligationibus* in patria coram frequenti auditorio recitaverit; Salmanticaeque sequenti anno ducentarum juris thesium, magnam partem novarum & paradoxarum, propugnatorem sese obtulerit. Vnum atque viginti annis natus accepit Academica (ut vocant) Doctoratus insignia, vicèque Rectoris Pacensis urbis: de quo tunc ab eo gesto munere, aliisque memoratis ipsi credimus conferentes *Politices* ejusdem, quam mox laudamus, lib. II. cap. XIII. num. 32. cum libro I. cap. VI. num. 40. & cap. VII. num. 22. Ab hoc tempore per viginti quatuor annos jurisdictionem plures per Hispaniæ urbes laudabiliter administravit. Veniens deinde ad curiam defendendis litibus

titibus navavit operam; quousque ad Pincie urbis conventum Iuridicum mitteretur pro Fiscis tuendis iuribus: quo in munere extremum diem vidisse fertur. Scriptum reliquit insigni doctrinâ, eruditione, atque elegantia non multis comparandum opus, scilicet - *Politica para Corregidores y Señores de Vassallos en tiempo de paz y guerra, y para Prelados &c.* Matriti 1597. duobus tomis. *Medina-Campi* 1608. *Barcinone* 1616. nuper iterum Matriti. Quod quidem si in Lacones incidisset, non minus quam Dicearchi Messenii conscriptum *De Republica Spartatarum* opus, Suida authore, in Ephorum Prætorio audientibus adolescentibus quotidie legi propter excellentiam scriptionis lege sanxissent.

HIERONYMVS DE CHAVES, Hispanensis, Mathematicus, scripsit -

Tratado de la Esfera, que compuso el Doctor Iuan de Sacrobusto, con muchas adiciones, traducido con escolios y figuras. Hispali 1545. in 4. apud Ioannem de Leon.

Chronographia, ò Repertorio de los tiempos. Ibidem 1554. & 1580. apud Ferdinandum Diaz.

Tabulas duas Geographicas confecit, alteram Hispanensis territorii, quæ in Theatro visitur Abrahami Ortelii & aliorum, alterâ Americæ, quam non edidit.

HIERONYMVS DE CONTRERAS, qui Centurionis se se titulo dignosci in libris editis voluit, in publicum edidit -

Dechado de varios sujetos; sive elogia virorum illustrium Hispaniæ, partim solutâ oratione, partim ligatâ. Cæsaraugustæ 1572. apud Bartholomæum Noguera. Compluti 1581. in 8.

Selva de Aventuras; cum alibi, tum Cæsaraugustæ 1615. in 8. Quæ librum iucunditatis nomine Laurentius commendare solet Palmyrenus in variis locis suorum operum. Hunc Gallicè vertit Gabriël Chapuys, Lugduniquè edidit 1580. in 16. apud Benedicthum Rigaud, teste Verderio.

HIERONYMVS DE CORDVBA, Pincianus, scripsit -

Oracionem De Christi Domini in Cælum ascensu ad Urbanum VIII. habitam in templo Vaticano. Romæ apud Mascardum 1624. 4.

F. HIERONYMVS CORREA, Lusitanus, ordinis Prædicatorum Lusitanæ provinciæ, (ut apud eisdem Chronographum legimus) scripsit, ignotum mihi an Latine, an vernaculè, *De Concordia scientiarum.*

De Privilegiis Ordini Dominicorum à Sede Apostolica concessis.

Memoria illius ad annum sexcentessimum supra millesimum extat.

HIERONYMVS DE CORTERREAL, Lusitanus, ex nobili familia hoc in regno editus; aliunde tamè ad nobilissimas Bastanorû, & Médozarum Castellæ familias pertinens (quod ipse de se jactat excusans quod Castellane nonnunquam scripserit) plurium liberalium, atque viro nobili dignarum artium cognitione & exercitio delectabatur, præcipuè pangendis versibus, quo in genere dedit foras Lusitanicâ linguâ -

Sucefo del segundo cerco de Diu estando D. Ioão Mascharenbas por Capitaõ e Governador da fortaleza ò anno de MDXLVI. Olissiponè, 1574. quod opus carmine Castellano vertit Petrus de Padilla ordinis Carmelitarum sodalis, & publicavit Compluti in 8. anno 1597.

Naufragio, e lastimoso sucefo da perdiçam de Manoel de Sousa de Sepulveda, e Dona Lianor de Sa sua molher & filhos vindo da India pera este Reino, &c. Olissiponè apud Simonem Lopez 1594. in 4. Poëma istud, in quo sibi potissimum author placebat, non nisi mortuo eo typis editum est Antonii Souzæ generi curâ.

Castellanorû quoq; sermone, quæ perfectè calluit, versibusque à lege consonantiû liberis,

Felicissima Victoria concedida del Cielo al Señor Don Iuan de Austria en el golfo de Lepanto de la poderosa armada Otomana. Vliissiponè 1578. 4. apud Antonium Ribeiro. Celebratur hic carmine quodam Antonii Ferreiræ, quod inter ejus opera extat pag 27.

HIERONYMVS CORTES, Valentinus, hæc ex literis mathematicis nota sibi proferre, quò in publicum prodesset, voluit,

Lunario y Pronostico perpetuo. Valentiniæ 1598. *Barcinone* 1599. Cæsaraugustæ 1604. Compluti 1617. in 8.

Libro de Fisonomia natural, y varios secretos de naturaleza. Cordubæ 1601. in 8. Còpluti 1612. 8. atque aliis locis in 8.

Arithmetica practica. Valentiniæ 1604. 4. apud Ioannem Chrysoctomum Garriz.

Libro de los Animales terrestres y volatiles. Valentiniæ 1615. in 8. aliàs, *Propriedades de animales, y virtudes que nos enseñan.*

Plura alia, si vita ei longior contigisset, foras daturum, civis ejus scripsit Petrus Augustinus Morla in Præfatione *Emporii Iuris*, in qua Valentinus omnes bene de literarum studiis, deque posteritate meritos refert simul & laudat:

HIERONYMVS DE COSTIOL, Catalanus, ut suspicor, edidisse fertur -

Coronica del Señor D. Iuan de Austria. *Barcinone* 1572.

HIERONYMVS DE COVARRVBIAS HERRERA, Rivi-ficci incola, author est libelli sic nuncupati,

La

La Enamorado Elisea 1594. 8. pro-faico-metricè scripti.

F. HIERONYMVS DE CRUCE, monachus Hieronymianus, S. Theologiæ Magister, in cœnobio Matritensi lector olim sacre hujus scientiæ, quæ de moribus Christianis disferit, opus tripartitum defendendis, justèque temperandis apud nos statutis pro puritate, & nobilitate sanguinis frequentibus excogitavit. Hæc nempe inscriptio est, & argumentum operis:

Defensa de los Estatutos y noblezas Españolas, destierro de los abusos y rigores de los Informantes; tribus partibus, I. est Respuesta Apologetica al discurso del P. F. Agustín Saluzio de la orden de S. Domingo. Hic nempe Saluzius Xericensis, Philippo III. Regi Cathol. à concionibus, eximius Ecclesiastes, cujus est (aut certè sub ejus nomine alius latere voluit) *El Discurso sobre la Nobleza de España: & hic in eo argumento totus versatur, ut memoratorum statutorum vim, & justitiam prorsus enervet, sanctionesque hujusmodi, quotquot capacitates suscipiendorum munerum ex puritate sanguinis candidatorum admetiuntur, acerrimè reprehendat.* Altera pars, sive liber II. *De la moderacion de las Informaciones.* Tertia declamationes continet, *En que se persuade à los Principes, consejos y comunidades la moderacion de las informaciones y el destierro de algunos abusos.* Cæsaraugustæ 1637. in folio.

Huic successurum pollicitus olim fuit opus aliud, cui titulus, *Ilustrado Estoico.* Scilicet libri Iob ex placitis Stoico-Christianis elucidatio, quæ prodiit hujusmodi notâ insignis - *Iob Evangelico.* Cæsaraug. 1638.

HIERONYMVS CVCALON, scripsit -

Apostillas, & Repertorium ad Philippi Decii lecturas super Tit. de Regulis Iuris. Quod celeberrimi Iuriscòulti celeberrimum opus sic exornatum ediderunt Lugduni Ioannes Franciscus Lignanius & fratres apud Ioannem Crespin anno 1525. in 4. eruditissimi utriusque juris juvenis elogio Cucalonem donantes.

HIERONYMVS DOMENEC, Valentinus, Iesuita, ex primis Ignatii Patriarchæ sodalibus, magnâ vir pietate, & religionis observantiâ, primus Siculæ provinciæ res administravit, deinde in Aragonia ad suos reversus Præfecti vices, scripsit Siculis anno MDXLVII.

Catechismum, in toto regno authore ipso Prorege usurpatum.

HIERONYMVS DOMINGVEZ TELLEZ, scripsit -

Nuevo memorial de la difinicion de los Sacramentos.

F. HIERONYMVS A SANCTO ELISEO ordinis Carmelitarû reformatorum, scripsit - *Sermones de Nuestra Señora.* libro uno circa annum MDC.

Hippolytus Maraccius ex relatione Pauli ab omnibus Sanctis, in *Appendice M. S. Biblioth. Mariana.*

D. HIERONYMVS ESPERT, Catalanus, Prior Cartusianorû Scalæ-Dei, an. MDCLXIII paratum editioni habebat, inter alia,

De Theologia mystica super Sanctum Dionysium Areopagitam; ut refert Iosephus Valles in *Historia sua Foundationum Hispanarum Cartusiani ordinis Monasteriorum,* pagina 124.

D. HIERONYMVS FERNANDEZ DE MATA, dialogum scripsit brevè ac disertum hæc inscriptione.

Crates y Hipparchia marido y muger Filósofos antiguos. Matriti ex officina regia anno 1637. 8.

HIERONYMVS FERNANDEZ DE OTERO, Carrionensis, Antonii Ferdinandi, qui *de Pascuis & Iure pascendi* scripsit, forsitan frater, collegii Hispanorum apud Bononienses sodalis, in eaque Schola Vesperinis horis Canonum sacrorum Interpret: Neapoli aliquando jus civile professus, forensia tandem attigit, Iudex ad Brutios missus, atque item ad Apulos, nec non & copiarum militarium creatus Iuridicus, indeq; in magna vicariæ, ut vocant, Curia Neapolis urbis criminum vindex. Gregorio XV. à cubiculo fuit, atque utriusque Signaturæ Referendarius, Auriensis item Ecclesiæ Decanus & Canonicus: Sardis demùm & in Hispania Ellerenensibus Inquisitor datus, rerumque Fidem tangentium arbiter. Scripsit -

Seleçtarum Interpretationum Iuris librum, Bonon. 1613. 4.

Diversarum Iuris questionum librum. Neapoli 1619.

De Actionibus. Traçatum, Calari 1628. 4. apud Anton. Galcerin. Hispanè verò - *El Maçstro del Principe.* Matriti 1633. in 4.

F. HIERONYMVS FERRER, ordinis Minorum regular. observantiæ provinciæ Aragoniæ, in qua ei natales, pius æquè vir, atque doctus, Cæsaraugustæ sacris concionibus habendis diu vacans scripsit -

El Soldado Christiano; ad Professores Tertii ordinis S. Francisci, 1612.

Platicas para todos los Domingos y fiestas desde el I. de Adviento hasta la Purificacion. Cæsaraugustæ, 1625. in 4.

El Christiano reformado y los ejercicios de los Hermanos Terceros. Burgis 1621. 8. apud Petrum Huidobro.

HIE-

HIERONYMVS DE FLORENCIA, Complutensis, Iesuitarum sodalitatem in patria ferre puer amplexus, in Theologiae Professore eximium, moxque in commendatissimum elegantiam & gravitate morum atque sermonis sacrarum concionum artificem evasit. Cujus Evangelici officii prudentissimam exhibitione, quod mansuetudine is, severitateque ad gratiam usque illorum, quos reprehenderet, miro profectu condiebat, se se viris principibus, Regumque nostrorum Philippi III. & IV. animis atque totius curiae intimam reddidit. Margaritae quippe Austriacae, Elisabethaeque Borboniae incliti nominis Reginarum, necnon & Caroli, ac Ferdinandi Iuventutis nostrae Principum confessionibus praesse iussus, consilio interim publicae rei momenta, regio nutu passim accitus, expedire solebat. Porro quatuor ante mortem annis in sevam incidens paralyticum, decubuit, laetitque sibi ac Deo vacans ad annum usque MDCXXXIII. quo e vita duobus minor septuagenario demigravit. Ex ejus concionibus in curia habitis haec lucem viderunt aliena cura,

Marial, que contiene varios sermones de todas las fiestas de Nuestra Señora a las Magestades de Filipo III. y IV. duobus tomis. Compluti apud Ioannem de Orduña 1625. folio.

Oraciones funebres en las exequias del Rey D. Felipe III. de la Serenissima Reina D. Margarita, de la Emperatriz D. Maria, del Arzobispo de Toledo D. Garcia de Loaisa: variis locis & annis editas.

Sermones de Santa Teresa en su Beatificacion; y de la Asuncion de Nuestra Señora en su dia.

Exercicio breve de cada dia: in usum Regine Hispaniarum conscriptum.

Carta a su provincia de la muerte y virtudes del P. Gaspar Sanchez de la misma Compania de IHS.

HIERONYMVS FRANCISCVS CASTANA, edidit -

Romances I. Parte. 1604. in 8.

HIERONYMVS DE LA FVENTE PIROLA, regius Pharmacopola, edidit librum artis suae sic nuncupatum -

Fons & Speculum claritatis, per quem diversi modi, res etiam, que observanda, de Medicinarum refectione purgantium ob artis beneficia, praecipueque lotionis secundum Ioannem Mesuem clarissime collucet, &c. Matrili apud Ludovicum Sanchez 1609. folio, iterumque 1647.

HIERONYMVS DE FVNES, Professor Theologus in schola Mexicana, scripsit, seu vertit ex Bellarmini vernacula -

La Arte de bien morir. Barcinone 1624. in 8.

F. HIERONYMVS FVSER, Dominicanus, provinciae suae Aragonensis aliquando Praefectus, Censorque Theologus apud Iudices religionis, disertè scripsit -

Vida del venerable y Apostolico varo el Ilustrissimo y Reverendissimo Señor D. Fr. Geronimo Baptista de Lanuza del orden de Predicadores Obispo de Balbastro y despues de Albarrazin, in folio.

F. HIERONYMVS GARZIA, domo ex oppido Calaceite regni Aragoniae, Hieronymianus ad Sanctae Engratae urbis Caesaraugustanae sodalis, in eoque coenobio, cui & praefuit, Theologiae illius, quae moribus prospicere nata est, lector, vir apprimè doctus, & Augustino Barbosa ac Antonino Diana huius saeculi ornamentis per literas notus, ac doctrinae nomine comendatissimus. Beticam provinciam visitoris munere lustrasse eum oportet, qui se huius muneris appellatione dignosci nonnulquam voluit. Scripta ab eo extant -

Suma moral de las excelencias del Sacerdocio Evangelico, y obligaciones de los Ecclesiasticos. Caesaraugustae 1644. in folio.

Compendio de Eleccion de Prelados, especialmente Regulares. Ibidem 1649. in 8.

Politica Ecclesiastica Regular y secular; duobus voluminibus; quorum prius anno 1648. posterius autem anno 1652. typis edita Caesaraugustanis prodierunt. Quibus accedere debuit volumen tertium, quod quidem author hoc ipso anno MDCLII. editioni habebat paratum.

HIERONYMVS GIRAYA, Catalanus, domo Tarraconensis, Mathematicarum disciplinarum studiosus, edidit -

Dos Libros de Cosmografia. Mediolani 1556. in 4. Obiisse eum, cum Imperatoris Caroli nomine rationes Ducatus Mediolanensis putavisset, dumque iret ejusdem rei causa Neapolim, testatur Ludovicus Pons de Icart in libro De las grandezas de Tarragona capite XLII.

F. HIERONYMVS GOMEZ, ordinis Beatae Mariae de Mercede, provinciarum Castellae & Portugalliae Theologus, vir doctus, atque ingenio foelix, scripsisse fertur -

Super Psalmum Miserere mei Deus &c. Indicem, seu repertorium copiosissimum ad opera V. C. Ludovici Granatensis.

In Divi Hieronymi Epistolas argumenta breviora, & ex his sententias in gratiam scholasticorum ad calcem earum praefixit.

Claruit circa annum MDXCVII

HIERONYMVS GONZALEZ, oriundus ex oppido Arnedo Calagurritanae diocesis, in Romana Curia, & Pontificio Rotae, ut vocant, Senatu causarum defensor, scripsit doctè,

ctè, laudato Senatui nuncupans,

Glossema, sive Commentationem ad Regulam VIII. Cancellariae, de reservatione mensium & alternativa Episcoporum. Romae apud Stephanum Paulinum 1604. in folio, atque iterum 1611. & Coloniae 1615. folio.

Presbyter fuit, & Clementis Papae VIII. familiaris, atque utriusque Iuris Doctor. Romae obiit XXX. Octobris MDCIX. ut in sepulchro legitur ad S. Iacobum Hispanorum in Vrbe.

F. HIERONYMVS GRACIAN, A MATRE DEI cognominatus, anno quadragesimo quinto supra sexquimillesimum Pinciae editus est, dum ibi parens Didacus Gratianus Carolo Imperatori a secretis in comitatu regio versaretur, Ioannam Dantisciam matrem, quae ipsa Ioannem Dantiscium Equitem Polonum Regis sui ad eundem Caesarem legatum habuit parentem. Compluti Philosophiam, suscepto etiam ante vicesimum aetatis annum Magisterii pileo, Theologiae simul & sapientiae praecipua sub Alphonso Deza Iesuitarum sodali, eximio illo utriusque studii professore didicerat, in collegiis Artistarum (ut vocant) ac Theologorum educatus; atque adeo Philosophiam ipse docuerat, cum Carmelitarum nudipedum recens natam religiosae familiae sectam pietatis studio incensus apprehendit. Bonum factum, quod veteres dicebant, si non altissimo Dei providentiae arcano, hinc, unde is tranquillè vivendi instrumenta sibi paraverat, calamitatum omnium, quae animo accipiuntur, vis ac moles ad ipsum permanerit: imò bonum factum, quia ad conscientiae securum & imperterritum, malaeque huiusmodi, quod sibi cum Deo conveniret, in lucro, ut fama est, ponentem. Principio ei quidquid honoris & observantiae signum domi esse potuit, in manus venit. Nam vice Apostolicae prius Carmelitas omnes provinciae Baticae, tam antiquos, quam reformatos visitavit; deinde horum non ultra ab illis prioribus jura petere iussorum provinciam Hispanicam primus rexit. Tandem in Lusitania prioris similem, sed in exalceatos tantum, censuram exercuit. Nata hinc, sive justa, sive secus, in illius actiones & consilia inquirendi occasio: seditque sodalium animis constans de eo iudicium, minus bene cum ordinis sui strictis rationibus, quae quidem ad seponendum Deo interiori hominem, evellendumque ab externis omnibus tendunt, laxiorem illius & latiore rebus extrà, quamvis salubriter, gerendis animum convenire. Huic inde adversatus noster, quae via potuit, sodalium sententiae, rationes suas sic praecipitavit, ut re mature diu deliberata abeundum ei esse ab hoc ordine, atque in alium quemvis, excepto tamen alterius sectae Carmelitarum, transeundum, Iudices, quibus emanatum hoc fuit negotium, pronuntia-

verint. Quo fulmine ictus Romam se contulit; ibique Cartusianos, strictioris observantiae Minores, Dominicanos, Capuccinos, ut se admitterent, sollicitans passus ubique fuit repulsam. Augustinianis demum exalceatis, Papae ipsius Clementis VIII. iussu, statim atque a Sicilia, in quam diverterat, Vrbi se restitueret, aggregandus, in mari a Piratis Africanis captus est, atque Vticam, mox & Tunetum perductus. Captivitate hic plusquam biennii fortiter exantlatam, pretioque sui tandem persoluto Romam repetiit; quo demum in loco meruit ab eodem Pontifice vicem ejus dolente, animique adversus contraria nitentis & erecti vires contemplante, sodalibus Carmelitis, qui ritum sequuntur veterem, commendari, huiusque ordinis habitu, quasi restitutus in integrum, circumvestiri. Nec diu post in domum concessit Petri Deza S.R.E. Cardinalis, atque Hispaniarum Protectoris, a consiliis ei ut esset Theologicis. Hinc, saecularis annus dum verteret, in Hispaniam, & quadriennio exacto in Belgium tetendit; ubi cum constituisset, quatenus poterat subditus, vitae suae rationes, anno tandem MDCXIV. plusquam septuagenarius dececit Bruxellis; vir corporis & animi doctus, doctrinaeque multiplici, sedato & perspicuo, nec minus alacri ingenio, ac singulari memoriae praecellens; durus idem, ac perperitius, perque omnia aspera iactatus, ut Socratem alterum, (de quo haec Lucius Seneca) sed Christianum & verae sapientiae sectatorem redderet. In cuius commendationem, etiam si aliis deficeremur, abunde erat testimonium sodalis Terefige Virginis sanctimoniam inclitè gravissimum, non semel aut bis tantum, nec perfunctorie, sed exaggeratè ei, ac saepius redditum vitae ad normam instituti nascentis, atque profectum miris modis attemperatè. Pia multa scripsit, & varia, quorum in catalogum. Volumine uno continentur sequentia.

Dilucidario del verdadero espíritu &c. en que se declara la doctrina de la Santa Madre Teresa de IHS. Matrili 1604. Bruxellis 1608. in 4.

Mystica Teologia colegida de lo que escribió S. Buenaventura del verdadero camino del Cielo, con un Itinerario de la perfeccion, que es declaracion de las tres vias purgativa, iluminativa y unitiva. Bruxellis 1609. in 4. Camino del Cielo, o mystica Teologia de San Buenaventura, con declaraciones del M. F. Geronimo Gracian, prodierat jam antea Matrili apud Michaëlem Serranum 1601. in 16.

Tratado de como se a de dezir la Misa y officio divino.

Declaracion del Padre nuestro.

Declaracion del Ave Maria.

Sumario de Oraciones y Meditaciones. Abecedario espiritual; Misas varias de devocion, Rosarios y Coronas.

Tratado de la Confession y Comunión.

Regla de bien vivir. Cæsaraugustæ hic prodiit.

De la Oracion Mental.

Vida del alma, libro que trata de la Imitacion de Christo &c. Apologia contra los que ponen la perfeccion en la aniquilacion total. Bruxellis 1609. in 4.

La mpara encendida, hoc est, de perfeccione religiosa; ex primis & potioribus, quæ in lucem emittit. Pampelone 1588. in 8. Matriti 1604. in 8.

Vida y muerte del Patriarcha S. Ioseph. Valentia 1602. in 8. Italicè prodiit ex officina Veneta Petri Berrani 1613. 8. Gallicè *Grandeurs de S. Ioseph* inscriptus Parisiis liber prodiit 1619. in 8.

Estimulo de la Propagacion de la fee, y vinculo de hermandad entre los Padres descalços del Carmen y de S. Francisco. Olissipone anno 1586. in 8. Deinde Bruxellis ita nuncupatum, *Zelo de la propagacion de la Fee.* 1609.

Tratado de la Redencion de cautivos; in quo miserimus captivitatis status ante oculos ponitur. Bruxellis 1609.

Discurso del mysterioso nombre de Maria. Ibidem 1612. Simoni à Roxas ordinis Sanctissimæ Trinitatis Elisabethæ Borboniæ Serenissimæ Hispaniarum Reginæ à confessionibus, inclyto vitæ sanctimoniâ viro, nuncupatus.

Velo de una Religiosa.

Regla de la Virgen Maria.

Leviathan engañoso, hoc est, de peccatis, quæ falso nomine virtutum nobis imponunt. Bruxellis 1614.

Musica espiritual.

Declaracion de las virtudes, y fundaciones de Santa Teresa de IHS.

Sermon de la fundacion de Carmen. Duo hæc edita sunt Bruxellis 1611.

El devoto peregrino.

*Conceptos de divino amor sobre los Cantares: ad imitationem B. M. Teresæ de Iesu; cujus in quædam hujus sacri libri loca piæ admodum meditationes ediderat prius ipse, annotationibus illustratas (editum vidimus hoc titulo, *Conceptos del Amor de Dios escritos por la B. M. Teresa de IHS con unas anotaciones del M. F. Geronimo Gracian.* Valentia 1613. apud Petrum Patricium Mey in 8.) Adjungitur, *Arte breve de amar à Dios dividida en ocho reglas segun las ocho, que ponen los cantores para saber cantar.* Bruxellis 1612. in 8. Valentia 1623.*

Arte de bien morir; saluberrimum opus, atque eruditionis plenum, non diu ante mortem elucubratum.

Omnia hæc uno, uti diximus, volumine, post alias singulorum editiones, typis prodierunt Matritensibus anno 1616. in folio. Foras dedit & alia separatim; nempe -

El Soldado; in Belgio editum libellum non minus eruditum, quam utilem, & jucundum, adversus Hæreticos.

Sermon de las Quarenta tentaciones. Romæ.

Cerco espiritual de la conciencia tentada. Romæ 1596. 8.

Lamentaciones del miserable estado de los Atheistas destos tiempos. Bruxellis 1611. in 8.

De la Disciplina regular. Italicè linguâ loquens, operâ Ioannis Antonii Bovii prodiit Venetiis 1600. in 8.

Arbol prodigioso de doce modos de de recar el Rosario. Florentia.

Tratado del Jubileo del Año Santo. Hunc Italicè convertit Iacobus Bossius, Melitenensis Historiæ author, ediditque Romæ 1599. apud Zannettum. Prodiit quoque Hispanè anno 1600. in 8.

Sufragio de las Animas de Purgatorio. Et hoc etiam Italicè reddidit Franciscus Sardonati, atque edidit Romæ 1603. in 8. typis Caroli Velliotti.

Tratado de los siete Angeles Principes, sus oficios y nombres; nescio quo idiomate.

Per multa alia, ut erat ingenio facili & copioso, reliquit apud fratrem germanum Thomam Gracianum manuscripta. Andreas Marmolius ea refert in libro, quem de rebus Gratiani nostri conscripsit atque edidit; nec nos reticebimus.

Armonia mystica; de la antiguedad y sucession de la Religion del Carmen en octavas con comento.

Otras Historias grandes de la orden.

Libro sobre el Apocalypsi de S. Iuan.

De los Consuelos y desconsuelos &c.

Dialogos de la feliz muerte, libros, y otras cosas de la Santa Madre Teresa de IHS.

Espiritu de la Beata; sive Tractatum, quo explicat methodum à se in precibus ad Deum fundendis, & illum meditando servatum. Plura ex eo fragmenta Marmolius adducit in capite XVI.

Peregrinacion de Anastasio: Dialogum scilicet De peregrinationibus suis & laboribus.

Otras dos relaciones de su Cautiverio.

Vitoria de la Fee: variorum fasciculum, quæ vidit ipse, aut ab aliis accepit, lectu jucundum, si prodiret in lucem.

Del Jubileo del Año Santo; Hispanicè. Sed hunc typis editum jam fuisse manet in superioribus annotatum.

Disciplina Regular; fortè archetypum illius, quod Venetiis prodidisse diximus.

Varias cartas y opusculos.

Flores Carmeli:

Ceguedad de Babilonia, adversus quasdam novas hæreses.

De Potestate Papa adversus librum D. Ferdinandi de las Infantas.

Sufragio de las Animas.

Varios opusculos; De la Regla de Soret. Suma del libro de San Iuan Patriarcha. Chro-

Chronografia Carmelitana. Reforma de Religiones. De los cinco Talentos de la Hipocresia contra las hijas del Amor proprio. Consejos breves semper & ubique. Alas del Aguila. Hieroglyphica sacra. &c.

Examen de Espiritus.

Dialogos de los Estatutos de la orden.

Vn Tratado pequeño sobre los Cantares.

Mystica Scriptura, grandi volumine captivitatis tempore ordinatum.

Artificio metaphisico para disputar en todas las ciencias

Pentecostia, de cinco mundos, grandi volumine.

Floresta Africana de los Martyres de Turquia, Berberia y otros modernos.

Confessionario de Esclavos.

Modus disputandi contra Sarracenos, & Iudeos.

Apologia contra Agibaçalema.

Architectura de Vitruvio, reddita, ut credo, in vernaculam linguam.

Abecedario de las cinco lenguas Griega, Hebrea, Arabiga, Bozua, y Latina.

Otra suma de muchos opusculos: Collationes Patrum. Vida de San Angelo. Altar de Elias. Arado de Eliseo. Cueva de Elias. Tratado de la Melencolia, intitulado, El cerro del relaxado &c. Noviciados de los Carmelitas descalços. Recreaciones santas. Dialogo entre Angela y Eliseo. Desafios. Dialogos de la Perfeccion, & alia plura.

Scripterunt de Hieronymo nostro plures præter laudatum jam Marmolium, F. Franciscus de S. Maria in *Historia Reformationis Carmelitarum*, F. Marcus Antonius Cassanate in *Paradiso Carmelitici decoris*, Fr. Angelus Manrique Pacensis Episcopus in *vita Ven. Anna à Iesu*, lib. I. cap. I. Daniel à Virginæ Maria in *Vinea Carmeli*, Antonius Sanderus in *Cænobiographia Brabantia, in cænobio Bruxellensi Carmelitarum*. Insignia & omni commendatione majora sunt S. Theresæ testimonia variis in locis suorum operum, quæ dudum publici juris facta; nec minus in epistolis ante paucos annos editis, quarum quinque ad eum datæ; In I. ad Philippum II. Regem, in secunda ad D. Teutonium Brigantium, Eborensem Antistitem; XIII. ad Ioannem Baptistam Rubeum Carmelitarum Præfectum Generalem. Insignèque hujus eximii viri elogiū continent notæ ad epistolam XXII. Illustrissimi sanctitate vitæ, dignitatèque ac doctrinâ Ioannis Palafoxii à Mendoza Oxomensis Episcopi.

F. HIERONYMVS DE GVADALVPE, Hieronymianus sodalis, à patrio municipio, ut credimus, siquidem sacra hæc familia hunc morem habet, nuncupatus, recens absolutâ Laurentinâ domo amplissimâ & magnificentissimâ primus ibi Sacra Biblia interpretatus est, Sanctæ ad hæc Inquisitionis Cæsaraugustanæ Cenfor Theologus. Scripsit -

Commentaria in Hoseam Prophetam Christianæ Philosophiæ præceptis piè accommodata, adjectis observationibus Evangeliorum Concinatoribus accommodatis cum parabolis elegantissimis. Cæsaraugustæ 1581. folio. Lugduniquè 1587. in 8. Tertiò locupletata eadem à Gabriele Gyrelo Florentino prodierunt Venetiis 1604. in 4. Dedit etiam, Talaverensis domus Præfectus cum esset,

Sanctissimi, maximique Sanctæ Ecclesiæ Doctores Hieronymi Presbyteri Stridonensis vitam ex ipsius potissimum scriptis contextam. Toleti apud Petrum Rodriguez 1597. in 4.

Videtur ille quidem transisse ad sodales Sanctissimæ Trinitatis redemptionis captivorum, quo religioso titulo censebatur, cum edidit olim à se jam promissa -

Commentaria in sacrum S. Lucae Evangelium, scilicet in priora VI. capita dumtaxat. Valentia 1595. folio. Quorum authorem Hieronymum Guadalupensem cænobii Valentini sodalem laudat Ioannes à Figueras in *Chronico ordinis Sanctissimæ Trinitatis* pag. 266.

HIERONYMVS GVDIEL, Compluti medicam artem profitebatur anno MDLII. quo ipso anno à D. Ioanne Tellez Giron Vreniæ Comite ante alios invitatus ad Vrfaonensem scholam per eos dies eximio munificentia argumento ab ipso erectam, ut fundamenta jaceret perennaturæ ibidem ex his literis gloriæ, quæ corporibus humanis medetur, huc sedem transtulit; vixitque ibi ad Philosophiæ studia veterum nostræ gentis monumentorū lectionem curiosè adjungens. Præsertim toto animi pondere aliquot annos illustrandæ huic familiæ, cujus beneficiis tam largiter fruebatur, incubuit. Tandemque prodire fecit ejus rei eximium commentarium, hoc titulo,

Compendio de algunas Historias de España, donde se tratan muchas antiguedades dignas de memoria, y especialmente se da noticia de la antigua familia de los Girones. Compluti apud Ioannem Iniguez de Lequerica 1577. in folio.

HIERONYMVS DE GVEVARA, Hispanensis, unde se esse in librorum editorum fronte confirmavit, ad Segoviam tamen urbem originem parentum referebat. Societatis Iesu presbyter factus, ex quo domi confecto studiorum tyrociniò sese maturum ostendit excolendæ literis juventuti, morum Theologiam docere iussus, crebris interea ex ambone sacro habitis ad populum concionibus, eximiam sibi hujus officii laudem comparavit. Quippe qui exquisitâ ingenii sagacitate in invenendis, doctrinæ verò eruditionisque præstantiâ in confirmandis earum argumentis ante alios censebatur. Edidit -

Commentariorum in Matthæi Evangelium,

lium, tomos tres; sive his tribus iustis voluminibus explicari captum, nec finitum primum caput Matthæi

De Augustissimo immaculata conceptionis Mariæ mysterio. Matriti an. 1640. in folio, attribuit ei Hyppolytus Maraccius in *Appêdice Mariæ Bibliothecæ* hæcenus M. S. Valde tamen vereor ne portio sit prius laudati operis.

HIERONYMVS DE HEREDIA, Catalanus Eques, Dertosa natus, Poëta, edidit *Guirnalda de Venus casta*. Barcinone anno 1603. in 8. Item ex Italico Antonii Minturni -

El Amor enamorado. Ibidem eodē anno. Parabat eo tempore, quo hæc prelo committebat, volumen variorum carminum; *De las Lagrimas de S. Pedro*; & *Rimas espirituales y morales*.

HIERONYMVS DE HVERTA, Escalonenfis, Medicus Doctor Pincianus, Philippo IV. Regi à cubiculo, Compluti prima stipendia fecit in literis, æqualium nemini præstantis ingenii fœlicitate inferior. Consultit se deinde in Curiam, Ioannis & Ferdinandi Mendoziorum fratrum, quorum posterioris nomē Illiberitana Synodus ab eo illustrata in cumulo honestissimæ laudis posuit, officiis invitatus. Quo loco cœpit medicinam facitare, nec non & successivis horis Plinii immensum opus, quod tam magna est Medicinæ pars, in vernaculum vertere, ne tantum Italicus sermo Landini, Dominicique beneficio, aut Gallicus Antonii Pineti magnum hoc naturæ theatrum, ex quo semel aliis quam Romanis hominibus patere cœpit, impleret. Nec deinde cessavit apud eum laborem, postquam Philippus II. Rex maximus studiorum assertor præcepti calcar addidit, priora quædam hujus interpretationis tentamenta legere in tali negotiorum æstu nequiquam dedignatus. Secessit post aliquot annos, amissâ uxore, filioq; unico Carmelitis regulæ strictioris in sodalium dato, in Vallis Mauri oppidum, mox Argandæ substitit; usque dum à Philippo IV. evocatus in domum regiam Medicus conditionem accipiens, quod reliquum vitæ fuit, in Curia mansit. Ejus scripta;

Historia natural de Plinio ampliada con escolios y anotaciones; ad eundem Philippum Regem IV. duobus voluminibus. Matriti an. 1624. Prior pars undecim priores libros, posterior reliquos continet. Et quidem seorsim editæ sunt, & quasi in cōspectum seu specimen totius operis ante multos annos partes quædam: nempe, *Traducción de los libros de C. Plinio Segundo de la Historia natural de los Animales con anotaciones curiosas*. Hæc est librorum VII. & VIII. interpretatio. Matriti ex officina Ludovici

Sanchez an. 1599. in 4. deinde etiam, *Traducción del libro IX. De la Historia natural de los Pescados del mar, de lagos, estanques y rios*, Ibidem 1603. 4.

Problemas Filosoficos: ad D. Gasparem de Guzman Olivaram Comitem. Matriti an. 1628. 4.

De la Precedencia de España debida à sus Catolicos Reyes. Editum & hunc eo ipso fuisse tempore, quo ablatum fuit è vivis auctor, ad me detulit Hieronymus à Conceptione Carmelita is, quem superfuisse unicum ab eo filium dixeram, Provincialis jam inter suos Præfectus, religiosæ vitæ merito spectatus satis. Lusit etiam adolescens facili, nec ineleganti carmine Hispanico fabulosum Poëma, cui titulus -

Florando de Castilla, Laurel de Cavaleros, en otava rima. Compluti an. 1588. 4.

Nec non & latino sermone -

De Immaculata Conceptione B. Virginis Mariæ Panegyricum, in quo quid naturale, & quid supernaturale in ea fuerit, ostenditur. Matriti 1630. 8.

Septuaginta jam natus annos deceffit, redempti orbis MDC. . . in domo Carmelitica S. Hermenegildi Matritensi terræ mandatus.

F. HIERONYMVS DE IESV MARIA, Franciscanus reformatus provincie S. Antonii regni Portugallie, vir probatæ pietatis, M. S. reliquit editioni paratum volumen hujus inscriptionis,

Series Sacra Scriptura. Ex relatione hujus provincie Romam missa.

F. HIERONYMVS à S. IOSEPHO, Aragonensis ex *Mallen* hujus regni oppido, antequam renuntiaret sæculo inter sodales Carmeli excalceatos *Hieronymus Esguerra de Rozas* dictus, Ferdinandi filius fuit supremi rerum Italicarum in Curia nostra Senatus Patris, acri vir ingenio, multaque eruditione, nec vulgari eloquentiâ. Scripsit.

Dibuxo del Venerable P. Fr. Iuan de la Cruz. Matriti 1629 Prodiit cum viri sanctitate eximii operibus mysticis. Item aliud ejusdem argumenti opus justæ magnitudinis pro rei dignitate, cum hac inscriptione -

Vida del Venerable P. Fr. Iuan de la Cruz primer descalço Carmelita. Ibidem anno 1641. in 4.

Historia del Carmen descalço. Matriti 1637. Hæc tamen domesticis non placuit, ideo nec publicata fuit.

Genio de la Historia. Cæsaraugustæ apud Didacum Dormer. 1651. 4.

Parabat *Vitam S. Bertholdi*, cujus ipse meminit volum. I. laudatæ *Historie Carmelitarum* lib. I. cap. IX. Item -

Historia de Nuestra Señora del Pilar, Duodecim annorum laborem, ex qua cum ægerrime tulisset cancellari ac subduci plura

in

in Cōfessu, sive, ut vocat, Diffinitorio suæ provincie, antequam typis traderetur, morbo inde contracto obiit MDCLIV. Hujus quoq; legitur epistola quædã Latina in præambulis ad secundum volumen *Martyrologii Hispani*.

F. HIERONYMVS LARIOS, Dominicanus (aliis est ordinis Mercenariorum) cujus meminit Stephanus Corvera in *vita Dom. Mariæ Cervellonia cap. XXXIX*. scripsit -

Arte de la Lengua Mame. an. 1607. quæ propria est cujusdam tractus Novæ Hispaniæ.

F. HIERONYMVS DE LEMOS, Segoviensis, Hieronymianus ad cœnobium Parralis monachus, libellum edidit doctum fanè & piuum, septem dialogis comprehensum, quem *Turrim David* Latino, quo erat scriptus, idiomate vocavit. Hunc morte præventus in schedis reliquit anno MDLXIII. Cui tamen pro Latino, hoc est, germano ipsius auctoris, successit alius Hispanicus à sodali Hieronymiano quodam malè consutus hoc titulo -

Torre de David. Salmanticæ apud Andream de Portonariis 1567. & apud Petrum Lasso 1578. 8. Editum vidimus Italicâ etiam linguâ sic inscriptum; *Armeria religiosa, Dialogo spirituale per armare i Servi di Dio*: interprete Fr. Julio Zanchini de Castiglionchio, unâ cum Ioannis de Bonilla Tractatu *de Pace animæ*; Florentiæ apud Georgium Marefcotti 1579. 12.

F. HIERONYMVS DE LLAMAS, domo ex oppido *S. Clementis* territorii sacri Conchenfis, Cisterciensium sodalis apud *Carraceti* monasterium, Abbâsq; post exercitum insigni cum laude in Matritensi Curia concionum Ecclesiasticarum munus, ad secessum suæ domus, quò perfectius Deo vacare posset, ultro rediens, non sine sanctitatis, perspicuæ etiam præsentia in choro, dum lecto detineretur, miraculi famâ vixit: floruitque magnis editis patientiæ documentis in sufferenda gravi artuum contractione ad exitum, usque vitæ; quam ibi exiit anno MDCX. Scripsit -

De Methodo curationis Animarum. Matriti 1600. posteaq; Moguntia, Gretij & alibi. Laudat opus hoc Antonius Possévinus in *Apparatu sacro*.

Dialogorum libri duo varia & multiplici eruditione referti, permanerunt obeunte diem suum Hieronymo invulgari: de quibus tamen authores sunt Henríquez in *Phenice* & Vischius in *Bibliotheca Cisterciensi*.

Summa Ecclesiasticam, eidem tribui reperio apud Fabianum Iustinianum in opere *de Sacra Scriptura & ejus Interpretibus*, libro I. part. 1. pag. 184. qui ait Brixia editam, anno 1606.

HIERONYMVS DE LOMAS CANTORAL, Pincianus, Poëta ævo suo non inceleber, varia edidit carmina, quæ typis commissa sunt isto titulo -

Obras Poëticas. In his; *Las Piscatorias de Luis Tansilo traducidas*; *Amores y muerte de Adonis*; *Sonetos*, *Canciones* y otras varias *Poëssias*; Matriti apud Petrum Cossin in 8. 1577.

F. HIERONYMVS LORETE, hoc est, LAVRETVS, Catalanus, Cervariensis, in Mōtis-ferrati alma domo Deiparæ Virgini sacra Benedictinus sodalis, magnæ molis opus, sed utilissimum sacris verbi Dei præconibus, & in univèrsam Biblicæ Thologiæ studiosis elaboravit, jamque cœnobii S. Fœlicis de Guixols Præfectus edidit; nempe -

Silva Allegoariarum Sacra Scriptura mysticos ejus sensus & magna ex parte literales complectentem. Barcinone apud Paulum Cortey & Petrum Mali 1570. fol. Accedit -

Appendix Silvæ, de Numeris. Venetiis deinde 1575. 4. Parisiisque 1583. in fol. Coloniaeque 1630. Meminit hujus cum elogio perutilis & necessarij operis Arnoldus Vvion lib. II. *Ligni vitæ* cap. LXIX. Scripsit etiam -

Indicem, & Genealogiam virorum ac mulierum Sacra Scriptura, simul cum homonymiarum eorumdem ad ejus Historiam intelligendam maxime conducentem. Barcinone apud Michaëlem Ortiz 1568. 4.

Multis hunc laudat ex Antonio nostro de Iepes Gabriel Bucelinus in *Annalibus Benedictinis* ad annum MDLIV.

F. HIERONYMVS DE SANCTA MARIA, vulgari sæculi cognomento LOPEZ DE MESA, natus in oppido *Foncarral* prope Matritum, Augustinianus nudipes, anno MDCXXV. Romam veniens in hac urbe mansit in S. Ildephonsi domo, quod Hispaniensis Congregationis excalceatorum cœnobium est. Plurium annorum opus perfectum, aut pene perfectum reliquit moriens Latinâ, Græcâ & Hebræâ eruditione distinctum, scilicet -

Ety mologico de las lenguas Latina, Griega, y Española, totidem tomis, quot hæ linguæ sunt, contribuendum.

Obiit octogenario major an. MDCLXVI.

F. HIERONYMVS à SANCTA MARIA, ordinis quoque is excalceatorum D. Augustini, Procurator generalis in Romana Curia, edidit Hispanicè.

Exercicios espirituales de cada dia. Salmaticæ apud Didacum de Cuffio an. 1610. 16.

Præterea editurum esse cum sciebat Leo Allatius, ut ipse in *Apibus suis Vrbanis* testatur, Latine quidem,

De Sandaliis, calceamentisque Apostolicis, Tractatum.

Indicem Sanctorum & virorum sanctitate illustrium Hispanorum.

Cata-

Catalogum Episcoporum sedium Hispanarum: sive Apparatum ad Hispaniam Christianam, diocesumque Hispanarum Historiam Sacro-profanam; cui conscribendæ intentus erat.

Horum nullum vidimus typis mandatum.

HIERONYMVS MARTEL, Cæsaraugustanus, Augustini filius, nobili stirpe editus, regni Aragoniæ Chronographus, in quo munere Ioanni Coltæ successit, eoque dignum se ostendit, scribens -

Chronologia universal del mundo, Primera parte. Cæsaraugustæ. an. 1602. in fol. Hoc opus non integrum fuisse excusum Ioannes Andreas Vstarrozius paulo post laudandus cõqueritur. Schedæ M. SS. remaserunt apud Dom. Michaëlem Martel authoris ex fratre, aut aliunde nepotem, Cæsaraugustanæ Ecclesiæ Canonicum.

Forma de celebrar Cortes en Aragon; olim summarium ejus libelli, quem de hac re scripserat Hieronymus Blancas, deinde iustum opus: quod Ioannes laudatus Vstarrozius Aragoniæ & ipse Chronographus unâ cū altero Blancæ publicavit Cæsaraugustæ anno 1641. in 4.

Relacion de las fiestas que la ciudad de Zaragoza hizo en la Canonizacion de S. Jacinto. Ibidem ann. 1595. typis Laurentii de Robles in 8.

Continuasse eum magni Suritæ Annales, sed nihil hujus continuationis edidisse affirmat Vstarrozius, qui de nostro hæc annotavit in editione opusculi jam dicti *De la forma de celebrar Cortes.*

F. HIERONYMVS MARTHON, Benedictinus monachus, Pinciani monasterii Abbas, Concionatorque inter suos generalis, eleganter scripsit -

Primera parte de Discursos, ó Sermones Evangelicos Dominicales y Santorales desde el I. Domingo de Adviento hasta las fiestas del Nacimiento de Nuestro Señor. Pincianæ an. 1614. in fol. Puritatem Sermonis, atque eloquentiam amat, quarum virtutum, nec minus doctrinæ nomine desiderari fecit anni reliquum, à se promissum. Publicari fecit item *Historia Benedictinæ Antonii de Iepes* partem VII. posthumam.

D. HIERONYMVS MASCARENAS, Lusitanus, Olissiponenfis, Georgii Marchionis de Montalban filius, Petri similiter Marchionis de Montalban germanus frater, ad S. Petri Conimbricæ urbis collegium olim fodalit sub bonarum artium ac Theologiæ præceptoribus meruit, censebaturque oratoris Christiani inter cives suæ urbis munere, cum res in Portugallia turbatæ sunt. Vnde clam evadens cū fratribus, ne infidelitatis labe fæderetur, & ad regiam nostram accedens, à bene-

ficentissimo Rege Philippo IV. statim ornatus est Calatravenfis militiæ cruce & insignibus honorificoque inter ordinum militarium Senatores loco, iussuque, ei ut ad cortinam in Capella præsto esset. Ivit deinde in Germaniæ usque fines, Mariæ Annæ Austriacæ Hispaniarum Reginæ Serenissimæ ad Sponsum deducendæ gratiâ, destinatus eidem ab eleemosynis, & à Cappellæ præfectura; atque insuper Leirenenfis Episcopus, si quando regni illius antiqua rediret facies, designari promeruit. Inde creato sive restituto veteri Portugalliæ Concilio in Regis Curia eò fuit immissus, relictis negotiis equestrium ordinum, unâ cum aliis viris Lusitanæ gentis principibus. Tandem pace, regni que appellatione Brigantine familiæ concessâ destinatum Portugalliæ frustra Episcopum Segovienfis apud nos Ecclesiæ præfectum eum Gubernatrix Regina Serenissima voluit; Clemens IX. Pont. Max. die Aprilis IX. an. MDCLXVIII. Antistitè creavit. Castellana hic eloquentiâ, atque Historicæ rei studium, quo mirificè delectatur, aliquot in hunc usque diem libris editis palam fecit omnibus, aliisque propediem edendis faciet: nempe;

Viage de la Reina D. Maria Ana de Austria segunda muger de Felipe IV. hasta la Corte de Madrid. Matrili 1650. in 4.

Apologia Historica por la Ilustrissima Religion y inclyta Cavalleria de Calatrava; su antiguedad, su extension, sus grandezas entre las militares de España. Ibidem apud Petrum Diaz de la Carrera 1651. 4.

Raymundo Abad de Fitero, de la orden del Cister, fundador de la sagrada Religion y Cavalleria de Calatrava. Ibidem an. 1653. 4.

Amadeo de Portugal, en el siglo Juan de Meneses de Silva, religioso de la orden de San Francisco de la Observancia y fundador de la Ilustrissima Cõgregacion de los Amadeos en Italia. Ibidem an. 1653.

Vida, virtudes y maravillas de Fr. Juan Pecador religioso del orden y hospitalidad de San Juan de Dios. Ibidem.

Disposuit renovatum in generali Capitulo anni MDCLII. Constitutionum ordinis sui corpus hoc titulo inscriptum,

Definiciones de la Orden y Cavalleria de Calatrava. Matrili 1661. in folio.

Scribere cœpit ante aliquot annos, *Vida de Nuestra Señora*, cui pertexendæ sedulam operam navare eum sæpe vidimus, cum domi suæ ferè quotidie nos exciperet, obsequium hoc & consuetudinem nostram non dedignatus.

F. HIERONYMVS A MATRE DEI, Carmelitarum reformatorum fodalit, scripsisse dicitur -

Colloquia Angelica inter Deiparam Virginem & Peccatorè. Antverpiæ 1634.

F. HIE-

F. HIERONYMVS DE MENDIETA, Franciscanus, M.S. reliquisse fertur -

Historia Ecclesiastica Indiana. Antonius Leonius in Bibliotheca Indica Occidentali Titulo XX.

HIERONYMVS DE MENDOZA, Lusitanus, Portuensis, scripsit vernaculè -

Jornada de Africaxem a qual se responde à Geronimo Franqui, e outros, e se trata do sucefo da batalla e cativerio, e los que en elle padecevaõ por naõ seren Mouros, com outras cousas dignas de notar. Olissipone 1607. in 4.

HIERONYMVS MEROLA, patriâ ex Balaguer oppido Principatus Cataloniæ, Philosophus & Medicus Doctor, scripsit -

Republica original sacada del cuerpo humano; duobus libris, in quorum posteriori ventilatur ea quæstio, Vtra sit potiori loco habenda, Medica ars, an Legalis facultas. Barcinone 1587. & 1595. in 8.

HIERONYMVS DE MONDRAGON, Professor Iuris Cæsaraugustanus, ex Italica in nostram vulgarem transtulit -

Ratos de recreacion de Ludovico Guicciardino. Cæsaraugustæ apud Petrum Puig. 1588. in 8. scripsitque -

Censura de la locura humana, 1598. 8. Ilerdæ.

Vniversal y artificiosa Ortografia de Latin y Español. Cæsaraugustæ 1594. in 8.

Arte para componer en metro Castellano: simúlque -

Profodia Latina en Castellano. Ibidem apud Laurentium de Robles 1593. in 8.

F. HIERONYMVS DEL MONTE, Matritensis, fodalit Mercenariorum, qui captivos redimunt, S. Theologiæ quondam Barcinonensis, atque item Montepesulanus in Galliis Professor, scripsisse dicitur *Traçtatum De Modo studendi atque interpretandi Sacram Scripturam*; authoribus Alphonso Ramon in *Historia hujus ordinis* lib. VII. cap. XVII. atque Ægidio Gundisalvi Davila in opere *Magnalium oppidi regii Matritensis.*

HIERONYMVS MONTER, (ita placet pro MENTER, quod habet Valerius Andreas) in Ofensi Aragoniæ Academia Philosophus, edidit -

In Logicam Aristotelis methodicam Introductionem. Cæsaraugustæ, 1554. in 4.

F. HIERONYMVS MORENO, ex familia Prædicatorum, domoque Hispalens, scripsit -

La vida y muerte y cosas milagrosas que el Señor a hecho por el bendito Fr. Pablo de Santa Maria fraile lego de la orden de Predicadores. Hispali 1609. in 8.

HIERONYMVS MVÑOZ, Valentinus, uno omnium, qui de eo loquuntur, ore & sensu, perpetuâque ævi sui confessione, multiplicis doctrinæ meritis posterorum memoriam & laudem provocat. Eâ quippe linguarum, fuit Græcæ, Hebraicæque notitiâ & comprehensione, ut nō sine idoneo teste affirmare possimus, Hebraicas eum literas Ancone in Piceno Italiæ docentem pro verè ab Hebræis nato, intèrque eos educato, potiùs quàm pro Valentino, inter Hebræos ipsos constanter habitum. Liberalium omnium artium, præcipuèque Mathematicarum eximiam, quâ censebatur is, cognitionem adeò celebrant ejus æquales, ut nec vereantur antiquorum, doctissimis ex æquo eum componere. Hujus famæ virum Valentia jam in patria, ut credimus, Matheseos, Hebraicæque eruditionis Professore Salmantini ad gymnasium suum totius orbis amplissimum honorificis conditionibus invitantes, utriusque hujus scholæ (duplices enim docendi partes, nec tenui stipendio dotatæ sunt) Præfectum creavere. Quas gerens suum ibi diem obiisse, magnūque sui desiderium doctis omnibus reliquisse dicitur. Solatio esse poterant edita ab ipso opera, quæ domi asservabat, ingenio atque eruditione referta: sed ea rara, ne dicam ferè unicum, populare hactenus typorum beneficio factum scimus; nempe -

Institutiones Arithmeticas ad percipiendam Astrologiam & Mathematicas facultates necessarias. Valentia 1566. in 4.

Alphabetum Hebraicum cum ratione legendi cum punctis, Hieronymo Muñoz authore, apud Gabriëlem Soram Aragonensem Bibliothecæ possessorem locupletissimæ, ab ipso ejus catalogo doctus, fuisse scio.

Lecturam item Geographicam, Valentia, ut credo, dum profiteretur ibi, scriptam, pro se adducit Gaspar Escolanus Valentia regni Chronographus. Antonius Verdier in Bibliotheca meminit alterius operis in Gallicū ex Hispano translati cum hac inscriptione -

Traictè du nouveau comete, & du Prognostique d'iceluy composee premierement en Espagnol par Hieronime Mugnoz Professeur ordinaire de la lèngue Hebraique & des Mathematiques en l'université de Valence. Paris. per Martinum Juvenem 1574. in 8. Interpres fuit Guido le Fevre, seu Fabricius, Boderianus.

F. HIERONYMVS MVÑOZ DE TEVAR, (Tevariensem se nominavit author) ordinis S. Dominici, dedit foras -

Homilias F. Hieronymi a Sanavaroza Ferrariensis Dominicani in libellum Ruth, & in tria alia Scriptura loca, à se in Latinum ex Italico conversas. Salmantica typis Ioannis à Canova. 1556. 4.

HIERONYMVS MVRILLO, Chirurgus Cæsaraugustanæ urbis, scripsit -

The-

Therapeutida, metodo de Galeno en lo que toca à Cirurgia. CæsarAugustæ apud Bartholomæum de Naxera an. 1572. 8.

HIERONYMVS NATALIS, Balearicus, idiomatum Latini, Græci, Hebraicæque peritissimus, Tridentum profectus ad Synodum œcumenicam anno MDXLVI. Romæ se in Iesuitarum sodalitate dedit. Prudentiâ is, alacritatēque, ac diligentiam singulari, nec minus probitatis exemplo familiæ hujus principii Ignatio & aliis Præpositis generalibus, egregiè administratis pluribus domi officiis in promovenda ista & propaganda eximiam navavit operam. Extant ab eo -

Annotaciones, ac Meditationes in Evangelia, quæ in sacrosancto Missæ Sacrificio per totum annum leguntur: quas pulcherrimis præstantissimorum artificum cælaturis adornari fecit; editæ Antverpiæ cum apud Nutiû an. 1594. tum apud Plantinum anno 1607. Moguntiaq; typis Albini eodem anno.

Romæ diem extremum in domo Novitiorum vidit an. MDLXXXI. ætatis suæ LXVI.

HIERONYMVS NAVARRO, scripsit, cum Syndicus esset pauperum non mendicantium Valentiniæ urbis,

Consejo de Pobres. Barcinone anno 1604. in 16.

F. HIERONYMVS NVÑEZ MORQUECHO, ex ordine B. Virginis de Mercede redemptionis captivorum, Theologiæ Professor in Pinciana Schola, vir pietate spectatus, reliquit M. S. in Pincianæ sodalium Bibliotheca -

In Tertiam Partem S. Thomæ volumen.

F. HIERONYMVS OLEASTER, civibus suis Lusitanis DE AZAMBUJA dictus, patriam habuit fortè *Azambuja* oppidum Tago flumini adjacens, ipse in regio monasterio, cui à pugna cum Castellanis commissa nomen ante tria sæcula inditum est, Dominicanorum fratrum gestamine anno vigesimo supra millesimum & quingentesimum induto, egregiè quidem ad germanam Biblicæ Theologiæ professionem se non vulgaribus instructum prædiis comparavit. Græcæ enim linguæ, atque adhuc magis Hebraicæ compos factus, scholæ ad hæc quæstionibus probe exercitus, adyta sacra in fontibus linguæ ipsius sanctæ non inspexit tantum, sed derivare in omnium usum fideliter voluit. Eâ interim doctrinæ famâ clarescere jam vulgò fuit existimatus, ut à domestica literarum occupatione transferre se anno MDXLV. in Italiam debuerit ad œcumenicum Concilium tunc primum in Tridentina urbe celebrandum, unâ cum aliis familiæ suæ Theologis eminentissimis à Ioanne Rege Lusitanorum tertio

destinatis, quorum nulli inferior ipse apparuit. Inde reversum idem Rex in Africa, Pontificem Insule S. Thomæ nuncupavit, sed frustra: tergiversantemque bonâ gratiâ in charissimum ei literarum otium remisit. Nec diu post ab Henrico S. R. E. Cardinali, qui per id tempus supremâ rerum fidei præfecturam administrabat, violatæ religionis Iudex delectus Vlisiponensibus integrè jus inter alios dixit. Ad quem Henricum directâ velut in gratitudinis pignus ab eo sunt intra non multum tempus -

Commentaria in Pentateuchum Moysi, hoc est, in quinque primos Bibliorum libros: quibus juxta Magistri Sancti Pagnini Lucensis interpretationem Hebraica veritas cum ad genuinum literæ sensum, tum ad mores informandos ad unguem enucleatur. Olissipone primum anno 1556. in folio, deinde Antverpiæ apud hæredes Stelfii 1568. in folio, mox Lugduni an. 1586. in folio apud Petrum Landry, & an. 1589. Quia nepe hæc Sancti Pagnini editio cæteris omnibus (ut ipse ait) quas licuit videre, germanius Hebraicum fontem referre videtur, eam præ cæteris interpretationem delegit, non tam illam quam in illa Hebraicum contextum expositurus. Ejus item -

In Esaiam Commentaria, operâ Petri Calvi Dominicanæ sodalis in Gallia edita sunt Parisiis in fol. 1623. post antiquiorem aliam ejusdem regni editionem, item an. 1658. apud Cramoissium.

Absoluta, editionemque spectantia ejusdem tenoris *Commentaria in Regum libros, in Psalmos, in Hieremiam, duodecimque alios minores Prophetas* reliquissè dicitur; in reliquos autem Bibliorum libros quidquam elucubrassè. Quæ omnia in schedis M. SS. adhuc, vel tineas, quod indignum, vel aliorum libros, quod injustum est, magno omnium dolore, qui his delectantur literis, pascunt. Obiit ante impletam provinciæ præfecturam in qua Ludovico Granatensi summo illi viro, nunquamque sine summæ præconio laudis nominando, succenturiatus fuerat, an. MDLXIII.

HIERONYMVS DE ORMACHEA GVERRERO, origine Cantaber, domo autem Xereziensis in Bætica, Ecclesiarum Lucroniensis & Albeldensis Canonicus (ut appellare amant ecclesiastico ritu) Magistralis, Illustrissimo D. Gabrieli S. R. E. Cardinali de Trejo Malacæ Antistiti à visitationibus territorii hujus sacri, atque eleemosynarum dispensatione quondam fuit. Nuncupavit autem D. Gundisalvo Chacon Velasco & Faxardo Calciatensi & Calaguritano Pontifici -

Commentariorum in Cantica Cantecorum Salomonis, tomum primum. Quorum verba omnia declarantur de purissima Conceptione B. Virginis Mariæ sine originalis labe peccati, & de aliis ejus excellentiis. Lucronii apud Ioan. Mongaston 1637. fol.

D. HIE-

D. HIERONYMVS DE OROZ, Navarrus ex oppido *Borgueto* diocesis Pampilonensis, collegii Sanctæ Crucis Vallisoletani togâ indutus in ea schola professus fuit jura civilia & canonica, tam ex Institutionum, ut vocant, Digestique veteris, quam ex cathedris Clementinarum, Sexti, ac Decretalium vespertinis horis assignatarum. Inde factus Curia hujus Pincianæ Fiscalis Advocatus edidit -

De Apicibus Juris Civilis libros V. in quibus ferè duo millia textuum ejusdem juris, vel ex professo noviter explicantur, vel ex aliqua speciali nota obiter illustrantur. Lugduni apud Philippum Borde & socios 1661. in folio.

Factus postea fuit Granatensis Cancellariæ Iudex.

D. HIERONYMVS DE ORTEGA & ROBLES, Matritensis, Sancti Iacobi eques, Philippo Regi IV. à secretis primum in Cruciatæ, deinde in rerum Indicarum Conciliis, publici juris fecit -

El Despertador, que avisa à un Principe Catolico, ia de las inquietudes de la guerra, ia de los sosiegos de la paz, hecho de la vida del Emperador Constante. Matriti 1647. in 8.

HIERONYMVS OSORIVS, Olissipone editus utroque parente nobili Ioanne Osorio à Fonseca & Franciscâ Gil de Govea, vel puer adhuc Latine loquens præceptoribus erat admirationi. Literis Latinis, Græcisque Salmanticæ à XIII. ætatis anno sedulam operam, nec non & juris arti aliqualem navavit. Parisiis hinc ab undevicesimo Aristotelem, hoc est, rationalem & naturalem ejus Philosophiam didicit, Petro Fabro uno ex S. Ignatii Lojola Sociis ibi usus per familiariter. Unde Bononiam veniens sacras literas, & clavem earum idioma Hebraicum avidè hausit. Quas quidem sacras literas, in Lusitaniam inde reversus, Ioannis Regis voluntati obsequutus, Conimbricæ in schola professus fuit, Isaiæq; librum, Paulique ad Romanos epistolam magno cum ejusdem Universitatis plausu explicuit. Sacris initiatus, beneficio Ludovici Portugalliæ Infantis administrandam accepit *Tavara* Ecclesiam longè ab Aula, cujus habitationi periculis undique magnis vallatæ secessum illum, sed innoxium, non invitus præfererat. Hac animi virtute Henricum Cardinalem, alterum Ioannis Regis fratrem, atq; ipsam Catherinam regni pro Sebastiano minorenni Gubernatricem sic devinxit, ut prior ille, Eborensis cum esset Præsul, Ecclesiæ suæ Archidiaconatu, Regina autem inde Silvensis Episcopatus mitrâ eum ornaverint. Munus jam aliquot annis hoc gerebat præstantissimi, verèque subditorum pastoris: cum Africam, infaustissimo sydere actus Sebastianus Rex cogitavit; quem officii sui memor non satis paratum atque adhuc improlem à proposito

isto deterrere præcipiti frustra connixus, nemalis, quæ præfigebat, interesset, religionis colore quæsito Romam ad Gregorium XIII. Petri claves tunc gerentem solemnè obsequio demerendum se transtulit; cui uti literarum & literatorum fautori clarissimo noster Osorius, in quo eloquentia cum doctrina certabat, eximie charus advenit, & in magno pretio habitus fuit. Anno elapso in patriam revocatus à Rege paulò post infelicissimè à Mauris cum flore Lusitanæ nobilitatis ac virium extincto, Henrici successoris imperium optimis patriæque salutaribus adjuvit consiliis; Antonium Ludovici nothum filium, cujus adolescentiam olim præceptor rexerat, à leva illa mente, quæ ipsum post patris Regis obitum rem præcipitare suam adegit, dehortari conatus, Philippique Castellæ nostri Regis legitimo successionis juri, multoque magis publico regni commodo non obscure favens. Quare, nè à popularibus suis inauditus ipse malè ob hoc audiret, *Defensione nominis sui* in publicum editâ, quæ quidem nunquam minus quam hoc nostro tempore è civium manibus excidere debuit, ora calumniantium obstruxit. Et tamen contractâ ex animi ægritudine, quod moveri undique populares videret vanam spem sectantes, ægritudine corporis, eo ipso anno & tempore, quo huic regno immisus fuit Castellanus exercitus, Tavilæ Silvensis diocesis oppido vitam cum morte post viginti dies religiosissimè commutavit, Augusti nempe XX. anni MDLXXX. Planè in hoc viro quidquid præstantis & eximii natura concedere, studiâq; literarum conferre solent, cumulatam meritò dixeris. Nam præter innocentissimos mores, ductamque ad unguem Pontificiæ vitæ formam, sic in eo resplenduit sapientia eloquentiæ cõjuncta, ut nescias quid in ejus doctissimis & elegantissimis lucubrationibus, solidissimæ, ac verè Christianæ Philosophiæ documenta, & illustres undique cogitationes, quibus Platonem, an excellentia Latine loquutionis, quâ Tullium Ciceronem, ad Ecclesiæ castra deducere voluisse videtur, celebritate majori & laude dignum sit. Quorum quidem in priore virtute nemini ex sapientiæ tam veteribus, quam novis præceptoribus palmam concedit; in posteriore autem Bembo, Sadoletos, Erasinos, Muretos, Iovios, atque omnes alios eloquentiæ Tullianæ admiratores atque imitatores ex æquo ad certamen provocare posse vulgò existimatur. Idcircoque Ciceronis Lusitani jure ac merito appellationem promeruit. Vitam ejus & laudes Latino stylo duxit Hieronymus Osorius alter, nostri ex fratre nepos, quam cum patris & educatoris sui operibus Romæ foras dedit, quamque Lusitanis communicavit Bernardus de Fonseca, & ipse ei propinquus. Hanc eandem in epitomen contractam Andreas Schotus Bibliotheca intexuit *Hispanæ*.

Æqualis quoque Oforio fuit Alphonfus Garfias Matamorus Hispalensis, callidus ille hominum & monumentorum ætimator, cujus hæc de eo verba sunt in *de Academiis & doctis Hispania Viris Apologia*. In his est Hieronymus Oforius, qui de Gloria, & de Civili & Christiana Nobilitate nobilissimos libros suavi simul & artificiosâ verborum structurâ citra versum conscripsit. Sono & numero orationis leniter demulcet aures, ut hæc unâ possit singulari virtute cum Lactantio & Christophoro Longolio & quovis alio Ciceroniano non injuriâ certare. Aristotelicâ tamē quâdã differendi ratione & copia sic est usus, ut non ad voluptatem aurium, quæ summa est, sicuti ego æstimo, in hoc authore, sed ad iudiciorum certamen scripsisse videatur. Hæc ille. Cujus quidē Oforii dictio Francisco Sanctio Brocensi in *Paradoxis*, visa est *exulta & numerosa*; Francisco Baconio in *de Augmentis scientiarum* libris *luxurians & diluta*; Iacobo Gaddio *Scriptores non ecclesiasticos celebranti, rotunda, numerosa, nobilis, verborum luminibus & rerum majestate augusta*. Abstineo pluribus, ne in re nota sciolus videar. Opera ejus authorem suum satis commendant superque. Quæ quidem Romana editio Hieronymi junioris industriâ procurata quatuor voluminibus continet; quibus & propria quædam adjunxit ille nō indoctâ. Primo cōprehenditur *De Nobilitate Civili libri II.* (Gallicè quòque extant, authore mihi Verderio) simulque -

De Nobilitate Christiana libri III. Olisipone an. 1543. Florentiæ an. 1552. Basileæ apud Petrum Pernam an. 1571. Quos libros valde laudat Andreas Tiraquellus initio operis *de Nobilitate*.

De Gloria libri V. cum superioribus Florentiæ an. 1552. in Bilbaonensi oppido Cantabriæ an. 1578. Coloniae 1594. in 12. Parisiis apud Iesaiam le Preux an. 1608. in 8.

De Regis Institutione & disciplina, lib. VIII. Coloniae apud hæredes Birckman. anno 1574. in 8. Gallis communicavit hoc opus Petrus Brissonius Barnabæ Præsidis frater, Parisiis editum in officina Petri Huillier an. 1583. in folio. Nempe Oforius in his ultimis commentariis refarcire damnum fuit conatus, quod ex Ciceronis *de Gloria, de Republica & de Consolatione* libris jam pridem temporum injuriâ deperditis fuerat acceptum; cum tamen de *Consolatione* nihil posse à se, vel amplius, vel subtilius excogitari, quam esset sacer ille Iobi Prophetæ liber, existimaverit. Quare eum eleganti sanè paraphrasi explicuit.

De Rebus Emmanuëlis Lusitaniæ Regis invictissimi virtute & auspicio gestis, lib. XII. Olisipone an. 1571. fol. Coloniaeque apud eisdem Birckmani hæredes 1574. in 8. cum *Prolegomenis* Ioannis Metelli Sequani. Galli suam secerunt hanc Historiam, nescio quo interprete; quæ Genuæ edita est à Francisco

Perrin an. 1581. in fol. uti Verdericus refert in *Bibliotheca Gallica*.

Defensio sui nominis, de qua diximus. *Epistola quædam*.

Secundum volumen hæc continet.

Admonitionem in Epistolam ad Elisabetham Reginam.

Epistolam ipsam ad Elisabetham Angliæ Reginam. Hæc Epistola in Gallicum sermonem conversa à Ioanne de Maumont prodiit Parisiis ex officina Nicolai Chesneau an. 1565. 8.

In *Gualterum Haddonum ejusdem Regiæ Magistrum libellorum supplicum, de vera Religione lib. III.* Olisipone anno 1567. in 4. Dilingæ an. 1569. 8. cumque Christophori Longolii non dissimilis argumenti *Oratione*, an. 1576. Coloniaeque 1585.

De Iustitia cælesti, libros X. ad Reginaldum Polum Cardinalem. Coloniae apud Birckmanni hæredes an. 1574. 8. *Apologiam* item in reprehensores *hujus operis* scriptâ laudat Oforius junior in præfatione ad hos libros.

De vera Sapientia, libros V. ad Gregorium XIII. P. M. Olisipone an. 1578. Coloniae an. 1579.

In *Epistolam B. Pauli ad Romanos* libros IV.

Tertium hæc;

Paraphrasim in Iob. lib. III.

Paraphrasim in Psalmos.

Commentaria in Parabolas Salomonis: Paraphrasim in ejusdem Salomonis Sapientiam.

Tandem quartum comprehendit

Paraphrasim in Isaiam lib. V. Coloniae an. 1584. in 8.

Commentarium in Oseam Prophetam. & -

In *Zachariam Prophetam*.

In *laudem Divæ Aecatharinæ* (sic vocat cum Baronio) *orationem*.

In *Evangelium Ioannis* *Orationes XXI.*

Acceperunt ex propria Hieronymi junioris penu ea, quæ statim ei adjudicamus.

HIERONYMVS OSORIVS alter, superioris ex fratre nepos, Canonicus Eborensis, patruo debuit educationem in literis & pietate; cujus vestigiis planè insitens, M. Tullium sermonis Latini magistrum, Sacros libros Sapientiæ promptuarium, uti sunt, sibi delegit. Gratus quoque educatori suo viro omni memoriâ clarissimo Romam veniens omnia ejus opera, quæcumque in hunc diem prelo subjecta fuerant, quæq; adhuc in schedis latebant, simul edidit quatuor voluminibus, ut nuper monuimus, anno MDXCII. propria quædam interserens; nempe in vestibulo editionis.

Vitam Hieronymi Oforii Silvensis Episcopi.

Nota-

Notationes in ejusdem Paraphrasim Psalmorum in tertio volumine, ubi & -

Paraphrasim in Cantica Canticorum, & in eandem breviores notationes.

Andreas Schotus parum advertenter plura huic tribuit, quæ verè senioris sunt Oforii.

Catalogum Archiepiscoporum Eborensis Ecclesiæ tribuit ei Gaspar Estazo *Antiquit. Portugalliæ cap. XCIV.*

HIERONYMVS OSORIO DE SOLORZANO, in schedis reliquit, authore Antonio Leonio in *Bibliotheca Indica Occidentalis Tit. XIII.*

Relacion de la jornada de D. Fernando de Oruña ala poblacion de Guaiana y Dorado.

F. HIERONYMVS DE PANCORVO, Giennensis, Carmelitarum ordinis, Hispalensis quondam Theologiæ apud suos Professor, Iudicibus fidei Apostolicis à munere consultationum; dedit in publicum -

Disquisicion de los Santos Martyres de Arjona. Hispali 1634. 4.

Disquisicion de Santa Potenciana virgen: ad Emin. Cardinal. de Sandoval Giennensem tunc Antistitem. an. 1643. adversus quosdam, qui apud nos etiam floruisse ac in ædícula prope Villam-novam Illiturgitanam (*Villanueva de Anduxar*) esse tumulatam, prorsus ab illa diversam Romana Virgine, quam Pudentianæ nomine XIV. Maji mensis die Ecclesia celebrat, sunt arbitrati.

Sermon que predicò en el Capitulo Provincial de Andalucia el año de MDCXLII. Hispali eodem anno in 4.

Luit etiam Centurionis N. Castro de Torres nomine latens, & quidem facetè,

Panegyrico al Chocolate en octavarima.

Vertit etiam ex Latino in sermonem vernaculum Ioannis à Carthagine Franciscani librum -

De la Antiguèdad del orden de Nuestra Señora del Carmen. Hispali anno 1623. in 8.

Quam interpretationem Hieronymo Pancorvo Franciscano, qui nullus fuit, ut existimo, haud rectè tribuit Lucas Vvaddingus.

HIERONYMVS PARDO, unde domo fuerit, nescio; at quidem ex eorum agmine fuit, qui apud Parisios Philosophiam proficentes, totos se in Dialecticis quæstionibus importunissimis, præstigiisque sophismatum consumebant, ingenio suo non minùs, quam otio auditorum abusi: quorum alter *Quadratura* nomine, alter *Rosarii*, aut alia simili appellatione, ut noster, qui *Medullam* operi inscripsit, suos labores, sive male-feriatorum hominum commentationes publicare consueverunt. Hi scilicet, in quibus (uti Ludovicus Vives V. C. conscripto in rem libello, sci-

tè, ac festivè dixerat) schola Parisiësis, tanquàm anus quædam post octingentesimum suæ ætatis annum cum tanto senio summè delirare visa est. Nempe authorem præfert hunc Pardum, addito etiam *perspicacissimi artium præceptoris* elogio,

Medulla Dialecticæ, Parisiis edita in folio anno 1500.

HIERONYMVS PARDO, Matritensis è Gallæcis oriundus, Clericus regularis ex iis, qui Minores nuncupantur, Salmanticæ Theologiam docuit, atque Compluti, pluraque apud suos munera obivit, & inter alia provincialis fuit Præpositus, sacræ fidei iudicibus à consultationibus Theologicis, atque eorum vice librorum ac Bibliopolarum visitator. Dedit in lucem -

Discursos Evangelicos para las festividades principales de los Santos. Matriti anno 1650. in 4. Idemne aliud est, *Excelencias de Santos*, Matriti anno 1657?

Sermones Evangelicos para las fiestas de Christo. Ibidem 1652. 4.

Sermones para los dias de Quaresma; duobus tomis. Ibidem 1655. 4.

Hujus est etiam illius operis, quod titulo isthoc prodiit vulgare,

De las Excelencias del glorioso Apostol Sant-Iago entre los demas Apostoles pars posterior libris IV. comprehensa. Prior enim D. Antonium Calderon Beatiensem, Archiepiscopum Granatensem habuit authorem. Vtraque pars simul prodiit Matriti apud Gregorium Rodriguez 1657. fol.

F. HIERONYMVS PARRADO, Bæticus, Mediæ-Sidonix natus, Prædicatorum fratrum sodalis provinciæ S. Ioan. Baptiste Peruani regni, Limæ & Quiti prælecta domi Theologia S. T. M. in Hispaniam & Romam venit; paratque Lugdunensibus typis opus ita inscriptum, quod absolutum vidimus, anno superiore MDCLVIII.

Aequilibrium libertatis divinx Angelicæ & humanæ tribus vindicibus disputationibus pensculatæ.

HIERONYMVS PAVLVS DE MANÇANARES, S. T. M. à secretorum fide & à manu fuit summis viris Ludovico Requesenio Philippi II. Regis ad Pontificiam aulam Legato, ibidemque Francisco Paciço S. R. E. Cardinali, atque inter nos Gaspari Quirogæ Conchensium Episcopo. Cujus quidem artis summam extare voluit scribens -

Estilo y formulario de cartas familiares. Matriti 1600. 4. & 1607. 4. Vcedæ Archiepresbyter in hac operis editione audit.

HIERONYMVS DE SAN-PEDRO, scripsisse dicitur, Petro de Alva authore in *Militia Conceptionis*,

Segunda Parte de la Cavalleria celestial de las hojas de la Rosa fragante. Valentia anno 1554. in folio.

F. HIERONYMVS DE PERAZA, Dominicus provincie Portugallie, Episcopus de Salen titularis, ut credo, scripsisse refertur.

De Resurrectione Dominica Tractatum:

Sermonum volumen:

De Sacramentis.

Quae opera & authorem nobis nota fecerunt Chronica hujus ordinis Monopolitani Episcopi lib. II. quartae Partis, cap. III.

HIERONYMVS DE PEREA, Iesuitarum sodalis, scripsit.

Vida de Doña Catalina de Medoza fundadora del Colegio de la Compañia de IHS. de Alcalá. Matrili 1653. Sub nomine verò Gerardi de Cruce.

Cristo Señor Nuestro padeciendo, como refieren los quatro Evangelistas. Matrili 1660. in 8.

HIERONYMVS PEREZ, Villacaftinensis, quod Segoviae territorii sacri nobile oppidum est, Parochus loci de Cardenosa Abulensis dioecesis, indeque Sanctimonialium Matritensium, quae Verbo incarnato sacram domum habitant, ab excipiendis confessionibus minister, vir excellenti pietate: cujus virtutes brevis commentarius continet ab ejusdem monasterii quadam virgine (Mariae S. Angeli nomen ei fuit) conscriptus, qui venerabilis Matris Mariana à S. Iosepho regiae hujus domus fundatricis in Cantica Cantorum discursibus, qui cum ejus vita in publicum editi sunt, quosque scribendi authorem Hieronymum nostrum habuit, vulgò praefigi solet; scripsit.

Misterios de nuestra Fee santa. Matrili an. 1617. in 8. & cū aliis iterum 1628.

Summa Theologica; duabus partibus: an. 1637. 4. Ibidem.

De los quatro novissimos, unà cum Mysterioris Fidei anno 1618.

De la Concepcion de N. Señora.

F. HIERONYMVS PEREZ, Valentiae natus, institutum fratrum Mercenariorum, qui captivos redimunt, in Caesaraugustana, sive, ut aliis placet, in Valentina domo, jurans in praefecti verba sequutus, apud Valentinus Theologiam diu ac Sanctum Thomam interpretes subtilissimum docuit, Philosophiae, Theologiaeque lauream cohonestatus. Hujus in non mediocrem laudem cedit Franciscus Borgia ex Gandiae Duce presbyter ac Praepositus generalis Iesuitarum, hodie jam in Beatorum ordinem solemniter receptus, eo tempore quo se religiosae vitae accingebat, literis sacris in collegio Gandiensi unà cum iis, qui eò venerant, hujusmet familiae sodalibus imbu-

tus. Nempe ab Schola Valentina, in qua profitebatur, cum & Vicario munere jam integrum ordinem rexisset, honorificam satis conditione ad id muneris à principe viro fuit accersitus. Quod quidem ab Scriptore Hispano, qui Borgiae res literis mandavit, partemque à nostro in ea re exercitas, sine ulla tamen ordinis sacri, ad quem pertinebat, mentione & laude retulit, dissimulatum indignè fert Alphonsus Ramo sive Raimundus ordinis Mercenariorum fratrum Chronographus lib. XIV. cap. III. Miram hunc eruditionis virum appellat Franciscus Zumei in libro Variarum Disputationum ad primam partem, & ad primam secundae D. Thomae disputatione V. sectione I. conclusione IV. Ioannis Pinedae testimonium laudans dicentis non tenui rerum cognitione Hieronymum nostrum ad summum illius nostrae fidei Lycurgum antiquiorem Hieronymum propè accessisse; cujus mellitissimi commentarii tantò ceteris praestant quanto divinam Aquinatis tam latè dispersam Philosophiam ceteris praestare perspicuum est. Viri singularem doctrinam cum fama hac, tum scripta palam faciunt. Plura in Philosophicis, & nominatim in Physicorum Aristotelis fragmenta quaedam, ut audio, scripsit, atque edidisse fertur. In Theologicis hac publicavit ad formam commentariorum Cajetani Cardinalis;

In Primam Partem D. Thomae Commentaria, quae respondent I. libro Magistri Sententiarum. Valentiae an. 1548.

In Primam Secundam, alterum volumen; utrumque nuncupatum Francisco Borgiae Gandiae adhuc Duci.

Monocotium: sive unius noctis opusculum, an Christus, ut homo, sit filius naturalis Dei: ad Silvestrum Prieratem Dominicanum Palatii Apostolici Magistrum. Neapoli apud uxorem Marci Evangelistae Papiensis an. 1525.

Contra Haereticos unius diei opus: ad eundem Prieratem. Neapoli in eadem officina. Cujus posterioris operis meminerunt Franciscus Alphonsus de Roxas in Ecclesiastico suo Governatore cap. XVIII. s. XVIII. Petrus de S. Caecilio in libello de ordinis sui Scripturibus: & Gabriel Adarzo & Santander Hydruntinus Episcopus in relatione ad nos missa.

Opusculum De Immaculata Deipara Conceptione, adjudicat Hieronymo Perezio sodali Mercenariorum sui ordinis Silvester de Saavedra in lib. De Sacra Deipara, variis locis; ex eoque Alva in Militia Conceptionis.

Fertur Hieronymo biennio ante mortis tempus, quod jam olim de Alberto Magno, aliisque antiquorum in vulgus promanavit, scientiam & memoriam profus excidisse.

F. HIERONYMVS PEREZ, ordinis Minorum, scripsit, Luca Vvaddingo authore, Sermones de Adviento. Caesaraugustae, an. 1625. in 4.

HIERONYMVS PEREZ DE SAN-VICENTE, Melitensis Equestris ordinis, vertit in vernaculam linguam.

Escuela de Contemplacion y mortificacion de passiones de Fr. Iuan. de IHS. Maria Descalzo Carmelita. Caesaraugustae, apud Petrum Lanaja an. 1615. 8.

HIERONYMVS PLA, Valentinus, ingeniarum artium Magister, scripsit, Morla teste in praefatione Emporii Iuris, in qua Valentinus plures literarum studio spectatos celebrat. In Logicam, & Physicorum libros Commentaria.

F. HIERONYMVS PLANES, Majoricensis, ex Inca hujus insulae oppido, ut scribit Antonius Panes part. I. Hist. Provi. S. Ioannis Bapt. lib. IV. cap. II. ordinis Minorum strictioris observantiae, lector emeritus & provinciae suae S. Ioannis Baptistae non semel Praefectus, edidit.

Examen de Revelaciones verdaderas y falsas, y de los raptos. Valentiae ann. 1634. 4. apud Viduam Chrylostomi Garriz.

Sermones varios. Majoricae 1623. in 4. Decessit Majoricae inter Cartusianos, quorum claustris se incluserat.

D. HIERONYMVS DE PORRAS, Antiquariensis, edidit.

Rimas varias. 1639. 8.

Obiit XXIX. Decembris MDCXLIII.

HIERONYMVS DE PORRES, Medicus Doctor, dedit popularibus suis vulgarem.

La Pharsalia de Lucano en octavas. Quam cum annotationibus fratris ejus Monachi Scurialensis ordinis S. Hieronymi vidit M. S. in fol. D. Thomas Tamajus.

HIERONYMVS DE PORTOLES, Balbastrensis ex Aragoniae regno, Iuris utriusque Doctor, Caesaraugustanae nonnunquam Scholae Professor, jus ibi Canonicum interpretatus est. Inde foro mancipavit egregiam diu operam, caufidicinam exercens: cumque initiatus jam esset sacris, Romam cogitavit Petri Lunelli Praefulis Cajetani, Antoniique Abbatis S. Pancratii subnixus gratia: quibus fortasse officium suum interponentibus, beneficium ecclesiasticum, seu Plebaniam (quod proprium gentis verbum est) de Badenas obtinuit. Magno hunc ingenio, multaque doctrinam, necnon & singulari ajunt prudentiam floruisse. Opera nobis hac reliquit.

In Repertorium Fororum & Observantiarum regni Aragoniae Michaelis Molini Scholia. Duobus tomis Caesaraugustae anno 1587. & 1590.

De Consfortibus ejusdem rei, & fidei commisso legali. Caesaraugustae an. 1584. in 4. Pampelone 1619. apud Nicolaum de Assiain.

Item vulgari lingua,

De la Jurisdiccion de los Jurados de la ciudad de Daroca. Caesaraugustae. 1590. 4.

HIERONYMVS DE PRADO, Beacien-sis natu, Sacra Biblia in gymnasio patriae urbis, ornatus jam Doctorali pileo, interpretabatur, cum saeculum perosus, sexque supra viginti annos natus, religiosae vitae sacramento se se inter Iesuitas pie obstrinxit. Quo admissus, humaniorum prius disciplinarum quasi praevia, deindeque Sanctarum Scripturarum solidiore doctrinam juventutem imbuat domesticam, Cordubae in collegio insignes, ante alios, auditores Ioannem Pinedam & Ludovicum Alcazar, utrumque Hispalensem, Ioannemque Baptistam Villalpandum Cordubensem, quorum postea fuit magnum de his literis meritum, sortitus. Paraverat in Ezechielis Prophetiam Commentaria, quae ut pulchriore forma, vivoque caelatorum opere non satis apud nos forte idoneorum, exposita id novae ac singularis commentationis dignitate, illustriora emitteret, Romam profectus est. Quin tamen fieri posset voti compos, immaturo exitu, quippe in ipso adhuc aetatis flore positus, universae viam carnis non diu post ingreditur. Prodierunt tamen posthumi anno, qui consequutus est proximè illius mortem,

In XXVI. priora Ezechielis capita Commentarii. Quos nempe Ioannes Baptista Villalpandus sodalis ac discipulus, curae atque editionis comes, lampadem sibi traditam, gnaviter gestans, unà cum suis in reliqua capita Commentariis, sed his quidem cum Prado olim collatis, Philippo II. Hispaniarum Rege magnificentissimo impensas praestante, Romae apud Aloysium Zannetum foras dedit an. 1596. in folio.

Inedita adhuc alia apud suos reliquisse dicitur, nempe,

In Esaiam, Zachariam, Micheam Prophetam, & in Pauli ad Galatas, Ephesios, Colossenses, Hebraeos Epistolas.

Vir fuit pusillo corpore maximas animi vires, praestantissimumque ingenii praecellens robur gestans, integritate morum eximius. Obiit annum aegens XLVIII. Idibus Ianuarii MDXCV.

HIERONYMVS PVJADES, Iurifconsultus, Barcinone editus, legum studio Ilerdae operam dedit, facultatemque docendi atque insignia primo ac nonagesimo anno saeculi superioris accepit. Comitatus Empuritani Assessor ordinarius fuit aliquot annis, & Commissarius, ut vocant, generalis. Convertit autem ferè se totum ad conscribendam, sermone vernaculo gentis patriam historiam quam, si fabulosarum quarumdam originum navi non deturpassent, ut illa Barcinonis, aliaque, in quibus destituit eum sagax re-

rum, atque ævi sepositi iudicium, prudentia de cætero, ac sedulitas non parum commendare possent. Prodiit ejus prior pars hoc titulo ornata -

Coronica universal del Principat de Catalunya; nempe ab origine ipsa gentis ad captivitatem usque Arabicam. Barcinone apud Hieronymum Margarit anno 1609. in folio. Posteriores, cujus ipse author spem fecerat, nondum typi vulgarem nobis fecerunt.

Credo & hujus est -

Discurso sobre la justa asistencia de los Consielres de Barcelona y Sindicos de la Generalidad de Cataluña, Barcinone apud Hieronymum Margarit. an. 1621. 4.

HIERONYMVS DE QUINTANA, Matritensis, Nosocomii Rector de la Latina nuncupati, quod Beatrix Galindez Salmantina, Isabellæ Reginae Catholicæ in Latinis Magistræ, rarum illius sæculi ornamentum, impensis suis erexit; probatæ virtutis atque integerrimis moribus sacerdos, in lucem emisit, gratitudinis in patriam, atque pietatis ergo,

Historia de la Antiquedad, nobleza y grandezas de la muy antigua, noble y coronada Villa de Madrid. Matriti ex officina regni. an. 1629. in folio.

Historia del Origen y antiquedad de la venerable y milagrosa Imagen de Nuestra Señora de Atocha. Ibidem an. 1637. Nec non & quod nomine tenus novi opus,

Convento espiritual.

HIERONYMVS RAMIREZ, elegans ac disertus Poëta, de cujus patria & vitæ conditione nihil compertum habeo, scripsit carmine -

De Raptu Innocentis Martyris Guardianensis, libros VI. Matriti an. 1592. in 4. Videlicet rarum Hebraicæ obstinationis & sævitiae exemplum refert, hoc est, puerum *Guardia* oppidi in Carpentanis ad imaginem & opprobrium veri Dei & Salvatoris Iesu Christi ab impia Iudæorum manu per parissima tormenta, atque ultimum crucifixionis mactatum. Quod impium facinus non apud nos tantum admissum ab eis fuit, nam simile aliud factum ab Angliæ regni Iudæis integro narravit libello Thomas quidam Monemontensis monachus sub Henrico II. Rege circa annum MCLX. testibus Balæo, Lelando, Pitseo de *Scriptoribus Anglicis*; & Ioannes Mathias Tyberinus anno MCCCCLXXV. Tridenti descripsit martyrium Simonis innocentissimi pueri à Iudæis crudeliter necati, quod transcripsit Surius XXIV. Martii.

Epithalamium de nuptiis Philippi II. Hispania Regis Catholici & D. Annae maxime Romanorum Imperatricis filia; editum fuit in Joannis Lupi de Hoibus vernaculo libello, Del

Recebimiento de la Reina D. Ana de Austria en la villa de Madrid.

F. HIERONYMVS RAMIREZ DE ARELLANO, Minorum fratrum strictioris observantiæ Sancti Gabrielis provinciae sodalis, Concionator Apostolicus, trium linguarum peritus, multæque & variæ lectionis, opus edidit Sanctorum PP. doctrinam refertum, verbi Dei præconibus utilissimum; ut Vvaddingus ex vero censet. Huic titulus -

Stroma, para el Cap. XIII. de San Juan &c. con varias exposiciones literales y morales en la parte que del se canta el Iueves Santo que llaman el mandato. Compluti 1606. 4.

In hujus operis præfatione fidem suam obstrinxit, si vita suppeteret, pro alterius operis, de *Republica Hebraea*, editione.

F. HIERONYMVS RAMOS, nisi idem, fit cum Hieronymo Romano, scripsisse dicitur Lusitanæ -

Coronica del Infante D. Fernando que morreo em Fez. Olisipone anno 1577. in 8.

Plane utrumque, & Ramum hunc, & Romanum simul laudat G. Cardosus in *Agiologio Lusitano* die XX. Aprilis. pag. 653.

HIERONYMVS DE LOS RIOS TORQUEMADA, scripsit -

Vltima y final batalla del hombre; declarando el Psalmo CXX. Pinciae apud Andream Morejon 1593. 8.

HIERONYMVS DE RIPALDA, ex Teruelensi urbe in Aragoniæ regno patrem habuit Bernardinum Medicæ artis Professore; Compluti verò instituto Patrum Iesuitarum se mancipans, virtutum insigni exemplo, doctrinæque tum domesticæ in prælectionibus Theologicis, tum publicæ ad populum instructione ætatis suæ præluxit æqualibus. Idque non in postrema existimationis parte ponendam est, quod sanctissimæ illius, Angelicæque animæ, cujus in fastis ecclesiasticis hodie jam nomen signatur inclytum, Theresiæ de Iesu Virginis confessionibus aliquando præfuit. Virum ostendunt opuscula duo pia valde foras ab eo emissa;

Suave Coloquio entre Dios y el Pecador. Ilerdæ anno 1618. in 16. Matriti autem prius cum hac inscriptione, *Razonamiento que hace el Pecador à Dios*, apud Michaëlem Serrano 1614. 8.

Libro de la Doctrina Christiana. Is pretio brevitatem compensans editus sæpe, Matriti an. 1620. in 8. novissimæque correctior an. 1633. cum iconibus, olim Augustæ in 8. 1616.

Toleti non sine sanctitatis opinione obiit annis quatuor & octoginta natus anno MDXVIII.

F. HIE-

F. HIERONYMVS RODRIGVEZ, Lusitanus, Emmanuëlis Roderici Franciscani sodalis scriptorum celebritate sat bene apud omnes noti ex fratre nepos; ipse in Sancti Iacobi provincia & Salmantina domo eidem, sacro instituto initiatus, sacras literas profitebatur in ea ipsa schola, quo tempore edidit -

Emmanuëlis Roderici Quæstiones Regulares & Canonicas enucleatas, sive Resolutiones quæstionum Regularium ad formam Compendii redactas: cum accessione plurium resolutionum, notarum, retractationum, & additionum. Lugduni 1634. in 8. & 1630. in 4.

F. HIERONYMVS RODRIGVEZ DE VALDERAS, Pincianus, Mercenariorum, sodalis, S. T. Magister, post repudiatum Insulæ S. Dominici Archiepiscopatum, consensit tandem ut Pacensis Ecclesiæ regimini præficeretur à die XV I. Aprilis MDCLXII. dein & Gienensis à die IX. Aprilis MDCLXVIII. quod postremum etiam nunc laudabiliter versat onus, vir pietate in Deum, æquæque in proximos charitate spectatus, fructuosissimus & prudentissimus viæ spiritualis Dux, scripsit -

Compendio de las Constituciones y de todas las Aftas de su Religion confirmadas por su Santidad. Matriti in 8.

F. HIERONYMVS ROMAN, Lucroniensis, ordinis Eremitarum, quem in monasterio suscepit Harenfis oppidi Calaguritanæ diocesis, studia olim puer, atque inde ephæbus, cane pejus & angue, ut dici solet, ingratiſsimus ob id parentibus Martino Romano, Agnetique à Zamora Lucroniensibus civibus, averſabatur. A quibus hoc nomine quasi abalienatus, tandemque domo eiecтус cum se ad incitas delatum perspiceret, in eam sodaliratem, tanquam ad Aylum indignationis eorum confugit. Nec statim (ut de se ait) sed post aliquod tempus, cum Præfecti sui cuiusdam severa reprehensio in desiderem, sed non præfractæ indolis animum altè descendisset, istâ cum studiis pace, ab eo jam die sic pertinaciter libris hæsit, ut alium profus hominem, non ex inertis alacrem factum, atque industrium putares. Historiæ in primis totius veteris tam sacræ, quam profanæ summam eruditionem consequi, multaque hujus studii in longum ævum editis commentariis dimittere opus sibi atque otii sui negotium proposuit. Quo quidem inito consilio, animadversoque, nisi labore multo & vigiliis atque animi constantia diu contenderet, voto suo ut frueretur, successu rem vero similiter carituram, summâ ope, diligentiaque inexpugnata veterum omnium Hebraicæ, Græcæ, Latinæque Historiæ Scriptorum monumenta pervolvit; ac res Christiani temporis, præsertim familiæ Eremitarum nostræque gentis proprias exquisitè didicit.

Nec eo contentus, lustratis diu curiosâ peregrinatione pluribus Europæ regionibus, authentica instrumenta, quorum Indes vacillare nequit, plurima, excutiens omnia fere archia domestica, è tenebris in lucem produxit, atque in rem ipsam, locis quæque suis, fideliter contulit. Munere quippe ei collato generalis Chronographi totius ordinis, nihil ultra rei erat, quod autoritate publicâ venientem ab iis excluderet. Nec tamen immensæ hujus lectionis ac diligentia solidam sibi laudem apud nostros homines cõparare potuit, qui in tam vasta rerum ingenio ab eo versatarum mole, iudicii plus atque examinis, non perverſè æstimantes iniquè, desiderant. Ejus hæc opera lucem aspexerunt;

Chronica de la Orden de los Ermitaños de San Augustin; centuriis XII. hoc est annorum MCLXXX. Historia temperatâ brevitate per texta. Salmantica an. 1569. in folio, rursusque ab hoc diversum opus -

Primera parte de la Historia de la Orden de los frailes Ermitaños de San Augustin. Compluti an. 1572. in folio: Simulque -

El Defensorio por la antiguedad de la misma Orden.

Republicas del mundo; XXVII libris, duobusque voluminibus. Medina-campi 1575. in folio, deinde auctiores Salmantica post vicennium, ann. 1595. apud Ioannem Fernandez: scilicet de Rebus publicis *Hebraea, Christiana, Gentilica, sive Romana, Moscovitica, Veneta, Genuensium, Helveticorum, Aethiopicum, Anglorum, Lucensium, Ragusina, Indica, Tartarica, Sinica, Turcica* atque *Fæzensis*.

Historia de la vida de los dos religiosos Infantes de Portugal D. Fernando hijo de Don Juan I. y D. Juana hija de D. Alonso V. Medina-campi anno 1595. apud Sant-Iagum del Canto.

Vida de San Nicolas de Tolentino. Cæsar-augustæ. an. 1600. in 8.

Inedita adhuc latent, in Salmanticensi, ut ajunt, domo relicta, & ab Illustrissimo D. Fr. Augustino Antolinez ex sodali ejusdem domus Cõpostellano Antistite, dum viveret, possessa, quæ sequuntur, hodie jam, ut credere par est, deperdita,

Historia ecclesiastica de España; unico, sed vasto volumine conscriptum in senectute opus; & quod ante alia Romani placebat Antonio à Iepes Benedictinorum sodalium Chronographo clarissimo, ut ipse de se affirmat *Centuria secunda* ad annum DCLVII. cap. III. Pertingebat ab adventu Salvatoris nostri usque ad annum MCDLXXIV.

Sagrada Chronica Hebraea: tomis tribus.

Annales de la Orden de S. Augustin; volumine unum: sive id majoris operis primū dicendum sit. Thomas Herrera Augustinianus in *Alphabeto hujus ordinis* horum duntaxat meminit; sed ipse de se melior testis author in-

edi-

editione ultima *Rerum publicarum* in epistola nuncupatoria & prologo, hæc etiam laudat;

Las Monarquias. Hujus in prædicta epistola mentionem habet.

Catolica Historia de los Santos de España; centuriis XVI. cui pangendæ majorem Hispaniæ partem se ait peregrinatum. Hujus recordatur F. Antonius de Purificatione in *Chronico Provincia Lusitana Eremitarum* I. Parte lib. II. tit. II. §. V. folio 175. Præter hanc bona ex parte confectum aliud de Sanctis opus,

Flos Sanctorum, secundum ordinem Breviarii Romani ad veritatis trutinam perpensum.

De la Predicacion del Santo Evangelio por todo el Orbe de la tierra. Georgius quoque Cardoso in *Agiologio Lusitano* plerâ que alia Romani laudat opera, scilicet -

De las tres Ordenes militares de Portugal. die XX. Martii pag. 263.

Historia de la real casa y monasterio de Santa Cruz de Coimbra. die XXV. Martii pag. 308. & XV. Aprilis pag. 585.

Historia de Braga. II. April. pag. 400. & XIV. ejusdem pag. 564.

Nil horum typis fuit hætenus publicum factum, obeunte scilicet auctore ipso, qui melius aliis poterat, *Medinæ Campi* circa annum MDXCVII.

HIERONYMVS ROMAN DE LA HIGVERA, Toletanus, Sacerdos jam ac Theologus Doctor, Philosophiæque publicus ejusdem urbis gymnasi Professor an. MDLXIII. Compluti sodalities Iesuitarum se aggregavit. In eo ad decrepitam usque ætatem vixit Humanitatis, ac totius Historiæ, Geographiæque, præsertim nostri regni & gentis, ante alia deditus: quo nomine ab omnibus ferè, quibuscum vixit, antiquariæ rei curiosis non perfunctoriè commendatur. Planè industriam ejus & diligentiam summis in cælum usque laudibus efferunt vulgò nostri homines qui, cum fallere nesciant, falli se ab aliis posse haud faciliè credunt, quâ ditasse nos ille dicitur quibusdam veteribus Chronicis, atque aliis nusquam antea visis antiquitatum Hispaniarum monumentis; quibus mirum valde est, quam obnoxii ac venerabundi hujus sæculi homines, atq; in iis non pauci ex nostratibus, nec non & exteris, docti, sagacèque assurrexerint. Quæ tamen alii, exterorum nempe eruditissimus quisque, nostrorumque hi, qui ratione magis quam præjudicatis ducuntur opinionibus, sive conficio, sive ignaro eo fuisse conficta, atque his Historicis, quorum nomina præ se ferunt, supposita luculentioribus in dies argumentis convicti liquidò ipsi credunt, nec minus sperant persuadere aliis se, ad rem qui adduxerint mentem doceri cupidam, facile posse. De *Chro-*

nicis loquor *Flavi Lucii Dextri*, *M. Maximi Casaraugustæ Episcopi* unâ cum *Helecta*, *Braulionisque* successorum fragmentis, *Luitprandi Ticinensis Diaconi*, *Iulianique Toletani Archidiaconi*; nec non eorumdem *Iuliani*, & *Luitprandi Adversariis*, quæ edita omnia sunt; ac si Deo placet, ineditis aliis, quorum ipse, Hieronymus & ab eo moniti alii meminerunt, *S. Athanasii primi Casaraugustani Præfulis fragmentis*, *Festi Avieni opere De mediterraneis Hispaniæ urbibus*; *Isidori Pacensis Epitome temporalis*, *Ioannis Aegidii Zamorensis ad Iuliani Chronicon additionibus*, & hujus notæ aliis. De quibus omnibus & suppositionis flagitio, Deus nobis otia si fecerit, accuratè sumus alio tempore tractaturi. Scripsit quidem noster, sed non edidit, vulgari sermone -

Historia Ecclesiastica de la Imperial Ciudad y Reyno de Toledo; quam octo voluminibus contentam domus Toletanæ Patres servant: quo ex archetypo sua transcripserant exempla *D. Laurentius Ramirez de Prado*, *D. Petrus de Roxas Moræ Comes*, *D. Hieronymus Mascareñas regii Senatores*. Hujus tum ipse meminit, fœtum agnoscens, in *Notis* paulò post laudandis ad *Luitprandi Chronicon* anno DCXXXIV. cum alii, *Aegidius nempe Gonzalez Davila*, *Ioannes Tamajus Salazarius*, atque ipse *D. Petrus de Roxas Moræ Comes*.

Geografia general de España; quam habere se perfectam lib. II. cap. III. hujusmet *Historiæ Toletanæ* affirmavit: ad quam & refert se in *Notis ad Luitprandi Chronicon* anno DCXVIII.

Martyrologio Español; confarcinatum totum ex istorum Chronicorum laciniis, quod penes *D. Laurentium Ramirez de Prado* reliquit author, uti refert *Ioannes Tamajus Martyrologii Hispani* tomo II. ad diem III. Martii: quòque Tamajus ipse passim utitur.

Historia de Carlo Magno: si credimus *Francisco Cascales* discursus XX. cap. XII. *Historiæ urbis Murcia* affirmanti.

Nobiliario de los Linages de Toledo: cujus meminit *Thomas de Herrera* in *Historia monasterii Salmanticensis fratrum Eremitarum* cap. XI. & laudatus jam *Comes de Mora* in *Historia Toletanæ urbis*: qui & attribuit ei sequentia opera -

De la venida de Sant-Iago à España.
De la Descension de Nuestra Señora a la Santa Iglesia de Toledo.

Defensa de las Reliquias del Sacro Monte de Granada.

Historia del levantamiento de los Moriscos de Granada.

Historia de la Ciudad de Cuenca.

Historia de la Ciudad de Plasencia.

Historia de Caravaca.

De los Montes y Rios de España.
Comentarios a Marcial. Si non ii Latini fuerint.

Quâ

Quæ etiâ linguâ Latinâ elucubrassè dicitur -
In Fl: Lucii Dextri Chronicon notas.
In Luitprandum quoque *Ticinensem*: quæquidè unâ cū aliis *D. Laurentii Ramirez de Prado* in editione Plätiniana an. MDCXL. *Luitprandi operum* profant: quibus annexum it *Hieronymi nostri* -

Diptychon Toletanum, sive *de Tabulis Toletanis Episcoporum Primatum ejus Sedis.*

In Chronicon item *Iuliani Petri* Notas.

Poëma de Sæcto Torpete Martyre, duobus libris plusquam DC. versuum, *D. Theotoni Brigantino Eborensi Præfuli nuncupatum*, penes se habere ait *Georgius Cardoso* in *Agiologio Lusitano* die XXIX. Aprilis pag. 960. quod incipit, *Martyrii sacrosancta.* &c.

Laudantur alii ejus Tractatus à diversis: nempe -

Vñ Memorial por santa Victoria Martyr Española. Cujus meminit *Ioannes de Bilches Iesuita* in *Sanctis suis Giennensibus*, parte III. cap. XV.

Vida de San Narcisso.

Antiguedades de Badaxoz.

Vida de San Mancio.

Historia de Merida. Quatuor hæc laudat idem *Georgius Cardoso* in *Agiologio Lusitano*, die XVIII. Martii pag. 221. & XXV. pag. 307, & XII. Aprilis pag. 531. & XIII. ejusdem pag. 545.

La Lusitania, sive ejus descriptione & antiquitates, die XX. Aprilis pag. 652. qui die etiâ XXIII. pag. 694. refert *M.S.* servari hoc opus in *Bibliotheca D. Petri de Lancastro*, & ex *Matrito* in *Portugalliam* transportatum fuisse à *D. Michaële de Castro Vifensi Antistite.*

HIERONYMVS DE ROSALES, nescio quis, edidit -

Caton Christiano. *Matriti* 1652.

HIERONYMVS DE LA RVA, Toletanus Sacerdos, in schola ejusdem civitatis Philosophiæ prius, dein Theologiæ docendæ, munus Academiæ publicum gerens, bonas horas impendit: cujus studii profectum, authorisq; sui doctrinam, & ingenium abundè ostendunt -

Controversiarum Theologicarum, partim positivarum, partim scholasticarum, Partis primæ duo volumina, seu tomi. Quorum prior hæc continet; *Positivas* quinque *De Libris Sacris & Canonis*: *De Codicibus Hebraicis Sacra Scriptura*: *De Paradiso*, & in eo assertivatis sanctis hominibus: *De Festis & jejuniis Hebræorum*: *De Sacerdotibus & Levitis*: totidemque *Scholasticas*; *De Vnitate Dei*: *De Constitutione divinarum personarum*: *De Angelis*: *De Statu primorum hominum*: *De Constitutione Peccati*. Posterioris tomi sunt *positivæ* quatuor; *De Matrimoniis Hebræorum*: *De Prophetia*: *De*

Hebdomadis Daniëlis: *De Sensu literali quatuor primorum versuum Psalmi XVIII. et Scholasticæ* quatuor; *Num Homines post peccatum boni aliquid præstare possint*: *De Meritis*, quæ dicuntur *de congruo & de condigno*: *Num humanitas Christi & Sacramenta causare possint in nobis gratiam*: *An in Christo fuerint scientia, linguarum genera, insuper & Prophetia, necnon & timoris donum*. Præcedit has controversias *Proloquium*, sive *Colloquium*, in quo, *an expediat viro Theologo conceptus suos in lucem edere, disceptatur*. Prodiit hoc opus *Matriti* 1619. in folio, cum primùm Romæ lucem vidisset typis *Vincentii Accolti* 1584. folio.

F. HIERONYMVS RVIZ, ordinis Minorum, reliquit in cœnobio Sancti Francisci *Matritensis* M.S.

Alma aventurera; hujus nempe inscriptionis, credo, metricum opus: de quo *Petrus Alva* in *Militia Conceptionis*.

D. HIERONYMVS RVIZ DE CORELLA, Comes Contestanorum, atque *Almenaræ Marchio*, scripsit -

Theatro y descripcion del Mundo y del tiempo. *Antverpiæ* apud *Belleros* 1614.

HIERONYMVS RVPEVS, vulgò, ut credo, *DE LA PEÑA*, *Medinensis*, author est -

Commentariorum Philosophiæ moralis lib. III. qui *Parisiis* editi fuerunt apud *Franciscum Stephanum* in 8. anno 1537.

HIERONYMVS DE SALZEDO, *Matritensis*, ex familia Clericorum regularium Minorum, *Salmanticæ* primùm, atque inde apud exteros in theatro maximo ingeniorum ac literarum Romana urbe professus fuit Theologiam, jamque gestis ibidem *Assistentis generalis*, necnon & apud nos *Præpositi Provincialis* muneribus, Romam iterum redire opus habuit in comitatu *D. Ludovici Crespi*, & *Borgia Placentini Præfulis*, regii ad *Alexandrum Papam VII.* pro negotio *Immaculatæ Dei-paræ Mariæ Conceptionis* extra ordinem Legati, regnorum ipse *Hispaniæ* nomine rem promoturus, vir moribus antiquis, perfectèque Theologus, scripsit primus -

Commentarios & dissertationes Philosopho-Theologico-Historico-Politicæ in opusculum *Sancti Thomæ De Regimine Principum*. *Francofurti* apud *Philippum Gamonetum*, 1655. in folio.

HIERONYMVS SANCHEZ, nescio quis aut unde homo, scripsisse dicitur -

Annotationes in Consilia diversorum. *Venetiis* 1577. in 4.

HIERONYMVS DE SANTISTEVAN, sive à *Sancto Stephano*, scripsit -

Su Viage de Genova por el Cairo à la India
M m m

dia y su buelta à Portugal. Extat Italicè apud Ramusium tomo I. Navigationum.

F. HIERONYMVS SANZ, Cisterciensis, *Benifacè* apud Valentinos, unde erat fortè oriundus, in territorio Dertufenfi monachus, Abbatialem dignitatem ejus domus perpetuo sibi, quod moris fuit, delatam, insigne argumentum & exemplum demissi & caduca hæc omnia fastidientis animi relinquens posteris, eâ conditione repudiavit, ut perpetuum olim munus in triennale reformaretur; quod accedente Pontificis Ecclesiæ Maximi autoritate in posterum obtinuit. Hic cum ad Historiæ opus potissimo studio ferretur, testibus Chrysofomo Henrriquez in *Phœnice*, & Carolo Vischio in *Bibliotheca Cisterciensi*, conscripsit, forsan vulgari linguâ,

Vitam Ioannis II. Aragonum Regis. Item formavit -

Chronologiam, seu Genealogiam Regum Aragoniæ per modum arboris.

S. P. Benedicti Regulam vertit quoque in Hispanicum.

F. HIERONYMVS DE SAONA, ordinis Eremitarum S. Augustini, Doctor Theologus, Barcinone primarius olim hujus doctrinæ floruit Magister; inde ad strictiorem Reformatorem disciplinam se contulit. Ejus est-

Gerarquía celestial y terrena, y simbolo de los nueve estados de la Iglesia militante con los nueve coros de Angeles de la triunfante. Barcinone 1598. Conchæ 1603. 8. Item -

Discurso de San Juan y San Pedro. Barcinone 1598. in 4. nempe uter eorum fuerit Iesu Domino charior.

Denatus est anno MDCXXIV.

F. HIERONYMVS DE SEGORBE, Capuccinorum sodalis, qui vulgò ex patriæ nomine dignosci consueverunt, edidit -

Navegación segura para el Cielo. Valentia apud Philippum Mey 1611. in 8. laudatum non vulgariter opus à Luca Vvaddingo in, De Scriptoribus Franciscanis, libro.

HIERONYMVS SEMPERE, domo, ut videtur, aut gente saltem Valentinus, scripsit, neque purâ, neque poëticâ dictione, opus inscriptum,

Primera y segunda parte de la Carolea; five res gestas Caroli Imperatoris, Hispaniarum Monarchæ potentissimi, heroico versu. Valentia 1560. in 8. apud Ioannem Arcos.

HIERONYMVS SORIANO, Teruelensis in Aragonia, Doctor Medicus, medicinam faciens in ea urbe scripsit-

Experimentos medicos faciles y verdaderos. Matriti 1599. in 8. Cõplutique 1612. in 8. apud Ioannem Gratian. Cæsaraugustæ apud Angelum Tavano 1601. 8.

Metodo de curar las enfermedades de los niños. Cæsaraugustæ 1600. in 8.

F. HIERONYMVS DE SPIRITV SACRO, olim DE OLIVARES, ex Mercenariis fratribus Reformatis Baticæ provinciæ Sallucarenfis cœnobii, publicavit -

Sermones de diversas festividades. Hispani apud Andream Grande 1647. in 4.

Præfuit domesticis, ac Diffinitoris generalis munere functus est.

HIERONYMVS SVAREZ, (an Iesuita?) scripsit -

Vida del Padre Pedro Claver. Matriti anno 1657. in 8.

HIERONYMVS SVRITA, quomodo ipse audire voluit Latine scribens, vulgò *Surita*, sive *Zurita*, Cæsaraugustanus, in lucem editus fuit IV. die Decembris MDXII. Genitor ejus Michaël Surita (nobilis hujus ab antiquo gentis origo est *Mosqueruela* oppidum Communitatis Teruelensis regni Aragoniæ) vetus familiaris aulae Ferdinandi Regis Catholici, & Anna de Castro mater. Complutensi scholæ, ac eruditissimo ejus Professore Ferdinando Nonio Guzmanio, alias Pinciano, utriusque linguæ Latinæ, Græcæque non vulgarem cognitionem acceptam referebat. Adolescens Caroli Imperatoris munificentiam propter parentis, ut credere æquum est, merita propitiam sibi expertus fuit; à quo & continuus, ut vocant, familiaris regiæ Castellæ domus & Majorinus (*Merino* audit vulgò, curamque reipublicæ gerit) Barbastrensis, atque Oscensis urbium anno superioris sæculi tricesimo creatus, in regis literis, quæ alicubi etiam hodie sunt, refertur. Coluisse eum libros & omnigenam antiquitatem, & veram illam, quæ ex optimis studiis colligitur, gloriæ segetem avidissime amplexum fuisse oportet eum, qui cum ad opus accinxit se, talem virum ostendit, cujus in relictis perfectissimis undique monumentis commendatio in fastigio cujusdam, quâ vix aliqua honestior esse potest, laudis, consensu & conspiratione omnium tam civium, quam exterorum, collocata est. At quo minus sibi & literis dumtaxat viveret, conditio ei oblata in causa fuit ducendi in matrimonio, cum sextum & vicesimum annum ætatis ageret, Ioannam Garziæ de Olivân, Ioannis Garziæ natam, qui supremi Senatus Matritensis causarum fidei Patribus à secretis erat; cujus adhuc viventis adjutor in ministerio, suumque diem functi successor fuit. Anno MDXLIII. in Germaniam se contulit, super ejusdem Senatus negotiis, destinatione summi Magistratus, qui tunc erat D. Ioannes Tavera Toletanus Antistes, & S. R. E. Cardinalis, Cæsarem consulturus: & MDXLVII. Ferdinandi Valdesii, qui in religionis re tuenda eidem successerat, nutu colligendis & in-

unum

num corpus adaptandis Apostolicis omnibus literis (Brevia vulgus appellat) quæ ad Sancti hujus Officii pertinerent momenta, sedulam commodavit operam. Quo ipso anno decretum fuit in comitiis Aragonensibus, ut conscribendæ gentis historiæ Chronographus publicis sumptibus exhibendus tunc primum crearetur, & ut hic esset Surita, quem utique parem huic muneri, civiumque spei ac voto præfage omnium suffragantium mentes conceperant. Ex eo tempore, unâ cum Sancti Officii rebus, cui non tantum à secretis, uti jam diximus, sed & à ratiociniis erat minister, eam Historiæ conjunxit curam, non quomodo- documque, & ut ferè ab aliis solet, sed ex solemnibus atque irrefragabilibus undique, conquistis documentis formandæ, quam peregrinatio ejus in Italia, Siciliaque ac per omnia Aragonensis ditionis regna satis superque omnibus prodit. Idonei hujus rei testes sunt Ambrosius Morales in *Apologia pro Aragoniæ regni Annalibus* ab eo confectis, quorum statim habenda est mentio, atque adeo Surita ipse lib. XVII. cap. XXIV. ubi accessus ad Messanam Siciliæ urbem sui meminit; Bibliothecæ que exquisitorum cujusvis pretii librorum, quos Gilius Fortis de Vrsa (Julius Fortis Siculus à Ioviano Pontano alicubi dictus) Benedictinis monachis, qui S. Placidi cœnobium supra fretum, non longè à Tauromenia ædificatum, habitant, olim reliquit. Neapoli quoque notus fuit Iano Pelusio Crõtoniata, qui humanâ eruditione ac facultate poëticâ in ea urbe censebatur, ut ex ejus metrica Suritæ commendatione paulò inferius adducenda colligere est. Hæc ejus expeditio vigesima die Octobris anni quinquagesimi supra sesquimillesimum cœpta, atque intra aliquot menses confecta, studiûmque bene de patria longè ab ea merendi, atque omnes Aragonensis ditionis veteres provincias fidelis gestorum olim inibi enarrationis munere obstringendi, reverso in Hispaniam Suritæ felicissime, ut res ipsa loquitur, cessit. Philippus tunc temporis adhuc Princeps de industria atque integritate ejus certior factus, cum primum regnare cœpit, nostro in mandatis dedit, anno scilicet MDLVII. ut arcana omnia publicæ rei scripta, quæ in sacratoribus Curia tabulariis custodiebantur, Indice libro comprehenderet, & ad Archium regium, quod Septimanicis ad Durium flumen ex eo tempore exquisitissimâ habetur curâ, perferret. Idem Rex anno MDLVII. à secretis, ut vocant, Camerae eum creavit, & post biennium Didacus Cardinalis Espinosa præfecit excipiendis à Rege ipso responsis ad consultationes, quæ usquam fierent, Sanctæ Inquisitionis Senatus, quem per id tempus moderabatur. Vitæ reliquum vacasse videtur maximè perficiendis Aragoniæ his Annalibus, quos triginta ferè annorum operâ, quot annis *Bibliotheca* sua Diodoro constitit Siculo, majori tamen fide, ab recupe-

rari cœptæ à Mauris Hispaniæ temporibus usque ad Ferdinandi V. Catholici mortem confecit. Quo munere cum defunctus fuisset, egregiæque conceptæ olim de se opinioni respondisset, domi, forisque æquè clarus, obiit tandem in patria XXXI. Octobris (aliquantisper variat ab hoc die sepulchri titulus infra positus: nos tamen relationem sequimur Cæsaraugustanam ex libro desumptam, in quo Chronographorum omnium Aragoniæ res Ioannes Andreas Vstarozius diligentissime comprehendit) anno MDLXXX. ætatis suæ LXVIII. cœnobitas inter Hieronymianos S. Engratiæ Martyris, in quo monasterio jam ab aliquo tempore, sæcularis licet, religiosam vitæ normam sequebatur. Librariæ suppellectilis hæredem reliquit Aulae Dei monasterium Cartusianorum ejusdem territorii Cæsaraugustani; unde anno demum MDCXXVI. exportata est major librorum pars ad Escurialensem Bibliothecam. Sepulchro ejus ita inscripsit Hieronymus Surita de Olivân filius,

*Hieronymo Suritæ Michaëlis filio,
Gabriëlis Nepoti, Cæsaraugustano,
Historiæ Aragoniæ diligentissimo
Atque electo Scriptori, patri benemerito
Hieronymus filius posuit.
Vixit annos LXVII. Menses XI.
Obiit Cæsaraugustæ III. Non. Novembris.
Anno MDLXXX:*

Sed Iacobus Falco Valentinus, Eques Montefianæ militiæ, Poëta magnus, cõprehendit viri laudes hoc tantum disticho,

*Ingenium & candor Suritæ vivet, opinor,
Vivet dum mundo carmen & Historia.*

Audit certè is optime ab eruditissimo quoque superioris atque hujus sæculi tam superstes, quam fato functus; nempe *Homo doctissimus* ab Antonio Augustino in *Antiquitatum* dialogo tertio; *Vir celebris, de rerum antiquitate benemeritus*, à Cæsare Baronio *Annal.* vol. XI. ad annum MCVIII. 49. *Vir doctus, & Historiæ diligens Scriptor*, ab Andrea Resendio *Antiquit. Lusitanarum* lib. IV. *gravissimus Historicus, & locupletissimus nostrarum rerum Scriptor*, ab Hieronymo Blanca in præfationibus ad *Aragonensium rerum Commentaria*. Item *vir magni judicii ac doctrinæ*, a Gerardo Ioanne Vossio *De universæ Matheseos natura* cap. LXX. §. 24. *Vir insignis* ab Isaac Vossio Gerardi ejusdem filio in *observationibus* ad cap. VI. lib. II. *Pomponii Mele*. Testimoniorum Suritæ datorum peritæ antiquitatis ab hominibus sui sæculi eruditissimis Petro Vibriole Faerno in *Terentii Heautontim.* actû I. sc. I. & Ferdinando Nonio Pinciano in *Pliniorum*, atque item in *Melanotis seu castigationibus*, Andreas Schotus & Gerardus Ioannes Vossius proximè laudatus meminerunt; cujus Schoti phrasim haud intelligens Vincentius Blascus Lanuza vituperatum iri ab

his Suritam, quem verè summâ excipiunt laude, in *Aragonia Historia* tom. II. lib. V. cap. XLVIII. non jure conqueritur. Antonium, Possëvinum adjungo in *Bibliotheca* lib. XVI. cap. XIV. Stephanum Garibaum lib. XXXI. *Compendii sui Historici regnorum Hispania* cap. I. Aubertum Mirëum in *Bibliotheca Ecclesiastica* volum. II. cap. CVIII. Hieronymum Ghilinum in *Theatro Italico literatorum hominum*, qui multus est in viri laudibus posteritati commendandis, Joannem Andream Quensted in *Dialogis de Patriis illustrium doctrinâ & scriptis virorum*. Displicuerunt quidem (ut variaz hominum sententiaz sunt) in his *Annalibus* quædam Alphonso Santacrucio Hispalensi regio Historico, qui tamen tantum abfuit, ut judicii sui approbatores invenerit, ut potius ansam porrexerit honestissimis hujus Historiaz defensionibus, quas Apologiaz stylo ediderunt Chronographi alii duo regii Ioannes Paez de Castro & Ambrosius Morales, unâ cum *Annalibus* publici juris factas. Quorum prior multo majori industriâ ac diligentia conscriptam eam Historiam existimam, quam credere quisquam possit hujusmodi rerum inexpertus; continerèque utilissima plura ad cognitionem antiquitatis, & civilem ac moralem prudentiam è pluribus monitis, & exemplis, quæ passim in ea occurrunt, elicienda: atque nescire se tandem ait, ullumne ab Hispano homine à multis annis opus historicum promanaverit, quod Suritæ *Annalibus* conferri debeat. Posterior autem Morales, incredibilem diligentiam adhibuisse nostrum affirmat, Historiis omnibus Aragonensibus magna cum observatione perlectis, ut quæque retarderent in his lectorum non indoctorum animos, quæstis aliunde argumentis plana redderet; plures Historias usque ad ætatem suam latètes ab eo fuisse inventas; in peregrinatione sua trium Aragonie regnorum, Italiæque consuluisse Regum sepulchra omnia, excussisse publica tabularia, multiplicemque veterum instrumentorum, quæ à privatis custodirentur, supellectilem, ex quibus ditissimum thesaurum confecerat. A quibus utiq; & à perpetuo hujus rei perficiendæ studio, sagacis ingenii, magnique judicii dotibus, & linguarum Latinæ, Græcæque ac totius antiquariæ rei cognitione adjuncta & auxilia sibi quam firmissima comparaverat. Egregium alterum Suritæ elogium notæ ad *Epistolam Eulogii Martyris ad Pampilonensem Episcopum* ejusdem Moralis continent, quæ *Hispania illustrata* quarto volumine, seorsimque cum aliis Eulogii operibus editæ sunt. *Suavissimum* ibi ejus ingenium, rarumque in literis iudicium, utriusque linguæ singularem cognitionem, peritiam totius antiquitatis insignem, egregiam in scribenda suorum Historia laudem, atque in magnis negotiis diu probatam prudentiam honestissimis verbis commendat. Ioannes denique Pelusius *Crotoniata* lib. III.

Lusuum Neapoli anno MDLXVII. editorum sic ad Suritam, ac de eo,

*Surita inlyte, quem Minerva parvum
Artes perdocuit bonas, dedisque
Stylo scribere posse Liviano.
Longas Historias, & ore dulci
Versus fundere melle dulciores:
Si juncto pede quidpiam, aut soluto
Iuvat dicere Flandricò in tumultu,
Per Musas & Apollinem rogamus
Sub dium rapias, tuique cantes
Philippi memoranda facta solam
A te, & Historico, & bono Poëta.
A me versiculos mea in Crotone
Factos accipies; tua polita
Pro doctrina, & amore singulari,
Quo complecteris elegantiores,
Oro, deposita severitate
Lege, & si finis ora per virorum
Ire, illi veneresque, gratiasque
Inspira, & teneros tuos lepores.*

Versus Suritæ non hic tantum, sed & Ioannes Secundus Belga in carminibus suis laudavit. Sed jam ad lucubrationes ejus accedamus. Scripsit nempe.

Annales dela Corona del Reyno de Aragon; sex tomis: quorum duo ultimi res gestas continent Ferdinandi V. Regis Catholici. Primum editi sunt decem priores libri CæsarAugustana anni 1562. Secunda editio itidem CæsarAugustana est anni 1585. procurata ab authoris filio Hieronymo Surita de Oliven, auctor & locupletior priore alia. Tertio eadem prodiit è collegio S. Vincentii Ferrer ejusdem urbis typis Laurentii de Robles anno 1610. Pars ejusdem Historiæ ex authoris ipso exemplari, cum additionibus ab eo ad marginem scriptis, asservabatur olim in Bibliotheca Olivariensi. Accessit *El Indice delas cosas mas notables que se hallan en la Historia de Aragon*, CæsarAugustæ anno 1604. in folio qui quorundam sodalium Iesuitarum Collegii CæsarAugustani formatus fuit industriâ, ut monet Vistarozius in *Defensione patriæ S. Laurentii* pag. 172. In hoc opere nonnullis olim displicebat Scriptoris prolixitas, longam eorū feriem, qui factis interfuerunt, passim textentis, quam culpam explicare possent Pauli Iovii de Polidori Virgilii *Britannica Historia* his verbis; *Alieno potius arbitrio quam suo intexuisse multa in gratiam gentis existimatur quod in recensendis minorum Ducum nominibus, tanquam gloriæ avidis, plurimum indulerit; nisi prudentes quique, & suarum antiquitatum & majorum amantes jure sibi placuissent in prolixioribus his rerum gestarum, virorumque recensionibus. Nec enim Historia fida esset antiquitatis nuncia, si rerū capitibus cõtenta præcipuos earū authores tantum celebraret, quod in rebus longè à memoria distitis vix aliter potest, non autem civium fortia omnia & inclyta facta, quorum locuples etiam nunc memoria extat, unâ cum eorum nominibus, qui clari ipsi aliâs & ge-*

& genere aut virtute pollentes rebus interfuerunt, curiosè, distinctèque referret. In flammantur quippe, magno publicæ rei beneficio, concipiuntque vires & animos lectis hujusmodi commentariis posteri eorum, qui laudatur; atque adeo id quod de orationibus summi Rhetoris ab non nomine dictum, eam scilicet optimam esse, quæ longissima, id ipsum de Suritæ *Annalibus* usurpari debere à prudentissimis non semel audivimus.

Vulgaris Linguæ alia inedita manserunt: nam apud varios hæc laudantur;

Memorial de las Casas antiguas de Aragon; quod laudat Vistarozius in *Notis* ad librum *Coronationum* pag. 72. magni pretii Nobiliariam, licet nondum ad ultimam limam redactum, existimans.

Annotationes al Conde D. Pedro de Portugal, sive ejus genealogicum opus auro contra non carum.

Annotationes a la Historia de D. Pedro Lopez de Aiala; scilicet Castellæ Regum Petri, Henrici II. & Ioannis I. Quas unâ cum superioribus possidebat, retulitque in suo thesauro Genealogico & Historico, manu exarato Gundisalvus Argote de Molina.

Historia del Rey D. Henrique III. de Castilla; quam seorsim ab aliis idem Gundisalvus laudat. Continuare forsitan voluit noster superiorem Historiam D. Petri Lopez de Aiala, in qua sibi placuisse videtur, ut ex annotationibus ad eam factis colligere possumus, sive cœptam ab eodem Aiala hujus Regis vitam, ut audio, supplemento annorum, ad quos ille non pervenerit, integram reddidit.

Latina ejus opera sequuntur.

Indices rerum ab Aragoniæ Regibus gestarum; libris tribus: scilicet à Sarracenicâ, Hispaniarum expugnatione usque ad Martini Regis obitum. CæsarAugustæ anno 1578. deindeque *Hispania Illustrata* volumine III. Adjunxit his authores duos rerum Nortmancarum nunquam antea editos.

Gaufredi Monachi de Acquisitione regni Sicilia, Calabria &c. per Robertum Guiscardum & fratres Nortmānos Principes; quatuor libris: &

Alexandri Celestini cœnobii Abbatis de Roberti Sicilia Regis rebus gestis; totidem libros; unâ cum fragmentis ex *Chronico Ptolemæi Lucensis* ad hujus Historiæ tempora spectantibus. Historiam hanc Gaufredi, ut se vocat, Malaterræ invenerat in Sicilia Ioannes à Vega vir amplissimus, dum pro Rege publicam rem administraret, ut monet D. Ioannes Berradus à Guevara in *Discursibus de Monarchia Sicilia* vernaculis Hispanæ linguæ, de quo & Baronius tomo *Annalium* XI. ad annum, MXCVII. sect. 40. Exemplar hujus Historiæ antiquissimum fuit penes D. Martinum de la Farina, Siculum, S. Lucie in eo regno Abbatem, virum totius antiquitatis peritissimum qui nuper fato functus est: unde plenissimè

cõstat nil Suritam in ea historia edenda ex Urbani II. diplomate Rogerio Sicilia Comiti concessio, atque ibi inserto dempsisse; quod parum temperanter, ut causam ageret, cui insistebat, usurpavit Baronius proximè laudatus.

Antonii Augusti Itinerariū cū Cõmentario longè doctissimo, ut censet cum aliis Gerardus Ioannes Vossius *De Scientiis Mathematicis* cap. LXX. §. 24. Contulit hoc opus cum quatuor vetustis codicibus membranaceis, atque editione Parisina Henrici Stèphani MDXII. At non ipse vulgavit, sed post ejus obitum Colonia edidit Arnoldus Mylius an. 1599. in 8.

Inedita adhuc sunt; manserunt quippe apud Carthusianos CæsarAugustæ urbis hæredes, apud quos Andreas Schotus vidit,

In Iulii Cæsaris Commentarios, &

In Claudii Poëtæ opera notas.

Debetur quoque nostro *Chronicon* illud *Alexandrinum*, aliâs *Fasti Siculi* nuncupatum, quod Græcum Latina cū interpretatione Matthæus Raderus Societatis Iesû edidit Monachii Bajariorum anno 1615. in 4. Hoc enim Surita invenit in quadam antiqua Bibliotheca regni Sicilia, ut monet in præfatione suorum ad *Fastos Commentariorum* Onuphrius Panvinius. De quo *Chronico* Thomæ Reinesii censuram lib. II. *Variarum* cap. XVII. post aliorum alias, operæ pretium erit consulere.

F. HIERONYMVS TAMARIT, Setabensis ex Valentino regno, Minorum regularis observantiæ sodalis, Pater emeritus Valentiniæ suæ provinciæ, scripsit -

Flores Theologiæ in totum primum librum Magistri Sententiarum, & meliorem partem secundi. Tomus primus prodiit Valentiniæ apud Petrum Patricium Mey 1622. 4.

F. HIERONYMVS TAIX, aliâs TAX, Catalanus, Ilerdensis, ordinis Prædicatorum, an. MDXXXVIII. præerat cœnobio Sæcti Honuphrii Valentiniæ urbis, scripsitque linguæ gentis vernaculâ de *Miraculis Deiparæ Virginis de Rosario*. Libro hic titulus,

Dels Miracles de Nuestra Señora del Roser, y del modo de dir lo Rosari, o Psalteri de aquella. Barcinone an. 1602. in 4.

Ioannes Marieta & Alphonfus Fernandez, Franciscusque Diago authores sunt.

F. HIERONYMVS DE TIEDRA, Augustinianus edidit, nescio ubi,

Conceptos de la Concepcion.

HIERONYMVS DE TORRES, Pincianus -

Septemdecim librorum B. Civilli de Adoratione in spiritu & veritate concinnavit Indicem atque edidit Toleti in folio.

HIERONYMVS DE TORRES AGUILERA-

IERA, testis eorum, quæ scripsit, foras dedit. *Coronica y recopilacion de varios sucesos de guerra que an aconticido. en Italia y partes de Levante y Barberia desde el año de MDLXX. hasta el de MDLXXIV. Cæsaraugustæ. 1579. in 4. apud Joannem Boler.*

F. HIERONYMVS TOSTADO, aliis Xerezienfis in Bætica, aliis Lusitanus Olissipone ortus, quod credit magis Casanate in Paradiso suo Carmelitici decoris, Carmelitarum sodalis Barcinonensis cœnobii, qui & Catalonia ordinis sui provinciæ præfuit, Vicariûsque per Hispaniam Generalis, Portugalliæ autem, Sicilia, atque Neapolitani regni Provincialis, & apud Iudices religionis Censor fuit Theologus. Scriptum reliquit -

De Viris & faminis ordinis Carmelitarum illustribus. Quem librum penes se habere retulit laudatus Casanate, cum eamdem Spartam ornaret. Superstes adhuc erat anno MDXCVII.

Meminit hujus authoris, epitaphio ejus adducto, quod Neapoli habet, qua in urbe decessit, Georgius Cardosus in *Agiologio Lusitano* XXVII Martii pag. 333.

HIERONYMVS DE VALENCIA, scripsit. *Arte de Computo.* Valentia apud Michaëlem Sorolla anno 1621. & cum *Vocabulario Ecclesiastico.*

F. HIERONYMVS DE VALERA, Americanus, natus in regione Chachapoiis nuncupata regni Peruani, Franciscanus sodalis observantiæ regularis in cœnobio urbis Limensis, Minister hujus suæ provinciæ XII. Apostolorum, edidit -

Commentaria in Logicam juxta doctrinam Scoti. Limæ 1610.

HIERONYMVS VALERO, Cæsaraugustanus Medicus, scripsit -

De Colocynthidis preparatione, & trochiscis Albandal, eorumque usu. Cæsaraugustæ an. 1611. in 8.

D. HIERONYMVS VENERO DE LEYVA, ordinis S. Iacobi Sacerdos, Philippo III. Regi nostro à sacris, & Vicarius aliquando provinciæ Legionensis hujusmet ordinis, Gregorii XIII. P. M. olim Cubicularius secretus à Sixto V. Canonicus creatus fuit Conchenfis. Tandem regio nutu & commendatione Montis-regalis in Sicilia Ecclesiæ clavum subivit, tenuitque ab anno MDCXIX. usque ad MDCXXVIII. quo obiit octavo Idus Augusti. Librum edidit, cui nomen fecit -

Examen Episcoporum: quo breviter congesti omnia ea, quæ ex Iure Canonico Episcopos scire oportet. Hæc D. Rochus Pirrhus in *Notitia Ecclesiarum Sicilia.* Librum laudat, eoque utitur sæpius in *de Iure Eccle-*

siastico universo, Augustinus noster Barbosæ Venetiis editum vidimus 1659. folio.

HIERONYMVS DE VILLA, regius Haraldus, reliquit, qui per manus multorum it, M. S.

Libro de Linages.

D. HIERONYMVS DE VILLALOBOS, Alvari Petri Oforii Asturicæ Marchionis domesticus, ex ejus nempe archio elaboratum à se dedit -

Discurso de la decendencia de los Guzmanes de la Casa de To. al.

F. HIERONYMVS VIVES, Valentina in urbe natus, ordinis Prædicatorum, Sacræ Theologiæ Magister, edidit -

De Primatu divinæ libertatis ad sciendum & discernendum de futuris contingentibus contra Scientiam mediam. Valentia ann. 1654. cui reposuit pro Scientiæ hujus mediæ defensione Matthias Borral, Societatis presbyter,

F. HIERONYMVS DE VRBINA, Dominicanus, lector cum esset sacræ scientiæ in collegio S. Thomæ Abulensi, edidit -

Sermones Panegyricos de los dos Santos Patriarchas Santo Domingo y S. Francisco.

D. HIERONYMVS DE VRREA, Aragonensis, Epile natus ex Arandæ Comitum nobilissima toto regno Aragoniæ familia, quippe qui Eximini de Vrrea ultimi Vicecomitis de Vrrea nothus filius, in castrorû medio, quod gessit, dum viveret, eoque tam Musis inimico ac diræ tetricitatis negotio, eruditioni atque amœnitatibus poetici otium, si quod dabatur, mancipare solebat. Vnde verbis ingeniosè, magis quam rebus fortiter gestis, multorum quamvis stipendiorum ac spectatæ virtutis miles, futuræ memoriæ nomen suum commendavit. Divi Iacobi Eques, perpetuusque cum fuerit Caroli Cæsaris vexillorum sectator, plura fortitudinis, plura fidelitatis documenta dedit; quæ quidem, res nempe ab eo bene gestas in sago & toga, comendaturus quoddam illius opus, quod de vero militis honore nostrâ linguâ edidit, Alphonsus Vlloa, Hispanis rebus & hominibus inter Italos celebrandis veluti natus, disertè commemorat. Sed nos ad monumenta ingenii convertamus stylum.

Hæc illa sunt.

Dialogo de verdadera honrra militar que trata como se a de conformar la honrra con la conciencia. Venetiis anno 1566. 4. & Matrili 1575. 8. Cæsaraugustæ 1642. & 1661. in 4. apud Joannem de Ibar. Damnat is monomachia abusum. Transtulit eum in Italicum Alphonsus de Vlloa, Venetiisque edidit anno 1569. Vertit etiam metricè -

Discurso de la vida humana, y aventu-

ras del Cavallero determinado de Micer Oliver de la Marca Cavallero Borgoñon en tercetos. Antverpiæ anno 1555. in 8. Barcinone 1566. 8. Medinæ 1555.

Orlando furioso de Ludovico Ariosto. Lugduni anno 1556. Biluao 1583. in 4. Toleti jam iterum 1586. 4.

Defatio del Emperador y Rey Francisco y Juicios del segun el duelo. Venetiis 4.

Carlos victorioso, en verso suelto: sive de rebus Caroli Cæsaris; quod ineditum relictum affirmant domestici Scriptores; opus luce quidem dignissimum. Adservatur Epilæ apud Augustinianos simul cum translatione Hispanica Iacobi Sanazari Arcadie. Reliquit etiam duo alia M. SS. profaicum, poëma, ad Amadisii & aliorum exemplum, cui nomen fecit, *Don Clarissel de las Flores*, tribus voluminibus; atque ite celebraturus patriam, *La famosa Epila:* quæ duo opera adservabat, dum viveret, D. Franciscus Ximenez de Vrrea Aragoniæ Chronographus. Hieronymi Elogium accuratè formavit, quod in postremis duabus Cæsaraugustanis editionibus legitur, Ioannes Franciscus Andreas Vitarrozius Chronographus & ipse regni Aragoniæ.

HIERONYMVS XIMENEZ, Medicus Cæsaraugustanus, edidit -

Institutionum Medicarum lib. IV. Toleti an. 1583. in fol. Epilæ 1596. 4.

Quæstiones Medicas. Epilæ in fol.

Ex Epila Aragoniæ regni oppido fuisse oriundum docet Andreas Schotus.

HIERONYMVS DE ZEBALLOS, reparati orbis anno MDLX. Escalona ortus, vir nobilis cum stirpe, tum publico munere Advocati, Decurionisque amplissimi ordinis Toleranorum, Pincia ac Salmantica Iuri operam dedit eo fructu, ut ætatis altero post vicesimum anno, in collegium Abulensis urbis, quod Alvarus Mendoza Episcopus ædificaverat, adlectus sit. Hinc ad Bartholomæanam Salmanticensem domum invitatus, admissusque, maximo studiorum theatro siltitur: quâ quidem, Toleti per id tempus ductâ conjugè, libenter cessit, commodaturus inde clientibus, gerendæque inter Decuriones reipublicæ operam. Id cum egregiè præstaret, multæ vir doctrinæ atque eruditionis, immensæque lectionis, optimo interea consilio in publicum proficiendi, opus domi elaborabat, utile quidem, nec minus arduum, quo palam omnibus faceret, quàm in lubrico sint momenta iudiciorum, totaque Iuris ars, & publicam necessitatem variantes Doctorum opiniones sanctionibus ac legibus scriptis componendi, quâ miserè deprehendimur, ante oculos poneret. Scilicet hac inscriptione usus est.

Speculum aureum opinionum communium

contra communes; tomis, seu libris quatuor. Antverpiæque apud Joannem Kerbergium an. 1623. folio. Venetiis 1601. fol. Colonia demum 1664. Primus tomus cum secundo clauditur quinque partibus I. comprehendit CLIV. quæstiones *De ultimis voluntatibus.* II. CCLXVI. *De contractibus:* III. LXXI. *De Delictis:* IV. CLXIII. *Quæstiones Canonicas:* V. & ultimus CXLVI. *ad Iudicium ordinem spectantes.* Toleti anno 1599. & 1600. in folio.

III. Liber seu tomus *miscellas utriusque Iuris quæstiones* de novo repertas continet; adiungunturque in calce *Additiones ad priorum partium quæstiones.* Romæ 1609. fol.

IV. Libro præmittitur vulgari sermone, *Vn Discurso de las raçones y fundamentos, que tiene el Rey de España y sus Concejeros para conozer por via de fuerça en las causas ecclesiasticas y entre personas ecclesiasticas.* Deinde hujus tomi, qui varias alias *Quæstiones*, & opinionum pugnas continet, locum principem ea occupat superioris discursus germana; *Vtrum Iudex Ecclesiasticus in causis & delictis, in quibus de jure potest contra laicos procedere, possit propriâ auctoritate eos capere, & in proprios carceres mittere, non implorato auxilio brachii secularis.* Vbi quid sit Iure Regio & quid ex Concilio, & de titulis Regis Hispaniæ ad cognoscendû de causis ecclesiasticis per viam violentiæ (ut vocant) in Curia sua, & inter personas ecclesiasticas, cum declaratione L. XXXVI. Tit. V. lib. II. *Recopilationis.* Item perfecit his non contentus, ediditque primus istius argumenti enarrator, majorem superiori, & luculentiore -

Tractatum de Cognitione per viam violentiæ in causis ecclesiasticis & inter personas ecclesiasticas; duabus partibus Salmantica in folio anno 1613. Antverpiæque 1618. & 1643. in folio. Colonia 1620. Argentorati que apud Zetznerum. Quod ipsum difficile, atque arduum, sed bona ex parte jam explanatum Hieronymi argumentum ante aliquot annos locupletissimo atque absolutissimo commentario retractavit D. Franciscus Salgado Senator regius.

Item vulgari sermone tandem scripsit, ediditque libellum, cui titulus,

Arte real para el buen gobierno de los Principes y Reyes, y de sus vasallos. Toleti apud Didacum Rodriguez 1623. in 4.

HILARIVS.

HILARIVS MOREIRA, Lusitanus, Conimbricensis, in hoc ipso lyceo habitam ex more Kalendis Octobris anni MDLII. edidit -

Orationem de omnium Philosophiæ partium laudibus & studiis; ad Joannem Regem III. Portugalliæ; apud Joannem Barrerium, & Joannem Alvarez in 4.

HIPPOLYTA.

HIPPOLYTA DE IESV, aliàs DE ROCA-BERTI & SOLIER, Barcinonensis, inter sanctimonialia cœnobii Angelorum ordinis Sancti Dominici superioribus annis floruit magna pietatis famâ. Nec non supra captum fœminæ scripsit inter alia, quæ nescio an fuerint foras data,

Tres *Tratados espirituales; De la Penitencia: Del temor de Dios: De la Consideracion y meditacion*. Barcinone 1643. in 4.

Volavit ad cœlum anno MDCXXIV. tribus major septuagenariâ.

HIPPOLYTUS.

D. HIPPOLYTUS SANS, Valentinus, Setabi natus, Hierosolymitani ordinis sui Melitensem triumphum omni ætate clarissimum versibus celebrare volens, poëma edidit hujus tituli -

La Malta, en que se trata la famosa defensa de la Religion de S. Iuan en la Isla de Malta. Valentiz apud Ioannem Navarro 1582. 8.

HIPPOLYTUS DE VERGARA, Hispanensis, ni fallor, scripsit -

Vida del Santo Rey D. Fernando en orden de su Canonizacion. Vrsone 1630. in 8.

HONORATVS.

HONORATVS FIGVEROLA, Valentinus gente, Iuris utriusque Doctor, & Valentiz Ecclesiæ Canonicus, in causis fidei Iudex Murciæ, Cæsaraugustæ, Valentizque cum aliis Inquisitoribus Apostolicis confedit; laudatus à Francisco Peña in Præfatione ad Eimerici *Directorium* his verbis. *Iurisque nos ad multas difficultates superandas Honoratus Figue-rola Patricius Valentinus, Iuris utriusque Doctor eruditissimus, & nunc Ecclesiæ Valentiz Canonicus; qui nobis scribentibus frequentia Iuris loca ad varias & difficiles controversias diluendas suppeditabat*. Laudantur Figuerolæ -

Ad Zanchinum, & Campegiu addi-tiones.

HONORATVS DEL RIO, Catalanus ex oppido S. Hippolyti Elnensis diœcesis, Societatis Iesu sodalis, edidit -

Del Valor y fruto de la Missa, y modo de ofrecerla.

Catecismo. Hunc tamen, dissimulato nomine, ad nutum scripsit D. Francisci Lopez de Mendoza Elnensis Præfultis, qui librum iussit per totam diœcesim fideliter explicari.

Præterea *Societatis Bibliothecæ* author hæc ei tribuit opera, vulgari forsan linguâ illius provinciz scripta;

Del Purgatorio.

De la Eternidad.
De Indulgencias.
Razones para mover à dolor de los peccados.

Remedio para defender la castidad.
Exercicios varios.

HONORATVS VLZINA, Valentinus Rhetor, Græcis in eo gymnasio literas anno MDXC. profitebatur cum studio eloquentiæ. Scripsit -

Laudationem funebrem in obitu Hieronymi Monacæ Academiae Rectoris. Valentiz 1593. teste Andrea Schoto in *Bibliotheca*.

HORTENSIVS.

F. HORTENSIVS FELIX PARAVICINO & ARTIAGA, Matritensis, anno, MDLXXX. patre D. Mucio Paravicino, matre autem D. Maria de Artiaga in lucem editus, vix quinquennis perfectè legere, notas formare, computare numeris, latinas literas paulò post avidissimè arripere, atque ad unguem percipere. Salmanticæ verò eam curam utriusque Iuris studio impendit, ut anno ætatis duodevicesimo id assequutus videretur, quod multum temporis spatium vix aliis concedit. Atamen è via hac revocatus, institutumque sodalium Sanctissimæ Trinitatis in eadem urbe amplexus, doctrinâ omni cum Philosophicâ, tum Theologicâ brevissimè ornavit atque instruxit animum; ita ut viginti & uno annis natus gymnasticam Doctoris Salmantini lauream reportaverit. In primis verò ad concionum Evangelicarum actiones studiorum ferè omnes intendit vires, quo illum Genius & naturalis facundia, ingenique sublimitas, atque harum illius dotum conscii religiosi Superiores haud quidem invitum dirigebant. Intransibus Salmanticam Philippo & Margaritâ Serenissimis Regibus gratiarum actionem pro more Ecclesiastico solemniter dixit, ante annum scilicet hujus sæculi sextum: hoc enim Matritum vocatus muneri Evangelico totus vacare, & curiam istam, quanta est, & quam sententiis ac iudiciis varians, amore sui atque admiratione imbuere cœpit; meritis ad apicem hujus muneris, designatus an. MDCXVI. regius concionator, demùm ascendere. Planè viginti septem totos annos in Curia ex ambone declamavit, ingenio & elegantiam profus singulari: quamvis deficeretur eloquentiæ illâ formâ, quæ theatrum implere solet, & ad nutum ducere. Gracilis enim vox ac demissa nil sublime ad circumstantium aures deferre poterat. Mirè tamen delectabatur flos hominum, qui non cum plebe sapiunt, hominis exquisitè urbano, atque disertò, verè que masculo dicendi genere, quo vel in familiaribus colloquiis utebatur, miraque subtilissimi ingenii ubertate & amœnitate. Hæc dotes summæque ejus in conversando facilitas, urba-

HYACINTHVS.

D. HYACINTHVS DE AGVILAR & PRADO, scripsit -

Relacion de la entrada que hizo su Magestad y Altezas en Lisboa; y de la jornada, que hizieron las galeras de España y de Portugal desde el puerto de Santa Maria à Lisboa. Olissiponc 1619. in 4.

HYACINTHVS CAROLVS QVINTERO, Salmanticensis, ex Clericis regularibus Minoribus, sub *Benedicti Caroli Quinteri* nomine publicavit.

El Templo de la Eloquencia Castellana. Salmanticæ apud Rodericum Calvum 1629. in 4. Deinde jam sese ostendens, proprio nomine,

Discursos Evangelicos de Quaresma, para sus tres principales dias Domingos, Microcoles y Viernes. Matriti 1651. in 4. Item -

Sermones de Santos.

Imperfectum reliquit moriens *Commentarium in Ionam Prophetam*, quod perficere debuit *Petrus Quirosius* Hispanensis ejusdem instituti, sodalis memoriæ, superiorumque voluntati obsequens. Postquam docuisset in collegio S. Caroli urbis Salmanticæ sacram Theologiam, Præpositus fuit collegii Complutensis, Vicepræfectus provinciz, obiitque Assistent, ut vocant, provincialis.

F. HYACINTHVS DE DEO, Lusitanus, ordinis Seraphici ex provincia Deiparæ Virginis Indiæ Orientalis, scripsit, authore mihi Georgio Cardoso,

Theatro Evangelico de Oriente, e Pasquins de Conceiçao.

HYACINTHVS ESPINEL ADORNO, scripsit -

El Premio de la Constancia, y Pastores de Sierra bermeja; anno 1620. in 8.

HYACINTHVS DE SANCTO FRANCISCO, Presbyter regularis ordinis S. Iacobi, eidem Apostolo inscriptum opus edidit hujus tituli -

Lagrims de San Pedro: Poëma sacro en que llova escarmientos. Pampelone apud Martinum de Labayen & Didacum Tabalai anno 1653. in 8.

HYACINTHVS FREIRE DE ANDRADA, Lusitanus, Abbas scripsit vernaculo gentis sermone -

Vida de D. Ioão de Castro Virrey da India.

D. HYACINTHVS DE HERRERA, Matritensis, scripsit carmine præter *Comœdias* quasdam,

La Entrada del Rey Catholico D. Felipe IV.

urbanitalque sic omnes quotquot frequentare eum non indigni erant, & in summa viros quosque aut natalibus aut virtute principes Hortensio devinxerunt, ut fortunatos se non mediocriter existimarent, quibus adire eum, familiariterque ab eo excipi contingeret. Sesequi anno tandem hypochondriaco morbo vexatus fatalem expertus fuit Decembris diè XII. anni MDCXXXIII. ætatis suæ LIII. postquam bis provinciz suæ Castellæ præfuisset, bis Bæticam visitasset, Vicariusque & Comissarius fuisset generalis totius ordinis. Sacrarum orationum aliquot volumina post authoris obitum foras emissa sunt domesticorum curâ: scilicet -

Oraciones Evangelicas para los dias de la Quaresma. Matriti in folio.

Oraciones Evangelicas en las Festividades de Christo Nuestro Señor, De su Santissima Madre y de sus Santos. Ibidem in typographia regia 1638. fol.

Oraciones Evangelicas y Panegyricas funerales a diversos intentos. Ibidem iterumque anno 1641. in 4. apud Mariam de Quiñones.

Epitafios o Elogios funerales al Rey D. Felipe III. el Piadoso. Ibidem apud Thomam Iunti 1625. 4.

Pari facultate is atque solutam orationem texuit & carmen: cujus tamen compositionibus ingenii & eruditionis fortè majorem quam poetici spiritus laudem tribueris. Quamquam neque sine isto delectare possent, uti revera Lectores non indoctos delectant carmina sub Felicis de Artiaga (Hortensii agnoscis notas) compellatione post mortem quoque ejus edita. Libri titulus -

Obras de D. Felix de Artiaga. Matriti in 8.

HVGO.

HVGO DE VRRIES, Toparcha de Aierbe in regno Aragoniz, Carolo Cæsari V. atque Hispaniarum Regi à secretis, eleganter transtulisse dicitur ante alios -

Valerio Maximo de los dichos y fechos memorables; atque edidisse Compluti anno 1529. in folio.

Laudatur a Lanuza in *Historia Ecclesiastica regni Aragonum* volum. I. lib. V. c. XLI.

HVMBERTVS.

F. HVMBERTVS CORDEIRO, Lusitanus, ordinis Prædicatorum in Elvensi domo, scripsisse dicitur doctissimè (Latinè an Lusitanè mihi non liquet)

De Amore Dei & proximi: teste Ludovico Cacegas in *Histor. ordin. Prædic. Portugallie*. lib. IV. cap. XI.

pe IV. en Madrid despues de la muerte del Rey D. Felipe III. su Padre. Item -

Itinerario Historial de la Jornada que hizo el Rey D. Felipe IV. à la Andalucia. Spem fecit operis poetici quadringentarum octoadum -

El Iason, nuncupati.

F. HYACINTHVS DE LEDESMA & MANSILLA, domo ex Talarrubios Ducis Bexarenfis oppido, ordinem Prædicatorū Toleti profitebatur, cum ad *Franciscum Didacum Lopez de Zuñiga* Ducem Bexaris scripsit anno MDCXX.

De la Lengua primera de España; duobus libris, quos Matrili apud D. Christophorum de Zambrana Calatravensem Equitem amicū nostrum vidimus.

F. HYACINTHVS ORFANEL, Dominicanus, ex eis unus, qui Evangelii rem Dominici apud Orientalium Insularum incolas promoverunt, ipse aliquando, nisi fallor, martyrio impensus, scripsit.

Historia Ecclesiastica delos sucesos de la Cristiandad de Iapon desde el año de MDCII. que entrò en el la orden de Predicadores hasta el de MDCXXI. añadido hasta el fin del año de MDCXXII. por el Padre Frai Diego Collado. Matrili apud Viduam Alphonfi Martini anno 1633. in 4.

F. HYACINTHVS DE LA PARRA, Dominicanus in cœnobio sui ordinis Conchenfis urbis Theologiam docebat, cum edidit - *Artium Cursum*, anno 1657. quatuor tomis. Indc -

La Bienaventurada Rosa Peruana de Santa Maria de la tercera orden de Santo Domingo, su admirable vida y preciosa muerte; ex Latino Leonardi Hanfens Dominicani Provincialis Angliæ, Præfectique generalis Ioannis Baptistæ de Marinis nuper defuncti à secretis rerum Germanarū. Matrili apud Melchiorē Sanchez anno 1668. in 4. Quo anno cœnobio præerat S. Thomæ Matritensis.

HYACINTHVS SARASA XIMENEZ, Navarrus, Pampilonensis, collegii SS. Apostolorum Philippi & Iacobi Complutensis sodalis togatus, Artiumque liberalium, seu Philosophiæ Professor in eadem Schola, edidit -

Quæstiones in Summulas. Compluti apud Ioannem Villodas 1630. 4.

Quæstiones in Logicam. Ibidem eodem anno.

F. HYACINTHVS VALLEJO, Dominicanus, scripsit -

Exercicio quotidiano del Santissimo Rosario para los hermanos de su santa Cofradia. Oſcæ 1635. 16.

D. HYACINTHVS DE VILLALPANDO, Marchio de Offera in Aragoniæ regno, Eques ordinis Calatravæ, scripsit ludicra hæc;

Los Escarmientos de Iacinto. Cæsaraugustæ anno 1645.

El Amor enamorado.

At sub nomine *Fabii Clementis* -

Vida de Santa Isabel Infanta de Vngria. Cæsaraugustæ 1655. in 8.

I

IACOBVS,

IACOBVS DE CARCERES, Hispanus domo, (ut cognomentum, nostratīq; linguæ usus denotat) Hebraicæ tamē superstitionis reus, qui nec venire in censū hūc debuerat, si non & Hebræos omnes veteres, atq; Arabes Hispaniæ cives, quorum aliās notum est in literis nomen, atque apud doctos existimatio, pro merito cuiusque, quod rectè dictum est auctori suo infideli atque improbo extorquentes, laudavisse, laudareque in posterum constituisset. Vertit is non in eleganter ex Gallico Guilielmi Sallustii celebratissimi Poëtæ carmine in Hispaniçū idioma profaicum -

Los Siete dias de la Semana sobre la creacion del mundo. Amstelodami (juxta Hebræum computum) anno V. M. CCCLXXII. in 8. hoc est, Christi 1612.

F. IACOBVS CAROLVS, Lusitanus, ordinis Seraphici, edidisse dicitur, Luca Vvadingo auctore,

Expositionem in Psalmum Miserere. Mantuæ 1603.

IACOBVS (vulgari formâ nescio an DI-DACVS, an IAIMVS) LOPEZ, Bilbilitanus, Artium & Medicinæ Doctor, edidit -

Aboli Aviceni, vulgò *Avicena*, librum *De viribus cordis*, cum commentariis. Tolosæ 1527. in folio.

IACOBVS MANTINVS, natione Hispanus, professione Hebræus, Artium & Medicinæ Doctor,

Paraphrasim Averrois Cordubensis de Partibus & Generatione Animalium, ex Hebraico (conversa olim fuisse videtur ex Arabico in hanc linguam) Latinam, hoc est, vulgarem, dedit ad Leonem X. Pontificem Maximum, quæ edita fuit Romæ per Marcellum Silber, aliās Franck, anno 1521. in folio: in cuius fine nota quædam Interpretis legitur.

Expositionem quoque Rabbi Levi super iisdem his Aristotelis libris convertisse ait se ex Hebræo in Latinū, & paulo post editurum.

Vertit quoque -

Paraphrasim ejusdem Averrois super libros Platonis de Republica. Romæ anno 1539. in 8.

Item dedit -

Interpretationes in Organum Averrois. Venetiis apud Iuntas.

Ejusdem Interpretationem in Posteriora Aristotelis: in Topica: in Rempubliçâ: in Physica: in Epitomen Metaphysicæ ejusdem Aristotelis: simul omnia Venetiis apud Iuntas 1562. in 8.

Interpretationem Averrois ad Introductionem Porphyrii; ad Prædicamenta: ad Libros de Interpretatione: in Poëticam: & alia. Venetiis apud Iuntas anno 1552. in editione operum Averrois.

Laudat hunc ejusdem sectæ homo, doctus aliàs & eruditus, Amatus Lusitanus *Cennuria I. Curatione*, I. in scholiis, de Avicena desideranda Latina versione emendatiore sermone habens. *Faxint Dei*, ut nobis aliquem Arabicè & Latine loquentem mittant Medicum, qui Avicenam latinorem, & incorruptiorem faciat. *Confecerat enim opus hoc Iacobus Mantinus Hebræus, vir multarum linguarum peritissimus, ac Medicus doctissimus, qui jam nonnullas partes Avicena doctissime interpretatus fuerat, veluti I. Fen. primi libri, & quarta primi, & I. Fen. quarti; nisi malus quidam Genius eum à felici successu retraxisset. Convocaveram ego hominem, cum Venetiis agerem, ad complendum hoc opus, & quasi jam in hanc meam hæresim hominem traxeram, nisi Patritius quidam Venetus Damascum Syria civitatem petens, ut ibi publicus Venetorum esset negociator, secum duxisset: à quo itinere Divus (sic ille more ethnico) Didacus Mendozius Caroli V. Imperatoris apud Venetos vigilantissimus Orator illum nūquam retrahere potuit. Vbi intra paucos dies vitam cum morte commutavit. Hæc ille.*

IACOBVS NAVEROS, Artium, Theologiæque Professor Complutensis, Ioannis Medinæ olim auditor, edidit -

Expositionem super duos libros Periermenias Aristotelis. Compluti apud Michaëlem de Eguia an. 1533. in fol. & apud Ioannem Brocar 1543. in fol.

Theoremata quoque super Vniversalia Porphyrii.

IACOBVS SALVATOR SOLANIVS, vulgò, ut credimus, DE LA SOLANA, patriâ ex Murcia urbe regni sui principe, Philosophus, Theologus, Mathematicarum artium peritus, cum Salmanticæ apud nos, tum Romæ literarum nomine fuit in pretio habitus. Extant ejus -

Poëtica. Salmanticæ ex officina Ioannis Canova, an. 1558. in 12. Quorum in limine Franciscus Sancius Brocensis, vir eruditissimus, hoc affixit epigramma,

Dum vacat, & sacro studiorum pondere fessus Pieridum indulget tempora parva choris. Hæc successivo condonas carmina nobis Tempore, sed longâ carmina digna morâ: Te licet æterni divina scientia Verbi Vendidit, & juris non sinat esse tui.

*Ne tamen invidias tanta tibi nomina fama,
Otia Musarum nec tibi deesse putes.
Casside magnanimus positâ paulisper & hastâ
Aeternum Caesar nocte peregit opus.*

Edidit primus, Cardinalique Sirleto, cui operâ Pauli Manutii Romæ innotuerat, nuncupavit -

Sancti Sixti III. Pont. Max. Librum De Divitiis; item Librum De malis Doctoribus & operibus Fidei, & de Iudicio futuro; Item alium de Castitate: quibus adjunxit S. Bracharii Epistolam ad Ianuarium. Romæ apud Iosephum de Angelis ann. 1557. in 8. iterumque Antverpiæ apud Plantinum in 16. Sed hanc ejus mercem Orbi literario communicatam jam pridem Sixto abrogaverunt viro sanctissimo, & Pelagiano alicui tribuenda esse docuerunt *Lindanus, Baronius, Posservinus, Bellarminus, Miræus, Labbeus*, alii.

Edi quoque curavit -

Venantii Fortunati opera Poëtica. Calari Sardinia an. 1584. apud Nicolanm de Canyelles. Qua de re Christophorus Broverus Iesuita in editione sua hujus Poëtæ, in vita ejusdem cap. V. hæc ait. *Cujus indicem ex Vaticana Bibliotheca, licet mendosum & imperfectum Rever. Iacobus Salvator Solanius editioni Calaritanæ subiecit.*

Ennodii Ticinensis opera cõtulerat cum exemplari vetustissimo Vaticano, edidisset que, si non furto ei ablatus fuisset liber.

IACOBVS seu IAIMVS.

F. IAIMVS DE ALCALA, ordinis Minorum provinciæ Aragoniæ, scripsit -

Cavalleria Christiana; hoc est, Institutiones militiæ spiritualis. Compluti apud Ioannem de Villanova anno 1590. in 8. Attribuit nec non ei Vvaddingus librum alterum Latinâ hæc inscriptione designatum, sed nescio an Latinum,

Lucernam Minorum, & Expositionem Bullæ Eugeniænæ.

IAIMVS AVGVSTINVS DEL CASTILLO & HOSPITAL, edidit -

Sumario de los Notarios. Cæsaraugustæ anno 1548. 8.

IAIMVS BARTHOLOMÆVS, Canonice Vrgelensis, nostris hominibus Latinâ linguæ ignaris communicavit -

Las vidas de los doce Cesares de C. Suetonio Tranquillo. Tarracone ann. 1596. in 8. apud Philippum Robertum.

Appiano de las Guerras civiles. Barcinone anno 1592. ex Latina interpretatione hujus Græci authoris confingens Hispanam. Prodiit ex Officina Sebastiani à Cormellas.

IAIMVS BLANCO, scripsit -

Relacion de la Vida, santidad muerte y

milagros de la Bendita Virgen Soror Rosa de Santa Maria, criolla de Lima &c.

Quæ nondum prelo fuit mandata.

F. IAIMVS BLEDA, gente Valentinus, ordinis Prædicatorum, quippe quem *Algemesi* oppidum regni hujus protulit, ac Dominicani sodales voti mancipem religioso urbe in ipsa regia, monasterioque illius susceperunt. Concionator fuit inter suos generalis, violatæque religionis Valëtinis vindicibus à censuræ munere Theologus administrator. Consilio is, & frequentibus, calidisque officiis promovit plurimum ex Hispaniæ regnis ut pellerentur, quæ supererant, Maurorum reliquiæ; lubricam eorum fidem, dum Rectoris partes, seu Parochi, nonnunquam inter eos gefisset, expertus. Romam ter, Matritum pluries accessisse dicitur hac re super; confectamque Apologiâ etiam in vulgus editâ nervosè defendit. Hæc ejus opera, Latina quidem,

Defensio Fidei in causa Neophytorum, sive Moriscorum regni Valentia, totiusque Hispania, Item -

Tractatus de Iusta Moriscorû ab Hispania expulsiõne. Valentia anno 1610. 4. apud Ioannem Garriz.

Vulgaria hæc,

Chronologia de los Moros de España; octo libris. Valentia an. 1618. in folio, apud Philippum Mey.

De la Confradia de la Minerva, y milagros del Santissimo Sacramento. Ibidem an. 1600. in 8.

Quatrocientos milagros, y muchas alabanzas de la Santa Cruz: con un Tratado de las cosas mas notables desta divina señal. Valentia apud Patritium Mey. 1600. 8.

Vida y milagros del glorioso S. Isidoro Labrador de Madrid por Iuan Diacono Arcediano de la misma Villa, con adiciones en dos libros: y un Tratado de la Vida y milagros de la Sierva de Dios Maria de la Cabeça unica muger del Santo. Matriti apud Thomam Iuntam anno 1622. in 4.

F. IAIMVS CABANES, ordinis Prædicatorum Concionator, ut vocant, generalis, scripsit -

Espejo de Amor, Iman de la voluntad, Camino del Cielo, Maria Sacratissima &c. Barcinone 1663. 4.

IAIMVS CANCER, (*Iacobus Cancerius* Latinâ formâ) Aragonensis, Balbastri natus, Domicellus, quo nomine eum vocant, qui ex parentibus equestri ritu armatis fuit ortus, cum Salmantica, atque item Oscæ Iuris studio incubuisset, ad faciendum doctrinæ fructum, Barcinone in Catalonia domicilium fixit; hoc est, rerum, fortunarumque suarum, ductis etiam inde uxoribus, rationes constituit, addic-

addictus patrocinio causarum: quo munere insigniter impleto, librisque interim foras emissis, veluti principatum in ea provincia, sui temporis Iuriconsultorum (si Fontanelam excipias) obtinuisse visus fuit. Scripsit nempe -

Varias Resolutiones Juris Cæsarei, Pontificii & Municipalis Principatus Catalonia; tribus tomis. Barcinone an. 1594. & item 1608. in folio. Demum ex ultima editione, ab ipso authore diligentissimè, priusquam moreretur, recognitas, & altero ferè tanto auctiores, curâ D. de Myr authoris generi in locum emissas vidimus partim Turnoni apud Laurentium Durandum an. 1635. partim Lugduni apud Laurentium Arnaudum 1644. in folio, sed & Lugduni prodierunt iterum 1659. in folio.

Disparuisse inter manus alterum ejus, sive *Resolutionum, sive Consiliorum* volumen, frustrâque post ejus obitum quæsitum audivimus ab Illustrissimo Dn. *Iosepho Ninot* Gerundenfi prius, nunc Ilerdensi Episcopo, cum Romæ Auditor esset S. Rotæ, qui Cancerii propinquus erat.

Discessit è vivis duobus major septuagenario.

IAIMVS DIEZ, *Boleâ* in Aragoniæ regno oriundus, Canonicus Ecclesiæ Cæsaraugustanæ S. Salvatoris, Carolo Imperatore rerum domino, elaruit Philosophicis ac Theologicis literis: cujus quidem sunt -

In Aristotelis libros Physicorum Commentaria: opusculaque alia Theologica: de quibus Valerio Andræ Taxandro Catalogistæ nostrorum Scriptorum credimus, à quo eadem didicit Vincentius Blascus *Hist. Aragonensis* prima parte lib. V. cap. XXXVIII.

IAIMVS, sive IACOBVS, FALCO, Valentinus domo, Eques militiæ Sanctæ Mariæ de Montesa, omnem humanitatem, simulque Mathematicas disciplinas insigniter calluit: in re poëtica, præcipueque in Satyra ad Horatianam laudem proximè accessit, cujus quidem rei testimonio sunt -

Poëmata ejus uno volumine edita Valentia typis Philippi Mey in 8.

De Quadratura Circuli; primum Antverpiæ apud viduam Petri de Huete in 4. anno 1587. deinde ibidem 1591. in 4. Qui liber! (mira res!) fugit eruditissimi viri Gerardii Ioannis Vostii notitiam, qui meminisse ejus debuit, dum eos enumerat, quorum ingenia hæc exercuit quæstio, *De Scientiis Mathematicis* cap. XVI, §. XXXVI.

In Bibliothecæ Ambrosianæ Catalogo legitur -

Iacobi Falconis Quadraturæ Parologismus: &c.

Excerpta ex Servii schedis ineditis. Extant ad eum Pauli Manutii Epistolæ duæ li-

bro VII. eidemque inscribitur *Baptistæ Mantuani Epigrammatum liber*, qui est in primo volumine ejus operum. Arnoldi Vvionis hæc sunt lib. I. Ligni vitæ c. XC. *Frater Iacobus Falco Valentinus, ordinis Montesia miles, admirabilis ingenii vir, quod enim ante ignotum, suo nobis manifestavit ingenio: paucis namque ab hinc annis quadraturam circuli noviter adinvenit, & de ea insignem tractatum scripsit.* Ex literis planè iis, quas diximus, Pauli Manutii apparet peregrinatum in Italia nostrum, Bononiæ ac Pisis fuisse. Loquutus est etiam ipse de se aliqua in elegantissimis libello *De Quadratura circuli* affixis versibus dimetris ex meris jambis, quos Schotus in *Bibliotheca*, dum Poëtæ laudat Hispanos, prætermittere erubuit. Loquitur Circulus.

Vocabar ante Circulus,

Evamque curvus undique;

Vt alta Solis orbita,

Et arcus ille nubium:

Evam figura nobilis

Carénsque sola origine,

Carénsque sola termino.

Modo indecora prodeo,

Novisque fædor angulis.

Nec hoc peregit Archytas,

Neque Icarî pater, neque

Tuus Iapete filius.

Quis ergo casus, aut Deus

Meam quadravit aream?

Respondetque author.

Ad alta Turia ostia

Lacumque limpidissimum

Sita est beata civitas;

Parum Saguntus absuit,

Abestque Sucro plusculum.

Hic est Poëta quispiam

Libenter astra consulens,

Sibi que semper arrogans

Negata doctioribus:

Senex ubique cogitans,

Sui frequenter immemor,

Nec explicare circumum

Nec exarare lineas

Sciens, ut ipse prædicat.

Hic ergo bellus artifex

Tuam quadravit aream.

IAIMVS DE FALCO, Aragonensis, *Sarriænæ* civis, Medicæ artis Professor Monspeullanus, Guidonis Cauliaci Galli *Artem Chirurgicam* in vulgarem sermonem convertit, explanationesque & notas adjunxit.

IAIMVS FERRVSIVS, vulgò FERRVS, Valentinus, Theologus, qui & Tridentum ad Synodum generalem venit, atque in ea concionatus est, linguæ Hebræicæ ac Bibliorum professor fuit in Academia patriæ urbis triginta & amplius annis. Hujus est (ait Schotus).

Concilium Valentinum provinciale, tempore suo celebratum, cujus acta formavit.

rationem habuit, uti diximus, ad identinos P.P. Latinam *Assumpta Virginis* fecit, que cum aliis lucem vidit.

IAIMVS GIL, hoc est, ÆGIDIVS, Magaloniensis, quod est oppidum Aragoniæ regni & Casaraugustanæ diœcesis, librum scripsit hoc argumento -

Perfecta y curiosa declaracion de los pñores de las Colmenas, y alabanzas de las abejas. Casaraugustæ anno 1621. Et quidem prelo is mandatus à Francisco Ægidio, Iacobi seu Iaimi fratre, Cisterciensi ex monasterio Deiparæ Virginis de Veruela, eidem à Vincentio Blasco de Lanuza ex conjectura tribuitur lib. V. cap. XLIII. Prioris partis *Histor. Aragonensis*.

IAIMVS GVIRAL, ex eodem regno, Darcensis, versibus cecinit -

Proceso y Contemplacion de la Passion de Jesu Christo nuestro Señor. Casaraugustæ apud Roblesios an. 1588. 8.

F. IAIMVS IANVARIVS. Huius nomine librum sic notatum vidimus -

Ars metaphysicalis naturalis ordinis cujuslibet rei intelligibilis arboris natura; ad intelligendos omnes libros, artesque Illustrati Doctoris Raimundi Lulli, ac etiam ceterorum omnium; per Reverend. Doctorem & præclarissimum Magistrum Iacobum Ianuarium monachum Tarraconensis diœcesis. Valentia apud Leonardum Butz 1506. in 8.

Ordinem hic Cisterciensem in Aragoniæ regno & Sanctarum Crucium monasterio protectus dicitur. Verum id minus rectè Chrysofostomus Henricus, authorque *Bibliotheca Cisterciensis* affirmant, floruisse eum circa annum MDXCIII. quibus memorata & visa à nobis libri ipsius editio nonaginta fere annis antiquior validè refragatur.

IAIMVS IOANNES VIVAS, fortè sodalis fratrum Deiparæ Virginis de Mercede, laudatur à Ioanne Tamaio Salazar *Martyrologii Hispani* authore VI. die Maji, & à Georgio Cardozo in *Agilogii Lusitani* secundo volumine XXV. die Maji. pag. 307. ex opere quodam ita inscripto -

Viridarium Mercenariorum. An vulgari appellatione, *Vergel de la Religion de Nuestra Señora de la Merced?*

F. IAIMVS DE SANCTO IOANNE, Dominicanus cœnobii Casaraugustæ urbis, in Italia peregrinatus reliquit -

Sermonum volumina, & alia, quæ in Hispania minus nota sunt, eo quod alibi, iongequæ à patria degerit; ait Vincentius Blascus Lanuza tom. II. *Histor. Aragonens.* lib. V. C. XXXIX.

IAIMVS MIRABET, Aragonensis, Societatis Iesu, communicavit Hispanis Latinæ linguæ ignaris -

Las Meditaciones de la vida de Christo del Padre Francisco Costero.

IAIMVS MIRO, Valentinus, ex primis Societatis Iesu sodalibus, verèque norma instituti huius religiosissimi, plura gessit domestica ministeria, plurima in Deum pietatis, in se ipsum severitatis, in proximos clementiæ officia præstitit, vir in paucis ornamento ac perpetuo exemplo sociorum natus. Everhardo Mercuriano Præposito Generali IV. in re domestica utilem commodavit operam; **cujus voluntate concinnavit -**

Summarium Constitutionum Societatis Iesu. Item -

Regulas communes, & Regulas Officiorum proprias ejusdem Societatis: quæ in manibus atque usu domestico sunt ab Congregatione IV. Generali approbata, confirmataque. Iustum Mironis elogium ab Authore *Bibliothecæ Societatis* require.

F. IAIMVS MONTANES, Carmelita, edidit -

Espejo de bien vivir, Tratado de ajudar à bien morir. Matrili apud Franciscum Sanchez anno 1573. in 8. Barcinone 1576. in 8. & 1608. Pampelone 1611. 8.

IAIMVS (alias IACOBVS) MONTANIANVS, Majoricensis, reliquit scriptum inter M.SS. codices Bibliothecæ Antonii Augustini,

De Armis Clericorum Tractatum: Quem distinguere an debeam à Iacobo Montagnano Sardinia Regente, cui inscripta est *Iacobi Cardinalis Putei à Latino Latinio* epistola quædam, ex qua constat Montagnani matrem Cardinalis novercam fuisse, admoneri pervelim.

D. IAIMVS DE PALAFOX, Marchio de *Hariza* in Aragoniæ regno, Ioannis pater summi viri doctrinâ, pietate ac dignitate, qui Oxomenis obiit Episcopus, manu exaratum inter schedas reliquit opusculum satis cordatum, hæc inscriptione -

Minas de salud y larga vida. Posthumum hoc patris monumentum Comiti Olivarum à Ioanne Palafoxio nuper laudato filio nuncupatum vidimus Matrili apud D. Petrum Valerum Diazium amicum nostrum, regiæ Camera Neapolitanæ, ut vocant, Præsidentem, eximiam virum humanitate, ac eruditione non vulgari.

IAIMVS DEL PORTILLO & SOSA, Canonicus Guatemalensis Ecclesiæ America Septentrionalis, scripsit -

Primera Parte de la Chronica general

ral de los Templos y Casas famosas, que tiene la Virgen Maria por todo el mundo &c. Erat superioribus annis editioni parata hæc pars apud D. Antonium de Leon Pinelo; ut refert Alva in *Militia Conceptionis*.

IAIMVS PRADES, Valentinus ex oppido *Iana* (quod Magistralis camera est sacri ordinis Montefæ) Theologus, argumentum piè atque eruditè tractavit adversus hæreses nostri temporis maximi momenti, scribens vernaculo sermone -

Historia de la adoracion y uso de las Santas Imagenes, y de la Imagen de la Fuente de la salud. Valentia 1596. in 4. apud Philippum Mey.

De ista ejus patria testis est Gaspar Escolanus lib. VIII. cap. III. *Rerum Valentinarum*.

F. IAIMVS REBVLLOSA, Dominicanus Cataloniae provinciæ, unde ei origo; hæc unâ potissimum re videtur bene de posteris mereri voluisse, si ab exteris quadam Historica, præcipuè sacra, in familiarem sermonem converteret; nonnulla è monumentis nostratibus produceret. Conciones etiam, quibus se sepiè ac efficaciter, juxtaque officii normam, exercuisse dicitur, prodire in vulgus fecit. Sacra interim Biblia interpretatus est plures annos in templo ipso Cathedrali Vrgelenis urbis non sine laude pietatis, doctrinæque. Scripsit -

Descripcion del Mundo; ex Ioannis Boteri *Relationibus*. Barcinone 1603. in 8. Gerundæque apud Gasparem Garrich. anno 1622. in 8.

Teatro de los maiores Principes, y causas de las grandezas de sus estados; ex ejusdem *Relationibus*. 1605. in 8. simulque -

Adiciones de Iuan Botero à su libro de Racon de estado.

Historia Ecclesiastica, estado presente de la Religion en el mundo, ex eodem Botero. Barcinone 1610. in 8.

Tesoro espiritual de la Iglesia militante. Barcinone 1601. in 8.

Vida y milagros de S. Oleguer Obispo de Barcelona Barcinone 1609. in 8.

Relacion de las Fiestas, que se hicieron en Barcelona à la Canonizacion de S. Raymundo de Peñasorte. Barcinone 1601. in 4.

Sermones de Quaresma. Ibidem 1601. in 4. & 1614. in 4.

Sermones de Adviento. Ibidem anno 1617. in 4.

Sermones del Santissimo Sacramento an. 1621. in 4.

Teatro de Ingenios; ex Italico Thomæ Garzoni. Barcinone 1600. in 8.

Traduccion de lo que escriviò Cesar Calderario sobre la Magnificat. Barcinone anno 1597. in 8. Matrilique 1600. Canonicus hic fuit Regularis Lateranensis.

IAIMVS RODERICVS, edidit -
Vn *Tratado de la Concepcion de N. Señora.* Barcinone 1561. in 8.

IAIMVS ROIG, Valentinus, sermone patrio dedit -

Libre de Consells, los quals son molt profitosos, y saludables axi per el regiment y orde de ben vivre, come per augmentar la devocio à la puritat y Conceptio della Sacratissima Verge Maria &c. Valentia 1532 in 4.

IAIMVS DE RVESTA, Canonicus Bilbilitanæ Collegiæ Ecclesiæ, quæ Deiparæ Virginis de la Peña nomen præfert, librum confecit (Vincentio Blascoin *Chronica Aragonensibus* primo volumine lib. V. cap. XLIII. authore) in quo laudes & magnalia Hispaniæ continentur, sic tamen inscriptum -

Defengaños del Mundo. 1611. in 8. apud Gabriël. Graells.

F. IAIMVS SANCHEZ, Minorum provinciæ Valentia Minister & Custos, olim ex Recollectis, unde ad gerenda memorata munera non sponte sua deductus, iterum ad eos onere vacuus rediit. Ioannes Ribera Valentinus Præsul vir pietate ac prudentiâ, ne dicam de aliis sæculi dotibus, clarissimus, insigne huic nostro, (quem à confessionis ministerio habuisse dicitur) morum integritatis nomine, testimonium confert in eo, quod de rebus gestis Margaritæ Aguilonæ præstantis virtutis fœminæ conscripsit elogio. Hoc idem argumentum sequutus est Iaimus: nam scripsit -

La Vida, virtudes y milagros de la Sierva de Dios y Virgen Soror Margarita Aguilona de la tercera orden de San Francisco. Valentia apud Ioannem Chrysofostomum Garriz 1606.

IAIMVS SEGARRA, gente Valentinus, domo Alonensis, hoc est, ex *Alicante* oppido illius regni nobilissimo, Doctor Medicus, & in Academia Valentie urbis Professor publicus, Græcè etiam doctus, doctrinæ, quâ præcellebat, publica hæc extare fecit monumenta:

Commentarios Physiologicos, complectentes ea, quæ ad partem Medicinæ Physiologicam pertinent; scilicet Commentarios ad librum Hippocratis de *Natura Hominis*, ac libros tres *De Temperamentis*, ac super totidem libros Galeni de *Facultatibus naturalibus*. His præfixit -

De Artis Medica Prolegomenis libellum. Valentie apud Patricium Mey 1596. in folio. Item edidit -

Claudii Galeni librum De morborum & symptomatum differentiis cum Commentariis. Hoc opus publicavit Hieronymus Vincentius Salvator Medicus, Valentinus, & in eadem schola Græcarum literarum Professor apud Michaëlem Sorolla anno 1624. in 4. ite-

iterumque apud ejus hæredes 1642.

IAIMVS SOLER, scripsit -

Summa de los Fueros y Observancias del Reyno de Aragon. Cæsaraugustæ anno 1525. Hujus quoque præ se ferre nomen -

Repertorio de todas las Leyes de Castilla. Toleti apud Gasparem de Ayala anno 1529. in 4.

F. IAIMVS TENÇA, Valentinae domus ordinis Redemptorum B. Virginis de Mercede Præfatus, Sacrae Theologiae (uti appellare amant) Præsentatus, quod suscipiendo Magisterii pileo habilem, atque ei destinatum sonat, scripsit -

Sumario de las gracias y indulgencias, que ganan los Cofrades de la Cofradia de Nuestra Señora de la Merced, y los que visitan las Iglesias de la dicha Orden, o traen su escapulario.

F. IAIMVS DE TORRES, ignotum nobis, cui instituto addictus, scripsisse dicitur - *Divina y humana Poesia*. anno 1579. in 8.

F. IAIMVS TRISTAN, Minorum sodalium regulam laicali habitu professus in Barcinonensi Episcopatu, scripsit -

Enchiridion o breve Chronica de Varones illustres en santidad de los Minimos de S. Francisco de Paula. Barcinone 1618.

F. IAIMVS VIVES, Vide IOANNES IAIMVS VIVAS.

IBANDVS.

IBANDVS BARDAXI, Aragonus, Iurifconsultus, scripsit -

Commentaria in Foros Aragonia. Cæsaraug. 1592.

De Officio Gubernatoris seu Procuratoris generalis Regni Aragonia. Cæsaraugustæ anno 1582.

IGNATIVS.

IGNATIVS DE ANDVESA, Navarrus, Sacerdos Theologus, & ad S. Laurentium Pampilonensis urbis Vicarius, edidit -

Vida y martyrio de San Saturnino y San Fermin Patronos de Pamplona. Pampelone an. 1607. in 8. Præmittuntur *Tres Discursos de la Cruz de Christo, del Martyrio, y de otras particularidades antiguas*.

Manual de Casados: simulque, *vn Tratado del Santissimo Sacramento*. Ibidem anno 1618. in 4. ac nescio quid de Sancto Ignatio de Loyola.

F. IGNATIVS COVTIÑO, Lusitanus, ex

religiosa familia Prædicatorum, verbi Dei præco, rerum copiâ, ingenii fœlicitate & facilitate in pulpitis Lusitanie, Castellæque spectatus, foras dedit Lusitanicè primum -

Marial o promptuario espirital sobre os Evangelios das festas da Rainha dos Santos Maria May de Deos. Post editionem Lusitanicam, Castellæ hunc linguâ dedit in lucem iterum. F. Franciscus Palau ejusdem instituti anno MDCXLVII. Nempe utroque sermone quater editus liber est intra sexennii spatium. Latine (ignotum mihi cujus operâ) lucem vidit etiam Colonia anno 1661. Hispani autem Ignatius manens, non jam Lusitanorum, sed Castellæ idiotismo typis edidit -

Promptuario espirital para los Evangelios de los tres principales dias de la Quaresma, Miercoles, Viernes, y Domingos, y Semana Santa. Matrivi 1644. fol.

Promptuario espirital de elogios de los Santos. Ibidem in folio. Hunc Philippus Acofta, Hispanensis, Dominicanus acerrimi ingenii juvenis in flore ipso ætatis, dum fructus uberes ab eo expectarentur, è visis abreptus, locupletatum indicibus & à se recognitum prelo aptum reddidit.

Coutiñi hæc opera Bruxellis edita esse tribus voluminibus anno 1651. (Hispanè, an ex Hispano Latine?) in quodam librorum Catalogo legimus.

F. IGNATIVS FIRMINVS DE HIBERO, Cisterciensium ordinem, cujus se instituto apud Nucleenses obligaverat, tempore illo, quo plures eodem sacramento adstricti præstantes eruditioni viri rem domesticam historiis editis, veterisque avi productâ in lucem memoriâ ornandam susceperant, industriâ, ac diligentia suâ enixè valdeque illustravit. Nec tamen ipsi votum planè successit exanimato priusquam ea, quæ meditabatur, opera incudi subiceret. Durandum is apud Complutenses docebat, laureamque Theologis solemnem tulerat, cum à Philippo Rege II. renuntiatus fuit in perpetuum Fiteri, quod celebre admodum est cœnobium Navarrorum, Abbatem. Hic obtentâ desiderati secessus copiâ, quod sibi non licuit gubernationi mancipato, Bernardum Villalpandum Segoviensem, Gasparis Cardilli fratrem, expensis suis per omnia Gallia monasteria circummisit, unde sibi egregium domesticæ antiquitatis penu, & quidquid veterum esset in his monumentorum, pertexendæ Historiæ colligeret. Verùm cepta hæc & spem omninò perturbavit, ut solet, mors, eum vivis eximens, cum accinxisset sese jam operi: hæc tantum non invidens, quæ prelum communicaverat. Scilicet -

Exordium Minus (ita vocant) *ordinis Cisterciensis pluribus locis auctum, & notis illustratum propriis* edidit, Fiteri 1610. *Exordium verò Majus*, cui & notis præluxit, nondum typis

typis excusum fuisse scribit *Bibliotheca Cisterciensis* author. Vtroque autem usus est in *Annalibus* scribendis Angelus Manrique Pacensis Præsul, quemadmodum testatur ipse volumine secundo ad annum MCLXIV. cap. X. num. 9. Sed vidimus postea nos -

Exordia sacri ordinis Cisterciensis, alterum à S. Roberto, S. Alberico, & S. Stephano pridem ejusdem ordinis fundatoribus ante quingentos annos; alterum ante quadringentos ab Anonymo hactenus monacho Clavervallensi, sed revera à Santo Helinando accuratè conscripta, edita, & recollecta per M. Fr. Ignatium de Hiberno Abbatem perpetuum Fiteriensem. Pampilone anno 1631. in folio.

Lignum vita Ordinis Cisterciensis: quod Bernardo de Villalpando, aliorum fidem sequuti, adjudicavimus. Gaspar Jongelinus in *Originibus ac progressu ordinis Cisterciensis*, ab Ignatio isto natum habere se ait.

Sed & alio ex capite mors ei ante tempus venit, quod multa Cypriani Huerguensis opera è tenebris curâ ejus in lucem ventura, fatale quoddam & infestum, absolutissimis, desideratissimisque commentariis futûra, extincto instauratore, iterum ad obscuros loculos, in tinearum fortasse prædam, gravi sacrarum literarum damno, detruxit.

F. IGNATIVS GALVAO, Lusitanus, Eborensis, ex ordine Sancti Dominici, sacrae Theologiae Magister, eo tempore, quo studiis domus Eborensis præerat, domumque ipsam moderabatur, publicavit -

Discursus varios ex commentatione Sapientia Divi Thomæ Aquinatis Angelici Ecclesie Doctoris collectos; volumen scilicet primû. Eboræ 1625. in folio.

In vivis degebat anno MDCXLII.

IGNATIVS (aliàs ENECVS) DE LASARTE & MOLINA, Caraccensis (si Caracca Maurorum idiotismo *Guadalaxarâ* est, ut doctis placet) nobili loco natus, I. Consultus, Salmanticæ sub Rodericiis duobus Emmanuele Alphonso filio, atque Hectore parente primario legum Antecessore, quos ipse alicubi honoris ergo appellat, ita se literis civilibus excoluit, ut doctrinam quoque suam sequentibus annis utilissimo edito in vulgus opere nostris hominibus cõmendaret. Nempe scripsit -

De Decima venditionis & permutationis, que Alcala nuncupatur, librum singularem. Compluti apud Ioannem Gratianum, 1589. in folio. Matrivi 1599. folio. Hæc autem posterior Matritensis editio præfert jam *Addamenta* operi ab authore ipso per decennii spatium facta.

S. IGNATIVS DE LOIOLA, Cantaber, Guipuscoanus, domo ex oppido *Azcoitia*,

nascitur anno MCCCCXCI. qui ex militia belloque ad Pampilonem Navarra primariæ, urbem gesto, ad innocentiora castra Dei vocatus, institutum Clericorum Regularium Societatis Jesu piè invenit, inventum Paulo adprobavit P. M. hujus nominis III. circa annum sæculi præteriti quadragesimum. Vir eximie virtutis merito in Fastos Beatorum à Paulo V. Papa relatus: dein Catalogo Sanctorum à Gregorio XV. adscriptus anno MDCXXII. sanctitate & miraculis clarus, veræque religionis ubique dilatandæ studiosissimus: quo elogio in Bulla Canonizationis censeatur. De quo si plura dicerem, actum jam ab aliis cum latine, tum vernaculè summis atque eloquentissimis Ecomiastis, lucernam mero meridie accendens, agerem. Opera hæc ejus nota & vulgaria sunt doctrinæ, pietatis, atque omnis bonæ fragis plena.

Libro de las Constituciones de la Compañia de IHS. Examinatum hunc seriò, pluriumque doctissimorum hominum maturo adhibito iudicio probatum confirmavit tandem (quod necesse erat) Pontificia autoritas: quem utique latine vertit *Ioannes Polancus*. Romæ 1558. Superioribus annis obtulerat Paulo Papæ III.

Instituti formulam; quam ille confirmationis Bullæ inseruit, datæ V. kalendas Octobris anno MDXL.

Deinde ad alios dedit -

Carta de la religiosa obediencia: ad Lusitaniæ socios ac filios, datam VII. kalendas Aprilis 1553.

Otra Carta de la perfeccion religiosa: ad Hispaniæ socios, V. Nonas Martii 1547.

Exercicios espirituales. Quem libellum semel atque iterum censorio animo atque oculo expensum, tandemque Sedis Apostolicæ iudicio & approbatione munitum, Andreas Frusius in latinum transtulit. Circa hunc expeditum est à Paulo Papa III. anno quadragesimo octavo supra sesquimillesimû diploma, cujus initium est, *Pastoralis officii cura*. Nec tamen defuerunt post id tam grave & sacrum iudicium, qui operi detrahere auderent. De quo videndus Nicolaus Orlandinus *Historia Societatis* lib. XIII. à num. 33.

Epistolam item *Ignatii ad Claudium Aethiopia Regem VIII. Kal. Martii MDLV*. datam, Orlandinus, Maffeus, alii Historicis suis monumentis consignarunt.

Hæc sunt quæ lucem viderunt. Excessit vir sanctissimus Romæ pridie Kal. Augusti anno MDLVI. quintum à sexagesimo ætatis annum agens.

IGNATIVS LOPEZ DE SALZEDO, vir doctissimus, Iuris Pontificii primarius Antecessor in Academia Complutensi, Decretorum, ut vocant, cathedram jam duodecim annis occupabat, cum anno MDLXIV. Tridentinum Concilium promulgatum est, ut

ipse refert in iis, quas scripsit doctè atque eruditè -

Ad Ioannis Bernardi Diaz Calaguritani Episcopi Praxim Criminalem Canoniam Additionibus; cap. LXXVI. s. *Et memoria quidem xeneo &c.* Compluti editis apud Petrum Robles Venetiisque 1614. in 4. apud Ioannem Guérilium.

Dedit quoque,
Additiones in eisdem *Ioannis Bernardi Regulas Iuris*.

F. IGNATIVUS DE SANCTA MARIA, Lusitanus, apud Italos tamen Congregationis Sancti Augustini Reformatorum institutum amplexus, sacræ Theologiæ Professor, & aliquando Diffinitor, ut vocant, inter suos Generalis; edidit -

Turrem salutis Deiparæ Virgini dicatam: sive contra Animæ hostes militiam spiritualem. Venetiis apud Iacobum Sarzinam 1620. in 4.

Propugnaculum contra vitia; sive Turris alteram partem. Romæ 1638. in 4.

Vernaculâ quoque Italicorum linguâ -
Preparatione al ben morire. Firmi 1642. in 16.

IGNATIVUS MARTINEZ, ante dictum Societatis sacramentum VASCVS, recens natæ huic familiæ adfociatus sodalis, Conimbricæ Doct̃or Theologus, Regi que Sebastiano à sacris fuit concionibus: quòdque majorem laudem meretur, innocentissimis moribus, singulari in Deum & proximos charitate, Apostolicus per Lusitaniam, quæ ei natales in Govea oppido dederat, Ecclesiastes. Scripsit, ut in *Bibliotheca Societatis* monuit Alegambius,

Tractatus quatuor, Lusitanicè, valde pios & utiles, ignoti hactenus mihi argumenti.

Litanias de Sanctissimo Eucharistiæ Sacramento è Sacra Scripturâ locis concinnavit. Auxit & recudit scriptam à Mario Georgio -

Doctrinam Christianam, Lusitanicè.
Obiit magnâ sanctitatis opinione XXVIII. Februarii anno MDXCVIII. Conimbricæ.

IGNATIVUS DE MORAIS, Lusitanus, coram Lusitanorum Regibus Ioanne III. & Catharina conjugè, atque item Ioanne Principe in Academia Conimbricensi habitam *Orationem panegyricam* nomine ipsius Academiæ typis edi mox fecit. Hunc inter Lusitanos Poetas, qui latinè versificarentur, cum laude Andreas annumerat Schotus.

IGNATIVUS PEREZ, Matritensis, scripsit *Nueva Arte de escribir y contar.* Matriti typis regiis anno 1599. in 4.

IGNATIVUS DE QUINTANADVENAS, Iesuita, scripsit, uti Petrus Alva refert in

Militia Conceptionis,
De Christo Crucifixo. Vallisoleti an. 1653. in 4.

IGNATIVUS DEL VILLAR MALDONADO, domo ex oppido *Alcaraz* diocesis Toletanæ, Iuris utriusque peritus, actorque apud suos causarum, ceptum à Petro parente, quem obiisse in Civitate Regia ejusdem diocesis, cum ibi ageret Prætorem, filius ipse retulit, absolvit opus, atque edidit, nempe -

Silva m Responsorum Iuris; duobus libris. Matriti 1614. in folio in officina Ludovici Sancii.

IGNATIVUS DE ZVLETA, Hispalensis, Didaci de Guleta Vraiales filius, nobili loco natus, Societatis Iesu sacerdos, & Professor Philosophiæ ac Theologiæ in provincia sua Bætica, eloquens, doct̃usque concionum ecclesiasticarum declamator; nuper edidit -

In Iacobum, seu in Epistolam Catholicam S. Jacobi Apostoli commentaria literalia & moralia. Lugduni apud Horatium Boissat & Georgium Remeus anno 1668. in folio.

IOACHIMVS.

IOACHIMVS CLIMENT, Valentinus, ordinis Deiparæ Virginis de Montesa, liberalium artium Magister, sacræque Doct̃or Theologiæ; professus olim Philosophum Valentia, dein factus Carpesanus Rector, publicavit -

Commentaria in universam Philosophiæ Physicam Aristotelis, cum adjunctis disputationibus. Valentia apud Michaëlem Sorollam an. 1627. in 4.

IOACHIMVS ROMERO DE CEPEDA, Pacensis urbis civis, vertit ex Latino in vernaculam orationem metricam -

Las Fabulas de Esopo y otros. 1590. in 8. Hispali apud Ioannem de Leon. Edidit item versibus -

Conserua espiritual. Medinæ-campi apud Franciscum del Canto 1588. in 8.

Obras en verso. Hispali apud Andream Pescioni 1582. 4. inter alia est quædam Comœdia *Salvage* inscripta ad D. Ludovicum de Molina & Barrientos, Ludovici Consiliarii regii, qui de *Primogeniis* scripsit, V. C. filium, Auditorem regium Hispalensis Curia.

La Destruccion de Troia sacada de varios autores. Toleti ex officina Petri Lopez de Haro anno 1583. in 8.

IOACHIMVS SETANTI, Catalanus, Eques ordinis de Montesa, scripsit -

Frutos de Historia. Barcinone apud Laurentium Rey 1610. in 8.

Centellas de varios conceptos y avisos de

de amigo. Ibidem apud Sebastianum Methelvaud anno 1614. in 8.

IOANNES.

IOANNES DE ACOSTA, transtulit in vernaculam linguam -

La Vida del B. Luis Gonzaga, de Virgilio Separi. Pampilone 1623.

D. IOANNES DE ACVÑA DEL ADARVE, Giennensis, Villæ novæ, quam de *Anduxar* vocant, Prior, sacri territorii Giennensis pro Eminentissimo Domino Balthasare Moscoso & Sandoval illius Pontifice S. R. E. Cardinali visitator, Theologus eximius multâ Patrum, multâ Historiæ lectione, scripsit -

Discurso de las efigies y verdaderos retratos non manufactos del santo rostro y cuerpo de Iesu Christo N. Señor desde el principio del mundo: y que la santa Veronica, que se guarda en la Santa Iglesia de Iaen es una del duplicado, o triplicado, que Christo N. S. diò à la bienaventurada muger Veronica. Domi suæ apud Villam-novam ipse typis cõmitti fecit anno 1637. in folio.

D. IOANNES DE ACVÑA & VELA, Abulensis, Vasquii Nuñez Vela Peruani Proregis nepos, Salmanticæ ad Sancti Bartholomæi collegium sodalis togatus, docuit in hac schola Iuris artem ex cathedris, ut vocant, Institutionum, Codicis ac demum Voluminis, magno audientium plausu: nec recessit ab hoc munere & exercitio, quamvis opulento admodum Burgensis Ecclesiæ sacerdotio, seu Dignitate, quam Archidiaconatum de *Birbiesca* nominant, à Christophoro Vela, sive patruo, sive avunculo, hujus Ecclesiæ Antistite donatus. Ad quem dum pergit, morbo occupatus, Pincia occubuit fatis immaturè; vigeat enim ingenio & doctrinâ, cujus specimen dedit in eo libro, qui post mortem illius prodiit,

De Delictis. Salmanticæ 1603. in 4.

D. IOANNES ADAMVS DE LA PARRA, ex causarum Advocato apud Patres, qui in regia Curia juri adversus violatores Fidei dicundo præfunt, ad eorundem Patrum ordinem sublimatus, Toleti hoc munere functus est, ordinariùmque ex hujus aulae Iudicibus Inquisitorem gessit Matriti. Abire tamen inde iussus ob nescio quid intemperantiùs aut liberiùs evulgatum de Curia negotiis, Lucroniensibus Fidei vindicibus annumeratur, ubi & fato concessit. Varia scripsit ex quibus hæc vidimus.

Conspirationem Hæretico-Christianissimam damnatam. Murcia 1634.

Pro Cautione Christiana in supremis Senatibus Sanctæ Inquisitionis & Ordinum, Ecclesiæ Toletanæ & Cæteris scholarium observata

adversus Christianorum Profelytos & Sabathizantes nomine & specie Christianorum: ad Ferdinandum Hispaniæ Infantem S. R. E. Cardinalem, Toletanum Antistitem. Matriti an. 1633.

Tacitòque nomine vernaculâ linguâ -
Apologético contra el Tirano y rebelde Berganza y conjurados Arçobispo de Lisboa y sus parciales en respuesta à los doce fundamentos del Padre Mascareñas. Cæsaraugustæ anno 1642. in 4.

Pro Pace sancienda, nescio quid obtulisse dicitur supremo Ecclesiæ Antistiti.

IOANNES ÆGIDIUS, vulgò GIL, scripsit, aliàs mihi ignotus, librum hoc titulo inscriptum in Bibliotheca Laurentina -

Tablas de las Igualaciones de los Planetas compuestas por Iuan Gil en Castellano: una cum De utilitate & præstantia Mathematicarum Arrium, incerti authoris.

IOANNES ÆGIDIUS TRVLLENCH, gente Valentinus, Villaregalensis, quod oppidum in via, quæ à regiâ urbe Barcinonem tendit, tribus à mari passu millibus, XXIV. autem à Valentia ipsa, conditum est; in collegio Corporis Christi Valentino à Ioanne Ribera primæ notæ & laudis Antistite olim extructo, primum, uti se vocat, ac perpetuum sodalem egit. Sacra scientiæ Doct̃or eam præsertim Theologiæ partem complexus animo est, ut industriam suam probaret posteris, simulque prodesset, quæ moribus regulas proponit & attemperat. Cujus studii testimonia hæc supersunt,

Opus Morale, sive in X. Decalogi & V. Ecclesiæ præcepta absolutissima & resolutoria expositio; duobus voluminibus. Valentia 1640. in folio.

De Obligatione assistendi & canendi in choro, ut quisque obligationi suæ satisfacere possit, & distributiones mereatur accipere. Ibidem 1633. in 8.

Expositio Bullæ Cruciatæ & lacticio-rum in gratiam Ecclesiasticorum. 1643. in 8.

Posthuma denique edita sunt -
Praxis Sacramentorum. Valentia 1646. in folio: nec non & -

De Iure Parochi, sive Parochiali & de Vicario perpetuo ac temporali. Valentia 1647. in 8.

IOANNES AGVDO & VALENZVELA, patriâ ex oppido *Torre Ximeno* ditionis Cælatravensis ordinis, scripsit -

Epitome de la Vida del Real Propheta David. Granatæ apud Franciscum Sanchez. 1656. in 4.

IOANNES AGVERO, ex oppido *Somovallis de Trasmiera* prope *Santanderium*, apud Indos manens vertit in Tagallensem linguam,

quæ Manilæ Philippinarum Insularum celebris est,

Tractatum de Animabus Purgatorii Hispanum Ioannis Gonzalez de Losada Iesuite.

IOANNES DE AGVILAR, Rutenfis (municipium est Suesani Ducis Rute porcinis carnibus in dicecesi Cordubensi famigeratum satis) Antiquariensem urbem alteram suscepit veluti patriam, altus ibi & altor integro fere vitæ spatio ingenue iuventutis in Grammaticorum & Rhetorum disciplinis. E cuius schola plures in Bætica viri doctissimi, ferèque omnes in hoc tractu Antiquariensi, & vicinis undique locis merito literarum spectabiles olim prodire. Tam solutâ oratione, quàm ligatâ numeris, eaque sive Latinâ, sive Hispanicâ, multum valuit. Certè Latinam eloquentiam satis prodit epistola ad Iustum Lipsium Suadæ ocellum data, quæ cum illius responsione typis edita fuit nostratibus. Prudentiam eius non vulgarem, vitæque integritatem, non minus quàm doctrinam civibus charam ac venerabilem omnes illius æquales deprædicant. His virtutibus compensavit Natura vitium, quo à ventre ipso matris (natum quippe truncis manibus) hominem deformaverat: in hoc tamen, si Deo placet, intenta, ut nec indigere membris ipsis ad membrorum usum videretur. Eâ enim dexteritate Ioannes adprehensa inter extremitates brachiorum calamo formabat literas, ut nec peritissimis ejus artis concederet. Adeò verum est, quò intenderis, naturam valere. Ab eo extare omnes sciunt, præter alia carmina miscella, elegantissimam, plenamque nitoris & animi Poëtici -

De Sacrosancta Virginis Montisacuti translatione & miraculis Panegyrim. Malacæ apud Ioannem Rene 1619. in 4.

Latinas Epistolas conscripsit plures; multa insuper Latina, Græcæque in vernaculum, carmen convertit, Martialis præfertim & Ovidii. Circumferuntur nonnulla ex quàm pluribus Epigrammata in eo libro, quem *Flores Illustrum Poëtarum* inscriptum Petrus Espinosa, & ipse Antiquariensis, ab hinc aliquot annis publicavit. In hac ipsa urbe, & munere decessit sexagenarius MDCXXXIV.

D. IOANNES AGVILAR DEL RIO, non aliunde, quàm ex Antonii Leonii Bibliotheca Indica notus mihi, edidit -

Restauracion y reparo del Pirù. an. 1615. in folio.

IOANNES DE AGVILERA, Medicæ artis ac Mathematicarum disciplinarum eximie peritus, cum Astronomiam sive Astrologiam in Salmantino gymnasio docuisset, ibique edidisset anno circiter MDXXVIII -

Canones Astrologici universales, ad Ludovicum Vaccam Salmantinum Episcopum,

quæ iterum anno 1554. Salmanticæ prodire, in Italiam delatus Pontificium medicum egisse dicitur Pauli III. & Iulii III. quo munere cum fungeretur, Andreas Lacuna quamdam ex suis è Græco interpretationibus ei nuncupavit; *virum ornatissimum* alibi, hoc est, in prologo *Methodi extirpandi carunculas &c.* eundem appellans. Vnde ad nos reverfus honore auctus est Sacerdotii Ecclesiæ Salmanticæ, quod Thesaurarii, seu thesauri sacri custodis vocant. Videtis Ægidium Gonzalez Davila in *Historia urbis Salmanticæ* lib. II. cap. VII. & in *Theatro Salmanticæ Ecclesiæ*.

IOANNES DE AGVIRRE, Hispalensis urbis incola, in schedis reliquit -

Libro de Escudos de Armas, quem M.S. asservabat Gundisalvus Argote de Molina.

F. IOANNES DE AHMADA MENDOZA, Carmelita, lector Theologiæ primarius in Complutensi sodalium domo, studiorumque moderator, edidit -

Sermones para los Domingos y ferias principales de la Quaresma, Tomo I. Neapoli apud Camillum Cavallum 1641. in 4.

IOANNES DE AIALA FAXARDO, edidit -

Poëtrimerias del Hombre. Matriti anno 1638. in 8.

F. IOANNES DE AILLON, Americanus, Limensis, ordinis S. Francisci regular. observantiæ provinciæ XII. Apostolorum, versibus edidit -

Relacion de las Fiestas de Lima en el octavario de los XXIII. Martires del Japon. Limæ anno 1630.

IOANNES DE AILLON LAYNEZ, Presbyter, Iurisconsultus, & Advocatus Vtrariensis in Bætica, elucubravit -

Additiones ad Antonii Gomezii celeberrimos Variarum libros. Vtrariæ apud Nicolaû Rodriguez anno 1654. in folio.

F. IOANNES DE AINSA, ordinis Seraphici, Valentini cœnobii Francisco Patriarchæ sacri Præfectus, scribebat teste Antonio Daza IV. Parte *Chronicorum sui ordinis* Cap. XXVIII -

De la Vida del Santo Fr. Domingo Gallart.

F. IOANNES DE AIORA, Franciscanus, apud Indos occidentales provinciâ SS. Apostolorum Petri & Pauli Mechoacanensem, administravit, ediditque Tarascâ linguâ, aliàs Mexicanâ.

Tratado del Santissimo Sacramento del Altar.

Repudiato Episcopatu Mechoacanensi arripue-

ripuerat iter maritimum in Philippinas Insulas propagandi causâ Evangelii, cum mors eum ad superos evocavit.

IOANNES DE ALBA, Cartusianus monachus in Vallis-Christi juxta Segobrigam, Valentia regni monasterio, literis Theologicis, & orientalibus linguis, præcipue Hebraicâ, olim eruditus, ingentem profectus sui spem fecit Benedicto Ariæ Montano. Cùmque vale sæculo dixisset, non magis Cartusianorum solitudini & silentio, quam Bibliorum sacrorum studiis ita se totum addixit, ut domesticis omnibus exemplo esset & admirationi. Posthumum ii ediderunt sodalis opus, hoc titulo,

Sacrarum Semioseon, Animadversionum, & Electorum ex utriusque Testamenti lectione Commentarius & Centuria. Valentia apud Philippum Mey anno 1610. in 4.

Qui quidem editores Vallis-Christi sodales plurima cum authoris laude hæc adiungunt. *Sunt apud nos tanti viri ingenii, laboris & industria monumenta propemodum innumera, locorumque Scriptura ex utroque Testamento Centuria aliquot in schedis inter lituras, quas fortasse, si hæc prima placuerint, typis mandabimus. Hebraïsmorum in universam Scripturam ingètia volumina, quæ tanquam insignem thesaurum apud nos adservamus. Hæc illi.*

Vixit inter Cartusianos XXVII. annis, obiitque XXVII. Decembris MDXCI.

F. IOANNES D'ALCARAPINHA, Lusitanus, Seraphici ordinis, scripsit, à Georgio Cardoso laudatus die VI. Aprilis pag 452. in *Agiologio Lusitano*,

Memorial da Provincia da Piedade.

F. IOANNES DE ALCOZER, Franciscanus provinciæ Aragoniæ, scripsit -

Ceremonial de la Missa. Matriti an. 1610 in 8. iterumque ibidem apud Alphonsum Martinum anno 1617. in 8.

Distinctus est Ioannes à Francisco de Alcozer, qui de Ludo, & Confessionarium doctè scripsit sæculo superiore.

IOANNES ALEMAN, Doctor Medicus, edidit -

Repertorio de los tiempos; cui adiungit postea N. de Victoria quidam Cæsaraugustanus, *El Juicio Astronomico*, nempe in editione Hispalensi anno 1596. in 8.

IOANNES ALLOZA, Limensis, Iesuita, scripsit -

Afecto y devocion à S. Ioseph, sus excelencias y virtudes. Compluti anno 1652.

Cielo estrellado de mil y veinte y dos exemplos de Maria, Paraíso espiritual y tesoro de favores &c. Matriti anno 1654. in folio -

Latine verò.

Flores Summarum, seu Alphabetum morale. Lugduni anno 1666. in 8.

Convivium divini Amoris. ibidem an. 1666. in 12.

IOANNES ALMENAR, Doctor Medicus, scripsit -

De Lue Venerea libellum. Basileæ apud Ioannem Rebelium cum aliis ejusdem argumenti ann. 1536. Venetiis 1535. Lugduni 1539. Gesnerus, sive ejus Epitomator *De Morbo Gallico* inscribunt.

IOANNES DE ALMENDARIZ, Salmantinus, scripsit -

Vida de San Juan de Sahagun, carmine populari. Romæ 1611.

IOANNES ALPHONSVS, Beneventanus, in præstantissimo totius orbis Salmanticensi gymnasio, cum Rhetoricam & Philosophiam, tum deinde sacros Canones docuit; & quod mirum videri certè debet, sexaginta jam ante annos docere cœperat, cùm nondum emeritæ professionis hominem mors abstulit. Extat ejus à filio editus -

De Confessione & Penitentia liber: ad Ioan. de Castella Ep. Salmant Burgis 1516.

F. IOANNES ALPHONSVS BAPTISTA, Cæsaraugustanus, ordinis Prædicatorum, in collegio S. Vincentii Ferrerii ejusdem urbis studiorum Præfectus, sacre doctrinæ Magister & Professor doctissimus cum alibi, tum in Cæsaraugustana ipsa Academia triginta & plus annorum, emerito jam remuneratus à munere docendi otio, nec tamen sine præcepto suorum superiorum typis edidit -

Commentaria & Disputationes in Primam & Secundam Angelici Præceptoris S. Thomæ Aquinatis; tribus tomis. Lugduni primus & secundus apud hæres Petri Proff an. 1648. in folio, tertius prodit ex officina Philippi Borde 1651. folio.

Ediderat olim pro auctoritate doctrinæ veterum Doctorum -

Apologia por la Verdad y Doctrina. Cæsaraugustæ in 4.

IOANNES ALPHONSVS DE BELVER, Murcianus, Doctor Theologus, scripsit -

Tratado de la Vncion Apostolica, catolicon divino, medicamento universal sobrenatural de la Iglesia. Malacæ in officina Ioannis Serrano de Vargas 1637. in 8.

IOANNES ALPHONSVS DE BVSTAMANTE, Malacitanus Sacerdos, Ecclesiæ S. Iacobi, ut vocant, Beneficiatus, scripsit -

Discurso de Gobierno ecclesiastico, en que trata de la necesidad grande, que los Prelados tienn

nemen de elegir personas virtuosas y doctas para el Sacerdotio. M. S. est in Bibliotheca Monasterii Deiparæ Virginis de *Monferrate* Matritensi, quæ fuit Didaci Colmenares rerum Segoviensium Chronographi.

IOANNES ALPHONSVS DE BVTRON, Naxarenfis, Matrili in Curia Advocatus, pro ingenuitate & immunitate artis pictoriæ in causa, quæ in supremo Castellæ Senatu vertebatur, eo opere obtinuit, quod editum fuit hoc titulo;

Por los Pintores y su effencion, sobre que se declaren por inmundos de pagar la alcavala, y sean absueltos de la demanda puesta por el Fiscal. Editum est unâ cum Vincentii Carducci De *Pictura Dialogis*, Matrili 1633. 4. Prius autem sic inscriptum prodiit 1626. 4. *Dialogos Apologicos por la Pintura, en que se defende la ingenuidad deste arte, que es liberal y noble por todos los derechos.*

D. IOANNES ALPHONSVS CALDERON, in oppido *Nonvela*, sex passuum milibus ab *Escalonia* diocesis *Toletanæ*, Iuriconsultus, & Curia regis Advocatus, cum in illud tempus incideret, quo fervente inter nos & Gallos tam armorum, quam calamo-rum bello, Scriptor non unus ejus gentis iura omnia Regum nostrorum in controversiam vocaret, Gallisque ea fere omnia tribueret, magnâ industriâ & labore propugnavit integram, quâ per partes alii defendendam susceperant, nostri Imperii causam, scribens -

El Imperio de la Monarquia de España. Quod quidem opus sex non minus tomis contentum debuit regio jussu ad tres tantum reducere; ornatus interim Senatorio habitu & loco inter *Granatensis* Curia Iudices; nisi mors conatus abruptisset.

IOANNES ALPHONSVS CVRIEL, Patientiolarum, quod *Burgensis* diocesis oppidum est, honestis parentibus & opulentis natus, Pinciam eo tempore à Carolo Cæsare habitatam ad Grammaticæ præceptores missus, dein *Salmanticæ* disciplinarum Philosophiæ, atque Theologiæ particeps factus, Complutique (ut ad plures Academias Hispaniæ vir summus pertineret) Licentiæ, ut vocant, Magisteriique inter Philosophos lauream adeptus, tandem in *Salmantina* Schola eorumque Collegioque *Benedictinorum* sodalium, cui à Divo Vincentio M. nomen est, clericali ramentis habitu, adlocutus, fortunas suas omnes studiorum constituit. Nempe vir parcus & modico utens, paternâ hereditate satis optimâ in gratiam fratris germani se se abstinerat, redivitibus interim *Burgensis* Canonicatus, aliorumque in *Sacerdotiorum* Ecclesiæ *Conchenfis* exhibitus, donec altero jam ornatus *Salman-*

tino. Canonicatu, stipendiisque Professorii muneris auctus amplio rem pararet; quâ fere in subveniendis egenorum necessitatibus expendebat. Omnes ab imo usque ad summum Scholæ gradus tenuit, plusquam triginta annorum intervallo, summâ cum doctrinâ; eruditionis atque innocentia commendatione, principatum gerens in opere Theologico. Atqui recens emeritus, debitique singulari doctrinâ ac pietati honoribus propediem cumulandus atque amplificandus, naturæ debitum solvere jussus est. *Benedictini* sodalem suum ad *Ioannis Castañiza* piissimi viri ejusdem instituti, quocum noster arctissimam gesserat familiaritatem, jam demortui pedes, de quo rogati à moriente fuerant, atque librariæ totius rei hereditate aucti, sepulcho mandaverunt, sic lapidi inscribentes,

D. Ioanni Alphonso Curiel,
V. C. Theologorum sui temporis
Nulli toto orbe secundo,
Salmanticæ primo, Benedictini monachi
(Quibus moriens corpus,
Quod hoc à se humili,
Ab illo excelso tegitur lapide,
Dimidiumque Anima
Hoc est
Universam literariam suppellectilem legavit)
Magistro incomparabili,
Sui ordinis devotissimo cultori,
tanquam uni ex suis
P. C.
Obiit XXVIII. Septembris
A. MDCIX.

Multa quidem scripsit, multa dictavit, in re præsertim scholastica, vir sapientissimus; sed quod de se ipso & laboribus suis modestissime judicaret, nihil eorum prodire in publicum vivus permisit. Exierunt utique post mortem ipsius -

Lectura seu *Questiones in D. Thoma Aquinatis Primam Secundam*. Duaci 1618. fol. Antverpiæ 1621. fol.

Controversiæ in diversa loca *Sacra Scriptura*; duobus libris, quorum prior est in aliquot *Proverbiorum & Sapientia*, posterior in quædam *Pauli & Petri* Apostolorum ex *Epistolis* loca. *Salmanticæ* 1611. fol.

IOANNES ALPHONSVS DE FONTECHA, patriâ ex oppido *Daimiel* ordinis militaris S. Iacobi, Medicus Doctor Complutensis, hujusque artis pomeridianis horis Professor, edidit -

Medicorum incipientium Medicinam: seu *Medicinæ Christianæ Speculum*. Compluti apud Ioannem Gratianum anno 1598. in 4. Hoc est de carniæ esu aut jejunii ecclesiastici dispensatione. nõ sic facile propter infirmitatem indulgenda.

Nec non vernaculo sermone -

Diez

Diez Privilegios para mugeres preñadas, con un Diccionario Medico. Compluti apud Ludovicum Martinez 1606. 4.

IOANNES ALPHONSVS DE MOLINACARO, scripsit -

Descubrimientos Geometricos. Antverpiæ apud Andream Vaccam 1568. 4. Latineque versa *Arnhemii* per Nicolaum Iansonium 1620. Laudatur hic inter alios, qui de circuli quadratura disputaverunt, ab helleuone illo librorum & literarum omnium viro eruditissimo Gerardo Ioanne Vossio De *Scientiis Mathematicis* cap. XVI. §. 36. ubi Typographus Cano pro Caro perperam edidit. Alibi tamen nec Græcè nec Latine scivisse eum, sed ex vulgari linguarum authoribus profecisse admonuit cap. LVIII. §. 8.

IOANNES ALVAREZ quidam scripsit de Animalium natura; cum in codice 1276. Bibliothecæ Regis Galliarum reperitur liber hujus inscriptionis,

Ioannis Alvarez de Natura Animalium, præcipue de equis, atque eorum morbis. Linguâ Catalanicâ M.S.

IOANNES ALVAREZ MALDONADO, reliquit M. S. (Antonio Leonio teste in Bibliotheca Indica occidentali Tit. III)

Relacion de la Jornada que hizo a los Chunchos el año de MDLXVII.

IOANNES ALVAREZ SAGREDO, Burgensis, in regio D. Laurentii ad *Escuriale*, oppidum collegio alumnorum laicorum præceptor artis Grammaticæ bonarumque literarum, edidit -

Rhetoricam *Isagogen*. 1618. 8.

F. IOANNES ALVARVS, Aragonus, ex oppido quodam territorii, seu Communitatis *Bilbilitanæ*, *Torvalba* dicto, *Cisterciensis* monachus in *Veruela* domo, Compluti literas doctus, postquam munia alia exercuisset, Borsensis in *Sardinia* Episcopus, & antequam navim conscenderet, *Celonenfis* in *Catalonia* requeñtatus à Philippo Rege Hispaniarum III. id tandem munus gerens obiit circa annum MDCXXI. Scripsit -

Vida y milagros del Glorioso Padre S. Bernardo, libris tribus. Cæsaraugustæ 1595.

Historia breve y sumaria de las fundaciones de todos los monasterios de la orden de San Bernardo, que ay en la corona de Aragon: ibidem eodem anno. In quo opere multa habet rara, & lectu jucunda de monasteriis Aragoniæ, Valentia, Cataloniæ, & Balearis Insulæ; ut ait Carolus Vischius in *Bibliotheca Cisterciensi*.

Varias obras de San Bernardo: quæ Hispanice vertit in gratiam monialium suæ familiæ de la *Zaidia* dictatum in urbe Valentia, quibus à conscientia fuit arcanis.

Hujus meminit Vincentius Blascus de Lanuza secundo volumine *Historiarum Aragonensium* lib. V. cap. XLIII.

D. IOANNES DE AMIAX, Navarrus, Beneficiatus, ut vocant, Ecclesiæ *Vianensis*, scripsit -

Ramillete de Nuestra Señora de Codés de la Villa de Viana. Pampilone 1608. in 4. apud Carolum de Labaien.

Antiguedades de la Iglesia de Calahorra. Laudat hoc opus Michaël Erce Ximenez De *Adventu Sancti Iacobi in Hispaniam* parte II. tract. III. cap. I. ineditum, ut suspicor.

F. IOANNES ANASTASIVS DE ARANA, Navarrus Pampilonensis, *Carmelitanum* ordinem in patria urbe professus, Philosophiam sodales docuit, indeque tam ibi, quam *Cæsaraugustæ* sacram Theologiæ scientiam, laureâ hujus facultatis ornatus. Definitor, ut vocant, fuit Aragoniæ provinciæ, obiitque Rector designatus collegii S. Iosephi regis istius urbis, immaturâ morte præreptus, xix. Maji MDCLXIII.

Scripta reliquit -

Sumulas morales; duabus partibus: quæ editæ sunt anno 1667. apud Ioannem de Ibar.

D. IOANNES DE ANDOSILLA LARAMENDI, Navarrus gente, sed, ut dicitur, *Matritensis* natu, piæ, devotæque exquisivit Christum in profanis *Garsie Lasi* summi inter nos Poëtæ versibus, *Eudoxiæ Græcæ* & *Probæ Falconiæ Romanæ* Poëtissarum, quæ ex *Homero* & *Virgilio* similem inventionis laudem quæsierunt, ingenium & tamam æmulatus. Operis titulus,

Christo Nuestro Señor en la Cruz, ballado en los versos de Garci-laso de la Vega, sacados de diferentes partes y unidos con ley de centones. Matrili 1628. in 4.

F. IOANNES DE ANDRADA, Septæ in Africa ora *Lusitanorum* coloniâ natus, ordinis Sanctissimæ Trinitatis, S. Theologiæ Professor emeritus, familiæque suæ Provincialis Præfectus, edidit -

Apologia pro vero & proprio martyrio per pestem, & pro propositione affirmante, eos, qui purè ex christiana charitate immoriuntur ministerio lue contactorum esse absque improprietate martyres, veram esse, saltémque probabilem, & extra omnem censuram aleam.

Hujus scripti & Scriptoris meminit Theophilus Raynaudus in libello sic inscripto, *Theologia antiqua de veri martyrij adequatè sumpti notione*. Lugduni 1656. in 8.

IOANNES ANDREAS, Cæsaraugustanus, edidit -

Arit-

Arithmetica. Hispali apud Ioannem Cromberger, 1537. 4.

IOANNES ANDREAS STRANEVS, vernacula Valentinae gentis formatione STRANY, domo ex urbe ejus regni primaria, Artium ac Theologiae Doctor, summam eruditioni summam probitatem adjunxit, ut verbis laudem Ioannis Ludovici Vivis, cujus fuit tempore aequalis. Bonarum literarum studiis mire delectatus est, omnique antiquitatum genere; priscos authores restituendi ac emaculandi in primis cupidus. Honorificentissimam de eo mentionem praeter laudatum Vivem ad cap. X. libri VI. S. Augustini de Civitate Dei, & Petrum Antonium Beuter in Annotationibus Sacrae Scripturae, Cosinus Damianus Cavallus presbyter Oriolensis, atque ejus discipulus in Oratione fecit ad Senatum Valentinae urbis habitam, cujus verba apud Andream Schotum quam hic legi malo. Mecenatem fortitus fuit eximium Principem Ioannem Borgiam Gandiae Ducem, qui praepatore eo ac convictore uti volens idoneam fatis conditione in aulam suam pertraxit. Celebrantur hujus viri haec typis nondum excusa, fortasse jam deperdita, ut ferè solet antiquitatis studium raros invenire amatores.

In omnes C. Plinii Naturalis Historiae libros Annotationes. Has laudat Cosmas Cavallus in dicta Oratione, easque apud haereditas ejus se vidisse ait Schotus, typographisque Comelinianis pridem fuisse ad editionem traditas audivisse.

In Senecam similes Annotationes: quarum Ludovicus Vives adducto loco meminit, Cavallusque penè innumeras & maxime vocat appositas.

In Valerium Maximum quoque Notas, scripsisse innuit Schotus.

Librum aggressus est, in quo (ait idem Schotus) varia omnigenaque antiquorum numismata, varias insuper veterum lapidum, quae in Hispania diversis in locis videntur, inscriptiones brevibus quidem illis, sed dilucidis explanationibus graviter & erudite illustrabat. Quem quidem adhuc inchoatum, necdum absolutum Valentinae apud quemdam eruditum virum servari subodoratum se fuisse adjunxit. Et hunc quidem, quem tam pretiosum collegerat numerorum antiqui aevi thesaurum, Martinus Straneus Ioannis frater Pharmacopola (medius inter indignationem & risum audies) tamquam rem inutilem in officinae suae mortarium conficere fecit.

F. IOANNES A S. ANDREA, ordinis Minorum provinciae S. Iosephi reformatorum, scripsit -

Arbol espiritual de la Vida y de la Muerte. 1621.

F. IOANNES DE ANGELIS, in provin-

cia Sancti Iosephi ordinem Minorum inter Discalceatos professus, Distinguitur fuit ac moderator etiam ejusdem provinciae, atque S. Bernardino Matrili sacra Praefectus; Monialium itidem familiae suae confessiones in eodem regio oppido pro munere audivit; extarèque in publicum fecit -

Dialogos de la Conquista del espiritual y secreto reino de Dios, que segun el santo Evangelio està dentro de nosotros mismos. Matrili anno 1595. Compluti 1602. atque iterum Matrili 1608. in 8. ex typographia regia, & Barcinone.

Segunda Parte de la Conquista, &c. Manual de vida perfecta, con el Rosario de los principales misterios de la vida, passion y muerte de Christo Nuestro Redentor. ibidem eodem anno 1608. typis regiis.

Lucha espiritual y amorosa entre Dios y el alma. Valentinae apud Paritium Mey ann. 1600. Matrili eodem anno apud Petrum Madrigal. in 8.

Los Triunfos del Amor de Dios. Medinae anno 1590. in 4. apud Franciscum del Canto.

Tratado de los Sacratissimos misterios de la Misa. Matrili 1604. typis regiis.

Tratado de la Presencia de Dios. Matrili anno 1607. Idem, credo, fuit editus aliquantulum inscriptione mutata, Caesaraugustae 1615. in 16.

Vergel espiritual del alma religiosa. Matrili typis regiis 1610. in 8.

Consideracion espiritual sobre los Cantares. Ibidem 1607. 4.

IOANNES ANGELVS DE SVMARAN, nobilis Cantaber, exoticarum in urbe Ingolstadiensi apud Germanos, Bajoariaeque tractum Professor, pentaglotton opus, post duo alia, triglotton, ac tesseraglotton, quae ipse laudat, nobis nec dum visa, edidit -

Thesaurum Linguarum, in quo facilis via Hispanicam, Gallicam, Italicam attingendi, etiam per Latinam & Germanicam sermitur. Semel atque iterum prodiit Monaci tertioque Ingolstadii apud Guilielmum Ederum anno 1626, in 4. ad Franciscum Moncadam Osonae Comitum directus.

Thesaurum ad haec universalem, hoc est, Vocabularium Hispanicum, Gallicum, Italicum, Latinum & Germanicum pollicitus est, cum brevior hunc pangeret.

IOANNES DE ANGVLO, Toletanus, edidit -

Flor de las fiestas y alegrias que se hizieron en la Imperial Toledo por la conversion del Reino de Inglaterra; metricum opus: apud Ioannem Ferrer an. 1555. in 4.

F. IOANNES AB ANNUNTIATIONE, Augustinianus, quadam scripsit sermonem

Taga-

Tagalo, qui Mexicanis Indis patrius est, ut scribit author Alphabeti Augustiniani.

IOANNES ANTONIVS CREMA, scripsit -

Suma espiritual. Pinciae anno 1653.

F. IOANNES ANTONIVS DE FOXA, militaris ordinis S. Ioannis Baptistae, reliquit in schedis -

Primera y segunda Parte de la Historia de la Orden de San Juan de Gerusalem. Quae fuit in Bibliotheca Excellentissimi Comitum de Olivares, quamque hic aut alibi D. Thomas Tamajus de Vargas vidit. Nec dicitur an interpretatio sit Bossianae Historiae.

IOANNES ANTONIVS LOÇANO DE IBDES, Aragonensis, collegii Complutensis Sanctorum Martini & Emerentianae sodalis Theologus, posteaque in oppido nuncupato La Mata de los olmos Plebanus; scripsit -

Destierro y azote del libro del duelo en forma vulgar y predicable. Caesaraugustae apud Christophorum de Turri anno 1640. in 8.

D. IOANNES ANTONIVS DE OTALORA GVEVARA, Matritensis, eques S. Iacobi, Iuris civilis, ut vocant, Licentiatus, Salmanticae olim ad S. Bartholomaei togatus sodalis, in schola Decretalium, uti appellant, minorum ex cathedra Ius Canonicum docuit: postea reipublicae admotus, tribusque annis in Pampilonensi, totidemque in Vallisoletana, Curia Senator; Romam denique regio nutu venit, ut inter XII-viros Pontificii Senatus Iudicem ageret. Ediderat olim excultè -

De Irregularitate proveniente ex penitentia publica & solenni, librum singularem. Salmanticae apud Didacum à Cusio. anno 1654. in 8.

Distinetur nunc Romae eodem munere, ad majora propediem vocandus, vir multae prudentiae, integritate & doctrina.

D. IOANNES ANTONIVS DE TAPIA ROBLES, Augustae Taurinorum, dum ibi in familia Serenissimae Principis Catherinae Austriae parens versaretur, editus, scripsit -

Ilustracion del Nombre de Grande, principio, grandezza, y etymologia; Pontifices, Santos, Emperadores, Reyes, y Varones ilustres que le merecieron en la voz publica de los hombres. Matrili 1638. in 4. Obiit Majo mense anni MDCLVIII.

IOANNES ANTONIVS VELASQUEZ, Abulensis, ab anno hujus saeculi secundo Ieuitarum sodalis, collegia Monfortense & Segoviense, nec non & integrā provinciam Castellae Praefectus rex: sed praecipua viri

laus in literarum studiis ac professione; nam & sacras literas Salmanticae cum laude exposuit, & egregia hujus doctrinae consignavit posteris testimonia in egregiis, eruditioneque, cum sacra, tum profana ornatissimis, quae in publicum dedit, voluminibus. Scilicet scripsit -

Commentarios in Epistolam D. Pauli ad Philippenses; tomis duobus, in folio. Prior, qui explicat duo priora capita, prodiit Lugduni ex officina Iacobi Cardon anno 1628. & 1632. Posterior, qui reliquum epistolae, ibidem 1632 & 1634. terque simul postea ibidem 1639. folio. Venetiis 1646. Antverpia 1640. & 1651. in folio.

Commentarios in Psalmum. C. sive De optimo Principe. Lugduni apud Petrum Prost 1637. in folio. Quod argumentum, super eodem Psalmo tractasse Paulum Iosephum Meronum Mediolanensem, sed typis non commisisse, in Leonis Allatii Apibus Urbanis legimus.

Mariam immaculatè conceptam; libris V. ad Philippum Regem Catholicum. Pinciae apud Bartholomaeum Portales, anno 1653. in folio. Reperio & Lugduni editas apud Philippum Borde & socios eodem anno ejusdem authoris Dissertationes & Annotationes de Maria immaculatè concepta; quod idem opus cum superiore existimo.

De Augustissimo Eucharistiae Sacramento, sive de Maria forma Dei. Pinciae 1658. in fol. Hispanè verò -

Razon que dà al Rey Nuestro Señor del Breve de N. S. Padre Alexandro VII. en favor del culto con que la Iglesia celebra la fiesta de la Inmaculada Concepcion. Matrili anno 1662. in folio apud Franciscum Nieto.

Vivit Matrili hoc anno MDCLIX.

D. IOANNES ANTONIVS DE VERA & ZVÑIGA, Emeritensis, S. Iacobi eques, Commendatarius de la Barra, locorum Turris-Majoris, Sierra-brava, & S. Laurentii Toparcha, tandemque Philippi IV. Regis nostri beneficio Comes de la Roca, atque unus ex iis, qui in comitatu regio bellicis de rebus consulunt. Propter ingenii eximiam sagacitatem, multiplicemque rerum cognitionem aptus fuit visus tuendae ac promovendae apud Italiae Principes nostrae reipublicae. Quare in Venetiarum urbe diu haesit ordinarius Legatus; comparatam sibi, vel à perspicacissimis, ac verè politicis Italiae populis, magnam rerum utiliter agendarum prudentiae laudem. Varia edidit opera; cum soluta oratione tum versibus; scilicet -

El Fernando, o la Conquista de Sevilla por el Santo Rey D. Fernando el III. de Castilla y Leon; Torquati Tassi Poetarum Italicorum principis Hierosolymitanæ expeditionis poemate celebratissimo in carmen Hispanicum, & Hispalense hoc Ferdinandandi Regis

P p p

trium.

triumphum bona ex parte transformato. Editum fuit opus Hispali in 4. Mediolaniquæ an. 1623.

Epitome de la vida y hechos del Emperador Carlos V. Matrili 1613. & 1624. in 4. apud viduam Alphonfi Martini, & 1654. 4. Hęc Gallicè verfa à Domino du Perron Hayer *Conſiliarium regium* prodiit Parifiis apud Muguet anno 1633. in 4.

Vida de Santa Isabel de Portugal. Romæ an. 1625. 8.

Vida de Nuestra Señora. Cæſarauguſtæ anno 1652. 8.

El Embaxador; ſive, De Legati munere. Hispali 1621. in 4. Italicum edidit tacito *Vera* nomine *Mutius Zicatta*, Venetiis 1646. in 4.

Resultas de la vida de D. Fernando Alvarez de Toledo Duque de Alba. 1643. 4.

Rey D. Pedro defendido. Matrili anno 1647. in 4.

Denatus eſt Matrili ſeptuagenario major die XX. Octobris anni MDCLVIII. Cujus quidem genus & majores diligenter recensuit Petrus quidam Fernandez Fragoſus edito Atrebatu libello ſic inſcripto, *Parenteſcos que tiene D. Juan Antonio de Vera y Zuñiga Señor de las Villas de Torremaior &c. con los Reyes Catolicos y otros Principes y grandes Señores*, anno 1627. Nec diſſimilis argumenti alter ille libellus eſt, *Elogios de los Ascendientes de D. Juan de Vera &c.* Ioanne Martinez à Bahamonde authore. Niſi *Vera* ipſius, quod valde ſuſpicamur, utraque hæc merces ſit ſub horum nomine venum propoſita.

IOANNES ANTONIVS VSON, Daroceniſis ex Aragoniæ regno, Ieluitarum ſodalis, præſtanti vir ingenio, & magnæ expectationis, ſacris orationibus ad concionem habendis clarus; in flore adhuc ætatis, nempe XLIII. annis natus, obiit relinquens -

Commentaria in Primam partem Sancti Thomæ: quæ an edita ſint, non docet *Bibliotheca Societatis* author. Ex ſchedis ejus M. SS. prodiit (poſthumum credo) Concionum volumen hac inſcriptione,

Corona de Predicadores, o Sermones varios.

Obiit nempe Matrili XXII. Auguſti anno MDCXXX.

IOANNES ANTONIVS XARQUE, Aragonius, Albarracinenſis, Societatis Ieſu Sacerdos, vir pius, fervidusque ac diſertus morum ex ambone formator, tempore iſto in primis regni ſui & familiæ Concionatoribus laudatur. Scribit, continuatque vaſtum opus, cui titulum fecit,

El Orador Chriſtiano; tribus partibus, ſeu tomis XII. diſſiniendum; ex quibus jam edidit Cæſaraug. primum 1651. apud Michaëlem de Luna, ſecundum 1658.

tertium an. 1659. in 4. quartum, quintum, ſextum ac ſeptimum ſequentibus annis.

Honrras funebres que hizo la Ciudad de Zaragoza al Rey D. Felipe IV. Cætera nos latent.

F. IOANNES DE APALATEGVI, ordinis Minorum, prelo paratam habebat ſuperioribus annis -

Criſol de la Iglesia paciente del fuego del Purgatorio.

Vti refert Petrus Alua in *Militia Conceptionis*.

IOANNES DE ARANDA, Gienneniſis, utili obſervatione ad eos præſertim, qui vernaculè dumtaxat ſciunt, ſpectante, dedit in lucem -

Lugares comunes de conceptos dichos y ſentencias en diverſas materias. Matrili apud Ioannem de Cueſta anno 1613. in 4. priuſque Hispali 1565. 4.

F. IOANNES DE ARCE, (cujus inſtituti aut ſectæ ſodalium religioſorum incertum nobis) Caroli Imperatoris fuit Chronographus, ſcripſitque -

Historia de los Reyes D. Juan II. D. Henrique IV. y D. Fernando V. y D. Isabel Reyes Catolicos: quæ nunquam lucem vidit. F. Ludovici de Ariz in *Historia Abulenſis urbis* quarta parte in fine hæc nota eſt huc pertinens. *El Coronista Fr. Juan de Arce para la recopilacion de las coronicas del Rey D. Juan D. Henrique y D. Hernando turvo neceſſidad dela Historia de Gracia Dei, y el Doctor Caravajal Coronista de España con cedula del Emperador se la entregò; y la juntò con la que el hizo; y quedaron a su hijo Gonzalo Perez.* Hęc Ariz.

IOANNES ARCE DE HERRERA, Palentina diœceſis preſbyter, qui ad Sancti Iacobi domus hospitalis Hispanorum Romæ jacet ſub hac inſcriptione, *Ioanni Arceo de Herrera Clerico Palentina diœceſis I.V.D. Ferdinandi Magni, tunc Cardinalis, Auditori, & cauſarum Curie Advocato inſigni, qui cum à ſtrepitu forenſium negotiorum in honeſtiſſimum otium ſeceſſiſſet, non quò minùs in otio negotium quereret, quàm in negotio otium quaſierat, vitam ſanctiſſimè inſtituit, & dum in Urbis fame atque inopiâ miſeris ex Chriſtiana charitate ſublevandis dedicatus vacaret, è medio vite ſublatus eſt Kal. Aprilis MDXC. ætatis LI. Sorores ex teſtamento hæredes fratri B. M. P. C. ſcripſit -*

Apologia por Raymundo Lullo; quam Mediolani ſcio aſſervari M. S. in Bibliotheca Ambroſiana.

IOANNES DE ARCE & OTALORA, Pinciæ nobili loco natus (quod ipſe ad calcem *Summæ de Nobilitate* ſcriptæ, advocatis ad

ad ſem ſtirpis utriuſq; majoribus, innotescere voluit) literis idè civilibus apud Salmaticam excultus; ad Divi Iacobi, quod ab Archiepilcopo fundatore appellatur, ejuſdem Academia collegium ſuſceptà togâ, profeſſus eſt ibi Legum ſcientiam, cui ab aſſenioribus ſtudiis, ornatuque diſtinctionis ſpeciem ſolito digniorem formaverat. Iam curare remp. juſſus Fiſci Procurator Granatenſi Curie traditur; circa annum mox proximi retro ſeculi tertium & quinquageſimum ejuſdem Senator creatus. Inde virum patria urbs ſibi redditum inter Prætorii ſui Patres excepit: qui quidem hoc tempore renovatum edidit poſt priorem lucis uſuram opus, ſcilicet -

Summa Nobilitatis Hispanica, & Immunitatis regionum tributorum cauſas, juſ, ordinem, judicium, & excuſationem breviter complectentem; textum ex Latino & Hiſpano ſermone librum (neque enim omnia in Latinum congruè reddi potuerunt, quæ municipalis ſunt juſis & uſus) ſemel utique anno 1553. Granatæ in folio, mox locupletiore editum Salmantica 1559. typis Andree de Portonariis, & 1570. Ioannis Baptiſtæ à Terranova in folio.

Virum ob ſingularem eruditionem ab omnibus venerandum, literiſque atque integritate ſpectatum appellat eum Didacus Covarrubias Iuriſconſultorum phœnix in Tract. *De veteri collatione numiſmatarum* S. I. num. 1. & cap. V. *Noſtrarum antiquitatum ſtudioſiſſimum, valdeque peritum*, Ambroſius Morales lib. XIII. cap. XXXVII. ubi itineris ab eo per Aſtures omnes & Cantabros facti deſcriptionem cum hacce commendatione authoris laudat. Licentiati (ſic vocant) Otaloræ Iudicis Audienciæ Hiſpalenſis urbis mentio apud Ioannem Bernardum Diaz de Lugo in *Praxis criminalis Canonica* capite XCIX. non ſatis video ad noſtrum-ne, an ad aliquem alium referri debeat.

IOANNES ARCE DE SOLORZANO, Matrili, ut fertur, editus, ſcripſit verſibus -

Historia Evangelica de la vida y muerte de Chriſto nueſtro Señor. ann. 1605. 4. itémque -

Tragedias de Amor. 1607. in 8. apud Ioannem Cueſta.

F. IOANNES DE ARENZANO, Dominicanus, Salmantina domus Sancti Stephani, ſcripſit -

Tratado del Santo Rosario. Salmantica 1603. in 8. apud Artum Tabernier.

F. IOANNES DE AREVALO, Benedictinus monaſterii Sancti Petri de Cardena Burgenſis diœceſis, ſcripſit -

La Historia del Monasterio de San Pedro de Cardena.

Vida de los dos Castellanos Martes el Cid Rui Diaz, y el Conde Fernan Gonzalez.
Obiit in eadem domo anno MDCXL.

IOANNES ARFE & VILLAFANE, Legionenſis natu, liberale munus aurificinæ magna cum laude ſuo tempore apud nos exercuit, æmulus paternæ gloriæ, avitæque. Siquidem Antonius Ioannis parens & Anonymus ejuſdem avus hanc ipſam artem inſignibus relictis per Hiſpaniam operibus non mediocriter illuſtraverunt. Plura quippe, eaque ſpecioſiora, quibus venerabile Chriſti Ieſu Redemptoris noſtri corpus feſtis diebus geſtari ſolet, ſercula, quæis noſter idiotiſmus à cuſtodiendo nomen cuſtodiarum indidit, ex argento, auròve miro artificio fabrefacta, aliquem ex his jaçtat artificem. Avus etenim Toletaniſ & Cordubeniſibus, filius vero Antonius Compoſtellanis, demumque nepos Ioannes noſter poſt alia Burgenſis, Pincianæ atque Abulenſis Eccleſiarum, Hiſpalenſibus ſacra hæc ſanctiſſimæ Eucharitiæ geſtatoria, eximia quidem artis ſuæ & induſtriæ ad poſteriora monumenta, conſtruxerunt. Præterea ſcripſit, Ioannes ut in hunc cenſum veniret,

De varia conmenſuratione *para eſcultura y arquitectura*: miſcellum ex proſa, verſaque oratione librum. Hispali anno 1589. in folio. Item -

El Quilata dor de oro, plata y piedras. Pinciæ anno 1572. in 4. Matrilique 1598. 8. Quam quidem poſtiorē editionē Matrili procurans, Examinatoris argentarii curam in regia monetaria domo Segovienciſ jam gerebat, quæ ob artis præſtantiam eo libello manifeſtatam ei à Rege commiſſa fuit. Ioannis Arfe liber *De eſcudos de armas* M. S. ſuit penes Gundifaſvum de Argote *Betica Nobilitatis Historia* authorem; qui fortè alius fuerit ab hoc diverſus.

F. IOANNES DE ARGOMANES, ord. Minorum, provinciæ S. Iacobi Præfectus, edidit -

Speculum fratrum Minorum hoc eſt, explicationem doctam & locupletem Regulæ Sancti Franciſci. Prodiit Latinum, in libro, cui titulus, *Enchiridion, ſive Manuale Fratrum Minorum*; ann. 1535 deinde Italicum Tarviſii in ditione Veneta ex officina Dominici Ainici 1593. Laudat opus Ludovicus Miranda in ſimili *Regulæ* huius *expositione*.

Clypeum ſacrarum Monialium. Habetur in eodem *Enchiridio*. Hiſpanè verò; *Del valor de las Indulgencias*, Tractatum. Hispali 1548. & 1622.

Reglas y arte del rezar el officio divino; tribuit ei Haroldus in *Supplem. Prædicatorum*.

D. IOANNES DE ARGV MEDO & VIL-
LAVICENCIO, Baticus, Xerezienſis, ſcripſit-
El Corregidor, o Advertencias po-
liticas; hoc eſt, de Pretoris ſeu Correſtoris
cujuſque urbis officio; in urbe Xerez de la
Frontera apud Ferdinandum Rey 1619. in 8.

IOANNES ARIAS, Placentinæ urbis in-
cola, ſcripſit ad inſtruendos Curia Eccleſiaſti-
cæ officiales, qualis & ipſe fuit,

Practica Eccleſiaſtica para el
uſo y exercicio de Notarios publicos y Apoſtolicos,
y Secretarios de Prelados, cõ un Tratado de Viſita-
cion de Igleſias. Matrili 1575. in 4.

D. IOANNES ARIAS DAVILA & POR-
TOCARRERO, Comes ſecundus de Puñon-
raſtro, publicavit -

Diſcurſo para eſtar a la gineta con gracia
y hermoſura. Matrili apud Petrum de Madri-
gal 1590. in 8.

IOANNES ARIAS DEL CASTILLO, ex
oppido Molina, Theologus, edidit -

Doctrinal de Confesores en
caſos de reſtitucion. Compluſi apud Ioann. Bro-
car 1552. in 4.

IOANNES ARIAS MALDONADO, edi-
dit -

Reſponſa Iuris, neſcio ubi edita:
mihi alias ignotus, niſi quod Thomas Delbe-
ne prima parte De Immunit. Eccleſ. cap. V.
dub. XVIII. num. 14. laudat eius quoque -

De Contributione Eccleſiaſticorũ ur-
gente neceſſitate opus.

IOANNES DE ARVEGO, domo ex
oppido Leziñena regni Aragoniæ, Portiona-
rius almæ Eccleſiæ Cathedralis Sancti Salva-
toris Cæſaravguſtanæ, circa litem tot jam
annis pendentem, vixque hodie finitam
ſcripſit -

Catedra Episcopali de Garagoça
en el Templo de San Salvador desde la primitiva
Igleſia y en el principio de ſu fundacion. Cæſar-
avguſtæ ex officina Didaci Dormer 1650. fol.

IOANNES AVGVR, quem Traſmierem-
ſem vocatum propter natalem locum Traſ-
mieria in montanis Burgeniſibus exiſtimo, au-
thor inſcribitur operi, cuius lemma,

Tratado de la Conquiſta de las Iſlas de
Persia y Arabia, de las muchas tierras, diuerſas
gentes y eſtrañas y grandes batallas que vió. Sal-
manticæ apud Laurentium de Leon de Rey
1512. in 4. Vidit D. Thomas Tamajuſ.

D. IOANNES AVGVSTINVS DE FV-
NES, Aragonius, Bilbilitanus, eques ordinis
Sancti Ioannis Hieroſolymitani, Commenda-
tarius de Mallen, ſcripſit -

Coronica de la Iluſtriſſima Milicia y ſa-

grada Religion de S. Iuan Bautiſta de Geruſalem;
duobus tomis. Cæſaravguſtæ prior pars anno
..... posterior autem 1639. folio apud
Petrum Verges prodierunt.

IOANNES DE AVILA, natus in oppido
Almodovar del campo Caſtellæ novæ ac dice-
ceſis Toletanæ ex honeſtis parentibus, Theo-
logiam Compluti à Dominico Soto Domini-
cano didicit; ſacriſque initiatus nil arden-
tius deſideraſſe, atque attentius procu-
raſſe viſus fuit, quàm ut perfecti Sacerdotis,
& Evangelici Miniſtri arduum ac venerabile
munus æſtimaret quanti eſt re verâ, inque
omnibus ſui partibus exactiſſimè ac religio-
ſiſſimè, quatenus homo poterat, exequeretur.
Cogitavit ante omnia ſalutis animarum cupi-
dus Occidentales Indos, ubi meſſem optimam
deſici meſſoribus, atque indigere opis nove-
rat. Non tamen prius debuit exteris, quàm
civibus æquè egenis accendi hoc ſydus, quod
ſplendiſſimum, atque integræ Hiſpaniæ,
præſertimque Baticæ provinciæ ſalutare, ac
benevolam divina indulſerat pietas illorum
temporũ neceſſitati. Quare Hiſpalim ve-
niens, inde ut ſolveret, ab eximio ibi ſancti-
monia & famâ viro Ferdinando à Contreras
ejuſdem urbis Sacerdote non minùs confir-
matur in proſpecto dirigendæ vitæ ad aliorum
ſalutem, quàm de longinquæ huius faciendæ
expeditionis conſilio dimoveretur. In quo ceſ-
ſit noſter tandem Alphonſi Manrriſi Præſulis
authoritati, qui non tantum obedientiæ præ-
cepto adegit eum, ne ab Hiſpania diſcederet,
ſed & perſuaſit, quamprimum ut ad concio-
nem dicere, & fructum colligere ſtudiorum,
erectique ad omnem faciendæ frugis occaſio-
nem animi ſerio aggredereſſetur. Cœpit ergo
in ea urbe triginta ferè annis natus, proſe-
quutusque aliquantum temporis fuit opero-
ſam hanc, ſed ſaluberrimam, ſeria docendi cu-
ram. Nec tamen ſine illa contradicitione, quæ
ſolet miniſtrorum Dei progreſſus, ab his ve-
niens, quorum perfringere veritatis verbo cõ-
tumaciã eunt, non infrequenter ſiſtere ac
retardare. Delatus quippe ad Apoſtolicæ In-
quiſitionis Iudices ejuſdem urbis tanquam
impietatis reus, tacendo ac nihil reponendo
pervicit ſe innocentem eſſe, oraque calum-
niantium obſtruxit. Hinc ergo majoribus con-
ceptis flammis, majorique eum comitante
hominum exiſtimatione, totam, quanta eſt,
Baticam delegit ſibi muneris ſui provinciam,
& colluſtravit fulgentiſſimis ſuæ virtutis ac
cœleſtis doctrinæ radiis, alter veluti Paulus
Apoſtolus, loca frequenter locis commutans,
ubique ſalutaris, ubique ſui ſimilis. Nec tan-
tum urbibus ac frequentioribus oppidis, ſed
exilibus quoque, & quibus ſilvarum & mon-
tium profunda impervios aditus fecerant, in-
vexit ſapè non minùs ſuum, quàm diſcipulo-
rum, quos magno habuit numero, ſalubria
charitatis officia. Planè commoventem cœ-
leſti

leſti ore ac vi, & poſt ſe trahentem Gallici
Herculis more, ſed ſacri, populos quàm mul-
ti aut literis aut probitate morum jam con-
ſpicui viri, mundanis omnibus vale dicto, ele-
gerunt ſibi ducem vitæ, ac Magiſtrum, cujus
auſpiciis evangelico faciendo tantum operi,
ad quod ille optimi cujuſque impellebat ani-
mum, ſeſe accingerent. Mira res, tot ac tan-
tis nominibus progreſſu temporis frequenta-
ta eſt hæc militia, ut plurium commentario-
rum res ſit futura, quo quiſque in loco, qui-
bus dotibus, quo ſucceſſu commiſſam ſibi mu-
neris partem adimpleverit, ſcriptis conſigna-
re. Longam quidem Avilæ diſcipulorum vi-
tæ illius deſcriptor, cujus paulo poſt memini-
mus, contexuit ſeriem; tactique ſummis ge-
ſtarum ab iis rerum capitibus, Magiſtri pro-
priae laudi ingentem commendationis cumu-
lum ab aſſeclarum dignitate & laudibus ac-
cedere fecit. Certè is omnibus naturæ &
gratiæ dotibus, quæ Evangelii tubam, quem-
dãque velut noſtri ſæculi Apoſtolum (vul-
gò ſic audiebat in Batica provincia) ſummè
decerent, inſtructum ac locupletem gerebat
animum. In primis diſcendi, docendique
præceptoris ſibi delecti Gentium Prædicato-
ris non ſolum epiſtolas omnes memoriã te-
nuit, ſed & ardentiffimum Dei amorem at-
que hominum charitatem æmulatus eſt. Vnde
illi tot ignes, tot fulmina, quot verba præſto
erant repræhendenti mortalium vitia, concu-
tientique oris tonitru totam concionem. Te-
ſte enim Quintiliano, maxima eloquentiæ pars
conſtat animo, & hunc affici, hunc concipere ima-
gines rerum, & transformari quodammodo ad na-
turam eorum, de quibus loquimur, neceſſe eſt. In-
ſectabatur ille ſæpius luxuriæ malum; & ali-
quando viſi ſunt Ludovico Granatenſi, qui id
in literas retulit, ædis ſacræ, in qua concio-
nabatur, muri quaſi moveri, ac tremere ad
voces intonantis adverſus hanc orbis plagam
Ieremiæ illud, *Stupeſcite Cæli ſuper hoc &c.* eo
efficaciſſimæ eloquentiæ vigore, ut ab huma-
na mente vix concipi majus & robuſtius poſ-
ſit. Alphonſo Lupo Franciſcano parem fa-
ciunt, qui de hac utriuſque virtute referunt:
præcipuè Franciſcus Terrones Legionenſis
Epiſcopus in libello de Arte concionandi, noviſ-
ſe ait ſe Lupum & Avilam, qui non pluribus
libris conſultis, nec multo rerum ſubtiliter
excogitarum ambitu, unico etiam verbo,
aut exclamatione adſtantium cordibus ignes
ſubjiciebant. Quæ autem in concionibus pa-
lam ab eo fiebat ſementis copioſiſſima, lætos
& uberes fructus ſeminatori & altori bono-
rum omnium Deo in manibus, gremioque
diſpenſantis veniam pœnitentibus Avilæ mi-
rabili augmento reddebat. Huius ſanè viri
Apoſtolicæ quædam ex innumeris opera &
fructus ſunt Ioannes à Deo author eius ſoda-
litate religioſæ, quæ ægrotis ſervit, ad ſalu-
berrimam infaniam, atque hinc ad eminentem
ſanctitatem fulmine verborum adactus, Sancia

Carrillia fœmina nobiliſſima Aſtigitanæ ur-
bis ex feralibus ſæculi pompis, & Anna Pon-
cio-Legionenſis Feriæ Comitiffa ex illecebris
ampliſſimæ familiæ ac domus ad tutiſſimum
heroricæ virtutis & ſanctimonie portum
deductæ; Franciſcus item Borgia Lombaien-
ſis tunc Marchio ab aula & periculis ejus in-
ſeſſum domus retractus; ſancta demum Vir-
go Tereſia de Ieſu ex trepida & anxia rerũ
ſuarum in ſecuritate atque animi tranqui-
litate compoſita; præter innumeros, quos
religioſis ordinibus, præſertimque Ieſu cha-
riſſimæ ſibi Societati, aut innocenter & fruc-
tuoſè gerendæ foris vitæ proſpecto ſacramen-
tum dicere, vi proſus divinã uſus perpulit.
His erga privatos ſimilia cõtulit in publicum
beneficia, erectis quampluribus Collegiis, in-
queis juvenus educari, doctrina pietatis do-
ceri, & ſeminaria proborum Eccleſiaſtico-
rum ac Dei miniſtrorum haberi poſſent; ex
quorum uno Beatæ conſtructo ejus urbis
Academia, ſovente ipſo Avilâ, originem du-
xit. At cum à quinquageſimo ferè ætatis an-
no multis infirmitatibus laborare cœpiſſet,
exinde uſque ad extremum vitæ diem quid-
quid ſanandis aliorum morbis ſpiritualibus
potuiſſet lucrifacere, cum unico ferme dolo-
ribus infractæ & inexpugnatae patientiæ me-
rito libenter videtur quaſi tranſegiffe. In lecto
attamen deſixus, domive manens literis ab-
ſentes, aut conſilio coram conſulentes effica-
citer juvit. Montilla tandem, quò ſe ante
aliquot annos receperat gratia Marchionum
Priegui huius oppidi minorum, & lauda-
tæ Annæ Comitiffæ, quam in religioſa vitæ
dirigebat ſtatu ad altiora in dies properan-
tem, ſanctiſſimè ac placidiſſimè ſpiritum
Deo reddidit ſeptuagenarius circiter decima
Maji die anni MDLXIX. jacetque in Collegio
Ieſuitarum ſepultus ſub lapide ſic inſcripto.

Magiſtro Ioanni Avila
Patri optimo, Viro integerrimo,
Deique amantiſſimo,
Filii ejus in Chriſto
Poſ.

Exuvias ejus religione tacti mortales piè ve-
nerati ſunt, religionemque, ut fertur, ſigna-
ſequuta. Idcircoque ſperamus Apoſtolicò vi-
ro apotheoſim aliquando eccleſiaſticam.
Scripta ejus plena eo ſpiritu, qui viventis ac
declamantis vocem, verbaque imbuebat ſimul
& inflammabat, præcellentem & planè divi-
nam hominis doctrinam, ſuaviſſimamque
cunctis memoriã præſentes legentibus quo-
tidie ſiſtunt. Hæc illa ſunt in duo volumina
diviſa; primum continetur duabus partibus,
quarum altera eſt -

Audi Filia: ſive huius tituli aureus
Tractatus ſuper hæc verba Pſalmi XLIV. Hi-
ſpano ſermone, uti cætera, ſcriptus, & Sancia
Carrillæ ei, quam ad ſe reverſam in via pœ-
nitentiæ & profectus ſpiritualis attentiffimè
dir-

direxit, nuncupatus: qui Compluti, ut existimo, editus fuit cum altera *epistolarum*, quæ sequitur, parte anno 1579. Quæmque sub titulo *Christiane Institutionis* Gallicè ac Belgicè edidit Plantinus Antverpiæ in 12. unâ cum Petri Canisii *Catechismo*. Altera verò pars continet -

Cartas espirituales, ad diversos omnis status & conditionis, atque utriusque sexus homines, in quibus verè omnia omnibus videtur factus. Compluti 1579. in 4. Italicè has dedit Timotheus Botonus Florentiæ apud Philippum Iuntam 1596. in 8. Gallicè quoque Simon Martinus, Minimorum sodalis Parisiis 1653. in 12 duobus voluminibus. Secundum volumen audit -

Tercera parte, que contiene veintificeto *Tratados del Santissimo Sacramento*; *V. del Espiritu Santo*; *I. de la Encarnacion*; *I. de San Iosef*; *II. del Nacimiento de Nuestra Señora*; *I. de la Presentacion*; *I. de la Visitacion*; *I. de la Purificacion*; *I. de la Soledad*; *I. de la Fiesta de las Nieves*; *I. de la Assumcion*. Simul Hispali 1603. apud Sebastianum Gomezium in 4. seorsim autem *XXVII. illi Tractatus de Eucharistia* Matrili apud Petrum de Madrigal 1596. in 4. & in Italicum conversi à Francisco de Soto, Romæ 1608. in 4.

Præter hæc -

Dos Platicas hechas a los Sacerdotes. seorsim quoque edita sunt Cordubæ 1595. 8. Prior incipit, *Grande es la alteza*; posterior autem, *Para tratar lo que conviene*.

Alia nunquam sunt luci dedita; videlicet *Tractatus* ita inscriptus -

Reformacion del estado Ecclesiastico.

Itémque -

Vnas Anotaciones al Concilio Tridentino: quæ duo opera iustum volumen faciunt, expectantque auxiliatrices ad impensam editionis manus; ut Ludovicus refert Muñozius in ejus *Vita*, non quidem libro II. cap. XVII. quo aliarum lucubrationum, non istarum, meminit, sed ejusdem libri II. cap. III. dum aliud ageret, nempe de discipulis Avilæ, & cum eorum quemdam *Petrum Fernandez de Herrera* nuncupatum laudasset. Nam nec epistolæ in id ab eo scriptæ sunt, ut publicarentur, sed eæ post obitum authoris hinc inde collectæ sunt, ne pretiosissima & fructuosissima futuris temporibus merces deperiret. Nam ut Schotus ait, *Epistola ista pietatis plena, non de rebus humilibus, aut familiaribus, sed consilia, exhortationes saluberrimæ sunt, ut in adversis non deprimamur, nec secundis extollamur; in quibus cum alia innumerabilia, quæ lectorem, si utilitatem spectat, alliciunt & retinent, lectæque iterum invitant (expertus loquor) tum verò maxime optimi verbi Dei præconis, Evangelicæ prædicationis exemplum vivis coloribus ita depingit, nullum ut in eo genere pingi possit perfectius. Qui & ibidem de eloquentiæ genere, dictionis charactere & conformatione totius vitæ ad munus à se*

exercitum, iis, quæ supra tetigimus, non inutiliter adjungenda hæc subicit. *Magna in dicendo ei fuit & scribendo energia, vis atque efficacia, ut quæ velit, persuadeat, sensusque rapiat, extræque se ponat, nec doceat solum, sed & delectet, fleat denique ad omnem impetum. Summa sermonis venustas, quia verborum affectatio abest, & perspicuitas maxime elucet, quæ prima orationis laus est Oratoribus. Christiana verò eloquentia est ab animo profecta, non in labiis natans, ad ostentationemque vel inanem gloriam captandam, plaususque imperiti vulgus comparata, sed communem utilitatem, salutemque animæ unice spectans. In vita autem comitas illi, modestaque; de se sentiebat abjecte; quæ virtus ethnicis nefando quidem audita, nedum cognita. In sermone risus dissolutus aberat & dictæ scommata ne auditu quidem. In vultu maturitas, cum gravitate hilaritas juncta, quæ conscientia bonæ argumenta erant. Assidue hoc prædicandi officio fungens nulla spe questus aut gloriæ, & in summa, quam tenuit, inopia & indigentia verum omnium Baticam omnem Dei verbo, tanquam tubâ, personuit, ut Beticus Concionator appellaretur, hocque nomine notior esset Hispanis. Hæc Schotus, qui & plura subicit. Sed viri clarissimi res gestas clarissimus historicus libello comprehendit Avilæ nostro devotissimus Ludovicus Granatenfis, nec minus utiliter collocare se bonas existimavit horas magnus hic pietatis vindex ac præceptor in enarrando eo, ac posteritati commendando, quam in christianæ ac spiritualis vitæ lucubrationibus utilissimis communienda via mortalibus, iisque de salutis negotio efficaciter admonendis. Quo viso commentarium suum de eodem argumento disertissimus ille Sanctorum virorum Chronographus Ludovicus alter Muñozius nostris diebus confecit, ac typis edidit. Magni habuerunt, & laudaverunt Avilam pro virtutibus ejus, ac benefactorum ingentibus meritis plures viri gravissimi & sanctissimi. S. Thomas Villanovanus Valentia Archiepiscopus viventem adhuc eo loco habebat, ut nescire se diceret, quisnam alius à tempore Apostolorum fructuosius Evagelico isto munere functus fuisset. Quod ipsum dicentem Augustinum Salutium Dominicanum eximium sui temporis ecclesiastem æquales ejus audierunt, memorieque traditum fuit. Quare Paulus ipse Papa III. in diplomate, quo Academiam Beaciensem confirmavit, *Verbi Dei prædicatorem insignem famâ viri commotus, etiam tum superstitem, appellare non est veritus. In Sanctorum Ignatii, Petri de Alcantara, ac Teresie à Iesu estimatione summa & amore vixit; conservantque hujus rei clarissima monumenta Nicolaus Orlandinus in Historia Societatis Iesu lib. XIV. Didacus Iopez, Turiafonensis Episcopus, in Teresie vita, & Ioannes de Iesu Maria in Chronico Minorum Reformatorum I. Parte cap. XXXI. Encomiis nostrum quoque ornant non vulgaribus Antonius Molina De**

In-

Institutione Sacerdotum tract. II. cap. VII. Antonius Daza Chronici ordinis Minorum part. IV. lib. IV. cap. XLIV. Petrus Ribadeneira in Vita B. Francisci Borgia lib. I. cap. VII. Martini de Roa sæpius in Vita Sancta Carrillia, & in Vita Annæ Pontia de Leone Ferie Comitissæ, Hieronymus Gratianus à Matre Dei in Dilucidario veri spiritus cap. IV. Thomas de Iesu in Praxis Viræ fidei lib. II. cap. XV. Franciscus de Castro in Vita B. Ioannis de Deo, Bartholomæus Ximenez Paton in Giennensis urbis Historia cap. XX. Bernardinus Rosignolus lib. V. Disciplina perfectionis Christiana cap. XXVI. Ioannes Lorinus in Acta Apostolorum ad cap. VI. vers. 2. Antonius Possévinus in Apparatu, & in Bibliotheca cap. XLV. Nicolaus Oriandinus jam laudatus variis in locis. Quibus & aliis à Ludovico Muñozio adductis nos adjungimus S. Franciscum Salesium in aureo opere de Amore Dei lib. IX. cap. VI. Sed abstinere jam non sponte manum: etenim consulere potes, Lector, disertissimam Avilæ nostri historiam, quæ Italica nuper edita, quoque est ex interpretatione cujusdam Societatis Iesu sodalis Mediolani apud Iosephum Marellum 1667. 8.

IOANNES DE AVILA, Matritenfis, Societatis Iesu Sacerdos, doctus vir, nec vulgariter disertus, prosâ æque ac vorsâ oratione vernaculâ, viriisq; principibus ob suavitatem morû, & urbanitatem, dum in Curia versaretur, enixè charus; versibus edidit, pietate & elegantia viam munientibus ad parum vulgare pangendi carminis genus in prolixo argumento,

Pasion del Hombre Dios en decimas. Lugduni 1661. 4.

Idem author est operis -

De Origine Mariæ impeccabilitate; quod editionem tantum expectare monuit nos Petrus Alva in *Militia Conceptionis*, & ut credimus, hoc jam tempore in lucem prodiit.

IOANNES AZOR, Ilorcitanus (Lorca urbs est diocesis Carthaginensis) ab an. MDLIX. Iesuitarum sodalis, in omni honestarum disciplinarum genere sic profecit, ut pares sibi paucos in doctissimorum hominum fecundâ admodum familiâ habuerit, superiorem neminem. Post tyrocinium, ut solet, factum in tradendis Grammaticæ, Rhetoricæq; præceptis, Compluti, Placentiæ, Romæ sacras literas, moralémque Theologiam diu, excellenterque auditoribus explanavit; Latine, Græcè, Hebraicèque peritus, quam postremam linguam etiam Compluti fuit publicè professus. Collegia tria rexit Placentinum, Ocaniense & Complutense; Romæque studiis præfuit. Cæteras animi virtutes Bibliotheca Societatis author pro munere laudavit: nobis ingenium præstans, miram eruditionem, reliquasque perfectissimi Scriptoris do-

tes monumeta ejus magno apud omnes gentes pretio habita abundanter ostendunt;

Institutionum moralium nempe tomi III. quorum primum vivens Romæ edidit apud Aloysium Zannettum ann. 1600. duo reliqui posthumi prodierunt, ac sæpius recusi sunt Lugduni & Brixia anno 1602. Romæ, Venetiis, Colonia, Ingolstadtii. Quorum nomine unus Azorius in Casuisticis, quos vocant, loco mitorum esse potest, sive molem spectes, sive curam & studium; totidem verbis agnoscente atque applaudente viri insignis merito vel ex Eterodoxorum castris Ioanne Henrico Ottingero lib. III. *Bibliothecarii sui*, capitis VI. fine.

In Cantica Cantorum Commentaria juxta Historicum & Allegoricum sensum, inedita adhuc, ut existimo.

Romæ diem vidit extremum XIX. Febr. anno MDCIII.

F. IOANNES BACÔ, Balearicus, ordinis frat. Minorum, Doctor Theologus, S. Officii, uti apellant, Qualificator, scripsit -

Suma de los Preceptos del Decalogo. Majoricæ apud Franciscum Oliver anno 1661. in 4.

IOANNES DE BALBOA MOGROVEJO, Salmantinus Canonum sacrorum primarius Antecessor magni nominis, nostro sæculo & sub Philippo IV. Rege vixit, ac de publica literarum re non exiliter meruit.

Lectiones Salmantinae ejus editæ sunt Salmanticae anno 1648. post alias editiones antiquiores.

F. IOANNES BAPTISTA, Minister provincialis Carmelitarum nudipedum provinciæ Sancti Helia, simulque F. Blasius à S. Alberto cœnobii Medinae de Rio-seco Præfatus & F. Thomas à Iesu-Maria adis Hermenegildo Martyri sacrae Matritenfis Subpræfatus, jussu generalis anno MDXC. habitus apud Matritum Conventus, conscripserunt - *La Instruccion de Novicios descalços de la Virgen Maria de Monte-Carmelo*. Matrili anno 1691. in 8.

F. IOANNES BAPTISTA, quem Mexicanum, Præfatumque cœnobii *Tetzucani* Franciscanorum, sacraque Theologiæ Professore vocat Lucas Vvaddingus in *Bibliotheca Scriptorum ordinis Minorum*, scripsit -

Advertencias para los Confesores de los Indios. Mexici anno 1599. 8. cujus etiam meminit Antonius Leonius in *Bibliotheca Indica*.

Confessionario, o *Sma de casos* duobus tomis eodem anno in 8. in oppido Sancti Iacobi de Tlatilulco apud Melchiorem Ocharte.

Platicas morales de los Indios para la doctrina de sus hijos. Ibidem 1601. 8.

De la Misericordia y brevedad de la vida. Mexici apud Didacum Lopez Davalos anno 1604. 8. Mexicanâ linguâ, in quam & transtulit Toribii de Motolinea *Trium puerorum Tlascalensium mortem*, &c. de quo in Toribio. Perfecit item *Contemptus mundi* translationem quam Ludovicus Rodriguez ejusdem ordinis imperfectam reliquerat, linguâ videlicet eâdem Mexicanâ.

IOANNES BAPTISTA AGNESIVS, vulgo AGNES, Valentia natus, atque educatus, pietate & literis pari passu ad non vulgarem in hac urbe forisque celebritatem atque existimationem devenit. Sanctissimis quippe moribus, charitate & modestiâ Sacerdotalem decorabat statum, beneficio quodam & loco in patria Metropolitana Ecclesia donatus. Eruditionem verò sic præstantem totius doctrinæ tam sacræ, quam profanæ sibi familiarem fecit, quam cives ejus æqualésque illius temporis summè deprædicant; quàmque, & ingenium, quo pollebat, eximium elegantissimis versibus, tam de re sacra, quam profana disputans, etiam doctissimis approbavit. Scripsit namque -

Apologeticum Panegyricum de laudibus D. Hieronymi; carmine elegiaco, adversus ejus Doctoris obrectatorem Erasimum, qui virginem fuisse negaret, & somnium flagratque ob Ciceronis lectionem elevaret, anno 1550. ait in *Bibliotheca* Andreas Schotus.

De SS. Lucia, Magdalena, Martini, Christophori vita. anno 1554. similiter versibus.

Epistolarum libros duos, carmine elegiaco; & varia alia Poëmata. Inter quæ celebratur in primis -

Apologetica, seu liber de Avibus, qua in Albufera palude VIII. passuum millibus à Valentia urbe degunt; quarum maxima & mirabilis est varietas & multitudo: de quo argumento cum laude Agnesii tractat exquisitè Gaspar Escolanus lib. VI. *Historia Valentina* cap. XXVII. XXVIII. XXIX. Cui libro author ipse Agnesius *Scholia* adjunxit. Hæc omnia, ut credo, sub nomine *Operum poetico-rum* prodierunt simul anno 1545. 8.

Solutæ verò orationis duo hæc existimo, quæ Escolanus laudat,

Fundacion de la Iglesia de San Christoval de la Ciudad de Valencia. Vide Escolanum lib. V. cap. X.

Apologetica por los Cavallos del Reino de Valencia contra los Comuneros. Idem Escolanus lib. VI. cap. XIX. n. 12. & lib. X. cap. XXIII. n. 11.

Iacet Agnesii corpus in monasterio Sancti Iuliani ejusdem urbis, pretio magno & veneratione habitum, ut idem Escolanus refert lib. V. cap. X. n. 15.

F. IOANNES BAPTISTA AGVADO, ordinis Sanctissimæ Trinitatis; Sacræ Theologiæ, ut vocant, Præsentatus, edidit -

Devocionario de Nuestra Señora del Ave Maria, seu Letanias de Nuestra Señora. Matrili apud Alphonsum Martin.

IOANNES BAPTISTA DE AGVILAR, nomen suum inscripsit sub Sixto Papa V.

Epigrammatum libello in dedicationem obelisci, Romæ anno 1586. in 4. apud Bartholomæum Grassi. Doctor fuit Theologus, & almæ Ecclesiæ Hispalensis Portionarius.

IOANNES BAPTISTA BORDOY, Majoricensis, Ferdinando Borgiæ Aragoniæ Prorégi à confessionibus, reliquit prelo parata -

De Bulla Cruciatâ duo volumina:

Obiitque Cæsaraugustæ an. MDCXXVII. ætatis LI.

IOANNES BAPTISTA DE BVRGOS, Valentinus, ex sodalitate Augustiniano, qui in Registris, ut vocant, ordinis sui ad annum MDXXIV. *integrâ vitâ, & doctrinâ non vulgaris homo, suavissimisque moribus audit præditus*; Iuris Canonici, Theologiæque Doctor, cœnobium Valentinum, deindeque Aragonensem provinciam ordinis moderatus est. In Concilio hic Tridentino habito circa annum MDLXII. unâ cum aliis familiæ suæ Theologis eò destinatus, orationem habuit Dominica III. Adventus -

De quatuor extirpandarum omnium heresum præcipuis remediis; quæ Lovanii inter Orationes ad eundem Tridentinum Cœtum habitas hodie conspicitur, anno 1567. edita, Parisiisque.

Vivebat adhuc Valentia Professore agens anno MDLXXIII.

IOANNES BAPTISTA CATALA, Valentinus, ex Professore Academia ejusdem urbis factus Societatis Iesu Sacerdos, eximius animarum salutis operarius, sub nomine Ignatii de S. Maria edidit -

Devocion de la buena muerte con exercicio de meditacion, Valentia apud Bernardum Noguès anno 1662.

Fortè autem hic liber authorem habet Michaëlem Molinos Cæsaraugustanum, Valentia ad S. Andrea Beneficiatum, qui Romæ nunc procurator est in causa canonizationis Servi Dei Francisci Hieronymi Simonis Valentini virum eximie probum.

IOANNES BAPTISTA CARDONA, domo Valentinus, & in collegio sacro Metropolitana hujus Ecclesiæ Canonicus, Gregorio XIII. gerente summum Christianæ gen-

gentis Magistratum Romæ eâ famâ doctrinæ, multiplicisque divinarum atque humanarum rerum peritiâ floruit, ut inter eos, quibus instaurandorum ad veterem germanamque phrasim authorum cura commissa erat, delectus sit. Elnensis deinde sedis, posteaque Aufetanæ, seu Vicensis, ac tandem Dertusanæ in Catalonia omnium provincia, diademate Pontificio insignis, nec minus literarum ornamento clarus ad mortem usque vixit. Industriam suam Patribus ad verâ lectionem ope manuscriptorum restituendis præcipuè addixerat; jânque in Leonis Magni & Hilarii operibus octingenta & amplius loca, quod ipse de se ait alicubi, ad nitorem pristinum & dignitatem restituerat. Mors tamen ejus immatura hos studiorum opimos fructus nobis invidit. Ediderat vivus -

De Expungendis Hæreticorum propriis nominibus, etiam cum nihil male doctrinæ, aut nihil proprium editis libris consignat: ad Gregorium XIII. Papam. Romæ 1576. in 8. Eo quoque tempore -

De Regia Sancti Laurentii Bibliotheca libellum, sive consilium cogendi omnis generis utiles libros, & per idoneos ministros fructuosè, callidèque custodiendæ: cui adjunxit *De Bibliothecis* quædam ex Fulvio Ursino, deque Vaticana ex Onuphrii schedis. Item -

De Diphthycis Commentariolum. Omnia hæc simul edita sunt Tarracone 1587. apud Philippum Mey in 4.

Oratio de S. Stephano, anno Iubilæi MDLXXV. coram Pontifice habita alicubi prolat.

Decessit è vivis pridie Kalen. Januariæ anni MDXC. Ludovicus Paramus de *Origine Inquisitionis* lib. II. cap. XIV. refert nostrum, olim in Hispaniæ triribus Inquisitoris vices sub Commissarii titulo duobus ferè annis exercuisse. Laudant Andreas Schotus in *Bibliotheca*, Gaspar Escolanus in fine libri V. *Historia Valentina*.

F. IOANNES BAPTISTA DE CHAVES, ignotum mihi cujus instituti, in lucem edidit Anonymi (suam ipsius, ut suspicor, præ modestia latere volentis) versionem Hispanam *B. Henrici Susonis* Dominicanici operis *De las Peñas* ab interprete nuncupati; quod olim Laurentius Surius Cartusianus ex Germano in Latinum converterat. Prodiit Hispanum, Hispali apud Didacum Perez anno 1622. in 16.

F. IOANNES BAPTISTA CVLLA, ordinis S. Francisci provinciæ Valentia, S. Theologiæ Professor, manu exaratas reliquit in Bibliotheca domus Vbetensis provinciæ Granatensis -

Veritates Catholicas. Vvaddingus author est in *De Scriptoribus Franciscanis* commentario.

F. IOANNES BAPTISTA FERNANDEZ, ordinis Minorum provinciæ Burgenfis, cui & præfuit, sacræ scientiæ Professor, scripsit -

Primera parte de las Demonstraciones Catholicas, y principios, en que se funda la verdad de nuestra sagrada religion: Lucronii 1593. in fol. Lucas Vvaddingus bis meminit hujus authoris & sub *Ioannis Baptista* & sub *Baptista Fernandez*: quod monemus, ut corrigatur in altera editione, quam parat Franciscus Haroldus.

IOANNES BAPTISTA FERNANDEZ NAVARRETE, Cordubensis Presbyter, Ecclesiastes verbi Dei Biblicâ præstans doctrinâ, dictata à se in patriæ urbis alma Ecclesia publicavit -

Commentaria in Threnos Hieremias Propheta, cum expositione Textus Hebraei & septuaginta Interpretationis & Chaldaea versionis. Cordubæ apud Gabrielem Ramos Bejarano 1602. in 4.

D. IOANNES BAPTISTA GIL DE VELASCO, Archipresbyter de Mena, edidit -

Catolico y marcial Maestro de prudentes y valerosos Soldados; triunfos de la union Catolica y militar. Matrili apud Iulianum de Paredes 1650. in 4.

D. IOANNES BAPTISTA IVDICI FIESCO, fortè Catalanus, & frater D. Nicolai Iudici & Fiesco equitis S. Iacobi, ex Genuensibus, credo, oriundus, dum Theologus ac Iuris Doctor apud Siculos in familia esset viri clarissimi D. Ferdinandi Afan de Ribera Henrriquez Ducis de Alcalá, dedit in publicum -

Epitome de la virtuosa y exemplar vida de Don Fernando Afan de Ribera Henrriquez, sexto Marques de Tarifa. Panhormi per Decium Cerilla 1633. in 4. Filius erat unicus Ferdinandi Ducis laudati.

IOANNES BAPTISTA LABAGNA, Lusitanus, Olisiponenfis vt credo, militaris ordinis Christi eques, regius Archicosmographus, statim atque Sebastiano Portugalliæ Regi ostendit se accepisse à natura indolem perquam bene ad studia comparatam, Romam fuit missus pro disciplinis artium liberalium addiscendis; fœlicitèrque ibi eruditione variâ excoluit animum, præsertim Mathematicis. Cujus quidem studii præcepta reversus in Hispaniam docuit Philippum Hispaniarum Regem IV. Lusitaniæ creatus etiam ob eximiam Historiæ cognitionem Archichronographus. Ejus hæc vidimus monumenta; Castellani scilicet -

La Iornada del Rey D. Felipe III. à Portugal. Olisipone 1622. in folio.

Lusitanica verò hæc -
Regimento Nautico. Olisipone apud

apud Simonem Lopez 1595. in 4.

Naufragio da Nao S. Alberto. Olifipone 1597. in 16. & Castellane 1593.

Nobiliario de D. Pedro Conde de Barcelo filho do Rey D. Dionis de Portugal ordenado e illustrado com notas e Indices. Huic operi non dum edito pramortuus noster apud hæredes id reliquit; quod nostris diebus D. Emmanuel de Moura Cortereal, Castellæ Roderici Marchio, dum in urbe Legatum regium, exerceret, posthumum Romæ typis mandari fecit ab Stephano Paulino anno 1640. folio. Deduxerat Marchio suum exemplum, quod Labaña ordinaverat, ex authographo ipso, seu archetypo Archivii regii Vlisiponensis. Elaborasse is etiam opus aliud vulgò jactatur jussu Philippi II. auspiciisque Philippi filii, atque Philippi nepotis Catholicorum Regum continuasse, quocumque Scriptore dignissimum, quod tamen non prodiit in publicum, hoc titulo & argumento: *Libro Historico y Genealogico de la Monarquia de España*. Emisit quoque in lucem *Quartam Asiæ Decadem Joannis de Barros* celeberrimi Lusitanæ Chronographi à se recognitam.

Scribere hunc *Sebastiani Regis Lusitanæ Chronicon*, quod forsitan non absolvit, Martinus Carrillo Montis-Aragonis Abbas in *Annalibus* ad annum MDLXXVIII. adnotavit. Laudatur etiam ex opere Genealogico -

Da Familia dos Mouras, tum ab aliis, tum à Georgio Cardoso in *Agiologio Lusitano*.

F. IOANNES BAPTISTA DE LAGVNAS, Franciscanus sodalis, provincieque SS. Apostolorum Petri & Pauli de *Mechoacan* Minister, edidit gentili sermone -

Artem addiscendi linguam Tarascam.

Doctrina Christiana. Antonius de Leone in *Bibliotheca Indica*.

D. IOANNES BAPTISTA DE LAREA, Cantaber, Victorienfis (Alabæ Cantabrorum provincie metropolis *Victoria* est urbs nobilissima) Sancti Iacobi eques, Salmantica ad sodalium togatorum Conchenfis collegii admiffus, cum primùm data illi copia fuit scholasticorum pro obtinendis publicis docendi partibus certaminum, pari felicitate cathedrarum, quas vocant in legalis Iurisprudentiæ albo, Institutionum, Codicis, Voluminis, ac Vesperorum, Academicos gradus percurrit. Hinc factò ad negotia fori transitu, Granatam ire jussus fuit regius Curie istius Senator. Inde post aliquot annos Matritum, evocatur ad defendendas, Fiscalis Advocati, atque etiam Iudicis postea muneris, in Concilio hujus rei proprio rationes regias. Tandem doctrinæ singularis, compertæque integritatis ac prudentiæ commendatione dignus in primis fuit existimatus, quem collegam sibi expediendæ negotiorum totius regni summa

Magni Senatus Castellæ Patres, quorum id commissum curæ est, allegerent. Varia scripsit iudicio, atque eruditione optimis quibusque Iuriconsultorum lucubrationibus non inferiora, prætereaque hodiernis & quotidianis, nostri præcipuè regni, controversiis forensibus utilissima: nempe -

Decisiones Granatensis Senatus; duobus voluminibus, tum Lugduni tum etiam Turnoni 1647. fol. & 1648.

Allegationes Fiscales; duobus aliis voluminibus; Lugduni apud Philippum Borde & socios anno 1651. & 1652. Quorum nomine operum audit *Consultorum faciliè princeps* à Francisco Censalio in *Additionibus ad Peregrinum de Fideicom.* art. III. §. *Quinto novissimus Scriptor*.

Hæc vulgaria sunt, & in omniū ore & manibus; sequentium verò, quæ ei tribuuntur, sive editorum, sive ineditorum, sive latinâ, sive populari linguâ, hæc series;

De Autoritate Magistratum, seu Ministrorum publicorum. Laudat hunc librum D. Franciscus de Amaia nostri collega; & Egidius Davila in *Historia Salmantina*; qui & sequentia -

De Fæderibus Principis Christiani.

De Revelationibus: sed id in fine *Decisionum* inclusum est.

De Factis & Virtutibus Hispanorū; necnon & -

Commentaria in Ordinationes, sive, ut vocant, *Fueros de Viscia*, nostro attribuit in dicta *Historia*, ac in *Theatro Ecclesiæ Conchenfis*, ubi de Didaco Ramirez de Villascusa Conchenfis collegii fundatore. Matrili ad plures abiit anno MDC.

F. IOANNES BAPTISTA DE LEZANA, ordinis Carmelitarum, editus fuit Matrili XXIII. die Novembris anni MDLXXXVI. atq; ibidem hujus sæculi secundo istius ordinis sacramentum dixit. Toleti Philosophiæ studiis, uti Salmantica cum domi sub Celedonio de Sanctis sodali, tum in gymnasio sub Joanne Marquez Augustiniano, Complutique sub Ludovico Montefino clarissimis harum Academicarum Professoribus Theologiæ vacavit. In Vallismauri juxta Matritum oppido docuit jam ipse alios Aristotelem, Toletique & Compluti Sanctum Thomam, Toleti quidem nactus eximium sanctitate virum Michaëlem Fontanum, cujus ad exemplum visus fuit semper mores religiosos & sapientiæ doctrinam componere. In eadem Toletana domo studiorum, & aliquando sodalium Præfecturam gessit. Vnde Romam venit anno hujus sæculi xxv. ad Comitiam generalia; nec ab ea toto vitæ spatio discessit, Præfectus studiorum & ibi ad S. Mariæ Transpontinæ cœnobium, ac Theologiæ simul præceptor, verum in hac urbe perfectæ gloriæ theatrum adeptus. Inter tot enim Ecclesiasticæ hujus supremæ Curie

syde-

sydera sive doctrinæ, sive prudentiæ, sive morum integritatis fulgore clarum, conspicuumque versari, præcipuèque apud omnes ordines loco haberi, maximè virum intra claustra degentem, remotumque ab aulæ ambitu & jactatione, res quidem est paucis hominibus, iisque illustrioris cujusdam virtutis commendatione ornatis concessa. Interim Socium egit quinque aut sex Ministrorum sui ordinis generalium, continuato sibi ab his honore ex quo semel visus fuit ornare ipsū potiusquam ab eo ornamentum accipere; idque maclus titulo cum Saxonix, tum Angliæ, tum Terræ Sanctæ provincialis Præfecti. A Summis Pontificibus Urbano VIII. in Consultorem S. Congregationis, quam Indicis vocant, & Innocentio X. ejus, quæ à sacris ritibus cognomentum habet, propter insignem doctrinam fuit cooptatus, & ab Alexandro VII. creatus tandem motu proprio, ut vocant, anno MDCLVIII. generalis in Vrbe totius familiæ Procurator: ascenditque ad supremam illius Præfecturam jam ab anno MDCXLV. tantum si exorari potuisset, ut rem sollicitantibus assensum commodasset. Prætere in gymnasio Sapientiæ Romanæ totos sexdecim annos docendæ Metaphysicæ inter tot occupationes locum fecit. In hoc certè homine sapientiæ & pietatis, doctrinæ excellentiæ, & modestiæ ac prudentiæ dotes sic æqualiter, maximèque floruerunt, ut neutrà harum virtutum alteri concedente ad formandum omnes, veluti datâ operâ, virum undique clarissimum conspiraverint. Castissimus, abstinentissimus fuit, quod macies corporis satis probabat ossibus tantum, pellèque veluti constantis. Quod tamen frequenti flagellatione atque aliis asperitatibus castigare nunquam destitit: choro, cellæ ac studiis domi suæ, foris autem exercitio munerum suorum assiduus & intentus: Scripsit *Historica hæc* -

Annales Sacros, Propheticos & Elianos ordinis Beatissimæ Virginis Mariæ de Monte Carmelo; tomis quatuor. Quorum primus continet Instituti sacri ab *Elia & Eliseo* ipsis originem, Romæ 1645. apud Vitalem Mascardum; secundus christiana tempora ab anno redempti humani generis usque ad CCCCXII. Romæ 1650. in fol. apud eundem; tertius ibidem 1653. apud eundem, Mascardum; quartus à tempore *B. Bertholdi* usque ad ortum *S. Theresiæ*, ibidem apud Jacobum Phæum 1656. folio.

Columnam immobilem; & Turrim Davidicam, seu de Angelicæ, Apostolicæ & miraculosæ Ecclesiæ S. Mariæ Majoris de Columna Cæsaraugustanæ perpetua Cathedralitate. Braciani apud Jacobum Phæum 1655. 4. Lugduniquè apud Philippum Borde & socios 1656. 4.

Turrim Davidicam; Dissertationem nempe alteram super eodem argumento, Romæ apud eundem Phæum eodem anno 1655. in 4. Quæ duo inserta sunt editioni

Lugdunensi *Consultorum*, de quibus postea.

Mariam Patronam, sive de singulari Sanctissimæ Dei Genitricis Mariæ patrocinio & patronatu in sibi devotos. Romæ 1648. 4. apud Vitalem Mascardum, & cum appendice quadam Bruxellis typis Joannis Mommartii an. 1651. in 12.

Oraculum Beati Cyvilli Eremitæ Montis Carmeli cum expositione Abbatis Ioachim, & mutuis utriusque epistolis, ex duplici exemplari Bibliothecæ Vaticanæ extracta, cum aliis collata, emendata & marginalibus notis illustrata: ad Cardinalem Franciscum Barberinum. Quod nescio an editum sit.

Hispanè item dedit ex Italico idiomate à se translata -

Vida de la bienaventurada y estatica Virgen Maria Magdalena de Pazzi Florentina monja Carmelita, beatificada por la Santidad de Urbano VIII. Romæ apud Vitalem Mascardum, 1648. in 4. atque iterum Cæsaraugustæ apud Joannem de Ybar 1650. in 4.

Theologico-Iuridica hæc, Moralia & Scholastica,

Librum Apologeticum pro Immaculata Deiparæ Virginis Mariæ Conceptione, ubi non modò caruisse peccato originali, sed nec in Adamo peccasse, nec debitum proximum originale habuisse defenditur. Matrili 1616. in 4. apud Viduam Alphonfi Martini. Laudat hunc librū Ferdinandus de Salazar in opere suo ejusdem argumenti cap. X. num. 7.

De Regularium reformatione ex variis Patrum sententiis. Romæ 1627. in 4. apud Andream Phæum, atque iterum apud eundem 1641. Colonix autem *De Disciplina Monastica* inscriptum anno 1629. in 12. quarto Romæ typis ejusdem Phæi 1646. 4. quinto Lugduni 1655. insertum *Questionibus Regularibus* volumine primo.

Summam Questionum Regularium, seu de casibus conscientie ad personas regulares utriusque sexus valde spectantibus; tomis quinque; cujus prima pars Romæ prodiit primùm anno 1634. apud hæredes Guilielmi Faciotti in 4. iterumque auctior anno 1637. in 4. Venet. 1637. apud Franciscum Babam in 4. Duacique 1646. in 4. Secunda Romæ primùm 1637. ex officina Vitalis Mascardi in 4. Venetiisque ex Francisci Babe 1640. & Quarta, 1644. utraque Venetiis 1551. Quinta super Mare magnum ordinum Prædicatorum, Minorum, Carmelitarum, &c. Romæ 1647. apud Andream Phæum, & Venetiis apud Babam, 1653. fol. ubi & recusi sunt quatuor alii priores tomi apud Iuntas. 1659. fol. Hujus Summæ editio Lugdunensis anni 1655. quatuor tomis constat.

Consulta varia Theologica & Iuridica & Regularia, quorum ultimum est De singularissimo Perri Papatu in Ecclesiam, D. Paulo Apostolo etiam excluso. Venetiis apud

Franciscum Babam anno 1651. in folio. *Consulta hæc, & Quæstionum regularium* laudatam *Summam* quatuor tomis ediderunt Lugduni Philippus Borde & Laurentius Arnaud anno 1655. & 1656. in folio. *Consulta* quidem ex tertia parte auctiora, quam in priori editione Veneta: itemque *Tractatum de Disciplina religiosa*.

Summa Theologia sacra; duobus tomis. Primus totius Primæ Sancti Thomæ Aquinatis respondet parti, Romæ editus anno 1651. apud Mascardum in folio. secundus totius Primæ Secundæ ibidem 1654. apud Phæum fol.

Appanagium, seu de quodam præcense testamento Serenissimi Principis Philiberti à Sabaudia, & hæredè in ipso instituto, pro Serenissima Infante Maria à Sabaudia Theologicam Consultationem. Bracciani ann. 1654. in 4. seu Romæ apud Iacobum Phæum. *Consultis Iuridicis* &c. jam id opus immixtum fuit in editione Lügdenensi.

Sacra Theologia Summa, tertium deinde tomum adjunxit, continentem *Tractatus de Fide, Spe & Charitate; Prudentia, Fortitudine, Temperantia & Gratia gratis data*. Romæ apud Iacobum Phæum 1658. in folio.

Hic ejus fuit ultimus fœtus. Obiit namque vir magnus Romæ ingenti bonorum omnium ac literatorum dispendio, & mœrore, nec sine egregia quadam laudatione virtutum exemplar posteris futurum vitæ piissimè ac religiosissimè transactæ, die XXIX. Martii anni MDCLIX. ætatis suæ LXXIII. Nullus, qui Lezanæ meminit, absque præcipuæ laudis consignatione meminit. *Doctissimum* appellant Ferdinandus de Salazar in *Tract. de Conceptione* cap. X. nu. 7. & Ioannes Eusebius Nierembergii *Parthenicis Marianis* parte IV. *Doctissimum & eruditissimum* Balthasar Porreño in libello *De Conceptione* cap. XXI. Iohanni Martinez de Prado Dominicano in suis *Moralibus opusculis* pius est, sapientissimus & eruditissimus; Theophilo Rainaudo vir plevisque nominibus venerandus, & multiplicis rei literariæ laude Europæ universâ celebris, in *Scapulari Parthenico-Carmelitico illustrato* part. I. cap. IV. & alibi, *Scholastica & moralis Sapientia promptuarium*. Hippolyto Maraccio in *Vendicatione S. Catharinæ Senensis* cap. IX. vir pietate & doctriinâ clarissimus. Prætermittit nunc alia testimonia Lucæ Vvaddingi in *Vita B. Petri Thomæ*, Godefridi Henschenii in eadem commentario I. S. I. num. 4. Francisci Macedo *Diatriba de Adventu Sancti Jacobi in Hispaniam*, in authoribus sæculi XVIII. Patrum collegii Salmanticensis in *Cursu Theologico*, *Tractatu de Peccatis* disp. XV. nu. 124. Iulii Belli Iesuitæ *De Epist. B. Mariæ ad Messanenses* lib. 1. cap. XVII. Flamini Patii Abbatis S. Placidi Messanensis in eisdem *Epistola Defensione* fol. 16. Ioannis Baptistæ Cancellari in *Annalibus Marianis* tom. I. anno Virginis Mariæ LXIV. num. 3.

Antonii Gabatæ in *Vita Innocentii X.* vulgari Italicâ ad finem, Iulii Clementis Scoti in *Animadversionum opusculis* cap. V. quod Lezanæ dedicavit, aliorumque. Certè Messanenses cives grati memoriæ tanti viri, à quo propugnata Divæ Virginis laudaram epistolam recordabantur, integro ei Carminum libello, qui excusus fuit in ea urbe, parentaverunt.

IOANNES BAPTISTA DE LOJOLA, Toletanus, D. Thoma Tamajo, qui vidit, teste, Salmanticæ edidit, nescio cujus argumenti, hujus tamen inscriptionis opus, fabulosum forsitan,

Viage y naufragio del Macedonio. apud Petrum Lazo in 12.

F. IOANNES BAPTISTA DE MADRIGAL, sodalis exalceatus fratrum Minorum provinciæ S. Iosephi, in schola & comitatu ardentissimi illius atque sanctissimi concionatoris Evangelici Alphonsi Lupi ejusdem ordinis diu versatus, de quo multa & mira in præcæmio jam laudandi refert *Homiliarii*: cum præfesset ædi Laurentio Martyri nuncupatæ apud Conchenfes, dedit foras -

Homiliario Evangelico, en que se tratan diversas materias espirituales, y lugares notables de Escritura en grande beneficio de las almas, y reformation de costumbres depravadas, y abusos introducidos en el mundo. Matriti apud Ludovicum Sanchez 1602. 4.

Tratado breve sobre los misterios de la Misa. Conchæ 1600. 8.

Tesoro del Alma. Matriti 1603. hoc est, Instructionem vitæ spiritualis.

Discursos predicables. Ibid. 1606. 4. scilicet de tempore Adventus. Præerat hoc anno Matritensi cœnobio Sancti Bernardini.

IOANNES BAPTISTA DE MENA, in *Birbieca* oppido Burgensis diœcesis ad Sanctum Martinum Beneficiatus, scribebat circa annum MDCXXVI.

Exposicion de los Hymnos del Breviario Romano Degebat adhuc inter vivos anno MDCLVII. ætatis suæ LXXXVI.

IOANNES BAPTISTA DE MESA, Antiquariensis, ingenii alacritate, variâque literaturâ, dum viveret, spectatus, altiores quidem spiritus & animum gessit quam id munus erat, quo exercebatur, publici hujusmet urbis Notarii. Foras dedit, quod nondum tamen vidimus,

Transito para la muerte.

Vertit etiam in Hispanicum, ne vulgaris non esset hic thesaurus,

La Constancia, o libro de la Constancia de Iusto Lipsio. Hispali anno 1616. 4. apud Mathiam Clavijo. Servat ejus plures *Tractatus*, ut accepi, plurimum voluminum -

ope-

operam, Antiquariæ D. Christophorus de la Torre Duran propinquus. Decessit in patria Maji die septimâ anno MDCXX. tribus ipse major septuagenario.

F. IOANNES BAPTISTA MESTRIVS, five, ut credo, MESTRE, vernaculâ Balearium linguâ, unde oriundus, Seraphici ordinis, S. T. Lector, cœnobique de Iesu Præfatus, scripsit -

Historia breve de la provincia de Mallorca: De his scilicet, quæ prætermisit Franciscus Gonzaga, vel post ejus memoriam gesta sunt. Quæ M. S. fuit penes Lucam Vvaddingum.

F. IOANNES BAPTISTA MOLES, origine, susceptione religiosi status, doctrinæ quoque famâ noster est. Quamvis enim ortus Neapoli, parentibus editus fuit Hispanis, & in provincia nostra Sancti Gabrielis Franciscanorum nudipedum, seu Reformatorum Seraphicæ huic familiæ nomen dixit, Difinitorque ejus, nec semel Minister fuit; Romæ item pro ultramôtana familia Commissarius generalis. Nec non & vernaculâ Hispaniæ, seu Castellæ linguâ scripsit *Tractatum* -

De la Educacion de los Novicios; con una breve declaracion de la Regla: y observaciones para vezar bien el Officio divino. anno 1591. deinde Italicè Venetiis apud Nicolaum Potum 1599. 4. Laudat hoc opus Ludovicus Rebolledo. Item -

Memorial de la Provincia de S. Gabriel. Matriti apud Petrum Madrigal anno 1592. in 4.

Compendio de las ceremonias de la orden de S. Francisco. Ibidem 1595.

Del Espiritu Profetico, con que amò Dios à San Francisco, epilogo de sus milagros. Ibidem apud Petrum Madrigal anno 1600. in 8.

Epitome de la Historia Seraphica, que escribiò en latin el Padre Francisco Gonzaga General de su Orden. Hanc confecit jussu Francisci à Sofa Ministri etiam generalis. Prodiisset-ne, an fecus, tempore suo Lucas Vvaddingus ignoravit -

IOANNES BAPTISTA MONLLOR, natus in oppido *Bocairent* regni Valentini, cum in Valentiniæ urbis gymnasio Philosophum interpretaretur, egregiæ doctrinæ vir, Græcæque linguæ peritus, à Gregorio Gallo Dominicano Episcopo Oriolensi evocatus fuit ad Canonicum Sedis istius locum. Ediderat jam -

Paraphrasim & Scholia in duos libros Priorum Analyticorum Aristotelis, vel de Rationatione, à Græco sermone post priorem operam Perionii, & Firmini in Latinum ab se conversos. Accesserunt duo libelli, alter *De nomine Entelechia*: alter verò -

De Vniversi, quòd in rebus consistit sine menti opera. Valentiniæ apud Petrum Hueter anno 1569. in 4. & Francofurti. Docta *Prolegomena de Philosophiæ Aristotelis studio*, quæ sunt in *Analyticorum* libris, Andreas Schotus in *Bibliotheca Hispana* commendavit. Petrusque Ioannes Nunnesius vir eruditissimus in opusculo *De rectè conficiendo studio Philosophico*, Monlorium ait, *Mathematicarum & artium artium & linguarum peritissimum luculentâ paraphrasi & scholiis libros Aristotelis de Syllogismo illustrasse*.

F. IOANNES BAPTISTA DE MORALES, Bæticus, Astigi natus, sodalis Prædicatorum, ad Cambojam prius, deinde anno MDCXXXIII. ad Sinas delatus Evangelii annuntiandi causâ, variis ab ejus regni gente calamitatibus, imò & torturâ vexatus, ut ferebat titulus, *pro falsa Secta Dei*, flagellis bis diutissimè cæsus, atque è ditione pullus fuit. Romam per Philippinas veniens plurâ detulit ad Urbanum VIII. quæ ad dirigendam illarum gentium salutis viam illi notæ esse maximum fuit operæ pretium. Reversus hinc ad Sinas fructuosissimam ecclesiæ vastissimi illius tractus vitam ad septuaginta fere annorum ætatem transegit per varios casus, ærumnas, perpeffionésque. Obiit tandem. Foninchei Fokienæ provinciæ urbe XVII. Septembris MDCLXIV. Scripsit -

Historia Evangelica del Reino de la China.

De Controversiis, opuscula quædam.

Sinensis Lingua Grammaticam quoque artem, & -

Dictionarium.

Ex Relatione inde ad Dominicanos Romam transmissa.

IOANNES BAPTISTA DE MORALES, Bæticus, Montillæ natus, scripsit -

Jornada de Africa del Rey D. Sebastian de Portugal. Hispali an. 1622. in 8. apud Gabrielem Ramos.

Jardin de Suertes morales y ciertas. anno 1616. in 16. vide Christophorus Morales in C.

IOANNES BAPTISTA NAVARRVS, Valentinus gente, patriâ autem Castellonenfis, Valentiniæ in Academia Doctor Medicus, scripsit -

Commentarios in Libros Galeni, De Differentiis Febrium; De Pulsibus ad Tyrones; & Spuriis de Vrinis. Valentiniæ apud Silvestrum de Esparza 1628. 8.

IOANNES BAPTISTA DE PANCORVO, in vulgus edidit -

Excelencias de la Limosna. Malacæ apud Ioannem Renner 1617. 16.

IOANNES BAPTISTA PEREZ, Valentini domo, ex familiari Gasparis Quirogæ Conchenſis Episcopi Canonico Toletanæ Eccleſiæ, ejuſdem, ut exiſtimo, Quirogæ beneficio, cum ad eam Sedem Hiſpaniæ principem conſcendit, creatus, operarumq; ibi Præfectus, propter multiplicem doctrinam, inſignem eruditionem, ingenium excellens, purgatiffimūq; iudicium, nec non pietatem non vulgarem æquales omnes ſui temporis præcones ſue virtutis habuit. Quandoquidem nihil, quod ſciam, experiri paſſus fuit publicam lucem, ſaltem primus dolum animadvertit, tinnirēq; quidquā potiufquā aurum admonuit Pſeudo-Dextrum. Pſeudo-Maximūque nuper evulgatos: primus, quod ſciam, de inventis Granatæ apud Illipulitanum montem veſtigiiſ Martyrum, libriſque ac laminis plumbeis cenſuit: de qua re adhuc apud Romanos negotiorum religionis Cenſores cauſa pendet. Præter hæc -

Notas ejus ad Concilia Hiſpaniæ, quæ per multa collegit & caſtigavit, Quirogæ auſpiciis ad Gregorium XIII. mittenda, partim jam in Loaiſæ collectione edita, partim ea præcipuè, quæ ſub Arabum tempora celebrata ſunt, hæcenus inedita, apud Hieronymi de la Higuera Ieſuitæ Hiſtoriam Toletanam M. S. laudatas vidimus. Gaſpar Eſcolanus, qui in fine libri V. Valentini Hiſtoriæ patriam noſtro, quam diximus, Valentiam urbem aſſignat, alias ejuſdem lucubrations variis hujus Hiſtoriæ locis laudat: nempe -

Notas marginales a la Hiſtoria general de Eſpaña lib. II. cap. V. n. 7.

Notas ad Librū S. Iſidori De Viris illuſtribus: quibus adjungere debemus -

Notas ad S. Ildephoniſi pariſſimi argumēti libellum, ex Georgio Cardoſo, qui has laudat in Agiologio Luſitano XX. Martii pag. 246.

Catalogum item Episcoporum Segobricentium; tandem -

El Arbol de la Casa de los Borjas. Apud me quoque eſt -

Series Regum Gothorum, brevis, ſed accuratiſſima. Porro eximium virum non vulgaribus proſequentur elogiis Ioannes Mariana lib. V. cap. XIV. Gundisalvus Argote Nobilitatis Beticæ lib. I. cap. III. Petrus de Valentia in opulculo M. S. De ſacris Granatenſibus cimeliis. Franciſcus Portocarrero Ieſuita in libro Deſcenſionis Mariæ Virginis ad Eccleſiam Toletanam.

Segobricenſibus hic regni Valentia datus Episcopos obiit tandē VIII. Maji MDXCVII.

IOANNES BAPTISTA POLO, Valentini Advocatus, edidit -

Conſultacion en derecho ſobre la veneracion y culto que ſe haze al Bendito Padre Moſſen Franciſco Geronimo Simon natural de Valencia. 1613. in 4.

IOANNES BAPTISTA DE POMAR, conſecit juſſu Corunienſis Comitum, Antonio Leone reſte,

Relacion de las Antiquedades de los Indios. M. S.

IOANNES BAPTISTA PORCEL DE MEDINA, præſbyter Hiſpalenſis, Theologus, pia ſcripta plura conſecit, quædam edidit, nempe -

Grano de oro, modo de confeſſar bien, con un copioſo examen de conciencia. Hiſpali anno 1634. in 8.

Ramillete virginal en loor de Nueſtra Señora. Ibidem 1636. in 8.

Memorial abreviado de la obligacion, que tienen las Monjas de rezar las horas Canonicas: ad Gaſparem Borgiam Hiſpalenſem Archipræſulem, S. R. E. Cardinalem. Ibidem 1634. in 4.

Plura alia habuiſſe ſe in ſchedis, quorum argumenta alicubi recenſet, eidem nos credimus.

IOANNES BAPTISTA POZA, Cantaber, Andrea filius, qui de antiqua Vaſconum linguæ origine, ac de re mathematica nonnihil elucubravit, Sodalitatem Ieſuitarum amplexus eſt, in quâ literis ac pietati operam daret; peracrique mentis acie, atque improbo & pertinaci ſtudio in eam eruditionis laudem pervenit, quò æquales pauciſſimi; itaut vix eſſet quod in Theologo deſiderari amplius poſſet. Niſi aut ingenii intemperantia, projectaque, ac nullis repagulis contenta libertas, aut fatum quoddam (Chriſtiano ſenſu loquimur) in ſumma nitentibus invidum, ſic de gradu miſerum deſeciſſet, ut vivus, vidensque in oblivionem hominum, quaſi in pœnam, civilēque mortem relegatus ſit. Incurrit etenim ob neſcio quæ dictata, ſcriptave pertinaciſſe deſenſa, in Iudicium religionis cenſuram; à quibus ſuffragii terendi ac muneris cujuſvis gerendi facultate ſpoliatus, à commentariis, ſcribendoque abſtinere deinceps, & in collegio urbis Conchenſis, poſt exantlatos alibi carceres, perpetuò commorari juſſus eſt. In vulgus tamen jam ediderat, cum primū cœpit calamitatibus impendi,

Elucidarium Deipara; quo hæc continentur: Prævius explorator majori ex parte pugnax & contentioſus de Chronographia & Geographia myſteriorum Virginis: Liber primus eſt de re paterna. II. de corpore Virginis; III. Supplementum pro diſſiniendo immaculato conceptu. Compluti 1626. in folio, deindeque Lugduni in 4. Et cum minis placuiſſent quædam in hoc opere, atque idcirco lætio & uſus ejuſdem prohibitus fuiſſet, dedit foras - Libellum ſupplicem ad Vrbanum VIII. pro ſuo Elucidario.

Item aliū nomine nationis Cantabricæ.

Votum

Votum Platonis, de examine doctri-
narum, ſub nomine Antonii de Saura. Ca-
ſarauguſtæ ann. 1639. in 4.

Hiſpanèque -

Practica de ajudar à morir. Matriti anno 1619. in 16.

Primeras Lecciones, que por la
catedra de Placitis Philoſophorum, y por las de
los Maestros auſentes hizo en la primera funda-
cion de los reales estudios del colegio de la Com-
pañia de IHS. de Madrid. Matriti an 1619. in 4.

Informacion y deſenſa de los mila-
gros y virtudes de Fr. Franciſco Ximenez.
Compluti 1626. 4.

Nec non opusculum aliud De Primis In-
ſtantiis Ordinariis locorum competentibus, tribuit
ei Auguſtinus Barboſa De Officio & poteſtate
Episcopi III. Parte, allegatione LXXX. in
appendice n. 1. Quod tamen idem eſſe cum
Voto Platonis, aut in eo includi ſuſpicor. Vul-
gare etiam eſt domeſticorum teſtimonio,
elucubrante eum volumina duo Hiſtorici ope-
ris De Martyribus, quæ ad ſupremos Fidei
vindices eſt ſuppellectile authoris libraria, cum
apud eos cauſam diceret, transportata referuntur.
Obiit tandem ingenio vir quàm fortunâ
fœlicior in eodem illo Conchenſi colle-
gio, ſeu domeſtica relegatione, an. MDCLX.

F. IOANNES BAPTISTA SANCHEZ,
Franciſcanus, Miniſtro generali Romana in
Curia à ſecretis, provinciæ Carthaginenſis
Cuſtos, atque inde Miniſter, edidit Romæ -

Patronatum Marchionum de Ca-
ñete ex tot beneficiis & ſumptibus in ordinem
Minorum collatis & in futurum certò conferendis
pro celebratione Comitiorum generalium in Ciſ-
montanis; apud Alphonſum Ciaconum 1625.

Documenta pro reſtitutione monaſterii
S. Clara Scalabis municipii in Portugallia, Mi-
niſtri provincialis ejuſdem regni regimini debita.
Ibidem typis Camera Apoſtolicæ 1626. in 4.

F. IOANNES BAPTISTA SORRIBAS,
vide Ioannes Sorribas.

IOANNES BAPTISTA DE SOSSV, Ma-
tritenſis Decurio, ex hoc ipſo regio municipio
oriundus, conſcripſit Hiſpanicè -

La Soſia perſeguida, en que ſe
trata del honor paterno y amor filial. Matriti
anno 1622. in 4.

IOANNES BAPTISTA SVAREZ DE SA-
LAZAR, Gaditanus, in patriæ urbis Eccle-
ſia Canonicus, & aliquando Vicarius gene-
ralis, vir totius antiquitatis inſigniter eru-
ditus: cujuſ rei ſpecimen dedit aureo in eo
libello, cui hunc titulum fecit,

Grandeza y antiquedades de la Isla y
ciudad de Cadix, Gadibus in 4.

Supellectilis ſuæ librariæ diſpenſatorem,
reliquit moriens Franciſcum Guerram, Fren-

cicanum, ejus urbis tunc Episcopum, qui
manuſcriptum quidquid erat, Martino Vaſ-
quio Siruelæ amico noſtro Hiſpalenſis Eccle-
ſiæ Portionario dono dedit: unde nos ſe-
quentem ejus operum, ſive perfectorum, ſive
affectorum, ſive initiatorum catalogum con-
teximus:

Mythiſtoricum Aſtronomicon;
ſive de Mythologia terreſtri & cœleſti. Diſe-
ſerat opus in duas partes, elementis priorem
cœleſtibus poſtteriorem deſtinans; quibus
arcana omnia Phyſiologiæ myſteria conſiſtis
Numinum appellationibus olim apud Ethni-
cos adumbrata eruditiffimè revelabat. Opus
tamen majori ex parte infectum eſt, quam-
vis ex eo, quod perfectum eſt, non leve poſſit
volumen fieri. Hominem certè indicat, non
ſolum Græcè, ſed & Hebraicè & Arabicè,
doctū, ſtylōq; perductum eſt exquiſitè eleganti
& nervoſo, egregiæque eruditione imbuto.

Marci Tullii Ciceronis in Oratione
pro Archia Poëta loci aliquot emendati & illu-
ſtrati: item Conjectura quædam.

Vernaculâ quoque linguâ -

Explicacion de aquel lugar de S. Lu-
cas cap. 2. Exiit editum à Caſare Auguſto & c.
ubi plura ſunt de viceſima hæreditatum legibuſq;
Julia & Papiæ, Voconia & Falcidia.

De la Memoria artiſicioſa,

Santos de Cadix. Variarum etiam,
& antiquarū lætionum libros meditabatur; quo-
rum aliquot capita in his ſchedis reperiuntur.

IOANNES BAPTISTA TOLEDANO,
neſcio cujuſ temporis Scriptor edidit -
Aerarium utriuſque Juris.

D. IOANNES BAPTISTA VALENZVE-
LA VELASQUEZ, Conchenſis natus, Juris
Pontificii Doctō Seguntinus, prima hujus mi-
litariæ ſtipendia in patria geſſit, admotus ad
Præſulis ſui Andrea Pacieci vicariam curam
gerendam. Quo munere functus in Curiam ſe
contulit faultis avibus; ibi namque in patro-
ciniis cauſarum, forenſique exercitatione
uſque adeo ſuam probavit doctrinam & pru-
dentiam viris principibus, ut gerendæ natum
reipublicæ virum, Philippus III. Hiſpania-
rum Rex Catholicus anno MDCXIII. Neapolim
ire juſſerit, ibique inter Sanctæ Claræ Senatus
Patres foro jura reddere. Nec niſi con-
ſumptis omnibus ejus Curia honoribus re-
vocatus fuit in Hiſpaniam. Cum enim in
Concilio, ut vocant, Collaterali ſediſſet, cri-
minale forum Regens adminiſtraſſet, eidem-
que Clariano Senatui aliquando præſiſſet,
Italicarum rerum univerſitatem geſturus ve-
nit tandem ad nos anno MDCXXV. loco ſibi
in ampliſſimo ſenatorū collegio, quod apud
Regem huic provinciæ invigilat, acquiſito.
Sed ad majora adhuc viam ei muniverat
collecta per varios honorum gradus famâ.
Quare ad ſupremum Caſtellæ Senatus ordi-
nem

nem translatus, Curiamque Granatensem regere iustus, ad Salmantini Episcopatus infulas jure ac merito tandem exaltatur. In qua tamen dignitate nec biennio integro vixit. Creatus enim XXIV. Martii MDCXLIII. secunda Februarii die MDCXLV. hominem exiit Salmanticæ, magno sui desiderio in ea urbe, quæ alumna & parens literatorum Præsulem literatissimum sibi olim studiis formaverat, apud omnes hominum ordines relicto. Abundatissimum quippe civilis doctrinæ, quem pectore gerebat, thesaurum, omnigenæ eruditionis cumulus pretiosorem reddebat, mirisque modis possessorem suum beabat simul & commendabat. Extant ejus rei sat idonei testes hi libri, quos in lucem emisit;

Consiliorum, sive Responsorum Juris, volumina duo; Neapoli primum in officina Tarquini Longi ann. 1618. alterum in Ægidii Longi 1634. deinde utrumque Matrili edita apud Mariam de Quiñones 1653. in folio.

De Status ac belli vatione servanda cum Belgis, sive Inferioris Germaniæ Provinciis, aliisque à legitimo suorum Principum dominio & obedientia rebellantibus. Neapoli anno 1620. in 4. apud Tarquinium Longum.

Vetera aliqua Hispania monumenta, seu Lapides & Inscriptiones obtulit Francisco S.R.E. Cardinali Barberino, cum in Hispaniam venit Urbani VIII. de latere Legatus; quas in ejus Bibliotheca M. SS. Romæ vidimus.

Hispanè quoque edidit -

Discurso en comprobacion de la Santidad de vida y milagros del Glorioso San Julian segundo Obispo de Cuenca. Conchæ an. 1611. in 8.

Nec non & *Discursum Angelicalem & Apostolicum*, prelo jam ab authore, cum decessit, paratum, servare se in schedis ipsius autographis Ioannes Tamajus Salazarius volumine III. *Hispani Martyrologii* ad diem Maii VIII. affirmat.

Obiit septuagenario major, natus quippe Junio mense MDLXXIV; cujus exuviis locum in cappella principe Ecclesiæ suæ Capitulum dedit Salmanticense.

D. IOANNES BAPTISTA DE VELASCO. Quare D. IOANNES BAPTISTA GIL DE VELASCO.

IOANNES BAPTISTA DE VILLALOBOS, Toletanus, Decretorum Doctor, Compostellæ urbis incola, diligenter & inter primos formavit -

Aerarium communium opinionum. Salmanticæ apud Alexandrum de Canova anno 1569. in folio; cum antea in Mindoniensi Galleciæ urbe prodisset anno 1550. in 4; & Venetiis postea ex officina Vincentii Luchini

1564. in 8. Sed in editione Salmantina prodit simul -

Antinomia Juris Regni Hispaniarum, & Civilis, in qua practica forensium causarum versatur. Quam tamen post aliquot annos Ioannes Baptista Olanus in examen vocavit, quibusdámque demptis aut additis, *Concordiam* suam, & *novam Antinomialium reductionem* edidit; Hieronymus quoque Zeballos Toletanus Iuriconsultus *Communes opiniones* novâ etiam & industria plenâ operâ collegit.

IOANNES BAPTISTA VILLALPANDO, Cordubensis natus, Iesuitarum sodalis, in hanc familiam venit ætatis suæ an. XXVI. Philosophiam & Mathematicas disciplinas eximiè doctus; in eaque Theologicis studiis curiosè attentèque vacavit, adeo ut meditante Hieronymo Prado Ezechielis Prophetæ illustrationem, Templique Salomonis in visione ipsius postrema adumbrati descriptionem, operas ipse obtulerit Architectoriæ artis, quam egregiè callebat; nec non & obeunte diem suum ante editionis tempus Prado socio, ipse solus verè regium opus ad unguem absolverit, typisque cudendum tradiderit. Quod sic inscriptum prodit;

Commentariorum in Ezechielem Prophetã tomus tres cujus XXVI. priora capita Hieronymus explicuit; in reliqua noster exiit, quæ studio cum Prado olim coliato congererat, adjunxit Commentaria. Romæ apud Alphonsum Zannetum sumptibus & iussu Philippi II. Regis Catholici 1606. folio. Nempe continentur in primo volumine præter laudatam XXVI. capitum explicationem Hieronymi Pradi, copiosi in duo sequentia capita Ioannis Baptiste nostri *Commentarii*. In secundo tractat is de postrema Ezechielis Prophetæ visione; in qua Templi, ejusque vasorum forma, tum commentariis, tum æneis quamplurimis descriptionibus exprimitur. In tertio dedit *Apparatum Urbis, ac Templi Hierosolymitani*, in quo de Urbe copiosissimè disserit, Hebræorum ponderibus, numismatis & mensuris. Duo hæc volumina edidit Romæ Carolus Vullietus an. 1604. sine Pradi, ut credimus, lucubrationibus, & ante editionem illam regiam. Attamen cujusdam Christophori Gruembergii omnia Geometrica esse, quæ circa pondera & centrum gravitatis in his Villalpandi commentariis leguntur, notavit Claudius Richardus *Commentario in Euclidem, Hypsiclem, & alios*, & ex eo Vossius *De Scientiis Mathematicis* cap. XVI.

In lucem protulit -

Remigii Rhemensis in Epistolam S. Pauli Tractatus. Moguntia apud Ioannem Albinum 1614. in folio; qui jam leguntur in magna PP. Bibliotheca Tom. V. part. II.

Nec non & Hispanum ex latino dedit -

Oficio

Oficio del Capitan y Soldado Catolico compuesto por San Ferrando Diacono de Cartagena en Africa. Antverpiæ apud Gasparem Belletum anno 1617. in 12.

Magui operis mole veluti oppressus morti succubuit Romæ LVI. annis natus, XXIII. Maji MDCVIII.

F. IOANNES BAPTISTA DE VINO NES, Hispalensis, cum Iuris Doctor esset, Minorum fratrum sodalitatem unâ cum Bernardino de Laredo laudato jam alibi, salutis veluti portum, ingressus in cœnobio Pietatis oppidi *Guadalcanal* provinciæ (tunc Custodiæ) Angelorum professionem à conversis, sive (ut proprio verbo appellant) laicis fieri solitam emisit. Hujus est, suppresso prius nomine, quod in sequentibus editionibus revelatum fuit,

Espejo de la conciencia para todos estados. Lucronii anno 1507. Segoviæ 1525. Hispali apud Ioannem Cromberger 1543. Medinæ 1552. in folio.

Ex Vvaddingo & Relationibus ab hac provincia ad Franciscum Haroldum Romam destinatis.

IOANNES BAPTISTA XAMARRO, ut ferè nihil est, quod à curiosis naturæ inspectoribus relinquatur intactum, edidit -

Conocimiento de las diez Aves menores de jaula, su canto, enfermedad, cria y cura. Matrili 1604. in 4. Itémque -

Indicacion de la Sangria. Pincia an. 1604. in 8.

Phlebotomus fuit, sive venarum sector, ut se appellat, regiorum puerorum.

IOANNES DE BARAHONA, patriâ ex oppido *Arroio de Valdivieso*, Advocatus tempore suo nobilis, elucubravit -

Additiones ad Ioannis Lupi de Palacios Rubios Repetitionem in Rubr. & Cap. Per nostras. de Donat. inter virum & uxorem.

D. IOANNES DE BARAHONA & PADILLA, Bæticus Xereziensis, vertit paraphrasticâ potius, quam verbali interpretatione -

La Institucion de la vida del Hombre noble: quam Italicam scripserat Alexander Piccolominæus V.C. Hispali 1577.8.

F. IOANNES DEL BARCO, Franciscanus provinciæ Castellæ, scripsit, uti Petrus de Salazar in *hujus Provincia* refert *Historia*, non Lucas Vvaddingus,

Sermones: editos-ne, an ineditos non refert.

IOANNES BARREIRA, Lusitanus, edidit - *Reportorio dos Tempos*. Conimbricæ 1579. & 1582.

F. IOANNES DE LA BARRERA, Augustinianus, in Vrfaonenfi Academia Durandi Interpres, & à confessionibus Ioanni Giornio Vrfaonis Duci, edidisse fertur -

Sermones; uti refert author *Alphabeti Augustiniani* Thomas de Herrera. Meminit quoque inter Augustinianos Andreas Schottus.

IOANNES DE BARRIOS, scripsit - *De la verdadera Cirurgia, Medicina y Astrologia*. 1607. folio.

IOANNES DE BARROS, Lusitanus, Portuensis, sub Ioanne Portugalliæ Rege III. regiæ Curia Senator (*Desembargador do Paço* vulgò audit) curiosè ac diligenter lustratis omnium monasteriorum Interamensis (inter Durium scilicet Miniúmque fluvios) regionis tabulariis, eandem Interamnam regionem descripsit, hoc titulo vulgari usus -

Descricaoõ de entre Douro e Minho; quam editione dignissimam latere adhuc in schedis M. SS. conqueritur D. Rodericus da Cunha in *Historia Bracharensi* parte II. cap. XXXV. n. 5. Laudat quoque opus Franciscus Suarez Toscano in suis *Paralellis*.

F. IOANNES DE BARROS, aliis BARRIOS, Mercenariorum fratrum redemptionis captivorum sodalis, dubium an Matrili natus, saltem ibi educatus, non in sacris tantum literis, sed in re Historica versatissimus, tam inter suos, quam in publica Academia, Toletana Theologiam docuit; nec non & ab Imperatore Carolo V. Historiographi regii ornatus munere elucubravit -

Historia de los Reies Catolicos D. Fernando y D. Isabel; quam furto sublatam authori, editamque fuisse alterius nomine conqueruntur ejus domestici. Videtis Alphonsum Remon in *Historia hujus ordinis* lib. XIII. cap. XVIII. Servareque apud se D. Iosephum Pellizerium Historicum regium fragmenta hujus operis plura, Barrii ipsius manu exarata, monuit D. Didacus Portocarrero in *Historia de Molina*, dum Catalogum texens hujus oppidi Minorum, ad Reges pervenit Catholicos.

Præsul datus incolis urbis Adsumptionis Deiparæ in Nova Hispania anno MDL. restitit tamen apud nos valetudine impeditus: eique renuntians muneri, factus jam Accitanus in Hispania Episcopus, Toleti pie in Domino obdormivit.

IOANNES DE BARROS, Lusitanus, ex Lupo de Barros anno MCCCCXCVI. in Vifensi urbe natus, quod ipse in *Panegyrico ad Mariam Portugalliæ Infantem* annotatum voluit, ne nos ultra, quod hætenus contigit, de patria dubitemus; in Aula Regis Em-

manuelis, quæ ex more illius ævi pueris nobilibus ad educationem patuit, non tantum Latinas & Græcas literas, sed Humanitatis quoque studia & Mathematicas artes perfectè didicit; eo jam tempore Virgilio, Lucanoque in Poëtis, Sallustio in Historicis atque Livio maxime approbatis, & si fors tulisset aliquando aliquid scribere, in exemplum circumspècti iudicii, castigatæque in sublimi genere dicendi eloquentiæ sibi propositis. Ioanni Principi Emmanuëlis filio, cum primum seorsim habitare cœpit, à custodia fuit supellectilis; ab eoque post parentis obitum anno superioris sæculi XXII. Præfecturâ S. Georgii de la Mina in ora maritima Australis Africæ remuneratus. Vnde post triennium reverso ejusdem Regis beneficio contigit Gazophylazii domus Indicæ cura (*Tesoreiro da Casa da India* vocant) nec diu post eisdem domus & negotii administratio, quod uberrimè quæstus, & præcipui honoris munus est. Cæterum in media hac non parum gravi molestæque occupatione probatis olim in levioribus quibusdam argumentis, quorum nos paulò inferius mentionem habebimus, quid humeri ferre, quid mens & stylus parere memoriâ dignum possent, Regi suo Historiæ Indicæ scribendæ curam obtulit; impositamque ab eo sibi gratulabundus suscepit, singularique diligentiam atque industria postmodum continuavit: recusatis interea, ne antiquo deesset animi proposito, rerum Emmanuelis Regis gestarum literis consignandarum partibus: quæ quidem ab Henrico Cardinali rempublicam pro Sebastiano Ioannis nuper extincti filio, successorisque minorenni tunc administrante sunt demum jure meritoque Damiano Goësio traditæ, cuius rei ipse meminit in *Historia* quartæ partis XXXVII. capite. Sic verò inter duo officia adeo inter se diversa & repugnantia dividere solebat Ioannes noster horas, ut expediendis publicis negotiis diurnas, pangendis autem commentariis nocturnas impenderet. Abscessit tandem annuente Sebastiano Rege cum ab administratione illius pleni negotio muneris, tum etiam ab urbe ipsa regia; secessitque in *Pompal* oppidum, sibi ut viveret, impendentemque exoneratus curis expectaret mortem. Quæ septuagenarium jam eum post triennium vivis eripuit; virum quidem eximiâ mentis acie, memoriâque, ac multâ bonorum authorum lectione, quorum fidem, iudicium, perspicuitatem, atque elegantiam, præter alias virtutes, in contexenda Historia, Lusitani sui idiomatis ferè principe, fuit imitatus. Vxorem duxerat ex Leirenensi urbe Mariam de Almeida, quæ numerosam ei sobolem procreavit. Attamen viri memoriam tuentur maxime literarum hæc monumenta.

Decada s' Asia; tribus tomis. Primus Olissipone editus est anno 1552. Secun-

das 1553. Tertius verò anno 1563: absolutissimum, *calatumque novem Musis opus*, ut Horatio utar, mansurumque in omnem ætatem cum laude maxima sui artificis. In quo eminet incorrupta fides, luculenta oratio Livianæ æmula, Geographiæque totius earum partium, quas describit stylo, multa adeo & accurata cognitio, ut veteribus illis illustratoribus Indici orbis Ptolemæo & Arriano, pluribus eorum ostensis erroribus, obstruxisse lumina videatur. Has Italicâ donavit linguâ Alphonsus Vllloa, Venetiisque edidit; nempe *primam & secundam Decadem*. Geographica autem ex tota Historia excerptis, coniecitque in *Relationes* suas Ioannes Baptista Ramusius.

Quarta Decada d' Asia, quæ juris tandem publici facta est anno 1615. in folio, non tota Barrii nostri est, colophone donata Philippi Regis III. jussu à Ioanne Baptista Labanha ejus Chronographo, annotationibusque & Geographicis tabulis mirificè ornata. Redemerat hanc Rex amplissimus magno pretio ab Aloisia Suarez Hieronymi vidua, qui Ioannis Barrii filius fuit natus maximus. In quo autem Barrius substitit, auxiliares eidem argumento porrexit manus continuatâ longè Historiâ Didacus Couto Vllissiponensis, cuius & quartam habemus *Decadem*, sequentisque usque ad duodecimam, partim publicatas, partim secus.

Præterea scripsit alia minoris momenti:

Chronica do Emperador Clarifmundo. Conimbricæ apud Ioannem Barreira anno 1520. in folio, in qua fabulosa Historia viginti non plus annorum adolescens stylum exercere, tentareque vires cœpit.

Ropica pneuma, sive Dialogum moralem hujus Græcæ appellationis, quæ sonat. Olissipone anno 1532. Laudat hunc Ludovicus Vives in nuncupatione ad nostrum directa *Exercitationum animæ in Deum*.

Grammatica Portuguesa. Olissipone anno 1539. in eorum gratiam, quibuscum de salute æterna Lusitani commercium habebant.

A virtuosa Vergonha, Dialogisticum aliud ejus opusculum est, quod Plutarcho opponeret *De Immodica verecundia* scribenti. Atque ejusdem argumenti tractavit, ut nostro Barrio morem gereret, Antonius Ludovicus Medicus & Philosophus excellentissimus in Tractatu *De Pudore*.

Problemas Morais (hoc est, Problemata moralia seu causas) in urbe Vifensi ad servari delatum fuit ad Emmanuëlem Severinum paulopost laudandum.

Exclamação contra os vicios. Metricum hoc opus eâ carminis formâ confectum, quod *Redondillas* nos appellamus, duorum ferè millium versuum circa annū MDLXII. fuit absolutum.

P a n e -

Panegirico à Infanta Donna Maria: quando nempe datus est ei titulus à Principatu urbis Vifensis: in quo opere, quod Illustrissimus vir D. Hieronymus Mascarenhas Episcopus Segoviensis inter alias veteres schedas à se inventum, editioni parabat, cum in Lusitania res mutavit publica, natum se in ea urbe fuisse haud obscurè affirmavit.

Esfera da instructura das cousas. Meminit Barrius ipse Decade II. lib. IV. c. III. Quo de *Architectura* agi Severinus credebat.

Geographiam universalem, quæ adornare se quamplurimè retulit, nempe in lib. I. cap. I. primæ decadis, & lib. IV. c. II. ejusdem, & lib. VIII. cap. II. secundæ decadis, cum authore ipso amissimus: *Historiamque Tamberlanis*, cuius spem fecerat Gundisalvus Argote de Molina in præfatione ad similem aliam *Roderici Gonzales de Clavijo*. Decessit è vivis anno MDLXX. mense Octobri. Quorum omnium seriem subministravit nobis vir eruditissimus Emmanuël Severinus de Faria, Eborensis Ecclesiæ Cantor in *Discursu* quodam de *Ioanne Barrio*.

IOANNES DE BARVERDE ARRIETA, unus ex Geoponicis Hispaniæ Scriptoribus, edidit -

Dialogos de la fertilidad y abundancia de España, y la razon porque se à ido encareciendo, con el remedio para que buelva todo a los precios pasados. Matriti 1578. in 8. rursumque cum Gabriëlis Alphonfi de Herrera *Agricultura*, & aliis ejusdem argumenti authoribus, ibidem apud viduam Alphonfi Martini 1620. in folio.

IOANNES BASILIVS SANTORO, Calagurritanus, legum studio ac forensibus actionibus diu ac laudabiliter exercitatus, Sanctorum Ambrosii & Paulini vestigia ut sequeretur, Deoque magis, quem colebat eximie, in posterum vacare, sibi que propius convivere posset, causarum patrocinio aliis cedens, totum se voluminum lectioni sacrorum atque piorum deinde immerfit. Nec altæ hujus tranquillitatis possessionem inturbare potuit oblatum nescio quid ei in Curia honoris à Philippo II. Rege omnium, quos vidit Sol, in conferendis magistratibus cautissimo. Cui etiam sequenti tempore desideranti Chronographi regii munus, postquam studiorum velificationem fecisset, ei conferre gratiam, ut decuit, habitâ, seriò se noster subduxisse dicitur, Regisque tam amplo beneficio, ne ad arbitrium vivere alienum inde sibi esset opus, renuntiasse. Adduntque (si vana non est fama) pio, ut oportet, constantique natum pectore id, quo usus apud benignissimum fuit Principem, excusationis elogium: nil quidem existimare se mandari valde dignum literis de Rege Christiano, dum penes infideles Terra esset Sancta; proinde illius par-

tes esse, ut plagam illam è barbarorum manibus eriperet, suas deinde futuras, ut res in ea expeditione fortiter ab eo gestas pro dignitate celebraret. Pia duo argumenta tractavit maximè, ut in vulgus ederet; vernaculâ quidem linguâ -

Flos Sanctorum, y Vidas de los Santos; tribus partibus. Flaviobrigæ, si ea est *Bilbao* in Cantabris, apud Matthiam de Mares, 1580. 1585. 1604. in fol. Cæsaraug. apud P. Sanchez Espeleta 1578. fol. Pincia 1614. in folio.

Prado espiritual; duabus partibus, sive sex libris. Ilerdæ apud Ludovicum Manescal, 1617. hoc est, flores sacrorum exemplorum ex Sophronii Constantinopolitani Patriarchæ, sive Ioannis Moschi Evirati, atque item Anonymi alterius monachi utroque antiquioris, duplici hujus argumenti & inscriptionis opere, hinc ex Palladii, Theodoretii, Simeonis Metaphrastis, Gregoriique Episcopi Turonensis excerpti *Historiis*.

Tertium item aliud -

Discurso de los cinco lugares donde van las almas. Pampelone 1586. in 8. qui quidem comprehenditur, ut credimus, in sequenti opere;

Cinco discursos; de las Almas: de la Cruz; de Nuestra Señora; de los Angeles; y del Custodio. Lucronii apud Matthiam Majer, anno 1597. in 8.

F. IOANNES DE BELORADO, Benedictinus, Abbas Monasterii Sancti Petri de *Cardeña*, scripsit -

Coronica del famoso Cavallero Cid Ruy Diaz de Bivar. Burgis 1593. in folio.

D. IOANNES BELTRAN DE GVEVARA, natus in oppido *Medina de las Torres* Pacensis diocesis nobili loco ex Petro Velezio Guevara & Majore de Figueroa parentibus, navatæ juri constanter operæ in Salmantino gymnasio primum percepit fructum. Abulensis Ecclesiæ Canonicatum, quem vocant *Doctorem*, competitoribus aliis post se relictis. Gerendæ reipublicæ deinde ad motus Cancellariam Pincia oppidi ex an. MDC. regiumque patrimonii Conciliū ex MDCIV. Senator decoravit. Ab hinc Pontificio in albo nomen suum ut profiteretur, Ecclesiæ Pactensis Siciliæ Insulæ destinatum ei effecit regimen anno MDCV. unâ cum visitandi munere Neapolitani regni Indices; sequentique in Italiam transiit electus jam Archiepiscopus Salernitanus, cum Pactensis nunquam creatus fuisset Præful. Certè ab ipso Paulo Pontifice, nullo alio Cardinali referente IV. Decemb. MDCVI. Salernitanis datus fuit Antistes, non aliunde translatus, Romæque ritu Ecclesiastico consecratus. Inde ad nos Pacensis factus Præful anno MDCXII. remeavit, cuius administrationi accessit inuncta

R r r 2 ei

ei loco seu vice Lemosii Comitris Neapolitani Proregis Italicarum rerum Senatus præfectura: annóque MDCXIV. ad Metropolitanam Compostellæ urbis sedem transfertur. Viri, præter egregias animi dotes, doctrinâ Iuris, & omnimodâ eruditione clarissimi, opera partim edita, partim inedita, hæc referuntur;

Propugnaculum Ecclesiasticæ libertatis adversus leges Venetiis latis. Romæ 1607. in 4. Quod Pauli Papæ. V. jussu elaborasse dicitur.

Pro Iure Philippi Regis II. Catholici ad successionem regni Portugallie. Hic liber, ut credo, nunquam typis commissus fuit.

Discurso del principio, origen y uso de la Monarquia de Sicilia; adversus contrariam disquisitionem Cardinalis Baronii tomo. XI. Annal. anno MXCVII. à num. 18. Pinciz excusi sunt 1605. in folio.

De Adventu Sancti Iacobi in Hispaniam. M. S. quod opus laudat F. Franciscus Bivarius.

De Conservando arario regio. M. S.

De Maledictis Regum. M. S.

Discurso de los Moriscos. M. S.

Discursos matrimoniales. M. SS. qui omnes libri in schedis remanserunt instructissimæ, quam possidebat, Bibliothecæ: cujus catalogum Matrini in novo Benedictinorum monachorum Monferrato vidimus.

Amplificandæ Sedis suæ amore Curiam regiam dum peteret, morbo lethali oppressus Villalpandi in itinere diem extremum vidit, plusquam octogenarius, X. Kal. Junii anno MDCXXII.

F. IOANNES BENEDICTVS DE GVAR-DIOLA, Benedictinus monachus monasterii Sancti Facundi, vulgo *Sahagun*, scripsit -

Tratado de los Titulos, que oy tienen los Varones claros, y Grandes de España. Matrini apud Viduam Alphonfi Gomez, anno 1591. in 4.

Historia del Monasterio real de S. Benito de Sahagun; adhuc ineditam, sed quam relictam ab autore nostro plures affirmant, inter alios Hieronymus Romanus de la Higuera Iesuita in *Historia Toletana urbis* M. S. lib. XV. cap. XXII.

D. IOANNES BERMUDEZ, Gallæus, Patriarcha Alexandrinus, quâ dignitate ornavit eum Paulus III. Papa Româ in Portugalliam transeuntem ab Æthiopia usq; ipsa, cujus Imperator David Legatum suum destinaverat ad Ioannem III. Portugallie Regem. Bis in Æthiopiam penetravit, de cujus regionis moribus & ritibus, ac Prete Ianii ipsius *Abassinorum Principis* ad Sebastianum Regem librum scripsit. Videtis Georgium Cardosum in *Agiologia Lusitana* die XXX. Martii lit. E.

IOANNES BERMUDEZ & ALFARO, versibus edidit -

El Narciso en octavas. Olissipone anno 1618.

F. IOANNES BERMUDO, Astigi in Bætica natus, ordinis Sancti Francisci, musicâ arte spectatus, edidit -

Libro de la declaracion de Instrumentos: ad Ioannem III. Portugallie Regem. Grana-tæ 1555. Vrsone apud Ioannem Leonem, Vniversitatis typographum 1649. in 4.

F. IOANNES DE S. BERNARDO, Bæticus, ex urbe *Xerez de la Frontera*, ordinis Minorum excalceatorum olim provincie S. Iosephi, nunc provincie S. Petri de Alcantara, Concionator Apostolicus, postquam Romæ procurasset ejusdem Sancti Petri jam solemniter inter Divos à Clemente IX. P. M. relati causam, Præfectus novi nudipedum cœnobii, quod in Neapolitana urbe *S. Lucia de Monte* appellatum his fuit superioribus mensibus concessum ad faciendam frugem spiritalis proventus in militibus Hispanis ejus urbis & regni, magno huic negotio sedulam & animosam contribuit operam. Scripsit ex probationum ipsis instrumentis autoritate Apostolica confectis -

Chronica de la Vida admirable y milagrosas hazañas del glorioso Padre S. Pedro de Alcantara. Neapoli 1667. apud Hieronymum Fasulum in 4.

IOANNES BERNARDVS DIAZ DE LVGO, Hispalensis natu, quam sibi patriam ipse asserit in præmio Indicis Repertorii operum *Didaci à Segura* à se confecti; quod præmium editio princeps & antiqua præfert; ut credere iis, qui *Lugo* propè Victoriæ urbem oppido magis favent, minus nos debeamus, qui tam idoneo teste nitimur. Extra matrimonium parenti natum eum fuisse fama est, atque scriptum reliquerunt Ioannes Rojas in *Tract. De Success. ab intest.* c. XV. num. 19. & Ignatius Lopez de Salzedo in *Additionibus ad Praxim ejus Canonicam* c. XIV. Beneficium obtinuit ætate adhuc tenerâ in *Huelva* municipio diœcesis Hispalensis, quem etiam locum natales ejus sibi adrogare audio. Salmanticæ operam literis dedit, Græcam eruditionem Latinæ adjungens; cujus Græcæ linguæ Professor ibi extitisse, nec Hebraicam ignorasse dicitur. Frequentior tamen in Iuris studio esse volens, ad quod naturâ vocabatur, tam Pontificii, quàm Cæsarei libros avidissimè aggressus est; brevique Decretorum Doctor factus doctrinæ gradum & existimationem in eo gymnasio aliis eminentiorem obtinuit. Vicarium exercuit aliquando munus Ludovici Capitis-vaccæ Salmantini Antistitis, quo eodem tempore Ius de loco superiore interpretabatur. Ioannis

nis post Cardinalis Taveræ Archipræfulis Toletani domum evocatus, idem vice ejus ecclesiasticarum causarum in Curia Archiepiscopali arbitrium habuit. Indicæ tunc temporis expeditionis progressus majorem quamdam sibi adhiberi curam postulabant. Quod commodum accidit; nam inter alios novi Senatus Patres, cui hoc negotium demandatum voluit, Carolus Imperator Bernardum nostrum excellenti vitæ probitate, gravissimis & integerrimis moribus virum, & ad quæque tractanda idoneum allegit. Idemque Cæsar hanc novi Orbis curam jam tredecim annis gerentem, sacrisque inter hæc initiatum, annuente Paulo Pontifice, Calagurritanæ Ecclesiæ præse voluit. Sessibus Tridentinis quintæ, sextæ ac septimæ sub Paulo III. deindeque aliis sub Julio III. usque ad annum DLII. celebratis lego eum honore isto spectabilem, nec minus sapientiâ spectatum pietatēque, interfuisse. Illud quidem in confesso apud omnes est, Sedi suæ restitutum crebra sollicitudinis non vulgaris super commisso grege, morumque severitatis, quæ sacrosancto muneri debetur, argumenta edidisse. Quo ipso tempore doctissimi quique Hispanorum atque gravissimi meritis eum integritatis, doctrinæque laudibus, meminisse illius ubi contingeret, extulerunt. In his sunt Martinus Doctor Navarrus, Didacus Covarrubias, Petrus Plaça, Stephanus Garibajus, Ioannes Vasæus, atque alii, à quibus laudari summè, honestissimum quoddam genus laudis est. Nec tamen studiosos Ioannis Bernardi lectores fraudabo Aloysii Lipomani Episcopi Veronensis, seu potius hominum ætatis illius æqualium de eo existimantium testimonio. Nuncupavit vir ille gravissimus volumen operis sui *De Vitis Sanctorum* primum Bernardo nostro Episcopo anno MDL. Italus Hispano. Causas audi. *Sive enim illam Christianam tuam pietatem & charitatem, quâ inter omnes emines, sive sanctum zelum, quo continè exæstuas, ut Dei Ecclesia in pristinam effigiem restituta sancta & sine macula rursus refulgeat, sive demum Angelicos tuos mores intueor, quibus in terris degens in celo jam conversaris, omnia hæc, inquam, &c. & mox: Sed illud me impulit in primis, quod te Sanctorum vitis mirum in modum affectum videam, egregiamque navare operam, ut quo plures invenire possis, plurimas tibi compares &c.* Prostat nuncupatoria hæc epistola in editione Veneta principe anni MDLI. Opera ejus ad munerum gestorum rationem exegit Alexius Vanegas Toletanus in nuncupatione perdocti operis *De Differentiis librorum* nostro facta. Pro singulis enim occupationibus scribendi argumentum, quod iisdem esset convenientissimum, sibi que & aliis opportunum & utile desumere consueverat. Tam rectus œconomiæ uniuscujusque muneris, quod gereret, æstimator, ac peritus fuit persequutor, Ea-

sunt vel Latina, vel Hispana. Latina hæc;

Practica Criminalis Canonica in qua omnia ferè flagitia, quæ à Clericis committi possunt, cum eorum penis describuntur. 154. Lugduni apud Rovillium anno 1554. & 1569. in 8. & Compluti apud Ioannem Brocar ann. 1554. in 8. Ingolstadii 1577 Venetiisq; 1581. 8. Hanc Scholiis doctissimis locupletiore reddidit Ignatius Lopez Salcedo Decretorū Doctor & Professor primarius Complutensis, ediditque Compluti apud Petrum Robles. Ioannes etiam Helvetius exter homo eandem cum annotationibus propriis subjecit prelo Antverpiensi an. 1563.

Regula Iuris, cum suis ampliationibus & restrictionibus. Compluti apud Guilielmum de Millis anno 154. . . & iterum 1569. Lugduni unâ cum *Practica Canonica* an. 1554. 8. Additiones quoque his fecit Ignatius Lopez Salcedo.

Repertoria ad Didaci Segura, & Ioannis Lupi de Palacios-rubios opera.

Antidotum Desperationis, ac Christianæ Spei robur ex variis Sacra Scripturæ & Sanctorum locis excerptum. Salmanticæ apud Andream de Portonariis 1553. 8.

In Isaiam grandiore volumine commentasse, Vitæque Sanctorum, Tridenti agens, conscripsisse dicitur.

Colloquium elegans & planè pium, exactissimam ab Episcopis post obitum exigendam rationem, non minus graviter, quam lepidè representans. Parisiis 1541. 4.

Vernacula hæc sunt;

Aviso para todos los Curas de Animas, en el qual se declaran muchos oficios, que requieren gran cuidado y suficiencia, que se encierran y accetan en el oficio de curar animas. Compluti apud Michaëlem de Eguia anno 1539. 4. Ibidemque 1545. 4. Cæsaraugustæ 1547. & Compluti quartum typis Ioannis Brocar 1551. Medinæ 1550. Italicè vertit Ioannes Tarca-gnota, ediditque Brixie apud Thomam Bozzolam 1562. in 12.

Aviso muy provechoso para todos los Religiosos y Predicadores. Prodiit simul cum superiore apud Michaëlem de Eguia Compluti.

Instruccion de Prelados. Librum hunc laudat inter alios Vanegas, quem Compluti scimus editum anno 1530. 8. apud Ioannem Brocar.

Exortacion à Don Alonso de Fonseca Arçobispo de Toledo para que celebrasse Concilio provincial. Hujus Vanegas idem meminit.

Contemplaciones de la Virgen Maria Nuestra Señora. in 12. uti lego apud Petrum de Alva in *Militia Conceptionis.*

Soliloquios, suma breve y compendiosa, con la qual se puede despertar la Alma Cristiana à contemplar consideraciones muy altas. anno 1541. in 4. Nescio quidem an diversis ope-

operis inscriptio hæc sit, quæ sequitur,

Soliloquio entre Dios y el Alma. Certè id conversum Italicè prodiit Venetijs ann. 1549. quem se legisse in Italia Ægidius Gonzales Davila in *Theatro Calagurritana Ecclesiæ* affirmat. Vidimus & opusculum aliud ita inscriptum,

Doctrina y amonestacion charitativa, en la qual se demuestra no ser licito a los Christianos ricos, que dexen de socorrer a los pobres que tienen presentes por guardarlo para remediar los venideros, compuesto en latin por el Doctor Iuan Bernardo Diaz de Lugo, traducido por el Arcediano de Alcor Alonso de Madrid. Stellæ Navarrorum apud Guilielmum de Millis anno 1547. in 8. Latinam editionem nunquam vidimus.

De la Piedad. Hujus libelli hanc mentionem reperio apud Gasparem Bæzam Jurisconsultum in Tractatu *De non meliorandis dotis ratione filiabus*, initio cap. IX. Cujus (ait, cum nostrum *Lugum* laudasset) *De Pietate libellum Hispanicè scriptum summa cum animi voluptate legi: nisi idem sit cum præcedenti.*

Constitutiones del Obispado de Calahorra en el Synodo de Logroño de MDXXXIII Legione anno 1534.

Ordinavit, cum Deo se Sacerdotem obtulisset, quatuor *Missas*; primam pro animam in extremo vitæ agentibus, secundam pro conversione infidelium, tertiam pro peccatorum expiatione, quartam pro navigantium indemnitate. Quorum priores duas tam recitantibus, quam audientibus semel in mense Paulus Papa III. viginti quinque annorum indulgentiam (ita enim dicere amat Ecclesiæ) concessit. Omnes verò editæ sunt in *Missalibus Complutensibus* anno MDXLV.

Tandem meritis plenus obiit diem suum, in eadem urbe Calagurritana Christiani ævi anno MDLVI. Exuvias ejus memoratum jam oppidum *Lugo*, quò libentes referimus paternam originem, sepulchro accepit.

IOANNES DE BETANÇOS, in oppido, quod Gallæciæ est, cognomine forsan natus, Peruanam expeditionem unâ cum Francisco Pizarro Duce sequutus est vnus ex primis vasti illius terræ tractus adinventoribus. Antonii Mendozæ Proregis jussu *Historiam* postea edidit, in qua de Indorum moribus, imperio Regum, rebûsque eorum gestis usque ad Hispanorum adventum tractavit. Quæ quidem M. S. ad manus fuit Gregorio Garfiæ Dominicano, cum simile argumentum describeret; quod gratus ipse ei, per quem proficisset, in Prologo attestatur. Antonium de Leone in *Bibliotheca Indica occidentali*, tit. XVII. consule, si vis.

D. IOANNES BITRIAN, domo ex urbe *Calataind Aragoniæ* regni, quam præcæ Bil-

bilis succedaneam, cujus quidem ruinæ non procul conspiciuntur, docti veterum rerum, plures existimant, in patria ecclesiâ Priorem agebat & Turiasonenfis Antistitis Vicarium, cum rogatu Ioannis Ferdinandi à Velasco magni Castellæ Comestabilis eximii literis ac prudentiâ viri, cum à Mediolanensi rediret administratione, illac prætereuntis, Gallicam Philippi Cominæ Historiam in sermonem, vernaculum transtulit, atque scholia utilissima & prudentiæ civilis plena margini adjecit. Operis ea inscriptio,

Las Memorias de Felipe de Comines Señor de Argenton, de los hechos y empresas de Luis XI. y Carlos VIII. Reies de Francia, traducidas de Frances con Scholios propios de D. Iuan Bitrian &c. duobus tomis. Antverpiæ ex officina Ioannis Meursii anno 1643. in folio.

Mirum quidem habeo adjicere, quod ex viro fidei summæ, cui Ioannes ipse de se affirmaverat, olim audivi, ne quidem ullo temporis momento adfuisse huic operi elucubrando authorem, sed peculiari ac perpetuo sibi more, dum scriberet, nunquam non adfuisse.

F. IOANNES BLANCO, Franciscanus regularis observantiæ provinciæ S. Michaëlis in cœnobio Ellerenensis urbis, S. T. Professor, scripsit accuratè (ait Lucas Vvaddingus)

Historia de la Provincia de S. Miguel. apud se M. S.

IOANNES BLASIVS (vulgo BLAY) NAVARRVS, in Valentia urbe natus, atque ejusdem Metropolitanæ Sedis Præpositus (*Pabordre* populari linguâ vocât) Theologûque eximius; quam scientiam doctorali pileo insignitus in patria docuit, laudatus à Francisco Peña in *Notis ad Directorium EymERICI* pag. 59. & 302. Morla in Præfatione *Emporii*, Escolano in fine lib. V. *Valent. Historia.* Scripsit -

De Authoritate Romane Ecclesiæ & sacro ejus Principatu. Barcinone anno 1566. in 4.

De Vectigalibus & eorum iusta exactione in foro conscientia. Valentia apud Petrum Patricium 1587. 4.

D. IOANNES BLASQUEZ MAIORALGO, patriâ ex nobili oppido *Caceres* provinciæ Extremaduræ, regius apud Occidentales Indos in *Vera-Crucis* nova civitate minister à rationibus, & à cura regii patrimonii, scripsit -

Perfecta razon de estado deducida de los hechos del Señor Rey D. Fernando el Catolico contra los Politicos Atheistas. Mexici an. 1646. in 4.

F. IO.

F. IOANNES DE BODADILLA, ordinis Minorum sodalis in provinciæ Castellæ Tolentina domo, ubi docendæ Theologiæ munere fuit egregiè functus, scripsit -

Instructorium omnium Prælatorum Regularium, præcipuè verò fratrum Minorum. Venetijs apud Baresium de Baresiis 1602.

Tridentini Concilii expositionem, quæ servatur M. S. in cœnobio Salicetano ejusdem ordinis; cui rei testimonium præbet Petrus Gonzalez de Mendoza Seguntinus Episcopus ex sodali ejusdem familiæ ac domus, in hujus Monasterii *Historia.*

IOANNES BONIFACIVS, patriâ ex oppido S. Martini del Castañar diocesis Civitatenfis, Iesuitarum Sacerdos, ferè XL. annos impendit puerilibus tradendis disciplinis, auditores non minus literis, quam pietate informans. Attamen gravioribus studiis instructus, utiliter elucubravit -

Christiani pueri Institutiones, adolescentique per fugium. Burgis apud Philippum Juntam anno 1588. in 8. auctas libro uno, rerumque plurimarum accessione, post priorem editionem. Deinde prodiit Ingolstadii apud Ioannem Hertstray 1607.

De Sapiente fructuoso epistolares libros V. Accessit *Liber* alius epistolaris *De Recla Institutione*; post alias editiones, Ingolstadii anno 1606. in 8. apud Andream Angermarium,

Historiam virginalem de B. Mariae Virginis Vita & Miraculis. Parisiis apud Michaëlem Sonnum ann. 1605. & Colonia apud Gualterum.

Epistolæ & Orationes varias.

F. IOANNES DE BONILLA Franciscanus, scripsit -

Tratado de quan necessaria sea la Paz de l'Alma, y como se puede alcanzar. Compluti apud Ioannem Iniguez anno 1580. in 8. unâque cum libello *De Oratione & Meditatione* S. Petri de Alcantara, Salmantica eodem anno in 16. apud Petrum Iasso, & Cæsaraugustæ apud Petrum Gel 1625. Quod opus ex Hispano in Italiæ sermonem conversum, operâ Fr. Iulii Zanchini di Castiglionchio, simul cum Hieronymi de Lemos Hieronymiani monachi *Turri David* Romæ vidimus hoc titulo insignitum, *Trattato della Pace dell'anima.* Florentiæ apud Georgium Marefcotti 1597. in 12.

IOANNES BORDALLO, scripsisse dicitur -

Historia de Nuestra Señora del Pilar de Zaragoza.

D. IOANNES DE BORJA, B. Francisci Gandiæ Ducis, ejusdemque Iesuitarum, Præpositi Generalis, viri sanctitate clarissimi

filius secundogenitus, regius apud Rudolphum Cæsarem Legatus, Mariæque Austriacæ Imperatricis, nec non & Margaritæ Hispaniarum Reginæ Oeconomus, Philippo III. à consiliis status, publicavit -

Empresas morales; à la S. C. R. Magestad del Rey D. Felipe. Pragæ anno 1581. in 4.

IOANNES BOSCAN, Barcinonensis Eques, clarus ineunte superiore sæculo Poëta, Garfiæ Lasso summo viro coævus, atque (ut Plauto utar) summus atque intimus, cum populari modo carminis jam diu delectaretur, & notam genti viam non sine laude, ut captus erat illius temporis, inculcaret, incidit fortasse, dum Granatæ versatur, in Andream Naugerium Italiæ suæ ac poëticæ artis, quam elegantissimis versibus partim Latinis, partim Ethruscis foeliciter excoluit, locupletatque, lumen clarissimum, qui per id tempus ad Carolum Cæsarem Reipublicæ Venetorum Legatus venerat. Hunc scilicet authorem & suaforem Ioannes sequutus Italicum pangendi carminis genus singulis quatuordecim versibus certâ lege, ac velut in orbem vinctis ac respondentibus, resultans; quod à graviore & numerosiore sono, ductuque

Kar' ἐξοχλω Sonetos vocant, tentavit prius, deinde foeliciter sibi consilio succedente præcipuum è cæteris habuit vulgaribus, in quo frequentius exerceretur. Quinimo & auctoritate & exemplo apud familiarem Lasum eatenus valuit, ut eadem liberalis adeo negotiationis operâ usus, industriâque externam & ipse mercem atque ditissimam, longè majus quærens Poësi nostræ ac linguæ compendium, quam author noster fecerat, nostris hominibus invexerit. A quo tamen magno intervallo superatus in re ipsa & operis successu, saltem inventionis palmam sine controversia Ioannes Boscanus possidet. Ambrosius equidem noster Morales in aureo illo de *Hispanica lingua* Tractatu, nihilo inferiorem Italis Boscanum existimat, sive majestatem, varietatēque carminis, sive sensuum ingeniosam subtilitatem, expressionisque facultatem, virisque perpendere velimus; qua in re Ludovici etiam Dulcis in ea, quam fecit, *Ariosti Apologia* iudicio sese uti refert. Collegerat quidem noster sua & Garfiæ jam prius demortui carmina, quæ extarent, ut simul typis committeret; ejus rei testimonio est, nuncupatoria, quæ nunc legitur ad Somæ Ducissam formata, Epistola. Sed virum occupavit mors, priusquam voti compos fieret, ante annum scilicet MDXLIII. Quod utique ab ejus morte factum fuit, hoc præfixo titulo -

Obras de Boscan y Garcilaso Medinæ anno 1544. Venetiisque 1553. in 12. per Gabrieleum Giolittum.

Prosa

Prosâ autem oratione extat ejusdem authoris -

El Cortefano, ex Italico Castellionæi Comitæ felicissimè (quod calculo disertissimorum nostræ gentis hominum, qui vires styli callidè dijudicant, in hisque Ambrosii Moraliis in laudato nuper libello comprobare possumus) in vernaculam orationem translatus. Prodiit Toleti an. 1559. in 4. Antverpiæ apud Viduam Martini Nutii. 1561. 8. Quod opus & Latine extat ab Hieronymo Turleco Germano.

IOANNES BRACAMONTE, dedit -
Elucubraciones ad Libros Hippocraton Martini Martini. Salmanticæ anno 1583. in 4.

IOANNES BRAVO, patria ex Civitate regali, puerorum Elisabethæ Imperatricis regie aule Pædagogus atque Institutor, vertit ex Alvari Gomezii opere Latino, profaicum ex metrico faciens,

El Vellochino dorado, y la Historia del Orden del Tufon; cui adjunctum voluit.

El Sumario de los Reies Catolicos D. Fernando y Doña Isabel, con la tomada de Granada y otros pueblos, que valerosamente conquistaron; sacada de la obra grande de las cosas notables de España de Lucio Marineo Siculo. Toleti ex officina Ioannis de Aiala an. 1546. in 4.

IOANNES BRAVO, domo ex oppido Castellæ Piedra-hita, unde Petrasitanus audit, ingenti doctrinæ famâ Medicam artem professus est, atque exercuit Salmanticæ, datis quotidie in vulgus eximiiis libris, quibus tam magis ac magis confirmabat. Extant nempe ab eo -

De Hydrophobia natura, causis atque medela. Salmanticæ apud Ioannem Baptistam à Terranova anno 1571. in 8. 1576. & 1588. in 4.

De Saporum & Odorum differentiis, causis & affectionibus. Salmanticæ apud hæredes Mathiæ Gastii anno 1583. in 8. Venetiisque apud Ioannem Ciotum 1592. 8.

De Curandi ratione per medicamentis purgantibus exhibitionem, lib. III. Salmanticæ apud Cornelium Bonardi 1588. 8.

De Simplicium medicamentorum delictu, libri II. qui *Ars Pharmacoepa* dici possunt. Ibidem apud Ioannem & Andream Renaud. 1592. 8.

In CL. Galeni librum de Differentiis febrium Commentarius. Salmant. apud Gastii heredes 1585. 4. deindeque 1596. 4.

In Libros Prognosticorum Hippocratis Commentaria. Ibidem apud hæredes Martini Henrici anno 1578. & an. 1583. in 8.

De Marsis & Psyllis, libellum Pætro Bravo Petrasitano Zacutus tribuit, quem non dubito Ioannem hunc Bravum esse.

De Vini natura opus tribuit quoque ei *Bibliothecæ Hispanæ* author.

In Galeni doctrinâ versatissimum vocat nostrum Zacutus Lusitanus, is, cujus nuper meminimus.

IOANNES BRAVO CHAMIZO, Doctor Medicus Conimbricensis, in hac Schola prius Anatomicam, mox Medicam artem subtiliter docuit. Ab eo prodiit -

De medendis corporis malis per manuum operationem. Nescio, an diversum opus sit, quod ei tribui solet, *De vulnorum curatione.*

F. IOANNES BRETON, Babila-fontanus, quod oppidum est in dioecesi Ecclesiæ Salmanticensis, professione Minimus ex Instituto S. Francisci de Paula, Censor Theologus apud fidei vindices, scripsit -

Mística Theologia y doctrina de la perfeccion Evangelica. Matrili 1614. in 4. Quam Gallicè vertit *Claudius Bureus* Parisiensis, Antverpiæ editam 1619. Necnon &

De la Concepcion de Nuestra Señora. Burgis 1616. si non alius est author.

D. IOANNES BRIS MARTINEZ, Cæsaraugustanus, in alma hujus magnæ urbis Metropolitana Sancti Salvatoris Ecclesia Portionarius, deinde Benedictina sub regula Canonici regularis, Præfectusque monasteriorum, cum Deiparæ Virginis de Alaò nuncupatæ, tum Sancti Ioannis de la Peña in Pyrenæis montibus; scripsit accuratè Aragonensis regni origines in eo libro, quem tali insignem titulo emisit in publicum,

Historia de la fundacion y antiguedades de S. Juan de la Peña y de los Reies de Sobrarbe, Aragon y Navarra; quinque libris. Cæsaraugustæ 1620. in folio.

Prius ediderat -

Las Exequias funerales del Rey Felipe Primero de Aragon. 1599.

Apologia en defensa de la Explicacion de la Bula de los difuntos de D. Martin Carrillo.

Carta que escribió al Doctor Bartolome Leonardo de Argensola de algunos desengaños para una nueva Historia del reino de Navarra impresa en Pamplona año de MDCXXVIII. Ea est, quam *Garsias de Gongora & Torreblanca* in lucem emisit.

Fragmenta quoque ex altero hujus opere pro Cæsaraugustana Sancti Salvatoris Ecclesiæ antiquissima & perpetua cathedralitate (cujus ipse meminit *Historia* laudatæ *Pinnatensis* lib. V. cap. XIX.) Ioannes Arruego ejusdem Portionarius edidit in libro nuncupato *Cathedra Episcopal de Saragoza* cap. VI. s. VI.

IOANNES BRITO DE LEMOS, Lusitanus, Lusitanè edidit -

Abecedario militar. Olissipone anno 1633.

F. IOANNES BRV DE LA MADALENA, Dominicanus, Romæ typis edidit -

Excelencias de Santa Maria Madalena. apud Bartholomæum Bonfadium. 1591.

Obras espirituales de diversos en prosa y verso en la fiesta de la Madalena, que se hizo en Roma. apud Dominicum Bassam 1591. in 8.

Vertit quoque ex latino Silvestri Prieratis Dominicani Sacri Palatii Apostol. Magistri -

El Coloquio entre Christo y la Madalena. apud Titum & Paulum de Diana 1588. in 8.

Ejusdem-ne an alterius sit, mihi ignotum, Ioanni certè à Magdalena tributum,

La Vida de S. Elena madre del Emperador Constantino. 1576. in 8.

IOANNES BVIZA DE LLAMAZARES, nescio quis, laudatur Scriptor operis -

De Merito literarum.

IOANNES DE BVRGOS, author referatur opusculi Medici, seu Philosophici, ut videtur, inscripti -

De Pupilla oculi. in 8.

IOANNES DE BVSTAMANTE DE LA CAMARA, patriam habuit Complutum, idèmq; discendi, ac docendi gymnasium. Medicinam, cujus studio, arque item Philosophiæ totius naturalis ardentè incubuit, professus tandem est in hac schola è summo, hoc est primario (ut vocant) cathedræ suggestu. Quo loco in prima docti cujusque fuit commendatione, insignemque doctrinæ famam collegit. Commentatus est post Levinum Lemnium,

De Animantibus Sacra Scriptura; duobus tomis. Compluti 1595. in 4. & Lugduni apud Antonium Phileote 1620. in 8.

Quibus insigne atque eruditissimum bipartitum opus suum HIEROZOIKON, sive *De Animalibus S. Scriptura* Samuël Bochartus Rothomagensis superstruxit, memor nostri quibusdam in locis, præcipuè lib. VI. posterioris partis, cap. IV.

Alius per me sit ejusdem nominis author libri cujusdam -

De las Ceremonias de la Misa. Conchæ 1622. in 8. Matritique 1655. item alterius -

Rubricas del Oficio divino. Matrili anno 1649.

IOANNES CALDEIRA, nescio quis, aut unde homo, elucubravit -

In Catonis disticha commentaria:

quæ in membranis fuerunt in Bibliothecâ Olivariensi.

IOANNES CALVO, Medicæ artis Professor Valentinus, laudabili ad vetustatis instaurationem exemplo edidit opus, cujus hæc inscriptio.

Cirurgia de Guido de Cauliaco con la Glosa de Falco, nuevamente corregida y enmendada, mui añadida, y declarados los vocablos oscuros, que en ella avia, con un Tratado de los simples. Valentia apud Petrum Patricium anno 1596. folio. Item ex propria penu -

Primera y segunda parte de la Cirurgia universal y particular del cuerpo humano. Hispali anno 1580. in 4. Matrili 1626. fol. apud Didacum Flamenco,

F. IOANNES DE LA CAMARA, Seraphici ordinis, M. S. nescio cujus argumenti opus reliquit -

Centurias inscriptum; nihil ampliùs enim de eo monet Petrus Gonzalez de Mendoza ex sodali ejusdem ordinis Præsul Seguntinus in *Historia Monasterii Deiparæ Virginis Salicetane,*

IOANNES DE CAMPO, scripsit -
Monarquia perfecta. Lucronii anno 1639.

IOANNES DE CAMPOS, Medicus Antiquariæ urbis in Bærica, scripsit, ut habeo ex relatione quadam,

De Veneno. Superstes erat MDCLV. ferèque quinquagenarius.

F. IOANNES DE CANTAÑAZOR, Matritensis, ex ordine Beatæ Mariæ de Mercede redemptionis captivorum, Marchioni Castellæ Roderici regio apud Urbanum VIII. Legato à confessionibus; scripsit -

De los Nombres de los Santos, que se ponen a los que se bautizan. Matrili apud Ludovicum Sanchez 1629. 4.

De la Instabilidad del Tiempo, y brevedad de la vida. Romæ 1632. in 4. Credo idem opus esse cum *Epicedio in morte Serenissimi Caroli Hispaniarum Infantis,* cui charus fuit.

IOANNES CANTERO, Theologus Doctor, professus est Compluti Philosophiam in schola, Ildephoncini collegii togâ cinctus, ediditque -

Commentaria in Porphyrii Isagogem, & in Categorias Aristotelis. Compluti sumptibus Ioannis de Villanueva. 1566. 4.

F. IOANNES CARAMVEL LOBKOVVITZ, Laurentio Caramvele nobili Lutsemburgensi & D. Catharinâ Frisizâ, Lobkovvitzæ claræ in Germania domus propagine, Matrili natus est XXIII. die Maji anni sexti

supra millesimum & sexcentisimum. In pueritiae annis mathematicarum artium amore ita vehementer exarsit, Ioannem Efronitam Montis Libani Archiepiscopum præceptorem nactus, ut nisi opportunè providisset genitor, vix ad altioris gradus disciplinas animum applicuisset. Latine nondum sciebat, cum de Planetarum motibus theses ex Ioannis Sacrobusti Sphæra propugnans virtutis suæ primum fecit specimen. Eas tamen artes, etiam sublimioribus aliis adhærens, consecutus semper magno studio fuit. Grammaticæ, Rhetoricæ, ac Poeticæ studia intra triennii spacium confecit, Grammaticæ ac Poeticæ unum, Rhetoricæ duos annos impendens: eamque pangendi carminis facilitatem sibi paravit, ut Ovidii æmulus vel unâ horâ centena funderet. Hujus temporis tentamenta sunt *Ars Metametrica*, cui ingeniosè admodum prælusit vocabulorum variis combinationibus ad labyrinthi formam intra mensuram, versus multipliciter excogitatis; *Ars Rhythmica* & Grammatica alia, quæ omnia *Primi Caramvelis calami* nuncupationem sortita provecior ætas non dedignata est incudi subicere, ac typis edere. Complutum hinc in Academiam veniens sub Benedicto Sancio, qui Aristotelem ibi profitebatur, nunc Puteolanis in Neapolitano regno præest Episcopus, eximie probitatis viro, Peripateticis subtilitatibus aures & animum ita alacrem præbuit, ut elapso Philosophiæ curriculo è centum septuaginta duorum numero, quorum singulis scholastico, ut vocant, Bachalauri titulo jam donandis hoc erat in honestissimis votis, ritè examinatos primo ac præcipuo ad honorem eum loco ante alios accipi & publicari, quod ad capeffendas impigre disciplinas acrem stimulum Academia leges paratum habent, cæteris omnibus præferri meruerit. Hæc tamen ei victoriâ functo sublimior pietatis amor, studiumque fortiter iniecit manus, ad egitque ad Monachorum Cisterciensium præ aliis castra, quorum sodalibus, viris in ea scholâ clarissimis, Dionysio, & Athanasio Cuchis, Chrysoftomo Cabero, & aliis familiariter utebatur. In monasterio Spinæ sacramento dicto religiosæ professionis, Philosophiæque iterum datâ operâ in alio Montis-ramorum, Salmanticam ad discendam Theologiam fuit missus, ubi sub Angelo Manriquo primario hujus scientiæ Professore, & aliis doctissimis viris merens gigantæis passibus ad ejus studii culmen properare, statimque aliquid promittere cepit, quod omnium in se ora hominum aliquando esset conversurum. Nihil enim è trivio ei placere, nihil à præjudicio commendari, sed mirâ ingenii vi ac perspicaciâ exertâ jam & exercitâ in mathematicum subtilitatibus (quod Aristoteli, Platoni & summis quibusque Græcorum Philosophis necessarium prorsus fuit visum) ad scientiarum omnium promovendum circulum studia

dirigere, artibus conciliare & quasi maritare artes, naturæ in omnibus respectum habere, nihilque à viro Philosopho ac Theologo alienum, peregrinumve existimare. Hinc iterum Compluto redditus, per triennium sodales Theologiam docuit, atque studiorum domesticorum præfectus fuit. Hispaniensis autem professionis cursum abruptum habuit opus, ex quo eum Melrosensem Abbatem & Comitum in Belgio creatum, atque insuper generalem per Angliam, Scotiam & Hiberniam Vicarium dictum eò direxerunt primores ordinis, ut Lovaniensis Academiae theatro haud impari Cisterciensi nomini Professore, Theologiæ sisterent. Quas quidem is egregiè partes gessit sodalium collegio Præfectus datus, & in gymnasium ipsum, ac Doctorum Theologorum album admissus, disputationibus ejus solemnibus, quas pro acquirendo sibi hoc loco habuit, effusissimo omnium ordinum plausu ad invidiam usque aliorum exceptis. Non diu post cum Liberto Fromondo Ecclesiæ S. Petri Lovaniensis Decano de tute amplexanda opinionum probabilitate disputavit, Corneliique Iansenii *Augustino* per eos dies publicato aut primus aut è primis unus non assurrexit, jurèque id præ se nomen ferre hunc librum constanter negavit. Variis item scriptis ibi manens perrexit de religione ac de re publica bene mereri, propugnato circa annum MDXLIX. Philippi II. Catholici Regis jure successionis in Portugallia regnum, instante ad id Emmanuele, Antonii filio, Ludovici Infantis nepote, ut, quo posset modo, è Lusitanis quosdam rerum novarum cupidos, & jam tunc aliquid adversus quietem publicam animo concipientes, quasi aliud agens, admoneret officii sui, hoc est, radices rebellionis succenderet. Dabat interim Evangelicis cõcionibus Latinis operâ, Hispaniæve, tam in Regia Bruxellensi coram Serenissimo Ferdinando Hispaniarum Infante ac Belgii Governatore, quam Antverpiæ, Brugis, Gandavi, atque in Lovanio ipso Belgis gratissimus, qui non parum delectantur in istiusmodi actionibus Hispanorum acuminè. Sed cum promotus fuisset à Philippo IV. Rege ad S. Disibodi, vulgò Dissemburgensem, Abbatiam in Palatinatu, eò iter direxit, Colonia; visitavit Fabium Chisium Sedis Apostolicæ ad cætum Catholicorum principum, qui pro pace Europæ sancienda ea in urbe convenerant, Nuntium, ejusdemque Sedis postea moderatorem, cui charus in paucis erat, atque in feriis admodum rebus per literarum vices expertus: Iacobo item Merlo Hostio Pastori in Pasculo viro sanctissimo, qui S. Bernardi opera recognovit, & notis illustravit, vale in ea urbe dixit. Dissemburgum veniens nil quidem antiquius habuit, quam ut perpurgaret monasterii ditionem hæresum radicatis ibi seminibus, pristinaque sanitati, quoad posset, restitueret. Notus indidem

dem & commendatus Anselmo Casimiro Moguntino Præfule S. R. I. Electori ab eo honorificè invitatus est ad suffragandum sibi in Pontificalis officii munere: quod præstitit assumpto titulo Missiensis Episcopi (ut in more est Christianæ Ecclesiæ) titulo tenus. Hinc verò mutatis in Palatinatu rebus, exilem hujus provinciæ vocavit ad se Ferdinandus Tertius Augustus, eumque non solum præfecit Monferratensibus duobus Benedictinorum monasteriis Viennensi & Pragensi, quod sine aliqua professionis mutatione pervicit Caramvel fieri posse, ac sæpè factum esse, sed & annuâ, largaque pensione liberaliter admodum exhibuit. Hic dum agit, pro pace necessariò Germaniæ data, prudentèr eligendo altero, quod minus esset, malo ex naturæ, ac religionis etiam præscripto, nervosè atque eruditè disputavit. Assumptus etiam ab Ernesto Cardinali de Harrach Pragensi Archiepiscopo in Vicarium fuit generalem, & in præcipua quadam existimatione virtutis atque doctrinæ habitus. Pragâ interim ab Suecis obsessâ ductor ecclesiasticorû Caramvel fortissimè adimplevit militis ac Ducis partes; adeo ut remuneraturus Cæsar libertatæ urbis authores, aureis tribus torquibus Rudolphum Coloredum Tridentinum, Innocentium de Comitibus Romanum armorum Præfectos, cumque iis Caramvelem ex monacho strenuum pro lege ac Rege militem ornaverit. Eadem olim virtute animi, architecturæq; militaris peritiâ, Lovanium ab Hollandorum, Gallorûque impressione pro virili sua defenderat, Frankendaliûmque in Palatinatu à Suecorum armorum procul habuerat metu, dum D. Bernardinus Comes de Rebolledo custodiæ urbis, noster autem fabricæ ac munimentis præfesset bellicis. Partè inde à Vvestphalis congressibus Germanæ pacis otium Bohemorum impendit salutem, datâ ei à Cæsare & Cardinali curâ provinciæ ab ignoratione veri, potiusquam à professione falsi ritus purgandæ. Laborant quippe hoc plerumque malo Germaniæ populi vix scientes cui seclæ, aut quare nomen dederint. Quod ex consilio doctissimorum aliorum hominum, quos penes se huic rei Cæsareo jussu destinatos habebat, scelicissimè fuit exequutus. Hæreticorum plusquam triginta milibus ad castra Ecclesiæ reductis, reliquisque acatholicis vix comparere audentibus; cuius rei literis testimonialibus sibi ab Harrachio Cardinali datis, & sub initium Theologiæ suæ præterintentionalis editis Catholicum orbem certiore reddere noster voluit. Regiohradensem item in Bohemia Episcopatum accepit. Innocentio interim Papæ demortuo cum Alexander VII. subrogatus esset, veteris amici in magna etiam fortuna adhuc memor, suasit eum per Harrachium Cardinalem tunc Romæ hærentem, ut in urbem se conferret, in maximam quamque spem erectus. Venit ille,

atque humanissimi Principis deosculatus pedes singularis benevolentia in magnam aliquam beneficentiæ significationem brevi prorupturè indicia clarissima lætus excepit. Contentam verò expectationem omnium paulò post vidit in Campaniensis Neapolitani regni ecclesiæ tenni admodû Præfectura sibi oblata, quam cum ampla & lautissima Germana re haud facilè commutaturus alius fuit, cui non esset Caramvelis temperantia, modestiaque. In hoc secessu jam duodecim integris annis latet, die, noctûque chartis invigilans, per quatuordecim sedecimve horas quotidie adhærens libris, parcus, sorte sua contentus, nisi quod ægerrimè dolet abundantissimos vigiliarum suarum fructus præ angustia familiaris rei lentè admodû in lucem erumpere. Latet, inquam, nec tamen obscurus, calamo enim per ora hominum & Europæ omnes plagas viri nomen pervolat; quem non solum doctrina exquisita, varia, multiplex in omni fere disciplinarum genere, pervicax, ferreæque ad studiorum contentionem natura; sublime, acerrimum, versatile ingenium, atque omnium quæ infuderis capax, memoriæque singularis, sed & modestissima humanitas, suavissimi atque incorrupti mores, tenorque vitæ ad instituti normam semper exactus hæc nostrâ ætate splendidissimis literariæ republicæ, atque ecclesiasticæ luminibus æqualem, ac sublimioribus quibuscumque Hierarchie sacra honoribus parem constituunt. Quem quidem Erycius Puteanus alicubi appellare *virum* non dubitavit, *sive ingenium, sive doctrinam, sive eloquentiam spectemus, magnum, eximium ac planè divinum*. Abstineo nunc aliorûm elogiis, ut veniam ad opera, quæ sunt plurima, & immenso labore concepta, quorum ne quidem quarta pars in lucem prodiit. Manent alia in scriniis, quæ aut expensæ copiam, aut postremam authoris expectant manum. Librorum editorum seriem dabimus ex catalogo, quem ipse confecit, & sub *Rhythmica* initium evulgari curavit, ordine aliquantulum immutato.

Latina hæc sunt Grammatici argumenti; *Steganographia*; sive in ejusdem tituli opus Ioannis Trithemii Abbatis commetaria. Bruxellis apud Adrianum Merbek.

Primus Calamus. Hujus tria parabat volumina, primum comprehensurum, *Artem Grammaticam linguarum Latinae, Græcæ, Hispanæ, Hebrææ, Græco-latinae, Syriacæ, Hispano-Arabicæ, Megrilensium, Sinensem, &c.* novâ methodo traditam & ad summam facilitatem redactam. At hujus tomi ea tantum pars, quæ Latinam docet, Romæ prodit apud Fabium de Falco in folio; reliquæ typographum idoneum expectant.

Calami ejusdem secundus tomus *Rhythmica* appellatus, Sanctangelii, qui locus est Campaniensis diocesis, è domo authoris prodiit, 1665. in fol. ac duplo auctior Campa-

nia 1668. Considerat is quantitatem discretam, & exhibet numerorum ideas, quæ in omni idiomate locum habere possunt.

Calami tertius tomus, *Metametricalis* dictus. Romæ apud Fabium de Falco 1663. in folio. Agit de syllabarum quantitate continua, & pronuntiationis duratione, quæ ipsa ex variis procurrentium, recurrentium, volantium & labentium versuum motibus ingeniosos labyrinthos concinnat.

Cabala Grammaticæ Specimen. Bruxellis an. 1642. in 12.

Grammatica audax, pro iuvandis Grammaticis, qui ad scholam transeunt Philosophicam, docens exempla hujus artis ex Grammaticis mutuare. Francofurti apud Schonvveterum anno 1651. in folio. Ea tamen quadruplo auctior est apud authorem.

Dialectici autem, & Philosophici,

Apparatus Philosophicus. Francofurti apud eundem Schonvveterum anno 1652. in folio, Coloniae quæ 1665. fol. De omnibus scientiis & artibus breviter disputat.

Philosophia rationalis. (Theologiam nuncupavit per errorem Typographus) Francofurti apud eundem an. 1165. in folio.

Herculis Logici labores tres. Francofurti iisdem typis 1651. in fol.

Metalogica. Ibidem eodem anno in folio.

Severa argumentandi methodus. Duaci an. 1643. 4. Lovanii 1644. apud Everardum de Vvite in fol. Francofurti apud Schonvveterum 1651. fol.

Philosophia. Lovanii apud Everardum de Vvite ann. 1648. in fol. Quadruplo autem auctior penes authorem.

Pandoxium Physico-ethicum; cujus tomi tres esse debent. Primus qui *Logicam realiter & moraliter examinat*, prodiit Campaniæ è domo auctoris an. 1668. in fol. alii duo latent, de quibus deinde mentio fiet.

Mathematici;

Cælestes Metamorphoses; sive circulares Planetarum Theoricæ in alias formas transfigurata. Bruxellis apud Meerbechium an. 1639. in 8.

De novem Syderibus circa Iovem visis. Lovanii apud Bovetium anno 1643. in 12.

Mathesis audax. Lovanii apud eundem an. 1642. 4. semel atque iterum eodem anno. Graviore hæc difficultates, quæ in Logica, Physica, & Theologia controvertuntur, Arithmetice, & Geometricè per numeros & lineas decidit.

Sublimium ingeniorum Crux; sive de lapsu gravium. Lovanii apud eundem Bovetium 1642. 4.

Solis & artis adulteria, sive de Horologiis. Ibidem iisdem typis 1643. fol.

De Perpendicularorum inconstantiâ. Ibidem apud eundem Bovetium ann. 1643. *Vt, Re, Mi, Fa, Sol, La, Ri*; *Nova Musica*. Viennæ apud Cosmerovium, anno 1645. in 4.

Cursus Mathematicus, quatuor tomis constans;

Primus est *Mathesis vetus novis operationum compendiis & demonstrationibus dilucidata*: quæ Arithmeticam, Algebra de abstracta proportionalitate, quæstiones Enarithmicas, Geometriam, Geodesiam, Geographiam, Centroscopiam, Orometram, Hydrographiam, Hissiodromicam, Hypothalaticam, Necticam, Nauticam terrestrem, Potamographiam, Hydraulicam, Aërographiam, Anemometriam, Preticam, Nauticam æheream, Sciographiam &c. exhibet, & speculationibus variis exornat.

Secundus, *Mathesis nova, veterum inventis confirmata*, Logarithmicam, Combinatoriam, Aleatoriam, Trigonometriam, Diabeticam, Mechanicam, Pedarsicam, Staticam, Hydrostaticam, Meteorologiam &c. dilucidat. Accessit -

Interim Astronomicum, primum per circulares, deinde per oscillatorias, demum per rectas lineas Planetas universos deducens.

Tertius, *Mathesis Architectonica*, exponit plurimas artes practicas, sed præcipuè Architecturam civilem (rectam, obliquam) columnariam, bellicam, Artémque militarem, Horographiam, quæ fabricat automata, & solaria horologia, nec non & Musicam.

Tomus Quartus; seu *Mathesis Astronomica in Physicâ Tribunali damnata*. Organa hæc plurima, eaq; securissima apparat, ut astris præparentur insidiæ; De Mundi Systemate disputat, Terram quiescere ostendit; oculum deinde ad singulos Planetas transfert, Tychois progymnasimata discutit; Hodierne vigiliæ expendit; & tandem Planetarum Theoricæ per Mathesim promovere desperas ad Physicæ causas recurrit.

Theologici argumenti sunt sequentia:

Encyclopædia Concionatoria: Conceptus scilicet morales, quibus aut Evangelia, aut Sanctorum virtutes celebrantur & dilucidantur. Pragæ an. 1649. 4. Sancti angelii an. 1664. fol.

Maria, liber; De laudibus Virginis Mariæ. Pragæ apud Scyparzius an. 1647. in 4. & Sancti angelii typis episcopalibus an. 1664. in fol.

Museum Mortis, sive de præparatione ad eam. Bruxellis apud Meerbechium an. 1638. 3.

Bernardus triumphans. De Petri Abailardi & Gilberti Porretani doctrina differit, & multas quæstiones difficiles & obscuras expendit. Lovanii apud Everardum de Vvite an. 1639. 4.

Caba.

Cabala Theologica excidium; sive contra Cabalistas Rabbinos, qui ne unum quidem de Deo verbum in sacris Bibliis contineri somniarunt, unâ cum *Commentario Angelici Doctoris contra Genes*, quem Iosephus Ciantes Præsul Marficannus Hebraicum ex Latino dedit, apud Vareseum an. 1656. fol.

Theologia moralis. Lovanii apud Sangresum an. 1643. fol. Plurimum autem hæc etiam crevit.

Theologia Regularis SS. Benedicti, Augustini, Francisci Regulas commentariis dilucidans. Brugis apud Breygelium anno 1638. in fol. Francofurti apud Schonvveterum 1644. in 4. Venetiis apud Hartzium an. 1651. in 4. Duplo autem auctior tandem Lugduni sumptibus Laurentii Anison 1665. fol.

Theologia Regularis alter tomus *varias epistolas* exhibet, in quibus dilucidantur gravissimæ circa eam difficultates. Lugduni iisdem typis Anison an. 1665. folio.

Theologia fundamentalis. Francofurti apud Schonvveterum an. 1651. 4. Scilicet hæc multis datis positionibus, quæ assertæ placita juniorum Theologorum evertunt, quæ negatæ in primas Philosophiæ veritates impingunt, doctorum mentes explorare voluit, ut vel rejiciantur priores, vel admittantur posteriores. At ejusdem operis aliæ editiones subsequentes, scilicet Romana apud Ignatium de Lazaris an. 1657. Lugdunensisque ejusdem anni apud Anison in folio, difficultates in prima illa editione propositas, quatenus potis est, resolvunt.

Theologia intentionalis. Lugduni sumptibus Borde & Arnaud 1664. fol.

Theologia præventionalis. Ibidem iisdem sumptibus in folio.

Apologeta pro doctrina de probabilitate. Lugduni sumptibus Laurentii Anison anno 1663. in 4.

Scholiolum elimatum ad Regulam Sancti Benedicti, libellum S. Bernardi *De Præcepto & dispensatione* dilucidans: in quo demonstratur Sanctum hunc Doctorem opiniones benignas semper elegisse. Lovanii apud Everardum de Vvite an. 1641. Francofurti apud Schonvveterum 1644. Venetiis apud Hartzium 1651. Santangelii in typographia Episcopali an. 1665. semper in 4.

Iuridica, sive Civilis, sive Canonici argumenti hæc, aut Iuridico-Historica;

Hierarchia ecclesiastica: De Summi Pontificis, Patriarcharum, Archiepiscoporum, Episcoporum, Abbatum, Sacerdotum, Diaconorum, Hypodiaconorum, Clericorumque inferiorum ordinum electione, promotione, necessitate & honestate. Pragæ apud Urbanum Balthasarem Goliafchium an. 1653. fol.

Philippus Prudens Lusitanie, Algarbiæ, Indiæ, Brasiliæ &c. legitimus Rex demonstratus. Antverpiæ apud Balthasarem Moretum 1638. in fol. In quo opere valde

adjutus fuit ab excellentissimi Principis D. Emmanuëlis à Portugallia supra laudati schedis omnis generis M. SS. quas curiosè collegerat, & ab Antonio parente habuerat, cui Emmanuëli adeo charus fuit noster, ut hæres ab eo moriente sit nuucupatus omnis chartariæ hujus supellectilis manu exarata.

Motivum Iuris, De Eminentissimi Cardinalis Richelii ad Cisterciensem Generalatum promotione & electione irrita. Antverpiæ apud Volscantium an. 1643. in 4.

Sacri Romani Imperii Pax licita demonstrata. Viennæ apud Cosmerovium anno 1649. in folio.

Libra de Præcedentiâ; pro Cisterciensibus contra Aoracenses. Lovanii apud Bovetium an. 1643. 4.

Historica sacra, aut profana;

Benedictus Christiiformis; sive S. Benedicti Vita iconibus in ære incisus, carminibus & conceptibus moralibus exornata. Pragæ in folio regali 1648.

Dominicus, sive *Historia Ven. P. Dominici à Jesu-Maria Carmelitani exalceati*, monitis asceticis & politicis exornata. Viennæ apud Cosmerovium 1654. fol.

Boëtius: sive ejus vita moralibus monitis exornata. Pragæ apud Scypartium an. 1647.

Excellentissima Domus de Mello. Lovanii apud Everardum de Vvite 1643. in folio regali cum imaginibus æri incisus.

Omnia hæc Latine: quædam & Hispanè loquuntur, nempe,

Psalms Confessionales. Bruxellis apud Hadrianum Meerbeck anno 1638. in 12.

Declaracion mystica de las Armas de España: iisdem typis ann. 1639. fol.

Repuesta al Manifiesto del Reino de Portugal. Antverpiæ apud Balthasarem Moretum anno 1642. 4. Et iterum Sancti angelii in typographia Episcopali an. 1664. 4. Hunc librum Latine reddidit Leander Bandtius Caramvelis discipulus, atq; ita inscripsum, *Joannes Brigantinus Lusitanie, Algarbiæ, Indiæ, & Brasiliæ illegitimus Rex demonstratus*, dedit in lucem Lovanii apud Everardum de Vvite 1643. 4.

Inedita perfecta, affecta, quatuor integras arcas implere à Caramvele ipso sæpe audivimus. Quorundam ex iis ipse recordatur in laudato operum catalogo, scilicet Hispanè concepta hæc sunt;

Conceptos Evangelicos; sive Conciones plures de Tempore, ac de Sanctis, variis in locis à se habitæ.

Arte militari. Franckendaliæ in Palatinatu scripta.

La Excelentissima Casa de Ligne.

Lamoraldo; sive de Lamoralli Principis de Ligne legationibus.

Hispa-

Hispano-stemma; five Interpretatio libri Hispani, quem laudavimus, *Declaracion mystica de las Armas de España*, pluribus adjunctis, quæ in Hispano opere desiderantur.

Pandoxii Physico-Ethici tomus secundus, qui Philosophiam, Iurisprudentiã, Astronomiam, Medicinam &c. realiter & moraliter discutit.

Pandoxii ejusdem tomus tertius, qui Theologiam analogiã servatã realiter & moraliter exhibet. Duo hæc volumina cum primo illo jam antea edito, seu *Pandoxium Physico-ethicum* integrum Lugdunensibus typis prodibit brevi.

Officii divini Encyclopædia; in commendationem doctrinæ Breviarii ecclesiastici, quo attentè lecto Physicam, Logicam, Theologiam addiscere quisque poterit.

Theologia Regularis tomus III.

Expostulatio de Probabilitate ad Areopagum Romanum.

De aliis nos ipse, cum Romæ nunc sit, reddidit certiores. Nempe Philosophica, Mathematica;

Cursus Philosophici duorū hæcenus voluminum evulgavit materiam. Quatuor quippe editurus, *Philosophiam rationalem* Francofurti editam primo, secundo autem destinat *Metalogicam*, atque *Herculis Logici labores*; *Philosophiam* hæcenus ineditam, eamque singularem, & ab aliorum omnium conclusionibus magna ex parte discedentem comprehensurus tertio est, uti *Physicam* quarto & ultimo volumine, cui præmittet *Syntagma illud, Plantarum, animantium & hominum Vita vegetativa Sol*, jam formis editum.

Vranometria. In hoc opere omnes vias à veteribus initas erroneas, aut saltem suspectas ostendit, & ne parallaxes, etfi infallibiles speculativè, ab hac censura eximit, quoniam in Luna pluribus periculis subiecta est praxis: demonstrat inde Tichonem somniasse illa omnia, quæ de Solis & Martis parallaxibus commentus fuit. Quamobrem à veterum & juniorum recedens methodo per lucem & umbram se subrigit, ut Planetarum intervalla metiatur.

Astronomia instaurata, demonstrat esse falsas veterum has conclusiones, *Planetarum orbita sunt circulares; aequalibus temporibus in sua singuli orbita aequales arcus conficiunt; Causa & rationes motuum sunt Mathematica, &c.* imo nec circulares, nec elypticas, sed orales figuras in spatio eas describere affirmat, aliquando intensius, aliquando remissius, sed debitis in locis propelli, & in suo motu à physicis causis dependere.

Tribunal Dedali, præmisit ac demonstrat leges *Αρχιτεκτονικης*, & postquã præclara aliqua Templi, Monasterii & Palatii regii Scurialensis laudavit ex profunda eorum speculatione, atque elucidavit opera,

pleraque alia totius Europæ, ac Romæ præfertim, in examen vocat, censorioque lustrat oculo.

Ars militaris, multa comprehendit, quæ à Ducibus & Architectis prorsus ignorantur. Mathematica hæc omnia typis jam committit.

Theologica autem sunt;

Hæresis Ianseniana; adversus novatores hujus temporis.

Alcorani impugnatio, argumentis ab absurdo & impossibili formatis ostendit authorem Alcorani, quem *Deum* vocat Mahometus, ignarissimum fuisse, imperitum Historiæ, Arithmeticæ, Geometriæ, atque Astronomiæ nescium, totque ac tam evidentes errores admisisse, ut impossibile sit Averroem, Albumazarem & alios Mathematicos Arabes illi serio adhæsisse. Meminit author in quadam epistola ad Antonium Maiers Caramvelem, quæ LI. est inter eas, quæ editæ sunt in altera parte *Theologia Regularis*.

Caramvelis Deus, quæstiones Sancti Thomæ, quæ in prima Parte de Deo agunt, exponit ac dilucidat.

Opinio probabilis, liber ab *Apologetate & Expostulatione* distinctus, omnia radicibus examinans, quæ quæstionem concernunt, præcipueque an dentur probabiliores, aut minus probabiles opiniones; hæc enim distinctione proscripta multa ac molestissima controversiæ cessabunt.

Apostolus. Specialis est liber, in quo S. Pauli epistolæ commentariis criticis, ac Theologicis elucidantur. Sunt & alia similia opuscula, quæ aut seorsim edi poterunt, aut *Apostolo* adjungi.

IOANNES DE CARDENAS, Medicus, ut par est credere, scripsit -

Problemas y secretos de las Indias. an 1591. in 8.

Del Chocolate, que provechos haga, y si es bebida saludable, o no. Mexici an. 1609. Vtriusque operis author eodem nomine appellatur; ideo hæc duo eidem adjudicavimus.

IOANNES DE CARDENAS, Hispalensis, Iesuitarum sodalis, Professor Philosophus & Theologus -

Crisim Theologicam; sive *Disputationes morales selectas*, edit nunc Lugduni. Rector fuit collegii Marcienensis.

IOANNES DE CARDONA, de Christi Iesu amore ad Potentianam Mendoziam scripsit hujus tituli librum,

Notable de Amor. M. S. in 4. vidit Tamajus.

F. IOANNES CARDOSO, Lusitanus; Poe-

Portalegrensis, fratrum Minorum sodalis in provincia Algarbiorum, Olisiponensibus religionis vindicibus à censura officio, triumque militarium Portugalliæ ordinum, regius, uti vocant, examinatus; edidit vulgari gentis linguã -

Jornada da Alma Libertada, guiada no arriscado e tempestuoso mar do Mundo por Christo Piloto divino: ad Pl. CXIII. Vlissipone per Gerardum à Vineã 1626. 4.

Ruth peregrina, seus sucesos, e boa ventura moralizada sobre a letra do sagrado texto. Vlissipone an. 1628. 4.

Plures alios libros hunc scripsisse, sacri argumenti omnes, scio à Georgio Cardoso *Agiologii Lusitani* authore, qui refert exuisse eum postea Minorum habitum, & in Clericorum sæcularium statu remansisse.

IOANNES DE CARMONA, Medicus, ac Philosophus Hispalensis, qui jam in *Ellerena* urbe munus perpetui Decurionis, Medicique Apostolicorum hæreticæ pravitatis Inquisitorum gesserat, publicavit -

Tractatum, an Astrologia sit Medicis necessaria: cujus quidem quæstionis inficiale ipse partem sequitur. Item -

Praxim utilissimam, ac ad curandam, cognoscendamque pestilentiam apprime necessariam: sive de Peste & febribus cum punctulis vulgo Tabardillo, adversus Ioannem Fragosum, qui negaverat pestilentes esse hujusmodi febres. Hispali an. 1590. in 8. apud Franciscum Perez, quæ quidem secunda editio est.

IOANNES CARO, Latinã formã dictus CARVS, scripsit quædam -

De las Aves del Nuevo Mundo. Ejus mentionem facit Gilbertus Longolius in *Dialogo suo de Avibus*; eumque reprehendit, quod mendax sit, & barbarus in avium descriptione. Hæc *Bibliotheca Gesneriana Epitome*. Unde hausit Antonius Leonius in *Bibliotheca Indica*.

IOANNES CAROLVS, Medicus Doctor, edidit -

Guitarra Española de cinco ordenes. Ilerdæ an. 1626.

F. IOANNES CARRILLO, Cæsaraugustanus, ordinis Minorum, Martini Abbatis Mont-Aragonis, qui & ipse scriptis celebratur, germanus frater, provinciæ Aragonensis bis Præfectus, Monialium ordinis exalceatarum Matritensium, in hisque Serenissimæ Margaritæ Austriacæ confessionibus aures præbuit, in hujus muneris gestione vivis exemptus. Ad diutinam Theologiæ professionem sacræ pangendæ Historiæ curam gestit, uti hæc ostendunt ab eo edita;

Primera y segunda Parte de la Historia

de la Tercera orden de nuestro Seraphico Padre S. Francisco; con la Historia del milagroso apareamiento de la Imagen de Nuestra Señora del Monte-Santo. Pars prior edita est Cæsaraugustæ an. 1610. in 4. posterior autem 1613. 4.

La Historia de S. Isabel Infanta de Aragon y Reina de Portugal. Cæsaraug. apud Ioannem Lanaja an. 1615. 4.

Relacion Historica de la real fundacion del monasterio de las descalças de Santa Clara de Madrid, de las vidas de la Princesa de Portugal D. Juana de Austria su fundadora y de la Emperatriz Maria su hermana con un breve tratado de CXV. Santos de la Casa de Austria y sus elogios. Matriti 1616. 4.

F. IOANNES DE CARTHAGENA, ex Societatis Iesu presbytero nomen suum inter Franciscanos regularis observantiæ professus, è provincia Conceptionis, unde ei religiosi natales, superiorum nutu se Romam contulit, longè à patria, & in conspectu totius Ecclesiæ ac doctissimæ gentis, cui eximia quæque doctrinæ & artis in pretio sunt, in prima eruditionis, iudicijque commendatione ponendus. Quo nempe diutino Theologiæ Professore S. Petri Montis-aurei cœnobium Transiberinum, ubi commorabatur, auditoribus solito frequentius usque ad hunc diem gloriatur. Paulo item Papæ V. charus fuit magnopere, gravibus & sapientibus ejus responsis, doctrinæque sapius expertæ ac respondentis gratiæ atque laudi obnoxio. Neapolim aliquando accedens, ita sibi Petrum Gironium Vrsanonis Ducem illius temporis proregem grata compe de obvinoxit, ut (si Ioannis Baptistæ Lauri *Orchestra* velimus credere) uter alteri esset charior, venerabiliorque, non planè dispiceres. *Foremus* (inquit ipse Laurus) *nos libros ejus alienissimo illic (Neapoli) tempore defuncti, quondam in Divi Petri ad Montem-aureum voce & calamo Christianè rhetorizantis*. Scripsit namque -

Propugnaculum Catholicum, De Jure Belli Romani Pontificis adversus Ecclesiæ jura violantes, lib. IV. ad Paulum V. P. M. super tumultibus Venetis. Romæ 1609. 8.

Pro Ecclesiastica libertate & potestate tuenda adversus injustas Venetorum leges &c. tomum I. in novem libros divisum, ad eundem Pontificem. Romæ ex officina Stephani Paulini 1607. 4.

Disputationes in universa Christiane Religionis arcana. Romæ apud Alphonsum Ciaconem an. 1609.

Praxim orationis mentalis. Venetiis an. 1618. Colonia 1618. in 12.

Selectarum Disputationum in quartum librum Sententiarum, tomum primum: in quo de Sacramentis in genere, ac de instrumentali eorum efficacia disertè (ut Vvaddingus ait) & copiosè pertractatur; ad eundem Pontificem. Venetiis eodem anno.

De Religionis Christianae arcanis Homilias sacras cum Catholicas, tum morales; tribus tomis, seorsim alibi, tandem Antverpiæ simul editis apud Kerbergium anno 1622. in folio.

De Antiquitate ordinis Carmelitarum. Hunc nondum vidimus typis commissum; at scimus iterum atque iterum Hispano sermone donatum, semel ab Emmanuele Romano cum elucidationibus atque additionibus, secundoque ab Hieronymo Pancorvo Giennensi ejusdem instituti Carmelitarum sodalibus.

Ineditum mansit (*Vvaddingo attestante*) *Homiliarum de Statu Pontificio & Cardinalitio*, volumen unum. Item *Disputatio insignis contra latentem usuram*; ad Paulum V. P. M. Incipit; *Ad interrogationem &c. testis Haroldo in additionibus ad Scriptores Minorum Vvaddingi.*

Abiit author Neapoli ad piorum sedes è domo Sanctæ Mariæ novæ anno MDCXVII. in sacello Sancti Iacobi de Marca sepulturâ donatus.

IOANNES DE CARVALHO, Lusitanus, edidit, cum esset Professor Iuris Canonici Conimbricæ,

De Quarta Falcidia & Legitima. Conimbricæ 1631.

In Cap. Reynaldus de Testamentis.

F. IOANNES DE CASTAÑIZA, Benedictinus monachus ex monasterio antiquissimo S. Salvatoris de Oña veteris Castellæ, insignis vir suos inter sodales pietate ac literis; quarum commendatione, cum ordinis sui, hoc est, Hispanæ Congregationis, Concionator, ut vocant, generalis, deindeque & regius Philippi II. Ecclesiastes, tum etiam Censor Theologus apud Apostolicos Fidei Iudices, qui in supremo Senatu sedent, creari dignus apparuit. Extare ab eo hæc opera novimus;

De la Perfeccion de la vida Christiana. Quod opus vernaculè apud nos editum Latine transtulit Iodocus Lorechius, Parisiisque edidit apud Petrum de Bresche an. 1644. in 8. recusum postea Francof. cum titulo *Pugne Spiritualis, sive de perfectione.* an. 1662. Alii, ut lego, in Italicam & Germanicam linguam verterunt.

La vida de San Benito, que S. Gregorio Magno dexò escrita en Latin, traducida en vulgar con las vidas de sus dos Dicipulos San Mauro y S. Placido. Salmanticæ 1583. 8.

Aprobacion de la Regla y Orden de S. Benito en algunos Concilios, lugares del Derecho, y Letras Apostolicas; con un Catalogo de Principes y Doctores Orthodoxos y Santos, que an florecido en ella en todo genero de virtudes y ciencia. Salmanticæ apud Lucam Iuntam anno 1583. in 8.

Historia de S. Romualdo Paderador del orden Camaldulense, que es una idea y forma perfecta de la vida solitaria. Matrili an. 1597. in 4. Hanc in Italicum convertit Timotheus à Balneo atque edidit Venetiis apud Dominicum Imbertum. 1605. 4.

Batalla espiritual. Hoc opus ideò hic sistimus, quia Belgicè editum Gerardo Zoes interprete novimus *Pugnam spirituales*, sive hujus tituli librum ex Joannis Castañizæ Benedictini opere. Sed idem hoc videtur cum libro de *Perfectione*, ut annotavimus. Tribui quoque huic eidem solet

Declaracion del Padre nuestro. anno 1604. Itémque -

Vida de San Bruno.

Edidit certè is, è situ ac tenebris cujusdam Bibliothecæ in lucem vindicans,

Insinuationum divinæ pietatis libros quinque, jam olim ex Theutonico in Latinum sermonem conversos, in quibus Vita & scripta S. Gertrudis monialis ordinis S. Benedicti continentur, novâ authoris operâ correctos & scholiis illustratos, unâ cum Vita ejusdem Sanctæ Gertrudis ex variis authoribus collecta. Cui accedunt *Nonnulla ejusdem Sanctæ Virginis exercitia cum scholiis.* Matrili an. 1599. in 4.

Vitâ cessit vir eximius Salmanticæ, in cuius urbis monasterio Vincentii Martyris nomine appellato diu vixit, anno exacti sæculi XCVIII. Meminit ejus non sine ingentis cuiusdam laudis significatione Antonius de Iepéz Benedictinorum Chronographus tomo VI. *Historia* ad annum MDXCVIII. fol. 337. & tomo VII. ad annum MCXLIII. fol. 346. quo loco inscriptionem sepulturæ ejus adducit.

D. IOANNES DE CASTELBRANCO, Lusitanus, Eduardi Comitæ primi de Sabugal filius, scripsit sermone illius gentis vernaculo -

Arte de Grammatica Latina nuevamente ordeada em Portugues: quam protulit in lucem Fructuosus Pereira monachus Benedictinus authori nuncupatam. Olisipone ann. 1636. apud Petrum Craesbek. in 4.

IOANNES CASTELLANOS, Sacerdos Tunxentis in America, scripsit opus metticum hoc titulo,

Varones illustres de Indias; tribus partibus, quarum prima tantum vidit hæcenus lucem, anno 1589. in 4. Alteram tertiâmq; manu exaratam nonnusquam adservari testibus oculatis credo. Sed & quartam laudat D. Thomas Tamajus in *Collezione librorum Hispanicorum.* Antonius Leonius in *Bibliotheca Indica* tit. III. occidentalis partis, refert secundam hujus operis partem esse apud Ludovicum Tribaldum Toletum Chronographum regium Indiarum: quæ quidem postea fuit

fuit penes Laurentium Coccum oppidi Sancti Laurentii in campo provinciæ Vmbriæ civem, qui N. Campegio Nuntio Apostolico Matrili fuit à secretis, eaque manu ipsius Tribaldi scripta, quod lego in notis ejusdem Cocci margini *Bibliotheca Indica*, quam ex ejus defuncti libris comparavimus, affixis.

D. IOANNES DE CASTILLA & AGVAIO, Cordubensis Eques, atque ejusdem urbis Decurio, munus sibi commissum non satis dignè visus sibi gerere, nisi & aliis viam muniret publicæ rei utiliter administrandæ, scripsit -

El Perfecto Regidor; ad Franciscum Mendozam Aragoniæ Architalassum. Salmanticæ apud Corneliū Bernardū 1586. 8.

D. IOANNES DE CASTILLA, Palentinus natus, Iurisperitus, Salmanticæ Ecclesiæ Præsul, scripsisse dicitur -

In Cap. Grave, de Poenis, Commentarium: quæ vidisse se in ejusdem Ecclesiæ Salmanticæ Bibliotheca refert Ægidius Gonzales Davila in istius urbis *Historia* lib. III. cap. XX.

Abiit ad plures Palentiæ an. MDX.

IOANNES DEL CASTILLO, Gaditanus, Pharmacopola, publici juris utiliter fecit è Gallico vertens -

Pharmacopea Parisiense parafra-seada por el Doctor Brison Bauderon. Gadibus 1621. 4.

D. IOANNES DEL CASTILLO SOTOMAIOR, Matritensis, oriundus ipse è montanis Burgenfibus, patrem habuit Iosephum Guillen del Castillo in Conventu Juridico Hispalensi criminalium causarum IIII-virum eâ memoriæ excellentiâ, ut fama est, vigentem, ut Bibliorum sacrorum codicem atque omnes Senecæ epistolas recitare posset; patrum verò Gomezium à Leone Pincianæ Curia Senatorem, cujus alicubi nepos meminit. Qui quidem operâ juris studio Salmanticæ navatâ, post literarium, solemnèque in quadam Cisterciensium sodalium domo annorum aliquot secessum, ad Complutensem Academiam se conferens, Pontificios ibi Canones prius pomeridianis horis, post antemeridianis, primarius scilicet Antecessor de superiore loco interpretatus est. In hoc militiæ ordine is merebat, cum *De Vvfructu*, hoc est, primum suarum *Iuris lucubrationum* volumen typis edidit. Porrò ab Academicis velitationibus Curia traditus, seu magis negotiorum æstuanti cavæ immisus, cum apud Gallæcos, tum in Hispalensi Pretorio, deindeque & in Curia urbis Granatensis locum ac dignitatem Senatoris graviter sustinuit; eò magis laude dignus, quod in actuosissimâ hujus vitæ exercitatione perpetua & curis publicæ rei plena nil remisit

rit à commentandi, publicandique *Compendiarum Iuris* libros antiqua opera & industria. Demum in Senatu Matritensi regiarum rationum administrandarum jus inter Patres dixit. Controversiarum laudatum opus multâ lectione virum, atque indefesso studio in publicum proficiendi, valdeque contritum exercitatumque in literis & negotiis legalibus, authorem suum ambigere non finit. Quod quidem tale est,

Quotidianum Controversiarum Iuris lib. V. sive volumina octo, hoc ordine;

Primum de Vvfructu: ad D. Joannem de Acuña supremi regii Senatus Præsidentem. Compluti apud Joannem Gratianum anno 1603. in folio. Accesserunt - *MLX. Iuris Assertiones ab authore olim publicè propositæ ac propugnatae.* Tomum hunc Francofurtenses in Germania ediderunt anno 1619. in 4. & Veneti apud Turrinum an. 1645. folio.

Secundum, Variarum in Iure Questionum. Compluti 1605. in folio.

Tertium, Diversarum etiam Questionum, præsertim circa representationem in fidei commissis & primogeniorum successione. Matrili 1611. in folio.

Quartum, De Conjecturis atque interpretationibus ultimarum voluntatum. Prima hæc pars Granatæ an. 1619. folio. deinde -

Quintum, De iisdem Conjecturis & Interpretationibus, pars secunda, Gaspari Guzmano excellentissimo Comiti Olivarum, nuncupata. Granatæ ann. 1627. fol.

Sextum, sive de iisdem Conjecturis &c. pars III. Ibidem eodem anno.

De Tertius Catholicis Hispania Regibus ex fructibus & rebus omnibus, qua decimantur, debitis, Philippo IV. Hispaniarum Regi oblatus, septimus atque ultimus tomus vivo authore prodiit Matrili anno 1634. fol.

Octavus de Alimentis, posthumus novè lucem vidit, cum aliis septem, Lugduni apud Laurentium de Anisson & Joannem Baptistam Davenet. ann. 1658. folio. Huic de *Alimentis* operi Joannes Paulus Melius Consiliarius status Ducis Mantuæ *Additiones & Observationes* fecit, unaque *Decisionibus S. Rotæ Romanæ* ad rem pertinentibus locupletavit: quæ Lugduni prodierunt sumptibus Laurentii Anisson 1667. fol.

D. IOANNES DE CASTRO, Lusitanus, forsitan ille, qui pro Rege Indicum Portugaliæ Imperium rexit; laudatur eo quod scripserit -

Commentarios de India; Lusitanè: Antonio Leonio teste in *Bibliotheca Indica Orientali* tit. II.

IOANNES DE CASTRO, in oppido Cordubensis tractus *Bujalance* ortus, & Cordubæ civis ac Pharmacopola, edidit -

Historia de las virtudes y propiedades del
T t t del

del Tabaco, y de los modos de tomarle para las partes intrinsecas, y de applicarle a las extrinsecas. Cordubæ apud Salvatorem de Cea anno 1620. in 8.

IOANNES DE CASTRO SALINAS, in Hispanicum convertit, atque edidit.

Ocho vidas de Plutarcho. Colonizæ apud Arnaldum Birckman. 1562. fol.

D. IOANNES CAVALLERO DE CABRERA, Limensis, in Peruano regno patriæ Ecclesiæ Canonicus, peragendarum concionum laude per eum tractum florebat, cum ad Hispanicam ecclesiasticorum negotiorum causam veniens immatura morte obiit Hispali ann. MDCXL. D. Blasius Cabrera D. Iacobi eques posthumum publicavit fratris quoddam opus; nempe -

Sermones à diferentes intentos. Matriti an. 1649. 4.

IOANNES CAVANILIVS (an CAVANILLES, quod Valentini regni cognomen est satis splendidum?) laudatur ex quodam opere, quod non vidimus,

De Sacro Oratore.

F. IOANNES CAXICA, Cantaber, ordinis Eremitarum S. Augustini, vir eximia pietatis apud Indos degens, non minus quam XXXII volumina prelo idonea reliquisse dicitur in Bibliotheca cœnobii Limensis, auctore Calancha lib. IV. Historiæ Peruanae ordinis Augustiniani cap. XII. Decessit post annum MDXCI. in oppido Caxabamba.

F. IOANNES DE CAZALLA, Franciscanus provinciz Angelorum, Veræ-crucis (Vvaddingus ait) in India Episcopus, scripsit -

Lum bre del Alma, de los beneficios de Dios y de la paga que se les debe. Hispali per Ioannem Cromberger. 1628. 8.

F. IOANNES DAS CHAGAS, Lusitanus, ordinis Minorum reformatorem provinciz da Rabida nuncupatæ, scripsit -

Triunfos de la Evangelica Pobreza del orden de S. Francisco. Vvissipone 1625. 4.

Supplicem libellum ad Gregorium XV. Papam, seu Discursum in quo probatur non expedire quod Religiosi Franciscani exalceati babeant Vicarios generales. Vvissipone apud Craesbek an. 1622.

Apologeticum de usu Syndicorum. Ibidem apud Antonium Alvarez anno 1630.

Minister fuit suæ provinciz, quem pietatis & dignitatis nomine laudatum non medio-criter dimittit Vvaddingus.

F. IOANNES CHIRINOS, Granaten-sis, ex fratribus religiosissimæ Trini-

ratis, S.T. Magister, apud Cordubenses Fidei Iudices à consiliis minister, nec non & Granaten-sis; edidit -

Sumario de las persecuciones que a tenido la Iglesia desde su principio. Granatæ apud Rene Rabut an. 1593. 4.

Floruit ad annum MDXCV. De patria mihi author est D. Franciscus Pedraça in Granaten-si Historia.

IOANNES CHRISTOPHORVS CALVETE DE ESTRELLA, natu Barcinonensis vulgò audit; In Historiis tamen Aragonensibus Lanuzæ volum. II. lib. V. cap. VI. reperio Saviñena ortum huius regni oppido ex sorore Ioannis de Quintana Montis-Aragonis Abatis, ac Cæsari Carolo à confessionibus, Barcinonem in pueritiæ annis delatum fuisse; itémque ab eodem Quintana avunculo, cum jam literis latinis, disciplinarumque amoenissimis excoluisset animum, in Curiam introductum, ubi præstantiâ ingenii atque eruditionis, miraque sive Latini, sive Hispani sermonis, tam ligati, quam pede liberi facultate non vulgarem sibi apud omnes estimationem peperit. Quapropter (à Carolo-ne, an à Philippo filio mihi incertum) Chronographi regii partes Indicarum in rerum descriptione, ut fama est, gerendas suscepit, muneréque isto laudabiliter functus est, sive Latino ad Cæsaris Iulii proximam imitationem, sive vulgari, prosaico stylo, carminibusque elegantissimis, quibus res eorum gestas; quos celebrare vellet, complecti solebat. Foras emisit Latii sermone -

Aphrodisium expugnatum: cui Notas addidit Bartholomæus Barrientos Granaten-sis, humaniorum literarum Salmanticæ Professor, ediditque ibidem ann. 1566. in 8. Qui quidem Calveti authoris puritatem in loquendo, ordinem ac prudentiam in disponendo & narrando, adductis Frederici Furii Cariolani, Corneliique Scepperi testimoniis, Nicolaique Grudii Poëtæ elogio non vulgariter laudat, adjungens Gallicè atque Italicè extare conversum, atque idem Hispanè Didaci Gratiani Regi à secretis operâ; idémque simul cum Laonico Græco antiquo, aliisque præstantissimis authoribus à Ioanne Oporino Basileæ typis excusum. Didaci certè Gratiani interpretatio prodiit Salmanticæ anno 1558. in 8. cum hoc titulo. La Conquista de la ciudad de Africa en Barberia.

Encomium ad Carolum V. Cæsarem. Antverpiæ apud Ioannem Bellerum anno 1555. 8.

Munuscula ad Didacum Espinosam S. R. E. Cardinalem. Antverpiæ in 8.

Ad Ferdinandum Alvarum Toletum Albæ Ducem Encomium. Ibidem apud Plantinum an. 1573.

Hispànè autem -
Viage que el Principe D. Felipe hizo desde

desde Valladolia hasta los estados de Flandes cõ relacion particular de los vecebimientos, que se le hizieron, y de otras cosas. Ibidem an. 1552. in folio. Hinc Ludovicum Guicciardinum ad describendas Belgii provincias pleraque; haussisse observavit Schotus.

El Tumulo Imperial adornado de Historias, Letreiros y Epitafios en prosa y verso Latino. Pinciaz anno 1559. in 4. sive Descriptionem exequiarum Caroli Cæsaris Pinciaz celebratarum.

Spem fecerat enarrandi ex munere res Indicas, commentariæque, de Peruanis maximè, pangendi, cuius partem, licet metricam, in schedis ab eo relictam vidimus hoc titulo,

De Rebus Vacca-Castris, librum primum versibus endecasyllabis, cum Strena, sive nuncupatione ad Petrum Castrum Quignonium, qui postea fuit Hispalensis Antistes, ejus filii. Incipit. Dic cali Vrania decus corusci - Num nosti rutilum Canopum & stellas-Orbis auriferi novi micantes-Australémque polum, viasque vasti-Ignotas maris, Indicasque terras. &c. Mille quadringentorum versuum opus est, quod Hispali servabat Martinus Valquiis Sirtuela Chathedralis Ecclesiæ olim Portionarius, eruditione vir præstanti, amicus noster.

Non dubito quin de nostro etiam concepta sint Antonii Quesadæ Iurisconsultri hæc verba è cap. Questionum Iuris XXXI. Vir eruditissimus Christophorus Stella libro nuncupato El Exul, quem iussu Philippi Catholici Regis scholiis, declarationibus, signis ac figuris astrorum summa cum diligentia illustravit, quem nondum typis excusum hic Salmantica adservat. Hæc ille; quæ quidem quò pertineant, conjectari nescio. Vidisse quoque se apud illum Panegyrica varia, Schotus annotatum reliquit. Salmanticæ forsan profitebatur, quo tempore vitæ postremum diem incurrit; sepultus quippe in S. Eulaliæ paraciali Ecclesia ejusdem urbis ante annum MDXCIII. ab Egidio Gundisalvi Davila in Historia seu Theatro Ecclesiastico Salmantino in fine cap. XXVIII. fuisse refertur.

IOANNES CHRISTOPHORVS DE SVELVES, Aragonensis, in Cæsaraugustanâ Academiâ sacrorum Canonum Professor, & Advocatus celebris edidit -

Decisiones; duobus tomis. Cæsaraugustæ an. 1641. & 1642.

Consiliorum semicenturia m. Ibidem 1642. Hispanèque -

Ilustracion y defensa del Privilegio de Veinte.

D. IOANNES CHRYSOSTOMVS DE VARGAS MACHUCA, natus in Aragoniæ regno, ex Advocato Curiz Cæsaraugustanæ, ac jatis civilis in ejusdem urbis Schola ex cathedra, quam Codicis vocant, Professore

Locumtenens (proprium nomen muneris est) Curiz Iustitiæ istius regni, quod per tot annos re ipsa fuit expertus circa syndicatus ejusdem Iustitiæ Aragoniæ atque ejus Locumtenentium, sive Curiz Iudicum, formam & praxim, quæstionisque in hoc difficili ac peculiari hujus gentis negotio quotidie recurrentes, explanare voluit, scribens linguâ vernaculâ -

Consideraciones practicas para el Syndicado del Justicia de Aragon, sus Lugartenientes, y otros oficiales; duobus tomis. Neapoli apud Ludovicum Cavallum anno 1668. in folio.

Hoc nimirum tempore, quo post gesta quoque, extra Aragoniæ regnum, in Sardinia civilis Curiz Iudicis & Majoricæ Advocati fiscalis, & patrimonialis munera Dicasterium Neapolitanum S. Claræ appellatum, jam pluribus annis ex Consiliariis unus literis & probitate motum exornat.

D. IOANNES CHVMAÇERO & CARRILLO, patriâ ex oppido Valencia de Alcantara Cauriësis diocesis, Francisci regii Castellæ & Camerae Senatoris filius, S. Iacobi Eques, ineunte hoc sæculo inter sodales Bartholomæani Salmanticæ Academiæ collegii Iuris artem profitebatur, obtentis ex ordine cathedris, quas vocant Codicis, Voluminis & Vesperorum. Post hæc scilicet natum reipublicæ gerendæ virum frequentibus honoribus cumulavit Philippi utriusque III. & IV. Regum nostrorum providentia. Nam primò Granaten-sis Senator fuit, mox Consilii Ordinū cum Fiscalis Advocatus, tum Senator, inde etiam Fiscalis in supremo Castellæ Consilio, atque in eo itidem Senator, accedente post aliquot annos amplissimo Camerae, hoc est, munerum omnis generis, quæ à Rege conferuntur, distributione. Talis erat cum, pro gravissimis expediendis ecclesiasticæ rei negotiis Romam anno MDCXXXIII. venire iussus in comitatu Dominici Pimentellii Cordubensis Episcopi honorificentissimâ apud Urbanum VIII. P. M. Legatione perfunctus est. In reditu, decennio tamen exacto, hoc est, anno DCXLIII. supremum Castellæ Senatū regere, hoc est, summum inter nos togæ munus administrare, præcipitur; ac post aliquot annos eo quoque decedere. Matriti eodem loco, ubi rerum summæ præfuerat, privatam egit vitam, non minori cum laude, quam olim publicam egerat, doctrinæ, prudentiæ, integritatis in maximis quibusque rebus exercitæ & approbatæ meritis alia, adhuc majora pietatis, mundanarum rerum & fastigiorum contemptus, animi magnitudinis & constantiæ merita in conspectu aulae totius, & cum admiratione omnium, adiungens. Ediderat olim, dum profiteretur Salmanticæ,

Selectarum Iuris Disputationum Dodecadem

dem. Ibidem in 8. Postea occasione rerum in Portugallia turbatarum -

Pro Legitimo Iure Philippi IV. Hispaniarum & Portugalliae Regis. in 4.

Natum deinde fuit ab eo in Legatione Romana -

El Memorial de su Magestad Catolica que dieron a nuestro muy S. Papa Urbano VIII. D. Frai Domingo Pimentel Obispo de Cordoba y D. Iuan Chumacero y Carrillo de su Consejo y Camara en la Embaxada a que vinieron el año de DCXXXIII. incluso en el otro, que presentaron los Reinos de Castilla juntos en Cortes el año antecedente sobre diferentes agravios que reciben en las expediciones de Roma &c. Respuesta que entregò Monseñor Maraldi Secretario de Breves &c. Replica, que entregaron los mismos a su Santidad respondiendo al descargo, que se propuso en cada uno de los Capítulos: octoginta foliis in folio.

Obiit Iulio mense an. MDCLX.

IOANNES CLEMENS, Aragonus, dum in Granata urbe liberalium artium præcepta traderet discipulis, scripsit librum -

Super Prædicamentum Aristotelis cum eorumdem perutili & familiari Textus explanatione, & præcursoris ad omnem Logicam & Philosophiam prænecessariis quæstionibus: in quo plurima aperiuntur super doctrinam Thomæ, Scoti, & Nominalium; Compluti anno 1544. in folio. Civem hunc regni sui agnoscit Vincentius Blasus volum. II. *Historiar. Aragonensium* lib. V. cap. XXXVIII.

D. IOANNES COLOMA, Toparcha de Elda, Castellus de Alicante in Valentia ora maritima Præfectus, Sardinia Prærex, edidit -

Decada de la Pasion de Iesu Christo; Cantico de su gloriosa Resurreccion, en tercetos; Calari Sardinia apud Vincentium Semberinum an. 1576. in 8.

F. IOANNES A CONCEPTIONE, ex Freseda oppido Burgenis diocesis, fratrum excalceatorum Sanctissimæ Trinitatis Congregationis Hispanæ sodalis, Theologiæ olim Lector, Minister deinde Complutensis collegii, Procurator generalis, cum hæc scribuntur, in Curia Romana, scripsit -

Compendium operum moralium P. F. Leandri de Sanctiss. Sacramento. Lugduni anno 1660. in 8. ex quinque scilicet voluminibus hætenus in lucem editis.

Ætatem agit LII. annorum.

F. IOANNES A CONCEPTIONE, Lusitanus, ordinis Minorum, scripsit -

Tratado de la Provincia del Algarbe. Cujus ut M. S. meminit Cardosus in *Agiologio* XXIII. April. msh.

F. IOANNES DE CORDOBA, Ameri-

canus, ordinis Prædicatorum, scripsit atque edidit -

Vocabulario en lengua Zapoteca. Vulgaris hæc est in Vallè Guaxaca Novæ Hispania.

Provinciam Novæ Hispania rexit Præfectus circa annum MDC.

IOANNES DE CORDOBA MESSIA, Americanus, Limesis, Societatis Iesu Sacerdos, vir doctus, scripsit, ut refertur in *Iesuitarum Bibliotheca,*

Volumen Regularum & monitorum spiritualium.

IOANNES CORNEJO, Medicus Doctor, Matrili agebat, opusque artis suæ faciebat, scribens circa annum MDXCIV.

Discurso y despertador preservativo de corrimientos, y enfermedades dellos. Ad Clementem VIII. Papam. Itémque -

Discurso particular preservativo de la gota: ad Philippum II. Hispaniarum Regem. Item *Otro Discurso preservativo de la gota: modo del oro potable: virtudes del Lentisco.* Matrili simul in 4.

D. IOANNES CORTES, scripsit - *Apologia por la Medicina.* Matrili anno 1638.

IOANNES CORTES DE TOLOSA, Matritensis, ex familia regia Palatina, scripsit -

Lazarillo de Manzanares; y cinco novelas. Matrili apud Alphonsum Martinum an. 1620. 8.

Discursos morales de Cartas y Novelas. Cæsaraugustæ apud Ioannem de Lanaja 1617. 8.

F. IOANNES DE COSCOJALES, Cantaber, ordinis Eremitarum sodalis, reliquit scriptam diligenti quamplurium annorum industriâ -

Historia de Viscaia, Alaba y Guipuscoa: quam constare non minus mille & quadringentis chartæ foliis affirmavit mihi Dom. Iosephus Pellizer de Tovar regius Chronographus, asservarique in monasterio ordinis Eremitarum Villæ, ut vocant, de Bilbao.

IOANNES COSTA, Aragonensis, vir non solum humanioris totius literaturæ, sed & utriusque juris eximie peritus, circa annum superioris sæculi LXXVIII. Rhetoricam docebat artem Salmantica. Hinc Cæsaraugustam evocatus in hac schola civile jus profiteri cepit renuntiatus jam Academico stylo legum Doctor. Diem verò suum interim obeunt Hieronymo Blanca, qui in conscribendæ patriæ Historiæ munere Hieronymo Çurita V. C. successerat, nomen suum inter competi-

petitores vacantis honorificentissimi loci non solum Costa dixit, sed egregio specimine, sui edito in eo, quem *De conscribenda Historia* commodum publicavit, libro Aragonensibus, ut vocant Deputatis, sive reipublicæ Administratores ante alios se probavit, cuius industriæ ac fidei hæc res committeretur. Tertium ergo à Çurita egit istius regni Chronographum: scripsitque -

De conscribenda rerum Historia, libros duos; quibus continentur totius Historiæ Institutionis brevissima & absoluta præcepta. Cæsaraugustæ anno 1591. 4. typis Laurentii de Robles.

Orationem in laudem literarum habitam in Academia Cæsaraugustana. Ibidem ann. 1587. in 8.

De utraque Inventione Oratoria & Dialectica, libellum. Pampelone apud Thomam Porralium an. 1570. 8.

Vernaculo item idioma -

El Gobierno del Ciudadano. Salmantica prius, deinde Cæsaraugustæ an. 1584. in 8. Latinum prodiit opus interprete Adamo Preyelio Germano, unâ cum *Ioannis Marnixii Baronis Potæi à Gallico Institutione viri publici,* alteriusque, nescio cuius ex Italico *Institutione viri Aulici,* nuncupatum ipsum *Institutio viri privati.* Francofurti an. 1647. in 8. de quo Interpres in præfatione. *Dedit Hispania hunc libellum (ait) ad modum videlicet Iusti Lipsii in Politicis, nisi quod authores suppressit, & omnia aliena arte fecit sua.* Et mox *Eo autem plausu est exceptus ab ipsis incunabulis, ut Gallos in admirationem, atque adeo amorem sui excitaret, domi licet divites istius suppellectilis. Hinc sua veste amicerunt, quæ patriæ parum cederet.* Vertit & ipse in Hispanicum, ut nonnunquam lego,

Los Dialogos de Amor de Leon Hebreo. Historica alia de sui temporis rebus latent.

F. IOANNES DE COVENA, fratrum Minorum sodalis, dedit ad Duumviros & Senatuum oppidi *Almonacir de Zurita* Calatravensis ordinis, populares fortè suos,

Arte de regir la Republica, o buen regimento de pueblos. Scripsit quoque -

Remedio de Pecadores. Compluti apud Sebastianum Martinez 1572. in 12.

F. IOANNES A CRVCE, Talaverensis, Dominicanus ex ampli istius ac nobilis municipii domo, initio huius sæculi floruit studio maxime moralis Theologiæ, diversus quidem ab alio cognomine, eiusdemque ordinis Prædicatorum sodali, sed antiquiore. Commentatus est -

De Statu Religionis, & de Privilegiis, quibus à Summis Pontificibus est decoratus, Epitomen. Matrili 1613. 8. Colonia 1619. Venetiis apud Ioan. Guerrillum anno 1620.

Postea edidit -

Directorium Conscientiæ; duabus partibus. In prima per ordinem præceptorum Decalogi agitur de omnibus materiis moralibus, in secunda de Sacramentis. Matrili anno 1620. in 4. Toletique 1624. in 4. tandem Matrili in fol. an. 1648. addito *Barnabæ Gallaci* eiusdem ordinis *Tractatu de Conscientia.* Opus auctori suo triginta annorum studiis constitit, verèque nucleum continet totius doctrinæ moralis S. Thomæ.

F. IOANNES A CRVCE, ordinis Prædicatorum, quem in Matritensi Monasterio fuit amplexatus, in Portugallia diu substitit domesticorum quibusdam Præfecturis occupatus, religione autem doctrinæque admodum venerabilis, laudatus eo nomine ab Antonio Senensi æquali & noto. Scripsit -

Chronica de la Orden de Predicadores. Olisipone anno 1567. in folio. priorem scilicet operis totius portionem, secundum namque huius volumen Salmanticam ad suos remisisse, ut ederetur ibi, affirmat Senensis.

Dialogo sobre la necesidad, obligacion y provecho de la oracion, y de las obras virtuosas y santas ceremonias que usan los Christianos; con un sermon de San Chrysostomo sobre el Psalmo XLI. y un Tratado de Vincencio Lirinense, que hazen al proposito del Dialogo, trasladado por el mismo autor. Salmantica apud Ioannem de Canova an. 1555. in 4. Huncque ab auctore iplo fuisse in Latinum sermonem conversum Antonius Senensis ab eodem coram accepit.

Vertit etiam è Latino -

La Historia de la Iglesia, que llaman Ecclesiastica y Tripartita; (quæ Cassiodori Senatoris est è tribus Græcis Chronographis Socrate, Sozomeno & Theodoro desumpta) ad Ioannem Lusitania Regem III. Hæc bis commissa fuit prelo, cum absque nomine auctoris, Olisipone ann. 1541. in fol. tum Conimbria eo jam ostensio an. 1554.

Suma de los Misterios de la Fee de Fr. Francisco Titelman; cum aliis. Salmantica apud Andream de Portonariis ann. 1555. 8. Inter hæc legitur. *Vna carta de Eucherio Obispo Lugdunense a Valeriano, en que le amonesta el menosprecio del mundo.* Quam adtexuit Ludovicus Granatensis suis operibus post illud *Guia de Pecadores* nuncupatum, laudato interprete Crucio.

Treinta y dos Sermones, en que se declaran los mandamientos de la Lei de Dios y articulos de la Fee y Sacramentos. Compluti an. 1568. in 8.

F. IOANNES DE CRVCE, vulgò DE LA CRUZ, natus in oppido non ignobili Castellæ veteris *Ontiveros* diocesis Abulensis, Carmelitis aggregatus fuit Medinæ Campi jam inde quasi initiatus strictissimæ illi monachatus formæ, quam sequenti tempore & obler-

observavit ipse, & quasi princeps & author fuit, saltem exemplar aliis, ut observarent. Huic enim magna illa reformatrix Theresia de Iesu, quæ divinitus animata revocavit in usum primitivam observantiam strictioris regulam, primo imposuit, ut aliis dux, & instrumentum esset spirituales vitam sub asperimam ista, cui hodie subjacent Carmelitæ nudipedes, vivendi norma serio & alacriter persequenda. Cujus eximiam sanctitatem, comprehendere brevi elogio vix est ut debemus, cum pro omnibus sit Sanctæ Fundatrix hoc testimonium eidem factum. *Ioannem scilicet dicebat unum esse ex purioribus & sanctioribus animabus, quas Deus in sua haberet Ecclesia, qui & ditissimos divini luminis, puritatis ac celestis Sapientie thesauros ei infuderat. Scripta ejus altissimam cœlestium bonorum cognitionem, ac perfectissimam terrenorum omnium sui que ipsius renuntiationem continent, ac præ se ferunt eaque speciali quodam mysticæ Theologiæ caractere notata miris modis pietatem sui authoris manifestant, aliorum promovent. Hæc scilicet,*

Subida del Monte Carmelo; tribus libris; sequiturque ejusdem argumenti & excellentiæ -

Noche obscura del Alma, duobus libris; sive de munienda undique via ad perfectam spiritus cum Deo unionem. Consequitur aliud -

Llama de Amor viva, nuncupatum opusculum; itemque -

Cantico espiritual entre la Alma y Christo su esposo con su declaracion. Matrili hæc simul apud hæredes Viduæ P. de Madrigal anno 1629. in 4. priusque Barcinone apud Cormellas 1619. 4. Italicè dedit omnia hæc opera Alexan. à Iesu ejusdem instituti Leonis XI. Papæ confobrinus; Latine quoque Andreas à Iesu Polonus, Coloniae apud hæredes Bernardi Gualteri 1639. 4.

Sacrosanctè obiit die suum Vbetæ in Boetica XIV. Decemb. MDXCI. ætatis suæ XLIX. religiose Reformatorem professionis XXIII. Corpus ejus Segoviam translatum & honorificentissimo collocatum à sodalibus tumulo honorem solemnem Apotheosis quotidie expectat. Reliqua dabit ejus Historicus Hieronymus de S. Iosepho ejusdem familiæ.

IOANNES DE LA CRUZ. Quare MARTINVS DE BONILLA.

IOANNES DE CVELLAR, Iesuita, reliquit Salmanticæ, ubi mortuus fuit anno MDCXXXV.

Commentarium in IV. prima capita Evangelii secundum Ioannem.

IOANNES DE LA CUESTA, natus in oppido Valde-munio-fernandez, Iudi Magister, ut credere par est, publicavit -

Tratado para enseñar a leer y escribir y ortografía. Compluti apud Ioannem Gratianum an. 1599. in 4.

IOANNES DE LA CUEVA, Hispalensis, verificatoriæ arte notus, carmen de quaque re pangebatur, ut Ovidium imitaretur, cui erat deditissimus. Prostant ab eo -

Coro Febeo de Romances Historiales. Hispali anno 1588. in 8. Hujusmet operis partem alteram, sive posteriorem, penes me habeo, & quidem manu ipsius authoris, quod in ora libri adnotatum voluit antiquus aliquis possessor, exaratam.

La Conquista de la Betica; heroicæ poëma XXV. libris constans. Hispali apud Franciscum Perez anno 1603. in 8. Diversum est ab his volumen aliud variorum carminum hac inscriptione -

Obras de Juan de la Cueva. Hispali an. 1582. 8.

Comedias, prima parte ann. 1588. 4. ibidem apud Ioannem Leon.

F. IOANNES DE ÇARAGOZA DE HEREDIA, Dominicanus Orceletani (*Oribuela* regni Valentia Episcopalis urbs *Orcelis* est) monasterii alumnus, Rectorque collegii ejusdem urbis, S. T. Magister; edidit vernaculè -

La vida de Sor Maria Raggi de la Tercera orden de Santo Domingo. Orceletani, seu Oriolæ apud Augustinum Martinez ann. 1612. in 8. Quem librum, ut audio, Gallicè aliquis, deinde Latine vertit Arnoldus Raissius Duacensis, Duacique edidit 1621. 8.

In vivis erat eo tempore, quo Alphonsus Fernandez *Dominicanos* laudabat *Scriptores.*

IOANNES DE CERAM, inter Scriptores, qui Matrilo sunt oriundi, aut saltem Matrilo scripserunt, annumeratur à Ioanne Petri à Montalbano elucubrassetque dicitur -

Apologia por los Santos Lugares de Gerusalem. Nec non & super *Martyrologium Romanum* plura volumina.

F. IOANNES DE LA CERDA, patriam ex oppido *Tendilla* Toletanæ diocesis, sodalis Franciscanus provincie Castellæ, scripsit -

Vida politica de todos los estados de las mugeres. Compluti anno 1599. 4. apud Ioannem Gracian.

IOANNES CEVERIO DE VERA, Canariensis, ex Insula Fortunatarum principe, Petri Veræ abnepos Insule hujus sub Regibus Catholicis Ferdinando & Isabella expugnatore; quadraginta jam natus annos ex milite apud Americanos Sacerdos factus, cum in Hispania, tum Romæ Clementis Papæ VIII. Acolytus hæsit, usque dum sacra Palestina loca lustrandi desiderio incensus, bonam

bonam Pontificis veniam eo profectus est, scripturus in reditu -

Viage de la Tierra Santa, descripcion de Gerusalem y del santo monte Libano, con relacion de cosas maravillosas &c. Matrili apud Ludovicum Sanchez anno 1597. 8. Hujus quoque est -

Vn Dialogo contra las Comedias, que oi se usan por España: ad Ioannem Alphonsum Moscosum Præfulem Malacitanum. Malacæ 1605. 8.

Obiit Olissipone ann. MDC. cum fama sanctitatis: de quo videre opus est Georgii Cardosi *Agiologium Lusitanum* volum. II. April. XX. die.

F. IOANNES DE CISNEROS, Benedictinus monasterii Carrionensis S. Zoili, scripsit ita inscriptum opus,

Noticias Benedictinas: in quo præcipue agitur de Sacerdotio S. Benedicti.

Denatus fuit anno MDCLIII. Idem forte cum eo, qui sequitur.

F. IOANNES DE CISNEROS, Benedictinus, Abbas monasterii Deiparæ Virginis del Espino, librum scripsit -

De la Antigüedad de la Sagrada Imagen de Nuestra Señora del Espino; quam contendit sub advocacione Virginis immaculatæ conceptæ olim jam cultam, enumeratis inde Benedictinis monachis CCXXXVI Immaculatæ Conceptionis assertoribus. Pertulit de eo ad Petrum Alvam, qui meminit in *Militia Conceptionis*, D. Antonius Lupian Zapata.

F. IOANNES DE CIVDAD RODRIGO, ordinis Mercenariorum, edidit -

Coplas varias: sacra, ut credere par est, carmina. Cæsaraugustæ anno 1509. vidit D. Thomas Tamajus.

D. IOANNES CIVICO, Cantalapetrensis, ex milite ordinatus Manilæ in Luzonia insula Sacerdos, studii quoque eodem in loco deditæ operæ, hujus Ecclesiæ Thesaurarium, sive Cantorem, nec non & Vicarium sui Pontificis egisse dicitur, Mathematicisque disciplinis, variæque eruditione, præstanti ad hæc ingenio floruisse. Scripsit -

Discurso sobre los Privilegios de las Religiones de las Indias. 1623. 4.

Discurso sobre una Carta para su Santidad, que en lengua Latina se imprimió en Madrid año de MDCXXVIII. fecha en Omura ciudad del Japon el de MDCXXIV. de la qual an hecho autor al Padre Fr. Luis Sotelo martyr glorioso del Japon.

In Hispaniam rediens pro Ecclesiæ suæ negociis anno MDCXXV. forte scripsit, quæ inedita vidimus, annotata quædam pro defensione *Flavii Lucii Dextri* adversus Mel-

chiorem Sernam Hispalensem, quem suo loco laudamus. Has schedas Rodericus Caro Hispali adservabat vivens.

IOANNES DAMETO, Majoricensis, Iuris utriusque Doctor, regni sui Chronographus, scripsit diligenter -

Historia general del Reino Balearico. Majoricæ apud Gasparem Guafp. 1633. in f. Pertinet hæc usque ad annum MCCCXI. sive mortem Iacobi II. Majoricarum Regis: reliqua desiderantur.

D. IOANNES DAZA & BERRIO, Segovienensis, in Seguntina urbe & collegio S. Antonii de Porta-cœli togatus sodalis, ad S. Martinum Vallis-eccliarum proprius Parochus; Sanctimonialibus S. Elisabethæ Matritensibus à sacro erat munere conscientiam expiandi, cum scripsit -

Tesoro de Confesores y Perla de la conciencia para todos estados. Matrili anno 1648. 4.

IOANNES DESSI, Dertofanus presbyter, ejusdemque urbis almæ Ecclesiæ Sacerdotio dives, ne una Gallia primæ mundi ac temporum hebdomadis scriptam carmine Historiam Guilielmi Sallustii viri doctissimi jactaret, pro virili nostro sermone iteravit hoc opus producens -

La Divina Semana, o siete dias de la Creacion del Mundo en otava rima. Barcinone an. 1610. in 8.

IOANNES DIAZ DE ARZE. Hujus appellationis homini inscriptum opus novi, cuius hic titulus -

Expositivo Questionarii Liber XLIX. de studio Bibliorum, Mexici editum 1648.

IOANNES DIAZ DE LA CALLE, in Secretario Mexicanarum rerum Senatus Indici Matritensis, ut vocant, Officialis major, seu primus, curiosè elaboravit, atque edidit -

Memorial y noticias sacras y reales del Imperio de las Indias Occidentales: comprehende lo ecclesiastico y secular, politico y militar, que por la Secretaria de la Nueva España se provee &c. Matrili 1546. 4.

IOANNES DIAZ FREILE, apud Indos Occidentales scripsit centum & amplius ab hinc annis -

Sumario compendiofo de las quantas de plata y oro, que en los reinos del Piru son necesarias a los mercaderes. Mexici anno 1556. in 4.

IOANNES DIAZ DE FVEN-MAIOR, Calatravenfis eques, Commendatariusque de *Havanilla* Regum nostrorum à negotiis Castellæ & Cameræ Senator, reliquit in schedis -

Anotaciones sobre todas las Historias de España; quas penes se habuit Gundisalvus Argote de Molina operis de Nobilitate Batice scriptor clarus.

Apuntamientos varios de linages de España M. S. extat in Bibliotheca D. Hieronymi de Mascareñas Segoviensis, Episcopi.

IOANNES DIAZ RENGIFO. Vide DIDACVS GARZIA RENGIFO.

IOANNES DIAZ DE VILLEGAS, ignotum aliunde nobis viri nomen, nisi quod in Ecclesie Cathedralis Patavinæ Bibliotheca, referente Ioanne Philippo Thomafino in Bibliotheca Patavina, M. S. codex est; quo hæc continentur. D. Thomas de Rationibus fidei ad Cantorem Antiochenum: De immortalitate anime Ioannis Didaci à Villegia: & vita Pompeij ex Plutarcho, interprete Iacobo Angelo.

IOANNES DE DICASTILLO, Hispanis parentibus Neapoli ortus, optimo iure noster est origine, studiorumque culturâ; quippe Philosophiam atque Theologiam apud nos Murciae ac Toleti docuit, laureamque solemnem ex professione istâ reportavit. Nempe antequam Siruelæ Comitissam minister ei à confessionibus in Germaniam sequeretur, quæ quidem Mariæ Augustæ Imperatricis post-futurae, tunc Serenissimæ Vngarorum Reginae, præfuit cubiculo. Ibi per otium morales & scholasticos Tractatus conscripsit, qui non mediocriter laudantur; scilicet.

De Iustitia & Iure, caterisque virtutibus cardinalibus, libros duos, Antverpiæ 1641. in folio.

Tractatus duos, De juramento, perjurio & adjuratione, necnon & de censuris, & penis ecclesiasticis. Ibidem apud Iacobum Meursium in folio 1662.

De Sacramentis, tria volumina, Ibidem 1652. in folio.

De Incarnatione, duo volumina. Ibidem 1642. in folio.

Ægidius Gonzalez Davila in Theatro Ecclesiastico Calagurritana Ecclesia, Calagurritanum, ac Ferdinando II. Imperatori à confessionibus fuisse temerè affirmavit.

IOANNES DOLZ, Aragonensis, in Gallia literas, quæ ab Hispaniæ finibus exulabant, parum tamen prospero Musarum tempore, præsertim Philosophicas, fuit professus, scribens.

Syllogismos & Disceptationes de Summulis. Parisiis in folio.

Cunabula omnium ferè scientiarum, & præcipuè Physicalium difficultatum, in proportionibus & proportionalibus. Montalbani 1518. Sed non hinc hauriendam Philosophiam,

quemadmodum nec ex libris aliorum Hispanorum hujus notæ ac temporis, qui ævo illo barbaro in Gallia summi audiebant Philosophi, jam ex quo in mediâ luce vivimus bonarum disciplinarum, omnibus exploratum est.

F. IOANNES DE DVENAS, ordinis Minorû, quem Bibliotheca istius ordinis author elogio donat insignis concionatoris; opus edidit vehementer laudatum à viris doctissimis, scilicet.

Espejo de consolacion de tristes; sex partibus; quæ quidem mox in duo volumina contributæ sunt. Hispali 1543. in 8. Barcinone apud Iacobum Galban 1580. & 1589. Compluti apud Ioannem Gratianum; Medina Campi apud Ioannem Boier: Toleti etiam 1591. in folio. Gallicè hoc opus loqui fecit Franciscus Belleforest, prodiitque Parisiis ex officina Gervasii Mallot 1583. in 8. & Latine Ioannes Degue excusum similiter Parisiis anno antecedenti 1582. Eiusdem est etiam.

Remedio de Pecadores, por otro nombre, Confessionario. Pincia 1545. in 4. apud Ioannem de Villaquiran; Toleti 1546.

D. IOANNES DVAN DE TORRES, Hispalensis, Ioannis Advocati eiusdem urbis patria Zafrensis filius, Salmantice doctus civilia, & canonica jura, omnemque humanitatem, unâ cum Eminentissimo S. R. E. Cardinali Dominico Pimentellio venit Romam, Iurisconsultus Theologo ab studiis & consultationibus Canonicis; in qua urbe Græcum sermonem seriò addiscens, edidit eruditione Latinâ & Græcâ satis ornatam.

De Postliminio inter liberos, fœderatōsq; populos Critico-Iuridicam Dissertationem, ad Proculum in L. Non dubito VII. D. De Captivis & postliminio reversis. Romæ apud Vitalem Mascardum 1655. in 8. In patriam redux, Arabicæ linguæ studio applicuit animum, vertitque ex ea lingua in Hispanam.

Abvvalid Ben Shacenas Chronicon generale; quod nondum vidit lucem. Obiit namque in flore ipso ætatis semiportione Hispalensis Ecclesie ab Alexandro VII. Pontifice Max. sibi olim datæ cum renunciasset, reservatâ sibi congruâ pensione, XII. Novembris MDCLXII. delitiæ, medullaque humanitatis & Gratiarum, magno sui desiderio iis relicto, qui literas & bonam mentem in pretio habent.

D. IOANNES DE ECHALAZ, Navarrus ex Muruzabal oppido diœcesis Pampilonensis, Theologiæ Professor Salmantinus, ibique ad S. Bartholomæi sodalis primum, deinde Cathedralis Ecclesie Canonicus, MDCXLV. Mindoniensis, anno autem DCXLVII. Calagurritanus creatus Episcopus, edidit.

Philosophiam, seu Cursum Philosophicum,

anno Lugduni 1655. in folio. Obiit Calagurri anno 1657.

IOANNES DE LA ENZINA, Salmantinus, musicæ artis cognitione, Poeticæque amore suo tempore non ignobilis, Romæ in Curia Pontificiorum fuisse dicitur cantorum Præfectus, sive Magister, atque in remuneratione officii laudabiliter præstiti Prior creatus Legionensis Ecclesie. Peregrinatus est aliquando in Palestina, sive, ut vocant, Terræ Sanctæ locis in comitatu & familia D. Federici Afan de Ribera Tarifæ Marchionis; unde reversus, carmine comprehendit piam hanc expeditionem versibus dodecasyllabis eo metri genere, quod Estancias & Coplas de arte maior, communiter audit, unâ cum descriptione eiusdem itineris per eundem Tarifæ Marchionem vernaculo sermone cõposita, quam habemus Olissipone editam 1580. 4. Obiit in patria, jacetque in Cathedrali Ecclesia sepultus, ut refert Ægidius Gonzalez Davila in Histor. Salmant. lib. III. cap. XXII. Carmini nomen fecit in primâ editione.

Tribagia, ò via sacra de Hierusalem. Romæ 1521. in 8. Extat quoque.

Cancionero; con otras cosas en verso, a los Reies Catolicos. M. S. in fol. vidit D. Thomas Tamajus.

IOANNES DE ENZINAS, nescio quis, scripsit.

Dialogo de Amor. Burgis anno 1596. in 16.

IOANNES DE ESCOBAR, scripsit.

Romancero Historial del Cid. Compluti anno 1612. in 8.

IOANNES DE ESCOBAR DEL CORRO, natus in oppido Fuente de cantos Hispal. diœcesis, Hispali in S. Mariæ de Iesu collegio & universitate juris scientiam professus fuit sodalis togatus, Decretorumque rexit cathedram. Hinc evocatus, ut rebns & negotiis Sancti Officii ac fidei nostræ tuendis præficeret, Inquisitor primum Ellerrensis, deinde Murcienfis, necnon & Cordubensis, ac tandem supremi sacrarum Religionis caufarum Senatus Fiscalis, uti vocant, Promotor fuit assumptus; vir juris egregiè sciens, & qui magno argumenti compendio scripsit.

Tractatum bipartitum de puritate & nobilitate probanda secundum Statuta Sancti Officii Inquisitionis, regii Ordinum Senatus, S. Ecclesie Tolerans, collegiorum, aliarumque communitatum Hispaniæ, ad explicationem regie pragmaticæ sanctionis Philippi IV. Hispaniarum Regis, die X. Februarii anno MDCXXIII. late; adjungitur vulgari sermone. Instruccion breve y sumaria para los Comissarios y Notarios de las informaciones de limpieça. Lugduni sumptibus Laur. Durand. 1637. fol. Item edidit.

Tractatus tres selectissimos & absolutissimos. I. De utroque foro, in quo ostenditur nullam differentiam adesse inter forum conscientie & forum exteriorum, saltem in fine præcipuo & substantia utriusque, nisi per accidens.

II. De Confessariis sollicitantibus penitentes ad venera, ad explicationem Constitutionis Gregorii XV. circa hanc rem editæ XXX. Augusti MDCXXII.

III. De Horis Canonicis & Distributionibus quotidianis. Hi tres Tractatus duobus tomis prodierunt Cordubæ 1642. in folio. Accessit.

Antilogia adversus D. Franciscum de Amaia pro vero intellectu Statuti majoris Collegii Conchenfis.

Obiit Matriti.

IOANNES DE ESPAÑA, regius Haraldus, edidit.

Ordenanças del Tufon de oro. M. S. in Bibliotheca D. Garfiæ de Salcedo Coronel amici nostri.

IOANNES DE ESPINOSA, Belforadensis, quod in Rioxæ tractu oppidum est, in domo Ferdinandi Alarconis illius, qui Caroli Regis Hispaniarum auspiciis rei militaris gloriâ maximè claruit, educatus, secretorumque illius & curæ rei patrimonialis ante alios particeps; Caroli deinde, ac Philippi filii Regum tam bello, quam pace fidus minister extitit. Prodire in lucem Græco nomine Hispanicum opus fecit,

Ginacepænos; sive Dialogo en laude de las mugeres; ad Mariam Serenissimam Caroli V. filiam. Mediolani 1580. in 4. Meminitque ibi alterius operis, quod appellare, itidem Græcè voluit, hætenus nobis invisum, scilicet.

Micracanthos; variis exemplis rerum naturalium mores instruens. Plusquam sex etiam Proverbiorum millia tum observata, tum à se inventa in tertium alium librum contribuisse, Hieronymus quidam Serranus, qui ad Ginacepænon præfatur, descripsit Espinosæ vitâ & muneribus gettis, author est. Fortasse & hujus sunt Commentaria vernacula in Sacrobusti Sferam, unâ cum Ioannis Martini à Poblacion opere De Vsu Astrolabii edita anno 1550. in 8.

IOANNES DE ESPINOSA SALAZAR, presbyter, scripsit.

Espejo del Alma christiana. Matriti anno 1617. in 8.

IOANNES DE ESQVIVEL NAVARRO, Hispalensis, artem hodiernæ saltationis musicæ, quam ab Antonio Almenda regio eiusdem Professore, ac Philippi Regis IV. præceptore didicerat, scripto comprehendit non

infcitè in eo libro, quem sic notavit,

* *Discursos sobre el arte del Dançado y sus excelencias y primer origen, reprobando las acciones deshonestas.* Hispali 1642. in 8.

F. IOANNES DE ESTRADA, aliàs DE LA MADALENA, natus, ut suspicor, in Civitate-regali provinciæ Castellæ novæ, Ioannis Alphonsi de Estrada, qui nuper adinventæ ac subjugatæ Septemtrionali Americæ Gubernator præfuit, filius, ordinis Prædicatorum provinciæ Mexicanæ, clarus admodum religiosi virtutibus, vertit in vulgarem Castellæ sermonem, ediditque in ea provincia primum, quod in ea typis commissum fuit, opus. Scilicet ex Latino in vernaculum transtulit.

El Libro de S. Iuan Climaco, vulgarmente llamado Escala del Paraiso. Mexici apud Ioannem Paulum.

Denatus fuisse dicitur anno superioris sæculi LXXIX. Augustinus Davila Padilla in *Historia hujus Prov. Mexicana* lib. II. c. LVII. author est.

IOANNES EVSEBIUS NIEREMBERG, Matritensis, patre Tirolensi, matre Bavara natus an. MDXCV. in fodalitate Iesuitarum, cui se addixit Salmanticæ puer, literis Iurisprudentiæ dum vacaret, altiori doctrinâ, verâque sapientiâ, quâ sæculum & sæcularia omnia spernantur, utiliùs imbuendum, clarissima emicuit & ardentissima pietatis, fructuosissimæque ad pietatem invitantis, eamque dirigentis Theologiæ fax. Matriti majorem partem vitæ egit, ibique in collegio Imperiali, seu Academia Matritensi primus fuit naturalis Historiæ Lector designatus, deinde sacras quoque literas docuit. Maximè tamen formandis hominum moribus & instillandæ erga Deum pietati vires ingenii atque eruditionis copiam addixit. Per omnes enim disciplinas & artes pervagatus, Philosophiæ totius, cum Ethnicæ, tum Christianæ præceptis imbutus, cognitionisque sacrorum Bibliorum atque profanæ Historiæ affatim dives, eò majoribus & instructioribus copiis bellum cum vitiis perpetuum gessit, Christianarumque omnium virtutum fines longè latèque libris editis in fidelium pectoribus propagavit, doctrinæ asceticæ præceptor eximius & paucis comparandus. Quare ejus hodie libri vulgares, qui salutis nostræ negotium promovent, utriusque sexus gentis nostræ hominibus vix è manibus ac sinu effluunt; communicarique jam exteris, suâ cujusque linguâ, æquali, ut credere par est, compendii & fructus expectatione cœperunt. Omnia hujus viri clarissimi opera partim sunt Latina, partim vulgaria. Latina hæc,

De Arte voluntatis lib. VI. in quibus Platonicæ, Stoicæ & Christianæ disciplina

medulla digeritur, succo omni politionis Philosophiæ expresso ex Platone, Seneca, Epicuro, Diono Chrysofostomo, Plotino, Iamblichò & aliis. Accedit.

Historia Panegyrica de tribus Martyribus Societatis Iesu in Vruguay pro fide occisis. Lugduni 1631. in 8.

Theopoliticus, sive brevis elucidatio, & rationale divinorum operum, atque providentia humanorum. Antverpiæ apud Balthasarem Moretum 1641. in 8. Ex tribus his libris, aliisque ineditis ad illud usque tempus coalescit.

Doctor Evangelicus ex variis selectisque opusculis. Lugduni apud Franciscum Comba 1659. in folio.

Sigalion, sive de Sapientia Mythica, libri VIII. Matriti ex typographia regia anno 1629. in 8. deinde cum *Stromatum* opere 1642. in folio.

Stromata Sacra Scriptura; in quibus enarrantur, explicantur & illustrantur variorum, sive virorum, sive feminarum Sacra Scriptura vitæ & Historiæ cum commentationibus moralibus. Adjunguntur.

Nomoglyphica, hoc est, plures Gnoma morales, item Sigalion uti diximus. Lugduni apud hæredes Boissat & Laurent. Anisson. anno 1642. in folio.

Doctrina Ascetica, sive spirituum Institutionum Pandectæ juxta religiosa instituta, maximè ordinum mendicantium & constitutiones Societatis Iesu. Ibidem 1643. fol.

Homilia catenata, sive collectanea ex vetustis Patribus, sacris Doctõribus & eruditissimis Scriptoribus; simulque;

Erotematum curiosæ lectionis (sive Problematum ad Plutarchi exemplum) Decades XXII. Lugduni apud Ioannem Baudrand. 1646. in folio.

De Origine Sacra Scriptura libri V. in folio.

Historia Nature, maximè peregrina. Antverpiæ apud Balthasarem Moretum anno 1635. in folio.

De Adoratione in spiritu & veritate, lib. IV. Antverpiæ 1631. inclusi deinde in *Doctore Evangelico* superiùs memorato.

De perpetuo objecto festi Immaculate Conceptionis Virginis Mariae. Valentia apud hæredes Chrysofostomi Garriz 1653. 4.

Theoria compendiosa de solita veritate conceptæ Deiparæ absque labe originali ex canonicis atque orthodoxis fundamentis. unâque.

Sacro syllabus de explicata ab Ecclesia & Patribus Scriptura pro Immaculata Conceptione. Valentia apud Bernardum Nogues 1656. in 8.

Exceptiones Concilii Tridentini pro omnimoda puritate Deiparæ expensi. Antverpiæ apud Moretum 1656. in 8.

Dissertationes epistolice de eodem mysterio; simul cum superiore opusculo.

Tro-

Trophæa Mariana, seu de Victrice misericordia Deiparæ patrocinantis hominibus exquisitissimis SS. PP. sententiis, rarissimis historiis, selectissimis moralis doctrinæ præceptis, & inusitatis per ejus simulacra perpetratis miraculis mirificè illustrata, libris VI. Antverpiæ 1655. in folio.

De Consecratione in azimis, & carne Deiparæ sine fermento Adæ Apologetica Dissertatiuncula. ibidem.

De Virginitate Sanctissimæ Dei Matris superadmiranda, superexcelsa & Deum decente, ultra leges naturæ & virtutis moralis, comprobante immaculatam ejus Conceptionem etiam passivam Apologetica Dissertatio. Antverpiæ simul cum *Trophæis.*

Supplex libellus pro immaculata B. Virginis Conceptione, & pace Christianorum Principum, ad Sanctissimum Alexandrum septimum. Omnia hæc *Parthenicorum operum* titulo insignia prodierunt 1659. in folio ex officina quadam Lugdunensi.

Addit *Bibliotheca Societatis* author, quos non vidimus,

Psalmos Salomonis è Græco Latine versus, notisque illustratos.

Hispana autem opera hæc;

Obras y dias; Manual de Señores y Principes, en que se propone con su pureza y rigor la especulacion y exequucion politica economica y particular de todas virtudes. Ut Hesiodum redderet Christianum, qui *εργα ημερας,*

Opera & dies, cuidam libro inscripsit. Matriti 1628. Recognovit, addidit atque iterum edidit author ibidem anno 1641. in 4. unâ cum -

Centuria de Dictamenes prudentes.

Practica del Catecismo Romano y Doctrina Cristiana. Matriti apud Didacum Diaz de la Carrera 1640. in 4. Ibidem 1642. in 4. Italicè prodiit Romæ 1658. in 8.

Diferencia de lo Temporal y Eterno. Matriti non semel. Qui liber auro contra non carus, & cui inter cæteros palmam defero, Latinus prodiit anno 1654. in 24. & Italicus Venetiis 1656.

Vida divina y camino real para la perfeccion. Matriti 1633. in 4. & 1635. unâ cum *Vita Petri Canisii.* Latine vertit Martinus Sibenius Iesuita, atque edidit Monasterii Vvestphalorum 1642. in 16. Belgicè quoque Andreas de Boeie similiter Iesuita anno 1640.

Prodigio del Amor divino y fineza de Dios con los hombres. Matriti apud Ioannem Sanchez 1641. in 4.

De la Adoracion en espiritu y verdad: Interpretatio Hispana operis Latini jam relati; simulque -

Tratado de la Constancia en la Virtud. Matriti 1647. in 4.

Hermosura de Dios. ibidem . . . in 4.

Avifos espirituales para conformar su voluntad con la de Dios, y conservar la paz de l'alma. Ibidem . . . Gallicè prodiit Parisiis 1644. 8. & 1645. in 12.

Dictamenes de Espiritu. Hoc opusculum post primam editionem Hispanam Mexici subjecit iterum prelo D. Ioannes Palafox & Mendoza Angelopolitanus Episcopus anno 1642.

Cielo estrellado de Maria. Matriti 1655. in folio.

Epistolas. Emmanuel de Faria & Sousa, Eques Iesu Christi, Lusitanus, collegit atque edidit Matriti 1649.

Causa y remedio de los males publicos. Ibidem apud Franciscum de Robles, anno 1642. Gallicè prodiit Lugduni 1644. in 8.

Corona virtuosa y virtud coronada; sive De virtutibus in Principe requisitis; cunctarum in Austriacis Imperatoribus atque Hispaniæ Regibus exempla proponens. Matriti apud Franciscum Marotum 1643. in 4. Mantissæque loco -

Centuria de dictamenes reales.

De la devocion y patrocinio de S. Miguel antiguo Tutelar de los Godos y Protector de España. Ibidem apud Mariam de Quiñones 1643. in 4.

Del Afecto y Amor à Iesus.

Alimento del Amor Divino.

Codicia santa de gracia y merecimientos.

Devocion con las Animas de Purgatorio. Quatuor hæc simul prodierunt Matriti typis regii 1630. in 16. & cum *Vita divina.* Primum de *Amore erga Iesum* transtulit Gallicè Claudius Allard, Parisiis editum 1652. in 12. Belgicèque Andreas de Boeie, uterque Iesuita.

Del Afecto y amor con Nuestra Señora la Virgen Maria.

Curiosa Filosofia. Matriti anno 1643. in 8.

Claros Varones de la Compañia de IHS; quatuor voluminibus. Matriti 1643. in folio.

Gloria de S. Ignacio y de S. Francisco Xavier. Matriti 1645. in folio.

Vida de S. Ignacio. Matriti anno 1631. in 8. & fortè alia.

Obiit Ioannes Eusebius Matriti VII. die Aprilis MDCLVIII. ætatis suæ LXIII.

F. IOANNES FALCONI, an. MDXCVI. parentibus editus Matritensibus in oppido *Fiñana* Accitanæ diocesis, dum ibi Ioannes pater juri dicundo præfesset, ordinis B. Mariæ de Mercede, pietate vir tempore suo celebris, fructuosissimisque in penitentia Sacramento animarum Medicus, dedit in lucem quædam ascetica opuscula, scilicet -

Cartilla espiritual: cui successit

fit posthumum aliud -

Sacro monumento, *Cartilla segunda para leer en Christo sueltamente*: editum curante Fr. Petro de Arriola, Cæsaraugustæ 1651. in 8.

Vida de Dios.

El Pan nuestro de cada día, hoc est, *De Communionem quotidiana*. Matrili in 8.

Mementos de la Miffa, y modo muy importante de ofrecerla. Matrili. Omnia hæc simul prodierunt Valentia 1662. in 8. Prodierunt quoque, ut à fide dignis accepimus, Gallicè & Italicè conversa. Obiit Matrili XXXI. Maii MDCXXXVIII. cum insigni sanctitatis fama. Servantur in domo Matritensi acceptæ probationes de rebus ejus sanctè gestis miraculosisque operationibus, ut suo tempore Apostolicæ Sedis subjiciantur examini.

F. IOANNES FELIX, aliàs nondum Deo sacer, IOANNES FREIRE DE LIMA, Olissiponensis, nobili loco natus, Conimbricæ olim datâ literis operâ disciplinam civilem fuit professus, artis poëticæ facultate potissimum celebris. Cujus in adprobanda legum peritia, ut moris est, Academicis Patribus, fecit aliquando specimen posteris forsitan vix credendum. Obiit ei fortè explicanda *L. in Testamento C. ad Legem Falcidiam*. Hanc intra unius diei spatium, quod his præstitui experimentis solet, paraphrasi poëticâ, insertis & comprehensis carmine titulis seu epigraphis & paragraphis & legibus, quod difficillimum est, explanatam & illustratam memoriæ mandavit, perque horam publicè recitavit. Mox in supremo Lusitanæ Senatu, quo se ipse vocat munere, Jurisconsultum egit, quousque sæculo renuntians Sanctissimæ Triadis fodalibus applicari voluit. Eo tempore typis mandari fecit carmina, priusquam sacris initiatus fuisset, conscripta, nempe -

Isagogen ad laudes Augustissimi Hispaniarum Principis (Philippi tunc Regis IV.) in ejus expectatissimo ortu & baptisate. Olissipone apud Petrum Craesbek. 1610. 8. Centones sunt nempe, Panegyrici, Epigrammata, Genetliaca, Eclogæ, ferèque omnis generis carmina elegantia non vulgaris. Accedit -

Paraphrasis laudata ad *L. in Testamento C. ad L. Falcid.* ferè nongentis versibus.

F. IOANNES FEO, Lusitanus, ordinis S. Francisci Portugalliæ provinciæ, scripsit - *Kalendarium perpetuum*. Vlissipone 1588.

F. IOANNES FERDINANDVS, Vilillensis in Aragonia (quod oppidum *Vililla* est, ut vulgò placet veterum Julia Celsa, portentoso aris campani, solum à proavorum ætate sæpius percussentis signo admodum memo-

rabile) sodalis Dominicanus, S.T.M. Valentia hoc sibi institutum delegit: post in collegio Dertosa urbis Artium, Theologiæque scientiam, atque item explanationem Sacrorum Bibliorum publicè docuit; vir ad sacra hæc studia Græcas & Hebraicas literas fructuosè applicans. Scripsit -

Commentarium in Librum Ecclesiastes, in quo Vulgata ad verbum cum originali Hebræo confertur, & probatur eam omnes alias versiones excellere. Romæ apud Ioannem Paulum Profilium 1621. in folio.

IOANNES FERDINANDVS, Toletanus, Iesuita, sacrorum voluminum Romæ interpret, Hebraicâ, Græcâque literaturâ, quarum posteriorem ante initam Societatem Toleti docuerat, satis excultus; in Belgium inde ivit, munusque sibi injunctum Sacerdotalis curæ militibus exhibendæ præstanti animo & pietate gessit: cujus rei exempla quædam author *Bibliotheca Societatis* adducit. Reversus annos XV. sacris actionibus edendis, doctisque condendis literarum monumentis præcedit, moribus innocentissimis, perpetuâque virginitate conspicuus. Scripsit -

Divinarum Scripturarum juxta SS. Patrum sententias locupletissimum Thesaurum; tomis tribus Alphabetico ordine dispositum; hoc est, verborum, phrasiumque totius Scripturæ Sanctæ difficiliorum, utpote metaphoricè significantium, explanationem. Horum primus tomus Metinæ prodiit typis Iacobi à Canto anno 1594. continens priora quatuor alphabeti elementa; secundus, uti domestici affirmant testes, omnino absolutus prelum expectat; tertio nondum perfecto immortuus est author, Valentia scilicet, anno MDXCV. ætatis suæ LIX.

IOANNES FERDINANDVS. De hoc dicere habeo id, quod *Ioannes Vaseus* quarto capite *Chronici* sui *Hispanicarum rerum* scriptum reliquit: *Extat præterea Comitum Nonii Alvari Pereira Brigantiæ Domus authoris Historia impressa; quem Comitum Lusitanæ Camillum rectè dixeris. Eam, ut audio, Latine vertit Ioannes Ferdinandus, quem Illustrissimus Brigantiæ Dux Theodosius filio suo unico Ioanni in successionem amplissimæ domus nato præceptorem prudenti consilio delegit, cujus eruditio varia Compluti, Salmantica, Conimbricæ celebrior est, quam ut alienæ prædicationis indigeat. Hæc Vaseus.*

IOANNES FERNANDEZ, Bæticus, Cordubensis, Iesuitarum sodalis, alacer Francisci Xaverii viri Apostolici comes in Iaponica expeditione, qui Firandi fuit denatus anno MDLXVII. Inde scripsit -

Epistolæ de rebus Iaponicis octo ab anno MDLI. usque ad MDLXVI.

Gram-

Grammaticam linguæ Iaponicæ. Dictionarium Iaponicum duplex.

IOANNES FERNANDEZ DE ABARCA, Philippo Hispaniarum Regi III. à rationibus tormentariæ rei Portugalliæ regni, scripsit -

Discursos de las partes y calidades, con que se forma un buen Secretario, con una recopilacion del numero que ai de cartas misivas para su exercicio. Olissipone 1618. in 4.

IOANNES FERNANDEZ DEL CASTILLO, Veredorum Carthaginensis urbis & provinciæ Magister, (*Correo maior* vocant) scripsit -

Tratado de Ensayadores. Matrili anno 1623. in 4.

IOANNES FERNANDEZ DE LA GAMA, qui Bachalaurum se & Jurisconsultum seu Adfessorem D. Alphonfi de Cardenas Equestris Ordinis D. Iacobi Magistri profectur, Catholicorum Regum iussu compilationem Hispanicâ Constitutionû ejus ordinis confecit. Ea in comitiis anni MDI. & MDII. partim Hispali, partim Astigi celebratis publicata est, præloque tradita Hispali apud Ioannem Peggner de Nuremberg 1503. fol. hac inscriptione -

De las Leyes y establecimientos de la Orden de SantIago.

D. IOANNES FERNANDEZ DE HEREDIA, Valentinus, scripsit vernaculo carmine -

Obras en verso espirituales y temporales. Valentia apud Ioannem Mey 1562. in 8. Laudat eum Escolanus lib. V. *Hist. Valent.* cap. ultimo s. 10.

IOANNES FERNANDEZ IDIAQUEZ, interpretatus est vulgari Castellæ linguâ profaicâ -

Las Eclogas de Virgilio con anotaciones. Barcinone 1574. in 8. apud Didacum Malum.

IOANNES FERNANDEZ DE LEDEMA, vertit in vulgarem fermonem Baptistæ Mantuani *Parthenia* hoc titulo,

Historia virginal del insigne Poeta Baptista Mantuano traducida de verso heroico latino.

D. IOANNES FERNANDEZ DE MEDRANO, *Valdosera* Toparcha, nomine suo edidit id, quod parens olim panxerat, opus scilicet -

Republica mixta. Matrili 1602. 4. Thomas Fernandez de Medrano verus istius operis author Sabaudia Ducibus Emmanueli Philiberto, Catherinæque Austriacæ

uxori à secretis fuit belli, statûsque, cui signatè opus adjudicat regium diploma editioni prævium.

D. IOANNES FERNANDEZ DE VELASCO, Magnus Castellæ Comestabilis, Ducatus Mediolanensis semel atque iterum Gubernator, Philippo III. Regi Catholico ab status, bellique consiliis, ejusdemque Archicamerarius, Præses Italicarum rerum Senatus, ad egregias animi, corporisque dotes, nobilissimæque & excellentissimæ domus ornamenta, propriæ industriæ merito, adjunxit literarum studia, Historiæque sacre & profanæ cognitionem; quarum amore ductus refertissimam omnis generis librorum Bibliothecam Matrili formavit, literatorumque egregius fuit Meccenas. Scripsit insuper -

Dos Discursos, en que se defiende la venida y predicacion del Apostol SantIago en España. Pincia 1605. in 4. iterumque, aut tertium Mediolani, quibusdam additis aut mutatis. Latinum fecit opus Ericius Puteanus hoc titulo, *Vindicia Hispaniarum Tutelares*, Lovaniique edidit 1608.

Relacion a la Magestad del Rey D. Felipe II. sobre las diferencias de jurisdicciones ecclesiastica y real del Estado de Milan: adjunctis instrumentis cujusque rei authenticis. 1597. in folio.

Orationem, quam habuit Romæ nomine Philippi II. Regis Hispaniarum ad Sixtum V. Rom. Pont. laudat Ludovicus Iacobus à S. Carolo in *Bibliotheca Pontificia*. Quæ eadem, fortasse cum ea est, quam Iosepho Stephano idem author attribuit. Præterea Hispanè -

Observaciones contra Fernando de Herveya M. SS. vidimus.

Obiit clarissimus omni memoria vir XV. Martii an. MDCXIII. relicto filio Bernardino impubere domus hærede.

IOANNES FERRER, Catalanus ex oppido *Tremp* diocesis Vrgelensis, presbyter Societatis Iesu, Doctor Theologus Gandienfis, scripsit Hispanicè -

Memoriale aliquot Tractatum Spirituum. Itémque -

Libellos duos pios, sub nomine *Fructuosi Vitalis*; præter -

Concionem Calari habitam in Exequiis Philippi Regis III. Hispaniarum.

F. IOANNES DE FIGVERAS CARPI, Valentinus gente, instituto ex ordine Sanctissimæ Trinitatis redemptionis captivorum, Sacre Theologiæ Magister, ministrusque Provincialis, ac Vicarius Generalis per Angliam, Scotiam & Hiberniam, diligens rerum domesticarum excussor & enarrator, dum Annales sui ordinis maturaret, præmisit quasi Epitomen eorum sic inscriptam, *Chronicon Ordinis Sanctissimæ Trinitatis*

tatis de redemptione captivorum . Veronę apud Franciscum de Rubeis 1645. in 4.

IOANNES DE FLORES quidam scripsit fabulosam Historiam hujus inscriptionis, *Historia de Grisel y Mirabel con la disputa de Torrellas y Brazaida . in 4.*

Quę est in Bibliotheca Sapientię Romanę.

IOANNES DE FOGVEDA, Medicę artis ac Philosophię Doctor, Ioanni Tellio Gironio Comiti Vrenię dedicavit olim libellum -

De Pustulis, quę Saaphati nominantur .

F. IOANNES FOIX, Dominicanus in urbe Cęsar Augusta, S. T. Magister, edidit, teste Lanuza in *Historia Ecclesiastica Aragonensi*,

La Condicion del maior del Cielo, con las alabanzas de San Diego fraile menor sobre el Evangelio de su Fiesta . Cęsar Augustę apud Ioannem de Lanuza an. 1615. 8.

IOANNES DE FONSECA, Theologus Doctor amplissimi Granatensis Archiepiscopi D. Petri Guerrero, habuit -

Orationem ad Patres Tridenti congregatos Feria VI. in Parasceve an. MDCLXII. Quę unā cum aliis vidit lucem Lovanii & Parisiis.

D. IOANNES DE FONSECA & FIGVEROA, N. Marchionis de Orellana germanus frater, Hispalensis almę Ecclesię Canonicus, item & Scholasticus, Catholico Regi nostro Philippo IV. a Cortinę ministerio (*Sumiller de Cortina* nos eum appellamus, qui conopęi regii, sub quo in publico sedet, vela moderatur) *vir*, (ut verba Gundisalvi Corree primarii linguarum Orientalium, Professoris Salmantini in nuncupatione cuiusdam operis ei directa usurpem) *inter literatos literatissimus, inter nobiles nobilissimus, inter utrosque præstantissimus*. Delicium fuit suo tempore & amor eorum omnium, qui literarum, & quibus humani dicimur, studiis delectarentur. Nec tamen ejus quidquā typorum lucem vidit. Nos colligemus aliqua ex iis, quorum nomine apud varios laudatur, aut quę ipsi vidimus.

De veteri Pictura librum scripsisse, quem penes se perfectum habebat, retulit ad *Petronium* suum D. Iosephus de Salas pag. 15. fragmentaque exinde nonnulla adduxit. Qui & spem fecit vivo authore daturum eum aliquando ad *Plinii Historiam* notas perpetuas.

Pro D. Laurentio Ramirez de Prado adversus Mussambertium, seu Theodorum Marsilium. Meminit hujus libri D. Laurentius ipse in *Pentecostarcho . cap. XLIV.*

In P. Terentii Andriam notas M. SS. vidimus cum *Epistola ad D. Ioannem Solorzanum*

postridie Kal. Decembris MDCVI. Item -

Ad Claudiani de Raptu Proserpine notulas inceptas .

In Seneca Epistolam XVIII. lib. II. December est mensis; ad eundem Solorzanum .

*De Criticis Disputatiuncula m. inter Neotericum Scriptorem & *** Quę incipit, Contra Claudium insurgo Scriptorem*. Defensionem continet quarundam Lipsii correctionum, quas Claudus ille (D. Franciscus de Quevedo forsitan) reprehenderat. Scripsisse etiam nescio quid ad *Pseudo-Dextri, & Pseudo-Maximi*, quibus ille forsitan præstabat fidem, *Chronica, Thomę Tamajo* credimus in præfatione *Novitatum antiquarum, seu Dextri defensione*. In cujus exemplo quodam, quo noster utebatur, reperi scriptum ad interpretationem harum Notarum PP. O. scilicet *Præf. Prat. Orientis* significantium; *vide observationes nostras adversus Gutherium*. Qui nescio an sit Gutherius de *Officiis domus Augustę* scriptor, an Gruterus *Inscriptionum veterum* collector. Ad *Fonsecam* scripsit *Epistolam* quamdam elegantissimam Ioannes Baptista Suarez Gaditanę Ecclesię Portionarius vir eruditissimus Ianuario mense anni MDCX. paulo post ejus adventum in Hispalensem Ecclesiam, qua consulit eum de emendatione loci Catulliani in *Coma Berenices* eo versu, *Qbtulit Arsenoes Chloridos ales equus; quem sic legit Suarezius, Cypridos ales equus*. Præterea nuncupavit nostro Gundisalvus Correa laudatus illustrationem cuiusdam libri Genesis testimonii, quę excusa fuit. Italiam Iustrasse dicitur, Regis sui nomine ad Parmensem Ducem extra ordinem Legatus, Matritique ante tempus obiisse magno bonorum omnium dolore & luctu.

IOANNES FRAGOSVS, Toletanus, Medicę artis, maximę ejus, quę a manuarum opera humanis corporibus sanandis impensa Græco vocabulo Chirurgica audit, peritissimus, Philippo II. Regi Catholico propter excellentem hujus cognitionem, ac felicissimam exequutionem, ab utroque fuit munere, & quod medicamentis, & quod manu plurimum ægris opitulatur, ediditque foras utilissima & quę in manibus omnium sunt, hæc sui studii monumenta;

De Chirurgia, librum, Hispanę: simulque, *De las evacuaciones; nec non & Antidotario: omnia Hispanicę*. Matriti apud N. Gomezium an. 1581. in folio. *Chirurgia universal enmendada y añadida*. Compluti 1601. in folio.

De succedaneis medicamentis; cum Animadversionibus in quamplura medicamenta composita, quorum est usus in Hispanis officinis. Ibidem apud Petrum Cosio anno 1575. in 8. & apud Gomezium ann. 1583. in 4. Adjungit *Vanderlindius-*

De Medicamentorum compositione. Ibidem in 4. an. 1575. Nisi idem sit cum superiore.

Discursos de las cosas aromaticas, arboles, frutas y medicinas simples de la India; ad Ioannem Principem. Matriti apud Franciscum Sanchez ann. 1572. in 8. Quod opus Latine reddidit Israël Spachius Argentinensis, atque edidit Argentinę apud Ioannem Martinum an. 1601. 8.

Erotemas Chirurgicos, en que se enseña lo mas principal de la Cirurgia, con su glosa. Matriti apud Petrum Cosio 1570.

IOANNES FRANCISCUS ANDREAS DE VSTARROZ, Cęsar Augustanus, Balthasare Andrea parente editus, qui *Genealogiam regia domus Aragonensis* a se ductam in schedis reliquit, Historicę totius rei atque in primis patrię cognitionem sic attentę ac sedulõ in veteribus & novis quibuscumque monumentis perquisivit, atque ad manum habuit, eaque antiquitatis & liberalium artium notitiã studio isti viam munivit, ut nemo alius in Aragonię regno sic paratus ad Historiam ejus conscribendam accedere posse videretur, quandocumque id munus Zuritę, Blanca, Argensolarum fratrum nominibus grande olim consequutum famę ac dignitatis lumen, idoneo alicui conferendum esset. Quod factum tandem fuit anno hujus sæculi XLVI. subrogantibus eum regni Statibus in Francisci de Vrrea viri nobilis atque eruditi, qui fato functus fuerat, vicem. Quã susceptã nullus unquam persuaderi potuit, ut Sacerdotia collegii sacri Cęsar Augustanę Ecclesię aliarumve ambiret, quò magis aliis vacuus domestica studia & opus sui muneris perfequeretur. Is enim totus labor & industria erat. Ac nisi immatura abruptisset mors lucubrationum progressionem, dubio procul multa absolvisset; quę quidem affecta relicta eo magis desiderantur, quò perfecta & in vulgus edita doctis & curiosis non mediocriter placent. Horum hic nomenclaturam damus;

Mausoleo a la memoria del Doctor Baltasar Andres su Padre. Cęsar Augustę anno 1636.

Defensa de la Patria de San Lorenzo. Ibidem 1638. in 4. adversus quosdam, qui vel Valentię Ederanorum, vel Cordubę, vel tandem Colonia Augustę Patricię hunc honorem falso adjudicaverunt.

Descripcion de la Justa en campo abierto, que mäturco en el coso de Çaragoza D. Raimundo Gomez de Mendoza. eodem anno.

Antiguedad de la Villa de Malten. 1641.

Elogio a la memoria de D. Geronimo Ximenez de Vrrea. an. 1642.

Panegirico sepulcral a la memoria posthuma del Doctor D. Thomas Tamajo

de Vargas Coronista Maior de las Indias. eodem anno.

Historia de S. Domingo de Val Martyr Cęsar Augustano Infante de la Santa Iglesia de Çaragoza. 1643. in 4.

Chronologia de las Imágenes aparecidas de Nuestra Señora en el reino de Aragon. eodem anno.

Monumento de los Santos martyres Iusto y Pastor en la ciudad de Huesca, con las antiguedades que se hallaron fabricando una capilla para trasladar sus santos cuerpos. Oscę 1644. 8.

Diseño de la insigne y copiosa Biblioteca de Francisco Filhol presbitero y hebdomadario en la Santa Iglesia Metropolitana de S. Estevan de la ciudad de Tolosa; veribus confectum, opus, atque editum Oscę 1644. in 8.

Iuramento del Principe Don Baltasar Carlos en la Seo de Çaragoza. Cęsar Augustę anno 1645.

Discurso de las medallas antiguas Españolas, que publicó D. Vincencio Juan de Lastanosa en su Musco. Ibidem eodem anno.

Obelisco Historico y honorario del Principe D. Baltasar Carlos, que erigió la ciudad de Çaragoza. 1646.

Vida de S. Orençio Obispo de Aux. anno 1648.

Segunda Parte de la Vniversidad de Amor. Hanc scripsit in Academia Anhelantium, de non committendo sacras res profanas, cum argumenta profana pertractantur: eaque sæpius edita est.

In lucem edidit ex schedis M. SS. Hieronymi de Blancas -

Las Coronaciones de los Serenissimos Reies de Aragon. simulque, Dos Tratados del modo de tener Cortes, de Geronimo de Blancas y de Geronimo Martel Coronistas del mismo reino. Cęsar August. 1641. in 4.

Mulcõ majoris operę sunt, quę editurus erat, partim affecta, partim perfecta. Ex ultimis est -

La vida de Geronimo de Çurita y de los demas Coronistas del reino de Aragon. Cujus publicationem quare nobis ultra invideant regni Status, qui curam sibi hanc assumpsisse dicuntur, verë nescio.

El Parnaso Aragonese: sive de Poëtis ejus regni ad imitationem Lauri Appollinis Lupi de Vega Carpio: de quo me per epistolam fecit ipse certior.

Annali um Regni Aragonie continuationem, veluti potiorem sui muneris partem, sic formaverat, ut Çuritę filium ad mortem Ferdinandi Catholici Regis usque ductum, in manus sumens telam suam exordiretur; seposito quadriennio ejusdem Historię, quod uno volumine, Çuritam & ipse prosequutus, Bartholomæus Leonardus elegantissimę descriperat; cuique desperavit prudens noster ea subicere, quę superiorum comparatione laudem aliquam illustris atque elaborata

tae dictionis referre possent: quod ipse alicubi modestè fatetur.

Parabat & alia quorum ipse spem fecit, *Caragoza antiqua*: sive hujus regiae urbis antiquitates.

La Fundacion del Hospital Real de Nuestra Señora de Gracia.

Bibliotheca de los Escritores del Reino de Aragon.

Sucesos del Principado de Cataluña.

D. IOANNES FRANCISCUS DEL CASTILLO, Panhormi editus parente Balthare del Castillo Hispano Instructore (*Sargento maior* appellant) Legionis militum Hispanorum, qui in Sicilia stipendia merent; dum Philibertus Emmanuel Serenissimus Sabaudicæ domus Princeps moderabatur Siculos Regis vice, Auditorem generalem terræ, marisque exercuit; deinde Iudex Consistorii semel, regiae Magnæ Curiae ter, demumque Magister rationalis seu Senator fuit Concilii, quod regii patrimonii curam habet; vir multâ juris doctrinâ & integritate; cuius pronepos ex filio Didaco & nepote Isidoro D. Petrus del Castillo Eques ordinis Alcantaræ & Sancti Isidori Marchio Panhormi nunc commoratur. Scripsit Ioannes Franciscus noster -

Decisiones legales regni Sicilia; tribus voluminibus in folio. Panhormi anno 1613.

Obiitque diem suum sexagenarius tertio die Ianuarii MDCXLIII.

F. IOANNES FRANCISCUS COLLANTES, Aragonus, ex oppido *Belchite*, ordinis S. Francisci, S. T. Lector emeritus, Cæsaraugustanæ utriusque domus aliquando Præfectus, ac provinciae suæ Minister, verbi Dei eximius præco, edidit -

Divina predicacion del Soberano Rey constituido sobre el monte Santo de Sion: hoc est, conciones, sive sermones pro Adventu & Quadragesima, tribus tomis. Cæsaraugustæ apud Petrum Cabarte 1617. 1618. & 1620.

Didacus Murillus tribuit ei opus aliud, sed ineditum,

De los Estados de l'Alma.

D. IOANNES FRANCISCUS DE CVENCA, Iuriconsultus, in Cæsaraugustana urbe commorabatur scribens -

Ad Commanda sive Depositi Instrumentum scholium; cui accedunt *Additiones D. Iosephi Niño*. Item -

Ad ejsdem D. Iosephi Niño Analysin ad Chirographum Mercatoris additiones auctoris. Cæsaraugustæ 1644.

Pentateuchon quaesita pendaelylia continens de sui personalique defensione. Ibidem, anno 1645. in 4.

D. IOANNES FRANCISCUS FERNANDEZ DE IXAR, Dux quartus de *Ixar*, Comes de *Belchite* in Aragoniæ regno, manu tantum exaratum reliquit -

Catalogo de los Santos de España. Ad servari hunc in Bibliotheca D. Francisci de Virea Aragoniæ Chronographi testatus olim fuit Ioannes Franciscus Andreas de Vitarroz in *Defensione Patria S. Laurètii* fol. 134. Laudat quoque Ioannes Tamajus in *Martyrologio Hispano* tom. IV. ad diem VII. Iulii, & tom. V. ad diem V. Septembris.

El Corte sano puesto en practica, tribuit quoque nostro Duci Basilius Baren in *Appendice ad Petri Mexiæ Hispalensis Cæsari Historiam*, ubi de temporibus Ferdinandi II. Imperatoris, Scriptoribusque tunc florentibus agit.

IOANNES FRANCISCUS DE GRACIA, Aragonius, Balbastrensis, Curiae Balearum Insularum Senator, olim cum Philippi Regis iussu Vallem Aranensem in Gallico limite Aragoniæ regni lustrasset, in reditu edidit -

La Historia de la Val de Aran in 4. Meminit Vincentius Blascus volum. II. *Hist. Aragon.* lib. V. cap. XLVI.

IOANNES FRANCISCUS DE GVEVARA, ex oppido *Lepe* Hispalensis diocesis, scripsit -

Avisos de la diligencia que un Señor debe usar en criar sus hijos. Neapoli apud Ioann. Carlinum 1602. 4.

IOANNES FRANCISCUS ROSSEL, Barcinonensis Medicus magnæ inter suos existimationis, publicavit -

In sex libros Galeni de differentiis & causis febrium & symptomatum Commentariorum volumen primum. Accesserunt *Epistolæ* duæ, altera ad *Andream Laurentium* in Monspelienfi Academia, altera ad *Ioannem de Caravajal* in Lyceo Hispalensi publicos Medicinæ Professores. Barcinone apud Sebastianum & Iacobum Mathevad 1627. fol.

Pater fuit Iosephi Rossell Carthusiani monachi, qui *Praxim* scripsit *cōscientiã deponendi*.

IOANNES FRANCISCUS SVAREZ, scripsit -

Enchiridion casuum conscientie. Laudatur à P. Diana in *Catalogo authorum*, quibus usus fuit in formatione primi voluminis suorum operum.

IOANNES FRANCISCUS DE VILLA-VA, Beacienfis, Theologus, Prior seu Parochus de *Cabra*, quod oppidum in mediterraneo Bæticæ Suessano Duci subest, deinde *Iavalquinti* Giennensis diocesis, quod Marchionatus honore censetur; piè adinvenit atque ingeniosè admodum -

Empresas espirituales y morales, cum iconibus. Beatæ 1613. in 4. Tripartiti operis prima & secunda pars centum, continet huiusmodi symbola. Tertia autem majoris operæ argumentum tractans hanc notâ insignitur, nempe -

Tercera Parte de las empresas espirituales y morales, en que el Auctor prosigue la explicacion de la primera contra la secta de los *Agapetos* ò *Alumbrados*. Beatæ apud Ferdinandum Diaz 1618. in 8. Laudatum opus eruditionis ac pietatis nomine à Ludovico Muñozio in *Vita venerabilis viri Ioann. Avila*. Edidit item -

Relacion sumaria de la veneracion y estima en que debe estar la santa Cruz de las Navas de Tolosa. Beatæ 1613. 8.

Discurso de la antiguedad y Invencion de la sagrada Imagen de Nuestra Señora de la Peña, que se guarda en el convento de los frailes Minimos de la ciudad de Baeza: teste mihi Ioanne de Morales in *Epitome Hispanica Fundationis Bæticæ Minimorum provincia*.

F. IOANNES DE S. FRANCISCO, in *Veas*, quod oppidum Murciae regni natus, habitum Minoriticum Salmanticæ induit: unde in Novam Hispaniam se cum grege illo sanctorum sodalium duodecim, annunciaturus incolis Evangelium, transfudit; operatusque id est magno profectu, & quidem infusâ sibi à Deo, ut fertur, per extemporale donum sermonis Mexicani cognitione, quo scripsit -

Concionum librum perfectissimum: *Orationes* varias: *Collationes* multas, testimonio futuræ accepti à Deo beneficii, ut ait Franciscus Gonzaga IV. parte *Histor. in provincia sancti Evangelii*, multa de illo mirabilia referens. Denatus est anno MDLVI.

IOANNES FRANCO BARRETO, Lusitanus laudari solet in -

Bibliotheca Lusitana, manuscriptâ, ut credimus, dolemusque ad hunc diem. Daret quippe ea tenebris nostris & ignorantia, de Lusitanis maximè rebus, ingens lumen. Hujus meminit Cardoso in *Agiologio* die iv. Maji.

IOANNES FREIRE, Olisipponensis, in collegio Societatis, cuius familiæ fuit, Conimbricensi divinarum Scripturarum interpretes, reliquit scriptum, quod à morte illius prodiit, opus, nempe -

In Septem priora capita Libri Iudicum Commentarios, tum in Lusitania anno 1640. tum Matriti 1642. 4. typis editos.

IOANNES DE FRIAS, Francisci Ximenii Cardinalis Toletani Vicarius in Complutenfi oppido, & cum comitatus fuisset Patronum ad Oranicam expeditionem, in

reditu factus ab eo Toletanæ Ecclesiæ Canonicus, divinarum atque humanarum literarum peritus, eloquentiaque, & probitate morum eo tempore commendatus, vulgò existimatur scripsisse -

Relationem Latinam de *Oranico bello*, breviorē quidem eam, sed certam: quam Anonymo tribuere solet Alvarus Gomezus de *Rebus Ximenii* scribens. Ei tamen ex conjectura famæ tribuit Petrus de Quintanilla Franciscanus, qui *Relationem* hanc edidit in *Orano suo Catholico Romæ* apud Franciscum Monetam 1658. in 4.

IOANNES FRIDERICUS GELDRE, Almagrensis ex patre Germano, Iesuitarum sodalis, quem insignem Theologum & in rebus moralibus doctissimum Alegambius nuncupavit, prelo commisit -

Consideraciones breves para ganar devotamente las Indulgencias. 1615. in 8. Latine quoque -

Commentarios in Ecclesiastem: quos morte occupatus typis committere non potuit.

F. IOANNES DE LA FVENTE, Toletanus, ordinis Seraphici provinciae Castellæ, variis locis, *Turri-lacuns*, *Escalona* sodales rexit, notus posteris editione operum doctrinâ & pietate commendatorum. Scripsit namque Latine scientibus -

In Evangelium secundum Marcum, libros XV. Compluti apud Ioannem Gratianum 1582. in folio.

In Psalmum L. Homilias XXVI. Salmant. 1566. fol. & Parisiis 1576.

Nec non Hispanicè -

De la esperanza y temor, que debe tener el Cristiano. Compluti 1570. Sequens opus tertii voluminis nota inscribitur;

Arbol de la vida. Ibidem 1572. 8. Nescio an alius, diversusque ab hic liber sit *Norte del alma*, inscriptus, quem nostro attribuit, *Arboris* hujus *vite* non recordatus, Petrus Salazarius in *Historia istiusmet Castellana Franciscanorum provinciae*. Lucas Vvaddingus certè hujus libri non meminit, qui superiorum meminit.

F. IOANNES DE LA FVENTE, alius à superiore, ut fertur, ejusdemque instituti sodalium Minorum & provinciae, in Gallia apud Monpessulanos Theologiam docens edidit illic *super Sententiarum libros* dicitur, quod opus invifum fuit nobis hætenus. Petrus tamen Salazarius Castellæ hujus provinciae Chronographus de illis testis est. Vidimus quidem nos Ioannis Fontani Minoritæ Hispani provinciae Castellæ, domus de la *Esperanza* Præfeci nomine -

Orationem pargneticam pro pura & sincera predicatione Evangelii ad omnes ministros

nistros divini verbi. Lugduni apud Guiliel-
mum Rovillum 1584. in 4. Falsus fuit Vvad-
dingus professione Monspefulana, qui *Ora-
tionem* hanc, & in *Sententiarum libros conclusio-
nes* Ioanni de Fonte Gallo attribuit.

IOANNES DE LA FVENTE, Doctor
Hispanus (ait Petrus de Alva in *Militia Con-
ceptionis*) edidit suo nomine (licet alterius
sit opus integrum)

*Compendium fufioris Tractatus
circa declarationem Decreti Romani de Titulo
Immaculate Conceptionis*. Conchæ 1647. in 4.
Item *Indicem Sententiarum Petri de Perea Au-
gustiniani Episcopi Arequipensis in Libro de
Conceptione juxta editionem Limensem anni
MDCXXIX*. Conchæ 1647. in 4. Item
*Indicem Doctrinarum pro Deipara Petri Gala-
tini Minorita, maxime circa Immaculatam Con-
ceptionem in opere de Arcanis, &c.* Ibidem eo-
dem anno in 4. Hæc Alva.

IOANNES DE FVNES, qui se vexilli-
ferum centuriæ peditum sub Alphonso à
Cosgaia merentium appellat, edidit -

*Arte militar, en que se declara qual
sea el oficio del Sargento maior*.

F. IOANNES DE GABASTON, Domi-
nicanus, in Valentia regno censebatur suo
tempore, cum in sacrarum dictionum ex-
pediendo ritè officio, generalis Conciona-
toris adimplens munus, tum etiam historiae
domesticæ monumenta pervolvens, atque in
litteras vernaculo tradens sermone. Cujus
nempe extant -

Vida de S. Vicente Ferrer.
Valentia 1614. in 4.

*La Regla que professan las Beatas de la
tercera orden de Predicadores: vida de Santa Ca-
talina de Sena y otras muchas deste estado, que an
muerto con opinion de Santidad: simúlque -*

*Vna Apologia, que S. Domingo fue
el primer Inquisidor*. Valentia apud Chrysoft.
Garriz 1621. 4.

Dedit etiam ex Latino Hispanum -

*El Tratado de la Vida espiritual de S.
Vicente Ferrer declarado y comentado*. Ibidem
ex eadem officina 1616. 4.

Parabat, cum hæc scriberet, tum de *Pri-
vilegiis à Sede Apostolica* ejusdem Tertie regu-
læ affectis pridem cõcessis, tum de *Laboribus,
& persecutionibus à Dominicanis fratribus pie-
tatis causâ perpeffis*, alterum & alterum librum:
tum dein de *Florem Sanctorum* ejusdem ordi-
nis; omnia Hispanicè.

F. IOANNES A S. GABRIELE, natus in
oppido *San Lucar de Barrameda* ad ostium
Bætis fluvii, ordinis Mercenariorum refor-
mati provincie Bæticae, literarum divinarum
atque humanarum bene peritus, ingenioque
excellenti, edidit ingeniosè & eleganter -

*Sermones sobre los Evangelios de Do-
mingos, Miercoles y Viernes de Quaresma*; duo-
bus tomis. Hispali apud Andream Grande
anno 1648. & 1649. in 4. tandem ex quinta
editione, Compluti 1662. in 4. Posthumi
quoque prodierunt ejusdem *Operis Quadra-
gesimalis* duo alii tomi, Matriti in 4.

Decessit virilem adhuc ætatem agens ante
annum MDCLV.

IOANNES GALLEGO, Artium & utrius-
que Iuris Doctor, Theologiæque (ita vocant)
Licentiatum, in Catalonia Senatu primarius
Iudex, frequenter laudatur ex conscripto
atque edito -

Responsio in causa Syndicatus, in 4. Ioan-
nes Petrus Fontanella variis locis, Gabriel
Berart in *Speculo Visitatorum*; *Aula Regentis
Cancellariam Senatorem clarissimum, omnium-
que doctrinarum studiosum* vocant.

IOANNES GALLEGO DE LA SERNA,
Malacitanus, Doctor Medicus, & à cubiculo
Regum nostrorum Philippi III. & IV. pro-
dire in publicum fecit -

*Opera Physica, Medica, Ethica,
quinque Tractatibus comprehensa*; scilicet -

*De Generationis principiis omnium
viventium*.

*De Conservatione Infantis in utero,
& de bono & malo pariendi modo, ac de summo
naturæ artificio, quod servat in partu: necnon de
Obstetricis officio*.

*De Puerorum alendi ratione, & sanita-
te tuenda, ubi & de calculi & epilepsiæ precau-
tione & curatione*.

*De communi Puerorum educandi ratio-
ne*. Lugduni apud Iacobum & Petrum Proft.
1634. in fol. Post hæc edidit -

*De Naturali Animarum origine
Inveftivam adversus Daniele Sannertum*. Bru-
xellis 1640. in 4. Displicuerant Sannerto quæ-
dam ex priore libro illo *De Generationis prin-
cipiis*, quorum in opere suo de *Hypomnemati-
bus Physicis* meminerat.

Extat nuncupatus Ioanni nostro *Aemilii Pa-
risini Romani De Principiis generationis* alius
Tractatus in *Exercitationum* ejusdem *de subti-
litate* parte III. Venetiis 1638.

F. IOANNES GALLO, Burgenfis, Do-
minicanus, Gregorii, Salmantini Bibliorum
Interpretis sæculo superiore clarissimi, ger-
manus frater, acerrimi ingenii, raræque
doctrinæ vir; quem ob præclaras animi do-
tes (ait Leo Castrius, in Prologo *Commenta-
rii super Esaiam*) *virum unum delegit hæc Aca-
demia, quem ad Regem Philippum & Pontificem
Maximum Romam legatum de rebus magnis mit-
teret*. Extitisse scio in Bibliotheca *Olivariensi*,
cujus catalogū in Barberina Romæ vidimus,

*De Ratione susceptæ legationis pro Aca-
demia Salmantina*. M.S.

Ora-

Orationem quoque *Ioannis Galli De
laudibus S. Thomæ, Tridenti ad PP. habitam*.
Brixiaque editam anno 1563. novimus.

Interfuit enim Concilii Tridentini ultimis
sessionibus unus ex Theologis à Philippo II.
Rege Catholico eò destinatis; obiitque Sal-
manticæ anno MDLXXVII. In schedis reli-
quit *Lecturam super Quartum Sententiarum*,
aliâque.

F. IOANNES GALLO, diversus à supe-
riore, eoque recentior, idemque Burgenfis,
& ordinis Prædicatorum, edidit -

*Tomus I. de Sermones para las fes-
tivities de los Santos*. Pincia 1648. in 4. De
aliis nescio -

F. IOANNES GALVARRO & ARMEN-
TA, Hispalensis, Gundisalvi de Armenta
& Annæ Galvarræ filius, in cœnobio hujus
urbis professus Augustinianam regulam an-
no MDLXXVII. S. Theologiæ magisterio,
atque studiorum præfecturâ in domo Gra-
natenfi spectatus, edidit Latinè -

*Homilias in Dominicis Adventus &
Festa occurrentia*. Granatæ 1617. in 4. Hispa-
nicè verò post aliquot annos -

*Glosa moral sobre los Evangelios de
Quaresma*. Luciferi fano. 1622. in folio.

D. Philippo Tassio Antistiti Granatenfi
fuit à confessionibus.

IOANNES GAMIS, ut videtur, Valenti-
nus, vertit ex Latino Æneæ Silvii, ut præ se
fert,

*Vision deleitable de la casa de la
Fortuna*. Valentia apud Petrum Patricium
Mey 1611. in 8.

F. IOANNES DE GAONA, Burgenfis,
Minorita, Lutetia in Gallia sub doctissimo
illo ejusdem instituti Doctore à Cornibus Theo-
logiam, sub aliis singularem idiomatis La-
tini, Rhetoricæ artis, & Græcæ linguæ co-
gnitionem percepit. In patriam remeans,
Pincia, quæ tunc Aula erat Caroli Cæsaris,
eandem sacras lecturus literas adscribitur, in-
signis verbi divini præco, & quod præcipuum
est, morum integritate conspicuus. Hunc Eli-
sabetha Augusta, viro alibi agente, inter alios
delegit, qui ad faciendam Christo Servatori
frugem in Americanam Novæ Hispaniæ
transfretaret provinciam. Ibi decem annis
addiscendo illius gentis sermoni per aliarum
omnium disciplinarum juge otium vacavit,
quem & perfectissime apprehendit. Extant
ab eo editi hac linguâ & jam excusi -

Dialogi de rebus spiritualibus;
omnia illius idiomatis scripta, ut ajunt, su-
perantes, cum elegantia & sermonis purita-
te excellent, res verò ipsæ authoris erudicio-
nem testentur, ut inquit in libro *De Origine, &
progressu familiae suæ* Franciscus Gonzaga Mi-

norum generalis Minister. Tribuit quoque
ei Ludovicus à Rebolledo in *Catalogo Scripto-
rum hujus ordinis* -

Sermones Dominicales, eadem
Mexicanâ linguâ.

Dialogum de Christi passione, nondum
editū, laudat inter hujus opera Lucas Vvad-
dingus. Scripsisse etiam Latinè ajunt Gon-
zaga & idem Vvaddingus -

*Apologiam adversus famigeratissimum
quendam Theologum*, aliâque temporis iniqui-
tate deperdita. Diem obiit suum an. MDLIX.
jacétque in cœnobio Mexicano.

IOANNES DE GARAY, Oscensis civis,
& Professor, edidit -

Vida de S. Vrbicio, o Vrbez.
*Fiestas, que hizo la S. Iglesia de Huesca
en el recebimiento de las reliquias de S. Orencio*.
*Historia de la fundacion y antiguedades
de Huesca*, M. S. fuit pens Martinum Car-
rillo Montis Aragonis Abbatem, ut refert ip-
se principio *Catalogi Episcoporum Aragonensium*.

IOANNES DE GARNICA, Iurisconsul-
tus, Professorque in Academia Oscensi,
edidit -

*Exposicion de la Bula de Cruzada,
Disuntos y Composicion*. Matriti 1578. in 8.

IOANNES GARZIA, ex oppido *Becerril*
diocesis Palentinae, in regio Laurentino col-
legio laicus sodalis, scripsit, cum eloquentio-
ne Latinæ linguæ præstaret,

*Philippi Hispaniarum Principis exercita-
tionem Grammaticam*. Compluti apud Ioan-
nem Iniguez 1589. in 4. Antverpiæ apud
Plantinum 1590. in 8.

*Orationem Panegyricam coram
Philippo II. Rege habitam*. Compluti 1588. 3.

F. IOANNES GARZIA, Franciscanus,
provinciae Aragoniae, in urbe principe natus,
divinarum atque humanarum artium bene
gnarus, quo tempore Didacus Murillo scri-
bebat *Casarangustanam Historiam*, totus erat
in absolvendo opere hujus tituli,

*Collectanea Biblica ex Hieronymi
miscellaneis, sive expositiones S. Scripturae ex ejus
operibus collectæ, adhibitis interdum propriis no-
tationibus*.

Quod immensi laboris opus, doctisque
viris laudatissimum, intelligendisque pluri-
bus istius Sancti Doctoris locis obscuris uni-
lissimum futurum ait Murillus.

F. IOANNES GARZIA, diversus à supe-
riore, at ejusdem ordinis in provincia XII.
Apostol. Peruani regni, edidit -

*Explicacion de los misterios de la
Missa y de sus ceremonias*. Lima 1641.

*Breve Recopilacion de las indul-
gencias*. Vvaddingus.

F. IOANNES GARZIA, in oppido *Almagro* Castellæ novæ ortus, Dominicanus, sanctimoniam vir spectatus, unâ cum Francisco Diaz ejusdem familiæ inter Sinas scripsit atque edidit -

Ki Mung; sive hujus tituli volumen eadem linguâ Sinicâ, de quo vide sis in *Francisco Diaz*.

IOANNES GARZIA, Canonicus Ecclesiæ Oriolensis in Valentino regno, edidit -

De la vida exemplar de los Ecclesiasticos. Valentia apud Patritium Mey an. 1611. Reperio quoque, forsan prioris editionis, hunc alium titulum; *Institucion de los hijos, que se inclinan a ser ecclesiasticos*. Valentia in hac eadem officina 1609. in 8.

IOANNES GARZIA DE BAHAMONDE, S. Theologiæ Doctor, in Sanctæ Crucis collegio Pincia olim sodalis, à concionibus inde Canonicus in Ecclesia Pacensi, tandem in Hispalensi Prior, ut vocant, seu Præfectus sacrorum locorum omnium, qui ab Eremitis laicis custodiuntur; conscripsit, sed non edidit, à Benedictinis ejusdem urbis monachis, quos sibi hæredes suarum lucubrationum, nuncupaverat, post authoris mortem publicatum opus valde pium; scilicet -

Centum Homilias in sacrosanctam Christi passionem. Hispali 1621. folio.

Obiit is anno salutis MDCXV.

IOANNES GARZIA OLIVAN, Urgelesensis Episcopus, scripsisse dicitur, sed non edidisse -

Historia de Aragon; quam Petrus Cenedo laudat in *Collectanea ad Cap. Beatus XXII. Questione secunda*.

IOANNES GARZIA POLANCO, scripsit -

Memorial de las Misas de S. Amador.

IOANNES GARZIA DE RENGIFO, vide *Didacus Garzia de Rengifo*.

IOANNES GARZIA DE SAAVEDRA, gente atque etiam nomine GALLÆCVS, Tudensis, ius civile olim Salmantica ab optimis præceptoribus Emmanuele Costa & Aria Pinelo Lusitanis, atque Antonio Padilla Menesio famigeratis in is prudentiæ Iuris Professoribus excepit. In Prætorio dein provinciæ suæ, nioxque Matrili in regia Curia, Castellæque Senatu amplissimo Relatore, ut vocant, sive recitatore causarum exercuit. Quo tempore *De Expensis & meliorationibus* commentatus est. Tandem eum fructum ante ædificiorum, & digniorum, quam ut in munus non multum liberale impenderentur, studiorum percipit, ut Filci Pa-

tronis ad Pincianos iret, vir multâ doctrinâ, forensique exercitatione, majoribus quoque honoribus aptus. Duo ejus libri extant docti planè atque elegantes -

De Expensis & meliorationibus. Compluti apud Andream Sancium, anno 1578. fol. Antverpiæ 1614. Marpurgique in Germania eodem an. in 4. Amstelodami 1655. 8.

De Hispanorum nobilitate & exemptione Tractatus, sive ad Legem pragmaticam Cordubensem, quæ est L. VIII. Tit. XI. Lib. II. Novæ Compilationis. At hunc licet absolverit, regiûmque editioni prævium diploma circa annum MDLXXXVII. impetraverit, cum Fiscalem ageret Pincia Advocatum, non nisi post decem integros annos à calumniis vindicatum Ioannes authoris jam defuncti filius, atque idem Prætor Guadalaxarenensis, à se etiam locupletatum foras emisit Compluti anno 1597. folio.

Item Tractatus breviores quatuor,

De Donatione remuneratoria.

De Fideicommissio tacito.

De Hypotheca post contractum vivente, aut moriente rescisso contractu.

De Conjugali acquæstu: qui omnes simul prodierunt. Præter hæc -

Apologiam de Successione regni Portugallia, se scripsisse annotat ipse in Tractatu *De Expensis* cap. XVI. num. 29.

IOANNES GASCON, Artium Magister, Professorque in Schola Oscensis urbis publicus, edidit -

In Logicam Aristotelis Commentaria. Oscæ 1576. in 4.

IOANNES GASPARE ORTIGAS, Cæsaraugustanus Legum Doctor, civile jus in ejus urbis gymnasio interpretabatur, cum edidit -

Patrocinium pro inclyto ac potentissimo Cæsaraugustano Gymnasio adversus contradictiones Academia Oscensis, propugnaculumque Oscensis Scholæ. Cæsaraugustæ 1586. in 4. Oscensi antiquissimæ scholæ præjudicium ne fieret, erectâ Cæsaraugustæ aliâ, Oscenses sollicitabat cura, in hisque Martinum Monter à Cueva ejus urbis civem, gymnasiique Professorem primarium, hujus partis propugnatorem.

Indicem postea Curia regie civilis Cæsaraugustæ egit.

F. IOANNES GAZO, Cæsaraugustanus, sodalis Minorita, quem Vvaddingus minus rectè Catalanum credidit contra id, quod domestici de eo referunt, & inter alios Vincentius Blascus Lib. ultimo *Aragon. Hist.* c. XLVII. Certè Catalonia provinciæ fuit Præfectus. Scripsit -

Institutiones sacras Evangelicas y morales para las mas principales jornadas del discurso

scorso del Año, y Sermones duplicados para Quaresma; duobus tomis. Barcinone apud Sebastianum Mathevad & Laurentium Deu 1610. & 1612. in fol. & 1614.

IOANNES GELIDA, Valentinus ex urbe regni principe, in Parisiensi Schola Philosophiæ Professor clarissimus, quacum literarum omnium & Græcæ linguæ peritiam non vulgarem conjunxit. Lutetiæ primum ludo præfuit, quem à Cardinale fundatore vulgò appellant, deinde Burdigalæ Aquitanico, quem Andreas Goveanus in Lusitaniam & Conimbricensem Academiam à Ioanne III. Rege vocatus successori vacuum reliquerat. Obiit hoc munus agens sexagenario major XI. Kal. Martias MDLVI. alter nostri temporis Aristoteles à Ioanne Ludovico Vive appellari dignus. Hic tantus vir, cujus elogium edidit luculentum Andreas Schotus, nil aliud reliquit posteris, quam -

Epistolas aliquot, Rupellis editas 1571. quæ quidem (ait idem Schotus) Latine ita perscriptæ sunt, nihil ut supra videatur fieri posse; sed scholasticas omnes, præcipuè ad Ioanuem Tastæum Medicum Parisiensem & Eliam Vinetum Santonem, qui ei postea in Gymnasiarchiæ munere successit.

IOANNES GENESIVS DE SEPVLVEDA, Cordubensis, quomodo audire ipse ab urbe amabat inclyta, & quod ejus ditionis sit Putalbanum (*Pozo blanco* vernaculâ linguâ) patrium, ut credimus, ejus oppidum in tractu illo, quem à propinquitate laudatæ urbis, & propter lapidum copiam, *Los Pedroches de Cordova*, vulgus appellat; cui quidem tractui suis ipse in scriptis, præcipuè que in *Epistola XLV. ad Ferdinandum Nonium Pincianum* non obscure natales suos debere profiteretur; circa annum MCCCCXC. honestis parentibus editur, studiorum, quæ excoluit, nomine haud minus civibus suis, quam exteris sublimi quodam loco semper habendus. Compluti operam Xanto seu Sancto Mirandæ Philosopho ac Theologo eximio in Physicis dedisse, postquam Grammaticis fuisset in patria imbutus, dicitur. Nec contentus in Seguntina urbis & Academiae collegio aperuisse sibi, sodales inter illius, ad majora aditum, Bononiense illud, ex quo Magni Albornozii Cardinalis munificentia Hispani adolescentes celebris toto orbe Academiae partem haud contemnendam constituunt, cogitavit, delegitque pro mercatu omnium bonarum artium; ad quas cum ingenii nervos, tum actiones omnes, sine ulla profus deductione, contulisse toto vitæ suæ tempore videri voluit. In gymnasii istius luce sacrarum literarum & Philosophiæ graviora studia Græcè atque Latine, quod paucissimis contigit, æquè excoluit; nec minus ab eloquentia vigorem illis & cultum, decus

verò sibi ac præsidium, celebritatè que comparavit. Adeptus est ibi præceptorem Petrum Pomponatium inter alios Professore Philosophiæ egregium, quod in *Antopologia* refert pro Alberto Pio Carporum Principe. Cui summo literarum, quas natalium splendori adjunxerat, famâ viro Genesius post aliquod in eâ vrbe & sodalitate transactum tempus adhæsit, Romam ab eo ad domum suam, ferè potius studiorum ac in studiis præstantissimorum hominum verè-gymnasium, honorificè invitatus, benignissimè que apud eum deinceps habitus. Pro quo & adversus Erasmum Roterodamum laudatam paulò antè defensionem scripsit grati sui erga benefactorem animi perpetuum monumentum futurum. Frequentes erant in ea domo Aldus Manutius Philologus, Petrus Pomponatius laudatus nuper, Ioannèsque Montescoca Hispalensis Philosophi, Marcus Musurus Cretenis, Triphónque Bizantius Græci, Latine quoque docti, præter alios Theologos. Quorum consuetudine totus exarsit ad Philosophi principis doctrinam in ipsis Græcæ linguæ adytis perscrutandam, pluresque ejus libros, atque ejusdem enarratorum fideliter ac philosophicè, non Ciceronianè, vertendos; in quo sibi plus æquo Alcyonius ac Perionius indulserunt. Idque Clementis VII. Papæ auspiciis, cui in eo obsequium exhibere se, atque aliis summâ dignitate viris, in eisque Mattheo Guiberto Præfuli Veronensium amplissimo, non semel datis ad hunc literis profiteatur. Quæ ejus cura fructus paulò post referendos in communem utilitatè protulit. Cum Erasmo etiam Roterodamo reciprocavit aliquando literarum commercium, ut constat ex ejus *ad Erasmum* tertia super quodam Pauli ad Galatas difficili testimonio de Sina monte Arabia à se ex Græci textus recta interpretatione restituto, Erasmi que ad eum quinta, quæ inter alias Genesii sunt, *Epistolis*. Atque ille quidem in *Ciceroniano* suo vix quidem alium à Genesio Sepulveda in Tullianæ facundiæ imitatorum albo admisit; iis tamen non adhuc solidæ laudis verbis, quæ causam dederunt nostro ne quidem plenas ei habendi gratias, nil retardatus quin optimum & literatissimum Principem sibi ita benevolū ab ejus impugnationibus defendendum susceperet. Contulit quoque operam cum Didaco Neyla, Salmantina postea Ecclesiæ Canonico, in conficiendo *Breviario* illo, quod Franciscus Quinones S. R. E. Cardinalis jussu Clementis Pontificis à se & aliis elaboratum in lucem edidit; de quo ei ad Neylam scribenti centesimam ex suis *Epistolam* fidem habemus. Attamen cum jam ab aliquo tempore reditum cogitaret in patriam, eo quod, quantumvis, (ut idem ait directâ ad Encum Mendozam Burgenium Antistitem XIV. epistolâ) magna esset *Roma optimorum*

& vetustissimorum librorum copia, frequensque doctorum hominum concursus, quibus rebus studia literarum aluntur, difficile tamen sibi videretur in Fortunæ quasi officina vel suis vel alienis cupiditatibus non inservire, atque aliis ex aliis nascentibus negotiis inextricabilibus non implicari. Commodum huic ejus voto accidit, post XXII. annos Italicæ suæ peregrinationis, adventus Romam Caroli Cæsaris, qui eum regii Chronographi titulo cohonestatum sequi aulam jussit. In transitu Bononiensē visitavit collegium ex alumno Censor factus Pontificiâ autoritate à Quinonio jam memorato Cardinali collegii Protectore sibi procuratâ; nempe anno MDXXXVI, ut ex Epistola ejus octava ad Matthæum Guibertum apparet. Sub finem ejusdem anni Genuæ dedit Epistolam XXIII, sequenti que tricesimam Pinciarum Vacæorum in Hispania, atque inde alias usque ad annū illius sæculi LVII, vel in eo oppido, vel Cordubæ, vel Matriti, vel in hibernis suis Putalbanis, quò ad vitandum Castellæ aëris rigorem, seu potiùs gratiâ studiorum, annuâ consuetudine secedebat. Medio hoc tempore in Hispaniam redierat Indorum causam propugnaturus Bartholomæus Cásas Dominicanus, Chiapensis Episcopus, contra quem disputavit contentissimè coram virorum doctissimorum cœtu Pinciarum evocato regis auspiciis, neenon & pluribus editis scriptis noster, licere Hispaniæ Regibus in ditionem Indos non herilem, sed civilem & regiam lege belli redigere. Quæ magnis utrimque animis decertata causa est, in qua sibi adversos habuit Dominicanos cum Casa eorum sodali, imò & Complutensem Academiam, uti De rebus gestis Ximenii Cardinalis libro VIII. Gomezius refert. Quare & à Melchione Canonicus lib. XI. De Locis Theologicis cap. II. non omnino probatur. Anno LVII. Carolus adiit ex Cæsare jam privatum, & Cænobitarum Ordinis S. Hieronymi contubernalem; accessitque per occasionem Salmanticam, atque Bletisam, cujus Ecclesiæ Archipresbyteratu quodam fuerat nuper ornatus. Ab eo tempore, cum annum jam ageret sexagesimum septimum, abstinuisse videtur Curia tumultu, in proprioque frequens esse tractus Cordubensis prædio, quod ad convallem Mariani montis, quâ Cordubæ imminet, situm graphicè is atque eleganter in Epistolis LXIV. LXVII. & LXXXIV. descripsit. Quo in loco, aut Cordubæ, aut Putalbanis, ut credere par est (nam & Cordubensis Ecclesiæ Sacerdotio ditatum eum fuisse apud Bernardum Alderetum libri primi Antiquitatum Hispaniarum & Africanarum capitis IV. sine legitur) anno MDLXXII. vno major octogenario diem vidit extremum. Hujus clarissimi mortis famam divulgaverunt olim, ac nunc tuentur non quidem magnæ molis, sed ad Cleanthi lucetnam evigilata opera,

vulgarèque amplissimorum hominum de eo iudicium. In quorum numero sunt Ambrosius Morales, Paulus Iovius, Lilius Giralduus, Iosephus Scaliger, Michaël Medina, Martinus Doctor Navarrus, Didacus Gratianus, Antonius Possevinus, Gaspar Barrerius, Alphonsus Gasias Matamoros, aliique hujus ordinis. Morales nempe Lib. VIII. Historiæ suæ Hispaniæ cap. II. excellentis doctrinæ ac singularis utriusque linguæ eruditionis merito Cordubæ urbis ingeniorum sapientiæque altricis veterem gloriam instaurasse eum, clariorèmq; reddidisse ait. Iovius in Elogiis, Sed hodie procul dubio (inquit) Ioannes Sepulveda Cordubensis ipsam eximia laudis arcem obtinet, qui Græcæ peritus linguæ, & scientiarum prope omnium validis instructus prædiis, dum assiduè atque ideo feliciter stylum exercet, eloquentissimus evadit. Ab Scaligero de Emdatione temporum Lib. V. dum de Era agit Hispanorum, vir doctissimus audit; quo super argumento scribens Antonius Possevinus in Bibliotheca selecta Lib. XVI. cap. XIV. virum præstantem & doctissimum appellat. Consule sis Barreriū in Chorographia sua, quo loco de Pace urbe tractat, Didacum Gratianum in præmio translationis Hispaniæ Plutarchi moralium operum, Martinum Aspilcueam in Reper. ad Cap. Inter verba XI. q. III. Melchiorum Canum loco proximè adducto. Abstineo nunc Michaëlis Medinæ testimonio paulò post referendo, & aliis, contentus subjungere pro omnibus unum Alphonsi Matamori elogium eminentissimo quolibet Scriptore dignissimum. Mox adest (ille ait in Apologetica sua de doctis Hispaniæ viris narratione) Genesis Sepulveda Cordubensis, in quem intuenti crebrò in mentem mihi venit vereri eequod sit habitura curriculum illa & natura admirabilis, & exquisita doctrina, & singularis industria; qui, cum multis in rebus excellat, sic in omnibus tamen eminent, ac si totum suum otium in singulis reposuisset. Latine vertit Aristotelem; & que à doctis accepit Græcis, si digna existimaret, in quibus elaboraret, multò quàm in ipsis fuerant explicata authoribus, meliora reddit. Genus orationis habet fusum, tractum & cum lenitate quadam profluens, quale Historia (authore Cicero) postulare videtur. Hinc quibusdam error natus est, modò errore illi ac non verà potius certaque sententiâ trahantur) ut in tam admirabili, aureoque eloquentiæ flumine, quantum in Genesio Sepulveda attoniti intuemur, spiritum aliquem ampliozem desiderent, calorem intensiorem querant, & flammam majoris incendii pestulent; non intelligentes fusioribus numeris placidam, quietamque orationem reddi. Sit igitur hoc Genesii proprium perpetuumque elogium, laudatum fuisse ab Erasmo, celebratum encomiis à Paulo Iovio, sublatum in cælum à Lilio Giraldo Ferrariensi; neminemque virum esse ex his, qui de claris doctriinâ viris ætate nostrâ conscripserunt, qui non Hispanorum primum Genesium Sepulvedam me-

minisset. Satiùsque jam esset de aucta ejus dignitate loqui, quàm de artibus & studiis, de quibus nemo, modò eruditus esset, unquam dubitavit. Hæc Matamoros. Ad opera jam devenimus.

Interpretatus est felicissimè in Latinam linguam è Græco-

Aristotelis Meteororum lib. IV. cum nuncupatione ad Carolum Cæsarem, cui eos Placentiæ obtulit, usus summi Philosophi enarratoribus Alex. Aphrodisensi, Ioanne Philopono & Olympodoro.

Ejusdem de Ortu & Interitu libros duos, ad Hadrianum VI. Papam.

De Sensu & sensibilibus. De Memoria. De Somno & Vigilia. De Insomniis. De Divinatione per somnium. De Vita longitudine ac brevitate. De Inventa ac Senectâ. De Vita & Morte. De Spiratione ac motu animalium, ac de eorumdem incessu: quos omnes Parvorum Naturalium nomine appellant; ad Albertum Pium Carporum Principem, adjutus Alexandri, Simplicii, Philoponi ac Michaëlis Ephesii Commentariis.

De Mundo Libellum ad Alexandrum, (cujuscumque ille sit) Latinum fecit in gratiam Mantuani Principis. Quos omnes libros denuo ab ipso Interprete recognitos, quini-mo (ut præ se fert editionis inscriptio) alios factos ex fide veterum exemplarium & expositione Græcorum enarratorum subjecit iterum prelo suo Parisino Ioannes Parvus anno 1532. in fol.

Ejusdem Aristotelis Politicorum libros VIII. cum interpretatione & scholiis. Parisiis apud Vasosanum in 4. Colonie 1601 in 4. Quam versionem & notas, ut quisque erit ingeniosior, ita plures semper æstimabit, Gabriel Naudæus ait in Bibliographia Politica. Probavitque adeò interpretationem vir Græcè peritissimus Daniel Hensius, ut eam in editione sua hujus operis aliis omnibus, tanquam optimam, prætulerit.

Ejusdem Ethicorum libros paraphrasticè interpretari debuit, ut Clementi VII. Papæ obsequeretur, sive Ioannis Argypoli Latinam versionem recognoscere: quâ quidem paraphrasim se perduxisse ad secundum usque librum scribit in Epistola VII. ad Mattheum Guibertum.

Præter hæc Philosophorum Principis opera.

Alexandri Aprodisei Commentaria in eius libros XII. de Prima Philosophia, seu $\omega\epsilon\iota\ \tau\ \mu\epsilon\tau\ \pi\alpha\ \phi\omega\sigma\iota\kappa\alpha$ interpretatus est, atque edidit Romæ anno 1527. in folio typis Marcelli Silber, Clementi Pontifici nuncupatos. Quibus (ait ille in Epist. XX. ad Rodericum Manricum) nihil eruditius, nihil ipso auctore, vel gravius, vel subtilius, teste non solum Averroè circa meo, qui ipsum est plerisque in locis sequutus, sed etiam Hieronymo, qui se com-

mentarios ejus vertisse in epistola quadam gloriatur.

Sequentia verò jam ex penu depromptit propria;

De Vita & rebus gestis Aegidii Cardinalis Albornozii, libros III. ex veteribus schedis Ioannis Garzonis Bononiensis cujusdam, qui eas olim collegerat nullo temporum ordine servato. Romæ 1521. fol. Bononiæque anno sequenti, & iterum 1559. apud Antonium Giaccarellum. Simulque-

Descriptionem Collegii Hispanorum Bononiensis. Hæc Historia Italicè versa est à Francisco Stephano, Murciano, ejusdem collegii Rectore, atque ibidem edita à Joanne Rossi 1590. atque item Hispanicè ab Antonio Vela, apud Joannem de Aiala Toletanum Typographum 1566. in 8.

De Regno & Regis officio: cujus operis meminit ipse in Epist. LXXXIV. ad Leopoldum de Austria Cordub. Episcopum.

De Correctione Anni & Mensium Romanorum. Parisiis apud Nicolaum Divitem 1547. Hoc opus laudat Iacobus Augustus Thuanus, recordaturque ejus Genesius ipse in Scholiis cap. XII. Lib. V. Politicorum.

Dialogum de appetenda gloria, qui dicitur Gonzalus.

De Honestate rei militaris, qui inscribitur Democrates; tribus libris, Romæ 1535. sive de Convenientia militiæ cum Christiana religione; quo modo inscribitur in codice manu exarato Bibliothecæ Francisci Card. Barberini. Hos in linguam nostram convertit Antonius Barba Francisco Card. Quinonio à secretis, atque edidit Hispani apud Cromberger 1541. in 4. cum hoc titulo. De como el estado de la milicia no es ageno de la religion Cristiana.

Apologiam pro libro de Iustis belli causis contra Indos suscepti. Romæ 1550. in 8. De quo opere infra nobis agendum est.

Orationem ad Carolum V. ut bellum susciperet in Turcas: cujus ipse meminit ad Albertum Pium scribens Epist. XII.

Dialogum de ratione dicendi testimonium in causis occultorum, qui inscribitur Theophylus. Parisiis apud Colinaum 1541.

De Ritu nuptiarum & dispensatione, ad Cardin. Quinonium. Romæ 1531. in 4.

De Fato & libero arbitrio, lib. III. in quibus dogma nefarium Martini Lutheri de cunctarum actionum, eventorumque necessitate, cum naturalibus, tum Theologicis rationibus doctissimè confutavit. Romæ 1526. in 4. ad Joannem Toletanum Episcopum Cordubensem. In quo opere (ait alicubi Michaël Medina) & Ciceronis eloquentiam, & Aristotelis Philosophiam, & quod prius est, Christiani pectoris integritatem invenias.

Antopologiam pro Alberto Pio Comite Carpeni in Erasmo. Romæ 1532.

Epistolarum libros VII. ad Ludovicum

cum de Mendoza Marchionem Mondexaris, Indiarum Senatus Præsidem, Didaci à Mendoza summi viri fratrem. Quæ quidem unâ cum superioribus omnibus in unum volumen coniectæ prodierunt Colonia 1602. 4. Credo & Parisiis edidisse hoc idem operum systema Simonem Colinæum 1581. in 8. Certè in his epistolis de rebus gravissimis & utilissimis plerumque agit: uti ad Gasparem Cardinalem Contarenum de emendatione anni; ad Ioannem Valdeziûm de cometis & ostentis; ad Ant. de Corduba de vita activa aut speculativa maiore præstantia; ad Gasparem Cardillûm de Aristotelis sētētia super *πολιτικὴν νότον* animarum Pythagorica; ad Alph. Stunicam Gibraleonis Marchionem & ad Franciscum Argotem, de quæstione illa, an liceat habere columbas, quæ sese agrestibus aliorum seminibus pascant; ad Gonzalum Perezium, de arborum umbris ubique terrarum inter se parallelis, super Plinii quemdam locum; ad Petrum Serranum Theologum de salute Ethnicorum, qui secundum rationis regulas vixerint, & consequenter de laudibus Aristotelis; ad Michaëlem Medinam, de interpretatione ejusdem Aristotelis dicētis laudabile esse inimicos ulcisci potius quàm iis reconciliari; ad eundemque, an liceat homini Christiano, ut amici consulat salutem, mortem, quam vitare possit, oppetere; ad Ferdinandum tandem Pincianum, de motu Solis, & Orospeæ montis situ; ac de duobus Batis fluvii ostiis ad L. Quinonium.

Præter hos liber ille jam supra memoratus De Iustis belli causis contra Indos suscepti, sive Democrates alter, editus olim fuit Romæ paucis admodum exemplaribus, procurante Antonio Augustino Romanæ tunc Rotæ Auditore, ut author ipse ait Epist. LXIX. & LXX. qui & ante hanc editionem multis descriptis exemplaribus Complutum, Salmanticamque missis evulgatus fuerat, referente ipso Epist. XCI. qui & sequenti ad Petrum Serranum, contentam in eo sententiam adversariis ipsis invivissimis non solum Romæ & per omnem Hispaniam, sed etiam per omnem Christianum orbem doctis omnibus non pertinacibus se probavisse gloriatur; scriptâ scilicet eâ, quam habemus vulgarem inter alia opera, Apologiam pro hoc libro. In collegio Granatensi Jesuitarum adservari scimus Dialogisticum opus De Iure belli adversus Indos, quo respondet Casæ Episcopi argumentis. Diversumne id sit ab eo opere, quod jam laudavimus, dicere non ausim. Planè diu, seriòque hunc contentionis funem ab nostro cum Antistite illo Chiapensi tractum satis apparebit legentibus quæ nos in hujus mentione prolixè annotavimus.

De Solis per Signiferum motu, & terra transitu, libellum se scripsisse ait ad L. Quinonium Salmanticæ Gymnasiarcham, Epistola XLVIII. super quæstione à se cum

Ferdinãdo Pinciano Epistolis XLVI. & XLVII. disceptata.

Pro matrimonio Regis Angliæ Henrici VIII. cum Catherina conjugæ decertasse scripto eum apparet ex Nicolai Sanderi lib. I. Schismatis Anglicani referentis de hoc argumento Scriptores. Apud Hispanos verò (ait) Franciscus Rojas, Alphonsus Viruësius, Alphonsus de Castro & Sepulveda.

De Rebus gestis Caroli V. Imperatoris, quos debuit ex munere, commentarios, ut summâ fide, diligentiaque, sic & pari elegantia conscriptos, à Regibus nostris asservari Andreas Schotus tradit; Latinos ut suspicor, decuitque Latinè eloquentissimum. Nam partem eorum aliquam, quæ attingeret res Britannas, remisit olim ad Reginaldum Polum Cardinalem corrigendam, supplendamque, ut constat ex data ad eum XC. Epistola: de qua sua hac Historia ad Zenetti Marchionissam scribit in vigesima nona: nosque habemus ejusdem veluti *Ἀποσποματιον*,

De Bello Africâ à Cæsare gesto, hoc est, de Tunetana expeditione commentarium, ex codice collegii S. Pauli Granatensis Societatis Jesu manu exarato.

Iacet in primario Ecclesiæ præcipuæ Putalbanî facello, quod sibi & Bartholomæo fratri plurium stipendiorum militi, ac suis construxerat ipse vivus, sepulchro sic volens inscribi;

D. X. S.

IOANNES GENESIUS SEPULVEDA

Qui se ita gerere studebat,

Vt ipsius & mores probis, piisque viris,

Et doctrina, scriptique de Theologia

Et Philosophia Historiarumque

Libri

Doctis & aequis probarentur.

S. V. E.

Adjunctum postea fuit,

Vixit Ann. LXXXI.

Ob. MDLXXI.

F. IOANNES GERMES, Catalanus, ordinis fratrum Prædicatorum, vernaculâ conscripsit linguâ S. Mauritii legionis Thebæ militis, S. Agnetis Virginis & Martyris, S. Fructuosi Tarraconensis Episcopi, Diaconorumque ejus Augurii & Eulogii Historiam, de qua eorum sacris reliquiis in Manresam urbem translatis. Titulus hic libro Catalanicus;

Historia dels gloriosos Martirs Sant Maurici, Santa Agnes y Sant Fructuos ab sos Diaques Augur y Eulogi, y de la Translacio dels seus cofos sants à la ciutat de Manresa. Barcinone 1607. in 8.

F. IOANNES GIL, Franciscanus, provincie suæ Aragonensis Chronographus, scripsit -

Historia de la Provincia de Aragon del Orden de los Menores: quâ M. S. usus fuit Lucas Vvaddingus.

F. IOANNES GINTVS, ordinis Minorum, scripsit -

Vida prodigiosa y felicissima muerte de la Madre Soror Maria Salinas de la Orden de Santa Clara de la provincia de Aragon. Cæsaraug. 1660. in 4.

F. IOANNES DE GODOY, Bæticus, Mercenariorum fratrum sodalis, scripsit, cum S. Th. Magister esset, Latinum -

Commentarium super Psalmum L. Hispali.

IOANNES DE GODOY, aut Hispanus, aut Hispanæ originis, Italicâ linguâ scripsisse dicitur -

Commentario della Guerra d'Alemnia fatta per l'Imperator Carlo V. Venetiis editum 1548. in 8. Fuit inter libros Olivariensis Bibliothecæ; Interpretatio, ut suspicor, Italicâ Hispanorum Ludovici Avilæ Commentariorum de hoc bello.

IOANNES GOMEZ BRAVO, Emeritensis, Sacerdos almæ Hispalensis Ecclesiæ ex corpore eorum, quos à vicenariis appellant numero, canendis in choro horis canonicis ex munere adscriptos, dedit foras ex locuplete fatis, quam possidebat, Bibliotheca, minus sibi placens in Barnabæ Moreni civis sui patria Historia;

Advertencias a la Historia de Merida de Bernabe Moreno de Vargas. Hispali 1638. 4. Item -

Explicacion de la Inscripcion sepulchral de Saturnino. Repertus est Emeritæ lapis, cui hoc hominis nomen inscriptum erat. in 4.

Obiit ex pestilenti lue Majo mense MDXLIX.

IOANNES GOMETIVS FERREIRA, Lusitanus, scripsit -

Fasciculum trium florum, & de triplici nomine Jesu, Mariae & Iosephi. Olisipone 1625. in 8.

IOANNES GOMEZ DE MORA, regius fabricarum Magister, edidit -

Relacion del juramento, que hizieron los reinos de Castilla al Serenissimo D. Baltasar Carlos Principe de España; simulque -

Relacion del Auto de la Fee celebrado en Madrid el año de MDCXXXII. Matriti 1632.

IOANNES GONDIVS, Aragonensis, domo ex oppido Munebrega, insignis suæ ætate verbi Dei præco, animarumque salutis

procurator, de quo multa in Bibliotheca Societatis, cujus institutum fuit professus; scripsit sub nomine Laurentii Gondini fratris -

Guia espiritual para vivir y morir en gracia y amistad de Dios y servirle perfectamente. Quod opus auctori suo restitutum voluit editio seu translatio Italica, Romæ anno 1629. in 16. apud Franciscum Cavallum.

Obiit Toleti secundâ die Julii MDCXXXIX, ætatis suæ LX.

F. IOANNES GONZALEZ DE ALVELDA, ordinis Prædicatorum, Theologus Magister, primariusque Theologorum scholæ Complutensis, per plures annos copiam sui hoc in munere utilem valde præstitit, cum & studia domestica in collegio Sancti Thomæ simul moderaretur. Foras edidit -

Commentariorum & Disputationum in Primam Partem Summæ Sancti Thomæ Aquinatis, volumina duo. Compluti apud Ioannem Gratianum 1621. folio. Primum comprehendit XXV. priores quæstiones, alterum sequentes usque ad XLIII. Recusî sunt typis Neapolitanis anno 1637. fol.

F. IOANNES GONZALEZ DE CRITANA, domo ex Villarubia dicecesis Toletanæ oppido, Augustinianus ex Castellæ provincia & Matritensi cœnobio, scripsit Latinè -

Silvam comparationum vel similium per Alphabetum locorum communium Prædicatoribus utilissima ex Sanctis Patribus, atque Doctores. Pinciæ 1608. in 4. Coloniaeque per Ioann. Crithium 1611. 8.

Et vernaculè ascetica hæc,

El Perfeçto Christiano. Pinciæ 1601. 8. Gadibus 1648. 8.

Manual de Jesus Maria, para orar en alabanza de los santissimos nombres, y de la limpia Concepcion de Nuestra Señora; con una carta de Christo nuestro Señor al alma devota. Pinciæ apud Andream Mendez 1604. in 12.

Despertador del alma dormida para orar à Dios, y despertar el hombre del sueño en que està. Matriti apud Michaëlem Serrano, 1613. in 16. Historicâque, quibus tamen veritatem potius obscurasse, quàm illustrasse visus est, uti ait Thomas de Herrera in Alphabeto Augustiniano pag. 488. scilicet.

De la Archicofradia de la Cinta de San Agustin y Santa Monica, y sus Indulgencias; con un compendio historial de como San Agustin hizo vida heremitica y fundò su orden de los Ermitaños. Pinciæ apud Ludovicum Sanchez 1604. in 8. Compendium Latinè vertit Gregorius Dainefus Leodius ejusdem instituti sodalis, ediditque Antverpiæ 1612. Video quoque ei tributum -

Vn Tratado contra las Comedias. Obiit ad S. Philippum Eremitarum cœnobium, Matritense.

IOANNES GONZALEZ DE LOSADA, patriâ ex opp. *la Puebla de Zenabria* Castellæ veteris in Galleciæ confinio, Sodalis Iesuitarum, in Salmanticensi collegio multa cum pietatis exultatione floruit, scripsitque -

Tratado de la Devocion que se a de tener con las almas de Purgatorio. Salmantice 1617. in 16.

Doctrina Christiana, pro institutione puerorum.

IOANNES GONZALEZ MARTINEZ, Burgenfis patriâ, Complutensis autem Doctor, sodalis togatus, & Professor Theologus, Artium cursum, ut vocant, ter repetito munere ibidem docuit, & jam emeritus, inque Ecclesia SS. Iusti & Pastoris Canonicus edidit -

Fabricam Syllogisticam Aristotelis in dilucidâ admodum Summulas digestam. Compluti 1628. 8.

F. IOANNES GONZALEZ DE MENDOZA, Toletanus, bellicâ militiâ relicta, Eremitarum S. Augustini castra sequutus fuit, sacræque Theologiæ magisterialem pileum, nec non munus Pœnitentiarii Apostolici consequutus. Anno MDLXXX. Philippi II. Hispaniarum Regis iussu, legationem quamdam obiturus ad Sinarum regnum navigavit, unde reversus edidit -

Historia de las cosas mas notables, ritos y costumbres del gran reino de la China. Matriti 1586. in 8. Medinæ apud SantIagum del Canto 1595. 8. Antverpiæ typis Petri Belle-ri 1596. Simul excusum fuit - *El Itinerario del Nuevo Mundo*, auctore F. Martino Ignatio Franciscano, qui ejusdem Regis auspiciis ad Sinas & ipse penetravit, reditum suum per Indiam Orientalem, aliâque regiones stylo dein consignaturus.

Postea Liparenfis Præsul creatus noster, constituto in hac Ecclesia, quæ *Lipará* juxta Siciliam Insula continetur, Vicario, ad Occidentales Indos trās fretavit, apud quos anno MDCVII. Chiapensis, sequenti vero Popaianensis per translationem fuit renunciatus Episcopus. Quo in munere obiit. Rochus Pyrrhus in *Notitia Ecclesiarum Siciliae*, Aegidius Gonzalez Davila in *Theatro Indico-ecclesiastico* auctores sunt.

F. IOANNES GONZALEZ DE LA PVENTE, domo ex oppido illo, cui *la Torrecilla de los Cameros* nomen est, Augustiniani ordinem Mexici apud Indos ingressus, vulgavit.

La Historia de S. Agustin de la provincia de Mechoacan. 1624.

IOANNES GONZALEZ DE LA TORRE, post militiam armatam, cui ante annos XX. sub Carolo Hispaniarum Rege nomen

dederat, urbanæ adplicitus, regium in Curia Philippi II. successoris Apparitorem exercebat, quo tempore publicavit Hispano versu breviori -

El Dialogo llamado Nuncio legato mortal: sive Mortis ad authorem ipsum monita, authorisque ad universos mortales. Matriti 1580. in 8.

Docientas preguntas y respuestas, en verso. Ibidem 1590. 8.

Dialogo llamado Consuelo de afligidos y encarcelados &c. en verso. M. S. in Bibliotheca regia Escorialensi.

IOANNES GONZALEZ VARELA, typis commisit -

La Pyra religiosa, que consagró la S. Iglesia de Toledo en la muerte del Sereniss. Cardenal D. Fernando su Arçobispo. Matriti 1641. in 4.

IOANNES GRACIAN FALCONI, scripsit librum hujus tituli, qui erat in Bibliotheca D. Laurentii Ramirez de Prado,

Quingenta Regula Juris. Matriti 1581.

F. IOANNES DE GRANADA, Dominicanorum fratrum ad Bilbilim (si ea est *Calataind* Aragoniæ regni) sodalis, mox gymnasii Cæsaraugustani Professor Bibliorum Theologus, commisso sibi ex instituti regula concionandi de rebus sacris munere, functus maxima cum laude dicitur: cujus quidem meriti voluit extare hoc testimonium, scilicet -

Parabolas Evangelicas, quotquot ab Ecclesia proponuntur, moralibus discursibus explicatas: ad D. Antonium Augustinû Tarraconensem Præsulem. Cæsaraug. 1585. in 4. Item -

Parabolarum, quæ ab Ecclesia proponuntur, alteram partem: hoc est, de Sanctis. Ibidem 1587.

Linguâ etiam vernaculâ -

Discursos sobre el Psalmo L. Misereve mei Deus, &c. Cæsaraug. apud Laurent. Robles 1594. in 8.

Ad plures ivit Cæsaraugustæ. De quo adeundus est Ioannes Lopez in *Historia Ordinis Prædic.* IV. par. lib. III. cap. IV. & lib. III. c. II. & V. par. lib. II. cap. XXI.

D. IOANNES GRAV, scripsit -

Iustificacion de la conservacion de las Filipinas. Madriti 1640.

F. IOANNES A SANCTO GREGORIO, Franciscanus provinciæ Beticæ, Theologiam profitebatur Hispali inter domesticos, cum scripsit -

Tratado sobre las dificultades, que se proponen acerca de la mission de los Religiosos a tierras de Infeles: y si los Provinciales pueden impedirles que no vayan a ellas. Hispali 1635.

F. IOAN-

F. IOANNES GREGORIVS DE SA-TORRE, Valentinus, ordinis Eremitarum, sacræ scientiæ rudimentis ex cultus Salmantice, Professor jam ipsiusmet Theologiæ in Valentina erat schola, provinciæque totius Præfectus vertente anno MDLXXXIII. Instructissimam hic Bibliothecam in domo ejusdem urbis formavit: cujus & est liber ille pietatis ac doctrinæ plenus -

De las Alabanzas y excelencias del Nombre de IHS. Tarracone apud Philippum Mey 1583. in 8.

IOANNES GRIAL, Calagurritanæ Ecclesiæ Canonicus, vir humaniorum disciplinarum, totiusque Ecclesiasticæ ac sæcularis Historiæ peritissimus, in Sanctorum Patrum lectione non mediocriter exercitatus, Philippi II. Regis Catholici auspiciis inter alios viros Hispaniæ doctissimos incubuit perpur-gandis & pro dignitate, quam accuratissime potuit, edendis ex fide plurium manuscriptorum S. Isidori Antistitis Hispalensis operibus: quod tandem præstitit ipse collectis in unum omnibus aliorum lucubrationibus, correctionibus, notis; quorum operam operâ quoque propriâ in multis adjuvit, locupletavit. Eminent certè in editione Matritensi ab eo procurata anni MDXCIX. duobus voluminibus.

Notæ in S. Isidori Archiepiscopi Hispalensis in Originum, seu Etymologiarum libros. Quas minime ambitiosas, tamen eruditissimas, appellat Gaspar Barthius in *Comm. ad Guilielmi Britonis Philippidos* librum V. versu 558. Sed hæc magna ex parte sunt Alvari Gomezii à Castro; quod nec ipse Grialis distituit in præfatione hujus editionis, aut Petri Ciaconii, quocum, uti in Alvaro diximus, hanc Spartam ille adornavit. At contextum ipsum Isidori, cujus gratiâ labor omnis notarum fuerat susceptus, in emendatum à se inventum, veteribus libris de novo consultis atque evolutis, noster correxit, bonamque notarum partem adjecit: de quo ipse modestè voluit lectores suos facere certiores in Præfatione laudata.

In *Librum ejusdem de Natura verum ad Sisebutum notæ*, ejusdem sunt; uti & in -

De Ecclesiasticis officiis libros duos.

In *Virgillii* nescio quam partem operum *Commentarius* Grialis fuit manuscriptus in Bibliotheca Santii Hurtado de la Puente, Iudicis Curia Hispalensis. Poësim felicissime excoluit; cujus industriæ testimonio sunt distycha in Ludovici Legionensis Augustiniani summi viri laudem præfixa hujus primo volumini *Enarrationum ad Sacram Scripturam*: cujus & inter Poëtica vulgaria opera, ad *Grialem* extat *Epistola* amicè suadentis eum studiis ad famam & immortalitatem niti.

F. IOANNES DE GRIJALVA, Augustinianus Mexicanæ Indiæ provinciæ, ejusdemque Diffinitor, & monasterii, quod in principe urbe sodales habitant, aliquando Præfectus, dedit foras -

Historia de San Guillermo. Mexici 162.

Coronica de la Orden de San Agustin en Nueva España. 1624. in fol.

F. IOANNES GVASCO, cui superaddit Lucas Vvaddingus, DE MVRCIA, patriæ ut exprimeret nomē, edidit Mexicanâ linguâ *Sermones*.

IOANNES GVERRERO DE ESPINAR, Bæticus, *Olvera* natus, I. C. in schola Vrsanensi legum notitiâ perceptâ, Hispali acitavit causas; unde à Bejaris Regulo accersitus, cum Ducali huic oppido, tum *Belalcazaris* Comitatu, vice illius præfuit. Interim ex animi propensione, quâ in Conceptionis Deip. mysterium ferebatur, scripsit -

Informacion de Concordancias y discursos de derechos con lugares Theologos y de Escritura en favor de la limpia Concepcion de Nuestra Señora. Matriti 1620. in 4.

F. IOANNES GVERRERO MESSIA, Granatensis, ordinem Prædicatorum in Sanctæ Crucis cœnobio ejusdem urbis professus, scripsit -

Question moral sobre el quinto precepto de la Iglesia.

F. IOANNES GVERRERO DE SARBIA, sodalis Redemptorum Sanctæ Mariæ de Mercede, S. T. Magister Hispalensis gymnasii provinciæ Beticæ ordinis sui Chronographus, scripsit -

Vida, virtudes y muerte del Venerable Siervo de Dios Fr. Juan Monte religioso lego y fraile profeso de la misma orden y provincia. Hispali 1642. 4.

F. IOANNES DE GVEVARA, domo Toletanus, Eremitarum instituto se in patria addixit, singulari vir memoriâ & doctrinâ deinde clarus, cum apud Salmanticensis Theologiæ cathedræ ordinariæ, quæ pomeridiana temporis pensum est, à quo & nomen habet, integris triginta sex annis præfuerit. Scripsit -

In Quatuor Libros Sententiarum doctissimos Commentarios. Vnde sibi magna ex parte Petrus Aragon ejusdem ordinis suos in *Secundam Secundæ Partis D. Thomæ*, quod ipse non distitetur, extruxit.

De Sacramentis in genere, Relectio-nem. Excessit è vivis quatuor tantum annis minor centenariò XI. Kalendas Septembris anno MDC. postquam administrasset cum domus Salmantinz, tum provinciæ totius

Præfecturam, censoriamque per eisdem provinciam monasteria in sodales jurisdictionem. Iacet in Sacello Laurentii Martyris templi Augustinianorum Salmanticensis.

IOANNES GVILLEN DE CERVANTES, Hispalensis, in hujus urbis Academia Canonum Doctorali titulo ac Vespertino professorio munere cohonestatus, Procurator ivit patriæ urbis nomine ad comitia regni, quæ sub Philippo Rege II. anno superioris sæculi sexto & octogesimo Matrili habita sunt. Meditabatur in *Leges*, vulgò *Tauri* à loco promulgationis dictas, post plurimum Interpretum labores solidum commentarium tribus partibus absolvendum: quarum priorem dumtaxat in sexdecim priores leges ornatè magis, quàm vulgò solet, in publicum emisit, hoc titulo,

Prima Pars Commentariorum in leges Tauri. Matrili 1594. in folio.

F. IOANNES DE SANCTO GVILIELMO, in oppido diocesis Conchensis, cui *Pliego* nomen est, natus, sodalis nudipes Eremitarum, vitæ innocentiam & sanctitatem morum hoc ævo eximius: quippe qui superiore anno MDCXLIII. defuit in vivis esse. Reliquisse eum inter alios Studiorum fructus *Moralia* plura *Opuscula* propriâ manu exarata, refert *Augustiniani Alphabeti* author.

IOANNES GVNDISALVVS, Lusitanus, aut Gallæcus, scripsit librum hoc titulo, *De las Canna de Nuestra Señora*, vel, *Tesoro General de Historia*. Qui in duobus voluminibus extat in Bibliotheca regia Scurialensi, pluteo VI. lit. . . . num. 5. vt refert Fr. Petrus Alva in *Militia Conceptionis*.

IOANNES GVTIERREZ, Placentinus, Jurisconsultus, in amplissima Salmantina Academia civilibus & canonicis studiis datâ operâ, inque urbe patria exercito aliquot annis Advocatiæ munere, ad collegium tandem sacrum Ecclesiæ Civitatis, ut ibi Theologiam doceret, quæ Canonici Doctoralis, ut vocant, partes sunt, admitti, magno eisdem collegii, Ecclesiæque bono atque honore promeruit. Sede enim vitæ atque studiorum, quæ pertinaci quodam labore sectabatur, eo loco fixa, lucubrationibus doctissimis atque utilissimis, quibus tam Ius canonicum totius Ecclesiæ, quàm civile regnorum Castellæ illustratur egregiè atque illustratur, horas suas ac vitæ reliquum constantissimè impendit, & inter insignes Hispaniæ nostræ, seu veriùs Europæ totius Iuris Consultores nomen suum honorificentissimo loco posterorum memoria consecravit; *Ingeniosissimi* elogio iure ornatus à Gaspare Antonio Thefauro in principio *Tractatus de Augmento mone*. Opera eius sæpe, nec in uno loco prelis

subjecta Antverpiæ ex officina Bellerorum prodierunt, hoc ordine, novem scilicet partibus,

I. *Repetitiones* sex: nimirum I. *Ad Leg. Nemo potest. D. De legatis*, primo II. *ad Paragraph. Sui, Institutionum De Hæred. qual. & differ.* III. *Ad Leg. Pater filium, De Inofficiso Testamento.* IV. *Ad Leg. vn. Cod. Quando non petentium partes &c.* V. *Ad Auth. Sacramenta puberum. C. Si adversus venditionem &c.* VI. *Ad Cap. Quamvis pactum, De Pactis VI. Lib. Decretalium*; Salmanticiæ olim excusæ an. 1592. in folio.

II. *Allegationes X.* variis in causis.

III. *De Iuramento cõfirmatorio Tractatus tripartitus, cuius I. pars circa cõtractus, II. circa ultimas voluntates, III. circa judicia versatur*: Ad Antonium Padillam Menesium, militarium ordinum Senatus Præsidem, Iuriconsultum atque scriptorem egregium.

IV. *Consilia varia* LII. Salmantici primùm 1587. in folio, deinde 1595.

V. *Practicarum Questionum civilium libri quatuor super Novæ Collectionis Hispanæ leges*. Hi non omnes simul prodierunt. Primus namque & secundus Philippi II. Catholici Regis nomen, at IV. Ioannis Acuña, qui rerum jam domino Philippo III. Castellæ supremo Concilio præfuit, in fronte gerunt. Priores editi sunt Salmanticiæ 1589. Matrilique 1593. omnes simul Matrili 1611. folio.

VI. *De Tutelis & curis minorum, deque officio & obligationibus Tutorum ac Curatorum, ipsorumque mercede, Tractatus ad Leges regias Tit. XVI. Partite VI.* Salmanticiæ olim 1602. in fol. Quod quidem opus ut ederet, cœptum illustrandæ Novæ Collectionis leges pensum intermisit. Sequitur namque -

VII. *De Gabellis Tractatus; sive Practicarum Questionum liber V.* Matrili ann. 1612. Francof. in collegio Paltheniano anno 1615. in folio.

VIII. *Canonicarum Questionum utriusque fori, tam interioris, quàm exterioris liber primus & secundus.* Matrili 1597.

IX. *Canonicarum Questionum liber III. qui circa sponsalia de futuro, & Matrimonia versatur.* Salmanticiæ 1617. in folio.

Omnia hæc, ut diximus, apud Belleros edita sunt Antverpiæ anno 1618. in folio. Tractatus *De Tutelis* excusus fuit etiam cum *Pauli Montani & Borgnini Cavalcani* eisdem argumenti aliis, Taurini 1611. in fol. Item omnia opera octo tomis, seu partibus, Lugduni apud Laurentium Anisson 1661. in fol. Scripsisse dicitur noster etiam, quem non vidimus, nec cæteris operibus adjungi solet, *De Delictis Tractatum*.

IOANNES GVTIERREZ DE ESTREMERÀ, domo ex oppido cognomine diocesis Toletanæ, Mercenariorum fratrum sodalis,

dalis, Castellæque provinciæ, familiari verbo, Diffinitor, scripsit -

Libro de las grandezas del Nombre de IHS. Compluti apud Ludovicum Martinez anno 1614. in 4.

IOANNES GVTIERREZ DE GODOY, Doctor Complutensis Philosophiæ ac Medicæ artis, primariusque Professor, in collegio Dei-patræ Virginis Theologorum olim sodalis; plures annos fecit medicinam in urbe Giennensi, deinde Matrili in cubiculo regio. Varia scripsit opuscula, quorum hæc ad notitiam nostram pervenerunt;

Questio medica non vulgaris, an possibile sit in rabientiù urinis canes parvos generari.

Item -

Questio medica practica de ministranda aqua nive refrigerata agroto die expurgationis.

Disputationes Philosophicæ & Medicæ super libros Aristotelis De memoria & reminiscentia; duobus libris. Giennii 1629. 4.

Hispanica hæc -

Advertencias y preceptos generales, con los quales pueden facilmente los Medicos tasar qualesquier recetas de las boticas. Giennii 1632. in 4.

Tres Discursos para probar que estan obligadas à criar à sus hijos a los pechos todas las madres, quando tienen buena salud, fuerzas, buen temperamento, buena leche y suficiente para alimentarlos. Giennii 1629. in 4.

IOANNES GVTIERREZ DE GVALDA, oppidi Villarejo de fuentes Toletanæ diocesis Parochus, edidit -

Arte breve de quenta Castellana y guarismo. Hispali apud Alphonsum Barrera an. 1609. in 8. olim cum hoc titulo, *Arte de quenta Castellana y Arithmetica.* Compluti apud Seb. Martinez 1570. in 8.

IOANNES GVTIERREZ DE LA MALDALENA, Toletanus, Carmelita, provinciæ suæ Castellanae aliquando Præfectus, quo munere vix defunctus obiit anno MDLXXIX. Scripserat vernaculo sermone

Vida de Santa Helena. Matrili apud Franciscum Sanchez 1576.

F. IOANNES GVTIERREZ A SANCTA MARIA, sacræ Theologiæ Magister, ordinis Sanctissimæ Trinitatis, in Historia vulgari hujus sacræ familiæ laudatur, uti author utilissimi, doctique operis sic inscripti,

Questionarium difficultatum omnium Sac. Scripture. An Latinum, an vulgare sit, editumne, an ineditum, ambigimus.

IOANNES DE GVZMAN, Latinis literis & rhetorica arte instructus apud Franciscum Sancium Brocensem Salmanticiæ Pro-

fessorem celeberrimum, peregrinatus est non semel aut iterum novo in Orbe. Vnde reverfus, cum Pontevedræ Gallæcorum, tum Compluti Rhetoricam docuit, ediditque -

Primera Parte de la Retorica, dividida en catorce conbites de Oradores, donde se trata el modo que se debe guardar en saber seguir un concepto en qualquiera plastica, razonamiento, o sermon en el genero deliberativo, de todo lo qual se pone theorica y practica. Compluti apud Ioannem Iniguez de Lequerica anno 1589. in 8.

Vertit item in sermonem vernaculum -

Los Georgicos de Virgilio y decima Egloga. Salmanticiæ apud Ioannem Fernandez 1586. in 12.

F. IOANNES HENRRIQUEZ, Augustinianus, moralis Theologiæ domesticus Professor, dedit in lucem -

Questiones practicas de casos morales. Luciferi fano 1643. in 4. Compluti 1650. Itémque, nisi idem opus est,

Compendio de casos morales ordinarios. Astæ apud Ferdinandum Rey 1619. 8.

D. IOANNES HENRRIQUEZ DE ZVÑIGA, Guadalaxarensis, nobili stirpe, utriusque juris laureâ cohonestatus, urbes Conchensem, Legionensem, Abulensem vice Præfecti sive Correctoris, uti appellant, administravit, Consultor ipse Iudicibus, qui religionem tuentur. Scripsit -

Consejos politicos y morales. Conchæ 1634. in 4. Prodiit iterum Matrili hoc opus 1663. in 4.

Amor con vista: con una sumaria descripcion del Mundo, asi de la parte elemental, como terrestre. Matrili 1625. in 4.

Vida de Iulio Cesar.

F. IOANNES DE HEREDIA, Cæsaraugustanus, Carmelita, eximius verbi Dei præco, reliquit in Cæsaraugustano suo cœnobio M. S.

Sermones de Santos. volumine uno; *Sermones de Quaresma;* duobus voluminibus; aliâque. Casanate in *Paradiso Carmelitici decoris* refert eum provinciæ Aragoniæ bis Præfectum fuisse.

IOANNES DE HERRERA, regius fabricarum Magister sub Philippo Rege Hispaniarum II. eisdem Architectus, ut vocant, generalis, Metatorque, invenit, præfuitque magnificentissimæ Laurentiani cœnobii atque Palatii ad *Escuriale* oppidum fabricæ, quam & oculis omnium depictam, juxta omnes Architecturæ prospectus undecim chartis repræsentare voluit, adjungens pro earundem declaratione -

El Sumario y breve declaracion de los diseños y estampas de la fabrica de San Lorenzo el

el Real del Escorial. Matriti 1589. in 8.

Iacobus Augustus Thuanus *Foxio* nescio cui suæ gentis laudem adjudicat structuræ hujus, quasi princeps fuerit & architectus amplissimi ædificii, qui non nisi unus fuit ex operis; de quo æquales ejus temporis homines fide digni attestantur.

IOANNES HEVIA BOLAÑOS, Ovetensis, cum in America Occidentali & Lima regia primariæque Peruani tractus urbe domicilium fixisset, ibi edidit, quæ plurimum manibus teritur, utpote quotidianæ praxis promptuarium, linguâ populari -

Curia Philippica; duabus partibus, quarum altera est de ordine Iudiciorum; altera de commerciis & contractibus, quæ quidem proprio nomine audit *Del comercio terrestre y naval*. Limæ anno 1603. 4. Matriti in fol. 1644.

Hic nullo gradu Academico suscepto sic in jure profecit, ut præter hos Tractatus utiliter nec indoctè conscriptos, in arduis pluribus causis patronum agēs obtinuerit: quod testantur, qui hominem coram noverunt.

IOANNES HIDALGO, nescio quis (nec multum interest, ut sciam, ignorémve) scripsit -

Romances de la Germania, y vocabulario desta lengua. Barcinone apud Sebastianum Cormellas. 1609. in 12.

Thrasonicum intelligas quoddam sermonis genus, quo loqui amant inter nos sex illa hominum, qui jactantiæ ac temeritatis, non autem veræ fortitudinis famam censentur.

F. IOANNES A SANCTO HIERONYMO, & IOANNES A IESU MARIA, ordinis patrum Carmeli exalceatorum, conscripserunt -

Vitam & mores, spiritum, zelum, & doctrinam servæ Dei Theresiæ de IESU in compendium redacta. Bruxellis apud Rugerum Velpium 1610. in 4.

F. IOANNES HIERONYMVS CENEDDO, CæsarAugustanus, ordinis sancti Dominici, in juris, Theologiæque professione Doctorali apice cohonestatus, Decretorum cathedram in schola CæsarAugustanæ urbis moderatus fuit. Extant ab eo -

Petri Cenedi fratris. Quæstiones Canonice & Civiles, quas ille, cum in mortem incidit, elaborabat, absoluta & pluribus aliis locupletata, ut luce dignum opus esset, quod vidit CæsarAugustus 1614. in fol.

Hispanâ quoque linguâ ex penti propria -

De la Pobreza religiosa. Ibid. 1616. apud Ioannem de Lanaja in 4.

IOANNES HIERONYMVS DE IRANZO, Iurisconsultus & Canonum Doctor A-

cademiæ Valentiniæ, ejusdemque urbis Metropolitanæ Ecclesiæ Præpositus, quod minus idiotismo hujus gentis, *Pavordve*, vocant, vespertinus cum esset Iuris Cæsari Professor, publicavit -

De Protestatione & pro hærede gestione, Tractatum Iuris Analyticum, ad L. Et si quis XIV. s. Plerique D. De Religiosis & sumptibus funerum. Valentiniæ apud hæredes Chrysofomi Garriz 1656. 4.

IOANNES DE HOROSCO, latinè vulgò OROSCIVS, Iurisconsultus, cum Salmanticæ quatuordecim plus minus annis civile Ius miramur pronuntiandi venustate, præter eximiam eruditionis, ingeniique commendationem, docuisset; quod Gaspari Bæzæ auditori (cujus in re testimonium extat in Tractatu de Decima Tutoris cap. 1.) credimus; post Fiscum apud Pincianus patrocinium, quod Carolus ei Cæsar obtulerat, bonam hujus veniam repudiatum, in eandem ipsam curiam Senator tandem evocatur. Vir fuit ad exactissimam Iuris cognitionem, rerum olim gestarum notitiâ, Latinæque eloquentiæ facultate, quæ duo scilicet studia nisi conjunxisset, civilique doctrinæ attemperasset, Iuris se Sacerdotem appellari debere constanter alicubi pernegavit, haud perfunctoriè instructus; quod bene ostendit eius -

Ad Responsum Prudentum Commentarii; quorum duos priores libros ad totidem priores Digestorum uno volumine publicavit Salmanticæ in officina Andreæ de Portonariis. 1558. fol.

Ea forma scilicet Commentaria pangendi ad libros Iuris Oroscio placuit, quam post Accursium omnes Pragmatici, & in his Alciatus, Zafiusque superioris sæculi majora lumina sequenti sunt, ut singula verba legum explanantes, quidquid deinde ad illud annotari operæ pretium sit, statim subjicerent. Atqui noster, quâ brevitate potis est, eaque summâ, veterum Interpretum glossas adducit, & vel carbone, vel cretâ (quod ait Horatius) sed permodestè notat, iudicium suum interponens: quæ alibi tractata legi possunt, non repetit, digitum ad fontes (dici ut solet) intendisse contentus; tandem quidquid explanandæ rei è libris veterum Scriptorum deduci æquum atque opportunum fuit adstrictè docet. Quare de reliquis commentariis adhuc ineditis, si quæ sunt, dolere omnes, qui operam in jure ponimus, jure quidem possumus. Oroscium nostrates laudibus efferunt non vulgaribus. Gasparis enim Bæzæ iudicio *vir gravis est, elegantia ingenii cum Italorum doctissimis comparandus; itemque vir gravissimus, aureaque dictionis felici jucunditate clarissimus*; Feliciano de Solis de *Censibus* scriptori, *sapientissimus*; Antonio Padillæ Menesio auditori, *diligentissimus præceptor, Iudexque integerrimus*.

D. IO-

D. IOANNES DE HOROSCO & COVARRUBIAS, Toletanus, Sebastiani Horoscii filius, alteriusque Sebastiani germanus frater, quorum utriusque infra meminimus, matrem habuit Mariam Valero de Covarrubias Didaci summi viri & Antonii Covarrubiarum sororem patrualem; sacre Theologiæ Doctor, in Segovienfi alma Ecclesia Canonicus, & Archidiaconus de *Cuel-lar*; ob insignem doctrinam dignus fuit estimatus, qui ad Siculos iret Agrigenti Ecclesiæ Præsul. Typographiam ibi constituit, aliquotque libros ex ea prodire fecit. Vnde tamen ei calamitas, domique lites. Nam cum ex Ecclesiæ hujus Sacerdotibus, laicisque aliquos non obscuros scriptis suis perstrinxisset, eò deventum est, ut iisdem accusantibus Romam evocaretur. Qua in Urbe post agitâ diu causam liber ab imputationibus sibi factis declaratus, ne Agrigentum rediret à Clemente VIII. Philippoque Hispaniarum Rege III. impetravit. Qui & operam dedit, ut Accitanæ Ecclesiæ in Batica paulopost, anno scilicet MDCV. præficeretur; quem tribus tantum annis honorem gessit, uti ex Rocho Pirrho in *Notitia Ecclesiarum Sicilia*, aliisque accepimus. Viros literis atque eruditione spectatos amore & beneficiis prosequutus est maximis, doctus ipse, plurimumque scriptor. Edidit nempe -

De la verdadera y falsa Profecia, Tractatum; Antonio Covarrubiæ inscriptum, Toletanæ Ecclesiæ Canonico & Scholastico. Segovix anno 1588. in 4. apud Ioann. de la Cuesta.

Emblemas morales; tribus libris, partim solutâ, partim ligatâ oratione. Segovix 1591. in 4. apud eundem Cuesta. Quæ deinde Latinè reddita simul cum Hispano authentico edidit Agrigenti 1601. 8.

Paradoxas Christianas contra las falsas opiniones del Mundo; duobus libris. Segovix apud Marcum de Ortega 1592.

Consuelo de Afligidos. Agrigenti 1605. in 8.

Doctrina de Principes enseñada por el sancto Iob. Pincix apud Ioannem de Herrera 1605. in 4.

Origen y principio de las letras.

Arte de la memoria; MS. vidit Thomas Tamajus. Latinè verò -

Symbola sacra ad Clementem VIII. P.M. Agrigenti 1601. in 8.

IOANNES HVARTE DE SAN JUAN, Doctor Medicus, curiosè, doctèque de Ingeniorum differentiis, & quæ quibus artibus ac scientijs conveniant, disputavit in eo opere, quod vulgò & apud omnes gentes magni habetur, ita inscripto -

Examen de Ingenios. Iuliobrigæ 1580. in 8. Beacix apud Ioann. Bapt. de Montoia anno 1594. in 8. Barcinone 1607. 8. Com-

pluti 1640. 8. apud Antonium Vasquez. Iugduni etiam Batavorum apud Ioann. de Maire 1652. in 16. Latinè id vertit, cum Theodorij Arctogonij Austriaci Argentiniæ editum anno 1612. tum Æscasius Major Dobreboreanus, Colonia Anhaltinorum 1621. & Ienæ apud Samuelem Krebs 1663. in 8. Edidit & Possévinus Colonia apud Gymnicum 1610. in 8. & apud Claudium Capellet in 12. Reprehendit tamen quædam ex hoc libro idem Possévinus in Bibliotheca. Italicum dedit Camillus Camilli editum Venetiis 1582. in 8. iterumque Sallustius Gratiis, prodireque fecit Venetiis apud Matthæum Valentinum 1603. in 8. Gallicum quoque Gabriel Chapuis Turonensis, quod Lugduni editum est 1580.

Libet appendere Latini Interpretis Æscasii Majoris de hoc opere iudicium. *De cetero visus mihi est doctorum hominum nostri sæculi, si quisquam longè subtilissimus: cui & publice summa omnia debeantur, & qui inter Scriptores optimi commatis, majorumque gentium, quantum, aut extare aut extitisse meminerim, jure suo trascribi mereatur. Retraxit enim in ævum nostrum fugitivam subtilitatem, atque à fatali veluti meta revocavit ad lucem solutam illam opinandi libertatem, quæ antiqui sapientes (quos hæc scriptio in certamen quasi acuminis vocasse videtur) ad intima nature adyta tam felici atque omni posteritati subsequente proficuo ausu penetrarunt. Hæc ille & alia.*

F. IOANNES HVRTADO, Cisterciensis monachus, regalis monasterii de Herrera alumnus, *Iuncaria*, ut vocant, cænobium administraverat, Philosophumque in *Fiteriana* domo sodales docuerat eo tempore, quo juris fecit publici -

Sermones para los Domingos y fiestas de Adviento. Cæsaraug. 1614. in 4.

Meditaciones para los dias de la Quaresma. Burgis 1620. in 4. Matriti quoque anno sequenti in 4. apud Alph. Martinum.

D. IOANNES HVRTADO DE MENDOZA, Matritensis, regii hujus municipii Decurio, ejusque loci, quem *Fresno de Torbe* populares vocant, Toparcha, dictus vulgò inter cives suos ob amorem scientiarum, *Philosophus*, amæno quidem ac fertili ingenio, & verificatoriâ arte suo tempore censèbatur, à quo & nunc extat -

El buen Placer trovato en trece discantes de quarta rima Castellana segun imitacion de trovas Francesas; simulque, *sobre los Discursos trece argumentos hechos por el P.F. Francisco de Tofino de la orden de S. Geronimo a instancia del autor*. Compluti 1550. in 8. apud Ioann. Brocar. Veræ solidæque voluptatis possessionem ab innocentia & probitate mortum esse contendit.

Vida de San Isidoro Labrador; quæ quidem adfer-

adseruari dicitur in Archivio *Sant-Andreane* Ecclesie *Matritensis*.

IOANNES HVRTADO DE MENDOZA, Granatensis (si Francisco Pedrazæ in *Historia hujus urbis* credimus) Præfectusque Castellæ, quod *Bibataubin* vocant in eadem urbe, scripsit -

Del Cavallero Christiano. Antiquariæ id opus edidit Andreas Lobato 1577. in 8.

F. IOANNES HVRTADO DE MENDOZA, Dominicanus, edidit -

Historia de la Santissima Imagen de N.S. de Atocha. Matriti 1604. in 8.

IOANNES YAGVE DE SALAS, Teruelensis in Aragonia, huic civitati à secretis, edidit hexametro, sed absque rhythmico lege, carmine Epopeiam Tragicam, cui titulus & argumentum,

Los Amantes de Teruel; con la restauracion de España por la parte de Sobrarbe y conquista del reino de Valencia. Valentie apud Petrum Patricium anno 1617. in 8.

IOANNES IÑEZ PARLADORIO, Iurisconsultus, Pincianæ Curie Advocatus elegantis ingenii, doctrinæque in lucem edidit *Rerum quotidianarum* libros II.

Quorum prior de variis rebus in usu fori quotidiano frequentibus, hoc est, inter alia de Prescriptionibus, Vestigalibus, Decimæque venditionis. Seorsim fuerat editus ad Didacum Covarrubiam Castellæ Præsidentem Pincianæ typis Didaci Fernandez de Corduba anno 1579. in 4. Deinde una cum posteriore, cujus magna pars circa executionem instrumenti publici versatur, Salmanticæ prodit ex officina Michaëlis Serrani anno 1595. Adjuncta est -

De Ratione Juris discendi, ad Ioannem & Hieronymum filios, Epistola. Pincianæ iterum edita sunt anno 1604. in fol. eodemque Marpurgi apud Germanos in 4.

F. IOANNES DE IANGVAS, Salmanticæ admittus ad religiosam vitæ professionem inter Dominicanos, cum in cœnobio *Piedrahite* oppidi sodales Theologiam doceret, edidit -

De Aeterno Christi Sacerdotio, liberum, uti refert Alphonsus Fernandez in *Bibliotheca Dominicana*.

IOANNES DE JARAVA, Medicus, Ferdinandi, quem à sacello habebat Eleonora Austriaca Galliarum Regina, ex fratre nepos, Lovanii diu commoratus est, totus in vertendis Hispanorum proprio idiomate libris veterum & recentium Scriptorum. Hujus ea sunt;

Historia de las Hierbas y Plantas; ex Dioscoride & aliis, cum figuris æneis. Antverpiæ 1537. in 8.

Problemas ó Preguntas problemáticas, asi de amor, como naturales, y acerca del vino, bueltas de Latino en Castellano, y compiladas de varios autores. Adjungitur -

El Dialogo de Luciano de Icaro-Menippo, y otras cosas. Compluti apud Ioannem Brocar 1546. in 8.

Traducción de los Oficios, Amicitia, Senectud de M. Tulio Ciceron. Antverpiæ anno 1549.

Los Paradoxos y el Sueño de Scipion de Ciceron. Ibidem in 8.

Traducción de los Apotechmas de Erasmo con la tabla de Cebes. Antverp. 1549. in 8.

Filosofia natural breve. Antverpiæ 1546. Hanc Italis communicavit Alphonsus de Villosa editaque fuit Venetiis una cum *Dialogis Petri Messie* ejusdemmet Interpretis Venetiis 1565. in 8. Necnon & ex Bibliis, cum eo tempore liceret,

Los Psalmos Penitenciales, el Cantico Graduum, y las Lamentaciones tradidas en lengua vulgar.

D. IOANNES IBÁÑEZ DE DEZA FRECHILLA, viginti & octo annorum Professor juris Canonici Salmantinus, pomeridianum jam docendi locum, hoc est, primario proximum, suscepit, scribens -

De Excommunicatione. Salmanticæ 1597. in folio.

IOANNES DE YCIAR, Cantaber, Durangensis, ad exemplum trium se superiorum ex Italia orthographiæ præcticæ Magistrorum Ludovici Vincentini, Antonii Taglienti & Ioannis Baptistæ Palatini typis excudi fecit Cæsaraugustæ, ubi commorabatur,

Arte subtilissima, por la qual se enseña à escribir y contar perfectamente. Cæsaraugustæ 1553. in 4.

Scripsit item - *Arithmetica practica*. Ibidem anno 1549. in 4.

F. IOANNES A' IESV MARIA, Carmelitarum excalceatorum sodalis, cum in Hispania nova Indorum Occidentium regeret ordinis sui domum, quæ in eremo quatuor à Mexico regia urbe leucis distito ædificata est, publicavit -

Epistolario espiritual para personas de diferentes estados. Continet epistolas LXXXII. satprolixas, ut potius totidem opuscula dici valeant. Velestii editas vidimus in officina Dominici ab Ecclesia 1624. fol.

F. IOANNES DE IESV MARIA, nescio an diversus à cognominibus aliis, una cum Ioan-

Ioanne Baptista Præfecto Provinciali, & Blasio de S. Alberto Præposito cœnobii de Medina de Rio-seco Carmelitis, formavit -

Instrucción de Novicios descalços del Monte Carmelo. Matriti apud Alphonsum Martinez 1591. in 8.

F. IOANNES A IESV MARIA, olim Ioannes de Sancto Petro, Calagurritanus, ad reformatam excalceatorum Carmelitarum familiam anno LXXXIII. sæculi superioris admittus ætate jam perfectâ, cum in singulari prudentiæ, atque eruditionis, simulque integritatis & innocentie virum evasisset, ire in Italiam iussus fuit, propagando strictiori huic Deo serviendi atque hominibus proficiendi instituto, quod Tereciam sanctissimam & Ioannem Crucium, insignem & ipsum sanctitate virum, authores non dudum habuerat. Ibique non solum exemplo vitæ, fructuque doctrinæ sodales docuit, rigidæque hujus disciplinæ tenorem Italis commendavit; sed aliquando & integram familiam Italicam ab Hispana, uti expediens visum fuit, segregatam Præfectus Generalis tertius gubernavit, summè charus, magnoque pretio habitus à Paulo V. P. atque illo summo totius eruditionis & probitatis cardine Roberto Bellarmino, cunctisque Curie Romanæ ordinibus, usque ad annum MDCXIV. qui emortalis ei fuit in cœnobio Tusculani oppidi (*Frascati* nunc est) commoranti. Plures post se reliquit doctrinæ fructuosissimæ, eruditionisque piissimæ, quâ sibi & aliis præluere opitulatique constanter voluit, non intermorituræ fidei & famæ testes libros, quos in publicam typorum lucem emisit. Qui quidem post alias editiones Coloniz simul omnes ex officina Bernardi Gualteri anno MDCXXII. iterumque ex officina Iodoci Kalcovii MDCL. primum tribus, deinde quatuor voluminibus prodierunt. Hujus posterioris editionis tenor hic est. Primus tomus continet -

Librum Iob paraphrastice explicatum. Romæ jam olim editum 1611. in 4. apud Franciscum de Rubeis.

Cantici Cantorum interpretationem. Ibidem apud Stephanum Paulinum anno 1601. Salmanticæ 1602. in 8. Moguntiz 1603.

Lamentationum Hieremie interpretationem, in tres paraphrases, Historicam, Allegoricam & Tropologicam discretam. Neapoli 1608. in 8. Coloniz 1611.

Psalmorum CXXXVI. LXXXIII. XLI. Interpretationem. Coloniz 1611. 8.

Secundus tomus hæc - *Theologiam Mysticam*. Coloniz antea apud Gymnicum in 8.

Disciplinam Monasticam in Regulam primitivam fratrum excalceatorum Carmelitarum. Romæ per Iacobum Mascardum 1615. 8.

Instructionem Magistri Novitiorum. Parisiis 1611. in 24. Coloniz 1613. in 16.

Instructionem Novitiorum. Romæ typis Caroli Vvlietti. 1605. in 8. Parisiis 1625. in 24. & 1644. in 24. Gallicè quoque ibidem 1630. in 24.

Disciplinam Claustralem, sive Practicam actuum vitæ religiosæ. Coloniz anno 1621. in 12.

Prudentiam Iustorum. Coloniz 1614. in 12.

Stimulos Compunctionis. Romæ 1609. Colonizque apud Andream Bordenzerum 1610. in 12.

Scholam Iesu Christi. Romæ 1609. Colonizque apud Milium anno 1612. in 12.

Scholam orationis & contemplationis. Quam, ut credimus, Hispanis communicavit Hieronymus Perez à S. Vincentio, editique Cæsaraugustæ 1615. 8. deinde prodit Matriti 1656. in 8.

Epistolam Christi ad hominem. *Artem amandi Deum*. Versa est Hispanicè à Ioanne Baptista Cisterciensi monacho, atque edita Cæsaraug. 1633. in 16.

De Custodia Legum Tractatum. *Epistolas duas ad suos Religiosos*. *Versus aliquot & Hymnos sacros*. Tertius hæc continet.

Instructionem Principum. Romæ prius editam 1612. apud Iacobum Mascardum in 4.

Artem gubernandi: seorsim Romæ 1613. in 16.

De Studio pacis. Ibidem eodem anno.

De bono usu, contemptuque honorum, divitiarum &c. Ibidem eodem anno.

Artem concionandi. Coloniz, ac Romæ 1610. in 12.

Compendium vitæ B. M. Therese de Iesu, opus ab authore elaboratum, conferente operam Ioanne à Sancto Hieronymo sodali. Romæ 1609. in 4. Bruxellis 1610. 4.

De Amore, cultuque Regine Cæli. *De Pia educatione, sive cultura pueritæ*.

Artem vivendi spiritualiter. *De bono usu Curie*: seorsim Romæ 1612. in 16.

Artem bene moriendi. Quartus & ultimus - *Viam Vitæ*. *Praxim ad bene moriendum*.

De Amore Dei parando atque tuendo.

Affertionem Missionum; Item *Instructionem Missionum*.

De Regimine monastico. *Orationes XIII. Romæ habitas in Natali die B. M. Therese*.

Orationem pro initio Theologiæ. Zzz Ora-

Orationes duas in natali S. Thomæ. Physiologiam inferioris hominis. Expositionem Symboli Apostolorum. Item Fidei Professionem, Praxim de Amoris delectu: Exercitium preparatorium ad Natalem Domini. Epistolas Anagogicas; item Pateneticas: Institutiones varias. De Oratione Tractatum. Exercitium ad obtinendam perfectionem regularem. Rhetoricam Ecclesiasticam. Coloniae scorsim 1618. in 8. Poëmata sacra. Hymnos sacros. Historiam missionum. Vitam Ven. Fr. Petri à Matre Dei Carm. excalceati. Reperio quoque præter supradicta opera, nisi aliam & aliam inscriptionem diversæ editiones præferant, Thronum Iustitiæ, in quo docetur quomodo anima viri iusti seipsam iudicet, inquirendo in omnes affectiones, desideria, cogitationes &c. ex aliquot Societatis Iesu Patribus collectum. Coloniae 1624. Virum hunc magnum pro meritis celebrant Franciscus de Sancta Maria ejusdem ordinis in Historia Carmelitarum reformatorum lib. II. cap. XXXVII. Ioannes Marquez in Vita Venerab. P. Fr. Alphonsi ab Horosco Augustiniani, qui sanctitate vir spectatissimus author fuisse Ioanni nostro dicitur amplectendi statum religiosum in recenti hac Carmeli propagine, cap. XXIV. Fr. Hieronymus de Sancto Iosepho in Genio Historia.

F. IOANNES INCA, Ordinis Minorum, provinciæ Valentia diffinitor, scripsit - *Historia de la provincia de Valencia de la orden de San Francisco. M.S. apud Vvaddingum.*

F. IOANNES DE INCARNATIONE, Lusitanus, provinciæ Portugalliaë Minister, Vir doctus, & insignis concionator, verbis Lucæ Vvaddingi - *Librum Primum Sententiarum Scoti de articulo. Conimbricæ apud Didacum Lopez 1609. in fol.*

IOANNES INFANTE, scripsit - *De Forma libellandi, o Practica. Hispali apud Dominicum de Morales 1551. in folio.*

IOANNES A S. IOANNE COZAR, presbyter, Patrùmque fidei vindicum apud nos minister, edidit - *Modo de rezar el rosario de Nuestra Señora.*

F. IOANNES DE IODAR, Lusitanus, ex Tertio ordine fratrum Minorum, scripsit ad Ioannem III. Portugalliaë Regem - *De Septem verbis. Hispali 1532. 4.*

F. IOANNES A S. IOSEPHO, Seraphici ordinis, edidit - *Exercicios quotidianos de perfeccion. Hujus meminit Ant. Daza, atque item Petrus Alva in Milivia Conceptionis.*

F. IOANNES A S. IOSEPHO, gentili cognomine MAROTO, Segovienfis, inter Mercenarios sodales cum vota religiosæ vitæ nuncupasset, consiliùmque ad pristinam observantiam reducendi hoc institutù Pontificia autoritas probavisset, inter primos reformationis asseclas, nudavit calceis pedes, crassiorèque indutâ veste huic novæ sectæ nomen dedit. Ter fuit ejusdem Vicarius generalis, pluriùmque cœnobiorum, Præfectus, quorundam & author. Sanctissimis moribus diu vixit clarus. Ejus sunt - *Constitutiones Fratrum Discalceatorum B. Mariae de Mercede; quas quidem ab Urbano VIII. P.M. anno MDCXXIX. secundâ die Junii mensis confirmatas, Ferdinandus de Sancta Maria Vicarius post Ioannem nostrum generalis suffectus edidit. Denatus est Matriti in æde Barbaræ martyri sacra nonis Februar. an. MDCXXXVIII. ætatis suæ LXVI.*

F. IOANNES A SANCTO IOSEPHO, Lusitanus, ordinis Sancti Augustini, circa annum MDLX. scripsisse dicitur - *Augustiniani ordinis chronicon; itemque aliud ineditum opus, De la vida del Beato P. Fr. Gonzalo de Lagos: uti refert Fr. Antonius à Purificatione in Theatro Triùphali Lusitania.*

Attamen idè Antonius in Prologo ad *Chronicon Provinciæ Portugalliaë Eremitarum* cap. VIII. Ioannis hujus à S. Iosepho mentione habitâ, nullius ab eo confecti chronici, cum non alibi opportuniùs potuisset, meminit: hoc insuper annotato nihil aliud nomine ejus inscriptum produisse in vulgus, nisi libellum - *Das Grazas & excellencias da correa de Sancto Agostinho.*

Iuvisse tamen hunc monet in pangendo *Chronico* hujus ordinis Hieronymum Romanum.

F. IOANNES DE IRIVARNE & IRABRV, Franciscanus regularis observantia, provinciæ Aragonensis, in quâ & Cæsaraugustâ urbe sacro fuit instituto addictus, Diffinitor, aut Custos, Theologiae Lector emeritus, almòque rerum fidei Tribunali Iudicum Apostolicorum à censura Theologica: postquam plures annos huic sacrae scientiæ docendæ impendisset, ingentique doctrinæ famâ in ore omnium ferretur, in lucem edidit - *In Quartum librum Sententiarum Ioannis Duns Scoti commentarios; duobus to-*

mis. Cæsaraugustâ 1614. fol. & 1616. apud Petrum de Labarte Turiasone 1623. in fol.

De Actibus humanis. Venetiis apud Marcum Ginamum 1635. in 4. & Cæsaraug. 1642. Opus hoc tribuit ei solus Vvaddingus, non Scriptores Aragonensium rerum.

Tertium præparabat in eundem *Librum quartum Sententiarum* volumen; sed morte præventus non absolvit. Præterea scripsit -

Defensorio del pio voto y Juramento de defender la preservacion de la Madre de Dios; contra scriptum Gasparis Ram. M.S. Vidit P. Alva.

IOANNES ISQUIERDO DE PINA, Matritensis, cum regiæ curiæ, tum Iudicum, qui religionem tuentur, Notarius, scripsit præter alia -

Novelas morales. Matriti 1624. 4. Primera parte de varias fortunas. Primera y segunda parte de casos prodigiosos.

Epitome de la explicacion de las fabulas prima parte. Matriti 1635. in 4.

F. IOANNES IVBINVS, Majoricensis, ordinis Sancti Francisci, sacro carmine atque eleganti Latino saphico scripsit -

De Sacramento Eucharistiæ & ejus sacrificio adversus hujus nostri temporis Hæreticos. Barcinone 1570. in 12. ad Philippum Secundum Hispaniar. Regem. Item elegiaco-De B. Virgine; De D. Hieronymo, item-De mundi contemptu ob secessum in vitam privatam Caroli V. Imperatoris. Barcinone apud Claudium Bornat 1568.

Episcopum hunc appellat Andreas Schotus in classe *Franciscanorum*: nec adjunxit quidquam è re domestica eorumdem nomenclator Lucas Vvaddingus.

IOANNES DE LARINAGA SALAZAR, eques Sancti Iacobi, in Panamenfi conventu Americano Senator, scripsit, Antonio Leone in *Indica Bibliotheca* sua attestante,

Tratado sobre el oficio de Protector general de los Indios. 1626. 4.

Scribebat & superioribus annis, ut idem ait Leonius,

Las Primicias del Nuevo mundo: hoc est, catalogum in India natorum hominum, qui sanctitate, literis, aut bellicâ virtute claruerunt, munerâque cujuscumque generis, sive ecclesiastica, sive civilia in patria, vel apud nos administraverunt.

IOANNES, cognomento inter nos LATINVS, patriâ & parentibus Æthiops, educatione Hispanus, jure sibi inter Scriptores nostros locum vendicat. Quippe ex Æthiopia usque infans advectus, in servitute Gonsali Cordubensis Sueffæ Ducis enutritus pariterque fuit cum Domino in Grammaticis, atque

aliis liberalibus disciplinis excultus. Quæ quidem illius animum, quantumvis servi corporis, veluti restituerunt suis natalibus, rarùmque Æthiopsis è cathedra Latine atque eleganter dicentis exemplum posteris reliquerunt. Ab hero etenim liber esse iussus Grammaticæ artis scholam in Granatenfi Ecclesia, dum rerum ibi sacrarum D. Petrus Guerrero vir clarissimus, Ioannis verus Mæcenas, potiretur, moderandam suscepit. Hoc totis viginti annis munere functus est, charus omnibus propter ingenii ac morum dotes; matrimonio insuper honestæ nec ignobilis femina supra conditionem ornatus. Poësim coluit maxinè, quædamque hujus artis manare ad posteros fecit; nempe -

Austriados, libros duos; sive de Victoria navali Ioannis Austriaci ad Echinadas Insulas: necnon De obitu Pii V. ejusque in Philippum Regem studio; heroico carmine ad Petrum Decam Granat. Curia Præsidem.

De Augusta regalium corporum ex variis tumulis in unum regale templum Escorialis translatione, atque illinc in Granatenfe Regina Ioanna, Epigrammatum, sive epitaphiorum libros duos. Granatæ apud Hugonem de Mena anno 1576. in 4.

Iacet in Sanctæ Annæ parœciali Ecclesia Granatenfi, uti fert præ se lapidis titulus, quem ipse in ea urbe agens excripsi,

DEL
MAESTRO IVAN LATINO
CATEDRATICO DE GRANADA,
Y DOÑA ANA DE CARLEVAL
SV MVGER
Y HEREDEROS. MDLXXIII.

Granatæ doctus, clarae Doctòrque juvenis, Oratorque pius doctrinâ & moribus unus, Filius Æthiops, prolèsque nigerrima patrum, Infans illæsus cepit præcepta salutis, Augusti Austrida cecinit qui gesta Latinus.

Conditur hoc cippo: surget cum conjuge fida. In libro Epitaphiorum laudato sic ipse Ioannes de se refert. Hæc Ioannes Æthiops Christicola ex Æthiopia usque infans advectus excellētissimi & invictissimi Gonsali Fernandi à Corduba Ducis Sueffæ, Gonsalvi magni Hispaniarum Ducis nepotis servus, ab ipso infantie lacte simul nutritus, cum ipso à rudibus annis liberalibus artibus institutus & doctus, & tandem libertate donatus, Granatæ ab Illustrissimo pariter & Reverendissimo Petro Guerrero Granatenfi Archiepiscopo extra omnem aleam doctissimo S. Ecclesiæ Granatæ cathedram Grammatica & Latini sermonis accepit moderandam; quam per viginti annos feliciter moderatus est &c. Granatæ ætatis suæ anno LVIII.

IOANNES LAVRENTIVS, scripsit - *Vida de Santos de la ciudad de Huesca. Oseæ 1644. in 8.*

F. IOANNES LAVRENTIVS CAIRO-SA, Dominicanus, Sac. Theologiae Magister, ex schedis Hieronymi Baptistae de Lanuza, viri clarissimi, collegit, convertitque in sermonem Latinum -

Quinque Homilias de Augustissimo Eucharistiae Sacramento, & sacrosancto Missae sacrificio: quae Antverpiae apud Lesteenium editae sunt 1649. in fol. & in 4.

IOANNES LAVRENTIVS CARNIZER, interpretatus fuit Hispanicè, additis glossis propriis,

El *Collectorio, ó Inventario en Cirugia de Guido de Cauliaco, que avia glossado M. I. Falco de Montpellier. CæsarAugustæ apud Georgium Coci 1533. in folio.*

IOANNES LAZARVS GVTIERREZ, Medicus, scripsit -

De Fascino opusculum. Lugd. 1643. 4. Doctor Medicus hic Pincianus, in eadem Universitate, postquam docuisset Philosophiã, Professor publicus Medicæ artis, edidit -

Febriloga Lectiones Pincianas. Lugduni apud Laurentium Anisson 1668. in fol. hoc est, de Febris Tractatum: cui subnectit -

Appendicem ad febriloga, doloris diagnosis, prognosim & curationem in communis artem sphygmica continentem.

IOANNES LEDESMA, Mexicanus, Societatis Iesu presbyter, totos XXX. annos tam Philosophiam, quam Theologiam docuit, magnis virtutibus doctrinam commendans; de quibus adfatis *Bibliotheca Iesuitica* scriptorem. Inedita reliquit -

Commentariorum in S. Thomam, aliarumque lucubrationum volumina non minus quatuordecim.

IOANNES LEO, inter Mauros editus Granatæ, atque in Africa educatus dicitur, idemque cum à Christianis captus esset, ac Leoni X. Papæ oblatum, qui tunc temporis Ecclesiæ præerat, superstitioni Mahometicæ, accepto ad sacrum fontem patroni Pontificis utroque proprio (Ioannes enim ante exaltationem vocabatur) atque item assumpto in ea nomine, renuntiassè. Variantia tamen sunt ejusdem authoris testimonia de patria sua. Namque in *Descriptionis Africae*, quam mox laudabimus, ea parte, quâ Africanorum encomiastem egit (pag. editionis Lugduno-Batavæ 95.) hæc habet. *Nec me latet quàm me ipsum debonestem, cum talia de Africa scribam, cui & vitæ initium & educationis meæ bonam partem debeo.* At postea adjungit. *Quod si Afros apud quosdam malè audire sensero, ego me ex Granata ortum affirmabo, sin autem Granatenses aliquo vitio notatos percepero, Afrum me profitebor.* Hæc villè: Adhuc juvenem se in quodam Xenodochio Fessæ urbis Notarium

egisse affirmat ipse lib. III. pag. 288. Tauris apud Perfas fuisse eidem credimus lib. III. pag. 309. Qui & Asiæ plures regiones, nimirum Arabias tres, Ægyptum Asiaticam, Babyloniam, Persiã, Armeniã ac Tartariã partem se percurrisse in juvenili adhuc ætate refert in fine lib. VIII. Quarum omnium descriptionem paratus fuit curiosis hominibus offerre post reditum suum, (verba ejus audis) *ab Europa in patriam*: in fine scilicet ejusdem libri. Quo tempore nondum forsitan Christo nomen dederat, reditum ad suos cogitans. Peregrinari eum cepisse anno à Christo nato MDXIII. constat ex ejus testimonio, ubi de *Hadachite oppido*, pagina III. Italici aliquando hic sermonis factus compos Africae totius à se olim peragratae laudatam descriptionem, Arabicè prius à se conscriptam, in eam linguam convertit. De hoc apponam Ioannis Bodini elogium ex *Methodo ad facilem Historiarum cognitionem*, cap. IV. *Leo Afer genere Maurus, natione Hispanus, religione Mahometicus, deinde Christianus, postquam totam pene Africam & Asiam minorem, bonamque Europæ partem diuturnis itineribus obisset, captus est à Piratis, & Leoni P. M. dono datus; apud quem ea, quæ incredibili studio ac diligentia de Africae populorum moribus, legibus institutis, totiusque regionis situ ac descriptione Arabicâ linguâ composuerat, in Italicum transtulit. Militarem disciplinam leviter tractat; sed offensiones & victorias Imperatorum inter ipsos sine ullis concionibus & ornatu, non ut Historicus, sed quasi Geographus breviter commemorat, ac perpetuâ rerum novarum voluptate invitum detinet lectorem.* Et mox paucis interpositis. *Profecto unus est ex omnibus, qui Africam post annos mille infelici barbarie ac nostrorum hominum ignorantia sepultam aperuit, & omnium oculis patefecit.* Hæc Bodinus; pariâque Bernardus Alderete lib. III. *Antiq. Hispaniæ & Africae* cap. V. Prodiit quidem libris IX -

Descriptio Africae, Latina ex Ioannis Floriani eleganti versione, sapius edita Antverp. per Ioan. Latium 1556. in 8. itémque Gallicè typis Antverpiensibus 1564. apud Bartholom. Berton. in 8. Lugduniquè apud Ioann. Temporal. 1556. in fol. Hanc *Descriptionis* partem secunda alia debuit consequi, cujus ipse meminit in Africanorum encomiis, editionis Lugduno-batavæ hujus *Descriptionis* pag. 89. *De his, Deo favente (ait) secundo libro copiosius dicitur, ubi de Mahometis fide, atque lege incidet mentio.* Quo de in secundo libro istius *Descriptionis* nihil annotatum reperio, ut necesse sit de alio eum opere intellexisse à *Descriptione* diverso. Meminit & hujus commentarii pag. 707. tanquam alterius.

Præter hanc scripsit -

De Africanis rebus libellum; quem prodiisse in lucem ipse monuit in *Descriptionis* lib. I. ubi de *Feculeto Hææ* oppido pag. 110.

De

De rebus Mahumeticis compendium. Meminit ibidem lib. II. pag. 122. ubi de *Culeihat Elmuridim* agit; & forsitan pag. 155. in *Marochi* descriptione.

De Lege Mahumetica libellum. Laudat ipse lib. III. pag. 329. nisi illud sit, cujus supra meminimus compendium,

Epitaphiorum, quæ in variis Africae locis vidit, collectionem, Regis Fessani fratri obtulit: ut ipse ait lib. II. ubi de *Fessæ* urbis & regni rebus, pag. 359.

Descriptones Asiæ à se perlustratæ & ultimæ suæ à Fessa Constantinopolim profectio- nis, hinc in Ægyptum, atque inde in Italiam, cum ab Europa in patriam (ut ait ipse) fuisset reversus, daturum se promisit, ut ex fine libri octavi *Africana Descriptionis* apparet; quod jam monuimus.

Arabicam item dicitur noster *Grammaticam* reliquisse in schedis, quæ apud Iacobum Mantinum olim erat, uti lego in *Granatenibus Francisci Pedracæ antiquitatibus* lib. III. cap. XXV. Et ipse author hujus operis meminit lib. III. *Descriptionis* pag. 340.

De Vitis Philosophorum Arabum, ipse laudat opus in *Descriptione Africae*, ubi de *Fessana* urbe & in ea Alchimis agit pag. 352. Ioannes Gerardus Vofsius in opere posthumo *de Philosophia* lib. I. cap. XIV. hunc librum laudat, de *Doctis* scilicet *Arabibus* inscriptum, atque ex eo de Avicenna, Ioanne Melue, Averroë, & Maimonide quædam annotat, eò libentiùs, quòd liber (ait) necdum lucem aspexerit. Sed tandem eum habemus publicatum à Ioanne Henrico Hottingero in *Bibliothecario* suo lib. II. cap. III. qui in prolegomenon c. I. pag. 9. monet apographum se habuisse ex Bibliothecæ Mediceæ M. S. codice.

Ioannis Leonis vitam Ioann. Baptista Ramusius Italus prima parte *Itinerum* scripsit.

IOANNES DE LERAS, sive LERES, quidam scripsit -

Estilo de escribir cartas. Cæsarang. 1569. in 8.

F. IOANNES DE LEZCANO, Prædicatorum fratrum sodalis, Pampilone in Academico Dominicanorum cœnobio Theologicas docebat literas bene gnarus ipse illius Theologiæ, quæ homines Deo gratos facit, solidèque sapientes, cum commentaretur -

De la Oracion y meditacion, aiuno y limosna, y otros tratados pertenecientes a ellas: opus S. Theresiæ nuncupatum, magnòque apud omnes pretio habitum; duobus tomis. Pampilone apud Ioannem de Orteiza anno 1630. in 4.

Vidimus quoque manu exaratum, & nisi fallimur, hæcenus ineditum, *Confessionario*; sive *Instructionem Confessorum*.

F. IOANNES LVPVS, vulgari ut credas

idiotissimo, LOBO, Cisterciensis Moreuelæ domus sodalis, scripsit, authoribus Chrysothomo Henrriquez, & *Bibliotheca Cisterciensis* scriptore,

Privilegiolum Congregationis Hispaniæ, tomos III. Salmanticæ in 4. 1617. ubi non pauca reperiri ajunt ad ejus Congregationis Historiam valde utilia.

F. IOANNES DE LODEÑA. Vide F. IOANNES DE LVDEÑA.

F. IOANNES LOPEZ, in *Borja* regni Aragoniæ urbe natus, ordinis Prædicatorum, quem professus dicitur in Pincianæ urbis cœnobio S. Pauli Apostoli, Concionator in eo fuit generalis, indèque adsumptus ad Crotoniensem Ecclesiam: translatus postea ad Monopolitanam XXV. Novembris anni MDLXXXIX. Quâ dimissa ex indulto Apostolico anno hujus sæculi VIII. vixit adhuc in studio plènòque utilissimi negotii otio ad decrepitam, raròque contingentem, centenarium etiam octo annis majorem ætatem, scilicet usque ad MDCXXXII. ut affirmat Ferdinandus Vghelus in *Italiae Sacrae* prima parte in *Monopolitanorum Præsulum Catalogo*. Vir fuit Sacrarum Scripturarum, Sanctorumque Ecclesiæ Patrum lectione & cognitione instructissimus, ad hæc domestica Historiæ post Ferdinandum Castellum vindex egregius. Opera hæc in publicum dedit -

Tercera Parte de la Historia general de S. Domingo y de su Orden de Predicadores. Pinciæ 1613. apud Franciscum Fernandez; item -

Quarta Parte de la misma Historia. ibidem 1615. His continuavit Ferdinandi à *Castello Dominicanæ Historiæ* duò priora volumina, pertigitque usque ad annum hujus sæculi XV. Adjunxit -

Quinta Parte de la misma Historia; hoc est, Additiones, seu Paralipomena quatuor priorum partium. Ibidem apud Ioannem de Rueda 1621. folio. Has III. IV. & V. partes Italicè vertit duobus tomis *Hyacinthus Cambius*, Florentiæque edidit 1643. fol.

Cætera spiritualia & sacra sunt; *Memorial de diversos ejercicios, que frequentados en vida disponen à morir bien; y lo que para esso nos à de ajudar en el articulo de la muerte.* Barcinone 1600. in 8. Neapoli cum duobus sequentibus 1608. in folio.

Tratado del Santissimo Sacramento del Altar y sacrificio de la Misa. Neapoli eodem anno, uti jam diximus.

Rosario de Nuestra Señora. CæsarAugustæ 1584. in 8. Salmanticæque 1589. in 8. *Medina-campi* 1595. in 4. Neapoli quoque unâ cum superioribus duobus operibus 1608 in folio, Venetiisque.

Manual de Exercicios Christianos. Barcinone 1600.

Manual de Oraciones diversas. Pinciaz 1614. in 16. apud Ioannem de Rueda. Quæ duo non satis scio an eadem inter se, aut cum superius laudato *Memoriali diversorum exercitiorum* sint.

Letanias de Nuestra Señora. Hispali apud Ioannem de Leon 1601. in 16.

Practica espiritual. Compluti 1587. in 16.

Exposición de los siete Salmos Penitenciales. Valentiz apud Garriz 1602. in 8.

Latine autem iuvit concionatores verbi Dei, scribens -

Epitomen Sanctorum Patrum per locos communes, qui ad virtutum & vitiorum tractationem, & ad fidei nostræ mysteriorum expositionem pertinent, & ad sacras conciones per annum tam de tempore quàm de Sanctis; quatuor aut quinque voluminibus. Romæ 1596. fol. apud Guilhelm. Faciotum, Venetiisque anno 1600. in 4. Antverpiæ inde 1614. Brixiz item atque Colonia Agrippinæ.

De patria in Aragoniæ regno credimus Ioanni Marietæ Dominicanæ, qui sodalem bene notum habere debuit, asserenti lib. XIV. *Histor. Eccles. sive Catalogo Scriptorum sui ordinis, & Blasco Lanuzæ in Historia Ecclesiastica regni Aragoniæ*, qui in Borgia huius regni urbe natum affirmat; cum Ægidius Gonzalez Davila temerè appellaverit Pincianum.

F. IOANNES LOPEZ, Granatensis, Hieronymianus monachus, scripsit, Pedraza in *Historia Granatensi* auctore,

Arte y vocabulario en lengua Arabe.

IOANNES LOPEZ DE HOIOS, Matritensis, Grammaticus, artis præcepta juventutem patriam docebat, necnon & Theologicas pro concione orationes habebat, eruditionis laude notus, cum edidit -

El Recebimiento que hizo la Villa de Madrid a la Serenissima Reina D. Ana de Austria, con una breve relacion del triunfo del Serenissimo Don Juan de Austria; el parto de la Reina, y solemne bautismo del Principe D. Fernando. Matriti in 8. 1578.

Relacion de la muerte, y honrras funebres del Serenissimo Principe D. Carlos. Matriti 1568. in 8. Hanc Italicè convertit Alphonsus de Vlloa.

Historia y relacion verdadera de la enfermedad, felicissimo transito y sumptuosas exequias de la Serenissima Reina de España, D. Isabel de Valois. Ibidem 1569. in 8.

IOANNES LOPEZ DE PALACIOS RVBIOS, aliàs DE BIVERO PALACIOS RVBIOS, natus in oppido quodam Salmantinz diocesis nobili stemmate, cuius, & parentum ipse meminit ad Gundisalvum filium præfatus in opusculo *De Virtute bellica*, paulò infe-

rius laudado. Hic postquã studio Iuris, bonarumq; artium sese totum tradidisset, in collegio Bartholomæano gymnasii Salmantini togâ indutus anno MCDLXXXIV. honorèque maçtus Decretorum Doctoris, professus ibidem fuit Ius Pontificum, atque item Cæsareum usque ad annum ejusdem sæculi nonagesimum. Quo anno creatus Iudex regius ad Cancellariam Pincianam venisse dicitur, ac in ejusdem nobilissimi tunc temporis municipii schola in magistratu ipso ex prima cathedra Ius iterum Canonicum docuisse. Hinc ad Curiam vocatus Concilii rerum Indicarum Senator, & quidem, ut fama est, primus renuntiari, necnon & Romam delegari promeruit ad obedientiæ significationem publico & solemni Ferdinandi Regis nomine Iulio Papæ II. exhibendam. Hunc ipsum propter miram doctrinæ præstantiam & singularem rerum humanarum prudentiam delegit inter alios Rex ille magnus, quos Taurinarum, quo modo à loco promulgationis vulgò appellamus, Legum, hoc est, gravissimarum in maximi momenti rebus sanctionum auctores & formatores esse voluit. Ut non immeritò Lucius Marinæus Siculus, Grammaticus ejus temporis haud ignobilis, provocatus ab eo per literas, ut filios ejus suam artem docere vellet, in respõsione, quæ libro XVI. hujus *Epistolarum* legitur, *Jurisconsultorum facile principem* appellasse eum videatur. Nec in opere agendo tantum, sed & in scripto tradendis iis, quæ ab aliis essent jure agenda, rei cõsulturus publicæ, in altissimis quoque rerum forensium & aulicarum occupationibus, podagræ etiam, conflictatus molestiis, commentaria panxit, demererique nunquam desit posteritatem. Planè hæc opera condidisse eum, partim ex præfatione Alphonsi Perez de Bivero filii nõ primogeniti, Cæsaræi Iuris prolitæ, ad eum commentarium, cujus mox meminimus, partim ex libris Bartholomæani collegii, atque aliunde novimus: ex quibus agmen duo hæc priora ducunt,

Repetitio Rubricæ & Cap. Per vestras, De Donationibus inter virum & uxorem. quam semel atque iterum jam typis, Pinciaz scilicet 1503, & alibi editam, & à se recognitam, denuò subjecit prelo Salmantiz anno 1523. Alphonsus Perez de Bivero is, quem diximus. Huic operi *Additiones* priores fecit Ioannes Bernardus Diaz de Lugo Calaguritanus Episcopus, quibuscum edita est Fræcofurti 1573. posteriorèque alias Ioannes de Barahona regiæ Curiz Advocatus. Hinc extractus fuit *De Bonis constante matrimonio quasitis* Tractatus, qui unà cum Roderici Xuarez & Didaci de Segura *Repetitionibus* de eadem materia editus fuit Colonia apud Gymnicum 1590. in 8. continens ea, quæ scripsit author à §. Sed quamvis 57. usque ad §. Operatur aliud 68. inclusive. Accessit huic

huic commentario Francofurti -

Allegatio in materia hæresis. Romæ seorsim edita anno 1581. in 4. apud Gregorium Ferrarium.

Alterum est -

De Iustitia & jure obtentionis & retentionis regni Navarra. Salmantiz anno 1514. in folio.

Scripsit alia minoris operæ,

Glossemata ad leges Tauri. Salmant. apud Ioannem Iuntam 1542. itémque -

Ad Fori Leges: quæ auctori fuisse, furto ablata conqueritur Alphonsus filius.

De Beneficiis in Curia vacantibus; sive pro tuendo Regum Castellæ Iure Patronatus etiam in iis beneficiis, quæ in Curia Rom. vacaverint. Hispali 1514. in fol.

Tractatum de Primogenitura. M.S. vidimus in Bibliotheca Sacri Mõtis Granatensis.

Super Leg. Quoniam in prioribus, C. de Inoff. Testam. uti legi in collegii Sancti Bartholomæi quodam libro.

Insularum Maris Oceani Tractatum, sive de Indis in servitutum non redigendis: quem laudat ipse *De iusta obtentione regni Navarra* II. Parte §. I. in fine: quem tamen D. Ioannes de Solorzano, qui eandem adornavit Spartam, vidisse se unquam negat.

Recollectiones ejusdem *super Ius Canonicum* laudat idem liber collegii S. Bartholomæi.

De Regis Institutione, opus erat M.S. in Bibliotheca Olivariensi, quem elucubrare eum circa annum MDXXIII. ut Carolo Imp. offerret, Alphonsus filius annotatum reliquit; itémque aliud -

De Pœnitentiis & remissionibus.

Vulgari quoque linguâ composuit -

Tratado del Esfuerzo bellico; pro instruendo Gundisalvo Perez de Bivero filio primogenito. Salm. 1524. & unà cum *Relect. ad Cap. Per vestras: De Iusta obtentione & c. Glossis ad Leges Tauri, & Beneficiis*

Del Gobierno domestico; ad solorem nostram (ait Alphonsus toties laudatus) hoc est, authoris filiam.

Tratado esforzando a los Indios a la Fee Catolica: quem promulgasse apud Indos Christophorum Columbum scribit Antonius de Herrera in *Hist. Indica*.

IOANNES LOPEZ DE SEGVRA, Sacerdos Burgenfis, ad Mariam Serenissimam Angliæ Reginam scripsit -

De la Instruccion Christiana y exercicios espirituales, y preparacion para la Misa y santa Comunion. Burgis ex officina Ioannis Iuntæ 1554. in 4.

Confesionario para conoçernos y tomar aviso contra vicios. 1555. 4.

IOANNES LOPEZ SERRANO, Malacitanus, Theologus, Granatæ urbis incola, ver-

tit ex Latino Martini ab Aspilcueta Doctoris illius Navarri celebratissimi, in Salmantina urbe manens -

Discurso de el Silencio, que se debe guardar en los divinos officios, principalmente en el conoçobre el Capitulo, In loco benedictionis, &. Questione 4. Salmantiz apud Petrum Lafo anno 1588. in 8.

IOANNES LOPEZ DE TVDELA, Medicus Doctor, scripsit -

De Medica materia ad Tyrones librum. Pampelone 1585. in folio. Hispali 1589. fol. apud Ioannem de Santander.

IOANNES LOPEZ DE VBEDA, Toletanus, scripsit, aut collegit -

El Cancionero general de la Doctrina Christiana. 1579. 8 & Compluti anno 1586. in 8.

Vergel de Flores divinas. 1588. in 4. Compluti. Complutensis seminarii, in quo pueri aluntur orphani, author & fundator fuit.

IOANNES LOPEZ DE VELASCO, Chronographus regius sub Philippo II. Hispaniarum Rege Catholico, dedit -

Ortografia y pronunciacion Castellana. Burgis 1582. in 4.

IOANNES LOPIS, Valentinus, Artium liberalium & Medicinæ, Theologiæque simul (quod rarò solet) Doctor, publicavit ad Franciscum Ximenum mittens Toletanum Antistitem,

Aureum formalitatum speculum Scoti ac Francisci Mayronis doctrinam illustrans. Neapoli anno 1505.

F. IOANNES LOREDANO, si Hispanus est, edidit -

Vida de Adam. Matriti 1657. in 8.

F. IOANNES DE LORENZANA, Legionensis natus, Dominicanorum sodalis in Salmantina Stephano Protomartyri sacro domo, deinde in provincia S. Ioannis Baptistæ Peruani regni, cui sese adscribi, cum eo venisset, non agrè passus est; in Limensi Academia primas docendi partes gessit, provincie suæ præfuit, Iudicibusque Fidei consultor fuit Theologus. Scripsit -

In S. Thomæ Aquinatis universam Summam Theologia; quatuor tomis, qui in Tabulario monumentorum huius ordinis cœnobii Romani S. Mariæ supra Minervam ad editio-nem custodiuntur.

IOANNES DE LVCENA, Lusitanus, ex oppido *Trancofo* Viëntis diocesis, anno redempti orbis MDLXV ætatis suæ XV. Societatem Iesu ingressus, adeo bonarum omnium diici-

disciplinarum scientiâ profecit, ut in Eborensi Academia Philosophiam interpretatus sit; clarus in primis eloquentiâ, facultatêque oratoriâ: ex cujus ore in Ecclesiasticis concionibus totos viginti annos fidelium populus in Lusitaniâ regno pependit; quando & nonnunquam in fine ipso quiescentem (quod mirum iudices) clamor circumstantium, ut progrediretur ulterius, sine fraude sollicitaverit. Scriptam reliquit moriens elegantissimo vulgari stylo Portugalliâ -

La Historia da vida do Padre Francisco de Xavier, e do que fizeraõ na India os mais religiosos da mesma Companhia de Iesu. VVissipone 1600. in fol. Quam in Castellâ idioma convertit Alphonus Sandoval, Hispali editam 1619. in Italicum Ludovicus Mansonius, Romæ 1613. uterque ejusdem Societatis.

Vitam exiit vir multis virtutibus, doctrinâque merito charus omnibus ac venerabilis in S. Rochi professâ domo VVissiponensi anno sæculari MDC. ætatis LI.

F. IOANNES DE LVDEÑA, Dominicanus, Matrili natus, in Tridentino magno congressu sub Pio IV. Seguntini Episcopi Procurator, habuit ad Patres orationem -

De Tribus Domini nostri Iesu Christi & ejus sponsæ tentationibus; I. Dominica Quadragesimæ MDLXIII. Adjungitur -

Disputatio Theologica de Celibatu Sacerdotum contra Lutheranos. Patavii anno 1563. in 4.

IOANNES LVDOVICVS DE LA CERDA, Toletanus, patrem habuit D. Ioannem de la Cerda almæ hujus Ecclesiæ Canonicum. Adolescentulus sacramentum religionis inter Iesuitas in patria dixit; qui cum ad eloquentiâ sacræ & profanæ, totiûsque eruditionis studia animo penderet totus, eâ viâ grassari ad virtutem & famam permissus fuit; atque eo quidem successu, ut in assiduum eloquentiâ ac Poëticâ in Carpentanis Professore scriptis eruditissimis toto orbe celebratissimum evaserit. Vrbani VIII. P. M. ingeniorum eximius æstimator effigiem ejus in camera sua repositam habuisse dicitur, Franciscôque Cardinali Barberino Legato Sedis Apostolicæ in Hispanias ad Philippum IV. Regem nostrum eunti dedisse quidem in mādatis, ut Cerdæ ad se vocato, Urbani nomine salutem diceret. Indefessi sui studii, exquisitæque ac multiplicis eruditionis hæc in vulgus monumenta dedit;

Commentaria in omnia opera Publii Virgilii Maronis; tomis III. argumentis, explanationibus & notis illustrata. Lugduni. 1617. in folio. Prius tamen ac seorsim super *Bucolica & Georgica*, Matrili 1608. fol. Lugduni an. 1619. *In sex priores Aeneidos libros*, Lugduni apud Cardon. 1612. fol. *in posteriores alios sex*, ibidem 1617.

Quinti Septimii Florentis Tertulliani opera argumentis, explicationibus ac notis illustrata; tomis duobus: quorum prior editus est Parisiis per Michaëlem Sonnum 1624. alter 1630.

Adversaria sacra; quibus fax præfertur ad intelligentiam multorum Scriptorum sacrorum. Accessit -

Psalterium Salomonis Græco-Latinum cum scholiis, & -

Tertulliani libri de Pallio commentarius auctior. Lugduni apud Ludovicum Prost 1626. in folio.

De Excellentia sacrorum Spirituum; in primis de Angeli Custodis ministerio. Parisiis per Sebastianum Cramoisy 1631. in 8. De quo argumento præter nostrum Iesuitæ alii tractaverunt, Iacobus Hautinus Latinè, Franciscus Albertinus Italicè, Martinus de Roa Hispano sermone; necnon, & Andreas Victorrellus, teste Allatio in *Vrbanis Apibus*.

Orationem ab eo habitam in funere Mariæ Augustæ Collegii Imperialis Matritensis fundatricis, quæ in libro *De his exequiis* edito in lucem prodit. Ludovici Cerdæ est opus -

Grammatica Ars Antonii Nebriffensis, quæ Hispanis ferè omnibus vulgaris est; nempe ex *Nebriffensis Introductionibus Grammaticis* compendium à Cerdâ in usum pueritiae elaboratum. De quo in Nebriffensi jam diximus.

Ioannem Ludovicum promeritis ornat laudibus Gaspar Barthius *Animadversionibus ad Guilielmi Brittonis Philippidos* lib. VII. ver. 731. & lib. XI. versu 36.

IOANNES LVDOVICVS HERBON, sanctæ Compstellanæ Ecclesiæ Canonicus Magistralis, inque hujus urbis gymnasio Theologiæ Professor, M.S. reliquit, authore mihi Ægidio Gundisalvi Davila in *Theatro Ecclesiæ Compstellanæ*,

Animam captivam & liberatam; sive opus ita inscriptum.

IOANNES LVDOVICVS VIVES, ex Blanca Marc, cujus alicubi cum *lectissima atque piensissima femina* elogio meminit, parenti Valenciæ natus, domi Grammaticis, Lutetiæ verò Dialecticis studiis navavit operam verè infeliciter, cum in ea tempora incidisset, quibus bonæ omnes artes ab eo exulabant Philosophiæ gymnasio, Gasparem Lax, Dullardumque totos cavillis Sophistarum intentos, & quascumque alias disciplinas contemptui habentes, præceptores fortitus. Vnde natum fuit ei cum Nebriffensi Antonio contentionis studium propter studia humanitatis, quæ magnus ille vir ut necessaria omnino ad progressionem in aliis faciendam vehementer commendabat, instaurarêque apud nos superiore ineunte seculo fuerat aggressus. Paulisper tamen bonæ menti sese restituens, ac dispellente judi-

cii

eii lumine crassissimas arrogantia, seu dicere mavis ignorantia, tenebras, Latinas & Græcas literas Lovanii seriò addidicit; quòque pronius olim à recto deviaerat disciplinarum calle, eò magis ab eo tempore perurgandis à barbarici situ & squallore ingenuis artibus, propriòque nomini in eruditissimorum illius ætatis hominum albo ad posteritatis memoriam consecrando industriam omnem atque ingenii contentionem adhibuit. Cujus laudabilis consilii specimen atque indicium fecit scripto in Pseudo-Dialecticis libello, qui Latini sermonis elegantia negabant aditus ad scientiarum mysteria: *quo quid potest (exclamat ibi) insanius dici? Quem errorem ego si decem annos valetudine non prorsus adversâ Dei beneficio vixero, è mentibus illorum non argumentis, sed ipsâ re delebo;* ad opus suum *de Causis corruptarum artium* fortè respiciens. Philosophis hinc & bonarum omnium disciplinarum Magistris adjunxit Theologos, quantum per ætatem, illarumque artium, quæ mirificè ipsum ceperant, studia licuit: quod ille ait ad *Libros S. Augustini de Civitate Dei* præfatus. His instructus præfidiis ad evolvendum hunc maximum doctrinæ atque eruditionis maximi Ecclesiæ Doctoris veluti latentem adhuc atque adjunctis manus egentem thesaurum, Erasmi Roterodami monitu sese accinxit. Qui quidem Erasmus Hieronymo atque Cypriano nuper recognitis ad expendendam in Augustino similem operam aliorum operæ omnino se indigere prudenter viderat. Idque clarissimum in primis viri sapientissimum monumentum noster plurimum antiquissimorum exemplarium ope restitutum, eruditisque ac luculentis commentariis explanatum Henrico VIII. Anglorum Regi doctissimo, etiam nunc Catholico, nuncupavit, significationemque ab eo grati animi, & summo, uti decebat, pretio habiti accepit muneris. Porro is sponte suâ inter Belgas commoratus est, quorum Brugensi domicilio censeferi cœpit acceptâ inde uxore Bernardi Baldauræ & Claræ Cervantiæ Hispanorum, ut credo, parentum filiâ. Lovanii datus aliquando præceptor fuit Guilielmo Croio adolescenti nobilissimo, quem Caroli Cæsaris beneficentia muneri vix maturum ad Toletanam Sedem non diu post evexit. Mariæ quoque Britannii laudati Regis filia natu majoris institutionem in Latinis suscepit. Sed ab ea aula discedere opus sibi esse novit, accedente Catherinæ Reginæ matris judicio, rei necessitati obtemperaturo, ex quo Henricus uxori ob novos ignes infensus honesti colorem meditato querere repudio, atque huic excusando sceleri doctorum hominum etiam intentatâ vi extorquere velle judicia cœpit. Brugis, ut creditur, deinde manens scribendis libris, ac frugi doctrinæ, hoc est, veræ & Christianæ Philosophiæ, feminibus

per corda hominum spargendis magna curâ famæ claritate reliquum ætatis insumpsit; spectatissimo cuique in pretio habitus, & in partem eruditarum lucubrationum non semel vocatus. Erasmus quippe Roterodamum in Seneca emendando, atque in Adagiis colligendis, aliòsque aliàs adjuvissè dicitur. Thomæ Moro, Thomæ Linacro, Ioanni Vergaræ charus fuit; exquisitâ eruditione, judicijque sagacitate & pondere nemini æqualium concedens; adeo ut florentissimos ejus temporis non nisi tres viros commendaverit posteritati vulgare proloquium, quod Budeo ingenium, Erasmo dicendi copiam, Vivi nostro judicij laudem ante alios adjudicabat. Cumulatissimis eundem elogiis amant compellere alii, quorum in literis magnum nomen est.

Acrii judicij virum Gerardus Ioan. Vossius *De Historicis Græcis* lib. II. c. XV. *Primis, maximisque ævi præcedentis hominibus comparandum* Antonius Sanderus *De Brugenibus*, inter quos vixit, *eruditione claris* referens; *Virum apprime eruditum* Iosephus Scaliger *Animadversionibus ad Eusebii Chronic.* ad numer. CCCCLXXXVI. *Magno judicio præditum* Antonius Matthæus in *Tract. De Criminibus* Tit. XVI. cap. V. nu. 1. *Virum doctissimum* Isaacus Calaubonus in *Excercitationibus Baronianis; Virum insignis judicij & eruditionis* Gaspar Barthius in *comment. ad lib. II. Philippidos Guilielmi Brittonis* vocant. *Doctè prorsus & accuratè multa cum elucubrasse* Sixtus ait Senensis, *in quibus summam eloquentiam cum absolutissima eruditione & Christianissima pietate conjunxit.* Adeo procul vero est, quod Lucas Osiander *Epitomes Eccles. Historie* cent. XVI. lib. II. cap. L. scribere ausus est à religione Protestantium, quam ipse puriorem vocat, non prorsus Vivem nostrum abhoruisse. Quasi in eadem vicinia fuerint antiquam parentum fidem tradere, & Scholasticorum jejunam siccitatem tædio habere. Vir item fuit, Pauli Iovii verbis, *in omni disciplinarum genere exercitatissimus, & de bonis literis optimè meritus: quo decedente (subdit idem) doctior nemo in Hispania superfuit. Rarum Valentie decus existimavit* Matamoros doctos Hispaniæ viros memorans, *propterea quod & Declamator egregius, & Philosophus magni nominis, & multis in rebus eminentissimus est habitus. Attamen quia sine vitio aliquo est mortalium nemo, placuisset multo magis viris eloquentissimis (subjungit Matamoros) si ut multa disertè, doctissimèque conscripsit, ita sermonis inmatâ, insitâque durtie, & vocabulis quibusdam Græco-Latinis, quæ ad ampliandam linguam Latinam excogitavit, orationis gratiam non obscurasset.* Hæc Rhetor de facultate rhetorica. Sed à Theologis quoque aliquando audiit non optimè. Audiri dignus est Melchior Canus ad finem lib. X. *De Locis Theologicis.* *Neque enim mi-*

A 2 2

hi

hi Ludovicus Vives probari potest in eo quod uniuersam legum Romanarum, & vim innititur frangere, & eleuare auctoritatem. Plus ille nimio interdum sibi indulget, dum corruptas disciplinas persequitur. Nec novitios solum errores, qui uel irrepserunt, uel inuaserunt, coarguere, sed antiquorum recepta placita conuellere pertentat, maximo quidem semper uerborum ambitu, sed ut quandoque argumentorum minima. Dixit ille quidem in libris De Corruptis Disciplinis multa uerè multa praclarè. Atqui fidenter pronuntiauit aliquando tanquam è Diuorum Concilio descendisset. Multò autem uiris doctis probaretur magis, si quàm diligentia & disertitudine causas corruptarum artium expressit, easdem collapsas restituisse. Sed in tradendis disciplinis elanguit, cum in carpendis erroribus uiguisse. Displicuit aliis libertas, quàm usus fuit in Augustini nonnullis locis, dum libros De Civitate Dei percurreret, minùs probatis.

Sed hujus opera, post alias singularium partium editiones, Basileensibus typis prodierunt tomis duobus anno 1555. ex officina Episcopi junioris. Primo volumine hæc continentur -

De Ratione studii puerilis, epistolæ duæ, lectu dignæ (ait Possevinus) quibus absolutissimam ingenuorum adolescentum & puellarum institutionem doctissimâ breuitate complexus est; uti Gesneriana Bibliot. Epitomes auctor ait. Alias Lugduni 1532. Basileæ 1557. Tiguri 1562. prodierunt.

Exercitatio lingua Latine, seu Dialogi. Hujus operis prima publicatio uidetur Coloniae fuisse anno 1494. in 4. sub Prima Latine loquendi exercitationis secundum ordinem rerum quæ in quotidiano usu versantur, appellatione. Editi sunt Venetiis quoque apud heredes Melchioris Sessè 1580. in 8. & sæpe alias. Hos semi-Græcarum uocû inibi usurpatarum nomine reprehendit, ut uidimus, Matamoros, atque item aliquantò acrius in Annotationibus ad Horatii Artem poëticam Franciscus Sancierus Brocensis ad illud, Si Græco fonte cadant, ficta ab eo tot uocabula sic audacter & præter æquum ac decens in hac Exeritatione, non sine admiratione, ne dicam indignatione, excipiens. Qui tamen Dialogi semper in magno usu apud omnes fuerunt nationes; quibus Latina lingua cordi est & pretio. Ioannes Thomas Freigius Notis illustratos Norimbergæ edidit 1571. in 8. ubi & recusi sunt 1622. in 12. & Venetiis per Dominicum de Imbertis 1612. 8. In singula colloquia Annotationes fecit Petrus Motæ Complutensis; Indicemque Latino-Hispanicum difficiliorum uocabulorum Ioannes Ramirus adiunxit, ut editio fieret noua, tum alibi, tum Barcinone 1615. in 8. Cæsaraugustæque 1627. in 8. Matritique 1644. in 8. & cum inscriptione Dialogistarum lingua Latine exercitationum; Lermæ 1619. Gallicè quoque unâ cum Latino auctoris prodierunt

Lugduni apud Gabrielem Cotier 1560 cum Indice Latino-Gallico Aegidii Housteville, Cadomi in gymnasio Montano Professoris; atque iterum ex noua Gallica uersione Benjamin Iamini Parisiis apud Gabriel Buon 1578. teste Verderio. Germani etiam atque Poloni suos fecerunt, Draudo teste. Viliellmus item Vrsinis, ejusdem Draudi fide, quædam ex his hausit.

De Conscribendis epistolis, libellus, cum Erasmi alio ejusdem argumenti. Colon. apud Gymnicum 1536. & apud heredes Arnoldi Birchmani 1573. in 8.

De Ratione dicendi, libri tres: simulque -

De Consultatione, liber I. Basileæ apud Rob. Vvinter 1537. & Colon. apud Gymnicum: quem librum elegantissimum uocat Gabriel Naudæus in Bibliographia Politica.

Declamationes sex. Basileæ apud Vvinter 1538. de præsentis statu Europæ & bello Turcico.

Pompejus fugiens.

Fabula de Homine.

Liber in Pseudo-Dialecticos. Selestadii apud Lazarum Scuterium.

Prælectiones IV. in Varia.

Aedes Legum.

Iso cratis Orationes Arcopagitica & Nicocles, Latine uersæ, editæque olim cum aliis Basileæ apud Vvinter 1538.

De Corruptis Artibus, & tradendis disciplinis, Libri XX. Antverpiæ apud Michaëlem Hillenium 1531. Brugisque eodem anno, Coloniae apud Gymnicum 1532. Lugduniquè 1551. apud Ioan. Frelionium. 8.

Interpretatio allegorica in Bucolica Virgilio, sive Virgilio Bucolica cum Ioannis Vitis Valentini in eadem allegoriis: quod præ fert editio Mediolanensis anni 1539. in 8.

Prælectio in Georgica Virgilio.

In Suctonium, quædam.

Secundo volumine hæc -

De Initiis, scèlis & laudibus Philosophiæ lib. I.

Anima Senis; sive Prælectio in Lib. De Senectute Ciceronis.

De Somno & uigilia, sive Prælectio in Somnium Scipionis. Basileæ apud Frobenium 1521. in 4.

Introductio ad Sapientiam: item -

Satellitium animi, sive Symbola, Principum institutioni potissimum destinata. Lugduni apud Trechsel 1532. Basileæ 1537. apud Rob. Vvinter. Lugduni iterum per Ioann. Frelionium 1556. in 8. Ambergæ 1593. 8. Lipsiæ 1594. in 8. & 1600. 8. Priorem istum Tractatum De Introductione ad Sapientiam Gallicè vertit Gvil. Paradinus, Lugduni editum 1550. in 8. item Ioannes Colin Parisiis apud Carolum Angelier 1548. teste Verderio.

Genetliacôn Iesu Christi; sive de tempore, quo natus est Christus.

De Virtute fucata.

Clypei Christi Descriptio.

Iesu Christi Triumphus.

Virginis Deiparæ Oratio.

In Psalmos VII. Penitentiales Meditationes VII.

De Passione Christi meditatio in Ps. XXXVII.

Excitationes animi in Deum. Basileæ 1543. in 16. unâque -

Commentarius in Orationem Dominicam, cum -

Precautionibus ac meditationibus quotidianis ac generalibus. Basileæ apud Vvinter 1540. Gallicè vertit has Godefridus de Bily, Parisiisque edidit apud Claudium Fremy 1570. in 16. necnon & Petrus de Lencrau, teste Verderio.

De Sudore Iesu Christi sacrum diurnum. Concio de nostro & Christi sudore.

De Veritate Fidei Christianæ Lib. V. qui (ait Possevinus) fuerunt postremus ejus factus, & in quos plus diligentia atque laboris impendit. Basileæ apud Ioann. Oporinum 1543. & 1544. in 8. Coloniaeque apud Pet. Horst. 1564.

De Anima & Vita Lib. III. Lugduni, & Basileæ apud Rob. Vvinter 1538.

De Officio Mariti Lib. I. Brugis apud Robertum Crocum 1528. in 8. & Basileæ apud Vvinter.

De Institutione Famine Christianæ Lib. V. iussu Catherinæ Anglorum Reginae conscripti. Basileæ apud Vvinter 1538. Quæ ipsa curauit à Thesaurario suo Anglicè verti. Id & Gallicum operâ Iacobi de Changy Advocati Divionensis tum Lugduni in 16. tum Antverpiæ apud Plantinum in 8. & Hispanum interprete Ioanne Iustinianno Ducis Calabriae familiari, Germanæ Reginae nuncupatum Cæsaraugustæ prodiit 1555. & Pincinæ apud Didacum Fernandez 1584. in 8. Qui idem Iustinianus Italicum dare cogitauerat, uti ipse refert.

De Concordia & discordia in humano genere Lib. IV. ad Carolum V. Imp. cum institutum esset in Italia Concilium generale. Antverpiæ 1529. in 8. Lugduni 1532. in 8. simulque -

De Purificatione, Lib. I.

De Christianorum uita miserrima sub Turca, Lib. I. Lugduni 1532.

De Subuentione Pauperum, sive de Humanis necessitatibus, Lib. II. Paris. apud Colinæum 1530. Lugduni 1532. Gallicè prodierunt Iacobi Girardi operâ Lugduni 1583. ex officina Ioannis Stratii in 8.

De Communiore rerum ad Germanos inferiores.

De Europæ dissidiis & Bello Turcico, Dialogus. Basileæ 1538.

Epistola varia; quarum selectiores Antverpiæ excusæ sunt operâ Simonis Verepæi, typis Simonis Guilielmi 1571. & 1572. 8. Lego tamen in Simleriana Bibliotecâ Gesneri Epitome; Desideratur etiam farrago Epistolarum ejus & quædam alia, quæ fortassis, dante Deo, aliquando publicabuntur. Certè aliquot nostri epistolæ edidit Hadrianus Vlacq Londini 1642. in vastissimo volumine, quod Erasmi Roterodami Epistolarum libros XXXII. Philippippi Melanctonis libros IV. & Thomi Mori alias continet. Seorsim editi sunt -

D. Aurelii Augustini De Civitate Dei Lib. XXII. ad prisca uenerandæque uetus tatis exemplaria collati, eruditissimisque insuper commentariis illustrati; primum Basileæ apud Frobenium 1522. deinde Parisiis apud Carolum Guillard 1555. & Antverpiæ apud Plantinum in folio, Lugduniquè in 8. apud Honoratum: ad Henricum scilicet directi VIII. Angliæ Regem, ad quem scripsit nuncupatoriâ epistolâ ex Lovanio anno MDXXII. responsûmque Regis accepit ex regia Grenuici domo XXIV. Ianuarii MDXXIII. In his cõmentariis quid Lovanienfibus Theologis, quid Martino Navarro, quid Ioanni à Lovanio displicuerit, Antonius Possevinus in Aurelii Augustini mentione Sacro in Apparatu observavit. Atque ea quidem unâ cum Augustini opere linguâ Gallicâ dedit Gentianus Hervetus Parisiis apud Nicolaû Chesneau 1570. in folio. Præter hæc, librum, cui inscripsit -

De Construenda Schola, misit ad Senatûm urbis suæ Valentina; qui ineditus mansit, uti refert Gaspar Escolanus lib. V. Hist. Valent. cap. XXIII.

De Corrupto Iure Civili, opus laudatur in Elencho Scriptorum Iuris: quæ portio sit fortasse alterius operis De corruptis disciplinis, seu artibus.

Descriptionem Temporum & rerum Romanarum, sub Ioannis Varsenii nomine Lovanii 1534. editam tribuit ei Valerius Andreas. Isque & Possevinus & Simlerus in Epitome laudant ejusdem -

Epistolam ad Henricum VIII. Angliæ Regem de Francisco Galliarum Rege à Cæsare capto: & aliam De Pace inter Cæsarem & Galliæ Regem, deque optimo Regni statu.

In Ciceronem item de Legibus.

Antonius Possevinus adiungit -

De Charitate Dei & proximi, libellum, nondum editum, ut Simlerus annotavit.

De Prosperis & aduersis.

Argumenta in plerosque libros Aristotelis; quæ cum ejus operibus Basileæ edita sunt ab Oporino.

Vsum lingua Latine.

De Sudore: si diuersum opus est ab alio superius laudato ejusdem argumenti,

Meditabatur *De Hispanis originibus* aliquid procudere, ut colligitur ex his ejus verbis ad eum locum libri VIII. *De Civit. Dei*, ubi Sanctus Augustinus de quibusdam Philosophis Hispanis tractat. *Restat ad hæc* (Vives ait) *tenuis præscorum temporum notitia Græcis literis ac Latinis consignata: unde spero me aliquando origines gentis nostræ illustraturum.*

Quibus & aliis eruditis & fructuosis cogitationibus manum iniecit mors Brugis, anno (si credimus Antonio Possevino) MDXXXVII. aut circiter.

IOANNES DE LVGO, Ioannis filius civis & Iurati (quomodo secundi subsecundii Decuriones vocant) Hispalensis ex conjugē Theresia de Quiroga Matrīti ei in Curia natus XXV. Novembris MDLXXXIII. dum ibi regnorum comitia, quorum pars ipse pro urbe sua suffragatum venerat, celebrarentur. Salmantica Iuri operam dedit, ubi & hortatu Francisci fratris sacramento ejus religionis jam obstricti Societatis Iesu institutum amplexus anno hujus sæculi tertio, ex Petro Arrubal Theologiam didicit. Quā Vallisoleti, post Philosophiam aliquandū Medinæ-campi dicatam sodalibus, quin-quennio ferè profectus fuit. Hinc Romam. venit anno MDCXXI. evocatus eò, ut in collegio Romano ejusdem sacræ scientiæ docendæ munus gereret. Quod per viginti integros annos plausu magno ac discipulorum frequentia & profectu obivit, Antonium Perezium insignem Theologum successorem sortitus. Hujus meriti virum, quem alias religiosæ omnes virtutes in paucis ornatum confluerant, ex humili cella, in quam poliendis & in vulgus edendis lucubrationibus suis remotus ab omni ambitionis studio se incluserat, Urbanus VIII. P. M. ad Palatium Vaticanum trāstulit die XIV. Decembris MDCXLIII. turbatione & stupore plenum, & tantum non morosum & reluctan-tem, quò pileum ibi rubrum acciperet, inter Purpuratos Patres sederet, sub eodemque tecto habitaret. Quem amplissimi ordinis sacrum confessum non ante eum diem confexisse dicitur, quò ab eis, quos Patres salu-taverat, collega exceptus fuit. Tam longè à Curia & sæcularibus negotiis animum intra Curiam gerebat. Nec tamen a veteri insti-tuto nova eum, vel minimum, quò potuit, deviare fecit dignitas; cujus quidem perso-nam, aliam prorsus quàm privati hominis suis contenti, gestare sic & circumferre no-vit, ut iis tantum demptis, quæ schemati de-bebantur, nec domi nec foris quidquam, non religiosum, non superioris temporis conspiceretur. In pauperes liberalis fuit, in omnes æquanimis, in Societatem suam munificus: cujus Professam, ut vocant, domum Romanam honorum omnium hæredem, reliquit. Porro hæc sodalem suum Augusti

XXI. die anni MDCLX. inter domesticorum ac totius Urbis vota, quæ orbari se hoc doctrinæ & probitatis lumine ægrè ferebat, piè, Christianèque ad plures translatum, ponens Ignatii parentis capellam sub hac inscriptione tumulavit.

D. O. M.

IOANNI CARDINALI DE LVGO
SOCIETATIS IESU THEOLOGO
EMINENTISS. DOMVS PROFESSORVM
ROM. HÆRES, VT VBI FVERAT
THESAVRVS EIVS, IBI
ESSET COR EIVS, PROPE CORPVS
S. IGNATII EX EIVS SVPREMA
VOLVNTATE MONVMENTVM. P.
OBIIT ANNO SAL. MDCLX.
ÆTATIS LXXVII.

Edidit vivus -

Disputationes Scholasticas & Morales de Sacramentis in genere; De venerab. Eucharistia Sacramēto ac de venerando Missæ Sacrificio. Lugduni apud hæredes Proft. 1644. fol. & apud Philippum Borde & socios 1652.

Disputationes Scholasticas & Morales de Virtute, & Sacramento Pœnitentiæ: Item de Suffragiis & Indulgentiis. Lugduni 1638. in fol. & apud hæredes Petri Proft. 1644. & apud Borde 1651. in folio.

Disputationes Scholasticas & Morales de Virtute Fidei divinæ. Lugduni anno 1646. in fol. iterumque sumptibus Philippi Borde 1656. in folio.

De Iustitia & Iure; duobus volum. Lugduni 1642. & 1652. in fol. in eadem Philippi Borde & sociorum officina.

De Incarnatione Dominica Disputationes Scholasticas. Lugduni apud Iacobum Proft 1633. & apud Borde 1653. folio.

Responsorum Moralium lib. VI. Ibidem apud hæredes Proft. fol. dein apud eundem Borde 1660. folio.

Trāstulit juvenis in Castellæ sermonem ex Italico -

La Vida del B. Luis Gonzaga, typis, ut audio, in Hispania editam.

F. IOANNES DE LVNA, Toletanus, fratribus Dominicanis adsociatus Segoviæ, generalis cum esset ordinis sui Concionator, edidit -

Adviento, Natividad, Circumcision y Epiphania de Nuestro Redentor, con todas las fiestas de Nuestra Señora y su Esposo San Joseph. Matrīti 1608. in 4. apud Ioannem Cuesta.

Sermones de Quaresma desde la Septuagesima hasta la Resurreccion. Ibidem apud Alphonsum Martin. 1609. in 4. Obit anno MDCX.

IOAN.

IOANNES DE LVNA, presbyter Cordubensis, edidit -

Documentos espirituales, que el M. Juan de Avila diò a un mancebo discipulo suyo, para que con seguridad sirviese a Dios Nuestro Señor: simúlque -

Norte de consideracion, como se an de exercitar las potencias del alma. Matrīti apud viduam Alphonfi Martini 1623. 8.

IOANNES DE LVNA, qui Castellanæ linguæ interpretem se apud Gallos vocat, edidit -

Dialogos familiares, en los quales se contienen los discursos, modos de hablar, proverbios y palabras Españolas mas comunes, muy utiles para los que quieren aprender la lengua Castellana. Qui simul redditi sermone eunt Gallico Paris. apud Michaëlem Danielelem 1619. in 12.

IOANNES DE LVNA VEGA, Bæticus, Marcienensis, Hispali Medicus, atque ejus Academiæ Professor suæ artis primarius, scripsit -

Exercitationes medicas. Hispali 1612. & 1613.

IOANNES DE LVQUE, Giennensis Advocatus, edidit -

Divina Poesia de conceptos varios a las fiestas principales del Kalendario. Olisipone in officina Ioann. de Lyra 1608. in 8.

IOANNES DE LVZON, Ferdinandi Regis Catholici tempore, confecit versibus, dicavitque Ioannæ Aragoniæ Regis filiaë notæ, Comitissæ de Frias, cujus se famulum profiteretur,

Epilogacion de la moral filosofia sobre las virtudes cardinales contra los vicios y pecados mortales, en coplas de arte maior: simúlque - Contemplaciones sobre la Passion de Nuestro Señor hechas por San Bernardo; & alia minutiora. Burgis ex officina Georgii Coci Germani anno 1508. in 4.

D. IOANNES MACHADO DE CHAVES, patriâ ex urbe Quito Americæ meridionalis, Truxiliensis Ecclesiæ in eodem illo Novo Orbe Archidiaconus, deinde Archidiaconus etiam ac Thesaurarius Ecclesiæ de los Charcas, tandem Thesaurarius Ecclesiæ Limensis erat, cum Popajana provinciæ Episcopalis cathedra ei commissa fuit anno MDCLI. quâ tamen nondum occupatâ, anno scilicet MDCLIII. vitâ functus est. Scripsit -

Perfecto Confesor y Cura de almas, duobus tomis in fol. Quod opus magni habetur apud Theologiæ moralis studiosos, quantumvis linguâ scriptum vernaculâ.

F. IOANNES DE MADARIAGA, Valentinus gente, instituto viræ Carthusianus, edidit -

Vida del Santo Bruno Patriarca de la Cartuxa, con el origen y costumbres desta sagrada religion. Valentia 1596. in 4.

Del Senado y de su Principe. Valentia 1617. 4.

Latine verò edidit -

Litaniam encomiasticam de sanctissimo nomine Iesu ex Sancta Scriptura. ibidem apud Philippum Mey 1616. in 8.

F. IOANNES MADEIRA, Lusitanus, ordinis Prædicatorum, uti author -

Das vidas dos Reis de Portugal, adducitur à Francisco Macedo in *Lusitania sua liberata* pag. 739.

F. IOANNES DE LA MAGDALENA, Lusitanus, ex familia Eremitarum S. Augustini, Alphonfi Principis Ioannis Regis filii, five, ut aliis placet, ipsius Regis præceptor, sex & viginti ferme annos in gymnasio Olisiponensi Theologiam docens exegit, Lusitanæ interim ordinis sui provinciæ repetitâ plurium comitorum designatione quasi perpetuus moderator. Tractatum edidisse refertur utilissimum -

De Sanguine miraculoso, qui non semel fluxit ex hostia Sanctissima Eucharistia; in quo plura dubia expendit & solvit. Causa scribendi fuit sanguis ille, qui ex consecrata hostia olim manaverat, Castiæque, quod est Umbriæ in Italia oppidum, ab Augustinianis fratribus adservatur: in quorum Bibliotheca M.S. hic liber permanet. Decessisse eum anno MDXIII. plures memorant.

IOANNES MALDONATVS, Conchen-sis natu, ex Salmantina verò urbe originem ducens, in Burgenfi Episcopatu Vicarius aliquando generalis, floruit maximè in Latine eloquentiæ studio, cujus extare fecit monumenta aliqua bonæ frugis plena: hæc scilicet,

Vita Sanctorum brevi, elegantique stylo composita. anno 1530. deinde ab authore ipso correctiores anno 1548. tandem Burgis prodierunt 1573. in 8. Vnde Laurentius Surius nonnulla desumpsit. Baronius Cardinalis *disertissimum virum* vocat in *Notis ad Martyrologium* XIX. Iulii, *præclarissimorumque monumentorum authorem*, Agiologicum hoc opus laudans.

Parænesim ad bonas literas anno 1527.

De Senectute Christiana.

Paradoxam, Vita hominis instar diei.

Ludum chartarum, & triumphum; hoc est, descriptionem ludi chartarum, & specialiter ejus, qui *Triumphus* audit ad decendam hujus exercitii non inhonesti latinitatem, ad exemplum fortè Ioannis Ludovici Vivis *Dialogorum.*

Genia-

Geniale Iudicium, sive Bacchanalia & orationem dicitur in Bacchanalibus. Edita hæc omnia simul Burgis apud Ioannem Giuntam 1549. in 8.

Hispaniolam, quæ Plantinâ festiuitate, Terentianaque facundiâ redundans varios amantium casus, iucundisque successus non sine venustate elegantique complectitur: quo elogio liber inscriptus prodiit Pinciarum apud Nicolaum Tyerri 1525. in 4.

IOANNES MALDONATVS, in oppido Beturiæ (*Estremadura* pars nunc est) *Fuente del Maestre* nuncupato nobilibus parentibus ortus, Societati nomen dedit Salmanticæ, postquam, ibi ex optimis præceptoribus Dominico Soto & Francisco Toletio sacræ doctrinæ initiatus fuisset. Romam inde vocatus in collegio Urbis Theologiam docuit. Præcipuos tamen ejus professionis fructus colligere cœpit inter Gallos, homo quantumvis peregrinus, Parisiis fixâ docendi sede, quam per decennium tenuit; quo loco frequentissimæ auditorum, etiam eterodoxorum, coronæ (cui cum scholæ theatrum non sufficeret, in aperto, atque in viis publicis adfatare opus non semel fuit Magistro) universam Theologiam quasi compendio annis quatuor, atque iterum eandem magna ex parte diffusius atque uberiùs tradidit. Cogitationes equidem omnes suas ad eum scopum ingenti animo, imperturbabilique proposito, parique virtute atque industria direxit, ut hæreticorum illâ ætate insanientium conatus retunderet, veritatēque religionis orthodoxæ, quâ sacris Scripturis solidè explanatis, quâ disputationibus adversus Sectarios coram habitis ab eorundem pertinacissimâ vi atque impressione tueretur. Nec ipse propriâ tantum virtute de Ecclesia meruit, quinimo jactō doctrinæ femine fecundavit Gallicum agrum viris undequaque egregiis, qui prælia Dei fortissimè, ad præceptoris exemplum, conculcatis Hydræ hujus tot capitibus, profligaverunt. Scripturarum tandem expositioni se se totum dedit in collegio urbis Bituricensis, quod secesserat declinato Academico campo & hostilibus concertationibus, cum ætate jam ingravescere cœpisset, deficiente corporis, non ingenii viribus. Quo in loco majorem partem *Commentariorum super Evangelia* scripsit, cætera Romæ, accitus eò à Gregorio XIII. P. M. ut editioni Græcæ Bibliorum LXX. Interpretum operam suam commodaret, Sed brevi hanc curam ei abruptis mors, quinquaginta dumtaxat annos natum aggressus V. die Ianuar. MDLXXXIII. ut immortalitati animam, quam tot insignibus præsumperat meritis, consignaret. Deus quippe largâ in hunc virum manu ingentes effuderat dotes, ingenii subtilitatem, memoriæ præstantiam, iudicium excellens, in-

dustriamque ac diligentiam verè singularem, quæ ipsæ naturæ dotes insignium vitæ Christianæ ac religiosæ virtutum radiis magis elucebant. Plura de eo multi æquales ejus temporis, & qui eo posteriores sunt, quorum Alegambius in *Bibliotheca Societatis* quosdam laudavit. Basilius sanè Poncius Legionensis vir eruditione sacrâ superioribus annis præstantissimus Ludovico tantum Legionensi comparari posse arbitratus est; gravem scilicet, acutum, doctum, eruditum, elegantem sacrarum literarum Interpretem vocans, in quo nil puerile, nil non acutum. Nullum (profecit) tulit hæc ætas meo iudicio (*Legionensem excipio*) cum isto comparandum: in *Disputatione de Agno typico* cap. XI. Scripsit -

Commentarios in IV. Evangelia, duobus voluminibus; eâ perspicuitate, elegantia, solidaque brevitate munere functus interpretis, ut ferè alios omnes ab hujus argumenti replicandi proposito deterruisse videatur. Mulsiponti Lotharingiæ primùm, ut credo, editi sunt apud Stephanum Mercatorem anno 1596. deinde Brixia in Italia 1598. in 4. Parisiis postea in folio apud Sebastianum Cramoisi 1643. & 1651. & aliis in locis.

In quatuor Prophetas, Hieremiam, Baruch, Ezechielem & Danielem Commentarios: accessit -

Expositio Psalmi CIX. Item -

Epistola de Collatione Sedanensi cum Calvinianis. Lugduni apud Horatium Cardon 1609. Parisiis ejusdem sumptibus 1610. 4. Moguntia apud Ioannem Kinchiu 1611. in 4.

In Vetus Testamentum. Parisiis 1643. in folio.

Disputationes de Fide. Moguntia typis Ioannis Albini, 1600.

De Demonibus quoque liber ejus laudatur, Gallicè, credo, ab eo scriptus: extat enim hujus tituli opus, *Maldonat de Anges & Demons*, Parisiis editus 1617. in 12.

In schedis alia remanserunt. Nempe -

De Commentariis in Psalmos testes sunt Syluester Maurolicus in *Oceano Religionum*, & Antonius Pollevinus in *Apparatu*: qui & -

De Commentario in Epistolam Pauli ad Romanos, jam prelo subiecto, nos docuit.

Commentarios item ejus breviores ad universam Theologiam scholasticam, vidimus Granatæ apud Thomam de Leone amicum nostrum ejusdem Societatis presbyterum eruditione præstantem. At quatuor alia opera -

De Constitutione Theologia,

De Indulgentiis,

De Cæremoniis Missæ,

De Purgatorio, ad servari in Ambrosiana Bibliotheca Mediolanensi credere debemus ejus Catalogo. Qui & Maldonati nomine inscriptum: habet Commentarium -

In

In quartum librum sententiarum; sed hic fortè idem est cum eo -

Disputationum ac Controuersiarum decisarum circa VII. Ecclesiæ Sacramenta: qui duobus tomis in 4. sine Typographi nomine Lugduni prodiit anno 1614. quem tamen Commentarium, nec Maldonati, nec ullius è Societate esse Bibliographus ejus Alegambius affirmat: quemadmodum & existimare nos debere ait. Præterea -

Summam Casuum conscientie; quæ tamquam hausta è scriptis & doctrina Maldonati, & collecta per Martinum Codognat Minimorū sodalem publicata est apud hæredes Guilielmi Rovillii Lugdunensis Typographi, Coloniaeque eodemmet anno 1604. Venetiis quoque & alibi, hanc (inquã) partem quoque *suppositi, erroribus scatentis, Maldonatòque prorsus indigni, ac merito suo ab Apostolica Sede damnati censurâ configit:*

F. IOANNES MALDONADO, tantum mihi notus est ex Georgio Cardoso in *Agiologio Lusitano* XXVI. Martii pag. 318. qui ejus opus laudat.

De las Ilustres Mugeres.

IOANNES DE MALLARA, Hispalensis, Salmanticæ, dum literis incumberet, audito Franciscum Scobarium Valentinum eloquentiæ veterem, cum Parisiis, tum Romæ Professore, Latinas literas ac Rhetoricam artem magno auditorum concursu Barcnone docere, illuc, hoc est in Hispaniam usque extremam, properavit, ac præceptorem dicendi optimum annis aliquot, de quo ipse gloriatur, attentissimè audivit. Quo factum est, ut Hispalim rediens, ludo in hac urbe aperto, insignem præstiterit hujusmet artis Professore; à quo omnes illi, qui ejus temporis æquales eloquentiæ nomine inter Hispalenses gloriari possunt, styli atque orationis cultum didicerunt. Excoluit hic maximè Poeticam, cum Latinam, tum vulgarem: ediditque -

La Filosofia vulgar: primera parte, que contiene mil refranes glossados. Hispali 1568. in folio, apud Ferdinand. Diaz: simulque cum Ferdinandi Nonii Pinciani *Adagiis*, nec non Garaji *Literis* ex iisdem adagiis scitè contextis, Matrili 1618. Nempe totius Philosophiæ præcepta continent, ac veluti è trivio ipso popularique turba docet Hispana Proverbia, quæ qui explicat, scholam ipsam in forum & quoruncumque hominum circulos profert. Quo forsan consilio inter Italos Aloysius Cinthius, *L'origini de' volgari Proverbii*, foras emisit Venetiis 1526.

Recebimento que hizo la Ciudad de Sevilla al Rey D. Felipe II. con una breve descripcion de la Ciudad y su tierra. Hispali 1570. in 8.

Hercules; Poëma Heroicum: octadadis, seu singulis quibusque octo versibus certata lege rhythmis concatenatis (nos *Otavas*, & *otava rima* dicimus) ineditum; in quod se quidquid elegantiarum, quidquid boni ac perfecti in Græcorum & Latinorum Poëtarum libris repererat, coniecisse gloriatur.

Manu exarata nos vidimus Hispali duo alia metrica, nimirum -

La Psyche, XII. libris, Poëma vernaculum rhythmis liberum, Ioannæ Hispaniarum Infantis, Lusitaniæ Principi dicatum. Item -

Descripcion de la Galera Real del Serenissimo Señor D. Ioan de Austria Capitan General de la mar.

Meminit ipse aliorum; scilicet -

Peregrinacion de la vida; in libello nuper laudato *De la entrada del Rey Don Felipe II.* &c. fol. 137.

El martyrio de las Santas Virgines Justa y Rufina, carmine latino & vulgari; ibidem folio 157.

Hujus operâ in lucem prodire *Aphthonii Sophistæ Progymnasmata cum Latina versione.* & *scholiis Francisci Scobarii præceptoris.*

D. IOANNES MALO DE BRIONES, Bononiæ apud Sanctum Clementem Hispanorum sodalis togatus, scripsit, ediditque, dum in eo commoraretur,

Descripcion del Collegio de S. Clemente de los Españoles de Bolonia. Bononiæ in 4. anno 1630.

Vida del Beato Nuño Osorio. (sodalis hic fuit ejusdem collegii, ex nobilissima Asturicæ Marchionum familia, Canonicus & Cantor Conchenensis Ecclesiæ) in 4. ibidem 1630. Obiit author Mediolani, cum ibi magistratus gereret, Finarii autem gessisset.

IOANNES DE MANDAVILLA, scripsit - *Mar de Historias.* 1531. in folio.

De las Maravillas del Mundo y viage de la Tierra Santa; de todas las provincias y hombres monstruosos de las Indias. Valentia apud Ioannem Navarro. 1540. in folio.

IOANNES MARIA DE GVEVARA & CANTOS, edidit Limæ urbe regia America meridionalis -

Corona de la Virgen. an. 1641. aliàs 1643. in 8.

F. IOANNES DE SANCTA MARIA; Franciscanus, ex reformata secta excalceatorum provinciæ Sancti Iosephi, ejusque aliquando Præfectus; Mariæ Aultriacæ Hispaniarum Infantis, deindeque Imperatricis Augustæ, dum esset apud nos, poenitentia Sacramenti administer; pietate & gratiâ apud Philippum IV. Regem Infantis parentem respectatus; edidit -

Coronica de la Provincia de S. Iosef de los Descalços de la orden de los Menores de S. Francisco, y de las provincias y custodias, que dellas an salido; duobus tomis, quorum prior editus est Matrili anno 1615. posterior verò 1618. in folio.

Vida y excelentes virtudes y milagros del S. Fr. Pedro de Alcantara. Matrili apud Viduam Alphonfi Martini 1629. in 8.

Tratado de Republica y Policia Christiana para Reyes y Principes, y para los que en el gobierno tienen sus vezes; ad Philippum III. Regem Catholicum. Barcinone apud Sebastianum de Cormellas 1616. 8. & 1618. & Vlisipone 1621. 8. post principem editionem Matritensem anni 1615. 4.

Relacion del Martyrio, que seis Padres descalços Franciscanos, tres Hermanos de la Compania y diez i siete Iapones Christianos padecieron en Japon. Matrili 1601. 8. & 1628. 8. Quæ quidem, ut credimus, Latine concepta Romæ edita primùm fuit, cum additionibus doctissimis Francisci Peña Rotæ Auditoris, 1599. cujus editionis Vvaddingus meminit.

Vida de S. Antonio en otava rima.

F. IOANNES DE SANCTA MARIA, Lusitanus, ordinis Sancti Augustini, circa annum MD. (si non fallit *Theatri triumphalis Lusitania* author) in Academia Perusiana Rhetoricam docuit, ediditque forsàn (nam laudatus author nil de operibus editis)

Exercitia spiritualia: cujus argumenti Gallicum opus sub hoc hominis nomine editum scio Lugduni 1637. 4.

F. IOANNES DE SANCTA MARIA, Matritensis, Mercenariorum excalceatorum sodalis, postquam docuisset sacram scientiam in cœnobio Salmantinae urbis, domum rexit Pincianam Vicariatu provinciali ornatus. Diffinitor inde fuit generalis, tandemque Vicarius generalis, hoc est, totius Congregationis Hispanæ Præfectus: Vir pietate ac prudentiâ eximius, cui scilicet amplissimus Rex noster Philippus IV. in extrema ægritudine salutis animæ suæ negotium & curam utilissimo commisit consilio. Quapropter agonem regium in exemplum relicurus posteris scripsit -

Dichoso fin a la vida humana y feliz transito a la eterna del gran Monarca Felipe IV. Rey de las Españas; ad Serenissimam Mariam Annam Reginam viduam. Matrili in 4.

IOANNES MARIANA, Talaveræ in regno Toletano in lucem editus, adolescens que religioso habitu Societatis Iesu Compluti indutus, brevi tempore maximam in studiorum omni genere progressionem fecit. Quippe ad Theologiæ sacra liberalium artium, Historiæque tum Ecclesiasticæ, tum

profanæ, nec non linguarum trium Latinae, Græcæque, Hebraicæque non mediocrem peritiam attulit. Romæ primùm sacras literas docuit, in ætate vix sacerdotio maturâ; deinde in Sicilia duobus annis; tandem Parisiis quinquennio integro S. Thomam Doctorem Angelicum magno cum plausu scholæ illius amplissimæ, doctisque viris ornatissimæ interpretatus fuit. Perrexissetque bene mereri adhuc magis de scholastica iuventute, & Academiæ Patribus, nisi tentata morbitudo eum coegeret, ærem licet & fervidum, receptui canere, & à studiis severioribus contentioneque gymnastica mentis acie ad leviora & suaviora divertere. Quare in patriam redux, fixo Toleti domicilio, usque ad supremum vitæ spiritum ferè in ea urbe fuit cômoratus, vixitque in magnâ, apud omnes doctrinæ atque eruditionis celebritate. In corrigendis ad exemplaria manuscripta *Isidori Hispanensis* operibus, in *Manuali Sacramentorum* Gasparis de Quiroga Toletani Præfulis formando, edendoque *Librorum prohibitorum Catalogo*, nec non in Ecclesiasticis aliis negotiis, quæque ad religionis curam pertinent, expediendis laudabilem posuisse operam dicitur. Nec tamen vir tot meritis ad famæ immortalitatem nitens effugere valuit sæva famæ discrimina; interpretantibus quædam ejus scripta principibus in Curia viris, tanquam iniqua, exerteque injuriosa sibi ipsis ac publicæ administrationi. Cujus rei nomine solemniter accusatus, non nisi post agitatam diu causam, ægréque statui pristino fuit restitutus. Feruntur omnium animis, omnium ore Marianæ monumenta, præcipuè historica, quibus res nostras mirificè illustravit: nempe -

Historia de rebus Hispaniæ libri XX, Toleti apud Petrum Rodericum editi 1592. in fol. cui decem alios libros postea adjecit. Integrum quidem XXX. librorum opus, vna & *Appendix*, quibus universam nostræ gentis Historiam comprehendit, Moguntię prodit ex officina Balthazaris Lippii anno 1605. in 4. nec non & Francofurti in *Systemate Authorum Hispaniæ illustrata*. Quæ adeò placuit Illustrissimo Ecclesiasticorum Annalium scriptori, ut ad annum DCLXXXVIII. volumine VIII. compellaverit Marianam nostrum, (quod quidem summè decet Historicum,) *veritatis amatorem, pietatisque optimum consultorem; quique privato affectu carens accuratissimè persequutus fuit, rebusque nostris supremam apposuit manum; uti & Andreas Schotus Thucididis prudentiam & Taciti acumen disertum admodum, gravique stylo complexum fuisse unum dixerit*. Hanc deinde Historiam vulgarem ipse fecit, divagatus sæpè à Latino exemplari, authorem ferè, non interpretem agens; quæ quidem Toleti apud Petrum Rodriguez 1601. fol. & apud Didacum Rodriguez 1616. fol. Matrili, & alibi sæpè,

sæpè, duobus voluminibus lucem vidit; ultimoque Matrili apud Carolū Sanchez 1650. fol.

Scripsit præter Historiam Politicam hæc, & varia,

De Rege & Regis Institutione, lib. III. Toleti apud Petrum Rodriguez 1599. in 4. Francofurti 1611. in 4.

De Ponderibus & Mensuris. Toleti apud Thomam Guzman 1599. in 4. Francofurti 1611. in 8.

Tractatus septem, tum Theologicos, tum historicos, videlicet -

De Adventu Beati Iacobi Apostoli in Hispaniam.

De Editione vulgata SS. Bibliorum;

De Spectaculis. Hispanam hujus opusculi interpretationem sic notatam vidimus, *Mariana contra las Representaciones; al Rey Nuestro Señor, memorial.*

De Moneta mutatione.

De Die & anno mortis Christi.

De Annis Arabum cum nostris annis comparatis.

De Morte & immortalitate lib. III. Ab hoc & alio de *Mutatione monete* provenit authori suo gravissima illa, cujus mentionem fecimus, calamitas.

Coloniæ simul omnes editi sunt apud Ant. Hierat 1609. in folio.

Scholia item brevia, in Vetus ac Novum Testamentum; ubi etiam *Proverbia Salomonis, Ecclesiasten, & Cantica* elegiaco carmine reddidit. Antverpiæ, Parisiisque 1620. simulque cum *Scholiis* aliis *Emmanuelis Sa, & Joannis Stephani Menochii* Iesuitarum.

Publicavit primus, notisque illustravit -

Lucæ Tudensis Episcopi de altera *vita, fideique controversiis adversus Albigenis errores*, lib. III. qui extant volum. III. *Biblioth. Vet. PP.* seorsimque editi sunt Monachii, & Ingolstadii 1612. in 4.

S. Isidorum contra Iudeos disputantem libris duobus ex septem codicibus M. SS. emendavit, annotationisque addidit.

Ejusdem *Proemia in libros Veteris ac Novi Testamenti*, ex totidem aliis M. SS. adjunxitque notas.

Ejusdem *Synonymorum* libros duos ex codicibus X. ex quibus varias lectiones & notulas adjecit. Omnia hæc in editione Matritensi anni 1596. publicata sunt,

Præterea rededit in *Epitomen Photii Bibliothecæ*; Latinæque ex Græcis fecit *Cyrilli Alexandrini Episcopi* εὐρηστικὰς *Homilias*: quæ duo tamen lucem non aspexerunt, uti ait *Societatis Bibliothecæ* author.

Extat quoque -

Eustathii Antiocheni Episcopi Homilia in Hexæmeron Genesin &c. Latine à Joanne Matiana reddita. Haud dicit locum, Philippus Labbæus in *Bibliotheca M. S. sive Specimine antiquarum lectionum* II. parte pag. 22

Circumfertur præterea (idem inquit *Bibliothecæ* scriptor) Hispanicè, Gallicè, Italianè, Latine excusus -

Discursus de erroribus, qui in forma gubernationis Societatis Iesu occurrunt, xx. capitibus, Burdigalæ per Ioannè de Burdeos anno 1625. in 8. & alibi. Sed is clam illi subductus à malevolo quopiam ad cõciliandam Societati invidiam extrusus in lucem est; adjectis etiam fortasse nõ paucis, ut pronum est existimare, ab ipsius observationibus atque animo alienis. Hæc ille.

Nonagenarius Toleti decessit XVII. Februarii MDCXXIII. magno eruditionis ambitu oppugnavit *Marianæ Historiam*, nomenque Petrus Mantuanus, propugnavit D. Thomas Tamajus de Vargas, qui testimonio factis idoneo affirmat rem prodigii similem, nempe noluisse Marianam legere, nec Mantuani censuram, nec Tamaji amicissimi capituli Apologiam, etiam ante editionem sibi ab authore ad pervidendum & emendandum oblatam: quod credit vix posteritas *Politicum* ad hæc, si quosdam excipias *navos, cordatum & pium*, appellat Christophorus Besoldus *Tract. de Aerario* cap. VII. num 11.

F. IOANNES DE MARIETA, Victorienfis, Dominicanus, in patriæ urbis cœnobio huic familiæ adscriptus, plura dedit ad Ecclesiasticam nostræ gentis Historiam pertinentia; qualia sunt,

Historia Ecclesiastica de los Santos de España. Conchæ apud Petrum del Valle 1596. in folio.

Vida de S. Raimundo Confesor de la orden de Santo Domingo.

Vida del Venerable P. Fr. Luis de Granada, brevi quidem compendio diffinita. Matrili apud Ioannem de la Cuesta an. 1604. Quæ unâ cum laudati Granatensis operibus excudi solet.

Historia de los milagros de Nuestra Señora del Rosario, que está en el convento de Victoria y su origen. Matrili apud Ludovicum Sanchez 1611. in 8.

Historia de la santa imagen de Nuestra Señora de Atocha, con la vida del Padre F. Juan Hurtado de Mendoza. Matrili 1604.

Martirio del santo Inocente de la Guardia y de Santa Casilda virgen natural de Toledo. Matrili apud Ioannem Cuesta 1604. 8.

Catalogo de todos los Arçobispos que a avido en la Santa Iglesia de Toledo desde S. Eugenio hasta los tiempos de agora. Matrili 1600. in 4.

Catalogo de los Obispos de la orden de Santo Domingo, tributum eidem reperio: quem nondum vidi.

Decessit vir pietate spectatus Matrili in S. Thomæ collegio Decemb. mense an. MDCXI.

F. IOANNES MARQUEZ, Matritensis, B b b b aliis

aliis Toletanus, Eremitarum sodalis, in quorum verba juravit is Matrili in domo principe S. Philippi Apostoli, doctrinæ sacræ cum expositivæ, tum ejus, quæ à scholasticis concertationibus vocitatur, lumen in paucis fuit clarissimum. Quorum hanc docuit pomeridianis horis Salmanticæ, cathedram sustinens professioni huic Theologicæ præscriptis legibus Academiæ tributam. Prioris illius nomine ob munus Ecclesiasticum apud Philippum Regem III. egregiè exercitum, insigni adeò famæ celebritate floruit, cui neque hominum eloquentissimorum gloria illius ævi æqualium detraxisse, neque posterorum oblivio quidquam usquam detractura videatur. Præstanti fuit corporis & oris specie, utebaturque eo in concionibus, quo cuncta ejus scripta emicant, castæ, jucundæque dictionis nitore: gratia autem illa & vis, quæ inerat dicenti, ab his, qui hominem coram poverunt, maxime desideratur. Prudentiam, rei que politicæ veram exactamque, hoc est, viro Christiano dignam cognitionem, totiusque antiquitatis notitiam, proprias illius dotes, deprehendimus passim, hodie & amplexamur, qui opera ejus hæc legimus,

El Gobernador Christiano deducido de las vidas de Moises y Josue Principes del Pueblo de Dios. Obsequium in hoc argumento elucubrando Feriæ Ducis exhibuit. Liber editus est primum Salmanticæ anno 1612. in folio. deinde anno 1619. tertio Compluti 1634. tandemque Matrili 1640. Sed extra Hispaniam prodiit etiam Bruxellis 1664. Qui quidem inter familia nostrorum scripta præcipuum quemdam tuetur locum. Italicè id loquens dedit Martinus de S. Bernardo Cisterciensis, Neapoli 1646. in folio. Gallicè quoque Dom. de Virion Consiliarius Ducis Lotharingæ, Nancæi 1621.

Los dos estados de la espiritual Gerusalem, sobre los Psalmos CXXV y CXXXVI. ad Christophorum Gomezium Sandovalium Cæsar atque Vzedæ Ducem. Medinæ 1603. 4. Salmanticæ 1610. in 4.

Origen de los Padres Ermitaños de San Agustin, y su verdadera Institucion antes del gran Concilio Lateranense; ad D. Franciscum Gomezium Sandovalium Lermæ Ducem. Salmanticæ apud Antoniam Ramirez anno 1618. folio: qui prodiit Italicus ab Innocentio Rampino Augustiniano, Taurini 1620. in folio.

Vida del Venerable P. F. Alonso de Herroza. Hunc post omnes alios libros ab autore circa annum MDCXX. confectum & in schedis M. SS. illius repertum, luci dedit Thomas de Herrera itidem Augustinianus Matrili 1648. in 8.

Inedita laudantur -

Modo que se a de guardar en predicar a los

Principes: cujus quidem meminit in opere De rebus Matritensibus Hieronymus Quintana.

Tratado del Juramento acerca de defender la pureza de la Concepcion de Nuestra Señora.

Comedia sacræ de immaculatæ Conceptionis Deip. Virginis mysterio sub schemate Historiæ Reginæ Esther olim à nostro editæ, ut in Academia Salmantina recitaretur, meminit Joanni. Ant. Velasquez De Maria Immaculata lib. V. Discursu III. ad 7.

Author Anastasis Augustiniana annotans scripsisse nostrum in Josue fallitur, si quidquam aliud innuere voluit à Governatore Christiano diversum. Nec existimo commentarium fuisse eum in Tacitum, ut idem author ait, ex eoque Miræus.

Denatus est Salmanticæ Præfectum in hujus urbis cænobio agens nondum sexagenarius, anno MDCXXI. cui mæsti sodales hanc inscriptionem posuerunt,

M. FRAT. IOANNES MARQUEZ
H. S. E.
CORPORIS ET ANIMI SPECIE INSIGNIS,
ELOQVENTIÆ FLVMEN
ET FVLMEN,
REGIVS ECCLESIASTES,
RERV M FIDEI CENSOR, VESPERTINVS
APVD SALMANT. THEOL. PRIMVS
ANTECESSOR,
ADMIRACVLVM DOCTVS,
HVIVS COENOBII PRIOR, LITERARVM
DAMNO RAPTVS
IANVARIJ XVII. MDCXXI. ÆTAT. LVI.
HEVQVIS NON ABIBIT,
SI HIC ABIT?

IOANNES MARTINEZ, Sacerdos, alimæ Ecclesiæ Hispalentis Musicorum Præceptor, scripsit -

Arte de canto llano puesta y reducida nuevamente en su entera perfeccion segun la practica: quam recognovit & correxit Ludovicus de Villafranca, exindèque publicavit Hispali 1560. in 8. apud Ioan. Gutierrez.

IOANNES MARTINEZ, Cæsaraugustanæ Cathedralis Ecclesiæ Portionarius Sacerdos, cum vice Rectoris Academiæ hujus urbis præflet, edidit -

Relacion de las exequias, que la ciudad de Caragoza celebrò por el Rey D. Felipo primero deste nombre. Cæsaraugustæ 1599. in 4. apud Laur. de Robles.

F. IOANNES MARTINEZ, Bilbilitanus, ordinis Seraphici, prelo dedit ligatum numeris opus, hoc scilicet,

La Historia de Nuestra Señora de Magallon: quæ sacra Imago Virginis Deiparæ asservatur in Leximena oppido diocesis Cæsarau-

faraugustanæ. Prodiit ea anno 1610. 8.

F. IOANNES MARTINEZ, ex familia redemptorum Sanctissimæ Trinitatis sacra, Præfectus quondam Aragoniæ provinciæ, foras dedit -

Manipulum floridum Privilegiorum ordinis Sanctissimæ Trinitatis.

IOANNES MARTINEZ, Cordubensis, Iesuita, juventutis in re Grammatica institutor, edidit -

Grammaticam.

IOANNES MARTINEZ, Theologus Doctor Complutensis, atque hujus scientiæ Professor, dum vixit, celebris, primas etiam docendi partes fuit adeptus; in Collegiata Complutensi Ecclesia Canonicus, scripsit -

Artium cursum: qui à multis scholæ hujus præceptoribus etiã hodie auditoribus explanatur: præterea -

De Trinitate volumen: obiitque anno MDCLVI.

IOANNES MARTINEZ DE ALEGRIA edidit -

Epitomen de Diis Gentium. Valentia 1545.

IOANNES MARTINEZ DE BAHAMONDE, Compostellanus, Rector parochialis Ecclesiæ sancti Ioannis ejusdem urbis, edidit -

Elogios de algunos Santos y Santas canonizados y beatificados, y de algunos Varones excelentes en virtud, con algunas decendencias suas. Moguntia apud Ioannem Theobaldum 1624. in folio.

IOANNES MARTINEZ DE OLANO, Navarrus gente, domo ex Stella urbe, in suprema Curia hujus regni Advocatus, cum non omnino acquiesceret Antinomiarum inter civile jus & regium observationibus à Ioanne Baptista de Villalobos Toletano ante aliquot annos editis, considerans leges Partitarum, hoc est, Ius regium, à Romanis legibus ferè desumptas, retractavit hoc opus & longo habito examine argumenti ejusdem aliud peperit, cujus hæc inscriptio,

Concordia & nova reductio antinomiarum Iuris communis & regii, in qua vera horum Iurium differentia, & quamplurimum legum regiarum communiumque intellectus, & recepta praxis causarum forensium explicantur, cui addita sunt differentia inter Ius regium & regni Navarra; & -

Epilogus Legum septem Partitarum, quæ per alias leges posteriores & per desuetudinem, aut contrarium usum in totum vel in partem correctæ sunt, atque abrogatæ inveniuntur. omnia simul Burgis 1575. in fol.

Nempe ex CCCCLX. differentiis à Villalobos notatis, plusquam CCC. ait se reperisse, quarum nulla esset ratio, aut momentum, è contraque CCXX. & amplius noviter observasse, atque illis antiquis, quæ verè essent tales, addidisse.

IOANNES MARTINEZ POBLACION, scripsit -

De Vsu Astrolabii Compendium. Parisiis 1527. 8. ibidemque apud Guilielm. Cabellat 1556. 8.

F. IOANNES MARTINEZ DE PRADO, Pincianus, ordinis Prædicatorum, sacræ Theologiæ Magister, Professorque Complutensis primarius, & in collegio sodalium ejusdem oppidi, sancti Thomæ Aquinatis nuncupato, studiorum Præfectus, Cenfor Theologus apud Patres Fidei vindices, vir eximie doctus, & magni iudicii in moralibus, quæ maxime frequentabat. Edidit

Cursum Artium, quinque tomis; hoc est -

Dialecticas Institutiones, sive Summulas. Compluti apud Mariam Fernandez 1649. in 8.

Dialecticam, in 4.

De Generatione & corruptione, in 4.

De Anima, in 4.

Questiones Physicas. Ibidem 1650. item -

Controversias Metaphysicas. Ibidem 1650. in fol.

Præter hæc Philosophica -

Theologia moralis questiones præcipuas. Accedit opusculum, De Stigmatibus sanctæ Catherine Virginis Senensis. Compluti in eodem sancti Thomæ collegio 1654. fol.

Theologia moralis questionum præcipuarum volumen secundum. Ibidem 1656. in folio.

De Sacramentis; duobus tomis: prior est de Sacramentis in genere, Baptismo & Confirmatione; alter de Eucharistia & sacrificio Missæ. Compluti in folio. Tertium volumen parabat, cum ad Præfecturam provinciæ Castellæ promotus fuit: post cujus decursum tempus obiit Segoviæ anno MDCLXVIII.

IOANNES MARTINEZ DE RIPALDA Navarrus, Pampilonensis, religiosum vitæ institutum Societatis Iesu sodalium vix puer amplexatus brevi tempore Philosophicarum literarum Monte-forti, Theologicarum verò in ipso Salmantino gymnasio celebris devenit Professor. Vnde in Matritense collegium nutu superiorum se conferens morum Theologiam interpretatus fuit; sacro Inquisitionis archi-fenatui interim factus (uti vocant proprio verbo) Qualificator, sive à censura. Posteritatem cogitans varia elucubravit; nempe -

De Ente supernaturali Disputationum

tionum tomos duos. Burdigalę primū apud Guilielmum Millangium 1634. fol. secundū Lugduni apud Petr. Proft Philippum Borde & Laurentium Arnaud 1635. in fol. Accessit post breve tempus -

Appendix ad Disputationes De ente supernaturali adversus articulos olim à Pio V. & Gregorio XIII. & novissimè ab Urbano VIII. P. M. damnatos; quæ tertium tomum confecit. Colonia, seu magis Amsterodami apud Cornelium ab Egmont 1643. in folio. Continet refutationem doctrinæ Michaëlis Baji Doctoris Lovaniensis. Cui statim repositus fuit libellus sic inscriptus, *Ioannis Mart. de Ripalda è Societate nominis Iesu Vulpes capta per Theologos sacrae facultatis Lovaniensis.* in 4. Coetèrum integrum opus *De Ente supernaturali* denuo prodiit ex officina Lugdunensi tribus volum. 1663. in folio.

Brevem expositionem literæ Magistri Sententiarum cum questionibus, quæ circa ipsam moveri possunt. Lugduni per Gabrielem Boissar 1636. in 8.

Posthumi prodierunt -

Tractatus Theologici & Scholastici de Virtutibus, Fide, Spe, & Charitate. Lugduni apud Philippum Borde & socios 1652. in folio.

Ejus item est, licet *Martini Giron de Palæda* nomen præferat;

Discursus de la eleccion del sucesor del Pontificado en vida del Pontifice; quem confecisse eum Cæsaraugustæ anno MDCXLII. mandato Comitiss Olivariensis, cui erat tunc temporis à confelsionibus, vulgo fuit relatum.

Matri diem suum obiit ante dictum annum MDCLII.

IOANNES MARTINEZ SILICEVS, à filicis nomine Latino, quo exprimere voluit patrium ac familiare cognomen *Guixño* seu *Pedernales*, sodalis cujusdam Parisiensis consilium sequutus, Villagarcia prope Ellerenam Extremadurę urbem rusticis parentibus editus, atque Ellerenę Grammaticis præceptionibus imbutus Hispali artem Logicam in fordibus & egestate hausit. Valentia postea, atque Parisiis, ignoti cujusdam pietate exhibitus, quò daret Philosophiæ operam, peregrinatus est. Vnde Salmanticam evocatus ab amicis quibusdam unà cum Dominico à S. Ioanne de Pie del Puerto Mercenariorum sodali, Professòrque in hac schola Philosophiæ allectus, Bartholomæani collegii togâ per hoc tempus indutâ, eâ cœpit haberi estimatione doctrinæ, ut & Cauriensis Canonici, quomodo appellant, Magistralis, exindèque Philippi Hispaniarum Principis Præceptor, aliis posthabitis magnæ famæ viris, ab Elisabetha matre, Cæsaris Caroli uxore, deligi meruerit: ita ut velut cumulo quodam honoris, & à confelsionibus & à

sacris simul esset Philippo. Nil tamen in hæc fortunæ prosperitate de literarum amore remisit; quippe qui dum ad Bibliopolarum tabernas cœmendorum librorum causâ se conferret, passus sit nunquam exportari eos à famulis; ipse enim suis manibus sustinebat: argentibus verò amicis, ut hoc onus aliis cederet, neququam fecerò, aiebat, libri me honorarunt, quidni eos vicissim gestando honorem? His meritis & gratiâ sublevatus brevi Carthaginensium Ecclesiæ, ac mox Ioanne Taverâ è vivis sublato almæ Sedi Toleranæ MDXLV. salutis anno, postulante regio alumno, præficitur; undecimque annorum in hac dignitate exacto spatio, Sacræ Romanę Ecclesiæ Cardinalis sub Sanctorum Nerei & Achillei titulo cooptatur, non diu supervicturus, videlicet usque ad MDLVII. quo Pincia fuit Maji XXXI. die denatus, sepulturæ loco sibi ad Virginum collegium impensis suis Toleti erectum designato. Vir fuit ob pietatis, doctrinæ, integritatis, munificentia (ut & verus audiret pauperum pater) merita supra sortem nativitatissuæ clarus, ac venerabilis, gestisque honoribus omnino par. Verum nempe insigni documento fecit Poëtæ satyrici illud non-satyricum. *Nobilitas sola est atque unica virtus.* Sed quòd ad album nostrum veniret referendus, his lucubrationibus in publicum editis, fecit;

In Aristotelis Periermenias, Priores, Posteriores, Topica & Elenchos. Hoc volumen Parisiis editum in folio, Doctorique *De Pedernales* adscriptum, se habuisse in Hispania retulit ad me Illustrissimus D. Fr. Gabriel Adarzo à Santander Hydruntinus Præsul.

Arithmetica theoria & practica. Parisiis scripta atque edita 1514. in 4. Valentiaque 1544.

Suisse et Angli opus, quod *Calculationem* appellant, à mendis expurgavit, digessit & novis titulis illustravit; Salmanticæ editum 1520. in folio.

De Divino nomine Iesus per nomen Tetragrammaton significato, liber unus; cui accessere,

In Canticum Magnificat;

In Orationem Dominicam & Salutationem Angelicam explicationes duæ; ad Carolum Cæsarem. Toleti 1550. in 8. Has expositiones ex Latino vertit quidam Silicci familiaris, atque Hispanicè edidit Toleti anno 1551. in 8.

Pro Statuto Toletanæ Ecclesiæ; cuius ipse author fuit. Silicci mentionem non sine magna laude fecit Martinus Doctor Navarrus in *Commentario de Finibus humanorum actuum,* & inter exteros Paulus Iovius ad finem *Elogiorum,* Sepulvedâ laudato. *Huic autem proximum accedere audimus (ait) Martinum Silicium Carthaginensem Episcopum, qui lectissimis moribus ac literis & castâ facundia, dum Philippum Cæsaris filium persanctè & solerter*

terter edebet, optimum Principem, & ad paternum decus, & ad regni felicitatem instituit. Hæc Iovius.

IOANNES MARTINVS CORDERO, Valentinus, plura utiliter in sermonem Castellæ vernaculum, tam priscorum, quam recentium authorum opera convertit, nec non & alia propria ex penu edidit; nempe -

Los Siete libros de Bello Iudaico de Iosefo Hebreo; post veterem, quæ ei displicuit, Catholicorum Regum Chronographi interpretationem. Antverpiæ 1557. in 8. Martiti 1616. in 4.

Historia de Eutropio Varon Consular, de lo que passò desde la fundacion de Roma hasta el Emperador Valente. Antverpiæ apud Nutium anno 1561. in 8.

Flores de Lucio Anneo Seneca. Fragmenta sunt epistolarum, sive integræ Epistolæ in vernaculum conversæ. Antverpiæ apud eundem 1555. in 8.

Promptuario de Medallas traducido de diversas lenguas, cum iconibus numismatum. Lugduni 1561. in 4.

Alciato de la manera del Desafio: ex Latino magni hujus Iuriconsulti. Ant. apud Nutium 1555. in 8.

Las Christiadas de Geronimo Vida. Ibidem 1554. in 8.

Las Quejas y llanto de Pompeio, donde brevemente se quenta la destruicion de la Republica Romana; unaque -

El Hecho horrible y nunca oido de la muerte del hijo del Gran Turco Solimano dada por su mismo padre; ad Gundisalvum Perezium Philippo Hispaniarum Regi à secretis. Item -

Declamacion de la muerte por consolacion de un amigo: atque item -

Exortacion a la virtud; utrumque ex Latino N. simülque -

Modo de escribir en Castellano para corregir los errores ordinarios. Omnia hæc Antverpiæ prodierunt uno volumine apud eundem Nutium 1556. in 8.

Summa de la Doctrina Christiana; ex formatione, seu libello Latino Philippi II. Hispaniarum Regis iusto edito ad instruendam Angliæ Christianitatem. Ant. apud Guilielmum Simonem 1556. in 8.

Memoria espiritual de devotas oraciones. Barcinone apud Sebastianum de Cormellas 1612. in 8. Valentia 1613. in 16.

Instruccion para confesar. Valentia anno 1588. in 8.

F. IOANNES DE MARVILA, Lusitanus, ordinis Sanctissimæ Trinitatis redemptionis captivorum, scripsit Lusitanicè, ut credimus,

Documentos spirituales.

F. IOANNES DE MATA, Dominicus, nus ex Medina-campensi cœnobio, generalis ordinis sui Concionator, edidit -

Sanctoral de los dos santissimos Patriarcas y hermanos nuestros PP. Santo Domingo y S. Francisco, y de los Santos de entrambas Religiones. Barcinone 1637. in 4.

Triunfos del Sol de Justicia, Pasquas y solemnidades.

Rios del Paraiso en honra de la Virgen Maria. Pampilone 1631. in 4. Compluti 1647. in 4. Latinèque Antverpiæ anno 1652. in 4.

Adviento y Dominicas hasta Quaresma en Discursos predicables. Compluti 1638. 4.

Mata Concionum duo volumina ex Latina, nescio cujus, interpretatione Antverpiæ prodierunt anno 1652. in 4. imò & Lublini in Polonia anno 1650. in 4. *Mariale* verò Italicè Clementis à Barrera Fraciscani operâ, Venetiis, 1638. in 4.

IOANNES MATTHEVS, primus regionum Philippi IV. tunc regnantis venatorum qui ballistis armantur, Gundisalvi Marthæi filius, quem Philippus Rex III. eidem exercitio præpositum habuit, foras emisit -

Origen y dignidad de la Caza. Martiti 1634. in 4. cum potius Artem venatoriam, sive præcepta illius debuisset inscribere, ut foras proderet libri argumentum.

IOANNES MATHIAS DA COSTA, Lusitanus, Iuris Doctor, & in suprema Olissiponenfi curia Advocatus, edidit -

Domum supplicationis Curie Lusitanæ, Olissiponenfis magistratus stylum, supremique Senatus Consulta. Olissipone apud Gerardum de Vinea 1622. in folio.

Ioannem Martinez da Costa vocant alii.

IOANNES MATHIAS STEPHANVS, Aragonus, rerum Hispanicarum bene peritus, varia reliquit in schedis laudata à Ioanne Francisco Andrea Vstarrozio in *Defensione patriæ Sancti Laurentii* fol. 135. ex quibus hæc nominat -

Diario de las cosas de España; item -

Tratado de los Santos naturales Aragoneses, y de algunos otros estrangeros, quias reliquias estan en Aragon. Fuit apud D. Franciscum de Vrrea. Laudat quoque hunc Tractatum Ioannes Tamajus in *las Advertencias al memorial de la ciudad de Jaca sobre la patria de Santa Eufrosia.*

Nobiliario de las familias de Aragon.

D. IOANNES DE MATIENÇO, Pincia urbe oriundus, cui natales se debere suis ipse in scriptis profitetur, Iuriconsultus, postquam in Pinciana Curia referendarum cœram regiis Iudicibus causarum partes obiisset, impendit majoribus Reipublicæ officiis, & in

& in Americam destinari meruit, Argentinæ urbis ac territorii civibus, quo loco alter è tribus est Iuridicus Conventus Peruanæ regni, Senator datus. Cujus quidem Prætorii obtinuit postmodum Vicariam, ut credimus, Præfecturam. Exquisite fuit, notitiâ & prudentiâ Iuris, rerumque agenda dexteritate, cujus quidem posterioris rei argumentum præstat regius ibi Fiscus quingentorum ferè millium ducatorum augmento annuo industriâ illius locupletior factus. Edidit in testimonium doctrinæ suæ multiplicis, exactique iudicii sequentia opera;

Dialogum Relatoris & Advocati Pinciani Senatoris, sive de munere Renuntiatorum (aliis Referendariorum) Advocatorum, & Iudicum, eorumque dignitate & eminentia. Pincia 1559. & 1604. Francofurti in Germania 1618: iterumque ex officina Ioannis Berneri 1623. 4. Qui liber ei primum Magistratus honorem (uti Ioannes Matienus nepos alicubi voluit testatum) peperit.

In Librum V. Collectionis legum Hispaniæ (vulgò Nueva Recopilacion) commentaria. Matrili ex officina Francisci Sancieri 1580. in folio, ibidemque apud Ludovicum Sancierum 1613. in folio.

Stilum Cancellariæ; cujus meminit D. Ioannes Solorzanus lib. II. *De Iure Indiarum* cap. I. num. 3. Ioannes Guierrez lib. I. *Pract.* quest. I. num. 16.

Ineditum reliquit utile opus. linguâ vulgari.

Gobierno del Pirù, quatuor libris; quod adservabatur Matrili in D. Laurentii Ramirez de Prado regii Cõcilli Castellæ Senatoris Bibliotheca, teste mihi Antonio Leone in ea, quam scripsit, *de Indiarum rerum Scriptoribus;* laudatque opus Senator alius regius V. C. D. *Ioannes de Solorzano* in II. libro *De Iure Indiarum*, laudato nuper loco. Cujus exemplum quoddam apud nos est excerptum ex codice Bibliothecæ Barberinæ.

Obiisse dicitur in hac ipsa Indica provincia & munere Senatorio, prole sibi eo loci prospectâ.

D. IOANNES DE MATIENZO DEZA, Iuriconsultus Matritensis, scripsit -

De Mutatione Legum. Matrili 1639.

Obiit in eadē Curia post annum MDCL.

IOANNES MATIENZO DE PERALTA, Matritensis, Iuriconsultus, Bernardum regis hujus curiæ Advocatum parentem habuit, Ioannemque avum Indico magistratu, ac Iuris nostri illustratione clarissimum paulò ante laudatum. Familiari autem is exemplo animatus, pusillâ licet corporis specie, literarum merito exhibere dignum se muniis curialibus, quod ipse non dissimulat, edito in vulgus quodam juris opere

olim contendit. Nempe extant eo auctore.

Repetitiones XIII. in varia Iuriconsultorum responsa, Imperatorum sanctiones & Pontificum decreta. Antverpiæ 1627. in folio.

IOANNES DE MATOS, Lusitanus, Olisiponensis, Societatis Iesu Sacerdos, Doctor Philosophus ac Theologus, collegiorum, Olisiponensis atque Eborensis Rector, Romæ autem Assistens generalis Præpositi, paratos editioni habuisse dicitur tempore, quo prodiit in lucem *Bibliotheca Societatis*,

Theologia moralis tomos duos; alterum de *Iudiciis humanis*, alterum de *Iudiciis divinis*.

D. IOANNES DE MATOS FRAGOSO, inter Comicos hujus nostri ævi poetas nomen Profecus edidit ad hoc usque tempus, quod sciam,

Primera Parte de Comedias. Matrili 1658. 4.

F. IOANNES A MATRE DEI, Lusitanus, ex familia Seraphica reformata provinciæ Arrabida dictæ, scripsit -

Explicação dos Psalmos Penitenciaes. Vlisipone 1613. in 8.

F. IOANNES DE MEDINA, Benedictinus monachus cœnobii Salmantinæ urbis Vincentio martyri sacri, edidit -

De la Orden que en algunos pueblos de España se a puesto en la limosna para el remedio de los verdaderos pobres. 1545. Salmant. apud Ioannem Iuntam in 4.

IOANNES DE MEDINA, scripsit -
Suma de notas de Escrivanos. Pincia 1538. 4.

IOANNES DE MEDINA, Complutensis, in tribus cognominibus, quorum celebris fama est, Theologis (Bartholomæum Dominicanorum, Michaëlem Franciscanorum sodales intelligo) ætate superior fuit. De quo nil prius debeo quam Alvari Gomezii *De rebus gestis Francisci Ximenii* Cardinalis Toletani, origineque, ac progressu Complutensis Academiae scriptoris prudentissimi atque elegantissimi verba his meis subtexere. Ioannem Carrascum Theologiæ Professore in schola ista cum laudasset octavi libri principio, ejusque ab ea excessum docevisset; huic (infit) *suffectus fuit Ioannes Medina juvenis adhuc, sed perspicacis ingenii & gravis iudicii. Hic plusquam viginti annos Theologica scholæ præpositus, tantâ sibi laudem comparavit, ut ejus nomen brevi celeberrimum per universam Hispaniam fuerit. Erat in eo admirabilis in explicando distinctio, adeoque materiam propositam sine ulla ambagibus colligebat, ut nihil esset tam perplexum*

*plexum aut obscurum, quod vel tardissimum non assequeretur. Et in argumento nonnunquam arido & jejuno tantâ verborum volubilitate & copiâ, tanto ordine, tamque aptâ & connexâ serie, tam intentâ contentione, tam firmis sensibus ad rem semper facientibus, tam acutis & veris rationibus utebatur, ut nihil in illo ad perfectam eloquentiam præter verborum delectum desideraretur. Quâ nempe re animos omnium attentos faciebat, qui, si semel vagarentur, frustra postea intentionem revocarent. Concursum undique ad cum fiebat in rebus dubiis, aut certè parum cognitis, tanquam ab oraculo claritatem petentium. Ex immoderato studio varios morbos contraxit, qui illum indignis modis cruciabant, podagram, calculum, & iliorum dolores; atque ita ante tempus è vivis sublatus scholam Theologicam, atque adeo universam Academiam suâ morte moestissimam reliquit. Neque enim annum quinquagesimum septimum attingit. Situs est in D. Ildelfonsi sacello. Obiit an. Dom. MDXLVI. quod insculptum epigramma testatur. Reliquit suæ doctrinæ monumenta libros de penitentia & restitutione, qui & si manibus studiosorum circumferuntur (sunt enim multis in rebus cum primis utiles) verum longe majori cum admiratione sua verba sonans audiebatur, quam postea ejus scripta leguntur. Hæc Gomezius. brevius aliud, sed æquè magnificum, adjungam. Alphonso Garzia Matamori elogium. Is postquam Franciscum Victoriam Dominicanum Salmanticæ Doctorem pro dignitate celebrasset. Huic (infit) *tam excellenti & divino homini parem fuisse arbitramur Ioannem Mathymneum Complutensem, non ingenio solum, quo plurimum vixit, sed doctrinâ & subtilitate quâdam differendi, & reliquis etiâ animi ornamentis, quæ per multa in hoc singulari et summo viro fuerunt: quem nec à scribendo deterruit amplitudo Victoris, nec hujus unius studia, quæ per annos XX. Compluti floruerunt, potuit quispiam suâ copiâ obscurare. Conspirant quidem in ejus laudes quotusquisque in literis primas tenet. Doctorem egregium vocat eum Dominicus Sotus, lib. IV. de *Iustitia & Iure; Clarissimum Doctorem, & magistrum suum Antonius de Corduba* in libris *De detractioe & restitutione fama, & De ratione tegendi & detegendi secretum; Virum doctissimum Alphonso de Castro* lib. II. *De potestate legis pœnalis* cap. VIII. *magni nominis Theologum, & in Complutensi gymnasio de professione Theologica præclare meritum, Didacus Covarrubias* in *Epitome super Quart. Decretalium*, secunda parte cap. VIII. *virumque insignis eruditionis, lib. III. vers. VII. doctissimū perspicacisque ingenii virū Martinus Navarrus Manualis* cap. I. num. 10. *Complutensis academice decus & ornamentum, Antonius Padilla* in L. XI. C. *De resciden. vendit. Latinum quoque Epigramma Ioannes Petreus Poeta & Rhetor Complutensis* in ejus laudē panxit, quod in *Bibliotheca* extat Andreæ Schoti. Opera hæc sunt;**

De Restitutione & contractibus Tractatus, sive Codex, nempe de rerum dominio, atque earum restitutione, & de aliquibus contractibus, de usura, de cambiis, de censibus. Salmanticæ apud Andream de Portonariis 1550 in folio, Ingolstadtique 1581. apud Sartorium; Coloniae item in 4. 1607. & Brixia 1606. in 4.

In Titulum de Pœnitentia, ejusque partibus Commentarius, scilicet de pœnitentia cordis, de confessione, de satisfactione, de jejunio, de elemosyna, de oratione. Salmant. apud eundem 1550. folio, deinde Ingolstadtii apud Albertum Hungertum.

F. IOANNES DE MEDINA RINCON, Segovienfis, Mexici Indorum, quo Antonius pater regii fisci Advocatus fuerat missus, Eremitis Augustinianis fratribus nomen dedit, cœnobii que cum rexisset oppidi de Atotonilco atque ejusdem regis urbis, provinciæque integræ aliquando præfuisse, Mechoacanensibus tandem datus fuit Pontifex, pietate ac prudentiâ vir, & in pauperes misericordiâ spectabilis; quo loco fuit denatus anno MDLXXVIII. Scripsisse eum *spirituales* quosdâ *Tractatus*, necnon & *Res ab illustribus sui ordinis viris gestas*, novimus affirmantium fide, scilicet Ioannis de Grixalva in *Chronico* hujus ordinis *Eremitarum Mexicane provinciæ*, & Antonii à Sancto Romano in libello quodâ *Solatium penitentium* appellato.

IOANNES MELENDVS, Aragonus, Sacerdos in Ecclesia *Villaroia* territorii Biblicani oppidi, carmine octosyllabo parum, culto, atque eo rhythmici generis, quod *Quintillas* vocamus, post Alphonsum Arandum se antiquiorem edidit -

Historia de la Aparicion y milagros de Nuestra Señora de la Sierra del lugar de Villarota. Cæsaraug. 1627. in 8.

IOANNES DE MELO, Toletanus, M. S. reliquit -

Siete Centurias de Adagios Castellanos; cui operi prologum composuit Ambrosius Morales. Vidit D. Thomas Tamajus.

IOANNES MELO DE SANDE, Gallæcus, Corunienfis, Ferdinando Henriquez de Ribera Duci de *Alcala* à secretis, in vulgus emisit -

Doctrina moral de las Epistolas que Lucio Anneo Seneca escribió a Lucillo repartida en setenta capitulos por el mismo estilo dellas. Matrili 1612. in 8. apud Alph. Martin.

IOANNES DE MELO DE SOVSA, Lusitanus, cum nobilitate & avorum sanguine, tum *Josephi* clarus, uti de eo ait Resendius, Curia regis Senator, quamvis magnis implicatus negotiis, nonnullas horas Musarum operi fructuo-

fructuosissimè impendit, sed sacrarum. Ex quibus nata sunt, quæ quidem curâ Simonis filii post parentis obitum excusa prodierunt, insignia hæc exametris versibus monumenta;

Paraphrasis in librum Iob.

De Reparatione humana, lib. VIII.

De Miseria Hominis, liber singularis; quem viro magno Ludovico Granatenfi hortatore se confecisse testatum ipse in præfatione voluit. Lugduni hæc omnia edita sunt apud Horatium Cardon 1615.

IOANNES DE MENDAÑA, in vulgus dedit -

Silva de varios Romances. 1588. in 8.

IOANNES MENDEZ, Hispalensis, Iesuitarum sodalis, philosophiâ docuit in municipio *Frexenal* & in urbe Corduba, Theologiam scholasticam & moralem Hispali; in qua urbe obiit Hispalensibus Fidei vindicibus à censura Theologica, reliquit prelo parata -

Quæstiones ex Theologia scholastica hoc sæculo celeberrimæ, & delibatas ex doctrinâ Sancti Thomæ & Scoti, ut plurimum in concordiam vocata.

Oeconomica seu domesticam administrationem tripartitam in conjugalem, filialem, & servilem.

Explicationem Bullæ Cruciatæ.

Explicationem Bullæ in die Cæne Domini legi solitæ.

De Ecclesiasticis censuris ac penis tractatum.

Hispanicè item -

Guia de Religiosos.

IOANNES MENDEZ DE AVILA, fecit vulgare -

Theatro de varios acaecimientos de fortuna, que escrivio en Italiano Geronimo Garimberto Obispo de Galesse. Salmant. apud Ioannem Baptistam de Terranova 1572.

IOANNES MENDEZ DE VASCONZELOS, scripsit -

Liga de hecha por la espulsion de los Moriscos. 1612. in 8.

F. IOANNES DE MERINERO, Matritensis, Compluti sacram scientiam diu professus fuit, domum Matritensem, nec non & provinciam integram Franciscanorum Castellæ, quorum erat sodalis, Præfectus rexit; demùmque totum ordinem generalis Minister. Episcopus ad hæc Civitatis, deindè Vallisoletanus meruit ob mansuetudinis & pietatis ac prudentiæ (quod Lucas Vvaddingus ait in *Bibliotheca*) dotes ad legi. Scripsit -

Commen taria in universam Aristote-

lis Dialecticam juxta Ioannis Duns Scoti Doctoris subtilis mentem, una cum disputationibus & quæstionibus hoc tempore agitari solitis. Compluti apud Ioannem de Villodas & Orduña 1629.

Commentaria in Regulam sanctæ Clare; duabus partibus. Matriti 1642.

Tractatum de Conceptione Deiparæ Virginis Mariæ, sive de huius articuli diffinitibilitate. Pinciæ in 4.

Habere illum in universam Philosophiam, selectasque materias Theologiæ paratos commentarios affirmat ipse Vvaddingus. Vulgari sermone edidit -

Apuntamientos para reformation de su orden de S. Francisco. Matriti 1641.

Obiit anno MDCLXIII.

F. IOANNES MICHAEL, nomine tenus mihi notus, edidit -

Librum exercitiorum spiritualium. Lugduni 1568.

F. IOANNES MICHAEL PEREZ DE HEREDIA, Darocensis, ex sodalitate Cisterciensi monachus, habendis ad populum de verbo Dei sermonibus clarus, dum cœnobium habitaret Salmanticæ urbis, cum olim se in Vallis-paradisi domo religioni adidisset, eamque aliquando administrasset, edidit -

Libro de varias consideraciones sobre los Evangelios, que canta la Iglesia la Quaresma. Salmanticæ 1604. in 4. & iterum 1613. apud Viduam de Curo.

Sermones de Santos. Ibidem apud Antoniam Ramirez 1609. in 4.

De tierra de la Virgen nuestra Señora a Egipto. Matriti 1613. in 4. Cæsaraug. 1615.

F. IOANNES MICON, ordinis Prædicatorum, Valentinus gente, patriâ vero ex *Palomar* vallis d' *Albaida* nuncupati oppido, in hoc religiosissimo ordine sac. Theologiæ fuit Magister concionandi munere præstantissimus, floruitque, dum viveret, omnimodæ virtutis & sanctimonie famâ: miraculis etiam effulsit. Hujus vitam Laurentius Palmirenus scripsisse dicitur, quædamque, præter Dominicanos Scriptores, ex ea delumpserunt Lanuza in *Historiis Aragonensibus* lib. VII. cap. XXXII. & lib. V. cap. XL. Gundisalvus Poncius de Leon in opusculo *De Sodalitate Nominis Iesu*, cum quo edidit Miconis opusculum paulò post laudandum. Scripsit, ut Alphonsus Fernâdez inquit *De Scriptoribus Prædic. familia*,

Officium de pretioso sanguine Christi; maximis laudibus elatum in comitiis Romæ generalibus anni MDXLV.

Rosarium, sive Psalterium nominis Iesu; primum Valentia, deinde Romæ operâ laudati Gundisalvi Ponze de Leon Hispalensis, una

una cum opusculo *De Sodalitate nominis Iesu*, apud Ioannem Baptistam de Cavalieriis in 4. editum,

Obiit sanctissimus vir pridie Kalend. Septembris MDLV.

IOANNES MINGVES, Valentinus, Sebitanus, scripsit -

Compagem artificiosam totius Summæ Theologiæ S. Thomæ Aquinatis. Valentia 1592. 8.

F. IOANNES DE MIRANDA, ordinis Minorum, scripsit, Vvaddingo auctore, *De Sensibus Sacra Scripturæ.* Salmant. 1625.

IOANNES DE MIRANDA, si appellationis testimonio credimus, nostras est, qui dum apud Italos versatur, scripsit Italicè -

Osservazioni della lingua Castigliana. Venetiis 1567. 8.

Ex Italico Maximi Trojani Neapolitani dedit vulgaria -

Los Dialogos de las bodas de Guillermo Conde IV. Palatino del Rin y Duque de Baviera y Madama Renata de Lorena. Venetiis 1564. in 4.

De la Venida de los Sevenifs. Archidukes de Austria y de la Reina Christierna de Dinamarca y los Principes de Germania a la ciudad de Monaco. Ibidem eodem anno in 4.

F. IOANNES MIXANGAS, Augustinianus, apud Indos religionis negotium, quod sermone atque piis congressibus coram expediebat, de scripto etiam, editis concionibus propriâ gentis linguâ, Mexicano scilicet idiomate, procuravit, his nempe -

Primera parte de Sermones para las Dominicas y fiestas de los Santos. Mexici 1624. in 4.

Espejo Divino: de quibus Antonio Leoni *Bibliotheca Indica* scriptori credimus, tit. XVIII. *Partis occidentalis.*

IOANNES MOGROVEJO, formavit *Arbol de los Veras.* Mediolani 1636.

IOANNES MOHEDANVS, patriâ ex oppido *Pedroche* Cordubensis diocesis, in collegium, quod vetus, sive Sancti Bartholomæi vocant, Salmanticæ Academiæ receptus, cathedram in schola obtinuit, ex qua Codex Iustiniani explanatur. Vnde ad Ioannis Taveræ Compostellani Antistitis vices gerendas, seu Vicarii munus exercendum profectus, meruit quoque ad maximum Ecclesiasticæ monarchiæ tribunal, Romanam nempe Rotam, Iudex mitti à Carolo Cæsare, tandèmq; Ravellenfis Episcopus (*Ravello* posita urbs est in *Principatu*, quem vocant *Citra*, Neapolitani regni, cuius sedes unita

Scalensi nunc est) in locum Antonii Lunelli etiam Hispani anno præteriti sæculi uno supra quadragesimum creati. Propositus quoque fuisse dicitur ab eodem Cæsare ante alios ex quibus uni deberet Paulus Pontifex III. coccinei Insignis honorem conferre; nec tamen electus propter privatas quasdam cum Paulo, antequam publicam personam gereret, olim habitas similitudines. Quod tamen in libro quodam Bartholomæani collegii scriptum vereor ne veritate deficiatur; quemadmodum temerè, credo, adjunctum est ibidem Mohedanum nostrum pro expedienda Syndicatus, ejus, qui tunc erat, Proregis causa Neapolim missum rempublicam interim administrasse; ibique diem extremum, nempe anno MDL. obiisse. Quod utique, rerum habenas tunc temporis usque ad annum MDLII. Petro Toletano Marchione de Villafranca constanti apud Cæsarem gratiâ, continuè fere XXII. annorum imperio tenente, argumento ipso temporis venit exclusum. Floruit Ioannes Mohedanus doctrinâ, divitiis, liberalitate, aliisque virtutibus; reliquitque Antonii Augustini curâ post aliquot annos edendas -

Decisiones Rotæ Romanæ. Bononiæ 1578. in 8. Romæ 1589. in 4. demùmque cum *Additionibus Pauli Bonfilii*, ibidem 1604. in 4.

Denatus anno MDXLIX. dicitur à Ferdinando Vghello in *Italia sacra*. Hic forsitan Mohedanus est Hispalensis Canonicus, cujus recordatur I. Genes. Sepulveda *epistola* XXX. ad Petrum Messiam scribens.

IOANNES DE MOLINA, ex Civitate-regali Castellæ novæ, Valentia incola, Bachalauri appellatione perpetuâ in his, quæ post se reliquit, industriæ suæ monumentis, dignosci voluit. Ea sunt Hispanicæ Latinorum Scriptorum interpretationes sequentes;

Chronica de los Reies de Aragon; ex Lucio Marinæo Siculo. Valentia apud Ioannem Iofre 1524. fol. ad D.D. Alphonsum de Aragon Ampuriensem Comitem, Segobriensemque Ducem.

Lucio Marinæo Siculo *de las cosas memorables de España.* Compluti 1539. in fol.

Antonio Panormita *de los dichos y hechos del Rey Don Alonso de Napoles.* Burgis apud Ioannem Iuantam 1530. in 4. Cæsaraug. 1553. apud Augustinum Millan.

Homiliario de Alcuino; sive seriè Homiliarum diversorum veterum Patrum toto anni circulo recurrentium; quod opus Alcuinus Caroli magni præceptor in gratiâ regii alumni atque Imperatoris piissimi composuit. Valentia 1552. in folio, apud Ioannem Navarram.

Epistolas de San Geronimo. Valentia apud Georg. de Castilla 1526. fol.

Los Triunfos de Appiano; ad Rodricum

ricum de Mendoza Valentini regni Proregem, *Zeneti* Marchionem. Valentia 1522. fol. Singulares nempe *Appiani* libros, secundum tamen *Publii Candidi*, quam quidem noviores ut rusticam aspernantur, versionem. At ejusdem de *Bello civili* opus alterius cura relicum est.

Confessionario de Iuan Gerson. Compluti 1519. 4. item -

Gamaliel; sive *Gamalielis*, ut creditur, librum ex Catalana lingua convertit, continentem plura capita de vita Christi, Deiparæque Virginis; *Gamalielis* utique, de quo *Actorum* V. 34. & XXII. 3. Valentia apud Ioannem Iofre 1525. in 4.

IOANNES DE MONCADA, Matritensis, Iesuita, S. Scripturæ per multos annos Professor, Huetensisque collegii aliquando Rector, edidit -

Commentarios in B. Iudæ Apostoli Epistolam Canonicam.

Item, aut alius ejusdem nominis, Tractatum composuit *De Conceptione Mariæ Virg. immaculata*.

D. IOANNES DE MONCAIO & GVR-REA, Marchio de *San-Felices* in Aragoniæ regno, Divi Iacobi Eques, donis Musarum dives, edidit -

Rimas Poéticas. Cæsaraugustæ apud Petrum Dormer 1652. 4.

La Atalanta, en octavas.

IOANNES DE MONTALEGRE, edidit *Praxis civil*. Matriti 1624. fol.

F. IOANNES DE MONTALVO, domo ex oppido *Leza* prope *Lucronium* in *Rioxa* tractu, Augustinianus, ipseque Don Petri Guerrerri Granatensis Archiepiscopi ex fratre aut sorore nepos, in America scripsit -

La Vida del Venerable Padre Fray Iuan Bautista de Moia; ejusdem ordinis, qui tum apud Indos, tum in Hispania magnarum floruit virtutum meritis inclutus. Authorem habeo Ioannem Gonzalez de la Puente hujus ipsius familiæ sodalem in *Chronici provincie Mechoacanensis* lib. III.

IOANNES DE MONTALVO, Iesuita, Rector collegii Matritensis, scripsit anno MDCXXXIII.

Vna Carta a los Padres Rectores de la provincia de Toledo, en que refiere la muerte del P. Geronimo de Florencia de la misma Compañia de IHS.

F. IOANNES DE MONTANCHES, Augustinianus ex Salmantina domo, circa annum MDXVII. (ut Hieronymus Romanus centuria XII. *Chronici* hujus ordinis nos docet) *Chronicon* & ipse *Augustinianum* digessit.

De quo opere nil ultra notum habemus.

IOANNES DE MONTEMAIOR, domo ex oppido *Cenizeros* Calaguritanae diocesis, Iesuitarum sodalis, varia apud suos munera gessit; pluribus in locis Philosophicas ac Theologicas literas docuit, doctrinâ, iudicioque spectatissimus. Qui tandem, cum antiquissimus omnium Societatis Professorum jam esset, in ultima senectute obiit Salmantice XIII. Martii MDCXLI. Varia responsa consultus dedit petentibus, nec non de rebus domesticis, atque item politicis, super quibus Theologicè fuerat interrogatus. Nempe -

Super Matrimonio Caroli Principis Valliæ cum Serenissima Maria Austriaca.

De Statutis Hispaniæ circa descendentes ex maculata origine.

De Censu constituto cum onere non redimendi nisi in moneta argentea, utrum aliquando creâ possit redimi.

De Ordine Iudiciario aliquando in Societate servando.

De Bonis, quæ nostri Societati donarunt, an, si dimittantur, sint restituenda.

Responsionem ad quinque calumnias in Societatem Salmantice jactas.

De Iure Societatis Iesu ad legatum à Serenissima Regina ei relicum in codicillo sine solemnitate Tabellionis.

De Iure Regis Catholici ad concedendum licitè Religiosis facultatem exportandi aromata ex India orientali non solutis vectigalibus.

D. IOANNES DE MONTESDOCA, Hispanensis, Philosophus ac Theologus ætatis suæ in paucis clarus, ex quo tempore inter sodales collegii Bononiensis Hispanorum vigere cœpit singularis ingenii & exquisitæ doctrinæ famâ, certatim deinde ab omnibus Italiæ Academiis maximè ambitus, & magnis fuit conditionibus ad Philosophiam docendam invitatus. Bononiæ primum docuit artem sophericam anno MCDXCIX. sequenti verò sæculari Logicam. Inde Carpos se contulit Alberto Pio hujus loci Principi viro literis eximio ut morem gereret, Minoribusque cœnobitis ejusdem oppidi, ob inopiam domesticæ præceptoris, Scotum explanaret. Sed Bononiæ iterum se sistens annum ejus sæculi septimum Philosophiæ repetitâ professione signavit. Princeps autem Carporum hominem tractandis magnis negotiis idoneum visum abrupit ab schola, & in Germaniam, Belgiûmque destinavit, quo tempore cœuntibus præcipuis Europæ Regibus ictum fuit Cameraci fœdus contra Venetorum Rempubliam. Reversus tamen, Bononiæ tertium jam Philosophiæ suæ, ac ordinario præceptoris muneri adhæsit, biennio quidem Alexandrum Achillinum, triennioque

niôque inde proximo Petrum Pomponatiû Philosophiæ lumina collegas sortitus. Anno XIV. evocatus Romam à Leone Pontifice, plusquam sex annis idem docendi pensum voluit; ut Patavii ex anno XXI. ad quinque alios, scutorum sexcentorum stipendio cōductus. Sed oblato sibi pinguiore alio occingentorum à Clemente VII. Papa, ut Pisis doceret, anno XXV. venit iterum Romam, Pisisque mansit per annum, Florentiæque per alium annum suo muneri incumbens. Bello autem calamitatèque direptionis Romæ urbis, hoc tempore, quiete Italiæ atque studiorum otio turbatis, interea destitit, usque dum restitutus in pristinum statum, Pontificis rebus, iterum ab eo benevolè susceptus fuit, unaque cum Cardinali Mediceo Genuam usque ad occursum Cæsaris Caroli pergere iussus. In quorum comitatu Bononiâ venit an. MDXXIX. visitavitque suum collegium S. Clementis cenforiis vicibus Cardinalis Protectoris instructus. Hinc Vrbi redditus, cum anno MDXXXII. iter in Bononiam dirigeret, apud Perusiam urbem obiisse diem suum refertur. Hæc annotata habent sodales Bononienses de Ioanne nostro in authenticis admissionum libris, quorum participes nos fecit vir probus atque eruditus D. Emmanuel Cavallus Marocus ex eodè collegio literis datis anno præterito MDC-LXVIII. Balthasar tamen Porreus in *Aegidii Cardinalis Albornotii vita* occisum eum fuisse à grassatoribus prope eam urbem, nescio unde affirmare potuit, sodalibus in tam accurata rerum, quæ vivus gessit, notitia, rei nesciis. Certe hoc ipso tempore D. Antonius quidam de Berrio ejusdem collegii Bononiensis apud Fabriam fuit interfectus, jacetque in oppido *Rocca-contrada* nuncupato; quæ forsân Porreus fuit erroris occasio, fallô alias & in assignanda nostro Ioanni patria ex Aragoniæ regno, quem Hispanensem disertè appellat Ioannes Genesius Sepulveda domesticæ rei, atque amici & collegæ hominis melior testis. Hic enim in Antopologia pro Alberto Pio Carpeni, *Ioannes Montesdocus* (ait) *Hispalensis, summus vir in doctrina Peripatetica, qui Theologia quoque cognitione præstans Pisis atque Patavii maximis premiis propositis Philosophiam docuit*. Nil tamen ab eo ex propriis lucubrationibus typorum luci fuit commissum, aliorum enim commentaria edere, quam sua paratior semper fuit. Servantur tamen aliqua in Bibliothecis manu adhuc tantum exarata, ut legimus in *Patavina* Philippi Thomasi: nempe -

Expositio ejus (sub nomine Ioannis Hispani) in *Primum librum de Cælo Aristotelis*. In ædibus Marci Antonii Gabriëlli nobilis Patavini D. Marci equitis, inter opera M. SS. Petri Pomponatii, volumine quinto. Item eorundem volumine decimo extat -

Quæstio de Primo cognito Domini Ioan-

nis Hispalensis, cui subjuncta est hæc nota: Finis, MDXXIV. die V. Aprilis, quo tempore, ut vidimus, Patavii docebat.

Quæstio de Minimis, examinata ab excellentissimo Doctore Ioane Hispano MDXXIV. VI. Kal. Augusti. In fine est. Et ista sufficiant pro hac quæstione, & pro lectura hujus anni. MDXXVIII. XIX. Kal. Septembris. Finis huic quæstioni sub Excell. Ioanne Montedoco Hispanensi in gymnasio Patavino, quod faustum, felixque sit.

Quæstio an dentur dimensiones interminata cœternæ materiæ primæ, examinata sub Ioanne Hispano in Quintû Physicorû comm. 63.

Dubitatio ejusdem in textû 76 lib. III. de Anima. Omnia hæc apud laudatum Gabriëllum, teste Thomasio pag. 98 & 100.

Recollecta Mag. Ioannis Hispani in VIII. libris Physicorû; Patavii MDXXV. &

Lectura in Prologum Averrois ejusdem Ioannis Hispani: in Bibliotheca Nicolai Trivisani. Thomasinus pag. 110 & 112. Qui & refert habere se domi -

Expositionem Ioannis Montedoca Hispani in librum IX. Physicorû; & libri II. textus VIII; Patavii MDXXVIII. pag. nempe 132.

Vulgavit Ioannes noster æquus aliorum, famæ, quod virum probum maximè decuit,

Aristotelis Parva naturalia, cum interpretatione & notis Nicolai Leonici Thomæ. Venetiis 1523. dein Parisiis apud Ludovicum Craneum 1530. in folio. Qui in epistola quadam præambula ad Discipulos scholasticos Patavinos. Valere (inquit) juvenes nobilissimi, & proficite, & majorum vestigiis nixi ingenue, me docente, operam Philosophiæ impendite, explosis è gymnasio isto nostro Sophistarum cavillamentis & nugis; Kal. Octob. Patavii data MDXXII.

Lectura in Fratris Pauli Scriptoris ordinis Minorum de Observantia, quam edidit declarando subtilissimas Doctoris Subtilis sententias circa Magistrum in primo libro. Carpi per Benedictum Dulcibellum Carpensum anno 1506.

Ad cujus editionem sic præfatur noster *Ioannes Montesdoca Hispanus Artium ac Theologia Professor fratribus Minoritanis ab observantia provincie Bononiensis in cœnobio Carpeni discipulis suis S. P. Egistis mecum sæpè numero, optimi Patres, ut meas quasdam in Ioannem Scotum authorem exactissimum annotationes ederem. Quod ego pertinacissimè recusavi, non quin vobis morem gestum nollem, id enim vix sine piaculo facere possim, sed quia nihil planè habebam editione dignum, nec ad eum usum scripsissem, sed memoriæ causâ (ut sit) paucula quedam in libellum retuleram. Verùm cum acrius instaretis, nullusque esset apud vos deprecandi locus, excogitavi, quo pacto & vestra isti cupiditati satisfaceret, & mea fama in tuto collocaretur. Incidimus nuper in acutissimum Ioannis Scoti interpretem Paulum cognomento Scriptorum vestri loci ac ordinis hominem, quem quoniam in*

tota Italia rarissimus inventu foret, nostro sumptu ac labore pulcherrimis typis excudendum dedimus Benedicito Dulcibello Carpenfi singularis exempli artificij; ut ea re nobis simul & sacrarum literarum studiosis omnibus prodessemus. Pro quo illam unam mercedem à vobis peto, ut vestris apud Deum Opt. Max. precibus assidue in vestris Albertum Pium divino Principem ingenio, & totius Philofophiæ ac Theologiæ consultissimum, vita præterea integritate & morum sanctitudine (absit invidia verbo) nemini secundum; cuius jussu vobis Scotum magni frequentiam quotidie prælego; illi hoc, quidquid est, munusculi acceptum feratis, illius beneficium, illius vocetur obsequium. Valet Carpi MDVI. Kal. Aprilis.

Ex nota autem in fine libri adjecta constat Paulum hanc lectionem fecisse in conventu fratrum Minorum in alma universitate Tibignensi anno salutis 1498. quod observatum volui, cum apud Vvaddingum nil de ætate, quâ Paulus Scriptor floruit, annotatum legam.

Lecturam item Excellentissimi S. Theologia Magistri Gratiani Brixiensis in Secundo libro Sententiarum ejusdem Scoti. Ibidem eodem anno in folio. Franciscanus & hic, cujus Vvaddingus quoque meminit, & Ioannes Genesius Sepulveda in Antapologia pro Alberto Pio adversus Erasnum, Alberto eidem Pio admodum charus, ut constat ex nuncupatoria epistola, quam quod raro in manus veniat hæc editio, æque ut priorem illam, subjungere placuit.

Alberto Pio inclyto Carpenfi Principi Ioannes Montesda Hispanus felicitatem.

Multis viris amant tantummodo, complures ne viris quidem ex animo, sed eos callidâ amoris simulatione ad tempus prosequuntur, utilitati, non officio servientes; paucissimi defunctorum amicos agunt. Tu vero, Princeps inclyte, quos semel in tuam fidem & amicitiam recepisti, ita complecteris, ut eos & incolumes adhuc assiduis beneficiis cumules, & fato absumptos familiarissimè desideres, ipsorumque memoriam quoquo pacto prorogare studeas. Indicio est Fr. Gratianus noster in sacris literis præceptor, quem tu sanè, dum vixit humanissimè & liberalissimè tractasti, ubi decessit, ab interitu vindicare non desinis. Quare edixisti, ut ejus lucubrationes tibi nominatim dicatæ ad communem omnium utilitatem per me quàm emendatissima in lucem exiret; quod ego tam diligenter, quàm libenter præstiti. Debeo enim tibi, debeo illi hanc curam & intensionem. Spero futurum, ut apud justos rerum æstimatores pietatis tuæ ac beneficentiæ fructum capias sempiternum. Vale. Carpi MDVI. Kal. Maji.

IOANNES DE MONTESDOCA, Medicus, scripsit -

De Febri pestilentis essentia. Hispali anno 1650.

IOANNES DE MONTOIA, Matriten-

sis, Dominicanus provinciæ Bæticæ, ejusdem, ut dicere amant, generalis Concionator, scripsit -

La Regla de S. Agustiny Constituciones de las monjas de S. Domingo, con sus declaraciones, y un Tratado de los tres votos de la Religion. Cordubæ 1600. in 8. typis Andree à Barrera.

Del Rosario de Nuestra Señora; ex libris Ludovici Granatensis. Cordubæ anno 1592. in 8.

IOANNES DE MORA, Toletanus, presbyter, scripsit, nuncupavitque D. Garzia à Loaisa Philippi Principis tunc præceptoris Dos Discursos morales. Matriti 1589. in 4. apud Petrum de Madrigal. In priore regulæ his addiscendæ, præceptaque traduntur, quibus cordi & curæ est in aula, vel inter cives suos sine reprehensione versari; posterior alia de moribus continet.

Explicacion de las efigies de los Emperadores de Suetonio impressas por Felipe Galeo; M.S. in folio. Vidit Tamajus.

F. IOANNES DE MORALES, Bæticus, Malacitanus, Ioannem Valentiam eximium ævi sui liberalium artium Professore, ac Poëtam in Grammaticis habuit præceptorem; deinde sese familiæ ac instituto tradens fratrum Minimorum in patriæ civitatis domo, rexit eam aliquando, imò & provinciam integram; scripsitque -

Epitome de la fundacion de la provincia de Andalucia de la orden de los Minimios de San Francisco de Paula. Malacæ 1619. in 4. apud Ioannem Rene.

F. IOANNES MORENO, Franciscanus, scripsit, uti Lucas Vvaddingus ait, Estaciones del camino del Cielo.

IOANNES MOSQUERA, Iesuita, ex Italico vertit -

Relacion de la Conquista del Imperio paterno del Principe Demetrio Duque de Moscovia en el año MDCV y su coronacion. Pincia apud Andream de Merchan 1606. in 8.

F. IOANNES DE MVNIESA, Aragonus, ex oppido Lezera Cæsarang. diocesis, Franciscanus tunc suæ provinciæ Præfectus, tum Virginû Deo sacrarum Matritensium exalceatarum à confessionibus minister; deinde anno MDCLXI. Commissarius generalis totius familiæ Ultramontanæ creatus, edidit -

Sumario de la Esclavitud de IHS. sacramentado, Maria Inmaculada y Josef Justo, intitulada, Rebaño del Buen Pastor, aprobado por la Santidad de Inocencio X. con Bula especial y grandes Indulgencias. Cæsarang. anno 1654. in 16.

Obiit paralyti correptus Matriti die VII. Septem-

Septembris MDCLXVI. vir modestiâ & pietate in paucis clarus.

F. IOANNES DE MVNATONES, Ioannis Sancii à Birviesca, & Ioannæ à Muñatones nobilium parentum proles, Augustinianusque sodalis in Toletana domo; Carolum Imperatorem in Germania diu comitatus est à concionibus sacris ei minister: nec non & Carolum Cæsaris nepotem Hispaniarum Principem literas docuit. Segobricensis (qui idem tunc erat cum Albarracinenfi) Episcopatus infulis jam septem annis decoratus Synodo interfuit Tridentinæ, quæ circa annum MDLXII. celebrabatur; & circa annum MDLXX. obiisse diem suum dicitur. Scripsit breviter Latine, quam deinde à se in vernaculum conversam Historia Domus Salmantine Augustiniana Thomas de Herrera intexuit cap. XXI.

La Vida del Bienaventurado S. Thomas de Villanueva Arzobispo de Valencia.

Meminit etiam ejus in Alfabeto Augustiniano pag. 442.

F. IOANNES MVÑOZ, ordinis Minorum, S.T. Lector emeritus, scripsit -

Dissertationes & argumenta Complutensium circa varias Sacre Theologiæ doctrinas, &c. Cæsarangustæ 1649. in 4.

IOANNES MVÑOZ, Procurator causarum in urbe Oscensi Aragoniæ regni, edidit -

Practica de Procuradores. Matriti anno 1603. in 4. & 1609. & prius apud Suarez de Castro 1596. in 4.

F. IOANNES MVÑOZ, Cæsarangustanus, Carmelitâ, Vicarius provincialis Aragoniæ, reliquit in Cæsarangustani cœnobii Bibliotheca M.S.

Sermones de Quaresma, de Adviento y de Santos; tribus voluminibus.

Obras de devocion y oraciones lib. I. uti refert Paradisi Carmelitici author.

IOANNES MVÑOZ DE GALVES, collegii Hispalensis Iesuitarum Rector, nec non Bæticæ provinciæ Præfectus, edidit -

Carta a los Superiores de la provincia de Andalucia, de la muerte y virtudes del P. Diego Ruiz de Montoia. Hispali anno 1632.

IOANNES MVÑOZ DE PERAL, centuriæ equitum Præfectus, & cataphractorum turmæ Alcaniciensis Marchionis. Procenturio, scripsit -

Reglas militares para el servicio de la Cavalleria: Cæsarangustæ 1640. in 8.

IOANNES DE NABASQVES, Sanguifanus, in regno Navarre, Medicus, publicavit -

Ioannis Mesue Damasceni I. seu methodum medicamentis purgantibus simplicia deligendi & castigandi, theorematis quatuor absolutum, cum interpretatione & expositione. Cæsarangustæ 1550. in folio.

D. IOANNES DE NARBONA, Toletanus, Canonum Doctor, natus an. MDXCI. Curionem prius in urbis hujus æde sacra maxima, & in gymnasio Sexti Decretalium Professore, ac Decretorum præstitit: Vicarium deinde Toletani Præfulis ibidem, atque inde in amplissima Matritensi Curia. Vnde & ad Ecclesiam Sanctorum MM. Iusti & Pastoris Complutensem, quæ veluti sedes emeritorum est, dimissus, Abbas major, ut vocant, seu Præfectus agebat ante paucos annos. Hic frater germanus est, & quidem natus maximus, Alphonso ac Didaci Narbonarum, Eugenii ex fratre Alphonso nepos, quorum omnium in monumentis literarum editis extat memoria. Scripsit noster -

De Appellatione à Vicario ad Episcopum, Tractatum 1615. in 4.

F. IOANNES DE NATIVITATE, Lusitanus ex oppido Ouren diocesis Leiriensis, Matritensis tamen domus fratrum, quos vocant, Mercenariorum regulæ reformatæ alumnus, Siciliae provinciæ bis Præfectus, M.S. reliquisse dicitur -

Cursum Artium; tribus tomis.

IOANNES NAVARRO, Valentinus, Alcodianus, presbyter, totos XXX. annos oratoriæ facultatis Professor publicus in Academia Valentina, qui primus omnium (ait Schotus in Bibliotheca) gymnasium hoc Musarum domicilium reddidit, propter conditionem pari probitate conjunctam charus omnibus venerabilisque. Habuit, sed nunquam edidit,

Orationes doctissimas Paræneticas plures Contra Sophistas; De studiis; atque De optima Juventutis institutione.

IOANNES NAVARRO DE ZVNIGA & ALVARADO, edidit -

Informacion en derecho divino y humano por Maria Santissima &c. en el injusto pleito de su immaculada Concepcion. Matriti anno 1651. in folio. Item libellum cui titulus est,

Glofa de la Salve en decimas. Salmant. 1649. in 4.

IOANNES NAVEROS, Complutensis, Artium Theologiæque Professor, Ioannem Medinam in sacris literis magistrum habuit; scripsitque -

Expositionem super duos libros Periermenias Aristotelis. Compluti anno 1533. apud Michaëlem de Eguia in fol. & apud Ioan-

Ioannem Brocar anno 1543. in folio.

Theoremata super universalis Porphyrii.

D. IOANNES DE NAXERA, Tribunus militum in Chilensibus bellis, M.S. reliquit, Antonio Leonio auctore in *Bibliotheca Indica* Tit. IX,

Relacion de la Guerra de Chile.

IOANNES NICOLAUS CREVSNANES, Valentinus, Segobricensis, in Nosocomio generali urbis Valentinae à sacris, edidit -

Fiesta que la ciudad de Valencia hizo a la Concepcion purissima de Nuestra Señora y certamen poetico. Valentinae 1623. in 8.

F. IOANNES NEGRON, sodalis Mercenariorum provinciae Castellae, cui & praefuit, & in cuius Academia Pinciana creatus Doctor Durandum ex propria cathedra, atque inde Philosophiam naturalem docuit. M.S. reliquit in eiusdem urbis caenobio -

De Sacramentis in genere & in specie, grande volumen. Cujus rei mihi author est Illustriss. D. D. Gabriel de Adarzo & Santander Hydruntinus Episcopus ex eodem ordine assumptus.

IOANNES NVÑEZ, Granatensis, si fidem praestamus Francisco Pedraza Granatensium rerum Chronographo, scripsit -

Las Vidas de los Arceobispos de Granada.

F. IOANNES NVÑEZ, Augustinianus, tanquam unus ex Mexicanis Scriptoribus ab *Alphabeti Augustiniani* auctore Thomae de Herrera laudatur (nihil ultra addito) pag. 486.

D. IOANNES NVÑEZ DA CVNHA, Lusitanus, scripsit -

D. Pedro, cruel de Castilla; sive hujus Regis vitam.

F. IOANNES NVÑEZ FRANCO, Baeticus, ordinis Deip. Mariae de Mercede S. Theol. Magister, scripsit -

Exercicios Espirituales. Hispali 1623. in 4.

Et *Conciones* plures evangelicas. Vixit & mortuus est pie admodum.

IOANNES NVÑEZ FREIRE, Lusitanus, portum urbem incolebat scribens ligatâ numeris, tam Lusitanis, quam Castellanis, solutâque oratione -

Oscampos Elyfios. In Portu Lusitaniae, 1624. in 4.

F. IOANNES NVÑEZ DE TORRES, Franciscanus provinciae Sancti Iacobi, ejus-

que Diffinitor, scripsit -

Instruccion de todos los estados de la Iglesia, autoridad y potestad de los Prelados. Salmant. apud Antoniam Ramirez 1628. 4.

Nescio an alius ab hoc diversus, Auberto Mirazo laudante, ediderit -

Chronicon Ordinis Minorum, usque ad ann. MDXVII. tomis duobus.

F. IOANNES DE OCARIZ, Hieronymianus monachus, vertit ex Italico Cherubini Eremitae Augustiniani, non ex Latino sermone, quo primum conceptus fuit labor,

Ceremonial y Rubricas generales del Missal Romano. Pampelone apud Thomam Porralis anno 1578. in 8.

F. IOANNES OCHOA, Dominicanus S. T. M. in collegio D. Thomae Hispalensi studiorum Praefectus, deinde alterius collegii fundator extitit, cui à Monte-Sion in eadem civitate inditum nomen est; vir literis & pietate suo tempore clarus. Fertur vulgò Aegidium & Constantinum Fontanum Ecclesiae Apostatas virus suum clam & subdole apud Hispalim effundentes, à Ioanne nostro primum de via recta decedere olim deprehensos, & apud Iudices rerum Fidei violatae religionis postulatos; juréque damnatos ignem à se in hac urbe sinceræ pietati admotum suâ morte restinxisse. Scripsit -

Omnes primarias conclusiones omnium & singulorum articulorum partium D. Thomae, additionumque in carmen redactas, quo facilius memoria mandari possint. Romae anno 1565. in 8.

IOANNES OCHOA DE LASALDE, Priorem se dicens perpetuum Sancti Ioannis Lateranensis, edidit -

La Carolea, enchiridion, que trata de la vida y hechos del Invictissimo Emperador D. Carlos; duabus partibus. Prior edita fuit Olisipone 1585. in domo authoris; posterior adhuc desideratur.

Coronica del esforzado Principe y Capitan George Castrioto Rey de Epiro & Albania; ex Lusitanico in Castellanicum conversum ab auctore. Hispali 1528. in folio. Curta men non è Latino Marini Barlerii?

F. IOANNES DE ORCHE, natus in oppido cognomine *Alcarria* (quomodo vocamus septemtionalem Castellae novae partem (Hieronymianus frater in domo Paralis Segoviensi, scripsit sub nomine *Laurentii Calveti* fratris -

Historia de la vida del glorioso S. Frutos Patron de la ciudad de Segovia y de sus hermanos S. Valentin y Santa Eulgracia &c. Pinciae 1610. 8. Vide in Laurentio Calvete.

F. IOANNES DE ORDAS, Augustinianus,

nas, cum Vicarius fuisset caenobii monialium reformatarum eiusdem ordinis oppidi *Eybar* in provincia Guipuscoa, scripsit -

Vida de la venerable madre Mariana de la Fee; quæ sanctitate floruit in eadem domo. Meminit hujus Historie, ut propediem edenda, Ludovicus Muñozius in *Vita ven. M. Mariana a S. Iosepho*, introductione ad lib. II.

IOANNES DE ORTEGA, domo ex oppido *Albanchez*, in regia oceani classe vexillifer, atque instructoris aciei adjutor erat, (quod totum apud nos audit, *Alferez y Ayudante de Sargento maior de la Armada real*) cum scripsit -

Numerato de quatro esquadrones, y declaracion por donde se sabrà el Aureo numero y la Epacta y Luna y mareas. Gadibus 1624.

F. IOANNES DE ORTEGA, Dominicanus provinciae Aragoniae, scripsit vulgari lingua, correctum postea ab aliis, ut inscriptio ostendit,

Tratado sutilissimo de Arithmetica de nuevo enmendado per Juan Lagarto y antes por Gonzalo de Busto. Granatae 1563. 4. Primum prodiit Hispali apud Ioannem Cromberger 1537. in 4.

Floruisse circa annum MDLXVII. affirmat Ioannes Marieta.

F. IOANNES DE OSNAYA, mihi de cetero ignotus, scripsit -

Relacion de la guerra del Almirante de Francia contra el Emperador Carlos V. en Italia con la Batalla de Pavia donde fue preso el Rey de Francia. M. S. erat in 4. in Bibliotheca Olivariensi.

IOANNES OSORIVS ex oppido *Villafandino* Burgensis sacri territorii, Salmantice admittus juvenis ad Societatem, postquam graviores disciplinas didicisset, posteaque docuisset, concionatorio muneri totus incubuit, cuius monumenta hæc ad posteros curavit pervenire,

Concionum nempe quinque volumina; quæ in Hispania primum, deinde Antverpiæ, Parisiis, Coloniae, Venetiis ab anno 1594. prodierunt. Sextum absolutum reliquit, nec non & -

In Ecclesia stem Commentarios attribui ei refert Alegambius.

Denatus fuit Medinae-campi in collegio anno MDXCIV. ætatis suæ LII.

F. IOANNES DE OVANDO, Franciscanus, patriâ Cazerensis, in provincia sancti Iacobi, caenobioque Salmantinae urbis Theologiam docens florenti famâ, dum viveret, sanctus est. Scripsit verò nostrate lingua -

Tratado Pastoral; sive de instruc-

tionem Praelatorum. Salmanticae 1601. in 4. apud Didacum de Cuffio.

Consideraciones y exercicios santos sobre los Evangelios de las Dominicas despues de Pentecostes. Vlissipone apud Ludovicum de Estupiñan 1609.

Discursos predicables sobre los misterios de la Fee. Compluti apud Ioannem Gratianum 1593. in 4. Latini autem prodierunt Venetiis apud societatem Veneram 1605. Lugduni que 1606. in 8. Item Parisiis, præter hæc refert in hunc censum Vvaddingus -

Commentaria in Tertium librum Sententiarum.

Expositionem in Symbolum Apostolorum. Compluti 1593. in 4. quod vercor ne idem opus sit cum *Predicabilibus de mysteriis Fidei* discursibus supra laudatis.

Ceremoniale Officii divini; quod quidem ipse ab aliis compositum edidit Toleti 1591. Ioannis Ovandi *Tractatus de Incarnatione ad Concionatores divini Verbi* pertinens Salmanticae editum in 4. alicubi est.

D. IOANNES DE PADILLA, Cartusianus monachus, antiquatâ iam carminis formâ scripsit -

Retablo de la vida de Christo. Hispali apud Ioannem de Vela 1518. in folio; adjungendus Theodori Petrei *Bibliotheca Cartusiana.*

F. IOANNES PADVANVS, vulgo DE PADVA, Lusitanus, ordinis Minorum, scripsit -

Manuale Chori secundum usum fratrum Minorum & monialium S. Clarae; quod de novo correctum & in multis auctum juxta Missale & Breviarium Romanum Pii V. & Clementis VIII. Vlissipone ex officina Petri Craesbek prodierit refert Vvaddingus.

D. IOANNES PAEZ DE VALENZVELLA & CASTILLEJO, Cordubensis presbyter, scripsit -

Nuevo estilo y formulario de escribir cartas missivas y responder a ellas. Cordubæ 1630. 4. Luciferi fano 1645. 8.

Vida del Siervo de Dios Francisco de Santa Ana primer Hermano maior delos Ermitaños del desierto del Albayda de la ciudad de Cordoba. Bis hæc edita est, & quidem secundo locupletior, Cordubæ 1626. in 4.

IOANNES DE PAIVA, Conimbricensis, atque ejus scholæ Doctor Theologus, Deiparæ Virginis de *Penatova*, quæ istiusmet Conimbricensis diocesis Ecclesia est, Praefecturam (Prioratum vocant) cum obtinisset, apud Lamecenses deinde Canonicum, quod Doctorale audit, sacerdotium gessit. Quo munere ornatus dedit in vulgus -

Doctrinale Sacrae Scripturae omnes illius sen-

sensus, tum literales, tum mysticos, nec non canones, hoc est, regulas interpretandi ac intelligendi sacras literas, phrasas præterea, modisque ac versiones libris XXIII. complectens. Conimbricæ apud Didacum Gomez de Loureiro 1631. folio.

D. IOANNES DE PALAFOX & MENDOZA, Jacobi Marizæ in Aragoniæ regno Marchionis filius, natus in eodem atque educatus, cum ad capiendam disciplinam viro nobili dignam se se in scholam Salmanticæ urbis contulisset, iam inde cœpit altissimæ indolis documenta in vulgus edere; quam adultior & iusta ætas maximis quibuscumque negotiorum momentis, præcipueque exercendis eloquentiæ artibus parem utriusque manifestatura videbatur. Sed quominus data ei esset colligendæ hinc, unde maximam poterat, laudis copia & occasio, Iuris studium fecit, cui, utpote reipublicæ gerendæ necessario, destinatus eò venerat. Deest namque hodie jam primi subælli Jurisconsultis, qui jus ex munere dicunt, opportunitas, quæ olim fuit tam frequens, in conspectu hominum artificiosè ac laudabiliter dicendi; verèque tota hæc plausus & gloriæ seges in Evangelici præconi buccinatorum hujus nostræ ætatis gremium recidit. Applicuit virum rebus jam maturum Rex noster Philippus IV. tuendis fisci sui rationibus in bellicæ rei Senatu; quo initiatus ad majora quæque munera viam sibi amplè communit; imbibito interim efficacissimo & manifestissimo pietatis studio; quod eâ virtute, eoque gradu hominem summè decebat, promptisque illi ad sacræ Politicæ ordinem, capeffendisque Ecclesiæ honores aditus patefecit, subsidiisque fidissima comparavit. Quare districtum jam aliquot annis Concilii hujus bellici, deindeque alterius, quod Indicarum rerum curæ intendit, cognitionibus, Serenissimæque Imperatricis Mariæ Archieleemosynarium, Ecclesia Episcopalis Angelopolitana in Nova Hispania, Americæ III. die Octobris MDCXXXIX. regiâ nuncupatione Pastorem sortita est. In gerenda hujus administratione singularem ejus industriam, charitatem ardentissimam, perfectamque ad muneris præscriptum vivendi formam omnes hominum ordines constantissimè celebraverunt; præcipueque paternam, atque evangelicam curam in istius regionis incolis impesam, qui ad fidem olim perducti Christianam spirituali pabulo deficiebantur. Nisi quod ob pervicaciter defensas ordinis sui & officii rationes in magnas difficultates incidit, nonnumquamque ad evitandum vitæ periculum latebris se committere Antistes sacrarum opus habuit; quinimo à Rege evocatus remeare in Hispaniam. Quò cum advenisset, gestorumque pro dignitate tum Episcopalis curæ, tum Prore-

galis Mexicanæ provinciæ regiminis, quæ remoto hinc Didaco Pacieco Escalonensi Duce demandata ei fuerat, rationes prudentissimo ac benignissimo Monarchæ approbasset, primò in Aragonensium Senatorum ordinem adsciscitur, ac paulò post ad Oxomensè Hispaniæ nostræ Ecclesiam, transfertur. Qua in sede ab anno MDCLIII. Novembris XXIV. die usque ad supremum vitæ spiritum, pari modestiâ, virtutumque omnium ornatu ac morum sanctitate charus Deo & hominibus vixit. Qui, si Theologiam professus fuisset, haberet planè hæc ætas quem in promovenda coram populis morum doctrina, concitandis, componendisque affectibus, audientiumque animis ad arbitriū fingendis, veterum, noviorumque eloquentissimis opponeret. Quem tamen defectum egregiè supplevit libris quampluribus pro se relictis, quos insigni quodam elegantia atque facundiæ paratu, numquamque cessantibus vivacissimi ac fertilissimi ingenii luminibus, quasi ex tempore, nullo utique lituræ dispendio, ut à domesticis accepimus, instruebat simul & ad unguem perficiebat. Ex iis hæc vidimus;

Discursos espirituales: hoc est, *Semanas espirituales; Taculatorias del Alma a Dios; Gemidos espirituales; Suavidad de la virtud; Reverencia que se debe al matrimonio: De las miserias de la vida y calamidades de la Religion catolica; Peligros del agrado del varon espiritual entre mugeres; Breves documentos de la perfecta casada; Riesgos de la salud, y consuelos de las enfermedades; Manual de Sacerdotes; y otras cartas.* Matriti 1641. in 4.

Varon de deseos, en que se declaran las tres vias de la vida espiritual, purgativa, illuminativa y unitiva. Mexici 1642. in 4. Matritique.

Pastor de noche buena: quolibello Cebetis Thebani inventum sequutus Christianum hominem, præcipueque aliorum Pastorem, absterret à vitiis, provocat, ducitque ad virtutes. Sæpius typis mandatus fuit, tandèmq; Bruxellis 1655. in 12.

Semana Santa: Injusticias que intervinieron en la muerte de Christo nuestro Redemptor. Mexici 1644. in 4.

Carta Pastoral à la Venerable Congregacion de San Pedro de la ciudad de los Angeles y a los Reverendos Sacerdotes de todo el Obispado. Mexici 1640. in 8. apud Bernardum Calderon.

Carta Pastoral a las Madres Abadesas y religiosas de los monasterios de la ciudad de los Angeles. Ibidem 1641. in 8.

Carta Pastoral a los Diaconos, Subdiaconos y Clericos del Obispado de la Puebla de los Angeles que an de recebir el santo Sacramento del Orden este año MDCXLI.

Carta Pastoral a los Fieles del estado secular de la misma ciudad y Obispado.

Exor-

Exortacion a la vida espiritual a las almas devotas del mismo Obispado.

Sobre el verso de David, Averte oculos meos, ne videant vanitatem; Psal. XVIII.

Carta pastoral de la Paciencia en los trabajos y amor a los enemigos; simúlq; ali-

A la santa Escuela de Christo nuestro Señor de la Imperial villa de Madrid. Matriti apud Didacum Diaz de la Carrera 1655. in 8.

Carta pastoral del Rosario de Nuestra Señora.

Trompeta de Ezechiël; Carta pastoral a los Curas y Sacerdotes de su diocesis. Matriti 1658. in 4. Duobus quidem voluminibus in 4. editæ sunt, ut credimus, Pastorales istæ omnes epistolæ, aliæque ascetica.

Historia Real y sagrada; luz de Principes y Subditos; siye Paraphrasim & considerationes primi libri Regum. Angelopoli 1643. in folio Matritique..... Bruxellis quoque 1655.

Año Espiritual. Cæsaraugustæ ex officina Iosephi de Lanaja 1656. 4. postea Bruxellis in quatuor voluminibus 1662. Similiter inscriptum Gallicum opus extat à Joanne Suffren Iesuita anno 1643.

Vida de S. Iuan el Limosnero, Patriarca y Obispo de Alexandria: simulque -

Vna Carta consolatoria a sus subditos de la resignacion en los trabajos. Matriti 1650. in folio. Ioannis vitam scripsit olim Leontius Neapolis in Cypro Episcopus, à quo didicit Simeon Metaphrastes.

Tratado de las Reglas, Constituciones y meditaciones, que formò para la Congregacion de IHS. Redemptor nuestro en el huerto orando. Matriti apud Paulum de Val. 1657. in 12.

Peregrinacion de Philothea al santo templo y monte de la Cruz. Matriti 1659. 3.

Cartas de santa Teresa de IHS, con notas; duabus partibus. Cæsaraugustæ apud Didacum Dormer 1658. in 4.

Dictámenes de Curas. in 4.

Afectos del Espiritu in 8.

Devocion a Nuestra Señora in 8.

Virtudes del Indio; in 4. hoc est de natura & moribus Indorum Novæ Hispaniæ, ad Regem Catholicum.

Memorial por la dignidad Episcopal de la Puebla; Defensa Canonica: in lite adversus quemdâ religiosum ordinem formata. in 4.

La Historia del Sitio y socorro de Fuerterrabia y sucesos del año XXXVIII. suppresso tamen nomine. Matriti in 4.

Credimus etiam ab authore & ædificatore ipso natam -

La Relacion y descripcion del Templo real de la Puebla de los Angeles en la Nueva España acabado por D. Iuan de Palafox el año de DCXLIX. con dos Cartas pastorales del mismo sobre la materia. Vidimus in Bibliotheca D. Gasparis Ibañez de Segovia Marchionis Acropolitani, Matriti.

Obiit prid. Kal. Octobris anno MDCLFX ætatis LIX. relictis aliis in dies editionem expectantibus, nempe -

Excelencias de San Pedro Principe de los Apostoles; primera parte. Prodiit quoque eodem anno 1659. in fol. ex eadem officina.

Segunda parte de las Excelencias de San Pedro: in dies expectatur.

Luz a los vivos y escarmiento en los muertos; in folio. Quod opus jam vidit lucem Matriti 1661. apud Mariam de Quiñones, in folio. Accesserunt -

Direcciones pastorales; Instruccion de la forma con que se ha de gobernar el Prelado en orden a Dios, a si mismo, a su familia y subditos: ex Pastoralibus scilicet S. Gregorii Papæ, S. Caroli Borromæi operibus, Sanctorumque & consiliorum Ecclesiæ documentis. Item -

Carta pastoral de la debida paga de los diezmos y primicias.

Instruccion al verdadero Christiano; in folio.

Homilias de Tempore. in 4.

Tratado de Recogimiento interior: cujus meminit is qui supra memoratum edidit librum, **Luz a los vivos,** nuncupatum in præmonitione ad Lectorem **Epistola pastoralis de solutione decimarum,** quæ illi appenditur.

Exercicios devotos en que se pide a Maria Madre de Dios amparo para la hora de la muerte. Prodiit Matriti 1659. apud Paulum de Val paucis post mortem authoris diebus in 16.

Reliquisse in schedis quoque dicitur Relationem vitæ sue sub nomine **Confessionum** exemplo Augustini, Theresiæ & aliorum: ex quibus & plurium testimoniis fide dignis vitam ejus literis tradidit Antonius Rosen-de Clericus regularis ex instituto Minorum, vir doctus, cujus Historia, cum hæc scriberemus, si ad manus nobis fuisset, viri amplissimi elogium pro dignitate & aliquantò uberius ab iis prodiisset.

F. IOANNES DE PALENCIA, Dominicanus, Seraphini Cavalli Magistri generalis iussu elucubrauit Salmanticæ **Martyrologium** sui ordinis **Predicatorum;** quod in ea urbe prodiisse anno MDLXXIX. alicubi legimus, cum de eo Dominicani nomenclatores alium fileant.

F. IOANNES DE PALMA, domo ex **Palma Comitum** in confluyente annuum Batis & Singilis totius Bætici clarissimorum, Franciscanus sodalis ex ea provincia, quæ à sanctis Angelis sortita est nomen, religione ac literis prudentiæque, ac morum gravitate dignus, quem viri principes, & in univèrsum omnes ordines non parum venerarentur. Serenissimæ Principis Margaritæ Austriacæ confessiones olim exceptit, quæ inter

D d d d

Vir-

Virgines Deo sub instituto Claræ heroinæ sacras regii atque Imperialis sanguinis splendorem illustrissimarum virtutum majore ac puriore lumine perfudit. Hanc ipse intrus & in cute (vt ajunt) notam, cujus in occulto animi regimine viventis præfuerat moribus, demortuam eleganti, verèque pio dicendi caractere palàm sub oculis omnium exhibitam celebravit, scribens -

Vida de la Serenissima Infanta Sor Margarita de la Cruz religiosa de calza de Santa Clara. Matrili 1636. in folio. Item -

Reglas para la Oracion. Hispali 1611. Ejuldem Sacramenti poenitentiae ministerium deinde præstitit Serenissimæ Hispaniarum Reginae Elisabethæ Borboniæ, nec non & Mariæ Theresiæ Principi ejus natæ Galliarum nunc Reginae; totiùsque familiæ ultramontanæ Commissarius, quomodo appellant, generalis fuit, atque in vivis tandem esse desit Matrili anno MDCXLVIII.

IOANNES PALOMEQUE, Cæsarogustanus, Presbyter, doctòrque Theologus, cum Romæ ageret, Paulo Papæ V. nuncupavit doctum opus -

De Clericorum instituto, & de optima educatione, electione & institutione; libris quatuor. Venetiis apud Iacobum Sarzinam 1616. 4.

F. IOANNES PANOESIVS, vulgò (nisi fallor) DE PANES, ordinis Minorum observantiae regularis, scripsit -

Annotaciones rudimentarias, hoc est Grammaticam Artem. 1561. in 12. unà cum Tractatibus duobus, De Accentu, & De Orthographia.

IONNES PARDO, Gallæcus, nescio quid scripsisse dicitur -

De los Linages de España, sive de re genealogica.

D. IOANNES DE PAREJA, sive in Talavera ad Tagum fluvium, sive in Cassarubios oppido, ejusdem Toleranæ diocesis utroque, natus, Pontificia Iura in Salmanticensi Academia principe diu explicuit: nec nisi jam emeritus, hoc est docendi munere post vicennium dimissus, Pincianos inter Senatores fuit allectus. Vnde ad regium patrimonium tuendum in curiam vocari promeruit; quod in negotio juris præstant Iudices quidam seu Senatores legum periti, quos Oidores del Consejo de Hacienda idiotismus noster vocat. Edidit, dum Academicum versat onus cum laude nō mediocri,

Otiùm Quadrimestre in duas partes divisum; primam ad Regulæ Catoniana; secundam ad Legem Juliam & Papiam, & caducorum interpretationem spectantem. Salmanticae apud Joannem & Andream Renaut 1591. 4.

Priores ad nobilem & difficilem Innocentii III. Summi Pontificis Decretalem Epistolam, relatum in cap. In presentia VIII. De Probationibus, curas. Salmant. 1620. in 4.

Obiit Matrili circa annum MDCL.

IOANNES DE PAREJA, nescio cujus religiosæ Militiæ Commendatarius Eques, confecit (quod Gundifalvus Argote de Molina ad manum habuit)

Calendario de cosas acaecidas en su tiempo. M. S.

IOANNES PAVLVS BONET, Aragonius, Regi nostro à munere quodam, quod Burgundiæ domus vocabulo Barlet-servant, apud nos audit, & à tormentariæ rei ministerio (Entretenido cerca de la persona del General de la Artilleria idiotismo nostro) magnòque Castellæ Comestabili à secretis; edidit -

Reduccion de las letras, y Arte para enseñar a hablar a los mudos. Matrili an. 1620. apud Franc. Abarca in 4.

Nempe mira hæc res, ut naturâ muti verba efferant, in artem ivit apud nos egregiâ industriâ viri perspicacissimi Petri Põtii Benedictini monachi; de quo & ejus hæc arte, quam videtur Bonetus publicasse, adire operæ pretium erit Ambrosium de Morales in Descriptione Hispaniæ, quæ secundo volumine ipsius Historiæ ad manum est.

IOANNES PAVLVS FONS, Catalanus ex oppido Prieræ diocesis Barcinonensis, inter Jesuitarum sodales emicuit Evangelicâ intimandi verbum Dei mortalibus eloquentiâ, de quo multa Bibliotheca Societatis author; scripsitque -

Compendio de las Vidas de S. Ignacio y S. Francisco Xavier; ex Italico desumès.

El Mítico Seraphin de S. Buenaventura para el Prelado y subdito religioso, con reglas de gobierno ecclesiastico y secular. Barcinone apud Sebastianum Matevad. 1622. 4.

E vita abiit Barcinone XXIX. Junii anno MDCXXII. ætatis XLIX.

IOANNES PAVLVS MARTIR RIZO, Conchenfis natu, Petri illius Martyris Anglariensis tempore Catholicorum Regum apud nos famâ literarum Latinarum florentis nepos, Historiæ totius nostratis, linguarumque per Europam vulgariam cognitione promeruit, ut apud regios quosdam Legatos operam reipublicæ impenderet. E penu sua deprompsit, atque item aliunde ad nos varia opera transvexit, fymate Hispanico exoticos Scriptores adornans. Hæc illa sunt. Ex Gallico Petri Matthæi -

El Dichoso de dichado, vida de Elio Seiano. Madriti 1625. 8.

Prosperida d infeliz de Felipa

Cata-

Catanea. Matrili eodem anno in 8.

Muerte del Rey de Francia Henrique IV. de Borbon. Ibidem eodem anno in 8.

Propii autem ingenii documenta - Historia de la vida de Lucio Anneo Seneca. Matrili 1625. 4.

Historia de la vida de Mecenas. Ibidem 1626. in 8.

Norte de Principes. Ibidem 1626. in 8.

Historia tragica de la vida y muerte del Duque de Viron. Barcinone 1629. in 8.

Defensa de la verdad que escribiò D. Francisco de Quevedo Villegas en favor del Patronato de Sant Iago Apostol; adversus D. Franciscum Morbelli de Puebla. Matrili 1628. in 4.

Historia de la muy noble y leal ciudad de Cuenca. Matrili 1629. in folio.

Historia de las Guerras de Flandes contra el Conestaggio. Valentia 1627. in 8. quam quidem is edidit, Petro Matthæo imputans exemplar Gallicum, quod nusquam fuit. Quare in schedis suis M. SS. quas vidimus, pectore suo natam, non aliunde emendicatam, seriò affirmat.

Paratam prelo habuisse Petri Martyris Decadum Oceani versionem Hispanam alicubi lego. Ipsèque de alio opere, videlicet, De las Casas solariegas de España, quod sub incude sibi esset, in Historia Conchenfi testis est cap. XVI. tertiæ partis.

IOANNES, cognomento PECCATOR, minister laicus fororum de Penitentia cœnobii Matritensis, edidit versibus -

In vocacion a la Virgen Nuestra Señora y alabanzas suyas. Matrili apud Didacum Flámenco. 1620. in 16.

F. IOANNES DE PEDRAÇA, ex ordine Sancti Dominici provinciæ Castellæ (aliis Lusitaniæ, quod utrumque verum est, naturâ prius, adscriptione, sive, ut vocant, filiatione alterum) Sac. Theol. Doctor ac Professor Conimbricensis, in qua schola pomeridianis horis eam docuit. Ætate jam defectâ muneris renuntians, posteros adhuc cogitavit scribens, atque typis commendans non diu supervicturus -

Suma de casos de conciencia. Toleti 1567. Salmanticae eodem anno, & 1570. per Joannem Baptistam de Terranova. Valentia 1568. in 8. Compluti eodem anno, ad D. Julianum de Alva Episcopum Mirandensem, cujus nutu hoc opus formatum fuisse author ait. Italicè cum inscriptione, Instruccion per Confessori, Venetiis apud Georgium Angelierum 1584. in 8. lucem vidit.

F. IOANNES PEDROLO, Catalanus, ordinis Carmelitarum, provinciæ suæ Præfectus, Philosophiam ac Theologiam plures annos professus, reliquit M. S.

Lecturas Logicales; libris duobus. De Potestate Clavium, librum unum. Qui adservantur in collegio S. Angeli Barcinonensis urbis. Floruit circa annum MDXC. Marcus Antonius Alegre de Castanate in Paradiso Carmelitici decoris hæc de eo refert.

F. IOANNES DE PEDROSA, Benedictinus monachus, generalis in Curia Romanâ Congregationis Hispanæ Procurator, scripsit -

De Martyrio ducentorum monachorum S. Petri de Cardena responsiones ad objectiones sanctæ Congregationis Sacrorum Rituum. Quæ edita est cum Alphonfi Ciaconii Dominicani ejusdem argumenti libello.

IOANNES DE LA PEÑA, Hispalensis, bonarum literarum in collegio D. Michaëlis Professor, emisit in publicum -

Panegyricum centonem ex diversis Poëtarum versibus in D. Isidori Hispalensis Archiepiscopi laudem. Hispali 1643. in 4.

F. IOANNES DE LA PEÑA, domo ex oppido Hita diocesis Toleranæ, ordinis Sancti Dominici, cui Toleti fuit adgregatus, Salmanticae docuit vespertinis horis, qui alter à primo locus est, in Academia; scripsitque, inedita usque nunc,

Super IV. Partes Sancti Thomæ commentaria. Obiit diem suum circa annum MDLX. Joannes Marieta hæc de eo annotavit.

IOANNES DE PERALTA, Societatis Iesu sodalis, scriptam reliquit in schedis -

La Vida de Christo Señor nuestro. Quæ adservatur in domo probationis Matritensis.

IOANNES PERALTA CORTEREAL, Lusitanus, scripsit -

Discurso sobre la navegacion de la India, qui fuit M. S. in Bibliotheca Olivariensi.

IOANNES PETREIVS, vulgò PEREZ, Toletanus, Complutensis Rhetoricæ artis Professor, de quo dicturus injuriam ei facerem, si meis potius verbis, quam Alphonfi Garziæ Matamori Hispalensis in eadem schola ejusdem doctrinæ Professoris laudarem. Hic immaturâ morte nobis ereptus (ait) ingenii & eloquentiæ suæ triste desiderium Academia Complutensi reliquit. Impetratum hoc (quantum ego arbitror) à Ciceronis manibus, ne si diutius ille vixisset, inventus esset aliquis, qui ex eloquentiæ laude ad ipsum Ciceronem aspirasset. Sed cum esset juvenis, delectabat magis, quam inflammabat, & quodam quasi cantu detinebat auditores, & suavitate vocis, cujus plurimum illi natura dederat, sic exhilarabat animos, ut perorat. i causâ dimissi qui in ea concione ade-

gant, honorificè & cum admiratione de hujus
vari eloquentia loquerentur, & multis post die-
bus sermonibus requirerent amoenitatem illam,
Sed me movebat magis Ioannis Petreji Poësis,
qua non humanum aliquid, aut infimum, sed di-
vinum, excelsūmque sonabat; ubi non ille languor
inerat, quem orationis jucunditas, ubertas lactea,
suaviores numeri, imitatio Ciceronis afferebat;
sed magnitudo quadam & sublimitas mentis,
que vi quidam occultā & spiritu magni vatis
hominum mentes permovebat. Vtrāque verò arte
plurimum valuisse testes sunt Complutenses. Nec
illi defuit extemporales facultas, vel ultro & ex
consuetudine declamanti, vel sæpe etiam adventu
Procerum & virorum nobilium intercluso, ubi
non paratum aliquid & premeditatum recitabat,
sed de omni re proposita, quam modò intellexisset,
ornatè & copiosè & incredibili quidam suavi-
tate differebat. Hæc Matamoros. Conspirat
aliud de eo testimonium Alvari Gomezii de
Rebus gestis Ximenii libro VIII. dum de
Professoribus agit Academia Complutensis.
Refertur quoque Andrea Navagerium homi-
nem scriptis suis bene notum, cum Vene-
torum Reipub. ad Carolum Cæsarem Legatus
veniret, audito eo Compluti, palmam
Italici aliquando prærepturum ingenuè con-
fessum fuisse. Sublatus tamen fuit è vivis
quinto vix ac trigesimo ætatis anno ingenii
sui monumenta hæc relinquens, Andrea
Schoto & aliis authoribus,

Magdalena; Heroicum & grandiloquum Poëma.

Epigrammata (eleganti, tersoque stylo scripta) de laudibus clarorum Complutensium.

Comedias IV. ex Italicis Latinas, numeris tamen non adstrictas, quas post authoris mortem vulgavit Antonius frater Toleti anno 1574.

Progyrnasmata Rhetoricæ artis, simulque *Annotationes*.

In Seneca Declamationes, controversias & deliberationes. Compluti 1539. in 4. De quo opere Andreas Schotus in *Notis ad Seneca has Suasorias* censet, varia Petreji testimonia inde adducens.

Abstineo Ludovici Catenæ Cancellarii Complutensis elegantissimo epigrammate, quo Petreji obitum luxit, cum apud Schotum in *Bibliotheca præstò* sit.

IOANNES PEREZ, laudatur eo quòd scripserit -

Itinerario de la India.

Author rei est D. Franciscus de Herrera Maldonado, & ex eo Antonius à Leone in *Bibliotheca Orientali* Tit. II.

IOANNES PEREZ, inscribitur author sequentium operum in *Indice Hispano librorum prohibitorum & expurgandorum.*
Catechismo.

Traducción de los Salmos.
Sumario de Doctrina Christiana.

IOANNES PEREZ DE MOIA, Bæticus, ex oppido S. Stephani Marianorum montium, diocesis Giennensis, in Metropolitana Granatæ urbis Ecclesia Canonicus, insignis Mathematicus, ut iis prodesset, qui vernaculam dumtaxat linguam callerent, sive ut consilio Ciceronis, hanc ornaret suarum artium & disciplinarum delitiis, publico dedit -

Fragmentos mathematicos, en que se tratan cosas de Astronomia, Geometria, y Geografia, Filosofia natural, Esfera y Astrolabio, y Navegacion, y Reloxes. Salmant. apud Ioannem de Canova 1568. in 8.

Ex hoc volumine post aliquot annos triplicatum majus factum est opus, nempe volumina tria sic inscripta;

Tratado de Matematicas, en que se contienen cosas de Arithmetica, Geometria, Cosmografia, y Filosofia natural.

I. *De Arithmetica*, quod seorsim prodiit Salm. 1562. apud Matthiam Gass. Matritique 1613. in 8.

II. *De Geometria practica y especulativa.*

III. *De cosas de Astronomia, Cosmografia y Filosofia natural.* Compluti 1573. in fol. apud Ioannem Gratianum.

Manual de Contadores. Compluti apud Ioann. Garsiam 1582. in 8.

Filosofia secreta, donde baxo de Historias fabulosas se contiene mucha doctrina provechosa a todos estudiosos, con el origen de los Idolos o Dioses de la Gentilidad. Compluti 1585. in 4. iterumque apud Andream Sanchez 1611. in 4.

Varia Historia de santas y ilustres mugeres en todo genero de virtudes. Matriti anno 1583. in 8. apud Franciscum Sanchez.

Comparaciones, o similes para los vicios y virtudes. Compluti 1583. in 8. Valentia 1599. in 8. Latine quoque edidit -

Silvam Eutrapelias; idest comitatis & urbanitatis: ex variis probata fidei authoribus & vitæ experimentis. Hispali anno 1579. in 8. Philosophiæ arcana plura præstigiisque oculorum jucunditate plenas ea continet.

IOANNES PEREZ DE MONTALVAN, Matritensis, Alphonfi Perezii Bibliopola filius, septemdecim annos natus scribere Comœdias cepit, quæ non sine adstantium plausu in theatris Hispaniæ recitatae sunt; Lupi à Vega sectator & quasi alumnus, perpetuusque admirator. Humaniores quoque literas amavit, ingenio præditus ameno, & sive profam sive versam pægeret orationem, parato & facili. Scripsit -

Novelas; seu fabulas ingeniosas atque elegantes. Matriti 1624. & 1626. 4. Hispali que apud Nicolaum Rodriguez 1641. in 8.

Has

Has Gallicè convertit Dominus de Rampale, Parisiisque edidit apud Petrum Recolet anno 1644. Idem opus cum hac inscriptione, *Sucesos y prodigios de Amor*, excusum fuit Hispali 1633. in 4. Dertusaque 1635. 8.

Vida y Purgatorio de S. Patricio. Matriti 1627. in 8. rursusque 1636.

Para todos; sive variæ lectionis librum exemplis moralibus divinis & humanis ornatum. Matriti 1640. in 4. 1651. & aliàs; necnon Bruxellis.

Elogios à Lope de Vega Carpio, o Fama posthuma. Matriti 1636.

Comedias; duobus tomis. Matriti & Compluti 1639. in 4. Valentiaque an. 1652. in 4.

Orfeo en lengua Castellana. Matriti anno 1624. Cujus quidem poematii verus author est Lupus à Vega Carpio, qui Montalvano ad famam hæc viâ grassanti autographum consignavit in manus, proprio ut nomine in vulgus ederet, propriæ suppellectilis, quam ditissimam sibi fertile, mirumque faciebat ingenium, prodigus.

Sesquianno ante obitum phrenesi correptus fuit; quæ tandem eum extinxit non plus XXXVI. annis natum. Parabat laudati operis, *Para todos*, alterum volumen, nec non *Artem bene moriendi*, dignum hoc quidem sacerdote, uti erat, opus: quæ ab Amicis post mortem ejus fama percrebuit. Mortuo parentarunt Hispanæ Musæ eo libro qui Matriti editus fuit -

La grimas a la muerte del Doctor Juan Perez de Montalvan inscriptus. 1639.

IOANNES PEREZ DE NVEROS, Bilbilitanus, sive ex Calataud nobilissima Aragoniæ regni urbe, utriusque Juris Doctor, regalique Fisci Advocatus, quem celebrat in *Commentariis rerum Aragonensium* Hieronymus Blancas pag. 752. & 784. editionis Francofurtensis; tantumque apud cives suos honoris nomen adeptum fuisse ait, ut tanquam alter Scævola Iurisperitorum eloquentissimus & eloquentium Iurisperitissimus censere-tur. Scripsisse dicitur -

Memorable libros: ex quo opere eum laudat Ioannes Franciscus Andreas Vitarrozius in *Notis ad opus, seu systema Coronationum*, pag. 247. & in *Notitia authorum* ibidem adductorum.

Summis item laudibus Blancas effert *Accusationem adversus quosdam Ioannis Lanuze Justitiae, ut vocat, Aragoniæ violatores*; ab eo, tanquam Fisci Patrono, Iudicibus oblatam, ex qua nonnulla is produxit, linguâ hominem & consilio suæ urbis principem appellans.

F. IOANNES PEREZ DE ROXAS, Cordubensis, ordinis B. Mariæ de Mercede redemptionis captivorum Bæticæ provinciæ, Astigitanæ domui cum præfset, edidit -

Sermones de las Dominicas de Pontificales. Astigi apud Simonem Faxardum 1624. in 4.

Parata habebat alia *Concionum volumina*, propediem publicanda; *Marial*; *Quaresma*; *Santoral*; *Dominicas del año*: nec non & in *Tobiam commentaria* elaborare se affirmabat. Habeo etiam testem Petrum de Sancto Cæcilio exalceatum hujusmet ordinis sodalem in Tractatu hucusque M. S. *De Scriptoris ejus sacræ familiæ*, de alio ab his diverso Ioannis nostri opere *pro Immaculata Deiparæ Conceptione*, anno superiore MDCXVIII. typis excudi cæpto. Quod quidem adservari in cœnobio Hispalensi refert Sylvester de Saavedra in lib. *De Sacra Deipara* disp. XVI. sectione XIV. num. 658. Mors quidem eum immaturè exemit è vivis, cum & in Italia Ioannis Cypriani generalis Præfecti vices, & procuratorium in Vrbe totius ordinis mandatum prudenter administrasset.

IOANNES PEREZ DE VARGAS, nefcio quis, reliquit M. S.

De los Linages de España, quem librum habuit Gundisalvus Argote de Molina; eratque in Bibliotheca Excellentissimi Ducis de Olivares.

IOANNES PERLIN, Matritensis, in sodalitate Iesuitico eximie floruit, artium & linguarum Græcæ, Hebraicæ, Latinæque peritiâ, Historiæ, Philosophiæ, Juris, Theologiæque; quam apud Indos, eò delatus, variis in urbibus Peruviani regni atque in Hispaniæ Murcia, Compluti, Matritique in Curia docuit. Inde in Germaniam veniens, Coloniae Doctoris acceptâ laureâ, magnâ illius Academiae commendatione eandem ibi scientiam professus fuit. Sed cum è Belgio in patriam rediturus, navigationi se accingeret, Dunkeræ obiit XXXI. O&MDCXXXVIII. Edidit -

Apologiam Scholasticam, sive Controversiam Theologicam pro magna Matris ab originali debito Immunitate. Lugduni per Iacobum, Mattheum & Andream Prost, an. 1630. in 4.

Sacrum Convivium, seu de frequentia & usu Eucharistiæ. Coloniae apud Ioannem Kinckium 1632. in 4.

IOANNES PETRVS FONTANELLA, Catalanus, Juris utriusque Doctor, & in Barcinonensi Curia Patronus causarum celeberrimus, editus est in oppido Olor Vicensis diocesis anno MDLXXVI. & inter Honoratos, ut vocant, cives Barcinonenses olim albo adscriptus. Legatus urbis suæ & Principatus in Curiam venit anno MDCXXI. ut ipse de se *De pact. nuptialibus* scribens claus. X. glos. unica num. 35. refert; magnâque nominis celebritate & famâ, quam doctissimis lucu-

Incubationibus in vulgus editis, quæ hodie extant, mirificè augebat, charus omnibus vixit. Et nisi in tempora incidisset turbata, discissæque miserabiliter reipublicæ, cuius æstu inter primos fuit abreptus, secundiore adhuc famâ nomen suû immortalitati commendavisset. Creatus enim tempore eo, quo Veleziorum Marchio cum regio exercitu Barchinonensis urbis instabat mœnibus, summus ejusdem urbis Prætor (*Iuratum in capite* vocant) magna pars enatarum inde turbarum, præfractæque civium contumaciæ fuisse dicitur. Nemo tamen æqualium hujus temporis doctrinæ ejus præstantiam non summis laudibus extollit; quorum laudatorum Catalogum Iosephus Fontanella filius in Galliis nunc exul, *Decisionum*, quarum jam meminimus, editioni adfixit. Opera ejus hæc sunt;

De Pactis nuptialibus, sive Capitulis matrimonialibus Tractatus; duobus tomis. Prior nuptialia pacta, quibus parentes filio uxorem ducenti, posterior ea, quibus filia nubenti prospicere solent, comprehendit. Barcinone 1612. in folio. Genevæ 1638. in folio. Venetiis apud Bertanos 1645. fol. Genevæ iterum 1659. in folio.

Sacri Senatus Cataloniae Decisiones; duobus voluminibus. Barcinone apud Petrum de la Cavalleria 1639. & 1645. in fol. Prius eorum Venetiis quoque 1640. Genevæ demum utrumque 1662. in folio.

Parare se non uno loco scripserat, *Testamentum illustratum*.

IOANNES PETRVS GVTIERREZ, Sacerdos ordinis Alcantaræ, Philippo II. Regi Hispaniarum à sacris, primusque Sacrista, edidit, ab Arnaldo Vvione eo nomine laudatus libro I. *Ligni vitæ* cap. LXXXIV. vernaculè, ut suspicor,

Del Origen de Alcantara. Matriti apud Alphonsum Gomez 1576. in fol.

IOANNES PETRVS DE PATOS, Cæsar-Augustanus, ut inscribitur, Miles, & Iurifconsultus, librum edidit -

In Observantias & Fora regni Aragonum; qui cum aliis aliorum antiquiorum scholiis M. S. adservabatur in Bibliotheca Antonii Augustini Tarraconensis Præsulis: ut videre est in ejus Catalogo, Latino scilicet M. S. codice CCCCLII.

IOANNES DE PINA, Matritensis, Iesuitarum sodalis, Rector olim collegiorum de Almonacir & S. Clementis, qui anno elapso MDCLVII. in Matritensi admodum senex commorabatur, scripsit doctè -

Commentarios in Ecclesiasticum; tomis V. Lugduni apud Jacobum, Andream, Matthæum Proft 1637. in folio.

Protologia ejusdem de Beata Virgine

Maria, vidit M. S. Petrus de Alva Franciscanus, de qua in *Militia Conceptionis*.

IOANNES DE PINA, Notarius, ut credo, Matritensis, scripsit varia, scilicet -

Novelas y Comedias. Matriti anno 1624.

Varias fortunas y versos. Ibidem anno 1627.

Epitome de Fabulas antiquas. Ibidem anno 1635.

F. IOANNES DE PINEDA, Medinacampi nobilissimo Castellæ veteris oppido natus in Minorum familia, provinciæque prius Sancti Jacobi, postmodum Conceptionis, præterito sæculo, sacra, profanæque eruditionis laudem singularem laboriosissimis editis in publicum Christianæ Philosophiæ atque universalis Historiæ monumentis collegit. Desideratur in eo tamen à doctioribus cum styli elegantia, quam adhibere minus curavit rebus omnino intentus, tum Historicorum veterum, Berosique & aliorum ab Annio Viterbiensi in lucem editorum, quos eruditi omnes respuunt, maturius examen. Edidit nempe -

La Monarquia Ecclesiastica, o Historia universal del Mundo; XXX. libris, quatuorque voluminibus divisam. Salmanticæ 1588. in fol. Barcinonæque 1594. fol. apud Jacobum Cendrat. Quintum volumen elenchus conficit.

Agricultura Christiana, que contiene XXXV. Dialogos familiares, donde se trata muy varia, provechosa y apacible doctrina; duobus tomis. Salmanticæ apud Petrum de Adurze & Didacum Lopez 1589. in quibus (ait Vvaddingus) *quidquid ad animum Christianè excolendum expeçtet, artificiosè, miræque eruditionis & rerum varietate intexit*.

Historia maravillosa, de la Vida maravillosa y excelencias de S. Juan Baptista. Salmanticæ apud Gasparem de Portonariis 1574. in 4. Barcinone 1596. in 4. Medinæ campi 1604.

Ex antiquo libro M. S. lucem vidit Pinedæ curâ libellus, qui vulgò circumfertur hæc inscriptione,

El Paso honroso defendido por Suero de Quiñones. Salmanticæ 1588. in 8. apud Cornelium Bonardi.

Alia tribuit nostro Lucas Vvaddingus de *Scriptoribus ordinis Minorum*, quæ lucem desiderant; nempe *Chiliadas universi*, carmine Hispano, duobus tomis: *Hecatomæon*, sive *magnum opus Latinorum sermonum*, totidem tomis; quæ duo opera ipse appellat author in præfatione *Agriculturæ; Chriam Philothimicam adversus ambitiosos*; Librum contra *peccata & errores linguæ; Miscellanea diversa; Commentaria in X. primos Davidis Psalmos; in Threnos Ieremie; Eptanomicum præludium ad expli-*

explicationem Decalogi; Pentalogum juniorum Prædicatorum; Convivium nobilem; Visionem delectabilem carmine Hispanico cum glossis; Alveola IV. locorum communium diversarum materiarum; Commentaria in Metaphysicam. Hæc Vvaddingus. Adjungit Antonius Daza IV. parte *Historiæ ordinis Minorum* lib. IV. c. XIV. *Commentaria in Symbolum S. Athanasii*; observatque omnia ejus commentaria, deducto calculo, sex millia octingenta viginti sex papiraceæ chartæ folia implere. Decessit octogenarius, jacetque in patrio sui ordinis monasterio.

IOANNES DE PINEDA, Hispalensis, nobili loco natus, in Societate Iesuitarum, cui salutis anno MDLXXII. accenseri voluit, omnigenâ doctrinâ sic profecit, virtutumque omne genus coluit, ut patriæ suæ, ac sodalitati clarissimæ immortale quoddam decus atque ornamentum pepererit. Virtutes celebrat *Iesuitica Bibliotheca* author. De studiis verò ut referamus, quæ in primis huc pertinent, ephæbus adhuc, necdum Sacerdos Philosophiam docuit Granatæ, posteaque Hispali, Theologiam item D. Thomæ Cordubæ; necnon & Sacræ Scripturæ libros decem & octo integris annis, cum Cordubæ, tum Hispali, tum Matriti sodalibus exposuit. Præfuit Hispalensi domui Professæ, collegiique à fratre in eadem urbe fundato. Præterea Romam venit provinciæ suæ Bæticiæ Procurator, ubique & apud omnes singularis doctrinæ atque exquisitæ eruditionis famam sibi comparans. Nam & Eboræ in Academia, cum illac transfiret, solenni oratione fuit salutatus, inscriptumque parieti ad posterorum memoriam, *Hic Pineda fuit*. Lucubrationes ejus doctissimæ omnes produnt authoris sui dotes animi singulares, quibus instructus ad scribendum accessit, ingenium capax & acutum, inexhaustam eruditionem, omniumque ferè librorum notitiam, trium linguarum Latinæ, Græcæ, Hebraicæque non vulgarem cognitionem, subactum pertinaci Sacrarum Literarum, veterumque omnium Patrum ac profanorum Scriptorum lectione animum, rarumque in enodandis & eruendis Bibliorum sensibus dexteritatem. Opera hæc ab eo habemus;

Commentariorum in librum Iob, adjunctâ singulis capitibus sua Paraphrasi, quæ & longioris commentarii summam continet, tomos duos. Prior Matriti editus fuit ann. 1597. posterior 1601. in folio; Hi subinde Coloniae apud Antonium Hierat 1600. Venetiis, Antverpiæ anno 1609. recusati sunt.

Salomonem prævium, ad commentarios scilicet suos in Salomonem, sive De rebus Salomonis lib. VIII. Lugduni 1609. in fol.

Commentariorum in Ecclesiasten, duos tomos. Antverpiæ apud Belleros anno 1620. in folio.

Prælectionem sacram in Cantica Cantorum, quâ nomine Theologici gymnasii accepit Hispali Cardinalem de Guevara hujus urbis Præsulem, cum collegium Societatis inviseret. Hanc vulgarem vidimus Hispali apud Clementem Hidalgo 1602. in 4.

Indicem expurgatorum librorum vastæ molis, & stupendæ lectionis opus, auctoritate S. Inquisitionis Hispaniæ editum, semelque, atque iterum auctum; quem illi laborem D. Antonius Zapara S. R. E. Cardinalis, supremus Fidei apud nos Censor, suo, totiusque ordinis nomine gratulatus est per epistolam. Prodiit 1640. in fol. Matriti.

De C. Plinii loco inter eruditos controverso ex lib. VII. Cap. L. Atque etiam movbus est aliquis per sapientiam mori; & minutiora aliqua in amicorum gratiam.

Hispana hæc -

Memorial de la Santidad y Virtudes de D. Fernando II. Rey de Castilla y Leon. Pro quo Philippus Rex noster Catholicus propriis literis ei gratias egit; designavitque Pinedam oratorem suum ad Summum Pontificem, ut ejusdem Sancti Regis canonizationem procuraret; nisi ætas & alia privata incommoda obstitissent.

Sermon de la Inmaculada Concepcion de Nuestra Señora; simulque -

Advertencias del Privilegio XI. de los del Señor Rey D. Juan el Primero de Aragon en favor de la fiesta de la Concepcion de Nuestra Señora, con una Constitucion de Cataluña, y otro Fuero de Aragon del Señor Rey D. Juan el Segundo en la misma materia. Hispali 1615. in 4. Postea suppresso nomine -

Memorial de respuestas a las oposiciones que se hazen contra el Privilegio del Señor Rey D. Juan el Primero de Aragon.

Oracion fúnebre en las exequias de Doña Luisa de Caravajal (quæ Londini Anglorum decessit anno MDCXIV. eximia sanctitatis ac zeli Heroïna) *que se dixo en el Colegio Ingles de la ciudad de Sevilla*.

Posthumum reliquit, non tamen omnino expolitum,

Instrumentum Domus Sapientiæ: seu sacram æquè ac variam supellestem Sacris Scripturis apparandis, adornandis, instruendis, pro dignitate tractandis necessariam, XIV. libris expositam.

Decessit sexto Kal. Februarii an. Christiano MDCXXXVII. ætatis suæ LXXX.

D. IOANNES DE PINEDA HVRTADO DE MENDOZA, Clementinus Bononiæ sodalis in collegio Hispanorum, Canonumque vespertinus in Academia ejusdem urbis Professor, in regno Neapolitano generalis fuit copiarum militarium Iuridicus, ac Vicariæ Curia criminalis Iudex. Scripsit *Prolem Aegidianam*.

De quo opere nil aliud scio.

IOAN-

IOANNES PINTO RIBEIRO, Lusitanus, Iurisconsultus, non vulgariter laudatus doctrinæ atque eruditionis merito ab Antonio Brandaõ Cisterciensi in Præfatione suæ continuationis *Monarchiæ Lusitanæ*; dum Brigantinus Portugalliæ non bono jure dominaretur, scripsit libellum, quem Italicâ linguâ vidimus Romæ,

A notomia delli regni di Spagna, nella quale si dimostra l'origine del dominio, la dilatazione delli Stati, la successione delle linee de i suoi Re: simùlque -

Discorso dell' usurpatione, retentione, e ristoratione del regno di Portogallo. Olissipone apud Sancium Beltrandi 1643.4. Lusitanæ.

Preferencia das Letras as Armas. Hunc Tractatum laudat Georgius Cardosus in *Agiologio Lusitano* die IV. Junii pag. 542.

Senatorem se Concilii Cameræ ipse inscribit; confecisseque eum *Commetarios sobre Luis de Camuës* Brandanus idem eo loco refert.

F. IOANNES PINTO DE VICTORIA, Lusitanus, patria ex Madera Lusitanæ ditioris in Oceano Insula, Carmelitarum habitu in Valentia urbe suscepto, Præfectus hanc domum, imo & Aragoniæ provinciam aliquando gubernavit, Baticamque cum potestate Visitatoris lustravit, Doctor Theologus. Scripsit de rebus domesticis -

Gerarquia Carmelitana y gloria de los Santos del Monte Carmelo, con Sermones para los dias de sus fiestas: scilicet priorem partem. Valentia 1616. in 4. apud Ioannem Chrysof. Garriz.

Vida del Venerable P. M. Fr. Iuan Sanz del orden de Nuestra Señora del Carmen: simùlque -

Vida de las hijas espirituales del Venerable Padre Fr. Iuan Sanz. Item -

Vida del Principe de Macedonia Pedro Angelo Zernobichio, o Fr. Angelo Religioso del Carmen. Ibidem 1612. in 8. apud Chyloftomum Garriz.

Inter vivos esse desit Valentia anno MDCXXXI. nondum absolutus Aragoniæ provinciæ Præfecturâ.

D. IOANNES PIZARRO DE ARAGON *Truxillii* ortus, Calatravensis eques, ingenuâ eruditione, moralisque doctrinæ præceptis eleganter institit in eo libello, cui ita inscripsit,

Discursos de la Razon. Matriri 1629. 8. Hæ sunt epistolæ quorundam vitiorum ad virtutes, harumque invicem ad vitia mutuò datæ, stylo nempe rationis exarata. Navabat in alio libro operam, cum hos discursus emisit foras, sic indigitato, *Erudicion de Reies y privados.*

F. IOANNES DE LA PLATA, Hispalensis, Carmelita, ordinis sui Ecclesiastes &

Chronographus, edidit -

Defensorio de la Antiguedad, Legisladores y Santos de la sagrada Religion de Nuestra Señora del Carmen de la antigua observancia. Hispali 1639. in 4.

Defensivo contra el frenesi de Portugal; sed suppressio nomine. Compluti 1641.

Paulò post transfretavit in Americam, cogitans neicio quid de *Cantabrorum Historia.*

IOANNES PLAZA, domo ex Medina-celi oppido, Iesuitarum sodalis eximiæ morum sanctitatis, obiit Mexici Novæ Hispaniæ anno MDCII. ætatis LXXV. cum inter alia edidisset Concilii Provincialis Mexicani iussu,

Cathecismum, quo rudimenta Christianæ religionis teneræ ætati traderentur.

F. IOANNES POIG, nescio cujus familiaris religiosæ sodalis, edidit sic inscriptum opus,

Del Maior del Cielo. Cæsaraugustæ anno 1615.

IOANNES POIANCO, Burgenfis, Romæ ingressus Iesu Societatem an. MDXLI. cum adhuc Pater Ignatius in vivis ageret, Pataviùmque destinatus pro capièda Theologorum doctrina, fructuosissimum se se in omnibus novæ fodalitatis operarium exhibuit. Tribus namque Præpositis generalibus, Ignatio nimirum, Iacobo Lainio, & Frâncisco Borgia à secretis, à consultationibus, & ut dici solet, pedes & manus fuit. De quo plura *Societatis Bibliotheca* author. Scripsit -

Directorium ad Confessarii & confidentis munus rectè obeundum: anno 1554. quod editum sepius indidem fuit; Venetiis quidem per Iacobum Leonium 1574. in 12. & alibi. Recoctum Paderbornæ vidimus 1617. in 8. Italicum autem operâ Ioannis Mariæ Tartia Venetiis apud Damianum Zenarum 1579. Illiricè quoque vertit, characterèque Latino edidit Simon Budinæus Iadrensis Romæ typis S. Congreg. de Propaganda Fide. 1636. in 8. Gallicè item prodiit Lugduni ex officina Nicolai Choquenot 1598. in 16.

Doctrinam Christianam; Italicè Venetiis apud Franciscum Pampazzetum, 1570. in 16.

De septem Peccatis mortalibus.
De Humilitate item paulò ante mortem aptissimè ac luculenter scripsisse eum *Bibliotheca* ait Scriptor.

Extat quoque inter opuscula *Pro Sodalitate B. Virginis*, ejus -

De modo orandi, & psallendi cum fructu, libellus; quod Ant. Possévinus in *Apparatu sacro* refert.

Constitutiones Societatis Iesu à S. P. Ignatio Hispanè conscriptas latinè vertit. *Industrias* quoque quasdam edidit ejusdem B. Patris iussu ad usum doctrinamque operariorum,

riorum, qui in missionibus versantur: ut refert Bernardus de Angelis in Præfatione ad *Industrias P. Claudii Aquarivæ*. Scripsit præterea, ut refertur in eadem *Bibliotheca*, Tractatum sanè præclarum hoc titulo,

Industria ad vitam secundum triplicem conatum, ad Deum eundi, ad nostra exeundi, ad Deum redeundi. Reperio etiam Ioannis Polanci nomine inscriptum -

Methodum ad eos adjuvandos, qui moriuntur. Qui & Macerata per Sebastianum Martellinum 1575. in 12. & Romæ per Victorium Alianum 1577. in 12. editus fuit.

Decessit è vita sexagenario major XXI. Decembris MDLXXVII.

F. IOANNES PONZE, ordinis Sanctissimæ Trinitatis, cœnobiorum Conchensis, Burgenfis & Salmantini, aliorumque Præfectus, S. T. Magister, vitæ sanctimoniâ spectabilis, scripsit, uti domesticæ docent, *Iardin de Monjas.*

Del Santuario in signe de Nuestra Señora de Texeda; & alia pia opuscula,

D. IOANNES PORTER, Aragonius, dedit foras libellum -

De Vera Oboli signati Aragonii estimatione. Cæsaraugustæ 1616.

F. IOANNES DE PORTVGAL, Lusitanus, ordinis S. Dominici, Vifensis in eo regno Episcopus, scripsit -

De Spiritu sancto; tomis duobus. Conimbricæ apud Didacum Gomez de Lovreiro 1644. Laudat Ioannem de Portugallia Comitissæ Vimiosii filium Alphonsus Fernandez, ejusque erudita *Commentaria ad Primam Partem S. Thomæ;* eundem fortè cum nostro.

F. IOANNES PRVDENTIVS, Cæsaraugustanus, Mercenariorum, quos vocant, fratrum fodalis, in Complutenfi Academia primarius Theologiæ Professor insigni doctrinâ, singulari memoriâ, & promptissimâ, etiam ex tempore, Latinæ linguæ usu & eloquentiâ præditus; scripsit -

De Incarnatione Verbi, in Tertiâ Partem Sancti Thomæ. Lugduni 1654. in fol. & alia, quæ in schedis remanserunt. Obit namque post annum MDCLX.

F. IOANNES DE LA PVENTE, domo ex urbe Pincia veteris Castellæ, Dominicanorum fodalis, Historicen & sacras literas egregiè calluit, iudicio usus limato & solido. Quare Philippus III. Rex Catholicus destinavit eum rerum sub ejus imperio gestarum enarratorem. Hoc munere functus fuit non minùs sub Philippo IV. ad Sancti Thomæ collegium Matricense, cui & præfuit; Fidei rerum apud Sancti, ut vocant,

officii Iudices interim censor. Publicavit ingentis operis volumen primum, quod sequi debuerunt alia tria; scilicet -

La Conveniencia de las dos Monarquias Catholicas, la de la Iglesia Romana y la del Imperio Español; y defensa de la precedencia de los Reies Catholicos de España a todos los del Mundo. Matriri 1612. in folio.

Scio intercessisse Patris secundæ publicationi nescio quam Senatoris regii, cui hæc cura injuncta fuit, pertinaciam, sive superstitionem haud permittendi in vulgus ire quidquid author adversus supposititium Scriptorum *Dextrum*, hujusque farinæ alios liberè, doctèque in eo volumine consignaverat. Quo ut librum multaret, morigerum se præbens illius consilio, censuræque, persuaderi numquâ voluit. Videndus de Pontano nostro Ioannes Lopez Episcopus Metropolitanus IV. Parte *Historiæ ordinis Predicatorum* Lib. III. cap. LVIII. & LXII. Nescio an hujus sit libellus sic inscriptus *Arbol de la Vida*, editusque Compluti 1572. in 8.

F. IOANNES DE QVINONES, Mexici Novæ Hispaniæ natus, Eremitarumque ordinem professus, vir pius, scripsit linguâ Tagallicâ, ut author est Ioannes Grixalva in *Chronico Neo-Hispaniensi Augustiniano*, *Arte y Vocabulario de la lengua Tagalica.*

D. IOANNES DE QVINONES DE BENAVENTE, patriâ ex oppido *Chinchon* agri Toletani, post aliqua exercita jus populis dicendi munera, in collegio tandem Iudicum, qui criminalibus negotiis in Curia præfunt, Regemque comitantur (*Alcaldes de Casa y Corte* vulgo appellamus) diu fedit magna cum laude; vsque ad obitum scilicet, Delectabatur variâ lectione, librariâ supellectile affatim dives. Cujus rei opuscula ab eo typis edita non obscuri sunt testes. Scripsit namque -

Tratado de las Langostas. Matriri anno 1620. in 4.

Discurso de la Campana de Vililla. Matriri 1625. in 4.

Discurso contra los Gitanos. Ibidem 1631. in 4.

Tratado del Carbuco, donde se tratan sus virtudes, y de las otras piedras, que estavan en el Racional del Sumo Sacerdote. Matriri anno 1634. in 4.

Explicaciones de unas monedas de oro de Emperadores Romanos, que se hallaron en el Puerto de Guadarrama. Ibidem 1620. 4.

Suceso de la batalla memorable de Pavía. Ibidem 1634. in 4.

Apologia contra los Indios.

Falsedades de Miguel de Molina. (Hic falsarius fuit insignis, qui suspensio vitam finivit) Matriri 1642. in 8.

Eccc Del

Del Monte Vesuvio. Ibidem anno 1632. in 4.

Discurso sobre la Carta, que la Magestad del Rey D. Felipe IV. escribió a las ciudades, Grandes y Titulos de su reino a la entrada en el gobierno de sus reinos. Erat M. S. in Bibliotheca Olivariensi.

Disputa Politica, que consta de seis Oraciones, en que se trata de como se a de hazer la guerra felizmente; ex Latino Nicolai Vernulzi in Hispanum vertit sermonem, Matritique publicavit 1644. in 8.

Memorial a la Inquisicion sobre un Indio que tenia menstruo. in 4.

Corografia de Lerida & nescio an alia. Desiit inter vivos esse ante annum MDCL.

IOANNES DE QVINTELA LEDESMA & BRACAMONTE, Segoviensis, vulgavit *Letras divinas*; vario carminis genere. Matriti apud Thomam Iunti anno 1623. 8.

F. IOANNE DE QUIROS, Minorita, Theologiae Lector emeritus, Pater, ut vocant, provinciae Baticae, Indiarumque Vicecommissarius generalis, edidit -

Rosario Inmaculado de la Virgen Santissima y maiores testigos de su originea gracia. Hispali 1650. in folio.

Maria, o secundo tomo de los mysterios y glorias de Maria. Hispali 1651. fol.

IOANNES DE QUIROS, unus ex Parochis almæ Ecclesiæ Hispalensis Metropolitanæ, lufit serio -

Christopatia; o Passion de Christo Nuestro Señor, septem Canticis. Toleti apud Ioannem Ferrer. 1555. in 8.

F. IOANNES DE RADA, Aragonius, Tautensis, ex ordine Seraphico, princeps in Salmantina Ordinis sui domo sacrae scientiæ Professor, propter excellentiam doctrinæ, ut refertur, Romam fuit accersitus, quò in ancipiti illa de Auxiliis divinæ gratiæ controversiâ inter Dominicanos & Societatis Patres excita consultor esset. Romæ in comitiis ordinis generalibus Ultramontanorū Commissarius, ut vocant, generalis renuntiatus, Clementi VIII. & Paulo V. Clementis successori gratulatio valde extitit, doctrinæque, ac subtilis admodum ingenii, modestiæque & gravitatis nomine maximi habitus. Consequutus inde est Tranensem Archiepiscopalem sedem in regno Neapolitano. At cum Philippus Rex III. ad Pactensis in Sicilia Episcopatus obeundum officium eidem Paulo Pontifici solito more commendasset, illéque cum retentione Archiepiscopalis etiam tituli providisset eum huius Ecclesiæ pastorem pede nondum insulæ il-

Jato in cœnobio ipso Sancti Francisci de Paula Calabriae provinciae magno omnium dolore inter vivos versari desuit. V. die Ianuarii anni MDCVIII. Scripserat Salmanticae, atque ediderat -

Controversias Theologicas inter S. Thomam & Scotum; duabus partibus. Salmanticae 15. . . , & 1599. folio. Venetiis 1598. in 4. Parisiis apud Arnaldum Sittart 1589. in 8. Coloniae 1616. in 4. Item Venetiis eodem anno. . .

Ab his, quæ ex Luca Vvaddingo desumpta sunt, variat aliquantulum Vincentius Blafcus Lanuza in *Historiarum Aragonensium* volumine altero lib. V. cap. XLIII.

IOANNES RAMIREZ, Toletanus, Compluti in Rhetorum gymnasio Antonio Nabriffensi successit, vir leni quâdam facundiâ, & styli elegantia ac puritate excellens, tantâ verò probitate & in rebus domesticis tractandis vigilantia, ut meritò frugi appellari potuerit. Multa scripsit, partim dialogis, in quibus scribendis multum oblectabatur, partim oratione perpetua, ferme ad œconomica cuncta pertinentia, quæ in lucem nondum venerunt. Alebat domi adolescentes ingenuos, quos & moribus & literis probè instituebat. Hæc de eo totidem verbis Alvarus Gomezus *De rebus gestis Ximientii* lib. III.

IOANNES RAMIREZ, ordinis Sancti Iacobi Sacerdos, Salmanticae in collegio huiusmodi splendido ac divite Iuri operam viginti quatuor annis laudabilem posuit, creatus etiam Iuris canonici Doctor, eisdemque per octodecim annos, susceptis quatuor per vices cathedris, Professor. Iam Lucroniensis Inquisitor factus edidit -

Expositionem Bullæ Alexandri III. De confirmatione ordinis Militiæ D. Iacobi; ad Philippum III. Regem. Burgis ex officina Ioannis Baptistæ Vareseii 1599. in folio.

Annumeratus aliquando fuit supremi Senatus Patribus, qui religionem tuentur. Nec non inter Burgensis Ecclesiæ Canonicos eum numerat *Theatri Ecclesiastici* author Aegidius Gonzalez Davila.

F. IOANNES RAMIREZ, patriâ ex oppido Morillo, quod in Rioxa est, Dominicanus, Sac. Theol. Magister, eximia vitæ integritate probavit adeo se Philippo III. Regi, ut anno MDC. Guatemalensis apud occidentales Indos Antistes ab eo nominaretur, sed, ut decebat, invitus. Egerat olim subdita illius gentis causam ad nos ex India ipsâ rediens, quo tempore libellum supplicem publicavit -

Advertencia sobre el servicio personal, a que son compelidos los Indios de la Nueva España. Nec frustra; siquidem statim de non

non imminuenda eorum libertate fuit provisum. Scripsit item -

Campo florido, exemplos de Santos para exortar a la virtud con su imitacion y exemplo. Hic fortè liber aliàs audit, *Altar de las virtudes*, Madriti editus anno 1658.

Obit anno MDCIX. Cujus cadaver sexennio jam exacto nil contraxisse corruptionis apparuit. Hæc Aegidius Gundifalvi Davila regius Castellæ & Indiarum Chronographus in *Theatro Indicarum Ecclesiarum*, præter domesticos testes.

F. IOANNES RAMIREZ, ordinis Minorum provinciae Sancti Iacobi, scripsisse dicitur insignem -

Regula Sancti Francisci expositionem; quem laudat Ludovicus Mirandensis, non Vvaddingus.

F. IOANNES RAMIREZ, Toletanus, ordinis Sanctiss. Trinitatis, scripsisse dicitur - *Del Patrocinio de Nuestra Señora*.

IOANNES RAMIREZ DE ARELLANO scripsit -

Suma de la Ortografia Castellana. Antverpiæ apud Plantinum in 16.

D. IOANNES RAMOS DEL MANÇANO, Salmantinus, Francisci regii Senatoris atque Indiarum olim Pro-præsidis, nunc Regis nostri Caroli II. Præceptoris filius, fortis, ut cum Poëta dicam, creatus forti, Iuris libros paterno exemplo, non jejune, sed amœntoris totius doctrinæ tam sacrae, quam profanæ collectis & ubique sparsis floribus in Ticinensi Academia, delatus eò cū patre Magistratus extraordinarii Mediolanensis Præsides, quos Salmanticae olim didicerat, explicuit exteris, Professorem Legum primarium agens; ediditque ad specimen sui Iurisprudentiæ studiosis dandum -

Academica Analecta ex L. Axiomatis sive Deprecatio XI. D. De Lege Rhodia de jactu. in 4.

Tribonianum, sive errores Triboniani de Pœna Parricidii. Mediolani 1659. in 4.

Creatus inde Fiscalis Advocatus Mediolanensis, posteaque Senator, paulò post Matritum evocatur, ubi in Concilio regii patrimonii Senator quoque jus dixit ad obitus diem usque, sibi & aliis, si de re profanè loquimur, immaturi; quem contigisse credimus sive Iulio sive Augusto mense anno MDCLXVIII.

Delectabatur is non mediocriter Poëtico studio, formabaturque non ineleganter aut ineruditè carmina vulgaris linguæ, quorum in primis laudatur Tragicomædia huius tituli,

Abides, o el Pastor regio, sub anagra-

matico nomine *Romani Sfortie Cusani Academicæ Affidati Ticinensis gymnastii*, singularis genii atque eruditionis, nec vulgo scriptum opus: quod Franciscus pater non invidet forsitan publicæ luci.

IOANNES RAPHAEL MOXIVS, vulgò MOX, Gerundensis, Doctor Medicus, vulgavit -

Methodi medendi per venæ sectionem morbos muliebres acutos, libros quatuor; quibus succedit, *Spicilegium eorum, quæ à variis sunt scripta de curandi ratione per venæ sectionem febres, quas humor putrescens accendit*. Coloniae Allobrogum apud Samuëlem Crispinum 1612. in 8.

IOANNES REBELLO, Lusitanus ex oppido Prato Lamecensis diœcesis, Societatis Iesu Sacerdos, vir pius, vernaculâ dedit linguâ Hispaniæ Castellanae -

Historia de los milagros del Rosario de la Virgen Nuestra Señora. Vllisipone 1599. & 1617. in 8. sive *Del Santo Rosario*. Eboræ 1599. 8. & 1600. tribus tomis apud Eman. de Lyra.

Dos Dialogos de la Virgen Nuestra Señora.

Doctrina Christiana. Vida y Corona de Christo Nuestro Señor. Olisipone apud Franciscum de Lyra 1600. in folio; aliâque nondum edita.

Denatus est Eboræ XIV. Iulii MDCII. ætatis suæ LX. Ferdinandi Rebelli frater germanus fuit, de quo alibi egimus.

IOANNES REZIO DE LEON, scripsit, ut Antonius Leo ait in *Biblioth. Indica*,

Relacion y descripcion de las provincias de Tipuanc, Cunchos y Paititi 1624. folio.

D. IOANNES DE REDIN, Pampilonensis; Iuris Doctor, Pincianæ Curia tum causarum criminalium Iudex, tum civilium fuit, deinde Corunienfis urbis, Galleciæque totius Iuridicum conventum Præfectus rexit. Nec non & apud Granatenses eodem gestomunere, meruit tandem inter Fidei rerum summos Iudices suffragium ferre, indidemque ad amplissimum ordinem Castellæ Senatus, hoc est, ad supremum regni Magistratum, vocari. Quæ inter probitatis, miræque integritatis, solertiæque ac doctrinæ ad gerendam rempublicam, forique praxim utilis adepta fama, in excelso eum, sublimi que loco apud æquales omnes constituit. Sed cum talis vir sacrorum administrationis dignus maximè videretur, à Philippo Rege II. immortalis memoriæ Pontificiam Turisonensis Ecclesiæ insulam obtinuit, dum annus verteret superioris sæculi septuagesimus septimus. Emisit in publicum -

De Majestate Principis Tractatum

tum Relektioni Proœmii Institutionum Imperialium accommodatum; ad Carolum Principem Hispaniarum. Pincia 1568. in folio.

De Interdictis, alium Tractatum in schedis reliquit.

Abiit ad plures anno MDLXXXIV. Quæ meritissimum regium Consiliarium, indeque integerrimum Præsulem vocat Ignatius Lopez de Sálzedo in *Addit. ad Bern. Diaz Praxim crimin. c. LVIII.*

F. IOANNES REDONDO, ordinis Sanctissimæ Trinitatis, scripsit -

Tratado de la limpissima Concepcion de la Virgen Santissima Madre de Dios, sobre el Psalmo XLVII. Hispali 1616.

F. IOANNES DE RIBAS, Franciscanus frater provinciæ S. Gabrielis, è duodecim unus, qui sementem Evangelii apud infideles Indos reperti nuper orbis primi fecerunt, zelo ardens commissæ sibi provinciæ utilius gerendæ conscripsit Mexicano idiomate -

Christianam Doctrinam, seu Catechismum:

Dominales per totum annum Sermones.

Dialogum devotissimum de vita hominis Christiani. Nec non & ex Latino in eandem linguam convertit -

Vitas Patrum Sanctorum; itemque *Vitas Patrum*, & suorum sociorum, qui primi lucem Evangelii his populis intulerunt.

Tetzeucano in cœnobio curvatis prope lectulum genubus sanctissime expiravit, die Junii XXV. anno MDLXII.

F. IOANNES DE RIBAS CARRASQVILLA, Dominicanus cœnobii Cordubensis, edidisse fertur -

Defensa de la doctina del Angelico Doctor mejor exequetada &c. Madriti 1663. fol.

IOANNES DE RIBERA, Barcinonensis author est -

Duarum Orationum, alterius de *Philosophia laudibus*, alterius in *laudem Sancti Dionysii Areopagite*. Barcinone anno 1578. in 4.

D. IOANNES DE RIBERA, Presbyter Hispalensis, edidit -

Declaracion del Credo y otras Orationes. Matriti apud Ludovicum Sanchez 1591.

Catecismo de los Moros nuevamente convertidos. 1599. 4.

D. IOANNES DE RIBERA, Petri Afan de Ribera Tarife Marchionis & Alcalitani Ducis, qui Neapolitanum regnum pro Rege administravit, filius nothus, germanum Christianæ pietatis, virtutumque sacro Im-

perio dignarum exemplar, post gubernatam Pacensem Ecclesiam, Valentinus Archiepiscopus, simulque Patriarcha Antiochenus, creatus fuit anno exacti sæculi LXVIII, ætatis suæ XXXVI, cujus præcipue impulsu memorabilis illa facta est è regno illo atque universa Hispania Maurorum, hoc est, Mauri sanguinis reliquiarum, expulsio, de qua multi multa dicunt, atque inter alios Gaspar Escolanus lib. X. *Historia Valentina* cap. XXVIII. & sequentibus. Edidit Franciscus Scriva Iesuita quiddam ab Archiepiscopo in literas datum fuit super hoc argumento, scilicet -

Instancia hecha para la expulsion de los Moriscos.

Memorial para lo mismo.

Sermon que predicó luego que se publicó la expulsion. Valentia apud Petrum Mey. 1612. in 4. Item prodierunt ab eo -

Constituciones de la Capilla y Colegio de Corpus Christi; quod ipse erexit. Valentia 1605.

IOANNES DE RIBERA, Magister Theologus, laudatur, ut scriptor -

Declarationis Symboli Apostolorum, & Orationis Dominicæ, à F. Pedro de Alva in *Militia Conceptionis.*

IOANNES DE RIBERA, Americanus, in Nova Hispania natus, in Iesuitarum sodalitate Philippinis Insulis, Manilæ usque ad mortem permanens, illuxit splendore vitæ religiosæ ad amissim directæ: reliquitque -

Responsa moralia; quæ lucem hactenus non viderunt: præter -

Annua literas Philippinarum à Junio MDCII. ad Iunium MDCIII. Italico sermone Romæ editas anno 1605.

IOANNES DE RIBERA SAAVEDRA, Hispalensis Curia in criminalibus causis Notarius, atque item regiarum Castellæ & Portugalliæ classium, optimo & raro laicis exemplo edidit -

Lecciones para saber morir. Hispali 1642. 8.

F. IOANNES DE RIERA, Majoricensis, ordinis S. Francisci, vir pius ac doctus, doctrinæ Raimundi Lulli civis sui addictissimus; cujus causam Romæ multis annis defendit edito insuper docto -

Tractatu, in quo respondet omnibus, quæ hucusque objecta sunt Raimundi doctrinæ. Palmæ Majoricarum 1627. in folio.

Decessit in Hibernorum seu S. Isidori collegio Romano, uti Lucas Vvaddingus refert.

IOANNES RIPOL, Cæsaraugustanus civis, Notarius, scripsit -

Dialogo de consuelo por la expulsion de los

de los Moriscos de España. Pampelone 1613. in 4. Hunc elegantia nomine lectu dignissimum Vincentius Blascus Lanuza *Rerum Aragonicarum* scriptor affirmat, commendans quoque facultatem authoris poeticam sublimè que dicendi genus.

IOANNES ROA DE AVILA, Prior Cæberi ordinis Canonorum regularium D. Augustini, (uti refert Leo Allatius in *Apibus Vybanis*) S. Theologiæ Doctor, edidit -

De Providentia Dei & Prædestinatione, libros III. ad Philippum Hispaniarum Principem. Matriti apud Petrum Madrigal anno 1591. in folio.

De Iuribus Principalibus &c. Ibidem in folio 1591. Ita Allatius. In Indice Tridentino librorum prohibitorum mentio fit *Ioannis de Roa Davila Apologia de Iuribus Principalibus defendendis & moderandis iuste.* Attamen reperio in schedis ejus M SS. Barberinæ Bibliothecæ hanc notam. *Liber meus de Iuribus principalibus tempore Clementis VIII. inclusus fuit in Indice expurgatorio: at ipse per sententiam S. Officii Congregationis absolutus fuit ab omni suspitione hæresis in causa libri.*

Tabulas quinque de Annis Mundi, & successionibus, & Genealogia Iesu Christi. Romæ 1610. 4.

Apologiam pro Immaculata B. Virginis Conceptione. Bracciani apud Andream Phœu 1614. in 4.

Alia ejusdem M SS. opera in Bibliothecis fervari Alatius adjungit, nempe,

De Potestate Ecclesiæ & concursu potestatis Principum, tomos IV.

Apologias varias de materiis Theologicis.

De Immaculata Deiparæ Virginis Conceptione pleniorum Tractatum.

De explicatione divinorum mysteriorum Tractatum Logicum, Physicum & Methaphysicum.

De Misericordiæ actibus, elemosyna, & correctione fraterna & judiciali.

De Cambiis & contractibus nummulariis.

De Astrologicis Theoricis & Iudiciis utendis & repellendis sapienter. M. S. in Bibl. Barberina.

Resolutio moralium materiarum pro confessione & ministeriis ecclesiasticis, & pro participantibus ministeriis; quæ scripta ibi adnotatur ab anno MDXCV. ad MDCVI. M. S. in eadem Bibliotheca est.

Resolutionis controversiæ Auxiliorum Compendium. in eadem Bibliotheca Barberina.

Resolutionem veram & Catholicam de causalitate divina omnino perfectâ, actuum humanorum servatâ incolumi libertate, Ibidem vidimus.

F. IOANNES DE ROBLES, Benedictinus monachus, Abbas Monasterii Vincentio Martyri apud Salmaticenses sacri, vulgari linguâ convertit atque edidit -

La Regla del Glorioso Padre S. Benito. Salmant. ex officina Alexandri de Canova 1571. 8. & ex Luca Junta 1583. in 8.

F. IOANNES DE ROBLES, ordinis Prædicatorum provinciæ Castellæ, primusque cœnobii S. Genesio sacri Talaverensis Carpetaniæ municipii alumnus, circa annum MDXXX. scripsit, Ioanne Marietâ in *Catalogo Scriptorum hujus ordinis* auctore,

La Vida de F. Juan Hurtado: item *Las fundaciones de algunas casas de la provincia de Castilla.*

IOANNES DE ROBLES, Francisci de Robles Minoritæ fratris aut cognati librum, de *Ratione accentuum omnium, seu dictionum linguæ Latinæ, Hebraicæque, & quarundam Græcarum*, præcipue earum, quæ per Sacras Literas sparguntur, accuratè castigavit & auxit; cui succedere voluit.

Copiam accentuum in Breviarium Romanum novissimum, & in Regulam D. Augustini, & in Officium additum Breviario Romano juxta ritum ejusdem Patris Augustini. Toleti 1552. in 8. Berlangæque 1564. in 8.

IOANNES DE ROBLES, Prior, ut se vocat, & Vicarius Sancti Iuliani Complutensis, interpretatus est, fortè ex Italico, siquidem editionem apud nos procuravit -

Vida y excelencia y milagros de Santa Ana; nescio cujus Canonici regularis Brixienfis; Salmanticæ 1522. in 4. secundòque Hispali 1604. in 4.

IOANNES DE ROBLES CORVALAN, Presbyter, ex oppido Caravaca oriundus, S. Theologiæ (ut appellare amat Scholæ) Licentiatus, scripsit -

Historia del misterioso aparecimiento de la Santissima Cruz de Caravaca, e innumerables milagros, que Nuestra Señora a obrado y obra por su devocion. Matriti 1615. 4. Hanc in compendium Latinum redegit Melchior Treviño Sacerdos Iesuita apud Germanos, ediditque Augustæ Vindelicorum 1619. 4. Nec non & Gallica, sive interpretatio, sive, summarium prodiit Lugduni apud Guilielmum Barbier 1653. in 8. ut lego in Gallicis librorum his annis editorum catalogis.

IOANNES DE ROCHA, Lusitanus, Bracharensis, Iesuita, strenuus Evangelii apud Sinas operarius, transtulit ejus gentis sermone -

Doctrinam Christianam, quam Marcus Georgius ejusdem Societatis Lusitanicè formaverat.

D. IOANNES ROCHO DE CAMPOFRIO, domo ex *Alcantara* Extremaduræ oppido, atque ordinis, qui ab eo nomen habet, unaque ex militaribus est Hispaniæ, Sacerdos regularis, Iurifconsultus, Doctörque, Valentinus, Inquisitor Apostolicus, necnon & rationum regiarum Concilii Præfectus, Zamorensis, Pacensis, Cauriensisque ex ordine Episcopus, reliquit in schedis -

Tratado sobre que no devia efetuarse el matrimonio de la Infanta D. Maria de Austria con el Principe de Galles.

Discurso de lo mucho que conviene limitar en España los estatutos de limpieza. Obiit anno MDCXXXVII.

IOANNES RODRIGVEZ, Presbyter, scripsit -

Luz de los misterios soberanos del culto divino. Matriti 1632. in 8.

IOANNES RODRIGVEZ, qui Bachauri appellatione voluit dignosci, author est ejus Comædiæ prosæ oratione conscriptæ, quam hoc titulo prænotatam legimus,

Comedia llamada Florinea, que trata de los Amores del buen Duque Floriano con la linda, muy casta y muy generosa Belisca. Medinæ 1554. in 4.

IOANNES RODRIGVEZ DE LEON, cognomèto apud nos Indicus, in regno enim Peruano est ortus, quippe Antonii Leonis germanus frater, quem à relationibus causarum diu habuit regius Senatus Indico-Matritensis virum satis loco suo laudatum. Sacerdotiû is *Tlascalensis* Ecclesiæ Canonicum obtinuit, quod oppidum in Nova Hispania *Populi Angelorum* Christianâ donatum est appellatione; Doctör Theologus, & Ecclesiastes probatus, hæc opera edidit;

La Perla, vida de S. Margarita virgen y martyr. Matriti 1629. in 4.

El Predicador de las gentes S. Pablo, ciencia, preceptos, avisos y obligaciones de los Predicadores Evangelicos con doctrina del Apostol. Matriti 1638. in 4.

Panegyrico Augusto Castellano-Latino al Rey D. Felipe IV. Mexici 1639.

Paracer sobre la ingenuidad del Arte de la Pintura. Prodiit simul cum Vincentii Carducci Dialogis de *Pictura.* Matriti 1633.

Edidisse eum quoque *El Martyrologio de los que an padecido en las Indias por la Fee*, in *Theatro Ecclesiæ Angelorum Novæ Hispaniæ* refert Ægidius Gundisalvi Davila regius Chronographus: item, *Relacion del viaje de los galeones de la real armada de las Indias el año de MDCVII. con descripcion de los puertos, en que entraron:* Antonio Leonio fratre testimonium præbente in *Bibl. Indica Occid.* Tit. XVI. Adscriptam huic quoque video -

Quareimã meditada en epigramas: quæ

fuit in D. Laurentii Ramirez de Prado Bibliotheca. Lego & sub Ioannis Rodriguez nuncupatione opus -

Prudente Confesor, appellatum, Valentiaque editum 1645. quod fortè alterius est.

IOANNES RODRIGVEZ DE PISA, Granatæ ortus, ut existimo, in quâ urbe se Decurionatum pluribus annis gessisse author ipse est, ubi & in Prætorio seu Curia Senatorem egit; nomine suo inscriptum voluit opusculum, quo praxim Hispani Fori explicuit, sub hoc nempe titulo,

Curia Pisana, cum alibi sæpe, tum Medinæ-campi anno 1548. apud Petrum de Castro, typis mandatam.

D. IOANNES RODRIGVEZ DESALAMANCA, Eques D. Iacobi, Bononiæ ad S. Clementem sodalis, Iurifconsultus, in Mediolanensi Statu pluribus muneribus integrè gestis, nempe Fiscalis Advocati urbis Cremonæ, Auditoris generalis, Quæstoris atque inde Præsidis extraordinarii Magistratus, Senatoris, ac Vicecancellarii, inter Patres demum supremi rerum Italicarum Concilii annumerari dignus est habitus. Scripsit -

De Præcedentiis, Tractatum in 4. Ex relatione Clementini hujus collegii Bononiæ urbis.

IOANNES RODRIGVEZ DE SOBARZO, *Esquiviensis* è regno Toletano, Tertium Sancti Francisci ordinem professus, edidit - *Instruccion de los Terceros hijos de S. Francisco.* Matriti 1655. in 8.

Promisit quoque is *Ordinis sui Chronicon.*

IOANNES RODRIGVEZ DE VILLAFVERTE, Salmantinus, nobili loco natus, laudatur eo nomine quòd scripserit -

Adiciones sobre el Arçobispo D. Alfonso de Cartagena, quo titulo appellat opus Ambrosius Morales lib. XIII. cap. I. Alibi tamen sic inscriptum legi; *Translacion de la Genealogia* (fortè *Anacephaleosim* intelligit) *de D. Alfonso de Cartagena, con notas.*

F. IOANNES DE LAS ROELAS, Hispani ex familia antiqua & nobili prognatus, Carmelitarum ordinem in patria professus, S. T. Magister, tam collegium S. Alberti, quam cœnobium ejus urbis, & fortè alias alibi domos rexit. Extat ab eo liber -

De la Hermosura exterior de la Virgen Nuestra Señora. Hispali 1621.

Obiisse creditur circa annû MDCXXXII.

IOANNES ROIZ (alias RODRIGVEZ, quod idem est) GIRAÕ, Lusitanus, Iesuitarum sodalis, laudatur in *Bibliotheca* hujus religiosæ familiæ ut Scriptor -

Litc-

Literarum Japonicarum plurimum annorum scilicet MDCIV. V. VI. IX. X. XI. XII. & XXVI. Vidimus nos eas, quæ datæ sunt anno MDCVI. ad Præpositum gener. Cl. Aquavivam, Romæ editas Italicè anno 1610. apud Zannettum in 8.

D. IOANNES DE ROXAS, domo ex oppido *Rota Sancti Clementis*, Iuris utriusque, ut schola dicere amat, Licentiatus, Valentia prius, deinde in Sicilia regno Inquisitor Apostolicus ac religionis fuit vindex. Quem ob doctrinæ præstantiam, morumque gravitatem, integrèque gestum munus hoc pietatis, ornavit post Summus Pontifex Gregorius XIII. commendante Philippo Rege Catholico, Agrigentinae ejusdem insulæ ac regni Ecclesiæ pasto rali bus insulis. Hac tamen dignitate maclus intra annum obiit, anno scilicet MDLXXVII. aut sequenti, ut in Rochi Pyrrhi *Notitia Sicularum Ecclesiarum* legimus. Doctè scripsit -

Singularia Iuris in favorem Fidei, heresisque detestationem. Venetiis per Franciscum Zilletum 1583. in folio.

Tractatum de Hæreticis, cum L. Analyticis assertionibus & privilegiis Inquisitorum Venetiisque simul cum superiore opere 1585. in 4.

Epitomen omnium successionum ex testamento & ab intestato, Iure communi, & regio. Valentia apud Petrum de Huete, anno 1568.

Præter hos alium *de Differentiis inter causas civiles & criminales* à Ioanne Valero Segobriensi adjunctus, qui tandem Carthusianus fuit monachus *Scala Dei*, librum à multis annis conscribebat: cujus editionem eadem ipsa, quæ authorem extinxit, mors inhibuit. Salmantica olim noster ad Divi Iacobi Conchense collegium fuit sodalis, posteaque Alvari Moscosi cum in Zamorensi, tû in Pampilonensi Episcopatibus Vicarius generalis, ut ipse de se scribit *singulari* CIII. num. 8. & 50.

F. IOANNES DE ROXAS, Toletanus, ordinis Sancti Francisci provinciæ Castellæ, vernaculæ linguæ opus hoc, inscriptum, quamvis Latine, dedit,

Commentariorum in concordiam Evangelistarum juxta translationes literales, analogicos, morales, & allegoricos sensus, tomos tres. Matriti apud Ioannem Cuestam anno 1627. in folio.

IOANNES DE ROXAS, Toletanus, Societatis Presbyter, edidit ex Horatii Turfellini Latino idiomate -

Historia Lauretana de las translaciones, milagros, sucesos de la Santa Casa de Nuestra Señora de Loreto. Matriti apud Petrum Madrigal 1609. in 4.

Parabat de vita & morte Iesu Christi opus ingens, cui mors filium abruptit.

F. IOANNES DE ROXAS, Toletanus ordinis Sanctissimæ Trinitatis, S. Inquisitionis Iudicibus à censura Theologica, scripsit - *Historia y milagros de Nuestra Señora de las Virtudes, cuya imagen está en el convento de la Santissima Trinidad en Toledo.*

Refert Franciscus à Iesu Maria in *Catalogo ejus ordinis.*

D. IOANNES DE ROXAS SARMIENTO, Ioannis de Roxas primi Marchionis de *Pozza* Marinæque Sarmiento Comitum de *Salinas & Ribadeo* natæ, filius, studiis liberalibus ita incubuit, ut Episcopali bus insulis jam destinaretur, cum Carolum Imperatorem aut Philippum Hispaniarum Principem in Belgium sequutus Lovanii in Mathematicis Gemmæ Frisio operam dedit, advocatulusque ab studiis aliis armata militiæ se se accinxit, Valentiaque in reditu uxorem duxit. Quidam in Thraciam profectum periisse commemorant. Instructissimam libris Bibliothecam reliquit, præsertim manuscriptis. Hæc ferè Andreas Schotus in *Bibliotheca*. In mathematica professione sic bene horas collocavit, ut & in publicum emiserit -

Commentarium in Astrolabium, quod Planisferium vocant. Lutetia Parisiorum anno 1551. in 4.

Vidimus quoque Hispanum docti viri opusculum, cujus hæc nota,

Oracion consolatoria, que D. Juan de Roxas Sarmiento escribió a la muy Ilustre Señora D. Elvira de Roxas su hermana Marquesa de Alcañizes, Lovanii editam in officina Rutgerii Retzii 1544. in 8. Commendatur hæc Latinis elegantibus epigrammatis Ioannis Verzosæ, Francisci Gratiani Toletani, atque Alphonfi à Mendoza Augustiniani scriptis suis sat noti.

IOANNES RVDOLPHVS A CORDUBA, Arevalensis, Societatis Iesu Theologus, scripsit -

Catenam Proonymam versionum, glossematum SS. Patrum, veterum, & neoteritorum Interpretum Hebræorum, Græcorum, Latinorum in IV. libros Regum: sive hujus operis tommum primum cum Institutionibus moralibus. Lugduni sumptibus Philippi Borde & Sociorum 1652. folio.

IOANNES RVFO GVTIERREZ, Cordubensis, hujusque nobilissimæ urbis, ut vocant, Iuratus, ingenio alacer ac disertus vir, cujus epigrammata breviori carmine octosyllabo sententiarum aculeis innocenter armata ferè omnium illorum ore non cadunt, qui his non inutilibus nugis delectantur, quoties de similibus jocis & facetiis recurrit. sermo.

sermo. Scripsit purè ac perspicuè de victoria navali ad Naupactum à Turcis reportata XXIV. librorum seu canticorum historiam, cui à Ioanne Austriaco Christianæ classis summo Præfecto inscripsit -

La Aufriada. Compluti apud Ioannem Gratianum 1586. in 8. Necnon & scripsit -

Las sesenta Apotecmas y otras cosas en verso. Toleti 1596. in 8.

D. IOANNES RVIZ DE ALARCON, Mexici, ut credo, apud Occidentales Indos natus, ex Hispania oriundus, comædiarum author parentum memoriâ, inter eos, qui classem hujus artis ducunt, meo iudicio annumerandus, & vix uni aut alteri puritatis dictionis, urbanitatæque & copiâ atque inventionem comparandus. Quæ ad hoc tempus editæ sunt, duabus partibus prodierunt: è quarum numero sunt. *Los favores del Mundo; La Industria y la suerte; Las paredes oien: El semejante à si mismo: La cueva de Salamanca: Mudarse por mejorarse; Todo es ventura; El desdichado en fingir.*

IOANNES RVIZ DE ALARCON, qui se in albo militari Colonellum, hoc est, legionis Tribunum appellat, manu exaratum reliquit opus, uti docet in *Bibliotheca Indica Antonius Leonius Tit. IX. scilicet -*

Historia de la Guerra del Chile.

IOANNES RVIZ DE ANGVLO, ex oppido *Martin Muñoz*, edidit -

Espectaculo de virtudes y alabanza del hombre virtuoso. Matriti apud Antonium Gomez 1568. in 4.

IOANNES RVIZ DE AZAGRA, Aragonensis, ut existimo, Serenissimorum Rodulphi & Arnelti Bohemiæ Principum à secretis, qui ab æqualibus audit doctissimus & eruditissimus, minuta quædam elucubavit; nempe -

In Corippum Africanum Poëtam De Laudibus Iustini Iunioris notas breves; quibuscum editus fuit in 4.

Verecundi Vticensis Episcopi, alterum ex duobus libris metricis, quos Felix, sive Anonymus author de XII. Scriptoribus Ecclesiasticis, qui Isidoro, & Ildelfonso subijci solet, ei adtribuit, de *Pœnitentia* scilicet, hoc initio, *Quis mihi mæsta dabit lachrymosos imbribus ora*, cum scholiis Azagræ nostri penes se esse scriptum reliquit in notis ad *Luitprandi Chonicon* Era DCLXXXV. Hieronymus Romanus de la Higuera.

IOANNES RVIZ DE BVSTAMANTE, scripsit -

Formulas Adagiales Latinas y Españolas, Casaraug. apud Stephanum de

Naxera anno 1551. in 8.

Grammatica en Castellano: cujus meminit Palmirenus.

IOANNES RVIZ DE HERRERA, Toletanus, Religionis Sancti Mauricii & Lazari Miles, scripsit nescio quid in *totam Bibliam*. *Expositionem* appellat Petrus Alva in *Militia Conceptionis*, manûque exaratam adseruari ait quinque voluminibus in Bibliotheca Sancti Didaci Complutensis. Sed exemplum hoc est aliunde descriptum. Audi sis Petrum Gonzalez de Mendoza, Franciscanum, plurimum Ecclesiarum olim ex ordine Episcopum, in *Historia Monasterii Montis Celia*, sive de *la Saldeda* pag. 683. Qui refert inter M.SS. codices hujus monasterii Bibliothecæ sacrorum Bibliorû opus extare duodecim non minus fâtque corpulentis voluminibus digestum, operâ *Ioannis Ruiz de Herrera*; quod ipse opus à Complutensi Academia adprobatum author obtulit Philippo Regi II. At cum Garfias Loaisa vir clarissimus Philippi tunc Principis, deinde Regis III. Magister contenderet, id ut in Bibliotheca Scurialis oppidi & monasterii manuscriptum remaneret, author verò è contra ut typis ederetur, nihil tunc actum est, donec Philippo Rege defuncto, cum spe suâ decidisset omnino Herrera, autographum obtulit monasterio huic Salzedano; ejusque exemplum quoddam esse in monasterio S. Antonii de *la Cabreva*. Hucusq; Petrus Gonzalez de Mendoza, non satis declarans, quidnam rei hoc ita mole vastum opus fiet.

D. IOANNES RVIZ DE LAGVNA, Chinoënsis, regius Medio'anensis Senator, collegique amplissimi Decanus, Ticini Prætor cum esset, edidit -

Amplissima quæstionis salaria Finariensis inter regium Fiscum & Serenissimam Rempubl. Genuensem in supremo rerum Italicarum Concilio exagitata discussionem. Ticini 1633. in folio.

Deinde creatus jam in supremo Matritensi rerum Italicarum laudato Senatu Fiscalis Advocatus scripsit -

De origine, autoritate, dignitate, honoribus & privilegiis regii Fiscii Patroni; tum de Præcedentia illius adversus Secretarios declarata. Mediolani apud Ph. Guisulphum 1636. in 4.

Hispanicè quoque ab eo extant -

Compendio Historial de la ciudad de Placencia en Lombardia. Matriti anno 1635. in 4.

Discurso del derecho, que tiene su Magestad para fabricar puerto en el Final, y de la necesidad de su fabrica, y conveniencias, que se seguirán. Mediolani 1633. in 4.

Discursos sobre el origen del Economado del Estado de Milan.

IOAN-

IOANNES RVIZ DE SANCTA MARIA, Toletanus, reliquit M.SS. in 4.

Rimas varias. Vidit D. Thomas Tamajus.

IOANNES RVIZ DE SAA, Lusitanus, scripsit -

Anotaciones al Conde D. Pedro de Portugal. Hic liber est Genealogicus omnium aliorum princeps. M.S fuerunt apud Gundisalvum de Argote & Molina.

F. IOANNES DE SAGASTIZAVAL, in Bilbilitana domo Prædicatorum sodalis, circa annum MDC. publicavit librum vulgari linguâ, ut scribit Alphonsus Fernandez,

Del santo Rosario de Nuestra Señora, sus milagros, Breves y Indulgencias concedidas por los Pontifices. Italicum hoc idem opus inscriptum, *Essortatione alla santa devotione del Rosario della Madre di Dio &c.* editum est Florentiæ 1637. in 4.

IOANNES DE SAHAGVN, Doctor Iuris & Professor Salmantiniæ Academiæ, florentissimo ingeniorum tempore in paucis laudabatur, vespertinis horis Pontificium Ius docens, in quo scripsit editurus, præter *Academicas solennes prælectiones*, singularem *Relectionem ad Caput ultimum de Sequestratione possessionis*.

IOANNES DE SALAIA, Valentinus patriâ, Gallorum princeps gymnasium Parisios urbem petiit imbuendus Philosophicis literis atque Theologicis. Quo loco usum fuisse eum Ioannis Martini Silicæi egeni tunc atque alieno ære vicitantis, postea apud nos summa honorum Ecclesiasticorum fastigia ob eximiam vitæ integritatem atque eruditionem promeriti famulatu, Silicæus ipse superbiæ securus ex schedis propriâ manu exaratis non ignorare posteros voluit. Suscepto jam Doctoris pileo in patriam reversus, demandatas sibi partes ejus Theologiæ, cui schola ipsa nomen à se indidit, cives docendæ, summâ quidem doctrinâ atque ingenii exiftimatione, lyceum ipse administrans, diu tenuit: quem Petrus Antonius Beuterus ejusdem urbis non inceleber Theologus inter hujus Academiæ principes viros alicubi cõmendat. Pietate verò spectatus non minus quàm studio sacrarum literarum Salaja perpetravit tamen, quare subrustici animi atque illiberalis, bonâque studia averfantis nomine malè à posteris audiret. Siquidem renascentis apud nos antiqui evi contemplationis ætatem nactus, indignè ferens à Christianis hominibus horridæ vetustatis rubigine obfritos lapides venerabundè tractari, antiquasque inscriptiones consuli, velut piaculo exoneraturus urbem, suasit ac persuasit credulis magistratibus, ut quidquid hujus-

modi monumentorum prisca sæculi totâ urbe reperiretur, pontis cujusdam, quæ de novo extruebatur, fundamentis substernerent. Quod præposteræ pietatis consilium viri illius gentis docti atque eruditione præstâtes, in primisque Petrus Ioannes Nunnesius Musarum corculum referentes (ut Escolanus in *Historia Valentina* lib. IV. cap. XII. testis est) dolentiùs cõquerebâtur. Extrat Salajæ nostris

Expositio in VIII. libros Physicorum Aristotelis cum Quæstionibus ejusdem secundum triplicem viam B. Thomæ, Realium & Nominalium. Parisiis apud Emundum de Febura 1587. fol. Item Commentarius -

In Secundum librum Sententiarum secundum eorundem triplicem viam; ad Carolum Imperatorem. Valentia 1531. in 4.

In Quartum volumen Sententiarum quæstiones, quæ in Valentino gymnasio anno MDXXV & MDXXVI. dictavit. Valentia apud Ioannem Iofreu 1528. in 4.

In quo posteriore commentario affirmat confectas habere se in *Summulas Petri Hispani*, atque *Dialecticam*, nec non & utramque *Aristotelis Philosophiam, naturæ & morum* lucubrations; quorum forsitan prelo mandata quædam hodie sunt. Lucas Vvaddingus de *Scriptoribus ord. Minor.* agens Ioan. Zelaïam, qui *Quæstiones* edidit in *Tertium Sententiarum*, laudat minus rectè, ut videtur, Franciscanis annumerans: quæ à nostro diversû cur existimabimus, quanquam hujus in *Tertium Sententiarum commentarii* mentionem nusquam inveniamus factam. Alius antiquiorque nostro est Ioannes Celaia, aut Salaia Castellanus, Divi Bartholomæi sodalis apud Salmanticenses, sacræque Theologiæ Magister, atque Astrologiæ ibidem Professor, qui floruit ante annum MD.

IOANNES DE SALAS, natus in oppido *Gumiel de Izan* Oxomenis diœcesis, Societatis Iesu sacerdos, Theologiæ sacræ inter domesticos plurimum annorum professionem exercuit, pluribus locis docens, Compottellæ, Barcinone, Salmanticiæ, Pincix ac Romæ tandem; unde revocatus animum ad scribendum appulit, deditque foras -

Disputationes in Primam Secundam D. Thomæ; tribus tomis. Primus complectitur *Quæstiones XLVIII. priores*, Barcinone editus apud Gabrielem Graells & Gerardum Dotil 1607. fol. secundus XLI. *quæstiones sequentes usque ad LXXXIX. inclusive*; ibidem apud Sebastianum Mathevad & Laurentium Deu 1609. fol. tertius (quo sibi præcipuè nomen peperit) à *quæst. XC. usque ad CVIII.* complectitur *Tractatum de Legibus*: Lugduni apud Ioannem de Gabiano 1611. in folio.

Posthumi verò typis editi sunt -

Tractatus quinque in Secundam Secundam Sancti Thomæ: nempe de *Emptione & venditione; de Usuris; de Censibus; de Cambiis;*

his; de Ludo. Lugduni apud Horat. Cardon anno 1617. in folio.

Salmantica denatus fuit Septembri mensis anno MDCXII.

F. IOANNES DE SALAZAR, Naxarenfis, Benedictinus, Procuratorem Hispanæ Congregationis in Curia apud Pontificem regerat olim, scribens -

Arte de ajudar à disponer à bien morir à todo genero de personas. Romæ 1608. in 4. Deinde, cum regeret Oberenensem in Rioxæ finibus regiam domum, edidit -

Politica Española, que contiene un discurso cerca de su Monarquía, materias de estado, aumento y perpetuidad. Lucronii anno 1619. in 4. apud Didacum Mares.

D. IOANNES DE SALAZAR, Vbetensis Ecclesiæ, quæ Dignitas est in Giennensi sacro collegio, Archidiaconus; indeque, ut fertur, Compostellanæ Canonicus, & quod privilegium speciale est hujus Apostolicæ Ecclesiæ, Cardinalis, edidit -

Tratado Apologetico de la Venida y predicacion de Santiago Zebedeo Apostol en España. 1610. in 4.

IOANNES DE SALAZAR MVNATONES, Eques ordinis S. Iacobi, Toparcha loci de Alcolea de Torote, Duci Vcedæ, cum in Philippi III. Regis gratia floretet, à secretis, vir magnæ pietatis, iudicii, atque rerum politicarum & militarium experientia, reliquit M.S.S.

Discursos Politicos o Fundamento de las Monarquias; diversis Tractatibus; qui sunt *De la Verdad; De la Justicia; Del credito y opinion del Principe; Del zelo de la Religion.* Hicque penes se habere scripsit ad me Illustrissimus Archiepiscopus Hydruntinus D. Gabriel Adarzo de Santander cum hac auctoris commendatione.

IOANNES SALGADO DE ARAVXO, Lusitanus, ex oppido Monçon diocesis Bracharenfis, olim *Divo Laurentii de Souropirez*, dein *Pera Abbas*, Protonotarius Apostolicus, præter alia, quæ nondum, credo, emisit in lucem, communis usus fecit -

Ley Regia de Portugal, Primera parte. 1627. in 4. Matriti; sive Ideam iusti Principis exemplis Regû Lusitanæ formatâ. *Sumario de la familia de Vasconzelos.* *Marte Lusitano.*

F. IOANNES SALON, Valentinus, ordinis Minorum provinciæ hujusmet regni, Hebrææ linguæ, atque item Astrologicæ rei in paucis peritus, Gregorii XIII. Papæ iussu, cujus aspiciis jam diu Romæ commorabatur, scripsit -

De mendatione Romani Kalendarii,

& Paschalis solemnitate reductione, Tractatum. Florentiæ anno 1572.

Espejo Astrologico para sangrias, medicinas &c. ad Medicinæ usum. Barcinonæ 1578. in 8.

F. IOANNES SALVATOR, fortè Franciscanus, laudatur apud Georgium Cardosum in *Agiologii Lusitani* III. volumine die XXVI. Maji lit. C. obita inscriptum opus, *Dichos y hechos de los Varones ilustres de la orden;* S. Francisci, ut credimus.

F. IOANNES SALVATOR BAPTISTA DE ARELLANO, Franciscanorum Tertii ordinis provinciæ Bæticæ sodalis, scripsit, fortè urbem patriam adornans,

Antiguedades y excelencias de la Villa de Carmona, y Compendio de Historias. Hispali 1628.

Idemne an alius? certè si idem, ad Redemptores captivorum Sancti mæ Trinitatis pertinebat, cum scripsit in domo Hispalensi -

Antiguedad del convento de la Santissima Trinidad de Sevilla, origen y principio de la Santa Imagen de Nuestra Señora de los Desconsolados: imúlque.

El Libro, en que se declara, como fueron halladas y traídas à Sevilla las reliquias de S. Iusta y Rufina, y de las maravillas que N.S. a obrado por ellas. Hispali 1633. in 8.

F. IOANNES DE SALZEDO, Seraphici ordinis, scripsisse dicitur, Petro Alvá teste, in *Militia Conceptionis*, Tractatum ita inscriptum,

An Seraphica Militia labor in propugnanda Immaculata Conceptione Mariæ nova Christianæ militiæ erectione certâ victoriæ spe coronetur, Mariæque originalis gratia utriusque militiæ conatibus proximè diffinibilis constituitur. Pincia 1625. in folio.

IOANNES SANCHEZ, Abulæ natus, Doctor Theologus, apud Matritensem regiam ædem Incarnationis Iesu Christi sacris Deo Virginibus à capellæ & Sacramentorû ministerio, eorûmq; in Curia ista examinatore, qui confessiones ritu Christiano excepturi essent pœnitentium; in earum rerum, quæ ad mores pertinent, doctrinâ versatissimus, opus Theologicum morale edidit hoc tempore valde commendatum, scilicet -

Selectas & practicas Disputationes de rebus in administratione Sacramentorum præsertim Eucharistiæ, & Pœnitentiæ passim occurrentibus.

Accessit -

Tractatus de Ieiunio; & -

Disputatio de dubia impotentia circa matrimonium. Lugduni 1636. in fol. ex principe nimirum Matritensi editione an. 1624.

in

in folio; in qua tamen deest ultima hæc disputatio.

Antonini Dianæ Scriptoris hoc sæculo clarissimi, & inter primos hujus moralis doctrinæ præceptores, qui ante paucos annos Romæ obiit, verba subjiciam pro integro Ioannis nostri & hujus libri elogio. *Opus immortalitate (ait) dignissimum, in quo author acumen & doctrinam luculenter demonstrat. Vtinam alios ingeni sui fœtus in lucem emittat.* Hæc ille in selectorum authorum componendæ Bibliothecæ moralis Theologiæ Indice, primo volumini operum præfixo. At sacra Indicis Congregatio Romana decreto suo XVIII. Decembris, anno MDCXLVI. *Selectarum* hoc opus prohibuit, donec à quibusdam non secundum veræ Theologiæ regulam dictis expurgeretur: quod quidem publicatum in Hispania fuisse anno sequenti, Ioannes Martinez Dominicanus in *Quest. Moralium* cap. XV. §. IV. num. 24. testatur.

IOANNES SANCHEZ, Cordubensis, vulgavit -

Principios de la Grammatica Latina y Española. Hispali apud Franciscum Perez 1584. in 8.

IOANNES SANCHEZ PANTERO, scripsit -

Relacion breve de los secretos que ay en el Bolcan de Mafaiça, que los Indios llaman Infierno en la provincia de Nicaragua del Mar del Sur. M.S. in 4. vidit D. Thomas Tamajus.

F. IOANNES SANCHEZ SEDENO, Dominicanus monasterii Salmanticensis, ibidemque Theologicis ac Methaphysicis apprime instructus literis, primariam Compostellæ cathedram Theologiæ nactus edidit *Questiones in universam Aristotelis Logicam.* Salmantica typis Ioannis Fernandez anno 1600. folio. deinde Venetiis apud societatem Venetam 1610. in 4.

Scripsit & *super Metaphysicam*, sed non edidit. Anno MDCXV. ad plures abiit.

IOANNES SANCHEZ VALDES DE LA PLATA, scripsit in Civitate-regia, unde erat fortè oriundus,

Coronica y Historia general del Hombre. Matriti 1598. in folio.

D. IOANNES DE SANTANS & TAPIA, S. Georgii ordinis Eques, militum Centurio, & militaris Architectus (quod in bello munus, *Ingeniero militar*, nos dicimus) Belgici exercitus, scripsit -

Tratado de Fortificacion militar destos tiempos breve e inteligible puesto en uso en los estados de Flandes: ad D. Franciscum de Mejo Belgii & Burgundiæ Gubernatorem. Bruxellis apud Guilielmum Scheibels 1644. 4.

IOANNES DE SANTIAGO, domo Tolitanus, sodalis Iesuitarum, Græcis, Latinisque literis benè instructus, docuit Hispali artem oratoriam, cum laicus, tum in Societate jam receptus, pluribus annis; argumentaque hujus doctrinæ edidit: hæc scilicet *De Arte Rhetorica* libros IV. Hispali apud Ioannem Leonium 1595.

De Methodo concionandi. Ibidem.

De conscribendis Epistolis.

Obiit Marcienæ in Bætica septuagenarius die XIII. Ianuarii anno MDCIV.

F. IOANNES DE SANCTISSIMO SACRAMENTO, Carmelita exalceatus, ordinis sui Diffinitor generalis, olim in sæculo Sacerdos ordinis Calatravenfis, edidit -

Disquisitiones regulares de officio & potestate Prioris claustralis, & de Vicario religioso. Matriti apud Didacum Diaz de la Carrera 1655. 4. iterumque Coloniam apud Ioannem Busæum 1665. in 4. unâ cum Fr. Petri ab Angelis *Iudice Regulari.*

F. IOANNES DE SANTISTEVAN & FALCES, Aragonensis, Hieronymianorum sodalis, monasterii Sancti Michaelis Regum Valentini quondam prior, ac Brundusinus deinde creatus Episcopus circa annum MDCXXXII. notus erat in Italia Leoni Alatio, qui hominem laudat in *Apibus Urbanis*, uti horum scriptorem;

Methodus ad cognoscendas hæreses; ad Urbanum VIII. Romæ apud Alfonso Ciaconum 1630. fol.

Fragmenta Consolationum pro omni tribulatione; ad Alexandrum Cæsarinum S.R.E. Cardinalem. Romæ apud Iacobum Mascardum eodem anno in 8.

Pharmacum tribulationum, seu considerationes ad perseverando dolore; ad Excellentissimum Comitum de Monterey. Romæ eodem anno 1630. in 8.

Assumptum ad Episcopale munus anno MDCV. die IV. Iulii, totos XXXI. annos sedisse Antistitem scribit Ferdin. Vghellus Volum IX. *Italia Sacra.*

F. IOANNES DE SANCTIS, vulgò DOS SANTOS, Lusitanus, Eborensis, Dominicanis fratribus se in religiosam vitam dedit, non ut sibi tantum consuleret, sed ut remotas orbe alio & sensu pietatis gentes Evangelii verbo ad rectum quærendæ salutis tramitem revocaret. In Africam quippe Orientalem, quæ à præternavigantibus in Indiam Lusitanis tota ferè illustratur, veniens, undecim annis in ea ora hæsit, scripturus in reditu patriâ linguâ -

Ethiopia orientalis varia historia de consas notarveis de Oriente. In domo Eborensi Dominicanorum 1609. in folio.

Hærebat adhuc huic operæ in India, cum

Alphonsus Fernandez de *Scriptoribus ordinis* sui commentabatur.

IOANNES SARDINHA MIMOSO, Lusitanus Sacerdos, Setobricæ natus, publici uris fecit -

La Relacion de la Real Tragicomedia, con que las PP. de la Compañia de IHS. en su Colegio de S. Anton de Lisboa recibieron a la Magestad de Felipe Segundo Rei de Portugal y de su entrada en esse Reyno. Olissipone 1620. 4. apud Georgium Rodriguez.

F. IOANNES SANZ, gente Valentinus, patriæ ex oppido Ontñente, anno MDLVII. ortus, Carmelita, sacræ Theologiæ Valentinus Doctor, quam, & Philosophiam Biblii in Aragonia, Valentiaque docuit, eisque provinciæ semel Præfectus, vir sanctitate morum, zeloque Dei eximius, miraculis etiam, ut dicitur, à morte clarus, pia scripsit hæc opuscula, quæ typis sunt mandata;

Abecedario del Santissimo Sacramento para ganar las Indulgencias concedidas por el Papa Paulo V.

Seis Abecedarios a las cinco llagas de Nuestro Señor Jesu Christo.

Ocho Abecedarios espirituales para diversas cosas: cum contrapositionibus in Christo Iesu patiente,

Regla espiritual y modo de vivir, a la Virgen Theodora, &c.

Siete avisos para la oracion afectiva y intelectual.

Carta ala Abadesa del convento de la Santissima Trinidad, sobre la oracion afectiva.

Orta de la mortificacion, alas Religiosas del convento de Zaidia. Omnia hæc credimus edidisse uno volumine Ioannem Chrysostrum Garriz (non semel Valentia prius, usque ad annum 1610. edita) anno 1612. in 8.

M. S. vidit *Carmeliticæ Paradisi* Author Ioannis librum alium hoc titulo; *Fasciculus Sponsæ, & Epistolas plures spirituales.* Denatus est vir sanctus Valentia XXV. Iulii anno MDCVIII. ætatis LVII. jacetque sub honorifica inscriptione virtutes ac vitæ illius sanctitatem eleganter significante, quam posuit ei Michael Ioannes Vimbodinus loco suo a nobis laudatus.

IOANNES SEBASTIANVS DE LA PARRA, Darocensis ex Aragonia regno, presbyter Societatis, morum sanctitate præclarus, ad Indos occidentales delatus Lima provinciam bis rexit, tandemque in collegio eiusdem urbis, cui præerat, magno sui relicto desiderio, insigniumque virtutum admiratione ad plures abiit XXI. alias XXX. die Maii MDCXXII. natus ipse LXXVI. annis - Scripsit -

Del Bien, excelencias y obligaciones del estado clerical y sacerdotal; duabus parti-

bus; primâ Hispali apud Mathiam Clavio 1615. in 4. altera 1620. in 4. Latè de eo agunt Alegambius in *Bibliotheca Societatis*, & Ioannes Eusebius in operis Hispani *De Viris eiusdem Illustribus* volumine primo: nec non Ioannes Nadasii in *Anno Dier. memorab. Soc. Jesu*, XXI. Maji.

IOANNES SEDENO, Arevalensis, miles manu promptus, merito suo Alexandrinæ urbis Ducatus Mediolanensis arci tuendæ impositus, horas bellicæ suæ professionis cum Apolline & Musis Historiarumque Scriptoribus dividens, adhuc magis notum se dedit posteris calamo, quam gladio, scribens -

Summa de Varones Ilustres, en que se contienen muchas sentencias y grandes hazañas y cosas memorables de CCXXIV. famosos Emperadores, Reyes y Capitanes de todas naciones por el orden del A. B. C. Arevali 1551. Toletique 1590. folio.

Tragicomedia de Calixto y Melibea; versibus. Salmantica apud Petrum à Castro 1540. 4.

Vertit ex Italicis in Castellanas octoades - *La Gerusalem de Torquato Tasso.* Matrili 1587. 8. apud Petrum Madrigal.

Las Lagrimas de San Pedro de Luis Tansilo. Quæ duo opera sic probavit Hieronymus Ghilinus speciali elogio Sedenum, consecrans in *Theatro suo literatorum hominum* vulgari Italicâ conscripto, ut iudicio literatorum penè equasse illum affirmet vtriusque viri magni laudem. Alexandria denatum idem scribit Ghilinus; imo non Arevali, sed in *Xadraque* regni Toletani oppido natum: quod unde scit, ignoramus, editionem *Summæ Virorum Illustrium* in designanda huic *Arevalo* patria sequuti.

F. IOANNES DE SEGOVIA, cognomento à natali urbe adsumpto, Prædicatorum familiæ sese in sanctæ Crucis monasterio eiusdem urbis adgregans, Pincia ad D. Gregorii fuit sodalis; propterea eximiam divinarum Scripturarum totiusque Theologiæ, quam expositivam vocant, cognitionem, eloquentiaque dotem, Ecclesiæ ordinis sui generalis renuntiari promeruit. Hoc equidem munus ipse non egregie tantum administravit, sed & cæteros Dei præcones secundum normam perfectissimæ artis Christianæ atque Ecclesiæ obire docuit, gerereque, conscripto opere multum laudato -

De Prædicatione Evangelii; libris III, sive *De forma studendi ac docendi Scripturam sacram, & de Concionatoris officio.* Quod quidem ex breviori Hispano ingens postea edidit Latinum, Compluti 1573. in folio typis Ioannis Graciani. Prodiit deinde extra Hispaniam, Brixia anno 1586. in 4.

ex *Officina Petri Mariæ Marchetti.*

Scripsisse hunc etiã docent ejus domesticæ *Concionum Sacrarum* volumina tria; quæ non vidimus.

Gestã quidem is Lucronii, Carrionæque apud sodales Præfecturã, demum in patria mortem obiit climactericum agens, anno MDXCIV. pridie Idus Novembris, alias MDXCII.

D. IOANNES SEGVI, Balearis, Majoricensis, hujus nempe Ecclesiæ Canonicus, ut vocant, Pœnitentiarius, scripsit -

De la Vida y hechos del admirable Doctor y Martyr Ramon Lull. anno 1606. editum, sæculo tamen superiore conscriptum opus, Philippoque Regi II. inscriptum.

IOANNES DE SEGVRA, Doctor Complutensis liberalium artium, ad Sancti Ildephonsi majus collegium sodalis, mathematicas disciplinas ea in schola publico stipendio & cathedrâ ornatus docuit, interimque Sacerdotium obtinuit in Collegiata SS. MM. Iusti & Pastoris eiusdem nobilissimi municipii Complutensis Ecclesia. Extant ab eo - *Mathematicæ quadam selectæ propositiones ex Euclidis, Boëtii, & antiquorum libris descriptæ, quibus liberales discipline in quoddam compendium redactæ non magno negotio pervia addiscentibus erunt.* Accessit -

Arithmetica, Geographicæque partis Compendium utilissimum. Compluti 1566. 4.

IOANNES SEGVRA DE AVALOS, Vbentensis, Iurisconsultus & Doctor, in sacello D. Iacobi eiusdem urbis Archimythes, dum pro D. Gaspare S. R. E. Cardinali Quiroga Toletano Pontifice Visitatoris partibus Matrili fungeretur, edidit ad eundem Præsulē - *Directorium Iudicum Ecclesiasticorum.* Matrili 1585. in 4. apud heredes Alphonsi Regii: quod recoctum fuit postea Venetiis 1596. in 4.

F. IOANNES SENDIN CALDERON, Seraphici S. Francisci ordinis de observantia sodalis in Complutensi cœnobio; ibidemque Professor Theologus, edidit -

Epitome sacro &c. in explicatione Brevis Alexandri P. VII. pro declaratione cultus dati ab Ecclesia universali Deiparæ Mariæ Immaculatæ Conceptioni. Matrili 1663. in folio.

F. IOANNES SERRANO, Franciscanus, domus apud *Paredes* oppidum Præfectus, ad Agnetem Manrique Comitissam *de Paredes* scripsit -

Informacion para las Viudas Christianas. Medina anno 1554. 8. apud Franciscum del Canto. Hujus Vvaddingus non meminit, sed sequentis tantum.

F. IOANNES SERRANO, eiusdem cum superiore nominis & instituti, ordinis quippe Minorum, ætate autem ferè sæculo inferior, Alcazarenis natu, ut ipse indigitat se in *Tractatu de Conceptione*; quod nescio an de *Alcazarén* non longè a Pincia urbe, aut aliquo alio *Alcazar* dicto, quod non unum est, oppido, accipiam; magis autem verosimile est ex *Alcazar de Consuegra* oriundum fuisse, cum Franciscanorum provinciam Carthaginensem huic propinquam Novæ Castellæ municipio sibi matrem habuerit, quam & literis nobilitavit; quemadmodum & seipsum atque ordinem suum infulis Acernensis Ecclesiæ. Scripsit -

De Sacrosancto Missæ Sacrificio, ejusque mysteriis.

De Immaculata prorsusque pura Sanctissima semperque Virginis Genitricis Dei Mariæ Conceptione, libros quinque. Neapoli apud Aegidium Longum 1635. in folio. Creatus Episcopus XX. Novembris MDCXIII. reliquit locum successori vacuum anno MDCXXXVII.

IOANNES SERRANO, Aragonius, ex oppido *El villar de los Navarros* nuncupato, in Cæsaraugustana Academia Philosophiæ Lector, edidit -

Dialecticæ Institutiones, anno 1562.

F. IOANNES DE SILVA, Franciscanus, scripsit, ediditque -

Advertencias para el gobierno de los Indios. 1621. in folio. Antonio de Leone auctore in *Bibliotheca Indica*; supplendus in *Vvaddingi Scriptoribus.*

D. IOANNES DE SILVA, Manrici filius, Ioannis Marchionis de *Montemaior* nepos, ducta in Portugalliæ regno uxore Portalegrensi Comitissæ eiusdem Silvæ domus, Sebastianum Regem inauspicatæ expeditionis ducem in Africam sequutus fuit, legationem apud eum Philippi II. Regis Catholici avunculi exercens. Liber inde rediens Matrili sedit, Lusitani regni paulo post in Philippi gremium iure successionis casuri, itemque eiusdem bello jam quæsi rebus admittendis intentus; magni ingenii, perfectissimæ eloquentiæ, solertis iudicii, miræque in exponendis coram aut per literas animi sensibus prudentiæ, & urbanitatis fama clarus: cujus rei testimonium exhibent -

Epistola vulgari linguâ ad diversos temporis sui Proceres, regiisque ministros data, quarum ingens volumen M.S. servat D. Hieronymus Mascareñas Calatravensis Eques in Portugalliæ regio Concilio olim Senator, nunc Segoviensis Episcopus. *Supplevit etiam Historiam Rebellionis Granatensis* ab clarissimo viro D. Didaco de Mendoza conscriptam aliquot successuum relatione, quæ

in illius aurei libelli M. SS. exemplaribus deerant, purpuram herclè purpuræ attextens: quo cum supplemento editus fuit Ludovici Tribaldi regii Indiarum Chronographi curâ Matrîti 1610. deindèque Vllisipone 1627. in 4.

D. IOANNES DE SILVA & TOLEDO, Toletanus, Toparcha de Cañada hermosa, numerum augere volens Heroum fabuloforum, ut nihil ageret, scripsit.

Historia del Principe D. Policifne de Boecia hijo de Minandro y Guemedela Reies de Boecia. Pincia apud Ioannem Iniguez de Lequerica 1602. in folio.

F. IOANNES DE SILVEIRA, Lusitanus Olissiponenfis, Carmelitarum sodalis, Sacræ Theologiæ Magister & Professor emeritus ac studiorum moderator, scripsit sacri verbi promulgatoribus utile opus, quod multum commendari solet,

Commentariorum in Textu Evangelicum, tomos V.

I. Complectitur Christi Domini ingressum in mundum ab exordio Evangelii ad Ioannis testimonium. Olissipone anno 1640. Lugduni anno 1645. Matrîti anno 1648. in folio.

II. Explana primam prædicationis eiusdem Domini Iesu Christi annu. Lugduni 1645. in folio. Matrîti 1648. folio.

III. Continet secundum annum prædicationis. Lugduni 1649. apud Aniffon. Matrîti 1651. in folio.

IV. Explana tertium prædicationis annum usque ad gesta in canaculo exclusivè. Lugduni 1655. folio, & 1657. apud Laurentium Aniffon.

V. Continet reliquum vite Iesu Christi. Lugduni anno 1659. & simul omnes V. apud eundem Aniffon 1662. in folio. Deinde publicavit.

Commentariorum literalium & moralium in Apocalypsim B. Ioannis, duo volumina. Lugduni apud Laurentium Aniffon 1663. & 1669. in folio.

Tractatum quoque de Tertiariis ordinis Carmelitarum, tribuunt Silveiræ Ioannes Baptista de Lezana parte secunda tomi I. Quest. Regul. cap. XIV. num. 7. & Augustinus Barbosa Apostolic. deciff. collectaneo DCC.

IOANNES SILVESTER, laudatur eo quod scripserit nescio quid operis.

Jardin de Monterey, nuncupati atque Matrîti editi 1640.

IOANNES SOERIVS, Lusitanus, Conimbricenfis, per decem annos in sacra Sinici regni expeditione navatâ operâ, Sinicè edidit.

Tractatum de Præceptis Decalogi.

Instructioem quoque ejus, qui ad Christianam legem aspirat.

D. IOANNES SOLANO DE FIGUEROA ALTAMIRANO, Truxiliensis, Doctor Theologus, atque Ecclesiastes frugi, Ecclesiæ Metellinensis Archipresbyter, Ellenensiumque violatæ Fidei Indicum à commissionibus minister, edidit.

Historia y Santos de Medellin; culto y veneracion à San Eusebio, a San Palatino, y nueve compañeros Martyres, a San Theodoro Anacoreta, y S. Raimundo confesor, hijos desta noble Colonia. Matrîti apud Franciscum Garziam 1650. in 4.

Editurum se alia promittit.

D. IOANNES DE SOLORZANO PEREIRA, Matrîtensis, sancti Iacobi Eques, Salmantica adhuc ephebus theatrum sibi jam fecerat cum amœnæ atque humanioris literaturæ, tum exactæ Iuris æquique prudentiæ studiorum. Quidquid inde in Iure civili ab hujus scholæ candidatis ambiri solet,

si tamen primarium, hoc est, antemeridianis horis docendi, munus exemeris, prono omnium favore demeruit. Hunc etenim vesperè profitentem, doctrinæ singulari famâ, editoque jam de Crimine parricidii aureo libello spectatum fati superque, Petri Castrii Lemorum Comititis provida rerum Indicarum, quibus apud Philippum Regem III. præerat, cura ante alios coopravit, quem notandis rerum Novi illius & sepositi orbis Americani momentis, disponendoque Legum Indicarum Codici (quod potissimum exposcebat reipublicæ illius ratio) simulque ei gerendæ, consilio optimo, & quasi divinatorio quodam animi motu destinaret.

Anno hujus sæculi nono Limensis in Peruano regno Senator renunciatus, octodecim non minus annis hunc Magistratum gessit. Quousque non amplius sustinens abesse à patria tam longè diuque, apud Pincianos, aut Granatenses Patres, qui primus vacaret, loci spe invitatus in Hispaniam rediit. Appulso ad nos regiarum facultatum Indici patrimonii procuratio fiscalis injuncta est; sequentique anno ad Senatorum ordinem in hac ipsa Curia suprema Indica recipitur.

Post plures supremi etiam Castellæ Senatus Patribus (dicis tantum causâ, quod utique honoris, magis quam rei nomen indulgeri ac suscipi non ingrati solet) annumeratur. Quâ tandem Senatoriâ dimissus curâ propter aurium quamdam tarditatem, viridem nihilominus, quanvis provecam, agens fenectutem, perficiendis ac efficiendis utilissimis aliis, præter jam vulgata, optimæ frugis operibus; in altissima vixit tranquillitate animi atque studiorum: nec sine debita nostrorum hominum ob insignem ejus virtutem atque doctrinam veneratione, qua

om-

omnes virum doctissimum atque humanissimum, verèque Indici Iuris, vastique illius ad occidentem Solem positi terrarum orbis novum & alterum, post inventores illius ac domatores, novâ literarum viâ grassatum asfertorem prosequerantur. Scripsit inter Academicum olim pulverem.

De Crimine Parricidii Disputationem. Salmantica apud Artum Tabernier 1605. in 4. Sequutum est post peregrinationem Indicam ingentis pretii opus.

De Indiarum Iure Disputationes; sive de Iusta Indiarum Occidentalium Inquisitione, acquisitione & retentione; tribus libris. Matrîti apud Franciscum Martinez. 1629. in folio, duobus voluminibus. Desiderantibus tamen iis, qui Latine haud sciebant, laicis videlicet hominibus reipublicæ curam gerentibus, à tam idoneo præceptore doceri, factum fuit alterum illud, pluribus nempe in compendium redactis, pluribus adjunctis, opus vernaculum, quasi superioris Interpres, hoc titulo,

Politica Indiana sacada en lengua Castellana de los dos tomos del derecho y gobierno municipal de las Indias Occidentales. Matrîti apud Petrum Diaz de la Carrera 1648. in folio. Edidit item.

Memorial sobre que el real Consejo de las Indias debe preceder en los actos publicos al de Flandes. Matrîti 1629. in folio.

Memorial, o discurso informativo Juridico, Historico, Politico de los derechos, honores, preeminencias y otras cosas que se deben dar y guardar a los Consejeros honorarios y Jubilados, y en particular si se les debe la pitanza que llaman de la Candelaria. Ibidem 1642. in 4.

Inter Iuris allegationes, quas Advocati fiscalis Indici Prætorii regii munus gerens edidit, libens, quod de Iure publico scripta est, nec triviale continet argumentum, numero.

El Discurso y alegacion en derecho sobre la culpa que resulta contra el General D. Juan de Benavides Bazan y Almirante D. Juan de Leoz en razon de aver desamparado la flota de su cargo, que el año de MDCXXVIII venia a estos reinos de la provincia de Nueva España. Matrîti 1631. in folio.

Tandem emeritus, & jam suus & Musarum, foras dedit eruditione multiplici variegatum opus Politico-Historicum, scilicet.

Emblemata Politica. Matrîti anno 1655. in folio.

IOANNES SOPRARIUS, Aragonius, Alcaniciensis, in Italia Medicæ arti navatâ operâ reversus ad nos Cæsaraugustæ medicinam fecit, eruditione ac Poeticâ facultate præstans. De quo L. Marinæ Siculus lib. I. Carminum,

Hic puer Aonidum sacro nutritus in antro Excoluit claris artibus ingenium.

Nuper ab Italia patrias conversus in oras Civibus adduxit munera magna suis. Scripsit enim patrie laudes, populūmq; Senatū; Et quidquid tellus fertilitatis habet. Patria cui tantum debet, me Iudice, quantum Corduba Lucano, Mantua Virgilio. Scripsit.

Commentaria in Sedulium Poëtam; in quorum laudem Marinæ idem alterum, confecit epigramma, quod legitur ejus lib. II. Carminum.

Panegyricum D. versuum de gestis rebus Ferdinandi Regis Catholici. Meminit ipse scribens ad Vgonem de Vries, inter Marinæ Epistolas libro XII.

In patriæ laudem non nihil dedisse innuit idem, ut vidimus, Marinæ; in cujus De Ioannis Regis Aragonie vita libri commendationem carmen Soprarii habemus. Bis meminit hujus Vincentius Blascus Lanuza in Historia Aragonensi, parte I. lib. V. c. XXVII. & parte II. lib. V. cap. XLIX. Oratorem & Poëtam summum eum vocans, supervixisseque usque ad MDXXX. affirmans. Adducit quoque sepulchro ejus inscriptum hoc tetrastrichon, in æde sacra principe Alcanizensis oppidi,

Carmina quod luget quod Musæ flebile cantat, Quodque caret cultu lingua Latina suo, Non mirum; cessit superis Soprarius oris. Hoc saxum corpus, spiritus astra tenet.

IOANNES SORAPAN DE RIEROS, domo ex oppido Logrosan diocesis Placentinæ, Medicus Doctor Inquisitorum Ellenensfis & Granatensis urbium, Hispali medicinam quoque fecit, ediditque utiliter Granatæ duabus partibus.

Medicina Española contenida en Proverbios vulgares de nuestra lengua. 1616. 4. & 1617. Ioannis Mallaræ Hispalensis, qui Philosophiam ex Proverbiis vulgaribus eduxit, æmulus.

F. IOANNES DE SORIA BVITRON, Franciscanorum sodalis, Theologiæ in cœnobio Conchæ urbis Professor, edidit.

Epilogum Summarum; sive Compendium Theologiæ Moralis ex variarum, præcipueque Henrici de Villalobos, scriptis. Conchæ 1650. in 4. deinde Parisiis apud Simeonem Piget 1656. in 8.

Epilogo de la vida de San Francisco. Conchæ 1649. in 4.

F. IOANNES DE SORIA BVITRON, Franciscanorum sodalis, Theologiæ in cœnobio Conchæ urbis Professor, edidit.

Epilogum Summarum; sive Compendium Theologiæ Moralis ex variarum, præcipueque Henrici de Villalobos, scriptis. Conchæ 1650. in 4. deinde Parisiis apud Simeonem Piget 1656. in 8.

Epilogo de la vida de San Francisco. Conchæ 1649. in 4.

F. IOANNES DE SORRIBAS, Valentinus, ordinis Carmelitarum, S. T. Magister, ejusdemque Doctor Valentinus, edidit.

Perfecto Cura de Almas representado en la vida, virtudes y milagros del Ven. Sacerdote Juan Baptista Beltran Cura de la Villa de Alcora en el reyno de Valencia. Cæsaraugustæ apud Ioannem de Ybar 1665. in 4.

Ser-

Ser-

Sermones varios; ibidem in eadem officina 1668. in 4.

Parata habet, uti fama fert, ac prelo matura, *Commentaria literalia & moralia in Acta Apostolorum; cum appendice in Canticum Magnificat; atque alia concionatoria. Degit nunc Matrili Concionator regius verè hoc munere dignus.*

IOANNES DE SOSA, Doctor Medicus, scripsit -

De Argenti vivi temperamento. Hispali 1605.

IOANNES DE SOTO, Medicæ artis Professor vespertinus in Granatenfi schola, edidit -

Libro del conocimiento, curacion y preservacion de la enfermedad del Garrotillo. Granatæ 1616. 4. apud Ioan. Muñoz.

F. IOANNES DE SOTO, Matritensis, ordinis Eremitarum Sancti Augustini, S. T. Magister, Poëtaque non inceleber, exemplum sibi à quatuor ejusdem familiæ, præter aliàs aliarum, sodalibus, nempe Ludovico Legionensi, Petro Malon, Alphonso Mendoza, Hieronymo Canton, in eodem opere paraphrastico per partes monstratum, solidè imitatus, Psalterium integrum vario genere carminis Hispanè redditu. Margaritæ Austriacæ, aliàs de Cruce, sacra Deo inter exalceatas Seraphicæ familiæ Virgini dicavit hâc inscriptione,

Exposición parafrástica del Psalterio de David en diferente genero de verso Español, con exposiciones varias de varios y gravísimos autores, Compluti 1602. 4. Necnon & Hispanis versibus reverenter explicuit Ecclesiæ Cantica eo in opere, cui inscripsit -

Alabanzas de Dios y de sus Santos, con alusion a los Canticos de la Iglesia. Compluti 1615. 8.

Prosaicè quoque -

Margaritas preciosas de la Iglesia; la Virgen y Martyr; la llamada Pelagio monges; la Serenissima Reyna de Escocia en tres libros; y las virtudes y excelencias, que dellas sacò la Señora Reyna D. Margarita de Austria. Compluti apud Andream Sanchez 1617. in 4.

Obligaciones de todos los estados y oficios, con los remedios y consejos mas eficaces para la salud espiritual, y general reformation de costumbres. Compluti 1619. in 4.

Compendio de la Summa del Cardinal de Toledo. Ibidem in officina Ludov. Martinez 1614. in 8.

F. IOANNES DE SPIRITU SANCTO, Carmelitarum nudipedum semel atque iterum generalis Præfectus, duplicem ex munere dedit epistolam, commendans sodalibus religiosæ disciplinæ observantiam. Prima Toleti data est, atque edita, *A los Religiosos*

del Carmen descalço, nuncupata, anno 1627. in 8. altera deinde anno 1640. in 8.

IOANNES STEPHANVS, vulgò ESTEVAN, Emeritenfis, Parochus oppidi de la Nava, scripsit pio & fructuoso consilio in conjugatorum instructionem -

Avifos de Casados. In oppido Bilbao apud Petrum de Ivarra 1595. in 4.

F. IOANNES SVAREZ, Lusitanus, domo ex Abbatia Ceptensi Portuensis diocesis, professione Augustinianus, quam Salmanticæ anno MDXXIII. emisit, S. T. Magister, Lusitanæ Regi Ioanni huius nominis III. à sacra exomolegesi, atque à concionibus fuit, Ioannisque Principis præceptor. Conimbricensem inde Ecclesiam Præful obtinuit, in Tridétina Synodo Legatus regius insigni habitâ oratione clarus. Tres nimirum Lusitani Antistites interfuerunt ei eodem tempore, spectatæ in literis famæ omnes; Bartholomæus à Martyribus, Gaspar Casalius & Suarezius noster: quos omnes laudatura illa ætas, in hoc dictionum, quidquid in eorum quoque placeret, coniecit. Ex his primum multa paucis (hoc erat copiosam Bracharenfis Antistitis brevitatem laudare) tertium, scilicet nostrum Conimbricensem, pauca multis (eratque id eloquentiæ facultatem, quæ in eo summa fuit, quæque nimio suo splendore non multum eminere ipsas res sinebat, commendare) Casalium denique Leiriensem in utriusque illorum laudis summam eventum multa multis dicere solitum, in vulgus, quasi proverbialiter, illius temporis homines efferebant. Fertur is, quod laterem unum è Lauretana Divæ Virginis sacra æde pio furto, connivente scilicet Ædituo, subripisset, tot statim doloribus confictari cœpisset, ut nisi sacrum pignus in locum suum reponeret, è vita sibi mox esse abeundum putaret; quod factum est, uti rem Ioannes Bonifacius Iesuita in *Virginali* refert *Historia*. Peregrinatus est deinde in sacris Hierosolymorum & Palæstinæ locis dimisso jam Concilio, cum à Pio IV. sacrorum Principe com meatum indulgenter obtinuisset: quod ipse ad *Caput secundum D. Marci*, tractatu primo reliquit scriptum. Certè his & aliis argumentis quæ sita pietatis fama, nec vulgaris doctrinæ laus dignitatem hominis ad populum declamantis egregiè tuebantur. Monumenta hæc posteris reliquit;

In Evangelium D. N. Iesu Christi secundum Matthæum commentaria. Conimbricæ apud Ioannem Barrerium 1562. fol.

In Evangelium S. Lucae. Paris. 1578. Conimbricæ 1579. fol. atque iterum Parisiis locupletior 1604. Adjunguntur in duabus posterioribus editionibus -

In Evangelium Marci Homilia. Obiisse circa annu MDLXXX. conjectatur Tho.

Thomas Herrera Augustinianus in *Historia Domus Salmantinae*. Adscribi quoque nostro solet (nescio an typorum lucem viderit) *El Viage de Hierusalem*.

IOANNES SVAREZ quidam laudatur author ejus operis, quod inscribitur,

De la Verdad de la Fee.

Cujus cum prohibitionis nota meminit *Index expurgatorius* noster postremus.

D. IOANNES SVAREZ DE ALARCON, Lusitanus è Castellana huius cognomenti familia oriundus, Martino parente genitus *Villa-regis* Toparcha, domusque regis Portugalliæ Archidapifero, Christi que ordinis Commendatario; cujusmet ordinis censum, equestrem ipse adeptus est, Præfecturamque *Turrium veterum* oppidi, quam familiæ jure in filium transmisit sibi cognominem, qui hodie superest, Comitibus jam olim *Turrium veterum*, Septensique in Africæ ora gubernationis, nunc Marchionis *Trocifalensis* dignitate spectatus. Scripsit Ioannes versibus Castellanis -

La Infanta coronada por el Rey D. Pedro, D. Ines de Castro; en octavos. Olisipone 1606.

D. IOANNES SVAREZ DE ALARCON & MELO, Comes de *Torresvedras*, Marchio de *Trocifal* in Portugalliæ regno, Serenissimarum Hispaniæ Reginarum Elisabethæ Borboniæ & Mariæ Annæ Austriacæ Oeconomus, Philippo IV. Regi nostro à consiliis bellicis, Eques militiæ sacrae Lusitanæ Iesu Christi, Septensis in Mauritania Tingitana urbis & arcis aliquando Præfectus, Ioannis parentis æmulus, qui metricum, quod nuper laudatum est, opus in literas retulit, in eundem famæ conspectum, viâ licet aliâ, venire desiderans dedit foras genealogicum opus, illustrandis paternæ suæ, atque aliis, quas contingebat, Castellæ & Portugalliæ regnorum familiis, præfixo tamen nomine Antonii filii primogeniti, Calatravæ ordinis Equitis, cui inscripsit,

Relaciones genealogicas de la Casa de los Marqueses de Trocifal, Condes de Torresvedras, su Baronia Zaballos de Alarcon, y por la casa y primer apellido Suarez; ad Regem Catholicum Philippum IV. Matrili ex officina Didaci Diaz de la Carrera 1656. in folio.

IOANNES SVAREZ DE GAMBOA, prosaicam dedit fabulam sic inscriptam - *Humilde Labrador.* 1625. in 8.

F. IOANNES SVAREZ DE GODOY, S. T. M. sacri ordinis Mercenariorum, qui captivos redimunt, in Dertusana Ecclesia Professor Theologus, scripsit -

Tesoró de varias consideraciones sobre el Salmo, Misericordias Domini in æternum cantabo. Barcinone 1598. in 4. apud Ioannem Cormellas.

Muerte y honrras del Rey D. Felipe II. Barcinone 1598.

D. IOANNES SVAREZ DE MENDOZA, natus in oppido *Monpox* Carthaginensis diocesis in meridionali America, cum in Hispaniam venisset colendi inter Europæos ingenii causâ, in gymnasium Salmantinum se contulit, ibique Iuri civili & canonico sub optimis præceptoribus datâ operâ, coluit ante alios, frequentavitque Franciscum Ramum V. Clariss. regium jam hoc tempore Senatorem, ac morum Regis nostri Caroli institutorem; quem velut normam suorum studiorum sortitus nil mirum quod pervicaci literarum studio beatius nihil sibi in rebus humanis contingere posse existimaverit. Ad hæc idoneum sese Professorio muneri ostendere volens elucubravit ac perfecit ad unguem continuatis die, noctuque vigiliis -

Ad Titulum Digestorum Ad Legem Aquiliam Commentarium: quod Salmanticæ prodiit in 4. anno 1640.

Sed loco professionis Magistratum gerere iussus fuit, ad urbem Hispalim destinatus Iudex regis Curia, quæ negotiationis Indicæ lites dirimit, atque administrationi præest. In hac etiamnum principem locum togæ tenet, sacerdos ante aliquot annos ordinatus; multâ vir doctrinâ, eruditione, præsertim, Historiæ nostratis, quam velis it (vulgari proloquio) atque remis ornatum, prudentiâ insuper & humanitate, prætereaque instructissimâ omnis generis librorum Bibliothecæ possessione atque usu locuples. Premit idem aliquando edendum, quod jam dudum fabrefacit opus, mole quidem suâ vastum, utilitate & pretio cessurum paucis, *De Hispanorum Monarchia, rebus gestis, moribus, politia;* & uno verbo, *Notitia omni & Historia;* qualem fortè Galliæ Limæus dedit, sed copiosorem & accuratorem.

D. IOANNES SVAREZ DE PERALTA, Americanus, Mexici Novæ Hispaniæ natus, scripsit -

Tratado de la Cavalleria de la gineta y brida &c. Hispali 1580. in 4. apud Franciscum Diaz.

D. IOANNES TAMAIIO DE SALAZAR, natus in oppido Extremaduræ *Zalamea de la Serena* nuncupato, ditionis Equitum militiæ de *Alcantara*, in Didaci de Arce Ex-episcopi Placentini Hispaniarum Inquisitoris generalis viri clarissimi familia nomen suum variis scriptis operibus, piis quidem omnibus, & multiplici lectione ornatis, posteritati

commendavit; de Hispanica verò Historia non optimè meritis, utpote Pseudo-Dextrii & spuriorum similibus Historicorum affecta & propugnator. Ex quorum ferè scriniis parum feliciter compilavit -

Martyrologium Hispanum, sive Anamnesim, hoc est, commemorationem omnium Sanctorum Hispanorum per dies anni digestam & concinnatam ac notis apodicticis illustratam ad methodum Martyrologii Romani; tomis sex. Lugduni sumptibus Philippi Borde & Laurentii Arnaud ab anno 1651. ad 1659. in folio.

San Epitacio Apostol y Pastor de Tuy ciudadano, Obispo y Martyr de Ambracia, oy Plasencia, su vida y martyrio. Matrili apud Didacum Diaz de la Carrera 1646. in 4.

Vida de S. Pastor de Tuy. Ibidem 1646. in 4.

Defensorio Iuridico-historico-ecclesiastico, en que se satisface a la duda y reparo, que se a puesto en Roma acerca de dar oficios de regado, y missa a los Santos de la ciudad de Plasencia.

Advertencias al Memorial de la ciudad de Iaca sobre la patria y lugar del sepulchro de Santa Eurofia. Matrili 1651. in 4.

Illustracion a una Incripcion sepulchral Catolica, que se hallò en la ciudad de Merida en diez de Maio de MDCL. Matrili in 4.

Triunfos de las Armas Catolicas por intercession de Maria Nuestra Señora, centones Historico-politicos &c. Matrili apud Didacum Diaz de la Carrera 1648. in 4.

Difertacion, que prueba que la Reina Doña Berenguela madre del Santo Rey D. Fernando fue la hija primogenita, o maior del Rey D. Alonso el Bueno de Castilla, y no Blanca Reina de Francia. Hujus Dissertationis sese auctorem ipse prodit I. tomo *Martyrol. Hisp.* ad diem XXIII. Februarii pag. 238. quâ usum fuisse ait in *Additionibus ad Vindicias Hispanicas* Ioann. Iacobum Chiffletium, illaudato, quod non debuit, auctore.

Protulit in lucem ex M.S. codice, ut jactat, antiquo Gothico -

Auli Halici civis Burdigalensis Poëta Toletani Carmen heroicum de Adventu D. Iacobi in Hispanias, notis illustratum. Matrili anno 1648. in 4. Hoc autem magnâ ex parte, nescio cujus damnandâ operâ, ex Alvari Gomezii, Poëta sæculo superiore celebris *Talichristia* malè confutum esse nos docebitur alicubi ex proposito, incautòsque lectores hujus absurditatis & fallendi impotentia monebitur.

Author à secretis fuit Illustrissimo Patrono suo, ac Mœcenati, nec non ejus in Abulensi Episcopatu, ex quo ad Placentinum transiit, Vicarius generalis, Obiitque circa annum MDCLXII.

D. IOANNES DE TASIS & PERALTA, Ioannis filius primi Comitum De Villamediana

na ex D. Maria de Peralta, Comes ipse secundus de Villamediana, & magnus cursorum per omnem Regis nostri Hispaniarum ditionem ex privilegio parenti concessio Magister, ingenio, animi magnitudine, omnibusque aliis dotibus, quæ aulicum ac nobilem virum decent, clarissimus, Poëta non vulgaris venæ, varia scripsit carmina, quæ in lucem prodierunt hoc titulo,

Obras del Conde de Villamediana. Cæsaraugustæ anno 1629. in 4. & 1634. Matritique 1635. in 4.

Infelicissimè obiit Matrili ab ignoto quodam nocte, dum curru veheretur, trucidatus. Cum multa ejus laude, dum Taffiorum familiam describit, viventis adhuc meminit Alphonsus Lopez de Haro in *Nobiliario Hispania* lib. VI.

D. IOANNES TERES, Catalanus ex oppido Verdu (incertum mihi cujus diocesis), Theologus, ex Canonico Pœnitentiario, ut vocant, Tarraconensis Ecclesiæ, titulo tenus Marochii prius, deinde re ipsâ Elnæ, hinc Dertusæ, tandemque Tarraconis ab anno MDLXXXVII. Antistes, edidit -

Constitutionum Provincialium Tarraconensium libros V. unâ & Archiepiscoporum hujus Sedis, ante Arabum & post Arabum adventum, seriem.

F. IOANNES THEODORVS MONLLVNA, ordinis Deiparæ Virginis de Mercede, S. Theologiæ (ut vocant) Præsentatus, Valentia ac Majoricarum provincialis Præfectus, libellum vulgari sermone edidit inscriptum -

Cartilla espiritual. Claruit ann. MDCVII. Sic Fr. Petrus à Sancto Cæcilio in *Elogiis M. SS. Scriptorum* hujus ordinis.

F. IOANNES à SANCTO THOMA, Olissiponensis, ex patre Germano Petro Poinfort Alberto Austriaco Archiduci à secretis, & matre Lusitanâ Dom. Mariâ Garcez prognatus, primas literas & Philosophiâ Conimbricæ, Theologiam verò apud Lovanienses in Belgio didicit. In reditu Deo se consecrare, Dominicanorumque institutum sequi rationibus suis opportunum existimans, ad D. Virginis de Atocha, quæ hujus religiosissimæ familiæ domus est Matriliensis, sibi, sæculoque renunciavit. Hinc inter Complutenses in luce istius splendidissimæ Academiæ, tam pietate quàm profundissimæ cujusdam doctrinæ radiis coruscare cepit. Nec destitit Scholæ operam suam adprobare, donec post vespertinum Academicum docendi munus, etiam primarium & antemeridianum, qui summus est merendi apex, obtinuerit. Studiorumque merita probatissimis moribus, prudentia-

quæ eximiâ laude cumulatora sic hominem undique venerabilem & aulicis commendatum reddiderunt, ut Antonio Sotomajore, quem Philippus IV. Hispaniæ Rex diu habuerat à confessionibus, diem suum obeunte, potissimus inter Dominicanos habitus sit, quem Rex in hoc tam spectatæ fidei ministerium demortuo sufficeret. Ad cujus rei nuntium non lætari, non gratulationes, ut solet, læto ore benignus excipere, sed pavere totus & consternari animo visus fuit à sodalibus; qui veluti rebus ad incitas delatis exclamantem audierunt, *Actum est, Patres; de vita mea; mortuus sum: rogate pro me.* Nempe vir ad studia natus erat, tamque severus sui ipsius iudex, ut quotidianus animi defectus carne fetaceis textis ac verberationibus edomitâ crebrò expiaret: quod vel ipsimet libri cruore imbuti, & in arcanis quibusdam cellæ oculis ejusce rei instrumenta deprehensa testatissimum à morte ipsius fecerunt. Quare abripi à munere scholastico sibi gratissimo, ut publicis rebus, tam magna pars ipse earum, interesset, obnoxiusque adeo Dei judicio fieret, ægerrimè tulit. Molem tamen negotiorum immensam, fractâ jam studiis ætate, non diu sustinere potuit. Fragæ enim Aragoniæ regni, quò cum Philippo venerat, contraxit lethalem morbum, protestatusque coram venerabili Eucharistico pane, se nihil per triginta totos annos, aut scripsisse, aut docuisse, quod non judicaret, & veritati consonum, & doctrinæ Sancti Thomæ conforme, nihil Regi suo consilii dedisse, vel suggestisse, (mensibus tantum tredecim hanc curam volverat) quod non in Dei obsequium, Reipublicæ utilitatem, & Principis ipsius beneficium cessurum credidisset, vitam commutavit cum morte XVII. Junii die anni MDCXLIV. cum nondum quinquagesimum quintum ætatis annum attigisset, quo minùs debuit tempore (si ita loqui fas est) præreptus Hispaniæ, Philippo & literarum studiis, quas nullo tempore non in pretio magno ac delitiis habuit. Doctrinæ, ingenique ejus clarissima extant monumenta, quæ passim omnes amplectuntur,

Artis Logica I. Pars de Dialecticis Institutionibus, quas Summulas vocant. Compluti anno 1631. & 1634. in 8. Romæ tertium apud Manelphum 1636. in 12.

Artis Logica II. Pars in Isagogen Porphyrii, Aristotelis Categorias & Libros Posteriorum. Compluti anno 1632. 4. Romæ apud Manelphum 1637. in 8. Matrili 1640. in 4. atque alibi.

Naturalis Philosophia Prima pars, quæ de natura in communi, ejusque affectionibus differit. Matrili 1633. 4. deinde alibi, Romæ, inquam, apud Manelphum an. 1637. ac tandem Cæsaraugustæ 1644. 4.

Ejusdem Secunda Pars. in VIII. libros Physicorum. iisdem locis.

Ejusdem III. Pars, quæ de Ente mobili corruptibili agit; ad libros Aristotelis De Ortu & Interitu; unâ cum decem Tractatibus de Meteoris. Compluti 1634. in 4.

Ejusdem IV. Pars, quæ de Ente mobili animato; ad libros Aristotelis de Anima. Compluti 1635. in 4. Omnia hæc simul duobus voluminibus Colonia 1638. in 4. Romæque septem voluminibus 1636. & 1637. 12. apud Manelphum edita sunt.

Sequuta sunt Theologica, nempe - *Cursus Theologici in Primam Partem Sancti Thomæ, Tomus I. scilicet usque ad Quæst. XIV. cui præmittuntur, Tractatus tres, ad Theologiæ tyrones, scilicet -*

I. *Universum Textum Magistri Sententiarum in ordinem redigit.*

II. *Omnium Quæstionum D. Thomæ & materiarum in sua Summa connexionem explicat.*

III. *Vindicias D. Thomæ pro doctrinæ ejus puritate, probitate & singulari approbatione offert.* Compluti 1637. in folio.

Cursus ejusdem in Primam Partem à quæst. XV. usque ad XXVII. Tom. II. Lugduni apud Petrum Prost. 1643. folio.

Ejusdem tertius Tomus à quæst. XXVII. usque ad finem Primæ Partis. Ibidem apud eundem 1643. in folio.

Cursus Theologici in Primam Secundæ D. Thomæ à Quæstione Prima usque ad XXI. inclusivè, Tomus Primus. Matrili apud Mariam de Quinones 1645. in folio.

Ejusdem Tomus II. usque ad Quæstionem CXIV. Ibidem eodem anno in folio.

Ejusdem Cursus in Secundam Secundæ Divi Thomæ tomus unicus; hoc est, de Fide; Spe & Charitate; De Homicidio, Religione, Oratione, Voto, cum quibusdam expositivis quæstionibus.

Ejusdem Cursus integri tomus VII. sive De Incarnatione Verbi Dei Tractatus.

Prodierunt omnes simul Lugduni septem voluminibus 1663. folio apud Philippum Borde & socios, adjuncto in fine I. Tomi in Primam Partem -

Tractatu de Opere sex dierum.
In secundo ad Primam Secundam -

Materiis quibusdam Theologicis, quas ipse author in cathedra dictavit à quæstione hujus Partis CIX. usque ad CXIV. hoc est, De Gratia & merito.

Hispanicè verò libellum aureum ab eo habemus hoc titulo -

Explicacion de la Doctrina Christiana. Valentia 1644. Antverpiæ 1651. in 24. & alibi sæpe. Demum post septem Hispanicas editiones Latina exiit hoc titulo, *Compendium totius Doctrinæ Christianæ, operâ Henrici Haërmans ejusdem Dominici instituti, Bruxellis 1658. in 12.*

IOANNES THOMAS PORCEL, Medicus, ut videtur, dedit foras -

Curacion de la Peste. Cæsaraugustæ anno 1565.

IOANNES DE TIMONEDA, gente Valentini, author est primus fabularum, quas *Novelas* Italico verbo *Novelas*; nescio enim an aliud huiusmodi opus inter nos eo antiquius sit, quod ita inscriptum dedit -

El Patrañuelo, o Primera Parte de las Patrañas. Compluti 1576. 8. & in Bilbao Cantabrorum 1580. in 8. Antiquum hoc verbum idem cum eo sonat, quod Valentini dicunt *Rondalles*, nos *Novelas*.

El Cavañero Cancionero. Valentia apud Petrum Huete 1570. in 8.

Coloquio Pastoral. Ibidem apud Petrum Mey 1567. in 8.

Alivio de Caminantes y memoria Hispanica. Compluti apud Sebastianum Martinez 1576. in 12.

El Sobremesa, y alivio de la muerte: simulque.

Buen aviso, y porta quentos: item - Memoria Hispanica y Valentina.

Valentia apud Petrum Huete 1570. in 8.

Silva de varias canciones, o villanescas y guirnalda de galanes. Hispali apud Alphonsum de la Barrera 1511. in 8.

Tres Comedias en prosa. Valentia 1559. in 8.

Quaderno espiritual al Santissimo Sacramento, y a la Assumcion: Auto de la oveja perdida, y otras cosas. Valentia 1597. 8.

Edi curavit primas Hispanas Comedias, quas rudi illo hujus artis sæculo Lupus de Rueda Hispalensis non scripsit tantum, sed recitavit; ut in eo dicimus. Nostri quoque nomen præ se ferr-

El Deleitoso recopilado por Juan de Timoneda. 1567. in 8. nisi ejusdem sit Lupi à Rueda Comicum aliquid.

Vri & M.S. liber, quem laudare solet D. Josephus Pellizerius Chronographus regius sic inscriptus, Libro y memorial de algunas cosas, que de algunos años à esta parte an sucedido en la villa de Madrid, duabus partibus, quarum series ab anno MCCCC. ad annum MDXX. extenditur.

F. IOANNES TIRADO, Aragonensis, ordinis Seraphici, vir pius, quamvis doctrinæ carens, utile tamen composuit opus, scilicet -

Tratado para ajudar a bien morir; semel atque iterum typis editum.

F. IOANNES DE TOLOSA, Salmanticensis, Augustinianus, S.T. Magister, in Aragonia regno ut plurimum floruit. Biblicam enim Sapientiam Oscensis Academiae juventutem docuit; cuius studii alterum de sacris rebus pro concione loquendi munus inge-

geniose dicitur gessisse, atque eloquenter. Domum ordinis sui Cæsaraugustanam rexit quo tempore in publicum exire passus est -

Aranjuez del alma. Ibidem 1584. 4. ad Elisabetham Hispaniarum Infantem: celebratum valde opus à Lupercio Leonardo de Argensola magni nominis Poëta & Chronographo regio in elegantissimo illo carmine, cuius initium tale est, *Ay un lugar en la mitad de España &c.* atque item -

Indulgencias de la Correa de San Agustín. 1581.

Discursos predicables; Adventus præcipue usque ad Epiphaniam. Medina anno 1584. in 4.

IOANNES TORNAMIRA DE SOTO, Aragonensis natalibus, ex nobili tamen, (quod eidem de se credimus) in Montpessulana urbe Gallia Narbonensis Tornamirum familiam oriundus, scripsit -

Sumario de la vida y hechos hechos del Rey Jaime de Aragon I. deste nombre llamado el Conquistador. Pampelone 1622. in 8. ex officina Caroli de Labayen.

F. IOANNES DE TORQVEMADA, Franciscanus provincie sancti Evangelii Novæ Hispania apud Indos occidentales, cui provincie aliquando præfuit, foras emisit -

Monarquia Indiana, con el origen y guerra de los Indios occidentales, desus poblaciones, descubrimiento, conquistas, conversion y otras cosas maravillosas de la misma tierra; XXII. libris, tribusque tomis. Hispali 1615. in folio. Item -

Vida del Santo Fr. Sebastian de Aparicio de la orden de S. Francisco. 1605. in 8.

F. IOANNES DE TORRALVA, Saguntinus ex regno Valentia (Morvedro nunc est antiqua Saguntus) Cartusianus monachus ad ordinem receptus in domo *Scala Dei* Tarraconensi, translatus inde ad monasterium *Aula Dei* juxta Cæsaraugustam, vir valde pius, scripsit -

Enchiridion Passionis Christi. Cæsaraugustæ typis Stephani de Naxera anno 1556. in 4.

Sermones y platicas espirituales.

F. IOANNES DE TORREBLANCA, Lucroniensis, Dominicanus, S. T. Præsentatus, ordinisque sui Concionator generalis edidit -

Exercicios del santo Rosario de Nuestra Señora y modo de rezarle con meditacion de sus mysterios. Pincia apud Ioannem Baptistam Vareseum 1630. in 4.

IOANNES TORRELLA, Professor publicus Grammaticæ artis in Academia Valentia; publicavit -

Breve ac compendiosam in Syntaxim partium orationis Institutionem. Lugduni 1585. in 8. Cæsaraugustæ 1609. in 8.

IOANNES DE TORRES, Medinensis, in Societate Iesu, cui militabat, pluribus administratis muneribus, imo & in Africa redemptionis captivorum nonnumquam minister, ab recentis adolescentiæ annis, usque ad defectam senectutem vixit plerumque in patria, longo consumptus tandem morbo, cum annus verteret nati Redemptoris MDXCIX. Populari sermone dedit vulgo probatum opus nuncupatum -

Filosofia moral de Principes para su buena crianza y gobierno y para personas de todos estados. Burgis 1596. in folio & 1602. apud Ioannem Baptistam Vareseum. Barcinone apud Sebastianum de Cormellas anno 1596. in folio.

F. IOANNES DE TORRES, Franciscanorum Tertii ordinis sodalis, scripsit de Sacrae Eucharistiæ digna sumptione & meditatione libellum hoc titulo,

Sustento del Alma. Matriri ex officina Theresiæ Iunti 1625. in 16.

F. IOANNES DE TORRES, ordinis Minorum observantium, Castellæ provincie aliquando Præfectus, & Commissarius (ut vocant) Curia in Vrbe, dedit foras -

Confuelo de los devotos de la Concepcion de la Virgen Señora nuestra. Cæsaraug. 1620. in 4.

Comentarios sobre la Tercera regla de S. Francisco; nescio an Hispanicè, an Latinè. Matriri 1628 & 1631.

Regla y Constituciones de la orden Tercera; nisi idem est opus. Matriri 1623.

Tribuitur & Ioanni de Torres (alii-ne?) Vida de la Reina Santa Isabel.

IOANNES DE TORRES, alius, nisi fallor, scripsit -

Del Reino del gran Mogor.

IOANNES DE TORRESILLO & MANSO, edidit -

Responcionem quamdam ad Martii Cutellii Patrocinium pro regia Iurisdictione Inquisitoribus concessa. Neapoli 1637.

IOANNES TREMIÑO, Alonensis, sive Alicatinus, S.T. Doctor, Canonicus & Scholasticus Oriolanæ almæ sedis, doctus vir, & linguarum non imperitus, nec à Poëtarum mysteriis alienus, septuaginta jam natus annos, post quinquagenarium ferè tempus, tam in schola, quam in Ecclesia docendo, & concionando impensum, scripsit -

In Ionam Commentarios, una cum Paraphrasi Poëtica. Oriolæ apud Ludovicum

Berosium 1623. in 4. item -

In quatuor priores Davidis Regis Psalmos, una cum Paraphrasi Poëtica in fine cuiusque Psalmi. Ibidem eodem anno.

F. IOANNES DE TRINITATE, ordinis Minorum fratrum excalceatorum provincie sancti Gabrielis, quam semel atque iterum rexit, emeritus Theologiae Lector, edidit Latinè -

Expositionem Constitutionis Gregorii XV. contra Confessarios sollicitantes in confessionibus. Hispali 1643. in 8.

Tratado de los casos reservados en la orden de los Menores para los Ministros provinciales o generales. Hunc Ioannes de la Haye authoris discipulus Latinum fecit, ac prelo subjecit Parisiis anno 1617.

Transformacion de la alma en Dios y medios para llegar a ella; Discursos predicables. Vlißipone 1633. in 4.

Chronica de los frailes descalços Menores de la provincia de S. Gabriel. Hispali anno 1652. in folio.

F. IOANNES DE TRIVIÑO, (ignotus mihi aliàs) scripsit -

Memorias de cosas notables desde la fundacion de España hasta el Rey D. Felipe II. duabus partibus; quas adservari manuscriptoribus in cœnobio B. Virginis de la Salzedá legitur in ejus Bibliothecæ catalogo.

IOANNES TRIVIÑO DE VIBANCO, Abulensis, Theologus Doctor, Canonicus Placentinus, ac Segoviensis deinde Magistralis, dedit in publicum -

Praxim necessariò observandam ab examinatoribus synodalibus in qualificandis oppositoribus ad beneficia Ecclesiastica contententibus. Matriri apud Ludovicum Sanchez 1622. 4.

IOANNES TRVLLVS, vulgò TRVLL, Aragonensis, ex Luna oppido diocesis Cæsaraugustanæ, Salmanticae ad Sancti Bartholomæi sodalis, & ex cathedra liberalium artium Professor, anno præteriti sæculi LVII. Academiam reliquit Sacerdotio Cæsaraugustanæ inclytæ ædis Deiparæ Virginis del Pilar ornatus; unde ad Salvatoris, hoc est, ejus Templi, quod communis hucusque Cathedralis audit, sed hodie jam communem cum laudata Virginis Matris Dei Ecclesia prærogativam hanc sortitur, collegium sacrum transferri, Prioratumque in eo S. Christinæ accipere administrandum promeruit. Cum verò Gregorii XIII. Papæ jussu Segobricensis, quæ ad hoc tempus eadè fuerat cum Albarracensis, Episcopalis sedes in duas divideretur, primus fuit Trullus Præsul Albarracensis designatus: ac merito quidem is, quem Martinus Navarrus initio Commentarii ad Cap. Non dicatis 12. quæst. 1. De

De voto paupertatis, eruditissimum, Petrus Cenedus alicubi, eruditione, literis ac religione insignem, alii non dissimiliter appellant. Cunctis bene notus est Trullus propter -

Ordinem Canonorum Regularium libri IV. elucidatum, in quibus & de claris ejusdem ordinis viris; ad Philippum Hispaniarum Regem II. Cæsaraugustæ apud Bartholomæum à Naxera 1571. in 4.

Obiit, priusquam Pontifex stabiliret literis solemnibus Episcopalem ejus dignitatem, circa annum MDLXXVII.

D. IOANNES TVRIEL DE ROXAS ANGELOFLAVIO (sic indigitatur, cui propter Hispanum cognomen sermonemque locum dedimus in hac Bibliotheca) Eques magnæ Crucis &c. scripsit -

Origen de la orden de la Cavalleria Constantiniana debaxo de la regla de S. Basilio y titulo de S. George. Romæ ex officina Vaticana 1597. 4.

IOANNES DE VALDES quidam, scripsit -

Comentario breve, o declaracion compendiofa y familiar sobre la primera Epistola de S. Pablo a los Corintios.

Cujus cum prohibitionis notâ meminit postremus Index noster Librorum prohib. & expurgandorum.

Ex Ioannis Valdesii Hispana fuisse in Gallicam linguam translatum à Claudio de Kequifinen Parisiensi opus sic inscriptum -

Ciento y diez consideraciones divinas, refert in Bibliotheca sua Verderius.

IOANNES DE VALENCIA, Baticus domo ex urbe Loxa, & in Malacitana Ecclesia Portionarius, Latinas literas, omnemque humanitatem apprimè doctus, quam & alios & Bernardum Alderetum, in cuius pereruditatis monumentis Valentia durat memoria, in eadem Malaca urbe docuit. Hujus Poëma elegantissimum -

Pyrenen dictum, exametris versibus, celebrat Alderetus lib. I. Antiquitatum cap. IX. Quod & nos Hispali apud Martinum Vasquium Siruelam amicum nostrum vidimus.

F. IOANNES VALERO, Segobricensis in Valentino regno, Iuris Pontificii sacræque Theologiæ Doctor Valentinus, Canonicus Segobricensis, doctique illius viri ejusdem urbis Episcopi Ioannis Baptistæ Perezii, post Algeriensem captivitatem, in quam incidit Româ in Hispaniam rediens, Vicarius generalis; sæculo renuntiavit in cremum secedens; deinde ad Cartusianorum transiit militiam inter Scala Dei Tarraconensis campi sodales anno MDXCVI. quo habitu & professione nobilitatus, Barcinone Procurato-

rem egit laudatæ domus, deindeque ejusdem Præfectum; quam consequuntur sunt Præfecturæ aliæ cœnobiorum Vallis-Christi Valentia urbis, Vallis-misericordiae Olisiponenfis, ac Iesu-Nazareni Majoricensis. Quo loco manens edidit -

Differentias inter utrumque forum, Iudiciale videlicet & Conscientiæ. In Cartusiâ Majoricensi laudata, typis Emmanuelis Rodriguez 1616. in folio. Inedita autem apud domesticos asservantur -

Annotaciones & Glossæ in Biblia sacra, in Ius canonicum, in Concilium Tridentinum, & in sui ordinis Statuta. Hispanâ quoque linguâ -

De Virtutes y Vicios; duobus voluminibus.

Instruccion de Prelados.

Vida de San Hugon.

Notas para las ceremonias de la Miffa.

Vitam ab eo piissimè ac religiosissimè gestam descripsit in Catalogo Virorum illustrium Scala Dei Cartusiane suæ Historiæ Iosephus Valles Tarraconensis Canonicus.

IOANNES PINCIANVS, seu malis DE VALLADOLID, in Indice librorum Gesnerianæ Bibliothecæ a Roberto Constantino edito, author inscribitur -

Promptuarii Vocabulorum.

IOANNES DE VALVERDE de IAMVSCO appellatus, natali forsan loco diocesis Palentinæ, Medicus, Romæ tuebatur valedudinem Ioannis Toletani ordinis Prædicatorum S. R. E. Cardinalis atque ejusdem Cōpostellani Præsulis, cum explanaturus in Andrea Vesalii Anatomico opere non pauca rudioribus & tyronibus obscura, proprio Hispania sermone promulgavit -

Historia de la composicion del Cuerpo humano. Romæ ex officina Antonii de Salamanca & Antonii Lofredi 1556. in fol. operâ usus Gasparis Bezerra in designandis figuris, quem habuit illa ætas Pictorem & Sculptorem celeberrimum. Italicè mox dedit author ipse in eadem urbe 1560. Demum Michaël Columbus, Iunctis Venetiarum Typographis, necnon & Hieronymo Mercuriali ad id invitantibus, vertit eam Latine atque edidit Venetiis 1589. in fol. Item scripsit -

De Animi & Corporis sanitate tuenda. Lutetia apud Robertum Stephanum anno 1552. & Venetiis apud Dominicum Liliū 1553. in 8.

IOANNES DE VALVERDE ARRIETA, scripsit -

Despertador sobre la fertilidad antigua de España. Matrili 1581. Vide Ioannes de Barverde Arrieta.

F. IOANNES DE VARDON, ordinis fra-

fratrum Mercenariorum, qui captivos redimunt, facer Indorum Ecclesiastes, quique plures ex eis ab orci faucibus ad viam salutis revocavit,

Vocabularia edidit quatuor linguarum, quæ in eis regionibus passim apud omnes notæ sunt.

Hæc in Historia ordinis sui I. parte lib. II. cap. XXVI. ad annum MDXXIV. Bernardus Vargas refert, utens Caroli de Tapia in De Religiosis rebus circa id testimonio.

IOANNES VAZ PINTO DE SOVSA, Lusitanus, ex oppido Garaial, Virgiliū Poëtam sermone interpretatus est vernaculo, hunc titulum operi accommodans,

Tesaurus Musæ Virgilianæ: in quo germanus verborum ordo Lusitano prius idiomate, uberiores deinde rerum notæ inveniuntur. Bracharæ 1628. in 4.

IOANNES VASQUEZ JVRADO, scripsit -

De Residentia Parochorum. Matrili 1629.

IOANNES VASQUEZ DEL MARMOL, apud Granatenfes Portionarius, itémque ad monumentum seu capellam Catholicorum Principum Ferdinandi atque Elisabethæ expugnatores illius urbis Sacerdos regius; idem librorum omnium, publico munere, ne quid ab exemplari editio deviet, generalis corrector; variâ doctrinâ, bonarumque artium studio non vulgari, cum viveret, idque sub Philippo II. Rege, inter æquales audit eximius. Impendit maximè operam vertendis in sermonem nostrum Latinis aliorum operibus, præsertim sacris. Vidimus nos -

Arte y regla para aprender a rezar el Oficio segun el Breviario reformado, y para entender el Computo y Calendario Romano. Pincia typis Ludovici Sanchez 1605. 8. Item - San Anselmo, sus Meditaciones. anno 1567. in 16.

Exposicion del Padre nuestro de Pico Mirandulano.

El Novicio espiritual; ex Latino Ludovici Blossii. Matrili 1587. in 12.

Confessionario de Santo Thomas de Aquino: Instruccion breve para recibir el Sacramento de la Penitencia.

Orden para oir y ajudar a Miffa. Hos quidem tribuit ei Franciscus Pedraça in Granatenfi Historia, inter Granatenfes ipsum Scriptores enumerans.

Historia de Napoles de Pandolfo Colleenutio. Hispali apud Ferdinandū Diaz, 1584. in folio, ubi & Supplementum Mambri Roseti inclusum est.

Natum hunc parente Petro del Marmol Regi à secretis, fratremque matrualem, Francisci Suarii Granatenfis Iesuitarum so-

dalibus atque Scriptoris clarissimi fuisse, relatum mihi fuit Granatæ à propinquis.

IOANNES VASQUEZ DE OLIVERA, liberalium artium & sacræ Theologiæ Professor, edidit -

Quæstionem Theologicam, an hæc propositio vera sit & Catholica, Deus operatur omnia opera nostra bona, ita ut in eis totum efficiat, ut nos ferè nihil agamus. Granatæ apud Martinum Fernandez 1613.

IOANNES VASQUEZ DE LA SERNA, Gadium incola, publicavit -

Reducciones de oro y señorage de plata, con las reglas y tablas generales de lo uno y de lo otro. Gadibus 1620.

F. IOANNES DE VEGA, ordinis Mercenariorum, Sac. Theol. Magister, propter excellentem dicendi de loco superiore atque Evangelium docendi artem Argemum os nuncupari promeruit, æque ac Ferdinandus de SantIago Aureum os per idem tempus audiebat. Reliquit M. SS. in Matritensi domo, in qua obiit anno MDCX,

Sermones de Quaresima; duobus voluminibus.

Sermones de Santos.

F. IOANNES DE LA VEGA, Americanus, patre Hispano natus, Franciscanus in cœnobio Limensis urbis ac provinciæ duodecim Apostolorum, edidit in eadem urbe -

Artem seu rudimenta Grammaticæ; Vvaddingo auctore in Scriptoribus ordinis Minorum.

D. IOANNES VELA & ACVÑA. Vide Ioannes de Acuña Vela.

D. IOANNES VELASQUEZ DE AZEVEDO, scripsit -

Fenix de Minerva, y Arte de memoria, que enseña sin maestro a aprender y retener. Matrili apud Ioannem Gonzalez 1626. 4.

IOANNES VENEGAS QVIXADA, peditem Centurio, Spartæ suæ incumbens vertit in vulgarem linguam circa annū MDCI.

Los Quatro libros de Flavio Vegetio De Re militari. M. S. vidit D. Thomas Tamajus in folio.

IOANNES DE VERA, composuit -

Orationem funebrem in morte Domine Margaritæ Austriacæ Hispaniarum Reginae. Neapoli 1612. in 4. Fuit in Bibliotheca D. Ioannis Bertrandi à Guevara Compostellani Præsulis.

IOANNES DE VERGARA, nescio quis, publicavit -

Dos Coloquios Pastorales.
Valentiæ apud Ioan. Mey 1567. in 8.

IOANNES DE VERGARA, Georgii filius, Toletanus, felicissimè absolutis Latinæ, Græcæque linguarum, ac Philosophiæ studiis, omnibusque æqualibus in eo studio longè post se relictis, ad Theologiæ præceptores sacris literis instruendum se contulit, ac post decursa solemniora tempora honorem laureæ Doctoralis accepit. Sodales inter Sancti Ildephonsi Complutensis, deinde inter ejusdem oppidi Collegiatae Ecclesiæ, ac tandem Toletanæ Primatialis Canonicos, amplissimo viro Francisco Cardinali Ximeno, Ildefonsoque Fonseca Archiepiscopis Toletanis, necnon & Adriano Papa VI. contentibus ei velut æmulatione quâdam honores, ob eximiarum, quibus præditus fuit, cum doctrinæ, tum pietatis, prudentiæ, atque modestiæ, aliarumque virtutum dotes, in summa omnium existimatione positus vixit. Circa annum MDII. Professor erat jam Complutensis Philosophus, ut ex literis hoc anno ad Alphonsum Securam datis, quæ inter Lucii Marinæ Epistolas leguntur, apparet. Laudato Cardinali Ximeno integro ante obitum anno à secretis fuit: cui ante id tempus inter alios Hebraicè, Græcèque doctos viros in vertendis Latinâ linguâ Bibliorum sacrorum quibusdam, nonnullisque Aristotelis libris valde se probaverat. Summo hoc viro extincto, atque Ioanne Croio successore, ab eo, qui Croio succenturiatus est, Alphonso Fonseca in idem secretorum munus denuo fuit vocatus &, quod summe decuit patronum, Toletano opimo sacerdotio ornatus, multoque magis ejusdem Archiepiscopi iudicio; qui quidem palam gloriabatur domi habere se, quem Sadoletto ac Bembo Leonis X. ab epistolis ex æquo opponeret. Eâ quippe eloquentiâ floruit, ut eruditi, ac disertis oratoris palmam (verba sunt Alphonfi Matamori claros Hispaniæ viros celebrantis) sæpe non repugnante Italiâ meruerit, dum pro Ecclesia Toletana ad Romanos Pontifices scriberet. Senex atroci vexatus fuit podagræ morbo; calculi tamen doloribus adhuc minus resistere potuit. Excessit ergo è vitâ summo omnium mœrore & luctu, quibus chara esset virtus atque doctrina. Symbolo utebatur illo Epieteti, Sufine, & abstine: quod ille explanaverat hoc eleganti disticho -

Sufine in adversis, & te compeſce secundis,
Et temnes cæca numina vana Dea.

Hæc Matamorus.

Virum omnibus modis maximum, vocat Alvarus Gomezus; Græcæ & Latinæ linguæ doctissimus, Melchior Canus lib. II. De locis Theologicis cap. VI. in omni subtilitate Chronologiæ & Historiæ solertissimum atque doctissimum, Benedictus Pererius in præfatione lib. X. Commentariorum Danielis; in omni Scriptorum

genere bene ac præclare versatum, Matamorus, qui (subjungit idem) si tantus est quantum æqualis meus & familiaris Alvarus Gomezus vir literis Græcis & Latinis, ingenio simul & doctrinâ ornatissimus mihi prædicavit, quem illi parem hoc tempore faciam, unum aut alterum invenio, superiorem habeo neminem. Ejus modestiæ imputandum est, quod aliorum testimoniis, non operibus propriis commendetur. Adeo nihil, quantumvis ingenio ac diligentia perfectum, edi suo nomine patiebatur. Quæ ad notitiam nostram opera ejus pervenerunt, hæc sunt;

Las ocho Questiones del Templo; totidem scilicet responsiones ad interrogata Eneci à Mendoza Infantatus Ducis, cui Musarum amor valde erat cordi. Toleti apud Ioannem Ferrer 1552. in 8. Benedictus sanè Pererius, laudatis Volaterrano, Vive, & aliis Berosi & similium confutatoribus, Vergaram præfert illis omnibus. Hic scripsit Hispano sermone (ait) libellum de octo questionibus, de quibus permulta in Latinum sermonem conversa Melchior Canus in XI. librum de locis Theologicis, qui est de Historia, ad verbum transulit, & ex illis viri fontibus hortum illum suum multifariam & abundanter irrigavit.

Epigrammata quædam Latina elegantissima edidit cum Edyllis suis Alvarus Gomezus; ludicras quidem (ille ait) viri gravissimi remissiones; sed quæ verè divini illius ingenii specimen, rerum acumen, & vigorem præ se ferant.

Salomonis libros, & Iesu Sirach, ex Hebræo in Latinum, quam provinciam ei assignaverat Franciscus Ximenius Toletanus Præsul, convertit; qui hodie extant in Bibliis Complutensibus, quæ magno literarum bono Antistes ille maximus edi curavit.

Aristotelis Physicorum, de Anima & Metaphysicorum translatio similiter Latina ex Græco fonte facta fuit à Vergara ejusdem Ximenii jussu; qui, ut Gomezus in vita illius scribit, Aristotelem manuscriptis undique conquisitis, & Philosophis linguarum bene gnavis, qui summâ fide, Latinèque redderent, adhibitis, quod barbaricis adhuc sordibus inquinatis multos à sui lectione detererent, emendationem dare decreverat, nisi mors optimi Præsulis conatus præcidisset. Autographa vidit Schottus tria hæc nostri monumenta in Complutensi Bibliotheca. Sunt & in Toletanâ, uti ex ejus Catalogo apparet.

De Academia Complutensi, commentatum se ipse refert in Epistola quadam ad Alphonsum Securam (ultima est libri decimi quarti Epistolarum Marinæ). Quod ut suffus, patentiusque videres (Vergaræ jam verba audis) mitterem ad te epistolam meam ad amicum conscriptam, imo & justum volumen, ubi Instituta Academiæ hujus, & tradendarum disciplinarum morem, præpositâ prius universi adificii descriptione, latissimè sum prosequutus. Non dubi-

dubito quin Alvarus Gomezus in conscribenda Ximenii vita, ejusque Academiæ rebus, hunc ad manum habuerit; quemadmodum usus est idem Francisci ejusdem Cardinalis Ximenii Historia à Vergara inchoata, sive commentariis rerum ab eo, maxime privato, gestarum, quibus exordia tanti Principis & incunabula adeo luculenter scripserit (ait laudatus toties Gomezus in præfatione vitæ) ut etiam si id brevi chartarum numero explicuerit, multum tamen illi debeamus, qui res à paucis cognitatas, & in ea fortunæ conditione, quam Ximinius privatus tenuit, positas tam diligenter è tenebris eruerit. Hæc ille.

Epistolas Vergaræ quasdam ad Alphonsum Securam & ad L. Marinæ Siculum continent libri Epistolarum ejusdem Marinæ XIV. & XV.

Obiit, bonis omnibus collegio Toletano, ubi amentes custodiuntur & aluntur, testamento relicto; atque in suæ Cathedralis Ecclesiæ sacello Apostolorum Principi sacro humatus jacet sub hoc epitaphio,

D. O. M.

IOANNI VERGARÆ DOCT. THEOL.
HVIVSCE TEMPLI SACERDOTI
CANONICO.
VIRO IN OMNI DISCIPLINARVM
GENERE EXIMIO.
QVO VIVENTE NATVRÄ DECLARAVIT
SE ADHVC MINIME EFFOETAM ESSE
AD PRÆSTANTISSIMOS VIROS
PRODVENDOS.
DEC. CAPITVL. QVE, HONORIS,
VIRTVTISQVE
CAVSA TOLET. SODALI B.M. L.D.D.
VIXIT ANN. LXIV. MENS.V. DIES XVII.
OBIIT XX. FEBR. MDLVII.
IOAN. CERDA CAN. TOLETANVS
SOBRINO
DECESSORIQ. SVO INDVLGENTISS.
P. C.

Sed dignissimum est ob acumen & elegantiam, quod subijciamus huic, Ludovici Catenæ Complutensis Abbatis & Academiæ Cancellarii epigramma.

Vergara in uno natura fecit palam,
Præstare quantum illa homini posset boni.
Vergara in uno æmula mors fecit palam,
Auferre quantum rursus hæc illi queat.
Mors ergo naturâ est major ac potentior,
Quæ, quidquid illa struit, rapit ac diripit?
Minimè. Nam ille natura dotibus
Adjutus effecit, ne unquam posset mori.

Franciscum Vergaram Græcè doctissimum hic habuit fratrem, quem suo loco laudamus.

IOANNES VERZOSA, Cæsaraugustanus, Bernardi à Verzosa & Annæ Ponce de Leon filius, anno vigesimo tertio supra sex quingentesimum natus, Parisiis, quo ivit jussu patris ad faciendam elegantiorum artium, ac disciplinarum mercaturâ, jam doctus ipse, Græcas literas magno auditorum concursu triennium integrum, atque adhuc majore in Lovaniensi Academia docuit. Hujus suæ peregrinationis ipse meminit in epistola quadam ad Hieronymum Suritam. Clarissimum virum D. Didacum Mendozium inde sectatus fuit, tum ad Concilii generalis cætum, necnon & ad Paulum III. Papam Caroli Cæsaris legatum, denique, aut eodem tempore, Senarum urbis Gubernatorem; in cujus civium summa gratia noster fuit. In Angliam profectus, quo anno Rex noster Philippus Mariam Britannorum Reginam sibi matrimonio copulavit, valde fuit aulae gratus, atque inter alios Gundisalvo Perezio Regi à secretis, viro Græcè doctissimo sese approbavit maxime negotiis industriè gerendis opportunum. Quare jussus fuit Romam in comitatu Francisci de Vargas regii ad Paulum IV. Oratoris ire, atque manere ibi bonâ mercede constitutâ, ut scripta quævis instrumenta ad jura Philippi regnorum spectantia conquireret, & asservaret Custodis regii Archii titulo ornatus. Qua in urbe insignem pietatis atque prudentiæ, nec vulgarem eruditionis famam collegit. Ad optimarum enim artium disciplinam, quamplurimum linguarum non cognitionem tantum, sed usum, Latine scilicet, Græcæ, Italicæ, Gallicæ, Anglicæ, ac Belgicæ adjunxerat. Poëticâ facultate in primis excelluit, præcipuè conscribendarum Horatiano stylo epistolarum laude nulli secundus. Edidit sexdecim annos natus -

Martyrii Entomium, sive de Laudibus Petri Arbuesii de Epila Martyris; heroico carmine. Publicavit primus hoc Poëmatium Vincentius Blascus de Lanuza, cum Peristephanon libris, Cæsaraugustæ 1623. apud Ioannem Lanaja.

De Profodia Græcorum, libellum. Parisiis.

Epinicium Carmen in Navalem victoriam Ioannis Austriaci devictâ ad Echindas Insulas Turcarum classe. Salmanticæ & Compluti.

Posthumi prodierunt -

Epistolarum libri IV. Panhormi anno 1575. in 8. typis Ioannis de Mayda, operâ autem Ludovici de Torres, tunc privati, sequentibus annis Archiepiscopi Montis-regalis in Sicilia regno, Cardinali Granvellano Neapo'is tunc Proregi nuncupati: quorum & Complutensis extat anni 1577. etiam in 8. editio. Quod verò in his epistolis quædam obscura multis fortasse videbantur, præfertim iis, qui Romæ non fuissent versati,

inchoaverat auctor, amicorum consilio, explanationes, quibus adhibitis omnis difficultas lectoribus removeretur; quas accepit in se laudatus Torres quamprimum perfici curare, atque in vulgus edi. Carminis pangendi excellentiam extollit non inerudite Pauli Cespitis, ut se vocat (qui Paulus de Cespides vulgò nuncupabatur, Cordubensis, ac Ecclesie patrie urbis Portionarius, Pictor elegans, de quo nos alibi) hoc epigrammate;

Postquam res Italas evertit barbarus armis,
Et pulsa est patriis lingua Latina focus,
Nulla meos unquam moverunt carmina sensus
Iam depravatis edita temporibus.
Fucatae linguae speciem nam respuit auris,
Et quod non sano personet eloquio.
At Verzosa tuo delector carmine tantum
Me tua dumtaxat carmina docta tenent.
Quae si venturi est animus jam providus aevi
Venturi haud dubiis providus auspiciis,
Antiquos mirà numeros dulcedine vincunt
Flacce tuâ veniâ, pace, Catulle, tuâ.

Historiam noster Philippi Regis II. Catholici formabat, cum mors eum in flore ipso ætatis magno omnium ordinum mærore è vivis eripuit. Visitur Romæ ad Sancti Iacobi domum hospitem Hispanorum sepulturae ejus locus hac inscriptione insignitus,

D. O. M.

IOANNI VERZOSÆ BERNARDI F.
CÆSARAVGVSTANO.
PHILIPPI HISPANIARVM REGIS
CATHOLICI
ARCHIVII IN VRBE NOVA CVSTODI.
PIETATE PRVDENTIA ET
MVLTVARVM LINGVAR. COGNITIONE
PRÆSTANTI.
IN OPTIMAR. ARTIVM DISCIPLINIS
AC POETICÆ STVDIO MAGNA
CVM LAVDE VERSATO.
ET OMNIVM ORDINVM HOMINIBVS
CHARISSIMO.
VIXIT ANNIS. LI. M.
OBIIT VI. KAL. MARTII. MDLXXIV.
LVDVICVS DE TORRES MALACI-
TANVS
ARCHIEPISCOPVS MONTIS-REGALIS
CAMERÆ APOSTOLICÆ CLERICVS
DECANVS
EXEQVVTOR TESTAMENTI
AMICO POSVIT.

Non vulgari ornavit elogio Verzosam Andreas Schotus in *Bibliotheca*.

Præfagus ipse hujus extra patriam obitus olim ad Hieronymum Suritam in epistola superius laudata patriam dolebat à se relictam & paternam domum his versibus,
Si forte ante diem Libitina sternor iniqua
Flatibus, externa condendus viscere terræ,

Nam cadimus maturi homines, ruimus vel acerbi.

Et post aliqua ad Suritam de se & sua peregrinatione, subjungit in fine argute ac philosophice,

Quod si vitales spirant mihi leniter aura,
Et si sedatis resident hæc tempora turbis,
Depositâ spe majorum, mea chara revissam,
Indignus reperire isthic, quæ inventa reliqui,
Dum peto per terras non inveniendâ remotas.

Meminit idem patrie urbis in epistola alia huic nuncupata, cujus hoc initium, Tam te chara diu careo mea patria! ubi se in æde Virginis Mariæ de Columna sacro olim lavacro expiatum fuisse infantem prodit, ac sepulchri copiam, fato cum cesturus sit, ibi desiderat.

IOANNES DE VIANA, Giennensis, Doctor Medicus, Malacæ intentus artis suæ operis, publicavit -

Tratado de Peste, sus causas y curacion, y el modo que se a tenido en curar las secas y carbuncos pestilentes que an oprimido la ciudad de Malaga el año de MDCXXXVII. Ibidem apud Ioannem Serranum de Vargas 1637. in 4.

Antidotum fasciculi aromatum in subfidium puerperarum, ubi agitur de odore, de uteri suffocatione, &c. Ibidem 1636. in 4.

D. IOANNES DE VICO, Acerrarum, Episcopus, quæ Campaniæ felicitis urbs est, creatus (ut apud Vgheillum VI. volumine *Italiae Sacrae* habetur) die XXIII. Jul. MDXII. hoc eodem anno interfuit sacrosanctæ Lateranensi Synodo sub Leone X. Papa celebratæ, scripsitque ad Hieronymum Vich Catholicorum Regum Oratorem, qui & ipse Concilio interfuit,

Apologiam de auctoritate & potestate Romani Pontificis; circa annum MDXVII. Iulio II. clavum Petri tenente, quæ quidem M.S. fuit in Bibliotheca V. C. Antonii Augustini, ut ex ejus apparet *Catalogo*.

F. IOANNES VIGVERIVS, vulgari appellatione *Viguera*, Granatensis, Philosophus ac Theologus eximius, Tolosæ Tectosagum longè à patria inter Gallos ad sacram S. Dominici familiam susceptus (alius est Ioannes Viguierius Ligur ordinis Seraphici, qui in *Scotum* commentatus est) eâ mentis alacritate, successuque literas coluit, ut adeptâ in ejusdem urbis gymnasio Theologiae laureâ, publicè ipsam de superiore loco docendi partes nancisceretur. Quæ quidem professione ibidem laudabiliter exercitâ, librisque in publicum editis eò devenit claritudinis, ut jam à Guiljelmo Eisengreinio *Scriptorum Sacrorum* celebratore, vir tam profanâ, quam sacrâ literaturâ doctissimus, Philosophus & Orator omnibus iis artibus, quæ sunt libero homine dignæ, perpolitus; aliâque non inferiorio-

rioris laudis, ab aliis audierit. Monumentorum præclarissimorum hæc series est;

Institutiones ad naturalem & Christianam Philosophiam, maximè verò ad scholasticam, quam vocant, Theologiam universalem, Conciliorum auctoritate, necnon Doctorum Ecclesiasticorum, præsertim D. Thomæ Aquinatis, eruditione confirmatæ; opus in paucis doctum atque utile. Adnectuntur ibidem -

Commentaria in D. Pauli Epistolam ad Romanos; in quibus omnes ferè nostri temporis hæreses brevissimè confutat atque clarissimè. Parisiis 1558. in fol. quam editionem principem sequuntur sunt plures aliæ, Antverpienses 1565. & 1572. in fol. Venetæ 1563. & 1581. Coloniensisque 1607. in 4.

Opusculum de consolatione Agonizantium, cum elucidatione Missæ. Parisiis 1553. Lugduni 1569.

Tribuit eidem Eisengreinio præter superiora,

In omnes D. Pauli Epistolæ commentarios; itémque *Theologia Summam*. Equius tamen est domesticis Sixto Senensi & Alphonso Fernandez, Marietæque in hoc credere, qui nil præter jam commemorata Viguerio adjudicant. Fioruit maximè circa annum MDL.

IOANNES VILCHIVS, vulgò VILCHES, Antiquariæ natus in Bætica, atque in eadem urbe humaniorum literarum Professor, edidit -

Opera Poëtica, hoc est - *Bernardina*, ut vocant, libros tres; five de Victoria, quam D. Bernardinus Mendozius summus Hispaniarum triremium Præfectus ad *Arbolanum* Insulam à Turcis reportavit, heroico carmine;

De Mendozinae Domus origine;
Eclogam ad D. Bernardinum Manrique Episcopum Malacitanum;

Panegyricum ad Ioannem Gironium Vrenie Comitem;

Silvâ, & varia Epigrammata, & alia carmina. Hispali 1544. in 8.

Laudatur à Iacobo Soiano Murgitano in *Elegia*, quæ incipit, *Gratulor Hispanis felicia secula*, &c.

IOANNES DE VILLALOBOS, sodalis Salmantinus collegii Trilinguis, edidit -

Grammatica Græca introductionem, Salmanticiæ 1576. in 8.

IOANNES DE VILLAR, scripsit - *Arte Grammatica Española*. Valentie 1651.

IOANNES DE VILLAREAL, Vbetensis, Compluti Doctor Medicus ac Professor primarius, dedit foras -

De Signis, causis, essentia, prognostico & curatione morbi suffocantis, libros duos.

Compluti aqud Ioannem Gratianum anno 1611. in 4.

F. IOANNES DE VILLASEÑOR, Dominicanus, Theologiam Oveti docuit, postquam in Gregoriano Pinciae urbis collegio meruisset. Scripsit - *Summa moralis*; duobus tomis.

IOANNES DE VILLEGAS, Presbyter Matritensis, ex Italico Alphonso Ciaconii edidit - *Modo de rezar el Rosario de Nuestra Señora como se haze en la Minerva de Roma*. Martiri apud Martinum Serrano 1614. 16.

IOANNES VILLEN DE BIEDMA, Granatensis, Doctor Theologus, Malacitanus fuit Canonicus, indèque Archipresbyter Granatensis, uti Franciscus Pedraça in *hujus urbis Antiquitatibus* asserit. Is, quò idioma Hispanicum tot gentibus sæculo superiore, aut commercio, aut imperio communicatum cultissimi Romanorum Poëtæ accessione locupletaret, prosâ dedit oratione, quæ quidem expedite magis, quam versa lectores ad ipsius adyta introduceret,

Quinto Horacio Flaco Poeta lyrico: sus obras con declaracion magistral en lengua Castellana. Granatæ 1599. apud Sebastianum de Mena in folio.

F. IOANNES VINCENTIVS, Asturicensis, ordinem Sancti Dominici assumpsit in Salmantina urbe, atque in ejus gymnasio sacram scientiam ex ea, quam Durandi vocant, mox & è vespertina cathedra ingenti cum famæ claritudine docuit; ingenio judicioque in docendo, acumine in disputando plurimum præstans. Edidit Romæ, cum eo venisset Procurator ordinis generalis, electionibus in collegio *D. Mariæ supra Minervam* habitis confectum opus -

De Habituali Christi Salvatoris nostri sanctificante gratia Relectionem. Romæ apud Paulum Dianium 1591. in 4.

Promiserat per idem tempus Salmanticiæ edendum grandiore librum, *De origine & potestate Gratia*, qui nec à morte authoris prodiit, quæ non multo post immortalitati eum consignavit, Alberto Aufriaco Serenissimo Archiduci à confessionibus jam designatum, anno salutis MDXCIV. ætatis LI. *Historia ordinis Dominicanorum* Præfulis Monopolitani obiisse ait sequenti anno. *Catalogum* nos Alphonso Ferdinandi sequuti sumus, cui etiam resistit Ioannes Marieta, superstitem affirmans nostrum Romæ Vincentium anno MDCXCV.

IOANNES VINCENTIVS PELIGER, Valentinus, conscripsit -

Primera y segunda Parte del estilo y metodo de escribir cartas missivas, y responder
H h h h 2 a ellas

ellas &c. Valentia duobus tomis 1600. 8. Cæf. auguftæque 1604. & 1607. in 8. Matriri apud Ioannem de la Cuesta 1609. iterumque 1625. 8. item 1599. in 8.

D. IOANNES DE XAVREGVI, domo Hispalenfis, è Cantabris nobili loco oriundus, ad ingenii excellentiam naturæ beneficio concessam, proprio labore multiplex earum literarum, quæ ab humanitate dicuntur, ornamentum adiunxit. Quibus dotibus instructus Poësim feliciffimè exercuit, heroicam scilicet, lyricamque, non theatralem, & comicam. Nervoso quippe, atque erudito dicendi genere usus, popularium auribus placere non multùm studebat. Contendit de hac arte cum viris summis Gongora & Quevedo; quem ultimum non uno satyrico infectatus est libello. Piçtorias quoque operas sibi amicis que liberaliter exhibuit, nam & hanc artem eximie callebat; adeo ut cum in Matritensi theatro comœdia ejus quedam ederetur displiceretque, & jam solemnè spectatorum murmure damnaretur, quidam eorum exclamaverit, si plausum comœdiis suis desiderat, eas depingat. Poëtica hæc edidit, quod sciam;

El Orfeo (five Orphei fabulam) *en octavas*. Matriri apud Ioannem Gonzalez 1624. 4. Quod Poëmatium nulli eorum cedere, quæ magis inter nos celebrari solent, nõ indocti aut ineruditi homines arbitratur.

Rimas; hoc est varia carminum genera: in quibus est -

El Aminta, *Comedia Pastoril de Torquato Tasso*, elegantiffimè in vulgarem linguam translata. Hispali apud Franciscum de Lyra 1618. in 4.

Lucano Español, *en verso de octavas*: five Lucani *Pharsalia* Hispana interpretatio metrica, M. S. apud exequutores testamenti, (inter quos fuit D. Gabriel Boscangelinus) remansit.

Prosaica autem hæc -

Discurso Poëtico contra el hablar culto y obscuro.

La Comedia del Retraido; quæ traducendo *Cunatum ac Sepultura* libello Hispanico authoris bene noti, quem nuper nominavimus, conscripta est.

Memorial al Rey Nuestro Señor. *Ilustra la singular honrra de España, aprueba la modestia en los escritos contra Francia, nota una carta embiada a aquel Rey, &c.* Quo scripto idem, qui superiore, vir magnæ famæ petitur.

Apologia por la verdad, o respuesta a una Censura que se hizo del Sermon que F. Hortensio Palavicino predicò en las honrras del Rey D. Felipe III. Matriri 1625. 4.

Por el Arte de la Pintura, libellum Apologeticum, qui simul prodiit cum *Dialogis Carducci*. Matriri 1633. 4.

Decessit Matriri ante annum MDCL.

F. IOANNES XIMENEZ, Baticus, Xerezienfis, ordinis Minorum, qui strictiorem vitæ regulam sectantur, provinciæ S. Ioannis Baptiste in regno Valentia ter Præfectus, vir in domesticorum regimine, & in iuandis prudenti consilio & solidæ doctrinæ responsis quaruncumque difficultatum momenti commendatissimus, spiritualis animarum profectus præceptor insignis; scripsit -

Chronica del B. Fr. Pasqual Bailon. Valentia 1601. in 8. & sæpè alibi.

Exposición de la Regla de los frayles Menores. Ibidem 1611. in 16. apud Ioannem Christophorum Garriz. Dein de auctior prodiit à morte authoris in eadem urbe ex officina Patritii Mey 1622. Barcinonæ 1629. 16.

Exercicios espirituales. Valentia 1612. in 16.

De la Oracion Mental. Ibidem 1620. in 8.

Exercicios divinos revelados al Venerable Nicolas Eschio y referidos por el P. Surio, opus ex Latino redditum. Valentia 1609. Matriri 1613. in 16. Hispali que apud Gabrielem Ramos 1621. in 16. & Matthiã Clavijo 1614.

Obiit diem suum Ayora ejusdem regni Valentia: de quo agit Antonius Panes in *Historia hujus Provinciae* parte II. libro V. cap. IX.

IOANNES XIMENEZ SAVARIEGO, Rondensis, Medicus Doctor, in Hispanis triremibus artem hanc exercuit Proto-medicum agens, illarumque Præfecti D. Martini Padilla *Adelantari* (ut Idiotismus noster sonat) *Castella* cubicularium. Edidit -

Tratado de Peste, sus causas, preservacion y cura. Antiquariæ apud Claudium Bolan 1602. in 4. Audio & *De curatione puerorum, & De variolis* edidisse. Hic unus est è dialogistis Tractatus Hieronymi de Caranza, *Filosofia de las Armas*, inscripti,

F. IOANNES XIMENO, (quem Lucas Vvaddingus eundem cum *Ioanne Ximenez* perperam existimavit) natus in oppido *Las Peñas de San Pedro* diocesis nescio cujus Franciscanus exalceatus provinciæ S. Ioannis Baptista, Consultor Apostolicorum Inquisitorum Murciae urbis, Professor Theologiæ ac Magister morum vitæque spiritualis probatus; scripsit -

Memorial Theologico y Juridico contra la permission de las casas publicas de mugeres. anno 1629.

Examen de los casos de conciencia que suceden en el articulo de la muerte. Valentia 1636. in 8.

F. IOANNES DE ZAIAS. Vide, *Ioannes de Zayas*.

F. IO:

F. IOANNES DE ZAMORA, Franciscanus Carthaginensis provinciæ, Hispanicum dedit -

El Ceremonial Romano: quod Clemés Papa VIII. per universam Ecclesiam vigere iussit. Burgis 1603. in 4.

Kalendario perpetuo. Ibidem eodem anno.

Kalendarium quoque perpetuum Latinum, ut credo, ad usum fratrum Minorum. Burgis 1603. nisi idem opus sit.

IOANNES ZAPATA, ex oppido *Guadahortuna* regni Granatensis, publici juris fecit metricum opus hujus tituli,

Tratado de nuestra Fee y ley verdadera. Ilerdæ 1576. 8.

F. IOANNES ZAPATA & SANDOVAL Mexici Americanorum ex præcipua urbis nobilitate prognatus, ordinis D. Augustini, S. T. Magister, & in Pinciano S. Gabrielis collegio primarius Professor ac studiorum moderator; scripsit -

De Iusticia distributiva, & acceptione personarum ei opposita disceptationem pro Novi Indiarum orbis rerum moderatoribus, summissis; & regalibus Cõsiliariis elaboratum. Pincia 1609. 4. *Cardo* operis in eo scilicet vertitur, ecclesiastica omnia & sæcularia in regnis Indiarum munera indigenis conferri debere.

Chiapensem anno MDCXIII. atque Guatimalensem octo hinc præteritis obtinuit Ecclesias; denatusque est cum magna laude dispensata, ut decuit, misericordiæ & iustitiæ, in sede hac ultima, sexagenario adhuc junior, anno MDCXXX.

D. IOANNES DE ZAVALETA, Matriri degens, & in theatrorum actiones comica plura contribuens, disertus & acutus humanarum actionum censor, dedit quoque in lucem -

Errores celebrados: nempe dicta aut facta veterum quædam vulgò, sed immeritò, ut credit, laudata. Matriri apud Gregoriũ Rodriguez 1653. 8.

Teatro del hombre el hombre; o vida del Conde Matiso. Matriri 1652.

Problemas de la Filosofia natural acompañados de consideraciones morales; item -

Que el Amigo no puede ser mas que uno: y que la murmuracion haze a los hombres famosos, excursum duplicem.

El Dia de fiesta por la mañana. Ibidem apud Mariam de Quinones anno 1654. in 8. Item -

El Dia de fiesta por la tarde: utrumque opus satyrica severitate perstringens varia hominum genera festi diei omnes horas male collocantium.

El Emperador Commodo. *Milagros de los Trabaxos*.

Omnia hæc simul edidit Matriri Andrea Garzia de la Iglesia. 1667. in 4.

F. IOANNES ZAZO, Vallis-paradisi monachus Cisterciensis, vir ad unguem pietatis factus, ut vitam ipsius continui adinstar miraculi celebrent laudatores domestici, edidit Hispanicè, ut credimus,

Historia y vidas de los Santos que se celebran por todo el discurso del año en la Congregacion Cisterciense de España. In ipso Vallisparadisi cœnobio 1603.

Scripsisse fertur & alia plura, atque edidisse Pincia & Salmantica ad institutum ejusdem ordinis pertinentia; quorum titulos etiam Chrysofomus Henrriquez in *Phanice* & Carolus Vischius in *Cisterciensi Bibliotheca* ignorare se ajunt. Obiit anno, ut fama fert, MDCXXIII.

F. IOANNES DE ZAYAS, ord. Minorum provinciæ Castellæ, S. T. Lector, misit ad Lucam Vvaddingum ejusdem ordinis Historicum, ut hic ipse refert,

Supplementum Chronicorum Francisci Gonzaga in his, quæ ad suã Castellæ provinciam pertinerent.

F. IOANNES DE ZEITA, Lusitanus, Olisiponenfis, familiæ Seraphicæ in provincia Algarbiorum, Theologiæ Lector emeritus, insignisque Ecclesiastes, ingenii, doctrinæque famâ clarus, totòque oris & corporis gestu veluti ad eloquentiam faciem conformatus; singulari quadam dexteritate, & vehementiâ in arguendis hominum moribus utebatur, tam scholasticæ, quàm expositivæ Theologiæ apprimè gnarus. Edidit Lusitanicè *Concionum* aliquot volumina; nempe -

Quadragesima: en que se contem os dos Santos tempos do anno Advento e Quaresma com oito sermoes do Santissimo Sacramento. Eboræ anno 1625. in folio. Hanc *Quadragesimam* primò in vulgarem Castellæ sermonem à se versam Ioannes de Navæz Cisterciensis Pincia edidit 1626. postinde Ferdinandus Camargus Augustinianus Matriri 1629. in 4.

Sermo es das festas da Virgem Santissima e de Christo Senhor nosso, com oito do Sacramento, e de alguns Santos, e oito de Difuntos. Olisipone apud Petrum Craesbék 1634. in 4. Castellane operâ ejusdem Camargi Cæsar-Augustæ 1635. in folio.

Sermo es para algumas festas de Santos da nossa ordem Apostolos, Martyres, Santas e do do Sacramento. Olisipone apud Craesbék anno 1635. in 4.

IOANNETINVS.

F. IOANNETINVS NIÑO, Franciscanorũ fõdalis, provinciæ Sancti Iacobi Patris, & aliquando Præfectus, Ministròque generali

fali à secretis; apud supremi Senatus, qui religionem tuentur, Patres Censor Theologus, confessiones in sacramento pœnitentiæ audivit Serenissimæ Margaritæ Austriacæ aliàs de Cruce, Frânciscanæ monialis exca'ceatæ Matritensis regii monasterii. Scripsit autem *Aphorismos Prælatorum & Subditorum*. Barcinone 1625.

Tractatus varios, de rebus sui Instituti: præsertim ad Gregorium XV. pro defensione ejusdem; Item ad Philippum III. Regem Catholicum de eodem argumento.

El Interrogatorio en la causa de la venerable Virgen Sor Anna Maria de S. Ioseph, Abadesa del convento de Salamanca. Præcedit præambula ad Serenissimam Infantem Margaritam epistola de veris & falsis visionibus & revelationibus. Subsequitur verò; Carta que la misma Sor Anna de S. Ioseph le escribió en que obligada de la obediencia le haze relacion de su vida. Salmanticæ apud Tabernier an. 1623. Gallicè hanc Relationem seu epistolam reddidit Bonavêtura Checrolier Recollectus, uti testatur Arturus à Monasterio in Martyr. Franciscano pridie Idus Maji, & in *Ginaceo sacro*.

La Vida de Christo, que escribió en Latin mas dilatadamente Fr. Landulfo de Saxonia Carruxo; contiene las Dominicas y las Férias como se suelen leer en las religiones. Salmanticæ apud Antoniam Ramirez. 1623.

Editionem idem curavit Salmanticensem Marci Vlisiponenfis *Historia ordinis Minorum*, quæ eidem Serenissimæ Margaritæ dicata prodiit ex eadem officina Antonia Ramirez anno 1626. duobus tomis in folio.

IOANNOTVS.

IOANNOTVS DVRAN, scripsisse refertur.

Geografia de toda la Nueva España. cum XVIII. Tabulis Geographicis, M. SS. ad hoc tempus.

IOSEPHVS.

IOSEPHVS DE ACOSTA, Medinensis, postquam in sodalitate Societatis, cui se puerum Salmanticæ tradidit, omni disciplinarum genere indefessi vir laboris ingenium præstans atque acere iudicium instruxisset, in Occidentalem Indiam delatus provinciam ibi Peruanam sodalium rexit Præpositus, septemdecimque totos annos commoratus est, ea curiose observans, & in commentaria digerens, quæ hodie magno cum fructu atque operæ pretio de rebus Indicis ab eo extant. Inde reversus Visitatorem egit in provinciis Aragoniæ ac Bætica; nec non, & aliquando procuravit Romæ, promovitque salutis Indorum spiritualem causam; quod postremum ab eo

impensum officium *Bibliotheca Societatis* Scriptorem fugit. Sexagenarius tandem, è vita migravit munus gerens Rectoris in Salmantino collegio, pluribus scriptis clarus, superstitisque, anno MDXCIX. Hæc scilicet edidit Latinè;

De Christo revelato, libros IX. Romæ anno 1590. in 4. Lugduniquè 1592. in 8. Salmanticæ item, Venetiisque.

De Temporibus novissimis, libros VI. simul editos cum præcedentibus, Romæ an. 1590. in 4. ac Lugduni 1592. in 8. & aliis locis.

Concionum, tomos III. gravi ac elegantis stylo. Salmanticæ anno 1596. Venetiis 1599. Coloniaeque 1600. in 8.

Consilium Limese III. digessit, & Latinè conscripsit.

De Procuranda Indorum salute, libros VI. Salmanticæ apud Guilielmum Fouquel 1588. in 8. Coloniae 1596. in 8.

De Natura Novi Orbis, libros duos. Salmanticæ anno 1589. in 8. & 1595. in 8. Coloniae 1596. in 8. Hos quidem duos libros, quorum de cœli, & soli natura fuit argumentum, in popularem postea sermonem convertens, adjunctisque de metallis, plantis, animalibus, nec non & de moribus, rebusque incolarum olim gestis, quinque aliis, septemparticum dedit opus patrio idiomate, atque hoc titulo;

Historia natural y moral de las Indias, quam Serenissimæ Infanti Elisabethæ Austriacæ tunc in paternis sacris constituta dicavit ex Hispali urbe, ibidemque edidit anno 1590. in 4. apud Ioann. de Leon; recostam deinde in eadem urbe anno sequenti in 8. Matriti 1608. in 4. & 1610. in 4. Hanc Italicè transtulit Ioannes Paulus Gallucius editam anno 1596. in 4. Latinè verò Theodorus de Bry in tertia *Historia* suæ *Occidentalis* parte, repræsentavit. Germanicè quoque versam extare ab anno 1599. iterumque ab anno 1617. in fol. author est Antonius de Leone, in *Appendice Bibliothecæ suæ Indicæ*. Qui idem observavit multum profecisse Iosephum nostrum ex duobus libris seu operibus Didaci Duran Dominicanæ, *Historia de los Indios de Nueva España*, & *Antiguallas de los Indios de Nueva España*, in scriptis.

IOSEPHVS DE AGVILAR, nescio quis, scripsit carmine.

Reglas y advertencias para el santo acto del Sacramento de la Penitencia en octavas. in 8.

F. IOSEPHVS ANGLES, Valentinus, ordinis Minorum provinciæ Sancti Iacobi, eximia doctrinæ Theologicæ, vitæque ad religionis amissim formatæ merito à superioribus obtinuit, ut excipiendis confessionibus virginum Deo sacrarum in Matritensi exal-

ceatæ

ceatæ reformationis præficeretur monasterio. Sardinia quoque provinciæ ejusdem ordinis Commissarium generalem egit, Romæque præceptorè Alexandri Cardinalis Montalti Sixti V. Pont. Max. ex sorore pronepotis. Bossanus demum in eadem Insula Sardinia Episcopus creari promeruit. Vtriusque hic Philosophiæ, sacraque Theologiæ eximius Professor, omnium scientiarum & virtutum genere ornatissimus, quomodo audit à non nemine, qui cum familiarem habuit, lucubrationibus suis studiosos moralis Theologiæ non parum juvit, præcipuè eo opere, cui inscripsit.

Flores Theologicarum Questionum in librum I. Sententiarum: duabus partibus. Lugduni 1584. apud Stephanum Michaëlem, & 1585. apud Belletum. Deinde

In Secundum librum Sententiarum; duabus aliis partibus, quas Sixto V. nuncupavit. Lugduni apud Adrianum Perier 1587. Venetiis apud Ioannem Baptistam Vgolini 1588. Matriti 1596. Lego & secundo editas Lugduni 1596. & 1597.

Credo & scripsisse eum in *Tertium*: quamvis Vvaddingus id nescierit.

D. IOSEPHVS ANTONIVS GONZALEZ DE SALAS, Matritensis, purpuratus Eques militiæ Calatravæ, bonis omnibus literis, à quibus humani dicimur, masculaque, nec vulgari eruditione præstabat, dum viveret in eadem Curia, totus legendo & observando ex antiquæ Historiæ tum Græcæ, tum Romanæ, nec non elegantiarum Latinæ linguæ authoribus, quæque ad argumenta sibi olim destinata conferre posse viderentur, frequentandisque egregiis doctrinâ & ingenio viris, quos plures adeptus est sibi æquales. Stylo tamen, sive Latino, sive Hispano, eo usus fuit in exprimendis animi sui sensibus, cui affectationis notam non injuriâ infixis, ut in memoriam revocat Seneca illud ex epist. CXIV. *Cum assuevit animus fastidire, quæ ex more sunt, & illi pro sordidis solita sunt, etiam in oratione, quod novum est, querit, & modò antiqua verba atque obsoleta revocat & profert, modò fingit, & ignota desecit*. De cætero insigniter eruditum, operique intentum auctorem redolent omnia ejus opera. Nempe scripsit Latinâ linguâ.

In Petronium Arbitrum Notas. Francofurti anno 1629. in 4.

De Duplici viventium Terra, disputatione paradoxicâ magni operis, Epitoma

Geographico-Historica, *Ἰστορικὴ Γεωγραφία*. Lugduni Batavorum anno 1550. in 4.

Vernaculâ autem hæc.

Nueva Idea de la Tragedia, o Ilustracion ultima al libro singular de Poetica de Aristoteles. Quem præcedit.

Vna *Exercitacion Escolastica*;

cuius titulo es, *El Teatro, scena a todos los hombres*: succedit verò.

Las Troianas, Tragedia Latina de L. Anneo Seneca, Española de D. Ioseph Gonzalez de Salas. Simul hæc Matriti ex officina Francisci Martinez 1633. in 4.

Compendio Geografico y Historico del orbe antiguo: hoc est *Pomponium Melam* Hispanitate donatum, post Ludovici Tribal-di Toleti antiquam translationem. Adjunxit, *Nuevas ilustraciones a algunos de los lugares obscuros de Pomponio Mela*. Eminent in his *Disquisitiones* duæ, prior illa, quam postea publicavit Latinam, uti diximus, de la Tierra descubierta, y cubierta de las aguas; posterior autem, *De las Transfiguraciones humanas*. Matriti 1644. in 4. Hujus postremi argumenti est inter Antonii Codri Vrcai opera oratio I. *De Metamorphosi humana in belluas*; ut lego in *Epitome Gesnerianæ Bibliothecæ*; Item Andreæ Morelli *De Transitu humanarum animarum in belluas explicatio*, Patavii edita anno 1589. in 4.

Obit repentina morte correptus pridie Idus Martias anni MDCLI. ætatis suæ anno LXIII.

F. IOSEPHVS DE BARDAXI, Cæsaraugustanus, nobili ortus familiâ, Carmelitarum sodalis, Theologiam Biblicam in Gerundenfi schola & in ejusdem urbis Cathedrali Ecclesiâ Doctor ipse Theologus docuit, cum studiis jam fuisset ad S. Angeli collegium apud Barcinonenses præpositus; efficax, promptisque, vel ex tempore, declamator evangelicus; typis commisit.

Sermones de Adviento. Barcinone apud Sebastianum Matevaud 1613. in 4.

Sermones de Quaresma duplicados. Cæsaraugustæ apud Ioannem de Lanaja anno 1620. in 4. Qui tamen non nisi ad feriam III. post Dominicam III. pertingunt.

Denatus est anno MDCXXVI. quartâ die Augusti Cæsaraugustæ: laudaturque à Vincentio Blasco de Lanuja tomo II *Hist. Eccl. Aragon*. lib. V. cap. XLIV.

F. IOSEPHVS BLANCH, domo Valentinus, Carmelita, Doctor Theologus, Philosophiæque publicus & primarius in patria Academia Professor, in vulgus dedit, quæ in pretio habentur,

Summularum Institutiones, quas Dialecticam vocant. Valentia 1611. in 8.

Deinde alias *Curfus*, uti appellant, *Philosophici* partes, tribus aliis voluminibus: nempe *In Universam Aristotelis Logicam*, unâ cum *questionibus ex contextu haustis*. lib. I. ibidem 1612. in 4. typis Ioann. Chrysofostomi Garriz.

In VIII. Libros Physicorum, ibidem 1614. in 4.

In Libros de Anima & de Generatione

tione

tionē & Corruptione . ibidem 1615. in 4.

Obit anno MDCXIII.

IOSEPHVS DE CASANOVA, Magalonenfis in Aragoniæ regno, Matriti Grammaticam, hoc est literas noscendi, manūque formandi artem pueros docebat; cum pulcherrimum industriæ suæ specimen characteribus formæ multiplicis ære insculptis, atque præli ope multiplicatis, in eo libro edidit, quem priorem operis integri partem vocat, nempe -

Arte de escribir en todas formas y letras; ad Philippum IV. Regem. Matriti 16.. in folio. Ejus quoque sunt -

Ocho Ideas de Pintura fabulosa. anno 1649.

IOSEPHVS DE ÇARAGOZA, ex oppido Alcalá de Valencia cognominato, Iesuitarum sodalis, Philosophiæ Theologiæque Professor, edere cogitat -

Arithmetica & Trigonometriam.

Et altero volumine -

Miscellanea Mathematica.

F. IOSEPHVS DE LA CERDA, patriâ, ut credimus, Matritensis, certè ibi ad S. Martinum professus fuit regulare Benedictinorum institutum, ut in eximium istius ordinis decus & incrementum postea evaderet. Salmantinam in scholâ delatus, brevi ad interpretandum ex propria cathedra Doctorem, Angelicum sibi viam aperuit, deinde & ad primariam Theologiæ hujus ordinis. Quo docendi munere ingenti cum sui nominis laude defunctus, ad Ecclesiæ Almeriensis insulas vocari promeruit XVI. die Novembris MDCXXXVII. & post triennium, scilicet XVII. Decembris MDCXL. ad Pacensem transferri; Sacræ Theologiæ fuit Magister Salmantinus, doctrinâ multâ & variâ, ingenio perspicacissimo, quod in Scholæ Academicis & in Ecclesiæ sacris exercitationibus palam sese ostendebat; paratâque adæo & facili eloquentiâ in commentariis pangendis, ut vix quidquam, quod è calamo in chartam fluxisset, deletum pluribus paginis deprehenderes; de quo testibus oculatis, atque his non lubricæ fidei, credendum est. Extant ab eo in magno pretio: ab omnibus habita, sed que ab ingeniosis tantum pro dignitate, & cum eo fructu, quem non in cute, sed in recessu latentem industria exerit attentis lectoris, inter promptuaria formandarum concionum optima plenissimâque frequentantur.

De Maria, & Verbo Incarnato: ubi & de Sancto Iosepho, ac de utroque Ioanne. Almeriæ 1640. in folio.

In Sacram Iudith Historiam Commentarius literalis & moralis; duobus tomis: Ibidem 1641. in folio, moxque Lugduni apud Laurentium Anissonum 1653. in folio.

Maria effigies; revelatiōque Trinitatis & attributorum Dei: nisi idem sit cum jam laudato de Maria. commentario. Certè Lugduni hic editus fuit apud eundem Anissonum anno 1651. in fol. Obit ante diem XII. Junii MDCXLV. quo nempe succcessorem, habuit magnum virum Salmanticæ olim collegam Angelum Manricum Cisterciensem.

F. IOSEPHVS DE CORDOVA, domo Abulensis, religione Augustinianus, S. Theologiæ Magister, authorè mihi eo, qui scripsit Alphabetū hujus ordinis, Thomâ de Herrera, scripsit, imo & edidit -

In Partes Divi Thomæ. volum. IV. Sermones de Adviento.

Sermones de Quaresma; anno 1642.

IOSEPHVS CRESVELO, scripsit -
Vida y martyrio del Padre Henrique Valpolo. Cæsaraugustæ 1596. in 8.

D. IOSEPHVS DE EXEA & SCARTIN, Cæsaraugustanus, D. Ludovici ab Exea supremi Aragonicarum rerum Senatus, ut vocant, Regentis filius, specimen daturus fluidii Cæsareo Iuri impensu, publicavit -

Ad Legem unicam Godicis De Palatiis & Domibus Dominicis lib. XI. Recitationem. Cæsaraugustæ in 4. 1655.

D. IOSEPHVS FELIV ET CEREZO, Catalanus, ut credimus, Iuriconsultus, regius auditor, ut vocant, Salernitanæ Curia, hinc in magna Neapolitanæ urbis Vicaria civilium negotiorum Iudex, edidit -

Margaritam variarum conclusionū tam ad commune quam ad nonnullorum locorum municipale jus concernentium. Neapoli 1641. fol.

IOSEPHVS FERNANDEZ, Aragonius, Turiasonenfis, Societatis Iesu sacerdos, laudatus à concionum Apostolico more ac zelo habendarum merito, scripsisse dicitur inter alia, elegantia Christianæ plenum librum -

De la Vida del P. Pedro Claver de la compañía de IHS. Cæsaraugustæ 1666.

IOSEPHVS FERNANDEZ DE RETES, Ontiveriensis, (oppidum Ontiveros Abulensi Episcopo in sacris parat) Iuris Doctor creatus Salmanticæ, alacritate ingenii, Latinæ orationis ac totius humanitatis peritiâ, legalis atque canonicæ doctrinæ variâ multiplicique exercitatione & usu in hac celeberrima totius orbis Academia nuper maxime floruit publico interpretandarū legum atque ordinario muneri vespertinis horis Præfectus, Fiscalis nunc in Curia Pucianæ urbis Advocatus, emissis olim in publicū quæ sequuntur, Ad Titulum Digestorum De Interdictis & relegatis Commentarium; duobus libris. Pincia 1643. in 4. iterumque cum

cum notis ejusdem & additionibus, nec non & Tertio libro excursuum analectorum. Lugduni 1660. in 4.

Variorum opusculorum Iuris, octo libris, in duo volumina digestis. Salmant. in folio Variorum opusculorum tomus III. prodiet Lugduni prope diem, ut audio.

Ad Titulos De Bonorum possessione contra tabulas. De Legatis præstandis: De Inofficioso Testamento, scholasticis adversariis: quibus cum simul prodit Commentarius -

Ad Leges, Edicta, Principumque Constitutiones, ex quibus prohibita usucapio est. Salmantica 1663. in 4.

Ad Leges Attiniam, Iuliam & Plautiam, de prohibita alienatione rerum furtivarum & vi possessarum.

F. IOSEPHVS FERRER, domo Valentini, ordinis Seraphici exalceatorum provincie Sancti Joannis Baptistæ, ejusdemque Vicarius, deinde & Præfectus provincialis, edidit -

Pharum Evangelicam: hoc est commentaria in quatuor Evangelia: primum nempe operis tomum. Lugduni 1661. in folio. Idem (ut facile credimus) cum eo qui olim ediderat -

Logica & Physica Summularum Prædium. Valentia 1636. in 4.

F. IOSEPHVS GALLO, Burgenfis, ut fertur, certè Alphonsi Lopez Gallo & Barbaræ Gallo Fontis Pelagii diocesis Segovienfis Toparcharum, atque ipsiusmet loci incolarum filius, Augustinianorum sodalis, nonnullis apud suos Præfecturis functus est Theologusque S. Inquisitionis Patribus fuit minister. Scripsit -

Historia y Dialogos de Job; con explicacion literal y moral segun las versiones de Vatablo, Pagnino, Parafraze y los setenta. hoc est Paraphrasim & illustrationem obscurissimi Prophetæ Iobi. Burgis 1629. in fol.

Superstes adhuc erat anno MDCLII.

F. IOSEPHVS GARZIA, Cisterciensis monachus monasterii de Herrera, Sac. Theologiæ Magister, in Salmantino Sancti Bernardi collegio sacram prius doctrinam docuit; Ecclesiastes hinc suo tempore celebris in Matritensi curia munus hoc pluribus annis cum laude exercuit. Foras emisit -

Sermones de Tiempo y de Santos; duobus voluminibus. Pampilone 1622.

Hujus quoque liber, quem morte occupatus panē non absolvit, operâ Prudentii à Plaza sodalis postea editus fuit; nempe

Annotationes predicables sobre el Psalmo, De profundis. Pampelone 1623. in 4. apud Carolum de Labayen.

Scripta reliquisse in Psalms Davidis quædam, & in Evangelium Matthæi refert Chry-

ostomus Henriquez in Phœnice & Carolus Vischius in Bibliotheca.

F. IOSEPHVS GOMEZ DE PORRES, Matritensis, Carmelita, concionatus fuit Calari in Sardinia & Neapoli, qua in urbe studiorum præfecturam domi suæ, nunc in cœnobio Prænestinae urbis gerit, & sacram scientiam docet. Editæ ab eo sunt -

Oraciones panegyricas de algunos Santos. Neapoli apud heredes Cavalli. 1604. in 4.

Sermon en las honrras del Rey D. Felipe IV. Ibidem apud Thomassum 1666.

Adornata in prelum habet Sanctoralis ordinis Carmelitarum, & variarum concionum tria alia volumina. Laudavit Ioannem Caramuel in epist. XV. ad eum data. pag. 667. Rhythmica istius.

IOSEPHVS GONZALEZ FLOREZ, Bononiensis collegii S. Clementis Hispanorum sodalis & Rector cum esset, edidit -

Variarum Iuris questionum, librum singularem. Bononiæ apud Ioannem Rosijū 1571. in 4. Præfuisse quoque dicitur Academiæ isti, atque inde ad Traneensem Neapolitani regni curiam venisse Iudicem.

IOSEPHVS GONZALEZ VARELA, typis commisit -

La Pyra religiosa, que consagrò la Santa Iglesia de Toledo en la muerte del Serenissimo Cardenal D. Fernando su Arçobispo. Madriti 1641. in 4.

IOSEPHVS GVARNIZO, Societ. Iesu, Professor Theologus primarius in Eugeniæno Toleti urbis collegio, formavit -

Memoria del ultimo estado que tiene para ser definida por dogma de Fee la pia opinion que afirma aver sido concebida sin culpa original la virgen Nuestra Señora. Madriti anno 1652. in folio.

IOSEPHVS HERNANDIDA, nescio quis, laudatus a Petro de Alva in Militia Conceptionis, scripsisse dicitur -

Librum de vita Deiparæ ex operibus Francisci Suarez; Lugduni editum 1643. in 24.

F. IOSEPHVS A IESV-MARIA, Carmelitarum reformatorum sodalis, cuius ordinis sacramentum dixit in cœnobio Matritensi, olim dum laicus esset, D. Franciscus de Quiroga nuncupabatur, Garziæ Cardinalis de Quiroga Toletani Antistitis, ex aliquo latere nepos, Dignitâque, ut vulgò audit, in alma ista Metropolitana Ecclesia. At religiosum statum professus verè sacrum Deo induit hominem nudatus veteri, doctrinæque multiplici, præsertim salutari ac mysticæ, virtutum omnium, atque in primis

earum, quæ cœnobitam ac reformatum decent, fundamentum & ornamentum adiunxit. Cui morum ac vitæ præstantiæ communis omnium hominum existimatio & veneratio ex æquo respondebat. Compendium rerum ab eo gestarum typis editum novimus, quod cum in manibus non sit, libenter eos lectores hujus tam jejunæ commemorationis remittimus. Opera reliquit moriens, deditque vivus foras tam historica, (Cronographus enim fuit familiæ suæ generalis) quam ascetica & spiritualia. Ex quibus hæc sunt;

Excelencias de San Joseph Esposo de Nuestra Señora.

Vida de Santa Catalina Virgen y Martyr.

Vida del Venerable Padre Fr. Juan de la Cruz.

Relacion de un milagro que Nuestro Señor obra en una parte de carne del Padre Fray Juan de la Cruz. Madriti apud Viduam Alphonsi Martini 1615. in 4.

Historia de la Vida y virtudes del Venerable Hermano Fr. Francisco del Niño IHS. de los descalzos de Nuestra Señora del Carmen. Velestii 1624. in 4. Quam latinè editam sciimus Coloniae apud Bernardum Gualterum 1628. in 8.

Historia de la Virgen Nuestra Señora, con declaracion de algunas de sus excelencias. Antuerpiæ primum apud Franciscum Canisium 1652. in folio, indeque Matriti 1656. Italis hanc historiam communicavit Hieronymus à S. Theresia ejusdem instituti, atque Patavii edidit 1658. in 4.

Alabanzas de la Castidad.

Subida del Alma a Dios. Matriti apud Didacum Diaz de la Carrera 1656. in 8.

Escuela de Oraciones; & plura alia, quæ M.SS. remanserunt.

Obit Conchæ anno MDCXXIX.

R. IOSEPHVS KARO, Ephraimi filius, pro Hispano laudatur ab his qui Hebræorum codices tractaverunt & in catalogum collegerunt. Inter hos Buxtorfius in *Bibliotheca Rabbinica* in *כסף משנה Cheseph Miscneh*, qui Kari liber est, ut videbimus, obiisse huc ait anno MDLXXV. Qui annus cum distet ab anno expulsionis ab Hispania sub Regibus Catholicis totius nationis Hebræorum, qui baptizari noluerunt, integris LXXXIII. annis, necessario dicendum est vel puerum hunc Karum exportatum fuisse a parentibus eo tempore, vel Hispanum inde audivisse, quod parentibus esset Hispanis natus; nisi Apostasia crimine se is maculaverit, ex Christiano & inter nos edito ex infectis parentibus, (quod fieri solet) Hebraicæ addidit sectæ. Cetero cognomen hoc Kari non obscurum aut inhoneste familia inter nos est. Diversus quidem is fuit ab Isaac Karo,

vel Karro, qui circa annum MDX. scripsit *חולדות יצחק Toledoth ItzchaK; Generationes Isaac*: nepos forte illius, qui pater fuerit Ephraimi, quo genitum diximus Iosephum fuisse Karum hunc, de quo nunc agimus; cui tribuuntur hæc opera;

שלחן ארוך Sculeban haruch; Mensa disposita, sive instructa, qui liber excerptus est ex alio R. Iacobi, filii R. Ascer, cujus inscriptio est *ארבעה טורים Arvaba turim; Quatuor*

ordines: rituali eo, ac iuridico magnæ auctoritatis inter ejus sectæ homines, cujus concordantiæ per totum Talmud margini apposita sunt. R. autem hic Karo in formam thesum & conclusionum excerpta sua disposuit, quatuor partibus librum dividens, quæ ipsa fuit distributio R. Iacobi; scilicet prima inscribitur *אורח חיים Orach chaim; via*

vita: secunda *וירח דעה Ioreh dehab; Docens scientiam*: in qua agitur de ritibus, juribus, & differentiis circa cibos & potum, circa Idolatriam, usuras & alia: tertia

חושן המשפט Choscen ammiscpat; pectorale Iudicii: in qua tractatur Ius Civile: quarta

אבן העזר Even abezzer; Lapis auxilii: quæ agit de matrimonialibus. Huic operi ex

ארבעה טורים Arvaba turim à Karo nostro excerpto adiectæ sunt novellæ glossæ & observationes de jure, ritibus & consuetudine horum temporum, per Mosen Iserles; unaque cum his excussus extat Cracoviæ anno 1594. in folio. An autem præter hujus operis primam illam pattem diversum quoddam opus nostri authoris extet ejusdem inscriptionis

אורח חיים Orach chaim; Semita vita, obscurum reliquit Ioannes Buxtorfius in libello de *Abbreviaturis Hebræorum*, in hoc verbo pag. 24. Plane diversus ab hoc eodem opere videtur -

בית הבית BedeK habbait; ruptura seu fissura domus: Glossarium scilicet seu additamentum ejusdem Libri *Arvaba turim* R. Iacobi ben Ascer; liber pertinens ad complementum R. Ioseph Karo, & ab eo conscriptus, ait Hottingerus in *Biblioth. Orientali* cap. I. classe IX. Hunc librum prodiisse ex officina Veneta Zanetti anno supputationis minoris 366. affirmat Plätavitus in *Bibliotheca Rabbinica*, cod. LXXIII.

בית יוסף Beth Ioseph; Domus Ioseph. Liber magnus est complectens ritus, consuetudines, jura & judicia politiæ Indaicæ, excussus

cussus anno 1575. supputationis min. 335. Venetiis, ut aliis ait Hottingerus cap. I. classe IX.

כסף משנה Cheseph Miscneh; Argentum duplum. Titulus est ex *Gen.* cap. XLIII. 2. Commentarius videlicet in Maimonidem.

משנה תורה Miscneh torah; Repetitio legis.

Liber magni pretii & auctoritatis, qui continet traditiones Talmudicas & legem oralem, ait Hottingerus cap. I. classe II. lit. E. In Indice Librorum Bibliothecæ Cardinalis Carpenfis lego codicem fuisse sic inscriptum -

R. Ioseph Karo, & R. Salomon super *IV. Prophetas*: quem super Prophetas Commentarium tribuo tantum Salomoni tandem laudato, scilicet Iarchi, qui scripsit super integra Biblia; adjunctumque Iarchiadis huic Commentario aliquod ex his Kari operibus, quorum proximè facta mentio est, existimo.

Hæc de Karo Iosepho legimus, cui congenerem cur non existimabimus Isaacum ejusdem cognominis jam laudatum? Certè is scripsit circa annum MDX. memoratum supra librum -

חולדות יצחק Toledoth ItzchaK; Generationes Isaac, dictum, quo author multa loca per universum Pentatheuchum explicat, multaque dubia solvit, ut scribit Andreas Mafius. Ita est (ait Hottingerus d. cap. I. Classe I.) *dubia sua, quæ proponit, breviter solvit, & questionum varietate se haud mediocriter doctum probat.*

F. IOSEPHVS LAINEZ, aliquando A MATRE DEI, Matritensis, inter Augustinianos reformatos dicto olim hujus ordinis sacramento, transtulit deinde se sponte superiorum ad sodales veteris instituti, & cum S. Theologiæ Magister crearetur, hanc professus fuit, cum Compluti, tum Salmanticæ; atque æquali aut majori cum laude concionatoriam exercuit. Quare & Philippo IV. Regi à sacris orationibus esse, & aliquando ad Celsonensem Episcopatum in Catalonia Principatu vocari promeruit; sed eo quidem tempore, quo turbata res in eo tractu accedere Antistitem ad Ecclesiam suam non permiserunt. At quo minùs eò liberatâ jam, perviaque provinciâ se conferret, ejusdem Regis benecentiâ fuit consequutus, collatâ sibi Accitanâ Baticæ Hispaniæ Ecclesiâ XVII. Martii MDCLIII. Scripsit eleganti fermone vernaculo -

Los dos estados de Niniwe cautiva y libertada deducidos del libro de Ionas Profeta. Matriti apud Ioannem de la Cuesta anno 1619. in 4.

Hunc edidit sub nomine *Fravris Iosephi à*

Matre Dei, quo vocabatur inter Reformatos.

El Privado Christiano deducido de las Vidas de Ioseph y Daniel; duabus partibus: quarum prior res Iosephi expèdens Matriti prodiit 1641. in fol. altera hoc titulo insignis -

El Daniel Cortesano, Ibidem, 1644. in fol.

Sermones de Quaresma. Toleti 1625. in 4.

Sermones varios. Matriti anno 1645. in 4.

El Iosue esclarecido caudillo vencedor de Reyes y Gentes. Ibidem apud Gregorium Rodriguez 1653. fol.

Abit ad plures exeunte anno MDCLXVIII. in decrepita ætate.

F. IOSEPHVS LVQVIAN, Dominicanus in monasterio Sancti Onuphrii propè Valentiam, Sac. Theologiæ Magister, pietate ac rerum sacrarum doctrinâ conspicuus, devotionis erga Deiparam Virginem rosariis, præcibus invocandam egregius apud Tarraconensis urbis cives, perpetuusque author & promotor. Nam in hujus urbis templo maximo per viginti quinque annos Scripturæ sacræ lectioni ex Tridentini Concilii ordinatione fuit præpositus. Cæterum & utilitati publicæ scriptis etiam in vulgus editis servire voluit. Ejus namque extant -

Erudicion Christiana y Discursos predicables y muy provechosos, en los quales se dan santos y saludables avisos a todos estados de hombres; declaranse muchos Evangelios del año. Adjungitur -

Tratado del Hombre: en el qual se descubren algunas cosas buenas del y algunas imperfecciones; item -

Explicacion de la conversion de San Pablo. Tarracone 1594. in 4.

F. IOSEPHVS MALDONADO, Americanus, avis tamen Hispalensibus editus, Iosephum enim de Villamor Maldonado hujus urbis civem inter majores habuit, Quixorû & Macarum ejus orbis populorum Inventorem, in quorum regione Hispalim cognomento auream (*Sevilla del oro* vulgo sonat) condidit: Seraphico in patria induto habitu, venit ad nos cum provinciæ suæ Quitensis suffragio, pars ut esset generalis Capituli, quod anno DCXVIII. supra millesimum fuit celebratum. Mansitque ab hoc tempore in provincia Castellæ, nullo, aut vix aliquo, quem status religiosus admittit, honore fraudatus. Sanctorum Palestinae locorum, deinde Indiarum provinciarum, tandemque partis ejus, quam Ultramontanam familiam ipsi Franciscani appellânt, Commissarius fuit generalis sub Ioanne Neapolitano Ministro totius ordinis. Margaritæ quoque

Auftriacæ Deo sacræ Virgini aures confiten-
ti accommodavit. Elaboravit Iosephus unâ
cum Petro de Balbas & Petro de Alva -

Armentarium Seraphicum
pro tuendo titulo Immaculatæ Conceptionis. Ma-
triti 1548. in fol. Vernaculâ autem linguâ
elucubravit solus -

El mas escondido retiro del Alma
en que se descubre la preciosa vida de los muer-
tos y su glorioso sepulchro. Cefaraug. 1649.
in fol. Item -

De la Autoridad que tiene el Comis-
sario general de embiar Comissarios a las Indias
Occidentales. Matriti.

F. IOSEPHVS DE SANCTA MARIA,
ordinis Minorum provinciæ Sancti Gabrielis
reformatorem, atque ejus aliquando Præ-
fectus, edidit -

Tribunal de Religiosos; nempe Præcti-
cam criminalem religiosam. Hispali apud
Ferdinandum Rey 1617. in 4.

Apologia de la sagrada comunión y de
sus admirables efectos. Matriti apud Viduâ
Alphonfi Martini. 1616. in 8.

F. IOSEPHVS DE SANCTA MARIA,
Lusitanus, ordinis Prædicatorum, Sac. Theo-
logiæ Magister, primarius quondam Pro-
fessor, studiorumque moderator in S. Tho-
mæ collegio Conimbricensi, dedit foras -

*Tractatum Thomisticum De li-
bero arbitrio in communi circa ea, quæ sunt ordi-
nis naturalis.* Olisipone typis Gerardi à Vi-
nea anno 1625. in folio, quem priorem ope-
ris, primùmque suorum operum tomum
appellat.

F. IOSEPHVS DE SANCTA MARIA,
Americanus, & ut suspicor, Limensis, His-
pali amplexatus Cartusianorum institutum,
postquam Segovienſe Paularis cœnobium
gubernasset, atque alia domestica munera,
in hisque censoriam totius Castellanae provin-
ciæ iustrationem integrè ac laudabiliter
gessisset, domum quoque suam Hispalensem
(*las Cuevas* vulgus vocat) administrasset;
sacræ eruditionis atque ecclesiasticæ argu-
menta quædam extare fecit in his libris.

Ritos y ceremonias Baptismales. Hispali
apud Simonem Faxardo 1637. in 4.

Triumfo del Agua bendita. iisdem ty-
pis anno 1642. in 4.

Informacion sobre la possession y pro-
piedad dela milagrosa pila Baptismal en el Ofset
Betico territorio Hispalense transamniario San
Juan de Alfarache. Hispali 1630. in 8.

Exorcismos de la Iglesia. Ediderit
ne hunc typis, planè ignoro.

F. IOSEPHVS A MATRE DEI, Grana-
tensis, Carmelita, authoribus mihi dome-
sticis enarratoribus scripsit -

*De Immaculata Conceptione Virginis
Mariæ Tractatum.*

Florebat anno MDCXVII.

IOSEPHVS MICON, Theologus ac Pro-
fessor Barcinonensis, edidit -

Diario y juicio del Cometa, que apare-
ciò a los ocho de Noviembre de MDLXXVII.
Barcinoe 1578. in 8.

IOSEPHVS MORET, Navarrus, Pam-
pilonensis, Societatis Iesu, eruditione vir
præstanti, defœcato iudicio, ac singulari in-
dustriâ, eleganti quidem stylo Latino profe-
quutus olim Historiam obsidionis oppidi
de *Fuenterrabia* in Gallia & Cantabriæ fi-
nibus anno MDCXXXVIII. frustra à Gal-
lis tentatæ, totus nunc est in describendis
Navarræ sui regni rebus, vernaculâ tamen
linguâ. Prodiit ergo olim ab eo -

De Obsidione Fontirabia; libris tri-
bus, in 24. Sed iam Prodromum Historiæ
habemus in eo libro, quem ante paucos an-
nos dedit foras, nuncupato -

*Investigaciones Historicas delas
Antiguedades del Reyno de Navarra.* Pampe-
lone apud Gasparem Martinez 1665. in fol.

IOSEPHVS NAVARRO, Cæsaraugusta-
nus, Nicolao Principi Ludovisio a secretis,
atque item Ioanni Baptistæ filio edidit acu-
tè ac disertè -

Poesias varias. Cæsaraugustæ in
4. apud Michaellem de Luna 1654.

IOSEPHVS NIÑO ET MVR, Iuriscon-
sultus, ex Aragonia, ut suspicor, scripsit -
Albarani, sive *Chirographi Mercatoris
Analysim*, cum additionibus Ioannis Francisci de
Cuenca. Cefaraug. 1644.

IOSEPHVS DEL OLMO. Valentinus,
Inquisitoribus Apostolicis hujus regni à se-
cretis, varia doctrinâ perpolitus, laudatur
ex opere quodam, cui scripsit -

Lithologia; estque declaratio qua-
rundam Inscriptionum in ruderibus antiqui
sacri ædificii repertarum Valentia.

IOSEPHVS DE OLZINA, gente Catala-
nus, patriâ Barcinonensis, Sacerdos Socie-
tatis Iesu, vertit ex Italico in vernaculum
fermonem -

*La Vida del Venerable Padre Juan Berck-
mans de la Compañia de IHS.* Valentia editam
1633. in 4. Laudatur quoque ejus -

*De Immaculata Conceptione B. Vir-
ginis pro ejus ultima diffinitione,* Tractatus. Bar-
cinoe 1653. in 4. & -

In octo Libros Physicorum alius.

IOSEPHVS DE ORMAZA, Salmanti-
nus, Iesuita, opus concionarium atque
difer-

disertum edidit ita inscriptum -

*Grano del Evangelio en la tierra virgen
Christo, seminario de toda enseñanza, tomo pri-
mero.* Matriti apud Pauli del Val hæredes
1667. in folio.

D. IOSEPHVS PALAFOX, Aragonensis,
nobili familiâ progenitus, Philippo III.
Regi Catholico à sacris, Cæsaraugustanæ
Ecclesiæ post sæcularizationem, ut vocant,
à Clemente Papa VIII. obtentam, primus
Canoncus Magistralis; si Lanuzæ fides adhi-
benda est referenti in *Historiæ Ecclesiasticæ re-
gni Aragonia* libro ultimo cap. XLVII. cum
viveret, elaborata habebat, *Catenam Biblia*,
hoc est interpretationem librorum omnium
sacrorum ex Sanctis Patribus utriusque lin-
guæ; *Collationum* quoque & *similitudinum
Sacra Scriptura*, quinque tomos; *Locos commu-
nes per Alphabetum*, quinque tomis; *Sacro-
rum Bibliorum Parallela*; item *Conceptus Evan-
gelicos*: quorum nil hæctenus vidisse lucem
credimus.

D. IOSEPHVS PELLIZER DE SALAS
(aliàs OSSAV) de TOVAR, Divi Iacobi
Eques, Cæsaraugustæ Antonio patre fuit
susceptus, Matriti verò in Curia à teneris
annis usque ad hunc diem ferè mansit; ex-
cepto quòd in gymnasio Complutensi Phi-
lophiæ, in Salmantino inde Iuris Professo-
ribus solemnè temporis intervallo eruden-
dum se dedit, humanioribus disciplinis Ma-
triti jam abundè instructus. Præ harum stu-
dio, ad quod natura ipsa eum rapiebat, cæ-
tera omnia voluit posthabita, cum ad eli-
gendam sibi professionis conditionem iusta
ætatis & sui juris ingenium perpulit. In pri-
mis universalem, multòque magis particu-
larem nostræ gentis historiam accuratissimè
legit, res observavit, notavit homines, at-
que omnibus istis aliunde lucem, hoc est, à
peregrinis quandoque Historiis, sæpiùsque
ab antiquis veterum factorum monumentis,
quæ in chartulariis publicis & privatis non
cuique obvia sunt, lucem immisit. Genea-
logicam rem curiosissimè à se indagatam,
ingeniosissimèque discussam pluribus edi-
tis lucubrationibus promovit plurimum.
Quâ tamen cognitione familiis non paucis
vetustatem, splendorèque vindicavit, ne-
mini autem sciens detraxit. Poësim amat,
cui & non paucas olim impendit horas, ma-
ximè in juventute; sic tamen ut in pangendo
carmine plusquàm naturâ valere ingenio apud
quosdam censeatur. Sed ab hac re laudem
nec affectasse is, neque sprevisse mihi videtur,
contentus in fonte hujus etiam eloquentiæ
metricæ, non in exsolutæ numeris ac pe-
de liberæ tantum, labia proluisse. Hæc vi-
ri famâ tot jam retro annis eruditarum vi-
giliarum editione posteros cogitantis Phi-
lippo IV. Regi magno persuasit ad Archi-

chronographi regii munus ei conferendum;
quo sese dignum tot librorum numero,
quos typis jam subiecit, & si necessarij sum-
ptus suppeditabuntur, propediem subiecit,
non ægrè ostendit. Sanè ego, adulationis
suspicionem evitare cupiens, temperavi lau-
des amici & viventis; famæque viri & ope-
rum ejus mentioni jam subjungendæ lauda-
tionis partes committere idoneum magis
atque æquum existimavi.

Ex his Latinum edidisse dicitur olim opus-
culum, dum Salmanticae Iuris studio se exer-
ceret, nempe -

*Apophasim de Protectoribus & Præ-
positis.* anno 1621.

Hispantæ cætera loquuntur: quorum ipse
catalogum typis dedit usque ad annum
MDCLVI. hoc ordine;

*Historia de Argenis y Poliarcho, I. Par-
te;* ex Ioannis Barclaji Latina. Matriti 1626.
in 4. quam continuavit scribens -

Argenis continuada. Hispali.
Poema del Fenix: ad imitationem
Claudiani: cui deinde illustrando adjunxit -
La Historia natural del Fenix.
Matriti 1630. in 8. Quæ Gallicè vertit N. de
Gautin.

*Defensa de la venida del glorioso Apostol
Santiago a España.* Matriti 1629.

*Hymno a la Resurreccion de Christo Se-
ñor nuestro.* Matriti 1630.

*Lecciones solemnes a las Obras de D.
Luis de Gongora.* Matriti 1630. in 4.

*Glosa al Epigrama del Señor Infante
Don Carlos.* Ibidem 1631.

Amphiteatro de Felipe el Grande:
sive collectionem carminum de venatione
Philippi in amphiteatro Palatino. Ibidem
1631.

Panegyrico de la Casa de Velasco.
Ibidem 1631.

*Pyra Augusta; Oracion funebre en la
muerte del Infante Don Carlos.* Ibidem 1632.

Obras de Anastasio Pantaleon. Prodiit
hæc ibidem curavit anno 1634.

*Fama posthuma del Maestro Fr.
Hortensio Felix Paravicino Predicador de su
Magestad.* Ibidem 1634.

*Panegyrico y descripcion del
Palacio real del Buen retiro;* ibidem 1635.

*Epitafio y urna sacra o Panegyrico
funeral a la muerte de Frei Lope Felix de Vega
Carpio.* Ibidem 1636. Edita sunt cum *Fama
posthuma* ejusdem Lupi.

*Defensa de España contra las calum-
nias de Francia, y respuesta al Manifiesto, con que
el Rey Christianissimo rompiò la guerra:* ad Vr-
banum VIII. P. M. Ibidem, seu Venetiis, ut
apparet, 1635. in 8.

*El Marmol triunfal a la gran
victoria de Fuenterabia.* 1638.

*Constancia Christiana en el
valido;* ad Comitum Ducem Olivaram. 1638.

Pyramide Baptismal en el Bautismo de la Serenissima Infanta D. Maria Teresa. 1638.

Exortacion a la Paz: ad Cardinalem Richelium. 1639.

El Embaxador Chimerico, y contracrifa de sus designios; sive de confœderationibus Regis Galliarum. 1639.

Idea de la Comedia de Castilla. 1639.

Obras de Q. Septimio Florente Tertuliano. I. Parte, con version parafrastica y argumentos Castellanos: quinque nempe librorum, De Testimonio Animæ; Ad Scapulam; Ad Martyres; De Patientia; & De ornatu mulierum. Barcinone 1639. Alteram & tertiam partes in eadem urbe tuisse ad editionem paratas affirmat ipse author.

El Anti-Catolico de estado, y lagrimas de Europa por las confederaciones de Catolicos con hereges; sive Responso ad Ieremix Ferreri Gaili Catholicum Status. Matriti anno 1639.

El Comercio impedido por los enemigos ocultos de la Monarquia. 1639.

El Seiano Germanico; Historia de la conjuracion y muerte del Duque de Fritland. 1639.

La Astrea Saphica; en que se recopilan los mas principales sucessos deste Reynado. scilicet Philippi IV. anno 1640.

Virtudes y vida espiritual del Emperador Ferdinando Segundo. Cæsaraugustæ 1640. in 8.

Sucession de los Reynos de Portugal; sive pro iusto Regis Portugallix titulo in familia Austriaco-Hispana. Lucronii 1641.

Fama Austriaca; adversus Scipionem Duplex Gallum Chronographum, qui negavit originem hujus Augustissimæ familiae à Pharamundo Francorum Rege. 1641.

Idea del Principado de Cataluña; Recopilacion de sus movimientos antiguos y modernos, y examen de sus privilegios. Antverpiæ 1642. in 8. sive Responso ad Proclamationem Catholicam Principatus Cataloniae. Adversus hunc librum è Catalonia exierunt, El Manifiesto de la fidelidad Catalana, y la integridad Francesa, authore Francisco Marti & Viladamor, anno 1646. editum, & alter incerti inscriptus liber, La Ingenuidad Catalana, Barcinone 1649.

El Mapa Geographico de Cataluña con enmiendas y reparos al de Gerardo Mercator. 1643.

Relacion de las exequias reales, que su Magestad mando hazer a los Soldados que murieron en la batalla de Lerida. 1643.

Iustificacion del tratamiento igual con los Vireyes de Napoles y Sicilia pretendida por el Principe Duque de Montalto. 1644.

Memorial por el Visconde de Rocaberti Conde de Peralada. 1645.

Informe por el Conde D. Miguel de Noñoña sobre la pretension del Condado de Gijon. 1645.

Modo antiguo de armar Cavallos y sus diferencias. 1645.

Casa y linage de los Condes de Torresvedras del apellido de Suarez de Alarcon. ann. 1646.

Memorial de la calidad y servicios de Don Iosef de Saavedra, Marques de Ribas. 1647.

Memorial de la calidad y servicios de los Señores de la Isla de Fuerteventura en las Canarias, del apellido de Saavedra. 1647.

Motivos en que las ciudades obedientes del Principado de Cataluña fundan la pretension de la Plaza de capa y espada que ocupe sujeto de la provincia en el supremo Consejo de Aragon. 1648.

Iustificacion de la Grandeza y cobertura de primera classe en la casa y persona del Marques de Priego. 1649.

Memorial de la Casa y servicios de Don Andres Velasquez de Velasco Señor de Villaverquin, Conde de Escalante. 1649.

Memorial de la Casa de Fonseca, y Marqueses de la Lapilla. 1649.

Memorial de la calidad y servicios de Don Blasco de Alagon Marques de Villafior. anno 1649.

Historia genealogica de la gran Casa de Alagon. 1649.

Mission Evangelica del reyno del Congo. 1649.

Alma de la gloria de España, epithalamio en las reales bodas del Rey D. Felipe IV. y la Serenissima Reyna D. Maria-Ana de Austria. Matriti 1650. in 4.

Memorias genealogicas de la Casa y linage de Segovia. 1651.

Memorial de la calidad y servicios de Don Juan de Saavedra Alvarado Señor de Poveda y Moscoso. 1651.

Memorial por el Conde y Casa de Oñate en el pleito de la Villa de Oñate. 1651.

Memorial de la noble y antigua Casa Cabeza-de-Vaca. 1652.

Memorial de la calidad y servicios del General D. Facundo Andres Cabeza-de-Vaca Señor de Vallezillo. 1654.

Antiguedad de la Villa de Sallent cabeza de Val-de-Tena en las montañas de Iaca antes del Imperio de Antonino Pio. 1656.

Non difficile est causâ invenire, ob quam Iosephus noster tot vigilias impenderit privatorum negotiis promovendis. Viro neutiquam locupleti faciebant ipsi animos ad studia, præstabant editionis impensas, quorum defectu publica alia & majoris molis opera latere aduc apud authorem, quorum ipse fidem facit, & nos aliquam partem vidimus, credere par est. Nempe in Catalogo operum jam laudato ait se inedita servare sequentia,

An.

Annales ecclesiasticos, y seglares de España; duodecim non minus voluminibus. Cujus magni operis pars illa quæ antiquitates & origines gentis nostræ inquirat, verâque aut verisimilia discernit à Berofianis & similibus fabulis, jam sudat sub Matritensi quodam prelo.

Historia de la Augustissima Casa de Austria; quatuor voluminibus.

Teatro genealogico de los Reyes. Grandes, Titulos, y Señores de Vasallos de Castilla, Aragon, Valencia, Navarra, Portugal y Cataluña; quatuor aliis voluminibus.

La Proenza Aragonesa, derechos del Rey Nuestro Señor, como Rey de Aragon, a la Proenza.

La Fee Francesa con todos los Principes y Potentados de Europa.

El Poema de la Inmaculada Concepcion de Nuestra Señora en veinte libros, y dos mil octavas; cujus specimen operis dedit duodecimum ejus librum typis subjiciens an. 1653. Matriti.

Plusquam quinquaginta alios libros, seu Tractatus diversi argumenti ad servare se unâ cum jam laudatis adjungit; ex quibus unum nos vidimus hoc titulo,

Eudon el Grande Duque de Aquitania, sive de rebus ab eo gestis.

Edidit quoque post laudata, jam monumenta,

Dulcidii Presbyteri Toletani atque Episcopi Salmantini Chronicon, unâque ad id observationes. Matriti

Theron Rey antiguo de España.

Historia de Orison el Grande, Monarca de las Españas; ex Diodoro Siculo & Ioanne Tzetze, versibus octosyllabis. Matriti 1666. in 4.

Memorial de la Iustificacion de la Grandeza de primera classe en la Casa y persona del Conde de Miranda Duque de Peñaranda.

Memorial por D. Fernando de los Rios Visconde de Miranda en la ciudad de Cordova.

Informe del origen, antiguedad, calidad, y sucesion de la Excelentissima Casa de Sarmiento de Villamayor y las unidas a ella. Matriti.

El Libro primero de las antiguedades de España, que escribió D. Lorenzo de Padilla Arcediano de Ronda Coronista de la Magestad Cesarea; ad quæ eruditè præfatur noster Iosephus, qui librum semi-sepultum edidit Valentix 1669. in 12.

IOSEPHVS PEREIRA DE MAÇEDO, Lusitanus eques, Conimbricensis, scripsit Castellæ sermone -

Vida de D. Luis de Atayde III. Conde de Atouguia Virey de la India. Matriti in 4. 1633.

F. IOSEPHVS PIENTRE seu PINTRE, Burgenfis, ordinis B. M. de Mercede, habebat superioribus annis parata luci publicæ

de quo authorem laudare possum Petrum de Alva testem oculatum in Militia Conceptionis, De Conceptione Virginis Mariæ dignissima Matris Dei opusculum, in quo nonnullæ clausulæ Thomistica ad examen reducæ aperiantur.

Edidisse tamen eum audio - De Imperio B. Virginis Mariæ, opus Latinum in 4. quod an aliud ab illo sit ignoro.

Meditationes item quotidianas: nec non & -

Viridarium Marianum.

D. IOSEPHVS PIZARRO, scripsit - Prendas del Soldado. Toleti anno 1649.

IOSEPHVS POZVELO, Aragonius, scripsit -

De Institutione Tabellionum secundum Foros Aragonie. Cæsaraugustæ anno 1589. in 4.

IOSEPHVS RAMON, Catalanus, Iurifconsultus, in Barcinonensi schola utrumque Ius, & Canonicum, & Imperiale, interpretatus est, ediditque, Advocatus cum esset in eadem urbe,

Consiliorum, unâ cum sententiis & Decisionibus Audientix regie Barcinonensis, sive Principatus Cataloniae, I. volumen: Barcin. apud Stephanum Liberòs 1628. in folio.

IOSEPHVS ROCAFVLL, Valentinus (gente, an domo?) Metropolitanæ hujus urbis regni principis Ecclesiæ primus, ut vocant, Præpositus, atque in eisdem Academia Professor Sacræ Theologiæ & Pro-cancellarius, scripsit, ediditque hætenus - Totius Theologiæ moralis Praxim; tribus tomis. Primus prodiit Valentix 1648. in fol. secundus ibidem anno sequenti. Tertium nondum vidimus.

F. IOSEPHVS ROSELL, Barcinonensis. Ioannis Francisci filius Doctoris medici ejusdem urbis, qui commentatus est in Galeni De Differentiis & causis morborum libros, Cartusianus monachus cœnobii Montezlegre nuncupati prope Barcinonem, scripsit -

Tractatum, sive Praxim deponendi conscientiam in dubiis, & scrupulis circa casus morales occurrentibus. Lugduni sumptibus Philippi Borde & fociorum. 1660. in 8.

IOSEPHVS RVIZ DE ALTABLE, Presbyter, edidit -

Historia de la milagrosa Imagen de Nuestra Señora del Buen suceso de Madrid. Matriti 1641. in 8.

IOSEPHVS SALINAS, nescio quis, laudatur

datur ex opere quodam -

De conscribendis epistolis. Cæsaraugustæ 1603. in 8.

IOSEPHVS DE SALZEDO, Benedictinus monachus, atque Abbas monasterii de Arlanza in Castella vetere, nuncupavit Margaritæ Austriacæ Hispaniarum Reginae -

Historia del Conde Fernan Gonzalez y sucesion suia hasta la Reyna Catolica L. Margarita de Austria; quam libris 4. comprehensam vidit D. Thomas Tamajus M.S.

IOSEPHVS SANCHEZ, scripsit.

Introduccion a las Reglas del Brevario. Salmanticæ 1630.

IOSEPHVS SANTOLARIA, Aragonensis, in patria Oscensi Academia primarius Iuris Cæsarum interpres, edidit quarumdam legum explanationem, hoc titulo,

Iuriconsultorum delecti iudicii librum I. Oscæ apud Ioannem Franciscum Larumbe 1644. in 4. Promisit jam ab eo tempore secundum tertiumque, necnon & quartum, & quintum *Subtilium Iuris;* sextum denique *Pugnantium sententiarum, seu diversarum questionum Iuris.*

F. IOSEPHVS SERRANO, Catalanus, Ilerdensis, Carmelitarum sodalis, inter alia opera reliquit in cœnobio urbis Barcinonensis M. S.

In laudem B. Mariæ Virginis sermones varios.

Obiisse anno MDCXVI. aut XVII. sciunt domestici.

IOSEPHVS SESSE, Aragonius origine, ex Laurentio Sesse & Hieronyma Pinnol Dertusæ Cataloniæ provinciæ ortus, Cæsaraugustam habuit in studiis Rhetorum & Philosophorum altricem, Ilerdam in Iuris prudentiæ; quæ etiam in schola ex auditore factus est aliorum ex cathedra institutor. Translatus inde ad simile docendi munus in Cæsaraugustam urbem Academiâ nuper auctam, dignum sese in paucis palam ostendit, quem Rex Catholicus Philippus II. ad Iustitiæ Aragonum, quæ regni curia est, Iudicium ordinem, (*Lugartenientes* vocant) eveheret; Quo munere duodecim integris annis gesto, ad Dicastrium, sive (ut vulgus loqui amat) Audientiam regiam ejusdem Cæsaraugustanæ urbis, prius rerum criminalium, & aliquantò deinde civilium à Philippo III. vocatus, tandem (qui summi honoris gradus hac viâ grassantibus non nisi electissimis triû regnorum Coronæ, ut appellant, Aragoniæ viris patet) Supremi Aragonicarum rerum Senatus, qui Matrili in Curia regia jus dicunt, Patrum numerum auxit. Ab hoc emanavit in magnam civium illius regni utilita-

tem, quotidianam ferè materiem, quæ veluti Palacium est & fatalis focus Aragonensis politiæ, absque ullo adhuc Doctore tractari ægrè admodum ferentium,

Tractatus de Inhibitionibus & executione privilegiata & guarentigia faciendæ, ac eadem in vim exceptionum, seu Iuris firmæ retardandæ, hoc est, de moratorio iudicio, ut locus detur iis, qui Iustitiæ Aragoniæ vice regia iudicantis opem implorant. Adjungitur in fine -

Consilium de Syndicatu; in quo Syndicatus materia exactè excutitur. Barcinone 1608. in fol. Francofurti 1615. apud Palthenium in folio.

Scripsit quoque & promulgavit -

Decisiones Sacri Senatus regii & Curia Domini Iustitiæ Aragonum; duobus tomis. Cæsaraugustæ. 1611. & 1615. in fol. Francofurtique apud Ioannem Bernerum 1619. in folio.

Ejus quoque est nostratis linguæ Geographicum & Historicum opus, scilicet -

Cosmografia general del Mundo, y particular de la Tierra Santa. Cæsaraugustæ 1619. in 4.

F. IOSEPHVS DE SIGVENZA, sic appellatus à patria (hic enim Hieronymianorum mos est, inter quos religiosæ vitæ sacramentum dixit, eidem insigne quoddam futuro tempore ornamentum allaturus) doctrinâ, eloquentiâ, urbanitate & prudentiâ, cæterisque animi dotibus, quæ virum religiosum, & concionatorem regium, quo honore censerî dignus fuit existimatus, maxime decent, æquales inter illius ætatis sic præcelluit, ut tam harum virtutum, quam lucubrationum disertissimarû nomine ad posterorum memoriam cum intermortalitæ nunquam laudis commendatione sit perventurus. Ornatus enim officio celebrandi atque stylo digerendi res domesticas, Hieronymum ipsum, quo Patrono ac Tutelari sacra Deo hæc latatur familia, omnésque ejus gestas, doctrinam, studiorum laudem, atque in Ecclesiâ merita elegantî sermone Hispano atque eruditissimo commentario illustravit, adjunctus ad polyglotti ac polyhistoris viri laudem stylo æquandam, multiplici Hebraicæ atque orientalium linguarum peritiâ, quâ onustum gerebat animum. Necnon Historiam sui ordinis persequutus duxit ad suam ætatem; in qua miris modis, Laurentio Martyri sacre domus regia & magnificentissima constructio, cui Hieronymiani sodales inserviunt, vivis quasi coloribus Rhetoricæ artis descripta emicat, ac lectores detinet. Vulgaris hæc utriusque operis nomenclatura -

Vida de San Geronimo. Matrili apud Thomam Iunti 1595. in 4.

Historia de la Orden de San Geronimo; duobus voluminibus. Matrili ex Typographia

phia regia. 1600. & 1605. in folio.

Ad alia ejus opera referre debemus quod in literis quibusdam Gabriëlis de S. Hieronymo ejusdem monasterii sodalis, regiæque Bibliothecæ custodis annotatum vidimus, scilicet Nicolaum Matritensem ejusdem Præfectum (Legionensis est hoc tempore Episcopus) anno MDCL. editioni præparasse (Gabriëlis verba sunt) *Fr. Ioannis (potius Iosephi) de Siguenza Historicorum principis ac nunquam satis laudari monumenta præstantissima, ab omnibusque expetita.* Obiit diem suum in Escurialensi eadem domo, cum ei præflet.

IOSEPHVS DE SILVA, Hispalensis, Theologus, supra ætatis captum liberalibus studiis expositus, decimum octavum annum agens emisit foras ita inscriptum libellum,

Brillante escudo de la Deidad de Apolo sobre el capitulo XXXVIII. del Ecclesiastico hasta el verso XV. en tres Dialogos; hoc est, de præstantia Medicæ artis. Gadibus apud Ferdinandum Rey 1646. in 8.

F. IOSEPHVS SIMON DE PALLARES, Franciscanus, scripsit -

Guia espiritual. Valentia 1630. Lucas Vvaddingus.

F. IOSEPHVS DE S. STEPHANO, sodalis reformatus ordinis Sancti Augustini, dum regit cœnobium oppidi de Maqueda in Carpetanis, emisit foras -

Vida y virtudes del venerable Hermano Fr. Iuan de la Madalena religioso lego de la misma orden. Hispali apud Ioannem Mendez de Osuna 1662. in 4. Scripsit quoque -

Vida del venerable Padre Fr. Iusto del Spiritu Santo.

IOSEPHVS STEPHANVS, vulgo ESTEVE, Valentinus, cum ex patria, omnibus ibi disciplinis jam imbutus, ad hæc formâ insigni commendatus, Romam migrasset, in ore omnium & admiratione fuit, dum & Legatorum regionum nomine nonnunquam ad Purpuratorum Patrum Senatum, atque adeo Senatus apicem Sixtum V. Papam verba pro dignitate faceret, ab hoc scilicet Vestani Episcopatus insulis decoratus; cum alterum, atque alterum eo jam tempore circa Pontificiam majestatem ac potestatem opus foras magno plausu dedisset. Ante hoc tempus (quod ille ait in *Commentario De bello sacro*) Philosophiam publicè fuerat in Senarum urbe professus, & Canonicum in Segobricensi Ecclesia, unâ & operarum illius magistrum egerat; à quibus muneribus se in *De Potestate coactiva Summi Pontificis* libris appellat. Valentini quoque Ecclesiæ Decanus, indeque XII. Ianuarii MDXCIV. Oriolanus Antistes (civitas *Origuella* vulgò in Valentia regno est haud ignobilis) renuntiatur. Hoc

munere auctus, antiquis illustrandis Ecclesiæ Patribus seriò intendit animum, quædamque monumenta in vulgus edidit, quæ nulli non probantur; alia, si mors non intercessisset, æquè docta & utilia deprompturus. Elenchus operum hic est;

De Adoratione Pontificum, pedum osculatione, gestatione & coronatione. Romæ 1579. in 8. Venetiisque eodem anno & Coloniae.

De Potestate coactiva, quam Romanus Pontifex exercet in negotia secularia, liber primus; ex tribus, scilicet quos argumento destinaverat, ad Sixtum V. Pont. Max. Romæ 1586. in 4.

De Episcopi in tempestate officio epistola ad Thomam Cardinalem Cajetanum.

Sacri Rosarii B. Mariæ Virginis ab Hereticorum calumniis defensio, unâ cum mysteriis & Bullis Romanorum Pontificum. Romæ apud Dominicum Bassam 1584. in 4.

Oratio habita Romæ nomine Ioannis Fernandez de Velasco Regis Catholici Oratoris ad Sixtum V. Rom. Pont. anno MDLXXVI. quam Bibliothecæ Pontificiæ author laudat, atque editam vidimus.

Italicè præ se fert Stephani nostri nuncupationem liber ita inscriptus -

Indulgentie della Vergine. Venetiis apud Bernardum Giunti 1587. in 4. Quam credo versionem esse Latini libri *De Rosario Deiparæ.*

Hæc Romæ; quæ sequuntur in Hispania publicavit;

De Bello sacro religionis causâ suscepto; ad libros Machabæorum commentarii; Clementi VIII. P.M. nuncupati. Prodiit nempe primus tomus dumtaxat, hoc est ad priora quatuor primi libri capita, Oriolæ in Palatio Episcopali 1603. in 4.

De Dignitate & præminentia Presbyterorum. Valentia in 4.

De unica Religione disputatio, ad vetu. dictum, Salus populi suprema lex esto; ad Philippum III. Hispaniarum Regem Catholicum.

In Causa Henrici Borbonii ad Episcopos & Presbyteros, cæterosque Catholicos regni Francorum Parænesis. Valentia typis Mey 1590. in 4. Antverpiæ 1591. in 8. Interrupit mors opus, quo nihil in eo genere accuratius lectum iri fecerat doctis hominibus, doctus ipse, atque eruditissimus, solidam spem, scilicet -

Lexicon Ecclesiasticum vocum, phrasium, ac rituum veteris Ecclesiæ Catholice, è Græcis, Latinisque Patribus.

Summarium quoque de antiquis Valentini regni Episcopis laudare solet Gaspar Escolanus in ejusdem regni *Historia.*

Denatum scimus ante diem X. Nouembris anno MDCIV. quo die habuit in Ecclesia Oriolensi sponso viduata successorem An-

dream Balaguerium Albarrazinensem Episcopum.

IOSEPHVS TAMAIO, Hispalensis natu, Societatis Iesu Sacerdos, moralem Theologiam docuit, atque in quibusdam Castellæ provincie collegiis rexit domesticos; scripsitque.

In *Exameron*. Lugduni anno 1663. in folio.

F. IOSEPHVS DE TEXEIRA, Lusitanus, ordinis Prædicatorum, Theologiae Professor, ac Regis Lusitanie Concionator; partes sequutus, diem suum obeunte Henrico, ejus Antonii, quem Philippus Rex II. Hispaniarum ab usurpato ferè jam regni illius solio dejecit, in Galliam, unà cum aliis, & Antonio ipso, venit; quo in exilio scripsit.

De Portugallia ortu, regni initiis, denique de rebus à Regibus, universoque regno præclare gestis compendium. Parisiis apud Ioannem Mettayer 1582. in 4. sive de legitima Antonii Pseudo-Regis in Lusitaniam successione. Adversus quem librum Eduardus Nonius à Leone publicavit *Censuras suas in Libellum de Regum Portugallie origine, &c.* Quantumvis ipse Iosephus negaverit se ejus libelli authorem Eduardo ipsi Nonio, captus à nostris in navali ad Tertias, ut vocant, Insulas prælio, quo extincta fuit Antonii factio; Stephanoque Lusignano Cyprio eiusdem Dominicani ordinis, aliisque, qui opem contulissent, adjudicaverit. Ejus quoque nomen præfert.

Exegesis Genealogica, sive explicatio Arboris gentilitie Gallorum Regis Henrici IV. Navarre III. hujus nominis, Regum XXXIX. ex Historicis Latinis, Gallicis, Italicis, Castellanis, & Portugallensibus delineata. Lugduni Batavorum 1592. apud Franc. Raphelengium in 4.

D. IOSEPHVS DE LA TORRE, scripsit *A ciertos celebrados dela Antiquedad.* Cæsaraugustæ 1654.

IOSEPHVS DE VALDIVIESSO, Tolertanus, Presbyter, Ferdinando Austriaco Hispanie Infanti, Præfulique Tolerano à sacris, ingenii elegantiam cum pietate ac morum probitate adeò feliciter conjunxit, ut non alias nisi res sacras comprehendere verbis potuisse aut voluisse videatur. Mirà quippe ubertate, & facilitate in argumentis piis usus, palam ostendit abstinere se profanis, non quòd deficeretur facultate, sed quòd dedecere Sacerdotem extra sacra argumenta ingeniosum esse, Musive bonas horas collocare arbitraretur. Talia sunt.

La Vida, excelencias, y muerte de San Joseph; eo carminis modulo, quem à singulis octo versibus invicem respondentibus Oc-

tas, sive *octava Rima* tam nostri, quam Itali vocare amant. Toleti 1607. in 8. Barcinone atque alibi, tandem Hispali 1647. in 8. apud Petrum Gomez de Pastrana. Primum valde atque eruditum inter alia opus, religionemque ac pietatem authoris simul cum utili doctrina totum spirans; suavitateque atque elegantia jucundum omnium fere manibus reritur.

Elogios al Santis. Sacramento, ala Cruz Santissima y a la Purissima Virgen Maria Nuestra Señora. Matrili 1630. in 8.

Romancero espiritual del Santissimo Sacramento I. Parte. 1612. in 8. nisi idè sit opus cum superiore.

Exposicion parafrastica del Psalterio y de los Canticos del Breviario. Matrili apud Viduam Alphonfi Martini 1623. in 4.

Sagrario de Toledo, Poema Heroico: sive de Inventione & Historia sacrae Imaginis Mariæ Deiparæ, vulgò *del Sagrario* appellata, Toletique in Metropolitana Ecclesia præcipuo cultu habitæ. Matrili apud Ludovicum Sanchez 1616. in 8. Barcinoneque 1618. in 8.

Doce Autos Sacramentales y dos Comedias divinas, ex aliis, quòd minus vulgaria essent, selecta. Toleti apud Ioannem Ruiz 1622. in 4. Bracharæ anno 1624. in 4.

En gracia del Arte noble de la Pintura, libellus, unà cum Vincenti Carducii *Dialogis de Pictura* publicatus Matrili anno 1633. in 4.

IOSEPHVS DE VALLES, Catalanus, Ecclesie Tarraconensis Canonicus & S. Laurentii Archidiaconus, Regiæ Majestati Philippi IV. à mysterio sacrorum, scripsit, pià devotione in Cartusianam familiam ductus, *Primer Instituto de la Sagrada Religion de la Cartuja fundaciones de los Conventos de toda España, Martyres de Ingalaterra y Generales de toda la orden.* Matrili apud Paulum del Val 1663. in 4.

Promittit - *Historia de Santa Thecla.*

F. IOSEPHVS VASQUEZ, ordinis Minorum, provincie Sancti Iacobi Lector emeritus ac Minister, Guardianusque Salmanticensis, scripsit.

Tractatum pro defensione Doctorum sui ordinis Sancti Francisci. Matrili apud Ludovicum Sanchez anno 1628. Quo pervicisse eum affirmat Vvaddingus olim discipulus, ut ad sequendâ Sanctorum Augustini ac Thomæ doctrinam tantum Salmantina Academia omnes suos Theologiae Professores non adigeret, quod plures suadebant.

IOSEPHVS VAZ PINTO DE SOVSA, Lusitanus ex oppido *Garaial*, Virgilium Poëtam

Poëtam Lusitanè interpretatus est, hoc titulo operi præfixo,

Theſaurus Muse Virgiliane, in quo germanus verborum ordo Lusitano primum idiomate, uberior deinde rerum notæ inveniuntur. Bracharæ 1628. in 4. duobus tomis.

Hic tamen Ioannis nomine præmissus fuit, de quo certi non sumus.

D. IOSEPHVS VELA, in *Becerril*, quod sacri territorii Palentini est, oppido natus, in Salmantina Academia ad S. Iacobum Ovetensem, quod collegium insigne ibi est, sodalis, & canonum sacrorum Professor, Decretales docuit; jamjamque ascensus erat ad vespertinam ejusdem studii cathedram, cum ad forum & Magistratus gerendos evocatus, Hispalim Senatorio auctus honore sese contulit; unde & ad Granatensem curiam fuit translatus. Hoc loco manens permisit alienâ curâ in publicum venire.

De Potestate Episcoporum circa inquirenda & punienda crimina in suis diocesis commissis, ac de invocatione brachii secularis; ad Cap. I. De Officio Iudicis ordinarii, scholasticam & forensam disputationem sive Praelectionem. Granatæ apud Vincentium Alvarez 1635. in 4. Itèque -

Dissertationes Juris controversi in Hispalensi Senatu. Granatæ iidem tyis 1638. in folio.

Prodiit post authoris obitum, earumdem *Dissertationum* altera pars sic inscripta;

Dissertationes Juris controversi tam in Hispalensi quam in Granatensi Senatu. Granatæ ex officina Balthazaris de Bolibar 1653. in folio. Ediderat olim Salmantica -

Methodicam enarrationem L. Contractus XXIII. De Reg. Juris; cujus ipse meminit *Dissert.* XLIX. num. 93.

Granatæ obiit anno MDCXLIII. mense Novembri, iacè que in Ecclesia S. Mariæ de Gratia Trinitariorum sectæ reformatæ.

F. IOSEPHVS VELASQUEZ, Carmelita cænobii Medinensis (*Medina del Campo* semper intelligo, quoties nil alterius cognomenti adjungo) publicavit -

La Vida del Venerable Varon Francisco de Iepes de la Tercera orden de Nuestra Señora del Carmen; cum *Medina*, tum *Barcinone* 1624. Iussus tamen est ab Apostolicis Fidei Iudicibus liber vsque ad recognitionem ab authore ejus faciendam latere.

D. IOSEPHVS DE VILLAVICIOSA, Sanctæ Ecclesie Conchenensis Canonicus, simulque Archidiaconus *de Moya*, atque in ejusdem urbis Curia, quæ religionem sartam rectam habet, Apostolicus Iudex, author est ingeniosi illius Poëmatis, quo argumentum futile & ridiculum grandiloquâ dictione, miraque subtilitate atque ubertate fœ-

liciter comprehendit, Philosophi præceptum; ut videtur, sequutus, dictionem scilicet elaboratam valde esse oportere, si res languæ ut exilisque sint; quod ita inscriptum labi e manibus passus est,

La Mosquea. in 8. cuius nomine neque cedere nos debemus Homeri sive alterius *Batrachomomachia*, quod est ranarum & murium, aut *Galeomomachia* Aristobuli Apostolii, quod est selium & murium pugna. Neque ejus dignitatis virum dedecere usquam poterit opus ingeniosissimum in adolescentia elaboratum. Obiit anno MDCLVIII. Octobri aut Novembri mensibus.

F. IOSEPHVS XIMENEZ seu XIMEN, Franciscanus, scripsit -

Vida de Fr. Nicolas Factor. Barcinone 1618. in 4.

ISAAC.

ISAAC ABARBINEL seu ABRABANEL, Iudæ filius, ex familia dictus Abarbinel, quare extensus audit ab aliquibus *Isaac ben Iehuda Aben Abarbinel*, ut constat ex Elia Levita in

Lexico verbo *יִשָּׂאֵן אַבְרָבָנֵל*. Iudam Abrabanielem idcirco nempe à paterno nomine vocat Salomon filius Virgæ in *Historia Iudaica* a G. Gentio versa in Latinum, atque edita Amstelodami 1651. qui ipse paulo post Isaacum appellat, nempe sectione 49. Idem Salomon mentionem facit familiæ hujus sectione 4. pag. 28. Ait ille. *Hæc verè mihi d. Rex* (loquentem introducit Thomam quemdam ex Hebræo Christianum cum Alfonso Rege ultimo, ut videtur, Castellæ, uti ex antecedenti colligere est) *cum primario quodam viro ex filiis Abrabanielis, qui Hispali ex patria sua recens advenerat, controversia fuit &c.* Quo loco de Abrabaniele hoc Isaaco non agi certum est. Præcesserunt enim eum ferè duobus sæculis Alfonso regis tempora, ut postea monebimus. Deinde ait Salomon. *Porro dixit mihi idem Abrabaniel &c.* Vnde magis liquet non tam nomen quam familiæ appellationem esse. ut ex Elia jam notatum fuit Levita. Is unus ex illis est, qui ex Hispania, unde domo erat, cum aliis perfidæ suæ gentis, Catholicorum nempe Regum Ferdinandi & Elisabethæ edicto, pulsus fuit anno MCCCCXCII. Narrat ipse quidquid tunc factum temporis fuit, in ipso statim limine *Cõmentariorum in Libros Regum*: cujus verba Latinè editi legi possunt in Salomonis filii Virgæ laudatæ *Historie Iudaicæ* sectione 511 in principio: ubi se fatigatè Regem Ferdinandum flebili voce ac precibus, regisque ministros, cum in Cutia, dum editum promulgaretur, fortè ageret, sed frustra, verbis refert doloris & iracundiæ plenis: excitaque sedibus suis uno die trecenta

hominum millia, in quorum numero seipsum fuisse affirmat.

Libet inferere hic ipsa ejus verba, uti aducuntur ab eodem Salomone, Latina ex interpretatione Gentii, ut cognoscatur quot malorum genera infelicissimæ gentis hanc exilii calamitatem sequuta sint. *Excita itaque sedibus suis uno die trecenta peditum millia sine armis ex omnibus regni locis confluxere, juvenes senes, infantes atque mulieres, ituri omnes, quocumque viam fata monstrarent: in horum numero ipse ego quoque fui, duce atque auspice Deo. Inde migravimus, alii in Lusitaniam, alii in Navarram, vicina regna, concedentes. Sed illic quoque multis malis conflictati, alii prædæ, atque ludibrio fuere, alii fame aut peste perierunt; alii mari se credunt, ut hunc malorum nubem certius evaderent, & tutiores sibi sedes quaerent; sed nec in medio mari fatales calamitates desuere. Multi, ut vilia mancipiorum capita, per Christianorum terras, pretio venditi; multi maris profundo hausti, p. umbi instar submersi sunt; multi, navibus fatali quodam incendio conflagentibus, igni extincti sunt. Denique severissima Dei vindicis supplicia omnes tulerunt; neque cuiquam tantorum malorum immuni esse licuit; nimirum convenit miseris, quæ oraculi fide edita fors est; Qui in ferrum incidit, ferro perit, & quæ sequuntur. Immissa quoque ab irato infestoque numine pestis in visos eos, odiososque omnibus mortalibus reddidit: adeo ut universi tot, tantisque malis confecti, tandem miserè perierint, præter oppidum paucos, qui in tutum salutis portum vix enavigarunt, ut majores nostri oraculum hoc de nobis pronunciasse videantur. Ecce defessi sumus, universi perimus, Magnus ille Deus laudatus sit. Hæc ille.*

Profugus ergo is in Germaniam venit, quod ipse ait in Commentariis ad librum

Talmudicum פירקין אבות PirKè avoth, seu Capitula Patrum dictum, Buxtorfio teste in Tractatu De Abbraviaturis Hebræorum pag. 100. Professorem linguæ Hebrææ agebat idem Patavii in Italia circa annum præteriti sæculi X. Infensissimus fuit Christiani nominis hostis, insignis tamen & accuratus Scripturæ interpres; qui præ ceteris Rabbis Prophetas diligenter explicuit; uti Ioannes Plantavitijs Lothovenfis Episcopus in Bibliotheca ait Rabbinica codice 439. doctrinam & librorum varietate apud suos celeberrimus, eodem teste Plantavitio cod. 169. perspicuo ingenio vir, & qui Scripturam diligenter exposuit, apud eundem cod. 248. Hic author in iis, quæ super sacros libros commentatus fuit (iudicio Ioannis Henrici Hottingeri Bibliotheca Orientalis cap. I. & lib. I. cap. VI. Bibliothecarii) Christianorum usibus cum ob methodi perspicuitatem, tum etiam materie selectum accommodatissimus est, Magnis laudibus extollere eum amant recentiores Rabbinii, è quorum numero Salomon J. m. laudatus filius Virgæ

clarissimum, summum & incomparabilem vocat virum in ea, quam diximus, Historia Judaica s. LI. Scripsisse dicitur commentaria in totam Scripturam, de quibus olim Buxtorfius in Bibliotheca; Intellexi nuper (ait) integrum Abarbinelem in Turcia duobus magnis voluminibus excusum natum esse amicum meum Gualterum Keuchonium Rectorem scholæ Hanovianæ; quod si verum, est quoddam sibi gratuletur; nam liber est summè commendatus. Atque item Constantinus L'Empereur in annotationibus ad Οδοιπορία Μοις Kimchi; Confirmor (inquit) expositione Abarbinel, quem authorem nuper mihi transmisit cognatus meus David de Vvillem, quem in Oriente a Syris & Arabibus sibi comparavit. Nec obscurè eum inter alios collocat Ioannes Henricus Hottingerus cap. I. Bibliothecæ Orientalis, qui in universa Biblia scripserunt. Ex Biblicis his commentariis notos habemus -

מרכבת המשינה Marcheveth Hammisnech;

Equitatus Proregis, sive Currus secundarius; desumpto titulo ex Genesis cap. XLI. 43. Commentarius est in Deutoronomium, excusus Sabionetæ. Plantavitius cod. 413.

נביאים אחרונים Nevihim acharonim: Poste-

riores, seu Majores Propheta, cum Commentario Abarbinelis, excusi Venetiis in folio (Hebraicè tantum ut credo.) Plantavitio teste cod. 440. Lego tamen in quodam Catalogo Nundinarum Francofurtensium anni elapsi 1668. Abarbinelis alicubi factam editionem Commentariorum in Esaiam & in folio. Ex his vero -

מעני הישועה Maianè Haiiesciuhà; Fontes

salutis; titulo mutuato ex Isaia XII. 3. Commentarius scilicet in Danielem pulcherrimus editus seorsim fuit Venetiis anno 1550. uti ait Plantavitius cod. 386. in quo cum plura sint de Messia testimonia malè explanata, jure ea expungi censuit Index expurgatorius Romanus. Laudat & hunc Commentarium Constantinus L'Empereur in Discursu ad Lectorem Paraphraseos Iosephi Iachiadæ in Danielem, Amsterodami editæ 1633. 4. Item huc pertinent -

Commentaria in Isaia prophetiam trigessimam (hoc est, a commate 13. capituli III. ad initium usque cap. LIII. quæ de Christo secundum Ecclesiæ certissimum sensum est) quæ quidem unà cum additamentis eorum, quæ Rabbi Simeon è veterum dictis collegit, adjuncto antidoto, sive refutatione contra dictam Hebræi Interpretis expositionem edidit Constantinus idem L'Empereur Professor Academiae Leidensis, Lugduni Batavor. 1631. in 8.

נביאים ראשונים Nevihim Riscionim; Prio-

res

res seu Minores Propheta cum Abarbinelis Commentario. Venetiis in folio. Plantavitius cod. 440. Aliàs dicitur -

פירוש על ישוע משיח שמואל זמלנים Perusc hal Iesua, Sciophtim, Samuel umelachim: Commentaria super Iosue, Iudices, Samuel & Reges, ut legitur in Indice authorum Hebræorum Barberinæ Bibliothecæ.

פירוש על החורה Perusc hal attorà; Commentarius in Legem. Excusus fuit Venetiis in fol. minutissimo caractere anno creationis 5364. hoc est Christi 1604. Plantavitius cod. 552.

עטרת זקנים Atereth zeKenim; Corona senum; Commentarius est super eum Exodi loci cap. XXIII. 20. Ecce ego mitto Angelum meum corã te &c. sive ut Plantavitius exponit cod. 508. Expositio Visionis septuaginta Senum descripta Exodi XXIV. Meminit & Hottingerus cap. I. Bibliothecæ pag. 12. Sabionetæ prodiit editus in 4.

Laudantur & alia hæc Abarbinelis præter commentaria ista Biblica;

Commentarius in quemdam librum

Talmudicum qui inscribitur פירקין אבות PirKè Avoth; Capitula Patrum: cujus autor est Rabbi Natan Babilonius, scriptus circa annum Christi CXXX. in quo sententiæ illustriores dicta & apophthegmata piorum, ut vocat Rabbiorum collecta sunt, separatim a corpore Talmudico. Editus hic liber est Hebraicè cum brevibus R. Abarbinelis Commentariis, Latine explicatus, atque scholiis illustratus a Paulo Fagio & recenter a Ioanne Drusio, ait Buxtorfius in Libello de Abbraviaturis Hebræorum Litera פ. Adiungitur -

זבח פסח Zevach Pesach; Sacrificiū Paschatis:

hoc est, super Historiam Agni Paschalis, sive de ritibus in Paschate celebrando servandis, in editione Lublinensi anni 1604. ut refert idem Buxtorfius in Bibliotheca Rabbinica Litera פ & Plantavitius codice 169. & codice 625. Hic liber, Sacrificium Paschatis, (ait Hottingerus cap. I. Bibliothecæ classe 3.) Commentarius est illustris Abarbinel super Haggadam siue lectionem historicam Festi Paschalis.

ראש אמנה Rosc Amanah; Caput fidei, sive de capite fidei, Venetiis excusus Hebraicè, deinde Latine ex interpretatione & cum notis Guilielmi Vorstii Amstelodami 1638. 4. unã cū Mosi Maieomonis libro de Fundamentis Legis. Plantavitius meminit cod. 62. Quamvis nesciam quare is dixerit in eo tractari de sacrificio Paschali & hereditate Patriarcharum, quod quidem videtur mihi pertinere ad laudatum proximè opus de Sacrificio Paschali. In hoc enim Capite fidei non nisi ra-

dices & capita vel principia religionis tractantur.

ישועות משיח Iesciuoth Mescichò; Salutes Messia: titulo desumpto ex Psalm. XXVIII. 8. Liber est explicans dicta in Ghemara de Messia. Buxtorfius & Plantavitius cod. 248.

לקחת נביאים LiK'Kehath nevihim; Congregatio Prophetarum; de prophetiis & maxime de prophetia Moyfis. Disputat hic sapius contra librum Moyfis Maimonidis מורה נבוכים Moreh Nevuchim; Doctorem perplexorum, ut ait Buxtorfius, Plantavitiusque cod. 275. & Hottingerus cap. I. Biblioth. Classe 3.

צדק עולמים TzedeK Holamim; Iustitia æterna sive seculorum. Liber complectens tres sermones: primum de Mundo hoc corruptibili; secundum de Mundo animarum Paradiso & Inferno; tertium de suscitatione mortuorum & Iudicio extremo: qui ultimus imperfectus mansit propter auctoris mortem. Buxtorfius, Plantavitius codice 593. Hottingerus cap. I. Biblioth. classe 3.

מעלות אלהים Miphhaloth Elohim; opera Dei.

tit. ex Psalm. LXVI. 5. Liber est Metaphysicus de mundi renovatione, cum refutatione argumentorum contrariorum, Venetiis editus in 4. Buxtorfius & Plantavitius cod. 399. sive contra Aristotelem, & alios, qui æternitatem ei attribuunt. Hottingerus cap. I. Biblioth. classe 4.

משמיע ישועה Maschmiab Iesciuhab; Prædicator salutis. Titulus est ex Isaia cap. LII. v. 7. Explicantur hic omnes prophetiæ, quæ non possunt accipi de templo secundo, vel spiritualiter, sed tantum de redemptione futura. Plantavitius ex Buxtorfio; nam ipse librum non vidit, & Hottingerus cap. I. classe I. in fine.

נחלת אבות Nachalath Avoth; Hereditas Pa-

trum: ex lib. I. Regum cap. XXI. 3. Qui liber brevem continet explicationem capitulorum Patrum. Catalogus Venetus hunc tribuit Rab. Mosi Ægyptio, sive Maimonidi. Nos (ait Plantavitius codice 346.) nihil certum statuimus, cum librum non viderimus. Guido vero Fabritius Boderianns in dictionario suo Syro-Chaldaico censet esse dilucidationem capituli Ben Zumà.

בן זומא Ben Zumà; Salvator sperantium; tribuitur Abarbineli in quodam Indice librorum Hebræorum Bibliothecæ Barberinæ. Item aliud opus hoc titulo -

שמים חחדשים Sciamaim Hachadascim; Cæl-

novi: Et alia forsan erunt, quæ aliis nota sunt.

Fragmenta sanè quædam ex commentariis ejus reperies in Buxtorfiana editione Basileensi anni 1660. libri *Cosri* ex pag. 389. nempe *De nomine Edom ex Esaia*, hoc ex commentario ad hunc Propheam; *De lepra vestimentorum & ædium*, ex comm. in Legem; *De Poësi Hebraica*, ex comm. ad Exodum, (hic idem est commentarius in Legem) & ex eodem, *De principio anni & consecratione seu determinatione novilunii*, quam postremam dissertationem Hebraico-Latinam dedit Buxtorfius. In commentarium super *Haggæum Prophetam* Abarbinelis notas philologicas seu librum *Trifolii Orientalis* titulo inscriptum Schertzerus quidam dedit Lipsiæ anno 1663. Hujus quidem Abarbinelis huius dicitur fuisse Leo ille Hebræus, qui de *Amore* opus conscripsit, bene cunctis notus.

ISAAC ATHIAS, Hebræus professione, Hispanus tamen patriam seu saltem origine, siquidem scripsit Hispanam linguam.

Tesoro de preceptos; quo optimè omnium præceptorum Legis Mosaicæ causas & rationes explicat; quæ verba sunt Menassîs Ben-Israel laudantis Hebræos, qui Hispanè scripserunt, ante initium operis *De Resurrectione mortuorum*.

ISIDORVS.

F. ISIDORVS BARREIRA, Lusitanus, sacræ militiæ Iesu Christi ejusdem regni sacerdos, edidit vulgari linguam.

Tratado das significações das plantas, flores, e frutos que se referem na sagrada Escritura. Olisipone 1622. in 4.

Historia de Santa Iria.

F. ISIDORVS DA LVZ, Lusitanus, Scalabitanus, ordinis Sanctissimæ Trinitatis, in eoque Commissarius & Visitator generalis, Doctor Theologus Conimbricensis, scripsit.

Examen veritatis pro Immaculata Virginis Conceptione, in duas partes divisum, quarum una pugnax est, altera pacifica. Visitur M.S. in Bibliotheca cænobii S. Maturini Parisiensis in folio, incipitque, *Liber primus proæmialis sive Apparatus ad celebrem controversiã de Immaculata Virginis Conceptione, &c.* continet VIII. libros. Edidisse etiam dicitur.

De Conceptione Beate Virginis orationes duas, Authores mihi sunt Hippolytus Maraccius in *Bibliotheca Mariana* fol. 831. & in *Catalogo* ad ann. 1648. & ex eo Petrus Alva in *Militia Conceptionis*. Creatus jam primarius Conimbricensis controversiarum Fidei Professor, ac dum Præfecturam provin-

ciæ, Vicariatumque sui ordinis in Lusitania generalem exercet, typis vulgavit.

Opusculum de Ecclesia Dei, in tres partes divisum; quarum I. de Ecclesia absolute; II. de Ecclesia Romana; III. de loco ubi invenienda est Ecclesia. Vliisipone apud Ioann. da Costa. 1667. in 4.

F. ISIDORVS DE MELO, Lusitanus, nobili stirpe natus, Carmelita, suæ provinciæ Præfectus, & Conimbricensis Doctor, Concionatorque suo tempore egregius, reliquit se dicitur plura suæ eruditionis monumenta M.SS. uti refert ex relatione quadam Ioannis Pinti à Victoria, Emmanuel Romanus in libello *De Antiquitate & Scriptoribus Carmelitarum*.

F. ISIDORVS DE VALCAZAR, Compostellanus, vir magni ingenii, ex religioso ordine S. Mariæ de Mercede, Philosophiæ & Theologiæ doctrinâ clarus, Salmanticiæ docuit; pluribus fodalium domibus præfuit. Romæ quidem Procuratorem gerebat ordinis sui generalem anno sæculari MDC. Decessit Matriti anno M DXXX. cum fama sanctitatis. Præter libellum.

Relacion de la Redencion, que el autor hizo en Tetuan, editum in 4. manuscriptum reliquit in collegio Sanctæ Crucis Salmanticensi librum, cui titulum fecit.

De la Monarquia de Christo Redentor. Marcus Salmeron in opere suo, *Recuerdos Historicos*, nuncupato pag. 424. author rei est. Aliunde accepimus librum hunc Latino titulo hoc conspicuè esse, *De Dignitatibus Christi, Sacerdotali, Regia & Redemptoria*; servarique in Matritensi Bibliotheca.

ISIDORVS VELAZQUEZ, Salmanticensis, scripsit.

La entrada de Felipo II. en Portugal. Olisipone 1583. in 4.

La Orden que se tuvo en la solemne procession que hizieron los devotos del Santissimo Sacramento de la Iglesia de S. Iulian año de MDLXXXII. ibidem anno 1582. in 8.

IVLIANVS.

D. IVLIANVS, Carthusianus monachus monasterii de Montealegre, scripsit.

Defensa de la vida humana y instruccion espiritual para ella. Barcinone apud Ioannem Cormellas 1620. 8.

IVLIANVS DE ALMENDARIZ, Salmantinus, scripsit populari carmine.

La vida de S. Iuan de Sahagun. Romæ 1611. Aliud est opus.

Elogios de S. Iuan de Sahagun. Pincia 1603?

SCRIPTORVM HISPANIÆ.

IVLIANVS DE AVILA, scripsit opusculum asceticum.

Para saber tener oracion. 1607. in 16. Si idem hic cum eo est, qui Heroïnæ sacram Theresiam de Iesu Carmelitarum reformatorum utriusque sexus fundatricem sequebatur, cujus ipsa in *Fundationibus* sæpius meminit, scripsisse quoque fertur *Vnam* ejusdem *Sanctæ Virginis*.

F. IVLIANVS DE CASTELVI & LADRON, gente & patriam Valentinus, ex nobilissima familia Comitum de Carlet, fodalis Carmelitarum, S. T. Magister, & publicus Valentiniæ in Academia, cum Philosophiæ, tum sacræ scientiæ Professor, lucè dedit integrum *Cursum*, ut appellant, *Philosophicum* quatuor contentum voluminibus; scilicet.

I. *In Aristotelis Dialecticam Commentaria*. Valentiniæ 1624. in 8.

II. *In Aristotelis Logicam*. ibidem apud Ioann. Baptistam Marzal. 1625. in 4.

III. *In Libros Physicorum*. in eadem officina 1627. in 4.

IV. *In reliquos Libros Philosophie*. ibidem apud eundem 1630. in 4.

Manuscripta reliquisse alia, veluti *de Sanctis*, ac *de Tempore sermones* sacros, necnon & quosdam in Theologica re Tractatus produnt domestici, qui Scriptores celebrant; seorsim verò.

Sermones de la Inmaculada Concepcion de Nuestra Señora, anno 1632. editos attribuit eidem authori Hippolytus Maraccius in *Bibliotheca Mariana*, & Petrus de Alva in *Militia Conceptionis*, nisi fortè concio aliqua sit seorsim edita de hoc mysterio; nam domesticis de opere isto haud constat, qui ante alios notum habere debebant.

Præfectus autem is Valentiniæ domus factus anno MDCXXXIV. tandem obiit VI. die Septembris MDCXXXVII.

IVLIANVS DEL CASTILLO, domo ex oppido quodam Burgensis diocesis *Muño y arroyo* dicto, scripsit, typisque edidit.

La Historia de los Reyes Godos de España; pertingens usque ad Ferdinandi & Elisabethæ Catholicorum Regum principatum ab ingressu ipso gentis in Hispaniam. Prodiit anno 1582. Burgis ex typographia Philippi de Iunta in folio. Deinde cum *Audiario* quodam Fr. Hieronymi de Castro & Castillo S. T. Magistri ex ordine religioso Sanctissimæ Trinitatis Iuliani authoris filii, Matriti 1624. in folio.

F. IVLIANVS GARCES, Dominicanus, primus Antistes Tlascalensis in Nova Hispania, Tractatum nuncupavit Paulo III. P. M. Latinam linguam.

De Capacitate Indorum. 1537. De quo adiri potest Augustinus Davila Padilla lib. I. *Hist. Provincia Mexicana Dominicanorum*.

IVLIANVS GARCIA DE BAIONA, Matritensis, author est libri sic inscripti,

De la veneracion del Santissimo Sacramento de la Extrema-uncion. Matriti 1633. in 4.

F. IVLIANVS GINART, Balearicus, ordinis Minorum, Qualificator (proprio muneri utimur nomine) Sancti Officii, edidit *Opus morale*. Palmæ Balearium 1652. apud hæredes Gabriëlis Gualp.

IVLIANVS GUTIERREZ DE TOLEDO, Catholicorum Regum Ferdinandi & Elisabethæ Medicus, scripsit.

De la cura de la piedra, dolor de hijada, y colica renal. Toleti 1498. Hunc, quia sic proximum sæculari anno MD. huic parti non temerè adjudicavimus.

IVLIANVS DE MEDRANO, Navarrus, edidit.

Silva curiosa para Damas y Cavaleros: à Cæsare Oudin recognitam & in meliorem formam redactam. Paris. ex officina Marci Orin 1608. in 8.

IVLIVS.

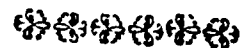
IVLIVS CÆSAR FIRRVFINO, ex Italo parente Iuliano Firrufino apud nos, nisi fallor, natus, Mathematicæ disciplinæ professionem, quæ regis expensis Matriti in Palatio exercetur, quaque Iulianus parens functus fuit, dum viveret, continuaturus, habuit & ipse sibi impositum à bellico Concilio, ut Geometriam, & Tormentariæ fabricæ artem publicè doceret; elucubravitque, propriam industriam paternæ industriæ adjungens, *El Perfecto Artillero*; cujus tamen jam editi formis typographicis publicatio decreto regio prohibita fuit; iussusque author compendio hujus operis formato in publicum consulere, cujus titulus.

Practica manual y breve compendio de artilleria. Matriti 1626.

Denum prodiit in lucem integer commentarius ita inscriptus,

Perfecto Artillero, *Theorica y Practica*. Adjunguntur.

Fragmentos Mathematicos. Matriti apud Ioannem Martinez de Barrios, anno 1648. in folio.

IVSTINVS.

D. IVSTINVS ANTOLINEZ, Pincianus, Augustini sodalis Eremitarum Compoftelani Præfulis viri clarissimi germanus frater, Iurifconfultus, Hifpali vices gessit, Granatæque magni Antiftitis D. Petri à Castro & Quinones, Archidiaconusque, ac postea etiam Decanus Ecclesiæ Granatenfis fuit, demumque Collegiatæ Ecclesiæ Sacri Montis ejsdem urbis, quàm unâ cum communi Canonicorum domo, & alumnorû studentium Seminario Petrus, idem Castrus magnificè extruxerat, designatus ab eodem Abbas primus, reliquit in Bibliotheca ejsdem Sacri Montis M.S.

Historia Ecclesiastica de Granada. Creatus autem is Dertusensis in Cata-

lonia Episcopus die V. Id. MDCXXVII. è vivis excessit ante annum MDCXL. quo in ejus defuncti locum legitimus jam alium subrogatum.

IVSTVS.

F. IVSTVS DE CASTRO, Complutensis, Cisterciensium sodalis, doctrinæ merito clarus, Sac. quippe Theologiæ Magister, edidit *Instrucción espíritu al para saberse confesar*. Compluti apud Andream Sanchez 1617. in 8.

De altero opere *Institutionum moralium* referunt Chrysofomus, Henrriquez & Carolus Vischius, religiosæ hujus familiæ illustratores: sed nil de editione, aut lingua, quæ scriptum sit, adjungunt.

ERRORES TYPOGRAPHICI ALIQVOT ALIAS CORRIGENDI IN HOC PRIMO TOMO.

Pag. 14. col. 1. lin. 39. pro Cardena - scribe - Cardena . Pag. 16. col. 2. lin. 41. pro regnis - scribe - regni .
 Pag. 21. col. 1. lin. 14. pro Vincentiom - scribe - Vincentium, & col. 2. lin. 11. pro adfume - lege - adsumptæ .
 Pag. 42. col. 2. lin. 45. Aristotelis - lege - Aristotelis . Pag. 47. col. 1. lin. ult. venieron - lege - vinieron .
 Pag. 48. col. 2. lin. 4. bistoria - lege - Historica, & lin. 16. Brachre - lege - Brachare . Pag. 50. col. 1. lin. 21. in Alharet - lege - ab Alharet, & lin. 22. Hispania - lege - Hispania, & lin. 27. ad peragrandas Gallia inferiori Germanie - lege - ad peragrandas Gallia inferiori Germanie . Pag. 54. col. 2. lin. 7. rudè - lege - rude . Pag. 56. col. 1. lin. 47. De SS. Eucharistie - lege - De Sanctissimo Eucharistie . Pag. 58. col. 2. lin. penult. ANDREAS GVVERREZ - lege - ANDREAS GVTTIERREZ . Pag. 59. col. 2. lin. 33. repetit - lege - repetens . Pag. 61. col. 1. lin. 2. quorum quidquid - lege - quorum, quidquid & lin. 9. bac illi - lege - beccilli, & lin. 17. πρεβηκοσμου - lege - πρεβηκοσμο . Pag. 68. col. 1. lin. 25. Eclasiarum - lege - Ecclesiarum, & lin. 40. infirmuaribus - lege - infirmatibus, & col. 2. lin. 29. statura lege - statura . Pag. 75. col. 2. lin. 45. Oratium Sauvianum - lege - Sauvianum, & lin. 51. Silani - lege - Sclani . Pag. 77. col. 2. lin. 52. ablegatur lustrandæ huic insule - lege - ablegatur lustrandæ censorio jure huic insule . Pag. 78. col. 1. lin. 4. anno ejus seculi Lxxiv . lege - Lxxvi . Pag. 79. col. 2. lin. 34. Terrentium - lege - Terentium . Pag. 85. col. 1. lin. 16. ex oppido Rutuaes - lege - ex oppido Ruivaes . Pag. 92. col. 1. lin. 51. ermôis - lege - Sermois, & col. 2. lin. 4. Aethiopiæ - lege - Aethiopicæ . Pag. 93. col. 1. lin. 22. Francisco de S. Miranda - lege - Francisco Saa de Miranda . Pag. 94. col. 2. lin. 35. sub Marchione - lege - sub Marchionis . Pag. 110. col. 2. lin. 49. chronographia - lege - Chronographia . Pag. 116. col. 2. lin. 39. que inter alia consignato Padilla - lege - qua inter alia cum attribuiset Padilla . Pag. 121. col. 2. lin. 42. Emmauuelem - lege - Emmanuelem . Pag. 123. col. 1. lin. 24. excellentia - lege - excelencia, & col. 2. lin. 44. comprabensam - lege - comprehensam . Pag. 124. col. 2. lin. 6. ante finem - lege - amicus noster . Pag. 127. col. 2. lin. 7. ante finem - expedito - lege - expeditor . Pag. 147. col. 2. lin. 44. veritatem - lege - veritatis . Pag. 150. col. 2. lin. 13. ante finem - lauderut - lege - laudetur . Pag. 153. col. 2. lin. 37. parrim - lege - partim . Pag. 166. col. 2. lin. 24. Salmanticense - lege - Salmanticensis . Pag. 184. col. 2. lin. 13. S. Jacobi - lege - S. Saluatoris . Pag. 186. col. 1. lin. 22. Regii Audientie lege - Regia Audientie . Pag. 187. col. 2. lin. 9. ante finem - F. Christophorus Gonzalez - dele - F. Pag. 189. col. 1. lin. 12. MARQUES - lege - MARQUEZ . Pag. 196. col. 2. lin. 15. ante finem - expurgatorio - lege - expurgatorio, & lin. 7. ante fin. munumentis - lege - munimentis . Pag. 204. col. 1. lin. vltima - ni4 - lege - in 4 . Pag. 213. col. 2. lin. 30. Teruelentisque - lege - Teruelentisque . Pag. 214. col. 2. lin. 25. Autographa - lege - Autographa . Pag. 257. col. 2. lin. 26. sententia, Case - lege - sententia Case . Pag. 263. col. 2. lin. 46. excusit - lege - excusa . Pag. 274. col. 2. lin. 17. Matriti 1951. lege - Matriti 1651. Pag. 284. col. 1. lin. 17. ante fin. tormentarie - lege - tormentarie . Pag. 288. col. 1. lin. 18. ante finem - trasdadas - lege - trasladadas . Pag. 289. col. 2. lin. 7. FERDINANDVS MANCANARES - lege - FERDINANDVS MANÇANARES . Pag. 293. col. 2. lin. 10. anno MDXV. lege - MDCXV. & lin. 6. ante finem annum MDXL. lege - MDCXL. Pag. 295. col. 1. lin. 11. Caibedra - lege - Cathedra . Pag. 314. col. 2. lin. 41. nepotem - lege - nepote, & lin. 49. Estramadure - lege - Estremadura . Pag. 319. col. 1. lin. 24. lippientibus - lege - lippientibus, & lin. 12. ante fin. Montis ferati - lege - Montis ferrati, & col. 2. lin. 8. à fine - fundator - lege - fundator . Pag. 340. col. 1. lin. 19. ante finem. Hispaniarum - lege - Hispanicarum . Pag. 342. col. 2. lin. 16. à fine - haxer à fiesta - lege - haxer fiesta . Pag. 348. col. 1. lin. 22. pum hac - lege - cum hac . Pag. 361. col. 2. lin. 46. aynç - lege - aynç . Pag. 372. col. 1. lin. 14. à fine - nec cum - lege - ne cum . Pag. 386. col. 1. lin. 9. à fine - lege - sic vocant, & lin. 2. à fine. adscriptus - lege - adscriptus . Pag. 391. col. 1. lin. 31. rotius - lege - totius, & lin. 13. à fine quæstiones - lege - quæstiones, & lin. sequenti de merito - lege - de merito . Pag. 394. col. 1. lin. 6. Sancii Broaensis - lege - Brocensis & lin. 30. De ios Ineas - lege - De los Incas . Pag. 396. col. 1. lin. 36. mnnere - lege - munere, & col. 2. lin. 5. à fine descriptaon - lege - descriptaon . Pag. 398. col. 2. lin. vlt. Fabrium - lege - februm . Pag. 399. col. 2. lin. 8. à fine in folio 1667. lege - in folio 1567 . Pag. 410. col. 1. lin. 4. Conception - lege - Concepcion, & lin. 7. Religioso - lege - Religioso & col. 2. lin. 20. GENE SIVS CARILLO - lege - CARRILLO . Pag. 411. col. 1. lin. 1. cmeritus - lege - emeritus . Pag. 415. col. 2. lin. 4. à fine GOMETIVS DE AVILLA - lege - DE AVILA . Pag. 417. col. 1. lin. 20. MDXXLII - lege - MDXXLII . Pag. 426. col. 2. lin. vlt. conferendum - lege - confèrendum . Pag. 427. col. 2. lin. 8. à fine - que las le sucedeo - lege - que la le sucedeo . Pag. 429. col. 2. lin. 11 à fine - CVTERIVS - lege - GVTERIVS . Pag. 437. col. 1. lin. 19. à fine - 1650 - lege - 1550 . Pag. 442. col. 1. lin. 26. à fine - De Carmen - lege - Del Carmen . Pag. 447. col. 2. lin. 8. à fine Sanavarola - lege - Savanarola . Pag. 452. col. 2. lin. 33. in primam secunda - lege - in primam secunda . Pag. 450. col. 1. lin. 27. à fine retardarent - lege - retardarent, & col. 2. lin. 29. Primium - lege - Primum . Pag. 461. col. 1. lin. 24. à fine expgnatione - lege - expugnatione . Pag. 472. col. 1. lin. 6. feir - lege - fert, & lin. 20. escapular io - lege - escapulario, & lin. 27. Minorum - lege - Minorum . Pag. 488. col. 2. lin. 25. IOANNES BAPTISTA DE BVRGOS - lege - F. IOANNES, & lin. 28. MDXXLIV. - lege - MDXLIV . Pag. 496. col. 1. lin. 22. edita - lege - editum . Pag. 504. col. 2. D. IOANNES BRIS - lege - BRIZ . Pag. 506. col. 2. lin. 7. à fine Hostio - lege - Horstio . Pag. 508. col. 1. lin. 27. anno 1165 - lege - anno 1665 . Pag. 509. col. 2. lin. 30. Excellentissima - lege - Excellentissima . Pag. 513. col. 1. lin. 18. à fine solemneque - lege - solemneque . Pag. 521. col. 2. lin. 24. à fine invisi - lege - inuisi . Pag. 527. col. 1. lin. 16. VSTARROZ - lege - VZTARROZ . Pag. 543. col. 2. lin. 28. à fine Canobium - lege - Cænobium . Pag. 549. col. 1. lin. 22. Francisci Pedrace - lege - Pedraça . Pag. 553. col. 1. lin. 18. à fine Clare Cervantesie - lege - Cervantesie . Pag. 559. col. 1. lin. 4. à fine Recibimento - lege - Recibimiento . Pag. 572. col. 1. lin. vltima IOANNES - lege - F. IOANNES . Pag. 573. col. 2. lin. 3. à fine libro - lege - libros . Pag. 592. col. 2. lin. 26. à fine Chynchoensis - lege - Chinchonensis . Pag. 600. col. 1. lin. 25. prater aliàs - lege - prater alios . Pag. 617. col. 2. lin. 8. à fine Garzie Cardinalis - lege - Gasparis Cardinalis . Pag. 620. col. 2. lin. 19. à fine scripsit - lege - inscripsit . Pag. 629. col. 1. lin. 1. Minores - lege - Maiores .